

VOLAPÜKAGASED PRO NEDÄNAPÜKANS, VÖDEMS DASAMIK VOTIK, E

Spikotamalärnods pro Spanyänapükans ,Kurs för Svenskare' Diatek nulik Gramat Volapüka.

FONUN

Ya sis lunüp neodob dokümi leäktronik labü konlet pluuneplu lölöfik vödemas dasamik Volapükik, bi suvo pö tradut ini Volapük u pö laut vödabuka püka ot pro Rusänapükans mutob vestigön vifiko, vio mastans ettimik Volapüka ägebons ömikis vödi u gramatafomi. Fino pos yels anik epreparob vödemikonlet somik, keli nu pübob bevüresodo, bi jinos lü ob, das doküm at ba onitedon i votikanis.

Pads fovik ninädons:

- balido, vödemis Volapükik valik se el „Volapükagased pro Nedänapükans”. Mödadilo balugiko ädütülob materis de fonätadiläd ela ‚Wikipedia’ (niludob, das fonätadiläd bevüresodik sevädik et pifulükon fa hiel ‚Sérgio Meira’: stimakadäman). If pübot seimik Volapükagaseda pemäniotöl ädefon pö el ‚Wikipedia’, tän ädepenob ito lautoti somik. No ägebob depeniani itjäfidik pro nünöms (as sam: el ‚Abbyy Fine Reader’), bi nünömaprograms sümik kösömo noe depenons dokümi, abi boso breikätons vöde mi rigik. Sekü atos suvo binosöv vifikumo ad depenön ito efe nen yuf tuvemik nünöma bosi, kas ad koräkön seki depenama itjäfidik;
- telido, samis se el ‚Gramat Volapüka’: lebuk fa hiel ‚Arie de Jong’;
- kilido, setis e vödemis se tidabuk fa el ‚Arie de Jong’ (ma pübot bevüresodik fa hiel ‚Hermann Philipps’: cifal < pö Volapükagrup ela ‚Facebook’);
- folido, vödemis se tidabuk fa hiel ‚Johann Schmidt’ pro Deutänapükans (ma pübot bevüresodik fa el ‚Hermann Philipps’ pö el ‚Facebook’);
- lulido, lifajenädi ela ‚Arie de Jong’ fa om it pepenöli;
- mälido, eli ‚Bienalak’’ (tradutod fa el ‚Johann Schmidt’ ma pübot bevüresodik fa el ‚Hermann Philipps’ pö el ‚Facebook’);
- velido, eli ‚Spikotamalärnods pro Spanyänapükans’’ fa hiel ‚Johann Krüger’ (ma pübot bevüresodik fa el ‚Hermann Philipps’ pö el ‚Facebook’).

Pö kopied vödemas ekoräkob pökis anik, suvo bai penets (bo fa el ‚Sérgio Meira’) dö pöks pö fonätadiläd ela ‚Wikipedia’. Ye no emoükob pölis (samo gebi vöda ‚Stralopän’’ pla ‚Laustralän’’) e sotülis gramatik (as sam, mastans Volapüka suvo no ädeklino ms numavödis). Id evotükob saitamalülis e foginamalülis Nedänapükikis (, „ / , ’) u Deutänapükikis (, “ / , ‘) ad uts Linglänapükik (“ ” / ‘ ’)*. Medü atos ävilob vitön cänidi mögik malülas löpo pemäniotölas ko liunül. Zuo eklülädos, das semikna pö el ‚Wikipedia’ sümbo: , as liunül labon koti di ‚Unicode’ neverätiki (sevabo eli ‚201A’: kot foginamalüla primik ü maifüköla < pla el ‚002C’). Fe logamo atos no binon veütik, ab fikulükon suki tikodayumätas medü nünömaprograms. Pökis somik kodidob jäfide ela ‚Abby Fine Reader’ u programa sümik.

Niludob, das vödemikonlet at labon bükapökis mödik, ab spelob, das igo doküm so döfik oyufon valanis ad dibätükön noli okas tefü Volapük.

,Yekaterinburg’ (Rusän)

2017, prilula del lulid
Vicifal soga bevünetik Volapüka:
,Daniil Morozov’

* Pegevotükons ad foms rigik (H. Ph.).

Nüns tefü Volapükagased

Nems Volapükagaseda.

Primo: „Volapükagased pro Nedänapükans. Jäfidot Volapükakluba valemik Nedänik ä jäfidot büfik diläda valemik feda Volapükaklubas”.

Sis nüm: 2 yela: 1958: „Volapükagased. Zänagased pro Volapükaneſ”

Redak.

De yel: 1932 jüesa 1955 redak äbinädon me els ‚Dr. Arie De Jong’ e ‚J. G. M. Reynders Sr.’

Sis yel: 1956 redakans äbinoms els ‚F. J. Krüger’ e ‚P. H. J. Uittenbogaard’ (latikumo te hiel ‚F. J. Krüger’ pänemom redakan, e hiel ‚P. H. J. Uittenbogaard’ pänemom guvan).

Sis yel: 1958 i pämaniotoms as kevobans laidik söls: ‚Johann Schmidt’, e ‚Brian R. Bishop’.

1932 (yelod lid)

Vödem redaka

Volapükaflenes obsik ed utanes, kels nitedälons in Volapük.

Pos tak in Volapükamuf dü yels mödik künobs dönu ad pübön gasedi nulik, kel okälälön dins veütik tefü datuvot jönik ela ‚Schleyer’.

Lunüpo äliloy nemödikosi u nosi dö Volapük: kosädamedöm bevünetik ün 1879 fa pädan: ‚J. M. Schleyer’ pedatiköl, kel suniko pos daved oka äkosgolön gloratimi, kel edulon dü yels ti 15.

Kods, kels estöpons Volapükamufi, si! kels jiniko emoükons oni lölöfiko, ebinons mödik, ab veütikün atas äbinon teläl gretik, kel päkodon bevü slopan lanälik Volapüka dub Volapükakongred kilid tö ‚Paris’. Kongred at sevabo pejenükon ta vil ela ‚Schleyer’ e neföro pedasevon fa om.

Posä ‚Schleyer’ ijonome me jafot oka, vio kosädapük bevünetik äkanon pastukön, no äbinos plu fikulik ad datikön me geb stamädas votik e yümotas votik volapükis nulik. Pos Volapük kluo volapüks nulik vemo mödiks epubons, de kels as veütiküns mutons panemön els ‚Esperanto, Nov Esperanto, Ido, Idiome neutral, Mondolingvo, Lingua internacional, Myrana, Nov Latin, Interlingua, Lengua catolica’. Nonik pükas at ye kanon pleidülön dö pluam baluga, kurata u neuda leigodü Volapük ela ‚Schleyer’, de kel patöfs at ebo binons süperods oka. Atose daloy bo kodidön, das Volapük no enepubon, e das nu igo lägon ad süükön dönu pianiko se stad glömäda jinik. Slopan fiedikün ona no eperons löfi oksik pro Volapük, e ven levüd ätonon ad kobikön dis stän ona, mödikans ebalons okis ad primön dönu komipi pro Volapük, ad jelodön gitätis onik ed ad födön paki ona.

Flens vönädik Volapüka etuvons slopanis nulik. Num slopanas nu gretikumon te nevifiko, ab spelobs, das num at suniko ovedon gretikum. Ad stütön e födön mufi at, neodobs tani, kel kobotonon obis. Tan at nog defon; demü kod at esludobs ad pübön gasedili at ad kälälön veütadinis Volapüka ela ‚Schleyer’ ed utis Volapükanas.

Mutobs primön smaliko — gased olabon ün tim balidkömööl te padis fol a nüm — ab spelobs, das Volapükaflens obsik ostütöns steifi obas, e das ofägükons obes dup slopükam lebonedanas nulik ad gretükumön gasedili obas.

Gasede egivobs tiädi: „Vpagased pro Nedänapükans”, bi balido muton binön jäfidot ela „Volapükaklub valemik Nedänik”, e telido bi steif obas muton binön, das i in püks votik gaseds somik popübons, kels omutons vedön jäfidots votikas Volapükaklubas valemik netik. Näi gaseds somik in natapüks pübabiks, neodobs i draniko zänagasedi, kel omuton palautön löliko in Volapük. Dü tim ye, das gaseds somik no nog dabinons, gebidükobs gasedi obsik i Volapükaneſ länas votik. Sekü slud at dil te smalik gaseda polauton in Nedänapük e dil gretikum in Volapük.

Ini gased obsik polasumons, sotefä spad odalon atosi, nunis valik dö Volapük e muf oka in lomän e fuginän, nunodis kobikamas, nemis limanas Volapükakluba valemik Nedänik, nemis pösodas länas valik, kels vipons spodön Volapüko, yegedis in e dö Volapük, spodadilädi, nunädi lebukas Volapükik, e r.

Gased opubon büfiko balna a muls tel. Desinobs ye ad pübön nümis mäl yeloda balid at nog ünü kaledayel at. Suäm leboneda büfiko pelonon pro Nedän ad fl. Ned. 2,— e pro läns votik ad fl. Ned. 2,25 a yelod. Limans kluba getons glato gasedi.

Nüm balid at poseagivon mö num gretik, ab nüns sököl popotons te utanes, kels ulebonedons gasedi at ed utanes, kels binons u vedons limans Volapükakluba valemik Nedänik. Limanamamon suämon fl. Ned. 2,50 a yel.

Spelobs, das gased at pogetedonös fa alan böniäliko, e das odagetonös flenis mödik! Fovo komandobs obes mu vemo lüpotami yegedas smalik e nunas.

Vobädonös gased at i, das Volapük aiplu osevädikon, ed aiplu ovogikon, sodas olabülon dönu pladi, keli ilabon semanaedo, ed ad kel rigao labon gitäti! Täno dial ela ‚Schleyer‘ semanaedo ojenöfikon, sevabo: das odalabobs me Volapük püki, kel valemö pagebon as kosädamedöm bevünetik.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pads: 3—4.

Diläd valemik feda Volapükaklubas Nomükam büfik

1. Ad fölon vipi Vpanas no-Nedänik anik cifef Vpakluba valemik Nedänik esludom ad fünön Vpaklubi bevünetik valemik labü nem: „Diläd valemik feda Volapükaklubas”.

2. Soäsä nem kluba jonon, desin binon, das klub valemik at obinon latikumo lim feda stidabik Vpaklubas netik.

3. Baiädü bagaf: 2 Vpan alik in läns, kels no labons Vpaklubis valemik netik, kanon vedön liman diläda valemik feda Vpaklubas.

4. Sosus num limanas läna seimik uvedon saidiko gretik ad fomön kobo klubi, limans at diläda valemik okanons seditön de diläd ad stidön Vpaklubi valemik netik.

5. Diläd valemik paguvon büfiko fa cifef Vpakluba valemik Nedänik. Sosus num limanas uvedon so gretik, das okanoy spetön, das sedit mögädik grupa netik seimik no odämükon dabini livätik kluba, guv at poloveükon cifefe fa limans it davälabike.

6. Diläd valemik poguvon büfiko ma mod guva Vpakluba valemik Nedänik. Sosus ye num limanas diläda valemik obinon saidiko gretik, limans it olautons statudis e nomemi konömik fifümikis.

7. Büfiko jäfidot Vpakluba valemik Nedänik obinon i jäfidot diläda valemik feda Volapükaklubas. Demü atos, ninäd jäfidota at olabon gretadilo vödemi Vpik.

If ye omögos ad pübön eli „Zänagased Volapüka”, e gased valemik at jenöfiko opubon nomädiko, gased at ovedon pla jäfidot Nedänik jäfidot diläda valemik feda.

Limans ogetons glato jäfidoti.

8. Limanamamon binon fl. Ned. 2,50 a yel. Mon at papelon büo kädane Vpakluba valemik Nedänik, kelan oguvon soelöfiko monis diläda valemik.

Cifef büfik diläda valemik feda Vpaklubas.

Dr. ARIE DE JONG: Presidan.

J. G. M. REIJNDERS: Sekretan-Kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pad: 5.

VOLAPÜKAKLUB VALEMİK NEDÄNIK.

Ma bagaf: 2 statudas „Volapükaklub valemik Nedänik” pebligidon pro tüp mö yels 29 sa muls 11 penumöl de del füna oka tü d. 1id yanula yela: 1890.

Pö büad de d. 22id tobula yela: 1906: nüm: 25 klub at ädageton zepi jiregik, kel, ven tüp mö yels 29 sa muls 11 ipaseton, no pelunükumon pö büad jiregik nulik, ko sek, das de d. 1id dekula yela: 1919 klub ifinikon voiko ad dabinön.

Klub ye neai pesädabinükon. Pro atos sekü bagaf: 18 statudas limanakobikam valemik viliko diseinü atos jenükabik ezesüdonöv. Kobikam at ye neai pejenükon, sodas klub äkanon pafövön, if pö kobikam valemik ösludoyöv nog seimikna ad atos. Benö! kobikam valemik at pejenükon tü d. 21id dekula yela: 1931, pö kobikam kelik esludoy, das Volapükaklub valemik Nedänik pofövon. Nunod kobikama at opubon in nüm sököl.

LECIFEF.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pad: 6.

VOLAPÜKAKLUB VALEMİK NEDÄNIK.

Demü spadadef no mögos ad lasumön ini nüm at ed in Nedänapük ed in Vp. nunodi dö kobikam 21id; sekü kod at nüseidobs plitü flens fuginänik obsik balido nunodi in vödem Vpik, du desänobs ad nüseidön vödemi Nedänapükik ini nüm fovik. Nü vödem Nedänapükik pubon pos Vpik, Nedänans kanons steifülön ad tradutön oni ini Nedänapük e täno leigodön tradutodi okas lä nunod in nüm fovik opuböl.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pad: 7.

NUNOD DÖ KOBİKAM TELDEGBALID.

Soäsä ya penunos in nüm balid periodagaseda at, limanakobikam valemik päjenükon patiko demü disein ad lonön gitöfiko, das Volapükaklub valemik Nedänik pöfövon. Pö kobikam at pölonädos i, vio öträitoy dalabotis kluba. Demü kods at program sököl päpoton limanes vonädik kluba:

Program kobikama valemik teldegbalid Volapükakluba valemik Nedänik „Balif mekom valüdi (Baläl jafon nämädi)” tü mudel: d. 21id dekula yela: 1931 domü s.: „A. A. Moll van Santbergen,, ‚S-Gravenhage,, ‚Hazelaarstraat,, nüm: 71.

Tü düp: 2 poszedela: kobikam lecifefa,

tü düp: 2 m. 30 poszedela: kobikam valemik.

Dins bejäfabik:

1. maifükam kobikama.
2. reid protoka kobikama büik.
3. nunod dö yels epasetiköl.
4. kal e gidükam dö tüp lätik.
5. mobs lecifefa:
  - a. mob ad fövön klubi.
  - b. gegiv suämas pro püb vödabuka pistüredölas.
  - c. lonäd tefü limanamamons no nog pipelöls.
  - d. lonäd tefü dalabots kluba.
  - e. votükams ini bagafs 2id, 11id e 17id statudas lüblinabiks baibinü mob: a.
    - I. Bagaf: 2. Votükam setema balid ad: „Klub rigiko tü 1890 yanula d. 1id pefünöl dönu pebligidon pro tüp mö yels 29 sa muls 11, tüp kelik pacedon ad eprimön tü 1919 dekula d. 1id.”
    - II. Bagaf: 11. Votükams seta balid ad: „Lecifef binädon nemu me pösods kil.”
    - III. Bagaf: 17. Moäd dila lätik, primöl me vöds: „aso zepami.... (büdakipü....)”.
6. bejäf penädas e mobas nog pügetölas.
7. daväl cifefanas.
8. bespik dö top e tim kobikama fovik.
9. zisäk e färmükam.

CIFEF.

Noet. Pavüdoj flenöfiko ad kömön ini kobikam.

Dono nu nunod brefik sökon dö kobikam pejenüköl, kel älabon benoseki.

1. Kodü dead presidana: s.: ‚F. L. E. Haastert, vipresidan: s.: ‚A. A. Moll van Santbergen, älabülom pladi etana, ed ämaifükom kobikami za tü düp lafik pos düp: tel.

2. Sekretan: s.: ‚J. G. M. Reynders, äloreidom protoki kobikama büik, kel päzepon, e fa presidan pädispenon.

3. Täno sekretan änunodom dö yels, kels sis kobikam valemik tü d. 28id dekula 1910 pejenüköl epasetikons.

Sekü slud kobikama valemik et püb jäfidota kluba: „Nuns blefik (brefik) se Volapükavol” päfinükon. Atos äkodon, das nitedäl limanas änepluikon. Kudadins kluba päkälälons nog mögiko gudiko, ab kosam ko limans ibrekon, e sekü atos Volapükamuf in län obsik ästopon. Poso krig gretik, vali distuköl de 1914 äkömon, kel ädojedon vali, kel äjafon stadis jünü no mögikis, in kels te jenöf, gaen e vuk ävöladons, in kels het ätonodon, e dials pämodränons. Limanamamons no plu päpelons sekü nepub jäfidota kluba. Stad at äbleibon dulön so dü yels mödik. Klub äperon dub deadam presidani okik: s.: ‚F. L. E. Haastert,, e stimapresidani okik: s.: ‚Dr. H. Van de Stadt,.

Dub jenot, das zep jiregik statudas äfinikon, äzesüdos ma bagaf: 18 statudas, das pölonädos pö limanakobikam valemik dö laidabin u finid kluba, e mögädiko dö mod, vio öträitoy dalabotis kluba. Dub kods difik kobikam valemik et ai päzögon.

Propagidapenäd fa söls: ‚A. A. Moll van Santbergen, e ‚J. G. M. Reynders, pilautöl i sekü monidef no pepübon.

Ün dels balid yela: 1931 votikam ädavedon, e sis tim et Volapükamuf eliföfikumon. Ün gölayel de 1931 sevabo pö dabükabüsid sevädik: ‚E. J. Brill, in ‚Leiden, äpubons in Deutänapük vödabuk gretik Volapüka, ed in Volapük gramat lölöfik püka et. Lautan lebukas tel at äbinon: s.: ‚Dr. Arie De Jong,, kel ko lobül cifala: s.: ‚Dr. Albert Sleumer, e kadäma Volapüka ipreparom stilo dü tim lunik yelas zül pübi bukas at.

Tü d. 25id yulula yela: 1931 tumyelazäl ela ‚Johann Martin Schleyer‘: fatan Volapüka pämebon lezäliko tö ‚Oberlauda,‘: motedöp oma. In gasesds mödik lomänik e foginäniks yegeds pluuneplu veitöfiks tefü atos äpubons.

4. Pos loreid nunoda kal e gidükam dö tüp lätik päkontrolons, pö kelos päfümükos, das äverätöns. Kal päjötön me suäm flonas Ned. 260, 42.

5. Pos atos mobs lecifefa päbejäfons.

Mob: a päzepon me vögods valodik, sodas klub päfövon.

Mob: b i päzepon. Pö atos pälonos, das fien peprodöl suämü fl. Ned. 85, 97 i pöpelon, sodas s.: ‚Dr. Arie De Jong, äkanom gegetön de klub suämi mö fl. Ned. 185, 97.

Mob: c. Pälönädos ad duliunön limanamamonis no pipelölis valikis, ed ad flagädön de d. lid yanula yela: 1932 döna limanamamoni.

Mob: d. Dalabots valik kluba blebons sekü lonäd pö mob: a pälonöl dalab kluba päfövöl.

Mob: e. Votükams ini statuds lüblinabiks päzepons.

6. Bevü penäds inükömöl i pened söla: ‚J. D. Van den Eijnde, in ‚Santpoort, äbinon ko nun, das no äkanom binön komik, abdas äntedälikom vemo tefü kobikam. Dan kobikama oloveblinon ome.

7. Täno limans nulik lecifefa päcälodoms. Bi lecifef sekü lonäd pälonöl büfiko obinädön me limans kil, päcäloms as

presidan: ‚Dr. Arie De Jong, in ‚Voorburg, ‚

vipresidan: ‚A. A. Moll van Santbergen, in ‚Den Haag, ‚

sekretan-kädan: ‚J. G. M. Reynders, in ‚Delft, ‚

8. Top e tim kobikama fovik polonons latikumo fa lecifef.

9. Pos atos Volapükalebuchs nulik bofik päbepikons.

Söl: ‚Dr. De Jong, änunom, das äjäfom me tidodem Volapükik, pö kel pösods lul äkompenons.

Posä i nog ispikey dö volapükasits: ‚Esperanto, Ido, Idiom neutral, e ‚Anglic, presidan äfärmükom kobikami ko spikädil kuradüköl pro plöp Volapükamufa nulik.

J. G. M. REYNDERS.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pads: 7—9.

NOTEDS.

Suäm notedas binon: fl. Ned. 0,20 a kedet u dil kedeta. Ad no sädekön gasesdi, noteds omutons palautön fomü nuns. Noted somik kanon pubön te balna in yelod bal. Üf viloyöv ye pübön nuni seimik nogna u pluna in yelod ot, okanoy dunön atosi, if ulautoy alna notedi in mod votik.

Redak büdakipon oke gitäti ad refudön notedis, kels ma ced ona okanonsöv dämükön Vpadini.

Pö dabüköp: ‚E. J. Brill‘ in ‚Leiden‘ epubons:

Dr. Arie De Jong. Wörterbuch der Weltsprache.....fNed. 9.75

Otan, Gramat Volapüka....., „ 2.25

Lebuchs bofik kanons pasivön medü lautan okas: Voorburg (Nedän), Broekslootkade 5.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pad: 10.

PROPAGID E REKLAM.

Nen töbidam benoseki nonik. If vilobs dagetön bos, täno mutobs i dunön; si! täno mutobs dedietön obis löliko dine gudik. If te stebedobs, e te küpedobs utosi, kelosi votikans dunons, olemekobs nosi.

Verat at i lonöfon pro Volapük. Obs valik: Volapükans vipobs, das pük obsik osevadikon dönu valemiko, e das igo fütüro pogepon as kösadamedöm bevünetik balik. Ab ad dagetön finaseki jönik ä sublimiki ati, zesüdos vero, das propagidobs e reklamobs pro atos. Kanobs dunön atosi ön mods difik; ab klülos, das plü pösods mödikum okevobons, plü benosek pavipöl podageton sunikumo. Binos demü kod at, das lüvokädobs reidanes valik: yufolsös obis! kevobolsös ad propagidön Vpi! Fägols ad atos, efe ön mods tel:

lido. Steifolsös ad slopükön limanis pro Vpaklub valemik Nedänik, e pro diläd valemik feda Vpaklubas! e2ido. Remolsös Vpamäkis! suklibolsös Vpamäki bal ini gul nedetalöpik ladeta potadina alik fa ols padesedöla! e slüdotsös valikis flenis e sevädanis olsikis — kels no tameugons tefü Vp. — ad dunön otosi! Vpamäks kanon pasivön tä flonazims Nedänik 50 a samäds 100 pö söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Voorburg, Broekslootkade 5.‘ Prod sela mäkas at pastüredon ini Vpafund.

Stüti nämikün ye gevols Vpamufe, ven ols it plägols ziliko Vpi, e stigädols votikanis ad lärnön Vpi, ed ad vedön limans bala Vpaklubas.

Ad plitükön limanes obsik slopükamavobi at, guvan Vpafunda gebidükom glato Vpamäkis 100 pro liman alik nuliko pulüblinöl.

Pos fin yelafoldila alik, onunobs ini gased at Vpamäks kimödotik ünü tüp et puselons, tefädo: puseagivons demü reklam. Somo reidans it oknaons logön seki, keli vob oksik uprodon.

Dono pladobs taibili mödotas Vpamäkas, kels ya peselons, ko mäniot vü kläms mödotas, kels glato (demü reklam, ...) peseagivons.

1930,	foldil	3id	1350	(500).	1931,	foldil	3id	300	(1000).
		„ 4id	2950.			„ 4id		700.	
1931,		„ 1id	1900.		1932,	„ 1id		600.	
		„ 2id	700.						

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pads: 12—13.

NUN.

(Nun Nedänapükik: tradutod nuna sököl.)

Kanobs nunön reidanes Nedänapükik obsik, das ünü brefüp popübon pö el ‚Drukkerij ‚Repko‘‘ tidabuk Vpa tiädü ‚Leerboek der Wereldtaal‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pad: 16.

NUNS.

Pecälom me büad dätü 1910, dekula d. 3id fa cifal balid ä datikan Volapüka: ‚Johann Martin Schleyer‘ as fovan oka: ‚Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Godesberg‘ len ‚Rhein‘ (Deutän).

Edagetom ün 1929 de cifal: ‚Dr. Alb. Sleumer‘ diplomi kadämana Vpa: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Eschen‘ (Ligtänstän), ettimo in ‚Wienacht‘ (Jveizän).

Edagetom ün 1931 de cifal diplomi Vpitudana: ‚Salah Eddine Kemal‘ in ‚Bern‘ (Jveizän), ettimo in ‚Horboden‘ (Jveizän).

Evedons limans diläda valemik feda Vpaklubas:

- söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän),
- söl: ‚Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Godesberg‘ (Deutän),
- söl: ‚Salah Eddine Kemal‘ in ‚Bern‘ (Jveizän),
- vomül: ‚Maria Willebrand‘ in ‚Warendorf‘ (Deutän),
- söl: ‚Hannsmartin Schleyer‘ in ‚Gernsbach‘ in ‚Murgtal‘ (Deutän).

Epubon pö el ‚Drukkerij ‚Repko‘‘: ‚Leerboek der Wereldtaal‘ fa ‚Dr. Arie De Jong‘ tä suäm mö fl. Ned. 1.—.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1932 Vpamäks 900.

Söl: ‚J. G. M. Reynders‘, sekretan-kädan büfik ela ‚Diläd valemik feda Volapükaklubas‘ efealotädom de ‚Delft, Koningsplein 79‘ lü ‚Den Haag, Goudsbloemlaan 120‘. Potakalanüm: 199061.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pads: 17—18.

NUNS.

Ün zädel: 1932, tobul, 22 poszedelo tü düp 2id kobikam valemik Vpakluba valemik Nedänik pojenükon in el ‚Café-Restaurant ‚De Kroon‘‘, ‚S-Gravenhage, Spui‘ nüm: 10.

As dins veütikün pobejäfons in kobikam at

- a. statuds nulik e nomem konömik nulik Vpakluba valemik Nedänik,
- b. jäfidot kluba at,
- c. Vpafund,
- d. diläd valemik feda Vpaklubas.

Ün tobul söl: ‚Dr. Arie De Jong’ oprimom in ‚Voorburg’ tidodemi Volapüka.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pad: 22.

Nuns

Edagetom ün 1930 de cifal: ‚Dr. Alb. Sleumer’ diplomu stimalimana: ‚Prof. Francisco V. Lorenz’ in ‚São Feliciano’ (Brasilän).

Edagetom ün 1930 de cifal diplomu lecifa pro Jveizän: ‚Jakob Sprenger’ in ‚Eschen’ (Ligtänstän), ettimo in ‚Wienacht’ (Jveizän).

Edagetom ün 1930 de cifal diplomu sekretana: ‚Jakob Sprenger’ in ‚Eschen’ (Ligtänstän), ettimo in ‚Wienacht’ (Jveizän).

Edagetoms ün 1931 de cifal diplomu julana: hipul: ‚Jakob Imobersteg’ in ‚Vorder-Mähningen’ (Jveizän),

ed ün 1932:

söl: ‚E. Werffeli’: malädanikalan in el ‚Sanatorium Kilchberg’ nilü ‚Zürich’ (Jveizän).

söl: ‚Omar Bey Souissry’ in ‚Bonvillars’ (Jveizän).

Evedom liman diläda valemik feda Vpaklubas: söl: ‚S. M. Selegen’ in ‚Trostyanetz’ (Rusän).

Binons limans Vpakluba valemik Nedänik
in Nedän:

söl: ‚H. Bakker’ in ‚Ginneken’,

söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Voorburg’,

läd: ‚L. De Jong-Van Dissel’ in ‚Voorburg’,

söl: ‚J. Doorenbos’ in ‚Den Haag’,

söl: ‚M. M. Moll van Santbergen’ in ‚Den Haag’,

söl: ‚J. G. M. Reynders’ in ‚Den Haag’,

vomül: ‚Sophie Sanders’ in ‚Eindhoven’,

söl: ‚L. C. A. Smeulders’ in ‚Breda’,

vomül: ‚Jacq. Stok’ in ‚Den Haag’,

in Lofüda-Lindän Nedänik:

läd: ‚A. C. J. Conijn-Bremmer’ in ‚Soerabaja’ (Yafeän),

söl: ‚Arie De Jong, W. Pzn’ in ‚Soerabaja’ (Yafeän),

nelaidüpo in Lamerikän:

söl: ‚Ir. A. F. H. Blaauw’ in ‚New York’,

läd: ‚M. E. S. Blaauw-Van Dissel’ in ‚New York’.

Söl: ‚Tassilo Schultheiss’: ‚Doctor philosophiae’, ‚Studienrat’, gümnnadatidal in ‚Berlin’ (Deutän) spikom pükis 140, bevü kels binons: püks germik 10, romeniks 11, slaviks 14, lofüda-Lindäna-Germäniks 12, vesüda-Lindäna-Germäniks 4, suomiya-macariks 11, Siyopiks 14, Lindäniks 15, semitiks 14, Frikopiks 18, Seanuäniks 6, Meropiks 4, bask e mekavapüks bofik: ‚Esperanto’ e Volapük.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1932 Vpamäks 600.

Krüt delagaseda: ‚De Maasbode’ dö el ‚Leerboek der Wereldtaal’ fa ‚Dr. Arie De Jong’.

Pos pub ela ‚Wörterbuch der Weldsprache’ sublimik ed ela ‚Gramat Volapüka’ veitöfik fa ‚Dr. Arie De Jong’ nu de lautan ot i tidabuk balugik volapüka letälenu pedatiköla ela ‚Schleyer’ epubon.

‚Dr. De Jong’ eblöfom dönu kleiliko, dub binod patik tidabuka at, das jenöfo te Volapük, güamo leigodü mekavapüks votik, dalon flagön oke gitäti ad labön kaladi lölöfiko neudiki, e das de mekavapüks valik te Volapük binon pötöfik pro tradut verätik vödas e notodotas püka lifik alik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1932. Pads: 33—34.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 22id

Fa ‚J. G. M. Reynders’.

Tü tobul: 22 ayela Vpaklub valemik Nedänik „Baläl jafon nämädi” ejenükon kobikami valemik teldegtelid oka in bal lecemas ela ‚Café-Restaurant ‚De Kroon’”, in ‚Den Haag, Spui’ nüm: 10.

Kobikam at pämaifükon fa presidan: söl: ‚Dr. Arie De Jong’, kel änebom, das kobikam büik pato pijenükon ad koedön laidabinön klubi, du kobikam at pato ädiseinon ad revidön statudis e nomemi konömik.

Poso sekretan äloreidom protoki kobikama büik, kel, baibinik pästetöl, pädispenon fa presidan.

Kal dö 1931 päjötön me jötasuäm gönetik mö fl. N. 71,66.

Nunod dö yel epasetiköl äninädon brefiko sökölösi. Kobikam valemik büik äjenon tü d. 21id dekula yela: 1931 in ‚Den Haag’, in kobikam kelik äsludoy me vögods valemik ad laidabinükön klubi. Lecifef nulik esteifon mögiküno ad kälälön demädis kluba. De mätul: 31 ayela Vpagased nulik pubon tiädü: ‚Volapükagased pro Nedänapükans”. Gased at papübön frädü Vpafund, paredakon fa söls: ‚Dr. Arie De Jong’ e ‚J. G. M. Reynders’ e papoton glato limanes kluba. Ünü 1932 nüms 5 ya epubons. Gased obinon büfiko timapenäd telmulik. Pö neod klülädöl opubon pluna. Gased i paseagivon mödiko demü propagid Vpa.

Söl: ‚De Jong’ egivom ün yel pasetik tidodemi Vpa, e spelom ad givön dönu tidodemi ünü nifüp at. Neodü tid elauton tidabuki Vpa, kel brefobüo epubon pö fiam: ‚Drukkerij ‚Repko’” in ‚Voorburg’. Suäm buka at binon fl. N 1,—.

Klub kibon laidiko kosami ko Vpans fuginänik. Cifal Vpanefa binom söl: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’ in ‚Godesberg’ len ‚Rhein’, kel pejonidükom fa läxpädan büätik: ‚J. M. Schleyer’: datikan Vpa nog timü lif oka as fovan oka. Söl: ‚Prof. Dr. Sleumer’ binom sekü cifalacal oka leigüpo dilekan kadäma Vpa (ä presidan feda mögädik Vpaklubas. Küpet redaka.)

Pos loreid nunoda disins statudas e nomema konömik, kels komädons in nüm: 5 jäfidota, pädunidükons. Posä votükams smalik tefü laut pilasumons ini disins bofik, e bagaf: 16 nomema konömik piplaadon fa votiko peprafadöl, disins bofik me vögods valemik päzepons e pälusumons, sodas de kobikam at statuds e nomem konömik nuliks lonöfons pla statuds e nomem konömik jü timül et lonöfiks. Bi lecifef büfiko bleibon binädön me limans kil, vögodam limanas nulik no äjenon. Lecifef Vpakluba valemik Nedänik nu binädön me ‚Dr. Arie De Jong’: presidan in ‚Voorburg’, ‚A. A. Moll van Santbergen’: vipresidan in ‚Den Haag’ e ‚J. G. M. Reynders’: sekretan-kädan in ‚Deen Haag, Goudsbloemlaan’ 120.

Poso presidan änümom Vpafundi. Fund at jonidon ad dabükön lebukis e penädis votik dö ud in Vp. Fund at nu binon fund privatik, ab poceinon latikumo ad kompenät nenfiamik. Utans, kels stüredons moni ini fund, pacedons as kreditans, ab klüliko ovedons latikumo dilodans Vpafunda at. Disein binon ad fomön katädi mö flons Nedänik 100.000, binädöli me dilods 1000 a flons Ned. 100. Fund at ya ekudon dabükis elas ‚Wörterbuch der Weltsprache”, ‚Gramat Volapüka”, ‚Leerboek der Wereldtaal”, Volapükamäkis, ed ela ‚Volapükagased pro Nedänapükans”.

Volapükagased pro Nedänapükans binon calöfagased Vpakluba valemik Nedänik. Limans kluba getons glato gasedi, ab klub pelon Vpafunde alyeliko a liman foni N. 1,50. Gased at i paseagivon glato demü propagid Vpa. Utans, kels no binons limans kluba, kanons sivön gasedi at medamü lecifef kluba tä fl. N. 2,— a yel.

Näi klub Nedänik i klub Vpanas dabimon, kel penemon fa fünans okik: ‚Diläd valemik feda Vpaklubas”. Vpan alik: no-Nedänen kanon vedön liman kluba at. Pro atos muton nunädön oki limane lecifefa Vpakluba valemik Nedänik. Limans diläda valemik at getons, leigoäsä limans kluba Nedänik, ön stips ot glato jäfidoti diläda valemik, sevabo büfiko: Vpagased pro Nedänapükans. Disein binon, das in läns alik pofünons Vpaklubs valemik netik, kels obalons okis ad fed nämädik bal Vpaklubas. Utans, kels ufomons klubi netik, osötöns klüliko seditön de diläd valemik feda Vpaklubas.

Fa cifal: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’ in ‚Godesberg’ len ‚Rhein’ e fa söl: ‚Johann Schmidt’ in ‚Weisskirchen am Taunus’ benovips päsedons pro kobikam valemik. Söls at podanoms demü atos.

Top e tim kobikama fovik polonons latikumo.

Pos atos presidan äfärmükom kobikami ko spikädil kuradüköl, ko vip, das ologobsös dönu odis pötü kobikam valemik fovik, e ko vöds: ‚Volapük lifonös!”

1933 (yelod 2id)

PÖTÜ YELACEN.

Volapükaflenes obsik.

Pötü yelacen lofobs reidanes obsik, e pato limanes Vpakluba valemik Nedänik et utanes diläda valemik feda Vpaklubas vipis gudikün obas, e sagobs dani ladöfik Vpaflenes fiedik obas demü yuf e stüt, kelis egevons ün eyel dine gudik obas.

Jäfidot obsik primon me nüm at yelodi telid oka. Ma prom nüms mäl epubons in yelod balid, ed eläükobs lä nüm lätik tiädabledi pro utans, kels vipons ad kipedön timapenädi. I dü ayel spelobs ad fövön ön mod ot pübi, e kludo gased at ai opubon dönu tü mul telid alik. No nog kanobs votükön nomükami at, pläsif limans mödikum uslopikons Vpaklubi valemik Nedänik e dilädi valemik feda, e pösods mödikum ulebonedons gasedi obsik. Te dub atos omögos lü obs ad gretükumön jäfidoti, ad mödükumön veüti ona, e ba ad pübön oni ön naeds mödikum.

Ad rivön zeili at limans klubas bofik e reidans retik gaseda at kanons kevobön mödiko. Ek steifonös in züäd oka ad sevädükön plu Volapüki ela ‚Schleyer‘, ed ad slüdön famülanis, flenis e sevädanis oka ad vedön limans klubas u lebonedans jädifota obsik! Obinobs demü atos danöfiks kol ons, bi din gudik pofödonöv vemiküno dub kevob onsik. Propagidobsös obs valik Volapüki: tikamedöm balugik, neudik, tikaviko pestuköl ä fasiliko lärnovik, dub kel mens okanons lelilön e suemön gudikummo odis, ed as svists pokoboblinons lü ods.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pad: 2.

NUNS.

In nüm sököl opubon konotil tiädü: Milag jamodas degvel.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pad: 5.

NUNS.

Söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ elautom in Deutänapük tidabuki Vpa. Koteno kanobs nunön reidanes obsik, das buk at opubon suniko.

Söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr.‘ begom limanes ut diläda valemik feda Volapükaklubas, kels no nog epelons limanamamoni okas pro yel: 1933, ad potön ati ome bü d. lid prilula balidkömö. Ladet: ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘ 120, Potakal: 199061 (Nedän).

Evedof jiliman diläda valemik feda Volapükaklubas: läd: ‚A. Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän).

Evedof jiliman Vpakluba valemik Nedänik: läd: ‚A. Cramer-Van Dissel‘ in ‚Doorn‘ (Deutän).

Söl e läd ‚Blaauw-Van Dissel‘ egekömons de Lamerikän, e lödons dönu in ‚Oss‘ (Nedän).

Peselons ünü foldil 4id yela: 1932 Vpamäks 700, e peseagivons demü reklam 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1933. Pads: 7—8.

Milag jamodas degvel

Ven hiel ‚Ali Muhammad‘ irivom fini lifa okik, ed ilovegivom oki brades molik hurifas sülük, lied sonas kil oma vo äbinon vemo gretik. Ab ven fino ivätäloms vali, ämutoms kludön, das man deadik äbinom man deadik, e das dreng nonik äkanons geblinön omi. E, vö! jamods lifik äbinons jamods lifik, sevabo nims, kels äbinons leigo jöniks ä nobiks, äsä äbinons jerabiks. Klu, du sons ela ‚Muhammad‘ älügoms demü dead oma, äbinoms leigüpo desiriks ad dalabikön jamodis omik.

El ‚Ali Muhammad‘ igeridom sones kil oka jepi jamodas degvel, ed in tästum okik ibüdom, das ösötoms dilön jepi ma mod sököl: son bäldikün ögetom lafi jepa, son telid kildili bal jepa, e son kildil züldili bal jepa.

Larabänans yunik kil ädugoms jepi jamodas ini yad, ed äprimoms ad numön. Ekö! jamods valiko degvel ästanons us.

„Benö!“ blod bäldikün äprimom, „jamodis liomödotik obs alik getobs-li?“

Äprimoms ad kalkulön, e pos timil älogedom s jekölo odis. Blod bäldikün älülogom votikanis bofik, ed äsagom: „If no evedob-la lienetik, laf degvela binon jöl e laf. No kanobs dukötön jamodi.”

„Atos binon nog neveütik, ” blod telid äsagom, „ibä kildil bal degvela binon lul e kildils tel, e binos nog fikulikum ad dilön jamodi ad dils kil ka ad dils tel.”

E blod kilid äsagom bosu, kel igo no kanon pabükön, ibä vo züldil bal degvela äbinon hajet.

„Nek kanom frutidön jamodi lafik, ” blod bäldikün äsagom. „Dilod obik suämon jamodis jöl e lafiki. If ols nu vilolsöv givön obe i lafi votik et, kludo jamodis zül, atos binonöv te gidik. Täno kanols dilön ode reti.”

„Gidik-li? Nemol-li atosi gidiki?” blods votik äprotestoms. „Veratos, das no balan obas valik frutidom jamodi lafik, ab ol ya ga getol dili gretikün. Klu sumolöd jamodis jöl olik, e klemolöd jamodi lafik et neodü obs!”

„Sekü kod kinik dunoböv-li atosi? Vilob te lobedön fati löfik obas, kel ägeridom obe lafi jepa lölik,” bäldikünan äsagom. Feit ävedon aiplu vemikum, ed äfinikon ti ad punakomip. Ab blod bäldikün äbetikom gididi oka as cif famüla, ed äsagom seväriko:

„No gidöfos pro obs ad feitön, o blods! Golobsös lü hiel ‚Mullah Ibrahim’”. Binom man relöfik, ed ‚Allah’ löfon omi. Loseidobsös ome säkädi obsik, e dunobsös bai lonäd omik!”

Blods äbaivögoms sunädo tefü atos, ibä el ‚Mullah Ibrahim’ äbinom jenöfo man gidik ä relöfik, e sagäd ädabinon, das älabom täleni somnambula, e das idunom milagis difik dü lif okik. Kludo ävegoms lü el ‚Mullah’, ed äkonoms ome fikuli.

El ‚Mullah’ äbleibom ninälön dü timil me medit seilik. Tän äsmililom, ed äröbülom balibi oka, ed äsagom: „O cils! vero no desinob ad cödön fati edeadiköl olsik, ab binos jenöfot, das binos nemögik ad dilön jepi jamodas degvel ad dils leigik tel. Binob man pöfik, dalabob jamodi te bali, ab ogivob oles jamodi balik oba, e me jamods degjöl no obinos fikulik ad dunön ma büads fata olsik.”

Primo mans yunik äprotestoms, ab el ‚Mullah’ bäldik äbleibom flagön, das ösumoms jamodi omik.

„Völadi kinik jamod labon-li?” äsagom. „Klülos, das jamod et binon vemo frutik pro ob, ab jamod obik no kanonöv jonülön obe dünöti gretikum, ka me nätükam püda bevü nilädans obik. Klu sumolsöd jamodi obik, e no jäfikolsöd fovo me ob! ‚Allah’ binon gidik, e pötatimo ogegivon obe jamodi obik, if atos binon vil Ona.

Boso jemiko e mu danöfiko Larabänans yunik kil äsumoms jamodi ela ‚Mullah’, ed ävegoms lomio. E nu no plu älaboms fikuli ad dilön jepi mö jamods degjöl ma vil fata oksik.

Blod bäldikün äsumom lafi, sevabo: jamods zül. Telidan, kel ögetom kildili jepa, äsumom jamodis mäl, e yunikünan äsumom züldili ü jamodis tel. Blods äbinoms susläbiks, ab jemiks, das ilüsumoms legivoti mana pöfik, ed alan äblinom seilölo jamodis okik lü lecek lönik oka.

Süpiko blod bäldikün äbleibom stanön, ed ävokädöm: „O milag kiom!”

Blods votik ägüflekoms okis pö vokäd et, ed älogoms lestunölo jamodi ela ‚Mullah Ibrahim’ zänodü yad ästanöli.

„Kim eglömom-li ad kesumön jamodi at?” bäldikünan äsäkom.

„Ob labob jamodis obik tel”, yunikünan äsagom.

„Ed ob obikis mäl”, telidan äsagom.

„Ed ob obikis zül”, bäldikünan äsagom, „klu alan obas labom jamodis okik, e ga jamod ela ‚Mullah Ibrahim’ reton”.

Blods äprimoms ad numön. Änumoms, ed änumoms dönu, äreidoms alna dönu tästumi fata oksik. Jep ämuton padilön ad laf, ad kildil bal, ed ad züldil bal. Laf degjöla äbinon zül, kildil bal degjöla äbinon mäl, züldil bal degjöla äbinon tel. Dot no ädabinon: alan omas igetom dilodi gitöfik oka, e ga jamod ela ‚Mullah’ äreton. Äbinon klülabik: milag ijenon!

Blods äspidoms ad golön ko jamod lü el ‚Mullah’. Atan äjinom go no stunik, ven älogom omis. Te äsmililom, ed äröbülom balibi oka, ed äsäkom: „Benö! o cils oba! ekanols-li dilön jepi ad kotenükam olas?”

„Si!” blods äsagoms, „e vö! milag ejenon! Alan obas egetom dilodi gitöfik okik, ab jamod olik, o ‚Ibrahim’! äreton.”

„Lelobobsös eli ‚Allah’, o cils oba!” el ‚Mullah Ibrahim” äsagom, „e binonös atos lejonod pro ols! Ägivob oles jamodi lätik oba ad nätükön püdi bevü ols. Ab i esagob, das ‚Allah’ binon gidik, e das ögegivon pötatimo obe jamodi obik, nendas desumon oles bosu, kelos lejonon oles, das neföro daloy dodön ad blinön sakrifoti neodü kemen okik.”

Blods bluvik ägegoloms lomio, ed änunoms plaki küpädik oksik valikes flenes e sevädanes okas. Ed atans, pö turn okas, äkonons oni dönu fagikumio, e piano, vol lölik älelilon dö el ‚Mullah Ibrahim’ gretik e dö milag, keli idunom me jep jamodas degvel.

E fam ela ‚Mullah Ibrahim‘ älaidualon nen nemödikam dü tumyels, jüs hikalkulavan dotimik äsumom stibi e papüri, ed äduinom kalkuli klänöfik. Täno äsagom lukofiko: „Ekö-la! milag jönik!”

Diled et papüra ye emoikon, sodas nu alan, kel ba doton-la tefü fäg ela ‚Mullah Ibrahim‘ ad dunön milagis, muton duinön oke it kalkulis tefü din at.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1933. Pads: 8—10.

Nuns

Dil balid tidabuka söla: ‚Johann Schmidt‘ epubon. Tiäd ona binon: ‚Lehrbuch der Weltsprache Volapük für Deutschland und die deutschsprachigen Länder.‘ Dil balid at lebuka kanon pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Voorburg‘ (Nedän) tä fl. Nd. 0,35 a samäd.

Yümü nun in nüm: 2 Vpagaseda tefü pel limanamamona diläda valemik feda Vpaklubas nunobs utanes, kels no dalabons yelodi balid gaseda, das limanamamon at suämon: fl. Ned. 2,50 a yel.

Peselons ünü foldil lid yela: 1933 Vpamäks 900, e peseagivons demü reklan 100.

Söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän) ‚Bahnhofstrasse‘ 20 vipom ad spodön ko Volapükan anik, i ko primans.

In nüm: 6 yeloda: 1 gaseda obsik elasumobs nuni dö söl: ‚Tassilo Schultheiss‘ in ‚Berlin‘, kel fägom ad spikön pükis 140. Bü brefüp söl: ‚Salah Eddine Kemal‘, kel ipotom obes nuni et, epotom obes dönu nuni tefü pükaleskilan. Söl: ‚Dr. Harald Schütz‘ in ‚Frankfurt am Main‘ sevabo nolom e kanom reidön pükis 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pads: 11—12.

Läb

(Kapit balid se el ‚Härmit‘ fa ‚Ebba Pauli‘.)

Bü tim lunik, vemo lunik, kü mens äbinons nog relöfikums ka nu, e kü relöfans nog äbinons sons e dauts relöfiks glüga, utos äjenon, kelos pokonon in buk at.

In lekev zänodü soalöf fota hihärmit älödom. Äbinom bäldik dub lifadels mödik, kibäldotik äbinom voiko nek äsevon; ed ilödom us dü lunüp, kilunüpiko i no äsevoy. Dü nifüp e dü hitüp äblibom us, e vö! äjinos, äsva no äsevom lifamodi votik. Ninü lekev bed pimökon me peinatedem grünik e musk; us tab binü boad grobiko picöpöl ästanon, e diled bimastama jonidon ad stul. Zuo us cafed äbinon, kel älagon sus ston plenöfik, kel pägebom as filatop. Vataluflad e skals taimik anik äbinons in spadül. Reto nos ädabinon us.

Steböp ätopon su bel geilik, e härmit ämutom vegön ve veg lunik ä dilo no pikulöl, ven änexänom anna de bel ad ramenön nulüdoti pöfädik oka. Äbinos nog töbikum ad rivön lekevi de fälid; lödöps valik pöpa ätopons speariko in fälid, in vilagüls ömik. Ab mens se topäd et ilasumons, to veg töbiko begolovik, kösömi ad visitön härmiti, if ästadons in lanaditret, if pädefons dub kuds e dot, ed if ladäl oksik ävesetikon dub ledesir lü utos, keli lif no ägevon ones.

Seimna vom yunik äbegrämof vegi lü lekev. Skin ofa äbinon flifädik, e herem dofik äfremon bundanöfiko e vefiko logodi ofik. „O fat!” äsagof, „lan obik vesetikon dub ledesir lü läb. Binob yunik ä nämik, e sevob, das läb gretik dabinon pro ob. Ab ai mofugon de ob, e lif vedon tu miserabik, tu pöfädik. Logob äsvo in fag läbi oba, e sevob, das, if kanoböv te rivön oni, val ovotikonöv sunädiko. Lif pöfädik täno ovedonöv gretik, liegik ä jönik. O fat! eplekob Jivirgale: of, kel ga binof vom, ad lilidön ledesiri ladäla obik, ab no dunof osi. E nu ledesir obik binon so gretik, das vesetükon nämis oba. O fat! kisi odunob-li ad dagetön läbi?”

Härmit ägespikom: „Utos, kelos binonöv läb pro ol, ol kanol te dagetön dub dunön negiti. Ab utos, kelos padageton me negit, no vedon läb. Sekü kod at, mutol klemön utosi, dö kelos sevol, das obinosöv läb ola.”

Vom ägespikof: „No kanob klemön, läb obik plu völadon pro ob, ka lif.”

Ed ägüflekof spidiko oki, ed ägegolof vifiko lü plen pibelödöl.

* * *

Pos yel bal ästanof dönu lä lekev härmita. „O fat!” äsagof, „ägidetol. Läb obik äkanon te padagetön me dun negita. E nu negit et ejenon, ed utosi, kelos öbinonöv läb obik, nu dalabob. Ab binos bisarik, das ägidetol i dö atos, das nu no plu binos läb.”

Bäldan änuton seiliko ä glumiko, ab no äspikom.

„O fat!” vom äfövofo, „läb veratik üfo no dabimon-li pro ob?”

I nu man bäldik no ägespikom me vöd bal. Älemufom te kapi gedik oka ed älogom ini fag, äsva äsukom us gespiki ad säk voma. Täno älemufom dönu kapi, e vom äsuemof omi.

„Tän kluo no völados ad lailifön”, äsagof, e ton vöga yunöfik ofik äbinon, äsva ikräkon. Süpo äsümedof vom bäldik. Ävilof mogolön, ab härmit ämalom ofe ad blibön.

„Bos dabimon, kel plu völadon ka läb,” äsagom nevifiko, „edefugob de voläd e de mens ad dagetön osi. Utosi, kel neföro nosikon: püd.”

„Püd,” vom ädönuof, ed atos äsümäton lü of äs givulot pöfädik pla läb, lü kel ön ledesir susmafik lan ofa idesiron. Ab ven äkolkömofo logedi ninälük, kel äkosstralon ofi se logod fronik visü of, äsuemof, das is ätefos bosu, kela gret nog äbinon klänük pö of.

„Püd,” ädönuof nog balna ti nentikiko, ed äläükof lü atos: „Sagolös obe, o fat! lio dagetoy-li püdi?”

„Balan muton duinön sakrifoti gretik,” bäldan ägespikom, „votan muton komipön me komip töbik, e kilidan muton polön fledi vetik. Obs valik mutobs sufodön ma vögot Mulöpala in ninäl obas.”

Älülogof omi, änutof seiliko ed änexänof dönu de bel lü fälid.

* * *

Ven nog yel bal ipasetikon, ästanof dönu fo lekev härmita.

„O fat!” äsagof, „dönu ägidetol. Eduinob sakrifoti, ed edalilob vögoti Mulöpala in ninäl oba. Läbi no plu sukob, ab etuvob püdi.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pads: 12—13.

Nuns

Ya nu vilobs nunön reidanes obsik, das lecifef Vpakluba valemik Nedänük desinon ad lonön limanakobikami valemik balidkömöf ün laf telid setula. Ad atos kanobs läükön ko fred gretik nuni, das vomül: ‚Jacq. Stok’ klienof ad dastudön ko lädakor oka ‚Hümi Volapüka’, ed ad koedön lilön oni pö kobikam valemik et.

Hüm at Vpa rigiko pepoedon fa ‚Franz Zorell’ e penoatädon fa ‚J. M. Schleyer’. Vödem ye pevotilükön bosu, ad baiädükön oni ko stad, kel klülo edavedon dub deadam datikana Vpa. Vödem pevotilüköl polasumon dono.

Evedom liman diläda valemik feda Vpaklubas:

söl: ‚P. Albert Kruse’ in ‚Santarém’, (Brasilän).

Ladets nulük (Vpaklub valemik Nedänük):

söl: ‚H. Bakker’: ‚Voorburg (Z.H.)’ (Nedän) ‚Laan van Leeuwensteyn’ 86.

(Diläd valemik feda Vpaklubas)

Söl: ‚Salah Eddine Kemal’: ‚Bern’ (Jveizän) Matte-Postfach 1.

Söl: ‚Hannsmartin Schleyer’: ‚Heidelberg’ (Deutän) ‚Anlage’ 20. (Potakal: ‚Karlsruhe’ 23 476).

Redak dönuon begi dranük oka, das liman alük Vpakluba valemik Nedänük e diläda valemik feda Volapükaklubas kevobonös ad dagetön limanis nulük pro klubos bofik. Ad plitükön slopükamavobi at guvan Vpafunda olegivom limane alük klubas bofik, kel ulüblinon limanis nulük, Vpamäkis 100 a liman nulük alük.

Söl: ‚J. Schmidt’ klienom ad legivön limane nulük alük, kel uvedon nog ünü yel at liman bala klubas bofik samädi bal tidabuka süperük oka. Sevoy, das tiäd lebuka at tonon: ‚Lehrbuch der Weltsprache Volapük für Deutschland und die deutschsprachigen Länder.’

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pads: 17—18.

HÜM VOLAPÜKA.

Sumobsöd svistama stäni!

Neflenami obs hetobs.

Dakipobsöd ga baläli!

Volapüki beyubobs.

Vokädotsöd ko cival:

„Menefe bal, püki bal!”

* * *

Kis okanon-li svistön

lölika vola menis?
 Kis plu ogudükumon-li
 ka pük bal onas stadis?
 Klu vokädotsöd bu val:
 „Menefe bal, püki bal!”
 * * *

Cifal püka ga lifomös!
 Lifonsös slofans ona!
 Volapük ai floronös,
 e spiked jönik ona!
 Klu tonosös love tal:
 „Menefe bal, püki bal!”
 * * *

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1933. Pad: 18.

Nuns

Ün mudel: 1933, setul, 25 soaro tü düp jölid kobikam valemik Volapükakluba valemik Nedänik pojenükon in el ‚Café ‚De Groothertogin’’, ‚S-Gravenhage, Groothertoginnelaan’ nüm: 204.

Ün kobikam at hüm Volapüka pokaniton fa lädakor dilekü vomül: ‚Jacq. Stok’.

Dü kobikam at i pübots anik Vpa pudajonädons.

Vödem hüma Volapükik kanon pasivön de sö: ‚Dr. Arie De Jong’. Suäm: flonazims 5 a samäd 1, flonazims 25 a samäds 10, flon 1 a samäds 50.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1933 Vpamäks 400.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1933. Pads: 21—22.

Ceds e tikods

Kel säkuradikom dub dods, kel flegon kapi dredü tep, utan olemekon nemödi. Ab kel labon vili ad vikodön, utan ai oplöpon.

John Hunter.

* * *

Binos mödo nobikum ad primön komipi pro din gudik, üf sek igo obinonöv negönik, ka stebedön nenduniko e geyilön fikuli alik dredü säspetikam.

George Eliot.

* * *

Sufäl no plödakipon komipi.

L. Jourdan.

* * *

Neai binolöd in mod seimik bapälik, ni dobälik, ni kruälik! If vitol döfädis kil at, gidetoy ad spetön de ol gudikünosi.

Charles Dickens.

* * *

Blig saludikum no dabinon ka blig, keli ebligädoy oke it.

Jules Lermina.

* * *

Del, kü onoloyöv vali, obinonöv del lügik pro nolane; ibä fred nolavipläga no binälon in nolam, ab in vestig nolama.

Vernon Kellog.

* * *

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1933. Pad: 24.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 23id

Fa ‚J. G. M. Reynders, Sr’.

Ün soar mudela: d. 25id setula ayelik Vpaklub valemik Nedänik ejenükon kobikami valemik teldegkilid oka in bal lecemas löpik ela ‚Café ‚De Groothertogin’ ’ in ‚S-Gravenhage, Groothertoginnelaan’, nüm: 204.

Kobikam pämaifükon tü düp: 8 minuts 15 fa presidan: söl: ‚Dr. Arie De Jong’, kel älüspikom komanis me benokömaglid, ed änunom ones nuni fredüköl, das kor lädas dilekü vomül: ‚Jacq. Stok’ äbinon so flenöfik ad okanitön dü kobikam lidis anik, bevü kels hüm Vpa de ‚Franz Zorell’ binon, hüm kelik penoatädon fa ‚J. M. Schleyer’. Poso äloreidom penädi söla: ‚L. C. A. Smeulders’ in ‚Breda’, kel pineletom ad kömön pö kobikam, ed änunom, das su bal tabas pimeikon dajonäd smalik Vpalebukas ün yels mu lätiks ipubölas, e konleta smalik spodotema, delagasedas,... in e dö Vp.

Pos atos ävüdom vomüli: ‚Stok’ ko lädakor ofik ad kanitön diseinü nüdüg kobikama Vopahümi. Sekü atos lädakor mö pösods 18 äkoedon lilön hümi Vpa, pö kelos söl: ‚De Jong’ ädügedom kaniti len pianod. Hüm atonon magifiko, e kor äklopon plodi sio meritiki.

Poso protok kobikama valemik büik päloreidon fa sekretan, e pos zep kobanefa pädispenon blöfü baibin fa presidan.

Poso sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl. Nunod at äninädon brefiko sökölösi. Lecifef kluba esteifon mögiküno me meds valik, kelis äkanon dagebön, ad gevön Vpe e klube sevädi mödikum. Kobikam valemik büik päjenükon tü 1932, tobul, 22 in el ‚Café-restaurant „De Kroon” ’, in ‚Den Haag’. Pö kobikam at päzepons statuds nulik e nomem konömik nulik, kels sunädo älonöfons. Nunod dö kobikam at päsedon delagasedes gretik anik. De 1932, mätzul, 31 Vpagased pro Nedänapükans päpübon fa e frädü Vpafund, kel ya epübon Vpalebukis anik. De gased at ün 1932 nüms mäl epubons. Gased bleibon pubön i büfiko nog aipos muls tel. Limans kluba getons glatiko gasedi. El ‚Leerboek der Wereldtaal’ fa ‚Dr. Arie De Jong’ pelautöl pedabükon fa el ‚Drukkerij „Repko” ’ in ‚Voorburg’. Binon geidabuk gudik ad lärnön Vpi, e kanon pasivön medü bukated tä suäm flona Ned. bal a samäd.

Ün dil lätik yela is statuds nulik e nomem konömik nulik pebükölo epubons. Söl: ‚Johann Schmidt’ in ‚Weiskirchen am Taunus’ äläutom eli ‚Lehrbuch der Weltsprache Volapük für Deutschland und die deutschsprachigen Länder’, kel epubon pö fiam: ‚Brönners Druckerei’ in ‚Frankfurt am Main’. Demü propagid Vpafund selidükon Vpamäkis, kels pasukleibons in gul nedetalöpik potadinas. Mäks at binons sivoviks pö guvan funda tä fl. Ned. 0,50 a samäds 100. Tefü mäks at remiäl gretik dabimon, kelos klülädon sekü sel. Ünü 1930 sevabo samäds 4.300 päselons, ünü 1931 samäds 3.600, ünü 1932 samäds 2.800, ed ünü muls balido 9 yela: 1933 samäds 2.300. Söl: ‚De Jong’, leigoäsä ün äyel, egebidükom oki i ün äyel ad gevön tidodemi Vpa. Diläd valemik Vpaklubas primon ad dagetön pianiko limanis mödikum. Fa cifal: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’ ünü yel epasetiköl diploms anik julana päseagivons.

Pos loreid nunoda presidan äcälom lädi: ‚L. De Jong-Van Dissel’ e sölis: ‚H. Bakker’ e ‚Dr. J. Doorenbos’ limanis komiteta diseinü xam kala e gidükama dö 1932. Kal, kel päjötön me jötasuäm gönetik mö fl. Ned. 31,47, pädispenon blöfü baibin fa komitetanef.

Dü xam kala Vpadajonäd pädalogon fa komanans.

Pos atos lädakor äkaniton lidis tel: el ‚Wildzang’ fa ‚J. Duim’, ed el ‚Zandmannetje’ (melod Deutänik).

Poso presidan äloreidom dili se pened cifala e penädi de söl: ‚Johann Schmidt’ pegetöli, me kels bofikans äsedoms glidis ladöfikün kobanefe, ed älüvipoms one benoseki.

Mobs no pigetons.

As top e tim kobikama valemik fovik pälonons büfiko el ‚Den Haag’ e mul: yulul.

Diseinü finükam hüm Vpa dönu päknaiton fa lädakor.

Pos atos presidan äfärmükom kobikami me vöds dana gretik vomüle: ‚Stok’ e kore ofik, kels me kevob onsik ejönükons so vemo kobikami. Poso änotodom speli, das komanans valik otöbidonsös mögiküno ad slopükön limanis nulik ed ad gevön sevädi mödikum püke bevünetik plagöfik neudik obsik: Volapük.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pads: 27—28.

Nuns

Edagetom de cifal diplomi tidana Vpa:

söl: ‚Johann Schmidt’ in ‚Weiskirchen am Taunus’ (Deutän), ‚Bahnhofstrasse’ 20.

Ko lied gretik mutobs nunön, das keliman obsik: läd: ‚A. C. J. Conijn-Bremmer’, kel ikömo se Lindän ini Nedän ad sukön saunikami, edeadof tü d. 14id tobula. Takädofös in püd!

Evedom liman diläda valemik feda Vpaklubas:

söl: ‚Prof. Francisco V. Lorenz’ in ‚São Feliciano’ (Rio Grande do Sul) (Brasilän).

Ladets nulik (Vpaklub valemik Nedänik):

söl: ‚Dr. J. Doorenbos’ in ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Van Hoornbeekstraat’ 36.

söl: ‚Arie De Jong, W.P.zn.’, 4e Off. K.P.M. Ladetü ‚Hoofdkantoor K.P.M.’ in ‚Batavia C.’ (Yafeän).

(Diläd valemik feda Vpaklubas, demü votükam nema):
söl: ‚Zaloach Aldin Kemal‘, in ‚Bern‘ (Jveizän), Matte, Postfach 1.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1933 Vpamäks 1000.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pad: 29.

Klän lekanana

(Se els ‚Drim‘ fa ‚Olive Schreiner‘.)

Seimna lekanan ädabinom, ed äpänom pänoti. Lekanans votik ädalabons kölinis liegöfikum ä seledikumis, ed äpänoms pänotis veütikum. Om äpänom in köl bal, glut redik milagik äbinon in at; e mens ägolons usio ed isio, du äsagons: „Plidobs pänoti, plidobs gluti at.”

Lekanans votik äkômoms ed äsagoms: „De kiöp sivom-li kölini oka?” Äsäkoms osi ome; ed om äsmilom ed äsagom: „No kanob sagön ole osi”; ed älaivobom ko kap pädoblegüköl.

E balan ävegom lü lofüdän fagik, ed äremom kölinis jerik, ed ämökom kölini seledik ed äpänom, ab pos tim anik pänot äperilon köli. Votikan äreidom in buks vönädik, ed ämökom kölini liegöfik e selediki, ab ven iblinom oni ini pänot, köl äbinon deadik.

Ab lekanan älaivobom. Aiplu vobot ävedon redikum ed airedikum, e lekanan ävedom skilikum ed ai skilikum. Fino ün del seimik ätuvoy omi deadiki fo pänot okik, ed älasumoy omi ad sepülön omi. Mens votik ädalagons in gefs e smeitagefs valiks, ab ätuvons nosi uta, keli no ädalabons.

E ven äsäklotoy omi ad klotön omi me deadanaklotem oka, ätuvoy in blöt nedetik oka skari vuna — äbinon vun vönädik, vemo vönädik, kel fūmo ebinon us dü lif lölik oka, bi siems äbinons bäldiks ä düfik; ab Deadalanan, kel finükon dinis valik, ikobiotiron siemis, ed ifärmükon oni.

Ed äsepüloy omi. Ed ainog mens äzigolons in topäd ed äsagons: „Kiöpo ituvom-li kölini oka?”

Ed äjenos, das pos tim semik lekanan piglömom — ab vobot omik älifon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pads: 29—30.

Ceds e tikods

No cödolöd ninedi doma, if te sevol selagaplatädi!

Viläl binon lan kalada gretik alik.

Pö dugäl cila val sekidon de prim gudik.

No binolöd tu dälälük kol cils ola, e lejonolöd ones ya dü yunöf balid onas ad lobedön! No proibolöd tu mödiko! ab if eproibolöv bosu, laidükolöd i täno proibi! Cils neodons dugi fümik.

Löf no kanon dabinön nen giv, nen blin laidulik viktimoto.

Vödis biedälük lepidobs suviko, ab seili nesuviko, e vödis sofik neai.

Sufäd binon vaf, kel ti ai vikodon.

No dredolöd! igo üf omutolöv vegön ve veg dagik. Gödared spela oklilükön pianiko vegi olik: finotü veg pubevegöl lit fulik stebedon oli.

Sukolöd me vil fümik uti, keli sukol! e suk ola no obinon nensekik.

No utan binon jenöfiko süperik, kel te konsälön püdi, flenami e gidi, ab utan kel gevon timi e skili oka ad födön tugis at, kels sublimükons sogädi, kels rafinükons tati, e kels süükons in votikans desiri ad dunön otosi.

If binobsöv löliko koteniks dö atim, stopedobsöv ad steifön e vobön demü otim.

Men, kel pö dins pülikün labon naudi ta cüt ed igo ta simul, stadon ya teiko dub atos fagiko de döfäds mödikün, äd evedon fägöfik pro tug alik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1933. Pad: 30.

1934 (yelod 3id)

PÖTÜ YELACEN.

Volapükaflenes obsik.

Pö prim yela nulik lofobs vipis gudikün obas reidanes gaseda obsik, e pato limanes Volapükakluba valemik Nedänik e diläda valemik feda Volapükaklubas. Spelobs ladöfo, das tims fikulik, kelis nu lifädobs töbiko, poplaädonsös suniko dub tims gudikum!

Dönu ädalobs dagetön ün yel epasetiköl de ömans stüti, jonülis nitedäla e digidi mödikis, ab mutobs pido i nunön, das no binobs löliko koteniks. Ikanoyös sevabo duinön mödikumosi! Propagid ibinonös gretikum! Sekü kod at spelobs, das yelod kilid gaseda obsik omäniotonös aidönu medü nuns okik liföfi gretikum Volapükamufa e jäfedi mödikum Volapükanas! Töbidobs ai mögo ad födön nämiküno medü gased obsik paki Volapüka. Diseinü atos gased pasedon glato difikes bukemöpes niverik, reidöpes notidik, studanaklubes, si! igo netafede. Atos ye no saidon. I ols, o Volapükaf lens lestümik! kanols e mutols yufön obis. Steifolsös ad süükön in kosädanef lomanas e flenas olsikas nitedäli pro Volapük obsik, e steifolsös ad slüdön onis ad lüyumön lü obs ed ad vedön limans feda obsik. Plü olabobsöv limanis, plü okanobsöv duinön gönü Volapük. Gased obsik te kanon glofön e vedön nitedikum dub num gretikum limanas. O ols valik! töbidolsös! Lüpololsös ols: alans stonili pro bumot sublimik, keli jäfobs ad lebumön! Volapük de ‚Schleyer‘ digädön atosi, bi nog ai mekavapük balugik so tikaviko pestuköl at binon gudikün utas, kelis sevobs, e stadon, äsä pük votik nonik, so neudiko kol natapüks dabini. Kluö! kevobolsös ko obs ad pakön valemio Volapüki! Volapük obsik lifonös!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 2.

Nuns

Eseditions de Vpaklub valemik Nedänik:

söl: ‚Ir. A. F. H. Blaauw‘ in ‚Oss‘

läd: ‚M. E. S. Blaauw-Van Dissel‘ in ‚Oss‘.

Evedof jiliman diläda valemik feda Vpaklubas:

läd: ‚Agnes Haub-Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän), ‚Bahnhofstrasse‘: 20.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong, Voorburg‘ (Nedän), ‚Broekslootkade‘: 5. Potakal: 107174:

‚Wörterubuch der Weltsprache‘ fa ‚Dr. Arie De Jong‘	fl. Ned.	9,75
Gramat Volapüka fa otan.....	,,	2,25
‚Leerboek der Wereldtaal‘ fa otan.....	,,	1,00
Yelod: 1934 Vpagaseda pro Nedänapükans	,,	2,00
Yelods büik gaseda at		
pro no-limans feda a yelod.....	,,	1,50
pro limans feda a yelod	,,	1,00
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	,,	0,05
a samäds 10	,,	1,00
Vpamäks a samäds 100.....	,,	0,50

Kanons pasivön de söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr., Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘: 120. Potakal 199061:

‚Statuten en Huishoudelijk Reglement der Algemeene

Nederlandsche Wereldtaal-vereeniging‘ (vödem Nedänapükik)..... fl. Ned. 0,25

Kanon pabonedön pö söl: ‚Johannes Schmidt, Weiskirchen am Taunus (Deutän), ‚Bahnhofstrasse‘: 20:

‚Lehrbuch der Weltsprache Volapük für Deutschland und die Deutschsprachigen Länder‘

fa ‚Johann Schmidt‘ .....

    m. Deut. 1,20

    Pads 24 buka at ya pebukons e kanons pasivön tä....., , 0,80

Pö redak lised gretik balid vödas nulik (lafabiko peleodölas) dabimon. De lised pepenöl at Vpans anik ya dalabons kopiedis. If Vpans votik i desirons ad kopiedön lisedi at, okanons loenön oni de redak; omutons ye promön ad ogesedön oni ünü mul bal pos dät, tü kel ugetons oni, dat votikans no nedon

stebedön tu lunüpiko lüsed liseda. Nems utanas, kels vilons loenön lisedi, poregistarons, e lised posedon one sma sökaleod, in kel begs ad lüsed pugetons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 2—3.

Lavarans tel

In ‚Kufa‘ hilavaran älödom, kel älecedom, das nek nemögiko äkanon binön spälialikum ka om. Ven kluo älelilom ma sagäd, das in ‚Bassorah‘ ek älödom, kel ba äbinom nog spälialikum ka om, äsludom sunädo ad vestigön it, va bo ituvom us dinü späl mastani okik.

Klu ätävom futo ve veg lunik lü ‚Bassorah‘ ad lärnön de kemeugan oka lekani späla.

„Odajonob ole, vio mutoy dunön ma cödots menas it diseinü lifön späliko“, atan ätidom. E bi votan no äsuemom diseini omik, äbegom ome te ad sökön omi pö zigols oka in zif.

Balido änügoloms ini dom bodela.

„Selol-li bodi gudik?“ lavarans se ‚Bassorah‘ äsäkom.

„Lesi!“ bodel ägespikom, „bod obik binon leigo müdik ä svidik äs bör...“

Ab lavarans ya ädabinom se selidöp nes eremön bosu.

„Elilol-li osi?“ äsäkom votane. „Klu no remolöd böri, ven sevol, das bod nejerik binon leigo gudik!“

Poso äsäkom su maket suämi e kalieti böra.

„Suäm binon pülik, o söls oba!“ jiselan äsagof, „e garanob ole, das bör obik labon smeli leigik ä binon leigo benosmelik äs learaleül jerikün...“

„Elilol osi“, lavarans äsagom flenädane okik. „Klu neai remolöd learaleüli, bi kanoy gebön leigo gudiko jipaböri nejerik!“

Boso fagikumo ärivoms magadis tedana leülas feinik.

„Flagols-li learaleüli? o söls oba!“ tedan ägesagom ad säk omsik. „Labob gudiküni, kel dabinon. Logolsös te! binon leigo lämpik ä rafinik äs vat...“

Ab lavarans ya ideflekom oki. Flenädane äsagom:

„Gö! golobsös lomio! Binol adelo daifidäb oba. Labob blümo böketi pefulüköl me fonavat lämpikün. Kini neodobsöv-li plu ka ati? elilol ga, das binon leigo gudik äs dins valiko votiks, e — binon nejerikum.“

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 3—4.

Delavoban käfik

„Prüdö! flanio!“ ävokädome delahivoban, kel äpolöl lodoti gretik älükömom. Hiyunan gütöfik yunik, kel no ädemom atosi, älaigolom lindifiko, e sekü kod at mäned magifik oka pädfefon dub lodot ed äsleaton.

„Atosi omibläfob ole, das ol ekodol atosi“, hiyunan ävokädome. „Opelolöd obe sunädiko kloti obik!“

Delavoban ye äseilom.

„Opelol sunädo, votä okegolol lü cödal“.

I nu delavoban äseilom, e sek äbinon, das hiyunan äkedugom omi lü cödal.

Cödal äsäkom delavobane utosi, kelosi äkanom blametön tefü kusad et. Delavoban i nu dönu äseilom.

„Binol-li bo müätik?“ cödal äsäkom.

„Om binomöv-li müätik?“ hiyunan ävokädome glötiko. „Om leno binom müätik. Ven ägolom su veg, ävokädome äs diabäb: „He! ekö! prüdö! gololöd flanio!““

„If atos binon soik“, cödal ägespikom, „kikodo, diabö! no egolol-li üfo flanio?“

E kludöfü atos cödäd leigo ifinikon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 4.

Büad Cifala de 1934, Yanul 1

Volapükanes valik

Nü dub zil lobadik Volapükanas anik Volapükamuf pos tak lunik dönu primon ad liföfikön, cedob, das timül ekömon

(a) ad lovegolön stadi nuik,

(ä) ad xamön utosi se tims pasetik licinöli, kelosi pluuneplu näтики kanobs lovesumön.

(b) ad fümükön jenöfotis Volapükik anik, dat alan sevonös kleiliko cedi obik e pö bespikam dina alseimik okanonös demön ati! e

(c) ad vätälön säkädi: kis de statuds vönädik kanon pakipedön e kis de ats muton papladulön dub votiks, u brefo

ad leodükön dinädis valik Volapüki e Volapükanefti tefölis.

Klülos, das pö bejäf dinas at obs valik nen pläam labobs bligi ad demön ai cedis e meugi ela ‚Johann Martin Schleyer‘: mastal obsik in dinäds Volapükik, e das te dalobs delüodikön de ceds e meug ats, if süadobs, das delüodikam somik binon veriko zesüdik pro ben Volapüka.

If tikädobs dinis löpo pemäniotölis, oküpobs sunädo, das dins at gretadilo seköfons ko ods, sodas no okanobsöv bejäfön soelöfikiko dinis at, nes sagön dönuamiko otosi. Ad vitön atosi no obejäfob dinädis Volapükik ma leod löpik, ab ma mod, keli demü bejäf kleilik cedob gudikumi.

Demölo atosi obejäfob balposvotiko:

1ido cifalami,

2ido Volapükaneffi,

3ido kadämi Volapüka,

4ido fedi Volapükanas, e

5ido jenöfotis Volapüki tefölis.

I. Cifalam.

Sio nek onoodon, das el ‚Johann Martin Schleyer‘ as datikan Volapüka äbinom klülo cifal Volapükaneffa, e das älabom gitäti fulikün ad flagön, das Volapükans valik ädasevons omi as cif löpikün in dins valik Volapüki e Volapükaneffi teföls. Diniti at ko gitäts e gitods valik, kels seköfons ko dinit at el ‚Schleyer‘ elovepolom ad ob me dalebüd oka dätü d. 3id dekula yela: 1910. Sekü at kluo ivedob fovan ela ‚Schleyer‘, e pos deadam oma tü d. 16id gustula yela: 1912 ecalikob as cifal Volapükaneffa.

Stid cifalama binon veriko zesüdik. Te medü dabin stida somik kanoy spetön, das balät Volapüka e baläl in Volapükaneff podakipons. Sekü kod at desinob ad lonön me dalebüd patik stidi cifalama, gitätis e gitodis, kels seköfons ko dinit at, e modi, ma kel cifal fovik omuton pacälön ü padavälön.

II. Volapükaneff.

Büan gretik oba ädistidom in Volapükavol calis e dinitis no läs 39. De ats calis e dinitis 17 tefons Volapükaklubis, pö kelos ye demoyös, das dinitis löpikün calas e dinitas atas verätikummo plu tefons guveri Volapükamufa ka klubis it. Votikas dinitis 5 binons dinitis kadämik, 5 dinitis nolavik no kadämiks, e 12 dinitis patik.

Pö numäd calas e dinitas atas in leod löpik lised sököl davedon.

Cals e dinitis klubis teföls.

1. Klubadünan,

2. „kopanal (kluba sembal)“ = liman kluba,

3. „kluban klubuma konstanzik“ = liman kluba veitätik di ‚Konstanz‘,

4. „kluban konstanzik kluba nabikum“ = liman di ‚Konstanz‘ kluba topik,

5. „cifakopanal“ = liman cifefa ü cifefan,

6. „läsiedan cifa“ — presidaniyufan,

7. kädan,

8. „bukal (bukikonletel)“ = bukeman,

9. „penädan“ = sekretan,

10. sekretan cifa,

11. „blacif“ = vipresidan,

12. „cif“ = presidan,

13. „cif stükafetanoga“ = presidan feda ziläkaklubas.

Dinitis guverik.

14. „blacifel“ = vipresidan klubas valik läna u reigäna,

15. „cifel“ = presidan klubas valik läna u reigäna,

16. „lecif“ = presidan klubas valik reigäna gretik,

17. „lecifel“ = presidan klubas valik taledadila.

Dinitis kadämik.

18. „kademan“ = kadäman,

19. „kademal“ = kadämal,

20. „bladilekal kadema“ = vidilekan kadäma,

21. senätan,

22. „ocifal ä dilekel kadema“ = fovan fütürik cifala ä dilekana kadäma.

Dinitis nolavik no kadämiks.

23. julan,

24. „tidel“ = tidan Volapüka ü Volapükitudan,

25. „löpitidel“ = tidal Volapüka ü Volapükitudal,

26. „plofed“ = profäSORAN Volapüka,

27. „xamel” = xaman.

Dinits patik.

28. lekanan,

29. „klubapānal” = klubapānan,

30. „zälileodan” = zälileodükan,

31. „musigan” = musigal,

32. „spodel” = spodan,

33. „pükal” = spikādan,

34. spodal,

35. poedan,

36. „stimakopanal” = stimaliman,

37. „lovepolel” = tradutan,

38. poedal,

39. „menodel” = menodan.

In lised löpik nems di ‚Schleyer’, kels pluuneplu distons de lotogaf nuik, u kels pagebons in siām boso de sinif nuik distik, pepladons vü saitamalüls.

Gev diplomas pro mödiks calas e dinitas atas te fa cifal nendoto kanon pafinidön nes dāmükün Volapüki, dü cälod calas e dinitas votikas i nen dām pro Volapük kanon paleodükön votiko. Demölo atosi e vipölo ad leodükön dinis valik Volapüki tefölis sui stab balugikum, olonob Volapükaneffe me dalebüd patik nomemi nulik.

III. Kadām Volapüka.

Kadām dabinik Volapüka binon fovot kadāma, kel pestidon pötü Volapükakongred telid in ‚München’ de d. 6id jüesa d. 9id gustula yela: 1887 pijenüköl. Ya bü ed i potü Volapükakongred kilid in ‚Paris’ de d. 19id jüesa d. 21id gustula yela: 1889 pijenüköl, e sekü slud pö kongred at pilonülöl, limans ömik Volapükakadāma isäslopoms mastali obsik, ed ifövoms Volapükakadāmi nes demön omi. Volapükakongred kilid at pijenükon nen zep büana obik, e kludo i sluds onik neföro pezepons, ni fa om ni fa ob. Pos fätots difik Volapükakadām säslopik fino efcenon ini stid löliko de Volapük distik, efe ini ‚Academia pro Interlingua”. Kobü limans fiedik mastal obsik äfövom kadāmi Volapüka, e statuds ona pädönunoganükons löliko. Säslop limanas votik kadāma e jenots valik, kels äseköfons ko at, ye edämükons sevädiko vemiko dini sublimik Volapüka. Ab nu mutobs dönu progedön. Statuds kadāma mutons dönu parevidön, dat okanobs frutiko vobön pro ben Volapüka. Disin statudas nulik poloseidons pötatimo limanes kadāma; e ven statuds at pubekonsälons e pulonons fifümiko fa kadām, pozepons e popübons fa ob me dalebüd patik. Diseinü vit misuema alseimik lecedob zesüdiki ad fümükön kazeto ya büo, das vobods valik kadāma sötöns jenön baidü ob as dilekan kadāma, e das lonams ona no polecedons fifümiko pulonöls, if ob as dilekan ona no ulobülob onis.

IV. Fed Volapükanas.

Ko plid gretikün e ko lobül ladöfik eplakob, das Volapükaklub valemik Nedänik, kel pefünon tü d. 1id yanula yela: 1890, ejonon dönu pos tak lunik malis lifa. Sis d. 21id dekula yela: 1931, tü del kelik limans vönädik anik kluba at esludons pö kobikam valemik ad fövön klubi. Volapükaklub valemik Nedänik eprimon dönu ad födön nämiko Volapükamufi. Ziläk, in kel klub at plägon vobi oka züon topädi Nedāna in Yurop ed utis in Siyop e Merop. Ad födön ye Volapükamufi i plödü reigän Nedänik lecifef Volapükakluba valemik Nedänik efünon klubi bevünetik, lü kel Volapükans valik pläamü utans, kels labons Volapükaklubis valemik netik lönik, kanons lüyumöns. Klube bevünetik at lecifef pemäniotöl egivon nemi: „Diläd valemik feda Volapükaklubas”. Me nem at „diläd valemik” at cedon oki limiani feda mögädiko fünabika Volapükklubas. Klub bevünetik at binon somo cärm, se kel fed nämädik Volapükaklubas kanon daglofön. Ad stütön steifis gretamafädik at lecifefa zilik kluba Nedänik desinob ad lonön me dalebüd patik statudis pro fed at Volapükaklubas.

V. Jenöfots Volapüki teföls.

Ad nünön Volapükanes jenöfotis veütikün, kels tefons Volapüki, onumädob onis is dono in sökaleod timavik. Ini numäd at olasumob i jenöfotis veütik tel tefü palet, kel esäslopon Volapüki gitöfik. Seku jenöfots tel at Volapükans okanons küpön, das palet et elüvon löliko Volapüki, e dub atos no plu kanon riskädükön püki jönik di ‚Schleyer’.

1831. VIII. 18 ‚Johann Martin Schleyer’ pamotom in ‚Oberlauda’ (Badän) as son hiela ‚Johann Philipp Schleyer’ e jiela ‚Katharina Elisabeth Veith’.

1879, III, 31 ‚Johann Martin Schleyer’ datikom Volapüki.

1879, III, 31 — 1912, VIII, 16 ‚Johann Martin Schleyer’: cifal balid Volapükaneffa.

1884, VIII, 25-28 Volapükakongred balid in ‚Friedrichshafen’ (Vürtän).

- 1887, VIII, 6-9 Volapükakongred telid in ‚München‘ (Bayän). Fün kadäma Volapüka. ‚Johann Martin Schleyer‘: dilekan kadäma.
- 1889, VIII, 19-21 Volapükakongred kilid in ‚Paris‘ (Fransän), neföro pezepon fa cifal: ‚Johann Martin Schleyer‘. Slit Volapükaneffa. Limans säslöpik kadäma fövoms oni nen zep cifala as ‚Kadäm bevünetik Volapüka‘ näi kadäm gitöfik cifali slopöl.
- 1893—1898 Kadäm säslöpik Volapüka propagidon dü dilekam ela ‚V. Rosenberger‘ in ‚Petrograd‘ (Rusän) eli ‚Idiom neutral‘ e cenon ad ‚Akademi internasional de Lingu universal‘.
- 1910, VII, 18 Kadäm, säslöpik: ‚Akademi internasional de Lingu universal‘ cenon ad ‚Academia pro Interlingua‘ e propagidon eli ‚Latino sine flexione‘.
- 1910, XII, 3 ‚Johann Martin Schleyer‘ cälom eli ‚Albert Sleumer‘: ‚philosophiae et theologiae doctor‘ ä ‚Studiendirektor‘ ela ‚Hildegardislyzeum‘ in ‚Bochum‘ (Preusän) fovani oka.
- 1912, VIII, 16 ‚Johann Martin Schleyer‘ deadom in dom len ‚Schottenstrasse‘ 32 in ‚Konstanz‘ (Badän), kö elödom de yel: 1889 jü deadam oka.
- 1914, IV, 23 Cifal: ‚Albert Sleumer‘ sävilupom mebastoni maboinik penümasonöl len föfafasad deadamadoma ela ‚Johann Martin Schleyer‘. Mebaston at pefünon fa Volapükaf lens se läns difik deg tela.
- 1931, VII, 26 Mebalezäl pötü motedayelam tumid ela ‚Johann Martin Schleyer‘ lo motedadom omik in ‚Oberlauda‘ (Badän).

Fino vilob küpetön is, das Volapük calöfik nuik edavedon ko kesev e zep oba sekü revid fefik ä staböfik fa kadäman: ‚Arie De Jong‘, ‚medicinae universae doctor‘ in ‚Voorburg‘ (Nedän). Do pidob, das votükams, kels pelüblinons Volapüke, evedons mödikums, ka ispetob, elogob nitedälo e lobülo revidi at, bi me Volapük perevidöl at omögos ad lifükön dönu Volapükamufi, ed ad koedön dönu florön Volapüki. Sekü kod at notodob is **kazetiko**, das **ezepob** èd eli ‚Gramat Volapüka‘ ed eli ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ pelautölis fa kadäman: ‚Dr. Arie De Jong‘ ä pebukölis in buköp kompenäta nenfiamik: ‚Boekhandel en drukkerij voorheen E. J. Brill, Leiden‘ (Nedän) 1931, èd eli ‚Lehrbuch der Weltsprache Volapük‘ pelautöl fa Volapükitidan: ‚Johann Schmidt‘ ä pebuköli in el ‚Brönnner’s Druckerei, Frankfurt am Main‘ (Deutän) 1933, buk lätik kelik pestabon su buks bofik balido pemäniotöls, e das edasevob lebukis kil et as geidamedöms gudik pro stud e pak Volapüka jerabik obas. In spet gidik, das vobod obsik olabon fino benoseki fümik, levüdob Volapükanis valik ad vobön ziliko ko ob, ed ad propagidön nenfeniko Volapüki, dat pük bevünetik süperik at mastala obsik olabonös suniko pladi, fluni e nämäti, kels dutons lü on!

‚Bad Godesberg‘ I. ‚Rhein‘, 1934, yanul, 1.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. Dr. ALBERT SLEUMER.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 7—12.

JIMAYEDAL: JIREG-MOT

Ün göd tudela: d. 20id mätzula nun lügik äspearikon, das jimayedal: jireg-mot ideadof pos maläd delas te anikas.

Jireg: ‚Emma‘ äbinof vom löpameugik, vemo täläktik ä lekanälik. Älabof ladäli löfaliegik kesenälik, ed in mafäd gretik tödi, sapi, menisevi e bligiföläli, kels äzesüdons demü föl bligäda fikulik ofa.

Pos deadam himatala regik ofik: ‚Willem‘ IIIid, of as jiguveran regäna ämutof ibo cifön reiganefi, e zuo preparön dauti regik ofik pro bligäd, keli jiatan ämutof fölon as jireg pö nentütikam ofa.

Kiosamiko jireg-mot efölof atosi, obs valik sevobs. Nedänan ti nonik kluo dabinon, kel no edigidon ofi me dalestüm e löf lölöfiks. Notods dalestüma e löfa atas pöpa Nedänik kluo äbinons fäkükölo mödiks pö deadam ofa, ed obleibof lailifön dü tim valik in ladäl obas: Nedänans.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 16.

Levüd

O Volapükans! o reidans!

Volapük binon mekavapük tikavikün, jönikün ä neudikün; toä num Volapükanas nog ai binon smalik. Volapük gudik obas nog ai binon nesaidiko sevädik, sodas töbo riskobs ad pübön bukis Volapükik nulik. I gased obsik nog ai no kanon pagretükumön, bi num reidanas oka no nog evedon saidiko gretik pro atos.

O Volapükans e reidans löfik! Mutobs votükön stadi at. Volapükan alik muton kevobön me näm valik oka ad propagidön püki obas, ed ad slopükön limanis nulik. Steif Volapükana alik binonöd ad vedön Volapükan zilik, gudik ä fiedik. Lio obs valik kanobs-li dunön atosi?

Propagid oplöpon gudiküno dub lüpotam yegeadas dö Volapük delagasedes topik. I noteds smalik oblinons benoseki. Dub duns somik Volapük ovedon sevädikum.

Slopükam limanas no binon fikulik. Men alik labon röletanis, labon soni u blodi, labon matani u söri,... In famüls obas, in röletanefs, in sevädanefs obas plad dabinon, kö Volapük obas muton glofön; ed us pö gebäd mudöfik püka obsik obs e Volapükans nulik obinobs suno Volapükans gudik. Volapükan alik kludo kanon lüblinön limanis nulik, if te labon vili ad yufön Volapüki.

Yufameds veütik ad vedön Volapükans gudik reid Volapükavödemas e spod in Volapük binons. Literat Volapükik fe binon nog pülik, ab Volapükans anik ya elautons ed etradutons konedis gretik, e märis, fabis e konotülis mödikis. Penäds at ye nog binons namapenädiks; öms onas ya pexamons e popübons pötatimo, ab ya nu spodan alik labon pöti ad kopiedön literati pepenöl at. Kludo alan kanon saidiko plägön Volapüki, if no plafon ad spodön Volapüko ed ad begön lüsedü penädas at. Somo frut spoda kanon vedön vemo gretik.

Süadob, das alutan, kel onolon gudiko Volapüki, i olöfon oni, ed oyufon pö propagid e slopükam. Klu ols valik kevobolsös! e fümiko orivobs zeili. Volapük lifonös!
,Weiskirchen’.

JOHANN SCHMIDT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 16—17.

Nuns

Evedof jiliman Vpakluba valemik Nedänik:

vomül: ,Mieke Sack’ in ,Apeldoorn’ (Nedän), ,Deventerstraat’ 3.

Peselons ünü foldil lid yela: 1934 Vpamäks 400.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 17.

,Dushmanta’

(Konot Lindänik fa ,Krummacher’, petradutöl se Nedänapük.)

El ,Dushmanta’: reg liegikün de regs valik Lindäna, ibinom dü tim lunik fat pro pöp oka. Fino ye, du divs okik ai nog stunükölo ämödikumons ün yel alik, ävedom pleidik demü lieg oka. Nu äprimom ko käläl e ladäl lindifiks ad zedön löliko läbi reigäbas oka; denu älifom te pro ok it ä pro cädans flätöl, kels äzüoms omi.

Kultan bäldik di ,Brahma’, kel vönädo ibinom tidamastan ela ,Dushmanta’, älelilom atosi, e lüg oma äbinon mu gretik. Älüvom soali, ini kel ifeaplodom oki sis tim vemo lunik, ad spidön lü kurazif. Us äjedülom zenapuini sui kapasömit gedik oka, ed äpladom oki nilü bal leyanas magifik ledoma regik, ko disein ad paküpön fa reg.

No ädulos lunüpo, e reg älogom, das äbinom us, ed äbüedom vokön omi lü ok. „Sekü kod kinik, o bäldan!” so el ,Dushmanta’ äspikom, „komikol-li isio lo ob, ko mals lüga so vemika?”

„Lio mögosöv-li, das stadoböv votiko? o reg!” bäldan äsagom, „Ven älüvob ori, äbinor liegikün regas valik, kels de tims mu vönädiküns ai eseadoms su tron orik. El ,Brahma’ ibenedom ori bundaniko me beneds gudikün. Pöp ästimon äd älöfon ori as fat okik. Sekü kod at älüvob domi söla ä rega obika ko fred gretik. Ab nu, liedö! lelibob, das reg oba stadom in pöf levemikün.”

Smilölo ä stunölo reg älülogom tidamastani vönädik oka. „Kim binom-li fopan,” äsäkom, „kel ekredidom ole lugi at? Lelogolöd ledomi glorik at oba, ed usio juitagadis magifik obik ko num stunüköl dünanas e slafanas,... e sagolöd, va ats binons mals pöfa!”

Kultätan gudik äseifom, ed ädönuom kazeto utosi, kelosi ya isagom balna.

„Kim ga täno binom-li temunan olik?” reg ädönusagom, „jinol kredön plu omi ka obi it.”

Täno bäldan älaodükom vögi oka, ed ädrneom. „Sol, o reg!” äspikom, „sol: sümbol verata donü tron ela ,Brahma’, reinalefogs löpü kaps obsik, e flukabim, kel binon fo ludom soalik obik, ons valik notükons obe pöfi rega obik.”

,Dushmanta’ ämüatikom; ab bäldan äfövom so: „Das ,Brahma’ ebegevom regi sila me bundan laidüpiik lita e vama, atosi strals ona jenons obe, kels denidons de logod ona sui grenastag ali, e leigo e sui ludoms pöfanas e ledoms cädanas. Lefogs, ven binons fuliks, sedons benedi okas donio, e drienons länis soafik e belemi. Flukabim oba blegükon tuigis liegöfiko pefledölis oka äl tal. So nat lölik notükon valöpio, das ,Brahma’ benedom oni me lieg. Ab or, o reg oba! Kisi or dunor-li as klüläd bundana, demü

kel pleidülör?... Besäkoröd drenis pöpa orik, e pleidülöröd täno, if kanor atosi, lo ‚Brahma‘ demü lieg ora!”

Härmit ägegolom, ed äzedom regi ad medits lönik oka. El ‚Dushmanta‘ älece nom, ed ävedom dönu bened pro pöp okik.

Tü del semik äsegolom, ed ävisitom tidamastani vönädik oka, ävokom omi se ludom omik, ed äsagom: „Nu künob dönu ad komikön ini strals solalita, ed ad lelogön nen jemikam bimi me fluks pefledöli ola. Ab din bal, o flen yunüpa obik! nog defon pö ob.”

„Kis kanon-li defön pö reg,” kultätan ägespikom, „kel binom benodan pöpa lölik oka?” „Sap”, el ‚Dushmanta‘ äsagom, „ad jonülön pötiko danöfi obik kol ‚Brahma‘, kel egedugom obi dub ol sui benoveg fa ob pilüvöl, e kel elejonom obe, das logod fredik pöpa binon lieg veratik rega okik.”

Bofikans ädrenoms, ed äbenedoms ed äbradoms odi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 17—18.

Dalebüd Cifala de 1934, Prilul 1, Nüm: 1

Lecedölo zesüdiki, das stid cifalama palonon fümiko, e vipölo ad folön desini me büad obik de 1934, yanul, 1 penotüköli, lonob me penäd at statudis sököl tefü cifalam.

Dalebüd at ponotükon büo in ‚Volapükagased pro Nedänapükans‘, e pötatimo i in ‚zänagased Volapüka‘, ven gased lätik at podabükon.

CIFALAM.

I. Tiäd.

§ 1. Cifal binom cif löpikün Volapükaneffa.

II. Topät.

§ 2. Sovüo jüs cifal baiodü stids fa om pedasevöls: guveranef Volapükaneffa, kadäm Volapüka,... ulonom topi patik as topät oma, lödöp labana dinita at obinon i topät calöfik cifala.

III. Primadät.

§ 3. Dät datika Volapüka fa ‚Johann Martin Schleyer‘, sevabo: d. 31id mätzula yela: 1879 palecedon i as primadät cifalama.

IV. Gitöf.

§ 4. (1). El ‚Johann Martin Schleyer‘ ebinom sekü jenot teik datika Volapüka klülo ä gitöfo cifal Volapükaneffa.

(2) Ob: ‚Albert Sleumer‘ binob gitöfo cifal Volapükaneffa sekü dalebüd de cifal balid: ‚Johann Martin Schleyer‘ de 1910, dekul, 3, medü dalebüd kelik ecälom obi ad fovan oka ko gitäts e gitods valiks, kels seköfons ko dinit at.

(3) Fovans oba obinoms gitöfo cifals Volapükaneffa, if udagetoms diniti at ma mod, kel palonon in statuds at.

V. Blig.

§ 5. Cifal labom bligi

1ido ad dakipön baläti Volapüka,

2ido ad dakipön baläli bevü Volapükans valik tala,

3ido ad steifön, das Volapük vedon, näi netapüks, kosädamedöm bevünetik valemik vola.

VI. Gitäts e gitods.

§ 6. Cifal labom gitäti e gitodi ad lonülön mesüls valik, kelis lecedom zesüdikis pro ben Volapüka, stipä mesüls at no taons la mesüls, kels pelonons baiodü om fa stids fa om pedasevöls, e sotefä mesüls at no tefons gitodis, kelis egividom pro tim pluuneplu lunik stides, u klubes, u pösodes patik.

VII. Tef ad stids seköfik.

§ 7. Cifal binom sekü cal oka dilekan ela „kadäm Volapüka” ä presidan ela „fed Volapükaklubas”.

VIII. Calüp.

§ 8. Büdakupü jenet in § 12 padiseinöl calüp cifala dulon jü fin lifüpa okik.

IX. Vicifal.

§ 9. Cifal cälom se limans kadäma Volapüka u lecifs Volapükanas hibalani ad vicifal.

(2) Dinit vicifala palabon lifüpio pläsif finikon

1ido sekü beg penamik lönik calilabana, u

2ido sekü säcäl demü kods veütik.

(3) Säcäl vicifala pagevon fa cifal.

(4) Pos säcäl vicifala cifal okudom, das ünü mul bal vicifal nulik pacälom, efe ma mod ot, kel pelonom in setem: (1) bagafa at.

(5) Dü tim, das vicifal nonom, hiliman kadäma, kel labom dünayelis mödikün, obitom zesüdo as vicifal.

(6) Vicifal pladulom cifali in jenets valik, das atan kodü kod alseimik: maläd, nekom lunüpik,... no fägom ad duinön cali oka.

(7) I pö non cifala, sekü deadam calilabana u säcäl oma kodü jenet in § 12 padiseinöl vicifal obitom as cifal, jüs cifal nulik pudavälom ma mod in statuds at palonöl.

X. Cäl fovana.

§ 10. Cifal cälom nog dü lifüp oka se limans kadäma Volapüka u lecifs Volapükanas hibalani ad fovan oka.

XI. Daväl cifala.

§ 11. (1) Üf cifal mögädo deadamöv, nes ëcälodön fovani oka, limans kadäma Volapüka e lecifs Volapükanas odavälons se dinitilabans at hibalani ad cifal Volapükaneffa.

(2) Utan, kel udagetom pö vögodam balid pluamanumi verik vögodas lonöfik davälagitodanas valik, obinom cifal Volapükaneffa.

(3) If pö vögodam balid nek udagetom pluamanumi verik vögodas lonöfik, vicifal ovüdom davälagitodanis ad davälön cifali se utans tel, kels udagetoms vögodis mödikün pö vögodam balid.

(4) Utan, kel udagetom, pö vögodam telid pluamanumi vögodas lonöfik pugevöl, obinom cifal Volapükaneffa.

(5) If pö vögodam telid bofikans udagetomsöv numis leigik vögodas, du vicifal obinomöv balan bofikanas et, täno vicifal polecedom as cifal pudavälöl. If vicifal ye no obinomöv balan bofikanas et, täno kanom stetön balani bofikanas cifali. If no vilom gebädön ünü dels kil gitodi at, täno hiutan limanas kadäma u lecifas, kel bofikanas olabom dünayelis mödikün, polecedom as cifal pudavälöl.

(6) Pösod balatik alik (klu utan, kel binon leigüpo ä liman kadäma ä lecif) gitodon ad gevön vögodi te bali.

(7) Vögodam demü daväl cifala jenon penamiko ä kläniko.

XII. Säcäl.

§ 12. Limans kadäma Volapüka e lecifs Volapükanas labons gitodi ad säcälön cifali, if klülädos sekü zöt lonöfik sanana skilik, das binom nesanoviko lienetik.

XIII. Zänabür.

§ 13. Bür cifala binon zänabür Volapüka.

XIV. Siämamäk Volapüka.

§ 14. Siämamäk Volapüka binädon me talaglöp diametü zimmet bal su feled sirköfik klilagedik, kela diamet suämon zimmetis tel. In feled klilagedik sus talaglöp vöd: „Volapük” binon, e dis at spiked Volapüka: „Menefe bal, püki bal”. Tonats e däsinot talaglöpä blägons, e mels in talaglöp vietons.

XV. Siämamäk zänabüra.

§ 15. Siämamäk zänabüra binädon me siämamäk Volapüka, sus kel vöds: „Zänabür Volapüka” binons, e dis kel su tanod in latin spiked Volapüka: „Unam unui generi humano linguam.” binon.

XVI. Nomem konömik.

§ 16. In nomem konömik plu kuratiko utos valik palonon, kelos zesüdon demü nomäd gudik dinas.

XVII. Votükam statudas.

§ 17. Demü dakip baläla in Volapükana vol cifal no olonülom votükamis statudas at, büä ubekonsälom oki tefü ats ko limans kadäma Volapüka e lecifs Volapükanas.

So pelonöl tö Bad-Godesberg,

tü d. lid prilul yela: 1934.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. Dr. Albert SLEUMER.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 19—21.

Nuns

Ün zädel: 1934, yulul, 28 poszedelo tü düp: 2 minuts 30 kobikam valemik Volapükakluba valemik Nedänik pojenükon in el ‚Café-Restaurant ‚De Kroon’’, ‚s-Gravenhage, Spui’ nüm: 10.

Epubon vödem Vpik statudas e nomema konömik Vpakluba valemik Nedänik. Bukil at kanon pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’ e söl: ‚J. G. M. Reynders Sr’ in ‚Den Haag’ tä fl. Ned. 0,25 a samäd.

Demü lecen ad rel kritik söl: ‚Zaloach Aldin Kemal’ elasumom nemi: ‚Walter Henri Schuetz’.

Ladets nulik (Vpaklub valemik Nedänik):
söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan’ 157.

(Diläd valemik feda Vpaklubas)
söl: ‚Walter Henri Schuetz’ (büikumo: ‚Zaloach Aldin Kemal’) in ‚Bern’ 2 (Jveizän), Postfach: 17 ‚Beundenfeld’.

In nüm lulid jäfidota obsik opunon niludo dalebüd cifala de 1934, mayul, 1, nüm: 2 ninädöl elis
„Statuds tefü Volapükanef”.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 22.

Flads tel labü bir

(Doküm küpädik).

In staudöp: „Krokodil” tö ‚Neurenberg’ debükot doküma küpädik lagon. Ninädon jenotemi caniseda Deutänik balid medü tren. Tü 1836 yulul 11 cif biröpa: „Lederer” tö ‚Neurenberg’ ädagetom de cif feba trenavegik Deutänik balid, kel äcifom febi ela ‚Ludwigsbahn’ vü ‚Neurenberg’ e ‚Fürth’, däli ad sedön fladis tel labü bir lotidöpane lotidöpa: „Zur Eisenbahn” tö ‚Fürth’. Pro atos kruzars 6 ämutons papelön, e zuo getan ämutom bligidön ad deramenön fladis tel et sunädo pos lüköm trenä. Cif feba äspelom, das „prim smalik at caniveiga oplöpon, e latikumo bo ovedon gretikum”. In magod lä doküm peläüköl logoy veigi fladas tel. Seatons su skafül boadik, kel pepladon sui vab smalik nemediko po lemüf sököl. Ve trenaveg nulälükans stanons ad lülogön veigi fledacana at.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 22—23.

HILÖPÄTAL: PLIN: ‚HENDRIK’

Ünü tim vemo brefik pos deadam jimayedala: jireg-mot mijenot dönuik edrefon dafamüli regik e neti Nedänik.

Tü yulul, 3 i plin: ‚Hendrik’ edeadom.

Staned sogädik plin-himatala no äbinon fasilik: too ai evälom ko töd feinik pladi verätik, kel ädutom lü om.

Äsenälom patiko klieni ad jäfikön me jäfots ut, kels äkanons läsükön ditretis kemenas oka. Somo ästütom ed äfödom in län obas savafebädi, ed äjäfom nefeniko as presidan lecifefa ela „krod redik” Nedänik.

Edagetom dub balug gretik oka, jovial ladöfik oka, gud stedälük oka pöpedi pöpa Nedänik.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 26.

Dalebüd Cifala de 1934, Mayul 1, Nüm: 2

Fölölo desini in büad obik de 1934, yanul, 1 pemäniotöli,

lunob me penäd at statudis sököl tefü Volapükanef.

Statuds at plaikons nomenis büik valik.

Dalebüd at ponotükon büo in „Volapükagased pro Nedänapükans”, e pötatimo i in „Zänagased Volapüka”, ven gased lätik podabükon.

STATUDS TEFÜ VOLAPÜKANEF

I. Dil valemik.

§ 1. Volapükan alik labon bligi:

1ido ad dasevön cifali as cif löpikün Voolapükaneffa, e bai atos

2ido ad dasevön i stidid Volapükik, kels padasevons fa cifal.

§ 2. Sekü § 1 statudas at Volapükan alik bligidon

1ido ad gebön Volapüki, soäsä at baiodü cifal pelonon fa kadäm Volapüka, e

2ido ad födön ma mafäd nämä okik sevädi, paki e gebi Volapüka.

§ 3. Ad riv diseina in § 2 statudas at pemäniotöla binos vipabik, das Volapükan alik

1ido lebonedon eli „Zänagased Volapüka”, e

2ido lüyumon ad bal Volapükaklubas netik ud ad „Diläd valemik feda Volapükaklubas”.

§ 4. Ad dakip baläta bevü Volapükans it, e leigo ad pladul cifala lo cifods notik in reigäns difik, zesüdos ad labön klubädi patik pösodas, kels bitons as guverans Volapükik.

§ 5. Födü balät Volapüka zesüdos ad labön plödü kadäm Volapüka klubädi pösodas, kels bitons as Volapükinolans.

§ 6. Cifal Volapükanefa büdakipom oke gitäti teik

1ido ad givön diplomis alseimik Volapüki tefölis,

2ido ad gividön demü kod alseimik dili gitäta at oka klube, u stide votik, u pösode patik alseimikes, e

3ido ad gesumön mögädo demü kod veütik gitäti at fa om pegividöli.

II. Dil guverik.

§ 7. Cifü Volapükans reigäna cif binon, kel labom tiädi: lecif, if reigän tefik labon lödanis plu balion, e tiädi: cif, if reigän tefik labon lödanis läs balion. Cifs Volapükanas reigänas labü lödans läs balion ponemons in statuds at: cifs calik.

§ 8. Ziläks reigänas gretik, kels laabons pluuneplu reigis livätik, kanons palecedön mögädo, sevabo if atos binon vipabik, as reigäns, in kels cifs calik kanons pacälodön labü tiäd: lecif.

§ 9. Lecifs e cifs calik komulons Volapükans ziläkas oksik lo cifal, e pladulons cifali lo Volapükans ziläkas oksik.

§ 10. Lecifs e cifs calik pacälodons nemediko fa cifal. Mutons dalabön diplomi profäsorana Volapüka.

§ 11. Reigän alik, in kel lecif dabinon, kanon padilön ma neod ad ziläks smalikum, in kels Volapükans pacifons fa cifs. Cifs at binons sumätöfö lecif.

§ 12. Cifs sumätöfik pacälodons fa cifal sekü mob lecifas löpü ons binölas. Mutons dalabön diplomi tidala Volapüka.

§ 13. Pos fin kaledayela cifs sedons lecife löpü ons binöle nunodis dö stad Volapüka in ziläks oksik.

§ 14. Lecifs e cifs calik sedons cifale mögiküno suno pos fin kaledayela nunodis dö stad Volapüka in ziläks oksik.

§ 15. Cifal kanom säcälön cifs e lecifis Volapükanas

1ido sekü beg lönik onas,

2ido sekü mob Volapükanas ziläkas onsik, e

3ido demü kods veütik.

III. Dil nolavik.

§ 16. Volapükan alik, kel fölon flagis e stipis pro gredät nolik alik pelonülölis, kanon dagetön sökaleodiko diplomis sököl:

I. diplom tidana Volapüka,

II. diplom tidala Volapüka,

III. diplom profäsorana Volapüka,

IV. diplom xamana Volapüka.

§ 17. Diploms in § 16 pemäniotöls teiko pagivons fa cifal.

§ 18. Lisitan diplomas nolik no kanon dagetön diplomi gredäta löpikum, büä udagetom diplomi u diplomis büikumis.

IV. Siks.

§ 19. (1) Cifal büdakipom oke gitäti ad sikön utanis, kels ebenodistükons okis mu patiküno tefü Volapük, medü sikots sököl:

I. Diploms sikik pro meritabs patik, sevabo:

a) stimadiplom tradutana,

ä) stimadiplom lautana,

b) stimadiplom spikädana,

c) stimadiplom musigala,

d) stimadiplom poedana,

e) stimadiplom kadämala,

f) stimadiplom senätana.

II. Cäl ad stimaliman Volapükanefa.

III. Legiv köna di ‚Schleyer‘.

(2) Stimadiplom kadämala kanon te padagetön fa liman süperik kadäma Volapüka, du sikots votik valik kanons padagetön fa Volapükan alik, kel ebenodistükon patiküno oki.

V. Volapükabürs.

§ 20. Bürs lecifas e cifas Volapükanas binons leigo Volapükabürs.

VI. Zänagased Volapüka.

§ 21. Ad käläl demädas Volapükik el ‚Zänagased Volapüka‘ papübon.

§ 22. Zänagased Volapüka binon jäfidot valemik

1ido cifala,

2ido Volapükaneffa,
 3ido feda Volapükaklubas,
 4ido kadäma Volapüka
 5ido Volapükafunda, e mögädo,
 6ido stidas bevünetik votik.

VII. Nomem konömik.

§ 23. (1) In nomem konömik ma neod plu kuratiko utos valik palonon u paleodükon, kelos pelonon te valemo in statuds at, e fovo utos valik, kelos zesüdon demü nomäd gudik dinas. In nomem at i suäms pro diploms balatik do tefü pelabiks palonons. Mon at papelons Volapükafunde ya dabinöle, jüs mögädo tefü ons büad votik pulonülön.

(2) Pato in nomem at palonons u paleodükons:

- a. zänagased Volapüka,
- ä. Volapükagaseds calöfik votik,
- b. püb penäda, u penädas votikas,
- c. bligs, gitäts e gitods lecifas e cifas Volapükanas. Stips, kelis mutoy fölon demü cäl ad dinitas at. Säcäl dinitas at.
- d. if zesüdos, e ma neod dilädam taleda ini ziläks,
- e. mögädo nunods calöfik lecifas e cifas,
- f. Volapükabüers,
- g. stips ad daget diplomas nolik Volapüka,
- h. fom diplomas,
- i. fom sikotas, stips ad daget onas e mod, ön kel pagevons,
- j. monadins,
- k. dins votik Volapüki teföls.

VIII. Votükam statudas.

§ 24. Votükams mögädo zesüdiks statudas at polonülons ön vätäl ko lecifs e cifs calik Volapükanas.

So pelonöl tö ‚Bad Godesberg‘
 tü d. lid mayula yela: 1934
 Cifal Volapükaneffa,
 Prof. Dr. ALBERT SLEUMER

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1934. Pads: 26—29.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 24id

Fa J. G. M. Reynders, Sr.

Ün poszedel zädela: d. 28id yulula yela: 1934 Vpaklub valemik Nedänik ejenükon kobikami valemik 24id oka in bal lecemas löpik ela ‚Café-Restaurant ‚De Kroon‘‘, ‚Spui‘ 10 in ‚Den Haag‘.

Presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ ämaifükom tü düp: 2 minuts 30 ko vöds benokömik anik kobikami, ed änunom me plän brefik kodi, sekü kel kobikam at päjenükon ün yulul.

Demü klubayel, kel baibinon kaledayel, lecifef sevabo steifon ad lonülön äs nom kobikami valemik ün prim yela. Ad rivön zeili at nu kobikam valemik pajenükon ün yel fovik alik tü timül mö muls tel gölikum ka tü ut kobikama büik.

Protok kobikama valemik büik päloreidon, e pädispenon blöfü baibin.

Pos atos sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl. Nunod at äninädon brefiko sökölösi. Lecifef ai esteifon mögiküno ad kälälön demädis Vpa. Kobikam valemik büik päjenükon tü 1933, setul, 25 in el ‚Café ‚De Groothertogin‘‘, in ‚Den Haag‘. Pö pöt at i Vpa-literat e Vpa-spodotem pidajonädons.

El ‚Vpagased pro Nedänapiükans‘: jäfidot calöfik kluba, kel eprimon tü d. lid yanula ayela yelodi kilid oka, dageton piano nitedäli mödikum. In nüms lätik yegeds veütik fa cifal obsik: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘ pelasumons. Diseinü propagid Vpa gased at pasedon ladetes mödik in lomän e fuginän.

Sis kobikam büik i Vpavödem statudas e nomema konömik nulikas epubon in bukafom. Al vödemas Nedänapiükik e Vpika binon sivovik de sekretan kluba tä suäm flonazimas 25 a samäd.

Vpamäks, kels binons sivoviks de guvan Vpafunda: Dr. ‚Arie De Jong‘ tä suäm flona lafik a samäds 100, juitons nitedäli mödikanas. De propagidamed süperik at samäds 2400 peselons ün 1933. Ad stigädön slopükami liman alik Vpakluba ogeton glato samädis 100 mäkas at pro keliman alik, keli ulüblinon.

I ün yel et, efe ed ün gölayel ed ün latayel Vpatidodems pänotedons in el ‚Nieuwe Voorburgsche Courant‘.

In Deutän pato söl: ‚Johann Schmidt‘: musigal in ‚Weiskirchen im Taunus‘, lezilom gönü demäds Vpa. Etradutom ya lautotis ömik ini Vp., e spelom ad pübön atis ünü fütür nulik. Volapükane zilik at ün yel epasetiköl diplom tidana Vpa pegevon fa cifal.

Pos loreid nunoda kal e gidükam dö 1933 päxamons fa komitetanef binü pösods tel, e pädispenons fa on blöfü baibin. Kal päjöton me jötasuam gönetik mö fl. Ned. 47,48.

Pos atos presidan änunom, das söl: ‚A. A. Moll van Santbergen‘ enotodom demü per logamafäga oka vipi ad säcalikön as vipresidan lecifefa. Kobanef älelilon ko lied gretik atosi. Kodedü säcalikam at presidan äskätom veitöfiko meritabis söla: ‚Moll van Santbergen‘ demü val, keli eduinom valemö pro Vp. e patiko pro klub obsik, ed ämobom kobanefe ad cälön omi stimalimani kluba obas. Mob at päzepon me vögods valodik.

Pla söl: ‚Moll van Santbergen‘ söl: ‚H. Bakker‘ in ‚Voorburg‘ pädavälom lelobülo fa kobanef ad vipresidan.

Pos atos päloreidon penäd söla: ‚Johann Schmidt‘, kel äninädon vipis gudikün pro kobikam. (Pened at polasumon ini Vpa-gazed. Redak.)

Zuo päloreidons penäds anik de el ‚The philological Society‘, kels presidan ilüsedom lebukis tel dö Vp.

Dü kobikam pidajonädons lebuks Vpik, kels epubons ünü yels lätik.

Ze tü düp: fol minuts 30 presidan äfärmükom kobikami me vöds anik dana demü nitedäl pijonülöl.

Lecifef nu binädon me: ‚Dr. Arie De Jong‘: presidan; ‚H. Bakker‘: vipresidan; ‚J. G. M. Reynders, Sr.‘: sekretan-kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1934. Pads: 31—32.

PENED KOBANEFE VPAKLUBA VALEMİK NEDÄNIK

Nüm: 26.

Weisskirchen i. Ts' (Deutän), 1934, yulula d. 22id.

O Volapükaf lens palestümöl!

Kodedü kobikam ela ‚Volapükaklub valemik Nedänik‘ tü del 28id yulula, Volapükans fol vilaga: ‚Weisskirchen im Tanaus‘ potons oles glidis ladöfikün e vipons kobanefe benoseki gudikün. Ünü dels anik tidabuk Volapükik pro Deutänans opubon, e spelobs das suno olabobs Volapükaklubi Deutänik ad yufön olis pö propagid e slopükam pro pük jönik obas. Ols valik benosedolsös tidabuki at as blöf flenama, dat ofägobs ad pübön bukis nulik! Bu valikos binolsös nefeniks pö slopükam limanas nulik! Volapük obas muton kömön ini län alik, ini zif alik, ini vilagül smalikün. Komipolsöd pro din dialik obas!

Ko lestüm,

ds. d. o.

nemü ons: ‚JOHANN SCHMIDT‘

‚Weisskirchen im Taunus‘

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1934. Pad: 32.

Nuns

Fredo nunobs is, das tidabuk Vpa pro Deutänapükans („Lehrbuch der Weltsprache Volapük“) fa ‚Johann Schmidt‘ nu blümon. Ninädon bevü votikos konotis e fabis anikis in Vp. Kanobs komandön Volapükane alik remi buka at, e spelobs ladöfo, das i Vpans no-Deutänik osivons lebuki at.

Buk at kanon pasivön de lautan (in ‚Weiskirchen im Taunus‘) tä m. Deut. 1,20 a samäd 1; tä m. Deut. 3,30 a samäds 3; tä m. Deut. 5,10 a samäds 5, e de ‚Dr. Arie De Jong‘ (in ‚Zeist‘) tä fl. Ned. 0,80 a samäd.

Pö kobikam valemik Vpakluba valemik Nedänik pecälom as stimaliman:

söl: ‚A. A. Moll v. Santbergen‘ in ‚Den Haag, Hazelaarstraat‘ 71,

e pedävalom as vipresidan pla söl: ‚A. A. Moll van Santbergen‘, kel eseditom se lecifef:

söl: ‚H. Bakker‘ in ‚Voorburg, Laan van Leeuwensteijn‘ 86.

Evedons limans Vpakluba valemik Nedänik:

söl: ‚J. G. M. Reynders, Jr.‘ in ‚Den Haag, Segboreklaan‘ 23,

läd: ‚C. H. Reynders-Evertsz‘ in ‚Den Haag, Segboreklaan‘ 23.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1934 Vpamäks 600.

Spelobs ad lasumön ini nüm mälid jäfidota dalebüdi cifala dö statuds ela „Fed Volapükaklubas”.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 33—34.

Dalebüd Cifala de 1934, Yunul 1, Nüm: 3

Fölölo desini in büad obik de 1934, yanul, 1 pemäniotöli, lebumölo fovo su vobod fa lecifef ela „Volapükaklub valemik Nedänik” peprimöl (Logolöd yegeedi: „Diläd valemik feda Volapükaklubas” in nüm: 1 yeloda: 1 ela „Volapükagased pro Nedänapükans”!), e demölo statudis e nomemi konömik Volapükakluba ebo änu penemöla, statudis e nomemi kelikis, soäsä pelautons pö kobikam valemik tü d. 22id tobula yela: 1932 oka, baivögob löliko, lonob me penäd at statudis sököl ela „Fed Volapükaklubas”.

Dalebüd at ponotükon büo in „Volapükagased pro Nedänapükans”, e pötatimo i in „Zänagased Volapüka”, ven gased lätik podabükon.

STATUDS ELA „FED VOLAPÜKAKLUBAS”

I. Nem.

§ 1. Volapükaklubs netik valik balons okis ad fed valemik bal labü nem: „Fed Volapükaklubas”.

II. Topät.

§ 2. Topät cifala (ä zänabüra Volapüka) binon topät calöfik feda Volapükaklubas.

III. Dät füna.

§ 3. Del 31id mätzula yela: 1932: dät, tü kel lecifef Volapükakluba valemik Nedänik efünon medü nun tefü Volapükaklub bevünetik valemik labü nem: „Diläd valemik feda Volapükaklubas” in num lid yeloda balid Volapükagased pro Nedänapükans, palecedon as dät füna feda Volapükaklubas.

IV. Vobayel.

§ 4. Vobayel feda baibinon kaledayel.

V. Disein.

§ 5. Fed diseinon, baiädü disein Volapükaklubas netik, ad födön plägi Volapüka (fa ‚J. M. Schleyer’ tü d. 31id mätzula yela: 1879 pedatiköla), ed ad vogükön oni valemio, sodas fino padasevon as valemapiük, e pagebon näi netapiüks dabinöl in kosäd mudöfik e penamik as balik kosädamedöm bevünetik.

VI. Limanam.

§ 6. Bai § 1 statudas at, fed binädon me Volapükaklubs netik, kels leigafomiko labons nemis baiädik, äs

„Volapükaklub valemik Linglänik”,

„Volapükaklub valemik Fransänik”,

„Volapükaklub valemik Litaliyänik”, e r.

§ 7. Näi klubs valemik netik at fed labon as limian oka nog klubi valemik patik labü nem: „Diläd valemik feda Volapükaklubas”, lü kel kanons lüyumön Volapükans valik länas, kels no nog labons Volapükaklubis valemik netik lönik.

VII. Presidan.

§ 8. Cifal Volapükaneffa, mögädo vicifal pö non cifala, binom sekü cal oka presidan feda Volapükaklubas.

VIII. Lecifef.

§ 9. Lecifef feda binädon me

Presidan,

Sekretan, e

Kädan.

§ 10. Lecifef binon leigüpiko cifef diläda valemik feda. § 11. Sekretan e kädan pacälodons fa presidan feda baiodü lecifefs Volapükaklubas valemik netik.

IX. Volapükaklubas valemik netik.

§ 12. Bai §§ 1 e 6 Volapükaklub valemik netik alik binon limian feda Volapükaklubas.

§ 13. Volapükaklub valemik netik labon bligi ad dunön e vobön baiädü disein, keli fed Volapükaklubas ebligädon oke, ab binon reto löliko livätik.

§ 14. Löfü balät Volapüka e baläl bevü Volapükans valik Volapükaklub valemik netik alik ai odunon tefü dins veütik ön baiod ko lecifef e ko limians votik feda.

§ 15. Bai § 14 statudas at Volapükaklub valemik netik olasumon ini bal bagafas statudas oka as disein oka, diseini ot, keli fed bai § 5 ebligädon oke.

§ 16. Diseinü dakip baläta Volapükaklub valemik netik ovälon oke

lido siämamäki, kel binädon me siämamäk Volapüka, sus kel in Volapük nem kluba, e dis kel su tanod spiked fa on puvälöl pulüükons, e

zido stänädi, kel binädon me diled stofa klilagedik labü fom mu balugik skötaplatäda, su kel, bai siämamäk kluba, komädons dis ods

a. nem kluba in Volapük,

- ä. siämamäk Volapüka in gretot degnaik, e
b. tanod ko spiked kluba.

§ 17. Ko disein ad kobokibön Volapükanis valik, kludo ad vitön seaditi onas, obinos vipabik, das statuds oninädons lonami, sekü kel limans kluba, kels labons demädis ot, u kels bestefons diseinis ot, u kels senälons neodi ad yümön okis vemikumo, okanons klubön ad diläds patik, „grupadiläds” punemöls.

§ 18. Demü mög fomama grupadilädas, cifef kluba netik ai ponemon „lecifef”, ed ut grupadiläda „grupacifef”.

X. Diläd valemik.

§ 19. Volapükan alik läna, kel no labon klubi valemik netik, kanon vedön liman diläda valemik feda.

§ 20. Sosus num dilädalimanas läna seimik uvedon saidiko gretik ad fomön kobo klubi netik, limans at okanons seditön de diläd valemik ad stidön Volapükaklubi valemik netik: limian feda Volapükaklubas.

§ 21. Limans diläda valemik labons gitodi ad lautön nomemi konömik lönik, kel ye no dalon labön nomi anik bal, kel taon ta statuds feda.

§ 22. Bai § 10 statudas cifef diläda valemik binädon me pösods ot, kels fomons lecifefi feda.

XI. Jäfidots.

§ 23. El „Zänagased Volapüka” obinon jäfidot valemik feda e diläda valemik.

§ 24. (1) Gebädü Volapükaklubs valemik netik Volapükagaseds podabükons, in kels plä vödem Volapükik i vödem in natapük patik komädon. Volapükagaseds at olabons ma püks difik tiädis leigafomik, efe samo tiädis sököl:

- „Volapükagased pro Linglänapükans”,
- „Volapükagased pro Fransänapükans”,
- „Volapükagased pro Spanyänapükans”, e r.

(2) Volapükagaseds at okanons binön somo jäfidot Volapükaklubas valemik netik difik netapüki calöfik ot labölas, sodas samo Volapükaklubs valemik netik tatas Spanyänapükik kanons labön jäfidoti ot bal tiädü „Volapükagased pro Spanyänapükans”.

(3) Güo Volapükaklub valemik netik läna labü püks calöfik tel u kil kanon labön jäfidotis tel u kil. Samo „Volapükaklub valemik Jvezänik” okanon labön as jäfidots oka elis

- „Volapükagased pro Deutänapükans”,
  - „Volapükagased pro Fransänapükans”, e
  - „Volapükagased pro Litaliyänapükans”,
- kels leigüpo binons tefädo jäfidots elas
- „Volapükaklub valemik Deutänik”,
  - „Volapükaklub valemik Fransänik” e
  - „Volapükaklub valemik Litaliyänik”.

§ 25. (1) Demü balät in Volapükadins Volapükagaseds calöfik valik olabons lido fomäti ot, efe jölplifäti gretik labü tenots: zimmets 16 x zimmets 25, e 2ido in gul nedetalöpik tiäda gaseda siämamäki Volapüka.

(2) If sekü kods veütik leodükam votik ozesüdonöv, täno komand digädon ad votükön balälo e valöpiko leodükami at, dat balät in Volapükadins no omoikonöv.

§ 26. Limans Volapükaklubas valemik netik e diläda valemik getons glato jäfidotis tefik okas.

XII. Monameds.

§ 27. Monameds poleodükons in nomem konömik.

§ 28. Monigetots e pelots paguvons fa kädan, kel gidükon atosi alyeliko pos fin vobayelo lo presidan feda.

XIII. Votükam statudas.

§ 29. Statuds at kanons te pavotükön fa lecifef feda in baiod ko lecifefs Volapükaklubas valemik netik.

§ 30. Votükams statudas obinons pas lonöfiks, if punotükons fa cifal me dalebüds patik.

XIV. Nomem konömik.

§ 31. In nomem konömik plu kuratiko utos valik pulonon, kelos zesüdos demü nomäd gudik dinas.

XV. Loveikamamesüls.

§ 32. Dü tim, das el „Zänagased Volapüka” no nog pubon, dins valik fedi Volapükaklubas teföls ponotükons ini „Volapükagased pro Nedänapükans”.

§ 33. Sovüo jüs in nomem konömik noms kuratik pulonons tefü cäl e säcäl limanas (plä presidan) lecifefa feda Volapükaklubas, söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Voorburg’ (Nedän) e söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän) ofomoms kobü ob lecifefi feda, tefädo cifefi diläda valemik feda Volapükaklubas, efe söl balid as sekretan, e söl telid as kädan.

§ 34. Limanamamon pro liman diläda valemik binon fl. Ned. 2,50 a yel.

So pelonöl tö ‚Bad Godesberg’
 tü d. lid yunula yela: 1934
 Cifal Volapükanefta,
 Prof. Dr. ALBERT SLEUMER

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pads: 35—38.

Nuns

Sekü § 33 dalebüda cifala de 1934 nüm: 3 lecifef feda Vpaklubas e cifef diläda valemik feda Vpaklubas binädons me söls sököl:

‚Prof. Dr. Albert Sleumer’: presidan,
 ‚Dr. Arie De Jong’: sekretan, e
 ‚J. G. M. Reynders Sr.’: kädan.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1934 Vpamäks 300, e peseagivons demü reklam 200.

Söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän) ‚Goudsbloemlaan’: 120, potakal: 199061, konletom ya dü tim lunik literati: lebuks, periodapenäds, yegeds dela- e vigagasediks, pämods, pamfläts, bukiliseds, lids, reklamapenäds, ed i fotografotis e yegis votik, kels tefons Volapüki e sitis valemäpükas votik, efe tefü valemäpüks votik dinis, kels tefons è disinis sitas è sitis ya pelemeköl e pagebölis. Konletom dinis valik at in disein ad bevobön mögädo skäti lovelogamik Volapüka e valemäpükas votik demölo sitis difik onas, gebädi onas e paki onas. Desänom ad gividön latikumo konleti lölik oka stide nolavik seimik.

Nu begom valikanes, kels fägons ad yufön omi ön jäfüd at, ad stütön omi dub lüsed ladete omik nünis u yegis it dinis löpo pemäniotölis tefölis. If zesüdosöv, klienom ad pelön givulotis smalik tökü yegs ome pusedöls. Begom i ad lüsedön ome notetis tefü dabin klubas, bukemas e kadämas valemäpükis distik tefölas.

(pämod = brochure)

Nu lised lafabik gretik telid Vpavödas nulik blümon. De lised at Vpans anik ya dalabons kopiedis. If Vpans votik desirons ad kopiedön lisedi at, okanons loenön oni de redakan balid Vpagaseda at; omutons ye promön ad ogesedön oni ünü mul bal pos dät, tü kel ugetons oni, dat votikans no nedons stebedön tu lunüpiko lüsedlisedi at. Nems utanas, kels vilons loenön lisedi, poregistarons, e lised posedons ones ma sökaleod, in kel begs at lüsed ugetons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1934. Pad: 39.

1935 (yelod 4id)

PÖTÜ YELACEN

Iofobs Volapükanes e Volapükaflenes valikes benovipis ladöfikün obsik.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 1.

Dalebüd Cifala de 1934, Tobul 1, Nüm: 4

Fölölo desini in büad obik de 1934, yanul, 1 pemäniotöli,
lonob me penäd at nomemi konömik sököl Volapükaneffa.

Dalebüd at ponotükon büo in „Volapükagased pro Nedänapükans”, e pötatimo i in „Zänagased Volapüka”, ven gased lätik podabükon.

NOMEM KONÖMIK VOLAPÜKANEF

I. Dö cifal.

§ 1. Cifal Volapükaneffa hiutan binom, kel calom in dinit at bai dalebüd de 1934, prilul, 1, nüm: 1, dö „Cifalam”.

II. Dö stids.

§ 2. Stids fa cifal pedasevöls binons:

- a) kadäm Volapüka,
- ä) klubäd guveranas Volapükaneffa,
- b) klubäd Volapükinolanas,
- c) zänabür Volapüka,
- d) Volapükabürs,
- e) fed Volapükaklubas,
- f) Volapükafund.

III. Dö kadäm Volapüka.

§ 3. Kadäm gitöfik Volapüka binon stid nolatik ut, kel pefünon pötü Volapükakongred telid in ‚München’ (Badän) de d. 6id jüesa d. 9id gustula yela: 1887 pejenüköl, ä kel efövon baiodü e zepü cifal dabini oka.

IV. Dö guveranef.

§ 4. E hipösods e jipösods kanons pacälön ad lecifs e cifs Volapükanas. Mutons labön lifayelis pu 21, dalabön diplomi profäsorana Volapüka ud uti tidala Volapüka, e binön mens ön tefs valik ritiks.

§ 5. Ma § 10 statudas tefü Volapükaneff lecifs e cifs calöfik pro reigäns difik te pacälodons fa cifal. Ad fägükon ye cifali ad demön pö cälod somik i vipis Volapükanas, Volapükans reigäna seimik, kels no nog labons cifi lönik, dalons jonön cifale me pened nätimik pösodi u pösodis, kel(s) ma ced onsik binon(s) patiko skilik(s) pro dinit at. Klülos, das pösod(s) pamoböl muton(s) labön plä diplom zesüdik (diplom profäsorana Volapüka) patöfis e tugis gudikis, valikis, kels binükons oni(s) skiliki(s) ä fägiki(s) pro atos. Cifal ai odemom vipi somik, ab büdakipom oke, i gitäti ad nefölön oni, klu ad cälön pösodi votik pla pösod(s) pamoböl ad dinit tefik, if cedom atosi demü kod alseimik vipabikumi.

§ 6. Lecifs e cifs calöfik kibons laiduliko kosami ko Volapükaklubas reigänas, pro kels pecälodons, dat ai sevons dinis veütik valik tefü Volapükaklubas at e limans okas.

§ 7. If plä Volapük in reigän seimik i valemäpüks votik paplägons, lecif u cif calöfik ai osteifon ad süädükön slopanis valemäpükas votik et, das binos vipabik ad gebön valemäpüki te bali, e das te Volapük demü balidmotedagität oka, demü bref oka, demü binod balugik ä tikavik oka, demü kurat oka e demü kalad neudik oka söton binön valemäpük at.

§ 8. (1) Lecifs e cifs calöfik labons gitodi ad tivön nemü cifal ko cifods notik tefü dasev Volapüka as kosädamedöm bevünetik valemik, ed ad steifön, das Volapük valemiko patidon in juls.

(2) If tivs somik jenons, dinitilabns at ai osevükons cifali dö atos.

§ 9. Cifs sumätöfik sedons yelanunodis oka lecife u cife calöfik löpü ons binöles bü d. 16id yanula yela pos nunodayel balido fovika, e lecifs e cifs calöfik nunodis oksik cifale bü d. 1id febula yela ebo ota.

§ 10. Nunods kanons palautön löliko ma plid dinitilabanas it. Mutons binön verätiks ä kuratiks. Pö nuns mufi Volapükanas teföls pato i num Volapükanas tü prim e tü fin nunodayela in ziläks tefik dabinälas pamäniotonsöd!

V. Dö Volapükinolanef

§ 11. Pösod alik de bäldot alik, kel fölon stipis pro daget diplomas difik pelonülölis, kanon lisitön dageti diploma nolavik.

§ 12. (1) Ad daget diploma tidana Volapüka lisitan muton jonülön, das nolon gramati Volapüka: pron, fomir, tümolog e süntag. Nol at kanon klülädön sekü pened u tradutod ze gretik, sevabo sekü penäd binädöl me vöds Volapükik ze 1000. If lisitan buükon traduti bu pened, ud on it kanon välön lautoti, keli vilon tradutön, u cifal u xaman kanon bligädön one tradudi vödema seimik. If lisitan it välön lautoti tradutabik, täno oläukon lä xamavobod oka i vödemi rigädik.

(2) Kö pöt dabinon pro atos, xam i kanon paduinön e mudöfiko e penamiko.

§ 13. Dalaban diploma tidana kanon dagetön diplomi tidala Volapüka.

a) if etidon ko benosek Volapüki mödote semik pösodas, ed

ä) if eduinon ön mod alseimik vobi ze gretiki, samo lauti (e pübi) gramata u tidabuka Volapüka in bal netapükas, lauti u traduti (e mögädo pübi) konotas, konedas, lekonedas,... in(i) Volapük.

§ 14. Diplomi profäsorana Volapüka dalaban diploma tidala kanon dagetön

a) if nolon lölöfiko gramati Volapüka, ed

ä) if ejenükon dü yels anik tidodemis Volapükik, ud espikädön dönuamiko e notidiko dö Volapük.

§ 15. Dalaban diploma profäsorana Volapüka, kel fovo etidon plagiko Volapüki dü tim ze lunik kanon dagetön ma vip oka de cifal diplomi xamana Volapüka, if atan lecedom oni skiliki ä pötiki ad pladulön omi in dins xami teföls. Xaman Volapüka labon gitodi ad xamön lisitanis diplomas nolavik. Pö xam at obitikon ed odunon löliko man oms in §§ 12 jüesa 14 pelonöls. Pos xam pebenoduinöl onüpenon ini diplomaformet notetis zesüdik valik tefü pexamölan, pladon ini top jonidik nemapenäti oka, ed opoton diplomaformeti so penüpenöli dispenamio cifale, kel, posä udispenom diplomi at, opotom oni nemediko gitätane.

§ 16. Lisitan läukon pö lisit, u lä xamavobod oka, lisedi nünas kuratik tefü pösod oka. Lised at muton ninädön

a) nemi ona, soäsä papenon ma pük calöfik läna onik, mögädo sa penul latinik. Tefü nems, in kels dils difik padistükons, vü kläms papenons po ods mögädo balido nem dafamüla u tribüta, telido nem famüla, kilido nem pösodik.

ä) topi moteda ona,

b) däti moteda ona,

c) netäti ona,

d) cali ona,

e) ladeti ona,

f) lifajenotemili ona.

VI. Dö sikots.

§ 17. Sikots valik binons jonüls lobüla löpikün fa cifal tefü meritabs gretik pösodas patik. Sikots pagevons te fa cifal sekü primät lönik oka. Nek kludo kanon lisitön sikotis somik. Te lecif e cif calöfik dalons jonön cifale medü pened nätimik veitöfik meritabis gretik pösodas, kels ebenodistükons okis mu patiküno tefü Volapük, dat om fägom ad vätälön kuratiko, fefiko ä konsienöfiko, va pösod at digädön ad pasikön.

§ 18. Tefü sikots legreds kil dabinons; sevabo cäl ad stimaliman Volapükanefa labon völädi gretikum ka stimadiploms, du legiv köna di ‚Schleyer‘ pecedon as sikot löpikün. In ked stimadiplomas bagafa: 19 statudas tefü Volapükanef, diploms at soo peleodükons, das stimadiplom aliko fovik plu völadon ka diplom büikum, sodas de stimadiploms ut senätana binon sikot löpikün.

VII. Fom diplomas.

§ 19. (1) Diploms labons gretoti soik, e pelemekons so, das ons pufremöl obinons völadeks jönik. Volapükan zilik alik osötonös dub läg leni völ sevädükön diplomi ai dönuiko löpikumi oka votikanes, e somo nitedälükön onis pro Volapük!

(2) Vödem diploma tonon so:

Dalebüd de ... 1).

Vätälölo, das ... 2) ... 3) ... 4),

cälob ...5) ... 3) pemotöl in ... 6) tü ... 7) e lödöl in ... 8)

as ... 9). (Nüm: ... 10).)

... 12)

Xaman Volapüka

... 13)

1) Dät e nüm dalebüda.

‚Bad Godesberg‘ ... 11)

Cifal Volapükanefa:

...13)

- 2) „Söl”: u „läd”: u „vomül” ,...’
- 3) nem pösoda,
- 4) „ebenoduinon xami ad daget dinita tidana Volapüka”, u „ma nunod söla: xaman: ... ebenoduinon xami ad daget dinita tidana Volapüka”, u ...
- 5) „söli:”, u „lädi:”, u „vomüli:” ,...’
- 6) top moteda,
- 7) dät moteda,
- 8) ladet kuratik,
- 9) tiäd dinita,
- 10) nüm laifovik dinita,
- 11) dät dalebüda,
- 12) mögädo: lödöp xamana ko dät, tü kel examon xamäbi.
- 13) nemapenät.

(3) In diplom demü sik pagevöl löpo (sus vöds: „Dalebüd de ...”) binon: „Stimadiplom”, u „Cäl ad stimaliman Volapükanefa”, u „Legiv köna di ‚Schleyer’”, du vödem pavotükon utöpo, kö bai kalad diploma muton pavotükön.

§ 20. Kön di ‚Schleyer’ pemekon binü largent e vemiko pegoldon. Su föfaflan labon magodi reliäfik ela ‚Schleyer’ sa vöds: „Johann Martin Schleyer” e (me tonats smalikum) „datikan Volapüka”. Su pödaflan binons vöds: „Kön at pelegivon fa cifal Volapükanefa demü meritabs süperik tefü Volapük”.

§ 21. Dü tim, das fomet diplomas in § 19 pemäniotöl no nog pebukon, e kön di ‚Schleyer’ ma bepenam in § 20 no nog pefrapon, diploms e kön vönädiko ma lonam datikana Volapüka: ‚Johann Martin Schleyer’ it pemeköls pagebons.

VIII. Dö zänabür Volapüka.

§ 22. Zänabür Volapüka binon bür privatik cifala. Num pösodas, me kels bür at binädon, palonon ma neod. Zänabürans pavälons e pacälons fa cifal. Ma neod zänabür padilädon in cäms difik.

IX. Dö Volapükabürs.

§ 23. Volapükabürs pacifons fa lecifs e cifs Volapükanas. Binons nünabürs e mögädo selabürs pübotas Volapükik.

X. Dö fed Volapükaklubas.

§ 24. Fed gitöfik Volapükaklubas binon fed ut Volapükaklubas, kela statuds pelonons me dalebüd de 1934, yunul, 1, nüm: 3.

XI. Dö Volapükafund.

§ 25. Volapükafund fa cifal pedasevöl fund ut binon, kel paguvon fa lecif pro Nedän ä kadäman Volapüka: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’ (Nedän).

XII. Dö monadins.

§ 26. Dü tim, das cifal Volapükanefa, tefädo: zänabür Volapüka, no nog kanom dagebön monamedis saidik, dinitilabans valik Volapükanefa calons nenmesedo gönü din sublimik obas.

§ 27. (1) Suäm diploma balatik binon maks Deutänik 5. Mon at papelon guvane Volapükafunda, jüs tefü pel mona at rajan votik pulonon.

(2) Üf pro demädilaban seimik suäm mö m.D. 5 binonöv tu mödik, atan dalon begön cifale däli ad pelön suämi smalikum.

§ 28. Sikots valik pagevons glato.

XIII. Dö zänagased.

§ 29. Dins valik Volapüki e Volapükanefi teföls papübons in „Zänagased Volapüka”. Dü tim ye, das zänagased at no nog pubon „Volapükagased pro Nedänapükans” pagebon as jäfidot büfik Volapükanefa.

XIV. Dö votükam nomema konömik.

§ 30. Votükams, mögädo zesüdiks nomema at ponotükons medü dalebüds patik.

So pelonöl tö Bad-Godesberg,

tü d. lid prilul yela: 1934.

Cifal Volapükanefa:

Prof. Dr. Albert SLEUMER.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 1—5.

Senätan: ‚Oskar Kausch’

Pas bü brefüp nun ärivon obis, das söl: ‚Oskar Kausch’, kel nog ün 1931 e 1932 ko nitedäl gretik äfredom dö dönulifikam Vpa e dö pub gaseda obsik, ya ideadom tü 1932 dekul 16 in bäldot gretik lifayelas 84.

Söl: ‚O. Kausch‘ pimotom tü 1848 mayul 13 in ‚Zeipau, Kreis Sagan‘ (Jlesän). Äbinom potasekretan in ‚Dresden‘ (Saxän), ven äprimom ad bejäfön Vpi. Us ün 1906 päpromuvom ad potasekretan löpik. Pos pänsionam oka älomädükom oki in ‚Reisicht, Kreis Goldberg-Hainau‘ (Jlesän), kö äjuitom takädi sio meritiki jü deadam oka.

‚Kausch‘ labom in Vpavol benorepüti vemo gretiki. Ai evobom leziliko pro demäds Vpa, ed ai elaidälom ad jelodön Vpi di ‚Schleyer‘ ta valemäpukasits votik, bevü kels el ‚Esperanto‘.

Ädagetom ün febul yela: 1887 de ‚Schleyer‘ diplomi ‚vpa-tidela‘, ün prilul yela ot uti ‚spodela vpa‘, ün gustul yela: 1888 uti ‚löpitidela‘, ed ün mayul yela: 1889 uti ‚ploffeda‘. Tü 1898 febul ‚Schleyer‘ älegivom ome demü meritabs omik tefü Vp. Volapükaköni smalik, e tü 1900 yanul 12 äcälom omi ad senätan ä kadämal Vpa.

Ün gustul yela: 1896 ‚Kausch‘ ävedom liman spodöl Vpakluba valemik Nedänik, ed ün dekul yela ot älüyumom ad Vpaklub valemik di ‚Konstanz‘.

Pluna ‚Kausch‘ espikädöm in ‚Dresden‘, bevü votikos, samo tü 1903 novul 7 dinädü yeged dö el ‚Esperanto‘ in bal gasedas di ‚Berliin‘. Yegeds mödik de om dö Vp. epubons in gasedes difik. El ‚Volapükabled lezenodik‘ gretik elasumon de om yegedis ömik, äs: ‚Kapit neveladas dö dinäds vpa‘, ‚Stäms vödeutik in Volapük‘, ‚Lägleipams ta Volapük‘, ...

Penädils ömik pädabükons fa om. Mödikünis atas äbükom me namabükapedöm oka, ed ägebidükom tä suäms pülik bukilis at. Somo äpubons de om bevü votiks: ‚Rosäfs foetik ela Saphir‘, toumils 3, ‚El buk kanidas ela Heine‘, toumils 2, ‚Kanids ela Mirza-Jafi‘, ‚Cid ela Herder‘, ‚Leben und Lieben der Frauen von Chemisson‘, ‚Konlead kanidas klerik‘, ‚Cinän e Cinänans ela Tscheng-ki-Tong‘, ‚Lekoned ziporüta ela Saphir‘, ‚Jenabuk romik‘, ‚Die Literatur der Weltsprache‘, ‚Lised Volapükanas tala‘. Lebuk lätik at ninädön ladetis 2800 Volapükanas.

Soäsä klülädos se löpikos, Vpamuf eperon dub deadam oma komipani lezilik ä nenfeniki. Nem omik ai olabon stimapladi in jenav Volapüka.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 6.

Kadäm Volapüka

Redak edunon vestigi tefü limans valik kadäma Vpa, kels nog älifoms tü 1900 I. 1, e kels picälodoms pos dät at. De limans 60 at fümö te kadämans 7 nu nog lifoms. Dö kadämans 18 redak äsevon ud ägeton nuni, das ya ideadoms, dö 2, das iseditoms de kadäm Vpa, e dö 14, das no äsevoy, kis ivedoms. Dö kadämans 19 retik redak jünu no nog egeton nuni anik.

Ma sek vestiga at kadäm Vpa nu binädön me kadämans sököl:

1900, II, 12 ‚Prof. Dr. Karl Ludwig‘ in ‚Linz an der Donau‘ (Lösterän).

1900, III, 27 ‚J. G. M. Reynders, Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän).

1900, III, 27 ‚A. A. Moll van Santbergen‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän).

1900, IV, 10 ‚Stefan Basilescu‘ in ‚Comuna Talpasi‘ (Rumän).

1901, VI, 5 ‚Dr Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän), 1934, X, I kadämal Vpa.

1902, I. 20 ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Bad-Godesberg am Rhein‘ (Deutän), 1910, XII, 3 kadämal Vpa, 1912, VIII, 16 cifal Vpanefa ä dilekan kadäma Vpa.

1929, IX, 1 ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jveizän).

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 6—7.

Nuns

Me db. 1934, X, 1, nm: 5 cifal: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ elegivom söle: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän) demü meritabs omik, kelis eduinom me vobs nenfenik gönü dönulifükam Vpa **stimadiplomi kadämala Volapüka**.

Evedom liman Vpakluba valemik Nedänik:

söl: ‚A. N. De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan‘ 157.

Eseditom de Vpaklub valemik Nedänik:

söl: ‚Dr. J. Doorenbos‘ in ‚Scheveningen‘ (Nedän).

Bü dels anik cifal esedom limanes kadäma Vpa disinis statudas e nomema konömik nulikas kadäma Vpa.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan‘ 157. Potakal: 107174:

Gramat Volapüka fa ‚Dr. Arie De Jong‘ ..... fl. N. 2,25
 ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ fa otan ..... ,, 9,75

,Leerboek der Wereldtaal' fa otan.....	,, 1,00
,Lehrbuch der Weltsprache' fa ,Johann Schmidt'	,, 0,80
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned	,, 0,25
Yelod: 1935 Vpagaseda pro Nedänapükans	,, 2,00
Yelods büik gaseda at	
pro no-limans feda a yelod.....	,, 1,50
pro limans feda a yelod	,, 1,00
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	,, 0,05
a samäds 10	,, 0,25
a samäds 50	,, 1,00
Vpamäks a samäds 100.....	,, 0,50
Kanons pasivön de sö: ,J. G. M. Reynders, Sr.' in ,Den Haag' (Nedän), ,Goudsbloemlaan': 120.	
Potakal 199061:	
,Statuten en Huish. Regl. der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging'.....	fl. N. 0,25
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned	,, 0,25
Kanons pasivön de sö: ,Johann Schmidt' in ,Weiskirchen am Taunus' (Deutän), ,Bahnhofstrasse' 20:	
,Lehrbuch der Weltsprache' fa ,Johann Schmidt'	
a samäd 1	m. Deut.1,20
a samäds 3	,, 3,30
a samäds 5.....	,, 5,10
Soäsä reidan küpälik it sio eküpon, nüm bagafa dba, kel su pad: 39 yeloda büik in nun balid pemänioton, binon pökik. Nüm at muton binön: 33 no: 34.	

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1935. Pads: 7—8.

Volapükamuf bü tumyel lafik

Gelogam fa ,Professor Dr. Albert Sleumer': cifal Vpa.

Ün gustul yela: 1934 yels kuratiko luldeg epasetikons, sisä kongred bevünetik balid Volapükaflenas stimapresidü datikan tikälafulik omas äjenon in ,Friedrichshafen' len el ,Bodensee' (Lak di ,Konstanz'). Dö atos konons obes Volapükagaseds calöfik vönädikün, kels nu ya evedons seled bukatedik. Gaseds et, fa datikan it Volapüka: ,Johann Martin Schleyer' (1831-1912), ettimo nog pädan de ,Litzelstetten' nilü ,Konstanz', pidabüköls, äpubons muliko sis d. lid yanula yela: 1881 me nüms folplifätik a pads fol.

Bleds ebo ats i äspikodons dö kobikams ze gretiks valiks slopanas Volapüka, kels äjenons bü kongred balid. Somo mastal äblinom ün novul yela: 1882 nuni dö „Volapükakobikam balid”, kel päjenükon tü tudel: 1882, setul, 12 in ,Schemmerberg' (Vürtän) fa sanan us lödöl: ,Rupert Kniele', e pö kel kompenans mö 70 jü 80 fagöpao e nilöpao ikömons. Tosts e kanits in Volapük ämödükumons nidi dela, keli mayorsanan: ,Göser' se ,Ulm' äjönükom me spikäd cogedik labü läükots Volapükik, e pö kel klerans e tidans pükaskilälüks ä lekanälüks äkevoboms. Valikans änotodons koteni oksik dö pub ökömöl vödabuka ze gretika, kel öninädon vödis degmil.

Latikumo pos muls anik, tü 1883, prilul, 23 kobikam telid Volapükanas de tops difik Vürtäna e Bayäna äkanon jenön in ,Ulm', pö kel ,Schleyer' it äduinom spikädi ze luniki dö tikälacil oka.

„Älanälükom lilanis valik, igo somanis, kels ikömons as taans, pro tikamagot oka”, pänunos in yunulanüm ela „Volapükabled” in yeged fa ,R. Kniele'. Ün tim ot Volapükaklub Lösteränik in ,Meidling' nilü ,Wien' äpubon statudis oka, kelis ,Schleyer' täno ädebükom in calöfagased oka as sam pro klubs votik. Kobikam ze gretik kilid äjenom tü 1883, yunul, 7 in musedalecem in ,Konstanz' ko kompenans ti tum. Äklülös, das ,Schleyer' no ädefom, do nog ai älabom pädi oka in ,Litzelstetten'. Ün tim et ledük: ,Friedrich' Badäna, kel suvo ästebom su nisul: ,Mainau' lü pädan ela ,Schleyer' dutöl, igevom ome pösodiko fredü gretik me utos, das älegivom ome stoensori bal e klokis kil pro pädaglög pöfik in ,Litzelstetten', efe bi älabom digidi gretik pro pädan: ,Schleyer', kel äkömömom ad givön ome e ciles omik Volapükalebukis oka.

Kobikam folid Volapükanas päjenükon dönu in Vürtän, efe in zifil: ,Buchau' tü 1883, tobul, 7. Is ,Schleyer', kela fam ai ämödükumon, äspikom lo lilans 300. Poldacalal zifa: ,Schabet' in ,Buchau' äpresidom kobikami, e ,Rupert Kniele' äplänom lenomis Volapükagramata, kelis men yunik äkanon fasiliko dalärnön lölöfiko e fümiko ünü degtelat läs lafik düpas. Nu vifiko kobikams valemik pluik äfovons in tops Vürtänik: ,Biberach' e ,Geislingen' tü d. 8 id tefädo d. 9 id yanula yela: 1884 ed in top Bayänik: ,Kempten' tü 1884, yanul, 15. I in tops kil at bevü votikans ,Schleyer' e ,Kniele' äspikädoms lo lilans jäfedik 300, 100 e 200, kels gretadilo poso äbalons okis ad klub nulik.

El ,Rupert Kniele' nenfenik pemäniotöl reto idunidükom ya in yanulanüm de 1884 desini ad levüdön nolanis e flenis valikis Volapüka se vol lölik ad kobikam pö kongred balid, du imobom pos atos medü

calöfagased pilonülöl pävälön pro dalogam valemik at fa lebonedans ona zif lätiko penemöl, „kel änilaseaton lü datuvan, e kel bu val dub natajön oka äbinon top tirädabik pro fognänans”. Ün tim et ‚Schleyer’ änotükom, das redak gaseda okik ägeton alyeliko potadinis foldegmil se lans valik tala: blöf, das sis lunüp degmilans bejäfons Volapüki.

As tüp kongreda in mayulanüm calöfagaseda tim de mudel: gustul, 25 jü dödel: gustul, 28 pälonon, ko disein ad jonidükön deli balid pro geted fognänanas, e deli lätik pro lespat kobädik lü ‚Rorschach’, kel topon su sulüdajol Jvezänik ela ‚Bodensee’. Valikans, kels ävipons ad spikädön pö kobikam, u kels ävilons dunidükön mobis u vipis, pälevüdons ad nunädön okis ele ‚Schleyer’ büjü gustul, 1: „Volapük ösöton ebo pakleilükön, paplänön e pajelodön valaflanio”. Pö kongred pöt ösöton dabinön, das ökanoy spikön in püks valik tala, ab alna yel dü tim brefik. Gretamafädo mastal ädälom ettimo medü notäd in calöfagased de yulul yela: 1884 ‚Volapükacifefes e Volapükatidanes valikes ad koedön bukön lautotis Volapükik alseimik”, bisä stips sököl pödemons:

- „1. Mutons sedön datuvane nuni dö desinods okas;
2. no dalons dabükön utosi, kelosi datuvan it dabükom, kludo no gramatis, vödabukis, ... omikis ;
3. mutons legivön datuvane legivasamädis anik bukotas valik oikas;
4. mutons lovegivön ome dötumis lul näitafruta okas.
5. Datuvan no lovesumom bligi ad pelön bukafrädis, ni gididi demü ninäd bukotas at. If ye tim e dinäds odälonsöv atosi, oluxamom glato bukotis at.”

Vüo ‚Schleyer’ ibejäfom pösodiko ai lezilikumo preparami gudik kongreda balid ä pro din oka leveütika. Delabuk omik de yel: 1884 nünon in tops ömik dö atos. Is küpetosös, das man nenfenik epenetom, nu brefiko täno lunikumo, ini rigetabuks bigik 18 lifajeni delik oka de yel: 1863 jü dels nemödik bü deadam oka ün 1912! Penets liegöfik ä kälöfik valiks ats ela ‚Schleyer’, kels gretadilo pilautons in lotograf fonetik nulo fa om pidatiköl, e kels pos yel: 1879 pimigons ko Volapükavöds e Volapükasets pälovegivons pos deadam omik lautane penota at as fovan omik pö cifam Volapükaneffa. Ninädons materi konfidovikün pro lifanunod veitöfik mana mu lezilika, neflagiälika ä sakrifälika, kel as balidan eplöpom ad dafomön valemapiki jenöfiko geboviki: bos, kel ya mö degtelats naedas bü om nenfrutiko pisteifulon.

Ya ün 1884, yunul, 27 datikan mekavapüka nulik ma delabuk oka ibinom in ‚Friedrichshafen’, ed idisinom us kobü ‚Kniele’ e mayor-sanan: ‚Göser’ programi pro kongred. Ad staudön mögiküno pro kobikam ün gustul, ibä älefenom vemo sekü vobs neitik, äduinom ün yulul tävi pluvigik ve el ‚Rhein’ donio jü ‚Köln’, täno de Belgän, Luxämburgän e Lalsasän, ed älonom tü gustul, 5 balato dins valik, kelis ösötoy demön pö kolköm gretik. Bevü ats i loblin setas e vödas in püks difik 50 ädabinon. Tü gustul 17 ävätälom ninädi spikäda gretik, keli ävilom jenükön. Ya ün gustul, 24 ikömom in ‚Friedrichshafen’ ad lelogön lekälalecemi jöniko pideköli, kel nog as deks patik äninädon magi ela „Volapükia” fa pänan: ‚Kolb’ e magoti ela ‚Leibniz’: tikan gretik: balidan, kel älabom tikoti ad jafön valemapiki. Piskulturon fa skulturan: ‚Karl Göser’. Tü getedasoar dela 25id gustula Volapükahüm sevädik fa ‚Zorell’ pepoedöl ä fa ‚Schleyer’, soäsä penom, „ünü lafadüp” penoatädöl päplösenon so süperiko fa glügakor di ‚Friedrichshafen’, das mastal musigagütik mu ädafredom dö „kanit glorik”. Balan kompenanas lanälükün: Lalsasänan: ‚H. Starck’ se ‚Bischweiler’, kel as vipresidan telid icalom, nunom in setulanüm calöfagaseda, bevü votikos: „Tudel e vedel äbinons dels voba fefik. Bepiks dilo presidü sö: presidan: ‚Dr. Obhlidal’ se ‚Wien’, dilo presidü söls: vipresidans: baonan: ‚Von Welden’ se ‚Hürbel’ in Vürtän e ‚Starck’ se ‚Bischweiler’ äjenädons gudiküno. To stom vemo badik lekobikams valik nämöfiko pivisitons. Dü dels tel deklams in püks 51 päduinons, sodas kobü spikäds 7 tim fuliko pifrutidon. Nen rop benovipatelegrafots e peneds valasotik in poed ed in prosad, in Volapük ed in länapüks älükömons. Klubacifs e Volapükidans: pediplomölans nemödik, kels ettimo pas ädabinons, äpolons siämamäkis largentik labü tonats: M.b.p.d. sevabo: „Menade bal, püki bal”, u soäsä Volapük nu tonon: „Menefe bal, püki bal”. Atos äbinon spiked fa ‚Schleyer’ sis dels balid mufa pelonöl. „Tim naböfik vü kobikams notidik skilo päfrutidon pö kobikams nenotidik civas, tidanas e klubanas Volapüka demädü pük ebo at, e binos nendotik, das kongred balid at ovedon bened jenöfik pro din gretik obsik”. So el ‚Kniele’ ettimo äpenom. Cödöt omik överatikon; ibä ädavedon poso noe in Deutän abi in fognän num gretik Volapükaklubas, kelas cifs no selediko äpübons gramatis e vödabukis in länapüks. Igo in Tats-Pebalöl Meropa täläktans ävedons jäfediks. Cif fiama: ‚Heinsberger’, kel äkomulon Volapüki in ‚New-York’, äpenom ettimo mastale: „Dub gasedilised bevünetik obsik (dabükotanum: samäds degmil) Volapük papakon ini läns valik tala”.

Nog vödis anik dö püks plu 50, in kels ädeklamoy pö kongred. Klülo mö möd somik „deklamas” spikäds balatik äkanons binön te brefiks. So ‚Schleyer’ it ämäniotom in calöfagased okik, das in Lanamänapük sets smalik jöl, ud in püks votik vöds te aniks, pänunons, äsä samo: „Sagob dani Söle

löpikün, eja fom vali ad geb obas. Söl dabinom ai, no elabom primi, e no olabom fini. Lifomai, e binom Reigan vemo nämädik, klu sötobs fölon büdedis Oma”. Sets Larabänapükik änotodons: „Utan, kel eseevovon benodis, klopon dani. Dog lifik plu völadon ka leon deadik. Dalabot pelüvöl ai stigädon ad tif...” In dayak (nisula: Borneän) päsgos: „No cedolöd oli fretikumi, ka pötos!” Täno num vödas balatik pägivon, leigo in püks Fönikiyänik, gotik, Türkänik,... Mödikünis notodotas e vödas atas ikobosukom ‚Schleyer’ it, kel ettimo ya ibejä fom staböfikumo pükis nätofo 60, e kel ätenükom studi oka ünü lifayels fovik oka love püks ze züldeg, dö kelos lebuks in bukem liegöfik okik peposbinüköls nünons. Finodi spikäda mastala äfomons liäns fa om pepoedöls:

*„Mit des Geistes ewiglichen Waffen
läßt uns neue große Friedenswerke schaffen!
Unser Volapük, es sei ein Liebesband,
das fortan umschlinge Land und Land,
daß die schöne, sonnbestrahlte Erde
uns zum Eden treuer Brüder werde;
Daß die Zungen aller sich in einer klar verstehen,
Friedenswonneklänge hin durch alle Länder freudig wehen!”*

Tradutod:

„Jafobsös me vafs laidüpolitik tikäla püdavobodis gretik nulik!
Volapük obas binonös löfatanod, kel fovo zütedrilon länis valik,
sodas tal jönik fa sol pabesvietöl vedonös obes parad svistanas fiedik!

Mens pükas valik suemonsös okis kleiliko medü pük bal! Senäl püdilejuita dudranonös ini läns valik!”

Delabuk omik de 1884, gustul, 27 nunon patikumo, das ädakonsäloy pö kobikams dö gramat, pladam vödas in set, vödabuks, lotograf, sluds tefü klubs, gasesd Volapükik e.r. I mobs pilofädöl valik tefü valemastatuds, slopükam, literat e lonams tefü kongred balidfovik, kel öjenon in ‚Bregrenz’ len el ‚Bodensee’ su ziläk Lösteränik, päbepikons staböfiko. Ad komitetanef, kel ösöton daküpedön leduni sludas, pädaväloms Volapükatidan: ‚Dr. med. Obhlidal’ se ‚Wien’ (Lösterän), ‚Rupert Kniele’ se ‚Schemmerberg’ (Vürtän), ‚H. Starck’ se ‚Bischweiler’ (Lalsasän), ‚Gutensohn’ se ‚München’ (Bayän) e ‚Lenze’ se ‚Leipzig’ (Saxän). Lätikan ispiädöm dö ‚Völapük e stenograf”, ed om it isumodom bespikis stenografiko. In lüspikot jötik ‚Schleyer’ äsagom kazeto bevü votikos: „sötöyös teilön e distidön dini gretik at de pösod pöfädik omik!” Kod atosa äbinon pro om, soäsä delabuk sävilupon, nekoten ela ‚Obhlidal’, kel mimeugom dö jenot, das ‚Schleyer’ ijönidükom sanani: ‚Kniele’ ad fovan oka, e kel zuo no äbaicedom tefü spikäd ela ‚Schleyer’. Delabuk sagon dö atos vödiko: „Äspikädob dö Volapük, sotefä omögosöv ad födön medü pük lifi tikäla, nolavi, lekani e dakosädi; äspikob liföfo, lefäko, ... te ma penets, nen pipenölos votik. Komiks äbinons pösods za 200, bevü kels kurans regik kil; pened de lebür regik,... Eli ‚Obhlidal’ spikäd oba no äpliton! Votikanis valik spikäd oba vemo ipliton; plod no ävilom finikön”.

Tü 1884, gustul, 28 kalots ilükömons, kelis ‚Schleyer’, dido dilo me legivots monik ome pigivöls, ämutom klirön. So dekam lecema äfrädon makis 206, filot makis 20, fided kobädik cifas makis 30, e kor kanitanas suämi leigik. So tuvobs kludo pötü atos küpeti delabukik: „No löfilob plu kongredis so jerikis e so töbikis!” Kludo yels plu kil äpasetikons, büä ‚Schleyer’ ägevom däli oka pro kongred nog mödo gretikumo pädesinöl in ‚München’ (Bayän). Vüo Volapük aiplu nenropo päpakon. Patiko in Nedän flens ona ettimo äjäfädons. Pösods mödik ädagetons diplomti tidana. Mödot klubas in Nedän ärivon numi: 19. I gasesd in Volapük pilautöl äpubon almuliko. In yanulanüm calöfagaseda ‚Schleyer’ änumädöm klubis Nedänik sököl: „Dabinons in ‚Rotterdam, Groningen, Grave, Goirle, Roermond, 's-Heerenhoek, Gouda, Gendringen, Baardwijk, Amersfoort, Breda, Amsterdam (2), Leeuwarden, Veendam, Mil, Delfzijl, Helmond’ e ‚Lent’. Volapükaklub Nedänik ‚balid” in ‚Rotterdam’ älabon tü 1884, dekul, 1 donü cif nenfenik: ‚Haastert’ ya limanis 108: „valodo te nems labü repüt gudikün”.

As sek veütik kongreda balid dalon padigidön monikonletam pro pädan rigao pöfik: ‚Johann Martin Schleyer’. Klubacif ä Volapükatidan: ‚H. Starck’ äsedom baiodü datikan vemo ituvoböl tumates Volapükanas nükobükamalisedis ko beg tefü monigivots, kels ye ösötons palecedön as moniloenots nenfienik ä pos num semik yelas gepeloviks. ‚Schleyer’ pöfägükom dub fienidaprod ad vobädön ön mafäd ai gretikum gramatis, vödabukis e slopükamapenädis. In nun tefü sek nükobükama, keli ‚Starck’ tü 1885, febul, 5 ägevom (logolös mäsulanümi de 1885!) pämäniotos, das suäms obinonsöv maks 4200, kelis ipromoy sekü levüd balid oma, das ye ma peneds lobüla e stigädama, kels inükömons, suäm jenöfiko obinon vo gretikum. Finü nun pamäniotos: „Söl: ‚Schleyer’ dub töbids mödik, dub glüg luimöfik oka,... pekিপom ti laidiko in malädanacem, e dub misaum laidik jafanäm büik oka pelemükon, sekü kelos

din gretik sufon dämi nekalkulovik... Vobikobsöd! o kekompens! dat no olepidobsös semanaedo dö jenot, das täno obinos tulatik!”

Viofefik saunastad ela ‚Schleyer‘ jenöfiko äbinon, prilulanüm gaseda oma äsagon: „Datuvan Volapüka binom sis muls tel vemo luegamalädik. Löpans glügik oma ägevoms ome demü atos livodi, keli ya eprimom. Flenes valik Volapüka nu vemiko pabegos ad sufädön gudälüküno, üf spod ko datuvan pofrenonöv boso. Güä kompenikoyös mögiküno pö nukobükamavob di ‚Starck‘ ad ba gevön datuvane nog fredri lätik!”

Ven ‚Schleyer‘ pos vigs pinämükölo ägekömom lomio de staudatäv okik, keli ilifädöm in Tirolän e Jveizän, änunom in yululanüm de 1885, das ifeaplodom stebi oka de ‚Litzelstetten‘ ini ‚Konstanz, Kanzleistrasze‘ 27, e das estitom us in dom bükafebäda ela ‚Albin Moriehl‘ zänabüri Volapüka oka. ‚Schleyer‘ iklemom libaviliko pädi oka, e penom in tobulanüm gaseda omik: „Ad begs dönuamik oka redakan gaseda at ä datuvan Volapüka ädagetom ko lobül dünädiduina fiedik ä konsienöfika oka demü luegamaläd nesnovik, posä iklemom libaviliko pädi smalik oka di ‚Litzelstetten‘, sekü benäd söla ledinitikün: löpädal oka tü d. 27 gustula ayela pänsionami oka, efe ko pänsion yelik mö maks 1000. Sekü kod at go draniko pabegos ad stütön moninükobükami di ‚Starck‘.

Nükobükam pluna pemäniotöl änuöblinon jü fin yela: 1885 te suämi mö maks 2250, kela dil ze gretik äkômom de regän: Vürtän. Mon pästüredon ini spälabank in ‚Radolfzell‘ len el ‚Bodensee‘; du debazöt pösedon legivane alik.

Küpet: In penots fovik poplänedons „Daved e volf balid Volapüka (1879-1881)” e fovo „Preparam e seadod kongreda telid Volapükaflenas in ‚München“.

Lautan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 9—14.

Levüd ad fünön eli „Volapükaklub valemik Deutänik”

O Volapükaf lens Deutänik!

Sis revid e menod Volapüka, sis yels fol Volapükamuf slipöl egeton dönu lifi nulik, ed in läns mödik vola lölik Volapükans nulik äkobükons okis ko Volapükans se gloratim Volapüka ad komipön pro Volapük dialik, dat dönu dagetonös fluni ä pladi oka, kels dutons lü on as valemapäkasit gudik balid, as valemapäkasit neudikün ä tikavikün!

Sits mödik ädavedons ed ans onas ädagetons benoseki dub lasum nen votükam vödas bevünetik. Ab ya ünü tim brefik mö yels mäldeg vol dajonon votikami vemo gretiki; läns, kela ün tim et äbinons nog smaliks ä neveütiks, äcenons ad reigäns legretik ä mu veütiks. Datuv radiona mögükon ad blinön pükis valik ini dom smalikün. Netäliseved netas vola lölik egalikom e nets at deimons vödis „bevünetik” somik. Misesk sitas at ädavedükon dönu sitis mödik nulik, ab nonik onas kanon paleigädön ko Volapük ela ‚Schleyer‘. Dub stukot sublimik e dub nesekid oka de püks u pükagrups seimiks Volapük ai oblebon neudik in volagen dü timäds valik. Zuo kanobs pleido lesagön, das plä Volapük pük balugikum ä tikavikum no dabinon su tal. Ebo atos binon dunot sublimik ela ‚Schleyer‘, das äplöpom ad jafön valemapäki pro tims e mens valiks.

Nu mutobs dönu seapolön tikodis ela ‚Schleyer‘; mutobs dönu propagidön vobodi oma in vol lölik. Volapükaklub lezilik Nedänik komipon ya sis yels anik pro zeil at. In Deutän, in lomän datuvana Volapüka Volapükaklub somik no nog dabinon. No lunüpikumo dalobs lülogön, das klub et stanon soeliko. Mutobs yufön klubi Nedänik e bligodi at kanobs te klirön dub balam obas ad klub Deutänik.

Kludo levüdots me atos Volapükans valik Deutäna ad balön okis ad el „Volapükakluba valemik Deutänik”. Volapükans Deutänik nonik, reidan Deutänik nonik gaseda at fablibönöd! Fräds zuik no odavedons, güö! Volapükans Deutänik alik ojuiton te fruti dub klubam somik. Nuns atimik

Gö! o Volapükans Deutänik! yufolsöd pö fünam kluba! Potolsös limanamasteti, potolsös cedi olsik tefü statuds, e. r.! Propagidölsöd püki jönik obas; röletans olsik, sevädans olsik vedonsöd limans, sodas klub nämik davedonsös!

Potolsös spodi tefik dispenanes bofik, u cifale, u söle: ‚Dr. Arie De Jong‘!

Volapük lifonöd!

JOHANN SCHMIDT. Weiskirchen a. Ts. Bahnhofstr. 20.

MARIA WILLEBRAND. Warendorf (Westfalen). Oststr. 39.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 14—15.

Nuns

Kodedü desin sifala e komotacifodanas ela ‚Den Haag‘ ad dunidükön pö bespik tidadisina valemik i säkädi, va el ‚Esperanto‘ pönüdugon as tidajäfüd ini juls notidik, sö: ‚Dr. Arie De Jong‘: lecif Vpanas

Nedäna ekomandom căme et me pened dätü d. 14id yanula ayela ad vätälön i säkädi, va no öbinosöv vipabikum ad nüdügön Volapüki as tidajäfüd, e no eli ‚Esperanto‘.

In pened et ämäniotom kodis, sekü kels Volapük digädon buami bu el ‚Esperanto‘. Sek ebinon, das ni Volapük ni el ‚Esperanto‘ ponüdügon ini juls notidik.

Kodü pened et ye polem ze vemik äsiikon bevü proans ela ‚Esperanto‘ e ‚Dr. Arie De Jong‘, kel nendoto elabon seki gudik, das küpäl mödikanas dönu pelüödükon ad Volapük.

Söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr.‘ begom limanes ut diläda valemik feda Vpaklubas, kels no nog epelons limanamamoni okas pro yel: 1935 ad potön ati ome bü d. lid prilula balidkömö. Ladet: ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘ 120. Potakal: 199061 (Nedän).

Peselons ünü foldil 4id yela: 1934 Vpamäks 300.

Söls: ‚Reynders‘ e ‚De Jong‘ enotedoms in topagaseds (nüm dätü yanul 22 ela ‚Haagsche Courant‘ e nüm dätü yanul 30 ela ‚De Zeister Courant‘) tidodemis Volapüka.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 17.

Spikäd ela ‚Sousa‘

Hielan ‚Sousa‘: noatadän, kela maleküms sevädons ti valöpo, binom neflen fümik spikädas, e neai spikom notido, if kanomöv te bosilo vitön atosi. Tü soar semik äkonsärtom in ‚Cork‘ (Lireyeän), e pos fin atosa lülilans omik leno ävilons kotenükön okis me biege geböfik, ab äflagons mäpetiko spikädi.

Fino el ‚Sousa‘ äkömom föfio, ed äsäkom: „O läds ed o söls! ols valik kanols-li lelilön obi?”

„Lesi!” lülilans ävokädons, fredölo, das äfölo fino desiri okas.

„Benö! täno vipob oles valik neitatakädi gudik.” E sunädo pos atos änepubon de teat.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 20.

Lumesed

Ün del semik daledük: ‚Joseph‘ de Lösterän äspatom in legad kaseda okik nilü ‚Fiume‘, ven hitöran älüspikom omi, ed äsäkom ome va kased bo ädalon palelogön. Hilöpätal lampörök no te ägevom ome ad atos gespiki siik, ab ägebidükom oki foginänane ad dugädön omi. Äblinom omi ini spadäds valik, ed ägevom valöpo plänis zesüdik. Foginänan äbinom so patiko saidälük dö dugädan flenöfik oka, kel äbinom so sevik tefü valikos, das änokom pö ledit fleniko su jot omik, ed ästeigädöm ini nam oma könädis largentik anik. Daledük äpokom danölo könädis, ed äbüedom latikumo fremön onis. Völadeke bisarik et äläükom dispenädi: „Ats binons mon balik, keli emeritob föro ün lif oba.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 20.

Gitädam Frikopik

El ‚Aléxandros‘: gretan äkömom seimna ini topäd fagoseatik Frikopa. Su maketapiad reg ebo ägitädöm, ed ‚Aléxandros‘ ädalilom cödeti.

Hisifan ästepom föfio ed äspikom: „Äremob, o reg! de man at saki fulik labü lebrän, ed etuvob in on divi gretik. Büdorös, das ogesumom oni! ibä binon omik.” Ad atos taan omik äspikom: „Eselob ole saki labü val, kel binon in on, dakipolöd oliki! O reg! büdorös, das odakipom vali!”

Nu reg äsäkom balidane, va älabom soni. „Si!” gespik ätonon. Ed ad säk votikane, va ädalabom dauti, gespik leigo ätonon siölo. „Benö!” täno reg äspikom, „matükolsöd ko od cilis olsik, e givolsöd ones divi petuvöl asä matagivoti! Atos binon lonäd obik.”

‚Aléxandros‘ ästunom vemo dö cödet at, ed äsagom, das in län oka reg ecödomöv votiko: Feitans bofik eperonsöv divi, bi reg edütömöv oke oni.

Atosi plin Frikopik no äkanom suemön. „Sol svieton-li i in län orik, ed i rein falon-li us?”

„Si!” ‚Aléxandros‘ äspikom.

„Benö!” balidan äfovom, „täno sol e rein us fümiko binons pro nims, ibä mens in län orik no digädons onis.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 20—21.

Nuns

Kobikam valemik 25id Vpakluba valemik Nedänik pojenükon ün poszedel zädela: d. 25id mayula yela: 1935 tü düp: 2 min. 30 in bal spadädas ela ‚Café-Restaurant ‚De Kroon‘, ‚Spui‘: 10, ‚S-Gravenhage‘.

Evedom liman Vpakluba valemik Nedänik

söl: ‚S. Van Dissel‘ in ‚Amersfoort‘ (Nedän), ‚Frederik Van Blankenheimstraat‘: 31.

Ladet nulik (Vpaklub valemik Nedänik):
vomül: ‚Jacq. Stok‘, ‚Den Haag, 2de Schuytstraat‘: 93.

Peselons ünü foldil lid yela: 1935 Vpamäks 200.

Söl: ‚De Jong‘ enotedom in nüms dätü febul 27 e mätul 30 ela ‚De Zeister Courant‘ tidodemis Volapüka, ed in nüm dätü prilul 27 topagaseda ot nuni tefü Vpalebuks anik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 21.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 25id

Fa ‚J. G. M. Reynders‘

Ün poszedel zädela: d. 25id mayula yela: 1935 Vpaklub valemik Nedänik ejenükon kobikami valemik 25id oka in bal lecemas löpik ela ‚Café-Restaurant ‚De Kroon‘, ‚Spui‘ 10 in ‚Den Haag‘.

Tü düp: 2 minuts 30 presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ ämaifükom kobikami me benokömavöds anik. Äküpäükom, das limanakobikam valemik 25id at äkobojenon ko dabin 45-yelik kluba, ed änotodom speli, das dabinonös nog dü yels vemo mödik demädü Volapük jönik obas. Leigüpiko änumom, das de flans difik jonüls nitedäla pro Vp. pigetons, bevü votiks se ‚Rouen‘ (Fransän) e se ‚Helsinki‘ (Suomiyän).

Protok kobikama valemik büik nu päloreidon, e päzepon fa kobanef, posä sekü desir söla: ‚H. Bakker‘ läükam smalik pipeneton, teföl lüsumi fa om cäla ad vipresidan kluba. Pos atos protok pädispenon blöfü baibin.

Poso sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl. Penaböfükölo nunod at äninädon sökölösi. I ün yel at lecifef esteifon ad kälälön mögiküno demädis kluba dub sevädükön aiplu Vpi, dub gevön pötis ad kompenikön pö Vpatidodems, e dub slopükön limanis.

Sis kobikam valemik büik ün 1934, yulul, 28 limananum, pos nüpenam e duliunam, emödikumom valodo mö liman bal. Dü kobikam dajonädot smalik Vpaliterata nulik äkanon palelogön. Pö kobikam et söl: ‚A. A. Moll van Santbergen‘ päcälom as stimaliman kluba, demü meritabs gretik fa om valemio Vpamufe e pato klube pigevöls. Ad vipresidan kluba söl: ‚H. Bakker‘ in ‚Voorburg‘ päcälom, kel elüsumom cäli at. Gasedem gretik äblinom nunodis brefik dö kobikam et.

Periodapenäd: ‚Vpagased pro Nedänapükans‘ eprimon ün yanul lid ayela yelodi folid oka. Pubon nomöfikio aipos muld tel. Pläs limanes kluba gased nomöfikio demü propagid Vpa i pasendon glato ladetes difik ed in lomän ed in foginän. Pluna redak gaseda at ädalon getön jonüls nitedäla pro jäfidot at, efe se Deutän (‚Düsseldorf — Oberkassel‘), Fransän (‚Paris‘ e ‚Rouen‘), Macarän (‚Budapest‘), Suomiyän (‚Helsinki‘) e Rusän (‚Kharkov‘).

Ün yel epasetiköl vödem statudas e nomema konömik kluba epubon in bukafom. Vpamäks: dabükot Vpafunda, blebons vogiks. Ün 1934 valodo samäds 1600 päselons, du mäks 200 pälegivons as prem pro lüblin limanas nulik.

Me nüseid notedas tefü tidodems Vpa, büiko ini el ‚De Nieuwe Voorburgsche Courant‘, latikumio ini el ‚De Zeister Courant‘ e balna ini el ‚De Haagsche Courant‘, nitedäl nomöfikio pälüodükon ad pük at, e pästeifos medü atos ad slopükön limanis nulik.

Dinädü nun in el ‚Nieuwe Rotterdamsche Courant‘ tefü desin sifala e komotacifodanas ad dunidükön pö bespik tidadisina valemik julas i säkädi, va el ‚Esperanto‘ pönüdugon as tidajäfüd ini juls notidik, söl: ‚Dr. De Jong‘, as lecif Vpanas in Nedän, epotom cäme pemäniotöl penädi dätü yanul, 14 ayela, in kel äkomandom sifale e komotacifodanes ad vätälön i säkädi, va no öbinosöv vipabikum ad nüdügon Volapüki as tidajäfüd pla el ‚Esperanto‘. In penäd pemäniotöl änumädodom kodis, sekü kels Volapük digädön buami bu el ‚Esperanto‘. Sek vätäla cäma et ebinon, das nonik volapükas bofik ponüdugon as tidajäfüd ini juls notidik.

Dinädü penäd pemäniotöl in delagased: ‚Het Vaderland‘ palem fefik äpubon bevü proans ela ‚Esperanto‘ e ‚Dr. De Jong‘. I in nüm: 11 de mätul, 16 ayela vigagaseda: ‚Oorlog of Vrede‘ (= Krig u püd) yegeed labü tiäd: ‚Open brief aan Dr. Arie De Jong te Zeist‘ (= Pened notidik ele ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘), ko donatiäd: ‚Esperanto of Volapük‘ (= El ‚Esperanto‘ u Volapük) äpubon, in kel älebitoy ta Volapük. ‚Dr. De Jong‘ ye elofom redake bledda et gespiki, kela lasum nog pakoslogon. (Gesplik at pelasumon in nüm: 16 de prilul, 20 ayela ela ‚Oorlog of Vrede‘. Redak).

Ün yel epasetiköl ‚Dr. De Jong‘ efilautom fövoti telid ad el ‚Vödabuk Vpa‘ gretik oka. Nitedälans kanons getön de om logamio ati.

Me dalebüd de 1934, tobul, 1 cifal Vpanefa: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer’ elegivom ele ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’ stimadiplomi kadämala Vpa demü meritabs vemo gretiks oma, kelis dub vob nenfenik gönü dönulifikam Vpamufa eduinom dine obsik.

‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’ epübom dü tim lätik in jäfidot obsik yegedis ömik. Mödiküns binons dalebüds tefü dönunoganükam lölik Vpadinas. I ägivom lovelogami Vpamufa ün stadäd balid ona.

In Deutän pato söl: ‚Johann Schmidt’ in ‚Wieszkirchen am Taunus’ binom utan, kel laiduliko lezilom pro demäds Vpa. Ya elautom Vpo lebukis ömik. Tidabuk omik: ‚Lehrbuch der Weltsprache’ lölöfiko epubon. In kevob ko vomül: ‚Maria Willebrand’ in ‚Warendorf’ (Vestfalän) steifom ad fünön Vpaklubi valemik Deutänik. Daved ona kanon paspetön suniko.

Diläd valemik feda Vpaklubas gretikumon nevifiko. Cifef diläda valemik at binädon me söls: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’, presidan: ‚Dr. Arie De Jong’, sekretan; e ‚J. G. M. Reynders’, kädan.

Periodapenäd pükavik di ‚Paris’: ‚Interlanguages’ de 1935, prilul ninädon yegedi dö Volapük dinädü pub ela ‚Lehrbuch der Weltsprache’ fa ‚Johann Schmidt’. In gased ot i nüms epuböl jäfidota obsik nomöfiko pamäniotons.

Niludo tidabuk Fransänapükik Volapüka okanon pubön ünü brefüp.

Tefü kadäm Vpa pänunos, das statuds nulik suniko pulonons ed opubons in gased obsik.

Pos loreid nunoda kal dö 1934 päxamon e päzepon fa komitetanef. Kal päjöton me jötasuäm gönetik mö fl. Ned. 25,46.

Poso presidan äbejäfom penädis pigetöl. Pened de ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’ e votik de Vpans se ‚Weiskirchen am Taunus’ äninädons benovipis tefü benosek kobikama. Vomül: ‚J. Stok’ e söl: ‚A. N. De Jong’ änunons, das päneletons ad komön pö kobikam. Lätikan ädanom leigüpo lecifefi demü plütot smalik, kel pigevon ome, as jonül digida pro vob fa om nendemädiko piduinöl.

Pos atos presidan älovegivom stimadiplomi stimalimane: söl: ‚A. A. Moll van Santbergen’. Ämebom brefiko dönu dünis mödik ä veütikis, kelis söl: ‚Moll van Santbergen’ dü tim yelalunik iduinom gönü Vpadin e pato gönü Vpamuf in Nedän. Söl: ‚Moll van Santbergen’ ädanom ad atos presidani ladöfiko demü digid fa om pinotodöl, ed änotodom, das äbinom mu vemo plidik dö jonül daseva pro val, keli idunom demädü din. Ogivom stimadiplome stimapladi in löd oka. Äpidom vemo, das dub blein oka no plu fägom ad vobön pro Volapük, soäsä idunom vönädo.

Nümed: 7 programa: cäl lecifefanas, päzögon ad kobikam balidfovik. As top e tim kobikama valemik sököl büfiko el ‚Den Haag’ e mul: mätul pälonons.

Dü kobikam, leigo äsä pö kobikams büik, pijonetükons lebuks Vpik, kels ün yels lätik ipubons.

Tüi düp lulid presidan äfärmükom kobikami, notodölo speli, das kolkömobsös dönu odis pö kobikam sököl.

Lecif kluba nu binädom me: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’: presidan; ‚H. Bakker’ in ‚Voorburg’: vipresidan; ‚J. G. M. Reynders, Sr.’ in ‚Den Haag’: sekretan-kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 26—29.

Kadäman: ‚Pietro Poletti’

Pö vestig fa obs pedunöl tefü limans kadäma Vpa, kels nog älifoms ün yel: 1900 ed utans, kels latikumo ivedoms limans kadäma, eklülädos lü obs, das kadäman: ‚Pietro Poletti’ ya sis lunüp eloveikom de dabinöp ini lananöp. Son edeadölana enünom obes atosi.

El ‚Pietro Poletti’ pimoto tü 1846, yanul, 14 in ‚Cassano Albese’, provin: ‚Como’ (Litaliyän), ed ädeadom tü 1915, mätul, 12 in ‚Shanghai’ (Tsyinän). Ärivom kludo bäldoti yelas 69. Äbinom proan vemik Volapüka.

Dü lif oka äcalom pö melatoläd Tsyinänik lampörik in ‚Amoy’, e latikumo de 1902 in ‚Shanghai’, in zif kelik nenspeto ämalädikom, ed ädeadom. Äbinom nolavan lanälik literata Tsyinänik ä lautan sevädik difikas lebukas Litaliyänapükik e Linglänapükikas dö pük Tsyinänik.

I pö jäfüd Volapükik esevädükom oki as slopan zilic valemapäka di ‚Schleyer’ ä kevoban nämik pö stäänükam ata, pato in Tsyinän tö ‚Amoy’ e ‚Shanghai’ efe medü tidodems Vpik mödik e Vpa-lebuks ömik.

Ädagetom ün setul yela: 1887 de cifal obsik: ‚Schleyer’ diplomi ‚volapüka-tidela”, ün mayul yela: 1890 uti ‚plofeda” ed ün dekul yela: 1891 uti ‚xamela vpa”. Pö dönunoganükam kadäma ün 1890 nem ela ‚Poletti’ ya komädon in lised limanas, ab pas ün 1894 edagetom de ‚Schleyer’ diplomi ‚kademana”. Ün setul yela: 1893 älüyumom ad Volapükaklub valemik, kel pifünon fa kadämal: ‚Josef Bernhaupt’ in ‚Beirut’ (Süriyän).

In ‚Amoy’ e latikumo in ‚Shanghai’ ätidom Volapüki flenes Tsyinänik mödik oka. Pato ün laf telid yela: 1899 num Volapükanas Tsyinänik ävedon gretikum sekü töbidam oma. Mödikans atanas ävipons ad

spodön ko foginänans. Ad fasilükön bligädi pota Tsyinänik pö blin spodotas foginänik, äbüedom bükön ladetis Tsyinänapükik beladetäbas in fomät mäkas gretik, kelis foginänans äsötöns kleibön sui spodots tefik okas. El ‚Poletti‘ i äsirkülükom sotis tel potamäkas sonemik: volapotamäks, efe ali mö franazims 50 e votiki mö franazim lafik. Volapotamäks at sui spodots pökleiböls äjonidons ad küpälükön penediblinanis Tsyinänik ad peneds Volapükanes piladetöls. El ‚Poletti‘ äpenom obes ettimo dö atos sökölösi (in Vp. nuik pelovepolöli) (l. nümi: 29 de 1897, dekul elas „Nuns blefik se volapükavol“!): „Ladets Tsyinänapükik nen malats Tsyinänik binons negeboviks, nenvöladiks, nesuemoviks e kofudükons. Binos riskädik ad penön ladetis Tsyinänanas nen malats Tsyinänik, bi if ek ogebonöv ladetis somik te me tonats netik, latinik u Vpiks, spodots täno luveratiko ai poperonsöv. Kludo alan, kel desiron ad labön ladetis kuratik, kleibonös u gebonös kobiko e malatis Tsyinänik e tonatis Volapükik.

Gespikü bonedans anik, sagob, das „volapotamäks“ obsik fomons dili patik ä veütiki ladeta Vpanas Tsyinänik, yuföli potanis Tsyinänik ad dasevön Vpanis...“

Semikna ‚Poletti‘ älaautom yegeedis pro Volapükagaseds. Somo tuvobs bevü votikos de om yegeedi petiädöl: „Dö vämäk“ in Volapükagased Stralopik ettimo sevädik: „Kosmopolan“ (nüm: 28 de 1896, mayul, 1). ‚Poletti‘ it äpübom sis 1888 Volapükagasedi, kel älabon tiädi: „Van kuo t’hung hua tzu tien“, kelos sinifon: „pük bal pro nets valik“ (= pük valemik). Gased at äpubon in ‚Amoy‘ dü yels ömik ye no nomiko ün mul alik. Me nüm: 21 gaseda okik ün 1895 äprimom pübi ela „Vödabuk volik“, kela alna pö nüm fovik alik dil mö pads 20 äpubon. Leigüpo epübom eli „A Chinese and English Dictionary, new and enlarged edition (Vödabuk cinäno-nelijapükik, segivot nulik e pegletöl)“. Suäm ata äbinon frans 12,50. Vödabuk at ninädon balido lisedi lafabik vödä Tsyinänik 12650 e telido lisedi vödä Tsyinänik 12650 peleodüköl ma stamäds ko prons ma dialeg di ‚Peiping‘ e kosädapük valemik in Tsyinän. Jäfüdisevans eloboms vemo lebuki at.

Dub dead ela ‚Poletti‘ nolan gretik Volapüka, komipan nenfenik pro valemäpük ela ‚Schleyer‘, pato in Tsyinän, voban zilik pro dial jönik obas emogolom. Nem omik pomäniotom ai ko stim in jenav Volapüka.

1935, prilul, 23.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 29—30.

Nuns

Evedom liman Vpakluba valemik Nedänik

söl: ‚J. Adriaanse‘ in ‚Rotterdam (Oost)‘, ‚Oostzeedijk‘ 78a.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pad: 30.

DALEBÜD CIFALA DE 1935, GUSTUL 1, NÜM: 1

Fölölo promi in büad obik de 1934, yanul, 1 edunöli, eloseidob limanes kadäma disinis statudas e nomema konömik kadäma Volapüka. Pos cöd e disinas at e menodamobas, kels esekons se atos, disins rigik pevotükons bai ced pluamanuma kadämanas, kels ekompenoms pö bespik at.

Vätälölo, das büdöls pemäniotöl kludo magulons lecedi kadäma,

lonob me penäd at sökölis statudis e nomemi konömik kadäma Volapüka.

Dalebüd at ponotükon büo in „Volapükagased pro Nedänapükans“, e pötatimo i in „Zänagased Volapüka“, ven gased lätik podabükon.

STATUDS KADÄMA VOLAPÜKA.

I. Fün.

§ 1. (1) Kadäm Volapüka pefünon pötü Volapükakongred telid in ‚München‘ (Badän), de d. 6id jüesa d. 9id gustula yela: 1887 pejenüköl.

(2) Del lätik kongreda telid at, sevabo: d. 9id gustula yela: 1887 palecedon as dät füna.

II. Topät.

§ 2. Dü tim, das top patik no nog pulonon as topät kadäma Volapüka, topät dilekanas kadäma ä cifala Volapükaneffa binon topät calöfik kadäma.

III. Kalad.

§3. Kadäm Volapüka binon stid nolavik livätik ä de stids alseimiko votiks nensekidik.

IV. Disein.

§ 4. Kadäm Volapüka diseinon ad kälälön mögiküno lölöfik Volapüki: valemäpük fa ‚Johann Martin Schleyer‘ tü 1879, mätzul, 31 pedatiköl.

§ 5. Käläl Volapüka fa kadäm binädon me

- 1) käled kälöfikün Volapüka, sevabo e gramata e vödastoka oka.
- 2) püb vödabuka siklopedik Volapüka e püb gramatas e vödabukas Volapüka in natapüks mögiküno difiküns, e
- 3) jenükam Volapükakongredas.

V. Leced.

§ 6. Kadäm Volapüka lecedon, das säkäd tefü kosädamedöm bevünetik petuvedon fifümiko me Volapük.

Noet. Kadäm stabon lecedi at oka in jenöfots nenoamovik sököl:

1ido. Pos steifs dü yels mödik nenfrutiks, Volapük binon mekavapük balid, kel brefüpo pos daved oka pezepon valöpo asn valemepük bevünetik.

2ido. Dädikam mufa gretik at ün yels pos bitikam paleta semik Volapükanas nolik cädik no ebinon sek binoda Volapüka, ab teiko sek brula mu gretika, keli palet et ekodädon dub flun e vobods oka. Votükams Volapüka, kelis evobädon nen dem leceda datikana Volapüka: mastal obsik, nen däl ed igo ta vil oma, sevabo ekodons, das balät in Volapükavol pädädükon, e das sekü atos konfid menefa in Volapük ämoikon.

3ido. Palet et äplägon primo Volapüki fa on pivotüköli, ab äfagikon pianiko aiplu de Volapük gitöfik dub propagid balido ela ‚Idiom neutral‘ e latikumo ela ‚Latino sine flexione‘, sodas palet et nu stadon so fagiko de Volapük obas, das no plu kanon vöbädön bruli ini Volapükamuf obsik, e kludo no plu fägon ad dämükön Volapüki. Palet et te emödükumon dub säslöp lölöfik oka grupi mätedanas Volapüka.

4ido. Ün 1889, sevabo: yels deg pos datik Volapüka ed ün tim, das palet löpo pemäniotöl eprimon vobodi dadämüköl oka, in Yurop, Siyop, Frikop, Merop e Stralop Volapükaklubs 283 ädabinons, fovo Volapükitidans pediplomöl plu 1600, tidabuks Volapüka 316 e periodagaseds Volapükik 25. Atos binon benosek, keli valemepük votik no bal ekanon dagetön ünü tim so brefik. Benosek at binon plüo küpädikum ä veütikum, bi pak gretik at Volapüka äjenon ün tim, das vol no nog ikösömükon oki ad tikamagot, das ömögösöv ad jafön e gebön mekavapüki seimik as kosädamedöm bevünetik. Sekü atos ün tim et taam semik ädabinon, keli Volapük leigüpiko i ämuton vikodön.

5ido. Klül, das binos nesiämöfik ad plägön valemepükis ze fol u lul difikis, zesüdükon veriko, das pük te bal muton pazepön as kosädamedöm bevünetik. Vätälölo

a) das Volapük as valemepük mekavik gebovik balid äsvo dalabon gitäti beliddaveda (balidmotedagitäti) ad pazepön as pük bevünetik,

ä) das Volapük demü binod balugik ä tikavik oka, notodamod kuratik oka, bref oka, liegöf gramatafomas oka, süntag lönik oka, e gebov plagöfik oka labon patöfis süperik so mödikis, du mekavapük votik no bal, to mögiko süperods votik oka, labon in mafäd ot süperodis valik at Volapüka, e

b) das Volapük tefü vödastok oka no pestukon vilädiko, ab pestabon su vöds natapükik, das no edütulon vödastoki oka te de pükagrup semik bal, pato no de vöds sonemiko bevünetiks, sevabo de püks romenik, ab de vöds pükas mi distikas, du edemon i saidiko vödis jenöfiko bevünetiks, brefo: das leigodü valemepüks votik mödikün stadon veriko neudikummo tefü natapüks vola,

kadäm Volapüka süadon, das valemepük votik no bal plu digädon ad papropagidön as kosädamedöm bevünetik ka Volapük.

§ 7. Bai leced okik in § 6. penotodöl kadäm Volapüka ai osteifon nämiko e me meds valik, kels gebidons pö on, ad dagetön, das Volapük padasevon e pazepön valöpo näi natapüks valik tala as kosädamedöm bevünetik balik vola.

VI. Siämamäk.

§ 8. Siämamäk kadäma binädon me siämamäk Volapüka, sus kel vöds: „Kadäm Volapüka.” binons, e dis kel su tanod in latin spiked Volapüka: „Unam uni generi humano linguam.” binon.

Noet. Siämamäk Volapüka binädon me talaglop diametü zimmet bal su feled sirköfik klilagedik, kela diamet suämon zimmetis tel. In feled klilagedik sus talaglop vöd: „Volapük” binon, e dis at spiked Volapüka: „Menefe bal, püki bal”. Tonats e däsinot talaglopa blägons, e mels in talaglop vietons.

VII. Kadämanef.

§ 9. Kadämanef binädon plä dilekan me limans muamo 99. Panemoms: kadämans Volapüka.

§ 10. Kadämans Volapüka pacälodons fa cifal Volapükaneffa (ä dilekan kadäma) medü dalebüd patik.

§ 11. (1) Dinit kadämana palabon lifüpüo, pläsif finikon

- a) sekü beg penamik lönik calilabana,
- ä) sekü säcäl demü kods veütik.

(2) Büä cifal lonülom sludi oka ad säcälön kadämani tefik, oseividom büiko cödöti komitetanefa pösodas kil tefü säkäd va kadäman at söton u no söton pasäcälön. Komitetans kil padavälons fa cifal se kadämans Volapüka. Slud komitetanefa binon lonöfik, if pulonülön fümiko fa limans pu tel.

§ 12. Te pösods, kels dalabons diplomi profäsorana Volapüka, kanons pacälön ad kadäman Volapüka. Mutons ye büo lepromön, das ons as kadämans Volapüka ai odemons kaladi e binäli Volapüka ela ‚Schleyer’.

§ 13. Kadäman alik labon gitodi ad steifädükön eki as kadäman Volapüka.

§ 14. Dunäd pö steifädükam e cäl ad kadäman Volapüka demabik palonon in nomem konömik.

VIII. Cifef.

§ 15. Cifef kadäma binädon me dilekan, sekretan e kädan.

§ 16. Cifal Volapükanefa binom sekü cal oka dilekan kadäma.

§ 17. Sekretan e kädan padavälons fa kadämans se okans baiodü dilekan kadäma.

§ 18. Sekretan e kädan jäfidons in cals okas dü tim yelas 5. Binons finü calüp okas sunädo daväloviks.

§ 19. Cifef kadäma

a) ledunon sludis fa kadäm pulonülölis,

ä) dunon dunis valik, kels demü gol gudik dinas zesüdons, e

b) komulon kadämi lo stids nolavik votik.// IX. Vobods.

§ 20. Vobods kadäma paleodükons in nomem konömik.

X. Mused e bukem.

§ 21. (1) Kadäm meikon musedi e bukemi de yegs, lebuks, penäds e dins valiks, kels tefons eli ‚Johann Martin Schleyer’: mastal obsik, Volapüki e mögädo valemäpükis votik.

(2) Dü tim, das kadäm Volapüka no nog labon bumoti lönik, musedadins e bukem pakipedons in dom cifala, ud if atos binon nemögik defü spad saidik in dom u doms votikanas.

XI. Monameds.

§ 22. (1) Monigetots kadäma binädons me:

a) limanamamons kadämanas,

ä) getots pudagetöl dub sel lebukas e penädas votik fa on papübölas,

b) monilegivots, e

c) monagönets fädik.

(2) Mons at paguvons fa kädan, kel se monastok so pudagetöl dunon pelotis valik, kels klülo mutons padunön u kels büo pulonülons fa kadäm.

§ 23. Mögiko suno pos fin kaledayela kädan sedon dilekane kadäma kaloti e gidükami dö guv oka.

XII. Votükam statudas.

§ 24. Votükam statudas kanons te pavobädön, if binons vero zesüdiks. Mod, ma kel votükams kanons pavobädön, palonon in nomem konömik.

XIII. Sluds.

§ 25. (1) Sluds vlaik kadäma palonülons penamiko.

(2) Sluds at binons lonöfikis, ven palonülons me vögödanum puamo mö foldils kil vögödas lonöfik pagevöl.

XIV. Nomem konömik.

§ 26. Me nomem konömik dins valik kuratikumo paleodükons, tefü kels atos pelonon in statuds at, e fovo utos valik, kel zesüdon födü gol nomädik dinas.

NOMEM KONÖMIK KADÄMA VOLAPÜKA.

I. Dö topät kadäma.

§ 1. Topät kadäma Volapüka binon atimo: ‚Bad Godesberg’ len ‚Rhein’ (Deutän), ‚Auguste-Viktoriastrasse’ nüm: 32 in dom cifala Volapükanefa ä dilekana kadäma: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer’.

II. Dö kadämans.

§ 2. Kadämans Volapüka osteifons, das nolavans de nolavajäfüds mu distiks e de bidäds e netäts mu distiks polasumons in kadäm, sodas fino in stid at nolavs valik e lebidäds e netäts valiks tala pukumulons.

§ 3. Pösods genas bofik kanons vedön kadämans, stipä fölons stipis pro lasum pelonölis.

§ 4. Dü tim, das num kadämanas no nog urivon numi: 99 kadäman alik dalon steifädükön pösodis as kadämans Volapüka, if lecedon onis pötöfikis ä skilikis pro dinit at. Büä lofädon mobis somik, söton ye büo seividön, va pösods steifädükabik binons klieniks ad dasumön cälis mögädik as kadämans. Üf moban üglömonöv atosi, sekretan olovesumon bligädi at, büä mob tefik podunidükon pö kadäm. Ad vitön, das kadämans dunons vobodi nozesüdik, cifal openetom sunädo su penäd mobana, va dodom u no dodom steifädükamis pamoböl.

§ 5. Kadäman alik labon gitäti ad foseidön kadäme mobis valasotik tefü kadämadins. Mobs at paxamons fa cifef kadäma, kel läukon lä ats cedi, cödöti u komandi oka, büä padunidükons pö kadäm.

§ 6. Kadäman labon bligi ad cödön dinis, kels pafoseidons one. If ye buikon ad no gevön cödöti oka tefü din seimik, täno kanon u nunön atosi sekretane, u nedunön ad sedön cödöti oka ünü tüp pulonöl.

§ 7. Binos vipabik, das kadäman alik sunädo pos cäl oka nunon sekretane kadäma dinis ut, me kels buikon ad jäfön. Pö gev komitas kadämanes cifef kadäma mögiküno odemon nunis et.

III. Dö cifef.

§ 8. Do sekretan e kädan sekü natäl calas oksik labons i bligis patik lönik okas, ons e cifal okibons rezipiko ai kosami mu nilöfiki, dat cifef okanon kälälön balälo as löl bal dinis kadämi e kadämanis tefölis.

§ 9. Kösömiko mob pasedon cifale, kel, mögädo pas pos bespik ko sekretan e kädan, openetom küpetis oka su penäd tefik. Ven bespik ufinikon, sekretan osedon sunädo mobi at kadämanes, kels sedons sekretane ünü tüp pulonöl cödötis oksik. If mob at ma cödöts kadämanas puzepon, ponotükon in jäfidot calöfik kadäma.

§ 10. Ön jenets mödik, sevabo pö püb lebukas: gramats, vödabuks, ... dunäd at no mögon demü fräds vemo gretiks, keli at flagonöv. Ön jenet somik kadämans kanons dälädön cifefi ad cödön nemü ons, va püb lebukas tefik kanon jenön u no.

IV. Dö vobods kadäma.

§ 11. Bligäd veütik kadäma binon püb gramatas e vödabukas in natapüks mu difiks.

§ 12. Pö laut gramata natapükik saidos ad bejäfön te lafabi Volapükik, gebi malülas, fomiri, tümologi e süntagi. Pato zesüdos ad küpälükön reidani tefü dists bevü natapük e Volapük dabinöls.

§ 13. (1) Pö bevob vödabuka gevoyös käläli gretikün noe vödes Volapükik, abi vödes natapükik, dat vödabuks Volapükik kanons pagebön noe pö stud Volapüka, abi pö stud natapükas. Tefü natapük labü tonatem lönik zesüdos, das po vöd me tonats lönik papenöl, palasumon plä pron me tonats lafaba fonetik Volapüka pamagulöl i penul me tonats latinik. Pö penul latinik geboyös tonatis, kels bevünetiko pelonons pro at. Üf tefü dinäd at baiced no nog dabinon, geboyös penuli fa kadäm Volapüka pelonöli! ed üf tefü pük seimik ni penul bevünetiko ni penul fa kadäm pelonöl dabinon,! väloyös as penul gebabik uti nolavana ut, kel labon tefü pük tefik nämäti gretikün!

(2) Bi no binos bligäd kadäma Volapüka ad kompenikön pö feits tefü lotografasits mögädo in natapüks dabinöls, zuo zesüdos, das in vödabuks vöds natapükik papenons ma lotograf calöfiko pelonöl. Kö lotograf calöfik nonon, ab penamamods difik dabinons väloyös penamamodi vogikün!

§ 14. Vödabuk lölöfiko pulautöl ma noms in § 13 pelonöls muton pacedön as vödabuk dialik. Klülos, das ön jenets mödikün no omögos ad fölön nomis valik in bagaf et pemäniotölis, bi föl atoflagonöv frädiss tu gretikis. Kö no mögos ad dagetön diali at, osteifoy alo ad nilikön mögiküno nilü on.

§ 15. (1) Mögiküno suno, sevabo ven monameds dälons atosi, kadäm opübon vödabuki siklopedik Volapüka. Buk polauton löliko in VolapÜk, ed oninädon

a) Volapükavödis ya dabinölis ko teil onas ad binets, me kels binädons, e mögädo samis ad jonön gebi onas.

ä) vödis natapükik, kels mögiko no patradutöls pagebons in Volapükavödem. Vöds at papenons me tonats latinik. Po vöd natapükik papenon vü kläms gulöfik pron oka me tonats lafaba fonetik, po atos vödabid, e mögädo plunum oka.

b) nemis taledavik, soäsä calöfiko papenons me tonats latinik in läns, lü kels dutons, ko pron onas me tonats lafaba fonetik vü kläms gulöfik e jonäd smalik tefü sinif onas. Zuo obinos vipabik ad mäniotön lä nem lätik i nemis büikum, me kels top seimik pinemon ko tims, ünü kels nems et ilonöfons.

c) nemis higodas, jigodas, ... in miteods netas difikün komädölas. I nems at papenons me tonats latinik, e paläyümons pron e sinif onas.

d) nemis jenavik sa jonädi smalik tefü sinif onas.

(2) If kadäm no fägon ad ledunön vobodi pro vödabuk siklopedik paflagöli, bi no nog labon as limans oka nolavanis valik, kels nolons pükis e jäfüdis valikis, kels pro vobod somik zesüdos, oyufidon i kevobi nolavanas no-Volapükik.

(3) If nolavans difik ukompenikons pö laut vödabuka siklopedik, komandabos, das finü vödayegedil alik medü tonat u num patik nolavan pamalon, kel ulautom vödayegedili tefik. If malan pugebädonöv, klülo ozesüdos i, das in vödabuk lised kevobanas nolavik ko tonat u num tefik okas komädon.

§ 16. Din veütik pro kadäm binon lölöfükam stoka Volapükavödas. Pö vob at kadäman alik kevobonös! Ad vitön vobodis nozesüdik, ozesüdos, das vob at padugon fa pösod bal, kele kadämans votik givülons nämäti semik. Pösode somik kanoy gevön tiädi: „komitetan pro lölöfükam vödastoka”. Komitetan at muton labön pöti ad kanön lovelogön vödis nulik valik. Sekü kod at vöd nulik alik muton pasedön one demü xam. Somo osevon ai vödis nulik klinik, kels ya pofumons. Labon gitodi ad zepön,

votükön u refudön vödis nulik pamoböl, ed ön jenet lätik ad fomön pla ons vödis votik. Periodiko olofädön kadäme lisedi vödas nulik. Lä vöds, kelis on it ufomon, u kelis uvotükon, oläyümon i vödis rigiko pimobölis, dat kadäm obinon fägik ad välön se vöds at. Vöds, kels udagetons pö cöd at vögodis lonöfik paflagöl, dutons de timül at lü stok Volapükavödas.

§ 17. Dunamod in 16 pelonöl flagon timi mödik, klu no kanon pagebädön ön jenets, kö spid dabinon. Ad binön ai blümik pro jenets somik kadäm gevon nen vätäl büik laifoviko cifale, tefädo komitetane pro lölöfükam vödastoka, gitodi ad fomön vödis nulik, ed ad sedön vödis at büfiko nen büsev kadäma utane, kel neodon onis. Vöds at pamäniotons i in liseds periodik in 16. padiseinöls; pamalons ye patiko.

§ 18. (1) Komits, bligäds, vögodams valiks paledunons fa kadämans mögiküno suniko, muamo ünü mul bal., posä kadämans ugetons komitis tefik.

(2) Pö lonam däta, ünü kel komits mutons pugegetön, cifef kadäma ai odemon fagoti topa kadämana ut, kel lödon fagiküno de topät kadäma.

V. Dö kosädapük.

§ 19. Pö bespik dinas kadämik limans kadäma Volapüka ai ogebons Volapüki as kosädapük.

V. Dö jäfidot kadäma.

§ 20. Zänagased Volapüka binon jäfidot calöfik kadäma.

§ 21. Limans kadäma getons glato jäfidoti calöfik at.

§ 22. If zänagased Volapüka papübön medü Volapükafund, kadäm opelon yelo funde at suämi mö fl. Ned. 1,50 a kadäman.

VII. Dö limanamamon.

23. Limanamamon yelik kadäma suämon makis goldik Deutänik deg. Büfiko ye kadäman alik it kanon lonön suämi, keli vilon stüredön demü limanam oka. Suäm fa on it lonabik no dalon labön voladi smalikum ka ut makas goldik Deutänik kil, dat kadäm fägon ad pelön alo lebonedasuämi jäfidota calöfik pro kadäman et.

§ 24. Limanamamon pasedon alikna ün prim kaledayela kädane.

VIII. Dö mused e bukem.

§ 25. Dü tim, das kadäm Volapüka no nog kanon dagebön monamedis saidik pro rem bukas e musedadinas valikas, cifef kadäma ya nu söton vestigön, kö dins somik dabinons, e va obinons pötatimo removiks. Balan cifefa kadäma openeton kuratiko vali, kel osevädon dö atos. I dö dins, kels ya nu mutons palecedön as musedadins, openeton notetis zesüdik.

IX. Dö kongreds.

§ 26. Binos vipabik ad jenükön semiknaiko kongredis Volapüka, bi dub kongreds somik din dialik obsik e svistäl bevü Volapükans valik pafödons. Kongreds Volapükik kanons pajenükön so suviko, äsä kadäm lecedon onis zesüdikis, ab binos komandabik ad jenükön onis ün yels ut, kü Volapükanez zelon yubidid degyelik dabina Volapüka.

X. Dö votükam statudas e nomema konömik.

§ 27. Mobs votükama statudas e nomema konömik palofädons sekretane, kel odunidükon onis pö kadäm, if cifef kadäma no dodon onis.

XI. Dö sluds.

§ 28. Sluds veütik kadäma panotükons fa cifal as dalebüd patik, du votiks balugiko panotükons as büads u nuns kadäma.

So pelonöl tö ‚Bad-Godesberg’ tü
d. lid gustula yela: 1935.
Cifal Vpanefa ä dilekan kadäma:
Prof. Dr. ALBERT SLEUMER,
‚Studien-direktor i.R.’

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 31—38.

Nuns

Ladets nulik (Vpaklub valemik Nedänik)

söl: ‚A. N. De Jong’, ‚Medan’ (Sumatreän), ‚Kannonenweg’: 6.

söl: ‚A. A. Moll van Santbergen’, ‚Scheveningen’, ‚Middelburgsche straat’: 47.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1935 Vpamäks 1100.

In nüms: 11 (mäzul 16), 16 (prilul 20), 18 (mayul 4) e 28 (yulul 13) yeloda: 1935 ela ‚Oorlog of Vrede’ polem dö ‚El ‚Esperanto’ u Volapük’’ epubon bevü söls: ‚O. Kupperman’ e ‚Dr. Arie De Jong’.

Konäd svanalesiöra

In elän ‚Teisterbant’ graf: ‚Diederik’ älödom: söl nobik ä nämädik, ibä läns valik di ‚Kleve’, ‚Teisterbant’ e ‚Loen’ ädasevons nämäti omik. Ab äbinom bäldik, ed äsuevom, das del deadama oka no plu äbinon fagik. Ga ävipom ad visitön bü deadam okik Palästinäni e sepüli Sanala obsik, ibä ün tim et mödiksi lesiörs kuradik ä relöfiksi ätevoms usio, lecedölo ad duinön medü atos vobodi gudik ä Godi plitöli. Klu äsetevom, ed äleadom blibön domo ön glum dauti balik okik: ‚Beatrix’. Ün del semik, kü jiatan äseadof nilü fenät maifik kaseda jönik ä geilika di ‚Nijmegen’, ed älogetof ini flumed, kel äflumon so vidiko e so graviko donü futs okik, süpiko lin goldik okik: legivot lätik fata okik, äfalon ini vat, e töbidam valik ad gegetön bijuti at klüliko äbinon nenfrutik. Svan vietik gretik, kel äbinon klänedik vü ridem, äfanädon oni, ab äbeiton oni so vemiko, das lin neläbiko äfimikon in honed. Sekü dredäl e dol nim neläbik äzifliten, ed äsvimon ed äfliten fino ko lin löpio ve el ‚Rhein’ jü top fagik in Jveizän. Fäd nu ilonädon, das ebo lesiör kuradik, mu jönik ä yunik labü nem: ‚Elius’, pö getäv oka de Palästinän ämuadom oki me yag in belem Jveizänik, e ven äseadom us ün del semik, letikölo bo dö ventürs nulik, su jol ela ‚Rhein’, svan obsik süpo ädofliten löfölo nilü om. Ko stun lesiör äküpom, vio lin goldik äfimom in honed svana; ab nog büä äniludom bos, böd ilibükon oki de om, e lin äbilibon in nams omik. Lesiör nu älelogom oni kuratiko: su flan bal äbinos: „Dutob lü digikün jivirganas nouvik” e su flan votik: „Meritolöd e gaenölöd!” „Lesi!” el ‚Elius’ obsik äspikom, „go vilöfo ab kisi e kiöpo?” ed ekö! äsva lanan plitiälük seimik inügivon osi ome, slud oma pilonülon. Äsetirom glävi pegoldöl oka, ädocöpom ünü timül kvärepi vetöfik, äkevom oni, ed ägolom in on äs in botil in vat. Ed, o milag! svan äsogon oki dönu, ba sio sekü danöf, frediko e me flitäms flapülölo lä om, ed äjonon ome vegi; e ven äföfiosvimom fo om ko flitäms vietik pividüköl, äjinos, äsva, nafil me sails svolik ävegon donio ve ‚Rhein’.

Vü ‚Beatrix’ ästadof in kased oka tö ‚Nijmegen’ ön riskäd mu gretikün. Neflens valik fata ofa — ibä söls nämädik ai laboms neflenis — ägebädoms fabini oma, ed ästeifoms ad lesumön ele ‚Beatrix’ länis ofa. Nu ätevoms balamo to kased, ed us nino ‚Beatrix’ äbinof, padränälölo e drenölo äspelöl, das savan seimik ökömomös! Äkomipoy dredabiko, e tatakans ikonkeromsöv fümiko kasedi, ed iravomsöv vali, ed isasenomsöv valikanis in on, if no lesiör yunik foginik, keli nek nog föro ilogon, dub lilam lenoida vafas, ilürönomöv ed imigomöv oki ini trup äkomipöl. Levemiks flaps omik äbinons, ibä utan, kel jelom nensini pedränälöl, kanon komipön gudiko. Ünü brefüp neflens valik jüesa man lätik pidoflapoms, ed ‚Elius’, nog binöl in stad bludik ä püfik, äkienom lä futs ela ‚Beatrix’ jönik, ed ädajonom ofe lini. Svan ijnon ome vegi verätik.

E nu-li? fovoti vo kanol tuvedön. ‚Beatrix’ äplidof so vemo lesiöri, das igo äglömf ad säkön ome nemi e licini oma. Äleadof dakipön ome lini, ed ävedof sunädo jimatan oma. Pos deadam lüfata okik ‚Elius’ afövom omi, ägretükumom dalaboti oka, ed äkipom neflenis valik oka in fagot dalestümabik. Ko ‚Beatrix’ okik älifädöm delis vemo läbikis ed ädagetom lä of sonis kil. Promi te bali äflagom de of, sevabo, das neai ösäkoföv ome, kis äbinom e kiöpao ikömom. Utosi, kelos ämüton omi ad klänäd bisarik at, no sevobs: ba äbinos ad blufön boso nuläli jimatana okik. Kis kod atosa mögiko äbinon, ‚Beatrix’ fino no äkanof plu fidön ni slipön sekü nuläl, e seimna ün net äsäkof ome mu nelaodiko: „O söl! osagol-li kludo neai sones olik, kiöpao ekömol?” Lügiko ‚Elius’ älöädöm, äkotom oki, ämogolom ed ägekömom neföro. Sone bäldikün okik: ‚Diederik’ äposbinükom glävi pegoldöl oka ko grafän: ‚Kleve’; sone telid okik: ‚Godfried’ yagahorni largentik ko grafän: ‚Teisterbant’; yunikünan ädagetom grafäni: ‚Loen’ ko lin diamainik jerabik. Täno sons nog äbumoms svanatümi in ‚Kleve’ as lemomot täva ventürik fata okas, ab ad lüg gretik ela ‚Beatrix’ neai älogoms dönu fati okas.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 39—40.

Nuns

Utanes, kels no nog epelons limanamamoni okas, pabegos plütiko ad sedön moni at suämü fl. Ned. 2,50 söle: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ kädan diläda valemik feda, ‚Den Haag’, ‚Goudsbloemlaan’ 120.

Vomül ‚Maria Willebrand’ in ‚Warendorf’ (Westfalen) ‚Oststrasse’ 39 e söl: ‚Johannes Schmidt’ in ‚Weiskirchen am Taunus’, ‚Bahnhofstrasse’ 20, oplidonsöv vemo, if Volapükans votik oprimonsöv spodi Vpik ko ons.

Peselons ünü foldil 3id yela 1935 Vpamäks 500.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1935. Pads: 40—41.

1936 (yelod 5id)

PÖTÜ YELACEN.

Vipobs Volapükaflenes dabeni e benedi mödikis ün yel nulik.

Utans valik, kels juitons so mödiko ün livüpils takedik, dü kels jäfälikons in stud Volapüka, u kosikons ko flens, kels binons in fagot talaglöpä lafik de ons, utans valik ai fovonsös ad sevädükön nulanis ko atos, e däponsös onis in medöm at ad kanön kosädön ko alan kemenas okas!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 1.

Jevod

Fa ‚Cyriel Buysse‘.

Ebinos jenotil brefüpik äfäküköl...

In zänod lesüta brefobüo pinätüköla cils kil äjäfons me pledam in sab. Nog logob vemo kleiliko onis valik kil fo logs oba, e jinos lü ob, das obleibob ai logön onis, leigoäsä omemob i dü lifüp lölik oba süfüli, kel äfovon, ...

Balidan äbinon jicil älaböl lifayelis jöl u zülis, logodili pupa rosadaredik labü logs kleiliko blöviks e hers blägik, kels älagons ön brul slapik in nuk e zü cügs ofa; täno hiput labü lifayels lul u mäls: bigik, redik ä blonik ko bos benognoma, in blitil gedik, pinägedöl ed isleatöl okik, kel äbinon mödo tu veitalenik e mödo tu gretik, kel päkipon löpo dub blitipolians vorik, kela knops noleigik ti ärivons jü jotils rovik oma; e fino putül, älaböl ba bäldoti mö yels bal e lafik, nog piklotöl me juüpil, ed äkropöl in sab: manil smalik plitülik labü logs sapik gretik e kapil klöpik ko herem blonik go feiniko fridik.

No sevob plu pledi ut, keli äpledons. Bo no pledi seimik; bo äzimufons te in sab me namils miotik okas ed äbunilons in sviet sola, ed äjuitons, äsä nimils smalik libik, florüpaluti flifädik sofik. Nek äküpälon ad ons: äbinos, äsva belödans valik vilagüla smalik islipülons ün vam zedela, äsva ludomils nemödik me zem pivietüköls pilüvons: ludomils, kels ätopons len flans bofik vega stedik nenfinik me buegs gravik pisimöla, kel äzugon de zif fagik bal lü votik.

Te in jad su bam fo lulotidöp balik vilagüla, ob it ifeniköl dub saikulam lunik oba islipülob boso. Ibevegob ün mayuladel magifik vamik et ya milmetis foldeg; ömutob sio bevegön nog mödoti leigik, büä örivob zeili lespata obik. Islipikob boso, labölo kubiti su stutöm bama, ko logs färmik, tü tims lunomik nog sugölo nentikiko lefogili smoka se pipil Linglänik braunik brefik oba. Saikul oba, saikul glorik oba ästanon, äsä dogil fiedik, näi ob.

Luvokäds vemik, leror, drenam süpiko jeikons galio obi. Löjutedob, ed, äso in lit leklära, logob süfüli, kel koedon dremälön obi sekü naudod.

Niliküno fo ob, in zänod lesüta, us, su plad it, kö änu cils äpledons, nu fledavab geilik, vetik, me tegasail dofik petegöl lüvabon sofiko kledölo love sab livetik. E, me loged **bal ed it** [ot (,één en zelfde’)], äso in glut leklära **bal ed ita** [ot], du nams dremöl oba pedons ta tämeps oba e mud oba lemaifikon sekü dredäl nen fäg ad vögön me ton alseimik, logob: veigotani vegöma slipölo eteniköli dis tegasail, cilis bäldikün bofik drenölo efugölis flanio, e smalikani ai takedo laipledöli in sab nen seved riskäda jeikik. No labob igo timi ad lüjutedön: ekö! jevod dovegon cili!

Ab nö!... no dovegon oni! Ün timül ot, das pölacedob ad bekomön süfüli ledredodik at, logob, das nim gudik, ba dü foldil sekuna, flegon kapi oka lü cil, äsvo ad besmeilön oni, e täno, das deädölo veitiko lögis oka, lovegolon nevifiko ko vab, nes kontagön oni.

Lenoid, laramavokäds, yans, kels vemiko pamaitirons, mens, kels lüjutedons. Jipul e hipul drenöls sekü liliflaps; e vom, kel sovadiko rönöl, lösumof cili yunikün no pevidöli. E täno veigotan, kel dub noid vutik egaliköl, bunom de vab oka, e, pluuneplu sevedölo utosi, kelos ma ced oma ejenon, vemiko blasfämölo primom ad flapön me bat jevodi oka.

Pas täno labölo drenis in logs lüibunob. Senälob, das kanoböv peidön mani et. Ab, igo büä binob nilü om, e nes kanön suemön, vio atos jenon, senälob süpiko, das binob takedik e sofälik. E binos i me vög sofik takedik sekü gud e rekosil, das ob, seidöl dü timil pülik nami obik sui brad omik, sagob: ‚O flen! no flapolös buiko nimi et! kömolös buikumo ad drinön kobü ob väreti bira!’

Güflekom oki, stopedom ad flapön, e lülogom obi me logs mikonfidik, nog flamülöls sekü zun. E, bevü obs, ünü tim leklära, bos jenon, bos dramatik no pekleilüköl e no kleilükabik. If nog flapom, if flapom nog balna nimi me bat, täno obunob sui om, odojedob omi ta glun, opeidob omi. Senälob osi; atos binon fümik. If no plu flapom, opardob ome vali, e senälob, das uduinob duni gudik, das sofäl oba usüükon in ladäl oma balidnaedo ün lif oma klienüli guda e menäta, kel ün fütür nog suvo osüikon dönu.

No plu flapom... ereidom in nid bisarik logeda obik utosi, kelos mifätiko ojenonöv. Ešenälom in lan krüdik oka, in kontag kesenäla klänik, sofäli e pieti, kels süikons se lan obik. O! si! süpo evedom vemo gudik ä sofälik; jedom bati oka disi sail e stöpom vabi oka.

Güflekob obi, vokob us in runäd pöpa jilulotidöpani. Bonedob ofe väris tel labü bir. Täno glob lü jevod, gleipob kapi pedonioflegöl onik vü nams bofik oba, e röbülob löfölo oni, röbülob oni ko fäkam ninälik.

„O veigotan! no dalon-li getön mödotili vaena?” säkob.

„If plüdol, o sö!” man gespikom, äso jemölo.

Ekö! vom kömof ko värs. Lenjoikobs väris. Begob ofe pori vaena pro jevod. Blinof oni in bäset tuigülik.

Veigotan sästömom nime fräni. E du jevod fidon se detanam obik, lairöbülob oni me nam nedetik obik, flomi onik e giomi onik. Dunob osi neviviko, sofiko, me röbüls lunik ai dönu padunöls, ed ainog dönu röbülolo topis ot; e süpo, patumütölo dub fäkam, fopiko primob ad drenön. No kanob taetön drenis oba, flumons to steifs valik oba, flumons, e mutons flumön, falons äs dav sofik love granils lätik, kelis nim gudik dasmeilölo me lips kobosukon se nam oba.

Ekö! binos finik. Bäsetil binon vagik, man fimükom dönu fräni, e vab movabon. Lütenükob veigotane nami, in kel klänedob franis tel.

„Ekö! ad drinön nog väreti dü vegam”. Man äbinom so fäkik, das no plu äkanom spikön. Te loged ädanon obi.

Ebleibob stanön nog dü pülatimil ad loegön motävön omi. Dü timül niludo bos ebinon in stad negudik, ibä pos degat stepas estöpom dönu jevod, ed ebumom se vegöm. Elogob, das äxamom yokädi, e das ävotükom seimosi ota. E, ven atos äbinon finik, büä dönu äkripom disi tegasail, eröbülom pülatimilo nimi in giom, ed enokom su särvig me nam flenöfik. Pos atos exänom dönu ini vab, e disäu sail eloegob pasesteigön bati, me flapül nelaodiko frediko tonöli in lut löpo sus jevod, as kuradükam jelöl, as kanit...

E ko seif sädredikama emoglob täno.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 1—4.

„J. A. Adriaanse’

Ko lied gretik ägetobs nuni, das sö: ‚Adriaanse’: proan vemik Vpa emoikom sekü deadam oka de Volapükaklub valemik Nedänik.

‚Adriaanse’ äbinom balan balidanas, kels äplägons in län obsik Vpi; eduinom in län obsik mödikosi vemik gönü pak Vpa. Ün yanul yela: 1885 ya ädagetom diplom Volapükidana; at äbinon diplom 103id fa ‚Schleyer’ pigevöl. Ün mäzul yela ot ädagetom diplom ela ‚Volapükaspodel’. Mu leziliko äjäfikom me propagid Vpa ed äläutom demü disein at ün 1889 e 1890 yege dis ömik pro delagased: ‚De Maasbode’ tiädü ‚Schetsen over de Wereldtaal Volapük en haar verspreiding’ (= Skäts dö valemäpük: Volapük e pak oka). Ün 1888 äpübom kobü ‚J. Braakman’ gasedi: ‚Volapük nedänik’. Ün 1890 gased: ‚Pakamabled nedänik, calabled ninlänik Vpakluba valemik nedänik’ äpubon, kela redakan äbinom. Suno ye, sevabo pos nüm jölid gaseda et, ämutom lovegivön demü calajäfs vemo mödiks oka redakami ele ‚J. E. K. Van Wijnen’.

‚Adriaanse’ ekompenom ün 1889 as sekretan komitetanefa büfik mu veütiko in fün Vpakluba valemik Nedänik. Pösods ömik änunädons okis pro atos, sodas klub at ya tü 1890 yanul 1 äkanon pafünön. In cifef büik plä ‚Adriaanse’, as sekretan valemik ä kädan, bevü votikans äkompenoms ‚Dr. T. C. Winkler’ in ‚Haarlem’, ‚E. F. L. Haastert’ in ‚Rotterdam’, e ‚Dr. H. Van de Stadt’ in ‚Arnhem’.

Pö laut statudas, ed i sirkülapenädas balido degas e yelabukas balido telas kluba äkevobom vemo jäfediko.

Demü kods patik, pato demü jäfots mödik in lif pravitk oka, ‚Adriaanse’ äbegom sädüni se cals difik oka kel stimiko ä lelobülo pägevon ome fa kobanef kobikama valemik de 1891 gustul 5, du mobü ‚Dr. T. C. Winkler’ äsludoy me vögods valemik ad danisagön ome demü düns fa om klube peduinöls.

‚Adriaanse’ äbinom ün 1890 i ganetan ela ‚Lesedam bevünetik Volapüka’: klub, kel ädiseinon ad propagidön Vpi love vol lölik. In calam at epübom demü propagid in Nedän bukili tiädü ‚Ons Volapük’ (= Volapük obsik).

‚Adriaanse’ pimotom tü 1863 mayul 11 tö ‚S-Heerenhoek’ (in provin: Zeeland). Primo ävobom pö tid, efe de 1891 as julacif in ‚S-Heerenhoek’ ed in ‚Hontenisse’. Stud tedanolavas ye plu ätirädon omi, sodas ün lif latikum oka ävedom bukädanolavan (= ‚accountant’). Ün yels lätiko degluls lifa okik äbinom bankadilekan, büiko ela ‚Hanzebank’ (= hanabank) e latikummo filialbüra ela ‚Amsterdamsche bank’ (= bank di ‚Amsterdam’).

Pläs dub lezil oka pro Vp., ädagetom i sevädi gretik dub vestigs jenavik oka: ebinom igo dü tim ze lunik ragivan de ‚Hulst‘.

Ven isoelikom de lif notidik, äjäfälikom sunädo ko stud mu löfik okik: ‚Volapük‘. Liedo no ekanom juitön lunüpiko takädi oka. Tü 1935 gustul 20 edeadom tö ‚Rotterdam‘.

Ko om stunidan lanälik Vpa ä liman lezilik kluba emoikom. Nem oma ponemon ai stimiko in jenotem Volapüka.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 5—6.

Nuns

Evedom liman diläda valemik feda Vpaklubas:

söl: ‚Stefan Basilescu‘ in ‚Comuna Tâlpasi, Judetul Doljiu, prin Craiova‘ (Rumän).

Ladet nulik:

söl: ‚Henri Schuetz, Séminaire adventiste‘ in ‚Collonges-sous-Salève, Haute-Savoie‘ (Fransän).

Eseditom de Vpaklub valemik Nedänik:

söl: ‚L. C. A. Smeulders‘ in ‚Breda‘ (Nedän).

edeadom:

söl: ‚J. Adriaanse‘ in ‚Rotterdam‘ (Nedän).

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan‘ 157. Potakal: 107174:

Gramat Volapüka fa ‚Dr. Arie De Jong‘	fl. Ned.	2,25
‚Wörterbuch der Weltsprache‘ fa otan	„ „	9,75
‚Leerboek der Wereldtaal‘ fa otan	„ „	1,—
‚Lehrbuch der Weltsprache‘ fa ‚Johann Schmidt‘	„ „	0,80
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned	„ „	0,25
Yelod: 1936 Vpagaseda pro Nedänapükans	„ „	2,—
Yelods büik gaseda at		
pro no-limans feda a yelod	„ „	1,50
pro limans feda a yelod	„ „	1,—
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	„ „	0,05
a samäds 10	„ „	0,25
a samäds 50	„ „	1,—
Vpamäks a samäds 100	„ „	0,50

Kanons pasivön de söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘: 120. Potakal 199061:

‚Statuten en Huish. Regl. der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging‘	fl. Ned.	0,25
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned	„ „	0,25

Kanons pasivön pö söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän), ‚Bahnhofstrasse‘ 20: ‚Lehrbuch der Weltsprache‘ fa ‚Johann Schmidt‘

a samäd 1	m. Deut	1,20
a samäds 3	„ „	3,30
a samäds 5	„ „	5,10

De Vpavöds nulik nu liseds kil (Vp.-Deutänapük) dabinons. Vpans anik ya dalabons kopiedis lisedas kil at, ab ömans no nog ekopiedons onis. Lätikans at vo kanons loenön lisedis at de redakan balid Vpagaseda at; mutons ye promön ad gesedön onis mögiküno suniko, sodas votikans, kels i desirons ad kopiedön lisedis at, no nedons stebedön tu lunüpiko lüsedü onas.

Liman alik feda, kel uslopükon limani nulik ogeton glato de dilekan Vpafunda Vpamäkis 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 7—8.

Kadäm Volapüka

Bagaf: 15 statudas kadäma Volapüka büdilon, das cifef stida at binädon me limans kil, efe: dilekan, sekretan e kädan. Bi ma sev oba nek cifefa büikum nog lifom, — alo nek ona egivom jünü mali anik lifa, — zesüdos ad fomön dönu cifefi kadäma Vpa. Ob, as cifal Vpanefa, binob dilekan kadäma, sodas te zesüdos ad cälön sekretani e kädani. Ma bagaf: 17 calilabans at mutoms padavälön fa kadämans se okans. Me sirkülapenad oba dätü 1935, tobul, 1, nüm: 1 edunidükob dinädi at, ed ebegob soles: kadämans ad nunön obe, kimis vipoms as sekretan e kädan cifefa kadäma Vpa. Sek atosa ebinon, das keninükamü ob it, limans 5 kadäma eföloms begi oba. Pö daväl at söls sököl edagetoms numis vögodas, kels pemäniotons po nems omas.

Sekretan:

„Dr. Arie De Jong’ 5.

Kädan:

„J. G. M. Reynders Sr.’ 4.

„Prof. Dr. Karl Ludwig’ 1.

Sekü vögodam at pedaväloms e pecäloms

as sekretan: „Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan’ 157.

as kädan: „J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan’ 120.

Yümü atos begob kadämanes valik ad sedön fovo sekretane pedavälöl dinis valik kadämi tefölis, e kädane pedavälöl monis valik, kelis deboms kadäme u vipoms legivön one.

Bad Godesberg, 1936, febul, 15.

Dilekan kadäma Vpa:

PROF. DR. ALBERT SLEUMER.

cifal Vpanefa.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 9.

Pasetalif oma

fa ‚T. C. Bridges.’

Ven äkômoms se kluböp, el ‚Ballard’ yunik ävokom loatatoodi.

„Nüstepolös! o Jim!” äsagom; e ‚Jim Freestone’, ätovülölo brefüpilo jotis oka, älobedom.

„Godfrey Ballard’ änemom joföre ladeti, ed ädetoodoms.

„Kiöpio vegobs-li?” ‚Jim’ äsäkom.

„Atosi sio ologol, if ulükömob”, ‚Godfrey’ ägespikom.

Pos vabam brefik tood ästopon fo dom labü logot ze komunik in sütil nilädü el ‚Piccadilly’. Flens bofik äsestepoms, ‚Ballard’ äpelom, ed ätoenom kloküli.

Jipul in livred dofablövik ämaifükof yani.

„El ‚mademoiselle’ binof-li in dom?”, ‚Ballard’ äsäkom.

„Erajanol-li ko of? o sö!”

„Si! etelefonob ko of bü düp bal.”

„O! kömolsös täno dü pülatim isio!” jipul äspikof, du äletof omis ini stebedacem.

„Jim’ äzilogom in cem liegiko pimöböl, kö fut ämosadon ini taped lofüdänik bigik, ed äsmeilom smeli patik, kel us äbinon.

„Kisi labol-li?” ‚Ballard’ äsäkom smilölo.

„Smel at no pliton obi, ” votikan äsagom. „E kis at binon-li? Glöb-li kristadaglätik?” Vög omik ädageton toni zunik. „Sagö! eblinol obi ga no domü jibüosagan.” „No vedolös so zunik! O ‚Jim’! Ai esagol, das somnambul binon nesiäm, e nu vilob blüfön ole, das no gidetol tefü atos. ‚Mademoiselle Delange’ no binof jicütan, ab binof jenöfo milagan.”

„Nesiämö! Sevof käfi ad kredidön seimikosi menes kredälik, ed ad koedön seblinön moni se pok onas.”

„Kanol jovön dö atos so mödiko, äsä vilol, o ‚Jim’! ab if ekekomolöv pö bit ofa, sio spikolöv ön mod votik.”

„O nö!” ‚Freestone’ äsagom fümäliko.

„Yülob: si! mö els ‚guineas’ lul,” ‚Ballard’ äspikom.

„Jim Freestone’ äzogilom brefüpilo; tän äsagom: „Gudö! fölidob ole vödi olik. Vilob nu naedilo süadükön oli, das mens somik valik binons cütans. Nu osagob ole igo bosu, kelosi nog neai esagob ole. Nem veratik oba no binon: ‚Freestone’. If vom et sevof-la ad konön obe te etosi — no nedof igo nemön nemi veratik oba — opelob täno ole mu blesiro elis ‚guineas’ lul,... igo elis ‚guineas’ luldeg, if vilol atosi. Perajanos-li?”

„Rajanö!” ,Ballard’ äsägom. „E yulob mö els ,guineas’ nog luls, das osevof ad sagön ole i nemi veratik olik.” Äbetoenom jipuli, ed äbüedom säkön, va ,mademoiselle’ ökanof getedön fleni omik.

Lienäd sarkadik zü mud ela ,Jim’ äsüikon, ven päletom ini saludöp smalik; ab lienäd at ämoikon, ven ,mademoiselle Delange’ änüstepof. Äbinof maged lunedik lunik: vom labü lifayels ba kildegs ko täin dofik e herem rabablägik. Logs dofik sofik gretik änidons dis mantil ledik blägik, kel ätegon tio löliko logodi ofa.

Äbinof so löliko votik äs utos, keli ifomälom, das äperom dü timül blümäli oka. Ab äfägom ad bemastön suno oki, ed äsagom sarkadiko: „Elilob, das büosagol fütüri, o ,mademoiselle’! Tefü atos ye no binob nulälük. Binob ya kotenik, if fägol ad sävilupön pasetalifi oba.”

Älülogof omi fefiko.

„Givolös obe nami olik!” äsagof. Älabof vögi donik benotonik; ed in vögäd ofik bos äbinon, kel ägalükon bosu in mem mana fo of. Nen vöd bal ye ätenükom nami oka.

Dü tim no mödikum ka mö sekuns deg älelogof nami, keli äkipof vü doats rovik ofa; täno äspikof: „Vo-li? vipol, das ospikob dö pasetalif ola. Mu gudö! Osagob ole utosi, kelosi logob. Pemotol ün yel: 1890 e niludo ün florüp. Mot olik edeadof pö moted olik.”

,Freestone’ ädunom nenviliko jästi stuna. Utos, kelosi äsagof, äbinon lölöfiko verätik.

„Pas ven älabol lifayelis jöl ejulol. Latikumo mö yels vel fat olik ädeadom, e balan röletanas olik älasumom oli lomü ok: ziom.”

Me muf vifik ,Freestone’ ägetirom nami oka.

„Kiöpo eseividol-li etosi valik?” äsäkom zunüluko. „Lio sevol-li, das ökömob isio?”

Vom yunik älöükof pleidiko kapi, ed älogof omi stediko ini logod.

„Lesiob ole, o käpten: ,Freestone’! das äbetikob leigo nemödiko, das ökömol isio adel, äsä ol it bü düp bal.”

Älülogetom ofi dü timüls anik. Doo nevilö ämutom dasevön, das pisüadükom. Tio grobäliko ätenükom dönu nami oka.

„Fovolös!” äsagom.

„Täno,” äsagof, du vög ofa äträton fäkami semik, „täno lügadramat gretik äkömon ün lif olik. Ävedol lelöfädik.”

Nam, kel ätakädon in ofik, ädremon dü pülatimil. Äfovof: „Jipul äbinof mödiko yunikum, ka ol. Äbinof plitülik, ab leplüdik tefü ok it, vimik ä jaludik. No ädigädof...”

Nu ,Freestone’ ägetirom mäpetiko nami oka.

„Lio kümol-li?” ävokädome vög teafik. „Lio kümol-li? Äbinof so löfik, so plitülik,... De kodäd valik te ob binob kodan.”

„Atosi no isagoföv,” el ,mademoiselle Delange’ äsagof me vögäd takedik, kel vemo ätaädon lä fäkam omik. „Idasevoföv buikumo, das no ädigädof oli, e das ädunol vemo fopiko ad klänedön oli ini Largäntän me nem pidatiköl.”

,Freestone’ äfoikom mö step bal. Ägleipom rieti ofa so nämiko, äsva ävilom troivülön oni.

„Kif binol-li?” äsäkom raudiko. „Lio sevol-li etosi valik?”

„Lio mögosöv-li, das mens plu tels sevonsöv-la utosi, kelosi obs sevobs?” gesäk ofik äbinon.

To särvigastofäd ledik blägik äkanom logön, vio paelik ävedof süpiko, du notod dolik äsüikon in logs dofik gretik ofa.

„Täno binol... binol... nö! no binos mögik,” ävokädome.

Me muf vifik, ätirof särvigastofädi de kap oka ed äsagof nelaodiko: „Si! o ,Jim Benedict’! binob ,Fay Chaston’.”

Dü timül man gretik äkledom, äsva öfalom. Ab äbinos te fib brefüpilik — äzügleipom ofi ini brads oka, ed äpedom ofi leni ok.

„Nö! o ,Jim’!” äsagof nelaodiko, du ästeifof ad livükön oki. „Nö! binos tu latik. No äbinos demü atos, das äkonob ole etosi valik, ab ad sätomön lani obik de dränäl lepida tomik, keli epolob in nined obik dü yels valik epasetiköl.”

Änokoy len yan.

„Pardolös obe! o ,Jim’!” vög ela ,Ballard’ ätonon, „ab jinos, das dulos vemo lunüpo, büä elecenol de nekred olik!”

„Kömolös ninio! o ,Godfrey’!” ,Jim’ ävokädome frediko.

E ven el ,Ballard’ äbleibom stanön stunölo su soliad, logölo de ,Freestone’ lü ,mademoiselle Delange’, keli om nog ai äkipom in brads oka, ,Jim’ äsmilom: „Pesüadükob, o ,Godfrey’! emeritol snatiko elis ,Guineas’ lul! E... e... spelob vemo, das okompenol pö mated.”

No gelogolöd!

Fa ,C. P. Tiele'. (Tradutod libik fa ,Rinacil'.)

Logolöd no pödio, ab foo!
 Pestöpädöl dub mied lenonik,
 mutol ga neföro lüdön büo!
 Sevolöd! Fo ol ün fütür nesevädik
 seatons lib jönik, daben e lif glorik,
 ab nonikna ünü tim pasetik
 * * *

Foologolöd, ab no pödio!
 Lemödiks mens, fopik, stupik,
 nekotenik dö tim presenik, do
 binon fulik me töbs mödik,
 sukons ünü paset lefagikün
 tumyeli de lib e läb gretikün.
 * * *

No logolöd pödio, ab foo!
 Ga te fütür binon fmonanot olik.
 Paglömonös valikos, nog stadöl pödo.
 Föfiö! Dub komip leneföro fenik.
 Gleipolöd te ko mäpüd künik!
 Lü ol leduton valikos binöl föfik.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1936. Pad: 13.

Läb (tikods)

Desirön läbi binos lon natäla menik.

* * *

Läb binon stad kotenükama lelölik, de kel no kanobs vipön votikami.

* * *

Mens, kels ledesirons te yofi, kanons spetön fümiko, das neföro o läbi.

* * *

Süperikün juitas valik binon juit vikoda loi lefäk badik.

* * *

Trode gretikün in neläb binon süad konsiena, kel sagon obes, das no edigädobs ad binön neläbiks.

* * *

Leneföro men otuvon läbi plödü ok.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1936. Pad: 13.

Nuns**Vpaklub valemik Nedänik.**

Kobikam valemik 26id Vpakluba valemik Nedänik pojenükon ün poszedel zädela: d. 28id mäsula
 yela: 1936 tü düp 2 min. 30 in bal lecemas ela ,Café-Restaurant „De Kroon”, Spui': 10, ,S-Gravenhage'.

Vomül: ,Mieke Sack' efealotädof de ,Apeldoorn' lü ,Osnabrück' (Deutän), ,Korsikastrasze': 25.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Söl: ,Henri Schuetz, Séminaire adventiste' in ,Collonges-sous-Salève' (Fransän) nunom, das ladet oma
 pro spods se Deutän e Rusän binon: ,Henri Schuetz, Séminaire adventiste, poste restante' in ,La Croix-
 de-Rozon' (,Genève') (Jveizän).

Söl: ,J. G. M. Reynders, Sr.' begom limanes ut diläda valemik feda Vpaklubas, kels no nog epelons
 limanamamoni okas pro yel: 1936 (e mögädo i uti yela: 1935), ad potön ati ome bü del lid prilula
 balidkömö. Ladet: ,Den Haag' (Nedän), ,Goudsbloemlaan' 120. Potakal: 199061 (Nedän).

Peselons ünü foldl 4id yela: 1935 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1936. Pad: 14.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 26id

Fa ‚J. G. M. Reynders‘.

Ŭn poszedel zädela: 1936 mÄzul 28 Vpaklub valemik Nedänik ejenükon kobikami valemik 26id oka in bal lecemas ela ‚Café-Restaurant „De Kroon“‘, ‚Spui‘ 10 in ‚Den Haag‘.

Za düp: tel e laf presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ se ‚Zeist‘ ämaifükom kobikami me benokömavöds ladöfik anik. Poso protok kobikama valemik büik päloreidon e pos lobül kobanefa pädispenon fa presidan blöfü baibin. Pos atos sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl. Nunod at äninädon brefo sökölösi.

Num limanas emödikumon mö limans tel. Sekü deadam sö: ‚J. A. Adriaanse‘ emoikom se klub. Liman at äbinom vönädo pösod sevädik in Vpavol. Ädutom lü grup smalik manas, kels efünoms ün 1889 klubi, e kels ekodoms ettimo, das Volapük ädageton sevädi gretik in län obas.

Lecifef ai esteifon ad kälälön demädis kluba, b.v. medü yegeds in gasedem, ed i dub nüseid notedas in gaseds anik.

Pö kobikam valemik büik ün 1935 mayul 25 in ‚Den Haag‘ pejenüköl diplom jönik stimalimanama pälovegivon stimalimane äkomöl: sö: ‚A. A. Moll van Santbergen‘.

Jäfidot kluba: ‚Volapükagased pro Nedänapükans‘ epubon ün 1935 nomöfiko aipos muls tel.

Ŭn yanul 1 ayela periodapenäd at eprimon yelodi lulid oka. Gased binon i jäfidot calöfik diläda valemik feda Vpaklubas, du in on i nuns Vpakadäma palasumons. Gased pasedon nomöfiko glato cämes calöfik difik, e pluna redak böno egeton e se lomän e se fuginän jonülis nitedäla pro jäfidot at.

Vpamäks blebons vogiks. Ŭn yel epasetiköl samäds 1900 onas peselons.

Kodedü penäd fa ‚Dr. Arie De Jong‘ pesedöl cäme sifala e komotacifodanas ela ‚S-Gravenhage‘ ad komandön nüdugi Volapüka as tidajäfüd ini juls notidik pla nüdug mögädik ela ‚Esperanto‘ (l. nunodi kobikama valemik büik in nm: 4 yeloda büik gaseda at!) no te polem fefik ädavedon in el ‚Het Vaderland‘ bevü om e proans ela ‚Esperanto‘, ab i in nüms de 1935 prilul jüesa yulul vigagaseda: ‚Oorlog of Vrede‘ yegeds ömik äpubons pro e ta Volapük, el ‚Esperanto‘, el ‚Ido‘ ed el ‚Novial‘.

As jenot fredüköl kanobs i nunön is, das klub obsik pemänioton in yelabuk sevädik: ‚...‘ (Tatakaled Nedänik pro ek) (yelod: 1936).

Ad el ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ gretik ün yel epasetiköl fövot kilid evedon blümik.

Ŭn prim ayela ‚Prof. Dr. A. W. De Groot‘: profäsoran nivera de ‚Amsterdam‘, kel jäfom ko kevod ela ‚I.A.L.A.‘ (‚...‘ = yufapükaklub bevünetik in Tats-Pebalöl Meropa) in ‚New York‘ me laut skemata pro pükibepenam leigodik mekavapükas veütikün, ebegom ele ‚Dr. Arie De Jong‘ ad nüpenön in et dili neodik tefü Volapük. Begi at sö: ‚De Jong‘ eföлом ed elautom lovelogami veitöfik Vpa pro skemat et. Me atos eduinom vobodi veütik demädü Vp.

Tefü Vpakadäm pänunos, das statuds nulik e nomem konömik nulik pilonons e pidebükons in nüm: 5 yeloda folid gaseda at. Posä büdüls at pilonons daväl cifefa kadäma äkanon padunidükön. Me penäd de 1935 tobul 1: nm: 1 cifal: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘, kel dub cal oka binom i dilekan kadäma, ävüdom limanis ad davälön sekretani e kädani, sekü kelos tefädo sö: ‚Dr. Arie De Jong‘ e ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ pädaväloms pro cals et, sodas atans kobü cifal nu fomoms cifefi Vpakadäma.

Pos loreid nunoda kal dö 1935 päxamon e päzepon fa xamakomitetanef. Kal päjötön me jötasuäm gönetik mö fl. N. 23,20.

Pos atos presidan änunom, das de limans tel nun pigeton, das päneletons ad komön pö kobikam. Pened labü benovips pro benoplöp kobikama fa Volapükans fol se ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän) päloreidon. Kobanef äkomiton sekretane ad loveblinön Vpanes et dani kobanefa.

Poso presidan ädajonom lovelogami, keli isedom ele ‚Prof. De Groot‘ e kel pimänioton in nunod. Änunom i brefo ninädi spoda, keli eduinom ko ‚Prof. P. Mitrovich‘: profäsoran tedakadäma in ‚Sarajevo‘ (Sulüda-Slavän). ‚Prof. Mitrovich‘ sevabo estukom volapüki nulik: ‚Internasional‘.

Edatikom püki at no patiko ad propagidön oni, ab buikumo ko disein, das on sa volapükasits votik pogeädonsös as stab pro volapük nulik, kel pölautonöv ön baiod ladöfik fa bevüpükavans valik, e pöstetonöv valemiko bligabik. Ad atos ‚Dr. De Jong‘ egespikom, das no kredom, das omögos ad fünön baiodafedi ladöfik bevü slopans valik yufapükas difik, bi süadom, das mödikünans pösodas at ofovomsöv ad propagidön pükis lönik okas. Kredom, das mög balik ad dagetön lonädi jenöfik in säkad at binon, das dönu slopikoy yufapüki valemik rigik, sevabo Volapüki, das stopedoy ad feitön dö sit gudikün valemapüka, e das valöpo steifoy ad ceinön volapükaklubis difik ad klubs, kels te propagidons Volapüki di ‚Schleyer‘.

Fino ‚Dr. De Jong‘ änunom, das äjäfom me kobopladam liseda: Deutänapük-Vp. de vöds nulik, kels komädons in fövots kil ad vödabuk gretik Vpa.

Pos atos limans säcaliköl tel lecifefa lelobülo pädaväloms dönu.

Pro kobikam valemik sököl as top büfiko el ‚Den Haag‘ ed as tim mul: mÄzul pälonons.

Kodedü säkäd dö propagid gretikum, b.v. päsludos ad lautön propagidapenädi brefik ed ad seagivön oni ön mafäd gretik.

Bi no plu bos äbinon dunabik presidan äfärmükom me spikot brefik kobikami.

Dü kobikam, leigo äsä pö kobikams büik, konlet smalik Vpalebukas, kels ipubons ün yels lätik, pijonetükons.

Lecif kluba nu binädon me: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Zeist’: presidan: ‚H. Bakker’ in ‚Voorburg’: vipresidan: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’: sekretan-kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 20—22.

Pänsion kiltumyelik

‚Dr. Walkar’: profäsoran nivera in Kanadän juitom nog ün atim pänsioni, keli famül omik seimna idageton de ... reg: ‚Charles’ telid Lingläna.

Ün 1651 jibalan büröletanas omik: jiseman: ‚Elisabeth Yates’ älifof ko blods lul oka su länilabot in Linglän. Älifädof us dabini takedik ä balugiki, e fümö mu leno äbetikof, das äjonidof ad savön lifi rega okik, ed ad kompenikön dub atos duniko in jenotem lomäna oka.

‚Charles’ II äbinom fugik kodü elans ‚Roundheads’ (glöpöfakapans) sonemik: slopans ela ‚Cromwell’ nämädik, kel ivikodom omi pö lekomip nilü ‚Worcester’. Pöjutans omik äpöjutoms omi da reigän lölik, e somo äkömom ün göd semik süpiko len lödadom ela ‚Elisabeth Yates’. Jimastan doma pisüpädof vemo ad logön lo ok pösodi lifik it plina. ‚Charles’ II äbegom ofe ad nedunön plütijonülis valik, ed ad jonön ome sunädo klänedöpi, bi neflens omik ästeboms in züamöp nilikün.

‚Elisabeth’, kel äbinof vom visedik, ädagetof sunädo tikodi gudik. In gad kvärabim gianagretik äbinon labü bledem plödakösömiko densitik. Utan, kel oklänedonöv oki in tuigs, fümiko uvedonöv nelogädik.

Reg no äzogilom lunüpo ed ägrämom vifiko ini bim. Dü del lölik ämutom bleibön seadön löpo, ibä els ‚Roundheads’ ädasukoms, soäsä äkanoy spetön, domi jü in gulils e spadüls valiks ona. E pas tüi soar ämotevoms nensekiko. Reg nog ästebedom, jüs ivedos neit, täno äslifom donio ed ämoikom in dag. E suniko sagäd äspearikon da län, das isädrefidom lü Fransän.

Ab ‚Charles’ II no äbinom nedanöfik. Ven latikumo pos yels zül äkömom dönu sui tron Linglänik, no iglömom benodanis okik. Älegivom ele ‚Elisabeth’ ed alane blodas lul ofa suämi yelik pounas luldeg, ko lonam, das legiv at öloveikom ad gerans gitöfik valik onsik.

E ‚Prof. Walkar’ frutidom, soäsä pemäniotos löpo, nog ai dünöti, keli büröletans oma eduinons rege Linglänik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 22.

Miop

Bukem regik in ‚Berlin’ ilabedon vönädo rigädis vemo nolavikis anikis. Tü timül semik bal bukas bäldik at imoikon. Calans valik bukema, dünans e retans äsukons zilüküno dü yels plu 25, nendas äkanons getuvön buki at. I sö: ‚Dr. S.’ äyufom pö suk. ‚Dr. S.’ ädeadom, e nu ätuvoy lebuki su stul oka. Nolan miopik iseadom dü yels 25 su buk at.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 22.

‚Probatum est’

Nolan semik äreidom neito buki dö ‚kläns nata”, kel äsagon, das balib gretik mena binon mal stupa onik. Ävilom logön logodi okik. Äsumom loki e lampadi. Ab sekü nenprüd äfilükom tio lafi baliba oka, e täno äpenetom sui siem buka at: ‚probatum est’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 23.

Nuns

Vpaklub valemik Nedänik. Ladet nulik:

Söl: ‚S. Van Dissel’ in ‚Pangkah’ (Tegal) (Yafeän).

Peselons ünü foldil lid yela: 1936 Vpamäks 200.

Bükapök. In nun dö kadäm Vpa su pad: 9 löpao in kedet 6id binos: „Ob, as cifal Vpanefa, binos...”; atos muton binön: „Ob, as cifal Vpanefa, binob...”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 23.

Klän ela ‚Sally’

Fa ‚Ch. S. Reid’

‚Sally’ äbinof cilajidünan: cilajidünan degvelid, sisä putül zao bü muls degkil ipubom ini vol at. Suniko söl e läd: ‚Smith’ ädagetons süadi, das ituvons in ‚Sally’ divi völada gretik. Äbinof plödakösömiko datuvälük, e mod sagatik, me kel äsevo ad jäfükön hiputi smalik, äsüükönöv stunidi pö glötan gretikün.

Jimilagan at äfrädo famüle: ‚Smith’ te jilidis deg a vig. Ab äklienonsöv ad givön ofe nenmuriko jilidis teldeg ya ünü tim viga läs bala, posä ikömof.

E jönikünos dina äbinon, das ägebädo modikumi ka lafi meseda ofik pro pledadins smalik valasotik ad jäfükön me ats eli ‚Smith’ yunik. Ün del alik ädunof ko om tä pelots lönik oka vabami me nibud lü legad. Putül ävedom suno so ledivodik kol of, das mot oma no plu jinof nitedälükön omi.

Soelikos, keli ba äkanoyöv blametön ofe, äbinon, das äklülädo binön vemo nedomöfik. Dü del lafik äbinof ko cil plödü dom; ab bi hipul smalik kodü blesir ai benovögölo ägekömom de lespatils at, läd: ‚Smith’ äzedof atosi. Spetid cilajidünana degjölid no äbinon bätodik pro of.

‚Sally’ ai älabof logoti leigöfiko plitülük ä jöniki; e söl e läd: ‚Smith’ suvo äjäfons ad datikön dö klänöf, vio ämögös, das ‚Sally’ äkanof gebädön alvigiko lafi meseda okik pro hipul smalik, e ga äkanof labön klotis so plitülükis ä gütöfikis. Fino äkludons kobiko, das ‚Sally’ äremof-la täko is ed us klotis oka, ed äsludons ad mödükümön mesedi ofik, ko disein ad fasilükön ofe peli.

Ab ebo za tim et hiel ‚Smith’ älogom ün del seimik ofi se banköp äkömöli, nendas äküpof omi.

„Ekö!” ätikom, „klülös, das loenof us moni.”

Bi kädan banka äbinom flen gudik oma, ‚Smith’ äsludom ad steifön ad seividön bosu dö monatedots ofik. Atos äflagon de om töbi nemödik; ab ad stun gretik oka älelilom, das ‚Sally’ no ägolof lü bank ad loenön moni, ab ad stüredön moni ini kal oka, efe igo mö pouns fol u luls a vig.

‚Smith’ äkonferom mu veitöfiko ko jimatan oka dö jenet klänöfik. Kod, sekü kel pösod äs ‚Sally’, jikel ägebof dili mona okik ad muadön hipuli, kel pikonfidom kudes ofa, e ga äfägo ad blinön alvigo pounis fol u lulis lü bank, — kod sekü kel pösod somik ädunof as cilajidünan tä poun lafik a vig, äbinon pro om rät netuvedovik. Ga ‚Sally’ no äbinof jitifan. No din smalikün u pülükün labü völad anik imoikon, sisä of äbinof domü ons, e moni els ‚Smith’ no äleadons seatön nekälöfiko.

Klän ävedon ai klänöfikum; ab els ‚Smith’ äsludons ad laikibön eli ‚Sally’, igo üf omutonsöv pelön ofe jilidis kildeg a vig, do atos sinifonöv pelot ti nedunovik demü stad finenik söla: ‚Smith’.

Klu ‚Sally’ äblibof, äledunof programi delik oka, ed äkoedof plütülön hipuli smalik ai medü bos votik. Atos ba ökanonöv fovön nog dü tim vemo lunik, if fäd no ineleton atosi.

Balan vobanas fabrika, in bü kela ‚Smith’ äjäfom calo, idagetom viodis vemik pö kobjok nibudas tel seimöpo in el ‚Eastend’ (ela ‚London’), e ‚Smith’ pilesedom ad vestigön modi, vio mijenot ijenon.

Dini ifinükom suniko. Dü vegam lü bü äkolkömom fleni okik: ‚Jenkins’, keli lunüpo no ilogom. El ‚Jenkins’ äbinom sevädik as pösod, kel ädaplidom sirkudaplösenis.

Klülädos, das ävakenom, ed ebo ävegom lü sirkud, kel nilädü top usik iregulon tänadis oka.

„He! o ‚Smith’!” avokädom. „Golölös ko ob! edatuvob nu sirkudi, kö man bitom, kel pluom tefü val, keli elogob jünü.”

„Kisi üfo dunom-li?” ‚Smith’ äsäkom.

„Binom leoniteiman, e dunom duinodis so stunidabikis me nims oka, das sirkud ya sis vigs mödik aldoliko fulon jü in seadöps mu lätikün oka. Mutol logön atosi. Pato plöseni poszedelik, ibä täno ai givom duinodanümi zuik.”

‚Smith’ äleadom slüdön oki, e suno bofikans ästanoms lä nügolöp tänada spadöfik. Plödo pilenkleibon num semik notädas in köls tutaädik, sui kels plösens difik pimagons. Bal notädas et pato äsüükön küpäli oma demü duinod lenaudodik, kel pimagon sui on: duinodanüm zuik plöseni poszedelik. Ab ‚Jenkins’ iremom nügolabilietis ed ätirom omi koo ninio.

Älaboms seadöpis gudik, e suniko plösen äprimon. Duinodanüms difik päledunons, e fino leoniteiman famik äpubom ini bitöp dub treilakiud pimiedüköl. Ävobom me bers, tigrids, leopars e nims votik, e fino el ‚King Leo’: leon gianagretik pälületom ini cek.

„Nu duinodanüm zuik kömon”, ‚Jenkins’ äsagom neolaodiko. „Küpälölös gudiko!”

Nimiteiman ämaifükom kläpedili smalik in kiud, ed äsagom lüspikoti sököl: „If balan lädas se publüg vilof gividön obe dü timüls anik putüli oka, odajonob oles milagi dräta: el ‚Leo’ okipom smalikani leigo so zadiko e prüdiko in lumud oka, äsä mot kälöfik, nes dämükön in bosil pülükün cili. Mot dabinof-li, kel vilof lükonfidön obe brefüpilo putüli oka?”

„Nu mutol küpälon”, ‚Jenkins’ äsagom, „su bal kedas föfikün vomik seadof, kel tü poszedel alik givof nimiteimane putüli oka. Sagoy, das getof pö naed alik pouni bal tä atos.” „Naudodö!”, ‚Smith’ ävokädom.

Ottimülo vom yunik su bal kedas föfikün, älöädofo, ed älüstepof lü cek ko putül in brads oka. Töbo ‚Smith‘ ilogedom ofi, ed i älöjutedom. Vom äbinof ‚Sally‘ e putül äbinom hicil smalik lönik oma!

Ün sunäd ästanom näi ‚Sally‘ ed ädeletiom de of cili.

In jov, kel ädavedon, ätuvof pöti ad mofugön nenküpo. Niludo fövof febädi gaenodi givöli oka in zif votik, kö sirkud anu givon plösenis oka.

Utos, kelos tefon famüli: ‚Smith‘, binon, das on ebuükon ad klemön fovo cilajidünanis valik. Ab söl e läd: ‚Smith‘ desinons vemiko ad nemön fovo puti smalik eli ‚Daniel‘ demü kods, kelis reidan fasiliko kanon niludön.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 25—27.

Lerät vonädikün

Lerät, keli konobs is, licinon de von vonädikün.

Jen äjenon bü yelamilats anik in Pärsän. Hilepuls kil ilülogoms me logeds lelöfädik vomi lejönik yunik, ab fäd mifätik ikodon, das ebo i reg läna ilogom jipuli me logeds plidik. Kludo fät kilatanas älöfädöl suniko pilonon. Päcödetoms, ma süd ettimik, ad paforön.

Büä ledun äjenon, jilejönikan ye äplöpof ad miserükön regi sotefo, das äklienom ad säpönodön balani kilanas. Äbüedom kömön kludo ministerani gitäda, ed äbüedom atane ad leadön lifön e stadükön libio täläktikünani kilanas.

Nu ministeran gitäda ye ästadom in ditretül. Lio ökanom-li tuvön se kilatanas täläktikünani?

Äletikom dü tim anik, ed ädatuvom medi sököl ad reafön se fikul riskülik oka. Äbüedom kömön kilatanis ed ädajonom omes platotis vietik kil e blägiks tel. Täno äspikom: „Ofimükob se platots lul at bali sui bäk alana olas. Utani olas, kel balido okömom lü ob, ed osagom verätiko obe, köli kinik platot labon, keli labom su bäk oka, ed osevom ad plänön sekü kod kinik platot zesüdiko muton labön köli fa om pununädöli, utani olecedob as utan olas kil, kel dalabom täläkti mödikün, ed ostadükob libio omi emü kod at.”

Kilans no ädaloms spikön lü ods, no ädaloms givön odes malis, ed in lecem, in kel reto äzigoloms leliviko, sodas äkanoms logön platotis odsik, meds no ädabinons, dub kels äkanoms tuvön köli platota su bäk lönik okas.

Posä ministeran ifispikom, älepladom kilatanis näi ods ko logod äl völ, sodas no äkanoms küpön ni uti, keli äfimükom sui baks oksik, ni utosi, kelosi fovo ädunom. Äsevölo somo, das äbinom sefik tefü logeds äspionöl valik, ministeran äklänedom platotis blägik tel ini bal pokas okik, ed äfimükom sui al bakas kil, kels äbinons fo ok, platoti vietik.

Posä idunom atosi, blufam ärpimon. Hilepuls äzigoloms in lecem, älogoms föfaflanis e bakaflanis odas, ab primo nonan ädabinom, kel äfägom ad tuvedön säkädi, kel äfägom ad konön, köli kinik platot su bäk lönik okik älabon, e sekü kod kinik atos äbinon soik.

Fino pos minuts zao degs balan kilanas ästepom lü ministeran ed äsagom: „O klatal! ut, kel lagon su bäk obik, binon platot vietik, e kanob plänön ore, sekü kod kinik atos binon soik.”

Kin binon-li leigo so täläktik, äsä men yunik at, e kanon-li plänön, vio hilepul edagetom sevi oka?

(Tuvedot osökon in nüm fovik.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 27—28.

Tuvedot leräta vonädikün

Ad fasilükön tuvedoti leräta Pärsänik vonädik, keli ekonobs in nüm: 4 gasesa at, onemobs hilepulis kil, kels äkompenoms pö atos eli ‚A‘, eli ‚B‘ ed eli ‚C‘.

El ‚A‘. äbinom utan, kel pos tim anik ituvom tuvedi, e lelilölös nu, vio eseükom kludodi at!

„Büocedob dü timül” — äspikom ninälo — „das labob-la platoti blägik su bäk oba, e nu feapladob obi ini tik ela ‚B‘. Täno atan mutom logön platoti blägik oba, e klülo ovätälom dü timül mögi, das i om polom-la platoti blägik. Ab tikodi lätik at mutom leigoso suniko deimön, äsä idavedon. Ibä el ‚B‘. täno sunädo isuemomöv, das ön jenet pibüocedöl, el ‚C‘. imutomöv logön platotis blägik tel” (e mödikumis ministeran no ädalabom) „su baks elas ‚A‘. e ‚B‘, ed inunädömöv sunädiko oki lü ministeran as polan platota vietik. El ‚C‘. ye äblebom lestilik.”

El ‚A‘. nu äblöfädöm fovo, nog ai ön büoced, das älabom-la platoti blägik. „Ön jenet et” — ävätälom kludo fovo — „bi el ‚C‘. äseilom pö el ‚B‘. kludod ämuton binön klülik. Bi el ‚A‘. älabom platoti blägik, e seil ela ‚C‘. ämalom, das no ämögös, das els ‚A‘. e ‚B‘. bofik älaboms platotis blägik, el ‚B‘. sunädo ilüikomöv lü ministeran as polan platota vietik. Ab el ‚B‘. no ädunom atosi. Kikodo no-li?”

Is el ‚A‘. äreifom ad kludod blöfäda okik. „Te kod bal” — ävätälom — „mögon, sekü kel el ‚B‘., toä el ‚C‘. äbleibom seilön, i äbleibom seilön, ed at binon, das büoced, de kel eprimob: büoced, das labob-la

platoti blägik su bäk obik, binon neverätik. El ‚B’. kludo logom su bäk obik no platoti blägik ab vetiki, ed atos kodon, das seilom”.

Pos atos el ‚A’. älüikom lü ministeran, ed äsagom: „O klatal! fümös, das platot vietik pefimükon sui bäk oba,” — e dub atos äsavom lifi oka.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 36.

Sekü kod kinik-li?

Om: „Benö! osagob ole verati. Si! ematikob ko ol demü mon olik.”

Of: „Kanobös sagön ole i so nefikulo kodi sekü kel ematikob ko ol!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 28.

Atos no binon nulod

‚A.’: „Nunoy, das man sapik in ‚Birmingham’ edatuvom-la jiti nenknopik.”

‚B.’: „O! atos no binon nulod. Polob ya jitis nen knops sisä jimatan obik eprimof ad saikulön.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 28.

Tikods Volapükanas se Hanofän

(pedütülöls de mebalabun ela ‚Rinacil’.)

Fred binon patäd jonikün mena.

Paul Wendte.

* * *

Fät olik stadon in ladäl lönik ola.

Lavorscher.

* * *

Atis nemob vödís goldik:
Val ünü tim e su top pötik!

Marie Hogrefe.

* * *

Binolöd in val veratik e fiedik!

Anna Bulteman.

* * *

Vip oba: läb ola!

Fritz Kliemann.

* * *

Te in baläl ai binon nämäd.

Franziska Busse.

* * *

Primolöd püdiko, ab fovolöd ziliküno!

Christa Von Berckefeldt.

* * *

In ledins: baläl, in näidins: leliv!

Auguste Häpke.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 28—29.

Nuns

Vpaklub valemik Nedänik. Ladet nulik:

Söl: ‚A. N. De Jong’, in ‚Bengkalis’ (Sumatreän).

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936., Pad: 29.

KADÄM VOLAPÜKA.

Ün yel: 1924 in Tats Pebalöl Meropa stigädü el „Komitetanef tefü yufapük bevünetik” ela „Vestigakonsälalef bevünetik” el ‚International Auxiliary Language Association’ (= klub yufapüka bevünetik), brefodo pamäniotöl me ‚I A L A’, pefünon. Klub at diseinon ad studön staböfiko säkädi yufapüka bevünetik, e steifon ad davedükön valöpo, pato in sogods nolavik, nitedäli pro säkäd bevünetik at.

Me pened dätü 1936, yanul, 17 söl: ‚Prof. Dr. A. W. De Groot‘ eyufidom obi demü bligäd, me kel äjäfom in kevob ela ‚IALA‘. Bligäd at sevabo äbinädon me laut skemata tefü bepenam leigodöl mekavapükas veütikün. E nu ‚Prof. De Groot‘ äbegom obe ad nüpenön ini skemat at flagaboti tefü Volapük, ed ad givön zuo tradutodis Volapükik de lautotils natapükik tel. Klülos, das efölob vilöfo begi at.

Kodedü ‚Kongred bevünetik folid pükavanas‘, kel pojenükon ün 1936 de gustul, 27 jü setul, 1 in ‚Kjöbenhavn‘ (Danän), el ‚Committee for Agreement‘ (= komitetanef pro balädükam) ela ‚IALA‘ elevüdon pükavanis pö kongred at okompenölis ad kobikön tü gustul, 26 in top ot demü bespikam säkäda yufapüka bevünetik.

Betikölo pelonölosi in § 15 (2) nomema konömik kadäma Volapüka, ob, as sekretan kadäma, elofob söle: ‚W. De Cock Buning‘: sekretan valemik pro Yurop ela ‚IALA‘ sököli sirkülapenädi in Deutänapük pelautöli, ko beg ad seagivön oni kompenanes valik kobikama tü gustul, 26 in ‚Kjöbenhavn‘ pojenüköla.

Beg pükavanes stimik, kels kompenons pö kobikam tü 1936, gustul, 26 in ‚Kjöbenhavn‘ fa el ‚IALA‘ pebelevüdöl.

Daloy bo cedön, das binos valemiko sevädik, das ‚Johann Martin Schleyer‘ edatikom ün 1879 Volapüki, e das yufapük at sunädo pos daved oka ädageton lobüli gretik. Lobül äbinon so gretik, das ya äprimoy ad nüdügön Volapüki ini juls, e das äprimikoy ad dasevön oni as yufapük bevünetik valemik. Liedo vikodagol ad äfinikon sekü feits tefü votükams ini Volapük lasumabiks. Äzesüdos fe ad lüblinön votükamis anik, ab äbitoy pötü atos so nentödiko, das din ämuton miplöpön. E kluo din jenöfo emiplöpon. Brul, kel idavedon pos menodamamobs, äbinon so gretik, das mödikans ädeflekons okis de Volapük.

Pö stad at dinas slopans fiedik püka at ye no äkanons binön koteniks, ed as sek atosä revid pedunon, ed eprimoy dönu ad propagidön Volapüki.

Cedü ob: gito.

Volapük binon mekavapük, ed i no vilon binön din votik äs mekavapük näi natapüks dabiniöl, kel binon dünovik pro geb valemik. Dub binod oka binon so distik de natapüks at, das cänid ko bal pükas at bo no binon mögik. Dub atos paneletos, das vobedon fluni nevipabik in natapük alseimik.

Gramat, sevabo e fomir e süntag, to balug oka, pedafomon so kuratiko, das pö stud pükas foginänik, demü suem gudikum onas, igo kanon pagebädön as stabasam dasamik.

Do vöds mödikün pedütülons de natapüks, ga pevotafomons somiko, das edagetons kaladi lönik. Ebo dub fom balugik at vödas, tanamü binod mekavik gramata, Volapük binon neudikum lo natapüks, ka mekavapük votik alseimik. Neud at binon, cedü ob, süperod gretikün Volapüka. Neud pedemon reto ön mafäd somik, das tuvoy in gramat nomis dö geb vödas e notodotas, kels pelasumons no pevotükölo se natapüks

Eine Bitte an die geehrten Linguisten, die sich an der von I.A.L.A. am 26sten August 1936 einberufenen Tagung in Kopenhagen beteiligen.

Es mag wohl als allgemein bekannt vorausgesetzt werden, dasz Johann Martin Schleyer in 1879 das Volapük ersonnen hat, und dasz diese Hilfssprache bald nach ihrem Entstehen groszen Beifall fand. Der Beifall war so grosz, dasz man schon anfang, das Volapük in die Schule einzuführen und im Begriff war es als die allgemeine intervölkische Hilfssprache anzuerkennen. Leider kam an diesem Siegeszug infolge Streitereien über die in Volapük anzubringen Änderungen ein Ende. Allerdings war es nötig einige Verbesserungen anzubringen, aber man verfuhr dabei so untaktvoll, dasz die Sache miszlingen musste. Und die Sache ist tatsächlich auch miszlungen. Die Verwirrung, welche nach der Verbesserungsvorschlägen entstand, war so grosz, dasz viele sich vom Volapük abwandten.

Mit diesem Sachverhalte konnten jedoch die treuen Anhänger dieser Sprache sich nicht zufrieden geben, und so ist die Revision unternommen worden, und hat man wieder angefangen das Volapük zu propagieren.

Meines Erachtens mit Recht.

Volapük ist eine Kunstsprache und will auch nicht andres als eine zum allgemeinen Gebrauch neben der Natursprachen dienliche Kunstsprache sein. Durch seinen Bau ist es von diesen Natursprachen so verschieden, dasz eine Verwechslung mit einer dieser Sprachen wohl nicht möglich sei. Hierdurch wird verhindert, dasz es einen unerwünschten Einflusz auf irgend einer Natursprache ausübt.

Die Grammatik, nämlich sowohl die Formen- als die Satzlehre, ist trotz ihrer Einfachheit so eingehend ausgebildet, dasz sie beim Studium fremder Sprachen zum bessern Verständnis sogar als mustergültiger Prototyp verwendet werden kann.

Obwohl die meisten Wörter den Natursprachen entlehnt sind, sind sie doch in solcher Weise umgestaltet worden, dasz sie ein eigenes Gepräge bekommen haben. Eben durch diese einfache Form der Vokabeln im Verein mit der künstlichen Struktur der Grammatik steht das Volapük den Natursprachen neutraler gegenüber als irgend eine andere Kunstsprache. Diese Neutralität ist nach

ini Volapük. Ab ebo geb vödas natapükik rigik pladon obis: Volapükans foi fikul ti nevikodovik. Benö! ad vikodön fikulis at e sümikis neodobs yufi pükavanas, e spelob ladöfo, das ovilons yufön obis pö atos.

Binos patiko dins kil, kelas kleilükami vipobs. Dins kil at pebejäfons in gramat Volapüka, ab neodons vemo verätükami, mögädo läfulükami, fa jäfüdisevans, bi pelautons fa jäfüdinesevan.

1°. Lafab fonetik in Volapükagramat komädöl (§§ 11 - 18 gramata Volapüka) binon, soäsä ob it ya eplakob, nog nelölofik. Me penamamals kinik muton-li paläfulükön, ad lölofikön oni?

Penet. Lafab fonetik in Volapük pageböf fomon ko Volapükalafab lönik löloti balnatälik, sodas töbo tonat fonetik dabinon, kel kanonöv paplaädön dub votik. Sit fonetik at kluo te jonidon pro Volapükavödem.

If klülädosöv, das sit at i binonöv-la gebovik pro vobods in püks votik palautöls, e kludo kanonöv-la plaikön fonetatonatemi fa el ‚Association phonétique internationale‘ (= klub fonetik bevünetik) pelonöli, tän atos klüliko sinifonöv konkeri gretik pro Volapük, ab atos blinonöv leigüpiko i leigafomi gretikum ini fonetapenät in penäds nolavik gebabik.

2°. In §§ 258 - 262 gramata Volapüka steifül pedunon, ad lonön proni bevünetik latina. Pron at binon-li lüsumovik? ed if no, vönapükavans obinonsöv-li täno vilöfikis ad lonön proni somi pro disein nolavik valemogebabiki?

3°. Pro geb komunik Volapük te gebon tonatis latinik, kludo neodon penulis latinatonatik pükas valik, kels dalabons penätis votik. Äsä sevoy, de püks foginapenätik mödikün penuls difik dabinons. Ab Volapük vilon — u buikon ad — gebön te penulis ut, kels pelonons nolaviko e pezepons valemiko as bligabiks. Tanamü atos lonülobös säki: Penuls bligabik somik nolaviko pelonöls ya dabinons-li? ed if sio, pro püks kinik-li? ed if no, pükavans täno obinonsöv-li vilöfikis ad lonön demü Volapük penulis somik? Klülös, das säk lätik muton palonädön prinsipiko büiko, ab if lonäd obinonöv frütü Volapük, kadäm Volapüka digidonöv vemo, if diseinü tuved säkädas at nolavans i ovilonsöv yümätön okis ko on.

meiner Meinung der grösste Vorzug des Volapük. Die Neutralität ist übrigens so weit durchgeführt worden, dasz man in der Grammatik Regeln findet für den Gebrauch von aus der Natursprachen unverändert übernommenen Wörter und Ausdrücke. Aber gerade der Gebrauch der ursprünglichen natursprachlichen Wörter setzt uns Volapükisten vor eine fast unüberwindliche Schwierigkeit. Um nun diese und ähnliche Schwierigkeiten zu überwinden bedürfen wir die Hilfe der Sprachgelehrten, und hoffe ich von ganzem Herzen, dasz sie uns dabei behilflich sein wollen.

Es sind vornehmlich drei Punkten, wovon wir Aufklärung wünschen. Diese drei Punkte sind in der Volapük-Grammatik behandelt worden, aber bedürfen sehr der sachverständigen Berichtigung, eventuell Ergänzung, da sie von einem Laien abgefasst sind.

1°. Das in der Volapük-Grammatik vorkommende phonetische Alphabet (§§ 11—18 gramata Volapüka) ist, wie ich schon selbst erfahren habe, noch unvollständig. Mit welchen phonetischen Schriftzeichen musz es ergänt werden, um es zu vervollständigen?

Notiz. Das im Volapük verwendete phonetische Alphabet bildet mit dem eignen Volapük-Alphabet ein einheitliches Ganzes, so dasz es kaum eine phonetische Buchstabe gibt, welche durch eine andere könnte ersetzt werden. Dieses phonetische System ist daher nur für Volapüktexte bestimmt.

Würde es sich zeigen, dasz dieses System auch für in andern Sprachen verfaszte Arbeiten brauchbar sei, und folglich die von der ‚Association phonétique internationale‘ festgesetzte Lautschrift könnte ersetzen, dann würde dies selbstverständlich eine grosze Errungenschaft für Volapük bedeuten, aber zugleich auch gröszere Einheit in die in wissenschaftlichen Schriften zu gebrauchen phonetische Schrift bringen.

2°. In den §§ 258—262 gramata Volapüka ist ein Versuch gemacht worden, eine internationale Aussprache des Lateins festzusetzen. Ist diese Aussprache annehmbar? und wenn nicht, würden die Philologen dann bereit sein, eine solche für wissenschaftliche Zwecke allgemein zu gebrauchen Aussprache festzusetzen?

3. Für den gewöhnlichen Gebrauch benützt das Volapük nur lateinische Buchstaben, folglich bedarf es lateinische Transkriptionen aller Sprachen, welche andere Schriften besitzen. Bekanntlich bestehen von den meisten fremdschriftlichen Sprachen verschiedene Transkriptionen. Aber das Volapük will — oder bevorzugt — nur diejenige Transkriptionen zu benützen, welche wissenschaftlich festgesetzt und allgemein als verpflichtend angenommen sind. In Verbindung hiermit möchte ich die Frage stellen: Gibt es schon solche obligatorische wissenschaftlich festgesetzte Transkriptionen? und wenn ja, für welche Sprachen? und wenn nein, würden die Sprachgelehrten dann bereit sein, solche Transkriptionen, zum Behuf des Volapük, festzusetzen? Die letzte Frage musz natürlich erst prinzipiell entschieden werden, aber wenn die Entscheidung zu Gunsten des Volapük möchte

Penet. In Volapükagramat (§§ 262 - 267 gramata Volapüka) steifüls anik penulas somik ya pedunons (sevabo pro Vöna-Grikänapük, Rusänapük e Larabänapük), e binosöv bo vipabik ad xamön büiko, va penuls at binons-la zepabiks, ed if no, ad plaädön onis dub votiks.

Cifalebuks bofik dö Volapük: el ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ e ‚Gramat Volapüka‘ binons in niverabukemöp di ‚Kjöbenhavn‘.

‚Dr. Arie De Jong‘.

Sekretan kadäma Volapüka.

‚Zeist‘ (Nedän)

‚Verlengde Slotlaan‘ 157

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1936. Pads: 31—33.

ausfallen, würde die Volapük-Akademie es sehr würdigen, wenn die bereitwillige Gelehrten zur Lösung dieser Fragen sich auch mit ihr in Verbindung setzen wollten.

Notiz. In der Volapük-Grammatik (§§ 262—267 gramata Volapüka) sind schon einige Versuche solcher Transkriptionen (nämlich für das Alt-Griechisch, das Russisch und das Arabisch) gemacht worden, und wäre es wünschenswert erst zu prüfen ob diese Transkriptionen annehmbar seien, und wenn nein, durch andere zu ersetzen.

Die beiden Hauptwerke über Volapük: ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ und ‚Gramat Volapüka‘ befinden sich in der Kopenhagener Universitäts-Bibliothek.

Dr. ARIE DE JONG,

Schriftführer der Volapük-Akademie.

ZEIST (Holland)

Verlengde Slotlaan 157.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1936. Pads: 39—40.

Sirkülapenäd at (in vödem Deutänapükik) poläukon lä nüm: 5 ela ‚Volapükagased pro Nedänapükans‘.

‚Zeist‘ (Nedän) 1936, VIII, 15.

Sekretan kadäma Vpa.

Dr. Arie De Jong.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1936. Pad: 33.

Telkomip in dag

El ‚Fairfield City‘ äbinädon ettimo — ün yel: 1912 — te me degat domas, fovo me selidöp ä potöp e lotidöp labü bötädöp e birasälun; val pibumon me boeds e vefedatün e zänodü präriy, se kel tons valasotik äkömons dü neit.

Ün del semik man nulik äpubom in ‚Fairfield‘: Linglänan. Älükömom ko trök smalik, ed äloatom in lotidöp cemí, ab nek äsevon sekü kod kinik. Äbinom man küpädik. Gödo ämogolom ko trökil oka, e soaro äkömom dönu lomio ko on, ed atos äjenon so ün del alik. Koledi okik äkeblinom ko ok, e sänedi äfidom kuratiko tü düp jölid soara in lotidöp in cem oka. Kuratiko tü düp degid äkömom donio, ed adrinom väreti ela ‚whisky-soda‘, tån äbexänom dönu tridemis, ed änüfarmükom oki ini cem oka. Äsümedom vo glok, ed äspikom ko nek. Sekü kod at oy äspikoy dö om. Äbinom ai in ged; äpolom klotemi gedik, häti gedik e glufis gedik. Isäkom, va ban ädabinon in lotidöp. Nö! at no ädabinon. Pos dels kil päked äkömom pro om, ed in at gumasail äbinon. Atos valik äbinon vemo küpädik, e bötädan ädajonom menes valik gumasaili, ven gedikan no äbinom in cem oka. Balan äcedon omi nativestigani, votikan fotografani. Fino äbalädikoy, das äbinom nouban mu cädik se ‚London‘ ä leliegik. Säkäd at ye neai päkleilükon.

Linglänan nu älödom sis vigs kil in lotidöp, äjeifom oki ün del alik, ämeikom bani de gumasail, äsegolom aldoliko, ed adrinom alsoaro eli ‚whisky-soda‘ oka in bötädöp. Tü soar lätik mula äkonfliktikom ko el ‚Joe Atkins‘.

El ‚Joe Atkins‘ äbinom ma seväd valöpik komipiälän ä heroedan me rövulapistul, ven äbinom ‚in ladälod pötik‘. Äbinos täno riskodik ad kofön omi. Tü peladels älümonitom ko flens oka de el ‚Morrisonranch‘, ed äbinom täno ti ai ‚in ladälod pötik‘. Man at äbinom mirepütik.

Fo lotidöp els ‚cowboys‘ änexänoms, ed äfimatans jevodis püfik oksik len stütastafäds yala. Täno lotans mödikün älüvons spidiko bötädöpi e birasäluni, kelis el ‚Joe‘ e flens oka sekü atos äkanoms gebön löliko te pro oks it. Linglänan ye no äbinom dredik. Güö! äklülädos, das äbinom man diabilik. Lotidöpan äcedom zesüdiki ad nunedön omi, bi äbinom nulan in topäds at, e no nog äsevom eli ‚Joe‘. Linglänan äsagom nosi, ab kuratiko tü düp degid änexänom ma kösöm ve tridem ed änüstepom ini bötädöp. Äbinom fe ga Linglänan. Bötädöpan nägärik iblotikom po bötädatäb, ibä el ‚Atkins‘ äbinom ‚in ladälod pötik‘, ed ipladom rövulapistuli oka foi ok. Ün timül at söls ye äjäfoms jäfädiko me jedam yegas valasotik lü flad vagik, kel as zeilamapün pipladon sui killögäd. Ven Linglänan änüstepom, ästopedoms; nog neföro ilogoms omi.

Linglänan ägolom takediko lü bötädatäb, e nägär älükripom ad migön ön spid gretikün eli ‚whisky-soda‘. Täno äbplotikom dönu po bötädatäb, ed el ‚Joe‘ äsagom vemo laodiko: ‚Soari gudik! o sö!“ Linglänan igo no änutom. ‚Joe‘ ästutom su bötädatäb, ed äpledom me rövulapistul oka, äseirom vafi su doat bal, äjedom oni löpio, ed äfanädöm oni täno dönu. Lekläravifiko äjütom lü flad seimik, ... brekö!... Glätacips äjutons züöpio. Nägär ädremom äsä rid. Linglänan ätovom väri oka.

„Prüdolöd!” ,Joe’ ävokädöm. Brekö!... Linglänan äkipom nog te lögädadili vära in nam oka. Els ,boys’ äflapoms ledroliko sui kiens oksik.

„Väri votik!” Linglänan äsagom takediko, äsüramenom pokasärvätüli oka, ed äsälumükom oki. Süpo äbinos lestilik. Ab el ,Joe’ ästanom len bötädatab, ed äpledöm me rövlapistul oka.

Linglänan äprimikom ad drinön se vär telid, keli nägär iblümükom ön dredäl gretik, ed ,Atkins’ ätovom rövlapistuli. Linglänan äzilogom, ed el ,Joe’ ägrinom ed äblegikom. Täno Linglänan ädoseidom dönu väri, ägleipom in pok oka, äsüramenom rövlapistuli nikelinik, ed äpladom oni fo ok sui tab. Büiko valikans äbinoms stuniks, tän ye äsplodülos: els ,boys’ äsmiloms deadio. El ,Joe’ äkipom häti äs jeläd fo bälid oka, ab Linglänan älebom netupovik. Ätovom nogna väri. El ,Joe’ älüödükom rövlapistuli ed äzeilom. Linglänan ästebedom. ,Atkins’ äjütom. Jebes äzijutons. Sunädo Linglänan älabom rövlapistuli smalik in nam oka, ab no äkanom jütön, ibä lotidöpan ästanom po om, ed äfimäkipom bradi omik.

„If söls viloms bejütön odi, begob oles ad dunön atosi no is, ab plödo!”

„O lesi!” Linglänan äsagom. „e sunädo”.

Lotidöp ätopon len finot süta — balik in ,Fairfield City’ — e no änedoy golön fagiko. Te jüi top po gad. Äbinos goläd veratik; mens aimödikum äkömons lä on, ed ävilons logön, vio el ,Joe’ öceinom Linglänani ad sib, do äbinos ledagik. Ag! e kis fät gumasaila öbinon-li, keli man neläbik öposbinükom. Pitatedülan ämobom, das ösivoy goldafitis ad leadön svimön atis in on. Ägivoy Lingläne zigarüli ed äkleilükoy ome, das öneodom oni. Ed äfilidom oni, äsva äseadom koveniko in kluböp in ,London’. Man kioküpädik! Ba äpolom-la rövlapistuli oka te cogo in pok okik, e bo no äsevom-la igo, vio jütükoy dini somik.

Nu val äbinon blümik, e ventür äkanon primön. ,Joe’ ästanom ko bäk oka ta gadakiud, e Linglänan ko bäk oka älä präriy. Äleadoy binön soeliko omis. E täno äprimos: pa! brekö! pa!... jütikamatonät pos jütikamatonät. Pos atos äbinos stilik. „He!” pitatedülan ävokom. „He!” ägetonos. Äbinos mätarön voik demü lülogans mödik valik.

Linglänan ästanom takediko in fel, ed äsmököm zigarüli. El ,Joe’ ästanom ta gadakiud, ed ästörülom patrunakapsülis se patrunaspadäds rövlapistula. Linglänan ätovülom jotis oka. „No suemob bosu atos”, äsagom. Äbinos nesuemovik pro om, das ,Joe’ nog älifom.

„Lio ekipol-li zigarüli? Geiliko-li? U flano-li?” „Kikodo-li?” Äplänoy ome eli kikodo. Äklülädos, das man ismököm zigarüli ... gudiko. Dü tim lölik ikipom oni in mud oka. Ekö! el [pdp om gad äsmilom, e süpo valans äsmilons. Nu ibo val piklülükon. ,Joe’ klüliko ijütom ai detü e nedetü zigarül. No ilcedom Linglänani so nebadiniludiki. E das ga ibinom soik, ibinos benofät oma! El ,Joe’ ipladom zigarüli okik sui kiud. E nu Linglänan ijütom sovadiko lü zigarül. Ba ätikom ya lunüpo, no suemob, sekü kod kinik el ,Joe’ et no nog pijütodeidom.

„Ologobs naedilo brefüpilo”, lotidöpan äsagom. Ven ivestigoy medü lantär, nek plu äsmilon. Su kiud zigarül no plu äbinon, ab ätuvoy mudoti ona su glun. E dis plad, kö iseaton, hogs ädabinons in kiud, bal näi votik. Büiko änumoy te hogis zül. Ven älogoy gudikumo, äklülädos, das hogs kil äbinons bosu gretikums ka votiks. Atos idavedon, bi glöbs tel inüdranons in plad ot.

El ,Joe Atkins’ ädajonom oki dönu in ,Fairfield’ pas pos muls kil. E täno nouban liegik se ,London’ ya sis lunüp imotävom.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1936. Pad: 33—36.

Mat

Üf man no matikom, no evipom; klien edefon pö om. Üf vom no matikof, no ekanof; pöt edefon pö of.

Max O'Rell.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1936. Pad: 36.

Nuns

Söls: ,J. G. M. Reynders’ in ,Den Haag’ (Nedän) ,Goudsbloemlaan’ 120 e ,Johann Schmidt’ in ,Weisskirchen am Taunus’ (Deutän) ,Bahnhofstrasse’ 20 jäfikoms sis muls anik me laut buka tiädü „Geidian tefü literat Volapükik”. Buk at oninädon nunis kuratik tefü literat lölöfik Volapüka ünü period luldegyelik balid (de 1879 jü 1929) sa läyümoti dö literat Volapüka nuik jäföli. Diläds soelik buka ya pekoboplados. Dat ye buk at dagetonös kurati gretikün lautans bofik begoms Volapükanes ut, kels dub bukem gretik okas u dub sev literata Volapükik, kanonsöv yufön omis, ad sevädükön okis söles bofik pemäniotöl. Atans ogetons täno ad kevob pötatimo lisedis tefik sa skäti buka fütürük. Dalabans buka fa ,Kausch’ tiädü ,Die Literatur der Weltsprache’ (literat Volapüka) nunonsös atosi zuiko!

Peselons ünü foldil 2id yela: 1936 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1936. Pad: 37.

Danüdan lefredik

Seimna in Siyop reg labü nem: ‚Nabussan‘ äreigom. Plin at älabom ladäli vemo gudiki e pälöfom kludo vemo fa pöp oka. Ab to patöfs gudik valik omik nog mens mödik ädabinons, kels ämigebons gudi e konfidi oma, ed äcütöns ed äbetifons omi. Guvan omik tatakäda äbinom tifan gretikün, ed ägivom so sumätöfanen oka sami vemo badiki. Reg sio äsevom, das päbetifom, e ya ömna icälodom tatakädiguvani votik, ab valikans äbetifoms eli ‚Nabussan‘ gudik. Ivedos igo kösöm, das reg ägetom de tripagetots valik te dili smalik, e das dil gretikün äkömon ini poks tatakädiguvana e yufanas oma.

No äsevölo plu utosi, kelosi ämutom dunön, reg: ‚Nabussan‘ ägolom lü konsälal bäldik okik: ‚Zadig‘, ed äsäkom ome: ‚Ol, kel sevol dinis so mödikis, no kanol-li datikön medi, dub kel odagetob-la guvani tatakäda, kel no obetifom obi? o ‚Zadig‘!‘

‚Klüliko kanob atosi,‘ el ‚Zadig‘ sapik ägespikom. ‚Ba tonos boso bisariko, ab sevob modi ad dagetön mani snatik.‘

Reg älogom boso nekredoviko, ab ga ädadesirom sekü nuläl, ed äsäkom konsälane okik utosi, kelosi kludo ömutom dunön.

‚Binos vemo balugik, o mayedal!‘ el ‚Zadig‘ äfovom. ‚Levüdor lisitanis pro cal guvana tatakäda, e begor mane alik ad danüdön lo or. Utan, kel danüdom fasiliküno ä leitiküno, binom men snatik, ed omi kanor takediko cälön as tatakädiguvan.‘

Reg äcedom sio modi bisariki, ab älabom konfidi tu mödiki in konsälan bäldik oka, ad nedemön konsäli omik, e kludo äbüedom notükön, das tatakädiguvan nulik päneodom. Num gretik lisitanas änunädon oki, ibä mödikans ädabinoms, kels äsevoms sio, das in cal at ökanoms betifön regi, so mödiko äsä te öviloms. Lisitans valik pägetedoms fa konsälal in sälun magifik, valodo lisitans 58 ädabinoms. El ‚Zadig‘ sapik nu äsagom omes, das ämutoms golön lü lecem näbinöl, kö reg ästebedom omis. Äjonom omes golöpi, da kel ämutoms golön ad kömön ini getedalecem. Golöp at ye no pilitükon vemo gudiko, e piblimon bundano ko diamains e pärlats jerabiks e nog ko yegs goldik e largentiks mödikis, kels so äjonetons, das äkanons fasiliko pakesumön.

Ven lisitans valik ikömoms ini getedalecem, reg: ‚Nabussan‘ äbegom omes, ad vilön danüdön pro om, kelosi klüliko no äkanoms refudön pline oksik. Ag! ag! kiobisariks danüdans et äbinoms! Ti no balan valikanas äfägom ad feapladön futis oka, bi ädredoms, das bos öfalonöv se poks oksik ud ösüslifonöv de vü klots oksik, ibä in golöp itifoms utis valik, kelis äkanoms vifo gleipön. Äbinos jenöfo plösen drolik, ad logön, vio tifans valik at ko logods dredälik nog ästeifüloms ad danüdön.

Man bal ye ädabinom bevü oms, kel ädadanüdom lefrediko ä leitiko, ed älogom stuno lü kelisitans oka, kels äbitoms me jästäds so bisariks. Danüdan lefredik no päneletom dub yegs pitiföl, klu äkanom dadanüdön me viläl lölik ola.

Ven plösen saidiko luniko idulon, tifans valik päfanäbükoms, e no äsädrefidoms pönodis oksik. Äklülos, das danüdan lefredik päcälom as tatakädiguvan, e reg atna no äpidom cäli, ed ädanöfom kol el ‚Zadig‘ sapik demü konsäl gudik oma.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 41—42.

YEGED PEREFUDÖL PRO PROPAGID VOLAPÜKA.

In timapenäd: ‚Vredesstrijd‘ (= püdakomip): jäfidot ela ‚J.V.A.‘ (brefod ela ‚Jongeren Vredes Actie‘ = lebitül yunanan pro püd) ed ela ‚S.V.A.‘ (brefod ela ‚Studenten Vredes Actie‘ = lebitül studanas pro püd) de vomül: ‚Nel Pranger Krispij‘ e de söl: ‚C. B. Hoitingh‘ yegeds äpubons ad komandön eli ‚Esperanto‘ ed eli ‚Novial‘, pos yeged lätik kelik söl: ‚Dr. G. Stuiveling‘: presidan ela ‚J.V.A.‘ äläyümom pospenädi brefik. Demü propagid e gität gudik Volapüka söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ älofom redake timapenäda löpo pemäniotöla yegedi sököl (in Nedänapük pelautöli) dö Volapük, yeged kelik ye pärefudon.

Volapük.

Binos netablöfovik, das neodoy näi püks dabinöl püki bevünetik, ed egeboy ai dü timäds valik bali natapükas as pük bevünetik, as volapük. Väl püka somik no äbinon vilädik, ab äsekon äsvo se pluam, keli net püki et spiköl idageton ün timäd semik. Somo nu, soäsä sevoy valemiko, Linglänapük evedon — pato pö ted — volapük. Me privilegam somik bala natapükas nets mödikün ye no kanons kotenükön okis. Dub atos ga pluam kulturik püka, e sekü atos ut neta, kel spikon püki at äsvo padasevon seiliko. Pato ün atim, nü valöpo seved netätik pö nets difik, igo pö smalikums, süikon, pluam somik nepliton. Ekö! demü kod at neod bevünetik medöma valemö suemovika padünon gudiküno dub pük mekavik. Pö zep mekavapüka pla bal natapükas, nets valik reafons ini stad ot, net nonik paprivilegon, valiks mutons lärnön püki bal at. Das mekavapük sekü binod so mödiko balugikum oka zuo kanon palärnön mu fasilikumö ka natapük alseimik, binos i buäd no noamabik.

Ab nu säk: mekavapük kinik muton-li pavälön pro zeil at?

Jinos, das säk at no kanon pabegespiükön fasiliko. Grup bal cedon frutiküni zepi kludöfik vödas sonemiko bevünetikas; grup telid zepi natapüka pebalugüköl, äsä Linglänapüka pebalugüköl, Deutänapüka pebalugüköl u latina pebalugüköl; grup kilid cedon, das volapük muton binön dub binod oka mögiküno neudik lo natapüks.

Pö geb vödas sonemiko bevünetikas klülädos, das ko ats pato vöds romenik pacedons, sekü kelos mekavapüks sosotik edagetons kleiliko logamoviko kaladi romenik. Dub atos püks et fe dalabons pro mödikünans obas, kels nolons bali u mödikumis pükas et, logoti semiko plitiki, ab pro nets no romeniäliks püks et mu leno edagetons kaladi bevünetiko neudiki.

Grupi telid kanobs vo beiädön: Linglänapük pebalugüköl, Deutänapük pebalugüköl u latin pebalugüköl (el ‚Latino sine flexione‘ de ‚Peano‘) klülädon binön mitul pükas et; e püks pebalugüköl at no okanons kotenükön dulöfiko ni Linglänanis, ni Deutänanis, ni latinanis, ni pösodis votik.

Reton Volapük (de ‚Schleyer‘) as samed de grup kilid. Vöds i pedütülons de natapüks, ab pevotükons so, das evedons äsvo vöds mekavik nulik, du gramat (ko dakip suemodas gramatik valemik) pestukon so livätiko, das lölot stadon so neudiko lo natapüks, äsä mekavapük votik nonik. Soeliko ya demü kod at Volapük meriton buami bu yufapük aliko votik.

Söl: ‚Hoitingh‘ jonon sökaleodi timavik: Volapük, ‚Esperanto‘, ‚Ido‘, ‚Occidental‘, ‚Novial‘ asä vegi volföl lü nedöfikam, keli volapük ebevegon-la. Veratos-li jenöfiko, das mekavapük alik timaviko latikumo pedatiköl binon gudikum ka ut büikum pedatiköl? If atos binonöv soik, täno söls: ‚Prof. Jaspersen‘ e ‚Hoitingh‘ no nedomsöv reklamön püki oksik, ibä ‚Prof. P. Mitrovich‘: profäoran tedanivera in ‚Sarajevo‘ edatikom ün 1935 volapüki nulik: ‚Internasional‘, e pük at binonöv kludo dönu gudikum ka el ‚Novial‘ e meritonöv ad papropagidön. Ab kin garanon-li obes, das pük at obinon jafot lätik in jäfüd volapükik? Nö! tän söl: ‚St(uiveling)‘ vo gidetom me cödöt oka ad sludön ön jenet at sapiko ad stebedön, jüs volapük nedöfikün upubon.

Jenöfö! zesüdos draniko, das volapükadialimans it jafons leodi in muf sublimik, keli pläidons. Säkäd, vio mutobs dunön atosi, no kanon patuvedön dub jaf volapüka nulik. Ek ga bleibonöv slopon püki lönik oka. Ad reafön se kaot dareigöl, cedü ob, veg te bal dabinon.

Stopedoyöd ad feitön dö säkäd, mekavapük kinik u sit kinik binon gudikün!

Dasevoyöd, das Volapük (de ‚Schleyer‘) stadon neudikumo lo natapüks, ka mekavapük alseimiko votik, e das binon pük balid, kel äklülädon binön plagiko gebovik, e sekü kod at äsvo labon gitäti ad papropagidön bu mekavapük votik alik!

If binoyöv klienik ad zepön mobis bofik, täno veg maifon ad ceinön pianiko volapükaklubis valik ad klubs, kels te födons Volapüki (de ‚Schleyer‘). Dub atos in leseatöp volapükadialimanas taked dönu nätonöv, e Volapük vedonöv med nämik ad födön svistami bevü nets, ed ad dünön nämiko dini elas ‚J.V.A.‘ e ‚S.V.A.‘

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pads: 44—46.

NUNS.

Eseditof de Vpaklub valemik Nedänik:

vomül: ‚Mieke Sack‘ in ‚Osnabrück‘ (Deutän).

Peselons ünü foldil 3id yela: 1936 Vpamäks 300.

If büedoy tanädön yelodi at Volapükagaseda, demoyös, das läükot nüma: 5: „Eine Bitte“ egeton padanümis: 39 e 40, e kludo muton papladön pos pad: 38!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1936. Pad: 46.

1937 (yelod 6id)

PÖTÜ YELACEN.

Dönu yel bal epasetikon, e gased obsik primon nu yelodi 6id oka. Tü 1932 mäzul 31 nüm lid yeloda lid epubon, sodas gased okanon mebön ünü brefüp eli ‚lustrum‘ balid oka. If lovelogobs tüpi lulyelik at, täno dalobs binön koteniks dö sek gudik, kel pedageton. Danädobs seki gudik at i yufe Volapükafleas obsik. Äbinos vemo fikulik ad mufädükön dini idädiköl. Ibä no dalobs nendemön jenöfoti, das Volapükamuf istopon löliko dub jenots mifätik ün paset. Atos läbiko epasetikon. Volapük pipölacedöl deadik nu pamänioton dönu. Demoy dönu oni. Benosek jiniko nog so pülik at labon völädi mödik. Ibä ven jenöfo sevoy, das Volapük dabinon, tän i ostudoy oni, ed oküpoy täno, das nonik yufapükas votik mödik pluon tefü on in kurat ed as kosädamedöm bevünetik neudik. Ed if yümoy lä atos, das Volapük, asä yufapük geböfik balid, dalabon bübuamagitäti semik, omutoy dasevön, das yufapük votik nonik plu digädon ad papakön, ka Volapük. Ofövobs nämöfikö bligädi, keli ebligidobs. Spelobs, das Volapükans valik nämöfikö oyufons obis pö atos, e das osteifons ad süadükön flenis valik okas, das binos gudik ad slopikön mufi obsik.

Yel nulik blinonös dine obsik beni e benoseki!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1937. Pad: 2.

Demü cil

Fa ‚Ruby M. Ayres‘

El ‚Bobby‘ ilabom drimi neplitik. Ün poszedel ireafom in slip po körtens fenätanika, kö iseadom ad logön ini magodabuk. If äbiegädöm boso föfio, äkanom logön magodi de ‚Salomo‘ su tron goldik oka, sa vomis tel fo om e soldati, kel äblümom ad ducöpön telio cili fo futs ela ‚Salomo‘.

In drim oka äbinom cil et, e jibalan vomas bofik äbinof mot okik. Läbiko ämemom nu, das cilajidünan ikonof ome, das drims neai äbinons verätiks. Drim okik i no ikanon binön verätik, ibä mot oka, kel ai äbinof so löfik pro om, nu iflekofo kapi, ven ivokom yufi.

Süpo älilom vögi, kel äspikon vödis ot, äsä ililom in drim okik: „Ön jenet at tefos cili; kin muton-li dalabön eli ‚Bobby‘?“ Äbinos vög ziana: ‚Lyda‘. Kio bisarik vög et ätonom! — kuratiko äsä vög eka, kel odrenon.

Neai isüikos pö om, das zian: ‚Lyda‘ äfägofo ad drenön. Süpo mu nitedälükölo älöikom, ed älükom da slitodil körtenas ini lomöfacem.

Zian: ‚Lyda‘ ädrenof jenöfikö. Ästanof stutölo ta cimamulür, ed iklänedof logodi ini nams oka. Läd telid, keli ‚Bobby‘ vemo suvo ilogom ünü tim lätik, ästanof logölo ko logod lügik lü of.

„Lio mögos-li, das dunons somikosi?“ zian: ‚Lyda‘ äsagof slokölo. Ai no kanob kredön, das el ‚Grace‘ fägofo-la ad dunön somikosi. Kis binon-li ga kod, das evedof so votik?“ ‚Bobby‘ äsuemom, das äspikof dö mot oka, ibä nem ofa äbinon: ‚Grace‘. Fat änemom ofi eli ‚Grace‘, ed i söl: ‚Tempest‘.

Söl: ‚Tempest‘ äbinom fredälikum, mödo fredälikum, ka fat oma, ed ai äpledom fanapledi e klänedapledi ko el ‚Bobby‘.

Balna ilogom, das söl: ‚Tempest‘ äkidom moti oka.

Täno mot iredikof vemo, ed ivögofo me luvokäd, äsva idolom ofi. Ga ‚Bobby‘ no äkredom, das söl: ‚Tempest‘ idolom desino moti oma. E ga äklülos, das fūmo idolom ofi, ibä, ven ‚Bobby‘ äkonom osi cilajidünane, jiatan isagof, das no ädalom spikön ko ek dö atos, e das söl: ‚Tempest‘ äbinom man neplütülik badik.

„Atos om no binom, atos om no binom!“ ‚Bobby‘ ivokädöm leskaniko. „If ologob omi dönu, onunob ome utosi, kelosi esagol“.

Pos tim et ye no plu ilogom söli: ‚Tempest‘; ya dü tim so vemo lunik no plu ivisitom onis. Ädelo i fat oma imogolom, e nu äbinos go stilik in dom, e nek ädabinon ad pledön ko om.

Ekö! älilom dönu vögi ziana: ‚Lyda‘, kel äsagof slokölo: „Kis el ‚Bobby‘ ovedom-li nu?“

‚Bobby‘ äsuemom nosi atosa. Dremölo sekü dredäl, äbleibom dalilön fovo.

Läd votik iseitof nami okik sui brad ziana: ‚Lyda‘, ed äsagof takedükölo: „No perolös so vemo okreigi olik! Din no nog pelonädön. ‚Grace‘ löfofo mu vemo eli ‚Bobby‘, dö atos süadob, e no nog binos tu latik“.

„Sevob eli ‚Grace‘ gudikumö ka ol,“ zian: ‚Lyda‘ äsagof dönu slokölo. „Agödo, ven ärefudof ad dajonön oki ud ad spikön ko ob, äsuemob sunädo, kis atos äsinofon. Of desinof ad mogolön... ad mogolön ko mat et; e neai dönu ogekömof.“

Li[o]? mot oma ädesinof-la ad mogolön, ed ad neai gekömön dönu lä om? Atos ga no äkanon binön veratik. Äsoaro nog itovof omi se bed omik, ipedof omi nämöfiko in brads okik, ed isäkof nelaodiko: „,Bobby’ löfom-li mödiko moti oka?”

„Löfob moti mö vol lölik e nog vemo mödikumo”, el ‚Bobby’ igespikom, e löfob i fatüli e söli: ‚Tempest’...”

Täno mot süpo iseitof omi dönu ini bed oka, ed imogolof nes sagön fovo vödi bal. Igo no igespikof omi, ven ivokädom ofe poso: „takädolös gudiko!”

Süpo yan cema ämaifikon, ed älielom säkön cilajidünani: „Elogol-li bo eli ‚Bobby’? o läd! Binos tim oma ad golön lü bed.”

Desir süpik lü trod e kesenäl, kelis no ökanomöv tuvön lä cilajidünan flenöfik, äkodon, das ladäl oka äfäkikon, e stiliko äkripom da fenät maifik ini gad dagik. Poso ägolom vifiküno ve luveg näi dom, jüs irivom fenäti cema mota okik.

Körtens pidonükons, lit ye äfilon. Ebo el ‚Bobby’ ävilom lüvokädön ofe, das äbinom plödo, ven älilom stepis su gron, e se dag maged mana älogädikon.

„Bobby” ävögom luvokädi pitaetöl, pö kelos man ägüflekom oki ed älogom in lüod oma.

„Kio! ol binol-li utan? o ‚Bobby’!” ävokädom stuniko. Äbiegädölo ätovom cili, ed äpedom omi ta blöt oka, ibä ‚Bobby’ äprimom ad slokön mäpetiko.

Dü timül man äbleibom stanön so, lölogölo lü fenät pilitüköl. Täno ägolom lü yebafel ed äfagikom stiliküno ai in jad blibölo. Ven irivom bami, äscidom oki sui at ed äsäkom keliediko: „Liö! o manil oba! kisi nog dunol-li so latiko in gad, e kis liedükon-li oli?”

„Vilob lü mot oba,” äsagom däspero slokölo. Zian: ‚Lyda’ sagof, das vilof mogolön ko man et, e das neai ogekömof. Vilob lü mot oba!”

Nams nämik äzügleipons omi nämöfikumo, du man nevifiko onotodom: „Zian: ‚Lyda’... esagof-li... atosi?”

„Si! ed i esagof, das no äsefov utosi, kelos ob övedob, ed ob no vilob, das ovedob bos, ibä no ebinob neplütülik.”

„Nö! o manil! no ebinol neplütülik. Zian: ‚Lyda’ no esagof-li, kim äbinom man, ko kel mot ävilof mogolön?”

‚Bobby’ älemufükom kapi, pos kelos man äfövom zogiko: „Äbinom-li... ob bo äbinob-li utan?”

„Nö!” ‚Bobby’ ägespikom, nogna älemufükölo kapi. „Ol no äbinol utan. Ol fümo ga no odesumolöv ofi de ob, vo-li? o sö: ‚Tempest’!”

Äblebos stilik dü tim anik.

„O sö: ‚Tempest’!” ‚Bobby’ äsäkom süpiko, „labol-li i moti?”

„Si! o ‚Bobby’!”

„Binof-li leigoso jönik äsä mot oba!” ‚Bobby’ äsäkom dönu. Ven no ädagetom gespiki, äfövom: No kredob, das atos binonöv mögik, ab sio cedob, das mot olik binof vemo löfik.”

Dönu stil äsökon. Logs ela ‚Bobby’ äfärmikons, e kap oma ädonikon ta jot mana.

„O sö: ‚Tempest’!” ‚Bobby’, süpo lölöfiko galik, ävokädom, ven tikamagot nulik äsüikon in kap oma. „Kikodo cilajidünan oba esagof-li, das binol badik?”

„Esagof-li atosi? o ‚Bobby’!”

„Si! ed ob esagob, das atos no binon veratik, ab of äsagof, das sio äbinos veratik, bi ekidol moti.”

„Ekidob ofi, bi löfob ofi vemo, o ‚Bobby’!” „Atosi suemob,” ‚Bobby’ ägespikom ko logod filosofik. „Ob i löfob ofi so mödo. Kömof ai ad kidön obi pö vip neita gudik, täno sagof: „God galedonös oli!” Mot olik sagof-li i atosi? o sö: ‚Tempest’!”

Gespik nonik.

„Ab if omogolof ko man et, no okanof plu sagön osi kol ob,” ‚Bobby’ süpo äsagom slokölo. „Vilob lü mot oba!”

„Stilö! o ‚Bobby’!” man äsagom nelaodiko. „No drenolös! oblinob oli lü mot olik.”

Ko hipul in brads oka ägegolom täno lü fenät pilitüköl. Us ilükömölo, älüspikom ome nelaodiko: „Binolös stilik! täno ovokob moti olik. Ologol vo, vio stunik obinof, ven ologof oli.”

Ädoseidom cili ed äfeifom nelaodiko. Süpo lit in cem äkvänikon, e boso latikumo, noidil fibik juüpa sadinik ävedon lilamovik.

„Lilob ofi,” ‚Bobby’ äsagom fäkädiko, „lielob noidilön juüpi ofa.”

No äkünom ad kosrönön ofi, ed of no äjinof logön omi, ab älügolof ko nams pitenüköl lü man.

Ven äbinof mu nilü om, äsagof nen natem nelaodik: „No kanob dunön osi. Pardolös obi! Sevol, das lelöfob oli mu ladöfo, ab no kanob lüvön eli ‚Bobby’. Atosi no dalol flagön de ob.”

Täno man äföfiondränom seilölo eli ‚Bobby’, e sunädo äpedof cili oka nämöfiko ini brads okik.

„O mot!” ,Bobby’ äsâkom pos timüls anik, „söl: ,Tempest’ nu neai plu ogekômom-li?”
 „Nö!”
 „O mot! söl: ,Tempest’ nu no ekidom oli, ed äsagom, das älöfom oli so mödiko”.
 „Ebo sekü kod at no ekidom obi, o ,Bobby’!”
 „O! ab täno... täno i no binom badik, vo-li? o mot!”
 „Nö! o div! Binom man gudikün vola”.
 „Gudikum-li ka fatül?” el ,Bobby’ äsâkom pos medit brefüpilik.
 Mot ela ,Bobby’ no ägespikof, ab äsukof me logs filahitik in dag magedi mana, kel ilüvom laidio ofi.
 „Gudikum-li ka fatül!” ,Bobby’ ädönuom säki oka.
 Ab no ädagetom gespiki.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pads: 2—5.

SPOD.

Pläs niverabukemes anik söl: ,Dr. Arie De Jong’ esedom lebukis sevädik bofik oka: „Wörterbuch der Weltsprache” e „Gramat Vpa” sa lebukili fa cifal: ,Dr. Albert Sleumer’: „Ein berühmter katholischer Erfinder (Joh. Martin Schleyer)” i kardinal- tatasekretane: ,Eugenio Pacelli’, ko beg ad lovegivön papale: ,Pius’ XI samädi bal bukas at pro bukem ela ,Vaticano’, ed ad dakipön samädi votik pro bukem lönik oka. Ad lofapened oka söl: ,De Jong’ egetom de el ,Vaticano’ penedis tel: bal komitü papal e votik komitü kardinal: ,Pacelli’, kel ästebom ebo ün tim et in Merop.

Bi spod peduinöl bo nitedon reidanis gaseda, peneds rezipiko pepotöls dono palasumonsös!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 5.

Vödem Volapükik:

Nüm: 91.

,Zeist’, 1936, tobula d. 21id.

O süperal!

Ün yel: 1879 pädan katulik Badänik: ,Johann Martin Schleyer’ (pemetöl tü 1831 yulul 18) ädatikom yufapüki mekavik balid pro nets valik geböfiki: Volapük. Pük at ädunon ün degyels sököl vikodagoli plödakösömik da vol, kela fin pas za yel: 1900 päkodon dub feits difik bevü Volapükans it. Volakrig ädunon retikosi ad gedränön mekavapüki süperik at. Pos krig slofans fiedik ela ,Johann Martin Schleyer’ tö ,Konstanz’ len el ,Bodensee’ tü 1912 gustul 16 edeadöla etuvons dönu odis. Eliföfükons dönu nitedäli pro datuvot sublimik pükavana Badänik, kel istudom pükis ti 90 difikis, ed efomons klubi, kela zän attimo binon in Nedän.

Dispenan edavobom ed epübom e vödabuki nulik boso veitöfiki e gramati nulik in Volapük mekavapükik at. Lebukis bofik legivomös dub nam ora, o süperal! hisaludale: papal: ,Pius’ XI pro bukem di ,Vaticano’! Sekü kod at begom ore, o süperal! ad lovegivön givotis at, e pro or it ad nüpladön läölis samädis bofik votik ini bukem lönik.

Lautan odispenöl, kel i läükom tradutodi Volapükik kedetas at, binomöv mu läbik, if lebuks pemäniotöl osüükonsöv e nitedäli hisaludala ed i uti ora, o süperal!

Nog paküpetosös, das noe datikan famik Volapüka äbinom kleran katulik, abi das cifal nutimik Volapükanefta fa datikan büätik as **fovan** pijonidüköl: ,Professor Dr. theol. et phil. Albert Sleumer, Studiendirektor i. R.’, lödöl tö ,Bad Godesberg am Rhein, Auguste-Viktoriastrasse’ 32 binom kleran katulik; elautom bukulis peläüköl, kels nünons dö nitediks lif e vob ela ,Schleyer’. Bi hisaludal, leigoäsä or, o süperal! nolors lölöfiko Deutänapüki, reid penädas peläkövöl obinon fasiliko mögik.

Nüm: 91.

Zeist, den 21. Oktober 1936.

Eminenz,

Im Jahre 1879 ersann der badische katholische Pfarrer Johann Martin Schleyer (geboren am 18. Juli 1831) die erste brauchbare Kunsthilfssprache für alle Völker, das Volapük. Diese sprache machte in den folgenden Jahrzehnten einen ausserordentlichen Siegeszug durch die Welt, dem erst um das Jahr 1900 verschiedene Zwistigkeiten zwischen den Volapükisten Selber ein Ende bereiteten. Der Weltkrieg tat das übrige, um diese vortreffliche Kunstsprache zurückzurängen. Nach dem Kriege haben sich die treuen Anhänger des am 16. August 1912 zu Konstanz am Bodensee verstorbenen Johann Martin Schleyer wieder zusammengefunden. Sie haben das Interesse für die groszartige Erfindung des badischen Sprachkenners, der fast 90 Einzelsprachen studiert hatte, neu belebt und eine Vereinigung gebildet, die zur Zeit in Holland ihren Mittelpunkt hat.

Der Unterzeichnete hat sowohl ein neues umfangreiches Wörterbuch als auch eine neue Grammatik in dieser Kunstsprache Volapük herausgearbeitet und veröffentlicht. Beide Werke möchte er durch die Hand Eurer Eminenz Seiner Heiligkeit Papst Pius XI. für die Vatikanische Bücherei übergeben. Ed bittet daher Eure Eminenz, diese Gaben zu vermitteln und selbst die beiden anderen Ausgaben, welche beiliegen, in die eigene Bücherei einzustellen.

Der unterzeichnete Verfasser, der auch eine Volapükübersetzung **dieser** Zeilen beifügt, wäre hochbeglückt, wenn die genannten Werke sowohl das Interesse Seiner Heiligkeit als auch das Eurer Eminenz erwecken würden.

Es sei noch bemerkt, dasz nicht nur der berühmte Ersinner des Volapük, katholischer Priester war, sondern dasz auch der jetzige, vom verstorbenen Ersinner als **Nachfolger** bestimmte Oberste Leiter der Volapükgesellschaft der Professor Dr. theol. et phil. Albert Sleumer, Studiendirektor i. R., wohnhaft zu Bad Godesberg am Rhein, Auguste-Viktoriastrasse 32, katholischer Priester ist und die beiliegenden Hefte, die über das interessante Leben und Wirken Schleyers

Du notodob ya nu ore, o süperal! dani lölöfik oba demü lovegiv gudälik, laidälob, o süperal! mu lestümölo

as divodikünan orik:

„Arie de Jong“

„Dr. med“, stäfasanan guveröl kl. I milita Nedäna-Lindänik regik p.d., sekretan kadäma Volapüka.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pad: 7.

Tradutods Volapükik:

Nüm: 158488.

De el ‚Vaticano‘, 1936, novul, 11.

O söl benomotedik!

Föli komit löpik hisaludala danob oli demü lebuks bofik in divod cilöfik pelegivöls: „Gramat Volapüka“ e „Wörterbuch der Weltsprache“. Fat saludik ditibom se ful löfa okik ole, o söl benomotedik! benedi paostolik.

Ko notodot divoda

F. Cardini.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pad: 8.

Nüm: 158488.

De el ‚Vaticano‘, 1936, novul, 11.

O söl benomotedik!

Komitü hisüperal: kardinal-tatasekretan ledinitikün danob oli ladöfiküno demü buks digik bofik pro stud valemapäka: Volapük. Hisüperal vipom vobodes nobik benedi bundanikün Goda.

Ko notodot divoda

F. Cardini.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pad: 8.

Auskunft geben, verfasst hat. Da Seine Heiligkeit ebenso wie Eure Eminenz die deutsche Sprache völlig beherrschen, wird die Lesung der eingeschlossenen Schriften leicht möglich sein.

Indem ich schon jetzt Eurer Eminenz meinen tiefgefühlten Dank für die gütige Vermittlung ausspreche, verharre ich in grösster Ehrerbietung

als Eurer Eminenz ergebenster

Arie de Jong,

Dr. med., Oberstabsarzt I Kl. d. Konigl. Niederl. Indischen Armee a. D., Schriftführer der Volapükakademie.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pad: 6.

No 158488.

Dal Vaticano, den 11 November 1936.

Eurer Wohlgeboren,

im hohen Auftrage Seiner Heiligkeit danke ich für die beiden in kindlicher Ergebung überreichten Werke „Gramat Volapüka“ und „Wörterbuch der Weltsprache“. Der Heilige Vater spendet aus der Fülle Seiner Liebe Euer Wohlgeboren den Apostolischen Segen.

Mit dem Ausdruck der Ergebung

F. Cardini.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pad: 7.

No 158488.

Dal Vaticano, den 11 November 1936.

Eurer Wohlgeboren,

Im Auftrage Seiner Eminenz des Hochwürdigsten Kardinal-staatssekretärs danke ich wärmstens für die beiden wertvollen Bücher zum Studium der Weltsprache Volapük. Seine Eminenz wünscht den edlen Arbeiten Gottes reichsten Segen.

Mit dem Ausdruck der Ergebung

F. Cardini.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pad: 8.

NUNS.

De Vpavöds nulik nu liseds fol dabinons, sevabo liseds kil: Vp — Deutänapük, e lised bal: Deutänapük — Vp., kel ninädon vödis valik, kels komädons in liseds kil balido pemäniotöls. Utans, kels no nog dalabons kopiedis lisedas at e vilons kopiedön onis, kanons loenön onis de redakan balid Vpagaseda at; mutons ye promön ad gesedön onis ome alna mögiküno suno, sodas votikans, kels i vipons ad kopiedön lisedis at, no nedons stebedön tu lunüpiko lüsedü onas.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan‘ 157. Potakal: 107174:

Gramat Vpa fa ‚Dr. Arie De Jong‘	fl. N. 2,25
‚Wörterbuch der Weltsprache‘ fa otan	„ „ 9,75
‚Leerboek der Wereldtaal‘ fa otan	„ „ 1,—
‚Lehrbuch der Weltsprache‘ fa ‚Johann Schmidt‘	„ „ 0,80
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „ 0,25
Yelod: 1937 Vpagaseda pro Nedänapükans	„ „ 2,—
Yelods büik gaseda at	
pro no-limans feda a yelod	„ „ 1,50
pro limans feda a yelod	„ „ 1,—
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	„ „ 0,05
a samäds 10	„ „ 0,25
a samäds 50	„ „ 1,—
Vpamäks a samäds 100	„ „ 0,50

Kanons pasivön de söl: ‚J. G. M. Reynders, Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘ 120. Potakal: 199061:

‚Statuten en Huish. Reglement der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging‘ fl.N. 0,25

Kanons pasivön de söl: ‚Johann Schmidt’ in ‚Weiskirchen am Taunus’ (Deutän), ‚Bahnhofstrasse’ 20:
 ‚Lehrbuch der Weltsprache’ fa ‚Johann Schmidt’

a samäd 1

m. Deut.1,20

a samäds 3

„ „ 3,30

a samäds 5

„ „ 5,10

Se *Volapiikagased pro Nedänapükans*. Yel: 1937. Pads: 8—9.

Jidipan

Fa ‚Vera Wheatley’

El ‚Lord Crayshaw’ äbinom dipan; ab famül lölik e plä famül pösods mödik äsevons vemo gudiko, das dipan voik el ‚Lady Crayshaw’ äbinof. Ya suno el ‚Sir William’ iyilädom karieri oka, — ma lesag semikanas, bi bälid omik äprimon ad labülön pladi veütikum, ka brein omik -pos kelos jimatan omik ädedietof oki ön mod mu dipik dugäle cilas oka.

Ma ced ofa cils kil at äbinons dasamans pro län lölik. El ‚Bill’, kel älabom lifayelis teldeglul, äskilükom oki ziliko pro roul länilabotala. El ‚Cynthia’: jipul labü lifayels teldegkil, ädunof utosi valik, kelosi läd yunik labü baldot ofik, sötof dunön, du el ‚Judith’, kel älabof pas lifayels degzül, äzüpof in val fiediko söri oka. Kilatanef ädanüdon pötatimo, äpledon golfi e tänti, äreidon ze mödiko, äsmökon no tu mödiko, ed älöfädon sötik. Mot onsik iduino of gudiko vobodi oka, ed änedof te kudön dipiko pro mats pötik kil.

Klüliko el ‚Bill’ äbinom käläl balid ofa; jipuls äkanofs sio stebedön nog dü tim bosik. Kanoy kludo fomälön däsperi ofik, ven el ‚Sir William’ ägetom penedi de son oka, kel älotedom domü famül in ‚London’, in kel änunom matirajani e matikami kömöel oka ko jikoran teata: ‚Vivacity’. El ‚Bill’ älebegom fate oka, ad loveblinön nulodi prüdiko mote oka, ed ad vüdön eli ‚Miss Tossy Sinclair’ pro visit in dom palik oka.

El ‚Sir William’ äjonülom pö suk näinemas pötik, das löliko iglömom komi jimatana okik; of ädalilof ye seilölo omi, jüs ätemunom, das el ‚Miss Tossy Sinclair’ ädalof golön lü bos semik, büä pövüdofov lü el ‚Pine Hill’. Täno ätovülof nami oka, ed äsagof lezäliko:

„Timüli bal, o ‚William’!”

Ädulos brefüpilo, büä äsueomom desini ofik. Taspikülots fibik omik pivikodons suniko, pos kelos els ‚Cynthia’ e ‚Judith’ päbüedofs kömöel, ad padäpön in mod, me kel övanükoy käfedis e käfodis ela ‚Miss Tossy Sinclair’. El ‚Lady Craishaw’ sio äbinof so flenöfik ad dasevön, das atimo i jidramatans kulivik ädabinofs, ab of ga fümü äsüadof, das el ‚Tossy’ no ädutor lü jietans.

Els ‚Cynthia’ e ‚Judith’ älabofs büiko dodis mödik ta desin sublimik, e jidipan ämutof igo yufidön remädi, büä ävilofs kevobön pö atos. Vätälölo, das öfakipofsöv blode oksik fäti jeikik, e danädü prom lezälilik ela ‚Lady Crayshaw’, das sakrif no ödulon lunüpikumo, kas mö vig bal, äzepofs osi.

Tü soar et pened päpoton ele ‚William Crayshaw Junior’, kel dönu kleiliko äblöfon, das mot omik äbinof vom vemo visedik.

O ‚Bill’ löfik!

Soäsä sio kanol suemön, pened agödik ola äbinon süpot pro fat olik ed ob. I suemol sio, das nulod in on pemäniotöl esäspetükon obis boso, vo-li? Vilobs ye fölon begi olik e vüdön eli ‚Miss Sinclair’, tä stip bal. Ven ovüdob ofi isio dü vig bal ad seivön ofi, ol omutol bleibön lotedön dü tim at domü zian olik in ‚London’. Klüliko oträtobs mu plitiäliko e flenöfiko eli ‚Miss Sinclair’, ab buobs mu, das of, soäsä fat olik notodom osi so spiritäliko, stanofs su lögs lönik ofa. Bi of, soäsä äpenol, binof livik ün timül at, ostebedobs ofi ünü dels anak.

Mot oli löföf.

Pos dels tel de el ‚Bill’ nun äkömon, das el ‚Miss Tossy Sinclair’ ädasumof vüdi ko plid vemo mödik, e das ökömof ün del balidfovik.

Ven el ‚Tossy’ älükömofof, läds sunädo älogofs, das äbinof ebo soik, äsä ifomälofs:brefo, äbinof lelölöfiko jikoran. Äbinof vemo bluvik e dub atos neskilik. Idesinof ad binön plitik, ed ädagetof te, das äcedoy ofi kuminiki. Äkleilikos pro alan, das desin ela ‚Lady Crayshaw’, vio neplitülilik bo äjinon-la, äzesüdon fümiko, ad saunükön eli ‚Bill’ de deikam lanöfik oka.

El ‚Lady Crayshaw’ äramenof eli ‚Tossy’ in vab bäldik, kel sis yels no plu pägebon. Sio älaboy in garad toodis jönik tel, ab ats älebons nelogädiks dü visit ela ‚Miss Sinclair’. Dü vegam lü lom el ‚Lady

Crayshaw' äkipof nami ela ,Tossy', ed älüspikof ofi, äsä mot se lekoned vönädik, sodas el ,Tossy' no äkünof ad sägön vödi bal.

Lomo päglidof fa els ,Judith' e ,Cynthia', kels piklotofs me klotems dofikün okas, kelis büikummo seimna imutofs remön ad idünön pö lügod fiböfik demü liman vemo fagoröletik famüla. Nen ladöfäl mödik ätenükofs ofe nami, e pö tim tieda, alan plä jivisitan äspikon dö bolit e poedots sublimik. El ,Tossy', kel däsperiko äzilogof demü zigarül, äkanof neseimmo tükön oni, e no äkünof se ok it ad filidön bali.

Do äbinos vemo koldik, no ifiletoy föni in slipacem ofik.

„Mot taof vemo, das pamikösömükobs”, el ,Judith' ätemunof.

Soar pälifädon fovikummo ko spikots nolik, ed el ,Tossy' päkoedof golön lü bed tü düp: zül e laf, dat steb in länäd ösumagivonös rosadis sui cügs ofik, soäsä el ,Sir William' äküpetom lezäliko.

Ün göd fovik tü düp jölid löäd äjenon e latikummo mö düp lafik janed. Te gaseds lotodogik mu anik äkömons sui tab, ed el ,Cynthia' älogof me logeds desirik lü hidünan, kel äblinom lü kvisinöp gasedis pimagodöl.

„Kösömo no spikobs pö janed,” el ,Lady Crayshaw' äsagof röbülölo nami ela ,Tossy'. „Devodükos so vemo, ad primön deli ko oktikäd dü lafadüpil, o... ,Tossy'... löfikün!”

Pos janed läds äprimofs ad jäfikön okis me nägavobods ed ad penön penedis. Tü düp degtelid jäfs plitik at päropons demü spat gravik in gad, jüs äbinos tim pötik pro koled. Pos fidäd at äblümükoy oki ad takädön de jäfots fenüköl. El ,Tossy', kel ämutof jäfikön oki it, no äsefov dunön bosu gudikum, kas golön ad pianodilön in sälung, ko fut su tridöm sofik e ko färm fenätas valik.

Tied päböton pro valans in sälung gretik. Spikotam valemik äjonon dönu lüäli fümiko puritiki. Fovo el ,Tossy' äginof pluti laina pro el ,Lady Crayshaw', ed äyufof täno, do vemo neskiliko, eli ,Cynthia' pö laut nunodas, kels ätefons bosu föni kluba seimik in vilag. Sekü snat mutobs ye küpetön is, das el ,Cynthia' it äjinof sevön nemödikosi dö atos, e das äbinof nemödiküno leigo neskilik äs lüsör fütürik oka.

Pos fided ün soar et läds äseidofs okis ko nägavobods oksik zü filetatopafön. El ,Sir William' äsoelükom oki pos brefüp ini studacem oka, pos kelos el ,Lady Crayshaw' äloreidof pro jipuls se bukil ko poedots fa jinef tibäldik pilautöls. Bukil älabof tiädi: „Kobosuk tuigülas”, e dalobs cedön, das klopot no ibinon patiko liegöfik.

Atos binon nunod kuratik, no dö del te bal, ab dö dels lul, dü kels el ,Miss Sinclair' älifädof in el ,Pine Hill'. Lunomiko ädalof ma plid oka kompenikön pö vabamaspatil in vaböm bäldik u kegolön pö pöfanivisit in vilag.

Ün del mälid ä lätik steba okik el ,Miss Tossy' änikömof, ven el ,Cynthia' äseadof fo filetatopafön in bukemöp. El ,Cynthia' äklänedof spido disi kusens periodagasedi, me reid kela ebo äjäfov, ed äjäfälikof ko nitedäl fulik ko gasedil dö vobod sogädik.

„Binos-li... binos-li... is ai soik?” el ,Tossy' äsäkof zogiko.

„Lio diseinol-li atos?” el ,Cynthia' äsäkof stupädiko.

„Benö! so takedik-li e so püdik; no sevol-li utosi, kelosi diseinob?” el ,Tossy' ägespikof brefüpilo redikölo.

„Binos ün del alik zao leigik,” el ,Cynthia' äsagof flenöfiko.

„Atos neai näuton-li oli? o ,Cynthia'!”

„No! no suvo,” el ,Cynthia' ägespikof bosu jemiko.

Atos äjinon kodön eli ,Tossy' ad meditön, e no äsäkof plu bosu. Latikummo ün del äleditof danöfo e vemo löföfiko.

„Läbö! de jietan eleditobs fifümiko,” el ,Lady Crayshaw' äsagof, leadölo falön oki ko seif ini stul. „Evälobs metodi verätik; fümiko no okanoföv sufidalaidön is. O ,Judith'! ekö! is kik dabinon; ramenölös sülo vifiko zigarülis anik se ramar!”

„Läbiko okanob dönu golön ad yagön odelo,” el ,Judith' ämürof.

„No glömolös bu val, das epromol obe, das dalob golön dü vig lü zif! o mot!” el ,Cynthia' äsagof. „Vig kion! Voiko ga no binos gidöfik!”

„Mutobs betikön mifäti jeikik, ta kel bit dipik obsik ejelon eli ,Bill’,” mot ägespikof luprediko. „Ojenükobs-li ün zädel danüdazälüli? Täno el ,Bill' ökömom lomio, e mutobs fredükön omi.”

Do el ,Bill' icedom famüli oka nemödiko nüniäliki dö el ,Tossy', äjonülom stuni nemödik dö atos. Ven äpubom ün göd pos lüköm oka len janedatab, pened äbinon näi boved oka, pipenölo me penät neskilik jimatirajana oma.

„Blümof vifiko ad finädön matirajani,” el ,Lady Crayshaw' iküpetof lindifiko, büä son oka äpubom.

Posä el ,Bill' idureidom anikna penedi, älovegivom oni mote oka. Ätonon so:

O divan löfikün obik!

Fino egekömob dönu ini vilagil bäldik oba. Äcedob osi sio vemo stiliki in lom olik, ab, mens kiolöfik binons! Mot olik sümedof vo ek, kel ebo estepof so se buk vönädik. Äkoedos memön obe lomi lönik obik, do binos pö ols klüliko mödo liegikum. Fat ebinom pastan di ‚Wesley‘, ed obinom vemo fredik, das odagetob lomi so gudiki. Is jipuls älesagofs, das mens liegik äkanons lifön ze läceriko, ab atosi neai ekredob, e fredob nu vemo, das elogob, das änegidetofs. Mutob sagön snatiko, das äbinos vo bosilo näütik, leigoso ven ob ägolob se lom, e fat äsedom obi ko nos ini vol; ab ven umatikobs, okanobs sio jafön lefredi bosik, keli dom jinon nelabön. Kioläbiks obinobs!

Jiolikan: ‚Tossy‘.

El ‚Lady Crayshaw‘ no äfägor ad vögön vödi bal, ab el ‚Bill‘ älülogom ofi me logs stralöl, ed äsagom balugiko:

„Danob sio oli, o motil!”

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1937. Pads: 11—15.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik ojenükon kobikami valemik 27id oka ün poszedel zädela: d. 17id prilula yela: 1937 tü düp: 2 min. 30 in bal lecemas ela ‚Café-Restaurant ‚De Kroon‘, Spui‘: 10. ‚Den Haag‘.

Söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ begom limanes ut diläda valemik feda Vpaklubas, kels no nog epelons limanamamonis okas pro yel: 1937 (e mögädo i uti yela: 1936), ad potön atis ome bü d. 1id prilula balidkömö. Ladet: ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘ 120, Potakal: 199061 (Nedän).

Ladets nulik (Diläd valemik feda Vpaklubas): söl: ‚Henri Schuetz‘ in ‚Genf‘ ü ‚Genève‘ (Jveizän), ‚Croix-de-Rozon‘.

söl: ‚P. Alb. Kruse‘, ‚Missão do Cururú‘, ‚Correio de Itaitúba‘ (‚Pará‘) (Brasilän).

Peselons ünü foldil 4id yela: 1936 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1937. Pad: 16.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 27id

Fa ‚J. G. M. Reynders‘.

Ün poszedel zädela: 1937 prilul 17 kobikam valemik 27id päjenükon in bal lecemas ela ‚Café-Restaurant ‚De Kroon‘, ‚Spui‘ 10 in ‚Den Haag‘.

Za düp: tel e laf presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ se ‚Zeist‘ ämaifükom kobikami me benokömaspikäd in Volapük. Pos atos protok kobikama valemik büik päloreidon e pos lobül kobanefa pädispenon fa presidan blöfü baibin. Täno nunod dö yel epasetiköl päblinon fa sekretan. Nunod veitöfik äninädon brefo (ab ko veitöfikumam bosik nuna tefü spod ko ‚Prof. Mitrovitch‘ se ‚Sarajevo‘) sökölösi:

Num limanas äsufon votikami pülik.

Kobikam valemik büik päjenükon tü 1936 mätzul 28 in ‚Den Haag‘. De kobikam at nunod äpubon pläso in jäfidot obas i in delagaseds difik.

Jäfidot kluba: ‚Vpagased pro Nedänapiükans‘ epubon dü yel epasetiköl nomöfiko aipos muls tel. Ün yanul lätik periodapenäd at eprimon yelodi mälid oka. Soäsä sevoy, gased at binon dabükot de Vpafund, kela fūnan ä guvan ‚Dr. A. De Jong‘ binom. Gased at binon jäfidot calöfik kluba obas, e büfiko i diläda valemik feda Vpaklubas. Pluna redak ädalon plakön, das gased i pägeton ko nitedäl fa pösods ömik plödü Vpamuf ädabinöls.

De Vpamäks sevädik, kels pasukleibons demü propagid sui potadins sedabik, ün yel epasetiköl samäds 1000 päselons. I ad tirädön küpäli lü Vp noteds smalik dö Vpitudodems e Vpitudabuks pänüseidons nomöfiko in el ‚De Zeister Courant‘ ed el ‚De Provinciale Post‘. ‚Dr. A. De Jong‘ e ‚J. G. M. Reynders‘ ägebidükoms okis ad gevön tidodemis Vpik. Fovo dalos pamäniotön, das in pübots de 1936 ela ‚...‘ (= tatakaled Nedänik pro alan) di ‚Pytersen‘ ed ela ‚...‘ (= geidian di ‚Den Haag‘) bevü klubs valasotik i ‚Vpaklub valemik Nedänik‘ pelasumon.

Ün prim yela 1936 ‚Prof. Dr. A. W. De Groot‘ äyufidom eli ‚Dr. A. De Jong‘ dinädü bligäd, keli ibligidom. ‚Prof. De Groot‘ sevabo äjäfom in kevob ko el ‚I.A.L.A.‘ (= klub bevünetik yufapükik) me laut skemata demü pükibepenam leigodik mekavapükas veütikün vel. Demü vobod at nu äbegom ele ‚Dr. De Jong‘ ad bevobön dili Vpi äteföli, komiti stimöl kelik lätikane ededunom sunädo ko zil lölöfik.

De gustul 27 jü setul 1 äyela kongred bevünetik folid pükavanas päjenükon in ‚Köbenhavn‘. Ün del bal bü kongred at, klu ün gustul 26 äyela, us sekü vüd ela ‚I.A.L.A.‘ kobikam pejenükon, pö kel säkäd dö pük bevünetik päbejäfon. Kompenanes kobikama at ‚Dr. De Jong‘ esedom medamü söl: ‚W. De Cock Buning‘ se ‚Den Haag‘ sirkülapenädi, kel äninädon begi ad kevobön pö kleilükam säkädas pükavik anik, pö kel i Vp. labon demädi gretik. No nog sevobs utosi, ad kelos esludoy dinädü beg at.

Ko ‚Prof. Dr. Paul Mitrovitch‘ de tedaniver in ‚Sarajevo‘ spod veitöfik ejenon dö fun ela ‚Entente cordiale‘ (= baiodafed ladöfik) sonemik bevü bevüpükavans valik. Spetom, das bevüpükavans et okevobons in fed somik ad steifön ad säbrulükön säkädi püka bevünetik ön mod valikanis kotenüköl. Ad födön boso säbrulükami säkäda tefik, om it i estukom püki valemik, kele egivom nemi: ‚Internasional‘. El ‚Dr. De Jong‘ enenom ele ‚Prof. Mitrovitch‘ in spod oka ko om, das no äspetom, das atos öprodonöv benoseki bosik, bi alan, pos väl mögädik bala yufapükas dabinöl, u pos stuk mögädik yufapüka nulik, ga öble[i]bonöv slopon püki lönik oka. Volapükans samo oklemons neföro gitätis okas. Volapük ga äbinon mekavapük balid, kel äklülädon binön plago gebovik, e kel sekü kod at dalabon bübuamagitäti semik bu mekavapük votik alseimik, kel pedatikon e pepübon latikumo. Zuo Vp. stadon dub binod lölik oka mödo neudikummo kol natapüks, ka mekavapük votik alik seimik. Ma ced oma säbrulükam teik säkäda bevünetapükik kluo binon atos, das alan dasevon gitätis e patöfis süperik Vpa, e das pianiko volapükaklubs valik cenons ad klubs, kels te plägons e pakons Volapüki de ‚Johann Martin Schleyer‘.

I ‚Dr. De Jong‘ elabom spodi jäfedik ko söl semik: ‚H. Kolwinter‘ se ‚Aarhus‘ (Danän), kel kobü studans votik anik ifomom studasogi, kel älabon desini ad studön yufapükis anik, ed ad välön se ats bali, keli öpakoms fovo. Liedo spod at no ejafon seki pro Vp. göniki, bi eväloms yufapüki votik pro steif oksik.

Ün yel epasetiköl ‚Dr. De Jong‘ elegivom cifalebukis bofik oka dö Vp. bukemes anik, ed i pösodes vemo cädikes, äsä hisaludale: papal: ‚Pius‘ XI e hisüperale: kardinal-tatasekretan: ‚Eugenio Pacelli‘.

As fövot folid ad el ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ gretik ün yel epasetiköl vödalised: Deutänapük-Vp. eblümikon, kel ninädon vödis valik, kels komädons in vödaliseds balido kils: Vp.-Deutänapük.

De kadäm Volapüka atimülo mödikos no kanon pamäniotön. Cifef oma binädon me ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘ in ‚Bad Godesberg‘: dilekan; ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘: sekretan; ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘: kädan.

Num limanas diläda valemik feda Vpaklubas emödikumon boso. Liman mu zilik diläda at söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘: lautan Vpitudabuk Deutänapükik binom. Etradutom ya i lebukis ömik ini Vp., kels blümons pro bukapedöm.

In periodapenäd: ‚Vredesstrijd‘ yegeds anik dö el ‚Novial‘ ed el ‚Esperanto‘ äkomädons. Atos äbinon pro ‚Dr. De Jong‘ koded pötik ad lofön redake gaseda at yegedi dö Volapük. Yeged at ye pärefudon ko nun, das bespiks dö yufapüks bevünetik no plu pölasumons.

Pö kobikam valemik büik isludoy ad lautön propagidapenädi dö Vp. Sekü dinäds difik pämod at ye no nog epubon.

Pos loreid nunoda kal dö 1936 päxamon e päzepon. Kal päjötön me jötasuäm gönetik mö fl.N. 40,63.

Pos atos presidan änuom dö penäds pigetöl. Penäd de söl: ‚Johann Schmidt‘, ninädöl vipis pro plöp kobikama gönikis, päloreidon. Sekretane päkomitos ad loveblinön söle: ‚Schmidt‘ dani kobanefa.

Daväl vipresidana päzögon, bi pro cal at liman nonik igebidikon. Presidan olonodom eki nelaidüpo pro dunod at.

Pro kobidam valemik sököl as top büfiko el ‚Den Haag‘ ed as tim mul: mäuzl pälonons.

Bi säks nonik ädabinons, kels ämutons pabegespikön, presidan äfärmükom me vöds ladöfik anik kobikami.

Dü kobikam su tab patik Vpalebuks pijonetikons, kels ün e pos 1931 ipubons.

Lecifef kluba nu binädon me ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘: presidan; ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘: sekretan-kädan. Nem vipresidana mögädo lonodabika ponotükon latikumo.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1937. Pads: 20—22.

PRO KALKULANS.

Jitedans tel ästanofs kobo su maket. Ofs alik älabofs bäseti ko pods kildeg. Jitedan: ‚A.‘ ägivof kilis tä flonazims deg, e jitedan: ‚B.‘ telis.

Nü ye jitedan: ‚B.‘ ämutof duinön düneti, e sekü kod at äbegof jitedane: ‚A.‘ ad selön vütimo i podis oka. Jiitan ävilof vilöfo dunön atosi, ed ästürof podis lä ods, ed äselof onis tä flonazims teldeg a samäds lul, kelos ma ced ofik öbinon otos.

Ven jitedan: ‚B.‘ ägekömof, pods valik piselons. Jitedan iselof degtelna podis lul, e kludo igetof valodo flonis 2,40. Bi ämutof getön pro pods lönik oka floni 1,00, äpelof jiflene oka flonis 1,40.

Jiatan ye no äbinof kotenik, ed älesagof, das ämutof getön flonis 1,50. Vio äkalkulofs dini, no äbalädikofs. Ofs bofik ägidedofs, e finakalkul i äbaibinon, ab flonadim bal ädefon. Kiöpo at iblibon-li?

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pads: 22—23.

TUVED KALKULA JITEDANAS TEL.

Posä jitedan: ‚A.‘ iselof degna podis lul, isötof demön, das pods lönik oka äfinedons. Ibä nu iselof degna kilis tä flonazims deg, e degna telis tä flonazims deg! Reti imutof selön tä suäm fa jitedan: ‚B.‘ pilonöl, täno val ibinonöv gudik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 24.

BAKÖPAHIPULS DE ‚ANDERNACH‘.

Dö zilif: ‚Andernach‘ in Rinän, kö ün tumyels vönädik äkomipoy suvo, konotil sököl dabinon:

Ven krig ädabinon dönu, e neflen inilikon lä zifil, äsludoy ad tutatakön lödanis ün göl göda balidfovik. E töbo gödaprim ikömon, e trups neflenik ägrämons ed äkripädons ta klivs skapik bela ad rivön mönis zifila. E lebüdan trupas klüliko äniludom, das elans di ‚Andernach‘ nog äbinons in takäd lölöfik.

Ab hipuls baköpas äbinoms ya vemo göliko se bed, ed äbakoms ziliko bodi, keli äseablinoms aldeliko menes pro janed. E süpiko balan hipulas, kel ävobom in baköp, älogom da bal fenätas rovik plödio ad logön, va övedos stom gudik. Ba ävilom i loegön sülöpikön soli, ab alo no älogom te solastralis balid, ab äküpom i in lulit numi magedas foginik, kels älöpiokripons ve belaklivs.

Ün timül ot äsuemom, das äbinons neflen, e sunädo änunedom kompenanis oka. Balan omas äronom sunädo lü tüm, ed ätoenom sunädo tepakloki, sodas ya vemo spido lödans valik äbinons galiks, ed ägleipons vafis oksik, du num baköpahipulas votik ägoloms lü möns, ed älepladoms okis us ad taedön nefleni äniliköl. Ab no älaboms sunädo vafis lä oks; kisi ämutoms-li dunön? E süpiko tikod gudik äsüikon pö oms. Sevabo valöpo bienabäsets ädabinons. E nu äbinos vob brefüpila ad jedön donio bäsetis at. Soldats ömik ägetoms bäsetis sui kaps oksik, sodas äperoms stütädis oksik, ed ämoslifoms ini dib; ed ad vemükön nog mifäti biens ivutiköl äprimons ad stegülön soldatis valatopo, kö atos ämögön.

Äluvokädölo sekü dol soldats neflenik ämorönoms pos atos. Nefleni somik no äkanoms taedön, e baköpahipuls, kels dub kom okas isavoms zifi: ‚Andernach‘ de päridikam, ägetoms mesedi de sifal, du heroedadun omsik pänücidon sui ston in tüm.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 23.

SMILANS DE ‚TYRUS‘.

Lödans zifa Grikänik: ‚Tyros‘ älabons ma konot mö tumyels mödik vönädik repüti, das ämutons kofön valis, e das igo no äfägons ad dunön dunis fefikün nen smil.

Patöf neplitik at äkodon, das suvo ädagetons dämi, e fino äbegons mane sapik konsäli ta maläd okas. Atan ämeditom lunüpiko, ed äsagom fino:

„If jedols tori gretik ini mel nes smilön, täno higod: ‚Neptunus‘ olelivom olis de smiliäl olsik“.

Sunädo smilans fümädik äremons tori gianagretik, keli in goläd äblinons lü melajol. Cils valik, kels ilükömons nuläliko ad logön utosi, kelos öjenon, pimosedons, pläämü balan: hipul vemo smalik, kel iplöpom ad dranön vü kedäds. Ab fino älogoy i omi, e ko vögäd groböfik äbüdoy omi ad güflekön sunädo oki ed ad golön lü flenädanils omik.

Hiput ye äpladom oki ko logod mäpüdik e lögs pideadöls, ed äsäkom laodiko: „Binols-li bo drediks, das onüslugob tori et?“

Züans äsplodülons me ror smila, ed äsuemons täno leigüpo, das maläd oksik äbinon nesanovik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pads: 23—24.

NUN.

Peselons ünü foldil lid yela: 1937 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 24.

Kafibötädöp de ‚Surat‘

fa ‚Jacques Henri Bernardin de Saint-Pierre‘ (1737-1814).

In ‚Surat‘ kafibötädöp ädabinon, kö tävans mödik äkobikons poszedelo. Ün del semik ini at el ‚seder‘ ü saludabukinolavan Pärsänik äkömom, kel ilautom dü lif lölik oka dö Godav, e kel no plu älekredom Godi. „Kis God binom-li?“ äsagom; „kiöpao ekömom-li? kin ejafon-li omi? kiöpo binom-li? If binomöv kop, logoyöv omi; if binomöv lanal, binomöv täläktik ä gidik: no dälomöv, das neläbans dabinons su

taled. Ob it, posä evobob so mödiko pro kult oma, emutoböv binön lekultan in ‚Ispahan‘, e no pemütoböv fugön se Pärsän, posä esteifob ad kleilükön menis. Klu God leno dabinom.” So nolavan, ebluviköl sekü steif oka ad blöfädön dö tikäl primikün dinas valik, ereafom ad perön okiki, ed ad kredön, das no äbinos täläkt oka, kel no plu ädabinon, ab ut, kel guveron levali. Ädalabom as slafan kafäri tio nüdiki, keli äleadom binön lä yan kafibötädöpa. Omo, iseitom oki sui söf, ed ädrinom bovületi ela ‚kokenar‘ ü mäkuna. Ven drined at äprimom ad brietükön breini omik, äflekome oki me spik lü slafan oka, kel äseadom in solam su ston, äjäfölo me momof musakas omi ätupölas, ed äsagom ome: „O blägan miserabik! lekredol-li, das God dabinom?” „Kin kanon-li dotön tefü atos?” kafär ägesagom ome. Äsagölo vödis at, kafär äramenom se paan, kel äzüon loini oka, pupili mostöfik, ed äsagom: „Ekö! is God binom, kel ejelom obi, sisä binob in vol; pemekom de tuig bima fetisyitik läna obik.” Mens valik kafibötädöpa no läs pisüpädons dub gesag slafana, äsä dub säk söla omik.

Täno braiman, ätovülöl jotis oka, äsagom nägäre: „O stupan pöfik! liö! polol-li Godi olik in zönül ola? Sevolöd! das God leno votik dabinom plä el ‚Brahma‘, kel ejafole levali, e kela tems topons su jols ela ‚Ganges‘. Braimans binoms kultans balik oma, e binos dub jel patik omik, das ebleiboms dabinön sis yels tumteldegmil, to levolut valik Lindäna.” Sunädo brokan yudik ädunom spiki, ed äsagom: „Lio braimans kanoms-li lekredön, das God labom-la te temis in Lindän, e das te dabinom-la pro kladät onsik? God votik no dabinom, pläs ut ela ‚Abraham‘, kel no löfom neti votik, pläs uti Yisraeläna. Galedom oni, do spearon love taled lölik, jüs ukobükome dönu oni in ‚Hierusalem‘ ad gevön one reigi netas, ven Litaliyänan in klotem blövik äsagom zuno ome: „Blinädol Gode negiti, ven sagol, das löfom te neti Yisraeläna. Edeimom oni sis tim yelas plu degveltumas, soäsä kanol cödön ebo sekü spearükam ona. Ün attim vokom menis valik ini glüg romik, plödü kel daben leno dabinom.” Pastan protästik de lesed Danänik de ‚Tranquebar‘ ägesagom äpaelikölo lesedäbe katulik: „Lio kanol-li miedöfükön dabeni menas ad lekoef lugodik olik? Sevolöd, das te utans odagetons dabeni, kels ma gospul leplekons Godi lano e verato ön büded Yesusa!” Täno Türkänan: tolädafizir de ‚Surat‘, „smökölo pipi oka, äsagom kritanes tel ko vögäd gravik: „O ‚padres‘! lio kanol-li givülön sevi dö God te glüges olsik? Büded Yesusa pefinidon sis köm ela ‚Mahomed‘: Saludalanal pefrofetöl fa Yesus it: vöd Goda. Rel olsik no plu dabinon, ka in reigäns anik, e su failots ona rel obsik elebumon oki in dils jönikün Yuropa, Frikopa, Siyopa e nisuls onas. Dabinon nu su tron mogula, e tenikon jü in Tsyinän: län at lita. Dasevols micödi yudanas in mükükam onas; klu dasevolsöd lesedi profetana in vikods oma! Dabeni odalabons te flens de ‚Mahomed‘ e de ‚Omar‘; ibä utans, kels züpons eli ‚Ali‘, binons nefiedans.” Ad vöds at el ‚seder‘, kel äbinom de Pärsän, kö pöp slopon segi di ‚Ali‘, äprimom ad smilön; ab in kafibötädöp feit gretik äsüikon kodü fuginänans, kels äduton lü rels distik, e bevü kels nog ädabinons kritans Habäjänik, koptans, Tataränans lamatik, larabans smaelitik, e zoroatans ü leplekans fila. Valikans ädisputoms dö natäl Goda e dö kult oma, du alikan äläidälom, das rel veratik te ädabinon in län oka.

Us ädabinom literatavan de Tsyinän: züpan de el ‚Kon Fu Tse‘, kel ätävom demü tidam oka. Äseadom in gul kafibötädöpa, ädrinölo tiedi, ädalilölo vali, e no äsagölo vödi bal. Tolädal Türkänik, älüiköl lü om, älüvokädome me me vög laodik: „O Tsyinänan gudik! kel bleibol seilön, sevol, das rels mödik edranons ini Tsyinän. Tedans läna olik, kels äneodoms is duneti obik, esagoms obe osi, du älesioms, das ut ela ‚Mahomed‘ äbinon gudikün. Gevolös, äsä oms, gidi verate! kisi tikel-li dö God, e dö rel profetana omik?” Täno seil lölöfik ädavedon in kafibötädöp. Züpan de ‚Kon Fu Tse‘, igetirölo namis oka ini slivs veitik klotema okik ed itravärölo onis sui blöt oka, ämeditom ninälo, ed äsagom me vög sofik ä süenik: „O söls! if dälols obe ad sagön osi oles, binos stimiäl, kel pö dins valik neleton menis ad baicedön; if labols sufädi ad lilön obi, osaitädob atosä sami, kel nog binon go flifädik in mem oba. Ven ädetävob de Tsyinän ad vegön lü ‚Surat‘, äboidob obi sui naf Linglänik, kel idunon tävi zü tal. Dü vegam änakobs len jol lofiudik Sumatreäna. Tüi zedel, inexänölo sui län ko pösods ömik skipa, iseidobs obis sui jol mela nilü vilagil dis kokoteps, in jad kelas mans ömik länas difik ätakädoms. Usio bleinan äkömom, kel iperom logamafägi sekü küped sola. Ilabom desiri fopik ad suemön natäli ona, ön disein ad dütön oke liti ona. Iblufom medis valik litava, kiemava, ed igo nigroma, ad nüfärmükön bali stralas ona ini flad; no äkanölo plöpön tefü atos, äsagom: lit sola no binon flumot, ibä no kanon pamufükön fa vien; no binon solidot, ibä no kanoy deteilön diledis de on; no binon fil, ibä no kvänikon in vat; no binon lanan, bi binon logädik; no binon stöf, bi no kanoy tölatön oni; no binon igo muf, bi no mufükön kopis mu leitikünis; klu binon nos verik. Fino, sekü küped laidulik sola, blöfäd dö lit, iperom logamafägi, ed uti, kel binon mödo badikum, cödäli oka. Äkredom, das äbinos no logamafäg oka, ab das sol no plu ädabinon in leval. Älabom as dugädan nägäri, kel, posä ikoedom seadön söli oka ini jad kokotepa, ätovädome de glun bali kokotas onik; äprimom ad meköm lampadili de jal ona, sumbudü de jalafaibs ona, ed äsepedom se pulp püta onik leüli nemödik ad blinön ati ini lampadil okik. Du nägär äjäfome me atos, bleinan äsagom seifölo ome: „Lit kludo no plu dabinon-li in vol?” „Ut sola dabinon,” nägär ägespikom. „Kis sol binon-li?” bleinan äsagom dönu. „Atosi

no nolob,” Frikopan ägespikom, „sevob te, das sülöpikam ona binon prim vobodas obik, e das modonikam binon fin onas. Lit onik nitedon obi läs, ka ut lampadila obik, kel gevon obe litükami in dom oba; nen on no kanoböv dünön oli dü neit.” Täno, äjonölo kokotili oka, äsagom: „Ekö! is sol oba binon!” Pö spikot at vilagan, kel ägolom me slütods, äprimom ad smilön, ed äkredölo, das bleinan pimotom bleiniko, äsagom ome: „Sevolöd! das sol binon glöp fila, kel sülöpikon aldeliko se mel, e kel modonikon alsoariko in vesüd, ini bels Sumatreäna. Atos binon utos, kelosi ol it kanolöv logön, äsä obs valik, if labolöv fägi logama.” Täno päskaran äspikom, ed äsagom boatane: „Logoy sio, das neai esegolol se vilag olik. If elabolöv lögis, ed if edunolöv tävi zü nisul: Sumatreän, sevolöv, das sol no modonikon ini bels; ab algödiko sülöpikon de mel, ed alsoariko gegolon ini on ad flifädükön oki; atos binon utos, kelosi logob ün dels valik vegamü jols.” Lödan tinisula: Lindän täno äsagom päskarane: „Lio men, kel labon täläkti saunik, kanon-li kredön, das sol binon-la glöp fila, e das aldeliko segolon-la se mel, e das gegolon-la ini on nes kvänikön? Sevolöd kludo, das sol binon el ‚deuta’ ü god läna obik, kel dugolon aldeliko sili su vab, güflekölo zü bel goldik di ‚Meruwa’; das, if grahanon, kod atosa binon, das penüslugon fa sneks: ‚Ragu’ e ‚Ketu’, e das te palibükön de atos dub pleks Lindänanas len jols ela ‚Ganges’. Binos vo tikod vemo fopik pö lödan Sumatreäna ad kredön, das te nidon ninü horit nisula okik; tikod somik kanon te süikön in kap mana, kel te enafom in pirog.” Laskar: cif tedanefa, kel ätakon len nak, täno äspikom, ed äsagom: „Binos tikod nog fopikum ad kredön, das sol buükön Lindäni bu läns valik taleda. Etävob in Redamel, ve jols Larabäna, lü Madagaskareän, lü nisuls Molukuänik, e lü Filipuäns: sol litükön länis valik at leigoäsä Lindäni. No flekon oki zü bel; ab sülöpikon in nisuls Yapäna, keli nemoy demü kod at eli ‚Jepon’ üd eli ‚Guepuen’: moted sola; e modonikon vemo fagiko in vesüd, po nisuls Lingläna. Sevob atosi vemo fümiko, ibä elielob sagön atosi ün yunüp oba fa lefat oba, kel itävom jü topädas mu fagiküns mela.” Ävilom sagön dö atos mödikumosi, ven matrod Linglänik skipa obsik ävüspikom ome sagi, ed äsagom: „No län dabinon, kö sevoy gudikumo kuli sola, ka Linglän: sevolöd, das neseimo löpikon e donikon. Dunon nenropo tävi su tal; ed atosi sevob vemo fümiko, ibä ebo i edunobs oni, ed ekolkömobs oni valöpo.” Täno, äsumölo rotenastafi de nam balana lilanas, äliunom sirki sui sab, ästeifölo ad plänön omes kuli sola de trop bal lü votik; ab no äkanölo plöpön tefü atos, äyufidom as temunan utosa valik, kelosi ävilom sagön, stirani nafa obsik. Stiran at äbinom man sapik, kel ililom disputi lölik nes sagön bos; ab ven älogom, das lilans valik äbleiboms seilön ad dalilön omi, äprimom täno ad spikön, ed äsagom omes: „Alan olas cütöl votanis, e pacütöl fa oms. Sol no tulon zü tal; ab binos tal, kel tulon zü on, jonölo one turniko ünü düps teldegfol nisulis Yapäna, Filipuänis, Molukuänis, Sumatreäni, Frikopi, Yuropi, Lingläni, e länis votik ömik. Sol svieton no teiko pro bel, pro nisul, pro ziläk ninü horit, pro mel, no igo pro tal; ab dabinon in zän levala, kiöpo litükön ed oni e planetis votik lul, kels i tulong zü on, e kelas aniks binons mödo gretikums ka tal, e mödo fagikums de sol ka on. So samo saturn labon diameti liölas kildegmil, e dabinon in fagot mö liöls teltumjöldeglulbalion de sol. No spikob dö munäds, kels gejedons lü planets fagik liti sola, e kels dabinons in mödot gretik. Alan olas labolöv fomälodi veratodas at, if lüödükol te dü neit logis olik lü sil, ed if no labol tikodi, das sol te svieton pro län ola.” So äspikom, ad stun gretik lilanas omik, stiran, kel idunom tävi zü tal, e kel iküpedom silis.”

„Leigoso din tefü God binon,” züpan de ‚Kon Fu Tse’ äläükom, „äsä tefü sol. Men alik kredon, das te on it labon oni in temül oka, u pu in län oka. Net alik kredon ad enüfärmükön utani, keli leval logädik no nüfärmükön. Ab dabinon-li tem leigodovik lä ut, keli God it elöodom ad kobükön menis valik ad lekoef ot? Tems valik taleda pemekons te as sümädots uta nata. In mödiküns tuvoy lavabövädis u saludavataskelis, kölümis, bobotis, lampadis, magotis, nüpenädis, saludabukis, sakrifotis, lataris, kultanis. Ab in tem kinik saludavataskel dabinon-li, kel binon so gretik äs mel, kel leno pakipedon in koan; kin labon-li kölümis so jönikis äs bims fotas ud uts me fluks pefledöls flukepagadas; boboti leigoso löpiki äs sil, e lampadi leigoso nidiki äs sol? Kiöpo ologoy-li magotis leigoso nitedikis äs binans senälilabik so mödikis, kels löfons odis, kels yufons odis, e kels spikons? nüpenädis leigoso suemovikis e plu relöfikis ka benodis it nata? saludabuki leigoso valemiki äs löf Goda pestaböl in danöf obsik, ed äs löf kemenas obsik pestaböl in demäds lönik obas? sakrifotis plu fäkükölis ka utis lobas obsik pro utan, kel egivom obes vali, ed utis löfas lölöfik obas pro utans, ko kels mutobs dilön vali? fino latari leigoso saludiki äs ladäl ritana, kela lekultan God it binom? Somo, plü men opakon veitikumo nämädi Goda, plü oreafon ad sevön omi; e plü olabon däläli pro mens, plü ozüpon gudi oma. Utan, kel juiton liti ini leval pepaköli Goda, klu no ludigidonös lukredani, kel küpon te strali smalik ata in lugod oka, ni igo Godinoani, kel löliko nelabon ati, in dred, das, as pönod demü pleidäl oka, no utos reifonös oni, kelos ereifon filosofani pemäniotöl, kel ävilöl düton oke liti sola, ävedom bleinik, e kel pädränom pö dugäd oka, ad gebön lampadili nägära!”

So züpan de ‚Kon Fu Tse’ äspikom; e mens valik kafibötädöpa, kels ädisputoms dö süper rela okas, äläidulükoms seili lölöfik.

,TATA DIOS'.

Vödemi sököl ekestenografob ma konot lindiyan di ,kokáma': ,Antoninho maniwari'. Binon vo tidaliegik pro netavans e lanikälans. Kazet vödäs kil di ,kokáma' binon su silab pödaotelid. Sinif: ,tata dios' = Fat obsik: God. — e ,maniwari' binon famülanem, sinif ona no äbinon dagetovik. — ,hisozu' = Kristus len krod.

,Pater Albert'.

Ûn prim Fat obsik äzigolom in vol ad leodükön pötiko vali.

Ätuvom jibäldikani, kel ebo äbevobof flapölo faibis gosüpaflukas. God äsagom: „O zian oba! kisi dunol-li?” Jibäldikan äsagof: „O nef oba! bevobob flapölo faibis bosik gosüpaflukas. Binob pöfik.” Äspikof so, ad getön bosu de om. God äsagom: „O jibäldikan! sag olik völadon mödiko. Spikol ko God. Binob God. Te stebedolöd! ologol liegi.” Jibäldikan äsagof: „Gudö! o nef oba! liedo no labob bosu, keli kanoböv lofön ole; no labob zibi. Latikumö vilob vestigön, va tuvob-la bosu.” Pos atos God äsagom: „Pubenedol. Ologol liegi. Ekömöb ini doms mödik. Vomu so gudiki, äsä oli, no nog etuvob. Benedob oli. Degolob. Mutob zivegön in vol veitik. Lelogolöd odelo planoti olik! Ab spikolöd ko nek dö din at!” Pos vöds at God ämogolom.

Jibäldikan älelogof planoti oka. Älogof planis, kels büiko no ädabinons. Ätuvof flukis mödik, kels äbinons madiks. Somo jibäldikan äbinof liegik. God igivom ofe i klotis, e mens ävedons glötiks, bi ädalabof mödi soik.

God äkömom ini vilag votik. Us ätuvom mani, kel äbinom ün lifatim gudikün oka. „Kisi dunol-li?” God äsagom. „Blümükob länedi obik. Doflapob donaplanemi. Binob pöfik. Me feil kosididob famüli obik.” So man äsagom. God äsagom: „Sag olik binon vemo gudik. Spikol ko God. Seasovolöd te sidi gudik sui läned olik! Benedob oli. No vilob stebön lunüpikumö. Degolob. Mutob tevön nog fagiko.” God sevabo äzitevom mödiko in vol. Ävegom mödiko, ed ästebom nemödiko.

Ägolom fagikumö. Älükömom ini vilag votik, älabölo vunis e luukis bundanikis, rupi lepradik bundanik. Ävilom vestigön, va mens öträitonsöv omi gudiko. Äkömom lä dom. Ätuvom vomu. „Lio stadol-li?” God äsagom. „Ob stadob gudiko,” vom äsagof. „Ed ob stadob badiko. Labob bundano luukis,” God äsagom. Vom äsagof: „No labob medini. No kanob lekälön oli. Binons mögik, das voms votik labofs medini pro maläd olik gudiki. Labob noniki.” „Gudö!” God äsagom. „Degolob. No labob livüpi.” Ägolom fagikumö.

Ägolom, ed ai ägolom. Äkömom ini vilag votik. Us ätuvom vomu. „Lio stadol-li?” äsagom. „Ob labob fäti no gudiki,” vom äsagof. „Labob suvo faemi. Is no labob bosu fidabik. Ab ol, o miseraban! binol ye malädik, labol bundano vunis e luukis.” God äsagom: „No tuvob medini.” Vom äsagof: „Blibolös is dü dels anik! Vilob lavön luukis olik.” Äsagom: „Atosi kanob dunön if vilol lekälön obi gudiko. Vilob pu blibön dü del bal.” God ävilom vestigön, va vom älabof ladäli gudik.

Nu vom ämeikof fili, ed ämökof vati vamülik. Täno äramenof sanakebis anik se fot. Ämökof sanamedi.

„Seidolös oli isio!” äsagof. Us sevabo lustuls anik ädabinons. „Jonolös obe luukis olik!” vom äsagof. God äsagom: „Logolöd is luukis oba! Sufob doli vemik.” Vom äsagof: „Atos binon badik. Luuks somödik dabinons!” Älavof luukis. Äpladof futi sui bogil, ed älavof luukis. Äsagof: „Deflekolös kapi olik! dat no logol luukis.” Älavof luukis valik, ed äsäluimükof onis. Ämökof sanamedi de plans. „Bleibolös seadön nog bosu! dat sanamed okanon sägikön.” äsagof. — —

„Nu vilob mökön nog tiedi pro ol,” vom äsagof. God äsagom: „Oni odasumob fredö.” Vom ämökof tiedi, ed ägivof oni Gode ad drinön. Om ädrinom oni. „Bosu ad fidön no givob ole, bi labob nosi,” vom äsagof. God äsagom: „Atos no plu binon badik. Latikumö olabol sio bosu, bi älabol keliedi lölöfik kol ob. Eträitol obi gudiko. Liedo etuvob mödikanis, kels no eträitons gudiko obi. Popönons. Olabons nosi ad fidön! Läneds pebeplanöl onsik olabons bundano stonis! Ol binol vemo gudik. Olabol liegis mödik. Degolob. If ek säkon ole dö man lepradik, so osagol: „Ya emogolom.” ” — —

God ägolom fagikumö. Äkömom lä yudans. Yudan bal äsagom: „Deidobsöd mani at! Binom ibo lepradik. Pakom malädi.” God äsagom yudanes: „No deidolsöd obi! Zigolob in vol ad leodükön vali.” Yudan ye äsagom dönu: „Deidobsöd meni!” Ed ekö! yudans ägleipoms Godi. „Binol fanäb,” äsagoms. „No plu oskeapol de top isik.” Yudan bal pemäniotöl äsagom nog: „Sebobsöd pro men sepüli vemo dibiki!” Täno yudans ädeidoms Godi. Äseidoms omi ini sepül dibik. Balane yudanas äsagoms: „Blibolöd is, e begalädolöd funi Goda!” Yudan at älabom spedi in nam ad deidön dönu Godi, if ökömömöv bo se sepül. Yudan ästebedom.

Tü del balidfovik yudans ämaiseboms sepüli ad logön, va fun nog äbinon us. Büiko isäkoms mane, va fun nog äbinon us. „Nog binon us,” atan isagom. „Sebobsöd!” yudans äsagoms. Äseboms, ed äseboms, ed äseboms ai, jüs irivoms pladi, kö fun pidoseiton. On ye no plu äbinon us. „Kiplado binom-li?” äsagoms. „Kitopo God esegolom-li se sepül?” Soldat äsagom: „No esegolom se sepül!” „Eslipol,” yudans äsagoms.

Äpöjutoms Godi. In vilag äsagoms: „Ek ebeigolom-li is?” Mens äsagons: „Lesio ek ebeigolom is. Sekü kod kinik vilols-li deidön omi?” „Bi ekömom se sepül. Deidobsöd omi!” yudans äsagoms.

Ägoloms fagikumo ad pöjütön Godi. In vilag votik ätuvoms omi. Ägleipoms dönu omi. Äsagoms: „Binol fanäb!” God äsagom: „So deidolsöd kludo obi!” Ädeidoms dönu omi su top ebo et.

„Klufobsöd omi len krod!” äsagoms. Äklufoms omi len krod. Anans äfimakipoms bradis oma, e votikans äflapoms klufis da nams omik. God äsagom: „Deidols meni. Sekü kod at popönols! Ston gretik ofalon sui ols, ed otroivülön olis!!” —

Nu yudans äsagoms: „Peklufom len krod. Blinobsöd omi nu ini fot!” Ämiträitoms omi. Täno äleadoms stebön us yudani bal, dat küpedomös, va God övedomöv dönu lifik. — — —

Jenotemi at bäldikans ekonoms obe bü yels mödik. God i panemom el ‚hisozu’.

Se „Bleds livik de el ‚Cururu’ ”. (Studs dö lindiyans in Brasilän nolüdik.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pads: 29—32.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik.

Evedof jiliman:

vomül: ‚A. Maltha’, in ‚Zeist’ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan’ 159.

Ladet nulik:

söl: ‚A. N. De Jong’, in ‚Batavia C.’ (Yafeän) ‚Alataslaan’ 11.

söl: ‚Arie De Jong, W. P.zn’, in ‚Batavia C.’ (Yafeän) ‚Dierentuinlaan’ 7 (Pav.)

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Ladet nulik:

söl: ‚Henri Schuetz’, in ‚Bern’ (Jveizän), ‚Spitalackerstrasse’ 53.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 32.

[Su pad: 33 kanoy logön pöträti ela ‚Schleyer’. Nüpenäd:]

JOHANN MARTIN SCHLEYER

1831 - 1912

DATIKAN VOLAPÜKA

‚JOHANN MARTIN SCHLEYER’.

Tü d. 16id gustula lätik foldil tummyela epasetikon, das pädan romakatulik: ‚Johann Martin Schleyer’: datikan Volapüka edeadom.

‚Schleyer’ pämotom tü 1831 gustul 18 in ‚Oberlauda’, ed ädeadom tü 1912 gustul 16 in ‚Konstanz’, sodas erivom lifüpi benedik yelas 81. Äbinom son kilid letidana: ‚Johann Philipp Schleyer’ in ‚Oberlauda’. Ven älabom lifayelis lul äprimom ad golön lü jul. Pals omik no idesinons ad koedön studön omi, ab ziom omik: letidan in ‚Königheim’ ätidom ome de lifayel 11id jü 15id oma latini. Pos atos ävisitom gümnadi in ‚Tauberbischofsheim’ e täno lükioni in ‚Karlsruhe’. De 1852 jü 1855 ästudom in niver tö ‚Freiburg im Breishau’ Godavi, pükavi, filosopi, jenavi e sanavi. De 1855 jü 1856 ävisitom seminari in ‚St. Peter’. Is äsufom tü 1856 gustul 5 kultasaludükami. Pos atos päcälom in ‚Sinzheim, Baden-Baden, Kronau, Wertheim’, e latikumo as pädan in ‚Meszkirch, Krumbach, Litzelstetten’, e ‚Mainau’.

Dü lif vobafulik oka ekanom tuvön timi ad studön pükis e dialegis 88 difikis, ed ad pläyön degtelati musigömas.

Ön jäfüd relik elautom mödikosi. Äbejäfom i poedavi, ed äpübom dü lunüp timapenädi: ‚Sionsharfe’.

Pädan: ‚Schleyer’ noe äbinom nolan gretik, abi menaflen nobik. Bevü utans, kels äbegons yufi omik, nek äbinon, kel nentredo ädegolon. Ad dasev meritabas omik kol glüg katulik papal: ‚Leo’ XIII äcälom omi ün 1894 klänakamerani.

‚Schleyer’ edagetom patiko sevädi valemik dub lifavobod okik: Volapük. Nem oma nelivoviko petanon len jenav volapüka-fomäloda. Ebinom ga utan, kel evobädöm tuvedi läbüköl volapüka-säkäda, kel dü tummyels lätik ijäfükon nolavanefi. Tü 1879 mätzul 31, pos neit nenslipik, ün kel ätikom lölöfiko dö mistads e döfs valasotiks tima omik, süpo älogom tiko siti lölik volapüka .

Tik dö yufapük valemik no äbinon nekösömik pö om. Bi peneds ömik pädananas omik röletanes onsik in Merop no ärivons ladetis oksik, bi ladets at no pipenons ma lotograf Linglänik ab ma Deutänik, pö om tik äsüikon ad fomön se lepüks: Deutänapük, Linglänapük, Fransänapük, Litaliyänapük e Rusänapük pükasetrati seimasotik, kele ävilom givön nemi: ‚Völkerdolmetsch’ (= netanätäpretian). Bi tonats pükas difik ye papronons ön mod mu distikün, äfomom büiko, büä ad primön stuki püka okik, ‚volalafabi”, me

kel püks dabinöl valik ökanonsöv papenön me pron e lotograf fümiks ä leigafomiks. Volalafabi at, kel pilemekon tü 1878 yanul 18, ‚Schleyer‘ äsedom cifefes niveras Yuropik valik, potakongrede in ‚Paris‘, büre bevünetik volapotakluba in ‚Bern‘, e pösodes mu cädikes anikes. Lafab at valemö pälasmuson gudiko.

Pos benosek at tik dö yufapük valemik no plu älüvon omi, e ven ün neit galiko pilifädöl ela 1879 sit lölik kleiliko ädabinon in tik okik, äprimom sunädo vobodi, pö kelos pükisev gretik oma klülisko äfruton omi gudiko. Ya ün mayul in lägivot nüma: 35 ela ‚Sionsharfe‘ el ‚Entwurf einer Weltsprache und Weltgrammatik für die Gebildeten aller Völker der Erde‘ (= Disin volapüka e volagramata pro kulivans netas valik tala) äpubon, ed ün 1880 lä ‚C. Tappen‘ in ‚Sigmaringen‘ el ‚Volapük-Grammatik‘ (= Gramat Volapüka) balid.

Pub Volapüka di ‚Schleyer‘ äsüükon valöpo stuni, pato in sogods tidanas. Do primo pilasmuson ko mikonfid, äkulon aiplu oke vegi da vol, sodas ünü yels nemödik ikonkeron voli lölik.

De 1881 yanul 1 calabled Volapüka äpubon ko tiäd: Volapükabled (lezenodik). Timapenäd at edabinon jü fin ela 1908.

Nu Volapükamuf äprogedon me buns gretik. In tops mödik spikäds päjenükons, e klubs päfünons, du in delagaseds e timapenäds laiduliko yegeds dö Volapük äpubons.

Ün 1884 de d. 15id jü 28id gustula Volapükakongred balid päjenükon in ‚Friedrichshafen‘ e telid ün 1887 de d. 6id jü 9id gustula in ‚München‘. Pö kongred telid at Volapükakadäm pädabinükon, kela dilekan ‚Schleyer‘ ävedom. Stid at kludo nu dabinon dü tumyel ebo lafik. Volapükakongred kilid päjenükon ün 1889 de d. 19id jü 21id gustula in ‚Paris‘ dilekü ‚Prof. A. Kerckhoffs‘. Kongred at ye neai pelobülön fa ‚Schleyer‘, e leigiko neai sluds, kels pelonülons pö on. Kongred at edämükon mu vemiküno Volapükamufi. Sekü meug nerekosilovik Volapükanas, kels äzüpons eli ‚Kerckhoffs‘ ed ut ela ‚Schleyer‘, kel ästadom vero taiko, slit ädavedon, kel niludiko ikanonöv pevitön dub meug blegälikum paletas bofik. Nu alan ädunon me ced lönik oka, ed älüblinon neseکیدiko de od votükamis ini Volapük, äkodölo dub atos, das baläd ämoikon, e mödikans ädeflekons okis de Volapük.

Palet ela ‚Kerckhoffs‘ no ädemon protestis fa ‚Schleyer‘, ed äfövon vobodi kadäma, ko ‚Kerckhoffs‘ as dilekan, me nem: ‚Kadem bevünetik Volapüka‘. Ün 1893 ‚W. Rosenberger‘ in ‚Petrograd‘ ävedom dilekan kadäma. Sumätöfü cifam oma el ‚Idiom neutral‘ pästukon e pälasmuson as yufapük valemik. Sirkülapenäds ye älebons pelautöls in Volapük jü 1898, ün yel kelik dilek pälovesumon fa ‚M. A. F. Holmes‘ in ‚Macedon‘ in Lamerikän. Sumätöfü cifam oma kadäm ägeton nemi: ‚Akademi internasional de Lingu universal‘. Ün 1909 ‚Prof. G. Peano‘ in ‚Torino‘ ävedom dilekan kadäma, kel änidugom eli ‚Latino sine flexione‘ (ü: ‚Interlingua) asä püki kadäma, e tanamü atos äfeablunedom kadämi ad ‚Academia pro Interlingua‘.

Volapükakadäm fa ‚Schleyer‘ pedasevöl nog ai dabinom. Tü 1910 dekul 3 ‚Schleyer‘ it äcälom eli ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Bochum‘, nu in ‚Bad Godesberg am Rhein‘ fovani oka, kel kludo sekü büad at binom de 1912 gustul 16: deadamadela ‚Schleyer‘ cifal Volapükaneffa ä dilekan kadäma Volapüka.

Pos pub Volapüka äkleilikos lü alan, ön mod vio balugik mekavapük ökanonöv pastukön. No binos kluo milag, das pos Volapük di ‚Schleyer‘ mödikans äsenälons vokedi ad datikön yufapükis nulik. Somo äpubons b.v.: ‚Idiom neutral, Esperanto, Nov-Esperanto, Ido, Mondolingvo, Lingu internasional, Myrana, Nov-Latin, Lengua catolica, Interlingua (Latino sine flexione), Occidental, Ro, Romanal, Novial, Internasional‘, e r., de kels atimo ‚Esperanto, Ido, Occidental, Novial, Interlingua, Ro‘, e Volapük komipons ad dagetön buami. No bal yufapükas votik ye kanon pleidülön dö mödikums balug, kurat, bref, livät tefü vödipladam in set, e kalad neudik ka Volapük. Du zuo no daloy glömön, das Volapük as **yufapük geböfik balid** i labon gitätis bäldikün.

Volapük elifädön gloratimi yelas zao deglulas, ün tim kelik timapenäds zao 90 e lebuks mödadilo smaliks plu 800 epubons. Ed if feits mifätik ün pasetatim no ijenonsöv, täno Volapük mu fümiko üprogedonöv vemo mödikumo, e mög übinonöv vemo gretik, das ya valöpo pälasmusonöv asä kosädamedöm bevünetik balik.

Nu Volapük muton duinön komipi fikulik ta mätedans valik oka ad labülön dönu pladi, keli ilabon seimanaedo, ed ad kel demü patöfs süperik oka nog ai labon gitäti.

Gol, keli Volapükamuf edunon pos kongred kilid, ebiedälükon vemo lifayelis lätik ela ‚Schleyer‘. Ko biedäl ai äspikom dö kevob nemödik, keli ädalom dagetön pro lifavobod oka. ‚Schleyer‘ kludo no plu edalom küpön, das ün atim dönu nitedäl mödikum pajonülön pro Volapük oma, e das ba seimna ga tim okömon, das dönu olasumoy divi, keli emojedoy so lindifikö. Ab üf atos no obinonöv soik, ga meritab gretikün ela ‚Schleyer‘ ebleibon binön, das om: pädan romakatulik balugik de ‚Litzelstetten‘ ebinom kulan in jäfüd volapükas.

Tü 1914 prilul 23 mebaston päpladon fa cifal: ‚Albert Sleumer‘ ini föfafasad doma len ‚Schottenstrasse‘ nüm: 37 in ‚Konstanz‘, kö ‚Schleyer‘ ilifädöm lifayelis lätik oka.

Tü 1931 yulul 26 fo motedadom ela ‚Schleyer‘ in ‚Oberlauda‘ mebalezäl gretik päzelon ad mebö motedayelami tumid oma, pö kel num gretik lestimanas ela ‚Schleyer‘ ekompenon.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pads: 37—40.

NUNS.

Bü brefüp ägetobs nunu, das läx-Vpan: ‚Frans Cornelis Van Aken‘ edeadom tü 1937 yanul 18 in ‚Oud-Gastel‘. Pimotom tü 1854 yanul 16 in ‚Princenhage‘. Äbinom tidan jü 1910, ün yel kelik päpänsionom demü saunastad läs gudik oka. Ädalabom diplomi de ‚profesan Vpa‘ ed äbinom de 1892 jü 1927 prilul 8 liman Vpa-kadäma. Ün dät lätiko pemäniotöl äloveikom lü el ‚Academia pro Interlingua‘, bi Vpamuf istopon löliko. Ebinom i dü lunüp liman Vpakluba valemik Nedänik. Vpapenäd omik: „Volapük dünü tid“ ettimo pälobon vemo, e pätraduton ini püks difik.

Baiodü kompenät nenfiamik: „Boekhandel en drukkerij voorheen E. J. Brill“ in ‚Leiden‘ suäm ela ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ fa ‚Dr. Arie De Jong‘ pelonülon ad fl. Ned. 4,00 ed uta ela „Gramat Vpa“ fa otan ad fl. Ned. 1,00.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1937 Vpamäks 800.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 40.

Savan

fa ‚Aug. Bailly‘.

Ün soar jönik setula tolädan: ‚Marcel Lantier‘ äduinom galädi fo galädöp smalik itopöl zänodü peins no fagiko de jols ela ‚Lys‘: flumed keinik et, kel äfomon me dil anik zuga okik miedi vü Blegän e Fransän.

Man ägolom su veg, älabölo stumemi stonicöpana su jot, ko loged äl glun e logot lugik ä fenik: äbinom voban gudik labü nem: ‚Jean Lacroix‘, keli mens lána omik ästümons demü snat e kurad oma.

„Binos soar jönik! o flenädan!“ el ‚Marcel Lacroix‘ ävokädöm lü om.

„Si! soar binon jönik, ab neit kömölon obinon koldülik,“ man ägesagom.

„No labom logoti fredik adelo.“ tolädan ätikom. E takediko äfovom ad smökön pipi oka.

Düps anik äpasetikons; stels äpubons len sil.

Ven düp zülid ätonon, el ‚Marcel Lantier‘ älüvom galädöpi, älabölo günüli len bandelär, ed älüodikom lü el ‚Lys‘, ve jols kela äprimom ad golön. Vemo suvo smugans lovegoloms in bot oni. Dag äbinon lölöfik. Svietil paelik stelas älitükon töbo luvegi. Val äbinon takik ä stilik.

‚Marcel Lantier‘ ävegom dü lunüp ko lils lüköl, äsä yagadog gudik, ven noid fagik tuigülas päbreiköl ärivon omi. Ästopom dotölo; no ämögos, das äpölon: man ägolom ko prüd miniludik; steps omik äkoedons frakatön semikna tuigülis sägik.

„Tü düp at, fümiko atan te binon smugan,“ ‚Marcel Lantier‘ ätikom.

Sunädo ärivom topi, de kel äkanom logön in fagot stepas luldeg u mäldegas fo ok. Äjinos lü om, das maged verätiko älükömon len jol in fagot lemuamik portata logama okik.

„He!... ol usik!... stopö! nämätü lon...!“ tolädan ävokom laodiküno.

Ägetom gespiki nonik, ab maged äprimon ad vifagolön.

„Stopö!“ ‚Marcel‘ ävokädöm telidnaedo.

Täno kilidnaedo: „Stopö!... ud ojütob!“

Maged ya änepubon. Täno, benofätio, ‚Marcel Lantier‘ äjütom, e pö lunid jütikama äküpom, äso pö leklärastral, mani, kel ko lesak su jot oka äbunom ini vat.

Tolädan ikanomöv jütön dönu, ab in dag äsiädöm, das önedrefomöv zeili; äbuükom ad bunön ön turn omik ini vat tö top ot fugana, tü timül, kü äjinos lü om, das atan äbegrämom joli visoik.

Neläbo vat äbinon koldik, e ‚Marcel Lantier‘ no plu äbinom yunik. Äsenom koldikami so vemöfik, das limeds oka äjinos lemikön sunädiko. To val äduinom flapülis anik: flum, kel äbinon zänodo nämikum, äprimon ad kesveimön omi. Noe no äfägom ad rivön joli visoik, abi ädredom demü lif oka; täno äperom süeni oka; e neläbikan äprimom ad vokädön: „Yufö! yufö!“

Vög däsperik ätonon ün neit deadastilik; sekuns anik äpasetikons, dü kels älüdom me näm valik, kel äreton pö om.

„Yufö!“ ädönuom me vög fibikum.

Tü timül ot fal kopa ini vat pälilon, ab tolädan töbo äküpom atosi; vat ädranon ini mud e lils oma; äperom sevälöfi tü timül, kü brad nämik ägleipon omi ed äketirom omi. Pos timüls nemödik savan e saväb ätakädoms su jol, balan äsäbluviköl de fäk okik, e votan de töbid okik.

Täno pö litam paelik, kel ädonikon de sil, tolädan älestunöl ämemosevom eli ‚Jean Lacroix‘: ‚Ol!‘ äsagom ome; ‚liö! ol binol-li utan, keli pöjutob: ol! man snatikün-li läna?... Ed ol binol utan, kel esavol lifi oba!‘

‚Si! utan ob binob!‘ ‚Jean‘ äsagom ko vög dumik.

‚Ab kikodo äfugol-li? Kikodo ebunol-li ini vat, ven äflagob de ol ad stopön?... Kini üfo äpolol-li? Tabaki-li?... No gеспikol-li? Klu binos-li veratik?... Ol!... Ol!... Smugan-li?... Gö! spikolöd ga!...‘ E, bi ‚Lacroix‘ lügik ä labü kap donio piflegöl äblebom seilik, tolädan äsagom: ‚Gö! is klän dabinon. Esavol obi, ba labob-la gitäti ad binön dälälük pötü naed bal. Sumolöd lesaki olik! ojedobs oni ini flumed, ed odunob, äsva no elogob pökodi olik.‘

‚Säkolöd obe ad no dunön osi dönu! ba opromoböv osi ole,‘ ‚Jean‘ fümälo äsagom ko lüg, ‚ab lesaki asoarik odakipob.‘

‚Diabö! o ‚Jean!‘ el ‚Marcel Lantier‘ ävokädöm, ‚omutoböv fanäbükön oli e blinön oli lü galädöp. Posä esavol lifi oba, du ikanolöv fugön, no givülob obe gitäti ad binön se sevärik. Ab no laidälolöd pö tif! lebegob ole osi. No binükolöd obi kedöbani ola!‘

‚Zesüdos, das dakipob lesaki,‘ ‚Jean‘ äsagom dönu.

‚Benö! dunolöd utosi, kelosi ovilol!‘ el ‚Marcel Lantier‘ ävokädöm, ‚no osagoy, das ufanábükob savani obik, ab i no osagoy, das unefölob bligi obik!... Odelo usädünikob... E nu, gololöd!‘

‚Danö!‘ el ‚Jean‘ äsagom nelaodiko.

‚O! ol kanol sagön obe dani, du ol esavol lifi obik; vö! koedol senälön obe atosi vemo lölöfiko!‘

Ed ün neit dagik ä stilik at, mans tel äfagikoms de od, alan äl lüod okik.

Ün göd balidfovik, mugödo, el ‚Jean Lacroix‘ älüvom vilagi ävegölo lü cifatop. Ilükömölo foi kaser tolädanas, äküpom kapiteni ed älüspikom sunädo omi.

‚O kapiten!‘ äsagom, ‚bo fümö egetol agödo sädünikami tolädana: ‚Marcel Lantier‘. ‚Jenöfo!‘ fizir ägespikom, ‚e vemo estunob dö atos. Kömol-li ad nunön obe kodis atosa?‘

‚Si! o kapiten! Binos demü ob, das vilom sädünikön. Klu kömob ad begön ole ad leadön dakipön ome cali oka, ed ad fanäbükön obi.‘

E me vöds nemödik, el ‚Jean‘ äkonom jenotis äneita.

‚Ab!‘, kapitein äsagom dönu, ven el ‚Jean‘ ifisagom, ‚ol no labol vo logoti smugana vemo verätika, e sav äneitik fa ol blöfon, das binol hilepul brafik. Sekü kod kinik üfo eduinol-li duni nesnatik at, kel blinon oli lü fanäböp, e gevon ole nestümi? Gesagolöd! Vilob sevön verati.‘

El ‚Jean‘ äbluvikom, äzogom, e täno me vög teafülik äsagom fino nelaodiko: ‚Benö! ekö! jismalan obik binof vemo malädik; ad saunükön ofi äzesüdos ad büedön mökön rezäpis sanana, e bi pötekan no ävilom plu gevön täki, du mesed delavobanik binon ebo saidik ad kosidön, ekanob tuvön te medi at: eblinob lesaki labü tabak love mied, ed eselob oni! Nu mon dabinon lomü ob ad kälön cili: kanol fanäböpön obi!‘ E logs omik äfulikons me drens.

Kapiten äkögilom, älemufükom kapi oka, ämeditom lunüpo: ‚Promolös obe nämätü stimavöd ola as man snatik, das neai plu odunol dönu duni somik!‘

‚Ob it iyulob obe ya atosi,‘ el ‚Jean‘ ägesagom.

‚Täno, val peglömon! Oblinol ele ‚Marcel Lantier‘ penedi oka sädünikama sa penedi at oba... Gö!... Pedolös nami oba!‘

El ‚Jean‘ fredo äbevegom vegi lü dom oka. Älovegivölo ele ‚Marcel Lantier‘ penedi kapitena, logod oma äglorikon, ab no mödikumo ka ut tolädana, ven atan iseivom nuni cifa okik.

‚Dakipob cali obik!‘ ävokädöm.

Ed ägleipölo namis ela ‚Jean‘: ‚E nu, o bäldädan oba! If pö ol bos defon demü jismalikan olik u seiman olikanas, cedob, das sevol ad yan kinik omutol nokön: binol savan oba, atosi no oglömob.‘

‚Kim obas tel binom-li savan votikana?‘ el ‚Jean‘ äsäkom me vög fefik.

Ed in loged, me kel mans tel älülogoms odi, äkanoy reidön promi flenama laidüpipik.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1937. Pads: 41—44.

Tidod därvida

fa ‚Thérèse Jeanroy‘.

Nemoy in lofüdän därvidi — el ‚därvid‘ pedütülon de vöd Pärsänik: ‚dervej‘, kel sinifon: pöfik — kleudani slamik semik.

Benö! ün del semik därvid vemo, vemo bäldik ätevom soeliko nilü siem däsärta.

Äjäfälölo ninälo me medits fefik, äjynom binön fenik, ed älabölo kapi donio piblegüköli e logis äl glun pilüodükölis ägolom, ai ägolom.

Mans tel, kels äsagoms, das äbinoms tedans, änilikoms lü om, ed äsagoms ome: „Sevobsös! o man relöfik! va no eküpol-la jamodi, keli eperobs: eskeapon de karov obsik, ini lüod at, äsä niludobs.”

„Nö! no elogob jamodi olsik! Ab, gеспikolsös obe! nim olsik no älabon-li logi detik bleinik?”

„Verätö! sio äsevobs, das ökölkömol oni!”

„Nö! no elogob jamodi olsik! Ab, gеспikolsös obe! nim olsik no älabon-li nedeto lögi bal, kel pimitulon?”

„Koefol kludo, das elogol oni!”

„Nö! no elogob jamodi olsik! Ab, gеспikolsös obe! nim olsik no älabon-li in föfadil maxüla tuti pibreiköl?”

„Si! sagolöd obes vifiko kiöpio egolon, dat no perobsös timi obsik! Kiöpo elogol-li oni?”

„No elogob jamodi olsik! Ab, gеспikolsös obe! nim olsik no äpolon-li len flan bal fledi miela, e...?”

„Satobs dö säks! Sevol, kiöpo jamod obsik binon! Kiöpio egolon-li?”

„Nö! no sevob, kiöpo jamod olsik binon! Ab, plas vüspikols sagi obik, gеспikolsös obe! nim olsik no äpolon-li len flan bal fledi miela e len votik fledi risata?”

„O! atos binon tu vemik! Laidälol ad lesagön obes, das no elogol-la jamodi obsik, ed ol binol utan, kel temunol, das labon logi detik bleinik, das labon lögi nedetik pemitulöl, das nelabon tuti bal in föfadil maxüla, e das polon fledi miela len flan bal e fledi risata len votik! Negidetol ad kofön obis! Ya binobs saidiko neläbiks, kodä eperobs nimi obsik! Dunolöv gudikumo ad nünön obes, in lüod kinik efugon!”

„Nö!” därvid ädönuom mälidnaedo, "nö! no elogob jamodi olsik! Igo no isevoböv, das eperols bali onas, if no isagolsöv osi obe!”

Täno tedans tel äzunikoms.

„Ol binol te tifan!” balan ävokädon, „tifan äs därvid pemaskaröl!”

„Givolöd obe pu bijutis, kels äbinons dil fleda nima obsik!” votan ärorom.

Ed ätädoms kleudani slamik ad flapön omi, if no ögegivomöv omes utis, kelis ma kusad omik isumom, ed if no ögivomöv omes nünis, kelis äflagoms ome. Omsö, äjinos pö om nemögik, das no ilogomöv nimi ifugöl, dö kel ägevom küpedotis so verätiks.

Ab ad vokäds e täds bäldan sofälik ägespikom smilölo: „Binols stupans, o cils oba!”

Nu mans lemu äzunikoms.

Äbetifoy omis! Äkofoy omis! Änofoy omis!

Ägleipoms därvidi len kolet, e no plu äbinölo mastans de pösods e de vöds okas, ädugoms omi grobälo lü vilag nilikün lo cödal, keke äkonomoms mifäti oksik.

Därvid äbinom otmafädo takedik, äsä tedans äbinoms fäkädiks.

Cödal äsäkom kleudane slamik utosi, kelosi äkanom sagön ad jelod oka.

„Nosi, nosi, nosi!” äsagom kazetölo vödi laik.

Täno ädasukoy omi, ab ätuvoy pö om yegi nonik, kel älabon völädi anik. Äviloy dasäkön dönu ome, ab atos äbinon nensekik. Äblebom seilik! Ätäday omi me pönods vemikün: ätovülom jotis!

Tedans äbinoms vemo distretülüks, ibä äkanoy leno kludön, das äbinom-la tifan jamoda e fleda onik, bi no älaboy blöfi bosik rava!... Ab lio äkanoy-li plänön patis, kelis igivom tefü nim ideiköl: pats, kelas kurati lölöfik dalabans ädasevoms?

Cödal äkratom lilis oka, äröbom nudü oka, äluröbom me nam da herem oka, du äsäkom ninälo oke, cödeti kinik äsötom lonülön ad binön gidik!

„Binom fūmo magivan,” ek ävokädom, „kel sötom pafilädön lifiko lo pöp ekobiköl!”

„He! stopolöd boso! o man gudik! no so vifiko, plidö!” täno me vög kleilik ä lelilamovik därvid se seil vilik oka äsüiköl äsagom. „Kio spikol nesüeniko! Filädön obi! Vö! micödol vifiko menis snatik! Binob leigono magivan, äsä ol ud alseiman soga gretanumik, kel züon obi. Binob te bäldan pöfik, kel egebob lifi ya vemo lunüpiki oba, ad dagetön plaki nemödik. Ecogob saido, ed if dälols obe osi, oplänob olis utosi valik, kelos jinon lü ols klänöfik in jenet, me kel jäfobs. Kusadans oba binons — esagob omes osi ya pösodiko — stupans! Ogivob omes, e pötü pöt ot oles valik, tidodi smalik, kel otidon oles, vio vedoy sapik, if, plas nosdunön, plas perön timi oka, te nitedälöy ad logön ed ad küpodön utosi, kelos jenon zü ok! Lesi! no elogob jamodi tedanas at. Ab — suimolsös gudiko blöfädi obik! — ven ägölob in däsärt, älogob in sab retodis dub steps nima piretükölis, e bi retod pülükün futas menik no ädabinon, äsagob ninälo obe: Is jamod ebeigolon löliko soeliko, kel kludo u peperon luverto fa karov, u kel eskeapon de dalaban okik!

Täno äjäfikölo ko nitedäl gretikum me xam saba, äkonstatob, das retods safas kil — kelas tel ädabinons deto e bal nedeto — äbinons dibikums ka uts safa folid. Sekü atos äkludob: nim bo fūmo labon döfi in lög nedetaföfik!

Äfövölo xami konsienöfik obik, äküpob is ed us mikebatopis smalik, ed äseivob, das nim ideyebidon te tufilis, kels ädabinons in flan nedetik oka, klu no ilogon utis flana detik, ed ad no logön onis, bo fūmo äzesüdos, das äbinon bleinik in log bal!

Fino, sekü mod ön kel ifidon, äfasilos ad dasevön, das tut föfik ädefon pö on, bi stags grünik anik ai iblebons nätikis zänodü tailablög pisetiröl.

E nu tefü natäl fledas tel, kelis jamod äpolon, atos äbinon nog fasilikum! Äbinos vemo fasilik pö ob ad dasevön onis, ibä, len flan bal retodas in sab piretükölas, furmids äjäfons me labed risatagranas, e len flan votik, mödots musakas idoplados okis sui tofils miela!

„Logos kludo,” därvid äfinasagom, „das binob ni magivan ni tifan, e das äbinos din mu klülik, das äsevob patis smalikün tefü jamod, keli leno elogob.

Ols valik ebinolsöv leigo so käfiks äsä ob, if iplidolsöv ad gevön nitedäli olsik pates pülik yegas, kels züons olis! Kredob, das egidükob saido obi, dat logolsös, das ai negidetoy ad suseitön votikanes nensüeniko micödotis, e das dins jiniko komplitikis binons suvo balugiküno plänoviks!”

Ad spikäd at valans äplodons.

Klüliko cödal sunädo ästadükom libio bäldani, ye no, nendas ibenovipom ladöfiko omi demü sap oma.

Bi kleudan slamik äbinom vemo gudik, äpardom tedanes tel leladöfo nofis ed igo flapis omsikis! Ämobom, das komans valik, kels nu ädalilons dalestümo omi, öyumons lä oms ad sukön nimi fugik. Äzepoy atosi, e pos düps anik jamod pituvon dönu.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pads: 44—46.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik. Eseditom

söl: ‚H. Bakker’ in ‚Voorburg’.

De „Vpavöds nulik” lised lulid (efe: lised folid: Vp.—Deutänapük) eblümikon. Utans, kels vilons kopiedön lisedi at, kanons loenön oni de redakan balid Vpagaseda at.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1937 Vpamäks 400.

Bükapöks. In kedet 15id pada: 37 e kedet 7id pada: 40 binos: 32, atos muton binön: 37.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1937. Pad: 47.

1938 (yelod 7id)

PÖ YELACEN.

Pö prim nulayela lofobs reidanes obas vipis gudikün obas. Yel: 1938 blinonös oles valik beni e läbi!

Yel epasetiköl no ebinon bönik pro muf obsik. Meug refudik reiganefa Deutänik tefü yufapüks difik edämükon i Volapükamufi. Notodobs kluo atoso speli, das reiganef Deutänik votükonös suniko meugi oka kol Volapük, e das odälönös, das pük obsik dalon paplägön dönu nentupiko in Deutän!

Volapük eprogedon nog no mödiko, e nog ai go no labülön pladi, kel demü patöfs sublimik okik duton lü on. Volapük binon brefik, balugik ä fasiliko lärnovik. Volapük labon dub stukot e gramat oka kaladi lönik, sodas stadon lo natapüks neudikumo, ka mekavapük alseimiko votik. Värb in Volapük labon, to stukot balugik oka, liegi so gretiki fomas, das tefü atos yufapük votik nonik nog kanon paleigädön lä on. Volapük binon benotonik. Volapük ün 1879 pedatiköl äbinon pos steifs nensekik mödik yufapük balid, kel klülädon binön plago gebovik. Volapük digädön kludo ad panüdugön valemö as yufapük ut, keli menef neodon in dakosäd bevünetik oka. Valikans kevobonsös kludo ad pakön Volapüki! Alan steifonös ad slopükön slopanis pro muf obsik, dat progedobsös mödikumo, kas ejenos jünü! I obs ofövoobs nämöfiko bligädi, keli ebligidobs. Pläs stides difik timapenäd obsik popoton pianiko i pösodes difik, kels dabinons plödü Volapükamuf. Atans, if usevädükons vipi atosa, okanons getön glato dü yel lafik timapenädi obsik. Spelobs ad slöpükön i dub atos slopanis Volapüka. Nulayel blinonös Volapüke benoseki!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 2.

Midun Fata: ‚Bastonnat‘

fa ‚Jean Marbel‘.

Mug, kel dremon in näst oka, liev, kel fugon love fel, bi pölacedons okis petädölis dub riskäd nejenöfik, binons dabinans kuradik leigodü fat: ‚Bastonnat‘.

Man smalik molädik at labü logod paelik älifom in dredäl laidulik. Äbinölo calo skrädan in zifil: ‚Bourg-le-Roi‘ äbinom te boso takedik, ven äseadom blotiko su teab oka, e yan cema okik pifärmükon me värul. Ed igo nu nog ämikonfidom badöfi peänas oka e miladäli jima oka.

Imutom sludön ad no plu reidön delagasedis, so liföfik magäd äbinon, keli konots nübreikas e midunas äkodons pö om: dü neit äslipom te nelölöfiko. Ibuükomöv ad leadön deidön oki, kas säpüfükön flapamo tapedi oka pos düp zülid, kelos ökanonöv binön din poldaprotoka; ed, alzädelo äkoedom glimön stonis legrufa oka, so vemo ädredom blamis poldanefa.

Ün säsun jönik ye fat: ‚Bastonnat‘ äbinom semikna so künik, das äduinom spati in länäd. Logam blövätafloras e felapopafloras, kanit frinas e laudas ätakedükons lani dredöfik omik, ed äseifom me seif lölöfik, ven äsenälom, das äbinom jenöfiko soelik, fagik de doms riskädik labü teins nefimik oksik, de vabs vifi tädik älaböls, de träms äsasenöls, de nilädans badik ä kofiks, fino: das äbinom fagik de mens.

Ün sudel et älaboy soli jönik, kelos ti ävedükon fati: ‚Bastonnat‘ frediki. No äkanitülom-li vegamü vegil grünik, keli ivälom, bi neai pösod ägolon us? Äkanoyöv cedön osi, ven äloegoy golön omi ko steps gretik, du ätülom spatastafi oka äs mül.

O! kio äbinoy benik in fel, dis sil blövik e pö stom so jönik, äsä ün del et! Fat: ‚Bastonnat‘ äsenälom oki nämikumi ad fulükön somo luegis oka me lut rafinik; ägleipom nämiko in nam spatastafi oka, ed äkredidom oke, das ädredom nosi, das leno plu ödredom bosu. Äkünom igo ad dekötön me flap kuratik stafa okik, kapis felapopas kil, kels ijafädons ome badikosi lenonik...

Tü timül ebo at vision lejeikik äpubon fo logs okik. Gliban, in rägs piklotöl, labü logod leredik, äkosgolom omi. Älabom in nam bal fladi vagik; me votik äkipom bodasaki miserabik.

Logalips skrädana äprimons ad dremilön nenstopo, ed in doats omik spatastaf äprimon ad dremön so vemöfiko, das ti äleadom falön oni.

Gliban ai änilikom, du ädunom malis ed ämüfom löpio e donio fladi vagik oka.

„Odeidom obi,” fat: ‚Bastonnat‘ ätikom; „odeidom obi, e poso oberavom obi.”

Äfärmükom logis, ab ven süpiko vög raudik ävokädon nilü lils oka: „Givolöd moni ola,...!” man gudik älöbunom sekü okjelodiäl, ed ätatakome jutedo ko brad pitovöl sui lenodan oka.

Süpäd oka ävedon mu gretikün, ven älogom poso tü timül fovik, das gliban ifalom go tenio ini yeb.

„Liö! ob ebinob nämikuman!” äspikülom. „Ob ebinob nämikuman! Si! ab olöädöm dönu, e täno oplöpom ad gleipön obi!”

E skrädan ävilom ebo fugön, ven nenmuf glibana ye äküpido omi.

„He! liö! he! liö! Ga no ejafädob ome bosü badik, cedob!”

Äbiegädölo boso, äxamom koapi gretik, kel no plu ämufon.

In züamöp logoda fiv bluda ätenikon ini yeb, e konstat ata ädavedükon in lan skrädana jeki nulik. Ägeyilidom mö step bal, mu ädremölo sekü dred, ed ämurülom:

„Emögos-li bo, das e...?”

No äkünom ad sagön vödi mifätik. Ab änoiidülölo me tuts, äkipölo häti oka su kap me nam bal oka, ed äpedölo me votik spatastafi ta koap oka, äfugom ko vif valik, ad kel lögs mägit oka äfägon.

Vilagüli, kö ädabinom pos düp röna dredälik, ähekölo e pitegölo me püf, no ämemosevom. „Eli ‚Maroussis’,” äreidom su milmetastafäd, „o si! ‚Maroussis’! Is nek sevon obi, si! nemu no esökoy obi...!”

Benö! ven ägüflekom oki, äküpom fagotü steps anik po ok länädapoldanis tel.

Ebeigoloms-li oms i ve veg grünik? Din pelonädon, äkömoy ad fanäbükön omi onu. Tikod at älemükon lögis omik, ed äleadom seadön oki nenviliko nilü yan lulotidöpa, kö äbonedom me vög dädik fladeti limonada.

Fo om länädapoldans ästopoms, ed äsenälom, das ödeadom-la. Balan omas äsüramenom yegi seimik de pok oka, älülogom omi, ägeblinom oni dönu, poso äsagoms ode nelaodo vödis anik... ed älaifövoms vegami oksik.

Sunädo el ‚Bastonnat’ iküpom, das ni balan ni votan äbinoms elans di ‚Bourg-le-Roi’. Äsevom gudiko omis: länädapoldans zifila okik; kolköm omas, igo ün tim kösömik, äkoedon sufön omi saidiko! Ab kis äjenon-li? No äfanäbükoms-li omi? Ämogoloms-li? Kikodo-li! si! kikodo-li?

Äbinos neit ledagik, ven skrädan änikömom, ägolölo mu nilo ve möns, ini ‚Bourg-le-Roi’.

„Alan ugonon ini bed,” ätikom, „no ologoy obi!”

Fät äkodon, das äkolkömom eli ‚Pellerin’: svinamitan, kel ebo äsegom se pöb.

„Benö! edunol spati lunik adelo, o fat: ‚Bastonnat’! Ekö! binos pos düp: deg e laf!”

„Si! jenöfö! äbinos so jönik... jenöfö!... si!... so jönik!...”

„Ab äbinos i vamik ä sägik. Ibä, ekö! binol go suetik, e petegol lölo me püf!”

„Cedol-li, cedol-li atosi?... o söl: ‚Pellerin’! Ab nö! äbinos no so vemik... lesiob osi ole!”

„Vüö! sevol-li, das etuvoy mani nenlifik su veg grünik? eblinoy omi isio medü polabed. Sagoy, das pesasenom. Binom in länädapoldöp!”

Murül nesuemovik äbinon gespik, ed el ‚Bastonnat’ änepubom ün neit. Tuts omik onoidülons nog, ven ädabinom in cem oka po yan pifäivärulöl oka.

No daloy lüvipön neflene badikün oka neiti, äsä uti, keli skrädan neläbik elifädöm. Ven del äprimon, no ifäremükom logis dü sekun bal.

Äklülös, das no äkünom ad doniogolön tü düp jölid, soäsä ädunom kösömo, ad ramenön bodi e miligi oka.

„Binos nemögik,” äkalkulom, ven düp degid ätonon de pendülaglok smalik oka, „das länädapoldans di ‚Maroussis’, dö midun pesevüköls, no enünomsöv ya vegami obik su veg grünik. Kaporan isik, pö reid protoka omsik, edasevomöv obi. Binos nu kludo din timülas anik!”

„O söl: ‚Bastonnat’! o söl: ‚Bastonnat’!” tü timül at vög ävokon in yad.

Suet äpärlaton su flom oma. Ab leno ämufom, e leno ägespikom.

„O söl: ‚Bastonnat’! Binos länädapoldan, kel säkom oli!”

Fät ilonädon.

Skrädan ämaifükom lafio fenäti oka, e me vög, keli ätöbidom ad binükön nämöfiki, ägespikom: „Begolös söle: länädapoldan ad löpiogolön!”

Step vetik ätonon de tridem. Änokoy len yan: ämaifükom oni.

Länädapoldan, keli isedoy ad fanäbükön omi, äklülädöm binön hilepul gudikün brigada: ‚Bergerot’: balikan, lo kel el ‚Bastonnat’ neai idremom, sovemo om, labü herem redik krugülik oka, älabom logoti mena gudälik.

„Benö! liö! o söl: ‚Bastonnat’! binol-li malädik?” äsäkom, ven älogom logodi lejekik skrädana.

„... Si! sevol,... pos...”

„Pos kis-li?”

„Sevol sio,... gö!...”

„Maleditö! klülös, das sevol osi... ibä geblinob oni ole.”

„Ol geblinol-li oni obe...?”

„Benö! pokagloki ola, pokagloki largentik ola. Ädelo ebinol sio in ‚Maroussis‘, ed eperol us pokagloki olik, vo-li?”

„In ‚Maroussis‘... pokagloki-li oba?... Si! si! o!... binos verätik,...” el ‚Bastonnat‘ äspikülom, kel sis äsoar no ilabom dü sekun bal tiki ad doatön in jilätapok oka.

„Sevob sio, das duton lü ol, benö! bi nem olik ädabinon su on: ‚Augustin Bastonnat‘ in ‚Bourg-le-Roi‘.

„Klüliko, klüliko,” skrädan, kel äkofudikom, ädönuom.

„Benö! ekö! o söl: ‚Bastonnat‘! fredob pro ol, das elans di ‚Maroussis‘ etuvoms oni nilü lulotidöp. Eblinoms oni agödo, du äkömoms ad ramenön jäpani badik: ‚Pochet‘.

„Si! si! ‚Pochet‘!... Kim-li?... ‚Pochet‘-li?”

„Binos veratik, no sevol omi! Binom brietan, e kel elabom su veg grünik glepädi suida; atos no ebinon naed balid. Läbiko pö fal edagetom bludami se nud, nen kel nu ba binomöv deadik. Ab agödo ästanom lo obs. Opladoy omi dü vigs tel ini fanäbacem.”

De funapaelik el ‚Bastonnat‘ ivedom redik, täno leredik, täno violätik. Länädapoldan älogom ceni täina omik, ed ägleipölo bradi oma, älemufükom omi, soäsä länädapoldans sevoms ad lemufükön.

„Benö! kisi labol-li! o fat: ‚Bastonnat‘!”

Isäkofudikölo, man smalik äleadom falön oki sui stul, ed äseifom me seif vemik.

„Binos fred, ... o söl: ‚Bergerot‘!” äsagom: „binos fred, ... das pokaglok oba petuvon dönu.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 2—6.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik. Evedoms limans:

söl: ‚J. G. C. P. Peerbolte‘ in ‚Zaltbommel‘ (Nedän), ‚Kerkstraat‘ 51.

söl: ‚K. Hekelaar‘ in ‚Amsterdam, W.‘ (Nedän), ‚Jan van Galenstraat‘ 177,I.

Diläd valemik feda Vpaklubas. Evedom liman:

söl: ‚Max Bissuti‘ in ‚Linz an der Donau‘ (Lösterän), ‚Walterstrasse‘ 5/p.

De „Vpavöds nulik” nu dabinons liseds fol: Vp.—Deutänapük, e lised bal: Deutänapük—Vp. Utans, kels no nog dalabons kopiedis lisedas at, e vilons kopiedön onis, kanons loenön balato onis de redakan balid Vpagaseda at. Mutons ye promön ad gesedön onis ome alna mögiküno suno, sodas votikans, kels i vipons ad kopiedön lisedis at, no nedons stebedön tu lunüpiko lüsedü onas.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Zeist‘ (Nedän), ‚Verlengde Slotlaan‘ 157. Potakal: 107174:

Gramat Vpa fa ‚Dr. Arie De Jong‘	fl.N.	1,00
‚Wörterbuch der Weltsprache‘ fa otan	„ „	4,00
‚Leerboek der Wereldtaal‘ fa otan.....	„ „	1,00
‚Lehrbuch der Weltsprache‘ fa ‚Johann Schmidt‘	„ „	0,80
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „	0,25
Yelod: 1938 Vpagaseda pro Nedänapükans	„ „	2,00
Yelods büik gaseda at		
pro no-limans feda a yelod	„ „	1,50
pro limans feda a yelod.....	„ „	1,00
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	„ „	0,05
a samäds 10	„ „	0,25
a samäds 50	„ „	1,00
Vpamäks a samäds 100.....	„ „	0,50

Kanons pasivön de söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘ 120. Potakal: 199061:

‚Statuten en Huish. Reglement der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging‘	fl.N.	0,25
Statuds e nomem komömik Vpakluba val. Nedänik	„ „	0,25

Kanons pasivön de söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän), ‚Bahnhofstrasse‘ 20:

‚Lehrbuch der Weltsprache‘ fa ‚Johann Schmidt‘		
a samäd 1	m. Deut.	1,20
a samäds 3	„ „	3,30
a samäds 5	„ „	5,10

CEDS E TIKODS.

Pro utan, kel löfon vobi, lif binon läbik.

Dialim gevon lane resori, stigädon oni ad besteifön nobikünosi e sublimikünosi.

Labön kaladi binos ma ‚Ibsen‘, das lif obsik labon lüali, äsä dial obsik.

Jul fledon lifanafi obsik ko cans mödasotik. Liedo glömon suvo saili, kompadi e stirömi.

Utans, kels fredons dö ben obsik, ifi no labonsöv benofäti, binons flens veratik obas.

Utan, kel ledunon suniko utosi, kelos no neodon spidi, mödadilo olabon timi mu saidiki pro dins, kels no kanons sufön zögi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 7.

VOLAPÜK.

Ya suno pos 1879 mäzul 31: dat daveda oka, Volapük pepakon, ab dub feits mifätik ün fin ätummyela e stad brulik valemik pos volakrig gretik, ereafon boso sui pödaglun.

Ko koten kanobs jonön, das ün tim lätik Volapükans vönädik anik elüyumoms dönu ad klub obsik, e das laboms desini fefik ad pakön püki obas ad ben menefa.

No vilobs numädön is fruits valik, kelis Volapük lofon, ab mäniotön te, das alan kanon lärnön oni ünü tim brefik, sodas medü vödabuk vemo suno fägon ad spodön in pük at. Fomäloyös, fruti kion yunanef olabonöv, if demü kosäd bevünetik te onedonöv lärnön püki fasilik at!

Zuo Volapük okanon yufön ön mafäd gretik ad födön svistami menas, suemi odas. Klubs, kompenanefs, feds bevünetiks mödik dabinons, kels steifons ad födön völadis lanöfik, kelis menef neodon so vemiko ün tim stöfimik obas. Ko frut kion okanoyöv gebädön Volapüki pro pak tikamagotas at! Sekü kod at pakomandosös draniko klubes at, ad gebön Volapüki in kosäd rezipik okas, ad zepön püki at as kosädapük bevünetik calöfik okas!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 10.

‚Eugène Dubois‘: Tüvan ela ‚Pithecanthropus erectus‘

J. F. VAN BEMMELEN. ‚Den Haag‘, 1938, yanul, 28.

Dinädü nun in el ‚Het Vaderland‘, das el ‚Eugène Dubois‘ olabom bäldoti yelas jöldeg, däloyös obe ad dönuükön memotis anik se prim kariera nolavik oma bü yels ze luldegs ejenölis!

Äbinom ettimo yufan nolavik pö voböp naatomik nivera di ‚Amsterdam‘ sumätöfö ‚Prof. Max Fürbringer‘, ä tidal naatoma plastätik pö tidanajul reigänik pro däisinitidans e pö reigänajul lekanadustoda. Liföfiko memob (äbinob ün tim et yufan nolavik pö voböp nimavik reigänanivera di ‚Utrecht‘), vio cif obik: ‚Prof. A. A. W. Hubrecht‘ äkonom obe, das el ‚Dubois‘ iyilädöm calis oka, ed ibligidom dünädi as fizir-sanen in milit Lofüda-Lindänik, ko disein pinotodöl ad sukön in ragipelag Lindänik obsik retis ela ‚missing-link‘ (= lim deföl) de ‚Charles Darwin‘.

Benorepüt nolavik ela ‚Dubois‘ äbinon ettimo ya so vemo fümik, das päcedom as fovan pijonidüköl de ‚Prof. Fürbringer‘, üf atan övilomöv gegolön lü lomän oka, kelos ökanonöv jenön tü timül alik, e kelos i ejenon jenöfiko pos tim vemo brefik. Pö jäfudakompenans kludo ced valemik ädareigon, das äferiskom fütüri nolavik nidik, ad besteifön diseini nofümik, kel vemo luveratiko öklülädön binön tikaspäk.

Nuns balid dö vobods in Lindän äjinons lesiön spetis badimik at. Cifef sanadünäda Lindänik fe ifödon lobabo dasteifi omik dub lepladön omi ini Zänoda-Sumatreän, e dub givön ome pöti ad vestigön lekevis in belem: ‚Barisan‘, ab vestig at iprodon benosekis nonik, ed iblinon ome nosi votik, äsä glepädi malara.

Latikumo mö yels fol ädönulogob eli ‚Dubois‘ in Yafeän. Isäbligoy ome sanadünädi militik, ed ibligädoy ome vestigi nolavik tailajüdas fösilerik nilü ‚Trinil‘, in kels sio ya ituvom retis mödik nimasotas difik, ab no nog bosu, kel bosilo älabon logoti menasümik.

Dönu pos yel bal nuns ye ätonons, das ‚Dubois‘ nu isesebom jenöfiko bomis fösilik dabinana menasümik, ed iklänedom onis so kälöfiko in löd primöfik oka, das igo gol love gluns fibik piproibon dünanefe oka ad däsperükam famülalimanas oka.

Täno boso pos atos penot nolavik nu klatädik evedöl äpubon dö ‚Pithecanthropus erectus‘: „lepamen lööl“, pestaböl dub krananufäd bal, küidabom bal, e cügatuts tel, kelis om it pösodiko ägaledom ko kälöf gretikün.

In bogs mödik mödöts mu gretiks fösilas votik di ‚Trinil‘ päsedons lü ‚Leiden‘, kö ‚Prof. Martin‘, ad kipedön onis büfiko, äloatom domi no pibelödöli, kel ye kodü bum no nämöfik nutimik äklülädön no sufidön vetoti fösilas so mödikas.

Ûn setul yela: 1895 kongred bevünetik kilid nimavanas päjenükon in ‚Leiden‘, demü kel se läns kulivik valik komulans cädikün nolavas biologik ilükömoms. Pö kongred at el ‚Dubois‘, kel igekömom vüo se Lindän, öjonedom tuvotis oka.

Dö seadod famik at älaotob ettimo ini el ‚Java-Bode‘ yegedi labü tiäd: „Lepamen ela ‚Dubois‘ lo cödalef nolava“, kela prim so ätonon: „Ûn göd zädela: (1895) setul 1 lecem spikädätidodas jonetöpa naatomik nivera di ‚Leiden‘ älofon logoti no kösömiki. Sui bams tridemateatiko pileodüköls söls, ed i läds, se läns valasotik, igo se Yapän, Nolüda-Merop e Sulüda-Frikop, ipladons okis in keds densitik. Bevü ons anans natavanas sevädikün tima obsik ädabinoms, samo: ‚A. Milne Edwards‘ se ‚Paris‘, ‚Marsh‘: tüvan sauras fösilik gianagretik se Tats-Pebalöl, ‚Flower‘: dilekan museda natavik di ‚South Kesington‘ in ‚London‘, ‚Murray‘: cif pübota famik vestigatäva de ‚Challenger‘, ‚Kowalewsky‘: brüomavan Rusänik gretik, e nog votikans mödik. Mödiküno küpäl ye päsüükon dub kom ela ‚Virchow‘: malädavan ä menavan famik, kel desino demü spikäd fa ‚Dubois‘ e dalogam tuvota omik go ikömom se ‚Trieste‘, e dö kel äsevoy, das no äbaicedom tefü ceds ela ‚Dubois‘ ed öbefeitom onis.”

„Su diletatab zänodü spadäd tridemateatik boms ya ifamiköls äseatons sofiko su kusen feinrabotäta boadik, dub bläg okik ätemunöls bäldi mu vemiki, ä selediko ätäädöls lä mödot gretik flifikas kranas, küidabomas e bomemas lölik menas e lepas, kels pileodükons leigodio zü ons.” Õn spetät gretik e ko kud teifülik obs: Nedänans ästebedobs spikädi fa lomänan obsik, e lepato döbati, kel ösökon pos at. El ‚Dubois‘ ökanom-li laidälön in ced oka lo jäfüdisevans bäldädik ä plakugiks labü kaliet äsä ut ela ‚Rudolf Virchow‘?

Ya spikäd süenik ä lölöfiko dinöfik omik e magäd bönik kleiliko küpovik pö lilanef ätakedükons obis mu vemo. Ga stil nennatemik, kel äbüon bü bitikam ela ‚Virchow‘, äblöfon, vio vemik spetät äbinon pö lilanef süperik bevünetik at.

Spikäd fa ‚Virchow‘ äbinon süpäd ä leigo säspetükam. Taät omik äbinon nefümik, blöfastabs omik äbinons fiböfiks. Mödiküno ästunükom lülilanis oka dub gevön küpäli patik ele ‚exostosis‘ (= luglofot bomik) gretik, kel ädabinon len stamül küidaboma fösilik: älesagom, das mifomot malädik so gretik, kel klülädo fino isaunikon, no ikanon efinikön sekü bos votik, äsä sekü käl kälöfik, kelos äblöfon, das is älaboy reti mana ya boso kulivika.

Ta lesag et ‚Marsh‘ äprotestom medü nun lonädik, das ituvom len rets fösilik okik gianasauras mu mödiks luglofotis somik, nog mödo gretikumis, du pö nims at ga no kanoy spikön dö käl.

Pö färmükam seadoda süad valemik ädareigon, das el ‚Dubois‘ igaenom nidiko feitadini. Äseagolobs ko senäl, das ikomobs pö jenot jenavik, leigodovik ko seadod famik kadäma Fransänik nolavas ün 1830, ven el ‚Cuvier‘ ed el ‚Lamarck‘ ädöbatoms dö volf, e lätikan äjinom binön perädan... Äjinom! ibä latikummo mö yels kildeg el ‚Charles Darwin‘ äfinükom fifümiko dub el ‚Origin of Species‘ (= rig sotas) oka leseti nevotikama sotas.

Dü lif lölik fovik oka el ‚Dubois‘ ebleibom laivobön pö vestig oka tefü el ‚Pithecanthropus erectus‘, ed evestigom ed eplänom mastiko säkädis, kels äsekons se tüvot okik.

Atimo, mö yels foldegkil pos levikod okik di ‚Leiden‘, tuv krana ze lölöfika se tuvöp ot kömon ad lesiön hüpotetis omik. Atos binon vo legivot jönikün, kel äkanon palofön oe pö motedadel jöldegid oma.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 11—13.

Yudakritans

Ûn pasat yela: 1937 bukil küpädik epubon fa ‚Abram Poljak‘: ‚Das Kreuz im Davidstern‘ (= Krod in stel: ‚David‘), kel, ko votükam smalik, binon püböt telid penädas smalikum kil: ‚Judenchristen im Heiligen Lande‘ (= Yudakritans in Kanaän), ‚Die Judenchristliche Gemeinde‘ (= Komot yudakritik), e ‚Das Kreuz im Davidstern‘.

‚Poljak‘ binom yudan Lukrayänik.

Ven älabom, ün yel: 1905, bäldoti yelas lul, pals omik älüvons eli ‚Jekaterinoslaw‘, ed älomädükons okis in Deutän.

Ven nog äbinom vemo yunik, ya äsevom kriti, ed ävedom dub reid lebukas ela ‚Tolstoy‘ kritan süädik. E ven om, älaböl lifayelis degzül, ästudom filosopi e yudikis säkädis lekredavik e netätikis, äsüädikom aiplu, das Yesus äbinom Mäsiat jenöfik, e das diatek nulik binon fövot vönika, e fomon kobü on löloti nedeteilovik bal.

Ûn 1935 ävisitom Palästinäni ad logön me logs lönik, vio jäfoy ad lebumön dönu lomäni lönik. Dagetoy pö vobod at yufi mödik, ab mutoy i komipön ta fikuls vemo mödiks. Pato yudakritans nitedons omi; vipom ones komoti neseکیدik lönik, kolunäni neseکیدik lönik in län yudanik. Cedom yudakriti as fövot voboda ela ‚Theodor Herzl‘: fūnan mufa yudälimik. Num yudakritanas progedon, e ya mödikans

binons ninälo yudakritans, ab no nog künons ad lekoefön notiko lekredi okas. Atans binons yudans di ‚Nicodemus‘.

‚Poljak‘ süadom lölöfiko, das yudans ovedons sevediks dö din, e das odasevons, das Yesus binom Mäsiat neta yudik, das binom verato Lelivükal lanöfik okas ä ma ‚Pilatus‘ reg okas. Nüpenäd sus krusifid nog ai lonon: ‚Jesus Nazarenus Rex Judaeorum‘ (= Yesus di ‚Nazareth‘: reg yudanas).

Yudakritans binons lekoefans snatik lejona Yesusa. Cedons omi yudani, soni Goda, Mäsiati okas. Vilons, ko lekred oksik in om, blebön yudans, e vilons ön tef lenonik noädön netäti yudanik okas. ‚Poljak‘ kluo distükom japälisko yudanis at, kels slopons süado lejoni Yesusa, de utans, kels ekoedons blunedön okis, ad matikön jikritani, ad dagetön cali, ad jäfön ofe karieri, ad kosädön in sogods cädik, ad dejedön ‚jemodi‘ yudanama. Nö! somans binons no yudakritans, ab te yudans, kels bejäfons saludikünosi äsä pledili.

Yudakrit binon ma ‚Poljak‘ lekred yudanik fütüra.

Yudakritans binons in stad fikulik, ibä yudakrit kludöfik padeimon e fa yudans e fa kritans. No labons lomi, e ledesirons komoti yudakritik, lomäni lönik.

Lä löpikos no kanob nedunön ad küpetön, vio logobs dönu, das gudikos, nobikos, sublimikos fino ga vikodon. To fikuls valik, kels pataseidons, krit ga laidiko stäänikon, ed igo dudranon ini rels votik. Logobs ga in Lindän Linglänik, vio prinsips krita palasumons in hindut. E nu logobs dönu, vio lejon Yesusa pianiko dudranon ini lekred yudik. Vö! binos blöf, vio sublimik lejon Yesusa binon!

D. J.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1938. Pads: 13—14.

LILAMAFÄG FEINIK.

Fa ‚Jules Renard‘.

Egrämölo sui stul ad fanön musaki blövik, glepob süpiko len lok. Klufs vorik onik yilidons. Dofalon e jokon ta pendülaglok, kel ketiron in fal oka kandelikipians, tabakiäri e vasodis gretik vagik tel.

Val dofalon e brekon.

Edädükob ba cimamulüri, e dü lunüp blebob bluvik sekü stordit, äsva logob lä futs obik tonäri espranol.

Dog vaulon in yad.

De cem nilädik, lefat oba, kel malädik seatom in bed, vokom obi:

‚Niludob, das elilob noidi, o smalan! Kis jenon-li?‘

‚Nos, o lefat!‘ sagob, nes sevön utosi, kelosi sagob, ‚eleadob falön penikipiani obik!‘

‚Penikipiani-li olik? o smalan! penikipiani-li olik?‘

Lefat oba no kanom sästunön dö atos; löükom oki su kubit bal, jonom logodi mu koteniki, e nokölo obi ta cüg sagom:

‚He! o smalan! ob, keli äcedoy ya sudiki, lilamafägi kiofeinik nog labob!‘

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1938. Pads: 14—15.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik. Evedom liman:

söl: ‚N. Schravenzande‘ in ‚Hilversum‘ (Nedän), ‚Waldecklaan‘ 3.

Ladet nulik:

söl: ‚Arie De Jong, W.P.zn.‘, ladetü ‚Oost-Java Zeevervoer‘ in ‚Kalianget‘ (Madureän).

Vpaklub valemik Nedänik ojenükon kobikami valemik 28id oka ün poszedel zädela: 1938, mätul, 12 tü düp: 2 min. 30 in bal lecemas ela ‚Hotel Figi‘, ‚T. Rond‘, ‚Zeist‘.

Söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ begom limanes ut diläda valemik feda Vpaklubas, kels no nog epelons limanamamonis okas pro yel: 1938, e mögädo i yelas büikum, ad potön atis ome bü prilul 1 balidkömöl. Ladet: ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘ 120. Potakal: 199061 (Nedän).

Dinädü motedadel jöldegid ela ‚Eugèbe Dubois‘ elasumobs ko däl lautana: ‚Prof. Dr. J. F. Van Bemmelen‘ se el ‚Het Vaderland‘ dätü yanul 28 ayela yegedi dö nativestigan famik at.

Peselons ünü foldil 4id yela: 1937 Vpamäks 400.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1938. Pad: 15.

GE LŪ VOLAPŪK!

If reidobs kŭpalo nunodi de sekretan Vpakluba valemik Nedänik, kel pelasumon in nŭm at, pokŭpidobs, das in at pläso dö Vp. spikoy dö ‚Interlingua‘, ‚Internasional‘, ‚Ofat‘, e dö steifs ud ad välön bali se yufapŭks dabinöl, ud ad stukön valemapŭki nulik. If läükobs lä atos, das plä pŭks pemäniotöl nog mekavapŭks votik mödik dabinons, nemobs samo eli ‚Esperanto‘, eli ‚Ido‘, eli ‚Novial‘, eli ‚Occidental‘, kels i paplägons ön mafäd plu u läs gretik, täno säk pö obs süikon, lio okanobs-li skeapön se möd at pŭkas, ibä das omutobs reafön ad valemapŭk bal, binos flag klülik. Fruti kinik ga olabosöv-li, if yufapŭks valik et obleibonsöv dabinön? Frut valemapŭka binon ebo balikbin oka. ‚Schleyer‘ enotodom atosi vemo verätiko ini spiked, keli evälom pro Vp. oka: „Menefe bal, pŭki bal!”

Lio okanobs-li reafön se kaot dabinöl?

If xamobs yufapŭkis dabinöl, täno mutobs dasevön, das ons valik jenöfo binons geboviks pro disein. Mögos bo, das bal ba binon gudikum ko votiks in tefs anik, in tefs votik ye votik bo digädon buami. Pö väl bevü sits difik valiks kluo ze leigons. Üf kludo pö väl mögädik, bal yufapŭkas at odagetönöv vögodis mödikün, täno slopans yufapŭkas votik gideto ocedonsöv okis negidiko peträtölis, e ga obleibonsöv pakön leskaniko pŭki lönik okas.

If nu leigodobs pŭkis et lä Vp., täno klülädos, das yufapŭks votik et pelebumons valemio su vödastok romenik, e das vöds pelovesumöl pevotükons so pŭliko, das pŭks et edagetons kaladi romenapŭkik, du Vp. gŭo dalabon in binod oka kaladi löliko löniki, de natapŭks distiki, klu kaladi neudikum. Ya demü kod at Vp. mödo digädon buami bu yufapŭks votik valik.

If nu demobs, das Vp. binon bäldikün mekavapŭkas nu dabinölas, e das mekavapŭks votik valik et bo no idavedonsöv, if ‚Schleyer‘ no idatikomöv Vpi oka, tän daloy lonülön gideto säki, va no binos-li gidik ad geedön dönu gidäti Vpa, ed ad zepön oni asä yufapŭki valemik balik, ed ad pakön te oni. Cedobs, das säk at kanon pabegesplikön me el si! stedälik. Sekü kod at lüvokädobsös kazeto e drano oles valik: Gegolobsös lü Vp! ibä te dub atos brul, kel nu dareigon bevü yufapŭks, pofinükon.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 18—19.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 28id

Fa ‚J. G. M. Reynders‘.

Ün poszedel zädela: 1938, mätzul 12 kobikam valemik 28id päjenükon in bal lecemas ela ‚Hotel Figi‘, ‚t Rond‘ in ‚Zeist‘.

Tü düp: tel e laf presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ se ‚Zeist‘ ämaifükom kobikami me benokömaspikäd in Vp. pätagöl. Änotodom leigüpo fredü oka, das nu ädalom glidön dönu söli: ‚N. Schraivesande‘, kel ibinom ün yels büikum liman zilik diläda: ‚Arnhem‘, as liman nulik, ed äsagom speli, das vob oma öprodonös pro klub benoseki mödik!

Pos atos protok kobikama valemik büik päloreidon, e pos lobül kobanefa pädispenon fa presidan blöfü baibin.

Täno sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl, kel brefo äninädon sökölösi:

Num limanas kluba epluikon me limans anik. Dub vob kluba Vp. pianiko esevädikon aiplu. Kobikam valemik büik päjenükon tü 1937 prilul 17 in ‚Den Haag‘. Nunod ata äpubon pläso in jäfidot at i in delagaseds difik.

Periodapenäd: „Vpagased pro Nedänapükans” epubon nomöfiko aipos muls tel. Tü yanul 1 lätik gased at eprimon yelodü velid oka. Binon jäfidot calöfik Vpakluba valemik Nedänik e diläda valemik feda Vpaklubas. Gased papoton pläso limanes klubas bofik mödikos bukemes niverik e veütikes votikes in lomän e foginän, pöpaniveres, delagasedes, stuanaklubes e ladetes privatik mödik. De flans difik redak ädalon getön jonülis nitedäla.

De Vpamäks sevädik ün yel epasetiköl samäds 1800 paselons, leigodü samäds 1000 ün yel büikum.

Ad tirädön küpäli lü Vp. ün yel epasetiköl noteds dö Vpitudodems e Vpitudabuks nomöfiko pänuseidons in el ‚De Zeister Courant‘.

‚Dr. A. De Jong‘ in ‚Zeist‘ e ‚J. G. M. Reynders‘ in ‚Den Haag‘ ägebidükoms okis ad gevön tidodemis Vpik.

I ün 1937 cifalebuks bofik dö Vp.: „Wörterbuch der Weltsprache” e „Gramat Vpa” pelofons as legivots bukemes veütik anik. Nu lebuks bofik dabinons in bukemóps gretik 44 Yuropa, Meropa e Stralopa. Baiodü kompenät nenfiamik: „Boekhandel en Drukkerij voorheen E. J. Brill” suäm ela ‚Wörterbuch‘ pelonülön ad fl.N. 4,00 ed ut ela „Gramat Vpa” ad fl.N. 1,00, sodas buks bovik sekü suämäläsikam at evedons sivovikums pro alan.

Propagidapenäd, dö kel äspikoy pö kobikam büik, eblümikon ün fin yela: 1937. Pämod at opubon luveratiko ünü tim vemo brefik.

Ün yel epasetiköl ‚Dr. De Jong’ elautom fövoti lulid ad Vpavödabuk Deutänapükik. Dü tim, das fövot at no nog upubon as bükot, utans, kels vilons kopiedön vödalisedi at, okanons loenön oni de lautan.

Vpans anik jäfons ad mödükumön Vpaliterati. Lebukil ömik ya blümon pro bükapedöm, ed opubon as bükot, sosus monastad odälon atosi.

Num limanas diläda valemik feda Vpaklubas epluikon boso.

Tü 1937 gustul 16 foldil tumyela ipasetikon, das kleran romakatulik: ‚Johann Martin Schleyer’: datikan Vpa jönik obas, edeadom. Dinädu jenot at yeged veitöfik dö om, pideköl me pörträt oma, äpubon in setulanüm periodapenäda at.

Tü 1937 yanul 18 in ‚Oud-Gastel’ (‚N.Br.’) ‚Frans Cornelis Van Aken’ ädeadam, kela penäd: ‚Volapük dünü tid’’ ädageton vönädatimo sevädi gretik, e pitraduton se Vp. ini püks difik.

De ‚Prof. Dr. Paul Mitrovitch’: profäoran tedanivers in ‚Sarajevo’ (Sulüda-Slavän) in periodapenäd di ‚Interlingua’: ‚Schola et Vita’’ yeged in pük fa om pidatiköl: ‚Internasional’ äpubon, ad pläidön eli ‚Entente cordiale’ (= baiod ladöfik) bevü plägans volayufapükas difik.

Ün 1937 valemäpük nulik: ‚Ofat’ epubon, kela jafan ‚Olaf Farstadt’ in ‚Bergen’ (Norgän) äbinom. I ‚Prof. Dr. A. Debrunner’ in ‚Bern’ (Jveizän) jäfom me xam yufapükas dabinöl, ad välön bali se ats, ud ad koboplädön se ats siti nulik.

In Deutän nu binos vemo fikulik ad propagidön valemäpükasiti seimik. Cifodans Reigäna kilid klülädoms binön nefleniks ta tikamagot valemäpüka. Ebüedoms segolön sevabo büadi, das pösods in dün Reigäna no dalons binön limans valemäpükakluba, ni dalons födön propagidi sita alseimik. Atos sio binon pro obs vemo neplitik, ab ga spelobs, das tefü atos votikam okömonös ünü fütür nilikün, e das Vp., kel ga binon tikälaprod Deutänana bidädalegik, odalonös paplägön dönu leliviko in Reigän Greta-Germänik.

Ed in e plödü län obsik pösods dabinons, kels dalabons konletis gretik lebukas in e dö valemäpüks difik. Ma sev obas, nog neseimo ye stitod dabinon, kel pato jonidon ad konletön lebukis somik, sodas konlets et te binons tuvoviks domü dalabans anik. Nu söl: ‚J. D. Van den Eynde’ in ‚Santpoort’, kel dalabom bukemi gretik valemäpükasitas difik, edunidom primäto ad dabinükön stitodi valemik somik in ‚Haarlem’, kele klienom ad lovegivön konleti gretik lönik oka.

Pos loreid nunoda kal dö 1937 päxamon e päzepon. Kal päjöton me jötasuäm gönetik mö fl. N. 23.92.

Pos atos äjäfikoy me daväl vipresidana. As sek vögodama söl: ‚N. Schavesande’ in ‚Hilversum’ päjonidükom as vipresidan. Daväläb elasumom vipresidi.

Bevü penäds pigetöl penäd cifala Vpanefa: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’ in ‚Godesberg a/ Rhein’ (Deutän) ädabinon, ko vips gudik mödik pro kobikam, ed i kadil matanapära: ‚Scauflaire’ in ‚Gent’ (Belgän) ko vöds: ‚Lifö Volapükans!’ Se ‚Wien’ (Lösterän) nun ikömon de söl: ‚Gustav Von Nixsie’, ninädöl promi ad ovobön bönu Vp.

As top e tim pro kobikam valemik sököl pälonons büfiko ‚Utrecht’, tefädo ‚Zeist’, e mul: mätzul.

Täno nog äspikoy dö meds, kels kanonsöv pagebädön ad födön paki Vpa, dö propagidapenäd pro bükapedöm blümik, e dö Vpafund.

Pos atos presidan äfärmükom me vöds ladöfik anik kobikami, änotodölo speli, das klub obsik oflorikonös aiplu!

Dü kobikam su tabs tel Vpalebuks äjonetons, kels de 1931 ipubons.

Lecifef kluba nu binädon me ‚Dr. A. De Jong’ in ‚Zeist’: presidan; ‚N. Schravensande’ in ‚Hilversum’: vipresidan; ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’: sekretan-kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 22—24.

CEDS E TIKODS.

Disein lifa binon kulam vega pro utans, kels kömons pos obs, dat stadonsös fümikumo ka obs!

Heredit.

Mens dabinons, kels vilonsöv dunön dinis gretik; ab bi ai stebedons pötis gretik, lif pasetikon, e duns löfa blebons penedunöls.

Robertson.

In vol smalik, in kel cils lifons, nos pakupon so feiniko e pasenälon so feiniko, äsä negid.

Dickens.

Gid binon bos balik, keli vero dalabobs; i bos balik, keli fäd nonik, nämäd lenonik vola kanon desumön de obs.

Van Oostzee.

Ven men jafon liedi somödiki, gitäti kinik on it üfo labon-li ad plonön, if on it liedon?

Romain Roland.

Baläl binon vo spiked gidik, ed ai obinon at, ab klülo baläl in verat; bi i mögos, das baläl dabinon in neverat, pöl e lug.

Masaryk.

In kap mena, kela ladäl binon rübik, nols binons äs vafs in nams midunana.

Rousseau.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 24.

NUN.

Peselons ünü foldil lid yela: 1938 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 24.

PROPAGID PRO VOLAPÜK.

If reidan, kel no sevon gudiko Vpi, reidon tiädi at, bo osäkon, kikodo zesüdos-li ad propagidön püki ebo ati? Labobs ga eli ‚Esperanto‘, eli ‚Esperanto‘ II, eli ‚Ido‘, eli ‚Occidental‘, eli ‚Novial‘, eli ‚Latino sine flexione‘, e ba nog yufapükis votik. Püks at labons ga i slopanefi oksik, ed eblöfons ga dub atos, das i binons geboviks. Benö! ad atos vilobs gespikön: Ebo möd et volapükas binon neletian ad jenöfükön diali, keli labobs tiko: **„Pük valemik bal näi netapüks dabinöl pro menef lölik!“** Dü tim, das püks löpo pemäniotöls bleibons dabinön näi Vp., dial ay neai podageton. Güö! Brul ovedon nog gretikum, ibä ai dönu pösods odabinons, kels senälons vokedi ad datikön yufapüki votik ma ced oksik gudikumi. Klien at kanon te patämükön, if propagidoy Vpi, e ceinoy klubis, kels plägons yufapükis votik ad Vpaklubs. Vp. digädon atosi, noe demü patöfs süperik, kelis labon, abi demü gität semik, keli labon ad atos, efe bi binon yufapük balid, kel eklülädon binön valemiko gebovik. Propagidobsös obs valik demü kod at Vpi, e kevobobsös ad dagetön, das klubs votik paceinons ad Volapükaklubs!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 25—26.

Daved Volapüka

Fa ‚Studiendirektor‘ p.d. ‚Professor Dr. theol. et phil. Albert Sleumer‘: cifal Volapükaneffa.

Datikan valemapäka gebovik balid: ‚Johann Martin Schleyer‘, ettimo pädan in ‚Litzelstetten‘ len ‚Bodensee‘, ästadom ün lifayel 48id oka, ven om, as balidan menas valik, äplöpom ad datuvön mekavapüki, kel dü degyels mödik äblöfon gebovi oka. Lio bo äreaform-li ad datuv at, kel äsüükon pö timakompenans oka dilo stuni gretikün, dilo neflenami glötik, dilo kofiäli e dilo züpädiäli?

If man veütik at no ibinomöv i lautan plödakösömiko zilik, no ilabobsöv gspiki so süperiki ad säk at. Somo edikom in ‚Konstanz‘ ün dels 12id jü 16id febula yela: 1888 julane ze deglulyelike labü nem: ‚Brecht‘ penoti, kel labon gretoti jölplifätapads 16, sa tiädi: ‚Wie kam der Erfinder der Weltsprache zur Idee seiner Erfindung?‘ (= Lio datuvan Volapüka äreaform-li ad tiket datuvota okik?). Bi om it eblimom penädi foginapenätik at poso me vöds: ‚Von Schleyer, J. M. dat. vpa‘ (= fa ‚J. M. Schleyer‘, dat. Vpa) e me dät, is lo obs doküm konfidovik dabinon.

Ün yel 60id pos daved Volapüka, bo mögos, das reidans obsik labons nitedäli liföfik ad seivön in tradut lepenädi at, igo if binon-la in tops anik tu veitöfik, ed igo mäniotilon-la dinis näidinik. As temunod mana gretik digädon ad pamäniotön löliko.

Namapenäd fo ob seatöl tonon so:

‚Länädapädan pöfik somik komota **pöfik** mutom vedön pro valans valofägan. Adelo cil falon ini vat e noyon: länädapädan mutom gebädön steifülis balid ad dönulifükön oni. Odelo domil delavobana felefilon: om mutom lebüdön lefilapoldi pöfädik. Pö fätot votik kapenan sturom de bumäd nulo pabumöl, u jimatan tidana dofalof de julapärünül geilik, e bofikans ti deibludons, büä sanan pubom: pädan mutom gevön yufi mu zesüdiki balidi. Dönu pö naed votik tuvoy in fel lardik brietani edeiflodöl: pädan steifom ad lelifükön i lani omik, ye nensekiko. Dub luhägans e vukans tein lätik löda jiviudana epäridikölana paselon. Sekü däsper vilof stürön oki ini ‚Bodensee‘. Pädan lelilom atosi, e kelofom liföfiko pö lesel, plulofom pö sel budinas okik: krusifid, magods saludanas, plekabuks, körtens e kafigrainöm nevitovik,... ad legivön pos lesel vali mu-lestunölane. Atosi valik e nog somikosi votik ömik ob: datuvan Volapüka äbelifob in vilägapädäns pöfik obik, in ‚Krumbach‘ nilü ‚Meszkirch‘ (Badän) de 1867 jü 1875 ed in ‚Litzelsteteen‘ len lakatuig di ‚Überlingen‘ ela ‚Bodensee‘ no fagik de nisul: ‚Mainau‘ (1875-1885), kö älifädob timi lunik yelas fikulik 18, kuratiko so, äsä äbepenob is osi.

In pädän bülätik obik in ‚Krumbach‘ nilü ‚Meszkirch‘ in näifälidil löpafälida di ‚Donau‘, kö ettimo söls: ‚Von Waldsparg‘ älödoms in lesiörakased, älabob as nilädan bevü pädänans pöfik i hiviudani ä kapenani vemo pidabiki. Atan ävedom so pöfik, das ämutom selön hätili oka, ed in domil büikumo lönik oka te nog älabom cemili miserabik asä lödili. „Schwarz” (= blägik) nem omik äbinon, ed ai „schwärzer” (= blägikum) mifät omik ävedon. Fe älabom nog cilis daülik vobafägik tel, ab daut äbegolof vegi badanas ed ädeadof sekü sek sinoda. Pö stad vemo mifätik, in kel man äbinom, tü göd semik (de düp 5id jü 6id ün 1873 febul 25) zuo cemil omik ko dalabotils nemödik valik oma älefilon, bem len fönarüd ifilikon. Obs: nilädans älüspidobs, ed äkvänobs me töbids valik obas; leigoso sör balik obik ädunof. Ästeigof spido futis nüdik ini juks oka, göd äbinon koldik. Du ästanof in vat bluaka, äkoldätikof so vemo, das suniko pos atos ämalädikof, ed ädeadof ün lifayel 33id oka, kelos äkodon obe doli nesagovik, ibä ilöfobs odi muovemo¹.

Ven cem nilädana: ‚Schwarz‘ löliko ifelefilon, son klüliko no plu äplidom ad binön domü fat löliko ipöfikumöl. Ätevom lü Merop. Pö ledit de fat atan äsagom: „O löfäb obik! if binol in Merop e meritol bos, täno lemamolös ga i obi, e sedolös obe semikna moni mö kruzars anik!” Son äpromom drenölo atosi. Äkömom benofätiko love sean, ädagetom us vobi in meinäd, ämeritom moni, ab äjinom eglömön fati pöfik oka. Kime votik öbegomöv-li konsäli, äsä nilädane: pädän. Ko logs sekü drenam irediköls äkömom ün del semik lü ob, ed äplonom: „Edugälob cilis; ab nu binob löliko soalik. Daut obik binof deadik; son obik binom in Merop, ab nendanik kol ob.” Ästeifob ad trodön omi, ed äsagob: „Son oli ai äbinom brafik; klu no mögos, das binom nendanik. Epenol-li üfo neai ome in Merop, ed eplonol-li neai ome ditreti ola?” Äsagom: „Si dido! ab neai gespikom obe.” Ad atos ägespikob ome ma plak mödanaik sümik: „O nilädan löfik! suvo jenos, das se Merop u lü Merop ladets in Linglänapük penabiks papenons Deutänapükiko, efe so, äsä reidoy onis, plas so, äsä penoy u bükoy onis. Somo samo vöd: ‚Iowa‘ su ladets suvo papenon: ‚Eiowa‘... Benö! potacalans, pö kels ladets binons nesuemoviks, jedons brefo flanio penedis somik. Ven ol, o flen löfik! Kludo penol dönu penedi lü Merop, so blinolös obe ladeti sona olik, keli bo seividol pö röletans in tops nilädik! Vilob täno ai penön ole ladeti veräto in pük Linglänik.” Nilädan: ‚Schwarz‘ ädanom fäkiko obi, äsöfölom konsäli obik, ädatuvülom ladeti sona okik, ed äblinom oni obe. Ätuvob oni jenöfiko ma lotograf Lingläna-Meropik jeikiko mifomiki; pipenon Deutänapükiko, soäsä äreidoy oni, ab no, soäsä äpenoy ed äbükoy oni. Alane, kel tevon lü Merop, sötoyös komandön, ad penön ladeti nulik oka so, äsä bükoy oni, no so, äsä reidoy oni! Ästukob dönu, ma leced gudikün oba, ladeti pimifomöl ön mod Linglänapükik, ed äkonsälob nilädane: ‚Schwarz‘ ad penön sunädo sone omik in Merop. Ädunom atosi, äpenob verätiko ladeti, pened älükömon in Vesüdän fagik, e suno pos atos son jenöfiko no nendanik äbegespikom fati dafredik oka me pened e mon. Sekü atos ob it fovo ämutob ladetön pro nilädan: ‚Schwarz‘ e votikans de ‚Krumbach‘, ed i nog pro votikans mödik züamöpa lölik, penedis valik lü Merop. Täno äso ko nämäd leklära tiket äsüikon pö ob: „O! kiojönik binosöv, if lödans valik tala, pla lotografs mifätiko brulüköls, netikaviks e neplagöfiks, soäsä mu pato ut Linglänapüka, ab i uts Rusänapüka, Polänapüka, Svedänapüka e Deutänapüka binons, dalabonsöv **lafabi kobädik bal**,

1 Bi datuval Volapüka lemecom söri balik at oka (älabom näi of nog blodis kil) so suvo in delabuks okik, ed älügom poso so lunüpiko demü of, bo vipabos, das is lifanotets anik dö of sökons. Panemof: ‚Katharina Rosalia‘ e pimotof tü 1839 yulul 10. Äjäföf me konöm bloda okik, do idesinof, ven älabof lifayelis 18, ad vedön jikleudan. In delabuk ela ‚Schleyer‘ pepenos tü dät: 1873 mätzul 2: „Sör: ‚Katharina‘ malädik,” tü mätzul 3: „Sör: ‚Katharina‘ nog in bed,” tü mätzul 4: „Sör: ‚Katharina‘ edelirof de äneit jü adel, petakedükof medü lavs, gödo: vemo malädik: fif, dol stegöfik in donakoap; ofe deadamasakram peditibon fa pädän: ‚Reinhard‘ de ‚Boll‘; haratasanan: ‚Galler‘ peramenom; käl kälöfik fa jinef (sevabo: ‚Katharina Hartmann‘ pemotöl tü 1832 novul 11 ed edeadöl tü 1915 prilul 4 in ‚Konstanz‘; äkonömof lomü datuval sis 1873) ed ob.” Tü mätzul 5 ‚Schleyer‘ penom b.v.: „Ti esukubob.” Tü mätzul 6 pepenos: „Gödo sör: ‚Katharina‘ vemo malädik; eramenob pö nifadavir pro of leüledi lätik; ko smilil süliko fredik äpedof desiriko ditibabügili ko hostid saludik len lips okik; desirop ad lüvön bedi, kömof ini kovenastul obik (kel binon pro ob, äsva pesaludükon!); lesuid, pablinof dönu ini bed, vedof takedikum. Dü göd lölik e büzedel äpreparof oki gloriko ad deadön, äspikof ko vög Löpa-Deutänik, nämöfik, laodik (äsä votiko neai ispihof so), äsvo se vol votik: „,Deo gloria! Deo gratias!’ no drenolsös demü ob, plekolsös!” Vöd lätik ofik äbinon tinelaodiko: „Nämik!” Pos sloks tel u kil lad gudik ofa äsukubon.

O! konsälis gudik kiomödik ägiovof obe notodäliko e stedäliko, ladöfo! Äsmililölo ko cügs redik äseatof su deadamabed, voiko jivirganiko. Takädöfös ko ‚anima vere candida‘ at in püd sülik!” — Dels sököl pefulükons me penets tefü jideadan. Bevü ats ‚Schleyer‘ nunom tü mätzul 8 publi edeadölana, kel pisepülof ün del büik. Äpoedom sepülakaniti ad deadam ofa binü strofs 12 jü mätzul 15.

Ced ela ‚Schleyer‘, das sör okik edeadof ün „lifüp Kristusa”, sevabo ven älabof lifayelis 33, äbinon pöl semik, bi jideadölan älabof lifayelis plu kildegkilis e lafiki.

lotografi leigöfik bal, si! ba igo spodapüki valemik balik bal. Kiomödiks skan, dol, tim, e moniperot... pavitonsöv täno, ibä ma kalkul viföfik in leptöp di ‚Washington’ alyeliko, sekü penam mifätik natapükas, peneds fol- e lafabalion pagetons, bevü kels völadadins ti foldegmil dabignons, kels binons nedegivoviks te sekü ladets mifätik somik, äsä fat e son: ‚Schwarz’ äpenoms ode, büä ävüikob yufölo. Fon bundanik kion perotas, skana e nesufäda valasotikas! kelos no kanon pakodidön sifädane balugik, güä nolavanes valik ut, kels aidulo bleiboms dunön roto e leno viloms jäfikön me volalotograf e volapük. Somo sekü löf teik pro pädnans obik, ed i pro mens valik, kels mutons setevön lü vol lardik, u mutons spodön ko vol lardik, pö ob tiket valemapäka ämadikon, soäsä on nu jenöfiko dabignon in dabükot jölid gramata obik. Ledun tiketa at päpreparon dub stud ti nenropik pükava e pükas dü lunüp (kanob sagön konsienöfiko) yelas foldegkil. Ibä ven ob ün yel: 1879 äsevädükob Volapükalafabi balid okik e suno pos atos Volapükagramati, älabob lifayelis 48. Ab ven älabob bäldoti yelas lul vikaran brafik lomapädana obik: ‚Lauda’ (ibä ettimo el ‚Oberlauda’ nog äbinon filial ela ‚Lauda’) äprimom ad deklinön kobo ob ma el ‚Bröder’ gudik bäldädik: ‚mensa mensae...’. So stud latina päfövon, jüs ziom löfik obik in ‚Königheim’ äpludugälom obi, ven älabob lifayelis 11, tefü latin e Deutänapük, ibä äbinom benofäto gramatan vemo gudik, soäsä ob panemob fa ömans gramatan lönanatälik. In gümnaad in ‚Tauberbischofsheim’ älärnob täno, äsä gümnaadans valik Fransänapüki, Vöna-Grikänapüki e hebreyi, e lä ats ye nog libaviliko — dub gud profäsorana ettimik e löpajulakonsälal nutimik ä klänakonsälal: ‚Blatz’ in ‚Karlsruhe’, kel äläutom bali gramatas Deutänapükik veitöfik gudikün — zuo pükis Linglänik e Litaliyäniki. lätki at ad preparön obi ya go gölo pro täv Litaliyänik lü ‚Roma’ e ‚Napoli’. In niver di ‚Freiburg im Breisgau’ ästudob nog zuo Larabänapüki e süriyi; dü yels, kü äcalob as vikaran e pädan, pato in ‚Wertheim’ nog Rusänapüki e Portugänapüki, pükis Yuropik retik valik e pükis plödü-Yuropik, sodas istudob pükis luldeglul ünü tim, keli älifädob in ‚Meszkirch’, ‚Krumbach’ e ‚Litzelstetten’. Zuo äjäfob, pato in ‚Baden-Baden’, ‚Kronan’, ‚Wertheim’, ‚Meszkirch’ e ‚Litzelstetten’, nog jäfediko me poedots Deutänapükik, latinik, e Vöna-Grikänapükik, i süriyik (‚Ephraem’), e nog me poedots netas votik mödik, kels ya danob ad logön, vio menatikäl valöpo in püks distikün notodon oki täläktiko, tikaviko, plagöfiko e lölöfiko lekaniko, ed ad gevön Volapüke obik mögiküno kaladi baluga, fasila, tikava, kludöfa, völada plagik e benotona, in kelos, ma cödöt baicedik valikas menas gidik, nepaletöfik, relo e bolito nenbümicödikas netas valik, kels estudoms verätiko e staböfiko Volapüki obik, jenöfiko eplöbob.

Ab te Jafale mu gudike oba sötob danädön, das nebefeitoviko dalabob pükatäleni lönanatälik, dub kel, toä mem obik me balionats pükafomas e pükavödas petufledöl vemo iläsikon sekü maläd vemik, äfägob ad lärnön, ti klienäliko, mu fasiliko, fredaladäliko e ko laidäl dub säspetikam biedälük nonik nosükabik, pükis foginänik mödik dü lifayels 5id jü 50id oba. Tiket so pipreparöl e pösodiko vero rigik Volapüka (ibä äsevob nosi de büans valik obik: ‚Leibniz’, ‚Wilkins’, ‚Bachmaier’,... ed ad blebön rigik ävilob sevön nosi de atans) täno jenöfiko peledunon teoriko ün neit nenslipik pro ob it rätöfik ä klänöfik in pädanöp in ‚Litzelstetten’ nilü ‚Konstanz’, in gulacem teada telid, kel ätopon älä pädanöpagad, ün zän mäzula de 1879, ün neit kelik äbetikob vemo jäfiko valikis fopis, mistadis, döfis e miserabotis tima obsik. Ad temunön verato e koefön notodälo, vio fäkik ladäl obik äbinon ün neit seledik et, so kanob te sagön ko danöf e mük gretiküns: Jelalanan gudik oba änügivon ettimo obe süpo siti lölik valemapäka: Volapük. Tü 1879 mäzul 31 äläutob täno balido penädo stabanomis gramata obik. De tim et esakrifob sekü löf rafinik pro menef mödo patomöl susnumiko mödikis timi, töbi, lafaneitis, töbidis logäma e nevas, sauni, monigetotis, potamonis mö milats makas, pädamesedis obik, mödükumami lemeseda, löda, gada, promuvi pro tiket volizüöl oba; demü atos dalob bo spelön, das menef nog dü lifatim oba jonülönös obe danöfi, das bo balionan,... vobädömös, das labobös bäldi nenkudik, du ob nu mutob töbiko lifön medü literat yunik oba! Öman liedo gebom tummilatis pro vims, mivims, e vimäds... du om as patronan ä mäzen tiketa benedik ökanomöv vedükön oki laidio nedeädöfiki. (‚Sapientibus sat’!)”

Jü top at dikot ela ‚Schleyer’ binon. Volalafabi in on pemäniotöli äläutom balido tü 1878 yanul 18 pro el ‚Sionsharfe’; fat omik: tidan pepänionöl: ‚Joh. Philipp Schleyer’ (†1891) äkopiedom oni pro om, äsä äpenetom ini delabuk. Lautot veitöfik in **penät lönik omik**, kel seaton fo ob, pedäton tü 1878 febul 14 e binädon me tonats 26. Givom in namapenäd sunädo blufis atosa, bi äpenom eli ‚magnificat’ se bib (‚Lucas’ I, 46-53) in püks Spanyänik, Litaliyänik, Linglänik, Fransänik, Rusänik e Deutänik ini lafab at. Nog ün yel ot äkoedom bükön pö kurabukatedan: ‚Tappen’ in ‚Sigmaringen’ prinsipis volalafaba. Penäto äläükom sui koräkablog ome pisedöl küpeti: „Tonat alik, kel tonon votiko, äsä logoton, binon: **simulian**; plon tonatas dö atos!” Äsedom ün 1878 volalafabi oka niveradekätanis fakultetas filosofik di ‚Barcelona’, ‚Torino’, ‚Cambridge’, ‚Paris’ e ‚Petrograd’, e leigo ün 1879 dekätane fakulteta katula-Godavik in ‚Tübingen’ e potaministerane reigänik: ‚Stephan’ in ‚Berlin’.

Ûn yel: 1879 man nenfenik ädavobom „nulalotografi“ pro vöds **Deutänapükik**. Änemom oni „fütüralafabi tikälik“. De tim at delabuks aiplu pelautons in „lotograf“ at **oma**, e ninädons ün pasetikam tima i Volapükavödis mödik.

Onitedos nog reidanis obsik ad leilön, das ‚Schleyer‘ in penet delabuka okik dätü 1877 tobul 17 penom: „**Adelo** eprimob eli ‚Völkerdolmetsch‘ in püks mäl (Deutänapük, Linglänapük, Litaliyänapük, Spanyänapük, Fransänapük, Rusänapük, pads 21)“.

‚Schleyer‘ älekibom delabukis oka ko kurat kälöfikün. Demölo atosi binos plüo küpidik, das in ats **penet pülikün no** kanon patuvön dö **neitabelifots** mula: mätzul de 1879, pö kels om ma nun okik ga tiko kleiliko elogom siti Volapüka oka. Te dät: 1879 mätzul 31 löpo pemäniotöl ninädon peneti: „Primob adelo **Volapüki** oba e gramati (balugik, tikälik, plagöfik) in stabaliuns! ‚Deo gratias‘!“ Tāno panunos tü prilul 2: „Vob len Volapük.“ e tü prilul 3: „Vob len Volapük oba.“ e sümiko tü prilul 5: „Vob len Volapük.“ (Pö del at penetom: „**Sulamacini** fa ob pedatuvöli möbel: ‚Strobel‘ emekom pro ob, ed eblinom adelo obe tä M. 7,20.“) Tü prilul 7 e 8 bejäfom dönu Volapüki: „Poyümots 47 e stabanoms 33.“ Tü prilul 13 äpenetom: „**Eli ‚Magnificat‘** (leigodolös eli ‚Lucas‘ I, 46 e f.!) e **spikedis etradutob ini Volapük.**“ Tü prilul 15 pamäniotos: „Vob len Volapük (koräk).“ Tü prilul 16 fino penetom: „Disin Volapüka obik e gramata lü ‚Tappen‘ (‚Sigmaringen‘ in plinän: ‚Hohenzollern‘).“ Tü prilul 19: „Vob len Volapük, vödabuk, blufasets,... **Koräkablogi** balid Volapükadisina binü noms 80 egetob de ‚Tappen‘!“

Tü prilul 29 nunom: „De ‚Tappen‘ egetob samädis 900 **klinabükota** ela „Disin Volapüka“ obik (pads fol).“ Tü prilul 30 penom: „Samädis vel ela „Volapük“ epotob potadilekale: ‚Stephan‘ e samädis kil **kadāmanes** regik nolavas in ‚Berlin‘.“

De 1879 mayul 1 suvo penet komädon: „Vob len **vödabuk** Volapüka.“ Tü mayul 3 äpotom i ledüke Badäna (länasöle oka) disines tel Volapüka, kelis igo äkoedom „registrarön“.

Tö mayul 4 kurabukatedan: ‚Tappen‘ de ‚Sigmaringen‘ äkömom ed ätivom ko om demü bük **gramata** Volapüka.

Tü mayul 6 datuval älabom fredü ad tidön dü spat **balidnaedo** Volapüki dautes bofik domasanana okik: ‚Dr. Wilhelm Schachleiter‘ se ‚Meszkirch‘: ‚Therese‘ e ‚Frieda‘ (labü lifayels 19 e 14), pö kelos äpenetom: „Suemofs vifo, pato el ‚Therese‘.“ Tü 1879 mayul 10 äpenetom: „Eles ‚Therese‘ e ‚Frieda Schachleiter‘ penedi balid in Volapük dö lüköm ini top isik, drim de ‚Roma‘ e visit.“ Äpotom penädi oka ko „**lised vödas**“.

Tü 1879 mayul 12 peneotm: „Efümükob vödis 1248 in Volapük,“ e de tim et laivobom nenfeniko len vödabuk Volapükik, jüs fino ün gölayel de 1880 dabükot **balid** gramata e vödabuk Volapüka äpubon in komitätadabüköp de ‚Trappen‘ (pads smalajöplifätik 136, M. 1,--)

Ad notükam gretikum disin omik Volapüka e volagramata pro kulivans netas valik tala balido pänotükon as läükot nüma: 35 ela ‚Sionsharfe‘: mulagased fa om it (ün 1876) pifünöl (yelod: IV, 1879 mayul); ed ebo periodapenäd at ädünon ome jü pub „Volapükableda“ balid (ün 1881 yanul) ad pakön tikis omik dö Volapük, mödalilo in fom poedik, ed ad kobükön kopädi Volapükanas fledik.

„Disin“ ninädon ya „Volapükablufis“ degbal, sevabo: plägasets yumü stabanoms 30. De nüm: 32 jü fin poyümots valik panumädons e paplänons.

Tü 1885 mätzul 1 ‚Schleyer‘ äpübom nümi **lätik** ela ‚Sionsharfe‘ oka. Maläd e vobod votik äkodädons atosi. Flens gaseda ye äplöpons ad vobädön de 1886 yanul 1 fövoti ona, kel i äpubon pö ‚August Feyel‘ in ‚Überlingen‘. In nüm: 3 ela ‚Neue Sionsharfe‘: mätzulanüm yeloda: 1886, pad: 48 poedot sököl komädon:

„AN SCHLEYER.

*Sänger dort in weiter Ferne, warum ist der Harfe Klang
Und dein süßes Lied verstummet? warum schweigst du schon solang?
Ach! vergebens harrten alle, die sich deines Sangs gefreut;
Stille ist es nun geworden, schon so lange, lange Zeit.
Endlich kommt herbei die Kunde, daß der Harfe Saitenspiel
Unser Sänger hat verlassen, sich zu weihen anderm Ziel.
Da er oftmals ist gewandert, durch so manches fremde Land,
Fühlt er, wenn mit vielen Sprachen sein Genie auch ist bekannt,
Doch gar bitt'res Leid im Herzen, dasz, seit Babels Turm gebaut,
Keine Sprache mehr zu finden, die da allen sei vertraut.
Und nach langem, tiefem Sinnen ward es seinem Geiste klar,
Und es wurden ihm die Zeichen nun auch plötzlich offenbar.
Dann auch fanden sich die Worte — so entstand die Volapük -
Er erfaßt sein Werk, das große, nun mit einem weiten Blick.*

*Viel gelehr'ge Schüler sammeln sich um ihn in weitem Kreis,
 Und so forscht er immer weiter, und sein Werk belohnt den Fleisz.
 Eine Zukunft wird es haben, vielbedeutend für die Welt,
 Ob auch manchem kleinen Zweifler diese Sprache nicht gefällt.
 Seine Kraft doch wird er opfern, seines Lebens treuen Rest;
 Denn sein Geist, der immer forschet, nicht den Körper ruhen läßt.
 O! so mög' er denn vollenden noch sein Werk! In spät'ster Zeit
 Wird es seinen Namen krönen mit des Ruhms Unsterblichkeit.
 Doch damit die ‚Sionsharfe‘ nicht verstumme ganz und gar,
 Boten liebevolle Hände sich zu ihrem Dienste dar,
 Und die Sänger sammeln wieder sich zu einem festen Bund.
 Du, der Harfe erster Meister! segne sie mit Herz und Mund,
 Daß es weithin wieder töne über Berge, Meer und Land,
 Nur dem Reinen, Edlen, Schönen voll Begeist' rung zugewandt.
 Mögen and're Lieder singen, welche schmeicheln ird'schem Wahn;
 Uns're Lieder, uns're Klänge ziehen feudig himmelan!
 Sind ein Vorspiel von dem ew'gen Lied' im weiten Himmelsraum,
 Wo in Wahrheit sich verwandelt uns'rer Dichtung holder Traum!*
 Miesbach (Bayern). Wilhelmine Seiler, geb. Adam.”

(Tradutod: LÜ ‚SCHLEYER.’

O kanitan in fag fagik! kikodo ton hapa
 e lid svidik ola emüätikons-li? kikodo seilol-li ya so lunüpo?
 Ag! vaniko valikans ästebedons desiro, kels ifredons dö kanit olik;
 nu evedos stilik, ya sis tim so vemo lunik.
 Fino nun isio kömon, das stinapläyi hapa
 kanitan obas elüvom, ad dedietön oki diseine votik.
 Bi suvikna etevom da län foginik so ömik,
 senälom, do sevom dub tälen okik pükis mödik,
 ga liedig go bidäliki in ladäl, das, sisä tüm di ‚Babel‘ pibumon,
 pük nonik binon tuvovik, kel sevädön pö valikans.
 E pos datik lölöfik lunik ävedos kleilik in tik oma,
 ed i mals nu ädasevädikons süpo pö om.
 Täno i vöds pädatuvons — so Volapük ädavedon.
 Dasumom nu vobodi sublimik oka ko dasev lölöfik.
 Tidäbs nolavik mödik kobikons zü om in sirkül veitik,
 e so vestigom ai mödikumo, e vobod omik mesedon zili.
 Olabon fütüraseki, pro vol vemo veütiki,
 ifi pük at no pliton dotimani smalik ömik.
 Nämi oka ga osakrifom, e reti fiedik lifa okik;
 ibä tikäl omik, kel ai vestigon, no leadon takädön koapi.
 O! fiduinomös nog vobodi oka! Ün tim latikün
 okrinon nemi oma me fam nedeädöfa.
 Ab dat el ‚Sionsharfe‘ no ömüätikon lelölisko,
 nams löfafulik älofons okis ad dün ona,
 e kanitans kobükons okis dönu ad fed nämöfik.
 O ol! mastan balid hapa! benedolös oni me mud e ladäl,
 dat dönu tononös veitio love bels, mel e län,
 e padedietonös ko lanäl fulik te kline, nobe e jöne!
 Letolös, das votikans kanitons lidis, kels flätöns pölacedis taledik!
 Lids obsik, vögs obsik lüödikons frediko sülio!
 binons prelud kanita laidüpik in sülaspad veitik,
 kö ad jenöf cenon drim keinik poedota obsik!
 ‚Miesbach‘ (Bayän). ‚Wilhelmine Seiler‘ pem. ‚Adam‘.)

Dalebüd Cifala de 1938, Mayul 7, Nüm: 1

Vätälölo, das söli: ‚Johannes George Marie Reynders‘, kadäman Vpa, binom sis 1889 slopan fiedik Volapüka, e dü tim tumyela ti lafika laidulo, ti nenropo, e mudöfo e penamo, leziliko efödom püki at, e kludo mu patiküno ebenodistikom oki tefü Volapük,

cälob söli: ‚**Johannes George Marie Reynders**‘ pemotöl in ‚Zwijndrecht‘ (Nedän), tü 1869 mayul 7, e lödöli in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘, nüm: 120, as **kadämal Volapüka** (26[40]).

‚**Bad Godesberg**‘, 1938 mayul 7.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER,
Studadilekan p. d.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1938. Pad: 30.

NOTETS TEFÜ DUINODS SÖLA: ‚REYNDERS‘ DINÜ VP.

Söli: ‚J. G. M. Reynders‘ evedom Volapükan ün foldil lätik yela: 1889. egetom

eli ‚diped as tidel‘ (nm: 1299) 1890,4,24,

eli ‚diped as spodel nedänik‘ ela Vpaklub val. Ned. (nm: 8) 1890,8,21,

eli ‚diped as cif plo Amsterdam ä züms‘ (nm: 269) 1890,12,15,

eli ‚diped as löpitudel‘ (nm: 486) 1891,10,29,

eli ‚diped as spodal‘ (nm: 163) 1892,12,28,

eli ‚diped as profesan‘ (nm: 286) 1897,12,29,

eli ‚stimadiped‘ Vpakluba: ‚Arnhem‘ 1899,4,29,

eli ‚diped as kopanal kluba valemik Konstanzik‘ (nm: 1017) 1899,9,16,

eli ‚diped as kademan‘ (nm: 28,49) 1900,3,27.

evedom

ün 1890 yanul 5 liman Vpakluba val. Nedänik. De prim ekomom pö kobikams valik kluba.

ün 1893 gustul 3 liman spodöl Vpakluba in ‚Leitmeritz‘.

ün 1896 liman spodöl ela ‚Vpaklub zenodik plo Stirän‘ in ‚Graz‘.

egivom

ün 1891 e 1892 tidodemis Vpa in ‚Amsterdam‘ (kobü ‚Jan J. Rittner Bos‘).

ebinom

de 1897 yunul jü 1910 dekul keredakan ela ‚Nuns blefik se vpa-vol‘ (kobü büiko ‚Dr. H. Van de Stadt‘ latikumo ‚A. A. Moll van Santbergen‘ e ‚E. F. L. Haastert‘).

ün 1897 e 1898 keredakan yelabuka (kobü ‚Dr. H. Van de Stadt‘ e ‚E. F. L. Haastert‘).

binom

de 1894 mayul 14 sekretan-kädan Vpakluba val. Nedänik,

de 1900 mätzul 27 kadäman Vpa,

de 1932 mätzul 31 keredakan Vpagaseda pro Nedänapükans, e sekretan-kädan diläda val. feda Vpaklubas,

de 1936 febul 15 kädan kadäma Vpa.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1938. Pad: 31.

NUNS.**Volapükaklub valemik Nedänik.**

Ladet nulik:

söli: ‚S. Van Dissel‘, ‚s.f. Karangsoewoeng‘, ‚Cheribon‘ (Yafeän).

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Evedoms limans:

söli: ‚Gustav Von Niksie‘, in ‚Wien‘ XVIII (Deutän), ‚Hameaustrasse‘ 12/2.

söli: ‚Jakob Sprenger‘, in ‚Gams‘ (‚St. Gallen‘) (Jveizän).

Ladet nulik (kodü votükam sütanema):

söli: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ cifal Vpanefa, in ‚Bad Godesberg‘ (Deutän), ‚Horst Wesselstrasse‘ 32.

Ko fred gretik nunobs is reidanes gaseda obsik, das cifal Vpanefa ecälom söli: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ as **kadämal Vpa**. Vätäli büada at kanoy tuvön in dalebüd, kel pelasumon in nüm at.

De „Vpavöds nulik” lised mälid (efe: lised telid: Deutänapük—Vp.) eblümikon. Utans, kels vilons kopiedön lisedi at, kanons loenön oni de redakan balid Vpagaseda at.

Se Mäxikän egetobs de söl: ‚Aldo Lavagnini’ nümis balido folis gaseda nulik ad propagidön valemapiuki nulik, sevabo eli ‚Mondilingwo’ II.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 31—32.

[Su pad: 33 < nüpenäds dis fotografot:]

Foto F. ZIEGLER
JIREG: ‚WILHELMINA’
JIREG NEDÄNA
1898 — 1938

REIGAYUBID FOLDEGYELID JIREGA: ‚WILHELMINA’.

Jimayedal: jireg ‚Wilhelmina’, pemotöl tü 1880 gustul 31 in ‚S-Gravenhage’, ävedof sekü deadam fata okik tü 1890 novul 23 ya ün bäldot yelas 10 jireg Nedäna. Ven irivof tü 1898 gustul 31 bäldoti yelas 18 äprimof me notäd nete okik reigi de ziläk Nedänik. Ko lebeg Gode, das stütomös ofi pö bligäd ofa, e ko danöf lölöfik demü löf valik, keli ya idalof plakön de yun mu balid oka, älepromof lezälisko ad oreigön ma fäg läni, soäsä ädaloy spetön de jiplin se dünast de Loranän. Lepromi at efölof.

Tü 1898 setul 6 pästimodof in ‚Glüg nulik” in ‚Amsterdam’ as jireigätan, klu kanof suno gelogön, noe ko danöf, abi ko koten gretik, ad reigatüp foldegyelik. Ün tim et, e dü dels fredik, e dü dels glumidik, ai edalof plakön gretikis löfi e divodi, kelis laboy pro of. Vö! nämät ofa pestabon in löf neta Nedänik!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad:34.

LITERAT VÖNÄDIK VPA.

Reidan küpälik gaseda at elogon ya ömna se yegegs smalik e nunods dö kobikams, das mödik Volapükans e slopanas sitas votik jäfons me konletam literata Vpik. Fümös bo, das ze tumats konletanas somik dabinons speariko in dils valik taleda. Konletans at jäfons me vob no fasilik, ibä balido Vpaliterat vönädik binon dagetovik te nog vemo fikuliko, e telido lised Vpaliterata valodik jünü ädefon, in kel sevidigädikos valik äbinon tuvovik. Plä liseds no vemo gretiks bukabüsidas difik, sa literatanotets in ‚Vpabled lezenodik” de ‚Schleyer’ e ‚Zi vol lölik” de ‚Lederer’, äkanoy te dagebön eli ‚Yelabuk” de ‚Kerckhoffs’ ed eli ‚Die Literatur Vpa” de ‚Kausch’. Bofiks, ya dub pub sunik oksik, no binons lölöfiks; zuo lebuk de ‚Kausch’ jinon pepakön te nebundaniko. Somo statits jünüik valik dö Vpaliterat, kels pos nebenikam Vpamufa balid pilautons zuo fa slopanas sitas votik, ze te pästabons su lebuk de ‚Kerckhoffs’. Suno pos dönulifikam Vpa Vpans anik äprimons ad lautön lisedi literata Vpik valodik: bligäd, kel, pos suk e xam dü lunüp yelas, nu kanon pacedön asä peledunöl. Stok valodik Vpaliterata pelasumon in liseds bukablümik tel. Lised balid ninädon tiädis gasedas 91, lised telid tiädis penädas retik 752: buks, pämods e lebuks gretikum. Klubaliterat (statuds klubas) no pälasumon demü leigöf okas.

Konletans anik ya ebegons ad pübön lisedis at in bukafom. Lüjinos lü ob as frutik, ad pübön balido lisedi gasedas, kel olabon-la bo padis 12 fomäta gaseda at, as läükot ela ‚Vpagased pro Nedänapükans”. Täno dil veütik Vpaliterata poregistarönöv me fräds pülik, kelis sogods nitedälisk sio ojäfidonsöv; somo liseds et okömonsöv leigüpo ini nams ömikas konletanas e nitedälanas, ab omutonsöv i binön sivoviks balatiko.

Se lised gasedas nitedikos sököl pamäniotonös! de ‚Vpabled lezenodik” de ‚Schleyer’ ünü yels 28 epunons: nüms 336, täno ön fagot gretik el ‚Volapükaklubs” de ‚Fieweger’ sökon me yelods 9 labü nüms 108, e ‚Zi vol lölik” de ‚Lederer’ me yelods 5 labü nüms 96. Nu el ‚Nuns blefik se Vpavol” sökon me yelods 18 labü nüms 85. El ‚Nünots” de klub: ‚Linz-Urfahr’ elabon nümis 84 ün yelods 11. Te nemödikans bo sevons-la, das pos yels anik pos volakrig dönu gased dilo labü vödem Vpik epubon.

Gaseds 91 dutülons lü taledadils so: Yurop: gaseds 77, Merop: 9, Siyop: 4 e Stralop: 1. Peleodükölo ma läns (labü mieds büvolakrigik) dagetoy sökaleodi sököl: Deutän: gaseds 18, Litaliyän e Lösterän, al: 12, Lamerikän e Nedän, al: 7, Danän: 6, Jveizän e Spanyän, al: 4, Linglän, Fransän e Belgän, al: 3, Cinän, Rusän, Yapän, Brasilän e Svedän, al: 2, e fino Rumän e Portugän, al: 1.

Tefü lised Vpaliterata votik bo binos-la frutik, ad zögön nog boso lovegivi ona bukapedöme, bi ga nog mögos, das num penädas at mödikumon nog boso. Samo nog mutos paklülükön va de ‚Gsell’ se Laljerän jenöfo Vpalebuks anik dabinons. Mögos i, das pö dabüköp: ‚Ch. Beale’ in ‚Boston’ (Lamerikän) nog

penäds anik bo epubons-la. Fovo omutosöv pavätälön, va sits su stab Vpa pelebumöls, kels labons pluuneplu Vpavödis in vödastok oksik, mögädo omutonsöv palasumön ko literat oksik ini poläot liseda penädas. El „Dil oma” de ‚Fieweger’ ed el „Spelin” de ‚Bauer’ dutons gitodo lü lised valemik. Sits säkädik binons: el „Diplok” de ‚Marchand’ labü penäds 5, el „Le Balta” de ‚Dormoy’ (buk 1), el „Langue universelle” de ‚Menet’ (buk 1), el „Le Bopal” de ‚St. de Max’ (‚Streiff”) (buk 1), ed el „Allgemeine Verkehrsspache Tal” de ‚Hoessrich’, püka lätik kelik gasedanüms 4 epubons ün yels: 1903 e 1904.

Lised at penädas, kel olabon bükapadis pu 130, ninädon mäniotidigädikosi mödik. Lebuks 2 labons bükapadis 1000 e plu 1000. Buk bal binon dabükot 11id vödabuka de ‚Schleyer’, kel no pelölöfüköl finikon me pad: 1056; buk votik laböl kuratiko padis 1000 binon gramat sa vödabuk fa ‚Tommasi’ in ‚Milano’. Buk balido sököl in gretot binon dabükot 4id vödabuka fa ‚Schleyer’, kel labon padis 646. Buks votik tel labons padis plu 500, buks 4 padis plu 400, du buks 5 labons padis plu 300. Buks 12 labons padis plu 200. (Pö atos mutoy demön, das lä penäds 300 liseda at num alseimik dö padanum nog defon.) Veldil bal penädas valik (108) labon datuvali: ‚J. M. Schleyer’ as lautan. (Pö penäds 12 lautan defon.) Täno sökons in sökaleod ‚E. Kerckhoffs’ e ‚Kausch’, alan me penäds 12, ‚Lederer’ e ‚Hansen’, alan me penäds 10, ‚Tommasi’ e ‚Kniele’, alan me penäds 8, ‚Dr. Winkler’ e ‚Peerbolte’, alan me penäds 7, ‚Bernhaupt’, ‚Obhlidal’ e ‚Kirchhoff’, alan me penäds 6. As penäd balid ün 1880 äpubon: „Volapük. Die Weltsprache. Entwurf einer Univesalsprache für alle Gebildete der ganzen Erde.” fa ‚Johann Martin Schleyer’. Buk lätik Vpamufa balid fa lautan no penemöl äpubon ün 1916 in dabüköp di ‚Dresden’ ko tiäd: „Die Weltsprache. Ein Ruf an die Gesamtmenschheit”. Labon padis 33. Nums gretikün pübotas dutülons lü yels: 1886 jüesa 1890; ga ün yels: 1891 jüesa 1899 penäds nog 126 e de 1900 jü 1916 penäds nog 33 epubons. Pö atos mutos dönu paküpetön, das nog pö penäds veräto 136 yelanotets defons, kelas penäds pu 100 epubons pos 1891. Peleodükölo ma taledadils gianadil fe dutülön lü Yurop mö penäds 478, penäds 32 dutülons lü Merop, 12 lü Siyop, 1 lü Stralop. Frikop no nog jonon Vpapenädis. (Logolös ye peneti tefü ‚Gsell’!) Notets 233 dö dabüköps nog binons leodükabiks; ojonülons bo dadilädi sümiki. Penäds 21 lü diläd gudiko pekomulöl: „poed” dutülöls peblimons me noats; binons teike noateds Vpe e datuvale pededietöls. As noatädans sevädik tuvobs is eli ‚Komzak’, eli ‚Lange’ ed eli ‚Gänsehals’. Me penäds 168 literat prosadik: konots, tradutods, penots, ... pekomulon, bevü kels mödot semik bukas rigik dabinon. Penäds 73 atas no nog pedadilons ini grups.

Binons stimadin Vpana alik ad kevobön ma fäg lölik oka pö vestig Vpaliterata. U medü atos, das givonös sakrifoti monik smalik pro püb lisedas bofik, u das on, if dalabonöv stoki ze gretiki literata, begonös dü tim brefik loeni lisedas bofik, e steifonös ad läfulükön onis! Pösods ciföl sitas votik labons nitedäli gretikün in liseds at. No vilobs-li obs it fölon stimabligi kol Vp? O Volapükans! kodolsös, das töbs peduinöl pö laut penädema no pedunons-la vaniko!

Jöto nog pamäniotosös, das plä vob lönik oba it e kevob zilik Vpana nenfenik: ‚J. G. M. Reynders’, i no-Volapükan: ‚Tarnow’ ekeyufom in kevob flenik so mödiko pö vestig e leodükam penädema Vpik, das om legitodo kanom pacedön as kevoban.

J. SCHMIDT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 38—41.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚Dr. Arie De Jong’, in ‚Voorschoten’ (Nedän), ‚Leidscheweg’ 39.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Franz Rahe’, bumavan in ‚Osnabrück’ (Deutän), ‚Roopstrasse’ 6.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1938 Vpamäks 400.

Se Brasilän redak egeton nümi padis: 20 jüesa 29 ninädöli gaseda: ‚Lose Blätter vom Cururú: Indianerstudien in Nordbrasilien’ (= Bleds livik de el ‚Cururú’: lindiyastuds in Nolüda-Brasilän) fa ‚P. Albert Kruse, O.F.M.’, in kel plä konotils difik fa lindiyans: ‚Kokáma’, lised vödädi ‚Kokáma’, literat dö lindiyans ebo ats, e yegeds votik difik i yeged dö Volapük komädon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 41.

El ‚Internationaler Befreiungsbund‘ (= Ielivükamafed bevünetik) binon klub, kel elonulon asä diseini oka ad plaädön prinsipis, su kels sogädakonöm nutimik pestabon, dub prinsips votik. Klub at lecedon, das lif konömik sogäda muton pestabön in natagit e krit. Val, kel nebaiädon tefü ons, binon badik. Pladon oki sui tikädöp mu dialimik, e süadon, das menef binonöv läbikum, e no patomonöv dub krisids, if leod sogädik palononöv ma prinsips natagitik kritik. No vilobs ye jäfön me muf at; utans, kels vipons sevön mödikumosi dö at, kanons flekön okis lü söl: ‚J. Sprenger‘: sekretan zilic ela ‚IBB‘ in ‚Gams‘ (Jveizän). Utos, kelos pato nitedon obis, binon, das klub at, kela penäds pelautons in Deutänapük, gebon Volapüki, ven muton spodön ko slopan u flens mufa at, kels no nolons Deutänapüki. Jünü ägeboy Volapüki, soäsä at pibosbinükon fa ‚Schleyer‘ pö deadam oka; e, toä pük at pirevidon staböfiko fa kadäm Volapüka, ga äbleiboy gebön Volapüki vönädik at. Klülos, das stad at äbinon vemo nevipabik, e no äkanon palaidükön. Läbo in din at votikam ejenikon. Bü brefüp egetobs sevabo nuni, das el ‚IBB‘ ogebon fovo Volapüki perevidöl.

Benö! no nedobs sagön, vio fredobs dö slud at. Dub atos baläl in Volapükavol penätükon, e nendoto muf obsik osufon i fluni gudik atosa. I klubs bevünetik votik söfölonös sami ela ‚IBB‘, e lasumonsös Volapüki as kosädapük oksik! Ibä atos ga muton binön ledisein, das nets distik näi püks lönik okas ogebons mekavapüki te bali e no plu bali as yufapük bevünetik.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 44.

Pük menik

Fa ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘, ‚Studiendirektor‘ p.d.

Nolavans mödik lesagons, das nevadugods breina kobioyumons in top patik ad spikazän. Fümos, das spikavöds ömik labons stabi in sümäd semik tona. Atosi küpoy samo nog atimo in cilapük. Smalikans nemons dogi eli ‚vau-vau‘ e lemüfi eli ‚puf-puf‘. Ad sümäd at tona lilamovik nimas u dinas fe ya pö cil i duin semik mema dabinon. Sekü atos ton et dönu süikon ini mem dabinana smalik, ven logon dogi foginik u cini, kel sümedon lemüf. Täno sagon nenviliko dönu tonis et, nendas yegs bofik egivons okao ‚toni‘, äd ejonodons okis medü atos. So kanoy sagön ko gitod semik, das vöds rigik in pük seimik binons vöds tonisümädöl. In Deutänapük laboy vödis somiks äs ‚Kuckuck‘ (= kukuk), ‚Uhu‘ (= lilalül), ‚Krähe‘ (= krov), ‚knallen‘ (= tonätön), ‚plumpsen‘ (= bufön), ‚sausen‘ (= levisipön), ‚schwirren‘ (= brumön), ‚pfeifen‘ (= feifön), ‚pusten‘ (= bruvön), ‚niesen‘ (= snidön),... Vöds toniümädöl suämons in püks nutimik ye töbo dötumis plu lulis. Demü atos laibinos duin levemiko gretik mena tiköl, das edatikon vödis e suemodis pro dins valik ut, kels no givons okao toni. Nu kanoyöv fe säkön, sekü kod kinik püks menik balatik valik no dalabons vödis ot pro din ot u suemod ot. Pö mens balatik suemods leigik ebo no äsüükons sienodis u suemis leigikis. Jenöfo kanoy tikädön dinis taledik mu mödikünis de tikädöps distik tel, kil, igo fols e luls; samo sol ädajonon oki menagrupe bal asä nogani litüköl, votike asä uti vamüköl, e kilide asä uti glofi födöli. Ömans bevü nolavans nutimik lesagons, das su taled pükatribüts distik zao 15 dabinons, ad kels püks balatik distik 2796 mutons padilädön, kels nutimo nog paspikons.¹ Fe vilons zepön demü lindiyapüks zuo nog pükatribütis mödo plu tumis!! Pö atos mutoy sevön, das de bal u votik pükatribütas lindiyantik sonemik at vöds te kils jüä degtels ekömons jü ün, sodas vo mutoy labön kredäli kolatifiedana ad sökön ‚nolavanis‘ somik su frodaglad. Alo pö bidäds dofik, yelovik e vietiks menefa nutimik pükatribüts so distiks dabinons, das obinos plödäkösömiko fikulik ad tüvön rupüki bal. Klientoy in sogods nolavanas ad givülön büüküno Stralopanes, kels zitevons sis milyels felis tuvemiko lardikis taledadila lulid, ‚rupüki‘ somik, du lecedoy nutimo bantunapükis Zenoda-Frikopa asä jafodis tefädiko yunikis.

Näi spikazän, ma leced nolavanas, i lilamazän in brein evolfon ai gudikumo, e somo evedon fino pötöfik pro sumod musiga. Äsä suemods dub vöds, so tonods päfümükons dub kanit. Fovo äkanoy rivön plüo gudikumo tonodalöpoti, plüo kuratikumo musigöms ädunodons. Primo tonodalöpöt nendoto ibinon nefümik; pas pianiko tonodafagots kilüda, lulüda e jölüda, e me ats melod, edafomons okis.

Klülos, das edulos mö tumyels (milyels-li?) mödik, büä spik menik so ivolfon, das äfägon ad dünön uti, keli nutimo nemobs ‚nolavi‘. Sevädiko nolav muton labön suemodis kuratiko fümikis; kanon nemögiko vobön, if men bal suemon me vöd ot votikosi, äsä telidan. Bi mens vo natälo no äbinons nolavans, primo suemods ti valiks te ätefons lifi balugik sa jafidi nulüdotas onik. Sekü atos kluo suemods ebo vönädiküns saidiko suvo epölükons nolavanis pö vestig kuratikum. Kio ebalugiköls spikastamäds

¹ Numi at ‚kadäm Fransänik‘ elonon ün 1934. Ästeton leigüpo, das su taled lölik püks balatik 3964 mutons papatöfön as püks deadik. Mödiküno Linglänapük bo pepakon; pagebon bo nomöfiko fa mens 160 000 000, e zuo mens bo 60 000 000 suemons oni saidiko. Rusänapüki mens bo 150 000 000 spikons, Deutänapüki 90 000 000, Spanyänapüki 75 000 000, Fransänapüki 49 000 000 e Litalilyänapüki 45 000 000.

nutimik obsik ibo lüjinons lü obs leigodü vödidaformam fa bidäds balugikün se tim vönik! Du obs distidobs pö subsat deklinafomis te folis, püks Lindäna-Germänik vönik nog älabons jölis, e pük Stralopik igo degvelis! Teiko pla suemod: „redik” laboy in püks Nula-Seleänik suemodis no nemödikumis ka züldegzülis. Rulänans länas et löliko lüälons ad logamasienams, e suemons nosi de tik nolavik. Sekü kod at binos plödakösömiko fikulik ad sevükön netis et dö levalidaced Yuropik, kluo ad tidön ones füsüdi e kiemavi. Das pö büröletans obsik, pö Germänans vönädik, suvo no äbinos gudikum, tradut balid biba ini Germänapük fa bijop rianik: ‚Ulfilas’ blöfon. In tradutod at ämutoy löliko spikön ma tikamod Germänanas vönädik. Somo Sanal ävedom „Pöpadük”, e sül ävedon „Pöpadükakur”. Ven lesedäbs äkómoms ini Gröneän, ad slopükön läskiomanis pro krit, ästadoms in ditretül semik, vio ämutoms tradutön suemodi: „Jipül Goda”, soäsä komädon in buk saludik. Ad reifön okis se ditretül lesedäbs protästik ätradutoms pö predam biba, topi, in kel vöd: „Jipül” komädon, e keli läskioman nonik sevon, so: „Logolsöd „Fuküli” Goda, kel moükom sinodis vola!”. Lekredinunans katulik ye äsumoms balugiko pla Jipül vödi latinik se vulgatabib, du äjonoms läskiomanes medü magods utosi, kelos „jipül” binon, ed ätradutoms topi ot biba me vöds: „Logolsöd eli ‚Agnus’ Goda, kel moükom sinodis vola!”

Pas dub penät piano idavedöl se spikatons pimägöl stab fümik suemodas balatik päseiton, e somo ämögös, das pük menik ädageiton magedi püka pro tumats tribütas fluköfika. Fe i nog ün atim degtelat lafik pükas pepenöl ab edeadölas dabinon, kels to datik valik no äkanons paletuvön. Ad ons bevü votiks dutons: letrusk, hetit, kretiy e num semik lindiyas pipenöl; samo su Pasateän valöpop sevädik, (kel i panemon: ‚Waihu’ ü ‚Rapanui’, topon in Pasifean in fagot mö milmetes 3500 de kontinän Sulüda-Meropik, e leduton de 1888 lü Cilän) stäls stonik degmetageilik plu 500 dabinons, kels fulons me penamamals lönöfik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pads: 44—47.

CEDS E TIKODS.

No kredolöd, das proib buka fa ol gideto badika pacedöla osefukon cili olik ta flun reideda rübüköl!

De proib näm nonik, nämükam nonik süikon. Nämiks ta fluns miotöl de flenädans, reklams, reided, seidet, spikots, ... te hipul ut, te jipul ut binons, kels sekü sogäl, in kel padugälons, peblimons ko tadunanäm ninälik, ko rafin cöda, senäla e vila, kel fägükons onis ad sevediko lasumön u deimön ninälao dinis. Pro ons kosikam ko lukomun e bap no binon bätod u miotükam ab sevedikam.

M. L.

Cil, kel steifon ad rivön horiti ad fanädön kölis reinaboba, no rivon zeili oka, ab sio disein nata pafölon, kel vilon, das cil omufon. Atos binon: küpedön, tikön, vilön, steifön, sevabo: lifön.

Multatuli.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 47.

NUNS.

Dü tim ze lunik esedobs gasedi telmulik obsik, pläso limanes Vpaklubas, nomöfiko difikes stides, klubes e pösodes in lomän e foginän, dat kanonsös seivön, e (u) seidetön reidio, oni! Pluna ädalobs plakön, das lüsed gaseda at pädigidon.

Bi pötü prim yeloda nulik mutobs lautön lisedi nulik ladetas, keles opotobs gasedi obsik, odigidobsöv vemo ad dalön lelilön, kins reidanas: no limans Vpaklubas, ovilonsöv vilöfo bleibön getön gasedi, dat pö laut liseda löpo pediseinöla okanobs demön atosi. Utans, kels ya ejonülons nitedäli okas in gased obsik, no nedons sedön obes nuni, bi ladets onsik klülo polasumons ini lised. I pösods, kels vilons seivön gasedi, kanons getön oni glato dü tim brefik.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1938 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1938. Pad: 48.

1939 (yelod 8id)

PÖTÜ YELACEN.

Primü 1939 lüvokädobs oles valik ladöfo: Dabeni e benedi mödikis ün yel nulik! Yel at vedonös pro obs valik, e pato i pro din obsik, yel benedik! Ko danöf e koten ekanobs nunön, das klub bevünetik, sevabo: el ‚Internationaler Befreiungsbund‘ (= lelivükamafed bevünetik) gebon Volapüki obsik in spod bevünetik oka. Sam gudik at pasöfölonös fa klubs votik, sodas fino klubs e feds bevünetiks valiks gebons Volapüki obsik! Ad dagetön benoseki at reidans valik sötons keyufön. Kanols atosi. Yufolsös obis! Bü val slopükolsös limanis nulik, dat binobs nämiks in komip obsik ta mätedans obsik! Betikolsös, das ledisein ga muton binön, das gebobs nai lomapük obsik in kosäd bevünetik yufapüki te **bal** e no mödikumo ka yufapüki **bal**. Ibä pas täno spiked ela ‚Schleyer‘, ko kel enotükom Volapüki, ujenöfikon, if jenöfo ogebobs yufapüki bevünetik te **bal**.

Menefe bal, püki bal!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 1—2.

Hieroglifaston di ‚Rosette‘ in Dältad di ‚Nile‘

Fa ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘, ‚Studiendirektor‘ p.d.

Bü brefüp delagaseds äblinons nuni1, das in top ot, kö ün gustul yela: 1799 ston labü penäts kil pitüvon, kel asä balid imögükon letuvi hieroglifas, nog basoinadileds blägik fol petuvons-la. Va ons nu läfulükons sio u no blögi dämik bäldik, ats alo elüodükons logis obsik dönu ad ston balid at. Bü degyels bal e lafik guvanef museda Britänik in ‚London‘ epübon penädi patik, kela ninäd binälik onitedon kulivani alik.

Ab büiküno büküpetis anik. Lägüptänans vönik ägebädons hieroglifis sonemik (= nüpenäds ‚koina‘-penätik saludik) ya sis reiganaked kilid oksik za yel: 3100 bü Kristus. Äkodidons rigi magapenäta at, kel äbinädon me vödasilabs zao 1500, lugode oksik: ‚Thot‘ (‚Dhoute‘). Piano se vödapenät tonatapenät mö konsonats 24 ädafomikon. Vokats leigo no pämalons, äsä samo in penät vönahebrejik, e penäts votik, kels ädavedons se Lägüptänik. Sekü atos, atos pamäniontonös näio, jenöfot paplänon, das vöds leigik in püks lofüdänik difik to konsonataked ze leigik papronons semikna ön mods küpidiko distiks (samo: ‚Nebukadnesar‘ nai ‚Nabuchodonosor‘), e sekü kod kinik valemo pron rigik töbo nog binon tüvovik.

Za yel: 250 pos Kr. geb hieroglifas äfinikon. Reid atas änepubon so staböfiko se seved koptanas, sevabo licinanas Vöna-Lägüptänanas, das äbinos nemögik pro nolavans foginänik, ad plänädön malis bisarik, kelis no selediko älogoms su boeligs in cifazifs Yuropik.2 Klüliko ai dönu steifüls päduinons ad plänädön malis klänöfik. Nemu Deutänan famik bal, kel pämotom ün 1602 in ‚Geisa‘ nilü ‚Fulda‘, pamebomös is, efe yesuitan latumik: ‚Athanasius Kircher‘ († 1680 in ‚Roma‘), kel päglorükom fa timakompenans oka, asä el ‚doctor centum artium‘ (= nolan lekanas tum). Stabü nol okik koptapüka äcedom, das in hieroglifis klänöfav Vöna-Lägüptänik piklänedon, ed ästeifülom ad yümätön oni ko klänöfavs netas votik lofüdäna. Pos preparam teldegyelik man ko staböf Deutänik voböl äpübom, nai lebuks votik mödik, toumis kil ela ‚Oedipus aegyptiacus‘ oka (1652-1655), ed äläükom ad ats eli ‚Sphinx mystagogica‘.3 El ‚Kircher‘, kel ettimo ya teiko dub mused märöfik oka, keli ifünom in löpatidöp

1 Delagaseda Fransänik gretik ze mödiks äjonons ün 1938 novul ad tuvot nulik veütik at.

2 Vöd in püks mödik komädöl: ‚obelisk‘ (= boelig) licinon de vöd Grikänapükik: ‚obelós‘ (= spedül), keli ya el ‚Heródotos‘ (tumyel Vid b. Kr.) ägebom ad malön tipalestälis folgulik et Lägüptäna; smalükam ata binon: ‚obleiskós‘. Mödiküns boeligas atimo nog dabinölas licinons de solatem ela ‚Re‘ in ‚On‘ (‚Hierapolis‘) nilü ‚Kairo-Memphis‘, kö nog ün atim zänodü grenaläneds tipotaston labü geilot metas 40 löon, kel pälöpladon ün yel: zao 1400 b. Kr. Boeligs legik nog dabinons b.v. in ‚London‘, ‚Paris‘, ‚New York‘ e bü val in ‚Roma‘, kö su ‚Pazza del Popolo‘, su ‚Monte Citorio‘, fo el ‚Laterano‘ (geilik mö mets 45,5), su ‚Piazza della Minerva‘, su ‚Piazza Navona‘ e su ‚Pazza di S. Pietro‘ boelig a bal dabinons. Boelig lätik at nen hieroglifis älöon vönädikumo in sirkud ela ‚Nero‘, e päsüramenon büdü ‚Sixtus‘: V († 1590) se failots, e pälöpladon. Binon balston (‚monolith‘) vönik balik in Yurop stanöl, kel elaiblebon nätik. Tipalestäl fo glüg di ‚SS. Trinità de‘ Monti‘ binon, leigo äsä ut in el ‚Villa Medici‘, sümädot di ‚Roma‘ vönik. Balid äbinon büikumo in gads jenavalautana: ‚Sallustius‘ († 35 b. Kr.).

3 Adelo fümös, das vöd latinik: ‚Sphinx‘ (= sfin) binon vöd manik, kelos i gudikumo baiädön ko kalad magotas sevädik. Bal atas nog pas ün 1929 no fago de gianamagot seatöl rega: ‚Ramses‘: II. in glun ela ‚Memphis‘ vönik nilü ‚Kairo‘ pätuvon e päsesebon. Pikonsefon go gudiko, dö kelos lautan yegeda at äkanom süädükön oki pösodiko ün yel: 1930.

yesuitanas in ‚Roma’, ivedom volasevädik, ädesinodom i ad tradutön nüpenädis boeliga fo ledom di ‚Laterano’. Ädunom atosi ko sagat somik, das nolavan ettimik nonik ädotom veräti plänäda, e ga öklülädos ün kildil balid tumyela epasetiköl, das set ze alik piplänon dobiko.

Pas ston de top: ‚Rosette’ (Larabänapüko: ‚Raschid’), in fagot milmetas 14 de Zänodamel, ögevon mögi ad tuvedön hieroglifis. Tüv gretik at äsekon de dun fizira Fransänik, kel pänemom: ‚Boussard’ (ü: ‚Bouchard’), e kel ikömom ko milit ela ‚Napoléon’: I ini Lagüptän. Ma sagädiloveükam bal ston äseaton su taledaglun, ma votik äbinon in mön rubäldik, keli trup soldatas Fransänik ämuton moukön ad jafidön spadi pro lebum fortifa: ‚St. Julien’.¹ Vüo el ‚Boussard’ pibekomitom fa löpan oka: generan: ‚Menou’, ad blinön stoni jerabik ini generanalöd tö ‚Alexandria’. Denu ston päcedon as ledutot patik ela ‚Menou’. Sosus ye ‚Napoléon’ älihom dö tuvot, äbüdom ad loveblinön oni lü netastitod nulo pifünöl de ‚Kairo’: tuvan it ye päpromuvom ad generan, sekü kelos daloy kludön, das lampör fütürik ädasevom völädi tuvemik basoinablöga. Sunädo nolavans mödik, kels dugädoms militi äjäfikoms me on. Büdü ‚Napoléon’ de vödems kil debükots päjäfädons fa stonabükans tel: ‚Marcel’ e ‚Galland’, kels pivokoms se ‚Paris’. Äbesmivoy stoni me bükablägin, äseidoy sui on bledi papüra, ed äpedoy ati medü gumazilids fimiko ta on. Debükots somik päsedons pükavanes famik in Yurop. Generan: ‚Dagua’ äblinom ün yel: 1801 teli atas lü ‚Paris’, kö „sifan: ‚Du Theil’” ästeifom in netastitod ad tradutön onis.

Posä general linglänik: ‚Ralph Abercromby’ (1734-1801) ivikodom lonädiko Fransänanis sumätöfö ‚Menou’ äkomipölis ün 1801 mäzul 21 nilü ‚Abukir’: vilag nolüdalofüdü ‚Alexandria’, in bagaf: XVI püdamabaläda pälonos, das ston di ‚Rosette’ sa vönots Lägüptänik veütik votik ämutons palovegivön generane: ‚Hutchinson’. Ab yeg jerabik at piblinon vüo lü ‚Alexandria’ ini dom ela ‚Menou’, kö on ini jugäds pivilupöl äbinon; generan Fransänik älecedom stoni ebo asä ledutoti okik. Ab Linglänans no äklemoms, ed ädagetoms lovegivi ona ün 1801 tobul, pos kelos lodot jerabik päblinon dub stemanaf Linglänik ivedöl: ‚L’Egyptienne’ lü ‚Portsmouth’, ed is älükömon ün 1802 febul. Nu ämekoy güpakopiedis de nüpenäds, ed äsedoy onis niveres Yuropik ti valikes. Finü 1802 ston päpladon fifümiko ini mused Britänik in ‚London’.

Ston di ‚Rosette’, äsä nu binon, labon fomi folliena stedagulik nenomik labü lunot meta bal, vidot zimmetas mäldeg, e bigot zimmetas ti teldeg. Len löpafin detaflana e detadono dileds ze gretiks defons. Blög licinon se tim elas ‚Ptolemaei’, e pidekon niludo löpo in dil klöpik pisuseidöl, kel ye moon, ko magod ela ‚Horus’. Geilot lölik ona bo ebinon zao mö mets tel. Luveratiko ädablinon in tem seimik fo magot rega, ed ämuton bo notükön dunis gretik oma. Nunod dö ats pilauton in püks tel, sevabo in Lägüptänapük ed in Grikänapük. Balid äkomädon ye in tonatasots tel, in hieroglifs ed in demot ü pöpapenät, kel it idafomikon za yel: 750 b.Kr. se hierat ü kultanapenät reigatimäda vönik (3000-2450), soäsä i pägebon pro papürodaruläds. Primo penät at ämuton pareidön in keds penditik, e pas mödo latikumo in kedets horitätik, efe mödiküno de det lü nedet, äsä pö hebrey e penäts pükas votik.² Vödem hieroglifik stona ninädon te kedetis 14, ko kels kedets 28 de kedets Grikänapükik pekonseföl 52 baiädons, du vödem demotik labon kedetis 32. De kedets pemäniotöl valik ye mödikums ka foldeg binons nenätiks sekü dileds deföl. Nu ye dinäd gönöfik emögükon ad läfulükön kedetis hieroglifik deföl. Ün yel: 1898 ätuvoy sevabo lestäli ko nüpenäd leigik in ‚Damanhur’ (‚Hermopolis Parva’) in dältad di ‚Nile’, kel kipedon b.v. i yegis jerabik se sepül de ‚Tut-ench-Amun’. Zuo ätuvoy su temavöls nisula de ‚Nile’: ‚Philae’ nog hieroglifis, kels ämoükons dotis lätikün dö läfulükam stona di ‚Rosette’. Somo vödem lölöfik dabinon in Lägüptänapük e Grikänapük.

El ‚Stephen Weston’, as Linglänan balid, ijäfikom ün 1802 me tuved vödema Grikänapükik, pos kelos i el ‚Du Theil’ änotükom tradutodi oka. Atan ye ästetom, das vödem äninädon nuni dö dan kultanas anik di ‚Alexandria’ kol ‚Ptolemaeus’: V.: ‚Epiphanes’. Fransänan: ‚Ameilhon’ äpübom ün gölayel de 1803 in ‚Paris’ tradutodi latinik vödema. Me vödem demotik balidnaedo el ‚Silvester de Sacy’ ed el ‚Akerblad’ äjäfikoms ün 1802. Lätikan älonom verätiko nemis: ‚Alexander’, ‚Alexandria’, ‚Isis’, ‚Ptolemaeus’ e.v. Nolavans bofik täno äjäfikoms me dils hieroglifas, kels medü lovat pifremons, bi ebo ats äninädons nemis regas u godas. Pianiko äsetuvoy in vödem hieroglifik tonatasinifis malas balatik. Pö atos äbenodistükoms okis nolavans äs ‚Warburton’, ‚De Guiges’, ‚Barthélemy’, ‚Zoëga’ e patiküno ‚Young’ sa ‚I. W. Bankes’. Lätikan äplöpom ün 1818 ad tuvedön su ston, keli bü yels kil ituvom su nisul ‚Philae’, nemis: ‚Berenice’ e ‚Kleopatra’.

1 Fortif at enepubon sis lunüp. Pimalon su kaeds ettimik di ‚Napoléon’, ed ätopon ma ons su vesüdajol tuiga di ‚Nile’ nilü ‚Rosette’. Generan pemäniotöl: ‚Boussard’ ädeadom pas pos yel: 1814. Ebepenom dönuamiko tuvi stona blägik.

2 I Fönikyänans e Lätiopänans ägebons hieroglifis; balidans ko miplänäds onas as sümbols lukredik, votikans so, das jünü no nog efügoy ad letuvön nüpenädis tefik.

Ked lafabik ün 1822 fa ‚Young’ pekobopladöl täno pämenodon e veütiko pälölöfukon fa vestigan Fransänik famik: ‚I. F. Champollion’. Noe äplöpom ad letuvön nemis e tiädis ti valikis lampöras Romänik, abi älautom balidnaedo gramati Vöna-Lägüptänapükik, su kel fovans valik oma ästutons. Ab neai el ‚Champollion’ üprogedomöv in nol hieroglifas, if no ikedemomov, leigo äsä ettimo ‚Athanasius Kircher’, koptapüki.¹

Nüpenäd it stona änunon dö dalebüd lezälik kobikama kultanas di ‚Re’ ü solikultanas pötü yelam balid kronamadela ela ‚Ptolemaeus’: V ‚Epiphanes’ (196 b. Kr.), kel ettimo äbinom reigan Löpa- e Dona-Lägüptänas. Pas ün yel jölid regama okik plin yunik at pikronom. Rigiko te vödem demotik dalebüda ädabinon; vödem hieroglifik e tradutod Grikänapükik pimekons bai on. Nüpenäd pidäton tü del 4id mula Grikanik: ‚xandikos’ (= prilul), kel baiädon ko del 18id mula Lägüptänik: ‚Meshir’ (u: ‚Mekhir’). Ün yel et — so nüpenäd tonon — el ‚Actus’: son ela ‚Aetus’ äbinom hilekultan, ed el ‚Pyrrha’: daut ela ‚Philinus’, sa el ‚Areia’: daut ela ‚Diogenes’ ed el ‚Irene’: daut ela ‚Ptolemaeus’ äbinofs jilekultans. Posä tiäds rega sa dalestüm omik kol gods e löf omik pro net Lägüptänik pelonülons, jonüls küpidik no nemödikums ka degjjöl meuga telik at pänümädons; bevü ats panemons: legivots in mon e gren pro temigaledans, stiams tripas e debas, kels suämöns dötumis jüo luldeg, libiostadükam fanäbas yelalunüpik, finid mütahürama matrodas, läsükam tematripas, finid xila volutanas büikum, läsükam linumastofa- e grenatripas, nätükam temas pro tor e nims votik, sa dönulöod bumotas saludik efailöl.

Kultaneff pagik älonon asä jonüli danöfa oksik kol reg mödükumami geböfas lezälik ad stimam oma, sa stidi zeladelas nulik ko disein ot. Fütüro kultans in mödot lölik oka pötiädons asä „dünans goda su taled epuböla: ‚Ptolemaeus’”; stimatiäd at ömuton panüködön ini doatalins fa kultaneff päpöläs. Fino in Lägüptän mebastons labü dalebüd at ömutons palöodön in tems valik klada balid, telid e kilida stimü „god laidüpo liföl: ‚Ptolemaeus’”.

Se pesagölos reidan dasevon fasiliko, vio vemo ninäd nüpenäda kilik läson tefü veüt pö jenöfot, das dub on plän verätik hieroglifas Lägüptänik balidnaedo pämögükon. No sevobs, va jenöfo ejenos, das mebastons somik pelöodons in tems Lägüptänik. Töbo tel atas pekonseffons alo jüo ün tim obsik, to „god laidüpo liföl: ‚Ptolemaeus’ ”, kel no äfägom ad laidabinükön onis.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 2—7.

Tüvs

Fa ‚C. M. Van Hille-Gaerthé,
(Se el ‚Het Vaderland,.)

Bal lakas nolüdikün Lingläna el ‚Derwentwater, binon. No binon lak sevädikün ela ‚Lake-District’, ab binon sublimik ä löfidik; topon pazüölo dub lubels, kelas köls süpädiko votikons tü düp alik. Len flan rovik laka at, nilü cifazif ela ‚Cumberland, ‚Keswick, geilöp: ‚Friar's Grag, dabinon. If egrämoy löpio da fotaelil, e stanoy su sömit, vat — maä pabeliton — u blövik u gedik u dofik u largentinakölik lunidon da bimatuigs dolagöl. Nisuls bundanöfiko pebeglöföls topon in vat; botils slifons de nisul lü nisul, de jol lü jol; cils su futs nüdik in vat labons pledis läbüköl okas vü bimavuls len jol.

Su lubel at vü bimastams ston krüdik neküpidik dabinon, kel te pesmufeton utöpo, kö in fremül kap ela ‚John Ruskin, penücidon, e vöds lönik omik: ‚The first thing, which I remember as an event in life was being taken by my nurse to the brow of Friar's Grag on Derwentwater, .2

Kin osagon-li, fluni kinik ‚jenot balid”, keli memoy in lif oka, labon ün lifayels fovikum menacila...? tüv balid!

At pro el ‚Ruskin, yunik smalik begräm lubela et äbinon, ed... us el ‚Derwentwater, ätopon in jön gretik oka.

No daseivovoik klänöf bisarik laka binon, kel labon lifi lönik oka, e zü ok volis votik: lubels lövik, lubels geilik, genist flamakölik, vatafals noidöl rovik, jips gedik, ed ün gölayel els ‚lake-lambs, keinik nifavietik smalik su lustogils blägik, brüyär in florem purpurik, regasomuns, grün, rojan, yelov, goldinaköl!

Kisi pö naed balid et el ‚John Ruskin, elogom-li ed esumodom-li ninälo, älabölo nami cilik oka in ut gretikumana? Nati mödik, domis nonik, menis nemödik. El ‚Derwentwater, äbinon ettimo no votikos, äsä lak stilik in züamöp stilik; fümö no nog pitüvon as top pro hitüpamuads.

1 „Koptans” sevädiko Lägüptänans panemons, kels sekü lesedadun fa sänt- ‚Marcus’ e fovans omik ivedons kritans. Kultans onsik, kels latikumö äslopikoms pölalekredi monofüsita, etradudoms rigapenädis Grikänapükik rela oksik ini koptapük, ed ejafooms literati tefädiko gretiki. Gönamis onsik slama äpönidons me nebenikam lanik ä südöfik. Nunoy nutimo koptanis zao 600 000, de kelans 10 000 lödons in ‚Kairo’.

2 Tradutod: „Jenot balid, keli memob as belifot, äbinon, das päkesumob fa jikälän obik lü siem ela ‚Friar's Grag, len el ‚Derwentwater,.”

Dü lif lölik pö el ‚Ruskin, gol at, selogam at de lubel, eblibon as plak jerabik, as memot, kel ävedon fon metias. Dö atos reidobs su pödaflan stona: ‚The spirit of God is around you in the air that you breathe; His glory in the light that you see, in the fruitfulness of the earth and the joy of its creatures. He has written for you day by day his revelation as He has granted you day by day your daily bread.‘¹

No zesüdos ad tävön lü el ‚Friar's Grag, ad sevön atosi valik. Ab binos stil, veit lubela löfidik at, kel, leigo äsä su tops mil votiks, vesedükon obis dö sublim e nenfin su taled Goda.

Lifobs in vol fikulik, nesefik; labobs semikna senäli ‚, das füms, kels stabons in dalestüm obsik, fäkam obsik, lekred obsik e fied obsik, paflapons balatiko se nams obsik. E täno tuvobs — e vio fasiliko bo beigolobsöv mebamalili neküpidik at — peglivölo in ston, kel todon yelis e mistomis, das vol fulon me lanal Goda. ‚John Ruskin, ‚, kel äbinom man gretik tima okik, ätövom ön mod oka liegi verata laidüpick at.

Mens tälenik plakons tüvis digöfik ün lif. Ab mens komunik leigo plakons tüvis, ifi labons natäli votik, ed i ats binons digöfiks, bi utos, kelosi oy it etüvoy, vedon dalab nelovedütovik mena.

Pöfik menalif binon, kel beigoulon u beispidon ve jön e lit sila, ve mögs nenfinik, kelis lifadel fägon ad lofön. Pöfik men binon, kel neai tüvon bosi.

Ibä tüv binon lieg; lieg, keli oy it ön mod gudik kanoy juitön; lieg, de kel nenfiniko kanoy ditibön kemenes oka.

Cil belifon tüvis in vob cilik oka, in mufät magäla oka; ‚John Ruskin, ätövom läni oka, lunüpo büä äkanom dagebön vödis ad notodön süpädi e fäkami oka.

Men plakon tüvis: tüvon in gad oka nästi smalik, fulik me bödalifians molädik, keli kelomans valik onik ebeigolons. E fredí kiomödik on e votans belifons demü vol smalik at käläla, jäfa e dedieta! Men tüvon koboyümi kölas, lepladami floras, bukas, möbas, kel födon plitöfi doma okik, e pliton valikanis, kels us lödons, usio kömons, ed usao segolons.

Tüvon poedoti, setemi in konot seimik, diledi musiga, pänoti, ed in zif stilik u liföfik piadili ebäldiköl, lü kel tävageidian nonik edugon desiniko oni.

Mens tüvons in men votik — logoto ba men boso necädik, komunik — süpädi: gud neküpidöl onik, cogedäl onik, suemäl onik, relöf onik, feini tikäla onik.

Ibä jäfüd tüvas no labon miedis, e das dalabobs fägi ad plakön tüvis, gevos life obsik digöfi süperik onik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 7—9.

Legivots lifa

Se ‚Dreams‘ fa ‚Olive Schreiner‘.

Äloegob slipön vomi. In slip oka ädrimof, das Lif ästanof fo of, ed äkipof in nam alik legivoti: in bal Lelöfi, in votik Libi. Ed äsagof vome: ‚Välölöd!‘

E vom ästebedof lunüpo; ed äsagof: ‚Libi!‘

E Lif äsagof: ‚Evälol gudiko. If isagolöv: ‚Lelöfi!‘ ügivoböv ole uti, keli ibegolöv; ed üdegoloböv de ol, ed ögekömoböv no plu. Nu del okömon, kü ogekömob. Tü del et opolob legivotis bofik in nam bal‘.

Älielob smilön vomi in slip ofa.

‚London‘ (Linglän)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pad: 9.

‚A. A. Moll van Santbergen‘

Ko lied vemo gretik ädagetobs nuni, das söl: ‚Abraham Albertus Moll van Santbergen‘: läxtidal matemata pö realajul in ‚Arnhem‘ ä stimaliman Vpakluba valemik Nedänik edeadom.

‚Moll van Santbergen‘ ädutom lü pionirs Vpamufa in län obsik, ed eduinom, e mudöfo e penamo, mödikosi vemik pro pak Vpa.

De fün Vpakluba val. Nedänik ün 1890 ebinom nenropo liman zilic kluba. Äbinom visitan fiedik kobikamas. Ün 1897 dekul äfünom dilädi: ‚Arnhem‘, kela presidan äbinom. Sekü primät oma diläd at enoganükon ün 1899 prilul pötü dabin teldegyelik Vpa Vpadajonädi. Geidian pro dajonäd at pälauton fa om. De 1902 novul äbinom keredakan gaseda: ‚Nuns blefik se volapükavol‘. Ün yels: 1900 e 1901 diläd ‚Arnhem‘ äpübön timapenädi lönik: ‚Volapükabled‘, kela redakan äbinom.

¹ Tradutod: ‚Lanal Goda binon züamo zü ol in lut, keli nünatemol; glor Oma in lit, keli logol, in fluköf taleda e fred jafotas onik. Epenom ole aldeliko dasevädukamis Oka, soäsä egaranom ole aldeliko bodi delik ola‘.

Ûn 1902 de om in kobovob ko ‚Dr. H. Van de Stadt’ äpupon: ‚Korte spraakkunst en lijst der voornaamste stammen, voorvoegsels en achtervoegsels van de algemeene taal ‚Volapük’”, ed as läükot ela ‚Nuns blefik se volapükavol” de om studot leigodik dö Volapük ed ‚Esperanto’.

Ûn 1898 gustul äfunom in ‚Oosterbeek’ Vpabüri, kö äkanoy dageton nünis dö Vp. Dü yels anik i ebinom cif spodasogoda pro Vpans.

Ûn 1899 prilul ädagetom diplomi ‚Volapükatidela’, ün 1900 febul uti ‚löpitidela’ ed ün prilul yela ot uti ‚profesana Vpa’. Ûn yel ot i päcälom as kadäman Vpa.

De 1902 ‚Moll van Santbergen’ äbinom vipresidan Vpakluba val. Nedänik, cali kelik ämutom finädön ün 1934 demü per logamafäga okik. Ûn 1931 dekul nog äkeyufom nämiko pö dönunoganükam kluba at. Demü meritabs gretik, kelis eduinom Vpamufe e pato klube, päcälom mobü presidan in kobikam valemik yulula 28id yela: 1934 lelobülo as stimaliman.

‚Moll van Santbergen’ pämotom tü 1860 gustul 3 in Arnhem ed ädeadom tü 1938 novul 29 in ‚Scheveningen’. Fefilükam reta stöfik oma äjenon tü dekul 2 balidfovik in kremator tö ‚Westerfeld’ in ‚Velsen’.

In ‚Moll van Santbergen’ perobs fleni gudik, limani fiedik kluba obsik. Äbinom lezilan nämik volapükadiala, e nem omik pomäniotom ai ko stim in jenav Vpamufa. Pato klub obsik obleibon stimön omi as man, kel ai estanom su lebrekod ad jelodön demädis ona.

Zen omik takädonös in püd!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 10—11.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedof jiliman:

läd: ‚C. Peerbolte-Jansie’, in ‚Zaltbommel’ (Nedän), ‚Kerkstraat’ 51.

Ladet nulik:

söl: ‚Arie De Jong, W.P.zn’, in ‚Soerabaja’ (Yafeän), ‚Van Swollstraat’ 24.

edeadom:

söl: ‚A. A. Moll van Santbergen’, in ‚Scheveningen’ (Nedän).

De ‚Vpavöds nulik” nu dabinons liseds fol: Vp-Deütänäpük, e liseds tel: Deütänäpük-Vp., kels ninädons vödis valik, kels komädons in liseds votik fol. Utans, kels no nog dalabons kopiedis lisedas at, e vilons kopiedön onis, kanons, loenön balato onis de redakan balid Vpagaseda at. Mutons ye promön ad gesedön onis ome mögiküno suno, sodas votikans, kels i vipons ad kopiedön lisedis at, no nedons stebedön tulunüpiko lüsedü onas.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr Arie De Jong’ in ‚Voorschoten’ (Nedän), ‚Leidscheweg’ 39. Potakal: 107174:

Gramat Vpa fa ‚Dr Arie De Jong’	fl.N.	1,—
‚Wörterbuch der Weltsprache’ fa otan	,,	4,—
‚Leerboek der Wereldtaal’ fa otan.....	,,	1,—
‚Lehrbuch der Weltsprache’ fa ‚Johann Schmidt’	,,	0,80
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	,,	0,25
Yelod: 1939 Vpagaseda pro Nedänapükans	,,	2,—
Yelods büik gaseda at a yelod	,,	1,50
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	,,	0,05
a samäds 10	,,	0,25
a samäds 50	,,	1,—
Vpamäks a samäds 100.....	,,	0,50

Kanons pasivön de söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan’ 120. Potakal: 199061:

‚Statuten en Huish. Reglement der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging’	fl.N.	0,25
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	,,	0,25
Yelods lid jüesa 7id Vpagaseda pro Nedänapükans a yelod.....	,,	1,50

Bükapök. In tiäd yegeda: ‚Pük menik.” su pad: 44 nüma: 6 yeloda: 7 as lautan pebükos: ‚**Schleumer**’, atos muton binön: ‚**Sleumer**’.

Trubadur

fa ‚René Marcia‘.

Pos neit dakonsälama klänik ko trupacifs oka, pö kel vögs groböfik lesiöras heragik ätonons vemöfo zaniko in kasedalecem blägio pismokädöl dub flamots mismoköl, pö kel puns nämik omas vemöfiko äflapons su tab kvärepaboarik vetik e vin bludaredik peädik nevifiko äseflumon se goblets largentik idofalöl, söl: ‚Gerfaut de Thonars‘: feudasöl nämädik päbedredöl idemonitom ün göd gölik, ven sol goldaredik töbo ästodon sus firafot fogablövik, cifü trup pleidik lesiöras, kriganas e dünädanas, ad sumätükön sumätöfö vil fümädik oka feudani todälik: söl: ‚Conrad de Montferrier‘, kel pleidäliko ärefudom ad fölön bligis mödo tu vemikis, kels pibligadons ome fa feudasöl mimenik oma.

E de gulatüm geilik lunedìk äsölogof trupi ämotevöl el ‚Azalais de Thonars‘: jikasedal pälöfö, kela duns sofik, me kels ästeifof ad sofükön liedl fa himatan nemmiserik okik päkodöli, äbinons äsä benedam pro pöfikans e dränäläbs. Äloegof nidülön stralis goldik sola älopiköl sui maged geilik söla: ‚Gerfaut‘ in harnad glumidiko blägik nesmufo nidik omik, ve kel plümäd dolagöl de lehät pifärmüköl ädofalon äsä vef blägik, sui blötaharnads glimik, jeläds blövik e rediks, lustäns frediko äfanädöls e speds nidik kriganas e dünädanas. E lad ofik äbludon demü söl: ‚Conrad De Montferrier‘, äbludon pö tik dö kruäls mimenik, kelis himatan e sökans okik ödunoms, dö dremäl lenauda, kel ödavedon in län, ven konot vinditateva tätik omik öziikonöv. Ibä äbinom nen benäd. Sümil nonoik nobaladäla, guda, lesiöräla äsüikon föro in ladäl glumik rübik oma. Ähetof omi, ähetof deli, ün kel ivedof jimatan omik ad savön lifi fata okik: feudan bäldik gedaherik, keli söl: ‚Gerfaut‘ idakipom in fanäböp demü nefölot smalik, ähetof lebötidis sovädik, kelis äjenükom in kased okik ko lesiörs grobälik, kels äslopoms omi, pö kels ädesirom ofi näi ok ad logön lü duins yögnas, ed äpedom kidis sovädik oka sui jots nüdik ofik; ähetof neitis, ün kels ätakädöm in brads ofa ta koap ofa e balib stiföfik omik äkontagon blöti molik ofa, ed ün kels ko logs lemaifik, ädremölo sekü lenaud demü senäl, äsva snek koldik slimik ivoulon ofi, ästebedof gödi zogik... Dü del lölik jikasedal lunedìk äseadof, äninälölo me medit lügik, in tümacem stilik, kel äbinon steböp fa ol pibuüköl, jüä prim soara, ven lulit sofik ya äxänon ve völs, yöbavokäds laodik ädudranons jü ol. Älogof plödio da bobädafenät lemaifik. Sol ädonikon lü horit. Sil älefilon ko glut flamöl. Äbinos mufät kölas: bludared, safranayelov, violät dofik, grün paeli e köl nakara glimik. Sömits bimas äsmolons goldarediko; flumed äflumon vefölo lü vesüd, äsä gold liföl. Täno älogof kodi fredüköl yöbavokädas. Su flumed goldakölik nafil deköfik änilikon nevifiko. Sol ämodoniköl ävixon goldikosi vü nafilatruk lunedìk, vü podastev skilöfiko pibevoöl, e sail gretik äsvoliköl ämagon oki violätiko ta sil älitiköl. E su pödageiled geilik manamaged lunedìk älogädikon, äbinom nüdakapik, sodas herem blonik krugulik oma ädofalon äs gold sui jots omik, de kels mäned goldaveluvik lunik veitik, kel pirezäron de blöt love bäk oma, ädologon.

Älogof yäki veluvik dofagrünik omik, kel älabon topü blöt oma sköti goldik; slivs svolik pidubevobons ko goldaveluv, ed in brad oka äpolom lüti goldik.

Nu äjoley, kuratiko donü kased. Äloegof denexänön mani yunik ko stepam resoröl ve jolamaboed e spikön ko mans ofik, kels frediko ikosspidoms omi; e nu el ‚Robin‘: skvair ofa äjutedom ini cem, äkienom foi of, ed äkonom, posä ivüdo of ome ad spikön, fäkädiko, das el ‚Bertran De Vilamour‘, läd sio äsevof: trubadur famik, ikömom ed ibegom lotidi.

Änexänof lü kasedalecem gretik, äbüedof kobikön zü of iposblibölanis valik, ed äbüedof ad dugön trubaduri foi of.

Of, lunedìk in klotem blägaveluvik nabalenik, kel in lien bal älopiozugon jü cün ofik, äbiegof me koap yunik okik boso föfio de stul nesmufo bäädik geilik me damat magifik pijalädöl.

Logod ofik dis jad herema dofik ofa äbinon paelik sekü fäk, e logs gedablövik ofik, kels älabons taki nifafelas lardik dis sil löpik pebesovöl me stels flamulik, änidons sekü läb, du ädalilof lidis trubadura kurugik.

Äkanitom dö ‚Helena‘ jönik, kel päravülof fa ‚Paris‘, dö ‚Simson‘, kela heremi ‚Dalila‘ ädekötof dü slip omik, vio ‚Narcissus‘ jönik änoyom in fonäd in kel älokom, e dö „tab sirköfik“, kö kurad ai pästimon e reg mögiküno ägespikom alani, kel äkömom.

Ed äbinos pro of, äsva ämagivavokom voli votik: vol, kö pöt nonik ädabinon pro tiren, trät e kruäl; vol lesiöräla, fieda e löfa plütik.

Päjänälölo älogof lü maged yunik oma, lü logod feinalienädik oma ko logs blövik nidik, lü nud stedik e lü herem goldik oma, in kel lit flamotas ädremilon. Ed äbinos, äsva äpolom ko ok in mäned goldaveluvik okik benosmeli felas lardik, fotas e melas.

Äplidof sove mo lidis omik, das äsumof, ven fino äseilom, rosadi glutaredik de blöt oka ed äjedof oni foi futs omik. Äsumom rosadi, äpedom oni len lips oka, ed ämogolom ko biege nevemik. Ed äbinos pro of, äsva äkesumom ko ok liti valik se lecem in mäned goldik oka, herem goldik oka, ed äposbinükom vagi vamik...

E tü soar fovek äbüedof kömön dönu foi ok trubaduri kurugik. Nu äpolof klotemi pärlatagedik, kel älöpiozugon in lien bal jü cün ofa, e len blöt ofa lel gretik lunedìk violätik ätakädon.

E nu äkanitom pro läd löpik te dö: ‚Conrad De Montferrier‘: feudan pleidik, lä kurad kela ut neka äleigon, kel iduinom krodagolädi lü ‚län saludik‘, kel soeliko äkomipom ta ‚Saladin‘, kel äkipom eli ‚Jerusalem‘ in nämäd okik, e dö läd nobik löpik: ‚Azalaïs De Thonars‘, kel älödof in kased glumidik, ab kela duns äbinons äsä benedam sofik pro län pidränälöl.

E spel e konfid ädavedons in ladäl ofik, kel ädrenon demü sö: ‚Conrad De Montferrier‘, kel ämutom krigön ta himatan mimenik ofa, ed äbinof so fäkik dub lids ela ‚Bertran de Vilamour‘: trubadur kurugig, das älütenükof, ven äseilom, nami lunedìk okik lü mud oma. Ed äpedom lunüpiko e daladöfiko lipis okik sui nam lunedìk feinik ofa, ed ämogolom; ed äbinos pro of, äsva äsumom ko ok speli e konfidi valikis ofa in mäned goldik oka, ed äposblibükom ofi in dredäl e dot.

E tü soar fovek äbüedof dugön trubaduri nogna foi ok, e nu äpolof klotemi flamaredik, kel älöpiozugon in lien bal jü cün ofik, e len blöt ofa äbinon diant so dofiko redik, äsva blägio piflamädon.

Nu äkanitom dö ok it, dö löf gretik oka pro läd sofik, kel älifof in kased glumidik näi hikasedal mimenik, e kol kel äsenälom lelöfi dub magot löfidik, keli trubadurs magivo äsüükoms in fomäl oma, dö jön drimälík ofik e dö ladäl löfaliegik ofik, ed äbinof so fäkik dub lid omik e dub lelöf fiedik omik, das älofof, ven äseilom, ome lipis dremik okik. Äkipom mudi ofik lunüpo lefäkiko, e ven älüvom ofi ün göd gölik, äbinos pro of, äsva äsumom ko ok ladi lölik ofik, lelöfi valik ofik, e tikis valik ofik in mäned goldik okik, ed äposblibükom ofi in soal lölöfik ko ledesir däsperik lü utan, keli nelaodiko änemof. Älelöfons odi dü dels mödik ko lelöf rafinik lölöfik, jüs sö: ‚Gerfaut‘ e krigans e dünädans oka glumiko e pivikodölo ägekömoms ini kased ko stäns pisleitöl, jeläds pidusteigöl e harnads pislitöl; ed äsplodülom me vut so gretik dub plid, keli jimatan omik älabof in lids e maged yunik trubadura kurugik, das äbüedom fanäböpon e galedön ofi in tümacem ofik, ed äbüedom sejedön eli ‚Bertran De Vilamour‘ fa dünans grobälík okik de kased okik, posä ilüvokädom ome ön zun levemik nemi jimatana okik me zanädanem bapikün pämiotöla.

E ‚Bertran De Vilamour‘ ädetevom. Ätävom lü jidük Normäna, lü kur rega Lingläna, ed älotidoy omi, ed äjonüloy omi stimi legretik. Ab in ladäl omik magot löfidik läda sofik: ‚De Thonars‘ älifon, e melods e poedots valiks omiks änotodons kanito lelöfi omik pro of e meritabis läda löpik oma.

E läd: ‚Azalaïs‘ äguirof in tümacem soalik oka. Dü dels lunik älogof veo lü flumed, ed älükof lü sail svoliköl nafila deköfik ela ‚Bertran‘. Jüä tü soar seimik, ven sol ästadükon sili ini glut lifik, äleadof slifön oki ini vat deidöl.

E feudans läna, kels äleliloms deadi ofa, äkusadoms söli: ‚Gerfaut‘, das ikodom oksaseni jimatana okik, ed älügolädoms ko krigans e dünädans okas in trup nenfinik, cifü kel sö: ‚Conrad De Montferrier‘ in harnad goldik oka ämonitom, ed äbeleseatoms fortifi glumidik feudasöla minemik. Dü vigs mödik rams äramons mönis dremöl, katapults gianagretik älejedons stonis vetik oksik ta tüms mufülöl, sui nufs frakatöl. Jüä fino lefil vemik vali distuköl ärupädon, e kased pleidik ädästuron ko noid tonäröl ad failot smoköl, disao äramenoy koapi pitroivöl söla: ‚Gerfaut‘, kel ti nesevädoviko pimitulon.

E tü soar et, kü lesiörs ya äblümükoms okis ad gegolön lü kaseds oksik, nafil deköfik ela ‚Bertran De Vilamour‘ äpubon su flumed, kel äsä gold lifik äflumon vesüdio. Sol ämodoniköl ävivon goldikosi vü nafatrük lunedìk e pödastev skilöfiko pibevoöl, e sail gretik svoliköl ämagon oki violätiko ta sil litiköl. E su pödageiled geilik ko gold pideköl, manamaged lunedìk älogädikon; äbinom nüdakapik, sodas herem blonik krugülík oma ädofalon äs gold sui jots omik, de kels mäned goldaveluvik lunik veitik, kel piveväron de blöt love bäk oma, ädologon. Ab logs okik älogetons sovadiko däsperiko lü failots kaseda ela ‚De Thonars‘, e posä ijoloy, änexänom nefümiko ve jolamaboed. Ädasäkom lesiöris, kriganis e dünädanis, äbexänom failotis nog smokölis, ed us äkanitom dü neit lölik dis sil pibesovöl me stels flamülík dö läd löpik: ‚Azalaïs De Thonars‘, kela duns sofik äbinons äsä benedam po län pidränälöl, e so vemöfiko liföfiko äsüvokom magoti ofik fo logs dafredik omas, das äbinos, äsva of it, geilo älöiköl äbeigolof ve oms, e klotem leitik ofik äkontagon lipis omsik.

Ün göd nafil deköfik änepubon dönu. E sö: ‚Bertran De Vilamour‘: trubadur kurugik äsoalükom oki se dajäf vola, ed ävedom kleudan in kleud de ‚Dalon‘, kö älifom soaliko dü yels mödik, e fino ädeadom ön glömäd.

Juitagads

Se ‚Dreams‘ fa ‚Olive Schreiner‘.

Äspatof in bets, e benosmel svidik bundanik äspearikon; e plökölo äfulükof namis oka me flors. Tän Blig ko lienäds kleilik paelik oka äkömom ed älogom lü of. Tän ästopedof ad plökön, ab ämospatof bevü flors, smilölo, e ko nams fulik.

Tän Blig ko logod takedik paelik oka äkömom dönu, ed älogom lü of; ab of, ädeflekof kapi oka de om. Fino älogof logodi oma, ed äkoedof falön jönikunis floras, kelis idakipof, ed ämospatof seilölo.

Tän dönu ägolom lü of. Ed ähagof, ed äflegof dono kapi oka, ed äflekof oki lü leyan. Ab ven äsegolof, ägülogof lü lit sola su flors, ed ädrenof doliko. Tän äsegolof, e po of äfärmikon laidio: ab in nam oka ädakipof nog floris, kelis iplökof, e smel äbinon vemo svidik in soal glumik.

Ab äsökom ofi. Dönu ästanom fo of ko logod takedik, paelik, funasümik oka. Ed äsevof utosi, demü kelos ikömom; ämaifükof doatis, ed äleadof falön floris: floris, kelis so ilöfof, ed älaispatof nen ons ko logs sigik dolik. Tän nog pö naed lätik äkömom. Ed äjonof ome namis vagik oka: namis, kels nu äkipons nosi. Ab nog älogom. Tän fino änüdükof blöti oka, ed äseramenof se on flori smalik bal, keli iklänedof us, ed äseidof oni sui sab. Nu älabof nosi plu ad givön, ed ämogolof, e sab gedik äviron zü of.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1939. Pads: 18—19.

NUNS.

In dabüköp: ‚N.V. v.h. Kemink‘ in ‚Utrecht‘ (Nedän) epubon: ‚De Wereldtaal‘. Volapük. fa ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ Suäm: fl. Ned. 0,35.

Propagidabukil at pelauton in Nedänapük, e kanon pasivön de lautan: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘, ‚Goudsbloemlaan‘: 120. Potakal: 199061 e de ‚Dr. Arie De Jong‘, ‚Voorschoten‘, ‚Leidsche weg‘: 39. Potakal: 107174.

Vpaklub valemik Nedänik ojenükon kobikami valemik 29id oka ün poszedel zädela: 1939 mäzul 11 tü düp: 2 min. 15 in bal lecemas ela ‚Hotel „Noord-Brabant“‘, ‚Vredenburg‘: 3 in ‚Utrecht‘.

Söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ begom limanes ut diläda valemik feda Vpaklubas, kels no nog epelons limanamamonis okas pro yel: 1939 e mögädo i yelas büikum, ad potön atis ome bü prilul 1 balidkömö. Ladet: ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Godsbloemlaan‘: 120. Potakal: 199061 (Nedän).

Peselons ünü foldil 4id yela: 1938 Vpamäks 500.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1939. Pad: 19.

VOLAPÜK DABINON DÜ YELS MÄLDEG.

Tü 1939 mäzul 31 yels 60 ipasetikons, das Vp. pädatikon. Ya ün tumyels büik, isteifoy ad datuvön bos, kel öbinon pötik ad pagebön as kosädamedöm valemik bevü nets distik. Steifs valik at ye emiplöpons. Pas ‚Schleyer‘ eplöpom ad jafön püki mekavik, kel lölöfiko binon pötik pro disein at.

Vp., do binon pük mekavik, dalabon patöfis valik, kelis i natapüks dalabons, sodas jenöfiko kanon pagebön, äsä pük votik alik. Zuo binod Vpa binon so balugik ä so kleilik, das lärn gramata püka at flagon timi ze vemo nemödikumi, ka ut natapüka alseimik. No kanoy kludo stunön, das, ven äsevovoy Vpi, i äprimoy ad digidön oni, ed äbetikoy ad dasevön valemio oni asä kosädamedömi bevünetik ut, keli äneodoy so draniko. Ab dasev valemik at no äjenon, efe sekü feits mifätik, kels idavedons in vüm Volapükavola it. Feits at edämükons tuvemiko Volapükamufi, bi äkodons bruli so gretiki, das öman ädeflekon oki de Vp.

Läbo tim at epasetikon. Vp. perevidon staböfiko. Baläl penätükon dönu. Oflagos te nog töbidi mu vemiki ad vobädön, das Vp. labülön dönu pladi, keli vönädo seimna älabon, e keli nog ai digädön.

E nu Vp. dabinon dü yels mäldog. Binobs danöfiks dö utos, kelosi ya ekanobs dagetön, ab binobs ön mafäd vemik no nog koteniks, ibä in tef at stadobs nog in fagot tu gretik de zeil padesinöl. Ad rivön zeili at, sevabo: dasev valemik Vpa asä kosädamedöm bevünetik, ozesüdos, das alan keyufon, kel baisenälön boso diali at. Olaivegobs su veg, in kel enügolobs, ab spelobs pö atos ladöfo, das i reidans obsik ostütöns obis ma fäg okas pö vobod at.

Volapük lifonös!

REDAK.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1939. Pad: 22.

SIKOTS PEGEVÖL FA CIFAL PÖTÜ DABIN MÄLDEGYELIK VPA.

Dalebüd Cifala de 1939, Mäzul 31, Nüm: 1

Vätälölo, das söl: ‚Dr. Arie De Jong‘, kadämal Volapüka, evedöl Volapükan ün 1888 ai eblebom slopan fiedik Volapüka, ed ün yels lätiko 19 töbido evobom ed esteifom ad dönulifükön püki at, e nog ai me näm lölik oka lesteifom ad födön Vpamufi, e kludo ön mod patik ebenodistükom oki tefü Volapük, esludob ad legivön pötü dabin mäldegyelik Vpa söle: ‚**Dr. Arie De Jong**‘ pemotöle in ‚Batavia‘ (Yafeän) tü 1865 tobul 18, e lödöle in ‚Voorschoten‘ (Nedän), ‚Leidscheweg‘, nüm: 39, **köni di ‚Schleyer‘**.

‚**Bad Godesberg**‘, 1939 mäzul 31.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER,
‚Studiendirektor i. R.‘

Dalebüd Cifala de 1939, Mäzul 31, Nüm: 2

Vätälölo, das söl: ‚Ştefan Băşilescu‘, kadäman Volapüka, binom sis 1887 slopan fiedik Volapüka, e sis tim et ziliko ejäfom ad födön Vpi in län oka: Rumän, ed igo to bäldot vemik oka nog ai jäfom me laut e gramata e vödabüka Vpa in Rumänapük, e kludo mu patiküno ebenodistükom oki tefü Volapük, cälob potü dabin mäldegyelik Volapüka söli: ‚**Ştefan Băşilescu**‘ pemotöli in ‚Socenii-Dolj‘ (Rumän) tü 1864 mäzul 4, e lödöli in ‚Comuna Talpasi‘ (Rumän), as **kadämal Volapüka** [27(41)].

‚**Bad Godesberg**‘, 1939 mäzul 31.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER,
‚Studiendirektor i. R.‘

Dalebüd Cifala de 1939, Mäzul 31, Nüm: 3

Vätälölo, das söl: ‚Jakob Sprenger‘ kadäman Volapüka, ya ün 1886 eprimom ad lärnön Volapüki, ed ebinom sis tim et slopan fiedik Volapüka, e de yel: 1891 as Vpan zilik ai nämiko esteifom, e nog ai nämiko steifom ad födön Volapüki ed ad jelodön oni ta befeits alseimik, e kludo mu patiküno ebenodistükom oki tefü Volapük, cälob pötü dabin mäldegyelik Volapük söli: ‚**Jakob Sprenger**‘, pemotöli in ‚Speicher‘, ‚Appenzell‘ (Jveizän) tü 1872 mayul 8, e lödöli in ‚Gams‘, ‚St.Gallen‘ (Jveizän), as **kadämal Volapüka** [28(42)].

‚**Bad Godesberg**‘, 1939 mäzul 31.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER,
‚Studiendirektor i. R.‘

Dalebüd Cifala de 1939, Mäzul 31, Nüm: 4

Vätälölo, das söl: ‚Johann Schmidt‘, tidan Volapüka, etradutom lautotis difik: fabs, märs, konots, koneds,... fa ‚Aisopos‘, ‚H. Chr. Andersen‘, blodem: ‚Grimm‘, ‚L. Bechstein‘, ‚Fr. Hoffmann‘, ‚E. A. Poe‘, ‚Th. Storm‘, ‚Fr. Gerstäcker‘, ‚J. P. Hebel‘, ‚N. Hawthorne‘, ‚Muldener‘, ‚B. B.‘, ‚H. Von Kleist‘, ‚F. Becker‘, ‚P. Weber‘, ‚Kletke‘, ‚A. S. Hurst‘, ‚O. Spamer‘, ‚W. O. Von Horn‘ (‚W. Oertel‘) se Deutänapük e Linglänapük ini Volapük, ed elautom Volapüko literalisedi veitöfik Vpagasedas e Vpabukas, jenotemi brefik Vpa e poedotis ze 20, e dub atos saidiko ejonom, das labom noli pro cal tidala Vpa, cälob pötü dabin mäldegyelik Volapüka söli: ‚**Johann Schmidt**‘ pemotöli in ‚Weißkirchen am Taunus‘ (Deutän) tü 1895 setul 28, e lödöli in ‚Weißkirchen am Taunus‘, ‚Bahnhofstraße‘, nüm: 20, as **tidal Volapüka** (647).

‚**Bad Godesberg**‘, 1942 mayul 24.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER,
‚Studiendirektor i. R.‘

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 29id

Fa ‚J. G. M. Reynders‘.

Ûn poszedel zädela: 1939 mázul 11 kobikam valemik 29id päjenükon in bal lecemas ela ‚Hotel ‚Noord-Brabant‘, ‚Vredenburg‘: 3 in ‚Utrecht‘.

Ze tü düp: tel e laf presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ se ‚Voorschoten‘ ämaifükom kobikami. In glidaspikäd oka ämebom deadami tü novul 29 lätik stimalimana: söl: ‚A. A. Moll van Santbergen‘ in ‚Scheveningen‘, kel leigo äsä söls: ‚Dr. T. C. Winkler‘ in ‚Haarlem‘, ‚Dr. H. Van de Stadt‘ in ‚Arnhem‘, ‚E. F. L. Haastert‘ in ‚Rotterdam‘, ‚D. Feikema‘ in ‚Velp‘ e nog votikans anik, ädutom lü pionirs, kels esevädükoms in län obsik Volapüki, e ko at valemapükasäkädi. Fovo presidan äsagom sekretane, noe nemü ok it, abi nemü klub, dani ladöfik demü laut pämoda: ‚, ‚De Wereldtaal.‘ Volapük.‘, kel ipubon bü brefüp. Äspelom, das pämod at obinonöv vemo frutik pro klub.

Protok kobikama valemik büik päloreidon, e pos lobül kobanefa pädispenon fa presidan blöfü baibin.

Nunod fa sekretan peblinöl dö yel epasetiköl äninädon brefo sökölösi:

Limananum epluikon boso. Klub äperon sekü deadam stimalimani oka: söl: ‚A. A. Moll van Santbergen‘ in ‚Scheveningen‘. Yeged pededietöl mebe oma pelasumon ini nüm balid yeloda presenöl gaseda at. Nemü klub lecifef äsedon floraglidi, ed i penedi kelieda röletanes peposbinüköl.

Kobikam valemik büik päjenükon tü 1938 mázul 12 in ‚Zeist‘ in el ‚Hotel Figi‘. Nunod kobikama at pelasumon ini nüm: 3 yeloda büik gaseda obsik, ed i ini delagaseds gretik anik läna obsik. Pö kobikam at söl: ‚N. Schraevesande‘ pädavälom as vipresidan.

Jäfidot kluba: ‚, ‚Vpagased pro Nedänapükans‘ epubon nomöfiko aipos muls tel, ed eprimon tü yanul 1 lätik yelodi jölid oka. Dub pak veitik gaseda at Volapük aiplu pasevädükon. Pläso limanes Vpaklubas gased at sevabo pasedon i mödikes niverabukemes in lomän e fuginän, delagasedes, reidalecemes notidik, studanaklubes, pöpaniveres, e ladetes difik votik. De flans ze mödiks gased ädalón getön jonülis baisenäla. In yelod epasetiköl plä konots anik i yegeds veütik anik äpubons, äsä ‚, ‚Daved Vpa‘ e ‚, ‚Pük menik‘ fa ‚, ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘, ‚, ‚Literat vönädik Vpa‘ fa ‚, ‚J. Schmidt‘, ‚, ‚Eugène Dubois‘ fa ‚, ‚J. F. Van Bemmelen‘, ‚, ‚Yudakritans‘ fa ‚, ‚D. J.‘.

De Vpamäks ün yel epasetiköl samäds 1500 päselons, leigodü samäds 1800 ün 1937. Bi Vpamäks at kanons yufön vemo mödiko paki Vpa, geb onas pakomandon vemo.

Demü propagid ün laf balid ela 1938 nomöfiko telna a mul noteds dö Vp. pälasumon ini el ‚, ‚De Zeister Courant‘.

Ad Vpa-vödabuk Deutänapükik fa ‚, ‚Dr. Arie De Jong‘ fövot mälid eblümikon. Ün prim yela at pö fiam: ‚, ‚Broekhoff v/h Kemink‘ in ‚, ‚Utrecht‘ pämod fa ‚, ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ pelautöl: ‚, ‚De Wereldtaal.‘ Volapük. ‘ äpubon. Pämod at nu binon sivovik valöpo in bukated tä suäm mö flonazims Ned. 35 a samäd. Limans kluba Nedänik ägetons glato bukili at.

Tefü Vpakadäm kanos panunön, das söl: ‚, ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ päcälom fa cifal: ‚, ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘ ün 1938 mayul 7 as kadämal Vpa.

Diläd valemik feda Vpaklubas epluikon boso me limans anik. Lü atans dutom i söl: ‚, ‚J. Sprenger‘, sekretan kluba bevünetik, kel ogebom fovo pla Vp. vönädik jünü pegeböl Vpi perevidöl. As liman vemo zilic diläda valemik feda söl: ‚, ‚Johann Schmidt‘ dalom panemön, kel etradutom lautotis mödik se püks Deutänik e Linglänik ini Vp. Se spod ejenöl klülädos, das Vp. aiplu vedon sevädik e süükon nitedäli.

Ma ced semanas valemapükasäkäd jinon patuvedön ainog no saidiko. Söl: ‚, ‚Aldo Lavagnini‘ in ‚, ‚Mexico‘ sevabo edatikom dönu valemapüki nulic, eli ‚, ‚Mondlingwo‘ II. In periodapenäd: ‚, ‚De Kern‘ dinädü yeged fa ‚, ‚W. A. Powell‘ in el ‚, ‚The Contemporary Review‘ ‚, ‚pük bevünetik‘ nog pebesikon as säkäd no nog petuvedöl. El ‚, ‚International Auxiliary Language Association‘ in ‚, ‚New York‘ jäfon ainog me suk tuveda valemapükasäkäda.

Nunod äfinikon me jon ad mázul 31 ayela, tü dät kelik yels mäldog epasetikons, das pädan: ‚, ‚Johann Martin Schleyer‘ in ‚, ‚Litzelstetten‘ in Deutän etuvedom ön mod nidik valemapükasäkädi me Volapük oka.

Pos atos kal dö 1938 päxamon e päzepon. Kal päjötön me jötasuäm gönetik mö fl. N. 26.25.

Bevü penäds pigetöl penäd cifala: ‚, ‚Prof. D. Dr. Alb. Sleumer‘ ädabinon, kel älüvipom kobikame benoseki.

Pö daväl limanas tel lecifefa söls: ‚, ‚Dr. Arie De Jong‘ e ‚, ‚J. G. M. Reynders Sr.‘, kels älaboms turni ad säcalikön, pädaväloms dönu me vögods valodik tefädo as presidan e sekretan-kädan.

As top kobikama valemik sököl el ‚, ‚Utrecht‘ pälonon, ed as tim del bal ünü pasatavaken.

Pos atos äbespikoy dinis anik Vpi tefölis e modis, me kels okanoyöv reklamön ko benosek Vpi.

Pos atos presidan äfärmükom me vöds ladöfik anik kobikami ko stigädam ad kälön mögiküno demädis Vpa.

Lecifef kluba nu binädon me ‚, ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚, ‚Voorschoten‘: presidan; ‚, ‚N. Schraevesande‘ in ‚, ‚Hilversum‘: vipresidan; ‚, ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚, ‚Den Haag‘: ‚, ‚Goudsbloemlaan‘: 120: sekrean-kädan.

BÖDAFLEN DE ‚JOPLIN‘, ‚MO‘ (TATS PEBALÖL NOLÜDA-MEROPA)

Fa ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘, ‚Studiendirektor‘ p.d., ‚Bad Godesberg‘ (Deutän).

Ün bäldot lifayelas ze teldeg el ‚Guy Greenwell‘ sevom ad jänälön lemödötis lilanas, ven medü radion lomazifa okik spikom lü balionats menas. Pö spikäds oka säkom büiküno, dö böds kinik omutom spikön, e lönülom täno ma vip pluamanuma. E va tefos blägakapaparudi (‚parus atricapillus‘) u gokahauki (‚astur palumbarius‘), boturi (‚ardea stellaris‘) u jipülavulturi (‚gypaëtus barbatus‘) el ‚Guy‘ spikom mu nolaviko dö bödem lölik. Givom teiko memo nünis kuratikün dö köl, pats, nulüdot e kösömots, ed i dö bisars valik lifamodas onas, äsä te nataflen laidälik, kel vestigom verati lölik tefü bödalif, fägom ad givön.

Ya go suvo ele ‚Guy‘ päbegos ad bitön as tidan fo tänadöps gretik boskotanas e tevanas, ed atos ya äjenon sis yels mödik. Too leno binom milagacil, soäsä atos kazeto palesagon in gasesds Lamerikänik. Ab sis cilüpayels oka ejäfom tio nenropiko me stud vola plümilabik. Fat omik dalabom bödibridöpi lardik. El ‚Guy‘ ädaglofom zänodü goks, döks, gans e dinduns. Pälanälükom ai dub magod u buk alik, kel änünon ome dö böds. Pals omik ägebidükons ome gasesdis e periodapenädis gudikünis dö bödav. Mem omik äjinon fägik ad sumodön ko füm tuvemik vödi alik päreidöl. Lü atos nog tumats e milats düpas äkömons, dü kels älelogom nati. Ai dönu äziglibom da fot e fel ad seivön kuratiko flenis plümilabik oka. Dü tims düpalunik äseatom dis bim alseimik ad lükön nästibumi, kaniti u komipi onas. Igo böds plafikün ävedons konfidiks kol om. Ven ün del seimik fat äkeblinom ko ok hipuli zülyelik lü kobikam gretik nataflenas, el ‚Guy‘ i pävüdom ad spikön lü sedäbs 1600 ela ‚Isaac-Walton-Liga‘. Ädunom atosi ön mod so vemo staböfik e jänälöl, das valans ästunons. De timül et (1927) ämutom jenükön in dils valik topäda nilikum lomäna okik tumatis spikädas dö böds pälöfö.

Neai pals emütöns hipuli ad studön; estöpädons güo go suvo tuzili oma. Sosus periodapenäds nulik ilükömons, ai dönu meib fata u mota ätonon: ‚O ‚Guy‘! kvänolöd liti, e gololöd lü bed!“ Bi hipul nolom notetis mögik valik dö böds plu 750, fägom ad begespikön dötumis 98 säkas valik, kels pälonülons fa lilans noliälik oma. No selediko nem omik komädon as spikädan näi uts nolavanas plakilabikum su vüdakads klubas nolavik.

Te löf vemöfik ela ‚Guy‘ kol nat, kel tenikon i kol fits, salmuns, bufods, sneks... kelas samädis liföl mö tumats anik käledom, evedükon omi nolani ä konani somiki. Reto kondötom, äsä hiyunan saunik alik mö yels teldeg. Binom komunan gudik, kel ye labom dagebi vödastoka vemo gretikuma, ka bäldotakompenans oka, bi ebo reidom so mödiko, e nol taledavik omik binon go veütik. I palobom demü atos — kelos padigidon in sogods Lamerikänik as tug patik — das süperiko bemaston lotografi brulik Linglänapüka. Reto löfom svimi, glöpädi, nüdafutogoli e kompenom pö mäts bäldotakompenanas oka.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 28—29.

NUNS.

Egetoms

köni di ‚Schleyer‘:

söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Voorschoten‘ (Nedän).

stimadiplomi kadämala Vpa:

söl: ‚Stefan Basilescu‘ in ‚Comuna Talpasi‘ (Rumän),

söl: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jveizän).

diplomi tidala Vpa:

söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän).

Lofobs söles löpo penemöles benovipis ladöfikün obsik demü sikots, kelis egetoms de cifal Vpanefa. Spelobs, das obleiboms vobön ko zil ot pro Vp. löfik obas.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladets nulik:

söl: ‚A. N. De Jong, W. P. zn‘ in ‚Batavia‘ (Yafeän) ‚Bandoengweg‘: 14.

vomül ‚Jacq. Stok‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän) ‚Van Boetzelaarlaan‘: 140.

Peselons ünü foldil lid yela: 1939 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pad: 30.

PROPAGIDAKOMITETANEF PRO VP.

Ad födön Vpamufi, kela vipab gretik pato peblöfädon fa söl: ‚Schravesande’ pötü kobikam valemik lätik Vpakluba valemik Nedänik, söls: ‚N. Schravesande’ e ‚J. G. M. Reynders’ enunoms, das äklienoms ad fomön kobo propagidakomitetaneffi pro Vp.

Ad ledunön bligädi, keli ebligidsoms dub atos, elautoms sirkülapenädis tel (in Nedänapük). Balid ninädon levüdi ad stütön südöfiko, e mögiko i moniko, Vpamufi. Sirkülapenäd at posedon pösodes difik, dö kels kanoy spetön, das labons nitedäli anik in zeil fa obs padessinöl. Telid jonidon ad paseagivön ciles gretikum, ad slüdön i onis, ad slopikön dini obsik.

If bevü reidans gaseda obsik, pösods dabinons, kels vilonsöv yufön obis pö propagid at, medä klienons ad seagivön sirkülapenädis pemäniotöl sevädanes oksik, tän kanons flekön okis lü sekretan Vpakluba Nedänik, ‚Goudsbloemlaan’: 120 in ‚Den Haag’, kel ogivom ones vilöfo sirkülapenädis paneodöl.

Gebobs pöti ad memükön, das propagidapenäd: ‚De Wereldtaal’ Volapük. pläso in bukated kanon pasivön in sekret ot tä flonazims 35 a samäd.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 31—32.

Jenotem brefik Volapüka

Fa ‚Johann Schmidt’: tidal Vpa.

Volapük pädatuvon ün yel: 1879 fa pädan romakatulik: ‚Johann Martin Schleyer’ in ‚Litzelstetten’ in Badän: pädöp ettimik oma. Blufs balid püka nulik äpubons in el ‚Sionsharfe’ (= Siunahap): mulagased poedik katulik, kel pifünön ün 1876 fa ‚Schleyer’, e keli om it i äredakon. Se reidanasogod onik ädagetom kluo slopanis balid oka, as vomül: ‚Wirsching’, ‚K. Lenze’, läd: jimatan kronalavogana: ‚Wolter’, ‚Rupert Kniele’, e votikans. As Vpapenäd balid äpubon ün 1879 mayul läükot nüma: 35 ela ‚Sionsharfe’ ko tiäd: ‚...’ (= Disin volapüka e volagramata pro kulivans netas valik tala). Penäd at äjonon su pads 4 prinsipis Vpa, fomis gramatik, ed i blufasetis balid. Jü prim yela: 1881 el ‚Sionsharfe’ ädünon fovo as jäfidot Vpanas balid, dubä äblinon Vpavödemis smalik mödiküno in fom poedik. Ün gölayel: 1880 in dabüköp: ‚Tappen’ in ‚Sigmaringen’ äpubon dabükot balid Vpagramata e vödabuka labü pads 136 in jölplifat smalik. Num slopanas ävedon gretikum; gretadilo äbinons Deutänans, ab ga ya slopanas balatik ädabinons in Lösterän, Linglän, Svedän e Litaliyän, si! igo in Merop. So ‚Schleyer’ äkanom pübön de 1881 yanul Vpagasedi lönik: el ‚Vpabled lezenodik”, dub kel Vp. ädageton dönu slopanis nulik mödik in Deutän.

Ün yel: 1882 ya dabükot telid Vpagramata äpubon, e Vpaklubs balid päfünons in Vürtän, Jlesän e Svedän. I kobikam Vpik notidik balid äjenon ün yel at. De 1883 yanul äpubon as Vpagased telid el ‚Weltspracheklubs’ (= Vpaklubs) ela ‚Fieweger’; i dabükot 2id vödabuka äpubon ün 1883. Igo in Rusän, Fransän e Siyop nu slopanas balatik ädabinons. Ün yel fovik Vp. äduinon progedi gianagretik, Vpapenäds mödik äpubons, e Vpaklubs zao 20 ädabinons, gretadilo in Sulüda-Deutän e Nedän. In Nedän de 1884 i Vpagased kilid äpubon. Posä ya ün prim yela at mödot semik kobikamas notidik ijenons, Vpakongred balid päjneükon ün 1884 gustul 25-28 in ‚Friedrichshafen’, kel pävisiton fa pösods mödik, gretadilo se Deutän. Kongred at äblinon Vpe benoseki gretik. Ya ün yel fovik Vp. älabon in tats Yuropik tio valiks mödoti veütik slopanas; pato in Fransän äprogedon vemo, num Vpaklubas ämödikumon, ed in zifs mödik tidodems Vpik päjenükons. ‚Schleyer’ äfealotädom lü ‚Konstanz’ len ‚Bodensee’, ed äfünom us zänabüri Vpa. De 1886 yanul i in Spanyän Vpagased äpubon, e mu pato in Deutän num gretik Vpaklubas nulik ädavedon. Bevü Vpapenäds mödik yela at i soms se Rusän, Fransän e tats votik Yuropa ädabinons. Slopanas Vpa ädabinons in taledadil alik, in län alik.

Yel: 1887 äblinon Vpe mödikumami gianagretik slopanas; in Deutän, Danän, Belgän, Litaliyän, Lösterän e Merop ga Vpagaseds nulik 8 ädavedons. Bo Vpaklubs nulik 100 päfomons in dils valik vola. Vpapenäds mödo plu 100 äpubons ün yel at, e gasedem vola lölik äblinon yegeedis dö Vp. Tidodems in zifs gretik pävisitons fa milats pösodas, noateds dö Vp. äpubons, brefo volanef lölik äsevon Vpi. Ün gloratim at Vpa kongred telid ün gustul 6-9 päjenükon in ‚München’, kel pävisiton fa mödot gretik Vpanas se läns valik. ‚J. M. Schleyer’ päzepom as cif löpikün Vpamufa. Ad lebumön lölöfikumo vödabuki, ed ad kälälön baläti püka kadäm päfünon, as dilekan kela ‚Prof. Kerckhoffs’ se ‚Paris’ pälevälo. Vpacifs e Vpalautans sevädiküns ädabinons ad yufön omi pö atos. I döfs smalik anik, kels inklülädons plago, pämoükons.

Ven ya Vpakongred balid igevon püke stigädi gretik, so at äbinon pos kongred telid nog vemo gretikum. Vp. äprogedon me gianasteps da vol lölik, ed älabon ün 1888 slopanis mö bal e foldil bal jüä bal e teldil bal balionas. Ün yel at Vpapenäds nulik plu 150 äpubons, bevü kels dabükot folid vödabuka gretik labü Vpavöds 20.000 ädabinon. Num Vpagasedas, kels äpubons in taledadils fol äsuämon: 25, bevü kels gaseds ädabinons, kels äpubons alvigiko. Num Vpaklubas imödikumon ad: 255, bevü kels mödiks

älabons limanis plu 100, ed ans igo plu 300. In lezifs tidodems fovo pävisitons fa tumats e milats pösodas, Vpakobikams nu äturnons ko dajonäds Vpaliterata, kel nu ya äzüon penädis zao 350. Ad ats nog duton mödot veütik gasesds ela ‚Lederer‘: ‚Zi vol lölik‘, ela ‚Schnepper‘: ‚Cogabled‘, ela ‚Kerckhoffs‘: el ‚Le Volapük‘, ed ela ‚Säterstrand‘: el ‚Volapükisten‘ sa votiks anik nog älelogädons.

Ab daväl ela ‚Kerckhoffs‘ as dilekan kadäma ökodon dämükami vemik Vpa. Pö fun oka pötü kongred telid kadäm äsuämon keninükamü ‚Schleyer‘ e ‚Kerckhoffs‘ limanis 25, kelanas limans 3 ya suno pos atos ädeados. Dü pasetikam tima ‚Kerckhoffs‘ ämobom votükamis nulik, primo in mafäd go pülik, ab latikumo votükamamobs ämödikons in bundan somik, das Vpaliterat lölik üvedonöv nenvöladi, e Vpan alik pömütonöv ad lärnön dönu primao püki. Ven ‚Schleyer‘ ya ämutom refudön flagi somik demü Vpaliterat veütik valemiko pipaköl, tän ämutom pato refudön oni sekü vätäl, das votükam stäänik püka fümiko ökodonöv bruli, e säslopei vero zesüdiki pluamanuma gretik. So pianiko leskans ädavedons bevü ‚Kerckhoffs‘ e ‚Schleyer‘, kels fino äficenons ini feit notik. Feit at ädranon nu i ini padüls Vpagasedema. Po ‚Schleyer‘ ästanon pluamanum muik Vpanas, bu val i kekomipans se yels balid Vpa. Ab ‚Kerckhoffs‘ iplöpom dub cäl oknämätik kadämanas ad dakipön pluamanumi in Vpakadäm. Po om Vpans at ästanoms, bevü oms äkomädoms Vpans cädik mödik e redakans Vpagasedas gretik, äs ‚Lederer‘, ‚Obhlidal‘, ‚Bayer‘ e ‚Heyligers‘, e Vpalautans sevädik, äs ‚Pflaumer‘, ‚Rosenberger‘, e ‚Rylski‘. Omi äslopeons dil gretikün Vpanas Fransänik e Belgänikas, dil Vpanas Danänik, si! igo dil Vpanas Deutänik. Slopans di ‚Kerckhoffs‘ äblinons i votükamis balid, to taspik de ‚Schleyer‘, ini gasesds (samo: ‚Timapenäd Vpik‘ ela ‚Bayer‘) e Vpapenäds e tidabluks (samo: ela ‚Pflaumer‘) oksiks, dun kelik äkodon valöpo bruli ed ästöpon lölöfiko progedi Vpamufa. Si! slopan balatik ela ‚Kerckhoffs‘ ädunoms nog mödikumo in lüäl at, ed älautoms gramatik nomik (‚Lederer‘ e ‚Rylski‘), kel tio no plu älabon bosu Vpa ela ‚Schleyer‘. Feit ävedon ai mäpetikum, Vpagasedem ad palets tel pislitöl päfulükon me feitayegeds e gudükumamamobs. Suno propagid balälik büätik dub lanäl pistütöl pilemükon lölöfiko. Ün yel: 1889 fino slit notik bevü ‚Schleyer‘ e ‚Kerckhoffs‘ ädavedon, ven lätikan, ta vil ela ‚Schleyer‘, älevüdom Vpanis ad Vpakongred kilid ün 1889 gustul 19-21, ed i äjenükom oni. ‚Schleyer‘ ädeimom in zänagased oka sludis valik kongreda at ed ästetom onis nelonöfikis. Grup limanas 17 kadäma cifamü ‚Sprague‘ ästeifon nogna ad vobädön baläli bevü ‚Schleyer‘ e ‚Kerckhoffs‘. Ab steif at ämiplöpon.

Suno pos kongred el ‚Kerckhoffs‘ e ko om leigüpo slopan sevädikün omik päplödükoms se keds Vpanas. Ab feit bevü palets fol nu ädavedöls äläijenon nog dü lunüp. Slopans ela ‚Schleyer‘, slopan ela ‚Kerckhoffs‘ ed utans täläktimas votik bofik, kels äpläidons leigo menodis veitöfik Vpa, äbekomipons odis ai fovo, ed äneletons, das taked dönu ädavedon in Vpavol. Dub neflenam notik lunüpi bevü täläktims balatik, dub krüts badöfik in nelaidapenäds e pämods e dub distuk baläla feit at ädämükon Vpi ela ‚Schleyer‘ e ko atos i slopanis onik levemiko. In trups slopan nulik älüvons Vpi, lanäl in sogods Vpik änepubon leigüpo ko spel ad vikod sunik. Klubs mödik päfinükons, ed igo Vpans lezilik ömik, kels sis dels balid Vpamufa ikomipons lanäliko pro Vp. ävedons biedäliks dub feit e nepüd; e plü mödikumo atos äjenon, ven palet ela ‚Kerckhoffs‘ äjonon eli ‚Schleyer‘ demü nedäläl omik, keli zesüd ye iflagon, asä kodädani balik. Mans, äs ‚Einstein‘, äloveikoms ad sits votik, ud oms it äfomoms, äs Lott e Lenze, sitis nulik.

Posä ‚Schleyer‘ idavedükom dub datuvot letälenik oka volapükamufi, ed ijonom vole, das pük mekavik sio äkanon pafomön, e plago äbinon gebovik, mödikans äkredons, das i älabons vokedi ad jafön püki nulik somik. Sio ya ün yels progeda Vpa, disins votik anik, äs el ‚Esperanto‘ ed el ‚Pasingua‘, isüikons, ab ats no äfägons ad stöpön föfiomaleki Vpa; in Vpagasedem töbo pämaniotons. Ab nu, posä teläl ädareigon in Vpavol, sits zao 30 ädavedons ünü brefüp, ed ästeifons medü komip rezipik ad dagetön pluami. Tim lügik iprimon pro volapükamuf, e ko atos pro Vp. ciföl. Muf büiko balälik, tefü Vp. balätik, ikonkeron voli, ed älabon balionatis slopanas ün tim, ün kel zesüd yufapüka no nog äbinon so süadükölo klülik, ed ün kel propagidameds äbinons nog go nelölöfikis. Menodans e datuvans pükas nulik äjafädons sio degtelatis anik yufapükas nulik, ab sogods demädilaböl ädeflekons okis demü bundan volapükas at in mödots gretik de sit alik, ad stebedön, das disin balik bal üvedon vikodan in komip at.

Suno pos dit ela ‚Kerckhoffs‘ ‚Schleyer‘ idönunoganükom Vpakadämi, sodas te slopan omik ädabinoms in on. ‚Rupert Kniele‘, keli ‚Schleyer‘ äjonidükom ad vedön calafovan oka pos deadam okik, ‚Bernhaupt‘, ‚Barazia‘, ‚Plocek‘, ‚Scherzinger‘, ‚Foulques‘ e v., valans: sevädiks Vpalautans u redakans Vpagasedas ädutoms lü on. Gasedem paletas säslopeik, kel vüo suno äläsikon ad gasesds te 2 u 3, päpläükons dub gasesds nulik ma lüäl ela ‚Schleyer‘, kelas el ‚Vpagased valemik‘ ela ‚R. Kniele‘ ävedon sevädikün. Dido dabin gasesdas 25 no plu ämögon, bi num slopanas ya äbinon läs 100 000. In mafäd so vemik feit idämükon Vpi.

Kadäm bäldik äläilifon sumätöfü cifam ela ‚Prof. Kerckhoffs‘. As jäfidot büiküno el ‚Calabled‘ ela ‚Kerckhoffs‘ ädünon, kel ye ya pos nüms anik äfinikon. Äbinos bisarik, das ‚Kerckhoffs‘ pos dit de

„Schleyer’ äblebom ze nevbik, sodas i dil gretikün slopanas omik plödü kadäm äsäslopom. Ven ‚Kerckhoffs’ änecalikom, el ‚W. Rosenberger’ in ‚Petrograd’ ävedom ün 1893 dilekan, ed äpübom komitü kadäm elis „Zülags” in vödem Vpik as jäfidot kadäma.

Vp. ela ‚Schleyer’ ägestepon aiplu ün yels: 1890-1894. Ga ün tim at Vpaklubs nulik 40 dönu pifünons; ün 1894 Vpagaseds zao 10 nog äpubons, toä töbo Vpans 40 000 nog äslopons Vpi ela ‚Schleyer’. Num klubas nulo pifünolas äblöfon, das to jok levemik Vp. inätikon dönu dü paud brefik at, e nog ai äbinon nämikum ka disins taik valodik. Si! äplöpon igo, du in Yurop slopanas ideflekons okis in mödots gretik de Vp., ad progedön fovo in Siyop ed in Merop; ün yel: 1893 muf löpiköl slopanas igo äprimon dönu. Fümiko Vp. ürivonöv komipölo dönu pladi büikum okik, if lanan teläla, kel pos paud kilyelik äjino pexiledön fifümiko se Vp., no dönu iduino vobedi mifätik oka. Neläbo ün yel: 1893 dönu feits ädavedons, atna bevü ‚Schleyer’ e limans kadäma telid, e dönu ätefos, äsä pö naed balid, menodi Vpa. ‚Schleyer’ it ya idasevom, das ömikos in Vp. äneodon votükami; ilüblinom ad no riskädükön dabini e baläti Vpa go prüdiko votükamis difik ini vödabuk, ed igebädöm plu tonati siso piproböl: „r”. Ad votabevobön staböfiko vödabuki ye no äkanom sludön sekü kods löpo pämaniotöls, vio vemo om it ävipom atosi, du güo ‚R. Kniele’: calafovam fütürik omik ä redakan ela „Vpagased valemik”, ‚Bernhaupt’: kekomipan lezilik yelas balid Vpa ä fünün ela „Vpaklub valemik”, e ko oms limans cädik votik kadäma ävipoms plü mödikumo menodis sunik. Ven konflikt nulik at nog äbinon in prim daveda okik, e go dredöfiko änunädon oki, ‚Schleyer’ isäcälom, sekü konflikt bevü ok it e ‚R. Kniele’, atani de cal omik as fovan oka, e nu padüls ela „Vpagased valemik”, kel ya sis zänod ela 1893 äbesteifon menodi Vpa, päfulükons in pads mödik me flag at; si! igo taans ela ‚Schleyer’ se kadäm balid, e menodans magälik änotükoms is cedis oksik. El „Vpaklub valemik” cifamü ‚Bernhaupt’ leigo äbinon pro ‚Kniele’. El ‚Schleyer’ äblebom fümädik; ko ladäl lügik e senäl ledolik äledunom diti. Ün feitayels nulik tel at vüo klubas nulik zao 15 nog pifünons. Nu ye el „Vpaklub valemik”, kel äzüon Vpanis sevädik mödik in taledadils valik, äfinükon oki, e pö fin ela 1895 ‚Kniele’ äfinükom pübi gaseda okik. Om, ‚Bernhaupt’ e mödikans slopanas omsik äseditions se Vpavol. Lemifät telid at ädrefon deidölo Vpi.

Ün yel: 1896 Vpaklubs te zao 30 nog ävobons pro ‚Schleyer’. Sevädiküns atas äbinons in Deutän: ‚Heidelberg’, ‚Konstanz’, ‚Urach’, ‚Lage’ e ‚Saulgau’; in Lösterän: ‚Graz’, ‚Linz-Urfahr’, ‚Steyr’, ‚Triest’, ‚Leoben’, ‚Salzburg’, ‚Rankweil’, e ‚Satteins’; in Belgän: ‚Gent’, ‚Lo-ten-Hulle’, ‚St. Nicolas’ e ‚Calcken’; in Nedän: el „Vpaklub valemik” in ‚Den Haag’, ‚Purmerend’, ‚Haarlem’, e ‚Breda’; ed in Jveizän: el „Zänaklub Jveizänik”. Plödü Yurop te Vpaklubs mu nemödiks nog ädabinons. Vpagaseds 5 nog ädabinons, sevabo: „Vpabled lezenodik” ela ‚Schleyer’, „Nünots” Vpakluba: ‚Linz-Urfahr’, „Kosmopolan” in Stralop, el „Nuns blefik se Vpavol” Nedänik, e Vpagased Tsyinänik. Vpagased Portugänik ifinikon ün prim yela at, els „Nunods” di ‚Graz’ äpubons te balna a yel. Num slopanas äbinon ün yel: 1896 ya vemo nemödikum ka 20 000, kels pismalotülons love vol lölik, e kelas te milats anik nog äbinons vobiks.

Soik stad Vpamufa vönädo seimna so pleidika äbinon, ven ‚Schleyer’ fino ädasevom, das nen menod staböfik Vp. öguironöv deadio. E so ‚Schleyer’ nu man labü lifayels 65, äsludom ad lüblinön denu menodis ini Vp. Älovegivom redaki ela „Vpabled lezenodik” ele ‚Karl Zetter’: presidan Vpakluba gretikün in ‚Graz’, keli i äjonidükom as calafovan oka pos deadam okik. So el „Vpabled lezenodik”, kel äprimon yelodi 17id oka, äpubon de 1897 yanul in ‚Graz’. Taked pinätükon dönu in Vpavol, e fovo no plu äliloy dö komip e feit; i bruls, kels idavedons in Vp. dub votükams, ämoikons.

‚Schleyer’ ijäfom vüo ko näm lölik oka me votabevob vödabuka. Ün yel: 1897 ädabükom buküli balid vödabuka gretik, kel äninädon su pads 224 in dil: Deutänapük-Vp. tio te vödis me tonat: „a” primölis. Bi ye suno ädasevom, das bäldot okik e stüted monik pülik fa Vpanamödot smalik, önemögükonsöv omi, ad fimekön lebuki so gretamafädiko pidisinöli, äleatom oni nefiniki. Äprimom ün yel: 1898 dabüki dabükota 11id vödabuka zänodagretik, kela in dil: Deutänapük-Vp. jü yel: 1900 buküts 2 äpubons, kels äninädons vödis primöl me tonats: „a” jüo „h”, efe jü vöd: ‚Haus’.

Vütimo, äsä äkanoy spetön pö propagid pülik, mödikans Vpanas soelik isäslopons, Vpans bäldikum mödik ädeadons, ed el ‚Esperanto’ vikodiko äprogedöl ägevon Vpe pöti vemo smaliki ad läfulükön gäpis.¹ To val Vp. äprogedon dönu boso ün tim tumyelacena. Gasedas pemäniotöl ün 1896 ädabinolas valiks, pläämü el „Kosmopolan”, nog ädabinons, si! gaseds 3 nog iläikons: el „Vpabled” Nedänik, el „Konletel” ela ‚Einecke’, e Vpagased Meropik: „El gasedil”, du gaseds votik tel, in ‚München’ e ‚Passau’, älabons nomöfiko Vparubrigis. Dido Vpaklubs te zao 20 nog ädabinons, ninükamü ats te Vpaklubs 8 utas löpo pemäniotölas ün 1896 ädabinolas nog ädabinons. Vpaklubis et kanoy dilädön ön

1 I kadäm bäldik ideflekon oki ün yel: 1898 löliko de Vp., ed ästöpom dabüki elas „Zülags”, kels jünü nog ai ipubons in Vpavodem.

mod sököl: Deutän ko ‚Staszfurt‘, ‚Passau‘, ‚Landshut‘, ‚Hannover‘ e ‚Saulgau‘; Lösterän ko ‚Graz‘, ‚Linz-Urfahr‘, ‚Salzburg‘, ‚Leitmeritz‘ e Vpaklub Foralbergänik (‚Weiler‘, ‚Satteins‘); Nedän ko el ‚Vpaklub valemik‘ e Vpaklubs 2 in ‚Arnhem‘; Merop ko ‚St. Joseph‘, ‚Vermillion‘ e ‚Montevideo‘; e Jvezän ko el ‚Vpaklub zenodik‘. Num slopanas suämon ye mödiküno nog milatis anik.

Ûn yel: 1900 kadäm telidnaedo pädönunoganükon, e fino ‚Schleyer‘ äplöpom ad balön in on slopanis fiedik Vpa, äsä eli ‚Prof. Ludwig‘, eli ‚Moll van Santbergen‘, eli ‚Dr. Sleumer‘, eli ‚Reynders‘, eli ‚Basilescu‘, eli ‚Dr. De Jong‘, eli ‚Kausch‘, eli ‚Poletti‘, e v.: mans, kels mudöfo e penamo äyufoms omi.

Fümädiko ‚Schleyer‘ ävobom ad lölöfikam vödabuka zänodagretik, ab bald e stüted pülik äbinons kod, das ün yel: 1906 pas dil lid: Deutänapük-Vp. efe jü vöd: ‚Steuermannsmaat‘ pibükon. I lebuk at labü pads 1056 älebon nefinik, ibä sekü maläd levemik ela ‚Zetter‘ ‚Schleyer‘ it ämutom dönu fövön redakami ela ‚Vpabled lezenodik‘. Logamafäg ela ‚Schleyer‘ ya ifibikon vemo, e man 75-yelik ämutom laipübön gasedi in fomät smalikum. Lä atos nog äkömos, das num Vpanas nog plu iläsikon. Grup smalik no plu äfägon ad jelodön oki ta el ‚Esperanto‘ aiplu äprogedöl. Propagid e tid Vpa tio löliko ifinikons. Klubs imoikons, jüä te ans go nemödiks iretons. Ûn yel: 1905 klubs te 7 nog ädabinons: klubs Lösteränik in ‚Graz‘ ed in ‚Linz-Urfahr‘, klub valemik Nedänik e klub in ‚Haarlem‘, klubs Deutänik in ‚Passau‘, ed in ‚Staszfurt‘ e nog klub bal in ‚Saïda‘ (Laljerän). De gaseds plä gased ela ‚Schleyer‘ te el ‚Nuns blefik‘ Vpakluba Nedänik ed el ‚Weltsprachefreund‘ (= Vpaffen) selediko äpuböl nog ädabinons. Vp. igo no plu älabon slopanis 1000. Ûn yel: 1908 ‚Schleyer‘ äfinükom dabüki gaseda okik, pen äslifon se nam fenik omik, logs omik no plu äjäfidons, el ‚Vpabled lezenodik‘ ifinikon pos dabin 28-yelik. Te nog me viföfapenäds smalik balatik ‚Schleyer‘ äkomipom ko näm lätik oka pro Vp. Ûn yel: 1910 i gased Nedänik änepubon. Klubs in ‚Graz‘ e Nedän nog ädabinons, ab suno poso no plu äliloy bosu dö ons. Vpamuf ätakon. As klub lätik ün yel: 1907 in ‚Regensburg‘ Vpaklub smalik idavedon, kel ye ya dönu inepubon pos yel bal. Pos 1910 te Vpagased balik nog dabinöl: ‚Der Weltsprachefreund‘ in ‚Essen‘ nog äpubon vemo selediko.

Brefüpo pos tim at nebenikama lügikün jafota okik ‚Schleyer‘ äfärmükom tü 1912 gustul 16 in ‚Konstanz‘ ün lifayel 8lid okik laidio logis oka. Sepülam oma su deadanöp in ‚Konstanz‘, in zif kelik ilifom sis 1885 ed ivobom ko el ‚Bür zenodik Vpa‘ oka pro Vp., äkobükon pö naed lätik slopanis fiedik len sepül ‚datuvala‘.

‚Schleyer‘ ijoniükom ün yel: 1910 pla el ‚Karl Zetter‘ ideadöl in ‚Graz‘ eli ‚Professor Dr. Albert Sleumer‘ asä cifi fütürik Vpamufa, kel nu äprimom cali oka. Äflekom oki me levüds notidik Vpanes spearik ed ädabükom i ün yel: 1913 in Deutänapük lifibepenami smalik ela ‚Schleyer‘. Ba öplöpomöv ko töbids okik ad kobükön dönu trupi smalik ab fiediki. Ab volakrig ün 1914 ösplodülöl äkoedon büosenälön ye jenotis ökömöl; el ‚Hesse‘ ämutom finükön ün 1913 dabüki ela ‚Der Weltsprachefreund‘; ko atos tan lätik ifinikon, e krig nu äsplodülöl ädistukon retis lätik grupas äkobovoböl ad grupils nemödik anik e mödotil Vpanas balatik. Ats äbinons ret balionanas seimna vönädo idabinöas. Zänodü krig, ün yel: 1916 äpubon de lautan nesevädik (niludo de ‚Hesse‘) Vpapenädil lätik. Täno äliloy plu nosi dö Vp. Äjinos, das laidio inepubon.

If meditoy läsikami slopanas 1 500 000 Vpa ad ret pidabik slopanas zao 500 timü deadam ela ‚Schleyer‘, tän klienoy fasiliko ad kodidön koädi lefaila mufa döfes e nelölöfes Vpa. Atos i binon kod, das tuvoy lesagi at in bepenams Vpa, kelis slopanas sitas votik latikummo ai dönu nunons in literataliseds ed in fovöds penädas okas. Nendoto Vp. älabon, i ya sekü volf vifik oka, döfis ömik, e din nonik de mens licinik binon nedöfik. Döfs at ye äkanons pamoükön fasiliko, bi binod Vpa, ed in sublim deklina e värbatimas, ed in balug sufalefoma e plunuma, e kludo in magul mögiküno kuratik natapükas sa bref gretikün oka, no ägevon kodedi ad krütam negönik. Menod staböfik vödabuka, e lonam tikavik fo- e poyümotas (kelas datikan ‚Schleyer‘ äbinom e nek votik) öbinonsöv alo säkäd, kel pötuvedonöv ünü tim pötik, nes distukön täno Vpamufi balätik. Kisi üfo menodans mödik, kisi menodans äs ‚Kerckhoffs‘, ‚Von Rylski‘ e votikans emenodoms-li in Vp.? Utos, kelos äreton se menodasteifs at, äbinon komip pro nüdüg vödas bevünetik (reidolös: romenik!), e bi ‚Schleyer‘ ätadunom steifis at, ya ünü komipaperiod jüo tüi 1890/91 slopanef tio lölik in Fransän, Spanyän, Litaliyän, in topäds Fransänapükik Jvezäna e Belgäna, ed i in Sulüda-Merop lölik älüvon Vpi. Ed ebo in topäds at sits pos Vp. isüiköls ko kalad lediniko romenik oksik, ädagetons benosekis, ibä tikamagot valemäpüka pipolon ebo dub Vp. ini läns at. Ab ‚Schleyer‘ letälänik älogom stäänikummo, ka utans, kels nu ma sam bluföfik Vpa ätuvoms fomi baitimädikum, magedi baitimädikum. Val äjino pläidön ta ‚Schleyer‘, ta Vp. neudik: lügajen Vpamufa, vikodagol gretamafädik tadisinas, val at äkoedon süikön cedi, das ‚Schleyer‘ it dönu inosükom dub fümäd oka datuvoti oka. Atimo ün timäd radiona, ün timäd netas sevediköl vola lölik näi lomapük te yufapük ut olabon benoseki, if binon neudik: atos sinifon, das no sekidon de fät pükagrupa patik, u das on ma binod e vödastok oka dub nets votik no pacedon in senäl oksik as tuigot pükagrupa patik, ed i das no mögädo

okanonöv tupön volfi pükik netapükas. Kaen ofövon vikodagoli oka, ab men oblebon men, net as balam menas balatik oblebon net. Bi mekavapük rafinik duton lü voled magälodas, omutoy at geikön ad sil neudik, klu ad Vp. ko prinsips sublimik ä balugiks ona. Atos pamäniotonös is ad motivön jenotemi fovikum Vpa!

Äsä pemäniotos ün yel: 1916 Vpapenäd lätik äpubon. Ab posä bruls kriga e yelas poskrigik balid pimoükons, i Vp. dönu älifikon nen rajan tio otüpo in läns difikü, si! in taladils 3 Vpans äprimons dönu ad vobön. Ya sis 1920 ‚Dr. Arie De Jong’ in Nedän äbejäfom stilo revidi gramata e vödabuka. Medü vob vemöfik nentupik zülyelik eplöpon ad dunön, kelosi monadef e bäldot vemik äneletons ele ‚Schleyer’. Prinsips ela ‚Schleyer’ lölöfikiko pedakipons e lölöfikiko jü fin peledunons. Brefüpo pos prim revida ‚J. Sprenger’ in Jvezän ilasumom asä fedapüki ini fed fa om pifünöl Vpi, fe nog in fom vönädik, e fedagased äblinon de 1924 dilo Vpavödemi. Posä vobods fa ‚Dr. De Jong’ ädälons atos, bespik päjenükon ün yel: 1929 in ‚Wienacht’ in Jvezän bevü cifal Vpanefa: ‚Prof. Dr. A. Sleumer’, e kadamäns Vpa: ‚Dr. Arie De Jong’ e ‚Jakob Sprenger’. As sek bespika at nog ün yel ot gramat smalik Vpa in fom nulik äpubon in dabüköp lönik ela ‚Sprenger’. Vüo i Vpans Nedänik ivedons dönu jäfädiks, e ven ün yel 1931 in Nedän gramat lölöfik Vpa labü pads 128 e vödabuk nulik labü pads 512 ipubons, i Vpaklub Nedänik sis 1910 itaköl äkanon primön dönu jäfi oka. Bi num Vpanas in läns votik i dönu ämödikumons, pos klub Nedänik suniko klub telid äsökon, kel äzüon Vpanis balatik länas votik. Ün yel: 1932 Vpagased nulik äpubon, kel leigüpo binon zänajäfidot büfik Vpanefa. I penäd smalik äpubon kodedü motedadel 100id ela ‚Schleyer’. Yels sokol äblinons mödikumami fe nevifiki ab laidiki Vpanas, bevü kels pösods nulik äbinons. Bü val Vp. deadik pepölacedöl ä sis lunüp peglömöl ävedon pianiko dönu sevädik, du Vpapenäds dönu polons tikis ela ‚Schleyer’ ini dils valik vola. Ün yel: 1938 feits lätik grupa Vpanas vönädikum pemoükons, e ko atos balät Vpamufa penätükon, kelos binon stip zesüdik pro benikam nulik Vpa. Tü 1939 mätul 31 yels 60 epasetikons, sisä Vp. idavedom, e ma sek büfik literatavestiga ünü period at Vpapenäds zao 800 e Vpagaseds 97 epubons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 40—44.

Dö Mäsiat dobik e pats votik se rujenav relik

Fa ‚Professor Dr. theol. et phil. Albert Sleumer’, ‚Studiendirektor’ p.d.

No dö balan Mäsiatas dobik plu kildegas, kels äsüikoms in yudanavol pos deadam Yesusa: Kristus, e kels lelölo nensekiko änepuboms, ed i no dö Kristusitaan delas lätik, ad kelan bib jonon, kedets sököl ospikons, ab dö Lelivükal dobik votik, kel ya ün tim milyelas bü Kristus äbitikom stabü rudasevädukam as sanal menas, ed ädagetom sekis nekredoviko lölöfikis jüo ün tim obas. Posä ya ‚Franz Cumont’ in ‚Mysterien des Mystras’ (= Müsters ela ‚Mithras’, ‚Leipzig’ 1903 lä ‚Teubner’; dabükot 2id 1910) ed ün tim nuik ‚Hegglin’ e ‚Sven von Hedin’ ijonoms sogodes gretik nolavanas e kulivanes ad ‚Mithras’: litagod Liränik, kel ädagetom ün tim primik kritanas i in vesüdän (Litaliyän, Fransän, Belgän, Rinän) lekredanis mödik, ed äbitikom as mätedan nämädik krita yunik, baonan: ‚Anton von Ow’, kel älödom as nolavan privatik in kased: ‚Piesing’ in Bayän, igebädom yelis mödik lifa okik ad vestigön rigädasamani ela ‚Mithras’: Mäsiat dobik: ‚Hom’ se tim di ‚Noah’. In kult ‚menagoda” at, keli äfövom latikummo el ‚kult di ‚Mithras’”¹, b.v. nedeädöfasakram küpädik komädon. In kult at men pegodöl givom oki as zib lekredane okik, kel sekü atos posaludükon-la, si! pogodon-la. Tik ad balön oki binälo ko god binon vo susbäldik, e licin ata yumäton nendoto ko lifabim in parad. Rig vipa at ladäla godilekredanik bo ebinon in rudasevädukam. Baonan: ‚von Ow’ nu blöfom, das i ‚profetan’: ‚Hom’ in pölalekred oka elasumom tiki at, ed elebumom su at cütodis oka. Klu nengideto jelodans vönaglögik difik lekreda kritik — bevü oms pato martüran: ‚Justinus’ († 163) — ecedoms geböfi et di ‚Mithras’ züpädi nemedik köarista; no äsevoms, das geböf pagik et ya älabon bäldoti yelas plu 2000!

‚Kim üfo voiko nu el ‚Hom’ nämädik ä mifätik at binom-li?” reidan osäkom. Soäsä el ‚von Ow’ nunom in nüdugot ad lebuk tikodaliegik oka: ‚...’ (= ‚Hom’: profetan dobik timü ‚Noah’. Stud relajenavik) edebom demü stigädam ad vestigs oka dani jikleudane valöpo sevädike: ‚Anna Katharina Emmerick’ de ‚Dülmen’ († 1824), kela visionis poedan leigo sevädik: ‚Clemens Brentano’ epenetom. Sevädiko ya el ‚Joseph von Görres’ lanagretik änemom in el ‚...’ (= Münsterav kritik) okik ün 1836/42 epuböl (II, 348) visionis ela ‚Emmerick’ ‚volapeopi relik levemik”, ed älecedom timalogäli at ‚visioni milagikün, siämaliegikün, stäänikün, letäläktikün ä mu fäküköli, kel föro seimöpo efomon oki in

1 Sinif nema: ‚Mitra’ ü ‚Mithras’ binon ma el ‚Freiherr von Ow’: ‚medan”; ma votikans: ‚flen”, ‚lotidäb”. No komädon in dils vönikün vaästada, ab sio in nulabevobot ün 300 bü Kristus pefinüköl vaästada. El ‚von Ow’ niludom, das kanomöv-la binön godam ela ‚Thubal’ bibik: kälafat ela ‚Hom’. Päleplekom i as solagod (‚Apóllon’) e pämagulom as dabinan labü lils 1000 e logs 10 000.

suemamod müsterik somik". Sekü kod at ozesüdos fümiko ad lofön reidane setrati nemu brefiki se nuns tefü el ‚Katharina Emmerick‘, äsä ats pepübons fa kleudakleran: ‚Schmöger‘ ma penets fa ‚Clemens Brentano‘ ün yel: 1881 la ‚Pustet‘ in ‚Regensburg‘ me tiäd: ‚...‘ (= Lif miserabik e suf biedälüköl Söla obsik: Yesus Krist). Us reidoy su pad: 21 e f.:

„Äloegob golön eli ‚Noah‘: man bäldik cilöfik, in klotem vietik lunik, ini flukabimafel, e kötülön bimis me neif bomik blegik. Lefog äkömon foi om, in kel maged mena seimik äpubon. El ‚Noah‘ äkienom, ed älogob, das äsueom, das God ävilom distukön vali, e das om ämutom bumön bogi. Älogob, das ‚Noah‘ äbinom vemo lügik dö atos, ed älogob, das äplekom pardi... Täno äloegob tevön omi ko famül omik se topäd at lü län, kö latikummo el ‚Zoroaster‘, nidastel, elifom. — Ün tim et dajäf jeikik ädabinon su taled. Mens ädunons lesinodis valik, igo nenatikünis,... Äjäfons me lugodikult jemodikün, ed ästeifons ad bätodön i cilis ela ‚Noah‘. So el ‚Mosoch‘: son ela ‚Iaphet‘ ä posson ela ‚Noah‘ päsinükom, bi om, ven ävobom su fel, idrinom vaeti plana semik, dub kel äbrietikom... El ‚Mosoch‘ ävedom su (dub dulter) fat sona, kel pänemom: ‚Hom‘. Ven cil pämotom, el ‚Mosoch‘ äbegom blode okik: ‚Thubal‘ ad lasumön omi, dat jemod oka äblebonös klänik, ed el ‚Thubal‘ ädunom atosi sekü löf. Cil, ko sprotians e kaul slimavula: ‚hom‘, päseitom fa mot okik foi tänad ela ‚Thubal‘. Jiatan äspelof ad dagetön dub atos gitäti ad gerot oma; ab letuvatam äbinon ya nilik, e dabin voma äfinikon. El ‚Thubal‘ älasumom cili lomü ok, ed äleadom dugälön omi in dom okik nes trätön licini oma. So äjenos, das cil äkömom ini rak. El ‚Thubal‘ ägivom ome nemi vula: ‚Hom‘, bi at as sevädovamal balik äbinon lä om (ün tim et cils suvo pänemons ma plans). Cil no penulüdom me milig ab me vul pemäniotöl.1 Plan at dageton utöpo, kö glofon löpio, vo geiloti mana; ab utöpo, kö kripom, seglofon me sprotians ko tipots müdik, äsä sparag; dil donik binon düfik. Pagebon as nulüdot, ed as plaädot miliga,... Älogob plani at in rak... I eli ‚Hom‘ älogob in rak. Cil at äseatom in böväd binü bimajal, e pifimatanom me skin in at... Ven ele ‚Thubal‘: son ela ‚Iaphet‘, sa ciles oma e ciles bloda omik: ‚Mosoch‘, län pälüjonon fa el ‚Noah‘, lü kel ösötöns tevön, famül äbinädon me pösods deglul... ‚Noah‘ älödom su belem vü el ‚Libanon‘ e Kaukasän. Ädrenom, ibä älöfom dafamüli ela ‚Thubal‘, kel äbinon relöfikum ä gudikum2, ka votik. Älüjonon ones topädi äl nolüdalofüd, ed äbüdom ones ad fölön büdedis Goda e sakrifi, ed äbüedom promön ones, ad dakipön rafini licina, ed ad no migikön ko cils ela ‚Cham‘. I läfis u bebis slimavula ägetons de om... Mens äbinons vemo jöniks, älabons köli redilayelovik.3 Ven ‚Thubal‘ ko famüls tefik eleditom de ‚Noah‘, älogob, das cil et ela ‚Mosoch‘: el ‚Hom‘, kel ikekömom ini rak, i äbinom bevü ons. ‚Hom‘ ya äbinom däulik. Älogob, das äbinom latikummo go distik de votikans ä gretik äsä gian, vemo fefik ä patanatälik. Äpolom klotemi menädafomik lunik ed äkondötom äsä kultan. Äsoalükom oki ed älifädöm neitis mödik su sömit belemabäka. Äküpedom stelis, ed äbejäfom magivi, ed ädagetom dub diab visionis, kelis äkoboplädöm ad leod e lejon, dub kels ätrübükom lejoni ela ‚Henoah‘. Dranäl badik mota omik ämigikon in om ko geredalejon klinik ela ‚Henoah‘ ed ela ‚Noah‘, keli cils ela ‚Thubal‘ äfölon. El ‚Hom‘ äblinom dub dasevädükams e visions okiks flekis e plänädis dobikis ini verat bäldädik. Älukrütom ed ästudom, äküpedom stelis, ed älabom visionis, kels äjonons ome dacedis fa diab pimifomölis verata, kels sekü süm oksik ko verat ävedükons lejoni omik moti häretas. El ‚Thubal‘ äbinom man gudik. Dajäf ela ‚Hom‘ e lejon omik no äplitons omi, ed äliedükos omi, das balan sonas omik: fat ela ‚Dsemsyid‘, äslopom eli ‚Hom‘.4 Älielob plonön omi: „Cils obik no binons balälik, vilobös eblibön lä ‚Noah‘!”

„El ‚Hom‘ ädagetom de slopons okik lestimi tio godöfiki. Ägevom ones lejoni, das God ädabinom in fil.5 Äjäfikom i mödo me vat1, e pato me slimavul, de kel idagetom nemi oka. Äplanom oni, ed äditibom

---

1 Nulüd at äbinon e binon dilo nog nu geböfik in lofüdän ed in Frikop. Dänkans, kels lödons in topäd marädas len el ‚Bahr el Abiad‘, nulüdons cilis oksik me vuls marädaplanas. Fa lasyantans rizom dioskora padigidon vemo. I rizom lotuda Lindänik binon nulüdot veütik. Pla plan: ‚hom‘, kel no äkomädon in Lindän, lotud ävedon us sümbol! Mun, kel i pänemon ‚soma‘ = ‚hom‘, äyumätön ma ced menas et ko benikam plana et.

2 Atans äbinons lariyans; vöd at pefomon de el ‚arya‘ (in vaästad: ‚airya‘, in Nula-Pärsänapük: ‚iran‘, in kält: ‚eriu‘, kusatifo: ‚erinn‘) kel sinifon in sanskrit ed in Liränapük: nobans, klinans, in Larmeniyänapük: nämans u kuradans.

3 Vöd hebreyik: ‚Jephet‘ (= ‚Iaphet‘) sinifon: ‚jönik‘. ‚Thubal‘ e ‚Mosoch‘ äbinoms sons ela ‚Iaphet‘.

4 Atan äbinom ‚Vivasvat‘ ü ‚Vivanhao‘, kel i pänemom: ‚Pinvengehani‘.

5 Vödemi penäda bibik: II ‚Esdras‘: IX, 7: „God ädugom eli ‚Abraham‘ se fil Kaldeyänanas” el ‚Emmerick‘ plänof in mod at, das God emodugom omi se ‚Ur‘, kel sinifon „fili”, e das ejelodom so omi ta filikult. Pals ela ‚Abraham‘ ebinons-la cedü of pagans, ed ‚Abraham‘ it i elabom-la lä ok ün cilüp oka lugodamagotilis smalik. Gredäti vemo veütiki el ‚äthrvan‘ (= filakultan) Liränik, ed el ‚purohita‘ (=

oni lezälo asä nulüdoti saludik e medini, sodas fino sekü atos dun relik ädavedon. Vaeti u büli ona äpolom lä ok in gef braunik, äsä in mortir... El ‚Hom’ no ämatom, e no ävedom vemo bäldik. Älenunom visionis mödik dö deadam okik, kelis om it äkredom. Ab älogob, das ädeadam ön mod jeikik; nos oma äreton, bi neflen badik äkesumom omi ko ok. Sekü kod at slopan omik äkredons, das om, äsä el ‚Henoç’, pimolettirom in top saludik seimik. Fat ela ‚Dsemsyid’ pätidom fa om; el ‚Hom’ ägerükom ome lani oka, dat öplaikomös omi!... El ‚Dsemsyid’ pidugälo vemo cädiko; äbinom nebepeamoviko liföfik ä spidöfik, mödo jäfedikum ä gudikum ka el ‚Hom’, kel plu äbinom glumälik ä stifik.² Äplagükom vemo lejoni e reli ela ‚Hom’, äläukom nog dinis difik, ed äküpedom i mödo stelis. Pöp, kel äslopon omi, älabon ya „fili saludik”, ed ämäkon oki i ya me bidädamäk”.

Baonan: ‚von Ow’ äkludom se vöds ela ‚Katharina Emmerick’ dö ‚Hom’ gideto, das etan, kel änosükom ninälo ruloveükami tefü Mäsiat veratik, e kel täno it äbitikom as Sanal vola, zesüdiko eposbinükom-la retodis levemik in jenav menefa. Jenöfo vestigan äküpom, das no ipölo in büoced at; ätuvom tio in lebuks valik, kels bejäfons rujenavi relas, so in penäds elas ‚Julius Braun, Windischemann, Lasaulx, Kuhn, Lassen, Huch, Döllinger’ e ‚Max Müller’, siami bundanikün niluda okik, sodas äreafom ad Ionülön kludodi sököl: „Süadob, das vestig i nen stigädam ela ‚Emmerick’ se retods, kelis el ‚Hom’ eposbinükom, leigo äsä kanoy kludön se vobed ad kod ona, pos pasetikam tima semik, okludonöv dabini oma, ön mod ot, äsä stelavans: ‚Bessel, Leverrier’ ed ‚Adam’ etüvoms planeti: nätpun, medä iküpedoms vobedis ona”.

Mem ela ‚Hom’ binon gretik pö Grikänans, Romänans, germans, Mäxikänans, nägärs e lindiyans Nolüda-Meropa; ab binon neleigodoviko nämik po Liränans e Lindänans, äsä ya pätagos.

De nets pagik valik vöna Liränans, atans binons zao „mens se ‚Aryana’ (= län lariyanas)”, nemu edeikons de rudasevädukam. Lebligädi oksik äcedons ad komipön i in privatalif ta nämäds daga, ed ägebädons ad atos ön mod tio kritik dataeti ud oknoädi. Äsevons gödapleki e soarapleki sa konsienivestigi. Liränan verätalekredik ämuton sukön oke in sül patronani, e su taled koefapatäri. Äplekoy pro edeadölans jüo ün del folid, bi äcedoy, das pas täno pöcödetons fa God. Pro Liränans verät äbinon din dinöfik. Nuns vönädikün pö net at tefü el ‚Haoma’ ü ‚Homa’ sevädükons kleiliko, das dö natäl ona ceds tädik tel pipakons: dilo pälecedom jelalanan veütik, dilo lugodikultan naudodik. Asä balidane äblinoy ome sakrifotis, ed ästimodoy omi asä dabinani godöfik. Somo pädedietons ome kaps nimas pipugöl valik, e mödanaediko äkredoy, das äjuitoy omi it in vaet plana di ‚hom’. Pö atos ätefos eli ‚asclepias acida’ u ‚sacrostema viminalis’. Kaul bigik läfaplana at ägivon dub ped vaeti miligilik, kel pö geb älabon smeki säbik e vobedi brietüköl. Plan at, ed i vaet oka, pänemons in Liränapük: ‚haoma’, ed in Lindänapük: ‚soma’.³ Ab in Lindän pla el ‚asclepias acida’, kel äbinon us seledik, lotud äkömon, sekü kod kelik el ‚Om mani padme hum’, kel balionnaediko paluresiton fa braimanev e budanev löliks, tonon: „Palelobolös, o ‚Hom’! bijut in lotud!” I Lägüptänans älabons lotudi ot, keli ästimons vemo. Pöpatribüts lölik ga igo dabinons, kels panemons lotudifidans! Tsyinänans äfidons leigo rizomi kripik lotuda, asä zibi bülik, meilik, benosmekik. De ‚Brahma’ lotudasümbol äloveikon ad ‚Buddha’. Reto Lindänans nemons eli ‚Brahma’ eli ‚Adi-Buddha’, sevabo eli ‚Buddha’ rigik, e sagons ya me atos, das bevü el ‚Gautama-Buddha’ ed el ‚Brahma’ tefs nabätik dabinons. Sekü kod at cedob kluo vero lasumoviki lesagi baonana:

---

kultan) Lindänik älabüloms. God in fil pänemon: ‚Agni’. In Lindän el ‚raja’ (= reg) ed el ‚purohita’ piteiloms de od sevärikumo, du in kultaziläk väästada dinitis regik e kultanik pibalons. Braimakultan ifägom ad sekidükön plinis de okans, ab parsiyanakultan güo äbiegom foi dinit regik.

1 Sevädik binon lestim, si! leplekam lugodikultik lulakas e flumedas sonemiko saludikas in Lindän. Medü nüloget ini vataniv smufik lugodikultans ästeifoms ad dagetön stätis e visionis.

2 Lefatals Godilekredik ädeimoms in mük oksik klüliko lestimi godöfik; binos kludo suemovik, das ün tim fovik änebuikoms lo el ‚Hom’ pleidälik ä reigiälik, e das atan fino ämodränom Godi it. Kalad glumälik ela ‚Hom’ sevädükon oki dönuamo in tikodavol Lindänik, so in distukan: ‚Çiva Bhairava’, in ‚Viropaksa’, ‚Ugra’, ‚Ganardana’, in el ‚Homa’ lä gondans. Tuvoy ye i in el ‚Odin’ elani ‚Hom’ nolüdänik, kel binom leigädabik ko el ‚Wuotan’ (= vutölan).

3 Üd i: ‚saoma’. Cen ela ‚h’ ad el ‚s’ jenon suviko, samo el ‚ahura’ (= sö) vedon el ‚asura’, de kel cedü ‚von Ow’ el ‚sire’ Fransänapükik, ed el ‚sir’ Linglänapükik (keli votikans dütilons de el ‚senior’ latinik) bo licinons-la. Vöd: ‚soma’ bo duton-la lü vödastab: ‚su’ (= ‚generare’: fatön; u: ‚stillare’ (lov.): töfön; ‚exprimere’: sepedön; ‚succum exprimere’: sepedön vaeti). Vödastabe ot dütedoy vödi: ‚sunu’ (= son, in Grikänapük: ‚hyios’; cen elas ‚h’ e ‚s’!) e vödi: ‚savitri’: sol (‚generator’); vöd at binon manik in püks tio valiks. El ‚Hom’ bo labon-la röleti ko el ‚gomo’ üd el ‚gumo’; in got: ‚guma’ = men, in langälasaxad: ‚goma’, in rulitaliy: ‚hemo’ (de at: ‚he-hemo’ = nemo!), in Grikänapük: ‚hómados’ e ‚hómilos’ (= menamödot). ‚Soma’ = tof binos bo sinif sümbolik.

,von Ow', das el ,Brahma' binom no votik, äsä el ,Para-Haoma', sevabo el ,Hom' susik, klu el ,Hom' süperikün, das om kludo binom verato fūnan pösodik braima, keli esukoy jūnu vaniko. Vö! tüv jenöfiko veütik! Das sevabo in sanskrit pluükam suvo panotodon medü foyūmot: ,para' binos jenöfot, e trak ela ,Parahaoma' ün tim vönikün sanskrita, ven cen de el ,h' ad el ,s' no nog ijenon, binon vemo kleilik. Äsä sevoy, su taled saludabukarels gretik jöl dabinons, sevabo uts braimanas, budanas, zoroatanas, yudanas, krutanas, slamanas, konfutsitanas e laotetanas. Ya el ,Max Müller' äjonon in lebuk famik oka: ,Comparative Mythology' (= Miteodav leigodik) (flan: 125) ad atos, das sevobs fūnanis relasitas valik et, pläs te utani balida. No mögos-li bo, das baonane: ,von Ow' stim duton, das om nu binom-la utan, kel etuvom i fūnani braimanefa?

Ab geflekobsös obis ad rel Lirānanas!

Zao ün yel: 1000 bü Kristus kultan Lirānik relöfik se dafamül: ,Spitama' ämiserom pöpi, kel ireafon dü pasetikam tima ini lukred gagik. Pänemom ,Zoroaster': at binon nem Grikānapükik pro ,Zarathustra', kel luveratiko sinifon: „Goldastel”, de ,zara' = goldik, ed ,istar' = stel, ab alo no: „dalaböl jamodis kuradik”. Man at ästeifom, in lebuk okik: ,Zendavesta' (= kleilükam lona), ad lonöfükön dönu rulejoni rafinik di ,Noah', kel älabon stabi oka in rudasevädükam, ed äplöpom ad dunön atosi ön mafäd gretik. Bi ye kult di ,Hom' ivulikon tu vemo in pöp, ädakupom de at siāmamäkis, sevabo mortiri, skeli ed eli ,haoma' ü planavaeti, kela binäl ye te pälonülön asä sanabik, ab no asä godik.¹ In el ,Zendavesta', kel reto äsufon zao ün yel: 300 bü Kristus bevobi nulik, konoy i dö ,Noah', kel ye panemom us ,Husyeng', sevabo „sägükan” (tala; de ,hus' = sägükön). Palecedom as tribütafat neta Lirānik, e päkazetos, das no äbinom-la slopan ela ,Hom', sio leposson omik, el ,Pivengehani', löpo pemāniotöl, enüdugom-la kultu di ,Hom' ini Lirān, keli täno son omik: ,Jim' (ü: ,Dsemsyid', sevabo „Nidölan”, de vöd: ,syid' = nidön) tuükölo eplägom-la², sekü kod kelik om demü nedun e refud leplekama Goda veratik, eperom-la benädi kilnaik, as reigan löpikün, as kultan löpikün äd as lejonan löpikün. Demü atos pelovegivom-la ad pönod laidüfik sneke: ,Dahaka'.³

Du pos relinulükam fa ,Zoroaster' el ,haoma' te pädigidon as balid bimas, kelis God valanämäidk iplanom-la, ibä in plan lan omik äkomädon-la, in Lindän ätikädoy, das plan di ,soma' äninädon Godi. Päkobükon in belem ün neit fulamunik⁴, päsäbledidon, e päveigon su luvab dub hikapars tel lü sakrifatem. Is sakrifals äblütoms me stons kaulis, äpladoms onis täno ini sib, ed äsüpedoms vaeti. Täno at päfemükon medü lüükots. In el ,samaveda' ed in el ,rigveda' sakrifakösömots valik jüo in pats smalikün pabepenons, e pakazetos, das gods äledesiroms drinedi at, ad brietükön okis me on. In tef semik drined at di ,Hom' jonon sümi ko lifabim in parad. So Lindänans nemons eli ,soma' i „miligi nedeädöfa”, dub juit kela „balam lana finöfik ko rulanal pavobädon”. Äsä in kritanef difs valik bevü liegikans e pöfikans, löpikans e donikans, sapikans e balugikans nepubons pö get köarista, so otos i jenon dub godadrined vedadas!⁵ In penäds at fulü brul fopikün grupa menas semik, kels äbinons, de God veratik in stelafagot,

1 In mortir plan di ,Hom' pätroivülön, kela vaet päfanädon ini skel, e pädrinon se at. Binos sevädik, vio nog ün attim in Lindän braiman alik, si! pönidan alik e lubegan alik kepoloms ko oks dinis at, bi cedons onis „saludikis”.

2 El ,Dsemsyid' binom ma poedan ä jenavavestigan famik: ,Firdusi' (ü: ,Firdossi', sevabo „Paradikan”, † zao ün 1022 pos Kristus) fūnan sogätas fol, sevabo utas kultanas, kriganas, feilanas e tedanas. Äbinom ma nun ela ,Firdusi' reg balid Lirānanas ifimalödiköl, kels itevons se Zänoda-Siyop lü Pärsän e Lirän (leigodolös eli ,Windischmann': ,Zoroastrische Stuiden' = Studots di ,Zoroaster', ,Berlin' 1863!). ,Dsemsyid' äbinom kuratiko utos, kelosi el ,Hómeros' diseinom me el ,poimèn laôn': „pöpigaledan”. In sanskrit suemod ot tonon: ,gopati' = „kunigaledan”. Tribütaplins äbinoms klüliko ai veteridalabans liegikün, äsä ün tim obas atos nog binon soik pö nägäraregs in Frikop. Ma ,Firdusi' el ,Dsemsyid' esagom: „Pedekob ko nid Goda”, ed eflagom leplekami oka löliko bai lejon ela ,Hom'! Gereaf ad häret menigodama äjenon zao ün yel: 250 pos Kristus dub pölalejonan Lirānik: ,Mani' (in Grikānapük: ,Manes', in latin: ,Manichaeus'), kel änüblinom ini zoroat dinis valasotik lugodikulta budanas. Äleadom leplekön oki ön mod di ,Hom'!

3 Vöd at sinifon bo eli „degbad”, ed edavedon se ,de-hak'; klülös, das me at diab padiseinom. In Nula-Pärsänapük vöd tonon: ,azdeha', e patraduton me „drak”. Fovo änemoy diabi eli ,Agro-mainyus' (= lanal badik), se kel el ,Ahriman': taan ela ,Ormuzd' ädavedon. Vöd latik at licinon de ,Ahura-mazda' (= „söl sapik” sevabo „God”).

4 Mun it ägeton demü köl goldayelovik oka nemi: ,soma'. Padigidon as „tof saludik”.

5 Leigodoyös lä atos topi in el ,Zendavesta' (,Jaçn'.: X, 13): „Lelob ele ,haoma'! bi vedükon lani pöfikana leigo so gretiki, äsä uti liegikana. Lelob ele ,haoma'! bi vedükon lutäläkti fopanas so gretiki, äsä täläkti sapanas. Mani nätik vedükol saludikumi ä visedikumi, ven juitom oli, o ,hom' yelovik! posä

ädistöy bevü el ‚soma‘ yelovik e grünik; ga ägevoy buami köle goldayelovik. Lä planavaet, kel no ädabinon in mödot saidik, amigoy, ed in Lirän ed in Lindän, stöfis votik, äsä böri, miligi, meili,... Ya ün rutim älecedoy in Lindän eli ‚Hom‘, asä eli ‚Buddha‘: sevölan, kel pikleilükom. Ab i in vedads vönik telnatäl ela ‚Hom‘ äsüilikon boso. Baldilo äbinom lejonan saludik, äsä el ‚Buddha‘, votadilo pälecedom gönän magiva, sevabo asä el ‚Bhuta‘, kel sinifon späki u mignomi dämüköl. Fat ela ‚Hom‘ äbinom vo son lita, ab mot omik äbinof daut daga. Mutoy-li bo kodidön telnatäle at ela ‚Hom‘, das ätölatoy in godanolav Lindänik igo dagi flenöfiko!? Si! ästeifoy in on ad fibükön mögiküno taadi levemik bevü lit e dag. Fa Lindänan verat vönao pilecedon asä suemod pösodik, kel kludo äkanon difön ma ced balatana. Nog ün attim matedageböfs pajötons me el ‚hom‘ sonemik, atos binon filamasakrifot de mödot smalik ela ‚ghi‘: bör pesmeitöl, stimü gods. Pla planavaet no ai blümik bör goldayelovik, keli **äflümöfikoy** [äflumöfikoy] äsä vaet, plü äkanon pagebön nendodiko, bi on äsä löpo pätagos, ya ai äbinon lüükot ad sakrifot voik di ‚Hom‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pads: 36—38, 44—46, 50—55.

STIGÄDAM.

Äsä reidans gaseda obsik ekanons küpön, nunobs nomöfiko pos fin yelafoldila dis „Nuns” Vpamäks viomödik peselons ün yelafoldil et. Ädunobs atosi ön spel, das sel mäkas at ömödikumon pianiko, e das reidans pöstigädons dub gretikumam laidik numas pönunöl ad stütön obis pö steif obsik, medä öremons ed i ögebons onis nomöfiko. Spel at ye no ejenöfikon. Sels blebons nog ai püliks. Pla milats mäkas, kelis äspelobs ad kanön nunön, tumats te aniks päselons. Atos kanon votön, if ek te vilon dunön töbi smalik ad sivön mäkis at de redakan balid gaseda at. Suäm: flonazims 50 a samäds 100 ga no nedon binön dod!

Disein binon ad kleibön sui pened alik, sui potakad alik u potadin votik, buiküno ini gul nedetalöpik ladeta, mäki bal. Dub dun nomöfik atosa, keyufoy nämiko ad reklamön Vpi jönik obas. Sekü kod at dälobs obes ad stigädön valikanis, kels no nog edunons atosi, ad gebön nomöfiko Vpamäkis e mögiko ed komandön i famülalimanes oksik ad gebön mäkis at. Gö! obs valik keyufobsös ad propagidön Vpi!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans Yel: 1939. Pads: 39—40.

J. G. C. P. PEERBOLTE’: „PROFESAN VOLAPÜKA”. †

Ko lüg gretik ägetobs nuni, das söl: ‚Jan Gerardus Carolus Pieter Peerbolte‘, dü lif oka läxgelan glüga: ‚Sint-Maarten‘ ä läxklokeman komota: ‚Zaltbommel‘, us süpiko edeadom tü mayul 3 lätik ün bäldot yelas ti 80.

Söl: ‚Peerbolte‘, pemotöl tü 1859 setul 8 in ‚Zaltbommel‘, äbinom musigal sevädik. Ya ün bäldot velyelik ägetom musigitidi balid de musigal: ‚Leenhof‘. Ün 1876 äjulom musigajuli (latikumo: musigakadäm regik) in ‚Den Haag‘, kö ädagetom julilüvadiplomi oka. Pos atos ägegolom lü motedatop oka, ed äblibom us jü deadam oka. Zao dü yels 56 ebinom gelan releda pedönufomöl Nedänik ä klokeman komota: ‚Zaltbommel‘. Enoatädöm noatedis ömik, kelas ans pedabükons ä gönöfiko pekrütöns in gasedem. Eduinom mödiko, e suvo glato, pro musigalif in zif oka. Älebbom ye in dins valik man neflagiälük.

I in jäfüd Vpik eduinom mödikosi, do äsufom pö atos taduni mödik. Ün 1895 äprimom studi Vpa. In mulagased: „Volapükabled lezenodik” tuvobs nuni, das ädagetom ün 1895 gustul Vpadiplomis „spodela” (nm: 220) e „tidela” (nm: 1695). Ün 1895 novul ävedom „löpitidel” (nm: 959), ün 1896 dekul „profesan” (nm: 279) ed ün 1897 tobul „spodal” (nm: 191) Vpa. Ün 1896 febul ägetom diplomi „musigana” (nm: 11).

Ün 1896 ävedom liman Vpakluba valemik Nedänik. Fa om lebukils Vpik sököl epubons: „Flen obik Mond” (1896); „Inleiding tot de kennis der Wereldtaal”; „Stud natavik dö lineg „r” ”. Lebukilis sököl elautom me magälanem: „Bünkap”: „Yagel e Bunastafpolel”; „Bevü pugs” (1896); „Liläda-smabuk dünü jul, dom e lad” (1897); e „Floremil (Poedots)” (1898). In yelod jölid (1897) ela „Yelabuk Vpakluba valemik Nedänik” noated fa „Bünkap”: „Stels ä stals, sogüm vpk plo manakoref” äpubon, ed in yelod zülid (1898) balad ad jimayedal: jireg obsik tiädü: „Jirega kron, kanid peköseköl lestimafuliküno len Ji-Mayedal Ofa, jireg ela Nedän, fa Bünkap”.

---

pemigol ko milig!” — Ün tim latikum te kultans parsiyanas nog änüsümöns eli ‚haoma‘, tefü kel fümiko aiplu äsüadikoms, das God idütom oke zibi at. „In fäkäd lebötidik dub drined brietüköl pikodöl äsenäloms okis nilikumö lä God”, el ‚Prof. Hettinger‘ sagom in lebuk gretik okik: ‚Apologie des Christentums’ (= Paolog krita) (II, 3, 461).

Söl: ‚Peerbolte‘ ai ebinom de timül, das äprimom studi Vpa, stunidan mu lanälik ä slopan fiedik Vpa. Dub vobods omik nem oma ai obleibon lailifön in jenav Vpa.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pad: 47.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

edeedom:

söl: ‚J. G. C. P. Peerbolte‘ in ‚Zaltbommel‘ (Nedän).

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Kädan diläda val. feda: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan‘: 120. Potakal: 199061 begom limanes ut kluba at, kels no nog epelons limanamamonis okas pro yel: 1939 e mögädo i yelas büikum, ad dunön nu nog atosi.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1939 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pad: 48.

VOLAPÜK E NOLAV.

Äsä sevoy, latin ebinon dü tumyels mödik pük nolava. Lebuks nolavik veütik pälautons in latin. Lönanems mödik igo pälatinons; somo els ‚Hugo Grotius‘, ‚Carolus Linnaeus‘, ‚Andreas Vesalius‘, ‚Confucius‘, ‚Avicenna‘, ... binons lä obs sevädikums, ka nems rigik. Do latin nog ai lonöfon as pük bevünetik nolava, e jäfüdavöds kludo nog ai tonons in pük et, geb valemik latina ga emoikon pianiko löliko ün tumyel XIXid. Atimo penots nolavik mödikün palautons fa lautans in pük lönik onas, ed, if no pelautons ini bal natapükas mu pepakölas, mutons patradutön ini bal u plu bal pükas et, ad givön lebukes et sevädi mödikum. Bo pidoy-la, das latin no plu labülön in nolav pladi, keli älabülön vönädo, jenöfot it ye no binon dotabik. Steifs ad gebön latini dönu as kosädapük bevünetik emiplöpons jünu. Neod kosädapüka somik ye bleibon dabinön. No kanobs nelabön in vol nolavik kosädapüki valemiko suemoviki. Dalabobs läbiko in Vp. püki, kel binon patiko pötik pro disein et, e kel kanon pagebädön vemo fasiliko fa nolavans. Vp. labon, e dub konyug lölöfik värba, e dub dakip deklinafomas kil: genitif, datif e kusatif, e dub süntag kuratiko pelonöl oka, bosu latina, ab ko dist at, das gramat onik binon mu vemo fasilikumo lärnovik, ka ut latina. No kanobs kluo nedunön ad konsälön nolanes jäfüdas valik nolava, e fe i valemo täläktanes valik, ad studön Vpi ed ad gebön püki et in kosäd valemik e pro notükam vobodas onsik.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pad: 50.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladets nulik:

söl: ‚K. Hekelaar‘ in ‚Eindhoven‘ (Nedän), ‚Musschenbroekstraat‘: 63.

söl: ‚A. N. De Jong, W.P.zn.‘ in ‚Soerabaja‘ (Yafeän), ‚Van Hoogendorplaan‘: 111.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1939 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1939. Pad: 55.

1940 (yelod 9id)

PÖTÜ YELACEN.

Yel: 1940 primon vo glumidiko. In Siyop ya dü yels mödik krigastad bevü Yapän e Tsyinän dareigon, ed in Yurop krig jenon bevü Deutän e Polän, Linglän e Fransän, e bevü Rusän e Suomiyän. Pö dinäds at tiks obsik löliko pajäfükons dub krig, e töbos obis ad lüodükön tikis obsik ad dins votik, nobikum. E ga zesüdos draniko ad demön laido zeili obsik ad no päridikön löliko in mekädam grobälik. Mutobs bleibön vobön ad jenöfükön diali obsik, ifi Volapük obsik osufon-la fluni dämüköl negöna atima. Ibä bal flagas vola fütürik binon, das dalabobsös pro menef lölik püki neudik, keli okanobs gebön as medöm bevünetik in dakosäd bevü nets valik! No perobsös kludo kuradi, e bleibobsös steifön ad jenöfükön diali at! Yel kömönl blinonös obes büiküno püdi, e fovo dönu pöti ad kanön vobön ko benosek pro Volapük!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 1—2.

Yesus Kristus in Kuraan Slamans

Fa ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘, ‚Studiendirektor‘ p.d., cifal Vpanefa.

Slamans plu teltumbalion lifons su taled. Do ün degyel lätik, mu pato in Türkän, motev gretik se mascids bo ejenon, sodas in ‚Istanbul‘ te foldil bal, ed in ‚Damascus‘ te kildil bal mascidas nog boso pavisitons fa mans¹, do i ‚nenlekred‘ efaneton sogodis slamik mödikün ga kuraan nog ai pareidon fa slopans susnumik ‚profetana‘, e — palärnon nenbukio. Me dun lätik pemäniotöl samo stud ti lölik ‚Godava‘ binädon, äsä at patidon bevü votiks samo in niver: ‚Azhar‘, pefünöl in ‚Kairo‘ pro slopans valik di ‚Mohammed‘.² Tumats anik kuraanitidas calöfiko pecälodölas jäfoms in leyalaspadäds vemo gretiks nen stuls e nen püpits nivera at ün yel: 988 fa kalifan: ‚El-Aziz‘ pefünöla. Tidal alik kobükom zü ok baltelatis tel jüä kilis studanas, e loreidom, mödadilo seadölo ko tidäbs oka su tapeds su glun, kapitit balatik kuraana, büedom dönuön laiduliko, jüs ats fimikons laidio ini mem. Lü atos nog plän pluuneplu prodöfik kömon dö tikodagols in tops anik vemo nekleiliks profetana. In kuraan sevabo pats e jenöfots ömiks palüjonilons, kels defü pläneds patik blebonsöv nesuemoviks. Relabuk at zuo no binon fomäd balnatälik, ab binon konlet cödota e plänedas ela ‚Mohammed‘, kel ädikom onis zao ünü degyel bal penanes oka. Om it reto ya änemom löloti ‚kuraani‘, sevabo: loreid, desevädukam u lejon. Pas fovan ela ‚Mohammed‘: ‚Abu Bekr‘ äjafom buki voik kuraana, kel pävotabevobon fa kalifan (= pladulan) kilid: ‚Othman‘, e tüi 950 pos Kristus pädilädon ad surats ü kapitit 114. Kapitit at ye leno päleodükkons bai tim daveda oksik; labons tiädis se aldelalif pädütülölis.

Ya pos degyels nemödik pos deadam ela ‚Mohammed‘ slopans oma iteilons okis ad sunitans e jütans. Grups at labülons tefü kuraan pladi sümik, äsä zao katulans e protästans lekredik tefü bib. Slopans ela ‚sunna‘ (= veg, lüod) zepons asä lonöfiki i loveükami mudöfik vönädikün, e lecedons okis verätalekredanis in ‚islam‘ (= sufod, sevabo tefü vil Goda). Jütans güo ädeimons dili ze gretiki loveükama et, ed äflagons, asä slopans kalifana ya bü dasev valemik omik piasenöla: ‚Ali‘, kel imatikom ko ‚Fätime‘: daut ela ‚Mohammed‘, das teiko se licinanev nemedik at profetana, pladulans oma pösumonsöv. Ädeimons kludo ‚kalifanis‘: ‚Abu Bekr‘, ‚Oman‘ ed ‚Othman‘ asä negitikis. El ‚jia‘ (= palet, sevabo ela ‚Ali‘) labon attimo slopanis oka patiküno bevü slamans Pärsäna. Pästeton za 500 pos Kristus asä tatarel.

Do nu tradotods mödikum kuraana dabinons, kelas ut fa ‚Friedrich Rückert‘ (pedabüköl fa ‚A. Müller‘, ‚Frankfrut a.M.‘ 1888) palecedon asä gudikün³, kuraan blebon, igo pro pluamanum gretik kulivanas, buk

1 Leigo äsä atos jenon in sünaogs bäldik, samo in ‚Prahä‘, vomes spad pagebidüon po stöbs in pödaglun, ini kel ofs in mödots no pato gretiks tü plekadel calöfik, sevabo tü fridel, kömofs. Fridel päbüükon fa ‚Mohammed‘ pla sudel kritik, bi ma lejon omik el ‚Adam‘ pejafom ün fridel. Men balid at ya i ebinom-la ma om slamans verätalekredik balid! Drens omik iblägükons-la kaabi (= kübädaston) in ‚Mekka‘. Us i egetuvom-la eli ‚Eva‘ piperöl!

2 Pöpatribüts slamik balatik labons lödaspadädis kobädik in näibumots nivera. Tuvoy us Türkänanis, Süriyänanis, Mesopotänanis, elanis di ‚Mekka‘, e Lindänanis näi Nolüda-, Lofüda- e Zänoda-Frikopans (se Sudän). Klüliko plä ‚Godava‘ i süntag, spiköfav, tikav, matemat, ed i gitav, jenav, taledav, e v. patidons. Stud lölik dulon dü yels 17. Pos tüp yelas 11 xam büik paduion. Tid binon glatik. Fräds pro käled studanas papelons se fünods relöfik, kels attimo prodons goldamakis 1 850 000 a yel.

3 Väloti kuraanasuratas in Deutänapük buk ela ‚H. Grimme‘ (‚Paderborn‘ 1923) lofon.

labü snils vel u plu vel.1 Sekü kod at bo binos-la frutik ad plänedön naedilo pladi kinik kuraan, e ko at slamanef lölik, — ibä relabuk onik i binon lonädik as lonemabuk onik! — labülön tefü Sanal Godälük obas. Yels plu 600 ya ipasetikons sis moted Kristusa, büä el ‚Mohammed’ lanöfiko jäfedik, si! suslanälük äsüikon, e sekü bit oka äblinädöm krite dämi levemik. Ven pämotom tü 571 prilul 20, kritanef ya idavobon pö konsils valemik ze mödiks godaviko jüo in binäds balatik lejoni Yesusa: Kristus, ed imicödon taanis (riananis) ed i smalükumanis (nästoriyanis, monofüsitanis, monotelitanis) Godäla. In dil sulüdavesüdük Siyopa, in Mesopotän ed in Larabän krit, yud e rurel larabans äjokons ta ods. Rel lätük äbinon ettimo migot lugodikulta, stelikulta e zoroata sa retodas anik yuda e krita. Ven el ‚Mohammed’ as tedan ädutevom felis Larabänük, äsludom ad finükön lugodikulti ko brul relik onik.

Pö cödots omik, kelis äkoedom penetön, i gospul ämuton dünön omi, vüo ävotükom ye staböfo suemi e plänedi ona. In kapits degkil kuraana omik epenom tefü Sanal. Nemom omi nu eli ‚Isa’ (= Yesus), täno eli ‚Marsih’ (= Mäsiat), nu soni ela ‚Marjam’ (= ‚Maria’), täno balnaedo igo „vödi Goda”. Kapits ut, kels bejäfons veitöfiküno in kuraan Sanali, labons tiädis: „bub” (surat: 2), „dom: ‚Erman’” (surat: 3), „voms” (surat: 4), „tab” (surat: 5), „lepid” (surat: 6) e „‚Marjam’” (surat: 19). In kapit lätük at ‚Mohammed’ spikom dö leget e moted, ed i dö duns e suf Söla.

In mafäd viovemik kuraan dasevon digöfi paostolik ä profetik Sanala, deimon ga lecedi alseimik tefü Godäl omik asä neverätiki, e nemon kläni Kiläta mu saludika nofi „baläta” Valanamädäla.

Dö leget Yesusa (lenun ele ‚Maria’) kuraan spikon ön mod sököl, pö kelos „profetan” leadom bitön oki as ek, kel palüspikom fa God (surat: 19):

O ‚Mohammed’! spikolöd in lejon olik dö ‚Maria’, vio älüvof lödi okik, ed ägolof ini dil lofüdik tema!2 Ätegot oki me veal, kel ävedükon ofi nelogamoviki pro mens. Ob: God edonükob sui of lanali oba, kel esumon fo logs ofik magedi menik. El ‚Maria’ äspikof lü on: Sukob demü ol, lanal emeniköl, sefädi lä Mumiseral, if labol dalestümi kol Om! Ab atan ägespikon: Ab ob pelesedob ga lü ol fa Söl olik ad legivön ole soni saludik. El ‚Maria’ ägesagof: Lio atos mögonöv-li, bi ob no labob himatani, ed i no kondötob me lif nesüdöfik? Votan ägespikom: Ga ojenos. Söl olik esagom, klu atos binon din fasilik pro ob. Obinos mal pro mens, ed i temunod lunasufäla obsik. Lonäd ya ejenon! So el ‚Maria’ älegetof soni, ed äsoalükof oki ini top fagoseatik.”

Soäsä logoy, kuraan leadon jenön legeti Söla in ‚Jerusalem’, e no in ‚Nazareth’. Pubi silanala: ‚Gabriel’ el ‚Mohammed’ vedükom pubi Saludalanala in maged menik. Tefü dul groda kuraanpläneds Larabänük binons nebaiädiks. Plänedans difik bleiboms cedön duli ona mulis zül, votikans spikoms dö mul bal, e reidans pato kuratiks vödema niludoms, das pö atos tefos te düpi bal.

Moted Yesusa pabepenon in surat ot ön mod sököl: „Nilü daetep el ‚Maria’ ägetof doledis balid.” Lecek kritik as sümbol müka e donäta kludo pamodränon dub daetabim as komulian fama e vikoda. Ma kuraanplänedans el ‚Maria’ alo egegolof lü ‚Bethlehem’3, ed emotof us cili oka; atos äjenon ün soar dela 29id mula koptik: ‚Kijahk’ (= dekul), efe ün mudel. Kuraanitidans läükoms, das daetabim et, kel ya no plu ipolon flukis sis yels veldeg, eflorikon tü timül moteda, e das hinulomotäb esagom mote okik: „Lemufükolöd bimi! Täno fluks madik ofalons foi futs olik! Fidolöd, drinolöd e flifädükolöd logis olik (atos sinifon: trodolöd oli!)”.

Tefü deim Godäla Yesusa ‚Mohammed’ sagom in kuraan:

„Kritans lesagons, das God labon-la soni. Blasfäm kion! Val, kel binon in sül e su taled, duton lü God e lobedon Omi. Yesus binom in ced Goda utan, kel büikumo el ‚Adam’ äbinom. God efomom omi de stöf, ed esagom lü om: Dabinolöd! ed ädabinom. Utans, kels sagon: son ela ‚Marjam’ binom-la God, binons nenlekredans; Mäsiat it esagom: O ols: sons ela ‚Israel’! plekolsöd lü Söl ed oba ed olas! God äsäkom seimna Yesuse, sone ela ‚Marjam’: Esagol-li föro menes: Lecedolsöd obi e moti obik asä Godis? ad kelos Yesus ägespikom: Nö! neai, atosi fümükob yulo nämätü glor Olik. Lio ekanoböv-li lesagön dini, kel binon neveratik? Üf esagoböv somikosi, Ol esevolöv osi, ibä daseivol lelöfiko ninäli ladäla obik, du ob no sevob lölöfi tikodas Olik. Te Ol suemol klänedoti valik e daseivol klänis valik. God no labom cilis.

1 Sümikos lonöfon tefü talmud yudanas, kela traduti niveraprofäsoran: ‚Dr. Nivard Schlögl’ in ‚Wien’ liedo estöpedom pos pub bukülas nemödik; fovikummo tefü vaästad parsiyanas, tefü deadaniregistar Lägüptänanas e tefü vedabdabuks hindutanas.

2 At äbinon top klifalata, su kel pugasakrifots yudanas päseitons, e kel attimo pelovebumon dub klifaglöpöt sonemik (‚kubbet es-sachra’) mascida di ‚Omar’ (sis 692 pos Kr.).

3 El ‚Bethlehem’ sinifon pö el ‚Mohammed’ sotefo „domi mita” (pö yudans „domi boda”). Steifüls vestiganas nenlekredik, ad blöfön, das sinif nema binon: „dom jilugoda Babülönük: ‚Lachama’ ”, binons smilöfiks.

If vilomöv jafön bosì, tän nedom te sagön: Dabinonöd! ed at dabinon. Utans, kels sagon, das God binom-la Kilidan dabinanas kil, binons nenlekredans.”

Reto in kuraan surat lölik dabinon, kel jafon me „balät” Goda (surat: 112).

Bi in Larabän timü el ‚Mohammed’ rianans mödik ädabinons bevü kritans, go sio mögos, das elovesumom de ons lejoni ta Kilät lüäliki oka. Igo gnosidans beyonitik, kels leigo änoons Kiläti saludikün, nog ädabinons ettimo in lofüdän in mödot ze gretik. Mögos, das i ons bo eflunons-la tedani jäfedik äd ini doms mögik valik kömöli. Ab sekü kod kinik ädanemom ai Sanali Godalesedäbi ä bügolani oka it?1 Ad atos ya ün zänodatimäd ägespikoy: „Ad loveükön lü palet okik i kritanis badiko petidölis, kels samo äleadons laidabinön Kiläti se fat, son e mot (löliko ma sam Lägüptänik: ‚Osiris’, ‚Horus’, ‚Isis’!)”

De milags 37, kelis gospuls änunons tefü Sanal, kuraan sevon te kilis: 1ido saunükam bleinamotäba, 2ido saunükam lepradana, e 3ido lelifikam deadanas. Dido läükom täno milagajenotis votik fol: 1ido das Yesus espikom sis moted oka, 2ido das om as cil efomom bödi liföl se taim peknidöl, 3ido das ekoedom donikön sülaõ tabi ko zibs nulüdöfik, e 4ido das eceinom ad svins yudanis ut, kels äjonons okis as taans lejona omik.

„Milag” balidpemäniotöl pakonon reto i fa „jivisionans” relöfik! Atos seköfon ko dasev Godöfik, keli Sanal äkeblinom ini voläd. Dö „milag” telid, pakonos fa paokrüfals, kels nunoms dö cilüp Yesusa, das at ejenon in ‚Nazareth’. „Milag” folid bo binon cänid ko xiled milananas ini svins in topäd elanas di ‚Gandara’ (u: di ‚Gerasa’) (‚Lucas’: VIII, 32 e f.). Tefü „milag” kilid bo kanoyöv betikön publi, keli el ‚Petrus’ saludik in jenotem paostolanas älabom (Jen. paost.: XI, 5 e f.), e jinos jenöfiko, äsva eflunon magi fa ‚Mohammed’. Jenäd kuratikum atosa fe pabepenon so in surat lulid:

„Tidäbs äspikoms lü Yesus: O son ela ‚Marjam’! Büdal olik fägom-li ad donükön de sül ma vip obas tabi ko zibs? Yesus ägespikom: Bedredolsöd Godi, if vilols binön relöfiks! Etans ägespikoms: Vilobsös seadön len tab, e kletön obis! täno olabobs kuradi ed odasevobs, das esgol verati. Nu Yesus: son ela ‚Marjam’, äplekom lü Söl: God so: O Söl ä God oba! donükolös pro obs valik tabi, dat ön mod at valanämäd Olik dasevädikonös! Zibolös obis, o Gudikünal zibiditibanas! E God ägespikom: Osedob oles tabi; ab vi! mifät obinon pro utan, kel no ovilon kredön milagi at! Oblinädob one fomi dredabikün.”

Kuraaninolans kösömoms in pläneds oksik ad bepenön ebo tabi at labü ditibots ko plid gretik. Zib gidöfikün su at, sagon, ebinon fit pefilädöl, kel äbinon milagöfik, e kel älabon len göb oka bodedis gretik lul. Näi kap fita learafleks e daets, ko mödotils viniga e sala ädabinons-la. Mens degkiltum äfidons-la de ats, e valikans äsaunikons de maläds okas. I in Lägüptän, so panunos fino, Yesus äduinom mödoti milagas, kels ye no patikumo panemons in kuraan.

As Saludalanal, keli Kristus äpromom ad sedön, el ‚Mohammed’ ädanemom semo oki it. Penom: „Yesus äspikom lü pöp oka: O ols: sons ela ‚Israel’! Binob te sedäb Goda, kel söto lonöfükön oles bukis lul ela ‚Moses’, e kel mutob lenunön oles lükömi paostolana votik, labü nem: ‚Achmed’.” ‚Mohammed’ ämalom, das om it binom-la el ‚Achmed’ pemäniotöl ed ädönuükom kludo pölalejoni kultana Frügänik di ‚Kybele’: ‚Montanus’, kel ilesagam büikumo mö yels 460 sümikosi tefü om it.

Dö utos, kel tefon sufi Yesusa, so ‚Mohammed’ lesagam tefü om, das neföro pekrodon-la; God sekü nämäd e sap oka güo evokom-la omi nen dol e deadam lü ok ini sül.2 Nuns valik, kelis sagoy dö suf e deadam oma, binons-la te ludatikots e släns (ta yudans-li?). Utan, kel pikrodom vü ravans, isümedom-la vemo Yesus, e pinemom-la ‚Assiug’. Ibinom-la rabinal, e pideidom-la cödeto sekü büd ela ‚Herode’ baiodü kultanev yudik tü d. 29id mula koptik: ‚Barramhat’ (= mäzul), ün fridel tü düp kilid poszedela. Ün tim et dag lölöfik, kel ädulon dü düps 72, ivilupon-la taledi, kel i levemiko idremon-la. Jü top at lejon ela ‚Mohammed’ tefü Mastal Godik obas pemäniotonös! Kod, sekü kel binos nekomuniko fikulik, ad leceinön ebo slopanis oma ad kritans, muton pasukön ön mafäd no pülik in mimagodam bisarik e dilo smilöfik at pösoda: Yesus Kristus.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 4—9.

NUNS.

Tü d. 1id yanula yela at yels luldeg epasetikons, das Volapükaklub valemik Nedänik päfünon. Spelobs ladöfo, das klub at kosgolonös dönu timi jönik ä gloriki!

1 Kuraan nemon asä „profetanis gretik” eli ‚Noah’, eli ‚Abraham’, eli ‚Moses’, Yesusi ed eli ‚Mohammed’.

2 Süliovegamatemül su Learabel, kel fino pälöodon fa krodagolädans, padalabon sevädiko fa slamans. Te balna a yel, sevabo tü süliovegamadel kritik, sufälons, das fransiskans jenükoms us kulciplägi vü zeneit e düp 10id göda.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Voorschoten’ (Nedän), ‚Leidscheweg’ 39. Potakal: 107174:

Gramat Vpa fa ‚Dr. Arie De Jong’	fl. N.	1,—
‚Wörterbuch der Weltsprache’ fa otan	„ „	4,—
‚Leerboek der Wereldtaal’ fa otan.....	„ „	1,—
‚Lehrbuch der Weltsprache’ fa ‚Johann Schmidt’	„ „	0,80
‚De Wereldtaal’. Vp. fa ‚J. G. M. Reynders Sr.’	„ „	0,35
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „	0,25
Yelod: 1940 Vpagaseda pro Nedänapükans	„ „	2,00
Yelods büik gaseda at a yelod	„ „	1,50
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	„ „	0,05
a samäds 10	„ „	0,25
a samäds 50	„ „	1,00
Vpamäks a samäds 100.....	„ „	0,50

Kanons pasivön de söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan’ 120. Potakal: 199061:

‚De Wereldtaal’. Vp. fa ‚J. G. M. Reynders Sr.’	fl. N.	0,35
‚Statuten en Huish. Reglement der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging’	„ „	0,25
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „	0,25
Yelods lid jüesa 8id Vpagaseda pro Nedänapükans a yelod.....	„ „	1,50

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 9—10.

Kapit se lekoned: ‚Bartje’

fa ‚Anne de Vries’.

Petradutöl se Nedänapük ini Volapük fa ‚F. J. Krüger’.

Fat sagom ai, das del dulon so näütölo luniko, ab dö atos el ‚Bartje’ no baicedom ko om.

‚Bartje’ neai näutom oki. Atos sekon klüliko de utos, das om, pato ün hitüp, labom jäfotis so jeikiko mödikis.

Ekö! bü val lusöp dabinon ko cäfs, e gasterotils, e frogs e vataratse vol fulik me klänöfots bevü lämnad e vataplans. Fomälölös seimna, das rat dabinonöv, kel svimonöv da lusöp et, u das paikil takonöv us, nendas zeiloyöv oni me ston, atos binonöv ga pidabik! Benö! täno frambods natädik dabinons in kvärepafotils su daemils vü läneds, kels nu nog florons, ab kelis ga ya nu mutoy kontrolön aldeliko ad deplökön sunädiko bälis urediköl, büä blods oyik oküpoms onis. E gadil oyik, kel muton pasämikebön. E kroligs oyik su vietädafel. E jikapar vietik, kel i nendoto vilof labön topili votik, ven edelufidof nenyebio äsvo jeifölo sirkili fela. E bödanästs valik, kelis sevom. E telna a vig petrolaman ko vab mismelöl omik. Benö! finükolös te numädi olik!

E täno as resärfot mödot gretik daülanas dabinon, kelis kanoy visitön. Ab binos gudikum, if no neodoy onis, ibä daülans nemödik dabinons, kelis kanoy konfidön. Tikädoyös samo fati okik! atan binon nog gudikünan valikanas, ed om givom oye flapemili sui blit oyik, te bi binoy bäldikuman, ed om igo büdom oyedemü atos ad ramenön klotiflapömi de masad. Mot vokof oyi ko logod flenöfik, e pas, ven binoy täno lä of, klülikos, das edunoy bosu, keli no edaloy dunön, ed of tülof lili oyik. Kapenan e dünans omik klänedoms oyi dis boadakrugüls, e täno lefredoms. Balan feilanas koedom vobön oyi dü düp lafik len lesulaskal efärmediköl, e votikan kodom oyi ad ramenön nadi e fadi ad fäinägön dönu hogi bludik in gug svina ebo pepugöla. Daülans, pato if no soelons, vilöfo töbidons ad fopülükön hipulis smalik, pläsif labons jäfotis vemo mödikis, ibä täno zunetons u momofons oyi. Demü kod at ‚Bartje’ buikom ad blebön soelik. Om jäfikom buikumo me cäfs e jikapar e vatarats. E pö naeds vemo nemödiks golom lü el ‚Hendek-Jan’: jibiravan. Etan ai binom soelik, e kludo no so riskädik. Ed etan labom dö dins voiko cedi ot äsä om: i om konfidom menis no plu, kas logom onis.

Adelo ‚Bartje’ primom dönu lä lusöp. Ramenom gäliäri smalik se divöp kälöfiko fa om peklänedöl dis sigayeb in barak, grämom donio ve lusöpajol pebrekotöl, e kropom lestiliko ad lükön gasterotilis. Boadajuks omik fimasugons okis nevifiko ini släm mismelöl, ab om no küpom osi. Blegükom oki love vat braunik e logom. Jäfalom lölöfiko ko lülogam dilila vola len futs okik. In nefinöf lefogarägs vietik tel vebons ve silaglöpöt hulöl, in kel vataplans vulons. Trup pijunas beifliten ko lufuts löpio pelüodüköls, vegon sekü büd nelilamovik in blegod japälik, e lägon oki len nufafäit. Us i föfafasadil slobik kledöl dabinon ko fenäts tel e yan grünik, kel binon lafo maifik. Smok blövik sadon se cim. E nilo logod fefik ela ‚Bartje’ dabinon, kel logon. Se töpil slapik nu vataräänid süikon, steigon bäldi oka se sürfat vata e

nepubon ko glöp largentik glimik ini plifäds yäkila... E cäfil ko lufutils goldik grämon bevü brul kaulas da fot tio nedugolovik lü zeil semik seimo in dib klänöfik. Mu nilü jol früganed kripon se bokodil tubafomik oka, e mufükon senidölo kapi oka lü lüods valik... Ekö! us pijuns dönu beivebons. Ed in fleks vifik gasterotils tel: bal gedik e po on bal magifiko kölagik, jutons da fot e pöjutons odi jü fo pär boadajukas.

El ‚Bartje‘ gleipom — pun omik dädukon sili e voli — ab gasterotils eskeapons.

„Binos vemo pidabik!“ ‚Bartje‘ seifölo sagom ninälo, e täno savälöfikom. Gleipom suidiko len tuif yeba. Sui vat jad pubon, e su ponil mot omik stanof, ko slivs pedriböl e ko logod suetik, in smel sobavata e klorinazema.

„O hilupul! mutol-li dönu padisblunön ko kap olik ini vat?“

Etosi edunof seimna. Igleipof omi süpo len lögs omik, ed ibufof kapi omik mö naeds anik ini vat, äsä böridabufömi in böridatüb, ad säkösmükön ome laidaduni skänik et. Ibinos jeikiko teifülik, ed Ün soar et in bed nog äjäfom ad sestörülön lämnadi se lils oka. Tü del äsä adel mot kanoföv labön desini ad dönuön atosi. Demü kod at ‚Bartje‘ spido löükom oki.

„Nö! o motil! atos no zesüdon.“

Töbiko livükom tirölo boadajukis oka. Atos davedükon tonis slürföl kidas. Lögs omik binons stifiks ä doliks.

„Kömolöd isio!“

„Si! o motil!“

Kömom, spidöfiko klinükom kluinölo boadajukis oka len yeb, e namis oka len pödaflan blitila okik, e blibom plödü portat namas redik mota. Mikonfido lükom logodi ofik. Bevü frons kuda käfod dabinon, kel lükon. Blümom ad mobunön.

„Kekömolöd ini dom!“

Golof ya föfo su luvegil rovik bakastonas in boadajuks vorik oka. Surads ofik stegons jipuliko se juüp dub lebavetatan pelöpiotiröl. ‚Bartje‘ sökom. „Nu mutoy küpälön“, tikom. „Nu gudikos mödik no okömon. Pläo esagoföv-la sunädo utosi, kelosi tefos...“

Ab domo val binon komunik. Putül nog ludrenilon in völaslipöp. El ‚Jan‘ bigik steigom kapi oka se kavil dis at. „O motil! saidos-li nu?“ spuledafads klebns in herem omik. Labom stripis miota su logod stupik okik. Telna ün vig alik mutom güükön pötetis, kels pakipedons dis völaslipöps, bi sprotons so vemo ün gölayel. Mot no gesagof ome. Zanädo eli ‚Geerte‘, kel stürülof sui jofrät pegüüköl figurilis me zen se filaskal ona. El ‚Riekie‘ tajedof me pötets tel ta yan völaslipöpa. E su tab... Su tab kum bonas braunik dabinon: bons braunik efroniköl, esveliköl, emüdiköl.

„Sesukolöd onis nu kratiko!“ mot sagof. In vög ofik liloy smili peklänädöl. „Täno binol hipul brafik! Bevü ons bons blägik dabinons.“

Ga ejekom so vemiko, das redikom jü in töpil vietik oka. Däspëriko logetom lü kum bonas. Ya pemüdükons, azedelo pofidons.

„Fi!“ sagom nelaodiko. No dalom sagön atosi, ab bons braunik binons so vemiko gagiks! Binons zib naudodikün, kel dabinon. ‚Bartje‘ no sevom, kis binon kod atosa, ab vedom ya luvomitik, nü betikom blögädi tönik balid, keli mutom cuvön e nüslugön. Tü timül at tiko ya taslugom ta ons.

„Ofidobs-li azedelo bonis braunik?“ vokädom me vögil bisarik ä däspërik.

„Si!“ sagof el ‚Riekie‘, e tajedof ya dönu me pötets. ‚Jan‘ kanitom lidili e jedom sovadiko me pötets dis völaslipöp. Mot emogolof. ‚Bartje‘ leno eküpom atosi. „Fi!“ sagom laodiko e tagom otüpo me futs okik. Vö! nu efopülükof omi! Ebo om mutom sesukön plütüliko bonis, sekü kels oteafom azedelo. Ämutom i ramenön plütüliko klotiflapömi, me kel ägetom flapemili sui seadäm oka. Atos binon din ot. Ab no ozedom atosi. Mutom datikön bosu.

Kavayan frakaton. El ‚Nimpie‘: jikatil gedik dränof oki da slitod yana, zigolof läkölo lumudi oka da cem, e golof lü fanätabam ad seadön us e lavön oki.

‚Bartje‘ doniogolom ve tridemil kava.

„Kisi sukol-li us?“ ‚Riekie‘ säkof.

„O säkiälän! Vi! if no oseilölöv!“ ‚Baartje‘ tädom glötiko.

Vestigom senido, in kav dagik ninädis skelilas e skalas. Us: ...pin, us: ... milig; de at jikat gagik et edrinof tio mifätio, us: ... diledil pineda in papür knätäröl. Tridodom ta cafädil. Biegädom e doatom in on. Binos blögäd kleböfik. Mögos, das binon pin, ab i bo zibaretil. Deläkom doatis oka. Binos retil pötetas petroivülöl ko läfabrasidaläfs.

Nu mutom keblinön bosu pro ‚Riekie‘, pláo obeträtülof omi. El ‚Jan‘ bigik: dölan et, küpom nosi, etan nog binom in lekev okik. Jedom nameti cärmas lunik vietik ko finots blövik plödio sui glun. Sümons ad vums, ta kels getoy tavummedini. ‚Riekie‘ lecedof zibaretili benosmekiki. Smilof danöfiko ä lekäfiko, e

kluinof kälöfiko mudili me nijuüp oka. ‚Bartje’ rönom plödio ad sukön moti. Binof su vietädafel. Lägof tuülis len sägükamajain.

„O motil! labol-li bo nog retili läfabrasida?”

No lölogof. „Igo if laboböv oni, kikodo atos nitedonöv-li oli?” säkof ko stofädikniböm vü lips.

„O! nosi, o motil! ab üf ogetoböv azedelo zibaretili et, kio gudiko osesukoböv bonis!”

Stebedom spetäto. Mot mutof smilön. Sagof: „O käfan kiom! ‚Labom mögodi vemo gudiki! ”

„Motil odunof-li osi täno?”

„Ba, ab mutob nog sludön dö atos! lilol-li?”

No promof osi fümiko. ‚Bartje’ no binom kotenik.

„Motil odunof-li osi? sio u no-li?”

„Ag! si! o hipul: säkiälän! Spidolöd ga! mutons papladön sui kvisinäfön!”

Danüdom ninio, givom gronastonili okik ele ‚Riekie’ e flintoinili ele ‚Geertje’, tirom eli ‚Jan’ len kolet omik disao de völaslipöp, e jatülom omi, jüs krugikom e hokom sekü smil. Täno givom ome flapi tonöl sui glüet omik, tränom stuli läi tab, e primom ad sesukön ziliko bonis malädik. Feifom dönu ya gudikumo ka ädelo, olärnom osi fümiko. Ya nu fredom demü logods blodas. Kio gretiks obinons logs omsik, ven te om ogetom reti läfabrasida!

Mot nükömf, deükof lebaveti lunik oka, maifükof kloti, e ramenof putüli se slipöp omik. Kio zadik ä kio löfik binof kol el ‚Egbert’! Klädof omi in brads oka, e givof ome löfülanemilis.

„O blatadil, o pupil obik! ... o smalanil obik, o svinil! ... o löfäbil lada obik...” Kodof tonilis me lineg oka love om: „ty-ty-ty-ty...” ed i votikis me lips, soäsä utis, me kels feilan stigädöm jevodi oka. Smilof e nutof lü om, ab ‚Egbert’ no nog smilom. Givof ome i kidilis sui bäldamanalogod fronik ä redik oma. Atosi putüls zesüdiko neodons-la ad glofön, ibä ‚Geertje’ nu getof onis te seldo, e votikans löliko no plu. Ven fägoy ad golön, ven no plu binoy yunikünan, täno tim löfülanemas e kidilas paseton. Täno binoy „svinil”. Atos binon soik, e binosöv bisarik, if bonosöv votik.

Kio vietik dög mota binon, keli nams braunik ofa nu töbiko süramenons. Me punils bofik oka ‚Egbert’ gleipom in on, äsva vilom-la leno plu sägleipön oni. Sukom ä senidom me lipils oka, e grunom, äsä svinil. Täno vedom takedik, e drinom, e logils blövik omik logons lü ‚Bartje’. Dub atos ‚Bartje’ glömom bonis. Mutom betikön belifoti änuik, ven älogom go dibiko ini lusöp lü sil fagik et. Nefinöf — no knaom suemön atosi — nefinöf i dabinon in logs putüla. ‚Bartje’ no kanom sagön osi. Votikans kömons ad stanön niliko lä mot. „Pupil obsik”, sagonis jonölo, „pupil obsik drinom!” Sagonis atosi nelaodiko, äsva resitons plekili. Mot seadof e logof ko smilil stilik sui ‚Egbert’. Ed in logs ofik nid ot dabinon, äsä ün agöd, e ga sol nu no liton.

Binos vo benofät, das ‚Egbert’ ekömom. Mot binof ai mödo plitikum, ven elogof in logils omik. Täno glömf kudis okik dü timil. Kuds vedükons moti neflenöfiki e semikna käfiki. Ab nu sagof flenöfiko, das ‚Riekie’ mutof ramenön tübi sa lavastöpömi, e gifön ini on vatik koldik e poso bosu vata vamik se cafed. Nu i tauli! „Ed ol: ‚Bartje’ mutol i dunön bosu pro kosid, ramenolös cafädi gretik pro bons!”

Etosi ‚Bartje’ dunom. Mot lenükof putüle tuüli sägik, seitof omi dönu ini völaslipöp, pladof bonis sui kvisinäfön, e segolof ad drinön kafu domü jinilädan.

Topäd binon büfiko sefik. ‚Bartje’ kanom fanön takediko gasterotilis. El ‚Jan’ bigik dalam kegolön ad dakipön skalili. Atos binon stim pro el ‚Jan’ bigik. Atan binom hilupul nog mödo smalikum, ka el ‚Bartje’.

Nu binos zedel. Nu valikans seadons fo boveds vagik okas e stebedons. Cils mutons seilön. Fat ekoboyümom namis heragik gretik oka sui tabasiem e stutom feniko me stutöm stula okik poloveo ta völ. Smel döna e släma väpon de om. Binom nekotenik, ibä dönu mot no eblümükof valikosi, ven äkömom ini dom. Labom takädatimi düpa te bala ad fidön, ed omutom nelabön slipi oka dü düpafoldil su glun. Mot golof mo e ge e spikodof, spikodof, spikodof... Meugof-li süpiko so gudiko kol fat? U steifülof-li ad flenöfükumön meugi omik? Ibä ninälo ai dredälof demü om. Dö kis mot spikof, atos no dudranon ini ‚Bartje’. No ekanom tüvön zibareti oka. Seadom ko kap leredik, kledölo ä jäfädiko mufölo su stul oka. Binon stulil neflifedik ä mufülik nen stutöm. Binos vo din, das kudomös ad no dedaivülön de on!

Buf! ekö! cafäd ko bons braunik stanon su tab. Mot nelogädikof po fogül. ‚Bartje’ te logom lespuni boadik; at bekupon fulio bovedis. Mot spikodof in lefog. If bäldikans spikons, yunikans mutons seilön. No plöpom ad sagön vödi bal. Kledom, sagon bosu nelaodiko, mot no küpof osi. U küpof-li sio osi? Kikodo üfo sagof-li nosi? ...

E nu lespun fulik me bons fogülöl vebon sus boved omik. Nu med te bal ga dabinon ad skeapön de atos! Luvokädöm: „No ob!” Moletrom bovedu oka, e lespun pagüükon sus tab.

Spikot finon. Dü timül binos so stilik, äsä in glüg. Ab logabobs densitik fata fronükons flomi omik mifäti spetidölo.

„Diabö!” vokädom.

„Logolöd ga utosi, keli dunol!” mot zanof. Splodülof me riprods.

Ab ‚Bartje’ vokädom dredäliko: „Zibareti oba! ... mutob labön zibareti oba. Ga epromol ati obe!”

Stanof ya pödü om, tülof lili oma, e klunof bonis me nam oka ini boved omik. „Hilupul gagik, furmid badik binol! cedol-li, das labob-la timi ad vamükön zibaretis? Tovädolöd bonis anik et lä boved olik! E bonis ofidol! Utosi, kelos binon in cafäd, ofidol, e no bosu votik! Vilol-li bo binön mastan? Ol binol mastan utöpo, kö svipagleipäd binon.”

„Ed ol epromol atos!” luvokädom kipölo bradis jelölo love kap oka.

„Nosi epromob. Ofidolöd! Gö!” „Ag si! o säkiälän!” atosi äsagof. Nosi epromof. Kisi edagetom-li me käf valik oka? ‚Bartje’ vedom lezunik. Ab in ladäl omik bevü vut e leskan löflamöls vögil dabinon, kel spikon lekäfiko e slüdölo ta atos: „O ‚Bartje’: hipul oba!” vögil et sagon, „kio fäkädikol! Atosi ga ekanol sevön. Men nonik ga dabinon, kel binon konfidovik. Klüliko eglömofof osi! Ab seilolöd! o ‚Bartje’! e fidolöd! Cuvolöd e slugolöd, jüs boved olik ovagon! Klänedolöd smugo dili bonas ini poks blita olik! atos binon sio mögik, nendas logoy osi. U koedolöd falön onis disi tab, ba kat ofidon-la onis! Ab seilolöd! Atos binon sapikün! Mög votik no dabinon...”

Ab ‚Bartje’ binom no plu el ‚Bartje’ ot, kel ai sevom, jü pün kinik kanom dunön nenriskodo. Vögil nuneodn mäpetikummo, leroron: „Seilolöd! seilolöd! seilolöd!” Ab ‚Bartje’ no kanom seilön.

„No esötölöd seadön so lunüpiko domü jinilädän ad luspikön ko of!” hipul at luvokädom süpo. Atos binon vaf lätik ä balik oma. Binos brekot teina, kel söton vunön moti, ab kel ogejokon täno sui kap hitik oma.

Te fat blebom takedik. ‚Bartje’ binom el ‚Bartje’, e fovo din no tefon omi. Binos dinäd bevü jimatan e hicil. Binos te pidabik, das vedos dönu so vemo latik, büä kanom primön fidädi. Ab blods, kels i mutoms fidön bonis, vokädoms leskano: „O! mäpüdävödan kiom!” Söril primof ad drenön. El ‚Jan’ bigik blotkom tio disi tab, ven mot fäkädälo beijutedof pödü om. E täno ko flum mäpetik riprodas, lil votik ela ‚Bartje’ muton sufön bläfodi.

Fat finükom jovi.

„Mutobs plekön!” vokädom laodiko.

Detirom luhäti oka.

Täno nams valik pakoboyümons, logs färmikons. Binos stilik. Plä tikit galükamagloka, kel tonon, äsä mirön jevoda: ‚tik, rik-tik, rik-ke-tik, rik-ke-tik, rik-tik, rik-tik, tik... ’Plä hek ela ‚Bartje’. Binos bisarik, ‚Bartje’ no kanom drenön. Dremom löliko. Lils omik lehitons. Plekön... Ekoboyümom namis okik, punilis dremöl ä miotikis dub rumäg, e stonils, e gasterotils. Ab no kanom färmükön logis okik. Logs lehitik oma logons vali:

Kapis peblegüköl vel po kölümils slenik fogüla. Fati pödü luhät omik. Eli ‚Gert’, kel sesteigom tomölo linegi oka. Logodi lezunik ehitiköl mota e lipis pleki tisagölis ofa. E bonis su boved okik. Ets labons logodilis. Ekräkons. Labons mudilis, kels grinons kol ‚Bartje’. E fogülons. ‚Bartje’ sevom, das no ofidom onis azedelo.

Fat bruvom ad malön, das efinükom plekami, e süikom de plöd luhäta oka.

„O ‚Gert’!” sagom.

„O Söl! benedolös zibi at! ‚Amen’!” el ‚Gert’ plekom.

„O ‚Arie’!”

„O-o Söl! be-benedolös zi-zibi at! ‚A-ameon’!”

„O ‚Bartje’!”

Blebos stilik...

Nu sagom laodikumo: „O ‚Bartje’!”

Stil dredilikum...

„O Söl! benedolös zibi...”, el ‚Riekie’ primof ko lipils dremöl.

Ab vög fata drumon laodikumo löpü atos: „Nö! binolöd stilik! El ‚Bartje’ mutom plekön! o ‚Bartje’! plekolöd! diabö!”

E nog ai ton nonik kömon se mud ela ‚Bartje’. ‚Bartje’ seadom löiko ko namils pekoboyümöl, e logs lü boved oka legetöls. Pebos vemöfiko in kap oma, logod omik binon tio so redik, äsä lils ledolik oma. Binos del bisarik! Kiöpao el ‚Bartje’ dagetom-li kuradi? Stil binon teifülik. Mistom onu osplodülön. Dredäl e lejek fogülons se bons.

O! el ‚Barte’ binom jeikiko dredälik. Binom i luvomitik, mutom tio vomitön. Ab in ninäl omik bos dabinon: bos bisarik ä fümädik, atos binon nämikum ka votikos valik. Seadom us, no kanom dunön votiko. Binom stupik ad kondötön so, ibä gaenoy neföro bosu de daülans medü mekäd. Süädölo dö peräd mutom binön notiko volutik. Binos pidabik, das volutom nu ta fat, ibä fat e ‚Bartje’ dutoms lü od. Ven

‚Bartje’ betikom atosi, mutom lölogön. Logoms dü timül odi, man gretik e hipul smalik, in yäks blövik sümik, labölo logis leigo lezunikis. Logs et flamülons tädiko. Mijästidoms logodis oksik. I pö bofikans lebeg semik dabinon, ed i pläid stilik stabü flenäd omsik: Yilidolös ga! o flenädan! ... klemolös ga! ... Logs komipons, vol mofalon. Nu tefos nämädi fatik. Olaidälom, jüs din oblegikon ud obrekon, nü igo milna tefos eli ‚Bartje’.

Flap drumöl sui tab tonon.

„Benö! oplekol-li nu? ...”

Bos votik nog kömon: blasfäm knätäröl. ‚Bartje’ blotikom de jek. Vedom ninälo koldik ä stifik sekü dalestüm. Ab ‚Bartje’ no binom plu el ‚Bartje’. Lülogom moti, slugom, slugom,... e sagom: „No plekob pro bons braunik.”

E täno valikos jenon so vifiko. Stul fata juton ta völ, ‚Bartje’ svonon da lut, futs omik joikons bovedi de tab. ‚Riekie’ padogolof, valikans yamons. „O ‚Albert’! prüdö! binom nog cil!” „O fat! o! o! o fat!” Ab nam tulumik fata flapon vemöfiko sui blitil ela ‚Bartje’. Ed el ‚Bartje’ käfik ä takedik ecenom ad vutälän smalik. Tridodom, beitom, e flapom züöpio. Lerorom: „Neai! neai! neai! ...”

Täno mot maifükof yani lemaifiko, e fat joikom omi plödio.

„E diab ramenonös oli, if riskol-la ad dunön nog stepi bal love soliad doma obsik!” fat darorom hekölo.

„Binol vo äsä nim sovadik!” mot vokädo. „Sukolöd üfo domi votik! Vilobs no plu labön fümädälani soik!”

„Binos soik!” fat siom, pesüpädölo dub datikot nulik at. „Mogololöd te! Sukolöd fati votik e moti votik! E vi! if labolöv küni ad gekömön isio!”

Yan fäijutedon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 11—18.

Nuns

Vpaklub valemik Nedänik ojenükon kobikami valemik 30id oka ün poszedel zädela: 1940 mäzul 30 tü düp: 2 in bal lecemas ela G ‚Hotel „Noord-Brabant”’, ‚Vreeburg’: 3 in ‚Utrecht’.

Ini nüm at elasumobs tradutodi kapita se lebuk in Nedän sevädik: ‚Bartje’ fa ‚Anne De Vries’, pro kelos edalobs dagetön ad fred obsik däli e lautana e dabükana.

Söl: ‚J. G. M. Reynders Sr’ begom limanes ut diläda valemik feda Vpaklubas, kels no nog epelons limanamamonis okas pro yel: 1940, e mögädo i yelas büikum, ad potön atis ome bü prilul 1 balidkömöl. Ladet oma binon: ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan’: 120. Potakal: 199061 (Nedän).

Peselons ünü foldil 4id yela: 1939 Vpamaks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1940. Pad: 19.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 30id

Fa ‚J. G. M. Reynders’.

Ün poszedel zädela: 1940 mäzul 30 kobikam valemik 30id päjenükon in bal lecemas ela ‚Hotel „Noord-Brabant”’, ‚Vreeburg’: 3 in ‚Utrecht’.

Ze tü düp: tel e laf presidan: ‚Dr. Arie De Jong’ ämaifükom kobikami me spikäd Vpik sököl:

„O siörs!

Lüvokädob oles benokömi ladöfik, e spelob, das kobikam obas okodedon, das valikans otöbidons ad sevädükön aiplu Vpi ed ad süädükön flenis e sevädanis okas, das binos gudik ad slopikön mufi obsik. Ibä no binos-li smilöfik, das näi Vp. nog mekavapüks nemu luls paplägons, kels bekomipons odis ad dagetön buami? Atos fümiko no äbinon dial, keli ‚Schleyer’ äfomälom. ‚Schleyer’ no esteifom ad nüdügön valemapäki mätedöl, ibä, ven ädatikom Vpi oka, valemapäki no ädabinon, steifs büikum valik ad stukön valemapäki ineplöpons. Disein ela ‚Schleyer’ äbinon ad moükön defi at. E das ‚Schleyer’ eplöpom me steif oka ad jafön valemapäki gebovik, jenöfot vo blöfon, das Vp. okanon zelön odelo, tü mäzul 31, dabini 61-yelik oka. As blöf telid gebova Vpa dalob i mäniotön jenöfoti, das klub obsik labon ün yel at bäldoti tumyela lafik. Ebinosöv-li mögik ad laibinükön klubi so lunüpiko, if äbesteifon diseini nesiämik? Ibo: nö! Klu no säkuradikobsös, das Vp. labon mätedianis oka, e das igo nog ai steifoy ad fomön mekavapükis nulik! If obs kludo vilobs dakipön diali ad dalabön yufapäki gebovik neudik bal näi natapüks dabinöl mödik, tän obs valik mutobs steifön ad propagidön Vpi.

O siörs! maifükob kobikami valemik kildegid Vpakluba valemik Nedänik.”

Protok kobikama valemik büik päloreidon; päzepon fa kobanef. Pos atos sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl, kel äninädon brefo sökölösi: Limananum pluikon. Sekü deadam klub äperon limani

meritabik oka: söl ‚J. G. C. P. Peerbolte‘, musigal ä gelan vemo sevädik in ‚Zaltbommel‘. Yeged mebe oma pededietöl pelasumon ini setulanüm yeloda büik gaseda obsik.

Kobikam valemik büik päjenükon in el ‚Hotel „Noord-Brabant“‘. Nunod kobikama at äpubon in nüm: 3 yeloda büik gaseda obsik. I delagaseds anik älasumons ini padüls okas nunodis smalik kobikama.

Jäfidot kluba: ‚Vpagased pro Nedänapükans‘ epubon nomöfiko aipos muls tel. Pö prim ayela gased eprimon yelodi 9id oka. Pläso limanes Vpaklubas bofik gased i päседon niveres mödik in lomän e fuginän, delagasedes, reidalecemes notidik, studanaklubes, stitodes votik difik e privatanes. Pluna redak ädalon getön jonülis baisenäla. In yelod epasetiköl bevü votiks yegeds veütik sököl äpubons: de ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘: ‚Hieroglifaston di ‚Rosette‘ in dältad di ‚Nile‘; ‚Bödaflen de ‚Joplin‘, ‚Mo‘ (Tats pebalöl Nolüda-Meropa)‘; ‚Dö Mäsiat dobik e pats votik se rujenav relik‘; de ‚Johann Schmidt‘: ‚Jenotem brefik Vpa‘; de redak tradutods: ‚Tüvs‘ fa ‚C. M. Van Hille-Gaerthé‘; ‚Trubadur‘ fa ‚René Marcia‘; ‚Juitagads‘ fa ‚Oilve Schreiner‘. Dü dabin oka gased egretikon. Pö naeds anik delagaseds anik elovesumons nunis se gased obsik.

Ünü yel epasetiköl Vpamäks 800 päselons. Geb mäkas at vemo pakomandon, bi binons med gudik pro propagid Vpa.

Pämödi: ‚ ‚De Wereldtaal‘. Volapük.‘ pelautöl fa ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ sekü komit kluba epubon ün prim yela 1939 in el ‚Drukk. en Uitg. Mij Broekhoff N.V. v/h Kemink en Zoon‘ in ‚Utrecht‘ ä kanon pasivön in bukated tä suäm flonas 0,35. Ninädon b.v. brefo davedajenotemi e gramati Vpa.

Fa propagidakomit sirkulapenäds tel pälautons ä päpakons: bal päjonidükon pro yunanef e votik pro slopükam limanas nulik. Sek atosä pastebedon.

Tü 1939 mätul 31 yels 60 ipasetikons, das ‚Schleyer‘ älegivom vole datikoti oka: Volapük. Jenöfot at pämebon in mayulanüm yela: 1939 jäfidota kluba. Pötü yubid at sikots sököl pägevons fa cifal: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Voorschoten‘ ägetom köni di ‚Schleyer‘, ‚Stefan Basilescu‘ in ‚Comuna Talpasi‘ (Rumän) e ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jveizän) stimadiplomis kadämala Vpa e ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weisskirchen am Taunus‘ (Deutän) diplomu tidala Vpa.

Tü 1940 yanul 1 klub obsik ädabinon dü yels 50. Jenöfot at pämebon in gased obsik de yanul ayela.

Limanamanum diläda valemik feda Vpaklubas eblebon leigik. Binos pidabik, das krigastad kodon, das propagid in fuginän no jenon so göniko, äsä vo vipoy. Ga spod jäfidik laidon. Nog ai klülädos, das pösods dabinons, kels sedons, das säkäd valemäpüka no nog petuvedon. Somo b.v. ‚Prof. P. Mitrovitch‘ in ‚Sarajevo‘ epübom ün prilul yela: 1939 pämodi labü tiäd: ‚Les problèmes interlinguistiques‘ ed ün dil lätik yela et pämodi: ‚Une grammaire interlinguistique est-elle possible?‘ Tefü mätedians Vpa pänunos, das valiks sufons dämi sekü kirgastad. Nunod finikon ko notodam spela, das dasevoyös valemö, das te dabin yufapüka bal binon mögik, e das Vp. neudik muton binön yufapük at!

Pos atos kal dö 1939 päxamon e päzepon. Kal päjötön me jötasuäm gönetik mö fl. N. 7,13.

Penäds pro kobikam no pigetons.

Dinädü mob söla: ‚N. Schraivesande‘ tefü jäfidot kluba äsludoy ad läükön lä jäfidot läükoti, kel patiko pögebon pro propagid Vpa bevü julans julas ko dona- e zänodatid.

Top pro kobikam sököl polonon latikumo fa lecifef, ed as tim kobikama at del ün mätul oyela povälön. Fovo äbepikoy nog dinis anik tefü Vp., ed äsludoy ad sedön nemü kobanef glidi cifale Vpanefa: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Godesberg a. Rh.‘

Pos atos presidan äfärmükom kobikami ko stigäd ad binön ai jäfik frutü Vp.

Dü kobikam konlet Vpaliterata pijonetükon.

Lecifef kluba binädon me ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Voorschoten‘: presidan; ‚N. Schraivesande‘ in ‚Hilversum‘: vipresidan; ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘, ‚Goudsbloemlaan‘: 120: sekretan-kädan.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1940. Pads: 24—26.

Yunöf nen bäldöf e lif nen dead

(Konot Rumänik fa ‚Petre Ispirescu‘ petradutöl se Rumänapük ini Volapük fa ‚Stefan Basilescu‘: kadämäl Volapüka.)

Ebinos seimna, äsä neföro ün tim votik; ibä if no ibinosöv, no konoyöv plu dö tim, ün kel plop äprodon bünis, e flökasalig violis; ün kel bers äflapons odis me göbs; ün kel lups e jipüls äbradons odis ad kidön svistikölo odis; ün kel äsafaferoy futi bal fliba me els ‚ocale‘ I züldegzül ed on äbunon ini sül löpikün ad blinön konotis obes.

Ün tim kelik musak sui völ äprenon.

Utan lugan binon, kel no osi kredon.

Seimna lampör gretik e jilampör edabinons; bofikans äbinons yuniks ä jöniks, ed ävilölo labön cilis, edunons ömna utosi valik, kelos äzesüdon pro atos; ägolons lä sanans e filosofans, dat küpedomsös pro ons stelis, ed büosagomsös ones, va cils ökömons; ab nen sek. Fino lampör, älelilölo, das in vilag nilik bäldan skilik ädabinon, äsedom calanis ad ramenön omi; ab atan ägespikom sedäbes, das utan, kel äneodon omi, ökömonös domü om! Lampör e jilampör kludo älöikons, ed äkesumölo ko ons noubanis gretik, soldatis e dünanis, ätevons lü dom bäldana. Bäldan, sosus älogom onis fagao, äseglom ad kosgolön onis, ed äsagom sunädo ones:

„Fredob, das ebenokömols sauniko! ab kisi spelol-li ad tuvön? o lampör! Desir, kel labol, oblinon ole glifi gretik!”

„No ekömob ad besäkön oli dö atos”, lampör äsagom, „ab va labol medini semik, kel fägükon oes ad labön cilis; givolös oni obes!”

„Labob oni”, bäldan ägesagom, „ab olabols cili te bali. Atan obinon hiel ‚Fat-Frumos’ keinik, ed ols no olabols pöti ad juitön dö om.”¹

Lampör e jilampör, ilüsumölo medini, ägekömons frediko ini ledom, e pos dels semik jilampör äsenof oki grodiki. Lampörän lölik, kur lölik e dünans valik äfredikons dö jenot at. Ab, büä tüp motama ikömon, cil äprimom ad drenön, kelosi sanan nonik äfägom ad stilükön. Täno lampör äprimom ad promön ome dabinodis valik vola, ab igo so no ämögös pro om, ad koedön seilön omi.

„Seilolös! o löfäb obik!” lampör äsagom, „ibä ogivob ole lampöräni so u so gretiki; seilolös! o son obik! ibä ogivob ole asä jimatani ledauti so u so jöniki lampöra;” e dins somik votik mödik äpromom ome. Ven ai älogom, das no äseilom, äsagom fino ome: „Seilolös! o lessonil obik! ibä ogivob ole yunöfi nen bäldöf e lifi nen dead.”

Täno cil äseilom e pämotom; e dünans äkoedons tonön timpunis e trompetis, ed in lampörän lölik äzeloy zäli gretik dü vig lölik bal.

Plü cil ädaglofom, plü ävedom sagatikum ä künikum. Äkoedoy golön omi lü jul, e lü filosofans, e tidi lölik, keli cils votik älärnons ünü yel bal, om älärnom ünü mul bal; somo, das lampör äfäkädikom sekü fred gretikün. Lampörän lölik äpleidikon, das ölabon lampöri so sapiki ä täläktiki äsä regi: ‚Salomon’. Ab pos tim anik no äsevoy, kisi älabom, ibä äbinom go lügik ä glumaladälik, ed äjäfälo ai in tiks. E ven äbinos del, tü kel cil ebo ilölöfükom lifayelis deglul, e lampör äseadom len lefidedatab sogü noubanis e calans valik lampöräna, ed ädaifons, el ‚Fat-Frumos’ älöikom ed äspikom:

„O fat! tim ekömon, das givolös obe utosi, kelosi epromol obe tü moted obik!”

Älilölo atos lampör äglifikom vemo, ed äsagom ome: „Liö! o son obik! kiöpao kanoböv-li givön ole dini, dö kel neföro eliloy bosi? „If ol, o fat! no kanol givön obe osi, täno ob pemütob ad zigolön in vol lölik, jüs otuvob promi, demü kel pemotob.”

Täno noubanis valik e lampör äkienoms foi om ko beg ad no lüvön lampöräni; „bi”, noubanis äsagom, „fat olik fütüro obinom bäldik, ed obs otovälobs oli sui tron lampörrik, ed okälobs ad blinön ole as jimatän jilampöri jönikün vola lölik”. Ab äbinos vero nemögik ad koedön votükön ome sludi omik, bi äblebom laidälik äsä ston in vöds oka. E ven fat omik fino älogom, das no ödunom votiko, äbüedom preparön utosi valik, kelosi öneodom pro täv.

Täno el ‚Fat-Frumos’ ägolom ini jevodemöps lampörrik, kö hijevods jönikün se lampörän lölik ädabinoms, ad välön oke bali se oms; ab sosus äpladom nami sui bal omas ed ägleipom len göb, sosuno ädojedom omi, sodas hijevods valik ädofaloms. Fino, ebo ven ävilom segolön, älogedom nog balna da jevodemöp, ed äküpölo in gul jevodi maleutik, luukik ä mägiki, ägolom lü on; ab ven äpladom nami sui göb ona, äflekon kapi lü om ed äsagon:

„Kisi büdol-li? o mastan! Danob Gode, das eyufom obi ad belifön, das kuradan epladom nami oka sui ob.”

Ed ästifükölo lögis oka, äbleibon stanön stediko äsä kandel. Täno el ‚Fat-Frumos’ äsagom one utosi, kelosi ädesinom ad dunön, e jevod äsagon ome:

„Ad jenöfükön desiri olik, zesüdos, das flagol de fat olik glävi, spedi, cari, sagitiäri ko sagits e klotis, kelis epolom, ven äbinom hilepul; ed obi mutol käledön me nam lönik ola dü vigs mäl, e hod, keli givol obe, muton pekükön in milig.”

Iflagölo de lampör yegis, kelis jevod ikonsälön ome, atan äbüedom vokön domali, ed äbüedom ome ad maifükön bogis valik labü klots, dat son omik övälom se ats utis, kelis öplidom. Posä el ‚Fat-Frumos’ idasukom dü dels kil e neits kil, fino ätuvom su stabül boga bäldik vafis e klotis fata okik se tim, kü äbinom hilepul; ab äruilons. Äprimom ad säruilükön onis me nams lönik oka, e pos vigs mäl iplöpom ad

1 El ‚Fat-Frumos’ binom „hiyunan jönik”, „leson keinik” sagädas, märas e konotas pöpedik.

vedükön vafis so glimikis äsä loki. Otüpo ikäledom i jevodi, soäsä on isagon ome. Dub atos elabom vobodi saidik; ab fino edagetom benoseki.

Ven jevod älilon de ‚Fat-Frumos‘, das klots e vafs piklinükons gudiko e piblümükons, sunädo älemufükon oki, e luuks valik e maleut ämoikons de on, ed äbinon dönu kuratiko soik, äsä mot onik imotof oni; jevod pinädik gretakoapik labü flitäms fol. Älogölo oni in stad at el ‚Fat-Frumos‘ äsagom one:

„De adel pos dels kil omotevobs.”

„Lifolös! o mastan! Ob blümob igo adelo, if büdol osi,” jevod ägespikon ome.

Ûn god dela kilid kur lölik e lampörän lölik äbinons lölöfiko lügiks. El ‚Fat-Frumos‘ äs heroedan peklotöl ko gläv in nam, äseadölo su jevod, keli ivälom oke, äleditom de lampör, jilampör, oubans gretik e smaliks, militans e calans valik kura, kels äbegons ome ko drengs in logs ad klemön tevi at, e bü val ad no riskön peri kapa omik; ab om, ästigädölo jevodi, äsegolom so vifiko äsä vien da leyan, e pos om vabs ko viktuals e ko mon, e militans tio teltums, keles lampör ibüdom ad dugädön omi.

Posä ikömom plödü lampörän fata okik, ed irivom däsarti, el ‚Fat-Frumos‘ äseagivom moni valik oka militanes, äleditom de oms ed ägesedom omis, du ädakipom pro ok it de viktuals te so mödikis, äsä jevod äkanon polön. Ed ävegölo äloföd ätevom nenropo dü dels kil e neits kil, jüs älükömom ini fel lardik, kö mödot gretik bomas menik ädabinon.

Ven ästopom ad takädön, jevod äsagon ome:

„Sevolös! o mastan! das is binobs su domen jiela ‚Gheonoaie‘¹, kel binof so vemo badälik, das nek stepon sui domen ofik, nes padeidön. Of i ebinof seimna vom, äsä voms valik, ab maledit palas ofik, kelis no älobedof, ab ai äskänof, ekodon, das ecenof ad el ‚Gheonoaie‘. Ûn timül at binof ko cils okik in dom, ab odelo in fot, keli logol, okolkömobs ofi lükömöl ad päridükön oli. Binof lejeikiko gretik, ab no dredolös! ab binolös blümik ko car ad sagitön ofi, e ko gläv e sped, dat labolös blümo onis ad pagebön, ven ozesüdos!”

Äblibons us ad takädön; ab ägalädons turno.

Tü del balidfovik, ven äprimos ad delikön, äblümükons okis ad dugolön foti. El ‚Fat-Frumos‘ äsäedom ed ämütömom jevodi, ed äfimatonom säedazöni gudikumo ka pö naeds votik, ed ämogolom; ab sunädo älilom toni fögama lejeikik. Täno jevod äsagon ome: „Binolös blümik! o mastan! ibä, ekö! el ‚Gheonoaie‘ nilikof. E ven kömof, o God! dojedof bimis, so vifiko golof.” E jevod älöpiovegon äsä vien, jüs äbinon ze löpü of, ed el ‚Fat-Frumos‘ äsumom ofe lögi bal me sagit, e ven äblümom ad drefön ofi me sagit telid, ävokädof ome:

„Stopedolöd! o ‚Fat-Frumos‘! ibä eblinädob ole nosi badik.”

Ed älogölo, das no äkonfidom ofi, ägivof ome zöti me blud okik pipenöli.

„Jevod olik lifonös! o ‚Fat-Frumos‘!” nog äsagof ome, „as jevod magivik, kel binon: ibä, if no idabinonöv, ifidoböv oli piloetöl. Nu ye of efidol obi. Sevolös! das jünü deadöfan nonik ekünon ad lovestepön miedis jü top at. Fopans anik, kels ekünons ad dunön osi, erivons töbo feli, kö elogol bomis mödik.”

Ägolom lü dom ofik, kö el ‚Gheonoaie‘ älotidof ed ägetedof stimo omi asä tävani meritabik. Ven äseadons len fidedatab, ed ädaifons, el ‚Gheonoaie‘ ye ähagof kodü dol. Om sunädo äsüramenom lögi, keli ikipedom in tävasakäd, äpladon oni sui top onik, e sunädo äsaunikon. El ‚Gheonoaie‘ äjenükof sekü fred nenropo dü dels kil lefidedi ed äbegof ele ‚Fat-Frumos‘ ad välön oke asä jimatani jibalani dautas, kelis älabof, e kels äbinofs so jöniks äsä feys. Ab om no ävilom, ed äsagom ofe stedo utosi, kelosi äsukom. Täno äsagof ome: „Ko jevod, keli labol, e me kurad olik, kredob, das fümo oplöpol.”

Pos dels kil äblümükons okis pro täv ed ämotevons. El ‚Fat-Frumos‘ ätevom ed ätevom ai fagikumio; e ven ilovetevom miedis läna ela ‚Gheonoaie‘, äkömom ini fel mu jönik, sui dil labü yeb äfloröl e sui dil votik labü yeb pifefilüköl. Täno äsäkom jevode, sekü kod kinik yeb pifefilükon, e jevod ägespikon ome:

„Is binobs su domen jiela ‚Scorpie‘²: sör ela ‚Gheonoaie‘; binofs so badälik, das no kanofs lifön in top ot. Maledit palas ofsik edrefon ofis, e dub atos ecenofs ad nims mostöfik somik, äsä uts, kelis logol. Neflenäl ofsik binon lejeikik, binos neod ofas ad ravön de od diledi läna. Ven el ‚Scorpie‘ binof mu favik, spukof fili e pägi: jinos, das elabof zani ko sör oka, ed äkömölo ad momofön jiatani de ziläk oka efefilükof yebi ütöpo, kö edugolof. Binof badälikum ka sör oka e labof kapis kil. Takädobsös boso! o mastan! ed odelo mu gölo binobsös blümiks!”

Tü del balidfovik äblümükons okis, leigoäsä ün tim, ven ägolons lü el ‚Gheonoaie‘, ed ämotevons. Sunädo älilons rori e darori, soäsä neföro jü tim et ililons.

1 El ‚Gheonoaie‘ = 1 grünapikit; 2 megär.

2 El ‚Scorpie‘ = 1 skorpion; 2 drak

„Binolös blümik! o mastan! ibä, ekö! el ‚Scorpie’ ledredodik nilikof.”

El ‚Scorpie’, älabölo maxüli bal ä sil pilüodüköli e votiki ä glun ed äspukölo flamis, änilikof so vifiko äsä vien; ab jevod älopikon sagitavifiko, jüs äbinon ze löpü of, ed äleadon fovo donükön oki boso flano sui of. El ‚Fat-Frumos’ äsagitom ofi, ed ämoükom ofe kapi bal. Ven Äbiom blümik ad mosumön nog kapi bal, el ‚Scorpie’ älebegof drenölo, das opardomös ofe! bi no plu öblinädof ome bosu badik; e dat okonfidomös ofi! ägivof ome zöti me blud okik pipenöli. El ‚Scorpie’ älotidof eli ‚Fat-Frumos’ nog gudikumo, ka el ‚Gheonoaie’, ed om ägegivom i ofe kapi, keli imoükom me sagit, kap kelik äfimikon sunädo, sosis ipladom oni sui top ona; e pos dels kil ämotevons fagikumio.

Posä ilovegolons love mieds läna ela ‚Scorpie’, ätevons fagikumio, ai fagikumio, jüs ärivons feli te labü flors, e kö te florüp ädabinon: flor alik älabon jöni patik e smeli svidik brietülüköl; e sefür töbo älebladilon. Is ästebons ad takädön; du jevod äsagon ome:

„Ätevobs, ai ätevobs, jüs binobs is, o mastan! labobs nog fikuli bal; mutobs kosgolön riskädi gretik, ed if God oyufom obis ad skeapön se atos, obinobs nämiks. Boso fagikum de top isik ledom binon, kö lödons els „Yunöf nen bäldöf e lif nen dead.” Ledom at pazüon dub fot densitik ä geilik, kö sleitanims sovadikün valik vola dabinons. Dü del e dü neit galedons galälo, e binons vemo mödiks. No mögos ad komipön ta ons, e golön da fot binos vero nemögik. Otöbidobs ye ma fäg ad bunön love on.”

Posä itakädons dü dels anik, äblümükons okis dönu. Täno jevod, ätaetölo natemami, äsagon:

„O mastan! tanolös fimikumumo säedazöni, so vemo, äsä fägol; e ven xänol, dakipolös täno gudiko xänaboibis e giomi obik! e kipolös lögis olik nilü jotaseps obik, dat no tupolös obi dü flit oba!”

Äxänom, äblufom, ed ünü timüls anik äbinons nilü fot.

„O mastan!” jevod nog äsagon, „nu binos tim, das nulüdoym nimes fota, e das ons valik ekobikons in yad. Golobsös!”

„Golobsös!” el ‚Fat-Frumos’ ägespikom, „e God yufomös obis!”

Älopikons ed älogons ledomi, kel änidon somo, äsä kanoy logön lä sol, ab no lä at. Ätevons love fot, ed ebo, ven äprimons ad donikön sui tridem ledoma, äkontagons töbo sömiti bala bimas, e sunädo fot lölik äprimon ad mufön; e lunims ärorons so vemo, das hers su kap ähorikons. Äspidons ad vegön donio; ed if jimastan ledoma no ibinoföv plödik ad givön nulüdoti nimüles oka (ibä so änemof minimis fota), ons fümo ipäridikonsöv.

Äbinos plu sekü fred dö köm onas, das äsavof onis, ibä jü tim et no plu ilogof domü ok retodi pülikün mena. Ästöpädof lunimis, äsofälikof onis, ed äsedof onis lü plads onsik. Jimastan äbinof fey gretik, lunedìk, plitülik ä levemo jönik! Ven el ‚Fat-Frumos’ älogom ofi, äbinom go bluvik. Ab of, älogedölo omi keliedo, äsagof ome:

„Benokömö! o ‚Fat-Frumos’! Kisi sukol-li is?”

„Sukob”, äsagom, „elis yunöf nen bäldöf e lif nen dead.”

„If sukols utosi, kelosi sagol, is atos dabinon.”

Täno änexänom de jevod ed ägolom ini ledom. Us ätuvom nog vomis tel, kels bofik äbinofs yuniks; äbinofs sörs bäldikum. Äprimom ad danön feyi, bi isavof omi de riskäd; ab ofs ämökofs sekü fred sänedi plitik, te in bovs goldik. Äleadof livön jevodi ad yebidön utöpo, kö ävilon; poso äsevädükofs onis nimes valik, dat ökanonsöv golön takedo da fot.

Voms äbegofs ome ad lödön fovo ko ofs, ibä, äsagofs, änaütöfs okis, bi äblebofs ai soeliks. Ab om no ästebedom, das ofs öbegofs ome atosi nog balna, ab ädasumom osi ko danöf lölik, bi eo te atosi i om äsukom. Pianiko äkösömikons ko ods; äkonom ofes jenotemi ed utosi, kelosi isufom, jüs ilükömom lä ofs, e pos tim no mödik ämatikom ko jilepul yunikün ofas. Pö matikam onas jimastans ledoma ädälöfs ome ad golön lü tops züamöpa, lü kels övilomöv, bisä te no ögolomöv lü fälid, keli i äjonofs ome; ibä no ölabomöv benofäti, nog äsagofs ome, bi fälid at pänemon „fälid drenama”.

Älifädom us timi levemo luniki, nes sevedön osi, bi iblebom löliko so yunik, äsä tü timül, ven ikömom usio. Ägolom da fot nes dredön demü bos alseimik. Ämuadom oki in ledoms pegoldöl; älifom püdo e takedo ko jimatan e lüsörs oka; äfredom dö jön floras e dö sof ä rafin luta äsä läbikan. Äsegolom suvo ad yagön; ab ün del semik äpöjutom lievi, äjütom sagiti, äjütom sagiti telid e no ädrefom oni; zuniko äronom fo on ed äjütom sagiti kilid, me kel i ädrefom oni; ab pö kofud okik neläbikan no idemom, das äronölo po liev ilovegolom ini fälid drenäma.

Isumölo lievi, ägegolom domio; ed ekö! — atosi ya suemol, — sunädo desir lü fat e mot omiks äsüikon in om. No äkünom ad sagön osi vomes: feys keinik! Ab ofs äsuemofs dub glif e netaked oma utosi, kelos isüikon in om.

„Elovegolol, o neläbikan! ini fälid drenama,” äsagofs ome lejeke.

„Elovegolob ini on, o löfäbs obik! nes evilob dunön stupoti at; e nu guirob sekü ledesir lü pals obik, ab i olis no vilob lüvön. Binob dü dels ömik lä ols, e labob glifi lenonik, keli mutob plonön. Ogolob ad logön nog balna palis obik e poso ogekömob ad neai plu mogolön.”

„No lüvolös obis! o löfäb! pals olik no plu lifons sis tumyels mödik, ed if golol, tän dredobs, das no plu ogekömol; blibolös lä obs! ibä tik obsik sagon, das opäridikol.”

Begs valik vomas kil leigoäsä uts jevoda no äfägons ad kvänön ledesiri omik lü pals oma, kelos äkoedon guirön omi lölöfiko. Fino jevod äsagon ome:

„If no volol fölon konsäli obik, o mastan! odasevolös, das de utos, kelos odrefon oli, te ol it binol kodädik! Mutob sagon ole vödi bal, ed if odasumol stipi obik, ogeblinob oli.”

„Susus urivobs ledomi fata olik, oleadob nexänön oli, ed ob ogegolob, igo if ovilolöv blibön us dü düp te bal.”

„Binosös soik!” äsagom.

Äblümükons okis ad motevön. El ‚Fat-Frumos’ e voms äbradons odis ed äleditons de ods; ämogolom ed äleadom geblibön ofis viölis e ko drens in logs. Ärivons topis, kö domen ela ‚Scorpie’ ädabinon: us ätuvom zifis, fots icenons ad fels; äseividom atanes ed utanes eli ‚Scorpie’ e lödadomi ofa; ab ägespikos, das lefats oksik ililoms, das büröletans omsik ikonons dinis somik.

„Lio atos mögon-li?” el ‚Fat-Frumos’ äsagom ones, „ibä edelo nog ebeigolob ve top at”, ed äkonom ones valikosi, keli äsevom.

Lödans äbesmilons omi, asä eki, kel ädelirom u kel ädrimom galölo; ab om skanik ämogolom fagikumo, nes küpön, das balib e hers omik ivetikons.

Ilükömölo sui domen ela ‚Gheonoaie’ äseividom, soäsä idunom su domen ela ‚Scorpie’, ed ädagetom gespikis sümik. No äkanom suemön vio ünü dels anik tops icenons somo, e dönu skaniko ämotevom ko balib vietik ä jü zönül lunik ed äsenölo, das lögs tio ädremons, ärivom lampöräni fata okik. Is: mens votik, zifs votik, e bäldiks icenons so, das no ämemosevom onis. Fino älükömom lä ledoms, in kels pimotom. Susus inexänom, jevod äkidon nami omik, ed äsagon ome:

„Blebolös saunik! o mastan! iba ogegolöb utöpio, de kel emogolob. If i ol vipol ad mogolön, tän xänolös sui ob, e golobsös!”

„Gololös sauniko! ibä i ob spelob ad gegolön pos tim brefik.”

Jevod ämogolon äsä sagit so vifiko.

Älogölo ledomis pidistuköl ko mikebs su ons igloföls, äseifom, e ko drens in logs ästeifom ad memön, vio seimna ledoms at pilitükons, e vio ilifädöm cilüpi oka in ons; äzigolom telna u kilna ad vestigön cemi alik, guli alik, kelis ämemom se tim ipasetiköl, jevodemöpi, in kel ituvom jevodi; ädoniogolom poso ini kav, kela nügolöp pisteigädon dub failots ifalöl.

Posä om ko balib vietik jü kiens lunik isukom in tops difik, du ätovülom logalipis oka me nams, e töbiko äzigolom, älogom te tröki bäldik ä rübiki; ämaifükom oni, ab älogom in on nosi; ätovom tegoti tröka e vög fibik äsagon ome.

„Fredob vemo, das ebenokömol! ibä if okömolöv latikumo, i ob ödeadoböv.”

Dead1 ägivof ome flapi me nam, äsagölo, das isägikof ed idafronikof in trök. Ädeifalom, ed äcenom sunädo ad püf.

Ab ob exänob ini säed su jevod, ed ekonob oles somo konoti at.

Pospenäd.

Etradutob konoti Rumänik at ini Volapük ad jonön i votikanes, konotis vio jönikis ä siämikis pöp Rumänik labon; labon milatis somikas. Kod atosa binon, bi pöp Rumänik binon bäldikum, kas sevädos se jenav onik. Licinon igo de els ‚Thraces’ vönik: pöp gretik snatik vobiälik, dö kel sagoy, das no älabon cifis e calanis. No äneodon onis; calans no isevonsöv, me kis imutonsöv jäfön pö pöp at, bi no älabon feitadinis, dö kels ikanonöv cödädön. Pöp at emigon oki ko els ‚Getae’, ‚Agathyrsi’, ‚Daci’, pöps votik, ed els ‚Romani’. Pöp lätik at: els ‚Romani’, egevon one kaladi fifümik, se kelos pöp Rumänik edavedon. Vilob sagon me atos, das pöp Rumänik binon ruvönik. Ün paset timas mö tumyels, elabon pöti saidik ad kumön konotis so vemo mödikis oka, kelis esetirädon se jenots pesuföl, e kelis elilon de votikans. Pöp Rumänik binon vo ruvönik.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1940. Pads: 26—28, 31—36.

Nuns

Tü 1940 mäzul 30 Vpaklub val. Ned. ejenükon kobikami valemik oka in ‚Utrecht‘. Pötü kobikam at esludoy at läükön lä gased obsik läükoti smalik ad propagidön Vpi bevü yunanef julik Nedänik.

Peselons ünü foldil lid yela: 1940 Vpamaks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pad: 28.

Ceds e tikods

Luspet gevon läbi, ibä binon fomälam magas jönik.

Ch. M. Van Deventer.

Luspet = Illusion = illusie.

Lif mena no binon te bluk, kel muton mufükön mülaluibi, ab i fon flifädik, len kel fenan e soafan ömiks mutons kanön klietön okis.

A. G. Van Hamel.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940, Nüm: 3, Pad: 28.

Pro yunanef Nedänik. II

Binom blod oba. Binof jinef jipula. Mans voboms. Voms i vobofs. Mens fidons, drinons, slipons e vobons. Hipuls e jipuls golons lü jul. Ziom oba binom bumavan, bumom domis in zif. Mutoy fimädön jevodis no po ab fo vab. Jipuls pledofs ko dauts tidala. Hipuls tidana pledoms ko sons ziana. Dogs tuetons len bom. Givol obe pämis ola, e givob ole pämis oba. Hipuls remoms lä bukatedan bukis, givoms onis jipules. Remob floris pro mot. Fat binom in bür, blinob ome zigaris.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pad: 37.

Logs gedik

Fa ‚A. Milner‘.

Jönik of: ‚Becky‘ no äbinof; atosi of it äsevof i gudiko. Logs jipulas votik ämemükons ofi dö atos, ven äküpedons ofi; e logs manas äjinons konön ofe, das äbinof te „vemo komunik“.

Ga i del äkömon, kel äblinon ofe ventüri, do äbinon te ventür vemo smalik, kel äbinonöv nos patik pro jipul votik. Ab pro el ‚Becky‘ äbinos ventür gretik, bi äbelifof oni ko man labü logs gedik. Man labü logs gedik, keli älogof ün del tefik balidnaedo, äbinom dialan ofa. Älovestepom se vol drimas ofik so ini lif jenöfik.

Ven ün göd seimik ägolof me träm lü bür ofik, ek äsäkon ofe bosu. Ebo du ägespikof, söl äbunom ini vab. Pö lilam vöga ofik ämojedom zigarüli oka, ed änüstepom. El ‚Becky‘ äseadof ko bäk äl om, du om ästopom, e stuniko äzilogram zü ok.

„Atos binon bisarik, ” äsagom, ven ägüflekof oki. „Äcedob fümiko, das älilob vögi jimatirajanana obik. Ol äbinol-li jiutan, kel änu äspikof?“

‚Becky‘ änutof siölo.

‚Ivor Pollard‘ äsmililom.

„No badocedolös obe atosi!“ äspikom, „ab vög ola sümon mu plödakösömiko ad ut ofa.“

Latikumo, pato ün dels reinöfik, älogof omi suvo in träm ot. Köösömiko äbinom kobü jimatirajanana okik: jipul blonik jönik, kel ye älogotof ze pleidiko. ‚Becky‘ ädunof, äsva äreidof buki oka, ab suvo älüof logis oka lü jipul visü of, kele änebönof lelöfi pro man labü logs gedik, kel geiko äjinom lugodön ofi.

Pos atos dels anik äsököns, ün kels el ‚Ivor Pollard‘ äkömom ini träm ko flabülod love logs okik. Poso el ‚Becky‘ no älogof omi dü tim lunik; ab jipul blonik jönik, kel äkegolof büiko soeliko in träm, nu äprimof ad nüstepön ini on e sestepön se on sogü man votik.

Tiks ela ‚Becky‘ äjäfikons me man labü logs gedik. Kis ejenon-li pö om? Kisi flabülod et love logs omik äsinifon-li? Sekü kod kinik jipul omik nu äkosädof-li ko man votik?

Tü del semik, kü äseadof fädo näi of, el ‚Becky‘ äkünof ad säkön ofe kiöpo ädabinom.

„O! diseinol-li söli: ‚Pollard‘?“ jivotan äsagof ko lienäd nestümik zü mud oka, ven äküpof vio püliko jipul älogotof, kel älonülof ofe säki. „Elüspikom oli seimna, niludob, vo-li? No binol-li jipul ut, keli äpöladom as ob, bi vög ola äsümon so ad ut oba?“

„Si!“ el ‚Becky‘ ägespikof tio pleidiko.

„Si! labom mifäti jeikik, ” jipul blonik äsagof. „Vedom go bleinik; cedob igo, das ya binom bleinik. Sanans sagoms, das sanamed no dabimon ta atos.“

Logs ela ‚Becky‘ äfulikons me drens, du jivotam älülogedof ofi stuniko. Täno ‚Becky‘ äsäkof, lio äkondötom pö mifätot lejeikik.

„Tü naed lätik, das älogob omi, älogotom ze gudiko,“ gespik äbinon. „Ab lödom go in el ‚Corby Pension‘, ed at topon jeikiko fagiko de löd obik.“

Dü del lölik tiks ela ‚Becky‘ pö vobod äbinons lä ‚Ivor Pollard‘. Ün soar, ven ägolof lomio, äfäiknibof mö naeds anik vemo logis okik, ad fomälön, vio öbinosöv, if üperoyöv logamafägi oka. Pos fidäd äkobükof kuradi valik okik, äseividof topi, kö el ‚Corby Pension‘ ätopon, ed ägolof lü et.

Jidünan, kel ädunetof ofi, äsagof, ven äbegof nünis tefü sol: ‚Pollard‘:

„Stadom tio soeliko in vol. Semikna flen bal oma kömom ad visitön omi seimna, ab reto labom neki. If sevol omi, kikodo üfo no sogol-li oli boso lä om? Fümo oplidomöv atosi. Nu seadom lölöfiko soeliko in pödacem.“

‚Becky‘ änutof ed ägolof lü cem pemäniotöl. Ven ämaifükof yani, ästeifülof ad datikön utosi, kelosi ösagof ad memükön omi, kif äbinof. Ab pö vöd balid, keli äsagof nenkurad änepubon de logod omik, ed ävokädöm frediko, du ätenükom namis lü of:

„O ‚Cora‘! atos binon tio tu glorik ad binön veratik! Siso äbinol is ün ävig, no ekanob taetön tikodi, das ävilol zedön obi. Ab lelöf egedugon oli isio!“

El ‚Becky‘ ästanof, äsiva ivulikof ini glun. Ipölacedom dönu vögi ofa as ut jimatirajanana okik! Läb, keli logodalienäds omik änotodons, äsagon ofe, vio äsäditretülom, nü äküpom, das no päzedom, ebo ün tim, das äneodom so vemo lelöfi gretik ä vamiki.

Ämaifükof mudi ad spikön. Ävilof sagön ome, das no äbinof el ‚Cora‘. Ab ladäl keliedik ofik no äfägon ad mütön oki ad blinädön ome liedi at. Ädalof-li jedön dönu jadi love lan oma?

Ad gevön oke jästädi pötik äprimof ad spikön dö dins votik lindifik. Logs ela ‚Ivor‘ äjinons lülogön ofi da flabülod, ven äflekom kapi okik äl vög ofa. Lips omik ädremons.

„Binolös löfik kol ob? o cilil!“ äsagom nelaodiko. „No begob keliedi olik, ab ol no sevol, kis vig epasetiköl ebinon pro ob. Per logamafäga obik — e zuo ola! Sagolös obe! das no eperob oli, o ‚Cora‘!“

E süpo lips ela ‚Becky‘ äspikons vödis, kelis mud jimatirajanana omik imuton spikön. Nemu ‚Becky‘ äsenälof, das äsagof dinis, kelis el ‚Cora‘ ikanof sagön; ab äbinos ladäl lönik ofik, kel äsüükon onis pö of.

„No sevol, vio benükos obi, das ekömol asoaro, o ‚Cora‘!“ ‚Ivor‘ äsagom.

‚Becky‘ ädremof sekü dredäl. Älasumof buki, ed äprimof ad loreidön ome. Du äreidof, äsäkof ninälo oke, kis nu fovo öjenonöv, if öküpomöv, das icütöf omi, das igivof ome speli nulik, te ad dönu ceinön ad smok magälakasedi omik.

„Vilob säkön ole bosi, o ‚Cora‘!“ ‚Ivor‘ äspikom, ven äsagof, das äbinos pro of tim pötik ad mogolön, ed ädoseitof buki. „Jipul et labü logs braunik, sevol vo ofi, keli epölacedob as ol, bi vög ofik äsümon so ad ut ola, kegolof-li nog ai gödo in träm? No sevob kodi atos, ab semikna süpiko süikof ini mem oba.“

Lad ela ‚Becky‘ äpebon vemikumo. Om äbetikom ofi, ämemom jenoti! Ko vög, keli no äkanof bemastön, ätisagof gespiki, ed äjutodof se cem.

Ün göd fovik in träm älüspikof eli ‚Cora‘. Äkoefof ofe snatiko utosi, kelos ijenon, ed älebegof jipule pleidik ad golön lü ‚Ivor‘, ifi öjenosöv te sekü kelied. Ab ‚Cora‘ älemufükof kapi.

„Jinos, das labülol no nenmeritabo pladi obik,“ äsagof japäliko. „Benö! pro man bleinik ol ebo binol pötik. Fövolöd takediko biti olik!“

Däspëriko el ‚Becky‘ ägolof dönu lü ‚Corby Pension‘, ed äleadof dönu pölacedön eli ‚Ivor‘, das äbinof jimatirajanana oma. Laiduliko ädredof, das ölonülom ofe säkis, ad kels no ökanoföv gevön gespiki. Ab äleletom nu ofe ad dugön spikoti, äsä ävilof. Äbinom vemo takedikum, ven äseadom ad dalilön ofi, ed äsmililom semikna igo, if ätöbidof ad gevön ome speli, das sanans bo nog ökanoms savön logamafägi omik.

Täno, tü soar semik älonülom ofe säki, va ävilof vedön jimatana omik. Ävilof-li tanön fäti oka ko ut oma, nü äneodom sovemo lifajikompenani?

‚Becky‘ äleletof gespiki ladäle okik. Vemo nelaodiko, ab i vemo fümäliko, äsagof:

„Nö! o ‚Ivor‘! nu no nog. Ab if sanans oyilädomsöv löliko oli, ed ol oblebolöv bleinik ünü ret lifa olik — täno, si! täno sio.“

‚Ivor‘ äblinom nami ofa len lips okik, ed äkidom oni. Logod omik ästralon, ven äleditof de om.

Ven äkömof ün del fovik, älelilof jeko e süpädo, das igolom lü ‚London‘ ad sufükön oki ad lekäl patädasananana famik.

Atan äbüedom lasumön omi ini malädanöp, in kel kötet pöriskon.

Jidalaban ela ‚Corby Pension‘: vom flenöfik leladöfiko senälöl, kel äkompenof ladöfo in komip ela ‚Ivor‘ pro laidabin logamafäga omik, äbegof ele ‚Becky‘ ad kömön mögiküno suvo ad bleibön sevön stadi oma; el ‚Ivor‘ ipromom, das ösedom nomöfiko nuni.

Latikumo mö mul ze bal äbegoy ofe ad stebedön in cem votik.

„If labol sufädi dü timül anik,” läd: ‚Corby’ äsagof, „labob nulodi pro ol.”

El ‚Becky’ äsäkof ninälo oke ko dredäl, kis bo mögiko ijenon. Pos brefüp jidünan äkömof, kel äbegof ofe ad sökön lü cem votik. Ven änüstepof ini at, e yan päfarmükon po of, älogof eli ‚Cora’.

„Kisi dunol-li is?” jiatan zunüliko äsagof ta of. „Elilol-li, das söl: ‚Pollard’ binom dönu saunik?”

„Saunik-li? Labom-li dönu logamafägi okik?” ‚Becky’ ävokädo fäkädiko. „Sevol-li fümiko atosi?”

„Klüliko sevob fümiko atosi”, ‚Cora’ äsagof. „Om it epenom osi obe, ed ebegom obe ad kömön isio asoaro. Nu ga esludob ad bligidön dönu matirajani. Sagolös ome, begö! vödi nonik dö hivotan ut, ko kel bo seimna elogol obi! Om...”

Ästopedof süpo, bi yan ämaifikon. ‚Ivor’ änüstepom ko jelöm grünik sus logs; ab ven älöökum kapi jipuls bofik älogofs, das logs omik reto äbinons nen teg.

„Ha! o ‚Becky’!” äsagom, ägolölo lü of äd älütenükölo namis bofik oka. E du el ‚Becky’ stuniko ninälo nog äsäkof oke, vio iseivom nemi ofik, äsumom ofi ini brads oka ed äkidom ofi. El ‚Cora’ ästanof müätiko sekü sidin.

„Dalob-li jonodön oli jimatirajanane obik? o ‚Cora’!” ‚Ivor’ äsagom koldäliko. „Of äkömof lü ob, posä ol ilüvol obi, ven äbinob bleinik. Äpromof obe, ad vedön jimatan oba, if öblebob bleinik. Sekü kod at ebegob ole ad kömön isio ad benovipön obis; e nu sevol i, das binol leigo so livik, äsä ädesirol, ven äcedol, das äbinob man päridik bleinik.”

‚Cora’ no ästebedof fini lüspikota omik, ab äjutedof se cem. ‚Ivor’ ätirom eli ‚Becky’ ini brads okik.

„Äsevob vali”, äspikom nelaodiko. „Ya ün soar balid et, kü äkömol is, äniludob, kif äbinol. No änedob niludön lunüpo, ven ämemob, vio vemo vög ola äsümon ad ut ela ‚Cora’. Ab spikol votiko, äsä el ‚Cora’... Si! ätuvedob saidiko vifiko, kif jilanan miserik oba äbinof! Büiko äbinob stunik, igo tio boso zunik. Ab latikumo, ven äpromol obe ad vedön jimatan obik, if öbleboböv bleinik, äsevob, kiplado lelöf veratik äbinon.”

„Kiplado üfo äbinon-li!”

„Is!” ägespikom, äkidölo ofi dönu.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 39—42.

Ön mod kinik datuvüloy tifanis

Fizir Linglänik äkonom enu konotili yofik sököl, keli ibelifom in garnisunöp Lindänik.

Brefüpo, posä konulan nulo picälodöl iprimom lebüdi loi rejimen 14id itlänanas, in kaser semik tif ijenon. De döban retod nonik äkanon patuvön.

Tü del pos tif konulan äspatom ve rejimen ikedädiköl, ed äseagivom soldates valik bambudastafi smalik.

Poso älüspikom omis me vög nämik: „O mans! bevü ols tifan dabinom, e ‚Brahma’ enunom obe ön mod kinik okanob datuvülön omi. Balatiko mutols kömön la ob, e gegivön obe bambudastafi olas. Döban, lindifos, kisi udunom-la, olabom stafi lunikün. Küpälolsöd!”

Soldats äjekoms sekü täd at, ab äledunoms büdi.

Töbo konulan igetom degtelatis anik stafas, ven süpiko älüjutedom lü balan soldatas, ägleipom omi pö nam omik, e mu laodiko älüvokädom ome: „Ol binol tifan!” Hindutan äprostärnom foi om, ed äspikulom dremölo koefi, du flenädans omik ädofaloms ko stunid foi el ‚Sahib’, kele Brahma igivom nämädi so jeikiki.

Ven soldats idegoloms, mayor, kel ibinom ko stun vemik temunan seilik jenota at, äsäkom konulane, medü käfod kinik itüvom verati. „Vemo balugiko,” konulan ägespikom smilölo. „Stafs valik älabons klüliko lunoti leigik, ab tifan ädredälöl, das älabom-la mögo stafi lunikün, ädebreikom diledi ata: bos, keli ispetob, e somo sunädo pidatuvülom.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pad: 43.

CEDS E TIKODS.

Läbik utan binon, kel dalabon kuradi ad binön utos, ed ad dunön utosi, no kelis ced notidik, ab kelis konsien lönik onik büdülön.

Leigoäsä in vat taköl minimils grulons, leigoso tikods badik mödükumons okis in kap mena trögik.

Binos läb gretik, das vom labü ladäl e tikäl sauniks nogna kanof binön yunik ko cils oka.

Lekred dabinon, kel binon liegik in vöds, e votik, kel töbo kanon tuvön vödis. Balid sümon leigots dub ger pedagetöls, e lätik bod delik, demü kel alan muton vobön töbido.

Ad suemön veratiko liedti votikanas, zesüdos, das oy it liedoy, ud eliedoy.

Men pöfädik utan binon, kel no kanon cogön;

pöfädikum ye ut binon, kel te kanon cogön.

Lüjedolöd doge bomi! ed omogolon ko at, du no mufükon göbi oka. Vokolöd dogi lü ol, röbülölöd kapi ona, kodolöd, das sumon bomi se nam olik! e sekü danöf ofänulon göbi oka. So mens, kels lüjedons votanes benodis okas, no dalons spetön, das ats polasumons ko smilil danöfik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 43—44.

NUNS.

Ünü foldil 2id yela: 1940 Volapükamak no bal peselon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pad: 44.

Pro yunenef Nedänik. III.

Eremob nig e penis ad penön penedis. Blod ofik eloatom in dom at cemis tel. Yeb bälätas binon grünik, stol feilalänedas binon yelovik. Feilan labom jevodis, bubis, jipis e svinis. Daut flena obik epladof stulis zü tab. Jidünan äremof su maket härbati e nögis ed in selidöp sali, pepi, vinigi, leülü e mutari. Gö! onügolobs ini staudöp at, ed obonedobs bodi ko bör e fromad. Äsagom obe, das övisitom obi. Lökel umaifükom yani. Flors gadas binons vemo jöniks. Sifans sötons lobedön lonis tata. Kisi ofidol-li? Ofidobs supi, pötetis, härbati e miti. Drinol-li bovületi kafa? Nö! odrinob bovületi jokolada, e blod obik odrinom väreti vina. Cil no äkanon vobön, ibä äbinon malädik. Cils egolons ini fot ad pledön. Ek binon-li in gad? Elogob neki. Spelob, das osedol obe bukis. Kanol-li givön obe ladeti bloda olik? Vilob penön ome. Yel labon mulis degtel, ü vigis leldegtel, ü delis kiltummäldeglul. Dabinons in cem stuls jöl, ramars tel, tab bal e bam bal. Düp labon minutis mäldeg, e minut labon sekunis mäldeg.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pad: 45.

Lif in ‚Mekka‘

Fa ‚Sirdar Ikbal Ali Shah‘.

El ‚Mekka‘: davedöp slama labülön in volajenav pladi vemo patiki, bi diston de zif alik votik su dabinöp at in tef südik, stöfik e bolitik. Binon zif, in kel kred dabinon, das el ‚Adam‘ it emekom Godadomi, das poso el ‚Abraham‘ älöödom kaabi, se kel „logod Goda äliton love sül e taled“, du fino profetan äsaludükom oni asä saludöpi. E do kaab: dom Goda: spadäd stonik, kel löikon mö pieds ze 35 in zänod mascida saludik tö ‚Mekka‘, no äbleibon paspalön ta distuks fa regs no-relöfik slama pekodöls, ga veldil menefa lölik in läns valik ed in dils valik vola eflekon dü tim tumyelas no läs degfolas lulna a del logodi oka lü kaab asä saludot saludotas. Balionans e dönu balionans esakrifons laiduliko dü tumyels valik lifi okas, balionans e dönu balionans ekidons stoni blägik, kel pepladon ini gul spadäda pemäniotöl. Plitos lekredanis ad logön, vio mens züikons dü del lölik ed i dü neit lölik kaabi, sodas platots maboinik zü saludot saludotas pevorükons dub futs pilgrimanas. Kösömo kaab petegon dub stofäd binü sadin blägik, in kel setüls se kuraan penüvivons, e kel in vesüdän neveräto panemon taped. Nüpenäd Larabänapükik in dil löpikün stofäda binon saitot se saludabuk slama: „Dom mu balid, kel pefünon pro menef ad plekön in on, dabinon in ‚Mekka‘: bened ä lüodialien pro lekredans valik.“

Stofäd binon legivot yelik se Lägüptän, kö pamekon fa voms no ematöls in ‚Kairo‘. Alna ven stofäd nulik kömon, stofäd bäldik padesumon, paköton ad dileds smalik e paselons pilgrimanes as lememots lekredik; prod pastüredon ini fund, se kel fräds laibinükama saludota papelons. Nilo lä bumot latar dabinon, kö el ‚Mohammed‘ äpredom balidnaedo, ed in fagot meta töbo lafika spadäd smalik dabinon, in kel ston redik dabinon. Su at futanüpedots dibik tel binons logamoviks; ma lesag oya el ‚Abraham‘ ästanom su ston at, ven äbumom kaabi, e futs omik äsadons ini on. Sekü kod at ston pemäniotöl edavedon yeg leplekama pro fiedans. Boso fagikummo fon ela ‚Sam Sam‘ dabinon, keli ma sagäd God it ejonome ele ‚Hagar‘. Posä pilgrimans egolons velna zü „dom Goda“, resitons plekis okas näi spadäd labü ston redik, e golons fino ad drinön vati saludik ela ‚Sam Sam‘.

Vat at no binon benosemkik, e binos vemo fikulik ad kömön lä fon, nemu dü del, bi tumats pilgrimanas relöfik blunons lounis mu mödikis stofa vietik ini vat ela ‚Sam Sam‘, e poso seitons onis sägükamio ini yad, bi kredons, das stofed at pageböl as deadanastofed ojelon onis ta hit flamädöl „dela lätacödeta“. Vü bumots at e leyals, kels züons valaflaniko saludoti saludotas e panemons el ‚haram‘, yad binon vemo spadöfik, zao mö steps 250 na 210; leyans degzül gevons dugoli äl plöd. E leyals e yad stedagulik in zänod pefulons susfuliko me pilgrimans; kanoy logön is lekredanis, kels pevilupons in klotem pebüdülöl, binädöl me stofeds tel zü koap petanöls, e kels ko kap nüdik, kela sömit nosöfio pejeifon, dalilons resiti kuraana, u tisagons plekis oksik. Sogäl lölik binon te Godikult.

Ab vü tims pro plekam pelonöls zigoloy da basars, e kanoy täno küpön taädamis küpädik; süts ela ‚Mekka’ no binons roviks, e do hügien binon us bos nesevädik, ats ga no binons miotiks. Us igo püf nemödikum dabinon, ka in süts semik ela ‚London’. Ab utos, kelos jänälön mu pato küpäli, binon logam patedas mödiko tumas menas, kels is kobons ün tim pilgrimas. Pujtan nämedik (liman tribüta pujtanas in Lafganistän) jäfom me rem plekakedüla; Lindänan sukom nötis; lusbekan se Bogarän, kel nog polom butis fülik geilik oka, anu hägom fo buigil melunatedana, e Lägüptänan logedom kuprinotis tedana Lindänik. Basar mu sevädik in ‚Mekka’ binon ut, kel topon vü el ‚Safa-Marva’ e lofüdaflan musaludota. If no binoy is mu prüdik, mög binon vemo gretik, das peloy suämi lulna u mälna tu mödiki; ab de pilgriman spetoy, das fegebon gudiko moni oka, ibä nen pilgrimans el ‚Mekka’ bankrutikonöv. Selidöpans koefons stedälo, das mutons kosidön dü muls nemu degs medü ut, keli meritons dü tim pilgrimas.

Äsä ma natäl dina klülos, us muadöps no dabinons, no: bioskopaledoms u dins sümik; ibä zif no binon top muada. Goloy isio ad dedietön oki Godikulte, ed ad dunön nosi votik, äsä plekön. Spet muada volädik binonöv bos netikovik. El ‚Mekka’ i no labon lotidöpi, do kanoy getön kafi biedik vemo benosmekiki ko smekil däsärta in bal kafibötöpas, kelas teltumat tuvoy mu nilo kobiko. Nemödiküno kanoy ye plidön staudöpis in ‚Mekka’, kö mit pinädagöbajipülas brefobüo pepugölas paloeton. Smel dub atos pespearüköl no binon vemo plitik, ed if at zuo migikon ko smelil naudüköl de jamods licinöl, kels dabinons in süt nilädik, täno naudisenäl, keli dagetoy, binon jenöfiko nebepenamovik. Ab pianiko in stad at gudikumam veütik kömon; ün attim us sanans nolik mödikum dabinoms, e töbidoy vemöfiko ad menodön saunöfi notidik. Veigameds kösömik balik binons: jamods, cuks e luvabs vönädavögadik fa jevods smalik patiröls.

Ab ‚Mekka’, ko salud valik oka, ebo no binon: „sül su taled”, ibä us vamat kanon löpikön jü nivod gradas: ‚C.’ 51-54 in jad. Ün zedeladüps dakosäd takon: zifanef galikon dönu pas tü düp zao lulid poszedela. To valikos visit musaludota saludotas slama süükon senälis, soäsä pilgriman bo neföro esevon onis. Ba sevedon us balidnaedo, das valikans mutons nilikön lü dom Goda, labölo senäli ot müka, nendas bos logota sevädükon benolabi u gredäti e sogäti lekoefana. Atos binon lejonod plagöfik gretik müka.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1940. Pads: 47—49.

CEDS E TIKODS.

Nos jäfädon in lif prodis gudikum ka utis, kelis klopoy dub vob laidälik lönik, u dagetoy dub oknoäd e nelab.

Pök gretik menas binon, das pö cöd votikanas neai säkons okes it: lio ob edunoböv-li ön dinäds et? If dunonsöv atosi, öman seilonöv, u binonöv krütan mödo sofikum.

Vilol-li binön man? Tän vöd ola binonöd asä klif, e namiflap ola binonöd yul müätik!

Öman spikon dö ladäl gudik oka, e labon te ladäli senöfik.

Kalad leigon katäd in ted: plü ek labon mödikumi ata, plü fasilikumo kanon mödikumön oni.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1940. Pad: 49.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik. Eseditof vomül: ‚A. Maltha’ in ‚Zeist’.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1940 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1940. Pad: 49.

Pro yunenef Nedänik. IV.

Efarmükol-li yani cema? Si! efarmükob yani cema. Yan pefarmükon-li? Si! yan pefarmükon. Stom binon jönik, spatobsös! Spatomsöv, if stom binonöv gudik. Cils espatonsöv, if no ireinos. Mens ritik ai postümons. Memol-li boskotani, keli ekolkömobs? Soldat pevunöl äsufälom dolis nes plonön. Sevöl-li utani, kel etifon saikuli? Nö! atosi no sevob. Kin eblinon-li kunis lü bälät, hifeilan-li u jifeilan-li? Kisi hipul edunom-li? Eflapom dogi. Bäldoti kinik cil at labon-li? Labon bäldoti lifayelas deg.

VERTALING VAN DE 4e OPGAVE.

Lio panemol-li? Panemob ‚Willem’, e blod obik panemom ‚Adriaan’. Neodol-li yufi obik? Nö! danö! Mon pemeitöl binon gudikum ka mon pelegivöl. Fidol-li vilöfo hämi? Si! vemo vilöfo, ab löfob i fromadi e nögis. Paglidölsös! o flens obik! Blod omik binom gretikum ka sör omik, ab om it binom gretikün famüla lölik. Siyop binon gretikum ka Merop, e Merop binon gretikum ka Frikop e Yurop;

Stralop binon taledadil smalikün. Buks jerikün no ai binons gudiküns. Ebenovipobs ofi demü motedadel ofik.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1940. Pads: 51, 52.

1941 (yelod 10id)

PÖTÜ YELACEN.

Pö prim nulayela lofobs flenes valik Volapüka, e pato limanes Volapükakluba valemik Nedänik e Diläda valemik feda Volapükaklubas, vipis gudikün obsik, e danobs leigüpo ladöfo flenis fiedik valik Volapüka jönik obas demü kevob e stüt, kelis edalobs getön de ons ün yel nu epasetiköl. Spelobs i fütüro keyufi nendemädik onsik pro din gudik obsik, ibä at binon pro obs stigädam ad fovön nämiko ä nenfeniko su veg lü zeil obsik: sevädükam Volapüka ela ‚Schleyer‘, föd pläga valemapüka et, daget slopanas Volapüka, e florükam Volapükaklubas.

Primü nulayel periodapenäd obsik primon yelodi degid oka. Ejenöfukobs sevabo tü 1932 mäzul 31 primäti ad dabükön gasedi at. Leigoäsä ün tim et nog ai spetobs, das oplöbobs me slud at obas.

Yel: 1941 primon, leigoäsä yel büik, nog glumidiko demü krigastads in taledadils lul. Do dinäds at labons fluni dämüköl ad propagid valemapükasäkäda, bi valemö plu küpälöy ad völadots stöfik, ka ad lanöfiks, e tiks ti valiks obas pajäfükons dub krig, ga ofovobs su veg peprimöl in süad fümik, das zeil obsik binon zeil nobik, kel fino seimna porivon. Säkäd valemapüka kanon no plu pamoükön dub nämäd nonik seimik. Obinon fütüro **säkäd gretik**, kel **potuvedon**.

Näi Volapük obsik fe valemapükasits votik anik dabinons, kels labons slopanis plu u läs mödikis, ab no bal sitas et kanon pleidülön demü balug mödikum stukota, lebum tikavikum, e neud gretikum. Volapük obsik, kel binon sit balid, kel eblöfon gebovi oka, binon jünü nog ai sit neudikün, e sekü atos i kredobs, das fütür binon pro Volapük jönik ela ‚Schleyer‘. Binosös soik!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pad: 2.

Man labü yäk blövik

Fa ‚Maurits Wagenvoort‘.

Vü karovöps folid e lulid in Saharän Laljeränik su veg lü ‚Laghout‘, posä muluds flifädik mäl pifimädons fo dilijan, om äkömom ad seadön lä ob in vab. Tü düp: tel ün neit idetävobs, ya a naed kilid. Ob, pätipöl in slpül netakedik obik dub stop vaba e cän tirafas, nu ägetob tävakompenani no päspetöli eti, keli ya iküpob ninü stopöp as ketävän in yäk blövik. Pö nüxän äsagom obe: „kömob ad seadön lä ol in vab” äsif äcedom ad fredükön obi me atos. „Kikodo no dunolöv-li osi? If labol gitäti ad atos”, agespikob ome in ladälod neplidik. Sunädo äfärmükob dönu logis ad vitön spikoti fovik alik, ab in tik slipöfik obik, du jokam, leidanoidül e batatonät dönu äprimons, äjäfob ad skanön dö dun dranädik „blövoyäkana” et, ed atan äbitom lestiliko in spadül votik. Sog omik äjinson labön fluni slipüköl, e ven ägalikob pos düps anik, äbinob in ladälod läs zunülik. Nu älogob naedilo küpäliko „blövoyäkani”: äkodom voiko ga sio magädi negönik. Ma logot älabom-la bäldoti lifayelas plunätöfo foldegas, maged omik äbinon brefik ä blotöfik. Koap lölik oma ätemunon nämü muvemik. Logod oma äbinon bapälük, ab älabon notodi täläktik; älabom mustagi densitik dis nud bigik, logis dofik liföfik dis flom, kel ko herem platio piköböl äbinon sio lövik ab patiko benofomik. Älabom donamaxüli seädik täini, kel ätemunon lifi in solaglut Frikopik. Yäk blövik lunik älagon, if ästanom, jü surads omik, ed äpolom luhäti sadinik mö teads kil geiliki. Brefo: älecedoyöv omi veteriremani Brabiänik.

Jökölo ä noidülölo dilijan ärolon föfio da plen blonik nefinio äteniköl ko klifs binü ston redio pifiledöl e sabaklivs fronik ona: föfio love klifaveg düfik, kel krugölo äzugon lü horit in fag neai äläsiköl. Pla kold flödik neita se sil blöviko bobotiköl love plen ko lefogalemödots vietik onik, kels äkontagons horiti, nu sol prilulik filamahitik Frikopik ägluton. Ven blövoyäkan älogom, das äbinob galik, ed äjonülob nitedäli boso mödikumi in pösod onik, äprimom tävaspikodili in Fransänapük sulüdik. Büiko imutob bemastikön obi tefü logot neplitik omik, nu ämutob kösömükön obi tefü pron lukomunik omik, ab, veratö! luman et ga no äbinom nenmuadik. In stopöp balidsökik älofob ome värileti ela ‚kirsch‘ (= celabrändin), kelos älabon seki, das änemom obi: ‚mon vieux‘ (= flen bäldädik oba), ab äplöpom ad kodön ünü minuts lul, das äsmilob ladöfiko. Spikot omik äbinon migot coga e fefa, in kel ye suno fef äblebon buik. Äbinom provansalan, — äkonom, — feilanason, ämatöl ko jielan di ‚Oran‘ se Laljerän nolüdik. Äzivegom as lutedan in el ‚Sahel‘: län löpo seatik fo däsärt. Älabom cilis kil: hipul bäldikün ya älabom lifayelis degfol.

Do täläkt omik lölöfiko no idafomikon, spikot omik ga no äbinon nensiämik. Suniko äklülädöm binön logodavan, frenologan, namabuösagan, penätavan. Äjäfom me tuv fonas medü vaälatauigül; äbinom stelavan ä strologan. Brefo: luman stunüköl et ämagivom me tim: düps äpasetikons mu vifiko. Äbeivegobs karovöpi bal pos votik, e soaro in neitasteböp ämuadom obi e sogi retik dub konots e böfs. Ab täno dönu neit äkömon ko slip nesaidik oka e ko dönuföv täva ün zänod oka, ed ün göd äsököl seil dönu ädabinon bevü tävakompenan obik labü yäk blövik ed ob. Ab dönu äsevom ad plidükön obi, e pianiko äkonom obe lifajenädi okik.

As feilanason idünädikom, ab ibinom ai ‚une mauvaise tête’ (= taalan). Ab ga idesinom ad no gevön eles ‚sous-offs’ (= donafizir) kodedi ad blamön omi. Ko taäl stübik äföлом bligi oka.

Ämutom dünädön nog dü muls te aniks, ven äkömom sumätöfö sārjan, ko kel de timül balid älifom in nepüd: pösod, kel, äsä magnet ferini, ätirädöm patöfis badik kalada eka. Vigs tel no nog ipasetikons, ed idöbikom demü nefölot so vemik ta tüted, das militacödälef äsedom omi lü pönarejimen in Frikop. Atos ävedükon omi lölöfiko todäliki: in pönadünäd äsevädükom oki neträtöfiki: ed om, kel ibinom jünü soldat geböfik, äplöpom is dub nefölot nu nog vemikum ta tüted ad pacödetön ad dünäd dü yels lul in el ‚biribi’ (= pönakompain tütedik in Frikop).

Is äsüenikom. Äsä büikumom in dünäd komunik ästeifom dönu ad fölon veriko bligi, dat pönatim omik no pöpluükönöv mö del bal sekü nefölot alseimik. Ab ai tik omik äjäfon me del libikama omik, tü kel ökanomöv getävön lü vilag okik, ed ölabomöv pöti ad lezunön leliviko dö ‚le drapeau’: ‚räg et!”, e dö kvatäds fiziras. Somo ädagetom göni löpanas oka. Ya yels fol e lafik dönu ipasetikons, ven äleadom paslödön fa flenädan ad fugön; ab telans päfanoms, ed alan ägetom läo nog pönodi mö yels lul...

Du tävakompenan obik äkonom, äkanob logön dub logodanotodot omik, vio tiks valik omik älüodikons lü din fümik bal, plödü kel nos ädabinon: libikam. Ädulom mö yels tel, büä vil omik laiduliko iglöfö ad inämiköl äkanon pajenöfükön me prim duna. Älabom nu bruätavobodi, ab at no äbinon mikömik pro om, — äbinom ibo saunik äd älabom nämä lelatletik, — bi ägevos ome semikna pöti ad fagikön, e somo ad preparön fugi oma. Ituvom i flenädani, kel, leigo saunik ä nämik äsä om, pästigädöm dub desir netadunovik leigik ab libikön, e pos mikonfid lunadulik rezipik bofikans isagoms ode koefi okas, ed ilonüloms disini fuga.

Disin at büiko pätikädön fa oms de flans valik: mögod gönik e mögod negönik pävätälons; tim e mod päbepikons veitöfiko; vegs fuga pästudons. Äplöpoms ad dagetön balatiko lölotis tel klotas sifädik pivorüköl: fino ün sudel pilonöl, kel sekü livüp äfasilükön fugi, ledun äjenöfikön. Ämutoms labön moni, ed ätifoms uti, keli äkanoms labedön: frans ze mältums. Täno äväloms libi.

No kobiko. Ek ögolom ve veg fa ok it pövälöl da belem Kabäiläna, ärajanoms te topi dönukobikama len jol tü del pälonöl. Us östebedoms odi dü neits balposvotik kil, do tim pro atos pilonülöl, if nos negönik öjenon-la, äbinon bundaniko saidik. If oms täno no ütuvoms odik ek omas öfövoms benofätio vegami ma plid lönik. Ab büiko äyuloms me yul vemikün ad nestipiko no trätön odi dub bät alseimik.

Tü tim pilonöl ädonulogoms odi tö top ilonöl len jol. Fug omsik jü top et iplöpon, ab frädü nelabs, kels ikoedons sufön fuganis so vemiko, das töbo ämemosevoms odi. Äplöpoms ad slödön päskarani Kabäilänik ad loveükön omis lü jol Spanyänik, ab ön mod somik, das no älabom pöti, üf ölabomöv bo klieni ad atos, ad trätön omis. Me vien gönik äprimoms neito tävi love mel, ab tep äkodon, das äziflotoms dü vig lölik. Fino jol libüköl älogädikon: päskarani äsäboidom omis boso nolüdü ‚Valencia’ sui jolil soalöfik smalik, dono len klif skapik.

Spanyän binon nog ai län smuganas, ed i ut salamonopula. Klu no kanoy gölon dü düpaföldil su dil alseimik jola onik, nes klokömön eli ‚pareja’ (= pär): telat günülanas laböl suiko tipotahätis geilik oksik. Atosi fugans no ibetikoms. Dü timül isölogoms savani Kabäilänik oksik in botil lunedìk omik; täno ilöpiogrämoms me töb gretik ve klif skapik et riskädikölo ad sturön donio ed ad breikön särvigi oksik; ven fino ikömoms löpo älogoms us visü oks in fagot stepas teltum eli ‚pareja’: günülans tel.

Dü yels idisinoms ed i preparoms fugi okas; ibetikoms te dönudageti liba okas; ispeloms timüli libüköl at; e nü — no säkolöd ön mod kinik! — idagetoms oni, nu ästanoms visü mans tel, kels ün timül büikum äbinoms nesevädiks pö oms, e kels nu äbinoms leneflens omas. Tü timül et äsevedoms te dini bal: näm di ‚Herakles’ in muskuls sveliköl okas; älaboms tiki te bali: ästanoms visü leneflens tel. No ävätäloms dö utos, kelos öjenon. Blöwayäkan obik äsagom te flenädane oka: ‚Jäfikölöd me smalikan et! ojäfikob me votikan!”. Takediko ägoloms lü telat, e töbo bäldikünan günülanas ilabom pöti ad säkön ome me vögäd groböfiko büdik, kiöpao ikömoms, ed alan fuganas tel itatakom lefanäbi oka, ed igleipom me doats stalanämik äsä me skrub gugi mena lifik.

Konan äseilom dü timül. Konot lifafäta omik, vätäla dö fug omik, nelabas omik in bels Kabäilänik, kolköma omik ko el ‚pareja’ ifäkükön obi vemiko; ikodom, das äkelifob löliko ko fätots omik... Ven äseilom, vög ästobon; ti nennatemo äsäkob: ‚E täno-li?”

Lüd igo no idulon lunüpo. Deadiko drefäbs bofik äseatoms dis tatakans oksik, kels äjedoms funis de klif geilük ini mel.

Man labü yäk blövik: tävakompenan obik in dilijan Saharänik lü ‚Laghout‘, it äsufom klülabiko magädi konota oka dö deid günülanas tel len jol Spanyänik kobü kefugan okik se el ‚biribi‘. Äseilom dönu, äd älogetom fagio. Älabob kludo timi ad meditön konoti omik, e täno, plu ninälo obe it ka ome, äsagob as kludod medita obik: „In dinäds et ba idunoböv-la otosi.”

Vöds at äsäglumükons logodi iglumiköl omik: notodot danöfik äsüikon in loged düfälik glumik oma. Ab äbetikob leigüpo neläbikanis tel et, kels dü föl bliga oksik pö kolköm ko midunans tel, in kels kliens taavistik nimälamena lekevas isüikon, ideadoms, ed äsagob seväriko: „Alo sasen et äbinon vero nezesüdik. Gitäd Spanyänik luveratiko no üdablinon oli demü fug olik.”

„Atosi elelilob latikumo, ab no äsevob ün tim et; alo no äbetikob osi tü timül kolköma obas ko el ‚pareja‘,” blöwayäkan ägespikom.

Nu ga älülogob mani ko meug votik: näm lelatletik omik, keli koap blotöfik ätemunon, äjinon nu pö ob boso dredälüköl. Ädagetob bosilo senäli neplitik, das no itadunob, ta sog oma, tü timül, das äkömom ad seadön as „klänatävan” lä ob ini vab. Ab atosi äkanob no plu sädunön, zuo luman ibrefükom obe tävi näütik. No äkanob neletön, das pasetalif omik änitädälükon obi, ed äsäkob, kis ijenon fovo tefü om.

Dü muls fol fugans tel izigliboms da bels e fots tio neviodiks Spanyäna; ivitoms lödis nemödik; itevoms neito, ab nes sevön kiöpü ud in lüod kinik ägoloms; inulüdoms okis me vuls e kebs no piküköls; ideiguiroms semikna dub soaf; pö riskäd pülikün tüva iditoms de od, ab ikolkömoms odi ma rajan ai dönu su ditatop. Pos muls fol dredälas mu vemikas, nelabas, ziglibas ävegoms da e love pürenens. Fino ilükömölo len mieds lomäna oksik ädasevoms, das, du glun Spanyäna äsvo äbinon hitik dis plants oksik, Fransän pifärmükon pro oms.

Mögi at fugans tel imutoms demön büikumo; ab tikod at ibinon nekösömik in tikalif balugik omas. Nu, posä iriskoms so mödikosi, e ga iperoms vali, däsper äbemastikon omis. Ävätäloms, das no äkanoms dunön bosü votik, äsä dunön oksaseni leigüpik. Ab ibelifoms-li üfo so mödikosi te ad reafön ad finod at? Bemastikams valik omas, benofät, kel ibenedon leduni disina lunüpiko fa oms pivätöla, öfinikons-li ini oknosükam? Atos no ämögön. Ditrets, dredäls, nelabs pibeliföls ün yelalaf at, kü izigliboms as lups faemik da fots, äneletons omis ad finükön lifi lönik omas. Ägegoloms se pürenens, ivedom s nämälädälükums, nü, pos timül jeikik lüköma omas, oms dü tim mulas fol ilaboms benofäti ad no tuvön plu neletianis mödikum su veg okas. Suno i sav äkömon dub kermetatrup, kele blöwayäkan äkanom bailön oki asä eli ‚homme fort‘ (= man nämik), e flenädan omik asä lecekadünani.

Ab is el ‚cherchez la femme‘ (= sukolöd vom! sevabo: in din at vom binof jikodan) äkodon, das flens miserabik tel ämutoms ditön. Ön mod alseimik in züäd omsik äsevädikos, das bos tefü oms no äbinon verätik, nemu tü del mifätik seimik man labü yäk blövik äcedom osi frutabiki ad lüvön kermetatrupi, ed ad dönufövön soeliko zivegami oka. At ädulon atna te brefüpo: pos dels nemödik ätuvom vobodi in kurpinameinäds di ‚La Huelva‘.

Brefüpo pos atos in Fransän stiam pälegivon, ed äkanom gegolön lü lomän okik, lü vilag okik. Fino. Atosi ädunom nenzogiko.

De tim et lifajenäd ketävana to val muadika obika ävedon läs dramatik. Ämatikom, älomädükom oki as tedan ä lutedan ini Laljerän, lü kel i flenädan omik igekömom, kelan nu älabom kafibötöpili in zifil: ‚Sidi-Bel-Abbes‘. Bofikans älaboms benofäti; blöwayäkan obik ägolom ai dönu lü länäd ad lutedön, ibä ävilom givön hipules oka dugäli gudik. Atans ämutoms vedön mans skilik. Pro dautil okik ävilom spälön eli ‚petit dot‘ (= jigamagivot smalik). Äfäkükos obi, das äspikom ko löf so mödik dö jimatan e cils, ko ladälöf so mödik dö flenädan vönädik, ko kel tans somo jeikiks so mödiks ibalons omi. Man at idunom in ditret saseni, ab äbinom leno men badik. Ven älükömobs tö ‚Laghout‘ ed äleditobs de od, äpedob nami omik.

Nog ai vögäd däsperik sufoda tonon in lil obik, me kel dünan lotidöpila, ini kel äninikom leigüpü ob, nen das iküpom obi lä dilijan, ad säk jilotidöpana bigik, va ek ilükömon-la, ägespikom: „pas un chien!” (= (igo) no dog bal). Kolköm oba ko man labü yäk blövik ejenon bü yels plu teldegs; el ‚Laghout‘ äbinon ün tim et zifil Saharänik taimik, lotidöpil äbaiädön ko on; ävilob takädön us dü dels te tels u kils, e poso golön fagikumo lü vasov ela ‚Beni-Mzab‘. Tü del sököl, du yan cema obik ämaifon, älielob spikön jilotidöpani gudälik — jielan äbinof elan di ‚Marseille‘, o söl! — len sütayan ko ek, kela vög ma ced obik äbinon sevädik dub vögäds ya pilelilöls, e ga i no sevädik dub tons, kels äbinons löliko foginiks pro ob. Kim atan äkanom-li binön? Leno äbetikob mani labü yäk blövik, ibä, do vög, kel ägetonon da fafaraton sulüdänik jilotidöpana obik, ägebon vödis klaunöfik, kels äkoedons smilön lädi, do äkonon cogis, do äditibon plimis negidöfik, brefo do äduton lü man, kel äsevom ad drefön klienülis laidaremanas okik ad plidükön onis tefü lucans, kelis äspelom ad selön ones, — iba äbinos kleiliko lilamovik, das man len yan

äbinom lutedan, — ga äbinon so löliko votik, äsä ut tävakompenana obik, so lefredik, so muadöfik, das no äbetikob omi, e ga päbätob dub on ad logön lü kim äduton. Ägolob ad logön naedilo: ga äbinom tävakompenan obik! Älogom obi, ed äglidom obi asä fleni bäldädik, si! äsägom igo, das söl ädutom lü flens omik. As Nedänan vemo gravik, ob päflätob te nemödo dub atos, ed äninotirob dönu kapi obik, no älöfob ad fövön kolkömi ko blöveyäkan. „If läd bo äsevoföf,” ätikob, e no äkanob nedunön ad memikön konoti lutedana in fef jeikik valik ona. „If laidaremans valik oma bo äsevonsöv...” Ab smil kio ladöfik, spikotam kio lefredik äbinon us lä sütayan bevü lutedan e jilotidöpan! Äbinos klülabik, das äselom ofe dinis difik. Is ed us ädavedons splodüls lefreda lelaodik. Göd jeikik lüköma omik tö jol ela ‚Valencia’ imoikon löliko se mem omik tü timül et. Ba no änilodom, das ob tü timül ot, kü om lelaodiko äsmilom, äbetikob atosi.

Ven imogolom, no äkanob nedunön ad dugön spikoti ko jilotidan obe ad om. Ävedof dönu lefredik dub mem oma. Klülos, das leno älabob diseini ad nunön ofe vödi bal utosa, kelosi ilükonfidom obe; ab ävilob naedilo vestigülön ofe, viomafädo äsevof dö pasetalif oma. Älobob omi büiko vemo, ad kanön sagön poso, das älüjinom lü ob, das sio ökanomöv binön mekädan.

„Lui, un homme violent?” (= Om binomöv mekädan?!) jilotidöpan äluvokädof me vögäd stuna lemuik. „Mais c’est un mouton! (= Ab om binom güo äs jip!). Kanoy golön love om! Sevob omi de cilüp omik, sevob i palis omik.”

„Kiö! Ol binol-li kludo i provansalan?” äsäkob.

„Du tout. Je suis Algérienne, comme lui Algérien”. (= Vero no. Binob ji-Laljeränan, leigoäsä om binom hi-Laljeränan.) „Liö! no edünädolom-li üfo pö el ‚biribi’?”

Läd älülogof obi büiko me logs gretik sekü stun, äsva süpo älogof asä lotani lotidöpila okik lödani marda, täno äsplodülof me smil lelaodik. „Ag! kio atos binon drolik! ag! kio atos binon klaunöfik!” äsagof smilölo. „El ‚Zéphirin’ ritik in el ‚biribi’! No badocedolös! o söl! das smilob so vemo; ab lio tikod et edavedon-li pö ol?”

„Om it ekonom osi obe.”

„Ha! dub atos memosevob omi,” äsagof, „c’est bien lui, quel blagueur, que ce diable de Zéphirin’! (= atos binon ebo bos de om! pleidülan kiom el ‚Zéphirin’ maleditilik at binom?!) Ed ekonom ole, das om in el ‚biribi’ ..., „ah, comme c’est comique, comme c’est spirituel, comme c’est fantastique’!” (= ag! kio atos binon klaunöfik, kio atos binon spiritik, kio atos binon magälik!)

Konota lölik, me kel luman maleditilik et, kel in magäl oka klülabiko äsevom ad sümädön so gudiko fatülü: ‚Alexandre Dumas’, ijänälom obi so vemo dü täv näutik da Saharän, vöd no bal äbinon veratik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pads: 2—5, 11—14.

Leigods anik bevü man e vom

Man binom slafan kösömas okik, vom lönülof ye ma dinäds.

Man steifülom neai ad nüflapön seimöpo klufi, büä etuvom fögi. Vom sumof nen vätäl lunik zäpi, hiloti buta okik u pödaflani klotikefa.

Man cedom, das no kanom säbuonön fladi nen buonitiröm. Vom steifülof ad sestörülön buoni me jim, me neif u me knopihuk; if no plöpof medü atos, tän pedof balugiko ninio buoni, ledin binon ga, das kanoy gifön flumoti se flad.

Man labom cedi, das jeifaneif jonidon ad jeifön oki me on. Vom labof cedi votik tefü stum et, e gebof oni ad tipükön stibis ud ad kötön me on klafis.

Ven man penom, val muton binön pötik: penikipian, nig e papür mutons binön kurato soiks u soiks, e famül lölik muton seilön. Vom sukof diledi papüra no nog pebepenöla, sumof bledi se konömabuk okik, u pödaflani köva pegeböl. Tipükof stibi me jim okik, pladof papüri sui tabategäd, kledof me stul okik usio ed isio, e penof täno tikis okik sui papür, du semikna sugof len stib u klinükof me on nueli riküla okik. No patupof in jäf okik fa cils, kels resitons naedamataibi de tel, u studons tonodemis. Om skanom e blasfämom, if nüsugapapür binon netuvovik, of bladof ve papür, lefänof oni mö naeds anik mo e ge in lut, kipof oni fino sus fil, jüs labon kölili braunik. Om lesagom, das pro om binos nemögik ad penön me nig peädik miotik somik. Of mufilof oni me penikipian okik, e dagetof se spadülils nog so mödiki, das lupenof penoti lölik sui papür.

Man steigom penedi okik nen tik ini penedabog. Vom dönureidof nogna ladeti, vestigof, va sio efäläkof gudiko kövi, e leadof täno falön oni kazeto ini penedabog.

Pened mana finikon me nemapenät omik. Ut voma me pospenäd. Man bepenom te balna flani. Vom penof anikna traväro love on.

Vom reidof ai büiko finodi buka. Man primom pö prim.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pads: 6—7.

NUNS.

De „Vpavöds nulik” nu dabinons liseds lul: Vp.-Deutänapük, e liseds tel: Deutänapük-Vp., kels bofik lätik ninädons vödis valik, kels komädons in fol balid lisedas votik lul. Utans, kels no nog dalabons kopiedis lisedas at, e vilons kopiedön onis, kanons loenön balato onis de redakan balid Vpagaseda at. Mutons ye promön ad gesedön onis ome mögiküno suno, sodas votikans, kels i vipons ad kopiedön lisedis at, no nedons stebedön tu lunüpiko lüsedü onas.

Kanons pasivön de sö: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Voorschoten’ (Nedän), ‚Leidscheweg’: 39. Potakal: 107174:

Gramat Vpa fa ‚Dr. Arie De Jong’	fl. N.	1,—
‚Wörterbuch der Weltsprache’ fa otan	„ „	4,—
‚Leerboek der Wereldtaal’ fa otan.....	„ „	1,—
‚Lehrbuch der Weltsprache’ fa ‚Johann Schmidt’	„ „	0,80
‚De Wereldtaal’. Vp. fa ‚J. G. M. Reynders Sr.’	„ „	0,35
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „	0,25
Yelod: 1941 Vpagaseda pro Nedänapükans	„ „	2,—
Yelods büik gaseda at a yelod	„ „	1,50
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1.....	„ „	0,05
a samäds 10	„ „	0,25
a samäds 50	„ „	1,0
Vpamäks a samäds 100.....	„ „	0,50

Kanons pasivön de sö: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Goudsbloemlaan’: 120. Potakal: 199061:

‚De Wereldtaal’. Vp. fa ‚J. G. M. Reynders Sr.’	fl. N.	0,35
‚Statuten en Huish. Reglement der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging	„ „	0,25
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „	0,25
Yelods lid jüesa 9id Vpagaseda pro Nedänapükans a yelod.....	„ „	1,50

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1941. Pads: 7—8.

VOOR DE PROPAGANDA VAN HET VOLAPÜK. I.

1. El ‚Phileas Fogg’, sotefä äsevoy ni älabom jimatani ni cilis — bos, kelos kanon jenön pö gudikünan — ed i ni röletanis ni flenis, kelos binon läs valemik.
1. Phileas Fogg zoover men wist noch had echtgenoot (vrouw) noch kinderen iets dat kan gebeuren bij den besten en ook noch bloedverwanten noch vrienden wat is minder algemeen.
2. Äküpom in cem et i lisedili, kel älagon sus pendülaglok.
2. hij merkte op in kamer die ook een lijstje dat hing boven de pendule
3. At äninädön programi utosa, kelosi ämutom dunön aldeliko.
3. dit bevatte (behelsde) het programma van hetgeen dat hij moest doen dagelijks
4. ‚Fogg’ e hidünan omik ägoloms sunädo lü stebedacem.
4. Fogg en bediende zijn gingen terstond naar de wachtkamer
5. Ven ‚Phileas Fogg’ älüvom eli ‚London’, fümö no ätikom, das detäv omik ödavedükon stunikami somik.
5. toen Phileas Fogg verliet Londen zeker niet hij dacht dat vertrek zijn zou verwekken (baren) verbazing (opzien) zulk een

G. L. OELICHT.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. YYel: 1941. Pads: 9—10

Cogil

Fa ‚Tsjekhov’.

Petradutöl se Rusänapük ini Vp. fa ‚F. J. Krüger’.

Zedel nifüpik lämpik... Flod binon vemik, nif kniron dis futs; e pö jiel ‚Nadenjka’, kel kipof obi len brad, krugüls su tämeps e daun sus löpalip; petegons me frod largentöfik. Stanobs su bel geilik. Fo obs plen skapik tenikon de futs obsik jü lestab fälida, logobs äsvo ini lok. Näi obs slifavabil smalik me stof klilaredik petegol dabinon.

„Slifavabobsös donio! o ‚Nadezjda Petrovna’! dabegob ole, te mö naed bal! Lesiob ole, das oblebobs nätiks.”

Ab ‚Nadenjka‘ dredof. Spad lölik de gumajuks smalik ofik jü fin donik bela gladik jinon lü of as gufur dredabik levemo dibik. Tikäl ofa binon teafülik, e natemam ofik stobon, ven logof donio, nü te vüdofofe ad seidön oki ini slifavabil. Ab kis bo ojenon-li, if orsikof ad flitön ini gufur?! Odeadof, operof täläkti!

„Dabegof ole!“ sagob. „No dredobsös! Ga suemol, das atos binon smalakurad, dredöf!“

El ‚Nadenjka‘ yilidof fino, e logob ma notodot logoda ofik, das dub yilid riskädükof lifi okik. Seidob ofi paelik dremik ini slifavabil, bradob ofi, e stürob obi ko of ini gufur.

Slifavabil juton, äsä günaglöb. Lut paduflitöl flapon ini logod, roron e feifon in lils, sleiton e knibon doliko sekü badöf, vilonöv desleitön kapi de jots. Dub jok viena no labobs nämä ad natemön. Jinos, äsva diab it egleipon-la obis me kluvs okik, e tränon-la obis rorölo ini höl. Yegs züik kobioflumons ad strip lunik mäpeto mospidöl bal... Nog dü pülatimil, ed obs — so jinos — opäridikobs!

„Lelöfob oli, o ‚Nada‘!“ sagob lafalaodiko.

Slifavabil primon ad vegön ai nevifikumo. Ror e brum slifabemas no plu binons so jeikiks, natemam sästobon, e fino stadobs dono. El ‚Nadenjka‘ binof ni lifik ni deadik. Binof paelik e natemof töbo... Yufob ofi ad löädön.

„Demü prem nonik oslifavabob dönu,“ sagof, du lülogf obi me logs lejekik. „Demü bos nonik in vol! Binob tio deadik!“

Boso latikumo säkofudikof, e logedof obi säkölo ini logs: va espikob-la vödis fol et, u va te ekredof-la in lenoid viratepa, das elilof onis.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pad: 15.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik (nelaidüpik):

läd: ‚A. Cramer-Van Dissel‘: ‚Doorn‘, ‚Huize de Mervehoeve‘, ‚Woestduinlaan‘: 1.

Vpaklub valemik Nedänik ojenükon kobikami 31id oka ün poszedel zädela: 1941 mäzul 22 tü düp: 2 in bal lecemas ela ‚Hotel ‚Noord-Brabant‘‘ ‚Vreeburg‘: 3 in ‚Utrecht‘.

Ad givön konletanes bevü Vpans pöti ad kosikön ko ods, gebidükobs ones vilöfo rubrigi at. Utans, kels vilons gebön pöti at, kanons kludo givön balane redakanas gaseda at ladetis oksik ko mäniot yegas: könäds, potamäks, potakads, ... kelis vilons tökön.

Peselons ünü yelafoldil 4id yela: 1940 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pad: 16.

VOOR DE PROPAGANDA VAN HET VOLAPÜK. II.

Däsärtalödans pevealöl.

Speariko love dil gretik sürfata gianagretik Nolüda-Frikopa, net küpädik, nog tu nemödiko pestudöl, ön tef ömik nog klänöfik, lifon: tuaräganans. Nem ya binon bisarik. Ons it no labons nemi ad jonädön neti lölik okas; Larabänans änemons oni „neti pevealöl“, ven äkosikons balidnaedo ko ons, bi mans, pos riv bäldota semik, älenlaboms veali zü kap e logod piflabülöli, sodas mud e nudahogs pategons, e te slitod blebon maifik pro logs. E kösömot at nog dabinon ün attim. Binon bos patik, do binos fe no patik ad loegön zigolön in lofüdän menis pevealöl, ab täno binons voms, no mens. Topäd, in kel tuaräganans lödons, tenikon de siem lofüdik Saharänas zänodik jü nil sabadäsärtas ve jol Latlanteanik, e de sulüd Laljeräna jü blegod ela ‚Niger‘ e taned kveatorik, kel zugon jü lak: ‚Tchad‘. Kömömo dadiloy onis ad bärbärans nolüdaajola Frikopa, ab ‚Francis Rennell Rodd‘, kel elautom bü brefüp buki dö däsärtalödans at, buikom ad nemön onis Lübänanis, e bedotom vemo röleti onis ko bärbärans.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pad: 17.

VOOR DE PROPAGANDA VAN HET VOLAPÜK. III.

Net tuaräganans.

Nu tribüts gretik fol tuaräganans binons sevädiks. Bal atas belodon vasovagrüpi: ‚Aïr‘ üd ‚Asben‘: topäd belik, da kel karovaveg gretik de Mel Meditäränik lü Zänoda-Frikop zugon; dü steb omik mö muls zül bevü däsärtalödans el ‚Rodd‘ elödom mu pato lä tribüt at. Ya sis tumyels mödik pöp ela ‚Aïr‘ dasevon regi, kel letopätom tö ‚Agadès‘, ab kel luverato neai eplagükom nämädi mödik, pläsif fädiko päyufom fa

dafamülacifs veütikün. Cal oma no binon geridöfik: reg padavälom fa komulans dafamülas veütikün. Binos küpädik, das plin nuik licinom se slafanafamül, e sagoy, das atos i ebinon jenet tefü regs vüik. Slaf loniko pezepöl klüliko no plu dabinon, sisä el ‚Aïr‘ ereafon ninü flunaziläk Fransänik, kludo sis yels ze foldeg, ab jenöfo mastan e slafan stadons, ko baiod rezipik, nog in pladät ot, äsä büikumo. Lä atos mutoy ye küpetön, das slaf bevü tuarägans leno labon natäli kruälik ut, äsä ün tim vönik pö Romänans; slafans at leno paträitons badiko, e no jenöfot, das **kibons** slafanis, ab das **ravons** slafanis, emirepütükon tuaräganis. Plä kladät noubanas ed ut slafanas, if daloy givön ones nemis at, nog els ‚imghads‘ sonemik dabinons: nemi, keli ba kanoy tradutön me „dutetan“.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1941. Pad: 27.

VOOR DE PROPAGANDA VAN HET VOLAPÜK. IV

Noubans, slafans e parvenans.

Els ‚imghads‘ at binons vemo luveratiko licinans de krigafanäbs, kels latikumo semamafädo pelibükons. Mens at alo no palecedons as „dalabot pösodik“ tribüta noubik, lü kel rigiko eledutons; ga tan bevü bofiks binon nabikum, ka pladät vü feudasöl e feudan. „Tribüts noubik“ komulons tuaräganis rafinatribütik. Els ‚imghads‘ bäldikün ga leno binons votiks, äsä licinans tribütas pesumätüköl; ab ba pladät nuik (so el ‚Rodd‘ niludom, ab atos tonon ze tuvemiko) ya licinon se stonatomäd!... Reto tuarägans binons vemo senälöfik in din gredäta e sogäta, e fölons fomedis. Atos i binon leno bisarik, ibä sis lunüp no plu laboy lecedi tumyela degjölid, das bevü „natamens“ e natädans lüäl dialik ä libik dareigon-la. Güö! plü menav progedon, plü klülädos, das in sogäd nonik so vemo lefimoy len sogätadifs e kösömots valasotik, äsä ebo bevü läskulivans. Bevü lafanatädans sumätöf büdülas, geböfas peloveüköl e vönaoloveikods dagetons igo kaladi milaidatiketa.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1941. Pad: 37.

VOOR DE PROPAGANDA VAN HET VOLAPÜK. V.

Matriarkat.

So pö tuarägans de ‚Aïr‘ tribüt padadilon ud ad „mens regik“, ud ad els ‚Kel Owi‘: dif, kel lölöfiko baiädon ko sogätadif vönaoloveik vü länanoubanef bäldik e teda-raistokrataneff parvenik. Pö „mens regik“ cädikün mödikans dabinons, kels lecedons elis ‚Kel Owi‘ as mens nen sogät veütik alseimik. Ab pö atos nog küpäd kömon: sogät, keli tuarägan labon palonon1 dub ut mota okik, no dub ut fata okik. „Vom ninopolof cili, büä pamoton,“ sagoy in el ‚Aïr‘, „e kludo cil duton lü mot“. If vom matikof ko man tribüta votik, tän cils, kels pamotons se mat et, blibons pö tribüt **ofik**; ons no loveikons lü omik. El ‚Rennell Rodd‘ lesiom igo, das, ven neflenam davedon bevü tuaräganatribüts difik, man unik mutom lüvön fati oka ä lüyumön lü krigans tribüta mota okik — ifi, ven om so dunöl, mutomöv bekomipön fati lönik oka. Dins somik pluna pelesagons tefü nets matriarkatik votik, ab no klülos, das el ‚Rodd‘ ebekomom jeneti somik. Sio jinos nebefeitovik, das voms pö tuarägans juitofs digidi pato gretiki. Ba, bi ofs zigolofs nenvealo?... Lio geböf bisarik at edavedon, no nog sevoy fümiko; bo tuved säkäda binon balugiko atos, das tuarägans, kels setevoms ad ravön slafanis u dinis votik, eviloms nesevädovükön okis, ad no riskädikön demü vindit. I belans in Marokän blägükoms mödadilo logodis okas, ad no pasevädovükön, ven setevoms ad ravön.

G. L. OELICHT.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1941. Pad: 45.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 31id

Fa ‚J. G. M. Reynders‘.

Kobikam valemik 31id päjenükon tü poszedel zädela: 1941 mázul 22 in bal lecemas ela ‚Hotel ‚Noord-Brabant‘‘, ‚Vreedeburg‘: 3 in ‚Utrecht‘.

Presidan: ‚Dr. Arie De Jong‘ ämaifükom ze tü düp: tel e laf kobikami me spikäd Vpik sököl:

‚O siörs!

Dönu ekobokömobobs pro kobikam valemik, e fät dälon obe ad lüvokädön oles benokömi ladöfik.

Sis kobikam valemik büik obas mödikos ejenon. Obs valik memobs delis jeikik, kelis elifädobs ün mayul äyela. Ünü dels lul komip pilonädön, e me atos krig ifinikon pro obs, ab no pro ret vola. Nog ai krig fovon ad dareigön vemiko bevü palets nämädik tel. Fütür nog pategon me veal densitik, e leno sevobs, kiüpo veal et potovon, e kis posätegon täno dub atos. Ab spelobsös, das timül, kü atos ojenon, no obinon ün fütür tu fagik, e das stips, me kels püd polonülön, obinons somiks, das palets valik okanons plidön onis! palets valik, klu i läns smalikum, kels peketränons in davir. Ibä, pas if atos ojenon, dalobs spetön, das püd obinon dulöfik. I pro din, keli obs slopobs, pro Volapük obsik, spelob, das püd no ozogon tu lunüpiko, ibä krigastad nuik no binon födöfik pro din obsik. Nu tiks valikanas te jäfälon ko krig, e töbo laboy nitedäli pro diseins püdikum. Pas if dönu püd odabinon, dalobs spetön, das olabobs benoseki me steif gidik obsik. Ab töbidobsös i ün tims fikulik at, e steifobsös ad süädükön menis, das zesüdos, das dalabobs näi natapüks püki neudik bal, kel gevon nete nonik buami patik! E das te Volapük obsik fölon flagi et, vo no nedob sagön limanes kluba obsik.

O siörs! primobsös nu vobodi! Maifükob kobikami valemik kildegbalid Vpakluba valemik Nedänik.“

Posä protok kobikama valemik büik piloreidon e pizepon fa kobanef, sekretan äblinom nunodi dö yel epasetiköl. Brefo at äninädön sökölösi:

Klub ed i propagid, keli ävobädön pro pak Vpa ela ‚Schlyer‘, äsufons fluni dämabik de krigastad in Yurop e koup läna obsik. Limananum äblebon zao ot. Kobikam valemik büik päjenükon tü 1940 mázul 30 in ‚Utrecht‘. Nunod veitöfik kobikama at komädön in nüm: 3 jäfidota obsik äyela. Delagaseds anik älasumons ini padüls oksik nunodi brefik kobikama. As geäd ad atos lecifef ägeton begis demü nüns tefü Vp. Jäfidot kluba: ‚Vpagased pro Nedänapükans‘ epubon ai nomöfiko aipos muls tel. Pö prim yela at gased eprimon yelodi 10id oka. Gased binon jäfidot calöfik Vpakluba val. Ned. ed i Diläda val. feda Vpaklubas. Limans klubas bofik getons glato gasedi. Demü propagid Vpa leigüpo pasedon nomöfiko niveres e löpajules mödikos in lomän e fuginän, delagasedes, reidalecemes notidik, studanaklubes, stitodes votik defik e privatanes ze mödikos. Redak ädalón getön pluna jonülis nitedäla. Ini yelod epasetiköl yegeds veütik anik pälasumons, äsä ‚Jesus Kristus in kuraan slamanas‘ fa ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘; ‚Yunöf nen bäldöf e lif nen dead‘ fa ‚Petre Ispirescu‘ petradutöl fa ‚Stefan Basilescu‘; kapit se lebuk: ‚Bartje‘ fa ‚Anne De Vries‘ petradutöl fa ‚F. J. Krüger‘; ‚Lif in ‚Mekka‘‘ fa ‚Sirdar Ikbad Ali Shah‘ petradutöl fa ‚Dr. A. De Jong‘.

De Vpamäks sevädik semäds 600 peselons ünü yel epasetiköl. Geb propagidamäkas at mu vemo pakomandon fa lecifef.

Ad el ‚Wörterbuch der Weltsprache‘ gretik fa ‚Dr. Arie De Jong‘ fovaliseds nulik tel epubons ün yel epasetiköl, sevabo: fövot 7id, ninädöl vödis nulik ze 3800: Vp.-Deutänapük, e fövot 8id, ninädöl vödis ot, ab: Deutänapük-Vp.

Pämöd: ‚De Wereldtaal‘. Volapük. fa ‚J. G. M. Reynders Sr.‘, pepüböl ün 1939 dub ‚N.V. v/h Kemink‘ in ‚Utrecht‘, dageton sevädi mödikum. I delagaseds anik emäniotons publi pämoda at. Limanes ebegoy ad pakön mögiküno pämodi at. Suäm pülik mö fl. N. 0,35 no kanon binön dod pro nitedälans.

Sekü slud kobikama val. büik propagidabledils pepübons aipos muls tel, kels diseinons ad süükön pö yunanef nitedäli pro Vp. Bledils at, petiädöl ‚Pro yunanef Nedänik‘ pepakon ön mafäd vemo gretik. Pö prim yela at tiäd pevotükon ad ‚Voor de propaganda van het Volapük‘ (= Pro propagid Vpa). Dub atos disein bledilas panotodon gudikumo.

Tü 1940 yanul 1 klub ädalón mebön dabini 50-yelik oka. Yegedi dö jenöfot at tuvoy in yanulanüm yela: 1940.

Dö diläd val. feda Vpaklubas mödikos no kanon pemäniotön, bi krigastads in Yurop eneletons ad laibinükön kosami ko limans ona, ed ad vobön mödiko demü propagid Vpa.

Tefü mätedians Vpa kanoy nunön, das i ons mutons sufön vemo dub tims nekösömik. Semiks onas pemütöns ad binön nenvobiks. Jäfidots de ‚Interlingua‘, ‚Occidental‘ e ‚Novial‘ büfino no plu opubons. Jäfidots votik pubons in gretot smalikum. Atos binon vo blöf, das krigastads vobedons vemo dämabiko propagidi säkäda valemäpükik. ‚Prof. Paul Mitrovitch‘: profäsoran tedanivera in ‚Sarajevo‘, i nog ai

steifom ad blinön tuvedi säkäda at. Ün äyel epübom pämodi kilid tiädü ‚Les problèmes interlinguistiques‘.

Sekü büad reigänakomitetana pro ziläk pekoupöl Nedäna, komädöl in el ‚Verordeningenblad‘ de 1940 setul 21, e ninädöl lonamis ad dagetön lovelogami klubas, pösodas e stitodas nen disein konömik, lecifef Vpakluba val. Nedänik enunon tü 1940 tobul 12 lecödädale: dilekan bitöl poldanefa in ‚S-Gravenhage‘ dabini kluba at.

Pos loreid nunoda kal dö 1940 päxamon e päzepon. Kal päjõton me jötasuäm gönetik mö fl. N. 15,76. Täno vipresidan: söl: ‚N. Schavesande‘, kel älabom turni ad necalikön, pädonudavälom me vögods valemik.

Tefü kobikam val. sököl büfiko pälonos, das at pojenükon ün 1942 mätzul in ‚Utrecht‘. Posä nog dins anik tefü Vpaprologid päbespikons, e komans isludons ad sedön nemü kobanef glidi cifale: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘ in ‚Godesberg a. Rh.‘ presidan äfärmükom me vöds pötik anik kobikami.

Dü kobikam konlet smalik Vpaliterata pijonetükon.

Lecifef kluba binädon me ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Voorschoten‘: presidan; ‚N. Schavesande‘ in ‚Hilversum‘: vipresidan; ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘, ‚Goudsbloemlaan‘:120: sekretan-kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pads: 22—24.

Vokanem kata

Petradutöl se Yapänapük ini Volapük fa ‚F. J. Krüger‘.

Sematimülo man äkeblinom plödao kati, keli igetom, e ven ävilom givön one nemi, ätikom difiko, nu in lüäl at, täno in lüäl et: nem at vo no gudon, nem et diseinon nosi; no äkanölo sludikön, ävokom oni balugiko me: „O kat! O kat!”

Vüo ek äkömon ed äsagon: „Kisi atos sinifon-li? Binos fopik. Lio kanoy-li vokön nimi at me: o kat! Ob vilob givön one nemi. Bu val, bevü follögafs tigrid binon nämikün, demü atos nemoyös oni tigridi!” Kludo ägivom one nemi: tigrid.

Ävokölo kludo: „O tigrid! o tigrid!” votikan äkömon ed äsagon: „Fe lesagol, das enemol oni soiko, dub atos, das tigrid binon nämik, ab at leigodü drak no leigon demü näm, kludo nemolös oni draki!”

Kludo ävotükom nemi ona, ed ävokom: „O drak! o drak!” Dönu ek äkömon ed äsagon: „Viovemo lesagol, das drak binon nämik, — if lefog no dabinon, igo drak kanon dunön nosi; demü kod at, binos gudikum ad nemön oni lefogi.”

Äkoräkom kludo nemi ona ed ävokom: „O lefog! o lefog!” Dönu ek äkömon ed äsagon: „Viovemo lesagol, das lefog pluon lä drak — if at padrefon fa vien, binon din nennämik, demü atos, binos gudikum ad nemön oni vieni!”

E dönu ävotükom nemi ona ed ävokom: „O vien! o vien!” Täno ek äkömon ed äsagon: „Viovemo sagol, das vien mobladon lefogi, — dub atos, das kanoy taedön oni me papürafenät, binos gudikum ad nemön oni papürafenäti.”

Kludo dönu äkoräkom nemi, ed ävokom: „O papürafenät! o papürafenät!” Täno dönu ek äkömon ed äsagon: „Viosuvo sagol, das papürafenät taedon vieni, — ven at kobikon ko rat, on padäbetueton löliko. Demü atos, nemolös oni rati!”

Täno, balidnaedo, dalaban kata ägetom tiki: „Dub atos, das kat binon dabinäd, kel vikodon rati, kluo nem: kat binon pötik.” E so, konoy, ägeikom ad vokanem rigik: „kat”.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pads: 24—25.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚N. Schravensande‘ in ‚Hilversum‘, ‚Neuweg‘: 361.

Tü 1941 mätzul 22 kobikam valemik Vpakluba val. Nedänik pejenükon in ‚Utrecht‘. Nemü kobanef lecifef elüsedon cifale glidi patik, demü kel cifal esagom medü penäd dätü 1941 mätzul 31 presidane kluba dani ladöfik oka. Se penäd at leigüpo klülädos, das nüm: 2 gaseda obsik no erivon cifali, dub kelos paplänos, sekü kod kinik no egetobs atna vipis omik pro benosek kobikama.

Peselons ünü foldil lid yela: 1941 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pad: 25.

Ledaut e milanan

Se „Konäds Lägüptänik vönik” fa ‚M. A. Murray’.

Äjenos dü reig rega: ‚Ramses’: son sola ä löfäb ela ‚Amon’: reg godas. ‚Ramses’ äbinom krigan gretik; in krig äsümom ad el ‚Mentu’: krigagod; äbinom vemo kuradik, äsä son jigoda süla.

Nu himayedal ästadom in ‚Naharena’, kö flumed gretik: ‚Euphrates’ föfiodränon vatis okik lü mel.

Ed ägetom tripi de vasals plinik oka, ibä ivikodom tribütis zül caranas, e nek äkanom riskön bosu lo logod omik, ven äsetevom in vafem fulik. Plins äbiegoms fo om me kaps oksik talio, du natemot omsik äkontagon gluni, keli futs omik ibestepons.

Gretik ä magifik trip omsik äbinon, kel äbinädon me gold e nobains in köls valasotik: lasur blövik e türkot grünik, kel pededieton jiele ‚Hathor’: jigod lelöfa e freda. E slafans älüpoloms su bäk oksik boadasotis benosmelik, kels äbinons väpiks ä raomiks, äsä bims in län godas.

Plin ela ‚Bekhten’ i äkömom; pidugädom fa ledaut bäldikün oka; äpladom ofi foi slafans, ibä äbinof dil süperikün tripa omik.

Äbinof vemo jönik, koap ofik äbinon benofomik ä lunedìk äsä pam, e reg äfärikom lölöfiküno in lan oka, ed älelöfikom ofi bu val. Ävedükom ofi jimatali regik oka, ägivom ofe nemi, kel ösevädükon ofi in län Lägüptänik: ‚Neferu-Ra’: jön ela ‚Ra’ pänemof, ibä jön ofik äleigon ad solasviet. E nem päpenon ini lovat regik, soäsä kösöm äbinon pö regs Lägüptänik e jiregs omsik.

Pos atos reg: ‚Ramses’ ägegolom lü Lägüptän ko jimatal regik oka: jireg: ‚Neferu-Ra’. E ven äkömons ini län blägik: Lägüptän, of äduinof fomedis valik, kelis jireg Lägüptäna ämutof duinön in tems. Nu äjenos, das reg: ‚Ramses’ äbionm ü del teldegtelid mula: ‚Payni’ in el ‚Thebae’ veütik. Ed ävegom lü tem de ‚Amoe’, ibä at äbinon del zäla jönik goda, kü nafs änafons mo e ge su vat ko flamots e lits, e kü „naf saludik”, kel pidekon me gold, e pikölon in köls nidik, pätovon löpiko, dat mens kanons logón in naf magoti ela ‚Amon-Ra’. E jireg: ‚Neferu-Ra’ ädugädof himayedali, ibä jireg Lägüptäna ai ebinof jileplekan de ‚Amon-Ra’: reg godas.

Ven nog äbinons in tem, kurans rega änükömoms ad nunädön lükömi nunana plina ela ‚Bekhten’. Pifledom me legivots pro el ‚Neferu-Ra’: jireg Lägüptäna: ledaut plina ela ‚Bekhten’, ed äblinom i nuni pro reg. Ven äkömom lo reg, äbiegom talio, äsagölo: „Dabeni ole! o sol tribütas zül caranas! Dälolös, das komobs fo logod olik!”

Täno äbiegom dönu talio, ed oloveblinom nuni, keli igetom de plin ela ‚Bekhten’, ele ‚Ramses’: reg Lägüptäna: „Komob lü ol, o reg nämädik! o söl oba! demü jiel ‚Bent-reshy’: sör smalik jirega: ‚Neferu-Ra’; ibä labof malädi in koap oka. Sedolös kludo mani nolik, dat logomös e sanomös ofi!”

Reg älüikom lü kurans okik, ed äsagom: „Ramenolsöd penani doma lifa, e ramenolsöd i utanis, kels sevoms dinis klanedik saludöpa ninik!”

E kurans äspidoms ad ledunön stibi, ed äblinoms omis ini kom omik, e reg äsagom omes: „Ebüedob kömön olis isio ad lilön dini at. Nemolsöd obe mani, kel binom saidiko nolik ä skilik ad pasedön lü plin ela ‚Bekhten’!”

Täno ävätäloms ko ods, ed äsedoms as man nolik ä skilik penani: ‚Tehuti-em-heb’ lü reg, e reg äbegom ome ad kegolön ko nunan plina ela ‚Bekhten’ ad sanön söri smalik jirega.

Ven penam: ‚Tehuti-em-heb’ äkömom ini ‚Bekhten’, pädugom lü el ‚Bent-reshy’. Äbinom man nolik ä skilik, ed äküpom, das ledaut äbinof in nämäd lanana, kel äbinon neflenik kol om, ta kel nol e skil omiks öfrutons nosi, e kel övanükon magivis oma.

Täno plin ela ‚Bekhten’ äbinom lügik, e lüg äbinon in ladäl omik, ab el ‚Tehuti-em-heb’: penan äkonsälom ome ad sedön nogna nunani lü Lägüptän, ed ad yufön hiel ‚Khonsu’: sädiaban, ad momofön milanani se el ‚Bent-reshy’: sör smalik jirega.

Benö! so gretik fagot de ‚Bekhten’ lü Lägüptän äbinon, das sis timül, kü el ‚Tehuti-em-heb’: penan idegolom de ‚Thebae’, yels kil äpasetikons, büä nun telid ärivon regi: ‚Ramses’, e dü tim valik et milanan älödon in ‚Bent-reshy’, e no äkanon pamomofön.

E ven nunan telid älükömom, reg: ‚Ramses’ äbinom dönu in ‚Thebae’, ed äbinos del balid mula: ‚Pakhons’: mul, kel pededieton ele ‚Khonsu’. Ästepom ini tem, pädugädölo fa kurans omik e nunan plina ela ‚Bekhten’. In tem magots tel ela ‚Khonsu’ ädabinoms; äbinoms magots vemo milagiks, vemo saludiks; bal omas panemom: ‚Khonsu’ in ‚Thebae Neferhotep’, e votik: ‚Khonsu’: sädiaban. Benö! el ‚Khonsu’ binom god muna: son ela ‚Amon-Ra’ ed ela ‚Mut’: vom de ‚Ashru’, e mens magons omi ko heratufils krugülik yuna, ibä binom laidüpo yunöfik ä jönik.

Täno reg ästanom fo magot gretik ela ‚Khonsu’ in ‚Thebae Neferhotep’, ed äsagom: „O söl gudik oba! kömob dönu lü ol demü ledaut plina ela ‚Bekhten’.”

Pos atos kultans ätovoms magoti ela ‚Khonsu’ in ‚Thebae Neferhotep’, ed äpladoms omi visü el ‚Khonsu’: sädiaban. E reg äspikom dönu lü ‚Khonsu’ in ‚Thebae Neferhotep’, ed äsagom: „O söl gudik oba! Flekolös logodi olik lü el ‚Khonsu’: sädiaban! Dälolös, das ovegom lü ‚Bekhten’!”

El ‚Khonsu‘ in ‚Thebae Neferhotep‘ äblegükom kapi oka telna as mal däla. Vemo milagik magot ela ‚Khonsu‘ in ‚Thebae Neferhotep‘ äbinom.

E dönu reg: ‚Ramses‘ äspikom: „Leadolös binön jeli olik ko om! Dälolös, das sedob godi: ‚Khonsu‘ lü ‚Bekhten‘ ad savön eli ‚Bent-reshy‘: sör smalik voma regik!”

El ‚Khonsu‘ in ‚Thebae Neferhotep‘ äblegükom kapi oka telna as mal däla.

Vemo milagik magot ela ‚Khonsu‘ in ‚Thebae Neferhotep‘ äbinom. Ed ägivom jeli magivik oka folna ele ‚Khonsu‘: sädiaban. Täno reg: ‚Ramses‘ äbüdom ad pladön eli ‚Khonsu‘: sädiaban ini naf gretik, e detü e nedetü naf gretik nafs smalik lul äbinons ko jevods e vabs magifiks mödiks. Sökanef ela ‚Khonsu‘: sädiaban äleigon ad ut rega. Dü yels bal e muls lul ätävoms, büä ärivoms eli ‚Bekhten‘.

Plin ela ‚Bekhten‘ äsegolädom ko carans e kurans oka ad gevön ele ‚Khonsu‘: sädiaban getedi regöfik, ed äkosgoloms omi, äsva äbinom-la reg. Plin ela ‚Bekhten‘ ädunom prostärni ed äkontagom me flom okik gluni fo futs ela ‚Khonsu‘: sädiaban, ed äsagom: „Ekömol lü obs. O! binolös miserik kol obs, baiädü vöds ela ‚Ramses‘: reg Lägüptäna!” Äblinoy eli ‚Khonsu‘: sädiaban ini cem ela ‚Bent-reshy‘: sör smalik jirega. Ed ekö! milag äjenon, ibä tü timül ot äbinof saunik.

Täno lanan, kel ibinon in of äspikon lü ‚Khonsu‘: sädiaban: „Ol ekömol in püd, o god gretik: sädiaban! El ‚Bekhten‘ binon zif olik; belödans ona binons slafans olik. Vilob golön lü top, de kel ekömob, dat ladäl oba labonös takedi! Ab büdolös, o ‚Khonsu‘ sublimik! büä omogolol, das plin ela ‚Bekhten‘ lonom deli, kel pededieton obe!”

Ven el ‚Khonsu‘: sädiaban ililom vödis at, äflekome kapi oka lü kultan, ed äsagom: „Kodolös, das plin ela ‚Bekhten‘ blümükome sakrifoti gretik lanane at!”

Plin ela ‚Bekhten‘ e soldats omik, e kurans omik äliloms vögi lanana e goda, ed ädremoms, ed äjekoms mu vemo. Äfölops büdi goda, ed äblümükoms sakrifoti gretik pro el ‚Khonsu‘: sädiaban e pro lanan, kel ilüvon koapi ela ‚Bent-reshy‘: sör smalik jirega: ledaut plina ela ‚Bekhten‘. Ed äfünoms deli saludik ko sakrifots difik. So lanan älüvon in maged dabinana litik püdo läni: ‚Bekhten‘, ed ägolon utöpio, kö äplidon, äsä el ‚Khonsu‘: sädiaban ibüdom.

Plin ela ‚Bekhten‘ äbinom fredik, e ladäl omik äbinon fredik, e pöp lölik äbinon fredik, das lanan pimomofon se ‚Bent-reshy‘ e se län: ‚Bekhten‘. Ab zänodü fred gretik omik, in ladäl plina ela ‚Bekhten‘ dred äsiikon, das lanan ögekömon, ed ölomädükon oki dönu ini län, ven el ‚Khonsu‘: sädiaban, üdegolom. Ävätälom ninälo: „Odakipob eli ‚Khonsu‘: sädiaban in ‚Bekhten‘. No oleadob gegolön omi lü Lägüptän.” So el ‚Khonsu‘: sädiaban älibom dü yels kil, muls fol e dels lul in ‚Bekhten‘, ibä plin el ‚Bekhten‘ no ävilom dälön ome ad degolön. E tü fin tima et plin ela ‚Bekhten‘ äseatom in bed oka ed äslipom, e du äslipom ädagetom visioni. Ädrimom, das ästanom fo tem ela ‚Khonsu‘: sädiaban; yans gretik tema pämaifükons, e god ästepom vü yans plödio. Älasumom magedi peära ko plüms goldik, jönik ä nidiks, ed älopikom ini lut me flitäms peseatenüköl, ed äjutom sagitavifiko föfio in lüod Lägüptäna.

Ven plin ela ‚Bekhten‘ ägalikom, älejekom plödakösömiko, ibä ädredom demü zun godas. Ed äbüedom ramenön kultani de ‚Khonsu‘: sädiaban, ed äsagom ome: „God efoginikom de obs, egegolom lü Lägüptän. Leadolös gegolön i levikodavabi omik lü Lägüptän!”

Plin ela ‚Bekhten‘ äbüdom, das god pägeblinom lü Lägüptän, ed ägivom ome bundano legivotis. Gretiks ä mödiks legivots binü yegs valasotik äbinons, kelis plin ela ‚Bekhten‘ ägivom ele ‚Khonsu‘: sädiaban. Dü muls mödik ätävoms, pädugädölo fa trup soldatas e jevodas se län: ‚Bekhten‘. Älükömoms gudiko ä sauniko ini ‚Thebae‘, ed ägoloms lü tem ela ‚Khonsu‘ in ‚Thebae Neferhotep‘. Täno el ‚Khonsu‘: sädiaban ägivom legivotis valik, legivotis liegik ä jerabikis, kelis igetom de plin ela ‚Bekhten‘ ele ‚Khonsu‘ in ‚Thebae Neferhotep‘; nosi ädakipom pro ok it. So täv ela ‚Khonsu‘: sädiaban: god gretik äfinikon.

NOET. Konot at pecidon ini platot saboinik, kel petuvon fa el ‚Champollion‘ in tem di ‚Khonsu‘ in ‚Thebae‘, e kel nu binon in el ‚Bibliothèque Nationale‘ in ‚Paris‘. Vödem binädon me kedets horitätik teldegjöl, e sus at dabinon magod nafas tel ela ‚Khonsu‘, kels papolons fa kultans, du reg sakrifom omes boväli.

Ven konot pätraduton balidnaedo, äcedoy, das pistabon su verat, ab nu cedoy oni kösömiko asä pöpakonoti, kel sion lekredi ela ‚Khonsu‘ e fami oma, e kel sekü kod at pägebon fa kultans goda et. Reg, kel pemäniotom in on, no kanom pädientifükön ko balan monäkanas jenavik se Lägüptän, do nem pösodik omik: ‚Ramses‘ saido sevädon bevü reigans dünasta XXid.

,N. Schraivesande Sr.'

Ad lied gretik obas ägetobs nuni lügik, das söl: ‚Nicolaas Schraivesande Sr.’ ideadom tü mayul 28 lätik in ‚Hilversum’. Dub deadam omik Vpaklub val. Nedänik noe eperon limani meritabik, abi vipresidani okik.

Söl: ‚Schraivesande’ ai ejonom oki asä proani zilic Vpa. Ün 1897 diläd: ‚Arnhem’ päfünon, kel suno älüyumon ad klub valemik. Pö fun diläda at äkompenom jäfediko, e pälasumom i suno ini cifef ata. Ädutom i lü redak jäfidota diläda at, kel äpubon ün 1900 me tiäd: ‚Volapükabled’.

Ün 1899 diläd: ‚Arnhem’ äjenükon pötü dabin teldegyelik Vpa Vpadajonädi gretik. Pro benosek dajonäda at om i ekeyufom vemo mödiko.

Ün 1900 novul ‚Volaspodazilak’ päfünon fa diläd: ‚Arnhem’, kel älabon zeili ad pakön Vpi, ed adfomön tani nämik bevü plägans püka at. Äbinom sekretan balid kluba at.

Dü tim nebenikama, keli Vp. äsufon, om no äkanom vobön pro pük at. Ab ven, pos dönunoganükam kluba, äbegoy ome ad binön dönu düniälük me fägs omik pro Vpamuf, om sunädo äklienom ad atos. Pö kobikam valemik in ‚Zeist’ tü 1938 mäzul 12 pädavälom as vipresidan kluba. In kobikams ai löf gretik omik pro Vp. äklülädon. Äbinos sekü primät omik, das äsludoy ad spearükön gretamafädo propagabledilis.

Vemo süpiko pemosumom dub deadam se sogod obsik. Ärivom bäldoti yelas 61. Presidan Vpakluba valemik Nedänik äkomom pö sepülam oma tü mayul 31 lätik in ‚Hilversum’. Äjonülom famüle nemü klub kesenäli lölöfik oka, pö kelos äkasetom, vio söl: ‚Schraivesande’ ai äproom zilo e lanälo dini obsik.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1941. Pads: 34—35.

NUN.

Volapükaklub valemik Nedänik.

edeadom:

söl: ‚N. Schraivesande Sr.’: vipresidan kluba, in ‚Hilversum’ (Nedän).

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1941. Pad: 35.

El ‚Fornarino’

Fa ‚Ange Flore’. Petradutöl se Fransänapük fa ‚Dr. Arie De Jong’: kadamäl Vpa.

Äprimos ad delikön.

El ‚Venezia’ ägalikon pö lit nofümik göda äprimöl.

Äbinos timäd dredälüköl, ün kel el ‚Venezia’ päguveron fa magitan fa pöp pidavälöl, e kel pänemom docod. Ab löpü docod, e nämädikummo ka om, konsälacäm degmana: cäm jeikik ä klänik, äreigon. Cäm at äbinädon me cödals dutöl lü dafamüls gretikün Repüblika; äbinoms mans sevärik ä nenmiseriks, pro kels pöp adredon.

Su piad di ‚San Marco’ strals balid sola älokons me stens rosadakölik su leons stonik ledoma docodas; laguns äjinons slipön: töbo äfägoy ad küpön semikna vokädis balid gondolanas. Süpo stil piada päropon; äkömölo se lusüt dagik, äliloy toni vifagola, ed in klokatüm glüga di ‚San Marco’ noid flitämas päsäpliföl ädavedon; küm pijunas ämofliron ini sil paelik. Hipul yunik äkömom vifagolo ini piad; me nams bofiks okik pitenüköl löpio sui kap oka ästütom bäseti fulik me toeds, kels äbenosmelons äs rojataflors e bör vamik; piklotom me klotem binü linumastof vietik hipulas nibotelik.

Hipul ämutom smilön frediko demü dredäl pijunas, kelas slipi takedik itupom, ab äropom kaniti fredik oka, ed äfövom vifagoli oka travärü piad. Ven äbeigolom ve flan detik glüga, äjokon ta din dofik, keli no iküpom. Luvokäd lenauda äskeapon de lips omik, ädunom buni pödio, e nendemü bäset e toeds, kelis ileadom falön sui glun, ästopom ko lad ädapeböl.

Fo futs omik man labü logod blägiko pimaskaröl äseatom tenikölo, nen lif.

El ‚fornarino’ smalik ye älabom, ven timül balid jeka ipasetikon, pülsifi kelieda kol lüvab at:

„O neläban!” äspikülom, „ba no nog binom deadik!”

Ed, äkienölo lä nesevädikan, äbiegädom love om; vokäd leskana äskeapon de om: in jilät veluvik dub blud pistenöl däg nog älogädon.

Äjinos lü man yunik, das blöt neläbana ämufon fibiko löpio e donio; täno ästeifom ad setirön vafi se vun; nam omik, kel ädremon boso, ädasukon kloti; äsetirom tipoti japik, nen dem bluda, kel äfalon in tofs sui om.

Cil äjäfädom so vemo ko jäfot oka, das no äliiom stepis nomöfik, kels ätonons su stonatvils gretik piada.

Binos patrol, kel pos fin patrolama oka gegolon ini galädaspadäd; särjan eküpom nofümiko bosu näi flan detik glüga; ko lantär nog filöl, nilikom me steps gretik, e küpodom eli ‚fornarino‘ ebo tü timül, kü atan setirom dägi se blöt nesevädikana.

E nam vetik dofalom sui jot nibotela smalik:

„O! ekö! kisi dunol-li is? o mikondötan!”

Smalikan elöbunom, e flekom oki ko luvokäd vemik jeka: binom löliko paelik, lips omik dremons, nams omik e klots omik pestenons me blud, kipom nog vafi sasenik, e ko vög dremöl steifülom ad plänedön utosi, kelos ejenon:

„Ag! o söl: sarjän! Älükömob vifagölo us, äbinos no del fulik ed äjokob ta man at, keli no ilogob; älabom dägi ini lad pisteigöli, äjinos lü ob, das nog änatemom: ecedob... ad sofükön... e, to dred, kel äkoedon dremön obi, esetirob lami.”

Särjan älabom smili nekredöl:

„Ha! ekö!” äsagom, „o ‚fomarino‘, neai idalol jäfikön me din at, imutol blibön pö toeds olik! Benö! espidol vo ad resitön lärnodi olik, ed ad nunön patis, kelis no esäkoy ole! Ogidükol dini lo cödal: sagolöd obe nemi olik!”

„Cödal-li? kikodo spikol-li dö cödal? Kisi sötob-li dunön pö om?”

„Atosi ologol. Nemi olik! sagob ole.”

„Benö! panemob ‚Lorenzo‘, sevol sio obi, ob binob utan, kel blinob algödiko toedis lü ‚Don Beppo‘: domal ledoma! Binob lärnahipul nibotelik domü el ‚Venturino‘ cädik, kel lödom nilü el ‚San Stefano‘.

Man yunik isagom balo vödis lätik at, in spid närvodik.

„Binol-li soelik? no labol-li palis?” särjan bäldik nog äsäkom.

„O! si! Labob moti! moti, kel löfof obi, e kel labof te obi in vol! Yulob nämätü hers vietik ofik, das esagob ole verati!”

Vögäd cila äbinon so stedälik, das dü timül soldat älabom tiketi ad leatön omi liviki; ab mans patrula nog äbinoms us tö finot piada: älabom senäli, das päküpedom.

Nü klotem deadölana äbinon ut söla liegik, ba äbinom pösod cädik. El ‚Venezia‘ pänesefükön ün tim at dub klubs klänik, krims äbinons us mödiks, mödiks äblebons no pepönöls... Benofät balik kion! Sasenan pätuvom us, ko vaf in nam oka! Päküpodom midunölo! Ed om öleatomöv omi liviki! Stupot kion!

„Gö! o smalan! Golobsöd! No okodädob ole bosu! Osagob balugiko utosi, kelosi elogob!”

O ‚fornarino‘ pöfik! val äploton ta om ad päridükön omi! Äklülädos, das man, keli isteifom ad yufön, äbinom söl cädik dutöl lü dafamül famik di ‚Moccenigo‘. Famül liegik ä nämädik älifon nefleniko ko dil raistokrata di ‚Venezia‘: äkusadon kel äbinon leneflen licinana famafulikün dafamüla onik: ‚Sylvio Moccenigo‘; äbegom, das git pöfölonös nenmiseriko!

O ‚fornarino‘ smalik pöfik! Nensekiko ätemunom nedöbi oka, nensekiko mot oma ädabegof benädi pro son mu pälöfölo oka, e, bi no äkanoy tuvön döbani votik in lecem cödalefa lo magitans Repüblika, el ‚fornarino‘ smalik päcödetom ad deadapönod. Omi peklotöl in klot blägik krimanas äblinoy ini leziöb fanäböpa, se kel om neai plu ösekömom. Ädeadom ön mod klänöfik, e neai esevoy, pönodi kinik emutom sufön.

Yel läs bal ipasetikon, ven in ‚Venezia‘ sagäd äzion, das el ‚Gandolfo Moccenigo‘: hiköst söla noubik: ‚Sylvio‘ ägekömom, ädeadölo se Dalmatän, kö sunädo pos sasen klänöfik hikösta okik igolom ad kompenön pö krigagöläd ta Türkänans.

Man yunik deidölo pivunöl äbegom kultane ad kömön, e, posä ibüdom, das leyans ledoma omik pämaifükons, e das pöp ägitätön ad nügolön ini on, äkoefom laodiko e ko ladäl fulik me lepid, das te om äbinom sasanen ela ‚Sylvio Moccenigo‘.

Ün soar semik pö feit mäpetik itatakom ün timül zuna utani, kela nemi älabom, du blud ot äsirkülön in fesüls omsik!

Älepidom leladöfo krimi lenaudodik oka, ab nog plu cödetami negitik, keli ileadom drefön nedöbani pöfik.

Koef at äkodon fäkami lölöfik in ‚Venezia‘! Äsukoy nu moti viktima yunik: ideadof sekü leglif! Nätükam alik no plu äbinon mögik. Täno dü tim, kü reig Repüblika ädulon, pö naed süpiko maifikön körteni redik, kel äfomon pöдавöli cödöpa, e pubön docodi in klot purpurik piklotöli ä me bonät goldik pitegöli; älasumölo me nams oka cödeti micödik, äsleitom nevifiko ä graviko oni, ed ävokädom laodiko: „Memolsöd eli ‚fornarino‘!” E sekü dred ad micödön nedöbani äbüvestigoy dönu cödädi, medä äprimoy dönu vestigis, ed ägevoy somo kusadäbe dönu gitäti ad jelodön oki!

Su mön plödik len flan detik glüga di ‚San Marco‘, su top ot, kö fun söla: ‚Moccenigo‘ pituvon, nog logoy ün attim mosaigi magöl jivirgani milagiko jöniki; loged sofik ä lügik ofa lüodon donio lü ston, kö

cil yunik ikienom lä man, keli ävilom yufön; lampad redik smalik litükon magodi jivirgana, ed, if säkol elane di ‚Venezia‘, kel beigolon, kisi sinifon liti klänöfik at, kel filon us plödü glüg, on gespikon ko logot stunik dö nesev olik: „Binon lampad ela ‚fornarino‘; sis yels lutum so filon!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pads: 39—42.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚K. Hekelaar‘ in ‚Amsterdam W.‘, ‚Sanderijnstraat‘: 9.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Nü monakosäd nomik bevü läns difik (Deutän, ...) e Nedän dönu penätükon, sekretan Diläda val. feda Vpaklubas: ‚Dr. Arie De Jong‘, ‚Voorschoten‘ (Nedän) ‚Leidscheweg‘: 39, potakal: 107174 begom limanes kluba at, kels kanons dunön atosi, ad potön ome limanamamonis okas dö yel presenik, e mögädo i dö yels büik.

De „Vpavöds nulik” nu lised kilid: Deutänapük—Vp. eblümikon. Utans, kels vilons kopiedön lisedi at, kanons loenön oni de redakan balid Vpagaseda at. Mutons ye promön ad gesedön oni ome mögiküno suno, dat votikans, kels i vilons kopiedön lisedi at, no nedons stebedön tu lunüpiko lüsed i ona.

Peselons ünü yelafoldil 2id yela: 1941 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pads: 42—43.

Daut tümagalana

Fa ‚Thérèse Jeanroy‘. Petradutöl se Fransänapük fa ‚Dr. Arie De Jong‘: kadämal Vpa.

Cem vemo smalik, go in löpot glüगतüma; ekö! at äbinon löd ela ‚Marie Jeanne‘: daut tümagalana ela ‚Saint-Geniès-sur-Gave‘.

Ibä no kredoyös, das valöpo tümagalans se tims vönädik enepuboms-la! Nog in zifs ze mödiks, in sömit klokatüma fovan utanas lödom, keles äsagoy:

Tümao selogolsöd!
Züamo galedolsöd
mönis!

ed if no plu zesüdos ad lükön nilikami stänas neflenik, ga no läs zesüdos ad galön dü neit e del, ed ad toenön ditretakloki e vokön yufi üfü lefil.

Benö! el ‚Marie Jeanne‘, kel iperof yuniko moti oka, ed älifof soeliko ko fat e blod gretik labü lifayels degtel, älöföf tümi oka plu, kas kanoböv sagön osi ole: de plated logam ofa älüödikon ini süts zifa, kel ätopon, leigoäs pledadin legik, len fut glüga, e dü stoms lämpik äkanoy logön jü Spanyän; ün neit cil älielof de bed oka flapön düpis fa glok gretik; ün dels lefila ädremof, ven älielof mu nilü lils oka flapis odis vifiko sökölis kloka, keli fat ofik ätoenom; ab igo jeikotis at of no äviloföv cänon tä lif balfomik cilas „de don”.

Jü bäldot lifayelas vel el ‚Marie Jeanne‘ älifof läbiko, äsä bödil in löpot kvärabima; ab tüi timül et kuds ätuvons spadüli jipulila ed äkömons ad visitön ofi.

Tümagan, kel ädebom, äsä jinos, moni no nemödik söle: ‚Larroque‘ semik: farman se züamöp, no idagetom-li tiket, diseinü reafön ini stad ad kanön pelön debi oka, ad plägön dü muls ömik cali smugana: cal riskädik ä — bos, kelos binon badikum — peproiböl? Atosi el ‚Marie Jeanne‘ äsevof, nes isagoy ofe vödi bal dö atos, ed ädredälifikof vemo.

Tü del seimik, das blod gretik ofik: ‚Jacques‘ äbinom in bed kodü fif, el ‚Marie Jeanne‘ logöl, das fat ofa äblümükom oki ad bal lespatas neitik oka, änilikof lü om.

„O fatül!” äsagof flätiko, „blibölös lä obs!”

„Blibön-li lä ols? E kikodo-li üfo? o smalanil!”

„El ‚Jacques‘ binom malädik, o fatül! ed, if lefil dabinon-la...”

Fatül ävedom netakedik.

„Binos veratik,” äsagom. „Üfü lefil, el ‚Jacques‘ no kanom toenön ditretakloki. If no toenom oni, oküpoy nekomi oba, oseividoy, val potüvon, ... E ga, ga... pö ob frans teltum nog defons, frans teltum, kels mutons papelön tü del balid yanula, ünü vigs tel, ...”

„Gö!” äsagom fino, „zesüdos, das segolob, o smalanil! Ab no dredälikölös! obinob is bü prim dela; binosöv jenöfo mifät, if lefil obinonöv ün neit ebo at!”

Äbinos düp telid göda. El ‚Marie Jeanne‘ äsagof ninälo: „Bi el ‚Jacques‘ binom malädik, e fatül esegolom, ob binob tümagalan.”

Täno äläödo se bedil plitiko vamik oka, ed ägolof senidölo lü nufafenät. Val binon blägik. Logoy nosi. El ‚Marie Jeanne‘ röbof logis oka. Len sil stels nidons; in zif fenäts anik nog pelitükons, e fovo... kis lunid et, in fag, in fel, binon-li? Pün litik, kel gretikumon, dranölo ini neit blägik... In cemil luvokäd tonon:

„O ‚Jacques‘! lefilö!”

Ab el ‚Jacques‘, peglepädöl fa fif, lilom nosi.

Täno el ‚Marie Jeanne‘ klotof oki spido. Utos, kelos muton padunön, vö! atos binon vemo balugik: bi el ‚Jacques‘ binom malädik, e fatül esegolom, zesüdos, das el ‚Marie Jeanne‘ toenof kloki e vokädo ini spikamahorn.

Posä eklotof oki, filidof lantäri, täno, spelölo, das ba epölof-la, golof dönu lü nufafenät. Nu binos löliko fümik, binos vo lefil in dom soalik, len veg lü ‚Saint-Jean‘.

Ab sekü kod kinik el ‚Marie Jeanne‘ üfo bladokvänöf-li lantäri? Ekö! deflekof logis oka de fenät, e primof dönu ad sälenükön jukis oka.

Atos stunükön-li oli? Ol ba no sevol, dom kinik ut binon, kel lefilon. Ab el ‚Marie Jeanne‘ vo ememosevof oni, e sevol, das binon farm ela ‚Larroque‘: mens badik, kels eblinädons fatüle badikosi so mödiki.

„Benö! lefilonsöd, badans et, mens et nen ladälöf!” el ‚Marie Jeanne‘ ätikof. „Nö! ... no ons, ... ab dom onsik e val, keli dalabons,... pläämü kuns e jevods, kels no eblinädons badikosi...”

E ga, sagoyöv, das jipulil zogof-la. Logof lü nufafenät, täno lü bed gretik fatüla, täno lü lantär, kel nog smokon; täno, vifiko, filidof oni dönu, ed, igo nes lenükön dönu jukis oka, maifükof yani cemila. El ‚Marie Jeanne‘: daut tümagalana, of i lilof ninälo vögi, kel äsagon tümagalanes de tims vönädik:

Züamo galedolsöd
mönis!

„Galedolsöd! Noe palis olsik e flenis olsik, abi zifi, e züamöpi onik, kels pelükonfidons oles!”

Ekö! atos binon utos, kelosi konsien ofik lüvokädon daute tümagalana, ed at vokädon so vemöfiko, das el ‚Marie Jeanne‘ no künöf ad gebön timi ad lenükön dönu jukis oka.

Yan emaifikon knirölo, e cil geton stediko ini logod oka flumi luta gladakoldik. Lindifos, golof föfio. Is tridem dabinon: sagoyöv hogi blägik gretik, nen stabül... Glok gretik, len flan votik möna, dunon tikiti oka, e lad ela ‚Marie Jeanne‘ gespikon: tiktö! tiktö!... No dredof, ye, of golof ai föfio. Su mön, jads gretik mufons mo e ge, vedons gretikums, vedons smalikums, golons föfio, golons pödio,... Finö! is cem klokas binon! El ‚Marie Jeanne‘ ninikof ini on su tipots futas oka, taetölo natemami, dredölo, sagoyöv, das mosts bronsötik valik at ogalikonsöv e valiks oprimonsöv leigüpiko ad kanitön kanitis gretik okas.

Nu is binof, äs raänid len finot fada, lagölo len bal jainas bigik. E gö! Bal, tel!... bal, tel!... so äsä elogof dunön osi fa fatül oka, el ‚Marie Jeanne‘ tirof misuro. Bal, tel!... bal tel!... Jain mufon usio ed isio, tränölo jipulili detio e nedetio, ab klok no mufon.

„No vilon-li tonön?” el ‚Marie Jeanne‘ tikof. „Gö! o klok gudik! binolös löfik, e vokolös yufi! Binos pro els ‚Larroque‘ badik, sevob osi, ab zesüdos ga, das toenobs kloki. Gö! o klok! tonolös sunädo! vilob osi, ed, ed ob binob tümagalan adelo!”

E tirof so nämiko e so gudiko, das fino klok gretik mufon, klöbül bronsötik vetik primon ad pendülön e sejedon voki oka zifanefe slipöl.

Balidnaedo el ‚Marie Jeanne‘ no dremof pö ton ditretakloka glumidik.

Ün timül pos atos rol pömömas e rönastepam lefilapoldanas tonons in süts ela ‚Saint-Geniès‘.

Äbinos düp folid poszedela, ven el ‚Marie Jeanne‘ ägalikof in bedil vamik oka, no memölo bosu utosa, kelos ijenon de timül, tü kel of vokädöl ini spikamahorn isenälof, das näms ofa äläsikons, ed ifalof sui glun, nen sevälöf.

Nö! no ämemof, das fatül latikumo mö düpafoldil bal gekömöl ituvom ofi nesevälöfik su plated, ed ipolof ofi sunädo ini bed ofa, ai sagölo lü of vödis zadik... I no älabof niludi anik dö visit läda: „Larroque“, ni dö spikot ofik piropöl dub vokäds fäkik:

„Si! o tümagalan! nen jipül pöfik at dalabot valik obas ifelefilonöv; danädü of pömöms ekömons pötatimo... I flanü sö: ‚Larroque‘ sagob ole, o tümagalan! das säkäd dö frans teltum no plu dabinon; sekü yufot, keli jismalan at eduinof obes, kal pekiton.”

Ven älelilof atosi valik, jipulil velyelik at äseivof leigüpo e läbi bliga pifölöl, e fredü svidik, das ebinof frutik pro utans, kelis älöfof. Ab mesedi gudikün ägetof sunädo tü timül, kü fatül logöl, das imaifükof logis oka, äbiegädom love of sagölo:

„O dautil löfik brafik oba! danö!”

NUN.

Peselons ünü yelafoldil 3id yela: 1941 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1941. Pad: 50.

1942—1946 (yelod 11id)**PÖ YELACEN**

lofobs limanes Volapükakluba valemik Nedänik e Diläda valemik feda Volapükaklubas vipis gudikün obsik, ko spel, das yel kömööl oblinonös püdi so lölöfiko fa obs paledesiröli!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942. Nüm: 1. Pad: 1.

LEZÄL SEANUÄNIK PÖ FLAMOTALIT.

Fa ‚Sir Reginald St-Johnston‘.

De krudanafams mödik oba da grup Lauänas, kel duton lü Ficiyuäna-ragipelag, uti memob nog mu kleiliko, in kel äkomob pö lezäl dub flamots susnumik pilitüköl su nisul: ‚Nayau‘, bi ämagädon so lölöfiko pö ob. Nisuli at ävisitob seimna sogü sekretan pro dins itlänik, kel ädunom dalogamatävi at pladulü guveran. Pos lovenafam in lardamel mö liöls ze teldeg de nisul: ‚Lakemba‘ isäboidobs obis ebo de stemanaf guverik, ven el ‚buli‘ ü cif nisula äkömom lü ob ad begön däli ad jenükön nog ün soar et lezäli somik, efe stimü el ‚talai‘ ü depütäb guverana.

Äsagom, das ya imesülom ad fovön pö lit flamotas, bi suniko ödagikos, ed ävipoy ad getedön obis jenöfiko so, äsä kösömot äbinon ün tims mu vönädik in el ‚Nayau‘.

Posä isökobs balan po votan ön ked lunik luvegi da fot, pö kelos länakrabs suniko ämolugolons pö nilikam obas, äkömobs sui yebafel lardik pilitüköl dub strals redik sola nu ädoniköla. Mödikans nisulanas äsogons okis lä sökanef smalik obsik, ed äsäkons pö spikod liföfik ä fredik, e nid tutas klilavietik, nulodis lätik se ‚cifazif‘. Süpo monitan älükömom löstediko su jevod oka, kelan, dub jästäd nobaladälik koapa jöniko pifomöla oka e mödot gretik kapaherema kälöfiko piköböla, äbinom juit pro logs. Ab ut, keli älabom as säed, no äkanom dünön as sam, ibä äbinädon te me sak liviko sui jevod piseitöl, du as stirajainäds diled brefik jaina ädünon ko snal in zänod ona, kel pitanon zü nud nima, e kela finots bofik pädakipons fa monitan. Ko stömem somik ga äjonom moniti gudik. Pö nilikam obas äbunom ko blegülöf bluvüköl sui glun, kö äbleibom stanön, jüs ibeigolobs, ko smilil benoköma su lips. Ma geböf Seanuänik vönädik nek dalon labülön pladi löpikum (ön siäm tonatik) ka cif. Älilob, das balan calanas obik äsäkom ome, lü top kinik ägolom; in nisuls at atos binon jonül komunik plüta, e leno padiseinon as nuläl negidöfik. ‚Lü zif votik ad nunön, ads els ‚Turaga‘ elükömons.‘

Ven älükömons, nilikam obas ya pilogon fa hipuls, kels ästanoms lükio, pos kelos oms ko brul lögas braunik ägerönoms, e suniko älilobs drumi drumik ela ‚lali‘: trum boadik gretik. Pos dugol da süt veütikün topa labü ratakarps jadik mödik len flans bofik e yeb kälöfiko brefio pikötöl dis futs obsik älükömons in dag ini lael vidik flamotipolanas lifik, kels valik as jonül dalestüma äseadoms ko lögs krodio piseitöls, ed äkipoms löpio flamotis bleinüköl binü jugs pikobotanöl okas. Alan omas älabom in nam oka benenepabledi vidik ad bov pipliföli, kel me sab pifulüköl ädünon ad fanädön diledilis glutik de flamots äfalölis. Lits flamülöl mödik älelogädükons levemo gudiko lienädis nämöfik manas, soäsä us äseadoms nemufiko, äsä ked magotas. Pödü oms nofümiko in jad keds älogädons lüloganas: mans, voms e cils, kels valik us stiliko ä lölöfo nemufiko ästebedons timüli, kü ölükömons sui top pirajanöl, e täno, sekü malet cifa fa tumat larinas el ‚tama‘ sonorik pävokädon: ton, keli nemögiko kanoy bepenön kuratiko, ab kel vemo sümon ad el ‚o-o-a‘ tenedik, e kel binon jonül stimoda.

Ven älabülobs seadöpis obsik len finod votik keda telik et flamotipolanas dis baldaken kvadik binü bambuda- e pamableds, klülädos, das val äblümon pro lezäl gretik, pro kel el ‚ka vaka-vanua‘. Büküno len prim laela flamotas telat manas vemo bäldikas äpubon, kels, posä ilülogoms obis, äkienoms e pö atos äkipoms su brads krodio pijjästädöls okas eli ‚tabakau‘ kvadik smalik ü jugädi binü pamableds piflököl. Täno ägoloms föfio, nog ai su kiens oksik; ed ädunölo numi stepas patädik flanio pilüodükölas, pö kelos koaps omsik leigöfiko äkependülons, äföfiokömons nevifiko pö deadastil valemik ed ai ma misur. Posä fino ilükömons lä obs, ädoplados, pö spikam vödas anik ti nelelilovikas, fledi oksik foi futs obsik. E täno ägegoloms, du äbleiboms lülogön obis, ve veg lunik ön mod ot äsä ut, ön kel ikömons. Sinif vala at

äbinon, das iblinoms obes elis ‚draudrau ni vanua‘ ü bledis läna, as jonül, das pladulan guverana — e kludo i rega — gitätom ad бүдөн tefü val, kel sis visit lätik äglofon in län. Lof bäsetilas ko tail ad jonön, das cif löpikün äkanom dagebön gluni it, äjenon bü yels foldeg lü guveran balid, ven kolunän pägividon Greta-Britäne, sodas kod no ädabinon nu ad dunön atosi dönu.

El ‚matapuli‘ ü heroldan obsik nu ädoatom timülo pö seil lezälük eli ‚tabakau‘ as blöf, das äzepom nemü obs sümboli.

Dönu man bäldik labü balib vietik äföfikom, i su kiens, kel äpolom in nams löpio pitovöls tuigi vetik ko kokots gretik nog grüniks, kelas kokots tel älagons su e love jot nedetik omik. Nöt bal ätefon cifi ävisitöl, votik pöpi nisula. Äpladom onis fot futs obsik, ed ästebedom täno nilikami heroldana pöpa; pos atos äseidom oki, ed äsagom ko nams okik su nöts lüspikoti brefik, in kel äbegom cife ad säkusadön pökis mögädik, ad trätön gudiko pöpi, ed ad jelön ai oni.

El ‚matapuli‘ obsik ädoatom täno legivotis, ed äsagom nemü obs ad ölüsumön onis, e das vip obsik äbinon, das län öfloronös, e pöp ömödikumonös, ed öbenikonös! Lezäl at dub balug okik fäküköl lofa kokotas len tuig labon nemi sämaliegik: ‚deflek zuna omik‘, e diseinon kludo ad binön legivot rekosilik.

Täno heroldan ela ‚Nayau‘ äkömom, i dönu ägolölo su siens. Atan äblinom telati valrodatutas viorik, üd eli ‚tabua‘; al älabon lunoti zimmetas teldeg, ed älagon len jain piflököl me kokotafaibs pikölöl. Löliko ma stül lofüdänik tuts et pälovegivons ko vöds anik ludigidöl, äsä ‚tuts pülik at‘, do ons in dil at Pasifeana äbinons jenöfo givot mögiküno gretik, keli äkanoy legivön, e kels älabons veüti, kel äbinon vemo löpü völad voik onsik. Ün tims mu vönädiks lof ela ‚tabua‘ pösode cädik äsinifon, das beg seimik pö at pädunöl töbo äkanon parefudön. Äkanon diseinön ed ad fümükön nämöfiko fedi, ed ad dagetön jimatani, ud ad beravön zifi neflenik. Attimo lof at evedon te plütot. Voiko lezäl imuton jenön su vat, pö kelos nisulans svimölo älovegivoms eli ‚tabua‘, du obs nog äbinobs su naf, ab atos jenon ün attim te selediko. El ‚matapuli‘ obsik älüsumom onis, äsä blöfi zepa, ed äbleibom lülogön onis, äsä fomedem бүдүлон, stunido dü timüls anik, posä fino nog äsagom vödis anik, me kels ädönuom vipis gudikün obsik pro län e pöp.

Nu mans tel äkömons lü obs, kels äpoloms töbiko vuli tuigagik levemo gretiki ela ‚yaqona‘, keli aseitoms foi futs obsik, e kel valöpo in topäds at dünön ad mökön se on drinedi: ‚kava‘, pö zäl alik nonelaböfiki. El ‚matapuli‘ äflapom namis oka ta od: mal geböfik pö atos, ed äkomitom ad mökön se at boli.

Flamots, kels dub filam lunüpik ivedons ze mödiko brefikums, nu päkvänons, e päplaädons dub lantärs len bims pilägöls, e posä keds paralelik tel manas igrupons okis fo obs ad sirk lafik, bov gianagretik magifiko pismufetöl pänüpolon niniü sirkül. Bov pimekon se diled bal bima: ‚vesi‘, e pidekon me festuns koanas vietik gretik. Telat manas unik labü koapafom klatiko jönik: ‚migans ela ‚yaqona‘ ‘, äpladon ok lä at, e lezäl äkanon primön. Ab büiko äkäloy ad lägön flanü obs deköfo love siem bova diledi lunik kokotajaina me koans pideköla, e sunädo pos atos äliloy stäpi ritmutik diledilas vula in zilid kevöfik. In Tongayuäns büikumö drined pämökon dub gif vata sui uts, kelis kevobans isecuvoms. Tongayuänans äloveblinoms kösömoti at lü Lauäns, e de top at lü Ficiyuäns. Ab ven atos pos yels mödik in Tongayuäns pi plaädon dub stäp, Tongayuänans äcedoms cuvi et in Ficiyuäns bosu naudodik! Demü kods hügienik nu cuv et pepoibon sekü lon in Ficiyuäns, ab is ed us at in belaziläks anik kläno nog komädon.

Ven pos tim anik äcedoy, das ikobükoy in bolabov materi pitroivülöl saidik, äjonoy obes ninädi dub japodön oni bosu flanio, ed el ‚matapuli‘ obsik äbüdom ad läükön vati, ed ad primön miigi e setördi. Du vat päblinon in kokotapütajals, mans bäldik anik äprimoms ad kanitön in tonod löpik dremilik, kel ai ägeböfon pro atos, kaniti ruvönik ela ‚yaqona‘ üd eli ‚meke‘, ab äsevoms töbo sinifi vödas ona. Ven kanit ifinikon, ed äklülädos, das migot äbinon saidiko flumöfik, büakanitan bäldik ela ‚meke‘ ävökädom laodiko: ‚Zesüdos-li ad läükön vati nog mödikumi?‘ Äkleilos ye, das gespik nonik päspeton, e das äviloy te notükön medü sagod at, das din nu ifinikon. El ‚mai lose‘: setördan täno äsumom modü sib tuifi bigik nijalafaibas ad led sümölas ab nämikas bima: ‚vau‘, ed äprimom ad deкупön me mufs tulöl diledilis su flumot flotölis ela ‚yaqona‘, sekü kelos setrat bosu braunatrubik ävedon tefädiko lämpik. Nog mö naeds mödik ädönuom atosi, e faibs ela ‚vau‘ pätördons, jüs tof lätik pisepedon, efe me näm so gretik, das bradamuskuls mana ätadons ad spranön. Fino rets pitördöl pästürons sui jugäd nilo seatöl. E ven go fino i jäfüdisevan at äcedom oki pikotenüköli, ävökädom laodiko: ‚Binon lämpik‘, ad kelos el ‚matapuli‘ ägespikom me ‚ ‚Tu mai‘ ‘: ‚Löädomsös e kömömsös isio!‘ Sunädo mans unik tel äkömöms föfio, kelas brads e lögs pidekons me bleds in köls difik, e kels äprimoms ad seagivön drinedi in kokotapütajals pismufetöl.

El ‚talai‘ äfidrinon pütajali okik, ed ägesleifom oni täno love jugäds, pö kelos ägivom one mufi vifiko tulöli, soäsä kösömot äbinon, ed ob äsödunob sami omik. Täno ätonons sonoriko vöds, äs ‚ ‚maca, ah, maca‘ ‘: ‚bovül binon vagik‘ ud ‚edrinom‘, ed atos päsökön dub plod ritmutik ad lobülön duni at.

El ‚maca’ e plod ots ai päjenükons, ven cifs votik balan pos votikan sökaleodiko idrinoms. Sökaleod pibüdülöl päfölon kuratiko, e sosus man, kel äseagivom eli ‚kava’, ifulükom bovüli, ävokädöm ön mod plonöl patik: „Pro kim at binon-li?” pos kelos el ‚matapuli’ änemom nemi seimana. Atan äflapom täno timülo namis oka ta od ad tirädön küpäli seablinana, kel täno älovegivom bovüli. In Lauäns sädunoy attimo kösömoti drina ma pladätem Ficiyuänanas, e gredätan löpikün drinom büiküno. Ab in el ‚Tonga’ el ‚matapuli’ onik e pösod votik drinoms, büä om drinom, niludiko ad neletön venenami.

E so lezäl jenöfiko magädabik at äfinikon: ret Lauäns se tims mu vöniks e nu nog selediko komädöl. Ün yels mödik, kelis elifädob in Lauäns, neai plu ekomob oni, so zänodü jads magälik e lits flamülöl laela flamotipolanas liföl.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1942. Nüm: 1. Pads: 1—5.

Lio e kisi mans famik fidoms

„Sagolös obe uti, keli fidol, ed osagob ole, kis ol binol!” ma sagäd el ‚Brillat Savarin’ esagom seimna.

Das el ‚Xerxes’ äfidom go vilöfo figis, e das om pö lüköm oma ini Latikän, kö fluks patiko gretiks ä vaetöfiks pälofons ome, levemo äpidom, das län at no nog piziläkon ad regän Pärsänik, binos ba te dilo veratik.

Güä sevädos vemo fümiko, das lampör: ‚Tiberius’ de dins valik äfidom buiküno **gükis** [→ kügis]. Ätöbidom ad bridön härbati at, ed äkälom, das ai älabom lä ok pö krigagoläds oka stokis gretik ata.

El ‚Alexander’: Gretan äfidom tämiko, e leno änitedälikom tefü ut, m ekl äbötoy omi. Buiküno ägebom fidädi oka in tänad balugik. Zibs omik äbinons ots, kelis soldats omik ägetoms ad fidön.

Ün tim latikum pats mödikum sevädikons dö mods, ön kels mans famik äkösömoms ad fidön. Ad fidans tämikün ün tim oka el ‚Goethe’ ädutom. Se peneds omik klülädos, das leno älöfom kafi nämöfik e vini muspitik. El ‚Charlotte Von Stein’ päbetidof fa om löliko tefü atos. Ai ägivom ofe vinegis gudik dö utos, kelos ätefon vobedi dämüköl u no dämüköl drinedas e zibas. Äjonom bulöfi gretik pro fluks. Menes, kelis älöfilom vemo, älüsedom suvöfiko flukemi. El ‚Charlotte Von Stein’ äi ädalof fidön podis balid se flukagad omik. Ed el ‚Christiane Vulpius’, ko kel ämatikom latikumo, ägalikof seimna, ven islipikof in priel, posä poedan iseitom mandarenis kil sui flom ofa.

El ‚Schiller’ äjonülom dü lif lölik oka lindifi patik tefü fid oka. Atosi nog igekipom se selibanatim okik. Äplidom vemo ad fidön podis puridik. Ig osmel onas jinon plitön omi. No nen lekof om it penom dö atos. I mödot podas puridik ai äseaton in layet penamataba omik.

Seat len fidädatab ela ‚Napoléon’ fümio no äbinon blesir. Reigan gretik älöfom ad fidön mu vifiko. Zibäds pö fided kura omik päbebötöns äsvo ön vifot galota. E bi zuo zibäds mödikün sekü büd ela ‚Napoléon’ ämutons pabebötön mögiko hitiko, lotans kösömiko mö mödikos no ägetons saidiko.

Gretik badiman ä filosofan: ‚Schopenhauer’, kel reto ön tef nonik äbönom oke bosu fredüköl alseimik, äbinom dinü fid frediman ä juitan voik. Älöfom ad seadön len fidädatab bundaniko peblimöl, ed ädaifom vemo me zibs pelevälöl. Äkanom bitön so tuiko pö atos, das, if älogom su tab bosu patiko benosmekiki, äprimom ad lüspikön zibädis me nemils löfülik. Bi munemödiküno äspetoyöv somikosi pö man, äs el ‚Schopenhauer’, taans oma suvo ägeboms pöti ad jonön ome taädami bevü sagod e dun oma.

I el ‚Bismarck’ äkanom digidön vemiküno fidedi gudiko pimököli. Äbinom sevädik as sevan süperik vina gudik. Leigo ädöbikom demü smök zigaras mödik ä... gudikas.

El ‚Friedrich’: Gretan äsümom ad el ‚Voltaire’, kel as Fransänan vilöfo äfidom mödiko ä gudiko, tefü atos, das om pö fided gudik äsevom lekani ad spikotön jänäliko. Buzibäd omik äbinon melun. Reg älabom kösömoti küpädik ad bestürülön fluki at me sal u kapsigapep. Va lotans omik läs äplidons kösömoti at, äлиндifos lölöfiko pö plin. Sek äbinon, das tabakompenans rega äkoslogons dredälo e dredo timüli, kü meluns me sal u kapsigapep „pepitöl” äkömom sui tab.

(Se el ‚Horecaf’.)

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1942. Nüm: 1. Pads: 5—6.

CEDS E TIKODS.

Klän gretik läbama no dabinon in juit, ab in oknoäd.

‚Longfellow’.

If ai lügoy e plonoy, nendas sublimükoy oki e kuradikoy ad sufodön, täno eperoy leigüpo e tali e süli, ed eretidoy te senälöfi malädik.

‚Schopenhauer’.

Konsien takedik löfon soali, lan döbik senälon oni te asä leziöbafanäböpi.

‚Carmen Sylva’.

No utan binon nämikin, kel labon nämü mödikün, ab utan, kel laidälon.

	,Marc. Monnier'.
Lekan binon rel jafana oka.	
	,Auguste Rodin'.
Bref binon lan cogeda.	
	,Shakespeare'.
Kelied no binon patöf natälo lönik mena. Cils e natädans ai binons kruälik.	
	,Dr. Johnson'.
Pöf binon vafem vetik, kel plu lemükon, kas jelon.	
	,Byron'.
Kin binon-li men läbikün? Utan, kel kanon suemön meritabis votanas, e kanon fredön in fred votanas, äsä in fred lönik.	
	,Goethe'.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942. Nüm: 1. Pad: 7.

NUNS.

Kanons pasivön de sö: ,Dr. Arie De Jong' in ,Voorschoten' (Nedän), ,Leidscheweg': 39. Potakal: 107174:

Gramat Vpa fa ,Dr. Arie De Jong'	fl. N. 1,—
,Wörterbuch der Weltsprache' fa otan.....	„ „ 4,—
,Leerboek der Wereldtaal' fa otan	„ „ 1,—
,Lehrbuch der Weltsprache' fa ,Johann Schmidt'	„ „ 0,80
,De Wereldtaal. Vp.' fa ,J. G. M. Reynders Sr.'	„ „ 0,35
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „ 0,25
Yelod: 1942 Vpagaseda pro Nedänapükans	„ „ 2,00
Yelods büik gaseda at a yelod.....	„ „ 1,50
Hüm Vpa (vödem teik) a samäd 1	„ „ 0,05
a samäds 10	„ „ 0,25
a samäds 50	„ „ 1,—
Vpamäks a samäds 100.....	„ „ 0,50

Kanons pasivön de sö: ,J. G. M. Reynders Sr.' in ,Den Haag' (Nedän), ,Goudsbloemlaan': 120. Potakal: 199061:

,De Wereldtaal. Vp.' fa ,J. G. M. Reynders Sr.'	fl. N. 0,35
,Statuten en Huish. Reglement der Alg. Ned. Wereldtaalvereniging'	„ „ 0,25
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Ned.	„ „ 0,25
Yelods lid jüesa 10id Vpageseda pro Nedänapükans a yelod.....	„ „ 1,50

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942. Nüm: 1. Pads: 7—8.

Läd paelik boatik

Konot di ,Paris' fa ,Marianne'.

Älabof bukiselidöpili feinik su el ,Boulevard du Montparnasse', nilü gul, kö el ,Closerie des Lilas' ätoxon: bridöp sevädik tälakta sümbojavik, e büsidil ofik go no äbinon nedigädik in nil literatavik et. Dabükots nulikün lautanas gudikün us ai äbinons po fenäts; päjonodons us ko güt cädik; samäd te bal buka alik äbinon us, vio famik lautan e vio dunikamälik dabükan ona bo äbinons-la; tumis gretik lebukas vogikün: bundanükam vola dub bos stunüköl u dub bos stunükami nunädöl, no ätuvoy us. Äbinos bo, mutobs niludön atosi, no löliko ma ced prodanas dafümik, ab so äbinos plu ma ced ela ,Madame Retail': läd „büsida”, kel äjonodof lautanis in sälun, in sälun veluvik seidetöpa okik, kö komians ästanons takediko, in fagot pötik de ods, soaliko ed al ko spad pro sogäl lönik, kel pöton põ pub raistokratik, kel buk ga nog seimna binon. Ven dabükan isedon käläbi bukik oka ini vol ko köväd küpidiko redik zü koap ona, su kel kaliets patik onik pinotädons, ädesumof zönüli Spanyoliko logotöli, büä älületof cili somik ini sälun oka. Äbinos ba stöfiko nefrutik, äbinos böladik pro krütans, kels äkanons gebön notedi somik asä nüdigavödi yegeđa okas, ab ädunof osi. Mögiko ätudigidof so dunölo diseinis prodanas, e fümiko cädi konsumanas, ab so äbleibof leigön lü ok it.

Ibä ,Madame Retail' äbinof läd feinik. Logot ofik, atos veraton, no äbinon löliko plitik pro of. Ägolof vemo boatiko; ab äkamufof atosi medü gol mögiküno nemödik. Äjemof igo, das ägolof boatiko; no bo demü ok it, ab sio demü himatan imatiteilöl oka, kele ädebof dani kodü boat et. Hiel ,Retail' äbinom pösod grobik, — mögiko, binom nog soik — kel älabom glepädäs fäkädäla, e täno äkondötom, äsä lunim. Pö bal pötas et — no isevofof saido vifiko, kö om ipladom kepiti okik — ijoikom jimatanili yunik okik

grobiko flanio; so grobiko ä neküpälisko, das ifalof love püfusugian; ed atos ikodon fädiko breki hipaboma ofik, kel, i dönu fädiko, badiko pinätükon fa haratasanan. If äkonof fiedanes anik kodi at boata okik, neai änedunof ad kazetön vemo fädotis valik et, du joik primik, kel i nevoiko ibinon joik balid, sekü kel ireaf of ini miserab, päkläädön mögiküno lunüpiko fa of. Ed if joik et, pos säks dönuamik, e bi jiflen vonädik, kel äsevofo vali, i äkomof, fino pämänioton, täno älabof nog säkusadis mödik: ‚Monsieur Reteil’ äbinom boso mäpetik, leno sekü natal, o nö! ab krig ivedükom omi grobikumi, kas äbinom natalo. ‚Monsieur Reteil’ äbinom reto man meritabik, kel ilöpikom dü krig de soldat komunik ad kapiten; us iditibom i neflene joikis mödik; ab atos ibinon klülisko vemo lobabik. Ed ag! if soman täno dönükömom ini lif sifädik, vo-li? ‚Tout savoir, c’est tout pardonner’. ‚Madame Reteil’ ipardof ome ya sis lunüp, jenoti at e dinis nog mödo mödikumis. Nu nos plu ädabinon, keli äkanoföv pardön, ibä äbinom moik ya sis yels mödik, ko läd de bötädat, ed of iposblibof nen kosidameds.

Ab mens gudik i ai dabinons, vo-li? Lesioy obes atosi so suvo. ‚Madame Reteil’ äplakof osi, jiflen ofa, kel i imatikof boso nesüeniko, äbinof nu in el ‚bistro’, o nö! so no ädaloy nemön oni, äbinon kafibötöp vemo gidöfik; e himatan ofik: söl kafibötöpa, älabom sio timülis gudöfik, ed ün timül gudöfik somik, kü pikonsälidom fa jimatan oka dö fät ela ‚Madame Reteil’, ikratom ko doat luimik po lil oka, ed isagom: „Dö kis labof-li noli?”

Benö! nö!... voiko noli... Stebedolös boso! löfof vemo reidi! Täno mutof primön bukatedi; e prünabukemi! Prünabukem binon magifik: prünooy buki, atos prodon zao frani bal a vig, ed atos binon gaenod rafinik! Vö! mutoy pelön pro buk somik, ab atosi gegetoy vifiko. Jiflen ela ‚Madame Reteil’ änutof medito. Täno äsagof: „Pro atos mon paneodon. Ad fünön büsidi somik.” E täno man äbetikom eli ‚Dubonnet’ e nog manis cädik anik jäfüda okik, ed äsagom: „Ati mutof begön dabükanes. Leigo äsä vinabüsids gretik epladons obi ini büsid obik! Atos binon ga otos!”

Si! atos äbinon nebefitovik; äbinos din jenöfik. E ‚Madame Reteil’ ägolof ad tivön ko dabükans. Äbinos zigol fikulik, dub lög boatik et, zigzago da ‚Paris’; ab pro jenets somik ebo el ‚métro’ pidatuvon, do tridems mödik et i äbinons vemo töbiks. Ab if mutoy, vo-li?... ‚Madame Reteil’ ävedof dubo boso mägik, ed ädagetof köli paelik, kel öblibon fovo pö of; äseatof kluo galiko dü neits ömik, bi no äkanof slipön sekü fen, ab äsevofo: mödikans binons soiks in ‚Paris’! Ed if betikoy atosi, ti senälöy, das sötos binön so, e sufodoy in fät oka...

Pos zigol dü dels deg älabof fe benoseki saidik! Benö! so badim oyik gloriko palenoädön! Dabükans gudaladälisk vo dabinoms, kels sio viloms yufön vomili so pidabiki, kel seadof zuo so neskiliko fo oms! Pato if leigüpiko magädof legudiko, e tedot, keli mobof, igo nog kanonöv binön bo frutik! Täno as dabükan meugoy göniko, e sagoy nobaladälisko, das kanoy steifülön osi. Garans no dabinons-li? Ö! si! atos sio gretükumon klülisko riskodi; ab atos kanon padiskotön. ‚Madame Reteil’ no äsevofo kuratiko, kis el padiskotön äbinon, ed änutof ye zogiko siiko... Söl liegik et inbür magifik oka, — e züamo divs kion lebukas jönik! — kel älülogom so jovialiko ä leigüpo vestigölo, ämeugom klülabiko sio gudiko kol of! E no äsagom-li igo: „Gö! binobs su taled ad yufön odis, ‚n’est-ce pas, ma petite madame’?”

Kluo ädispenof ye sunädiko e nes reidön oni — pipenon so penülisko, ed äjinos so mikonfidik, if äluxamoy büiko löliko konoti so gretiki — balädili; äblamom igo nog gudöfiko ofi, bi ädispenof nen luxam anik: „O lädil! o lädil!” äsagom smililö me vögäd pönöl, „dispenolös neai, nes elogol uti, keli dispenol!”

Ägesmilof ye bosilo ko logodil paelik ofik, ed älovegivof dönu ome bledili. Benö! si! äbinof no nog jibüsidan, do äjäfof ad vedön jiatan!

Ün del balidfovik ägolof lü jiflen. Äcedof ai boso naudodikik ad nügolön ini el ‚bistro’; pidugälöf boso seväriko, fat ofik äbinom calan. Ab man ela ‚bistro’ — nö! kafibötöpa gidöfik — ävüdom ofi sunädo ini cem, ed äsäkom ofe, kisi ävilof drinön. Ästigädöm vemo, ed äkonsälom ofe, ad sumön ribedabälageini; älabom ribedabälageini süperik! E täno äloseidof jiflene okik balädi, kel äreidof oni ko logabobs fronik, ed äsagof:

„Ma chère’! lio mögos-li, das edispenol eti? Binom päridükamabaläd!”

Benö! atos äjinson lü of ga neluveratik; fe „äbinon ye zesüdik demü fomed”, dabükan isagom, äbinom man vo flenöfik! E, benö! binon bo no so badik! „Badik-li? Ag! soäsä vilol cedön atosi, ab buks valik blebons dalabot omik, flagoviks tü timül alik, atos sinifon völad lölik, dü tim, das no nog pepelons, ko fien dötumas jöl... Me kis täno mutol-li kosidön? o pöfülan!” „Benö! si! ab esagom, das leno änedob spidön ad fipelön, foldil bal a yel äsaidon. E zuo garanom ga i domiloatamoni!” Jiflen no ägespikof so sunädo. Täno äsagof nelaodiko e keliedölo, soäsä spikoy ko cil malädik: „Om fümiko no nedom flagön spidi, ibä getom dötumis 8, ed atos no dö mon oka, ab dö suäm detülatedik bukas okik... E kanom likitükön oli ün timül alik... Benö! spelob, das olabol benoseki in büsid olik, ab fipelölöd täno mögiküno

vifiko, e bligidolöd poso balädi gudikum!” ‚Madame Reteil’ älogof plu stuniko ka jekiko; no äsuemof gudiko dini; ‚Marie’ äcedof osi fümiko vemo badiki... Ab, if büsid nu ye plöponös!...

Läbiko äplöpos. Sio no sunädo, ab ven ämutof pelön pos muls kil loatamoni, e suäm at no äbinon lölöfik, ga kädabuk ofik ätemunon tedädi so laiduliko pluiköli, das himatan jiflena ga sio ävliom prünön franis 800 ädeföl; deb ome äbinon gudikum ka dalabotane, äplänom. Benö! e dö suäm at no nedof pelön fieni. Fe, pos dels degfol pifipelon.

E nu büsid äjäfidon ägudikumo. Mens ibinons jünü no vemo plitiks kol of, ab sü, si! at äyufon! Ag! e mens voiko ga i äyufons! ‚Madame Reteil’ äkredof vilöfiko gudikosi dö mens, ed ekö! atosi äkanof dunön! Ibä äjäridon gudiko; jenöfö! büsid äjäfidon gudiko! Ätopon boso ebo vü harat studanas ed ut lekananas, e studans e lekanans binons mens, kels pö pös ömik spatons boso in züamöp nilikün, ed ebo ven atos tänbo äbinon saidik, ed ävedons boso feniks, — elans di ‚Parins vedons vifiko feniks — täno älogons fenäti feinik et, kel älabon fluni boso benüköli, bosu plitülik ä jöniki, ed eli ‚quelque chose de reposant’; e fino älelogoy vemo takedikumo bukis, if is ed us te buk balatik ädabinon; if ‚Madame Reteil’ iseidetof onis so sekü frutispet, ko reklamäl gütikün, no ikanof datikön osi gudikumo. E zuo prünabukem! At äbinon in cem po selidöp, kel äfomon ko at löloti bal, äbinos us te boso dagikum, us kluo litil smalik äfilon, ab dis kapüt jönik; us spadül plitöfik ädabinon, ed us ‚Madame Reteil’ äseadof, kösömiko sogü jipul yunik seimik se niläd, ibä ikosükof oki ko mens anik, e pato jipuls yunik äcedofs osi vemo plitöfiki lomü of, ed ädunofs ofe konotis lefredik yofik. Semikna täno bukiloenans äkömoms; äkanoy bonedön kadi a frans teldeg, lonöfiki dü muls kil, e küpolös: nu ya kads tum pisegivons! e ‚Madame’, kel äcedof osi as blig okik ad bleböv sevik tefü jäfüd oka, äkanof givön konsäli vemo gudiki, e sagön kis äbinon jönik e kis no. I jipuls yunik ävüikofs spikavifiko ä vemo fümäliko me sagod loba literatavik; e finö! krüt et no äbinon ai legudiko motivabik, soäsä calokrütans kanons dunön atosi so jöniko, ab äbinon semikna ga grutik, leigo äsä ‚Molière’ äcedom frutiki cödöti jikvisinana oka. Büsid ävedon gretikum, ‚Madame Reteil’ sapiko pekonsälöl, äläremof prüdiko e täläktiko, ed äpelof nu kädöfiko grosülatedasuämi, ed ägetof ad at nog rabati, ed üns oar seimik, ven äseatof in bed, ätikof, ätikof sevälöfo: ‚Lif binon ga plitik, binob attimo voiko läbik.” Binos veratik, äbinos dabin nelelivik, no äkanoy sagolön mödiko, ab ‚Madame Reteil’ no älabof neodi mödik ad segolön. Ägolof ibo ga no fasiliko, ed älabof bukis jönik valik et! Nö! äbinof vemo kotenik, e danöfik...

Täno ävedos nog jönikum. Täno el ‚Antonio’ äkömom.

‚Antonio’ äbinom Litaliyänan; äsä äklülädos saidiko sekü nem omik; ab älödom ya dü yels degfol in ‚Paris’. Äbinom poedan, bal jiflenilas ela ‚Madame Reteil’ ikonof ofe, no nen vögäd dasenälük, e ‚Madame Reteil’ pistimof dub visit poedana ad bukem oka. No ästanom us in pödacem kluo äs men komunik, ab äs nämätan, voiko pluuneplu äs lafagod. No äsäkom konsäli, benö! bo no, vo-li? — ed älasumom bukis de tab ko logot vemo lekrütik vü dom e nädäg, nekälo e löpo; ed igo jiflenis spikotälükün ela ‚Madame Reteil’ äseilofs. Täno älogom ini on, ed äjedom oni nekälo dönu sui dunetatab, u güiko äpladom oni usio prüdiko e meditiko, du loged omik äbleibon logetön föfio. Äbinos vemo magädabik, ed ämutoy sio puuneplu leplekön omi. Ab fino ga no äbinom god lölik u lafik, ab man; e kluo bal jiflenas i ya äsäkof seimna, ven ibinom us mö naeds bo kil:

„Lifayelis kimödötik bo labom-li?” E: „Matom-li bo?”

Benö! bo no ämatom; poedans no matoms; sio utans literata klatädik, tuvoy, das jimatans omas pamäniotofs in julabukils valik; ab poedans ela ‚Montparnasse’ no matikoms. Kösömiko no laboms moni ad kosididön jimatani, ab somikosi betikoy te ye pülatimiko, e kläno, e täno mojedoy vätälis nedigöfik somik se tikäl oka, e sagoy: „Ag! nö! — pösod soik lifom tuvemo in sfers löpikum”. Pro men vemo dinöfälik atos sinifon zao otosi. Ab men no dinöfälik logon pö els „sfers löpikum” t elöpio e dasenälön.

Jiflenils ela ‚Madame Reteil’ no äbinofs mens dinöfälik; e ‚Madame Reteil’ voiko i no. Ab äbinof sio men boso motik; ed äküpof, das ‚Monsieur Antonio’ älabom logoti vemo penekälöli. Ed i no vemo pedanulüdöli. Ed ädatikof — ön mod zadälükün — pötis ad menodön boso atosi.

Tefü nedanulüdam atos no äbinon so vemo fikulik. ‚Monsieur Antonio’ äkömom, if äkömom, kösömiko tüi düp lulid. ‚Madame Reteil’, kel tefü ok it älifof zao pöfädiko, änüdugof eli ‚goûter’. Tied ädabinon, e kaf ädabinon; ko milig mödik; — ibä milig äbinon vemo nulüdöfik; ed atosi ‚Monsieur Antonio’ äneodom. Ed els ‚sandwiches’; els ‚sandwiches’ benosmekik, gudiko ä me dins nulüdöfik pebeseitöls. E, diabö! ün fagot domas anik de ofik selidöp Litaliyänik ädabinon; us äremof daifotis Litaliyänik valasotik... Benö! ven ‚Monsieur Antonio’ kömom, ga fümo olöfom atis.

‚Monsieur Antonio’ äkömom, — „Seadobs ebo pö el ‚goûter’, ‚sandwich’...” ‚Monsieur Antonio’ ätovülom logabobis, äsva ätefos mobi dodik; ab voiko ya iküpom me nud e logs eli ‚salami’, ed äsmililom boso ä bönikölo, ed ägleipom gutöfiko eli ‚sandwich’ gretikün de bov, ed äbeitom oni ko benäd gretikün... Magifiko atos äplöpon! Ävedof stilik dub atos. Poso äflekome oki dönu sunädo lü buks; — ab

büä äsegolom da yan, äplöpos — ed atos igo no äbinon fikulik! — ad koedön fidön ome nog telis. E du voto äkômom kôsômiko telna a vig, nu äkômom dönu tü del balidfovik! ‚Madame Reteil’ no ispetöfof ad atos, ab äsedof nunani lü selidöp Litaliyänik; ed ädekötöf ko lezil gretik in el ‚salle à manger’ ofik diledis anik boda; — ed älabof dönu benoseki! E täno äkudof, ad no plu binön neblümik tü del seimik. Fe i ‚Monsieur Antonio’.

‚Zibön faemanis e klotön nüdanis,“ — atos binon koboyüm fümik büdedas saludik. ‚Monsieur Antonio’ no äbinom nüdik, ab vö! ad spikön so, om ga sio ädutädöm in rubrig et. Alo pö om mödikos ädabinon, kel äbinon nätükabik... Ed atos äbinon nu, dub stad nulüdama e kosäd plitöfik, fasilikum. ‚O! ‚monsieur’! — sleit kio gretik ekômom ini gun olik!”

Voiko no äkanoy töbiko spikön dö el „kömön”, sleit ädabinon us ya dü vigs, äbinon dutöfik ad gun; ab vö! so äbinos zadälikum... E ‚Madame’ nog älabof gunili läxhimatana ofik... E — no nedobs gebön vödis mödik — äkälöf ko kud zadik e vemo dalestümik aiplu klotis ela ‚Monsieur Antonio’.

‚Monsieur Antonio’ ävilöfom ad plidön osi; äbinom lafagod benädik... Ab pos vigs anik ävedom „meditik”. Sevabo: atos ävedom, ven äspatom lü cemil okik. Ven äbinom lomü ‚Madame Reteil’, ävedom sekü medit et löföfik. Fümiko löföfik. E boso glumaladälik. E no plu äjedom te logedis sublimik ini lut, e logedis nekälik ini buks, ab äjedom i logedis asä „klänikis” pediseinölis lü ‚Madame Reteil’. Ag! vio kläniks pidiseinons! Ab disein sio i äbinon, das ‚Madame Reteil’ öküpöfov onis. E ‚Madame reteil’ öküpöf onis; e do äbinof kôsômiko paelik, täno äredikof. Ibä si! isenälöf oki sio läbiki; ab ad binön lölöfiko läbik, ga bos ädefon pö of. Pato: bosi ad zadidön ed ad kälön; — e neodi at ‚Monsieur Antonio’ äkanom saidükön lölöfiko. Älabom mödikosi käläbik. Ab ad pazadidön ok it, alo ad paträtön ko senäls zadidöl, — atos ga sio äbinon vip ninälikum klänik ela ‚Madame Reteil’.

Drimamagots ofik dö gretäl ela ‚Monsieur Antonio’ voiko no plu äbinons so nämöfikis, pos tim anik. No äbinof jistupädan somik, äsä jiflenils; logof mödikumosi lifa. Ab dub atos kluo no äneodof drimamagotis so vemo mödikis. Te: ad no binön löliko vom soalik bäldik...

Binos boso lügik e boso dolik ad konön löliko veitöfikojenädi. Is at binon go brefiko:

‚Monsieur Antonio’ äjonom ofe vipabi konsälana literatavik pro büsik ofik. ‚Madame Reteil’ äbaicedof ko atos, ed änutof. ‚Monseiur Antonio’ äblöfädöm vipabi ad lödön boso nilikumo; pro konsälana literatavik. ‚Madame Reteil’ nog älabof cemi labüläbik. ‚Monsieur Antonio’ no änedom dagetön mesedi, o nö! te dilodili gaenoda. Ed om as man — äd as poedan — ökanomöv tivön magädabiko ko dabükans... Ävedom fino boso kekompenan.

E ‚Madame Reteil’ ävedof pianiko nog boso paelikum, kas ya äbinof.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942. Nüm: 2. Pads: 9—12; 1946. Nüm: 3. Pads: 20—21. Nüm: 4. Pad: 25.

‚Henri’ IV e febodan

Brefüpo bü lekomip de ‚Ivry’, ‚Henri’ IV äkômom ko sökanef smalik tüi soar ini ‚Aleçon’, kö älotom domü fizir, kel äbinom regiälik. Atan äbinom nekomik, ab jimatan omik, kel no äsevofof regi, ägetedof eli ‚Henri’, bi äsagom, das äbinom flen himatana ofik. Tüi tim säneda ävedof ye netakedik, e ven reg äsäkom ofe kodi kofuda ofik, ägesagof: „No sevob utosi, kelosi obötob ole; ebüedob sukön in zif lölik, ab adelo kanoy dagetön nosi. Balan nilädanas obik sio sagom, das dalabom dinduni pinädik, keli vilom gividön obe vilöfo, ab stipo, das om it odalom kefidön oni. Binom ye febodan balugik, e pösodi somik ga no kanob vüdön ad fidäd fizira cädik.”

‚Binom-li spikodan sogöfik?” reg äsäkom.

‚Binom man cogedikün de harat lölik at,“ gespik äbinon, „zuo Fransäna gudik ä regiälan lezilik.”

Sifädan äkômom. Dü loetam len spedül dinduna pepinädüköl oka, äprimom ad konön jenotis böfik valasotik utosa, kelos äjenon so in zif, sodas reg älemufom sekü smil. Toä äkefidom vemo gudiko de loet, ävedom ai lefredikum, e spikotäl omik no älabon fini. Ven reg fino älöädöm, man äjedom oki fo om sui kiens, sagölo: „Pardolös obe! o mayedal! Del at binon jönikün ün lif oba. Ememosevob oli dü beigol, ab esagob nosi atosä läde at, ad lefredükön obi ninälo dö stun ofik, posä emuaadob plitiko oli dü düpil.”

Nu i läd äfalof sui kiens, ab ‚Henri’, in gudaladäl kôsömik oka, äbüdom bofikanis ad löädön.

‚Nö! o mayedal!” ägespikom, „bleibob seatön so, jüs odälol obe ad spikön nog vödis anik.”

‚Benö!” reg äspikom, „sagölöd kisi notabik polol in ladäl ola!”

‚Stim pro plin obik,“ äfovom, „buon pö ob bu val. No kanob sufälön tikodi, das om esedom len tab ko luman, äsä ob binob, e sevob medi te bali ad moukön obe lepidi at.”

‚Ed at binon-li?” reg äsäkom.

‚Das ol gevöl obe noubadiplomi.”

‚Ole-li?”

„Kikodo no? o mayedal! Do binob te febodan, binob ga Fransänan, kela lad pebon vamiko pro reg oma.”

„E sköti kinik vilolöv-li üfo sumön?”

„Dinduni obik, kel eläbükon adelo obi so vemo.”

„Binosöd so!” reg äsludom smilölo lelaodiko, „obinol nouban, ed olabol dinduni in skötaplatäd olik.”

Man äremom diledi gluna ed äbumom su at kasedili, kel älabon nemi omik. Licinans oma nog ai dalabons oni, e labons sköti ot, el ‚Mercure de France’ sagon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942—1946. Nüm: 2. Pads: 13—14.

Tikods de ‚Ralph Waldo Trine’

Leval gretik fulon bundaniko me dins gudik. Stebedon te pöti, das süükobs onis.

Binolöd fiedik lü gudikunos in lan lönik ola!

Binolöd bu val fiedik kol ol it, tän i no kanol binön nefiedik kol kemen ola!

Utan, kel glömon oki, cedon as ledin in lif ad yufön e dünön votikanis. Jonon me atos, das binon gretälik ä nämöfik.

Glömobso so suvo e so lölöfiko, das dins gretikün in lif binons balugiküns.

If löf no dasevädikon in dun, tän atos blöfon, das labon natäli fiböfik e neodon glofäli e daglofi.

Lifoy ai in sogäl, keli oy it jafoy.

De votikans utos kömon, kelosi sedol votikanes: sevolöd kluo gudiko utosi, kelosi sedol!

Betikolöd, das gretälikünans su taled ebinons utans, kels lölöfiko jäfälonso ko dediet lü kemens oksik ed in dün onas!

Lifolöd te in tik löfa pro valikans, ed otirädol lü ol te löfi valikanas!

Sapik men ut binon, kel dub näm milagik löfa ceinon ad flen nefleni okik.

Te utos, kelos kömon se ladäl, kanon rivön ladäli.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942. Nüm: 2. Pads: 14—15.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik.

Demü dinäds attimik ün yel at kobikam valemik Vpakluba valemik Nedänik no pojenükon.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Ladet nulik:

söl: ‚Salah Eddin Kemal’ in ‚Kandersteg’, ‚Postfach’: 15564 (Jveizän).

Peselons ünü yelafoldil 4id yela: 1941 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1942—1946. Nüm: 2. Pad: 15.

FINO POS TIM LUNIK!

Ko fred gretik kanobs nunön utanes valik, kels änitedälons büükumo in gased obsik, das stöb, kel äneleton publi gaseda obsik, emoikon.

Bü yels plunätöfo fol, tü 1942 mätzul 18, pänunos redake Vpagaseda pro Nedänapükans fa dilekan sekiona: dustod penavik reigänabüra pro dustods fevoböl komitü reigänakomitetan ziläka Nedänik pikoupöl, das demü nebundan papüra de 1942 mätzul 19 papür no plu pöblünon pro püb gaseda obsik.

To protest obas ta atos slud pälaidükon, e redak pämuton ad blebön nevobik. Pro on te spel äreton, das güikam gönöfik kriga vali änosüköla öjenon suno. Me sirkülapenäd in püks Nedänik, Deutänik, Linglänik, Fransänik e Litaliyänik pilautöl stöp püba pänunon limanes Vpakluba valemik Nedänik, lebonedanes gaseda e nitedälanes votik.

Posä koupanef Deutänik ilüvon läni obsik, ed obs dönu as pöp libik äkanobs natemön, ästeifobs ad dagetön däli dönupüba gaseda obsik. Liedo nebundan papüra nog ai äbinon motiv ad no gevön ati. Pas pos beg dönuik ädalobs senälön fredü dub get peneda de gasedamacäm dätü 1946 mayul 6, me kel däl pibegöl pägevon.

Fino pos tim lunik kludo pefägükobs ad fövön dabüki Vpagaseda pro Nedänapükans. Nüme nulik nu epuböle egevobs numi: 3, ad leadön yumön oni len nüm: 2: nüm lätiko epuböl yela: 1942. To gäp gretik yelas fol vü nümso bofik, nümso yela: 1942 kobü utsofol, kels opubons ün yel at, ofomons kobiko yelodi Iid gaseda at.

Redak eprimon dönu ko kurad flifädik, e spelon, das nitedäl pro Vp. ai plu opluikon. Vp. digädon atosi, ibä pos stud staböfik püka at e leigod ona lä valemipükasits votik, äs els ‚Esperanto’, ‚Ido’, ‚Occidental’, ‚Novial’, e r., ai oklülädos, das tefü neud, binod tikavik, gebov plagöfik, Volapük no nog

pepluikon dub bal mekavapukas votik, du sekü daved oka ün 1879 binon mekavapük plagöfiko gebovik bäldikün, ä sekü atos ga sio labon gitäti ad pazepon valemo, äd ad pagebön i jenöfiko — näi natapüks dabinöl — as balik kosädamedöm bevünetik.

Ko fied redak kosgolon fütüri. Osteifon ad gividön spadi gretikum pro vödem Nedänapükik, dat gased at i vedon plitikum pro no-Vpans. Spelon ad dalön lekonfidön stüti valikanas, kels senälons boso desiri ad jenöfikön tiketi valemapäka bal.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 3. Pads: 18—19.

NUNS.

Nüm at dätü 1946 mayul 1 opubon tü 1946 yunul 1.

Sekü büad sekü müt koupanefa Deutänik pelonöl Vpaklub val. Ned. pisästidon tü 1943 febul 27, ab sekü büad cäma gitöfiko pelonöla dätü 1946 mayul 11 stad büik kluba penätükön, efe de 1943 febul 27.

Peselons ünü yel: 1942 yelafoldil lid: Vpamäks 100; 2id: 100; 3id: 400; 4id: 400; ünü yel: 1943 yelafoldil lid: 100; 2id: —; 3id: 200; 4id: 100; ünü yel: 1944 yelafoldil lid: 100; 2id: 100; 3id: 200; 4id: 200; ünü yel: 1945 yelafoldil lid: —; 2id: —; 3id: 400; 4id: 100; ünü yel 1946 yelafoldil lid: 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 3. Pad: 24.

Dog: ‚Joie‘

Ün soar vemo dagik man ämonitom soaliko da bal sütas fagoseatikün ela ‚Paris‘. Süpiko jevod omik äjekon, e no ävilon fövön goli oka; ün timül ot maged dofik mana älöikon nilo fo om de pavot, ed äbunom ko luvokäd jeka flanio. Zuniko monitan ävokädöm: „Brietol-li, üfo, o luman! das seatol us zänodü süt? Vilolöv-li padomonitön?”

„Dunolöv vo gudikumo ad yufön neläbani, plas zunetol so vemo omi,” votikan äsagon me vögäd plonik. „Älabob franis goldik kiltum in böb at, kels pigivons obe ad pelön kaloti pro söl oba. Nu böb esleaton, e gold valik seaton speariko su süt. If kanolöv yufön obi medü lit, atos frutonöv obi mödikumo, ka lenoid e jov ola.”

„No binos fasilik ad tuvön moni peperöl ün soar so dagik,” monitan äspikom, du änexänom. „Liti no kanob blinön ole, ab okanob ba yufön oli ön mod votik. Eretons-li nog goldakönäds anik?”

„Te bal,” gespik äbinon hidünana neläbik, du äsplodülom me drens.

„Givolöd obe ati!” votikan äsagom.

Luman pöfik äzogom, ab nesevädan ädönuom vödis et me vögäd so büdik, das ün timül fovik i goldakönäd lätik at päprididon, ed äseaton in nam omik.

Nu nesevädan äflutülom, e me buns anik doeg Danänik gretik ästanon näi om. Äkipom könädi ta nud dog, äkontagükom oni ko sütastons, ed älüvokädöm dogi: „Sukolöd! sukolöd! peperon.”

Dog äbedasmeilon goldakönädi, ed äprimon ad sukön.

Ya pos pülatimils nemödik ägekömon lü söl okik, ed äleadon falön goldakönädi ini nam omik, brefüpo pos atos i telidi, kilidi, e so ai fovo, du hidünan ästanom in stun müätik lä atos.

Degkilna dog igekömon ko könäd franas teldeg in lemud oka, e, posä isukon lunüpo, ägekömon atna nen önäd, ed äleadon lilön brumi brefik, äsva ävilon sagön: „Us könäds mödikum no dabinons.”

„Goldakönäd nog bal defon,” söl omik äsagom. „Sevol-li bo fūmo, das frans kiltum ädabinons?” äsäkom hidünane.

„So fūmiko, äsä atos te kanon mögön,” atan ätemunom.

„Vestigolöd täno gudiko nogna böbi, goldakönäd bal nog binon niludo in on!”

Man ävestigom böbi, e jenöfiko ätuvom in on goldakönädi deföl. „O! o söl!” ävokädöm, du nesevädan äbexänom dönu jevodi. „Binol savan oba. Sagolös obe nemi olik, dat söl oba sevomös, kim eduinom ome yufoti so vemo gretiki!”

„Ob eduinob nosi,” votikan ätaedom neflagiäliko. „Sagolöd söle olik, das ut, kel eyufon oli pö atos, äbinon dog: nim süperiko fiedik ä sagatik, penemöl ‚Joie‘.”

Yels mödik ipasetikons pos tim et: Fransän ibelifon timis fikulik, e reig lampörük ifinikon, ven söl hidünana et äkonom seimna jenoti küpädik at in sogod flenas anik, kelas balan ibinom calal kura lampörük.

„‚Joie‘! ‚Joie!’” ävokädöm liföfiko. „Bai sev obik te dog bal edabinon, kel pänemon so: äbinon doeg Danänik, e neföro dog fiedikum ä sagatikum edabinon. Ädugädon söli oka valöpo, ven atan in klots no kösömiiks äzigoloms da zif.”

„Kim äbinom-li söl onik?” valikans äsäkons se leigüpo.

„Lampör: ‚Napoléon’”, gespik brefik äbinon.

CEDS E TIKODS.

Lug binon äs nifaglöp: plü röloy oni, plü gretikumon.

,Luther’.

Buk kanon kodön skani so vemiki, das volanef lölik reidon oni.

,Otto Weiss’.

Fäg ad tüvön nobäli ninälik votana ko fäg ad klänedön uti oka it binon sevädovamal tikälana sublimälik.

,Marquise de Sablé’.

Men alik, e gretikünan e smalikünan, labon bligädi, diseini seimik. Binos te säkäd ad sukön e tuvön oni.

,Marcellus Emants’.

Jalud davedon ai ko lelöf, ab no ai moikon leigüpo ko on.

,La Rochefoucauld’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 4. Pad: 30.

NUNS.

Vpaklub valemik Nedänik.

Ladets nulik:

läd: ‚A. Cramer — Van Dissel’ in ‚Doorn’, ‚‚ ‚De Kamphoeve’ ’’.

vomül: ‚J. Stok’ in ‚Den Haag’, ‚Van Boetzelaerlaan’: 140.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 4. Pad: 30.

Danüdan lefredik

In Siyop seimna reg ‚Nabussan’ penemöl äreigom. Plin at älabom ladäli vemo gudiki, e pälöfom kludo i vemo fa pöp oka. Ab to patöfs gudik valik oma nog mens mödik ädabinons, kels ämigebons gudi e konfidi omikis, ed äcütöns ed äbetiföns omi. Guvan omik tatadiva äbinom tifan gretikün, ed ägevom vo sumätöfanäs okik sami vemo badiki. Reg äsevom sio, das päbetifom, e ya ömna icälodom tatadiviguvani votik, ab oms valik äbetifoms eli ‚Nabussan’ gudik. Igo kösömot ivedon, das reg ägetom dili smalikün tripagetotas valik, e dil gretikün äreafon ini poks tatadiviguvana e dugädanas omik.

No äsevölo säditretamedi reg: ‚Nabussan’ ägolom lü konsälal bäldik omik: ‚Zadig’, ed äsäkom ome: ‚Ol, kel sevol dinis so mödikis, no kanol-li datikön medili, dub kel dagetob tatadiviguvani, kel no betifom obi? o ‚Zadig’!

‚Klüliko sevob atosı,“ el ‚Zadig’ sapik ägespikom. ‚Tonos ba boso bisariko, ab sevob modi ad dagetön mani snatik.”

Reg älogom boso nekredölo, ab ga äledesiro m sekü nuläl ad lelılön osı, ed äsäkom konsälale okik utosi, kelosi ömutomöv dunön.

‚Binos vemo balugik, o mayedal!” el ‚Zadig’ älaispikom. ‚Levokor lisitanis pro cal guvana tatadiva, e begor mane alik ad danüdön lo or. Utan, kel danüdom fasiliküno e leitiküno, binom man snatik, ed omi kanor takedo cälön tatadiviguvani.”

Reg sio äcedom osı modi bisarik, ab älabom konfidi tu gretiki in konsälal bäldik oka, ad nedemön konsäli omik, e kludo äbüedom notükön, das tatadiviguvan nulik päsäkom. Mödot gretik lisitanas äkömon ad nunädon oki, ibä mödikans ädabinoms, kels sio äsevoms, das ökanoms tifön rege pö cal at so mödiko, äsä te öviloms. Lisitans valik pägetedoms fa konsälal in sälun magifik; valodo demädilabans 58 ädabinoms. El ‚Zadig’ sapik nu äsagom omes, das ämutoms golön lü lecem miedöl, kö reg ästebedom omis. Äjonom omes golöpi, da kel ämutoms golön ad kömön ini getedalecem. Golöp at ye no pilitükon vemo gudiko, ed äninädon bundano diamainis e pärlatis jerabikis valasotikis, e nog mödikis yegis goldik e largentikis, kels so äseatons us, das äkanons fasiliko pamosumön.

Ven lisitans valik ikömoms ini getedalecem, reg: ‚Nabussan’ äbegoms omes ad vilön danüdön lo om, kelosi klüliko no äkanoms refudön rege okas. Ag! ag! danüdans kiobisarik atans äbinoms! Ti no balan valikanas äkanom feapladön futi, bi ädredoms, das bos öfalonöv se poks oksik, ud ösleafonöv se klots okas, ibä in golöp itifoms utis, kelis ebo ikanoms gleipön. Äbinos jenöfiko klaunöfik ad logön, vio tifans valik at ko logod dredälik nog ästeifüloms ad danüdön.

Bevü oms ye man bal ädabinom, kel ai ädanüdom lefrediko e leitiko, e stuniko älogom lü kelisitanis, kels äjästoms so bisariko. Danüdan lefredik no pätipom dub yegs pitiföl, ed äkanom kludo fovön ad danüdön ladälajuito.

Ven plösen idulon saidiko lunüpiko, tifans valik päfanäbükoms, e no **äskeipoms pönodi** [äskeapoms de pönod] oksik. Klüliko danüdan lefredik päcälom tatadiviguvan. Pö jenet at reg no äpidom cäli oka, ed ädanöfom lü el ‚Zadig‘ sapik demü konsäl gudik oma.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 5. Pads: 31—32.

Linglänan lekäfik

Bü degats yelas, ven in Nolüda-Merop trens ze no nog ädabinons, sog tävanas äseadons in dilijan, kel äbinon ettimo vaiböm kösömik pro fagots gretik. Ünü düp bal ölükömons ini stebedöp, kö pöt ädabinon ad staudön. Bal hitävanas änunedom tävakompenanes oka, das lotidöpan lotidöpa et ai äbötom lotanes oka zibädäs lehitik. „Töbo olabols timi ad fidön bosu supra, e galedan dilijana malom detävi. E do ufidols ze nog nosi, ga omutols pelön fidedi lölik. Spikob plako,“ tävan finükom nunedi oka.

„Atos no ojenon pö ob,“ Linglänan äsagom.

„Lesiob ole, das binos soäsä sagob. Ob it eplakob osi, ed elelilob osi de votans, kels ebelifons plaki ot,“ votikan nogna änunedom.

„Atos no ojenon pö ob. Ogetob canu gudik tä mon obik,“ Linglänan äläidälom, e petakedükölo dub vöds at, kels äjonons kleiliko fümäli, tävans faemik äsludons ad riskön osi ed ad fidön bosu in lotidöp.

Ya suniko äklülükos, das tävan balid ödagetom gideti. Sup päböton lehitiko, e do boveds no nog äbinons lafo vagiks, malet detäva ya pägevon. Tävans anik älöädons, ab no Linglänan takedälik, kel äläifidom takediko. Pos timül anik ye, ven galedan änükömom vutiko, pösods retik älöädons vifiko, äpelons spidiko fidedi, keli no ijuitons, ed äxänons ini dilijan.

Takediko Linglänan äloegom devegön dilijani. Nes spidön äläifidom, ed äsivom pos finod nog bovi ko krem züdöfik e biskutis anik, kelis lotidöpan pos taed mödik fino äbötom.

„Atos valik binon klülükos gudik,“ Linglänan nu spikom, „ab nu vilob bo nog labön spuni. Ga no fägob ad fidön kremi me nams obik!“

„Spuni-li? Kis atos binon-li? Änu is spuns mödik ädabinons. Kiöpo tabalargentots valik oba binons-li?“ man äyamom.

„O! änu sog gretik äbinon is, ed at edetävon muspidiko...“ Linglänan ägespikom, ab lotidöpan ya no ädalilom lunüpikumo. As sagit de car äronom lü lecek, äbüdom balani dünanas oka ad bexänön jevodi, ad rivön monitölo dilijani ed ad büdön galedani ad geväbön.

„Binos läbik,“ man igekömöl äsagom Linglänanane, kel ädaifom me krem, „das dilijan duton lü ob. Nu bo ogegetob largentotis obik.“

Ven pos düpafoldil vab ästanon dönu fo yan, ämaifükom zuniko vabayani, ab büä nog ikanom sagön vödi bal, Linglänan äpladom nami oka sui jot omik, ed äsagom: „If sukol tabalargentotis olik, logolös täno ini kafaken! Ini at epladob onis.“

„Deli gudik! o söls!“ äsagom pos atos, du äseadikom takediko. „Fided ebenosmekon vemo pö ob, e mutob sagön, das egetob canu gudik tä mon obik!“

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 5. Pads: 32—33.

‚AMPÈRE‘ E BLIT ELANA DI ‚PARIS‘.

Füsüdan Fransänik: ‚Ampère‘ ästebom seimna in reidalecem lotidöpa gretik. Ädupadom gasedis difik, ed äsleifom onis mo e ge, jüs tü timül semik ädojedom nigjäri, kel ästanon su siem reidataba. Neläbiko dil ninäda äreafo sui blit klilakölik liegikana di ‚Paris‘, kel äseadom len reidatab ed äreidom takediko delagasedi oka. Blit äbinon löliko rübik, e zuniko man älöädom, no ädalilölo säkusadis, kelis ‚Ampère‘ äbegom ome.

„Ogivolob ole vilöfo dämi, o sö!“ nolavan äsagom. „Sagolös obe te suämi klota e ladeti ola! täno vo osedob ole moni.“

Votan ye leno ävilom lüsumön atosi, ed äflagom ele ‚Ampère‘, das äpelom sunädo suämi blita, sevabo franis 50. „Lüsed mona binon te kodül ad sädütön ole frädi,“ ävokädöm ludigidälo.

Ad sagod at ‚Ampère‘ äsüramenom böbi oka ed ägivom votane moni. Töbo atan igetom franis 50, ed ‚Ampère‘ äbegom ome ad sälenükön bliti, bi at nu äbinon ledutot omik. Vio man äprotestom, ‚Ampère‘ äläidälom pö flag okik, das ämutom sunädo dalabön bliti.

„Ab täno mutob ga büiko golön lü cem obik ad lenükön bliti votik, pos atos okanol sunädo getön ati.“

„Atos binon te kodül,“ ‚Ampère‘ ägespikom. „Klülös, das no vilol givön obe bliti! E zuo, tü timül ebo at ol no äkonfidol obi, klu no kanol flagön, das ob nu konfidob oli.“

Komans, kels ililons spikoti lölik, ed älefredikons dö mikonfidikan di ‚Paris‘, ägidetükons vemo eli ‚Ampère‘, e man no äkanom dunön bosu votik äs sälenükön bliti okik. ‚Ampère‘ ämogolom ko klot, e pö smil rorik komanas votan äspidom lü cem okik.

PRO KALKULANS.

Jilutedans tel ästanofs kobiko su maket. Ofs alik älabofs bäseti ko pods kildeg. Vom: ‚A.‘ ägivofof podis kil a flonazims deg, e vom: ‚B.‘ telis.

Nu vom: ‚B.‘ ye ämutof dunön düneti; sekü kod at äbegof vome: ‚A.‘ ad selön vüo i podis oka. Jiatan ävilof vilöfikiko dunön atosi, äjedof podis lä ods, ed äselof onis tä flonazims teldeg a balats lul, kelos ma ced ofik öbinonöv otos.

Ven vom: ‚B.‘ ägekömofof, pods valik piselons. Vom: ‚A.‘ iselof degtelna podis lul, klu igetof valodo flonis 2,40. Bi of imutof getön floni bal sekü sel podas lönik oka, äpelof jiflene okik flonis 1,40.

Jiatan ye no äbinof kotenik, ed älesagof, das ämutof getön flonis 1,50. Vio äkalkulofof, no ävedofs baläliks tefü din. Jibofikans ägidetofs, e finasek kalkula i äbaiädön, ab ga flonazims deg ädefons. Kiöpo eblibons-li?

(Tuvedot in nüm fovik.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 5. Pads: 33—34.

TUVEDOT ELA „PRO KALKULANS”

Posä vom: ‚A.‘ iselof degna podis lul, imutof demön, das pods lönik ofik äfinedons. Ibä nu iselof degna podis kil a flonazims deg e degna telis a flonazims deg! Reti imutof selön tä suäm fa vom: ‚B.‘ pilonöl; täno val ibinon veratik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 6. Pads: 38.

BÖD GRETIKÜN E SMALIKÜN.

Böd gretikün dabinöl binon strut. Küpäd nima at binon, das sio kanon golön, ab no kanon flitön.

Tefü böd smalikün: kolibrit atos binon ebo güik. At sevabo no kanon golön, ab güo süperiko flitön.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 5. Pad: 34.

NUNS.

Ko lied gretik egetobs nuni, das vomül: ‚Maria Willebrand‘ in ‚Warendorf‘ e söl: ‚Ing. Paul Tarnow‘ in ‚Düsseldorf-Oberkassel‘ edeadons sekü krigaduns.

Söl: ‚Tarnow‘ äbinom konletan zilik dinas valik teföl valemepükis valasotik. Bukem valemepükik omik, kel äbinon ba gretikün un Deutän, ye pedistukon ti löliko.

Söl: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘: cifal Volapüka, e söl: ‚Johann Schmidt‘: musigal ä Volapükan vemo zilik in ‚Weiskirchen a. Th.‘ edulifädoms läbiko nätico krigi.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Edeadof:

vomül: ‚Maria Willebrand‘ in ‚Warendorf‘ (Vesfalän).

Ladet nulik:

söl: ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer‘: cifal Vpä in ‚Bad Godesberg a. Rh.‘, ‚Beethovenstrasse‘: 32.

Söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Hugo de Grootstraat‘: 82 begom fleniküno limanes valik diläda valemik feda Vpaklubas ad nunön ome ladetis kuratik oksik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 5. Pad: 34.

REIDANES OBSIK.

Nü nüm lätik yeloda degbalid Volapükagaseda obsik paseapoton, no kanobs neletön ad notodön fredid obas dö jenot, das nelets, kels pibligädons obes, pefinükons. Gased obsik äkanon kludo dönu pubön, e somo kevobön pö jenöfikam diseina jönik, keli desinobs, sevabo ad blinädön menefe medömi bevünetik valemik bal näi lomänapüks dabinöl valik. Pük valemik bal nendoto okosädükon nilöfikumo netis distik, ed okevobädön, das okanons gudikumomo suemön odis. Dub suem gudikum odas konfid rezipik netas distik ovedon ai gretikum, e misuems mödik omoikons. Täno mens i osevedikons aiplu, das bevü nets distik het u feit no nedons dabinön, e das tim binon madik pro svistam valemik menas e püd laidulik.

Gased obsik dünön demädis Volapüka: yufapük bevünetik neudikün, kel pedatikön ün 1879 fa pädan pükis mödik ämolöl: Schleyer.

Pük at sevädikonös aiplu e tuvonös nitedäli pö valans, kels senälons bosu pro volapükatiket! Volapük nendoto labon gitäti ad atos, bi binon yufapük bevünetik balid, kel ejonon ün floramatom oka, das äbinon vemo geböfik pro dakosäd bevünetik valemik.

Volapük labon süperodis sököl:

1. Labon lotografi balugik fonetik.
2. Labon gramati balugik ä too lölöfiki.
3. Labon to binod balugik oka mödoti bundanikum gramatafomas ka pük votik alik.
4. Binon fasiliko lärnovik.
5. Binon brefik.
6. Binon kuratik, bi vöd alik labon sinifi fümik netelplänovik bal.
7. Flagon tiki vemöfiko tikaviki, födon dub atos pükäli, e kleilükön dasevi in pük lönik e fogänik.
8. Tonon kleiliko, fuliko ä nämöfiko.
9. Balugükön dakosädi mudöfik e penamiki in ted e nolav.
10. Kanon kevobädön nämöfiko ad jenöfükön svistami valemik bevü mens e födön dub atos volapüdi.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 6. Pad: 36.

Vom dö voms

Fa ‚Marie von Ebner-Eschenbach‘.

Man binom söl doma; in dom ye te vom sötöf reigön.

Vom perof in lelöf pro man süperik sevedi völada lönik oka; man sevedikom pas gudiko dö okik dub lelöf voma nobik.

Vom lekananas zänedöfik binofs mu nemmiseriks pö cöd oksik dö duinods lekanik foginik.

Vom täläktik labof balionatis neflenas natälik: mans stupik valik.

Vom, kel no kanof flunön himatani okik, binof ganil; vom, kel no vilof flunön omi, binof — jisaludan.

Vom, kel fe refudof mani, ab kanof koedön dakipön ome cedi, das geof lelöfi omik, labof nämädi mu gretiki loi man.

Lio nämäd vomas dabimonöv-li, if lupleid manas no dabimonöv?

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 6. Pad: 37.

VÖDS LUNIK.

In nüm vönädik vigagaseda sevädik di ‚Den Haag‘ yeged dö vöds lunik komädon, se kel vöds somik anik pamäniotonsös is!

Mu pato tuvoy vödis lunik in Deutänapük. Samo:

‚Konstantinopolitanischedudelsackspfeifenmachergesellschaft‘. Sinif ata binon: müsätelaklub di ‚Stambul‘.

If ‚Bismarck‘ äspikom dö pötikan, änemom omi naedilo:

‚Gesundheitswiederherstellungsmittelzusammenmischungsverhältniskundiger‘ (nolan migaproporas medinabinädas).

Seimna el ‚Damenmantelschneiderinnenkrankenkassenhauptvorstandsmitgliederversammlung‘ (kobikam malädafundacifefanas lädamänedijiskrädanas) ädabinon.

In ‚Wien‘ klub ädabinon, kel pänemon:

‚Donaudampfschiffahrtselektrizitätenhauptbetriebswerkbauunterbeamtengesellschaft‘ (klub donacalanas lektinijafädazänädöpa di ‚Donau‘).

Tänk panemon: ‚Schützengrabenvernichtungsautomobile‘ (tranjedidistukatood), e flöranöp:

‚Schauspielerwortgedächtnisunterstützungshilfkasten‘ (yufabok pro stüt vödimema dramatanas).

In yeged löpo pemäniotöl vöds lunik nog votiks panumädons, bevü kels i vöd Grikänapükik binon, kel komädon in el ‚Ekklesiázousai‘ fa ‚Aristophänös‘, e kel binädon me tonats 184! Sinif vöda et binon: hajet. Vö! Volapük binon boso brefikum!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 6. Pad: 37.

NETAHÜM ÜNÜ LAFADÜP PEJAFÄDÖL.

Elans di ‚Kedah‘: tat nensekidik in elän ‚Malacca‘, kel stadon donü jelät Linglänik, flagons okes stimi, das labons netahümi, kel pejafädon ün tim mu brefikün, sevabo ün minuts 25.

Päjafädon, posä ituvoy, das elans di ‚Kedah‘ no älabons netahümi lönik. Reigakonsälal Linglänik: ‚Jones‘ päkonsälidom fa sultan ela ‚Kedah‘. Atan äpotom penedi dranik se ‚Slor Star‘: cifazif ela ‚Kedah‘ lü reiganef fedik tö ‚Kwala Lumpur‘. Is äfleky oki lü dilekan musigalefa, kel äprimom vobodi, e poso pos minuts 25 iblümükom netahümi maläyik.

Sultan e reiganef ela ‚Kedah‘ enotodons koteni oksik dö jafädöt.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1946. Nüm: 6. Pads: 37—38.

1947 (yelod 12id)

Flenädans

Fa ‚A. M. Burrage‘.

Äkanitölo nelaodiko stänalidi redimik flenädan: ‚Huddicott‘ ägolom de nibudastopöp lü domil oka. Lan omik äfulon me drimamagots plitik. Ädrimälom dö del, tü kel in zif alik, kel äsevedon diniti okik, cödetadeids öjenons-la. ‚Senälonsöd bo dinädi ön mod Rusänik!‘ ämurülom ninälo.

Mu nilo fo yan doma okik äkolkömom eli ‚Alf Gargon‘: keslopan lanälik.

‚E lio ejenädos-li? o ‚Orace‘!‘ atan äsäkom.

‚Magifiko!‘ gespik äbinon. ‚Binos pidik, das no ekomol pö atos! Ninikolös e kedrinolös väreti seimosa!‘

Söl: ‚Gargon‘ ädasumom vilöfo atosi, ibä kafibötöps valik äfärmons.

El ‚Huddicott‘ äleadom ninikön omi ed äfilidom gasinaliti. Su tab säned omik äbinon ko fladil labü bir. Änügifom fulio väris tel, ed äsagom: ‚Ad saun ola! — e moonsöd katädans!‘

‚Ad flenädans Rusänik obas!‘ söl: ‚Gargon‘ ämurülom, älabölo ya nudi in vär oka. ‚Konolös seimna bosu dö asoar!‘ äfövom spiki oka.

‚Imutol-la lilön obi naedilo,‘ el ‚Huddicott‘ äsagom. ‚Espikob sio dü düp bal. Spikami no plu neodobs, äsagob. Espikobs ya dü yels luldegbalion — e kisi at eprodon-li? Luspikots! dins valik binons te luspikots, e nos...‘

‚Ab ol it ga i äspikol!‘ votikan äküpetom dinöfäliko.

‚Stebedolöd bosu! Äsagob: Ols mutols dunön bosu. Mutols sumön katädi. Logolsöd lü katädans in doms jönik gretik onas, lü mon onsik e votikos valik onas! Ats dutons lü ols! Ab ons no ogivons oles atis. Mutols maibreikön domis onsik e sumön utis, kels dutons lü ols. Dalabons mödikumosi ka obs.‘

‚E pold-li?‘ el ‚Gargon‘ äsäkom.

‚Pold-li?‘ el ‚Huddicott‘ ti äteafom in vöd sekü vut. ‚Pold-li? Mö kis demob-li poldi? At ga i binon te dünans katädanefa e raistokrataneffa. If poldan seimik künomöv ad kömön ini dom obik, täno motridodoböv omi. Hetob poldi. No dredob, pro men nonik. Ob...‘

Löpaov vög zaniälik laodik ätonon: ‚O ‚Orace‘! Kömol-li nu spido lü bed?‘

‚Lesi! o löfäb!‘ dugan gretik ägespikom.

Söl: ‚Gargon‘ ädrinom spidiko biri oka, ed ädoplodom väri. Om it ämatom e däsuegom stadi. Mö minut lafik pos atos el ‚Huddicott‘ äfärmükom föfayani po om.

Suno äslipom, äsä gidan slipon, ab süpo pägalükom dub joik ta ribs okik.

‚O ‚Orace‘!‘ jimatane ävispof. ‚Löädolöd! dono nübreekans dabinoms.‘

‚Nübreekans-li?‘ el ‚Huddicott‘ ädonuom. ‚Nübreekans-li? Nesiämö!‘ ‚Sagob ole, das is nübreekans dabinoms!‘

El ‚Huddicott‘ älöikom ed ädalilom. Äcedom, das älilom bosu, ab ton no äbinon nefätiko.

‚Gololöd ga ad logön!‘ jimatane ästigädof.

El ‚Huddicott‘ ästepom se bed ed älenükom bliti oka.

‚Nübreekans! Oträitob omis!‘ ämurülom, pö süad plitik, das no ädabinoms is; ab äfredom, das nu naedilo äkanom jonön jimatane oka, das ädredom demü nek. Älasumom störomi, ed ägolom donio. Da yan lafiko pimafüköl föfacema äkanom logön filami fiböfik gasinaflamila. Ästepom ninio — ab süpiko kurad omik ämoikon löliko. ‚Löükolöd namis!‘ vög takedik äbüdon.

El ‚Huddicott‘ ägügolom lü völ ed äfögom büdi. Äleadom falön störomi sui teans okik, ab töbo äsenom osi.

‚So binos gudik,‘ vög äsagon. ‚Nu kanobs filidön litis.‘

Poso, ün timül fovik, el ‚Huddicott‘ älogom in logs mana defädiko piklotöla, kel äliüdükom lü om rövulapistoli.

‚Go diabö!‘ nüdranan ävokädome. ‚Binol-li ol utan?‘

‚Bo binob utan,‘ el ‚Huddicott‘ ägespikom lezuniko. ‚Ud ätikol-li ba, das äbinob telädablod obik?‘

‚Nö! ab... o flenädan: ‚Horace Huddicott‘! Löliko no äsevob, das lödol is. Äkomob pö kobikam, ed älilob spikami olik. Magifö!‘

El ‚Huddicott‘ äsenälom bosu plu takedi. Man at äsevom omi, fe nemu logamo — e zuo äbinom flenädan kobädimik!

‚Benö! kikodo binol-li is?‘ äsäkom.

‚No ikömöböv is, if no ililob äsoaro spikädi glorik ola,‘ votikan äsagom. Snatiko no, mu pato no, if isevoböv, das at äbinon dom ola. Ab sio sevol, das äsagol, das obs ämutobs ramenön neodotis de utans, kels ädalabons mödikumosi ka obs...‘ ‚Si! ab no esagob, das mutols kömön is,‘ el ‚Huddicott‘

ävüspikom ome sagi.

„Ab ol dalabol mödikumosi ka ob, o flenädan! ob dalabob lenosi.”

„Ab esagob: gololöd lü liegikans. Äsagob...”

„Lesi! atosi sio sevob. Ab primob ön mafäd smalik — me domils äs ats. Äsagol, das leno ämutobs demön poldi.

„Fümö! Ab...”

„Sekü kod at äsevob fümo, das ol no öramenol poldi, o flenädan! igo no, if no laboböv rövuapistoli at, ad neletön ole osi. Ab ob no lindifob tefü pold. Ob leno klienob ad nügolön ini fanäböp. Katädans koedons galedön gudiko domis oksik. Demü atos ätikob: oprimob ön mafäd smalik, ed osteifülob osi pö domil äs at. Is mödikos vo no okanon paramenön, ab no binob labiälik.”

El ‚Huddicott’ no äsevom gudiko, vio ämutom tikön dö lotan no pivüdöl oka. Fe äbinom no plu so dredik, ab vemo plitiki no äcedom osi. Büikumo ilabom nog speti foböfik, das jimatan okik ömaifükof löpo fenäti ed övokof yufi; ab ven vom brafik dub vöds anik, kelis ililof fädo, iküpop, das nüdranan pivafom, iklänedof kapi oka disi tegeds.

„Drinolös värileti bira!” el ‚Huddicott’ äsagom daifidäliko.

„Danö!” votikan äsagom. „Obinob so flagälik.”

„E seadolös nu naedilo!” el ‚Huddicott’ älaisagom, „täno okonob ole naedilo utosi, kelosi ädiseinob, ven äsagob, das dalab valik voik binom tif.

Logö! katädans et dalabons mödikumosi ka ob...”

„Si! sevob atosi,” nübreikan äspikom. „Ab prinsip blebon ot, vo-li? Ons dalabons mödikumosi ka ol — klu ramenolöd ati täno de ons! Ab ol dalabol mödikumosi ka ob; sekü kod at ob kömob lä ol ad ramenön ati, suemol-li atosi? Binobs ga flenädans, vo-li? Labob kludo gitäti ad laf uta, keli dalabol. Seidolös oli nu naedilo, e dilobsös snatiko...!”

„Kio-li?” el ‚Huddicott’ ävokädom sidiniko.

„Sevob, das binos düfälik, o flenädan! Ab odelo kanol segolön e ramenön lä balan katädanas et uti, keli dalabon tu mödiko.”

„Si! ab binob balan slopanas paleta obsik! Suemolöd ga naedilo atosi!”

Votan älemufükom lügiko kapi.

„Dredob, o flenädan! das binol in ladäl olik leigo katädan somik. Ab ledunob ma utos, kelosi ol it äsagol: no plu luspikots, ab duns. Lötenükolöd namis olik! Vemo lepidob osi, o flenädan! ab bi nu refudol ad dilön, omutob liedo tanön oli, ed it ramenön dilodi obik.”

Ädulos ba nog mö düps anik, büä jimatan ela ‚Huddicott’ äkünof ad kömön, ed älibükof omi. E balid, kelosi om ädunom, äbinon: golön muvifiko lü poldabür.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pads: 1—3.

TIKODS TEFÜ PÜD.

Püdim lecedon püdi stadi kobolifa penoganüköl bevü nets.

„Alfred Fried’.

Püdiäl, kel binon sek ladälastada, in kel i retod pülikün dredäla dabinon, no labon völadı pro men sapik. Ibä pö din at tefos gidi, ed at flagon oknoädi e kuradi.

„Frederik Van Eeden’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 3.

NUNS.

In Tats-Pebalöl Lamerikäna noganükam dabinon, kel panemon: ‚IALA’ (‚International Auxiliary Language Association’ = noganükam bevünetik yufapüka). Noganükam at diseinon ad stukön yufapüki, kel omutonöv pagebön fa nets valik in dakosäd bevünetik as yufapük valemik teik. ‚IALA’ nu desinon ad loseidön Netes pebalöl säkädi valemipüka, ed ad begön stide at ad vilön bejäfön i säkädi at. Pro disein at ‚IALA’ ya estukon skemati püka bevünetik, ed epoton ati pösodes valik, kels nitedälons in säkäd volapükik, ko beg ad notodön cödöti onsik tefü at. Skemat at klülädon labön löliko stabi romenik. I redakans Volapükagaseda edagetoms de ‚IALA’ penädıs tefü din at. Bi oms ye süadoms, das Volapük dalabon patöfis valik, kels zesüdons pro pük bevünetik, omoboms ele ‚IALA’ ad komandön Volapüki, pla sit fa on pestuköl, as yufapük valemiko nüdügabik.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedom liman:

söl: ‚F. J. Krüger’, ‚Amsterdam W.’ (Nedän), ‚Reiner Claeszenstraat’: 49.^{III}

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Ebbe Vilborg‘, ‚Göteborg‘ (Svedän), ‚Alsborggatan‘: 50.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1947. Pad: 4.**Konäd dö bödanästaklips**

(Se delagased: ‚Javabode‘.)

Zao ün yel: 1540 in sulüd residäna büatik: ‚Bagalen‘ reigän gretik ‚Wanakerta‘ pinemöl ädabinon. Län at päreigon fa jiplin ‚Sri Baginda Maha Praboe Kalasekti‘ pinemöl, kel äbinof so jönik äs el ‚melati‘ änu ifloriköl, ed äsevädof pö züanef oka as ‚jigod plinik labü logs bijutik‘.

Ün göd seimik äjenos naedilo, das jiplin, du äjäföf me dakonsälam ko reigäniguveran okik e reigänacifodans votik, äseadof paeliko ä nefäköfiko su stol okik, ibä of, kel votiko äbinof so saunik ä fredik, äsenof oki vemo malädiki. Äsoalükof oki ini cems okik ed äplekof us lü ‚Allah‘: Palelobölal ä Sublimäl, das Om ga ädönusaunükoms ofi! Pos atos äseitof oki ad slipön, ed in drims okik älihof vögi, kel äsagof ofe, das te melaflo, kel glofon len klifs, ökanonöv gevön ofe saunikami. Ven jiplin igalikof, äkoblevidof dönu reigäniguverani e reigänacifodanis, ed äkonof omes drimi okik, äbüdölo omes ad büedön sukön melaflo saunikami gevöli. Bevü reigänacifodans ebo i nouban, Mas Toemenggoeng Aroeng Binang‘ pinemöl ädabinom, kel, posä iduinom eli ‚sembah‘ okik lo jiplin, äspikom so lü of:

‚Milna begob ore pardi, o jiplin nobik! das duinob ore begi. Komitorös obe, obe teik, ad sukön medini! Büedorös golön obi nen sökanef anik, nen yuf anik, lü tops, kö melaflo ma sag glofon, dat blinobös ore floris so vemo padesirölis, e smilil löfidik logoda orik klietonös obis dönu, äsä strals gödasola!‘

Jiplin ädalilof küpälo noubani ed ägespikof ome: ‚Danob oli demü zil olik, o ‚Toemenggoeng Aroeng Binang‘! e gevob ole däli ad detävön nog adelo‘.

El ‚Aroeng Binang‘ ädetävom täno lü melajol de ‚Karangtritis‘ ed ävisitom us lekevis difik. Ab melaflo no ätuvom us. Sekü kod at äflekome oki vesüdio ed äsökome joli, jüs ärivome eli ‚Karangbolong‘. Ilükömölo us äbexänom lubelis pebeglofö, ed äzigolome dü dels mödik, nes dagetön zeili okik. Fino äbexänom klifi ‚Karang Koeda‘ penemöli, ed älifome us dü dels vel äs härmit, ädaflapölo oki ed änumölo ni zibi ni drinedi. Pos pasetikam delas vel et ävipome ad soalükön oki lü top nog soalikum. De lubel oka älogome in mel klifi soalik seädol, len flans valik pebeflumöli dub batod skömöl seana. Top et äjnon lü om vemo pötik pro medits relöfik oma, kels cedü om ösötönsöv blinön omi fino lü zeil omik. Medü näm vila okik älöökome oki äsä böd ini lut, ed äflitom lü klif. Su klif soalik et el ‚Aroeng Binang‘ ästebome dönu dü degs vel, ädaflapölo koapi okik ed älebegölo yufi godas, dat ödalomöv tuvön topi, kö melaflo äglofon.

Tü soar dela velid äloegome süikön se sköm vietik levefas melaneüfi, kel älüspikof ko vög flenöfik so lü om:

‚Glidob oli, o ‚Mas Toemenggoeng Aroeng Binang‘! oli, kel nog binol unik ä so nämik äs klifs; sevob gudiko utosi, kelosi vilol sukön is. Klientob ad yufön oli, if vilol promön ad fölon i vipi obik‘. El ‚Aroeng Bilang‘, vemo ifeniköl, ägespikom ofe ko vög fibik ab kleilik: ‚Paglidorös! or, kel pesedor fa ‚Allah‘: Mulöpal; kif binor-li, e kiöpao kömor-li, e kinik vip binon-li, kel muton pafölon fa ob?‘ Ad atos neüf agespikof: ‚Nem oba binon ‚Tisnawati‘, e pesedob fa sör obik: jigod ‚Goenawati‘, jiplin sulüdäna, kel ekomitof obe ad jonön ole, o ‚Aroeng Binang‘! topi, kö melaflo glofon, if zepol ad matikön ko ob.‘

El ‚Aroeng Binang‘ ägespikom, das ävilome matikön go vilöfo ko el ‚Tisnawati‘, if of te äjonof ome topi, kö äkanome tuvön melaflo, du leigüpo äbegome ad dalön blinön floris putuvöl lü jiplin, kel isedof omi. ‚Ibä ya dü dels e neits mödik äsukob melaflo sauniköl, nes äplöpob ad tuvön onis. Jonorös obe kludo topi, kö glofons! o ‚Tisnawati‘!

Jiatan äsäkof ele ‚Aroeng Binang‘, va äbinome klientob ad yulön, das om flori ütuvöl ömatikom ko of. Äsagome, das äbinome klientob ad dunön atosi. Täno el ‚Tisnawati‘ äbegof ome ad sökön ofi love mel lü klips, kels dabinson sulüdü ‚Karang Koeda‘, zao mö liöls tel vesüdü ‚Karangbolong‘. Ed us el ‚Aroeng Binang‘ älogome balidnaedo melaflo, kel glofon len klifs. Äbegome de ‚Tisnawati‘ däli da dalön konletön floris, e blinön onis jipline oka, äläsagölo, das posä üfölo komiti oka, ögekömome lü klif in mel, kö ikolkömome balidnaedo ofi, ad fölon omo promi e matikön ko of. Däl pibegöl pägevome, ed el ‚Aroeng Binang‘ ädevegome ko melaflo lü ledome jiplina okik.

Tü del et jiplin ikobükof dönu lä ok konsälalis oka ad dakonsälön dö sedäb okik: ‚Aroeng Binang‘, kel nog ai no igekömome de täv okik lü melaflo, e tefü kel adredoy, das mifät ireifon omi. Ed ekö! nu süpo el ‚Aroeng Binang‘ ädajonome oki in konsälalecem, ko medin so vemo pidesiröl, ed ädoseidome oni len futs jiplina sublimik okik. Lienäd freda äpubon su logod dolik ela ‚Maha Paraboe Kalasekti‘, e posä idanof eli ‚Aroeng Binang‘, ägolof lü cems okik ad blufön medini. Pos atos äslipikof, e ven ägalikof,

äsenof oki go sauniki. Ven igekömof ini konsälalecem, äbegof ele ‚Aroeng Binang‘ ad nunodön dö täv omik ed ad nunön ofe, kiöpo ituvom fino flori saunüköl.

El ‚Aroeng Binang‘ äkonom täno fätotis okik küpäliko fa jiplin oka pädalilölis. Ven ifinükom konoti okik, el ‚Kalasekti‘ ävokädo: ‚Danob oli go ladöfo, o ‚Mas Toemenggoeng Aroeng Binang‘! Das edagetob dönu sauni, debob dani te lezile olik. Nemi olik votükob sekü kod at ini ‚Kjahi Soerti‘ (= utan, kel fägom ad fölon vipi), bi efölol vipi jiplina olik. Lekevi, kö etuval melafiori, labedob, e gevob one nemi: ‚Dahar‘. Melaflor it obinon fovo el ‚soeseoh manoeck lawet‘ (= näst melasvala), ibä de medin at frut vemo mödik binon spetabik pro menef.” / Posä ileditom de jiplin okik, el ‚Kjahi Soerti‘ ägolom lü ‚Karangbolong‘. Pädugädöm fa bal flenas okik: ‚Pak Soerapatra Widan‘, kel büiko äposlibom us, du el ‚Soerti‘ äspidom ad rivön klifi soalik in mel, ad matikön us ko ‚Tisnawati‘.

Nu kanobs mäniotön, das mat ko melajigod päbenedon ko cils lul, kels ädagetoms nemis: ‚Mas Agoes Klantoeng‘, ‚Mas Agoeng Tjemeti‘, ‚Mas Rara Bagem‘, ‚Mas Rara Kelipah‘ e ‚Mas Rara Kenanga‘.

Posä el ‚Kjahi Soerti‘ ifölom so promi ele ‚Tisnawati‘ pigeväli, ägegolom lü ‚Karangbolong‘ ad visitön us eli ‚Ki Nabsiah‘: cif ela ‚desa‘ (vilag). Pos glid geböfik el ‚Ki Nabsiah‘ äspikom:

„Kiöpao kömol-li e kim binol-li, e kisi desirol-li?” El ‚Kjahi Soerti‘ ägespikom: „Licinob se ‚Sinag Kawoeng‘ (‚Wanakerta‘), e nem obik binon: ‚Kjahi Soerti‘. Viloböv spikön ko ol dö din veütik. Viloböv sevabo möbön ole ad yufön obi pö konletam melafloras, kels glofons len klif: ‚Dahar‘ sulüdü bel: ‚Karang Koeda‘.”

„If atos binon desir ola,” el ‚Ki Nabsiah‘ äsagom, „dälob atosi. No sevob, kiöpo klif: ‚Dahar‘ topon, e lio melaflors logotons. E kis binon-li kod, das vilol sukön floris et?”

El ‚Kjahi Soerti‘ äkonom täno ome, das el ‚Maha Praboe Kalasekti‘ ibüdof ome atosi. Pos atos el ‚Ki Nabsiah‘ äpromom ome ad ogevön yufi pibegöl.

El ‚Kjahi Soerti‘ äbüedom bumön täno lödi nelaidüfik su klif: ‚Dahar‘, e ven löd at äbinon blümik, xänöms rotenik lunik päjäfadons ad kanön nexänön ve ons lü tops, kö melaflor glofon len klifs.

Klopot alik pödilon ad dils leigik fol, sevabo: dil bal pro jiplin ela ‚Wanakerta‘, dil bal pro ‚Kjahi Soerti‘, dil bal pro ‚Ki Nabsiah‘, e dil bal pro plökan.

Pos tim brefik el ‚Ki Nabsiah‘ ävedom man vemo monemik, ibä klopot svalanästas kanon paselon tä suäm löpik foginanes mödik, kels älükömons valöpao ad dagetön medini vemo peloböli. El ‚Ki Nabsiah‘ älabom kluo suno jimatans kil, ed äslafälikom de mäkun, dub kelos pädränom ad vilön läükön liegotis ai mödikumis lä uts, kels ya ädalabom. Ed ad dagetön atis, äsludom ad gebön medi sököl. Äbüedom jimatanes okik ad mökön fidädi gudik; om övenenom täno zibi et, ed ölofom täno oni ele ‚Kjahi Soerti‘. Atan üfidöl de on ödeadam sekü atos, e dilod omik bödanästas pöpanidon fa ‚Ki Nabsiah‘.

Jimatans kil ye no äbaicedofs ko söl ä mastan ofsik. „Ga no dunolös atosi, o ‚Ki Nabsiah‘!” äspikofs. „No labobs-li bundano fidotis e klotis mödik? Sekü kod kinik vilol-li üfo beravön eli ‚Kjahi Soerti‘ de omikos?” El ‚Nabsiah‘ äzunikom vemo demü jimatans kil oka, ed äsagom ofes: „Sevols, das jimatans sötöf fölon büdis himatana. If no dunols atosi, omomofob olis, ed if täno no moikols, odeidob olis me nam lönik oba.” Tän jimatans no äkünofs ad riskön lunüpikumo ad tadunön mastani oksik, ed ämökofs nog ün soar ot fidädi, kel pävenenon poso fa ‚Nabsiah‘, ko disein ad pösedön tü göd fovik ele ‚Kjahi Soerti‘.

Ün soar ot el ‚Dewi Tisnawati‘ äkömof ad visitön himatani okik: ‚Kjahi Soerti‘. Änunof ome, das el ‚Nabsiah‘ ädesinom ad sedön ome tü göd fovik fidädi. No ädalom ye fidön bosu de at, bi votiko ödeadamöv. El ‚Kjahi Soerti‘ ädanom jimatani oka demü nuned, ed äkonom fovo flene okik: ‚Soerapatra‘ utosi, kelosi ilelilom. „Ed üf zesüdosöv, das no okanoböv blibön is lunüpikumo,” äläspikom ad atos, „tän begob ole, o ‚Soerapatra‘! ad lofön dünis olik cife ela ‚Karangbolong‘, dat okanol kälädön cilis obik, kelas dabin te sevädön lü ol.”

Tü göd fövik sedäb de ‚Ki Nabsiah‘ ädajonom oki, ed äspikom ele ‚Kjahi Soerti‘: „El ‚Ki Nabsiah‘: cif ela ‚Karangbolong‘ sedom obi lü ol ko fidäd balugik, ko beg ad vilön gevön ome stimi, dub dasum ata de om.” El ‚Kjahi Soerti‘ ägespikom ome: „Loveblinolös dani oba ele ‚Ki Nabsiah‘ demü flenöf omik! El ‚Allah‘: Mulöpal plidomös ad mesedön eli ‚Ki Nabsiah‘ ma merit omik!”

Posä nunan imovegom, el ‚Soerti‘ ägiovom mödotili risata fidäda ela ‚Nabsiah‘ doge okik, e töbo ad ifidon bosu ata, e deadiko ädofalon. El ‚Kjahi Soerti‘ äjedom täno fidädi lölik ini mel. Soaro el ‚Nabsiah‘ äbüedom vestigön, va el ‚Kjahi Soerti‘ ya ideadam, ab ad lezun gretik oka älelilom, das atan nog äbinom go sauniki. Täno ädesinom ad koedön deadön eli ‚Kjahi Soerti‘ ün göd fovik, ad kelos äledunom disini diabälik sököl.

Ägolom ün göd et, pädugädölo fa sökans fol, lü steböp ela ‚Kjahi Soerti‘. Us ilükömölo atan äkoskömom äglidölo omi, ed äsäkom ome flenöfiko desiri omik. El ‚Nabsiah‘ ägespikom, das ya lunüpo älabom vipi ad logön lekevi: ‚Dahar‘, ibä nog neai ilogom niliko lekevi et; sekü kod at ägolomös naedilo

vilöfo pädugädölo fa ‚Kjahi Soerti’ lü et. El ‚Kjahi Soerti’ äsueom gudiko, das el ‚Nabsiah’ ninälo no älabom bosu gudik kol om, ab äkanom nemögiko refudön ome begi omik. Äbüedom kludo kesumön xänömis rotenik, ed ägolom pädugädölo fa ‚Nabsiah’ lü klif: ‚Dahar’, kö äbüedom fimükön xänömi, medü kel ämutoy nexänön ve klif. El ‚Nabsiah’ äbegom ome, ad vilön fogolön. E ven el ‚Kjahi Soerti’ äfölälo begi at inexänom ya zevegädo ve xänöm, älüvokädölo ele ‚Nabsiah’ ad sökön omi. „Sökob oli sunädo,” atan agespikom. Vüo äsumom cöpaneifi oka, ed äprimom ad ducöpön xänömi, len kel el ‚Kjahi Soerti’ äpendülom mo e ge, dü ävokädölo: „Nu odeadol dub nams obik.” Ed el ‚Kjahi Soerti’ ipäridikomöv, ifno skiläl lönik oka e yuf ela ‚Tisnawati’ ineletons fali omik. Du ävebom us vü sil e taled, älüvokädölo ele ‚Nabsiah’: „Lilölöd malediti obik, o ‚Ki Nabsiah’: cif ela ‚Karangbolong’! Neföro olabol cilis, kels okanonsöv binön seimna stütan ä trodan ün bäld olik. Soaliko olifädol fovo lifi olik, e soaliko odeadol.”

Sekü jek vemik el ‚Nabsiah’ äfugom lü löd oka, ed el ‚Kjahi Soerti’ ägegolom pos atos lü flen okik: ‚Soerapatra’, kele änunom utosi, kelos ijenon, du äläsagom, das nu timül ikömon, das ämutom lüvön eli ‚Karangbolong’. Äbegom ome ad bligidön käli cilas omik, ed älüvom täno topädis et, posä nog büiko iblimom klifis ko trids, dat cils e cilacils omiks latikumo ökanonsöv klopön fasilikumo melaflores. Neföro älogoy dönu eli ‚Kjahi Soerti’.

El ‚Pak Soerapatra Widan’ äfölälo fiediko promi ele ‚Kjahi Soerti’ pigeväli. Äblibom in ‚Karangbolong’ ed ädünikom lä ‚Ki Nabsiah’. Ed aldeliko ägubom lü klif soalik in mel, kö cils flena omik älödons, e kö el ‚Kjahi Soerti’ balidnaedo iseivom eli ‚Dewi Tisnawati’: sör ela ‚Dewi Goenawati’: jigod Sulüdäna.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1947. Nüm: 2. Pads: 5—7. Nüm: 3. Pads: 9—11.

TIKODS TEFÜ PÜD

Mutobs lärnön ad senälön, tikön, vilön, e bu val dunön bevünetiko, ed atosi ko süad lefäkik ot, ko kel mens edünons jü atim netäli e lomänäli.

,Rudolf Goldscheid’.

Utans, kels slopons püdi, mutons binön klieniks ad komipön pro utos, kelosi püd flagon: lib e verat, stim e git, e mutons jelodön atosi ko koap e lan.

,Henry Van Dijke’.

If vilol püdi, vobolöd täno pro püd!

,Moritz Von Egidy’.

Nemoy tikodi püda yutopi, ab glö moy, das yutop adela binon jenöf odela.

,Frédéric Passy’.

Püdam nonik digädön nemi: püd, if in on cärm kriga nulik binon klänedik.

,Kant’.

Püd bevü mens binon benod gretikün su taled, kel binon ninü portat valikanas.

,Tolstoi’

Te püd bevü nets leigik kanon binön dulöfik, te püd, kela prinsip binälik binon leig e kompen kobädik födü demäd valemik.

Presidal: ‚Wilson’.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1947. Pad: 7.

DIFIKOS.

Läbön binos gudik, ab läbükön binos jönikum.

Vom, kel binof läbik lunüpo, blebof lunüpo jönik.

Man (lü flen okik): „Kanoli prünön obe moni? Labob monadefi.”

Flen: „Uti, keli dalabob, ob it neodob. If dalaboböv moni mödikum, prünoböv vilöfo oni ole.”

Man (lü jilelöfäb oka): „Kanoli prünön obe moni? Labob monadefi.”

Jilelöfäb: „Sumolös valiki, o lelöfäb! täno labedob nog mödikumi, ka neodob.”

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1947. Pads: 7—8.

NUNS.

Demü stad nefümik, in kel Deutän pos ä sekü volakrig telid nu binon, ‚Prof. Dr. Alb. Sleumer’: cifal Volapükaneffa, egevom me penäd dätü 1947 yanul 15 ele ‚Dr. Arie De Jong’: kadämal Volapüka, pro yel: 1947 gitodis valik cifalama Vpa.

Nü pos tim lunik proib spoda Vpik in koupaziläk Lamerikänik pefinidon, söl: ‚Joh. Schmidt’, in ‚Weiskirchen am Taunus’, begom draniko reidanes valik gaseda at ad primön spodi ko om dö dinäds

valik Vpi teföls. Volapükan zilik at dalabom bukemi gretik Vpa; elautom jenotemi gretik Vpa, ed etradutom lautotis valasotik (lekonedis, konedis, skätis nolavik, ...) ini Vp. numü samäds ti 250. Ogevom vilöfo nüni alik ome pusäköli.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedom liman:

söl: ‚P. H. J. Uitternbogaard’ in ‚Hilversum’ (Nedän) ‚Koningsstraat’: 31.

Ladet nulik:

söl: ‚A. N. De Jong, W.P.zoon’ in ‚Bloemendaal’ (Nedän), ‚Hotel Duin en Daal’.

Peselons ünü yel: 1946 yelafoldil 2^{id}: Vpamäks —; 3^{id}: 200; 4^{id}: 300.

Bükapöks.

Kedet donao mälid pada: 3 muton paplaädon dub:

Püdim lecedon püdi stadi kobolifa penoganüköl bevü nets.

Vöd lulid kedeta donao folida pada: 3 muton tonön: ladälastada.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 8.

KRIGS.

Pos volakrig büikum pösods tel se ‚Cambridge, Mass.’ (Lamerikän) elautoms lisedi krigas, kels sis 933 piduinons fa läns Yuropik veütik jöl.

Lised primon me Fransän ko krigs 185 e finikon me Nedän ko krigs 23.

Nums pro läns votik binons: Linglän 176, Rusän 151, Lösterän 131, Spanyän 75, Litaliyän 32, Deutän 24.

Leigüpo statitavans at emekoms penavoti krigas gretik 900 sis 500 b. Kr., kel jonon, das volakrig gretik balid äbinon jölna so vemik äsä kobiko krigs votik valik.

E volakrig telid äbinon nog vemo vemikum ka balid!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 11.

TIKODS TEFÜ PÜD

Palets löpätik stetons lezäliko nemü nets tefädik okas, das micödons sefädi dub krig zeilü finid feitas bevünetik, e das yilädons oni as med bolita netik in kosams rezipik okas.

Bagaf: 1 baläda di ‚Kellogg’.

Netafed (nu: Noganükam netas pebalöl) dabinson, bi ämuton dabinson; bi tats no kanons säzufükön okis de loned kompenikama, kel bemaston timi obsik.

‚Jhr. Mr. H. A. Van Karnebeek’.

Krig binon fonät bada valik e rübükam südüfa. Binon neletian gretikün progeda sogädik.

‚Kant’.

Kritanef attimik primon ad suemön, das labon vokedi ad bitikön ta krig me lekredanäm valik oka e me micöd verik febäda e blima onikas.

‚Prof. Dr. G. J. Heering’.

If ‚Allah’ gevomöv oles vikodi, no migebolsöd nämädi olsik, e kudolsöd ad no miotön vafis olsik me blud utana, kel klenedom lü ols!

Krigalebüd fa ‚Abu Bekr’: Kalifan ün tumyel velid.

Ko kud gretikün gid e kod kriga mutons pavestigön, e mutoy dalilön blöfastabis taana, if atan vilon bespikön gidöfo e ko sufäd dini. Sapan muton steifülön vali me tikäl e no me mekädäm.

‚Franciscus à Vittoria’.

In Netafed plaulans länas valik kobikons; us labons pöti ad seivön e digidön odis. Demädis taädik steifoy ad rekosilön medü leodükam bevünetik, ed if konflits mekädik tädons, nogans Netafeda blümons ad säbinükön feitülis.

(1920 yanul 10: Netafed primon ad jäfidön.)

‚Jhr. Mr. F. Beelaerts van Blokland’.

Stunükam gretikün binon, das sogäd lölik no volutikon pö vöd et: krig.

‚Tolstoi’

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pads: 11—12.

NUNS.

De ‚Volapükavöds nulik’ nu liseds 18 dabinsons, sevabo liseds 10: Vp.—Deutänapük, e liseds 8: Deutänapük—Vp. Utans, kels vilons kopiedön lisedis at, kanons loenön sököfiko onis de redakan balid

Vpagaseda at; mutons ye promön ad gesedön onis mögiküno suniko, sodas votikans, kels i desirons ad kopiedön lisedis at, no nedons stebedön tu lunüpiko lüsedü onas.

Volapükaklub valemik Nedänik.

edeedom sekü krigadun mekadik dü koup Lindäna Nedänik fa Yapänans söl: ‚Arie De Jong W.P.zn’ in ‚Soerabaja’ (Yafeän).

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

edeedom söl: ‚S. M. Selegen’ in ‚Trostyanetz’ (Rusän).

Ünü foldil 1^{id} yela: 1947 Vpamäk no bal peselon.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1947. Pad: 12.

Möleküls gretik: limäd yümöl vü stöf lifik e nenlifik

Fa ‚J. Z. Baruch’. Se delagased ‚Het Vaderland’.

Nolav sanavik edageton ünü yels lätiko luldeg progedis gretik in jäfüd bekomipa malädas. De maläds mödik dub bakters e bazils badöfiks pakodöls edatuvüloy kodiani, e täno etuvoy mödadilo i tamedi.

Mödot malädas ye dabinson — bevü ons maläds binons äso yelovatüfud, poliümü, menenaflamt peideimik, näi maläds „kösomikum” äso grip e koldät — kelas kodianis igo me daluskops gudikün no ekanoy tüvön. Pö jenet somik spikoy dö virud, sevabo näfätastöf seimik. Pö jenets mödikün noloy ye nemödikosi u nosi de virud et. Binon ba bakter susdaluskopik ä suslogädik, kludo dabinädlifik, ba binon te stöf nenlifik, kel ye labon pro koap vobedi venenöfik, si! suvo deidöli.

Vestigs Lamerikänana: ‚dr. Wendel M. Stanley’ tefons nu mu pato jäfüdi malädas at dub virud pakodölas. So ün 1937 eplöpom ad deditükön in kristadafom virudi planamaläda, sevabo uit mosaigamaläda tabaka, kel blinädon alyeliko dämi gretik tabakaplanes. Äklülädos täno, das virud, tapladü utos, kelosi äcedoy valemö in nolavanavol, no äbinon dabinädlifik, ab proteinamölekül labü gretot sustämik. Tefü binod kiemik proteinamöleküla at paküpetosös nog, das labon ze binodi ot proteinamöleküla, kel koboädön protoplami, klu uti, me kel dabinädlifik alik binädon!

Ab difs mödik dabinsons vü proteinamölekül viruda e proteinamölekül komunik. Proteinamölekül viruda no te labon vetoti, kel binon mödikna gretikum ka ut proteinamöleküla komunik, ab labon i patöfi milagik ad gonidön nenmiediko ninü siül liföl, klu nilü stöf lifik. Mölekül it viruda no binon dabinädlifik, bi gonid, ad kel ga fägoceoy te dabinädlifik, jenon in mod vemo patädik. Proteinamölekül gretik: virud labon sevabo pö dinäds kiemik patik patöfi ad feafomön lamidazüdis e binädlifik siülas lifik züik ed ad koboädön onis ad mölekül leigätik viruda. Gonid no jenon kludo dub teilikam ad dileds tel möleküla rigik, soäsä tuvoy pö nogans donik, ab kom möleküla saidon ad säkoboädön pö dinäds gönik siülis tifik züik, ed ad koboädön me binäds onas möleküls gretik nulik: möleküls viruda, kels labons vobedi dämbik pro nogan, in kel dabinsons. Nenviliko säkoy oke, va stäänikam kansera da koap lölik, sosus te top bal pedrefon dub maläd padredöl, i no jenon in mod somik.

Mödikans cedons i, das pubod is pemäniotöl gonida küpädik magulon limädi yümöl vü stöf nenlifik nen fäg gonida e stöf lifik labü fäg gonida se dils nogana it.

Soäsä ya pemäniotos pö prim, el ‚dr. Stanley’ e kevobans omik eplöpoms bü yels anik ad deditükön virudi mosaigamaläda tabaka. Ab pö atos no eblebom stebön. El ‚dr. Stanley’ etenükom vestigis okik tefü planamaläds votik, ed i tefü maläds nimas.

Pö atos eklülädos, das plan alik labon virudi patädik oka, kel te binon riskädik pro plan et, e kanon kodön malädi patik. So pö pötetaplans virud semik kanon komädön, kel peloveblinölo sui plans votik no dämiükon atis. Pötets at, do pedrefons dub maläd, kanons pafidön i nen riskäd fa mens e nims. I maläds difik nimas klülädons pekodön dub virud. So el ‚dr. Stanley’ eplöpom ad deditükön kodiani slipamaläda jevodas. Dönu i binon proteinamölekül pato gretik: virud labü binod patädik oma e fäg patik gonida. Slipamaläd jevoda pakodon, leigoäsä ut mena, dub viodam nevasita zänik.

Pö vestig ela ‚dr. Stanley’ patöf votik proteinamölekülas gretik esüikon. Proteinamöleküls sevabo fägons ad vobädön mutatis, sevabo ad dagetön süpiko fomis votik. Mutats at, sevabo votikams süpik, kanons i padagetön mekaviko, sevabo dub koedön nüvobedön kiemotis patik.

Pro obs (Nedänans) süikam mutatas, no binon nulod, bi ga mutateerod, as volfateerod, edageton pladi oka näi teorods ela ‚Lamarck’ ed ela ‚Charles Darwin’ in ked volfateerodas, danädü vobod tüvana ä stabana ona: Nedäna gretik: ‚prof. dr. Hugo De Vries’.

Votaflano süikam mutatas pö möleküls at, dabinäds in jäfüd vü stöf lifik e nenlifik, süükon i cedis tefü daved lifa. Ibä, binos voiko mögik, das mutat pö proteinamölekül gretik somik egevon kodedi pro daved stöfa lifik. Ba proteinamöleküls klänöfik at binons limäd vümöl vü stöf nenlifik e lifik.

Mutats somik süpiko süiköls kanons ye i kodön sekis vemo riskädikis. Ibä, jinos, das binos fümik, das proteinamöleküls nenriskädik in nogan liföl sekü mutatam süpiko cenons ad malädikodians, ko seks dämik valik sekü atos.

Tefü gretot virudamölekülas at sökölös paküpetonös: mölekülavetot viruda mosaigamaläda tabaka ud uta vartamaläda, kel semikna drefon tätis kroligilas, binon zao 20.000.000; atos sinifon kludo, das proteinamölekül somik labon vetoti teldegbalionaik hidrinatauma. Virud, kel kodon slipamalädi jevodas labon igo mölekülavetoti de 25.000.000.

Vobod ela ‚dr. Stanley‘ e kevobanas omik esüikon in jäfüd vestigas dö maläds jünü neseviks cedis nulik, e labobs kodi valik ad koslogön nitedälo sekis fovikum vestiga.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pads: 13—15.

TIKODS TEFÜ PÜD

No leliv dabimonöd pro tats ad dunön gudiko u badiko, ab duns onsik pacödonsöd ma noms kuratik gita e negita! Rixäd bevü tats no binonöd pled komipa, ab krim, kel flagon laodiko pöni: ekö! atos binon utos, kelosi ‚Grotius‘ äkredom ko lan lölik oka.

‚Prof. Mr. C. Van Vollenhoven‘.

Sekü kod at komip püdimanas no ebinon nensekik. No efägons ad galükön lölo menefi; daglof ämuton labön, äsä jenäds malädas so mödikas, jenädi lölöfik oka.

‚Edger De Melville‘.

Muf lanöfik alik muton dulifön stadädis kil: in stadäd balid pakofon, in telid pabefeiton, ed in kilid riprodoy one, das vilon maifükön mekädo yanis ya maifölis.

‚Bertha Von Suttner‘.

Reiganefs no dalons nedunön ad plänedön vole, das krig te binon gidik, if jelod saludik loma netik binon dunikod okik, e das binon negidik ä sinik, if padesinodon ad fölon labiäli e stimiäli.

‚Léon Bourgeois‘.

Ped, kel jünü no älivikon, yilidon: bos no sevädik, bos nulik, süikon: mev, püdamev vietik, horit dremöl, spet nefümik, loged balid, büsenäl, spel, gretikumos, nilikos: püd.

‚Erich Maria Remarque‘: Veg güik.

In vol te nämäds tel dabinsons: tikäl e gläv. Ün lun tima gläv ga ai pavikodon dub tikäl.

‚Napoléon‘.

Vikods püda binons famaliegikums ka uts kriga.

‚Milton‘.

Säkäd dö vafam su län e su mel binon säkäd labü sinif mu nemedik ä plagöfik, ko kel fät fütürik netas e menefa lölik peyümon nabiküno.

Presidal: ‚Wilson‘ in spikäd okik in senätanacäm tü 1917 yanul 22.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 15.

COGEDS.

If labolöv lümäti te bali, e mutolöv filidön zigari olik, gasiömi e föni, kini filidolöv-li balido? Lümäti!

Dub viläl obik evedob man monemik!

Ö!... itikob, das igerol de zian olik...

Atos baibinon! Edominovob dü yels zül alsoaro ko of... Atos no flagon-li üfo viläli?

Om: O ‚Gerda‘! givolöv vilöfo flonis tum, if binolöv fino seimna blümik pötatimo!

Of: Si! si!... ab sagol ai somikosi, if binob ya tu latik mö düpafoldil bal.

Ämatobs no nog dü muls lul, e krig äsplodülon...

Si! atos jenon bo pluna...

Sevob fümiko, das jevod neföro pomodränon dub tood!

So!... kikodo-li?

Benö! elogol-li föro magoti ko ek po stiraparat?

Nunodan: Benö!... labol kludo bo bäldoti yelas tumkil!... Täno okanolöv bo konön konotis nitedik ze vemo mödikis!

Bäldan: Elilol-li bo seimna konoti ela ‚Ali Baba’ e ravans foldeg?

Kitimo fino kölän okömom-li seimna ad kölön domi obas? Sagom ai, das okömom „odelo”! Primob ad kredön, das binom balan fütürimanas lufamik.

O! o ‚Annie’! Pro ol okanoböv blinön sakrifoti alik, i fikuliküni!
Remolös täno vifiko gladetavaefi pro ob!
Suämü flonazims lul-li, u deg-li?

No smökob, no drinob e neai logob lü jipuls!
Jönö! klu labol miotädi no bali!
Ga sio: no kanob nedunön ad lugön...

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 16.

NUN.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚A. N. De Jong, W.P.zn’ in ‚Sneek’ (Nedän), ‚Kanaalstraat’: 9.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 16.

KADÄMAL: ‚JAKOB SPRENGER.’

Elabobs fredri gretik ad logön lä obs dü vigs tel söli: ‚Jakob Sprenger’: dub moted Jveizänan, e lödöl in ‚Gams’: vilag feilanik löfidik in Jveizän.

In Jveizän binom pösod vemo sevädik, pato sekü tikädöp oka tefü kultanef katulik, tikädöpi kelik jelodom nämiko in rudialeg okik di ‚Appenzell’.

To bäldot yelas 75 e maged smalik oka binom pösod nämik, vifafutik, labü kap gretik sagatik, in kel logs kleilik omik spagülons sekü lifiäl e feitiäl. Lifamod omik binon vemo balugik e pestabon in lif nensinik. Se om dranäl nämöfik mütöl süikon ad vobön, ad dunön: lanäl, kel jemükon yunikumani ömik. El ‚Sprenger’ ebelifom mödikosi. Etuvom säspetükamis e taduni mödikis. Lif omik binon äsä lekoned. Too no eperom kuradi, eblebom nämöfik pö lemifäts, kels edrefons omi. So ekälom ed ekäledom b.v. dü yels 16 jimatani fa om pelelöföli, kel ivedof löliko yufineodik dub maläd nesanovik.

Löf omik kol kemen äsüikon pö om dasevi konömavik lönik, keli ätuvom ön mafäd veitöfikum in konömavasit ela ‚Silvio Gesell’. Äpropagidom lejoni at, ed äjelodom oni nämöfo ta neflens lekredava okik. Beväü kefeitans omik b.v. dutom i profäsoran sevädik nivera in ‚Graz’: ‚Dr. Johannes Ude’. El ‚Sprenger’ binom sis yels mödik sekretan lelivükamafeda bevünetik: noganükam, kel steifon ad jenöfikön tiketis ela ‚Silvio Gesell’.

Pro obs: Volapükans sinif ela ‚Sprenger’ binon nog vemo veütikum. Binom slopan lefäkälik valemapäka ela ‚Schleyer’: Volapük, keli eplägom dedioto de yun oka. Ebinom dü lunüp presidan Volapükafeda Jveizänik. Älabom kosami nilöfik ko ‚Schleyer’, kel igo ilabom desini ad cälön omi fovani oka, desin kelik ye no ejenöfikon. Ün 1929 päcälom liman Volapükakadäma, ed ün 1939 kadämal Volapüka.

Söl: ‚Sprenger’ ekömom ini Nedän ad bespikön ko obs dinis demädü Volapükamuf. Bospikam at ejenon göniko.

Pö detäv oka ägevom obe lesiami, das äkesumom ko ok magädi vemo plitiki de län obsik, pato de el ‚Den Haag’ ed el ‚Scheveningen’. Äbinom lanälik dö ons. Ifomälom löliko votiko eli ‚Den Haag’ e züamöpi ona. Ko el „Dönulogö!” äleditobs de obs.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pads: 18—19.

BIR GERMANAS VÖNIK.

Ün yulul yela: 1890 nilü ‚Skudstarp’ in dibot metas tel e lafika dis glun drinahons vöna-germanik tel se tumyel balid pos moted Kristusa pätuvons. Äkipedoy onis ini tatamused, e pos atos nek äküpalon ad ons, jüs ‚Prof. Grüss’ älelogom yegis naedilo boso kuratikumo. Pö klinükam äkanon pasetuvön kuratiko ninäd ut, keli drinahons ilabons. Tuvan sevabo no ikanom moukön jüdi pinöfik, me kel ninaflan köpas pitegon, e kel ibinädükon oki me breinavaets nimas. Benö! dis jüd pinöfik at etuvoy gudiko pekonselölo retis nesoulövik valik biramalta de gren, e reti humula, keli igeboy pö biram. Se petuvölos e nuns, kelis el ‚Tacitus’ egevom in el ‚Germania’ okik, ekanoy vestigön kuratiko biramajenädi germanas vönik. Gren

pisprötöl päsägükon e pätroivülon, päknidon täno ko vat, dub kelos ädagetoy maltasetrati, kel pävamükon jü grads 60. Dub vamükam juegikamajenäd ädavedon. Lä migot i miel päläükon ad dagetön biri nämöfikum. Lä maltasetrat päläükon humul äbinädöl me migot salädas difik, ed i lefapest, kel pibridon in bir neflifik. Nes leadön lämpikön biri, at pägifon ini drinahons.

(Se el ‚Forschungen und Fortschritte‘.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 19.

PÜKS VOLA.

Ma el ‚Modern Webster Dictionary‘ (1944) in vol püks 2796 dabinons. In lised sököl panumädos fa pösods kimödik püks veütikün paspikons.

Tsyinänapüks	480 000 000
Linglänapük	270 000 000
Rusänapük	166 000 000
Spanyänapük	102 700 000
Yapänapük	97 700 000
Deutänapük	78 947 000
hindiy vesüdik	72 000 000
Fransänapük	68 895 000
Portugänapük	48 800 000
Litaliyänapük	43 700 000
Larabänapük	40 000 000
Polänapük	32 000 000
Türkänapük	20 000 000
Grikänapük	6 936 000

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 19.

TIKODS TEFÜ PÜD.

Mutobs lärnön ad senälön, tikön, vilön, e pato dunön bevünetiko, ed atosi ko süad lefäkik ot, ko kel jünu menef edünön netäli e lomänäli.

‚Rudolf Goldscheid‘.

Menef no äsevon, das binon koap bal, das vun dila bal malädükon koapi lölik.

‚Marie Hankel‘.

Krig binon sasen ön mafäd gretik; sasen gretik no binon proged.

‚Lamartine‘.

If ekebelifolöv krige te dü del bal, lebegolöv Gode ad neföro nedön belifön oni telidnaedo.

‚Wellington‘.

Lülogetobs mu ai u lifi u deadi. Pö mans krigo komipöls bofiks at evedons balät bal. Ai dönu lifoms äsvo su belafäit; de flans bofik belakliv zugon donio; bal labü bälät grünik glorik — lif; bal labü klifavöl nosöfik — dead. Bofiks dabinons laido us, otüpo; e laido bofiks binons leigo mögiks.

‚Prof. Dr. J. R. Slotemaker de Bruïne‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pads: 19—20.

COGEDS.

Profäoran: „O ‚Emma‘ ! o jipul! klinükolös seimna studacemi obik vemo gudiko, ab no kontagolöd bosil lilol-li?“

„Aneito edrimob, das äbinob Tsyinänan. Äbinos jeikik!“

„Kikodo äbinos-li jeikik?“

„Benö!... no nolob vödi bal Tsyinänapüka!“

„Vat kiomödik!“ man, kel älogom balidnaedo meli, äsagom seifölo.

„Si!“ jimatän omik äküpetof, „e nu ga logobs te sürfati.“

„Lilolöd naedilo! o ‚Elly‘! dins jönikum dabinons in vol ka mon!“

„Atos binon vemo mögik, o ‚Roelof‘! ab neodoy moni ad kanön remön onis!“

„Ebejütob leoni at in Sulüda-Merop. Komip äbinon vemo fikulik, ibä din äbinon: ud on, ud ob!”
 „Kredob vilöfo atos. No kanob fomälön oli asä fönatapedi.”

„Labob klotemi pro del alik viga...”
 „Nö! atos ga no mögon!”
 „Ga sio! klotemi at!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 20.

NUNS.

In lebuk: ‚Vijf kunsttalen’, pedabüköl fa ‚J. Muusses’ in ‚Purmerend’ (Nedän), lautan: ‚Dr. W. J. A. Manders’ gevom cödöti dinöfik dö Volapük, el ‚Esperanto’, el ‚Ido’, el ‚Occidental’ ed el ‚Novial’.

Kanons pasivön de söl: ‚Jacob Sprenger’ in ‚Gams’ (Jveizän), söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Voorschoten’ (Nedän), e söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän):

‚Short Grammar of’ Volapük fr. Jv. 0,30, fl. Ned. 0,20.

‚Aperçu du’ Volapük fr. Jv. 0,30, fl. Ned. 0,20.

Peselons ünü foldil 2^{id} yela: 1947 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 20.

Yufapüks bevünetik e literat onas

Fa ‚Johann Schmidt.’

Säkäd yufapüka bevünetik änotikom balidnaedo ün yel: 1603, ven Linglänan: ‚Alex Top’ äpübom penedi okik: ‚The live leaf’. Sis tim et jü adel sits e steifüls zao 350 esevädikons, kelas dil mödo gretikün dido äblebon nen sek. Sits plu 300 ejafädons aliko te penädi bal, u penädis 2 u 3; votiks ejafädons penädis lul, deg u mödikumis. Veüti nog gretikumi, e dub atos i literati gretikum sits nulikum: ‚Occidental’ e ‚Basic-English’ edagetons. Finodo ye sits te kil retons, kels neföro onepubons se yelabuks yufapüka-jenotema: Volapük obsik, el ‚Esperanto’ ed el ‚Ido’. Luldils fol literata valodik tefons pükis kil at, if no demoy gasedis, ibä pö ats propor binon 1 tä 20. Literat valodik sitas valik suämon zao penädis 6000 e gasedis 1800. De ats penäds ti 3500 dutons lü el ‚Esperanto’, sevabo tida- e propagidapenäds zao 1600 e penäds 1900 in ‚Esperanto’ pelautöls. Lised gasedas di ‚Esperanto’ ninädon zao tiädis 1500, tio kildil bal gasedas at epubon te mö nüms nemödik e gaseds zao 200 votiks äpubons as näibleds delagasedas e gasedas votik länas difik. Lü Volapük penäds 792 dutons, de ats zao 230 in Volapük pelautöls e ret as tida- e propagidapenäds. Gasedalised Volapüka ninädon tiädis 104. Zao gaseds 85 äpubons mö yelods plu bal. Te ans nemödik pepübons as näibleds ud in rubrigs patik delagasedas e gasedas votik. Lü liseds penädas ela ‚Ido’ penäds ti 250 dutons, de ats zao 100 as literat voik. Gasedalised di ‚Ido’labon tiädis tio 100. Literat yufapükas neudik (kel tefon gramati e lafabi valemikis, pasigrafi e polügrafi) ninädon penädis zao 900 e gasedis anik.

Klu te literat mö penäds zao 600 e gaseds zao 60 reton pro sits valiko retiks. De ats zao 25 nog elabons gasedis lönik. El ‚Occidental’ älabon gasedis 7, el ‚Esperantido’ 6, el ‚Latino sine Flexione’, el ‚Latino international’ el ‚Ro’ ed el ‚Universal’ aliko 4, el ‚Esperanto’ ma ‚Stephan’ 2. Sits 15, sevabo el ‚Antido’, el ‚Daodono’, el ‚Tal’ (‚Volapükido’), el ‚Idiom Neutral’, el ‚Langue universelle’, el ‚Esko’, el ‚Medial’, el ‚Nov-Esperanto’, el ‚Novam’, el ‚Novial’, el ‚Nuv-Esperanto’, el ‚Inferpretor’, el ‚Idiom neutral’, el ‚Compromiss’ ed el ‚Monario’ älabons aliko gasedi bal. Ün yel: 1934 de gaseds at ye ädabinons nog te uts ela ‚Novial’, ela ‚Occidental’, ela ‚Latino sine Flexione’ ed ela ‚Nov-Esperanto’. De el ‚Basic-English’ notets kuratikum nog defons. Literat votik sitas at binädon tio te me tidapenäds. Se mödot gretik sitas at nog esevädikons in sogods smalik el ‚Solresol’ di ‚Sudré’, el ‚Pasingua’ di ‚Steiner’, e ‚Langue bleu’ di ‚Bollack’ e votiks anik.

Dub daglof gianagretik yufapüka-säkäda demü bundan silas balatik, pak in vol lölik, e tim ya ze gretik yelas ti 350, jäfüds bibliografanas e jenavestiganas yufapüka ya evedons vemo veütiks. Posä Volapükan sevädik: ‚Prof. August Kerckhoffs’ (‚Paris’) epübön ün 1889 in ”Yelabuk pedipedölas” oka balidnaedo bibliografi yufapükik, mutons panemön asä bibliografans veütikün nutima el ‚P. E. Stojan’ ed el ‚Dr. Takács’. El ‚Stojan’ esevädikom valemö dub el ‚Bibliografio de Internacia Lingvo’ (1929) oka; el ‚Dr. Takács’ elautom ün yel: 1934 lisedi valemik gasedas yufapükik.

Asä jenavestigani kanobs nemön dönu Volapükani; el ‚Dr. Rupert Kniele’ ästidom leigo ün yel: 1889 me buk okik: ‚Das erste Jahrzehnt der Weltsprache Volapük’, jäfüdi nulik at yufapüka-literata, posä el ‚Leopold Einstein’ ed el ‚Hans Moser’ breföbüo ilautoms ya penotis smalikum dö jenotem

valemapiukas. Asä stabalebuk ye muton palecedön lebuk vestiganas Fransänik bofik: ‚Couturat’ e ‚Leau’, kela toum balid labü pads 576 ko tiäd: ‚Histoire de la Langue Universelle’ äpubon ün 1903 ed ün 1907 päläfulukon me toum telid labü pads 112 ko tiäd: ‚Les nouvelles Langues Internationales’. Penäds baiädik, do in gretot boso smalikum, epubons pro pükaziläk Linglänik fa el ‚Guerard’ (1921), pro pükaziläk Deutänik fa el ‚W. Fraustädter’ (1910), pro pükaziläk Rusänik fa el ‚E. Drezen’ (1928).

Gasedes anik egebidükons okis sites difik, e lofons dub atos vestiganes keinoti semik. Liedo nog nos binon sevädik tefü fätots ela ‚Interlanguages’ (‚Paris’) in din at dugöla.

Tefü literat Volapükik nog sökölös muton panunön. Sis nun lätik dö literat valodik (in nüm: 5 yeloda: 1938 gaseda at) nog penäds 40 e gaseds 14 petuvons, sodas nu dabinanums in prim penota at pemäniotöls perivons. Volapükagaseds 104 padilädons nu so: Yurop: 89, Merop: 11, Siyop: 4 e Stralop: 1. Padilädölo ma läns epubons in Deutän gaseds 23, in Nedän, Litaliyän e Lösterän aliko 11, Lamerikän 8, Danän 6, Spanyän e Jvezän aliko 5, Linglän, Fransän e Belgän aliko 3, Tsyinän, Rusän, Yapän, Brasilän, Svedän e Bömän (Tsyegän-Slovakän nulik) aliko 2 e Mäxikän, Rumän, Laustralän e Portugän aliko 1.

Nesev viogretik tefü Volapükaliterat edareigon, logoy se nun ela ‚Stojan’, kel in buk okik pläo so süperik mäniotom Volapükagasedis 22 e penäds Volapükik 94, du el ‚Dr. Takács’ in lised oka numädöm gasedis nemu 37. Kodedü def at e pöks mödik in Volapükavödem, yufapüka-vestigan sevädik: ‚Paul Tarnow’ in ‚Düsseldorf’ isludom ad desinön dönubevobi stäänik bibliografa. Ün 1944 bü fimek atosa ye edeadom. Bukem gretik oma, in kel pato Volapük pikomulon bundaniko, pedistukon lafo sekü seks kriga. El ‚Paul Tarnow’, do no äbinom slopan Volapüka, ebekodom mu pato, das veüt Volapükaliterata äsevädikon fovo valemiko in sogods jäfüdik, ed i obs: Volapükans vilobs kipedön mebi stimöl pro man dialik at.

***

In nüm 6^{id} yeloda äyelik gaseda obsik esteifülob ad setuvön literati zaik yufapükas valik. Tefü Volapük obsik numis kuratik äkanons pafümükön. Te tefü el ‚Esperanto’ ba nefüms veütik kanons nog dabinön, bi ob as Deutänan de 1933 äkanob suimön te nebundaniko volfi. I lised gasedas dalon palecedön asä ze kruatik. Zao desin obik te binon ad gevön reidanes gaseda at lovelogami naböfik de löl valodik yufapüka-säkäda. If slopan sitas votik nog mätedölas mäniotonsöv, tefädo emäniotonsöv, literati onas leigo so kuratiko, äsä obs obsiki, tän okanobsöv lofön suno numis fümik.

Veüti sitas dugöl kil: el ‚Esperanto’, Volapük ed el ‚Ido’, ya emäniotob in penot balid. Elogobs, das num literata-balatas binon völadimaföm gudik völada u nenvölada, paka e veüta sita tefik. Ifi tefü mödots smalikum penädatiädas sitas in finod pemäniotölas sakrifäl pükijafana tefik, stad monik ona u yuf benomeugikanas ba ekodons-la in jenets anik votikami tefü digid onas, so ga mögos ad setuvön me mod at se num gretik sitas grupis telidi e kilidi.

In lüäl at ya in prim penota balid el ‚Occidental’ ed el ‚Basic English’ pämäniotons pato. El ‚Novial’, el ‚Latino sine Flexione’, el ‚Nov-Esperanto’ e fümiko i disin kömöel ela ‚IALA’ dalons vo palänuön lä grup telid, as sits nulikum, kels dilo ya labons literati ze veütiki, u kels kanons spetön volfi patik.

El ‚Occidental’: jafot ela ‚E. Von Wahl’ edavedon pos volakrig balid, ed ädageton, leigoäsä el ‚Novial’ latikummo epuböl ela ‚Jespersen’, pato slopanefi se sogods di ‚Ido’. Mödots penädas pukas bofik penumons fa el ‚Stojan’ me 14 e 4; mödots at, mu pato ut ela ‚Occidental’ ye emödikumons vemo.

Tefü el ‚Basic English’, kel ädavedon ün yel: 1930, ädageton stütedi calöfik, e ya labon tidabukis in püks difik, äsä i pö disin kömöel ela ‚IALA’, volf fovikum muton pastebedön.

El ‚Latino sine Flexione’: ‚Interlingua’ ela ‚Peano’ nunon in el ‚Bibliografio’ ya penädis 20. Pro obs: Volapükans vo nitedos, das limans se Volapükakadäm ideditöls ekompenoms, nestedöfo vegü el ‚Idiom neutral’, lonädiko in dinäd at; so tuvobs is bevü votikans eli ‚J. B. Pinth’.

El ‚Nov-Esperanto’, pejäföel ün yel: 1925 fa el ‚Saussure’ (magälanem: ‚Antido’) edafomikon vegü el ‚Antido’ (1911) ed el ‚Esperantido’ as feafom ela ‚Esperanto’. El ‚Stojan’ mäniotom ün 1929 ya penädis 33 mödiküno de ‚Saussure’.

Grup kilid binon boso stäänikum. Ninädön mö sits jöl yufapükis nu enosikölis utis, kels iplöpons ad dagetön nemü sogodi miedik slopanas, kels sekü atos ibleibons dabinön dü tim semik e kels dub atos i älabons in literat yufapükik pladi do neflagiäliki. Vilobs numädön onis is timaviko e bejäfön onis baiädiko, bi atos, de tikädöp jenavik, binon nitedikum. Püks at binons: el ‚Lengua universal’, el ‚Solresol’, el ‚Pasingua’, el ‚Spelin’, el ‚Spokil’, el ‚Dilpok’, el ‚Langue bleue’ ed el ‚Ro’.

El ‚Lengua universal’: pük Spanyänana: ‚B. Sotos Ochando’ ätuvon ün yels: 1852-1863 lediniko in Spanyän e Fransän paki fe miediki. Klubs tel in läns pemäniotöl äpläidons püki at. Literat ona binädön ma ‚Kerckhoffs’ me tiäds 12 penädas e gasedas.

El ‚Solresol’: musigapük profäsorana Fransänik: ‚Sudre’ päjafon as bisarot bevü yufapükadisins (binäds teik püka at binons nems musigik: ‚do’, ‚re’, ‚mi’, ‚fa’, ‚sol’, ‚la’, ‚si’, stabatonodas vel). Too

elaidälon in sogod smalik slopanas in Fransän e Litaliyän tio jü volakrg balid. El ‚Kerckhoffs’ ed el ‚Stojan’ nunoms penädis lul. Lautans äbinoms plä el ‚Sudre’ nog el ‚Rusnelli’ ed el ‚Gajewski’.

El ‚Pasingua’ ela ‚Steiner’ sevädon pö obs se jenotem Volapüka as mätedian mäniotadigädik in Deutän. Ädavedon ün yel: 1885, ab änepubon ya dönu ün 1889. El ‚Stojan’ enumädom de penäds degbal ona veli sa gasedi bal. Asä lautanis tuvobs plä ‚Steiner’ nog eli ‚Moser’ ed eli ‚Lenz’. Feitapenäds no patiko sofiks ta Volapük dutons nu lü literat Volapükik.

El ‚Spelin’ ela ‚Prof. J. Bauer’ in ‚Agram’ äsevädon in sogod mu smalik leigüpo de 1885 jü 1889. Äprodon penädis jöl ela ‚Bauer’ ed ela ‚Straus’. ‚J. Bauer’ äbinom ed äblebom ai slopan Volapüka; penäds tio valiks omiks tefons püki ela ‚Schleyer’ e dutons nu leigo lü Volapüka-literat.

El ‚Spokil’: jafot pükik ela ‚Nicolas’ evedon to dabin ze lunik ona (de 1889 jü 1904) te nemödiko sevädik. Penäds fol temunons nog dabini ona.

El ‚Dilpok’ ela ‚Marchand’ jonon in binod oka sümi semik ko Volapük. Ün yels 1898-1908 de at penäds lul, valiks ela ‚Marchand’, epubons.

Veüti boso gretikumi pük ela ‚Bollack’: el ‚Langue bleue’ ädage-ton. To tim brefik dabina onik (1899-1907) penäds no läs 16 ona epubons. As lautans tuvobs eli ‚Bollack’, eli ‚Lanzini’ e votikanis.

El ‚Ro’ ela ‚Foster’ äbinon pük lölöfiko mekavik. Ün yels: 1908-1928 päpakon lediniko in Tats pebalöl Lamerikäna. El ‚Stojan’ nunom penädis lul, valikis de ‚Foster’.

Me atos num yufapükasitas patiko mäniotadigädikas binon finedik. Te onitedos obis ad sevön sitis ut, kels pekoboädons stabü Volapük. Ats binons valemo: el ‚Veltparl’ ela ‚W. Von Arnim’, el ‚Zahlensprache’ ela ‚Hilbe’, el ‚Dilpok’ ya pemäniotöl ela ‚Marchand’ ed el ‚Spelin’ ela ‚Bauer’. As feafoms Volapüka tuvobs sitis sököl: el ‚Tal’ ela ‚Hössrich’, el ‚Langue universelle’ ela ‚Menet’, el ‚Balta’ ela ‚Dornoy’, el ‚Bopal’ ela ‚Streiff’ ed el ‚Dil oma’ ela ‚Fieweger’. As sotüls votik nog feafoms ela ‚Kerckhoffs’ ed el ‚Proto Volapük’, sa el ‚Volaspik’ evedoms in sogods mu smaliks.

Spelo Volapükamuf nu valöpo föfiodranöl ogevon obe suno kodedi ad pladön jenotemi e literati (jü atim: penäds 16) ona ini gased at.

***

Fino palonülonös nogna tikädöp tefü lölanum yufapükaliterata! Valemo penäds labü pads läs 20—25 no pekekalükons in num at, pläamü penäds patiko veütiks (penäds lönik pükelas difik, e r.). Penäds poedik e noateds ko vödem pekekalükons nen dem gretota. Fovo dabükots difik penädas no pedemons, ed i no kluba-literat ninedik (statuds, e r.) penumon demü leigafom oka. Dub kekalkul grupas pemäniotöl labod penädas vedonöv sio telna so gretik. Nog mutos pamäniotön, das penäds Volapük binons läs gretiks ka penäds di ‚Esperanto’ u di ‚Ido’. Täxet literata smalikün klüliko no mögon. Te zänabür Volapüka ela ‚Schleyer’ in ‚Konstanz’ ya enotükon de 1884 jü 1910 mödoti plu 1200 gasedasetratas, konsälas e propagidapenädilas.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1947. Nüm: 6. Pads: 21—23. Yel: 1948. Nüm: 2. Pads: 5—7. Nüm: 4. Pad: 14.

Dalebüd Cifala de 1942, Mayul 24, Nüm: 1

Vätälölo, das söl: ‚Johann Schmidt’ tital Volapüka laiduliko evobom ziliko e nenropiko gönü Volapük, ed egevom bundano blufis, das nolom staböfiko Volapüki,

cälob söli: ‚**Johann Schmidt**’ pemotöli in ‚Weiskirchen am Taunus’ (Deutän) tü 1895 setul 28, e lödöli in ‚Weiskirchen am Taunus’, ‚Bahnhofstrasse’: 20,
as **profä Moran Volapüka** (318).

‚Bad Godesberg’, 1942 mayul 24.

Cifal Volapükaneffa: Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER, Studadilekan p. d.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1947. Nüm: 6. Pad: 23.

Dalebüd Cifala de 1947, Yanul 15, Nüm: 1

Bi sekü seks volakriga telid no labob mögi ad dedietön obi nentasteifo Volapükamufe, lovegivob söle: ‚**Dr. Arie De Jong**’, lödöle in ‚Voorschoten’ (Nedän), gitätis e gitodis valikis oba tefü dug Volapükaneffa dü yel: 1947, sodas kanom bitön de 1947 yanul 15 jüesa del lätik yela 1947 as **Cifal nelaidüpik Volapükaneffa**.

So pelonöl tö ‚Bad Godesberg’ tü del 15id yanula yela: 1947

Cifal Volapükaneffa: Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER, Studadilekan p. d.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1947. Nüm: 6. Pad: 23.

TIKODS TEFÜ PÜD.

Neodoy kuradi ad tevön krigio, kuradi gretikum ad vitön oni, kuradi gretikün ad finidön oni.

,Peter van Oldenburg’.

Ta tikods bayonäts no labons nämädi.

,De Saint Simon’.

Stim binon vo din midunik, if mutoy dagetön oni me bludispil.

,Émeric Crucé’ ün 1623.

Ävilob bumön Gode temi me nams lönik obik, ab äproibom osi obe, bi pimiotob dub blud e dub krig.

,David’.

Ad primön krigi no binos din fikulik, ab kanos binön biedäliko fikulik ad säbinükön oni; prim e fin no binons in fäg pösoda ot; ek, igo nennämikan, labom fägi ad primön krigi; ab sägebön vafis pas okanom, if vikodans viloms osi.

,Sallustius’.

Jenotem lejonon obes, das nos kanon davedön te se mekad. Fütür menefa pestabon su balädam bevü nets.

,Dernburg’.

O! binos süperik ad labön nämä giana, ab binos tiren ad migeböni äsä gian.

,Shakespeare’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pads: 23—24.

COGEDS.

Cif: „Begol livüpi mö dels kil ad yufön jimatani pö klinükam gretik... ab atos no kanob dälön!”

Büran: „O söl! dani milnaik!”

Büran: „Jäfib nu ebo me bos. Odunetob sunädo oli. Sumolös vüo stuli!”

Visitan: „Ab sevol-li bo, kim binob? Binob graf: ‚X. de Y.’ !”

Büran: „Sumolös täno stulis tel!”

Liötan: „Si! dü krig gretik ekomipob su fronts valik. Dalob sagön, das krigajenöp binon voböp oba. Igo bü krig äkekomipob in Frikop pö krigagoläd ta kafärs.”

Lädül: „Sio-li? Lä flan kinik-li?”

Cödal: „Sekü kod kinik esumol-li moni et?”

Kusadäb: „Ob... ob ävilob vedön kädan, e demü atos ämutob stüredön garanamoni.”

„Sisä eperom moni oka, laf flenas omik no plu kosädon ko om!”

„E laf votik-li?”

„Et no nog sevon, das no plu labom moni!”

„He! o himatanil! herem olik binon vemo mänsidikum, ka ün tim, kü äseivob oli!”

„Si! o lelöfäb! ab atos labon bo i nog kodi votik...”

Jitidan: „E so südöfatidod klülädon dönu, das nek kanon dünön sölis tel...”

Julan: „Fat obik sio kanom osi, o vomül! Ibä binom ya dü yels degjöl lä els ‚Vroom’ e ‚Dreesman’.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1947. Pad: 24.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Eseditof:

vomül: ‚Jacq. Stok’, ‚Den Haag’.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom profäsoran Volapüka:

söl: ‚Johann Schmidt’ in ‚Weiskirchern am Taunus’ (Deutän).

edeedom:

söl: ‚Max Bissuti’, ‚Linz an der Donau’ (Lösterän).

Peselons ünü foldil 3^{id} yela: 1947. Vpamäks 400.

1948 (yelod 13id)

GODACÖDETAMS.

Ûn tims vönädik yul päcedon as Godacödetam diseinü nämöfükumam bosa. Salud yula pänämöfukon dub atos, e dejeik pro miyul pägretükon dub atos, bi God pävüdon pö at ad pönön miyulani. „Dalob deadön, if atos no binon so”, lieloy nog sagön fa ek pöpa, u: „Dalob deifalön, if no binos veratik”; e notodots somik mödikum komädons — do suvo nensevediko — äsä sot yulafomüla pö nets difik. In el ‚Groningen’ nog liloy: „Mag mie de bok steuten as ’t nait woar is” (= Hikapar dalom joikön obi, if no binos veratik). Fransänans sagon: „Que le bon Dieu me fasse aveugle de mes deux yeux” (= God gudik bleinükönös logis bofik oba!). E somo sagods mödik dabinons, kels gejonons kösömoti ad yufidön Godi it, as cödal löpikün, ad säklänedön me milag verati. Pagans äyulons nämätü tail e yeb, nämätü bels, vats, klifs e stons saludiks, nämätü balib, nämätü gläv, nämätü lin me sakrifablud pikölöl, e r. Kritans äplaädons dinis pagik dub krod, latar, gspul, sepülaston saludana, relikids e r. Dalestüm pro saludikos e dred pro pön ägevons yule völadü gretik. In ‚Roma’ älaboy vönädo soti veratastona. In ston et hog äbinon, ini kel yulan ämuton pladön nami oka. If ämiyulon, täno ston äfarmikon ed ädeknibon nami. In sagäds vönädik reidobs, das doats miyulana äblägikons, u das saludan pilüvoköl ägleipon ed ädakipon nami onik.

Pöps primöfik äcedons yuli te asä Godacödetami. Yul it no älonädön tefü döb u nedöb, ab jen u nejen sekas piyulöl ünü tim pilonöl. Yulam pätanäton suvo ko lüvok maleditas, neläbas u mifätas. Pö ons i pönod nonik pälonon demü miyul, ibä pöni äleletons Valanämädale. So nog äbinos ün tumyels balid timedä obsik pö pöps germik. Ab nekredans äsüikons, kels no ägeyilons ad miyulön. Ba ya iplakons tu suvo, das seks piyulöl äfablibons. Semans änotodons notodäliko, das no ägeyilons miyuli, bi ga pönod no äsekon. Atos äkodedon tüi fin tumyela lulid rege Burgunänik: ‚Gondebald’ ad läfulükön yuli gitädik ko bos nulik. In jenets, kö yul äklülädön nesaidön ad säklänedön verati, kusadäb e kusadan ämutons bligidön telkomipi. Somo telkomip pänüdugon as gitädabluf ad nämöfükön yuli, büiko ini Burgunän; ab gebäd ata änuvegon suno poso i lä pöps zülödöl ed ävedon ze suniko so stäänik, das demü smalot alik telkomip pädasumon as jenöfot lonädöl. Gitädabluf somik äkanon klüliko te kösömikön ün tims lekreda verik. Utan, kel ägideton, ämuton vikodön, äsä el ‚David’ zesüdiko ämutom vikodön giani: ‚Goliath’. Godikonfid verik kritanas balid no äcedons osi votiko.

Telkomip äbinon pro mans libik; nenlibans e voms ämutons sufükön okis Godacödetames votik. Kultans e kleudans, kels no ädalons komipön, äkanons lonülön pladulani, leigoso voms e cils. Komipan somik, pato if ätefos stimi voma, älofom kösömiko oki libaviliko; voto pähürom tä mon. Ven sör ela ‚Jan’ I de Brabän dobiko päkusadof fa el ‚De Labroce’ demü venenam, äspidom lü ‚Paris’ ad blöfön dub telkomip nedöbi söra oka. El ‚De Labroce’ no äkünöm, ed ädeadom latikumo len for, dub kelos ga ädagetom pönodi gidik oka. Säsufofukam oka de telkomip päcedon as jemod gretik, ab sosus ijenon, din i ifinikon: cödäd ijenädön täno gidiko. Utan, kel iperädöm, päcedom as miyulan, e de om nam pädecöpon. Dü zänodatimäd lölik telkomip gitädik äbleibon dabinön, ed in Linglän nog lunikumo mö tumyels anik. Telkomip atimik, kel valöpo in fizirasogods elaidälön lunüpo, e nog geböfon in läns difik, muton päcedön as ret Godacödetama vönädik. Ûn zänodatimäd git nämikünana: munämagit, äbinon git teik, kel pädasevon fa lesiörs. Ägevon lesiöre ömik, kel äsenälom oki nämiki, vifiki ä skiläliki, pöti ad letodön nefleni oka dub kusad pülük ad telkomipön.

If vom penoföl no ätuvof komipani, kel äslopikom paleti ofik, tän ämutof sufükön oki filaleblufe u vataleblufe, as blöfameds vemikün. Pö filalebluf kusadäb ämuton kipön nami nüdik oka dü tim anik in fil, ud ämuton peklotölo te me jit golön da boadakum filöl. Medü mod lätik at jimatan ela ‚Karl’: bigan, jikelan pikusadof fa atan demü dulter, eblöfoföv nedöbi oka. Filalebluf pänemon semikna feralebluf. Täno kusadäb ämuton golön nüdafuto love plaudaneifs glutöl, u polön feri glutik love fagot stepas zül, u steigön nami nüdik oka ini gluf ferik glutik. Lätik at ätefon te lesiöris. If koapadil, kel äkontagikon ko fer glutik u ko fil, äblebon nenviodik, tän nedöb piblöfon. Feralebluf äjenon kösömiko in glüg, kö bemül fa kleranef pesaludüköl päkipedon. Geb ona ämuton papelön. Dub cun e plekam kusadäb ämuton preparön oki pro lezäl. Kultans äbegifüloms oni me saludavat. Pos lebluf ävilupoms nami onik me flabs linumik, su kels snil glüga pästäpedon. Pos dels kil ko plekam e cun pelifädöls, flabülod pädesumon, e döb u nedöb päragon, a ma nam päcedon as pefilüköl u no pevidöl.

Vatalebluf äkanon päjenükön me vat hitik u me vat koldik. Pö hitavatalebluf kusadäb ämuton ramenön ko brad nüdik stoni se cafäd fulik me vat kuköl. Sunädo pos atos kultans äflabüloms bradi, e jenäd fovik äbinon äsä pö filalebluf. In dils semik Siyopa e Frikopa hitavatalebluf nog dabinon. Pö koldavatalebluf ätanoy jaini zü koap kusadäba, ed äjedoy oni ini vat. If äbleibon flotön, tän äbinon döbik, if äsadon, tän atos äsinifon nedöbi ona. Lebluf at päjenükön sio mödiküno, ed elaidälön lunüpo. Jü pos zänodatimäd me at pälonädos, va ek äbinof u no äbinof jimagivan. Lukred pagik älejonon vönao, das vat: lömin saludik,

ärefudon ad lasumön ninio midunani. Utöpo, kö lebluf nog geböfon, äsä in nisul: ‚Nias’ vesüdü Sumatreän, cedoy, das vatalanan no vilon getedön döbani, e pedon oni löpio. Cedoy, das Godacödetams nog geböfons pö pöps natädik mödikün; luveratiko egeböfons vöno pö pöps valik. Krit no ekanon nosükön kösömotis dibätiko ivulikölis, ab elonülon onis sumätöfö käläd kleranefa.

(Se el ‚Haagsche Post’.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 1—3.

TIKAV NENSPALIK.

Man bäldik ägivom seimna jikonömane okik ad loetön diledi bubamita mö pauns degbal. Jikonöman äfidof kläno oni, ed äplonof täno lü mastan oka: „O mifät kion! Kat efidon miti valik!”

Man bäldik ägolom seiliko lü kvisinöp, ägleipom kati len nükaskin onik, ed äseidom onu sui vätöm; ävetoton kuratiko mö pauns degbal.

„Si!” äspikom lü jikonöman, „pauns degbal mita dabinons us, ab kiöpo nu kat eblibon-li?”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 3.

SPIKEDS ELA ‚SAADI’.

Sapan nen tug binon äs bleinan, kel polon flamoti. Litükon votanes vegi, e golon it in dag.

If stadol vü neflens tel, spikolöd täno te vödis somik, das, üf vedonsöv seimna flens ola, no nedol jemön!

Gleipolöd pas täno glävi, if säditretaveg votik bal no dabinon-la!

Alan cedon täläkti okik nendöfiki, ed alan cedon cilis lönik okik jönikis.

Igo if sap valik enepubonöv se vol, nek cedonöv demü atos oki it stupiki.

Utan, kel ün dels, das binon nämädik, no duinon benodis, oplakon düfäli fäta, if nämäd onik umoikon.

Gudikos te levedon dub sufäd, spidiälan vobädon nosi.

Utan, kel konleton noli, e no sevon ad gebädön oni, binon äs man, kel plaudom länedi, ab no besovom oni.

Nobain, igo if falon ini släm, blebon nobain, e püf, igo if löpioviron vemo löpio, ga blebon te püf.

Nämäd in nam fopana su tron binon vaf ta on it.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 3—4.

COGEDS.

Kif läd bigik et äbinof-li, ko kel änu espikol?

Atosi no sevob. No äkanob kömön saidiko nilü of ad lelilön nemi ofik.

Golols-li mödiko se dom?

Kanol suemön: nö! Pelobs loatamoni so mödiki, das sio mutobs blibön domo ad juitön ze lölika moni, keli segivobs.

O jipul! kiodüfiks nögs et binons! No ekükol-li üfo onis me saböm?

Lesi! o läd! ab at edädikon sunädo, ven äninükob oni ini vat kuköl.

„Fitadiät no okoedonöv-li volfön täläkti?” malädan äsäkom.

„Ba sio,” sanan ägespikom. „Ab if osefolöv-li seimna aldeliko ad päskarön? Atos bo odafomon fomäli olik.”

Älogob ädelo blodi ola in teatöp, ab ädunom, äsva no älogom obi. Niludom-li bo, das binob pülikum ka om?

Atos binon smilöfik! Binol ga fümiko ebo leigik äs om. Ab om binom ai fopan so fatüitik!

„Dinäds jinons binön no göniks,” dium äspikof. „No kanob dagetön tanäti ko lanan himatana olik.”
 „Atos leno stunükon obi,” jviudan äküpetof. „Binos nu pas düp zülid, e büikumo i neai äkömom lomio bü düp telid u kilid ün neit.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 4.

NUNS.

Kadäm Volapüka.

Ad lied gretik obsik egetobs nuni, das söl: ‚Prof. Dr. Karl Ludwig’, kel tü 1900 febul 12 pecälo m fa cifal: ‚Johann Martin Schleyer’ as kadäman Volapüka, edeadom ün 1943.

Kanobs nunön fredo, das el ‚Societas Polyglottica Universalis’ (‚The Universal Polyglot Society’) ün 1947 edälön, das i Volapük pagebon as spodapük.

Peselons ünü foldil 4^{id} yela: 1947 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 4.

Fünan lekreda nulik

Ma ‚Kucin’. Petradutöl fa ‚F. J. Krüger’.

Semanaedo dü devodiplägüp sudelik in glüg obsik älibob predi jönik. Memob nog gudiko parabi sököl: Skrädan äkömom lü ‚Napoléon’ ed äkeblinob begapenädi jöniko pepenöli. In penäd at man änotükom, das ifünom lekredi nulik, e das lekred at binon plagikum, nutimikum e kovenikum ka lekreds jünüik. Äbegom däli e yufi ela ‚Napoléon’ ad pakön lekredi okik.

Atan ädureidom begapenädi küpäliko, älülogom skrädani vestigölo, ed äsakom ome: „Binol-li ol it fünan lekreda nulik at?”

„Si! o mayedal lampörük!” skrädan ägesagom plütiko, edäspetom netakediko sludi.

„Givob ole däli, e zuo igo ob it oyufob oli ad pakön reli olik. Ab bü val omutol fölon stipi bal. Lekred nulik binon din veütik, klu i stip obik binon veütik.

„Balido omutol kodön, das paselol tä sikuls kildeg. Pos atos ozesüdos, das neflens olik ocödon, odatomons, olebatons oli, das okronons oli me spinakron, ocödetons oli ad deadam, osepülons oli, osnilons sepüli olik, e das ol fino olelifikol se dead.

„If udunol atos, obinob noe slopan balid rela olik, abi heroedan lekreda nulik ola.”

Skrädan äbiegom mükiko ed ämogolom.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 7.

SPIKETS LESTIYÄNIK.

Nud binon logod mena.

No kükolöd nögis, kels no nog penögons!

Plü mud binon gretikum, plü bäk muton binön vidikum.

No spukolöd ini fonäd bäldik, büä nulik blümon!

Mugs no golons ini muds katas cavöl.

Utan, kel spikon, sovon; utan, kel dalilon, klopon.

No utan binon pöfik, kel dalabon nemödikosi, ab utan, kel neodon mödikosi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 8.

CEDS E TIKODS.

Bolit binon jain, kel brekon, if tiroy oni tu vemiko.

‚Napoléon’.

No löfilob, das voms jäfikofs me bolit.

‚Napoléon’.

Pöf binon nos, demü kel kanoy pleidön.

‚Bernard Shaw’.

Kid spikon pükis valik.

‚William Blake’.

Binos neai tu latik ad glömön.

Dred, täläkt, blig, e stim seilikons, ven lelöf spikon.

Sap Fransänik.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1948. Pad: 8.

COGED.

„O pastan!” man äspikom. „Sevob, das no elifob, soäsä äsötos binön, ab vilob gudükumon obi.”

„Atos fredükon obi, o flen!” pastan äsagom. „Klu vilol klemön duliko sinodis valik.”

„Si! o pastan!”

„E vilol-li kömön dönu nomiko ini glüg?”

„Si! o pastan!”

„E löfön-li kemenis olik?”

„Si! o pastan!”

„E givön-li alane utosi, kelosi debol one?”

„Benö! o pastan! No badocedolös osi obe! ab atos no binon lekred; atos binon büsidadins.”

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1948. Pad: 8.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Edeadof:

läd: ‚C. Peerbolte — Jansie’, ‚Zaltbommel’.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Ladet nulik:

Söl: ‚Dr. Hannsmartin Schleyer’, ‚Konstanz’, ‚Seestrasze’: 7. (Bayän — Deütän) (‚Französische Zone’).

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1948. Pad: 8.

Flutan: ‚Ka-i-ko’

Konäd Yapänik vönädik.

Fa ‚J. De Boer-Van Strien’.

Cils Yapänik lärnoms ya göliko ad svimön gudiko. Svimans Yapänik binoms famiks in vol lölik. Atos sekon, no patiko bi svimoms gudikumo ka svimans se läns votik, ab bi natemoms so vemo gudikumo. If klad julanas Yapänik dageton svimitidodi, büiko dunoms okskilükamis mödik natemama. Cils sevoms, das ats binons veütiks. Tän kladanef golon ini vat. Kladanef pateilon ad palets tel; grup alik labon su kap luhäti köla "votik. Samo yelovans e redans dabinoms. Nu svimitidan flutülom, e hö! pledil luhätirava primon, pö kel cil alik plidomöv mu vemo. Du pledoms pledi at, zimufedoms klüliko in vat, ed alna dönu bal omas padisblunom. Süadolös, das Yapänans smalik et lärnoms ad binön späliäliks ko natem oksik!

Ven kladanef esegolon se vat, e binon dönu sägik, ed elenükon klotis, tidan primom ad konön. E täno konom vemo suvo konädi vönädik flutana Yapänik: ‚Ka-i-ko’.

El ‚Ka-i-ko’ älifom bü tim lunik, vemo lunik, venels ‚samurai’: lesiörs krigiälük nog äbinoms nämädiks in Yapän. Äbinom man de licin balugik, ab äbinom famik in län lölik, bi äflutom so magifikiko. Ven els ‚samurai’ cädik ägevoms zäli, el ‚Ka-i-ko’ pävüdom ad komön pö at, ed ad pläyön. Tonis valik se natavoled äkanom magulön me flut okik; if äliloy omi, äbinos, äsva äliloy noidi bimas fota, äsva äliloy kliküli vata sturablukas smalik love stons kölik smufik, ed äsva äliloy vokädi lü ods bödas. If äsäkoy ele ‚Ka-i-ko’, lio ilärnom ga flutami magifik at, tän äsagom mükiko: „Kanob pläyön, soäsä dunob, bi man bäldik, kel ädugälom obi, ätidom obe fägi ad taetön natemami.”

Seimna äjenos, das el ‚Ka-i-ko’ ipläyom dönu lo sog gretik sölas cädik. Leson ela ‚Mikado’: lampör nämädik Yapäna, ikompenom pö atos, ed äfäkom so vemo sekü pläy, das noe ämesedom eli ‚Ka-i-ko’ pliniko, abi zuo äbüedom pänön omi fa pänan skilikün Läna Sola sülöpiköl. Su el ‚kaikemono’ binü sadin zadiko pekölöl, älogoy eli ‚Ka-i-ko’ ko flut omik seadöli, e po om Bel saludik: el ‚Fuji-Yama’ älopikon, leigoäsä su pänots Yapänik valik.

Nu bevü els ‚samurai’ lesiör bal, kel änebönom vemiko ele ‚Ka-i-ko’ stimi et. Atan äbinom el ‚Lung-syi.’ El ‚Lung-syi’ ya suvo isteifülom ad dagetön göni lesona ela ‚Mikado’, ed atos no eplöpon. Sekü kod at ähetom eli ‚Ka-i-ko’, ed äsludom ad deidön flutani.

Ün soar semik änükripädöm ini gad, kel ätopon zü dom ela ‚Ka-i-ko’, ed in kel flutan ai äseadom. Tons svidik äjonons lesiöre vegi. Us su bam binü bösin grünik, kela flans bofik pimiedükons dub nimamagots sofiko grüniks, flutan äseadom, e fulamun äsegifon liti sofik okik love gad.

El ‚Lung-syi’ äsüadom, das el ‚Ka-i-ko’ no ilielom lükripädön omi, ab lils japäliko lilöls flutana sio ililons osi. Su glun i älogom jadi lesiöra, ed in nam omik glävi pisetirol.

E ga el ‚Ka-i-ko’ no äfinükom flutami okik. Älaipläyom, ab, ai äflutölo äplöpom ad taetön so natemami okik, das muskuls valik koapa omik ävedons mu tenidiks ä düfiks. E ven el ‚Lung-syi’ ätatakom omi me gläv japik okik, no äfägom igo ad dujoikön skini flutana...

Täno el ‚samurai’ äcedom, das magivam äbinon kod atos. Spido äveadom glävi okik, ed äfugom.

Fovo el ‚Ka-i-ko’ no plu änedom dredön omi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 9—10.

Flitamug e radar

Fa ‚Dr. J. Bijlmer.’ (Se el ‚Haagsche Post’.)

Ya lunüpo äsevoy, ed istunoy dö atos, das flitamugs kanons flitön so gudiko in dag. In lulit ud in neit flitamug sefliton ad yagön. Flit onik bnon valemö vifik e vimik. Ün finod tumyela 18^{id} el ‚Spallanzani’ ädunom sperimäntis ko flitamugs sälogamio piflabülöls, ed äklülädos, das nims pö flit no pätupons dub atos. Pinüfärmükölo ini cem ledagik, in kel fads pitenidükons lupemiko, leno äflitons ta din alseimik. Brefüpo pos atos, Jveizänan ‚Jurine’ ätövom, das flitamugs sälogamio piflabülöls, pö kels lilam pisäjäfidükon, sio äflitons ta dins valik. Küped vemo veütik at ye äreafon lölöfiko ini glömäd.

Ün 1920 el ‚Prof. Hartridge’ änotodom büocedi, das flitamugs dub sesed tonavefas, kelas leog dönu pafanädon, kanons fümükön pladi yegas. Pas pos volf radara el ‚Griffin’ ed el ‚Galambos’ äfägoms ad blöfön veräti teoroda at. Fümükam staneda fa flitamugs labon sevabo stabi in prinsip ot, äsä radar; dif binon te, das pö jened lätik tefos vefis lektinamagnetik, e pö balid tonavefis. Nims sesedons tonajokis brefik in tonodalöpöt, kelis liläm menik no kanon sienön. Tonavefs at labons brananimi mö ze 50 000 a sekun, e tonajoks dulons mö bos brefikum ka teltumdil bal sekuna. Benö! takädo joks ze 10 a sekun pasesedons, e flito joks 30 jü 60 a sekun. Plü nilikumö flitamug nilikon lä yeg, plü mödikum num jokas vedon. Mödot sesedas suföfon miedükamis semik, bi klüliko tonajok pesesedöl alik muton elabön büiko timi ad gekömön asä leog. Se tim, keli leog neodon ad rivön lili, flitamug kanon fümükön fagoti. Plüo nilikumö nilikon lä yeg, plüo timi brefikum leog neodon, e plüo vifikumo malets kanons sökön odis, kludo plüo kuratikum stanedifümükam binon. Vobedaraid sita at binon niludo mets ze 4. Luveratiko flitamug alik sesedon pö vefalunot lönik oka, sodas nims no sufons tupi de seseds odsik. Flitamugs labons larini pato vemiko evolföli, nudaflitädis e lilakoanädis patädiko pefomölis. Luveratiko tonojoks löpik nämöfik at pafomons dub vögatans e pasesedons da nud, ba i vegü mud (if mud e nud pategons nims i no kanons flitön) e leog pafanädon dub lil. Färmükamamuskul smalik in liläm ai demon, das lil pafärmükon dü sesed it, e sunädo poso pamaifükon dönu, sodas te leogs pafanädons.

Lio flitamug, plä plad yega, i kanon fümükön natäli yega, nog binos rät, ab fäg onik tefü atos miedon neluverati, e flitamug no leadon cütidön oki dub sümädöt. Binos vemo neluveratik, das logamafäg badik nimas kekompnenon pö atos, e kod no dabimon ad cedön, das labon-la smeilasieni pato evolföli. Sots flitamugas dabinions, kels fägons ad topodön go flitölo raänidi su bimabled, ed ad lapigön oni nes kontagön bledi it. Mafädi somik no nog edagetobs me radar obsik.

Reto flitamug go fümiko i jafädon tonis lilamovik, dub kel oy as sevan ya kanoy memosevön soti; ab atos no tefon desini konota at.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 10—11.

COGEDS.

„Ed atosi sagob ole,” läd bäldik ezuniköl äspikof, kel ikonstatof, das pitatedülan idobükom boso anis canas oka, „ed atosi sagob ole: no dunob plu stepi bal ini selidöp ola.”

Ab vig no nog bal ipasetikon, ed äkömof dönu, ed äremof paunis lul juega.

Ven igetof pebonedölosi, e selidöpan isleifom moni ini layet oka, lätikan äküpetom sarkadiko: „Ed ätikob, das no ödunol plu stepi bal ini selidöp oba!”

„Atos äbinon i desin obik,” läd bäldik ägespikof, „ab äneodob sabi pro böväd obik, ed ati neläbo äkanob dagetön neseimo in nilöp pläamo de ol.”

Kim sö! et binom-li, kel äbonedom änu väreti miliga?

Atan binom nimateiman, kel no geyilom tigridi neträtöfikün.

Kio! drinom-li miligi? No löfom-li üfo biri?

Benö! e mu fümö! Ab no logol-li, das jimatan binof lä om?

„Lä kis milit ün krigatim kanon-li paleigodön?” särjan äsäkom.

„Lä bioskop, o särjan!” rekrutäb ägespikom.

„Lä bioskop-li?” särjan äsäkom. „Kikodo-li lä bioskop?”

„Bi plad gudikün binon pödik, o särjan!” rekrutäb ägespikom.

„Eninükob cogo flonadimi ini itjäfidapararat roagas,” söl äsagom. „E kis, tikol-li, pilauton-li su kadil?”

„Beno-li?” läd äsäkof.

„Olifädol lifi olik lä vom yunik löfidik keinik.”

„Küpädö!” läd äspikof, „das dins somik semikna baiädons so kuratiko ko jenöf!”

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1948. Pad: 12.

NUNS.

Bi num penädas di ‚Occidental’ fa el ‚Stojan’ pemäniotöl no plu binon verätik, söl: ‚Johann Schmidt’ begom ad läükön in yeged: ‚Yufapüks bevünetik e literat onas II’ lä notets tefü pük at (kedet 2^{id} pada: 6), das num penädas binon zao 60, e lautans lediniko binons ‚E. Von Wahl’, ‚Berger’, ‚Federn’, ‚Matejka’, ‚Sjöstedt’, ‚Creux’ e votikans.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Ladet nulik.

söl: ‚P. Albert Kruse, O.F.M.’, ‚Franciscanos’ in ‚Obidos’ (‚Pará’) (Brasilän).

Peselons ünü foldil 1^{id} yela: 1948 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1948. Pad: 12.

KRITAN GRETİK: ‚ORIGENES’.

Fa ‚Dr. K. H. E. De Jong’.

Valemo, i nog ün nutim, kritans stimons no saidiko balani manas süperikün, kele debons, ön tef plu bal, dani gretikün, sevabo eli ‚Origenes’.

‚Origenes’ pämotom zao ün yel: 183 in ‚Alexandria’, kel, i tefü lif relik, äbinon bal zänatopas cifik lampöräna Romänik.

‚Origenes’ äzeilom ya supiko studi nolavas, ko desin ad fümükön vemiküno stabis krita.

Ägevom hiyunanes tidodemis, in kels ätidom metodo omes ad dadranön fino jü müsters dibätikün rela.

Oki löliko vobode okik ädedietölo, älifom mu balugiko, ed äföлом бүdedis semik, kels panedemons vo fa kritans tu mödikis.

To — u bo ebo dub — meritabs oka ‚Origenes’ emutom sufön ya dü lif okik nofis vemik flanaü lekredakompenans oka.

Äkonfliktikom i fino — dö kelos no nedobs stünön — vemiko ta cifod Romänik.

Dü lampör: ‚Decius’ (249—251) päfanom, pädatomom e päädöm ko filodeadam, ab äblebom laidälik. Äsäfanoy omi dönu, ab klülabiko sekü datoms pesuföl edeadom tü tim zao brefik pos atos ün bäldot yelas mäldegzül.

Za tumyel bal e lafik pos deadam omik sünod di ‚Alexandria’ ämicödon eli ‚Origenes’ demü lejons häretik semik.

Äbinom reto lautan mu fluköfik, e de penäds omik mödot zao gretik ereton.

Lebuki lekredalesetik veütikün omik: „Dö stabadins” sevobs mu patiküno te se tradutod latinik mu döfik.

Ma ‚Origenes’ God ijafom bü vol at kedi volas votik, ed ojaom pos päridikam vola at dönu kedi volas votik.

Lans, primo beatiks in lif lanöfik, pexilons sekü sinodalefail, ini koaps taledik. Vol äreaom dub atos ini pönastad nelaida.

Lans ye okompenikons pos blufams mödik dönu pö beat büikum; volajenäd lölik jenöfikon demü disein at dugäladisini Goda.

Jelodapenäd ela ‚Origenes’ ta tatak filosofana: ‚Celsus’ ta krit benodistikön oki dub nol legudik e blöfamamod sagatik.

‚Origenes’ elautom plänis ad bibabuks mödikün; do vemo döfons dub lalegoram, ninädons too dinis sevidigädik e veütiks mödikis.

De om i num ze gretik predas, ab mödadilo in tradut latinik, ereafons lü obs.

In pred omik, kela vödem Grikänapükik pekippedon, dö magivans di ‚Endor’ ‚Origenes’ blöfom, das, if no viloy viodön vödemi bibik, lanan de ‚Samuel’ jenöfiko espikon lü ‚Saul’.

,Origenes' refudülom deki literatik valik, e besteifom te kleili stüla. Pö naeds anik jonülom cogedäli plitöfik, samo ven fopülükom mödilauti lönik oka.

Jonülom oki in polem as taan lesiörälik. Dasevom tio stedälo, das häretans mödik — lejonis kelas befeitom nespaliko — lifons pueäliko.

Fino vilobs mäniotön utosi, kelosi ,Origenes' äcedom tefü lastrolog, kel ün atim süükon nitedäli so gretiki.

Ma om stels no binons kods, ab mals, utosa, kelos jenon su taled. Nol kuratik lastrologa ye no jonidon pro mens, ab pro dabinäds löpikum.

Atos baiädon ko nenotodäl, keli, ,Origenes' i in tops votik penädas okik demom tefü yegäds somik. (Se el ,Het Vaderland'.)

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1948. Pads: 13—14.

EL ,PIROPO'.

Kisi danemobs-li eli ,piropo'? El ,piropo' binon stimod nenplafik, me kel hi-Spanyänan stimodom su süt vomi jönik. Stimod, kel reto mödadilo pasagon ko desin, das plä leplekäv i votans lilons oni. Binos vemo plitülik ad flätön lupleidi vomik me vokäd stunidöl, jäst teatik, ab vöd ela ,galán' binon pas lölöfiko voätik, if i beigolans kanons juitön oni.

El ,piropo' u ,requiebro' binon malik pro kalad Spanyänana. Vom Spanyänik kösömofo so vemo, das palüspikof smugiko lo publüg, das of, ven fät dugon ofi lü läns nolüdikum, stunof dö nenotodäl nofik, keli mans foginänik jonüloms ofe. Smil nonik, lefanam nonik me hät, el ,piropo' nonik, kanon padunön fa nolüdänans koldälik et! Nö! tän in Spanyän...

Binos lönanatäl hi-Spanyänana ad plimön; sevom sunädo, kisi mutoy lüvokädön vome beispatöl. El ,piropo' voik no pedobüköl nelabon selediko cogedi; i dinäds bolitik e topikis no selediko pagebädons ad gevön ele ,piropo' nidi mödikum.

„Pro vom somik fägoböv ad vedön monäkiälan,” hi-Spanyänan lelöfädik vokädöm pö logam jipula unik löfik. Pö naed votik küpäl pastiron medamiko lü jibeigolan keinik: „Deükolöd häti olik pro lädül lejönik et!” hiyunan samo spikom nelaodiko (?) ini lil kompenana okik.

No selediko i mot jiväläba pagebädof as zeil ela ,piropo' voätik. „Kio läbik mot mutof binön, kel emotof jijönani somik...!”

Tälen ad sagön nentöbido eli ,requiebro' bluvükon suvo fogänani, ab ga i patudigidon semikna. Ibä klülädos, das sagods spiritik mödik no binons votiks, äsä prafads prosadik pöpalidas vönädik. Suvo els ,coplas' at blünons nensevedo yegädi pro vokäds stunüköl, kels binons kösömafraseods. I bib binon fonät danöfik pro el ,piropo', pato lekanit ela ,Salomon'. Hebrej koedon senälön dönuamo fluni oka: igo nüdugot ad ,piropos' mödik: ,ole'! pedütulon de el ,joleh' hebrejik.

El ,galán' binom semikna letälenik pö datik käfedas ad tirädön küpäli.

„Viloböv, das odeadobös aneito!” tonos süpo, e vom mutof vo labön ladöfi düfälik ad no logön seimna dü timül lü lifatufavan. Atos binon mögod mana! Loged bal se logs ofik, e sludom laodo: „Nu no labob plu desiri ad deadön! Logs äsä stels...!”

Klüliko jön logotik binon yegäd danöfik pro lobams. So jönik äsä jivirgan: ,Maria', logs äs stels, smilil flenöfik, ... ats valik binons keinots, kels pakazetons vemo. Pato logs e futils voma Spanyänik ai dönu pabekanitons; pük nevoik mu petuüköl pöton pö atos! Logs no kanons nidön saidiko, futils no kanons binön saidiko smaliks e gütöfiks. Fe... voms mödikün, kels mutofs dalilön elis ,piropos' labofs magedi smalik. Ibä hi-Spanyänan, kel natälo no binom gretik, löfilom te kekompenani nog smalikum.

(Ma nunod spikäda fa ,Dr. Werner Beinhauer'.)

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1948. Pads: 14—15.

TELKOMIP DE ,VICTOR HUGO'.

Tumyel plu bal epasetikon, das ,Victor Hugo' päletodom ad telkomip fa teatadilekan okik: ,Harel'.

El ,Harel' isüfülom, efe vemo jöniko, eli ,Lucrece Borgia' in el ,Théâtre Porte St. Martin'. Publüg ye äprulon, e getots ävedons ün del alik smalikums. E ven getots vedons smalikums, ai säflenikam semik süikon vü lautan, kel riprodöm dilekane, das reklamom no saidiko dramati, das no saidiko ebüedom lenkleibön lenkleibabledis tutaädik, e r., e r., e dilekan, kel te demom kalietis dramata. Din ävedon so badik, das nemödikos äsaidonöv, ed el ,Hugo' ed el ,Harel' ämutomsöv telkomipön. El ,Harel' äsludom tü göd semik ad desumön eli ,Lucrece Borgia' de duinabotem. El ,Hugo' äprotestom.

„If laidälol pö desin olik ad finükön plösenis dramata obik, tän at binon lätik, keli föro egetol de ob,” poedan ätädom.

„Edelo,” el ,Harel' ämenodom smililölo, „äpromol nog obe dramati fovik ola.”

„Epromob ole nosi,“ ,Hugo’ äsagom.
 „Sio epromol osi obe,“ ,Harel’ ägespikom.
 „Si!“
 „Nö!“

El ,Victor Hugo’ ätuvom lomo tü brefüp pos atos penedili sököl de ,Harel’: „Laidäl olik ad bedotön lesagi obik, kodon, das penofob fa ol. Spetob bläfedü. Nunolös obe, kitimo e lio cedol ad gevön oni obe!“

,Victor Hugo’ sunädo äsegolom ad sukön temunanis. Ven äzüigolom züi gul ela ,Boulevard’, äloegom jutedön lü ok teatadilekani senälöfik, kel nen preparam seimik äplänom ome:

„O söl: ,Hugo’! epenob ole penedi vemo dibotiki. Deidön oli obinosöv med go badik ad dagetön dramati fovik ola. E tefü ol, udeidön eli ,Harel’ go no obinosöv fam vemo gretik pro ol. Binos gudikum ad rekosilön obis. Vilol-li pardön obe, e givön obe dramati olik? Klülos, das el ,Lucrece Borgia’ oblebon binön su program.“

,Victor Hugo’ äsiom...

„Vö!“ el ,Harel’ äfisagom. „Binol luveratiko lautan balid, kele teatadilekan esagom: „Dramati olik u lifi olik!“ ”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 15—16.

NUNS.

Söl: ,Dr. Arie De Jong’ pecälom fa el ,Societas polyglottica universalis’ (= Klub polüglotik valemik) as presidan onik. Klub at steifon ad balön pükis valik, e pükis natik e pükis mekavik, e pükis vönik e pükis lifik, ini kompenanef bal. Zänabür kluba at binon in ,Amsterdam W.’ (Nedän), ,Reinier Claeszenstraat’: 49. Sekretan binom söl: ,F. J. Krüger’.

Disein, keli limans kluba at bestefons, binon ad dünön odis pö stud e tradut, ed ad kobovobön in kvipäl voik frütü tid, lekan e nolavs.

Klub spelon ad pübön ünü tibrefüp jäfidoti polüglotik lönik, in kel püks valik, pro kels etuvon kevobanis, odagetons pladi. Geb Volapüka ya pegaranon.

In nüm: 4 yeloda 33id ela ,Schweizerisches Gutenbergmuseum’ yeged labü tiäd pölüköl: „Volapük — Eine vergessene Welthilfssprache“ komädon.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman:

söl: ,Jan Petr’ in ,Praha-Dejvice’ (Tsyegän-Slovakän), ,Grazianiho’: 15 a.

Ladet nulik:

söl: ,Dr. Hanns Martin Schleyer’ in ,Lahr’ (Badän, Deütän), ,Tramplerstrasse’: 62.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad:16.

SIKOTS PEGEVÖL FA CIFAL.

Dalebüd de 1948 yulul 18, nüm: 1.

Vätälölo, das söl: ,J. G. M. Reynders Sr.’, Kadämal Volapüka, binom sis yels lemödik balan slopanas fiedikün Volapüka ed egevom blufis nenumovik nitedäla oka pro föd dina sublimik obas as keredakan Volapükagaseds pro Nedänapükans, esludob ad legivön, pötü motedadel 118id Datikana Volapüka, söle: redakan ,**J. G. M. Reynders Sr.**’, pemotöle in ,Zwijndrecht’ (Nedän) tü 1869 mayul 7 e lödöle in ,Den Haag’ (Nedän), ,Hugo de Grootstraat’: 82,

köni pegoldöl di ,Schleyer’.

,Bad Godesberg’, 1948 yulul 18.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER.

Studadilekan p.d.

Dalebüd de 1948 yulul 18, nüm: 2.

Vätälölo, das söl: ,Jakob Sprenger’, Kadämal Volapüka, sis tumyel plu lafik efödom in fied neceinovik Volapüki,

esludob ad legivön, pötü motedadel 118id Datikana Volapüka, söle: dabükan ,**Jakob Sprenger’**, pemotöle in ,Speicher’ kanton: ,Appenzell’, Jveizän tü 1872 mayul 8 e lödöle in ,Gams’ kanton: ,St. Gallen’, Jveizän,

köni pegoldöl di ,Schleyer’.

,Bad Godesberg’, 1948 yulul 18.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER.

Studadilekan p.d.

Dalebüd de 1948 yulul 18, nüm: 3.

Vätälölo, das söl: ‚Johann Schmidt‘, profäsooran Volapüka, evedöl Volapükan ün 1928, ün yels lätik ko zil gretikün elautom pro periodagaseds yegedis dö Volapük ed egivom spikädis dö pük at broadöpe di ‚Frankfurt am Main‘ ed eslopükom pro Volapük me tidabuk okik e spods susnumik,

esludob ad legivön pötü motedadel 118id Datikana Volapüka, söle: musigal ‚**Johann Schmidt**‘, pemotöle in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän), tü 1895 setul 28 e lödöle us, ‚Bahnhofstrasse‘: 20, **köni bronsötik di ‚Schleyer‘.**

‚Bad Godesberg‘, 1948 yulul 18.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER.

Studadilekan p.d.

Dalebüd de 1948 yulul 18, nüm: 4.

Vätälölo, das söl: ‚Francisco S. G. Schaden‘, Volapükan süperik ä sevädik Brasiläna, sis degyels ko zil fümädik eslopükom pro Volapük in lomän okik me spikäds e yegeds in gaseds mödik,

esludob ad legivön, pötü motedadel 118id Datikana Volapüka, söle: **profäsooran ‚Francisco S. G. Schaden‘**, lödöle in ‚São Bonifacio‘, ‚Correio de Queçaba‘ (‚Estado de Santa Catharina‘, Brasilän), **köni kuprinik di ‚Schleyer‘.**

‚Bad Godesberg‘, 1948 yulul 18.

Cifal Volapükaneffa:

Prof. D. Dr. ALBERT SLEUMER.

Studadilekan p.d.

*Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads:17—18.***DALEBÜD DE 1948 GUSTUL 3, NÜM: 5.**

Ma dalebüd ä diplom dätü d. 3id dekula yela: 1910 datikan famik mekavapüka: Volapük, monsinyor: ‚**Johann Martin Schleyer**‘ in ‚Konstanz‘ len Lak di ‚Konstanz‘ elovegivom obe dugi fovik Volapükaneffa de deadamadel okik.

Eduonom atosi, bi esevom obi asä Volapükani lezilik sis yel: 1892. Espodob ai ko om, ed evisitob omi dönuamo in ‚Konstanz‘. Noe ilautob ünü yels mödik mödoti gretik yegedas gönü Volapük, abi islopükob menis mödik pro Volapük. Fovo espikädob suvo komü kobanefs gretikum, ed istütedob ai mastali pö töbidam valik me mon.

Lunüpo bü dead oka cifal: ‚Schleyer‘ i ecälom obi asä kadämali Volapüka lobülü dun obik gönü Volapük. Deadam cifala nenfenik ejenon tü 1912 gustul 16.

De del at cifalacal oba eprimon. Spod jäfädik ko Volapükans mödik äglofon. Lärnamods ad lärnön Volapüki päfövon. Tü prilul 23 yela: 1914 esävilupob lezäliko mebastoni jönik labü pöträt reliäfik gudik mastala e nüpenot lunikum len deadamadom ela ‚Schleyer‘ in ‚Konstanz‘. Zänodü vobs fluköfik valik pro stäänükam püdapüka voik at volakrig balid esplodülon; so mög alik ad pakön Volapüki änosikon valöpo dü yels mödik.

Konletam Volapükanas in Deutän e kobovob ko Volapükans fuginäna äkanons papreparön te nevifiko ün yels: 1920—1933. Bümals spelik mödik älüjonilons dönulifikami Volapüka. Ab täno ün yel: 1935 dub proib tatik propagid alik yufapükas mekavik süpiko pänemögükon. Mögis lätikün ad yumükön pöpis in kobovob püdiälük ä beniköl volakrig telid mu mifätik edistukon. Vüo valöpo i flens e nolans mödik Volapüka edeadons. Lepato in Deutän dönulifikam logädik Volapüka e kobovob frutik ko Volapükans fiedik in läns votik pefikulükons e pafikulükons vemo dub krigs e seks onas.

Sekü kods at ecedob pötiki ad lovegivön cifalacali no-Deutänane ebluföföf.

Cälod obik edrefon söli: ‚Jakob Sprenger‘, dabükan ä kadämal Volapüka, pemotöli in ‚Speicher‘, kanton: ‚Appenzell‘, Jveizän tü 1872 mayul 8, e lödöli in ‚Gams‘, kanton: ‚St. Gallen‘, Jveizän. Sis yel: 1891 slopan fiedik at mastala obsik ed oba ebejäfom Volapüki lanälo, ed elautom penädis digik dö at. Dub atos sevädikom veitiko. As fünün Lelivükamafeda bevünetik enitedälükom limanis ata feda so vemo pro Volapük, das pük at evedon dü yels mödik jü atim kosädapük bevü limans, kels spikons pükis de ods distikis.

Dub tanät nabätik Volapüka ko Lelivükamafed bevünetik garan jinon pagevön, das Volapük olabon fütüro käli pato vobediki, e das atoso mög dönustäänikama i pasefükon lä nets votik tala.

Tü del degmälid gustula yela: 1948 mastal neglömovik obas obinom dü yels kildegmäli in lananöp. Etdelao sö: kadämal **„Jakob Sprenger“** olovesumom dugi löpikün Volapükaneffa tala lölik e leigo cali dilekana Volapükakadäma.

Begob Volapükaneffa valik ad fiedön kol om asä fovan obik in cifalam: valikans stütönsös omi ai nämiküno pö töbidams omik ad födön Volapüki!

Benäd Goda gevonös cifale kilid Volapükaneffa duni e fredüköli e sekaliegiki in dün diala sublimik obas dü yels vemo mödiks!

„Bad Godesberg“, 1948 gustul 3.

Cifal telid Volapükaneffa ä dilekan Volapükakadäma:

Prof. Dr. theol. et Dr. phil. ALBERT SLEUMER,

Studadilekan p.d.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads:18—20.

Kongred Yuropa

Kongred Yuropa ekobon in ‚Den Haag‘ de d. 7id jü d. 10id mayula yela: 1948. Päbekomon fa pösods ze 750 se läns Yuropik ze valiks. Zuo ädabinons us küpedans se Tats pebalöl Lamerikäna e se Reigän Linglänik, ed i sog veütik gasedimanas ze 250, kels äkomulons volagasedemi.

Bevü komans tatans sevädik äbinoms, äsä num semik läxbalidalas e läxministeranas dinädas foginänik, du ministerans mödik nog äjäfidöls i äkomoms. Fovo: dailans paletas distikün, bijops e komulans cädik votik glügas reledas difik, dustodans e jäfüdaklubacifs veütik, gitavans, konömavans, profäsorans, lekanans, poedans e lautans, e fino: komulans noganas vomas, yunanefa e votikas. Do vüds valik äbinons pösodiks, kompenans as löl äkanons cedön gideto, das äkomulons nämäto lüälis veütik valik lifa e tikoda Yuropikas.

Valaseadods kongreda päjenükons in el ‚Ridderzaal‘ (= lecem lesiöras). Dü maifükamaseadod pejenüköl ün poszedel mayula 7, spikäds päspikons fa ‚Churchill‘, ‚Brugmans‘, ‚Coudenhove-Kalergi‘, ‚Ramadier‘ e pösods votik mufas, kels besteifons baläti Yuropa. Maifükamaseadod päbekomon fa jiplin: ‚Juliana‘ e hiplin: ‚Bernhard‘ e fa limans dipanefa.

Jäfots kongreda pädilädons fovo bevü komitetanefs kil: bolitik, konömik e sogädik, e kulturik. Presidans äbinoms tefädo: ‚Paul Ramadier‘ (läxbalidal sogädimik Fransäna), ‚Paul Van Zeeland‘ (läxbalidal Belgäna) e ‚Prof. Salvador de Madariaga‘. Komitetanefs ädavobons sludis stabü nunods, kels pälofädons fa näiäda-komitetanef bevünetik pro balät Yuropa. Votükamimobs mödik pälofädons, döbats liföfik päföbons ün mayul 8 e 9, ed ädulons semikna jü dibät gretik neita, igo jü gödadüps gölik.

Tü zedel sudela: mayul 9 meugijon komunanefa päjenükon su el ‚Dam‘ (nem piada in zänod ela ‚Amsterdam‘) in cifazif, kö täxeto mens ze 40.000 äkomons. Spikäds päspiköl fa cädans kongreda e se lif notidik Nedänik äsüükons lanäli gretik.

Sluds fa komitetanefs pidavoböls pälofädons in seadods valodik kil. Fümäl kompenanas kongreda ad pladön okis löpü dists bolitik gretik bevü ons dabinöls, ed ad kobovobön pro din Yuropa, äklülädön se jenöfot, das sluds kil päzepons me vögods valik. Jäfots kongreda äfinikons ko jötaseadod brefik, in kel disins päskätöns pro vobod kömö. „Nun Yuropanes valik“, in kel sluds kongreda päkobosumons, ed in kel stüt valemik pälevokon, päzepon lelobülo.

SLUD BOLITIK.

Distuks ün yels mäli kriga e koupa pekodöls, nepluikam nulüdotiprodama in vol lölik, nosükam dila gretik fäga dustodik, daved debabeloda levemik, laibinükam pelotas militik, läsikam nämäda konömik, senäls heta dub krig edavedöls, bads laiduliko epluiköls netätima, e, to vob fa el ‚U.N.O.‘, def nämäta bevünetik, kel binon saidiko nämöfik ad blinön leodi e loni bevü nets — so faktors tonons, kels fomons tädi neleigodovik bena e sefa netas Yuropik, kels nu patädons ad sukubön.

Kongred,

baicedü prinsips e disins, soäsä ats peplänedons in nunod bolitik, pelofädöl fa näiäda-komitetanef bevünetik mufas pro balät Yuropa,

1. dasevon, das binos blig dranik netas Yuropa ad vobädön balatami konömik e bolitiki fümükamü sef e proged sogädik;

2. eseivon koteno mesülis balid, kels brefobüo pelonülons fa reiganefa Yuropik anik diseinü kobovob konömik e bolitik, ab cedon, das noganükams pestidöl nen kevob votik no ofägons ad lüblinön dulöfo tuvedi säkädas dranöfik e fefikas, kels nutimo dunidons.

Gitäts reigätik.

3. steton, das pro nets Yuropa tim ekömon ad lovepolön dili gitätas onsik stide seimik gönü pläg koädik ona, ko disein ad näiadön e völfön yufafonätis onsik;

4. cedon, das balam ü fed Yuropa omuton labön, as disein okik, das fümükon sefi netas kompenöl, das muton binön neseکیدik de reigän alseimik votik, e das no odalon lüälön ta net votik alseimik;

5. lonülön ya nu, asä bligädi Yuropa pebalöl, jenöfükami pianik demokrata sogädik, kela disein binon ad libükön meni de sumätükam alik, ed ad moükön nefümi konömik alik, äsä demokrat bolitik diseinon ad jelön oni ta nämädaviläd;

6. steton, das tuved teik säkädas Deutänik, e konömikas e bolitikas, palüblinon dub balam ü fed Yuropa;

7. steton, das balam ü fed omuton läblünön ad proged konömik, bolitik, sogädik e kulturik pöpas in ziläks lovemelik, kels peyümätöns ko on nendämü tans patik, kels yümätöns länis at ko pöps Yuropik;

Lasam Yuropik.

8. stigädön kazeto ad levüdön pro lasam Yuropik, pösodis fa dails länas kompenöl se ons it u plödü ons pudavälölis. Lasam omuton labön bligädi

a. ad lüblinön fomami e notodami ceda notidik Yuropik;

b. ad gevön komandis tefü mesüls sunädik, dub kels, e konömiko e bolitiko, baiät zesüdik Yuropa pianiko povobädön;

c. ad primön vestigi tefü säkäds gitik e stabaloniks, kels odavedöns sekü fomam balama ü feda, e leigo tefü seks konömik e sogädiks ata;

d. ad preparön disinis tefü diseins pemäniotöl;

Dalon gitätas mena.

9. cedon, das balam ü fed somik muton binön lügolovik pro nets Yuropik valik, kels liföns pö sit demokratik, e kels vilöns bligidön ad stümön daloni gitätas mena;

10. sludon, das komitetanef muton pafomön, kel okomiton oke nenzögo bligädik telik: ad disinön daloni at, ed ad gevön mobis tefü noms, kelis reig bolitik muton labön ad digädön nemi demokrata;

11. steton, das pö stip nonik reigs kanons panemön demokratiks, kels, jenöfo u gito, no garanons libi konsiena, kobikama e cedinotoda, e leigo i gitäti ad fomön leliviko taätanefi bolitik;

12. vipon, das komitetanef at ogevon ünü muls kil nunodi dö jäfots okik;

Löpacödalef.

13. sagon as süad okik, das ad jelön gitätis pösodöfa menik e prinsipis liba, lasam omuton gevön mobis tefü stid löpacödalefa, kel labon dagebi zesüdik mütamedas ad koedön stümön daloni, e das sifan alik länas kompenöl olabon gitäti ad yufidön diseinü atos tü tim valik ed ünü tüp brefikün cödalefi at pö viod gitätas okik, soäsä ats pelonons in dalon;

Volabalät.

14. steton, das vobäd Yuropa pebalöl binon faktor nonelaböfik pö vobäd vola pebalöl.

SLUD KONÖMIK E SOGÄDIK.

Yurop stodon atimo leigüpiko bü krisid gretik e bü mögs gretik. Sit konömik vönädik onik pedädükon dub krig. Yuf sublimik, keli Tats pebalöl Lamerikäna nu gevons, loofon pöti leteik pro lebum Yuropa nulik ä gudikuma, if Yuropans baicedöns ko ods ad vobön ma prinsips kobädik e disin kobädik gönü dafomam nämä konömik kontinäna. No kanoy spetön nätükami, if län alik te besteifon dönulebumi konöma netätik okik ma methods vönädik. Pö lifastads atimik Yurop te okanon rivön lifanivodi, keli muton flagön, if yufafonäts netik e dustodiks valiks ona podafomons ma lüodaliens kobädik pro kontinäna lölik. Proged in lüäl at ye te omögon, if kobü at mesüls leigalüälük polonülons ad fomön baläti bolitik ai nabätikumü. Yurop muton balön oki, if vilon dönudagetön e gretükumön beni büikum okik, e garanön neseکیدi konömik oka.

Leigavet muton patuvön bevü flags pösodöfa menik ed uts konöma nutimik. Noganükam alik natäla at ye lonülön säkädi: kin olabon-li nämäti? Ad vitön klieni alik valodima ed ad garanön neseکیدi konömik mena, binos kludo zesüdik ad kompenükön vobanis e noganis komulik onsik nabätiko pö desin e völf konöma in Yurop pebalöl.

Kongred

1. dasevon, das steif alik ad dönulebumön konömi Yuropa stabü liväts netätik distik e mu vemo peteilöls büojonidon ad miplöpön.

2. steton, das zesüdös draniko ad lemekön balatami konömik in Yurop.

3. cedon, das pro balatam at zesüdons dakip e lönedikam pianik tanātas konömik, kels atimo läns Yuropik tanātons ko reigätaziläks, tats lovemelik fedik u ziläks sekidik.

4. notodon koteni okik dö mesüls balid, kels ya pelonülons fa reiganefs semik siämü kobovob konömik nabätikum u grupams topädik; e spelon, das vobod „läns degmääl“ ogevon lüäli gönik sludes, de kels benosek balama ü feda Yuropik osekidon.

Komands sunädik.

5. vüdon kazeto reiganefis tefik valik ad notükön sunädo vili onsik ad begolön vegi lü balatam konömik, ed ad ledunön mesülis, kels pro atos zesüdons. Mesüls omutonsöv ninädön b.v.:

a. ted.

1. moukama pianik e — mögiküno suno — finidi lölöfik ninü balam ü fed tedaneletianas, kels sekons se mödotilonams e miedükams nü- e seveigas.

2. läsökami, e — valöpo, kö atos mögon — finidi lölöfik tolädatarifas bevü tats kompenöl.

b. valut.

1. nätükami leigaveta бүсәтә: stip balid in län alik pro fümöf völäda, e läsökami me meds gebidik — keninükamü bolit monik — difas meseda- e suāmanivodas, kels binons nebaiädükamoviks ko tökadakosäd lelivik.

2. desinodami mögiko suniki stida klira mödaflanik, u, dub lönedükam cänakursüdas, jenöfükami ziläkas, ninü kels tök canas no poneleton dub valutikontrols.

3. preparami dub atos cäna lelivik valutas, e nätükami pianik teda lelivik bevü läns Yuropik.

c. jafäd.

1. lonüli programa kobädik pro völf yufafonätas feila e blüm blimota pro at neodika, ad garanön Yuropie nulüdanivodi mögiküno löpiki,

2. stigädami patama kaenik u topädika dustoda e nulädükami jafädamedömas kaenik,

3. lonüli e leduni blimaprograma kobädik pro cifadustods in jäfüd alik; nemo neodü feb e seagiv gidik stonakolataresärfotas in Yurop pebalöl, ed i pro gretükam lektiniprodama e näiäd e ratiun kosädamedömas,

4. e valemo: lonüli jafädaprograma kobädik, in kel pagebädons yufafonäts e blimots valiks läns Yuropik baiädü neods pöpa.

d. vob.

1. löpükumami lifanivoda netas Yuropik, jü nivod mögiküno löpik, efe dub gebäd mesülas valik löpo pemäniotölas, kels jonidons ad mödükumön jafädoti; levüdi noganes konömik, sogädik, calik e jäfüdikes läns difik, ad datikön kobädiko medis, kels kanons vobädön mödikami jafädotas e stäänikami tikälük onas, sa gudikumami leigüpik stadas sogädik e födi seagiva gidik jafädotas dustoda jäfedik,

2. födi maxumik fealotäda lelivik vobanas e famülas onsik, pö kelos muton pagaranön setevanes leig mesedanivoda, sefa sogädik, vobastipas e lifadinädas, kels dabinons in län, ini kel olomädükons okis,

3. näiädi bolita konömik demü föd vobapöta lölöfik in Yurop.

Diseins latikum.

6. cedon, das balam ü fed Yuropik, plä mesüls balid at, muton dunön steifis ad jenöfükön in ziläk lölik:

a. katädakosädi lelivik,

b. monastabädi,

c. saunükami penäiädöl бүсәтә- e tākabolita,

d. tolädafedi lölöfik, atos sinifon: finid neletianas valik canakosäda bevü läns balam ü feda, e tefü läns no eyumöls geb tarifas, kels binons saidiko doniks ad no neletön flumi nomik e volfi volateda,

e. näiädi lonilonama sogädik.

7. jonon, das mesüls valik pemoböl diseinü noganükam Yuropa mutons pabaiädükön ko baläds, kels pebligidons u nog pebligidons nämätü nets pebalöl u nogans lä ats elüyumöls in ziläk volakonöma.

Kludod.

At binon stab konömik, su kel nets Yuropa okanons — ed omutons — stabön mesülis sogädik, kels omögükons, noe ad stöpön läsikami atimik lifanivoda komunanefa, abi ad garanön valikanes, e stöfiko e kulturiko, dabinastipis, kelos binon disein fifümik ä teik duna konömik alik.

Pö dinäds so pegudükumöls kanobs spelön, if jaluds smalaladälük tatas netätük pubemastikons, das in Yurop sogäd benöfik ovedon, in kel gitäts famüla podemons, klubam lelivik pösodas e grupas pogaranon, e fibikans e nelabans pojelons.

In at e dub atos sogäl liba e baläla odavedon, dub kel pösodöf menik okanon daglofön lölöfiko e benöfiko. So dalobs spetön lifi sogädik ä konömiki, in kel Yurop oplösenon in vol rouli lönik oka, ed obinon näm lebumöl ä püdük.

Yegäds nabätikumo studabiks.

Plä nümeds, in slud löpik pemäniotöls, pö kongred num mobas pälofädon, kels postudonsöv fruto fa klubäds patik, kels okanonsöv vestigön veüti onsik e medis ad jenöfükön onis. Mobs at kanons pakobosumön brefiko so:

1. Fomam setevasogeda ad leodükön setevi in Yurop ed ad lonülön mesülis, ad koedön lasumön nenlomanis 1 500 000 ini sogäds Yuropik e lovemeliks ed ad sogätöfükön onis.
2. Läukot konömik e sogädik pro ledun disina di ‚Marshall’.
3. Stud lonilonama tefü datuvots inü Yurop pebalöl.
4. Dakosäd lelivik tävanas in Yurop lölik.
5. Finid tripama telik; näiäd tripas, kels belodons jafädi e tedi.
6. Dun vestiga medas, kels kanons vobädön finidi pianik mäteda pestaböl su difs, kels sekons se mesedanivod donik e vobastips badik, difs, kels ün paset ekodons löbumi tarifamönas geilik, e neletianis votik teda bevünetik.
7. Stud dinädas konömik tefü säkäd di ‚Ruhr’.

SLUD KULTURIK.

Kongred,

vätälölo, das balät Yuropik no plu binon yutop, ab evedon zesüd, e das te kanon tuvön stabi dulöfik in balät ya liföl;

vätälölo, das balät dibätiko evuliköl at dabinöl zänodü difs netätik, dialik e relöfiks obas binon balät gerota kobädik kuliva kritik, völadotas lanöfik e kulturikas e ledivoda kobädik lü gitäts stabik mena, nemo lü lib tikoda e saga;

vätälölo, das besteif baläta Yuropa muton pastütön e paliföfükön dub sükam seveda Yuropik, e das atos muton pakleilükön, pastigädön e pablimön me meds ad notodön atos;

vätälölo, das pro disein patik at volanoganükams kulturik, äsä el ‚Unesco’, vobons in ziläk tu stäänik, du stids netik ma disein oksik binons tu miediks, sodas plago stid Yuropik no bal dabinon ad fölön bligädis löpo pemäniotölis;

demölo bagafi: III baläda di ‚Brussel’, kel levüdon kazeto reiganefis tefik ad stigädön töki kulturik medü lebaläds, u.v.;

Zänöp kulturik

1. mobön ad davedükön nogani dadulik, kel mutonöv studön nemo natäli e binodi kulturazänöpa Yuropik. Nogan at neseکیدiko de kontrol alseimik reiganefa pefomöl, mutonöv labön bligädi valemik ad notükön sevedi Yuropik. Bligäds sunädik binonsöv:

a. Födön sevedi kobäda Yuropik medü kleilükam e primäts dub gasedem, not, film e radion, ed i medü tidastidots valik, e juls pro yunanef, e nivers, pöpanivers,...

b. Fomön kolkömöpi pro komulans kultura, e gevön ones pöti ad notodön tikädöpi veratiko Yuropiki tefü säkäds gretik, kels tefons lifi kontinäna, dub gev kleilükama cede notik e dub dun mobas plagöfik reiganefes.

c. Demön küpedi krütik ad fümükön u nätükön völadu verätik vödas, nen kel baläd no bal kanon pabligidön.

d. Koedön lilön: a) das sifan alik labon gitäti ad sevön nulodi jenöfik voik, nen plän e nen pläned; b) das reiganefs labons bligi ad garanön, das gität at pafölon neseکیدiko de müt alseimik.

e. Födön dakosädi lelivik tikodas, notädas e lekanotas bevü läns difik.

f. Födön näiädi vestiga nolavik natäla mena Yuropik ün tumyel teldegid, pato ön jäfüd dugäla, lanava, filosopa, sogädava e gitava.

g. Gevön stüti alik lü fed niveras Yuropik, e lü garan neseکیدida onas ön tef kol tat u müt bolitik; e födön kobovobi nabädtik bevü tidastidots Yuropik valik, pato demü revid jenavabukas, soäsä atos ya ejenon in läns Skandinänik.

Yunanefastid Yuropik.

2. cedon, das fütür Yuropa pafümükon fa menäd dagloföl, e das dafom koapik, lanöfik e südöfik yunanefa pato sekidon de mots ede utans, keles dugäl pekomiton;

3. sagon vipi,

a. das voms ed utans, keles dugäl pekomiton, polevüdon ad kompenön ön mafäd gretik pö bejäfs valik konferas e kulturazänöpas;

b. das stid Yuropik pro cils e yunanef pafünon;

1. ad näädön vobodi valik, kel nu padunon in jäfüd at, ed ad studön mesülis, kels mutons palonülön ad tuvedön ma disin Yuropik säkädis atimik: cilinulüdam, dafom südöfik, dönudugäl midunanas yunik, dönuskilükam e kompenükam krigadrefäbas, nenpalans, cils pelüvöl e nen käl palas.

2. ad födön töki bevü Yuropans yunik gredäta e sogäta valikas, dub gev fasilotas tefü mon e kosidid (stud, lärnüp e tävs).

Gitäts mena.

4. cedon, das lailonulam gitätas mena binon ledin besteifa obsik Yuropa pebalöl; das dalon gitätas mena nesaidon, e das mutoy gevön ate kaladi gitiko bligöfiki, dub stabam ata su lebaläd bevü tats kompeniköl balama ü feda Yropik;

5. sagon asä cedi oka, das binos demäd voik pro garan gitätas at, das löpacödalef pastidon, asä nogan susnetik, löpü tats pepladöl, gitakontrola, keli e balatans e grups kanons yufidön, e kel fägon ad garanön leduni dalona.

NUN YUROPANES VALIK.

Yurop patädon, Yurop binon telälik; e täd vemikün sekon se teläl onik.

Epöfikölo, tu pelodölo ko ditamöns, kels neletons canakosädi, e no plu fägons ad lofön jeli oksik, Yurop telälik e nebalälik stodon su veg lü fin okik. Non länas obsik kanon spetön ad kanön jelodön jenöfiko soeliko nesekidi oka. Non länas obsik kanon tuvedön soeliko säkädis fa konöm nulädik pelonülölis. Defü koboyumikam libavilo pebligidöl nenreig atimik obsik osufükon obis odelo balikame pudemütöl, u dub medam de nämäd plödü-Yuropik, u dub dareig nämädik paleta bolitik.

Tim ekömon ad desinodön lebitüli, kel kanon probön ta riskäd.

Kobü pöps lovemelik, kelas fät petanäton ko obsik, kanobs lebumon odelo stidi bolitik gretikün e baläti konömik gretikün tima obas. Neföro volajenav usevon balami so nämädiki menas libik. Neföro krig, dred e pöf punosükons dub taan nämädikum.

Vü riskäd gretik at e spet gretik at voked Yuropas binon kleilik.

Tonon: balam pöpas Yuropik baiädü natäl veratik onsik, kel binon distöfik, e ma dabinanoms tumyela teldegid, kels binons uts sogädalifa, ad kulön vegi, keli vol sukun, vegi liba penoganüköl. Binon: dönulifükam jäfäla Yuropik ad jelodön e sublimükön gitätis e bligis mena, de kel, go to nefied okik, Yurop oblebon lo vol temunan gretik.

Konker jönikün Yuropa binon digöf mena; näm veratik onik binon lib. Bofiks binons kayot komipa obsik.

Ad savön libis pedagetöl obsik, ab i ad kompenükön menis valik pö fruts atas, vilobs balami kontinäna obsik.

De balam at fät Yuropa e püd in vol sekidons.

Sevükolsöd sekü atos ols valik, das obs: Yuropans, ekobokömöl ad notodön desiri pöpas valik kontinäna, sagobs lezälisko vili kobädik obsik in bagafs lul sököl, kels binons kobosum sludas fa kongred obsik pezepölas:

Leprom.

1. Vilobs Yuropi pebalöl, kel in ziläk stäänik oka notidon pro dakosäd lelivik menas, tikodas e canas;
2. Vilobs daloni gitätas mena, kel gevon garani pro lib tikoda, kobikama e saga, ed i pro fomam lelivik taäta bolitik;
3. Vilobs cödalefi, kel kanon gebön mütamedis ad koedön demön daloni;
4. Vilobs lasami Yuropik, in kel näm lifik netas valik obsik pukomulons;
5. E lepromobs ön fied gudik, ad stütön ko töbidam lölik obas, in lomanef obsik e notidiko, in palets obsik, in glügs obsik, in sogods cala obsik e jäfüdanogonükams obsik, manis e reiganefis, kels vobons pro din gretik at, kel lofon mögodi lätik püda, e binon panot pro fütür gretik menäda at e menädas okömöl.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 20, 25—26. Yel: 1949. Pads: 2—4, 5—8, 9—11, 14—15.

NUNS.

Me dalebüds de 1948 yulul 18 cifal: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ egevom köni pegoldöl di ‚Schleyer‘

söle: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän),

söle: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jveizän),

köni bronsötik di ‚Schleyer‘

söle: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen a. T.‘ (Deutän),

köni kuprinik di ‚Schleyer‘

söle: ‚Francisco S. G. Schaden‘ in ‚São Bonifacio‘ (Brasilän).

Me dalebüd de 1948 gustul 3, nüm: 5 cifal: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ elovegivom tü 1948 gustul 16 diniti okik cifalama Volapükanefta e dileka Volapükakadäma söle: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jvezän).

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedom liman:

söl: ‚A. De Jong‘, studan sanava in ‚Leiden‘, ‚Rapenburg‘: 8.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Ladet nulik:

söl: ‚Dr. Hanns Martin Schleyer‘ in ‚Offenburg‘, ‚Hauptstrasse‘: 80 (Badän).

Sekü beg i redake Vpagaseda pedunöl fa näiäda-komitanef mufas pro balät Yuropa olasumobs ini gased obsik sludis kongreda Yuropa.

Söl: ‚A. H. De Marich‘ in ‚Reit im Winkl‘ (Deutän) pübom gasedi tiädü ‚Rundschrift‘, in kel säkäds valik tefü valemäpüks, yufapüks, klänapüks, ... pabejäfons. Nüms tel ya epubons.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1948 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 20.

Lifajenäd cifala telid Volapükanefta

Albert Bernhard Theodor Sleumer' pämotom tü dödel: 1876 gustul 3 in ‚Osnabrück‘ (Hanofän) asä son tedajuladilekana: ‚Hermann Sleumer‘ († 1882) e jimatan omik: ‚Anna Von Bruchhausen‘. Fat omik älicinom de famül Nedänik za 1800 lü ‚Freren‘ (Hanofän) inütevöl, mot omik († 1916) ädutof lü dafamül noubik Pomeränik mu bäldik: famül ofik ye äbelödon sis 1750 cödätäni: ‚Stovern‘ nilü ‚Ölde‘ in Vesfalän.

Tidi balid ‚Albert Sleumer‘ ägetom in leglögätajul di ‚Osnabrück‘, keli ävisitom de lifayel: 5½ jü 8½ oka. Ün pasat yela: 1885 pälasumom ini klad mälid ela ‚Gymnasium Carolinum‘ tatik motedazifa oka. Gümnad büikumo bijopik, täno regik Preusänik, at rigikon de fün jula fa lampör: ‚Karl‘ Gretan ün 804 p.K. El ‚Sleumer‘ älvom pos visit zülyelik ün 1894 stidoti asä bitüran ven älabom bäldoti lifayelas 17½ ed ävisitom ‚kadämi regik‘ ettimik, nu tataniveri, in ‚Münster‘ (Vesfalän), kö ästudom nolavis filosofik, godavik, pükavik, sevabo Deutäna-, Fransäna-, Lingläna- e Litaliyänapükis, ed i jenavi. Yumätü atos äfvom studi okik in niver di ‚Würzburg‘ (Bayän), ed ädalilom us b.v. spikädatidodis dö got, Vöna-Deutänapük, Vöna-Linglänapük e sanskrit. Pos yel fovikum ävisitom niveri di ‚Tübingen‘ (Vürtän) kö ästudom i provansali. Ün yels: 1894-1897 ifinükom studis godavik büdülik okik, ab, bi äbinom nog tu yunik pro daget kultasaludükama, äkanom no nog nügolön ini kultanaseminar in motedazif oka. Sekü atos ägolom lü niver di ‚Kiel‘ (Jlesvigän-Holstän), kö ädalilom plä pükav Fransänik e Deutänik tidodi Litaliyänapüka, ed älonülom stabi pro dokikamapenot okik tefü dramats valik de ‚Victor Hugo‘.

De fluküp yela: 1879 jü fluküp yela fovik älabom in kased: ‚Orphem‘ nilü ‚Bruxelles‘ (Belgän) asä dugälan sonas reigäna-grafa: ‚François De Grunne‘ († 1926) pöti ad preparön büvobodi pro dokikamapenot pükavik okik, ed ad lärnön kosädapüki Fransänik. Posä ifidunam nog in ‚Paris‘ in bukemöp netik vestigis lätik dö säkäd di ‚Hugo‘, ädokikom tü 1899 gustul 3 in niver di ‚Tübingen‘ ko stimaläod: ‚bene‘ (= gudiko) ad ‚Dr. phil.‘ Vobod omik äpubon pebükölo me tiäd: ‚Die Dramen Victor Hugos. Eine literarhistorische und kritische Untersuchung‘ (= Dramats ela ‚Victor Hugo‘. Vestig literatajenavik krütik.) ‚Berlin‘ 1901. Dabüköp: ‚Emil Felber‘. Jölplifät, pads XXVIII e 368.

Ün pasat yela: 1900 änügolom ini kultanaseminar bijopik di ‚Osnabrück‘, keli älvom pos yel bal, posä idagetom mäkotami saludik. Pos atos äjäfom dü yels fol me lanikäl e tid yunanefa. Sekü vip omik bijop de ‚Osnabrück‘ älvodükom omi, dat ökanomöv duinön in niver di ‚Bonn‘ e tataxami pükavik e dagetön us diniti dokana Godava. Xami balid äbenoduinom tü 1907 mäzul 2 ko stimaläod: ‚bene‘ (= gudiko), e dokikamaxami tü 1907 gustul 5 ko stimaläod: ‚magna cum laude‘ (= ko lob mu gretik), posä ilofädöm dokikamapenoti mö pads 526 dö südfayegäd: ‚Die Mitwirkung zur Sünde des Nächsten. Eine historisch-theoretische Abhandlung‘ (= Kekodäd ad sin kemena. Penot jenavik teorik.).

Yelis de 1907 jü pasat yela: 1909 ‚Sleumer‘ äfelifädöm asä tidal pö realagümnad zifik in ‚Osnabrück‘ e pö gümnad bijopik in ‚Hildesheim‘ (Hanofän). Ün yelalaf hitüpik ädunom studatävi lü Linglän, Skotän e Lireyän. Posä picälom ün fluküp yela: 1909 pö el ‚Gymnasium Antonianum‘ tatik in ‚Vechta Loldänburgän‘) asä tidal e latikumo asä profäsoran, ädagetom ün 1911 studalivodi dü yel lölik bal, ed äbetävom Brasiläni, Luruguyäni ed i Largäntäni, ed ün nifüp Lingläni e Lireyäni. Sis yel: 1901 äpübom penädis gretikum zao 30, dilo rigapenädis, dilo tradutodis, dilo bevobodis, bevü kels julabuks ömik äbinons; zuo älautom penotis nolavik mödik in delagaseds e periodapenäds.

Ûn golayel ela 1916 ägetom cali dilekana lükiona: ‚Hildegardis’ in ‚Bochum’ (Vesfalän), kel dü cifam omik pälovesumon büiko fa zif, e latikumo fa tat. Demü roinamaläd, keli äbadükumons tutöbidams dulik dü yels volakriga balid, ‚Sleumer’ ün 1925 äkoedom pänسیون oki, ed äkanom pos dasaunikam staböfik maläda okik dönufövön vobi literatik oka, desinodön tävis mödamulik lü Litaliyän (1929), Grikän, Türkän, Palästina, Lägüptän (1930), ed i jäfön demädu Volapük. Täv bal ädugon omi ün 1931 lü Nolüda-Merop ed ün 1932 lü sulüda-Merop.

Sis yel: 1892 äbinom as julan diläda löpik löpaotelidklada ela ‚Gymnasium Carolinum’ di ‚Osnabrück’ slopan ä födan fiedik Volapüka ela ‚Schleyer’. In klad at Volapükan labü nem: ‚August Lübbers’ se ‚Adlum’ nilü ‚Hildesheim’ († 1894 setul 5) ädabinom. Atan ün bäldot yelas zao 20 idagetom de Datuval ya titulis: profäoran e xaman Vpa, ed äbalom nu zü ok ziliko kejulanis ut, kels, u bi äbinoms potamäkikonletans, ud älaboms nitedäli pükavik, älanälikoms pro Volapük ettimo nog floröl. So grups ömik äfomikons julanis Vpa, kels latikumo äbenodistükoms okis asä tidanis, tidalis,... Vpa. Ji-Volapükan no plu yunik, plödäkösömiko dunik: jiviudan ‚Henriette’ vönädo kronalavogana: ‚Hermann Wolter’ äjelätof grupi Volapükanas yunik, äsä eli ‚Otto Otterstedde’ (ün 1891 nog tidani Vpa), eli ‚Karl Bodewees’ (latikumo sanani: ‚Dr. med.’), eli ‚Franz Baron’ (latikumo glokatedani grosülik), eli ‚Mayer’, eli ‚Friedrich’, eli ‚Hengehold’, eli ‚Heinrich’, eli ‚Josef Goeken’, eli ‚August Lamby’ (latikumo sanani: ‚Dr. med.’), eli Hermann Forbeck’ (latikumo bankadilekani), eli ‚Laurenz Markers’ (latikumo bumavani), eli ‚Karl Grote’ (latikumo sanani: ‚Dr. med.’), eli ‚Josef Lück’ (latikumo stükacödälefa-konsälali), eli ‚Karl Hüisking’ († as kleran), eli ‚Karl Wetzel’, eli ‚Heinrich Schwegmann’, eli ‚Hermann Schieffer’ (latikumo gümnaprofäoran), eli ‚Guido Richter’ (latikumo militasanani: ‚Dr. med.’), eli ‚Gustav Bölger’ (latikumo jäfüdasanani rotöpäda: ‚Dr. med.’), sa votikanis, ed äsevof dub potamäkakonlet okik sekü Volapükasposd ai gretiköl ad lanälükön omis ad vob kobädik pro pak Vpa. Noe calöfagased almulik ela ‚Schleyer’ e penäds retik omik pästudons ziliko, abi kosams vemo liföfik pälonülons ko Volapükaklubs in Deutän, Lösterän, Litaliyän, Nedän, Fransän e grups in Lamerikän, Sulüda-Merop e Linglän.

Läd: ‚Wolter’ äbinof dü degyels mödik ji-Volapükan bäldikün tala, ibä ya ün yel: 1881 islopikof go ladälo Volapükamufi, e pistimof fa Datuval me sikots mödik. Stütöds monik de of, de ‚Sleumer’ e de Volapükans votik emögükons mastali ad büedön bükön go ömis penädas omik. Läd: ‚Wolter’ äblebof fümäliko fiedik jü deadam oka ün yel: 1912 kol din sublimik. Ägerükotof dili spoda okik in Volapük e gasedis ömik se yels balid Vpa cifale telid.

Ko fred liföfik äreidoy ün yels: 1892-1894 in yelamuns di ‚Schleyer’ in kaled, vio num nolanas e flenas Vpa su taled lölik pätäxeton mö pösods 3 800 000, e das tumats mödik dasevazötas lobülöl — i se sogods nolavik löpikün — Vpa älobinons. Jenöfo el ‚Schleyer’ äbinom, pos degtelat steifülas nensekik büanas okik dü yels lätiko teltum go balidan, kel ejafof mekavapüki jenöfiko geboviki pro nets taleda!

Ûn yel: 1895 ‚Schleyer’ it ätäxeton slopanis e flenis oka mö 4 500 000, pos yel fovik mö 4 800 000 ed in kaled lätiko fa om pepüböl pr o yel: 1897 mö lulbalion. Alo ün tim et ma notets omik tidans 1721, tidals 608, profäorans 280 e xamans 53 pediplomöls Volapüka ädabinons, e gaseds e gasedanuns 975, kels älobülons löliko Volapüki. ‚Kön gretik’ di ‚Schleyer’ ko nüpenäd jönik: ‚Mekob-la läbik kemenis valik!’ pegoldöl u binü bronsöt u kuprin jü 1900 dekul 23 pigevon te 31na. Köni laluminik smalik jü deadam omik Volapükans zao 90 idagetoms.

Pö nivers difik, kö ‚Sleumer’ de 1894 jü 1900 ästebom, äplöpom dub spikäds e tidods ad slopükön pro Volapük numi gretik studanas nolavajäfüdas valik. Dönuamo ävisitom Datuvali in löd omik di ‚Konstanz’, e pö spats fagik älabom spikotis ko om dö fütür e lebum fovik Volapüka. Ai dönu pö Datuval dol äsüikon, das flens büik so mödiks iditoms de om, e ma sam fa om pegivöl ijafoms mekavapükis, e das ta om taans badik edavedoms ebo bevü utans, keles büiko ilükonfidom calis löpik in Volapükamuf. Pato dolik äbinon pro om säslöp limanas Volapükakadäma, kels it sekü stimiäl ta om sis yel: 1884 ästeifoms ad cifön. Vilöfameug valik ela ‚Schleyer’ pö votükam vödas e pö dafomam gramatanomas no äkanon meugükön menis lugidetik et ad vobön pro Volapük sumätöfü mastal. FIno bäldan 77-yelik sekü bäld fenik äfinükom tü 1907 dekul 31 vobi okik pro calöfagased, posä flen Lösteränik omik: ‚Prof. Karl Zetter’ in ‚Graz’ de 1897 jü e sa 1905 ilovesumom de om redakavobi, ab demü maläd vemik imutom lüvädön oni.

Ûn tim et ko fiedans votik i ‚Sleumer’ ätöbidom ai dönu ad trodön e stütön mani mödiko petomöli, kel in gespikapenäd löfaliegik tio alik äjonon ad logs ifibiköl okik, kels äleläsikons plödü delalit lä om. Ya ün 1910 dekul 3 ‚Schleyer’ äcälom medü dalebüd e diplom kadämali: ‚Albert Sleumer’ asä fovani okik, posä igevom ome ünü degyels mödoti sikotas. So ‚Sleumer’ ya ün gustul yela: 1892 päcälom asä tidan e spodan Vpa; ün yanul yela: 1893 ävedom tidal e spodal, ed ägetom ün gustul yela ot köni smalik di ‚Schleyer’, du ün dekul ela 1894 ävedom profäoran e xaman Vpa. Ün yel: 1910 ‚Schleyer’ äcälom omi

asä lätikünani kadämalas okik. Fovi it cifalama Datuvala el ‚Sleumer‘ äprimom tü d. 16 gustula yela: 1912: deadamadel ela ‚Schleyer‘. In sirkülapened Volapükanes fiedik valik vola pelüodüköl cifal: ‚Sleumer‘ älevokom ad lenblinön pro büan okik mebastoni len deadamadom omik: ‚Schottenstrasse‘: 37. Mebamal jönik at äkanon pasävilupön lezäliko fa om tü dödel: d. 23id prilula yela: 1914. Dö atos el ‚Konstanzer Nachrichten‘ de prilul 24 yela et änunon ön mod sököl:

„**Mebaston balid di ‚Schleyer‘**. Sevädiko tü 1912 gustul 16 ädeadom ün bäldot yelas 81 kesifan palestimöl obsik: söl ledinitik pädan p.d. monsinyor ‚Johann Martin Schleyer‘ in dom: ‚Schottenstrasse‘ nüm: 37. Sunädo slopans fiedik VOLapüka, kela datikan famik edeadölan äbinom, äsludons ad lenblinön stimü om mebastoni digädik. Söl: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ se ‚Osnabrück‘, flen mödayelik edeadölana, kel ya ün dekul ela 1910 fa datuvan Volapüka picälom asä fovan ä cifal Volapükanes valik tala, ävisitom nemü Volapükans se läns mödik, kels isedons keblünotis monik, famüli edeadölana ed äbonedom lä skulturans sevädik isik: ‚Emil Fugazza‘ stoni maboinik labü pöträt reliäfik monsinyora: ‚Schleyer‘ e nüpenäds in Deutänapük e Volapük pelautöls:

„*In diesem Hause wohnte vom Jahre 1889 ab bis zu seinem Tode, am 16 August 1912, Mons. Johann Martin Schleyer, Ersinner der Allsprache „Volapük“.*

Mebastoni ät epladoms Volapükans fiedik se läns bals Tala in yel 1914.

Sävilupam lezälük mebastona in pats onik jenöfiko jöniko e notodiko peledunöla äjenon sekü vip domajikompenana mödayelik fiedik ä jiköst edeadölana: vomül: ‚Katharina Hartmann‘, kel bü brefüp irivof lifayeli 81id okik, tü prilul 23. Pö lezäl jönik lotans digik difik äkömons, bevü kels i läd: ‚Dr. Adele Trost‘ äbinof, balan jiproanas desina. Demü bäldot vemik e koldät jiköstila pemäniotöl, lezäl at äjenon in lomöfacem edeadölana. Söl: ‚Dr. Sleumer‘ ädunom pos lüspikot brefik, in kel äjonon lifavobodi nedeädöfik edeadölana, sävilupami mebastona, kel nu obinon dek jenöfik pro dom: ‚Schottenstrasse‘ nüm: 37, bei kel sifan nonik zifa obsik nen nitedäl beigolonös! Pos zälädun zälafided muadöfk äjenon in klubadom: ‚Hotel St. Johann‘, pö kel lotans ikomöl valik äkompenons. Peneds e telegrafots pegetöls päloreidons, e presidan zälafideda: söl ‚Dr. Sleumer‘ älovegivom alane komanas zälapenädi pö stimadel ela ‚Schleyer‘ epuböli, kel me tiäd: ‚**Ein berühmter katholischer Erfinder**‘ pepübön in konlet süperik: ‚Volksaufklärung‘ nüm: 180 (‚Klagenfurt‘, dabüköp ela ‚St. Josef-Vereinsbuchdruckerei‘). Tuvenös penädil at ko jäfüdisev dibätik e lanäl gretik pro din sublimik ela ‚Schleyer‘ palautöl paki gretik"n pö sevädans e flens mödiks ela ‚Schleyer‘, e bu val pö elans di ‚Konstanz‘!”

Nog ün yel ot tü d. 2id gustula volakrig balid äsplodülon, kel älemükon duni tio aliki gönü Volapük, sodas töbo jü 1920 e latikumo progeds äkanons padagetön. Zuo cifal: ‚Sleumer‘ ämutom duinön vobi mödik yümätü Volapükans fuginänik ad dönuliföfükön Volapükatikodi, ed ad süükön nitedäli pro atos. Süpiko ye sekü dabit tataduganefa ettimik de 1935 dun alik gönü mekavapüks päproibon; e ven volakrig telid mifätik äposbinükon felis failotas, pato pö pöp Deutänik faemöl nitedäl pro demäds lanöfik ivedon tu fiböfik, adas mens mödik äfägonsöv ad töbidön pro pak yufapüka bevüneti. So cifal telid pos vätäls lunüpik äcedom pötiki ad lovegivön cali löpik okik tü deadamadel 36id mastala: ‚Schleyer‘, tü d. 16id gustula yela: 1948 no-Deutänane, efe bukidabükane Jveizänik ä kadämale dü yels mödik, ya pato fa Datuval, pelestümöle: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘, kanton: ‚St-Gallen‘, Jveizän. Atan äbinom sis gustul yela: 1891 tidan Vpa, ägetom ün febul yela: 1893 köni smalik datikana, ävedom cif Vpakluba in ‚Fribourg‘ (Jveizän), ün prilul yela: 1893 spodan, ed ün gustul yela ot profäoran e spodal Vpa. Bi om as fünün Lelivükamafeda bevünetik ya sis degyels enüdugom Vpi asä suemükamamedömi pö limans oka jinos, das ün fütür garan dabinon, das su stab at pak Volapükatikoda, no petupöl dub fikulots valik mögädik, opropedon. Atosi God vobädömös!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pads: 21—25.

Pened de cifal: ‚Jakob Sprenger‘

‚Gams‘, 1948 tobul 17.

O Volapükaf lens löfik!

De fin gustula ma spetid jü zänod novula pakodedob ad yufön fleni, kel pö bum doma ditretülom vemiko sekü def vobanas. Bumöp topon tö fagot holas bal e lafika de dom obik. Vobüp dulon de düp: 7 göda jü düp: 6 soara, ko rop dü düp bal ün zedel. Pos lomioköm binob tu fenik ad dunön nog vobodis penamik. Sekü kod at begob ad nog sufädön benomeugo jü fin omula. Danob olis büfiko demü spodots pegetöl valik, e dispenob ko glids flenöfik:

JAKOB SPRENGER.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1948. Pad: 26.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Leiden‘ (Nedän), ‚Heerengracht‘: 58.

In el ‚De groene Amsterdammer‘ de 1948 tobul 16 yeged koföl komädon ad propagidön Volapüki.

Söl: ‚Nils Strandquist‘ epenom in el ‚Svensk Ido-Rapport‘ 1948 yegedi dö Volapük.

Peselons ünü foldil 3id yela: 1948 Vpamäks 100.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1948. Pad: 26.**1949 (yelod 14id)****Pened Volapükanes de cifal: ‚Jakob Sprenger‘**

‚Gams‘ (Jveizän), 1948 dekul 7.

O Volapükans löfik obik!

Sekü büad cifala lestimik büik: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Bad Godesberg‘ len ‚Rhein‘ binob sis 1948 gustul 16 fovan omik in cal at, keli fe no ebesteifob, ab demü dinäds patik emutob dasumön, ad neletön, das neplits nulik ödavedonsöv.

Volapük löfik obsik edulifon sis kongred Volapükik telid in ‚München‘ e go pato sis kongred kilid in ‚Paris‘ timis fikulik. Seks feitas at äbinons, das mödot sitas mätedöl äsüikon. Zuo monameds zesüdik ädefons pö mastan stimabik obsik: ‚Johann Martin Schleyer‘, datuval Volapüka, ad davobön fovo Volapüki, e bu val ad fimekön vödabuki gretik. Döfs bäläda, läsikam logamafäga äläikons, ämalädikom ed ädeadom tü 1912 gustul 16.

Fovan balid, as cifal Volapükaneffa, äbinom söl: ‚Prof. Dr. ALbert Sleumer‘ in ‚Bad Godesberg‘, keli datuval lestimik Volapüka ijonidükom ya ün dekul yela: 1910 asä fovani okik üfü deadam oka. Timadinäds pro dun frutik pro Volapük ävedons ai negönikums. Volakrig balid de 1914-1918 äsplodülon ed äkodon brulis bolitik e konömikis in Deutän ed i in läns votik. Süikam netasogädima äjafon Volapüke nefleni nulik, bi äbekomipon duni bevünetik alik, e sosis idüton oke nämädi, i äproibon duni at. Täno volakrig telid: 1939-1945 äkömon, kel jiniko ägevon Volapüke dejoki. Ab jenöfo no äbinos so. Num menas in läns difik go stilo ga iblebon fiedik kol Volapük. Bevü ons bu val Nedänans, asä melans, äbenodistükons okis. No älüvons nafi jiniko äsadöli, ab ävobons kobü cifal Volapükaneffa pö davob Volapüka, pö kelos ‚Dr. Arie De Jong‘ eduinom ledilodi pö davob vemöfik plu 30-yelik vödabuka. Atos digädon ad padakipön in yelabuks Volapüka.

Ab i votöpo ijäfoyo stilo me datuvot ela ‚Schleyer‘. Löpo in bels Jveizänik ‚Lelivükamafed bevünetik‘ (pebrefüköl: ‚Lf. b.‘) istetom stigädämü fūnan okik Volapüki di ‚Schleyer‘ asä suemükamamedömi calöfik bevü limans distapükik. Bagaf tefik in statuds onik ätonon:

‚Asä suemükamamedömi Lf. b. gebon mekavapüki. As pük pötikün palonülon Volapük, soäsä söl: ‚Johann Martin Schleyer‘ in ‚Konstanz‘ eposbinükom oni timü deadam okik. Lonöfon as pük neceinovik ad büoneletön smalotülamamögis.‘

Ün yel: 1929 cifal Volapükaneffa: ‚Dr. Albert Sleumer‘ e kadämal Volapüka: ‚Dr. Arie De Jong‘, ettimo in ‚Voorschoten‘ (Nedän) ävisitoms dispenani asä fūnani ä sekretani Lfa b., ad bespikön kobovobi fütürik. Balädikam älevedon, ab pädeimon fa cifef Lfa b., bi ätefos Volapüki perevidöl, kelos ätaöfon ta statudabagaf löpo pemäniotöl. Dispenan ädagetom ye pos töbidam vemöfik, das bagaf pemäniotöl pävotükon ini fom sököl:

‚Asä mekavapük pötikün pelonülon Volapük prelatala: ‚Johann Martin Schleyer‘ ko däl Volapükakadäma fa ‚Dr. Arie De Jong‘ perevidöl ä pedavoböl.‘ Siso dispenan, asä sekretan Lfa b., vobom kobo pro Volapük perevidöl obsik.

Glidob kludo, asä cifal kilid Volapükaneffa ä dilekan Volapükakadäma, fredö Volapükaneffis valik, kels eblebons fiediks, sevabo e lü ob sevädikis in Lf. b. ed i slopanis sevädik e nesevädikis Volapüka obsik plödü noganükam at. Vilobs kobovobön fovo, to neletians konömik e bolitiks, nedemölo utosi, kelos jenon deto e nedeto zü obs; ibä in baläl nämäd dabinon, du teläl te vobädon distuki. Atosi paset elejonon obes.

Dan duton lü utans valik, kels dü degyels mödik efiedons kol Volapük, e so esäglömädükons oni. Donastad pebemastikon. Nu golos, if God vilom osi, dönu löpio. Lifonös Volapük!

Cifal Volapükaneffa:
JAKOB SPRENGER.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1949. Pads: 1—2.

KADÄM VOLAPÜKA.

Cifef kadäma Volapüka binädon me:
,Jakob Sprenger': cifal Volapükaneffa, dilekan,
,Dr. Arie De Jong': kadämal Volapüka, sekretan,
,J. G. M. Reynders Sr.': kadämal Volapüka, kädan.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1949. Pad: 2.

CEDS E TIKODS.

No mutoy cödön manis ma prinsips omas, ab ma flun prinsipas omsik ad kondöt omas.
Naüt ädavedon in vol dub trög.
Jön binon flor, kela gud binon benosmel.
Neflens labons fruti semik: jonons ole pölis okik e spikons verati.
Med gudikün ad pacütön binon: cedön, das binoy visedikum ka alan.
Nedanöf binon döfäd tanatik, igo nims binons danöfik.
No spidolöd ad liegükön oli! Buükolöd benorepüti bu monem gretik!
De divs valik saun binon jerabikün e pu pegaledöl.
Desirobsöv läs lefäkälisko, if sevobsöv lölöfisko desirodi.

,Mad. de Staël'.
,La Bruyère'.
,Mabire'.
,Plutarchus'.
,La Rochefoucault'.
,Ségur'.
,Isocrates'.
,Marcus Aurelius'.
,La Rochefoucault'.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1949. Pad: 4.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ,A. N. De Jong' in ,Soerabaja' (Yafeän), ,Boschlaan': 37.

In nüm: 4 ela ,Svensk Ido-Rapport' 1948 dönu yeged dö Volapük fa ,Nils Strandquist' komädon.

Peselons ünü foldil 4id yela: 1948 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1949. Pad: 4.

VOLAPÜK.

Tü mäzul 31 ayela yels 70 upasetikons, das Volapük pedatikon fa ,Johann Martin Schleyer'. To lobül gretik, keli pük at etuvon tio valöpo in vol lölik ün degyels balid dabina okik, proged ona no elaidälon. Obs valik sevobs kodis atos. Feits mifätik, e pato i slit in Volapükavol, edavedöls pos kongred kilid in ,Paris', elüblinons dine sibliunik obsik dämi mu vemiki. If läükoy lä atos, das valemäpüks mödik edavedons pos pub Volapüka, das aniks pükas at igo tikodükons, das Volapük efinikon as valemäpük, tän okanoy suemön, das obinos nog vemo fikulik ad vobädön, das pük obsik olabülön dönu pladi, keli digädon demü patöfs veütik oka. Tü gustul 16 yela: 1948 cifalam Volapüka eloveikon de söl: ,Prof. Dr. Albert Sleumer' lü söl: ,Jakob Sprenger'. Spelobsös, das Volapük dü dug nämöfik cifala ovedonös suniko pük, kel in dakosäd bevünetik pogebon dönu as valemäpük balik! E kevobobsös i obs valik, das disein at podagetonös! Dialimans valemäpükas votik betikonsön, das vo no zesüdos, das län alik labon näi Volapük nog valemäpüki lönik oka!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1949. Pad: 5.

DATUVAN LÜMÄTAS.

Lümät pädatuvon fa tatafanäb: ‚Kammerer‘, pemotöl in ‚Ludwigsburg‘, kel picödetom ad fortifapönod dü muls mä. Fortifabüdan ädälom ome ad stitön in leziöb okik voböpi kiemik smalik. Ya büikummo el ‚Kammerer‘ ininopolom desini ad plaädön sulfinalümätis vönädavogädik dub bos gudikum. Stafils at älabons finoti bal me sulfins pekövädöli; päblunons ini fladil ko lasbed me sulfatazüd säntretik peluimüköl, in kel äflamikons. If fulükot fladina äbinon flifedik, tän vobed äbinon kotenüköl, ab if äbinon güo neflifedik, tän din suvo ämiplöpon. Pos sperimänts mödik emiplöpöl el ‚Kammerer‘ äprimom sperimäntis ko fosfin, ed ädatuvom tüi finod fanäbama okik jenöfo propori verätik, sodas stafil ta völ leziöba omik petaröböl äfilikon. Posä pistadükom libio, äprimom meki lümätas. Neläbo sekü def lona tefü päts, kobod migota omik no äkanon padakipon lo mäted. Ün 1835 lümäts nulik päcedons riskädiks, sodas in tats anik geb onas päproibon. Ven ats ye päfabrikons in Linglän, e pänüveigons ini Deutän, äsädunoy dönu proibi. Ab pro datuvan äbinos tu latik ad juitön fruti atosä; ädeadom ün 1857 in lienetanöp.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1949. Pad: 8.

CEDS E TIKODS.

Lüjedön bomi doge no binos benodäl. Dilön bomi kobo ko dog binos benodäl, if oy it faemoy.

‚Jack London‘.

In dom, kö teläl dareigon, fil no kanon filön; balan löbladon oni, e votan bladokvänon oni.

Glö mobs fasiliko jästi flenöfik, ab neai defi leplüta.

Flagolöd no tumödikosi de näms olik, ibä täno brekons; ab mu pato i no tunemödikosi, ibä täno lemikons!

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1949. Pad: 8.

Dalebüd Cifala de 1949, Prilul 1, Nüm: 1

Vätälölo, das sö: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘, kadämal Volapüka ä läxcifal Volapükaneffa ecalom de 1912 gustul 16 jü 1948 gustul 16, klu dü yels 36, asä cifal Volapükaneffa, ed eklemom calami fovik at dü ret lifüpa okik, bi älecedom atosi asä demädi Volapüka, ed ejonülom me atos nelönafrutiäli gretik kol din sublimik obas, cedob osi mu pötiki ad cälön, e cälöb kludo me at, söli: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘, pemötoli in ‚Osnabrück‘ (Deutän) tü 1876 gustul 3, e lödöli in ‚Bad Godesberg‘ (Deutän), as **stimacifal Volapükaneffa**.

‚Gams‘, Jvezän, 1949 prilul 1.

Cifal Volapükaneffa:

JAKOB SPRENGER

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1949. Pad: 9.

Kardinan: ‚Mezzofanti‘: pükinolan mu süperöl

Fa ‚Prof. Dr. theol. et phil. Albert Sleumer‘, studadilekan p. d., stimacifal Vpaneffa.

Tü mäzul 15 ayela yels kuratiko 100 epasetikons, das el ‚Giuseppe Mezzofanti‘ edeadom. Irvom bäldoti yelas 74 e tio mulas 7. Motedazif oma äbinon ‚Bologna‘ (Litaliyän), kö ün 1774 setul 19 pämotom as son ramarela in vobods cinädik mu tälenik e mota se famül vönädanoubik ipöfiköl: ‚Dall‘ Olmo‘ ilicinöla. De cils vel te tel älovelifädons palis oksik: ‚Giuseppe‘ e ‚Teresa‘: sör mö yels zao 10 bäldikum omik. ‚Giuseppe‘ no nog ifilifädöm lifayeli 3id okik, ven pals mödajäfotik älükonfidons omi jitudane, kel ämutof kösömükön cili liföfik ad taked e leod. Bi om ye ko noliäl dadesiröl äkompenom nomöfikö pö tid jenöfik ciles bäldikum, e ya go suno äfägom ad begespikön verätiko julasäkis mödik, päkedädükom fa jitudan as julan lölöfik, ed ädagetom latikummo mö yels zao bal e lafik in diläd löpikum ya tidi latina. Aldeliko tidan ä kultan: ‚Filippo Cicotti‘ ästunom aiplu dö tälenül ela ‚Giuseppe‘ ed äkomandom pales ad koedön „studön“ cili onsik. Fat ye äcedom, das ävilomöv buikummo dugälön hipuli ad mufavan skilik. Läbo mot spiritälilik ä mu relöfik älabof cedi votik. Roatoranakultan: ‚Giovanni Respighi‘ ävobädöm hipule dub läb beatike ün 1786 lasumi oma ini stitod, in kel glato löpatid pägevon. Bevü tidals stitoda at i limans kil ela ‚societas Jesu‘ (=yesuitanarod) äbinoms, kels, äsä ettimo pöjut rodanas äkekodon, pidränoms se Merop Spanyänik ini Glügän. Ätefos Spanyänani, Gvatemänani e Svedänani. De tel balid ‚Giuseppe‘ älärnom sunädo pükis Spanyänik e Mäxikäniki. Pö tidals valik memäl gianagretik cila ämagädön levemo. Hipul, kel i älabom täleni poedik, älautom julavobodis okik bulöfo in

poedastül: dunamod, keli i äfövom ün lif fovik oka. Somo nog ün atim de om milats no pebüköls liänas in püks **difikün** dabinsons!

Bäldotü yels degtel ‚Giuseppe‘ äbelotädöm niveri di ‚Bologna‘; pos stud kilyelik äsufom nidiko dokaxami in filosof, ed ädagetom in seadod notidik pö lobül tuvemik lilanefa tituli: ‚Doctor‘, ko gitod ad duinön spikädis in niver. Ab niveratidal yunik deglulyelik ifegebom löliko sekü vob täläktik töbidik koapanämis okik, ed ämutom nu dü lunüp spalön vemo oki. Posä idagetom dönu sauni, älüälükom oki lü Godav. Kejulan, dekätan latikum: ‚Monti‘, kel älovelifädöm omi, ätemunom, das ‚Mezzofanti‘ äsikom oki so plödakösömiko in jäfüd alik Godava (äs lekredalesetav, südav, kritajenav, kanunagit, plän diatekas vönik e nulika, e r.), äsva igebädöm nämi lölik oka te pö jäfüd balatik alik. Pos fiduin staböfik studas Godavik ‚Giuseppe Mezzofanti‘ äbinom nog mödo tu yunik ad dagetön kultasakrami, pro kel bäldot yelas 25, u ko däl papala yelas pu 23, pebüostipon. So pro pükistuds omik livüp benokömik äreton. Sunädo äbemaston mödoti gretik pükas semitik, ibevobom klatädalautanis Vöna-Grikänik valik, ed äspikom in püks nutimik, äsä länan. Nog büä ko säbligam papalik päsaludükom tü 1797 setul 23 as kultan, igevoy ome profäsori kösömik pro hebrey in niver lomazifa omik.

Ettimo levolutatruvs Fransänik äloveflumons love tats papik. Äsäcälons profäsorani yunik se cal omik, bi no äduinom yuli piflagöl gönü repüblük Fransänik, ed as reigäb papala i no ädalom duinön. Yels kudas vemik äkömons; ibä fat omik ibäldikom äd idöfikom, mot omik igo ibleinikof; famül söra omik: ‚Teresa‘ äbinädön täno me pals sa sons mäl e dauts mäl, sodas fat: herotel ‚Minarelli‘ no äfägom ad kosididön nen yuf cilis okik, e nog neplu äkanom koedön dugälön onis. So ‚Mezzofanti‘ ävedom kälafat onas valik, kel ägevom nenfeniko privatitadüpis, ed äjäfom in ledom grafa: ‚Marescalchi‘, kel igebidükom ome bukemi bundanik okik. Krigans pevunöl mödik (sekü komips vü Fransänans, Lösteränans e Rusänans), kels äbinoms ettimo in malädanöps di ‚Bologna‘, ed äbinädoms me tsyegans, Rusänans, Kroasänans, slovenans, macarans e Rumänans, älofoms kultane as Samaritänan miserik bitöle pöti bundanikün ad seivön, äd as nätäpretan äd as koefapatär, pükis nulik, ed ad vedön dub lüspikots flenöfik, i no-katulanes, trodan. Ün tim et ‚Mezzofanti‘ äpenom in bal penedas mödik okik: „Tik ädolon ladäli obik, das ävedoböv sekü def suemükamamedömas nefägik, ad yufön pöfädanis et, kels äliedoms koapo so vemo ledoliko, ed i äneodoms yufi lanik.”

Bi ‚Mezzofanti‘ — leigoäs ‚Origenes‘ gretik ün 254 p. Kr. edeadöl — tio neföro ägönom oke slipi düpas plu kilas, äkösömom ad dütön oke ün stil neita se gramats, vödabuks, bibasaitots e se kategabuks pükis nulik neodik, ad kanön yufön balatani alik. Kosäd flenöfik ko fizirs de licin distöfik äneleton leigüpo omi ad lärnön pükis foginänik te de mens nekulivik. Lotidöpans mödik di ‚Bologna‘, kels no äplöpons ad rajanön ko dutävans foginänapükik mödik, äbegons pükinolane pö jenets susnumik medami, e so äjenos, das ‚Mezzofanti‘ aidönu ädagetom mögis, ad dunön penetis dö gramat e vödastok, ed igo ad lärnön in tid foginänanas et proni verätik vödas. Pas ün yel: 1803 stad monik mana famik ävedon gudikum, sevabo, ven päcälom pö „Stid di ‚Bologna‘” asä tidal pükas lofüdänik e Grikänapüka. Ün tim et älärnom pükis Pärsänik, Larabänik e Türkäniki.

Bi om as pükinolane no pebepluöl älabom repüti Yuropik, ‚Napoléon‘ I ävipom ad tirädön mani gretik lü ‚Paris‘. ‚Mezzofanti‘ ärefudom ye lofi nidik at, e sekü neflagiäl stedälük e sekü löf pro lomän e famül okik. Poso mö yels tel ye mifät badik ädrefon omi. Tidajäfüd pükas lofüdänik päfinidon süpiko fa Fransänans, e lemesed omik päläsükon ad kildil uta, keli igetom jünü. Dönu man mödo petomöl ämutom gevön patatitadüpis, ab äkanom näi atos ön mod vo süpädik dugälön oki so vemo in nolavs at asä nolavan süperik. Cifods Fransänik ägevons nu fino mane nobik cali cifa bukema niverik, ed ägebidükons ome boso latikumo lödaspadädi pötik in bumot niverabukema.

Pö getäv okik se Fransän lü ‚Roma‘ ün yel: 1814, ven nämäd Korsikeänana ilefailon, papal mödikosi esuföl: ‚Pius‘ VII ästebom in ‚Bologna‘ ed ävipom ad logön mani, kel ifiedom fümälükol kol om. Papal äsenälom stunidi dibätik pro kaladanäman balugik ä nenokiälük at, ed ävüdom omi ad lovesumön in ‚Roma‘ cali leveütik sekretana propagidakongregata; ab el ‚Mezzofanti‘ mükik äbegom papale, ad nedemön promovü at, bi cal nidik in ‚Roma‘ öloveükonöv omi se stil studacema ini runäd lifamoda noidik. ‚Pius‘ VII fe ädälälom, ab ädunom pos tim anik ome medamü kardinan-tatasekretan: ‚Consalvi‘ lofi ot, ab nensekiko.

Dönu ‚Mezzofanti‘ päcälom as tidal pükas lofüdänik in niver di ‚Bologna‘, e pälecedom as ‚il confessore dei forestieri‘ (= koefapatär foginänanas). Atans äkömons mö trups gretik, mödo plu ad logön mani famik, ka ad duspatön niverabukemöpi leigo famiki. So ädajonoms okis kronaleson Bayänik: ‚Ludwig‘ (1812) lesan Preusänik: ‚Friedrich Wilhelm‘, lampör ‚Franz‘ I Lösteräna (1810), lesan Svedänik: ‚Oskar‘ (1828), Danänan nolik: ‚Molbech‘, e pükavan Deutänik cädik: ‚Friedrich Jacobs de Gotha‘ (1825). Poedan: ‚Lord Byron‘ ävedom tidäb omik in Nula-Grikänapük (1823). Nemom eli

,Mezzofanti' „pükamilagani, bukemi spatöl ä heroldnai valanas" e cedom: „el ,Mezzofanti' isötom lifön timü bum tüma di ,Babylon'; binom stunidot veratik, e näi atos nen okplid u rog alseimiks!"

Ün yel: 1831 elans di ,Bologna' äsedons depütäbepi lü ,Roma', ad stimodön papali enu pidavälöli: ,Gregorius' XVI (1831-1846). ,Mezzofanti' äkoikom pö atos, bi äsevoy, das atan ikosädöm me spod nätimik ko kardinan büikum: ,Cappellari'. ,Gregorius' äcälom omi sunädo ad protonotaran paostolik, ed ästigädöm omi ad ön lü ,Roma'. Pö naed at kultan neflagiälük äcedom, das ämutom dälälön. Ädagetom lödi in ledom it di ,Quirinale': hitüpaledom papalik ettimik. ,Roma' äbinon verato top verätik pro pükilöfan nenfenik. Pläämü Tsyinänapük äkanom tuvön us i tida- e geidabukis pro püks seledikum; Tsyinänapüki älärnöm ye sunädo dü stebüp pluvigik in ,Napoli', kö su el ,Capo di Monte' Tsyinänans yunik pädugaloms ad lekredinunans.

Tü 1833 mayul 15 ,Mezzofanti' ävedom cif löpikün bukema patädasotik di ,Vaticano' äd i klerätan de ,San Pietro'. Tü 1838 febul 12 ädagetom diniti kardinana ed ägetom asä titulaglügen eli ,San Onofrio' su el ,Monte Gianicolo'. Dü tim, das ,Mezzofanti' äbinom prelatal (1831-1838) änemoy omi suvo eli ,Monsignore Limosiniere' (= monsignor: limunal), bi ägivom dili gretikün lemeseda okik pöfane, s sodas papal it pö promuv mana mu relöfika ad kardinan ämutom dunön pelotis zesüdik demü klotem e konöm oma.

Fredazäli veratik dugäläbs propagida äblümükoms ün tim et pilestimölane: äbenovipoms omi in püks difik 53, e kardinan ädanom alani in pük ot, in kel pilüspikom, ed igo in dialegs, kels pigebons! Näio pamäniosös, das äföлом konsienöfiküno bligis mödanaedik okik; änemoy omi no nen kod suvo eli ,santo vivente' (= saludan liföl). Bligädis täläktik e lanöfikis susvemikis kinikis iföлом **famafuliko**, davestigan lifa omik odasevom pas täno lölöfiko, if odemom, das man mu tälenik at äbinom yunao fibilik, ed ämutom sufön dönuamiko malädis vo vemikis! Ven nu yel: 1848 ko voluts sovadik okik, ko lükasasens calala papik: ,Monsignore Palma' e ministerana: ,Rossi', ed i ko fug papala lü ,Gaëta', äkömon, lifäl ela ,Mezzofanti' äläsikon aiplu, jüs luegaflamat äjedon omi ün yanul yela: 1849 sui dolabed ed äblinon ome deadami niliköl omik. Ädeadom, posä idagetom ko devod fäküköl deadölanasakramis saludik, nen gaon alseimik. Vöds lätik omik äbinons: „Vilobs finikön me el stim binonös lü Fat, e lü Son, e lü Saludalanal, e täno spidön ini parad!"

Levolutaministeran ettimik: ,Gherardi' ästetom oki klieniki ad büedön sepülön kardinani ko stim „republikik". Röletans ädeimons atos, ed äblinons vead i talik mana gretik ün neit primöl tü d. 17id mätzula in sepülamagoläd smalik ä stilik lü titulaglügen omik: ,San Onofrio', kö päsepülom flanü poedan lefamik: ,Torquato Tasso' († 1595). Maboïnplatot balugik ätegon sepüli, e pas ün yel: 1885 mebamal digädik pälobumon pro pestimodölan, ab leigüpo sark i pämaifükön büdü kardinan: ,Parocchi' († 1903), as valemavikaral papala, komü depütäbef dinitanas klerik e volädikas, ad moukön sagädi sis yels mödik pipaköli. Ipakoy sevabo sagädi, das bü sarkam de fun kap pidesumon, ad sufükön breini ela ,Mezzofanti' xame sananik. Ab nu äklülükos, das pos yels 36 fun lölik, kel vo no pibainon, nog äbinon **nenviodik!**

Balan lifibepenanas kardinana: ,C. W. Russel' äkonletom ün 1858 temunodis go konfidovikis tefü gred nedöfa me kel pükinolän mugretik äbemastom pükis balatik; tefü atos nunom sökölösi:

1. Püks, kelis ,Mezzofanti' äspikom ko kurat süperik, äbinons: hebrey, hebreh rabinanik, Larabänapük, kaldey, koptapük, larmeniy (vönik e nulik), Pärsänapük, Türkänapük, Lalbanänapük, maltey, Grikänapük (vönik e nulik), latin, Litaliyänapük, Spanyänapük, Portugänapük, Fransänapük, Deutänapük, Svedänapük, Danänapük, Nedänapük, Flanänapük, Liglänapük, Lilüränapük, Rusänapük, Polänapük, tsyeg, macar (Macaränapük), tsyin (Tsyinänapük); fovo: süriy, geet, lamhariy, Hindostänapük, gusratiy (bal pükas Lindänik), bask, Valagänapük, Kalifornänapük; 2. püks, kelis äspikom seledikumo e läs lölöfiko, äbinons: kurd, grusiy, Särbänapük, bulgar, pük ziganas, dialeg in topäd di ,Pegu' paspiköl, gaal, Langolänapük, Mäxikänapük, Cilänapük, Peruvänapük; 3. püks, kelis äspikom nelölöfiko, äbinons: singal, Birmänapük, Yapänapük, Lireyänapük, gael, delever, coipev; 4. püks, kelis istudom te se buks, äbinons: sanskrit, maläy, Tonkänapük, lap, ruten, Frisänapük, latviy, Kotsyintsyinänapük, tibät, lislad, kornig (dialeg kältik in topäd di ,Cornwall'), kitsyuv (pük länans vönik Peruväna). Lü ats dialegs nemu 50 pükas at nog dutons, kelis äspikom skilädiko.

Ad säk, vio kardinan: ,Mezzofanti' äfägom, ad lasumön ini mem susvemik omik pükis so mödikis, om it ägevom gespiki sököl: „Lecedob pükatäleni, asä legivoti patik Goda, kel ägivom obe lilamafägi mu feiniki pro püks, sodas liläm obik fanädön e memidon go kuratiko toni alik se mud votana. God: Söl ägivom obe näi at spikämis so blegülovikis ä lobediälükis, das äkanob givodön kuratiko vödi alik, si! silabi alik. Ägivom obe memäli levemo konfidoviki, dub kel vöd pelilöl u pereidöl pädakipon laidio, e fino nog fägi, ad suemön nentöbo binodi ninedik püka balatik."

Fümo i siso mens mödik ejonülons okis asä pükavanis e pükinolänis süperikis. Knaoy jonön ön tef balid datuvali Vpa: ,Johann Martin Schleyer' († 1912 gustul 16), dö kel pämäniotos, das „estudom" bo

pükis 88. Jenöfo in bukem omik lebuks pükik dö degtelats mödik pükas difik äposbinons! I eli ‚Ludwig Schütz’ ün yel: 1940 tö ‚Frankfurt am Main’ edeadöli eküpälükoy, kel ma sag ebejäfom ünü lif nolik lunik ä nentupik pükis difik plu 200, mani kelik älāramenoy, flanaü tat e privatān, aidönu jü deadam omik, ad tuvedön vödemis seledik, — ab jünü nonikan pükinolanas **espikom** jenöfo kleiliko e verätiko mödoti mödo gretikumi, ka degtelati plunätöfik pükas difik. Atos äbleibon pebüdakipön jünü te pro letālen ela ‚Mezzofanti’ plödakösömiko zilika e lä atos ai ko neflagiäl nobikün äbitiköla.

Se Volapükagased pro Nedānapükans. 1949. Pads: 11—12, 15—16, 19—20, 21—22.

CEDS E TIKODS.

Vol, in kel val jenonöv ebo fasiliko, binonöv cilacem gudik, ab no voböp pro mans.

‚Spurgeon’.

No vedükolöd lifi olik lügamalekümi, ab i no sütalidüli!

‚Laurillard’.

Heroed veratik binon: lelogön lifi, soäsä binon, e täno ga löfön oni.

‚Romain Roland’.

Cils valik binons diamoins. Ab no pals valik binons diamoinigleinans.

‚Knoppers’.

Steifolöd ad deidön slāni, ed obleibon lifön; zedolöd oni, ed odeadon me deadam natöfik!

Dred petuüköl maifükon yani dāspera.

Beg bal pafölon gudikumo, ka büds deg.

Se Volapükagased pro Nedānapükans. Yel: 1949. Pad: 12.

NUNS.

Me dalebüd balid oka cifal: ‚Jakob Sprenger’ ecālom söli: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer’ ad stimacifal Vpanefa. Redak lofon stimacifale benovipis ladöfikün oka demü sikot at, e spelon, das okanom duinön i in dinit at nog mödikosi gönü Volapük. Dalomös nog belifön, das menef fino odasevon, das valemapiük bal saidon, e das kludo no binos zesüdik, das labobs näi Volapük nog valemapiükis so mödikis!

Fredükos obis, das kanobs lasumön ini gased obsik primi lifajenotema fa stimacifal pelautöla pükinolana famik: ‚Mezzofanti’.

Peselons ünü foldil 1^{id} yela: 1949 Vpamäks 1000.

Se Volapükagased pro Nedānapükans. Yel: 1949. Pad: 12.

Lifajenäd brefik cifala: ‚Jakob Sprenger’

Cifal nuik Vpanefa: ‚Jakob Sprenger’ pämotom tü d. 8id mayual yela: 1872 in ‚Speicher’, kanton: ‚Appenzell’, Jveizän. Pals omik äbinons feilans balugik; fat äbinom zuo nog cimiklinükamamastan calöfiko picälöl. Mot omik älicinof se ‚Schelklingen’ nilü ‚Ulm’, Vürtän. ‚Jakob’ äbinom cil mälid se gems vel: blods lul e sörs tel. Ävisitom pöpajuli e realajuli di ‚Speicher’, ed äkömom ün yel: 1887 ini gümnad in ‚Einsiedeln’ e de 1888 ini gümnad kantonik in ‚Freiburg’ (Jveizän), kö ävisitom pos fiduin gümnada dü yel bal niveri usik. Steif omik äbinon ad vedön gümnadapofäsoran. Täno katastrof famüla ärupädon. Fat omik äperom sekü garan pibligidöl monemi, ed ad vitön badikünosi ‚Jakob’ ämutom lisitön sunädo cali mesedi blünöli. Äsludom ad jäfön as bukādan ä büsidacif brodabüsida, ävedom ün 1907 fabrikan neseکیدik, ed äplöpom ad dagetön ünü tim jü yel: 1914 dalaboti ze gretiki. Volakrig balid ün 1914 ävobādon lefaili brodabüsida, ed atos sa völadadināds bevünetik pisäleodüköl ämütöns omi ad klemön febi nefienöfik ivedöl.

Ün yel: 1915 ‚Jakob Sprenger’ äfünom kobü ans flenas okik eli ‚Lelivükamafed bevünetik”, ed äcalom sis 1920 as sekretan ona, ed ävobādom noganükame at ünü yels sököl stäänükami bevünetik ze vütiki love kontināns valik tala. Noganükam at labon asä stabi südavi kritik, e vilon vobādön dönu yufidü lejon lelivakonömik di ‚Silvio Gesell’ dinādis leodik ini konöma e tatalif. Pro disein at neodoy ye suemükamamedömi bevünetik, ed asä somi ‚Jakob Sprenger’ ädadunom, das Volapük fa ‚Johann Martin Schleyer’, lü kel ai ifiedom, pälonon statudiko. Pos sel fabrika e brodabüsida oka äfealotādom de ‚Speicher’ lü ‚Wienacht’ nilü ‚Heiden’, kanton: ‚Appenzell’ (1924-1930). De us äfealotādom lü ‚Eschen’ in plinān: Ligtānstän (1930-1933), e täno lü ‚Gams’ (Jveizän). Laut literata lelivakonömik e propagid pro Lelivükamafed bevünetik äbinons ün yels et e jünü lejäf omik. Dakosād ko limans no Deütānapüki spiköls äjenon in Volapük büik, soäsä ‚Schleyer’ iposbinükom oni. Volakrig telid e reigamods

netasogädimik e fajistik älüblinons Lelivükamafede bevünetik perotis gretik. Krig, zänädaleseatöps e cödetadeids äkodons in Deutän, Litaliyän, Rusän, e läns fa ons pikoupöls moduni muvemik. Dönulebumi mufa at ‚Jakob Sprenger’ nu bejäfom go vemo sis 1945.

Ad stöpädön smalotülami fovik Volapükamufa ‚Jakob Sprenger’ äremon ün yel: 1927 posbinoti literatik lölik ela ‚Schleyer’ ko gitäts valik lü on dutöls. Diseinü atos äbalädikom ko cifal ettimik Volapükaneffa: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer’. Demü disein at atan ävisitom ko ‚Dr. Arie De Jong’, kel irevidom lölöfiko Volapüki, omi in ‚Wienacht’ ün setul yela: 1929.

Volapüki el ‚Jakob’ yunik äseivom cogedo ün 1884. Diled fromada, keli mot omik iremof, äjonon sevabo stäpetoti delagaseda, in kel pivilupon. ‚Jakob’, kel nulälo ävilom sevön utosi, keli stäpetot et äninädon, äkipom diledi fromada foi lok, ed äreidom täno ad süpäd okik nuni lobülik dö Volapük. Ätöbidom e stud Volapüka päproibon, bi ämutom lärnön ettimo latini lä topapädan. Ün yel: 1890 äprimom, as studan in ‚Freiburg’, dönu studi Volapüka, ed äspikom as spikädan spikädi balid okik dö ä gönü Volapük. In döbat pos atos isököl ävedükom kladaprofäsorani okik nefleni nerekosilovik, bi ätablöfädöm gespiköfiko taspikülotis omik. Ab lemuifükam ya iprimöl päproibon ome dub nomem gümnada. Ün hitüpavaken de 1891 ‚Schleyer’ ävüdom omi ad nüsedön vobodi ze gretiki in Volapük, kelosi i ädunom, ed ägetom demü at diplomi Volapükitidana (Vpabled lezenodik: 1891, nüm: 128). Pos atos ägevom in lomakomot okik: ‚Speicher’ ed in studöp okik: ‚Freiburg’ tidi Volapüka, ed äfünom in ‚Freiburg’ Volapükaklubi, demü kelos ägetom de ‚Schleyer’ diplomis Volapükitidala e klubapresidana (Vpabled lezenodik: 1893 febul, nüm: 146). Dü tim, kü ‚Sprenger’ ästebom in ‚Freiburg’, klub äfloron. ‚Schleyer’ ägivom ome demü dun jäfädik omik diplomi profäsorana Volapüka (Vpabled lezenodik: 1893 gustul, nüm: 152). Ün tim at sekü stöped studa ämutom lüvön eli ‚Freiburg’. Äcalikom in ‚Speicher’ ini vivöp as bukädan, ed ävisitom lunomiko eli ‚Schleyer’ in ‚Konstanz’. Ün prim hitüpa yela: 1894 älüvom cali bukädana, ed ästebom dÜ tim anik in ‚Konstanz’, jüs äkanom calikön ini büsid votik in ‚Speicher’ dönu as bukädan. Fa ‚Schleyer’ ed om rajan pädunon ad feapladön topäti zänabüra Volapüka ini Jvezän (‚Luzern’ ud ‚Appenzell’). ‚Schleyer’ i äsagom asä desini okik ad cälön eli ‚Sprenger’ pos deadam oka asä fovani okik. Bi ‚Schleyer’ ai äplonom dö monadef, kel äneleton ome ad dabükön vödabuki gretik, ‚Sprenger’ ädunikom ko däl ela ‚Schleyer’ desinodi: sot bünuneta, kel äfrädön ome tumatis anik franas. Nu, tü 1894 yulul 15 ‚Prof. Dr. Karl Zetter’ se ‚Graz’ älükömom lä ‚Schleyer’ in ‚Konstanz’. Dö visit at e seks ona ‚Sprenger’ konom sökölosi: „Bisarö! De timül balid, das älogobs odi, ‚Dr. Zetter’ ed ob älecedobs odi mätedanis. E nog tü soar dela ot ‚Schleyer’ äsagom obe, das äbinob-la ga nog tu yunik (yels 22) ad pacälön as fovan, du ‚Dr. Zetter’ älabom ya bäldoti süenöfik e cali lestümabik, sodas binosöv frutikum pro Volapükamuf, if cälom eli ‚Zetter’ asä fovani. Ob okanoböv mögädo pademön latikummo. Ämutob siön motivi, äsagob ye, das ön jenet at ävilob motävön sunädo, kelos nog äjenon ün soar ot. Isludob ad dabükön bukilis fol, kelas balid ya äblümon as namapenäd in Volapük pelautöl. Al bukilas at älabon magodis 50-60, kelis leigo Volapükan idäsinom. Sekü nunet defik, nonik dunikamas bofik älabon benoseki, du pots atos zuo nog spod mäpetik ädavedon bevü ‚Dr. Zetter’, ed ob, bi äkanob blöfön, das se ‚Graz’ sabot pidunon ta dunikam obik. Äloseidob ele ‚Schleyer’ blöfadinis, ed ämutom gidetükön obi, ab äsagom, das no äkanom nu zunükön söli: ‚Zetter’, ed ob binobös so gudik ad no dunidükön dini demädu Volapük! Atosi ädunob kluo plitü söli: ‚Schleyer’, bi ‚Schleyer’ äsagom, das el ‚Zetter’ älabom-la klieni malädülik. In pened balid okik lü ob ‚Dr. Zetter’ äprimom me vöds: „Ob: gümnadaprofäsoran lampör-regik ä kardinalacäman plin-lebijopik... no leadob trätön obi fa ol as leigagredätan olük.” Atos äbinon ga bümäl kleilik gretamalieneta. edeadom latikummo kluo jenöfiko in lienetanöp. Demü def livüpa ed ad no kosikön fovo ko ‚Zetter’ äsäbejäfob täno Volapükamufi, ab no Volapüki.”

Pos rem posbinota literatik di ‚Schleyer’ ün yel 1927 ‚Sprenger’ äbejäfom dü yels anik leodükami posbinota Volapükik, e jü 1929 menodi Volapüka, vobod kelik ye pos balädikam ko ‚Dr. Arie De Jong’ to vob veütik, kel äbinon in on, demü baläl pämöseidon gönü menodots fa ‚Dr. Arie De Jong’ pelüblinöls.

Din ye no öjenon so fasiliko; ibä cifef Lelivükamafeda bevünetik no äbaicedon ko baläd in ‚Wienacht’ pibligidöl bevü ‚Dr. Arie De Jong’ e cifal Volapükaneffa: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer’ balflano e ‚Jakob Sprenger’ votaflano, bi baläd at ätaöfon ta § 41 statudas Lelivükamafeda bevünetik. Ab ‚Sprenger’ äläidälom in din at, ästütölo oki su jenöfot, das datuvot ela ‚Schleyer’ äbinon dalabot pösodik omik, e das om voiküno ädalabom dagebagitāti tefü at. Me laidäl kipälik e kleilükam laidik ‚Sprenger’ äplöpom ad bevobön, das § 41 et ün yel: 1938 pävotükon so, das balädikam di ‚Wienacht’ päzepon, e ko atos Volapük fa ‚Dr. Arie De Jong’ perevidöl pälonon statudiko as suemükamamedöm calöfik Lelivükamafeda bevünetik. Fikul atimo nog binon in utos, das pro püks no-Deutänik valik, gramats e vödabuks tefiks nuliks mutons palautön. Neletian badik atosa binon völadakaot in läns valik dabinöl. Jüs stads leodik udabinons dönu mutoy steifön ad ga dunön vobodi zesüdik, kelos binon bligäd levemik pro sekret. Ab i fikul at pobemastikon.

Dalebüd Cifala de 1949, Mayul 1, Nüm: 2

Vätälölo, das söl: ‚Dr. Arie De Jong‘, as revidan Volapüka labom skili ad xamön Volapükanis, cälob söli: ‚**Dr. Arie De Jong**‘, kadämal Volapüka, pemotöli in ‚Batavia‘ (Yafeän), tü 1865 tobul 18, e lödöli in ‚Leiden‘ (Nedän), ‚Heerengracht‘: 58, as **xaman Volapüka** (67).

‚Gams‘ (Jveizän), 1949 mayul 1.

Cifal Volapükaneffa:

JAKOB SPRENGER

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1949. Pad: 14.

NUNS.

Söl: ‚Dr. Arie De Jong‘, ‚Leiden‘ (Nedän), ‚Heerengracht‘: 58, pecälom fa cifal Vpanefa as xaman Volapüka. Utans, kels vipons ad dagetön diplomi tidana, tidala u profäsorana Vpa, kanons begön ome stipis, kelis mutons fölon ad dagetön ati.

Vödems Lingläna-, Fransäna-, Deutäna-, e Nedänapükiks sludas Kongreda Yuropik, de kels elasumobs tradutodi Volapükik ini Volapükagased obsik, kanons pasivön de sekret Kongreda Yuropik, ‚Den Haag‘ (Nedän), potakät: 279 tä fl. N. 0.25 a samäd, fl. N. 4.00 a samäds 25, e fl. N. 12.50 a samäds 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1949. Pad: 16.

Dalebüd Cifala de 1949, Gustul 16, Nüm: 3

Demölo § 9 statudas kadäma Volapüka, e vätälölo, das söl: ‚Johann Schmidt‘, musigal ä profäsoran Volapüka, eduinom lepromi pö § 12 statudas peflagöli, e fovo, das flags valik in nomem konömik kadäma Volapüka tefü cäl kadämana Volapüka pelonöls pefölons, pö kelos steifädan edagetom vögodanumi ma § 25(2) statudas peflagöli, cälob söli: ‚**Johann Schmidt**‘, pemotöli in ‚Weißkirchen am Taunus‘ (Deutän), tü 1895 setul 28 e lödöli us, ‚Bahnhofstraße‘: 20, as **kadäman Volapüka** (126).

‚Gams‘ (Jveizän), 1949 gustul 16.

Cifal Volapükaneffa ä dilekan kadäma Volapüka:

JAKOB SPRENGER

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1949. Pad: 17.

NUNS.**Kadäm Volapüka.**

Pecälom as kadäman Vpa:

söl: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän), ‚Bahnhofstrasse‘: 20.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Walter Sonderegger‘ in ‚Zürich‘ (Jveizän), ‚Albertstrasse‘: 3.

Peselons ünü foldil 2id yela: 1949 Vpamäks: 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1949. Pad: 20.

Dalebüd Cifala de 1949, Tobul 14, Nüm: 4

Vätälölo, das söl: ‚Filippus Johann Krüger‘, pükitidan, ma nunod söla: xaman: ‚Dr. Arie De Jong‘ ebenoduinom xami ad daget dinita tidana Volapüka, cälob söli: ‚**Filippus Johann Krüger**‘, pemotöli in ‚Odoorn‘ (Nedän) tü 1911 tobul 23 e lödöli in ‚Amsterdam, W.‘ (Nedän), ‚Reinier Claeszenstraat‘: 49, as **tidan Volapüka** (1821).

‚Gams‘ (Jveizän), 1949 mayul 1.

Cifal Volapükaneffa:

JAKOB SPRENGER

Xaman Volapüka:

ARIE DE JONG

KODS SMALIK, SEKS GRETIK.

Leigoäsä stonil falöl, reinatof u blögädil derolöl nifa fomon primi nifastura, kel in fal okik distukon bälätis e fotis, domis e vilagis lölik, so i smalots ävedons kod nosikama febädas äfloröl e monemas gretik. Potamäk, u pesagölo gudikumo, def ona, äbinon kod bankruta balionana Lamerikänik: ‚Hobart‘. ‚Hobart‘: ‚ferareg‘, äsä i pänemom, äspekulom me prods tikovik valik, pato ye me fer. Ganetans omik, kelis älabom in taledadils valik, ätelegrafoms ome suämvotikamis valik su maket, e ma atos äleodükom remi e seli oka. Ün yel: 1892 in Linglän krisid gretik ädareigon su feramaketa. Kompenätan ela ‚Hobart‘ äbinom ün tim et in ‚Sheffield‘, ed äpenom, das ‚Hobart‘ ämutom selön feri stokik valik, e das pö dinäd nonik ädalom remön feri. ‚Hobart‘ äbinom vemo närvodik, e bi ebo ün tim et igetom lemödoti penedis nesaidiko piflänükölas, kels gretadilo äbinons nenvöladiks, pönapotamon, keli ämutom pelön, äskänon omi patiko, ed äbüdom ad refudön nendemo penedis valik nesaidiko peflänükölis. Pened kompenätana ela ‚Hobart‘ äbinon tu vetik, e pägepoton kludo leigüpü votiks bida ot. Sekü atos ‚Hobart‘ äblebom nensevik tefü stad feramaketa. Äremom mödotis mugretik fera; vali, kel pälofon ome, äsumom, ed ägebädome lemuamio krediti ti nemafamovik oka. Latikumo mö dels tel suämaläsikam fera äsökon, e ‚Hobart‘ pinosükom.

Nigiär pidojoiköl äbinon kod bankruta kaenalafiama gretik: ‚Cobbett & Co‘ ‚London‘. In komip mätedik dinädü bum pona di ‚Kaura‘ in Rusän ätefos lediniko mätedi bevü fiam Lamerikänik ed el ‚Cobbett & Co.‘ Lätik ädageton fino de reiganef Rusänik komiti. Fiam äneodon mulis mäl ad dunön preparis zesüdik pro ponibum. Mödots mugretik materas päremons, mens päcälons, cins päbumons, ... Reiganef Rusänik ilonon nu, e tefü prim e tefü fin buma, tüpi fümik, e ‚Jacob Cobbett‘ ävobom tio nenropiko ad blümükön kuratiko, igo in pats smalikün, disinis, däsinotis e kalkulis valikis oka. Ven fino val äblümon, äxamom kobü kompenätan okik nogna vali gudiko. Däsinots e disins veütiküns piseatenükons demü lovelogam fasilik sui tab gretik. Süpiko el ‚Cobbett‘ ädojoikom nigjäri gretik; flum blägik äzugon ebo love papürs mu veütiküns, ed ävedükon onis vero negebovikis. Tim no plu ädabinon ad nululön disinis, leigo no ämögös ad primön bumi nen däsinots. Nu äbegoy reiganefe Rusänik zögi; at no pädälön, e baläd pästeton no plu lonöfik. Bi leigüpo mätedan Lamerikänik, kel ilelilon neläbi ela ‚Cobbett‘, äloseidon disinis e däsinotis okikis, e zuo äbligidon nog ad primön bumi tü düp ot, äsä ‚Cobbett‘, baläd pälovepolon fiame at. Bligs gretik pibligidöl äkodons bankruti fiama: ‚Cobbett & Co.‘

Ön mod nog küpädikum bankrut trenavegarega: ‚Purbeck Jones‘ päkodon. Atan ibligidom ad bumön ferodarutavegi di ‚Maiwar‘ in Lindän Linglänik zänodik. As sur ämutom doseitön lä trenavegasündikat in ‚Calcutta‘ kuratiko tü 1891 mayul 9 garani pounas telbalion in valörs. Igo pö balionan äsä ‚Purbeck Jones‘ äbinos fikulik ad kobükön monamödoti somik, ab ko töb mödik äplöpom ad dunön atosi. Plas ädoseitom moni ini bank seimik, äfäilökom oni ini monaramar okik, ad sedön oni tü potamadel potota lü Lindän jelü dugädan patik. Om it ägolom lü famül okik, kel äbinon in vilad nilü ‚Carlisle‘ len jol. Ven äkömom tü sedadel potota Lindänik in ‚London‘ dönu ini bür okik, ed ävilom depotön moni, äküpom ad jek oka, das iglömom kiki monalamara in vilad okik. Äbüedom kömön lökelis, kels ämutons maifükön monalamari, ed älofom pounis lultum, if äplöpoms ad maifükön pötatimo monalamari. Ab no äplöpoms ad maifükön lamari, e ‚Purbeck‘ pinosükom, ibä sündikat ärefudon ad lunükön tüpi. Älienetikom ed ädeadam in stitod.

El ‚Geoffrey Pask‘: balan leböbanas liegikün, älabom in ‚London‘ repüti büsidana mu kuratälika. Ägolom aldeliko, ed ün hitüp ed ün nifüp, futo de löd okik in fozif ela ‚London‘ lü el ‚city‘, ed äkömom kuratiko tü minut ot ini bür okik. Ün del semik äsleitom bliti okik len kluf seädik, e sleatod at äbinon kod bankruta omik e deadama omik. Plas ägegolom lü löd okik ad votaklotön oki, ägolom lü skrädan ed äbüedom fainägön sleatodi. Skrädan ävobom kälöfikiko, e büsidan äkömom ün del et tu lato mö düp bal ini bür okik. Ün göd et krisid Laustralänik gretik äjenon, kel änosükon löliko tedabüsidis gretik degfol ünü minuts leigiko mödiks. I ‚Pask‘ pädefom. Idunom ai löliko soeliko leböbajäfotis okik. If ikömömöv ün göd et pötatimo, tän ikanomöv dunön mesülis, e ba nog vitön bankruti; ab dub timiper domü skrädan val piperon. Ven äkömom ini bür okik, äbinom lubegan.

(Se el ‚Haagsche Post‘.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1949. Pads: 22—24.

CEDS E TIKODS.

Demoyös, pö val, keli dunikoy, fijenoti!

No veg defon, ab mens no fägons ad bevegön oni.

Men vilon sio koefön miotädis okik, ab ai ko spel, das votan otaspikon onis.

Utan, kel dunon fopiko, stupiko u neskiliko, cedon, das kanon säditretülükön oki, dub kodädön atosi mifäte.

Vogäd binon lugod gretik vomas.

Binolöd filosofan! Pledolöd, ven pledol! Dunolöd nosi, ven takädol, e kudolöd, das labol ün del alik timi pro dins kil valik!

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. 1949. Pad:24.

NUNS.

Edagetom diplomi tidana Volapüka

söl: ‚F. J. Krüger‘, pükitudan, in ‚Amsterdam, W.‘, ‚Reiner Claeszenstraat‘: 49.

Volapükalub valemik Nedänik.

Ladet nulik.

söl: ‚A. N. De Jong‘, in ‚Soerabaja‘ (Yafeän), ‚Darmoboulevard‘: 149.

Eseditom:

söl: ‚S. Van Dissel‘ in ‚Amersfoort‘.

Ünü foldil 3id yela: 1949 Vpamäks nonik peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. 1949. Pad:24.

1950 (yelod 15id)

LÜ REIDANS LESTÜMIK OBSIK.

Me nüm at yelod deglulid gaseda obsik primon. Fredobs dö sek at, e danobs utanis valik, kels egivons demü at läükotis oksik. Ab no kotenobs. Nüm alik binädon te me pads fol. Atos binon tu nemödik. Demü bükafräds jerik ye no mögos ad mödükumön numi at, pläsif num limanas Volapükaklubas bofik, et ut lebonedanas gaseda at gretikumons. Sekü kod at begobs reidanes valik obsik ad keyufön nämiko ad gretükumön numi at.

Posä ‚Schleyer‘ idatikom Volapüki okik, no äbinos fikulik ad jafön ma sam sita fa om pedisinöla volapükis votik, ko sek, das nu näi Volapük i mekavapüks votik pagebons as valemapüks, e das igo ai dönu volapüks padatikons. If betikoy gudiko dini, no mutoy-li üfo dasevön, das binos fopik, ad labön volapükis mekavik **mödik**? Dial ela ‚Schleyer‘ ga äbinon, das ögebädoy in dakosäd bevünetik mekavapüki bal. Atos no binon-li i nog nu dial? If dasevoy atosi, stütölös kluo steifi obsik, e steifölös ad slüdön alani ad slopön Volapüki!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1950. Pads: 1—2.

Lojadabiliet

Fa ‚Paul Roos‘

Domadünan äletom lädi kulivik yunik ini vobacem, ed ämogolom poso ko vöds: „Söl: ‚Jenkins‘ okömom onu lä ol“. Läd äzilogof nuläliko in cem, ab nos ädabinon, kel äjonon, das in cem at balan manas sagatikün Yuropa ävobom. Len völs gavots Linglänik vönädik älagons, su tab buks e gaseds äseatons pemiko in brul pänabajönik. Tü timül at yan ämaifikon e ‚Joe Jenkins‘ ästanom fo jivisitan.

„Stunob, o läd! das ya äsevol, das etävob lü ‚London‘.“

„Älilob fädo osi äsoaro.“ läd ägespikof. „Övegol de ‚Paris‘ lü ‚London‘, in el ‚foyer‘ ela ‚St. James-theatre‘ äspikoy dö atos. Äfredob, ven älilob osi, o söl: ‚Jenkins‘! atosi kanob sagön ole! Labob sevabo dini vemo veütiki, keli mutob bespikön ko ol.“

„Ven vom yunik plitülik ä liegik se el ‚society‘ di ‚London‘ visitof obi göda ya tü düp: degbal, tän atos muton vo labön kodü veütik!“ täktifan äsagom smililölo.

„Jenöfö!“ ägespikof. „Himatan obik igo no sevom, das binob lä ol, ed ob it äsevob bü düps anik i no nog atosi. Tik äsüikon änu pö ob. Ab süadob, das himatan obik olobülom visiti at, pato bi om labom dämi gretikün sekü midun.“

Täktifan äseidom oki. „Konolös nu seimna obe veitöfiko utosi, kelos ejenon!“

„Cedob, das nem, keli ereidol su visitakad obik, no binon nesevädik pro ol“ jivisitan äprimof.

„Klülo no!“ täktifan äsiom: „In ‚Paris‘ ereidob i nomiko delagasedis di ‚London‘, ed in ons elogob klüliko, das daut ela ‚Honorable Jim Sutherland‘ ematikof ko bijutel sevädik: ‚James Wimbledon‘“.

„Verätö! Mat at pävipon fa pals de flans bofik. Binos niludo sevädik pö ol, das fat obik binom monemik. Ed i söl: ‚Wimbledon‘, as geran soelik bijutabüsida: ‚Wimbledon Bros‘, dalom flagodön kalieti: liegik.”

„Binom-li fiaman soelik?”

„Si! fat omik edeadom bü yels anik, e ‚James‘ estäänükom veütiko büsidi. Spekuls omik in ‚Amsterdam‘ e ‚Paris‘ ebinons dü tim semik yegäd spikotas valik. Äkanob kludo labön fümi, das söl: ‚Wimbledon‘ no ämatikom ko ob demü mon obik; atos binon bos, keli obs: dauts fatas liegik ai mutobs demön. Klülüko jigamagivot obik no binon mikömik; pö tedan, äsä binom, mon ebo ai fruton tü del seimik.”

„Ekeblinol-li monamödöti gretik ini mat? o läd: ‚Wimbledon‘!” el ‚Jenkins‘ äsäkom zogiko?

„Pounis teldeglulmil.”

„Ö! balionat lafik jilidas! Mödot vo no neplitik!” täktifan äsagom.

„Äsä niludo omemol mated obsik päzelon me zäl gretik in lotidöp: ‚Claridge‘. Pos at ädetävobs lü Kanariyuäns, ko desin ad gekömön ün mayul deg. Vüo fat obik iremom pro obs domi in ‚Kensington Square‘, ed ibüedom blimön oni. Mot obik ikälälöf lasumi dünanefa; val öblümon tü del degid mayual.”

„Ab”, ‚Jenkins‘ älogedöl kaledi ävüspikom spikami ofik, „tü timül at binos pas del mälid mayula!”

„Verätö!” läd yunik äsiof smilölo. „Okonob ole utosi, kelos binon kod atosa. Himatan obik no äkanom sufätön lunüpikumo nosduni in ‚Teneriffe‘. Kösömom ad vobön deliko de düp zülid jü düp lulid, ed us no äkanom dunön votikosi, äsä svimön, sailön e seatön in solam. Ün prim mayula äsagom, das no äsufätom lunüpikumo osi, e kludo äsludobs ad getävön bü tim pirajanöl lü ‚London‘. Ädesinobs ad dabinön nesevado in ‚London‘, go romato. Ölödots dü dels anik in dom nulik obas in ‚Kensington Square‘, nes ek ösevon bos! Atos i no pänunon pales obik; te sevädans anik ela ‚James‘ äsevoms osi; ämutom sevabo tivön ko oms tefü büsidadins.”

„E dünanef-li?” täktifan äsäkom.

„I dünanef no pinunedon,” läd: ‚Wimbledon‘ ägespikof smilölo. „Äcedobs osi droliki, das obs it ödunobs dü dels balid konömi; ökanobs ga fidön in staudöp! Dü dels lätik ob it ekvisinob; atosi elärnob in ‚Lausanne‘! E kanob sagön ole, das äbinos süperik!”

„Dö atos no dötob, o läd!... Dalob-li nu säkön ole...”

„Sunädö! o söl: ‚Jenkins‘!” No badocedolös osi obe, das binob boso prolidik pö nüdugot obik ab atos zesüdon pro suem gudik dina, soäsä onu oküpol. Äsoaro äseadobs tü düp: vel ad fidedön, ven klokül pätoenon. Äcedobs atosi küpädiki, bi nek äsevon komi obas. Himatan obik ägolom ad maifükön; äbinos penediblinan ko spidapened, ed in pened at biliet äbinon pro lojad in el ‚St. James-theatre‘. Lä at penedil äibnon ko vöds: „Rätölös seimna, kin seidon-li bilieti at?” Benö! no emeditobs lunüpo atosi.

Ba äkömon de söl: ‚Atkinson‘, kel ejonülom obes dü matirajan obsik pluna plütotis smalik somik, ba i mögos, das pesedon fa jiflen, keli äkolkömob fädo äzedelo in ‚Oxfordstreet‘. Alo biliet äfruton ebo obis, ed egebädobs sunädo oni. Telefono äbüedobs kömön toodi ed ävegobs lü teatöp. Nu mutol küpälön gudiko. Ven ägekömbos tü düp: degbal e laf dönu lomio, no äfägobs ad maifükön yani. Pos töbid mödik äplöpos, e bi äcedobs atosi nekösömiki, ägolobs sunädo löpio lü vobacem himatana obik. Yan ämaifon, du äsevob fümiko, das ifärmükob oni, ven äsegolobs. Änükurbob in cem liti, e din balid, keli älogob, äbinon monaramar pimaibreiköl! Yan pimaifükon mekädo, bijuts obik e mon valik ämoons! Dil gretikün monema himatana obik petifon!”

„Jenkins‘ äfronükom flomi okik, ed äsäkom: „Kis binon-li kod, das himatan olik älabom lomo moni kädöfik so mödiki?”

„Himatan obik ämutom dunön ünü brefüp remis gretik, iramenom kludo mödoti ze gretiki de bank, pato i, bi binos adelo ‚bankholiday‘.”

„Vö! lojadabiliet et eblinon sio fruti givane giviälük!” täktifan äküpetom ko smilil.

„Enunedobs sunädo poldi,” läd: ‚Wimbledon‘ äfovof. „Edunoy vestigi büfik, ed obs ölelilobs sio fovo tefü din. Suemol, das äneito no eslipobs mödiko, o söl: ‚Jenkins‘! Agödo süpiko tikod äsüikon pö ob, das ol bo okanolöv yufön obis. Äsumob toodi, ed äkömob mögiküno spido isio.”

„Obinos fred pro ob, ad bitön pro ol in din at, o läd! Labol-li bo niludi, kin kanonöv binön kodädan atosa?”

Vom yunik ätikof dü timül, ed äsagof täno: „Nö! o söl: ‚Jenkins‘! vero no.”

„Kis äbinon-li nog plu in monaramar plä mon e bijuts?”

„Lepenäds e buks büsidi teföls.”

„Eleadoy-li seatön atis?”

„Plä mon e bijuts nos defon.”

„Mens liomödötik sevons-li, das binol in ‚London‘?”

„Lul u mäl.”

„Jenkins’ älogom su pokaglok okik. „Kiöpo söl: ‚Wimbledon’ binom-li tü timül at?”

„In bür okik.”

„Kitimo kömom-li lomio?”

„Tü düp mälid.”

„Täno kanol spetön, das obinob tü düp lulid lä ol, e givolös täno obe lisedi pösodas, kels äsevons, das igekömol ini ‚London’.”

Ven ‚Joe Jenkin’ ätoenom kloküli len dom in ‚Kesington Square’, läd: ‚Wimbledon’ it ämaifükof yani.

„Bos nog ejenon-li fovo?” täktifan äsäkom.

„Nos, o söl: ‚Jenkins’!”

„Täno viloböv nu vilöfo logedön seimna monaramari.” Pos minuts anik ‚Jenkins’ älogedom seiliko ramari pemaibreiköl. „Labol-li kiki?” äsäkom. „Si”, ägespikof, „ati ekipobs ai lä obs.”

Küpälo täktifan älogedom ninädi monaramara. „Dodol-li, das nülogob bukis?” :as:ajin fubi,

Älülogof säkölo omi. „Mögos, das okanob tuvön jonädi seimik se buks at” äfovom. „No tupobös vüo oli in jäfots komunik olik! o läd! At binon, vo-li, luveratiko bürod himatana olik?”

Änutof siölo.

„Labol-li kiki ata? Ba okanob tuvön in at nog retodi seimik.”

„No kredob, das nedol sukön us, o söl: ‚Jenkins’!” läd: ‚Wimbledon’ äsagof smilölol. „In bürod te penäds nenvöladik dabinons. Fe no labob kiki ata, oni himatan obik labom. Vilol-li nu dälön obe nekomi dü düp lafik?”

Boso pos düp: mäl söl: ‚Wimbledon’ äkömom lomio. No äbinom soelik, poldacalal: ‚Wood’ ela ‚Scotland Yard’, kel ya ivisitom omi in bür omik, äkekömom ko om, ad vestigön nogna pösodiko topi miduna.

„Eseividol-li bilieti et lä sevädans olik?” poldacalal äsäkom, du älöpiogoloms ve tridem.

„Esäkob osi ele ‚Atkinson’ ed ele ‚Dawson’: büsidaflen votik, ab bofikans äsevoms nosi dö din. Fe, flens obik kanoms töbo paminiludön tefü din at; oms vo-li ga fümo no önübreikoms lä ob?”

„Ga fümo binos ek, kel sevom, das binol in ‚London’,” poldacalal äbleibom lesagön. „Binos-li in cem at?... He! ekö! us sevädan dabinom! Benö! o söl: ‚Jenkins’! lio stadol-li?” Äpedom ladöfiko nami täktifana famik. „Dönu-li egekömol ini Linglän? Ielilob ya bosu atos, e sunädo-li dönu voböl?... Ibinos cedü ob no zesüdik, ad kompenükön in din at söli: ‚Jenkins’,” äsagom äflekölo oki lü ‚Wimbledon’: „Cedob, das i om, leigoäsä obs, no osevom säditreti se jenet klänöfik at!”

„Ob no evokob söli: ‚Jenkins’,” ‚Wimbledon’ ägespikom koldäliko.

„Atosi ob edunob,” läd: ‚Wimbledon’ äsagof, kel ebo äninikof. „Spelob, das lobülol osi, o ‚James’!”

„Klüliko, o löfäb!” ‚Wimbledon’ äglidom zadiko jimatani okik. „Dredob te, das söl: ‚Jenkins’ no okanom frutön obis mödiko. Älilol utosi, kelosi poldacalal: ‚Wood’, kel labom ga plaki zesüdik, esagom änu.”

„Verätö!” poldacalal älobülom omi. „Igo söl: ‚Jenkins’ no okanom kludön mödikosi se atos. Monaramar pemaibreiköl, e fovo jonäd no bal dabinon. Nos, kel gevon jonädi in lüäl semik!”

„Benö!” ‚Jenkins’ äsagom ko smilil takedik, „bosi monaramar ga nunon obe!”

‚Wood’ älülogom no suemölo täktifani.

„Elogol-li jenöfiko nosi patik len ramar et? o ‚Wood’!”

Poldacalal älemufükom noölo kapi.

„Logedolös seimna gudiko yani!”

‚Wood’ ävestigom yani, ab äjnom logön nosi patik len on.

„Nö! vilob sagön, das mutol logön oni ninao!” ‚Jenkins’ äsagom.

‚Wood’ e ‚Wimbledon’ älogedoms nu ninaflani yana, i läd: „Wimbledon” inilikof.

„Nu nog patikos nonik edrefon-li küpäli olik?”

Ab e ‚Wood’ e ‚Wimbledon’ äkanoms tuvön nosi patik.

„Benö! elogols fümo, das yan pemaisteigon,” täktifan äfovom sagi okik.

„Klüliko, atosi elogob.” ‚Wood’ äsagom ko smilil keliedik. „Lök pebebobon me stegülaflam, e poso etölatoy fovo yani me cid!”

„Ab utos, kelosi klülabiko no eküpol,” täktifan äfovom, „binon, das yan no pemaicidon plödao, ab ninao!” Poldacalal älülogom täktifani ko logs gretik.

„Klu...”

„Klu,” ‚Jenkins’ ävüspikom ome sagi, „klu ek, kel älabom kiki, e kel kludo äfägom ad maifükön monaramari nen geb mekäda, etölatom yani me cid, posä imaifükom büiko oni!”

„Ab sekü kod kinik-li?” poldacalal ävokädom stuniko.

„Sekü kod kinik-li? Benö! ad koedön jinön, das nübreik ejenon-la!”

„E labol-li niludi seimik, kim enoganükom nübreiki pemiagöl?” „Wimbledon’ äsäkom raudiko.

Dü timül täktifan älülogom dudraniko bijuteli, täno äsagom takediko: „Ol, o söl: ‚Wimbledon’!”

Täno bos äjenon, keli nek ibetikom. Me bun balik bal ‚Wimbledon’ äbinom lä yan, ämätirom oni, äfätirom oni po ok, ed ätülom kiki in lök. Älieloy doniorönön omi ve tridem, ed ün timül fovik domayan äfäijutedon. Atos valik ijenon so lekläravifo, das nek ikanon stöpädön omi.

„Ispetob atosi,” ‚Jenkins’ älülogom keliedo lädi: ‚Wimbledon’. „Ispetob, das ‚Wimbledon’ övälom vegi at! Pidob osi, o läd! Cedob osi yamiki, das mutob konön ole verati lügik at, ab binos gudikum ad lelilön verati lügik, kas mutön lifön pö kodüls jönik.”

Läd: ‚Wimbledon’ idofalof dädaliko sui stul, ko nams fo logs okik.

„Äbedotob sunädo dini,” täktifan äfovom. „Susus äkonol dö detäv himatana olik se ‚Teneriffe’, äsenälob, das in din at bos no äbinon komunik. No äkanob fomälön, das himatan olik ävilom gekömön ini dom nen dūnanef, leteiko demü yof okik. Mögos, das vom yunik, äsä ol, cedof atosi romatiki, ab man-la! No-nuned dūnanefa äjimon binön lü ob mu miniludik.

Sunädo tikod äsüikon pö ob, das himatan olik enoganükom desino atosi. Ven kludo älogob monaramari ninao pemaibreiköli, äsuemob, das kekokädan himatana olik fümiko ibejäfom dini. Fümi ädagetob, ven ätuvob ati,” äkipom in nam okik bilieti yelovik. „Vegamabilieti at lü Lamerikän ätuvob in bürod himatana olik, tefü kel idälob obe ad maibreikön e vestigön oni. Biliet binon pro el ‚Acquitania’, kel odetävön ogödo de ‚Southampton’.”

Läd ‚Wimbledon’ älöükof kapi ed älogedof da drens okik täktifani. „Ab kikodo-li... kikodo-li?” äplonof.

„Atosi okonob ole, o läd! Himatan olik ädesinom ad fugön ko matagivot olik lü Lamerikän. Pö vestig vifilik bukas omik edagetob fümi, das himatan olik edunom dü yels lätik spekulis lienetik. Büsid äprimikon ad bankrutikön; susus bos atosa osevadikonöv, kreditans oprimonsöv juetdi. Ävilom büön tefü ons, ed äsludom ad moikön... ko mon olik!”

„Ab mon ga äduton lü om!” vom neläbik ägesagof. „Sekü kod kinik nu süfülam nübreika äzesüdon-li?”

„I atosi kanob plänön ole. If fug omik, ko mon olik, osevadikonöv, ed elans valik di ‚City’ usevonsöv atosi, tän himatan olik ibo olabomöv no plu timüli takedik bal! Luveratiko orivomöv igo neföro Lamerikäni, radion omögükonöv fanäbükami oma, büä okanomöv säboidön oki. Nö! äbinos sefikum pro om, ad süükön jini, das mon valik okik pitifon; luveratiko ugetolöv de om penedi fäküköl, in kel upenomöv, das perot ekodon, das äprimikom ad päridikön, e das sekü kod at ävilom deidön oki. Du obelügolöv deadi omik, om onestönomöv in Lamerikän me mon olik!”

„Naudodö!” vom yunik äseifof.

„No obinos fikulik pro om ad dagetön de nafamakompenät bilieti nulik.” ‚Jenkins’ äfinükom sagi okik. „Nedom te konön, das eperom oni. If vipol osi, okanobs fanäbükön himatani olik ko mon, tü timül, das boidom oki in ‚Southampton’; poldacalal: ‚Wood’ ovilom vo komitön oke atosi. Pidob, das din at efinikon so neplitiko pro ol. Dälol-li obe, das nu mogolob?”

(Se el ‚Het Vaderland’.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pads: 2—4, 5—8.

SAPOTS FRANSÄNIK.

Spel fopik dugon ad däsper.

Vom jönik ab glumidik no tirädof keino; vom nejönik ab löföfik plitof.

Utan, kel leidon, muton labön kuradi ad lasumön stedälo liedi.

Utan, kel desiron svidikosi, no dalon vitön biedikosi.

Dub musig yunans mödik seivons lelöfi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 4.

NUN.

Vpaklub valemik Nedänik.

Evedom liman:

söl: ‚J. G. Pieters Jr.’ tedaganetan, in ‚Amsterdam-Z.’, Amstelkade: 155.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 4.

Fab Suomiyänik

Seimna frogs tel ädabions, kels pifidons fa stork. Nu äbinons in stomäg böda, ed äbespikons desinis fütürik oksik, kels klüliko ämutons pavotükön bosilo.

„Benö!” bal onas äsagon zilögölo: „Alo is binos plitiko vamik, e nulüdot i dabinon is.”

Ad kelos votik ägespikon: „Vamik is binos jenöfiko, ab kitopo nulüdot binon-li?”

„Kio binol stupik!” votik ädönufövon: „Nulüdot ga obs it binobs!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 8.

Coged di ‚Wien’

In ‚Wien’ konoy cogi bolitik sököl: Timü konfer in ‚Moskva’, el ‚Marshall’ älofom zigarülis se bokod largentik labü nüpenäd sököl: „Lü kevoban digik obik. Presidal: ‚Truman’.” Brefüpo pos atos el ‚Bevin’ äbläfom atosi me lof se zigarüliär, ini kel pigavos: „As dan ministerane dinädas fuginänik oka demü vobod nendemädik omik. Ministeran-Presidan: ‚Attlee’.” El ‚Molotov’, kel no ävilom pödablibön, fino äsüramenom bokodi goldik labü diamains, in kel äkanoy reidön: „Lü el ‚Schwarzenberg’ gudikün okik. Lampör: ‚Franz Joseph’.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 8.

CEDS E TIKODS.

Vilön saunükön me krig liedi neta binos säkapön eki, kel sufon tutadoli.

‚Anastasius Grün’.

Lukomun bevegön vegi taduna smalikün.

Vöds, kels bu val vedükons mati läbiki, binons: „obs” ed „obis”.

Läd binof vom, kel ai betikof votani, e neai glömfok oki it.

Vio luspikiälük vom bo binof-la, lelöf tidon ofe seili.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 8.

NUNS.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Pierre Notaerts’, ‚Brussel-C.’ (Belgän). ‚Postbus’: 1039.

Peselons ünü foldil 4id yela: 1949 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 8.

‚Pontius Pilatus’

Fa ‚Daan Van der Zee’. (Se el ‚De Nieuwe Courant’.)

Balan pösodas veütikün in lügadramat de ‚Golgotha’ el ‚Pontius Pilatus’, se tribüt Romänik sevädik elas ‚Pontii’, äbinom. Dub bitikam oka evedükom negöno nemi okik nedeädöfiki, ibä äblinom Kristusi leni krod, äsufükom omi slafanadeade, äsä Romänans äkömömons ad nemön krodami, ed älopükom me atos no sevölo rabinami de ‚Nazareth’ ad nivod martüranas, sekü kelos balionans in fäkam relöfik ölelogons mani Godik asä pioniri lü reigän süla.

O krod! In topäds Romäna milats mödik krodas pelöbumons, i nilü ‚Hierusalem’, e pro jenavans Romänik igo krod Yesusa peperon bevü milats et. Ab krod, kel äbinon sek cödeta de ‚Pilatus’, evedon sümbol voik komotanefas kritik valik in vol. Ed in penäds paostolik komotanefas et nem ela ‚Pontius Pilatus’ ämoikon pro tims valik. Te dub jenöfot at pösod omik digädon i nog ün tim obsik küpäli. E to notets jenavik nebundanik saidikos dö pösod at sevädön ad kaladön omi in bepenot skätik brefik.

Län: Yudän äbinon sis yel: 6 timedä obsik pos xil de ‚Archelaus’: son ela ‚Herodes’ lü Galiyän, bal provinas lampörük Romäna. Monigetots se provins somik äkömömons ini käd lampörük, e sekü kod at lampör äcälodom pro provin somik pladulani lönik labü titul: prokurator. Ün yel: 26 ‚Pontius Pilatus’ se ‚Roma’ päcälom as prokurator in Yudän, kö öfövom eli ‚Valerius Gratus’, ed öcälom dü yels deg negönü yudans.

Prokurator somik päcälodom kösömiko se lesiörs unik di ‚Roma’, kels päpatöfoms as „flens lampöra”: sot roda ma suemods obsik. Lesiörs at no äbinoms militans. E kludo ‚Pilatus’, kel äsüikom se sogod at, mu pato no mutom palelogön as militan, ifi älabom dagebio kohortis anik in letopät okik: ‚Caesarea’. Cäl ela ‚Pilatus’ äjenon ün yel: 26, ün yel ot, kü lampör: ‚Tiberius’ äsoalükom oki sui ‚Capri’, ed ägividom reigi reigäna löliko lebüdane legarda okik: ‚Sejanus’. Mög kludo binon gretik, das ‚Sejanus’ ecälodom fovani ela ‚Valerius Gratus’, das om kludo ecälom eli ‚Pilatus’. E bi dub ‚Philo’ esevädikos,

das ‚Sejanus‘ äbinom neflen yudanas, dub atos leigüpiko bitikam tayudik ela ‚Pilatus‘ paplänon. Bitikam at päprimon ya sunädo pos lüköm ela ‚Pilatus‘ ini ‚Caesarea‘.

Büans de ‚Pilatus‘ iträitoms ai spalo yudanis dinü neklien onsik ad logön magodis. Trups Romänik äsäplifons neai in ‚Hierusalem‘ stänis labü fremül, kel äninädon magodi lampöra: ‚Tiberius‘. Ab dunot balid ela ‚Pilatus‘ äbinon ad büedön löpladön kläno ün neit sui möns ela ‚Hierusalem‘ stänis pisäpliföl, kelos klüliko ämuton süükön mimeugi valemik. Sekü löpladam neitik at mutoy kludön noe desini badöfik, abi leigüpo, das ‚Pilatus‘ äjonom me at buami pro prodäts teatik.

Depütäbef gretik se vol yudanas ätevon lü ‚Caesarea‘ ad begön moukumi stänas skänik. Ab ‚Pilatus‘ ärefudom. Tü del pos del depütäbef ädajonon oki dönu, balposvotiko dü dels lul. E tü del lätik ‚Pilatus‘ äbüedom kobikön pladulanis yudik ini mätöp, e ven äläidäloms us pö flags oksik, äleadom sübunön soldatis piklänedöl ko glävs pisäveadöl. Dönu: prodät teatik. Yudans ädaloms välön, ud ad sufälön stänis, ud ad padeidön. Gespik omas äbinon jästäd kienöl, in kel älofoms särvigis oksik pro flap deidöl. E täno ‚Pilatus‘ no äkünöm ad dadunön. Yudans igaenoms, e stäns pämoükons de möns di ‚Hierusalem‘.

Ya ün yel fovik konflikt nulik ädabinon. ‚Pilatus‘ ävilom koedön meikön pro el ‚Hierusalem‘ vatatidefik kvaaduki, e dagebön pro atos temadivi, kel ma suem yudik pidedieton Gode Yisraeläna. Dönu pöp ärunädon kobio, ab nu ‚Pilatus‘ idatikom prodäti teatik votik. Bevü pöp ikoedom seaikön soldatis pimaskaröl ko klöbs ninü mäneds omsik. E sekü vineg me nam omik soldats at äflapoms ko zil lienetik detiko e nedetiko. Ab pö naed at kvaaduk pälemekon.

Konflikt kilid de ‚Pilatus‘ ko yudans päblinon ome dub jenet tefü Yesus: saludipredan se ‚Nazareth‘, kel picödetom deadio fa sanhedrin yudik kodedü blasfäm. Pro ledun deadapönoda ye zep ela ‚Pilatus‘ päneodon. E nu ‚Pilatus‘ äbitikom in dunod telik, ed as cödal, ed as prokurator. As cödal ebinom verätik. Posä ililom kusadi, älibocödetom omi. Ab sekü drän ela ‚Caiphas‘ ed omikanas, kels bolitiko ökanomsöv vedön riskädiks pro om, älovegivom Yesusi neflenes oma, ed älavom namis okik in vatabasin, ad stetön oki ma ced okik nedöbiki tefü pijenölos. Prodät teatik nulik! Binälo äjonom oki alna asä fibälani, kel no äplobom ta lüäl vutik.

Ün yel bal pos lügadramat de ‚Golgotha‘, kel ejenon niludiko ün yel: 30, ‚Pilatus‘ ästeifülom ad plaädön stänajenoti piperöl, pö naed at dub löpladam stimü ‚Tiberius‘ platädas pesaludüköl nen magod, ab te ko mäniot nema lampöra. Klülos, das yudans no äleadoms cütidön okis: äflekoms okis nu pösodiko lü ‚Tiberius‘, kel äbüedom moukumi platädas.

Lügadramat de ‚Tirathana‘ äbinon lätik, keli ‚Pilatus‘ ekodedom in dunod prokuratora. Su bel saludik Samaritänanas: ‚Gerazim‘ lekredans ikobikons ini vilag: ‚Tirathana‘, e bevü mens at ‚Pilatus‘ äkoedom dunön saseni vemik, niludo bi äcedom, das kobikam älabon diseinis volutik. Büdü legätan in Süriyän: ‚Vitellius‘ nu päsedom gidükamio lü ‚Roma‘, kö pas älükömom, ven lampör: ‚Tiberius‘ ideadom, e pifövom fa ‚Caligula‘.

Fät fovikum ela ‚Pilatus‘ kanon te pagetuvön in konäds. Ab mu niludo lampör: ‚Caligula‘ exilom omi lü ‚Vienna‘ in Galiyän, e ‚Pilatus‘ esasenom us oki.

Saidos ad mäniotön nog, vio se notets valik at klülädos, das prokurator: ‚Pilatus‘ ebinom komulan Romänik vemo zänedöfik, suföföl ko döfäds valik pösodas somik (demüt, dadränälam, sasen), e das äbinom tu fibälik ad koedön senälön yudanis nämäti okik. Te sekü mijenot ereafom bevü pösods jenavik, no sekü meritab oka. Ed if no ebinomöv kompenan pö lügadramat de ‚Golgotha‘, tän nenvöladan at no edigädömöv küpäli anik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pads: 9—11.

Reg näutom oki

Fa ‚J.C.L.B.P.‘ (Se el ‚De Nieuwe Courant‘.)

Reg, kel äreigom bü tumyels in Lägüptän, äseadom in tronalecem okik.

Po om, e detü e nedetü om, jislafans äkienofs, kels älüfänofs ome me fäns binü pafaplüms koldüli. Reg äseifom nekoteniko, ibä änautom oki.

Ko namajäst trögik ävinegom domali, kel pänemom ‚Amenaphes‘, e kel äbinom fägik ad datikön säjäfälükamis pro reg.

Ko spid gravik domal älükömom, ed äbiegom fo plin, jüs flom omik ärivon gluni.

„O ‚Amenaphes‘!” reg äspikom, „näutob obi.”

„Lilolsöd!” domal äplonom, „reg gretik näutom oki, lefogs caradas dagükons soli, e vats ela ‚Nile‘ sägikons.”

„O ‚Amenaphes‘” reg ädönusagom, „näutob obi. Sagolöd obe utosi, keli mutob dunön ad moukön näuti!”

„Oplitos-li reigani sublimik ad logön vomis yunik, kelis ekoedob kömön? Binofs jipuls vemo jöniks, kelis dünans sona de ‚Isis‘ eväloms se pöp Lägüptäna. Fümo logam vomülas nobik kiltum at opliton plini nämädik.”

„Spikol nesiämi, o ‚Amenaphes‘!” reg äsagom koldäliko, „obleiboböv näütön obi. Ai evalöl vomis jönik pro ob. Skänofs obi. Ba oyofoböv obi, if ologoböv vomi nejönik, ab jiatani elogob neföro. Si! ga, memob, das seimna elogob vomi nejönik. Kredob, das äbinof jimatan olik, o ‚Amenaphes‘!”

„Vöds rega binons so benosmeliks de sap, äsä lotudaflors,” domal ägespikom dalestümiko, „jenöfö! jimatan obik binof naudodiko nejönik. Obüedob-li dugön ofi isio, dat näüt plina godik omoikonös?”

„Ag!” reg äsagom nefäköfiko, „no kredob, das atos ofruton. Betikolöd bosu votik, o ‚Amenaphes‘! dat no plu näütobi!”

„Obüedob-li dugön isio krigafanäbis, ad leadön deidön onis lo logs sona ela ‚Isis‘? Fanäbs vemo jöniks dabinons se Yisraelän, e fanäbs blägik se läns sulüdik, e fanäbs vemo vietiks, kelis milits rega eblinons de nisuls in mel, kels topons in nolüd.”

„Deid näütobi, o ‚Amenaphes‘! Atos no ofrutonöv. Betikolöd bosu votik!”

„Soldats rega edugoms menis bisarik lü cifazif. Menis vemo smalikis, no geilikumis ka gretot pieder kil, kels lödons fagiko in län sulüdik. Binonsmens küpädik, e fümo reg oplidom ad logön onis.”

Ab reg äbleibom logetön föfio mivimiko, ed ‚Amenaphes‘ äfovom: „Obüedob-li föfovegön yagavabis rega, dat oyagom tigridis in sulüd, e leonis in vesüd, e gasalis in loföd?”

„Yag näütobi, o ‚Amenaphes‘! e leons vedons drediks.”

„Leons dremikons sekü dredäl, ven loegons pubön yagavabis reigana gretik.”

„Reg vipom-li ad logön piramidi, kel pabumon pro om? Lägüptänans degmil e slafans foginänik tummil jäfoms me bum piramida reigana nämädik.”

„Lägüptänans näütoms obi, o ‚Amenaphes‘! e slafans foginänik leigo. Sagolöd obe utosi, keli mutob dunön ad no näütöbi plu obi!”

„Amenaphes‘ äletikom seilölo, ven reg süpiko ävokädom frediko:

„O! nu sevob utosi, kelosi mutob dunön. No onaütobi plu obi.”

„Sap rega binon gretik, ä svidiko smoköl, äsä boväl filöl. Son de ‚Isis‘ büdomös!”

„O ‚Amenaphes‘!” reg äsagom lezäliko, „ospatob.”

Lejek älogädon su logod domala, e, biegiölo, jüs flom omik äkontagon gluni, äspikom:

„Zun rega luslugonös obi! ab dredob, das atos no obinon mögik. Dünasts degfol büröletanas reigana nämädik eleadons vabön okis in krigavabs binü zeadaboar e skins toras, ven ägolons ad krigön, ed in yagavabs binü zeadaboar ko purpur pikölöl, ven äyagons leonis in vesüd, e tigridis in sulüd. Ed eleadons polön okis in polastuls binü bäad e gold, ven ädajonons okis lo pöp Lägüptäna.”

„Seilölöd! o ‚Amenaphes‘!” reg äbüdom, „dünasts degfol büröletanas obik no ereigons-li Lägüptäni, e tribütäfat dafamüla obik no pemotom-li se jigod: ‚Isis‘? Ed ol, kis ol binol-li? o ‚Amenaphes‘! Tailavum pülik.”

„Reg gretik espikom,” ‚Amenaphes‘ äsagom sufodiko, „slafan mükik omik nüsugom vödis rega, äsä biens nüsugons mieli svidik. Reigan sublimik, reg nämädik, son ela ‚Isis‘ golom ad spatön!”

E du reg löädöm benovimiko de tron okik, e, pesököl fa domal e jislafans fänöl, äsespatom ko steps gravik se tronalecem, se spadüls valik ledoma ätonos lezäliko:

„Reigan sublimik, reg nämädik, son ela ‚Isis‘ golom ad spatön!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1950. Pads: 11—12, 17—18.

CEDS E TIKODS.

Mödükumam meseda nog neai edavedükon soldati gudik, lekanani gretik, vomi löfik.

Binos vom, kel spetof, das ogivoy ofe floris rogidaplana, kelis i getof jenöfiko.

Utan, kel semanaedo pefäkükon in ninäl dibätikün okik dub lied, ed utan, kel pefäkükon staböfiko dub fät, sevons, das te utan, kel pardon, libükon oki de lied, kel peblinädon one, ab das utan, kel vinditon oki, libükon kodädani de dun onik.

‚Hades‘.

Spelölöd gudikünosi! Spetölöd badikünosi, ab lasumolöd vali, soäsä okömon.

Mödükumam dalabota no nog sinifon mödikumam patöfas südöfik.

‚Gandhi‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 12.

NUNS.

Epubon:

F. J. Krüger. English-Volapük. List of 3000 most Frequent Words. First thousand. Jakob Sprenger. Gams. 1950.

Buk at kanon pasivön de söl: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jveizän).

Vödaliseds smalik e gramatils Vpa in püks difik pabevobons e popübons ünü brefüp.

Peselons ünü foldil 1^{id} yela: 1950 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 12.

Dalebüd Vicifala de 1950, Mayul 22, Nüm: 1

Elelilölo dub pened de läd: ‚A. Achenreiner-Uhlik‘ dätü 1950 mayul 19 peladetöl lü söl: ‚Dr. Arie De Jong‘: kadämal ä sekretan kadäma Volapüka, das söl: ‚Jakob Sprenger‘: cifal Volapükaneffa sis d. 5id amula binom so vemiko malädik, das no plu fägom ad calön in dinit at, äd as dilekan kadäma Volapüka e vätälölo, das ob: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ pecälöl tü 1900 mäjul 27 ad kadäman Volapüka, labob dünayelis mödikün, e sekü atos ma § 9(5) statuda tefü cifalam (Dalebüd de 1934 prilul 1, nüm: 1) labob bliki ad bitön as vicifal,

nunob me dalebüd at, das obitob as **vicifal Volapükaneffa**, jüs cifal: ‚Jakob Sprenger‘ obinom dönu fägik ad duinön vobodis, kels sekons se dinit at.

so pelonöl tö ‚Den Haag‘ (Nedän)

tü d. 22id mayula yela: 1950.

Vicifal Volapükaneffa

J. G. M. REYNDERS Sr.

Kadämal Vpa.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 13.

Hormons stigädons lifi obsik

Fa ‚Prof. Dr. D. H. Wester‘. Se el ‚Nieuwe Courant‘.

Ün 1855 füsiologan famik: ‚Claude Bernard‘ änotodom tikodi: jens difik in koap obsik e duns ona binons sek stöfas kiemik, kels paskretons dub jäfidäms patik koapa.

Nek timakompenanas oma ekanon büologön ön mod süädüköl kion ün degyels fovik pato ün tumyelafoldil lätik, seks nolava ölesions veräti büoceda letälenik at. Nog mödo nemödikumoma ya ün ettim ekanoy büosagön, rouli veütik kion „stöfs kiemik“ at öplösenons, noe in koapakonöm nomik ed i nenomik mena e nima, abi in medinav nutimik.

Yunükamasperimänt balid.

Primiküno notodot löpo pemäniotöl ela ‚Claude Bernard‘ ekodedon tidäbi no läs efamiköli omiki: ‚Brown Séquard‘ ad laivobön ma tikodagol at. Balido äprogedom ye me step veütik, ven älesagom, das glans ninedik degivons stöfis frutik blude, e das defet stöfas at binon kod malädas e bäldapubotas. Tikod et binon piäf hormonava nutimik obas; stöfis pemäniotöl enemy sevabo hormonis.

Telido ‚Brown Séquard‘ äseükom kludöfi tikavik se tikodagol lönik oka. Ven äprimom ad sufön aiplu töbi de bäldapubots, om, ün bäldot veldegtelyelik, äsludom ad dunön sperimänti riskodik me ok it. Änüskutom oke hormonamökoti nimik. Ma temunod lönik omik, ab i ma zötams yufanas omik, sek yunükamalekäla at äbinon süpädik. Jenot ävedon el ‚cause célèbre‘; e ven ‚Brown Séquard‘ ägevom spikädi, kveipads liegik äblinons limanis mödik kurasoga e noubanefa lü löpatidalecem omik.

Leodükians lifajenädas obsik.

Nu yels 95 epasetikons sis vöds efamiköl de ‚Claude Bernard‘. Ünü tim at dasev nolavik tefü hormons pestabükon vemo, e spetid pegretükumon vemo. E senäl netälük obsik paplilton, das i nolans Nedänik (b.v.: ‚Prof. Laqueur‘ ko stäf nolavik omik in ‚Amsterdam‘ e keyufans nolavik kompenäta nenfiamik: ‚Organon‘ in ‚Oss‘) eblünons läükotis veütik pro volf at hormonava.

Jenöfots go mödiks nu pekobükons, ab ats egevons vestiganes i dasevi, das nat klänedon obes nog mödikosi. Nolobs nu, das hormons dub tüim, hüpföd, türeoid, susroinglans, pankreat e genäms peskretöls pasestürons ini bludafesülem bundaniko tuigik obsik, e ve dugods at ünü brefüp rivons e flunons dili alik koapa obsik. As stigädians, mufükians, rönanunans koapa, u vio viloy nemön onis, vegons vifiko da koap obsik, e degevons valöpo komitis oksik. Pö lifajenäds nomik glofa, madikama, bäldikama e deadama de men e nim plösenons rouli levemo veütiki, ab leigo i pö sprot, gloy, floram, flukam, fainikam e deadam planas.

Gevons samo pö hiyunan tü bäldot semik koapasiüles patädik komiti, das pro om tim ekömon ad „süükön mustagili“, u pö goks, das mutons multön, pö nims semik, das mutons ceinön plädi oksik, e r.

Fovo stigädons i kanitabödis ün gölayel ad kanitön kaniti jönikün onsik; kodons, das tävaböds tü tim fümik senälons klieni nedamütovik ad tevön samo de Nedän lü sulüd, tefädo lü nolüd. Stigädons e bemastons lifi, dajäfi mena „nomik”, nima „nomik” e plana „nomik” ön mod mu lobabik, medü kobovob benöfik levemo komplitik galans ninedik difik valik. Dabinobs pö atos lo rätöfs jafa nedöfik, kels süükons pö obs müki stilik.

Nämäd smalikosa.

Ab nim e plan kanons ye, i tefü hormona-konöm oksik, distön de „nomikos”. Ed i täno nämäd muvemik koapabinädas nomik at dasevädikon. Bosil tu mödik, bosil tu nemödik, e, samo, men labü patöfs koapik e lanöfiks nenomiks, ud alo distiks, davedon. Tefos suvo te difis mö degats anik baliondilas grama hormona. Samo men, if pankreat onik prodon linsulini boso tu nemödiki, sufon diabeti, ed omutonöv deadön i nog nu sekü faemadead, soäsä atos äjenon bü 1922 pö malädans valik at, if no ‚Banting’ e ‚Best’ itüvoms ün yel läbik et medini ta maläd at: linsulin. Nu läfulükoy kludo hormonadefi koapa lönik medü nüskutam hormona (nimik).

Dil hüpfüda plösenon rouli veütik pö koapaglof. If prodam glofahormona binon tu gretik, tefädo tu smalik, tän gians, tefädo nans, davedons. Näns et kanons binön reto vemo nomiks, sümeto gudiko fomiks e lanöfo plobiks. Balan nänas famikün el ‚Charles Stratton’ labü lunot zimmetas te 60 ä vetot paunas 16, äbinom, kel ön nem: generan ‚Tom Thumb’ betävom ko ‚Barnum’ voli lölik. Äbinom visedik, ed älabom logoti saunik e vögi vemo musigiki.

Vemo veütik pro men i türeoid onik binon. If at jonon distis, seks kanons difön vemo, maä tuprodam u läsprodam dabinon. Atos kanon vedükön meni kretenani stupädik, binon kod maläda padredöl di ‚Basedow’, e r. Ab binos pro obs nitedikum ad lüälükön küpäli obsik dü timül ad dists läs fefiks. Demü atos vilobs lecedön türeoidi asä sleifömi föna (motora) koapik obsik. If nu glän at prodon hormoni boso tu mödiki u tu nemödiki, atos sinifon: sleiföm binon boso tu mödo maifik, tefädo boso tu mödo färmik. Atos sinifon, das fön obsik filon tu vemo, u das motor golon tu vifiko, tefädo tu nevifiko.

Kis nu binon-li sek atosa? In jenet balid jäfed „susnomik”. Nenom hormonik smalik at jafon jäfedanis, jicifi doma, kel kanof dunön vali, mani, kel kevobom in klubs valik, ed ai datikom desinis nulik. Jäfükons okis me val, klien onsik binon: vobön vemo, e juitön mödiko. Ab binons suvo i boso muifiks.

Ed if läsprodam pülik türeoidahormona dabinon, tän leigono malädans davedons, ab sio cils e mens trögiks, nelifäliks ä nenviläliks. Cils, kels ai no kanons fidunön julabligädis oksik, leadons seatön lafo pefidunöli bligädi okas. Klu cils, kels suvo papönons, „bi binons so vemo trögiks”, ab pö kels balugiko türeoid binon trögik, e kels suvo kanonsöv payufön gudikumo me giv bosila türeoida, kas me zans e flaps.

Votikam go lölik.

Näio ejonobs is ed us gebi koapastöfas nomik, kels hormons binons, as medins pro mens nenomik. Ab plödakösömiko nitediks i prodäds binons, kels padagetons, if givoy onis dabinädes lölöfiko nomikes.

As sam balid jonob givi hormonamökota Nedänik: ‚neohombreol’ jikanaires. ‚Frederiks’ änüskutom bödes yunik lul baliondilis 40 grama hormona manik at. Lulna balposvoto. Pos atos jikanairs ilasumofs jästädi e kondöti hibödas, ed äkanitöfs frediko kanitis jönikün oksik. Hormons flunons noe kondöti koapik, abi lanöfiki. E pelelogölo de tikädöp hormonava nutimik, kludo cöd tefü stigedov tefädo ladöf, lanäl tefädo nefümal, trög tefädo jäfed, e r. dageton stabi go votiki.

Ün yels lätik nol obsik hormonas egretikumon veütiko, ed estudoy mu pato prodädis onas in plans e nims nomiks. Suvo edagetoy me atos sekis magälik. Somo kanoy dagetön me giv hormonamökotas, das jgoks nögofs nögis mödikum, das jips e kroligs palons nimülis mödikum, das kuns givöfs miligi mödikum, das plans glofons vifikumo u florons suniko, das higoks blünoms miti sofikum, e r. e r. Binos-li üfo milagik, das nolavans suimons ko nitedäl vemöfik volfajenädi hormonava at, kel klülädon binön so levemo veütik pro ben e lied mena e sogäda?

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pads: 13—16.

DÜK DI ‚ALBA‘.

Äbinos ün del: 1565, das reg: ‚Charles‘ IX, pidugädöl fa mot okik: ‚Catherine De Médicis‘, ägolom, posä ivisitom eli ‚Bordeaux‘, lü ‚Bayonne‘. Kis äbinon-li disein teva at? Dü lunüp jenavans elesioms, das visit ela ‚Bayonne‘ no ädiseinon votiki, äsä ad gevön pöti lü ‚Catherine‘ ad logön dauti ofik: ‚Elisabeth‘ ko ‚Felipe‘ II Spanyäna imatiköli, e leigüpo ad bespikön mögi yumäta nilöfikum bevü Spanyän e Fransän medü mat. Igo mats tel äbinons mögiks, bal de ‚Don Carlos‘: leson ela ‚Felipe‘ II ko ledaut: ‚Marguerite‘: sör ela ‚Charles‘ IX, e bal de ledaut Portugäna ko dük: ‚Henri‘ di ‚Anjou‘: blod yunikün rega Fransänik, latikumo fovan omik as ‚Henri‘ III.

Mögos, das ‚Catherine‘ äbetikof mati somik, ab reiganef Spanyänik älabon ninälo diseinis votik tefü kobikam et. No spikobs is dö reg Spanyänik; atan ga no äpubom in ‚Bayonne‘, ab ijönädöm, asä dugädani jimatana okik, düki di ‚Alba‘, kel, as pladulan plina okik, ägolom ad glidön monäkanis in ‚Bayonne‘, pidugädölo fa lelegätan Spanyänik in ‚Paris‘: ‚Don Francisco d‘Alava‘, e löpacalans votik. Klüluko in ‚Bayonne‘ zäls gretik pämeikons, ab ya suno el ‚Alba‘ änotükom komiti klänik, keli igetom de reg okik, e keli äfölo mu vilöfo. Ädunidükom oni in tiv ko reg: ‚Charles‘ IX e mot okik. Äbinos no plu e no läs stigädam sifanakriga: konsäl ad dadeidön me fil e me vaf protästans Fransänik.

Ni ‚Charles‘ IX ni ‚Catherine‘ äklienons ad dunön atosi, e ‚Catherine‘ älesagof, das lekred häretik no ägaenon ziläki in Fransän, e no äblinon riskädi. ‚Alba‘ ätaspikom mu fümiko atosi, ed äsagom nenviliko, das, ven reg Fransäna övilomöv perön regäni okik tü del seimik, reg Spanyäna äbuükom ad dakipön okiki — ed at äbinon Nedän! No äbinos fümik, das sifanakrig ödavedonöv, älesagom; reg ökanomöv ledunön dini, balido dub büdön guveranes valik provinas, pläamü tel, kels no äbinoms konfidoviks, ad pönön predanis e lezilanis valikis lekreda nulik — lusogi jäpanas: ‚una bellaqueria‘ ‚Alba‘ änemom onis, — me xil, e telido dub smalükumön luli u mäli cädanas mö kap bal. Ab ‚Catherine‘ no äjäfükof oki me atos, ed ädunidükof spikoto dinis votik.

‚Alba‘ no äklemom ye so vifiko dini. Älabom ga jikeslopani lanälik in jireg: ‚Elisabeth‘, kel äsüadof ko om dö zesüd ad bekomipön mekädo mosti: häret. Ko kevob ofa, bo i in kom ofa, ädunom pö naeds anik spikotis nätimik ko ‚Catherine‘, ed äplöpom ad slüdön ofi ad ceds okik. Reg Fransänik no äbinom komik lä atos; do el ‚Charles‘ deglulyelik äbinom calöfiko nentütik, no äbinom plu ka stum in nams mota okik, e no äzesüdos, das din päbespikon ko büsev omik. Kis din et äbinon no pälukonfidon papüre, ab sekü sagods votanas utos enotikon mu kleiliko, kelos päploton. Somo ‚Francisco d‘Alava‘ äpenom pos visit in ‚Bayonne‘ ele ‚Don Eraso‘: ministeran ela ‚Felipe‘ II, das dük di ‚Alba‘ älabom desini ad nunön ito mudöfo utosi, kelosi tivs ko ‚Catherine‘ iblinons, das jireg ‚Elisabeth‘ äplidof vemo ko atos, du äfinikom ko notodot ninälik: „Vö! desinod obinon dünot gretik pro God, otomoy menis et.” E ‚Felipe‘ äsedom poso mö vigs anik papale: ‚Pius‘ IV penedi klänik, in kel änunom, das ‚Catherine‘ pislüdof ad bitön nämiko ta protästans, no medü sifanakrig, ab ön mod votik. E mod at no äkanon binön votik, äsä ut, keli ‚Alba‘ ijönädöm: xil lemödota slopanas lekreda nulik, e deid ananas duganas cädik.

Kims dugans et äbinoms, äbinos kleilik. ‚Francisco d‘Alava‘ nemom igo omis: ‚Condé‘, ‚Coligny‘, ‚D‘Andelot‘, ‚La Rochefoucauld‘ e ‚Gramont‘. Ga desin no päledunon sunädo. ‚Catherine‘ no ävilof süpiko bitön duniko; jenet seimik, pöt, ämuton dabinön — ed at no äkömon sunädo, kelos äskänon vemo eli ‚Alba‘. Nog ün tim yelas bal e lafika bü neit lufamik di ‚St. Bartholomeus‘ äpenom rege okik: „Sül galedonös obi, das ebinob-la profetan, ven äkleilükob jireg-mote in ‚Bayonne‘, das, if äzögof lunüpo lepöni volutas, dük di ‚Anjou‘ ojoikom eli ‚Charles‘ IX de tron, if ‚Charles‘ IX no ukoedom falön kapi di ‚Anjou‘.” Das ‚Catherine‘ vüo no izedof desini, daloy kludön fümiko se utos, kelos päsgon fa of sone ofik, ven älelilof cödetadeidi elas ‚Egmont‘ e ‚Hoorne‘ ün 1568: „Lepromolös obe nämätü stimavöd olik, das bleibol i desinön fümiko ad pönön volutanis!” If reidoy pla el „volutanis” eli „hugenotanis” — ün tim et no pänemons votiko — küpoy, das desins ad fidunön protästi nog ai fümiko ädabinons pö of. Fino pöt äjonodon oki. Hugenotans ätädons voluti, posä sasenitram lamirale: ‚De Coligny‘ fa ‚Catherine de Médicis‘ pistigädöl imiplöpon. Täno vom kruälik äsludof ad bitön duniko, ed ün neit de d. 23id ad d. 24id gustula yela: 1572 mipug bevü hugenotans päledunon, kel äfinükon ön mod kruälik lifis 2000, du in provin, kö sam at päsdunon, viktims 20000 äfalons.

E nu blöf voätik, das ‚Alba‘: neflen bidälikün ä kruälikün lekredaleliva, ekekompenom pö preparam miduna ledredodik at. Tü d. 10id setula yela: 1572 äkomitom lelegätane Spanyänik lä kur Fransänik ad benovipön eli ‚Catherine‘ demü lepön volutas; penom: „Danobsös Godi, das labobs pro daben lekreda in Fransän nilädik jiplini labü völad so gretik — „una princesa de tanta valor” — e sagolös atosi nemü obs jireg-mote! Memob nog ai utosi, kelosi ob esagob ofe in ‚Bayonne‘, e memob i utosi, kelosi of ipromof ed ilof of obe. Efölof vo promi okik.”

(Se el ‚Haagsche Post‘.)

NUNS.

Ko lied gretik e pid dibätik egetobs nuni dö maläd, kel edrefon söli: ‚Jakob Sprenger‘ cifal Volapükanefa. Fredo kanobs ye nunön, das siso stad oma egudikumon boso. Spelobs nu ladöfo, das gudikunam at ofovonös aiplu!

Dü maläd Cifala söli: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ obitom as Vicifal Volapükanefa.

Liedo dabük gramatilas Vpa e vödilisedilas in püks difik dub maläd söla: ‚Sprenger‘ no kanon jenön büfo.

Vüo epubon:

F. J. Krüger. Compendio del Volapük. Jakob Sprenger. Gams. 1950.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

Söli: ‚A. N. De Jong‘. ‚Djalan Raya Darmo‘: 149 ‚Surabaja‘. (Lindonesiyän).

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1950. Pad: 18.

Dalebüd Vicifala de 1950, Yulul 1, Nüm: 2

Vätälölo, das söli: ‚Filippus Johann Krüger‘ pükitidan ä tidan Volapüka me laut gramatilas e vödilisedas in püks fuginänik, ejonom, das labom noli saidik pro cal tidala Volapüka,

cälob söli: ‚**Filippus Johann Krüger**‘ pemotöli in ‚Odoorn‘ (Nedän) tü 1911 tobul 23 e lödöli in ‚Amsterdam, W.‘ (Nedän) ‚Reinier Claeszenstraat‘: 49,

as **tidal Volapüka** (648).

‚Den Haag‘, 150 yulul 1

Vicifal Volapükanefa:

J. G. M. REYNDERS Sr.

Kadämal Vpa.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1950. Pad: 19.

Dalebüd Vicifala de 1950, Yulul 19, Nüm: 3

Ma peneds de söli: ‚Paul Tarolli‘ lü söli: ‚Dr. Arie De Jong‘ dätü 1950 yunul 8 e 18, in dom söla: ‚Jakob Sprenger‘ doküm no pedätöl sököl petuvon:

Erlass für alle Volapükisten der Erde.

Wie ich dies schon meinem Vorgänger im Amte stimacifal vpanefa Prof. Dr. Theol. Dr. phil. Albert Sleumer, Studiendirektor a.D. wohnhaft in Bad Godesberg a. R. (Deutschland) im Sept. 1948 ausdrücklich erklärt habe, soll mein Nachfolger im Cifalamte der Volapükakademie Herr Joh. Schmidt kademan vpa wohnhaft in Weisskirchen am Taunus Bahnhof 20 (Deutschland) werden. Herr Schmidt hat sich nicht nur reiche Verdienste um die Förderung des Volapük in mehr als zwanzigjähriger Tätigkeit erworben, ich selbst habe ihn auch gelegentlich seines mehrwöchigen Aufenthaltes in der Schweiz im Herbst 1949 als einen ebenso getreuen, wie hilfsbereiten und erfahrenen Menschen kennen und schätzen gelernt, dem ich das hohe Amt eines Cifals mit vollem Vertrauen übertragen kann und hiemit übertrage. Möge Gottes Hilfe seine opfervolle Tätigkeit im Interesse unseres geliebten Volapük segnen.

Penäd at ini Volapük petradutöl tonon:

Dalebüd pro Volapükans valik tala.

Soäsä ya estetob atosi kazetiko calabüane obik: Stimacifal Volapükanefa ‚Prof. Dr. theol. Dr. phil. Albert Sleumer‘, studadilekan p. d., lödöle in ‚Bad Godesberg‘ len ‚Rhein‘ (Deutän) ün setul yela: 1948, söli: ‚Joh. Schmidt‘ kadäman Volapüka, lödöl in ‚Weißkirchen am Taunus (Deutän) ‚Bahnhofstrasse‘: 20 obinom fovan oba in cifalam Volapükanefa.

Söli: ‚Schmidt‘ edagetom no te meriti gretik demü föd Volapüka in jäf plu teldegyelik, ab ob it eseivob ed edigädob omi dü steb pluvigik oma in Jvezän ün fluküp yela: 1949 asä meni leigo fiediki, äsä yufiäliki ä plakugiki, kele kanob lovegevön ko konfid fulik cali löpik Cifala, e keli lovegevob ome me at. Yuf Goda benedonös duni sakrifiälük omik demädü Volapük palöföf obas!

Penäd at pedispenon tü 1950 yunul 8 ko töb mödik fa Cifal malädik: ‚Jakob Sprenger‘ in bed omik komü söls: ‚Samuel Fitze‘, ‚Jak. Benz‘ e ‚Paul Tarolli‘, kels as temunans i ekedispenoms penädi at.

Sekü pemäniotölos löpik stetob me dalebüd at

lido das calajäf obik as Vicifal Volapükanefa efinikon, e

zido das söli: ‚**Johann Schmidt**‘, kadäman Volapüka, pemotöl in ‚Weißkirchen am Taunus (Deutän)‘ tü 1895 setul 28, e lödöl us, ‚Bahnhofstraße‘: 20 efövom söli: ‚Jakob Sprenger‘ tü 1950 yunul 8

as **Cifal Volapükanefa** ä **Dilekan Volapükakadäma**.

So pelonöl tö **Den Haag** (Nedän)

tü d. 19id yulula yela: 1950.

Vicifal Volapükaneffa:

J. G. M. REYNDERS Sr.

Kadämal Vpa.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1950. Pads: 19—20.

LOVEÜKAM CIFALAMA VOLAPÜKANEFÄ.

Tü d. 30^{id} yulula yela: 1950 söl: ‚Johann Schmidt‘ egetom dokümi sököl tefü lovegiv cifalama Volapükaneffa fa söl: ‚Jakob Sprenger‘.

<Vödem Deutänapükik fovon.>

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1950. Pad: 20.

STUDANALIF TSYINÄNIK.

I.

In nüm ela ‚Haagsche Post‘ yeloda: 1929 bepenam sököl studanalifa in Tsyinän komädon.

Kanoy jonülön pales Tsyinänanila änu pemotöla stimi no gretikumi, ka medü säk: ‚Lio studan olsik stadon-li?‘ Me atos sevükoy sevabo, das spetoy, das putül odageton täläkti ad studön, e das pals ofägons ad koedön studön oni. If seimna tim ukömon, das atos jenon: bos, kel klüliko ön jenets mödik no ai ojenon, tän mutoy dunön väli se tidastitods difik. Stitods löpatida binons vemo mödiks, ab go no valiks binons leigiko gudiks. Stitods dabinons, kels pefünons fa lesedaklubäds, fovo klüliko stitods reigänik, ed i uts de el ‚Rockefeller Foundation‘. Te lätiks binons jenöfiko gudiks; stad stitodas votik binon sis feits nilänik vemo lügik. Ats pamaifükons nu seimna, e pafärmükons poso latikumo sekü kod seimik. Volut e straik bevü studans binons kodäd atosa. So ejenos, das stitod pafärmükon, bi studans it äviloms lonülön xamasäkis.

Dö stitods de el ‚Rockefeller Foundation‘ vilobs konön bosu mödikum, efe patiko dö el ‚Peking Union Medical College‘ in ‚Peking‘ (P.U.M.C.). Soäsä nem ya malon, at binon stitod pro löpatid medinik. Studan paletom is pos lasumaxam, keli obs in Yurop nemobsöv bünolavaxami, e keli eduinom in top votik seimik. If xam saidon, tän paletom, e dalom bekomön tidodis. Dü yelalafs balido tels getom tidi jäfüda te bala e no votika, samo te naatoma. Dü tim at lunomiko blüfavobods pamekons fa studans, kels padigidons me nums, efe de 1 jü 100. Ün yelalaf kilid jäfüd votik labon turni ön mod ot. Utos, kelosi elärnom ün yelalafs balido tels, samo naatoma, binon tidod valik jäfüda at, keli getom dü stud okik. Lecedoy täno, das nolom naatomi.

Ün finod yela nums valik, kelis studan egetom, pasaedons, ed if saedot binon saidiko gretik, papromuvom lü klad yela telid. If at binon bosu tu nemödik, tän getom bligädi; ed if saedot binon go tu nemödik, tän mutom klemön studi fovikum. Dönudunön yelastudi no binos mögik. Posä esuimom benoseko tidodis, stud klinigik primon, kel i dulon mö yels tel. Klu binom sanan ünü yels lul, if läsaedoy yeli bünolavik in top votik pelifädöli. Studan Tsyinänik nelabom kludo lelivi gretik, keli studan Nedänik labom, kel kanom duinön xami ma plid okik, e kel kanom dönuduinön ati pö naeds ömik. I pö dinäds votik, plä studadinäds, leliv panelabon fa studans in el ‚P.U.M.C.‘ Studans valik stidoda at lödoms in bumot, äsä lä obs julans in bordajuls. Soaro tü düp degid mutoms binön ninü bumot jula, pläamü jenets patik, samo ven fabinoms dub visit lä balan profäsoranas. If nen kod lonöfik binoms nekomiks, tän atos panunodon. Fid jenon leigo kobiko, e binon Tsyinänik. Semikna i profäsorans kompenoms pö fidäds at.

Fräds studa ko bord binons valodo vemo pülüks. Ga suäm binon nog tu mödik pro studans mödik, e sekü atos mödikans dabinoms, kels laboms ön mod alseimik näimesedi. Ün vaken mödikans dabinoms, kels meritoms bosu me penamavobod. I jul yufon läsmonemani. So samo gudikünans tel pö lasumaxam no nedoms pelön tidodamoni dü stud lölik okas. So i gudikünans pö promuvaxam no deboms tidodamoni dü tidodemayel xami sököl. Fovo mödot zao gretik mätas dabinons, pö kels prems kanons padagetön. Vakens binädons me hitüpavaken kilmulik, gölayelavaken balvigik, e fovo timü kritid kritidadel balid lelivik, e timü pasat pasatadel balid lelivik. Dadilam patädik at vakenüpas pakodon dub jenöfot, das hitüp binon vemo vamik, e nifüp güo vemo koldik. El ‚Peking‘ labon sevabo kontinänaklimat sonemik. Sudels palifädons suvo in bels plödü ‚Peking‘: ‚Sils vesüdik‘. In Toodanibuds gretik, mödadilo kladöfiko e fa balan profäsoranas padugädölo studans goloms se zif.

II.

As steböp dü del somik au tem pavälon. In Tsyinän i tävan tevon de tem bal lü tem votik. Is kanoy slipön e fidön, du kultipläg laiijenon. Ad slipön alan keblinon tegedis okik. Lespat gretik u grämalespat no palöfilon kösömiko fa Tsyinänan. Buükom ad blibön in nil tema, ed ad no fenükön oki. Sekü atos ya

klülädos, das no binon vemo spotötik. Sevoy us sio täniti, e hitüpo tänitoy kludo i sio, ab plä at spotoy no mödiko. Ün nifüp sketoy nog boso, ab fümiko no ko lanäl Nedänana. Studan Tsyinänikk i no labom studanazälis lenoidik, kels pazelons in Nedän. Drinom neai lalkoholi. Zälüls binons gretadilo resitamäts. Fovo döbatoasars dabinons, e no mutoy glömön, i danüdazälüls. Zäls valik Tsyinänana gevons vesüdänane magädi boso ciliki. Hügien pakälälön mu vemo. Studan alik labom bligi ad benüpenön nomiko aldeliko lisedi labü säks äsä: va eklinükom tü del et tutis okik, va efidom plä fidäds kösömik nog dinis zuik, samo flukemi u bakoti, va dicet omik jäfidon nomiko, e somo säks nog go mödikums, jü uts, kels binons mu pösodiks.

In utos, kelos, tefon studadinädis, logobs kleiliko, das tid pelebumon ma sit Lamerikänik: bos, keli kanobs suemön klüliko vemo gudiko de stidod de el ‚Rockefeller Foundation‘. Pemäniotölos löpik binon naböfaninäd utosa, kelosi elelilobs de balan profäsoranas ela ‚Peking Union Medical College‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pads: 21—22, 25—26.

NUNS.

Ma dalebüd vicifala de 1950 yulul 1. Nüm: 3. Cifalam Volapükaneffa pelovegivon tü 1950 yunul 8 fa söl: ‚Jakob Sprenger‘ söle: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän) ‚Bahnhofstrasse‘: 20.

Egetom diplomi tidala Volapüka

söl: ‚F. J. Krüger‘ in ‚Amsterdam, W.‘ (Nedän) ‚Reinier Claeszenstraat‘: 49.

Kanons pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ in ‚Leiden‘ (Nedän), ‚Herengracht‘: 58, e de söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Hugo de Grootstraat‘: 82.

F. J. Krüger, English-Volapük. List of 3000 most

Frequent Words. First thousand	fl. N.	0.50
Dr. Arie De Jong, Short grammar of Volapük	, ,	0.20
Dr. Arie De Jong, Aperçu du Volapük	, ,	0.20
F. J. Krüger, Compendio del Volapük	, ,	0.20
Kapit: 13 peneda balid paostolana: ‚Paulus‘ elanes		
di ‚Corinthos‘	, ,	0.10

Peselons ünü foldil 2^{id} yela: 1950 Volapükamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 22.

BÄLDAYELASOAR YELA: MIL.

Tü del lätik yela: 1000 elans di ‚Roma‘ älogons dredälo, das nifüpasol paelik po basilig: ‚San Pietro‘ ädonikon, ämosadon, ed äkvänikon ini mödot vapas bludaredik. Löpo de klokatüms, de krens äleditons de lit, de spel, de lif. Äsüadons, das düp lätik vola ikömön. Se spadäds e spadüls valiks zifa saludik äsüikons, ed ägolons lüodü fortif glumidik, kö in leziöb koldik pladulans tel Goda ägaloms ed äplekoms: regs tel taleda: papal: ‚Silvester‘ II e lampör: ‚Otto‘ III.

Menef äprimikon ad deadön. Äbinos soar lezälük fa ‚David‘ e ‚Sibylla‘ pebüosagöl, nafäd glüga e sepülam kritanefa, tüp ledredoda, kela vision ilejeikon eli ‚Ioannes‘ saludik ed eli ‚Augustinus‘ saludik, distuk vala, kel ädabinon.

De flan kinik, tü zeneit, posun silanala ödrumon-li, de bels Sabinänik-li, u de votaflan mela-li? Kiöpo gufur lefilik: sepül ela ‚Roma‘, ömaifikon-li süpiko? In kolised-li dub blud martüranas pesaludüköl, in vamabans-li di ‚Caracalla‘: klänedaspadäds diabanas, u dis latar-li paostolanas saludik? Klerans, kleudans, dokans, nonan omas valik äsevom osi. Äsevoms te, das gaon cilas ela ‚Adam‘ ökömon. Ed elans di ‚Roma‘, äsä cil, kel senälön, das odeadon, e däsperiko sukön yufi len vüm mota, äbexänons dönu klivis ela ‚Mons Coeling‘, ed ädränons okis gaonölo ta möns ela ‚Laterano‘ ad pabenedön fa bijop okas e patrodön fa reg okas.

Ven ilutikos, de züamöp fela di ‚Mars‘, de tops loveflanü el ‚Tevere‘, de teatöp di ‚Marcellus‘ e de gads di ‚Sallustius‘ menamödot dofik lügik älükömon nevifikö äs lefef: mens febas balugik, febodans, kultans pöfik, sifans necädik, julans, pilgrimans, kels äkömons de tops fagik votaflanü bels, e kels dü vegam äbetikons lomi pilüvöl oksik, domi pifärmüköl oksik, flenis oksik, kelis no plu ölogons. Mots pijeikö ko herem liviko lagöl, kels älaitränofs cilis oksik in zun ninälük ta God, hikleudans vutik ko kaps pleidiko pitovülöls, kels älogedomes me logeds jeikik lü sül; is ed us galedans, hobubimofans, feilans, kelas logs änidons in dag soara; fovo grul neläbikanas, trupas lubeganas, kels ilüvons pladis oksik lä glügs e kleuds, lemikanas su jots blenikanas, menas nen lögs, kels älaisleifons okis bevü peiläpans,

lienetans tujäföls bevü lepradans ko kapütüls e maskars. Menamödot dofik lölik et äxänon lü basilig di ‚San Giovanni’, ätegon sömiti ela ‚Mons Coeli’, äleseaton su tops soalik, kels ätenikons de kolised, de el ‚Santa Maria Maggiore’ e de el ‚Porta San Lorenzo’ jü ledom papala.

Äfilidons filis gretik zü el ‚Scala Sancta’, in golöps ramparas vönädik, dis bobots ela ‚Minerva medica’, in gurs ela ‚Monte Esquilino’, e suno valöpo failots äsevädikons, tüms ela ‚Aventino’ ed ela ‚Campidoglio’ älöikons rediko in neit, el ‚Laterano’ ädageton logoti mimalik, äsä in glut sepülaflamota gianagretik, du elans di ‚Roma’ nemufiks in püf fälida at di ‚Iosaphat’, älöpiologedoms lü tabär sublimik, ninü kel mans tel iklänedoms okis, kels teik nog äfägoms ad stöpädön lami Goda.

Ab atos äbinon spetid tämik misera e benäda. Yeltum, kel äprimikon ad finikön pizelon tu ledredodiko. Yesus Kristus ideflekom oki klülabiko de glüg okik. Iloegoy selön plulofo papatiari fa monans di ‚Tusculum’, ed iloegoy letopätön magivanis as papals su lestul paostolik. Lepädöp gretik benedikšanas di ‚Farfa’ ivedon ravanaspädäd. Blut bijopas e saludanas ikölon maboini lataras.

Täno äbetikoy papali: ‚Silvester’, ed utans labü täläkt balugik ädremons sek dredäl. Nek in ‚Roma’ älöfilon omi: papal, kela lanöf idageton leflitälü tu gretiki ad pasuemön fa timakompenans omik. Klerans ädalestümoms omi demü lif tämälik omik; ab hikleudans ähetoms omi demü tüted sevärik omik. In el ‚San Paolo fuori le mura’ fratärs di ‚San Benedictus’ ämaleditoms papali benediktik, kel älebatom dredöfanis, ed äsädünükom nepuedanis. Äriprodoms ome noli omik, penädis pärgamenik Grikänapükik e Larabänapükikis omikis, eli ‚Virgilius’ omik, stelavi omik, igo glokis, kels äsofälükons nensino kludis omik demü papam. Ats äbinons penäds midunik e vobods diabik, äsagoy, e pöp no ädoton, ed älecedon omi magivavokani lananas, piklotöli in galadaklotem purpurik.

Suno poszedelatoenod balid kloka ätonon love zif soelöfik, ed ästäänikon äsä viam dis sil ela ‚Roma’. Tü timül ebo ot jenot nekösömik ägretükumon dredäli menamödota. Trups lunik menas ämufons in lit niedik kandelas e ko mür dumik plekas lü el ‚Laterano’. Len kap goläda alik, vü lantärs geilik tel, krod me lügodaveot pevealöl ägolon, pos at, telo, prozed kleudanarodas gretik.

Täno lit päfilidon in basilig bäldik, in kel sog pisaludüköl pägetedon.

Düps äpasetikons. Ünü brefüp glok ela ‚Campidoglio’ önunon nilikami zeneita, ed ün minut lätik yela: 1000 paokalüp öjenöfikon. Ab dom papala: ‚Silvester’, kel ätirädon logedis e ladälis valanas, äblebon seilik ä dagik. Su zügolöp löpikün tüma, kel ädünon pro papal as küpedöp ad suimön goli stelas, lampad smalik äliton, äsä maletalampad len maat gretik nafa. Sus bels Sabinänik fodül muna äsülöpikon rediko, äsva pikölon dub glut lefila. Maä älöpikon in lasurablöv sila, ed ävedon aiplu paelikum, zülogot ela ‚Laterano’ äkleilikon aiplu vü ‚Roma’ e sil.

Dredäl pöpa ävedon däsper. Us in fog bei el ‚Forum’ ed el ‚Mons palatino’ glok ela ‚Campidoglio’ äprimon ad patoenön; pö toenod balid deadakloka, menamödota, lienetik sekü dredäl, ädofalon sui kiens, ko nams pekobopliföl, nes drenön; e vög mosta bronsötik stäänikon aiplu de bumot lü bumot, de sil lü sil, e sümon ad vokäd büdöl ä plonöl mena, e se tummulats mudas, äsä vokäd de pösod bal, tonon lü el ‚Laterano’ kanit ela ‚Miserere’.

Su plated tüma mageds tel logädikons: papal e lampör. ‚Otto’ in mäned härminik, vietikum ka nif, oka, ko lehät goldik su herem blonik okik, papal in klotem blägik okik benedikšanas. Lampör flekom oki dredälüko lü bels Latänik, e logedom love el ‚Tevere’, lü top, kö sol pos brefüp osülöpikon. Papal biegom me kap jofik okik, in jästäd, kel lönon pö om; logom takediko in loks stelavik okik laigoli düpas löpiko len sil.

E du us su ‚Campidoglio’ deadaklok tonon aivemikumo, e kanit menamödota svelikon äsä ror levefas, se basilig pelitüköl, kö kultans e saludans ekienöls lösedoms löpiosedoms plekis oksik, kanit votik: ‚Parce, Domine, parce populo’ tonon ko mayed lügik.

Papal elöükom dönu kapi okik; vinegom lampöri e jonom ome mali stelas, mali Goda, e bradom omi.

Pos atos jinos, das vög bronsötik paslugon fa fog: su el ‚Mons Coeling’ ed in el ‚San Giovanni’ ela ‚Laterano’ finikons süpiko kanit sekü dred edavedöl e lebeg benäda Söla. Lampör kienom len futs papala; atan maifükom lamis okik, äsva ad pedön zifi paostolanas leni lad okik, ed in stil pesaludüköl de ‚Roma’ e de sil, lekultan bäldik, löpo su tüm, primom ad kanitön eli ‚Te Deum’.

Yel: 1000 äpaseton, ed äbinon te nog drim ledredodik. Elans di ‚Roma’ ägolons ko kanitam fredaladälük dönu lü lomöps oksik, ed äzelons ün yel änu iprimöl et: yel lelifikama e spela, stimü papal-stelavan, kela stels äleodükons so süperiko glokis, zäli ela ‚San Silvester’ tü del balid yanula.

CEDS E TIKODS.

Vü tik olik e mödinolam olik dist ot dabinon, äsä vü buk e ninädalised onik.

Jean Baptiste Say.

Utans, kels konfidons, gidetons suvikumo, ka utans, kels mikonfidons. Konfid binonös ye lölöfik, ab no nensüenik!

Lubbock.

No nol e daget läbükons, ab vestig e steif.

Jef Vermeer.

Bal pölas gretikün demokrata binon ced, das tid leigükon menis. Gretükumon buikumo nog mödikumo distis.

Gustave Le Bon.

Pleid vemo gretik ud oknestüm dibätik jonülons fibi lana.

Spinoza.

Desirs valik moikons, ven vög bliga dabinon, ifi steifons kläno ad tadunön oni.

Kant.

Mödet ze gretik fredima binon ya plöp lafik; stütön, kuradükön, yufon ad mouükön fikulis.

J. Howard.

Dub döbot men vedon slafan.

Wellington.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 26.

NUNS.

Ko fred gretik kanobs nunön reidanes obsik, das saunöfastad läx-cifala obsik: ‚Jakob Sprenger‘ egudikumon vemo. Fägom ad zigolön boso, do atos binon nog fikulik pro om, ed ad spikön dönu gudiko. Kanobs läükön ad atos, das nog ai labom nitedäli e lanäli gretikis pro din obsik. Spelobsöd, das obinom ünü brefüp dönu fägik ad vobön ön mod alseimik gönü Volapük palöföf obsik!

Redakans gaseda at ekoedomes meköm platädis nämälik Volapükamäka in gretot degnaik. Volapükaplatäds at binons vemo jöniks. Pefimükons len föfafasads lödas omsik, e binons reklam magifik pro Volapük. Volapükans votik no labons-li klieni ad sivön platädi somik?

Söl: ‚Dr. Arie De Jong‘ etradutom ini Volapük gospulis ma ‚Matthaeus‘ e ma ‚Marcus‘. Söl: ‚F. J. Krüger‘ labom desini ad pübön gospuli tel at. Om it jäfom me tradut Lekanita de ‚Salomon‘ ed ela ‚Steps to Christ‘ fa ‚Ellen G. White‘.

Peselons ünü foldil 3^{id} yela: 1950 Volapükamäks 400.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1950. Pad: 26.

1951 (yelod 16id)**REIDANES LESTÜMIK OBAS.**

Pö prima yela nulik lofobs reidanes valik gaseda obsik vipis gudikün obas. Yel: 1951 blinonös valanes läbi, beni, e benoseki in vobod onsik! Blinonös yel at i volanefe lölik püdi jenöfik, püdi voik si lunüpo pespelöli! Laf tumyela 20^{id} änu epasetikon. Dub volakrigs tel, dub krigs votik, dub voluts laf epasetiköl tumyela at evedon tumyelalaf mifätik. E nu volanef lölik nog sufon, e nog osufon dü lunüp sekis jeikik volakriga lätik. Si! volastad binon so, das tü atimül igo volakrig kilid tädon obis, das on as gläv di ‚Damokles‘ lagon sus kaps obsik! Spelobsöd, das nämädans labons sapi e fägi ad mouükön tädi at! Krig no plu pöton ün tim, ün kel lifobs. Krig binon tatimädim! Sek atos kevobobsös, obs valik ed i obs: Volapükans, ad födön püdi! Ed atosi kanobs dunön, ifi ön mod neflagiälilik, me föd Volapüka; ibä pük bevünetik bal in vol lölik kanon vedön svistamamed nämik in vol lölik. Klu no glömlösöd Volapüki, ab födölsöd mögiküno oni! Steifobsös, das volanef lölik gebon dönu püki valemik bal in dakosäd bevünetik!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 1.

FOK.

Cilacem flunon vemo lifi menas. Us benosüds palärnons, kels latikummo kanons binön lonädiks, kels pro plöp mana magulons rouli leigo gretiki — e ba gretikumi — äsä nol e skil. Ga ai mens edabinons, ed ai obleibons dabinön, kels cedons, das kanons lärnön benosüdis ün bäldot latikum. Ekö! kod benoseka geidabukas tefü fomedem, kels edabinons tio leigo so lunüpiko, äsä dabin menefa! Ab bal bukas

küpädikün sota at, ut ela ‚Dedekind’ äbinon, kel ün fin tumyela 15^{id} ätidom in poedot latinik binü häxamets 3000, vio no äsötöy kondötön; at äbinon kludo geidabuk pro mens nekulivik. Köbolöd neai oli! so bisaran at äkonsälom reidanes okik, snidolöd ini logod nilädana olik, kratolöd oli notido, e deknibolöd püfis olik lo ek; e pato: lavolöd neai namis u logodi olikis, ibä voto odeadol suniko!

Ûn tim ebo ot i lautan älifom, kel givom obes magi, vio äbitoy semikna pö fidäd. Lotans seidons okis leni tab ko nams, kels no pelavons dü vigs mödik; anans bladons supi oksik vemo laodiko, jüs binon koldik; votans pladons diledilis, kelis eleadons falön sui glun, dönu sui bovs; kilidan steigon nudi okik ini bovs; folidan edrinon so spidiko vini okik, das at gekömon dönu da nud onik! Votan sumon sali me neif okik, plas me doats okik; e dönu votan spukon zibi, kel no pliton oni, sui glun. Büdül Lösteränik seimik se yel: 1624 binon geidianil pro fizirs yunik, kels pivüdoms ad fided lä daledük. Kanoy dagetön fomäli tefü süds in sogods Lösteränik benolabik, ven reidoy, das pabegos yunanefe: ad kömön leni tab in klotem gidöfik; ad no sumön drinodi pö zibablögäd alik; ad no gleipön me nams ini bovs; ad no deläkön doatis okik, ad no spukön sui boved, ad no snötön nudi okik me tabastofed.

Dü tumyels efidoy me nams. E soäsä älavoy go selediko, e täno nog go viföfiko, logodi okik, so i älavoy selediko namis okik. Tefü jireg: ‚Kristina’ de Svedän sevoy, das neai älavof namis okik, kelos äkodon, äsä lautan Fransänik äsagom, das ats pitegons dub jüd bigik miota. E me nams et jimayedal äsumof zibi se bov, se kel i votans ämutons sumön pori oksik. Svins dentinik no vedons pinädiks, sagoy, ab jiplin at ai eblebof mägik. Mödiko latikumo bü fided pöt pägevön lotanes ad lavön namis onsik. Ätuvoy täno in fidacem lavaleskeli smalik nedibik ko vat bu val no tu mödik, keli vüdäbs valik äkanons gebädön. Ab töbo fok igeböfikon, ed änedunoy atosi.

Neifs e spuns ägeböfons ya pö Romänans; in penäds elas ‚Plinius’ e ‚Petronius’ tuvoy dönuamiko mäniotis atosa. Fokis ya no äsevoy. Dü zänodatimäd lölik ägeboy doatis okik; mit päseidon sui tab, posä pikötön ad kötots platik, ed äsumoy me nams okik de ats somödiko, äsä äviloy. If i sod ädabinon, äblunüloy turniko miti okik ini sodiär. If in sodaskal et spun ädabinon, tän ädaloy te gebön oni ad gutön, ed ädekluinoy oni pos atos me tabastofed. E supi äslürfoy kösömiko de boved okik. Läbiko böladalon no nog ädabinon; niludobs, das äkanoy bo lilön in fagot mö doms anik, kiöpo fidedil äjenon.

Konot dabinon, das ün tumyel 11^{id} in ‚Venezia’ ledaut Grikänik: jimatan docoda: ‚Domenico Silvio’ äfidof zibis okik me fok goldik smalik labü tutis tel. Ven atos äsevädikon, zifanef lölik di ‚Venezia’ ävokädon, das atos äbinon jemodik, e jimatan docoda ämutof promön lezälisko kleranefe, das öfidof fovo dönu me nams okik. Latikumo mö tim brefik, vom yamabik pitomöl ädagetof malädi nesanovik; kultans nu älenunoms notidiko, dat atos äbinon pönod pimeritöl demü sinod pidunöl. Moik fok äbinon, e moik älebon, jüs äsuikon dönu in ‚Venezia’ ün tumyel 16^{id}, e nu usao levikodagoläd okik da Yurop äprimon. Ûn 1611 ‚Thomas Coryate’ änudugom oni ini Linglän. Lemödot pamflätas e lunofapenäds ädavedons, ed änemoy eli ‚Coryate’ mäpüdik no plu votiko äsä eli ‚furfifer’: fokipolan, man foka.

Hireg: ‚Henri’ III de Fransän, kel äreigom ün fin tumyela 16^{id}, äloegom gebön in ‚Venezia’ foki, ed äcedom stumi at so plagöfiki, das äbüedom remön sunädo anis, e somo fok äprimon ad pagebön in Fransän. I is äsüükon ün tim primik leskani pö ritans valik. Äbinos klülabiko fikulik ad lärnön ad gebön gudiko foki, ibä satirs äbinons mödiks dö läds e söls rogiks, kels fidons me fok, ab äleadons falön dili gretik ziba ini bov, sui boved s sui vüm oksiks. Nog dü yels mödik, jü tim ela ‚Louis’ XIV, äbinos te hireg, kel äfidom me fok; lotans e limans kurasoga äfidons me doats oksik. Ûn tim et fok äbinon smalik ed älabon te tuitis tel. Ûn prim tumyela 18^{id} fok labü tuits kil, e labü gleipäd fomü stägalög, ägeböfikon. Tuit folid ädavedon balidnaedo in Linglän timü reig ela ‚George’ III (1760—1820). Nu gleipäd päködon ko flors u famülasköt, e latikumo äbüedoy gavön in on primatonatis nema okik.

Jü prim tumyela 19^{id} kösömot ädabinon, das utan, kel pivüdon ad fidedön, büiko äkoedon blinön dub hidünan okik neifi e foki oka. Ma lautan yegeada at dunoy atosi nog ün atim in topäds anik Deutäna, Jvezäna e Tiroläna, if nüns binons verätiks, lautan läükom. Ab if ek cedon, das sis geböfikam foka, mikoseds valik len tab inepubons, tän põlon. Ad blöfön atosi, te zesüdos ad mäniötön dinis anik se bukil ün 1766 epuböl: ‚Elément de politesse et de bienséance” fa ‚Prévost’. Atan konsälom bevü votikos, ad no steigön doatis ini sod ad gutön oni; ad no gepladön dönu ini bov uti, keli no kanoy fifidön; ad no seläkön me doats se bov u boved; ad no klinükön dü fid tutis okik me fok. If cedoy, das filükoy mudi okik, sio ädaloy blinön bovedü okik foi mud, e sespukön zibi ini on; güä no ädaloy jedön sui glun uti, keli no äviloy fidön, pläsif at äbinon sod, ibä atosi ädaloy sio dunön. Ed ün tim et äbinos i negidöfik ad drinön se vär labü vin okaalna drinodili; sötöy vagiodrinön väri okik me drinod bal! So küpoy, das timäd alik labon kösömotis lönik okik.

(Ma yegead in el ‚Haagsche Post’ yela: 1929.)

TIKODS TEFÜ PÜD.

Net obsik, nemü kel spikob, naudon krigi. Otadunonöv klülika tatakı, ab naudon krigi. Leigoäsä micödon letodi e tatakı bevü sifans, micödon letodi e tatakı bevü nets. Cedon, das pro kobäd netas, tim ekömon ad jonön me duns, das esludon fümiko ad finidön munämagitäti as nom löpikün fifümik okik.

Jireg: ‚Wilhelmina‘ (in gespikot ofik presidale: ‚Roosevelt‘ ün 1933 mayul 18.)

Krig ta krig binon nobikün de krigs valik.

Jaurès.

Leigoäsä in füsüd vobed no dabinon nen tavobed, i no kanoy jafön in lif bolitik gitätis, nes bleigädön bligis e miedükön lelivi duna.

Sir Frederick Pollock.

Steifobsöd, ko badäl ta nek, ko vilöf kol valans, ko konfid in git, ad dunön vali, kel kanon keyufön ad davedükön püdi gidik ä dulöfiki bevü obs it e nets valik!

Abraham Lincoln.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 4.

NUNS.

Epubon:

Johann Krüger. Kortfattad Volapük-Grammatik.

Nu labobs Volapükagramatilis in Deutänapük, Fransänapük, Linglänapük, Litaliyänapük e Svedänapük, kels kanons pasivön de söls: ‚Dr. Arie De Jong, Leiden, Herengracht‘: 58, ‚J. G. M. Reynders Sr., Den Haag, Hugo de Grootstraat‘: 49.

Suäm bukilas at binon fl. N. 0.20.

Volapükagramatilis in püks votik papreparons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 4.

O VOLAPÜKAFLENS LESTÜMIK, FLENS DIGIK!

Binos vo dinäds patik, kels ekodons, das ob pö bäldot vemo bäldik nu mutob calön as cifal Volapükaneffa. Demü stad fikulik, kel ädareigon pos volakrig telid in Deutän, äbinos vemo vipabik, das cal cifala päbecalon fa no-Deutänan. Sekü kod at cifal telid: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ in ‚Bad Godesberg am Rhein‘ (Deutän) ejonädöm kadämali: ‚Jakob Sprenger‘ in ‚Gams‘ (Jveizän) as fovan okik, ed elovegivom ome tü 1948 gustul 16 cifalami. Ko zil e lanäl cifal kilid eprimom vobodi okik, ab liedo no ekanom fiduön oni. Maläd jeikik: paopläg äjedon omi sui malädabed ed ävedükon omi nefägiki ad jäfön fovo jäfediko. Mijenot at äkodon, das ma statuds cifalama kadämali: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän) ämutom bitön dü maläd söla: ‚Sprenger‘ as vicifal Volapükaneffa. Vüo in dom söla: ‚Sprenger‘ ye doküm no pidätöl pätuvon, sekü kel kadäman: ‚Johann Schmidt‘ in ‚Weiskirchen am Taunus‘ (Deutän) päjonädöm as fovan omik. Doküm at pedispenon fa söl: ‚Sprenger‘ tü 1950 yunul 8.

Bi Deutän nog ai pakoupon dub nämäds foginänik, e bolitastad kludo no ivotikon mödiko, äbinos nekludöfik de söl: ‚Sprenger‘ ad cälön Deutänani asä fovani okik, ifi söl: ‚Schmidt‘ dub skil, zil e lanäl oka pro Volapük binom pösod pötik ad bitikön as cifal. Pö ced at mutoy ye demön, das e söl: ‚Sprenger‘, kel äsenälom oki sauniki ä nämiki, äd älabom viläli vemik pro vobod okik, e söl: ‚Schmidt‘ no ispetoms, das loveikam cifalama özesüdon so suniko, efe büä stad in Deutän üvedon gönikum. Ven söl: ‚Schmidt‘ älasumom cifalami äklülädos kluo suno, das stad bolitik Deutäna nog äbinon tu negönik ad kanön jäfidön fruto demädü Volapük obsik. Pö atos äjenos zuo, das sekü famüladinäds söl: ‚Schmidt‘, plä bligs lönik okik as musigal, nog pätufledom dub vobod votik, sodas ün atim no äfägom ad bitön fuliko e fruto as cifal, e das kludo äbinos vipabik ad lovepolön nelaidüpiko votane cali at. Pro bligäd at evälom obi, asä Volapükani lanälük ä födani zilik Volapüka.

Löfo elüsumob cali cifala dü nelaidüp, e promob, das odiedietob obi ma fäg bligäde obe pelovegivöle. Klülos, das ob soelik no ofägob ad jenöfükön diali, keli obs valik besteifobs. Yufidob kluo draniko valanis ad stütön e yufön obi mögiküno pö vobod veütik ä sublimik at oba.

Plakobs nog ai sekis teläla, kel edareigon büikummo in Volapükavol. Teläli at mödikans egebädoms ad jafön valemäpükis nulik, spelölo ad kanön vikodön. Ab no bal steifas at esüadükon menis, ibä voto no datikoyöv ai dönu valemäpükis nulik. Ad dämükön Volapüki igo no plafoy ad lesagön, das pük at binon deadik. Atos binon vo neletian, kel edämükon jenöfo vemo Volapükamufi. Sekü atos levüdob dialanis valik vola, kels senälons dranäli ad jenöfükön tikodi: valemäpük bal pro vol lölik ad kobovobön nämöfiko, ed ad keyufön, alan ma fäg okik, ad jenöfükön spikedı de ‚Johann Martin Schleyer‘: Menefe bal, püki bal!

Vicifal Volapükaneffa:

ARIE DE JONG.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pads: 5—6.

Dalebüd Cifala de 1950, Dekul 21, Nüm: 3

Fölu § 9(1) statudas tefü Cifalam Volapükanefa cälob söli: ‚**Dr. Arie De Jong**‘ kadämal Volapüka, pemötoli in ‚Batavia‘ (Lindän Nedänik) tü 1865 tobul 18 e lödöli in ‚Leiden‘ (Nedän) ‚Herengracht‘: 58, as **vicifal Volapükanefa**.

so pelonöl tö ‚Weißkirchen am Taunus‘
(Deutän) tü d. 21^{id} dekula yela: 1950.

Cifal Volapükanefa
JOHANN SCHMIDT

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 6.

Dalebüd Cifala de 1950, Dekul 21, Nüm: 4

Vätälölo, das sekü dinäds in Deutän dabinöls, ed i sekü jäfots lönik obik, no fägob ün atim ad bitön fuliko e fruto as cifal Volapükanefa, lovepolob nelaidüpo cifalami at ko gitäts e gitods valiks ona **vicifale**: ‚**Dr. Arie De Jong**‘, lödöle in ‚Leiden‘ (Nedän), ‚Herengracht‘: 58.

so pelonöl tö ‚Weißkirchen am Taunus‘
(Deutän) tü d. 21^{id} dekula yela: 1950.

Cifal Volapükanefa
JOHANN SCHMIDT

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 6.

Dalebüd Vicifala de 1951, Febul 20, Nüm: 1

Vätälölo, das söli: ‚Filippus Johann Krüger‘ tidal pükas foginänik ä tidal Volapüka dub vobods Volapükik mödik oka ejonon, das labom noli saidik pro cal profäsorana Volapüka, cälob söli: ‚**Filippus Johann Krüger**‘, pemötöli in ‚Odoorn‘ (Nedän) tü 1911 tobul 23 e lödöli in ‚Amsterdam W.‘ (Nedän) ‚Reinier Claeszenstraat‘: 49, as **profäsoran Volapüka** (319).

so pelonöl tö Leiden (Nedän)
tü d. 20^{id} febula yela: 1951.

Vicifal Volapükanefa
ARIE DE JONG.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pads: 6—7.

Voms kuradik

Fa ‚H. A. L.,

Se el ‚De Nieuwe Courant‘ de yel: 1923.

Das valemo voms labofs kuradi mödikum, ka mans, e das suvo kurad ofsik labon kalieti nobikum, ekö! atos binon leset, kel i plödü sogod vomimanas otuvon pläidanis ladöfälik ömik.

Jenöfots ad blöfön leseti at vo no defons. Fomälod dö vom, asä jidabinäd fibik nenyufik, kel jekof dub smalot pülikün, e kel no sevofo, lio mutof bitön sekü dredäl, niludo bo fümiko esüikon pö mans, kels it no älaboms kuradi saidik. Kurad e blümäl binons patöfs, kelis vom valöpo, kö pöt dabinon, jonülof ön mafäd leigik, äsä man, ed in dabinakomip — komip töbikün ä fikuklikün, in kel men muton komipön — so voms mödik dabinofs, kels benodistofs sekü ‚kurad, töd e fied‘.¹

If desiroy blöfis kurada koapik, tän nedoy te memön vomis, kels ekompenofs in klotem manik pö komips e lekomips bludiküns, ed eduinofs stunidotis kurada. No nedos ad sukön ün tims vönädikum, ka ün ut kriga Rusäna-Yapänik, ad tuvön samis sublimik atosa. Ed i dü e pos volakrig (balid) elelilobs dönuamiko dö voms, kels ijönülofs dunis kurada heroedik.

Da jenav lölik küpoy, das pö voluts, plots e levolut in läns valik voms mödadilo magulofs rouli gretik ä lönadiki, ed epluofs lä milats manas demü blümäl e viläl.

Fe no stimabik, ab ga nendoto blöf kurada jenöfot binon, das voms so mödik edunofs benoseko ravafebodi, si! das ebinofs igo ravanacifs famik. So dü tim semik jiel ‚Barbara Daniels‘ semik äbinof jijeikan in Kaukasän; äbinof jidugan nendredik lusoga ravanas, kel semikna ätatakön ed äberavon vagio topädis lölik. Zu atos äbinof jijönan plödakösömik, kel to febod grobik ä bludik okik logotiko no iperof

1 Vöds at komädons in Nedänik Militakrod di ‚Willem

bosi vomöfa. Kilna äfugof se fanäböp, dubä äplöpof ad löfukön me jön e kein oka galedanis okik so vemo, das päslüdoms fasiliko ad fugön ko of.

Ûn yel: 1890 fa poldanef in ‚Adrianopol’ lusog ravanas päfanäböpon, kel äbinädon te me voms. Jidugan ofsik jiviudan tatacalala löpik äbinof. Lü limans ädutfos jipuls labü lifayels degmäl e degjöl. Ädunofs tifis e nübreikis oksikis ko nämälädäl e mäpüd so neleigodoviks, das primo nek äkanon kredön, das pidunons fa voms. Ätuvoy ye blöfis mu bundanikis in vabets yegas pilefanöl, kels päramenons fa poldanef se löd jidugana.

Lamerikän labon buami dodik, das blünon jibanditanis pato mödikis. Ûn yel: 1898 pold usik äfanon sonemiki lusogi ‚jikatas”, kel leigo äbinädon te me voms, e kel pädugon fa el ‚Tony Blackwell’ semik ‚Filajikat” pinäinemöl. Dü muls mödik lusog at ädunon miduni bal pos votik, ad ävedükon tatis Lamerikanik vesüdik nesefikis.

No te in ‚the wild West’, ab i in ‚New-York’ e ‚Chicago’, voms, e bevü ofs jipuls labü lifayels degfol jü degmäl, eklubofs dönuamo ad lusogs, ko disein ad dunön kobiko banditaravis e nübreikis. Ed äjonülofs pö atos küni, kel ästunükon valöpo elis ‚Yankees’. Jireg lusoga Loklahomänik: el ‚Dora Cox’ ‚famik” no nog peglömof: pö pöp mem ofa nog lailifon, äsva ebinof jiheroedan netik. Konots dö jäps susnumik, kelis eduinof, e pö kels ejonülof dunis mu sublimikis nendreda e deadinedema, padalilons nu nog desiriko. In of bos ravanaromata vönädik ilelifikon dönu.

Jibanditan famik votik äbinof jiel ‚Calamity Jane’ kel edeadof pas ün 1903; äbinof vom selediko nämälädälük, kel idesinof patiko ad tifön jevodis. Äkodof ye, das äspikoy i dö of demü dins votik. Tü del bal äkomipof ta lindiyans, kelis isevofof ad tatakön käfo, ed ün del votik of as jipresidan lüncita-cödälefa äledunof ko nam lönik oka pönodi, ad kel trätan alseimik picödeton. Mane ömik elenükof nenfäkiko snali züi särvig omik.

In Lamerikän voms mö tumats eduinofs dünis süperik as jitäktifans, pö kel sukäl e lekäl lönanatälükis ofsik äfrutons ebo ofis. Ûn 1899 el ‚Miss Ferguson’ semik päcälöf as boyad: cal, ad kel äklülädof labön patöfis peflagöl valik. Balposvitko as jitäktifan e fanäböpajigaledan ibelifof ventüris nekredovik.

Ûn 1907 delagaseds Lamerikanik äfulons me heroedaduns jipula ela ‚Yankee’, kel äjäfükof oki me datuvül disärtanas milita e nafema, ed äbemastof ko rövlupistol in nam jäpanis mäpüdikün.

Ûn yel: 1898 in züamöps ela ‚Dublin’ äsufoy töbi gretik dub jibiravan, kel i ün yagüp stoböfik ämifanom takediko, e kel ädobejütom nenzogo kälädanis, kels ätupoms omi. Prem gretik pilofon pro utan, kel öplöponöv ad gleipön mani lifik u deadiki, e do ädayagoy jenöfiko omi, äsevom ai ad skeapön. Jipul degvelyelik: daut glunidalabana noubik, äplöpof fino ad nenriskädükön omi. Gödo tüi düp lulid ällilof jüti in fot nilü kased. Äklotof oki spidiko, äsumof rövlupistoli ed äjutedof plödio. No ädulos lunüpo, ed ästanof visü jibiravan, ed äsevof ad bluvükön se vemo mani, das äfugom. Lädülil äpöjutof omi, nes demön riskädi, kel ätädön ofi, ed äfägofof fino ko yuf fotikälädana, kel ebo ilükömom, ad gleipön omi. Jibiravan äklülädöm binön läxpoldan se ‚Dublin’. Pö dasäkam man ästetom, das nendred jipula yunik isenälükön ome dalestümi gretikum, ka pub kälädanas deg idunonöv.

Blöf gudikum kurada vomas dabinnon-li, ka jenöfot, das ün tim bü krig nomiko alyeliko voms nemu kildeg ädabinofs, kels imeritofs savaköni Preusänik? Sikot at pälegivon selediko, e te in jenets, pö kels ijönüloy blöfis süädüköl kurada e nen dreda pö sav lifana menik. Bevü voms, kels idigädükofs okis pro kön at, jütans ädabinofs, kels iplöpofs ad stöpön jevodis ämirönöl, u kels ibitikofs pö dinäds fikulikün e riskädiküns pö lefil u tuvataamaditret.

In Fransän voms ze mödikis dabinnofs, kels pedekotofs ko el ‚Légion d'honneur’, kels no ejonülofs te in krig blöfis kurada gretik, ab kels i ebenodistükofs okis famaliegiko ün lif sifik. Sifal vilaga in Sulüda-Fransän äbinom ön täv, jimatan omik äbinof soeliko in dom. Ällilof neito nübreikanis in sekretöp miedöl, kö doküms veütik päkipedons. Ko rovülupistol in nam äkosgolof nübreikanis lul, kels ägetedomsof ofi ko jüts. Ab vom kuradik äplöpof ga ad fägön jäpanis lul, ed ad savön penädis völadik, kelis izeiloms. Pämesedof me krod ela ‚Légion d'honneur’.

As jiletävans voms ejonülofs semikna kuradi leigagretik, äsä mans kuradikün. Ad mäniotön te dinis se tim lätik, memükob ad ‚Miss Hubbard’, kel ezitävof in Labradorän, ed ebegolof topädis, kelis bü of vietan nog neai ibestepon. Povajitävän: ‚Wilhelmina Rasmussen’ edugädof ün 1906 as jipul teldegyelik blodi okik pö letäv da Gröneän, ed ejonülof pö atos kuradi e laidäli pö sufid dafenükamas e nelabas, äsä küpoy te selediko pö mans. Ni jeikots povanifüpa, ni meug neflenik tribütas läskiomik go nesevädikas, kels nog neai ilabons kkosami ko mens vola kulivik, äfägons ad dejeikön jiletävani yunik.

Jilautan Linglänik: ‚French-Sheldon’ dutof lü Frikopaletävans mu nendrediks. De Lofüda-Frikop edudranof fagiko ini nilän taledadila ‚blägik”. To nuneds vemikün fa leguvacalans Deutänik ezitevofof in lüods valik da län masaiyanas riskädik, ed äsenälükof barbaranes at so vemo dalestümi dub kurad okik, das äletonsof ofi ad tevön nentupo.

In Merop balidnaedo telkomips vomas ävogikons, e kösömo äfinikons mödo bludikumo, ka uts manas. Ab i in Yurop pato in Lösterän e Macarän voms eflagofs suvo ko pistol u den in pun de mans gidükami, if äcedofs okis pinofölis. I in Fransän dü tim ze lunik telkomip bevü voms evogons vemo; läbiko ye no evedon kösömot laidik in süds.

Fino nog blöf pro lesag, das riskod nonik dabinon, kel no kanonöv padunön leigo gudiko fa vom, äsä fa man. Ün yel: 1900 ilöödooy in tat Lamerikänik: Menän cimi labü geilot piedas 126, e sekü cog ilfoyo premi mö dolars lul pro utan, kel ölabonöv kuradi ad löpiogramön ve xänöm rövik labü vidot pieda te lafika, e kel äbinädon me trids ini cim pifimüköls. Man no bal änunädom oki pro riskod. Ab jiel ‚Dora Polyot‘ degjölyelik: daut jiviudana ädunof nenzogo oni, ed äledunof süperiko osi. Of no te ägrämf jü sömit cima, ab äseidof oki sui sim ona, ed äduinof tö löpot suidüköl et kapriolis so lifariskädikis, das lülogans mö milats ädremons sekü dredäl. Lefrediko e beniko jipul yunik ägrämf täno dönu donio, e ko yöb menamödota ägetof premi piloföl.

Nu mögos-la, das kanoy senälön stuni te tämiki demü duins somik, nendoto gevons ga jonülis kurada desirabik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pads: 7—8, 14—15.

NUNS.

Demü stad nenomik, kel nog ai dabinon in Deutän, e demü dinäds famülik, kels kodons, das cifal: ‚Johann Schmidt‘ petufledom tü timül at dub jäfots susnumik, emutom sludön ad cälön kadämali: ‚Dr. Arie De Jong‘ ad vicifal Volapükaneffa, ed ad lovepolön ome nelaidüpo cifalami ko gitäts e gitods valik ona.

Spelobsös, das stad nenomik Deutäna ocenonös suniko ad stad gönikum, e das dinäds fikulik, kels nu dabinons in famül cifala i omoikons, das cifal ofägomös suniko ad labülön dönu ito diniti at!

Me dalebüd de 1951 febul 20. Nüm: 1 söl: ‚F. J. Krüger‘ pecälom ad profäsooran Volapüka.

Benovipobs söli: ‚Krüger‘ ladöfo demü cäl at, e spelobs, das ofovom i in dinit at ad vobön ko zil e lanäl demädü din sublimik obas.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚Arie De Jong Jr.‘ Studan sanava ‚Leiden‘ (Nedän) ‚Herengracht‘: 58.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Gunnar Ljusterdal‘. Studan ‚Uppsala‘. (Svedän) ‚Skolgatan‘: 1.

Peselons ünü foldil 4^{id} yela: 1950 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 8.

LIFANUNOD CIFALA: ‚JOHANN SCHMIDT‘.

El ‚Johann Schmidt‘ pemotom tü 1895 setul 28 in ‚Weisskirchen am Taunus‘: vilag nilü zif: ‚Frankfurt am Main‘ as son skulturamastana: ‚Georg Schmidt‘. Ya ün cilüp gölik hipul smalik äjonon täleni pro musig, e famül musigälik, in kel hipul mälyelik ädagetom tidodemi balid, eletom omi as julan ini musiganiver: ‚Dr Hoch’sches Konservatorium‘ in ‚Frankfurt am Main‘. Ün 1912 ‚Johann Schmidt‘ älüvom stitodi at, posä ilärnom musigastumis difikün e teori sa dabum1 musiga.

Jütavuns badik in brads bofik in volakrig balid ämütöns eli ‚Johann Schmidt‘ ad plägön ledino pianodi. Dü yels mödik ävobedom as pianodan ed as cif musigalefa in zifs mödik, b.v. in ‚Strassburg‘ e lätiko in ‚Frankfurt am Main‘.

Daved tonafilma ädrefon badiko eli ‚Johann Schmidt‘. Noe äperom vobapladi sefik ä jöniki, abi äperom völad noatedakonleta gretik, keli iremom tä maks tio 10000. Atos äjenon ün fluküp yela: 1933, ed as taan lüälä reigöl in Deutän ettimik, nek äkanon yufön omi. Fino ün 1935 äplöpom ad tuvön vobedapladi in baoletajul privatik in ‚Frankfurt am Main‘, kö nog ün atim binom.

Hipul noliälik ya ivisitom stitodis difik ad dalärnön pükis. Latikummo dü krig in malädanöp äseivom balidnaedo yufapükis, e so älilom nemi: Volapük. Ab pas lunüpo pos volakrig balid, ün 1923 äkanom tuvön bukis balid püka at, e suno älöfom lefäkiko püki at. To def liega el ‚Johann Schmidt‘ äplöpom ad

dalabön Volapükabukemi zao mu gretiki, keli zuo nog ägretükumom dub lautots tio 300 lekonedas, konedas, skätas, poetos tio 150 e lautots veütik tefü jenotem Volapüka, dub dugian da Volapükaliterat e r.

Lä löpikos vilob läükön, das betikob ko dan ladöfik gudi flenas Volapükik dü yels mödik at. Dub gud cifalas ettimik edagetob sökaleodiko diplomis tidana, tidala e profäsorana Volapüka, jüs cifal: sö! ‚Sprenger’ äloveükom obe cali cifala.

Stad nuik Deutäna e fikuls ko tolädacifods ejonons kleiliko, das ün tim nuik ob as Deutäna, no okanob vobedön benosekiko pro ben Volapüka. Neletians tu mödiks nog dabinons. Kodü atos eloveükob cali geilätik cifalama vicifale: ‚Dr. Arie De Jong’, kel in Nedän ön pöts bönikum okanom duinön mödikumosi in tef at.

Begob Volapükanes valik ad yufön vicifali, jüs stad odälon obe ad dunön bai vil söla: ‚Sprenger’. Pladulane cifalama sedob vipis ladöfikün, e glidob ko atos Volapükanis valik. Volapük lifonös e floronös!

JOHANN SCHMIDT.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pads: 9—10.

Dalebüd Vicifala de 1951, Prilul 12, Nüm: 2

Demölo § 9 statudas kadäma Volapüka, e vätälölo, das sö! ‚Filippus Johann Krüger’, pükital ä profäsoran Volapüka eduinom lepromi pö § 12 statudas peflagöli, e fovo das flags valik in nomem konömik kadäma Volapüka pelonöls pefölons, pö kelos steifädan edagetom vögodanumi ma § 25(2) statudas peflagöli,

cälob söli: ‚**Filippus Johann Krüger**’, pemotöli in ‚Odoorn’ (Nedän) tü 1911 tobul 23 e lödöli in ‚Amsterdam W.’ (Nedän) ‚Reinier Claeszenstraat’: 49, as **kadäman Volapüka** (127).

‚**Leiden**’ (Nedän) 1951 prilul 12.

Vicifal Volapükaneffa

ARIE DE JONG.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 10.

NAMAPENÄDS E BUKS BISARIKS.

Fa ‚Dr. theol. Dr. Phil. Albert Sleumer’: Stimacifal Vpanefa.

Mod vönikün penäta äbinon glivam ini taimaplatotis, soäsä lasüriyans ädunons, ud ini bimajals e pamableds. I platots fäiflegülovik me väk pikövädöls ädünons ad jafädön „namapenädis”. Äpenoy ud äpänoy me kölins sui nimaskins, taimajeb e boad pivietüköl, suviküno ye me sutanig sui papürod Lägüptänik, efe mödiküno in fom rulädas. Ätuvoy namapenädis somik in ‚Herculaneum’ nilü ‚Napoli’, ab klüliko go mödikumo in Lägüptän (in el ‚Fayum’, el ‚Oxyrynchus’), bevü ons namapenäds ädabinons se tumyel folid b.K. Pas ün tumyel folid p.K. pärgamen ädavedon, kel äläidälon jü jafäd papüra, e pos atos nog pägebon pro doküms. As fomät ägebädoy mödiküno folplifäti u smalafliodi. Meritabi gretik hikleudans e jikleudans zänodatimädiks ädagetons dub kopied penädas. Nen vobod at onas tumats penädas „klatädik” neai pikipedonsöv.

Nämapenädikonlet fümiko vönikün binon ut binü taimaplatots pebaköl labü koinapenäts, kels pätuvons in ledom hirega: ‚Assurbanipal’ tö ‚Ninive’ (Siyop). I hireg Lägüptänik: ‚Osymandyas’ (= ‚Ramses’ II.? zao ün 1200 b.K.) ädalabom in zif Lägüptänik: ‚Thebae’ konleti namapenädas. In Grikän tookratals: ‚Polykrates’ (600 b.K.) e ‚Peisistratos’ († 527 b.K.) äbinoms konletans vönädikün. Tefü ‚Aristoteles’ († 322 b.K.) leigo konletiäl omik panunon. Plins: ‚Ptolemaeus’ äkipedoms in el ‚museion’ di ‚Alexandrea’ (280 b.K.) penädis völadik mödik. In ‚Roma’ namapenädikonlets balid ädavedons zänodü tumyel telid b.K. Lampörs pagik äbinoms konletans zilik. ‚Bukem” ela ‚Constantinus Magnus’ († 337 p.K.) äbinädon me touns pepenöl 120000. Konlets kritik vönädikün äbinons uts di ‚Roma’, ‚Caesarea’, ‚Edessa’ ed i uts kleudas mödik, pato utas su bel: ‚Sinai’ e su el ‚Athos’. Pö kleudans vesüdänik stit konleta namapenädas pamänioton balidnaedo tefü ‚Cassiodorus’ (468—562), kel äbüdülom in kleuds okik kopiedi asä rodabligi; so ädavedons konlets lefamik kleudakomotas di ‚Bobbio’ (Nolüda-Litaliyän), ‚Monte Cassino’ (Sulüda-Litaliyän), ‚Cluny’ (Lofüda-Fransän), ‚York’ (Zänoda-Linglän), ‚Fulda’, ‚Reichenau’, ‚Lorsch’ (Deutän), ‚Göttweig’ (Lösterän), ed as völadikün valas ut di ‚St. Gallen’ (Lofüda-Jveizän). Ün atim ma ced valemik dabinons in bukemöp netik di ‚Paris’ (pefünöl ün 1367) namapenäds ba 110000, in mused Britänik di ‚London’ (pefünöl ün 1753) namapenäds tio 70000 (sa doküms 50000), in bukemöp kurik di ‚Wien’ (pefünöl ün 1440) sa papürods 100000 nog namapenäds 24000, in bukemöp di ‚Madrid’ namapenäds 30000 sa doküms 29000, in el ‚Vaticano’ di ‚Roma’ (pefünöl ün 1450) zao namapenäds 35000 in püks latinik, Grikänik, lofüdänik, ...

Is nog pamäniotonös namapenädikonlet in ‚Istanbul’ (Türkän), kel pos slip Jönajislipanik lunik sis degyels zao kils penotidükon dönu pro nolavans. Konlet at binon in lenbumot Saludalanalaglög mu bäldik

(,Hagia Sophia'), kel sis yel: 1453 pagebon as mascid. Stabamödöti ad toums zao 2000 sultan: ,Mahmud' ya äjafädöm zao ün yel: 1150. Lised penädas pemekon neföro; namapenäds seatons brulo pemiko su bukaboeds gretik, e pesefükons dub dratatreils. Samäds pato jerabiks pakipedons in ramars, bevü ats penäds dabinons, kels labons bäldöti yelas ba 3000. Penäts ömik kanons no plu pasäjüfön, bi penäds pelautons in pük go enesevädiköl Turkistäna.

Buk balid, kel föro pebukon me tonatots livik fa ,Johann Gutenberg' († 1468) in ,Mainz' zao ün 1445, **no** äbinon bib, ab poedot in Deutänapük pelautöl ä mö pads 74 gretik dö sibüils. Tän buk äfovovon de samäds 17 gramata ettimo mu famika di ,Donatus' (so penemöla ma gramatan di ,Roma': ,Aelius Donatus', kel älifom zao ün 350 p.K.). Pas ün yel: 1453 ,Gutenberg' äprimom büki biba latinik 42-kedetik omik, de kel adelo nog samäds lölöfik u tio lölöfiks nemödiks komädons, de kels fe samäds degtel teiko dabinons in Tats pebalöl Lamerikäna.

Bib fa ,Gutenberg' pedabüköl pacedon reto as buk **jerikün** vola. Bukaflen Lamerikänik äremom bü degyels anik (zao ün 1900) samädi vero lölöfikiki magifiko pekonseföli de fünod benediktik: ,St. Paul' in ,Lavant-Tal' (Kärntän) tä dolars 350000. Latikumö mö yels nemödik tat: Lamerikän ädageton samädi ebo ati de dalaban tä dolars 1500000, ed äpladon oni ini bukemöp dailakongredik in ,Washington'. **Bib** binon i buk **mu pepaköl** vola.

As „buk” **vönädikün** vola papürod: ,Prisse' in bukemöp netik di ,Paris' pacedon, bi pelauton ma ced valemik zao ün yel: 3350 b.K. Nolavan: ,Prisse d'Avennes' (1807—1879) ituvom oni in sepül nilü ,Thebae' in Lägüptän. Buk **gretikün** vola kaedem naatomik se yels: 1823—1830 binon, kel labon geiloti metas 1,9 e vidoti meta 0,9. Binon in bukem febodajula tatik in ,Wien'. No mödiko smalikum (sevabo mö louns 1,6 × 1,1) **bib pepenöl** binon, kel pakipedon in Linglän. Lebuki sümik bukemöp regik in ,Stockholm' (Svedän) labon in **diababib** sonemik. Te töbiko mans nämik tel kanoms tovön oni. Buk pebuköl **smalikün** edavedon ün yel: 1897. Äpubon in gretot mimmetas 9,5 × 6 in ,Padua' (Litaliyän), e ninädon padis 208. Blinon penedi ela ,Galilei' († 1642) e seledotis votik. Jenöfiko **mu pülük** i kaled di ,Karlsruhe' (1826) binon, kel labon gretoti zimmetas 2 × 1,5 e vetoti gramas 3. In bukil dabinons: kaled, boadagavots 22, magods 5 e zifakaed ela ,Karlsruhe'.

Buk **küpädikün** vola binon nemilised bibliografik dominiganas in rodadom omsik in ,Wien' (Lösterän), kel ya päprimon ün yel: 1424, e kel ninädon nemis kleudanas valik sis fün kleuda ün yel ot, ko läyümots mödik tefü lif e jäf omas. Pepladon in nügolöp ad glügakoröp. Bleds „buka” at binons boeds boadik me pärgamen pekövädöls. Pads balatik binons penditiks, e kanons pamufön asä yanaflanäds, bi pefimükons len völ. Gretot onsik binon zimmetas 120 × 95. Vobot lölik magulon fonäta-lebuki süperik tefü nolavans e predans famiks roda. Lebuk **toumaliegikün** vola binon el ,Tu-ju-tsyang': vödabuk Tsyinänapükik se prim tummyela degvelid, kel binädon me toums 5020 a pads 170. Jinos ye, das leigodü toumanum lebuka at nog sot siklopeda in Tsyinänapük pluon, kel binädonöv ma nunäd me toums 22047, e kela jäfäd eflagonöv tummyelis. Buk **völadikün** vola binon bo bib hebreyik in el ,Vaticano' dabinöl, keli yudans liegik di ,Venezia' eviloms remön ya ün yel: 1512 de papal: ,Iulius' II. (1503—1513) tä gold so mödik, äsä buk ävetotonöv. Labon vetoti so gretiki, das mans nämik kil paneodoms ad polön oni; vetot onik binon ba kuins kil e foldil bal. Papal ärefudom seli. Buk **jerabikün** vola pälovegivon ün yel: 1908 as legivot Tatas pebalöl Brasiläna papale: ,Pius' X (1903—1914), bi papal at icälom kardinali Sulüda-Meropik **balid**, sevabo lebijopi di ,Rio de Janeiro': ,Calvacanti de Albuquerque'. Tanäd buka magifik pemekon löliko se gold Brasilänik ä petegon bundaniko ko bijuts läna. Su köv buka logoy monogrami ela ,Pius' X in diamains e smaraganis, e näi at sköti Brasilänik leigo jerabiko pedeköli. Pad balid ninädon sköti e pöträti smalik papala. Lölot pafremon dub nidains magifik 90, kels äsvo mufätöns äs solastrals zü kap pladulana Kristusa. Buk ninädon kaedi Brasiläna, in kel „Tats pebalöl” tata at pemagulons medü noboins distakölik. So samo tat ä topät kardinala pamäkon dub diamain blövik jölkaratik. Disins ad vobot mastik at licinons de hinef kardinala nulik. Fräds päpelons me monigivots lekredanas.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pads: 10—13.

NUNS.

Kadäm Volapüka.

Me dalebüd de 1951 prilul 12. Nüm: 2 söl: ,F. J. Krüger' pecälom ad Kadäman Volapüka.

Benovipobs ladöfo söli: ,Krüger' demü cäl at, e spetobs, das kadäm olabon fruti mödik dub nügol limana nulik at.

Limans valik kadäma äbinoms pro daväl at. Cifal: ,Johann Schmidt' äpenom dinädü vögodam: „Cedob osi läbi, das Vp. odalabon kadämani somo pükaskiliki, ed ai ereidob (ed oreidob) ko juit e nitedäl yegedis söla et in gased obas”.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedom liman:

söl: ‚W. Mandemaker‘, in ‚Amsterdam, O.‘ (Nedän), ‚Commelinstraat‘: 17, I.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Ladet nulik:

söl: ‚Stefan Basilescu‘ in ‚Talpasi‘ (Rumän), ‚Sf. Voevozi‘: 270.

Liedo mutobs nunön, das jiröletan läx-cifala: ‚Jakob Sprenger‘ epenof obes, das stad oma nepluikon pianiko. Me yuf kanom löädön se bed, e seidön oki sui stul, ab no plu fägom ad golön.

Peselons ünü foldil 1^{id} yela: 1951 Vpamäks 200.*Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1951. Pad: 12.***CEDS E TIKODS.**

Spidolöd ad menodön oli it ad kanön bevobön menodi votanas!

Fénelon.

Ven binobs soeliks, mutobs kälälön tikodis obsik, in dafamül cilis obsik, in sog spikami obsik.

De Staël.

Sötoy sufükön oki buikimo nedanöfe, kas lüvön neläbikanis ün tim fikulik.

Labruyère.

Dunolöd nosi spido, ab dunolöd ai pötatimo!

Binolöd mastan ola it, ed obinol mastan votanas!

No jemolöd ad binön u jinön sapik!

No lonülobsös völadu tu mödiki gitätes obsik, ab sio bliges obsik!

Lüsumolöd verati ütöpo, kö binon, e no ütöpo, kö vilolöv, das binonöv!

Lärnolöd büiko ad sevön oli it, büä steifol ad sevön votanis!

*Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1951. Pads: 15—16.***NUNS.****Volapükaklub valemik Nedänik.**

Edevom liman:

söl: ‚J. P. Verspoor‘ in ‚Pelahatchie‘ nilü ‚Jackson‘ (Mississippi) (Lamerikän). ‚P.O. Box‘: 182.

Kanobs nunön reidanes obsik, das gospuls fol petradutons ini Volapük. Nu spelobs, das Volapükan flenöfik ofägükonös obes ad koedön dabükön gospulis at!

Ün mul epasetiköl fiam ‚Drukkerij Repko‘, kel ebükon primao gasedi obsik, ezelon dabini teldeglulyelik okik. Benovipobs ladöfo sölis: ‚Repko‘ demü jenöfot fredüköl at, e spelobs, das febäd, kel eprimon smaliko ed atimo binon febäd itjäfidik nulädik, odaglofonös nog mödikumo!

*Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1951. Pad: 16.***NOTEDS.**

Bumolöd vifiko, nämöfiko, nejeriko e pötöfiko bumotis sunädo lödovikis pro diseins lindifiko kinikis medü **bumamod**: ‚SKALJA‘! Nüns glatik in Volapük binons sivoviks pro reidans gaseda at lä söl: ‚Pierre Notaerts‘, : calan fiam: ‚SKALJA‘, ‚Brussel‘ (Belgän), ‚Koninklijkestraat‘: 192.

Ma nun de kompenät nenfiamik ‚Gebr. Zomer en Keuning’s Uitgeversmaatschappij‘ in ‚Wageningen‘ (Nedän) pötü motedadel foldegid hilöpätala: plin: ‚Bernhard‘ buk opubon dö lif e vob plina de yunüp omik jü atim.

Buk pomagodon me num fotografotas no sevädikas se dalab privatik hilöpätala. Tiäd obinon: ‚Onze Prins in het publiek en binnenskamers‘. Lebuk pelauton fa ‚Prof. Dr. J. Waterink‘, ko keyuf ela ‚Prof. Dr. J. H. Scholte‘ e büätana: ‚Mr. J. Thomassen‘: sekretan büik plina.

Buk ninädon i fotografotis kölik e mödoti gretik jenotas no sevädikas se tim yunik plina, se krigatim, e se atim.

Suäm polonülon vemo nejeriko.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1951. Pad: 16.

NEODOBS BEVÜNĒTAPŪKI TE BALL.

Obs valik sevobs, das ‚Schleyer‘ edatikom Volapŭki, älabölo tiko diali, das menef ölabonös pŭki valemik neudik bal in dakosäd bevünĒtik! Vö! dial at no nog evedon jenöf. Ibä tü timül at mekavapŭks mödik paplägons e papropagidons as valemapŭks, e nog ai jäfoy me datik valemapŭkas nulik. Jäf at blöfon vo, das neod bevünĒtapŭka binon vemo gretik! Ab omögos-li ad fölon neodi at medü jaf bevünĒtapŭkas ai dönu votikas? Klŭliko: nö! Pro dakosäd bevünĒtik valemapŭk bal saidon. Propagidobsöd demü atos te Volapŭki: bevünĒtapŭk süperik at! Süadükobsöd utanis, kels slopons valemapŭkasitis votik, das neletons dub dun oksik jenöfikami diala sublimik obas, kel panotodon in spiked ela ‚Schleyer‘: Menefe bal, pŭki bal!

REDAK.

Se Volapŭkagased pro Nedänapŭkans. Yel: 1951. Pad: 17.

Parab

Fa ‚Bruno‘ (Se el ‚De Nieuwe Courant‘.)

Fo leyan süla ‚Petrus‘ ästanom, ed älogedom donio ve veg skapik, kel äzugon de tal lü top beatanas. Äbinos latik ün del, e büä äfärmŭkom leyani vetik, äzilogom, va nog belödans tala äkömons, kels ädesirons ad nügolön ini reigän sülik. Töbiko äföfiostepölo mageds vomik tel änilikons. Jibalan, kel äbinof klŭlabiko pösod gredäta löpik, äföfiotränof oki nevifiko, ed äjinof binön vemo fenik; jivotan: vom gredäta vobanas, ästeifof, vio fenik äbinof, vemöfiko ad fokömön votanik, ed ad blebön foik. Ko küpä lögretikün ‚Petrus‘ äküpedom telanefi, e loged sevärik omik äsofikon, ven ädrefon dü timil logodi löfik glumaladälük jipatritana. Tio leigŭpiko älükömofs leni sülaleyan, e vom lupöpa ävokädofo ko vög tulöpöfik: „Ob dalob ninikön büüküno, binob vom, kel ekosididob me namavob, eletöbidob pro himatan döfik obik e pro cils: pöfan buon in reigän sülik”.

„So! so!” ‚Petrus‘ ägesagom takediko, e lü votan äspikom: „Ed ol-li? Kisi edunol-li?”

„No eletöbidob me nams obik, ibä ädalabob moni anik; ven äbinob nog vemo yunik äperob yunafleni obik; ekälöb palis malädik obik jü deadam onas; pos atos edunob vobodi sogädik; ai ebinob soelik.”

E ‚Petrus‘ äsagom vome vobanik: „Ebinol-li läbik ko himatan e cils olik?”

„Si! vemo läbik.”

„E cils olik elöfons-li vemo oli?”

„Mu mödiko, ed ob onis.” E lifaläb pijuitöl ästralon, ed älogoton se logodalienäds ofik.

E ‚Petrus‘ äsäkom daute patritik soelöfik: „Ed ol-li? ebinol-li läbik?”

„Nö! elabob senäli kotenikama sekü vobod pefölöl, pos yel 21^{id} obik no esenälöb läbi. Vegam obik äjenon in jadaflan lifa.”

E ‚Petrus‘ ädönuspikom lü vom vobanik: „Sagol: pöfikünan buon in reigän sülik. Siobsös, das binos soik! Ab sagolöd obe! Kif olas äbinof-li pöfikün?”

Ven änüstepol soaro ini löd balugik ba pöfädik olik, himatan olik äpladom blümio stuli pro ol, tän cils löfik lefredik äbradons me bradils oksik särvigi olik, e rein kidilas ädrefon logodi olik.

E ven of äkömof soaro feniko ini lom okik, tän ägifof tiedi se tiedaskal largentik, si! ab nek äpladom blümio stuli pro of. Nek äsagom flenöfiko: soö! binol-li us? Cilabradils nonik, cilakidils nonik! Stil visipöl in cem no pebelödöl ädabinon.

E nu gesagolöd obe, kif olas ebinol-li pöfikün?”

E jemiko vobanavom äspikof nelaodiko, du ägestepof ko dalestüm keliedöl: „Äbinof pöfikün, ag! o ‚Petrus‘! leadolöd bugolön ofi!”

Se Volapŭkagased pro Nedänapŭkans. Yel: 1951. Pads: 17—18.

DATUVOT.

Fa ‚J. G. T. B. P.‘

Bü milats yelas in Lasüriyän man älifom, kela nem äbinon: ‚Tem‘. Älödom in ‚Ninive‘, kel ün tim et nog äbinon te zifil smalik, du prim rigik de ‚Babel‘ igo no nog ädabinon.

‚Tem‘ at äbinom man vemo sapik, ed äbinom fümiko löfäb jigoda: ‚Astarte‘, kel stepof me futs largentik okik ve sil neitik. Dü yels mödik iletikom dö disin so sublimik, das seks ona no äbinons loveologamoviks, e kelas flun ölonöfon in fätots menädas valik, kels öfovons pos ut, kel äbelödon läni vü el ‚Euphrates‘ ed el ‚Tigris‘.

Ädäsinom figuris mödik in sab, e me stafil tipik in platots binü taim müdik.

Fino, ven äsevom, das disin äbinon blümik ad paledunön, äprimom ad dunön vobodi.

Äremom zeadaboadi gudikün, keli äkanoy tuvön in län lölik, ed ämekom de at platotis klöpik tel. Pos atos ämekom ko kälöf gretikün boedis e bemis votikis, kelis äsmudükom ed äsmufetom. Dü yels tel bevob boada ädulon. Tän del äkömon, das ‚Tem‘ äkanom koboyümön diledis.

Platotis klöpik äyümom medü xab klöpöfik, su kel yümem retik ästuton.

Pos vig äblümom ko yüm, e ko lad, kel äpebon sekü fäk e pleid ‚Tem‘ älelogom datuvoti okik.

Ijafom vabi.

Lunüpo ‚Tem‘ älogedom lü mekot okik.

Tän ävälom gudiküni de jamods okik, ed äfimädöm oni me küireds redik foi vab okik.

Ad stirön nimi äfimükom jainis leni flan alik kapeda nima.

Pos atos äxänom sui vaböm okik, ed ävabom äsä levikodan da süts zifa: ‚Ninive‘.

Pöp ärunädon äluvokädölo sekü fäkäd dödin nekösömik. Ab i mens ädabinons, kels äfugons dredäliko pö nilikam stuma, ed äklänedons okis ini dil nilikün domas oksik.

Ko smil läbik ‚Ten‘ ästirom jamodi vilöfik okik, jüs ästöpom oni fo ledom rega.

„O reg!“ äsagom, „ol, kel binol nämädik in län löpü valans, e kela gud palobon! Kömob ad dedietön ole datuvoti obik, kela tikod pänügivon ini kap obik fa jigod: ‚Astarte‘, kel bestepof me futs largentik bälätis silik.“

„Sagolöd obe!“ reg ägespikom „pro kis stöm at dünön-li?“

„Susnumiks, o reg! dünots binons, kelis vab obik kanon dünön. Ven obinos klopy, feilans okanons blinön greni lü baraks, vifikumo ä fasilikumo, äsä nu.“

Utans, kels binons feniks, kanons pladön okis sui on, if no plu kanons golön, u kanons monitön su bäk jamoda.

Ed utans, kels binons bäldiks, kanons vegön dü düps mödik ad logön beni cilas oksik. Ed if val binon nebundanik, kanobs veigön oni in mödot gretik, dat soafikans klietonsös okis! Lüsumolös, o reg! datuvoti obik, äsä jonüli stimoda obik!“

Ab reg ämeditom.

„Mans pöpa obik no ovedoms-li trögiks ä nennämiks, if no plu nedoms polön greni su jots oksik? E voms no ovedofs-li koveniäliks, if no plu nedofs polön vati, ven binos tim nebundana?“

E pafs obik no podovabons-li dub platots klöpik vaböma?“

No sevob, va kanob lüsumön stimodi; büiko mutob konsälidön kultanis obik. Stebedolöd, jüs uspikeb ko oms!“

Reg ägolom lü konsälacem okik, ed ädakonsälom ko kultans.

„Binos tim badik,“ kultan balid äsafom, „süds grobikons, e brul kömon ini län. Vol pavoleflumon dub nulods, kels päridükons relöfi veratik pasetatima. No kredob, das bos gudik binon in datuvot at.“

E kultan telid äsagom: „O reg! fümiko at binon datuvot goda badik nesevädik. Ibä mekan äkömom selediko ini tem, e ko obs no edakonsälom dö cin okik. Klu vio at kanonöv-li binön gudik?“

Tän kilidan äprimom spikami.

„No elogol-li, o reg! vio pöp äfugon pö logam dina, e vio mens äklänedons logodi ini nams oksik sekü jek? No oblinon bosi votik, äsä mifäti, e datuvan binom fümiko godinoan ä kultölan goda foginik badik. Mutom pafefilükön, e ko om mekot omik.“

„So obinos,“ reg ägesagom, „espikol bai ced obik, ed odunob, soäs ä eksälol obe.“

Ed äbüedom gleipön eli ‚Tem‘, e deidön omi dub soldats okik, du vab päfefilükön notidiko.

Pöp ädanüdon zü kum äfilöl.

Ab ün neit et äreinos, ibä jigod: ‚Astarte‘ ädrenof demü mifät löfäba okik. Tän pö hinilädan ela ‚Tem‘ tiket käfik äsüikon.

Ispionom datuvani dü mek vaba omik, ed äsevom, vio at pistukon. Tü del fovik äremom boadi, ed ämekom vabi nulik.

Fe boad äbinon krüdik, e luibs no äbinons löliko glöpiks, ab ga älelogom voboti okik ko koten no nemödikum, ka ‚Tem‘ ilelogom okiki. Äfimädöm jamodi foi vab, ed ävabom lü ledom rega.

Atan äloegom nilikön omi zuniko, ed äsäkom ome, va ävilom sufön fäti ot, äsä uti ela ‚Tem‘?

„O reg!“ hinilädan ägespikom, „at binon stum go votik, äsä ut riga diabik, keli ekoedol felifükön gideto. Osagob ole, ad kis dünön.“

In krig, o reg! ofulükol vabi me krigans, ed okoedol rönön oni ta neflens, kel ofugon fümiko demü vaf nämädik at. Orolon love koaps omsik, e milats potroivons.“

„O!“ reg äsagom, „binol man gretik, ogivob ole nämädi löpü mödikans!“

(Se ‚De Nieuwe Courant‘.)

TABAKAKONOTÜLS.

„Lä ‚Köninggrätz’ ” — ‚Bismarck’ konom in memapenäds okik — ‚älabob in zigariär obik nog zigari balik te bali, ed ati äkipedob, äsä lavaran kipedom divi okik. Tiko äjuitob ya timüli glorik pos lekomip, tü kel öfilidob zigari. Ab imitikob. Älogob dräguni pivunöl pöfik. Nenyufiko äseatom len siem vega, ed äledesiom klieti. Äsukob in poks valik obik, ed älabob te moni, ab at no äkanon trodön omi tü timül et. Ab täno äbetikob zigari obik. Äfilidob oni pro om, ed äpedob oni vü tuts omik! Imutoy logön smili danöfik omik! Zigar nonik bal nog esmekon lü ob so benosmekiko, äsä at, keli... no äsmökob!”

‚Blücher’: plin di ‚Wahlstadt’, maredal: ‚Vorwärts!’ famik älabom pipadünani lönik: ‚Christian Hennemann’, kela bligäd äbinon: steigädön pipis omik, e kudön, das blebons filiks. Dü lekomip gretik ägivom ome pipi bäsinik brefik, keli äkipom ebo in mud okik, äsagölo: „Ekö! kudolöd, das blebon filik! Ogekömob sunädo.” Ed ätatakom nefleni. Pas latiko ün soar pos lekomip ägekömom sui top, kö ätuvom pipadünani okik nog ai äsmököli. Atan äsagom ome ko riprod anik in vög okik: „Emojütoms ya anis se mud obik, te ati nog labob!” ‚Blücher’ äsumom pipi, ed äsagom: „Edulos boso lunüpikumo, ibä mans et no äviloms fugön sunädo!”

Ven ek änotodom seimna lo ‚Voltaire’, das tabak binon neflen gretikün menefa, ägesagom ko smilil sarkadik okik: „Si! lesi! ab glömol, das pepenos in bibapenäds, das mutobs löfön neflenis obsik.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 20.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedof jiliman

läd: ‚H. Unger-Ruys’ in ‚Amersfoort’ (Nedän), ‚Borgesiuslaan’: 1.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman

hiklatal: söl lebijop ‚Dr. Wilhelm Berning’, bijop de ‚Osnabrück’ (Deutän).

Se pened löföfik de hiklatal: söl ledinitik lebijop ‚Dr. W. Berning’ lü stimacifal obsik: söl ledinitik ‚Prof. Dr. A. Sleumer’ klülädos, das ledinital at vedom vilöfo liman Volapükakluba, e vilom vilöfo födön dini sublimik obsik. Klülos, das elelilobs ko fred mu gretik nuni at, e spelobs ladöfo, das steifs padigidöl at oma labonsös seki liegik!

Ladet nulik.

söl: ‚Gunnar Ljusterdal’ in ‚Uppsala’ (Svedän), ‚Sturegatan’: 12.

Kanobs nunön reidanes obsik, das tradutod elas „Duns paostolanas” blümon as namapenäd.

Peselons ün foldil 2^{id} yela: 1951 Volapükamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 20.

PENEDAPOT.

El ‚Caesar’ äsevom ya potaveiganis e vifanunanis, e jenöfiko penediblinans at edunodoms dü tumyels, jüs potafebäd penoganükön ün dil lätik tumyela 18^{id} ön mod nulädikum. Cal potastajonacifa äbinon vemo prodöfik, e sifals zifas äcäloms semikna ad calans somik cilis oksik, ven nog äbinons in klädöm.

Prim balid potafebäda in läns difik suvo no kanon palonön kuratiko. So no baicedoy tefü säkäd, va u Lägüptänans u Pärsänans ebinoms datuvans penedapota. Alo mutobs büocedön, das leigüpü dabin penedas, i nunans emutoms dabinön, kels eloveblinoms onis futo e monitafo. Romänans äkomitons vobodi at slafanes oksik, e timü ‚Julius Caesar’ älaboy ya potaveiganis e vifanunanis. In Deutän i ya ün tim vemo büik penedipolans ädabinoms, äsä kanobs reidön in penäd fa ‚Voigt’: „Ya ün tim lätik tumyela 14^{id} monitapot pötöfiko pinoganüköl in Preusän lölik ädabinon, kel ye äjonidon teiko pro mastal Roda Deutänik e pro rodacalans, e kela zänodapün ai äbinon kur e steböp mastala”. Ma ced valemik ‚Louis’ XI (1425—1483) estidom-la in Fransän vabamapoti. Pas ün 1684 timü ‚Louis’ XIV potöps calöfik ädavedons.

Tefü Nedän pemäniotos, das graf e noubans cädik ün tumyel 14^{id} älaboms penedipolans lönik oksik, kel äloveblinoms futo, e jevodo, u nafo penedis omsik. Ab ven zifs ästäänikons, e ted ävolfon, ün tumyel 15^{id} i penediblinans päcäloms, kels äpoloms klotemi zifik, ed älaboms su blöt oksik zifasköti. Pro sifan kösömik e pro tedan, med votik no ädabinon, äsä sed „pö pöt”, sevabo dub kegiv peneda eke, kel ävisiton

topi, lü kel pened äjonidon, ud i medamü nafan. Nen däl magitanefa potamon peneda no ädalon pamödükumön. Da cedoyöv, das sed peneda ün tim et, kü dakosädamedöms äbinons defiks, äbinon plödakösömiko jerik. At äbinon ye nejerikum, kas niludoyöv. Ün 1634 samo pened de Nedän lü ‚Hamburg‘ äfrädon suldis 5; mutoy ye demön, das mon älabon ettimo remafägi gretikum, ka attimo.

Sis tim kinik in ‚Den Haag‘ pöt ädabinon ad sedön me pot seimik penedis, ed ad getön me pot ot, ifi mu defiko e mu nevfiko, gespiki, no kanoy sagön fümiko. Tü 1659 yulul 29 ‚A. Van Bergen‘ päcälom fa sifal ela ‚Den Haag‘ ad potaveigan, ud, äsä nog äsagoy ettimo „tot bode te paard tusschen Amsterdam en Den Haag“ (= ad penediblinan su jevod vü ‚Amsterdam‘ e ‚Den Haag‘). (Ün tim primik cal potaveigana vero no äbinon vogik, e pas latikumo, ven äklülädos, vio gretiks meseds äbinons, i klien pro cal at ägretikumon.) Alsoaro tü düp zülid e laf penedipolan su jevod ägevom de ‚Amsterdam‘ lü ‚Haarlem‘; us ämutom nexänön de jevod e golön futo ve el ‚Singel‘ (= züamasöp), kö bot älovenaifon omi love el ‚Spaarne‘. Nilü el ‚Houtpoort‘ jevod flifik ästanon blümiko, me kel ämutom monitön lü ‚Lisse‘. Us calasvist di ‚Den Haag‘ ästebedom vüo omi, e bofikans ätökoms penedasadädis oksik. Tän ägetävoms. Ed elan di ‚Amsterdam‘ ed elan di ‚Den Haag‘ no ädaloms binön latikumo tö diseinöps, ka tü düp lulid göda, kö potapäkedes täno pämaifükons, e ninäd pädegivon mögiküno suno. Potamon peneda bal äbinon sulds 3, stipä ye degiv äjenon hitüpo bü düp velid, e nifüpo bü düp jölid. If degiv äjenon latikumo, tän sulds te 2 ädalons paflagedön.

In jenotem potafebäda nem famüla: ‚Von Taxis‘ labon benorepüti. I pro potamäkikonletans nem at no binon foginik. Dafamül älicinon se ‚Bergamo‘ in Nolüda-Litaliyän, ed epledon pö volf potafebäda in Nedän e Burgunän rouli gretik. Ün 1504 ‚Philipp‘: Jönan äbligidom balädi ad stidön e laibinükön potayümetami nomik bevü Nedän, lampörän, e kurs Fransänik e Spanyänik, du baläd at pästäänükön timü ‚Karl‘ V fa ‚Franz‘ e ‚Johann Baptist Von Taxis‘, kels äbligidoms pö baläd dätü 1516 novul 12 ad lasumön ini potadakosäd oksik eli ‚Roma‘, eli ‚Napoli‘ e dalabotis retik in Litaliyän elanas di ‚Habsburg‘. Leigo yümetams päbinükons ko ‚Nürnberg‘, ‚Frankfurt a.M.‘, ‚Schafhausen‘ e fovo ko ‚Hamburg‘. Cäl ela ‚Lamiral Von Taxis‘ ad potacif reigänik ekodon latikumo feiti tummyelas bevü plins, kels äflagoms okes gitäti pota in ziläks lönik oksik, e gerans ela ‚Von Taxis‘. Pas stid tatafeda Deutänik efinükön potafebädi di ‚Von Taxis‘.

Tü 1660 setul 29 pot Linglänik pägivon eles ‚Quentijn De Veer‘ e ‚Jacob Van der Hoeven‘ e geranes omsik. Noganükam pota Fransänik äkodon ze suvo fikulis, pato i bi dakosäd äjenon da ziläk Nedäna Spanyänik, kö potafebäd, leigoäsä in dil gretk Deutäna, äduton as dalab gerik lü grafs: ‚Von Thurn‘ e ‚Taxis‘ pemäniotöls. Cal potacifa äbinon goldinameinäd veratik pro utan, kele cal at pigönädon; atos äjenon kösömo lü flens tä suäm, kel äbinon vo no votik äsä lumesed. Pots Brabänik e Fransänik, samo de 1738 jü 1749 äprodons näito tio flonis 100000. Potacifam äbinon kluo jenöfiko no cal nenfrutik, bi potacif no ämutom dunön zao bosu mödikum, ka dispenami nema okik.

Klülos, das desir ad getön potacifami äbinon gretik, ed ad kudön, das älonoy bü val pötatimo dini, cils in klädöm, u boso bäldikums, ya päcälons as potacifs. Somo fat, kel äbinom sifal ela ‚Den Haag‘, äcälom soni mälyelik okik: ‚Barthout van Slingeland‘ potacifi pota so veütika lü ‚Hamburg‘. Jü nentüt sona löfik cal at päfölon fa hidünan, kel egetom-la niludo pro atos sio monigivoti: bos, kel vo äkanon jenön nendämo. ‚Jan Hudde Dedel‘ e ‚J. Van Assendelft‘ äpladuloms leigo nelaidüpiko soni e dauti tütäböfikis oksikis. So i pänan sevädik: ‚Ph. Koninck‘, tidäb ela ‚Rembrandt‘, älabom zao ün 1668 cali nafana de ‚Amsterdam‘ lü ‚Rotterdam‘. Cali at, pro lekanan klüliko läs pötiki, äleadom fölon dub votan, ed om it äkädädöm frutis. Pas ün 1747 mistad at äfinikon; ‚Den Haag‘, kö potacifam äduton lü cals frutikün, ävilon givön in dinäd at sami, ed äkomiton potadinädis guverale, kel pö turn okik älovegivom onis läne.

(Se el ‚Haagsche Post‘.)

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1951. Pads: 22—23. Yel: 1952. Pads: 3—4.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚J. P. Verspoor‘ in ‚Columbus‘, ‚Miss.‘ (Lamerikän), ‚13th Avenue North‘: 1508.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

De cifef potacäka- e girafebäda egetobs (ya bü tim anik) nuni, das giradakosäd bevünetik dönu mögon ko Svedän, Jveizän, Belgän, Luxämburgän), Fransän, e Vesüda-Deutän (keninükamü el ‚Berlin‘ vesüdik). Pels difik, ab pato demü gaseds e bukots votik, kanons kludo dönu jenön medamü girafebäd, bisä demoy devidabüdülis, kels lonöfons in läns at. Dinädü pelamög at söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ in ‚Den Haag‘, ‚Hugo de Grootstraat‘: 82: sekretan-kädan diläda valemik feda begom flenöfiko limanes, kels no nog

epelons limanamamoni oksik, de yanul 1 yela 1949, ad girön debis oksik lü potakal omik: 199061. Limanamamon yela: 1948 e yelas büikum no nedons papelön.

Söl: ‚Dr. Arie De Jong’ in ‚Leiden’, ‚Herengracht’: 58 begom lebonedanes Volapükagaseda, kels no nog epelons lebonedamoni oksik, ad stüredön ati ini potakal omik: 107 174.

Peselons ün foldil 3^{id} yela: 1951 Volapükamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pads: 23—24.

NOTEDS.

‚**New-World-Alphabet**’. Söl: ‚E. C. Van Dissel’ in ‚Leeuwarden’ (Nedän), ‚Troelstraweg’: 8 edatikom eli ‚New World-Alphabet’ (Volalafab nulik), kel kanon pagebön pro püks valik vola. Lä el ‚Instituut **World-Steno**’ in ‚Leeuwarden’ epubon: ‚E. C. Van Dissel, Leerboekje voor zelfstudie van het New World-Alphabeth, in Nederlands’. Suäm fl. Ned. 1,65.

Tidabukils in püks votik papreparons. Lautan ogivom demädanes vilöfo nünis zesüsik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1951. Pad: 24.

1952 (yelod 17id)

PÖTÜ YELACEN.

Pötü yelacen lofobs reidanes lestümik obsik vipis gudikün obas. Valans plöponsös ad jenöfükön desinis gudik okas! Fovo spelobs ladöfo, das i fikuls, spetäts, neflenams valiks in vol dabinöls moikonsös e spadonsös pro stads leodikum, takedikum ä püdikums! Ibä zesüdos draniko, das valöpo in vol stads flenikum dareigons.

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pad: 1.

‚JAKOB SPRENGER.’ †

Tü d. 29^{id} tobula yela: 1951 ägetobs nuni lunüpo pispetöli, ab too lejeikiki, das söl: ‚Jakob Sprenger’, läxcifal Volapükaneffa ä läxdilekan Volapükakadäma, ideadom pos maläd vemik mu lunadulik e gaon düföfik tü düp: bal göda dela 26^{id} tobula. Tü 1951 tobul 28 pesepülom in ‚Gams’ (Jveizän).

Pämotom ün 1872 mayul 8 ed erivom kluo bäldoti yelas 79. Pos studs okik in gümnads in ‚Einsiedeln’ (Jveizän) e ‚Freiburg’ (Jveizän) ed in niver in top lätiko penemöl, ebelifom to vobiäl gretik okik, sekü mifäts e säspetikams mödiks, e maläd jeikik lunadulik jimatana okik, lifi fikulik, kudik ä pöfädiki.

Äseivom ün 1884 Volapüki, ed elöfom dü lif lölik okik leladälo diali jönik: mag valemapäka, ed ebinom ed eblebom ai slopan fiedik ä lefäkälik Volapüka di ‚Schleyer’.

Ägetom diplomi Volapükitudana ün 1891 gustul, uti tidala ün 1893 febul, ed uti profäsorana ün 1893 gustul. Päcälom ün 1929 setul ad kadäman Volapüka, ün 1939 mätzul ad kadämal, e tü 1948 gustul 16 ad cifal Volapükaneffa ä dilekan Volapükakadäma, dinitis kelik sekü paopläg, kel idrefon omi ed ivedükon omi nefägiki ad calön foviko onis, emutom lovegivön tü 1950 yunul 8 söle: ‚Johann Schmidt’ in ‚Weiskirchen am Taunus’ (Deutän).

Äbinom balan fünanas ela „Lelivükamafed bevünetik”, kel ägebon Volapüki as dakosädamedöm bevünetik.

Äbinom flen gretik pädana: ‚Schleyer’, ed edagetom pos deadam oma bukemi lölik omik.

‚Sprenger’ ai ekälälom Volapüki, ed ekomipon nämöfo pro demäds ona. Perobs in om komipani lanälük pro din obsik, vobani nenfenik, fleni gudik ä meni stedälük. Okipedobs de om ai memi mu plitiki. Takädömös in püd!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pads: 1—2.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 32id

Lautan no pämanioton.

Kobikam 32id Volapükakluba valemik Nedänik päjenükon in ‚Leiden’ ün poszedel zädela: novul 24 yela: 1951.

Presidan: ‚Dr. Arie De Jong’ ämaifükom kobikami ko benokömaspikäd smalik in Volapük, päsokül dub tradutod ona in Nedänapük. Pos atos protok kobikama büik päloreidon, pälobülön e pädispenon fa presidan.

Fovo sekretan: söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ älüblinom nunodi dö degyel epasetiköl. Nunod at äninädon brefiko sökölösi.

Kobikam büik päjenükön in ‚Utrecht’ tü mäzul 22 yela: 1941 pö dinäds vemo patiks, bi sekü tatak Deutänanas ün 1940 mayul 10 i län obsik ireafon ini volakrig telid. Sekü on, e pos on, lecifef emuton komipön ta fikuls mödik. Klub obsik päfinidon fa koupanef Deutänik, e pänätükön dönu pas ün 1946 mayul 11. Propagidapämömod obsik pämodugon u pänosükön fa Deutänans. Jäfidot obsik: ‚Volapükagased’ no ekanon papübön dü tim anik (1942-1946), e nu pubon labü pads te 4, sekü fräds mu gretiks e papüra e büka. Ga cifef kluba e Volapükans votik zilic esteifons ad dünön demädis Volapüka.

Söl: ‚De Jong’ efovom ad lautön fövotis nulic ad vödabuk gretik Volapüka. Om e söl: ‚Krüger’ ebeboboms Vpagramatilis in püks Linglänik, Fransänik, Litaliyänik e Svedänik. De Volapükamäks ünü tim epasetiköl samäds 7200 peselons. Ün 1941 mälat sirkülapenädas päpakon, ed ün 1950 studabledil smalik Volapüka äpubon pro yunanef.

Tü 1941 mayul 28 söl: ‚N. Schraivesande’, vipresidan kluba ädeadom ün bäldot yelas 61. Plad labüläbik oma no päfölon jünü. Num limanas emödikumon boso. Tü 1947 mäzul 2 ‚Dr. De Jong’ älabom säkaspikoti ko ‚Dr. R. A. Ten Bruggencate’: redakan ela ‚A. N. P.’ (Gasedemabür valemik Nedänik). Te ini delagaseds anik nunod spikota at pelüsumon. Ün gustul yela ot cical ettimik: ‚Jakob Sprenger’ evisitom obis ad bespikön dinis difik Volapüki tefölis.

Ko Volapükans fuginänik e nitedälans votik elabobs spodi ze liföfiki. Ven atos dönu ämögon Volapükagased obsik epubon dönu nomiko ai pos mul telid. Demü propagid gased at papoton i nomiko ladetes distik in nilän e fuginän. Plä yegeds redakanas suvo i yegeds nitedik Volapükanas fuginänik pelasumons.

Dö diläd valemik feda Vpaklubas kanos i panunön, das limananum, do nevifiko, mödikumon.

In ‚Amsterdam’ studaklub bevünetik: ‚Societas Polyglottica Universalis’ (Klub polüglotik valemik) pefünon, kel bejäfon mögiküno pükis valik vola. Bevü mekavapüks i Volapük pelasumon.

Tefü kadäm Volapüka kanos panunön, das sis fün onik pösods 127 pecälons as kadämans, kelanas söl: ‚F. J. Krüger’ binom liman lätiko pevälöl. Balposvotiko pädan: ‚J. M. Schleyer’, ‚Prof. Dr. A. Sleumer’, e ‚J. Sprenger’ ebinoms dilekans kadäma, e söl: ‚J. Schmidt’ evedom sekü cäl oma as cical Volapükaneffa sis 1950 yunul 8 dilekan kadäma. Kodü dinäds difik elovepolom ye tü 1950 dekul 21 nelaidüpo cicalami ä dilekanacali ele ‚Dr. Arie De Jong’, del demü atos pecälom as vicifal Volapükaneffa. Sis d. 16id febula yela: 1936 söl: ‚De Jong’ binom sekretan, e söl: ‚Reynders’ kädan Volapükakadäma.

Nunod äninädon i nog lovelogami smalik valemipükasitas pageböl votik.

Pos loreid nunoda söls: ‚F. J. Krüger’ ed ‚A. De Jong Jr.’ ekontroloms kali degyela lätik, e posä ekonstatoms, das äbionn verätik, edispenoms oni.

Bi söls: ‚Dr. Arie De Jong’ e ‚J. G. M. Reynders Sr.’ demü bäldot vemik okas no ägebidükoms okis dönudaväle, pädaväloms söl: ‚F. J. Krüger’ as presidan, söl: ‚A. De Jong, Jr.’ as vipresidan, e söl: ‚P. H. J. Uittenbogaard’ as sekretan-kädan.

As top e tim pro kobikam fovik ‚Leiden’ e febul yela: 1952 pälonons büfiko.

Posä säks anik pibespikons, presidan äfärmükom ko vöds danöl lü limans ikömöl kobikami valemik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans 1952, Nüm: 1, Pads: 2—3.

CEDS E TIKODS.

Mens vemo mödiks blamiälons te ad no palecedön, das binons nennoliks. No suemons, das däläl binon sevädot kuliva löpikün.

Carmen Sylva.

If nolol dini, e fägol ad dünön, äsä utan, kel nolon, ed if no nolol dini, e dasevol, das no nolol oni, atos binon nol.

Confusius.

Alutos, kelos eklülädön binön lü ol gudikünos, binonöd lü ol lon no nefölovil!

Seneca.

Men ut, kel sagon stedälo: No lekredob, cütön oki it. Dibäto in lan vul lekreda dabimon, kel neföro sigikon.

Lamennais.

Vikodolöd nefleni dub näm! ed ogetükumol neflenami onik; vikodolöd dub löf! e no oklopol posdoli. Leadolös, uto, kö atos binon mögik, cili ut dünön, ed it gididikön tefü duns onik!

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

In kobikam valemik 32^{id} pejenüköl in ‚Leiden‘ ün 1951 novul 24 pedaväloms as presidan söl: ‚F. J. Krüger‘ in ‚Amsterdam W.‘, potakät: 6021.
vipresidan söl: ‚A. De Jong Jr.‘ in ‚Leiden‘, ‚Herengracht‘: 58,
sekretan-kädan söl: ‚P. H. J. Uittenbogaard‘ in ‚Hilversum, Koningsstraat‘: 31.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

edeadam in ‚Gams‘ (Jveizän), tü 1951 tobul 26 söl: ‚Jakob Sprenger‘ läxcifal Volapükaneffa ä läxdilekan Volapükakadäma.

Demü fräds gretik e papüra e büka mutobs lonülön suämi notedas ad fl. N. 0.50 a kedet.

Peselons ünü foldil 4^{id} yela: 1951 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pad: 4.

Volapükaklub valemik Nedänik: Kobikam 33id

Lautan no pämänioton.

Tü 1952 febul 16 in ‚Leiden‘ kobikam valemik 33id Volapükakluba valemik Nedänik „Baläl jafon nämädi” pejenükon.

Presidan nulik, söl: „Krüger” maifükom kobikami ko spikäd skilädik in Volapük. Sagom in on, das kobikam at binon vemo veütik, bi bespik tefon dini no pülikumi äsä fütüri Volapüka e kluba obsik. Pos atos söl: ‚Reynders Sr.‘ notodom nogna konfidi gretik okik in Volapük, bi at binon pro om pük balik jenöfiko neudik. Fovo paloreidon nunod kobikama valemik büik, kel pö naed at nog pelauton fa sekretan büik, söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.‘, dö kel sekretan nulik notodom stunidi gretik okik, e spelom ad ledunön bligädi okik leigo gudiko äsä büan oka. Ad atos söl: ‚Uittenbogaard‘ läükom as benosüpot, das om as kädan egetom fl. N. 25 de söl: ‚Krüger‘, kel emödükumom limanamamoni oka ad suäm at. Sam at digädon ad pasümädön! Fovo doküms nitedik tel padajonons, kelas bal binon doküm jenota, das klub obsik edageton seimna premi balid demü nüsedot lü dajonäd. Fovo klülädos, das klub obsik e gased obsik pamäniotons nomiko in el ‚Nederlandse Staatsalmanak‘ (= Tatakaled Nedänik) e ladetabuks gasedema Nedänik, du i cifefs niverabukemas in foginän, äsä di ‚Helsinki‘, de Svedän, Linglän, Lamerikän, lü kels gased pasedon nomiko, jonülons nitedäli pro at, e no vilons nelabön nümi bal ona.

Pos atos primoy ad bespikön modis difik, ön kels kanoy propagidön. As meds, pö kels alan kanon kevobön, panemons: kleib Volapüka-mäkas sui potadins potabik valik, pladam Volapükaplatäda len sütayan, e süükam nitedäla pro vobod obsik. Vätälöy ad lautön in püks difik, i in Nedänapük, lisedis vödas 1000. Pro püks anik liseds somik ya dabinons. Dub atos omögos pro alan ad kanön lärnön nen töbid mödik vödis mu neodikis, ed ad fägön ad spikotön skilädiko in Volapük. Fovo lised literata polauton, e mögiküno gasedem posevädukön dö jäfed Volapükamufa. Leubk gretik e dil gretikün diateka nulik petradutons ya ini Volapük. Me atos ‚Dr. Arie De Jong‘ ejafädöm vobodi legudik ä nitediki, ed eblöfom ad kis Volapük binon gebovik. Komans valik labons stunidi gretikün demü atos. Kevobonsöd nu limans, e steifonsöd ad reafön ini jäfed ai gretikumöl!

Pos färmükam kobikama fa presidan limans golons lomio ko senäl kotenüköl, das elifädons poszedeli frutik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pads: 6—7.

‚Simon von Geldern‘

Fa ‚H. A. L.,

Se el ‚De Nieuwe Courant‘ de yel: 1923.

In memapenäds de ‚Heinrich Heine‘ tuvoy dönuamo mäniotis dö leziom bü lunüp ideadöl, penemöl: ‚Simon von Geldern‘, tefü kel ililom ün yunüp okik dinis bisarikün. Konots, kelis ikanom lilön lomo dö om, ikodons magädi so dibätiki pö om, das iblibons dü lif lölik omik in mem oma. Ventürs de ‚Simon von Geldern‘ vo ebinons bo plödakösömiks, ifi lecedoyöv äsä konädis alutosi, kelosi zians bäldik äsevofs ad konön dö om. Änemoy omi eli ‚Chevalier‘ u „lofüdänani”, bi idunom tävis gretik in lofüdän, ed ädajonom oki pos geköm okik in klotabel: ‚Maria‘ in plekastäat visioni, pädavälom ad jäig fa beduinatribüt in Nolüda-Frikop, ud — äsä ‚Heine‘ notodom läs dalestimiko — ävedom ravanacif ä jeikan karovas. Äbinom monitan süperik, e dub maged geilik lunedìk okik, dub burnud nekäliko pizüüköl e dub kap nobiko pilöüköl, puban magädabik. Älabom repüti, das älabom tälenülis koultik. Dü tim semik ästebom pö kurs Yuropik difik. Valemiko ätirädöm küpäli lü ok, ed äsüükom demädi, sekü voal foginik

klänöfik, kel ädabinon tefü pösod omik. Ma sagäds elabom-la bo pö bal kuras lelöfaventüri ko ledaut jenöfik. Ventür et — so äsagoy — ikodon tio deadi omik; te dub monitav bluföfik okik, ikanom savön oki. Fino ireafom ini Linglän, ed älifädöm us dabini vemo lügiki.

„Leziom at”, „Heine” penom in nemapenäds okik, „emagädöm plödakösömiko ad magäl obik. Val, keli äkanoy obe tefü om, äkodon magädi nekvänovik in ladäl yunik obik: äjäfälikob so vemo ko konot tevas e fätotas oma, das ömna ün del fulik senäl flodöfik äsüikon pö ob, ed äjinos lü ob, das ob it äbinob-la leziom edeadöl et, e das lif obik äbinon-la te fov lifa oma, kel ideadom bü lunüp! Neito gelogam ot äjenon in drims obik... Stad bisarik at ädulon bo du yel lölik bal, e do sevälöf obik ivedon dönu lölöfiko kösömik, ga retods klänik ona äposbinons in lan obik.

Klieni bisarik ömik, kesenäli e tassenäli mifätikis ömikis, kels leno lönedons lü binäl rigik obik, si! igo duni ömik, kel taöfon ta meug obik kodidob posvobede se drimatim et, ün kel äbinob leziom lönik obik.”

Vestig jenavik nespalik no eretükon, liedö! mödiki de dabinan romatik nidik, keli el „Heinrich Heine” älecedom, pö magäd sekü konots se yunüp okik, leziomi okik. „Prof. Dr. David Kaufmann” ededietom ya in lebuk okik ün 1896 in „Breslau” epuböl: „Aus Heinrich Heines Ahnensaal”, kapiti lunik ele „Simon von Geldern”: sprotan imivedöl se dafamül löpacalik. Ärigikom pö atos se vätäl, das man et ädigädöm küpäli patik, bi in poedots ela „Heine” flun klänik de „Simon von Geldern” binon kleiliko sienovik, e mödikis lidas omik, dub köl e ton onas, memükons tefü drimavol cilüpa omik.

„Simon von Geldern”, pemotöl in „Wien” tü 1720 novul 12 as son lefata ela „Heine” flanaü mot: „Lazarus von Geldern” e jimatana atana: „Sarah Lea”, äbinom milagacil. In dom palik tö „Düsseldorf”, latikummo tö „Mannheim” e tö „Frankfurt a. M.” pädugälom fa tidans famikün, ed äjinos, das öjonidom ad vedön dugal nolava talmudik; ab vimam e kaprit natäla omik äsevädikons ya so vemo ün bäldot deglulyelik, das fat omik äperom kredi tefü voked nolavik omik, ed älasumom omi ini tedabüsid oka. Ab muif äbinon so vemo in natäl omik, das i us no äkanom lomädön. Äbinöl viföfik, nelaidälik ed älaböl **natali** [→ natali] voik di „Ahasverus”, äzitevom dü degyels da vol; nu seimna ästebom in cifazifs Yuropa, kö äslafälikom de tuodots valasotik; täno pö süikam süpik relöfa dasenälik ätevom lü tops saludik lofüdüana, bu val lü el „Saphed” vönädik in Galileyän, keli älecedoy ettimo zifi famik: „Bethulia” se bibakonot, ad pönidön us sinodis okik.¹ Komandapenäds de rabinans famik, kels äloboms omi demü meug relöfik oma, äjäfädons mödadilo ome se sogods relaxompenanas omik monamedis mödik. Ven äbinom seimna in monaditretül, äjonom kosididön oki, maä atos ämögön fädo, medü ted me buks. „Prof. Kaufmann” nemom omi parasitani relöfa, kel nen senäl anik pro utos, kelosi äkodädöm okikanes, ämirepütükom in zifs valik Yuropa, Frikopa e Siyopa nemi benorepütik, keli älabom. Ma sagäd „Simon von Geldern” bo edeadom pö bal zitevas okik ün yel: 1774 tö „Forbach” in Lalsasän.

Delabuk kälöfiko pebepepenetöl de „Simon”, kel ye pebepepenon te jü yel: 1756, kü idunom dönu pilgrimi lü Saludalän, efägükon eli „Prof. Kaufmann” ad suimön kuratiko zitevi omik. Pro yels latikum fonäts konfidovik te vemo nemödikis ägebidons lü om. Binons pidabik, das no plu edalom beliefön jenöfükami vipa in fonun okik penotodöla, das suno notets pötüvonsös pro läfulükam e menodam lifiskäta omik! Notets et petüvons ün prim yela: 1912, e fe in top, kö no isukoyöv bo onis, sevabo in bukem ledükik tö „Darmstadt”. Dilekan bukema: „Dr. Adolf Schmidt” ätuvom fädo mödoti papüras, dilo in hebrey, kels pö vestig äklülädons licinön de „Simon von Geldern”. Binons penets, peneds valasotik e de om it e de votans, dileds lafiko epuridiköls penetabuikilas, kitazötas, e r. Lölot fulükon ramari ze gretiki. Vio penäds valik et ereafons fädo ini bukem kurik tö „Darmstadt”, kanoy te niludön. Niludo posbinot ela „Simon” evedon dalabot famüla in „Düsseldorf”, ed ereafon ön mod seimik usao ini dalab baonana: „Von Hüpsch” in „Köln”, kel äbinom konletan fanatik bisarotas mögik valik, e kela namapenäds piposbinüköl binons sis yels tum in bukem tö „Darmstadt”.

Din küpädikün konleta jöplifätatoum in küir vietik petanädöl binon, kel labon su bäk tiädi: „Journal pour l'an 1757”, e kel binon fövot tävadelabuka balid de „Simon”, pedilädöl löliko ön mod ot, ed i pelautöl in Fransänapük. In sakäd ini tanäd pelüblinöl kitazöts kil tedana di „Düsseldorf”: „J. B. Zanders” ädabinons de yegs, kelis „Judt Simon Leiser” iremom ün yels: 1742 e 1743. Ettimo famülanems pägebons nog selediko fa yudans, pläamo fa utans, kels älicinons de dafamüls noubik vönädik Spanyänik e Portugäniks; demü distid äläükoy pösodanemi lä ut fata. „Simon Leiser” äbinom kludo „Simon”: son ela „Leiser” ü „Eleasar”, keli änemoy eli „Lazarus von Geldern”. Ladets penedas se yunüp ela „Simon” ätonons nog: „Simon Lazarus von Geldern”; latikummo ämoädöm nemi: „Lazarus”, ed änemom oki te eli „Simon von Geldern” ü „Simon de Gueldra”. Pos pilgrims okik lü län saludik, äläükom mödadilo nog „se „Hierusalem”” u nog suvikumo „se „Bethulia” in Galileyän”. Dönuamo lesiom, das edalabom us dalaboti,

1 El „Judith” jönik: jiheroedan se konot yudik se tumyel 2id bü Kristus, äbätodof generali Lasüriyänik: „Holofernes”, ed ädeidof omi in bed omik ad savön zifi okik: „Bethulia”.

kel äprodon ome fieni flonas zao 1000. Larabans iberavoms ye pluma oni, e fino top pidistukon dub taladrem, sodas emutom klemön desini okik ad lifädön us lifadelis fovik oka. Votans ägiovoms ome tituli: ‚doctor’ u: rabinan: ‚Simon von Geldern’; seimna i pänemom: ‚Monsieur le Baron de Guelre’.

‚Simon von Geldern’ äbinom lusöl; ädutom lü ventürans gretik, kelis tumyel 18id älabon mö num so vemo gretik, e kelas lifis i obs nog nu suimobs nitedälo. Betikoyöd te grafi: ‚de Saint-Germain’ ed eli ‚Cagliostro’! Das ‚Simon’ no äbinom man neveütik, klülädos süadükölo se penäds fa om peposbinüköls. Pö mödikans timakompenanas okik, e bevü ons pö mans veütik, jinom ekodön magädi gretik. Igo ‚Voltaire’, lä kel elotedom dü dels anik, äkegiovom ome komandapenädi lü ‚Lyon’.

Lecedi vio distiki timakompenans omik ya älabons, klülädos se pened pedispenöl fa ‚Von Seca’. B.v. reidoy in pened at: ‚Sachez donc, Monsieur, que les dévots (de nom) de ce pays nvous déclarent pour un libertin, les libertins vous croient hypocrite et les hypocrites vous prennent pour un véritable dévot. Voilà assez pour être détesté de tous.

Pour comble des malheurs les dames vous croient aimable ou galant. Les savants ne vous aiment, parce que vous êtes de leurs métier. Les riches savent que vous êtes d'une bonne famille, et la plupart d'eux ne sont que des enfants trouvés.”

Du äbitom lo relaxompenans okik as pönidan relöfik, kel ikemom libaviliko lomäni, famüli e liegi, ad dunön te Godi, äkaketom lo kritans cädik plu noli okik, ud äpleidülom me famülalimans, kels älabüloms calik veütik, e me tävug gretik oka. Ven ävedom bäldikum ed ivedom ziteva-tufavik, jinos, das ga elisitom laidacali. Älofom lampöre: ‚Joseph’ II dünis okik, bi ökanomöv frutön tedi dub sev okik länas foginik. Pos atos ästeifom ad dagetön cali in bukem regik tö ‚Paris’, ed in bukem dükik tö ‚Wolfenbüttel’, ud as tidal pukas lofüdänik. Pükinol plagik omik ebinon bo ma ced ettimik jenöfiko plödakösömik. In pened lunik mu nitedik lü dük Braunjvägäna pleidülom, das nolom hebreyi, kaldeyi, Deutänapüki, Fransänapüki, Spanyänapüki, Litaliyänapüki e Linglänapüki, e zuo bosu laraba.

Do pösod küpädik at vöd lätik fümiko no nog pesagon. Penäds peposbinüköl omik labons nendoto nog mödoti ze gretiki, kel binon demädik pro kulivajenotem valemik tumyela 18id.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pads: 7—8, 11—12, 14—15.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Evedons legivalimans:

söl: ‚F. J. Krüger’ in ‚Amsterdam W.’ Potakät: 6021.

lädül: ‚J. C. A. Meursing’: jisanaturan ä jimasetan in ‚Leiden’. ‚Oude Vest’; 199^a.

Pelegivons fa

söl: ‚F. J. Krüger’ fl. N. 25,00.

Tü d. 16^{id} febula Volapükaklub valemik Nedänik ejenükon kobikami valemik 33^{id} in ‚Leiden’ patiko ad bespikön medis ad födön Volapükamufi.

Diläd valemik Volapükaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Erkki Masikka’ in ‚Vaasa’ (Suomiyän), ‚Raastuvank’: 55.

Kädan Diläda valemik feda Vpaklubas: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ in ‚Den Haag’ (Nedän), ‚Hugo de Grootstraat’: 82 begom limanes diläda valemik at, kels no nog epelons limanamamoni oksik, ad sedön ati ome.

Lebuk sevädik: ‚Soziologie’ fa ‚Dr. Johannes Ude’; profäsoran kösömik notidik nivera in ‚Graz’ (Lösterän) petraduton ini Volapük. Utan, kel vilon reidön namapenädi Vpik, kanon loenön oni de ‚Dr. Arie De Jong’, kel etradutom lebuki at. Ladet: ‚Leiden’ (Nedän), ‚Herengracht’: 58.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pad: 8.

ATS BINONS-LI ‚PIA VOTA’?

Bagaf: 6 statudas Kadäma Volapüka tonon: ‚Kadäm Volapüka lecedon, das säkäd tefü kosädamedöm bevünetik petuvedon fifümiko me Volapük.”

In noet Kadäm stabon lecedi at oka in jenöfots nenoamovik sököl:

‚1^{ido}. Pos steifs dü yels mödik nenfrutiks, Volapük binon mekavapük balid, kel brefüpo pos daved oka pezepon valöpo as valemavük bevünetik.

2^{ido}. Dädikam mufa gretik at ün yels pos bitikam paleta samik Volapükanas nolik cädik no ebinon sek binoda Volapüka, ab teiko sek brula mu gretika, keli palet et ekodädon dub flun e vobods oka. Votükams Volapüka, kelis evobädon nen dem leceda datikana Volapüka: mastal obsik, nen däl ed igo ta vil oma, sevabo ekodons, das balät in Volapükavol päädükon, e das sekü atos konfid menefa in Volapük ämoikon.

3^{ido}. Palet et äplägon primo Volapüki fa on pivotüköli, ab äfagikon pianiko aiplu de Volapük gitöfik dub propagid balido ela ‚Idiom neutral’ e latikumo ela ‚Latino sine flexione’, sodas palet et nu stadon so fagiko de Volapük obas, das no plu kanon vobädön bruli ini Volapükamuf obsik, e kludo no plu fägon ad dämükön Volapüki. Palet et te emödükumom dub säslöp lölöfik oka grupi mätedanas Volapüka.

4^{ido}. Ün 1889, sevabo: yels deg pos datik Volapüka ed ün tim, das palet pemäniotöl eprimon vobodi dadämüköl oka, in Yurop, Siyop, Frikop, Merop e Stralop Volapükaklubs 283 ädabinons, fovo Volapükitudans pediplomöl plu 1600, tidabuks Volapüka 316 e periodagaseds Volapükik 25. Atos binon benosek, keli valemmapük votik no bal ekanon dagetön ünü tim so brefik. Benosek at binon plüo küpädikum ä veütikum, bi pak gretik at Volapüka äjenon ün tim, das vol no nog ikösömükon oki ad tikamagot, das ömögösöv ad jafön e gebön mekavapüki seimik as kosädamedöm bevünetik. Sekü atos ün tim et taam semik ädabinon, keli Volapük leigüpiko i ämuton vikodön.

5^{ido}. Klül, das binos nesiämöfik ad plägön valemmapükis ze fol u lul difikis, zesüdükon veriko, das pük te bal muton pazepön as kosädamedöm bevünetik. Vätälölo

a) das Volapük as valemmapük mekavik gebovik balid äsvo dalabon gitäti baliddaveda (balidmotedagitäti) ad pazepön as pük bevünetik,

ä) das Volapük demü binod balugik ä tikavik oka, notodamod kuratik oka, bref oka, liegöf gramatafomas oka, süntag lönik oka, e gebov plagöfik oka labon patöfis süperik so mödikis, du mekavapük votik no bal, to mögiko süperods votik oka, labon in mafäd ot süperodis valik at Volapüka, e

b) das Volapük tefü vödastok oka no pestukon vilädiko, ab pestabon su vöds natapükik, das no edütülön vödastoki oka te de pükagrup semik bal, pato no de vöds sonemiko bevünetiks, sevabo de püks romenik, ab de vöds pükas mu distikas, du edemon i saidiko vödis jenöfik bevünetikis, brefo: das leigodü valemmapüks votik mödikün stadon veriko neudikumomo tefü natapüks vola,

kadäm Volapüka süadon, das valemmapük votik no bal plu digädön ad papropagidön as kosädamedöm bevünetik ka Volapük.”

Äsä sevoy, to leced at Kadäma nog ai mekavapüks mödik dabinons, kels vilons labülön pladi, kel sekü baliddavedagität e patöfs süperik onik duton lü Volapük. Si! fovoy igo ad datikön laiduliko valemmapükis nulik. Klülos, das atos gretükumon bruli, e neleton jenöfikami diala tefü valemmapük balik bal. E ga zesüdos vero, das geboy valemmapüki te bali. Ab binos vemo fikulik ad rivön diseini at, ebo sekü dabin valemmapükas so mödikas. Klu kobovobobsös obs valik! Reklamobsös obs valik Volapüki! If vilobs fefiko, tän fümiko olevikodobs.

Ab kisi mutobs-li üfo dunön? osäkoy. Benö! reklamön, ed ai dönu reklamön. Ab demü reklam neodobs moni. Si! atos binon so. Steifobsös kludo ad nitedälükön stitodi nämädik ä liegiki seimiki u pösodi mu liegiki pro din obsik, dat oklienonsös ad stütedön obis! Vüo kanobs reklamön Volapüki ön mod neflagiälük medü Volapükamäks. If kleibobs mäki sui potadin alik, keli sedobs, tän mäki at vobedon äsvo as noted.

Asä medi telid kanobs mäniotön platädi nämailik in gretot degnaik siämamäka Volapükik ad pafimükön leni föfafasad doma. Ekoedobs mekön platädis somik fa fiam: ‚A. C. M. Dernison’ in ‚Leiden’ (Nedän), ‚Hooigracht’: 1. Volapükaplatäd at binon vemo jönik!

Fovo mutobs slopükön Volapükanis medü jenükam Volapükitudodemas, e fün Volapükaklubas valemik netik. Atos sinifon, das i mutobs vedön nämikums dub num ai gretikumöl limanas. If num klubanas binon saidiko gretik, tän klub i olabon moni saidik ad kanön pübön gramatis, vödabukis, tidabukis e penädis valasotik votik. If binobs nämiks sekü num gretik Volapükanas, tän okanobs i süadükön ko benosek slopanis valemmapükas mätedöl, das binos draniko zesüdük ad slopön Volapüki, dat labobsös dönu valemmapüki te bali su taled lölik! Vips at no kanonsöv-li pajenöfükön dub kobovob obas valik? Ud ats binons-li ‚pia vota’?

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1952. Pads: 9—11.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Pelegivons fa

lädül: ‚J. C. A. Meursing’ fl. N. 3,00.

Statuds Volapükakluba valemik Nedänik in vödem Volapükik kanon pasivön de söl: ‚Dr. Arie De Jong’, ‚Leiden’, ‚Herengracht’: 58 tä fl. N. 0,25 a samäd, ed in vödem Nedänapükik de söl: ‚P. H. J. Uittenbogaard’, ‚Hilversum’, ‚Koningsstraat’: 31 tä suäm ot.

Söl balid labom nog samädis anik ela ‚Statuds’’ ed ela ‚Woordenlijst (Nederl.-Volapük)’’ se tim bü revid staböfik Vpa. Utan, kel vipon dalabön bukilis nefflifedik at kanon getön onis tefädo tä fl. N. 0,10 e fl. N. 0,25 a samäd.

Peselons ünü foldil 1^{id} yela: 1952 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pad: 12.

Dö bäldot tala

Se el ‚Het Vaderland’ de 1941.

Bü tumbalionats mödik yelas — ma talavans e stelavans semiks igo bü milbalionats tel jü kils yelas, — tal äfomikon. Sis tim et sesträlon vami ini levalaspad. Primiko ädunon atosi as vapaglöp hitik, latikumo as flumotaglöp glutik, e pos atos as glöp, kel binon niniko hitik e pezüon dub krut solidik koldik. I nu tal no nog ekoldikons lölöfiko. Mö mets kildeg jü foldegs aliks, mö kels samo dudranobs dibikumo in talakrut solidik, vamot löpikun zänedo mö grad bal di ‚C’. Atos klülädon b.v. pö dibagimams, in sops ed in tönuls. Ab i volkanim e dabin de at seköföf vamafonas e gäisiras binons blöfs, das vamot dibiko in tal muton labön nivodi vemo löpiki. Niludo ye miikobs, if cedobs, das löpikumam at jenon nemiediko, jüs zänapün tala perivon, kö ön jenet at vamot gradas 200000 di ‚C’. mutonöv dabinön.

Mutobs fomälön, das löpikumam vamota jenon ze vifiko in talajüds plödikün, ab das in dibot gretikum löpikumam vamota jenon nevifikumo, jüs mödot maxumik gradas 1500 jü 2000 di ‚C’. perivon. Topi volkanima mutobs niludo sukön tö dibot mö milmets foldeg jü luldegs, pö vamot gradas 1000 jü 1250 di ‚C’.

Esteifüloy ad plänön vamikamamödöti tala (sevabo: pluikam dibota, kel paneodon ad dagetön löpikumami vamota mö grad 1 di ‚C’.) me ced, das mutoy kodidön ati kipäde stöfas stralamikodabik stonasfera. Demölo dugodafägi talakruta kom stäänik mödotas mu pülikasmünas stralamikodabik in talajüd labü bigot milmetas foldeg jü luldegas äklülädon saidön ad kanön plänön talavamikamamödöti. Milmets luldeg at binons ebo zao dibot, keli ma kods ya büikumumo pemäniotöls mutoy kodidön blögädes kontinänik.

Binos mögik ed igo luveratik, das pubod stralamikodaba binon miedöfik, e te komädon in dils plödikün tala. Vam, kel **davedikon** [→ davedon] sekü säbinädikam münas luraninerik e stöfas somik in talakrut labon reto veüti pülik leigodü lüsum vama, as sek bestralama dub sol, kela duinod baiädon ko milvaat a kvadamet talasüfata.

In jenöfs somik cedoy atimo, das kods saidik dabinons ad niludön, das metalapiäf tala no labon vamoti löpikum ka gradas 1500 jü 2000 di ‚C’. Dubä lömins stralamikodabik defons in nined, kod no dabinon ad niludön, das vamot binonöv löpikum. Sekü atos binos vemo dotik, va nined tala bo binon in stad esmetöl. Klientobs ad cedön, das piäf et binon fe redaglutik, ab ga binon solidik.

Volkanim jinon tefidön ko fomikam belemas, kel äjenon ya ün timäds rageigik (bü yels lultumbalion jü millultumbalions). Leigoäsä fomikam at belemas, volkanim binon pubod periodik, äsä pubods mödik in jenotem tala (samo: gladatimäds) binons.

Jenöfot, das no kanoy noön periodöfi semik in jenäds talavik, jonon, das luveratiko no kanoy spikön dö volf, dö dafomikam progedöl, in jenotem tala. Sotefä kanobs cödön atimo, dafomikam somik te jenon pö volf dabinädas liföl su tal, kels jünü, ünü tumbalionats yelas evolfons de foms balugik ad foms distöfik, dilo vemo edaglöföls, bundaniks.

Binos sio küpädik, das pö talavans klien dabinon ad lonülön bäldöti tala me nums stelavik gretikum, kas stelavans semik cedoms, das daloms dunön. ‚Belot’, samo, äcedom, das bäldot planetasita no suämon plu ka yelis zao kiltumbalionis; ön jenet at tal kanonöv binön nog yunikum.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pads: 13—14.

PIRATAN-SANAN.

Fa ‚Dr. P. H. Van der Hoog’.

Mödot medinas gudik dabinon, pro kels slimaflics bronik e jäfidäms, kels levedükons kögi, binons so senöfiks, das pos gebäd onas no te slimiskret pluikon, ab pato sput slima in brons komika pafödon e pafasilükon. Nemobs onis latino elis ‚expectorantia’. Medins at labons pato fruti pö katars sägik, if slimaflic bronik esvelikon vemo, ab pö kelos to kög slim tönik fimik no sekömon. Livetükons täno slimi tönik, e votükons solidöfi onik. So sput ona pafasilükon.

Semiks elas ‚expectorantia’ at binons as pöpamedins famiks. Kin obas no eplakon-li vobedi benüköl väreta juegavata, likviroda, gargula ko soulot vamulik saläda (samo: saläda di ‚Ems’), danünatemama, naidaleüla, fänulaleüla, e r.? Bü tim brefik äjenos, das ämutob бүдүлön medini somik balane malädanas obik, ed äpenob sui rezäpapapür fo ob seatöl vödis pö sanan alik sevädikis: ‚Pulvis Doveri’: medin binädöl me dil 1 puina piekakuanavula, dil 1 mäkuna, e dils 8 kalinasulfata. Binon medin süperik, do no binon sputin voik. Ibä binon koboplodot lalkaloidas tel, kels labons vobedi taädik ad natemamazän. Ab ebo dub atos fägon ad sofükön pö kögaglepäds vemik, äsä samo pö pärtud, tustigedami natemamazäna, ed ad fasilükumön so sputi. Ven ye älogob fo ob su papür nemi et: ‚Dover’, ma kel medin at penemon, äsüükon pö ob memotis so mödikis dö piratan ä sanan Linglänik at in pösod bal, das no kanob nedunön ad konön oles bosu tefü atos.

‚Thomas Dover’ älifom ün laf telid tumyela 17^{id}, ven piratans susnumik älenodoms de Lantiluäns nafis e kolunänis Spanyänikis. Bevü piratans at sanans mödik ebinoms, kelas anans edagetoms sevädi gretik. Piratanaf alik älabon ninü boid, if nafanef äbinon mödik, i sanani, semikna sanani pediplomöl, semikna tidäbi vunisanana, kel idagetom ünü tim yelas ze mödikas plaki e skili anikis in jäfüd sanavik. Balan atanas äbinom samo Flänänan: ‚Esquemeling’, kel ebepenom in buk, kel epubon ün 1678 in ‚Amsterdam’, krigadunis piratanas Vesüda-Lindänik. Pösod jenavik votik äbinom ‚Lionel Wafer’ kel ya ün bäldot 15-yelik oka ägolom melio su naf: ‚Great-Anne’, e latikumo mö yels tel as tidäb vunisanana in boid ela ‚Resistance’ ätevom lü Lindän. Latikumo getuvobs omi as vinisanan in ‚Port Royal’ in Camekeän, de top kelik äkekompenom pö piratagoläds mödik piratanas Vesüda-Lindänik, b.v. pö ut, in kel ädutevoy da länarovöp Panamäna, e pö kel pävunom badiko. Pö geköm okik päfanäbükom fa cifodans in Camekeän, ab demü meritabs okik päpäpönodom fa reg Linglänik. Läs läbik sanan: ‚Scudamore’ äbinom, kel äkekompenom ün 1729 ko käpten: ‚Bartholemew’ pö piratagoläd ta jol Gineyäna, ab pö gevegam päfanom fa elans de kriganaf Linglänik, pämicödetom e pälägom. Famikün valanas ye ‚Thomas Dover’ ebinom, kel älifom de 1660 jü 1742, ed ädatuvom kögapuini, kel nog jü atim labon nemi omik.

Fat omik äbinom kapiten in dünäd lesona: ‚Ruprecht’: el ‚Royal Cavalier’, ad äleadom studön soni okik sanavi in niver di ‚Cambridge’. Äbinom us tidäb de el ‚Sydenham’ famik, kel äsanom omi de variol. Ün bäldot 24-yelik ätopätikom as sanan ini ‚Bristol’, kö ädunom plagi dü yels 20, jüs om tü timül semik, kobü mens liegik votik anik in ‚Bristol’, äblimedom piratanafis tel. Ats älabons nemis: ‚Duke’ e ‚Duchess’, ed al onas älabon känis 56. Skip äbinädon me tumats mödik manas. ‚Dover’ no äkegolom pö piratagoläd at as sanan, ab äbinom as käpten nemediko sumätöfö cif: käpten: ‚Woodes’. Fizir nafamava el ‚Williams Dampier’ sevädik: piratan bäldädik ä balan nolanas gudikün melas sulüdik äbinom. Goläd äliüodikon büiko lü Madäreän e Kabovärduäns, e fovo lü el ‚Cabo de Hornos’. Ven ilükömom lä nisul: ‚Juan Fernadez’, älogom su jol fili flamöl. ‚Dover’ äsäboidom oki, e man me jikaparaskins peklotöl äkosgolom omi. Atan äbinom ‚Alexander Selkirk’, keli ‚Dampier’ iposblibükom bü yels mödik su nisul at, e kela jenotem espireton eli ‚Defoe’ ad buk omik: ‚Roninson Crusoe’.

Nafs bofik äliüodikons fovo lü ‚Guayaquil’, zeil voik goläda. Dü vegam nafs ömik päpridons, e bal atas pästiton ad malädananaf, bi pö skip päst irupädon. De naf bal pösods 108 ya ivedons malädiks. ‚Dover’ ädagetom cifami dö malädananaf, ed äbitikom so dönu as sanan. Ämedinom malädanis me blüds bundanik e me koedön nüsumön sulfatazüdi pidilütüköl. Malädans tio valiks äsaunikons. ‚Guayaquil’ pätatakon e päkonkeron pos beleseat lunüpi. Lefanot ye äläseton. Ab latikumo pos brefüp äplöpoms ad pridön galyuni Spanyänik labü mödot levemik golda. Komip ebinon ye fikulik. Piratans mödik pideidoms e käpten: ‚Woodes’ it pivunom vemo. ‚Dover’ älovesumom nu lebüdi, ed ägeblinom nafis pos nekom yelas kil sefiko lü Linglän. Lefanot äbinädon me pouns goldik 170000. Posä ibelifom nog ventüris mödik. ‚Dover’ äprimom fino dönu plagi sanavik okik, büiko in ‚Gloucestershire’, e latikumo in ‚London’. Jenöfot, das pö medinam malädanas okik ägebädome suvo mödetis gretik hidrargina, äkodon, das ägetom näinemi: ‚hidrarginasanan’.

Ün 1733 älautom buki: ‚Ancient Physician legacy to his country’, in kel kanoy tuvön rezäpi verätik puina sevädik omik. Jü deadam okik ün 1742 ädunom plagi sanavik.

(Se el ‚Het Vaderland’ de yel: 1939.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pads: 15—16, 19.

NUN.

Nendoto öman ovilon sevön nemi verätik utana, kel elautom yegedi: ‚Simon Von Geldern’. Benö! De flan lestümik ädalobs leliön, das els ‚H. A. L.’ binons primatonats de ‚H. A. Lesturgeon’, kel äbinom kevoban laidacalik in lautane delagaseda: ‚De Nieuwe Courant’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pad: 16.

NIMS KONÄDIK.

In natäl mena dranäl dabinon, das on pö jenot alik e pö votikam alik, kelis küpon, sukon kodi atas, e no finükon suki, büä etuvon oni. Sosus etuvon pläni, kotenon, vio primöfik at bo binonöv. Büröletans obsik, kels älecedons mistomi komipi de ‚Thor‘ ko gians, ed älogons in luror viena zigoli de ‚Odin‘, äkotenons leigo me fomälods at, äsä obs ün atim me hüpotets füsüdik e kiemaviks obsiks. I äjenos suvo, das men äkolkömon yegis, kels äbinons pro on löliko nesevädiks. Klülos, das i ästeifon ad dadilädön onis. Plü yegs at äbinons bisariks, e läs älonedons pö züäd kösömik onik, plü mögod ädabinon, das no äpölonöv tefü rig e disein onsiks. De menäd lü menäd täno fomälods neverätik päloveükons, ko sek, das ädistikons aiplu de jenöf.

If lelogobs konädis difik, tän kolkömob in ons suvo drakis, ko kels lesiörs mutoms duinön komipi vemik. Drak komädon ya ün tims mu vöniks pö pöps Lindäna-Germänik. I in miteodav Grikänik dabinäd at komädon. Heroedans ämutoms deiflapön drakis, e ‚Medeia‘ ädalabof magivavabi ko draks pebefimädöli. Fom Germänik rigik jinon ebinön drak nenflitämik. Pas ün zänodatimäd ävedos valemo kösömik ad magulön mostis at ko flitäms. Din bal alo binon fümik, sevabo, das draks se tims vönik binons gianasneks atimik, kelis büröletans obsik ekolkömons suvo in Frikop, kö pütuns gianagretik lifons. Ven nu in Yurop in kleuds nol imoiköl Grikänanas e Romänanas päsüsebon äsvo dönu, äblinädoy ya suno nimafores nesevädik läükotis magälük valasotik. Vödemadil no löliko kleilik in penäd de ‚Plinius‘, in kel spikom dö sneks labü flitäms äs uts flitamugas, jinon ekodön, das äprimoy ad magulön i draki ön mod somik.

Nog badikumo emifomoy magi basiliska, kela loged igo ya äsaidon ad deidön menis e nimis, ed ad sigükön bimis. Fom rigik ebinon klülabiko snek. Lautans anik se zänodatimäd ejäfükoms sevabo okis me el ‚Basiliscus Regulus‘: snek Frikopik plödakösömiko venenöfik mö pied zao bal lunik, kel älabon su kap steni vietik e seädis kil. Mu luretaiko zeiloy is honavipäri (= ‚Cerastes cornutus‘) in Nolüda-Frikop mödanaediko komädöli, kel labon sus log alik okik honili tipik, du elecedoy bo dili bigik len tipot muda honili kilid. Ad leced at nog plu pasüadükobs dub jenöfot, das nim labon zänodo su kap stripi klilakölik. Klülos, das snek venenöfik at, kel klänedon oki ini sab, fümiko ebinon plödakösömiko riskädik pro mens, kels te pejukons me sandals. Sekü tuükam magälük venenöfa onik fino de atos basilisk edavedon, kel pianiko evedon sümbol vala, kel äbinon dämabik.

Pöp äcedon, das neföro ämögös, das most somik äkanon edavedön ön mod natik. Ma sagäd äsüikon se nög fa higok mifomik pinögöl, e kel fovo pikuvon fa bufod: nim, kel i pänaudon levemiko ün zänodatimäd. ‚Basiliskanögs‘ sonemik, kels binons müdiks e payümons len ods äsä kedül, binons ye no dins votik äsä nögs in län obsik komädöls linasnekas (= ‚Tropidonotus natrix‘), kels panögons buamo ini dönakums. Sneks at, äsä reto i sots votik, stebons no selediko in leceks, kelis sukons klüliko, bi us binos vamik. Pö pöp edagetons dub atos repüti, das ävagiosugons tetis kunas. Lukred at leno tefon küpedotis natavik, ab licinon de büoced mu bäldik, das snek binon nim, kel pagebon buamo fa lanans pro visit taleda. Dü steb su taled neodons ye nilüdoti, ed as at ebo milig binon vemo pötik, bi at pacedon as koapastöf eflumöfiköl. Pö pöps mödik, samo pö zigans, demü kod at ün neits, ün kels cedoy, das lanans zivegons, skal labü milig padoseidon foi tänads. Dub atos speloy ad kanön spetön yufi onsik, ud ad büoneletön dämükami.

Tefü ledredod balhon nepluon nemödiko leigodü drak. Mödadilo pamagulon as dabinäd ad jevod sümöl, kel labon zänodo su flom honi lunik tipik spiralfomiko petördöl, me kel fägon ad dugimön taanis mögädik. Ün zänodatimäd äsüadoy fümiko dö dabin ona, ibä samäds difik honas et pädalabons ga fa lampörs e regs, e päkipedons kälöfik in divöps. Nog ün yel: 1559 elans di ‚Venezia‘ älofoms suämi säkenas 30000 pro samäd plödakösömiko gretik; ab lof pärefudon. ‚Hons‘ at, kels labons semikna sio lunoti metas kil binons ye jokatuts kevöfik tutavalüta, narvala (= ‚Monodon monoceros‘), kel no binon seledik in Nolüdapovean. Zao ün zänod tummyela büik äjinos, das dabin balhona öliföfikon äsvo dönu. Ituvoy sevabo ettimo len Spelakep däsinotis ini klifs pikratölis, pö kelos nims ad balhons sümiks äsüükons vemo küpäli. Ün tim et i nolavan ebinom, kel älesagom stabü atos, das nendoto nims somik nog lifons is ud us, u das elifons bü brefüp. Ab no ibetikom, das in topäds et lantilopasots komädons, kelas hinims e jinims labons honis stedik zao mö met bal lunikis. Sekü nol pülik pärspäkta bojemananas, de kels däsinots pemäniotöl älicinons, pö magul profülük jelodäms at no te ereafons sui od, ab i no ai sui top verätik. Pö vestig kuratikum äklülädos kluo, das däsinots at leno ätefons balhonis.

Se sams at klülädos sio, das pö magulots konädik nimas no jäfoy teiko me magäl nentütedik, ab me daced, das eprimoy rigiko de jenöf, e das dü gol timas te emifomoy magi. So binos i plänovik, sekü kod kinik sams piküpöl ävotikons fino ad mageds, kels neföro ekanons dabinön. If xamoy kuratiko dini, tän plöpos tio ai ad tuvön i pö mags mu pemifomöls pläni pro daved binädas patik at.

(Se el ‚Haagsche Post‘.)

Tik nulik

Ma konot fa ‚J. Arthur Hill‘. (Se el ‚Haagsche Post‘.)

‚Jozef Scrubbins‘ äbinom stonicöpan, älabom bäldoti yelas kildeglul, jimatani, cilis lul, e vigamesedi legudik.

‚Jozef‘ äsufom ye malädi, kel äsmalükumon ön mafäd veütik kädi okik. Älabom sevabo seni tu gretiki fena in lögs okik. Bi no älekonfidom medinis pipätöl, ämedinom oki nomiko in bötädöp: ‚Jevod flitöl‘ su gulöp.

Zuo äcedom, das no äföлом vokedi okik, imutomöv vedön nolan. Semikna älabom tikodi ad vedön dugan pöpa, ab pos atos ätövom ai, das cal in glüg öbinonöv gudikum pro om.

Tü soar seimik, kü böb omik no ädälon ome ad remön medinis, änüstepom ini bukemöp pöpik glatik, ed äloenom buki. Tiäd äbinon: ‚Tikolöd dö on! ed ogetol oni‘, e pilauton fa Lamerikänan ko tituls mödik.

Bi ‚Jozef‘ nu älabom cedi no löliko neverätiki, das in Lamerikän tituls äbinons ze nejeriks, tituls su buk pimäniotöls äbinons lindifiks pro om, ab tiäd it buka äpliton bo omi. Büä ägolom ün soar et lü bed, ifireidom löliko buki. Seiliko äsäklotom oki ed ästepom ini bed. Jimatan omik äkodidof seili omik negidetiko maläde kösömik omik. Ün neit et ädrimom dö buk, ed ägalikom telna, dubä äsagom laodiko: ‚Binob saunik e liegik: Natemolöd dibätiko! ed ogetol dinis valik.‘ Atos äbinon bal magivafomülas se buk.

Ün göd fovik äbinom so stilik, das jimatan omik sekü kelied tio igivof ome moni pro väret bira; ab poso äbetikof, das cils äneodons klotis, e das demü atos ämutof vobön töbidiko.

Ven ‚Jozef‘ pos janed äseidom oki ko logs färmik sui stul okik foi fil, ‚Eliza‘ äsäkof ome, va äsenälom oki no gudiko. Eli ‚u te soafol-li?‘ äsevof ad taetön nog ebo timo.

‚Buk et binon kod,‘ ‚Jozef‘ ägespikom.

‚Buk kinik-li?‘ ‚Eliza‘ äsäkof stuniko.

‚Keli eramenob ädelo. Emaifükon logis obik. If te skilükobs lanöfi obsik, tän no nedobs duinön laiduliko vobi koapik töbidik. Mutobs te betikön vemöfiko utosi, kelosi vipobs ad dalabön, e leküpälön me tiks obsik ad atos, e fino getobs osi. Suemol-li osi?‘

‚Eliza‘ no äsuemof osi, ed ägespikof takediko: ‚Ag! Kred obik tefü atos binon pülik. Etikob ya nämöfiko dü vig lölik dö klots nulik pro cils, ab ai no vilons kömön, klu ozesüdos, das mutob meritön onis me vob. Nen vob dagetoy nosi.‘

‚Atos binon lölöfiko veratik,‘ ‚Jozef‘ äsagom, ‚ab mods difik dabinons ad vobön. Ol vobol me nams, e meritöl suldis vel a düp. Man, kel plägom tiki nulik, vobom leigo töbiko, e ba nog töbikumo ab me lanöf okik. Nu oprimob ad lärnön atosi.‘

‚Atos binon-li kod, das äseadol brefobüo ko logs färmik?‘

‚Verätö! äjäfob me leküpäl me tik, atos binon flagot balid; tän ito stöfikam sökon.‘

‚Ba no kanob leküpälön saidiko me tik obik, e sekü atos klots cilas no nog... lio bo enemol-li osi?‘

‚E-stö-fi-kons,‘ ‚Jozef‘ ägespikom. ‚NO eleküpälöl saidiko me tik. Nu oleküpälöb me tik oba ad dagetön flonis degtelum in spälabank. Ologol, das ogetob onis; atos pesagon in buk. Tikolöd! ed ogetol osi. Natemolöd dibätiko!‘

‚Jozef‘ äseilom, ed äprimom ad natemön so dibätiko, das äkanoy lilön osi domü nilädans. ‚Eliza‘ i änatemof mö naeds anik dibätiko. Fovo älenükof mänedi okik, ed ämogolof. Dub lienäd fümälik muda ofik äkanoy logön kleiliko, das i of äleküpälöf me tik okik.

Ven ägekömof pos düps kil, ‚Jozef‘ no äbinom in dom. Fön ikvänikon, ‚Eliza‘ äfilidof dönu oni, e ven latikumo pos düp lafik cils äkömons de jul, fided onsik binädöl me pötets e svinapin äblümon. Ün vig et käd no ädälon ad remön miti.

Boso latikumo ‚Jozef‘ äkömom lomio,. Idunom spatili ko nilädan okik: ‚Ben Smith‘, kel i äsufom lögis fenik. Klülabiko ‚Ben‘ älabom böbi pifulüköl, ibä ‚Jozef‘ äsmelom ma medin palöföl okik. Jimatan ela ‚Ben‘, kel i äsegolof ad vobön, äbinof pösodil lunedik, e päslüdof kludo fasiliko ad degivön moni. Bi ‚Eliza‘ äbinof gretik ä nämik, ‚Jozef‘ ad pid okik neai äkanom gebädön blöfastabis, kels ägebidos lü ‚Ben‘.

‚Jozef‘ äseidom oki, ämüfom stuli okik nilikumo lä tab, ed ästebedom takediko bovedi okik. Nen mijästid me lienäd bal, ‚Eliza‘ äbleibof seadön e logedön stediko föfio.

‚Jozef‘, kel primo äbinom nenspikamik sekü stun, äfägom fino ad vögön me lineg svelik: ‚Getob-li nu suno pötetis?‘

‚Finedons‘, ‚Eliza‘ ägespikof.

‚Kisi atos sinifon-li?‘ ‚Jozef‘ äsäkom vutiko. ‚Evedol-li lienetik?‘

„Eliza’ älesedof cilis plödio ad pledön, ädekluinof mudi me lebavet okik, ed ägespikof meditölo: „Balan dunon so, e votan dunon votiko. Emeritob samo ägodo moni pro pötets, klu labob gitäti tefü ats. Ol vobol töbiko ön mod votik, klu labol i gitäti ad merit lönik olik. Leno taob, das dakipol pro ol it vali, if plöpol ad leadön stöfikön miti, bödemi e Jampänavini, ibä fidön mödiko igo seimna no binos sanabik. Sio okotenobs ad fidön pötetis ko svinapin. Fe jinos lü ob, das agödo no etikol dö Jampänavin; buikumo labol smeli bira. Fümiko at kanon pastöfükön fasilikum.”

„Jozef’ älöädöm prüdiko, ägolom ko steps boso nefümiks lü jimatan okik ed ätovom puni okik. Ab no äflapom. Neflen ivotükof okmeugi. Plas drefön zeili, kel äbinof so plitiälik ad no mufükön oki, „Jozef’ ägetom ko näm gretik sui nud okik stabüli skala ferik, keli „Eliza’ igleipof len gleiped.

Fovo log nedetik omik äseivon so legudiko puni detik jimatana okik, das äloegom donikön lanöfo reini spagas nidik. Pos atos „Eliza’ äjoikof gleipedi skala ko näm so gretik ta topäd stomäga omik, das ähokom dü timül, ed ädofalom blegikölo.

Dub atos äsufükom neflene topi nenherik löpo su kapasömit okik. Ko flap kuratiko pizeilöl skal ädrefon oni, e „Jozef’ äfalom lunatenoto sui glun.

„Eliza’ ägolof lü ramar, ägekömofo ko berolöm, ed äprimof nu fefiko. Ba no binos spotik ad flapön mani, ven seatom su glun, ab nu no äbinos tim pötik pro ladäladods. „Eliza’ ikeküpälöf zeili fümik, e zeil at äsaludükön medis.

Binos stunüköl, kisi kanoy dagetön medü berolöm, ifi no voboy nolaviko, ab ko süad, ed if viloy lezedön senälis dü yels mödik in seil pitaetölis.

Ünü foldil düpa efinükof vobi. „Eliza’ ätränof mani nenvilik lü kvisinöp ad leadön sevälöfikön omi, ed äseidof oki fovo ad staudön. Ven atos ijenon, ladäl ofik äsofikön dönu. Ägolof lü kvisinöp, ätovof mani, äblinof omi lü löpacem, äsäklotof omi, älavof ed äflabülöf vunis omik, ed äseitef omi ini bed.

Ün soar et „Ben Smith’ äkömom dü timül. Ävilom spatön boso ko „Jozef’”, üf öplöpomöv ad getön moni anik de jimatan okik. Ad pid vemik okik älelilom ye, das flen omik idagetom süpiko glepädi gripa, ed ämutom luveratiko blibön in bed dü dels anik.

„Eliza’ älogof seimna xamölo eli „Ben’, ed ädagetof süadi, das ökanoföv bemastikön i omi. Sosus uskilükof oki boso, olofof vome „Smith’ dünis okik.

Tü del fovik, ven iblinof ome büli anik pro janed omik äseidof oki sui bed ela „Jozef’ ed äküpetof: „Espikob agödo ko sö: „Montrose’, kel binom febädacif in stonibreiköp, ed atan epromom obe ad givön ole laidacali, if vilol bleibön vobön nomiko, e no plu drinön. Epromob ome, das ögudükumol kondöti olik. Promi et vilol-li bo fölon fümiko?”

„Jozef’ älabom te logi gebidik bal, ed at äbinon zuo te lafiko maifik. Ga ägespikom ko loged vutik: „Si! ofölob promi votana, efe zuo nog promi jimatana obik!”

„Atos binonöv jenöfiko gudikün pro ol,” „Eliza’ äsagof.

„Jozef’ no ägespikom.

„Eliza’ ätovof nami okik. Ädunof atosi te ad moükön herili se mud okik, ab „Jozef’ no äfägom ad logön gudiko, ed ämisuemom osi. Ätordom kobio, ed ästeifom ad tirön tegedi love kap okik.

„Odunob atosi,” ätonos fovo fibiko se mud omik. „Ogudükumob kondöti obik. Dü lunüp no ebinob himatan gudik pro ol, o „Eliza’! ab okudob, das vedos gudikum.”

Abinos klemed stipü benäd u nebenäd.

„Tän atos binon gudik,” „Eliza’ äsagof. „Leküpäl at me tik binon ga din magifik. Edagetol ya dub on lecedi lölöfiko votiki lifa. Soäsä ya esagol, flons degteltum okömons fümiko... pato, if primol ya büo ad vobön demü atos. If vobol in stonibreikoöp, i kanol meditön dö benosek, e natemön dibätiko, vo-li? Tü timül at no kanol dunön atosi, bi labol valöpo doli sekü leküpäl me tik oba, kelosi edunob ädelo. Vö! ünü vig obinol sio döna saunik!”

„Eliza’ äblegükof oki lvoe om, ed äkidof omi su flom omik: top logädik teik, keli äkanof kidön, bi logod lölik omik pivilupön ini flabülod.

„O „Eliza’!” „Jozef’ äsagom pos timül.

„Si! Kis dabion-li?”

„Vilol-li geblinön asoaro buki at?”

Tü timül, das äslipikom, „Eliza’ älielof murülön omi: „Binob nulälik, va lautän buka at matom-la.”

„Eliza’ äbinof i nulälik tefü atos, ab äniludof: no, ibä voms Lamerikänik plägofs mödiko spoti.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pads: 19—20, 22—24. 1953. Pads: 1, 3.

NUNS.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Ladet nulik:

söl: ‚Dr. jur. Hanns Martin Schleyer‘ in ‚Baden-Baden‘ (Deutän), ‚Hardäckerstrasse‘: 8.

Kanobs nunön fredo reidanes obsik, das diatek nulik biba petraduton ini Volapük, e das namapenäd ona blümon pro bükan. Nu mutobs steifön ad tuvön dabükani u stitodi, kel klienon ad pübön lebuki at.

Peselons ünü foldil 2^{id} yela: 1952 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1952. Pad: 20.

„STEL“ E „KLUF“ RABINANA: ‚JECHIEL‘.

Nu pianiko sevoy fümiko, das in voböps füsüdanas e kiemavanas zänodatimädikas — magivans, kabaalans, lalkimans, plägans nolavas klänik e härmetikas, soäsä pänemoms ün ettim e latikumo nog dü tumyels mödik — datuvots veütik difik pedunons, kels ma ceds kösömik obas, dutons lü „datuvots gretik timäda obsik“. Igo koded dabimon ad niludön, das nolavans zänodatimädik äsevoms dinis, kelas dabini obs pö sap obsik igo no kanobs tikodön. Vödeds jäfüdik, kelis döpäbs nolava klänik ägeboms in penets e penäds oksiks, binons ye valemo so neklülüks, das suvo kanobs te niludön utosi, kelosi idesinoms, e semikna igo no kanobs suemön bosi pülükün atosa, pato no ven tefons dinädís, kels binons jü atim nog nesevädiks pro obs.

Cödo y fümiko negetiko vestiganis nolik zänodatimädik, if lecedoy nunis omsik, e konotis dö oms ziölis, nenvätälo lukredi nesiämik e magälodi fopik. Bü yels zao tum äcedoy nog valemo, das konots dö „stel“ e dö „kluf“ rabinana: ‚Jechiel‘ äbinons nesiäm voik. Nu sevobs ye, das konots at jinons ad blinön blöfi, das datuv lektina ejenon ün tim vemo vönädik, e das ya ün zänodatimäd nativestigans nolik semik ä noloms gebi e gebädi ona. Timü reig ela ‚Louis‘: saludan in ‚Paris‘ rabinan famik: ‚Jechiel‘ älifom, man, kel pälecedom naudo fa men komunik as magivan riskädik, ab kel äsevädöm pö döpäbs as man plakugik in nolavs kabaalik klänik.

Ven ädagikos, in löd rabinana: ‚Jechiel‘ stel nidik ä stralöl äpubon süpo. Sviet stela at äbinon so tulitik, das no äkanoy logön in on, nes bleinikön, e strals onik äjonons kölis valik reinaboba. Älogoy, das lit at, kel äjedon svieti okik da fenäts fago plödio, no ävedon fibikum e no äkvänikon dü neit lölik; ed äsevoy, das no leül, ni filamastöf votik ettimo sevädik pägebon pro „lampad ela ‚Jechiel‘ “. Ab no pato lampad ela ‚Jechiel‘ äsiükon pö pöp di ‚Paris‘ dredü mu vemiki pro magivan jeikik, ed äkodon, das men nonik äriskon ad kömön ini nil doma. „Kluf“ äbinon stum nenfiniko jeikikum käfedas diabälik oma.

Ven nulälan u badöfan seimik ästeifom ad dagetön lügoli ini löd rabinana, ed änokom nämo me yananoköm sui yan, ‚Jechiel‘ äpedom sui kluf, kel äbinon in voböp omik. Sunädo pos atos se yananoköm spag blövik gretik äjuton, e nüdranan ägetom joki, sodas äprimom ad lerorön, ed äcedom, das taled ämaifikon dis futs omik. Äklülos, das magivani sovemo riskädiki, e kel ibligidom klülabiko fedi ko diab, no ädaloy sufälön lunüpikumo in zif gudik: ‚Paris‘. Elans di ‚Paris‘ ärunädons, e cifamü klerans anik mödot neflenik gretik, ävögölo zanädavödis e tädis, ädranon suno fo yan ela ‚Jechiel‘. Äsludoy ad dälön oke mekädo lügoli, ed ad ramenön magivani se kev omik. Ad kanön tadunön joki yananoköma tatakans ädakipoms odis legudiko len brads. So trup lölik änilikon leni yan. Kuradikün, kel ägolom föfo, ägleipom nokömi, ed ävilom ebo nokön nämo ä mekädo yani, ven ‚Jechiel‘, kel äfägom ad logön da logedahog vali, äpedom sui kluf okik. Trup lölik tatakanas ädosturon, äluvokädölo, äsva valans pifilükoms, ta glun. Äbleiboms seatön dü timül, äsva istifikoms sekü jek, ed äjäfikoms täno mu spidiko ad mofugön. Sis atos no bal elanas di ‚Paris‘ äkanon plu pastigädön ad nilikön lü dom rabinana.

Sagäd dö tatak imiplöpöl e magivakäfedes jeikik rabinana: ‚Jechiel‘ ädudranon i lü kur ela ‚Louis‘: saludan. Atan äbüedom kömön rabinani ed äspikotom lunüpiko ko om. Ad lejek elanas di ‚Paris‘ ‚Jechiel‘ ädajonom oki siso mö naeds mödik in kur. Reg: ‚Louis‘ äbleibom nitedälön in om, äjelom omi ta neflens omik, ed äjonülom ome dü tim, kü älifom, flenami e benädi. Pas sis tumyel plu lafik sevobs valemo, das konot vönädik at no ninädön nesiämi magälik, ab das „stel“ rabinana ebinon luveratiko lampad kolatatipota lektinik, e „kluf“ ebinon lektinaflumikurb. Utos, kelos too nog ai no binon kleilik pro obs, e kelosi luveratiko i neai osevobs, binon: ön mod kinik rabinan: ‚Jechiel‘ ejaädöm nämeti lektinik pro magivakäfedes neodiki. E das elabom nendoto dagebi fonäta liegik nämeta at, vo jenöfot lampada omik blöfon, kel äfilon laiduliko ko lit nämöfik; do dalob i büocedön, das timakompenans omik, kels it ädagebons litükamamedis vemi defikiks, bo vemo suniko äcedons, das lampad ela ‚Jechiel‘ äsestralon liti bleinüköl.

(Se el ‚Haagsche Post‘.)

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. Yel: 1952. Pads: 21—22.

NUNS.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Ladets nulik:

söl: ‚P. Albert Kruse, O. F. M.‘ in ‚Obidos‘, ‚Pará‘ (Brasilän).

söl: ‚Jan Petr‘, ‚Uniwersytet‘, in ‚Warszawa‘ (Polän).

Peselons ünü foldil 3^{id} yela: 1952 Vpamäks 100.*Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1952. Pad: 24.***1953 (yelod 18id)****PÖTÜ YELACEN.**

Pötü yelacen lofobs flenes valik obsik vipis gudikün obsik pro yel nulik. Yel: 1953 blinonös oles valik läbi e beni, e pato i sauni! ibä saun binon dalabot gretikün, keli kanobs labön. Desins gudik ä frutiks valik plöponsös ün yel anu eprimöl! Dasev vogikonös, das zesüdos veriko, das gebidobs in dakosäd bevünetik valemapüki te bali! If mens bleibons plägön valemapükis difik, tän no odagetobs diali de ‚Schleyer‘. Sevobs vemo gudiko, das mekavapüks votik, bo to döfs oksik, i binons geboviks, e das slopan onsik i labons diali ot, äsä slopan Volapüka. Spelons i, das püks oksik ovikodons fino. Ab so no odagetobs zeili. Dial kanon te padagetön, if alan sakrifon bosi ceda okik. Ab nu slopan valemapükas plä Volapük osagons, kikodo obs mutobs-li sakrifön e klemön cedis obsik, e no Volapük okiki? Benö! bi Volapük binon valemapük balid, kel äklülädon binön plagiko gebovik, e bi dü dabin lunik okik perevidon staböfiko, sodas evedon dakosädamedöm süperik. Plä patöfs süperik okik labon nog patöfi mu veütiki. If leigodoy kuratiko Volapüki **ko** [lä] valemapüks votik, omutoy koefön, das, bevü mekavapüks nu pageböls, Volapük binon valemapük mu neudik. E ma ced obsik pük bevünetik muton binön neudik leigodü püks natik vola. Patöf at binon veriko zesüdik! Ab neletian dabinon, efe neletian gretik. Volapük no labon numi gretikün slopanas. Sevoy, das valemapüks votik dabinons, kels labons slopanis mödikum ka Volapük. Stad at muton votikön. Atos binon mögik, if obs valik keyufobs ad mödikumön numi Volapükanas. Sekü kod at gebobs pöti ad levokön olis valik. Slopükolsöd limanis! No stebedolsöd, kisi votan odunon! Fünolsöd klubis Volapükik! Plägolsöd Volapüki in sogs smalik! Brefo, propagidolsöd Volapüki!

REDAK.

*Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 1.***PENOTAMÄT.**

Pötü ‚yunanefavig‘ ün 1952 fa yunanefa-kobäd Nedänik penota-mät pelonülon bevü yunans Nedänik labü bäldot yelas 12—17 e 18—24 dö yegäd: Kisi spetol-li de Yurop pebalöl?

Gudikün grupa telid penotas pinüsedöl 114 äbinon ut fa ‚Wim Van Drongelen‘, bäldotü yels 19, in ‚Delft‘, keli ini Volapük petradutöli lasumobs is ko däl yunanefakobäda pemäniotöl. Leprem, keli hiyunan penemöl ägetom demü penot pibepremöl okik äbinon. Moegetäv: ‚Amsterdam‘—‚Paris‘ me flitöm ela ‚K.L.M.‘ (= Kompenät regik lutanafama.)

*Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pads: 1—2.***Kisi spetob-li, e lanöfo e kulivo, de Yurop pebalöl?**

Fa ‚Wim van Drongelen‘.

Binos pro ob as Nedänan fiklik ad fomälön Yuropi pebalöl. Nedänan binon nu naedilo ek se länil smalik sevädik len Nolüdamel, neai esevon läni okik votiko, äsä läni somik, e kludo no kanon lecedön oki süpiko asä belödani ziläka gretik: Yurop.

Tikamagots obik binons ba, ebo bi binob Nedänan somik, pökiks e tu dialimiks.

Dabinü Yurop pebalöl tatamieds omoikons. Miedöfükams devidas, visums, dientifäds onepubons, pöts ad tävön fasilikumo e nejerikummo odabinons, e men ostäänükon logami, lanöfi, tikamagotis okikis.

Gretans in jäfüds musiga, teata, danüda, filma, radiona e literata **ösetökons** [otökons] tikamagotis oksik, okobovobons ed ogevons teatasoges, musigasoges, filmafebädes, mufes literatavik kaladi plu kosmopolitiki. Pro televid mögs pojafons, kels binons te nejenöfiks in Yurop no pebalöl.

Resodasit bal broadöpas, dub kel kosam ninlänik, kosam rezipik in Yurop bevü Yuropans pafödon. Dub püb gasedas Yuropik labü redak Yuropik, ofägoy ad flunön grupi levemo gretiki Yuropans. De dranäl lefäkälük redakas lü balät spag olovebunon sui reidans gasedas, ed odavedükon gluti, okodon dranäli ad vedükön Yuropi gretiki.

Belödan smalik läna nennämädik osevedikon, das binon Yuropän, das binon belödan läna **okik**: Yurop. Suslomänäl länik onik ocenon ad pleid dö balät nulik. Pleid at ofägükon oni ad duinön vobodi mödik, ed ad jafädön bosi sublimik. Pos tim semik Yuropän odavedon, pösod labü leklin Skandinänana, jafäl Deutänana, laidäl Nedänana, skiläl Belgänana, lekanäl Fransänana, cogedäl Linglänana, lefäk Spanyänana, liföf Litaliyänana, e lomänäl Jveizänana. Pösod, kel kanon jelodön oki, lanöfiko e kulturiko ta Rusänan nog no ekuliviköl e ta Meropan viföfik. Pösod, kel muton e kanon dabinön bevü slaf netakedik Reigäna Rusänik e künid Lamerikäna.

Te Yurop netik bal obleibon dabinön plödü flunaziläk Rusäna e Lamerikäna. Atos binon mögik e zesüdik, bi Yurop fägon ad jafäd"don kulturi, kel no digädön ad paslugön nespäläliko dub Lamerikän e Rusän nenkulturiks.

Päridikam kultura dabinöl binon riskäd gianagretik. Päridikam at ojenon, if läns soelöl fibik, balposvotiko pajänädons, rigiko konömaviko, len Lamerikän u Rusän. Atos binon riskäd kel kanon ye padeflekön dub nämäd gretik bal, edavedöl se nämäds smalik mödik: Tats pebalöl Yuropa.

Se Volapiükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pads: 2—3.

Vapasfers planetas

Söl: ‚Adams‘: dilekan küpedöpa su el ‚Mount Wilson‘ elautom in ‚Die Umschau‘ yegedi dö yegäd löpo pemäniotöl. Primom ko küpet, das sevobs nog vemo nemödiko bosi sürfata planetas, e kludo i bosi möga onsik ad laibinükön lifi jäfidämik. Stels at no labons liti lönik, ab getons oni de sol, kel zuo nog pavotükon dub vapasfers, pu if ats dabinons. Sekü atos kanoy sagön, das binos fasilikum ad seivön sürfati stela fimik, kel binon su fagot mö litayels 1000 u fagikummo de obs, ka uti muna. To fikulots valik vüo ‚Dr. Wright‘ in ‚Washington‘ eblöfom samo, das sürfat muna no binädon me klifs voik, ab me jüd saba vemo feinika, u puina volkanik u meteorika.

Klimat planeta. Klimat su sürfat planeta sekidon de dins kil. Balido de fagot onik de sol, dub kel mödot lita e vama palonon; telido de lunot dela su planet, klu de vifot tula zü xab lönik onik; ibä dub atos dul palonon, dü kel dils planeta pabesvietons dub sol. Sam süadüköl märkur binon, kel niludiko ün dels 88, ün kels tulon zü xab okik, i tulon zü sol. Flekon kludo, leigoäsä mun lü tal, flani ot okik lü sol, sodas flan at pahitükon vemo nämöfiko, du flan de sol pedefleköl binon bo jenöfiko plödakösömiko koldik. Kilido masat planeta labon fluni gretik tefü dakip vapasfera.

Rigiko planets niludiko valiks elabons vapasferi, ab ans onas eperons ati u löliko u dilo; ibä vama-möleküls vapasfera mufons ko vifot gretik lü lüods valik, efe ko vifot gretikum, maä vaps binons leitikums (möleküls hidrina e helina vifikumo ka uts loxina e nitrina). Vamots löpikum gretükumons vifoti. If nu mölekül vifiko muföl in jüds löpik vapasfera, kö joks ta möleküls votik vedons ai seledikums, no paneleton dub tirädänäm tala, saidiko gretik ad neletön möleküli pö fug onik ini levalaspad, tän peperon pro planet. Sekü kod at te planet labü masat veütik e tirädänäm ko at baiädik, fägon ad dakipön vapasferi okik, pato vapis leitikün, kels mubalido vilons mofugön. Demü atos no binos stunidabik, das märkur labü masat te teldegdila uta tala **no** labon, e venud labü luldils fol talamasata labon vapasferi vemik: mun labü degjöldil talamasata **no** labon, e mard labü degjöldil talamasata labon vapasferi te mänsidiki. Votaflano planets gianagretik labü masats deglulna (luran) jü kiltumnam (yupitär) so gretiks, äsä ut tala labons vapasferis densitik; ats niludiko ünü pasetikam balionatas yelas, tapladü tal, bo no eperons bosi mödota hidrina e helina oksikas.

Lio kanobs-li lonön, va planet labon vapasferi? Leskop kanon konstatön vapasferi dub lefogs u pubods lulita. Sevi tefü kobod vapasfera somik dagetoy dub späktrumöm, kel dileton liti pefläköl e jonon votikamis, kelis esufon pö dugol okik da vapasfer. Lü at ye no stelalit kömon, kel i no egolon da vapasfer obsik. Vaps in vapasfer komädöls, bü val loxin, vatavap e karbatastabot, votükons leigo späktrumi. Liens späktruma vapasfera tälik mutons kludo pasibön se stelaspäktrum. Atos kanon jenön medü mods kil, kels is no nedons pabespikön.

Kisi nu vestigs at tefü vapasfers, e ko ats tefü mög lifa jäfidämik su planeds difik, ejonons-li?

Märkur. Märkur binon su fagot de sol, kel binon kildil fagota tala de sol. Demü masat pülük oka no kanon labön vapasferi, kel labon veüti anik. Su flan vamik okik labon vamoti gradas 150, klu vamoti löpikün ka smetapün plumbina. Sürfat onik sümon dub stens dofik ad ut muna; binädon me soalöföp, kel binon plödakösömiko hitik dü del, e plödakösömiko koldik ün neit.

Venud. Venud: Kleilikün planetas, labon stadi votik. Binon su fagot de sol mö foldils kil fagota tala de sol, masat okik binon luldils fol, e tirädänäm okik zao degdils zül utas tala; binon kludo ön tef ömik telädasör tala. Labon vapasferi stäänik do tefädiko mänsidiki, e pazüon laiduliko dub lefogs densitik, sodas luveratiko ologobs neai sürfati lölik onik. Sekü atos no sevobs igo kuratiko tulavifoti onik, ed i no kanobs dudranön me meds füsüdik talik da jüd lefogas. I me vestigs späktrumömik no ekanoy lonön

lunoti dela venudik; sevobs te, das binon bo niludo vemo lunik. Fūmo vestig spāktrumömik ye eblöfon, das sus vilup lefogas karbatatabot vemo mödik komädon, e loxin e vata vapasfer äsvo noniks komädons, vaps kelik bofik binons veutiks pro lif jäfidämik. Ab binos vemo gudiko mögik, das dis lefogajüd vaps at sio dabinons in mödots saidik. Stelavans mödikün baivögoms, das venud lofon, mödikumo ka planets seimik votik, stipis pro lif jäfidämik gönikis. I mafams vamtas miedükumons okis ad lefogs tegöl. Klu ön mafäd semik ad stratasfer venuda. Vamot onik peregistaron zao ad grads -32, klu vamikumomo mö grads 22 ka stratasfer su tal.

Tal e mun. Planet fovik in solasit tal binon, ko mun, kel ai lüflekon flani ot oka lü tal. Utöpo, kö solastrals drefons levalaglöpä at nen vapasfer, vamtos padagetons, kels koedons kukön vati, du su flan dagik muna, vamtos dareigons mö grads pu -157.

Igo vapasferis tala nu no nog sevobs kuratiko. Vamot zänedik su talasürfat binon grads 14, ut vütropzona grads 26. Sus melanivod labobs zao dötumis 78 nitrina, dötumis 21 loxina e dötumi 0,9 largonina ko mödots smalik karbatatabota, lamoniaka, hidrina e vapas votik. Jü atim äniludob, das in jüds löpikum vapasferas mödotapropors vapas övotikons vemiko, e das in löpot milmetas 75 vapasfer öbinädon te nog me hidrin. Küpedots stratasferaflianas Rusänik ün 1933 setul ye no baiädons ko atos, ibä ätuvoms in löpot milmetas 19, das vapasfer labon kobodi nog ti ot äsä uti len sürfat tala.

Mard. Stelavans obsik eseivoms ze kuratiko mard, iba stadon pos venud niliküno lä tal. Labon diameti lafik tala, e degdili bal masata onik. Vapasfer onik binon mänsidik, e no neleton kludo küpedi sürfata okik. Del su mard binon te mö minuts 37 lunikum ka ut obas. Povakapüt sulüdik vietik onik nepubon löliko tüi fin hitüpa mardik, du povakapüt nolüdik läsikon vemo. Atos lüjonilon ad gladajüds, kels smetons vemo vifiko ün hitüp. Su kveator marda stens dofik gianagretik dabinons, kelas köl votikon ün gol yela; stelavans mödik lecedoms in kölavotikam at dabini planaglofa. Nog ai kanäds famik marda go no peplänons. Dabin vapasfera su mard peblöfon fūmo.

Ekonstatoy igo, do selediko, lefogis. Vapasfer marda binon ye mödo mänsidikum ka ut tala; ninädon te mildili mödotas loxina in vapasfer at komädölas, e proporiko su mard i vat nemödik dabinon. Vamots binons us nemödikums ka uts su tal, e rivons su flan delik no nivodi löpikum ka grads ‚C.‘ 16. Mödadilo blibons dis flodamapün. Densitot pülik vapasfera mardik gönön vamtavotikamis vemo vifikis. Su planet at kludo klimat dareigon, kel stadon vü uts talasoalöpa e munasoalöpa, sodas niludo su mard te planaglof balugikün e nemödikosi flagöl kanon davedön.

Yupitär, saturn, luran, näptun e pluton. Planets fol, ko masats gretik oksik, tulatims brefik e fagots gretik de sol, de kel getons kludo vami nemödik, labons vapasferis vemo stäänikis e densitikis: pato yupitär e saturn, kelas sürfatis solidik — if ats jenöfiko dabinons — neai logoy. Küpädiko vapasfers planetas gretik ninädons mödotis veütik lamoniaka e metana, e niludoy i komi numa vapas votik, kobotis ko hidrin, kels komons in mödots gretik in vapasfers levalaglöpas at.

Planet fagikün: pluton, labon güo masati so smaliki, das eperon niludo vapasferi lölik okik in levalaspad.

Vestig at blöfons kludo — ‚Adams‘ sludom plänedi okik — das büfiko tal nog binon gudikün levalaglöpas at, e das, tefü mög lifa jäfidämik, no dalobs spetön mödikosi de planets votik. Su mard fümiko mög ad lifön te dabinon pro dabinäds liföl vemo dono stadöls. Te venud binon ba komandabik as jolamöp pro levalaspada-flitans. Ab vemo luveratik i atos igo no binon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pads: 3—4, 5—6.

NOTED.

Söl: ‚W. J. Veer‘, dilekan ela ‚Nederlands Centrum voor Onderwijs en Opvoeding‘ (‚Nederlands Schoolmuseum‘ [= Zänöp Nedänik pro tid e dugäl (Julamused Nedänik)]), ‚Amsterdam C.‘, ‚Prinsegracht‘: 151. Telefonanüm: 49965 nunom, das stitod at maifon ün vobadel alik, plääamü mudel de d.: 10 jü 17 e soar vedela de d.: 20 jü 22.

In stitod at, kel pedönunoganükon veütiko, dabükots nulik mödik dabinons in jäfüds lanavik, dugälavik e tidavik, efe i tikäds e tidamedöms, fovo literat pro yunanef, e lebuks pöpätik-nolavik pro jul e lom.

El ‚Repertorium‘ givon nunis veitöfik literata ko mäniotam bukemas.

Potams e nüns plödü ‚Amsterdam‘ jenons tä fräds potama.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 4.

LÖDÖPS LÖPIKÜN TALA.

In Fransän zifs tel topons su nivod mö mets plu 1000: ‚Barcelonette‘ mö M. 1132 e ‚Briançon‘ mö M. 1204. Zuo zifil smalik dabinon, kel topon su nivod mö M. 1900 löpü melasürfat. Kleud di ‚Grand-Saint-Bernard‘ su mied vü Jveizän e Litaliyän topon su nivod mö M. 2442. Su nivod zao leigik zifs mödik topons in Mäxikän.

‚Prof. Bowman‘ spikom in buk okik dö landens sulüdik Peruväna dö döm pabelödöl su nivod metas 5212. Famüls galedanas Peruvänik golons jenöfo ini belem jü nivod at.

Tävan: ‚Harcourt-Bath‘ nunom, das etevom in himalay, sevabo in belem: ‚Karakoram‘, da lovevegs su nivod metas 5400 ed igo metas 5700. Ätuvom nilü top geilükün lovevega di ‚Donkia-la‘, nolüdü el ‚Sikkim‘, su mied Tibätäna, su nivod mö M. 5516 domi, kel pabelödom ün hitüp alik dü muls anik. Binon ludom stonik, kel pabelödon hitüpo fa galädanef manas 4 u 5. Sevoy ga, das Tibätänans mödik lödons su nivods mö M. 4500 jü 5000.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 7.

Sanan e neitatakäd petupöl okik

Kötetavan famik: ‚Joseph Lister‘ (1827-1921) pävokom seimna ün neit fa man vemo liegik. Atan ägetedom ko seifs e plons mödiks sanani ün slip balid omik petupöli: ‚Ag! o ‚doctor‘! senob obi so lejekiko badiko, kredob, das deadob.‘

Sanan ävestigom malädani, e pos vestig äsagom nenmiseriko: ‚Elautol-li ya tästumi olik?‘

‚No!‘ malädan ägespikom äpaelikölo. ‚Cedol-li üfo, das ...‘

‚Lio notaran olik panemom-li?‘

‚Söl X binon notaran obik, ab, o ‚professor‘ gudikün obik!...‘

‚Büedolöd vokön omi!‘

‚Lebegolöd ole, o ‚professor‘! binob nog so yunik.‘

‚Büedolöd kömön omi, ed i fati olik e sonis bofik olik!‘

‚Mutob-li täno deadön jenöfiko?‘

‚Nö! ab no vilob binön viktim balik, kel peramenom fa ol aneito se bed okik demü nos.‘

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 7.

CEDS E TIKODS.

Utan, kel steifon ad plitön valikanis, töbidon vaniko.

If bos kanon padagebön no paneletölo fa votikans, atos demü atos no nog sinifon, das i ol dalol dagebön osi.

‚Terentius‘.

Läb sapana binon ninälik, läb votana binon viföfik.

‚Seneca‘.

Binos frutik ad lärnön i de neflens okik.

‚Ovidius‘.

Konsäli men nelabon mödiküno tü tim, kü tuvon konsäli mödikün.

‚Publius Syrus‘.

No binos gudik ad labön libi tu mödiki.

‚Pascal‘.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 7.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

edeedom

söl: ‚K. Hekelaar‘ niludo ün 1946 in ‚Vught‘.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Kädan Diläda valemik feda Vpaklubas: ‚J. G. M. Reynders Sr‘ in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Hugo de Grootstraat‘: 82 begom limanes diläda valemik at, kels no nog epelons limanamamoni oksik, ad sedön ati ome.

Peselons ünü foldil 4id yela: 1952 Vpamäks 300.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 8.

NOTED.

„De Ramp’. Segivot netik.

Äsä ya büikumo penotükos medü gasedem e radion, ünü brefüp fotografotabuk tefü tuvataamaditret jeikik opubon tiädü ‚De Ramp’.

Nu lelilobs nog, das jimayedal: jireg ‚Juliana’ elautof fonuni pro segivot at, kel pubon nämätü el ‚Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels’, e kel posöjafädon in dientifabükot.

El ‚De Ramp’ obinon buk teik, kel magon sekis mu jeikikis tuvataamaditreta, dat segivot at, kela monaprod ofruton löliko katastrofafundi netik, okanon papakön in dabükot mögiko gretik. Papürels, bükans, tanädans, klijedels, buka- e bürabukated pedasevöl, e stitods e pösods votiks valiks, kels kompenons ön mod seimik pö laut, mek e pak buka, epromons libaviliko keyufi nendemädik oksik pö segivot netik at, e papür peneodöl ya pafabrikon su cins papürafabrikas Nedänik.

Baiodü katastrofafund netik segivot pro foginän papreparon.

Buk, kela dabükot balid obinädon me samäds 50 000, ofrädon fl. N. 3,50, sodas, ven dabükot balid at pudaselon, suäm flonas N. 175 000 okanon palovegivön katastrofafunde netik.

Ya nu klülädos, das nitedäl pro buk: ‚De Ramp’ binon patiko gretik. Spelobsöd, das dabükot balid at kanon pasökön subo dub fovik, noe dat mödikans odalabons magi bliböl tuvataamaditreta mu jeikika, abi efe bü val, das suäm gretikum okanon palovegivön katastrofafunde netik. Oninädon fotografotis 100, ed opubon ya ünü vigs anik. Kanoy nunetön lä bukated. Jonülonsös mödikans i is kesenäli oksik!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 8.

Lovelogam gola lifa su tal

(Se el ‚De Vacature’.)

I. Rageig (rutim). Bü yels zao 1 900 000 000 — 540 000 000.

Dö prim balid lifa nos binon sevädik. Lifots balid älabons binodi tu müdiki da posbinükön retodis dabina oksik. Niludo ebions baktors e lalegs, kels älifons liviko ud in vat. Dabinäds at elabons fägis mödo mödikumis ad dabinön, kas plans e nims latikums eprodons. Äkanons dicetön säülodü, äkanons lifön nen loxin e dageton nämäti oksik de fonäts votik, ed äkanons lasumön nitrini livik se lutem. Leigüpo i protozuuns ädavedons, kels älifons de lalegs, bi lätiks fägons ad fomön livätiko kobotis jäfidämik se karbatatabot medü solalit as nämetafonät. Pos tim anik lalegs e protozuuns äprodons jalis binü kalsinakarbat u silikatabot, ed ats kanons pakipedön as fösils. Timü fin rageiga nimatribüts gretik mödikün ya ädabinons.

II. Paleozoig (timäd vönik). Bü yels 540 000 000 — 200 000 000.

1. **Kambrium.** Bü yels 540 000 000 — 450 000 000.

Lif valik jenon nog in vat. Balidnaedo vilups solidik davedons ön mödot gretik, kelos mögükon fösilikami. Trilobits e brakiopods binons bundaniks.

2. **Silur.** Bü yels 450 000 000 — 350 000 000.

Balidnaedo plans: ‚psilophyta’, glofons su län, ifi te in züamöp luimöfik. Pos ons länanims balid kömons: limanims, kels me kitinajeled oksik sufidons ta dasägikam. Müriapods e skorpions balids riskons okis su län. In vat (flifik?) fits balid davedons.

3. **Devon.** Bü yels 350 000 000 — 310 000 000.

Fots nenkotüledunplanas fesülik davedons. In fots luimöfik at mafibs balid lifons, kels labü skin slimik oksik nog sekidons de luimöf. Ab labons ya luegis e kripons su limesds, kels pastütöns dub skelät bomik, pla kartilagik.

4. **Karbon** (timäd kolatas). Bü yels 310 000 000 — 240 000 000.

In klimat vamik luimöfik planaglof gretik edavedon de marädafots binü bims geilik: lükopods, kveisets e pteridofüts: sporaplans nen flors, nen smel, nen köl. In ats mafibs kripons, näsäks flitons. Labons fomis gianagretik, libeluls dabinons, kels labons flitämätenodi mö zimmets 70. Konüdabims primons ad pubön. Ats binons nesekidiks de luimöf, ibä polen onsik papakon dub lu. Nims sökons onis pö sägikam, petegons me skails: ats binons räptuls balid.

5. **Pärm.** Bü yels 240 000 000 — 200 000 000.

Gladatimäd levemik, kel ye no dareigon in Yurop e Nolüda-merop, zesüdükon, das planalif e nimalif bundanöfikis de karbon votikons. Foms gianagretik näsäkas päridikons, e no plu pubons. Räptuls dagetons fomis ömsotik, ab blebons nog smaliks. Ya ün tim at tribüt deteilon oki, kel muton palecedön as bögolians sügafas. Binons terapsids, kels ya jonons distöfi tutema, in kel gulatuts gretik binons küpidiks.

III. Mesozoig (zänodatimäd talavik). Bü yels 2000 000 000 — 60 000 000.

1. **Triat.** Bü yels 200 000 000 — 175 000 000.

Sügafs komons in foms smalik. Tutem onsik binon distöfik, po gulatuts cügatuts süikons, me kels kanons dagrainön nulüdoti oksik. Binons laidavamiks, e pajelons dub vilup heremik ta vamiper tumafik. Nu i sufidons säsunis brefobüo idavedölis, ibä kold läs dämon onis. I topäds povik e geilabelem binons lügoloviks pro ons. Blebons ga mükiks to patöfs süperik oksik, kels ovedükons onis fütüro regis tala. Planavoled binon nog ai grünik pläämü konüd seimik konüdadimas.

2. **Yurat.** Bü yels 175 000 000 — 140 000 000.

Räptuls vedons ai nämädikums, tovons igo okis ini lutem. Ab i böds balid pubons sui teat. El ‚archaeopteryx‘: ruböd lufliton neskiliko de bim lü bim. Nog labon kralilis len föfasiem flitäma, e tutis in mud, binon kludo nog räptulöfik, ab labon ya plümis e bludi vamik.

3. **Kretat.** Bü yels 140 000 000 — 60 000 000.

Räptuls, kels binons nog valanämiks ün period at, dadeadons gretadilo ün fin ata. Täno els ‚**Dinosaurii**‘ (rusaurs jeiköl) gianagretik, kels, leigoäsä el ‚**brontosaurus**‘, ädagetons lunoti metas 27, äfinons. Nim at älabon vetoti tounas 40, ed älifon su lestab lakas e marädas, kö äzigolon ed äfidon mödotis levemik vataplanas. Mödot petäxetöl milgramas 480, pekalkulöl ma por leefada, jinon ye lü ob, das binon tu gretik, bi nim cenavamik no neodon so mödiko äsä laidavamaf, kel muton resärfön dili gretikün vamota, ad dakipön vamoti ot. Plä giananims planifidöl at i ravanims smalikum ädabinons, kels ägolons su lögs tel, pestütölo dub göb love glun trelöl ad dakipon leigaveti oksik. Len föfalögs brefik älabons kluvis japik, me kels ädasleitons ravoti oksik (el ‚**iguanodon**‘). I räptuls flitöl ädadeadons ko kretat. Sügafils pülik e böds se tim et vo no edöbons atosi. Plans löpikum ko flors magifik oksik, lüxüöd kölas e smels feinik oksiks, pubons aiplu. Valöpo dagetons plunämädi, i stäbs pabeglofons.

IV. Kenozoig (nulatimäd talavik). Bü yels 60 000 000 — atim.

1. **Tärtsiär.** Bü yels 60 000 000 — 600 000. Semikna penemöl: braunakolatatimäd. Pedilädöl ad **leotsen** (58), **loigotsen** (38), **miotsen** (26), e **pliotsen** (12), pö kels nums in kläms malons zänodis in balionats yelas periodas at.

Ün period at vol fulik me plans löpiko evolföls, klu fulik me nulüdot, blümon pro böds e sügafs, bi räptuls vöno so nämädiks e valöpo komiks edadeadons gretadilo. Äsä at ifrutidons ed itufrutidons lifamögis valik, nu ün tärtsiär sügafs dunons atosi. Tribüts vönädikün marsupafas e näsákifidafas primöfik ya äkomons ün fin kretata, ab nu nuliks mödik läikons, nimifidafs e planifidafs davedons, nims vifagolöl, ravanims levemik, e planifidafs bigakoapik, ans sukons vati ud igo meli. In at nims gretikün, kels elifons föro, davedons: valüts, kels binons igo gretikums, tän räptuls föro äbinons. De nims lätik at te roods 4 de 14 nog retons: lasárs, sneks, krokods e tortugs. Du sügafs (pläämü flitamugs) blibons su glun ud in vat, böds mastons in lutem. Binons grup kilid, kel maston in lutem; bü ons näsäks e räptuls flitöl emastons in lutem. Lätiks äbinons vebaflitafs e luflitafs labü flitaskinäd. Lölöfi kaenik flita, äsä näsäks e böds labons, neai edagetons.

2. **Pleistotsen ü diluv, gladatimäd.** Bü yels 600 000 — 20 000.

Sökod nulik gladatimädas, bo yumü belemafomam lalpas ün miotsen, dabiton nämöfiko in plana- e nimavoled, ifi no so stääniko, äsä ün gladatimäd pärmik. Sekü mo-e-gezug laidulik, nu sulüdio, ven glad stäänikon, täno dönu nolüdio, ven glad gezugon, aidönu foms nulik, e sotüls, suno i sots, davedons. Planem Yuropik defikon vemo, bi lalps, pürenens e mel Meditäränik neletons yili e gedrani. Men pubon. Do labon binodi rigik ä balugiki, kelos klülädon se lulat teanas onik, klu limeds no pepatöls, plantogol onik, tutem valifidöl onik, pepaton tefü din bal mödikumo ka din votik alseimik in vol. Binos volf levemik breina gretik, e ko at patöfas lanöfik, kels evedükons dabinädi badiko logöli, badiko lilöli, badiko gutöli, nevifiko golöli, flitön no kanöli, fibiki ä nen jäfidäms jelodöl, mastani ä tirenani tala, efe su län, su mel ed in lutem. Valöpo nüdranon ko töbids okik; fägon igo ad cödön oki it, ed ad dunön sludis. If no dunon gudiko atosi, tän on it gididon demü atos. Ab sublimükon oki, e vedon nesekidik de nat, nat no zedon oni. Igo omuton bleibön lobedön natalonedis. Nat no leton ad kofön oki; kanon i jäfidön nen men.

3. **Holotsen ü laluv.** Bü yels 20 000 — atim.

Ko at enilikobs pö period nuik, ün kel men evedon gretik, ed evedükon volajeni ma meug okik. Jenöfiko at no binon period patik, ab siemil gladatimäda.

Kin osagon-li, va at ya finon?

Ba ovedos bo dönu koldik. Demädi gretik, keli labobs pö atos, kazetos te püli obas pö volajen.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pads: 9—12.

CEDS E TIKODS.

Löf mänedon dinis valik. Dinis nejönik valik, ed i seädis grobik, ta kels jokobs so suvo. If löf dugädon obis su lifaveg obsik, bevegam vega at ofasilikon plüo lü obs. Obegolobs vegi obsik ko fred gretikum.

Med gudikün ad no kanön sludön binon: konsälid menas mödik.

Öman, kel töbidon ad parvenön, päridikon. Läb binon milagaböb, plü zigivoy se on, plü läb reton in on.

Neflens obsik mütons obis ad küpälön ad obs it, e binons ön tef at flens gudikün obsik.

Tak no dabinon, ni in nat, ni in lanöf. Volf ai dabinon.

Utan, kel speton danöfi, binon tedan, ab no benodan.

Mens mödikün no dunons ma prinsips oksik, ab baiädükons prinsipis ko duns oksik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 12.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

lädül: ‚J. C. A. Meursing‘ in ‚Oegstgeest‘, ‚Regentesselaan‘: 8.

Peselons ünü foldil lid yela: 1953 Vpamäks 200.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 12.

‚Henri Becquerel‘ (1852-1908)

Fa ‚F. J. Pronk, ‚

Se el ‚De Vacature‘.

If spatoy in ‚Paris‘ in el ‚Jardin des Plantes‘, dalogoy magotis jönik, e lelogoy konletis liegik musedas difik, tän mög dabinon, das neküpoy voböpi füsüdik elas ‚Becquerel‘! Ga bumot neveütik at, kel binon dil lölota museda natava, süükön küpäli visitana küpälik medü plakät, kel nunon, das us tü 1896 mäzul 1 bal tüvotas nolavik gretikün pedunon, sevabo ut stralamikodaba. Tüvan äbinom ‚Antoine Henri Becquerel‘, kel älabülom me atos pladi okik in ked vestiganas gretik. Tüvot säbinädikama tauma, keli älecedoy bü tim at nediloviki, äbinon sevädikam, kel äpluon vemo tefü utos, kelosi filosofans ettimik ä noloms, e kelos ädönulifükön drimi lalkimanas. Büä otikädobs kuratikumo jenoti fäküköl at, kel äninädon promis liegik pro fütür menefa, onunobs brefo bosu dö:

lifajenäd ela ‚Henri Becquerel‘.

Pämotom in ‚Paris‘ tü 1852 dekul 15, ed älicinom se dafamül tälenik. Lefat omik: ‚A. C. Becquerel‘ (1788-1878) äbinom füsüdan skilik; profäsoran pö mused natava, kel ädagetom b. v. demü vestigs lektinakiemik okik ün 1837 köni di ‚Copley‘ de el ‚Royal Society‘ in ‚London‘. I fat ela ‚Henri‘: ‚A. E. Becquerel‘ (1820-1891), kel äsökom fati okik as profäsoran, äbenodistükom oki dub vestigavobod veütik, pato in jäfüd lita (litakiemav, späktrumam, lüminät). Äbinom datuvan fosforätöma.

‚Henri‘ äfövom vönaoloveikodi ed äsökom ün 1892 fati okik, do primiko no pidguälom pro nolav realik. Ifivisitom polütägajuli, ed ifägükom oki pos atos ad kaenal in el ‚Ecole des Ponts et Chaussées‘ (1877). Ün yel fovik äprimom jäfotis okik in el ‚Musée d'Histoire Naturelle‘, ed ädunom somo ma sam fata e lefata oka. Suno äsevädükom oki as vestigan kuratik ä sitik, kel ädesinom pato ad studön natapubodis lektina-litavik, äsä späktrumi disredik e nüsugi lita. As stabaced elecedom liti pubodi lektinamagnetik, soäsä atos pefümükön letäléniko fa ‚Michael Faraday‘ (1791-1867). Tumats küpedotas kuratik äfägükons omi ad lonülön kludodis veütik, ed ad lautön teorodis, kels äsüükön valöpo küpäli. Ya ün 1882 päbelegivom me stimalegion. Cäl stimik ad liman ela ‚Académie des Sciences‘ ün 1889 äbinon ledino sek studa omik dö pubods fosforätik, kel äbinon fövot vestigas, kelis fat omik idunom in jäfüd at. Ün 1894 ävedom lekaenal ministera ponas e vegas, ed ün 1896 äcälöy omi profäsorani pö jul polütägik. Bi äcalom zuo pö el ‚Conservatoire des Arts et des Métiers‘, nol omik päfrutidon vo in sog gretik!

Tüv stralas: ‚Becquerel‘, ma om penemölas (1896), äblinon ome köni di ‚Rumford‘ ela ‚Royal Society‘ ed ün 1903 premi di ‚Nobel‘. Ün 1908 yunul 29 el ‚Académie des Sciences‘ äcälom omi sekretani okik, ab te dü vigs anik ‚Henri‘ äfägom ad fölön dunodi at: tü 1908 gustul 24 ädeadom no pespetölo tö ‚Croisic‘ in Bretän. Son omik: ‚J. Becquerel‘, ün 1873 pemotöl, ästebom suvo in län obsik ad dunön vestigis dö kristadam pö vamots donik, demü kelos ägebom danöfo eli ‚Cryogeen Laboratorium‘ famik in ‚Leiden‘!

Büjenotem tüva.

No binos fäd, das tüv stralamikodaba äsökon so vifiko pos ut stralas: X. Do stralams bofik binons distiks, bevü tüvs onas seköf kodöfik semik dabinon. Ün fin de 1896 ‚W. C. Röntgen‘ (1845-1923) äfäkädükom volanefi dub tüv stralas: X nelogädik, kels pä süükön dub vobed katodastralas. Gideto enemoy latikumo stralis at, ven klän daveda onas piplänon, ma tüvan stralis di ‚Röntgen‘. Ün prim de 1896, ven tüv äsevädikön in Linglän e Fransän, natäl veratik stralas: X ye no nog pifümükön. So füsüdan Fransänik: ‚Henri Poincaré‘ (1854-1912): ziom presidela posik: ‚Raymond Poincaré‘, äspikädöm dü

seadod ela ‚Académie des Sciences’ tü 1896 yanul 20 dö strals: X änu pitüvöls, ed äleadom sirkülön fotografotis anik di ‚Röntgen’. Ya suno nitedäl pro ats klülädon binön vemo gretik, e pos spikäd grups äfomons okis de jäfüdakompenans, sanans, biologans e füsüdans, kels, alan ma tikädöp lönik okik, äbepikoms tüvi nulik. Bevü bsepiks liföfik i ‚Henri Becquerel’ äbinom, kel ästebom boso flano, ed äjinom letikön dibätiko. Fotografots bisarik äbinons pro om blöf dabina litastralas nesevädik, kels äsüükons pö om tikodis brulik valasotik, se kels too ätuvom tuvedi. Äseividom ele ‚Poincaré’ davedi stralas: X, ed ägetom gespiki, das strals äsestralons de glät, kel pidrefon dub katodastrals. Ad atos ‚Henri Becquerel’ äküpetom, das glät ivedom flüorätik. Nolavans bofik äcedoms sunädo, das äzesüdos ad vestigön kuratiko stöfis, kels ävedons fosforätiks u flüorätiks, if pasufükons stralame semik. Atos äbinon ebo bos, kel äpliton eli ‚Henri’! Ya dü vegam lü lom, in vab oki, älonülom oke it säki, va sekid ädabinon vü strals: X e pubod lüminäta. (Lüminät binon sestralame litastralas logädik dub stöfs, kels pesufükons stralame.) E mögosöv-li bo, das lit logädik padugädon dub strals nelogädik, äsä strals: X? Dabinonöv-li näi strals logädik, me kels lefat omik, fat omik, ed om it ijäfoms, stralam nelogädik nesevädik? Nog ün soar ot ädatikom disini vestiga, e tü göd fovik, keli ästebedom neusfädiko, äprimom in voböp sperimäntis balid okik. Kisi ösevädükons-li?

‚Henri’ ägolom ino cem dagik, ed äsumom platoti fotografik, keli ävilupülom kälöfo me jüds anik papüra blägik. Dü del lönik äsufükom päkedili solalite, ed äxamom soaro seki: platot leno ivoalon. Ün del fovik ämekom dönu päkedili somik, ab nu äpladom sui on kristadis anik luraninasaläda, büä äsufükom oni solame. Ün poszedel äsävilupom platoti, ed äkonstatom steni dofik. Posä idunom dönuamiko sperimänti at, ai ko sek ot, änunom ün 1896 febul 24 ele ‚Académie des Sciences’, das stöf fosforätik, äsä telsulfat luranina e kalina, dü tim, das pasufükon solame, sestralon stralis, kels dudranons da papür nedulogamovik, e koedons säxüdön largentinasalädis platota fotografik. Demolöd, o reidan! das is nog ai tefos lüminäti, ed i ‚Henri Becquerel’ äsevedom lenemu, das om, ko vestigs okik, inilikom sop niliko tüvi so vemo veütiki!

Tüv gretik e seks okik:

Läb kion, das ‚Becquerel’ ivälom luraninakoboti pro sperimänts okik! Atos äbinon-li fäd? Mutobs liedo blebön debiks tefü gespik ad atos. Fonäts semik nunons, das ävestigom i stöfis votik tefü vobed onsik in platot fotografik. Lautans votik sagoms ye, das ‚Becquerel’ ägebädöm teiko luraninasalädis. Motivoms atosi me küpet, das saläds at äkomons in voböp, bi fat ela ‚Henri’ ya ägebom salädis at pö vestig okik flüoräta. Mutobs kludo leadön nefümiki, va is fäd ejenon, ab binos fümik, das tüv voik de strals di ‚Becquerel’ ibinon sek dinädas fädik. Sol, keli ‚Henri’ ai äneodom pro sperimänts okik, sevabo änekomon dü dels anik. Dub atos pimütom ad no vobön, e platot fotografik pivilupöl ko luraninakristads su on, pakipedön ini layet. Pos pasetikam delas anik tiket äsüikon pö ‚Henri’ ad sävilupön seimna platoti. Okanoy fomälön stuni omik, ven sten dofik sevädik äpubon. Klu... no lüminät-li? ‚Henri’ no äbinom man, kel äzepom nemediko somikosi. Ba ätefos te sestralami sekü nämet pikipedöl. Ön jenet at ye nämot sestralama ömutonöv läsikön pianiko! Ab ma sperimänts luraninasaläd äfovon ad stralön ko nämot no läsiköl, e somo ‚Becquerel’ ämutom sio kludön, das itüvom stralami nulik, kel äkömon se luraninasaläd. Äreafo ad lonülön kludi dramatik at ün sudel: 1896 mäzul 1, tü düp 11id göda, ven kloks glügas ätonons love ‚Paris’, e vögs lefredik cilas in el ‚Jardin des Plantes’ äpledölas ädrudanons jü ini cem dagik voböpa. Tüv stralas di ‚Becquerel’ pänunon ün mäzul 2 yela: 1896 ele ‚Académie des Sciences’. Leigod ko strals: X äjonon, das strals di ‚Becquerel’ älabons fägi fagikumo dudranöli, e pö vestig latikum äklülädos, das älabons natäli mödo komplitikumi. Ven ‚Becquerel’ latikumo pos tim brefik ätuvom, das luraninakobots säfledülons lektinömi pefledülöl, dubä lut züöl päyionükon dub strals, ituvom medi sperimäntik ad jonön stralis okik. Metod at äklülädon binön so senöfik, das, leigodü dilet späktrumik, at vemo äpluon!

Klülos, das tüv ästigädon mödikanis ad datuvülön stralis di ‚Becquerel’ in stöfs votik. Voböp ela ‚Henri’ pägebon diseinü atos b.v. fa ‚Marie Curie-Sklodowska’ (1867-1934), kel älabof somafädo läbi ad jonön, nesekidiko de ‚E. Schmidt’, stralami nulik i pö torin. ‚Piere Curie’ (1859-1906) äzedom vestigis okik ed äyufom nenfeniko jimatani okik. Vobod onsik älabon seki, das ätävons ün 1898 radini in min: luraninoluranat. Tüv stralama at, kel binon nämikumo mö balionats naedas ka ut luranina, äjänälön voli nolavanas! Primo no nog ätanätöy radini luranine. Nog ün yel ot tüv polonina, fa ‚Marie Curie’ ma lomän ofik penemöla, äsökon. Nem: stralamikodab äpladulon vüo nemi: stralam di ‚Becquerel’. Zao dü tumyelacen ‚A. Debierne’ (1856-1925) e ‚F. O. Giesel’ ätuvoms nog laktini stralamikodabik. Latikumo pö ottopins semik de kalin, rubidin e lutetin stralamikodab natik anik päkonstaton, ed i stralam: ‚alpha’ pö samarin.

Pas ün 1903 ‚Henri Becquerel’ äpübom lovelogami kobüköl sperimäntas okik, tiädü: ‚Recherches sur une propriété nouvelle de la matière, activité radiante spontanée ou radio-activité de la matière’. Ün yel ot

ägetom premi di ‚Nobel’ demü tüv stuniköl okik, ab i els ‚Curie’ äkompenons pö atos ‚in recognition of the special services rendered by them in the work they jointly carried out in investigating the phenomena of raditation discovered by professor Henri Becquerel’.

Pö fümükam natäla veratik stralamas stralamikodabik, plä els ‚Curie’, ‚William Ramsay’ (1852-1916) e ‚Lord E. Rutherford’ (1871-1937) ejäfoms meritabiko. Ün 1903 ‚Rutherford’ e ‚Fr. Soddy’ (pemetöl ün 1877) älautoms säbinädikamateorodi famik. Ko atos period vestiga dacena natik **päprimükon** [päprimon]. Suno sperimänts äprimons, primo dub bejüt me diledils: ‚alpha’ (helina-kereds); latikumo fa ‚Sir J. D. Cockroft’ ed ‚E. Th. S. Walton’ ün 1932 dub bejüt me protons (prem di ‚Nobel’ ün 1951). Pos tüv nötrona ün 1932 fa ‚J. Chadwick’ (pemetöl ün 1891; prem di ‚Nobel’ ün 1935), ün 1934 bejüt balid me nötrons äsokon, pedunöl fa ‚E. Fermi’ (pemetöl ün 1901: prem di ‚Nobel’ ün 1938). Fovo veüt mu gretik äbinon tüv stralamikodaba mekavik fa ‚Frédéric Joliot’ (pemetöl ün 1900) e jimatan omik: ‚Irène Curie’ (pemetöl ün 1897), kels ägetons demü atos ün 1935 premi di ‚Nobel’ pro kiemav. Äbejütöns ün 1934 lalumini me diledils: ‚alpha’. Reidan sufädik uküpon, das tüv stralamikodaba dugon obis lü ziläk keredafüsüda. Veüt gianagretik tüva fa ‚Henri Becquerel’ vo paplänon dub atos!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pads: 13—15, 17—19.

‚La marchande de bonheur’

Fa ‚René Marcia’. (Se el ‚De Nieuwe Courant’.)

In lulit faaliko gedik, kel äbinon vü domafasads betunik nog dofikumo gediks, e kel pö finot ela ‚Boulevard’ sus el ‚Bois de Boulogne’ äjonon rägis violätik lätik sola ädonionepuböl, litareol rosadakölik ya äpubon zü bobalampads sijidöl ela ‚Grand-Théâtre’; ed in litanid fiklik et, sus nufül glätik nügolöpa älogädon litareklam klilik in tonats yelovik litöl:

Gaby Dorval.

„La marchande de bonheur.”

Ini mem tumatas beigolanas äsüikon maged nidik vomila smalik lunedik labü logodil feinik, logs smilöl, e herem goldakölik. Vomil smalik blegülöfik, kel älabof lerouli in dramet, ätirädof dub magul ladälöfik ä spiritik okik valanis di ‚Paris’.

Ab ‚Gaby Dorval’: cifapösod pelüyuböl, kel äleadof svietön dü düps anik in dajäf nespiritik aldelik büsidas, kudas, letöbida milatas elanas di ‚Paris’, litastrali smilila okik, no älogof ün soar et logedis stunidöl, smilili fäkik, me kels beigolans äyilons, ven of in mäned renararedik okik, e ko flored gretik krüsenas goldayelovik in brads okik, me stepils smalik su jukils geilahilotik, ätravärof pärunavegi, ed änustepof vifiko ini tood: ‚Unic’ lüxüödik.

Du vab vifik äslifon nennoidiko da mödot jäfik virik di ‚Tout-Paris’, äseadof blotikölo in kusens sadinik, ed älogetof drimölo föfio ko nid dibätik ut läba klänik in logs veluvasümik oka, kel koedon kvänedön voli, e kotenükon ladäli.

If bal lestimanas susnumik ofik, kels soaro dränoms okis in lojad ofik, üsagomöv ofe ün del büik, das pos düps teldegfol tiks valik ofik, zad valik ofik, kuds valk ofik ötefons eli ‚bougre de peintre sans le sou’ seimik, kel älödom in masadalucem su tead lulid doma ot, ügesagof: „Mon cher, pour qui me prenez-vous? C'est tout ce qu'il y a de plus idiot’.”

„C'était idiot’.” Ab äbinos so, e so ijenos. Ven tü del et äslipof nog latiko, pigalükof dub vögs zanik laodiko tonöls, e ven idasäkof latikumo yanane kodi lenoida nevipabik et, atan isagom säkusadilölo:

„Ah, mademoiselle, faut pas vous facher. C'était ce pauvre petit d'en haut qui se disputait avec le marchand de tableaux’.”

„Ce pauvre petit d'en haut’,” isäkof stuniko.

Ab kim el ‚pauvre petit d'en haut’ üfo binom-li, kel äzanom ko tedan pänotas, e kel ägalükom eli ‚pauvre petite actrice’, kel ämutof vobön jü ün neit latik, se takäd padigädöl ofik?

„Mademoiselle’ no äsevof-li omi? Pänani pöfik smalik et de masadacem, su tead lulid, kel ai ävobom, ävobom, ed äbinom so vemo pöfik, e kel nu izanom, si! izanom so vemo ko pänotatedan, kel ivilom dagetön de om pänotis anik tä suäm smilöfapülik. ‚Oh là là’, vio vemo iblamom omi! Ab to val at nu leno labom moni, e no labom bosu ad fidön. E ga äbinom ya so mägik. ‚Pour sûr’, äbinom no man, äbinom lienil ko pär logas. ‚Mademoiselle Gabi’ ämutof vobön vemiko, atos äbinon vo veratik, ab ämeritof nemu eli ‚tas d'argent’, ed om, ävobom no nemödikumo vemiko, ‚et c'était la misère noire tous les jours’.”

‚Mademoiselle Gaby’ isoalükof oki primo boso leskaniko ini cems lüxüödik okik, ab tikod dö pänan pöfik smalik, kel no äbinom man, ab lienil ko pär logas, no ilüvon ofi, ed imagädon pö of so vemo, das ileadof falön oki ini stul kovenik, ed iseidof oki, ko kubits su kiens, e kap okik pestütöl in nams okik, ad meditön, so lunüpo, jüs lüxüöd ofi züöl de jidramatan smalik pemikösömüköl äjinon naudodik lü of, ed

of, ko disin süpiko pö of äsüiköl ad yufön omi, ärönof löpio, e büä of it äsevofo gudiko, kisi ädunof, äjutodof ini cem pänan smalik.

Älogof omi nog fo ok. Äseadom su lesöf, nen taped, labü lögs demü kold krodio dis ok pepladöls, in mänedil binü veluv blägik, ko herem nidiko blägik pödio peöböl zü logod mägik paelik, in kel logs mu blägiks ädrimons. Äsmökom pipi, kelosi äcedof taädami drolik ko logot boso molädik omik. Äbinom so stunik dö nüköm süpik ofik, das äglömom ad löädön.

Fo om in zänod cema su skafäd pänot gretik äbinon. Älogof oni me loged vifilik: su pödaglum in benöf zadik kölas yunik, maged nämik lesiöra peharnadöl su jevod äbinon, e sus lesöf len feradratil ekrugöl lampiun kilkölik älagon.

Vög ofik, boso fäkädik sekü bluv, isagon:

„Säkusadolös obi, o sö! das nüjutodof stedälo! Binob jinilädan olik, kel lödof dono. Elilol vo niludo seimna dö ob: ‚Gaby Dorval: La Marchande de Bonheur’.”

Ab, du smilil lügik äpubon zü lips omik, igesagom:

„Ah, la Marchande de Bonheur’! No sevob oli, ab kömol ebo pötatimo.”

Äsukom in blitapok okik ad gleipön könädis anik.

„Sulds fol. Ats binons katäd lölik obik. Selolös obe bosu läba! Vilol-li? Neodob oni mu vemo.” Ed äsmilom me smil lügik ot... Vög ofik ibinon raudik sekü fäkam, ven äsagof:

„Äkömob ad begön ole ad däsinön skätis anik de pösodil obik; sevol vo osi, stibaskätis viföfik anik pro delagased.”

„Oui, oui, je comprends”, igesagom ed iramenom sunädo skätamabuki okik.

„Zigololös te boso! Vilolli? Ab no tifalolös love tapeds di ‚Smyrna’ oba! E stunidolös lekanotis obik, kels labons ma el ‚marchand de tableaux’ lekanavöladi levemik, ab maketavöladi dis ser!” „Zigarüls binons su fenätamam” nog iläukom ad atos.

E täno idäsinom ofi, in jästäds mögiko valiks; däsinotis smalik, voätik, fulü viläl, fulü ritmut blegülovik. E vüo ispikodons dö valikos.

„At binon-li pänot, dö kel ezanol ko el ‚marchand de tableaux’?” isäkof, du ästanof fo mag lesiöra peharnadöl su jevod, ko lit yunik in logs nidik omik...

„Ha! elilol-li atosi? Si! at binon ‚Parsifal’ obik, pö prim teva okik. Älofom tä at suämi smilöfik. E ven äläidälöb pö suäm obik franas 500, äsäkom, va ävilob kädädön krigagaenäti. Ad kelos älofob ome, if no äkoedom möön suniko, ad koedön vokädön omi: levi! E täno jov äjenon.”

‚Gaby’ äsmililof, du ästanof stunidölo fo pänot, e tiko ya älogof oni sus cimamulür in el ‚boudoir’ okik.

„Lofob ole franis 1000 tä on”, äsagof täno süpiko.

„Accepté”, äsagom ko nid dibätik in logs okik. „et mille fois merci, vous savez’.”

„Binol-li nu fredik?” äsäkof in pülsif ad givön läbi.

„E mu! Dü dels tel no efidedob.”

„Mon petit, mon pauvre petit”, ‚Gaby’ ätrodofo fäkiko, ed of it no äsevofo, lio äjenos, ab süpiko äseadof näi om su lesöf ed äkipof nami omik. So äbleibons seadön seilölo in solalit nefümik nifupadela, kel ämoikon nevifiko se masadalucemil.

Jüs ‚Gaby’, pos medit lunüpik äsagof:

„Mutol pänön bosu votik.”

Äflekof nevifiko logodi okik lü of:

„Kikodo-li? Kisi-li üfo?”

„Ad meritön moni mödikum. ‚Des petites femmes dans un bar, au Bal Bullier’.”

Älemufükom nevifiko kapi okik.

„Neai kömob ini ‚Bars’, e no danüdob! Atos binon nejönik, nejerik e vobod läsofik. Lifob is ko drims obik, buks obik: ‚Tristan et Yseut’, ‚La Légende de St. Julien’, ‚L’Hospitalier’, ‚Les Contes du Moyenage’, ‚Idylls of the King’ fa ‚Permyson’, ed in ons tuvob jöni, visionis litüköl pro vobod obik. E seimna ün fütür odasevoy, das vobod obik binon jönikum, labon völadi gretikum, ka dins vagik läcerik votik valik.”

„Si!” ‚Gaby’ äsagof nelaodiko, „c’est beau, c’est beau’.”

Dü del retik lölik äbinof stilik ä disipik. Poszedelo pö dönuamapläg ämutof betikön pänani smalik, kel no äbinom man ab lienil ko pär logas, kels äsufom so kuradiko miserabi okik, bi äkredom jöni drimas okik, voboda okik.

Nog neai ibitof so fredöfiko, äsä ün soar et, bi lif ofik älabon diseini: blinön bosu lita, bosu freda, bosu läba in dabin fikulik lekanasvista pöfik. Ud äbinos-li te, bi älabof dibätiko in logs okik magi pänana smalik, e dibätiko in ladöf okik liti glorik lelöfa süiköl?

No äsevoj osi. Ab ün paud, ven ästanof in lojad okik zänodü sog stunidanas, äsagof süpiko, dü äbegof me namajäst stili, ko fef cogedik:

„Mes amis, mes amis’, ya dü vigs mödik getedob olis in lojad obik, dalilob plimis olsik, leadob kidön namis obik, e kredolsöd vo obi, vof gretikün äbinon pö ols! Ab nu mutols dunön obe plitodi. Labob is stibaskätis anik pösodila obik, kels pedäsinons fa pöfülan: pänan, kel odelo obinom famik, kel labom täleni mödik, e sekü atos päridikom dub faem. ‚Eh bien, allez’, frans 100 pro stibadäsinots at, e frans 1000 pro kretädadäsinots at. Ed if vilols logön obi jenöfiko läbiki, remolsös üfo, ‚donnez, donnez. C'est pour mon petit’.”

„Vous avez un enfant’!”

„Pas tout à fait’.”

„C'est votre amoureux’?”

„Pas tout à fait, mais je l'aime beaucoup’. Ed ol, o ‚Sergines’! kömolös odelo ini voböp omik, e lautolös yegedili dö om in delagased olik! Rajanobsös ebo tü düp kinik! Tü düp: degbal-li? ‚Bien’. Ed ol, ‚cher maître’, kälölö, das ogetom pö dajonäd kömöpladili! ‚C'est promis, n'est-ce pas’? E nu, o söls! momofob olis valik, mutob votaklotön obi pro süf sököl. Ekö! Is dan obik binon.” Ed ätovof balane pos votikan nami feinik niedik okik lü lips omas. Äbinos ‚succès foudroyant’.

Nemediko pos plösen, ävabof in tood: ‚Unic’ ofik lomio, äkripädo, ko brads okik fulü flors, stiliko löpio, ed ämaifükof nelaodiko yani cemila omik.

In masadacem lulitik, kö sviet sofik lampiuna kilkölik ävebon sus lesöf, äseadom, pevilupölo in lefog benosmelik zigarülasmoka, kel älöpiozugon nevifiko lü nufed.

„Coucou, c'est moi’.”

Ästralof.

„Voici pour quat' sous de bonheur.’ Prod de stibaskäts olik. No logolöd nu badiniludiko! oplänob ole bo vali. Digidolöd nu läbi olik! ‚Pauvre petit’, kredob, das kösömol sovemo pö miserab olik, das no kanol plu suemön osi.”

„Atosi vo no kanob suemön! Ab atosi sevob, läb gretikün binon kapil blonik olik sus krüsens goldakölik!”

Ägleipom nami ofik, äkidom oni.

„O ‚Gaby’! binol solastral in lif obik.”

„Binob ‚la Marchande de Bonheur’,” äsagof nelaodiko.

E no äsevom, vio äjenos, das mud omik ästuton süpo su lips redik ofa.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pads: 15—16, 19—20, 25—26.

NUN.

Söl: ‚J. G. M. Reynders Sr.’ sekretan-kädan Diläda valemik feda Vpaklubas, ‚Den Haag, Hugo de Grootstraat’: 82, begom limanes kluba at, kels no nog epelons limanamamonis oksik, ad sedön atis ome. Begom ya ad no sedön ome moni medü flänükamazöts (‚coupons-réponses’), bi zöts at no kanons pacänön tä mon kädöfik. Sevobs, das pro foginänans sed mona kodon fikuli anik, ab spelobs, das flens foginänik obsik no ovitülons ad bemastikön fikulotis at. Bal fikulotas binon, das in läns semik no daloy binön liman kluba foginänik. Sekü atos ozesüdos, das monised jenon demü lüsed Volapükagaseda (e no demü limanam Diläda). Limans, kels kösömons ad sedön moni söl: ‚Dr. Arie De Jong’, u kels labons kali pö söl at, kanons bleibön sedön ome moni pedeböl.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 16.

NUNS.

Söl: ‚P. H. J. Uittenbogaard’, sekretan-kädan Volapükaklubs valemik Nedänik, opotom ünü mulb balidfovöl potakitazötis ad kädäd limanamamona pro 1953 limanes ut kluba, kels no nog epelons limanamamoni okas.

Ünü foldil 2id yela: 1953 Vpamäks nonik peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 20.

PROGED E STAD ATIMIK TÛMÖRAVA SPERIMÄNTIK.

Fa Dr. O. Mühlbock.

Se el ‚Antoni Van Leeuwenhoek’-huis, ‚Amsterdam’.

Prim vestiga nolavik nutimik kansera kobojenon ko tüv siüla as stabäd stöfa liföl. El ‚Zelluar-Pathologie’ (= malädav siülik) ün zänod tummyela büik fa ‚Virchow’ pestaböl kanon palecedön as primapün kuratiko pefümüköl.

Volf fovikum kansera-vestiga nutimik pateilon ad stadäds kleilik tel. Balid pamäkon dub stud binoda kansera, lediniko medü daluskop. Tümörs pabepenons e padadilädons. Kanseravestig äduton lü jäfüd naatomana malädavik. Ün prim tummyela stadäd telid eprimon, kel kanon pamäkön dub stud vestiga dunodöfik e dub ut koda kansera stabü sperimänts.

If suimoy volfi stadäda telid, plakoy, vio tüvs nulik valik in jäfüd sanava-biologik flunons kansera-vestigi. So tüv bakteras ai nulikas as malädikodians enüpedon dü lunüp stäpedoti okik kanseravestige sperimäntik. Äsukoy mikrobi, kel kodon kanseri. Timi e vobodi nenfiniko mödikis egebädoy pö atos, e yels mödik epasetikons, büä äsüadoy, das kanseramikrob no dabinon. Atos edulon so lunüpo, bi binos ai fikulikum ad blöfön, das bos no dabinon, kas bos sio dabinon. Pö atos jenöfot binon, das ätuvoy semikna sio bakteris in tümörs kanserik, e das täno äzesüdos, das ämutoy fümükön, va ats ämutons palecedön as kodian voik. Medü vestigs sperimäntik pö nims ämögös fino ad begespikön säkädi at.

Pro atos ämutoy ye labön büiko fümü, das kansera-säkäd äkanon pavestigön in voböp medü sperimänts pö nims. Dönu vobod mödik äbinon zesüdik ad kanön blöfön süadükölo, das kanser no binon pat mena, e das jenöfiko tümörs kanserik ot kanons paküpedön pö nims valik.

Bal tüvas veütikün ün prim stadäda telid vestiga sperimäntik kansera äbinon, das tümör äkanon palovegrifön de nim bal ini nim votik — saunik, das kludo lovegrif tümöra äbinon mögik. Pö atos ya suno äklülädos, das lovegrif te äplöpon, if siüls lifik pälovegrifons, e telido, das tümör ön mod at ini nim telid pelovepolöl äbinon natälo tümör ot, äsä ut, kel pigrifon. Atos äjonon, das ön mod at no tümör votik idavedon, ab das siüls lifik pö grif pelovepolöls äläilifons ed äpluikons.

Sluds se sperimänts at mödanaediko pedönuöls älabons sinifi levemik. Dö näfätam ön siäm rigik, äsä ibüocedoy oni büiko, kludo äkanoy leno spikön. Lovegrifs at binons zuo blöf nemöga saunikama spontenik tümöra badöfik. Kanserasiüls binons äsvo nedeädöfiks, bisä tuvons stipis pro gloyf onsik neodikis. E sperimänts at lesions cedi büikummo te peniludöli, das kanserasiül pedavedöl, ai bleibon binön kanserasiül.

Jenöfot, das tümörs te äkanons palovegrifön ini nims sota ot, äbinon koded pro vestigs mödikum. Samo, kikodo tümör in mug pedavedöl no laiglofon-li pos lovegrif ini rat e güiko? Nenäfätöf ta gloyf tümöra pö dinäds semik dabinon-li? Ed if si! mögos-li ad davedükön nenäfätöfi at?

Ün yels balid pos tüv griföfa tümöras äjinos vemo, das nenäfätöf somik ämuton dabinön jenöfiko. Ibo, äklülädos, das pö lovegrif tümöras ini nimasot ot tümörs pegriföl äglofons te in dötumanum semik jenetas; ai nims ädabinons, pö kels tümör pilovegriföl no äglofon. Nims at äbinons-li nenäfätöfiks, ed if si! kikodo-li? Dü lunüp no äkanoy givön gespiki ad säks at. Tuved säkäda at ävedon pas mögik dub proged nola obsik dö koapanatäl gerädik. Gerädav ätidon, das i nims otsotik nog äkanons labön bevü oks difis gretik, kels no nedons binön logotiko sienoviks. Tümörs pelovegriföl nu äklülädons binön plödakösömiko senöfiks pro difs igo minumiks in koapanatäl gerädik.

Pro vestig atosa davedükam tribütas gerädaviko rafinikas nimas äklülädon labön völadu susdigik. As tribüts gerädaviko rafiniks lecedoy nimis, kels dub koit gemik ai pelaidunöl evedons homozügotiks, sevabo, das nims tel tribüta rafinik ot, kanons palecedön as teläd balnögik. Binons altefo dientifiks.

If atos binon soik, pö nims at lovegrif tümöras de nim bal ini votik muton plöpön pö dötums 100 jenetas. Atos äklülädon binön jenöfiko soik. Me atos büocede tefü nenäfätöf ta tümörs stab alik pimoükön. Vio gretik säspetikam mögiko äbinon — bi dub atos spel ämoikon, das äkanoy saunükön kanseri medü meds nenäfätöfüköl — vestig sperimäntik kansera pistabükön me atos sui stab legudik.

Vio völadik stud tümöras pelovegriföl äbinon pro kanseravestig sperimäntik, ön tef bal vestig tümöras pegriföl muton labön neseki: no kanon tidön obes bosu tefü kod daveda kansera.

Pro stud atosa methods difik tel ämutons padatikön kuratiko. Balid binon stud tümöras spontenik pö nims. Pro gebäd metoda at davedükam tribütas rafinik mugas älabon leigo völadu susdigik.

Das pö mugs se bridot migik tümörs difik äkanons davedön ya äbinos sevädik pö kanseravestigans balid. Ven se nims tribütabims rafinik pidavedükons, äklülädos, das mödots tümöras spontenik at pö tribüts rafinik difik äjonons difis plödakösömiko gretikis. Pö tribüt seimik, samo, mödot dögakansera äbinon vemo gretik, pö votik ut luegakansera, e dönu pö votik ut kansera in bom, e r. Sevoy jü atim zao tribütis difik 70, kelas al labon patöfi kaladik, kel vedükön oni pötikumi pro vestig seimik, ka votiki. Slud se vestigs at äbinon, das daved kansera in tribüt semik äsekidon de koapanatäl gerädavik tribüta at.

Sinif faktora gerädik pö daved kansera äbinon dub atos kleilik, ed atos äzesüdükon studi fovikum. Binos meritab de ‚Korteweg‘, das in Nedän stab pevedükon pro vestig ko tribüts gerädaviko rafiniks.

Frut gretik telid davedükama tribütas rafinik at äbinon, das me atos mög pävedükon ad deteilön faktoris koapanatälik at de faktors de züamöp, kels flunons davedi kansera. Flun faktoras se züamöp klülädon binön in jenets semik süpädiko gretik; somo votikam nulüdota älabon fluni ad mödotanum kansera. Dil votik tümörava sperimäntik äkanon leigo dagetön ün yels lätik leflitäli gretik medü tribüts gerädaviko rafiniks: vestig tefü flun hormonas ad daved tümöras patik.

Jäfüd telid kanseravestiga sperimäntik, kel ädibätükon dasevi obsik koda kansera, äbinon davedükam mekavik kansera in tops vilädik koapa medü stöfs sonemiko kanserabiks.

Ün prim küped klinigik de ‚Percival Pott‘ ädabinon, das nüvobed lunüpi suta pö cimiklinükans äbinon koded daveda kansera. Yels 140 ye epasetikons, büä medü sperimänts pö nims blöf netablöfövik (balido fa vestigans Yapänik: ‚Yamagiwa‘ e ‚Itchikawa‘) äkanon pagevön, das stöfs tarik äkanons davedükön pö nims kanseri. Sperimänts büikum, dönuamiko ko disein at pidunöls äbinons nensekiks. Nu sevobs kodis atosa: binos tim nekredoviko lunik, kel muton pasetikön, büä dub träit at kanser davedon. Äbinos sufäd e laidäl vestiganas Yapänik at, kels ägevons fino seki.

Tuvot at — das kanoy davedükön vilädiko kanseri — äjafon mögis nulik susnumik pro stud tefü daved kansera. Vestigs at, pö kels ‚Deelman‘ älabom kompeni vemo veütiki, ämödükumons klatiko noli obsik. Ab no nog vestigs at pefinükons. Pö atos äklülädos — soäsä so suvo pö vestigs nolavik — das jenöfots mödik, kels balidlogamo äjinons binön balugiks, äbinons pö stud fovikum mödo komplitikums.

Vobod ko stöfs kanserabik päfödon vemo dub vestig kiemavik dö natäl e binod onas. Tar binon migot vemo nehomogenik se stöfs mödik pekoboyümöl. Dub vestig kiemavik süperik kiemavan Linglänik: ‚Cook‘ e keyufans omik äplöpoms ad mökön stöfis kanserabik distik in foms rafinik, sodas nu kanseravestigans äkanons vobön ko stöfs rafinik at.

De timül balid, tü kel älärnöy ad dasevön, das kanserasiül diston de siül nomik, esäkoy oke, kiniks dists kiemik siülasotas bofik at äbinons. Step balid in vestig at äbinon teiko diletik. Gespik päasukon ad säk: kanserasiül ninädön-li binädis ot äsä siül nomik, e stöfs votik komädons-li in kanserasiül, äsä in siül nomik?

No ätuvoy difis kaladik, i no ven ädunoy stepi telid, me vestig mödotas stöfas difik in siüls bofik at.

Ädunoy pas stepi progedik, ven äfümükoy no te mödoti stöfas difik, ab ven vestig pästäänükon ad dunod e geäds pävedüköl dub stöfs patik in siüls. ‚Warburg‘ äbinom balid, kel ätuvom difis dunodik vü siüls nomik e siüls kanserik. So fümik äsä binos, das lifs at mutons labön veüti, leigo binos fümik, das spel, keli älaboy rigiko, das ituvoy me atos kodi daveda kansera, no pefölon. Difs petuvöl binons vemo luveratiko no kod ab sek cena siüla nomik ad kanserasiül.

Vestig kiemik at nog leno pefinükons. Proged nola obsik proteinakiema e näzümakiema estigädon i plödakösömiko kanseravestigi sperimäntik. Ko methods nuliko petüvöls, pö kels fütüro i dilod metodas rafiniko füsüdikas opluikon, vestig at pafövon.

Ziläk gretik votik kanseravestiga sperimäntik pamänioton me nem: „kiemasanav kansera“, jäfüd, kele ‚Waterman‘ ededietom in Kanserastitod Nedänik dili gretik lifavoboda okik. Lekäl kötetavik e lekäl me strals di ‚Röntgen‘ e radinastrals edagetons pladi fümik pö bekomip kansera. In jenets mödik dagetoy me methods at sekis süperik e fifümikis, ab te täno, if tümör nog binon topik. Binons fümiko nensekiks, if kanser eduglofon ini jäfidäms votik, ud if metastats edavedons. Pö jenets somik ilaboy speli ad kiemasanav — sanav medü stöf kiemik seimik, kel, pötöfiko pegebädöl, pablinon ko blud lü jäfidäms e histuns valiks koapa, e dunon is vobedi nosüköl in kanserasiüls.

Flag, kelis mutoy lonülön pö stöf at, binon, das koapasiüls nomik no padämükons. Jünü no nog eplöpoy ad tuvön stöfi somik. Jäfüd votik nonik kanseravestiga sperimäntik ejafon säspetikamis biedälik so mödikis äsä at. Nenfinik lised stöfas binon, kelis esteifüloy. Val äbinon nensekik, sodas no binos stunabik, das atimo küpoy misekimi anik in jäfüd kiemasanava kansera.

Säditretaveg balik binon, das plöpüloy me balädikam gudöfik. Milats stöfas pasufükons ele ‚screening-test‘ (= sibamabluf) sonemik. Stöf semik pagivon ön mod seimik mö mödets difik nimes labü tümörs badöfik. If no küpoy vobedi in tümör, stöf sököl paxamon. If ye tuvoy maloti igo püliküni vobeda ona in tümör nima, tän fovoy ad vestigön stöfi at pö dinäds difik, e leigo stöfis difik de stöf rigik pedefomölis, e ko on nabiko röletikis. Atos binon vobod gianagretik, if vätälöy, das de milat stöfas jünü pexamölas, te lul u mäl pötöfons ad pavestigön fovikumo.

Metod at binon ye tikavikum ka metod plakavik, e promon ad prodön sunikumo sekis, pato if i binoy büfiko kotenik, if no dagetoy lölöfiko diali: stöf, kel nosükon kanserasiüls valik — e teiko atis.

(Se el ‚Ned. Tijdschr. v Gen.‘ 1953 setul 5.)

CEDS E TIKODS.

Pöp mekon püki: lautans lölöfükons oni.

Voltaire

Men buikon ad dunön mödikumosi, ka bligi okik, ka te teiko bligi okik.

Jean Paul.

Mutoy sevön ad gebön leigo späliäliko cogedi, äsä sali.

Pythagoras.

Ûn lif lunik obik, elärnob bu val dinis tel: balido ad pardön mödikosi; telido ad glömön neföro.

Guizot.

Obo, elärnob ad glömön mödikosi ed ad begön, das viloyös pardön obe mödikosi!

Bismarck.

Dins kil dabinons, kelis plägob e lobülob. Balid binon: sofäl, telid: täm, kilid: mük.

Binolöd sofälik, ed if binos zesüdik, kanol binön künik. Binolöd tämik, e kanol binön giviälik. Vitolöd ad buükön oli it bu votikans, ed okanol binön bos, u dunön bos, pro votikans.

Lao-Tse (tumyel VIid b. Kr.)

Binob man lekreda e pleka, ed igo if pödäcöpoböv, labob konfidi, das ölaboböv nämü ad no noädön Godi. Slaman sagon: „Dabinom, ed ek votik, äsä om, no dabinom.” Kritan e hindutan sagon otosi. Ed i budan labon dasevi ot, ifi gebon vödis votik.

Gandhi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 26.

NUNS.

Ko danöf kanobs nunön, das egetobs de lautan e redak „Gaseda Nedänik sanava” däli ad lasumön ini gased obsik yegedi nitedik dö stad nuik kansera-säkäda.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚J. P. Verspoor’, ‚Columbia, Miss.’ (Lamerikän), ‚16th Avenue North’: 1507.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Ladet nulik:

söl: ‚Jan Svat Petr.’, ‚Uniwersytet’ in ‚Kraków’ (Polän).

Peselons ünü foldil 3id yela: 1953 Vpamäks 100.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1953. Pad: 26.

1954 (yelod 19id)

POTÜ YELACEN.

Dönu yel bal epasetikon, e lofobs flenes valik obsik vipis gudikün obas pro yel nulik. Dü yel epasetiköl ekanobs pübön nomiko gasedi obsik e lofön reidanes lestümik yegedis veütik ä nitediks. Ga no binobs koteniks. Fe etuvobs menis, kels labons nitedäli pro Volapük, ed igo studons fefiko püki at, ab yel lölik epasetiköl no eblinon limani nulik bal, ni Volapükaklube valemik, ni Diläde valemik feda Vpaklubas, ibä neodobs so vemo onis. So neföro dial di ‚Schleyer‘ pojenöfikun. Gö! töbidobsös obs valik ad slopükön limanis pro klubs bofik! Spelobsös das yel: 1954 oblinon obes pösodis yunik mödik, kels okevobons nämöfiko e lanälisko ko obs ad födön diseini sublimik obsik: jenöfikam kosädamedöma bal pro menef lölik!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 1.

REKLAM DUB MIDUNS.

Ma yeged in el ‚Haagsche Post‘.

Nek onoon plu völad gretik reklama pro büsid; e pato in Lamerikän ya egebädoy medis mu bisarikis da tirädön nitedäli pro büdis u yeg patik. Suvo seki nog mödikumi ye reklam go fädik dageton, ifi at no labon ai kodi leigo plitiki. So prim plaga gretik tutisanana Deutänik yunik in ‚London‘ päkodon dub... nübreik! Do ilödikom ya dü tim ze lunik ini ‚London‘, no äkanom plöpön ad dagetön plagi. Ba atos äjenon dub netät omik, ba dub kods votik, jenöfot ädabinon: stebedacem omik äblebon vagik. Ün soar seimik, ven äprimikom ad golön lü bed, ämemom, das ileadom seatön in stebedacem okik buki, keli ävilom reidön. Ägolom ad ramenön oni. Sekü jenöfot, das ägolom su pantufs, steps omik äbinons nelilamoviks in stil neitik; atos kluo plänon, das maifükölo yani cema äsüpädöm nübreikani, kel klülabiko no ililom, das älükömom. Stad äbinon fikulilik pro palets bofik; ab tutisanan yunik no äperom dü timül blümäli okik.

Äsäkom lotane neitik okik me vögäd mu komunikün, me kis äkanom yufön omi. Atan, kel älogom in atos mögodi ad mogolön no pöpönölo, äsagom nefümiko, das älabom tutadoli so vemo jeikiki, e nu icedom, das sanan bo övilom yufön boso omi. „Lesi!“ votan ägespikom, „binob ai blümik pro malädans obik!“ E büä nübreikan pebluvüköl äsevom, kis äjenon pö om, tutisanan ya ipedom omi ini stol. „Tut kinik binon-li dolik? Ah! si! logob ya oni: at binon ut!“ Pö vöds at äpladom pö tifan knibodi gumik ini mud, ed äpedon leigüpiko klorofumamaskari sui mud e nud; tofis anik klorofuma sui on, ed ün tim minumik nübreikan äbinom nesevälöfik. Nu tutisanan älaromom, e pos minuts nemödik poldans tel ibemekädoms tifani, kel nog ai äseatom nennämiko in stol. Ven pädasäkom ün del fovik, e tutisanan äkonom, vio ibemekädöm omi, tifan it ästunom mödiküno, ven äililom, vio jenot ijenon. Klüliko jenot pänunon ko pats valik in delagased, ed ün soar ot delagaseds gretik pämagodons ko fotografots tutisanana e doma, kö fanäbükam bisarik ijenon. Reklami gudikün tutisanan no ikanom vipön: malädan bal pos votik ävilom leadön lekälön oki fa man, kel ivedükom midunani riskädik nendämoviki pö dinäds so patiks.

Leigoäsä nübreik at ävedon stab pro monem tutisanana, volut sy lardamel ävedon koded pro fam literavik lautana. Jenet et äjenädön so. Bevü skip sailanafa: ‚Leonard‘, labü lodot balatacanas dü vegam de ‚Hull‘ lü ‚Rio de Janeiro‘, su lardamel volut ädavedon. Käpten päjütodeidom fa volutans, balidstiran päjedom de boid. Telidstiran ädebom dani te dinäde, das volutans äneodoms eki ad stirön nafi, bos, pro kel nek omas älabom skili. Ämütoms omi ad nafön lüodü flumed: ‚Amazonas‘. Sekü müt dinädas no äkanom dunön bosi votik, äsä lönülön ma vil volutanas, e dunön utosi, kelosi atans äflagoms de om. Ab äsuemom vemo gudiko, das atos äbinon te zög leduna, bi nendoto ömoükoms omi, sosus ödagetoms logami läna, bi demü sef lönik oksis, no ökanoms leadön lifön omi as temunan jenota. Kodü atos ämutom betikön medis ad steifön ad savön ön mod seimik lifi okik, ed ad kosikön ko volanef plödü ut nafa, bos, kel äbinon ün tim et, lunüpo bü datuv radionatelegrafa, tio nemögik. Zuo päspionom klüliko japälisko. Äplöpom ye ad ramenön oke nenküvido fladis vagik anik. Sosus nu älabom dü timül livüpi, ed äsevom fümiko, das no päspionom, äpenom me vöds nemödik konoti voluta, nemi nafa, e lüods vegama sui papürableds, kelis äsleitom se buk, me kel ebo äjäfom ad reidön, e kel älabon tiädi: „Melaheroedan“. Bledis at äninükom ini flads ed äjedom atis ini mel.

Äbinos benofät, das bal fladas pälöpiosumon ya suno dub känamanaf Brasilänik: ‚Chiquita‘. Bi stiran ibüomesülom ad mäniötön vienalüodi e luneti e videti lätiko pifümükölis topa, kö naf äbinon tü timül et,alna ven äjedom fladi love boidastutöm, kriganaf äneodon töbidi nemödik ad datuvülön volutanafi. Ün neit älaboy pöti ad nilikön nenküvido lä naf, e nog bü prim delalita, känamanaf äkömon leni flan nafa.

Volutans ün neit päsüpädöls no u tio no ätadunoms, e päbemekädoms e päjänädoms fasiliko. Päloveblinoms lü boid kriganafa, du el ‚Leonard‘ päskipon ko matrods Brasilänik de el ‚Chiquita‘, ed älüödikon sumätöfö lebüd telidstirana pesavöl dönu lü ‚Rio de Janeiro‘. Vel volutanas, kels pälecedoms as lustigädans äpönidoms miduni oksik len for; votans päcödetoms ad fanäbamapönods lunüplik.

Binos-li stunabik, das ün tim et, kel binon romantikum ka tim nuik, alan ävilon dalabön buki, kele stiran ädanädöm lifi okik? Ibä i jenet at ko pats valik pimänioton dub delagaseds, e buk, kel, nen jenot lügadramatik at, ölabon vemo luveratiko fäti ot, äsä buks votik so mödiks — e gudikums! — labons, ädageton benoseki neleigodovik. So dinäd, das stiran äsleitom papüraledis, sui kels äpenom ditretaluvokädis okik, ebo se „Melaheroedan“, kel äbinon fädo blümik nilü om, ävedon kod, das tiäd lekonedä at e nem lautana: ‚John Parminter‘ päsevons fa alan. Atos äbinon reklam gudikün, kel ikanon pavedükön pro om e buk omik!

Jonobsös nog näio, das jenot lügadramatik votik su sean lardik etirädon küpäli volanefa lölik ad lid relöfik. Diseinobs is eli ‚Nearer my God, to Thee‘, keli musigalef su boid ela ‚Titanic‘ äpläyon, ven stemanaf at, dü täv balid oka, äjokon tü d. 15id prilula yela: 1912 ta gladabel, e ko tävans 1500 okik, änepubon ini dib mela.

Se *Volapükagased pro Nedänapiükans*. 1954. Pads: 1—3.

COGEDS.

Söl: ‚Pink‘ leodom logön domi nulik okik. Visitan äküpptom: „Jinos lü ob, das fidacem binon vemo smalik!“

„O!“ ‚Pink‘ sagom: „no binobs fidans gretik.“

Calan: „O ‚Wilhelmus Franciscus Kleyn‘ ! vipol-li vom i at as jimatan gitöfik olik?“

Jigam: „Si! vilom atos!“

Calan: „Ed ol, o ‚Angélique De Groot‘ ! vipol-li mani at as himatan gitöfik olik?“

Jigam rediköl: „O vemo vilöfo, o söl!“

„Sevol-li eli ‚Jansen‘? Atan evedom leliegik ünü muls mä l me laut poedotas.“

„Lio atos binon-li mögik?“

„O! äpenom lelöfapoedotis jiviudane liegik.“

Pö dönuamapläg pro galadakonsärt jikanitan äkanitof so mi, das volut voik ädavedon bevü musigals. Dilekan musigalefa äbüdom stili, ed äbegom mu plütiko jibalümane: „Ag! o läd! vilol-li bo notodön eli ‚c‘ olik? Tän kanobs baitonükön ma on musigömis obsik !“

Om: „Osagolöv-li: si! if osäkoböv oli?“

Of: „Osäkolöv-li obi, if osagoböv: si!“

Himatan Lamerikänik lü jimatan yunik okik: „O ‚darling‘ ! fided at binü zibs peflödöl binon süperik! Esäflödöl-li ol it vali?“

‚Trees‘: „Ebüakanitob äsoaro vo dü düp bal pro söl: ‚Zwart‘.“

‚Truus‘: „Glorö! atos binon ebo mu gudik! Kanob leno plidön mani et!“

Se *Volapükagased pro Nedänapiükans*. 1954. Pads: 3—4.

NOTED.

Kanons pasivön medamü bukated:

‚Dr. Arie De Jong. Wörterbuch der Weltsprache. E. J. Brill, Leiden‘. .... fl. N. 4,00

‚Dr. Arie De Jong. Gramat Volapüka. ‚E. J. Brill. Leiden‘ 1,00

Kanons pasivön de ‚Dr. Arie De Jong. Leiden. Herengracht‘: 58. Potakal: 107174 e de söl: ‚J. G. M. Reynders. Den Haag. Hugo de Grootstraat‘: 82. Potakal: 199061:

‚Dr. Arie De Jong. Leerboer der Wereldtaal‘ ..... fl. N. 1,00

‚J. Schmidt. Lehrbuch der Weltsprache Volapük‘ 0,80

‚F. J. Krüger. English-Volapük. List of 3000 most frequent Words. First thousand‘ 0,50

‚J. G. M. Reynders Sr. De Wereldtaal Volapük‘ 0,35

‚Short Grammar of Volapük‘ 0,20

„Aperçu du Volapük“	0,20
„Kurze Grammatik der Weltsprache“	0,20
„F. J. Krüger. Compendio del Volapük“	0,20
„F. J. Krüger. Kortfattad Volapük-Grammatik“	0,20
Hüm Volapüka. Samäd 1	0,05
Hüm Volapüka. Samäds 10	0,25
Hüm Volapüka. Samäds 50	1,00
Kapit: 13 peneda balid paostolana: „Paulus“ elanes di „Kórinthos“	0,10
Statuds e nomem konömik Vpakluba val. Nedänik	0,25
„Statuten en Huishoudelijk Reglement van de Alg. Nederlandsche Wereldtaalvereniging“	0,25
Pro yunanef Nedänik. Bledils 4	0,10
„Voor de propaganda van het Volapük.“ Bledils 6	0,10
Volapükagased pro Nedänapükans. A yelod	2,00
Yelods büikum gaseda at, pro limans Vpakluba, a yelod	1,50
Volapükamäks. Samäds 100	0,50

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Pad: 4.

YUBID VELDEGLULYELIK VOLAPÜKA.

Tü d. 3lid mázula ayela yels veldeglul upasetikons, das Volapük pedatikon fa „Johann Martin Schleyer“. Kleran romakatulik at äbinon son leditana: „Johann Philipp Schleyer“ e jimatana omik: „Katharina Elisabeth Veith“. „Johann Martin“ pemotom in „Oberlauda“: vilagil Badänik nulü zifil Vürtänik: „Mergentheim“ ün 1831 yulul 18 ed edeadom in „Konstanz“ len „Bodensee“ ün 1912 gustul 16.

Ven älabom bäldoti yelas 11 äkómom ini „Königheim“ domü ziom okik: „Franz Martin Schleyer“, kel äbinom leditan ä leigüpo gelan. Ebinom lä ziom okik jü lifayel 15id okik ed elärnom de om latini e musigi. Älabom musigäli so gretiki ed ädigidom so vemo musigi, das äskilükom oki, näi jäfots votik mödik okik, ad bepläyön musigömis plu 12. Bevü musigöms at i gel e hap äbinons, sodas om, ven ästudom de 1852—1855 in niver de „Freiburg im Breisgau“ ed äpreparom oki pos atos in seminar de „Sankt-Peter“ pro kultanam, äfägom ad bitön in tops bofik as gelan, du in top balid äbepläyom i harmoni in malädanöp nivera. In „Sankt-Peter“ ädagetom ün 1856 gustul 5 kultasaludükami, e ven ün 1881 äzelom yubidi teldeglulik kultanama okik, ägetom de lestimans okik hapi magifik.

Pos kultasaludükam „Johann Martin“ ästebom as vikaran dü yel bal in „Sinzheim“, as kapulan dü yel bal in „Baden-Baden“ e fovo as pädan in „Kronau“ nilü „Bruchsal“, „Meszkirch“, „Krumbach“ e „Litzelstetten“ nilü „Konstanz“. Pos steb degyelik in top lätik ädetevom ün 1885 lü „Konstanz“.

Äbinom mu zilik ä kleran vemo relöfik ko kalad nobik e kemenilöf gretik. Ün lärnüp ädagetom ai dönu premis balid. Äpoedom mödiko, pato poedotis relöfik, ed äpübom dü yels mödik gasedis: „Sionsharfe“ e „Goldkörner“. Älabom nitedäli mödik pro nat, stelav e pato pro püks, e to koap fibik okik ästudom nolavis valik at. Dü lif lölik okik ai elärnom pükis, sodas pö fin lifa okik istudom pükis mu difikis plu 80. Dub kalad löföfik ä yufiälük okik pälöfom fa pädanans okik. Ab ga älabom i neflenis. Sevabo ven äcalom in „Krumbach“, ämutom gidükön lo cödal demü bos, keli isagom in pred büikum dö sogädim. Pälibocödetom, ab neflens omik no äkotenoms dö cödet at ed äkodedoms, das päkusadom lo yulacödalef, kel äcödeton omi ad fanäbükamapönod folmulik, keli älifädóm in „Rastatt“ de yulul jü tobul yela: 1875. Yels, dü kels estebom in „Krumbach“ äbinons yels badiküm lifa omik.

In „Litzelstetten“ güamo „Schleyer“ älifädóm timi mu gloriki. Is, in pagil püdik, äsüikon pö om tikamagot valemäpüka pro menef lölik vola. Büiko, ün yel: 1877, ilautom eli „Völkerdolmetsch“ (= nätäpretan netas) in püks 6, sevabo in Deutäna-, Lingläna-, Fransäna-, Litaliyäna-, Spanyäna- e Rusänapük. Ün yel fovik, kü äletikom dö fop, das mens ägebons in püks oksik lafabis mu difikis, ed igo, das äpronons tonatis ot ön mods mu difiks, ädatikom — ün yanul 18 yela: 1878 — volalafabi binü tonats 37, keli äbüedom bükön, e keli äsedom nämätanes e cifodanes mödikes. In lafab at „Schleyer“ älabom stabi magifik pro stuk valemäpüka, e ven ün neit nenslipik binod lölik valemäpüka somik äsüikon pö om, äprimom sunädo ad penetön nomis balid Volapüka okik. Atos äjenon tü del lätik mázula yela: 1879. Dät at pelecedon davedadät Volapüka.

Nuns balid mekavapüka at pälasumons ini el „Sionsharfe“, e dabükot balid gramata sa vödilised balid Volapüka äpubon ün 1880. Täno seväd püka letälenik at ästäänikon ünü yels anik love vol kulivik lölik. Senälöy dönu süikami lanäla pö reid benosekas Volapüka. Ün yels balid dabina onik Volapükaklubs päfünons in dils valik tala, tidabuks e vödabuks Volapüka äpubons, Volapükagaseds päpübons, e valöpo äprimoy ad studön ziliko Volapüki. In läns mödik kobikams slopanas Volapüka päjenükons. In „Friedrichshafen“ len „Bodensee“ kongred balid Volapükanas päjenükon ün 1884, e kongred telid in

‚München‘ ün 1887. In kobikam gretik lätik at Kadäm Volapüka päfunon, ed ini Volapük it menods anik pälüblinons. Menods at, kelis ‚Schleyer‘ älobülom, äbinons jenöfo zesüdiks ed alo frutiks. Pos kongred telid Volapük ädagegon stäänikami gretikün e sömitapüni fama oka. Ed, if ibinoyöv kotenik ko benosek plödakösömiko gretik at, Volapük ükonkeronöv voli lölik, e menef ödalabonöv nu kosädamedömi süperik balik pro dakosäd bevünetik!

Liedö! din ejenädon votiko. Äbinoy no nog kotenik dö benosek gianagretik Volapüka. Äviloy, ädesiroy nog mödikumo. ‚Prof. Aug. Kerckhoffs‘ in ‚Paris‘, kel ikevobom so nämiko ad födön Volapüki, ämobom ad votükön dönu püki at. ‚Schleyer‘ ätadunom vemo ta atos. Ab ‚Kerckhoffs‘ e kepaletans omik no ädemoms protestis ela ‚Schleyer‘ ed äledunoms desinis oksik. Si! äjenükoms ta vil ela ‚Schleyer‘ igo kongredi nulik, efe in ‚Paris‘, ed äkiboms kadämi Volapüka plä kadäm Volapüka di ‚Schleyer‘, ed äfovoms takediko ad votükön Volapüki. Dub atos baläl so vemo zesüdik pro valemäpük bevünetik pibreikon. Slit ivedon jenöfot. Neläbiko in din at ‚Schleyer‘ no äläidälom pö Volapük okik ün 1887 pimenodöl, ab äklienom ad fölön vipis flenas anik okik, ed äprimom i ad votükön Volapüki. Votükams at ye no äfasilükumons püki ab äfikulükumons oni. Dub duns valik at nu brul in Volapükamuf äbinon lölöfik e slopan ädeflekons okis de Volapük.

Klülos, das valemäpüks mätedöl egaenätöns de stad lügik at Volapüka. ‚Schleyer‘ äkomipom jü fin nensekiko pro jafot okik. Demü def mona, lindif idavedöl, e bäldot vemik oka it ämutom ye finükön pübi vödabuka e Volapükagaseda okikas. E biedäliko dö nedanöf e lindif menefa ‚Schleyer‘ älifädöm yelis lätik lifa oka.

Pos deadam ela ‚Schleyer‘ fovan omik: cifal: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ älevüdom medü sirkülapenäd slopanis fiedik Volapüka ad kevobön ko om ed ad fövön vobodi datikala letälenik. Äbegom i ad legivön keblünoti pro mebamal balugik. Volapükans se läns difik deg efölons begi at, sodas cifal: ‚Albert Sleumer‘ äkanom sävilupön ün d. 23id prilula yela: 1914 mebastoni maboinik, kel pinümasonon len föfafasad deadamadoma ela ‚Schleyer‘.

Volapük ye no äprogedon. Äjinos, das Volapükamuf istopon lölöfiko. Nedobs töbo sagön, das Volapükans, kels iblebons fiediks, no äkanons zedön stadi at. Bevü fiedikans at i läxsanen militik: ‚Dr. Arie De Jong‘ äbinom, kel pos pänsionam okik ilomädükom oki ün 1920 ini Nedän. Älabom desini ad dedietön reti lifa okik Volapüke, ed ad steifön ad liföfükön dönu Volapükamufi. Volapükaf lens, keles inunom desini at, älobülons mu vemo atosi. Bligäd, keli äbligädöm oke, no äbinon fasilik. Gramat ämuton paxamön kuratiko, ed ad säbrulükön kaoti ädareigöl äzedüdos i ad xamön vödi alik vödastoka, du ämutom kudön, das e gramat e vöds Volapükiks pöstukons tikaviko e kuratiko ma prinsips Volapüka di ‚Schleyer‘. ‚Dr. Arie De Jong‘ eledunom ko piet gretik kol datikan Volapüka ünü yels 9 vobodi at, e posä vobod at pizepon fa cifal: ‚Prof. Dr. Sleumer‘ e limans votik kadäma, edabükom ün 1931 lä fiam: ‚E. J. Brill‘ in ‚Leiden‘ gramati e vödabuki Volapüka perevidöl.

Nu älabobs stabi, su kel äkanobs laibumön. Läbiko äfägobs i ad liföfükön dönu Volapükaklubi valemik Nedänik, ibä klub at no pifinidon. So limans vönädik kluba ekobikoms tü d. 21id dekula yela: 1931 ini dom vipresidana kluba: ‚A. A. Moll van Sauntbergen‘ in ‚Den Haag‘, ed esludoms ad fövön Volapükaklubi.

Bi no äsevoy, va Volapükaklub fuginänik seimik nog ädabinon, ed äkanoy cedön fümiko, das atos no äbinon so, lecifef Volapükakluba Nedänik äfunon Volapükaklubi fuginänik labü nem: „Diläd valemik feda Volapükaklubas“, kela älonülom nomükami büfik. Nomükam at peplaädon ün 1934 yunul 1 dub Statuds ela „Fed Volapükaklubas“.

Ab nu i äzesüdos, das tan ädabinon, kel ökobotonon Volapükans valik. Ad fölön diseini at ‚Dr. Arie De Jong‘ e ‚J. G. M. Reynders Sr.‘ äsludoms ad pübön Volapükagasedi, kel öbinon bu val jäfidot Volapükakluba Nedänik. Sekü kod at egivoms gasede tiädi: „Volapükagased pro Nedänapükans“.

Posä preparams at pidunons, äzesüdos ad leodükön dönu Volapükamufi e dinis Vpi tefölis. Me büad de 1934 yanul 1 (yelod: 3 Vpagaseda) cifal: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ änunom desini ad dunön atosi, e medü dalebüds difik elonülom „Cifalami“ (yelod: 3), „Statudis e nomemi konömik Volapükaneffa“ (yelods: 3 e 4), „Statudis e nomemi konömik kadäma Volapüka“ (yelod: 4), e „Statudis feda Volapükaklubas“ (yelod : 3).

Pro pats mödikum tefü „daved Volapüka“ jonobs yegeedi fa cifal: ‚Prof. Dr. Albert Sleumer‘ in yelod: 7, tefü „jenotem brefik Volapüka“ e „yufapüks bevünetik e literat onas“ yegeedis fa ‚Johann Schmidt‘ in yelods: 7, 8, 12 e 13.

Lifanunon äpubons dö cifal: ‚Johann Martin Schleyer‘ in yelod: 6, dö cifal: ‚Albert Sleumer‘ in yelod: 13, dö cifal: ‚Jacob Sprenger‘ in yelod: 14 e dö cifal: ‚Johann Schmidt‘ in yelod: 16.

No vilobs finükön nunodi at nes konstatön, das eplöpobs ad dönuliföfükön Volapükamufi, e das Volapük — do pianiko — sevädikon aiplu in vol. Proged jenon ye tu nevifiko, e demü atos levüdots

dönu flenis valik Volapüka ad kevbön ed ad slopükön ai flenis nulik Volapüka. Galedobsöd obs valik, das datikot letälenik ä süperik ela ‚Schleyer‘ no päridikon!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pads: 5—8.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Eseditof

läd: ‚H. Unger-Ruys‘ in ‚Amersfoort‘.

Pelegivons fa

lädül: ‚J. C. A. Meursing‘ pro 1953 fl. N. 5,00 e pro 1954 fl. N. 5,00.

Diläd valemik feda Vpaklubas.

Evedom liman

söl: ‚Brian R. Bishop‘ in ‚Leigh-on-Sea‘, Leigham Court Drive: 106. (‚Essex‘) Linglän.

Ünü foldil 4id yela: 1953 Vpamäks nonik peselons.

CIFALAM VPANefa SIS DAVED VPA.

1879 III 31—1912 VIII 16 ‚Johann Martin Schleyer‘. 1912 VIII 16 edeadom.

1912 VIII 16—1948 VIII 16 ‚Prof. Dr Albert Sleumer‘. 1949 IV 1 Stimacifal.

Bi sekü seks volakriga telid cifal: Sleumer no älabom mögi ad dedietön oki nentasteifo Volapükamufe, elovegivom gitätis e gitodis valikis okikis ele ‚Dr. Arie De Jong‘ de 1947 I 15—1948 I 1, sodas atan ebitom dü tim at as cifal nelaidüpik Vpanefa.

1948 VIII 16—1950 VI 8 ‚Jacob Sprenger‘. 1951 X 26 edeadom.

1950 VI 8 ‚Johann Schmidt‘.

Dub maläd cifala: ‚Sprenger‘ e sekü nefüm tefü säkäd, va ‚Johann Schmidt‘ ölovesumom cifalami ‚J. G. M. Reynders Sr.‘, kel as kadäman Vpa älabom dünayelis mödikün, ebitom de 1950 V 22 jü 1950 VII 19 as vicifal Vpanefa ed epladulom dü tim at cifali, e

bi sekü dinäds in Deutän dabinöls e sekü jäfots lönik okik cifal: ‚Schmidt‘ no äfägom ad bitön fuliko e fruto as cifal Vpanefa, ecälom tü 1950 XII 21 eli ‚Dr Arie De Jong‘ vicifali Vpanefa, ed elovepolom ome nelaidüpo diniti okik ko gitäts e gitods valiks ona.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 9.

DAIFANS FAMIK.

Ven ‚Caterina dei Medici‘ as jigam rega: ‚Henri‘ II ägolof lü Fransän, äkeblinof ananis kvisinanas Litaliyänik okik, kels ün prim renäsana ämutoms vedükön jäfüdi oksik lekani. Pato su glun Fransänik äfägoms ad födön ön mafäd gretik duinis oksik, dubä in natäl Fransänik bos äjnon dabinön, kel äpöton ad völfön mögis valik, kelis lekan kvisinik älabon niniko. ‚Louis‘ XIII ämökom suvo fidädi lönik okik ad vanükön venenamasteifis neflenas okik. Ün tim, kü venenam no äbinon bos plödakösömik, bügutän ämutom fidön bosi zibas komü famül ad jonön so one, das äkanoy fidön takediko zibis. Kardinale: ‚Richelieu‘ kodidoy stimi, das etüvom rezäpi mayonäda. Sod e zib lebensmekiks ömiks pänemons ma jimarketan: ‚De Pompadour‘ e jījönans famik votik. El ‚Condé‘ gretik älabom cifakvisinani: ‚Vatel‘, kel äbinom so pleidik demü fideds okik, das, ven fit, keli isivom pro zäl in ‚Chantilly‘, no äkömon, ädäspërölo ädunom oksaseni. Elautom i buki dö jäfüd okik, sevabo yegedi dö mod бүкөта.

Konotül nendämik pakonon tefü graf balid de ‚Carlisle‘: daifan Britänik. Ävilom, das säned omik no öpliton te linegi, ab i logi. Ven ägetedom lotanis, ons päletons ini fidalecem, kö yegs mu jöniks, kels kanons pamekön fa largentismitan, dekoratan, nibotel e kvisinan, ädekons tabi. Du sog älelogon ed ästunidon dinis jönik valik et, härbat ivedon koldik e nejuitevok pro daifans. Ab täno süpo yans ämaifikons, e bü-säned at, soäsä pänemon, pämoükon vifiko e päplaädon dub säned votik vamik ed in pats smalikün leigik äs ut, kel ikoldikon. Ab ad gegolön lü Fransän: us logobs sami sagata regik, dubä ‚Louis‘ XIV ädatuvom elis ‚tables volantes‘ sonemik, tabis flitöl. Pos lezib alik tab änepubon ini glun, ed äsüikon dönu, peblümüköl me zibs mu benosmekiks. Fid äbinon jäf veütikün omik, e kurans nemödik äkanoms, tefü atos, leigön ko om.

Steif balid ad givön daife sümili täläktik pädunon ün 1803, ven ‚Grimon de la Reynière‘ älautom eli ‚Almanach des Gourmands‘ okik, kel äklülädon labön dü yels mödik benoseki gretik, e kel ekeblünon mödiko ad lonülön verätiko taädami vü „lekan pefeinüköl fidedama“ e „fid te kösömik“. Rezäp ömik, kel pilasumon ini kaled omik, äsirkülön e päblufon in läns ze mödiks. Ün 1825 lebuk mu reidadigädik:

‚Physiologie du Goût’ fa ‚Brillat-Savarin’ äpubon. In on spikom ko jäfūdisev gretik dö juits fida, e bajäfom zuo flani nolavik fidasäkäda. Äbinom, leigoäsä ‚De la Reynière’, calo gitavan, e pexilom dü tim lunik demü ceds bolitik okik. As hiyunan istudom noe gitavi abi sanavi e kiemavi. Musig, menefadil jönik e fidäd gudik, dins kil at, älabons nitedäli patik omik, äsä klülädos se konotüls mödik, kels sirkülons dö om. Cedü ‚Brillat-Savarin’ fid no äbinon juit teik. Äcedom buikumo oni as blig lezälik patik, keli ämutoy fölön asä dani nate demü giviäl onik. Kleiliko klülädos se val, keli elautom, das äzeilom ad tidön menes, vio stäänik lekan fida äbinon. Rezäps omik säklänedons dredü omik, das binäd seimik pögebon mi, u pöleadon moön. In ced omik kvisinan binom nolan. ‚Savarin’ lautom stüli leigo gudiki, äsä rezäps rigik omik binons lebensmekiks. Lebuks omik no te dutons lü lebuks rigikün e veütiküns tumyela degzülid, ab to mödot literata, kel dabinson tefü fidön benosmekiko, binons nog ai fonät veütikün pro utans, kels ön mod seimik jäfons me jäfūd at.

‚Alexandre Dumas’ äbinom balan daifanas famikün ün tim omik, e neai äbinom läbikum, tän ven ätävom rezäpi nulik. Repüt as lautan de „Graf de Monte Christo” e „Muskätans kil” äbinon pö om mödo no so digik äsä repüt omik as kvisinan, daifan ä daifidan. „Vipob finükön vobodi literatavik obik, kel binädon me toums lultum, ko lebuk dö kvisinav,” äsagom konfido flenes okik. Latikumo äsagom mu frediko: „konstatob fredo, das repüt obik in jäfūd kvisinik gretikumon, e jinos, das ünü brefüp repüt et opluon leigodü ut literatavana”. Lebuk lätik, keli äfimekom, äbinon jenöfiko kvisinabuk, fulik me rezäps, kelis ikonletom in dils valik Yuropa lölik. ‚Talleyrand’: dipan ä bolitan Fransänik äcedom osi plitiki ad panemön ‚la première fourchette’ de tim okik. Ün lifayel jöldegid okik ikösömükom oki ad gebön gödis valik pro bespik dö binädükam fideda. Äcedom, das kvisinöp gudik, kö kvisinan gudikün äbinom cif, öfödonöv sauni omik, ed öjelonöv omi plu ta maläds, ka stäf lölik sananas. Dü yels degtel cal kvisinacifa pilükonfidon ele ‚Carème’ famik. Bü tim at ibinom kvisinacif zara: ‚Aleksandro’ Rusäna, ed ela ‚George’ IV Lingläna.

Fovo baonan: ‚Brisse’ nog ädabinom. Äbinom fidan so pepinädüköl, das, ma konot, älabom bligi ad sumön seadöpis tel, ven ätävom me dilijan. Lifitikäd lölik, keli älabom, kanon pakobosumön me notodot sököl, de om licinik: „Daifidan, kela lotans mutons begön bosu, binom man pesästimöl”. ‚Henrion de Pensey’: magitan Fransänik älabom cedi, das „täv ziba nulik, kel stigedon pötiti obsik, e mödükumon fidajuiti obsik, muton palecedön as jenot mödo nitedikum, ka datuv stela nulik, ibä labobs ya stelis saidik”. As gemag keda daifanas kanoy lecedön grafi di ‚Sandwich’. Lord famik at älabom lefäki te bali: gäm; äbinom utan, kel änudugom sändigis, ma om penemölis: kötots tel boda ko mit vü ons, kelis äbüedom blinön ome len pledatab; so no änedom löädön ad golön ad fidedön.

(Ma yeged in ‚Haagsche Post’.)

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Pads: 9—11.

NOATAPENÄT OBSIK.

In nüm vönädik vigagaseda: ‚Haagsche Post’ yeged dö daved noatapenäta obsik komädon, se kel elovesumobs sökölösi.

Sevoy, das Grikänans vönik no elabons noatapenäti patik. Ämalons musigi oksik medü lafab, efe so, das ämalons noati löpikün me el ‚A’, e tonodem äzugon donio. No obejäfobs ye lunüpo me stukot e geb noatapenäti Grikänik, bi mod et malama emoikon, ven kuliv Grikänik pämodränon dub kuliv Germänik. Musig Vöna-Grikänik, plä diledils anik, peperon lölöfiko, ed utosi, kelosi sevobs dö on, ekanobs te seivön se penäds fa filosofans e teorans, kels binons pro no-däpäbs reided ni muadik ni fasiliko suemovik. Dü kuliv Germänik et ädunoy primo nen malam anik; pianiko ga äsenäloy neodi ona, e nömats äpubons. Kiöpao äramenoy-li onis? Atosi no nog sevoy fümiko; ab binos sio küpädik, das nem: nömats, ‚neumata’, licinon de Grikänapük. Vöd: ‚neuma’ sinifon” vineg, jäst, ed ägeboy jästapüki pö korakanit. Pö atos koridilekan no äflapülom misuro — misur no äsevädön — ab ämalom koranefe me jästs: ‚neumata’, va noat kanitabik äbinon löpikum u donikum ka noat büik, u va älabon bo tonodalöpöti leigik. Jästs et pämagulons pro koridilekan penaviko sui pärgamen labü vödem, keli älabom fo ok. Lä ats kazetamalüls äbinons, kels ädiseinons ad kipön plöseni su veg verätik.

Se kobiosmet sotas tel et malülas — zao ün tumyel 7id — nömats bo edavedons ad malön ritmuti e löpoti tonodas, bu val pö psamikanitam dü kult. Atos äbinon vo lekananotod ze balfomik, ab ven ün gol timas kanit ävolfon, ed ädageton fomis liegikum, nömats ävedons komplitikums, ed igo musiginolans suvo no äanolons sinifis kuratik onas. Steifs difik pädunons ad menodön atosi. Hikleudan: ‚Romanus’ äpladom tonatis vü nömats: me ‚A’ (‚altius’) ämalom, das tonod ämuton pakanitön ko löpükam vöga, me ‚C’ (‚celeritas’), das timot ämuton pavifükumön, me ‚I’ (‚inferius’), das noat ämuton pakanitön donikummo mö tonod bal, me ‚S’ (‚sursum’) löpikummo mö tonod bal ka noat büik. Ön plag äklülädos, das me atos stad no ägudikumon, ab ävedon badikum. Jüs nesevädan ädagetom tiketi ad malön noatis ma sam

Grikānanas medū tonats, ye no in lüod doniköl, äsä ün vön, ab in lüod löpiköl. Igo frutū gelan klavs alik gela päblimons me tonats. Ab pos tim semik ga no äkotenoy tefü atos, e täno stripemasit pedatuvon. Fa kin-li?

Si! atos binon säkäd! Kösömiko kodidoy datuvoti at hikleudane benediktik: ‚Guido di Arezzo‘, kel elifom de 995 jü 1050. Palecedom ga i as kodan datuvotas frutik mödikum in jäfud musiga. Tonodems (e solfed) pedatikons niludo fa om; ma nilud i mutoy danädön ome ‚nami di Guido‘ sonemik, ma kel äkanoy numön balatiko me doats mälstinamusigömis u mälnoatasitis ün tim et geböfikis. Zuo epreparom ma nilud dub blufs okik me musigöm balstinik: ‚monochord‘ panemöl, datuvi virginala, klavizema e pianoda. Fino egevom niludo stabi pro noatapenät obsik, dubä äpladom nömatis sui strips, keles tonodalöpot fümik pigivülon. Atos pätidon ün tim büik; ab latikumo eklülädos — e lü ‚Hugo Reeman‘ duton stim datuvüla atosa — das el ‚Guido‘ obsik ya emutom sevön musigi, in kel strips pägebons ad malön tonodalöpoti noata. In namapenäd se prim tummyela 10id tuvoy samo vü nömats stripi redik, fo kel ‚F‘ pedäsinon. In fümükam tonoda bal su strip rufom no binon-li de stripemasit nutimik? In namapenäd votik se fin tummyela ot, kel petuvon in ‚Amiens‘, pepenetos, das imaloy ün 986 — klu nog bü timül, das ‚Guido‘ pämotom — tonodafagotis nömatas medü strips.

Ab meritab gretik ela ‚Guido‘ ebinon, das edavobom tikamagoti ad gebön stripis as sit. Iprimoy, äsä ya pämäniotos, ad liunön stripi redik bal pro ‚F‘. Latikumo sus at strip yelovik äkömon pro ‚C‘. Benediktan obsik äliunom nu vü bofiks stripi blägik pro ‚A‘, e dub atos nefüm lätik tefü tonodalöpot noata inepubon, bi nu su e vü strips alna noat te bal äkanon binön. Latikumo eläukom suso nog stripi: ‚E‘ u diso stripi: ‚D‘, ab äcedom, das strips plu fol no äbinons zesüdiks. Len prim stripas ämalom pro tonods kinik ämutons pägebön, du nömats in fom boso balugikum pägebons fa om as malüls noatas. Ün gol timas noatapenät esufon klüliko nog votükamis veütik; samo noatakaps evedons glöpiks e labons patedi ot, ab ledin eblibon. Igo nog nu givobs stripes stripema nemis, sevabo medü kiküfs: kiküf: ‚C‘, kiküf: ‚G‘ (viälakiküf), kiküf: ‚F‘ (bäfakiküf), kels edavedons dub votafomam tonatas büikumo pıgebölas. Ven folstripasit pidavobon, ägeboy primiko te noatamalülis balsotik, bi valiks älabons völadı ot. Ab ven ritmut ädavedon in kanit, e ven in volf musiga pluvöged äkömon, äneodoy disti mödikum. So ägeboy primiko sotis kil noatas, eli ‚longa‘: noat kvadik ko göb, eli ‚brevis‘ labü laf dulota ela ‚longa‘, pemagulöl dub kvadil nen lenlagot, ed eli ‚semibrevis‘ labü dulot lafik ela ‚brevis‘ pemagulöl dub rombud.

Ab pianiko ün tim äsököl sots kil et no äsaidons, ed ün prim tummyela 15id älabobs löloti lölöfik noatas: ‚maxima, longa, brevis, semibrevis, minima, semiminima, fusa, e semifusa‘. El ‚semibrevis‘ binon noat lölik obas, el ‚minima‘ noat lafik, el ‚semiminima‘ noat foldilik, el ‚fusa‘ noat jöldilik, el ‚semifusa‘ noat degmäldilik obas. Völads kil balido pemäniotöls ämalons dulotis lunikum ka misur lölik ed enepubons se noatapenät nutimik obsik. Ab nu labobs noatis kildegtdilik, mäldegfoldilik e tumteldegjöldilikis, du nog labobs pauda- e plösenamalülis, kels nog äbinons nesevädiks pö musigals vönädikum. Teil ad misurs esüikon pas ün prim tummyela 17id, e pedütülon niludiko de noatapenät pro lüt. Löpüdatis e donüdati ye tuvoy ya in namapenäds se tummyela 13id.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Pads: 11—12, 15—16.

DÖ STUDS

‚FRANCIS BACON, VISCOUNT ST. ALBANS‘ (1561—1626)

Petradutöl se Linglänapük fa: ‚Brian R. Bishop‘.

Reidolsöd, ni ad taspikön e tablöfädön, ni ad kredön e lüsumön as verat, ni ad tuvön bespiki e döbati, ab ad vätälön e tikädön! Bukis anik sötoy gutön, votikis slugön, e nemödikis cuvön e dicetön; sevabo, bukis naik sötoy reidön te in dils, votikis sötoy ye no reidön konsienöfiko, e nemödikis sötoy reidön lölöfiko, e ko zil e küpäl. Bukis anik kanoy i reidön depüto, e medü setrats fa votikans se ons pemeköls, ab atos mutonöv te jenön pö blöfäds läs veütiks e pö buks läs völadiks, voto buks pesteilöl sümons ad vat komunik pesteilöl, dins lumagifik. Reid vedükon meni völadiki, döbat meni gspiköfiki, e penam meni kuratäliki; e kludo, if men penon nemödiko, neodon memi gretik, if döbaton nemödiko, neodon blümäli, ed if reidon nemödiko, neodon käfi mödik ad jinön, das nolon utosi, kelosi no nolon. Jenav vedükon menis sapikis, poedav spiritälilikis, matemat sagatikis, natav letäläktikis, südav fefikis, tikav e spiköfav fägikis ad disputön. ‚Abeunt studia in mores‘.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Nüm: 3. Pad: 12.

NUNS.

Tü d. 31id mätzula ayela yels 75 epasetikons, das Volapük pedatikon fa ‚Johann Martin Schleyer‘. Jenöfot at penunon in delagaseds mödik in Nedän. El ‚Leidsch Dagblad‘ elasumon igo yegedi ze gretiki tefü dabin 75-yelik Volapüka. Ab no egetobs nunis, va Volapük pemebon i in foginän.

Ünü foldil lid yela: 1954 Vpamäks 100 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 12.

KADÄM VOLAPÜKA.

Cifef.

Dilekan-sekretan: ‚**Dr. Arie De Jong**‘.

Kädan: ‚**J. G. M. Reynders Sr.**‘

Limans.

‚**J. G. M. Reynders Sr.**‘ ‚Den Haag‘, Nedän. 1900 III 27 Kadäman. 1938 V 7 Kadämal. 1950 V 22—1950 VII 19 Dilekan kadäma.

‚**Stefan Basilescu.**‘¹ ‚Comuna Talpasi‘, Rumän. 1900 IV 10 Kadäman. 1939 III 31 Kadämal.

‚**Dr. Arie De Jong.**‘ ‚Leiden‘, Nedän. 1901 VI 5 Kadäman. 1934 X 1 Kadämal. 1947 I 15—1948 I 1 e de 1950 XII 21 Dilekan kadäma.

‚**Prof. Dr. Albert Sleumer.**‘ ‚Bad Godesberg‘. Deutän. 1902 I 20 Kadäman. 1910 XII 3 Kadämal. 1912 VIII—1947 I 15 e 1948 I 1—1948 VIII 16 Dilekan kadäma.

‚**Johann Schmidt.**‘ ‚Weiskirchen am Taunus‘. Deutän. 1949 VIII 16 Kadäman. 1950 VII 19—1950 XII 21 Dilekan kadäma.

‚**Filippus Johann Krüger.**‘ ‚Amsterdam.‘ Nedän. 1951 IV 12 Kadäman.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 13.

VOM IN LOFÜDÄN ED IN VESÜDÄN

In delagased vönädik ätuvobs yegedi dö spikotadin in tiäd pemäniotöl. E bi kobätäl bevü voms in vol lölik no nog binon so gretik, äsä dialimiküns e püdiäliküns bevü voms fomälofs, u vipofsöv, lasumobs yegedi at. Südis e vönaoloveikodis no kanoy moukön me benovil e teors. Progediäliküns e kuliviküns vomas se lofüdän e vesüdän, se nolüdän e sulüdän, dalofs lütenükön odes nami e steifön ad suemön odis, ab no kanofs süadükön ünü del bal, ünü yel bal, jisvistis läs kulivikis e plu dakipiälikis in züäd oksik, das voms in topäds votik vola i labofs südis e cedis gudikis, e das mots in vol lölik to lifamod e tikamod distiks okas labofs kaladapatädis baiädik mödik.

Samedi plitülik atosa ätuvobs b. v. in pened de läd Linglänik se ‚Lahore‘ dö voms in Lindän Linglänik. Itevof usio ko senäl pluama Linglänik e ko kelid kol jisvists Lindänik okik, ed älärnof us neflagiäli. Ikoedof nünön oke fa el ‚munshi‘ (= pükavan Hindostänik) dö pük e kösömots Lindäniks ad no binön tu nesevik pö nügol okik in vol nesevädik. Ven ävilof reidön eli ‚Neits milbal‘ as tidabuk, äfugof tio nolani. Vom Lindänik nonik ospikoföv föro dö konots at, e ven äsagof, das cils Linglänik valik äreidons onis, atos äbinon pro geidan ofik dönu blöf säsudöfükama vesüdänik. Ko kelied fulik tefü fät vomas pesoelüköl änungolof ini el ‚zanana‘ (= vomacem) balid. Äduinof glidoti plütik, keli ilärnof de el ‚munshi‘. Jidaifidan Hindostänik ofik äjonof kleiliko, das ätikof ludigidiko dö jivisitan okik, e dö klotem jiatana.

‚Himatan olik‘, äsagof, ‚labom kludo dalestümi so nemödiki pro ol, das dälom ole ad golön nenvealo su süts, sodas mans valik kanoms logön logodi olik. Te söls famüla obik daloms logön logodi obik. Vio pidob olis, vomis Linglänik, demü nenkud himatanas olsik tefü ols.‘

Äbinof pleidik dö fanäbam okik, no suemoföv keliedi voma, keli äcedof yegi nestüma. Ärevidob senäli obik kelieda, jipenan küpetof, älärnof ad suemön, das mögos, das vom, kel esevof libi, ofanäböpof oki libaviliko.

De tikädöp Lindänik Linglänans binons pöp miotik.

‚Mens leseda spikons dö klin,‘ jislaman äsagof obe skaniko. ‚Ab logolöd lü kösömots miotik olsik, vio banols in vat pemiotöl, e fidols me nams no pelavöls!‘

‚Ab banavat obik binon klinik,‘ ägespikof stunölo.

‚Klinik-li?‘ Nestüf ofik äbinon mü nosüköl. ‚Seadol in ban olik, e posä emiotol dub atos vati, jedol oni love koap olik, ai dönu vati ot.‘

Ävestigölo dini äklülädos lü ob, das Lindänan ai stanon in ban okik, e lavon oki me vat flumöl.

‚Dünan stanon-li len domayan ko leskel labü vat, sodas lotans kanons lavön namis oksik, büä fidons bodi?‘ äfovof. ‚No! fidol bodi olik ko dats, kels pemiotons dub püf sütas, e dub küir stirajanädas jevodas.‘

Jipenan cedof kluo, das lofüdänans e vesüdänans neai okolkömons odis dinü klin. Lindänan naudon kösömotis Linglänana, e Liglänan cedon, das kösömots Lindänik semik binons jeikiks. Lindänan ospikon

1 Pö jenet at pöl esüikon. Hiel ‚Stefan Basilescu‘ ädeadom tü del 8^{id} novula yela: 1953.

notodälo dö dils valik koapa e dö dunods valik onas. Smilon dö lupuedäl Linglänik tefü dins semik, ab if säkol Lindänane dö jimatan omik, tän duinol nesüdöfi.

Plü lifob in Lindän, sagof, plü mutob votükön tikamagotis nepölovik obik.

Tän konof fino, vio vom Lindänik äsagof ofe: „Ed in län olik voms mödik mutofs deadön selibiko, bi mans no saidiks dabinoms pro valans! Vio fopiks ols, Linglänans, binols, kels dälols vomi te bali mane bal. Kis binon-li gudikum, labön kobiko ko jivotan mani bal, u binön soelik dü lif lölik okik nen spel freda pro ladäl u cilas?”

Ba voms vesüdänik odabinofs, kels oplidofs boso tikädöpi at, e votans, kels onaudofs somikosi, e so i tefü dins mödik votik obinos fikulik pro vesüdänans ad digidön südis lofödänik. Fümiko pened at tidon, das teoro jisvistam binon vemo jönik, ab das plago binon vemo fikulik, e das med gudikün ad seivön jisvistis binon ad visitön ofis in län lönik ofas, ed ad studön ofis staböfiko dü tim lunik; ab atos pegönon te nemödikanes.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Nüm: 4. Pads: 13—15.

CEDS E TIKODS.

Sublimikos pedesinodonöv-li föro in vol, if ivätälöyöv büo dredäliko eli pro ed eli ta? Men binonöv-li in stad, in kel nu binon, eprogedonöv-li föro, if, leigoäs leefad, ivestigonöv büo drediliko, va glun äbinon sio saidiko solidik, büä äfeaplodon futi okik?

,Hippel’.

Sagolöd neai bosu dämü men, if no sevol fümiko osi; ed if sevol osi fümiko, säkolöd täno büo ole it: sekü kod kinik okonob-li atosi?

,Stilling’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 16.

„NAPOLEON’ ÄBINOM-LI MALÄDIK TIMÜ LEKOMIP NILÜ ,WATERLOO’?”

Ma yegefa ,H. A. L.’ in el ,De Nieuwe Courant’ yela: 1923.

Ya jenavans e krigavans ömiks ebejäfoms säkädi: kis ebinon-li kods stedöfik peräda de ,Napoléon’ nilü ,Waterloo’? Das pöks vemo fefiks pemekons pö flan Fransänik, das def töda edabinon tü timüls veütik, dub kel mögods äjenädons gönü nämäds fedik, pedasevos stedälo i fa jenavans Fransänik. Ab ön mafäd kinik atos muton-li pakodidön pösodiko ele ,Napoléon’? Rouli kinik eföloom-li in dramet mugretik, kel peplösenon us su kamalän de ,Waterloo’, e de fijen kela fät Yuropa äsekidon? ,Napoléon’ älabom-li tü del et fuliko süeni okik, ud ästadom-li in neben lanöfik sekü kods koapik?

Dö feitadin bäldik at sanan Fransänik sevädik: ,Dr. Cabanès’, kel äjäfom i me vestig jenavik, epübom penoti nitedik.

As nüdugot nunom spikoti, keli elabom bü yels teldeglul ko ,Victorien Sardou’ tefü ,Napoléon’. Spikot et pestenografon tü del ot.

„Ab ,Napoléon’ ai äbinom malädik!” ,Sardou’ ävokädom. „Äblebükom oki nämöfiki te dub viläl stunüköl okik.”

Pos atos dramatilautan famik änunom pati, keli ilelilom bü tim anik de plin: ,Napoléon’ (,Plon-Plon’: leson läxrega Vesfaläna: ,Joseph Bonaparte’) e kel ibinonöv kod, das ,Napoléon’ ün del lekomipa nilü ,Waterloo’ te töbiko äfägom ad bleibön seadön in säed.

Tän ,Sardou’ äfovom:

„,Napoléon’ äsufom, äsä ols, sanans, nemols: tutöbidami breina e yoinaflamati. Äbinom bigik, ab nesauniko bigik. ,Sarah Bernhardt’ labof pöträti de om, kel pemekon tü timül deteva omik lü ,St.-Helena’: särvig binon brefik, kap emosadon tio vü jots, logod omik binon svolik; givom magädi eka, kel sufom foadamalädi. Ab jenöfo pas su ,St.-Helena’ edagetom malädi, sekü kel edeadom: kanser. Klülos, das toms kelis fanäböpagaledan omik: el ,Hudson Lowe’ nenkonsienik eblinädome, ekeblünons no nemödiko ad badükumön stadi omik.”

„Espikoy suvo dö maläd, keli ,Bonaparte’ edagetom-la bo dü beleseat de ,Toulon’, e de kel, ma lesag jenavanas, neai esaunikom lölöfiko. Atos binon-li veratik?”

„Diseinol bo skäbi. Ab maläd et ebinon-li jenöfiko skäb? Diagnodi kinik ol as sanan elonülölv-li?”

„Ün tim büik elabob pöti ad bejäfön säkädi in jäfüdagased sanavik; cedü ob dot no dabinon, das äbinon käsem. ,Corvisart’: man, kel änohom vo jäfüdi okik, isanomöv omi ünü brefüp de skäb, ibä ün tim et ya änohoy ad medinön gidöfiko malädi,…”

No ofövobs spikoti vü ,Sardou’ e ,Cabanès’; finikon ad pats e niluds.

Ma krigavans Fransänik atimik dins votik plu fagiks ekodonsöv perädi lampöra. So balan omas, General: ‚Bonnal’ äkleilükom in penot krigavik okik dö manöv de ‚Landshut’ (pepüböl ün 1905), das de 1809 dasev ela ‚Napoléon’ no plu äbinon so fümik ä kleilik, äsä ün tim büikum. ‚Lefog pleidäla ipladon oki vü om e dins. Ädigidom nämi okik plumafiko löpiki, du ädigidom uti neflena lemu püliki. Pölaced at, kel ävedon ai vemikum, ed ävedon bal kudas donikama omik, päkodon dub pleidäl omik, ed i dub misev ai gretikumöl omik faktoras südöfik... Benöf so zesüdik vü patöfs täläktik e südöfiks ibrekon pö om...”

Tü timül, dö kel General: ‚Bonnal’ spikom, lamiral: dük ‚Decrès’ (ministeran marena dü lampörän balid), kel ädutom lü fiedans ela ‚Napoléon’ ätemunom:

„Lampör binom lienetik, mu lienetik, ed opäridükom muvifiko nog obis valik! Tout cela finira par une épouvantable catastrophe!”

Man ot äsüpädöm seimna eli ‚Napoléon’ ün büsoar deteva lampöra lü Belgän pö medit nätimik. Ätuvom lampöri in studacem omik, blotiki in kovenastul omik, jiniko islipiköli. ‚Decrès’ ästebedom seiliko ä nemufiko, jüs lampör ügalikom.

Pos pasetikam minutas anik ‚Napoléon’ älöädöm süpiko ed äsagom laodiko: „Et puis cela ira comme cela pourra!”¹ Seifanotodot et no äbinon-li blöf säkuradikama?

Danädü näm koapik ä täläktik neleigodovik okik ‚Napoléon’ isevom ad polön jü ‚Wagram’ fledi reigama verik. Jü timül et isufälom neki näi ok, ibinom man, kel it äleodükom vali, kel ätikom ed ädunom, kel ägitodom neke ad revidön büdis okik, ad votükön ma dinäds büdülis okik.

Äflagom lobedi nenvätälük nestipik. „Tenez-vous en strictement aux ordres que je vous donne,” äpenom tü 1806 febul 14 cife stäfa valemik; „exécutez punctuellement vos instructions; **moi seul, je sa’s ce que dois faire...**”

Ün tim et äbinom su sömitapün nämä okik. Latikummo pianiko fibikam äsüikon, no täläktä omik, ab fäga stunüköl omik ad lovelogön vali jü pats pülikün ona. Dönuamo ägivom büdis, kels äkanons nemögiko paledunön, älezedom tu mödiko täläkti nentakedik okik, viläl omik äfibikon. Pro lemödot menas, kel äküpon te volfi nämäda logotik omik, e pästorditon dub el ‚**grandeur**’ omik, atos äblebon nesevädik, ab in züäd nilikün omik, pösods äbinons, kels äküpälon go fümiko sümptomis donikama omik.

Tefü lekomip nilü ‚Waterloo’ sevoy, das ‚Napoléon’ it älabom konfidi nemödik tefü sek. „J’avais l’instinct d’une issue malheureuse,” reidoy in el ‚**Mémorial de Sainte-Hélène**’.

Posä estudom stadädäs difik militagoläda de 1815, vikonulan: ‚Grouard’ kludom, das ‚Napoléon’ pö preparam lekomipa äklülädöm binön ‚krigavan zänedöfik” e dü lekomip it „taktigan zänedöfik”. Sis yels ömik — so krütan sevärik at läükom — fäg täläktik ela Napoléon ifibikon. E tanamü atos memükom tefü vöds mebabik, kelis ‚Napoléon’ espikom lä ‚Austerlitz’: „ ‚Le général Ordener est usé; on n’a qu’un temps pour la guerre. J’y serai bon encore six ans; après quoi, moi-même je devrai m’arrêter.’ ”

Cödöt at no i pefümükon-li in volakrig (balid); ün tim et i no eklülädös-li, das generals labü repüt gretik no äploboms ta bligäd oksik, bi äbinoms voiko ‚usé’? Betikoyös te generali neläbik: ‚Von Moltke’!

Säkäd: ‚Napoléon’ äbinom-li malädik, ven ädunom lekomipi nilü ‚Waterloo’? pebejäfon ün 1909 in el ‚**Société médico-historique**’, efe dinädü penot fa ‚Dr. Ravarit’ in ‚Poitiers’, kel, posä ivätälom patis smalikün dunas lampöra ün del 18id mifätik yunula yela: 1815, edagetom kludodi at: ‚Napoléon ne fut, pas plus à ce moment qu’à aucun autre, atteint **d’amnésie**; qu’il n’était pas, pendant la bataille, dans un état de torpeur intellectuelle ou physique; que jamais sa mémoire ne fut plus nette, son intelligence plus éveillée et plus lucide, son corps plus résistant à la fatigue; que la déroute ne fut point due au chef de l’armée, qui ne fut jamais davantage en possession de son puissant génie militaire.’

Lautan at deimom kludo tikamagoti, das ‚Napoléon’ ibinomöv malädik tü timül pemäniotöl; pladom oki sui tikädöp ot, äsä jenavan famik: ‚Henri Houssaye’, kel ededietom bü tim anik säkäde penoti mastik. I ‚Houssaye’ steifom ad plänedön se mödot notetas, das man, keli magoy as utan, kel pisäkuradükom dub maläd, kel äbinom nen viläl, slipöfik, e kel töbo äfägom ad bleibön seadön in säed, äplobom nog lölöfiko ta letöbids krige, e, tefü täläkt okik, äbinom nog su nivod löpik letäläna okik. As blöf balida mäniotom b.v., das ‚Napoléon’ ünü düps 96 äbönom oke töbo takädi düpas 20, e das äseadom su jevod dü düps plu 37.

Lio kanoy-li baiädükön ko atos temunodi maredala Linglänik: ‚Wolseley’, das ‚Napoléon’ äbinom in stad letarga? Niludiko temunod at stuton su pläned konulana: ‚Baudus’, das lampör äbinom in stad nefäköfik, leigoäsä bü yels kil in ‚Moskva’. Maläd, keli ‚Napoléon’ äsufom timü militagoläd Rusänik, äbinom: ‚dysuria’, sevabo: äsufom töboti yurinavesida. Malädapubod mu dolik at äfinikon pas ün del telid steba omik in ‚Moskva’.

Lampör esufom-li nu ün neit lekomipa nilü ‚Ligny‘ glepädi sümik äsä in ‚Moskva‘? Val, keli sevobs tefü atos, binon, das sis 1812 pubods maläda omik ejenons dönuamo, pato ün prilul e mayul yela: 1815. Döbot atosa äbinon nekäl, soäsä atos jenon pluna pö mens, kels jäfälikons löliko me vobod oksik, e no kälons legudiko dunodi leodik koapa oksik. In züäd lampöra atos äbinon valemiko sevädik. Ven ‚Thiers‘ äkonletom notetis pro el ‚**Historie du Consulat ed de l’Europe**‘ okik, reg: ‚Jerôme‘ de Vesfalän e militasanan, kel ädünädöm pö stäf valemik, änunoms ome patis difik dö atos.

Foviko ‚Thiers‘ penom, das ‚Napoléon‘ äsufom tü del lekomipa nilü ‚Waterloo‘ ‚une indisposition assez incommode‘, ye nes nunön natäli maläda.

‚Dr. Cabanès‘ nu sagom, das no ebinon maläd votik äsä hemoroids, kelis lampör äsufom sis militagoläd Saxänik ün 1813: ‚, un malaise, que l’Empereur maîtrisait, mais dont sa susceptibilité morale souffrait plus peut-être que sa nature physique.‘ ” Tuvoy lesiami atosa pö maredal: ‚Bertrand‘, kel älesiom, das dols, kelis ‚Napoléon‘ äsufom tü del lekomipa nilü ‚Waterloo‘, äbinons kod, das tio laiduliko äblibom su futs, ed igo no äxänom sui jevod, ven kom oma su top seimik äbinon mu zesüdik.

Tü del 18id mebabik yunula gol ela ‚Napoléon‘ äbinon vemo fikulik. Dub mod omik gola äkanoy küpön kleiliko, das äsufom doli vemik, e das step alik äflagon de om töbidami gretik. Klüliko pat at no äblebon klänik, e neflens omik ästeifoms ad givön de atos pläni ko disein ad givön komunaneffe magi nog naudodikumi de tirenan, kel päluhofom so valemiko ün tim et. Pamflätans difik lesagoms, das ‚Napoléon‘ esufom-la nog malädi kilid, keli edagetom pö getev okik de el ‚Elba‘, — malädi naudodik ot, sekü kel reg: ‚François‘ I ideadom. Leskano ‚Dr. Cabanès‘ stetom lesagi at släni, e plänedom, vio sagäd bo edavedon. Fovo steifom ad blöfön me jenöfots, das dols, kelis ‚Napoléon‘ äsufom, leno ekanons binön so vemiks, das äneletonsöv omi ad xänön sui jevod. Lautan ye siom, das ‚Napoléon‘ äbinom südöfiko in stad negönik: viläl omik ifibikon, fümäl ispadon pro nefümäl semik. Iperom okkonfidi okik, äkonfidom no plu benofäti oka. Tü del seimik äsagom grafe: ‚Mollien‘: ‚, Le Destin est changé pour moi. J’ai perdu là un auxiliaire que rien ne remplace.‘ ”

Ed i latikumo su ‚St.-Helena‘, ven ästeifom in el ‚**Mémorial**‘ ad blöfön, das no imekom pökis dü militagoläd lätik okik, tikod mifäta äsüikon pö om: ‚, Le Destin n’a pas voulu que mon oeuvre s’achevat, pour consacrer la réorganisation sociale de l’Europe; il m’a conduit ici: le mystère de ses actes est impénétrable; il déjoue les méditations les plus profondes.‘ ”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pads: 17—18, 21—23.

Lio men vedon-li kriman?

Kriman su soliad vapaspadäda givom gespiki.

Fa ‚Leo Uittenbogaard‘.

‚Viloböv dabegön oles benädi; kredob, das ob liföl nu völadob mödikumo, ka as deadan. Yels mödik in fanäböp pelifädöls edadeidons in ob lölöfiko biedäli, heti e mekädi nimälik. Elärnob ad suemön, kisi säkäd krima sinifon, ed esludob ad notodön atosi asä dilodi obik pö tuved ata. Buk at binon prim atosa, e ba binon i prim vegama obik se dag.‘

Vöds fäküköl at päpenons bü brefüp in Lamerikän fa kriman, kel sis timül et esevädikom valemiko as ‚letälanan in deadabanaleziöb‘. Nem omik binon: ‚Caryl Chessman‘: päcödetom ad deadön demü mimodug vomas tel. Laböl bäldoti yelas teldegvel älifädöm zao lafi lifa okik in gudükumamastitods e fanäböps. Dü yels mäl nu ya stebedom in ‚Deadabanaleziöb: 2455‘ cödetadeidi okik, kel, i dub mod nekredoviko skilälük, me kel jelodom oki, pezogon ya dönuamo. Ün tim et älautom buki teifülik, kel - binöl lekoef lifa okik e ligüpiko kusad - binon balik in jenav krima. Buk at, äsä nonik votik, givon gespiki ad säk dolöl: Lio men vedon-li kriman?

‚Fät kanon breikön meni‘, atos binon leset balid de ‚Chessman‘. E fät äbreikon omi. Äbreikon somafädo omi, das verato pädränom lü veg krima. Atos äreifon eli ‚Caryl Chessman‘, e se vöds fäküköl omik füm miserabik süikon, das mifät somik kanon drefön nenmiseriko alani bevü obs. E das i obs täno kanobsöv binön päridükäb, tifan, ed igo sasenan. Sekü drefs et, ‚Caryl Chessman‘ lärnom ad hetön ko nämöf flamädöl lifi e menis. Het binon fovo flen ä konsälan balik omik. ‚Krimis valik obik äsüikons se het obik ta mifät, kel äploton de yun primik obik ta ob‘, ‚Chessman‘ penom, e kredoy omi, bi so te men ut kanon penön, kel binon so niliko lo dead, e kel nu logon oki nüdik it.

Lekoef omik brulÜkon oli, bluvükon oli e fulükon oli ko kelied mu dibätik kol els ‚Chessman‘ at e votiks, kels ädeidons, bi lif, gidöf e spel pideidons büiko in ons it.

I Nedänaneff sevon somanis, e ba men somik kosädon in sogod lönik obsik, ab atosi pas osevobs, ven het onik ta mifät splodülön ko näm nosüköl...

Ab els ‚Chessman‘ at ba no okanons notodön me vöds so sublimiks e nespälikos utosi, kelosi senälons, ad küpälükön me atos volanefe mifäti okas. Ab kiüpo täno vegam se dag oprimon-li pro ons? **Ün tim ut,**

kü ol, kel reidol kedetis at, vilol atosi. Ibä i süadi at dagetoy dub reid buka lejeikik ela ‚Chessman‘. Vio votiko ibo lif hipula at epasetikonöv-li, if om, pos tif balid okik sunädo põ fikuls okik pifanädömöv fa mens sofik ä suemäliks, kels igivonsöv ome dönu kodi dabina e kredi in om it? Atos ibinonöv alo pro om dönu mögod lifa frutik, jafädik ä menadigädika. Ed ivilolöv-li, ikanolöv-li, refudön ele ‚Chessman‘ at mögodi et, if ilabolöv pöti at gevön ome i yufi olik?

Tu utan, kel labon ladäli, kel binon düfikum ka ston kanonöv sagön nespaliko ad atos: nö! **Ol kanol yufön eli ‚Chessman‘!** Els ‚Chessman‘ Nedäna, kels no kanons lautön, an kels pefanons soaliko in leziöbs obsik, e ko tikods biedälik oksik, ledesirons meni, kel kanon suemön e vilon yufön. **Ol kanol binön men ut.** Medü legivot monik ele ‚Nationaal Bureau voor Reclassering‘ (= Bür netik pro dönusogätam), kel onoganükon, äsä ün yel alik, pro dönusogätama-stitods valik in Nedän onu dönusogätama-deli netik ad konletön monigivotis et. Moni, kel zesüdon ad jelön elis ‚Chessman‘ Nedäna ta duns badikum. Begons mögodi. No refudolöd ones mögodi at, ab fägükolöd manis e vomis dönusogätama obsik ad vedükön dönu päridanis lanöfik ad mens, kels stanons sauniko e vobiäliko zänodo in züäd suemöl! ‚Chessman‘ begom ole atosi, ven penom in finod lekoefa okik: „Suno neit kömon. Pro ob obinon neit, kel finikon neföro. Atos labon-li siämik anik?“ **Atos binon-li lindifik pro ol? Els ‚Chessman‘ kudükons-li oli? Ol binol utan, kel kanol givön gespiki ad atos!**

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Nüm: 5. Pads: 18—20.

‚JEAN DE LA BRUYÈRE‘. (1645—1696).

Kalads u Kösömots tumyela at.

Kapit: XIII. Dö vogäd.

Petradutöl se Fransänapük fa ‚Brian R. Bishop‘.

Düp alik, e tefü ok it e tefü obs, binon balik: ven balna epasetikon, enosikon lölöfiko; balionats tumyelas no ogeblinons oni. Dels, muls, yels mofalons e pärdikons nen geköm ini gufur tima. Igo tim podistukon; binon te pün ünü spads mu gretiks laidüpa, ed omoikon. Dinäds pülik e läceriks tima dabinsons, kels no binons laidiks, kels pasetikons, e kelis nemob vogädi, gretädi, göni, liegi, nämädi, nämäti, liväti, blesiri, fred, bundani. Kis vogäds at ovedons-li, ven tim it unepubon? Te tug so nemödo vogädik olovelifädon timi.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Pad: 20.

VINARÄT.

Värs tel: A e B ninädons mödotis ot vina. Vin in vär: A binon redik, e vin in vär: B vietik. Ek sumon se vär: B spuneti bal vina vietik e gifon ati ini vär: A e migon vini vietik kuratiko ko vin redik. Nu sumon se vär: A spuneti bal migota at, e gifon oni ini vär: B. Sekü duns at vär: A no plu ninädon vini rafiniko redik, ab vini dub vin vietik pesärafinüköli e vär: B no plu ninädon vini rafiniko vietiki, ab vini dub vin redik pesärafinüköli. E nu säkoy: kin väras bofik pesärafinükon-li mödiküno?

Tuveds kanons panüsedön bü d. 10id tobula ladete Volapükagaseda in ‚Leiden‘ (Nedän), ‚Herengracht‘: 58.

Nems utanas, kels utuvedons verätiko räti pomäniotons ini gased.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1954. Pad: 20.

Tuvedot vinaräta.

Tuvedot räta at binon, das vins in värä bofik pesärafinükons leigiko. Ibä posä spunet bal migota in vär: A pegifon ini vär: B, värä bofik labons dönu kuratiko mödotis ot vina. E mödot vina vietik, keli vär: B labon tu nemödiko, muton peläfulükön me mödot ot vina redik, voto mödots vina in värä bofik no kanonsöv binön leigiks.

Rät at kanon i patuvedön medü kalkul matematik.

Büocedobsöd, das vär: A ninädon kübazimmetis v vina redik e vär: B kübazimmetis v vina vietik, e spun 1 labon ninädi kübazimmetas $s!$ Posä spunet 1 vina vietik pegifon ini vär: A, vär at ninädon kübazimmetis $v + s$ migota, efe kübazimmetis v vina redik e kübazimmetis s vina vietik. If nu sumoy spuneti 1 (sevabo kübazimmetis s) migota e gifoy migoti at ini vär: B, tän vär: A ninädon dönu kübazimmetis v vinamigota. If nu kübazimmetis $v + s$ migota ninädons kübazimmetis s vina vietik, tän kübazimmetis v migota ninädons kübazimmetis $\frac{sv}{v+s}$ vina vietik. Ed if nu kübazimmetis v ninädons kübazimmetis $\frac{sv}{v+s}$ vina vietik, spunet 1 migota ninädon kübazimmetis $\frac{sv}{v+s}$ vina vietik, e kübazimmetis

$S - \frac{S^2}{v+s}$ vina redik. Posä gif spuneta l migota ini vär: B, vär: B oninädon kübazimmetis $S - \frac{S^2}{v+s}$ atos
binon $\frac{v+s}{v+s}$ vina redik. Klu propor vinas in vinamigots in vär's bofik binon kuratiko leigik.

Vinarät at petuvedon verätiko fa söl: ‚Brian R. Bishop’ in ‚Leigh-on-Sea’ (Linglän).

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 24.

NUNS.

El ‚Nationaal Bureau voor Reclassering’ (= Bür netik pro dönusogätam) äbegon redake gaseda at ad keyufön ad sevädükumön aiplu tikodi tefü dönusogätam säfanäböpäbas. Pro zeil atbür pemäniotöl älofon obes yegedis tel. Bi, pö tikod ad yufön neläbikanis at, mutobs dasevön, das binos nebefeitoviko blig sogäda ad kudön, das mens at pos säfanäböpam oksik no mutons lifön in sogäd as deimäbs, ecedobs, das binos gudik ad lasumön bali yegedas obes pelüsedölas. Yeged jonidon pro publüg Nedänik; sekü kod at nunobs is utanes, kels vilons stütön vobodi dönusogätamabüra at, das ladet büra binon: ‚Den Haag’, ‚Schoolstraat’: 87. Potakal: 160150. Reidans no-Nedänik demonsös atos! Ab klülos, das i ons kanons yufön me läükots monik klubis sümik in läns lönik oksik dabinölis.

Ünü foldil 2id yela: 1954 Vpamäks 100 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Pad: 20.

Panca sila

Litaen budanas.

Petradutöl ini Volapük fa ‚Brian R. Bishop’.

Litaen at binon fomül, kel paresiton kobädiko in lofüdän pö maifükam koboköma budik. Paspikon in paliv: pük rigik in kel buks saludik juläla sulüdik budanas pelautons.

O pabenedölan, lestimaban, nendöfsapan! palelobolöd!

Lüglob lü ‚Buddha’ pro dugälam.

Lüglob lü tidod pro dugälam.

Lüglob lü nomem pro dugälam.

Telidnaedo lüglob lü ‚Buddha’ pro dugälam.

Telidnaedo lüglob lü tidod pro dugälam.

Telidnaedo lüglob lü nomem pro dugälam.

Kilidnaedo lüglob lü ‚Buddha’ pro dugälam.

Kilidnaedo lüglob lü tidod pro dugälam.

Kilidnaedo lüglob lü nomem pro dugälam.

Promob ad stönön moükami lifa.

Promob ad stönön sumi uta, kel no pegivon obe.

Promob ad stönön kotenükami lasiva.

Promob ad stönön lugi, släni e cüti.

Promob ad stönön drinedis e drogis stordikölis.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1954. Nüm: 6. Pads: 23—24.

1955 (yelod 20id)

PÖTÜ YELACEN.

Dönu yel bal epasetikon, e binobs ün prim yela nulik. Kisi yel at ogivon-li obes? Atosi no sevobs ab alo lüvipobs ladöfo reidanes lestümik valik obsik gudikünosi. Yel: 1955 blinonös ones sauni, e benoseki pö vobods onsik! Yel at blinonös i gudikosi mödik e progedi dine sublimik obsik: Volapük! Spelobs ladöfo, das reidans obsik, alan ma fäg lönik oka, i ovilons kevobön ko obs ad dagetön zeili at. Zesüdos so vemo, das vol labon gebidi mekavapüka te bala, efe mekavapüka, kel dalabon patöfis valik pro pük valemik neodikis. No nedobs numädön onis pro reidans obsik, ab vilobs ga kazetön, das Volapük sekü binod okik binon so kuratik, das i pötöfon pro nunods nolavik e baläds bevünetik. Klu nogna: kevobobsös ad propagidön Volapüki!

REDAK.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 1.

Jiel ‚Venus‘ blägik

Fa ‚René Marcia‘. (Se el ‚Het Vaderland‘.)

Visit balid oba, ven ilükömob ini ‚Paris‘, ätefon hifleni obik: ‚Cyril Beaume‘. No ikolkömob omi dü yels mödik. Istudobs kobo in el ‚Sorbonne‘, pos atos vegams obsik idistikons. Om, boson monemik, idedietom oki löliko vobode literatavik okik; ob imutob lasumön cali neflagiälük tidala in bal provinazifas tio smalikas obsikas. Om ädutom nu lü lautans mu sevädiks ä sekaiegiks dramatas in ‚Paris‘, ämatom ko jiliman pälöföf el ‚Comédie française‘ ed äbelödom in el ‚Rue Elysée Reclus‘ viladi magifik, in kel vobots mu difiks lekana Fransänik, pänots fa ‚Corot‘, ‚Fromentin‘, ‚Chabas‘, skulturots fa ‚Rodin‘, ‚Denis Puech‘, ‚René de Saint-Marceaux‘ e kolet pivälöl lebukas jerabiko pitanädölas lautas klatädik e nutimikas äjafons züädi stilik jöna sublimik.

Du äseadobs in studacem mu nätimik omik, kö stanalampad geilük po söf di ‚Chesterfield‘ ävivon svieti redagoldik zü kaps obsik ed äspikobs dö studüp kobik obsik, benosek literatavik omik, jimatan omik, ‚Cyril‘ pävokom süpiko leni telefonaparat.

Älöbunom vifiko, e, du ägolom da cem, äsagom obe love jot okik: „Atos obinon ‚Gaby‘: jimatan obik; ün paud ai latoenof dü timül obi: vimäd voma ebo ematiköla,” äsäkusadom oki äsmililölo. „Säkusadol sio bosilo obi, vo-li? Sumolöd vüo zigari! binons in layet telid, in flan nedetik penamataba obik.”

Älöädob ad ledunön vüdi omik, ab, va ob no elelilob gudiko omi, u va om epöлом pö jon, no ätuvob in layet, keli ämaitirob, zigaris ab vomapöträti vemo patiki in frem mahunik dofik pifremöli. Äbinon magod jidanüdana lofüdänik, voma lunedìk snekasümik, labü logot vemöfiko dofik, ab labü jön so jänälük, das ob löliko ijäfälöl me logam pöträta lekanaviko pipänöla, no älilob, das ‚Cyril‘ inükömom dönu ini cem. Äjekob, ven älilob vögi omik küpädiko fäkiki näi kap obik: „Binof jönük, vo-li?”

Ästanom po söf di ‚Chesterfield‘, ed älabölo kubitis okik su bäkastutöm e däblegikölo love jot obik, älogetom drimälük lü pöträti.

Ägidükob obi, äplänob, vio ireafon ini nams obik e vio ob, pijänälöl dub keinot jänälük, ijäfälikob pö logam ona.

Ädunom jästi refudik. „No begolöd säkusadi! Suemob osi so vemo gudiko. Binos bemagiv ot, kel äsestralon de of it.”

„No binof jimatan olik, vo-li?”

„Nö! o nö! Vilob bo seimna konön ole jenotemi et. Binos semikna pro ob fred lügik ad stebön pö memamagots vönädik et, pö dols vönädik. Dalilölös!

Äbinos ün 1906 — memoböd gudiko! — si! ün 1906. Äbinob in ‚Monte-Carlo‘ demü dönuamaplägs de ‚Esther‘, kela balidbitid öjenon in ‚Monte-Carlo‘. Ojonob onu seimna ole däsinotis teatadekoratas mu magifikas, kelis söf: ‚Visconti‘: lekanan gütik sevädik äpänom pro el ‚Esther‘ obik. Älotedom in ‚Hôtel des Colonies‘, ed us, pö fided stimü ‚Massenet‘ älogob balidnaedo ofi, eli ‚Nadia Gouniowsky‘: jikanitan Rusänik, kel äplösenof rouli de ‚Cléopatra‘ in lop mastala gretik. ‚Massenet‘ äjonodom obi ofe, ed äbinob sunädo so sumätöfö kein bemagivöl jöna slavik glumidik ofa, das ün neit et, neit luimülük dofablövik ko stels flamülük di ‚Rivière‘ in spiret süpiko äsüiköl äbeganitob jöni klänöfik ofa. Äsedob ofe poedotis obik, ed ün del fovik ägetob vüdi ad visitön ofi in vilad ofik. Ävilof danön pösodiko obi.

Ägetedof obi in cem löliko in stül morik pimöböl, kel äfomon züädi benöfik pro jön foginänük ofik.

Äbinof löliko in klotem blägik, älenlabof klotemi sadinik blägik, kel äzüon nabiko glimiko koapi lunedik blegülovik ofik, ed in logod nesmufo niedik ofik, ve kel herem neitablägik ädolagon vefalieno, logs mügdalafomik veluvo blägiks ofa äsümons ad gufurs nenlestabik dagik.

Älütenukof obe namis lunedik feinik bofik oka. „O mastal digik! kio ezadidol ed efäkükol obi...!”

Du äspikobs in cem lüxüödik ko möbs blägik glimik ko nakar penüseitöls lunüpiko dö vobod obik, dö bitid onu kömö de el ‚Esther‘ obik, dö benosek de plösen sublimik ofik ela ‚Cléopatra‘, älügivof obe ko jästs keinik namas lunedik okik in bovüls largentik feinik tiedi blonik Rusänik, äkanitof me vög glorik okik, du ädugedof oki it su göbapianod, lidis fäküköl fa ‚Massenet‘, ‚Debussy‘, ‚Ravel‘,.....

E ven ämogolob, äpromof obe, das ökomof in lojad obik pö balidbitid de ‚Esther, princesse d'Israël‘.

Äbinob brietülik sekü läb; in nesufäd spetätüköl ästebedob deli balidbitida.

Äbinos soar neglömövik. Lüxüöd teatadekoratas lofüdänik, plösen mastik lekananas gudikün ela ‚Théâtre Antoine‘, mens gütöfik in lecem e näi ob, in lojad obik, as pasionaflor dofik maged magifik de ‚Nadia Gouniowsky‘. Ko stäat stilik ästunidob profüli nesmufo niedik feinik ofa, kel ätaädon japiko ta siem vidik häta blägik gretik ofik, kel äbinon boso slobiko su herem blägik vefedik, lieni nendöfiko blegiki särviga ofik, blöti ofik, kel äsvelon dis maifod dibiko pisekötöli klota tüülik blägik ofik, len kel pär rosadas: ‚La France‘ sofiko yelovikas ästuton, klöpöfüli bradas ofa, e jästis keinik namas feinik ofa.

E pos süf lätik, ven ‚Legrand‘: hidramatan balid ästepom föfio ed änunom ko vög sonorik: „O läds e sörs! dramet, keli elabobs stimi ad plösenön oles, pelauton fa söl: ‚Cyril Beaume‘,“ ägleipof zänodü stimod lanälik publüga namis bofik oba ed äspikof nelaodiko ko vög fäkik: „O flen obik! kio binob pleidik tefü ol!”

Ün soar et äbelifob benoseki jönikün obik.

Äsänedobs in ‚Hôtel des Colonies‘ ko flens, drametans e stunidans aniks. Säned lafacalöfik, kel äblebükon obis de od peteilölis, äbinon tom pro ob. Ibä nämäd netaetovik — äkonof latikumo, das i of älabof senäli et — ätirädon kobio lanis obsik. Isagobs ode nosi, no vöd bal zada ikömon love lips obsik, ab logs obsik äsukons ai dönu odis me loged mu leladöfik, kel äjonon fuli ladälas obsik.

Fin säneda ün neit tüi düp telid, äsümedon lelivükam... Äspidob lü of, e du äyufob ofi pö züükam soaramäna vidik, äsugaob nelaodiko draniko: „Golobsöd futo domio, o ‚Nadia‘! ün neit godöfik!”

Älülogof obi ko loged stralöl.

„Si! golobsöd futo, o ‚Cyril‘! golobsöd futo ün neit lejönik!”

Ed ägolobs nevfiko seilölo da stil blövik neita, ün neit me stels pibesovöl, lifik dub rosads storditöl sofiko kledöls, kels älunidilons valöpo in dag neita, liföl dub kanit löfidik mela, kel dofablöviko ed äs largent änidülölo ävefon lü jol blegik ko pams fänöl onik, küpräds dremik onik, kels ätaädons äs flams blägik ta sil vidik. Sailanafils latik anik äslifons äs böds vietik ko flitäms pistäänüköl klänöfiko e nentoniko dub neitavien lü horit dagik.

Ätakobs fo balutatutöm maboinik vietik. Äzüükob bradi obik züi zekoap ofik; ästutof me kap okik poloveo ta jot obik.

Täno äspikob: „O löfäb! senälobs so vemöfiko sofí, jöni neita benöfik ä zadika at, bi lelöfobs odi, voli? bi lads obsik sekü lelöf dremöls suemons nenfini blövik neita godöfik at.”

„O ‚Cyril‘!” Atos ätonon äs luvokäd dola.

„O löfäb!”

„Binos fop ad lelöfön obi.”

„Kikodo-li?”

„Bi obinol man neläbikün, kel dabinom.”

„Klu no lelöfol-li obi?”

„O ‚Cyril‘!” Nu atos äbinon äs löfül. Logs ofik älebegons, e ko mud ofik ta lips obik, äsagof nelaodiko: „Viloböv, das neit at odulonöv ai.”

Delis, kels äsökons, äbelifobs äsä in drim, in drim milagik läba litik, love kel jad te bal ädabinon: lesiam ai dönu gekömöl ofik, das of neai ökanoföv binön jjobikan, e das lelöf obsik äbinon fop. Ab ven äsäkob draniko ofe kodi, älemufükof kapi okik, ed ädönusagof ai: „Binos nemögik”.

Suvo äkanof i logön lunüpiko ä leladöfiko lü ob, ed äsagof me vög dremöl: „O ‚Cyril‘ pöfik obik! kio oliedol semanaedo!”

Ab kod lüga ofik äblebof pro ob klän nedaseivovik.

Lelöfadrim obsik ädulon jü fin säsuna. Täno pos del, ün kel of vemöfiko paelik ko notodot mu lügik in logs okik e ko zad tio pätelöl no ilüvof nili obik, e ko löfül äsvo äyümof oki leni ob, äsvo äbinof dredik, das lif öteilonöv obis, äsagof nelaodiko: „O ‚Cyril‘! spetob oli asoaro pos bitid in cem morik,...”

Ägolob tü düp degbalid lü vilad ofik, ed ästebedob in cem lafadagik, kö stanalampad geilik su distütot peködöl ästäänükön sviati klänöfik love tapeds Pärsänik goldakölik. Äseidob obi sui söf me sadin grünik pekövädöl, ästutob feniko sekü spetät nesufovik poloveo in kusens molik, ed älogob disipiko züo in cem spadöfik.

Möbs blägik glimik ko nakar penüseitöls älabons litaglimis reinabobakölik; körten tüülik fo fenät maifik äsä dub nam nelogädik pämufofökol ämufofon klänöfiko nevfiko; ämaifikon ed äkoedon logön gadi dub mun bundano pilitüköli, in kel rosads vietik kledöl älundilons, e pams geilik äfänons ta sil dofablövik. Stel soalik äflamülon sus küpräd lunedik. Smel boso storditöl mabara ävebon da cem.

„Sonia’: cemajidünan Rusänik äkömof nennoido ninio, äblinof Jampänavini, zigarülis ed äsagof nelaodiko: „Läd okömof sunädo,” ed änepubof dönu.

Stil ävedon teifülik. Bos lügadramatik, as bümal mifäta, äteifülon luti. Lad obik äpebon mu vemo.

Ab süpiko, blinölo säspetäti, se cem miedöl pianodamusig nelaodik ätonon in stil neita. Yanakörten vetik binü trib grünik äseaikon, e ta pödaglun vamik veluväsümik maged lunedik blegülovik ela ‚Nadia’ piklotöl as ‚Cléopatra’ äsüikon.

Ävebof föfio ko brads niedik pitovöl äs florakauls, ed ädanüdo, äsä nog neföro ilogob, danüdi lofüdänik sovadik pö musig luimülik de ‚Massenet’. Da glätapärlats grünagoldiko glimöls, kels älagons noidedölo de hips ofik, lögs niedik lunedik ofik änidons; löpakoap tio nüdik ofik äliton äs nif niedik in lafadag; jals goldik glimik magifiko piködöls smaragoinagrüniko flamülöls ätegons dögis ofik; snabäd snekafomik goldik äkrugikon da herem blövlägik vefik; smaragain gretik äliton sus flom ofik. Veal dulogamovik äkrugikon spiralafofiko zü koap ofik ed ävebof po of äs lefog voaliko vietik.

Danüd ävedon ai sovadikum. Äjutodof ve ob äblegikölo foloveo ko logod paelik okik nilü obik. Smilil dafredüköl äslifon zü lips ofik. Musig ätonon fulikum. Äsävilupof oki se veal nifik pärlats goldagrünik äslifons noidedölo de hips ofik, jüs pö finakakords lütonöl, koap niedik ofik in tenikam lunedik e ko brads pitovöl äsüikon in neit blövik äs vasod vietamaboinik Grikänik, e, du lips ofik äsagons nelaodiko: „O ‚Cyril’! viloböv, das neföro oglömol neiti at,” äslifof ini brads ledesirik oba...”

‚Cyril Beaume’ äseilom dü timül. Notodot fäkik äbinon in logs omik. Nam omik, kel äluröbon love logod omik, äjonon dreimi pülik. Ed älaispikom: „Si! ven ob, no nog äkanöl suemön läbi levemik obik, ävilob visitön ofi ün del fovik, idetävof. In pened däsperik äleditf de ob, ed äkonof, das of: jinihiliman älaböl sekü yul bludik bliği ad vinditön fate okik, kel ideadom nendöbo as xiläb in Sibirän, ämutof detävön. Säditretamed no ädabinon, no äviloy säbligön ofe yuli ofik: if öbliböföv, no te lif ofik, ab i obik ai öriskädonsöv, bi pötädonsöv dub nams vinditöl volutanas. Däsperiko äsökob ofi. Dü muls kil ebinob in Rusän, sogü flen obik lelegäta Fransänik in ‚Petrograd’ älifädob timi obik me vestigs nensekik. Balikos, keli älelilob, äbinon, das isevo ofi me teatanem ofik. Nem lönik ofa äbinon nesevadik. Nuns in delagaseds dö nihilimans, voms, kels päxilofs lü Sibirän, kels pästrupofs in fanäböps, kels päjütodeidofs in yads glumidik, älienetükons obi. Ob e lanöfo e koapo ibreköl ämutob gegolön lü Fransän. Yeli bal älifädob in taked benüköl in pürenens. Pianiko saunikam äkömon, pö ob vobiäl ädönulifikon.

Pö bitid dramata nulikün obik, in kel äplösenof lerouli äseivob jimatani obik. Älabof senöfi vomöfik so feiniki, äkosgolof obi ko ladäl so go suemöl, das ob äsenälöl, das ötuvob pö of trodi e takedi, äsäkob ofe ad vedön jimatan oba. E trodi e takedi etuvob: binob lölöfiko läbik.”

„Ab if ogekömoföv-li seimna,” äsäkob nelaodiko.

Älüogom obi ko loged strälöl.

„Si! if ogekömoföv seimna,...” ädönuom.

Ab täno lit äkvänikon dönu in logs omik, e ko jäst noöl äsagom: „No kredob milagis. E zuo debob ele ‚Gaby’ dani so mödiki, das no kredob, das olüvoböv föro ofi...”

Tü timül et yanakörten ämufofon e fo pödaglum veluviko redik äsva dub fil äglutöl vomamaged fäkükölo jönik ästanon, piklotöl in soaramäned blägaplädik veitik, kela kolet vidik löstanöl nog äpluükön niedi logoda feiniko pifomöla ofika, niedi särviga klöpöfölik ofik, e kel äfremon blägiko heremi redablonik, kel änidon äs lehät goldik. Älülogof eli ‚Cyril’ ko loged lelöfa vemik, ko smilül zadik zü mud senöfik ofik.

‚Cyril’ äkosstepom ofi, äkidom nami ofa, ädugom ofi lü ob ed äsagom: „Jiatan binof ‚Gabrièle’: jimatan obik.”

Se Volapükagased pro Nedänapiükans. 1955. Nüm: 1. Pads: 1—4. Nüm: 2. Pads: 5—7.

CEDS E TIKODS.

Nendanikans binons igo frutiks: yufons oli ad benodön nen lönafrutiäl.

‚Jules Claretie’.

Lon pasävobedon, if cödal labom keliedi.

,Publius Syrus’.

Binos fop gretikün ad lärnön dinis, kelis dönu mutoy glömön latikumo.

,Erasmus’.

Alan geton dugälis tel: bal, keli geton de votan, e bal veütikum, keli givon oke it.

,Gibbon’.

Neodoy suvo kuradi mödikum ad votükön dinis smalik, ka bekomipön mistadis gretik. Dins smalik labons slopanis mödikum.

,Douwes Dekker’.

Binos spelabik, das ai mens odabinons, kels fägons ad logön jöni in dins komunik.

,George Eliot’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 4.

NUN.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

Söl: ,A. N. De Jong W. P. zn.’ ,Stevinstraat’: 71. ,Scheveningen’.

BIENASÜMBOLAV.

Ma yeged in el ,Haagsche Post’ dätü 1929 febul 16.

Kikodo kibol-li ga nimis stegülöl et? pasäkos bo seimna bienane fa visitans, kels elogedons nog neföro lifi e jäfami bienema. If mielabien obsik no binonöv nimil mu nitedik labü doküms nouba mu bäldika, ed if miel onik no labonöv mödikumi ka nulüda- e sananämis natöfikis, pöps vönikün in jenav sevädiks, e latikumo kulturapöps feiniko kuliviks, ütanätonsöv-li oni igo nemediko rele oksik — klu nesiädikose? In lofüdän solöfik klänöfik, kö äkodidoy planes, flores e nimes lanilabi, kö älifoy in e ko nat züöl, kelos nu nog lokon in bumädadiled alik me plana- e nimafigurs tio bundaniko pedeköl, kel elovelifädon jü atim lunüpi dämüköl tima, us bien mükik ävedon sümbol lifavöladas löpikün. Kio pö Lindänans vönädik lif, nat e rel pemigons leladöfiko!

Vedads rigo in sanskrit pelautöls: buks saludik Lindänanas, penäds vönik et, in kels ya ün yeltums mödik bü moted Kristusa konots e poedots mudöfo peloveüköls pefümükons, nüdügons obis ini vol primöfik lafa-märöfik lofüdänana vönik. Is kolkömoy dönuamo leigodis de lif bienas (,madhuka’) pedütülölis, kels panemons turniko mielidrinan (,madhupa’), mielimekan (,madhukara’) u mieliläkan (,madhulih’). Mödadilo atos jenon in lelöfalids, in kels lelöfan, leigoäsä bien sekü löf pro flor, spelom ad pedön mudi mielasvidik jilelöfäba okik. If hiyunan sukom retodi lelöfäba okik, e vilom tuvön ofi, mutom säkön osi bienes. Ko atos tefidon mag biena as sümbolamak lelöfagoda: ,Kama’, suvo pemagöl as son ela ,Maia’ su lotudaflor slipöl. Leigoäsä latikumo ,Eros’ pö Grikänans, e ,Cupido’ pö Romänans, ,Kama’ polom sagiti e cari, kela caratänden binädon me jän bienas. Atos mäkon lelöfadolis, kelis sagits omik kodons, ifi ats binons dols svidik. Jü atim luimöfukam muda, logalipas, lilas e floma jigama ko miel duton lü matükamalezäl lofüdänik.

I in krigapoedots tuvobs dönu bieni, as sam uto, kö krigan sekü plunämäd sukuböl leigodom sagitis, kels lükömons lü om in num ai gretikumöl, lä lemödot bienas nenropiko sekümölas. I patöfs menöfik badik pagivülons bienes in nimamär, kö pariprodos ones, das ons ün tims klopotä badik igo tifons mieli de nilädafs oksik. Rav pö biens äbinon kludo ya sevädik ün tim et. Das biens panemons so suvo in penäds lofüdänik vönikün, binon fümiko sek utosa, das bien komädon dönuamiko as sümbol su mags ya mödo vönikums goda: ,Visnu’. ,Visnu’: konsefanäm levala, kela logodi logoy as lokam in blöv sila, ed in vat lämpik dibik; ,Visnu’, kela litafon laidüpik blebükon benöfön natadinis valik, e kel vedükon vali liföl ad dabin fredik, pamagon te as bien, kel takädon su lotudaflor su vat flotöl. Äsä pö obs biens pos hitüpadels vamik ön num gretik neitilifädons in tiliads floröl, so ün neits lofüdänik mödo sofikums biens mödik bo blibons soaro in lotudaflors färmiköl.

In el ,Rig-Veda’ ,Raghu’ sagom so poediko: Ven sol sülöpikon, maifükon lotudaflori e libükon bienis se fanäbam onsik. As lanans gudik lita strals balid at sola da gödalulit kulöls blinons bienes mieli svidik onsik. In gödapleks relöfanas solastrals balid at dü gödalulit palevokons ad sülöpikön se mel, äs festuns goldik löpiköl, leigoäsä mielabien lü vaets sülük svidik. God panemom: ,Visnu-Indra’ ä ,Krisna’ sa lüükot: ,Madhava’, sevabo se ,madhu’, ü miel, pemotöl. Pö atos bien binon dönu sümbol, ibä in mag ,Krisna’, kel binom dönumidikam talik goda: ,Visnu’, ai labom bieni blövik su flom. Is bien sümbolik binon blövik, bi köl sila, se kel äcedoy, das ,Krisna’ imidikom, i binon blövik. Seimna ,Krisna’ äceinom bali lelöfäbas talik okik ad blägazoim, ed äbüdom täno ad zelön fovo neai lezälis relöfik stimü om nen

plan at. E nog ün atim Lindänans kipons dü klop miela bledis anik plana at in nam, bi cedons komi goda it in biens. Is kludo bienibrid evedon, ed ebleibon binön, lezäl relöfik.

In vedad mun pacedon suvo as god mielijaföl. Näinem: ‚Madhukara’ — at sinifon mielijafan — jonon atosi. Nem in vedads mödiko pro bien pageböl: ‚brahmara’, zao: tävan u fealotädan, nem mu pato pötöfik pro bien de flor bal lü flor votik flitöl, dageton pö Lindänan lanatevuli lekredöl näisinifi relöfik, kelosi bien ai dönu lü solalit seflitöl kodedon. Bi ai älogoy, das bien in dag peklänedöl ai äsefliton lü lit sola, bien ämuton vedön nog veütikum ka sümbol goda: ‚Visnu’. Is bien ävedon sümbol lifa it.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pads: 7—8, 9.

SPIKEDS SUOMIYÄNIK.

In delagased: ‚Leidsch Dagblad’ de spodan Svedänik anik yeged vemo lobülik komädon tefü duinods sublimik, kelis pöp Suomiyänik edunon pos fin kriga. Pato posä Suomiyänans ifipelons löliko, ün setul 18 yela: 1952 krigadebis Rusänik oksik, ekanons lebumön dönu ko viläl vemik läni oksik. Dinädü jenöfot magifik at cedobs pötöfiki ad lasumön is spikedis anik, kelis spodan delagaseda pemäniotöl ekonletom.

Lekan jönikün e latikün e klän bolitana letälenik binon: pölükam dub snat verik.

No daloy cedön, das pläg benodama binon bos votik äsä juitamed. Too binon juitamed sauni födöl!

Men mikonfidik jonetükon alo oki it.

Diletolöd kuratiko miladälodi olik, ed oküpol, das kod ata ai edavedon dub viodam lönilöfa olik!

Kuds gretik sukons lanis gretik. Ats binons stafäds pro lif nulik ä dibälik.

Dugälobsöd cilis obsik, dubä givobs ones palis gudik!

Me voätavöds mens mödikum pedeidons, ka me vaf votik alseimik.

Binos degna gudikum ad pacütön dönu ed ai dönu, ka ad ai labön mikonfidi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 8.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

Söl: ‚A. N. De Jong W. P.zn.’, ‚Van Stolkweg’: 11. ‚Scheveningen’.

Ünü foldil 4id yela: 1954 Vpamäks 100 peselons.

JEIKOT PLINAS.

Ma yeged fa ‚J. C. L. B. P.’ in el ‚De Nieuwe Courant’.

Tim vemo lunik epasetikon, das in Frikop Nedänans no nog ädabinons, ni Linglänans, ni Portugänans ad kulivükön nägäris, ad vedükön onis stönimanis e härbatimanis.

Kösömot gudik nog ädabinon ad fifidön krigafanäbis e pösodis böladik votik.

Äbinos ün tim et, das matabelans cifamü reg nämädik oksik: ‚Umbopo’ äkrigoms ko benosek ta tribüt hotentotas, kels päcifoms fa plin: ‚Wasja’.

Hotentots pivikodoms lölöfiko, e num gretik, bevü kel reg äbinom, pikrigafanon.

Matabelans äpreparoms zäli gretik. Neflens pifanöl pökvisinoms ad loet benosmekik, e reg pijonidükom pro ‚Umbopo’.

Atan ädalogom plido lefanoti okik, ibä ‚Wasja’ äbinom man pidanulüdöl, ed ‚Umbopo’ äsevom, das no nog irivom bäldoti, ün kel ma plak okik menamit primon ad vedön tönik.

„Benö!” vikodan älüspikom lukofölo fanäbi okik, „timül olik ekömon, o ‚Wasja’! fredob ya ad daifön me ol.”

„O ‚Umbopo’!” ‚Wasja’ ägespikom netakediko, „bönob vilöfo ole fidädi benosmekik, ab neklienob boso, das ob odünob demü atos. Atos taon ta ced obik.”

„Pidob osi,” ‚Umbopo’ äsagom dönu, „das mutob viodön cedi calasvista, ab sevol, atos binon vönaoloveikod, e zuo plimob oli dö logot pötütüköl olik.”

„O ‚Umbopo’!” steifädan pro zib veütikün äsagom, „bevü mans obik anans binoms, kels binoms nog vetikums ka ob. Jenöfö! kanob konsälön ole, ad steifülön seimna omis.”

„No oblinädob ole jemodi et, o ‚Wasja’! Reg fidom te regis votik, e no komunükom oki ko soldats komunik.”

„O ‚Umbopo’! osakrifoböv dini mu vemiki, üf ovilölöv klemön ad büedön filädön obi. Büosenob, das atos vo opliton oli. Lofob ole kunis jönik mil, if sludol ad no fifidön obi.”

„Binol tu neflagiälik, o ‚Wasja’! ad cedön, das digidoböv plu kunis mil ka oli. Zuo nü hotentots pevikodoms, odagetob onis i sio nen yuf olik.”

„Labob reineli skilik, o ,Umbopo’! atani ogivob ole, if lelivükol obi.”

„Labob somanis tel, o ,Wasja’! ed odelo olabob kili. Danob oli demü komand olik.”

„Labob mödoti gretik golda in län obik peklänedöli, o ,Umbopo’! Binob balikan, kel sevob, kiöpo binon. If lelivükol obi, ojonob ole topi, e täno obinol reg liegikün läna.”

„Agödo enunoy obe, das mödot gretik golda pituvon,tö top mö steps mil nolüdü kraal olik. Niludob, das at binon gold pemäniotöl.”

„Sevob kläni venena ad pasmivön leni sagitatipots, o ,Umbopo’! If ek padrefon dub sagit so pevenenöl, odeadon ünü nümäd numatas teldeg. If lelivükol obi, okonob ole kläni.”

„No plu neodob sagitis pevenenöl, o ,Wasja’! ibä evikodob neflenis lätik obik.”

„O ,Umbopo’! konsälob ole ad no fifidön obi. Sevob magivafomüli. If sagob oni, mit obik vedon venenik, ed odeadol, if ufifidol obi. In demäd lönik ola, konsälob ole, ad lelivükön obi.”

„Atos binon coged bäldik, o ,Wasja’! e no dredükol obi me on. Mens valik, kelis ejonidükob pro fided obik, äkonons obe konotili ot, e nog ai no binob deadik. Güö! labob pötiti saunik.”

„Sevol, o ,Umbopo’! das mens, ven edeadons, kanons sedön lani oksik ini nim. If fifidol obi, osedob lani obik ini snek. Snek oklänedon oki in ludom olik, ed obeiton oli, ven slipol.”

„Ludom obik pavestigon alsoaro, o ,Wasja’! e neai snek ebeiton obi. I medinamans obik noloms tavenenmedini süperik.”

„Osedob lani obik ini glosen, o ,Umbopo’! ed odeidob lafi vetera olik.”

„No demob tumatis anik vetera obik, o ,Wasja’! nü labob i kunis olik.”

„Binol krigan gretik, o ,Umbopo’! ed evikodol neflenis valik olik. Ab ga bal binon in vol, keli no kanol bemastikön.”

„E kin binonöv-li utan? o ,Wasja’!” ,Umbopo’ äsäkom kofölo.

„Jimatan olik, o ,Umbopo’! Osedob lani obik ini jimatan olik, ed obetikol nog suvo obi.”

Reg ävedom klilagedik sekü jek.

„Okälob, das oramenof i isio moti okik. Sevol-li sekü kis lüfat olik edeadom? Sekü tufen, o ,Umbopo’! Maläd äprimon in lils omik.”

„Lüjinos lü ob, o ,Wasja’!” ,Umbopo’ ägespikom vifiko, „das kods dabinons, kels vedükons, das binos vipabik, ad lelivükön oli. Kanol mogolön.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pads: 9—11, 15.

Komip se krigavabs

,CAJUS JULIUS CAESAR’ (100-44 bü Kr.)

Dö krig Galiyänik. Buk folid. Kapit: XXXIII.

Petradutöl se latin fa ,Brian R. Bishop’.

Atos binon metod komipa se krigavabs. Balido Britänans vaboms valöpio e jedoms spedis oksik, e medü jeik voik jevodas e lenoid luibas kofudükoms mödadilo kedädis. Ven edudranoms vü kavidatrups, bunoms se krigavabs e komipoms futo. Vüo krigavabistirans mogoloms pianiko se lekomip e pladoms vabis somo, das, üf paditretükomsöv fa lemödöt neflenas, osefädomsöv okis lü oksikans. So geboms in lekomips mufovi kavida e fümöfi fantida, e medü plag e pläg aldeliks vobädoms fägi so vemiki, das ekösömikoms ad stöpön su glun klivik e skapik jevodis peföfiomoföl, ad lüodükön e flekön onis ünü brefüp, ad rönön ve deig e pladön onis disi yok, ed ad gerönön usao vifiküno ini krigavabs.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Nüm: 3. Pad: 11.

EL ,MANNEKEN PIS’.

Ma yegeed in el ,Haagsche Post’.

Läd: ,Lutgardis’, jiviudan yunik de ,Godfried’ II, graf di Brabän, äbinof in dinäds fikulik (1142). Äkanof lekonfidön sio fiedi tütans fa himatan okik pijonädölas, noubans tio valiks äkömoms fe ad jonülön feudastimodi oksik grafe yunik oksik: son telyelik ofa; ab feudans tel: blods: ,Warter’ di ,Mechelen’ e ,Gerard’ di ,Grimsberg’ se dafamül liegik ä nämädik: ,Berthold’ no ädajonoms okis. Ya dü lunüp famül omsik ipolon neklieno Brabäne feudabi. Äcedoms nu pöti göniki ad dejedön oni, ed ärefudoms feudastimodi. Äklülos, das tütans grafa yunik ämutoms jelodön gitätis oma. So krig äsplodon. At äbinon vo komip neleigik, ibä ta elans di ,Mechelen’ dub ted iliegiköl, elans Brabäna sekü krodagoläd ipöfiköla no äploboms. Blods bofik äfägoms kluo ad beravön e lefilükön zifis ömik.

Igo in züamöp ela ,Brussel’äbinos no plu sefik. Ditret ävedon vemik; lekomip gretik niludo lonädik pödonon. Ün büsoar lekomipa Lesiör de ,Gaasbeek’ äkömom lä jigraf. Äjonom nämädi gretik neflena, love kel te kurad telik e deadinedem Brabänanas öfägons ad dagetön vikodi. Sekü kod at atans ämutoms sevön, das graf yunik äbinom in nil omas. Mot älejekof sio pö tikod riskäda pro löfäb okik, ab no ädalof

refudön. Ün god fovik manil smalik päpolom foi front milita. Valikans äfäkoms pö logam mastana yunik oksik; ädafredoms dö logodil flifädik e logils flenöfil oma, e ven ädunom ko punils okik ön mod drolik neskilik jästilis glidama, kelis ilärnoy ome, ävedoms vemo lanäliks. Nilü ‚Vilvoorden’ leni tuig vetik kvärabima klädöm gretik ko graf yunik pälägon dis lestän Brabäna.

Komip äprimon. Dönuamo Brabänans pägejedoms fa elans di ‚Mechelen’ lü kvärabim, ab äbinos, äsva at ägevon omes nämi e kuradi nulikis, ibä ai dönu ämomofoms nefleni. So ko mögods beniköl e nebeniköls lekomip — lekomip nilü ‚Ransbeek’ penemöl — ädulon dü dels kil. Tü del folid Brabänans ägetoms nämükamatrupis, e ko levikodavokäd äfugoms nefleni. Grafil yunik iglifikom leno dö jeikots komipa. Äjinos, das äsenälom plidi süperik su galädöp geilik okik, ibä älogotom mu yofiko, ven pos paud in komip, om ko klädöm okik pälöpiotiom dönu. Pos komip dajäf lölik omik päbepikon liföfiko. Balan äsevom ad konön dö dins semik, votikan dö dins votik. Ab dö nos äspikoy ko lanäl mödikum ka dö dun vemo natöfik manila smalik, ven dranül natöfik smalik äsüikon pö om. E dü dun et ilöikom so pleidiko, ed — atos äbinon ga dagudik de man so smalik, vo-li? — iflekom ai oki äl flan neflena!

Bos soik änuton palaidüpükön. Kvärabim päsebebon ko kälöf mödik, e päfeaplanon in ‚Brussel’ nilü prim ela ‚Rue du Chêne’. Ini nik, kel dub fom okik ämuton memükön dö klädöm, äpladoy „manili” binü ston labü gretot piedas zao bala e lafika — pos 1648 binü bronsöt — kel dünön ön mod vemo patik as fonedil, e kel sekü atos panemon: ‚Manneken pis’. Is stanom ya de tumyel degtelid. Labom kluo sio gitäti ad panemön „sifan bäldikün ela ‚Brussel’ ”. As soman kelifom ko elans di ‚Brussel’, e kompenom pö zäls valik onsik, ibä ün zäladel alik paklotom fa dünän okik in zälaklotem mu jönik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Nüm: 3. Pads: 11, 12.

NUN.

Ünü foldil lid yela: 1955 Vpamäks 100 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 12.

‚CAROLUS LINNAEUS’. (1707—1778).

Ma yeged in el ‚Haagsche Post’.

Belödan ömik harata di ‚Linnaeus’ in ‚Amsterdam’ ed in... ‚Harderwijk’ (ibä i us harat di ‚Linnaeus’ e tüm di ‚Linnaeus’ dabinsons) niludo no sevon, sekü kod kinik harats et danädons nemi oksik. If binon ek, kel ejuiton tidi planavik, tän el ‚L.’ po nems planas ogivon one pläni saidik. El ‚L.’ et sinifon, das plan egeton nemi okik fa planavan Svedänik: ‚Linnaeus’, e das kludo sis tim tumyelas plu bal e lafika panemon so fa menäd pos menäd. Ed if man, äsä ‚Linnaeus’, in jäfüd okik mögiko no äkanom lonöfön as votastidan nämädik, ta nämät tuvemik omik igo taans famik oma ämutoms perädön. E das bü yels 200 studan pöfik, kel inägedom pro kestudans okik me bimajal jukis omsik, iplöpom ad vedön profäsoran, kurasanan, lesiör, e nouban — ekö! atos äbinon ün tim et seled gretik. Pö ‚Linnaeus’ atos ejenon. Om, kel övedom nolavan, pämotom ün 1707 in vilagil Svedänik smalik as son pastana labü nem: ‚Ingerwarson’. Äzedom famülanemi balugik, ven om, posä ibinom jukelatidäb, päsedom fa sanan-famülaflen lü jul ad studön. Änemom oki ma tiliad gretik fo pastanöp fata okik: ‚Linnaeus’, me nem kelik ädulifom fovo lifi okik, jüs om, lesiörami idagetöl, äkoedom nemön oki: ‚Carl à Linné’.

Ab büä örivom atosi, ömutomöv lifädön nog mödikosi. Elans di ‚Lund’ e di ‚Uppsala’ älogons natafleni, kel ya as hipul ilöfom planis e nimis, as studan niveras oksik. Do iprimom as studan Godava, äloveikom ye suno lü stud planava, studi kelik omik profäsoran Godava: ‚Celsius’ äfrutidom pro lebuk okik dö plans in bib komädöls. Lebuk at ävedon so süperik, das profäsoran planava: ‚Rudbeck’ äkoedom cälön eli ‚Linnaeus’ ad kälädan planagada kadämik, ed igo ädälom ome ad duinön spikädatidodi. Milag äjenon: num studanas ägretikumon de 400 ad 1500, jenöfot, dö kel ‚Linnaeus’ äpleidülom no nemödiko. Dub tüvs difik e penäds äklopom lobüli calöfik mödik. Äbetävom komitü reiganef Lapäni, dö täv kelik änunodom in toum bigik, kel äpubon in ‚Amsterdam’. Tanät bevü Nedän e Svedänan ävedon nabikum, ven äprimom ad studön sanavi in kadäm di ‚Harderwijk’. Tefi zif at rimod ädabinon: ‚Harderwijk is een stad van negotie, men verkoopt er bokking, blauwbes en bullen van promotie’ (‚Harderwijk’ binon zif teda, seloy us smokädarüni, blägavaxeni e diplomis dokikama), e faman ömik edagetom us tituli dokana, b.v. i ‚Boerhave’. Kosäd ävedon fümikum, ven äkosikom ko ‚Boerhave’ e ‚Gronovius’ in ‚Leiden’, äbevobom ko ‚Burman’ di ‚Leiden’ eli „Florem Säleäna” omik, ed ävedom gadal gadas glorik bankala di ‚Amsterdam’, sifala: ‚Cliffort’, in el ‚Hartencamp’ nilü ‚Haarlem’. Nol, us pidagetöl, pimödükumöl ko ut in gads privatik mödik e konlets in provins liegik pikonletöls, ägevon stabi fame omik valöpo in foginän pipaköle, ab i site planavik omik.

Is plad no dünon ad plänedön patiko meriti kinik sit omik eblünon nolave. Saidos ad sagön, das egivom siti vödedas e lonas pro vödedem jäfidämas e grupas, kuratükami verätik pla nefüm büikum bepenotas. Do planav äbinon pro om din veütikün, äfövom vobodi okik i in votiks tel natavoledas kil, in nimavoled e minavoled. Ven igekömom ini Svedän fam Nedänik e Yuropik äprodon ye no saidiko ad kosididön oki, ed äcedom zesüdiki ad lisitön cali nafasanana. Kur älabon ye miseri, ed ämesedon glori omik dub cälön omi kurasanani. Sikot at bo öjelonöv omi ta faem, ab at ägivon ome leigüpo bosu mödikum ka te kosidi, sevabo noubami e (bos, kel äbinon nog veütikum) plagi stäänik. Suno fam omik as sanan äblinon ome profäsori in ‚Uppsala‘, kö äjonülom vobiäli neleigodovik, ed äpübom numi gretik lebukas nolavik. Lebuks ömik äpubons dönu in Nedän. Me vobod et, in kel el ‚Species plantarum‘ äbinon lebuk veütikün, äbegolom vegis nulik, ed ämaifükom horitis nulik. Pö atos äfägom zuo ad fölön konletiäli okik. Äfünom musedi lönik, in kel äjafädöm pladi fümik pro yegs nolavik valik fa ok pikonletöls. Konlet äbinon so nidik, das pos deadam omik jiviudan oma äselof ati kläno in Linglän, kö konlet lölik, binädöl me plans pisägüköl 19000, näsäks 3000, koans e korials 1500, e mins 2500 ün atim nog binon pleid e glor ela ‚Linnean Society‘ in ‚London‘.

Do ‚Linnaeus‘ no kanom flagön tituli feafomana levolutüköl nolava planavik, eduinom ga vobodi mu meritabiki. If bo no dutom lü plins nolavas, ün tim omik ebinom fümiko lesen voik in dafamül nolavanas. Tikädis flifädik ä nulikis leodom lilön, ven dilädöm planis ad „uts, kelas mated jenon notiko” (‚phanerogamae‘) ed „uts, kelas mated pazelon kläniko” (‚eryptogamae‘). Dub atos sots 10000jü 11000 pö nolavans büikum komädöls päläsükons e päbalugükons ad 7000. Ön tefs valik pälestimom in fuginän e lomän. Pätovalom ad lesiör, ad nouban; ab ön seved meritabas okik äbinom vilagan balugälik tima büik; latikumo no äbinom ai man neflagiälik, soäsä älonedosöv pö man labü kalad jenöfiko gretik. No espikom-li dö ok it me vöds at: „Nek bü om elogom vobotis so mödikis e so kuratiko Jafala; nek bü om evedom famikum. Nek bü om pelobom as plin planava.” Oy it daloy labön süadi tefü atos, man jenöfiko gretik no penom soikosi.

Paoplägs tel äfinükons lifi omik tü yanul 10 yela: 1778. Ädeadom ün bäldot yelas 71. Ägevom (äsä ‚Dr. Schierbeek‘ sagom digidölo) nidi gretik ele ‚Scientia amabilis‘, planave, ab <luveratikumo> äfinükom in on timädi, kas ämaifükom nuliki. Nitedäl gretikün omik ätefon sitavi e lekani bepenama; ab tidäbs omik, atosi ätuüköls, äplänoms atosi, äsva biolog lölik äbinädön te me atos.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pads: 13—15.

Spikäd tü d. 9id novula yela: 1954

SPIKÄD FA ‚SIR WINSTON SPENCER CHURCHILL‘ DÜ LEFIDED SIFALA DI ‚LONDON‘ IN ‚GUILDHALL‘ TÜ D.
9id NOVULA YELA: 1954.

Petradutöl se Linglänapük fa ‚Brian R. Bishop‘

Lifobs ün timäd, kü ladälod sludon in mafäd gretikum dö fät pöpas, kas fät sludon dö ladälod. If menef vipon ad plakön periodi laidulik e nenfiniki benolaba stöfik, mens mutons te kondötön ön mod püdik e yufiälik kol ods, e nolavanev odunon pro ons valik utosi, kelosi vipons, e mödikumi, ka kanons drimön.

If vip onsik binon ad zaniälön ed ad cedön, das binos cogik ad beitön odis vemo e laiduliko, kanons klüliko deidön odis ön mod vifikum e grosülükum, ka föro ün tim büik. Ons labons väli ed obs labobs väli.

Men vedon ai plu mastan fäta lönik okik, ai plu nefümik dö utos, kelos obinon, e cedob, das primon ad suemön jenöfoti at gudikum, ka edunon föro osi ün tim buik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Nüm: 4. Pad: 15.

Vindit lügadramatik jikanitana penoföl

Ma yegeed fa ‚Maurits Wagenvoort‘.

Söls: krütans no kanoms binön tu prüdikis, pö noted cödota oksik tefü duins melodik lädas reitaki södunölas. Konot dokümik sököl otidon omes, das jilekanans anik geyilons nosi, ön jenet at igo vero nosi, ad vinditön okis demü krüt, kel ön mod alseimik no pliton ofis.

Jiel ‚Zwaantje Van Treitelen‘ löfik älabof pas bäldoti florüpayelas degmäl, ed älabof in ladäl okik lifiäli nekvänovik ed in gugil okik gelili, kel no äkanon stopön. Kis binol-li plänovikum, kas äkanitof? Das äkanitof suvo? Das äkanitof laodiko? Das äkanitof lidis mu fredikis? Das äkanitof lelöfadolis lügikün? Äkanitof ai, ai dönu, e fienädan murik löpolödöl — fienädans binoms ai cödans murik lifiäla votanas, pato if binoms selibans u hiviudans — fienädan löpolödöl äskanom mu vemiko dub atos ed ädagetom sekü atos yelovamalädi. Atos äbinon ye klüliko vero lindifik pro ‚Zwaantje‘.

Ab fienädan löpik no äbinom cödan saäbälik balik kanitama ofik. In züäd ofik nog balan ädabinom, keli änestümofof, keli ähetof, keli äviloföv viodön ön mod jeikikün, bi änotodom cödoti okik ön mod so

grobälik, semikna so nofiko, das ‚Zwaantje‘ imutoföv labön blögädi glada as lad, pla ladäl lekanik o so senöfik ä jatülöfik — if dalob gebön vödi at — if ibleboföv takedik pö krüt so japälik oma: blod ofik.

Blod at äbinom studan, ed igo balan, kel ästudom. Kisi ‚Zwaantje‘ äkanof-li dunön ta atos? Äsevof, das kanitam ofik ätupon omi, ab gelil in gugil ofik... no äkanon ye seilön. At ämuton kanitön, ämuton trilön, lerorön, kanitön nämöfo lidi jönik bal pos votik, dü del lölik, de löäd ofik jü lübedgol ofik. Ibä ‚Zwaantje‘ äbinof jilekanan nenfenik, do bevü noats mödik, kelis äleadof tonön, semikna i noat dobik seimik ädabinon; bos, kelos jenon igo sio semikna pö jikanitan famikün in konsärtalecem.

O! blod et! Kio binom el ‚Nero‘! E zuo simulan so vemik! Plas änotodom stedöfiko, das äbinom neflen utosa, kelosi nemoy pö pläg kanitama eli ‚bel canto‘, äkodidom krüti nofik okik jenöfote, das mot ämutof semikna takädön, e das pätipof in slipil okik. Äsva ‚Zwaantje‘ no äsevof, das mot ätakädof, ed äsva i no äsevof, das kanit — e klädömalidils, pro kis dünons-li üfo? — labon suvo fluni slipikodöl. Ab zuo gugil ela ‚Zwaantje‘ no äkanon demön slipili mota, atos äbinon nemögik.

Tü del seimik... fienädan löpolödöl ägolom su pantufs fülük mo e ge in cem okik; blod naudüköl et in cemil okik äfäisteigädöm lilis okik me puns okik, ko kubits näi buk, lü kel logs mu vutiks pilüödükons; mot äslipof ud ästeifof ad slipön in cem okik; äjinos, das domanef lolik ädalilon eli ‚bel canto‘ ela ‚Zwaantje‘, kel äfikanitof lidis jönik okik, lidi bal pos votik, duinabotemi lölik okik. Äbinos stom reinöfik, ab ‚Zwaantje‘ äkanitof, äkanitof mu laodiko, das äblinof „sole” glidi okik. Glidi me vög löpikün. „Blinob ole, o so! glidi obik.” Stil! Ab dü timül mu smalik. Äkanoy lilön, das fienädan ägolom löpo mo e ge. Sunädo pos atos ‚Zwaantje‘ äfovof in duinabotem Deutänapükik okik me el ‚Friedrich‘, kel ädalom begön ofe vali, ab ‚das Eine nicht‘. Ha! nu el ‚Nero‘: blod naudüköl ofik äjutedom ninio, e kisi äbegom-li? Nö! no äbegom utosi, kelosi i el ‚Friedrich‘ no ädalom begön ofe, leno äbegom atos. Voiko äbegom löliko nosi.

Men veneni sputöl äbüdom. Lesi! söl: blod äbüdom. Ha, ha! Äbüdom ofe ad seilön, ibä no äkanom vobön. E ‚Zwaantje‘ pleidik äs jilekanan pinoföl äjonof ome me nam „so koldik äsä ut sneka” maifodi yana, e dönu ämeibof ele ‚Friedrich‘ ofik, das ädalom begön ofe vali, ab... ‚das Eine nicht‘! E blod-li? Ädredölo, das ödofalom sekü vut us e lo logs ofik, ägolom lü maifod ome pijonöl yana, äflekome oki nog dü timül ko loged me leklärs fulük, ed äsagom, „das sevedol te, das kodol, das mot no kanof slipön!”

Ad atos ‚Zwaantje‘ ästöpof dü timül eli ‚Friedrich‘ okik, ed äsagof: — do no äzeilof löliko atosi — „atos lindifon mu löliko pö ob.”

Nog lidis anik silanan löfik äkanitof, e fienädan löpolödöl äjäfom ya ad sälenükön pantufis fülük okik, e, do plödü dom stom äbinon so vemo badik, äsludom ad golön nämätü God sui süt, bi ösufidalidom valöpo fasilikummo ka sus volkan kanitöl et, kel pinemof ma nim niedik ä deköfik: svan, kel ma temunod nolavik äkaniton te balna — o! te balna ün lif lölik okik: stil kion! beat kion! dafred kion! — ed ädeadon sunädo pos atos me deadam jönik. Anu ikanitof me vög laodik, das no älabof benenis, e nelab at äjinson ad süükön pö of mediti. Äseilof lunüpikummo, kas äkösömof. Lid et benenas ebinonöv-li svanakanit ofik? El ‚Nero‘ in cemil äspelom osi, e fenik sekü jästäd spamöfik älivükom namis ad puns pifomölis dü timül de lils okik, ed älilom da boedavöl slenik sörili digik, jikanitani benädik labü reitakagugil, kel äkanitof laodiko: „if no labolöv logis blövik löfik et.” „Logs blövik löfik” at, kels irübükons ba düpis mil studa omik, kels äbinons kojmar omik, ed äsäsüenükons timülo omi äsä lelöf nen spel, logs blövik at äkofudükons eli ‚Nero‘. Dönu äjutedom ini cem jikanitana, e vutiko, letodiko äluvokädöm: „vilol-li nu seilükön lumudi olik u no?”

Äbinos klülüko jeikik ad lilön bosi soik pro jikanitan, kel äjäfof ko yub vemikün me el ‚bel canto‘ okik. Tomiko älaikanitof: „tän i no picütob.” Krütan grobälik, el ‚Nero‘: blod ofik pro jön melodik e poedik nesenälöfik ävokädöm fäkädälüko: „Logs blövik-li? zeilol-li onis? Tän ekö!” E leigüpiko ägivom ele ‚Zwaantje‘ yuböl flapi, kel äkoedon konkudön ofi, äsva äsödunof eli ‚Traviata‘ ün deadamadüp ofik. No äbönom ofe timi ad gesagön u gedunön bosi, ämorönom se cem ofik, e ‚Zwaantje‘, nu leigüpo ko noats dobik valik okik, äpovokofome vödis anik, kelis no vilob dönuön demü poedav ofik. Me atos hit ladäla ofik ye no ikoldikon. Kisi odunoföv-li ad blinädön blode neplitik okik lepidi laidüpik? Kisi-li? Süpo äsevof osi! Odeidof oki, ed om, mubapan, obinomöv kodan deadama ofik, e mens valik ojononsöv omi ed osagonsöv: „Ekö! us om, mubapan, midunan, golom, kel ekodom, das sör lönik oka...” Si! o si! atos obinonöv vindit ofik, vindit glorik ofik.

Sunädo äjutedof donio ve tridem, sui süt, ini söp. Vat koldik äkobioflumon ün timül balid love of, ab, plas äluslugon eli ‚Zwaantje‘ neläbik ini virs blägagrünik okik, soäsä älönedosöv pö deadam poedik jilekanana no pisuenöla, äflöton ofi dub sürfat trubik okik. Atos äjenon plü fasilikummo, bi ‚Zwaantje‘ — ba iglömof atosi pö leskan saludik okik — äbinov jisviman leigo so skilik äsä läd: ‚De Boer-Van Rijk‘ it. Noe vat äflöton ofi, abi äkoldülükön leskani saludik e vuti suemovik ofa. Jinoyölan plonabik no äneodof igo yufi beigolanas su söpakäv ad savön ofi; ägrämof ito sui jol. Tofölo ab pleidiko, dremiko ab koteniko,

ägegolof lü löd okik, kö mot ituvofo fino taki pro zedelaslipül okik, ed äsagof ninälo: „Ga evinditob obi plidiko demü el ‚Nero‘ bapik et! Otidob ome bligi!”

Ven fienädan löpik ye igekömom de skanaspat okik, ästunom, das no älilom jikanitani donolödöl; das igo no nog älilom ofi, ven älenükom dönu pantufis fülik okik. Äsuemom, das nendoto bos ijenon, ed änetakedükom oki... fredo.

Se Volapiükagased pro Nedänapükans. 1955. Nüm: 4. Pad: 16. Nüm: 5. Pads: 19—20.

Zigans

Ma yegeed in el ‚Haagsche Post‘.

Jenos semikna, das län obsik pavisiton fa trup ziganas. Ab, ven lotans no benokömiks ats binons semanaedo ninü länamieds obsik, binos vemo fikulik ad koedön moön onis, bi binons veriko nenlomäniks. Deutänani, Macaränani, Rusänani, igo Tsyinänani kanobs moükön me gesed onas lü lomäns onsik, ab steifüloyöd semanaedo atosi ko zigan! Ad kanön dunön osi, mutoyöv sevön lomäni onik, ab at no binon tuvovik. Sio jonäts saidik dabinons pro büoced, das rigons de Hindän (Lindän föfik); ab ifi atos binonöv nolaviko verätik, tatagitiko atos ga no nog binon saidik ad boidön lusogi somik glibanas lü Hindän. Niludiko gegetobsöv onis as gefled sa protestapanädi de reiganef Hindänik, kel i buon ad logön, das mogolons, kas kömons.

Binos vo küpädik, das lusogs glibanas et nog ai ziglibons du taledadil bäldik obsik, das nog ai no peslürfons fa sogäd vesüdänik. E ga ya binons dü tumyels plu mäl lödans Yuropa. Tävakonot se 1322 fa hifransiskan ya mänioton bosi dö nomadatribüt su Kriteän, kel emouton binön zigans. Latikumo mö tumyel lafik mens tribüta at pasienons su kontinän, in Grikän, ön nem: ‚Acingani‘, latikumo mö tumyel in Bömän, boso latikumo in Deutän, ed ün 1420 elans di ‚Deventer‘ seivons balidnaedo glibanis. Pianiko epakons okis love Yurop lölik, ed igo nisuls Britänik no päspalons de ons. Ün tims vönädikum äniludoy, das zigas älicinons de Lägüptän. Ons it äfümükons niludi at, dubä älesagons, das klädöm onsik istanon in Lägüptän, e dubä änemons okis smala-Lägüptänanis. Atos bo äkodon, das Spanyänans änemons onis elis ‚Egyptianos‘, latikumo ma sam Portugänanas elis ‚Gitanos‘, Macaränans ämalons onis as ‚Pharao nepe‘ (= pöp faraona), e Linglänans brefi daplidöls äspikons dö ‚Gypsies‘. Obs: Nedänans änemobs onis elis ‚Egyptenaren‘, ab i elis ‚Heidens‘ (= pagans), kelos äbinon plu kösömik.

Ab atos valik äbinon neverätik. Pükavans ekleilükons dini, posä ya ikludoy netaviko, das büröletans leno ilödons len jols ela ‚Nile‘. Ekanoms kludön se pük ziganas, das atans älicinons se Lindän föfik, efe se dil nolüdavesüdik. Sekü kod kinik no eblibons us, no mog pekleilükos lölöfiko. Konot dabinon, in kel pakonos, vio reg Pärsänik: ‚Bahram Gur‘ (420 pos Kr.) äbegom rege: ‚Shankal‘ de ‚Kanaudge‘ in Lindän föfik ad sedön ome elis ‚luris‘ ü lütipläkans 10 000, ad fredükön boso lifi reigäbas omik, vio lütipläkans ämikondötons, pos kelos reg: ‚Bahram Gur‘ äxilom onis se län okik, ed äkondanom onis ad sufön glibanalifi. Niludiko magäl mödik dabinon in atos, ab näi at ba ga i bos verata dabinon, kel kanon dünön ad plänön nomadalifi ziganas. Ibä binos bo küpädik, das in Pärsän zigans panemons buamo: ‚luris‘. Vüo, das Lindän föfik ebinon licinalän ziganas pafümükos dub jenöfot, das in el ‚Punjab‘ pöpatribüt lödon, kel panemon: ‚Tsyangar‘, e nu no nedos, das binoy pükavan zadälik ad suemön, das rölet vemik dabinon bevü el ‚Tsyangar‘ e zigan. Ed üf binoyöv soman, olärnoy atosi dub baiäd pükans onsik.

Pük ziganas vüo leno binon plu Lindänapük rafinik. Ün gol timas at peliegükon me vöds valasotik se läns, kö älomädükons okis. Pükavan Tsyegänik: ‚Miklosich‘, kel estudom pato ziganapükis, edagetom igo kludodi ad distükön dialegis no läs 13, kels distons so mödiko de ods, das zigan se Spanyän senälon töbi ad suemön tribütakompenani okik se Macarän. Leno mutoy lecedön ziganapüki as sot midunanapüka. Labon liegi lofüdänik fomas e deklinas, e no onoloy onis nen stud leigo fefik, äsä ut, keli nedoy samo pro hebrey u sanskrit. Eluxamobs seimna gramati e vödabuki ziganapükiks, ab pedejeikobs ad seivön mödikumosi de ats demü fikul fomas. Nu nolobs te, das zigan nemon Siöri eli ‚Dewel‘ e meni eli ‚manush‘, e das, if sagon obes: ‚I bock hi kohno fedidir kerepasheri‘ sagom, das faem binon kvisinan gudikün. Utan, kel vilon seivön klänis püka ziganas, sumonös lebuki fa ‚Dr. A. F. Pott‘ dö zigans e pük onsik! Edagetobs i se on pükinoli obsik.

Netaviko zigans binons mens löliko votiks äsä obs: vesüdänans. Mans kösömo smaliks, lunedìks e too nämiks, labü logs blägik, täin dofayelovik e tuts nidiko vietik okas, no binoms Yuropans, ed otos muton pasagön dö voms omsik, kels ün yun oksik suvo binofs bätodiko jöniks, ab kels ün lifayel kildegid oksik ya jonofs malis bälda. Ün nifüp vilons bo stebön seimöpo, ab ven sol givon dönu vami e dels vedons lunikums, pö atos no sufidons, e grupo tevons ini vol lardik. Ad meritön kosidi oksik voboms as smitans u nätükans cafas. Selons smalotis fa oks it pemekölis, mugiträpis, sibis e bödacekis. Binons valemo mens plödakösömiko musigäliks, kels nolons ad bepläyön musigömis valasotik, ai ma lilam, ab pladons buiküno viäli disi cün, e bepläyons täno oni so keiniko, das dagetoy dubo seni blöga in gug. Utan, kel

vilon sevön, kisi musig ziganas sinifon, reidonös studoti sevädik fa ‚Liszt’: ‚Des Bohémiens et de leur musique en Hongrie’! Täno odagetoy magädi, das pöpil da vol gliböl ga i efölon rouli in kulivajenotem Yuropa.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pads: 17, 18.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl ‚A. N. De Jong W. P.zn.’ ‚Sonostraat’: 53 ‚Den Haag’.

Ünü foldil 2id yela: 1955 Vpamäks 500 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 20.

SPOD.

Limanes diläda valemik feda Vpaklubas e lebonedanes gaseda obsik, kels no nog epelons debis rötöfik okas, begobs plütiko ad vilön pelön atis obes mögiküno suno.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 20.

NUN VEÜTIK REIDANES VALIK OBSIK.

Soäsä reidans obsik sevons nendoto, redakans nuik Volapükagaseda pro Nedänapükans evedoms ze bäldiks. Balan erivom bäldoti yelas 90 e votan yelas 86. Obs bofik cedobs kluo, das tim ekömon ad lovegivön pösodes yunikum dunodis, kelis labülobs in Volapükamuf. Lábiko eplakobs, das söls: ‚F. J. Krüger’ e ‚P. H. J. Uittenbogaard’ binoms klieniks ad lovesumön bligädi obsik. Söl: ‚Krüger’ binom kevoban nolavik Kadäma Nedänik regik nolavas in ‚Amsterdam’ e söl: ‚Uittenbogaard’ binom tidal püka e literatava Fransänikas in ‚Hilversum’. Dalobs kludo lükonfidön omes ko konsien takedik gasedi obsik, e spelobs ladöfo, das dü redakam omas gased ofloronös ed oglofonös!

Redakans:

ARIE DE JONG.

J. G. M. REYNDERS Sr.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 21.

‚RENÉ CAILLÉ’: LETÜVAN ELA ‚TOMBOUCTOU’.

Ma yegeed in el ‚Het Vadeland’.

‚Tombouctou’ älabon ün yels balid tumyela degzülid fami konädik. Äsevoy zifi te se konots de karovatävans Frikopik e se literat larabik. Ma nuns äbinon zif gretikün ä liegikün vola. Ün tim et elans Fransäna e Lingläna ästeifons mödiküno ad dudranön mögiküno fagiko ini nilän Frikopa. Magäl ömik päsüvokon in läns bofik löliko dub drimamagot at tefü Frikop.

‚René Caillé’ leno äbinom nolavan. Fat omik ideadom in fabäböp. Mot omik no elilof lunüpo sekü fav mödik e nelab. As pulil degtelyelik pälärnükom jukele. Mastan äbinom brietan, äsä fat omik ibinom, ed äsä ziom omik ä tütan i äbinom. ‚René’ ye no älabom timi ad kompenön i ko hiflenils okik pö muads kösömik ettimik. Ätikom ye te dö tävs gretik, dö Frikop. Lio tiks taledavanas nolik ettimik e letävanas künik edranons-li ün tim et lü pul smalik in vilag smalik in nil ela ‚Rochefort’? Sevobs te, das el ‚René’ smalik ädagetom ön mod seimik sevi, das letävagoläd pöblümükon lü Frikop ko stüted de klub taledavik. ‚René’ ävilom kompenön ön mod seimik pö letävagoläd et. Mens vilaga älemufükons kapi dö fop so mödik. Fino äkobükons moni anik ad fägükön puli ad remön päri jukas. As hidünan fizira jukelatidäb äkanom ketävön.

Atos äbinon ün 1816; ‚René’ älabom bäldoti yelas degmäl. Ya ün tim et ävilom letüvön eli ‚Tombouctou’. Ab kiomödikos ämuton palärnön demü atos! E kiöpao mon ökömon-li? Dü lunüp yelas deg pul epreparom tävi okik.

Goläd balid no ädudranon fagikumo ka jü top fagotü milmetts anik de jol Senegaläna. ‚René’ ästebom täno dü tim anik in ‚Saint-Louis’ ed äjäfom us me ted. Vüo älärnom larabi ed i püki nilänik. Ästeifom mögiküno ad lesevädükön oke kösömotis e meugi läna. Sevabo ädesinom ya suno ad tevön as tävan ko karovanef lü nilän. Ästeifom mögiküno ad nätimikön ko tedans Larabänik.

Ab mon anik ga päneodon. Älüödükom oki lü cifod Fransänik, ab pälecedon ventüran. Täno ätevom lü Siäraleonän äspelölo, das Linglänans öyufoms omi. Linglänans ilonüloms ye speli lölik oksik ad desinod mayora: ‚Laing’. Tü timül et no nog äsevoms, das atan irivom fe eli ‚Tombouctou’, ab pisasenom tü timül, das ävilom lüvön dönu zifi.

Tän om it öspälom. Äkobükom franis 2000. Ko ats ävilom riskön dini. Äremom canis anik: tabak, papür, pokasärvätüls, neifs, loks, igo reinajelöm. Stebedön lunüpikumo no äkanom, ibä ilelilom, das klub taledavik ilofon premi mö frans 10000 pro utan, kel ökömom as balidan ini ‚Tombouctou‘. Premi et ävilom fümiko gaenön.

Ko jodemabüsid okik kompenükom oki lä karovanef. Bitom as Lägüptäna, kel pedugom fa ‚Napoléon‘ bü tim anik as slafan lü Fransän. Reidom ziliko kuraani. Ab ini buk saludik klänedom i bledilis feinik, sui kels epenom tävopenetis e küpetis taledavik oka. Dü vegam vedom malädik, dagetom skorbuti, futs omik primons ad purulön; dü muls kil bleibom seatön seimo löliko nenyufiko in ludom ko jinägär bäldik as jikälän. Fino rivom ga zifi famik. Mutom konstatön, das fam binon tu gretik, e das zif, kel ebinon semanaedo i zänädöp lifa lanöfik Frikopa slamik, binon vemo tifailöfik. Lelilom i, das mayor: ‚Laing‘ pesasenom. Täin paelik omik e fom nuda omik süükons is ed us badiniludi. Ga sludom nu ad getävön lü Yurop ve veg nog fikulikum. No gegolom sevabo lü jol Senegaläna, ab golom traväro da Saharän lü Marokän. Voto no kanoyöv kredön, das ebinob in ‚Tombouctou‘, so tikom. Gegoläd binon kluo nog mödo töbikum ka usiovegam. Labom plaki badik dö geidan, kel tomom omi kruäliko. Malädölo e faemölo, ai dönu senälölo tädi, ga rivom fino joli Nolüda-Frikopa. Ab i täno no nog pesavom. Ibä as slaman no dalom lüvön läni, ed üf stetoyöv, das no binom slaman voik, fümiko mutomöv sufön deadapönodi. Fino konsulan Fransänik in ‚Tanger‘ ga plöpom ad koedön boidön omi, as matrod pemaskaröli, sui naf Fransänik.

Om malädik ä go lefenik palasumon in ‚Toulon‘ ini malädänöp. Suno nu vedom man famik. Prem mö frans 10000 pagivon ome e zuo nog gaenäts finenik votik.

Tü 1827 prilul 19 ‚René Caillé‘ iprimom golädi okik. Kuratiko pos yel bal äkömom ini ‚Tombouctou‘. Goläd lü nolüd ädulon nogna vigis ömik. Pas tü 1828 setul 27 letävän äkanom travärön meli de ‚Tanger‘ lü ‚Toulon‘. Ün dekul yela ot pästimodom in kobikam lezälük kluba taledavik. Ün 1830 tävakonot omik äpubon.

Levolut di ‚Paris‘ yela lätiko pemäniotöla öfinükon ye fami omik; mans nulik äkömoms ini reig e kuds nulik äläsükons nitedäli dö vobod omik. Dil meseda ome pigevöla no plu päpelon. ‚Caillé‘ äsoalükom oki lü vesüd läna ed ävilom vobön as feilan. Äklülädos, das jukelatidäb büikum ä letävän vilälük äbinom feilan badik. Reto saunöfastad omik pifibükon mu badiko dub goläd traväro da däsärt Frikopik. Ün 1838 ädeadam, ven älabom te lifayelis 38; äposbinükom jinatani e cilis fol pö dinäds ze kudiks.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pads: 22—23.

REJIMEN BISARIK

Tüi fin reiga okik reg: ‚Louis‘ XIV Fransäna ädagetom tiketi bisarik. Äbüdom sevabo bale generanas okik ad fomön rejimeni menas, kels valik idunons ün lif oksik fopis patik anik. Änemoy kluo rejimeni at rejimeni fopanas.

„Kitimo“, ‚Louis‘ äsäkom seimna generane lebüdöl, „desinol-li ad büedön malekön rejimeni da süts ela ‚Paris‘?“

„Ag! ‚Sire‘!“ generan feiniko smilöl ägespikom: „atosi üdunob ya sis lunüp. Ab logorös! dredob, das in ‚Paris‘ lölik no kanoyöv tuvön eki ad logön rejimeni malekö, ibä or, o mayedal! ebüdor ga, das te utans dalons logön lü rejimen, kels no dutons lü on.“

Reg äsuemom vinegi, e pos dels tel äbüdom ad säfomön rejimeni fopik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pads: 23—24.

SPIKEDS DE ‚MUSLIH ED DIN SAADI‘ (1189 — 1291).

Sapan nen tug binom äs bleinan, kel polon flamoti. Litükom votanes vegi, du om it golom in dag.

If stadol vü neflens tel, spikolöd täno te vödis somik, das, if övedonsöv semanaedo flens olik, no önedol jemön!

Nam olik gleiponös pas täno glävi, ven säditretaveg votik nonik dabinon!

Ek cedon täläkti lönik okik lölöfiki, e cedon cilis lönik okik jönikis.

Ifi sap valik inepubonöv se vol, sekü atos nek öcedonöv oki it stupiki.

Utan, kel ün tim, das binon nämädik, no gevon benodis, oplakon, ven nämäd okik unepubon, düfäli fata.

Din gudik levedon te dub sufäd, spidiälän vobädon nosi.

Utan, kel konleton nolavi e no sevon ad gebädön oni, binon äs man, kel plaudom länedi, ab bo besovom oni.

Noboin, ifi falon ini släm, blebon noboin, e püf, ifi löpioviron geiliko, blebon ga te püf.

Nämäd in nam fopana su tron binon vaf ta om it.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1955. Pad: 24.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚J. P. Verspoor‘, ‚Tamarack‘: 1504 ‚Mc. Allen‘ (‚Texas‘ Lamerikän).

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Albert Lallemand‘, ‚Avenue Albert‘: 176, ‚Andenne‘ (Belgän).

Se *Volapükagased pro Nedänapükans.* 1955. Pad: 24.**1956 (yelod 21id)****O REIDANS LESTÜMIK, FLENS DIGIK!**

Bligäd, keli elovesumobs pos vätäl lunüpik, leno binon balugik. Vobod, keli redakans büik obsik eledunoms, binon levemik. Pö fred obsik dö vobafäg so mödik, kanobs te notodön speli, das oledunobs yufü oms e kobü oms bligädi fa obs pelasumöli.

Reidanes valik lüvipobs nulayeli läbik ä benüköli. Dünobsös obs valik in vob kobik dini Volapükatikoda!

Redakans:

F. J. KRÜGER

P. H. J. UITTENBOGAARD

Se *Volapükagased pro Nedänapükans.* 1956. Pad: 1.**FLUMEDABLEIN.**

Ma yegeed in el ‚Leidsch Dagblad‘.

Dinis bisarik Frikop lofon mene. Lü bisariküns maläds semik dutons, kels etomons sis lifüpamem Frikopanis. Ab ai dönu mans nolava plöpoms ad mastükön okis dö maläd semik. Vikod lätikün binon ut flumedableina: maläd, kel dabinon su jols Laka: ‚Victoria‘, e kel äjjonon lonülön sananes säkädis netuvedovik.

Flumedablein (‚onchocerchiasis‘) pakodon dub vumil daluskopiko smalik, kel paloveblinon lü men dub musak. Dis skin menik vumil mödükumon oki vifiko. Stäänikon da koap lölik. If kömon ini histuns logäma, tän dämükön atis. Drefäbs vedons löliko u dilo bleiniks. Medins dabinöl fägons no saidiko ad deidön vumilis, ab atimo erivoy stadi, das musaks, kels jäfidons as „veiganims“, kanons panosükön.

Tuved säkäda äsekidon teiko de nol lifajenäda musaka. Äbinos vemo balugik ad tuvön musakis edagloföf, ibä komädons, semikna mö milats, in spadäd maifik alik fota. Ab ad kanön dadeidön musakis, nol äbinon zesüdik, kö äkanoy tuvön larvatis e krüsalidis onas. Ädulos dü tim yelas foldeg, büä ätuvoy atosi.

In Kenyän flumedablein pemiedükumon ad topäds geilikum provina: ‚Nyanza‘, kö tummilats Frikopanas lödons in topäds densitiko pöpagiks ve jol lofüdik Laka: ‚Victoria‘. Topäds fluköfik löpiko topöls in sulüd e nolüdalofüd ela ‚Nyanza‘ kipädons bridatopis musaka (‚Simulium Neavei‘), kels polons lä oks malädi. Us in topäds löpik tumats belaflumedas dabinons. Ätuvoy, das musak äkomädon mödiküno in nil vata flumöl.

Tüv at äblinon finiko tuvedi flumedableina. Nu sevobs, das sekü jen bisarik nata, flifavatakrab binon nim lotidöl larvatas e krüsalidas musaka: ‚Simulium Neavei‘, ed i das mögos, dub lüblin puina: ‚D.D.T.‘ lü flumeds, ad dadeidön musakis in nil onas. Ab, büä atos iklülädon, tim yelas mödik fala e löäda, vestiga sufädik e laidäla tönik, ezesüdon.

Näsäkavan Britänik: ‚Dr. Naeve‘ ävisitom ün 1911 topädi, kö flumedablein dareigon, ed äfümükom, das musaks äbinons us lebat. Ägivom nemi okik stäänükafe flumedableina, ele ‚Simulium Naeve‘.

Pas ün 1922 näsäkavan votik: ‚Dry‘ ätanätom dabini musakas flumedableine. Lio tanät at äbinon, äklülädos pas ün 1938, ven nolavans tel timü visit „Fälida bleinanas“ (so penemöl, bi us bleinans vemo mödiks ädabinons) ädagetoms dasevi, das musak ma ‚Dr Naeve‘ penemöl äbinon polian maläda. Ästudoms staböfiko sümptomis flumedableina. Ün 1939 Lireyänan: ‚James Mc Mahon‘, kel dub plak 25-yelik äsevom lölöfiko Kenyäni, e kel pidugalom zuo nolaviko, äfövom vestigis.

‚Mc Mahon‘ äprimom vobodi okik leigo in „Fälid bleinanas“, bi us maläd äkomädon mödiküno. Ätuvom, das maläd ädavedükon viktimis mödikün nilü flumeds; äklülädos, das su tops anik dötums plu 16 pöpa valodik pidrefons. Pos volakrig ‚Mc. Mahon‘ äfövom kobü ‚Dr Garnham‘ vestigis okik. Nu äsüadom, das musak riskädik älifädön ön mod seimik yunastadis okik in flumedavat.

Flumeds tel in „Fälid bleinanas” pätölatons dü tim anik me el ‚D.D.T.’, e täno äklülädos, das in län nilädik pos muls kil musakapöp pidadeidon. Vaf ta musaks pituvon!

Flumeds votik — mö tumats anik! — ägetons täno leigo „nüskutamis” ela ‚D.D.T.’, e pos muls anik näsäkavans Yuropik yunik, kels äduinoms vobodi ko yuf kevobanas Frikopik, änunoms benoseki löföfik. Ab pos muls jöl musaks äkömons dönu. Vobod valik ibinon-li nensekik?

‚Mc Mahon’ ifövom vüo vobodi okik. Ävilom sevön, kö larvats musakas äkanons patuvön. Ävestigom fitis, krabis, näsäkis. Äkoedom damön flumedilis, ed äsukom in seps, dis klifs bridatopis. Benosek äblebon moik.

Fino nulod gudik äkömon. Nolavan sevädik: ‚Dr. V. D. Van Someren’ ätuvom larvati musaka nabiko ko el ‚Simulium Neavei’ röletika len früganed pifimüköli. Äpenom atosi ele ‚Mc Mahon’, kel äsludom ad dunön steifi lätik ad datuvülön poliani kodiana flumedableina. Atna älabom benoseki. Timü fordam nedibäda in flumed, yufans Frikopik omik ätuvoms tumatis krabas sota no nog fa om pivestigöla. Nims ze valiks ats äpolons lä oks e larvatis e krüsalididis ela ‚Simulium Neavei’.

Atos äjenon ün 1950. Siso cifods pekomitöl ko bekomip malädas in Kenyän eplöpons ad dadeidön musakis in fol ziläkas „penäfätöl”. Sunädo otatakoy rampari lätik flumedableina (eli ‚Kakamega’ ed eli ‚Kaimosi’). ‚Mc Mahon’ cedom, das pos yels tel musak riskädik unepubon in ‚Nyanza’ lölik.

Kis sinif vikoda at komipanas labü klotem vietik binon-li? Degmilats Frikopanas, kels pätomons de yun okas dub mödots mu gretiks vumilas gimöl, bleini äkodölas, sevons nu, das no nedons spetön bleini ün yels okömöl. Sevons nu, das cils oksik no plu potomons dub lebat dü tumyels edulöl läna. In topäds, kö blein äkomädon vemo mödiko, mens kanons kosgolön fütüri ko kurad nulik, ad daben okas it, ed i ad daben läna oksik. Pelelivükön de dredäl peidöl ad mutön vedön bleinik... suemobs-li sio gudiko, vio mu vemik lelivükam somik binon?

(Sümädabük pepoibon)

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1956. Pads: 1—3.

PATÖFS VOMÖFIK.

Ma yegeed fa ‚J. v. d. B.’ in el ‚De Nieuwe Courant’.

Flen bäldädik mu plakugik obik no äbaicedom ko ob.

‚Nö!” äsagom, „no binos soik. Dunol pöki ot, äsä mödot gretik in vol. Reidol bos, lilol fädo notodoti, e nentikiko sösgol oni. Änu espikol dö... **patöfs vomöfik**, e pö atos yufidol pösodis sevädik valasotik, igo eli ‚Goethe’. Ab saitots valik de mens, kels elesagons ze otosi, äsä ol, blöfons obe nosi. Kis patöfs vomöfik, u **voiko** vomöfiks, soäsä äsagol änu, binons-li? Kredob igo, das ispihol dö patöfs **patädiko** vomöfiks.

Jinos, das ats dabinons cedü ol, äsä klülabiko i dabinons ma ceds poedanas, kelis eyufidol. Ab cedü ob no dabinons, ibä no sevob, kis patöfs voiko u patädiko vomöfiks binons”.

‚Ab o ‚Rudolf’ digik!” äropob löbunölo.

‚Nö!” äsagom gedränölo obi me nam sofiko ini stul, „bleibolöd seadön nu takediko e leadolöd fispikön obi! Pos atos kanol notodön taspikülotis olik; sevol, das sevob lekani vönik dalilama. Benö! lilolös! Volanef lölik spikon dö patöfs vomöfik, ab sevob patöfi no bali, kel mäkon patädiko vomi, kel binon äsvo patädiko dabinot voma.

Onumädob ole patöfis, kels flunons nämiküno goli dinas in lif, patöfis, kels gevons sogäde köli onik, e vole kaladi onik.

Kurad!... at binon-li patöf vomöfik, efe zuo patädiko vomöfik? Nö! vo-li? tefü atos no baicedobs.

Bligäl-li?... Kisi tikol-li dö at?

Snat-li? I siämü notodäl, rit, e vetatiäl-li? Tio te vom labof-li onis? klu man äsvo no?

Kelied e miser-li? Kio lejeikiko kruäliks e düfaladäliliks voms binofs kol mans! Kio jeikiks binofs kol ods!

Jalud! Ol it binol man yunik. Mans no binoms-li jaludiks?

Fied! Obs bofik sevobs lifi. Ed ol ed ob, obs bofik ereidobs literati ze mödiki. No cedol-li osi gudiküni ad leno spikön dö fied?

Benodäl, sakrifäl, ... Gö! o man! läfulükolöd lisedi! Ai dönu osäkob, soäsä ya esäkob, sevabo va ats te dutons lü voms, e va mans äsvo no laboms otosi.

Smökolöd e betikolöd atosi takediko! Ab vio takediko ubetikol atosi, ga okanob sagön, das utos no binon verarik, kelosi volanef, poedans e lautans, spikädans e soelasevans, ezepons as xiom, sevabo das patöfs patädiko vomöfiks dabinons.”

Ägolom lü pianod ed äpläyom valti lügik nevifik.

Ob äbleibob seadön su söf, ed äsmökob medito.

Süpiko ituvob bosì.

„He! o ‚Rudolf’ !” ävokob laodiko.

„Si!” ägespikom, nelaodiko laipläyölo.

„Ed üfo kein-li?”

„Ö!... atosi bo ispetob. Ab kein binon kaliet e no patöf, o flen!... Sevol-li bo nog bosì?” äfövom kofiko gespiki okik.

Petiskänölo äfovob zunüliko ad tikön. Ab no ätuvob osi, no ätuvob osi...

Äfarmükom pianodi, äkómom ed äseidom oki visü ob.

„Tikol-li...”

„Stopö!” äropob. „No kanob tuvön osi. Ab labob tiketì. Osäkob osi jimatane obik.”

Älövob voböpi ed äsukob jimatani obik, keli ätuvob, du äjäfof me käl floras.

Ädönuob spikoti, ed äbegob ofe cödoti ofik.

Dü timül ämeditof. Ab täno ävilupof obi in brads okik, ed äsagof: „O pul stupik! Ols valik, mans, binols stupiks. Vali vedükols säkädi. Ed i vomì evedükols säkädi. Ai jäfols ad zisukilöl e tirülön. Tikol-li, das kanos nitedön obi, va labols-la bo patöfi, keli obs no labobs, u güiko? Kälolöd, das blebol saunik! Lifolöd! e lüsumolöd! Sukolöd soli, e ven at no dabìnon, sukolöd täno logis jimatana olik!

O ol! ko patöfs patädiko vomöfik olik.

Ekö! is getol „patöfi” e fe no smaliki.” Ed ägìvof obe kidi, kel äsuidükon obi.

„Begolöd nu te ele ‚Rudolf’ ad maifükön lemaifiko fenätis ed ad pläyön malekümi magifik, ... gö! lio panemon-li!... o si! el ‚Sambre et Meuse’ !”.

Elöpiokömölo äkonob ele ‚Rudolf’ spikoti, keli elabobs dono.

Äsmililom. E ven älemaifükom fenätis, ävokom lü jimatani obik, kel nog äzadidof in gad planis: „Sagö! o ‚Henriette’! Kredoböv **tio**, das ga patöf patädiko vomöfik dabìnon. Obs, mans, kidobs tu mödiko. Ab ols kidols te, if no labols vödìs saidiko gebidikis”.

„Läbiko ye”, äfovom kofülölo, „atos jenon ze suviko.”

Tän el ‚Sambre et Meuse’ ätonon, ed obs kil äkekanitobs malekümi glutik.

„E nu malekümi se el ‚Carmen’ !” ätonos yubiko se gad.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pads: 3—4, 7—8.

Magäl militik

Timü manöv gretik soldat ägalädóm lä pon. Jifeilan ävilof golön love pon, ab äililof büdi: „Stopö!”

„Kikodo no dalob-li lovegolön love pon?” jifeilan äsäkof.

„Pon no plu dabìnon. Bü düp lafik ya espranon,” gespik äbinon.

„O nesiäm kion! Leno pedämükon.”

Soldat ye äbinom nespalik. Pon imuton spranön, e jifeilan noädalof beivegön. Murölo ägegolof lomio. Su veg äkolkömof soldati votik, ed älüspikof omi: „Zesüdos vo, das küpälolöd! Flenädan olik eperom tikäli okik?”

„Pidob osi, ab no kanob gespikön ole. Binob ya deadik sis düp bal.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 4.

NUN.

Tüi fin yela epasetiköl redak Vpagaseda at pelovegìvon söles: ‚F. J. Krüger’ in ‚Amsterdam’ e ‚P. H. J. Uittenbogaard’ in ‚Hilversum’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 4.

DALEBÜD DE 1956 FEBUL 11. NÜM: 1.

Bi söls: ‚Dr. Arie De Jong’ e ‚J. G. M. Reynders Sr.’ enotodoms vipis oksik ad lovegìvön demü bäldots gretik oksik dunodis, kelis föloms as limans lecifefas e Feda Volapükaklubas valemik netik e Diläda valemik feda at, lecifefs Volapükakluba valemik Nedänik e Diläda valemik feda Volapükaklubas ejenöfükons tü d. 11id febula yela: 1956 kobikami ad bespikön dini at.

Eplakölo läbiko in kobikam at, das söls: ‚F. J. Krüger’ e ‚P. H. J. Uittenbogaard’ klienoms ad lovesumön, tefädo dunodis sekretana e kädana klubas pemäniotölas, e demömo § 11 statudas Feda Volapükaklubs,

cälob, ko danam gretik söles: ‚Dr. Arie De Jong’ e ‚J. G. M. Reynders Sr.’ demü vobods, kelis eduinoms sis fün Diläda valemik feda Volapükaklubas tü d. 31id mázula yela: 1932 jü adel,

söli: ‚**F. J. Krüger**’ in ‚Amsterdam W.’ (Nedän), ‚Reinier Claeszenstraat’: 49 as **sekretan**, e

söli: **‚P. H. J. Uittenbogaard’** in ‚Hilversum’ (Nedän), ‚Koningstraat’: 31 as **kädan Feda**, tefädo **Diläda valemik feda, Volapükaklubas.**

So pelonöl tö ‚Leiden’ (Nedän)

tü d. 1 lid febula yela: 1956

Vicifal Volapükaneffa.

ARIE DE JONG

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1956. Pad: 5.

PASTAN

Se ‚Gösta Berlings saga’ (1891).

Petradutöl se Svedänapük fa ‚F. J. Krüger’.

Fino pastan ästanom su lestul. Reledans älöükons kapis. Klu ga äkomom! Ün sudel at kult önejenon, äsä ün äsudel ed ün sudels mödik büik. Pastan äbinom yunik, lunik, lunedik e nidiko jönik. If suseidoyöv lehäti sui kap omik, e lägoyöv glävi e harnadi leni om, kanoyöv skulturön omi se maboin e nemön magoti at ma jönikün de uts di ‚Athinae’.

Pastan älabom logis dibik poedana e cüni fümik klöpik generala; valikos pö om äbinon jönik, feinik, notodik, pidaglütöl dub letälen e lif tikälik.

Mens in glüg äsenälons patiko nefümi, ven älogons omi soiki. Äkösömons mödikumo, das ämufülom se bötädöp sogü flenädans fredik, äsä el ‚Beerencrutz’: konulan ko mustag vietik densitik, e kapiten nämik: ‚Kristian Bergh’.

Iludrinom so vemo, das no äkanom plägön kultu dü vigs mödik. Reledakomot imuton plonön omi, balido probane, e täno bijope e kleräte. Nu bijop ikömom lü reledakomot ad pönön e levisitön. Äseadom in koröp ko goldakrod su blöt okik; pastan-tidal se ‚Karlstad’ e pastans se komots nilädik äseadoms zü om.

Dot nonik ädabinon, das kondöt pastana ebinon nedälovik. Ün tim et, ebo ün degyel kilid tumyela epasetiköl, ädälälöy tefü drin spitina, ab man at islapom cali okik sekü briet, e nu öperom oni.

Ästanom su lestul ed ästebedom, jüs strof lätik psama (kel päkaniton dü bexän lestula fa pastan) püfikanton.

Du ästanom us, füm äsüikon pö om, das älabom te neflenis in glüg: neflens su bams valik, bevü hisiörs su kanunabams, bevü feilans in glügalespad, bevü fümedäbs in koröp; älabom neflenis, te neflenis. Neflen utan äbinom, kel ätridom gelaküirodi, utan, kel äbepläyom geli. Valans ähetons omi, de cils smalik, kels pipolons ini glüg jüesa kustan, soldat pluuneplu stifik, kel ikomom in lekomip nilü ‚Leipzig’.

Pastan ivilomöv dokienön e lebegön ones miseri.

Ab pos timül zun dölik äsüikon pö om. Ämemom nog, vio äbinom, ven äbexänom bü yel bal balidnaedo lestuli at. Ün tim et äbinom man nenblamabik, e nu ästanom us, ed älogom donio lü man ko goldakrod len särvig, kel ikömom ad micödön omi. Du äresitom vödis nüdügöl, gästion bal pos votik älöpikon lü logod omik: atos äbinon zun.

Äbinos vo veratik, das iludrinom, ab kin älabon-li gitodi ad kusadön omi demü atos? Seiman ilogon-li pastanöpi, in kel ämutom lifön? Peinafot dagik ä glumidik äglofon mu nilo jü fenäts. Flumot ätofon da nuf blägik ve völs moasirik. No äneodoy-li geini ad kipedön kuradi, ven rein u nifadavir pämofofon ninio da vitürs ibreköl, ven glun pinekälöl no äprodon kosidi saidik ad taedön faemi?

Äjinos lü om, das ibinom ebo pastan, soäsä ämeritons. Ons valik äludrinons ga. Kikodo te om ämutomöv-li mütön oki ad no drinön? Man, kel isepülom jimatani oka, ädrinom pö sepülamafidäd, jüs äbrietikom. Fat, kel ikoedom blunedön cili okik, äjenükom poso lebötidi. Reledans ädrinons su veg de glüg lü dom okik, sodas mödikünans onas äbrietons pö lomioköm. Pro ons pastan driniälük äplobom ebo saidiko.

Pö calatävs, ven om in mäned slenik oka imutom vegön fagiko mö liöls mödik love laks iflodöl, kö viens koldik valik irajanons ad kolkömön odis, ven om pizijedom in bot su laks ot dü letep e sturarein, ven om imutom nexänön in nifadavir se slifavab okik ad kulön vegi pro jevod da nifakums domageilik, u ven om imutom vadön da fotamaräd, ilärnom ad löfön geini.

Dels yela ipasetikons nevifiko in dag e lüg. Hisiörs e feilans piyümätoms me tikods valik oksik ko püf tailik, ab ün soars tikäls dub gein pilivüköls idejedoms jänädis oksik. Spitet isüikon, ladäl ivamikon, lif ästralon gloriko, kanit ätonon, e rosads äbenosmelons. Bötädacems in bötädöps ivedons pro om äsvo floragad sulüdänik: vitidabäls e learaflluks ädolagons sus kap omik, maboinamagots änidons in bledem dofik, sapans e poedans äspatoms dis pams e platens.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. Yel: 1956. Pads: 5—7.

Ko dalestüm dutik

Bal lesonas dünasta Linglänik ämuton ün yun okik, leigoäsä kadets votik, dünädön su julanaf. Tü del seimik lebüdan äkomitom ome ad kalkulön kuratiko stanedi nafa. Ven äblümom ko atos, lebüdan äluxamom kalkuli omik.

„Mutob begön ore, o löpätal! ad deükön leigedahäti orik,” lebüdan äsagom fino.

„Dalob-li säkön sekü kod kinik?” leson stunik ägespikom.

„Bi ma kalkul orik, o löpätal! tü timül at nünafofs ini leglüg di ‚Westminster’.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 8.

NUNS.

Sekü dalebüd de 1956 febul 11. Nüm: 1 lecifef feda Vpaklubas e lecifef diläda valemik feda Vpaklubas binädons me söls:

‚Dr Arie De Jong’: presidan.

‚F. J. Krüger’: sekretan.

‚P. H. J. Uittenbogaard’: kädan.

Dinädü votikam lecifefa Diläda valemik, kädan kluba at: ‚P. H. J. Uittenbogaard’, ‚Hilversum’ (Nedän), ‚Koningsstraat’: 31. Potakal: 563973 begom limanes valik ad sedön ome limanamamoni onsik pro yel: 1956.

Ünü foldil 4id yela: 1956 Vpamäks 300 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 8.

Ledaut su pisäl

Mär fa ‚H. C. Andersen’. Petradutöl se Danänapük fa ‚F. J. Krüger’.

Seimna leson äbinom, kel ävilom matikön ko ledaut; ab äsötof binön ledaut verätik. Klu äzitävom da vol lölik ad tuvön jisomani. Ab valöpo bos ädabinon, kel äneleton atosi. Num ledautas fe äsaidon, va äbinofs ye ledauts no äkanom bo tüvülön; ai bos ädabinon, kel no äbaibinon. Klu ägekömom lomio, ed äbinom vemo glumik, ibä ävilom labön so vilöfo ledauti voik.

Ün soar seimik äbinos stom dredabik; äleklärös ed ätonäros, rein ädosturon; äbinos vo lejeikik. Täno änokoy sui zifaleyan, e hireg bäldik ägolom ad maifükön leyani.

Äbinos ledaut, kel ästanof plödo fo leyan. Ab o God! kio älogotof sekü rein e mistom et! Vat ädoflumon de hers e klots ofiks, ed änuflumon da tipots jukas ofik, ed äseflumon se hilots onas, e ga äsagof, das äbinof ledaut verätik. bi

„Benö! atosi otüvülobs saidiko suno!” jireg bäldik äcedof, bi äsagof nosi. Ägolof ini slipacem, ämosumof stofädemi valik beda, ed äpladof pisäli sui glun beda. Täno äsumof matradis teldeg, äseitofs onis su pisäl, e poso nog lekusenis däjäradaunik teldeg suso sui matrads.

Us ledaut öslipof dü neit.

Ün göd sököl äsäkoy ofe, vio islipof.

„O, levemo badiko!” ledaut äsagof, „tio dü neit lölik no ekanob färmükön logis obik! God sevom, kis ebinon in bed obik! Eseatob su bos düfik, sodas koap lölik oba äsvo pedaflapon vielio! Binos go lejeikik!”

Dub atos äkanoy logön, das äbinof ledaut verätik, bi isenof da matrads teldeg e lekusens däjäradaunik teldeg pisäli. So zadälük nek äkanonöv binön plä ledaut voik.

Pos atos leson älasumom ofi as jimatan; ibä nu äsevom, das älabom ledauti verätik, e pisäl äkömon ini Lekanotamused, kö nog binon logamovik, if nek emosumon oni.

Logolöd! at äbinon jenot verätik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1956. Nüm: 3. Pads: 9—10.

Komipafurmids e püdafurmids

Se el ‚Johannes’ Smalik fa Frederik van Eeden.

Petradutöl se Nedänapük fa ‚F. J. Krüger’.

Musk dofagrünik densitik ätegon gluni, e ‚Johannes’ ivedom dönu so smalik, das at älüjinon lü om äsä fot nulik su glun fota gretik. Stamils kiodeköfik! — e kiodensitiko äglöfons näi ods! Äbinos fikulik ad dugolön vü ons, e muskafot äjjonon binön levemo gretik.

Tän äkömoms lä furmidaluveg. Tumats furmidas ärönons jäfädiko mo e ge, — ans diledilis boada, bledilis u yebastagis in maxüls oksik polöls. Fuläd äbinon so vemik, das ‚Johannes’ äsuidikom tio sekü on.

Ädulos luniko, büä bal furmidas ävilon dalilön omis e spikön ko oms. Ons valik äjäfons so leziliko. — Fino ätuvoms furmidä bäldik, kel picälom ad galedön planapufilis, keles furmids desumons mieladavi. Bi

jep oka äbinon vemo takedik, äkanom sio jäfikön me foginans e dajonön omes nästi gretik. Pimeikon futü stam bima bäldik, äbinon vemo gretik ed älabon tumatis leyalas e cemilas. Galedan planapufas äplänädöm vali, ed äzidugom visitanis valöpo, jüesa citacems, kö larvats yunik kripons se tuüls vietik. ‚Johannes’ ästunom ed äbinom dafredik.

Furmid bäldik äkonom, das älifoy in jäfäd gretik kodü militagoläd, kel öprimon ünü brefüp. Ko nämäd gretik ötatakoy furmidapöpi votik no mu fagiki, ödistikoy nästi ed öravoy ud ödeidoy larvatis. Demü atos öneodoy dabinianis valik, klu ämutoy fidunön büo vobodi mu dranöfiki.

„Kodü kis militagoläd et ojenon-li?” ‚Johannes’ äsagom. „No lüjimon lü ob jönik.”

„Nö! nö!” pufigaledan äsagom. „Binos goläd vemo jönik ä lobabik. Betikolöd! binons Komipafurmids, kelis otatakobs, — odadeidobs dafamüli onsik, ed atos binon vobod vemo gudik.”

„Ols no binols-li üfo Komipafurmids?”

„Lenö! Kisi betikols-li? Obs binobs Püdafurmids.”

„Kisi atos sinifon-li täno?”

„No sevol-li atosi? Oplänob ole osi. Seimna furmids valik äkomipons laiduliko; — del no bal äpasetikon nen mipugs gretik. Täno furmid gudik sapik äkömom, kel äbetikom, das töb mödik pöspalonöv, if furmids örajanonsöv rezipiko ad no plu komipön.

Ven äsagom atosi, äcedoy osi vemo bisariki, e kodü atos äprimoy demü sef ad däbeitön omi ad diledils smalik. Poso furmids nog votiks äkömons, kels äcedons otosi. I ets pädäbeitons ad diledils smalik. Ab fino somödiks äkömons, das däbeit äbinon vobod tu töbik pro votiks. Täno änemons okis Püdafurmids, ed ons valik äläidälons ad sagön, das Püdafurmid balid ägidetom; as turn oksik nu ädäbeitons uti, kel ätaspikon atosi. Somo ün tim et furmids tio valiks evedons Püdafurmids, e diledils Püdafurmida balid pakipedons ko kälöf e dalestüm. Obs dalabobs kapi. Kapi legik. Ya edistikobs ed edasasenobs furmidapöpis votik degtel, kels älesagons, das ädalabons kapi legik. Nu nog te fol retons, kels lesagons atosi. Ons nemons okis Püdafurmids, ab binons klüliko Komipafurmids, — ibä obs labobs kapi legik, e Püdafurmid älabom kapi te bali. Nu odadeidobs suno furmidapöpi degkilid. Atos binon kludo ga vobod gudik.”

„Si! si!” ‚Johannes’ äsagom — „binos vemo küpädik!”

Voiko idredälikom boso — ed äsenälom takedi mödikum, ven isagoms danölo leditaglidi galedane düniälük, e fagiko de furmidapöp iseidoms okis sui yebastag kledöl ad takädön in jad filigableda deköfik.

„Hu!” ‚Johannes’ äseifom, „at binon sog blüdiälük ä stupik.”

Volvulacil äsmilom ed äkledom ko yebasteg okik löpio e donio.

„O!” — äsagom. — „No nemolöd onis stupikis! Mens golons lü furmids ad vedön sapiks.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1956. Nüm: 3. Pads: 10—11.

Munasvietasonat

Fa ‚Marie Luise Becker-Strube’.

Äbinos bal düpas glumidik ut, ün kel lebiedäl e senäl soala süikons pö letälenan. ‚Van Beethoven’ älödöm su el ‚Römer-Platz’ in ‚Bonn’. Hitüpassoar stilik fenik äfulöl ko desirs e munasviet paelik. Cem omik äbinon dufik, e zibs in staudöp smalik äbinons neffifiks e nesmekiks. Nek äkälön omi, nek äjäfikön me om. So äliedom dub dinäds logotik e ninälo äsenälom lügi mödikum, kas isenälom föro.

„Kikodo vobob-li?” ähagom ninälo; „pro kin-li komip valik — nelabs? Pro mens-li, kels suemons nosi de musig obik, de giananäm, kel dareigon in ninäl oba, de leval tonodas, kel tonon pö ob ninälo? Kels no desirons obi e vobodi oba, e kels fakipons obi de kobäd okas? Ag! löf glutik valik pö ob, desirs valik lekananalana oba gretükons soali oba. Nek sevon obi, pro nek musig obik sinifon läbi!”

Süpiko mistomavien äronon züi dom, äkoedon löpiovirön püfalefogis, galikön menis se slipöf dölik onas. ‚Van Beethoven’ älöfom toni vienasplodülas. Ven tep äronon züi guls sütas, äjutedom ko vien ve el ‚Rhein’. I nu daleblad sovadik et ätrodon omi, äbätön omi ad golön plödio. Vien älöbaton eli ‚Rhein’, e nafils äkledons dredälükölo. ‚Van Beethoven’ ägolom soaliko ve vat, mens valik ifugons ini doms. Süpiko ‚Van Beethoven’ ägüflekome oki, äsäkofudikom, ivedölo takedikum dub muif nata. Medito äfövom vegami okik, ed äkömom ini süts nabik brefik zifa bäldik. Mun kleilik äsüpübön dönu da tepalefogs, ed äbpänön mönis, tümis e fasadis me mags späkik vietik, äsva tripänön mönis, tümis e fasadis me mags späkik vietik, äsva tribüts, kels ilödons is büikummo, älifikons dönu bevü ons ad lif nulik, neitik, klänöfik. Ed us se bal domilas lövik slobik näi om pianodapläyot ätonon. ‚Van Beethoven’ äliedom sonati lönik okik in ‚G’ macorik. Äbinon domil bäldik, spinät vorik bäldik ätonon, ab suem musiga omik, magul voboda omik äjänälons omi. Pläy at äjimon pö om feinik, suköl, milagik e fäküköl: el ‚allegro’ in kanitavögäd sofik, menuät fulik de desirs e fav klänik. Äbleibom stanön ad dalilön. Cem, in kel äpläyoy, äbinon donateadik, fenät bal äbinon maifik. Musig äseilon.

Nu äلیلom spikami.

„Ati epläyol jöniko, o söril!”

„Ag! nö! Leno pläyob oni gudiko, fümiko pläyoböv oni mödo jönikumo, if eliloböv oni seimna fa lekanan gretik, ab pro atos no labobs moni!”

Lienäd biedälik in logod ela ‚Van Beethoven’ inepubon; äsmililom e nid äsüikon in lienäds omik. Ämaifükom yani ed änuštepom ini cem smalik. Us jukel pöfik ävobom, e jipula len pianod älogom te bäki rovik, nüki feinik e heremi blonik.

„Binob musigal ed opläyob noatedi pro ol,” ‚Van Beethoven’ äsagom brefiko e ko vögäd nämätik ad klänedön fäkami okik. Seiliko, bluviko, äsä cils, kels igetons legivoti, sörs älöädofs.

„Pläyob oni so badiko”, jipul äspikülof plafiko e bluviko.

„Nö! playöl oni pato gudiko,” ‚Van Beethoven’ äsagom smilölo. „Pläyol oni ko suem verätik. Lä kin estudol-li oni? Mod nitedon obi.”

„O! voiko neföro estudob oni, äلیلob te pläyi ona fa läd in ‚Godesberg’, äpläyof so suviko ko fenäts maifik, ädalilob ofi dü hitüp lölik, ün tim et elärnob noati alik ona.” Jipul äflekof logodi paelik yunik oka lü om, e nu ‚Van Beethoven’ älogom, das äbinof bleinik. Desir yunöfik valik ofa, jipulafred valik, keli no ilabof, keli iperof, pinotodons in menuät omik.

„Foginik”, ämurülom, „magifik.” Pifäkükom dibäliko. Kio logs bleinik et ilogälons in vobod omik!

Äseidom oki leni pianod, äpläyom sonati, e poso äreafom ini drimäl okik. Tikots valik omik ävedons tonods; ämagälom.

Ai jönikumo, klänöfikumo, dolikumo e trodikumo tonods fulü baiton äslifons love spinät bäldik. Desiri lefäkik lü mens, lü baiced änotodom in tonods. Kakords magifik ätonons ün neit. Ävokons, äkanitons, äseifons.

Äsvo in drim dredik, svidik, dibätik sörs ädalilofs. Lestiliko.

Tim äpasetikon; nonik kila äkupon osi. Lampad äkvänikon, ämismokon in cem dremöl de tonods.

Jukel ämaifükom fenäti. Vidiko ä largentiko, äsä el ‚Rhein’ it, mun äjedon svieta okik ini cem smalik. Fago mistom isäfledon oki, et iblinon koldüli. Pläyot fa ‚Van Beethoven’ äjinton binön milagiko fredik e läbik in jänäl svieta trodöl at, in lut nämüköl at.

Jibleinan ästutof len völ näi om. Lestiliko. Änüdrinof tonodi alik. Lienäds ofik äbinons lölöfikof dafred e lejuit. Dalilam ofik äbinon devod. I in ladäl volutik ela ‚Van Beethoven’ püd äkömon. Neai äpläyom so jöniko, so liviko de lieds valik, neai ätuvom gespiki so beatiki ad plon dolik oka. Ven fino ädesumom namis okik de klavs, stil nennatemik ädavedon. I plödo tep itakikon, äsva pijänälön dub pläyot.

Süpiko jibleinan äslokof laodo, ed ätovof sukölo bradis okik, ätenükof namis niedik. „Kim binol-li? Kim binol-li” ävokof fulölo me niluds.

‚Van Beethoven’ äsmililom ed äpläyom nogna vemo nelaodiko tikäti se sonat in ‚G’ macorik, kel postonon in tonods löpikum ko daladöf telik. Se logs bleinik drens äflumons. Jipul äplifof namis okik. „Van Beethoven! Ol binol utan, ‚Van Beethoven’ it!”

„Si!”, ‚Van Beethoven’ äsagon nevifikof. „Ob binob utan, ‚Ludwig Van Beethoven’ it.” Pos atos älöädöm vifikof, äpedom söres bofik nami. „Stilö! no plu vödi bal, mutob golön domio.”

Ün neit et ‚Van Beethoven’ änoatädöm „munasvietasonati”.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1956. Nüm: 3. Pad: 11. Nüm: 4. Pads: 13—14.

Cänaköp-li?

Fat läbik änunom ettimo presidale: ‚Theodore Roosevelt’, das jimatan omik igetof kilädi. ‚Roosevelt’, kel älabom klienüli pro famüls gretik, äsedom ome me pot geiköl benovipis okik, lä kels iläükom köpi largentik ko nüpenad. Fat läbik äpotom presidale denami ko säk: „Köp at duton-li nu lü ob, u mutob-li gaenön oni kilna pos ods?”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1956. Nüm: 3. Pad: 11.

Cogeds

Vom matöl äkonof, das himatan ofik ifinidom fino smöki.

„Ab atos flagon viläli plödakösömiko nämiki,” jiflen äcedof.

„Nendoto,” läd matöl äsagof, „ab ob labob ati.”

* * *

Jipul bal jipule votik: „Dins smalik et oma bemagivons obi: vilad smalik oma, yakt smalik oma e rönajevodalecek smalik oma.”

* * *

Ven äsäkoy seimna generale Lamerikänik: ‚Mark Clark‘, kis ibinon konsäl gudikün, keli igivoy ome, ägespikom:

„Ad matikön ko vom, ko kel matob.”

„E kin ägivon-li ole konsäli at?”

„Of it.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1956. Nüm: 3. Pad: 12.

NUNS.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

edeedom

söl: ‚Franz Rahe‘ in ‚Osnabrück‘ (Deutän).

In nüm dätü mäzul 31 ela ‚Het Vaderland‘ yeged fa ‚J. G.‘ komädon, kel petiädon: ‚Tweetaligheid‘ (Telpük). In yeged at lautan kludom, das demü dakosäd bevünetik län alik muton labön plä länapük lönik okik püki calöfik telid. Posä eplänedom, das natapük calöfik somik flunon mifätiko länapüki lönik, kludom das te mekavapük kanon blinön savi. Ad yeged at söl: ‚F. J. Krüger‘ esedom yegedi sököl redake delagaseda löpo pemäniotöla. Yeged at nu pelasumon ini nüm dela 14id prilula.

Telpük binon gudik. Ab lio-li?

Ven ireidob yegedi fa kevoban olik: ‚J. G.‘, äsenälob ko om, mifät kion odrefonöv pöpi, if at tovälönöv näi pük lönik okik püki telid (i netiki) ad dakosädapük. Bundano sams dabinons ad blöfön, das pük somik nüvobedon püki lönik, äsä züd graifaplatoti, u fluk luimöfik in bäset labü fluks sägik.

Ga telpük binon tuvedot voik pro ‚Babylon‘ nutimik obas, stipä väloy as pük susnetik mekavapüki, kel fölon stipis fa kevoban olik so verätiko pelonülölis. E nu dins binons soiks, das te nemödiks pülik „mekavapükas” sonemik fölons flagis kurata e neuda. Mödiküns peklotons in gunil netik, kela knopis igo no ekünoy ad nululön. Sotefo etopidob in jäfüd at, te Volapük fa ‚Schleyer‘ pedatiköl e fa Volapükaklub valemik Nedänik papropagidöl fölon stipis fa kevoban olik pelonülölis.

Ünü foldil lid yela 1956 Vpamäks 200 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 12.

PLEDAKADS SOLDATA RELÖFIK.

Sis prim tumyela 15id, ven kadapled ävedon valemo vogik in Yurop, epenoy mödikosi ze vemiki dö dälov timamuada at fa sogäts löpik e donik palöföla. Godavans e südavans emicödoms pledi, suvo nämätü bib. Votans epläidons gönü pledakad, sotefä pled no pämaston dub gaenodiäl plumafik e plediäl. Tefü din at lebuk fa el ‚Thomas Gataker‘ nolik ün 1619 in Linglän epuböl: ‚On the Nature and Use of Lots‘ binon famik. In buk at pablöfos, das utans, kels cedoma ad stutön su bib, ven micödoms kadapledi, no givoms pläni kuratik vödema.

Buk votik: ‚The Perpetual Almanack of Gentleman-Soldier’s Prayer Book‘ labon plu natäli cogedik. In buk at pabepenon konot soldata kuradik: ‚Richard Middleton‘, kel äsevom ad blöfön me blöfs in nam okik, pledakadem noe kanon dünön as kaled laidüpiik abi zuo ninädon meibi südöfik e dugon ad devod.

Soldat ‚Richard Middleton‘ päloblinom foi sifal zifa, in kel äbinom garnisunik, bi in glüg timü kultipläg iseaseitom foi ok pledakedemi, ven pastan ikomoreidom se bib. To büd särjana lebüdöl ad möükön kadis, ‚Richard‘ ifovom takediko ad studön pledi okik. Pos kultipläg särjan ilovegivom soldati polde, e so ädajonom oki sifale.

„Benö! o särjan!” sifal äsäkom, „kis ejenon-li?”

„O sifal! man at ekadapledom in glüg.”

Sifal älülogom soldati ed äsagom: „Kisi kanol-li sagön ad atos? If gespik olik binon nesaidik, opönob oli seväriko.”

„O sifal!” soldat ägespikom, „emalekob dü vigs lul, e getob te soldatamesedi pülik. No dalabob bibi, no kaledi ni plekabuki, dalabob te pledakademi. Spelob ad süadükön oli, o söl stümabik! das konsien obik binon rafinik.”

Pos atos soldat äsumom pledakademi se pok okik ed äseaseitom oni lo sifal. Äprimom ko had.

„Ven logob hadi,” äsagom, „betikob, das te God bal dabinom.”

Äsumom telpünädakadi. „Ven logob teli”, äfovom, „betikob Fati e Soni. El kil memükon obi dö Kilät. El fol koedon memön obe gospulalis fol. El lul koedon memön jivirganis sapik lul e jivirganis fopik lul. El mäl: ün dels mäl God äjafom süli e tali. El vel: tü del velid God ätakädom pos jafotem. El jöl koedon tikön dö mens ritik jöl, kels päsavons pö letuvatam: ‚Noë’ ed omikans. El zül: lepradans zül, kels päsanons fa sanal obas. Lepradans deg ädabinons, ab zül onas neai ägekömons, Gode dani! El deg koedon tikön dö büdeds deg, kelis God ägivom ele ‚Moyses’ su bel: ‚Sinai’.”

„Ven logob vomí, tikob dö jireg ela ‚Sceba’, kel äkömof ad lilön sapi ela ‚Salomon’.

E söl koedon tikön obi dö Söl süla e tala, God valanämik, e dö himayedal, reg: ‚George’, pro kel plekob.”

„Benö!” sifal ägespikom, „givol pläni gudik kadas valik, pläamü bal: hipul, keli eseitol flanio.”

„Kanob givön ole, o söl stümabik! pläni vemo gudiki, stipä no ozunikol.”

„No ozunikob.”

„Hipul gretikün, keli sevob”, soldat äfovom, „binom poldan, kel eblinom obi isio.” (Notodot Linglänik binon gudikum, ibä leigätod Linglänapükik ela hipul in pledakadem binon: ‚knave’, ed at sinifon leigo eli jäpan.)

„No sevob”, sifal ägespikom, „va binom hipul (u: jäpan) gretikün, ab fümiko binom fopan gretikün.”

„If numob pünädís, kels binons su pledakadem,” ‚Middleton’ äfovom nenfeniko, „tuvob: 365. At binon leigiko so mödik, äsä num delas yela. In pledakadem kads 52 dabinons; at binon kuratiko so mödik äsä num vigas. Logol, o söl stümabik! pledakadem binon leigo gebovik äsä bib, kaled u plekabuk.”

Pos atos sifal äkoedom blinön bodí ko fromad e väri gretik ko bir. Ägivom soldate könädi goldik, ed äleadom mogolön omi ko küpet, das äbinom man gespiköfikün, keli föro ikolkömom.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pads: 15—16.

Kalot pipelon

Dramatan: ‚Eugene Field’ älogom seimna, das bötidakalot omik irivon suämi dolaras 140. E bi no älabom moni ad pelön oni, äblebom moik. Bötädan no äplidom vemo atosi, bi ‚Field’ ai ätirädóm lotanis mödik. Sekü kod at ävüdom eli ‚Field’ tü del semik ad kömön ve bötädöp okik. Pötü atos äpedom ini nam ela ‚Field’ kaloti omik, su kel pipenon: „suäm pepelon.”

‚Field’ ästeigom takediko kaloti ini pok okik, äbiegom lü bötädan, ed äsäkom ome ko logod fefik:

„No laboy-li is kösömoti ad lofön laidalotane, kel pelom kaloti okik, väretis anik spitina?”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1956. Nüm: 4. Pad: 16.

CEDS E TIKODS.

Men nobik binon fümädik ab no fümädälik.

‚Confucius’ (551—478 b.m.Kr.)

Dunön mödikosi binos fasilikum, kas bleibön jäfön lunüpiko me bos.

‚Quintilianus’ (35—±91 p.m. Kr.)

Tug binon geb verätik vila libik.

‚Augustinus’ (354—430)

Spiked binon slud brefik, kel stabon su plak lunüpik.

‚Miguel De Cervantes Saavedra’ (1547—1616)

Nim nenjemikum nonik dabinon, ka men nendanik.

‚Joost van den Vondel’ (1587—1679)

Mens mödikün fägons plu ad dunön dunis gretik, ka dunis gudik.

‚Montesquieu’ (1689—1755)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 16.

NUN.

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman

söl: ‚A. B. Márton’, ‚Av. Valencia. Ed. Loperosa: B. 2. Las Acacias’, in ‚Caracas’ (Venesolän).

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 16.

LESETÜLS DE ‚NAPOLÉON’

Fa ‚H. A. Lesturgeon’. Se el ‚De Nieuwe Courant’ yela: 1923.

Ini sökod di ‚Berlin’: ‚Napoleons Schriften und Gespräche’, pepüböl fa ‚Dr. Hans Landsberg’, tikods e konots pelasumons, kelis ‚Napoléon’ elautom ün yun okik, e kels penotükons jünü te balna. In

skät petiädöl: **„Impressions de voyage”** (,Saint Valier’ 1791 febul 8) ,Napoléon’ jäfom me lelöf, kele esakrifom so suvo e so mödiko. Binos küpädik ad lelilön, vio ,Napoléon’, kel älabom ettimo bäldoti yelas 22, ätikom dö nämädikün lefäkas menik valik:

„Hed nästulon len bim pötöfik balid, atos binon in vöds nemödik jenot lelöfa... if man stebom in fuginän, nen pals, fagü lom okik, tän neodom tani, stüti, bos, kel plaädon ome nelabi palas e gemas. Tän lelöf süikon ad yufön omi, ad jafädon ome benedis valik at. Nu kanoy sagön, das flenalöf lofon ön mafäd semik otosi. Ab hifoginänan obinom buikumio klienik ad lelöfädikön dö vom, kel lüjinof lü om sümpatik, kas sukön flenami. Pö atos kömos, das senäl soalikama flunon magäli, e dub atos stigädon gluti lelöfa. Kis täno ga lelöf binon-li voiko? Yelasäuns valik binons göniks pro on. Nat lölik davedükon in men lelöfi. Tapladü atos rüt nimas jenon ün rütüp fümik. Lelöf davedon pö nif Lislandeäna, pö hit kveatora ed in maräds läna liroketanas; davedon ed in fots Litaliyänik ed in fots ela ,Ardenes’, ed ün steläd sileona ed in ut sibera... Kis lelöf binon-li? Binon senäl **fiba**, kel süikon nomiko pö man soalik e leigüpiko seved e **nennämäda** okik e **nedeädöfa** okik: lad **trakon**, **telon oki**, peb vedon suvöfikum ä fäkikum, senäl beatik daglütön ladäli...”

„Sagoy, das fäks zadik lelöfa, sagits trätik ela ,Cupido’ peblunons ini venen, ab lelöfadol gevon senäli semik bena, e no **viloy** pasanön de at. If eseivoy seimna magivami e storditi lelöfa, tän dredoy tefü soal lejeikik ladäla e vag senäla. Steifoy ad momofön me säjäfälükams glifi bäldota madik; vilol-li i sanön dolis lelöfa? O sanan miserabik! vafolöd oli me kurad, nosükol te nensini!...”

Täleni literatavik ,Napoléon’ yunik leno älabom, e stül omik äbinon nog vemo neskilik. Älabom kobädiko ko vödaskilans nulädik semik atosi, das äpenom semikna setis, in kels tikod äjimon peklänädön. E mod lesetülik okik notodama i no äfödon kleili.

Pösodöf gretik ela ,Napoléon’ älelogädon ün bäldot latikum mödo mödikumo in vöd pespiköl ka in koefots luliteratavik okik.

Graf: ,Roederer’, presidan diläda lomänadinädas tatakonsälalefa, äkösömom ad penetön sunädo tikodis, kelis äsevom ad süükön dub säks käfiko pilonülöls pö mastan fa om so fäkiko pistunidöl, dub kelos pekonsefons pro fütüramenef. Posbinükäbs grafa: ,Roederer’ egivons penetis at bukemane: ,Maurice Vitrac’, kel epübom onis ko däl onas. Äsä val eli ,Napoléon’ teföl süükons nitedäli, ab klüliko no gevons dasevi nulik tefü pösodöf e kalad oma. Näi notodots labü siäm dibätik tuvoy i bevü ons numi gretik notodotas, kels, vio lesetüliko pisagöls, ga veriko no älabons völädi anik, ün tim et, ni pro tim fütürik.

Lampör äkaladom so oki it:

„Leno labob **stimiäli**, u, ven labob oni, tän binon so klülik, so lönanatälik, somo pekobovivöl ko binäl lölik obik, das jinon binön lölot bal ko blud, kel flumon da fesüls obik u ko lut, keli nünatemob. No kodon, das dunob vifikumo u votiko, ka dunikods in ob; no nedob komipön pro ni ta ons. Stimiäl obik stigädon neföro obi ad sludön tuspido; dunon ma dinäds e ma löl tikamagotas obik...”

Pö pöt votik ,Napoléon’ ästetom:

„**Löfob** nämädi reigana, ab as **lekanan!** Löfob oni, äsä musigal löfom viäli okik. Löfob oni ad süükön se on tonodis, kakordis e baitonis...”

E boso fagikumio, uto, kö spikom dö löf, keli pöp labon pro reg okik, notodom so:

„Regs mutoms sevön ad senälükön pöpe oksik dredö e dalestümi. Löf pöpas binädon te me stüm.”

Malik, e pro kalad omik e pro tim ün kel letälen omik änotikon, notodot sököl binon, keli graf: ,Roederer’ äpenetom:

„Binob soldat, son levoluta, esüikob se vüm pöpa; no osufälöb, das kofoy obi as **reg!**”

Tuvobs notodotis somik nog mödikumis, kels temunons sevedo nobaladälik nämä lönik:

„Skil militik no saidon ad garanön oke gitäti reiga. General, kel no labom tälenis **sifädik**, kanom te binön tirenan. Sevol-li kikodo leadob blöfädön so mödiko in tatakonsäl? Bi ob binob pö dakonsälams mu nämikün! Leadob tatakön obi, bi sevob ad jelodön obi.”

„Lebüd binon nu bos **sifädik**. Soldat flagom generale okik, das binom **sapikün**, **täläktikün** u balan **kurädikünanas**. Generale **kalkul** paflagon: patöf sidädik, **menisev**: i patöf sifädik, **spiköf**, no ut manas gita, ab ut, kel sevön ad lanälükön menamödöti: dönu bos sifädik.”

Suvo ,Napoléon’ änotodom cedi okik tefü vobafäg e vobametod okiks:

„Vobob ai e letikob mödiko. Ven jinob binön fägik ad gespikön ad val, ad blümön ad val, atos te pakodon, bi **eletikob** lunüpiko, büä desinodob bos ed evätalob büo vali, kel ökanonöv jenön. No binos letälen, kel esüikon süpiko kläno pö ob utosi, kelosi emutob dunön in dinäds fa votikans no pispetöls, ab te vätäl obik, letik obik.”

I notodot at binon voätik:

„Stupan nonik dabinon, kel binon nefägik pro val, e tikälan nonik dabinon, kel nolon so mödiki, das fägonöv ad dunön vali!”

Bevü penäds, kels emödükumons ün degyel lätik literati neloveologamovik dö ‚Napoléon’ tufil tiädü **Virilités** fa gasediman di ‚Paris’: ‚Jules Bertaut’ süükon küpäli. Ebetikölo notodi ela ‚Buffon’: ‚Le style est l’homme même’ (latikummo emivedöl ad: ‚Le style c’est l’homme’) ekonletom se spod mu gretik de ‚Napoléon’, se mebapenäds e notodots susnumik, kels peponons in memapenäds omik, notodotis mu voätikünis. Nemom onis: ‚les **formules** de Napoléon’. Jenöfo ‚Napoléon’ änotodom tikodis e cedis okikis mödadilo so brefiko e naböfiko, das notodots omik ädagetons kaladi fomüla: soik atos binon e no votik! Utos, kelosi ämutom sagön, äbinon so kleilik in tikäl okik, tikafäg nämädik omik ägevon ome sunädo dasevi so dibätiki in din, das om i onu äfägom ad tuvön vödis, kels ägebons notodoti mu nedöfiki tikodes omik. Älüodons ai stedöfo lü zeil, ädrefons ai piäfi dina. I in atos äjonom greti tikäla okik.

Utos, kelos evoätükon vemo eli ‚Jules Bertaut’, binon, das ‚Napoléon’, ven idagetom seimna nämädi, äjäfom me ‚le souci constant de la puissance du souverain’. Vemo selediko küpoy, das küpäli ela ‚Napoléon’ padedugon dub flan **dinöfik** säkäda. Tio ai klienäl klänik dugon omi lü zeil fümöfik steifas omik e steifs et lüodons neceinoviko lü diseins **plagik**. Zänädön nämis pro gret e benolab tata ün tims valik, in dils valik reigäna stäänik omik, pö pösods valik, kels sumätöns sumätöfü reig omik, ekö! atos binon kud klänik ä balik oma. Stigädön sifanis, alan ma mafäd lölik nämä omik, ad läükön ad ben valemik; mütön menis dub sit feradüfik ad degivön ta vils lönik onsik vali, keli dalabons as lieg südöfik; kälälön laiduliko vobedi stitodas e luibis onsik, de diladils mu pülüküns jü mufäduib, kel kibon mufölo cini, dat nek zedon vobodi, kel pegivülön patiko one, ekö! atos binon bligäd, kel sätakedükon omi laiduliko!

In ‚Virilités’ tuvoy te tikodis se period, ün kel ‚Napoléon’ elöpikom ad nämädan reigätik; ba öbinosöv nog nitedikum, if lautan ivälomöv se tim, kü ‚Bonaparte’ ya irivom zeili okik, ab nog älüdom ta fät e nämäds ta om äneflenöls.

Leadob sökön is lesetülis anik, in kels sap süenik mödik binon:

Mens binons äs numats: getons te völadu dub gredätileodükam onas.

Nesufäd binon neletian gretik pro plöp.

Uto, kö jäfoy me sit, mutoy ai budadipön gitodi ad besmilön tü del sököl tikamagotis dela büik.

Dins nenfinik binons uts, kels no kodons fikulis.

If nedöf no binonöv tikaspäk, no binonöv so tirädabik.

Fopan pluom mödo leigodü man labü tikäl: ai kotenom dö ok it.

Levolut binon ced, kel tuvon stüti in bayonäts.

Kobanefs neai ebalons in oks prüdi e laidäli, sapi e nämä.

Generals, kels dakipoms trupis flifedik pro del sököl lekomipa, ai pavikodom.

Bevü notodots mödik, kels pekodidons ele ‚Napoléon’, ab kelis mu luveratiko no esagom, fraseod famik duton, keli enotodomöv in dakonsälam Senätanas tü d. 18id ela ‚Brumaire’ (1799): del, kü egekömölo se Lägüptän, älefailükom eli ‚Directoire’: „Songez que je marche accompagné du dieu de la fortune et du dieu de la guerre!”

Notodot at no komon in el ‚**Moniteur**’. ‚Thiers’ ga emäniotom oni nesüeniko in el ‚**Histoire du Consulat et de l’Empire**’ okik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pads: 17—19, 21—22.

Dö men

Fa ‚Jean de la Bruyère’ (1645-1696). Petradutöl fa ‚Brian R. Bishop’.

Se: „Kalads”, Kapit: XI.

‚Irène’ ätävof frädü mon mödik lü ‚Epidauros’, älogof eli ‚Asklepiós’ in tem omik, ed äkonsultof omi tefü dols valik oka. Balido äplonof, das älefenof mu vemo; e god äsagom, das etos pikodon dub lun vega, keli ebo ibevegof. Äsagof, das soaro no älabof pötiti; e roag äbüdülom ofe ad fidön nemödiko. Älüükof, das äsufof nenslipi, ed äbüdülom ad seatön in bed te neito. Äsäkof ome, kikodo ivedof vetik, e kin äbinon sanamed; roag ägespiom, das äsötof löädön bü zedel, e gebön semikna lögis okik ad spatön. Ästetof, das vin ädämon pro of; roag äsagom ofe ad drinön vati, das äsufof midiceti; ed älüükom, das ämutof demön diäti.

„Logam obik fibikon.” ‚Irène’ äsagof.

„Gebolöd lüni!” ‚Asklepiós’ äsagom.

„Ob fibikob,” äfovofof, „e no binob so nämik, ni so saunik, äsä ebinob.”

„Atos binon,” god äsagom, „bi bäldikol.”

„Ab lio kanoy-li sanön vesetikami at?”

„Mod brefikün binon, o ‚Irène’! deadön, soäsä mot e lemot ola edunofs.”

„O son ela ‚Apóllon!’” ‚Irène’ äluvokädof, „konsäli kion givol-li obe? Atos binon-li nolav vanik ut, keli mens notükons, e kel kodon, das vol lölik lestimon oli? Seledi e klänöfi kinikis nunol-li obe? E no äsevob-li sanamedis valik at, kelis tidol obe?”

„Kikodo üfo no egebol-li onis,” god ägespikom, „nes kömön de fagot so gretik ad sukön obi, e brefükön lifi olik dub täv lunik?”

Se Volapükagased pro Nedänapükans 1956, Nüm: 5, Pads: 19—20.

KRODAVÖDARÄT.

Ün 1913 krodavödarät äpubon balidnaedo in delagaseds anik. Atos äklülädon binön neplöp, nek änitädälon pro at. Ün 1924 Lamerikānan: ‚Richard Symons’ ästeifülom ad pöpätön krodavödaräti in Tats pebalöl Lamerikāna. Äpübom buki labü krodavödaräts, ko benosek levemik; samäds no läs 400 000 päselons ünü tim vemo brefik. De Lamerikān krodavödarät äloveikon täno lü Linglän, kö ün 1925 daplid voik ädavedon. Delagaseds anik ägebidükons premis völadü fl. N. 54 000, ed änotükons padis fulü krodavödaräts. De Linglän löfäl at äloveikon lü kontinän, äkonkeron Deutäni, Lösteräni e poso Nedäni e Belgäni. Ad no glömön nemi mekana krodavödaräta balid nunobs, das panemom: ‚Arthur Wings’.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 20.

Lio atos mögon-li?

Sanan, kel ivestigom fiziri pepänسیونöl se Lindän Linglänik büätik älonülom diagnodi: drop.

„Lio nu atos mögon-li?” Britānan ävokädöm sidiniko. „Neforo edrinob tofi bal vata, edrinob te viskini!” Äseilom dü timül, ed äläükom täno glumiko: „Diledils glada in viskin obik ekodons vo atos!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 20.

Kolköm

Flens tel kolkömoms odi. Balan säkom: „E lio stadoy-li lomo?”

„Süperö!” votikan gespikom. „Agödo jimatan obik no ävilof spikön kol ob, ed ob no äbinob in ladälod ad taspikön ofe.”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 20.

NUN.

Ünu foldil 2id yela: 1956 Vpamäks 200 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 20.

VOM KIFIK BINOF-LI JÖNIK?

Fa ‚Michael Arlen’. (Se el ‚Haagsche Post’ yela: 1929.)

Jön vomik binon leigo nedoatamovik — leigo nesuemovik — äsä vom it; vom alik kanof pleidülön semamafädo dö jön. Seimna älautob romansadi: „Hät grünik”, e siso alan jinon cedön, das sevob sio bosivi vomi teföli; ab lio ek kanon-li sevön bosivi tefü stöf vapöfik, kela jön e nid valiks e keinot stäänikons ini vol? Jön binon reto so vemo bos suema pösodik, das tio kanoyöv sagön, das as bos jenöfik no dabinon. Man alik fomälom tefü atos diali lönik okik, sekidöli de utos, keli kolkömom su lifaveg okik. E ba videt e lunet labons veüti gretik pö atos. If man pemotom fädo su bal nisulas in Pasifean, cedom, das vom no bal binof plitülik, if herem ofik no labon köli tutaädiko rediki. Dial keina, keli man Tünisänik magälom, vetof nemu pauni tumluldeg. If güt omik efomükon oki in ‚London’ u ‚Paris’, vom jönik — ün yel Siöra obsik: 1929 — mutof labön blöti platik, lögis lunik e heremi brefik. Dialis pösodik lönik obik jöna vomik tuvoy de Lalaskän jü kveator — klüliko pö stim valik e tug — ibä cedob fümiko, das in län alik voms labofs keini patik oksik.

Ven binob in ‚New York’, lü top kelik golob ze suvo, tän cedob, das nos binon löföfikum, ka jijönans lunedìk blegülovik, kels spatofs su el ‚Fifth Avenue’ ko kapils smalik pleidiko petovülöls, namils e futs smaliks okas e ko lips e cügs dub blod vikenas, piratanas u lesiöras pekölöls okas. Si! vom Lamerikänik kanoföv binön dial jöna mana alik, if ...no dabinofsöv voms plitülik molaskinik Linglänik labü logs blövik so kleiliks, kels jinons binön jönüküns, ven kanons logetön love mel lardik. Vemo jöniks — logs blövik — solalit — nid su herem — jästäd di ‚Iuno’. Ed i voms Nedänik olsik, nämiks äs vien, kel lebladon love läns donik olsik, ko cügs äs pärsig, in kel onu viloböv beitön, e ko nid drimälik in logs, in kels veit horita olsik lokon. O! löfob vemo vomis olsik, so skilikis, so lesaunikis, ... Ab sevol-li? läns sulüdik binons bisariko löfidiks dub vam e köl: löfid, keli voms usik fläkofs fiediko — logs veluvik dofik, kels ai dakipons kläni lönik oksik, e täin vamik kremakölik ut, kel mäkon loveikami vü bidäds dofikum ed obs. E ga alan baicedon ko atos, das jön jenöfik no binon ot, äsä kein logotik. Tikädolöd samo vomi

Fransänik! De jisvistans valik okik ba of suemof gudiküno, das „jön te dabinon in logs logana” e töbidof mögiküno ad vedükön, das utan, kel logedon ofi, givülon ofe keini mögiküno gretiki. De vomis valik suemof gudiküno fluni lanöfe votikana stüma, keli givülof oke it, e kälof ad no binön logoto „jepanim”.

El ‚Française’ alik labof pösodöfi lönik gudiko distidoviki oka, e ven labof te patädi bal, kel kanon panemön ko fomäl anik jönik, tän patäd et dünön pro votiks valik. Demü kod at i yels bäldikum no kanons desumön vome Fransänik keinoti ofik; e labof nog ai stunidanis okik, ün bäldot, ün kel ji-Linglänan u ji-Lamerikānan, kel ekäledof oki me plims dö jön okik, tüvof, das pos moikam patöfa magivik et eretidof nosi. Lif ninädon mödoti lügadramatas; ab bal gretikünas binon vo ut voma, kel ebinof jönik. Jön binon ye ün atim jiniko valemikum, kas ibinon büikumo, ibä nedoy te golön ve melajol in ‚Juan les Pins’ u küpidön jibananis tö ‚Cap d’Antibes’ ad kanön stunidön lienis magifik, kels temunons yuni e sauni, e kels sekü stül atimik banaklotema dagetons gudiko lonöfi oksik; no jemoy plu dö koap okik: bos, kelos sinifon gevegam lü timäd Grikänik e lü dalestüm jöna. Tän gidükoy, das lestim jöna binon lestim sauna e näma, ibä tumats putülas magifik klöpöfülik, kels damufons e tülons okis in sab, blöfons, kisi solalit e lif in nated kanons kodedons. So, vätälölo vali, dial lönik oba jöna kanon pakobosumön me jenöfot, das „vom” e „jön” binons vöds, kels ~~täedons-odi~~ [baidrefons] — atos dalon pasagön klüliko ko büdakip anik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pads: 22—23.

VERAT.

In el ‚Casino’ in ‚Monte Carlo’ man ägivom jimatane okik, kel neai igämof me rulät flonis 100. Ven äsäkof ome, su nüm kinik ämutof gämön, äkonsälom ofe ad sumön numi bäldota ofik. Äpladof flonis 100 sui nüm: 28. Glöpil ärolon züo ed äreafeon fino sui nüm: 32. Täno älesuidikof.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 23.

COGEDS.

„No cedol-li i, o läd! das kvisin it binon frutikum?”

„O, fümü! Sisä ob it kvisinob, himatan obik fidom go nemödikum.”

Lavogan: „Binosöv gudikum, if kanolöv blöfön votöpobini olik. Ek elogon-li oli tü timül, das midun pädunon?”

Dunetäb: „Läbiko no.”

Dokan: „If himatan olik perom dönu sevälöfi, mutol givön ome väreti konyaka.”

Vom: „Du binom-li nesevälöfik? Atosi neai opardomöv obe!”

„O söl: ‚Jansen’! Lio ecedol-li, ad sebön de gad olik hogi lü kolatakav obik?”

„Kisi sagol-li? Dü yels valik at ecedob, das itüvob kolatameini!”

„Cedob, das mutob remön toodi nulik.”

„Döfi kinik tood bäldik labon-li?”

„Tood leno döfon. Ab no kanob pelön fovo dilasuämis.”

„Elifädob lomo takedo soari ko buk,” jipul äsagof.

„Ai dredob, das i ob osufob seimna nog somikosi,” jiflen ofik ägespikof.

„Kikodo ekoedol-li fotografön te bali telädanas?”

„Ag! cils et sümedons odi so voätiko, das äcedob osi yamiki ad leadön sumodön bofikis.”

„Yels degtel epasetikons, büä äsüadob, das no älabob lautatäleni.”

„Ed eklemol-li osi täno?”

„Nö! täno äbinob ya famik!”

Lotan ätenükom oki plidiko ed älogom ko plid logädik bovis vagik fo ok su tab.

„O ‚Ober’ ! vokolöd seimna isio cifi !”

Cif ädajonom oki smililölo sumätöfik.

„Binol-li cif?”

„Si! o söl!”

„O cif! Bü yels kil i efidob is, e ven äklülädos, das no äkanob pelön, ebüedol sejedön obi.”

„Ag! o söl! atosi pidob mu vemo! Ab suemol, vo-li, das...”

„Lesi! no begolöd säkusadis! Dalob-li dönu begön ole?”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pads: 23—24.

NUN.

Ünü foldil 3id yela: 1956 Vpamäks 300 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1956. Pad: 24.

1957 (yelod 22id)

LIO SPETID E PLAK VOLAPÜKA BINONS-LI?

Pened notik slopanefe dïala obsik.

O reidans lestümik! o flens digik!

Belifobs timädi vo bisariki! Stad bolitik e stad konömik ed i stad kulivik vola obsik votikons aldeliko. Atos jenon ye ko spid so vifik, das bedotob, va men ko lanäl igo mu blegülovik, kanonöv fölon oni. De del bal lü del votik mutoy dönu lüodükön küpäli okik ed ad jäfud bolita ed ad jäfud konöma ä kuliva. Betikob is fütüri Volapüka. Kisi spetobs-li? Kisi spelobs-li? Ab büo: kisi **dunobs-li**?

Ibä at binon ledin. If no lütenükoy ode nami, if no kevoboy nämöfiko, ladöfiko, nenzediko — noe is in Nedän, ni igo in läns retik Yuropa, abi vo valöpo in vol: uto, kö slopan obsik lifons -, lio ga daloyöv-li spetön bosu frutik, kuradüköl ä födöli pro din dialik obas: „**Menefe bal püki bal**”? Vätälob pato vali, keli söl ä flen obik: ‚Dr. Arie de Jong’ (ko lifayels pu 91!) eledunom, jüä saunastad omik noplü emögükon ome ad laidälön duinodi gretik at. Spelom ä spetom vo gideto, das flens omik fövons vobodi sublimik oma. Klu yufidob slopanis valik in Deutän, Fransän, Grikän, Linglän, Litaliyän, Spanyolän, Svedän, ud alöpo in vol, dat stütönsös obis!

Atos kanon jenön, if pelay moni leboneda u limanama oka timo; if nüsedoy yegedis, tradutodis u penedis, dat dakipobs somo kosami e kosädi bevü obs. Ed üf no kanols-la lautön yegedis u tradutön bosu se literat länas olsik ini Vp, täno dalols potön, o flens digik!, dinis veütik, nitedik in lomänapük, dat dispenan getomös somo pöti ad tradutön u bevobön onis! Nedos-li nog dönuön begi redakanas: „Propagidoyös e slopükoyös pro Volapük!”?

Pötü yelacen lofobs reidanes lestümik obsik vipis gudikün obas. Valans plöponsös ad jenöfükön desinis gudik okas! Ibä zesüdos dranikumö ka föro, das valöpo in vol stads flenikum dareigons. Nulayel blinonös Volapüke benoseki!

Flanaü Redak:

F. J. KRÜGER, kadäman Vpa.

Se Volapükagased pro Nedänapükans 1957, Nüm: 1, Pad: 1.

JIPULIL KO SULFINALÜMÄTS

Mär fa ‚H. C. Andersen’ (Petradutöl se Danänapük fa ‚F. J. Krüger’.)

Äbinos so lenaudodiko koldik; äñifos; e soar dagik äprimon; äbinos i soar lätik yela: soar bü nulayel. In kold at ed in dag at jipulil pöfik ägolof su süt nüdakapo e nüdafuto. Ilenof dido pantufis, ven ägolof domao, ab fruti kinik atos kanon-li labön nu? Äbinons pantufis vemo gretiks, kelis mot ofik igebof lätiko: äbinons so gretiks, das smalanil äperof onis, ven äspidof ad travärön süti, bi vabs tel äbeivabons lenaudodiko vifiko; pantuf bal noplü äbinon tuvovik e ko votik hipul iderönom; äsagom, ökanomöv gebön oni, ven om it ögetom seimna ün fütür cilis.

Nu jipulil ägolof us su futils nüdik, kels äbinons rediks e blöviks dub kold. In lebatet vorik älabof mödoti sulfinalümätas e tufi bal atas äpolof in nam. Dü del lölik nek iremon bosu de of, nek no ilegigon igo ofe könädili smalikün bal; faemiko e flodöfiko ägolof us ed älogotof as pösodil in dredäl pedugälöl, jipöfilan smalik et. Nifaflogs äfalons ini herem lunik blonik ofa, kel äkrugülikon so jöniko zü särvig, ab jöni at no äbetikof dü timül bal. Lit kandelas ästralon se fenäts valik ed in süt äsmelos so beniko äs ganaloet; äbinos ga soar bü nulayel; si! atosi äbetikof.

Ini gul vü doms tel, bal kelas äseädon bosu plu ini süt ka votik, äscidof oki ed äkropikof ad blotükön oki mögiko smaliki. Lögilis smalik ilötirof dis ok, ab ävedof ai koldikum e no äriskof ad golön domio. No iselof ibo sulfinalümäti bal, igo no igetof könädili bal; fat ofik öflapom ofi ed in dom i äkoldos; löpü oks

älabons te nufi, e vien älebladon da on ninio, do isteigädooy stoli e rägis ini slitods gretikün. Namils smalik ofa tio äbinons deadiks dub kold. He! sulfinalümätil te bal oplitonöv. Riskoföv-li ad tirön bali se tuf, ad filidön oni ed ad vamükön doatis dub on? Äsetirof bali... ‚rits‘! Kio äspagon! kio äfilon! Ägivon flami vamik, milagik! Äjions lü jipulil smalik, äsva äseadof-la fo fön ferik gretik labü lögäds lätenik e lölod lätenik niedik; fil äfilon so gloriko, ävamükon so gudiko! Kis ga at äbinon-li? Jipulil ya ätenükof futis ad vamükon i onis; täno flam äkvänikon, fön änepubon — äseadof ko retäd smalik sulfinalümäta efifilöl in nam.

Äfilidof lümäti telid; äfilon, äliton, ed uto, kö lunid äfalon sui mön, at ävedon dulogamovik äsä veot; ebo änülogof ini cem, kö tab pistofedon me stofed nidiko vietik, ko bösin feinik. E kiogloriko ganaloet me plöms e pods pifülüköl äfogülön, ed utos kelos äbinon nog glorikum, gan äbunon de bov ed ämufülön love glun ko neif e fok in bäk, stediko lü jipulil pöfik. Täno sulfinalümät äkvänikon, e te mön bigik, koldik äbinon logamovik.

Äfilidof nuliki. Nu äseadof dis kritidabim mu magifik. At äbinon nog gretikum e dekikum ka ut, keli ilogof da glätayan lomü tedan liegik ün kritid lätik. Milats litas äflamülön su tuigs grünik, e kritidamagodils vielik jönik äsä uts, kels älagons fo selidöpavitürs, älogons sui of. Jismalikan ätenükof namis bofik löpio — täno lümät äkvänikon; kritidalits mödik älöpikons ai löpikumo; nu älogof, das äbinons stels kleilik len sil: bal onas ädofalon ed ävedükon filastripi lunik len sil.

„Nu ek deadon!” smalikan äsagof, ibä lemot bäldik ofa, balikan, kel ibinof gudik kol of ab kel nu äbinof deadik, isagof: „Ven stel falon, lan löpikon lü God.”

Äluröbof dönu sulfinalümäti ta mön; äzüliton, ed in nid lemot bäldik ästanof so kleiliko, so nidiko, so löfidiko.

„O lemot!” smalikan ävokof. „O! kesumolös obi! Sevob, das i ol mogolol, ven sulfinalümät ukvänikon; leigoäsä fön vamik, ganaloet benosmekik e kritidabim gretik benedik!” — e mu spido äluröbof reti lölik sulfinalümätas, kels äbinons in tuf; ävilof dakipön lemoti mögiküno lunüpo. E sulfinalümäts älitons ko nid somik, das äbinos litikum ka dü del litik. Lemot ibinof neföro so gretik, so jönik; ätovof jipulili sui brad okik ed äflitofs löpio in nid e fred. Ed us kold nonik, faem nonik, e dredäl nonik ädabinons, — äbinofs lä God.

Ab in gul lä dom, ün lulit göda koldik, jipulil äseadof ko cügs redik, ko mud smililöl — ideiflodof ün soar lätik yela pasetik. Nulayelagöd äprimon love funil, kel äseadof us ko sulfinalümäts, de kels tuf bal tio ififilon. „Evilof vamükön oki,” äsagoy; nek äsevon, dinis kiojönik mödik ilogof, ini nid kinik inügolof ko lemot bäldik lü fred nulayela.

Se Volapükagased pro Nedänapükans 1957, Nüm: 1, Pads: 2-3.

ZIGAN E LIETUVAN

(Mär Lietuvik)

Seimna zigan ätevom ko Lietuvan. Bofans äfaemoms. Lietuvan älabom svinüli e zigan goküli. Zigan äsagom Lietuvane: „Nu fidobsös svinüli olik, täno ofidobs goküli obik.”

„Gudö!” Lietuvan äsagom.

Äfefidoms svinüli ed älaitevoms. Dönu äprimikoms ad faemikön ed ästopoms ad takädön. Zigan äsuemom, das gokül bal binon tu smalik ad satükön omis bofik, ed äsagom Lietuvane: „Kini ofidobs-li is? o söl! Goküli: din benosmekik, ab no saidon ad satükön pösodis tel. Seitobsös obis ad takädön ed utan, kel odrimom sapikumo, odagetom goküli!”

„Gudö!” Lietuvan äsagom.

Zigan äseitom oki ed äslipikom. Lietuvan no älabom sufädi ed äfefidom goküli zigana. Igalikölo, zigan äprimom ad konön drimi okik: „Ekö! o söllil! sunädo, ven islipikob, mödot silananas änexänons, äsumons ed ämopolons obi lü sü. Us Siör äbegom obe ad seidön obi flanü om, äsäkom obe, va plöpob-la gudiko... Leläd Saludik älüpolof zibis distik: dökamit, ganamit e lemödot zibas votik!... Benö! sagolös utosi, keli edrimol!”

„Ed ob,” Lietuvan äsagom, „älogob, das pro ol äbinos vemo gudik in sü ed äcedob, das no öbinol stupan e das no ögekömol lü drenafälid at... klu äsumob ed äfefidob goküli lölik ola!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 1. Pad: 3.

BUB E BIV

Fab fa ‚Johann Heinrich Pestalozzi‘.

Bub äsagon bive: „Lifi somik dis vat, äsä ol labol, plitonöv obe leno.” Biv äseilon e no ägespikon. Ab bub äfövon ed äprimon ad pleidülön dö lif gudikum e läbikum oka. „Lecek oba,” äsagon, „tio binon leigo kovenik äsä lödöp menik, ed igo no neodob ad bumön oni pro ob.”

Biv äsagon: „Sevob gudiko, das leceks dabinons, kels logodons gudikumo e kels ün nifüp binons mödo vamikums, ka milats ludomas pöfikanas, e suemob gudiko, das binol vemo kotenik, if sigayeb in lecek olik binon gudakalietik. Ab ob buükob lödöpi ut, keli ob it ebumob ed in kel binob libik. Pro nos in vol viloböv labön domi, keli votikan bumonöv pro ob ed in kel binoböv, äsä ol, slafan ai blümik ad pafimädön foi plaud u vab.”

Utan, kel no löfon libi e gitodis mödikumo ka koven, binon alo stupan pidabik. Neai elogob fanäbi, kel älecedon leziöbi okik koveniki.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 1. Pad: 4.

Tikod Tsyinänik.

Ven säb ruilon, plaud nidülön; ven fanäböps vagons, grenabaraks fulons; ven tridems julas vorikons e yeb glofon su tridems cödöpas; ven sanans golons futo e bakans monitons, täno tat pareigon gudiko.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 1. Pad: 4.

MAN MINILUDÄLIK

(Mär Tsyinänik)

Man iperom cüdi okik ed äminiludom soni nilädana oka dö atos. Kläno äküpedom hipuli ed in duns valk atana äküpom tifi: in logodajäst, in spik, in kondöt omik, brefo: in val. Nos äjonon, das hipul no itifom cüdi.

Ab pos dels anik, man änügolom ini kav okik ed ätövom us — cüdi. Poso älogom hipuli dönu ed äcedom, das nos in duns omik jonon, das itifom cüdi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 1. Pad: 4.

KONOTILS E COGEDS

Nims riskädik.

Musak äspaton len nufed julacema ed älelilon kisi tidan äbespikom ko cils.

„Nims kinik binons-li riskädikün?” tidan äsäkom.

Cils ägespikons sapiko: „Leons, tigrids, bers.”

Ab musak äbrumon ko stun gretik: „Lio kanoy-li sagön, das leons, tigrids e bers binons-la nims riskädik? Lenö! Nims riskädik, vo vemo riskädiks, svals e raänids binons.”

Bien e pijun.

Bien neläbik äfalon ini bluk. Pijun älogon atosi ed äjedon bimülabledi ini vat. Bien äsvimon lü bled ed äsavon lifi okik.

Äjenos pos dels anik, das pijun obsik äseadon püdiko e takädiko su bimül. Yagan ädesinom ad jütodeidon oni. Bien äküpon atosi, älüfliton ed ästegülön doati omik. „Puf! Pa!” Jüt änedrefon. Nu bien isavon lifi pijuna.

Se Volapükagased pro Nedänapükans 1957, Nüm: 1, Pad: 4.

KODEDÜ YUBID 25-YELIK ELA ‚Volapükagased pro Nedänapükans‘

Fa ‚JOHANN SCHMIDT‘: Cifal pl. d.

Finü mäzul yela 1957 yels 25 epasetikons sis püb nüma balid ela ‚Volapükagased pro Nedänapükans‘. Fe Vpagaseds obas stodon pas ün yelod 22id oka, bi püb ona piproibon dü yels kuratiko fols (de mayul yela: 1942 jüi mayul yela: 1946), sevabo jüi fin volakriga telid fa koupacifod Deutänik ettimik, e latikumumo kodü papüradef. Krig e rop puba dub proib at äkodons Vpagasede dämi vemik, ibä pos dönupub gaseda stads miik ämütöns redakanis, ad smalükumön vemo gasedi, e no nog äkanoy votükön mesülis tefik at dub jer valemik in bukafebäd. Nu, ün dels yubida, spelobs ä vipobs ye, das Vpagased obas suno dönu getonös züoti kösömik oka!

Dü yels kuratiko teldegluls Vpans tel ädunodoms as redakans ela ‚V.p.N.‘, kelas nems neföro poglömöns in jenotem Vpa: sö! ‚**Dr. Arie de Jong**‘ e sö! ‚**J. G. M. Reynders**‘. Mutoy stunön dö vobäl

nenfenik manas bofik, pato nog dö vobanäm omas to bäld vemik. Ibä noe redak gaseda abi noganükam e guv Vpamufa nulik äsekidons de vob manas bofik.

Läbiko nemu bevob Vpa ebo pifinükon fa söl: ‚Dr. Arie de Jong’, ven nüm balid ela ‚V.p.N.’ äpubon. Ko lanäl pro Vp, ko skil e lezil mans bofik ädedietoms okis vobe nulik.

Ünü yels 25 et Vpans bofik at äjafädoms Vpe (se glöm tio lölik ettimik ona) dönu sevädi valemik; mans bofik at äsvo äkuloms Vpe dönu vegi se xil ini vol lölik. Betikoyöd stadi lügik Vpa bü yels 25! Vp idalabon flenis e züpanis te nemödikis, vödastoki nesaidik e literati nonik. Betikoyöd töbis bevoba pos bruls yelas nebenikama, töbis pro reidans, e töbis vemo mödikumis pro redakans! Vö! progeds gretik ekömons, ifi stad Vpa löfik obas no nog dalon kotenükön obis. Ab nu dalabon flenis fiedik in taladils valik, ed utan, kel estudon staböfiko Vpi, neai dönu olüvon oni.

Mutoy fomälön oke riski redakanas balid Vpagaseda, ven bü yels 25 äpüboms gasedi pro sogod smalik Vpanas fiedik. Pos brul in vödastok Vpik (dub dun e bit säslopeanas ün yeltum 19id) reidans at dönu ämutons pakösömükön ad bevob glorik söla ‚Dr. Arie de Jong’, ad vödastok tikavik, löliko bai flags datuvana Vpa.

Bo söl: ‚Dr. Arie de Jong’ ipübom vödabuki gretik labü vödastok mö vöds zao 25.000; num vödas at ye no äsaidon pro vödem gaseda, e so ünü yels 25 söl: ‚Dr. Arie de Jong’ ämödükumom stoki at, ätelom oni. Primo redakans ästeifoms ad sevädükön reidanes vödis nulik at medü vödaliseds in gased. Fino mod gudikum pägebädon; äpladoms vödis nulik at dis finot lautota alik, in kel vöds at äkomädons.

Pianiko ünü yels 25 Vpagased obas äglofon ad toum bigik labü pads tio 800. Pö dem dinädas miik valik duinot redakanas bofik flagon stunidi gretik. Ibä söl: ‚J. G. M. Reynders’ äjäfom nog me guv klubas e finenas. Söl: ‚Dr. Arie de Jong’ ätradutom lautotis mödik plä uts pro gased pineodölis, ed äxamom äd äkoräkom lautotis mödik lautanas nulik. Vö! gianavobod peduionon fa Vpans bofik at.

In yelod fovik alik Vpagaseda obas äkanoy dasevön in vödem glofi ninedik Vpa, mödükumami vödastoka, e pöti ai gudikumi oka ad loveükam tikodas komplitikün lautanas nolavik. In yelods balid Vpagaseds reidan otuvon, das pads tio valiks pegebons pro noganükam Vpa e pro leod siämik dinädas Vpik. Täno lautots muadik äpubons in pads gaseda, balido te fa redakans gaseda. Pianiko cifal ettimik, söl: ‚**Prof. Dr. Albert Sleumer**’ älofom reidanes lautotis nolavik e Vpajenotemikis. Fa ob lautots se Vpajenotem e se jenotem valemapäkas äsökons, e täno äkanobs fredö reidön balidnaedo nemi lautana nulik, nemi söla: ‚**F. J. Krüger**’. Sis prim yeloda 19id söl: ‚**Brian R. Bishop**’ ämödükumom dönu numi kevobanas. Tumats mödik lautotas lönik oba pexamons kälöfiko fa söl: ‚Dr. Arie de Jong’; kevobans votik jäfons leziliko, sodas Vpaliterat no pülük ya binon bukablümik.

Obs: reidans Vpagaseda ai ädredälükobs demü cen baik in redak dub bäld vemik redakanas balid. Si! cen at ejenon ün yanul 1956; ko pid äreidobs klemi redakanas löfik, ye leigoso äkotenükobs, ven söl: ‚F. J. Krüger’ e söl: ‚**P. H. Uittenbogaard**’ äfövoms redaki gaseda.

Kud gretikün obas binonös, ad gretükumön gasedi! On dabimon as propagidamed gudikün, jüs odalabobs mögis nog gudikumis. Pianiko pads zuik omutons pajafön pro literat nulik Vpa, pro lautots gretik. Sakrifäl limanas e slopanas, löf dialik pro Vp. davedonsös, ad moükön kudis at! Täno i benosek osökon duni. Lifö Volapük! E lifö Volapükagased pro Nedänapükans!

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 2. Pads: 5, 6.

SURINÄN

fa ‚Ch. H. Eersel’.

Ebejäfoy mödo läni at ün tim lätik: disin di ‚Blommestein’, disin di ‚Nickerie’, di ‚Lelydorp’ e r.

Pro mödäns ye Vesüda-Lindän, Surinän, binon no plu ka kvad smalik läna len jol nolüdik Sulüda-Meropa. Kvad smalik, keli memons se julakaedem oksik, e kel binon smalik leigodü kaeds **gretik** Nedäna e Belgäna. Kisi mafäd 1 mü tummildils somödik sinifon-li pro pul bäldotü yels 10-12?

Poso Surinän äbinon län, dub kel Nedän änespälon moni. Kikodo üfo no eseloy-li oni? Somo trip jerabik — o flons digik! — pämojedon vaniko!

E nu, süpo, Surinän evedon län ko mögs nenmiedik; glunadivs liegöfik stebedons feilidi. Feilav lofon lemödote nütevanas kosidi fütürük: 40% volaproda ela ‚bauxiet’ kömon se Surinän..., e disins dabinsons: degyeladisin, disin di ‚Blommestein’, di ‚Nickerie’, di ‚Lelydorp’, di ‚Citrus’, ...

Tim edabinon, ün kel Surinän äbinon liegik: lieg, kel klülädön in doms patritanik, doms len el ‚Keizersgracht’ ed el ‚Herengracht’ i zif: ‚Amsterdam’. In ‚Paramaribo’, cifazif Surinäna, degats nafas äseatons su nakamöp ko jueg, tabak, kaf e planaprods votik pro tedans liegik di ‚Amsterdam’. Ab su tumats leplanänas slafans äblegükons bäkis oksik dis bataflaps e slafan ömik, yoki kruälük no plu ävilöl sufön, äpelon voluti okik me dead. Slafans et äbinons stonakolat blägik nejerik, filamastöf menik, nämet glatik. Ven slafans no plu ädabinons, ven lib äkömon, lüxüöd änepubon, lieg äfugon e te luyals e lecems

stiliks patritanadomas vönädik sevons, kiöpio lüxüöd et eflumon. Surinän äbinon pöfik, pipoblibon, piglõmon: no äsevon ad dunön kisi ko slafans pilelivüköl oka...

Love leplanänas fot äglofon, fot igegaenon gluni okik. Stil ädareigon len jols flumedas, ed igo mem topas et enosikon, kö seimna taadam ädabinon vü dajäf bundanöfik mu lifik leplanänanas e dünöf lobediälik, sufodik slafanas.

In fots stil rufota dredälükon oli; rons e fotaflores smelons vemiko sekü leigöf bisarik rufota dredäl süikon pö ol. Ab seimna fot at äbinon teat sasena e komipa; is hetäd lutaetik äsplodülon me dun liba vutik. Slafan ävälon libi. Bims gianagretik fota bobotons okis love klän at, e bimüls gretik fäiplifons florabledis oksik e no trätöns oni. Lians fimükons okis e krugikons de tuig lü tuig, tail luimik gluna seilon dö blud, kel ädrienon oni.

Seilastil dareigon in fot.

Sevol-li nu jenotemi läna at?

Kis Surinän binon-li?

Vü flumeds vidik tel, len nolüdajol Sulüda-Meropa, län kvadik topon labü sürfat kvadamilmetas 160.000. Kvadamilmets 160.000 läna ko lieg okas stebedons dafrutidi.

II. Bos dö pöpagrups e püks läna.

„Fa-j tan? Mi de bun’.” Pük kisotik at binon-li? Binon bal pükas paspiköl in Surinän. Voiko binon pük Surinänik, bi plödü Surinän paspikon neseimo. Edavedon in Surinän e duton lü püks kreolik, äsä el ‚Papiamento’, kel paspikon in Küraseän. Pük calöfik ye binon Nedänapük e jü tim brefobüik, Surinänapük piproibon ed in jul ed in dakosäd calöfik. Sis volakrig telid atos ye primon ad votikön. Ceds netik, kels ekevobädons ad dagetön toonomi nilänik, steifons i ad löpükön nivodi püka e kuliva läna. Do pükakrig nog no dabinon, palets pro e ta el ‚Sranan Tongo’ (= pük Surinäna) ya primons ad lelogädön in pöp. Ven livät pudageton fütüro, säkäd püka calöfik obinon bal fikulotas me balidas, keli reiganef e pöp omutons tuvedön.

Plä Nedänapük ed el ‚Sranan Tongo’, nog num pükas votik anik us paspikon. Mu balido nemobs hindiyi ü lurduvi: pük licinanas setevanas Lindäna. Ven, pos säkib slafa ün 1863, slafans ämofugons de leplanäns, dö kels älabons memotis so ledolikis, leplanänavobans votik ämutons plaädön onis. Els ‚kuli’ balädik at ekömons se Siyop: Hindostänans, Yafeänans e Tsyinänans. Grup Siyopanas gretikün ä flunilabikün nu Hindostänans binons, ma num täno Yafeänans sökons e fino Tsyinänans. Te pük Hindostänanas ed ut Yafeänans fomons fikuli in pükasäkäd Surinäna, mu pato utos, kel tefon kosädapüki in jul. Tsyinänans eleigulükons okis tio lölöfiko e spikons e Nedäna- e Surinänapükis. Pöp rigik: lindiyan, kels no, u töbo, pedasumons ini prodamajenäd, spikons pükis lönik okas, b.v.: karaibi, eli ‚Warrauw’s’ ed eli ‚Arowaks’. Ab num lindiyanas enemödikon so vemo ün gol tima, das püks onas no okanons kodön säkädi, leigo so nemödiko, äsä uts nepluamanumas votik läna, äs Süriyänans, Portugänans e r.

III

„The ‚Creole’ languages show fundamental identities, which is not surprising, when we consider that every one of them is essentially some European language grafted on a stock of African dialects, and then left to develop in the direction the lowest class of the population and outcasts of the Caribbean society were able to lead it”. (L.L.E. Rens, *The historical and social background of Surinam’s Negro-English*, [thesis] Amsterdam, 1953, p. 3).

„Püks kreolik jonons dientifis stabik: bos, kelos no binon süpädik, ven betikobs, das al onas binon pük Yuropik pegriföl sui stok dialegas Frikopik, e täno peposleatöl ad daglofön in lüod, ini kel klad donik pöpa e deimäbs sogäda Karaibinik äfägons ad dugön oni”. (L. L. E. Rens, **The historical and social background of Surinam’s Negro-English, [dokanablufapenäd] ‚Amsterdam’, 1953, pad: 3).**

Ad kanön suemön davedajenavi ela ‚Sranantongo’, sötoy sevön bü val jenavi slafa e slafanateda. Me at kanoy suimön ze kuratiko jenavi sonemiko plödadinik ela ‚Sranantongo’: pük Surinäna. Ab jenav voik, pükadaglof voik, no drefon küpedi obsik. Igo if sevoyöv, kinik stok dialegas Frikopik ebinon e pespikon ün tumyel 17id e poso ün tim jü säkib slafanateda (calöfiko atos äjenon zao ün yel: 1810) fa Frikopans pinüveigöl, ed igo if sevoyöv, vio foms Yuropapükas ebinons-la, kels pegrifons dü tumyels et sui pük Frikopik rigik, ga blebos nog neplänovik, sekü kis pük nulik labü binod löliko lönik ekanon davedön, kel diston leigiko mödiko de pük Yuropik äsä de pük Frikopik. Do binos-la ga töbo nedunovik pro püks Yuropik ad dagetön magi verätik de foms onsik ün tumyels 17id e 18id, pro dialegas Frikopik atos binon vero nemögik, demü kod vemo balugik, das doküms pepenöl tio no retons, kels kanonsöv givön obes — ifi fibiko — magi pükas et. Zuö ! sevoy-li bo kuratiko, se topäds kinik Frikopa slafans pesumons, kels penüveigons ini Surinän? Se jenöfot, das peramenons se vesüdajol Frikopa, nog no sekos, das i äbinons rigiks de topäds at ! E telido, binos-li bo fümik, das pö tiv grup püki ot spikölanas päkipon kobiko? Tim

nog no ekömon, das kanoy lautön Pükajenavi ela ‚Sranantongo‘. Fümiko atos no binon mögik dü tim, das bepenam legudik püka attimik no nog gebidon.

Ün atim el ‚Sranantongo‘ no plu paspikon te fa klad donikün pöpa e deimäbs; pük pakulivükon sevediko e lifädön pluuneplu timädi ot, keli hebrey lifädons in Palästinän ed el ‚bahasa Indonesia‘ in Lindonesiyän. Grups dabinons, kels löfons vilöfiko ad vedükön eli ‚Sranantongo‘ püki calöfik läna. Plägoy in on lekanaprosadi; bü brefüp igo poedotem no nemeritabik epubon ko tiäd mödapromöl: ‚Trotji‘ (Büakanitan). Odunoy gudiko, nemu demü pükav, ad finidön büfiko vestigi dilodas Yuropapükas e Frikopapükas in migädapük sonemik at, ad küpälön plu registarami mögiko lölöfiki püka attimik. Plü atos [binon] zesüdik, bi stadäd at binon stad daglofa vifik, in kel pük at jäfon ad vedön de el ‚lingua franca‘ pödo bleböl ad netapük Surinäna, e demü kod at pavedükon müdik ä blegülovik ad kanön dünön as kosädamedöm in sogäd nutimik. Bo küped kuratik utosa, kelos jenon nu in Lindonesiyän, Palästinän e Surinän, oninälükon no nemödo dasevi dö davedajenav kulivapükas Yuropik, kelas pükabolit sevedik ya epasetikon sis tumyels mödik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pads: 7, 13—14, 21—22.

SEVÄDAN VÖNÄDIK

Kiovamik äbinos, e kiofagik.

Brekot kapita se ‚Camera Obscura‘ fa ‚Hildebrand‘

Petradutöl se Nedänapük fa ‚Dr. Arie de Jong‘

Äbinos poszedel filamahitik fridela in zif Nedänik semik; äbinos so hitik e so filik, das spärs su nuf äcavons: bos, kelos nämätü spikamamod Nedänik äbinon hit gretikün, keli kanoy fomälon. Sol äsvieton nenmiseriko ini süts ed älokon nidülölo su pavastons sekü säg pipuinädöls.

In süts ut, kels äzugons äl sulüd, e kels kludo no älabons jadaflani, ädäspärikon jenöfo beigolanis. Lumans, kels äzispatoms ko smalaplöms e vinabüns, ädekluinoms tü pülatimils valik flomis oka me lebavets linumik oksik.

Lodotipolans, kels voto kösömoms ad lägön ön säjäfälikam vatiälik limedis okas love stutöms ponas — jästäd, kele deboms is ed us in Nedän dani kodü nem stimöl: „balielkluivers“ (= stutömituetans) — äseatoms len söpajol foloveiko etenikölo su kubits okas ko skal labü böridamilig pla gein näi oks.

Masonans pö vobod eseadöls futü bumaskaf su bem ko kubits oksik su kiens e ko nams tel oksik bovüli gretik ezügelpöls, äbladoms love tied oksik ga telna so lunüpiko, äsä äkösömoms, e kludo küpädiküno ä stunükölo lunüpiko.

Jidünans ädunetöl äkanofs töbo föfiotränön love süt cilis, kels ikegolons ön spel ad getön zuo plömi u figi lä pitatedülan, ed änotodofs beigolölo keliedi vemik ä zadiki kol jiklinükans, kels ko logods flamädik e ko bonäts dis cün pilivüköls äklinükofs süti.

Nek äbinon takedik, pläs is ed us bäldan balik, kel ko neitabonät blövik suik, ko pantufs blägik lenik, e ko lögs su pärunülabamil okik petenüköls, äseadom äd äsmökom pipi, komü matiol e balsamin, fredöl dö „del stoma vönädatimik“.

Pö stomastad somik laboy vo keliedi tu nemödiki kol mens bigik. Binos veratik, das suvo süükons pö ol senäli vama e teafa, ebo ven ol me tak e taked ekanol ze sufidön hiti, dub kömön bladölo ed ai dönu bladölo lä ol, e dub jonülön klieni nedamütovik ad livükön kravati okas, du lülogons oli me loga esvolöl; ab binos i veratik, das jäfäbs at sufons vemiko.

O mans bigik e voms bigik talaglöpä at! va ols ün yels lätik nog ekanols logön klienis e futis olsikis, u va emutols yilädön ya lunüpiko lelogami läbüköl yegas at; igo if alseiman volanefa kofonöv-la bigi olas, pinädi olas, veti olas: in blöt ela ‚Hildebrand‘ lad keliedöl ai pebon pro ols.

Bevü pösods pinädik timas lätik söl: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis‘ ädigädöm ad labön, do no pladi balid, ga i pladi. Äbinom balan privilegäbas et, tefü kelans neföro dalos jenön, das koskömons sevädani vemo vönädiki, nendas vöd balid atana lü ons binon: „Kio evedol bigik!“ du alan, kel dü vigs tel no elabon läbi ad lelogön logodis onsik, temunon ones, das **dönu** evedons bigikums.

Äbinom balan läbikanas et, kels dub vinegs mil röletanas oksik, küpons das, ma nilud vemik atanas, odeadons sekü paopläg, e kels too pastigädons fa natäl okas, ad dünön, ad fidön ed ad drinön utosi valik, kelos vero binon dämik, kelos bigükumon, kelos kodon gästioni, e kelos pö mods mögik valik vemükon bludasirkülami. Äbinom balan läbikanas, kels, ven labons dub pinäd oksik hitüpo senäli vama, i labons ed ün nifüp ed ün hitüp senäli vama dub zun, fäkädäl e fäkädikam.

Söl: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis‘ ämufom in poszedel fridelik filamahitik löpo pebepepöl ze tü düp lulid vegü bal sütas zifa, keli no enemob, ed atosi ädunom, ädemölo hiti dela e magedi oka, mödo tu vifiko. Äkipom in bal namas häti oka, ed in votik pokasärvätüli sadinik yelovik oka sa bambudastaf okik

labü gnob viorik glöpöfik, gnobi kelik ajoikom pö naeds mödik dub jästam neskilik ta kap oka, ven ävilom gebön pokasärvätüli.

Pödü om äbunülm sütahipul smalik, kel äpolom plöguni mana love brad e sakädi oma in nam, nen hät u luhät su kap, piklotöl me yäk blövik labü flab blägik in kubitatop bala slivas e flab gedik in votik, e kela knop balid (binü bom blägik) päfimükon medü knopahog folid, du knop telid (binü läten), kel binon su plad folida, pädamüton fa knopahog mälid. Älabom läbi ad no labön stogis len ok ün hitüpatim vamik et, soäsä äbinos küpovik nilü nügolöp boatajukas oka e zuo nog is ed us.

„Benö!“ kitopo dom täno binon-li? O hipul! kitopo täno binon-li?“ söl: „Mr. Hendrik Johannes Bruis’ äsākom nesufädiko.

„Dom balid et labü pärunül platik et“, hipul ägespikom, „yan telid de selidöp svinibecöpana; näi dom, kö spionalokils et föfobinons.“

„Gudö! gudö! gudö!“ söl: „Mr. H. J. Bruis’ äsāgom.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pads: 8, 9.

KONOTILS E COGEDS

Kat e spär.

Seimna ün göd spär äseadon su dönakum farmayada. Kat äfanon bödi ed ädesinon ad fidön oni. Spär äsagon: „Siör vo gretik no fidon, büä elavom mudi okik.“

„Snurr!“ kat äsagon. Ed ädesinon ad jonön, das i on äbinon siör vo gretik. Äpladon späri sui ston ed äprimon ad klinükon mudi me futil oka.

„Hujjj!“ — spär ya imofliten. Kat äzunon vemiko ed äsagon: „Dü lif lölik obik vilob ai fidön büo e pas täno klinükön mudi obik!“

So kat dunon jü adel.

Dead svina.

„O motül! konolös dönu, vio svin bäldik obsik ädeadon, du imogolob lü maket!“ feilan äbegom jimatane okik.

„O fatül! Ya ekonob osi kilna!“ vom ägesagof stuniko. „Seilobsös dö din fäkik. Kodon, das drenob.“

„Ebo demü atos desirob ad lilön oli. In log obik püf dabinon, ba miotil omoflumon me drens!“

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 9.

Stork e frogs.

Stork ästanon nilü lulak. Fits mödik e frogs pinädik äsvimons in vat. Ab vat äbinon dibik e stork no äriskon ad nügolön. Äseiton oki sui jol ed äbiton äsva äbinon deadik.

Frog älogon atosi ed äkvakon: „Logolsöd! neflen obas binon deadik!“ Sunädo frogs mödik äkömons sui jol ad logön storki. Ab kiojekik! At ädönulifikon ed äfanon frogi bal pos votik ed äslugon valikis. Nemödiks äsavons lifi.

Stork no plu äfaemon. Ab sis timül et frogs no plu kömons sui jol, if küpons storki. Stebedons seilölo len jol in vat, ibä dredons dönu träti.

Cuk.

Äbelodoy cuki me sal. Äkömon lä flumedi, ätifalon ed äfalon ini vat.

Ven älöädon, äküpon, das lodot onik ivedon mödo leitikum. Atosi ästäpodon freda meme okik.

Seimna cuk dönu äkömon lä flumedi, ab nu ibelodoy oni me spogs. Desino äseiton oki ini vat, ab — liedö! spogs ivedons vemo vetiks dub vat, e cuk no äfägon plu ad löädön ed änoyon nenyufiko.

Jenot Skotänik.

In ‚Edinburgh‘ inepluükoy trämatarifi de pänidis deg ad pänidis lul. Nepluükam leno äkotenükon lödanefi.

„Büo,“ elans di ‚Edinburgh‘ äsāgons, „spatölo äspälobs pänidis deg, e nu te pänidis lul!“

Men sapon-li?

Jü lifayel foldegid men binon fopik; pas täno primon ad suemön, das binon fopik; ab büä sapon, lif onik ya paseton.

Dog e lievs tel.

Dog ädesinon ad fanön lievi yunik. Liev äfugon mu vifiko, ab dog gretik äsökon oni nog vifikumo. Tio dog irivonöv lievüli neläbik. Ab süpiko liev bäldik, gretik äbunon se fotil. Dog älogon ati ed ätikon: „Oyagob gretiki, plü gretik fanot obinon.” Ed äpöjuton lievi gretik. Ab at ärönon vifikumo ka dog ed äfugon ini fot. Vüo i lievül äsavon lifi oka, e dog ledesirik äfanon nosi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 10.

NUNS.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: ‚A. N. De Jong’ ladetü sö: ‚Cecil C. Ikenberry’, ‚Bridgwater’, ‚Virginia’ (‚U.S.A.’-Lamerikän.)

Diläd valemik feda Volapükaklubas.

Evedom liman:

söl: ‚Reinhold Schmidt’, ‚Bahnhofstrasse’: 20, ‚Weiskirchen a. T.’ (Deutän).

Ünü foldil 4id yela 1956 Vpamäks 100 peselons.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 10.

LITERAT VOLAPÜKIK.

Mob fa ‚Johann Schmidt’.

Literat Vpik binon liedo nog pülik, plä in gased obsik literat komädon te speariko ä nemödiko in tidabuks anik. Pro Vpan zilik, pro studölan zilik Vpa, stad at binon pidabik. Ibä te dub literat saidik grups bofik otuvons äsvo mesedi zila pö reid leigoso muadik äsä zesüdik. Vö! stad at binon neletian gretik ta mög, ad kanön gebädön plago Vpi, ad kanön dasevön ä dalabükön oke fomi, binäli e jöni püka obas. Stadi at okanobs votükön, if cedü ob bitobsöv bai mob sököl:

Mutobs jafön bukemi smalik literata Vpik, kelas bukils obinons sivoviks loeniko tä yelaboned pülik (samo tä flon bal a yel). Sevabo tä pel suäma at bonedan somik alik odageton loeniko bukilis nemu folis a yel (kelis okanon kopiedön), kelis ye omuton gepotön ünü tim brefik. Bukilis leitik bonedan dagetonös kobü gasedanüm balidsökik ela ‚Volapükagased pro Nedänapükans’! So flänükam zuik kanonöv paspälön. Kopiedam bukilas labü pads 10 jüesa 16 jenonöv as med gudik ad lärnön staböfiko Vpi.

Ab lio ojafovs-li bukemi at? Prim duna at vo obinon boso töbik pro Vpans ut, kels dub dalab lautotas (pexamöl fa ‚Dr. Arie de Jong’ u fa xaman votik) mutons primön me davedükam bukilas balid. Te dub daved bukilas labü vödem pexamöl reidan olabon garen*i* [→ garani], ad reidön (e kopiedön) Vpaliterati nenpökik. Zuo omutobs demön lautanis se tumyel 19id, üfo no dalabobs däli patik lautana nutimik. Nonik lautotas odalon paninükön ini el ‚Volapükagased pro Nedänapükans’. Ob ito dalabob lautotis pötik somik, kels fulükonsöv bukilis zao 20.

Medü penamacin kanobsöv jafön samedis anik bukila alik; bukili bal omutoyöv potön redakane ut ela ‚Vpagased pro Nedänapükans’, kelan kudom pro lüsed gaseda bonedanes. Tiäd bukila loenablümik alik opubon in rubrig: ‚Nuns Vpik’ gaseda obsik. Bonedasuäms dünonsös ad mödükumön padanumis ela ‚V.p.N.’, ad jafön padis nulik anik pro literat Vpik!

Spelob, das mob at podisputon neprolidiko fa reidans gaseda, e das mobs e tikets nog gudikums pomäniotons in disput at.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 11.

STONICÖPAN YAPÄNIK.

Se el ‚Max Havelaar’ fa ‚Multatuli’.

Petradutöl se Nedänapük fa ‚Dr. Arie De Jong’.

Man ädabinom, kel äcöpom stonis se klif. Vob omik äbinon vemo fikulik, ed ävobom mödiko, ab mesed omik äbinon pülik, e kotenik no äbinom.

Äseifom, bi vob omik äbinon so fikulik. Ed avokädöm: „Ag! binobös liegik, ad takädön su takädabam ko körtens binü sadin redik!”

E silanan äkömon se sül, kel äsagon: „Obinos, äsä esagol.”

Ed äbinom liegik. Ed ätakädöm su takädabam, e körtens äbinons binü sadin redik.

E hireg läna äbeigolädöm, ko monitans fo vab okik. Ed i po vab monitans ädabinoms, ed äkipoy solajelömi goldik sus kap hirega.

E ven man liegik älogom atosi, äfavükos omi, das solajelöm goldik no päkipon sus kap omik. E kotenik no äbinom.

Äseifom, ed ävokädom: „Binobös hireg!”

E silanan äkömon se sül, ed äsagon: „Obinos, äsä esagol.”

Ed äbinom hireg. E fo vab omik monitans mödik ämonitoms, ed i po vab omik monitans äbinoms, e sus kap omik äkipoy solajelömi goldik.

E sol ästralom me strals hitik, ed äfilädon taledi, sodas yebasprotian äsigikon.

E hireg äplonom, das sol äfilädon logodi omik, ed älabon nämädi mödikum ka om. E kotenik no äbinom.

Äseifom, ed ävokädom: „Binobös sol!”

E silanan äkömon se sül, kel äsagon: „Obinos, äsä esagol.”

Ed äbinom sol. Ed äsedom stralis okik löpio e donio, detio e nedetio, valöpio.

Ed äfilädom yebasprotiani su taled, e logodi plinas, kels ädabinoms su tal.

E lefog äpladon oki vü tal ed om, e strals sola ägejokons ta at.

Ed äzunikom, bi nämäd omik pädadunon, ed äplonom, das lefog et äbinon nämädikum ka om. E kotenik no äbinom.

Ävilom binön lefog, kel äbinon so nämädik.

E silanan äkömon se sül ed äsagon: „Obinos, äsä esagol.”

Ed ävedom lefog, ed äpladom oki vü sol e tal, ed äfanädom stralis, sodas yeb ävedon grünik.

E lefog äkoedom reinön me tofs gretik sui taled, ed äkoedom svolikön flumedis, e tuvats ämodugons jepis.

Ed ädistukom dub vat mödik feiläni.

E rein ädofalom sui klif, ab klif no äyilidon.

Ed äzunikom, bi klif no ävilom yilidön, e bi näm flumas okik äbinon nensekik. E kotenik no äbinom.

Ävokädom: „Klife et nämäd mödikum pegivon ka obe. Binobös klif et!”

E silanan äkömon se sül, kel äsagon: „Obinos, äsä esagol.”

Ed ävedom klif, e no ämufom, ven sol älitastralom, e no ven äreinos.

E man äkömom ko tipotacop, e ko cid tipik, e ko fög vetik, kel äcöpom stonis se klif.

E klif äsagon: „Kis atos binon-li? das man et labom nämädi mödikum ka ob, e cöpom stonis se vüm obik?” E kotenik no äbinom.

Ävokädom: „Binob fibikum ka atan, binobös man et!”

E silanan äkömon se sül, kel äsagon: „Obinos, äsä esagol.”

Ed äbinom stonicöpan. Ed äcöpom stonis se klif ön vob fikulik, ed ävobom vemo töbiko pro mesed nemödik, ed äbinom kotenik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 12, 13.

COGEDS

Stork e renar.

Renar äkolkömon storki. Stork äfaemon. Renar äsagon: „Komolös lomü ob ad fidedön!” Stork ägolon lü renar. Su glun boveds labü sup binü frogs ädabinons. Renar äprimon ad fidön, ab stork älabon honedi lunik, me kel no äkanon fidön se boved platik.

Pos fided stork ävüdon renari. Renar ädasumon vüdi ed ägolon lü stork ad fidedön. Su glun no äbinons boveds, ab vasods geilik. Stork ko honed lunik äkanon fidön, ab renar no äkanon fidön, ibä labon mudü vidik ä gretiki. Ägeton nosi. Nu stork äsmilon e renar ämogolon ko stomäg vagik.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 14.

Kis fog binon-li?

Jipul folyelik äsäkof mote oka, kis rein binon. Mot äplänof ofe: „Ven reinos, God drenom, e ven sol svieton, God smilom.” Ün del seimik, ven äfogos, jipul äsagof mote okik: „O motül! Logolös! Adelo God — smökom!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 3. Pad: 14.

NUN.

Volapükaklub valemik Nedänik.

Ladet nulik:

söl: Dr Arie De Jong, Kadämal Vpa, Vicifal Vpanefa, ‚Kelnarijstraat’: 30, ‚Putten’ (Nedän).

SE VOLAPÜKAJUL

I.

Tidal bäldik obas: „Dokan Viet’ nügolom ini kladacem ad xamön tidäbis okik dö fabs e märs. Sagom: „Deli gudik! o siörs! Lio stadols-li?” e seidom oki sui stul po püpüt geilük okik. Täno, logölo lü balan vomülas, fovom ad spikön: „Benö! adelo mutob xamülön olis dö dins ze mödiks. O ,frøken Jensen’! ol kömol de Danän, e sevol niludo lautani famik märas de län olik.”

El **,frøken Jensen’**: „Klüliko, söl! Binos ,Hans Christian Andersen’: son jukela pöfik, kel älifom ün tumyel 19id. Märs omik sevädons in vol lölik, a.s.: „Dokül nejönik” — „Reitak” — Jigaledan e cimikluinan” — „Klots nulik rega” — „Svans natädik” — „Bufod” — „Pab” — „Vatatof” — „Jipul smalik ko sulfinalümäts” — „Smaladöman ko velliölabuts” — „Ledaut su pisäl” — ...”

Tidal: „Gudö! Logob, das sevol saido dö el ,Andersen’. Ed ol, o ,monsieur Durand’! sevol-li Fransänani famik, kel elautom fabis vemo mödikis?”

El **,monsieur Durand’**: „Si! o söl! Fransän labon fabilautani vemo veütiki me el ,Jean De Lafontaine’, kel älifom ün tumyel 17id. Elilol-li neföro dö „Rab e renar”, u dö „Frog e hobub”, u dö „Krik e furmid”?”

Tidal: „Go verätö! danö! O ,Herr Müller’! ol kanol konön obes fümiko bosu dö...”

El **,Herr Müller’**: „Dö els ,Grimm’ diseinol-li? Jenöfö! Noe äbinoms lautans gretik märas, abi pükavans veütik. Sevädoms valöpo. Binoms lautans samo de „Jinifavietanil e näns vel” — „Lup e kaparüls tel” — „Reg frogas (üd: „El ,Heinrich’ feranämik”) — „Hiel ,Hänsel’ e jiel ,Gretel’ ” — „Päskaran e jimatan omik” — „Jizenanil” — „O tabil stofedolöd oli!” — „Blods kil” — ...”

Tidal: „Süperö! o ,Herr Müller’ ! Danö! Ab i in Spanyän fabs mödik dabinons. Kanolöv-li nemön obes anis? o ,señor Marcilla’ !”

El **,señor Marcilla’**: „Vilöfö! o söl! As sams: „Leon e kvil” — „Dök e snek” — „Furmid e flib” — „Bien e kukuk” — „Dogs e rägikonletan” — „Yat e jevod” — „Rab e dindun” — „Jonul e jirenar” — „Jidünan e svip” — „Vipär e gib” — ...”

Tidal: „Se yunüp obik memob nog, das mot oba äkonof obe suvo dö „Jiredakapütülanil e lup”, ed i dö konäd: „Ratifanan de ,Hameln’ ”. Nendoto sevols, vio äfanom balido ratis, e täno ämodugom cilis niniü bels. Ed in mär: „Zifamusigans di ,Bremen’ ” cuk, dog, kat e higok pledons roulis okas, du in mär: „Jizenanil” pakonos, das pijuns äkömons ad yufön ludauti pö sesuk lantiyas. Kin vilon-li nu konön obes bosu nitedik, sevidigädik?” (El ,signorina ,Muzio’ älötovof doati oka.)

Tidal: „O ,signorina ,Muzio’ se Litaliyän! Ol vilolöv-li osi? Begö! konolös, o lädül !”

El **,signorina Muzio’**: „Utos, kelos benen binon pro vütropläns, daet binon pro däsärtans (= belödans däsärtas) Siyopa e Frikopa. Sekü kod at daets panemons suvo „bod däsärta”. — E nu bosu dö tims mu vönädikün. In fots timäda karbonik älifons nenkoansnells e kogleadasnells, tumlögafs e millögafs, carads e lokustids, gianagretiks libeluls, blatads, skorpions e raänids. Ün fin timäda braunakolatik ed ün prim gladatimäda, a.b. (=atos binon) (sevabo) bü yels 600.000 (mältummil) etuvoy retis balid lifa in jüds talavik. Primo men at älifon in lekevs; pianiko älärnon ad meköm oke vafis (stömis), me kels äkanon yagön nimis; ätövon gebi fila; ämekon gefis se taim e dekadinis se boms, koans e honematuits; äprimon ad konletön sidis ed ad befeilön läni; ävivoton klotis se lain e faibs planik, e so ävedon mastan nimas valik dub süper okik.”

Tidal: „Atos saidon pro adel. Logob, das ols valik binols tidäbs skilik ä küpäliks. Deli gudik !”

Tidäbs (valik): „Deli gudik! o söl!”

II. Drim bisarik jítidana yunik.

Jitidan yunik obsik: „vomül: Bläg’ nügolof ini kladacem ad xamön julanis okik dö lekonedas e koneds. Sagof näütiko: „Deli gudik! o puls! Stadols gudiko, spelob”, e seidof oki sui stul vidik po penamatab lövik. Täno, lülogölo balani hipulas, fovof ad spikön nelaodiko: „Benö! agödo mutob xamülön olis dö dins vemo mödiks. O ,pan Sienkiewicz’ pülik! ol kömol de Polän, e sevol fümiko lautani lufamik seimik lekonedas de donalän olsik.”

El **,pan Sienkiewicz’**: „Klüliko no, o vomül! Ab diseinol-li bo eli ,Pietrek Stramporowicz’: lefat jukilekluinana vemo liegika, kel olifom ün tumyel 29id? Lekonedas omik osevädons in galaxid lölik, a.s.: „Ganül jönik” — „Laud” — „Jipigaledan e jikvisinan” — „Rägs neflifedik ä voriks jirega” — „Krovs teamik” — „Lasär” — „Lontad” — „Reinatof” — „Hipulil e zigarils filik” — „Gian ko pantufs vorik” — „Leson su bon” — ...”

Jítidan yunik: „Badö! Kúpob, das no sevol mödoti gretik dö ,Pietrek Stramporowicz’ fütürik olas. Ed ol, o ,nonah Sukawati’! sevol-li famani se Lindonesiyän, kel olautom konedis glorik ömik?”

Jiel **,nonah Sukawati'**: „Si! o vomül! Lindonesiyän olabon konedilautani vemo veütiki me el ,Tuan Sukabumi', kel olifom in zänod tumyela 33id. Edrimol-li neföro dö el „Piaks e jidog” omik, u „Fits e tor” u „Muskit e ströinavesep”?”

Jitidan yunik: „Go verätö! Danö!... O ,Mr. Miller'! ol kömol de Linglän, ed okanol niludo konön obes bosu dö fütüran olsik...”

El **,Mr. Miller'**: „Tefü el ,Thomson', diseinol-li? Jenöfö! Noe obinom lautan gretik konedas, abi lugan nenjemik. Obinom lufamik in leval lölik. Olautom samo: „Pägablägikan smalik e gians vel” — „Jilup e katüls jöl” — „Hireg: Salmun” ü: „Nedänan kuprinik” — Hiel ,John' e jiel ,Jane' ” — „Jimatan päskarana e himatan ofik” — „El ,Tarantella' ” — „O ,Abel' lupuedälik! Deükolöd kombineti de koap olik e jonolöd oli nen klots!” — „Sörs tel” — ...”

Jitidan yunik: „Süperö! o ,Mr. Miller' ! Ab in Yapän lekoneds lemödik odabinons. No kanolöv-li mäniotön obes anis? o ,Seng-Nuki-San'!”¹

Jiel **,Seng-Nuki-San'**: „Nevilöfö! o vomül! As sams: „Jileon e jifalok” — „Hidök e vum” — „Flib e cäf” — „Sval e vesep” — „Hikats vivana” — „Hijevod e visul” — „Hidindun e hipaf” — „Jijevod e larvat” — „Lecekadünan e böket” — „Krotasnek e tortug” — ...”

Jitidan yunik: „Se bäldüp obik memob nog, das posson obik äkonom obe suvo dö „Lädül smalik: ,Blodef' e tor” ed i dö „Mugifanan di ,Thames' ”. Nendoto sevols, vio äfanom balido mugis, e täno ämodugom cilis niniü Lubels vietik po Pon largentik. Ed in koned: „Vilagaviälans se ,Amsterdam' ” cukül, dogül, katül e gokül pledons roulis okas, du in koned: „El ,Tarantella' ” pakonos, das hipijuns älvovoms domis okas ad yufön lucili miserabik pö sesuk bova ko slitapisäls. Kin vilon-li konön obes bosu nitedik sevidigädik?” (El ,Joffer Harden' se Luxämburgän älöpiotenükof doati oka.)

Jitidan yunik: „O ,Joffer Harden' ! ol vilolöv-li osi? Begö! konolös!”

El **,Joffer Harden'**: „Utos, kelos pam binon pro nets Meditäränik, valut binon pro belödans topädas nolüda- e sulüdapovikas tala. Sekü kod at blöb balflano e leara- u saladaleül votaflano suvo panemons „bör” pöpas et. E nu bosu dö fütür nilik. In lutem planetas obsik mödot gretik dabinanas flitöl olifons dü tumyels 21id e 22id. Sevabo, menef olabon mödoti gretik flitömas. Toods e motorasaikuls obinons löliko vönädavogädiks. Ab ebo dub sev gretik okik dö natanäms, men at tumyelas fütürük olifon in täd laidik volakriga mälid, ed operon aiplu masti loi ok e züam okik.”

Jitidan yunik (süpo cavölo ä galikölo ko jek): „Benö! atos saidon,... ö!... ab küpob, das älabob drimi vemo bisariki!”

Tidäbs (valik): „Fümö! fümö! o vomül!”

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pads: 15—16, 19—20.

FEY

Jiviudan älabof dautis tel. Jibäldikünan äsümf so vemo ad mot okik, e ma kalad e ma logod, das alan, kel älogon ofi, äkanonöv cedön, das älogon moti. Bofans äbinofs so neplitiks e so pleidiks, das no äkanoy lifön ko ofs. Daut yunikum, kel äbinof, e ma gud e ma snat oka leigamagod fata, äbinof zuo balan jipulas jönikün, kelis äkanoy tuvön. Bi alan löfon kösömiko pösodi, kel sümon ad on, i mot at älöfof ladöfäliko dauti bäldikün okik, ed äsenälof leigüpo heti vemikün ta jiyunikünan. Äbligof ofi ad fidön in kvisinöp ed ad vobön laiduliko. Bevü dins votik, cil neläbik at ämutof golön aldelido telna lü top vemo fagik ad kupön vati, ed ad blinön domio lufladi gretik ko vat pefulüköli.

Tü del seimik, ven äbinof lä fon et, lü of vom pöfik äkömf, kel äbegof ofe ad givön ofe bosu ad drinön. „Go vilöfö! o digikan!” jipul jönik äsagof. E sunädo älavof lufladi okik, ed äkupof vati in top klinikün fona, ed äblinof vome lufladi, keli ädakipof laiduliko, dat vom ökanofös drinön fasilikummo! Ven vom gudik isatükof soafi okik, äsagof jipule: „Binol so jönik, so gudik ä so snatik, das mutob legivön ole bosu.” (Ibä jiatan äbinof fey, kel ilasumof magedi vilagavoma pöfik, ad küpedön viogretik leplüt jipula yunik at öbinon.) „Olegivob ole fägi,” fey äfovof, „das pö vöd alik, keli spikol, u flor u stoin jerabik osegolon se mud olik.”

Ven jipul jönik at äkömf domio, mot ofik äzanädof ofi, ed äsäkof ofe, sekü kod kinik igekömf so latiko de fon. „Pardolös obe, o mot!” jipul neläbik äsagof, „das efablibob so lunüpo!” E ven äspikof vödis at, rosads kil, pärlats kil e diamains gretik kil äjutons se mud ofik. „Kisi logob-li?” mot ofik äsagof ko stun mu gretik. „Jinos lü ob, das se mud olik pärlats e diamains sejutons! Kiöpao ats kömons-li? o daut obik!” (Atos äbinon naed balid, das änemof ofi dauti okik.) Cil neläbik äkonof ofe balugiko vali, kel ijenon, e du äspikof lemödots diamainas äfalons se mud ofa. „If binos soik,” mot äsagof, „mutob lesedön dauti votik obik usio. O ,Marinella'! logedolös utis, kels sekömons se mud söra olik, ven spikof! No

oninosöv-li plitik pro ol ad labön fägi ot? Mutol te golön lü fon ad kupön vati, e ven vom pöfik obegof ole bosu ad drinön, ogivol oni ofe plütiko.”

„Binos-la vo vemo jönik,” daut äsagof neplütiko, „das ob mutob golön lü fon!” — „Vilob, das golol usio!” mot äsagof, „e gololöd sunädo!” Daut ägolof, ab ai murölo. Äsumof vasodi largentik jönikün, kel äbinon in löd. Töbo ikömof lä fon, ed älogof lädi vemo liegiko piklotöli, kel äkömof se fot ed äbegof ofe bosu ad drinön. (Jiatan äbinof fey ot, kel ilasumof magedi ledauta ad küpedön, viogretik bad jipula at äbinon.) „Ekömob-li isio,” jipul neplütik ä pleidik äsagof ofe, „ad givön ole bosu ad drinön? Fümö! ekeblinob vasodi largentik pato pro atos: ad givön ole, o läd! ad drinön. Ced obik binon, das ol it sumol vati, if vilol drinön.” „Leno binol plütik,” fey äsagof nen zun. „Benö! bi binol somo düniälük, okodob, as legivot ole, das pö vöd alik, keli ospikol, u snek u frog osegolon se mud olik.”

Töbo mot ofik iküpf ofi, ed ävokädo ofi: „Benö! o daut obik!” „Si! o mot!” jineplütikan ägesagof lü of, äsejedölo sneki bal e frogi bal. „O sül!” mot ävokädo ofi, „kisi logob-li? De val at sör olik döbof; atosi omibläfof ofe!” E sunädo äderön of ad flapön ofi. Cil neläbik äfugof ed äklänedof oki mögiküno fago in fot. Son rega, kel ägekömom de yag, äkolkömom ofi, ed älogölo, das äbinof so jönik, äsäkom ofe, sekü kin äbinof lesoaliko is, e kodü kis ädrenof. „Liedö! o söl! mot obik emomofobi se dom.” Leson, kel älogom, das se mud ofik pärlats e diamains aniks äsegolons, äbegom ofe ad sagön ome, kiöpaos atos äkömon. Äkonof ome ventüri lölik oka. Leson ävätälom, das fäg et ofa älabon völadü gretikum, ka val, keli kanoyöv givön as jigamagivot jibaonüle votik. Ädugom ofi lü ledom rega: fat okik, kö ämatikom ko of.

Ab dö sör ofik kanobs sagön, das ävedof so hetabik, das mot lönik ofa ämomofobi ofi; e jipul neläbik, äzigolölo mödiko, e no ätuvölo eki, kel ävilon getedön ofi, ädeadof suniko in spadül seimik fota.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pads: 16, 17.

PENED BALID PAOSTOLANA: ‚PAULUS’ ELANES DI ‚KÓRINTHOS’.

KAPIT: XIII.

(Petradutöl se Vöna-Grikänapük ini Volapük fa ‚Dr. Arie de Jong’)

1. If spikoböv pükis menas e silananas, e no laboböv löfi, so evedoböv trompet tonädöl u sämbal noidülöl.
2. If laboböv tälenüli profetama, ed if noloböv müsteris valik, e nolavi valik; ed if laboböv lekredi valik, sodas kanoböv feapladön belis, e no laboböv löfi, so binoböv nos.
3. Ed if seagivoböv dalabotis valik obik ad kosididön pöfanis, ed if lovegivoböv koapi obik, dat pofilükoböv, e no laboböv löfi, so atos no frutonöv obi.
4. Löf binon lunasufälük, binon benädik; löf no jaludon; löf no pleidülön; no binon lurogik;
5. No dunon negidöfikiko, no diseinon gaenäti okik, no biedälükon, no cedon bosu badiki;
6. No fredon in negid, ab fredon in verat;
7. Säkusadilon vali; kredon vali; spelon vali; sufälön vali.
8. Löf pasetikon neföro; profetams, ats no ojenöfikons; püks, ats ofinikons; nol, at onosikon.
9. Ibä nol obsik binon nelölöfik, e profetam obsik binon nelölöfik.
10. Ab ven lölöf ukömon, tän nelölöf ponosükon.
11. Ven äbinob cil, äspikob äsä cil; ämeugob äsä cil, ätikob äsä cil; ab nü evedob man, emoükob utosi, kelos äbinon cilik.
12. Ibä logobs nu da lok äsä in fogs, ab täno ologob de logod lü logod; nu sevob nelölöfikiko, ab täno osevob äsä i ob pasevob.
13. E nu kil at: lekred, spel e löf blibons; ab gretikün atas, löf binon.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 18.

Pened redake dö mob söla: ‚Johann Schmidt’.

‚Leigh-on-Sea’ (Linglän) — 1957 yunul 25.

O söl digik!

Mutob penön ole ad nunön brefiko ole, vio mödiko baicedob ko mob fa söl: ‚Johann Schmidt’ in nüms lätik Volapükagaseda.

Siäm ona binon ga lelobabik. Ven vipoy studön püki, mutoy jenöfo reidön mödikosi, patiko literati gudik. Sevob, das labobs literati gretik ab nemödo papropagidöli. Dabinons: poedots (samo fa söl: ‚Schmidt’ it), koneds, tradutods e r.

Bü yels anik e medü pen balugik ya ekopiedob lautotis kil Volapükik: ‚Bienalak’ fa ‚Theodor Storm’ e ‚Sperimänt ela ‚Dr. Heidegger’ ” fa ‚Nathaniel Hawthorne’ bofik petradutöl fa söl: ‚Schmidt’, zu ‚Sevädan vönädik’ fa ‚Hildebrand’ telidnaedo petradutöl fa ‚Dr. Arie de Jong’. Pidabiko no labob

penamacini jüs adel e nu... no labob plu livüpi ad jafön samedis. Too büologob spelöfiko reidön tiädis in gased obsik.

Volapükans galikonsös! Is labobs in gleip obsik bukemi literata Vpik pro töb nemödik.

d.d.o. ‚B. R. Bishop’

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 18.

NUN.

Sekü maläd dulik redakana balid nüm at opubon boso lätikumo kas kösö moy. Begobs valikanes ad nüpotön lautotis onas suniküno. Danö!

Redak Vpagaseda.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 18.

SONS SENÄTANA

fa ‚Theodor Storm’ (Brekot).

Petradutöl se Deutänapük fa ‚Johan Krüger’.

Senätan bäldik peglömöl nu sis lunüp: ‚Christian Albrecht Jovers’, kela sark igretükumon sogi stilik famülasepüla ya bü yels mödik primü jenot balugik at, ibinom balan letedanas lätik ze gretikas jolazifa obsik. Plä jiviudan okik: el ‚Frau Senatorin’ pälöföl fa cils e daülans, iposbinükom sonis tel: de kels brefüpo bü dead okik, ilasumom as kompenätan fiama soni bäldikum labü nem leigik äsä om, du ottopo pro söl: ‚Friedrich Jovers’ yunikum mö yel bal vinabüsid pidageton, kel ilabülabikon kodü dead dalabana.

Söli bäldik takädöl nu in God repüt isokon ettimo, das iplägom-la nämädi famülik in dom okik seväriko, suv mäpeto, igo ta sons okik kels äbinoms ün manüp eprogedöl, ab no läs, das ibinom-la la man, ai memit dö dinit cala okik e cäda sio meritika büroletanas okik; notodälik pro lomazif okik e pro mens valik benorepütik in ot, lindifo va älödons-la in siöradoms len maketapiad, u das älödons-la in vobanadoms len siems zifa. Pö yelacen bukädan ä kädan: ‚Friedebohm’ ämutom snilön nendefiko kumi veütik dükatas Danänik e Nedänikas ini päkils balatik, ud as stimalegiovots pro predans, dünans glügik e juliks, u pro jidünans vönädik lölö zifo as keblinot ad fräds zeladelas pasetik; ab leigofümiko täno i ya bü prim ditreta nifüpik badikün pinädahobub, eyebidöl jü pinäd su taimänafarm nilik senätana, pipugon e piseagivon pöfikanes. So no äbinos stunabik, das kesifans söla bäldik, ven äkolkömons omi pö gols seledik omik da zif, ätovons kultipotahätis de herots oksik modü lezäl kudik, u das älülogons spetiko, va pö geglid smilil äjenon-la zü mud sevärik färmik.

Dom famüla ätopon zänodü zif in süt doniozugöl lü pof. Älabon luyali veitik geilik ko tridem vidik lü löpadom, nedeto näi domayan gianagretik lomöfacemi, in domapödot luniotenik büris bofik pro tedacalans e cif. Sus at, in tead löpik zälalecem gretik ädabinon, kel pägebon te pö kodeds lezälilik. I utos, kelos vönädo äzesüdon tefü spad pro famül lestümabik ädabinon in e nilü dom; din te bal ädefon: no älabon gadi, ab te stonayadi ze gretiki, ä kel löpo fenäts kil lecema ädabinons, dono ets büras. Selogam pöfädik se yad at ävegon love miedamön lövik sui dil yada nilädik is no äbinöl vidikum. Nilädan it söl: ‚Friedrich Jovers’ äbinom, e love mön lövik blods bofik äkösömoms ad lofön ode gödaglidi.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Nüm: 5. Pads: 20—21.

NUN.

Redak Vpagaseda speton, das reidans anik opotons obes lautotis ud in Vp ud in netapük (dat kanobsös tradutön onis!). So oyufols ad fulükön gasedi olsik! — ‚F. J. K.’

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 22.

Cifal nelaidüpi Vpanefa edeadom — Nu seilonös Redak !

[Fotografot]

DR. ARIE DE JONG

1865—1957

Bevoban ä Dönulifükan Volapüka

TAKÄDOMÖS IN PÜD !

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 23.

SON NESPÄLIK

Gospula ma ‚Lucas’. Kapit: XV: 11-32

Petradutöl fa ‚Dr. Arie de Jong’ †

Tän äsagom: Seiman älabom sonis tel. Yunikünan omas äsagom fate okik: O fat ! givolöd obe dili dalabota, kel duton lü ob ! Ed äseagivom monemi bevü oms.

Pos brefüp, son yunikün äkobosumom vali, ed ädetävom lü län fagik. Us änespälom monemi okik in lif nestönik. Posä ifegebom nespälölo vali in län et, faemaditret vemik ädavedon, ed äprimom ad defädön.

Nu äcalikom lä balan sifanas läna, ed atan älesedom omi lü fel ad galedön svinis. Ed ädesirom ad fulükön stomägi okik me nulüdot, kel päfidon fa svins; ab nek ägivon ome oni.

Ven isevälöfikom, äsagom ninälo: Loatäbs kiomödik fata obik labons bundano bodi ! ed ob päridikob is sekü faem. Olöädob ad golön lü fat obik, ed osagob ome: O fat ! esinob kol sül e kol ol, no digädob plu ad panemön son ola, vedükolöd obi balani loatäbas olik !

Älöädöm kludo, ed ägolom lü fat okik. E ven nog äbinom fagik, fat omik älogom omi, ed ämiserom. Äjutedom lü om, äbradom omi, ed äkidom ladöfiko omi.

E son äsagom ome: O fat! esinob kol sül e kol ol; no digädob plu ad panemön son ola.

Ab fat äsagom hidünanes okik: Ramenolsös vifiko kloti gudikün, e lenükolsöd oni ome, lenükolsöd lini leni doat omik e jukis leni futs omik! Ramenolsöd bubüli pepinädüköl, e pugolsöd oni! Fidobsöd e fredobsöd! ibä son at oba ädeadom, ed elifikom, piperom e pegetuvom. Tän äprimoms ad zälizelön.

Son bäldikün omik nu äbinom su feled, e ven ägegolom lomio ed änilikom nilü dom, älilom kaniti e danüdi. Ävokom balani hidünanas ed äsäkom, kis atos äbinon.

Atan äsagom ome: Blod olik egekömom, e fat olik epugom pinädabubüli, bi egegetom omi sauniko.

Tän äzunikom, e no ävilom nügolön. Fat omik äkömom plödio, ed ästigädöm omi ad nükömom.

Ab ägespikom fate okik: Ekö! edünob oli dü yels so mödiks, e neai enefölob büdi olik, ab neai egivol obe kaparili ad zälizelön ko flens obik. Nü ye son at ola, kel efegebom monemi olik ko jinepuedans, egekömom, pugol ome pinädabubüli.

Äsagom ome: O cil! binol ai lä ob, e val, kel duton lü ob, i duton lü ol. Sötöl kludo zälizelön e fredön; ibä blod ola äbinom deadik, ed elifikom; piperom e pegetuvom.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 24.

BEATASPIKAMS

Gospul ma ‚Matthaeus‘. Kapit: V : 1-12.

Petradutöl fa ‚Dr. Arie de Jong‘ †

1. Ven Yesus älogom menamödötis, äbexänom beli; e ven iseidom oki, tidäbs ömik äkömons lü om.
2. Tän ämaifükom mudi okik, ed älejonom ones:
3. Beatiks utans binons, kels lubegons lanöfi, ibä lü ons regän sülas duton.
4. Beatiks utans binons, kels lügons, ibä potrodons.
5. Beatiks sofälikans binons, ibä ogerons taledi.
6. Beatiks utans binons, kels faemons e soafons lü gid, ibä posatükons.
7. Beatiks miserans binons, ibä pomiserons.
8. Beatiks utans binons, kels labons ladäli klinik, ibä ologons Godi.
9. Beatiks püdikodans binons, ibä ponemons cils Goda.
10. Beatiks utans binons, kels papöjutons demü gid, ibä lü ons regän sülas duton.
11. Beatiks binols, ven lukofoy olis, pöjutoy olis, e slänoy olis demü ob.
12. Fredolsöd e pleidolsöd! ibä mesed olsik in sül binon gretik; so ga epöjutoy profetanis, kels elifoms bü ols.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 25.

VÖD EVEDÖL BINÄD MIDIK

Gospül ma ‚Ioannes‘. Kapit: I : 1-14.

Petradutöl fa ‚Dr. Arie de Jong‘ †

1. Primo vöd ädabinon, e vöd äbinon in God, e vöd äbinon God.
2. Si! vöd äbinon primao in God;
3. val edavedon dub on, e nen on nos edavedon uta, kel edavedon.
4. In on lif äbinon, e lif äbinon lit menas.
5. Lit stralon ini dag, e dag no elasumon oni.
6. Man äsüikom; pilese dom fa God; nem omik äbinon: ‚Ioannes‘.
7. Atan äkömon ad temunön; ad temunön tefü lit; dat valans ölekredons dub om.
8. Om it no äbinom lit, ab ämuton temunön tefü lit.
9. At binom lit veratik, kel ini vol ekömöl litükom meni alik.
10. Äbinom in vol, vol idavedon dub om, e vol no esevon omi.
11. Äkömom lü okikans, ed omikans no elasumons omi.
12. Ab valanes, kels elasumons omi, egivom nämädi ad vedön cils Goda, sevabo utanes, kels elekredons nämätü nem omik;
13. kels no pemotons sekü dabinäd menik, sekü desir mida, sekü vil mana, ab sekü God.
14. Vöd evedon binäd midik, ed elödom bevü obs (ed elogobs glori omik, asä glori Sona baliko pemotöla Fata) fulü benäd e verat.

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 25.

LIFIKAM

Gospul ma ‚Marcus‘. Kapit: XVI: 1-20.

Petradutöl fa ‚Dr. Arie de Jong‘ †

1. Ven jabat ipasetikon, ‚Maria‘ di ‚Magdala‘, ‚Maria‘ de ‚Iacobus‘ e ‚Salome‘ äremofs kebis benosmelik, ed äkömofs ad leüledön omi.
2. Ven äbinos nog vemo gölik tü del balid viga, pö sülöpikam sola, ägolofs lü sepül.
3. Äsagofs ninälo: Kim odejapodom-li pro obs stoni de yan sepüla?
4. E ven älölogofs, äküpofs, das ston, kel äbinon vemo gretik, ya pidejapodon.
5. E ven änügolofs ini sepül, äloegofs seadön detaflano hiyunani, in klot vietik piklotöli, ed äbluvikofs.
6. Ab äsagom ofes: No binolsöd bluviks! Sukols Yesusi di ‚Nazareth‘, kel pekrodom. Elelifikom. No binom is. Ekö! us binon top, kö eseitom omi.
7. Ab gololsöd ad sagön tidäbes omik, ed ele ‚Petrus‘, das ofogolom olis lü Galileyän. Us ologols omi, soäsä esagom oles.
8. Äsegolofs se sepül ed ädespidofs. Drem e lejek ifanetons ofis, ed äsagofs neke bosu atosa; ibä ädredofs.
9. Ven Jesus ilelifikom ün göd gölik dela balid viga, äpubom balidnaedo lo ‚Maria‘ di ‚Magdala‘, se kel isejedom milanani vel.
10. Jiatan ägolof ad nunön osi utanes, kels ibinons lä om, e kels älügons ed ädrenons.
11. Ven atans älilons, das älifom, e pilogom fa ofs, no äkredons osi.
12. Pos atos epubom, in maged votik lo telans onas, kels äzigolons ed ägolons länädio.
13. I atans ägoloms ad nunön osi votanes, ab i ons no äkredons onis.
14. Poso epubom lo degbalans, ed äriprodom omes nekredi e düfäli omas, bi no ikredoms utanis, kels ilogons omi, pos lelifikam omik.
15. Ed äsagom omes: Mogololsöd ini vol lölik ad predön gospuli lifanes valik!
16. Utan, kel ulekredon e publumedon, podakipon, ab kel no ulekredon pokondanon.
17. Lü utans, kels ulekredons, mals at odutons: Osejedons milanani nemü ob. Ospikons pükis nulik.
18. Otovons snekis; e no odämükons onis, üf drinons bosu deidöl. Oseidons namis sui malädikans, ed osaunikons.
19. Tän Söl, posä ispikom lü ons, pelasumom ini sül, e seadom detü God.
20. Oms esegoloms ed epredoms valöpo, e Söl äkeyufom ed äzepom sagodi omas me mals, kels äsökons ati.)

Se Volapükagased pro Nedänapükans. 1957. Pad: 25.

1958 (yelod 23id)

LÜ REIDANS LESTÜMIK OBSIK

Me nüm at yelod teldegkilid gaseda obsik primon. Fredobs dö sek at, e danobs utanis valik, kels egivons demü at läükotis oksik. Ab no kotenobs. Nüm alik binädon te me pads fol. Atos binon tu nemödik. Demü bükafräds jerik ye no mögos ad mödükumön numi at, pläsif num limanas Volapükaklubas bofik, ed ut lebonedanas gaseda at gretikumons. Sekü kod at begobs reidanes valik ad keyufön nämiko ad gretükumön numi at.

Posä ‚Schleyer‘ idatikom Volapüki okik, no äbinos fikulik ad jafön ma sam sita fa om pedisinöla volapükis votik, ko sek, das nu näi Volapük i mekavapüks votik pagebons as valemavapüks, e das igo ai dönu volapüks padatikons. If betikoy gudiko dini, no mutoy-li üfo dasevön, das binos fopik, ad labön volapükis mekavik **mödik**? Dial ela ‚Schleyer‘ ga äbinom, das ögebädoy in dakosäd bevünetik mekavapüki bal. Atos no binon-li i nog nu dial? If dasevoy atosi, stütölös kluo steifi obsik, e steifölös ad slüdön alani slopön Volapüki!

Pö prim yela nulik lofobs reidanes valik gaseda obsik vipis gudikün obas. Yel: 1958 blinonös valanes läbi, beni, e benoseki in vobod onsik! Blinonös yel at i volanefe lölik püdi jenöfik, püdi voik so lunüpo pespelöki!

Famül: ‚De Jong‘ danon utanis, kels ejonülons keliedi pö deadam Cifala nelaidüpik: ‚Dr. Arie de Jong‘. Redak gaseda at begon valanes, kels epenons bosu lü deadan gretik obsik, ab kels no nog edagetons gespiki, ad dönupenön penedi lü guvan Ragiva Vpa: ‚Johann Krüger‘ kadäma Vpa, potakät: 6021, ‚Amsterdam‘ (Nedän).

Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1958. Pad: 1

El ‚Garibaldi‘ as piratakäpten

Ün 1831 Brasilän isteton oki neseکیدiki de Portugän, ed idalonon oki as lampörän, ab in tat gianagretik nulik taädam vemik vü reig zänik e vil ad itreig provinas anik sunädiko äfoikon. Provin: ‚Rio Grande do Sul‘ äbinon balid, kel ätovedon stäni voluta. Sekü topam okik in gul lemu sulüdik Brasiläna äbinon timü guver Portugänik ze neseکیدik: lödans ona ästetons, das no älobülons stabaloni ones fa el ‚Pedro II‘ pilümütöli. No ävilons labön zänädi, ab fedu tatas itreigik. Das fedimans änemons okis repüblikanis, das äkünons me nämäd smalik okas ad volutikön ta reig reigäna lemu gretika: jenots tel at äsüükons ya suniko pö els ‚Garibaldi‘ e ‚Rossetti‘ kesenäli nämik ä nesüeniki pro volutans. Ön neplakug bolitik omsik äleigädoms etanis lä lomänälans Lombardäna e Romayäna. Ni ädasevoms rouli viogretik dunikods nenobik valasotik äs glöt, jalud e stimiäl pösodik äpledons in ‚livätakrig‘ at, ni vio ‚livät‘, keli dugans ela ‚Rio Grande‘ äbesteifons, äbinos vöd tujönik pro laidulükam nämäda numa smalik gretaglundalabanas e ventüranas: zeil voik onas. E ven fäd äkosükon omis ko xiläb: ‚Livio Zambecari‘ di ‚Bologna‘: ün timül et sekretan ela ‚Beno Gonzalès‘: presidal ela ‚Rio Grande‘, äleadoms sunädo süädükön okis fa lomänan oksik, das prinsip demokratik okas äbligon okes ad gebidükön okis repüblike lafamagälik in sulüd fagik. De el ‚Gonzalès‘ komipans nulik bofik pro livät ela ‚Rio Grande‘ ägetoms plä vafs e mon zöti penamik, das äplägoms pirati in dünäd repüblika. Skip pituvon sunädo, e ven jalup omsik : ‚Mazzini‘ — nafil mö touns 30 — pifeajafon ad krigabot, el ‚Garibaldi‘ ätökom cali käptena pö fledinaif tä ut piratakäptena. Fät äbinon böniälilik pro om: ifagikölo töbo mö liöls anik de jol älesumom pridi balid okik: sailanaf Brasilänik me kaf pifledöl. Äproibom manes oka ad viodön igo heri bal tävanas Brasilänanafa ud ad ravön ones dalabotis oksik; älabükom savaboti me fidastok e vat, ed ägesedom onis in at lü län. Skipi mö mans degmäl oka äloveboidom ini pridanaf, ed äbüedom välön nägäraslafanes, kels ädutoms lü skip ata, va äviloms pastadükön libio in pof balidkömölu va äviloms dünön fovo as lelivans sumätöfü büds oka. Nafi pipridöl äfeablunedom ad el ‚Faradilla‘: lüjonil lü zanädanem: ‚Farados‘: mens in rägs, me kel Brasilänans pleidälilik älukofons lödanis pöfik ela ‚Rio Grande‘.

Stuniko nafanef idalilon büdis käptena blonik, iküpedon kondötis oma: büds e kondöts, kels bofik äbinons leigiko nekösömiks pö piratan in dünäd tata lafabarbarik. Blasfäms lafiko pitaetöls pämurons; ko logeds glötik älükoy lü tedan liegik ko nidains magifik kel, ven el ‚Louise‘ ätovedon stäni vietik, me koap lölik oka ädremölo, ijedom oki sui kiens foi futs matrodas ela ‚Mazzini‘, omes jerotis valik oka älofölo, stipä öspalomsöv lifi oka. Ab valikans älobedom: käpten yunik älabom in vög e loged, in natäl lölik fefik oka bosu nebepenovik, kelos äfakipon nelobedi. Bevü skip lumans sovadik ädabinons: mans, kelas pasetalif ludunik piglivon in lienäds düfaladälilik u dobäliliks okas; ab neai balan omas äkünom ad dünön ta

krigagit nulik fa el ‚Garibaldi‘ pinüdügöl, sevabo: spal stima, dalabota e lifa fanäbas valik. Äbinos-li nämäd stunüköl omik love mens, äbinos-li tälen omik ad vobädön, das lobed päcedon as din klülik, kel äkoedon sufodön matrodis tefü nomükam, kel ämuton lüjinön lü ons nesiämöfik? Ud ätefos-li pö atos fägi nog jönikumi natäla omik: fäg seledik ad süükön gudikünosi pö mens, me kels äsötom jäfikön, ad koedön löflamön dönu dub flun e sam spagis smalikün tuga menöfik, kurada, fieda, okseveda? Äsevom-li ad lovestürön bosu tikäla dialik, kel ästigädon oki it, bosu süada okik, das äfödom i somo dini liväta, ini mans düfaladälik et, kelanas mödiküns te pibätoms dub desir ventüra e spel lefanota?

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1958. Nüm: 1, Pads: 2—3.

KONOTILS E COGEDS

Hireg e hidünan (Konot Tataränik).

Ästebedölo blini zibas, hireg äseadom len tab. Balan dünanas go dredälik ätifalom, sodas tofs anik supüla pägifulons sui klot plina. Atan äzunikom ed äsludom ad büedön säkapön neskilani.

Neläban ävätälom: „Nu binob son deada, sav oba no plu mögon!” Süpo ägleipom supüliäri ed äsegifom ninädi ona sui reg.

Atan äbluvikom ed ävokädöm: „O yunan! Diabäbol-li sekü lienet? Kisi eriskol-li ad dunön?” Hidünan ägesagom: „O mayedal obik! Leno binob lienetik, e tiks oba nomons. Ab eriskokb atosi, bi vipob danön ori demü val guda, keli ejonülör obe. Ga nu no osagoy dö or: „Hireg obsik edeidom cödeto neläbani demü smalot pülik.” Güo! Oloboy ori ed osagoy: „Hireg obas gidetom löliko, leno binom blamabik. Ibä hidünan et oma ejonom rogi jeikik ä no-pardoviki.””

Hireg äletikom dö atos ed äsagom: „O yunan! do edunol badiko, egidükol oli so süpero, das pardob ole midunoti naudodik, e lesu demü plän leskilik ola!”

E monäkan älegivom ome legivoti jonik.

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1958. Nüm: 1. Pad: 3.

Dred (Konäd Larabänik).

Lesiör ämonitom de ‚Beirut‘ lü ‚Damascus‘. Su veg, lä pamabim, äkolkömom jibäldani, kel piklotof me rägs e kel älabof logodi fronik. Ädrenof ed äsagof me vögäd dremöl: „Kin odugädon-li obi lü ‚Damascus‘?” Manül ästopom, älülogom vomi neläbik, e fäkik dub dol ofik, äseidom ofi po om sui jevod. Ed ämonitons moo.

Vego yunan äsäkom: „Kisi dunol-li? E lio panemol-li? o ol! miseraban de kel logs nidons sekü fif!”

„O flen digik!” jibäldan ägespikof, „binob Päst Blägik.”

Lesiör, dremöl dub jek, ävilom jedön ofi de jevod. „Nenfrutö!” äsagof; „orivob zifi igo nen ol! Reto no labob desinis badik ta ol; klienob igo ad mesedön oli demü ladäl gudik ola. Sagolös! kisi vipol-li?”

„Benö!” ägesagom, „odugädob oli lü zif ‚Damascus‘, if us odeidol neki.”

„Atos no mögon, ab sagolös! pösodis liomödotik mutob-li deidön?”

„Menis no mödikumis ka mäldegis.” — „Mäldegis-li?... Baicedobs.”

„Ab lio kanoböv-li pönön oli, if no fölolöv promi olik?”

„Otuvol obi soaro po glüg gretik ed edeidol obi.”

„Baicedö!”

Erivolö zeili täva oka, yunan äkälälom kudadinis okik. Tü del balid pos at in zif: ‚Damascus‘ pösods deglul ädeadons, tü del telid mens kildeg ädeadons e tü del kilid pösods mäldeg ädeadons. Sidiniko, tävan ärönom lü glüg ed ätuvom us jibäldani.

„Ekö! kio fölol promi olik!”

„Dalol riprodön obe nosi!” ägesagof me vögäd takedik; „edunob te utosi, keli epromob ole: ün del balid edeidob pösodis deglul, ün del telid edeidob menis teldeg, ed ün del kilid edeidob menis teldegglul.”

„Ab retans, o jijäpan!”

„Retans-li? Ons valik ädeadons dub jek!”

Se *Volapükagased pro Nedänapükans*. 1958. Nüm: 1. Pads: 3-4.

Tikod käfik

Pötü matedizel lotans mödik äseadons len tab lunik. Balan onas, kel älöfom fiti vemiko, äkupom fo ok te bovi ko fits smalik. Ädesirom too fidön gretikis, kels äbinons su bov fagü om. Lio dagetön-li bali? No binosöv gidöfik ad begön onis. Süpiko ägetom tikodi. Äsumom fiti smalik me fok ed ätenükom oni leni

lil detik oka. Täno leni lil nedetik. Äbitom, äsva ädalilom küpäliko. Flens omik älogedomis omi stuniko e fino äsäkomis, kisi ädunom. Glumaladäliko ägespikom: „Elabob fleni, kel enoyom bu yels tel, e säkob nu fitile, va sevon-la bosu dö flen oba.”

„E kisi egesagon-li?”

„Egesagon, das nog no älifon, ven mijenot äjenon. Ab lesagon, das fits gretik, kels seatons su bov votik okanons nünön obi nen dot anik!” Flens äsmiloms ed älovegivoms ome bovi ko fits gretik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) .1958, Nüm: 1, Pad: 4.

Skrädans kil

Skrädans kil ifünoms selidöpis in süt ot. Balidan ipenom sui fenät oka: **Skrädan gudikün zifa**. Telidan ipenom spikedi: **Skrädan gudikün vola**. Kilidan, spiritälikum ka votikans, ipenom ye: **Skrädan gudikün in süt at**.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) .1958. Nüm: 1. Pad: 4.

Dalebüd Cifala de 1958, Febul 8, Nüm: 1

Vätälölo, das söl: ‚Brian Reynold Bishop‘, keslopan, me tradutods ini Volapük, ejonom, das labom noli saidik ad daget dinita tidana Volapüka,

cälob söli: ‚**Brian Reynold Bishop**‘ pemotöli in ‚Kingston-on-Thames‘ (‚Surrey‘) (Linglän) tü 1934 mayul 4 e lödöli in ‚Leigh-on-Sea‘, ‚Essex‘ (Linglän), ‚Leigham Court Drive‘: 106, as **tidan Volapüka** (1822).

‚Weißkirchen (Taunus)‘ (Deutän)

1958 febul 8.

Cifal Volapükaneſa:

JOHANN SCHMIDT.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) 1958, Nüm: 2, Pad: 6.

Dalebüd Cifala de 1958, Febul 15, Nüm: 2

Vätälölo, das söl: ‚Pieter Henri Johannes Uittenbogaard‘, tidal püka e literatava Fransänikas, me vobods Vpik ejonom, das labom noli saidik ad daget dinita tidana Volapüka,

cälob söli: ‚**Pieter Henri Johannes Uittenbogaard**‘ pemotöli in ‚Leiden‘ (Nedän) tü 1917 yulul 10 e lödöli in ‚Hilversum‘, (Nedän), ‚Koningsstraat‘: 31,

as **tidan Volapüka** (1823).

‚Weißkirchen (Taunus)‘ (Deutän)

1958 febul 15.

Cifal Volapükaneſa:

JOHANN SCHMIDT.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) .1958. Nüm: 2. Pad: 6.

NULODS NITEDIK NOLAVA

I.

Taumanämet ofägükon obis

ad ceinön binetis seimik ad binets votik;

ad koedön filön mil fönilis dü del lölik me gram te bal stöfa;

ad lödovükön povatopädis;

ad flitön e nafön dü yels mödik, nendas nedos ad nüsumön filamastöfi anik;

ad nosükön kanseraluukis semik;

ad jenöfükön tävis bevüplanetik;

ad vatön e lödovükön Saharäni;

ad vifükumön glofi e daglofi planas.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) .1958. Nüm: 2. Pad: 6.

KONOTILS E COGEDS

Jit

Monäkan se län lofüdik, sökan ela ‚Harum al-Racid‘ gretik äbinom nämädik e liegik äs büröletan omik, ab läbik no äbinom. Ägolom lü därvid bäldik ad begön atane konsäli.

Sapan ägesagom, das läb seledon in vol at, ab das sevom medi at tuvön oni.

„Numolös obe oni!” plin äspikom.

„Ekö! at binom med,” därvid ägesagom: „mutoy lenükön jiti läbana.” Plin äkidom bäldani ed ämogolom ad sukön eli ‚talisman’.

Ävisitom cifazifis tala, ämafidom jitis kuranas, regas, lampöras — ab läbikum no ävedom. Täno älenükon jitis tedanas, soldatas, lekananas — töb nensekik! Ävilom gleipön läbi, ab at binon negleipovik.

Ko däsper igekömom ini reigän oka, ven semikna, su fel, äkolkömom plaudani pöfik, kel äpedom stumi okik, kanitölo e smilölo.

„No pölob... ekö! us binom utan, keli sukob ya sis lunüp!”

Änilikom läi feilän. „Glidö! o flen oba! binol-li läbik?”

„Si! o siör!” plaudan ägesagom.

„Plonol-li nosi? — Vipol-li nosi?”

„Nö! o siör!”

„No vilol-li gividön üfo fäti olik tökü ut rega?”

„Neai! o siör!”

„Benö! selolös ole jiti olik!”

„Jiti obik-li? Ab o siör! Dalabob jiti nonik!”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)* 1958, Nüm: 2, Pad: 7.

Rat.

In gul cema rat seadon. Leno dredon, bi kat moon. In kvisinöp nu nim maston. Milig, bod, bör, jueg e häm benosmelons. Rat faemon vemo, ab su böväds tegots binons. Rat no kotenon dö mens; yälön e dönuyälön, ab atos no fruton!

Cedon: „Lödots in dom ot, e te ob faemob. In vol at negid reigon.” Stebedon su glun e zigolon. Su kvisinatab logon dinis distöfik: juegiär ko spunil, tiedaskal ko rüdül, vatavär, leskel e neif. Su furnod logon feraskali ko mit e cofedi ko vat. I cafäd, pääl e kvisinaspun binons in kvisinöp. Len völ kvisinaräp, koegitiröm, jim, glok, lok e tärmomet lagons. Dis kvisinatab ramarils dabinons. Rat hagon e sagon: „Mens kruälons. No vilob lifön bevü ons!”

Lenoid... Rat mospidon.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)* 1958, Nüm: 2, Pad: 7.

In lotidöp

„Labol-li fitazibi?”

„Te tü fridels, ab sio labobs cemi labülabik. Vipol-li stebedön? o sö!”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)*. 1958. Nüm: 2. Pad: 7.

Div.

Fat ideadom. Büä ilüvom voli, isagom lü sons kil oka: „O cils digik! Ogerols te ludomi obik e vitidagadi obsik. Ab in at div gretik dabinon. Sebolsöd ziliko ed otuvols oni fümü!”

Pos dead fata sons ädasukoms ed äduseboms gadi lölik. Ab do ädunoms osi vemo ziliko, no ätuvoms goldi ni largenti. Plä ats äklopoms lemödöti flukas.

Pas nu äsüemoms, kisi fat idiseinom, ven ikonon omes dö div. Ed alyeliko dönu äseboms gadi mu gudiko, sodas äklopoms moni mödik.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)* 1958. Nüm: 2. Pad: 8.

Konotüls.

1.

Tünismitan ädakipom soldaferi.

„If givolöv obe könädi flonazimas: deg, läkoböv oni!” hipul äsagom. „Vipob logön osi!” tünismitan ägespikom, ed ägivom hipule könädi.

Smililölo, atan äläkom largentakönädi ed ämorönom ko on.

2.

Vomül: „Fi! fi! o hipul! no jemol-li? Kikodo ramenol-li bödülis se nästs? Fomälölös favi mota, kel no plu getuvof bödülis okik!”

„No veütos!” **hipul** gesagom, „mot onas sevof nosi dö os, ibä pefimükof sui hät ola.”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)* 1958. Nüm: 2. Pad: 8.

NUN VEÜTIK

Söl: ‚J. G. M. Reijnders sr‘, kadämal Vpa, lödöl in ‚Den Haag‘ (Nedän), ‚Hugo de Grootstraat‘: 82, elegivom bukemi lölik oka tefü volapüks e r. niverabukeme di ‚Amsterdam‘ (Nedän). Redakan ‚Vpagaseda pro Nedänapükans‘, söl: ‚F. G. Krüger‘ pebekomitom ad sesukön, ad leodükön ed ad lisedön bukemi at.

Ole: dani, o söl: ‚Reijnders‘!

*Volapükaklub valemik Nedänik
Diläd valemik feda Vpaklubas*

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff) 1958. Nüm: 2. Pad: 8.

Sval yunik

Fab fa ‚G. E. Lessing‘.

‚Kisi dunols-li is?‘, sval äsäkom furmides jäfik. ‚Konletobs stoki pro tim nifüpa‘, gespik äbinon. ‚Atos binon sagatik‘, sval äsagon. ‚I ob odunob atosi.‘ E sunädo äprimon ad polön raänidis e musakis mödikis ini näst oka.

‚Kikodo dunol-li atosi?‘, mot ona äsäkof one fino. ‚Kikodo-li? As stok dü nifüp badik, o mot löfik! Konletolös leigoso. Furmids etidons obe prüdi at.‘

‚Leadolöd jenön pö furmids su glun liföls, prüdamesüli smalik at‘, mot äsagof; ‚atos kelos pöton pro furmids, no pöton pro svals gudikum. Ven hitüp fluköfik ofinikon, omotävobs isao, dü täv at oslipobs pianiko e täno maräds vamik olasumons obis, kö otakädobs nen neodots votik, jüs florüp nulik ogalükön obis ad lif nulik.‘

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1958. Nüm: 3. Pad: 10.

Driman prudik

Konot fa ‚J. P. Hebel‘.

In zifil ‚Witlisbach‘ in stük: ‚Bern‘ foginan älifädöm seimna neiti in lotidöp, e ven ya isäklotom löliko oki pläämü jit ad golön ini bed, äsütirom se tävatuf päri pantufas, älenükom onis, äfimükom onis medü stogazöns len futs, ed äseitom oki somo ini bed.

Tävan votik, kel leigo älifädöm neiti in lucem ot äsäkom ome: ‚O flen gudik! Kikodo ebitol-li somo?‘ Balidan ägespikom: ‚Demü prüd. Ibä seimna edrimob, das estepob ini glätajeb, e to slip esenob dolis somik, das bai stip nonik fovo slipob nüdafuto.‘

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1958. Nüm: 3. Pad: 10.

Man in mun

Mär fa ‚Ludwig Bechstein‘.

Ün tim vönik seminaedo man ägolom ün sudelagöd ini fot, ädocöpom bimatugis, äkobotanom onis ad tuf bigik, ätovom oni sui bäk okik ed äpolom oni lomio. Pö lomiovegam man jönik, peklotöl me zälaklotem äkolkömom omi; bo ädesinom ad golön ini glüg, äbleibom stanön fo om ed älüspikom tufipolani me vöds: ‚No sevol-li das adelo binos sudel su taled, dü kel God ätakädon posä ijafon voli, e menis e nimis valikis? No sevol-li? das God ebüdon me büded kilid: Saludükolöd sudeli!‘ — Säkan at äbinon God it. Boadicöpan ye äbinom lölöfiko nenlekredik e klu ägespikom: ‚Va binos sudel su tal u mudel in sül, atos binon lindifik pö ob leigoäsä krüt ola.‘ ‚Täno opololöd tufi olik laidüpio!‘ God äspikon, ‚e bi su tal sudel no padigidon fa ol, olabol denu mudeli laidüpi, ed ostanol in mun as nunedamal pro utans, kels ojomodons sudeli.‘ — Sis del et ainog man et ko tuigatuf stanom in mun, e bo obleibom stanön us laidüpiko.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1958. Nüm: 3. Pad: 10.

Luib in sköt di ‚Mainz‘

fa blodef: ‚Grimm‘.

Ün yel: 975 hiel ‚Willegis‘: man relöfik ä nolik pädavälom as lebijop lebijopäna: ‚Mainz‘; lebijop at älicinon de famül pülik pöfik, fat oma ilabom febodi vabela. Sekü atos leglügätans e klerätans noubiks ähetoms omi, äsumoms kreti, ed ädäsinoms in fav okas luibis sui völs e yans kaseda lebijopa; somo äniludoms ad skänön omi. Ven lebijop relöfik äküpom kofi me kölins gudik in spadäds valik kaseda oka luibis vietik in feleds redi, e lä ats äleadom lüyümön liänili:

*‚O, Willegis‘: lebijop nuik!
no glömolöd licini olik!‘*

Sis tim at lebijops valik in zif: ‚Mainz‘ laboms sköti, kel jonon luibis vietik in feleds redik. Votikans nunons nog, das lebijop ‚Willegis‘ sekü mük oka, ädalabom plaudaluibi, kel elagon ai len bed omik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) 1958, Nüm: 3, Pad: 11.

POEDOTS

Veg in fog

O veg! voto so sevädik, kio binol miklänöfik in fog!
 Ag! kiöpo bims, doms e gads binons-li? Te fog, vefs e jads pro log.
 E kiöpo mens flenöfik binons-li? mans, cilils gudik e voms?
 Fa fog peslugons. Us po stons tak reigon, te jads vebons zü doms.
 Lilob plonis e seifis, hags go nelaodikis po jad.
 Soal so bisarik binon e süpiko jek davedon in lad.
 Godö! jinos, das milanans lükons badöfiko, lumans tädoms.
 Senob osi, das nams bomik blümoms us pro tatak badik po doms.
 Soal e späk in luimül züons obi äsä sepül nen trod.
 Ag! gevolös in gud Olik, das orivob fini läbik, o God!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Nüm: 3. Pad: 11.

Florüp

(fa ‚Johann Schmidt‘)

Teps nesofik emoikons
 sa kold, e nif, e glad.
 Plans, bims e flors dönu sprotons
 in fel, in fot e gad.
 O lad obik! fredikolös
 pos lügadels mödik!
 O menalad! juitolös
 nu florüpi jönik!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1960. Nüm: 2, Pad: 8.

Konfid

No dremolöd! ven ün neit
 mutol vegön soaliko,
 in tep vutik, nen stelalit,
 O! stepolöd kuradiko!
 Üfi su veg riskäd tädon,
 löpo in sül God galedon.

No dredolöd! ven in ditret
 stadol, in pöf biedälik,
 e ven kemens ön kof e het
 bitons ta ol. Lied olik
 yufon oli ad glor in sül.
 No plonolöd dö pöf e pül!

No kudolöd demü vanots!
 Komipolöd pro dñs nobik
 as komipan zilik, nen dots,
 pro glor Goda, pro ben menik!
 No sukolöd fami vanik,
 ab lifolöd as men gudik!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) 1958. Nüm: 3. Pad: 12.

Rät.

Vöd balid in flad e vär,
 padrinon, e vöd votik
 pük binon — binos-li mär? —
 in Yurop... nisulapük.
 If vödis koboyümoy,
 in Siyop läni tuvoy.
 (Bir-män, Birmän)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Nüm: 3. Pad: 12.

CEDS DÖ VOLAPÜK

Setrats se peneds Deutänapükik.

„Estudob lölöfiko Volapükabuki ed etuvob plidi gretik tefü Volapük...” (,H. St.’ in ,S.’ 1956 yanul.)

„Digidob Volapüki asä pük vemo balugik, notodaliegik, kel tefü fom gramatik oka kanon mätön ta pük votik alik...” (,J. G.’ in ,M.’ 1955 prilul.)

„Nestipo vilob spikön ko ol dö Volapük...” (,P. D.’ in ,W.’ 1949 yulul.)

„Nu olabob dönu livüpi mödikum, ad vobön nämiko pro dial Volapüka...” (,Dr. H. Sch.’ in ,K.’ 1948 mayul.)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Nüm: 3. Pad: 12.

NULODS NITEDIK NOLAVA**II. Kitopao licinons-li?**

Bör licinon se Larabän: bod pabaköl se Zänoda-Lofüdän, ed i fromad licinon usao. Florabrasid licinon in ,Kupría’, fok in Meditärän, stog in Tsynän, pärsig in Pärsän e ribedabäl in Lamerikän.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)* 1958, Nüm: 3, Pad: 13.

III. Vom binof nämikum ka man!

Num yelas dü kels vom zänedik lifof lunüpikumo ka man: in Fransän: mö yels 5, in Nedän: mö yels 2, in Linglän: mö yels za 5, in Spanyän: mö yels za 6, in Vesüda-Deutän: mö yels za 6, in Litaliyän: mö yels za 2, in Yapän: mö yels za 4, in Hindän: mö yel za lafik, in Lamerikän: mö yels za 6, ed in Stralopän1: mö yels za 4.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)* 1958, Nüm: 3, Pad: 13.

IV. Dö dugäl kulivik volapöpa

Dötumanum pöpama, kel kanon ni reidön ni penön: In Hindän: 80, Brasilän: 57, Rusän: 19 (ün 1939), Grikän: 41, Spanyän: 21, Yapän: 2, Litaliyän: 11, Tats-Pebalöl Meropa (= Lamerikän): 4, Stralopän2: 5.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Nüm: 3. Pad: 13.

V. Nedänans dü livüp

Dötumanum löfälas distöfik: Reid lekonedas: 51%, cög: 11%, bepläyam musigömas: 20%, kadapledam: 50%, mekül: 45%, gadam: 45%, klubädalif: 35%.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)* 1958, Nüm: 3, Pad: 13.

VI. Kisi jiklavan zänedik duinof-li?

A del, logs ofik dunons mufis kontrolik: za 30.000.

A del alik, dunof kapamufis: za 5.000 de disin lü penamacin.

A del alik, klavof kedetis fomöl fagoti metas: za 170.

Geäd de log ad brein e de brein ad nam dulon mö sekuns ³/₁₀.

A klavam e a klav mufükof vetoti gramas: 350.

A del, at binon vetot milgramas: 29.000.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)* 1958, Nüm: 3, Pad: 13.

STUD BALID VOLAPÜKA

1 Fom verätik: *Laustralän*.

2 Fom verärik: *Laustralän*.

O flen digik oba!

Sevob, das vilöfo lärnolöv Volapüki. Livüp ola binon ye vemo pülik. Dalärn Volapüka flagon timi te nemödiki. Jafolös ole timi at ed olärnol oni. No opidol duni ola. Ünü düp bal osuemol gramati Volapüka. Pos dels anik ya okanol penön penedi Volapükik.

Spiked

Medü ston pos ston dom odavedon.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1958, Nüm: 3. Pads: 13—14.

Nuns.

Konsälidabuks sevädik Deutänik dönu elasumons nemi: Volapük, ko nün brefik dö sinif nema at.

Bukem gretikün Volapüka binon in Deutän, in vilag: ‚Weisskirchen am Taunus‘.

Broadöp in zif ‚Frankfurt am Main‘ äbroadon bü yels anik spikädi tiädü: De Volapük lü el ‚Basic English‘.

Lised bukas e penädas sivovikas pro Deutänapükans (Liste der beziehbaren Bücher und Schriften für Deutschsprechende).

Kurze Grammatik der Weltsprache ..... Hfl. 0,20

Johann Schmidt, Lehrbuch der Weltsprache Volapük ..... Hfl. 0,80

Dr. Arie de Jong, Wörterbuch der Weltsprache ..... Hfl. 4,00

Dr. Arie de Jong, Gramat Volapüka ..... Hfl. 1,00

Sivaladet: ‚Volapükagased‘, Potakät: 6021, ‚Amsterdam-W.‘ (Nedän), potakal: 373563.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1958, Nüm: 3. Pad: 14.

NULODS NITEDIK NOLAVA

VII. Vifs koapa obsik

Nutül me logalips jenon ko vif milmetas: $1\frac{1}{5}$ a düp.

Her glofon ko vif zimmetas: za 15,5 a yel.

Vif sirkülama bluda obsik binon mö mets 288 a düp.

Cil pledöl bevegön fagoti milmetas: za 24 a del.

Mödiküns drimas obsik te dulons dü sekuns: ze 5.

Dol kanon propagön oki ko vif milmetas: 57,7 a düp.

Nuels obsik glofons ko vif zimmetas: 6 a yel.

Sekü suetam skretobs mö liäts vata: 8 a 10 a del.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff) 1958, Nüm: 4, Pads: 15—16.

VIII. Spad vola

Num lödanas a kvadamilmet (km²) binon

in Laustralän:	pösod(s)	1
in Balatam Sovyätarepublikas sogädimik:	„	9
in Lamerikän:	„	21
in Tsyinän:	„	60
in Linglän:	„	210
in Yapän:	„	241
in Nedän:	„	334
in Monakän:	„	22 000

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff) 1958, Nüm: 4, Pad: 16.

IX. Luimöf

Cil änu pemotöl labon 70% luimöfa,

alan ko lifayels 20 labon 60% ed

utan ko lifayels 70 labon 58%.

Klu fraseod: „bäldan dasägik“ no binon so bisarik!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff) 1958, Nüm: 4, Pad: 16.

X. Dö kasub

Kasub bo labon literati nemödikün pükas valik Yuropik. Do pük at pagebädon aldeliko fa milats as kosädapük, literat oka äbinädon ün 1912 mö buks te kils u fols; bal bukas at bib äbinon. Gaseds e penäds

votik ädefons lölöfiko ün tim löpo pemäniotöl. Igo ün nutim literat lölik püka at bo no osaidon, ad fulükön bäkasakädi julana.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) 1958, Nüm: 4, Pad: 16.

XI. Kisi nems mulas sinifons-li?

Yanul penemon ma ‚Janus‘: god Romänik prima.
 Febul penemon ma ‚Februa‘: pönidazäl Romänanas.
 Mäzul penemon ma krigagod: ‚Mars‘.
 Prilul pedefomon de värb latinik: ‚aperire‘ (= maifükön).
 Mayul penemon ma ‚Maia‘: jigod Romänik tala.
 Yunul penemon u ma ‚Iuno‘: jigod mata u ma el ‚consul‘ Romänik: ‚Brutus‘.
 Yulul penemon ma ‚Iulius Caesar‘.
 Gustul penemon ma lampör Romänik: ‚Augustus‘.
 Setul pedefomon de numavöd latinik: ‚septem‘ (= vel).
 Tobul pedefomon de numavöd latinik: ‚octo‘ (= jöl).
 Novul pedefomon de numavöd latinik: ‚novem‘ (= zül).
 Dekul pedefomon de numavöd latinik: ‚decem‘ (= deg).

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 16.

Hüm Volapüka

Sumobsöd svistama stäni!
 Neflenami obs hetobs.
 Dakipobsöd ga baläli!
 Volapüki beyubobs.
 Vokädotsöd ko cifal:
 „Menefe bal, püki bal!”

Kis okanon-li plu svistön
 lölika vola menis?
 Kis plu ogudükumon-li
 ka pük bal onas stadis?
 Klu vokädotsöd bu val:
 „Menefe bal, püki bal!”

Cifal püka ga lifomös!
 Lifonsös slopana ona!
 Volapük ai floronös,
 e spiked jönik ona!
 Klu tonosös love tal:
 „Menefe bal, püki bal!”

The Volapük Anthem

Let us raise our flag of union!
 All unfriendliness we hate.
 Let us stand in one communion!
 Volapük we celebrate.
 With our chief by us be sung,
 „Unto all mankind, one tongue!”

What is more to friendship moving
 For the men of all the earth?
 What is more their lot improving
 Than of our one tongue the birth?
 Let us shout to old and young,
 „Unto all mankind, one tongue!”

Prosper, leader of our language!
 Prosper all who learn or teach!
 Volapük shall never languish,
 Nor its world-wide sweetest speech!
 Through the world by us be rung,
 „Unto all mankind, one tongue!”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 17.

POEDOTS

Esepülobs libi

Fa ‚Johann Schmidt‘ (Pepoedon ün 1943)

Esepülobs libi
 dü dag e tep vemik;
 no elogobs strali
 lita zü sark blägik.
 Esepülobs libi,
 e komanef smalik
 no älogon meni
 votik ko dol legik.
 Mens äcogons in doms,
 us äliilobs smili,
 du ün neit ko toms
 esepülobs libi.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) 1958, Nüm: 4, Pad: 18.

Viol

Fa ‚Johann Schmidt‘

Viol floron in jad e dag,
 ti no logon deli,
 toä glofon dis bled e stag,
 gevon benosmeli.
 Koveniko us in kein
 lifon in mük e stil,
 ga i pro on vam e rein
 padosedons de sil.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)* 1958, Nüm: 4, Pad: 18.

RÄTS**Feapladamarät fa ‚Johann Schmidt‘.**

Bim semik ädosturon
 ad dils fol ädabrekon,
 e dils at in pem brulik
 ätegons vegi lölik.
 Pos jenot somik leod
 vo reton; binon neod.
 Mens su top äkobikons;
 dins jekik ye äjenons
 ven nu mens in mod votik
 äpladons dilis valik.
 Süpiko fil e sulfin
 äpubons sa hölaplin.
 (*biad — diab*)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 18.

Ceinarät

Ko ‚h‘ binob in kadapled,
 ko ‚g‘ binob te in nated.
 Ko ‚l‘ binob in men alik,
 ko ‚f‘ e ‚n‘ in dom alik.
 (*had, gad, lad, fad, nad*)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 18.

O Siörs lestimik!

Kodü tups in jäfidäms distöfik Redakana äsi sekü vaken posik oma, Reidanef odageton nümis: 4 e 5
 gaseda obsik medü köv ot ünü setul yela 1958id.

Guvan.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 19.

NULODS NITEDIK NOLAVA**XII. Glans.**

Bufod labon glanis tel pödü logs oka; ats skretons flumoti yelovilik ä korodöli. If dog seimik vilon
 sumön nimi at me lemud oka, flumot et paskreton e dog stadükon bufodi libio, nog büä okanonöv
 konsumön oni!

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 19.

XIII. Lireyans in ‚New York‘.

In ‚New York‘ lireyans mödikum lödons kas in zif: ‚Dublin‘. Padigidons vemo in ‚New York‘, pato as
 poldans.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 19.

XIV. Lödöp ela ,Croesus' petüvon-li?

Vönotavans niveras Lamerikänik di ,Harvard' e di ,Cornell' etüvons pladi zifa Lüdänik mu vönädika: ,Sardis', in kel reg märöfiko liegik: ,Croesus' älödom.

El ,Sardis' äbinon cifazif Lüdäna ün tumyel mälid bü Kristus e zuo äbinon bal metropoelas timäda et. Dis failots zifa Romänik eseseboy gretikis lufladis pebepänöl e mönis grupa domas.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 19.

XV. Fidedakösömots.

Ün zänodatimäd äkösömoy fidedön telna a del, sevabo: tü göds za düp: 10 (deg) e tü poszedels za düp: 4 u 5. Pas ün tumyel XVIid (degmälid) tabastofeds e särväts ägeböfikons. Jü tumyel XVid (deglulid) äkösömoy fidön zibis neluimöfik me nams! Ägleipoy onis me doats.

Fok e spun egeböfikons mödo latikumo.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 20.

XVI. Tsyinans.

Kludöfö numats fa reiganef Pöparepüblika Tsyinänik penotüköls tefü num tsyinanas in Tsyinän, su Taiveän, in Siyop sulüdalöfudik e votaseimo, balions 650 tsyinanas dabinons; ab jäfudisevans lesions, das num at binon mödo gretikum e das sötoy kalkulön balionis plu 700! If pöpamapluikam blebon leigik jü yel: 2000, taled obsik omuton lotidön milbalionatis 2,7 de tsyinans ünü yels 52 pos ayel, sevabo: num tsyinanas binon leigädovik ko num valodik volapöpama nuik!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 20.

XVII. Leigod.

If kanoyöv smalükön soli ad gretot sabagrana, täno tal binonöv stöfadilil zütülöl fagotü zimmets 15 de sabagran. Stel nilikün fagöl mö litayels „te” fols, binonöv sabagran fagotü milmets 40.

If fomäloyöv stadi sola soiki, das sol binon-la sabagran in ,Amsterdam', täno fimastel nilikün binonöv sabagran in zif: ,Leiden'!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 20.

XVIII. Saturn.

Litareol, kel kodon das saturn binon planet nitedikün solasita obsik, binon vemo vidik e ze mänsidik. Züon saturni zänodo, nendas kontagon planeti seimo. Me sidaleskops kanoy logön, das reol at binädon voiko me reolis balatik kil. Reols at binädons me balions stöfadilas fimik so densitikas bal sus votik, das magäd davedon, äsva tefos-la reoli gretik bal.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 20.

XIX. Kisi nems delas sinifons-li?

Mudel penemon ma mun. **Tudel** penemon ma krigagod germanas: ,Tiwarz'. **Vedel** penemon ma el ,Wodan': god löpikün germanas. **Dödel** penemon ma god germik tonära: ,Donar'. **Fridel** penemon ma jigod germik lelöfa: ,Frya'. **Zädel** penemon ma saturn. **Sudel** penemon ma sol. Ya ün tumyel kilid timedä kritik nems at delas äkösömons pagebön in ziläks germanas.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pads: 20—21.

XX. Bäldots.

Tigrids kanons labön bäldoti yelas degvel, valüts bäldoti yelas: 30, bers bäldoti yelas: 35, psitaks bäldoti yelas: 140, svans bäldoti yelas: 170, tortugs bäldoti yelas: 200. Pamafilig in Stralop labon bäldoti yelas: 12.000...!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 21.

RIMASPIKEDS

1. Mikeb glofon bo gudiko,
ye din gudik nevifiko.
2. Smitolöd feri glutik,
suno obinon koldik!
3. Flors jönikün bo rosads binons,
bevü rosads ye spins dabinons.

4. God benedonös domi oba
e belödanis valik doma!
5. Ven in ditret odalabol fleni gudik,
no plonolöd! o men! binol läbik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 21.

RÄT

Güädiko.

Vöd fredükon vemo menis
e no vitons vobi, töbis.
Go pöp in krig e lekomip
sukon oni; binos prinsip,
das men nonik orefudon
vödi at. Ven ye olilon
güädiko vödi jönik,
täno te men lekanälik
nitedälon, ed eplodon,
ven vöd in lop pukaniton.
(*Dalab — balad*)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 21.

POEDOTS

Trod

(Poedot stelaſomik fa ‚Johann Schmidt‘)

Nif
in zif
e länääd
äsä tapäd
su glun seaton,
su bel, fälid e fon.
Glidob oli, o nifüp!
tegol tali fenik dü tüp
nesofik semik me nif e glad;
ye dis kold, nif e glad — o menalad!
ekö! glof nulik dönu eprimon,
si! ebo dub stil glof pafödon.
Demü atos glidob oli,
o nifüp! ibä soli
no obevikodol;
ed oreigon
sus bel e fon.
sus fälid
ko nid.
Yö!

(1 jüesa 10 silabs e täno 10 jüesa 1 silabs.)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Pad: 22.

COGEDS

Motalöf

Om: „Sonil ola, stötom-li laidiko?“
Of: „Nö! o sö! Te ven spikom.“

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1958. Nüm: 5. Pad: 22.

Gadan trögik

Gadan, kel no älöfom vobi, äseitom oki ini jad bima ed äslipom. Mastan oma fädiko äbeistepom, ed äblamom omi, sagölo: „Oh trögan! no völadol, das son besvieton oli.” — „Ö!” votikan ägespikom: „Ebo kodü atos äseitob obi ini jad!”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Nüm: 5. Pad: 22.

Gespik gudik

Man ämonitom su jevod vemo lunik ä vemo mägik. Beigolan älülogom onis, e fino äsäkom kofiko monitane: „Jevod at poselon-li seimüpo bai pauns u bai mets?” Monitam älöpiotovom göbi jevoda ed äsagom: „Nüstepolös ini selidöp at! Us odagetol nüni pevipöl.”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 22.

Spiked.

Vobolös! o flen obik! Vobolös nen tak!
Neföro edavedon filastral nen spag.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 22.

Ko tonats ot. (Rät).

Binob lödöp müdik pro nim,
binon in ob dü slip e drim;
ko tonats ot oluflitob
in lut pö zäl pos töb e vob.
(*Näst — stän*)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1958. Pad: 22.

Si! Täv binon fred mülana

Pöpalid Deutänik. Bai poedot fa ‚W. Müller’.

Noated fa ‚C. F. Zöllner’.

1.

Si! täv binon fred mülana
si! täv binon fred mülana,
    si! täv yofik.
Mülan — vö — lifomöv in glum e glif,
if leno tävomöv de zif lü zif.
Vilom vegön lü bel e klif
pö täv, si! pö täv, si!
pö täv yofik oma, pö täv oma,
    pö täv oma.

2.

Vat etidon obes tävi
vat etidon obes tävi,
    tävi yofik.
Vat no takon dü del e neit,
tävon dü klil e dag, dü munalit,
so vifiko äsä sagit
flumon, si! flumon, si!
vat vifiko flumon, vat vifiko flumon,
    vat deflumon.

3.

Luibs löfons vemo mufi,
luibs löfons vemo mufi,
    löfons mufi.
Tulons, tulons in vat nenfeniko
pö solalit dela e go neito
    pö solalit e go neito
    tulons, si! tulons, si!
Vö! luibs tulons nen fen,
Tulons nen fen, tulons nen fen,
    tulons nen fen.

4.

E mülastons to vet okas

e mülastons to vet okas,
 vö! mülastons!
 I kemufons to vet danüdölo,
 pö mät ta vat mufons go spidiko.
 Pö mät mufons go spidiko,
 mufons, si! mufons, si!
 Vö! mülastons mufons.
 Mufons to vet, mufons to vet,
 mufons to vet.

5.

O täv yofik! o fred oba!
 O täv yofik! o fred oba!
 O täv yofik!
 Begob oles, o läd! o söl mastan!
 nu sädüni oba nen zun, nen zan,
 nu sädüni oba nen zan,
 pro täv, si! pro täv, si!
 pro täv yofik oba,
 pro täv oba, pro täv oba,
 pro täv oba.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneff) 1958, Nüm: 6, Pad: 26.

1959 (yelod 24id)

PÖTÜ PRIM YELA NULIK

Iofobs slopanes Vpa e reidanes gaseda obas benovipis ladöfikün. Yel nulik blinonös oles läbi, sauni e koteni! Ün: 1959 Volapiük obsik dabinon nu sis yels: 80. Spelobs, das otuvonös flenis fiedik mödik!

Redak

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneff). Yel: 1959. Pad: 1.

SPIKEDS

Löfolöd kemenis ola!
 Ta kof vaf nonik dabinon.
 Stupan ai lecedon oki meni gudik ä veütiki.
 Utan, kel seadon lä fon, utan odrinon balido.
 Mens nejönik no lülogons okis vilöfo in lok.
 Nen bened Goda gudikos no oplöpon.
 Ven jip bal primon mäyi, jips votik osödunons sami.
 Te vob gevon life völadi.
 Pos rein solam osökon.
 Tuspud no oblinon benoseki.
 Siörs sevärik no oreigons dü lunüp.
 Balido vobolöd, täno juitolöd!
 Trätan otuvon valöpo te nestümi.
 Ditret däbreikon lonis valik.
 Mon jafon flenis.
 Tub vagik davedükon tonis laodik.
 Lukrüt binon din vemo fasilik.
 Men sagatik oviton feiti.
 Demü däsärt teik krig nonik odavedon.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneff). Yel: 1959. Pad: 1.

Boyad de ‚Malmaison‘

Koned fa ‚Franz Hoffmann‘
 petradutöl fa ‚J. Schmidt‘

Lü blesirakaseds jönikün Fransänik kased: ‚Malmaison‘ duton, kel topon in fagot mö liöl bal e foldilik vesüdü ‚Paris‘, e kel äbinon ün vönäd seimna busteböp ela ‚Napoléon‘ I ed ela ‚Joséphine‘.

Foginan, kel stunidon jöni e magifi länädadoma at, bo kanon-la töbo kredön, das pälecedon seimna ün vönäd as topät tirena e krime. El ‚Malmaison‘ niludo egeton-la nemi okik: ‚dom badik‘ ün tim, ven äbinon letopät kardinala: ‚Richelieu‘: ministeral ela ‚Louis‘ XIII, kel äduinom jelü tron krimi ömik. Se tim at konot sökik eloveikon.

Tü novuladel glumidik tävan su jevod ästopom fo yan bötädöpa vilaga ‚Ruelle‘, kel miedon legadi ela ‚Malmaison‘. Jibötädan ägolof plödio ad getedön omi, kel, posä ilovegivom jevodi oka lecekadünane, äbonedom fidedi.

Äjonidükoy ome cemi gudikün doma, e jilotidan jäfedik ämogolof ad ledunön vipis lotana oka. No lunüpo pos atos monitan votik ästopom fo bötädöp, ed äflagom leigo fidedi. „Pidob vemo, o söl! das no kanob fölon vipi olik,” jilotidan äsagof, „ibä stok valik, keli labobs in dom, pebonedom fa söl, kel elükömon bü timüls anik bü köm olik.” — „Gololös täno löpio lü om!” foginan äsagom, „e sagolös lotidäbe olik, das obinoböv vemo danöfik kol om, if odälomöv obe, ad kompenön pö fided omik. Vilob vilöfo pelön dilodi obik fideda.” — Jilotidan änunof komiti at lotane balid ed ägetof plütiküno de om gespiki: „Sagolös söle foginik, das kompen omik opliton obi vemo, ab das no kösömob ad lasumön peli de utan, keli evüdob ad fidedön ko ob!” Foginan telid kludo ägolom löpio ini cem löpik, e posä inotodom danöfi oka demü geted so gudöfik, bofikans äseidoms okis len tab. Fidäd vo no äjenon fredöfikumo, kas äkanoy spetön osi pö seiv so brefik; ab pö poszib, pö kel äbötoy vinis legudik anik, spikotam ävedon nenplafikum, e foginan telid ädälom oke ad säkön kompenane oka utosi, kelos ikodedon ome ad kömön ini topäd at, kö äjinom binön foginik. „Egetob de ministeran büdi ad kömön isio,” gespik äbinon. „De kardinal-li?” fidedakompenan omik ävokädöm ön süpäd klülabik. „Pardolös nunäli obik! labol-li ba kodü kredön, das bo enofol-la omi dub alseimikos?” „Lenö!” votikan ägesagom, „e voiko ekömob isio ad gidükön obi ta kusad somik.”

„Din binon soik: In lomazif obik: ‚Rochelle‘ bü brefüp pamflät dö lif notidik e kalad kardinala päpakon, kela samäds anik ärefons jüo lo reg. Do ob dü lif lölik oba neai ekoedob bukön tonati balik bal, ekusadoy too obi ad ebinön lautan lenoda at. Nos pakredon so fasiliko, äsä mispik fa mens fopik e badöfik; e sekü kod at no eperob timüli bosik ad jonülön lobedi oba tefü büd, ön spel ad sälonöfükön löliko kusadi so stupädiki, äsä ejonüloy oni ta ob.” -

„O söl!” foginan ävüspikom nu ko notod klülabik dredäla, „o söl! danolöd Büologali demü fäd läbik, kel edugon obi ad kolkömön oli. I ob pebüdob fa ministeran ad kömön isio, ab in disein no votik, süadob dö atos, äsä ad decöpön kapi ola.” — Dremäl lejeka ädaikon pö utan, lü kel vöds at pisagons. „Ob, o söl!” lotan miklänöfik äfovom, „ob dönuob osi, bligäd obik obinonöv, ad säkapön oli. Binob boyad zifa nilädik, ed alna, ven el ‚Richelieu‘ ekoedom fölon kläno vinditiäli oka ta alseiman, ob getob büdi ad komikön ini kased. Utos, kelosi änu ekonol obe, düp, tü kel pebüdol ad kömön isio, val süadükön obi, das evälom oli as viktüm vindita oka. Ab no dredolöd! Oyufob oli ad fugön. Büedolöd säedön sunädo jevodi olik, e sökolöd obi! Gebob pöti at, ad bläfön debi danöfa, keli gudöf oli ebligädön obe.”

Jeki e kofudi tävana pöfik kanoy gudikumo fomälön, kas bepenön. Sunädo äbüedom lüblinön jevodi oka, äpelom bötidakaloti oka, ed äsökom dugädani oka, kel ädugom omi da fotil de ‚Butard‘ lü veg nenilik. „Logol-li us,, dugädan omik äsagom, ven änilikoms nilü kased, „treilafenäti et, kel tenikon löpio tio jü skers tümila zänodik? In fanäböp at cödets palonülons e päledunons, ta kels lapel pö stadät löpikum no dabimon; koapis viktimas cödeto pedeidölas stüroy donio ini vatasöp dono topöl, kö suno panosükons dub zem no pevatädöl. No nekälolöd konsäli obik! Klänedolöd oli po fotil! ed if ologol ünü düp bal lunidi lita se fenät ut, keli ejonob ole, täno okanol kludön sekü atos, das pebüdob kömön isio, ad ledünön pö votikan cödetadeidi; if ye ologol zao ün tim at liti nonik, täno okanol binön süadik, das ol äjonidol ad paviktümön. Ön jenet at perolöd timüli nonik! gebolöd neiti e vifi jevoda olik! Steifolöd ad rivön miedi, e bejäfolöd usao dini olik, soäsä oplidol! Ab dälolös obe ad sagön ole, das pö dinäd olik obinosöv fop, ad vilön jelodön oki — i ven binol nendöbik — ta kusad negidik! ibä ütöpo, kö däspotan reigom, lons e gid no labons lonöfi.,,

Posä foginan ijönülom daifidäbe oka senäli danöfa nenfinik okik, äklänedom oki ini klänedöp oka. Nilud boyada klülädön binön go verätik. Lit nonik äpubon de tümafenät, e pos pasetikam düpa bal, tävan ädegalotom usao. Nenzogo älüvom Fransäni, ini kel pas pos deadam ela ‚Richelieu‘ äkünöm ad gekömon.

Egekömölo in lomän oka, dun balid oka äbinon ad visitön bötädöpü de ‚Ruelle‘ ed ad dagetön nünis tefü benodan oka; ab sis yels plu aniks no ililoy plu bosü dö om. Äkonom pos atos ventüri oka, kel sis tim et evedon in topäd et pöpasagäd, ed egevon bötädöpe de ‚Ruelle‘ kel sevädön medü nem: „Domü el ‚Jevod vietik‘”, fami semik.

Jonoy nog cemi, in kel foginans bofik efidoms kobo, e pö vätäl kuratik fätot omsik jinon leno ebinön so neluveratik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1959. Pads: 2—3, 6—7.

Bül svidik

Mär de blodef: ‚Grimm‘

Seimna jipul yunik pöfik ädabinof, kel älifof soeliko ko mot oka, e no plu ädalabofs boſi ad fidön. Nu cil ämogolof ini fot. Us äkolkömoſ vom i bälidik, kel ya äſevof miſeri ofa, e kel älegivof ofe bovili. Ven älüſpikof bovili me vöd: „Kükolöd!“, täno miliakabül svidik äkukon in bovil, e ven äſagof vödi: „Stopedolöd!“, täno kük äſtopedon. Jipul älomioblinof bovi lü mot, e nu älifofs gudiko ed äfidofs büli svidik, kü ävilofs. Ün del ſemik jipul imogolof. Nu mot äſpikof: „O bovil! kükolöd!“ Sunädo büli äkukon e mot äſatükof oki. Nu kuk äſötonöv ſtopedön, ab mot no äſevof vödi tefik. Kludo bov älaikukon e büli äplödiödranon love ſiem bova, äfulükon kvisinöpi, täno domi, e fino süti, äſva ävilon ſatükön taledi lölik. Nu ditret gretik ädareigon e men nonik äfägon ad moükön büli. Fino jipul älomiokömoſ ed äſpikof: „Stopedolöd!“ Sunädo kuk äfinikon. Ab alikan, kel nu ävilon kömön ini zif, ämuton meikön fidölo vegi da büli. Üf ol labol deſiri pro atos, täno gololös uſio ed blufön oſi!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ) 1959, Nüm: 1, Pad: 3.

Musigabok bälidik

In cem obik muſigabok
 ſtanon in gul nilo lä lok;
 ſtanon uſ ya ſiſ yelſ mödik
 ya ſiſ delſ cilüpa obik.
 Ag! äjäfob ſo vilöfo
 me on aſ cil, e frediko
 ädanüdob in cem ſmalik
 ko mot — ag! in cilüp läbik.
 Ätakädon fe ün hitüp
 boſo, ye dü fluküp, niſüp
 bo äpläyon dü yelſ mödik
 lidis, lidis neglömovik.
 Cilüp jönik enepubon,
 ko mot i läb emoikon.
 Muſigabok uſ ön ſeil
 drimon dö mot, drimon dö cil.
 Mot takädoſ diſ krode ſton
 cil ſiſ lunüp edaülon,
 ye tim jönik reton in mem
 nog dub muſigabok in cem.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 1. Pad: 4.

RÄT

Ädeimof ſilabi balid
 bi älöfoſ ſilabi telid.
 Ye vöd lölik äkömon de mel;
 drimof nu dö matedadel.
 Nu dalabof vödili lölik
 e deimof ſilabi lätik.
 (*mat, rod, matrod*)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1959. Pad: 4.

RÄT

Silab balid lä fön stanon;
 silab telid as rel
 us dabinon, kö vöd lölik
 stanon in fot e fel.
 (*bam, bud, bambud*)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. Yel: 1959. Pad: 4.

SPIKEDS SEVÄDIK

Ven kat moon, mugs danüdon.
 Grans mödik fulükons saki.
 Stimolöd menis bäldik!
 Neito kats valik binons gediks.
 Jims nulik kötons gudiko.
 Badikos viton liti dela.
 Pas ven tifan pufanon, okanoy forön oni.
 Flen gudikün mena buk gudik binon.
 Utan, kel fugon de voled ini soal, u binon kriman u men gudik, neai ye binon komunan.
 Stupan binon cödal vifikün.
 Su spinabimül fig nonik glofon.
 Us, kö God no reigon, us suno diab oreigon.
 Vat neai oflumon löpio lü bel.
 Te fopon opolon boadi ini fot.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. Yel: 1959. Pad: 5.

Man labü klotem blägik

Fa ‚Johann Schmidt‘

FONUN

Sökiko loseitob oles fätoti vemo bisariki dokana ‚Franz Pischl‘ ün yel: 1903 edeadöla; jenot, tefü kel igo nu pö laut ona no nog stadob in kleil. Bi siso i ya yels: 70 epasetikons, (ijenon ün yel: 1885) e bi, äsä pesagos, temunan balik, dokan at ideadom sis lunüp, bo nos ovotikon in tef at.

Igo no isevädikob pösodiko ko dokan ‚Pischl‘. Ün lifayels lätik oma ifealotädöm de zif ‚Wien‘ lü lödöp zioma obik, ed iflenikom ko om, bi hiatan, leigoso äsä dokan ito, älifom soelölo nen famül. Fe sevob, das ziom oba pötü visit ispikom ko pals oba dö dokan ‚Pischl‘ e dö fätot bisarik oma. Ettimo, ün yunüp obik, ye no ituvob nitedäli pro dins somik.

So dinäd lölik inepubonöv nenretodiko kobü deadam dokana ‚Pischl‘, if delabuks oma sa dins pösodik votik anik pos deadam dokana no ireafonsöv ini dalab zioma, e dub atos latikumo ini dalab obas. Pö leodükam gretik pötik ätuvob bogili smalik, kel äninädon posbinükoti dokana. Gasedanunods kälöfiko pikobüköls dö mijenot su trenavabazugot vü zifs ‚Brod‘ e ‚Sarajevo‘ ägeblinons obe memi dö spikadin ettimik, dö fätot bisarik dokana ‚Pischl‘. Äreidob nu küpäliko delabukis neprolidiko pilautölis dokana, e te pö dätis patiko veütiks mijenota e cödäda sökik ätuvob nunodis prolidik jenota rätöfik at.

Täno nuns dönu äsmalikumons, penets brefik ömik, latikumo pinüpenöls jüi lifayels lätik dokana, äträtöns ye, das neföro ikanom glömön fätoti at. Penetis latik at, dilo vemo kofudikis, no edemob pläämü mö naeds tel, bi ret nunodas, kelis äkobükob ad koned, flagon ga saidikosi tefü kredab oka.

* * *

In zif ‚Brod‘: finastajon trenazugota tatik Macaräna, ven älüvob levabi, ad fövön ve trenasekion Bosniänik tävi lü zif ‚Sarajevo‘, älabob as Deuto-Lösteränan senäli ad komön in foginän. Fe itävob ya sis lunüp plödü ziläk Deutänapüka, posä tren iblinon obi de zif ‚Wien‘: lödöp oba lü ‚Budapest‘ e täno ve zifs ‚Kis-Görös‘ e ‚Scabadka‘ lü ‚Zombor‘. In ‚Zombor‘ ivisitob söri oba, us as jimatan äliföli, e pos steb baldelik ilaitävob me tren, jüs irivob eli ‚Brod‘. Kludo itävob ya lunüpo da dil sulüdavesüdik Macaräna. Leseväd oba ko Macaränapük äbinon ye somo gudik, das is no nog icedob obi foginänani. Zuo num no smalik Deuto-Lösteränanas ibinons in levabs. In ‚Scabadka‘ ye dins ömik ya ävotikons; Deuto-Lösteränans mödikün älüvons is treni, ad vabön vegü ‚Szeged‘ ini el ‚Banat‘, (ziläk Deutänapükik in Macarän). Pö steb in stajons älibob nu ömna slovenapüki, keli no äspikob, ed in ‚Zombor‘ äküpo, das belödans zifa ädutons ya ad pükagrups anik. Ab pas in ‚Brod‘ pädfefob fa senäl fogina, fa senäl bisarik foginana in lomän lönik.

Zif ‚Brod‘ topon as zänodatop bevü Slavonän e Kroasän. E dese ‚Brod‘ trenasekion balik äzugon, labü flaniozugots smalik te tels da Bosniän jüi zif ‚Sarajevo‘: finatop täva obik, kludo tio jü ini Hersogovinän. Dub atos no ästunob, das pükabrul voiko Babülonänik ädranon ini lils obik, ven ästebedob su pärun treni. Kroasänans, Slavonänans, Bosniänans e Särbänans igredänons Macaränapüki büo idareigöli, e täno ällilob mö naed balid vödis püka Türkänik. Älogob klotemis magifik pöpas valik ut, kels is in gul sulüdalofüdik Yuropa lifons in kobiodrän vemik.

Ven fino ün poszedeladüp lulid ibexänob treni, pos latikam vemik ädevegöli, äküpob, das äseadob as Deuto-Lösteränan balik in levabadiläd, e posä icänob telna levabi, din at no igudikumon. Valöpo älogob grupis e grupilis menas, pükis difikün äspikölas. Sio tävans mödik se monäk Lösteränik äspikons ze gudiko Deutänapüki, äspikons oni asä pük telid. Is ye ästadons vü kelomänans okas, ed ob äseadob soeliko ä soaliko. Lü soldats, fümo Deutänapüki äspiköls no äkanob vegön, bi tefü sefükam e tefü sef lönik äbinoms in levab patik. Kludo äcänob nogna levabi, e nu dins igo nog äbadikumons. In vab balid at trena voiko te Bosniänas e mens se Hersogovinän äseadons. Vaniko idalärnob in gümna Linglänapüki e Fransänapüki, Spanyänapüki e Litaliyänapüki; is no äsuemob vödi balik bal.

In stajon ‚Dervent‘ tävan nulik äkömon ini levabadiläd, ed äseidom oki visü ob. Balido leno iküpob omi, bi iplödiologob se fenät, ad lelogön topädi, pas nu boso ad fom belik ävotiköli.

Ven fino älelogob kuratikumo nilädani nulik oba, äfredob ün timül balid, ad logön fino dönu Yuropani voik. Täno ye bos ästunükon obi tefü om, bos, kel in topäds votik leno edavedükönöv klati, kel ye is, bevü klotems magifik nekösömik äjafon taädami kleilik. Tävan visü ob, man lunik mägik labü bäldot nofümik, älabom täini dofik; kapaherem e logahers oma äbinons pägablägiks, logod omik äjinon binön nennotodik äsä maskar. Dek manas valik, mustag ädefon lölöfiko; mud e logs jiniko päfarmükons fimiko. Posä foginan ijafom oke seadi kovenik, äseadom us nen muf alik. Utos, kel, äsä ya emäniotob, ästunükon lediniko obi, utos klotem omik äbinon, kel me dils valik ona, de hät vidalösiemik jüi donio lü juks äbinon blägik, äbinon in köl bläga dofikün. Mäned luibafomik oma in köl leigik no äleton logädikön igo te dilili koapastofädema baiko votakölika.

Emäniotob ya, das man visü ob äseadom nenmufiko; ab no äsliplom. Logs oma älogedons nu jiniko in lestif äl völ levabadiläda. Ven ya ibeiükobs stajonis anik, nendas foginan idunom preparis, ad jonön nemu steifüli spikota ko ob, ud ad mögükön obe primi spikota, äskanob boso. Demü kod at äseükob se lepenädamap obik buki nuliko pidabüköli hiela ‚Feuchner‘, labü tiäd: „Lekan nedeädöfik vesüdäna“. Tiäd, binü tonats gretik blägik ätaädon kleiliko ta linumatanäd klilablövik. Dü reid neküpälik oba älöpiologedob süpiko. Logeds oba ädrefons mani labü klotem blägik, ed äküpob, das äsmililom kofiko. Ven älogom logodalienädis boso favikis oba, e ven äküpom, das isuemob smilili at asä kof ta ob, no äbluvikom puboso. Me vög ze nentoni, kel äbaiädon lölöfiko ko pösod oma, äsagom nemediko: „Tiäd nensiämik kion!“

No ikanomöv-li gebädön nemu läükoti: „O söl oba!“, ven no idacedom osi dini vipabik, as jonodön oki büo, ed ad sagön täno nog vödis nüdügöl anikis bü krüt brefik at? Ed el ‚blägan‘ at, (somo nu änemob ninälo omi), äspikom Deutänapüki, äspikom gudiko püki at.

Sekü atos ägespikob me kazets boso viodöls: „No labol-li bo cedi patiko böniki do hiels ‚Rubens‘ e ‚Michelangelo‘, dö ‚Tizian‘ e ‚Rembrandt‘, dö ‚Shakespeare‘ e ‚Goethe‘, dö ‚Bach‘, ‚Haydn‘, ‚Händel‘ e ‚Beethoven‘? Sevöl-li valiko lifajenotemis e lekanotis manas at?“

Foginan ägespikom takediko: „Ab, o söl oba!“ (Nu äsagom jenöfiko: „O söl oba!“). Ba kanoböv resitön ole motedayelis lekananas at. „Els ‚Bach‘ e ‚Händel‘ pimotedoms otyeliko; el ‚Michelangelo‘ ästadom ün lifayel jölid, ven el ‚Tizian‘ pämotedom. E deadamayelis manas at ba sevob nog gudikumo. Mastanis at jäfüdas omas stümob leigoso, äsä ol dunol atosi. Lekanots omas ye no binons nedeädöfiks. Atosi i mans valik at äsevoms vemo gudiko, atosi lekanan legik alik sevon. E to atos lekanan legik ovobon, to pöf, ditret e to fätots miik valik. Neai lekanan somik osukon dü lif lölik ona stimi e fami voleda. El ‚Shakespeare‘ ibinom in fanäböp. Mens letälenik somik sevon ä senälons jenöfi, das lifons as mastans, as lekanans, ed atos saidon pro ons.“

Süpiko man at ijafom oke magädi gudik pö ob. Ispikom nelaodiko ä takediko, iküpob, das no älöfom lufraseodis. „Lio ol ito tiädolöv-li üfo buki?“, äsäkob nitedäliko.

„O! mu balugiko somo: „Mastanavobods lekana vesüdänik“, man visü ob ägespikom nen vätäl. „Binosöv gudik, if gebädoyöv vödis: nedeädöfik, laidüpick, sülik, beatik e ‚lanön‘ te in mögovs veratik onas. Labons te tefi lü menalan; vöd: ‚lan‘ jonon stedälo gebädi verätik vödas somik.“

„Mutob koefön osi, gidetol! o söl oba!“, äsagob ya boso flenöfikumo. „Suvo ya ob ito äskanob tefü dalesiams semik: samo tefü els „In danöf laidüpick!“ ud „In fied laidüpick!“ Äcedob osi duni nepötik, ad läsökön suemodis ‚fied‘ e ‚dan‘ dub läükots somik. Kikodo el ‚In fied‘ üfo no saidonöv-li? In vöd ‚fied‘ nevtöf ga ya pekebinükön. Koefob ye, das äsökob te lafo kludöfi at.,,

„Ekö! o söl oba!”, foginan äsagom lobüliko. „Alo ebestepol vegi at kludöfa, edunol bos, kelosi te nemödikans dunons. Reto küpet tio tümologik ola eträton oli asä man pükavik.”

„Binob vönäpükavan. Dokan ‚Franz Pischl’, calo in dün bukema di ‚L.....’ in zif ‚Wien’”, äjonodob obi.

„In bukema di ‚L.....’ esagol-li? Atos binon vemo nitedik”, nilädan oba ägespikom. „Pö jenet at dido mutol dalabön noli gudik pükas mödik. Ibä ma sev oba sinif bukema at jonon oki in jäfüds täläktik, pato in jäfüds lekanik. Vilob sagön me atos, das bukema ola edageton in dins at benorepüti vo bevünetiki.”

„Dido din binon so”, äsagob, „e kludo spikob tio degtelati pükas, üf vilolöv länümön latini e Vöna-Grikänapüki.”

„Atosi dunob nestipo, ibä i ob ejäfob vönädo in mod no pülik ko püks at,” foginan ägespikom. „Nu ye jäf ledinik oba binädon me gebäd pükas gretik nuik, me Linglänapük, Tsyinänapük, Rusänapük, Spanyänapük, Deutänapük e Fransänapük, dido i nog me püks votik smalikums, so äsä dinäds oflagons osi.”

„Täno säkusadolös vödis neflenöfik oba, pos krüt ola bukatiäda pispikölis!”, äbegob ome. „Fümo no labol cali nätäpretana, luveratiko lifol ye as nolavan, in leliv voböl, ud in dün tata. Stadol in jen tima e demü atos egedränol bosu pükis deadik.” Seti lätik ispikeb me vög bosu säköl, in spel, ad lelivön nüni pösodik seimik tefü nilädan oba.

Foginan ägeädome igo no in mod pülikün ad vöds oba, ab äreifom obis sunädo ini spikadin tefü püks deadik. „Ö! o söl oba!”, äropom obi. „So reafoy de lemuam bal ini lemuam votik. Nu spikoy dö lekan nedeädöfik e täno dö püks deadik. Lemuams bofik kontagons odi, bai spiked Fransänik, kontagons odi in dob. Latin e Vöna-Grikänapük binons-li deadiks, solunüpo nog hiels ‚Tacitus’, ‚Horatius’, ‚Vergilius’ e ‚Plato’, e mödikans votik somik gevoms obes medü püks lönik omas dasevis e noli veütik, kelis lasumobs no pevotükölo, kelis igo laigivobs?”

„Benö!”, ätaspikeb. „Suemod ‚pük deadik’ pagebädon pro kosädapük büätik in pöpalif, pro pük, kel dub volajen eperon veüti büätik ona, kel äsvo äreafoin plödü kosädalüod, e kel te nog pötiko paspikon, samo fa nolavans. Stadon in tak semik, so äsä rut deadik, pladil deadik ü takapün, e suemods sümik votik.”

„Verätö!”, foginan ävüspikom. „Stadon in tak, so äsä rut deadik, sui kel ye nu e täno pladoy so vilöfo trenalevabis bäldik negebovik. Nolavans et, kels ededietoms okis latine u Vöna-Grikänapüke leno dunodoms as posbinükans lügöl, nö! dabinoms as lifanäms latik, obo as lifanäms fibik, ye ga nog dabinöls. In dead ye tak lölöfik reigon. Utos valik, kelos ästadon büo in votikam laidik, cedob nu koapis, ogekömon — sevobs atosi — me jenäd lätik ad tail tala, se kel i koaps valik, dins somik äsvo süsprotons. Tal motik at eperon igo no breküli balik bal ünü letimäds susnumovik dabina onik. Mödikos ona reafon ini votikam, dilo dub jen nata, dilo dub mens e jäfäbs votik. Pö kalkul laidio ye dilil alik ona okömon dönu lü lölot; kludo i mel e vatem no operons tofi balik bal. Fa neved e ved at, me sag gudikum, fa ved e neved at jäfots valik nedeädofanas padrefons sa glor jäfotema: sa men ito. Mens ai esteifons, ad vilupön mögiküno fäti neceinovik okas. Me mod gagikün tuvobs atosi ün vön, ven nämädans ömik ärogoms okes kult, dub kel pälestimoms binü gods pösodik, do ädalaboms sevede miseraba lönik, e do go suvo idagetoms reigamacali te dub sasen u cüt. If mens at idalabomsöv te frakadili pülik sapa hikleudanas ut, kels logoms aldeliko sarki lönik okas lo logs, tän jenavavestigans vöna ispälomsöv okes vobi miik ömik. Ab nämädans älifoms te in lienet et, ad jäfön okes nedeädöfi jinik in meb menas dub dunots plödakösömik. Dunots at äbinädons ye ai dönu me sumätükam e krig, kels päsökons fa slaf, lied e ditret. Täno nämädans valik at ädeädoms, suvo dub tram rivalana seimik, kel täno nen votükams seimik äfövom midunotis. Vö! fät nämädanas valik binädon me jenöfot, das no elärnoms bosu se volajen, das no seivoms plakis se paset. Kis üfo oreton-li de mens valik at? Nems omas in jenavabuks. Dunots badik leigasotik näütoms jenavavestiganis, nems suvo nekösömiks pleidäliks binons as skan **tonatiseidanas** (→ tonatotiseidanas). E te diab välon bevü oms pösodefi ona pro höl velid. So mens at älifons, so mens valik olifons, dü yels foldeg, luldegs u mäldegs. Reto sapan no okalkulon bai yels, ibä dub miedet lifüpa bai yels ced cütik odavedon. Pö mod at fomälöy **öke** yeli tüpi mödo lunüpikumi, du brefüp dela soelik dranon gudikumo ini dasev obas. Sis timed nulik, sis moted Kristusa igo no dels: 700000 epasetikons. Men labon lifüpi zänedik mö yels: 45, ü mö dels: 16400, ü mö düps: 394000, kelas düps 131000 pafagebons pro slip, sodas dels: 10800 ü düps: 263000 retons pro lif sevedik ona. Vö! dels te 10800 ü düps te 263000 de cilüp balid jüi deadanabed! Mens no ofrutonsöv-li gudikumo düpi soelik alik, if odeimonsöv timikalkuli pölüköl, if ologonsöv numis no magälükis? Benö! fin okömon pos numamod alik. Deadam nomik binon as fät fümik mena; zuo ye nog taans saidik dabinons, kels steifons ad brefükumön nogna lifatüpi pülik at, samo maläds, mijenots e nims sovadik. Alyeliko mens: 40000 deadons te dub beits venenasnekas. Igo tal

ko mels, kel ga as polian e kipedian jafäbas söton dünön meni, gebidükon oki suvo dub natakatastrofs mediko u nemediko dune nosükama.”

„Ereafobs süpiko ini sfer deada,” ägespikob pos pläns lunüpik oma, „e suemob löliko, das is dins trodik te nemödiks logädikons. Ab lelölo kanoy ga bo sagön, das mens, pato ünü tumyels lätko epasetiköls, edagetons komipölo ga ya votikamis ömik, menodis ömik, tefü jens e stads fa ol pemäniotöls. Dun kruälik vöna pemoukon, sa gods vöna: sa hiels ‚Baal’ e ‚Moloch’, kels idesirons soafölo menabludi. Vob töbik, e kobü on slaf äreafon lü dins nezesüdik dub datuv stemacina, valiko dub cins. Peideims, äsä päst, leprad e skorbut tio enepubons ün nutim. Ma volf valemik kanoy kludön, das mens oplöpons fövön komipi ta natakatastrofs jüi damüt onas. Lifadul mena ämödikumon leigodü lifüp ün vön mö dötums luldeg. Dins plitik vola at e livüp pro juit dinas at pemödükumons mö mafäd gretik. Pö cöd valemik daloy bo lesagön, das menef eplöpon, ad davedükön timädi sufovik. Fe no nog binon as el ‚timäd goldik”, ag ga as letimäd, kel stadon geiliko äsä tüm sus paset, e tefü kel bo kanobs stadön in koten. Neflens gretik menefa pebevikodons, nemu moükam onas ojenon ünü tüp kalkulovik.”

„No cedolös tu göniko fütüri! No fomolös cedölo menis ad hereodans susgretik e leskilans letälenik!”, nilädan oba äprotestom. „Fümo ojacons ed oledunons nog dinis mödik stunidabik; seimöpo ye mied dunas somik obinon. Mens vero ai bitons as jafäbs dredöfik. Ai lifons in dredäl ed in dred. Ün yel: 1000 idredikons demü päridikam piniludöl vola, idredälikons demü komet di ‚Haley’, latikumo äsenälons dredü demü dins votik. Ai stadons in kud demü lom okas, demü nulüdots, demü dalabots; ai stadons in komip demü dins at. Men fibik muton yilidön lo men nämik. Din binon-li üfo soik, das te laztekans pibevikodöl u pideidöls ämutons posbinükön konkeranes e kolunänanes divis okas, lomäni okas? Ai dönu mens soelik e pöps ämutons ed omutons yilidön, ad jafön somo lifaspadi pro votikans. El ‚yilid’ at ninädon suemodi lölik jüi dead. Vö! neflen biedälikün mena men ito binon, e lio din at üfo ovotikonöv-li seimüpo? Lonälobsös cödi dälälik, pö kel sevedo no demobs krigis, bi, ma sag menas, binons as jenots nevitovik. Ekö! i plödü krigadun mens valöpo, igo in lomäns lönik ed in lifaziläks smalik okas, tuvons menis votik, kelis cedons neflenis, e laidiko vip süikon pö ons, ad nosükön fluni menas et, ad nosükön tikamagotis e dialis onas, e fino, ad nosükön igo menis at. Jenotem menefa pepeneton sis yels: 5000. Ab igo, if ünü yels 5000 balido osököls lekrim deidabik alik popönidonöv valöpo medü cüd u for ud me mod votik, lölo lekrimans jenöfik at fomonsöv ga te frakadili pülik leigodü utans, kels as nendöbans, nemu as mens no deidabiks ädeadons len krod, su luib, len for, su boadakum filöl, dub gläv u dub cüd. Ereidol dö fät fanäbas e slafanas ün vön. Ed ai dönu, dü tumyels mödik mens kiomödik äsufodons valöpo deadami dub lefil in zifaharats okas po leyans me väruls pifärmüköls! Mans, voms e cils pädeidons somo fa kemens okas. Sevol jenotemi cödädas ta jimagivans, sevol jenotemi volutas feilanas e pöpas. Komip e deid äreigon dü volut, komip e deid äjenons pö nosükam voluta.”

„Dalob ye jonön ole jenöfoti”, ägespikob, „das ebo in dins at levotikam ekömon.”

„Sötölöv sagön gudikumo, das nu tefü dins at paud semik reigon”, foginan äsagom. „Kanoyöv ye mäniotön krimöfi vemo pluiköli, tramis bolitik, duni klänafedas, e, samo in tävaziläk obas duni elas „Komitatschis” (krigülans). Ün adel flam smolon, ün odel mögiko lefil orupädon, e dun kruälik vöna ba podönuon, — nö! — kruäladun fümo podönuon. Ked datomastumas e deidastömas, kel ya ün el „tim gudik vönädik” idageton nedöfikami stunidabik, odaglofon somo, das no plu oneodoy jäfi ko cödäb soelik, ab das onsoükoy mö naed bal kedis lunik väläbas, so äsä nosükoy minimilemi. Mens, — cedob pö atos klülo grosülo menis, e no menis mödik ut, kels ün timed alik älifons u lifons äsä saludans ud as dialimans, — mens ai klienons, ad moükön säkädis okas ön mod leno sofik. Kesenäl laidik mena dabinon te bevü mieds vemo nabiks; lifafred flagon gitedo miedükami somik. Liedo ye mens mödikün leadons moikön lölöfiko kesenäli okas ma fag spadöfik u tikodik. Somo taplad davedon, so komip balana ta votikan davedon.”

„Godö!”, ävokädob pißeikölo. „Me atos äsvo epänol magodi glumidik. Liedo dins stadons tefü dils mödikün so, äsä edapänol onis. Fütüraprognods ola binons ye lejeikiks. No labol-li üfo speli seimik?”

Foginan ätovülom jotis. Täno äreifom spikoti ini spikotadin votik, medä äsäkom: „Dalob-li säkön ole finatopi täva olik?”

„Lesi!” ägespikob. „Tävob ini zif ‚Sarajevo’: finastajon trenä at. Us omutob lovesumön patädabukemi völadik, kel äbinon as ledutot tatalalala brefobüo edeadöla, e kel peloveükon medü tästum bukeme di ‚L.....”.

„Ini zif ‚Sarajevo’, vo-li?”, man visoik äsagom medito, ed äaluröbom me nam flomi oka. „Din flagon-li spidi?”

„Elifädob ya deli bal lä sör oba”, ägespikob, „e bi calal edeadöl no plu ädalabom famüli, dom söton postadükön suno dönu as löd pro calisökan omik. Dünanef büätik stadon ya plödü dom, e so bumot

stanon nen belödans seimik. Stok lölik bukema usik mö milats anik bukas muton poxamön bai stips kösömik somik. Demü atos bo osuemol, das zög fovik alik ojafonöv stadi vemo neplidiki.”

„O yam kion!”, ägesagom. „Ibä ebo ävilob begön ole, ad lüvön kobü ob treni in zif ‚Zenica‘. Dido omutulöv stebön us jüi tren balid ün göd odela, ad rivön täno eli ‚Sarajevo‘”.

„Dub atos peroböv ga deli lafik”, ävokädob.

„Neai kanoy perön deli lafik”, gespik oma ätonon, „kanoy te belifön nenfrutiko oni. Kisi üfo vilol-li dunön dü neitadüps in zif ‚Sarajevo‘?”

„Ed in ‚Zenica‘-li? Kiöpo otuvob-li us lasilöpi?”, äsagob plonölo.

„Ün soaradüps latik otuvol in ‚Zenica‘ lasili gudikum, ka in ‚Sarajevo‘ tü zeneit. Sevol, das dü isiovegam espikobs ömna dö tim. Lesi! tim opasetikon i tän, üfo jäfoy ko on ito. Jäf at obas ye no ebinon nenfrutik. Cödolös latikumo dö säk ola, va uperol deli lafik, if olüvolöv kobü ob treni in ‚Zenica‘. Ebeiükobs ya stajoni ‚Vranduk‘; blümükolös oli ad lüvön treni!”

Da set lätik leno dranädiko pispiköl bos somo бүdik ätonon, das no äriskob taspiki.

Äbinos ün soar latik, ed äbinos ya vemo dagik, ven tren ärivon stajoni ‚Zenica‘. Älüvobs treni e stajonabumoti.

„Blibobsös nog boso in nated!”, sevädan nulik äsagom. „Pos täv lunüpi in tren lut flifik oblinon vobedi beniköl pro ol.” Atosi no äkanob bedotön. Äspatobs nevifiko in dag; äreafofs ini medits filosofik, ed ästunob levemo dö nol vemik dugädana obik. No äküpbob vifi, ün kel tim äpasetikon. Fino foginan äsagom: „Nu egekömbos dönu lü stajon. Soaraspat at edulon mö düp bal; glok jonon düpi: deg e lafiki, e tikob, das nu oneodol takädi. Vegolös stedo föfio ve süt at! Pos minuts anik otuvol su flan detik bötädöpi, kel duton lü Deuto-Bömänan. Ologol nog liti in dom, e hiel ‚Printek‘ go vilöfo ogetedom oli. Neai opidol spati at, keli edunol kobü ob.”

Somo vöds lätik ätonons, kelis äillob de dugädan obik. Ibä pos säk oba in jek pisüüköl: „Ed ol-li? No blibol-li is? Leadol-li blibön obi soeliko is?”, no ägetob gespiki. Foginan inepubom in dag.

Äzunikob demü bit omik ä demü benoladäl oba, kel brefobüo fo tävafin iblinons obi ini zif at. Fav oba pas äläsikon boso, ven pos minuts anik ästanob jenöfiko fo bötädöp hiela ‚Printek‘, ven äleadoy nüstepön obi, e ven ätuvob lasili tefädiko gudiki.

Töbs täva obik äkodons osi, das pas ägalikob, ven sol isülöpikon ya vemo len sil. Spidölo älenükob klotis oba, ed ädoniostepob ini bötädaspad, ad janedön. Pos atos ävilob vegön lü stajon, ad rivön vifiküno tävazeili oba.

Du äfidob zibis benosmekik, bötädan älükömon demü klir.

„O söl! vilol-li tävön lü el ‚Sarajevo‘?”, äsäkom obe.

„Si!”, ägespikob skaniko. „Inunob oli dö atos kobü beg, ad galükön obi ün göl göda.”

„Atosi fümü idunoböv, o söl oba!”, bötädan äsagom. „Ab bos votik ejenon vütimo, e kludo ätikob, das.....”

„E kludo ätikol, das labob livüpi saidik,” äropob omi faviko. „Is mens valik tikons, das labob timi saidik, ven dins votik vüjenons.”

„Ab, o söl oba!”, bötädan äsagom säkusadölo. „Lilolös pläni! Tren lätik ün äsoar eduvegöl dese zif ‚Brod‘ ekobojokon dü vegam vifik oka ta tren votik, kel ekömon dese lüod güik. Katastrof dredabik idavedon; mens: 34 pedeidons e mens mödik pevidons badiko. Levabs föfik bofik trena penosükons lölöfiko.”

Älöbunob dub fäkäd; natemam oba tio ästopon. „Mijenot at ädrefon-li treni ut, kel irivon stajoni isik tü düp: zül e lafik ün soar?”, äsäkob stötölo.

„Si!, tren at pedrefon fa mijenot”, bötädan äsagom.

Ünü minuts balid sököl no äfägob ad spikön vöd balik bal. Bos, äs kold glada ävegon ve bäk obik. Ibä ebo in bal levabas bofik at iseadob, ven foginan bisarik ilükömom. Te dub om iskeapob de dead fümik.

Täno pas yumeds patik äreafofs löliki ini seved oba. Kikodo tävan bisarik islüdom-li obi, ad lüvön treni in ‚Zenica‘, ven om ito inepubom ya dönu pos düp bal in dag neita? Kikodo no ileditom-li de ob? Kikodo ispikom-li vödis profetik: „Neai opidol spati at kobü ob?” Dunodom-li as cif lusoga binü plotans u as cif krigülanefa, kel is dono in mistomöp bolitik äzion mifätiko?

„No tefon-li baiko lenodi, u trami?”, äsäkob, du ai nog koap lölik oba ädremon.

„Nö! o söl oba!”, bötädan äsagom takedükölo. „Trenazugot dese zif ‚Brod‘ lü el ‚Sarajevo‘ binon so sefik äsä zugot militatrena in län isik. Mifät edavedon dub staned dobik yilotas. Döban eduinom kuratiküno dünnotemi dü yels degtel e jenot at ekodon, das äfailom ed ämalädikom vemo sekü jek.”

Ädulos nog dü lunüp, jüs stad oba ädälon obe dönu goli lü stajon. Is ämutob nog stebedön treni dü düp lölik, jüs fino tüi zedeladüp trenakosäd lü el ‚Sarajevo‘ dönu päjenükon.

Pos tim no lunik äbeivegobs täno ve top katastrofa, kel ätopon nilo lä trenastajon smalik. Vütimo iplöpoy ad morölön levabis vemo pidämükölis sui näirut. Plä ons nos votik äträton nog katastrofi ün äsoar ijenöli. Deadans e leviodäbs ya pimoblinons ün neit ädela. Ret tävanas piveigon pos düps anik medü ditretatren lü el ‚Sarajevo‘. Num smalik tävanas no vemo piviodölas igebleibon, e mens at nu ädränons okis dese pärun lü levabadiläds. Vü ons ädasevob i mani ut, kel dü düps anik iseadom in trenalevab, nilo lä foginan et e visü ob. I om idasevom sunädo dönu obi, ed äxänom lü ob ini levabadiläd. Äbinom Kroasänan, nu ye din äklülädon, das äspikom ze gudiko Deutänapüki.

„Dabinob nog as tävan balik levaba balid,” man at äkonom, „eskeapob de dead, bi ästanob ebo su rampäd levaba, e dub atos päjoikob plödio ini nated. Ol pedrefol fa läb, bi ilüvol treni in el ‚Zenica‘. Töbo imool e dins valik ärefons plödü jen kösömik. Mu nilo po el ‚Zenica‘ tren ästopon nen muf seimik dü düp bal. Äsagoy, das lemüf trenä pidrefon fa däm seimik.”

„Dü düp bal-li? — mu nilü po el ‚Zenica‘-li?” ävokädob päjeikölo.

„Si!”, Kroasänan ägespikom. „Tävans valik äskanons vemo, skan valik ye no äyufon obis, ämutobs stebedön us. Fino man bisarik dönu ägekömom ini vabadiläd obas. Sevol sio, das ilüvom oni, ven ol inexänol se levab in el ‚Zenica‘. Ba isukom-la in levab votik kompenani nulik pro spikod, man at labü klotem blägik.”

„Nö! atos binon din negömik!”, ävokädob bluviko. „Älüvom in el ‚Zenica‘ treni e stajoni leigoso äsä ob. Dü düp bal äspikodobs odi in top usik.”

„O sö! oba!”, Kroasänan ävokädom älobunölo, „sagob ole verati, man at ikömom dönu ini vabadiläd obas dü steb obas po el ‚Zenica‘. Äseadom täno visü ob. Cedob omi mani bisariki, niludob, das jäfom-la as sanan ud as sanavan. Ebo ilüvobs stajoni ‚Gora‘, ven süpo älüspikom obi, me Kroasänapük neblamabik.”

„Kisi ävipom-li üfo de ol?”, äsäkob spetätiko.

„Binom man maleditülik,” Kroasänan äsagom. „Äsufob boso dolis, kapadolis, ed atosi bo iküpom dub lülogam teik. Ven pö stajon nilikün ävilom lüvön treni, ven ya ästanom lä yan, ägüflekom oki ä! ob, e nen prafad seimik äsagom: „If stebolöv dü brefüp plödo su rampäd, tän kapadol ola läsikonöv u go moikonöv.” Vö! voto binob man leno lobediälük, e no letob jenön vilöfo dini, das oslüdoy obi; bos in spik oma ämüton obi ye, ad plödiostepön.”

„Ed at esavon-li lifi ola?”, äsäkob ome.

„Si! binos bisarik,” ägespikom. „Ästanob plödo ba dü minuts töbo tels, ven katastrof äjenon. Binos jenöfiko bisarik, e drem vegon da koap obik, ven äfomälob **ebe** fäti ut, kel idrefonöv obi in nined levaba.”

No kanob notükön me vöds stadi ninälük oba. Ai dönu älonülob obe säki tefü pösod tävana bisarik at. Din suemovikün, das ba ädunodom-la as cif krugülanefa, e das dub atos äsevom bosu dö lenod seimik ta trenazugot veütik at, miniludi at ämutob klemön lölöfiko dub nunods tefik valik.

Posä irivob zifi ‚Sarajevo‘, äpöälob küpäliko nunodis valik dö katastrof at; valikos äblebon ye klänöfik ed in dag nedudranovik. Äsvo bel binü räts tefik ädavedon. Lio ökanoböv-li tuvedön räts at? To spikod dü düps anik foginan no igevom obe nünis pükikün tefü pösod u tefü cal oma. Ädalabom-li sieni mälid, kel äfägükon omi, ad büosenön dinis ömik, samo stebi baldüpik trenä po el ‚Zenica‘, e katastrofi, kel ijenon lediniko dub steb at? Kikodo ye iseükom-li obi se katastrof at, obi, mani nesevädik pö om? kikodo i nilädani-li, Kroasänan? Kikodo no nog iseükom-li nemu dilo tävanis votik in levab balid? Kikodo ikömom-li po el ‚Zenica‘ dönu ini neläbatren? Kikodo ilüvom-li dönu oni mu nilo fo top katastrofa? Liokodo äsevom-li dinis valik at, e kikodo ibitom-li in mod at?

Vilob te nog mäniotön is, das äledunob jäfüdiseviko in el ‚Sarajevo‘ vobi obik pro bukem di ‚L.....‘, e das nen top pükikün ägetävob poso lü zif ‚Wien‘. Nämäd nonik vola okanon ye moükön se lad oba memi dö fätot bisarik at.

Penets vödik tefik dokana binons so:

„1900, prilul: 21. Ün adel yels deglul epasetikons sis jenot et in tren Bosniänik. No ekanob tuvedön räts at tefü katastrof ettimik, ed in ninäl oba dins at no eperons bosu pata e bisara okas; fätots et no ereafons ini stad sofikum glöma lafik, kel so suvo pagevon pos pasetikam yelas mödik. If dabinoböv as matrod lukredik, tän cedoböv foginani ettima eli „nunan nafäda”, (späkapösod mifätik melanas), bi plänäd suemovik alik defon pö ob.”

„1902, prilul : 21. Adelo yels kuratiko degvels epasetikons sis kolköm oba ko man blägik. Vütimo ebäldikob go vemo, ab tikods oba no äkannons libükön okis de om. Sötob-li cedön omi bünunani? Sötob-li ai nog cedön omi jäfäbi bidü el „nunan nafäda”, kel ünü timäds lunik epatädodilom oki i pro kosäd su tal, su glun solidik? Reto, kul lifa leigon leigodü zugot trenä, ed obs valiks dabinobs te as tävans. Ven nu, ün bald vemik oba tikob dö lifakul obik, ven pödiologob, ven föfiologob ve on, ai mutob niludön, das

stadob ya fago po stajon ‚Zenica‘. Dredob, das atna no plu okanob lüvön treni lifa, igo ven man labü klotem blägik dönu opubom. Ibä din binon fümik, das odönukömom. Ab täno obitom as nesevädan tefü ob, no ogevom obe demi seimik. E so fino oplödiopoloy obi, plödio ini neit.”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. Yel: 1959. Pads: 6, 10—12, 13—15, 17—20. Yel: 1960. Pads: 2—3.

Lak drenas

Drens mödik bo pespilons
ya su tal, dub dol gretik.
Ag! bevü fots, klifs e stons
fomonsöv laki dibik.
Böd nonik kanitonöv
us lidi in yof e fred;
kriks, biens us vegonsöv
in seil de bled lü bled.
I küpräds dagik zü lak
no noidonsöv lä jol.
Säy nonik, te stil e tak
binonsöv nen vam, nen sol.
Dü neit mun paelik
logonöv ba donio,
donio lü lak dagik,
e lü fots stilik züo.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1959. Nüm: 2. Pad: 7.

Buks sapala

Dü yels luldeg sapal bäldik
älautom bukis mödik;
säkads dö rels, gitäts e lons
menas is pikleilükons.
E nog man älaipenom;
ye süpiko ädeadam,
ed äposbinükom bukis,
möbi pülik, klotis, jukis.
Pö sel mens mödik äkomons;
klots, juks, möb omik päselons.
Nek ägivon döti tä buks;
pälägivons lä klots e juks.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1959. Nüm: 2. Pad: 8.

Neitalid tevana

Bai poedot fa ‚Goethe‘

Sus belems e bims tak binon;
id in tuigs valik stil nu reigon,
e böds slipons sis lunüp.
I pro ol tim slipa, düp
takäda, nu okömon.
I pro ol tim slipa, düp
takäda, nu okömon.
Oslipol suno.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1959. Nüm: 2. Pad: 8.

Lid botitiranas ve el ‚Wolga‘

(Pöpalid Rusänik)

Tirolsöd! gö! — nämiko, go!
nogna tirolsöd nämikumo!
Tirolsöd! gö! — nämiko, go!
nogna tirolsöd nämikumo!BR>

Stam pedon jotis, stam biada,
so äsä vien pedon stagi
O stam bäldik! si!
dü yun olik, si!
ol pedopedol leigoso.
Tirolsöd! gö! — nämiko, gö!
nogna tirolsöd nämikumo!

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)* 1959, Nüm: 2, Pad: 8.

RÄT

Sumolöd nimi gretik
e rigi dunaſ gudik!
Nim votik — o reidan!
opubon, nim in koan.
(*tor, tug, tortug*)

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1959. Nüm: 2. Pad: 8.

VÖDS SIÄMALIEGIK MANAS FAMIK

Gololöd su veg fa ol pevälöl, e no demolöd lukrüti votanas!

(,Dante')

Kio cütik spel menas binon! E kio döfik läb onas, kio nosik steif obas binons!

(,Cicero')

So äsä logs neitabödas perons fägi onas lo delalit klilik, so i seväd ninik obas miplöpon lo dins, kels natälo dutons lü dins klülikün.

(,Aristotelès')

Kim binom-li man negebovik? Utan, kel ni kanom büdön, ni lobedön.

(,Goethe')

Vikods glorikün davedons in komip ta fät negönik.

(,Robertson')

No dredolöd demü utos, kel galükon dredü, ab dredolöd te demü dred lönik ola!

(,Hölderlin')

Men verato cädik ai olobedon. No olobedon nämädani seimik, ab dub senäl bliga.

(,Fontane')

Tikäl e vil, o men!, vafſ bofik binons, me kels okanol dagetön läbi ola.

(,Herder')

Proged no sekidon de lieg nata, ab de dunäl mena.

(,Buckle')

Refudolöd tikodes teik linegi ola, e mene negidöfik duni!

(,Shakespeare')

Reli mutobs sukön in ninäl obas, e no plödü obs.

(,Kant')

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. 1959. Nüm: 3. Pad: 9.

Temül

Pöpalid Deutänik.

Petradutöl bai vödem hiela ‚L. Uhland‘.

Us temül stanon su bel;

dono galedan yunik
katinom lä jips in fel
e su yebaläns grünik.
Klok pö sepülam tonon
löpo, e kanit lügi;
lidi dono efinikon,
hilepul binom bluvik.
Löpo mens pesepülons
se fälid, pos fred e dol.
O hipul! okanitons

seimüpo i demü ol.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 3. Pad: 12.

Vip jilepula

Lid Polänik bai noated fa ‚Fr. Chopin‘.

1.

Ag! if as sol dabinoböv len sil,
tän sedoböv stralis as lelöfafil
te pro ol, no pro fels,
no pro fots, no pro bels;
nö! da fenät ola.
Si! straloböv us dub lelöf e zil,
ag! if as sol dabinoböv len sil.

2.

Ag! as bödil kanitoböv in lut;
lid dranonöv lü ol dub lelöfaglut.
Te pro ol, no in fels,
no in fots, no su bels,
nö! lä fenät ola
ob as bödil kanitoböv in gad;
lid dranonöv te lü ol ini lad.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 3. Pad: 12.

COGEDS

* * *

Om: „Kisi odunolöv-li, üfo kidoböv oli?“

Of: „Atosi ga no kanob sagön büo.“

Blam telplänovik

Büracif: „O söl: ‚Müller‘! Vö! mutob blamön feſiko oli. Ven no komob in bür, binol is as man trögikün.“

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 3. Pad: 12.

RÄT BÄLDIK

Naf smalik, su kel skip äbinädon mö mans zül: mö vietans fol e nägärs lul, äreaſon ini tep vutik. Käpten ädasevom, das te nog ökanoyöv rivön joli no vemo fagiki, if viktimoyöv lafi skipa mele. E käpten klülo ävilom ſpalön vietanes fäti kruälik. Pö atos ämutom ye demön, das väl nägäras neläbik as viktimäbs ömuton jenön ön mod, kel no ödalon davedükön doti nägäras tefü gid e nepaletöf käptena. Voto komip büik ödavedon su naf ed at fümiko ödosadon ini mel. Pos vätäl brefik käpten äbüdom manes ad fomön kedi bai cen leigöfik bidädas tel. Poso om ito ästepom sui plad lönik oka in ked at. Täno äbüdom manes, das ai dönu dese prim keda ömutoms numön jüi num degkil: neläbanum ſevädik. Man ut, kel pödrefom fa num at, ömutom pojoikön ini mel fa nilädans oma. Nek äbedotom duni gidik ä nepaletöfiki käptena, e dins äjenons bai büds oma. E ga lätiko vietans fol pisavoms dub välamod käptena, du nägärs neläbik lul, balan pos votikan, änepuboms in leveſs mela. Lio ked binü mans zül pifomon-la?

(Ked äbinädon so: vietans tel, nägärs tel, vietans tel e nägärs kil.)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 4. Pad: 15.

Löpo su bels

Löpo su bels lib nog lödon
su belabäks klifik;
löpo su mens e menalon,
sus möns zifas gretik.

Luvegs ſkapik, luvegs töbik
dugons obis ſe zil;
ed is ai nog kvil künik

fliton nen top äl sil.

Dono bevü klifs fon müron,
e vat binon lämpik.
I kvärabim us nog stanon
in grün, ko fluks mödik.

Men in senäl liba yöbon
is, in soal stilik.
Löpo su bels lib nog lödon
su belabäks klifik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 4. Pad: 16.

Konsäls gudik

No lobolöd deli bü fin!
Ba badikos nog ojenon;
suvo pos prim gudik bo din
fa fät süpo pevotükon.

No krütolöd pö prim miik
dini, deli, tu badiko!
Suvo pos tep ün göd gölik
sol estralon nog jöniko.

Klu xamolöd nen vif, nen spid
deli, meni, dini alik!
Täno pas krütolöd nen pid,
e lobolöd fini gudik!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 4. Pad: 16.

Hitüpazedel

(Bai poedot fa ‚Theodor Storm‘)

Yad ko barak binon stilik,
e mülaston igo takon.
I bünabim bledis okik
in soalit no mufükon.
Biens brumons slipöfiko,
ed in barakagöp löpik
bödil gedik lefeniko
slipon in väp yeba sigik.
Mülan snorom sa dünaneſ,
e te daut binof galik,
kel deükof — fe demü sef
prüdiko — pantufis ofik.
Vegof nu lü müladünan,
e galiköl atan stunom.
„Gö! kidolös obi! o man!
Prüdö! bi fat binom in dom.“

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 4. Pad: 16.

RÄT BÄLDIK

Feilan, ko kapar bal e ko mödot semik brasidaplanas, kelis bofiks ävilom selön su maketapiad zifa, ifanom dü vegam oka lupi. Erivölo flumedi, kel nog äteilon omi de zif, ätuvom lä jol te boti vemo smaliki. At ägevon pladi ebo saidiki pro om it e pro bal dalabotas kilik. Tel onas omutonsöv geblinön su jol, ad stebedön lovenafami okas pö naeds sökik. Feilan äbetikom ye i fikulis votik vemik veigas at. Ibä, if pö lovenafam balid kesumomöv brasidaplanis, tän lup sleitonöv deadio kapari dü nekom oma. If ye kesumomöv balido lupi, tän kapar lufinodöv brasidaplanis. If dunomöv veigi balid kobü kapar, tän bal

mijenotas at jenonöv pos lovenafam telid. Din kludo äbinon vemo komplitik. Feilan käfik ätuvom ye pos vätäl brefüpik modi ut, kel fino äneleton jeni miik alik. Lio feilan äbitom-li?

(Balido feilan äveigom kapari love flumed. Mö naed telid äloveükom brasidaplanis, ägeblinom ye pö atos kapari. Me lovenafam kilid äblinom lupi lü brasidaplans, äramenom mö naed folid kapari, ed äfövom täno vegami lü zif.)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Pad: 20.

RÄT

Ko el ,e' in plad velid
danüdi vifik logol;
ko el ,u' — vi! — raänid
venenik pubon lo ol.
(tarantel — tarantul)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Pad: 20.

RÄT

Binob in mel e no binob in lut,
binob in her e no binob in fut,
binob in fer, ab no binob in stal
e no binob in sül, in höl, su tal.
(el ,e')

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Pad: 20.

Pöf

Golob ini lusüts smalik,
ini luslöms nabik zifa;
golob ini doms miotik,
ini cems proletanefa.
Binob in log ed in logod
cila smalik, lä man, lä vom
binob su tab pla mit e bod,
binob in dom, blibob in dom.
E yel pos yel opaseton,
ovoulob domi äs hed.
O mifätans! pöf ostanon
lä ols nog len deadabed.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 5. Pad: 21.

Cek

Böd pöfik in cek binon.
Edelo pas pifanon.
Vat e zib fe bundano
päblinons, ye vaniko.
Stiliko in gul su staf
seadon dub lüg e plaf,
deimon zibi gudik,
deimon vati lämpik.
Ag! suno odeadon.
As fanäb pöfik drimon
niliko lä vat e zib
lätiknaedo dö lib.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1959. Nüm: 5. Pad: 21.

Bökit

Mär fa ‚H. C. Andersen‘.

Ven pos mistomül beigoloy ve bökitäläned, logoy suvo, das labon logoti blägik e flamädikik. Binos äsva filafлам elovevegon ve läned e feilans sagoms täno: „Leklär ekodon atosi bökite!” Kikodo ye bökit edage-ton-li atosi?

Vilob konön, kelosi spär esagon obe, e spär elilon osi de salig bäldik, kel ätopon nilo näi bökitäläned, e kel nu nog topon us.

Su läned valik in züamöp vuit, sägul, vaen e hod äglofons. Gren äjonon ya klopi gudik fütürik, ed ädoniobegon ma vetot oka ön mük relöfik.

Ab us i bökitäläned äbinon ebo su flan visoik saliga. Bökit leno ävätälön ad biegon äsä gren retik; ilöükön oki ed ästanon pleidiko ä stifiko.

„Binob bo leigo liegik leigodü spig,” äsagon, „e zuo binob jönikum. Flors oba leigons tefü jön leigodü flors podepa. Binos fred ad lelogön obi ed obikis. Sevol-li eki, kel labon-la logoti jönikum ka obs? o salig bäldik!”

E bim änuton me kap oka äsva ävilon sagön: „Lesi! sevob onis!” Ab bökit äsvolikon dub pleidäl ed äsagon: „Ag bim stupik kion! binon so bäldik, das yeb glofon ya in koap onik.”

Süpiko mistom lejeikik äfomon oki. Felaflors valik äkoboplifons bledis okas ud änutons me kaps molädik okas du tep älovevegon ve ons. Te bökit älöükön oki ön pleid oka.

„Blegükolöd kapi olik äsä obs dunobs!” flors äsagons.

„No labob neodi at”, bökit ägesagom.

„Blegükolöd kapi olik äsä obs dunobs!” gren ävokon. „Nu tep okömon. Dalabon flitämis, kels labons lunoti de lefogs jü tal. Otroivon oli büä ofägol ad lebegön one benädi.”

„Nö! no biegeb”, bökit äsagon. Älekläros somo, das äjinos äsva vol lölik äbinon in flams.

Ven mistomül imoikon, flors e gren ästanons in lut stilik klinik, fa rein piflifädüköl, ab bökit pifilädon leblägiko fa leklär; äbinon nu te nog glofot penosüköl nenfrutik su fel.

Salig bäldik ämufükön tuigis oka in vien, e vatatofs gretik ädoniotofons de bleds grünik oka, äsva bim ädrenon. Spärs äsäkons: „Kikodo drenol-li? Is binos ga plitiko koldülik. Logolös soli litüköl! logolös lefogis mozugöl! Kanol-li smeilön benosmeli floras e bimülas? Kikodo drenol-li? o salig bäldik!”

E salig äkonon dö pleid, dö tukün e dö pönod bökita. Pönod ai osökon pleidi.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1959. Nüm: 5. Pads: 21—22.

Bisars

Nog ün 1929 in Spanyän lon ädabinon, stabü kel pöpönöyöv ad fanäbam telyelik, if ölesagoyöv, das pos Yesus el ‚Maria‘ nog älabof-la cilis. (Leigodoyös gospuli ma ‚Matthaeus‘: XII, 46 e XV, 55-56!)

Ün tim et, ven el ‚Venezia‘ älefliton (de tumyel: XV jü tumyel: XVI), läds cädik älenükofs plädotis rovik zü särvigs oksik, dat lunomiko ökanofs moükön flibis ükobiköl in ets.

Ün 1389 äsäkapoy in zif Fransänik jevodi kodü sasen. Ün 1474 äkusadoy higoki, bi yufü diab inögom nögi. Hiböd päfefilükom notidiko su maketapiad. Ün 1604 depütäbef di ‚Paris‘ äcödeton cuki „midunik” ad deadam medü jainäd.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1959. Nüm: 5. Pad: 22.

COGED

Dugädü jiflen el ‚filmstar‘ mu yunik: ‚Jane Smith‘ ävisitof neitaklubi in ‚Hollywood‘. Sematimülo el ‚Jane‘ ämutof gebön prifeti vo jöniko pestitöli kluba. Ab ekö! su völ detik prifeta äküpof pänoti, kel ämagon eli ‚Adam‘ in stad ti natädik. Figabimabled smalik äkloton mani töbo. Dis pänot at äkanoy logön nuned: „**Tovolöd neföro figabimabledili!**”

‚Jane‘ äbinof äs el ‚Eva‘ rafinik e so nuned at övedon mifät pro vomül; esuemol ya, das no äkanof damütön nuläli okik... No lunüpo posä itovof bledili e somo ilogedof genämis rumana bidäda obsik, klokülils ga mödiks äprimons ad tonön ed i horns mu mödiks äprimons ad bebladön.

Bluviko vomül ägüflekof ed ämogolof vifiko se prifet... Ab in lecem pägetedof in stralamel fläkömalampadas bleinüköl, du musigalef kluba äpläyon fafari laodik e komanef äkaniton liäni lida: „Elogof mani lölik! Elogof mani lölik!”

(Lektinakaenan ilüblinom kontagiani vü penid dis bledil su pänot prifetik e paratem in lecem kluba.)

Fomälolsös bluvi ela ‚Jane Smith‘ !

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1959. Nüm: 5. Pad: 22.

Excercise

And now, with only a few extra words we can already form intelligible sentences, starting with the age-old phrase:

1. Ob löfob oli. 2. Dol löfa obik dolon obi. 3. Volapük binon pük (*the speech*) vola (*of the world*). 4. Mans, voms e (*and*) cils lärnons (*learn*) Volapüki fasiliko. 5. Ob labob (*have*) bukis e gasedis (*gazettes*) Volapüka. 6. Ol spikol (*speak*) Volapüki gudiko.

Roots not translated have occurred as examples in the lesson.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)*. 1959. Nüm: 6. Pad: 25.

[Vödemadileds ko leigätods Linglänapükik]

* * *

Consider history with the beginnings of it stretching dimly into the remote time emerging darkly out of the mysterious eternity: the true epic poem and universal divine scripture.

CARLYLE

jenotemi me

nofümiko

nekleiliko

Tikädolsöd ~~tefü jenav~~ ko prims ona teniköl ~~fenikø~~ ini tim lefagik e sükömö ~~dagikø~~ se laidüp ~~müsterik~~:
poedot lepik veratik e ~~bib godik~~ valemik.

klänöfik

buk godöfik

,CARLYLE'

The sportsman

As I understand the breed he is one who has not only braced his muscles and developed his endurance by the exercise of some great sport, but has, in pursuit of that exercise, learnt to control his anger; to be considerate to his fellow men; to take no mean advantage; to bear aloft a cheerful countenance under disappointment and never to own himself defeated until the last breath is out of his body.

PECK

Spotan

Äsä ob suemob bridoti[,] binon utan, kel noe enämükom muskulis okik ed edaglofom sufodi okik dub bligäd spota digik semik, abi kel, dü sök bligäda at elärnom lio kontrolön zuni okik; binön süenik pro kemens oka; no gaenätön bapiko se per votikana; löpiopolön logedi lefredik ~~dis~~ [ön] läset speta, e neai koefön, das pevikedom jü natem lätik elüvon koapi oka.

,PECK'

* * *

On these occasions, I consider how mankind may be connected, like One Great Family, in Fraternal ties. I indulge in a fond, perhaps an enthusiastic idea that, as the world is much less barbarous than it has been, its melioration must still be progressive; that nations are becoming more humanized in their policy; that the subjects of ambition and causes for hostility are daily diminishing; and, in fine, that the period is not very remote, when the benevolence of a liberal and free commerce will pretty generally succeed to the devastation and horrors of war.

GEORGE WASHINGTON

Tü pöts at, ob tikädob vio menef kanon payümätön, äs Famül Gretik Bal, in tans gemik. Dälob obe fredön tikamagoti plitik, ba lanälik, das, bi vol binon läs barbarik ka ebinon, gudikumam ona muton binön nog progredöfik; das nets vedons menätükik in bolit okas; das zeils pro stimiäl e kods pro neflenam deliko smalikumons; e, brefiko, das period no binon go fagik kü benäd de ted giviälük e libik osökon pluuneplu valemiko distukis e lejekis kriga.

,GEORGE WASHINGTON'

From (= Se) ,The Essentials to Independence' (= Binäl liväta) by (= fa) ,George Washington', the first President of the U.S.A. (Presidal balid Lamerikäna), 1732-1799.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)*. 1959. Nüm: 5. Pads: 25, 26.

1960 (yelod 25id)

O Vpaflen digik! O reidan digik!

Redakan, guvan e kevobans Vpagaseda lüvipoms ole pötü prim yela: 1960 dabeni e beni, sauni e koten in vol püdik.

Me nüm at el ‚Vpagased‘ obas eprimon yelodi 25id oka. Pö atos tikods obas gevegons ve yels teldeglul at. Tikobs ko danöf dö fünans bofik gaseda: dö söl ‚Dr. Arie de Jong‘ e söl ‚J. G. M. Reynders‘. Komipans lezilik ä lanäliks bofiks egevoms obes sami, keli södunobsös! Tikobs glumüliko dö Volapükans fiedik valik ut, kelis deadalanan emosumon se keds obas. Neai oglömobis onis; ofövobis vobi onas, olaivobobis bai tik onas.

Ün tim ot volapük eprimon degyeli zülid oka. Dü tim lunik mö yels: 81 Volapük ai etuvon flenis fiedik e komipans zilic pro zeil dialic ona.

Ol, o reidan löfik! Dutol-li lü flens zilic at, lü komipans at? Dutol-li nemu lü reidans küpälik Vpagaseda? Eblöfobis in gased obas, das Volapük pöton i pro literat komplitic e pro poed. Kanobsöv gudükumön nog dinis ömik tefü Vp e tefü Vpagased. Pro dun somik neodobs ye draniko kevobi ola, keyufi ola. Lilölös begis tefik obas!

Lärolös gudiko Vpi! Olöfol oni, ven ustudol oni kuratiko. Propagidölös Volapüki pö sevädanef ola! Slopükölös bonedanis pro gased obas! Potölös redakane nuni alik dö Volapük! Spodölös me Volapük!

Vobolös! o flen digik! — — vobolös nen tak!

Neföro edavedon — filastral nen spag.

Glidoms oli ladöfiko
hielans ela ‚Volapükagased‘.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 1.

RÄTAPAD

Setökarät.

Konsonats kil e vokat te bal;
ko el ‚a‘ binob spotana dial,
ko el ‚o‘ binob in verat e magäl,
ko el ‚u‘ davedob se pod e se bäl.

(mast — most — must)

Güiko

Binob sio nimil dämik,
gadan leno löfom obi.
Ab güiko pö zib gudik
kodob mene te juiti.

(talap — palat)

Badikos valöpo.

Binob neflen gokas sio,
kömob in dag e pö lulit.
Lekrim binob ye güiko,
jenob ömna i dub bolit.

(mart — tram)

Bükacogs me Volapük.

lo1.	.et	leon x	on e	3 gu x	2e n
<i>lobalid</i>	<i>pünet</i>	<i>Napoleon</i>	<i>Edison</i>	<i>gunapokil</i>	<i>telefon</i>

Lokamaset Volapükik.

Lup no nibon i keki — no binon pul.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 4.

POEDOT

Love brüyäralän

(Ma poedot fa ‚Th. Storm‘)

Love brüyäralän stepob
 e dumiko glun ketonon.
 Fluküp kömon — florüp moon,
 dö tim jönik et letikob.
 E fogs gedik in lut vebons;
 plants blägikons dub def sola.
 Ag! kiöpo-li jön lifa
 e lelöfa oba binons?

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 4.

Hiel ‚Pedro Serrano‘

Konot fa ‚Otto Spamer‘.

No fago de nisul gretik: Kubeän in mel Vesüda-Lindänik klifanisul soalöfik smalik topon, su kel te tortugs e melaböds susnumik lifons. In nil ona su nedibäd ün tumyel degmälid naf Spanyänik änaſadon, kel kobü dabinanef valik oka äpäridikon; te matrod balik bal, labü nem: ‚Pedro Serrano‘, kel äbinom sviman mu skilik, äplöpom ad savön oki lü klifanisul, kele igivoy latikumo stimü om nemi: ‚Serrano‘.

Ilükömölo us äküpom, das stad okik äbinon levemiko miserabik, ibä ni drinavat, ni boad, ni plans ädabinons us, medü kels ökanom nulüdön oki. Ävipom nu, das i om buikumo ipäridikomös pö nafäd! — ibä faemodeadam fümik äbinon spetabik pro om, e nafs öbeisailöl-li? lio öküponsöv-li bo omi, if no ökanomöv givön ones mali? Ädrenölo ädojedom oki sui sab ad lifädön neiti balid, ab slip nonik äfärmükon logalipis omik, so vemo stad lejeikik omik äglifükon omi. Ven sol äsülöpikom len horit äduzivegom nisuli smalik, kel äjonidon as steböp oma. Ätuvom len jol koanafis e krabis anikis, kels mel isejedon: ab änaudom ad fidön onis krüdiko, e fili ad kvisinön onis no ädalabom. Nulüdot gudikum pro om turtugs äbinons, kels nevifiko äkripions se vat ad solön okis. Äpöjutom onis ed ägüflekom nimis, dat no ökanonsöv mogolön. Me pokaneif oka, keli benofatiko isavom, ädeidom tortugis pifanöl ed ädrinom bludi vamik onsik, kel nu äbinon dü lunüp nulüd balik oka. Miti äkötom ad taneds lunik, äsägükom atis in sviets filik sola, ed äkipedom oke stoki somik atas. I jeleds tortugas suno ävedons frutiks pro om, bi äkanom konletön e kipedön reinavati in ons. So nemu ädagetom drinedi gudik; ab nog dü tim lunik tortugamit äblebon nulüd balik oma. Nims at äkomädons su nisul ön mödot tuvemik; ans äbinons so smaliks äsä dalders, votiks so gretiks äsä tubs, e ven el ‚Serrano‘ ävilom steifülön ad bemastikön onis, so bo äjenos, das ons, ven äseadom su bäk onsik, ägolons kobü om ini mel.

So pijelölo ta faem e soaf el ‚Serrano‘ äbetikom, va no ömögös bo lü om ad jafidön fili. Täno ökanomöv loetön miti oka e givön nafes obeigolöl mali medü smokakölüms. Steif lölik omik kludo nu äbinon ad jafidön gronastoni u flintoini, me kel ökanomöv dagetön fili dub flap len bäkaseim pokaneifa oma. Su nisul it ye te sab ädabinon; ägolom nu ini mel, ädaivom donio, ed ätuvom jenöfiko stonis pötik tel, kelis ädäflapom ta od, sodas ädagetom diledis gulöfik, me kels nu äkanom vobädön fili. As zud dil jita omik ad rägs ävoriköla ädünon. Läb kion! el ‚Serrano‘ nu älabom fili, keli älaibinükom me blede gretik lalegas e varäkas, kelis mel älüsveimon lü jol. In atos ya progred mu gretik e gudikumam gretik stada omik ijenikons, kel ävedon nog gudikum dub jen, das äbumom pro ok me tortugajeleds gretik ludomi, dub kel ädagetom jeli ta sol.

Laibinükam fila e loet tortugamita äbinons nu vobod balik oma. Töbo muls tel ipasetikons, ven om sekü rein e lut luimöfik, kels dareigons in topäds at, iperom klots valik oka, kels jenöfiko ädävorikons in rägs. Sol filiköl äböladon omi, ed ad jelön oki ta strals ona, suvo äkripom ini melavat len sabajol. Yels kil äpasetikons ön mod balfomik at, e do el ‚Serrano‘ dü tim at ömna äloegom beisailön nafis, keles ägivom malis medü smokakölüms, nonik äkömom usio ad savön omi. Jenavalautan Spanyänik: ‚Oviedo‘, keli is sökonob, lesagom, das klimat e hit sola ivobedons ün tim at somo in skin ela ‚Serrano‘, das pitegom-la me pläd jenöfik, e das om, bi i balib e kapaherem oka lunio iglofons, plu älogotom äs nim, kas äs men.

Tü soar semik, ün tim, ven ‚Pedro Serrano‘ äbetikom nemu mögi somikosa, älogom su nisul oka mani. Lüköman nulik inafädön ün äneit su nedibäds, ed isavom oki lü jol su boed nafa inafädöl. Ilogom smoki, ed ilüodikom ma at, bi iniludom ad rivön somo topi pibelödöl. Ven mans bofik ätuvoms odi, balan ästunom nog vemikumo ka votikan; el ‚Serrano‘ vo dub jen, das älogom meni, e votikan dö maged, kel äkosgolon omi: om pifanetöl in lukred ettima nemu ätikom ad logön fo ok diabi. „O Yesus! o Yesus! yufolös obi!” äluvokädön fugölo ko vög fäkik; ab ‚Serrano‘ ästepom takedükölo lü om, du äsagom ome: „No dredolös! o svist! binob men ä kritan äsä ol!” ed ad fümükön flenami, keli äbligidoms kol od,

bofikans äspikoms lekoefi kritik. Pos atos äkonomoms ode brefo lifafätotis oksik, kels älabons sümi so gretiki, e ‚Serrano‘ ädaifidom kompenane nulik tortugamiti e vati. Nu älifädoms kobo delis, ävobädoms turno fili, äkonletoms len jol melalalegi e boadi ad laibinükön oni, ed ätovädoms su sabajol koanafis fidovik.

Tim balid äpasetikon so go gudiko; täno äjenos, das balan äriprodrom votikane, das no ikälälom gudiko fili. Vödafeit ävedon ai vemikum, zanäd levemik ädavedon, e fin äbinon, das äditoms de od, ed äreguloms lödatopis oksik in fagot oda. So vemo zaniäl e feitiäl dabinons in natäl mena. Igo su nisul pöfädik at mens, kels demü kosäd ga älabons te odi, no äkanons lifön püdo! Ab lunüpo no äsufidoms diti; senäl gudikum omas ävikodon, äbegoms rezipiko pardi, ed älifoms nu nog dü yels fol kobädiko. Ömna älogoms nafis, ab bi ats ai ädevegons dönu de nisul, so spet omas aiplu äläsikon, ed alan äcedom, das ömutom-la lifädön düpi lätik lifa okik fago de volanef retik.

Fino, fino, ga naföm äpubom, kel äseheidon boti ad vestigön kodi smoka. Soalans bofik ye idagetoms dü pasetikam tima logoti so lenaudodiki, das matrods äjekoms kodü oms, ed ärefudoms ad lasumön omis, jüs ävokädoms laodiko nemi Goda. Äblinoy omis sui naf, kö sufots pibeliföl omas ästunükons no nemödiko skipi lölik. Ven änilikoy dönu nilü jols Spanyänik, tep levemik äsüikon, in kel kompenan ela ‚Serrano‘ äperom lifi okik. Om it ye ärivom benofätiko Yuropi. Bi lampör: ‚Carlos‘ V ästebom ün tim et in Deutän, so el ‚Serrano‘ as sot natastunidota päsedom usio. Valöpo in zifs, da kels ädutevom, pöp äkoborunädon ad logön omi. Fino äkomikom lo lampör, kel ästunom no nemödiko dö men heragik, ed äfäkölo dö konot omik e dö lif omik, ägivom pänsioni veütik, keli el ‚Serrano‘ ösötom getön in ‚Lima‘: cifazif Peruväna. Ädeadom ye dü getäv lü Merop. Ab lememe dö om äläidulon nog dü tim lunik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneft). Yel: 1960. Pads: 5—7.

Mijenot zifa: ‚Leiden‘ Konot fa ‚Johann Peter Hebel‘.

Zif: ‚Leiden‘ dabinon ya sis tim vönik, e no pidrefon vemiko fa mifät jü del degtelid yanula ün yel: 1807. Topon len flumed: ‚Rijn‘ in regän: Nedän, ed älabon bü dät pemäniotöl domis degbalmil, kels päbelödons fa mens foldgemil; in sökaleod po zif: ‚Amsterdam‘ äbinon bo tefü pöpanum in plad telid regäna.

Älöädoy se bed ün göd et nog äsä ün dels valik, balan äplekon eli „God reigonöd!” oka, votikan änedunon atosi, e nek äbetikon stadi zifa tü soar, do naf labü fledot pura mö tubs veldeg äbinon in pof zifa. Äfidoy ün zedel e ~~fid~~ (→ zib) äsmekon, äsä ismekon ün zedels valik, do naf ainog äkomon. Ven ye ün poszedel jonian gloka su tüm gretik äjonon düpi: fol e laf — mens zilik äbinons lomo ed ävobons, mots relöfikis äklädofs cilis smalik oksik, tedans äfidunoms tedotis oksik, cils äkobons in soarajul, mens trögik änaütoms ed äseadons in lotidöp jäfölo me kadapled e drin vina, glumälan seimik äbetikon gödi balidfovik tefü fid, drin e klotem zesüdiks, tifan änušteigom ba ebo kiki okik ini yan votikana — ven süpiko tonät ätonon. Naf et laböl fledi mö tubs veldeg pura ireafon ini lefil ed isplodon löpio, ed ünü timül, — no kanols reidön atosi so vifiko äsä äjenos — ünü timül lusüts lunik lölik domas ko valikans, kels älifons ed älöfons in ons, pätroivons e päceinons ad kums failotas, u pädamükons vemöfiko.

Tumats mödik menas äseatons lifiko u deadiko dis failots at u pivunons vemiko. Juladoms kil ko cils valik, kels äbinons in ons, pänosükons. Mens e nims, kels ävegons su süts nilü top katastrofa, päjedons dub nämäd pura ini löp ed ädönukömons ini stad pidabik. Zuo i nog lefil ädavedon, kel suno älöflamon in tops valik, e kel tio no äkanon pakvänükön, bi stokadoms mödik, leüli e blöbi ninädöls, älefilons. Jöltum domas jönikün ädästurons ud ämutons padästürön. Nu kanoy meditön, das soar suvo kanon jonön stadi votik ka göd, noe pö mens soelik, abi pö zif gretik ä menagik.

Reg Nedäna ägivom sunädo suämi veütik pro men alik, kel nog äkanon pasavön. Deadans, kels päseseboms se failots, päpolons ini konsälöp, dat röletans ökanons ramenön onis demü sepülam kritik. Yuf mödik päduinon. Too krig Linglänanas ta Nedänans ädareigon, nafs mödik de zif ‚London‘ äjolons, kels äblinons yufamedömis e monasuämis gretik pro neläbans, e dun at äbinon nobik; — ibä krig neai dareigonös in ladäl menas! Binos saidiko badik ven zion plödo fo leyans valik e fo pofs valik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneft). Yel: 1960. Pads: 7—8.

SEPÜL E MUN (Ma lid fa ‚Franz Schubert‘.)

I

Munalit largentöfik
dovegon;
i ini sepül stilik

stral dranon.
 „Spikolös! o flen in sü!
 Jön u gag?
 kin lödon-li in sepül
 lit u dag?”
 .....
 Seilon — seilon — seilon.

II

„O sepül so klänöfik!
 Pedrefol
 ya fa munastral ömik
 Klänedol
 munastralis nulälük.
 Spikolös!”

Ha! lilob vögi dumik.
 .....
 Kömolös! — logolös! — kömolös!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 8.

Florüp

(fa ‚Johann Schmidt‘)

Teps nesofik emoikons
 sa kold, e nif, e glad.
 Plans, bims e flors dönu sprotons
 in fel, in fot e gad.
 O lad obik! fredikolös
 pos lügedels mödik!
 O menalad! juitolös
 nu florüpi jönük!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 8.

Dom in klerätalusüt

Koned fa ‚Johann Schmidt‘

Jenotem at, keli nu vilob konön ole, binon somo bisarik, somo neluveratik in brul ona ed in stadäds soelik ona, das ba leno äsötob riskön ad notükön oni. Reifon oki nespaliko ti jüi dins ut, me kels obs: mens deadöfik vo neai sötobs jäfön, dat no operobs lifakuradi e fredü dö vob e jaf löniks obas. To atos vilob nu penetön oni, ed atos jenon, bi jenotem binon jenöfik nemu in tef ut, das pösod veütikün jenotas at elifom jenöfiko. Nu, ven seadob lä posbinükot püklik oma, keli egerob, e kel binädon lediniko me buks bäldik, me däsinots e kaeds, nu senälob dranäli ad libükön lani oba de kojmar jenotas dadränälük at. Dälü jidalaban doma, jikel ädunodof as jikonöman mana bäldik jüi deadam brefobük oma, seadob tü adel in cem omik, kel äblebon nog nen votikam seimik. Is, in primöp jena e pato is in lutem ut, kel padaükon fa tik belifotas valik at, — me sag gudikum — duna neplänovik at, is spelob ad tuvön fomülis e plänis gudikünis pro ä da jenotem brulik at. If plöpoböv pö atos tü adel ad finükön kesevi soelik oba dö dins skurik at, tän daloböv spelön, das odönugetob takedäli oba.

Ya kolköm balid oba ko dokan: ‚Hartmut Hausenstein‘ ibinon vemo bisarik. Muls te nemödiks epasetikons siso. Stadob nu ün yel deglulid cala obik as cif ragiva zifik: patadiläd in bukem gretik zifik. Pos xam oba ad get dokanatiädi ilautob bukis anik dö zifaharat bäldik motedazifa nu gretika oba, e dub dun at iblöfob saidiko löfi oba kol harat bäldik e klieni oba pro jen kronigik ona. Dub klien at, kel ai plu änämikumon, äsevob kuratiko topi no gretiki harata at labü lusüts, slöms e labü piadils ona; äsevob dinis veütik valik daveda e votikama ona. Ästadob ye ya ün lifayel foldegid, ven ägetob cali at, keli plidob vemo. Dün oba no äbinon vemo töbik, sodas äkanob laijäfön fovo me vob obik as lautan bukas tefik.

Ab gekömobsös lü kolköm balid. Äbinos ün poszedel trubik, boso fogik flüküpa latik. Magäds natajöna inepüböla isüükons in ninäl oba ladälodi leigoso glümüliki. Äletikob ebo lä namapenäd bäldik dö tops, patäds e pats deadanöpas büätik zü glügs ninü e plödü zifamön ettimik, ad preparön spikädi dö ons. Loged oba idrefon ebo telpadi namapenäda, kel äninädon penadäsinotis sepülas pato küpädikas, bevü ons däsinoti sepüla patritanafamüla: ‚Hartmut‘, ven älibob noki plafik nelaodik ta yan. Äbinos din vemo

nekösömik, das ek ävilon konsälidön obi ün düp latik at, ibä yufan oba e zesüdo jisekretan oba äsaidons lölöfiko ad fölon vipis tidanas studanas e nitedäbas nemödik votik.

Boso faviko äflanioseitob namapenädi ed ägespikob te me el „Si!” laodik.

Man bäldik änükömom sus soliad, e man at äbinom somo bisarik, das ikanoyöv cedön, das om, ireaföl ini lif, isükömomöv — la se bal bukas labü magods ragiva obas. Koap äbinon mägitik e maged päbiegädöl oma ämeibon obi dö hidünan siörafamüla Linglänik. Lögs omik äbinons boso blegiks ed ädremons. Pö lüköm dredöfik oma älogob osi, das äboatagolom boso. Kap küpädik labü logs dibiko äseatöls e labü cügs faalik kevöfik äjonon löpo heremi vietik mänsidik; in logod fronik ye no äkanoy tuvön herili balik bal. Ven man fino irivom püpiti oba, du ämufom namis ön mod säkusadöl u preparöl, e ven äglidon obi me el „Soari gudik! o söl oba!”, ällilob osi, das äspik- om me falsät, kel too ätonon boso dumiko ä brekiko. Äjinos so pö ob, äsva vög oma ätononöv lü ob dese spad dumik u dese sep. Neai büo icedoböv osi dini mögitik, das ikanoböv tuvön kobiko patädis, döfis e mistadis atis pö pösod bal. Ebligidob obi ye tefü din jenöfik at verate nestipik, ad gevön dines neluveratik nemu genidi veratiäla fatütitik at. Too äbinob boso bluvik dub bid lölika plödakösömik visitana at.

„Nem oba binon dokan: ‚Hartmut Hausenstein’, visitan bisarik äsagom, posä ibegob ome ad seidön oki.

„Dokan: ‚Hartmut Hausenstein’-li?” ädönuob tiko. Täno äbluvikob süpiko dub leigaton pösodanema omik ko famülanem patritanadafamüla ut, tefü kel ebo ituvob in namapenäd däsinoti sepüla.

„Atos binon go küpädik, o söl dokan!” äsagob, ed äprimob me vöds at kodü dranäl neplänovik spikoti ko man nesevädik et.

„Kis binon-li küpädik? o söl dokan: ‚Schlägel!’”, visitan oba äsäkom boso kazetiko.

„Ebo ijäfob lä namapenäd bäldik ko famül: ‚Hartmut’. Eropol jäfi at oba e pö jonod ola elilob sunädo dönu nemi at — nemi, kel binon vo nekösömik. Fäd at binon go bisarik. Logolös is däsinoti balid pada telid!” Äseitob namapenädi foi om sui püpiti.

Dokan: ‚Hausenstein’ ilülogom vifiko däsinotis sepülas; valodo famülasepüls degfol pidäsinons sui pads jölplifätik bofik.

„Leno lecedob atosi dini vemo küpädiki”, ägespikom, „e no kanoy spikön is dö fäd bisarik. Ven spikobs dö fäd somik, ven kredobs, das dasevobs oni, das jenon lo kom obas, täno ereafobs pö jenets mödikün ini pöl, ini okcüt. Äsagol, das ebo ijäfol ko sepüladäsinot patritanadafamüla: ‚Hartmut’. Benö! logob sepülis degfol su pads bofik namapenäda. Etuvob us nemis: ‚Wolf’, ‚Felsberg’, ‚Gebhard’, ‚Huber’, ‚Morgenstern’, ‚Rüdiger’, ‚Ambrosius’ e nemis votik. Ed is, o söl dokan! säkusadolös! is pöl lönik primon. Zepolös, das nu odiletob küpädi at, das odiletob nemu diliko oni. Atos ya osaidon, das no plu okanol spikön tefü fäd e leno plu tefü fäd bisarik u küpädik. Balido tuvoy is nemi: ‚Hartmut’ as famülanem; ob ye dalabob oni as pösodanem.

„Benö!” äsagob smililölo, „moükobsös kludo läodi! Ab igo as leigaton teik, nem seledik at davedükon nemu fädi pö kobojen at.”

„Igo no davedükon fädi balugik, o söl dokan!” el Hausenstein ägespikom fümädiko. „Dälob obe blöfami tefü din at. Esagol, das ebo ün timül ut, ven ilükömob, ijäfol ko sepül famüla: ‚Hartmut’. Elogob padis pamaipadöl labü magods, e nu logob, das pläämü nüpenäds su stons u su sepülaplatots, vödem plänöl votik defon. Sepülaston famüla ‚Hartmut’ komädön as magod balid pada telid, kludo pada lätik. E nu lonülob ole säki konsienöfik, o söl dokan! Loged ola no ya idrefon — li viföfiko magodis retik su pad telid, ven elükömob? No nog ilogol-li, nemu boso nemis: ‚Kaltenbronn’, ‚Rüdiger’ e ‚Wolf’ e nemis votik, kels is sökons odis?”

„Mutob koefön ole jenöfi, das balido ilovelogob vemo vifiko magodapadi lölik,” ägespikob boso bluviko.

„Obs valik: mödireidans dunobs atosi, pato pö magods, e nendas osevedobs duni at,” visitan oba äsagom smililölo. „If nu pösodanem oba istadonöv in leigaton tefü nem seimik votik se nema- ked at, samo tefü el ‚Wolf’ ud el ‚Gebhard’ ud els ‚Ambrosius’ u ‚Rüdiger’; if atos igo ijenonöv tefü famülanem oba, tän kanoböv i te sagön, das nems at leno dabinons mö num pülik. Fino ye ai nog nems votik retons”.

„Pö pläned somik olik dinäda at”, ägespikob, „zepolös obe te nog fümükami ut, das ebo ün timül köma olik ireidob kuratiko vödem sepülastona ut, kel stadon in leigaton tefü pösodanem ola”.

„Kanoyöv igo nog döbatön dö din at”, el Hausenstein äsagom laidäliko. „Säkusadolös! Fäds leno komädons. Vödi: „fäd” gebädobs teiko ad plänön boso jenotis ut, tefü kels obas no otuvon, u no otuvon suniküno yumedis tefik”.

„Ced at ola bo no otuvon valöpo lobüli”, ägesagob omi. „Ab kludods ola äbinons vemo nitediks. Kredob osi, das obemastikol säkädis komplitikün.”

„Tefü atos liedo leno plöbob,” el ‚Hausenstein’ äsagom, du süpiko äreaform ini stad fefik. „Ab ol ito odasevol atosi. Ekömob isio, ad begön ole yufi pö dinäd bisarik.”

„Sevädükolös obi ko beg at! o söl dokan!” äsagob ön zil neplänovik. Man at ituvom nitedäli oba.

„Sukob penädis e magodis tefü bäldaharat isik...” el ‚Hausenstein’ ägespikom.

„Ab. o söl dokan!” äropob omi, „yufans oba in spadäds votik ikanonsöv fasiliko ledunön atosi.”

„Somo fasiliko dinäd at no binon, o söl oba!” el ‚Hausenstein’ älaispikom. „Igo no sevob, va ol okanol-la yufön lölöfiko obi. Lilölös! dinäd tefon te lusüti smalik balik bali, tefon klerätalusüti.”

Nu ye iküpom fümiko bluvi oba. Ibä klerätalusüt äduton lü sot ut näilusüta smalik nabik bäldaharata, in kels, näi nilü pöf, i lesinod ädabinon. Geinapöbs sota bapikün e doms anik in lusüt at, kels ädünons lesinodi badik votik, ästadons in taad vemikün tefü nem lusüta e tefü lifamod belödanas vönädik in lusüt at.

„Sevob ya utosi, kelosi vilol sagön obe,” dokan: ‚Hausenstein’ ägespikom, ed äropom tikodis oba. „Sukob ye dinis timü prim tumyela degzülid, ed ün timäd at lusüt bo nog ilabon benorepüti oka.”

„Lesi! Älabol-li kosami seimik lü klerätalusüt? Tefon-li baiko röletanis u sevädanis ola, kels elifons us?” äsäkob.

„Nö!” el ‚Hausenstein’ ägesagom, „no labob yümeti seimik lü zif at; ni röletans ni sevädans oba elifons is. Lofüda-Preusiän binon lomän oba; fat oba ädalabom us nilü zif ‚Königsberg’ glunidalaboti gretik. Äsevob zifi ola te dub gasesds e spikots, e sis vigs fol elödob nu is mö naed balid. To atos, — ba ocedol atosi dini bisarik, — neodob nünis proolidik dö dil smalik lusüta at, mu pato dö dom bal. Atos binon bo ga din boso fikulik, e kludo evisitob oli ito.”

„Klülos, das no kanob promön ole bosü fümik,” äsagob; „if ye ovisitölöv nogna obi tü odel pos zedeladüps, tän okanobsöv steifön ad ledunön gudiküno dinädi at.”

„Benö! o söl dokan! danob oli!” el Hausenstein äsagom älöädölo de stul. „Tefon domanümi nuik: degbal.”

Äditom de ob, ed i ob ikanoböv lüvön ragivi, ibä kevobans oba inunons obi me telefonöm, das ädevegons. Süpiko ye vil oba ad lomiovegön ädefon pö ob. In ladetabuk gretik zifa äsukob balido lusüti. Täno ye äflanioseitob oni ed äsumob se bukakeds ragiva, de bukaboeds nilü ob, buki lönik veütiküni oba dö bäldaharat bäldikün. Buk at äninädon magodis mö tumats anik. Ädupadob oni, e täno äreidob: „Loged ini Klerätalusüt”. Nö! in lusüt smalik bäldik votikam domanümas nemödik no pijenükon. Ed us, us älogob oni, domi at, domi telid keda smalik mö doms te mäls, kels ätopons bevü dugolöps nabik tels, lü cifasüt nilik harata bäldik at äzugöls. Ästanon us as dom balugik labü teads tel sa masadatead, kel ädageton delaliti dub fobumäd vidik in nuf geilik skapik. Dokan Hausenstein, kel is ni älabom kosamis, ni yümis, igo no pülükünis, lio ireafom-li ini stad nitedäla somik tefü dom balugik bäldik at? Ko lemufükam stunöl ä säköl kapa obik ägepladob buki dönu sui bukaboed ed älomiovegob.

Ven ün del balidfovik pos fided ägekömob dönu ini ragiv, ästebedob spetiko visiti dokana ‚Hausenstein’.

Älükömom nen latikam seimik.

„Otopob-li oli? o söl dokan!” äsagom äs glid.

„Nö! no ön mod pülükün”, ägesagob. „Tü adel igo konsälida- düps nonik pajenükons. Ma volf dinäda okanob gebidükön ole timi saidik.” Vöds oba ätonons ladöfiko, do pö ninioköm oma e pö spik oma dönu pädfefob fa senäl neplänovik ot, äsä pö visit balid.

„O söl dokan!” el ‚Hausenstein’ äprimom spikoti, „neodob oli as jäfüdisevan e ba nog ön mod votik.”

„Kluö! o söl oba!” (Äjonob ome bukis, penädis e dinis votik anikis, kels äseatons su püpiti). „Is magod lusütadila tefik binon in buk, ed is jenotem neprolidik lusüta binon; is in penäd at otuvol däsiniti bäldik lusüta timü tumyel degjölid, e fino is fotografot timü yel: 1872 binon. Dub dins at odasevol, das tefü fom vönädik, votükam nonik ejenon. Doms valik lusüta stanons nog sis timäd pos zifalefil gretik tü prim tumyels degjölid. Kleud ko klerät pesästitons ya ün yels reformata relik. Logol su magods valik klerätaglügen boso flanio topöli, so, äsä nog dabinon ün atim. Sui däsinitot bäldik i nog gad gretik kleuda pedäsinon, kel ye defon su magods se tim latikum.”

„Danob oli!” el Hausenstein äsagom, posä ilülogom dü tim lunik bukis e magodis. Täno äjonom obe domi tefik in buk obik, ed äprimom nu ito pläni, äsva ob ädabinob-la as säkölan.

„Logölös!” äprimom, „is domayan binon nilü gul lü dom nilädik, e fenäts bofik binons su flan nedetik. Binons somo doniks sus pärunaveg lusüta nabik, das kanoyöv niniologön koveniko ini spadäds, if kläpedes fo fenäts no neletonsöv duni at. Su flan visoik lusütadila at doms nonik stanons; us te mön geilik binon.”

„Mön at binon as miedamön ettimik, po kel gad gretik kleräta idabinon. Sis degyels mödik spad gada büätik pevotükon ad seatöp bumacifoda zifik.”

„Gitedol!” dokan Hausenstein äsagom.

Timül seila äsökon.

„E din kinik neodon-li nu nog vestigi?” äsäkob smililölo. Dokan ‚Hausenstein’ äseilom nog dü tim ze lunik. Täno äprimom spiki: „O söl dokan! Ob as svist begob ole, sviste votik, suemi svistik ola dö dins ut, kelis fovo okonob ole. Stadol in yüm laidik ko pasetik- am, ed ol dabinol in zif at as men balik, kele okanob koefön dinädis anik; spelob, das dub atos ba okanol gevön obe konsäli u yufi. Votikans valik te besmilonsöv obi, u cedonsöv obi meni lienetik. Pö atos mutob dido koefön ole jenöfoti, das suvo padrefob fa klien bisarik, ti malädasümik pro dins epasetiköls. Sis lifayel mäldegid klien at ejonon oki mö naed balid, e pianiko enämikumon jüi dranäl vemik.”

„Atos ejenon as vobed bälda”, äsagob ästeifülölo ad läsökön plänis oma; om ye ädunom jästi taedik.

„Nö!” ägespikom. „Binob saidiko täläktik ad dasevön atosi asä dranäl malädik. Isagob ole, das nos, das lenos yümon obi ön mod alseimik ko zif at. Atos binädon ye te as verat stipöfik, sevabo pläamü jen, das drimölo ya ekomob is mö naeds anik, e.....”

Smililölo äropob omi: „Ö! o söl dokan löfik! Drims binons somo nenvöladiks asä sobabuls.”

El ‚Hausenstein’ äblibom fefik ed älaispikom:

„Leno cedob drimis oba dinis veütik, ekodons ye, das nu, ün bäld vemik oba, nog ekömob ini zif at. Bü deadam oba vipob fümü tefü jenots semik, kelis pö blöf saidik onas kanoböv cedön jenis vemo bisarikis. Bü sekuns anik ecödol völadü drimas me fraseod valemik. Men süenik nonik ogevon valemiko drimes siämöfi seimik. E ga, id is in ziläk neseved omutoy jäfön me grads völada. Memolös drimiplänädans vöna! Tikolös dö drim rega, ‚Pharao’...! Nog ün atim, posä mil- yels anik epasetikons, sevobs jeni drima at, sevobs plänädi drima e jenöfükami ona. Tikolös — nu mäniotob räyuni nerelöfik — dö els ‚Kardims’ Babülonänik! Balan omas iplänädöm hiele ‚Belzasar’ flamapenäti len völ; iplänädöm verätiko oni. Ked gretik visionanas nerelöfik, ked menas veütik äsökon Babülonänanis at. Is te vilob nemön hieli ‚Nostradamus’, kelas plänäds valöpo sevädiks nog ün atim, kludo pos tumyels mödik, no eperons bosu veüta onas. In buk volajenavik gudik alik otuvobs kuratiko nemis menas at. Tefü din bal kobäd äreigon pö ons; valikans pedrefons fa drimamagots e fa visions, e kludo sötoy nemön onis visionanis. No ädunodons as profetans, ab ädanotükons te utosi, kelosi ilogons pö vision. Ömna fe äninükons pö atos i stelädis e stanedis onas, ad gevön plänädes stabi ön mod seimik suemoviki.”

„Dub kon nitedik ola edasevob, das no slopol sotüli lätiko pemäniotöli koultima,” äsagob, ven ifinükom spiki.

„Ced tefik ola binon verätik, e kanol fovo nog länümön spiruti, mimalalogedi, lukredi dö jimagivans e nensiämis sümik. I dö räyun drimamagotas espikob, ed eloblinob samis se volajenotem te demü kod ut, bibi id in tef at, in dins nerelöfik stadob in dot. To at ye klien süikon ömna pö ob, ad gevön drimes plödakösömik siämi büologama, e pö naed votik gevob ones me kludod e gität leigiks siämi gelogama timik.”

„Soti lätiko pemäniotöli drimas at olobülob nestipöfiko”, ävüspikob. „Ibä dinäd binon jenöfikum ä siämalielikum, ven obelifoy in drim nogna jenotis se paset u lifotis epasetiköl, ka dinis se fütür, ka dinis no nog pebelifölis.”

Visitan oba älülogom obi vemo fefiko, e täno äsagom: „Ven ye paset at duton-li lü timäd ut, kel ipasetikon ya lunüpo bü moted obas? E ven obs ito dabinobs-li as plösenans drimajena somik? Sevob, das nu obesmilol obi, ven säkob fefo ole: Kanoy-li gevön drimi somik siämöfi alseimik? Drims somik komädons-li as drimajens nemu boso siämiks?”

„Refudob nestipöfiko teori at,” ävökädob boso in sidin. „Dalabob sufäli saidik, ad zepön teori ut, das brein mena magälafulik, dasenälük, suvo i brein mena malädik okanon ninükön ini drim se timäds sis lunüp epasetiköls koapi dalabana onik. Pö jenets at ye kanon i te dunön atosi tefü jenotems e jenots somiks se timäds büomotedik, kelis sevobs vemo gudiko dub reid, dub magods tefik u dub mods votik. Plödü mieds at drimamagots nerelöfik somik binons te as liuds e tikaspäks, kludo as drims komunik nenvöladik.”

„No misuemolös obi! o söl dokan!” el ‚Hausenstein’ ägespikom. „No dutob lü mens ut, kels lesagons, das ya naedilo ilifons-la as hiel ‚Ramses’, ud as hiel ‚Sanherib’. Letikob te dö utos, va drims oba mögiko kanonsöv-la ninädön siämöfi seimik pro ob. Ab to pats e bisars valiks, kelis nu ya ebelifob kodü ons in zif isik, mutob koefön ole, das no nog etuvob siämöfi at, igo no ön mod pülikün. Ai dönu säkob obe kodi ut, demü kel ärefob lü dom at in Klerätalusüt. Veal densitik tegon valikosi, e dinäd lölik binon nesuemovik; no etuvob yümis, igo no pülikünis. Kludo no dalob spelön, das nu ya osuemol obi. Dalilolös takediko lifajenotemi oba! Ekonob ole ya dinis anik tefü pösod oba, ab leno binob lienetik. Kap oba esumodon pükis vel, vü ons pükis no-Yuropikis. Sevob, das blig balid imutonöv binön me atos, ad blöfön dientifi oba. Logolös! Is dientifäds oba binons, is pöträt oba binon; saunik e lefredik ibinob ün ettim...”

Nitedäl oba äpluikon dönu. „Laikonolös!” ävökädob, „lesiob oli, das odalilob oli ko senäl fefik.”

„Benö!” Äprimom koni oka. „As kevoban stitoda nolavik gretik elifob vemo lunüpiko in läns fagik, in taladils fol. Pötü at ekobokömob ko mens bidädas e levalidacedas difikünas. Sevob südis e kösömotis onas, sevob relis e segis onas, dinis ömik tefü klänafeds onas e numi gretik dinas ut, kels odavedükons jäfüdinesevane, bai binäl onik, u lenaudi u smili kofa. Zepolös ye, das okonob dinädis at nen prolid bai jen timik. Sunädo pos vestigatävs tel, balido ini Lamerikän sulüdik, e täno ini jolatopäds Frikopa, pas pos yels lul ägekömob, ed in lomän äzelob matirajani ko jiflen timü yunüp oba. Suno pos atos äplöpob ad kompenön lä täv veütik kilid, lä täv brefüpikum ini lofüdän fofik. Pos geköm, mated obas ösöton jenön. Ye pos yel lafik — älifob ettiomo ebo in Süriyän — nun dö deadam jigama obik ärivon obi. Jen at äfäkükon obi vemo; desins e spels oba pinosükons, e kodü atos äbllibod dü yels mödik in läns at vöna bäldikün menefa. Pläamü rops brefüpik älifob us dü yels jöl.

Ün yels balid züölanef nulik in läns at, kels vöno äbinons as topäds klatik koultima, leno äkanon flunön obi; no ädemob oni. Ven ye poso äreafob ini kosäd nemedik ko länans usik, äküpob suno, das gerot at se vön no nog inepubon lölöfiko. Vütimo dins somik äkanons fasilikumo glepädön obi, ibä deadam jigama obik ivotükon binäli oba; icenob ad men letikik dasenälük. Äletikob nu lunüpiko dö dins glumälük ut, kelis mens votik i bo betikons, nendas ye dub jäf tu lunüpik somik operons timi pro dins jenöfik lifa. Dub atos äreafob e lü lumens cütik ut, kels komädons lä sütaguls u su maketpiads, e lü votikans, kels ävitons dredälüko jonetükami alik, kels ye pla at älofons duinotis bluvüköl.

Maläd badik mota obik äkodon fino getävi oba lü Deutän, kö ävobob in lezif, dese kel äkanob suvo visitön palis obik. Dü yels lul äbllibob in cal at. Vütimo pals oba ideadons, blod oba ilovesumom glunidalaboti, ed ob piglepädob dönu fa täviäl. Ästadob ün lifayel foldegkilid, e ven pöt älofon obe ad kompenön lä vestigatäv ini Lindän, no äzogob. No vilob seilön dö jenöfot, das us ikimob pö plösens ömik fakiras. Ab to dins klänöfik valik, to käfeds hestik mödik äcedob dinis valik at magivakäfedis labü greds difik bai fäg fakiras u hestanas tefikas. Dalob-li konön ole lifotis anik, kels ädutons lü dins neskilikün jäfüda at?

In zif ‚Damaskus’ pilüspikob fa man lä sütagul iseadöl. Pos preparis kösömik pö dins somik, älibob „büosagi” oma: „No binolös lügik, o foginan!” äsäyom. „sevob osi, suno odönulogol ofi; sevob osi.” Mutob-li sagön ole jenöfoti, das i pö mens at jäfüdisev semik muton dabinön? Seiv lekläravifük lüspikäba binon leigo veütik äsä nün nefümik nenvöladik bidü nüns pö horoskop kösömik. Ven pos yels mödik in lomän, in teatöp pötü plösen ela ‚Luflad pebreköl’ fa hiel Kleist, älogob jiplösenani seimik, kel älabof logoti leigik äsä jigam deadik oba, ätikob nenvilädiko dö hibäldan in ‚Damaskus’ ed äsmilob ladöfiko.

In zif ‚Kalkuta’ äleadob slüdön obi, ad kompenön pö plösen fakira semik, tefü kel ikonoy obe dinis stunidabik. Ün prim duinots oma äbinons ye somo pöfädiks, das ob, bi ya ilogob plösenis mödo gudikumis, äsmilob laodiko mö naed bal as balikan bevü komans ästunidöl. Calablode Deutänik oba, kel äseadom nilo näi ob, änotükob krüti vemo badiki. Obs bofiks äseadobs go föfao fo boedaskaf donik, su kel fakir, man bäldik labü lifayels zao: 75, äjonom käfedis oka. Pos smil oba e pos spik laodik, fakir älüodükom logedi zunik älä ob, täno ye äläivobom e no fovo ädemom obi. Posä idunom foviko sperimentis brefüpik ko komans votik anik, älülogom obi ön pladam föfio päbiegädöl, e me nams ön mod bisarik pätenüköls; täno äsagom me Linglänapük badiko päspiköl: „Ol — Fransäna — Litaliyäna — Linglänan — nö! Deutänan! Kömolös löpio!” Äbestepob boso faviko skafi, e nu äfrutidom obi as drefäb käfedas omik. Äjenükom, das flors ädavedons fo ob, ed ädesumom hestiko dinis bisarikün se herem oba, de flom e de tämeps obik. Pö atos lu- man at — kredob, das nem oma ätonon: ‚Dinkah’ — älülogom obi somo bisariko ed äspikom nenropiko vödis pö ob nesevädikis, so das äreaf- ob ini kofud vemik, e leno äkanob tuvedön käfedis oma. Äfredob vemo, ven fino dönu äseadob dono lä flen oba. Klülös, das — äsä ya esagob — elogob in tops votik duinotis stunidabik; ikimob, ven fakirs ästepoms ve su ferabems glutik; ab ced negönik tefü dins somik no ävotikon.

Zao mö vigs tel pos lifot at, älüvobs Lindäni. Älifob balido dönu dü yel bal in lomän oba, e poso täv gretik lätik oba äjenon. Topäds nilü nolüdapov äbinons as zeil täva. Is, in Lalaskän, su Laleutuäns e nilü melasüt di ‚Bering’ ätuvob pöti, ad seivön syamanis e deadana- kulti bisarik omas. Kludo odasevol, das migot pemik binü süds e kösömots difiküns ininükon oki ini kap oba. No ye vilob votükön modi kona obik, e nu disein jenöfik visita obik ojonon oki. E pö dinäd at dins lofons kompliti vemik. Ab lilölös koni fovik!

Ya ün dels balid steba obik in lomän, pädfefob fa drim bisarik. Drimo äbinob in dom seimik in lusüt bäldik: näilusüt in kuls filätasümik harata bäldik seimik. Elogob atosi valik kuratiko so, äsä konob osi ole. Ästanölo lä fenät älogob lusüti at bevü glügs tel in niläd. Täno älogob flumedi klilik, kel äbeiflumon no fago de lusüt. Poso älogob magedi voma keinik, kel ve lusüt änilikof älä ob, e kel äglidof obi me svön pokasärvätüla ofik. Dido no sevob, va vom at äleigof leigodü jigam deadik oba, ibä klotem ofa äbinon vönädavogädik, e stadi ot äküpob i tefü klotem lönik oba. Benö! ebo ävilob vokädön nemi jigama, ven

süpiko ägalikob. Plödo munaneit klilik äbinon. Klülos, das no äcedob drimi at dini siämöfik, ibä räyun ona äbinon so Yuropik, äsä ob ito dönu pos yels mödik nekoma obik. Dins tel ädavedükons ye stuni pö ob. Balido magäd patik e dulöf patik drima at äbinons as dinäds bisarik. Pats valik drima iblebons in mem oba. E täno ätuvob nilo lä bed oba bali pokasärvätülas nämik, labü siem stripik. Jigam oba inägof ed ilegivof onis obe bü yels mödik. Bo idofalon dese kapakusen dub slip netakädik ün neit munaklilic. Fäd at — so ol änemol ga atosi, ed i ob änemob osi so ün ettim — fäd at tefü pokasärvätül bevü drim e jenöf ifomon pato magädiko drimi at. Esagob ole te stadädis ledinik drima; ba idulon te mö sekuns anik, ab log dudranon lekläravifiko ini züamöp nilik. Alo no äkanob glömön drimi at.”

„O söl löfik!” äsagob, äropöl omi. „Ecedol-li jenöfiko drimi at dini veütik? Okanoy ga fasiliko plänön süfüli tefü pokasärvätül. Elogol oni in stad lafogalik, e so finasüfül drima olik edavedon. Vom in drim ädavedof niludiko dub jigam deadik ola, e dom binon as dom seimik in zif seimik.”

„Ettimo id ob ätikob atosi, o söl dokan!” el ‚Hausenstein’ ägespikom. „Jüs pos yel bal — ün tim at älifob ya in Lalaskän — drim telid äsökon, kel äleigon kuratiko leigodü drim balid; äbinob in dom ot, in lusüt ebo ot, e te pokasärvätül ädefon.”

„Ekö! o söl dokan!” ävokädob smilölo.

Nen dem ropa obik, el ‚Hausenstein’ äfövom fefiko koni oka: „Sis tim at ebelifob drimo magodis leigik mö naeds tel u kils ün yel alik. Klülos, das vü drims at edrimob dinis kofudik, kelis ye dönu eglömob.

Drimas patik at äjonons fe pianiko cenis ömik, kelis verätiko äküpob pas pos tim ze lunik. Süfüls votik at äcenons dono lü flumed, lü maketa-plad u lü lusüts labü fuläd menas, ömna i lü runädaplads. Prim e fin drimas at äjenons ye ai in dom bäldik at. Balna älogob domi bäldik igo te dese top plödik; ästanob in fagot bosik de lusüt bäldik. Süpiko äküpob lefogi vemo gretiki; no kanob sagön, va äbinon as püfalefog u as smokalefog; ven ye inepubon, äküpob, das lusüt lölik äseaton as failotakum gianagretik lo ob.”

„Ö! atos binon vo dredabik!” ävokädob smilölo. „Lio eplöpol-li ad seivön zifi isik as top jenotas valik at? Drimamagod eträton-li ole nemi zifa?”

„Nö!” el ‚Hausenstein’ ägespikom. „Atos äjenon dub mod kösömik. Bü yels anik ituvob buki labü magods mödik zifa isik, e pö dulongam ona älabob senäli, das doms patik ömik älabons sümi gretik tefü doms ut, kelis ilogob in drims. Nilud at äglofon tio ad füm, ven äxamob kuratiko buki.”

„E täno etävol-li sunädo lü zif at?” äsäkob, du äteifob ko töb smilili.

„Nö! no nog äkanob dunön atosi,” el ‚Hausenstein’ ägesagom. „Pos deadam bloda obik ämutob guvön glunidalaboti, jüs son oma ägekömom ini lomän ad lovesumön oni. Nu ya irivob lifayeli veldeg- lulid, ven desir ädavedon pö ob, ad lifön dü tim brefik in zif at. Desir at änämikumon ai plu, do ai no nog äkredob dö siämöf seimik drimas obik, bi bai klotem e dinäds votik drims at ätefons timi ut, kel ipasetikon nemuiko sis yels jöldeg jüesa züldegs. Ab nu äkanob gebidükön obe timi zesüdik; no ye ädalob zögön dü tum tu lunik visiti oba ini zif drimas obik; atosi bäld vemik oba äflagon.

Kludo ädetävob me tren; äbinos ün fluküp gölik. Posä irivob zifi isik, äspatob ömna ve vegäds no tu luniks ini nined zifa. No ävilob koefön obe ito, das üfo ösukob-la drimamagotis obik, das kludo pö atos ösukob äsvo magedis späkick. Kodü atos ävitob ti ai spati ini bäldaharat, e zuo atos äjenon, bi maläd futa obik äneleton futogoli lunüpick. Ün del pato jönik — vütimo ya dönu ipreparob getävi ini Preusiän lofödik — süpiko äreafof mö naed balid ini bäldaharat bäldikün. Süpo älogob tümis glügas tel, kels älopikons in niläd nilik, e süpiko ädasevob stunölo — no sevob kodi jena — das züamöp lölik no äbinon nesevädik pö ob. Pato seväd at ätefon bumotis bäldik ömik in süt veütikün bäldaharata, ropis mödik domakedas dub lusütüls smalik nabik, lü näilusüts fagotaleigik süta at äzugöls. Dom in drims oba itopon bevü glügs tel, e lusüt, in kel itopon, äbinon fümiko as näilusüt, ibä äzugon krugiko ve kul nabik ona. Bai tops glügas at in harat isik öneodob demön lusütis te kilis, kuratikumo igo lusütis te telis, bi lusüt kilid, detiko äzugöl, ätopon ya in topalien leigik leigodü ut glüga löpick. To atos ästepob balido ini flanalusüt lätiko pämaniotöl, ed älülogob kuratiko domis valik; äbinons neseväd- ics pö ob. Misesk at no äsäspetükon obi, ibä is dom drima obik no äkanon binön. Kludo te nog näilusüts su flan nedetik äretons. Ävätälob: üf us misesk ot ojononöv oki, tän füm oreigonöv pö ob, das drims oba no älabons siämöfi seimik; das drims oba igo no älabons völad könäda pülikün. Fümäliko ävegob traväriko ve süt ed ästepob da yümalusüt nabik ini lusüt plödikün näilusütas tel. Ävegob nevifiko ve kul krugik ona; ab id is lülogam domas valik onas äblebon nen sek gudik. Kanob lesagön osi, das koten semik äreigon pö ob, ibä neai ikredob, das drims oba oceinons okis ad dins jenöfik. Isio täv oba te isöton gegivön obe takedi zesüdik, isöton tuvedön säkädi balik, kel nog äreton pö ob, e kel dü tim saidiko lunik ikodon obe netakedi.

Kludo ägevegob dönu, e su vegäd lafik, nen spet seimik, e te demü kod balik, ad xamön lülogölo topi lölik ut, keli ma drims obik ömutob demön, äflaniovegob ini lusüt ut, kel äzugon fagotaleigiko in nil vemik lä haratasüt lunik.

Dub hit sola mens te nemödiks äbinons in lusüt. Cils anik labü logot pöfik ä slapik äpledons in leyanabobot dagik. Dese geinapöb lenoid sovadik ätonon. Luman mu brietik äplödiogom tifalölo. Se fenät pämaifüköl doma in niläd pöba vom klöpöfik no plu yunik äplödiogof, e no äkanoy dotön dö febod mirepütik ofa. Nemögiko äkanoyöv fomälön osi oke, igo no pö drimam, das lusüt at ästadon- la in tef seimik lü ob u go lü vom löfidik se drims oba. Alo yüm ofa lü ob binon löliko neplänovik, binon löliko rätöfik. If jenöfiko tikod nesiämöfik seimik dö atos isüikonöv-la naedilo in brein oba, das in zif isik mögiko dom semik dabinonöv, kel äbaiädon ko dom in drims oba, tän dom at neai äkanon binön in lusüt at. So äbetikof dini. Ag! o söl dokan! Obs: mens pöfik stupik ai dönu vätälobs valikosi te dese atim, igo, ven osörönobs po späkamageds.

Älaistepob mö mets anik; lusüt äjonon nu dönu zugi krugik, po kel kul äbinon nog nabikummo. Dugolöp smalik lü haratasüt vidik ätopon nemediko fo krugazug at. Domaked mö doms kil u fols älogädikon; doms äbinons ye te su flan bal lusüta. Ed us — jenöfö! so äbinos, — is nilü dugolöp nabik, is as dom telid keda smalik — is drimadom obik ästanon.

Logs oba älogetons usio; töbo äriskob natemami. Äspetob ün timül alik, das önepubon ini non, das öceinon oki ad fom votik, pö ob nesevadik, äspetob, das siens oba icütöns obi. Nö! nö! us ästanon as bumäd bäldik ze vorädik, e nu älogob i visoiko möni geilik, kel äfomon flani votik lusütazuga at. Älülogetob domi, yani, fenätis e nufi labü sömit tipik. „O God gudik!” ävokädob, „lio atos emögikon-li?”

„O söl ‚Hausenstein’!” äsäkob nekrediko, „vip e magäl ola no eyufons-li pö atos?”

„Nö! o söl dokan!” el ‚Hausenstein’ ägesagom. „Bü mö sekuns nemödik, ed in fagot mö doms kil isludob ninälo ad nedunön spatiss fovik, e ad motävön. Reto, no flagob ole kredi tefü kon at. Steifolös ga nemuiko ad suemön stadi ninälik oba. In ob fäkäd gretik reigon, spetät vemik reigon. Klülos, das motäv oba no päjenükon; sis vigs tel, sis del et, ven ituvob domi at, evisitob lusüti ti ün del alik. Mens us lödöls ya no plu demons obi; niludons bo, das lödob in dom seimik lusüta, u das sukob lödöpi pötik in klerätalusüt”.

„Enüstepol-li ya ini dom at?” äsäkob spetätiko. E ven änoom säki, ävokädob nenvilädiko: „Diabö! Kikodo no edunol-li atos?”

„Atosi ya esteifülob”, el ‚Hausenstein’ ägesagom. „Bü dels anik enokob ta domayan. Vom ze bäldik ämaifükof fenäti ed äsäkof obe muriko: „Kisi vilol-li dunön is?” Ven inotükob ofe begi oba, ägespikof faviko: „Lödob is te as jikonöman söla ‚Melling’; om binom dalaban doma. Kisi üfo vilol-li sukön is? Sis menäds anik famüls: ‚Melling’ elifons is; pals e lepals hisiöra oba ilifons is in dom. Kikodo logetol-li so bisariko ninio ini cem?” Täno, büä dönu äfärmükof fenäti, äsagof boso sofikummo: „Söl ‚Melling’ seatom sis vigs fol in malädanöp, suno ye dönu ogekömom. Niludob, das dinäd binon veütik pro ol, kludo säkolös obe pos dels anik nüni fümik!”

Dub atos omutob bleibön is in zif ad stebedön saunikami söla at. Dalob-li poso dönu visitön oli, ad nunön ole jenotis fovik?”

„Lesi! o söl!”, ägesagob, „nitedälob vemo tefü jens fovik dinäda at”. Pos dels lul el ‚Hausenstein’ ädönükömom. „Dinäd progedon gudiko”, äsagom pos glid.

„Benö! konolös!”, äsagom kuradükölo. „Ädelo ivegob dönu ini klerätasüt”, el ‚Hausenstein’ äkonom, „e pos minuts anik stebeda jikonöman söla ‚Melling’ ägekömom de nürem viktualas. Äglidof obi flenöfiko me el „Deli gudik! o söl oba!” e täno ägasof: „Ekonob söle ‚Melling’ dinädi tefü visit ola; bo klülos, das ämutob dunön atos. Benö! Ün odel söl ‚Melling’ ogekömom se malädanöp. Esaunikom lölöfiko ed ostebedom visiti ola tü udel. Binom man jovialik bäldik.”

„Fredob ko ol demü nun gudik,” ägespikob pos seil oma, „e spelob, das dinäd bisarik ola tuvönös us tuvedi gudik!”

„O söl dokan! oneodob pö atos nogna yufi ola”, el ‚Hausenstein’ äsagom begölo. „Liomafädo dinäd at tefon-li nog fovo obi?” äsäkob, du va in ninäl oba vip äsüikon, ad kompenön pö visit in dom bäldik. „Esukob kodülis ut”, el ‚Hausenstein’ ägespikom. „dub kels söl ‚Melling’ okanom plänön oke gudikummo visiti obas in dom omik. Vütimo eplakob osi, das egetol in zif at sevädi vemik dub buks ola dö bäldaharat isik.”

Äsmililob taedölo pos plim oma: dokan ‚Hausenstein’ ye älaispikom: „Benö! binos lindifik, va üfo odunodob as slopan lanälik ola ud as kevoban nitedälik ola. Alo söl ‚Melling’ ostebedom obis ün odel pos zedeladüp. Ereidol utosi, kelosi epenob dö nined doma at, keli verato no nog elogob. Ol kludo cödolös dö din at!”

Mutob nu stedäliko sagön, das äpidob vemo dokani ‚Hausenstein’. Jenöfiko pädfefom fa haluds, jenöfiko fäds tefü pokasärvätül e tefü dönuams drimas ünü yels mödik, (kels ijenons fümiko as sek jäfas mödik ko drimamagod balid) idämükons vo vemo sauni omik. Pö ob ye dot nonik äreigon, das visit ün

odel öblinon tuvedi sauniköl pro dokan. Äsevob ye i, das dom in klerätalusüt öblebon nog dü lunüp in mem oba, igo nog, ven el ‚Hausenstein‘ sis lunüp dönu ölifom in lomän oka.

Älükömbos ün tim pirajanöl nilü lusüt bäldik, e pos steps nemödik ästanobs fino fo dom söla ‚Melling‘. Ob äcedob oni i nu nog domi no patiki leigodü doms retik lusüta. Pos nok obas domayan pämaifükon. Si! dom äbinon vemo bäldik; kvisinöp dagik, rovik ä lunik äprimon äsvo nemediko po domayan, kö in flनावöl van lü lödaspadäd pänübumon. Kvisinöp äbinädon mö videt lölik doma, e te fenätıl in völ äneleton, das spadäd at päreigon fa dag lölöfik. In dil föfik kvisinöpa lutridem balugik labü laedem slenik äzugon löpio. Atosi valik el ‚Hausenstein‘ inotükom penölo; atos äbinon fümiko bisarik, ab tumats anik domas bäldik no geilikas in harats bäldik äjonons bumamodi leigik. Cemayan föfik älabon väruli, so äsä el ‚Hausenstein‘ inunom osi, lök zuik ye no pimänioton fa om.

Dalaban doma ämaifükom nu yani lü lödacam, ed ästepobs ninio. Ekö! is te cem gretik bal äbinon, el ‚Hausenstein‘ ye ilogom in drims oka cemis tel; idrimom nog dö cem pödik. Fino blöf veütik pro nensiäm drimas omik äjonon oki is. Smililölo älülogob dokani. Äsuemon smilili ed älogob säspetikami in logod oma.

Äsenälob levikodi ed ävilob juitön oni ko vobed nog gudikum. „Cem at binon vemo gretik“, äsagob kazetiko, du äflekob obi lü domidalaban. „Si! o söl oba!“, el ‚Melling‘ ägespikom flenöfiko, „demü atos jikonöman oba frutidof oni i nog asä kvisinöp, bi plödo dag gretik reigon.“ Jenöfiko älogob nu pödo in cem kvisinaföni balugik labü fönarüd lunik, kel äzugon lü fobumäd cima. Vütimo söl ‚Melling‘ älaispikom plänölo: „Jikonöman oba slipof in bal cemas löpik. Bü degyels mödik cem gretik donik at pidilädon ad cems tel. Fat oba suvo ispikom dö din at. Logolsös! us pödo in völ yan telid nog binon; voto binonöv as sek duna nensiämik.“

Jenöfiko älogob nu mö naed balid yani telid, kel pinübumon visü dil pödik kvisinöpa. E nu el ‚Hausenstein‘ älülogom obi somo küpädiko, äsva iküpom-la bluvi pluiköl oba.

Täno dokan ‚Hausenstein‘ äflekob oki süpiko lü domidalaban, ed äjinos, äsva äsenälob fredri gretik, bi nu äkanom magulön rouli sevädana. Ägivom jikonömanas largentakönädıs anik ed äbegom ofe, ad remön vini e zigarıs anik. „Keblinolös zuo nog fladi vina gudik pro söl ‚Melling‘ kodedü saunikam oma!“, äsagom fino.

Süpo el ‚Hausenstein‘: dokan bäldik, vietaheremik, blotik ireafom ini stad liföfa. Logs oma änidons bisariko, e logod voto so faalik, iredikon vemo. Dü fabin jikonömana el ‚Hausenstein‘ ätenükom namıs oka äl flans valik, e pö atos änotükom nes stopedön söle ‚Melling‘ plänıs bisarik. „Logolös! o söl!“ äprimom, „is cemavöl ibinon, is tab gretik ästanon ko stuls zü on; is in gul ramar ibinon, us fön istanon.“

„Blö! o söl obsik! o söl dokan!“, fienädan bluvik äspikülom. „Liokodo kanol-li lesagön atosı valik? Ol ga neai büo ekomol is in dom, ob ye, stadöl ün bäldot leigik äs ol, elifob is dü lif lölik oba... O söl dokan!“ Äsvo suköl yufi, fienädan älülogom obi.

El ‚Hausenstein‘ no ädemom vüspiki. „Ed in cem pödik“, älaispikom, „is bed ästanon, us stul äbinon, ed is in zänod näi nilü yan büätik“ — äjonom me doats löpio ini vag cema — „is lok ägalon. Is, sus bed magot zifa isik älagon, magod labü frem balugik blägik. Älogoy zifı bäldik ko tüms e daems oka dese flumed.“ „Sülö! Kisi esagol-li ebo?“, fienädan ävokädöm fäkädiko. „Kin enunon-li ole dinädi tefü magod at? Sagolöd obe kodi ut, dub kel sevol atosı valik.“

El ‚Melling‘ äseidom oki lefeniko sui stul. „No kanob tablöfädön lesagıs ola tefü möb, fön e lok, ibä no kanob labön sevi alseimik se period bäldik at. Lesag ola tefü magod binon ye veratik, binon jenöfiko veratik. Ün cilüp oba, sevabo bü yels ti: 70, mot obik ikonof suvo, das magod ebo at ilagon sus bed mota ofik, jikela famül iloveükon lefate obik domi at. Sis tim at ye yels plu: 80 epasetikons.“ Süpo el ‚Melling‘ dönu ägeyilidom päjeikölo ed älöpükom lebegölo namıs. „Godö!, no laikonolös dö dins at! Plänolöd obe nemuiko geti seva olik tefü dinäds bäldik at!“

„Dokan ‚Hausenstein‘ no dabinom as milanan“, äsagob vifiko, ad takedükön söli ‚Melling‘. „Esevädikob ko om; dins rätöfik at otuvons suno tuvedi okas“.

Dü vüspik oba el ‚Hausenstein‘ izilogom xamölo in cem. Fo pöträt ze smalik, kel älagon sus layetatab, ästöpom goli ed ästanom nenmufiko us äsä dub jänäl. „Vom at, kif binof-li?“ äsäkom fäkädiko.

„At binon pöträt mota obik. Edavedon zao pos krig ün: 1870. Latikummo ibüedob menodön fotografoti primöfik at,“ el Melling äsagom plänölo, du ai nog ästadom in kofud.

El ‚Hausenstein‘ äreaform äsvo ini balspikot, e kuratiko äkanoy lilön te setadilis anik: „Si! — boso yunikum — fe -. Vö! Dinäd jenöfiko bisarik — ba mö yels deg — “.

„Gevolös obe fino pläni kredabik!“ el ‚Melling‘ äsagom skaniko.

„Ag! Fredoböv, if kanoböv dunön atosı, o söl ‚Melling‘! Tän leno stadolöv in nefüm at,“ el ‚Hausenstein‘ ägespikom. „To bit at oba, komob is as foginan, e no kanob plänön bosı in tef at“.

„Binol man —” söl ‚Melling’ äsvo äteifom vödi vemo neplütiki... „binol vemo bisarik e magulol is rouli mana klänöfik. Mutob sagön ole, das ya ai edeimob käfedis e magivami, e neai ekredob onis. Ai esmililob, ven mot oba ikonof ün cilüp obik dinädis somik se tim yuna ofik”.

„Kisi ikonof-li ole dö atos?” dokan ‚Hausenstein’ ävokädom dränölo. „Ikonof-li ole bosu dö drims u dö jenots sümik?”

„Nö! atosi no idunof”, el ‚Melling’ ägespikom, kel jiniko nu älönedikom lölöfiko ad visitan bisarik at. Tāno äflekom oki äl obs bofik.

„Sevols ya —”, äprimom koni oka, „— das binobs is in dom ut, kel iduton lü pals mota obik. In fag pülik, us lä flumed nilü leglüg ettimo maketaplād gretik ätopon, kel zuo nog pägebon as zälaplād. Ün yel alik, — so mot oba ikonof osi -, sirkud gretik sevädik ikomon dü vigs anik su zälaplād at. Limans sirkuda älifons mödadilo in lödavabs, kels ästanons plödo fo tanād gretik. Lefat oba ye isevädikom ya sis yels anik ko limans anik sirkudatrupa. Löpo in dom omik masadacems tel äbinons nen belödans e kludo mans anik sirkudatrupa älödoms ai dü kom sirkuda in cems at. Mans tel u kils älödoms in masadacem föfik. In cem pödik ye man küpädik älödom soeliko. Äspikom vemo nemödiko, e ven naedilo äbinom nekomik, mans votik äkonoms dinis vemo bisarikis valasotikis dö om. Mot oba icedof omi ba himagivami, ed ün prim isenälof dredid lo om, pato posä ivisitof ko pals ofik mö naeds anik plösenis sirkuda. Man at ägleipom ud älülogom dü sekuns anik limanis seimik sirkudatrupa ud igo pösodis se sog lüloganas. Pos atos mens at no fovo äkanons golön, no fovo äkanons mufükön okis; ud äsmilons, ädrenoms, äbitoms äsä nims ud äsä yegs, kuratiko bai vil mana at. In dom mota ye neai ädunom dinis somik; äbinom us vemo plütik, e so, pos yels anik mot obik e man yunik at äreafons ini flenam gudik”.

„Flenam at no ädavedükon-li mati menas yunik bofik!” el ‚Hausenstein’ äsäkom nitedäliko.

„Nö! nö!” el ‚Melling’ ägespikom. „Atos leno äkanon jenön. Man yunik at äbinom Lindānan, labü nem ‚Sinkah’, ...Sülö! kis ejenon-li, o söl oba! No stadol-li beniko?”

Dokan ‚Hausenstein’ idoseidom oki lefeniko sui stul: logod oma äbinon paelik e natemam äträton fäkädi vemik oma. „O! el Sinkah!” ävokädom töbiko.

Nu ob ästeifülob ad plänön pla om dinädi at ma mög gudikün. „O söl ‚Melling’!” äsagob, „dokan ‚Hausenstein’ ekolkömom pos yels mödik eli Sinkah at in Lindān. Dub kolköm at egetom sevi dö pats doma olik e dö mot olik. Dub kods semik, kelis no vilob mäniotön is, no äkanom sagön plāni suemovik”.

„Ömna dins vemo bisariks jenons in vol,” el ‚Melling’ ävokädom stunölo. „E zuo leno kanob suemön, das söl ‚Hausenstein’ ekipedom in mem oka igo soelotis mu pülikünis”.

Spikot päropon dub geköm jikonömana, kel älüblinof vini e zigaris. Vütimo dokan Hausenstein dönu igetom bosu süeni oka, ed älülogom obi danöfiko. Tāno äsagom: „Bi dinād at etuvedon oki so gudiko, kludo no fovo spikobsös dö dins paseta!”

Jikonöman äfulükof väris e söl ‚Melling’ älöpükom väri oka, sagölo pö atos: „Danob olis, o söls oba pro visit at! E danob oli, o söl dokan pro vin gudik at! Drinobsös ad saun gudik obas!”

Äfredob vemo, bi spikot nu ätefon dinädis nutima. Ibä sek visita leno äbaiädon ko vips oba. Ab is, komü söl ‚Melling’ ämutobs jonön koteni tefü benosek jinik at.

Ven fino äplödiogobs, e ven poso ästanobs in fagot bosik de dom, el ‚Hausenstein’ no äfägom fagikön de dom e de lusüt. Ai dönu älielob, das in balspikot pläo nesuemovik oka ämäniotom nemi Lindānana. Ädulos dü minuts anik, jüs dönu igetom süeni.

Ägleipom fimiko bradis oba ed äsagom me vög lafalaodik: „Nu, ven ebo dinād rätöfik bal petuvedon, sunädo rätöf nulik dönu edavedon. Lio plän ola dö dinād at tonon-li?”

„Igo jäfüdisevan hüpnoda kanomöv nunön ole plāni te diliki,” ägespikob. „Ob, as nesevan tefü jäfüd at, kanob sagön te sökölösi: El ‚Sinkah’ ililom ettimo in zif ‚Kalkuta’ noe smili kofik ola, abi vödis lukrütik ola, kels isökons smili at. Äsenälom leskani vemik dub bit nekösömik ola. Pö xam tefü pötöf ola ad dium äbitom käfiko, bi pas pos rätam folnaik änemom verätiko tatareigäbami olik. Käf oma id äjenükon osi, das pas latikumo, pos jäfs oma ko votikans anik, äbegom ole kömi sui boedaskaf. Ed us löpo, jäfs omik ko kap ola leno äbinons neskiliks, ven ädesumom dinis valasotik se herem ola, de flom e de tämeps ola. Dun at äjenon te näio, ibä dub gleip at, dub kontags e lülogam laidik ihüpnodom oli lölöfiko. Ini spik nelaodik nesuemovik äninükom бүdülis omik, kelis äloveükom ole me mod at. Jü stadād at kanob plänön ole dinädi at. Tāno ye utos valik oneodos jäfüdisevani pro plän nemu dilik. Liokodo vobed hüpnoda äkanon-li dulön dü yels so mödikis? Üfo, sotül hüpnoda komädon-li, kel ofövon oki bai sökaleod, äsvo so, äsä lims jäna sökons odis. Buk et fa ol pemäniotöl no ejonon ole zifi isik asä top jenas in drims olik, ab el ‚Sinkah’ ito idunom atosi; tefü atos dot nonik kanon davedön. Nu pas, su plād kilid, jen klänöfik, jen neplänovik sökön. Cedob osi dini neplänovik, das el ‚Sinkah’ ifägom-la, ad stadükön oli so gudiko ini süfüls soelik, äsvo ol ito ibelifol jenotis valik, das äsvo idavedükom ole vobedi, kel ägevon

ole sevi kuratik stadādas e jenotas valikas, igo pūlikūnas. Din at ūfo neodonöv nog plāni. Ab kikodo-li mögādo? Valemo dinād lölik etuvon tuvedi oka. Mobob, das nu lomiovegobsös!”

„I cens in drims obik, e leigo drim dö lefail lusüta e dö lefog gretik sus on, dutons lü dil neplänovik at,” el ‚Hausenstein’ äsagom laidäliko.

„Nö! nö!” ävokādob smilölo. „Zilogolös ga! Is dins valik stadons in leod gudikün; is lusüt binon, us dom binon. Vö! in tef at magäl tuik reigon pö ol. Säkusadolös blami at oba! Taspik at äbinon voiko zesüdik.”

Lä sūtagul balidfovik gol kobädik obas äfinikon.

Tost söla ‚Melling’ no äblinom dokane ‚Hausenstein’ benoseki seimik. Posä ünü dels deg no nog dönu ivisitom obi, ävegob lü lödöp oma. Us jidalaban doma änunof obi, das el ‚Hausenstein’ ideadom ya bü dels mäl dub paopläg, e das sepül büfik oma ätopon in ledeadanöp zifa isik. Pas pos sepulam dokana ituvof päkili fa el ‚Hausenstein’ päsnilöli, keli ägivof obe.

Deadam dokana ‚Hausenstein’ bo binon suemovik, kodü bäld vemik oma. Yumedü dināds bisarik at cedob oni ye jenoti vemo bisariki, kel äblinon obe kofudi nulik.

Kredob, das dub ladälod nuik oba no stunoböv, if nu, pos jenots valik at, i dom in Klerätalusüt podrefonöv ünü brefüp fa fät neveda. Mög gudik (ü mög badik) binādonöv bo me fätots ut, das dom u reafonöv ini nosikam dub lefil, u, das kodü bäld e stad badik ona failonöv sekü nämād tepa u mistoma. Pos jenots valik at, stebedob igo bali mögas at. Bedotob ye go vemo, das Klerätalusüt, kel labon jenotemi mö yels plu lultums, ösotonöv -la finükön dabini oka as kludod blufa voätik jenotas neplänovik at. Kludo, id in dilād at jenotas tefü el ‚Hausenstein’, dins neplänovik e dins ni siiks, jenots no xamoviks, veräts e neveräts komādons a lafo.

Pospenād ün yel 1955

Yels mödik epasetikons sis jen at, ed ai no nog eriskob, ad loseitön reidanefe jenotemi nekredabik at. Ibā pianiko dins bisarik at tefü dokan ‚Hausenstein’ iperons pö ob dili gretik veüta. Ya pö visit balid ettimik dokana idasevob, das ädalabom täleni plödakösömik kombinatora, e das äkanom tuvedön dinis ömik utis, kelis votikans äcedons dinis no tuvedovikis. Dub atos bisars anik ba go reafons ini stad ze suemovik.

Tefü ret (pas pos dönuxam kuratik jenotas ädasevob, das ret at binon nog vemo gretik), plän alik defon pö ob. To atos, to dins klänöfik neplänovik valik ituvob dönu takedi oba, lediniko dub jenöfot, das tefü dins veütikün drimamagotas dokana Hausenstein misek valodik ijonon oki. Dom labü nüm: 11 in Klerätalusüt älaibinon, ai nog ätopon us sa lusüt oka. E yel bal pos votik siso ipasetikon.

Jüs fino (dido idulon mö yels vel) ün yel: 1944 Klerätalusüt lölik e kludo i dom bäldik at in on, pänosükons ün krig gretik dub boums pötü lutaotatak; änepubons laidio. Us, kö ettimo lusüt izugon, us nu yebafeleds grünik sa florabets e luvegs binons, kels yümoms domakedis jönik nulik haratasüta pedönuöl ko doms sūtaguga votik visoik. Ab igo cen at topa büäto glumidika ad top natedik löfidik no kanon moükön de ob memi dö pat glumälük oka. Güö! Jenots at ün krig ekodons, das fätots bisarik et dönu elifikons in ob nen läsikam pūlikün. Vütimo ebäldikob, e dabinob nog as men balik ut, kel pö visit topa at labom sevi dö dins ut, kels is äjenons. E sis dels boumatataka sevob, das mem tomik at ai odugādon obi jüi fin lifa obik.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. Yel: 1960. Pads: 9—11, 13—15, 17—19, 21—23. Yel: 1961. Pads: 2—4, 5—7, 9—11, 13.

ENGLISH-VOLAPÜK

A boastful student	Studan pleidülük
An Oxford student joined, without invitation, a party dining at an inn. After dining, he boasted so much of his abilities that one of the party said: „You have told us enough of what you can do, tell us something that you can not do.” — „Faith”, said he, „I cannot pay my share of the reckoning!”	Studan nivera ‚Oxford’ äkompenom nen vüd lä sog, kel, äfidedon in bötädöp. Pos fided äpleidülom so vemo tefü fägs oka, das balan soga äsagom: „Ekonol obes saidiko dö dins ut, kelis kanol dunön; konolös obes dö din seimik, keli no okanol dunön.” — „Vö!” äsagom, „no kanob pelön dili oba bötidakalota.”

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ)*. Yel: 1960. Pad: 11.

Stolastag, kolat e bon

Mär de blodef: ‚Grimm’

In vilag semik vom pöfik bäldik älödof, kel äkobükof pori bonas ed ävilof kükön onis. Kludo äblümükof fili in filetatop, e dat öfilonös gudikumo, äfilidof oni medü namet stola. Ven ästüredof bonis

ini bov, bal bonas ädofalon no peküpölo, ed äreafon sui glun niliko näi stolastag; suno i kolat glutik ädojuton de filetatop lü bofiks. Nu stolastag äprimon spikoti: „O flens löfik! kipladao kömols-li?” Kolat ägespikon: „Emobunob läbiko se fil, ed if no idunoböv somo ön mekad, tän dead ibinonöv fümik, ed ivedoböv nu zen.” Bon äsagon: „I ob penedrefob nen däm, ab if jibäldikan ijedoföv obi ini bov, pikükoböv nen miserab ad bü, äsä flenädans oba.” „Cedols-li, das fät oba ibinonöv gudikum?” stol äspikon; „blodis valik oba jibäldikan äleadof feglutön ad fil e stem; mäldeg onas äsumof ed äravof lifis onas me gleip balik bal. Läbiko isäsleafob da doats ofik.” „Kisi sötobs-li primön nu?”, kolat äspikon. „Cedob”, bon ägespikon, „bi läbiko no pedrefobs fa dead, kludo kobolifobsös as kompenans gudik, e das no dönu neläb nulik odrefonös obis, tevobsös kobo ini län foginik.”

Somo äprimons kobo tävi. Suno ärivons bluki smalik, e bi ni pon ni lupon ädabinon, no äsevons vio öfägons ad lovevegön oni. Stolastag ätuvon konsäli gudik ed äsagon: „Oseitob obi traväriko love bluk, täno okanols gebädön obi as pon.” Stolastagil ätenükon oki kludo de jol bal lü votik, e kolat ägolülön i boldiko su pon nuliko pebumöl. Ven ya irivon zänodi e nu älilon dis ok noidi vata, ädredälikon e no ätuvon kuradi ad laigolön. Stoalstag ye päfilidon, ädäbrekon ad dils tel ed äfalon ini bluk. Kolat äsökon oni, äsijidon, ven irivon vati, ed äkvänikon. Bon iblibon nog su jol. Jenot at äkodon smili ona, no äfägon ad finükön smili, e somo äsmilon so mekadiko, das äsplodon. Atos äbinon mesed pro badöf ona. Läbiko skrädan äkömom, kel äbinom su tev. Bi älabom ladi kesenälük, äsumom nadi e fadi ed äkobionägom oni. Bon ädanon vemo omi; ab bi skrädan igebom fadi blägik, bons valik sekü atos labons sis del at yumeti blägik. Logolöd! kanol logön oni.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pads: 11—12.

COGEDS

Mal saunikama

Hiel ‚A‘: „O söl sanan! Fif elüvon obi.”

Sanan: „Atosi edasevob ya dub lüspikot ola.”

El ‚A‘: „Lio kanol-li dasevön somo stadi oba?”

Sanan: „Ven saunastad ola ibinon riskädik, ilüspikol obi me: „O sanan gudikün löfikün!”. Ven saunastad igudikumon boso, isagol: „O söl sanan löfik!”. E nu esagol te: O söl sanan!”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 12.

Kof studana

Poldan, kel ämonitom vemo badiko, ädugom nilo näi jevod oka tifani, kela nams pikobotanons love blöt. Studans tel äbeivegoms ve oms, e balan omas äsagom votikane: „Logolöd! fanäb us plekom vo devodiko dat poldan no dofalomös de jevod omik.”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 12.

Yufans Goda

Jipul bäldotü yels mäl, kela blodil ideadom pas bü brefüp to yuf sananas, äsäkof mote ofa: „Vo-li? o mot löfik! Ven God löfik vilon lasumön silananili nulik, osagon atosi söle sanan.”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 12.

Dobükam

Seimikna musaks fol äkobolifons, e dün göd seimik äfaemons. Musak balid äseidon oki sui sosit, kel älogoton vemo benosmekiko. Äfidon ko pötit gudik dilili ona, ab suno ädeadon dub ninämaflamat, ibä sosit pidobükon me nailin. — Musak telid äjanedon me meil, e sunädo äfäilon dub stomägasпам, bi i meil pivenenon. — Musak kilid ädaifon lä ninäd miligaskala, ab ädeadon suno kodü bälidadol levemik.

Ven musak folid älogon atosi, ämüron as balspikot: „Benö! plü sunikum, plü gudikum”, ed äseidon oki sui papür piluimüköl labü magod deadanakrana e labü ninädamäk: „Venen ta musaks”. Äprimon ad sugön len papür at, ädrinon ko kurad däspera ed ..... ai plu änämikumon äd älefredikumon pö drinod alik.

Do no äspeton bosu votik ka dead sunik, no ädeadon. Güö!, dunölo so, äsaunikon ed änämikon..... ibä igo venen ta musaks pidobükon.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1960. Pad: 16.

Hiel ‚Balzac‘ e skrädan omik

Hiel ‚Balzac‘: lautan Fransänik ai ästadom in ditret tefü mon. Too ädalabom in penamacem ramari ko layet patik pro mon; ab layet at ai ävagon, ibä neai ün tim seimik lifa man famik at ädalabom kobo suämi mö frans tum. Güö!, älabom debis, debis somo mödikis, das lif lölik oma äsvo äbinon as komip nenropik ta kreditans.

Ün del seimik, zao tü zedel, ven poedan nog äseatom in bed (bi äbuikom vobi dü neits), skrädan omik äkömom ini cem... ko kalot, klüliko ko kalot no nog pipelöl.

El ‚Balzac‘ ägetedom kreditani vemo plütiko, ab no älöädöm. „Kisi desirol-li? o söl!”

Skrädan: „O söl: ‚Balzac‘! ekö! blinob kaloti pro ol, kaloti pelabik .....”

El ‚Balzac‘: „Benö!, maifükolös ramari!”

Skrädan, ön spel, das ögetom sunädo moni, ämaifükom ramari ko blesir gretik.

El ‚Balzac‘: „Begö! Maifükolös layeti löpik!”

Skrädan: „At binon vagik.”

El ‚Balzac‘: „Maifükolös kludo layeti donik!”

Skrädan: „I at binon vagik.”

El ‚Balzac‘: „Maifükolös layeti detik!”

Skrädan: „Ninädon nosi.”

El ‚Balzac‘: „Maifükolös nu nedetiki!”

Skrädan: „Pafülükon me blogs valasotik papüra.”

El ‚Balzac‘: „Ö! gitedol. Binons as kalots no pepelöls. Usio pladolös i oliki!”

E nu äflekome oki takediko sui flan votik ad laislipön.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 16.

El ‚Tolstoy‘ e poldan

Higraf: ‚Tolstoy‘, lautan ä filosofan Rusänik älogom ün del semik su süt poldani, kel ädedugom midunani pifanäbüköl. Älögolom ed äsäkom poldane: „Ereidol-li eli ‚Diatek nulik‘?”

„Si!, o söl!”

„No etuvol-li in on büdedi: Löfolöd kemeni ola somo äsä oli it?”

„Si!, o söl! Ab tefü ol, ereidol-li nomeni poldik?”

„Nö!”

„Kludo gololös, ad reidön oni!”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1960. Pad: 19.

Neläb

Man yunik: „If dalaboböv jimatani, tän poloböv ofi su mans obik.”

Läd: „Stunob, das to atos nog etuvol jimatani. Binos vo din fümik, das getol lofi vomas mödik.”

Man yunik: „Liedo nö! Calo binob jainadanüdan.”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 20.

RÄTS

Jen bisarik.

Duns jekik jenons zü ol,
lekomips, tataks e dol
sa lied mödik nen trod,
e — sülö! — ol in zänod.
Te so nim odavedon;
in nat u lä mens lödon.
(kr — ol — ig = krig, ol, krolig)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 20.

Pla tonats.

Ko els bal jüesa jöl ün vön
krigans äpuboms fo tüm e mön;
e pötü els jöl, fol, kil, tel, bal
möns pänosükons dub brek e fal.
(katapult — tatak)

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 20.

Fluküp

Fogastrips lunik vebons sus glun,
böds emoikons sa solaglut.
Teps rorons sovadiko ön zun,
letuigs dremons in tepavut.

Bleds lätik edofalons de bims,
 valöpo tegons gluni gedik.
 Nu binos fluküp. Adyö! o drims!
 - ag! — adyö! o hitüp lejönik!
 Ta fenäts reinatofs falons.
 Seadob soaliko in cem
 e tikods glumülik davedons,
 lif oba beivegon in mem.
 Flens obik takädons in sepüls.
 Senälob osi de düp lü düp
 das binob bäldik; e dü flapüls
 lad obik spikon: „Binos fluküp.”

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 20.

NULODS NITEDIK NOLAVA

XXI.

Me kis men binädon-li?

Ya sis lunüp evestigoy kuratiko löminis, me kels koap menik binädon, e mödotis löminas at. Koap daülana labü vetot mö milgrams veldeg ninädon zao liätis foldeg vata (= böketets kil u fols). Ninädon loxini e nitrini saidikis ad fulükön bäluni, kel kanonöv löpükön geiliko meni. Karbin komädon mö mödot saidik, ad prodön stibis zülmil, e ferin saidonöv pro prodam safaklufas vel. Me mödot fosfina in koap menik kanoyöv venenön menis lultum, u kanoyöv figebön oni pro lümätakapils jöltummil. Me pin in menakoap kanoyöv prodön kandelis mäldeg; sal in men fulükonöv tiedaspunis teldeg.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 23.

XXII.

Jilampör ‚Katharina’ I^d Rusäna ni äkanof reidön ni penön, ab äspikof pükis fol: Rusänapük, Deutänapük, Svedänapük e Polänapük.

Dalebüds fa of pidiköls, päpenons e pädispenons fa el ‚Elisabeth’: dauſ ofa.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 23.

XXIII.

Rumens ün nutim liföls.

In dil sulüdik Sumatreäna pöp labü nem ‚Kubu’ lifon, kel luveratiko dabinon as pöp nekulivikün tala. Binädon te mö milats anik menas, kels lifons in rufot äsä nims. Ni dalabons domis ni vafis; no fägons ad yagön, e ni sevons fitifani ni feili, ni bridi nimas. Nulüdot onas binädon me fluks e bäls, me vuls, lasärs, frogs, jönuls e me zibs sümik votik. Lif onas dulon kösömiko mö yels te kildeg. No labons siemi igo püliküni dö pubods nata u dö dabin Goda. Igo no fefilükons u sepülons deadanis okas, ab leadons seatön funi us, kö ebo ädofalon, e nen dem seimik detevons.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pads: 23—24.

XXIV.

Lasärs smalik su nisul Yafeän gebädons bidi säkapama, ven egleipons cäfi seimik, keli dub gretot ona no kanons luslugön löliko. Joikons cäfi so lunüpiko ta glun u ta ston, jüs kap nima edefalon de koap. Täno luslugs ati, e leadons seatön koapi retik.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

RÄT

Böd bisarik

Reidolös föfao!

reidolös pödao!

me els: kil, tel, bal, fol lul,

me els: kil, fol, lul, tel bal;

fovo: bal, fol, kil, tel lul,

fino: lul, tel, kil, fol bal.

Ai stanol fo vöd ot,

ai blibob as böd ot.

(kukuk)

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

COGEDS

Kaniban plütik.

„O söl oba! Vipol-li, das ofidob oli in stad krüdik ud in stad peküköl?”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

Reklam gudik.

El ‚A’: „Kanol-li sagön obe topi ut, kö tutisanan lödom?”

El ‚B’: „Lesi! Laivegolös ve lesüt at, täno olilol domi oma.”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

Se milekoned.

Ravan änilikom lü bed grafa; täno älöpükom dägi oka ed äspikom me vög dumik ..... Fövot osukon.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

Säkusadakod.

Cödal: „Sekü kod kinik eflapol-li lufladi ta kap hiela ‚Müller’?”

Kusadäb: „Säkusadolös! o söl cödal! Dub spid no ekanob tuvön yegi votik.”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

Dinäd veütikün.

Tidan: „Kisi omutol-li dunön pö saunikam pos maläd badik?” Julian: „Omutob dabegön söle sanan kaloti.”

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 24.

POEDOTS

Löf.

Löf binon tug gretikün,
 löf binon tug nobikün.
 Löf legik, löf veratik
 vo binon givot sülik.
 No flagon dani, lobi,
   e pardon valikosi.
 Löf binon vo valöpo;
 no zogon dredäliko
 lo lepönäböp, lä for,
 lo datom, riskäd e ror.
 Löf leno demon pöfi,
 ni stimi, ni diniti.
 Löf dranon ini sepül,
 löpiodranon lü sül;
   vodebon ai nen spal,
   löf jafon süli su tal.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1960. Pad: 25.

Neitalid in fot

Fa ‚Franz Schubert’

Lids oba lebegölo dranons lü ol da neit
 in fotül, o jilelöfäb! binob in stil e lulit.
 Bimakrons in lit muna go visipölo mufons
   visipölo mufons;
   träät e lük noniks in jad oli ojeikons,
   no odabinos.
 Reitakis, lilol-li onis? Lilol bo lebegi;
 kanitons me plons go sofiks pla ob lelöfalidi.
 Suemons — ag! — desiri, sevons vo doli lada.
   Si! doli lada.
 Fäkükons me tons sofik ladi jilelöfäba,
   ladi löföf voma.
 Ag! dalilölös lebegi, lebegi künik!

Dremölo ostebedob oli, läbi obik.

Kömolös lü ob!

o läb obik!

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 25.

Munaneit

(Ma poedot fa ,Th. Storm')

I

In munalit
vol takädon.
Pos töb e hit
püd reigon.
Vien nonik
tupon püdi;
te säy sofik
ropon stili.

II

Flors neita
maifikons;
in strals muna
benosmelons.
Ag! püd somik
defon põ ob.
In lif obik
oni vipob.

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 26.

Neiti gudik! o cil!

Neiti gudik! o cil!
Mun e stels binons len sil.
Böds smalik plödo su bim
e seilikons in drim.
Slipolös! slipolös! o cilil obik!

Neiti gudik! o cil!
Tal binon in püd e stil;
te vien sofik säyon.
Dag binon zü fot e fon.
Slipolös! slipolös! o cilil obik!

Neiti gudik! o cil!
God logon ini bedil.
Plekolös pro pals, pro ol,
pro mens in lied e dol!
Slipolös! slipolös! o cilil obik!

Se Volapiükagased (Zänagased pro Volapiükaneſ). Yel: 1960. Pad: 26.

1961 (yelod 26id)

O VPAFLEN DIGIK! O REIDAN DIGIK!

Pötü prim yela nulik lüvipobs oles vlak sauni, koteni e lifi benik in vol püdik. Vpagased obas primon me nüm at yelodi 26id oka. Redakan, guvan e kevobans Vpagaseda ai esteifoms, ad laidabinükön ed ad galükön nitedäli pro pük jönik neudik hiela ‚Johann Martin Schleyer‘.

In yelods: 1959 jüesa 1960 koneds gretik e poedots mödik epubons, kelas reid e suem flagons sevi kuratik Vpa. Bligods nulik ovotükons boso ninädi sisik at. Neodobs mu draniko lärnatidodemis gretik ä staböfikis in netapüks ledinik, bi literat tefik komädon nog tu püliko in Vp. Telido pöt elofon oki, ad lasumön ini gased literati nenblamik se posbinükot hiela ‚Dr. Arie de Jong‘: bevoban süperik Vpa obas. E kilido cedobs, das nu, pos dabin 83-yelik Vpa oneodobs fino kronigi lölöfik püka at. Diseinü at el ‚Jenotem Volapüka‘ opubon mö fövots mödik in Vpagased obas.

Bligods at oflagons padis mödik gaseda. Dub sakrifäl Vpanas anik fe okanobs gretükumön boso Vpagasedi; pö atos spetobs ye, das i Vpans votik e reidans gaseda obas vobonsös leziliko, ad gaenön Vpe limanis e födanis nulikis, e Vpagaseda reidanis e bonedanis nulikis! Spelobs zuo, das el ‚Jenotem Vpa‘ otuvonös i nitedäli sogodas votik!

Vobolsös pro propagid Vpa e pro föd Vpagaseda!

**Redakan, guvan e kevobans
ela ‚Volapükagased‘.**

Se Volapükagased pro Nedänapiükans 1961, Nüm: 1, Pad: 1.

Tepaneit

Vu! ror kion! e jov kion!
Plödo in süt bäldik nabik
nu vutiko tep reigon,
tep badik dü düps neitik.
Ni mun, ni stels; te lefogem
len sil vegon mu vifiko.
Soaliko binob in cem:
slip efugon kruäliko
de ob, du in neit dagik
letep jäfon me pled hölik,
me tag e hag, seif, pleif,
me drum e brum, me knir, letir,
me stur e mur, noid, sijid
de süt lü yad, de dom lü gad.
Bims noidons; leyans, kiuds
in tep kratons e mufülons.
Kläpeds dremons, e te pauds
brefik stila jovi ropons.
Kio vien jäfon su nuf!
Spö! — e teins noidülons;
kli! — bal falon ini legruf,
ed aniks lü süt dofalons.
Dins bisarik, knätär e hag
jenons süpo in dom bäldik;
e späkiko äsvo se dag
tonon smilet miklänöfik.
Leno dalob jekön in dom
lo mens pöfik in nafs su mel,
in vut tepa, fago de lom.
De God sekidons: sav e jel.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneft). Yel: 1961. Pad: 4.

GOSPUL MA ,MATTHAEUS'

Kapit: I.

1. Tribütatim Yesusa: Kritstus, son ela ,David': son ela ,Abraham'.
2. ,Abraham' äfatom eli ,Isaac'; ,Isaac' äfatom eli ,Jacob'; ,Jacob' äfatom eli ,Juda' e bludis oma;
3. ,Juda' äfatom lä ,Thamar' eli ,Phares' ed eli ,Zara'; ,Zara' äfatom eli ,Esron'; ,Esron' äfatom eli ,Aram';
4. ,Aram' äfatom eli ,Aminadab'; ,Aminadab' äfatom eli ,Naasson'; ,Naasson' äfatom eli ,Salmon';
5. ,Salmon' äfatom lä ,Rachab' eli ,Booz'; ,Booz' äfatom lä ,Ruth' eli ,Obed'; ,Obed' äfatom eli ,Isai';
6. ,Isai' äfatom hiregi: ,David'; hireg: ,David' äfatom lä jiviudan ela ,Urias' eli ,Salomon';
7. ,Salomon' äfatom eli ,Roboam'; ,Roboam' äfatom eli ,Abias'; ,Abias' äfatom eli ,Asa';
8. ,Asa' äfatom eli ,Iosaphat'; ,Iosaphat' äfatom eli ,Ioram'; ,Ioram' äfatom eli ,Oziás';
9. ,Oziás' äfatom eli ,Ioatham'; ,Ioatham' äfatom eli ,Achaz'; ,Achaz' äfatom eli ,Ezecias';
10. ,Ezecias' äfatom eli ,Manasses'; ,Manasses' äfatom eli ,Amos'; ,Amos' äfatom eli ,Iosias';
11. ,Iosias' äfatom eli ,Iechonias' e bludis omik, timü xil lü ,Babylon'.
12. Pos xil lü ,Babylon' ,Iechonias' äfatom eli ,Salathiel'; ,Salathiel' äfatom eli ,Zorobabel';
13. ,Zorobabel' äfatom eli ,Abiud'; ,Abiud' äfatom eli ,Eliachim'; ,Eliachim' äfatom eli ,Azor';
14. ,Azor' äfatom eli ,Sadoc'; ,Sadoc' äfatom eli ,Achim'; ,Achim' äfatom eli ,Eliud';
15. ,Eliud' äfatom eli ,Eleazar'; ,Eleazar' äfatom eli ,Mathan'; ,Mathan' äfatom eli ,Jacob';
16. ,Jacob' äfatom eli ,Ioseph': himatan ela ,Maria', se kel Yesus Kristus panemöl pemotom.
17. So num gonidotas valik de ,Abraham' jü ,David' äbinon degfol, ed ut de ,David' jü xil lü ,Babylon' degfol, ed ut de xil lü ,Babylon' jü Kristus degfol.
18. Moted Yesusa: Kristus ejenon so: ven mot omik: ,Maria' ämatirajanof ko ,Ioseph', äplakoy, das, büä ikobikons, pigrodükof fa Saludalanal.
19. ,Ioseph': himatan ofa, bi äbinom man ritik, e no ävilom jonetükön ofi len jemodastafäd, ädesinom ad lüvön kläno ofi.
20. Ab, du älabom tikodi at, in drim silanan Söla ädajonom oki lo om, ed äsagom ome: O ,Ioseph': son ela ,David'! no dredolöd ad lasumön eli ,Maria': jimatan olik! ibä ut, kel pefatom in of, binom sek Saludalanal.
21. Omotof Soni, keli onemol Yesusi; om ga olelivükom pöpi de sinods onik.
22. Atos valik ejenon, dat utos pöfölon, kelosi Söl espikom dub profetan:
23. „Ekö! jivirgan ogrodikof, ed omotof Soni, keli onemoy eli ,Emmanuel', kela tradutod binon: God binom lä obs”.
24. Igalikölo se slip okik ,Ioseph' ädunom utosi, kelosi silanan Söla ibüdom ome, ed älasumom jimatani okik,
25. e no äkosädöm geniko ko of, jüs imotof balidsoni oka; ed änemom omi Yesusi.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1961. Pad: 8.

GOSPUL MA ,MATTHAEUS'

Kapit: II.

1. Ven nu Yesus pimotom tö ,Bethlehem' in Yudän timü hireg: ,Herodes', ekö! sapans anik se lofüdän äkömoms ini ,Hierusalem', ed äsäkoms:
2. Kiöpo reg änu pemotöl yudanas binom-li? Elogobs in lofüd steli omik, ed ekömobs ad stimodön omi.
3. Ven reg: ,Herodes' älelilom atosi, äfäkikom, ed elans valik di ,Hierusalem' ko om;
4. ed ikobikölo lekultanis e bibinolavanis valikis pöpa, äsäkom omes, kiöpo Kristus pömotom.
5. Äsagoms ome: tö ,Bethlehem' in Yudän; ibä so pepenas dub profetan:
6. „Ed ol: ,Bethlehem', ol: Yudän, leno binol bapikün pö plins Yudäna: bi se ol geidan osüikom kel okälom pöpi obik: Yisraelän”.
7. Täno ,Herodes' äbüedom vokön kläniko lofüdasapanis, ed äkoedom nunön omis kuratiko timi, tü kel stel ipubon.
8. Pos atos älesedom omis lü ,Bethlehem' ko komit: Vestigolsöd kuratiko tefü cil et, ed if utuvols omi, nunolsöd osi obe, dat i ob ogolob usio ad stimodön omi!
9. Posä ililoms regi, ädetävoms; ed ekö! stel, keli ilogoms in lofüd, äfogolon omis, jüs äbleibon stebön sus plad, kö cil ädabinom.
10. Ven älogoms steli, äfredoms mu vemo.

11. Ed inüstepölo ini dom, älogoms cili ko ‚Maria‘: mot omik; ädokienoms dalestümo foi om, ämaifükoms diviärilis oksik, ed äblinoms ome legivotis: gold, boväl e mir.
12. E bi pinunedoms in drim nemü God ad no gegolön lü ‚Herodes‘, ädetävoms ve veg votik lü län oksik.
13. Ven idetävoms, elö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo ‚Joseph‘ ed äsagom: Löödolöd, <lasumolöd> cili e moti omik, e fugolöd lü Lägüptän, e blibolöd us, jüs osagob osi ole! ibä ‚Herodes‘ osukom cili ad deidön omi.
14. Älöädom, ed älasumom ün neit cili e moti omik, ed ädetävom lü Lägüptän.
15. Äblibom us jü deadam ela ‚Herodes‘; dat utos pöfölon, kelosi Söl isagom dub profetan: „Se Lägüptän evokob Soni obik“.
16. Ven ‚Herodes‘ äküpom, das picütom fa lofüdasapans, äzunikom vemo, ed äbüedom deidön in ‚Bethlehem‘ ed in züamöp lölik ona cilis valik labü bäldot yelas tel e läs telas, bai tim, keli ivestigom de lofüdasapans.
17. Täno utos päfölon, kelos pisagon dub ‚Jeremias‘:
18. „Vög in el ‚Rama‘ pelilon, plon, drenam, e viam mödik: ‚Rachel‘ äbedrenof cilis okik e no ävilof patrodön, bi no plu dabinons“.
19. Ven ‚Herodes‘ ideadom, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo ‚Joseph‘ in Lägüptän,
20. ed äsagom: Löödolöd, sumolöd cili e moti omik, e gololöd lü län: Yisraelän; ibä utans edeadoms, kels äviloms deidön cili.
21. Om nu älöädom, äkesumom cili e moti oma, ed äkömom ini län: Yisraelän.
22. Ab ven älelilom, das ‚Archelaus‘ äbinom hireg in Yudän pla ‚Herodes‘: fat okik, ädredom ad golön usio. In drim nemü God penunedölo ätävom täno lü topäd: Galileyän.
23. Ed us elükömölo älomädükom oki ini zif ‚Nazareth‘ penemöl, dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetans, das pönemon elan di ‚Nazareth‘.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1961. Pad: 12.

Jenotem valemäpüka ‚Volapük‘

fa ‚Johann Schmidt‘.

FONUN

Yels: 83 nu epasetikons sis daved Volapüka. Gloratim ona enepubon sis lunüp, e slopans lanälik ona se timäd at sa Volapükans ut, kels iblibons fiediko kol Volapük i pos tim nebenikama, pemoükons ti valiks fa deadalanan. Latikumo, primü tumyel teldegid, voläd äsvo iglömon Volapüki, e jüi nutim Volapükamuf nulik no nog ätuvon demi mödik.

To atos ecedob osi dini diseinabik ad lautön jenotemi püka at. Ibä pos steifüls mödik vanik dü yels: 275, Volapük idavedükon fino mufi bevünetik balid in jäfüd yufapükas. Dü yels mödik pigeädön dareigölo as yufapük fa slopans vemo mödiks, fa Volapükaklubs: 357 e fa länafeds: 19 in taledadils valik. Volapükans plu: 430, dialimans balugik u nolavalans edavedükons literati nu püliki in u dö Volapük. Jenöfots at bo ya gidükonsöv lauti jenotema ona.

Dub atos jenöfiko ya ün degyel balid Volapükamufa buks jenavik kil ipubons; el ‚Das erste Jahrzehnt der Weltsprache Volapük‘ (Deygel balid valemäpüka ‚Volapük‘) fa dokan ‚Rupert Kniele‘ (Deutän), el ‚Jenabuk Volapüka‘ fa ‚W. Hansen‘ (Danän), ed el ‚Jenabuk Volapüka‘ fa ‚F. B. Supple‘ (Lamerikän). Bukis tel, eli ‚Yelabuk pedipedelas‘, fa profäsoran ‚Kerckhoffs‘ (Fransän) ed eli ‚Die Literatur der Weltsprache‘ (Literat Volapüka) fa ‚Oskar Kausch‘ (Deutän), kanoy nemön bibliografis — do liedo nelölöfikis — Volapüka. Buks kil balido pemäniotöls ipubons ün yels: 1889, tefädo ün: 1891. Ab ya mö yel bal, tefädo mö yels kil latikumo Volapükamuf gretik pidistukon lafo kodü konflikt bevü el ‚Johann Martin Schleyer‘ e Volapükakadäm cifamü profäsoran ‚Kerckhoffs‘; täno mifät telid ün yel: 1895 äsökon. Pos mifäts at, pos nebenikam vemik Volapüka, nek äcedon osi duni plitik, ad fövön vobi lautas kil. Volapük äbinon ün tim et te nog as yufapük bal bevü yufapüks votik mödik.

Ab Volapükamuf, büäto so nämädik, no inepubon lölöfiko. Jüi yel: 1901 slopanef ai nog no äbinon pülik. Täno ye äsvo ämaratikon nevifiko jüi deadam ela ‚Schleyer‘ (ün 1912), e fovo jüi tim volakriga balid. Igo pos krig at ai nog grups smalik Volapükanas in lalpaläns älaibinükons kosädi me pük at, jüs ün yel: 1930 dokan ‚Arie de Jong‘ ädavedükom Volapükamufi nulik dub bevob yufapüka at.

Dub jenots valik at literat Volapüka pämodükumon, dido mö läsikam vemik, ün yels mödik at; Volapükaklubs anik zuo dönu päfünons. I dil at Volapükajenotema, dö kel neai nun prolidik äpubon in penäd alseimik, ekodon davedi penäda at.

Binos klülük, das Volapük pemänioton suvo in literat latikumo pepüböl. Periodagaseds e delagaseds ai dönu eninädons nunis dö Volapük e dö fät cenik oka. Tuvoy mäniotis brefik dö Volapük e dö el ‚Johann

Martin Schleyer' in konsälidalebuks gretik pukas valik. Ab vemo suvo Volapük pamänioton brefiko u boso prolidiko in penäds yufapukas votik. Mu pato atos jenon in lebuka lautanas ut, kels jäfons ko jenotem u ko bibliograf yufapukas valik. Dokans ‚L. Couturat’ e ‚L. Leau’ egebidükoms Volapüke padis: 36 in lebuk süperik omas, in el ‚Histoire de la Langue Universelle’. I in pads retik lebuka at Volapük pamänioton suvo, do krütiko, (leigoäs yufapukasits votik ti valiks). Jenotem Volapüka äreafon dido dub krüt prolidik at ini spad brefik löliko nesaidik. Söl ‚Stojan’ egevom Volapüke liedo te padis vel in lebuk vemo nitedik oma, in el ‚Bibliografio de Internacia Lingvo’; söl dokan ‚Takàcs’ egebidükom in el ‚Katalogo de la Esperanto-Gazetaro’ oka te padis tel e lafik pro gasesds Volapükik. Kludo kod zuik penäda at binädon me bligod, ad moükön sevi nelölöfik tefü Volapük, ed ad jäfön stabi pro jäfüdapenäds tefik fütürik.

Buks jenavik kil Volapüka, kels pämäniotons primü penäd, pilautons ün gloratim püka at. Kodü atos e lo benosek vemik bevünetik ün ettim buks at ninädons su pads ömik tuükamis e täxetis levemik. Dins at e leigo lästäxets in literat yufapukas votik üfo davedükonsöv nunodis dobik tefü Volapükajenotem. Us, kö nuns somik pelasumons diliko, us nuns at sunädo pekoräkons. Esteifob, ad möükön is propagidi alik ut, kel no baiädon ko jen jenöfik. Zuo cedob osi dini zesüdik, ad lasumön ini penäd at setratis se buks krütik, kels jäfons ko stuk, ko binäl e ko vödastok Volapüka.

Utos valik, kelos is panunon tefü Volapük, utos labon i stabi fümik dub blöfs e temunians mödiks. Bukem lönik oba ninädon foldilis kil literata valodik Volapüka, e bukas, e penädas e gasesdas, sa literat namapenädik veütik ela ‚Johann Martin Schleyer’, klubas e länafedas. I literat valodik lautanas ut, kels ön disein seimik ejäfons siölo u deimölo ko Volapük, binon mö foldils kil in bukem oba. Kodü bukem oba egetob säkis mödik tefü Volapük, e säkis at vilob nu begespikön valodo medü penät at.

Binos klülük, das jenotem valemik yufapukas bevünetik is no pelasumon. Yufapüks votik anik, kels ettimo äbitons pluuneplu neflenöfiko ta Volapük, pamäniotons bai leod timavik. Volapük rigik ela ‚Schleyer’ edageton in penäd at pluamanumi vemik padas; nutim, tefädo Volapük bai bevob dokana ‚Arie de Jong’ egeton padis te anikis. Edilädob jenotemi bai periods veütik anik Volapüka; in kapit alik Volapükans, klubs e länafeds veütiküns pamäniotons, e leigo atos tefü gasesds e literat veütiküns. Bevob Volapüka fa kadäm balid, tefädo fa profäsoran ‚Kerckhoffs’ etuvon is mänioti prolidik; leigo bevobs votik anik pamäniotons. Literat pülik onas duton klülüko lü Volapükaliterat, lü kel fino nog penäds anik ela ‚Pasingua’ (fa hiel ‚Steiner’) dutons.

Pö nunods tefü pösods veütikün Volapükamufa balid ai esteifob, ad nunön as kronigan teik, no ye ävilob jäfön tu prolidiko ko pöks e pöls uts, kels pastabons in natäl menas, e kels ya so suvo edavedükons miseki e faili dinas gudik e dialikas. Vätäli lönik oba tefü dinäds at e tefü dins votik okanoy dasevön fasiliko.

In vödem fovik nem: ‚Volapük’ ai opubon me brefod: Vp. Penäd at tuvonös lasumi gudik!

Lautan.

I. De daved Vpa jü kongred balid in ‚Friedrichshafen’

Vü disins plu: 1000 tefü daget yufapüka bevünetik, Volapük edageton veüti mu patiki. Leigo nitedi jenotem ona binon, kel bo odavedükon nitedäli noe Vpanas, abi menas votik utas, kels slopons yufapukasiti votik seimik, u kels baisenälons tefü mög e zesüd yufapüka bevünetik.

Plad Vpa vü yufapüks votik binon küpädik. Te foldil bal pukas at ekodon davedi penädas anik; foldils kil retiks no ädavedükons penädis pabükölis. Kodü dinäds negönik valasotik te namapenäds, u samäds anik me mödükian peprodöls, retons de ons. In tef jenavik yufapükadisins, ereafons ini stad lölöfiko neveütik. Kludo te yufapüks zao: 250 retons, kels pepübons me penäds pepüköls. De ats ye püks plu: 200 emoikonsöv, üfo flagoyöv literati mö penäds jöl jüesa degs. Pos flag at yufapüks läs: 50 retons; aniks onas, samo el ‚Occidental’, el ‚Latino sine Flexione’ e disins votik anik dalabons ya literati ze veütiki. Ab fino te yufapüks kil retons, kels lediniko ädavedükons pati jenotema yufapükik; püks kil ats binons: el ‚Esperanto’, el ‚Ido’ e Volapük. Vp. binon as yufapük bäldikün kilas at, literat ona binon leigo veütik ä gretik äsä ut ela ‚Ido’. Dub nebenikam Vpa. literat ona stadon in miedükam semik, sodas men balatik äkanon lonülön oke bligädi, ad kobükön ed ad davestigön oni; bligäd at binon nemögik tefü el ‚Esperanto’ lo lemöd literata onik.

I jenotem Vpa. binon küpädik, bi pos steif mödik dü tumyels anik ädavedükon mö naed balid mufi bevünetik yufapükik, bi täno ün tim glora vemikün ona pädrefon fa mifät badikün dub mijenots tel, bi too fovo pälaibinükon fa slopons aiplu äläsiköls, jüs fino dokan ‚Arie de Jong’ in Nedän ajafädöm one dub bevob sevädi bosik.

Vp. pedatikon ün yel: 1879 fa hiel ‚Johann Martin Schleyer’, ettimo pädan romanakatulik in vilag ‚Litzelstetten’ (Badän). El ‚Schleyer’ pimotom tü: 1831, gustul degid in vilag ‚Oberlauda’ (Badän) as son tidala ‚Philipp Schleyer’. Isevädikom as pükinolän gudik. El ‚Schleyer’ elautom poedotis in püks vel, e

lautotis prosadik in püks: 25. Ya ün yel: 1877 isteifom, ad fomön yufapüki nemü el ‚Dolmetsch-Sprache‘ (pük nätäpretik) se netapüks veütikün mäls Yuropa.

Ün yel: 1879, (bai penets lönik ela ‚Schleyer‘) ün mázulaneit, keli ibelifom nenslipiko, fom e stuk lölöfiks Vpa. ädavedon tiko lo om. Ettimo el ‚Schleyer‘ no nog äsevom, das bü om, ünü tumyels plu tels, mens mödik ivobons töbiko, ad jafön yufapüki bevünetik. Tü 1879, mázul 31id älautom skäti gramata, e nu äprimom lezeliko, ad jäfön ko daglof püka at, e ko tradut lautotas smalik ini Vp. Blufis pülik at äpübom in el ‚Sionsharfe‘ (siunahap): periodagased pro poed katulik, kel pifünon ün yel: 1876 fa el ‚Schleyer‘, kel i ädunodom as reakan ona.

In nüm: 35, (ün mayul: 1879) periodagaseda at Vpapenäd balid äpubon as läükot tiädü ‚Entwurf einer Weltsprache und Weltgrammatik‘ (Disin püka e gramata pro menef valodik). Läükot at äninädon stabalonis Vpa. e blufasetis balid. Se reidanef ela ‚Sionsharfe‘ Vp. ädage-ton slopanis balid. Dub ye-geds gönik in gaseds anik pük nulik ädalabon finü yel: 1879 ya slopanefi smalik, pato in Deutän sulüdik ed in Lösterän-Macarän. Vü Vpans balid tuvobs hielis ‚G. Banfi‘ (Macarän), e ‚Karl Lenze‘ sa lädi ‚Wolter‘ (Deutän), as Vpans veütik tefü jenotem Vpa.

Ün florüp yela: 1880 dabükot balid gramata e vödabuka äpubons. Vödastok Vp. äbinädon mö vöds 2782. Pas nu el ‚Schleyer‘ ävälom vödi ‚Volapük‘ asä nem püka. Pub bukas at ädavedükon valöpo stuni, e nu plä gaseds Deutäna i gaseds länas votik änotükons ye-gedis gönik dö pük nulik. Dub dun at slo-pans Vpa. ämödikumons so vemo, das buks bofik päselons lölöfiko ya pos muls mäl. Ai nog el ‚Sionsharfe‘ pägebon as gased Vpamufa, kel nu ya älabon stabi gudik in Deutän sulüdik. In läns mäl votiks Yuropa, in Merop ed in Siyo föfik leigo ya slo-pans balatik ädabinons. Dokan ‚Moritz Obhlidal‘ in zif ‚Wien‘: man vemo veütik in jenotem latikum Vpa., äslopom ya ün yel: 1880 Vpi.

Tü 1881, yanul balid nüm balid ela ‚Weltspracheblatt-Volapükabled‘ ela ‚Schleyer‘ päpübön dese vilag ‚Litzelstetten‘ bi el ‚Sionsharfe‘ no fovo äsaidon pro slopanef ai plu gloföl Vpa. In zif ‚Ohio‘ (Tats Pebalöl) periodagased ya ijafon dilädi laidik pro tid Vpa. Profä-soran ‚Büchler‘ äjenükom in zif ‚Heilbronn‘ spikädi notidik balid dö Vp., e suno pos atos bukil omik dö spikäd at äpubon in zif ‚Tübingen‘. Hiel ‚Lenze‘ äpübom in zif ‚Zürich‘ bukili stenografik ko läükot Volapükik. Ai plu gaseds Deutänik e no-Deutäniks äkomandons Vpi. Slopanef püka änamikumon laiduliko in Deutän sulüdik, e dese läns at ästäänükon oki nu i in Laisasän, in Deutän vesüdik, e boso pülikumo in Deutän retik. In läns votik ti valiks Yuropa Vpans balatik nu ädabinons. Mans latikumo vemo veütiks: profä-soran ‚Büchler‘, dokan ‚Müller‘ se ‚Calw‘ e tidal ‚Fieweger‘, (valiks Deutänans), äslopons Vpi. ün yel: 1881.

Ün yel: 1882 Vp. älabon in Deutän ya slopanis plu: 500. Räk-toran ‚Fieweger‘ älautom Vpaläükotis pro nüms zül ela ‚Stenographisches Sonntagsblatt‘ (Sudelagased stenografik), kel päpübön in zif ‚Breslau‘. Ün prilul dabükot telid Vpagramata äpubon, e suno pos on gramat Svädänapükik-Volapükik äsökön. Vpaklub balid päfünon in el ‚Alberweiler‘ (Vürtän). Ünü muls anik Vpaklubs ädavedons nog in zifs ‚Breslau‘ e ‚Wien‘; fino klub folid päfünon in ‚Ankarsrum‘ (Svedän). In ‚Schemmersberg‘ Vpakobikam notidik telid päjenükön, e poso kobikam notidik in zif ‚Berlin‘. Gaseds labü benorepüt bevünetik äkomandons nu Vpi. Vpans sevädik mödik äpubons nu mö naed balid in Vpamuf; mans veütikün vü ons äbinoms: dokan ‚Rupert Kniele‘, dokan ‚Müller‘ (Dächingen) ed el ‚Josef Bernhaupt‘ (Süriyän). Vp. inüdranon ini läns kulivik valik.

Ün yanul yela: 1883 Vpagased telid äpubon in zif ‚Breslau‘, tiädü ‚Weltspracheklubs‘ (Volapükaklubs); as redakan ona el ‚Fieweger‘ ädunodom. Tü prilul 23id el ‚Netafed Vürtänik‘ päfünon in zif ‚Ulm‘, e suno pos fün oka fed at älabon limanis plu: 400. Pos fün feda Vpakobikam notidik päjenükön us; jenots at pämäniotons in gaseds ti valiks Deutäna sulüdik. Dub atos el ‚Netafed Vürtänik‘ ädage-ton limanis nulik mödik. Ün yulul kobikam notidik päjenükön in zif ‚Konstanz‘, ed ün tobul kobikam in el ‚Buchau‘ äsökön lo komans plu: 300. In el ‚Böblingen-Sindelfingen‘ Vpaklub gre-tik ädavedon. Propagidapenäds smalik ela ‚Bernhaupt‘ äpubons in Deutänapük, in Litaliyänapük ed in Nedänapük; äyufons vemo pö daved Vpamufa in läns lätiko pemäniotöls. Mö naed balid Vpaliterat pä-mödükumon vemo. Vödabuk ela ‚Schleyer‘ äpubon mö diläds tel, ed äninädon nu vödis plu: 10.000. Dabükots kilid e folid Vpagramata päpübons. Spikäds tel dö Vp., fa els ‚Bernhaupt‘ e dokan ‚Obhlidal‘ pilautöls, äpubons as propagidapenäds. El ‚Fieweger‘ äpübom penädis balid elas ‚Weltsprachliche Dialoge‘ (Telspikots Vpik.) omas. Vp. ädalabon in Deutän ya slopanis plu: 2.000, e valöpo daglof ona äbinon gönik dub yuf gasedas mödik.

Vpans vemo mödiks, kels latikumo ägetons sevädi in Vpajenotem, nu äslopons mu-fi Vpik. Kanob te nemön manis veütikün: tidan ‚Starck‘, profesorän ‚von Soden‘, tidan ‚Gutensohn‘, baonan ‚von Weiden‘, e fino lautan ‚Leopold Einstein‘, kel ävobedom leziliko pro Vp. in Bayän.

Benoseks Vpa ün yel: 1884 äbinons gre-tikum ka ün yels büik luls valodo. Num slopanas äfolon oki. Lediniko in Nedän proged gre-tik äjonon oki; us Vpaklubs: 12 päfünons, vü ons klub in ‚Rotterdam‘

älabon limanis plu: 100. Profäsooran ‚Haastert‘ in ‚Rotterdam‘ äpübom Vpagasedi Nedänik, (Vpagasedi kilid) tiädü ‚Vpabled. In en over de Wereldtaal‘. Vpaklubs votik ädavedons in: ‚Kempton, Ravensburg, Ulm, Uberlingen, München, Saulgau‘, ed in ‚Heilbronn‘ (valiks in Deutän). In zifs vel ya tidodems notidik päjenükons, (dilo in juls privatik). Gaseds za: 100 änotükons yegeedis komandik dö Vp. (Dido Vp. i päbekomipon u leno pämanioton dese daved oka fa dil gasedema). Kobikams notidik: 12 päjenükons ün yel: 1884.

Vpaliterat dönu pämodükumon vemo. El ‚Gramat smalik‘ ela ‚Schleyer‘ ya ipubon in püks difik: 10, ed els ‚Paradigs‘ oma äpubons mö dabükot folid. El ‚Tidabuk Vpik‘ fa ‚Haastert‘ e penäds gramatik votik vels ela ‚Schleyer‘ äsököns onis. Täno mö naed balid muadapenäds Vpik päpübons: el ‚Te tikäl‘ fa ‚Schleyer‘, el ‚Cogs valemäpükik‘ fa ‚Kniele‘ ed el ‚Minna de ‚Barnhelm‘ (bai rigavödem hiela ‚Kleist‘) fa ‚Fieweger‘. El ‚Allgemeine Briefmarken-Anzeiger‘ (Nunian valemik pro konlet penedamäkas) in ‚Wien‘ äninädon Vpadilädi laidik. Vödabuk Nedänik fa ‚Voz‘ äpubon ya mö dabükot telid. Propagidapenäd fa ‚Glogau‘ ed el ‚Nunod dö Vpakongred balid, fa ‚Kniele‘ finükons kedi Vpabukas e penädas ün yel: 1884.

As jenot veütikün yela: 1884 Vpakongred balid päjenükon in zif ‚Friedrichshafen‘ tü gustul 25id jüesa 28id. Cifamü Vpans sevädik: dokan ‚Obhlidal‘, tidan ‚Starck‘ e baonan ‚von Weiden‘ Vpans zao: 150 ikobokömons‘ dido mö pluamanum vemik se Deutän e se Lösterän. El ‚Starck’sche Sammlung‘ (Konlet di ‚Starck‘) gönü föd Vpa pästiton, e vobed kobädik nomik Vpanas valik päsiudon. Dü kongred at Vp. pägebädöm dilo as kosädapük.

Vü slopanas nulik mödik, profäsooran ‚August Kerckhoffs‘ äslopom Vpi ün yel: 1884; el ‚Kerckhoffs‘ ägetom poso fluni vemikün pläämü el ‚Schleyer‘ it.

II. Dese kongred balid jüi kongred telid in zif ‚München‘. (1885 jüesa 1887)

Dub kongred balid Vpa pük yunik at äreifon oke küpäli menas mödik, e nu äprogedon valöpo. Cifamü el ‚Kerckhoffs‘ el ‚Association française pour la propagation du Vp.‘ (Leklub Fransänik pro propagid Vpa.) päfünon in Fransän. Lü on, vü votikans, pösods vemo benorepütiks plu: 50 äduton‘ se räyuns nolava, tatacalanas, lekananas, se räyuns gasedimanas e dustodanas. Bi nu i gaseds sevädik, samo els ‚Le Temps‘, ‚Petit Journal‘ e ‚La Liberté‘ äkomandons vemo Vpi. me yegeeds mödik, ägeton in Fransän benosekis gretik. Dese Fransän Vp.l änüdranon ini Spanyän, ini Portugän ed ini Belgän. I in läns votik num slopanas aiplu ämödükumon. In Svedän el ‚Vpisten‘: Vpagased sevädik, ädavedon; redakan ona el ‚Säterstand‘ äbinom. Periodagaseds bofik: el ‚Los Amichs Tintores‘ in ‚Barcelona‘, ed el ‚Stenographischer Courier‘ in zif ‚Brieg‘ äninädons dese vel: 1885 Vpadilädis laidik.

Vpaklubs ädavedons vü votiks in ‚Madrid, Paris, Nürnberg, Regensburg, Calw, Montabaur‘ ed in ‚Neu-Otting‘. In Nedän nu klubs: 20 ädabinons, e vü ons Vpaklubs in ‚Amsterdam‘ ed in ‚Rotterdam‘ älabons limanis a plu: 100. Tidodems päjenükons in tops plu: 50; in zif ‚Nürnberg‘ pösods plu: 150 äkomons in tidodems. Pükinolavan sevädik ‚Max Müller‘ äcedon (lo benoseks Vpa.) yufapüki somik dini mögik ä frutiki.

Ün yel: 1885 mans sökik, poso in Vpamuf vemo sevädiks, äslopoms Vpi: profäsooran ‚Winkler‘ e tidan ‚Adriaanse‘ (bofiks in Nedän), profäsooran ‚Schnepper‘ in ‚München‘ ed el ‚Heyligers‘ in Belgän.

Literat Vpa. pämodükumon ün yel: 1885 so vemo, das penäd at fovo te nog oninädon tiädis penädas veütikün. El ‚Gramat Vpa‘ ela ‚Schleyer‘ äpubon mö dabükot lulid; el ‚Vödabuk Vpa.‘ mö dabükot kilid äninädon vödis: 12370. Zu penäds votik za: 12 päpübons fa el ‚Schleyer‘. Propagidapenäds päpübons fa lautans sökik: ‚Banfi, Cholin, Chevard, Gascard, Goiginger, Kerckhoffs‘ e ‚Waldmann‘. Lautans sökik äpübons tidabukis Vpik: ‚Iparraguirre, Kerkhoffs, Lott, Obhlidal, Roller‘ (Tidabuk stenografik in Vp.), ‚Seret‘, ‚Sprague, van de Stadt, Starck, Teixeira, Verbrugh‘ e ‚Zwaanswijk‘. El ‚Einstein‘ älaautom eli ‚Geschichte der weltsprachlichen Versuche‘ (Jenotem steifülas valemäpükik), el ‚Kerckhoffs‘ äpübom eli ‚Cours complet‘ (Tidodem lölöfik), ed el ‚Fieweger‘ äpübom elis ‚Telspikots valemäpükik; mö bukils vel in püks difik vel. Tidabuks lölöfik Vpa., nu ya ipubons pro Deutänans, Linglänans, Fransänans, Litaliyänans‘ Spanyänans, Portugänans, Rusänans e Nedänans.

Ün yel: 1885 el ‚Schleyer‘ äfealotädöm de vilag ‚Litzelstetten‘ ini zif ‚Konstanz‘. Us äfünom eli ‚Bür zenodik Vpa.‘ (Bür zänodik Vpa.), kel ädabinon jüi deadamayel ela ‚Schleyer‘ (ün yel 1912).

Ün yel: 1886 benosek Vpa äbinon dönu vemo gretik. Vpagaseds nulik: 5 ädavedons ün yel at. Ats äbinons: el ‚Vereldsproket Vp.‘ (redakan ‚Neovius‘), el ‚Timabled Vpik‘ in ‚Puerto Rico‘ (red. ‚Rodeck‘) el ‚Le Vp.‘: gased sevädik ela ‚Kerckhoffs‘, el ‚Volapük‘ (red. ‚Ferrando‘), kel äpubon te dü brefüp, e fino sökian veütik ona, el ‚Volapük‘ profäsoarana ‚Iparraguirre‘ in Spnayän. Vpamuf ädalabon nu gasedis lönik: 9; a: 2 onas in Deutän ed in Spanyän, ed a: 1 in Fransän, Nedän, Suomiyän, Svedän ed in Merop. In ‚München‘ el ‚Länafed Bayänik Vpa.‘ päfünon, kel älabon sunädo filialaklubis: 4. Cifamü profäsooran ‚Schnepper‘ fed at ägeton suno veüti patik.

Ün yel: 1886 Vpaklubs sökik päfünons in Deutän: in ‚Hamburg, Augsburg, Mannheim, Dächingen, München’, (klubs: 2) ‚Ludwigshafen, Pirmasens, Calw, Tölz, Kirchheimbolanden, Haidhausen, Schwarzenfeld’ ed in ‚Rohldalben’. In läns votik Vpaklubs ädavedons in ‚Aalborg, Bordeaux, Bilbao, Fiqueras, Stockholm (klubs: 2), ‚Piadana, Terndrup, Köbenhavn’ ed in ‚Antwerpen’. As klub gretikün tefü num limanas, Vpaklub in ‚Konstanz ädavedon, kö lödöp nulik ela ‚Schleyer’ äbinon.

Vpaliterat ätelon oki ün yel: 1886. El ‚Schleyer’ ito äpübom penädis gretik u smalikis za: 20. Lised sökik literata votik leno binon lölöfik. Propagidapenäds Vpik pälautons fa els ‚Devidé, Dormoy, Fischbach, Houyvet, Krafft, Luclier, Licherdopol, Neovius, Rösler’ e ‚Viela’. Vödabuks gretik päpübons fa els ‚de Bruin’ (Nedänapükik), ‚Heyligers’ (Nedänapükik), ‚Kerckhoffs’ (Fransänapükik) ‚Vero’ (Spanyänapükik), ‚Bieck’ (Rusänapükik), ed el ‚Iparraguire’ (Spanyänapükik). Penäds gramatik u tidabuks äpubons in püks difik: 11, fa els ‚Böhm, Cholin, Coste, Dumont, Gil, Hansen, Jouciler, Licherdopol, Malevolti, Renier, Aen, Rosenberg, Rosenthal, Svechnikow, Schnepfer, Turkin, Wolff, Zuberia, Menet, Czernuschenko, Heyligers, Djemaladdin, Barazia, Verbrugh, Iparraguire, Bieck, Starck’ e ‚Kerckhoffs’. Tefü literat patik penäds sökik mutons pamäniotön: el ‚Pokakaled pro: 1886’ (‚Kniele’), el ‚Tedaspod’ (‚Kniele’), els ‚Yelabuks’ (buks tel in Linglänapük ed in Fransänapük) fa ‚Kerckhoffs’, el ‚Stenograf in Vp.’ (‚Lenze’), el ‚Plägabuk’ (‚Bernhaupt’), el ‚Magabs kil’ (dokan ‚Hermann’) ed el ‚Bagatelles’ (Püls), pätradutöl se Vp. ini Fransänapük (‚Dubois’). Igo musig ädünon Vpi.; valts te, maleküm bal, galof bal e noateds votik mödik ko vödem Vpik äpubons ün yel: 1886. Is zuo nog mutob mäniotön dini bisarik; igo dustod e ted äpropagidons Vpi, dido in mod bisarik. Alofoy ed äseloy hätis di Vp., vinis di Vp, e leigo atos äjenon tefü stibs, lampads e dins mödik votik.

Tidodems Vpik päjenükons in zifs Yuropik plu: 100. In ‚Paris’ tidodems notidik: 15 päjenükons ün yel: 1886; aniks onas pävisitons fa lärnölans plu: 200. Tidodems patik pro calans: 121 leselidöpa sevädik: ‚Grands Magasins’ in ‚Paris’ pämänioton suvo in gasesds ettimik. Bai nunods se zifs mödik, tidodems at pävisitons nomädiko fa lärnölans: 50 jüesa: 100. Nitedäl vemik pro Vp. äjonon oki i dub visit gudik pötü spikäds notidik dö Vp. El ‚Schnepfer’ äspikädöm in ‚München’ lo komans: 700; el ‚Bieck’ äspikädöm in ‚Moskva’ ed el ‚Jouclier’ in ‚Bordeaux’ lo komans a: 600. Vp. nu inüdranon igo ini jolaläns Frikopa e Siyopa, ed ini läns Meropa nolüdik, zänodik e slüdika.

Tefü Vpans poso in jenotem vemo sevädiks, nemob te pösodis veütikün: dilekan ‚van de Stadt’, profäsooran ‚Pozder’, tatakonsälal ‚Bieck’, el ‚Herold’, dokan ‚Börger’, profäsooran ‚Kirchhoff’, el ‚Lott’ (se ‚Wien’), jibaonan ‚von Schneider-Arco’ e profäsooran ‚Ujvard’. Gasesds plu: 200, vü ons gasesds vemo sevädiks, änotükons in püks difik: 15 yegeedis komandik dö Vp..

Gased alvigiko äpuböl ela ‚Klub kaenalas e bumavanas Lösteränikas’ in ‚Wien’ äfinükon ün yel: 1886 yegeedi dö Vp. met set sökik: ‚,Valöpo us, kö kuliv menik reigon, us i sevoy ya nemi ela ‚Schleyer’ ”.

Propagid gretik dü yel 1886 äjonon vobedi patik oka ün yel 1887. Vpagasesds nulik: 6 ädavedons ün yel at, e 4 onas ädagetons veüti patik pro proged fovik Vpa.. Ats äbinons: el ‚Nogan Vpik pro Belgän e Nedän’ (redakan ‚Heyligers’), el ‚Il Vp’ (redakan ‚Cattilio’) in Litaliyän, el ‚Vpagased’ dokana ‚Obhlidal’ in ‚Wien’ ed el ‚Cogabled Vpelas’ in ‚München’. Gasesds retik bofik: el ‚Vpabled Dänik’ (redakan ‚Enna’) ed el ‚Vpabled’ in ‚Aalborg’ jonons benosekis Vpa. in läns nolüdik Yuropa. As läükots patik äpubons dese yel: 1887: el ‚Gased pro Vp.’ in el ‚Wiener allgemeine Zeitung’, el ‚Vp.’ in el ‚Arnhem’sche Courant’, el ‚Spodel Vpik’ in el ‚Hamburger Korrespondent’ ed el ‚Volaspodel’ in el ‚The Office’: periodagased in Lamerikän. Periodagasesds sökik äninädons Vpadilädis laidik: el ‚Stenography’ in ‚Boston’, el ‚The English Mechanics’ ed el ‚L’étincelle électrique’.

Vpaklubs: 70 päfünons ün yel: 1887, e dub atos zänäd onas izesüdikon in läns anik. Kodü atos länafeds Vpik: 4 ädavedons ün yel: 1887 in Svedän, Belgän, Litaliyän ed in Spanyän. Vpaklubs pemäniotöl päfünons in tops sokik: in ‚Halle, Erfurt, Nürberg, Weimar, Krefeld, Berlin, Schweinfurt, Bamberg, Dresden, Aschaffenburg, Brandenburg, Crossen, Chemnitz, Bielefeld, Darmstadt, Dessau, Landshut, Weiden, Lollar, Lübeck, Flensburg, Stolp, Pausa, Stein, Windsheim, ed in tops votik: 10 Deutäna. In läns votik Vpaklubs ädavedons in: ‚Zürich, St. Gallen, Torino, Fiume, Vercelli, Lemberg, Mährisch-Weisskirchen, Stockholm, Cleveland, Milwaukee, ‚Moskva’, La Rochelle, Raumo’ ed in tops votik: 21.

Literat Vpa. ämödükumon oki vemo ün yel: 1887. Dabükots telid (e foviks) bukas za: 65, vü ons penäds: 15 ela ‚Schleyer’, no pelasumons ini liseds sökik. Propagidapenäds pälautons fa els: ‚Banfi, Enna, Ferretti, Hummler, Kniele, Sizeranne, Schnepfer, Devidé’, e dokan ‚Müller’. Vödabuks gretik äpubons fa els: ‚Böhm’ (Rusänapük), ‚Liedbeck’ (Svedänapük), ‚Seppenhofer’ (Litaliyänapük) ‚Seret’ (Linglänapük), ‚Sprague’ (Linglänapük), e ‚Hansen’ (Danänapük). Penäds gramatik e tidabuks pälautons fa els: ‚Aen, Amoretti, Böhm, Bieck, Castillo, Cattilio, Colling, Dornbusch’ Eadon, Einstein, Garcia, Grossmann, Grzybowski, Hain, Hansen, Hoffmann, Huebsch, Iwanowitsch, Kiamil’ Kirchhoff, Lott,

Liedbeck, Obhlidal' e ,Pöschl', Ochsenreither, Pflaumer, Piron, Rosenberger, Runström, Sandor' Sarazianne, Säterstrand, Sonnenschein, Speilmann, Scherzl, Schneid, Schridde, Toussaint' e ,Walther'. El ,Schleyer' äpübom penädis nulik za: 15. As literat patik penäds sökik äpubons: el ,Dukiel Vpik da ,München' (Gross), el ,Lised Vpanas mil' (,Hansen')' el ,Magabuk ela ,Andersen' (,Lederer'), el ,Lised Vpanas' ed el ,Nunod dö Vpakongred telid' (bofiks fa ,Obhlidal'), el ,Bibikos' (,Schleyer') ed el ,Vpakanits tel pro pianod' (,Schmitt').

Mö naed balid taans Vpa äbitons ta Vp. ün yel: 1887 noe in gasesds, abi in penäds tefik. Profäsooran ,Kerckhoffs' imobom menodis anik Vpa. in bukil omik labü tiäd ,Examen critique' (Xam krütik), e pos atos hiel ,Steiner': datikan ela ,Pasilingua' (1885 jüesa 1889 ätatakome vemo Vpi. in penäd tefik oma (el ,Der Vp.-Die Pasilingua'). Leigo dokan ,Lenz' äbitom ta Vp. in penäd oma: el ,Pasilingua contra Vp.'. Hiel ,Stempfl': pädan katulik kel in buk oka tiädü , Ausstellungen an dem Vp.' (Dodams tefü Vp.) äplänom disini yufapükik lönik oma, labü nem ,Myrana', äkrütom in buk at Vpi.l prolidiko ä negöniko. Lediniko krüt lautanans kil äterfon vödifomami in Vp., bi oms, tapladü ,Schleyer' ilovesumoms vödis sitas lönik nen brefükam se latin u se püks votik.

As jenot veütikün ün yel: 1887 Vpakongred telid päjenükon in ,München' tü yulul 6id jüesa 9id. Cifef kongreda at äbinädon me profäsooran ,Kirchhoff', graf ,de Taufkirchen', räktoran ,Fieweger', me el ,Julius Lott' e dokan ,van de Stadt'. Komanef kongreda äbinon gretik e kongred at äjonon mö naed balid visiti vero bevünetiki. Menods pülik anik Vpa. päsludons, e fed valemik Vpa päpreparon, (disin at ye no äplöpom). Pro volf fovik Vpa kadäm päfünon, kel äbinädon mö limans: 29 se tats difik: 15. As cifs kadäma at els ,Schleyer' e ,Kerckhoffs' ädunodoms.

Se keds slopanas nulik ün yel: 1887 Vpans sökik äsevädikoms latikumo: profäsooran ,Hürzel', kurakonsälal ,Kramer', profäsooran ,Arce Bodega', dilekan ,Pöschl', dokan ,Schumm', profäsooran ,Mehmke', dokan ,Weiss', el ,Poletti', dokan ,Thiessen', dokan ,Stephanus', profäsooran ,Champ-Rigot' e lesiör ,von Rylski'.

Is vilob nog mäniotön, das ün yel at stemanafs tel su flumed ,Rhein' älabons nemi ,Volapük'.

Ün yel: 1887 vikodagol Vpa äläidulon, sodas gased Fransänik ,Le Temps' tü yanul 16id äfinükon yegedi dö Vp me set sökik: ,Si jamais langue universelle a quelque chance de s'imposer au monde commerciale, c'est assurément celle-là' (Üfü pük bevünetik seimik olabon mögodü ad pagebädön valemiko in jäfüds teda, tän fümiko pük at (Vp) orivon zeili at'.)

III. Proged fovik. Prim e volf krisida demü Vpakadäm.

Yel: 1888 äblinon Vpe glori äkün¹ benoseka okik. Istäänükon oki in voled kulivik lölik, inüdranon ini Yapän e Tsyinän, igo ini Frikop zänik. El ,Kniele' ätäxetom slopanefi ona mö balions bal e lafik jüesa balions tel. In Vpagasesds anik num slopanas pänunädon mö balions tel jüesa balions kil. Sukoyös oke ito numi verätik slopanas ettimik bai nun tefik ela ,Lott' (posä no plu islopom Vpi)' u bai nunod tefik ela ,Academia pro Interlingua', kels klüliko no gönons Vpi: nunons dö slopanef Vpa mö balion bal (leigodovös kapitü XI). Alo äkanoy bo cedön Vpi püki labü fütür sefik.

I volf klubas e literata äblöfons benoseki gretik Vpa. Tefü klubs mödik uts, kels ädavedons ün yel: 1888, kanobs klüliko mäniotön is te klubis veütikün. Ädaedons in tops sökik: ,Bern', ,San Francisco, Málaga, Méjico, Banbury, Buxton, Göttingen, Fürth, Amberg, Eichstätt, Rothenburg, Remis, Charlottenburg, Basel, Upsala, Firenze, Hof, Zittau, Udine, Venezia, Salzburg, Würzburg, Kassel, Graz, Melbourne, Linz, Fulda, Hannover, Königsberg, Bayreuth, Milano, Plainfield, Walla Walla' e ,Agua Calientes'.

Finü yel: 1888 Vpaklubs 257 ädabinons. Pö leod onas bai läns lised sökik ädavedon: in Deutän Vpaklubs 107 äbinons' (Badän mö 4, Vürtän mö 10, Bayän mö 47, e Deutän retik mö klubs: 46). Lösterän-Macarän älabon klubis: 21, Litaliyän klubis: 23, Spanyän e Portugän klubis: 9, Fransän klubis: 5, Jvezän klubis: 17, Belgän klubis: 3, Nedän klubis: 19, Linglän klubis: 4, Danän klubis: 9, Svedän e Norgän klubis: 15, Rusän klubis: 3, Lamerikän klubis: 13, Brasilän klubis: 2, Mexikän, Largäntän, Cilän, Kanadän, Tsyinän e Stralop älabons klubi a bali. Dub mödikumam Vpaklubas ün yel: 1888 länafeds ädavedons i in Lösterän, in Jvezän ed in Fransän.

Ettimo stad Vpa äbinon pato gönik in Deutän, Jvezän, Litaliyän ed in Fransän; täno Spanyän, Lösterän e läns nolüdik Yuropa äsökons onis.

Tidodems Vpik päjenükons ün yel: 1888 in tops: 1485. Is nuns anik tefü lärnölans sökons: in ,Comegliana' mö 1000, in ,Wien' (in tidodems leigüpik: 4) mö 2000, in ,Darmstadt' ed in ,Nürnberg' mö a 2000, in ,Bern' ed in ,Alexandria' mö lärnölans: 150 tefädo: 110. In tops mödik tidodems at päjenükons

in juls e gümnads, (pato in Spanyol e Litaliyän) ed in juls privatik as tidajäfüds nomik. Spikäds notidik e mäniots Vpa in gasesd Yuropik e Meropiks äjenons mö tumats mödik.

Vö! ün ettim äkanoy niludön, das Vpamuf, kel ädavedükon äsvo vefi lanäla, suno üdage-ton levikodi lonädik oka. Zän Vpamufa äbinädon mö profäsorans e dokans za: 600 gümnadas e niveras, mö tidans e klerans plu: 1000, mö pösods vemo benorepütiks mödiks se jäfüds teda, dustoda, lekana e bolita, e mö pösods nou-bik mödik se läns kulivik valik. Nu Vpamuf valöpo päträiton fefiko as jenöf veütik.

Benosek vemik Vpa äjonon oki i dub mödikumam süpädik Vpagasedas. Bü gasesd votik valik mutobs is mäniotön gasesdi ‚Zi vol lölik‘, (redakan dokan ‚Lederer‘), kel äpubon in ‚Berlin‘ as Vpagased veütik gretik labü redak gudikün ünü yels Vpamufa balid. Ün yel: 1888 plä on nog Vpagaseds veütik votik: 6 ädavedons: el ‚Vpan nolik e nepaetik‘, (redakan dokan ‚Weiss‘) in ‚München‘, el ‚Volaspodel‘ in Litaliyän, el ‚Vpaflen jvezik‘ in Jvezän, el ‚Vpabled tälik‘ in Litaliyän, el ‚Nunel valemik‘ in Linglän, ed el ‚Vpabled cinänik‘ in Tsyinän. Vpagaseds sökik: 5 no ädegetons veüti patik, bi no äpubons dü tim lunik: el ‚Bevünetiks nuns konfidik‘ in Svedän, el ‚Musam‘ in Deutän, el ‚The Vp Herald‘ in Tsyinän, el ‚Vpel nedänik‘ in Nedän ed el ‚The Vp. Journal‘ in Linglän. Gasesd u periodagasesd sökiks äninädons näibledis u dilädis Vpikis; päleodükons bai veüt okas: el ‚L'arte stenografica‘ ed el ‚La Sicilia stenografica‘, (bofiks in Litaliyän), el ‚Yomi Uri Jimbun‘ in Yapän, el ‚The Amoy Gazette‘ in Tsyinän, el ‚Schweizer Verkehrszeitung‘ in Jvezän, el ‚The Voice‘ in Lamerikän, el ‚L'étincelle électrique‘ in Fransän, el ‚The English Mechanic‘, el ‚Il Giovedì‘ ed el ‚Phonographie Magazine‘. Zuo nunods mödik Vpaklubas gretik äpubons nenomädiko.

Tidabuks u buks gramatik pälaautos fa els: ‚van Aalst‘ (3), ‚Amoretti‘, ‚Beale‘ (2), ‚Belé, Bertolini‘ (2), ‚Braakman‘ (2), ‚Brandowski, Brügel, Colling, Deller, Devidé, Enna, Eseriche, Fieweger, Foulques, Gebaur (2), Giani, Gil, Gortner, Hain, Hansen, Harrison, Hein, von der Heyden‘, e ‚Hoffmann‘. Mäniot nemas retik no kanon fovön is, bi in tef at penäds plu: 100 äpubons.

Propagidapenäds pälaautos fa els: ‚Bauer, Braun, Crovato, Ellis, Furlani, Gutensohn, Hain, Jasiewicz, Knuth, Krüger, Licherdopol, Masoero, Schefer, Scheyrer, Schmutz, Ukoy, Iparraguirre, Sortario, e fa el ‚Lesed bevünetik Vpa‘. (I lised at no binon lölöfik.)

Vödabuks gretik pälaautos fa ‚Actis‘ (Litaliyänapükik), fa ‚van der Heyden-Sasasaki‘ (Yapänapükik) fa ‚Linderfeld‘ (Linglänapükik), fa ‚Pflaumer‘ (Deutänapükik), fa ‚Poletti‘ (Tsyinänapükik), fa ‚Ye yü lin‘ (Tsyinänapükik) fa ‚Walther‘ (Deutänapükik) e fa ‚Schleyer‘ (Deutänapükik).

Ün yel: 1888 penäds sökik labü ninäd muadik u tidodik äpubons: ‚Tävaventürs‘ hiela ‚Karl May‘ fa ‚Baumann‘, el ‚Divina comedia‘, hiela ‚Dante‘ in Vp., el ‚Fiedafonad‘ fa ‚Feretti‘, el ‚Natamilags tel‘ fa ‚Gebaur‘, el ‚Cögs nepölik‘ fa ‚Pfundeis‘, el ‚Dö bukav‘ fa ‚Guigues‘, el ‚Vomagledom‘ fa ‚Gunert‘, el ‚Koneds e konils‘ fa ‚Hansen‘, el ‚Konlet konedas‘ fa ‚Hansen‘, el ‚Kaen güma‘ fa ‚Herbst‘, el ‚Literat Vpik‘ fa ‚Iparraguirre‘, el ‚Plekabukil‘ fa ‚Koglgruber‘, el ‚Märs popa Deutik‘ fa ‚Lederer‘, el ‚Demag kapabomas‘ fa dokan ‚Miess‘, el ‚Nök Phönix‘ fa ‚Pallier‘, el ‚Kriton de Plato‘ fa ‚Pozder‘, el ‚Kanitabuk Vpik‘ fa ‚Ruffert‘, el ‚Böf pölamas‘ fa ‚von Rylksi‘, el ‚Pened balid gospelela‘ fa ‚Schleyer‘, el ‚Festonam fitas‘ fa ‚Winkler‘, el ‚El gleböb‘ fa ‚Priazi‘, el ‚Lied‘ (jiela ‚Carmen Sylvia‘) fa ‚Lederer‘, el ‚In välasälun‘ fa ‚Schwarz‘, el ‚Ven ta‘ fa ‚Poletti‘, el ‚Vinamaf gletik‘ fa ‚Pozder‘, el ‚Un oncle au Vp.‘ fa ‚Denizot‘, el ‚Jigam viena‘ fa ‚Devidé‘, el ‚Nef as nök‘ (hiela ‚Lessing‘) fa ‚Fieweger‘, el ‚Kaled Vpa.‘ fa ‚Kniele‘, el ‚Lekaled Vpa‘ fa ‚Spielmann‘, el ‚Bericht über die Vp.-Ausstellung‘ fa Vpaklub in Leipzig, el ‚Yelanunod‘ fa Vpaklub kademik in ‚München‘, el ‚Tidabuk stenografa‘ fa ‚de Isola‘, el ‚Yelabuk pedipedelas‘ fa ‚Kerckhoffs‘, el ‚Libro de imagini‘ fa ‚Villani‘, el ‚Le fortunate disgracio‘ fa ‚Foulques‘, el ‚Agenda spécial des Vpistes‘ fa ‚Chéré‘, el ‚Tedaspod Vpik‘ fa ‚Liedbeck‘.

Literaliseds Vpik päpübons fa fiams bukatedik sökik: els ‚Jäger‘ in ‚Frankfurt‘, ‚Sigismond‘ in ‚Berlin‘, ‚Hasselbrink‘ in ‚St. Gallen‘, ‚Caspar‘ in ‚Milwaukee‘, ‚Löw‘ in ‚Wien‘ e fa fiam ‚Lindauer‘ in ‚München‘.

Noateds Vpik pro kanit u danüd pänoatädons fa els: ‚Champ-Rigot‘, ‚Enna‘ e ‚Komzak‘. I lisedil at no binon lölöfik kodü def nunas tefik pö noateds anik.

Tefü Vp. yel 1888 äbinon vemo jenotaliegik. Dilo jenots äbinon gudiks, samo fün ela ‚Internationale Weltsprache-Mission‘ (Lesed bevünetik Vpa). Fed at ekeyufon vemo pro stäänikam e proged Vpa.

Jenots votik anik ye ädämükons vemo Vpi. Ün yel: 1888 sevabo krisid balid Vpa äjenon in Bayän, eboi n län et labü benosek gretikün Vpamufa. Jenavans nemödik ut, kels üjüfons latikumo ko jenotem Vpa, eninükons krisidi at ya ini konflikt elas ‚Schleyer‘ e ‚Kerckhoffs‘. Atos no äbinon verätik. Nebenikam Vpa in Bayän ädevedon te dub feits vü Vpaklubas in ‚München‘ ed in ‚Nürnberg‘. Feits at äkodons, das limans klubas bofik dilo älüvons klubis at, u das äfünons klubis nulik. Pötü daväl cifa Vpik pro Bayän imoboy profäsorani ‚Schnepper‘ pro cal at. Ven slo-pans ela ‚Schnepper‘ e taans moba at ärefons ini teläl, dinäds miik löpo pemäniotöls päninükons ini disput. Dub atos feitapenäds ela

,Gutensohn', ela ,Kniele', ela ,Löw' ed ela ,Klub kadematik' in ,München' ädavedons. Fino klub nulik in ,Nürnberg', kel idavedon pos teil de Vpaklub usik, älüvon Vpamufi ed äslopon cifamü el ,Einstein' eli ,Esperanto', ün ettim nog smaliki. (Leigodoyös penädi ela ,Lott', tiädü: ,Ist Vp. die beste Lösung?' --, Vp. binon-li as disin gudikün?' e gespiki ela ,Kniele' in penäd oka, tiädü: ,Herr Einstein und La lingua internacia'.)

Mödiks Vpaklubas: 47 in Bayän äfinükons dabinin okas kodü feits e säspetikams ats; klubs: 16, kels äfomons länafedi Bayänik, älaibinons ye ze gudiko dü yels krisida at jüesa yel: 1892.

Ün yel: 1888 tatak gretik taanas Vpa u taanas yufapüka alik äprimon. Penäds sökik: 11 tatakapenadas valodo: 12 pälautons in Deütän: el ,Offenes Sendschreiben' (Sirkülapenäd notidik) fa ,Steiner', el ,Die reaktionär Tendenz' fa ,Hamel', el ,Das Phantom der Weltsprache' fa dokan ,E. Müller', el ,Vp. und deutsche Professoren' fa ,Römer', el ,Darf Vp. die Weltsprache werden?' el el ,Kosmos' (bofiks fa ,Moser', el ,Über Weltsprache und Vp.' fa ,Stempf', el ,Der Weltsprache-Schwindel' fa ,Feyerabend', el ,Sprache ohne Worte' fa ,Kleinpaul' e penäds votik: 2. Lautans at ud äpropagidoms nen plän pükavik alik eli ,Pasingua', eli ,Myrana', eli ,Kosmos', ud ätatakoms biedäliko yufapüki mekavik alik. Fe pükinolan sevädik ,Schuchardt' in ,Graz' ätablöfädöm tatakis at me penäds süperik kil; teläl ye äsvo pisovon in Deütän, ed äneleton dü degyels anik lanäli e vilöfi büätikis pro disin yufapükik alik.

In läns votik mödik Vp. ai nog ädageton benosekis. Us u no äsevoy bosu dö feits elas ,Schleyer' e ,Kerckhoffs', ud üfo äsevoy feiti manas bofik, no äkudoy vemo tefü on, ed äpropagidoy laidäliko e ko benosek laidiko Vpi. I finü yel: 1888 Vpans äspetons nog konfidiko vikodi fütürik püka okas.

Buk jenavik ela ,Kniele' äfinükon nunodi oka tü fin yela: 1888 e jenavabuk votik nonik kanon yufön obi dese prim yela: 1889. Ab leigod rezipik Vpagasedas ettimik, kels ninädons nunis vemo kuratikis ä prolidiks dö jen fovik in Vpamuf, mögükons fövoti kuratik Vpajenotema.

Nebenikam Vpa in Deütän, kel iprimon ün yel: 1888, us äläidulon. Plä els ,Einstein' e ,Lott' nu i el ,Lenze', balan Vpanas balid, ilüvom Vpi, ed äpropagidom in periodagased oka, in el ,Interpetor', disini nulik, fa om it pijaföli. Yufapüks nulik votik stabü Vp, samo el ,Bopal' ed el ,Spelin' ipubons, ed äkodons kofudi e säkuradükami in keds slopanas Deütänik. Propagid Vpa äläsikon vemo, e milats mödik slopanas nulik älüvons Vpamufi, klubs mödik äfinükons dabini okas.

Benoseks Vpa in läns votik no äkanons plaädön peri somik slopanas in Deütän. Kod nebenikama balid iprimon dub teläl Vpanas in Bayän, teläl at ye no nog älabon yumedi vemik ko feits tefü kadäm. Kanoy bo täxetön, das ya dub nebenikam at Vp iperon fildili bal slopanefa oka.

Ropobs nu nunodi at, kel voiko tefü tim oka duton lü fin yela: 1889. Ven vilobs suimön jeni fovik, mutobs balido jäfön ko klubs. Ün yel: 1889 Vpaklubs nulik: 40 päfünons, sevabo in els, ,Arnstadt, Bergen, Boston, Bayreuth, Barup, Breda, Chelsea, Dülmen, Ehingen, Eisenach, Erlangen, Hard, Klippinge, Kulmbach, Lauda, Lauingen, Linz-Urfahr, London, Miesbach, Passau, Pinerola, Rödbby, Rohr, Röskilde, San Francisco, San Louis, Seifhennersdorf' Solothurn, Stuttgart, Thoreby, Treviso, Thurnaux, Trapani, Urach, Vaalse, Valtellina', ed in ,Wien' (3).

Länafed balik bal päfünon ün yel: 1889, el ,Reichsverband der deutschen Volapükans', (Netafed Vpanas Deütänik). Mäniot teik füna at no saidon, bi jenots bü e pö fün at jonons obes kuratiko stadi kofuda. idavedon ün yel: 1888 in Bayän, e kel usao istäänükon oki in Vpamuf valodik Deütäna. In kapit at dinäds tefü el ,Reichsverband' pomäniotons kludo nog mö naeds tel.

Ün yel: 1889 Vpagaseds nulik sökik ädavedons, kels peleodükons bai veüt okas: el ,Timapenäd Vpik' in Danän, el ,Nunal' in Litaliyän, el ,Nogan Vpik' in Belgän, el ,Volapük' in Lamerikän, el ,Internationale Correspondenz' in Deütän (as Vpagased yudik balik bal, kel äsevädikon), el ,Volabled' in Litaliyän, el ,Vpabled Däna' in Danän, e Vpagaseds tel sökiks, kels äpubons te dü brefüp: el ,Vpabled Lienzik' in Lösterän ed el ,Volapük' in Danän. Näibleds Vpik äpubons in el ,Flensburger Nachrichten' (tiädü ,Nuns Vpik'), in el ,Hamburger Corespondent' (tiädü ,Spodel Vpik'), in el ,De Maasbode' (tiädü ,Volapük') ed in el ,The Altruist' (tiädü ,Vpabled de San Louis'). Vpadilädis älabons: el ,Nieuws van den Dag' (tiädü ,Volapük'), el ,El Instructor' in Mexikän ed el ,The Office' in Linglän.

Ün yel: 1889 Vp ai nog ädalabon gasedis lönik: 23 e näibledis za: 12 in gaseds ud in periodagaseds votiks. In Deütän Vpagaseds benorepütik: 7 e näibleds: 4 äpubons. Leigodü Vp ai nog yufapüks votik älabons slopanefi vemo püliki.

Ab läsikam vemik Vpapropagida äjonon oki ya kleiliko pö penäds tefik ün yel: 1889. Lised brefik ninädon penädis fa els: ,Adriaanse, Belli, Elk, Arce Bodega, Lederer Ugarto' Vpaklub in ,Wien' e fa el ,Internationale Weltsprache-Mission'. Vödabuks gretik pälautons fa: ,Aaen' (Danänapükik), fa ,Tommasi' (Litaliyänapükik) e fa ,Wood' (Linglänapükik). Penäds gramatik u tidabuks pälautons fa els: ,Bassi, Bertolini, Blanc, Brokenshire, Culik, Forti, Guerra, Hansen' Korwina, Krause, Plocek, Säterstrand, Schleyer (3), Tommasi, Völker' e ,Weissell'.

Ün yel: 1889 Vp. päatakon vemo in penäds sokik: el ‚Drei Weltsprache-Systeme‘ (pro el ‚Pasingua‘) fa ‚Steiner‘, el ‚Weltsprachliche Zeit- und Streitfragen‘ (pro el ‚Esperanto‘) fa ‚Einstein‘, ed in el ‚Spelin‘ (pro el ‚Spelin‘) fa ‚Strauss‘. Penäd labü krüts valemik pälauton fa ‚Pietzker‘. Fino penäd fa profäoran ‚Winkler‘ äpubon tiädü ‚Opstellen over de Wereldtaal‘ kel äninädon mobis tefü gudükumam vödabuka Vpik. Jelodapenäds tefik pälautons fa sanan ‚Kniele‘ (el ‚Kongef bevünetik‘), e fa dokan ‚Müller‘ (el ‚Erklärungen eines alten Vpans‘), (Stets Vpana bäldädik). El ‚Feretti‘ ätradutom penädis fol se Vp. ini Litaliyänapük, (els ‚La comedia‘, ‚Dona Sol‘, ‚Il Masso‘, ed el ‚Il Dolore‘). Yelanunods, yelabuks u kaleds Vpiks päpübons fa Vpafed Litaliyänik, fa Länafed Bayänik‘ fa Vpafed Belgänik, fa el ‚Vpakklub kademik in ‚München‘, fa el ‚Kerckhoffs‘ e fa el ‚Spielmann‘. Lised Vpaklubas, lised Vpanas e lised dajonäda Vpik pälautons fa els ‚Lederer‘, ‚Rosenberger‘ e ‚Leiner‘.

Lised penädas muadik e tidodikas äbinon dönu vemo gretik. Äninädon penädis sökik: el ‚Svanavilgin‘ fa ‚Scheyrer‘, el ‚Declaration of Independence‘ fa ‚Huebsch‘, el ‚Läkel de Kolmar‘ fa ‚Baron‘, el ‚Eine Probe auf die Leistungsfähigkeit des Vp.‘ fa ‚Börger‘, el ‚Liko leson Filedor päkdiom fa ‚Devidé‘, el ‚Fatas tid‘ (se talmud) fa ‚Elk‘, el ‚Plekabukil‘ fa ‚Gireme‘, el ‚Pükeds de Salomon‘ fa ‚Huebsch‘, el ‚Kaled Vpik‘ ed el ‚Das erste Jahrzehnt des Vp.‘ (bofiks fa ‚Kniele‘), el ‚Konils tum‘ fa ‚Koglgruber‘, el ‚Lofüdänatäv‘, (lebuk vemo nitedik) fa dokan ‚Lederer‘, el ‚Flolemils‘, (poedots) fa tatakonsälal, ‚Madarassy‘, e ‚Roland vutafulik‘ fa ‚Neymon de Neyfeldt‘, el ‚Tacitus dö seit‘ fa ‚Pflaumer‘, el ‚Fabs in Vp. ed in püks zül‘ fa ‚Rasch‘, en ‚Munadaeg‘ fa ‚Rosenberger‘, el ‚Bibikos‘ fa ‚Schleyer‘, el ‚Da vol‘ fa ‚Schwarz‘, el ‚Konils Vpik‘ fa ‚Urquijo‘ ed el ‚Vp. e medinav‘ fa profäoran ‚Winkler‘.

Tefü Vpajenotem yel: 1889 äbinon vemo veütik. Nebaläl rezipik elas ‚Schleyer‘ e ‚Kerckhoffs‘ pänotükom primo te in el ‚Vpabled zenodik‘ ela ‚Schleyer‘ ed in Vpagaseds votik anik. Palets bofik in Vpamuf ädavälons nu te limanis somik ini Vpakadäm, kels äslopons paleti tefik. Ven fino el ‚Kerckhoffs‘ äpreparom Vpakongredi kilid, kel ösötom pojenükön in zif ‚Paris‘, mans bofik äreafoms ini neflenam notik. El ‚Schleyer‘ ästetom nelonöfiki kongredi fütürik at sa sludis usik. Täno älevüdom kadämanis paleta lönik oma pro kobikam in el ‚Allmendingen‘ tü 1889, mayul 12id. Kobikam at äzepon te dili pülik votükamas ut, kels piflagons fa slopanas ela ‚Kerckhoffs‘, e kels ya pigeädons in penäds ela ‚Kerckhoffs‘, ela ‚Pflaumer‘, ela ‚Walther‘ ed in gased ‚Le Volapük‘.

Kongred kilid Vpa kludo päjenükön ta vil ela ‚Schleyer‘ tü 1889, gustul 19id jüesa 21id in ‚Paris‘. Leigoäs pötü kongred telid in ‚München‘, i in ‚Paris‘ Vp. dönu pägebädon as kosädapük kongreda. Ta spet valemik Vpanas kongred at no äsludon votükamis staböfik sunädik. Dub atos hiel ‚Sprague‘: liman Lamerikänik kongreda äplöpom nogna, ad neletön neflenami cifas bofik Vpamufa, tefädo ad zögädön oni.

Flag ad jenükön votastidis nu ye itonon, e dil gretik slopanefa äspeton nemu votükami no püliki, samo: moukami fomas ömik se püks germik, pato pö vödidefomams, e moukami dinas sümik votik. Negöniko el ‚Kerckhoffs‘ ämutom jäfön kom obs e sluds mödiks kadämanas, e dun at äflagon timi mödik. Palet ela ‚Schleyer‘ valiko no ädemon duni e sludis kadäma, ed äpropagidon laidälisko Vpi rigik. kodü spet votastidas propagid at ye aiplu äläsikon. Dub atos Vp. pädamükön vemo i in läns no-Deutäniks.

Mal stada miik Vpamufa ettimik in Deutän palofon dub jenots bü e pö fün ela ‚Netafed Vpik‘ in Deutän. Ya ün yel: 1888 grups flunilabik in Deutän, cifamü dokan ‚Thiessen‘ ijäfons leziliko pro fün feda at. Kodü feits tefü profäoran ‚Schnepper‘ (as cif Vpik pro Bayän), el ‚Schleyer‘ äslopom paleti taanas ela ‚Schnepper‘, e dub atos fün netafeda Deutänik ai dönu päzögon. Fino fün at ga päjenükön in ‚Leipzig‘ ün: 1889, dekul 29id. Ün tim at nog Vpaklubs: 79 ädabinons in Deutän; ün tim balid ye Vpaklubs te: 17 äbalons okis in el ‚Netafed‘. Nunod dö fün feda at no pänotükön in el ‚Vpabled zenodik‘ ela ‚Schleyer‘, bi profäoran ‚Schnepper‘ pidavälom ini cifef ela ‚Netafed Vpik‘.

Dub jenots at kanoy kludön, das ettimo ya Vp. iperon dili gretik slopanefa oka, e das pato luslopanas ti valiks ya dönu ilüvons Vpamufi finü yel: 1889.

Yel: 1890 äblinon Vpamufe fovo nebenikami vemik, kel jonon oki in lised klubas nulik, ed in literataliseds yela at. Vpaklubs te: 15 päfünons in els: ‚Amsterdam, Boonsboro, Brussel, Gent, Heidelberg, Heilbronn, Hildesheim, Reichenhall Reutlingen, Roma, St. Blasien, Steyr, Stuttgart, Tilburg‘ ed in ‚Trattenbach‘. Zu nog el ‚Länafed Vpik pro Lamerikän nolüdik‘ ed el ‚Länafed Vpik Nedäna‘ päfünons.

Propagidapenäds pälautons fa els ‚Erat‘ e ‚Heyligers‘. Penäds gramatik e tidabuks pälautons fa els ‚Czernuchenko, Klemm, Post, Barazia, Theuerner‘ e fa Vpakklub Nedänik. Pö vödabuks gretik tuvobs lautanis: ‚Lepik‘ (Suomiyänapükik), ed eli ‚Mattei‘ (Litaliyänapükik).

Lised literata votik äbinon ye ai nog gretik. Yelanunods e yelabuks päulautons fa el ‚Haastert‘, fa el ‚Vpakklub in München‘, fa el ‚Colling‘ ed el ‚Inklaar‘. Penäds poedik tel pälautons fa el ‚de Madarassy‘, (els ‚Löfamagabs‘ e ‚Zübimableds‘). Penäds smalikum kils päpübons fa ‚Schleyer‘, (el ‚Nobälik men‘, el ‚Bukil deviedas‘ ed el ‚Bukil tumabledik‘). Penäds tel dokana ‚Hermann‘ äninädons leigo poedotis, (el

,Sonetas festun ed el ,Flolemil kanitas'). Penäds votik sökik nog päpübons: el ,Rab' (hiela ,E. A. Poe') fa ,Davis', el ,Musamef musigälük' fa ,Schmitt', el ,Glulonadoküm' fa ,Wood', el ,Poedots' fa ,Dabelstein', el ,Koyulot ela Katilina' fa dokan ,Hermann', el ,Jön blägik' fa ,Benton', el ,Gudikos tefü vom' fa ,Zampelli', el ,Lad pepölädöl' fa ,Devidé', el ,Konlet fotogafotas' fa ,Hansen', el ,La fontana' fa ,Bertolini', el ,Bumastöf' fa ,Winkler' ed el ,Schleyer-Biographie' fa ,Hartmann' e ,Hauck.'

Jelodapenäds pälautons fa ,Bernhaupt' e fa ,Madarassy'. As penäd veütik el ,Glamat nomik' päpübon, ed äkodon neflenami notik rezipik elas ,Schleyer' e ,Kerckhoffs'. Fino dokan ,Beermann' äpübon eli ,Studien zu Schleyers Weltsprache' oka, in kel fe ädeimom Vpi; el ,Beermann' äbitom vemo jäfüdisevik ä nen lukrüts kösömik lautanas votik.

Tefü jenots patik ün yel veütik at mutob mäniotön, das el ,Schleyer' pos pub ela ,Glamat nomik' änotükom ün: 1890, febul steti ta kadäm. Ün: 1890, mayul ädavedükon kadämi lölöfiko nuliki, kel tü: 1890, gustul: 18 äjenükon ün zif ,Konstanz' kobikami balid oka. Suno pos kobikam at Vpans vel, büäto vemo sevädiks in Vpamuf, pämoükons se liseds limanas. Ün yunul yela: 1890, pos lüyüm ela ,Länafed Vürtänik', el ,Rechsverband der deutschen Vpans' (Netafed Vpanas Deutänik) äbinädon mö Vpaklubs nemu: 27. Klubs at ädabinons in els: ,Berlin, Böblingen, Calw, Cannstatt, Ehingen, Halle, Hannover, Heilbronn, Königsberg, Leipzig, München (Klub kademik), München-Haidhausen, Pfarrkirchen, Reutlingen, Rothenburg, Stolp, Stuttgart (el ,Burschenschaftlicher Verein'), Stuttgart II, Saulgau, Trostberg, Ulm, Urach, el ,Länafed Vürtänik', ,Weiden' e ,Weimar'. Plä klubs at nog Vpaklubs sökik ädabinons in Deutän, in els: ,Altenburg, Aschaffenburg, Bielefeld, Bayreuth, Breslau, Frankfurt am Main, Griesbach, Hildesheim, Heidelberg, Hamburg, Kassel, Köln, Konstanz, Kulmbach, München (Klub balid), Nürnberg (Klub nolik), Passau, Reichenhall, St. Blasien, Stadtsteinach' e ,Thurnau'. No esevädikos, va klubs at dilo nog ädutons lü el ,Netafed Deutänik', bi fed at äfinükon nenretodiko dabini oka tü fin yela: 1890 u tü prim yela: 1891. Vpaklubs kil u fols baiko defons in liseds bofik at. Alo liseds at jonons saidiko nebenikami Vpamufa in Deutän.

Tü fin yela: 1890 Vp iperon lafi slopanas oka.

IV. Dese krisid lü nebenikam jenöfik (1891 jüesa 1893)

Ün yel: 1891 spet e stebed äreigons in Vpamuf. Vpagaseds ettimik nunons obis dö palets fol in Vpamuf; obs ye mutobs demön paletis te folis, bi palets retik tel va no plu ädutons lü slopanef Vpa, tefädo bi ya äbesteifons jafi püka lölöfiko votika. Kodü feits paletas at propagid Vpa äläsikon ai plu, e so i läsikam laidik slopanas äsökon. Vpaklubs nulik te: 14 päfünons in els: ,Amsterdam, Beneden Para, Graz, Hohenberg, Karlsruhe III, Leitmeritz, Milano (Mäkavaklub), Mühlheim, Purmerend, Sonthofen, San Louis, Trapani, Pretoria' e ,Worcester'.

To dins miik valik no daloy spikön dö fail süpik Vpa, äsä lautans ömik poso älesagons atosi. Pläamü el ,Netafed Svedänik' länafeds retik: 14 nog ädabinons in stad ze gudik. Ün yel 1890 Vpamuf go ädalabon gasedis: 27, du ün yel: 1888, ven Vp irivon stadi gönükün, gaseds te: 25 idabinons.

Ün yel: 1891 leigo nog gaseds: 27 äpübons, kels panumädons is ko nüns sökaleodik, ad brefükumön dub mod at lisedis votik nog osökölis.

Lised gasedas at ninädon elis: 1. ,Vpabled zenodik' ela ,Schleyer', 2. ,Kosmopolan' (Laustralän)' 3. ,Timapenäd Vpik' (Danän), 4. ,Vpabled cinänik' (Tsyinän), 5. ,Vpaklubs' (Deutän), 6. ,Vpan melopik' (Lamerikän), 7. ,Vpagased jvabänik' (Deutän), 8. ,Zi vol lölik' (Deutän), 9. ,Nogan Vpik' (Belgän), 10. ,Nunal nulik' (Litaliyän), 11. ,Volapük' (Spanyän), 12. ,La arte stenografica' (Litaliyän), 13. ,La Sicilia stenografica' (Litaliyän), (nüms: 12 e 13 in püks kil ko Volapük), 14. ,Mäkavabled' (Litaliyän), 15. ,Timbrofilul' (Rumän), 16. ,Gased bevünetik' (Lamerikän), 17. ,Internationale Correspondenz' (Deutän), 18. ,Jveizapot' (Jveizän), 19. ,La Normandie Stenographique' (Fransän), 20. ,Pakamabled' (Nedän), 21. ,Volabled' (Litaliyän), 22. ,Volanunel' (Bömän), 23. ,Volapük' (Lamerikän), 24. ,Volapük (Nedän), 25. ,Volapükagased Löstänik' (Lösterän), 26. ,Vpan nolik' (Deutän) e 27. ,Nunots dö Vpaklubs' (Deutän).

Tefü lised at vilob mäniotön, das gaseds labü nüms: 1 jüesa 11, 16 jüesa 18, 20 jüesa 23, e: 25 jüesa 26 ädabinons as Vpagaseds teik. Gaseds retik äpübons as näibleds gasedas u periodagasedas votikas. Gaseds labü nüms: 3, 8, 9, 16, 23, 25 e 26 ädutons lü taätanef, lü slopanef kadäma ela ,Kerckhoffs'.

Ün yel: 1891 propagidapenäd balik bal päpübon fa Vpacif ela ,Rhode Island'. Tidapenäds pälautons fa els: ,Barazia, Blanchard, Cifel plo Rhode Island, Haastert' e ,Poletti'. Vödabuks gretik päpübons fa ,Mitchell' e fa ,Post' (bofiks in Linglänapük). El ,Schleyer' äpübon vödabukis smalikum: 3. Yelabuks e nundos päpübons fa ,Medgiyesi', fa ,van de Stadt' e fa el ,Vpaklub valemik' in Nedän. As penäds gretik, labü ninäd muadik u tidodik äpübons: el ,Bienalak' hiela ,Storm' fa ,Borggreve', el ,Divs belema Tatra' fa ,Gebaur', el ,Liko Jetje pädikof' fa ,Glogau', el ,Jipulakrig' fa ,Plocek', el ,Namabuk musama' fa els ,Zampelli' e ,Tommasi', el ,Pesevan elsik' fa ,van de Stadt'. Zu penäds smalik sümik: 2 pälautons fa läd ,Benton', (els ,Ninovag' e ,Yagaventürs'). In tanäds lüxüodik äpübons: el ,Manuel en trente langues' fa

,Poussie', el ,Tedaspod' fa ,Langenscheidt', ed el ,Der kaufmännische Vpist' fa ,Heine'. Penäds retik ün yel: 1891 pepüböls abinädons me: el ,Sits bifü Vp.' fa ,de Hoon', el ,Ployeg dö vödaked kiemik' fa ,Siboni', el ,Übersicht über die 264 Volapük-Vereine' fa ,Zink', e me penäds tel, kels äninädons krütis ta Vp: el ,Eine Gemeinschaft der Kulturvölker' (krüt in kapit kilid), ed el ,Spelin' fa ,Bauer'.

Yel: 1891 äblinon Vpe dönu nebenikami vemik. Tefü votükams in Vp kadäm cifamü el ,Kerckhoffs' iprogedon te vemo nevivifiko sis kongred in ,Paris'. Pläämü penäd: ,Glamat nomik' te nog nüms tel ela ,Calabled kadema' ipubons sis yel: 1890 as literat balik, kel äjonon boso prolidiko votükamis kadäma. Poso el ,Kerckhoffs' iperon fümäli oka, ed äblibom tefü Vp ti nevobik.

Igo el ,Vödabuk Vpa' fa ,Pflaumer': penäd vemo nitedik stabü daceds ela ,Kerckhoffs', no päfrutidon pro vob fovik kadäma. As kludod nevoba at fino äjenos, das igo slopanz zilükün kadäma bäldik äsäslopanz faviko paleti at Vpamufa, e das plunum onas äreafoin ini lindif tefü yufapüks valik. To jenots valik at el ,Schleyer' äcedom votükamis kadäma duni somo badiki, das ämoükom eli ,Kerckhoffs' ün mäzul yela: 1891 se liseds Vpanas. Dun at ädavedükon nebenikami levemik Vpa in Fransän, in Belgän Fransänapükik e fovo in Spanyän e Portugän.

Do Vp nu äbenikon in Lamerikän, e do i ädageton benosekis in läns **plödo-Yuropiks** [Plödo--], ga no äkanon leigükön me ats peri slopanas in Yurop. I votükams ut, kelis nu el ,Schleyer' ito idunon tefü vödabuk e gramat Vpiks, in taed ta kadäm bäldik, e kelis änotükom ün dekul yela: 1891, no äjonons okis lölöfiko as gudükumams; güö! dü yels mödik äblinons kofudi ini literat posik Vpa, ed ebo jen at ai pibedredon fa el ,Schleyer'.

Daloy bo niludön, das finü yel: 1891 Vp ya iperon foldilis kil slopanas ona.

To dinäds miik valik dönu Vpaklubs: 21 päfünons ün yel: 1892. Tops onas äbinons: els ,Brussel' (Klubs tel), ,Chicago, Durlach, Ebersdorf, Evergen, Friburg (Jveizän), Hongkong, Ispahan, Ledeburg, Lustenau, Nürnberg (Vpaklub nulik), Rankeweil, Satteins, Schwäbisch Gmünd, Solothurn (Klub telid), Thourout (Klubs tel), Topeka' e ,Waerschoot'.

In Deutän te nog el ,Länafed Vürtänik ädabinon; länafeds **plöda-Deutäniks** [Plödo--] vötiks: 11 nog äläidabinons, do num klubas okas iläsikon pluuneplu vemiko.

I lised gasedas jonon nebenikami Vpa ün yel: 1892. Ün: 1891 ai nog Vpagaseds: 27 ivobedons pro Vp, ün 1892 ye te nog Vpagaseds volodo 17 ädabinons. Fe gaseds nulik: 3 idavedons: ,üm dö glok' fa ,Dold', el ,Lefogs' fa ,Madarassy', el ,Tumabled' fa ,Schleyer', el ,Teun: neitagalan' fa ,Glogau' ed el ,Noated Vpik' fa ,Bernhaupt'. Mobis e krütis tefü Vp tuvoy in penäds sökik: el ,Altes und Neues in der Weltsprache' fa ,Vad', el ,Vp, Spelin, Dil oma' fa ,Frost', ed el ,Fomam vödakeda' fa ,Scherzinger'.

Vp iläsikon laidiko i ün yel: 1892; no plu ädalabon slopanis 100.000. Vpans lezilik nog votiks se gloratim isäslopanz oni, ud ästeifülons gudükumami ona me yufapüks sümik nulik. Lanäl ün yels büik nu inepubon, propagid ti inosikon, e dil gretik slopanz büätik äreafoin ini lindif nevobik. So stad Vpamufa in Yurop äbinon, ed ebo is Vp idalabon dili mu gretiküni slopanas oka.

Vp ädabinon ye ai nog as yufapük dareigik. Yufapüks mätedik büätik ona, el ,Pasingua' ed el ,Kosmos' inepubons, e täno i pükadisins mätedik nulikum leigo pidrefons fa fät neveda. El ,Esperanto', kel sis yels anik ädabinon as mätedian riskädik balik Vpa, ädalabon slopanefi nog vemo smaliki.

Tü fin yela: 1892 Vp ädalabon nog klubis za: 90. Klubs 23 onas ädabinons in Deutän in: ,Aschaffenburg, Berlin, Dresden, Durlach, Ehingen, Griesbach, Hamburg, Heidelberg, Karlsruhe, Konstanz, Königsberg, Kulmbach, Mühlheim, München (klubs tel), Osnabrück, Passau, Reutlingen, Saulgau, Sonthofen' e ,Schwäbisch Gmünd'. Lösterän ädalabon klubis: 15 in: ,Budweis, Ebersdorf, Graz, Hohenberg, Kapfenberg, Kufstein, Leitmeritz, Linz-Urfahr, Rankeweil, Satteins, Salzburg, St. Pölten, Steyr, Triest' e ,Wien'. In Belgän klubs: 13 äbinons in: ,Blankenberghe, Brugge, Brussel, Antwerpen, Dendermonde, Evergen, Gent, Lederberg, Liège, Thourout, Verviers ,Waerschoot' ed el ,Zenodaklub' in ,Antwerpen'. Litaliyän älabon klubis: 6, fols onas äbinons in ,Milano' e klub a bal in ,Napoli' e ,Bergamo'. In Nedän klubs: 5 ädabinons in ,Arnhem, Oudenaarde, Purmerend, Beneden Para' ed el ,Klub valemik'. Lamerikän älabon klubis: 4 in ,Chicago, St. Louis, Worcester,' ed in ,Chautauqua'. Klubs: 2 Jveizäniks ädabinons in ,St. Gallen' e ,Solothurn'. Täno sökons: Fransän mö klubs tel in ,Paris' e ,Charanton', Rusän (klub in ,Petersburg'), Danän (in ,Köbenhavn'), Transvalän (in ,Pretoria'), Tsyinän (in ,Hongkong') e Persän (in ,Ispahan'). Ret klubas lü tats votik anik. Yufü klubalised at okanobs suimön kuratiko fäti fovik Vpamufa gretik balid.

Primü yel: 1893 netafeds Vpik in Litaliyän ed in Spanyän äfinükons dabini okas. Vpaklubs nulik te: 5 ädavedons ün yel at in: ,Borgia, Evora, Freiburg, Leipzig' (klub nulik) ed in ,Nürnberg' (klub kilid).

Ün yel: 1893 Vpagaseds: 11 nog päpübons, sevabo gaseds: 8 ya in lised yelas: 1891, e: 1892 penemöls, (el ,Kosmopolan', el ,Vpabled lezenodik' ela ,Schleyer', el ,Nuns blefik', el ,Timapenäd Vpik', el ,Vpabled cinänik' in Tsyinän, el ,Vpagased valemik' in Deutän, el ,Nünots de Linz-Urfahr' in

Lösterän ed el ‚Volaspodel‘). Gaseds nulik sökik idavedons: el ‚Volapük‘ in ‚Hannover‘, el ‚Vpan Belgänik‘ in Belgän ed el ‚O Internacional‘ in Portugän. Zu nog el ‚Zülags‘ kadäma bäldik äpubons nenomädiko.

Kadäm at idavälon tü: 1892, dekul: 14 hieli ‚Rosenberger‘ se ‚Petersburg‘ in Rusän as dilekan kadäma, posä el ‚Kerckhoffs‘ iklemom cali at.

In penäds tefik posik ai dönu nun komädon, das el ‚Kerckhoffs‘ pos feits kadäma ta el ‚Schleyer‘ ilüvom fifümiko Vpi. Demü nuns neverätik at vilob notükön is jenädi kuratik. Pos sluds balid kadäma tefü votükams in Vp Vpans votik anik äloseitoms kadäme mobis nulik, kels aiplu üfagükons okis de Vp rigik, e kels fino no plu äsümoms leigodü on. Bai ced ela ‚Kerckhoffs‘ mobs at äseatons plödü gitods kadäma, kludo no äkanom zepön onis ed äjelodom nestipo stabis Vpa.

Kodü dun negitodik at el ‚Kerckhoffs‘ ya iblibom ze nevobik dese fin yela: 1890. Suno pos tim at no fovo ädunodom as cif kadäma, e poso älüvom fifümiko oni. Kobü om flens Fransänik oma leigo äseditoms se kadäm bäldik, ed äkoedoms laidabinön eli ‚Association pour le Vp.‘ in ‚Paris‘. El ‚Temps‘: delagased in ‚Paris‘ älasumon nunodi (in nüm ona dätü: 1893, prilul: 30) dö kobikam Vpafeda at. Pö mäniot cifefa nulik tuvoy in nunod at nemis: ‚Kerckhoffs, Guigues, Champ-Rigot, Poussie‘ e nemis votik anik. Dido palets votik bofik Vpa no älabons ün ettim kodedis seimik, ad notükön slopanes okas nuni at, bi netafed Fransänik äsvo ädabinon as zänodapalet no pälöföf bevü palet kadäma bäldik e palet ela ‚Schleyer‘. Kludo jenots at pämäniotons te neprolidiko in Vpagaseds tel. Ob: lautan penäda at no dalabob literati pebuköl Vpa at bai lonäds ela ‚Kerckhoffs‘; dalabob ye kadis anik se Fransän e se kolunäns Fransäna, kels pepenons bai pükasotül Vpik at, e kels pepenons ünü yels: 1905 jüesa 1912. Zu dalabob tidabuki pekopiedöl Vpa at, kel ninädon peneti: ‚kopied‘.

Sis daväl ela ‚Rosenberger‘ el ‚Timapenäd Vpik‘ in Danän ädunodons as calabled kadäma.

Literat Vpa ai plu äläsikon. Ün yel: 1893 propagidapenäds nonik äpubons. Tidapenäds te: 3 päpübons ün yel at fa: ‚Guchtenaere‘, ‚Ma-Tsao‘ e ‚Schleyer‘. Vödabuks valik: 8 pälautons fa ‚Schleyer‘, (vödabuks noboinas, planas, minas, tugas e r.). Yelabuks päpübons fa Vpaklubs in Nedän ed in ‚Leitmeritz‘. Tefü penäds votik nemödik vilobs mäniotön is: eli ‚Kligalefogs Yulopa‘ fa ‚Huebsch‘, eli ‚Vp. als Dolmetsch‘ fa ‚Lederer‘, eli ‚Büds sanlik‘ fa ‚Schleyer‘ ed eli ‚Die sogenannte Normal-Grammatik‘ leigo fa ‚Schleyer‘. Penäds sökik äjäfons krütiko ko Vp: el ‚Il Vp., critici e abolitori‘ fa ‚Gasparini‘, el ‚Essays‘ fa ‚Gustav Meyer‘ ed el ‚Dil Oma‘ fa ‚Fieweger‘.

I nebenikam Vpamufa äläidulon nen stop seimik ün yel: 1893. El ‚Fieweger‘: balan Vpanas bäldädikün, ilüvom Vpi, ed ästeifülom votastidi ona me el ‚Dil oma‘ omik. Kodü nebenikam laidik at nu i slopanes ela ‚Schleyer‘ äflagons votükami staböfik Vpa. El ‚Kniele‘, büäto slopan lezilikün ela ‚Schleyer‘ ägebidükom igo eli ‚Vpagased valemik‘ oka pro flags at, e dub atos flenam manas bofik änepubon ai plu.

V. El ‚Volapükaklub valemik‘ e krisid telid. (1894 jüesa 1896)

Primü yel: 1894 Vpamuf pläämü ziläks smalik votik ädabinon te nog in Deutän, Lösterän, Jveizän, Belgän (dil Flamänapükik), in Nedän ed in Lamerikän. Nebenikam ilaidulon, e Vpamuf äbinädon te nog mö Vpans jäfedik za: 20.000. Num utanas, kels ästadons vü stebed e lindif, äbinon nog smalikum. Propagid Vpa no plu älabon veüti gretik. Literat (pläämü gaseds) fovo pekobükon periodiko demü läsikam vemik oka, kludo is pro period löpo pemäniotöl.

Propagidapenäds päpübons fa ‚Lambert‘ e fa ‚Heintzeler‘, (pro el ‚Universal‘). Tidapenäds pälautons fa: ‚Becker, Mackensen, Scherzinger, Schleyer‘ (penäds tel) e fa ‚Fieweger‘ (pro el ‚Dil oma‘). Vödabuk balik bal, el ‚Vödabuk volik‘ päpübön fa ‚Poletti‘. Penäds: 7 penädas votik gretikas valodo: 19 päpübons fa ‚Schleyer‘, (el ‚Der allerheiligste Name Gottes‘, el ‚Pükübs tälik-Vp‘, el ‚Pükübs fransänik-Vp‘, el ‚Pükübs rätoromanik-Vp‘, el ‚Pükedavöds tälo-Vp‘, el ‚Pükedavöds deuto-Vp‘, ed el ‚Vöds medinabuka‘). Yelabuks kil päpübons fa el ‚Vpaklub Nedänik‘. Muadapenäds gretik tel pälautons fa ‚Kausch‘, (el ‚Rosäfs foetik‘) e fa ‚Schacherl‘ (el ‚Al kulivavestig‘). El ‚Peerbolte‘ äpübom muadabukis smalik tel, (el ‚Bevü pugs‘ ed el ‚Flens obik Mond‘). Buk ela ‚Schuchardt‘ in ‚Graz‘ (el ‚Weltsprache und Weltsprachen‘), e penäd fa ‚Meisterhans‘ (el ‚Eine Probe für Vp‘) päjonidükons pro jelod Vpa; leigo penäd ela ‚Vpaklub in Graz‘ (el ‚Tapük ta kadem‘) äjelodon Vpi lo tataks ömik. Fino penäds nog: 2 mutons pemäniotön: penäd ela ‚Frost‘ (pro el ‚Spelin‘) e penäd ela ‚von Arim‘ (pro el ‚Veltparl‘ oma).

Ün yel: 1894 länafeds Vpik sökik nog ädabinons: länafed pro Stirän e länafed pro Foralbergän (bofiks in Lösterän), el ‚Pakamaklub‘ in Litaliyän, länafeds in Lamerikän nolüdik, in Belgän, in Nedän ed el ‚Vpaklub valemik‘.

Num Vpaklubas äläsikon laidiko; ün yel 1894 te nog klubs za: 56 ädabinons. Belgän ädalabon Vpaklubis: 14 in ‚Brugge, Bruxelles, Blankenberghe, Evergen, Gent, Ledeberg, Loo ten Hulle, Charleroi, Kortrijk, St. Nicolas, Termonde, Thielt, Waerschoot‘ ed el ‚Länafed Flamänik‘. In Deutän klubs nog: 12 ädabinons in ‚Berlin, Freiburg, Fürth, Hanover, Konstanz, Königsberg, Nürnberg (klubs tel), Pirmasens,

Saulgau, Urach' e ,Weiden'. Lösterän ädalabon klubis: 11 in: ,Kapfenberg, Leoben, Linz-Urfahr, Rankweil, Steyr, Triest, Mährisch-Weisskirchen, Wien' (klubs tel) e länafeds in ,Graz' ed in ,Satteins'. In Jveizän klubis: 4 ädabinons in: ,St. Gallen, Freiburg, Solothurn' ed in ,Speicher'. Nedän ädalabon klubis in ,Breda' in ,Oudenaarde' ed eli ,Länafed valemik'. In ,Paris' el ,Association pour la propagation du Vp' ädabinon cifamü el ,Kerckhoffs', e fino klub a bal ädabinon in Litaliyän (in ,Napoli'), in Danän (in ,Köbenhavn') ed in Rusän (el ,Zilak Vpik'). Täno el ,Vpaklub valemik' fovon, kel ün period at ädageton veütik patik. Fino Vpaklubs retik anik ädabinons in Lamerikän nolüdik.

Gaseds ut: 11, kels ya ipubons ün yel: 1893, älaidabinons nen votikam seimik i ün yel: 1894. Ün yel: 1895 gaseds fol onas änepubons, (el ,Dö pük bevünetik', el ,Timapenäd Vpik', el ,Volaspodel' ed el ,Volapük' in ,Hannover'). Ün yel: 1896 el ,Vpagased valemik' ela ,Kniele' äfinükon dabini oka. Gased nulik te bal, (el ,Vpan belgänik') ilükömon, e kludo Vpagaseds te nog: 7 ädabinons finü yel: 1896, ed el ,Zülags' kadäma in Rusän.

Vpajenotem ün yels at päbereigon fa jenots tefü el ,Vpaklub valemik'. Klub at pifünon ya ün yel: 1893 fa ,Bernhaupt', fa ,Kniele' e fa ,Wahren', ad reifön Vpi ai plu änebeniköli ini benosek nulik dub votükams staböfik. Vütimo el ,Schleyer' fe ya ito ivotükom vödis mödik vödabuka; votükams at ye leno äkotenükons cifis at ela ,Vpaklub valemik'. Ven el ,Kniele' poso älasumom ini el ,Vpagased valemik' oka votükamamobis Vpanas votik, e ven fino igo limans kadäma bäldik änotükons cedis oksik in gased at, flenam ela ,Schleyer' ed ela ,Kniele' äceinon oki ti ad neflenam. Me mod sümik dins at äjenons in el ,Timapenäd Vpik' in Danän, kel nu ädunodon as calabled kadäma bäldik. Cifamü el ,Rosenberger' el ,Zülags': sirkülapenäds kadäma älaipubons in Vp. jüi yel: 1897.

Dub jenots at pianiko krisid nulik ädrefon Vpamufi. Taätanef äslopon dilo kadämi bäldik, (klubs in ,Köbenhavn, Petersburg' e ,Königsberg'). Ret taätanefa cifamü els ,Kniele', ,Wahren' e ,Bernhaupt' in el ,Vpaklub valemik' ävilon kobükön — mögädiko ta vil ela ,Schleyer' — Vpagasedis sevädikün, ad fomön dub atos vigagasedi gretik Vpik, dub kel votükams Vpa ösötons poledunön vifiküno.

Kodü refud ela ,Schleyer', pato ye bi länafeds in Belgän, Nedän, Jveizän e Lösterän sa klubs in Deutän sulüdik e klubs in ,Leipzig' e ,Stassfurt' ai nog äslopons eli ,Schleyer', desin at ämiplöpon. Pos misek at el ,Wahren' äfinükom dabini gaseda oka, ela ,Volapük', ed äpübom ün yel: 1895 pükagasedi lölöfiko neudiki, tiädü ,Linguist'. El ,Kniele' äfinükom leigo pübi ela ,Vpagased valemik' oka, ed äseditom se muf volapükik. Slopans mödik ela ,Kniele' äsödunons sami oma. El ,Vpaklub valemik' äfinükon dabini oka finü yel: 1895, e kobü on Vpaklubs mödik in Deutän ed in läns votik änepubons laidio.

Finü yel: 1896 Vpaklubs te nog za: 35 ädabinons. In Belgän el ,Länafed Flamänik' ädabinon sa klubs in ,Brugge, Calcken, Gent, Evergen, Kortrijk, Loo ten Hulle, Liège, Overmeiren, St. Nicolas' e ,Waerschoot'. Deutän älabon klubis in ,Heidelberg, Konstanz, Lage, Leipzig, Saulgau, Stassfurt' e ,Urach'. Lösterän ädalbon länafedis bofik in ,Graz' ed in ,Rankweil', e klubis in ,Linz-Urfahr, Salzburg, Satteins, Steyr' e ,Triest'. In Nedän el ,Zenodaklub' ädabinon, e klubs in ,Haarlem' (klubs tel) ed in ,Purmerend' ädabinons. Fino nog klubs in ,Petersburg' (Rusän) ed in ,Köbenhavn' ädabinons s aklubs retik kil u fols in läna votik.

Fino el ,Schleyer' it adasevom, das Vp önosikonöv, if no övotükomöv staböfiko oni. Kodü atos äloveükom eli ,Vpabled lezenodik' oka finü yel: 1896 sökane oka: cifal fütürik Vpa, (profäoran ,Zetter' in ,Graz'). Posä el ,Schleyer' äjäfom balido, (vaniko dub bäldot vemik oma), me laut e püb vödabuka vemo gretika, äklemom bligodi at, ed äprimom ün yel: 1896 pübi ela ,Mittleres Wörterbuch', kel fino mö diläds mäl äninädon padis: 1056. Dub def mona vob at äprogedon ye te nog nevifiko; ibä nu Vp ädalabon slopanis te nog: 2000 jüesa 3000, e mon zesüdik älükömon mö süams ai plu pükikums.

VI. Pos nebenikam e krisids. El ,Period di ,Graz'. (1897 jüesa 1900)

Ün yel: 1897 Vp ädalbon nog länafedis: 4, kels ädabinons in Nedän, Belgän, Stirän e Foralbergän. Länafed Belgänik täno äfinükon dabini oka finü yel: 1897. Ün yel: 1899 länafeds nulik: 2 ädavedons in Lamerikän nolüdik ed in Jveizän.

Vpagaseds te nog: 5 ävobedons ün yel: 1897 pro Vp: el ,Kosmopolan' in Laustralän, el ,Nünots de Linz-Urfahr' in Lösterän, el ,Nuns blefik' in Nedän, el ,Vpagased' in Tsyinän ed el ,Vpabled lezenodik' ela ,Schleyer', kel nu päpübön in ,Graz' (Lösterän). I el ,Zülags' kadäma bäldik nog äpübön in Rusän. Finü yel: 1897 el ,Kosmopolan' ed el ,Zülags' äfinükons dabini okas, sodas jüi fin perioda at Vpagaseds te nog fols (bai lisedil löpik) ädabinons.

Finikam feitas e kofudas in Vp äkodon, das mö naed balid dönu propagidapenäds äpubons, kels pälautons fa ,Colling, Lederer, Nolf' e fa ,Schleyer'. El ,Schleyer' äpübom zu nog vödabukis gretik: 2, (Deutänapükik-Vpik), ed el ,Poletti' äpübom vödabuki gretik (Tsyinänapükik-Vpik). Tidabuks pälautons fa: ,Einecke, Graeme, Kausch, Pinth' e ,Tommasi'. Feitapenäds no plu päpübons. Penäds retik äjonons leigo dönu mödükumami leigodü period büik.

El ‚Vpklub valemik Nedänik‘ äpübom yelabukis pro yels: 1897 e 1898. Vpklub in ‚Graz‘ leigo äpübom yelodanunodis: 4. Penäds jönik: 2 dö dajonäds Vpik pälautons fa ‚Colling‘ e fa ‚van Santbergen‘; profäsoran ‚Zetter‘ äpübom bukili tiädü ‚Eine Vp-Tour‘. Penäds: el ‚Weltsprachliche Ideen und das Vp‘ fa ‚Vidmar‘, el ‚Vödabukil cinänik‘ fa ‚Schleyer‘, el ‚Numapük‘ fa ‚Hilbe‘, el ‚Lilädabuk‘ fa ‚Schleyer‘ ed el ‚Lilädabuk‘ fa ‚Peerbolte‘ dutons lü grup kilid perioda at.

Tefü literat muadik u tidodik penäds sökik äpubons: el ‚Floremil‘ fa ‚Peerbolte‘, el ‚Buks fol dö züp Kristusa‘ fa pädan ‚Pinth‘, e bukils smalikum: 3 fa ‚Schleyer‘, (el ‚Buk veratas reliq‘, el ‚Plekabukil‘ ed el ‚Konversation in der Weltsprache‘). Buks leno smaliks retiks: 11 päpübons fa ‚Kausch‘, kel ädutom lü lautans e tradutans jäfädiküns Vpamufa. Buks ela ‚Kausch‘ labons tiädis sökik: el ‚Rosäfs foetik‘ (Dil telid), el ‚Kanids ela Mirza Jafi‘, el ‚Kanids ela Heine‘, el ‚Lised Vpanas‘, el ‚Cinä e cinänans‘, el ‚Cid ela Herder‘, el ‚Lif e löf vomas, fa Chamisso‘, el ‚Konlead poeda‘ ed el ‚Lekoned ziporüta, fa Saphir‘.

Posä sis yel: 1889 feits e kofuds idämükons vemo Vpamufi, nu fino ün yel: 1896 püd e baläl äreigons dönu pö Vpans. Pas nu äkanoy dasevön kuratiko dämi nämädik dub konflits pikodöli. Vpans sevädik ömik se gloratim Vpamufa ägekömons dönu lü slopanef vemo iläsiköl Vpa, samo dokan ‚Lederer‘ e dokan ‚Obhlidal‘. Äfinükoy kofudis in pük, medä ägebädoy dabükoti kilid ela ‚Vödabuk‘ fa ‚Schleyer‘. Ästeifüloy ad lifükön dönu propagidi e tidodemis Vpiks. Benoseks äjonons okis ye te nog in ziläks smalik. Ibä vütimo slopanef ela ‚Esperanto‘ imödükumon oki, e pük at äbiton nu valöpo as mätedian levikodik.

Ün yel: 1897 kadäm bäldik Vpa älivükon oki lölöfiko de Vp. Els ‚Zülags‘ ona, büo in Vp pipüböls, äfinükons publi okas. Fövots elas ‚Zülags‘ päpübons täno tiädü ‚Akademi internasional de lingu universal‘, posä kadäm büatik sis yel: 1898 cifamü dilekan ‚Holmes‘ idageton leigo nemi nulik at.

Pianiko Vpafeds gretikün in ‚Graz‘ ed in Nedän ädabinons as zänöps Vpamufa smalik. Pato atos äjenon, posä tü tumyelacen el ‚Länafed Belgänik‘ ädäfalon, e ven te nog in top bal, in zif ‚Gent‘ Vpklub Belgänik balik bal ireton. Ün period at Vpans sis lunüp sevädiks e Vpans nulikum, samo els: ‚Zetter, Zamponi, Lederer, Kausch, Dietze, Rittersholm, Obhlidal‘ e dokan ‚Arie de Jong‘ ävobons in komip ti nenspelik pro dabın Vpa.

Vpklubs za: 27 nog ädabinons ün yel: 1900. Pö leodükam onas bai läns lised sökik davedon: Deütän ädalabon Vpklubis in ‚Berlin, Hannover, Hecklingen, Konstanz, Leipzig, Passau‘ e ‚Stassfurt‘. In Lösterän länafeds bofik in ‚Graz‘ ed in ‚Rankweil‘ ädabinons, e klubs in ‚Linz-Urfahr, Leitmeritz Salzburg, Satteins‘ e ‚Triest‘. Nedän ädalabon eli ‚Klub valemik Nedänik‘ e klubi bal in ‚Arnhem‘. In Jveizän plä länafed in ‚Basel‘ nog klub bal ädabinon in ‚St. Maurice‘. In Lamerikänan nolüdik el ‚Länafed‘ ädabinon sa klub bal in ‚Vermillion‘. Klubs votik ädabinons nog in ‚Gent, Köbenhavn, Petersburg‘ ed in tops tel u kils. Finü period at Vpamuf äbinädon te nog mö slopanas zao: 1500.

VII. Jü fin ela ‚period di ‚Graz‘. (1901 jüesa 1906)

Kobü läsikam slopanas i literat äläsikon me mafäd leigik. Dü period at, (1901 jüesa 1906) propagidapenäd te balik bal, (fa ‚Graeme‘) äpübom. Tidabuks: 2 perioda at pälautons fa Nedänans tel, fa ‚van Santbergen‘ e fa ‚van de Stadt‘. El ‚Schleyer‘ älautom penädis smalik: 4, (el ‚Meds ta kög‘, el ‚Tävanoms luls‘, el ‚Samug dö nobälug‘ ed el ‚Lekanidev de nedeilöf‘). El ‚Kausch‘ äpübom eli ‚Jenabuk romik‘, ed el ‚Kamacher‘ äpübom penädi gönik tiädü ‚Betrachtung über Weltsprache‘. El ‚Zamponi‘ äpübom penädi oka, eli ‚Zur Frage der Einführung einer Weltsprache‘, ed el ‚Vpklub in Graz‘ äpübom penädi bal, tiädü ‚Hohes Präsidium des Storthing‘. Fino el ‚Möser‘ älautom buki nitedik tiädü ‚Universal-Latein. Übertragung der Vp-Grammatik auf das Latein.‘

Ün yel: 1901 Vpagaseds ut fols, kels ya pemäniotons sis yel: 1893, älaidabinons nen votikam: el ‚Nünots de Linz-Urfahr‘, el ‚Vpabled‘ in Tsyinän, el ‚Nuns blefik‘ in Nedän ed el ‚Vpabled lezenodik‘ ela ‚Schleyer‘ (in ‚Graz‘). Sis yels: 1899 gaseda smalik tiädü ‚El Gasedil‘ ilükömon in Lamerikän nolüdik.

Tefü periodagaseds votik perioda at labü Vparubrigs mutobs is nog mäniötön eli ‚Konletel‘ in ‚Eger‘, eli ‚Das Volkswohl‘ in ‚Passau‘ (bofiks ünü yels 1898 jüesa 1900), e mu pato eli ‚Vom Guten das Beste‘ in ‚München‘, kel äninädon rubrigis Vpik in gasedanüms: 135 ünü yels: 1897 jüesa 1908.

Ün yels 1900 e 1901 Vpagaseds nulik: 2 Vpkluba in ‚Arnhem‘ (Nedän) idavedons, (el ‚Vpabled‘ ed el ‚Vpaflen yunik‘), kels päpübons nen tef seimik ko el ‚Nuns blefik‘ ela ‚Vpklub valemik Nedänik‘. Gaseds bofik ädabinons ye te dü yel a bal.

Primü yel: 1903 el ‚Nünots de Linz-Urfahr‘ äfinükons dabini oka; el ‚Hesse‘ in ‚Essen‘ äpübom ye Vpagasedi nulik, (gasedi lätik Vpamufa balid) tiädü ‚Der Weltsprachefreund‘. Ün yel: 1904 el ‚Vpabled‘ in Tsyinän änosikon, sodas fovo jü fin perioda at Vpagaseds kil nog äretons: el ‚Nuns blefik‘ in Nedän, el ‚Vpabled lezenodik‘ ela ‚Schleyer‘ (in ‚Graz‘), ed el ‚Der Weltsprachefreund‘ in ‚Essen‘.

Ūn yel: 1901 el ‚Länafed Lamerikāna nolūdik‘ ānosikon, ed ūn yel: 1902 el ‚Länafed Jveizānik‘ āfinūkon dabini oka. Fino ūn yel: 1904 pos nosikam lānafeda in Foralbergān lānafeds te nog: 2 ādabinons in Nedān ed in Stirān (Lösterān).

Ūn yel: 1904 lised sökik Vpaklubas nog ādabinōlas ādavedon. Ninādon klubis: 15 in ‚Amsterdam, Haarlem, Konstanz, Passau, Stassfurt, Graz, Leitmeriz, Linz-Urfahr, Salzburg, Rankweil, Gent, Petersburg, Köbenhavn, Vermillion‘ e ‚Saida‘ (Laljerān).

Vestigans sevādikūn jenotema yufapükik, dokan ‚Couturat‘ e dokan ‚Leau‘, enunoms tefū Vp. in lebuk vemo nitedik okas, in el ‚Histoire de la Langue Universelle‘, das ūn yel: 1903 Vpaklubs te nog: 4, (klubs tel in Lösterān e klub a bal in Deutān e Lamerikān) ādabinons, e das as Vpagased balik bal el ‚Vpabled lezenodik‘ päpūbon in ‚Graz‘. Leigodoyōs tefū nun at lisedis tefik yela: 1904 in bukil at, kels edavedons bai stab blöfovik.

Ūn yels sökik Vpamuf smalik fovo älāsikon lo nensepl, e pato dub deadam slopanas bāldik mödik.

Ūn yel: 1905 Vpaklubs te nog: 9 ādabinons, sevabo lānafeds bofik in Nedān ed in Stirān, e klubs retik in ‚Linz, Passau, Stassfurt, Zürich, Saida, Köbenhavn‘ e ‚Petersburg‘.

Ven fino ūn dekul yela: 1906 el ‚Zetter‘ kodū malād badik āmutom gegivōn ele ‚Schleyer‘ redaki ela ‚Vpabled lezenodik‘, gased at āpubon demū bāld vemik ela ‚Schleyer‘ te nog in fom smalikum. Ūn tim et Vp ādalabon te nog slopanis zao: 500 jüesa 600.

VIII. Nepub pianik Volapūka. (1907 jüesa 1914)

Primū period at, ūn yel: 1907 lānafeds bofik in Nedān ed in Stirān ādabinons, e klub bal nuliko päfünöl in ‚Regensburg‘. El ‚Zilak Vpik‘ in ‚Petersburg‘ ilivūkon oki lölöfiko de Vpamuf, posā ivotūkon nemi oka. Limans kluba in ‚Köbenhavn‘ isludons finūkami kluba okas. Dö fāt klubas retik: 5 nuns tefik no eretons.

Vpagaseds kil ālaidabinons nog jü yel: 1908: el ‚Vpabled lezenodik‘ ela ‚Schleyer‘, el ‚Nuns blefik‘ in Nedān ed el ‚Der Weltsprachefreund‘ in ‚Essen‘, kel āpubon ye te ünü tüps lunik.

Finū yel: 1908 el ‚Vpabled lezenodik‘ ānosikon, e finū yel: 1910 el ‚Nuns blefik‘ āfinūkons publi oka. As gased lätik Vpamufa balid fino i el ‚Der Weltsprachefreund‘ ānosikon ūn yel: 1913.

I pos nepub ela ‚Vpabled lezenodik‘ el ‚Schleyer‘ ālaikomipom me sirkūlapenāds e me penādils smalik jü deadamayel oma (1912) pro Vp.

Bevob lätik oma Vpa in el ‚Mittleres Wörterbuch‘ āblebon nen finūkam; ūn yel: 1906, posā dilāds: 6 mö pads 1056 ipubons, el ‚Schleyer‘ āmutom klemōn vobi tefik fovik, bi logalit ifibiköl ānemōgūkon ome laivobi somik.

El ‚Johann Martin Schleyer‘ edeadom tü: 1912, gustul: 16 ūn lifayel 81-id in ‚Konstanz‘ (Deutān).

Ūn yel: 1900 el ‚Schleyer‘ dönu idavedūkom Vpakadāmi nulik, e limans kadāma at āduton lu Vpans sevādikūn periodas dese yel: 1900. Kadām at ākobokōmon mö naeds anik kodū dakonsālam sākādas dranik, samo ūn yulul yela: 1900 in ‚Konstanz‘. Vü nems komanas usik tuvobs elis ‚Zetter, Pinth, Zamponi, Colling, Kausch‘, dokan ‚Ludwig Scherzinger‘ e ‚Gsell‘. As limans zilik votik kadāma at el ‚Reynders‘, e Vpans bāldādik: dokan ‚Lederer‘ e dokan ‚Obhlidal‘ ādunodoms.

Lised smalik lätik Vpaklubas ūn yel: 1909 ninādon lānafedis bofik in Stirān ed in Nedān, e klubi a bali in ‚Amsterdam‘ ed in ‚Arnhem‘. Ūn yel: 1910 te nog lānafeds in Stirān e Nedān, ābinons, kels bofiks finū yel: 1910 āfinūkons duni okas. Me jen at Vp inepubon de menef.

Literat Vpa in period at ābinon vemo pūlik. Ōn klānanem ‚A.B.‘ penād tiādū ‚Ein Menschenfreund‘ āpubon ūn yel: 1911. Ūn yel: 1912 el ‚Ein Idealvolk‘ päpūbon fa ‚Schleyer‘ as penād lätik oma. Bü yel: 1910 el ‚Vpaklub valemik Nedānik‘ ipūbon penādi gramatik e penādi smalik votik. Penād fa ‚Mansien‘ (el ‚Vp, Esperanto, Ido, Latino‘) e buk fa els ‚Boebe‘ e ‚Hesseling‘ finūkons lisedi smalik at.

Plā limans ya penemōls ela ‚Vpaklub valemik Nedānik‘, Vpans bofik: sanan dokan ‚Arie de Jong‘ e ‚J. G. M. Reynders‘ āsevādikoms ai plu ūn period at.

IX. Period Volapūka nosādik. (1915 jüesa 1929)

Suno pos nepub Vpagaseda lätik el ‚volakrig‘ āprimon. Yüms lätik Vpanas pädistukons ūn yels komipa valemik. I poso, ūn yels pos krig at, mistads e bruls valemiks no āgevons mögodi pro din dialik somik.

Sis deadam ela ‚Schleyer‘ profāsoran dokan ‚Albert Sleumer‘ ādunodom as cifal Vpanefa. Levüds omik, kels pesedons Vpanes, yegeds omik dö Vp in gaseds e periodagaseds mödiks, ālebons nen benosek dub mistads ya pemāniotōls ūn yels pos krig. Bukil cifala nulik tiādū ‚Ein berühmter katholischer Erfinder‘ ādageton sevādi patik.

Ûn yel: 1916 Vpapenäd lätik äpubon tiädü: ‚Eine Weltsprache: Ein Ruf an die Gesamtmenschheit‘; päpübön fa ‚Hesse‘. Penäd fa ‚Avilov‘ äpubon ün yel: 1923 tiädü ‚Ot Vpa cherez Esperanto k Ido‘; äfinükön literati votik Vpamufa balid.

Du Vp ireafon ya valöpop ini glöm as yufapük inepüböl, Vpans ya dönu ikobükons okis in fed bevünetik dialik, nendas dun at päküpon pato fa mens mödik u gasedem. Äplöpons igo ad tuvön limanis nulik, dido num onas no äbinon vemo gretik. As tidabuk Vpik ägebädoy buki gudik ela ‚Lott‘, tiädü ‚Die Kunst die internationale Sprache Vp.....‘. Buki at äkanoy sivön ün ettim, pato nog in bukisolidöps Lösteränik. Sis mayul yela: 1921, fed at äpübön gasedi no neveütiki, (dilo in Vp), tiädü ‚Nüniel‘, kel ädabinon in Jvezän dü yels: 14, jü yel: 1935, kludo ven Vpamuf nulik ya idavedon.

Nen sev dö dabin feda at ed ela ‚Nüniel‘, nolavan Nedänik: sanan dokan ‚Arie de Jong‘ iprimom ya ün yel: 1921 bevobi Vpa, kel büo ya pidisinon vaniko fa el ‚Schleyer‘. Ün yel: 1929 vobs tefik sanana ‚Arie de Jong‘ pifinükons.

Dö dinäd at reidoyös fövoti in kapit: XII, dö Vpamuf nulik.

X. El ‚Schleyer‘ — el ‚Kerckhoffs‘.

Fät Vpa äsedikon lediniko de mans bofik at, de cifs veütikün bofiks Vpamufa.

El ‚Schleyer‘ elifom as pädan relöfik katulik. Dü lifüp lölik oma ijäfom leziliko me stud pükas mödik, ijäfom lanäliko me musig, (äpläyom musigastumis: 13, ijäfom dese yunüp oka me poed e literat relik, (leigodoyös eli ‚Literaturgeschichte‘ hiela ‚Brugier‘!). Jäfs valik at jonons lifi dialimana vemik. Dub nendrd oma el ‚Schleyer‘ imutom sufön dü muls anik pönodi in fanäböp ün tim ela ‚Kulturkampf‘ Deutänik, (komip tata ta katul).

Te utan, kel ereidon küpäliko penädilis mödik ela ‚Schleyer‘, (vü ons i penädilis in Vp), samo eli ‚Tävanoms‘, eli ‚Meds ta kög‘, eli ‚Saunanoms‘, eli ‚Lifanoms‘ e mu pato eli ‚Ein Idealvolk‘, te utan odasevon löfi ela ‚Schleyer‘ ko kemens oka, e leigo odasevon senälis löfa e spela ela ‚Schleyer‘ tefü jafot lönik oka, tefü Vp. Pas pos stud literata patik at okanoy cödön gidiko tefü el ‚Schleyer‘, ed okanoy plänön oke verätiko eli ‚fümädäli‘ ed eli ‚reigiäli‘ sonemikis mana benoladälük ä mükika.

Güiko profäsoran ‚Kerckhoffs‘ älifom as nolavan plakugik tedanivera in lezif ‚Paris‘. Ya büä iprimom vobedi oma pro Vp, el ‚Kerckhoffs‘ isevädikom vemo dub laut lebukas ömik dö püks e dö pükav. El ‚Schleyer‘ ädemom lediniko dini dialik Vpa, el ‚Kerckhoffs‘ ädemom ye as nolavan in jäfüds pükas e teda völädi plagik püka at.

Kludo mutoy koefön stedäliko, das el ‚Kerckhoffs‘ in penäds Vpik valik oka, pato in el ‚Cours complet de Vp‘, (kludo nog bü votükams balid in Vp), älabom skili ad lofön reidanés Vpi voiko gudiki e geboviki. In tef at äpluom **lautanis** ti **valikis** [→ leigodü lautans ti valiks] Vpamufa balid. As no-Deutänan äkanom dasevön e vitön döfis anik Vp. in tef at; zuo penäds vlaik ela ‚Kerckhoffs‘ jonons pükinioli oma e stüli süperik. Kludo no daloy stunön, das ün ettim Vp, somo piloföl fa el ‚Kerckhoffs‘, älanalükön igo sogodis nolavanas, e das poso el ‚Cours complet de Vp‘ omik pätraduton ini netapüks gretik ti: 10.

Dub jenots at el ‚Kerckhoffs‘ ya islopükom oke Vpanis jäfüdas valik nolava. Suno el ‚Kerckhoffs‘ nen dots seimik päcedom, (kobü el ‚Schleyer‘), as cif lonädik Vpamufa; kludo i daväl oma as cif Vpakadäma jonon benorepüti plödakösömik ela ‚Kerckhoffs‘ in Vpamuf.

No vilob dönuön nogna dinädis valik ut, kels äkodons neflenami, manas bofik e sediti ela ‚Kerckhoffs‘ se Vpakadäm.

Ûn nutim sevobs, das el ‚Kerckhoffs‘ jenöfiko te isteifülom bevobi Vpa. Om it e flens Fransänik oka poso epropagidons Vpi fa om pibevoöli, igo nog ün yels ut, kü pos teil de Vpamuf valemik no plu ineodons nog demi seimik lo el ‚Schleyer‘.

Setrats sökik se bevob Vpa bai flag ela ‚Kerckhoffs‘ sötöns is jonön boso votükamis ledinik.

Gramat lölik päbevobon, e dins ömik, (logoyös noetis tefik büik!), pävotükons. Els ‚ä, ö, ü‘ in föyumots e poyümots änepubons lölöfiko. Pönops pösodik päteilon de stamäd e binons fo on. Mal koboyüma el ‚u‘ binon (pla el ‚a‘). Plunum subsatas pafomon me el ‚os‘, (pla el ‚s‘) kludo deklin pafomon me els ‚os — as — es — is‘. Värb nenfümbidirik davedon dub finasilab ‚ar‘, (pla el ‚ön‘).

Set, pö propagid ettimik so suvo pigeädöl: ‚Vp binon väpük (volapük) gudikün‘, (in Vp nuik: ‚Vp binon valemäpük gudikün‘), pagivodon in Vp ela ‚Kerckhoffs‘ me vöds ‚Vp abin volupük gudikün‘.

Leigodoyös nog vödemi potakada bai Vp nuik e bai bevob ela ‚Kerckhoffs‘!

God benedomös oli!**bai Vp nuik**

Binob Vpan pediplomöl fa kadäm di ‚Paris‘. Spod me
 Vp binon desir vemik oba.
 Buks e gaseds Vpiks paselons-li ai nog?
 Lifob in ‚Tunis‘; in zif vemo jönik, keli löfob.
 If openol obe (gespiki), tän God benedomös oli!
 Gebädolös ye Vpi bai el ‚Glamat nomik‘!

bai Vp ela ‚Kerckhoffs‘

Ob abin Vpan pedipedan fa kadem parisik.
 Apenar volapüko abin lesunik obe vemik.
 Li buks e gaseds vpik ainog pasel?
 Ob alif in Tunis, zif lejönik, kel ob alöf.
 If ol open obe, God oläbadat oli!
 Agebat ye Vpi segun glamat nomik!

Odasevoy suno, das votükams ela ‚Kerckhoffs‘ äbinons tefädiko püliks. Dese Vp okanoy dalärnön Vpi ela ‚Kerckhoffs‘ ünü tim brefik.

Leigodü votastids e menods sonemik uts, kels pijafons ün tim nebenikama Vpik fa Vpans votik anik, (me el ‚Spelin‘, me el ‚Dil oma‘ u me yufapüks tefik votik, kanoy cedön bevobi ela ‚Kerckhoffs‘ Volapüki ut, kel to votükams valik ädakipon stabi rigik oka.

Kanoy-li is riskön cödi gidik? Kanoy-li is spikön dö döbot? Igo if is nog spikoyöv dö Vpans flunilabik ut ettima, kels päninükons ini feits badik at — dub u nen döb lönik — tän ga cöd tefik binonöv nenfrutik ä nenlöfik. Ai dönu kobäd menik alik pädamükon dub pöks e pöls. E daved pökas e pölas pö jen e dun veütiks ai dönu yufon ceni laidüpik daveda e neveda.

XI. Nuns valemik tefü Volapükamuf.

In kapit at utos valik nogna komädon as löf, kelos in kapits büik no pemänionton, u kelos pemänionton te diliko mö naeds mödik.

Tefü num slopanas Vpik tuükams nensiämik mö balions fol esevädikons. Num verätik slopanas äbinädon mö balion bal. Statit ela ‚Schleyer‘ nemon Vpaklubis za: 370, kludo no difon vemo leigodü num klubas in penäd at.

Pö reid kuratik limanalisedas in yelabuks ud in nunods länafedas e klubas odasevoy suno, das Vp idageton stüti e yufi mödiki se sogäts no doniks. Jelät Vpa pälovesumon samo fa jiplins u fa lenoubans. Slopans mödik ädutons lü noubanef, slopanas vemo mödik ädutons lü jäfüd nolava, (profäsorans e dokans); täno klerans e tidans vemo mödik islopons Vpi. Sanans, tans sevädik, e pato läds e lädüls sogätas benolabik, äsökons mö num no pülik. Valöpo stad leigik at äjonon oki ünü yels: 1886 jüesa 1890. Vp äbinon äsvo löfäb in sogäts benolabik, e nol Vpa äsvo päflagon as mal ‚kosedä kulivik‘. Dese yel: 1891 Vp äperon ti lölöfikog sogätis at, e kodü atos i slop menas votik äläsikon vemo.

Taans Vpa, (pläämü utans, kels äpropagidons yufapüki votik), äbinädons me mens ut, kels poso äbekomipons yufapükis valik, e kels i fovo obekomipons onis.

Pos atos te nog bligod reton, ad spikön valemiko dö literat valodik Vpa, dö penäds e buks ona.

Gaseds: 123 Vpa ädabinons; gaseds: 104 onas päpübons in Yurop, gaseds: 13 in Merop, gaseds: 5 in Siyop e gased: 1 in Stralop. Pö leodükam onas bai läns lised sökik davedon: gaseds: 27 ädabinons in Deutän, gaseds a: 14 in Lösterän ed in Nedän, gaseds: 13 in Litaliyän, gaseds: 10 in Lamerikän, gaseds: 7 in Danän, gaseds, 6 in Jveizän, gaseds a: 5 in Spanyän ed in Linglän, gaseds: 4 in Fransän, gaseds a: 3 in Belgän ed in Tsyinän, gaseds a: 2 in Rusän, Yapän, Svedän Brasilän e Bömän, e fino gased a: 1 in Mexikän, Rumän, Laustralän ed in Portugän.

Gased: 84 gasedas valodik: 123 äpubons as Vpagaseds teik; gaseds: 4 päpübons as jäfüdagaseds in püks kil, (ko Vp), gaseds: 11 äpubons as näibleds patik gasedas u periodagasedas votikas; periodagaseds: 24 äninädons laidiko rubrigis Vpik.

Bi näibleds valik Vpa ya pemäniontons in penäd at, onunob fovo te nog dö Vpagaseds teik. Tefü ons lised Vpagasedas gretikün: 25 sökon is. Po gasedanem alik num komädons bevü kläms; numats kösömik balid jonons numis nümas, numats Romänik jonons numis yelodas, e fino dönu numats kösömik jonons padanumis valodik zaik gaseda tefik.

So skät sökik davedon:

El ‚Vpabled lezenodik‘, (338, XXVIII, 1400), el ‚Vpagased pro Nedänapükans‘ (el ‚Vpagased‘ nuik), (162, XXVII, 970), el ‚Vpaklubs‘, (120, X, 960), el ‚Zi vol lölik‘, (98, V, 800), el ‚Nuns blefik se Vpavol‘, (85, XVIII, 670), el ‚Nunots de Vpaklub Linz-Urfahr‘, (87, X, 700), el ‚Vpagased valemik‘, (72, VI, 450), el ‚Volapük‘ (in ‚Milano‘), (68, III, 275), el ‚Volapükisten‘, (60, V, 480), el ‚Nogan Vpik‘, (64, VI, 8000), el ‚Kosmopolan‘, (37, VII, 400), el ‚Le Volapük‘ (ela ‚Kerckhoffs‘), (27, IV, 430), el ‚Cogabled‘, (43, IV, 350), el ‚Timapenäd Vpik‘, (38, VI, 300), el ‚Vpan nolik (29, IV, 260), el ‚Vpagased löstänik‘, (23, II, 330), el ‚Vpagased‘, (54, IV, 300), el ‚Vpabled cinänik‘, (34, XVI, 340), el ‚Volapük‘ in Spanyän, (56, VII, 540), el ‚Volapük‘ in ‚Boston‘, (24, III, 310), el ‚Vpabled Tälik‘, (24, II, 200), els ‚NunallNunal nulik‘, (34, IV, 190), ed el ‚Vpabled Däna‘, (30, III, 290).

Plä gasesds at Vpagseds votik: 36 ädabinons, kels päpübons dü yel bal, plu yel bal, e dilo dü yels: 2 u 3, nes rivön ye padanumis gasedagrupa balid. Fino gasesds: 33 sökons, kels no äpubons dü yel blaik bal.

Pö grup balid gasedas kludo padanum valodik mö pads za: 13.700 davedon e dub grup telid padanumis za: 3600 lükömons. If ceinoyöv padis at ini gretot buka nomik, tän valodanum padas Vpagasedas teik valik: 84 binonöv mö pads za: 24.000.

As Vpagaseds gudikün el ‚Zi vol lölik‘ dokana ‚Lederer‘ äpübön; täno el ‚Vpabled lezenodik‘ ela ‚Schleyer‘, el ‚Kosmopolan‘ ela ‚Bateman‘, el ‚Nuns blefik‘ ela ‚Vpaklub valemik Nedänik‘ el ‚Volapük‘ dokana ‚Iparaguirre‘, el ‚Vpagased‘ dokana ‚Obhlidal‘ ed el ‚Vpagased Jvabänik‘ ela ‚Kniele‘ sökons in tef at.

Tefü Vpapenäds vilob nunön is, das penäds pebuköl plu: 900 epubons; dabükots telid e.r. bukas mödik no peninükons ini num at, klubaliterat teik, (statuds e.r.) leigo no peninükons.

Penäds: 680 penädas valodik plu: 900 binons as dalab in bukem obik, e tefü ons statit kuratik dabinon. Bai statit at buk: 1 ninädon padis plu: 1000, buks: 4 labons padis a plu: 500, buks: 10 a plu: 300, buks: 14 a plu: 200, buks: 23 a plu: 150, buks: 29 a plu: 100, buks: 32 a plu: 80, e buks: 50 labons padis a plu: 60. Penäds: 78 labons padis a plu: 40, penäds: 72 a plu: 30, penäds: 64 a plu: 20, e penäds 91 labons padis a plu: 16. Valodanum literata at binädon mö penäds: 466.

Ret literata, pö ob deföla, binädon mö penäds: 220, kludo mö kildil bal penäds obik. (Penäds deföl fe epubons bai nuns u noteds in Vpagaseds ud in penäds votik, u bai nuns utanas, kels diliko dalabons onis, no ye äkanob xamön kuratiko padanumis penädas at.) Kludo mutoy mödükumön numatis grupa alik mö kildil bal, valodo mö penäds: 155. Pos dun at valodan um mö penäds: 620 davedon, kels ninädons padis löpo pemäniotölis, nemu ye padis: 16.

In bibliograf penädils nog smalikums no labons völadi patik. Te ad plänön valodanumi pemäniotöl mö penäds plu: 900, vilob is nunön, das bai kalkul löpik penädils: 42 labons padis a plu: 12, e penädils votik: 76 labons padis a: 8 jüesa 12. Ret literata smalik binädon me poedots mödik u me lids labü noats, kels kösömiko labons padis a: 2 jüesa 4. Täno bukaliseds smalik ye veütiks sökons, feitapenäds veütik, levüds patik, e taibs pato mödiks Vpa labü gretot gaseda nomik.

Statit nitedik dabinon tefü Vpapenäds: 895, kel liedo i ninädon literati smalik.

Bai on penäds e penädils: 830 äpubons in Yurop, penäds: 47 in Merop, penäds: 16 in Siyop, e penäd a: 1 in Frikop ed in Stralop. Tefü penäds Yuropik lised sökik davedon: Deutän mö penäds: 374, Lösterän mö: 75, Nedän mö: 66, Litaliyän mö: 63, läns slavik mö: 56, Fransän mö: 55, Spanyän mö: 24, Macarän mö: 15, Linglän mö: 12, Jveizän e Rumän mö penäds a: 8, e. r.

Tefü ninäd penädas statit jonon numatis sökik: vödabuks: 82, penäds gramatik: 144, tidabuks: 217, penäds dö Vp in netapüks: 239, penäds votik: 10 e penäds in Vp: 293. Tefü diläds literata in Vp tuvobs numatis sökik: penäds prosadik: 209, penäds poedik: 55 e noateds labü vödem Vpik: 29.

Klülos, das plä literat at nog bukots propagidik smalik labü pads: 1 jüesa 4 äpubons mö milats anik.

Tefü lautans veütikün Vpa tuvobs balido eli ‚Schleyer‘, kel älautom penädils: 114. Täno els ‚Kerckhoffs‘ e ‚Fieweger‘ sökoms mö penäds a: 17, el ‚Kausch‘ mö penäds: 12, els ‚Kniele‘ e ‚Lederer‘ mö penäds a: 11, el ‚Hansen‘ mö penäds: 10 ed els ‚Colling‘ e ‚van de Stadt‘ mö penäds a: 8. Penäds valodik Vpa pälautons fa mens plu: 440.

Dub dabükots telid e. r. bukots posik za: 170 edavedons, lediniko bukots posik bukas gretik.

Pos kalkul bai mod pemäniotöl penäds valik Vpa, (nen bukots posik, nen klubaliterat, e nen gasesds ya pekalkulöls), labons valodo bukapadis za: 39000.

Enunob ya, das penäds anik ela ‚Pasingua‘ di ‚Steiner‘ pelasumons ini Vpaliterat; atos äjenon leigo tefü literat ela ‚Dil oma‘, ed ela ‚Linguist‘, (gased ela ‚Wahren‘), bi in ons Vp päfruton lölöfiko u diliko pro daget slopanas.

Plä yufapüks ya penemöls uts, kels pefomons stabü Vp, (el ‚Dil oma‘ ed el ‚Spelin‘), yufapüks sümik votik pemäniotons in el ‚Bibliografio‘ ela ‚Stojan‘. Plä me yufapüks valik at el Vp nog pebevobon mö naeds tel, sevabo tiädü ‚Proto-Vp‘, e tiädü ‚Volaspik‘. Atosi mäniotob te demü lölöf.

— — — —

Profäsooran ‚Kerckhoffs‘ pedeidom ün yel: 1905 in Jveizän dub mijenot in trenastajon. Sanan ‚Kniele‘ e Vpans sevädik votik äklemons lölöfiko vobi fovik yufapükik. Dokan ‚Lederer‘ äslopom pos nebenikam fifümik Vpa eli ‚Esperanto‘. In lised ela ‚Akademi de Lingu Universal‘, (sökian kadäma bäldik Vpa), ün yel: 1906 pepüböl, tuvoy as limans nemis sökik Vpanas büäto vemo sevädikas: els ‚Actis, Bertolini, Enderneit (Beyer), Huebsch, Lentze, d'Isola, Pinth, Rosenberger‘ e ‚Verbrugh‘.

XII. Volapükamuf nulik.

Ven sanan ‚Arie de Jong‘ ün yel: 1921 äprimom bevobi Vpa, äkanom frutidön gebädi lunüpik plagik püka at. Leigo äsevom penädils krütik ömik ta Vp.

Pos vob no pitupöl dü yels deg äloveükom seki voba at nitedäbas Vpa. Ün yel: 1931, äpübom täno eli ‚Wörterbuch der Weltsprache-Vödabuk Vpa‘, labü pads: 494 in Deutänapük ed in Vp; pos buk at äpübom eli ‚Gramat Vpa‘, labü pads: 121, te in Vp.

Leigo ün yel: 1931 el ‚Vpaklub valemik Nedänik‘ äprimon dönu vobi oka, dü yels: 21 piropöli. As klub telid el ‚Diläd valemik‘ päfünon pro Vpans länas votik.

Sis mäzul yela: 1932 Vpamuf smalik ädalabon dönu gasedi lönik, kel äpubon in Nedän, tiädü ‚Vpagased pro Nedänapükans‘. Kobü sanan ‚Arie de Jong‘ el ‚J. G. M. Reynders‘: Vpan vemo sevädik kluba Nedänik ilovesumom redaki e guvi gaseda at. I dönunoganükam Vpamufa päprimon fa Vpans lezilik bofik at, ad jafön me atos yümi lü Vpamuf paseta.

Bevob Vpa päjenükon kuratiko bai stabanoms ela ‚Schleyer‘; kludo pöks e döfs ömiks ämutons n epubön. Dub atos yels anik äpasetikons, büä Vpans votik ökanons kevobön benosekiko.

Vütimo tidabuks tel, (a bal pro Nedänans e pro Deutänans) päpübons. Täno penäd propagidik ela ‚Reynders‘ e penädil gratmatik pro Deutänans äsökons. Num slopanas ämödükumon oki, fe me mafäd pülik, ye laiduliko.

Benoseks balid at päropons dub prim ela ‚volakrig‘ telid. Ya ün yels bü: 1939 el ‚Diläd valemik‘ pidrefon badiko dub proibs tefik e dub pøjuts anik. Pötü koup Nedäna in krig at i Vpaklub valemik ed el ‚Vpagased‘ päproibons. Penäds propagidik pänosükons ti lölöfiko.

Pas ün yel: 1946 Vpamuf vemo piläsüköl äkanon dönu primön vobi oka. Poso penäds gramatik smalik pro Linglänans, Fransänans, Litaliyänans e Svedänans pälautons fa el ‚Johann Krüger‘. Leigo vödalised gretik in Linglänapük e Vp pälauton fa el ‚Krüger‘. I cifal ettimik kilid Vpa: el ‚Jakob Sprenger‘: man sevädik in Jvezän, ävobom dü degyels fol jü deadam oka, (ün yel: 1952), nenfeniko pro Vp e pro literat oma. Ün tim Vpa nosädik om dönu äkobükom mö naed balid Vpanis retik.

Ün yel: 1947 dokan ‚W. J. A. Manders‘ äpübön buki sevädik oka, tiädü ‚Vijf Kunsttalen .....‘ van het Vp, Esperanto, Ido, Occidental en Novial'. Mö naed balid pos finikam Vpamufa blaid dub on krüt veitöfik, snatik ä gidik tefü Vp ela ‚Schleyer‘ epubon. Lautan buka binom no-Vpan; mens mödik edagetons ye dub buk at, (to krüts ömik ta Vp in on), tefü Vp sevi gudikum, e cödi gönikum ka büo.

Posä ünü yels anik kevobans nulik ilükömons, redakans bofik äklemoms calis oksik in gased dub bäld vemik. Sis prim yeloda 21-id, (ün yel: 1956), el ‚Johann Krüger‘ dunodom ko benosek as redakan gaseda: guv ona pelovesumon fa ‚P. H. Uittenbogaard‘. Primü yelod 23-id tiäd gaseda pävotükon; nem nulik binon ‚Vpagased. Zänagased pro Vpanef‘.

Tü yel: 1957, tobul: 12 sanan ‚Arie de Jong‘ ädeadom in ‚Putten‘ (Nedän). Lifanunod dö om, e nunod dö jäf e vobed nenfeniks omik pro Vp äpubon in el ‚Vpagased‘.

Kodedü Vpamuf nulik penäd at, (el ‚Jenotem valemipüka Volapük‘) ädavedon. Dub vob kobädik ko el ‚J. G. M. Reynders‘ e ko flen oba: ‚Paul Tarnow‘ in ‚Düsseldorf-Oberkassel‘ bibliograf gretik Vpa ädavedon. (El ‚Paul Tarnow‘, kel edeadom ün dekul yela: 1944, äbinom slopan vemo sevädik ela ‚Esperanto‘, ä bibliografan sevädik yufapükik).

Vü lautots Vpik mödik sanana ‚Arie de Jong‘ i tradutob ela ‚Diatek nulik‘ dabinon, kel opubon ünü tim semik. Leigo gramats smalik in netapüks anik opubons suno. Tefü literat muadik penäd tiädü ‚Koneds magälik hiela ‚E. A. Poe‘ e bukil muadik votik leigo opubons ünü tim brefik.

In penäd smalik at no kanob lofön reidane blufi veitöfik Vpa nuik bai bevob sanana ‚Arie de Jong‘. Ad mögükön leigodi saidik, is prim koneda ‚Bienalak‘ sökon, balido in Vp pebevoböl, e po on in Vp rigik ela ‚Schleyer‘. Bi koned at komädon i in literat ela ‚Esperanto‘ ed in literat netapükas mödik, xam e leigod gudiks no okodons fikulis mödik.

Bienalak

in Vp nuik Hibäldikan

Ûn poszedel latafluküpik man gudiko peklotöl ädoniovegom nevifiko ve süt.

Äjinos, das ägegolom lomio de spat, ibä snabajuks omik, kel ädutons lü vogäd pasetik, äbinons püfik.

Bambudastafi lunik labü gnob goldik äpolom dis brad; me logs dofik oka, in kels yun lölik ipasetiköl äjion edakipön oki, e kels ätaädons bisariko ta herem nifavietik oma, älogom takediko ziöpio u donio lü zif, kel in voal soarasola ätopon fo om.

Äjonom tio binön foginan, ibä te nemödikans beigolanas äglidons omi, do öman nenvilädo pämuton ad logön ini logs fefik at.

in Vp rigik Bäledan

In poszedel sembal flukatima latik, man bäledik, pebenoklotöl ädisigolom nevifiko süti.

Äjonom gekömön domo de spat, ibo snabajuks omik, kels älönoms moläde pefinöl, äbinoms püfik.

Ridaspatini lonedik ko gnob golüdik äpolom disi lam; ko logs omik dagik, in kels yun lölik pebölüdöl oma äjonom esavön oki, e kels äklatons seledniko demü hels nifavietik, älogom takediko zi ok u diso in zif, kel äseistom bi om in vendelasolaväp.

Äjonom ti foginel, ibo te nemödikans beigolölas äglidoms omi, do teldikan pämutom nevüliko logön in logs fefik at.

Finasag

Tefü nüdüg yufapüka valemik seimik nefüm semik nog reigon pö slopans e taans ona. Slopans mödik spelons, e taans mödik dredons, das seimüpo men alik osöton spikön püki at plä netapük oka.

I ün tumyel 20-id kanoy bo nog vemo dotön, das mens valik Stralopa, Frikopa, Siyopa e Meropa, igo Yuropa olabons-la seimüpo fägi, ad dalärnön pükis tel. Pak yufapüka somik osekidon lediniko de neod tefik u de dalab kuliva semik. Kodü atos daloy kludön, das, nemu ünü tim lunik, yufapük at oslopükon oke te dili ut menefa, kel pluunepu oreafon ini kosäd bevünetik.

Dido dil ebo at menefa ogretikumon ün yel anik. Ibä benoseks kaenik nämädik ün nutim ekobükons menefi somo, das lif bevünetik ya komädon in räyuns mödik as din klülik.

Ûf ye dub volf at netapük seimik se väl smalik tatas nämädikün dagetonöv privilegi as pük valemik, tän in tefs ömik riskäds gretik odavedonsöv. Väl yufapüka neudik seimik okanon ye pajenükön nen fikuls gretik.

Fümiko dasev at äkomon in stabatiks tefik menas mödik ut, menas sevädik u nesevädikas utas, kels sis tumyels plu kils äjäfons me jaf yufapüka somik. Pro dial at esakrifons timi, mni e töbi vemo mödikis. Dese prim steifa jü nutim yufapüks difik mö tumats mödik pejafons. Säspetikams ömik ai dönu äkomädons as kludods volfa yufapüka, tefü lasum vödas e gramata ona daloy bo sagön, das yufapüks mödik ägolons e golons äsvo ve veg leigasotik, ad rivön zeili, das veg ot pebestepon tu suvo. Lo stad nuik dinas kanoy bo spetön, das nog ün tumyel at säkäd yufapüka valemik podamüton fifümiko me mod seimik.

Nen dem vätälas at, e nen dem jena fütürik in jäfüd at, okanoy ye lesagön, das mans sevädikün in jenotem yufapükas, das pädan ‚Schleyer‘ e sanan ‚Zamenhof‘ neai oreafoms ini glöm.

Se *Volapükagased* (*Zänagased pro Volapükaneff*). Yel: 1961. Pads: 14—17, 20—23, 27—31. Yel: 1962. Pads: 2—6, 8—12, 14—18, 20—26.

Vödem at päpübön nesekidiko, labü tiäd: *Jenotem valemapüka ‚Volapük‘ fa ‚Johann Schmidt‘, e tiäds votik*: Histoire de la langue universelle, Geschichte der Universal-Sprache, History of the universal language. *Püban*: ‚*Volapükagased*‘, Amsterdam-W, Postbus 6021, potakät: 6021, yelü 1964, ‚*Drukkerij Repko*‘ — Voorburg — Nedän.

Ûn 1998, äpubon tradutod Deutänapükik: *Geschichte der Universalssprache Volapük* (Dab. 2id). Saarbrücken: Edition Iltis.

Ûn 1996 André Cherpillod epübom tradutodi Sperantapükik (fa el ‚Philippe Combot‘) tiädü *Historio de la universala lingvo Volapuko* (ISBN 2-906134-30-9).

GOSPUL MA ,MATTHAEUS'**Kapit: III.**

1. Ün tims et el ,Ioannes': blunedan äbitom in däsärt Yudäna ko predam:
2. Lecenolsöd! ibä regän sülas binon nilik.
3. Ibä atan binom utan, keli profetan: ,Isaias' ädiseinom, ven äsagom: „In däsärt vög vokon: Preparolsöd vegi pro Söl, kamükolsöd vegis oma!”
4. ,Ioannes' at älenlabom kloti jamodaherik, e zönüli küirik zü loin; nulüdot omik äbinädon me carads e miel natädik.
5. Täno ägolons lü om elans di ,Hierusalem', valikans de Yudän e züamöps di ,Iordanis';
6. ed äkoedons blunedön okis fa om in el ,Iordanis', du äkoefons sinodis oksik.
7. E ven äloegom kömön farisetanis e sadukanis mödikis ad pablunedön fa om, äsagom omes: O luvipärem! kin esevädükon oles, das öskeapols de cödetam lätik?
8. Pololsöd täno flukis, kels pötons lä lecen,
9. e no fatüitolsöd ad dalön sagön: Labobs eli ,Abraham' as fat! Ibä sagob oles, das God kanom davedükön ele ,Abraham' cilis se stons at.
10. Cüd ya seaton lä vul bimas; bim alik, kel kludo no polon flukis gudik, podocöpon, e pojedon ini fil.
11. Blunedob olis fe me vat ad lecein, ab utan, kel okömom pos ob binom nämädikum, ka ob — no digädob ad polön sandalis oma — oblunedom olis me Saludalanal e me fil.
12. Viän binon in nam omik, oklinükom cepagluni oka, obarakom greni okik ini grenabarak, ofilükom lebräni me fil nekvänovik.
13. Täno Yesus äkömom de Galileyän lü ,Iordanis' lü ,Ioannes' ad pablunedön fa om.
14. Ab ,Ioannes' ästöpädöm omi, ed äsagom: Neodob ad pablunedön fa ol, e kömol-li lü ob?
15. Yesus ägesagom ome: Leadolöd dunön obi! Ibä somo lönedos lü obs, ad fölon bligis valik. Täno äleadom dunön omi.
16. Posä piblunedom, äxänom sunädo se vat, ed ekö! sül ämaifikon, ed äloegom nexänön Lanali Goda ä kömön sui ok.
17. Ed ekö! vög ätonon se sül: Atan binom Son fa ob pelöföf, keli plidob vemo.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1961. Pad: 18.

GOSPUL MA ,MATTHAEUS'**Kapit: IV.**

1. Täno Yesus pädugom fa Lanal lü däsärt ad pablufodön fa diab.
2. E posä icunom dü dels foldeg e neits foldeg, fino äfaemom.
3. E ven blufodan ilükömom, äsagom ome: If binol Son Goda, büdolöd täno, das stons at vedons bodeds!
4. Ab ägesagom: Epenoy: „Te de bod men no olifon, ab de vöd alik, kel kömon se mud Goda.”
5. Täno diab äkesumom omi lü zif saludik, ed äpladom omi sui kren tema,
6. ed äsagom ome: If binol Son Goda, stürolöd oli täno donio! epenoy ga: „Okomandom oli silananes oka, ed opoloms oli su nams, dat no joikol futi ta ston.”
7. Ab Yesus äsagom ome: Epenoy i: „No sötöl blufodön Söli: God olik!”
8. Dönu diab äkesumom omi, efe lü bel vemo geilik, ed äjonom ome reigänis valik vola, e glori onas,
9. ed äsagom ome: Onis valik ogivob ole, if prostärnol foi ob, e leplekol obi.
10. Täno Yesus äsagom ome: Moükolöd oli! o diab! Epenoy ga: „Söli: God ola oleplekolöd, e te omi okultolöd!”
11. Pos atos diab äklemom omi, ed ekö! silanans äkömoms ed ädünoms omi.
12. Ven elelilom, das ,Ioannes' pifanäböpom, ägetävom lü Galileyän,
13. älüvom eli ,Nazareth', ed älomädükom oki ini ,Capharnaum' len lak topöl, in topäd di ,Zabulon' e ,Nephthali';
14. dat utos pöfölon, kelos pesagom dub profetan: ,Isaias':
15. „Län di ,Zabulon' e län di ,Naphthali', veg lü lak, votaflanü ,Iordanis', Galileyän paganas.
16. Pöp, kel äseadon in dag, elogon liti gretik, e love utans, kels äseadons in län e jad deada, lit esülöpikon.”
17. De tim et Yesus äprimom ad predön: Lecenolsöd! ibä regän sülas binon nilik.
18. Ven äspatom ve lak Galileyänik, älogom, das blods tel: ,Simon' i ,Petrus' penemöl, ed ,Andreas': blod omik, äjedoms filäti ini lak, ibä äbinoms päskarans.
19. Äsagom lü oms: Sökolsöd obi! ed ovedükob olis päskaranis menas.
20. Oms älüvoms sunädo filätis ed äsökoms omi.

21. E fövölo vegami okik, älogom blodis votik tel: ‚Jacobus‘: son ela ‚Zebedaeus‘, e ‚Ioannes‘: blod omik, kels in naf ko fat oksik: ‚Zebedaeus‘ änätükoms filätis oksik. Ävokom omis,
22. ed älüvoms sunädo nafi e fati oksik, ed äsökoms omi.
23. E Yesus äzitevom da Galileyän lölik, ätidölo in sünagogs, äpredölo gospuli dö regän, ed äsanölo malädis e liedis valasotikis in pöp.
24. E sagäd tefü om äziikon da Süriyän lölik; ed äblinoy lü om malädanis malädas e dolas valasotikas, diabäbis, munamalädanis, lemölanis, ed äsanom onis valik.
25. Trups mödik menas äsökons omi, se Galileyän, se elän ‚Decapolis‘, se ‚Hierusalem‘, se Yudän, e se topäds votaflanü ‚Iordanis‘.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1961. Pads: 18, 24.

GOSPUL MA ‚MATTHAEUS‘

Kapit: V (dil primik).

1. Ven Yesus älogom menamödotis, äbexänom beli; e ven iseidom oki, tidäbs ömik äkömons lü om.
2. Tän ämaifükom mudi okik, ed älejonom ones:
3. Beatiks utans binons, kels lubegons lanöfi, ibä lü ons regän sülas duton.
4. Beatiks utans binons, kels lügons, ibä potrodons.
5. Beatiks sofälikans binons, ibä ogerons taledi.
6. Beatiks utans binons, kels faemons e soafons lü gid, ibä posatükons.
7. Beatiks miserans binons, ibä pomiserons.
8. Beatiks utans binons, kels labons ladäli klinik, ibä ologons Godi.
9. Beatiks püdikodans binons, ibä ponemons cils Goda.
10. Beatiks utans binons, kels papöjutons demü gid, ibä lü ons regän sülas duton.
11. Beatiks binols, ven lukofoy olis, pöjutoy olis, e slänoy olis demü ob.
12. Fredolsöd e pleidolsöd! ibä mesed olsik in sül binon gretik; so ga epöjutoy profetanis, kels elifoms bü ols.
13. Binols sal taleda; ab if sal vedonöv nensmekik, me kin osalöfükoy üfö? No plu gudon, kas ad pamojedön ed ad padästepön fa mens.
14. Binols lit vola. Zif, kel topon löpo su bel, no kanon binön klänedik.
15. I no filidoy lampadi, e pladoy oni disi grenimaf, ab pladoy oni sui litikipian, tän litastralon pro valikans, kels binons in dom.
16. So lit olsik stralonös lo mens! dat logons vobodis gudik olsik e glorükons Fati olsik, kel binom in sül.
17. No cedolsöd, das ekömob ad sälonön lonemi e vobodis profetanas! no ekömob ad sälonön, ab ad lölöfükön.
18. Ibä vö! sagob oles: büä sil e tal upasetikons, ni el ‚iota‘ bal, ni diakritil bal, lonema opasetikon, büä fin dinas valik ujenon.
19. Klu utan, kel finidon püliküni lonas at, e lejonon menes ma atos, ponemon puilk in regän sülas; ab utan, kel dunon ma lons, e lejonon onis votanes, ponemon gretik in regän sülas.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). 1961. Pad: 24.

DALEBÜD DE 1961 TOBUL 15

Vätälölo, das söl: dokan ‚Ebbe Vilborg‘ me tradutods ini Vp ejonom, das labom noli saidik ad daget dinita tidana Volapüka, cälob söli: dokan ‚Ebbe Vilborg‘, pemotöli in ‚Göteborg‘ (Svedän), tü 1926 febul 14 e lödöli in ‚Göteborg H‘ (Svedän), ‚Blidvädersgatan‘: 45, as tidan Volapüka (1824).

‚Weisskirchen (Taunus)‘ (Deutän), 1961 tobul 15.

Cifal Volapükanefa:

‚Johann Schmidt‘

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükanef). 1961. Pad: 25.

DAN REDAKANA VPAGASEDA

Redakan danom kevobanis demü benovips mödik pedagetöls pötü motedadel 50id oka, tü 1961 tobul 23, pato söli: ‚Johann Schmidt‘ demü poedot jönik e söli: ‚Brian R. Bishop‘ demü kad labü benovip ladöfik.

‚Johann Krüger‘

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükanef). 1961. Pad: 25.

MATIKAM

Lädül: sanan ‚Louisa C. de Jong‘ (daut ela ‚Dr. Arie de Jong†) omatikof ko söl: ‚Dr. W. K. Kraak‘ tü 1961 dekul 20. Redakan Vpagaseda ya ipotom telegrafoti benovipik demü matirajan tü 1961 tobul 18, sevabo in Volapük! Sagobsös nogna: Benovipis Vpanefa lölik!

Nemü Volapükanef:

‚Johann Schmidt‘

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükanef). 1961. Pad: 25.

1962 (yelod 27id)

O LIMANS DIGIK! O REIDANS DIGIK!

Pö prim yela nulik lofobs oles vipis ladöfikün obas. Yel: 1962 blinonös oles sauni e koteni, läbi e benoseki! Yel nulik blinonös menefe baläli e püdi jenöfik, so vemo paspelöli!

Mö naed balid sis yels mödik Vp. obas dönu edageton benosekis semik. Dub atos i Vpagased obas egretikumon, ed ün yel at dönu omödükumobs fovo padanumis gaseda. I penäds Vpik anik opubons ün yel: 1962, samo el ‚Jenotem valemäpüka: Volapük‘ e konedabukil. Lediniko Vp. dönu esevädikon in sogods ömik ed etuvon us demi fefik.

Danobs gudiküno limanis e reidanis utis, kels eyufons obis, ad rivön benosekis at.

Leigüpo levüdots limanis e reidanis retikis pro kevob lezilik.

Alan okanon keyufön benosekiko dub föl stipas sökik:

Jäfoyös fefiko me Vp., e lärnöyös oni gudiko!

Spodoyös ko Vpans votik!

Kudoyös pro daget limanas nulik e reidanis nulik Vpagaseda!

Vobedoyös pro sel Vpaliterata e Vpagaseda! (Yelods valik Vpagaseda kanons pasivön. Lised Vpaliterata osökon in yelod at gaseda).

Potoyös redakane u cifes Vpamufa nunis brefik dö mäniots Vpa in buks, gaseds, klubs e r.

Me dun at alan okanon keyufön bai mög gudikün ika pro din dialik obas.

**Redakan, guvan e kevobans
ela ‚Vpagased‘**

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükanef). Yel: 1962. Pad: 1.

Meib

Sagol: ‚Menef no binon gudik;

su tal krig e komip laidik

binon, ditret e het‘. Gitedol!

Kin menef binon-li? Ob ed ol,

ed oms ed ofs. Alan kudonös

das dilo mistads moikonsös!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükanef). Yel: 1962. Pad: 1.

Filimagivülan

(Ma poedot fa ‚Möricke‘)

Lä fenät — logols-li — us dönu luhäti redik?

Si! binos miklänöfik. Küpolsöd biti omik!

Logolsöd! runäd kion us lä pon äl fel binon!

Us po bel, us po bel, us mül lefilon.

Ö! usiomonitom da leyan man klänöfik

su jevod mägik, äsvo su xänom ferik vetik

da mismok jevod rönon

e da hit, nu foi mül

kö vokäds dranons äl sül:

„Is po bel, is po bel, is mül lefilon”.

Om suvo emoükom lefilis badik gretik

momagivüloom onis, ag! — me krod musaludik.

Vi! diab su mülanuf

ya in filaglut grinon;

lan ola perädikon.

Us po bel, us po bel, ini mül rönon.

Düp bal ipasetikon, mül fino ädosturon.

Ag! monitani boldik, nek fovo nog elogon.

Mens e vabs in brul vemik

lomiovegons de mül.

Klok in tüm binon stilik.

Us po bel, us po bel mül ilefilon.

Pos lunüp in mülakav ätuvoy mani, nimi

as bomens mu dredabiks, e — nen däm — i luhäti.

O filimagivülan! lut vegon vü boms olik,

mid reton as zen gedik.

Slipolös gudiko! is in kav müla.

*Se Volapükagased pro Nedänapükans. Yel: 1962. Pad: 7.***VOLAPÜKAGASED OBAS DABINON SIS YELS: 30.**

Ün mäzul yela: 1932 Vpans lezilik bofik: ‚Dr. Arie de Jong‘ e ‚J. G. M. Reynders‘ ipüboms nümi balid ela ‚Volapükagased‘ obas.

Pötü yubid 25-yelik gaseda ya enunobs reidanis veitöfik dö fikuls gretik valasotik bü e pö daved ona. Poso, pö koup Nedäna ün volakrig telid, el ‚Volapükagased‘ piproibon, e no äkanon pubön dü yels: 4.

Tü yanul yela: 1957 Vpans löpo pemäniotöls äklemoms calis okas in el ‚Vpagased‘ demü bäld vemik. Siso redakan e guvan dis tiäd gaseda pemäniotöls vobedoms ko kevobans anik pro ninäd, pro buk e pro guv gaseda siämü fünans bofik.

Ün yel: 1958 gased ädageton nemi nulik oka: ‚Volapükagased. Zänagased pro Volapükaneſ‘. Leigo sis yel: 1958 Vpagased äbinon gretikum ka büo, ed ün yel: 1961 äkanobs fino dönu mödükumön padanumis yelodas. Vütimo gased smalik obas eglofon jüü toum bigik labü pads ti: 1000. Gased obas nu etuvon dönu reidanefi küpälik; esevädikon ai plu in sogods nitedäbas.

Pö pöt at danobs reidanis gaseda, e limanis Vpaklubas pro fied e yuf onas. Spelobs, das el ‚Vpagased‘ tuvonös ai dönu flenis e reidanis nulikis!

Redakan, guvan e kevobans ela ‚Volapükagased‘

*Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1962. Pad: 19.***NEITI GUDIK!**

(bai poedot fa ‚Theodor Storm‘)

Da lesüts dagik stilik

flap kloka in lut drumon.

Slipolös! o lad fenik!

slipolös! göd okömon.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). 1962. Pad: 19.

Legivot

Vö! rosadilis jönik
 blinoböv bo ini zif
 jilelöfäbe obik.
 Ag! gad pategon fa nif.

I legivotis jerik
 remoböv ofe; ye mon
 mö könäds pülik anik
 pro dun at no saidon.

Ö! ovisitob ofi;
 ün adel nog ovegob.
 Ogivob ofe kidi,
 bi oni ogegetob.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneſ). Yel: 1962. Pad: 27.

KONEDS MAGÄLIK FA ‚EDGAR ALLAN POE‘ Petradutöls fa ‚Johann Schmidt‘

I. TUB KO EL ‚AMONTILLADO‘.

Sagodis viodöl plu milis valikis huela ‚Fortunato‘ isufälob mögiküno, ab ven äkünom ad nofön e lenofön obi, äyulob ad vinditön obi ome. Ols — kels sevols so gudiko binäli lana obik — vo esuemols, das no äleadob lilön tädi balik bal. Seimna püvinditoböd! Ab füm, ko kel älonob sludi obik, äproibon obe vali, kel ökanonöv riskädükön desini obik. Negit no püpönonöv, if vinditan pödrefonöv dub bläf demü vinditadun oka; leigo negit no püpönonöv, if vinditan no öplöponöv ad jonön oki viktime as soman.

Mutob sagön büo, das no ägevob ele ‚Fortunato‘, ni dub vöds ni dub duns, kodi anik ad dotön dö benomeug oba. Äfovob ad binön löföfik kol om, e no äküpom, das smilil obik nu ätefon tiki ad päridükön omi.

Alabom döfüli bal, el ‚Fortunato‘ at — do äbinom votatefo man stümik äd igo dalestümabik. Äpleidülom, das äbinom vinisevan. L.....ans te nemödiks labons lekanäli veratik. Lanälons mödadilo te pro din balik bal: sevabo pro käfods cütik kol balionans Linglänik e Lösteräniks. Tefü cöd magavadinas e nobainas el ‚Fortunato‘ äbinom, leigoäsä kelomänans oka, pleidülan nesevik; tefü vins bäldik ye älabom cödi snatik ä fümiki. In din at i ob it töbo änepluob lä om; äsevob gudiko vinis Litaliyänik, ed äremob mödi atas, sosuvä benopöt pro atos ädabinon.

Äbinos ün karnavalatim ledrolik, ven äkolkömob ün soar lulitik fleni oba. Äglidom obi ko ladöfäl tuik, ibä idrinom mödiko. Man pimaskarom. Älenükom klotemi nabalenik, lafo stripiki, e su kap omik fopanakupütül kounafomik älöon. Äfredob so vemo ad logön omi, das leno äkanob finikön ad lemufükön nami oma.

Äsagob ome: „O ‚Fortunato‘ löfik oba! fredob ad tuvön oli. Kiomagifiko logotol! binos vo plödakomunik! Ab lilölös! egetob tubi bal ko vin, kel ma lesag binon-la vin: ‚Amontillado‘, ab ob dotob boso dö leg ona”.

„Kio-li?” äsagom, „vini-li: ‚Amontillado‘? tubi bal-li? kio mögos-li? ed atos-li ün zänod karnavala?”

„Labob doti tefü on,” ägesagob. „Ed äbinob so fopik, ad pelön suämi lölik pro el „Amontillado” pilonöli, nes konsälidön büo oli. Ol no äbinol tuvovik, ed ob ädredob, das dub zög tedot at no öplöponöv.”

„O ‚Amontillado‘!”

„Labob doti tefü at.”

„O ‚Amontillado‘!”

„E mutob möükön doti at.”

„O ‚Amontillado‘!”

„Bi binol jäfik, ovisitob hieli ‚Luchesi‘. If spikobsöv dö ek labü cöd krütik, tän om binom soman. Osagom obe.....”

„El ‚Luchesi‘ no fägom ad distidön eli ‚Amontillado‘ de el ‚Sherry‘.”

„E ga hifopans semik anik lesagoms, das vinisev oma ti leigon leigodü ut ola.”

„Gö! golobsös!”

„Kitopio-li?”

„Ini vinakavs olik.”

„Nö! o flen oba! no vilob frutidön gudaladäli olik. Logob: binol jäfik. El ‚Luchesi’.....”

„No binob jäfik. Gö!”

„O flen löfik! nö! Vo no binos te demü kod, das ädesinol bosu votik; ol binol i vemo koldätik. Kavabobots binons nesufoviko luimöfiks. Elabikons salpetakruti.”

„Golobsöd too! Koldät no binon bos veütik. O ‚Amontillado’! Vö! ecütoy oli: ed el ‚Luchesi’ — om no fägom ad distidön eli ‚Sherry’ de el ‚Amontillado’.”

Ko vöds at el ‚Fortunato’ älägom oki ini brad oba. Älenükob maskkari sadinik blägik foi logod, ävilupob obi nabiko ko mäned obik, ed äletob, das flen oba ädugädöm spidiko obi lü el ‚palazzo’ oba.

Düdanef no äbinon in dom; karnaval iplödiobäton oni. Isagob menes, das no ögekömob bü göd nilikün, ed iproibob ones seväriko ad lüvön domi. Äsevob, das atos äsaidon, das valans öplödiogolonsöv, sosis öleadoböv, logön bäki oba.

Äsumob flamotis tel se lins len völ, ägivob ele ‚Fortunato’ bali onas, ed ädugädob omi plütiko da keds anik cemas ini bobotaluyal, kel äzugon lä bobots. Ädoniostepob ve tridem krugik lunik, ed äbegob ome ad sökön prüdiko obi. Fino älükömobs dono ed ästanobs kobo in diböp datekumas ela ‚Montresor’.

Gol flena obik äbinon nefümik, e kloküls len kapütül okik ätonilons pö step alik oka.

„Tubi!” äsagom.

„At binon fagikumo pödik,” ägespikob. „Logol-li dinis vietik, kels nidons züo de kavamöns?”

Äflegom oki lü ob ed älogom obi in logs. Logs oma äbinons luimöfiks dub snöf e briet.

„Salpet-li?” äsäkom fino.

„Salpet”, ägesagob. Kilunüpo labol-li ya kögi at?

Äkögom, äkögom, äkögom. Flen pidabik oba dü minuts no äkanom gespikön.

„Binos nos veütik”, ägesagom täno.

„Gö!” äsagob vemo fümiko, „ogüflekobs; saun ola binon jerabik. Binol liegik, pastümol, pastunidol, palöfol; binol läbik, soäsä ob äbinob seimna. Posbinükolöv gäpi. Dead oba no so dämonöv. Güflekobsös! Voto ovedolöv malädik, ed atosi no kanob gidükön. Zuo ga el ‚Luchesi’ kanom.....”

„Saidö!” äsagom. „Kög binon go neveütik; dub on no odeadob. No äpäridikob sekü kög obik”.

„Veratos — veratos,” ägesagob. „Jenöfö! no ädesinob ad netakedükön oli — ab no sötölös nedemön prüdi! Drinod ela ‚Medoc’ ojelon obis ta vobed lüvapas.”

Sagölo vödis at äsütirob fladi se fladaked lunik, kel ve mön äseaton su glun, ed ädeflapob slenädi ona.

„Drinolös!” äsagob, ed älofob ome vini. Äblinom oni lü lips oka. Ätakädöm pülilo, ed änutom komunöfiko lü ob; kloküls omik ätonilons.

„Drinob,” äsagom, „benü deadans, kels is takädons”.

„Ed ob benü lif lunik ola.”

Äsumom dönu bradi obik, ed ävegobs fagikumo.

„Bobots at”, äsagom, „binons stääniks.”

„Elans ‚Montresor’”, ägesagob, „äbinons famül gretik ä mödik.”

„Eglömob däsinoti sköta olik.”

„Fut goldik gianagretik in feled blövik; fut deitridon sneki tadunöl, kela tuts stegons in hil ona”.

„E spiked-li?”

„ ‚Nemo me impune lacessit’. ” (Nek tädon obi nenpöniko).

„Gudos”, äsagom.

Logam omik äbinon nefümik dub vin, e kloküls ätonilons. I pö ob el ‚Medoc’ ädölükon kapi. Ibevegobs ve ked gretik bomemas e tubas pikumölas jü in dil fagikün katekumas. Ästopob dönu, ed atna äkünob ad joikön eli ‚Fortunato’ pö brad oka.

„Ekö! salpet!” äsagob. „Logolös! kio aiplu vedon mödikum. Lagon äs musk de nufeds. Binobs is dis lestab flumeda. Flumot tofon da bomems. Gö! ogüflekobs, büä binos tu latik. Kög ola.....”

„No binon veütik,” äsagom; „laivegobsös! Büo ye ... nog drinodi bal ela ‚Medoc’”.

Ädeflapob slenädi flada labü el ‚De Grave’ ed älütenükob oni ome. Ävagükom balo oni. In logs omik lit sovadik äflamülön. Äsmilom ed äjedom fladi me jästam seledik lü nufed; jäst kela sinif no äsevob.

Älülogob stuniko omi. Ädönuom jästi bisarik.

„No suemol-li osi?” äsäkom.

„Vero leno,” ägespikob.

„Ekö! no dutol lü svistef.” (svistef lelivamasonik).

„Lio?”

„No binol masonan.”

„Si! si!” äsagob. „Lesi! si!”

„Ol-li? No binos mögik! Masonan-li?”

„Masonan”, ägespikob.

„Mali!” äsagom.

„Ekö! is labob oni,” ägespikob, sütirölo masonaspuni se plifäds mänera obik.

„Cogol”, ävokädom ed ägeyilom de ob. „Ab laivegobsös lü el ‚Amontillado’!”

„Gudos kluo”, äsagob; äblinob masonaspuni dönu disi mäner, ed älofob ome bradi. Ästutom vetiko su on. Äfovobs vegami obsik. Ägolobs da bobotaluyals lövik, ägolobs donio, löpio e dönu donio ed äbestepobs lesepüli, in kel lut äbinon so dufik, das flamots obsik no plu äflamons, ab te nog äsmolons.

Pö fin fagikün lesepüla, lesepül votik, smalikum äpubon. Len völs onik menaboms pikumons jü len nufed, leigoäsä in katekums gretik di ‚Paris’. Flans kil sepüalcema ninikün at nog nu pidekons so. De folid bomis pimodumons; äseatons zi su glun, e su top bal pikumons ad kum bal. In zänod möna so pisätegöla äküpobs nog kevi lätik. Älabon diboti piedas ze folas, vidoti piedas kil e geiloti piedas mä u velas. No äjinon pemekön demü desin patik seimik, ab äbinon teiko vüspad vü kils stütakölumas nämädik, kels äpolons nufedi katekumas; pöдавöl ona päfumon dub bal granoanamönas masifik.

Nensekiko el ‚Fortunato’ ätovom flamoti ti kväniki oka ad lükön ini dib keva. Lit fibik no äfägükön omi ad logön pöдавöli.

„Golölös fagikumo,” äsagob. „Is in at el ‚Amontillado’ binon. Reto el ‚Luchesi’ ökanomöv.....”

„Om binom stupan”, flen oba äropom sagi obik, du äföfiostepom nefümiko; äsököb nilo omi. Pos tim pülik irivom finoti keva; bluviko ästanom fo mön, kel ästöpon omi. E pos tim pülik äsököl ijänädob omi len granoin. Len mön in löpot leigik ed in fagot mö piedas tel de od lekläms tel ädabinons; len bal onas jän brefik älagon, e len votik lagalök. Äjedob jänü zü koap ela ‚Fortunato’ ed äfimükob oni me lök. Dun lölik äflagon sekunis te nemödikis. Äbinom tu bluvik ad tadunön bosu. Äbinom tu bluvik ad tadunön bosu. Äsetirob kiki ed ägestepob se nik.

„Luröbolös ko nam ve mön!” äsagob. „Osenol salpeti. Vö! binos nino dodiko luimöfik. Nog balna: lebegob vemo ole ad güflekön. Nö! Täno mutob lüvön oli. Ab büo mutob jonülön ole plütotis smalik valik, kelis fägob ad dunön.”

„El ‚Amontillado’!” ävokädom flen oba, kel no nog isästunom de stun oka.

„Fümo!” ägesagob, el ‚Amontillado’.

Sagölo vödis at, äprimob ad bejäfön bomakumi, dö kel espikob büiko. Äjedob flanio bomis ed äsätegeb suniko numi bumastonas e kumili morta. Me maters at e gebölo masonaspuni äprimob ad fäimasonön spidiko nügolöpi nika.

Imekob töbo kedi balid masonavobota, ven ätävob, das briet ela ‚Fortunato’ iläsikon vemo. Maloti balid atos ägevon obe vokäd plonik nelaodik, kel äkömon se dib keva. At no äbinon vokäd brietikana. Pos atos seil milaidik lunik äsököb.

Ämasonob kedi telid, e kilidi, e folidi; täno ällilob joiki e lemufükami jäna legudiko pitenidüköla. Noid ädulon dü minuts ömik, ünü kels, ad kanön dalilön gudikumo, äropob vobi obik, ed äseitob obi sui bomakum. Ven fino noidül spidöfik ästopon, ägelipob dönu masonaspuni ed efimekob nenropo kedis lulid, mälid e velidi. Mön nu idageton ti geiloti nivodü blöt oba. Ästopob dönu, ätovob flamoti susi masanavobot, ed äjedob medü at stralis fibik anik lü maged ninik.

Tü timül at pejänädölan ävokädom süpo luvokädis sovadik: luvokäds lerorik laodik mödik, kels äkoedons gefalön obi. Dü timül äzogob, ädremob. Ägleipob deni ed ästeigob me on ini dag nika. Ab pos vätäl brefik ätakedikob dönu. Äseidob nami sui mön masifik katekumas ed äkotenob. Ästepob dönu lü mön oba. Ägeob rori vokädana. Äsümädob oni, älaodükumob oni, äpluvögob tefü on. Atosi ädunob dü brefüp e roran ästilikom.

Äbinos nu zeneit, e vobot oba änilikon fini oka.¹ Ifimekob kedis jölid, zülid, zülid e degidi. Ifimekob dili keda lätik degbalid: nog ston te bal ämuton panüseidön e masono päfimükön. Älabob töbi anik dub vet ona. Ätovob ed äblinob oni ini plad oka, ab no äkanob gevön one sunädo seati verätik oka. Tü timül at smil nelaodik äkömon se nik, kelos älenaudodon obi so vemo, das hers kapa obik älöikons. Pos atos vög lügik äspikon, keli ob te töbo äkanob dasevön as vög ela ‚Fortunato’ nobik. Vög äsagon:

„Ha! ha! ha! ha! — ha! ha! — vö! cog gudik, osmilobs in el ‚Palazzo’ nog suvo dö cog at, — ha! ha! ha! — dö vin obsik -ha! ha! ha!”

„Dö el ‚Amontillado’!” äsagob.

„Ha! ha! ha! — ha! ha! — si! dö el ‚Amontillado’. Ab no binos-li ya latik? No ostebedons-li obis in el ‚Palazzo’? Läd ‚Fortunato’-li e votans? Golobsös!”

„Si!”, äsagob, „golobsös!”

1 Notodot neverätik; pla: *lü fin oka*, u: *nilü fin oka*.

„Nämätü löf Goda! ela ‚Montresor’!”

„Si!” äsagob, „nämätü löf Goda!”

Ab ad vöds at äspetob vaniko gespiki. Ävedob nesufädik, ed ävokob laodiko:

„O ‚Fortunato’!”

Gespik nonik.

Ävokob dönu:

„O ‚Fortunato’!”

Nog gespik nonik.

Äsumob flamoti omik, äjoikob oni da maifod, ed äleadob falön oni nino sui glun. As gespik te tonil klokülas äkömon. LAd obik ävedon töböfik — sekü lut dufik in katekums. Äspidob, ad finÜkön vobi obik. Äpedob stoni lätik ini plad verätik. Änümasonob oni. Ta masonavobot nulik äkumob bomis bomadaema vönädik. Sis tumyel lafik deadöfan no bal edoaton oni. ‚In pace requiescat!’ (Takädömös in püd!).

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1962, Nüm: 5/6, Pads: 28—32.

II. MASKAR DEADALANANA REDIK

Ya lunüpo deadalanan redik äzion kruäliko in län; nefëro päst ibinon distukikum, nefëro maläd ibinon lenaudodikum. Blut äbinon pö prim maläda, blud äbinon pö fin ona, valöpo red e jeik bluda ädabinons. Me dols stegöfik e suidaglepäds maläd äprimon, täno blud äsüdranon se hogüls valik, ed atos äbinon prim deadama. Stenüls leredik in koap lölik drefäbas neläbik — e pato in logods okas — äbinons snils lemaledita de deadalanan redik, kels äfakipons mäkäbis et de yuf e kesenäl kemenas onsik; e val at, de glepäd balid jü fin deadik, äjenon ünü düp lafik.

Plin: ‚Prospero’ ye äbinom lefredik ä nendredik ä sapik. Ven län oma ya pisäpöpon lafiko, ävälom ad plid oka se lesiörs e läds kura sozi milata fledänas lefredik e nensüenikas, ed äsoalükom oki kobü ons ini soal lepädöpa pefortiföl. At äbinon bumot lardik magifik: jafot ma güt lönik bisarik ab cädik plina. Löl pizüon dub mön geilik masifik, kel älabon leyanis ferik. Ven trup kuranas us ilotädon, lesiörs äblinoms usio smeitafurnodis e fögis valik, ed äfäismitoms värulis leyanas. No demü däsper plödo ädareigöl, no demü desir fopik mögik nüfarmükabas leyan balik bal ädalon maifön. Bi lepädöp pilabükon bundano me vikutals, e bi prüdamesüls datikovik valik pilonülons, sog äkredon ad kanön todön pästariskädi. Vol plödöl sötonös käledön oki it! Alo äjinos nesiämik ad leadön büfo süikön tikodis dredäla. Zuo plin ikudom tefü muads valasotik. Us hestans e dramatans ädabinons, e musigals e danüdans — us jön e vin ädabinons. Atos valik e zuo senäl sefa ädabinons us nino in kased — e plödo deadalanan redik ädabinon.

Ün mul lulid u mälid soalikama yofik — du plödo päst nog ai ko mekädam no eläsiköl äzion mäpetiko — plin: ‚Prospero’ äkobükom flenis mil oka ad maskarabaol märöfiko magifik. Lieg e juit netämik ädareigons pö zäl at. Ab vilob balido bepenön spadädis, in kels zäl päjenükon.

Ats äbinons lecems verato regöfiks vels. In ledoms valemo zälaspadäds somik — bi sleifayans pö flans bofik kanons pagesleifön jü völs — fomons kedi lunik cemas, kel gevon dulogami veitik. Ab is no äbinos soik. Plin sekü bulöf okik pro bisars valik güo ikoboyümom cemis so, das de stanöp alik ai äkanoy lovelogön lecemi te bali. Pos dugol spadäda balatik alik ärivoy blegodi, ed al blegodas at äblinon logoti nulik. In zänod flनावöla alik fenät gotik geilik rovik ädabinon, po kel yal rovik äzugon ve blegods cemakeda. Fenäts älabons vitüris binü glätamosaig, kela köl ai äbaiädon ko köl dareigöl spadäda tefik. Samo, cem in lofüdafinot ätopöl idageton as cifaköl blövi, e kluo i fenäts okik äbinons nidiko blöviks. Cem sököl älabon völijalädi e tapi purpurikis, ed i fenäts okik äbinons purpuriks. Kilid äbinon löliko in grün ed älabon baiädo vitüris grünik. Folid pistiton rojaniko, ed älabon litükami rojanik. Lulid äbinon vietik, e mälid violätik. Völs cema velid ye pitapons densitiko me veluv blägik, me kel i nufed pitapon, e kel ädoniolagon in plifäds bigik sui tapäd stofa sümik. E te in spadäd at köl fenätas no äleigon ko ut dekorata: is vitürs äbinons skarlatarediks — äsä binü blud.

Cems valik fe älabons bundani de kayegas goldik, kels ästanons ve völs, ud ädoniolagons de nufed, ab no bal onas ädalabon litemastanädi u litemakroni. In cemaked lölik ni lampadalit ni kandelalit ädabinon. Pla atos plödo in yals ve cems zugöls fo fenät alik klilögäd vetik pipladon, kel äpolon filaleskeli kuprinik, kela flam änüjedon liti oka da fenät kölik e so älitükon lunidölo spadädi. Medü atos seks magälükün pädagetons. In cem vesüdikün ü blägik nid flamagluta kel äfalon da vitürs bludaredik ini veluvaplifäds blägik, ye äbinon so späkik ed ägevon logodes is nügolölanas logoti so vemo jeikiki, das te nemödikans soga älabons küni saidik ad lovestepön soliadi.

In cem at len völ vesüdik i stanaglok geilik in bokül bäadik gianagretik ädabinon. Pendül onik äpendülön tikit donöfik dumik ottonik mo e ge; e ven minutijonian ifinükon sirkamufi okik love numataplätäd e düp ätonon, tän se nined metalik gloka tonod donik sonorik fulik äsükömon, kela ton

äbinon so patiko tefik ä so lezälik, das pö düpatonam ali kmusigals musigalefa, pämutölo dub näm neplänovik, äropoms musigami oksik ad dalilön toni at. Somo danüd ämuton süpiko stopön, e miladälod brefüpik äsüikon pö sog lefredik. Dü tim, das flapüls düpa ätonons, älogoy, das igo lefredikünans äpaelikons; e bäldikumans e süenikans äloröbons me nam love flom, äsva ävilons momofön drimamagotis brulik u tikodis neplitik. Töbo ye poston lätik imoikon, e smil lefredik ädavedon dönu pö kobanef. Musigals älülogoms odis ed äjemoms smilölo dö ladälöf e fop okas, ed ärajanoms me vög nelaodik, das düpaton balidsököl no odalonöd dönu bluvülükön somo omis! Ab ven dönu pos minuts mäldeg (sekuns kilmil mältum tima spidik) glok ätonon, neplid valemik ot, dredäl e medit äsüikons, äsä büiko.

Ab if no ädemoy atosi, lezäl at äbinon muad magifik. Plin ijonom güti lönöfik. Älabom güti feinik pro vobeds kölas valik. Dins kösömik e vogiks äneplitons omi, älabom tikamagotis riskodik lönik, magäl omik älöfon magedis glutafulik seledik. Mens ädabinons, kels äcedons omi lienetiki. Sökanef oma ye äsevon, das no äbinom lienetik. Ab änedoyöv logön e sevön omi ad fümön tefü atos.

Stit e dekoratam cemas vel ti löliko pijenükons pato pro zäl at ma disins lönik plina; e güti lönik küpädik oma i ilonon kaladi maskarazäla. Fümö! äbinon vo grotätik. Us ädabinons mödik luma gifikos e nidülikos, mödik magälikos e pikadikos. Us ädabinons maskarans labü limesd bisariko mifomiks, kels äsinifonsöd larabotis, e votiks, kelis äkanoy leigodön te lä tikaspäks lienetana. Ädabinons jönikos mödik e budanöfikos mödik, tukünikos mödik e grotätikos mödik, ed i ledredodikos ömik ädabinon — ab nos, kelos ön mod seimik äsüikonöv naudi. Jenöfö! äjinos äsva susnum drimas äviron pemiko in cems vel et. E drims at ämufons da lecems, kelas al ävilupon onis me lit patik oka, e tons bisarik musigalefa äjinons binön leog mufa et onas. Pos tüps nomöfik ye düps gianagloka blägik in veluvalecem ävokädons, e dü brefüp seil koldälik ädareigon — te vög gloka ädrumon. Drims ästifikons. Ab ton ämoikon — e smil smalik lafiko pätaetöl äsökom moikama ona. Musig äleadon dönu lilön oki, drims älififikons dönu ed ämufons nog lefredikummo mo e ge, valikos päbenidöl dub litastrals flamaleskelas, kels änuflumons da vitürs vielik mödik. Ab ini vesüdikün cemas vel nu nek äkünön plu ad ninikön, bi neit ya ipasetikon mödo, e lit änuflumon nog tulitikumo da vitürs blodaredik ed ätegon me red flamas blägi glumidik körtenaplifädas; ini lils utana, kel äbesteponöv is tapädi dofik, tikit vemik, dumik gianagloka nilik ädrumonöv plu nunedölo, plu ledredodiko, ka pö utans valik, kels äzimufons viföfiko e lefrediko in cems votik.

Spadäds votik at äbinons tufuliks e lad lifa äpebon äsä pö fifahit in ons. E jäfäd liföfik älaijenon lenoidiko, jüs fino glok fagik äleadon tonön flapatonis degtel zeneita. E musig ämüatikon, äsä büikummo; e danüd pästöpon süpiko, ed äsä büikummo tak süpik miklänöfik ädavedon. Ab nu flapam gloka ämuton tonön degtelna; ed atos äbinon kod, das pö utans, kels äbinons meditikÜns in sog et, tikods nog glumikumms äsüikons, e das süenikam öman, nog büä poston lätik düpaflapama imoikon, ilabon timi saidik, ad äküpön maskarani, kel jü timül et nog idrefon küpäli ed in kobanef lölik brum e mur leskana e sidina ädavedons — kels fino äglofons ad vokäds jeka, sidina e nauda vemikün.

Kanoy sio suemön, das etan no äbinon maged komunik, kel äfägon ad davedükön leskani pö sog so sufälik. Fe ilonüloy ün neit et gönü maskaralib miedis vemo veitikis, ab maged tefik jenöfo idunon tu veitiko — mödo sus sufäl gretik plina. I in ladäls tukünikünanas topils dabinons, kels binons mu senöfiks, ed igo pro düfaladälans gretikün, pö kelans lif e dead binons dins pledovik, dins dabinons, dö kels no sufälons cogi. Balälo sog äjinon senälön, das ed in klotem ed in kondöt mageda stunüköl ni coged äbinon, ni gidöf. Maged äbinon lunik ä mägik, de kap jü futs pivilupöl me deadana stofeds. Maskar, kel äklänedon logodi, pisümädon cütidölo ma logod deadana. Ab atosi valik, do atos no äpliton onis, daifidäbs lefredik daifidana lefredik äbesufodonsöv. Ab lukünan igo ikünön ad magulön magedi deadalanana redik. Klotem onik pimioton me blod, e flom vidik onik, igo logod lölik onik, pistenon me deadamäks skarlataredik.

Ven logeds plina: ‚Prospero‘ ätävons späkamagedi at, kel — ad pledön vobedikumo rouli oka — ämufon nevifiko ä lezäliko vü keds danüdölanas, älogoy, kimodo ün timül balid ädremikom sekü ledred sidina u leskana; ün timül nilikün ye flom oma äredikon sekü zun.

„Kin riskon-li“, äsäkom me vög raudik kuranen len flan oka, „kin riskon-li ad leskänön obis me lukof maleditik somik? Glepolsöd e sämaskarolsöd oni! dat osevobs, kin binon, kel timü sülöpikam sola polägon len krens kaseda obsik.“

Äbinos in cem lofudik blövik, kö plin: ‚Prospero‘ ävokädömm vödis at. Ätonons laodiko ä kleiliko da cems valiko vels — ibä plin äbinom man nämik ä künik, e musigam pistöpon dub vineg me nam oma.

Äbinos cem blövik, in kel plin ästanom, päzüölo fa grup kuranen ipaeliköl. Büd oma äkodon mufi in trup kuranen, äsva äviloy gleipön nüdranani, kel ebo täno äbinon go nilik, ed aiplu änilikon me steps dinitik lü spikan. Ab lenaud vemik, keli mäpüd lienetik maskarana isüikon pö valikans, äbinon so gretik,

das nek ätenükon nami ad stöpädön oni. No pästöbölo änilikan ai, jüs äbinon nilü plin — e du kobanef mödik mu sidinik äleyilon flanio ed ägedranon i cems votik lü völ, on aino pästöbölo äfövon vegi oka me steps lezälük dinitik ot, äsä ün prim. Ed on ästepon de cem blövik ini purpuraredik, de purpuraredik ini grünük, de grünük ini rojanük, e se at ini vietik, e fovo nog ini cem violätük, büä steifül fümik pädunon ad stöpädön oni. Fino ye plin: ‚Prospero‘, vutik dub zun ä jemik demü dredöf lönik nesuemovik oka äduspidom cemis mäl — om soelik, bi de votikans sekü dajek no balan äfägon ad sökön omi. Ko däg in nam pitovöl ikömom ön mäpet sovadik ini nil mageda älaistepöl jü in fagot mö steps kil u fols, ven atan, kel ebo täno irivon finoti veluvacema, süpiko ägüflekon oki ed ästanon visü pöjutan oka. Äliloy luvokädi lejeikik, däg äfalon lekläravifiko sui tapäd blägik, ed ün timül nilikün i plin: ‚Prospero‘ ästuroom deadölo sui glun.

Nu lotans anik ko kurad däspera äjutedons ini cem blägik ed ägleipons maskarani, kel ko maged geilük oka ästanon löiko ä nenmufiko in jad gloka blägik. Ab nebepenovik lenaud äbinon, kel ädavedon pö atans, ven ons in deadanastofeds e po funamaskar, kelis ägleipons me gleips grobik, ätuvons nosi — maskaraklotem äbinon vagik.....

E nu ädasevoy komi deadalanana redik. Ikömon, äsä tifan ün neit. E zälakompenans in spadäds pro juit onsik jonidiks nu me blud pistenöls ästurons, balan pos votikan, sui glun ed ädeadons, alan in jästäd mifomik, in kel däspero idofalon. E lif in bäadaglok ämoikon ko lif lätikana yofiälanas. E gluts in kuprinaleskels äkvänikons. Val päreigon no pestöbölo me dag e puridikam fa deadalanan redik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1962. Pads: 32—36.

1963 (yelod 28id)

Lad trätük

(Koned fa el ‚E. A. Poe‘)

Lesi! närvodik, mu närvodik äbinob ettimo, ed atos nog binob attimo, ab sekü kod kinük laidälol-li, das binob-la lienetik? Maläd te ijapükon sienis obik, ab no inosükon ud idölükon onis. Pato liläm obik äbinon plödakösömiko japik. Älilob vali, kel äjenon in sül e su taled. Somo älilob ömikosi, kel äjenon in höl. Klu lio mögosöv-li, das binob-la lienetik? Dalilolsös obi! e lelilolsös, vio täläktiko, vio takediko fägob ad konön oles jenotemi lölik!

Kanob nenmögiko sagön, vio tikod at äsüikon in ob balidnaedo; posä ye ifimükon oki, ätomon obi delo e neito. Diseini seimik no älabob. Heti äsenälob kil nek. Älöfob igo hibäldikani. Neföro iblinädöm obe negiti, neföro inofom obi. I monem omik no äbäton obi. Fümös vo: log oma ebinon kodäd. Si! at eblinädön skani obe. Bal logas omik äsümedon ut vultura: log klilablövik laböl suso flidili. Alnaedo ven älogedon obi, ädremikob dub jek, e so pianiko — go pianiko — lonäd äfümikon ninälü ob ad deidön mani bäldik, äd ad livükön obi fovo de log at.

Atos kludo binon soik: cedols obi lienetiki. Lienetans bitons nen vätäl. Ab obi ilogolsöd! Ilogolsöd, kio ävätälölo äprimob, kio prüdiko, kio süeniko e ko simul kion äbitob! Neföro ibinob ün soar alik, ze tü zeneit, äseitob nami obik sui pedagnob yana omik, ed ämaifükob oni ago so prüdiko. E ven täno äbinon maifik mö fagot saidik ad letön kapi obik, äkipob ninio midunalantäri gudiko, mu gudiko pifärmüköli, dat lit nonik äsestralonöv, e tän poso änušteigob kapi obik. O! ismilolsöv, if ilogolsöv, vio skiliko änušteigob oni. Nevifiko, go nevifiko ämüfob oni föfio ai te ad no tupön slipi bäldikana. Ädulos mö düp bal, jüs iblinob kapi obik so fagiko da maifod, das äkanob logön, vio äseatom us su bed oka. Ha! lienetan föro ibitomöv-li so visediko? E ven täno kap obik äbinon löliko in cem, ämaifükob nevifiko — o so nevifiko (ibä flegeds äknirons) — lantäri, ed äletob, das da slitod litastral te pülikün ädrefon vulturalogi. Ed atosi ädunob dü neits lunik vel — ai tü düp ze zeneitik — ed ai ätuvob, das logs äfärmons. Ibä no bäldikan äbinom ut, kel äskänom obi, ab te loged badik omik. Ed algödiko ‚delaprimo, ägolob boldiko ini cem omik, äspikob go nenplafiko ko om, änemob omi go ladöfiko me nem omik, ed äseividob obe, vio islipom. Logols kludo, das bäldikan ämutomöv binön vemo sagatik, ad äkanön niludön, das änušleafob alsoariko lü om ebo tü zeneit, ven äslipom.

Ven neit jölid älükömon, ämaifükob yani ko ptüd nog gretikum. Sekunijonian gloka mufon nog vifikumo, ka nam obik ämufon ettüpo. Neai bü neit et isevedikob, kio vemiks fägs e sagat oba äbinons! Töbo äkanob taetön senäli levikoda. O! ven nog betikob, das ästanob us, e das ämaifükob pianiko aiplu yani, e das om i no älabom niludi pülikün duna e bita klänikas oba. Tik soelik at äkoedon smililön obi: e ba älilom osi, ibä süpo ämufom, äsva bos ijeikon omi. Ba tikols-la das täno ägeglob-la. O nö! dag nedudränovik ädabinon in cem (ifärmükom ai mu gudiko kläpedis sekü dred demü nübreikans), e so äsevob, das no ikanom küpön maifükami yana. Ed aiplu ämaipedob oni.

Kapi obik ya inümufob, ed ebo ävilob maifükön lantäri, ven döm obik äslifädon de metal lantära, e bäldikan süpo älöseadikom in bed oka vokäd: „Kin binon-li us?”

Äblebob go stilik, ed äspikob no. Dü düp lölik ästanob us nenmufiko, ab no äküpob, das idoseatikom dönu. Nog ai äseadom lö in bed, ed ädalilom, leigoäsä ob idalilob alneito nokamacäfi in völ.

Süpiko älelilob seifi nelaodik, ed äsevob utosi, kelosi at äsinifon, äbinon: notod jeka deidovik. Äbinon no seif, kel änotodon doli u glifi, nö! äbinon ton nelaodik, dumik semik, kel töbiko süikon se ladäl dredafulik. Ton at äsevädon pö ob ebo tugudiko. Ün neit so ömik tü düp zeneitik, ven val in züöp äbinon in stad slipa, seif somik isüikon töbiko se blöt lönik obik, e gütonam ona ätelon nog lejeki, kel in ob idavedon. Si! äsevob oni. Äsevob utosi, kelosi bäldikan fümiko äsenälom, ed äpidob omi, do äyudob ninälo. Äsevob, das ibinom galik de timül, kü ilelilom noidili nelaodik balid, äd ilöseadikom in bed. Dadredäl omik äjimon bemekädön omi. Isteifülom ad moükön oni dub tikön, das äbinon nekodik, ab no äplöpom. Ävilom kredükön oki, das noid te pikodon dub vien in cim, u dub mugil, kel ispidilon love glun, u dub tyirp balnaik krika. Si! medü kredids somik ävilom takedükön oki, ab äbinos nensekik. Nen sek! Ibä dead niliköl äkodon büosenäli mifätik, ed ädrefon me at viktimi oka. E nämäd mifätik koda nelogädik äsevedükön omi — nendas älilom ud älogom bosu — dö kom oba in spadäd.

Posä istebedob lunüpo ä sufädiko, nes isienön va äseatom-la dönu, äsludob ad maifükön lantäri jüi slitod smalik, mu smalik. Ed atosi kluo ädunob. E no kanoy fomälön, vio nelaodiko, vio nevifiko äbitob, jüs fino litastral fibik balik äs fad spuleda so slenik äjuton da slitod ebo sui vulturalog.

Äbinon maifik, lölöfiko, lölöfiko maifik, ed älezunölo älogetob älä on. Älogob oni kleiliko e japiko: log faaliko blövik laböl suso veali ledredodik, kel äflödon bludi in fesüls oba. Ab no äfägob ad logedön bosu mödikum logoda u mageda bäldikana, ibä ilüödükob semo klienäliko litastrali kuratiko älä maleditik.

E no esagob-li oles ya, dat utos, kelosi ols pöliko nemols lieneti, no binon votik, äs susjap sienas? Somo ün timül ebo et ädrefon lili obik ton mäpetik nelaodik äs tikit gloka in vod pivilupöla. E ton at äbinon pato tugudiko sevädik pö ob, äbinon pebam lada mana bäldik. Ton at ävemükön lezuni oba, äs trul truma, kel süükon kuradi soldata.

Ab i täno nog ädamütob obi, e no ämufob. Äkipob lantäri nenmufiko. Ätöbidob ad kodön, das litastral ädrefon nen delüodikam vulturalogi. Vüo pebam hölöfik lada ävemikumon aiplu; ün timül alik ävedon vifikum ä laodikum. Lejek mana nendoto irivon sömitapüni oka. Pebam ävedon jenöfo laodikum, ainog laodikum; lelilols-li osi? Sevols, das binob närvodik, jenöfiko närvodik. Ed ebo täno ze tü düp zeneita, dü sepülastil doma bäldik, noid bisarik et äkodon in ob jeki nevikodovik. Ab dönu ädamütob obi, ed ästanob stiliko dü minuts anik. Ab pebam ävedon laodikum, ai laodikum, äsva lad omik ävilon spranön. E pö atos täno nog dred ädavedon, das nilädan seimik äkanonöv lilön pebami at. Timül lätik bäldikana ikömon. Ko ror laodik ämailetirob sleifömis lantära, ed ästürob obi ini cem. Te balna ävokädöm, te me naed balik. Te pülatimil äpasetikon, ed idolüdob omi sui glun, ed itegob omi me bedamatrad vetik. Täno äsmililob plidiko pö tik, das dun nu piledunon jü pün at. Ab lad älaipebon nog dü minuts anik me ton ädumiköl. Ab etos no ätupon obi; ibä da völ no äkanoyöv lilön oni. Fino äfinon. Man bäldik äbinom deadik. Ämoükob plümamatradi, ed ävestigob funi. Si! äbinom deadik, jenöfiko deadik. Äpladob nami oba sui ladöp, ed äleadob takädön oni dü pülatimils anik. Lad no plu äpebon. Äbinom nendoto deadik; log omik no ötomon obi dönu.

Üf nog ai cedols-la obi lienetiki, tän ovotükols fümiko cedi olsik, ven ukonob oles, vio gudiks äbinons büomesüls, kelis ävobädob ad klänedön funi. Neit äpasetikon, e seilölo in spid äprimob vobi. Balido äkötob funi ad dileds, bi ädeteilob kapi e limedis de koap. Täno äsesleitob boedis kil gluna, ed äklänedob limedis de koap. Täno äsesleitob boedis kil gluna, ed äklänedob vali vü bems. Fino äyümob boedis dönu kobio so kuratiko, so skiliko, das log menik nonik — igo no log omik — öfägonöv ad küpön votikami smalikün. No änedob delavön bosu, ni blodasteni, ni blodaretodi; ibinob ga tu käfik ad kodön somikosi.

Ven ifinükob vobodi at äbinos düp folid, ed äledagos nog. Ven glok ätonon, älilob nokami ta domayan. Nenkidiko ägolob donio ad maifükön yani, ibä kisi änedoböv-li täno nog dredön? Söls kil änüstepoms, kels änunädoms okis obe mu plütiko as pldocalans. Balan nilädans ililon-la dü neit vokädi, kelos äsüükon-la pö on niludi miduna. Sekü kod at pold pisevükön, ed ikomitoy omes: calans vestigi.

Äsmililob, — kisi äkanoböv-li dredön? — ed äbenogetedob sölis. Vokädi, äsagob, evögob-la in drim. Man bäldik, äsagob, emotävom länädio. Ädugädob sölis zi in dom lölik, ed ävüdob omis ad vestigön mu kuratiko vali. Fino ädugob omis ini cem bäldikana, ed äjonob omes mu takediko e mu sufodiko dalabotilis valik oma. In senäl sefa obik, äblinob igo stulis in cem, ed äbegob omes ad takädön is demü töbs omas, du ob it in mäpüd no piteimöl ed in senäl fulik levikoda äpladob stuli lönik oba ebo sui top, dis kel fun viktima äseatom.

Poldans äbinoms koteniks. Kondöt oba isüaddükön omis lölöfiko. Ob it älabob senäli seledik takeda. Äbleiboms seadön, ed äspikodoms dö dins näidinik, du äbegespikob balugäliko säkis omas. Suno ye

äsenob, das pael äsüikon in logod oba, ed ävipob, das öleditomsös! Älabob doli in kap e noidi in lils, ab nog ai äseadoms us, ed älaispikodoms. E noid ävedon ailaodikum ed ailaodikum. Ästeifülob ad spikön nog balugälikum, ed ad moukön senäli dredälüköl. Ab noid no ämoikon, nö! ävedon ailelilamovikum, jüs fino ätävob, das no idavedon in lils oba.

Nendoto äpaelikob nu vemo, ab äspikob nog vifikumo e nog laodikumo. Ab i ton in lils oba ävedon vemikum: kisi ömutob-li dunön? Ätonon nelaodiko, dumiko, vifiko, sa äs ton gloka in vod pivilupöla. Änatemob töbiko, ed ainog poldans no äliloms oni. Äspikob nog vifikumo, nog liföfikumo, ab ailaodikum i ton et ävedon. Älöikob ed äspikob dö neveütots, äspikob me vög laodik e ko jästs liföfik, ed ai lilovikum ton et ävedon. Kikodo no ämogoloms-li? Me steps gretik ästepob mo e ge in cem, äsva kom poldanas ivutükon-la obi, ed ailaodikum, ailaodikum ton et ätonon. O God oba! kisi ömutob-li dunön? Äbitob levemiko sekü vut, älejovob, äblasfämob. Ätovob stuli su kel iseadob, ed ämüfob oni noidiko mo e ge su glun, ab ton aivemikumöl i äplutonon tefü lenoid at. Laodikum, laodikum, ailaodikum ävedon. Ed ainog söls äseadoms us, ed äspikodoms ko logodajästs smilöl. Ämögös-li, das jenöfiko no äliloms-la oni? O God valanämädik! Nö! nö! Äliloms oni, äniludoms bos. Äsevoms osi. Äkofoms lejeki oba. So ätikob, e so nog tikob adelo. Vali votik ikanoböv sufälön fasilikumo, ka lanitomi at. No lunüpikumo äfägob ad sufälön smilili simulik at. Äsenälob osi: u vokäd ökoefon döbotti obik, ud ödeadob. Ekö! — dönu — lilolsöd! Laodikum, ailaodikum, ailaodikum!

„O mifätans!“ ävokädob, „Simul nu saidon! Koefob miduni! Mailletirolsöd glunaboedis! Is, is! Ton, keli lilols, binon pebam ledredodik lada oma!“

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1963. Nüm: prilul.

Ledit

Nu mutob lüvön oli
o motil gudik!
Senälob ko ol doli
ledita lügik.
Kidolös soni olik
lätiknaedo!
Odelo binob fagik
— vi! — laidüpo.
Nafaklok tonon. Adyö!
o mot palöfö!
Lad obik brekon. Godö!
yufolös! o Söl!

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1963. Nüm: prilul.

Vomanams

(bai poedot fa ‚Th. Storm‘)

Sevob osi, no oplonol,
e lips ola oseilons,
do nams löfik ola dö dol
e dö lied äsvo spikons.

Nams at trätöns glifi lada
dü del e dü neit dagik,
logob lienädi dola;
maläd binon nesanovik.

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff). Yel: 1963. Nüm: prilul. Nen padanüm.

Goläd maleditäbas

Jadamagedis logob,
golädons su veg töbik
äs slafans golöl lü vob
in hitüpasol hitik.
Feralins züons futis;
glöbs vetik pefimüköl

datomons nelābanis,
 magedis pejānādöl.
 Flams redik len glun vegons,
 flamavefs gretik mödik,
 futs nüdik pafilādons
 ön datoms ledredodik.
 Sus flams te glumid binon
 no logob bimis, planis;
 jel nonik, ni bluks ni fon
 ad vüdön is tevanis.
 Leseil is reigon
 golādanefi lölik,
 vöd nonik is palilon
 vöd nonik e ton nonik.
 Ab jinos, das us in lut
 daplons e seifs vebons
 e jinos, das in daglut
 drens mödik panūsugons.
 E golādanef ai
 golādin, laigolon
 nonikan logon fini
 nonikan fini sevon.
 Lananef us golādon,
 ag! milananeff hölik,
 neai golād finon
 vi! golād laidüpik.

Se *Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneff)*. Yel: 1963. Nüm: tobul.

Pöträt nögefomik

(Koned fa el ‚E. A. Poe‘)

Kased, ini kel dünan oba inüdranom mekādo — dat ob, in stad vemo pävunöl, no ömutoböv lifädön neiti in nated — äbinon bal bumotas gianagretik ut, bal bumotas lafo magifik e lafo glumidikas utas, kels ätopons e jenöfo sis lunüp löpo nilü gufurs penenas, ed in magäl läda ‚Radcliffe‘. Luveratiko pilüvon pas bü tim brefik diseinü lüv no lunüpik. Äblümükobs obes cemi smalikün, kel zuo no älabon lüxüödi möbas in cems votik logädiki. Cem obas ätopon in tüm fagoseatik kaseda. Deks in spadäd at ädabinons bundano, do äbinons bäldiks e dilo igo voriks. Völs cema pädekons dub tapeds, zuo pätegons ~~ke~~ [me] tropeds vemo mödiks vafas valasotik, e dub pänots plödakösömiko mödiks, kels äträtöns spiritiäli vemik vogädik pänana, e kels älagons in frems pägoldöl. Pänots at älagons len völs noe su sürfats noik abi in niks vemo mödiks, kels idavedons dub bumamod bisarik kaseda. Ba äjenos dub delir oba, das pänots at äsüükons obe nitedäli vemik. Demü atos äbegob ele ‚Pedro‘ ad färmükön kläpedis vetik, e — bi neit ya ikömon — ad filidön kandelis kandelastanāda, kel ästanon nilü kapadil beda obik, e fino ad seatirön lölöfiko körtenis plifagik binü veluv blägik, kels ädoniolagons züo fo bed. Posä atos pidunon, ädesirob, das üf no ökanoböv slipön, nemu ökanoböv lelogön rezipiko pänotis at, e reidön tefikosi in buk smalik semik, keli ituvob su kusen beda, e kel äninādon krütis e nünis tefü pänots in cem älagöls.

Lunüpiko, vemo lunüpiko äreidob, e devodiko älelogob pänotis. Vifiko äs böds flitöl düps äpasetikons, e fino zeneit stilik äpubon. Stanöp kandelastanāda no äpliton obi, ed ad no tüpön dünani slipöl, ätenükob ko töb vemik nami obik, ed äfeapladob stanādi somo, das litastrals ädrefons gudikumo buki.

Dun at äkodon ye vobedi no pispetöli. Litastrals kandelas mödik (ibä mödiks äbinons in kandelastanād), ädranons nu ini nik semik cema, ini nik, kel büo itopon in jad vemik dub bal bedastafādas. Us älogob nu in lit klilik magodi, keli büo leno iküpob. Äbinon as pöträt jilepula yunik, kel ebo äcenof ini stad voma. Älelogob dü brefüp pänoti, e täno äfärmükob logis obik. Ünü timüls balid dun at igo äjenon nen tikod patik. Ab du logalips oba älebons färmiks, ämeditob vifiko kodi färmükama logas obik. Atos bo ijenon as muf süpik ad getön timi saidik pro tikod tefik, ad süadükön obi, das vision oba no icütön obi, ad takedükön ed ad mütön magäli oba pro loged kuratikum ä fümikum balidfovik. Pas pos timüls anik dönu älülogob lunüpiko pänoti.

No ävilob e no äkanob dotön, das nu älogob vali verätiko, iba gesviet balid kandelas su linumastof imoükon luveratiko ninäli drimöfik, kel ivegon äsä tifan da siens obik; igalükon obi süpiko ad lifastad galik.

Pöträt ämagulon, äsä ye esagob, jilepuli yunik. Äjonon teiko kapi e jotis, e pipänon bai mod ut, kel me jäfüdavöded panemon as vinyät, vemo bai stül kapas buik pänana: ‚Sully‘. Brads, blöts ed igo finots herema nidik äcenons neküpoviko ini jad nefümik dibik, kel äbinon as pödaglun pänota lölik. Frem äbinon nögafofik, vemo pägoldöl, e ko filegranavobods fomü morots. As lekanot nos votik äkanonöv binön stunidabikum ka pänot at. Ab ni ledun pöträta, ni lejön sublimik jipösoda ikanons davedükön fäkädi süpik ä vemiki oba. Leno ämögös, das magäl obik, ägaliköl se slip lafik, ikanon cedön pöliko kapi pöträta kapi lifik pösoda at. Ädasevob sunädo, das pats magoda, vinyäta e frema ämutons sunädo moükon tikodi tefik, das igo ämutons sunädo tikodi fibikün somiki ünü timül brefikün. Ämeditob vemo dinädis at, äletikob dü düp bal dö atos, lafo äseadöl e lafo ästutöl su kusens, nu logs e siens oba äjäfons teiko ko pöträt at. Täno fino, in stad kotenik dub dasev kläna jenöfik e vobeda onik, ädoseitob obi dönu in bed. Ituvedob kläni at; äbinädon me süm lölöfik notoda, kel balido iblurvükon obi, idadränälon obi e kel igo ijeikon obi. Ko senäl dremik divoda ägepladob kandelastanädi sui plad büik oka. Posä imoükob somo kodi fäkäda obik se mög logama, älasumob sunädo buki, kel äninädon nünis dö pänots e dö jenotems pänotas. Ämaipadölo padü ut, kel äninädon nünis dö pöträta nögafofik, äreidob us setis siämik ä bisarikis, kels sökons is:

„Äbinof jilepul jönik, leigo jönik äsä yofik. E tim ut äbinon mifätik, ün kel älogof ed älelöfof pänani, ed ün kel ämatikof ko om. Om älifom as man lefäkik, letikik vobiälük, e dub löf lefäkik pro lekan oma ädalabom äsvo ya jigami; of ye älöfof fredü e smili, ed äbinof so yofik äsä paf, fulü löf e flät kol dins valik, e hetöl teiko lekani, kel ädabinon äs taan ofa; ädredälof teiko lo palät, lo köfs e stums tefik votik, kels ämosumons ofe himatani. Kodü atos äjekof vemo, ven himatan ofa äspikom dö disein oka, ad pänön igo ofi it: jimatana yunik. Äbinof ye dälälük e lobediälük, e so äseadof mükiko dü vigs mödik in tümacem dagik löpik, kö lit paelik älitükön te löpao linumastofi gedik. Om: pänan äjäfom leziliko ko vobod oka, kel äprogedon ünü düp alik, ünü del alik. Ed om äbinom lefäkik, bisarik e vimik; suvo äreafof ini drimäls, sodas no ävilom dasevön, das lit, kel änüdranon so späkiko ini tümacem soalik at, ävesetükön sauni e lani jimatana omik. Dub atos ädeiguirof, e mens valik ädasevons liedü ofa, pläämü pänan it. To atos äsmililof ai ed ai dönu, nen plons, bi iküpof, das pänan (kel äbinom pänan vemo fmaik), äsenälom juiti gretik ä ledesiriki dub bligod at, e bi äjäfom delo e neito ad magulön su linumastof jimatani, kel älelöfof omi so vemo, jikel ye i ün del alik äläsikof tefü lan e saun. Äsenälof trodü semik, ven mens ut, kels ilelogons pöträti, äspikons me vöds nelaodik stunida dö süm voätik, dö milag gretik, e dö blöfs tel: dö ut skila milagik pänana, e dö ut lelöfa vemik kol of, bi ipänom ofi me mod no pluamovik.

Täno ye, ven vobod änilikon lä fin, nek fovo nog ädalon kömön ini tüm; ibä pänan ästadom in fäkäd sovadik, äsvo glutik dub vobod oma, ed ädeflekom te nemödiko logis de linumastof, ebo te ad xamön logodi jimatana omik. E no ävilom suemön osi, das köls, kelis äpänom sui linumastof, pädetirons de cügs juitana, kel äseadof nilü näi om. E posä vigs mödik ipasetikons, pöträta pifimekon pläämü liun lätik bal love mud, e pläämü köl bosik sui log; nu lan läda äsvo älöflamon nogna, äsä flam lampada bü kvän.

E täno liun piledunon, e köl piläükön; dü tim brefik pänan ästanom dafrediko fo vobod, keli ijafom; ab ün timül balidfovik, du nog älogetom usio, ädremom ed äpaelikom vemo. Ävokädom me vög laodik: „Vö! atos binon jenöfo lif ekopiköl!.. Täno ägüflekom oki vifiko ad lelogön jilelöfäbi oka — ideadof..“

Se Volapükagased (Zänagased pro Volapükaneft). Yel: 1963. Nüm: tobul.

1. NOTODOTS DIFIK SE EL „GRAMAT VOLAPÜKA”

Bagaf: 49.

El ‚The Times’ binon delagased Linglänik gretik, kel papübon in ‚London’.

Elogol-li eli Genova? Si! ebinob us ed elogob mebamali ele Cristoforo Colombo pededietöli.

Belödans ela London nemons hielis ‚Yeomen of the Guards’ cogiko nog suvo elis ‚Beefeaters’.

Tüm: ‚Eiffel’ binon bumot geilikün vola, binon igo geilikum ka el ‚Woolworth Building’: bumot geilikün ela ‚New York’.

Bagaf: 51.

Mödiks tävans lekani löföls elogons nilü ‚Roma’ failotis de tumyels vöna licinikis.

Bagaf: 54.

Gud voma at binon levemo gretik.

Gudikos yegeda at moikon dub stül grobik, ön kel pelauton.

Bagaf: 57.

El Canopus binon gretikün stelas logädik valik.

De pods at son oma esumom benosmekiküni.

Jipulil ävälof jöniküni se pups ofe pijonöls.

O vomül löfikün!

Flen divodikün ola.

Cil mu plütülikün at binon sonil bloda obik.

Bagaf: 60.

Cils mödik äbinons-li in säln? Si! elogob us tumis.

Balan äseadon e votikan äspaton.

Bagaf: 63.

1879, 3, 31 ü 1879, III, 31;

1879, 3^{ul}, 31 ü 1879, III^{ul}, 31;

1879, 3^{ula} d. 31^{id} ü 1879, III^{ula} d. 31^{id};

1879, mätzul, 31;

1879, mätzula d. 31^{id}; pareidos: balmil jöltumveldegzül, mätzula del kildegbalid.

ün del 31^{id} mätzula yela: 1879

Bagaf: 65.

3 X 3 = 9: kilna kil binos: zül.

Ebinof folna in Linglän.

Bagaf: 67.

Ägetom foldilis kil suäma at.

Bagaf: 71.

Binos düp mälid göda.

Binos düp: tel e laf < poszedelo.

Binos: düpalaf bü fol.

Binos: düpalaf pos lul.

Binos: foldil bü düp mälid ün soar.

Binos: düpafoldil bü vel.

Binos: minuts deg pos düp degbalid neito.

Düps degtel zedela etonons.

Tren odevegon gödo tü düp: lul minuts foldegbal.

Bagaf: 72.

Bäldoti kinik cil at labon-li?
 Lifayelis liomödotik el ‚Anna‘ labof-li?
 El ‚Louis‘ labom bäldoti yelas degfol.
 El ‚John‘ labom lifayelis zül.
 Edeadof bäldotü yels veldeg.

Bagaf: 75.

Kin edunon-li atosi? Ob.
 Eblinob ole bukis.
 Epenoy ofes.
 Egetol-li penedi? Si! egetob oni.
 Nifos.
 Tonäros.
 Reinos.
 Skänos omi, das no pevüdom.
 Binos veratik, das men tusuvo pacödon ma klotem oka.

Bagaf: 76.

elavob oki *ü*d elavob obi
 elavol oki *ü*d elavol oli
 elavof oki

Bagaf: 77.

Ekolkömobs odi ya in legad.
 Egivofs odes legivotis jönik.
 Eflapons odi.
 Balan eflapon votikani.

Bagaf: 78.

Oselom domi okik.
 Oselom domi omik.

Bagaf: 79.

Dom obsik *ü* dom obas
 Elogob tabi klöpik gretik jönik ola.

Bagaf: 80.

Givolöd obe buki ola ed ofiki!
 Blod ola ed obikan binoms flens.

Bagaf: 81.

Man at.
 Vom et.
 Labons vipis ot.
 Of it mekof dinis at.
 Kiodifikis gretotis mens labons! Si! ab atans binons patiko smaliks.
 Atosi osagoy-li ofe?

Bagaf: 82.

Kin espikon-li?
 Kif okömof-li?
 Kisi sagol-li?
 Söli kimik ekolkömol-li?
 Buki kinik oremol-li?
 El π binon-li tonat kinid lafaba Grikänapükik?

Bagaf: 84.

Kin mögo binol, binolöd utan, kel binol!

Kisi igo konomöv, no kredolöd omi!
 Kiniki töbi igo okodos, oplöpob.
 Kinolik binom-la, no binom man kaladanämik.
 Kitimo flen oba ekömom lomü ob, egetedob omi ai flenöfiko.

Bagaf: 85.
 O fred kion!
 Kio äfredob!
 Kio lekläros!
 Kiogretik gud Goda binon!

Bagaf: 86.
 Man, kel espikom, ämotävom ädelo.
 Läd, keli sevobs, okömomof adelo.
 Utos, keli esagom, binon veratik.
 Mot söla, hikeli elogob, binof jitudan.
 Mot söla, jikeli elogob, binof jitudan.

Noet: 10.
 Ut, kel sagon atosi, binon lugan.

Bagaf: 88.
 Sevob Linglänanis anik.
 Ek binon in dom. Elogob neki.
 Sagol obe nosi nulik.

Bagaf: 89.
 Omotävob ovigo.
 Ekömom-li?
 Lesagoy dönu, das elogoy-la melasneki.

Bagaf: 90.
 Man blinom buki.
 Buk pablinon fa man.

Bagaf: 97.
 Labobös pöti ad logön omi!
 Seadolsös!
 Frut ibinonös gretikum!
 Gololöd!
 Peloföd!
 Üf ekömomöv, id ob igoloböv.
 Üf sevoböv fümiko, das no dalabom buki at, sunädo remoböv oni ad givön oni ome.

Bagaf: 98.
 Lifoy no ad fidön, ab fidoy ad lifön.

Bagaf: 99.
 Ädelo elogob domi idästuröl.
 Äkolkömob ofi ko jiflen ofa äspiköli.
 Ätuvob ofi klotis lavöli lä fonäd.
 Jilavölan at binof jidünan obsik.

Bagaf: 100.
 Penob penedi.
 Logob bödi.
 Flapob dogi.
 Fälob bimi.
 Golob lü dom.

Slipob in bed.
 Seadob su stul.
 Efalob de jevod.
 Pened papenon fa ob.
 Böd palogon fa ob.
 Dog paflapon fa ob.
 Bim pafälon fa ob.

Bagaf: 102.
 Vo-li? man at etifom.
 Givolöd obe buki!
 Ati-li ud eti?

Bagaf: 204.
 Adyö!
 Vobolsöd!
 Menefe bal, püki bal.
 Hipul äflapom dogi.
 Jipul smalik at egivof ädelo söre oka buki jönik.
 Utan, kel tifon balna, ai binon tifan.
 Elogol-li kometi?

Bagaf: 205.
 O flen!
 O ,Charles'!
 (Näi püks difik vola) lüvipobs menefe bal, püki bal.
 Te pro tävans.
Bagaf: 206.
 Man spatom.
 Dog paflapon.
 Bod pabakon.
 Vobolsöd!
 Palogof.

Bagaf: 207.
 Jipul smalik at egivof ädelo söre oka buki jönik.

Bagaf: 208.
 Jipul smalik at egivof ädelo söre oka buki jönik.
 Nemob mani at tifani.

Noet: 16.
 Man äflapom vemiko me pun oka su tab.

Bagaf: 211.
 Man at panemom fa ob tifan.

Bagaf: 212.
 Jipul at egivof söre oka buki.
 Buk pegivon fa jipul at söre oka.

Bagaf: 214.
 Okömob odelo domü ol.
 Änüpenoy dü kobikam suämi vemo gretiki.
 Jipul at kanitof mi.
 Vobom lezilo.
 In soarazälül enäütobs levemiküno.
 Dub fal ebreikom bradi oka.
 Sekü däsper ebunom ini vat.

Sekü leig gulas killiena at leig miedalienas onik sekon.
 Pecödetom demü dobükam penäda.
 Epenom ati me pen nulik.
 Ifü flodastom blibob domo.
 Üfü tadun okanolöv gebön vafis ola.
 Flen ola to bäldot gretik oka binom nog nämediko su futs.
 To proib oba ga esegolom.
 Ad fred gretik oba vob at eplöpon beno.
 Ad yof gretik cilas hestan ädajonom anis hestakäfedas oka.
 Lautom demü kosid.
 Nolavan yunik at edunikom tävi nolavik ad lölöfükam studas oka.
 Ma bäldot oka hipul et edaglofom nämediko.
 Ma lifayels binom bäldik, ab yunik ma ladäl.
 Äbiegom äs flegülaneif.
 Blasfämon äs pagan.
 Atos epaseton bü yels mödikum ka kils.
 Ba okömom.
 No esagom atosi.
 Ma gasesds reg ya edeadom-la.
 Egolom ko fat oka.
 Nen jonül kofuda hipul mäpüdik et sagom lugis valasotik.

Bagaf: 215.

‚Louis’ degfolid : solareg
 ‚Paris’ : cifazif Fransäna
 tüm : ‚Eiffel’
 stitod : ‚Pasteur’
 nisul : ‚Stromboli’
 as sams : dog, ber, leon, ...
 hipul at konletom yegis valasotik : koans, knops, flänükamamäks, ...
 Set : hipul flapom dogi < stadon in dunalefom.

Bagaf: 216.

Esagom, das okömomöv.
 Esagom-li, das okömomöv?
 Ma sagäd esagom-la, das okömomöv.

Bagaf: 217.

Logob jevodi.
 Elogol-li jevodi?
 Dog paflapon fa om.
 Jireg lifofös!
 Seidolös oki!
 Seilolöd!
 Mogololsöd!
 If vilolöv visitön blodi ola, mutol vegön poszedelo me tren tü düp : 1 minuts : 10.

Bagaf: 218.

Logob dogi.
 Jipul at egivof buki söre oka.
 Omotävobs odelo me tren balid, kodä olöädobs göliko.
 No osegolob, bi reinos.
 Utos, keli sagol, binon fümiko neveratik.

Bagaf: 221.

Men vätälön, God büadon.
 Nö! man at no binom badik, binom kaladafibik.
 Ispelobs osi, ab no edalos binön so.

Ud okömom, ud ofablibom.
Noe sanan at binom man nolik, abi binom menätik.

Bagaf: 222.

Söl, keli elogol, binom fat oba.

No osegolob, bi reinos.

El reg lifomös! pävokädon valöpo.

Ätelegrafom obe : **fat ola malädom vemo. Kömolöd sunädo isio!**

Reg lifomös! pävokädos valöpo

Bagaf: 223.

Reg lifomös! pävokädos valöpo.

Su boad pinüpenos me tonats gretik: **prüdolöd demü dogs!**

Fa nolavans valik atimo pezepos, das tal binon glöpöfik.

Ced oba blebon, das epölol.

Binom, soäsä sümedom.

Beg oma äbinon, va vilol-li kömön brefüpilo lomü om.

Fikul balik binon: lio odagetobs däli fata.

Dotob, va spikol verati.

Ya elilol-li, va flen ola eplöpom?

Sevol-li : kiöpo sifal vilaga lödom?

Lememolöd : odelo mutol movegön me tren balid!

Veräto lücedetoy ele: **träitolöd kemenis ola! soäsä vilol, das träitons oli** < völadi gretikün, bi leset at binon lestab krita.

Man, kel golom us, binom flen oba.

Sagäd : teatöp lefilon < ästäänikon vifo da zif.

Utos, keli änu sagol, binon fümiko neveratik.

Om binom utan, kel eträtom oli.

Egivom mane, kel isavon cili oma, flonis 100.

Ädelo ägetob nuni, das blod oba ilükömom in ‚London‘.

Man et ärönom, äsif diab äpöjuton omi.

Kanol golön seimio, kö vilol.

Sosus kanob, ogekömob.

Ätikob dö bos votik, kodä no elelilob oli gudiko.

Is, kö drefäbs katastrofa pesepülons, efünoy mebamali.

Älestunob, das äkünom ad gespikön ole so mäpüdiko.

Bagaf: 225.

Binom masonan, e blod oma kapenan.

Binom masonan, e blod oma binom kapenan.

El ‚London‘ no te binon zif pöpagikün, ab i tedazif gretikün Yuropa.

El ‚London‘ no te binon zif pöpagikün Yuropa, ab binon i tedazif gretikün Yuropa.

Bagaf: 226.

Esagölo vödis at, ämogolom.

Posä esagom vödis at, ämogolom.

Ägolölo love pon älogob dogi in vat äseatöli.

Du ägolob love pon, älogob dogi, kel äseaton in vat.

Levip oba binon ad läbükön oli.

Levip oba binon, das läbükob oli.

Äbinom man fa valikans pälöföf, kels äsevons omi.

Äbinom man, kel pälöfom fa valikans, kels äsevons omi.

Pla ad studön ziliko, pledom dü soar lölik in süt.

Plas studom ziliko, pledom dü soar lölik in süt.

Bagaf: 228.

Man at binom vemo nolik.

Reig ela ‚Victoria‘ : jireg Lingläna.

Epenob söle : B. : fat jipula at.
 Ebexänom eli ‚Mont-Blanc‘ : bel geilükün Yuropa.
 Binom lautan buka at.
 Son oma vedom soldat.
 Espatof in gad.
 Maged ämufon lü om.
 Vär ko vin.

Bagaf: 229.

Lit sola
 Datuvan Volapüka
 Dom fata oba
 Buka ela ‚Mary‘
 Sel möbas
 Drinod vata
 Väret vina gudik
 Cifazif provina
 Bos gudikosa

Bagaf: 230.

Givom obe buki.
 Äpenof ele ‚Jeanne‘.
 Legivot mote
 Pened blode oma

Bagaf: 231.

Elogob bödi.
 Epenom potakadi.
 Älecedom omi fleni oka.
 Papal : ‚Leo‘ XIII^{id} < icälom eli ‚Schleyer‘ : datikan Volapüka < kamerani.

Bagaf: 232.

Dog slipon. Dogs slipons.
 Küm bienas äfimükon oki len tuig bima.
 Fat e mot fomons kobo palapäri.
 Palapär pafomon fa fat e mot.

Bagaf: 233.

Belis geilük e fikuliko bexänovikis Jveizäna.
 Hipuls et binoms neplütülüks.

Bagaf: 235.

Danüdooy us.
 Flapädoy in lulotidöp at.

Bagaf: 236.

Spelob, das okömom.
 Spelob, das okömom-la.

Bagaf: 238.

Spetob, das blod ola okömom.
 Spetob, das blod ola kömom.
 If edunoböv ati, täno sagoböv osi snatiko.

Bagaf: 243.

Ereinos.
 Onifos.
 Flodos.
 Smetos.

Bagaf: 245.

Binom soldat.

Hinef oma vedom fizir.

Binof e blebof jileplitiälan smalik.

Bagaf: 247.

Eflapof cili oka.

Äcöpom stonis.

Bagaf: 248.

Esagob ome nosi.

Epenof mote oka penedi gretik.

Bagaf: 249.

Nemob mani et jäpani.

Reg ecälom söli : B. D. < kuramaredali.

Bagaf: 251.

Fat espatom.

Buk seaton su tab.

Söl : X ägeridom ciles okik labemi gretik.

Cils nilädanas obsik epledons ädelo in gad gretik obas.

Äpenom penedi cifode zifa.

Elegivof söre oka bukis jönik kil at.

Presidan sogeda elovegivom adelo pö kom obas legivoti manes meritabik et.

Hipul et ai elugom.

Ädelo bü delaprim hipuls älöädoms ad ...

Domis jönik valik at söli : B < eremom.

Bagaf: 252.

Kini elogof-li?

Lü kim espikol-li?

Lifayelis liomödotik labom-li?

Bagaf: 253.

Jevods gretik rönöl fol et baonana.

Jevodas braunik mu gretikas.

Cili smalik frediko pledöli ati.

Dom ko fenäts gretik plu teldegs.

Bagaf: 254.

Man at binom tu bigik.

Tümis vemo geilikis.

Edäsinom patiko jöniko pöträti at.

Elogob us menis plu milis.

Vomi ebo eti ai enunedobs.

Lägolöd pänoti at kuratiko sus votik et!

No om, ab of edunof atosi.

Bagaf: 255.

Getolös glidis flena olik oli löföla!

Ädajonom obe protoki veitöfik fa poldans tel et pelautöli.

Bagaf: 256.

Wissen Sie vielleicht, wo Herr R. wohnt?

In der zweiten Strasse links.

Musz ich rechts oder links wenden?

Sevol-li ba? kiöpo (kitopo) söli : R. lödom.

Isao in süt nedetik telid.

In süt nedetik telid.

Nedeto in süt telid.

Mutob-li flekön obi lü det u lü nedet?

Mutob-li golön detio u nedetio?

Was ist das für ein großes Gebäude?	Mutob-li golön ini süt detik ud ini nedetik? Bumot kisotik bumot gretik at binon-li?
	Kin binon-li bumot gretik at? Bumot kinik bumot gretik at binon-li? Kis bumot gretik at binon-li? Bumot kisik binon-li bumot gretik at?
Bumot at binon potöp.	
Bumot at jonidon pro kobikams e pro diseins votik.	
Ist es weit von hier?	Binon-li (binos-li) fagik de top isik (de plad isik)?
Was ist es für Wetter?	Lio stom binon-li? Stom kisik binos-li? Stomi kisik labobs-li? Stom binon vemo jönik. Binos mu jönik. Labobs stomi pato jöniki. Sturareinos. Labobs stomüli sturareina.
Es ist recht schönes Wetter.	Edunol gudiko (edunol sapiko, ebinol sapik) ad ekesumön reinajelömi ola. Leklär edrefon tümi.
Es fällt ein Platzregen.	Blibolös nog boso (nog timülo, nog dü timil anik)! jimatatan oba okömof onu. Timi kinik glok jonon-li?
Sie haben gut getan Ihren Regenschirm mit zu nehmen.	
Der Blitz hat in den Turm eingeschlagen.	Timi kinik (düpi kinik, düpi kinid) labobs-li? Tim kinik (düp kinik, düp kinid) binos-li? Düp degtelid ebo anu etonon. Binos pas düp degtelid; labobs nog timi saidik. Tü tim kinik fidedol-li? Poszedelo de düp telid jü folid. De düp telid jü folid poszedela. Desinob ad motävön ün göd odela me tren balid. Desinob ad detävön ogödo me tren balid. Ramenolös vabi, plidö! ad blinön obi lü stajon! Vokolös eli ‚cab‘, plidö! ad vaibön obi lü stajon! Leadolöd kömön (föfiokömön) bökavabi, plidö! ad veigön obi lü stajon! Timi kimödötik oneodobs-li ad golön lü tren (lü stajonöp)? Vipob binön tö (in) stajon tü foldil düpa bü deveg trena (büä tren devegon). Blinolöd obe asoaro kaloti uta, keli mutob pelön! Givolöd obe ün asoar kaloti uta, keli debob ole! At binon-li tren verätik lü R.? Dodol-li boso smöki obik zigara? Labol-li dodol anik, das smökob zigari? Bölados-li oli boso, das smökob zigari? O bökan! kimödötik binon-li suäm vaiba lü B.? Binobs kilo. O bökan! Frädi kinik vaib lü B. (vabam lü B.) suämon-li? Binobs kilo. Fredob vemo, das elükömobs. Labol-li cemi gebidik? In tead kinid binon-li? No vilob golön (xänön) so geiliko. Fenob (binob fenik) dub jäf dela at; golob ad slipön (golob lü bed). Tü düp kinid bötol-li janedi? Ünü tim kinik janedoy-li is? Labol-li te janedis ma zibalised? Dajonolös obe fidedalecemi (fidedöpi). Vipob (desirob) ad janedön (vilob janedön), kini (kinis) kanol-li givön obe? Kaf at binon naudodik. Tied binon tu saäbik, givolös obe vati vamik (bosi vata vamik)! Kini labol-li as poszib? Kis atos binon-li?
Bleiben Sie noch einen Augenblick, meine Frau wird gleich kommen.	
What o'clock is it?	
It has just struck twelve.	
It is only twelve; we have still plenty of time.	
What time do you dine?	
From two till four o'clock in the afternoon.	
I intend setting off to-morrow morning by the first train.	
Call a cab, please, to take me to the station.	
How long does it take to go to the railway?	
I wish to be at the station a quarter of an hour before the train starts.	
Bring me up to-night the bill of what I have to pay.	
Is this the right train to R.?	
Have you any objection to my smoking a cigar?	
Coachman, what is the fare to B. We are three.	
I am very glad we have arrived.	
Have you a room free?	
On which floor is it? I will not go so high.	
Je suis fatigué de ma journée; je vais me coucher.	
À quelle heure servez-vous le déjeuner?	
Vous n'avez que des déjeuners à la carte?	
Indiquez-moi la salle à manger.	
Je désire déjeuner, que pouvez-vous me donner?	
Ce café est détestable.	
Le thé est trop fort, donnez-moi de l'eau chaude.	
Qu'avez-vous comme dessert?	
Qu'est ce que cela?	

Avez-vous des diners à prix fixe?

Que donnez-vous pour ce prix?

Il me faut écrire une lettre et je n'ai pas d'écritoire. Puis-je me servir de la vôtre?

Prenez-la, monsieur, et servez-vous-en autant que vous voulez.

Labol-li fidedis ma suäm fümik?

Kini (kinis, kisi) givol-li pro suäm at?

Mutob penön penedi e no labob penamastömis. Dalob-li gebön oliris?

Sumolös onis, o söl! e gebolös onis so lunüpo, äsä vilol!

2. SETS E VÖDEMS SE TIDABUK FA EL ,ARIE DE JONG'

SAMS E BLIGÄDS DIFIKS

Hiel ,Louis' XVIid (degmälid) äbinom fanäb in el ,Temple'.

Jiel ,Anna' elogof eli ,dandy'.

Mens valik binons deadöfiks. Eremol-li (= heb je gekocht) papüri, penis e nigi? Si! eremob papüri e penis, ab eglömob nigi. Liegikans no ai binons läbiks. Nilädans gudik egivons jipöfikane bodi e böri. Ziom e zian oba labons domi vemo gretiki ko cems gretik e vemo smaliks.

Givom obe buki oka ed ofiki.

Fat obik ed olikan binoms flens (hiflens).

Cils hinilädana eplökons flukis madik de bim. Julans ospatons de el ,Den Haag' lü el ,Wassenaar'. Fat eremom ciles okik saikulis; osaikulons su saikul oksik lü el ,Leiden'. Hifeilans useloms odelo härbatis valik okas. Söls odrinoms kafi, e läds odrinofs tiedi. Jevods e kuns omas golons in län.

Odelo uselom jevodis e kunis oka. Ogolobs lü tab, oseadobs, ed ofidobs ed odrinobs. Hipuls neplütulik eflapoms-li kati? Nö! eflapoms dogi jönik söra smalik oksik. Julans igetons papüri, penis e nigi, ed äpenons. Opotons odes penedis e potakadis mödikis. Cils ebinons in jul.

Blod mena at binom sudik.

Ob it egivob ciles et magodis ot.

Buk, keli elegivol obe, binon jönik.

Utan, kel lugon, binon lugan.

Man, älogöl atosi, äfugom.

Bakan at selom bodi gudik e keki svidik. Birel olik älabom-li biri gudik? Oremof-li fitis kil u folis? Kölan at labom kölinis gudik. Labobs domikölani ot. Jukel ofa emekom pro daud ofa jukis geilik. Bukatedan obsik älabom bukis jönik lul. Atosi sevob. Eremol-li onis? Nö! blod oba. Cem at labon yanis tel e fenätis fol.

Hipul, kel golom us, binom flen sona obik. Daut söla, hikeli elogol, binof jitidan. Daut söla et, jikeli elogobs ädelo in legad, edagetof diplomi jitidana. Mens egivons musigale at, kel eviälom so jöniko, floris mödik. Edanof utanis, kels egivons ofe legivoti jönik at. Utans binons läbiks, kels binons koteniks.

El ,Jan' labom kroligis kil. El ,Piet' labom kroligis mödikum ka el ,Jan'. Eremol-li floris pro mot ola? Si! evälob floris jönikün, kelis gadan älabom. Eflapom bali dogas at. Dogi kinik eflapom-li? Vome kifik egivof-li pötetis? Jiatane; äbinof pöfikün de voms at. Kife söl et egivom-li floredi rosadas? Kin cilas vilon-li kömön isio?

Blod oba ai penom penedis lunik, ab sör oba penof penedis nog lunikumis. Egetol-li bosu dub pot? Si! o söl! Kisi egetol-li? Egetob penedi bal de hinef oba, potakadis kil de hiflens oba e magodakadis tel. Buki kinik esumol-li? Ati, esumob buki at dö musig e musigals; äcedob ati jöniküni bukas, kelis edajonol obe.

If laboböv moni, remoböv ole buki at.

If älaboböv moni, eremoböv ole buki at.

Hifeilan at dalabom jevodis tel e kunis deg.

Cils äbinons-li i pö zäl et? Si! elogob us tumis.

Balan äseadon e votikan äspaton.

Muls yela binons: yanul, febul, mätzul, prilul, mayul, yunul, yulul, gustul, setul, tobul, novul e dekul. Yanul labon delis kildegbal, e febul teldegjölis u teldegzülis. Vüpladotayel labon delis kiltummäldegmäl. Eremof rosadis mäl, ab if äbinoföv liegik, iremoföv rosadis deglul. Rosads at binons jönikums ka ets. Ekanitol vemo jöniko, ab läd at ekanitof nog jönikumo.

Hilubegan ägolom ko dog oka len jain. Äsagom ai: „Labolös keliedi demü bleinik!” Beigolan ägivon limuni hilubegane, ed älelogon gudiko bleinikani. Fino äsagon: „No binol bleinik, o flen!” „Gidetol, o söl!” man äsagom, „ab dog oba binon bleinik. Ag! o söl! labolös keliedi!”

Äsagom das öpotom penedi.

Ma lesag oma, üdunom ädelo atosi.

Sagom, das odunom-la tävi gretik.

O fred kion!

Kio reinos!

Kiojönik atos binon!

Ügolob ädelo lü nimagad, ab no egolob usio. Igoloböv ädelo lü nimagad, if stom ibinonöv jönik; ye äreinos ädelo vemiko. Delis kimödötik vig labon-li? Velis. Vedel binon del folid viga. Man kiom! Delis

kiojönik elabobs! Lesagom, das estudom-la adelo dü düps fol. Kredol-li, das ekanitom so gudiko? Si! ibä labom vögi gudik.

Tü d. (= del) 31id mätzula yela: 1879 el ‚J. M. Schleyer’ edatuvom Volapüki. Binos adelo d. teldegid novula. Mudel telid amula binon d. degkilid dekula. Kiomagifikis rosadis redik egivol obe! Kiovisedik hipul at binom demü bäldot oka! Gidetol, ödunob atosi, ab no elabob timi saidik pro atos. Lesi! edunoböv atosi, if ilaboböv timi. Sudel, tudel e dödel binons tefädo dels balid, kilid e lulid viga.

Fa kin däsinot at pedäsinon-li? Fa son oba, däsinom vemo plitüliko. Manils pedäsinoms gudiko, ab vomils no. Buk at ya pereidon-li fa ol? Nö! no nog. Kitimo poreidon-li fa ol? Atosi no nog sevob, niludo oprimob odelo ad reidön oni. Fa kin pöträt at pepänon-li? Fa pänan Nedänik sevädik: ‚Van Dijk’. He! om no labom-li podis? Äcedob-la, das pods piremons fa om. Si! iremom ga sio (ga sio = ook) podis, ab pemosumons fa hipuls neplütülik.

Eremob dinis tumsotik, binos tumödik ad mäniotön onis valik. Dinis kisotik eremol-li? O! dinis valasotik: klots, fluks e penamaneodots. Esagob sio kilna ome, das mutom dunön atosi, ab no dalilom. If binomöv son oba, pepänomöv fa ob demü atos. Zülna degtel balion kiltumfoldeglulmil mältumveldegzül binos baltumbaldegbal balion baltumbaldegbalmil baltumbaldegbal.

Binom fizir.

Cils vedons gretiks.

0,3 = kildim (degdils kil)

7,438 = vel e foldimkilzimjöldmim (vel e mildils foltumkildegjöl)

Binos düp: bal.

Düp mälid gödo.

Düp lul e laf soaro.

Düpafooldil bü düp: vel.

Minuts deg pos düp jölid (pos düp: jöl).

Tren odevegon poszedelo tü düp: tel minuts mä.

Bäldoti kinik labol-li?

Labob bäldoti yelas zül.

El ‚Fietje’ labof lifayelis degbal.

CIRCULAIRE

Kantoor:

Heerengracht 300.
M.H.

TERDAM (C.) 1 Mei 1930.

Bij dezen heb ik de eer U mede te deelen, dat ik mij alhier heb gevestigd als **Commissionair** in (lees: van)

Effecten.

Terwijl ik mij in Uwe welwillendheid aanbeveel, en U verzoek van mijne onderstaande handteekening nota te nemen, teeken ik met de meeste achting,

Uw dw. Dr.
J. GOEDBLOED

Handteekening:

J. Goedbloed.

Sirkülapenäd.

Bür:

Heerengracht 300.
O sö!

DAM (C.) 1930, mayul 1.

Me at labob stimi ad nunön ole, das etopikob ini top isik as **komitätan valöras.**

Du komandob obi benomeuge olik, e begob ole ad seivön nemapenäti disik oba, dispenob ko stüm mödikün as,

dünan düniälük ola
J. GOEDBLOED

Nemapenät:

J. Goedbloed.

SEVÄDAN VÖNÄDIK.

Kiovamik äbinos, e kiofagik.

Äbinos poszedel filamahitik fridela in zif Nedänik semik; äbinos so hitik e so filik, das spärs su nuf äcavons: bos, kelos nämätü spikamamod Nedänik äbinon hit gretikün, keli kanoy fomälön. Sol äsvieton nenmiseriko ini süts ed älokon nidülölo (älokon nidülölo = glinsterde) su pavastons sekü säg pipuinädöls (= poeierig geworden).

In süts ut, kels äzugons äl sulüd, e kels kludo no älabons jadaflani, ädäspertikon jenöfo beigolanis. Lumans, kels äzispatomos ko smalaplöms e vinabüns, ädekluinoms tü pülatimils valik flomis okas me lebavets linumik oksik.

Lodotipolans, kels voto kösömoms ad lägön ön säjäfälikam vatiälük (her te vertalen met „hydrostatisch”) limedis okas love stutöms ponas — jästäd, kele deboms is ed us in Nedän (in Nedän bij de vertaling weglaten!) dani kodü nem stimöl: „baliëkluiwers” (= stütömituetans) — äseatoms len söpajol foloveiko etenikölo su kubits okas ko skal labü böridamilig pla gein näi oks.

Masonans pö vobod (pö vobod = op karwei) eseadöls futü bumaskaf su bem ko kubits oksik su kiens e ko nams tel oksik bovüli gretik (bovül gretik te vertalen met „spoelkom”) ezüglepöls, äbladoms love tied

oksik ga telna so lunüpiko, äsä äkösömoms, e kludo küpädiküno (= opmerkelijk) ä stunükölo (= verwonderlijk) lunüpiko.

Jidünans ädunetöl äkanofs töbo föfiostränön love süt cilis, kels ikegolons ön spel ad getön zuo (ad getön zuo = toe te krijgen) plömi u figi lä pitatedülan, ed änotodofs beigolölo keliedi vemik (vertaal: diep) ä zadiki kol jiklinükans, kels ko logods flamädik e ko bonäts dis cün pilivüköls äklinükofs süti (äklinükofs süti = zij deden de straat).

Nek äbinon takedik, pläs is ed us bäldan balik, kel ko neitabonät blövik suik, ko pantufs blägik lenik, e ko lögs su pärünulabamil okik petenüköls, äseadom äd äsmökom pipi, komü matiol e balsamin, fredöl dö „del stoma vönädatimik”.

Pö stomastad somik laboy vo keliedi tu nemödiki kol mens bigik. Binos veratik, das suvo süükons pö ol senäli vama e teafa, ebo ven ol me tak e taked ekanol ze sufidön hiti, dub kömön bladölo ed ai dönu bladölo lä ol, e dub jonülön klieni nedamütovik ad livükön kravati okas, du lülogons oli me logs esvolöl (= uitpuilend); ab binos i veratik, das jafäbs at sufons vemiko.

O mans bigik e voms bigik talaglöpa (= wereldrond) at! va ols ün yels lätik nog ekanols logön kienis e futis olsikis, u va emutols yilädön ya lunüpiko lelogami läbüköl yegas at; igo if alseiman volanefa kofonöv-la bigi olas, pinädi olas, veti olas: in blöt ela ‚Hildebrand’ lad keliedöl ai pebon pro ols.

Bevü pösods pinädik timas lätik sö: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis’ ädigädöm ad labön, do no pladi balid, ga i pladi. Äbinom balan privilegäbas et, tefü kelans neföro dalos jenön, das koskömons sevädani vemo vönädiki, nendas vöd balid atana lü ons binon: „Kio evedol bigik!” du alan, kel dü vigs tel no elabon läbi ad lelogön logodis onsik, temunon ones, das dönu evedons bigikums.

Äbinom balan läbikanas et, kels dub vinegs mil röletanas oksik, küpons das, ma nilud vemik atanas, odeadons sekü paopläg, e kels too pastigädons fa natäl okas, ad dunön, ad fidön e ad drinön utosi valik, kelos vero binon dämik, kelos bigükumon, kelos kodon gästioni, e kelos pö mods mögik valik vemükon (vemükön = aanzettem) bludasirkülami. Äbinom balan läbikanas, kels, ven labons dub pinäd oksik hitüpo senäli vama, i labons ed ün nifüp ed ün hitüp senäli vama dub zun, fäkädäl e fäkädikam (vert.: agitatie).

Söl: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis’ ämufom ün poszedel fridelik filamahitik löpo pebepepöl ze tü düp lulid vegü bal sütas zifa, keli no enemob, ed atosi ädunom, ädemölo hiti dela e magedi oka, mödo tu vifiko. Äkipom in bal namas häti oka, ed in votik pokasärvätül sadinik yelovik oka sa bambudastaf okik labü gnob viorik glöpöfik, gnobi kelik äjoikom pö naeds mödik dub jästam neskilik (= schutterig) ta kap oka, ven ävilom gebön pokasärvätüli.

Pödü om äbunülom sūtahipul smalik, kel äpolom plöguni mana love brad e sakädi oma in nam, nen hät u luhät su kap, piklotöl me yäk blövik labü flab blägik in kubitatop bala slivas e flab gedik in votik, e kela knop balid (binü bom blägik) päfimükon (fimükön = vasthouden) medü knopahog folid, du knop telid (binü läten), kel binon su plad folida, pädamüton fa knopahog mälid. Älabom läbi ad no labön stogis len ok ün hitüpatim vamik et, soäsä äbinos küpovik nilü nügolöp boatajukas oka e zuo nog is ed us.

„Benö! kitopo dom täno binon-li? O hipul! Kitopo täno binon-li?” sö: ‚Mr. Hendrik Johannes Bruis’ äsäkom nesufädiko.

„Dom balid et labü pärünül platik et,” hipul ägespikom, „yan telid de selidöp svinibecöpana; näi dom, kö spionalokils et föfobinons.”

„Gudö! gudö! gudö!” ‚Mr. H. J. Bruis’ äsagom.

EL ‚GARIBALDI’ AS PIRATAKÄPTEN

Ün 1831 Brasilän isteton oki nesekidiki de Portugän, ed idalonon oki as lampörän, ab in tat gianagretik nulik taädäm vemik vü reig zänik e vil ad itreig provinas anik sunädiko äfoikon. Provin: ‚Rio Grande do Sul’ äbinon balid, kel ätovedon stäni voluta. Sekü topam okik in gul lemu sulüdik Brasiläna äbinon timü guver Portugänik ze nesekidik: lödäns ona ästetons, das no älobülons stabaloni ones fa el ‚Pedro II’ pilümütöli. No ävilons labön zänädi, ab fedi tatas itreigik. Das fedimans änemons okis repüblikanis, das äkünons me nämäd smalik okas ad volutikön ta reig reigäna lemu gretika: jenots tel at äsüükons ya suniko pö els ‚Garibaldi’ e ‚Rossetti’ kesenäli nämik ä nesüeniki pro volutans. Ön neplakug bolitik omsik äleigädoms etanis lä lomänälans Lombardäna e Romayäna. Ni ädasevoms rouli viogretik dunikods nenobik valasotik äs glöt, jalud e stimiäl pösodik äpledons in „livätakrig” at, ni vio „livät,” keli dugans ela ‚Rio Grande’ äbesteifons, äbinos vöd tujönik pro laidulükam nämäda numa smalik gretaglundalabanas e ventüranas: zeil voik onas. E ven fäd äkosükon omis ko xiläb: ‚Livio Zambecari’ di ‚Bologna’: ün timül et sekretan ela ‚Beno Gonzalès’: presidal ela ‚Rio Grande,’ äleadoms sunädo süädükön okis fa lomänan oksik, das prinsip demokratik okas äbligon okes ad gebidükön okis repüblike lafamagälik in sulüd fagik. De el ‚Gonzalès’ komipans nulik bofik pro livät ela ‚Rio Grande’ ägetoms plä vafs e mon zöti penamik, das äplägoms pirati in dünäd repüblika. Skip pituvon sunädo, e ven jalup omsik:

‚Mazzini’ — nafil mö touns 30 — pifeajafon ad krigabot, el ‚Garibaldi’ ätökom cali käptena pö fledinaif tä ut piratakäptena. Fät äbinon böniälik pro om: ifagikölo töbo mö liöls anik de jol älesumom pridi balid okik: sailanaf Brasilänik me kaf pifledöl. Äproibom manes oka ad viodön igo heri bal tävanas Brasilänanafa ud ad ravön ones dalabotis oksik; älabükom savaboti me fidastok e vat, ed ägesedom onis in at lü län. Skipi mö mans degmäl oka äloveboidom ini pridanaf, ed äbüedom välön nägäraslafanes, kels ädutoms lü skip ata, va äviloms pastadükön libio in pof balidkömööl u va äviloms dünön fovo as lelivans sumätöfö büds oka. Nafi pipridöl äfeablunedom ad el ‚Faradilla’: lüjonil lü zanädanem: ‚Farados’: mens in rägs, me kel Brasilänans pleidälik älukofons lödanis pöfik ela ‚Rio Grande.’

Stuniko nafanef idalilon büdis käptena blonik, iküpedon kondötis oma: büds e kondöts, kels bofik äbinons leigiko nekösömiks pö piratan in dünäd tata lafabarbarik. Blasfäms lafiko pitaetöls pämurons; ko logeds glötik älükoy lü tedan liegik ko nidains magifik kel, ven el ‚Louise’ ätovedon stäni vietik, me koap lölik oka ädremölo, ijedom oki sui kiens foi futs matrodas ela ‚Mazzini,’ omes jerotis valik oka älofölo, stipä öspalomsöv lifi oka. Ab valikans älobedom: käpten yunik älabom in vög e loged, in natäl lölik fefik oka bosu nebeponovik, kelos äfakipon nelobedi. Bevü skip lumans sovadik ädabinons: mans, kelas pasetalif ludunik piglivon in lienäds düfaladälik u dobäliks okas; ab neai balan omas äkünom ad dünön ta krigagit nulik fa el ‚Garibaldi’ pinüdugöl, sevabo: spal stima, dalabota e lifa fanäbas valik. Äbinos-li nämäd stunüköl omik love mens? Äbinos-li tälen omik, ad vobädön, das lobed päcedon as dün klülik, kel äkoedon sufodön matrodas tefü nomükam, kel ämuton lüjinön lü ons nesiämöfik? Ud ätefos-li pö atos fägi nog jönikumi natäla omik: fäg seledik ad süükön gudikünosi pö mens, me kels äsötom jäfikön, ad koedön löflamön dönu dub flun e sam spagis smalikün tuga menöfik, kurada, fieda, okseveda? Äsevom-li ad lovestürön bosu tikäla dialik, kel ästigädon oki it, bosu süada okik, das äfödom i somo dini liväta, ini mans düfaladälik et, kelanas mödiküns te pibätoms dub desir ventüra e spel lefanota?

3. VÖDEMS SE TIDABUK FA EL „JOHANN SCHMIDT’ PRO DEUTÄNAPÜKANS

Renar

Fab fa: *G. E. Lessing*

Renar pepöjutöl äkanon savön oki sui mön seimik. Ad doniokömön gudiko ve flan votik, ädagleipon spinabimüli nilü mön. Äplöpon ad doniogramön yufü on, ab spins japik äkodons viodis dolik pö on. „O yufans mifätik!” renar ävokädon, „no kanols yufön eki, nendas dämükols oni leigüpo.”

Lup e kapar

Ma hiel „Aisopos”

Kapar äbinon löpo su klif skapik. Lup ätövon oni, ed ästeifulon vaniko ad löpiogramön lü on. „O löfäb!” älvokädon oni, „no-li osuidol su klif geilik? Bo okanol deslifädön e doniosturön. Grämölös prüdiko donio e kömolös lü ob sui yebalän jönik at, kö kebs benosmekik dabinons bundano!”

„Danob oli!”, kapar sagatik ägespikon. „No vilol givön fidedi obe, ab ole it.”

Blümäl

Man ägolom neito su süt soalik ven süpiko äkolkömom glibani. Atan äpladom oki fo om, ed äsäkom ome käfiko: „Düp kinid binos-li?” Man blümälük ägespikom nendrediko: „Binos düp balid”, e pö vöd lätik spatastaf oka ädrefon balna bäki glibana so nämiko, das gliban ädofalom ed äsüükom vödis: „Gode dani, das no esäkob ole düpi tü zeneit!”

Vindit no slipon

Ma hiel „Aisopos”

Sasenan pejeiköl dub konsien badik e fa pöjutans oka, ärivom pos fug lunüpik dü dels e neits fino flumedi: „Nil”. Ya äniludom das nu äbinom sefik, ed ädesinom ad nämükön limedis dafenik oka len jol koldülik in jad bima.

Ye no lunüpo idoseitom oki, ven lup fa soaf pilümoföl äkodon, das dönu älobunom. Spidiko äbegrämom bimi e dönu äniludom sefi oka. Süpiko tuigs nilü om änoïdons e snek ätatakön omi linegölo de bledem densitik. Blut in fesüls oma ti ästifikon, e lafo dub jek, lafo ad fugön, älivükom doatis de letuig, keli idagleipom. Bi ye letuig at äzugon sus flumed, sasenan ädofalom ini vefs flumeda. Nog äfägom ad savön oki medü svim, ab mifät äneleton i savamögi lätik at. Pö stur oma krokod älöpiokömon se vat, äjonon cavi, kedis tutas japik ninädöli ed äluslugon omi.

Monit bisarik

fa: „J. P. Hebel”

Man semik ämonitom su cuk lomio e son okik ästepom futo näi om. Tevan äkömom ed äspikom: „Binos negit, o fat! das ol monitol, e son olik mutom golön futo. Labol limedis nämikum ka son.” Fat änexänom de cuk ed äletom soni ad bexänön cuki. Suno tevan votik äkömom ed äsagom: „O hipul! No binos gitik das ol monitol e fat olik mutom begolön vegi futo. Labol lögis yunikum ka fat olik.” Nu bofiks äbexänoms cuki ed ämonitoms dü brefüp so, jüs tevan kilid äkömom ed äsagom: „O nentäläkt kion! Mens tel seadoms su nim fibik! Vö! Sötöyöd sumön stafi ad deygön olis de cuk.” Nu bofiks änexänoms de cuk ed ägoloms futo, detiko fat ägolom, nedetiko son ägolom ed in zänod cuk ägolon. Nu tevan folid äkömom ed äsagom: „Vö! Binols dabinans bisarik kil! No saidos-li, if tel de ols mutons golön?” Nu fat äkobotanom föfalögis e son pödalögis cuka, täno ädusteigoms dis koap onik letuigi bima, kel ästanon nilü süt ed äpoloms cuki su jots oksik lomio.

Somikos okanon jenön, üf demoyöv cedi mena alik.

Spod

Pötü nulayel vipob ole e famüle olik gudikünosi, kelosi kanob vipön oles. Oyel blinonös obes valik dabeni e benedi mödikis.

* * *

O söl palestümöl!

Me at vilob nunön ole, das egetob danölo potatrete ola suämü maks: 9,40. Opotob ole bukis sosus upubons.

Ko glids flenöfik,

* * *

O söl palestümöl!

No epenob ole sis vigs anik. Kod atosa binon, das älabob jäfotis votik mödik. Obegespikob penedis tel ola, sosus okanob; klu labolös nog sufädi anik.

Ko lestüm,

4. LIFAJENÄD HIELA ARIE DE JONG

fa om it

Redakan ettimik: ‚Ralph Midgley‘ äpübon lifabepenami at in „Vög Volapüka“ yeloda: 2007.

Äjonodom oni me vöds sököl: „Bü yels mödik, sö: ‚Bishop‘ äbegom ome ad penön lifibepenami ninädaliegik pro menäd okömöl Volapükaflenas. Ädunom osi in pened cifale fütürik. Dalabob kopiedi peneda at, e spelob, das ojuitols lifajenädi fa om it pepenöli.“ (Küpet fa el ‚Hermann Philipps‘.)

Fat obik äbinom käpten. Änafom in Lofüda-Lindän, ab ven nog äbinom ze yunik ed ämatom dü tim brefik ko vom, kel äbinof mödo yunikum ka om, äperom nafi okik dub lefil. Pals obik äsludons ad lomädikön okis sui län ed ärefafons sui tieda-leplanän in nilän Yafeäna. Bü tim tumyela zao bala in niläns nisulas gretik Lindäna Nedänik ye num sananas ed i num julas pro cils Nedänik nog äbinons vemo püliks, sodas mot obik ämutof tävön lü Batavia (nu ‚Djakarta‘ panemöl) ven äspetof putüli. E so pemotob in ‚Batavia‘: cifazif Lofüda-Lindäna tü tobul 18 yela: 1865. Ven nog älabob bäldoti yelas 7, mot obik äblinof obi, sa blodili e sörilil nog yunikumis ka ob, lü Nedän, dat ökanobs patidön e padugälön in züäd Nedänik. Latikumo mot obik nog äkömof semikna ini Nedän, ed ästebof alna dü yels anik is ad kälön obis. Dü tim lölik dugäla obik estebob in ‚Leiden‘. Fati obik no plu edönulogob. Ven äbinob studan ägetob deadamanuni oma.

Posä ivisitob donajuli, realajuli e niveri, ädagetob tü d. 6^{id} febula yela: 1891 sananadiplomi, e tü mätzul 7 yela ot cäli as fizir-sanan klada telid in milit Nedäniko Lindänik. Ün mul ot ägetob de ‚J. M. Schleyer‘ diplomi Volapükkitidana, e pos blün penota dö diuretin e benosuf xama in ‚Freiburg im Breisgau‘ ädagetob ün d. 9^{id} setula yela: 1891 diplomi de ‚Doctor medicinae‘. Ün 1892, yanul 8, ägetob diplomi tidala Volapüka.

Tü d. 18-id febula yela: 1892 ämatikob in ‚Ginneken‘: vilag nilü ‚Breda‘, ko Maria Clarkson: dau vikonulana pipänsionöl, e pos primagloravigs läbik äboidobs obis tö ‚Genova‘ sui stemanaf: ‚Prinses Sophie‘ ad tävön lü Lofüda-Lindän. Ab dels läbik ipasetikons suno. Jimatan obik ävedof malädik, ed ädeadof tü d. 1^{id} prilula, ven äbinobs in Redamel. In deadanöp ela ‚Aden‘ ob e tävans votik nafa esepülobs ofi.

Mot obik älödof ettimo domü söf ämatöl obik in ‚Makassar‘, e ven ilükömob tü d. 20^{id} prilula ini ‚Batavia‘, cifod militik in top et igeton telegrafoti de mot obik ko beg ad pladön obi in dünäd sanavik Selebeäna tö ‚Makassar‘. Eföloy begi at, ed äkömob ini zif et. Pos steb yela bal, pälovepladob lü ‚Bonhain‘. Is fizirs e calans sifädik anik äfomoms suno sogi. Ad muadön obis ädunobs folo kösömiko lespatis in belem. Atos äjenos ün sudels, posä ob ikäledob ün mugöd malädanis nemödik.

Äblümükobs koledi balugik, äxänobs sui jevods, äpignigobs in belem ed äkömobs suvo vemo latiko lomio. Do zifil, kö älödobs, äbinon topil miserabik, äsevobs ga ad muadön obis.

Ün 1893, mayul 15, ägetob diplomi profäsorana Volapüka.

Pos steb yelas kil in ‚Bonhain‘ ätävob lü ‚Padang‘, kö ästebob dü muls tel, e fovo lü ‚Kotaradja‘ in el ‚Atjeh‘, kö obs (Nedänans) äkrigobs ta elans di ‚Atjeh‘. Klülos, das ekompenob i pö krig, e das lif oba id eriskädon boso, ab as sanan no eduinob heroedadunis. Ab kanob sio penetön benoseki gretik pö bekomip malara ed ela ‚beri-beri‘, ven äbinob su ‚Poeloe Bras‘: nisul nolüda-vesüdü tipot nolüdik Sumatreäna.

Ven dünädüp obik in ‚Atjeh‘ äfinon, ädagetob livodi balmulik, keli ägebädob ad matirajanön ko ‚Marie Chavannes‘, kel älödof domü pals okik in ‚Soerabaja‘.

Ün fin yela: 1898 ävegob lü ‚Sintang‘ in Borneän. Us äbinob sanan balik in ziläk, kel labon gretoti telik Nedäna.

Tü febul 23. yela: 1899 ämatikob dälädo ko ‚Marie‘.

Ün 1900, prilul 26, päcälob fizir-sanan klada 1^{id}.

Ün yel ot sonil pämotom, kel ye edeadom pos yel bal.

Me diplom dätü 1901, yunul 5, ävedob kadäman Volapüka.

Ün prim yela: 1902 ävegobs lü ‚Semarang‘ e poso mö yel lafik lü ‚Oengaran‘. Pos steb yelas tel ävegobs dönu lü ‚Semarang‘ ad detävön usao me livod balyelik lü Nedän.

Ven igekömobs ün setul yela: 1905 de Yurop ini Lofüda-Lindän, päpladob ini ‚Pelantoenan‘ kö malädanöps gretik lepradanans ädabinons. Pos yels tel ävegobs usao lü ‚Djokjakarta‘ ed ün prim yela: 1911 de zif at lü ‚Magelang‘. Pos steb so lunüpik in vütroplän, äjuitobs klimati so vemo koldülükumi. Ätävobs in läns mödik Yuropa ad seivön mögiküno mödiko pöpis e küpädotis topädas in taledadil obsik.

Sekü büad guveralik dätü 1911, tobul 13, päcälob mayor-sanan, e pälovepladob lü ‚Banjermasin‘ in Borneän.

Ven äbinobs us no nog dü yels tel, ägetob nuni, das mot obik, kel vüo ilomädükof oki ini ‚Den Haag‘, äbinof nesanoviko malädik. Ad kanön nog logön ofi, äbegob ed ägetob livodi ad golön lü Nedän. Tü d. 8^{id}

mayula, yela: 1913 ädetävobs de Yafeän, ed äboidobs obis sui stemanaf Fransänik: ‚Amazone‘. Ab liedo no plu elogobs ofi. Ven ilükömbobs ini ‚Suez‘, ägetob telegrafoti ko nun, das mot obik ideadof.

Posä istebobs dü tim anik in Nedän, elotedobs i nog dü vigs anik in ‚Paris‘ ed in ‚London‘, e ven ägetävobs ün prim yela: 1914 dönu lü Lofüda-Lindän, eropobs tävi obsik ad lifädön i nog vigs tel in Lägüptän.

Dönu ikömölo ini Lindän, estebobs in ‚Soerabaja‘, ‚Malang‘ e ‚Batavia‘.

Ün 1914, febul 21, päcälob vikonulan-sanan.

Ün 1916 jimatan obik ävedof nesanoviko malädik. Ni kötet ni lekäls votik ekanons savön ofi, ed edeadof in ‚Batavia‘ tü d. 28^{id} yanula, yela: 1919. Ün yel ot pepänسیونob.

Äblibob nog dü yel bal in ‚Batavia‘ ed ädetävob usao tü d. 3^{id} mayula, yela: 1920. Edunob tävi lü Yurop vegü ‚Singapore‘, ‚Hong Kong‘, ‚Yokohama‘, da Lamerikän e Kanadän ed älükömbob tü 1920, gustul 15, ini Nedän. Somo elogob dinis jönik mödik vola.

FIN

Dät lauta no sevädön.

5. BIENALAK

(,Immensee' fa Theodor Storm fa ,Johann Schmidt' petradutöl)

HIBÄLDIKAN

Ûn poszedel latafluküpik, man bäldik gudiko peklotöl, ädoniovegom nevfiko ve süt; äjinos, das ägegolom lomio de spat; ibä snabajuks omik, kels äduts lü vogäd pasetik, äbinons püfiks.

Bambudastafi lunik labü gnob goldik äpolom dis brad; me logs dofik oka, in kels yun lölik ipasetiköl äjion edakipön oki, e kels ästaädons bisariks ta herem nifavietik oma, älogom takediko ziöpio u donio lü zif, kel in voal soarasola ätopon fo om.

Äjnom tio binön foginan, ibä te nemödikans beigolanas äglidons omi, do öman nenvilädo pämuton ad logön ini logs fefik at.

Fino ästepom fo dom geilafasadik, älogom nog balna lü zif, ed ästepom täno ini vestibül doma. In cem pö ton yanakloküla de logamafenät, kel ätopon ä vestibül, körten grünik päseleifon flanio, e logod voma bäldik ävedon logädik po on. Man ävinegom ofi me bambudastaf oka.

„No nog filidolöd liti!” äsagom in pükasotül boso sulüdänik; e jikonöman äleadof dönu doniolagön körteni.

Bäldikan nu ägolom da vestibül veitik, täno da deteilacem, kö ramars kvärepaoadik gretik labü vasods bösinik ästanons ve völs; da yan sisoik ästepom ini luyal smalik, de kel tridem nabik äzugon ä cems löpik pödadoma. Äbexänom oni nevfiko, ämailokom löpo yani, ed ästepom täno ini cem tämiko gretik.

Is äbinos lomöfik e stilik; bal völas pätegon tio löliko dub bukaboeds e bukaramars; len votik, magods menas e länodas älagons; fo tab ko tegäd grünik, su kel buks pimaipadöl anik äziseatons, stutömastul vetik labü veluvakusen redik ästanon.

Posä bäldikan ipladom häti e stafi ini gul cema, äseidom oki ini stutömastul ed äjnom takädön me nams papliföl de spat oka. Du äseadom so, pianiko ädagikos; fino munastral äfalon da fenätavitürs sui pänots len völ, e maä strip litik nevfiko äläimufon, logs mana nenvilädiko äsökons oni.

Nu ämufon love maged smalik in frem blägik balugik. „O ,Elisabeth'!” bäldikan äsagom nelaodiko, e sosuno ispikom vödis, tim icenon: äbinom ün yunüp oka.

CILS

Suno maged keinik jipula smalik äkömof lü om. Pänemof ,Elisabeth', e bo älabof lifayelis lul; om it äbinom telna so bäldotik. Zü särvig älabof stofädi redasadinik; at ägevon ofe pö logs braunik oka logoti plitülik.

„O ,Reinhard'!” ävokädo, „labobs lelivi, lelivi! dü del lölik no julami, e dü odel i no”.

,Reinhard' äpladom kalkulasletoti, keli ya älabom dis brad, nämöfiko poi domayan, e täno cils bofik ärönons da dom ini gad e da gadayan plödio ini yebalän. Vaken no pispetöl äpöton gloriko lü ons.

,Reinhard' ibumom is ko yuf ela ,Elisabeth' domi binü glunots; in on ävilons lödön dü hitüpaasoars; ab bam nog ädefon. Nu äprimom sunädo vobi; klufs, fög e boeds zesüdik ya piblümükons.

Vüo ,Elisabeth' ägolof ve daem ed äkonletof ini lebavet oka sidis linafomik maluva natädik; me ats ävilof mekön oke jänis e särvigatanodis; e ven ,Reinhard', to klufs blegio piflapöls ömiks, fino ga ilemekom bami oka, e nu dönu ästepom plödio ini solalit, of ya ägolof fagiko de top isik su finot votik yebalän.

„O ,Elisabeth'!” ävokom, „o ,Elisabeth'!” ed ekö! äkömof, e herakrugüls ofik äfänädons.

„Gö!” äsagom, „nu dom obsik binon blümik. Ehitikol vo vemo; nügololöd! oseidobs obis sui bam nulik. Okonob ole bos!”

Täno ons bofik ägolons ninio, ed äseidons okis sui bam nulik. ,Elisabeth' äsumof linilis ofik se lebavet, ed äkedülof onis len tanamafads lunik; ,Reinhard' äprimom ad konön: „Vöno jispulans kil ädabinofs ...”

„Ag!” ,Elisabeth' äsagof, „atosi vo sevob nenbuko; no sötöl konön ai otosi”.

So ,Reinhard' ämutom klemön jenotemi dö jispulans kil, e pla on äkonom jenotemi dö man pöfik, kel pijedon ini leonasep.

„Ebo ün timül et äbinos neit”, äsagom, „sevol-li? äbinos neit go dagik, e leons äslipons. Semikna ye äcavons, ed äsetenükons linegis redik oksik; täno man ädremom sekü lejek, ed äniludom, das göd ökömon. Täno süpiko sviet litik äsüikon zü om, e ven älölogom, silanan ästanon fo om. Atan ävinegon omi me nam oka, ed änügonon täno stediko ini klifs”.

,Elisabeth' idalilof küpäliko. „Silanan-li?” äsäkof: „Älabon-li üfo flitämis?”

„Atos vo te binon konot,” ,Reinhard' ägespikom; „silanans ga no dabinons.”

„Ab sagolös!” ,Elisabeth’ äsagof, „leons üfo dabinons-li?”

„Leons-li ? Vo fūmo leons dabinons! In Lindän; us lugodikultans fimädons onis fo vab e vaboms me ons da däsärt. Ven obinob daülik, ob it vilob golön seimna usio. Us binos mödamilna jönikum ka topü obs; us nifüp leno dabinon. Ol i mutol golön ko ob. Vilol-li”?

„Si!” ,Elisabeth’ äsagof; „ab mot oba i mutof kegolön, ed i mot ola”.

„Nö!” ,Reinhard’ äsagom, „jietans täno obinofs tu bäldiks, no okanofs kegolön.”

„Ab no dalob golön soeliko.”

„No täno odalol atos; ün tim tänik ovedol jenöfiko jimatan obik, ed ön jenet somik votikans no labons gitäti ad бүдөн ole bosì.”

„Ab mot obik odrenof.”

„Ga ogekömobs,” ,Reinhard’ äsagom mäpetiko; „sagolöd te stedo: vilol-li tävön ko ob? Voto ogolob soeliko; e täno neföro ogekömob”.

Pö jismalikan, drenam tio äsüikon. „No lulogolöd ga obi me logs so zuniks!” äsagof, „vilob vo golön ko ol lü Lindän.”

„Reinhard’ ägleipom ofi ko fred ledrolik len nams bofik ofa, ed ätirom ofi plödio sui yebalän.

„Lü Lindän, lü Lindän!” äkanitom, ed ätulom ko of so mäpetiko in sirkül, das stofädil redik ofa äjuton de särvig. Täno ye süpiko äsägleipom ofi, ed äsagom fefo: „Ga nos odavedon se atos; no labol kuradi.”.

„O ,Elisabeth’! O ,Reinhard’!” pävokos de gadayan. „Is, is binobs!” cils ägespikons, ed äkipölo namis odik äbunülons lomio.

IN FOT

So cils älifons kobo; of suvo äbinof pro om tu stilik, om suvo äbinom pro of tu mäpüdik, ab no älüvons odi kodü atos; livadüpio tio valikis älifädons kobo, nifüpo in cems no gretiks motas oksik, hitüpo in fotül e fel.

Ven semanaedo jiel ,Elisabeth’ pö kom huela ,Reinhard’ päblamof fa julatidan, äjoikom sletoti oka zuniko sui tab, ad stirön lü ok zuni mana. No päküpos.

Ab ,Reinhard’ äperom küpäli lölik ad tidods taledavik; pla atos älautom poedoti lunik; in at äleigodom oki lä kvil yunik, julatidani lä krov gedik. ,Elisabeth’ äbinof pijun vietik; kvil älepromom ad vinditön krove gedik, sosis flitäms okik üglofons.

Pö poedan yunik dreng äsüikons in logs; älecedom oki vemo sublimiki. Ven ikömom ini dom, äplöpom ad dagetön pärgamenapämi smalik ko blede vietik mödik; sui pads balid äpenom in penät kälöfik poedoti balid oka.

Suno pos atos äkömom ini jul votik; is äbligidom flenädi nulik ömik kol hipuls bäldota okik; ab kosäd oka ko ,Elisabeth’ no pätipon dub atos. De märs, kelis ikonon ofe vönädo ai dönu, nu äprimom ad nüpenön utis, kels iplitons gudiküno ofi; pö atos in om suvo klien äsüikon ad nünotodön ini ons bosì tikas lönik oka; ab, no äsevom sekü kod kinik ai no äkanom sludön ad atos.

Somo ädapenom kuratiko onis, soäsä om it ililom onis. Täno ägivom bledis ele ,Elisabeth’, kel äkipedof kälöfiko onis in sleifakät kasäta okik; ed ägevos ome saidäli plitik, ven älilom, das äloreidof semikna soaro pö kom oma lo mot ofik konotis at se päms fa om pibepenöls.

Yels vel ipasetikons. ,Reinhard’ ölüvom zifi demü studs fovik oka. ,Elisabeth’ no äkanof magälön, das nu tim löliko nen ,Reinhard’ ödabinon. Äfredükos ofi, ven äsagom ofe tü del semik, das, äsä büiko, öpenom märis pro of; ävilom sedön onis ofe kobü peneds mote oka; ömutof täno penön ome, vio öplitons ofi.

Detäv änilikon; büiko ye rimod nog ömik pälasumon ini pärgamenapäm. Te at äbinon klän pro ,Elisabeth’, do of äbinof koded ad buk lölik e ad poedots mödikün, kels pianiko fulükons tio lafi bledas vietik.

Äbinos ün yunul; ,Reinhard’ ödetävom tü del sököl. Nu äviloy zelön kobo nog balna deli zälik. Demü atos, pänoganükon in sog ze gretik lespat länädik lü bal fotas niloseatik.

Veg mö hols anik lunik jü sim fota päbevegon in vab; täno äsälodoy viktualabäsetis, ed ämalekoy fagikumio. Büikumio firafot ämuton paduspatön; äbinos koldülik e lulitik, e valöpo glun pibestürülön me firanads feinik.

Pos spat lafadüpik, äkómoy se dag firas ini buegem flifädik; is val äbinon litik e grünik, semikna solastral ädranon da tuigem bledagik; yatil äbunon sus kaps onsik de tuig lü tuig.

Su top, kö buegs rubäldik me bledems okas ikobioglofons ad bledemabobot dulogamovik, sog ästopon. Mot ela ,Elisabeth’ ämaifükof bali bäsetas; söl bäldik äbitikom as viktualamastan.

„Kömolsöd ols valik züi ob! o böds yunik!” ävokom. „E suemolsöd kuratiko utosi, kelosi mutob sagön oles! As janed, alan olas odageton bodedülis teik tel; bör eblibon in dom; läzibi ols it omutols sukön okes.

Frag saidik dabinons in fot, sevabo pro utan, kel sevon ad tuvön onis. utan, kel binon neskilik omutom fidön bodi oka nen läzib alseimik; so jenos valöpo ün lif. Esuemols-li spikädi oba?"

„Lesi!” yunikans ävokädons.

„Vö! ekö!” bäldikan äsagom, „on ye no nog binon finik. Obs: bäldikans ya saidiko ezigolobs ün lif obsik; sekü kod at nu oblibobs domo, atos binon: is dis bims vidik at, ed osäjalobs pötetis, ed omeikobs fili, ed oblümükobs fidedi, e ven glok ojonon düpi degtelid nögs i pokükons.

Tä atos, debols obes lafi fragas olsik, dat i okanobs bötön poszibi. E nu gololsöd lofüdio e vesüdio e binolsöd gidöfik!”

Yunikans ägrinedons me logods jäpilik valasotik.

„Stopö!” söl bäldik ävokädöm nogna. „Atosi vo no nedob sagön oles: utan, kel utuvon nonikis, kludo i onedon deblünön nonikis; ab, atosi memidolsöd gudiko de obs! bäldikans i ogeton nosi. E nu pro del at saidiko egetols lejonodis gudik; if nu olabols nog fragis lä ats, so olifädols i adeli pötiko.”

Yunikans älabons meugi ot, ed äprimons ad ledunön päriko vestigatevi.

„Gö! o ‚Elisabeth’!” äsagom ‚Reinhard’ „sevob topi, kö fragaplans glofons; no onedol fidön bodi teik”.

‚Elisabeth’ äsnobof kobio tanodis grünik stolahäta okik, ed älägof oni love brad. „Soö! kömolös!” äsagof, „bäset blümon.”

Täno ägolons ai fagikumo ini fot; da jadabimem luimöfik nedugolovik, kö val äbinon stilik, plä vokäd falokas in lut sus ons nelogädikas; täno dönu du donaplanem densitik, so densitik, das ‚Reinhard’ ämutom fogolön ad kulön luvegi, ad pleifön is tuigi, ad flanioblegükön us tedrili. Suno ye älilom, das pödü om ‚Elisabeth’ ävokof nemi oma. Ägüflekom oki.

„O ‚Reinhard’!” ävokof. „Stebedolös ga! o ‚Reinhard’!”

No äkanom küpön ofi; fino älogom in fagot anik ofi ko bimüls äkomipöli; kapil feinik ofa te töbo älogädön sus tipots filigas. Nu ägegolom nogna ed äsedugom ofi da brul kebas e bimülas lü top mänsidik, kö pabs blövik äluflitons vü fotaflores soalik.

‚Reinhard’ ämoluröbom heris luimik ofik de logodil ihtiköl; täno ävilom suseidön ofe stolahäti ed of no ävilof dälön atosi; täno ye äbegom ofe, e nu ga ädälof osi.

„Kitopo üfo frags olik binons-li?” äsäkof fino, du ästopof ed ädunof natemi vemik.

„Is ebinons,” äsagom; „ab bufods ekömons isio büikumo ka obs, u marts u ba laläfs.”

„Si!” ‚Elisabeth’ äsagof, „bleds nog dabinons; ab no spikolöd is dö laläfs! Gö! binob nog leno fenik; ofövoobs suki.”

Fo ons bluk smalik ädabinon, e su votajol dönu fot. ‚Reinhard’ ätovom eli ‚Elisabeth’ sui brads oka, ed äpolom ofi votajolio. Pos brefüp äsestepons se bledapriel jadik dönu ini mänsidatop veitik.

„Is fümiko frags dabinons,” jipul äsagof, „smelos so svidiko”.

Ägolons sukölo da spad solöfiko, ab ätuvons nosi. „Nö!” ‚Reinhard’ äsagom, „binos te benosmel brüyära.”

Frambodarubuds e luägs ätopons pemiko; smel nämöfik brüyäras, kels turniko sa yeb lövik ätegons topis nenbimik gluna, äfulükon luti.

„Binos is soalik,” ‚Elisabeth’ äsagof; „kiöpo votikans mögobinons-li?”

Dö geveg, ‚Reinhard’ no itikom.

„Stebedolös te! Kiöpao vien kömon-li?” äsagom ed ätenükom löpio nami oka. Ab vien nonik ädabinon.

„Seilölös!” ‚Elisabeth’ äsagof, „niludob, das elielob spikön onis. Vokolös seimna in lüod usik!”

‚Reinhard’ ävokädöm da nams kevio päkoboyümöls: „Kömolsöd isio!”

„Isio!” ägetonos.

„Gespikons,” ‚Elisabeth’ äsagof ed äflapof ta od namis oka.

„Nö! äbinos nos, äbinos te leog.”

‚Elisabeth’ ägleipof nami ela ‚Reinhard’. „Dredälob”, äsagof.

„Nö!” ‚Reinhard’ äsagom, „atos no zesüdon. Is binos magifik. Seidolös oli us ini jad vü kebs! Takädobsös dü brefüp; otuvobs vo votikanis”.

‚Elisabeth’ äseidof oki dis bueg lovelagöl, ed ädalilof küpäliko äflan valik; ‚Reinhard’ äseidom in fagot mö steps anik de plad at su stamod, ed älogedom seilölo lü of.

Sol ästadon stediko sus ons; äbinos hit glutik zedela; musaks stalablövik smalik äs gold nidöls ävebons me flitäms branöl in lut; zü ons brum feinik ätonon, ed ömna äliloy de nined fagik fota pigi pikitas e vokädi fotabödas votik.

„Dalilölös!” ‚Elisabeth’ äsagof, „toenoy.”

„Kiöpo-li?” ‚Reinhard’ äsäkom.

„Pödü obs. Lilol-li? Binos zedel.”

„Kluo pödü obs zif topon; ed if ogolobs stedo in lüod at, so otuvobs fümiko votikanis.”

Somo äprimons gevegami oksik; suki fragas iklemons, ibä ‚Elisabeth’ ivedof fenik. Fino da bimem smil soja ätonon; täno älogons i lunidili stofäda vietik su glun, at äbinon tab, e su at frags ön bundan ädabinons.

Söl bäldik ilenükom särväti ini knopahog, ed ägevom yunikanes fövoti spikädas südöfik oka, du ziliko äseakötom diledis de loet.

„Ekö! us zogans binons,” yunikans ävokädons, ven äloegons kömön da bimem eli ‚Reinhard’ ed eli ‚Elisabeth’.

„Isiö!” söl bäldik ävokädom, „vagükolsöd särvätüilis, deükolsöd hätis! Dajonolsöd nu uti, keli etuvols!”

„Faemi e soafi!” ‚Reinhard’ äsagom.

„If ats binons val,” bäldikan ägesagom, ädajonölo ones bovi fulik, täno mutols i dakipön onis. Sevols rajani; is nosdunans no pazibons.”

Fino äleadom ye slüdön oki, e nu fidäd päjenükon; leigüpo turd äkaniton se yunipafotil.

So del äpasetikon. ‚Reinhard’ ye ga ituvom bosu; do no äbinos frags, ga i iglufos in fot. Ven ikömom ini lom, äpenom ini pärgamenapäm bäldik oka:

Is nilü kliv bela
vien lölo nonon;
lagons tuigs bima,
jicil binof dis on.
In tüum seadof
lölo in benosmel;
blovamusaks zü of
brumons in lutamel.
Fot binon so stilik,
logof zi visedo;
braunahers ofik
nidons dub sol jöno.
De fag kukuks smilons,
ma ced ninik oba,
ye logs ofa binons
logs goldik neüfa.

Klu no äbinof te jijeläb oma; äbinof pro om: sümbol löfida e klänöfa valikas lifa dagloföf oma.

AB CIL ÄSTANON FÄTO

Kritidasoar änilikon. Äbinos nog poszedel ven ‚Reinhard’ äseadom kobü studans votik in konsälöpakav staudöpik len tab kvärepaboädik bäldik.

Lampads len völs pifilidons, ibä is dono ya älülitikos; ab lotans ikobikoms ön num smalik, bötans ästutoms nenjäfo ta mönakölüms.

In gul bobota-spadäda viälan e ziterajipul labü lienäds ziganik äseadons; älabons su vüms musigastumis oksik, ed äjinons logön nendemo äf lüod lindifik.

Pö tab studanas buon jampänavinaflada ätibäton. „Drinolöd!” o jilöfäb Bömänik oba!” man yunik labü logot noubanülik ävokädom, du älülofom väri fulik jipule.

„No löfilob ati,” äsagof, nen votükam jästäda okik.

„Kanitölöd täno!” noubanül ävokädom, ed äjedom largentakönädi ini vüm ofik. Jipul äfüröbof me doats nevifiko da hers blägik oka, du viälan äsagom nelaodiko bosu ini lil ofik; ab ägemufükof kapi, ed ästütof cüni sui ziter oka.

„Pro atan no opläyom” äsagof.

„Reinhard’ älöbnom ko vär in nam, ed äpladom oki foi of.

„Kisi vilol-li?” äsäkof todiko.

„Logön logis ola!”

„Demädi kinik logs obik labons-li pro ol?”

„Reinhard’ ädologom fäkädiko lü of.

„Sevob vo, binons dobälik!”

Äseitof cügi oka ini nam plenöfik ed älülogof lükölo omi. ‚Reinhard’ ätovom väri oka leni mud.

„Benü logs sinik jönik ola!” äsagom, ed ädrinom.

Äsmilof ed äjedof votaflanio kapi.

„Givolöd!” äsagof, e du äliüdükof logis blägik oka äl omiks, ädrinof nevifiko reti. Täno äplökof kiltonodi, ed äkanitof me vög donöfik e lefäkik:

Te adelo
binob jönik;
ab ün odel
vo fainik.

Si! ün düp at
dutel lü ol;
ab soalo
odeadob.

Du viälan äprimom ün timot vifik, äkömölan nulik äsogom oki lä grup.

„Ävilob ramenön oli, o ‚Reinhard’!” äsagom. „Imogolol ya; ab kritidacil eloton lomü ol.”

„Kritidacil-li?” ‚Reinhard’ äsagom, „on no plu kömon domü ob.”

„Zö! cem lölik olik älabon smeli fira e kekas braunik.”

‚Reinhard’ ädoplodom väri se nam, ed ägleipom luhäti oka.

„Kisi vilol-li dunön?” jipul äsäkof. „Ogekömob.”

Äfronükof flomi. „Blibolös!” ävokädof nelaodiko, ed älülogof omi komunöfiko.

‚Reinhard’ äzogom. „No kanob osi,” äsagom.

Äjoikof omi smilölo me tipot futa okik. „Mogolölöd!” äsagof. „Gudol pro nos; ols kobik valik gudols pro nos.” E du ädeflekof oki, ‚Reinhard’ äbexänom nevifiko tridemi kava.

Plödo su süt äbinos mu lulitik; äsenom nifüpaluti flifädik ta flom hitik oka. Is ed us sviet litik fira litagik äsestralon da fenäts, ömna äliloy ninao noidi flutülas e tünatrompetas smalik, e bevü atos vögis cilas yuböl.

Trups lubegacilas ägolons de dom bal lü votik, ud ägrämöns sui tridemastutöms ed ästeifülons ad dagetön da fenäts logedi lü glor pro ons nedagetovik.

Semikna i yan pämaintiron süpo, e vögs zanädik äsemofons trupi lölik visitanas smalik somik se dom mu litik ini süt dagik; votatopo in vestibül kritidalid vönädik pakaniton; bevü atos jipulavögs nedumik ätonons.

‚Reinhard’ no älihom onis, ägolom spidiko ve valikos, se süt bal ini votik. Ven ilükömom leni löd oka, idagikos ti lölöfiko; älöpiovegom tifalölo ve tridem, ed ästepom ini cem oka.

Benosmel svidik äkoskömon omi; atos ägevon ome senäli lomöfik, atos äsmelon, äsä lomo kritidacem mota.

Me nam dremöl äfilidom liti; ed ekö! päked gretik äseaton su tab, e ven ämaifükom oni, zälakeks braunik benosevädik äsefalons se on; sui ons ädabinons primatonats nema omik, kels pifomons me jueg pisustürülöl; vö! nek votik äsä ‚Elisabeth’ äkanof edunön atosi.

Täno äsüikon päkedil ninädöl stofädis feiniko pibrodölis: pokasärvätüls e slivüls, fino peneds de mot e de ‚Elisabeth’. ‚Reinhard’ ämaifükom büiküno lätiki; ‚Elisabeth’ äpenof:

„Juegatonats jönik kanons vo konön ole, kif ekeyufof pö bak kekas; jipösod ot ebroadof slivülis pro ol. Lomü obs nu ovedos vemo stilik ün kritidasoar; mot oba pladof ai ya tü düp: zül e laf spulömi oka ini gul; binos go so soalik ün nifüp at, bi ol no binol is.

Nu ün zädel büik i janafrin, keli ilegivol obe, edeadon; edrenob vemo, ab ga ai ekäledob gudiko oni. Voto ai äkaniton poszedelo, ven sol äsvieton sui cek okik; sevol, mot älovelägof suvo stofedi, ad seilükön oni, ven äkaniton so voiko ko lanäl.

Dub atos nu binos nog stilikum in cem, pläs flen vönädik olik: ‚Erich’ nu visitom obis semikna. Äsagol seimna, das äsümom-la ad plögun braunik okik. Ai mutob betikön atosi, ven ninikom da yan, ed atos binon go tu klaunöfik; ab no sagolöd atosi mote, ovedoföv bo favik.

Rätolös uti, keli ogivob mote olik pötü kritid! No kanol-li tuvedön atosi? Obi it! El ‚Erich’ däsinob obi in kret blägik; emutob ya loseadön kilna pro om,alna dü düp lölik.

Äneplitos obi voiko, das men foginik äseivom so staböfiko logodi obik. No evilob atosi, ab mot obik eslüdof obi; äsagof, ofredükosöv ga vemo lädi gudik: Werner.

Ab no ofölof promi ola, o ‚Reinhard‘! No äsedol märis. Ekusadob oli suvo pö mot olik; ab äsagof ai, das ämutol nu bejäfön dinis go votikis, äsä cilöfotis somik. Ab no kredob atosi, binos bo din votik.”

Nu ‚Reinhard‘ äreidom penedi mota okik, e posä ireidom penedis bofik ed ifäiplifom ed imokipedom onis, pö om lomiäl nespalik äsüikon. Ägolom dü tim anik mo e ge in cem oka; täno äspikom nelaodiko e lafiko lelilamoviko lü ok it:

Ipölavegom tio;
no äsevom vegi;
ab cil ästanon fäto,
äjonon lüodi.

Täno ägolom lü penamatab oka, äsumom moni anik, ed ägolom dönu donio sui süt.

Is vüo ivedos stilikum; lits kritidabimas ifilifons, zigols cilas istopedons. Vien älebladon da süts soalik; daülans e nedaülans äseadons famülo kobo in doms oksik; dil telid kritidasoara iprimon.

Ven ‚Reinhard‘ äkömöm ini nil konsälöpakava, älilom donao viälapläyi e kaniti ziterajipula; nu dono klokül kavayana ätonon, e maged dofik ämufon löpio ve tridem vidi fivöfo pilitüköl.

‚Reinhard‘ ägolom ini jad domas ed äbeigolom täno vifiko.

Pos timil brefik ärivom selidöpi pilitüköl bijutela; e posä iremom is krodi smalik binü korials redik, ägegolom dönu ve veg ot, ve kel ikömom.

No fagiko de löd oka äküpom jipuli smalik me rägs miserabik pivilupöli, kel ästanof nilü domayan geilik, ätöbidölo nensekiko ad maifükön oni.

„Oyufob-li oli?“ äsagom.

Jicil ägesagof nosi, ab äsägleipof gleipedi vetik yana.

„Nö!“ äsagom, „okanoyöv mögiko plödiomofön oli; kömolöd ko ob! Vilob givön ole kritidakeki.”

Pos atis, äfärmükom dönu yani, ed ägleipom len nam jipuli smalik, kel seilölo ägolof kom om ini löd oma.

Ileadom filön liti pö degol.

„Ekö! kek at binon pro ol,” äsagom, ed ägivom ofe ini lebavet ofa lafi diva lölik oka, te noniki uta labü juegatonats.

„Golölöd nu domio, e givolöd mote olik i de ats!”

Jicil älölogof ko loged plafik lü om; flenöf somik äjinon nekösömön pro of, äkanof geön nosi ad atos. ‚Reinhard‘ ämaifükom yani, ed älitükom pro of, e nu jismalikan äjutof ko keks oka äs bäs donio ve tridem e plödio lü dom oka.

‚Reinhard‘ ästörom fili in fön, e äpladom nigiäri ipüfiköl sui tab okik; poso äseadikom, ed äpenom; äpenom dü neit lölik penedis mote okik ed ele ‚Elisabeth‘.

Ret kritidakekas äseaton no pedoatölo näi om; ab slivülis de ‚Elisabeth‘ ilenknopom, kelos älogoton go bisariko lä gun raodaklöfik vietik oma. So nog äseadom, ven nifüpasol äbesvieton vitüris pigladöl, ed äjonon ome viso in lok logodi fefik paelik.

LOMO

Ven ivedos pasat, ‚Reinhard‘ ätävom lomio. Ün göd pos lüköm oka, ägolom lü ‚Elisabeth‘.

„Kiogretik evedol!” äsagom, ven jipul lunedìk jönik äkosgolof omi smilölo. Äredikof, ab ägesagof nosi; nami oka, keli ikipikom ini omik pötü benokömaglid, ästeifülof ad getirön sofiko. Älülogom doto ofi; büikumo no idunof atosi; nu äbinos, äsva bos no komunöfik äsüikon vü ons.

Atos äbleibon i dabinön, ven ibinom us ya lunüpikumo, e ven ai ikömom aldeliko dönu. Ven äseadons soeliko kobiko, pauds ädavedons, kels äbinons **dolöfiks** [ditretülüköls] pro om, e kelis täno dredälisko ästeifom ad büovitön. Ad labön dü vakenüp muadi fümik, äprimom ad tidön ele ‚Elisabeth‘ planavi, keli kudükölo ibejäfom dü muls balid niveralifa okik.

‚Elisabeth‘, e kel zuo äbinof lärnialik, äbligidof vilöfiko atosi. Nu ün vig alik ömna lespats ini fel ud ini brüyäralän pädunons; e ven zedelo iblinons domio planavaboki grünik me kebs e flors fuliki, ‚Reinhard‘ latikumo pos düps anik ädönükömom ad dilön ko ‚Elisabeth‘ tuvoti kobädik.

Ön disein somik, ästepom ün poszedel semik ini cem, ven ‚Elisabeth‘ ästanof nilü fenät ed äpeänof gokagöti flifik len bödacek pigoldöl, keli büiko no ilogom us. In cek kanair äbinon, kel äflapon me flitäms oka, e lerorölo äpigon äl doat ela ‚Elisabeth‘. Büiko böd de ‚Reinhard‘ ilagon in plad at.

„Janafrin pöfik oba ecenon-li pos deadam oka ad goldafrin?”

„Janafrins no kösömons ad dunön so,” mot äsagof, kel spulölo äseadof in stutömastul. „Flen olik: ‚Erich‘ esedom oni azedelo de farm oka isio pro ‚Elisabeth‘.”

„De farm kinik-li?“

„No sevol-li atos?“

„Kisi-li üfo?“

„Das el ‚Erich‘ edalabikom sis mul bal farmi telid fata oka len Bienalak?“

„No ye esagol vödi bal dö atos.“

„Ö!“ mot äsagof, „no nog eseividol-li me vöd bal fleni olik?“

Mot ägolof se cem ad blümükön kafi; ‚Elisabeth‘ iflekof bäki lü Reinheard, ed äjäfof nog me bum priela smalik oka.

„Begö! te nog sufädi dü timil smalik!“ äsagof; „onu obinob blümik.“

Bi ‚Reinhard‘ gü kösöm oka no ägespikom, ägüflekof oki. In logs omik notod süpik glifa äbinon, keli neai iküpof in ons.

„Kisi labol-li, o ‚Reinhard‘?“ äsäkof, du ästepof nilo lü om.

„Ob-li?“ äsäkom nentiko ed äleadom lüodön logis okik drimäliko in ofiks.

„Logodol so lügiko.“

„O ‚Elisabeth‘“ äsagom, „no kanob löfilön bödi yelovik.“

Älülogof stuniko omi; no äsuemof omi. „Binol so bisarik“ äsagof.

Äkipikom namis bofik ofa, kelis takediko äleadof binön in omiks. Suno mot dönu äniinostepof. Pos drin kafa jiatan äoplodof oku len spulöm oka; ‚Reinhard‘ ed ‚Elisabeth‘ ägolons ini näicem ad leodükön planis oksik.

Nu stamens pänumons, blede e flors päseatenükons kälöfiko, e de sot alik samäds tel päseitons sägikamio vü blede fliodabuka gretik.

Äbinos poszedel solöfik stilik; in nil te spulöm mota äbrumon, e semikna vög dumik ela ‚Reinhard‘ pälilon, if änemom roodis kladas planas, ud if äkoräkom proni neskilik ela ‚Elisabeth‘ nemas latinik.

„Nelabob nog mügäti tuvota brefobüik,“ äsagof nu, posä tuvot lölik pifümükön e pileodükön.

‚Reinhard‘ äsüsumon se pok oka pärgamenapämi vietik smalik. „Ekö! is kaul mügäta dabinon pro ol,“ äsagom du äsesumom plani lafasägik.

Ven ‚Elisabeth‘ älogof bledis pibepenöl, äsäkof: „Elautol-li dönu märis?“

„Ats no binons märs, „ ägespikom ed ägivom ofe buki.

Äbinons teiko poedots; mödiküns atas äfulükons muamo padi bal. ‚Elisabeth‘ ägüükof blede bal pos votik; äjinof reidön te tiädis. „Ven piblamof fa julatidan.“ „Ven ipölavegons in fot.“ „Ko pasatamär.“ „Ven ipenof obe balidnaedo,“ tio valiks pitiädons so.

‚Reinhard‘ älogedom xamölo lü of, e du of ai älaipadof, älogom, vio fino red molädik äsüikon in logod ofa ed ästäänikon pianiko löliko love on. Ävilom logön logis ofik; ab ‚Elisabeth‘ no älölogof, ed äseitof fino seilölo buki foi om.

„No gegivolös oni so obe!“ äsagom.

Äsumof tuigili braunik se bok tünik. „Oninioseitob kebi löfikün ola,“ äsagof, ed ägivof ome buki ini nams oka.

Fino del lätik vakenüpa äkömon, e göd detäva. Ad beg oka, ‚Elisabeth‘ ädagetof de mot däli, ad dugädön hifleni oka lü potavab, kela stebedöp äbinon in fagot mö süts anik de löd ofik.

Ven äbinons plödü yan, ‚Reinhard‘ älofom ofe bradi; ägolom seilölo näi jipul lunedìk. Plü äkömons nilikumo nilü zeil okas, plü älabom senäli, das ämutom, büä öleditom dü tim so lunik, sagön ofe bosu zesüdik — bosu, de kelos völad valik e löfid valik lifa fütürik oma osekidonsöv, e ga no äkanom datikön vödi lelivüköl. Atos ädredälükön omi; ävegom ai nevifikumo.

„Okömol tu latiko,“ äsagof, „düp degid ya etonon de glüg: Sânt Maria.“

Ägolom too no vifikumo. Fino äsagom stötölo: „O ‚Elisabeth‘!“ nu dü yels tel go no ologol obi — olelöfol-li obi täno nog leigo äsä anu, ven obinob dönu is?“

Änutof, ed älülogof omi flenöfiko ini logod.

„Epläidob id oli,“ äsagof pos paud.

„Obi-li? Ta kin atos äzesüdon-li?“

„Ta mot oba. Äspikobs äsoaro nog dü tim lunik dö ol, ven imogolol. Äcedof, das no plu äbinol so gudik, äsä ibinol.“

‚Reinhard‘ äseilom dü pülatimil; ab täno äkipom nami ofik ini okik, e du älogedom ofi fefiko ini logs cilöfik ofa, äsagom:

„Binol nog leigo gudik, äsä ebinob; süadolöd tefü atos fümiko! Kredol-li osi? o ‚Elisabeth‘!“

„Si!“ äsagof. Äsäkipom nami ofik, ed ägolom vifiko ko of da süt lätik. Plü ledit änilikon, plü fredikum logod oma ävedon; me of ävegom tio tu vifiko.

„Kisi labol-li? o ‚Reinhard‘!“ äsäkof.

„Labob kläni, kläni jönik!” äsagom, ed älülogom ofi me logs nidöl. „Ven pos yels tel obinob dönu is, olelilol oni.”

Vüo irivons potavabi; tim äbinon ebo saidik. Nog balna ‚Reinhard’ ägleipom nami ofik. „Adyö!” äsagom, „adyö! o ‚Elisabeth’! No glömolöd osi!”

Älemufükof kapi. „Adyö!” äsagof. ‚Reinhard’ änüxänom, e jevods stirikons. Ven vab ävabon züi sütagul, älogom nog balna magedi löfik ofa, soäsä ägegolof nevfifiko ve veg.

PENED

Pos yels tio tel, ‚Reinhard’ äseadom fo lampad oka bevü buks e penäds stebedölo fleni, ko kel äplägom studis kobädik. Ek äbexänon tridemi. „Niniö!” — Äbinof jilotidan. „Penedi pro ol, o söl: Werner!” Täno ämoikof dönu.

‚Reinhard’ sis visit oka in lomatop no ipenom ele ‚Elisabeth’, e no igetom penedi de of. I pened at no äbinon de of; äbinos penät mota oma.

‚Reinhard’ äsäplifom penedi ed äreidom, e suno äreidom sökölösi:

„Ün bäldot olik, o cil löfik oba! yel alik labon logoti lönik okik; ibä yunanef no leadom mütön oki. Is i ömikos evotikon: bos, kelos in prim sio odolon oli, if suemob ye verätiko senäli ola:

‚Erich’ edagetom ädelo fino dälavödi de ‚Elisabeth’, posä ilisitom oni ün yelafoldil lätik telna nensekiko. Ai no äkanof sludön ad atos; nu fino ga edunof osi; binof ibo nog so vemo yunik. Mated ojenon suno, e mot ofa omogolof täno ko ons.”

BIENALAK

Dönu yels ipasetikons. Su fotaveg jadik doniozugöl tü poszedel florüpik vamik, man yunik labü logod nämöfik pebraunüköl ätevom.

Me logs gedik fefik älogom spetätiko ini fag, äsva äspetom fino votikami vega balfomik, kel ye ai no ävilom kömön. Fino luvab feilanik älopiokömon nevfifiko donao.

„He! o flen gudik!” hitevan älüvokädöm feilani näi vab golöli , „veg at zugon-li stediko lü Bienalak?”

„Ai stediko föfio,” man ägespikom, ed äletiom len klöpahät oka.

„Binos-li nog fagik usio?”

„Binol nilo fo on, o söl! Nedol smökön pipeti läs lafiki tabaka, ed urivol laki; siöradom topon mu niliko len on.”

Feilan äbeivegom; votikan ägolom vifikumo ve veg dis bims. Pos düpafoldil bal nedeto jad süpo äfinon; veg äzugon ve kliv, de kel sömits kvärepas tumyelik töbo äsüstegons. Fagio love ons länod veitik solöfik äsüikon.

Dibiko dono lak ätopon, takiko, dofablöviko, tio züo päzüölo dub fots grünik fa sol päbesvietöls; te tö top bal ats äseazugons ed ägevons fagiologami dibik, jüs i at pämedükon dub bels blövik.

Traväro viso, zänodü bledem grünik fotas, dalabot ätopon, äsva pitegon me nif; atos äbinon flukeps floröl, e se ats su jol geilik siöradom äsustegon, vietiko ko teins redik. Stork älöpiofliton de sim ed äsirkon nevfifiko sus vat.

„O Bienalak!” hitevan ävokädöm.

Äbinos ze, äsva irivom nu zeili täva okik; ibä ästanom nenmufo, ed älogom love sömits bimas nivodü futs oka lü jol votik, kö lokamamgod siöradoma äkledon nevfifiko in vat. Täno süpiko äfövom vegami okik.

Nu veg äzugon tio skapiko donio ve bel, sodas bims donik dönu ägevons jadi, ab leigüpiko äklänedons logami lü lak, kel te is ed us änidülön da gäps vü tuigs.

Suno veg äzugon dönu sofiko löpio, e nu deto e nedeto bimem änepubon; pla on vitidalubels deneiiko blediks ätenikons ve veg: len flans bofik ona flukeps floröl ästanons fuliko me biens brumöl ä grulöls. Man gravik in plögun braunik äkoskömom tevani. Ve irivom tio omi, älefänom luhäti oka ed ävokädöm me vög kleilik:

„Benokömö! benokömö! o blod: ‚Reinhard’, benokömö ini dalabot: Bienalak!”

„God dabenükömös oli! o ‚Erich’! e dani pro benokömoglid olik!” votikan älüvokädöm omi.

Täno ikömoms nilü od, ed ätenükoms ode namis.

„Binol-li jenöfiko flen vönädik oba?” ‚Erich’ äsagom, ven älogom so niliko ini logod fefik julafledenädana vönädik oka.

„Jenöfiko binob atan, o ‚Erich’! ed ol binol i otan; te logotol tio nog lefredikumo, kas idunol ai ya büükumo”.

Pö vöds at smil freda älefredükon nog mödikumo lienädis balugik ela ‚Erich’.

„Si, o blod: ‚Reinhard’” äsagom, ätenükölo atane nogna nami oka, „siso etiredob ibo premi gretikün, sevol osi sio”.

Täno ärobom namis oka, ed ävokädom frediko: „Atos ovedon benosüpot! Spetof no atosi, veriko no!”

„Benosüpot-li!” ‚Reinhard’ äsäkom. „Pro kin-li üfo?”

„Pro ‚Elisabeth’”.

„‚Elisabeth’-li! no esagol-li ofe bosu dö visit obik?”

„No vödi bal, o blod: ‚Reinhard’! No betikof oli, i mot no. Epenob ole go kläno, dat fred övedonöf plüo gretikum. Sevol osi; elabob ai disinilis klänilik somik.”

‚Reinhard’ ävedom meditik; natemam äjinon vedön fikuliküm pö om, plü äkómoms nilikumo lü farm.

Nedetaflanü veg nu i vitidagads äfinons, ed äsökon pla ons härbatagad gretik, kel äzugon donio tio jü jol laka.

Stork vüo idofliron sui glun, ed äzispaton graviko vü härbatabets.

„He!” ‚Erich’ ävokädom flapilölo ini nams oka, „us dönu Lägüptänaf lunalögik jäfon me tiv pisälabemülas brefik oba!”

Böd äxänon nevifiko ed äfliron sui nuf bumota nulik, kel ätopon finü härbatagad, e kela möns pitegons me tuigs pärsigepas e brikodepas.

„At binon spitifabrik,” ‚Erich’ äsagom; „emeikob oni pas bü yels tel. Febädabumotis büätan: fat obik nulo ebüedom bumön; lödadom ya pebumon fa lefat oba. Somo progedoy me bosil ai plu.”

Ikómoms pö vöds at sui yad spadöfik, kel ämiedon len flans febädabumotis feilik, ed in pödaglun siöradomi, len flanäds kela gadamön geilik äyumon; po at älogoy fomis taxudavölas dofik, ed is ed us sürens äleadons doniolagön tuigis floröl okas ini yad.

Mans labü logods dub sol e vob ivamiköls igoloms love yad, ed äglidoms flenis, dü ‚Erich’ älüvokädom balane e votane komiti u säki dö delavobod omsik.

Täno irivoms domi. Vestibül geilik koldülik älasumon omis, pö fin kela äflekoms okis nedeto ini näigolöp bosu dagikum.

Is, ‚Erich’ ämaifükom yani, ed ästepoms ini gadalecem spadöfik, kel in flans bofik pifulükon me lulit grünik, pikodöl dub bundan bledema, kel ätegon fenätis visoik; vü ats ye yans geilik pilemaifüköl telyana äleadons ninikön nidi bundanik florüpasola ed ägevons selogami ini gad labü florabets sirköfik e bledemavöls skapik geilig, piteilöl dub golöp vidik stedik, da kel äselogoy ä lak e fagikumomo ä fots visoik. Ven flens änüstepoms, luvien äkospolon omes flumi benosmela.

Su tärat fo gadayan vomamaged jipulik vietik äseadof. Älöädof, ed äkosgolof nüstepölanis; ab lafavegamo äbleibof stanön, äsua ivulof, ed älogetof nenmufiko lü foginan, Smilölö älütenükom ofe nami.

„O ‚Reinhard’!” ävokädog, „o ‚Reinhard’! o God oba! binos ol! no elogobs odi dü lunüp.”

„Dü lunüp no,” äsagom, e no äfägom ad sagön mödikumosi; ibä ven älilom vögi ofa, äsenom doli ninälik in topäd lada, ed äsä älogom lü of, ästanof fo om, äs magod zadik leitik ot, kele bü yels in lomazif oka isagom: „adyö!”

‚Erich’ iblibom ko logod de fred stralik nilü yan.

„Benö! o ‚Elisabeth’!” äsagom, „vö! omi no ispetol, veriko no!”

‚Elisabeth’ älülogof omi me logs söröfik.

„Binol so gudik, o ‚Erich’!” äsagof.

Äsumom löfülo nami slenik ofik ini omiks. „E nü labobs omi,” äsagom, „nu no oletobs, das sosuno olüvom dönu obis. Ebinom plödo dü tim so lunik, ovedükobs omi dönu domöfiki. Logolös te, vio evedom foginik e cädik!”

Loged plafik ela ‚Elisabeth’ ädrefon logodi ela ‚Reinhard’. „Sekos te dub tim, dü kel no ebinobs kobiks,” äsagom.

Tü timül at mot labü kikabäsetik len brad äkomof da yan ninio.

„O söl: Werner,” äsagof, ven älogof eli ‚Reinhard’; „ö! lotan leigo löfik äsä no pespetöl.”

E nu spikotam in säks e gespiks älabon jenädi komunik. Voms äprimofs jäfotis oksik, e du ‚Reinhard’ äjuitom klietotis pro om piblümükölis, ‚Erich’ ifilidom pipi legudik oka, ed äseadom smökölo e spikotölo flanü om.

Ün del balidfovik, ‚Reinhard’ ämutom kegolön ko om domao lü feilalänäds, lü vitidagads, lü humulagads, lü spitifabrik. Val äbenon; mens valik, kels ävobons su laned u lä jäfs, äkabons logotis saunik ä kotenikis.

Zedelo famül äkobokömon ini gadalecem, e täno del ma livüp lotidanas pälifädon pluuneplu kobädiko. Te dü düps bü säned, e dü düps balid büzedela, ‚Reinhard’ älibom vobölo in cem oka.

Sis yels mödik ikonletom valöpo, kö ikanom dagetön onis, rimodis e lidis pö pöp lifölis, e nu äblümükom oki ad leodükön divi okik, ed uf ömögonsov, ad mödükumön oni me penets nulik se züamöp.

,Elisabeth' äbinof valatimo sofälik ä flenöfik; plütotis laidaleigik ela ,Erich' älasumof ko danöf tio mükik, e ,Reinhard' semikna ätikom: jicil lefredik vönäda sio ispetidof, das üvedoföv vom läs stilik.

Sis del telid steba okik äkösömom ad dunön soaro spati nilü lak. Veg äbeizugon nilöfiko donü gad. Finü on, su daemod seädik dis biads geilik bam äbinon; mot igevof one nemi: Soarabam, bi plad ona ätopon äl vesüd, e bi demü mödikumam sola pägebon mödiküno ün soar.

Pö naed semik, ven ägekömom soaro de spat ve veg at, päsupädöm dub rein. Äsukom jeli dis tiliad len vat topöl; ab togs vetik ädranons suno da blede. Om ga leluimik äsufedom ini rein ed äfövom nevifiko gevegami oka.

Äbinos tio dagik; rein ävedon ai densitikum. Ven änilikom nilü soarabam, äkredom ad küpön vü biadastams lunidöl vomamagedi vietik. Ästanof nenmufiko, ed äsä pö nilikam äkredom ad dasevön, äflekölo oki äl om, äsva äspetof eki.

Äkredom, das äbinof ,Elisabeth'. Ven ye älüstepom vifikumo ad rivön ofi, e ad gegolön täno kobo da gad ini dom, ädeflekof oki nevifiko ed änepubof ini näigolöps dagik.

Atosi no äkanom suemükön oke; äzunom tio ta ,Elisabeth', e too ädotom, va of ibinof jiatan; ab ädredilom ad besäkön ofi dö atos; si! pö gegol oka no ägolom ini gadalecem, teiko ad no küpön bo nükömi ela ,Elisabeth' da gadayan.

MOT OBA IVILOF

Poso mö dels anik, äbinos ya tüi soar, famül, äsä kösömo ün tim et, äseadon kobo in gadalecem. Yans äbinons maifiks; sol ya äbinon po fots in votaflan laka.

Ele ,Reinhard' päbegos ad nunön dö pöplids anik, kels pilüsedons ome fa flen su länäd lödöl, e kelis igetom ün poszedel. Ägolom lü cem oka ed ägeömom sunädo poso ko papüraruläd, kel äjion binädön me blede klino pebepehöls aniks.

Äseidoy oki len tab, ,Elisabeth' flanü ,Reinhard'. „Oreidobs ma fäd,” äsagom, „ob it no nog eluxamob onis”.

,Elisabeth' ämairölof namapenädi. „Ekö! is noats dabinons,” äsagof, „atis mutol kanitön, o ,Reinhard'!”

Ed atan äreidom nu balido priomalidilis lalpanas Tirolänik, du pö reid semikna äkanitom me vög lafalaodik melodi yofik. Lefred valemik ädavedon pö sog smalik.

„Kin ga emekom-li lidis jönik at?” ,Elisabeth' äsäkof.

„Ö!” ,Erich' äsagom, „atosi kanoy vo sludön ma lits it; skrädans e herans, e kompenans lusoga yofiälik somik”.

,Reinhard' äsagom: „Go no pämekons; glofons; falons se lut, flitons love län, äsä lutofads, täno isio e täno usio, e pakanitons otüpo in tops mil. Dajäfi e sufi lönikis obsikis tuvobs in lids at; binos, äsva obs valik eyufobs-la ad meköm onis”.

Äsumom blede votik: „Ästanob su bels gretik...”

„Ati sevob!” ,Elisabeth' ävokädof. „Tonodolös te! o ,Reinhard'! oyufob oli.”

E nu äkanitons melodi ut, kel binon so klänöfik, das no kanoy kredön, das pedatikon fa mens; ,Elisabeth' ko lalt boso peklänedöl oka in duced tenora ela ,Reinhard'.

Vütimo mot seädölo äjäföf me näg. ,Erich' iplifom namis oka, ed älülilom küpäliko. Ven lid äfinon, ,Reinhard' ädoseitom seilölo blede. De jol laka in soarastil toenod jepaklokülas älöpiokömon; nenvilädo ädalilöns; täno älilons kanitami hipulavöga kleilik:

Ästanob su bels geilik,
ed älogob ini fälid vidik, ...

,Reinhard' äsmililom: „Lilols-li ini? So papakon de mud lü mud”.

„At pakaniton suvo in topäd at,” ,Elisabeth' äsagof.

„Si!” ,Erich' äsagom, „binon galedan: Kaspar; mofom lomio bubis yunik”.

Ädalilons nog dü timil anik, jüs toenod löpo fo febädabumots imoikon. „Ats binons rutonods,” ,Reinhard' äsagom; „dabinons klänedo in nined fota; God te sevom utani, kel etuvon onis”.

Äsüsumom blede nulik.

Ivedos ya dagikum; soaravoal redik äbinon äs sköm su fots votaflanü lak. ,Reinhard' ämairölof blede, ,Elisabeth' äpladof nami oka sui siem bal ona, ed änülogof ini on. Täno ,Reinhard' äreidom:

Mot oba ivilof, das
 äsumob votikani:
 Keli büo älabob,
 öglömoböd utani!
 Atosi no äkanob.

Moti oba kusadob;
 no ebitof gudiko.
 Bos, kel büo ägudon,
 nu evedon sinik. O!
 no sevob, kis osekon.

Pla pleid e fred oba
 edagetob liedi.
 Ag! das no ijenosös!
 Buikumo lepöfi
 fät obe igevonös!

Dü reid ‚Reinhard‘ isenom dremili tio neküpoviki papüra; ven ifinükom oni, ‚Elisabeth‘ ägemufükof nelaodiko stuli oka, ed ägolof seilölo donio ini gad. Loged mota äsökon ofi. ‚Erich‘ ävilom sögolön; ab mot äsagof: „‚Elisabeth‘ mutof bejäfön bos plödo“. Somo atos änejenon.

Plödo ye dag soara äküpovikon aiplu in gad e lak, neitapabs äjutons brumölo bei yans maifik, da kels vöp floras e bimülas aiplu änüdranon; löpio de vat kvagam frogas äkömon, donü fenäts reitak äkaniton, fagikumo in gad reitak votik; mun älogon love bims.

‚Reinhard‘ älogedom nog dü timil lü plad, kö maged ela ‚Elisabeth‘ inepubon in bledemagolöps; tän äkoborölo namapenädi oka, äglidom komanis, ed ägolom da dom donio lü vat.

Fots ätopons seilölo ed äjedons jadi okas fagiko love lak, du zänod ata ästadon in lulit luimik muna. Seimikna visip pülik ädremilon da bims; ab atos no äbinon vien, äbinos te natem hitüpaneita.

‚Reinhard‘ ägolom ai ve jol. In fagot de jol mö portat stonijeda äkanom küpön nümfeadi vietik. Süpo pö om klien äsüikon ad logön nilo oni; ädeükom spido klotis oka ed ägolom ini vat. Äbinon nedibik; plans e stons japiks ävioddons futis oma ed aino äkömom ini dibot svimöfik.

Poso ye süpo lestab ämoikon, vat äkobovirilon sus om, e tim semik äpasetikon, büä äkömom dünu len sürfat. Nu ämufom me nams e futs oka, ed äzisvimom sirkülo, jüs äsevom dönu nümfeadi; äfloton svaliko bevü bleds gretik klilik.

Äsvimom nevifiko jolio, ed ätuvom semikna bradis oka se vat, sodas tofs doniotoföl änidülöns in munalit; ab äbinos, äsva fagot vü om e flor äblebon leigik; te jol ätopon, if ägülogom, in voal ai nekleilikum po om. Too no äyilädöm desinodi oka, ab älaisvimom takediko in lüod ot.

Fino ikömom so niliko nilü flor, das äfagom ad küpon kleiliko in munalit bledis largentasümik ona; otüpo ye äsenom, äsva pifanom in filät; kauls smufik älöikons de lestab ed ätedrilons len limäds nüdik oma.

Vat nesevädik ätopon mu blägiko zü om; po ok älilom buni fita; ädagetom in lömin nekösömik süpo senäli so miklänöfiki, das mekädo äsleitom kaulemi tedrilöl planas, ed äsvimom ön spid gretikün lü jol. Ven ägülogom de plad at love, nümfead äbinon, äsä büiko, in fag e soal su sürfat vata dibik dagik.

Äklotom oki ed ägegolom nevifiko domio. Ven ästepom se gad ini lecem, ätuvom eli ‚Erich‘ e moti jäfölis me preparam busidatäva smalik, kel öjenon ün del fovöl.

„Kiöpo ga ebinol-li so latiko ün neit?“ mot älüvokädo omi.

„Ob-li?“ äsagom; „ävilob visitön numfeadi; ab no eplöpob“.

„Atosi klülo dönu men nonik suemon!“ ‚Erich‘ äsagom. „Kikodo, maleditö! isötol-li üfo jäfön me nümfead“.

„Vönädo semna esevob oni,“ ‚Reinhard‘ äsagom; „ab atos sis lunüp ya epasetikon“.

‚ELISABETH‘

Ün poszedel balidfovik, ‚Reinhard‘ ed ‚Elisabeth‘ äspatons votaflanü lak, nü da bimem, tän su jolasiem seädik geilik.

‚Elisabeth‘ idagetof de ‚Erich‘ komiti ad seivükön ele ‚Reinhard‘, dü fabin oma e mota, logamis jönikün de züamöp nilikün, pato de jol votaflanik älä farm it. Nu ägolons de top bal lü votik.

Fino, ‚Elisabeth‘ äfenikof ed äseidof oki ini jad tuigas lovelagöl; ‚Reinhard‘ ästanom visü of stutölo ta bimastam; täno älilom fagikumo in fot vokädi kukuk, e pö om süpo äsüikos, das atos valik ya ibinon seimna leigosoik. Älülogom ofi bisariko smililölo.

„Osukobs-li fragis?“ äsäkom.

„Nu no binos fragatim,“ äsagof.

„Okomons ye suno.“

‚Elisabeth‘ älemufükof seilölo kapi; täno äläädof, e bofikans äfövonspati okas; e soäsä [du?] ägolof näi om, loged omik ai dönu äflekön oki lü of; ibä ägolof jöniko, äsva päpolof dub klots okik. Suvo nenvilädiko äpöblibom me step bal, ad kanön lovelogön magedi lölik ofa.

So äkömons sui top nenbimik, me brüyär pibegloföf, de kel äkanoy logön fagiko ini län. ‚Reinhard‘ äbiegägom, ed äplökom bosu kebas su glun glofölas. Ven älülogom dönu, logod oka älabon notodi dola lefäkik.

„Sevol-li flori at?“ äsäkom.

Älülogof omi säkölo. „Binon flor brüyära. Eplökob onis suvo in fot.“

„Dalabob domo pämi bäldik,“ äsagom; „äkösömöb vönädo ad penön in on lidis e rimodis valasotikis; ab sis lunüp atos no plu ejenon. Vü bleds ona i floratuigil brüyära seaton; ab binon te floratuigil fainik. Sevol-li jütani, kel egivof oni obe?“

Änutof müätiko; ab älüödükof donio logis oka e te älelogof kebi, keli äkipom in nam oka. So ästanons lunüpo. Ven älüökof logis oka lü om, älogom, das äbinons fuliks me drenns.

„O ‚Elisabeth‘!“ äsagom, „po bels blövik et yunüp obsik binon. Kiöpo eblibon-li!“

No plu äspikons; ägolons müätiko nai od donio lü lak. Stom äbinon luimülik, in vesüd lefogs blägik älöpikons. „Mistomül odavedon,“ ‚Elisabeth‘ äsagof, du ävifükumof goli okik. ‚Reinhard‘ änutom seilölo, e bofikans ägolons spidöfiko ve jol, jüs irivons boti.

Dü lovebotam ‚Elisabeth‘ äleadof takädön nami oka sui siem bota. Pö gubam älogedom lü of; of ye älogof nenküpölo ve om ini fag. Somo loged omik älüödikon donio, ed äbleibon lüödön sui nam ofik; e nam paelik at äträtön ome utosi, kelosi logod ofik iklänedon ome.

Älogom in on lienädi feinik at dola klänik, kel magon oki so vilöfo ini vomanams jönik, kels seatons dü neit sui lad malädik. Ven ‚Elisabeth‘ äsenälof, das loged omik älüödon sui nam oka, äleadof slifön ini nevifiko love siem ini vat.

Ven ilükömons ini yad, ätuvons fo siöradom vabi jimigleiniana; man labü krugüls blägik doniolagöl ätridom ziliko luibi, ed äkanitülom nelaodiko melodi ziganik, du dog pistömöl äseaton hekölo nai om. In vestibül jipul labü lienäds jönik bluvik in rägs pivilupöl ästanof, ed ätenükof lubegölo nami oka lü ‚Elisabeth‘.

‚Reinhard‘ ästeigom nami ini pok okik, ab ‚Elisabeth‘ äblümof bü om ed ästürof spidöfo ninädi lölik böba oka ini nam maifik jilubegana. Täno ädeflekof spido oki, e ‚Reinhard‘ älilom, vio äbexänof slokölo tridemi.

Ävilom stöpädön ofi, ab äsuenikom, ed äposblibom len tridem. Jipul ästanof no ai nenmufiko in vestibül, ko limun pigivöl in nam oka.

„Kisi nog vilol-li?“ ‚Reinhard‘ äsäkom.

Äjekof. „No vilob plu bosu,“ äsagof; güflekölo kapi oka lü om, e lülogedölo omi me logs bluvik oka, ägolof nevifiko lü yan. Äsevokädom nemi, ab of no plu älilof osi; ko kap päblegüköl e ko brads love blöt pätraväröls ädestepof love yad.

Ab soalo
odeadob!

Lid vönädik ätonon in lis omik; natemam oma tio ästopon; ästanom us nog dü timil brefik, ädeflekön täno oki ed ägolom ü cem oka.

Äseidom oki ad vobön, ab no äfägom ad tikön, Posä ästeifülom dü düp bal nensekiko osi, ägolom donio ini famülacem.

Nek äbinon us, ätuvom te luliti koldülik grünik; su nägatab ela ‚Elisabeth‘ tanod redik äseaton, keli ipolof poszedelo zü särvig. Äsumom oni ini nam oka, ab atos ädolon omi, ed ädoseitom oni dönu.

No älabom takädi; ägolom donio lü lak, ed älivükom boti; ägubom lü votaflan, ed äbegolom nogna vegis valik, kelis ibevgom brefo büo kobü ‚Elisabeth‘. Ven ägekömom ini dom, ya idagikos; in yad äkolkömom omi bökan, kel ävilom blinön vabajevodis lü yebalän; tävans änu igekömons.

Pö ninostepam älielom golön mo e ge eli ‚Erich‘ in gadalecem. No äniniogolom lü om; ästebom dü timül, ed äxänom täno nelaodiko lü cem oka. Is äseidom oki ini stutömastul nilü fenät; äkredidom oke,

das ävilom lilön reitaki, kel äkaniton dono in taxudavöls; ab älilom te peami lada lönik oka. Dono in dom valikans ägolons lü bed; neit äpasetikon, no äküpom osi.

So äseadom dü düps mödik. Fino älöädöm ed äseitom oki ini fenät maifik. Neitadav ämüron bevü bleds, reitak ästopedon ad kanitön. Pianiko i blöv dofik neitasila pämodränon lofüdao dub lunid paelayelovik; vien koldülük ädavedon, ed älebladon ta flom hitik ela ‚Reinhard‘; laud balid älöpiofliton yöbölo ini lut.

‚Reinhard‘ ägüflekom oki süpo e ästepom leni tab; äsenidom ad stib, e ven ituvom oni, äseidom oki, ed äpenom kedetis anik sui bled papüra vietik. Posä idunom atosi, äsumom häti e spatastafi, ed äleadölo posblibön papüri, ämaifükom prüdikö yani, ed ägolom donio ini luyal.

Ini spadüls valik lit göda no nog idranon; domakat gretik su stolajuged ätenükon oki, ed äröbon bäki oka ta nam onik, keli nentiko äkoltenukom one. Plödo spärs ya ätyilpons ed äpredons de tuigs valikanes, das neit äpaseton.

Täno älilom löpo mufi yana; ek äkömon ve tridem donio, e ven älölogom, ‚Elisabeth‘ ästanof fo om. Äpladof nami oka sui brad omik, ämufükof lipis, ab älilom vödis nonik.

„No ogekömol dönu,“ äsagof fino. „Sevob osi, no lugolöd! Neai okömol dönu.

„Neai,“ äsagom.

Äleadof falön nami oka, e no äsagof plu bosi. Ägolom love luyal lü yan, täno ägüflekom oki nog balna. Ästanof nenmufiko su plad ot, ed älülogof omi me logs nenlifik. Ädunom föfio stepi bal, ed ätenükom bradis oka lü of. Täno ädeflekom oki mekädo de of, ed ägolom da yan plödio.

Plödo vol ästadon in gödalit flifädik, davapärlats, kels älagons in spuleds, änidons in solastrals balid. No älogom pödio; ätevom spidöfo plödio; aiplu farmadom silik änepubon pödü om, e fo om vol lölik stäänik ätenikon.

HIBÄLDIKAN

Mun no plu äsvieton da vitürs, idagikos; hibäldan ye äseadom nog ai ko nams pipliföl in stutomastul oka, ed älogedom nenküpo ini spad cema.

Pianiko fo logs oka lulit dagik zü ok äcenon ini lak gretik dagik; vatem bal blägik äsökon po votik, ai dibikum ed ai fagikum, e su lätik in fag so gretik, das logs bäldikana töbo ärivons oni, nümfead vietik äfloton soaliko bevü bleds vidik.

Cemayan ämaifikon, e litastral kleilik äfalon ini cem.

„Binos gudik, das kömol, o Brigitte!“ bäldikan äsagom. „Pladolös liti sui tab!“

Täno ämufükom stuli leni tab, äsumom bali bukas pimaipadöl ed ädajäfikom in studs, kelis iplägom seimna me näm yuna oka.

* * *

SPIKOTAMALÄRNODS PRO SPANYÄNAPÜKANS.

Fa *Filippus Johann Krüger*

Noet. Küpets in diläd at pepenons fa cifal: *Hermann Philipps*. Semikna bükapöks pekoräkons bai küpets omik.

NÜDUGOT. [Dil balid].

Spikobsös Volapüki! — Deli gudik! — Dalilolös obi!

Ob binob tidan. Ol binol tidäb. Spikob Volapüki.

At binon tab. At binon gramafon. At binon gramafonasirkot.

Sirkot binon su gramafon. Gramafon stanon su tab.

Seadol su stul nilü tab. Labol buki in nam. Buk binon maifik.

Dalilol sirkoti gramafona. Lärnol ad spikön, suemön, reidön e penön Volapüki. Spikob nevifiko. If spikob nevifiko, suemol obi.

If spikob vifiko, no suemol obi.

[Dil telid].

Soari gudik! Lio stadol-li? — Vemo gudiko, danö! ed ol-li? — Gudiko, danö! Begespikolös säkis obik! Kim binom-li tidan: ol ud ob-li? Ol binol tidan. — Kim binom-li tidäb? Ob binob tidäb [ü: lärnan]. Spikob Volapüki, vo-li? Si! o söl! ab te boso. Kisi labol-li in nam? Labob buki. [ü: Kini labol-li...]

At binon-li buk? Nö! o söl! at binon sirkot gramafona. [Kisi [ü: Kini] logol-li?] Lü kis logol-li? [Dalogob buki obik] Dalogob lü buk obik. — Kisi lärnol-li? Lärnob Volapüki. Suemol-li obi, if spikob nevifiko? Si! o söl! Suemob oli fūmo [lesio].

LÄRNOD BALID. Famül obik.

Is famül obik binon: jimatan, son, daut ed ob. Binob söl: ‚X‘. Jimatan obik panemof läd: ‚X‘. Binob himatan ofik. Binob man. Jimatan obik binof vom. Labobs cilis tel: hipuli e jipuli. Cils panemons ‚Juan‘ e ‚María‘. El ‚Juan‘ labom lifayelis degtel; el ‚María‘ labof lifayelis jöl. [ü: El ‚Juan‘ labom bäldoti yelas 12; el ‚María‘ labof bäldoti yelas 8]. El ‚Juan‘ binom son obik. Ob binob fat omik. Jimatan obik binof mot omik. El ‚María‘ binof daut obik. Ob binob fat ofik. Jimatan obik binof mot ofik. Els ‚Juan‘ e ‚María‘ binons cilis obsik. Ob binob fat onsik. Jimatan obik binof mot onsik. Binobs pals onsik. Löfobs cilis obsik vemo.

Jimatan obik seadof in kovenastul; reidof buki. Ob seadob e smökob pipi. El ‚María‘ stanof nilü fenät. Röbülof dogi e logof lü kat. El ‚Juan‘ seadom su kiens okik su glun e pledom me tren oka [ü okik]. [ü: ‚Juan‘ seadom su kiens okik su glun, pledölo me tren okik].

LÄRNOD TELID. Säks e gepsiks.

Kim binob-li? Binol söl: ‚X‘. Kif jimatan obik binof-li? Läd: ‚X‘ binof jimatan olik. — Lio panemol-li? Panemob ‚Petrus Álvarez‘.

Labob-li cili bal u cilis tel? Labol cilis tel. El ‚María‘ binof-li daut obik? Si! o söl! Fümö! binof daut olik. Lifayelis liomödotik labof-li? Labof lifayelis jöl. Kisi dunol-li? Reidob buki.

Ko kin ‚Juan‘ pledom-li? Pledom ko kat. El ‚Juan‘ labom-li blodis?

Nö! no labom blodis. Lü kim pip at duton-li? Duton lü fat obik.

Smökol-li? Nö! o söl! no smökob. Fat olik smökom-li? Si! o söl!

Voms smökofs-li? Ans sio, votans no. [ü: Ans: si! votans: nö!]

LÄRNOD KILID. Dom obsik.

Lödobs in plödaharat zifa ‚México‘ in dom privatik. Sis yels deg lödobs is ed atos pliton obis vemo. Dom obsik binon vemo spadöfik. Labon cemis deg, sevabo lödacemi, studacemi, fidacemi, kvisinöpi, viktualacemi, banacemi e slipacemis fol. Fo dom gad dabinon ko foned smalik in zänod (oka). In gad rosadabimüls mödik dabinons. Zänodü dom yad binon, kel binon butopil famüla obsik. Us yofobs obis dü livüps. Glun papavon me tvils jönik. Floraskals mödik labü flors valasotik: rosads, viols, lels, daliads, kilköläviols, nards e ret.

Demü kods büsidik buükob zifalifi. Lenoid no pliton obi [u: No plidob lenoidi], ab kanob tuvön stili zesüdik in yad obik. In flan bal nügolöp pro motoravab [tood] dabinon. Garad topon plu pödo. Sus garad dünanacem dabinon.

LÄRNOD FOLID. Spikotam.

Kiöpo lödobs-li? Lödols in dom privatik. Su länäd-li? Nö! lödols in plödaharat zifa: ‚México‘. Vemo gudik. Nu sagolös obe: dom obsik binon-li gretik u smalik? Dom olsik binon spadöfik. Dü tim lio lunik lödobs-li us? Dü yels deg. Garad dabinon-li? Si! binon in flan bal pödü dom. Cemis liomödotik labobs-li? Labols cemis deg. Dünanacem dabinon-li? Si! binon sus garad. Gad dabinon-li? Si! gad dabinon fo dom, e labon rosadabimüls mödik. In yad, kö famül staudon in lut lardik, floraskals mödik dabinons.

Zifalif pliton-li oli? Äs ol, demü kods büsidik buükob zifi, ab lenoid no pliton obi.

LÄRNOD LULID. Lödacem.

Nu binobs in lödacem obsik. Binon gretik e pemöbon gudiko. Nügolölo logoy pianodi ko lustul fo on. Sus pianod pänot jönik lagon. Deto noatedaramaril dabinon. Nedeto tuvoy lampadi lektinik. I nedeto donü fenät trök kvärepaboedik vönik binon. Cim binon in gul lödacema. Su cimamulür glok e litemakrons tel, bal su flan alik, dabinons. Po on logoy loki gretik. Deto bukaramar binon. Visü cim söf ko kusens difik binons, e mu nilo kovenastul. Zänodü lödacem tuvoy tabili klöpik. Glun petegon me [u: dub] tapäd bigik.

LÄRNOD MÄLID. Spikot bevü tidan e tidäb.

Kisi logoy-li nügolölo ini lödagem obsik? Logoy pianodi, sus kel pänot lagon.

Kiöpo fenät binon-li? Fenät binon nedeto po trök. — Cim dabinon-li?

Si! o söl! cim dabinon fümo.

Kiöpo binon-li? Binon in gul lödacema nilü pianod. Su pianod yeg seimik dabinon-li? Nö! nos dabinon su on.

E su tabil bos dabinon-li? Nö! leigo su on nos dabinon. Ek seadon-li su söf? Nö! nek dabinon. Nu nek binon in lödagem.

Kiöpo söf stanon-li? Stanon nedeto visü cim. Kisi logol-li su flan detik lödacema? Logob bukaramari. Ninädon-li bukis mödik? Si! o söl! fulon [u: binon fulik] me buks.

Lödagem obsik pliton-li oli? [u: Plidol-li lödacemi obsik?] Cedob oni vemo lefrediki ed on pliton obi vemiküno [u: mu vemo].

LÄRNOD VELID. Leigod.

Spikobsös dö lödagem obsik e dö ut elas ‚González‘. Atans binons flens obsik, kels lödons zänodo zifa1 in dom pluuneplu leigöl ko ut obas. Ab lödagem onas binon läs gretik ka obsik e labon möbis nemödikum. Labon ye, äsä logoy, göbapianodi, du ut obas binon pianod kösömik. I radionaparat mu [ü: vemo] gudik dabinon. Famül obsik ed ut elas ‚González‘ löfons musigi. Pato jimatan obik pläyof pianodi vemo gudiko. Kipedof noatedis anik okik in maps e votikis in noatedaramar. Famül ‚González‘ no labon noatedis so mödikis äsä obs. Cils obik, pläs pianodons, pläyons i viäli e gitari.

In lödagem elas ‚González‘ söf no dabinon, kel binon sio in obsik, ab kovenastuls distöfik dabinons. Taped vemo gretik ä jönik dabinon us, e no mutoy glömön pänoti jönik sus radionaparat.

LÄRNOD JÖLID. Spikotil votik.

Kiöpo famül: ‚González‘ lödon-li? Lödon in dom zänodü zif. Dom onsik sümon-li ko obsik [ut obas]? Pluuneplu, ab lödagem olsik binon gretikum ka ut elas ‚González‘. Kins binons-li in lödagem obsik, kelis no tuvoy in lödagem elas ‚González‘? Bukaramar.

Kin pianodon-li in famül obsik? [ü: Kin pläyon-li pianodi in famül obsik?] Famül lölik pläyon pianodi, ab jimatan olik pläyof gudikumo ka votikans. Löfof musigi vemo.

Pianod obsik binon-li leigo gretik äsä ut elas ‚González‘? Nö! o söl! pianod olsik binon kösömik ed ut elas ‚González‘ binon göbapianod [ü: ed els ‚González‘ labons göbapianodi].

Kanol-li pianodön ? Boso, ab no labob livüpi ad skilükön obi. Löfol-li musigi? Si! löfob oni vemo.

LÄRNOD ZÜLID. Pö visit.

Binos zädel soaro. Ek nokon sui yan. Binos nilädan, söl: ‚López‘, kel kömom ad visitön obis. Jidünan maifükof yani e vüdof omi ad nügolön ini lödagem. Glidobs omi e lütenükobs ome nami, vüdölo omi ad seidön oki.

Pos pülatimil anik, dönu nokoy sui yan. Binos lädül: ‚Lucía Castelar‘, jinef jimatana obik. Änu elükömof de länäd ed opasetikof [ü: olifädof] vigafini lomü obs.

Kidof ziani okik, kel jonodof ofi söle: ‚López‘. Täno seidobs obis. Voms spikofs dö vogäd lätik liföfik. Obs: mans spikobs dö bolit, dö büsids e dö nulods dela. Sunädo jidünan blinof obes kafi e jokoladi, biskutis e biskutis. Jimatan obik bötof kafi e jokoladi, du jinef obik lofof biskutis e biskutis [ed i kekilis].

LÄRNOD DEGID. Zälül; soarazälül.

Soari gudik! o söl: ‚Andrés‘! Lio stadol-li?

Vemo gudiko, danö! ed ol-li? Vemo gudiko, danö!

Labolös gudi ad seidön oli!... obe! Cedob, das jinef obik änu elükömof... Benokömö! o ‚Lucía‘ digik!... Logotof gudiko... Vilob jonodön oli söle: ‚López‘... o söl: ‚López‘... Labob blesiri ad jonodön oli jinefe obik: ‚Lucía Castelar‘. Mu plitö! Ob binob utan, kel plidob!

No vilol-li drinön kafi u jokoladi? [ü: Plidol-li ad sumön kafi u jokoladi?] [u: No vilol-li drinön bovületi kafa u jokolada?] Kafi-li? [u: kafa-li?]

Vemo gudiko.

Desirol-li kafi vemo svidiki, o söl: ‚Andrés‘! leigoäsä himatan obik? Nö! danö! o läd! löfob mödiküno kafi nämöfik e drinob oni nen jueg.

Benö! nulod kinik dabinon-li? o söl: ‚Andrés‘! Lio dinäds stadons-li? Vemo gudiko, danö! Et uts ola?

No vemo gudiko. Stadons badiko e vedons ai badikums. Jenöfö! yel at binon badikün sis lunüp. Pidob osi vemiko.

Spelobs, das suno ogudikumons. Benö! so i spelobs.

LÄRNOD DEGBALID. Fidacem.

In fidacem fidobs fidädis: janedi gödo, koledi tü düp ze balid e fidedi u sänedi tü düp jölid e laf. Tü düp ze lulid fidobs jokoladi e kekilis.

Sol: ‚Palma‘ ekömom ad fidedön ko els ‚García‘ [u: ko famül: ‚García‘].

Tab petegon me tabastofed vietik. Jidünan stofedof tabi, äsä dunof kösömiko.

Pro pösod alik neifs, foks, spuns, vårs pro vat e värils pro likör dabinons. Alan labon i särväti e bovedis anik. Zuo saliär e pepiär dabinons. Jidünan änu ebötof härbatasupi. Poso obötof kötotis mita pefilädöl ko jabens, fiti ko leül e vinig e salad vaogadas.

As poszib obötof nanadakremi, kel posökon dub kaf e kakakrem.

LÄRNOD DEGTELID. Len tab.

Soari gudik! Fredob ad logön oli. Ekömol pötatimo. Zibs ya pebötons.

Seidobsös obis leni tab! Vilolös seidön oli nedeto, o sol: ‚Palma‘!

.....

Tim lunik no epasetikon-li, sisä ebinol is?

Dü dels te nemödiks — ad sagön kuratiko verati — sis mudel pasetik; e neläbiko mutob gegolön ünü vig.

Visit olik at binon-li balid? Nö! ebinob is mö naeds ömik. Mutob kömön isio nemu balna a yal demü büsids.

E zif at lio pliton-li oli? Pardö! no elelilob utosi, kelosi äsagol.

Magädi kinik edagetol-li de zif obsik? Ö! verato zif olsik dafredükon obi; pato laels, magads e glügs vönik ona.

Lio ced olik dö klimat binon-li? Do top löpik onik fenükon obi, cedob oni vemo plitiki.

No sumol-li bosu [u: diledili] de mit pefilädöl? Nö! danö! binon lebensmekik, ab efidob saidiko.

Nu poszib. Löfilol-li [u: löfol-li] nanadakremi? o söl: ‚Palma‘! Si! mu vemo.

LÄRNOD DEKGILID. Slipacem.

Neito, ven binob fenik e labob slipi¹, golob lü slipacem. Filidob liti. Sälenükob jukis, säklotob obi, lavob obi e lenükob piyami. Täno golob bedio e kvänob liti. Pos timil anik slipikob. Gödo kuratiko tü düp: 7 galükamaglok tonon e galikob. Löädob e lenükob cemakloti e pantufis e golob lü banacem, in kel banob dis dujet, balido me vat vamülik, täno me vat koldik. Säluimükob obi me taul e lenükob dönu cemakloti. Pos atos [u: Täno] lekluinob tutis e jeifob obi. Ven atos finon, pladob jeifadinis [u: kipedob jeifadinis]² obik sui boed sus lavatab. Büä golob ad janedön, klotob obi. Su klünatab logoy kefi, köbi, namaloki, benosmelotafladüli e puinabokili. Klüliko dins lätik no ledutons lü ob, ab lü jimatan obik. In layets ramara kipedob lavastofädemi klinik; samo, jitis, pokasärvätülis, lustogis, kravatis, e ret. Lavastofädemi miotik seitoy ini bäset e sedoy ad palavön lavöpe. Kipedob ini² ramar klotemis obik len klotilägöms.

LÄRNOD DEGFOLID. Göd e soar.

Kitimo löädol-li kösömiko? — Köstömo ze tü düp velid.

Kikodo so gölo-li? — Bi mutob vegön me motoranibud.

Kitimo [u: Kiüpo] lükömol-li ini бүr olik? — Köstömo za düp: zül.

Lifädol-li deli lölik in zänod zifa? — Semikna: si!, semikna [u: reto] nö!

Kisi dunol-li dü soars? — Köstömo blibobs in dom. Balna u telna a vig golobs lü teatöp u lü bioskop.

Vüo, kisi desinol-li ad dunön asoaro? No vilolöv-li golön kobü ob lü teatöp? — Viloböv dunön nosi buikumo, ab adel binon matikamadel obsik, e jimatan ed ob köstömob ad zelön oni kobo.

Täno benovipob oli. — Dani mödik! [u: Danö!]

Dü tim liomödötik matols-li? — Dü yels jöl.

1 labob slipi → vilob slipön

2 pladön sui / ini ...,(to place, to put') ≠ kipedön su / in ...,(to keep, to store')

LÄRNOD DEGLULID. In lotidöp.

In zifs gretik valik lotidöps süperik dabinons. Kösömo kanoy tuvön lotidi, ab if viloyöv fümön dö atos, pato dü vaken, binos gudikum ad koedön resärfön büo cemi.

Lotidöps e vemo magifiks e balugiks dabinons. Otuvoy in lotidöp lindifiko kinik böti gudik.

Nügolölo ini lotidöp, dugoloy vestibüli ad lükömön läbür. Us begoy [u: loatoy] cemis. Bötan oyufom oli pö blin päkema olik ed odugom oli lü cem olik.

Dünans lotidöpa oyufons oli, if no sevol zifi. Okonsälons ole tefü utos, kelosi sötoy logön. Okoedons resärfön ole pladis [u: seadöpis] in teatöp ed odunons valikosi mögik ad plitükön ole stebi olik. If jimatan olik dugädof oli, okanof muädön oki vemo gudiko, dubä visitof selidöpis, du ol bejäfol dinis olik.

LÄRNOD DEGMÄLID. Pö suk lotida.

Deli gudik! Labol-li cemi bal ko beds tel? If no, cems tel, alik ko bed, i binonsöv gudiks.

Lotidöp tio fulon, ab logobsös! Liolunüpo ostebol-li is niludo? [u: desinol-li ad stebön is?]

Nemu dü vig bal. Ba dü vigs tel [u: dü dels degfol / deglul].

Täno kanobs givön oles cemis tel ko tübaban e lavatab su tead balid, nüms: 26 e 28.

Spelob, das cems binons nennoidiks. — In cems at siörs [u: läd e söl] kanons takädön löliko. Labons selogami äl gads.

Gudö! osumob onis. — Vilols-li cemis ko fidäds? — Nö! buükobs onis nen fidäds, bi dels odabinons, ün kels omutobs fidön plödo.

Benüpenolsös registari at! — Logobsös! ... Famülanem: ... Pösodanem: ... Netät: ... Topät (Lödüp): ... Motedöp: ... Motedadät: ... Nemapenät: ... Atos binon valikos, no-li?¹

Vemo gudiko, danö! Is labols kikis. Dünan odugom olis lü cems olsik ed oblinom löpio päkemi.

LÄRNOD DEGVELID. In staudöp.

In lezifs valik mödot gretik bötädöpas e staudöpas ko e nen bötädatabs dabinon. Lotidöps gretik valik labons fidalecemis [kels sümions ad uts, kelis logobs fo obs su magod].²

Xamobsös magodi! Is logoy fidasäluni lüxüödik, kö lotans mödik peklotöl in soaraklotem binons. Atos binon so, bi lotidöp u staudöp at binon bal veütikas zifa. Su föfaglun deto, bötan golom ad bötön elis ‚hors d’oeuvre’ [ü: büzibis]. Zänodo, bötan votik polom bötömi ko flad vina e vinaväris tel.

Kösö moy ad janedön tüi düp jölid göda. Janed binädon me kaf ko milig u jokolad, päalanögs [u: nögs pebaköl], mit, loined e bod.

Fidedi konsumoy tüi düp balid poszedela. Binon fidäd veütikün dela. Binädon me zibs lemödik; samo: sup, nögs, fit, mit, härbats, poszib, fromad e fluks.

Semikna fidoy bosu vü düps: lul e mäl poszedela. Säned, sümik ad fided, pakonsumon tüi düp jölid soara.

LÄRNOD DEGJÖLID. Fidäd.

O bötan! tab at binon-li labülabik? — Nö! o söl! pidob osi vemo. Änu eresärföy oni telefono. Ab et binon labülabik.

Vemo gudik! osumobs oni. Nu blinolös obes zibädakadi, begö!

Kisi buükols-li? Ofidols-li ma zibädakad u ma fidädakad?

Atos lindifon pro obs. Kisi ol plidol-li? o löfab! — Ag! no labob pötiti mödik. Ofidob nemödikosi. Logobsös! ... As sup givolös obe supüli, täno kroketis gaduta, e poso vanelagladeti!

Ob faemob fümiko. Ad primön: geinil, täno tomatasup, gokülaloet, mitapitot, salad vaogada, e täno: guayads.

Siörs no vilons-li liköri seimik? — Si! blinolös obes fladi ela ‚Vermouth’.

Lobülol-li atosi? o löfab! — Soäsä plidol.

Bosu mödikum-li? Si! bovülis tel kafa blägik.

O bötan! Kaloti, begö! ... Ekö! Is at binon, o söl!

Gudö! dakipolös reti! — Danö! o söl!

1 no-li? → vo-li?

2 Liedo magot at no peloveükon.

LÄRNOD DEGZÜLID. Nums, düp, dät.

If vilob sevön timi, logob lü glok obik. Binon vemo kuratik, ab semikna dädikom. Täno blinob oni lü glok, dat atan nätukomös e klinükomös oni! Cedob, das nos binon balugikum ka notodam tima in Volapük.

Pro düps sagobs: Binos düp balid, telid, kilid göda, poszedela, soara, neita, e r. [ü: Binos düp: bal, tel, kil gödo, poszedelo, soaro, neito, e r.]

Düp 12id (= degtelid) kanon tefön zedeli u zeneiti, do calöfiko zeneit binon düp teldegfolid.

Täno sagobs [ü: sagoy]: Düp jöl minuts lul, jöl minuts deg, jöl e düpafoldil, jöl e laf, minuts teldeglul bü düp: zül, düpafoldil bü zül, minuts deg bü zül, minuts lul bü zül, e r.

Calöfiko deleneit padilon ini düps teldegfol. So sagoy: düp: degkil pla düp: bal poszedelo, e r.

Tefü däts sagobs: Pämotom ün del balid yunula yela: 1955. Ematikob ün yel 1936 prilul 2 [tel]. Yunula d. lid yela: 1912. Prilula d. telid yela: 1955.

LÄRNOD TELDEGID. Nums, düp, dät.

Sevol-li delis viga? Fümö! mudel, tudel, vedel, dödel, fridel, zädel, e sudel.

Vemo gudik! Adel binon vedel. Odel obinon ...? Dödel. Ed udel-li? Fridel. Del kinik ädel äbinon-li? Tudel.

Ed edel-li? Mudel. Del liomödotid mula äzädel äbinon-li? Del lulid. Ozädel [u: del balidkömö] obinon del degtelid, e zädel pos dels degfol obinon del teldegmalid mula.

Loveikobsös nu lü muls yela! Binons sökaleodiko: yanul, febul, mäzul, prilul, mayul, yunul, yulul, gustul, setul, tobul, novu, e dekul. Magifik! [u: Magifö!]

Düp kinid binos-li? Ma glok obik binos minuts teldeg bü düp: tel, ab no kanoy konfidön oni. Semikna bügolon, e semikna posgolon.

	YANUL				
Mudel		7	14	21	28
Tudel	1	8	15	22	29
Vedel	2	9	16	23	30
Dödel	3	10	17	24	31
Fridel	4	11	18	25	
Zädel	5	12	19	26	
Sudel	6	13	20	27	

LÄRNOD TELDEGBALID. Mon

Mäxikänik.

Ven sevol Spanyänapüki, odesinol ad tävön lü Mäxikän, u lü län votik, in kel spikoy Spanyänapüki. Büä odunol tävi, binosöv gudik ad seivön moni läna; ab is ospikobs te dö mon Mäxikänik. Könäds metalik jöl dabinons; sevabo: voladü ,centavo' 1 (pesodazim), ,centavos' 5 (pesodazims 5), ,centavos' 10 (pesodazims 10), ,c.' 20 (p.z. 20), ,c' 25 (p.z. 25), ,c.' 50 (p.z. 50), ,peso' 1 (pesod 1) (binädöl me pesodazims 100) e ,pesos' 5 (pesods 5).

Ya sis lunüp könäds goldik pesäsirkülükons. Mon papürik binädon me bankazöts de Bank Mäxikänik [u: de el ,Banco de Méxiko'] in zötabalats völadas valik: pesods 1; 5; 10; 50; 100; 500; 1000; e r.

LÄRNOD TELDEGTELID. In cänabüsid [ü: monicänabüsid] ed in bank.

Begö! Kanol-li cänön obe könädis foginanik anik? — Si! o söl! Kisi vilol-li cänön?

Ekö! is binons: mon Fransänik, dolars Lamerikänik anik, pesods Kolumbänik anik [u: pesods anik Kolumbäna], pesods anik Largäntina e bolivars anik Venesoläna.

Nos binon balugikum. Änu cänakursüds calöfik dela pänunons obe. Nu kursüd nefümon vemo nemödo. Logobsös! suäm valodik binon: pesods tumluldeg pesodazims jöldeg. Sumolös getazöti at e getolös moni de kädan!

Dani mödik! [u: Danö!] Kanolöv-li sagön obe, lü kim mutob flekön obi ad maifükön kali in bank semik?

Zesüdos ad flekön oli lü bankadilekan. Gololös lü Bank Netik [ü: lü el ,Banco Nacional'] in süt at.

Deli gudik! Viloböv maifükön kali in bank at.

Labol-li lenünanis¹ anik is in zif at?

Si! sevob vemo gudiko dunetäbi olsik, söli: ,López y Vasconcelos'.

Gudö! (Vemo gudik!) sumolös fometi at, benüpenolös oni e kodolös, das söl: ,López y Vasconcelos' dispenom oni; täno dod nonik dabinon ad maifükön kali. Ven unüsedol fometi ed ukipidol moni, ogivoy ole cäkabuki.

1 lenünan = ,referee, reference' (pösod, kel gevon lenüni (,testimonial letter'))

LÄRNOD TELDEGKILID. Dünotem potik.

Potöps dabinons in zifs e vilags valiks läna. Ab if ek vilon potön penedi u potakadi, no zesüdos ad golön lü potöp; saidos ad jedön penedi ini bal penedabogas dabinöl in tops ömik. Potacalan kobükom potadinis ömikna aldelo. If viloyöv, das pened olik olükömonös vifikumo, potol oni me flitöm! Atos no ofrädon mödo mödikumo. Potadins pablinons lü dom olik fa penedihiblinan, e telegrafacalan blünom telegrafotis.

Nügolobsös ini potöp at! Su föfaglund stanons söl e läd potöls päkedi. Calan vätom oni me vätom. Fo gijät nedeto söl lofom penedi. Koedom registrarön oni e getom getazöti. Nilü tab deto söl benüpenom fometi potatreta. No pölikolöd tefü gijät, bi operol timi, pato if mens mödik dabinons, e stanons I poodked.

LÄRNOD TELDEGFOLID. In telegrafabür ed in potöp.

Givolös obe fometi pro telegrafoti! begö! — Ekö! o söl! [u: Is labol oni, o söl!] ...

Vilol-li mäniotön dono nemi e lödöpi ola [u: olikis]?

Kiöpo penedamäks paremons-li? In gijät ko nüm: 2 [tel].

Pardö! o söl! [u: Begob pardi, o söl!] Kanolöv-li sagön obe, kiöpo potöp binon?

Pidob osi vemo, ibä i ob no binob de zif at. Ba mögos, das söl at kanom-la nünön ole.

Säkusadolös! o söl! Kanol-li nunädön obe, kiöpo potöp binon?

Si! klüliko. Gololös ve süt at jü näisüt telid, gololös detio e su laf domakopäda otuvol oni!

Dani mödik! [u: Danö!] Dani mödik!

... ..

Givolös obe flänükamamäkis deg völadü pesodazims teldeg, e teldegmälis völadü pesodazim bal!

Is labol onis, ed is labol reti cänamona.

Dani mödik! [u: Danö!]

LÄRNOD TELDEGLULID. Tävs.

Attimo tävoy mödiko, e pro blesir e pro büsidadins. Tävamods binons mödiks e difiks. Tävoy me tren e me motoranibud. Klads kil dabinons in trens, sevabo: balid, telid, kilid e zuo tren: ‚Pullman‘ dabinon. Motoranibuds anik labons kladis tel, balidi e telidi. Famüls labü tood [u: labü motoravab] buükons ad tävön me tood. Stemanafs krudons su el ‚Golfo de México‘ u su Pasifean. Veigons lodotis mödikum ka tävanis. Flitöms gretik bevegons vegädis ün düps nemödik e flitöns zü tal. Veigons tävanis mödikum ka lodoti.

To fruts at buükoy nog ai trenavegi ad betävön fagotis [u: vegädis] lunik. Tren, keli logoy su magod¹, primikon ad devegön. Tävans muadons okis pö logam latakömanas, kels sukons seadöpis labülabik lätik. Tren votik, se kel tävans senexänons änu elükömon sui stajon. Sunädo tävanas votik xänons [ini trenavabs]. Utans, kels no nog egetons trenabilietis [u: bilietis], stanons in poodked fo gijät.

Pösods anik koedons nüpenön päkemi oksik in päkemabür, e votans ramenons oni usao. Fago [u: Su pödaglund] logoy stebedalecemi.

LÄRNOD TELDEGMÄLID. In stajon trenavega.

Bilieti ela ‚Pullman‘ lü ‚Guadalajara‘. — Mo-e-ge-li?

Begö! te mobilieti. Mutob-li tökön levabi? — Nö! o söl! tren binon tren dugolöl. ...

He! o polan! Vilol-li labön gudi ad leadön veigön namatröki obik?

Vemo gudik! Givolös obe bilieti ad lesiön tävi olik! Treni kinik desinol-li ad gebön?

Uti düpa degjölid, kel vegon lü ‚Guadalajara‘.

Klad kinik-li? — Me el ‚Pullman‘.

At primikon ad devegön. Stanon fo pärun: nüm: mäl ... Isiö! o söl! Is seadöp olik binon nilü staudavab.

Mu gudö! Kitimo olükömons-la ini ‚Guadalajara‘?

Tü düp: vel e laf ogöda, if tren no olabon zögi.

Danis mödik! [u: Danö!] Ekö! drinamon (olik). — Danö! Tävi läbik...

Labob minutis anik, büä tren devegon. Osukob bosu ad reidön.

LÄRNOD TELDEGVELID. Melatäv e lutatäv.

Ävigo ädugädob fleni jü ‚Veracruz‘; ädetävom lü ‚New York‘. Ven älükömons ini pof, älabobs nog düpi bal, büä stemanaf ödenafon. Klu [u: demü kod at] äboidob obi ko flen obik. De däk älogob, das

1 Liedo magod at no peloveükon.

toviaan gianagretik älovepolon lodoti ini nafaspadäd. Skip ädunon jäfotis okik, du käpten älelogom de nafapon. Stemaflutül ätonon; visitans änexänons ve boidatridem. Tränanafs äyufons stemanafi ad senafön de [u: se] ninapof, dü tävans älefänons as leditaglid lü flens e famüls oksiks su käv.

Poso mö dels nemödik, ämutob golön lü ‚Houston’ in Tāxasän. Täv äbinon dranik, ed ädunob tävi me flitöm. Loatatood äblinon obi jü flitömapof. Ämutob beigolön tolädabüri, ad leadön kontrolön dientifädi obik, ed ägolob sunädo lü flitöm, kel äprimikon ad devegön. Äboidob obi. Äfimükob obi me zön. Tü düp ze jölid göda flitöm älivikon. Älänoobs mö minuts anik bü düp: degtel.

LÄRNOD TELDEGJÖLID. In stemanaf.

Isio pro stemanaf lü ‚New York’! Kipolsöd blümo dientifädis olsik, begö! ...

Detio tävans klada balid, nedetio tävans klada telid ...

Ekö! binobs uto, kö mutobs binön. Buükol-li ad stebedön is su däk ud ad nexänön lü käben olik?

No sevob osi. Ludredob ad vedön melamalädik.

Zö! zö! Mel binon so takik, das riskäd ad vedön melamalädik no dabinon. Seidobsös obis is su däk! ...

Etävol-li mödiko? Nemu love mel.

Seimna [u: balna] eloveikob love lebug Mäxikänik su veg lü ‚La Habana’, e mutob sagön notodäliko, das atos leno äbinon plitik.

Kikodo no tävol-li me flitöm?

Ebo atosi odunob pö naed balidkömö. Alo atos no kanon binön badikum ka melatäv neplitik; e zuo neplit täva opaseton vifikumo.

Gö! cedob, das nu binos tim ad säboidön obis...

Labol-li tolabotis? Tio nosi, ibä [u: bi] kömob sekü vaken. Labob nosi patik lä ob.

LÄRNOD TELDEGZÜLID. Süt in zif: ‚Méxiko’.

Nu binobs in bal sütas veütikün zifa: ‚Méxiko’. Binon el ‚Avenida Juárez’, so penemöl mebü el ‚Benito Juárez’: balan heroedanas mu pelestimölas läna. Deto stanon el ‚Palacio de Bellas Artes’ (ledom lekanas jönik), bal bumotas jönikün vola. I deto legad penemöl ‚la Alameda’ (= plopael) e bukiseliidöp binons. In ‚la Alameda’ visü selidöps mebaston ele ‚Juárez’ pedietöl binon [u: stanon]. Nedeto selidöps mödik, bukiseliidöps, banköps, finenabürs, staudöps, bötädöps, lotidöps, bioskops e num bijutiseliidöpas binons.

Süt fulon me veigöms vifiko beigolöls. Futogolans mutons prüdön vemo pö lovegol traväro love süt. Mutoy stebedön, jüs maletalit ecenon e dakosäd (in süt) estopon. Semikna poldan dugom sütadakosädi. Neito löl lampadas lektinik valik litükon süti so, äsva labobs delaliti.

LÄRNOD KILDEGID. Seivid vega.

Säkusadolös obe! o sö! Kanol-li sagön obe, ve veg kinik goloy lü el ‚Palacio Nacional’ (= netaledom)?

Nos binon balugikum. Sevol-li, kiöpo el ‚Palacio de Bellas Artes’ (= ledom lekanas jönik) topon? — Si! o sö!

Vemo gudiko; de us gololös da süt: ‚cinco de Mayo’ (= dela lulid mayula) stedöfo jü naisüt velid, kö ologol eli ‚Zócalo’ (= disstütot), e visü at el ‚Palacio’ (= ledom) topon.

Dani mödik! binon-li vemo fagik de is?

Nö! nedol beigolön domakopädis te nemödikis. Futo oneodol minutis ze deglul.

Dani gudikün!

— Ag! nü fino binob su el Zócalo, eglömob, bumot kinik binon el ‚Palacio Nacional’ ... Osäkob atosi poldane ... O sö! poldan! pardö! kanol-li sagön obe, bumot kinik binon el ‚Palacio Nacional’ (= netaledom)?

Ut binon bumot votaflanü gad.

Labob nog säki, begö! Kisi el ‚Zócalo’ sinifon-li?

El ‚Zócalo’ binon nem, keli givoy piade vafas, u piade stalona¹. Otuvol bali in tops valik Mäxikäna, lindifos va binon gretik u smalik.

Dani mödik! Ebinol vemo flenöfik.

Fredob ad kanön dünön oli.

1 stalon = kobükam diseinü dalogam militik (‚Appell’, ‚muster’).

LÄRNOD KILDEGBALID. Visit zifa: ‚México’.

If no labol delis mödikum ka anikis ad lifädön in zif: ‚México’, no olabol timi ad logön mödikosi, ab alo okanol logön logöfotis neglömovik. If binoböv ol, primoböv ad spatön da süts e laels. Balido goloböv ad logön eli ‚Zócalo’: nolüdü piad at logoy eli ‚Gran Catedral’ (leglügen gretik), lofüdo eli ‚Palacio Nacional’ (ledomi netik); sulüdo eli ‚ex-Palacio Municipal’ (= läx-ledomi komotik) e bumotis kolunänik anik e vesüdo domakopädis kil bumotas kolunänik, bevü kels eli ‚Monte de Piedad’ (= prünöpi1).

Odelo okanolöv golön ad logön pladis nitedik äsä eli ‚Xochimilco’. If golol da el ‚Paseo de la Reforma’ (= spataveg lonemarevida), ologolöv magotis magifik pelöödöl stimü ‚Cristóbal Colón’, lampör lätik laztekanas: ‚Cuauhtemoc’, e mebamali liväta. Ogolol da el ‚Bosque de Chapultepec’ (= fot ela ‚Chapultepec’), in kel famüls muadons okis tü sudels u zäladels.

Tü sudels gödo päräds pajenükons fa els ‚charros’ (= monitans Mäxikänik patedik) su jevods jönik oksik.

LÄRNOD KILDEGTELID. Dalogam lätik in ‚México’.

Adel binon del lätik, keli olifädob in zif: ‚México’.

Lio ogebol-li düpis lätik at?

Benö! if ob binonöv ol, kotenoböv ad spatön da laels, kelis bo no evisitob, e sukön pladi ad seidön obi, ed ad lelogön eli ‚Ixtaccihuatl’ ed eli ‚Popocatepetl’.

Eplitosöv-li obi ad visitön topis vönik jenavik?

Täno kanol golön ad logön eli ‚Árbol de la Noche Triste’ (= bimi neita lügen), dö kel cedoy, das is plad ebinon, kö el ‚Hernán Cortés’: konkeran, edrenom posä isufom perädi.

Kiöpo tops binons-li, kö bumädafailots toltekanas dabinons?

Sam süperik bumava toltekanas binon piramid ela ‚Tenayuca’, ed i piramid ela ‚Cuicuilco’. Träms dabinons, kels vegons stadöfo lü tops at, ab täv me loatood binon plitikum e vifikum.

Cedol-li, das tim saidik dabinon ad visitön topis valik et?

Ba no. Vegam isio lü piramids, leigäsä lü ‚Xochimilco’, flagon timi mödik.

Ba ozesüdos ad välön te bali topas et. Topi kinik konsälolöv-li obe ad visitön?

Binos fikulik ad sludön. Ek labon plidi (u: klieni) lönik oka.

LÄRNOD KILDEGKILID. Caniselidöps.

Adelo äsegolob ad dunön nüremis in bal selidöpas gretikün obsikas.

Äspatob dü düps mödik de diläd lü diläd, stunik dö distöf gretik yegas, kelis ejonetükoy su dunetatabs. I stunikob dö löföf e sufäd selidöpanas in diläds valik. Äspatob de diläd bal lü diläd votik, e päsupädob, ven äkolkömob in bukadiläd jifleni vönädik obik, keli no ilogob sis yels. Jenöfö! yels teldeg epasetikons, das ätävof se kolumbön lü foginän. Bü dels jöl ikömof ini Kolumbän ed oblibof nog dü vigs anik.

Ägolobs lü kafibötöp, ed äbonedobs kafi ko milig. Äspikobs veitöfiko dö paset, ed äsevükobs odi dö desins pro fütür. Binos tim lunik, dü kel no elogobs odi. Ven kaf äfinedon, ed ifispikobs, ägolobs dönu ad dunön dünetis anik. Äyufob ofi ad välön pledadinis anik ad pategivön ciles ofa.

LÄRNOD KILDEGFOLID. Dünetobs [u: Dunobs dünetis anik].

Säkusadolös obe! o lädül! kitopo diläd glufas binon-li?

Us, nedeto, votaflanü dunetatab ko benosmelots. —

At binon-li glufadiläd? — Si! o läd! Tä suäm kinik vilolöv-li?

Päri glufas glimaküirik. No vilol-li mafotön obi?

Ko blesir mödik [u: mu vilöfo!] ... Logobsös! ... mäl e laf ... Is pär binon, kel muton dabön² pro ol.

Kio dabons gudiko! Nu viloböv remön [u: logön] sakedi, e jukis, kels pötöfons ko glufs at.

Ekö! Is labol väldi³ sakedas vogäda lätik, ab jukis mutol sukön in diläd detik.

Saked at dafredükön obi. Liomödoti val frädon-li?

Is labol kaloti. Pelolös oni len kädöp! Dani mödik! —

Soti kinik jukas desirol-li? o läd!

Juks binü kaparakuir dabinons-li? — Si! o lädül!

Kanol-li tuvön pro ob päri, kel labon köli ot äsä glufs at?

Cedob sio. Kis binon-li mafot jukas olik? — Teldegtel.

Steifülolös seimnal päri at, begö!

1 Si! ön jenet at: ‚piedad’ = prünöp

2 dabön (neloveädik) = ‚to fit (pieces of clothing, etc.)’

3 väldid = ‚collection (to choose from)’, Deut.: ‚Auswahl’

Magifik! Dabons vemo gudiko.
 Nu, no desirol-li plu bos: stogis, jukis pro länäd?
 Nö! o lädül! danö!
 Danob oli, o läd! Okömol-li dönu seimna?

LÄRNOD KILDEGLULID. Lä skrädan e jivogädan.

Ädelo äbinob in skrädöp. Ämafotoy obi pro klotem nulik: blit, jilät e jakät: ‚Colbert‘. Ävälöb klotemi binü lained gedabraunik. Cedob, das oblümon ad pasteifülön ünü dels kil, ab ga omutob steifülön oni nog telna u kilna. Skrädans at no binoms koteniks, büä klotem dabon nendöfiko. Spiked omsik binon: kotenükön dunetäbi. Üremoböv i vilöfo plöguni, ab monastok no ädälon atosi. Ostebedobs, va atos omögon ün oyel.

Mans mödik dabinsons, kels binoms so läbiks ad kanön polön konfäkaklotemis. Ats binons mödo nejerikums, ka uts ma mafot pemököls. Aiplu mens buükons konfäkaklotis, bi binons nejerikums, e vogäd onas votikon vemo nemödiko.

Jimatan obik äremof sio löloti lölöfik klotas. Äremof oke plädamänedi, yäki, juüpi e gunili. Lä jivogädan ätuvof häti nebepenoviko jöniki. Äsagof obe fümiko, das at äbinon ma vogäd lätik. Cedob, das binon vemo klotugik.

LÄRNOD KILDEGMÄLID. Söl büedom mekön klotemi.

Deli gudik, o söl! Viloböv, das mekol obe klotemi, ni vemo vetiki, ni vemo leitiki. Stofis kisotik labol-li nu?

Nendoto oplidol stofi gedik at. Fümo opliton oli, if lelogol oni.
 Binon tu klilik ma güt oba [u: obik]. Stof boso dofikum ä vetikum plitonöv plu obi.
 Ed at-li? At binon stof balidsotik, elabol lunüpikumo düni de on.
 Vemo gudik! cedob eti gudiki.
 Kömolös isio ed omatobob oli!
 Kitimo kanob-li steifülön klotemi?
 Logobsös! ... Pötos-li pro ol, ad kömön ün poszedel tudela balidkömöl?
 Magifö! Täno, jü tudel.
 Läd välof klotemi.
 Viloböv steifülön bali klotas et.

Vilol-li kömön ini sälun at? o läd!... Ekö! is labol bali samedas obsik, binon jafot fiama at, ma vogäd lätik.

Mögos, das binon vogäd lätik, ab köl yelovik et no binon klotugik pro ob.

Is labol samedä votik. Labobs oni in köls distöfik; is kafaköl klilik, köl blägik, kremaköl... Binon vemo jönik.

Si! no binon badik. Kanol sedön oni lü ladet at.

LÄRNOD KILDEGVELID. Zigariselidöp.

Bal selidöpas fa mans pabuükölas binon nendoto zigariselidöp, kela jonetap lofon logoti, kel vüdon ad steifülön numi gretik zigarülas, zigaras u tabaka feiniko pekötöla. Kösom smöka binon so valemik, das selidöps mödik, kels no binons voiko zigariselidöps, selons zigarülis, zigaris u tabaki plä canis patik oksik.

Smökob nemödo, ab dafredükos obi ad logön distöfi kölas bokilas zigarülas e mäkis valik onsik. Zigars go sofiks jü go nämiks dabinsons. Zigarüls binons pöpedikums ka zigars. Pip vogikon, ab no binon so pöpedik äsä zigarüls. Bevü zigars gudikün tuvoy elis di ‚Habana‘ ed elis di ‚Corona‘, ab i ans dabinsons, kels binons mu nejeriks e semikna sääbasmekiks. Bevü zigarüls tuvoy mäkis se fuginän, pato se Lamerikän, kels binons feiniks ab mu jeriks. Pösods anik it buükons ad mekön zigarülis oksik.

In zigariselidöps i paselons zigarüliärs u boküls pro zigarüls e sakils pro tabak feiniko pekötöl. I kanoy remön us lümätis e zigari-filidömis. Plä ats paselons pipils pro zigarüls e zigars, do nemödikans gebons onis.

LÄRNOD KILDEGJÖLID. Rem zigarülas.

Deli gudik! Viloböv remön zigarülis anik!
 Mäki kinik desirol-li? Se fuginän u se lomän-li?
 Labol-li zigarülis Lamerikänik ko mäks valik?

Tio valikis. — E suäms-li?

Frädons mu mödikumo ka telot suäma votikas.

Gudö! osteifülob ad spälön. Logobsös bali mäkas feinikün lomäna! ... Lio suäm utas in päkil lovatik binon-li?

Binons gudiküns... Liomödotikis vilol-li labön?

Givolös obe bokilis fol etas! (God vilomös,) Spelob vo, das no oflamatükons-la gugi obik.

No vipol-li tabaki feiniko pekötöli? — Nö! o söl! No pipob ed ob it no mekob zigarülis obik.

Desirol-li nog bosu? — Givolös obe bokilis kil väkalümätas!... Labol-li ba stonili pro filidöm obik?

Si! klülikö! Ed i filidömi-li mu nejeriki?

Givolös obe stonilis tel, nosi mödikum. Kisi debob-li ole?

Kalkulobös seimna¹! Bokils fol zigarülas, bokils kil väkalümätas, atos binon: pesods tel pesodazims foldeglul.

Is labol bankazöti pesodas deg.

Ekö! gegetol as ret pesodis vel pesodazimis luldeglul... — Danö!

LÄRNOD KILDEGZÜLID. Heremasälun e jönasälun.

Attimo heran bejäfom te manis, hiyunanis e hipulis. Kösömiko atans goloms lü heremasälun ad koedön jimön heremi, ad sufön jämpodi, e semikna ad koedön jeifön okis. Ün nutim mans jeifoms okis lomo, e bi leadoy binön nemödo balibi e mustagi okik, visitoy te heremasäluni ad koedön jimön heremi okik.

Güo voms fulükofs jönasälunis. Usio golofs suvo ad koedön kölön heremi okas, ad koedön krugülükön okis dadulio, ad koedön kälön namis okas, ud ad koedön gevön okes jämpodi. I golofs usio ad remön kosmetamedis zesüdik anik.

Obo, golob te lü heremasälun ad koedön jimön heremi. Jeifob obi adeliko lomo me jeifastöm. Neai esteifülob jeifömi, ab viloböv steifülön oni, bi sob, keli gebob adelo, dolon obi.

Semikna labob klieni ad no jeifön obi, ab if jonoböv obi su süt ko balib primöl sekü no-jeif dü dels tel u kil, atos gevonöv magädi nekäla vemik.

LÄRNOD FOLDEGID. Rajan ko heran.

Deli gudik! Me kis kanob-li dünön oli adelo? Me jimam-li herema u me jeif-li baliba?

Me bofikis. I viloböv sufön jämpodi. E namijikälän binof-li i adelo?

Si! o söl! ab binof jäfik tü timül at. Osagob ofe, das okömofös ad kälön nuelis olik, sosus obinof blümik. Dü tim, das no nog binof is, oprimob ad jimön heremi olik. Desirol-li oni mu brefiki u boso brefiki?

No tu brefiki. Leadolös² oni so luniki³, das okanob teilön oni. Viloböv i, das cügabalibs labons lunoti ot.

Vemo gudik! Benö! So atos pliton-li oli? — Superö!

Nu balib... Namijikälän okälof nuelis olik, du ob ojeifob oli.

Begö! binolös prüdik pö jeif! bi labob skini vemo molädiki.

No labolös kudi! o söl. Garanob ole, das osenol nosi, e das ublümobs ünü timül. Ekö! finos.

Vemo gudik! kanol-li nunön obe ladeti jönasäluna? Jimatan obik ovilofös labon rajani pro odel.

Si! o söl! Jönasälun süperik binon votaflanü süt. Isao kanol logön oni.

Dani ladöfik! Is labol debi kalota ko drinamon! Dönulogö!

Adyö! Blümob ad dünön oli!

LÄRNOD FOLDEGBALID. Yelasäuns.

Yel padilon ini yelasäuns fol, sevabo florüp, hitüp, fluküp e nifüp.

Ün florüp nat galikon se slip lunik oka. Bims pategons me bleds nulik.

Böds kanitons valöpo, ed in gads vob paprimon zilo. Me plauds, jüps e cops glun pabevobon; binos tim ad sovön.

Nu binobs zänodü hitüp. Ün del alik sol stralon vemöfikumo, ab feilan no labom livüpi ad takädön in jad. Mutom ninükön klopi dü tim, das stom binon gudik. Piano dels brefikumons e neits vedons ai koldülikums.

1 seimna → naedilo [seimna = ‚at one time or another‘, ‚irgendwann einmal‘]

2 El „leadön“ binon värb sekidik, klu geboy oni ai kobü värb votik nesekidik (Gram. Vol., § 240).

3 Leadolös oni so luniki... → Blebükolös oni so luniki....

Ya binobs ün fluküp. Binos tim ad klopön flukis e härbatis lätik. Vien koedon löpiovirön bledis de bims falölis.

Täno nifüp kömon. Koldos valöpo. Flod e semikna nif mütons obis ad blibön in dom, du nolüdavien lemufükon tuigis bimas. Koldos, binos stom badik, ed ün säsun at dels jönik binons selediks.

LÄRNOD FOLDEGTELID. Spots e (tima)muads.

No golol-li ko ob lü stadion aposzedelo? Mät demü mast ojenon bevü futaglöpädakvips gudikün tel obas.

Atos plitonöv obi vemo. Ün yun obik ob it efutaglöpädob mödiko, ab nu kotenob ad loegön glöpädön omis.

Koapamuf balik, keli plägeb, binon tänit¹. At binon spot, kel pliton obi mu vemo. Plägeb nog pledis votik, ab vemo neskiliko.

Tefü ob binos ebo soik. Ab buükob nifüpaspotis, do is pöt pro ats binon pülik.

Lio cedolöv-li, if golobsöv ün del jölid pos adel ad kompenön in tajedapled²? Tajedöp no binon fagik de dom obik.

Okolkömobs odi us. Ya sis lunüp no elogob glöpädi Baskänik et.

Vätälölo vali, jinos lü ob, das nos binon vönaoloveikum, plu jänälöl, plu bemagivöl, ka torakomip. Saidos ad logön torakomipani nobaladälik, ven pladom oki visü tor, kel kömom plödio letodölo valikanis. Mufs skilik me mäned leigoäsä votiks torakomipana, ven jästom ad taedön ta tataks tora, binons magädabiks. Fino spetät sömiton pö denajoik deidöl, kel pasökon dub plod mu laodik lüloganas pektenüköl.

LÄRNOD FOLDEGKILID. Dil balid: Vaken su länäd.

Äkösömobs ad lifädön vakeni su länäd. Lepals obik älabons farmi gretik, ed obs, poscils valik, äkösömobs ad kobikön us, ad yufön e pö sov e pö klop. Länädalif [u: Lif su länäd] binon mu [u: vemo] sanabik ab fikulik.

Feilans mutoms klinükön leceki jevodas [u: jevodalecekis], nulüdön nimis valik, tätön kunis, bevobön gluni e dunön vobodilis milbal.

Lefat obik äbridom nimis valasotik. Älabom tätamakunis vel u jölis, jevodis te telis pro plaudam e telis ad abemonitön. Älabom lemödöti svinas e gokas, e dökis e dindunis anikis. Plä ats älabom jipis nemödik, kaparis anik e torülis tel.

Ün yels pasetik vob farmik valik pädunon me nam. Dins evotikons boso; traktor eplaädon hobubi e jevodi pö plaudam. Fledatood u fledatoodil blinon prodis lü maket.

In tätamöps gretik anik geboy tätamacinis lektinik. So datuvots nutimik votükons farmalifi.

LÄRNOD FOLDEGKILID. Dil telid: Feilavobods.

Kitimo ämutol-li löädön, ven äbinol in farmadom lefata olik?

Ze tü düp: lul e laf u düp: mäl.

Ab kikodo äläädol-li so mu göliko?

Mödöt gretik vobodas ämuton padunön. Balido änulüdots kunis e jevodis, täno ätätobs kunis ed äbälätöns ofis, e posä inulüdots nimis retik, ägegolobs domio ad janedön.

Ab maleditilö! cedob atosi vobodi pro del lölik saidiki.

Nö! atos äflagon mödiküno düpis anik. Pos janed, äplaudobs gluni pro sov. Ven medikagasid ämuton pasovön, kelosi obs ädunobs, ämutobs räkön ad breikön tailablögädis.

Jinos bo lü ob, äsva neai laboy takädi anik in farm.

Güö! Bi ävobobs libaviliko, ägolobs ün poszedels ad svimön ud ad päskarön in vats klinik flumeda, ud ägolobs futo u monitölo da fot. Pos säned obs valik äkobikobs in lödagem ed ädalilobs konotis de lefat e lemot oba. Ed obs dub vob feniks ägolobs lü bed, [ed äbinobs] koteniks dö lif sanabik, keli länäd älofon obes.

LÄRNOD FOLDEGFOLID. Dil balid: Su melajol sabik [u: Su sabajol mela].

In tops anik nilü mel kanoy svimön dü yel lölik, in votiks te dü hitüp. In läns sulüdü kveator mens banons dü nifüpamuls, sevabo dü vamiküns yela. Svimans lifädons klüliko dili gretik dela nilü mel. Su melajol ai tänads dabinons, in kels kanoy säklotön oki.

1 tänit = ,tennis’.

2 tajedapled (jedoy glöpi ta völ) = ,Basque pelota’.

Läns valik de Mäxikän lü Cilän e Largentän, keninükami nisuls Lantiluänas labons melajolis jönik. Ans melajolas at evedons vemo vogiks, äsä ut ela ‚Habana‘ ed ut Kubeäna. Jü bü yels nemödik melajol ela ‚Acapulco‘ äbinon nemödo sevädik, ab fam onik egretikon aldeliko valöpo in vol.

In ‚Acapulco‘ lemödot kovenas nutimik dabinon. Lotidöps susnulädik e lemödot bordöpas dabinons. Kanoy loatön botis, ud ad dunön lespatis ud ad päskarön. Kanoy muadön oki me dalogam länodas züamöpas. Ün soars kanoy golön lü baols, u balugiko juitön koldüli soara, e dalilön lidis me vög svidik, lügik u lelöfädik pekanitölis, e pläkami gitara dugädöli onis [u: pläkami onis dugädöli gitara].

LÄRNOD FOLDEGFOLID. Dil telid: Vakenadesins.

Kiplado desinols-li ad lifädön vakeni ayelo?

No nog sevobs atosi, ab vilobsöv tävön da län lölik. Ed ols-li, desinis kinik labols-li?

Jimatan ed ob desinobs ad lifädön vigis anik len jol, kö okanobs banön ün dels valik. Täno oloatob boti ad päskarön.

Cedol-li, das olabol fitifani gudik plödü jol jönik?

Diabö! o man! klüliko si! Jol Pasifeanik binon famik demü sabajols okik e fitifan. Kikodo no leodükol-li jäfotis olik so, das okanols dugädön obis ün hitüp at? Fümob, das obinol dafredik dö plad, keli evälob.

Magifö! Tikamagot kiogudik! Ospikob dö os ko jimatan obik. Sevob, das no olabof dodu. Asoaro ogivob ole telefono gespiki fifümik, klu: dönulogö!

Dönulogö e no glömolös osi! — ‚Ricardo‘, nüm: 3789....

He! o ‚Alfonso‘!... Tefü vakenadesin! jimatan obik binof lanälik, e kanobs detävön ünü vigs tel... Rajanö!... Adyö!

LÄRNOD FOLDEGLULID. Dil balid: Motoravab ü tood..

Pluamanum motoravabas, keli tuvoy in Merop romenik, pemekons in Lamerikän [ü: Tats-Pebalöl Lamerikäna]. Too aniks dabinons, kels penüveigons se Linglän, Fransän, Deutän, Litaliyän. Bi motoravabs binons so jeriks, pösods tefädiko nemödiks dalabons onis. Ebo demü nebundan at nems diladilas, me kels tood binädükon oki, no binons vemo sevädiks pö pöp.

Motoravabs in Lamerikän pefabriköls labons kösömiko zilidis jöl u mälis. Uts labü zilids fol ya tio enepubons. Klülos, das uts labü zilids jöl fefilükons bänsini mödikum, ab binons nämikums. Kösömiko vifükamakurb binon näi stiraluib. Nonelaböfik binon lemödot datuvotas nutimik, äs radion, zigarülifilidöm, glok, e r., kels pepladons ini stumaboed.

Motoravab, keli logol, binon vemo nulädik. Dünan fulükom bänsinacubi se pömöm me tuin. Motoravab labon nemu zilidis jöl; su toodakapüt gretot vaba penunädon. Karod binon gretik, luibs fol ko fälis binons gretiks, leigoäsä miotajelöms. Föfavitür labon vitürikluinömis tel. I bänsinacuböp e garad binons mu nulädiks.

LÄRNOD FOLDEGLULID. Dil telid: Fikulots pö tood.

Viloböv, das xamülol toodi. No sevob, dub kis stobülön. No sevob, va karburöm¹ no jäfidon, u va bujids² mutons paklinükön. Alo no jäfidons gudiko. I omutol fledülön kumulatoris, bi egebob startikodömi³ tu mödiko.

Gudö! jinos lü ob, das vobod oflagon düpi bal u telis. Kanol-li, leadön blibön is toodi olik, dat kanob xamülön oni kälöfiko?

Ko blesir mödik! bisä onäton täno lölöfiko

.....

He! tood binon-li ya nätik?

Lesi! vobod no äbinon mödik. Te ämutobs klinükön karburömi*. Steifülölös seimna⁴ oni!

Glorö! Kiogudiko motor jäfidon! Plä nätükam motora emenodobs frenömis e yumi, ed efuliopömob litaluibarifis. Eläükobs bänsini. Kumulator fledülön oki it.

O! tio glömob no bosu. Pladolös glutapiri nulik ini fläkömalampad föfik detik! Omutobs toodön neito ed at obinon nonelaböfik. — Blesirö!

Gudos, atos binon val, keli neodobs [u: val binon blümik! u: val pefidunon!]

Magifö! Edunol vobedi lobabiko. Ekö! is suäm kalota binon [u: Is getol suämi kalota].

1 karburöm = stum, kel migon luti e filamastöfi in filikamamotor [‚Vergaser‘, ‚carburettor‘].

2 bujid = spagöm in toods pageböl [‚Zündkerze‘, ‚sparking plug‘].

3 startikodöm = lektinamotor smalik, kel starton filikamamotori in tood [‚Anlasser‘, ‚starter‘].

4 seimna → naedilo.

LÄRNOD FOLDEGMÄLID. Dil balid: Ted e dustod.

Merop romenik, kel keninädon i Brasiläni, primon ad dagetön gredäti veütik in vol tedik e dustodik dub seveig petrola, mita, minas, äsä nitratas, largeta, kuprina e plumba, plä feilaprods mödik oka.

Se Largentän paseveigons patiko mit peflödöl, skins, mait, linumasid, medikag e vuit; se Bolivän i stanin; se Cilän: salpet, kuprin e lain; se Paragvän: skins e matet; se Luruguyän: prods nimik; se Peruvän: petrol, kuprin e vanadin; se Lekvadorän: kaf; se Kolumbän: kaf feinik, benens e petrol; se Venesolän: petrol, kak e kak. Se Zänoda-Merop seveigoy pato kafi e benenis, e se Mäxikän petroli, largeti e kuprini. Se Kubeän seveigoy pato juegi e tabaki. Piano dü yels progedöl tedakosams bevü Merop romenik e Yurop mödikumons. Kluo obinos mu frutik ad studön Spanyänapüki desinü gudükumam tedakosamas pemäniotöl.

LÄRNOD FOLDEGMÄLID. Dil telid: Konfer dö büsid.

Deli gudik! mögosöv-li ad spikön ko söl: ‚Velasquez’?

Binom jäfik tü tim at. Labol-li rajan ko om?

Nö! o söl! ab is labol kadi obik. Fümos, das söl: ‚Velasquez’ ogetedom obi, if lofol oni ome.

Mugudö! Seidolös oli! begö! — — -

Deli gudik, o söl: ‚Gómez’. Seidolös oli! begö! Tefü kis kanob-li dünön oli?

Kompenät obsik: ‚Gómez, Gómez e Hnos’ (els ‚Gómez’ e blods) vilonöv kosikön ko ol. Nitedosöv obis levemo ad remön pato feri, stanini e kuprini, e klienobs ad bligidön ko ol balädi pro ol pötöfiki. Opelobsöv tä metals suämi su maket lonöfiki. Tefü pelastips buükobsöv ad pelön me tret u kädöfi u me cäk medamü bank netik läna. If pelobsöv kädöfo, tän odälolöv nendoto rabati geböfik mö 2½ % (dötums telelaf).

Fräds valik demü lod, veig, tol e sur binonsöv kalü obs. Atos no binon badik, ab omutob konsälidön kompenätani obik [u: dakonsälön ko kompenätan obik]. — Stebedolös pülatimilo! du telefonob. ‚BOlívar’ 4640 (foldegmäl foldeg).... ‚Alberto’-li? Jäfob-li? ...Tefos tedoti mu veütik... Kanol-li kömön sunädo? Gudö! spetob oli.

LÄRNOD FOLDEGVELID. Dil balid: Sanan, tutisanan e pötek.

If tuts olik dolons, mutol golön ad konsälidön tutisanani. Tutisanan oplomom ud otirom [ud: osetirom] tutis u cügatutis ma stad, in kel binons. Valemo if senol misauni, mutol konsälidön sanani. Kanol golön lü om dü spikotamadüp omik, ab if labolöv fifi mödik, kanolöv koedön kömön omi lü dom olik, teiko dubä latoenol omi len telefonaparat.

Sanan odunom ole säkis anik dö utos, kelosi senol, odalogom linegi olik, odoatom pebi olik ed ovestigom oli löliko. Ven ulonülom diagnodi, obüdülom ole lekäli ed ogivom ole rezäpi.

Pos atos ogolol lü pötek ed obegol pötekane ad mökön medini, keli sanan ebüdülom.

Büä lüvol pöteki, mutol betikön, va neodol dinis votik sevädik, bi us tuvoy valikosi.

Kanol remön laspirini, nugveti, bismutinakiemotis, yodinakiemotis, kinini, puinis e vitaminis.

Zuo kanoy remön neodotis aldelik äsä tutapesti*, sobi, kefis, jeifaneifis e jeifömis e kosmetamedis ti1 valikis.

*tutapest → tutapestül.

LÄRNOD FOLDEGVELID. Dil telid: Konsäl.

Deli gudik! o söl: ‚Mauricio’!... Lio stadol-li demü malädüls olik?

Stadob aiplu badikumo. Jinos lü ob, das labob malädis valik datikovik: nenslip, kapadol, bäkadol, midicet, struen e stomägadöl. Badikünos binon, das ekoldätikob, gug obik dolon e kögob e snidob [= binob kögöl e snidöl] laiduliko. Enu ätifalob su pärunaveg e pö fal eviodob joti detik oba, ed emiyoinob futi obik. Ven golob tumödo, fenikob sunädo. Brefo, labob seni, das binob plu deadik ka lifik.

Pidob osi vemo, o flen! ab spelob, das val at binon-la magäl rafinik. Logobsös, kisi vestig dajonon! Lineg... Natemolös dibiko, begö! Luegs binons gudiks. Lad jäfidon gudiko. Logobsös pebi!... Bosilo vifiko... Utos, kelos defon pö ol, o söl: ‚Mauricio’! binon, das neodol takädi. No mutol vobön so mödiko. Ogivob ole rezäpi at e konsälob ole, das fölol diäti at. Sumolös medinis at nenropiko, takädolös dü düps nemü kils aldelo, fidolös saidiko, pato härbatis e flukis, ab miti nemödik. Vitolös liköri, ed if mögos-la pö ol, nedunolös smöki dü muls tel u kils.

1 El „ti” binon präpod ma vödabuk gretik fa el ‚Arie de Jong’ (el „tio” binon ladvärb tefik), du in „Gramat Volapüka” okik änemom eli „ti” ladvärbi. Om e mastans ettimik votik ye kösömiko ägebons vödafomis böfik as ladvärbs. El ‚J. M. Schleyer’ te äsevom ladvärbi: „ti”.

If dunol atosi valik, garanob ole, das ünü vigs kil u fols ostadol gudiko ä sauniko.

LÄRNOD FOLDEGJÖLID. Dil balid: Radion e televid.

Medü radion pösods tel in tops difik talaglöpa kanons kosükön okis stedöfiko ko od. Leigo kanons dalilön lomo konsärtis, gasedamanunis¹, spikädis ed igo nog lügadramatis e fredadramatis. Suvo bespiks bevü tatasifs e bolitans famik, noe lomäniks abi fuginäniks, palilons.

Radionagetaparat obik binädon me rüds jöl. Binon proädöfik pro vefs lunik e vefs brefik, e kanon patölätön fasiliko. Kanoy läfulükön tidi ela ‚Linguaphone’² teiki me dalilam stajonas länas Spanyänapükik pro Spanyänapük; utas Fransäna pro Fransänapük; utas Deutäna e Lösteräna pro Deutänapük; utas Litaliyänas pro Litaliyänapük; e pro Linglänapük utas Lingläna, Lamerikäna e r.

Milag nog gretikum binon, das kanoy seidön oki in lödagem oka e noe dalilön abi logön lekanaprodīs televida. Ven parat at odabinon in läns valik, limans famülas valik okobikons, ed ottimo nets valik okömons nilikumo lü ods.

LÄRNOD FOLDEGJÖLID. Dil telid: Broad programas.

Radionagetaparat olik jäfidon-li gudiko?

No tu badiko. Labon nämöfi saidik, väli gretik e toni gudik, ab ün dels lätik daget broadotas broadöpas fagik no ebinon gudik.

Kiofopik! Otos jenon pö parat obik. Stom ba kodon etosi. Vüö! Edalilol-li äsoaro lopi: ‚Carmen’?

Klülö! Do no daplidob lopi, dalilob oni ai, bi dafredükon jimatani obik, pato el ‚Carmen’.

Programis kinik buükols-li?

Ben! fredadramat pliton obi... Spikäds anik binons mü nitediks, e neai nedunob ad dalilön broadotis tefü spots, ven no kanob kömön lä mäts. Dalilol broadotis se Brasilän, no-li³?

Si! e ya suemob vali, keli lilob. Dub plak, keli elabob, suemob mu mödikumo proni e vögädi Portugänapüka, e binos blesir jenöfik ad dalilön fredadramati seimik u spikädi seimik.

Ol binol läbik, das nolol Portugänapüki. Viloböv labön pükäli⁴ et.

Ga no viloböv sagön, das binos pükäl. Ko vil nemödik valan kanon lärnön püki alseimik. Memolöd spiketi: kel vilon, utan kanon!

LÄRNOD FOLDEGZÜLID. Dil balid: Teat e bioskop.

Teatöps leigons ad uts länas votik, ab num onas no binon so gretik. Do pöp löfon mödikumo fredadramatis ka lopülis, i lops u baolets paplösenons. Mödo pöpedikums konsärts binons, pato ven musigals famik se fuginän komons.

In zifs valik bioskops dabinons, ed in cifazifs binons vemo mödiks. Aniks binons so gütöfiks, das sümilons ad ledoms, e dajonons filmotis se läns valik. Plösen primon kösömiko zedelo e finikon zeneito. Ven galadaplösen jenon, nügolamons pamödükumons.

Ven viloy komön pö teataplösen, zesüdos ad remön bilietis büo len gijät, bi pö maifükam teatöpa mens mödik kobikons, ed if mutoy stebedön jü timül lätik, seadöp igo no bal odabinon. Klülos, das seadöps bebuüköl binons uts mu nilü teat: staol⁵, lojad, partär⁶, e bakun. Tead löpikün lülogamaspadäda panemon ‚parad’ u ‚gokalecek’; is seadöps nejerikün binons. No veütos, kiöpo seadöp binon, plösenot olanälükon fümiko lüloganeffi de timül, kü körten palöpiotiron, jü fin plösenota. Seadöps bebuüköl bioskopa binons taädo uts, kels binons fagiküns de skrin.

LÄRNOD FOLDEGZÜLID. Dil telid: In teatöp.

Labol-li seadöpis anik pro odel?

Pro plösenot-li poszedela u neita?

Pro ut poszedela, begö! Viloböv labön seadöpis tel staola, if labol onis.

Si! tels dabinons zänodü ked: ‚H’, ats plitons-li oli?

Gudö! Liomödötiks frädons-li kobo?

Binos pesods jöl pesodazims foldeg pro seadöps tel.

1 nuns in gaseds pebuköls (‚news items’, ‚Pressemeldungen’).

2 ‚Linguaphone’: febäd, kel lofon pükatidodemis medü yufameds distöfik sis yel: 1901.

3 no-li? → vo-li?

4 pükäl: sien lönanatälik tefü püks (‚Sprachgefühl’, ‚innate sense of language’).

5 staol: portat seadöpas mu nilü teat in teatöp.

6 partär: portat seadöpas ba pödikas lüloganeffaspada.

Isiö lü staol!... Pro galer1: nedetiö! e pro lojad e bakun: detiö!... Klotikipedöp: viü top at.

Jonolös bilietis olsik lecemagaledane, om dugom olis lü seadöps olsik...

Bilietis olsik, begö! Ked: ‚H’... nüms: 15 e 16 (= deglul e degmäl)... Isiö! begö! Ekö! is labols programi.

Süf balid ya efinikon, e lio ecedol-li oni?

Levemo gudik, o man! No icedob, das teat Spanyänik öbinon so fäküköl. E hidramatans e jidramatans emagulons roulis oksik nedöfiko.

Gudö! Labobs timi ad smökön ün paud zigarüli; no sogol-li obi lä atos? Blesirö!

LÄRNOD LULDEGID. (a) Vöds anik dö literat Spanyänik.

No mögos ad nunodön brefiko jenavi literata Spanyänik ün minuts tel. Kotenobsös kluo me sait nemas veütik anik! Ün tumyel goldik in prosad müsterimans: ‚Fray Luís de Leon’, ‚Santa Teresa de Jesús’ e ‚San Juan de la Cruz’ älabülons pladis veütikün.

Täno el ‚Cervantes’ ko ‚Don Quijote de la Mancha’ äkömom ed el ‚Gracián’ ko ‚El Criticón’. El ‚Quevedo’ äjäfom me jäpanalekoned. Ün tumyel 19id (degzülid) älabüloms pladi veütikün ‚Larra’ .....

Ko menäd de 1898 äkömoms lautans nunodas brefik: ‚Ganivet’, ‚Azorín’ ..... e mödiks votik. Lautan romenik süperikün attima äbinom ‚Ramón Pérez de Ayala’.

Ün tumyel goldik älelogädoms me fredadramat ‚Lope de Vega’, ‚Tirso de Molina’ ..... e ‚Calderón de la Barca’ me ‚La Vida es Sueño’ (Lif binon drim).

Ün tumyel 19id (degzülid) ‚Zorilla’ äpubom me ‚Don Juan Tenorio’, ed ün tumyel 20id (teldegid) lügadramatans nutimik, de kels el ‚Benavente’ binom famikün.

In poed zänodatimäd ögivon obes heroedanapoedotis, äsä eli ‚Poema de Mio Cid’, romansadis, baladis, eli ‚Libro de buen Amor’ (Buk Lelöfa gudik), fa lekultan: ‚de Hita’, lidis de ‚Jorge Manrique’ e r.

Ün tumyel goldik romansad pälailautons in fom votik, lü kels mödikans lautanas ya pesaitölas plä ‚de Queredo’ e ‚Góngora’, ekeblümöms.

Tumyel 19id (degzülid) ägivon obes elis ‚Espronceda’ e ‚Bécquer’ e letimäd nulädik elis ‚Antonio Machado’ ..... e mödikanis votik.

LÄRNOD LULDEGID. (b) Vöds anik dö literat Spanyänik.

In Merop Spanyänapükik äfoikoms el ‚Sarmiento’ me ‚Facundo’ ed el ‚Fernandez’ me ‚Martín Fierro’ in literat di ‚gaucho’. In prosad omäniotobs as lautans nunodas brefik ‚Montalvo’ ....., ed as lautans lekonedas elis ‚Gálvez’ e ‚Gallegos’.

Nulädim **ädavedikon** [→ davedon] in Sulüda-Merop ko Nikaraguäna: ‚Rubén Darío’, kel äbinom büojonidik ad vedön dugan lemufa at. Bü el ‚Darío’ Sulüda-Merop egivon oles as poedans elis ‚Martí’ ..... e poso elis ‚Nervo’ .....

E nu strofs anik fa ‚Rubén Darío’ sökons.

Us su jol

Us su jol jipul ästanof.

Löpiotirolsöd naki!

Stemanaf denafon.

Melan kanitülon.

Sol sadon dremiko ini vat.

– Adyö! adyö!

Soeliko, drenölo äsölogof

su vefs nafi nepuböl.

Älefänof nog lü ob

pokasärvätüli de klif,

su kel äbleibof stanön.

– Adyö! adyö!

Piklotof in bläg jipul jönik.

Ledit binon so lügik!

Herem ofik älagom liviko

ed in logs ofa drengs lelöfa

ädabinons.

– Adyö! adyö!

Fa ‚Rubén Darío’ (‚Rima IV’ = rimod: 4)

FIN

„KURS FÖR SVENSKARE’

Tidodem pro Svedänans.

fa ‚Filippus Johann Krüger’: cifal de 1977 jü 1983.

Ûn 2014 egetob de stimakadäman: ‚Ralph Midgley’ bogis tel labü doküms retik Volapükik. Etuvob in ons samädis vönik ela ‚Sirkülapenäd’’. Liedo konlet no lölöfon, samo yelod folid (1994) löliko defon.

Su tiädapad sirkülapenäda yunulik yela: 1996 < redakan äpenom:

„Ûn yel: 1993, hiflen gudik oba: Jean-Claude CARACO esedom obe tidodemi no dabüköli tiädü ‚Kurs för Svenskare (= Tidodem pro Svedänans) fa hiel F. J. Krüger, keli idagetom de viudan omik pos deadam hiatana.

Jinos, das lärnods anik, igo valiks, pilautons stabü ked magodakadas, kelis no elogob. Too edareidob tidodemi ed esludob ad ninükön lärnodi bal a mul, dat reidans obsik ökanons juitön onis.

Lärnods at pebukons almuliko a ma bleds rigik fa söl: ‚Krüger’ pelautöls; votükams te aniks fa ob pedunöls etefons suämis, kelis erevidob a ma suäms atimik. Kobo dabinons lärnods kildeg, e su pad Sirkülapenäda at kanols reidön lärnod lätikün.”

Bü tim anik vicifal: ‚Daniil Morozov’ epübom lärnodis tel onas, sevabo 29idi e 30idi.

Etuvob nog votikis, sevabo utis, kels pamalons me tonats bigik in lised sököl.

1. <i>Famül Svedänik.</i>	11. <i>Trenavegastajon.</i>	21. In heramasälun.
2. <i>Visit.</i>	12. <i>Potöp.</i>	22. Sanan e pötekan.
3. <i>Cils.</i>	13. Yelasäuns.	23. Domü skrädan.
4. <i>Sälun.</i>	14. Pled e spot.	24. Jiskrädan e jivogädan.
5. <i>Fidacem.</i>	15. Vaken su läned.	25. Tim.
6. <i>Slipacem.</i>	16. Len melajol.	26. <i>Bank.</i>
7. <i>Dom.</i>	17. Visit ela ‚Stockholm’.	27. <i>Ted e dustod.</i>
8. <i>Su piad di ‚Gustav Adolf’.</i>	18. Melatäv.	28. <i>Tood e motoravab.</i>
9. <i>Lotidöp.</i>	19. In caniselidöp.	29. Teatöp.
10. <i>In staudöp.</i>	20. In zigariselidöp.	30. Radion.

13. YELASÄSUNS.

BEPENAM.

Yel padilädon ad säsans fol: florüp, hitüp, fluküp e nifüp.

Ûn florüp nat galikon se nifüpaslip lunik oka. Sol svieton aldeliko ai vamikumo. Gnobs len bims e bimüls svelikons, e bledem spröton flifiko e grüniko. Yebaläns e bäläts i primons ad grünikön. Tävböds geflitons de (u: se) sulüdän; lieloy kanitön e tyilpön onis valöpo. Plaudoy e sovoy su feilaläneds, e gads fulikons me florüpaflors. Sil binon blövik e nen lefogs.

Täno hitüp kömon. Sol löpikon ai geilikumo, e vedos vamikum. Juls finükons vobi oksik, e famüls mödik setevons lü vilads e länädadoms oksiks in länäd. Yunul binon tim neitas litik. Pos zehitüp tim jäfädik primon pro feilan. Balido sigayebamatim kömon, e vöp sigayeba änu pefodöla fulükon luti. Vüo gren madikon, pafodon e paveigon (u: pavaibon) ini baraks.

Poso dels vedons brefikums e neits koldülks. Ûn göd yeb luimon dub dav e semikna fogs vebons sus yebaläns. Bledem bimas vedon yelovik, braunik e redik, e fino bleds doniofalons sui glun. Binos fluküp, e nifüp ya nilikon. Bäls alsotik e fluks madons (e madikons) nu. In fots plökoy e vaxenis e redavaxenis.

Fino labobs is nifüpi ko kold e flod. Suno nif falon, e su laks e mels glad dabinon. Bims binons nenblediks; sil binon gedik e fogik. Suvo su vegs nifakums geilik dabinons. E too nifüpadel su (u: in) länäd kanon binon milagiko flifädüköl pro koap e lan.

SPIKOT.

Tidan: Muls liomödotik ün yel dabinons-li?

Julan: Degtel.

Tidan: Lio panemons-li?

Julan: Yanul, febul, mätzul, prilul, mayul, yunul, yulul, gustul, setul, tobul, novul, dekul.

- Tidan:** Dels liomödotik ün mul alik dabinons-li?
Julan: Atos binon boso difik. Febul labon delis teldegjöl, ün vüpladotayel labon delis teldegzül; prilul, yunul, setul e novul labons delis kildeg; rets labons (u: muls retik / votik labons) delis kildegbal.
- Tidan:** Dels liomödotik ün yel lölik dabinons-li?
Julan: Kiltummäldeglul u kiltummäldegmäl.
- Tidan:** E vigs liomödotik?
Julan: Luldegtel.
- Tidan:** Kitimo florüp kömon-li lü (u: primon-li in) Svedän?
Julan: Klülos, das binon latikum ka in ret kontinäna. In ziläk di ‚Stockholm‘ biads grünikons pas ün mayul, e celabims (= celeps) florons tüi fin mula at.
- Tidan:** Binos-li vemo vamik ün hitüp?
Julan: O nö! kösömiko no. Ün yulul kanos binön teifülisko vamik, ab täno kösömiko mistom kömon e klinükon luti.
- Tidan:** Lio fluküps binons-li?
Julan: Suvo vemo jöniks. Kanoy spetön delis solöfik, luti lämpik e stomi dulöfik. Ab ün tobul fluküpateps primons fefo, e mutoy spetükön oke nifafalis anik.
- Tidan:** Bims kinik in fots Svedäna dabinons-li?
Julan: Mödadilo konüdabims, pato peins e firs.
- Tidan:** Bledabims kinik binons-li kösömiks in Svedän?
Julan: Bueg glofon te in provins sulüdik, kvärep (= kvärabim) in topäds sulüdik jü el ‚Dalälven‘ (u: jü flumed: ‚Dalälven‘), biads in län lölöfik. Fovo lanud e plop, sorbabim e vatasalig. In legads e laels planoy mödadilo lumis, tiliadis e zaäris.

14. PLED E SPOT.

BEPENAM.

Pled duton lü natäl menik. Bäldot alik e (yela)säsun alik labons pledis patik oksik.

Jipulils bunädofs, pledofs bleinanipliedi u klänedapledi, ab buiküno pledofs tajedapledi.

Hipuls glöpiloms e tupitoms, daivüloms e rifedoms, u semikna kastaenitaflapoms. If flenädans mödik binons kobo, pledam jenon ko binäl lölik onas.

Pöpapleds vönädik lailifons in tops semik. Spot stadon su nivät löpik in Svedän e binon vemö pöpedik.

Tur at diseinon ad vedükön koapi blegüloviki ä sauniki.

Kösömiko komot alik labon spotöpi e spotaklubi okikis. Bu val bo futaglöpäd paplägon. Hijulans, studans, vobans – valans futaglöpädoms e mäts jenons dü säsun lölik.

Ün nifüp pledoy gladahokiyi tio leigoso lanälisko.

In stadion di ‚Stockholm‘ e spotöps zifas gretikum, i mäts jenons in spots valemik: vifagol, fagotabunam, geilotabunam e bunastafabunam, spedi jedam, glöbijedam e diskudijedam.

Svimakan labon vönaoloveikodis vönädik.

In län lölik svimaklubs dabinons, kels labons bligädi ad födön svimakani ed ad noganükön jonedis.

Nifüpaspot labülon pladi veütik in lif nolüdänanas. Sosus glun e fel petagon me nif, cils slifavabons u slifons me sliföms votik.

Täno skiys e skets pasüramenons. Skiyam binon spot voiko Skandinänik, kel paplägon ko fred leigagretik fa cils e daülans.

SPIKOT.

Flenädan: He! nu. Deli gudik, o spotan bäldädik! binons vo yels mödik, sisä äkolkömobs odis! Kisi bejäfol-li nutimo? E futaglöpäd binon-li nog ai spot fa ol pabuüköl?

Läxspotan: Si! nedunob neai ad bekomön bali mäts gretik. Atos sinifon, das kompenob nutimo pö ons te as lüölogon.

Flenädan: Ün tim büik äkekompenol ga in futaglöpädakvip famik, vo-li?

Läxspotan: Fümö! äpledob mu suvo as nedetatatakan. Ab semikna äbinob zerönan – si! igo zeiligaledan, ab atos nu ebinon bü yels deg,

Flenädan: Ko vöds votik, efinükol-li atos?

Läxspotan: Si! ab te futaglöpädi, no spoti valemik. Vifagoli plägob nog ai. Drätodob obi pro mets lulmil, e plobob vemo gudiko pro atos. Ab nu vo no mutol cedön, das ebo desinob ad steifön ad dagetön rekordi nulik.

Flenädan: E lio skiyam staddon-li? Ati, spelob, ga no efinidol löliko, vo-li?

Läxspotan: Neföro binoy tu bäldik pro skiyam. Pos dels degfol otävob lü ‚Äre‘ pro tim brefik. Lesagoy, das us nu nif saidik seaton ad skiyön. Elilob, das ebo nu ma sag skiyamakul pato gudik dabimon. E täno kanol kredön, das mufädoy löliko us, e me skiyam, e me el ‚bobsleigh‘. Viloböv möbön ole ad vakenikön e ad kegolön ko ob.

Flenädan: Etos binonöv vemo blesirik (u: plitik), ab no labob timi ün amul. Mutob kotenükön obi me gödatur e tänitam balna a vig. Binos alo pidabik – no baicedol-li ko atos? –, das spotapük obsik fulon vemo me vödeds foginänapükik?

Läxspotan: Si! Lesi! Ab ad votükön atosi no binos so fasilik. Spotajäfüds mödikün kömons de Linglän, e demü atos labobs seko vödeds mödadilo Linglänapükikis. Ab in nifüpaspot binobs alo tidamastans lönik obsik, ed atos binon vo i gudik!

15. VAKEN SU LÄNÄD.

BEPENAM.

Ven äbinob hipul, älifädob tio alyeliko hitüpavakeni (u: vakeni hitüpik) obik lomü ziom obik su (u: in) länäd.

Äbinom feilan ed ädalabom farmi gretik mu jöniki (u: magifik). Lü om äduton gödeds mö tumats anik feilälänedas, yebaläns e zuo fots levemo gretiks, e bäläts.

Ai dins mödik ämutons padunön, e din blesirikün, keli äkanob fomälön, äbinon, ven ädalob kegolön e keyufön omi pö vobod ai seimik

Pato lecek äbinon yof obik. Ziom obik ädalabom jevodis no läs degfolis, e zuo jevodülis anik. Nu dalabom nog as ret monita-jevodis te telis; votikis eplaädöm dub traktors e fledatoods. Hobubis noplu logoy su länäd.

Lü farm äleduton mödot veteras. Kuns ästanofs in spadäd pedeteilöl oksik in kunalecek nulädik enu pebumöl, e pro bubüls dilädils patik ädabinons. Jipaceks äfulons me jips e jipüls smalik löfidik. I jikapars anik ädabinofs. In svinacek svins e svinils äbinons.

Ziom obik äpatädodilom oki vemo tefü bödem. In gokacek ägrulos dub higoks e jigoks e goküls. Su yad dinduns äzispatons ed in lulak döks e gans ämufülons.

Lödadom it labon bofaflano flanädis. Zänodü yad fo dom tiliad bäldik ästanon.

Po yad flukepagad glorik ädabinon. (U: Po dom {= In pödayad} flukepagad glorik ädabinon.) Bims äsukubons tio sekü fluks ün fluküps: pods svidik e züdöfik, büns vaetöfik, plöms e cels. Mödöts ribeda-bimülas äprodons alyeliko klopi vematik frambodas, stigaribeda-bälas äsi ribedabälas redik e vietikas. Obs: cils ästebobs buiküno in fragabet – in kel äkanobs fidön malädio fragis e fragis natädik (u: fragis pibridöl e natädikis).

SPIKOT.

Paul: Kitimo kösömol-li ad löädön, o ‚Karl‘! ven binol lomü ziom olik in (su) länäd?

Karl: Löädobs ai tü düp: mäl.

Paul: Kikodo mutols.li löädön so göliko?

Karl: Si! sevol-li? Atos binon go zesüdik, if viloy, das bos padunon. Mutobs nulädön gokis, ramenön nögis e plödükön kunis sui bälät, ven petätöfs. E vobodilis nog mödo mödikumis!

Paul: Ogolol-li länädio ün hitüp kömöl?

Karl: Ba sio. Nemu espikobs dö atos.

Paul: Atos muton binön fūmo glorik pro ol, posä ebinol in zif dü nifüp lölik.

Karl: Si! binos vo senäl bisarik ad no nedön rönön lü jul ün göds. E täno su länäd i vitoy ad lenlabön koleti stifik böladik. I lut binon mödo klinikum e flifikum, ka su süts in zif.

Paul: Ab no mutoy-li vobön mu mödiko su länäd?

Karl: Lesi! (Fümö!) Dido dins mödik klüliko ai mutons padunön. Ab suemol, das no nedob dunön mödikumi lomü ziom obik, kas utosi, ad kel klienob.

Paul: Neföro ebinob in länäd dü hitüpavaken.

Karl: Ö! no ebinol-li? Täno mutol dunön atosi oyelo (= ün oyel). Kanol balugiko kegolön ko obs lü ‚Värmland‘. Atos obenükonöv oli – e leno nedol dredön, das omutol tutöbidön!

Paul: Ab cedol-li voiko, das odalob? E das ziom olik ogetedom obi?

Karl: Si! kanol lekonfidön atosi. Om binom ai fredik, ven foginans kömons ed om labom domi me mens fuliki.

Paul: Atos binonöv jenöfiko blesirik. Fomälölös, das obs bofik obinobsöv kobo in länäd ün oyel!

16. LEN MELAJOL.

BEPENAM.

Binos klietik ad lifädön timi vamikün hitüpa nilü mel dü dels anik.

Tops jönik mödik dabinons, kels binons vipabiks len klipajol plödü ‚Stockholm‘.

If buükoyöv vati salöfikum, kanoy tävön lü bal banatopas len vesüdamel ud in el ‚Skåne‘.

Alo kanoy fümön ad tuvön lotidöpi u bordöpi, kel lönedon lü güt onik.

Logobsös lü magod, (u: Belogobsös* magodi,) kel magon banatopi in Sulüda-Svedän ko sabajol vidik ä solöfik.

Jol fulon me banans, pemiko: läds e söls. Lifädons us dili gretik dela. Loatoy banaleziöbi u tänadi, u pro del, u pro tim lunikum; us säklotoy oki e täno käledoy oki bo dü timil in sab vamik, büä jedoy oki ini vefs koldülik.

Logobs mani, kel ebo sekömom se vat. Mutom binön nämik – e saunik, if banom so, aldeliko dü hitüp lölik.

Cils smalik muadons okis me bum kasedas e fortifas in sab. Ven fenikons dub atos, kanons sebön kanädis, lasumön koanis e müulis, megön in vat e leadön zülflumön koapis oksik dub vefs mela.

Si! pro smalikans melajol binon parad voik. Ab i bäldikumans juitons bundano lifi. If no viloy banön, kanoy spatön su jolalesüt u plödo su spatajetet lunik.

If stom lönedon, kanoy bo dugädön päskarani (u: kegolön ko päskaran) in stemabot omik plödio lü mel. Utan, kel nitedälikon in sailam, no kanon fomälön bosu votik äsä lifädi vakena nilü melajol.

* Foyümot in värb at bo no verätön → Lelogobsös magodi. (Logoyös bagafi: 164 in „Gramat Volapüka“!)

SPIKOT.

Sven: Benö! o ‚Gustav‘! Kiöpo desinol-li ad stebön ün hitüp ko famül olik?

Gustav: Si! atos no nog fümön (u: pefümükon). Kömöbobs ye ad stebön ün yel bal in bels ed ün yel votik len vesüdajol. Nu edunobs ün yel pasetik futolespati in ‚Norrländ‘, klu oreafobs bo ün yel at (u: ayelo) ini banatop seimik. Kanob sagön sio, das klifs e klifanisuls in ‚Bohuslän‘ vo tirädons obi dönu.

Sven: Obo buükob nog elis ‚Gotland‘ e ‚Visby‘. Sogäl milagik dareigon in zif vönik, ed if desiroböv takädi e stili, no kanoböv fomälön topi gudikum. Ab ün ayel jimatan obik ed ob älabobs desini ad dunön lespati me tood in sulüdadil läna, e täno lesio obinosöv gudik, if okanobsöv koedön lotedön vüo cils in banatop seimik in ‚Skåne‘ ud in ‚Halland‘.

Gustav: Si! pro ons obinosöv klüliko mödo gudikum ad seatön e solön okis su melajol banatopa, kas ad seadön in tood petegöl dü del lölik.

Sven: Ab kisi desinol-li ad dunön? Leadön stebön-li onis in bordöp seimik?

Gustav: Nö! no desinobs ad dunön atosi. Loatobs pla atos cemis anik pro ons, e sedobs ko ons cilijikälädani obsik. Täno kanobs binön löliko takediks tefü ons. Ed alo obinos i mödo nejerikum. In banatops gretik, valikos ga binon so jeikiko jerik!

Sven: Gidetol klüliko dö atos. Obo, viloböv vilöfiko takädön boso dü vaken brefik obik. Kompenob vilöfo pö sogalif, ifi te ad kolkömön menis, e ad seivön menis nulik. Me atos, dil gretik freda e blesira binädon pro ob in banatop.

17. VISIT ELA ‚STOCKHOLM‘.

BEPENAM.

Flen digik obik (= oba): ‚Erik‘ epromom ad visitön obi is in ‚Stockholm‘ omulo (= ün omul).

Ebinom is neai büo.

Ob it lödob in ‚Stockholm‘ sis lunüp e sevob zifi gudiko.

Demü kod at, fredob ad kanön jonön flene obik logöfotis veütikün in cifazif jönik obsik.

Balido odugob omi lü konsälöp. De tüm geilik olabobs selogami gudikün love zif lölik ko vats nidülöl de lubels dub fot pezüöls in vesüd jü ‚Saltsjön‘ (= salamel, u salalak) in lofüd.

Is oplänedob ome desini dela ed ojonob ome topis, kelis ovisitobs u te obeigolobs viföfiko in zifadils difik: glügis, maketapiadis, legadis.

De ‚Tegelbacken‘, kö träms kobokömons de flans valik, odunobs zifabami da civasüts anik: ‚Drottningsgatan‘ (= jiregasüt), ‚Kungsgatan‘ (= hiregasüt), e ‚Birgerjarlsgatan‘. Dakosäd binon mu liföfik nu ün göd, e kanoy dagetön magädi dö büsidalif in ‚Stockholm‘.

Nevifiko spatobs täno bei ‚Dramaten‘ lüodü ‚Strandvägen‘ (= melajolaveg) solöfik lü ‚Djurgårdsbron‘ (= nimagadapon).

Nu binobs feniks (= Nu fenobs) sekü spatam. Demü kod at, sumobs nibudi lü ‚Slussen‘ (= klut).

In ‚Strömmen‘ (= flum), lemödot nafömas takon len nak: bländanafs gedik nafema, blesirayakts vietik e fledanafs vetik labü i kaskods blägik.

In cifadil vönik blibobs lunöpo. In süts krugik ed in lusüts rovik senälobs, äsva pefeapladoobs üni dels sis lunüp pasetiks.

Klülos, das no nedunobs ad logön bumotis gretik, kels topons is: ‚Slottet‘ (= kased), ‚Riksdagshuset‘ (= reigänadailabumäd), ‚Börsen‘ (= leböb), ‚Storkyrkan‘ (= gretaglög), e ‚Riddarhuset‘ (= lesiöradom).

Lifädobs soari in lop ud in bal teatöpas.

Lonobs delis sököl pro musedivisit. Flen obik binom jenavan e ledesirom ad seivön divis, kels pekonletons in el ‚Nationalmuseet‘ (= mused Skandinänik).

SPIKOT.

Jenavan: Kisi odunobs-li poszedelo?

Dokan: Si! atosi i ob no sevob. Binob alo livik. Mobolös bos!

Jenavan: Kisi, o dokan! sagolöv-li dö lespat lü ‚Drottningholm‘?

Dokan: Mob süperik! ab lio kömobs-li usio? Me stemanaf u me nibud-li?

Jenavan: Loatobsös buo loatatoodi! Vegon vifikumo, e binon plitikum.

Dokan: Baicedob ko ol dö atos. — He! o joför! Lü ‚Drottningholm‘, ab vilobs vegön ve veg donik vegü ‚Norr Mälarstrand‘.

Jenavan: Stom kiojönik binos adelo! (u: Kiojönik stom binon adelo!) Lefog nonik len sil dabinon. E too äreinos ädelo dü del tio lölik. Stom binon vo nelaidik.

Dokan: Tüi soar ovedos ba koldülik. Demü sef ekesumob plöguni. Mutoy binön prüdik, dat no koldätikoy.

Jenavan: Si! nu binobs tö top pedesinöl. Kiojönik binos is! E legad binon so glorik ko tiliadalaels e yebabets grünik oka!

Dokan: Si! El ‚Drottningholm‘ binon pro ‚Stockholm‘ utos, kelos el ‚Versailles‘ binon pro ‚Paris‘ ed el ‚Potsdam‘ binon pro ‚Berlin‘; binon top fulü lekanots e memots jenavik. Osudelo olespatobs lü klifajol.

Jenavan: Atos no binon-li vemo jerik?

Dokan: Nö! leno. No ofrädos bo obes mödikumi, ka klonis anik a pösod.

Jenavan: E timi liomödotik (= E timi liomödik) atos oflagon-li?

Dokan: Si! atos sekidon de dinäds. Eli ‚Möja‘, kel topon mu fagik in lardamel, rivoy ünü düps anik. Dü nafam kanoy täno logön eli: ‚Vaxholm‘. Ab if viloy seivön gudiko klifanisulis, täno mutoy labön livüpi mödik pro ok it.

18. MELATÄV.

BEPENAM.

Ekonob-li ole, kiöpo äbinob bü dels anik? Äbinos fümo tü dödel ün vig pasetik, if memob osi gudiko.

Si! ebinob in ‚Göteborg‘ ad leditön de kompenan, kel onafom lü Lamerikän demü büsid. E täno ädagetob pöti ad boidön obi ini ‚Kungsholm‘: motoranaf gretik nulik Lamerikanaliena Svedänik, äsä sevol. Gians kiogretik seananafs at binons!

Ven stanoy su jolamaboed e logoy löpio lü däk ko cims e masts geiliks oniks, dagetoy nenviliko magädi dalestüma.

Jolanafs e kanädanafs, kels pifimükons boso fagikumo len käv, logotons so smilöfiko smaliks e püliks.

Flagos timi ad topidön bosilo ninü boid nafa.

Balido (u: bü val) sukoy käbeni okik, ed usio i kanoy blinön päkemi leitikum oka.

Zuo no* mutoy datuvön, kiöpo fidacem e klünacem binons; sälun e spatadäk kiniks binons lügoloviks, e reto noms kinik binons frutiks e plitiks pro tävans.

*no → bo (u: vo) — (*el „no” in jenet at no jinon labön siämi klülik*)

Tim äpasetikon vifiko ed ämutob fino säboidön obi. Val ya äbinon blümik (u: Val äblümon) pro detäv.

Lodot ya bü lunüp piblinon ini fledaspadäd; medü toviants lektinik atos jenon so fasiliko, äsva binon pled.

Matrod e stirans äbejäfoms is ed us preparis lätikün, e su lebüdapon käpten ästanom ed ädaküpedom löli.

Nu stemaflutül ätonon, kolamaboed pänütiron, träna(stema)nafs äprimons vobi oksik, e nevifiko naföm äflekon föfastevi okik äl mel.

Tävans ästanons lä pödastev ve boidastutöm ed älefänons* lediti lü flens e röletans oksiks su käv.

Propäls äkodons vataviris in vat, e naföm magädabik äslifon nevifiko se pof bei spatajetet e maletamatüm lü flumedaseflumöp e fyord ed us plödio lü mel lardik.

* ävinegons ledito flenis e röletanis .... (*Lefänoy häti, papüri, pokasärvätüli, e r.*)

SPIKOT.

Söl: Ekö! us naf lü Suomiyän seaton. Nu zesüdos ad labön nilo dientifädis.

Läd: Lio päkemipolan odunom-li ko päkem obsik? (u: Lio bejäfom-li päkemi obsik?)

Päkemioplolan: Tröki gretik odoplado in päköp, e pos atos ols, e söls e läds! okolkömols obi löpo su däk ko dins retik olsik.

Söl: Danö! binos gudik. Täno kanobs boidön obis sunädo.

Läd: Oseidobs-li obis löpo sui däk, u vilol-li nexänön lü sälun?

Söl: Kredob, das blibob is su däk. No viloböv nelabön bosu selogama jönik love zif, e patiko no nünafama ün florüpassoar so litik at. Logob in kaled, das labobs munasvieti ün büzeneit.

Läd: Ekö! us ya päkemipolan kömom ko dins obsik. Pladolös vali is kobiko sui bam näi obs! Danö!

Söl: Kredob, das vienos vemo koldüliko. Spelobsös, das no olabobs tepi aneito!

Läd: Atos obinonöv vo neplitik – vedob so fasiliko melamalädik.

Söl: Oküpobs vo osi, ven kömöbs plödio sui mel; kledi bosik oplakobs sio, ab okanol-li sufidön oni? (ud: okanol fūmo sufidön oni, vo-li?)

Läd: Nö! no kanob osi – binob misaunik, sosus naf primon ad kledön; ebo nu primos ad vienön.

Söl: Tävol-li suvo ün tim at?

Läd: O nö! no tävob so suvo, äsä sötoöv dunön. No kanon neletön, das ludredob tefü mel bosilo. Sufidob oni so fikuliko.

Söl: Ab kikodo no flitol-li täno pla nafam?

Läd: Kredob, das odunob atosi pö naed sököl. Atos no kanonöv binön badikum, ka hul ze vemik – e zuo laigoloy* täno mödo vifikumo!

* laigoloy → tävoy (*laigolön = no ropön goli.*)

Söl: Jinos, das Suomiyänans Svedänapüki spiköls mödiks dabinons in boid; mödikünans binons Svedänans; liloy atosi dub pükasotül patik in pron onsik; i Suomiyänans voik dabinons.

Läd: Sevol-li, lio toläd binon in Suomiyän?

Söl: Köömiko binon neföro tupik. If memob gudiko, at jenon in (u: su) boid, büä kömöbs ini ‚Helsinki‘.

19. IN CANISELIDÖP.

BEPENAM.

Adelo ün büzedel äbinob in el ‚Nordiska Kompaniet‘ (= Kompenät Skandinänik). Äbinos vo nitedik.

Büo (Büikumo) neai ebinob in caniselidöp so gretik.

Äzuspatoob dü büzedel lölik de diläd bal lü diläd vötik.

Selidöpans äbinons flenöfiks e düniäliks lölo, e kanob te stunidön sufädi, ko kel ädünetonso dünetäbis.

Kiosuvo äjenos-li, das dünetäb ämogolon, nendas iremon yegi pülikün, posä ikoedon töbidön selidöpansi pro jonetükam lemödota canas distöfik (u: difik) sui dünetatab?

Jenöfo tumats dünanas manik ä vomikas e teldegats dilädas difik ädabinons.

Ägolob de diläd bal lü diläd votik – de ‚reinajelöms e spatastafs‘ lü ‚glufs‘ – de ‚küirasakeds‘ lü ‚leds‘ – de ‚jukem‘ lü ‚viktuals‘ e ‚kvisinayegs‘.

E me lift ävegob löpio e donio vü teads.

Ven ägolom da bösinadiläd, äkolkömob süpo e no pespetölo jifleni gudik vönädik.

No ilogob ofi dü yels mödik. Ilödof in foginän ed igekömofo pas bü brefüp ad visitön eki.

Äspikotobs dö val bevü sül e tal, e so ägolobs kobo sui nufatärat ed ädrinobs kobo tiedi.

Äkonof obe, das ämatof, e das nu äbinof domo ad pladön hipuli bäldikün okik ini jul Svedänik.

Äyufob ofi ad remön numi yegas pro blimot hipula: stogs, pokasärvätüls, kravats, e s. (= e somiks).

No kanob sagön, viofredik äbinob ad ekolkömön ofi! Ai äbinobs jiflens so gudiks, büä äfealotädof lü foginän.

Cedob, das no elogob ofi dü – kalkulobös! – dü yels nemu degluls!

SPIKOT.

Läd: Pardö! Lio mutob-li kömön lü glufadiläd?

Selidöpan: Us nedetio. Beigolölös lainadilädi, e flekolös oli bei at nedetio! Täno glufadiläd binon mu nilik.

Läd: Binos-li is, das kanoy remön glufis?

Selidöpan: Si! glufs kisotik padesironso-li? Glimaküirikso, u renaküirikso-li?

Läd: Dalob-li logön sotis bofik?

Selidöpan: Mafoti kinik labol-li?

Läd: Labob nümi: mäl e laf, ma sev obik, ab demü sef kanobs ba mafotön nami.

Selidöpan: Cedob (Kredob), das nüm: mäl binon kuratiko gudik pro glifs glimaküirik – ab pro renaküirik nüm: mäl e laf obinon nog gudik.

Läd: Lio kaliet onas binon-li?

Selidöpan: Kanob pato komadön onis; binons fūmo magifiks e völadons pro suäm oksik.

Läd: Liomödoti frädons-li?

Selidöpan: Klons: teltum (200).

Läd: Gudö! täno sumob onis. Kiöpo jukadiläd binon-li?

Selidöpan: Sökolös obi! täno ojonob oni ole: us, kuratiko visü ‚VIETASTOFÄDADILÄD‘.

Läd: Danö! (Dani vemik!)

Selidöpan: Soti kinik jukas desirol-li: laigaküirikis u jukis binü ‚peau de Suede‘-li?

Läd: Laigaküirikis labü hilots geilik e küired balik bal.

Selidöpan: Ekö! is labob päri, kel lönedon fūmo tefü gretot.

Läd: Kanob-li (Dalob-li) mafidön onis?

Selidöpan: Lio stadons-li?

Läd: Si! jinons binön gudiks. Topü teans stadons kuratiko, ab topü gared binons bosilo nabiks.

Selidöpan: Cedob (Kredob), das otenädons* boso, ven ulenükoy onis.

* tenädön → tenikön (*värb: tenädön < binon loveädik*).

Läd: Cedol-li osi? o lädü! Si! täno sumob onis. Liomödotiki nu frädons-li?

Selidöpan: Klonis: mältum kil (603).

Läd: Begob ole ad sedön onis lü läd: ‚Lindblad‘, lotidöp: ‚Continental‘.

20. IN ZIGARISELIDÖP.

BEPENAM.

Bü dels anik äspikobs fädiko dö selidöps e seidetöps. Ab no ämögös ad baicedön ko ods tefü atos: son obik änitädalom mödadilo in spotadins; daut obik äbinof lanälik dö bukiselidöps, e jimatan obik älöfilof ad logön vogädacani- e bijutüliselidöpis.

Ob it mutob koefön, das ai elabob klienüli pro zigariselidöps. No smökob so pato vemo, ab zigar gudik semikna vo binon neod pro ob, ne kanob noön atosi!

Demü kod at, binos vemö lübätik ad logön, beigolölo, lü mäks zigarasotas, kels peseidetons in seidetöps zigariselidöpa, u nino su dunetatab.

If löfoy zigaris, kanoy getön somikis tä suäm alseimik, keli viloy pelön, nämöfikis u fiböfikis, fabrikotis lönik ela ‚Monopol‘ u mäkis penüveigöl in selidöps gretikum u smalikums.

If buükoyöv zigarülis, kanoy getön mäkis Suomiyänik, Türkänik u Lägüptänikis, sota alseimik, keli viloyöv, ed if smökoy pipi, kanoy välön se degtelats sotas süperik pipatabaka.

Yegs mödik votik in zigariselidöp binons: zigara- e zigarülapipils, zigariärs e zigarüliärs, zigarikötöms, zigarifilidöms, tabakasakils binü gum u küir e klüliko lümäts. Lümäts Svedänik ga binons sevädiks in vol lölik.

Tabakitedans mödik i seloms gasedis e papüracanis. Lä oms kanoy remöm delagasedis e vigagasedis, magodakadis, penedapapüri e kövis.

Fabrikam e nüveig tabakacanas pevedükons lono tatamonopol, ed at paguvon fa kompenät.

Suäm fabrikotas distöfik binon ot in län lölik. Reto tabakated binon libik.

SPIKOT.

Selidöpan: Kisi vipol-li? (Kisi dalob-li lofön ole?)

Söl: Viloböv labön zigaris sota fiböfik lul.

Selidöpan: Täno odälob obe libi ad jonön ole mäkis difik anik. Is egetob ebo zigari mu nuliki Deutänik; logoton vemo gudiko, e cedob, das kanob komandön oni ole. At isik binon zigar pato gudik pro suäm oka; binon vogik, sio pöpedik, Igo laidaremans, kelis kanoy kotenükön vemo fikuliko, binons vemo koteniks!

Söl: Täno kanob steifulön oni.

Selidöpan: No kanol-li sumön bokili onas?

Söl: Nö! danö! balats lul saidons pro adel. Fovo (Plao) viloböv labön zigarülis anik, Türkänikis nen mudot, begö!

Selidöpan: Is zigarül vemo gudik binon a klonazims teldeg. Sevob fümiko, das ol, o söl! olöfol oni. Labobs onis in päkils balatas 25 u 50.

Söl: Givolös obe bokili (päkili) balatas luldeg!

Selidöpan: Danö! Vipol-li nog bosu?

Söl: Si! viloböv labön päkili pipatabaka no tu nämöfika.

Selidöpan: Sots bofik at binons sio gudiküns, kels binons sivoviks pö maket. Suäm binon ot.

Söl: Si! täno kanob sumön päkili sotas bofik. Liomödotik nu fräd vala binon-li kobiko?

Selidöpan: Kalkulobsös! Zigars 5 a klonazims 95 binons 4,75 (klons fol zims veldeglul); zigarüls kl. Sv. 20 (klons teldeg)*; tabak kl. Sv. 30,80 (klons kildeg zims jöldeg); kobo: kl. Sv. 55,55 (klons luldeglul zims luldeglul).

Söl: Kanol-li gegivön obe de tumklonazöt?

Selidöpan: Begö! ekö! 44,45 (klons foldeglul zims foldeglul).

Söl: Danö! (Dani mödik! u: Dani vemik!) Zedeli gudik!

Selidöpan: Zedeli gudik!

* Selidöpan ecütom söli, bi zigarüls 50 a klonazims 20 frädons te klonis deg pla teldegis.

21. IN HEREMASÄLUN.

BEPENAM.

Nutimo heran evedon pösod veütik in sogäd.

Men nonik, man u vom, yunik u bäldik, kanon kosädön in sogad nen on.

Söl sötom leadön jimön nomiko heremi okik, e lajimön balibi, büo pestipölo, das labom balibi u mustagi.

Utan, kel no jeifom oki it, mutom leadön jeifön oki fa jeifan.

E bi läds i egetons heris brefik, mutofs kälön onis vemo kälöfiko.

Hiheran u jiheran jimön heremi, sodas lönedon pö fom logoda u kapa, lavön oni, sägükön oni e vefafomön oni.

Vilob plänön, vio logotos nino in sälun herana:

Heremamastan kanom jenöfiko no plönön dö def dunetäbas. Om e yufans (dünans) omik mutoms dunetön bundano dü del lölik. Om it jäfom ebo me jimam herema söla; dakipom jimi in nam bal e köbi in nam votik.

Hidünan mu nilü om jeifom dunetäbi votik. Ekö! söl, ko hät e plögun len ok; blümom anu, e balan dünanas bedekfom bäki omik.

Su söl söls ömik seadoms e stebedom turni oksik. Vüo reidoms delagasedis u gasedis cogedik, kels ai paseitons in jeiföp.

Ob jeifob ai obi it me jeiföm. Blod obik gebom nog jeifaneifi komunik. Söls mödikün jeifoms okis adeliko. Ab if binobs natälo bosilo trögiks, kotenobs ad dunön osi ai ün del telid.

Ecedob ai, das söl sötom jeifön oki it. Pato no binos plitik ad leadön nüröbön sobaskömi fa votan ini skin cügas e cüna oka. E pö atos, no nog nedos demön dinädi, das binos mödo kovenikum ad jeifön oki it domo, kas nespälön timi dub rön lü jeiföp.

SPIKOT.

Heran: Kim sölas labom-li balidi turni?

Söl: Ob binob utan!

Heran: Seidolös oli, o söl! begö! Mutob-li jeifön u jimön?

Söl: Bofikis, danö!

Heran: Balido bo jimami-li herema? Gebobs parati pro nük e pro flans kapa. Kanob logön, is zänodo su kran olik, das herem primom ad vedön ze mänsidik. Binosöv vo pidabik, if is hers mofalonsöv.

Söl: Si! suemob, das ovedob suno jofik.

Heran: Labobs is heremavati süperik, kel vobedom vemo ta kapaskvamem e herasefal. Bo binosöv-li gudik ad steifülön oni?

Söl: Danö! ya steifülob lemödoti heramedas somik, ab eblebons löliko nen vobed.

Heran: Si! no sötöy pidön poso. Dalobs-li tölatön heremi olik me pin anik? Herem binon vemo sägik.

Söl: Si! danö! bosil ona bo no dämon.

Heran: Heremiteil binon-li gudik so, u muton-li binön boso fagikum nedetio – so?

Söl: Danö! so binon gudik.

Jiheran: Deli gudik, o lädül!

Lädül: Deli gudik! Etelefonob ed erajanob tü düp bal.

Jiheran: Lio nem olik binon-li? (Lio panemol-li?)

Lädül: Lädül: ‚Svensson‘.

Jiheran: Si! atos binon go verätik. Seidolös oli, begö!

Lädül: Viloböv, das herem obik palavon e pavefafomon. Herem obik no neodon ad pajimon, no-li? *

Jiheran: O nö! atos kanon bo stebedön, kludo vefafomam komunik me zäp-li?

Lädül: Si! danö! Mutoy ga töbidön mödiko ko herem at. Kio nebönob utanes, kels labons herakrugüilis natik!

Jiheran: Mutob-li lavön heremi büo e röbön kapaskini pos lav?

Lädül: Si! danö! demü atos binob danöfik. Atos gevön ai seni so flifädiki.

---

* no-li → vo-li

22. SANAN E PÖTEKAN.

BEPENAM.

Malädikam pö täv duton lü dins mu neplitiks, kelis kanoy plakön (u: Bevü dins neplitikün, kelis kanoy plakön, binon malädikam pö täv).

If binoy fefiko malädik, no sötoy zögön ad golön lü sanan u koedön kömön omi.

Sanan plakugik küpom suno, kö maläd binon. Suvo ya logom dub logod, kisi malädan sufon.

Täno (u: Pos atos) vestigom pebi, begom ad jonön linegi, dalilom blöti, e vestigom koapi lölik ad fümükön, va jäfidäms ninik: luegs, lad, foad, reins e ret jäfidons, äsä sötons dunön.

Bü timil ädagetob dolis levemik in flan detik.

Äludredob, das atos äkanoböv (2) binön kekunaflamat. Ävegob sunädo me malädanivabed (1) lü malädanöp ed äleadob sumodön fotografoti di ‚Röntgen‘.

No ävilob sufükön obi kötete nezesüdik. Atna älabob jenöfiko läbi; kekun älabon nosi badik.

Pos atos jimatan obik ämalädikof. Äseatof in bed dü vigs mäl, ed ämutobs labön jikälani ad kälön ofi.

Dü tim et äbinob tio laidalotan in pötek. Pro kib pöteka, mutoy labön zepi in Svedän.

Te pösods ad pötekans pedugälöls dalons tedön me sanameds. If egetoy rezäpi de sanan, blinoy ati lü pötekan, ed atan mökom täno medini. Klülos, das kanoy i remön lemödoti pötekanacanas nen rezäp: puin e piluls, nugvets, mäplats, e r. (= e ret).

In süt obsik drogöp dabinon; topon tö fagot mö steps anik de dom obsik.

Us remob gretadilo klünadinis obik: sobi, banasali e heremavati, köbis e kefis. Ven neodob flabülamamateris, aniki vodi, flabülamagaodi e somikis, golob i usio.

Igo fotografamaters in sots difik (3) dabinons, e kanob degivön negataplatis e filmotis obikis, ad büedön sävilupön e litodön onis.

---

(1) malädanivabed → *ön jenet at: malädanavab; malädanivabed binon vab smalik medü nams pamiüfö!; vabed = ‚Handwagen‘, ‚handcart‘; leigodoyös: cilivab, vabedön (lov.) = ‚in einem Handwagen fahren‘.*

(2) äkanoböv → äkanob-la (*el -öv pagebon pö stips, no mögs*).

(3) in sots difik → ömsotik.

SPIKOT. (4)

Söl Eriksson: Kanob-li kolkömön sanani? (u: söli: dokan?)

Dünotan: Ün attimil no kanol. Ebo emogolom ad visitön malädanis, ed ogekömom pas tüi spikotamadüp, tü düp: degbal. Begob ole ad nügolön vüo ini stebedacem. Bo no odulos plu so vemo lunüpo.

Söl Eriksson: Deli gudik!, o dokan: ‚Allander‘!

Söl dokan: Ekö! letedan: ‚Eriksson‘! Lio stadol-li? labol-li bosu badik?

Söl Eriksson: Si! ya dü tim ze lunik no senälob gudiko. Dü neits slipob badiko, ed eperob löliko pötiti. Galikob suvo ko kapadol ed ün dels semik efifob bosu. No kanob noön, das binob bosu netakedik tefü saun obik.

Söl dokan: Ba ekoldülükol-li? o söl: letedan?

Söl Eriksson: Nö! leno! Kögi nonik, ed igo no snöfi mu püluki esufob dü nifüp lölik.

Söl dokan: Benö! Logobsös! Ekö! at binon vo kod. Lineg binon löliko vietik. Oxamädob blodapedoti. Si! Klülädos, das at binon nomik. Binos klülükiko stomäg, kel no binon gudik. Ab nos netakedüköl dabinon. Obüdülöb ole bo bosu, kel oleodükon dönu diceti. E zuo omutol, o söl: letedan! demön diäti dü tim anik. Täno dalobs sio spetön, das val obinon dönu leodik. Kanol binön löliko takedik, o söl: letedan!

Söl Eriksson: Binob mu danöfik demü töbid valik ola, o söl dokan! Viloböv (3) klirön leigüpo. Kisi debob-li ole?

Söl Dokan: Danö! klonis luldeg.

Söl Eriksson: Nu danö! Gödi gudik, o söl dokan!

Söl Eriksson: Is labob rezäpi de dokan: ‚Allander‘.

Dünotan: Seidolös oli! No dulon lunüpikumo, ka mö minuts deg.

Pötekan: Ekö! begö! Us flad binon. Tofs teldeg in väret lafik vata kilna a del bü fidäd.

Söl Eriksson: Danö! o söl pötekan.

---

(3) Viloböv → Vilob (*el -öv flagon stipi; no pagebon ad malön vipi plütik*).

(4) söl Eriksson, söl dokan, söl pötekan → söl: Eriksson, söl: dokan, söl: pötekan.

23. DOMÜ SKRÄDAN.

BEPENAM.

Bü dels anik äluxamob kuratiko klotikipedöpi obik.

Äklülos lü ob, das no kanoböv [1] vitön ad remön mödoti ze gretiki klotas nulik pro nifüp.

Klots ömik ivedons so nenulädiks, das no plu kanoböv binön saidiko klotugik [2] me ons.

Pimütob go balugiko ad golön lü skrädan obik.

Keli neodob bü val, ut binon lugunaklotem komunik pro geb aldelik.

Jakäti gebob so seledo, ab i klotemi somik no kanob nelabön.

Mutob büedön meköm pro ob guni e jiläti binü stof natöfik, e lä ats bliti stripik.

Klotis pro pöts zälik, zäls e zälüls labob läbiko, sevabo: reväraguni e trelülaguni. Trelülajilät vietik binon klot balik, keli nelabob.

Skrädan igetom ebo stoki stofas nulik pro säsun. Binon patiko liegöfik.

Äjonom obe lemödoti stofas difik in köls valasotik: jeviot, köbamayän ed el ‚tweed‘ Linglänik.

Bi el „braun“ binon attimo vogädaköl, ävälöb fino klotemi köbamayänik braunik, gudik. Lajiman ämafotom obi in mafidacem ed äpenetom vipis valik oba.

Spelob, das klotem at oplöpon gudikumomo ka ut, keli äbonedob ün äyel (ud: ün yel pasetik). Et no iplöpon pö lajiman; gun no äbinon gudik topü jots.

Reto kanob komandön levemo skrädani obik. Binon lejimam plobik e voban skilik in voböp. Om it töbidom plödakösömiko ad kotenükön laidaremanis okik ed ad fölon vipis onas.

Nifüapplögun gudon büfo, ab mutob labön häti nulik. I pemütob ad remön reinaguni nulik; ab somiki remob nejeriküno as konfäkot in konfäkotiselidöp. Täno vitob i töbi valik pö mafid!

---

[1] no kanoböv vitön → no ökanob vitön

[2] das no plu kanoböv binön saidiko klotugik me ons →

das no plu binons saidiko klotugiks pro ob. (*Klots, no pösods kanons binön klotugiks.*)

SPIKOT.

Söl: Viloböv [3] bonedön klotemi florüpi. Stofs jönik e gudiks dabinons-li?)

Skrädan: Dalob-li begön oli ad kömön isio? Is samo labobs jevioti leitik ä sofiki in ged ko strips feinik blövik e klilaredaviolätiks. Magets somik binons nu mu nulädiks.

Söl: Obo buükob stofi köbamayänik. At binon gudikum, pato ven binoy lunedìk.

Skrädan: Gudö! Is labobs bosu pato cädiki ad lofön. Gun muton pameköm bosilo brefikumomo ün äyel e läs nabiko.

Söl: Binon klotugikum e gevon logoti yunöfikum. Benö! välöbsös täno klotemi binü stof at!

Skrädan: Desirol-li bliti bal u blitis tel?

Söl: Danö! desirob telis.

Skrädan: Sufädolös dü timül! Lajiman okömom sunädo ed omafotom oli.

- Söl:** Mutob i labön plöguni e spotaklotemi ko blit brefik.
- Skrädan:** Spotaklotemas labobs väldi gretik, as konfäkots, in diläd konfäkotas. Ad büedön mekön oni ma mafot kanob töbo komandön ole. Atos frädonöv tu jeriko. Pro plögun kanob komandön pato stofi at. Binon nevorovik e mu sufidik ta solam e rein.
- Söl:** Liomödotiki atos ofrädon-li?
- Skrädan:** Klonis milzültum jöldegmäl.
- Söl:** Ovätälöb dini. Kitimo kanob-li kömön ad mafidön?
- Skrädan:** Ün poszedel udela, if atos pöton. Finü vig val kanon blümön.
- Söl:** Obo, spid somik no zesüdon. Gebolös buikumo timi saidik, sodas val obinon neblamabik!
- Skrädan:** Dö atos (u: Tefü atos) ol, o söl! kanol fümön löliko. Ovobobs ad koten fulik (u: lölik) ola!
-
- [3] Viloböv → Vilob.

24. JISKRÄDAN E JIVOGÄDAN.

BEPENAM.

- Fluküp ekömon ün ayel no pespetölo göliko.
- Esüpädon vo obi!
- Nog no elabob timi ad betikön klotastoki obik pro nifüp. Ab sosus ikanob logön vogädagasedi lätik, ämutob konstatön ad jek obik (u: jeko), das nifüpaklots obik tio valiks ivedons nenulädiks.
- So ämutob dunön no votiki, äsä nulädükön mögiküno klotis vönädik obik u leadön mekön nulikis.
- Jinägan obik eplöpof ze gudiko ad votanägön juüpi plifädik ad juüp smudik.
- Yäki, kel äduton lü on, äkanobs ze fasiliko votükön ma vogäd; äzesüdos te ad vüpladön nüseidotis smalik anik ko led vietik.
- Spataklotem obik binü stof marenablövik, keli löfob so vemo, äbinon, pos votükams neveütik anik, gudik, ab mäned äneodon furoti nulik.
- Demü kod at, ämutob te remön baolaklotemi e soaraklotemi.
- Ats äbinons fe saidiks (u: Ats fe äsaidons) pro ob.
- Bonedam klotema nulik binon desinod voik, kel flagon e vätäli, e güti, e fümäli.
- Ven fino sevoy me vogädamagods boso, samedi kinik vipoy (u: viloy labön), täno retos ad välön bevü stofasots e kölasots susnumiks bali utas, kelis selidöps kanons lofön.
- Äsludob fino ad remön klotemi binü brokat. Cedü ob, at binon nemu lejönik.
- Primo mäned too no äpliton obi so vemo, ab sosus kolet binü renarapläd gedik pinägon sui veluv dofablövik, äbinon stedälo keinik.
- Äbinos fümü soaraklotem jerik, kela remi edälöb obe ün ayel, ab binon ga i vemo gütöfik.
- In vogädavoböp mu nilik eremob hätili gütöfik (feinik), kel klotugon obi süperiko, e kel lönedon süperiko lä mänedaklotem obik.

SPIKOT.

- Jiskrädan:** Deli gudik! o lädül!
- Läd:** Viloböv [1] remön poszedelaklotemi, no tu jeriki.
- Jiskrädan:** Desirol-li köli patik seimik?
- Läd:** U bäjuniki u brauniki, no tu dofiki.
- Jiskrädan:** E stofi kisotik-li? Eli ‚crêpe de Chine’-li (= Tsyinänaveoti-li?), ud eli ‚georgette’-li? (= jorjätli-li?), ud eli ‚marocain’-li (= marokeni-li?) [2].
- Läd:** Atos sekidon de dinäds.
- Jiskrädan:** Täno kredob, das labob is bosu, keli kanol mafidön. Binon stof vemo süperik, e samedi binon mu nulädik. Kredob, das mafot obinon verätiko gudik. Juüpi at ba kanobs vidükön bosilo; atos binon vemo fasiliko dunovik.
- Läd:** Atos flagon-li timi lunik?

- Jiskrädan:** Lenö! atos pudunon ünü timil. Ünü düp bal kanon blümön. Reto labob is klotis vemo jönikis anikis (ud: Ekö! is klots anik vemo jöniks dabinons), kelis okanobsöv selön tä suäm vemo peläsüköl, bi säsun ofinon suno.
- Läd:** Si! at ga binon lejönik. Ed at i binon zao gütöfik. Ba dalob-li mafidön onis? Täno kanoy logön fasilikumo, lio klotugon.
- Jiskrädan:** Begob ole ad nügolön us ini mafidacem! (u: Nügolölös us ini mafidacem, begö!)
- Läd:** Buükob kloti at. Köl binon so jönik e neküpidik, e stof jinon binön binü kaliet gudik. Binon vo nidik. E kis suäm ona binon-li?
- Jiskrädan:** Suäm ata ebinon klons lulmil teldeglul, ab nu kanobs selön oni tä klons lulmildeg. Klotugon gudiko, no-li? [2]
- Läd:** Topü jots ba binon bosilo tu vidik, e boso tu veitik topü zekoap.
- Jiskrädan:** Okoedob ramenön sunädo jilajimani, dat kanofös votükön osi.
- Läd:** Lio suno kanob-li getön oni?
- Jiskrädan:** Osoaro, if spid zesüdon, voto udelo.
- Läd:** Danö! binos gudik.
- Jiskrädan:** Kiöpio mutobs-li sedön oni?
- Läd:** Lü läd: ‚Valborg Lundström’ – lü süt di ‚Engelbrekt’ (nüm:) 53, tead lulid.

---

[1] Viloböv → Vilob.

[2] maroken → Marokänaveot. (El „maroken” verätiko malon soti feinik kaparaküira.)

[3] no-li? → vo-li?

25. TIM.

BEPENAM.

If otävoy ini fuginän, odunoy täläktriko ad lärnön büo kuratiko, lio tim pamalon us in kosädapük komunik.

If säkoy samo: ‚*Kitimo tren odevegon-li?*’ u: ‚*Kitimo naf olükömon-li?*’ μ , binos demabik, das suemoy kuratiko gesagi.

In Svedän sagoy: *Klockan är tolv* = Binos düp degtel; *den är ett, två* = binos düp bal, tel.

Lafadüps (u: düpalafs) panotodons ön mod at: *Klockan är halv tolv* = Binos düp degbal e laf; *halv ett* = binos düp degtel a laf; *halv två* = binos düp bal e laf.

Düpfoldils pamalons so: *Klockan är en kvart över elva* = Binos düp degbal e düpföldil (u: Binos düpföldil bü degtel).

Minuts panotodons ön mod ot: Binos düp degtel, minuts lul; binos düp degtel, minuts deg; binos düb 10.43 (= düp deg, minuts foldeg kil). Binos düp 10.50 (= düp deg, minuts luldeg).

Trenaveg e pot kalkulons atimo me düps teldegfol. If logoy (reidoy) in vegamataib trenas, das tren lükömon tü düp 23.58 (= düp teldeg kil, minuts luldegjöl) e devegon tü ser, minuts fol, atos sinifon kludo, das tren lükömon tü minuts tel bü düp degtel neito e devegon neito tü minuts fol pos düp degtel.

In peneds malobs däti ön mod sököl: Stockhom, d. 17 mayula, 1995 (u: Stockholm, 1995, mayul 17 = milzültum züldeglul, mayul degvel). Yelanumi pronobs ai so: samo 1879 = mil (u: balmil) veldegzül.

Telefonanümi sagoy buiküno numati alik pos votik, samo so: tel, fol, bal, ser (= 2410). If nüm binonöv lulnumatik, padilon mu plakiko ini grups tel, samo: 12830 = baltum teldegjöl, kil, ser.

SPIKOT.

Töran: Kis binon-li tim kuratik, if dalob töbön oli me säk at?

Toodan: Glok oba jonon: 7.37 (düpi vel, minuts kildegvel), ab mögos, das gügolon mö minuts anik (u: minuts bal u tel).

Töran: Danö! (Dani mödik!) Pokaglok obik jonon düpi vel, minuts teldegvel, klu posgolon sio mö minuts anik. Liomödotiki fagot isao lü stajon binon-li?

Toodan: Binon liöl boso plu lafik.

Töran: Atos oflagon kluo holi bal, if mutoy golön futo.

Toodan: Labol-li spidi mödik?

Töran: Si! mutob rivön treni de 8.20 (= jöl, minuts teldeg). Mutob spidön klülabiko, if vilob rivön treni. Nibud seimik no beivegon-li is?

Toodan: Nö! no kredob osi. Ab dalob-li lofön ole pladi is in tood obik? Mutob ebo beivegön stajoni pos timil; atos opötonöv kluo kuratiko.

Töran: Binol vemo flenöfik. Dredob te, das kodob ole töbi.

Toodan: Nö! igo no töbi pülikün. Nüxänolos, begö! Stebolös te dü timil! Obinob sunädo dünu is, täno ovegobs sunädo.

Töran: Vo binob vemo danöfik. No sevob, ini stad kinik oreafoböv reto!

Toodan: Danabikos nonik dabinon! Küpob, das binol foginan in harat at.

Töran: Si! lödob is te dü dels degfol sis del deglulid yulula, if vilob binön kuratik.

Toodan: Benö! lio plitos-li oli is?

Töran: Vemo gudiko! Ogekömoböv isio vilöfo ün yel votik, it atos omögonöv-la (u: if atos obinonöv-la mögik).

29. TEATÖP.

BEPENAM.

I pro fuginänan zif: ‚Stockholm’ kanon lofön blesiris e valasotikis säjäfälükamis. Utan, kel löfon musigi, golon lü lop u lü konsärtöp. Lop – u ‚Teat regik’, äsä nem calöfik tonon – fägon ad kotenükön flagis gretikün.

Tuvoy us zuo musigalefis balidkladik: eli ‚Hovkapellet’ (= kuramusigalef) sonemik, dilekanis benodistik musigalefas, hikanitalis e jikanitalis famikis, klotemis e teatadek-oratis magifikis, lüloganefi küpälik in soaraklotem.

Duinavotem binon valemö ot, äsä in lopöps e teatöps in vol lölik.

Seadöpis gudikün in teatöp tuvoy in partär, u su bakun balid. Täno sökon bakun telid e fino bakun kilid ü galer. Deto e nedeto mu nilü teat lojads binons.

Ven körten patovon, teat ko kulits okik maifikon pro lülogans in lecem. Hidramatans e jidramatans nügolons e ledunons roulis oksik. Plösen eprimon, e büä sevoy osi, nitedäl pafanon löliko dub plösen, kel progedon, jüs körten dönu falon pos süf lätik.

Plösens primons tü düp: jöl u vel e laf e finons tüi düp: degbal. Remoy bilietis pö nügolabilietabür; kanoy bonedön onis büo me telefon.

Plöklotis (ü: plögunis e mänedis) degivoy kipedio in klotikipedöp, kö kanoy i remön programi e loatön lopaskopis. Degivoy bilietis okik yanane.

Rövüds e variets labons lüloganefi fiedik okas e vedükons gretadilo lecemis lefulikis. Bioskops binons mödikis e binons tio ai fuliks, pato ven kanoy logön su skrin vietik balani filmastelanas famik.

Teatasäsun dulon valemö de fin gustula jü prim yunula.

SPIKOT.

Sven: Benö! o ‚Arvid’! Kiöpio ogolobs-li nu asoaro?

Arvid: Sagolös it, lü kis klienol!

Sven: In lopöp balidbitid dabinon ün adel (ü: adelo). In el ‚Dramaten’ (ü: el ‚dramatiska Teatern’) plösenoy eli ‚Mäster Olov’ fa ‚Strindberg’ ed in el ‚Oxarteatern’ fredadramati lautana Lamerikänik. Sagolös te sted-älo, kisi vilol!

Arvid: Lönülob löliko ma ol.

Sven: Täno viloböv möbön ad logön lopüli. Buükob mödiküno ad lilön bosili musiga fredik adelo.

Arvid: Baiodob löliko tefü atos.

Sven: Tāno mutobs golön sunādo ad remön bilietis. He! o joför! Lü ,Vasateatern!' (Lü teatöp di ,Vasa'!)

Sven: Seadöps anik retons-li su bakun balid, in ked balid u telid?

Büran: Nö! ats pedaselons löliko.

Sven: Kio neplitik! Benö! ab in partär kanoy-li getön sio onis?

Büran: Si! labob in partär, in ked degbalid, tio in zānodo (ü: tio in zānod).

Sven: Danö! ats binons gudiks. Kanob-li labön bilietis tel? Kisi frādons-li?

Büran: Klonis 20,50 (teldeg e laf) a balat keninkamü blesiratrip. Valiko klonis: luldeg.

Sven: Is nedeto partär binon. Nu kanobs degivön klotis obsik in klotikipedöp is. Begö! Liomödotik binos-li?

Yufan: Klons lul a pösod. Ekö! getazöt olik! Desirol-li programi?

Sven: Si! danö!

Yufan: Begö! (Ekö!) kobo klons degtel.

Sven: Benö! o ,Arvid'! Lio cödol-li?

Arvid: Si! äbinos süperik. Esmilob seledo so gudiko äsä asoaro.

Sven: Ed ob. Äbinos plösen plödakösömiko yofik. E kio gudiko emaguloy! Val äbinon vemo gudik de prim jü fin!

---

30. RADION.

BEPENAM.

Radion, telefon nendratik, ba binon datuvot magifikün e veütikün ün tumyel lätik. (u: tumyela lätik).

Fagots no plu dabinons. Kanoy lilön spikami menas se dils valik vola. (u: kanoy lielön spikön menis se dils valik vola).

Seadoy koveniko domo in cem okik e daliloy musigi, spikädis e nulodis se broadöps, kels topons su fagot mö tumats liölas.

Leigoäsä radionidalilans mödikün, äprimob me kristadaparat smalik. Ab at älabon mögovi brefik ed äkanobs lilön me at te broadöpi nilikün. Reto no äbinos plitik ad laiseadön ko kapakosädöm len lils.

Ün fluküp äremobs lulpiraparati ko toninäümükian. Plödalanteni büikum su nuf eplaädobs dub fremalanten. Sek binon balugiko levemik.

Broadöpi topik kanob sekurbön mu fasilo; nen fikul anik kanob lilön broadöpis Yuropik mödikün. Tups enepluikons vemo ün tim lätik.

No labob noli mödik dila kaenik dina. Flen obik: ,Björk', as jäfüdisevan, sagom spikädis nolik pro ob tefü (u: dö) vefalunots, kumulators e kurbs, densitükians, nidutians e spüls votik, ab val at binon pro ob äsä latin.

Suemob te so mödiki, äsä zesüdos ad tölätön gnobis difik e ad proädön parati ad broadöp, keli desirob.

Dalilob tio aldeliko. Bevü votikos gebob radionaparati obik ad mödükumön noli obik foginänapükas. Nedob te proädön parati ad ,Berlin' ad kanön lilön Deutänapüki, ad ,Paris' ad kanön lilön Fransänapüki, ad ,Daventry' ad kanön lilön Linglänapüki, e reti.

SPIKOT.

Björk: Lio radionaparat olik stadon-li?

Gustav: Ze gudiko, do ün tim lätik eplakob fikuli anik ad lilön broadöpis fagik soalatopik.

Björk: Cedob, das atos sekidon de stom. Ba mögos i, das kumulator evedon tu fibik.

Gustav: Ye labob oni dü muls fol.

Björk: Ad broadöp kinik oproädob-li nu?

Gustav: Cedob, das okanob lilön eli ‚Daventry‘.

Björk: Kösömol-li ad dalilön broadotis Linglänik?

Gustav: Si! lunomiko. Ab labob te kilpiraparati, kel zuo no binon de pated lätik, klu suvo no plöpob ad lilön Lingläni.

Björk: Sö! nu mutobs dalilön. At binon el ‚Daventry‘.

Gustav: Benö! kisi sagons-li?

Björk: Si! binos fin nulodas dela e täno konsärt se ‚London‘ osökon. Atos binon ga plitik!

Gustav: Si! if okanobsöv-la te lilön mu gudiko! Is ün hitüp tio ai tups stomik dabinons, kelis no kanoy moükön. Stebedolös! Nu primos.

Gustav: Dalilolös, lio musigalef baitonükon stumis okik e lio lüdalilaneff müro! nu stilos – ed ekö! nu plod tonon, ven dilekan musigalefa löädöm e giegom.

Björk: Kisi oplayons-li? Labol-li programi is?

Gustav: Si! luxamolös oni in delagased, kel binon us su tab!

Björk: Radionanulods finons mödadilo bü noteds. Binos primüm ad el ‚Tristan‘ fa ‚Wagner‘.

Gustav: Si! nu kanob lilön oni. No binon-li mu kleilik?

Björk: Fomälolös, das kanoy seadön is so e dalilön konsärti, kel papläyon votaflanü Nolüdamel! E parat binon so balugik, das cil kanon tölatön oni.

Gustav: Si! binos plu ka magifik. Kin äkredonöv-li, sagobsös! bü yels teldeglul, das atos ömögon?

[E ba no odulos so lunüpo, e televid uvedon jenöf plakik, sodas kanobs logön spikädani, keli dalilobs. Datuvots lifonsös!]

DIATEK NULIK

Petradutöl se Vöna-Grikänapük ma vödem ela ‚Novum Testamentum Graece’ de ‚Oscar de Gebhardt’
fa Dr. Arie de Jong. Kadäman Volapüka, 1952

NINÄD

[Gospul ma ‚Matthaeus’](#)

[Gospul ma ‚Marcus’](#)

[Gospul ma ‚Lucas’](#)

[Gospul ma ‚Ioannes’](#)

[Duns Paostolanas](#)

[Pened de ‚Paulus’ elanes di ‚Roma’](#)

[Pened balid de ‚Paulus’ elanes di ‚Corinthus’](#)

Pened telid de ‚Paulus’ elanes di ‚Corinthus’

Pened de ‚Paulus’ Galatijänanes

Pened de ‚Paulus’ elanes di ‚Ephesus’

Pened de ‚Paulus’ elanes di ‚Philippi’

Pened de ‚Paulus’ elanes di ‚Colossae’

Pened balid de ‚Paulus’ elanes di ‚Thessalonica’

Pened telid de ‚Paulus’ elanes di ‚Thessalonica’

Pened balid de ‚Paulus’ ele ‚Timotheus’

Pened telid de ‚Paulus’ ele ‚Timotheus’

Pened de ‚Paulus’ ele ‚Titus’

Pened de ‚Paulus’ ele ‚Philemon’

Pened de ‚Paulus’ hebreyanes

Pened de ‚Iacobus’

Pened balid de ‚Petrus’

Pened telid de ‚Petrus’

Pened balid de ‚Ioannes’

Pened telid de ‚Ioannes’

Pened kilid de ‚Ioannes’

Pened de ‚Iudas’

[Paokalüp de ‚Ioannes’](#)

Noet: Bi (ma sev tradutana) penuls latinik valemö bevünetiko pezepöls no nog dabinons de tonatems pükas, kels papenons me tonats lönik (Grikänapük, hebrey, laramey, larab...), diseinü balät lönanems valik, pepenons ma tradutods latinik onas.

-----oO-----

GOSPUL MA ‚MATTHAEUS’

KAPIT: I

1. Tribütabim Yesusa: Kristus, son ela ‚David’: son ela ‚Abraham’.
2. ‚Abraham’ äfatom eli ‚Isaac’; ‚Isaac’ äfatom eli ‚Iacob’; ‚Iacob’ äfatom eli ‚Iuda’ e blodis oma;
3. ‚Iuda’ äfatom lä ‚Thamar’ eli ‚Phares’, ed eli ‚Zara’; ‚Zara’ äfatom eli ‚Esrón’; ‚Esrón’ äfatom eli ‚Aram’;
4. ‚Aram’ äfatom eli ‚Aminadab’; ‚Aminadab’ äfatom eli ‚Naassón’; ‚Naassón’ äfatom eli ‚Salmon’;
5. ‚Salmon’ äfatom lä ‚Rachab’ eli ‚Booz’; ‚Booz’ äfatom lä ‚Ruth’ eli ‚Obed’; ‚Obed’ äfatom eli ‚Isai’;

6. ‚Isai’ äfatom hiregi: ‚David’; hireg ‚David’ äfatom lä jiviudan ela ‚Urias’ eli ‚Salomon’;
7. ‚Salomon’ äfatom eli ‚Roboam’; ‚Roboam’ äfatom eli ‚Abias’; ‚Abias’ äfatom eli ‚Asa’;
8. ‚Asa’ äfatom eli ‚Iosaphat’; ‚Iosaphat’ äfatom eli ‚Ioram’; ‚Ioram’ äfatom eli ‚Ozias’;
9. ‚Ozias’ äfatom eli ‚Ioatham’; ‚Ioatham’ äfatom eli ‚Achaz’; ‚Achaz’ äfatom eli ‚Ezechias’;
10. ‚Ezechias’ äfatom eli ‚Manasses’; ‚Manasses’ äfatom eli ‚Amos’; ‚Amos’ äfatom eli ‚Iosias’;
11. ‚Iosias’ äfatom eli ‚Iechonias’ e blodis omik, timü xil lü ‚Babylon’.
12. Pos xil lü ‚Babylon’, ‚Iechonias’ äfatom eli ‚Salathiel’; ‚Salathiel’ äfatom eli ‚Zorobabel’;
13. ‚Zorobabel’ äfatom eli ‚Abiud’; ‚Abiud’ äfatom eli ‚Eliachim’; ‚Eliachim’ äfatom eli ‚Azor’;
14. ‚Azor’ äfatom eli ‚Eliud’;
15. ‚Eliud’ äfatom eli ‚Eleazar’; ‚Eleazar’ äfatom eli ‚Mathan’; ‚Mathan’ äfatom eli ‚Iacob’;
16. ‚Iacob’ äfatom eli ‚Ioseph’: himatan ela ‚Maria’, se kel Yesus Kristus panemöl pemotom.
17. So num gonidotas valik de ‚Abraham’ jü ‚David’ äbinon degfol, ed ut de ‚David’ jü xil lü ‚Babylon’ degfol, ed ut de xil lü ‚Babylon’ jü Kristus degfol.
18. Moted Yesusa: Kristus ejenon so: ven mot omik: ‚Maria’ ämatirajanof ko ‚Ioseph’, äplakoy, das büä ikobikons, pigrodükof fa Saludalanal.
19. ‚Ioseph’: himatan ofa, bi äbinom man ritik, e no ävilom jonetükön ofi len jemodastafäd, ädesinom ad lüvön kläno ofi.
20. Ab, du älabom tikodi at, in drim silanan Söla ädajonom oki lo om, ed äsagom ome: *O ‚Ioseph’: son ela ‚David’! no dredolöd ad lasumön eli ‚Maria’: jimatan olik! ibä ut, kel pefatom in of, binom sek Saludalanala.*
21. *Omotof soni, keli onemol Yesusi; om ga olelivükom pöpi de sinods onik.*
22. Atos valik ejenon, dat utos pöfölon, kelosi Söl espikom dub profetan:
23. *Ekö! jivirgan ogrodikof, ed omotof soni, keli onemoy eli ‚Emmanuel’, kela tradutod binon: God binom ko obs.*
24. Igalikölo se slip okik, ‚Ioseph’ ädunom utosi, kelosi silanan Söla ibüdom ome, ed älasumom jimatani okik,
25. e no äkosädom geniko ko of, jüs imotof balidsoni oka; ed änemom omi Yesusi.

KAPIT: II

1. Ven nu Yesus pimotom, tö ‚Bethlehem’ in Yudän timü hireg: ‚Herodes’, ekö! sapans anik se lofüdän äkömoms ini ‚Hierusalem’, ed äsäkoms:
2. *Kiöpo reg änu pemotöl Yudanas binom-li? Elogobs in lofüd steli omik, ed ekömobs ad stimodön omi.*
3. Ven reg: ‚Herodes’ älelilom atosi, äfäkikom, ed elans valik di ‚Hierusalem’ ko om;
4. ed ikobükölo lekultanis e bibinolavanis valikis pöpa, äsäkom omes, kiöpo Kristus pömotom.
5. Äsagoms ome: *Tö ‚Bethlehem’ in Yudän; ibä so pepenos dub profetan:*
6. *‚Ed ol: ‚Bethlehem’, ol: Yudän, leno binol bapikiün pö plins Yudäna: bi se ol geidan osüikom, kel okälom pöpi obik: Yisraelän’.*
7. Täno ‚Herodes’ äbüedom vokön kläniko lofüdasapanis, ed äkoedom nunön omi kuratiko timi, tü kel stel ipubon.
8. Pos atos älesedom omis lü ‚Bethlehem’ ko komit: *Vestigolsöd kuratiko tefü cil et, ed if utuvols omi, nunolsöd osi obe, dat i ob ogolob usio ad stimodön omi!*
9. Posä ililoms regi, ädetävoms; ed ekö! stel, keli ilogoms in lofüd, äfogolon omis, jüs äbleibon stebön sus plad, kö cil ädabinom.
10. Ven älogoms steli, äfredoms mu vemo.
11. Ed inüstepölo ini dom, älogoms cili ko ‚Maria’: mot omik; ädokienoms dalestümo foi om; ämaifükoms diviärilis oksik, ed äblinoms ome legivotis: gold, boväl e mir.
12. E bi pinunedoms in drim nemü God ad no gegolön lü ‚Herodes’, ädatävoms ve veg votik lü län oksik.
13. Ven idetävoms, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo ‚Ioseph’ ed äsagom: *Löädolöd, lasumolöd cili e moti omik, e fugolöd lü Lägüptän, e blibolöd us, jüs osagob ole! ibä ‚Herodes’ osukom cili ad deidön omi.*
14. Älöädöm, ed älasumom ün neit cili e moti omik, ed ädetävom lü Lägüptän.

15. Äblibom us jü deadam ela ‚Herodes‘; dat utos pöfölon, kelosi Söl isagom dub profetan: *Se Lägüptän evokob soni obik.*
16. Ven ‚Herodes‘ äküpom, das picütom fa lofüdasapans, äzunikom vemo, ed äbüedom deidön in ‚Bethlehem‘ ed in züamöp lölik ona cilis valik labü bäldot yelas tel e läs telas, bai tim, keli ivestigom de lofüdasapans.
17. Täno utos päfölon, kelos pisagon dub ‚Jeremias‘:
18. *Vög in el ‚Rama‘ pelilon, plon, drenam e viam mödik; ‚Rachel‘ äbedrenof cilis okik, e no ävilof patrodön, bi no plu dabinons.*
19. Ven ‚Herodes‘ ideadom, ekö! silanan Söla ädajonom oki in drim lo ‚Ioseph‘ in Lägüptän,
20. ed äsagom: *Löädolöd, sumolöd cili e moti omik, e gololöd lü län: Yisraelän; ibä utans edeadoms, kels äviloms deidön cili.*
21. Om nu älöädom, äkesumom cili e moti oma, ed äkômom ini län: Yisraelän.
22. Ab ven älelilom, das ‚Archelaus‘ äbinom hireg in Yudän pla ‚Herodes‘: fat okik, ädredom ad golön usio. In drim nemü God penunedölo ätävom täno lü topäd: Galileyän.
23. Ed us elükömölo älomädükom oki ini zif ‚Nazareth‘ penemöl, dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetans, das pönemom elan di ‚Nazareth‘.

KAPIT: III

1. Ün tims et el ‚Ioannes‘: blunedan äbitom in däsärt Yudäna, ko predam:
2. *Lecenolsöd! ibä regän sülas binon nilik.*
3. Ibä atan binom utan, keli profetan: ‚Isaias‘ ädiseinom, ven äsagom:
3. *In däsärt vög vokom: Preparolsöd vegi pro Söl, kamükolsöd vegis oma!*
4. ‚Ioannes‘ at älenlabom kloti jamodaherik, e zönüli küirik zü loin; nulüdot omik äbinädon me carads e miel natädik.
5. Täno ägolons lü om elans di ‚Hierusalem‘, valikans se Yudän e züamöps di ‚Jordanis‘;
6. ed äkoedons blunedön okis fa om in el ‚Jordanis‘, du äkoefons sinodis oksik.
7. E ven äloegom kömön farisetanis e sadukanis mödikis ad pablunedön fa om, äsagom omes: *O luvipärem! kin esevädiikon oles, das öskeapols de cödetam lätik?*
8. *Pololsöd täno flukis, kels pötons lä lecen;*
9. *e no fatüitolsöd ad dalön sagön: Labobs eli ‚Abraham‘ as fat! Ibä sagob oles, das God kanom davedükön ele ‚Abraham‘ cilis se stons at.*
10. *Cüd ya seaton lä vul bimas; bim alik, kel kludo no polon flukis gudik, podocöpon, e pojedon ini fil.*
11. *Blunedob olis fe me vat ad lecein, ab utan, kel okômom pos ob, binom nämädikum, ka ob - no digädob ad polön sandalis oma - oblunedom olis me Saludalanal e me fil.*
12. *Viän binon in nam omik, oklinükom cepagluni oka, obarakom greni okik ini grenabarak, ofilükom lebräni me fil nekvänovik.*
13. Täno Yesus äkômom de Galileyän lü ‚Jordanis‘ lü ‚Ioannes‘ ad pablunedön fa om.
14. Ab ‚Ioannes‘ ästöpädome omi, ed äsagom: *Neodob ad pablunedön fa ol, e kömol-li lü ob?*
15. Yesus ägesagom ome: *Leadolöd dunön obi! Ibä somo lönedos lü obs, ad fölön bligis valik.* Täno äleadom dunön omi.
16. Posä piblunedom, äxänom sunädo se vat, ed ekö! sül ämaifikon, ed äloegom nexänön Lanali Goda, ä kömön sui ok.
17. Ed ekö! vög ätonon se sül: *Atan binom Son fa ob pelöföl, keli plidob vemo.*

KAPIT: IV

1. Täno Yesus pädugom fa Lanal lü däsärt ad pablufedön fa diab.
2. E posä icunom dü dels foldeg e neits foldeg, fino äfaemom.
3. E ven blufodan ilükômom, äsagom ome: *If binol Son Goda, büdolöd täno, das stons at vedons bodeds!*
4. Ab ägesagom: *Epenoy: „Te de bod men no olifon, ab de vöd alik, kel kömon se mud Goda,,.*
5. Täno diab äkesumom omi lü zif saludik, ed äpladom omi sui kren tema,

6. ed äsagom ome: *If binol Son Goda, stürolöd oli täno donio! epenoy ga: „Okomandom oli silananes oka, ed opoloms oli su nams, dat no joikol futi olik ta ston,,.*
7. Ab Yesus äsagom ome: *Epenoy i: „No sötol blufodön Söli: God olik,,!*
8. Dönu diab äkesumom omi, efe lü bel vemo geililik, ed äjonom ome regänis valik vola, e glori onas,
9. ed äsagom ome: *Onis valik ogivob ole, if prostärnol foi ob, e leplekol obi.*
10. Täno Yesus äsagom ome: *Moiikolöd oli! o diab! Epenoy ga: „Söli: God ola oleplekolöd, e te omi okultolöd!,,*
11. Pos atos diab äklemom omi, ed ekö! silanans äkömoms ed ädünoms omi.
12. Ven ilelilom, das ‚Ioannes’ pifanäböpom, ägetävom lü Galileyän,
13. älüvom eli ‚Nazareth’, ed älomädükom oki ini ‚Capharnaum’ len lak topöl, in topäd di ‚Zabulon’ e ‚Nephthali’,
14. dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetan: ‚Iesaias’:
15. *Län di ‚Zabulon’ e län di ‚Nephthali’, veg lü lak, votaflanü ‚Jordanis’, Galileyän paganas.*
16. *Pöp, kel äseadon in dag, elogon liti gretik, e love utans, kels äseadons in län e jad deada, lit esülöpikon.*
17. De tim et Yesus äprimom ad predön: *Lecenolsöd! ibä regän sülas binon nilik.*
18. Ven äspatom ve lak Galileyänik, älogom, das blods tel: ‚Simon’ i ‚Petrus’ penemöl ed ‚Andreas’: blod omik, äjedoms filäti ini lak, ibä äbinoms päskarans.
19. Äsagom lü oms: *Sökolsöd obi! ed ovedükob olis päskarans menas.*
20. Oms älüvoms sunädo filätis ed äsökoms omi.
21. E fövölo vegami okik, älogom blodis votik tel: ‚Jacobus’: son ela ‚Zebedaeus’, e ‚Ioannes’: blod omik, kels in naf ko fat oksik: ‚Zebedaeus’ änätükoms filätis oksik. Ävokom omis,
22. ed älüvoms sunädo nafi e fati oksik, ed äsökoms omi.
23. E Yesus äzitevom da Galileyän lölik, ätidölo in sünagogs, äpredölo gospuli dö regän, ed äsanölo malädis e liedis valasotikis in pöp.
24. E sagäd tefü om äziikon da Süriyän lölik; ed äblinoy lü om malädanis malädas e dolas valasotikas; diabäbis, munamalädanis, lemölanis, ed äsanom onis valik.
25. Trups mödik menas äsökons omi, se Galileyän, se elän ‚Decapolis’, se ‚Hierusalem’, se Yudän, e se topäds votaflanü ‚Jordanis’.

KAPIT: V

1. Ven Yesus älogom menamödotis, äbexänom beli; e ven iseidom oki, tidäbs omik äkömons lü om.
2. Tän ämaifükom mudi okik, ed älejonom ones:
3. *Beatiks utans binons, kels lubegons lanöfi, ibä lü ons regän sülas duton.*
4. *Beatiks utans binons, kels lügons, ibä potrodons.*
5. *Beatiks sufälikans binons, ibä ogerons taledi.*
6. *Beatiks utans binons, kels faemons e soafons lü gid, ibä posatükons.*
7. *Beatiks miserans binons, ibä pomiserons.*
8. *Beatiks utans binons, kels labons ladäli klinik, ibä ologons Godi.*
9. *Beatiks püdikodans binons, ibä ponemons cils Goda.*
10. *Beatiks utans binons, kels papöjutons demü gid, ibä lü ons regän sülas duton.*
11. *Beatiks binols, ven lukofoy olis, pöjutoy olis, e slänoy olis demü ob,*
12. *fredolsöd e pleidolsöd! ibä mesed olsik in sül binon gretik; so ga epöjutoy profetanis, kels elifoms bü ols.*
13. *Binols sal taleda; ab if sal vedonöv nensmelik, me kin osalöfükoy üfo? No plu gudon, kas ad pamojedön ed ad padästepön fa mens.*
14. *Binols lit vola. Zif, kel topon löpo su bel, no kanon binön klänedik.*
15. *I no filedoy lampadi, e pladoy oni disigrenimaf, ab pladoy oni sui litikipian, tän litastralon pro valikans, kels binons in dom.*
16. *So lit olsik stralonös lo mens! dat logons vobodis gudik olsik e glorükons Fati olsik, kel binom in sül.*
17. *No cedolsöd, das ekömob ad sälonön lonemi e vobodis profetanas! No ekömob ad sälonön, ab ad lölöfükön.*

18. *Ibä vö! sagob oles, büä sil e tal upasetikons, ni el ,iota' bal, ni diakritil bal lonema opasetikon büä fin dinas valik ujenon.*
19. *Klu utan, kel finidon püliküni lonas at, e lejonon menes ma atos, ponemon pülik in regän sülas; ab utan, kel dunon ma lons, e lejonon onis votanes, ponemon gretik in regän sülas.*
20. *Ibä sagob oles, das, if gid olas no pluon tefü ut bibinolavanas e farisetanas, no onügolols ini regän sülas.*
21. *Elilos, das esagoy büanes: „No sötöl deidön,,! ed utan, kel deidon, pocödeton fa cödälef.*
22. *Ab sagob oles, das alan, kel zunikon nenkodiko ta blod okik, digädön ad pacödetön fa cödälef, das utan, kel sagon ta blod okik: ‚Netäläktan' digädön ad pacödetön fa sanhedrin, e das utan, kel sagon: ‚Fopan,, digädön ad pajedön ini fil höla.*
23. *If seimna blinol legivoti olik lü latar, ed us pö ol mem süikon, das blod olik labom bosu ta ol,*
24. *leadolöd blibön ön jenet at legivoti olik us fo latar, gololöd büiko ad rekosilön oli ko blod ola, e gololöd täno ad sakrifön legivoti olik!*
25. *Binolöd suno benomeugik kol tapalet olik, du nog binol su veg ko om! dat tapalet olik bo no lovegivom oli cödäle, e cödäl lovegivom oli gitädane, ed ol pafanäböpol!*
26. *Vö! sagob ole: No osegolol se fanäböp, büä upelol fenigi lätik.*
27. *Elilos, das pesagos: „No sötöl dulterön,,!*
28. *Ab sagob oles, das ek, kel logedom ko desir lü vom, ya edulterom ko of in ladäl oka.*
29. *If kludo log detik skänon oli, seletiolöd oni, e mojedolöd oni! ibä binos gudikum pro ol, das bal limas olik paperon, kas koap lölik ola pajedon ini höl.*
30. *Ed if nam detik olik skänon oli, decöpolöd oni, e mojedolöd oni! ibä binos gudikum pro ol, das bal limedas olik paperon, kas koap lölik ola pajedon ini höl.*
31. *Esagoy i: „Utan, kel deteilom oki de jimatan okik, givomös ofe matiteilapenedi,,!*
32. *Ab sagob oles: Alan, kel deteilom oki de jimatan oka, pläsif demü nepued, kodom, das dulterof, ed utan, kel matikom ko jimati-eteilölan, dulterom.*
33. *Fovo elilols, das esagon büanes: „No sötöl miyulön, ab sötöl fölön lo Söl yuli olik,,!*
34. *Ab ob sagob oles: Leno yulolsöd! ni nämätü sül; ibä binon tron Goda;*
35. *ni nämätü tal, ibä binon futabam oma; ni nämätü ‚Hierusalem', ibä binon zif hirega gretik;*
36. *ni sötöl yulön nämätü kap olik, ibä no kanol vedükön heri bal vietiki u blägiki.*
37. *Vöd olsik: si! binonöd: si! El nö! olsik: nö! Utos, kelos binon plö atos, binon badik.*
38. *Elilols, das pesagos,, ‚Log tä log, e tut tä tut'.*
39. *Ab ob sagob oles ad no tadunön badani: ab kel flapon oli sui cüg detik, flekolöd lü utan i votiki!*
40. *Ed if ek vilom cödädön ko ol ad dagetön nikloti olik, leadolöd dakipön ome i mänedi!*
41. *If ek mütom oli ad kegolön mö liöl bal, gololöd ko om mö tels!*
42. *Givolöd utane, kel begon ole bosu, e no deflekolöd oli de utan, kel begon loenio bosu!*
43. *Elilols, das esagoy: „Sötöl löfön nilikünani olik, e hetön nefleni olik,,!*
44. *Ab ob sagob oles: Löfolsöd neflenis olsik; benedolsöd utanis, kels maleditons olis; benedolsöd utanis, kels hetons olis; e plekolsöd pro utans, kels tädons e pöjutons olis;*
45. *dat binolsös cils Fata olsik in süls; ibä koedom sülopikön soli love badikans e gudikans, e koedom reinön love ritikans e neritikans.*
46. *If löfols utanis, kels löfons olis, digädi kinik üfo labols-li? Tolädans no dunoms-li otosi?*
47. *Ed if glidols te blodis olsik, veütikosi kinik üfo dunols-li? Pagans no dunons-li otosi?*
48. *Binolsöd kludo nendöfik, soäsä Fat olsik in süls binom nendöfik!*

KAPIT: VI

1. *Kälälolsöd ad no dunön benodi olsik lo mens, dat ons logonsös oni! voto no labols mesedi de Fat olsik in süls.*
2. *Ven kludo limunol, no leadolöd trompetön osi föföl, soäsä simulans dunons in sülagogs e su süts, dat pastimonsös fa mens! Vö! sagob oles, egetons ya bläfodi oksik.*
3. *Ab ol, ven givol limuni, no leadolöd sevön name nedetik ola utosi, kelosi nam detik ola dunon,*
4. *dat limun blebonös klänik! E Fat olik, kel logom klänikosi, obläfom osi ole.*

5. *E ven plekol, no binolöd äsä simulans! Ibä atans löfilons ad stanön ä plekön in sünagogs e su gulöps piadas, dat palogonsös fa mens! Vö! sagob oles, egetons ya bläfodi oksik.*
6. *Ab ol, ven plekol, gololöd ini cem olik, färmükolöd yani, e plekolöd täno lü Fat olik, kel binom klänedik, e Fat olik, kel logom klänikosi, obläfom osi ole.*
7. *Ven nu plekols, no ogebolsöd mödoti gretik vödäs vanik, äsä pagans dunons! ibä cedons, das polilidons dub prolid okas.*
8. *Klu no sümolsöd äsä ons! ibä Fat olsik sevom utosi, kelosi neodols, büä plekols ome.*
9. *Ols kludo plekolsöd so: O Fat obas, kel binol in süls! Nem olik pasalusdükonöd!*
10. *Regän ola kömonöd! Vil olik jenonöd, äsä in sül, i su tal!*
11. *Givolös obes adelo bodi adelik obsik!*
12. *E pardolös obes döbotis obsik, äsä i obs pardobs utanes, kels edöbons kol obs.*
13. *E no blufodolös obis, ab livükolös obis de bad! (Ibä dutons lü ol regän, e nämäd e glor jü ün laidüp. So binosös!)*
14. *Ibä if pardols menes döbotis onsik, i Fat sülik olsik opardom oles;*
15. *ab if no pardols menes döbotis onsik, Fat olsik i no opardom döbotis olsik.*
16. *E ven cunols, no jästolsöd ko logod lügik äsä simulans! ibä atans mijästidons logodis oksik, ad jonön menes, das cunons. Vö! sagob oles, ya egetons bläfodi oksik.*
17. *Ab ol, ven cunol, nugvetolöd kapi olik, e lavolöd logodi olik!*
18. *dat no jonol menes, das cunol, ab Fate olik, kel binom klänedik. E Fat olik, kel logom klänikosi, obläfom ole osi.*
19. *No konletolsöd oles divis su taled, kö tien e ruil distukons, e kö tifans nübreikoms e tifoms!*
20. *Ab konletolsöd oles divis in sül, kö ni tien ni ruil distukons, e kö tifans ni nübreikoms, ni tifoms!*
21. *Ibä utöpo, kö div ola binon, i ladäl olik obinon.*
22. *Log binon lampad koapa. If kludo log olik binon gudik, koap lölik olik obinon litik.*
23. *Ab if log olik binon badik, koap lölik olik obinon dagik. If kludo lit in koap olik binon dagik, kiogretik dag binon!*
24. *Nek kanon dünnön sölis tel; ibä ud oheton balani ed olöfon votani, ud oslopon balani ed oludigidon votani. No kanols kultön Godi e mamuni.*
25. *Sekü kod at sagob oles: No kudolsöd dö lif olsik, kinis ofidols u kinis odrinols, ni dö koap olsik, kinis olenükols! Lif no digädon-li plu ka nulüdot, e koap olsik plu ka klotem?*
26. *Logolsöd lü böds sila, no sovons, ni fodons, ni konletons ini baraks! e Fat sülik olsik nulüdom onis. Ols no pluols-li vemo leigodü ons?*
27. *Kin olas kanon-li lüükön me kudam louni bal lunote okik?*
28. *E kikodo kudols-li tefü klotem? Küpedolsöd lelis fela, vio glofons! No töbidons, ni spulons.*
29. *E sagob oles, das igo ‚Salomon‘ ko glor valik oka no peklotom, äsä bal atas.*
30. *If nu God klotom so yebe fela, kel nog dabinon adelo, e pojedon odelo ini furnod, no odunom-li mu mödikumo osi kol ols? o smalalekredans!*
31. *Klu no kudolsöd e no sagolsöd: Kini ofidobs-li, u kini odrinobs-li, u klotis kinik olenükobs-li?*
32. *Ibä atosi valik pagans sukons. Fat sülik olsik sevom ye, vio neodols atosi valik.*
33. *Sukolsöd kludo balido regäni Goda, e gidi omik! ed atos valik polegivon oles.*
34. *Klu no kudolsöd tefü odel! Odel jäfikonös me kuds oka it! Del alik labon saidiko töbis lönik oka.*

KAPIT: VII

1. *No cödetolsöd, dat no pacödetolsöd!*
2. *Ibä ma cödet, keli lonülols, pocödetols; e me maf, me kel mafols, omafoy kol ols.*
3. *E kis-li? Logol cipi in log bloda olik, e bemi in log olik no küpol!*
4. *U lio osagol-li blode olik: Dälolös, das setirob cipi se log olik, du in log olik bem dabinon?*
5. *O simulan! Moükolöd büükumo bemi se log olik, e logedolöd täno japäliko, lio setirol cipi se log bloda olik!*
6. *No givolsöd saludikosi doges, e no jedolsöd pärlatis olsik foi svins! dat bo no dästepons onis me lögs oksik, e flekons okis, e dasleitons olis.*
7. *Plekolsöd, ed ogivoy oles! sukolsöd, ed otuvols! nokolsöd, ed omaifükoy oles!*

8. *Ibä alan, kel plekon, geton, ed utan, kel sukon, tuvon, ed utane, kel nokon, omaifükoy.*
9. *U men kinik binon-la bevü ols, kel, if son onik begom one bodedi, ogivon ome stoni?*
10. *U kel, if begom one fiti, ogivon ome sneki?*
11. *If üfo ols: mens sinik sevols ad givön givotis gudik ciles olsik, plüo mödikumo Fat olsik in süls ogivom gudikosi utanes, kels begons ome osi.*
12. *Klu utosi valik, kelosi vilol, das mens dunons ole, dunolöd i ones! ibä atos binon lonem e büüdedes profetanas.*
13. *Nügololsöd da leyan nabik! bi veitik leyan binon, e vidik veg, kel dugon lü päridikam, e mödikans dabinons, kels nügolons da on;*
14. *ibä nabik leyan binon, e rovik veg, kel dugon lü lif, e nemödikans dabinons, kels tuvons oni.*
15. *Prüdololsöd demü luprofitans, kels lükömons lü ols in jipaklots, ab kels binons ninälo lups raviälik!*
16. *Ma fluks onas oseivols onis. No plökoy ga vitidabälis de spinabimüls, u figis de tils.*
17. *So bim gudik alik prodon flukis jönik, ab bim puridik flukis badik.*
18. *Bim gudik no kanon prodön flukis badik, ed i no bim puridik flukis jönik.*
19. *Bim alik, kel no prodon flukis jönik, padäcöpon, e pajedon ini fil.*
20. *Demü atos oseivol onis ma fluks onsik.*
21. *No alan, kel sagon obe: O Söl! o Söl! onügonon ini regän sülas, ab utan, kel ledunon vili Fata obik in süls.*
22. *Tü del et mödikans osagons obe: O Söl! o Söl! no eprofetobs-li nemü ol? no esädiabobs-li nemü ol? no eduinobs-li milagis nemü ol?*
23. *E täno ostetob ones: Neföro esevob olis; moükolsöd olis de ob! ols, kels no fölols lonemi!*
24. *Alani kludo, kel lilon vödis at oba, e kel dunon ma ons, leigädob ko man täläktik, kel äbumon domi okik sui klif.*
25. *Ven nu rein ädofalon, flumeds äkömons, viens älebladons ed ätatakons domi et, no äfalon; ibä pibumon sui klif.*
26. *Ab alan, kel lilon vödis at oba, e kel no dunon ma ons, muton paleigädön ko man fopik, kel äbumon domi okik sui sab.*
27. *Ven nu rein ädofalon, flumeds äkömons, viens älebladons ed äjokons ta dom et, ädofalon, e fal onik äbinon gretik.*
28. *Ven Yesus ifinükom spikädi at, menamödots äbluvons dö lejon oma.*
29. *Ibä älejonon ones äsä nämätan, e no äsä bibinolavans onsik.*

KAPIT: VIII

1. *Ven inexänom de bel, trups mödik äsökons omi.*
2. *Tän lepradan älükömom lü om, ädofalom foi om, ed äsagom: O söl! if vilol, kanol klinükön obi.*
3. *E Yesus ätenükom nami okik, ädoatom omi, ed äsagom: Vilob osi; peklinükolöd! E sunädo äklinom de leprad.*
4. *E Yesus äsagom ome: Prüdolöd, das sagol atosi neke! Gololöd, ad dajonön oki kultane, e sakrifolöd givoti, keli ‚Moyses‘ ebüdülom, as blöf pro om!*
5. *Ven ikömom ini ‚Capharnaum‘, kapiten manas tum äkömom lü om ko beg:*
6. *O söl! hidünan obik seatom lemiko in dom obik, e sufom vemo.*
7. *E Yesus äsagom ome: Okömob ad sanön omi.*
8. *Ab kapiten manas tum ägesagom: O söl! No digädob, das okömolöv donü nuf obik. Sagolös te vödi bal, e hidünan obik osaunikom.*
9. *Ibä binob i man sumätöfü votikans, e labob sumätöfü ob soldatis; if sagob balane omas: „Gololöd,,! tän golom, e votikane: „Kömolöd!“ tän kömom, e hidüname obik: „Dunolöd atosi!“ tän dunom osi.*
10. *Ven Yesus älilom atosi, ästunom, ed äsagom utanes, kels äsökons omi: Vö! sagob oles, in Yisraelän etuvob neki ko lekred so gretik.*
11. *Sagob oles, das mödikans okömons se lofüd e se vesüd, ed olenseadons ko ‚Abraham‘, ‚Isaac‘ e ‚Jacob‘ in regän sülas;*
12. *du sons regäna posejedoms ini dag plödikün; us odabinons viam e knir tutas.*

13. E lü kapiten manas tum Yesus äsagom: *Mogololöd! Ojenos gönü ol bai lekred ola.* E hidünan äsaunikom tü timül ot.
14. Ven Yesus äkõmom ini dom ela ‚Petrus‘, äloegom seatõn in bed lümoti omik fifi suföli.
15. Ädoatom nami ofik, e fif älüvon ofi; älöädof ed äbötof omi.
16. Ün soar latik äblinoy lü om diabäbis mödik, ed äsejedom milananis me vöd pespiköl, ed äsanom malädanis valik;
17. dat utos pöfölon, kelos pesagon fa profetan: ‚Iesaias‘: *Emoüikom fibälis obsik, ed emosumom malädis.*
18. Ven Yesus älogom trupis gretik menas zü ok, äbüdom ones ad golõn lü votaflan.
19. Täno bibinolavan seimik ägolom lü om ed äsagom: *O lejonan! osökob oli, kiöpjo olügolol.*
20. Ab Yesus äsagom ome: *Renars dalabons nimanästis, e böds sila nästis, ab Son mena no dalabom topi ad seitõn sui on kapi okik.*
21. Votik tidäbas omik äsagom ome: *O söl! dälolös obe, das golob büükumo ad sepülõn fati obik!*
22. Ab Yesus äsagom ome: *Sökolöd obi! leadolöd deadanes sepülõn deadanis onsik!*
23. Ven iboidom oki ini naf, tidäbs omik äsõkoms omi.
24. Ed ekö! tep vemik ädavedon su lak et, sodas naf pätegon dub vefs; ed om äslipom.
25. Tidäbs ägoloms täno lü om, ägalükoms omi, ed äsagoms *O söl! Yufolös! nafädobs.*
26. Ab äsagom omes: *Kikodo dredols-li? o smalalekredans! Tän älöädõm, ed äblamom vienis e laki, e tak gretik ädavedon.*
27. Mens ästunons ed äsagons: *Men kiom atan binom, das igo viens e lak lobedons omi!*
28. Ven ikõmom loveflano ini län elanas di ‚Gadara‘, diabäbs tel, kels isükõmoms se sepüls, äkosgoloms omi; äbinons mens mu riskädiks, sodas nek äkanon golõn ve veg et.
29. Ed äluvokädõms ome: *Demü kis jäfikol-li me obs? O Son Goda! Ekõmol-li isio ad tomõn obis bü tim?*
30. Fagü oms nu lemõdot svinas äyebidon.
31. Milanans älebegons täno ome: *If sejedol obis, sedolös obis ini jep svinas!*
32. Ed äsagom ones: *Segololsöd!* Posä isegolons, äninikons ini svins. Ed ekö! lemõdot lölik äjutedon de jol skapik lü lak, ed äpäridikon in vat.
33. Utans, kels ibälätoms onis, äfugoms, e ven ikõmoms ini zif, äkonoms vali, i utosi tefü diabäbs.
34. Täno zifanef lölik äsegolon ad kosgolõn Yesusi, e ven mens älogons omi, älebegons ome ad lüvõn topädi okas.

KAPIT: IX

1. Posä iboidom oki ini naf, älovevegom ed äkõmom ini lödöp okik.
2. Us äblinoy ome elemiköläni, kel piseitom sui bed. E ven Yesus älogom kredi okas *[onas]*, äsagom elemikölane: *Dakipolöd kuradi! o son oba! Sinods olik pepardons ole.*
3. Ed ekö! ans bibinolavanas äsagoms ninälo: *Man at blasfämom.*
4. E Yesus, kel äküpom tikodis omas, äsagom: *Kikodo labols-li tikodis badik in ladäls olsik?*
5. *Kis ga binon-li fasilikum? ad sagõn: sinods olik pepardons oles, ud ad sagõn: Löädolöd e zigololöd!*
6. *Atos jenon, dat sevolsös, das Son mena labom su taled fägi ad pardõn sinodis.* Täno äsagom elemikölane: *Löädolöd, lasumolöd bedi olik, e gololöd lü dom olik!*
7. Ed älöädõm, ed ägolom lü dom okik.
8. Ven menamõdots älogons atosi, ädredikons, ed älobons Godi, kel igivom menes fägi so gretiki.
9. Ven Yesus äfõvom vegami de us, äloegom seadõn in tolädöp mani ‚Matthaeus‘ penemöli, ed äsagom ome: *Sökolöd obi!* Ed atan älöädõm, ed äsõkom omi.
10. Ed äjenos, ven älenseatom in dom, das tolädans e sinans mödiks äkõmoms ed äkelenseatoms ko Yesus e tidäbs omik.
11. Ven farisetans älogoms atosi, äsäkoms tidäbes oma: *Kikodo tidan fidom-li ko tolädans e sinans?*
12. Yesus älilom atosi ed äsagom omes: *No saunans neodons sanani, ab malädans.*
13. *Degololsöd e lejonolsöd utosi, kelos binon: ‚Miseri vilob e no sakrifoti‘. Ibä no ekõmob, ad vokõn ritanis, ab sinanis.*

14. Täno tidäbs ela ,Ioannes' äkômoms lü om ed äsäkom: *Kikodo obs e farisetans cunobs mödiko, ab tidäbs olik no?*
15. E Yesus äsagom omes: *Matedizelans no kanons ga lügodön, dü tim, das higam binom lä ons. Dels okômoms, das higam pumosumom, täno ocunoms.*
16. *Nek i nüpladon diledi klöfa no pefuböla ini klot bäldik; ibä diled penüpladol detiron bosu de klot, e sleatod gretikum davedon.*
17. *I no gifoy vini yunik ini saks bäldik; voto saks sleatons, vin moflumon, e saks nosikons. Ab if gifoy vini yunik ini saks nulik, tän bofiks padakipons.*
18. Du äspikom atosi lü oms, man cädik änilikom, ädofalom foi om, ed äsagom: *Daut obik edeadof änu; ab kömolös e pladolös nami olik sui of, ed olifof!*
19. E Yesus äläädöm, ed äsökom omi ko tidäbs okik.
20. Ed ekö! vom, kel isufof dü yels degtel sekü bludaflum, änilikof pödao lü om ed ägleipof simi mänedä omik.
21. Ibä äsagof ninälo: *If doatob te mänedi omik, osaunikob.*
22. Ab Yesus ägüflekom oki, ed äsagom, ven älogom ofi: *Dakipolöd kuradi! o daut obik! Lekred olik esavon oli. E de timül ot vom äsaunof.*
23. Ven Yesus äkômom ini dom mana cädik, ed älogom flutanis e menamödöti älenoidöl,
24. äsagom ones: *Mogololsöd! ibä jipulil no edeadof, ab slipof.*
Ed äbesmilons omi.
25. Posä menamödöt pimoükon, ägolom ninio, ed ägleipom nami ofa, e jipulil ägalikof.
26. E sagäd atosa äpakon oki da län lölik.
27. Ven Yesus äfövom usao vegami, bleinans tel äsökoms omi, ed ävokädoms laodiko: *Miserolös obis, o Son ela ,David'!*
28. E ven ikômom ini dom, bleinans älükômoms lü om, e Yesus äsagom omes: *Kredols-li, das fägob ad dunön atosi? Äsagoms ome: Si! o Söl!*
29. Täno ädoatom logis omas, ed äsagom: *Ojenos bai lekred olas.*
30. E logs omsik ämaifikons. E Yesus äsagom omes seväriko: *Kälälolsöd, das nek lelilon osi!*
31. Ab ädegoloms ed äsevädükoms osi ini län lölik et.
32. Ekö! ven ämogoloms, älüblinoy ome mani sudamüätik diabäböl.
33. E ven milanän pisejedon, sudamüätan äspikom. E menamödöts ästunons, ed äsagons: *Somikosi nog neföro elogoy in Yisraelän.*
34. Ab farisetans äsagoms: *Säjedom milanänis medamü cif milananas.*
35. Yesus nu äzigolom ve zifs e vilags valiks, lejonölo in sünagogs onas, predölo gospuli regäna e sanölo malädis e malädülis valikis.
36. Älogölo lemödöti menas, ämiserom onis, bi älefenons ed äletöbidons, äsä jips nen galedan.
37. Täno äsagom tidäbes: *Klopöt binon vo gretik, ab vobans binons nemödiks;*
38. *plekolsöd kludo söle klopota, das sedomös vobanis ad klopön pro om!*

KAPIT: X

1. Posä ivokom lü ok tidäbis degtel okik, ägevom omes nämädi löpü milanans, sodas äkanoms sejedön onis, e fägi ad sanön malädis e malädülis valikis.
2. Nems pastolanas nu binons ats: balido ,Simon': ,Petrus' penemöl, e blod omik: ,Andreas'; ,Iacobus : son ela ,Zebedaeus', e ,Ioannes': blod oma,
3. ,Philippus' e ,Bartholomaeus', ,Thomas' e ,Matthaeus': tolädan; ,Iacobus': son ela ,Alphaeus'; e ,Lebbaeus': ,Thaddaeus' penäinemöl,
4. ,Simon': Kanaänan, e ,Iudas': elan di ,Kariot', kel i eträtom omi.
5. Degtelanis at Yesus älesedom, ed äbüdom omes: *No gololsöd lü pagans e no gololsöd lü zifs Samaritäna!*
6. *Gololsöd buikumo lü jips epölavegöl doma: Yisraelän!*
7. *Ven ukömols lü ons, predolsöd täno, das regän sülas binon nilik.*
8. *Sanolsöd malädanis, lelifükolsöd deadanis, klinükolsöd lepradanis, sejedolsöd milanänis! As legivot edagetols osi, as legivot givolsöd osi!*

9. *No kepololsöd moni goldik, ni largentiki, ni kupriniki in zönüls olsik.*
10. *Ni tävasakädi, ni niklotis tel, ni jukis, ni stafi, ibä voban digädom kosidi oka.*
11. *If kömöls ini zif u vilag seimik, vestigolsöd, kim in on digädom ad getedön olis; e blibolsöd lä om, jüs detävols!*
12. *Pö nügol ini dom, oglidols oni.*
13. *If dom binon stimabik, tän püdaglid olsik kömonöd lü dom! If no binon stimabik, tän püdaglid olsik geblibonöd pö ols!*
14. *If no getedoy olis, ni daliloy vödis olsik, delemufükolsöd, ven ukömols se dom et u zif et, püfi de futs olsik!*
15. *Vö! sagob oles: Obinos pro län elas ‚Sodoma’ e ‚Gomorrha’ sofovikum, ka pro zif et.*
16. *Ekö! lesedob olis äsä jipis zänodü lups; binolsöd kludo prüdiks äsä sneks, e nenbadiniludiks äsä pijuns!*
17. *Ab prüdolsöd demü mens! ibä olovegivons olis lü sanhedrin, ed olebatons olis in sünagogs oksik;*
18. *podugols lü proviniguverans e regs demü ob ad lekoefön lekredi olsik lo oms e lo pagans.*
19. *Ven lovegivoy olis, no kudolsöd vio e dö utos, kelosi osagols! ibä tü timül et utos potikodükon oles, kelosi osagols.*
20. *Ibä ols no binols utans, kels spikons, ab lan Fata olsik, kel spikon dub ols.*
21. *Blod bal olovegivom deadio blodi votik, fat cili okik, e cils ovolutikons ta pals oksik ed odeidons onis.*
22. *E pohetols fa valikans, demü nem obik; ab utan, kel laidälon jü fin, obleibon padakipön.*
23. *If kludo pöjutoy olis in zif bal, fugolsöd täno lü votik! ibä vö! sagob oles, büä ufinükols tävi olsik ve zifs Yisraeläna, Son mena ukömom.*
24. *Tidäb no pluom tefü tidan okik, ni hislafan tefü mastan oka.*
25. *Saidosös pro tidäb, das vedom äsä tidan okik, e pro hislafan äsä mastan okik! If enemons domasöli eli ‚Beelzebul’, vio mödikumo onemons so domakompenanis oma.*
26. *No dredolsöd kludo pro oms! ibä petegölos nonik dabimon, kelos no posätegon, e peklänedölos nonik, kelos no posevon.*
27. *Kelosi sagob oles in dag, sagolsöd utosi in lit! E kelosi lelilols dub lil, notükolsöd utosi de nufs!*
28. *No dredolsöd tefü utans, kels kanons deidön koapi, ab no lani! ab dredolsöd buikumo tefü om, kel kanom nosükön in höl e lani e koapi!*
29. *Spärs tel no paselons-li tä fenig bal? E no bal atas ofalon sui taled nen büsev Fata olsik.*
30. *E de ols hers valik kapa penumons.*
31. *Klu no dredolsöd! Buols bu spärs mödik.*
32. *Pro alan kludo, kel lekoefom lo mens pro ob, i ob olekoefob lo Fat olsik in süls;*
33. *ab alani, kel noädombi obi lo mens, i ob onoädob lo Fat olsik in süls.*
34. *No cedolsöd, das ekömob ad blinön püdi sui taled! no ekömob ad blinön püdi, ab glävi.*
35. *Ibä ekömob ad kodön teläli bevü men e fat onik, daut e mot ofik, lüdaut e lümot ofik,*
36. *e domakompenans obinons neflens odas.*
37. *Kel löfon fati u moti mödikumo ka obi, utan no digädon pö ob; e kel löfon soni u dauti mödikumo ka obi, utan no digädon pö ob.*
38. *Kel no lasumon krodi oka e sökon obi, utan no digädon pö ob.*
39. *Kel etuvon lifi okik, utan operon oni; e kel eperon lifi okik demü ob, utan otuvon oni.*
40. *Utan, kel getedon olis, getedon obi, ed utan, kel getedon obi, getedon utani, kel elesedom obi.*
41. *Utan, kel getedon profetani, bi binom profetan, ogeton mesedi profetana; ed utan, kel getedon ritani, bi binon ritik, ogeton mesedi ritana.*
42. *Ed utan, kel givon balane smalanas at bosu, if at binonöv köpet te bal vata koldik, bi binon tidäb obik, vö! sagob oles, no onegeton mesedi okik.*

KAPIT: XI

1. Ven Yesus ifinükon ad gevön tidäbes degtel бүдүлүс at, ämotevom usao ad lejonön e predön in zifs omsik.
2. Ven ‚Ioannes’ in fanäböp älelilom dö vobods Kristusa, älesedom tidäbis oka ad säkön ome:
3. *Binol-li utan, kel ökömom, u mutobs-li stebedön votani?*

4. E Yesus ägesagom omes: *Gololsöd ad nunön ele ,Ioannes' utosi, kelosi lilols e logols!*
5. *Bleinans dönulogons e lemölsans zispatons, lepradans paklinükons e sudans lilons, deadans palelifükons e pöfans lelilons gospuli.*
6. *E beatik utan binon, kel no skanon dö ob.*
7. Ven ädetevoms, Yesus äprimon ad spikön lü menamödot dö ,Ioannes': *Ad logedön kisi, egolols-li lü däsärt? Ridi dub vien pemufüköli?*
8. *Ab ad logedön kisi, egolols-li üfo? Mani klotis feinik lenlaböli? Ekö! utans, kels lenlabons klotis feinik, dabinons in doms regas.*
9. *Ab ad logedön kisi, egolols-li? Profetani? Vö! sagob ole, balani, kel binom veütikum ka profetan.*
10. *Ibä binom utan, dö kel epenoy: „Ekö! olesedob silanani obik lo ol, dat meikomös bü ol vegi,,!*
11. *Vö! sagob oles: nek utanas, kels pemotons fa voms, binon gretikum, ka ,Ioannes': blunedan; ab smalikiunan in regän sülas binon gretikum ka om.*
12. *De dels ela ,Ioannes': blunedan jü adel regän sülas pabejutedon, e jutedans gleipons mekädo lü on.*
13. *Ibä profetams valik e lonem peprofetons jü tü dels ela ,Ioannes'.*
14. *Ed, if vilols dasumön osi, atan binom el ,Elias', kel ökömom.*
15. *Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*
16. *Ko kin oleigodob-li menädi at? Sümon ad cils, kels seadons su makets, e lüvokons lü flenädans oksik:*
17. *,Eflutobs oles, ab no edaniüdols; eviobs, ab no eflapols olis sui blöt'.*
18. *Ibä, ven el ,Ioannes' äkömom nes fidön e nes drinön, äsagons: „Diabäbom,,;*
19. *e ven Son mena äkömom, kel sio fidom e drinom, äsagons: „Ekö! mödifidan ä vinidrinan, flen tolädanas e paganas,,!* E sap gidükon oki dub vobods okik.
20. *Täno äprimom ad blamön zifanis zifas, in kels mödiküns milagas omik piduinons, bi no ilecenons.*
21. *Vi! o elans di ,Chorazin'! Vi! o elans di ,Bethsaida'! ibä, üf in ,Tyros' e ,Sidon' milags piduinonsöv, kels peduinons lä ols, valans ilecenonsöv in lügodaklot e zen.*
22. *Ab sagob oles: Obinos tü del cödetama lätik pro elans di ,Tyros' e ,Sidon' sufovikum, ka pro ols.*
23. *Ed ols: elans di ,Capharnaum', kels pelöpükols jü ini sül, odonikols ini höl. Ibä üf in ,Sodom' milags piduinonsöv, kels peduinons lä ols, ibleibonöv dabinön jü ün adel.*
24. *Ab sagob oles: Obinos tü del cödetama lätik pro utans topäda di ,Sodom' sufovikum, ka pro ols.*
25. *Tü tim et Yesus äsagom, posä isoalükom oki: Suemob, o Fat! Söl süla e taleda! das eklänedol dinis at pro sapans e täläktans, ed edasevädiükol onis balugikanes.*
26. *Si! o Fat! ibä somo ävedos plid pro ol.*
27. *Val pelovegivon obe fa Fat obik, e nek sevon Soni, pläs Fat; e nek sevon Fati, pläs Son ed utans, keles Son evilom dasevädiükön osi.*
28. *Kömolsöd lü ob, ols valik, kels fenols, e pebelodols, ed okoedob takädön olis!*
29. *Tovolsöd sui ols yoki obik e lärnolsöd de ob! ibä binob ladälo sofälik ä mükik, ed otuvols takedi pro lans olsik.*
30. *Ibä yok obik binon sofik, e fled obik leitik.*

KAPIT: XII

1. *Ün tim et Yesus ägolom tü jabatadel seimik da grenaläned; bi tidäbs omik äfaemoms, äprimoms ad plökön e fidön spigis.*
2. *Ven farisetans älogoms atosi, äsagoms ome: Ekö! tidäbs olik dunoms bos, keli no daloy dunön tü jabat.*
3. *Ab äsagom omes: No ereidols-li utosi, kelosi ,David' edunom, ven om e kompenans omik äfaemoms?*
4. *Vio ägolom ini dom Goda ed äfidom jonetabodedis, de kels ni om ni kompenans omik ädaloms fidön, bi binons te pro kultans.*
5. *U no ereidols-li in lonem, das kultans ün jabats viodoms in saludöp jabati, nendas binoms kodädiks?*
6. *E sagob oles: Bos gretikum ka tem dabinon is.*
7. *If ädasevolsöv, kisi notodot: „Miseri vilob, e no sakrifoti,, sinifon, no imicödolsöv nenkodädanis.*
8. *Ibä Son mena binom mastan jabata.*
9. *Edegolölo usao, äkömom ini sünagog omsik,*

10. ed ekö! us men labü nam isägiköl ädabinon. Ädasäkoms ome: *Pedälos-li ad sanön tü jabat?* ko disein ad kusadön omi.
11. Ed äsagom omes: *If balan bevü ols labomöv jipi te bali, ed at falonöv tü jabat ini sep, no ogleipomöv-li ed oseramenomöv-li oni?*
12. *Mö liomödikos nu men pluon-li leigodü jip? Klu pedälos ad dunön benodi tü jabat.*
13. Täno äsagom mene: *Tenükolöd nami olik.* Ätenükon oni, ed idönunätikon, äbinon saunik äsä votik.
14. Ab farisetans ämogoloms ed äplotoms ta om, ad päridükön omi.
15. Ven Yesus ädasevom atosi, ädetevons usao. Mödikans äsökons omi, ed äsanom onis valik,
16. ab äproibom ones seväriko ad sevädükön omi,
17. dat utos pöfölon, kelos pesagon dub profetan: ‚Isaias‘:
18. *Ekö! binom hidünan obik, keli evälob, löfäb oba, keli lan obik plidon; oseitob lanöfi oba sui om, olenunom netes cödöti.*
19. *No ofeitom, ni oluvokädom, nek olilon su süts vögi omik.*
20. *Ridi epleaföl no breikom; sumbudi smoköl no kvänom, jüs ukoedom vikodön gidi.*
21. *Ad nem omik nets ospelons.*
22. Täno bleinan sudamüätik pediaböl pälüblinom lü om, ed äsanom omi, sodas sudamüätan äspikom ed älogom.
23. E menamödots valik äbluvons ed äsagons: *Atan no binom-li bo son ela ‚David‘?*
24. Ab, ven farisetans äliloms atosi, äsagoms: *Sejedom milananis te dub ‚Beelzebul‘: cif diabas.*
25. Om, äsevölo utosi, kelos päbetikon ninälo fa oms, äsagom omes: *Regän alik, kel komipon ta ok it podistukon; zif alik u dom alik, kel komipon ta ok it, no obleibon dabinön.*
26. *If diab sejedon diabi, tän komipon ta ok it; lio reigän omik üfo obleibon-li dabinön?*
27. *If ob sejedob diabis dub ‚Beelzebul‘, dub kin sons olsik üfo sejedoms-li onis? Sekü atos obinoms cödals olas.*
28. *Ab if ob sejedob milananis dub lan Goda, tän regän Goda ya ekömon lü ols.*
29. *U, lio ek kanom-li nügolön ini dom mana nämik e ravön möbemi omik, if no jänom büikumo mani nämik? ibä pas täno kanom beravön domi.*
30. *Utan, kel no binon ko ob, binon ta ob; e kel no kobükon ko ob, utan spearükon.*
31. *Sekü atos sagob oles: Sinod alik e blasfäm alik popardons mene; ab slän lana no popardon.*
32. *If ek espikon ta Son mena, atos popardon one; ab if espikon bosu ta Saludalanal, atos no popardon one, ni in dabinöp, ni in lananöp.*
33. *Ocedols u, das bim binon gudik e fluk ona binon gudik, u, das bim binon badik e fluk ona binon badik; ibä ma fluk bim pasevon.*
34. *O luvipärem! vio kanols-li sagön bosu gudik, du binols badiks? Ibä se bundan ladöfa mud spikon.*
35. *Men gudik süramenon se diviär ladöfa gudik okik gudikosi; men badik se diviär ladöfa badik okik badikosi.*
36. *Ab sagob oles: Dö vöd lindifik alik, keli mens spikons, ogidükons tü cödetamadel lätik;*
37. *ibä stabü vöds olik polibocödetol, e stabü vöds olik pomicödetol.*
38. Seimna bibinolavans e farisetans aniks älüspikoms ome so: *O mastan! desirops ad logön mali de ol.*
39. Ab ägespikom omes: *Menäd badik ä dulterik sukön mali, e mal nonik pogivon one, ka mal profetana: ‚Ionas‘.*
40. *Ibä leigoäsä el ‚Ionas‘ äbinom dü dels kil e neits kil in bälid valüta, son mena obinom in nined tala dü dels kil e neits kil.*
41. *Mans di ‚Nineve‘ olelifikoms tü del cödetama lätik leigüpü menäd at, ed okoedoms micödetön oni, ibä oms äleceonom ad predam ela ‚Ionas‘; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka ‚Ionas‘ binom is.*
42. *Jireg sulüdäna polelifükof tü del cödetama lätik leigüpü menäd at, ed okoedof micödetön oni, ibä ekömofo de finots taleda ad lilön sapi ela ‚Salomon‘; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka ‚Salomon‘ binom is.*
43. *If nu lanan neklinik esegolon se men, tän zitevon da topäds sigik ad sukön takädöpi, e no tuvon oni.*
44. *Täno sagon: ‚Ogeglob lü dom obik, de kel esegolob,‘. Ed us ekömölo tuvon oni vagiki, pesvipöli ä peleodüköli.*

45. *Nu segolon e kesumon ko ok lananis votik vel, kels binons badikums ka on, nükömons ini dom e blibons us; so finod mena et vedon badikum ka ün prim. Somo i ojenos tefü menäd badik at.*
46. *Du nog äspikom lü menamödots, ekö! mot e blods ästanons plödo, steifölo ad spikön ome.*
47. *Ek täno äsagom ome: Ekö! mot e blods ola stanons plödo; vilons spikön ole,.*
48. *Ab ägesagom utane, kel isagom atosi: Kif binof-li mot oba? Kims binoms-li blods oba?*
49. *Ed ätenükölo nami okik love tidäbs okik, äsagom: Ekö! is mot oba e blods oba binons;*
50. *ibä alutan, kel dunon vili Fata obik, kel binom in süls, binon blod obik, sör obik, mot obik.*

KAPIT: XIII

1. *Ün tim et Yesus älvom domi okik, ed äseidom oki len lak.*
2. *Nu menamödots so mödiks äkobikons zü om, das ägolom ad seidön oki sui naf.*
3. *Äspikom mödiko lü ons in parabs, somo: Seimna sovan äsegolom ad sovön.*
4. *Ven äsovom, dil äfalon sui veg, e böds äkömons ed äfifidons oni.*
5. *Dil votik äfalon sui glun stonagik, kö no älabon taili mödik, ed ädaglofikon sunädo, bi ätuvon te jüdi slenik taila,*
6. *ab ven sol äsülöpikon, äflamädon ed äsigikon, bi no älabon vulis.*
7. *Dil votik äfalon ini tils, e tils ädaglofikons ed äteifons oni.*
8. *Dil votik äfalon sui tail gudik, ed ägivon prodi, tumnaiko, mäldegnaiko u kildegnaiko.*
9. *Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*
10. *Tidäbs nu älükömoms lü om, ed äsagoms ome: Kikodo spikol-li lü ons in parabs?*
11. *Ägesagom omes: Bi pegevos oles ad suemön müsteris regäna sülas, ab ones atos no pegevon.*
12. *Ibä ai kel dalabon, utane pogivos, ed odalabon bundani; ab kel no dalabon, de utan, utos, keli dalabon, pomosumon.*
13. *Sekü atos spikob in parabs, bi logölo no logons, e lilölo no lilons ni suemons.*
14. *In ons profetam ela ‚Iesaias‘ pafölon: ‚Me liläm olilols, ab ga no osuemols, e logölo ologols, ab ga no odasevols;*
15. *ibä ladäl pöpa et ediüfälikon; me lils älilons töbo, e logis oksik äfärmükons; dat no ölogons me logs, no ölilons me lils, no ösuemons me ladäl, no ölecebons, ed ob no ölibükob onis de sinods onisik‘.*
16. *Güä logs olsik binons beatiks bi logons, e lils olsik, bi lilons.*
17. *Vö! sagob oles: profetans e ritans mödiks edesirons ad logön utosi, kelosi logols, ab no älogons osi, ed ad lilön utosi, kelosi lilols, ab no älilons osi.*
18. *Lelilolsöd nu parabi sovana!*
19. *If ek lilon sagodi tefü regän sülas, e no suemon oni, tän diab kömom e ravom uti, kel pesovon ini ladäl onik; atos binon ut, kel pesovon sui veg.*
20. *Ut, kel pesovon sui top stonagik, binon utan, kel lilon sagodi e lasumon sunädo fredo oni;*
21. *ab no labon vuli in ok it, binon men timüla: if padränälon u papöjuton kodü sagod, tän papäridükon sunädo.*
22. *Kel pesovon in tils, ut binon utan, kel lilon sagodi, e pö kel kuds taledik e bätods liega teifons oni, e sagod vedon nensekik.*
23. *Ed ut, kel pesovon sui tail gudik, binon utan, kel lilon sagodi e suemon oni: at prodon seki, tumnaiko, mäldegnaiko, kildegnaiko.*
24. *Parabi votik äloseidom so ones: Regän sülas sümon ad men, kel sovom sidi gudik ini läned okik.*
25. *E ven mens äslipons, neflen omik äkömom, ed äsovom mikebi vü sovot, ed ämogolom.*
26. *Ven nu stags äsprotons ed äprimons ad flukön, i mikeb äsüikon.*
27. *Täno dünans dalabana äkömoms lü om ed äsagoms: ‚O Söl! no esovol-li sidi gudik ini läned olik? Lio üfo esüikon-li mikebi, ‚?*
28. *Äsagom omes: ‚Men neflenik edunom atosi‘. Tän dünans äsäkoms ome: ‚Vilol-li üfo, das osämikebobs länedi, ‚?*
29. *Ab äsagom: ‚Nö! omögosöv, das pö sämikebam, onosükolsöv leigüpo sovoti.*
30. *Leadolsöd daglofön bofikis jü klop! ed ün klopüp osagob fodanes: ‚Kobükolsöd büükumo mikebi, e tanolsöd oni ad tufs, ad filükön oni! Ab blinolsöd greni ini barak, ‚!*

31. Parabi votik äloseidom ones so: *Regän sülas sümon ad mutaragran, keli ek äsumon ed äsovon ini läned oka;*
32. *binon vo smalikün sidas valik, ab ven edaglofon, binon gretikum ka härbats, ed evedon bim, sodas böds sila kömons ad nästön ini tuigs ona.*
33. Parabi votik äkonom ones: *Regän sülas sümon ad lefapest, keli vom äsumof ed ämigof ini böjuls kil meila, jüs pämökon löliko ko lef.*
34. Atosi valik Yesus äsagom me parabs lü menamödots, e nen parabs no äspikom lü ons;
35. dat utos pöfölon, kelos pesagon fa profetan: *Omaifükob mudi obik in parabs, onotodob utosi, kelos piklänedon primao.*
36. Täno Yesus äleadom degolön de ok menamödotis, ed ägolom lü dom okik. Nu tidäbs omik äkömoms lü om, ed äbegoms: *Plänolös obes parabi mikeba in läned!*
37. Ägespikom omes: *Sovan sida gudik binom Son mena;*
38. *läned binon vol, sid gudik binon sons regäna, mikeb sons badana,*
39. *neflen, kel äsovom eti binom diab; klop binon finikam vola, fodans binoms silanans.*
40. *Klu, leigoäsä mikeb pakobükon e pafilükon me fil, so ojenos timü finikam vola.*
41. *Son mena olesedom silananis oka, ed okobükoms se regän omik skänis valik, ed utanis, kels dunons negitöfi,*
42. *ed ojedoms onis ini purgator; us drenam e knir tutas odabinons.*
43. *Tän ritans onidons äsä sol in regän Fata oksik. Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*
44. *I regän sülas sümon ad div in läned peklänedöl; men tuvon ati, e klänedon oni; sekü fred dö atos golon ad selön vali, keli dalabon, e remon länedi et.*
45. *I regän sülas sümon ad tedan, kel sukum pärlatis jönik.*
46. *Ven ituvom pärlati jerabik, eselom vali, keli ädalabom, ed äremom oni.*
47. *I regän sülas sümon ad fitafilät, kel pejedon ini mel, e konleton dinis valasotik;*
48. *ven binon fulik, tiroms oni sui jol, seidoms okis e sesukoms dinis gudik, e jedoms onis ini ninädians; e badädi mojedoms.*
49. *So ojenos timü finikam vola: Silanans osegoloms ed oseramenoms badanis, kels dabinons zenodii ritans,*
50. *ed ojedoms onis ini purgator; us drenam e knir tutas odabinons.*
51. *Suemols-li atosi valik? Äsagoms ome: Si!*
52. Nu äsagom omes: *Sekü atos bibinolavan alik, pro regän sülas petidöl, sümon ad söl doma, kel süramenom se kipedöp okik dinis nulik e bäldikis.*
53. Ven Yesus ifinükom parabis valik at, ädegolom usao.
54. Ikömölo ini lomazif okik ätidom ones in sünagogs onsik; sodas äbluvikons ed äsagons: *Kiöpao labom-li sapi valik at e fägi ad dunön milagis?*
55. *No binom-li son kapenana? Mot oma no panemof-li ‚Maria’? e blods oma ‚Iacobus’, ‚Ioseph’, ‚Simon’ e ‚Iudas’?*
56. *E sörs oma, ofs valik no lödofs-li lä obs? Kiöpao üfo labom-li vali at?*
57. Soms äskanons demü om. Ab Yesus äsagom lü ons: *Profetan te no pastimom in lomän e dom oka.*
58. Ed us no äduinom milagis mödik sekü nekred onsik.

KAPIT: XIV

1. Ün tim et folplinan: ‚Herodes’ ällilom sagädi tefü Yesus,
2. ed äsagom dünanes okik: *Atan binom ‚Ioannes’: blunedan; atan elelifikom se deadans; sekü atos näms et vobedons in om.*
3. ‚Herodes’ igleipom ga eli ‚Ioannes’ ed ifanäböpom omi, vilöfü el ‚Herodias’: jimatan bloda okik: ‚Philippus’.
4. Ibä ‚Ioannes’ äsagom ome: *No pedälos ole ad labön ofi.*
5. Vilöfo ideidomöv omi; ab ädredom demü pöp, kel älecedon omi profetani.
6. Ven nu motedazäl ela ‚Herodes’ ikömon, daut ela ‚Herodias’ ädanüdofo lo sog, ed äplitof so vemo eli ‚Herodes’,
7. das äpromom yulo ad givön ofe aluti, keli begöföv.

8. Ed of, fa mot okik pestigädöl, äsagof: *Givolös obe is su bov kapi ela ,Ioannes': blunedan.*
9. Reg ävedom lügik; ab demü yul okik, e demü lotans, äbüdom, das pägivon,
10. ed äbüedom säkapön in fanäböp eli ,Ioannes'.
11. E kap omik päninioblinon su bov, e pägivon jipule, e jiatan äblinof oni mote okik.
12. Tidäbs omik äkômoms ad ramenön funi omik, äsepüloms oni, ed ägoloms ad konön Yesuse utosi, kelos ijenon.
13. Ven Yesus älilom atosi, ädetävom usao in naf lü top natädik soalik. E ven menamödots älilons atosi, äsökoms futo se zifs omi.
14. Ven äsökômom, älogom menamödoti gretik; äkeliedom vemo ko ons, ed äsanom malädanis onsik.
15. Ven äsoarikos, tidäbs äkômoms lü om, ed äsagoms: *Top at no pabelödon, e binos ya latik. Leadölös mogolön menis, dat kanons golön lü vilags ad remön okes zibis!*
16. E Yesus äsagom omes: *No nedons mogolön; givolsöd ols ones fidi!*
17. Ab äsagoms ome: *Labobs nosi, äsä bodedis lul, e fitis tel.*
18. Äsagom: *Blinolsöd onis obe isio!*
19. Nu äbüdom menamödotes ad seidön okis sui yeb, äsumom bodedis lul e fitis tel, älöpiologom ä l sül, ed äbenedom onis; äbreikom bodedis, ed ägivom onis tidäbes, ed atans menamödotes.
20. Valikans äfidons e päsatükons; älasumoy breikotis eretöl mö bäsets fulik degtel.
21. Utans, kels ifidons äbinons mans zao lulumils, plä voms e cils.
22. Sunädo pos atos ämütom tidäbis ad boidön okis ini naf, ed ad lovenafön votaflanio bü om, du öleadom mogolön menamödotes.
23. Posä ileadom mogolön menamödotes, äbexänom beli ad plekön in soalöp. E ven ivedos soar latik, äbinom us soaliko.
24. Nu naf äbinon zänodü lak, e päditretülükon dub vefs, bi vien äbinon taik.
25. Ün neitogal folid älükômom lü oms, ägolölo su vat laka.
26. Tidäbs, loegöl golön omi su vat laka, äsagoms ebluvölo, das äbinos späk, ed äluvokädoms sekü dredäl.
27. Ab Yesus äspikom sunädo lü oms, ed äsagom: *Binolsöd benoladäliks! Binos ob. No dredolsöd!*
28. Nu ,Petrus' ägesagom ome: *O Söl! if binos ol, büdolös üfo obi ad kömön su vat lü ol!*
29. Äsagom: *Kömolöd!* E ,Petrus' änexänom se naf, ed ägolom su vat lü om.
30. Ab älogölo vieni nämöfik, ädredikom, e ven äprimom ad sadön, ävokädom: *O Söl! savolös obi!*
31. Sunädo Yesus ätenükom nami okik, ägleipom omi, ed äsagom ome: *O smalalekredan! Kikodo edotol-li?*
32. Ven ixänoms ini naf, vien änosikon.
33. Ed utans, kels äbinoms in naf, ädofaloms lo om, ed äsagoms: *Binol jenöfo Son Goda!*
34. E ven ilovenafoms, ägoloms ini topäd di ,Genesareth'.
35. E ven mens topäda et ädasevons, kim äbinom, älesedons nunanis lü züamöp lölik ed äblinons ome malädanis valik;
36. ed atans älebegons ome ad dalön doatön kloti omik, if binosöv te kvat ona. Ed alutans, kels ädoatons osi, äsaunikons.

KAPIT: XV

1. Ün tim et bibinolavans e farisetans aniks se ,Hierusalem' äkômoms lü Yesus ed äsäkoms:
2. *Kikodo tidäbs olik neföloms-li stidis de vönädans peloveükölis? Ibä no lavoms namis oksik, ven ofidoms bodi.*
3. Ägesagom omes: *Kikodo i ols nefölols-li büdedi Goda demü vönaoloveikod olsik?*
4. *Ibä God esagom: „Stimolöd fati e moti olikis,, e „Kel malediton fati u moti oka, utan odeadon fimo,,.*
5. *Ab sagols: „If sagol fate u mote olik: Utos binon givot, kelosi frutidol ole de ob, no ostimon fati u moti oka,,.*
6. *So nenämükols büdedi Goda, demü vönaoloveikod olsik.*
7. *O simulans! gideto ,Iesaias' eprofetom dö ols:*
8. *,Pöp at stimon obi ko lips, ab ladäl onik binon fagik de ob.*

9. *Vaniko kultons obi me lejonods oksik, kels binons büdedes menas.*
10. *Posä ivokom menamödöti lü ok, äsagom one: Lilolsöd e suemolsöd!*
11. *No utos, kelos ninikon ini mud neklinükon meni, ab utos, kel sekömon se mud neklinükon oni.*
12. *Täno tidäbs äkömoms ed äsagoms ome: Sevol-li, das farisetans eskanoms, ven äliloms vödis ola?*
13. *Ägesagom: Plan alik, kel no peplanon fa Fat sülik obik, posäplanon.*
14. *Leadolsöd golön omis! Binoms dugans bleinik bleinanas, ed if bleinan bal dugon bleinani votik, bofikans falons ini sep.*
15. *Täno ‚Petrus‘ ägesagom ome: Plänolös obes parabi!*
16. *Äsagom omes: Binols-li i ols ai nog so nelärnafägiks?*
17. *No sevol-li, das alutos, kel ninikon ini mud, kömon ini bälid, e pamojedon ini prifet?*
18. *Ab kelos sekömon se mud, utos süikon se ladäl, ed atos neklinükon meni.*
19. *Ibä se ladäl tikods badik süikons: sasens, dulters, nepueds, tifots, temunods dobik, blasfäms.*
20. *Ats binons dins, kels neklinükons meni; ab fid ko nams no pelavöls no neklinükon meni.*
21. *E Yesus ädegolom usao, ed ägolom lü topäds di ‚Tyrus‘ e ‚Sidon‘.*
22. *Ed ekö! vom Kanaänik se topäds et äsegolof ed älüvokädofo ome: Miserolös obi! o Söl! O Son ela ‚David‘! daut obik diabäbof vemo.*
23. *No ägespikom ofe vödi bal. Täno tidäbs äkömoms lü om, ed äbegoms ome: Leadolös mogolön ofi! ibä sökof obis vokädölo.*
24. *Ägesagom omes: Pelesedob te lü jips peperöl dafamüla Yisraelänik.*
25. *Ab änilikof lü om, ed ädofalöl lo om, äsagof: O Söl! yufolös obi!*
26. *Ab ägesagom nu: No binos gidöfik ad sumön bodi cilas, ed ad jedön oni dogiles.*
27. *Ab äsagof: Binos sio soik! o Söl! ibä dogils fidons bodabrekülis, kels falons de tab sölas onsik.*
28. *Täno Yesus äsagom ofe: O vom! kred olik binon gretik. Ojenosöd ma vil olik! E daut ofik äsaunikof de timül et.*
29. *Edetevölo usao, Yesus äkömom leni lak di ‚Galilaea‘, äbexänom beli, ed äseidom oki.*
30. *Täno menamödöts mödik äkömons lü om, keblinöls lemanis, bleinanis, sudamüätanis, boatanis, e votikanis mödik, e seitöls onis foi futs omik, ed äsaunom onis;*
31. *sodas menamödöts ästunikons, ven älogons, das sudamüätans äspikons, boatans äsaunons, lemans äzigolons, e bleinans älogons. Ed äglorükons Godi Yisraeläna.*
32. *Nu Yesus ävokom tidäbis lü ok ed äsagom: Keliedob ko menamödöt; ibä mens binons ya dü dels kil lä ob, e no labons bosi ad fidön. No vilob leadön degolön onis jöeniko, dat no sukubons dü vegam.*
33. *Tidäbs äsagoms ome: Lio ogetobs-li in soalöp at bodi saidik, ad satükön mödöti so gretiki?*
34. *E Yesus äsagom omes: Bodedis kimödötik labols-li? Äsagoms: Veli e fitilis nemödik.*
35. *Täno äbüdom menes ad seidön okis sui glun.*
36. *Äsumom bodedis vel e fitis, e posä isagom danipleki, äbreikom onis, ed ägivom onis tidäbes okik, kels ägivoms onis menes.*
37. *Valans äfidons e pästätükons. Breikotis iretöl älasumoy: bäsets fulik vel.*
38. *Num utanas, kels ifidons äbinons: mans folmil, plä voms e cils.*
39. *E posä ileadom mogolön menamödötis, äböidom oki ini naf ed äkömom ini topäd ela ‚Magada‘.*

KAPIT: XVI

1. *Seimna farisetans e sadukans äkömoms ad blufön omi, ed äsäkoms ome ad jonön omes mali se sü.*
2. *Ägespikom omes: Soaro sagols: ‚Stom jönik, ibä sil binon redik,‘;*
3. *e gödo: ‚Adelo olabobs tepi, ibä sil binon dofaredik,‘. O simulans! Sevol-li sio ad distidön logoti sila, ab no malis timas?*
4. *Dafamül badik ä dulterik säkon mali; ab mal nonik pogivon one, plä ut profetana: ‚Jonas‘. Ed älüvölo omis, ädegolom.*
5. *Ven tidäbs äkömoms leni votaflan, iglömoms ad kesumön bodi.*
6. *Tän Yesus äsagom omes: Prüdolsöd! galedolsöd olis demü lefapest farisetanas e sadukanas!*
7. *Ävätäloms ninälo ed äsagoms: Binos, bi no ekesumobs bodedis.*
8. *Yesus äsuemom atosi, ed äsagom: Kisi vätälols-li ninälo? O smalalekredans! bi no ekesumols bodedis.*

9. *Labols-li üfo no nog dasevi? No betikols-li bodedis lul lulmilanas, e bäsetis kimödotik elasumols?*
10. *Ni bodedis vel folmilanas, e bäsetis kimödotik elasumols?*
11. *Lio mögos-li, das no suemols, das no äspikob oles dö bodeds, ven äsagob ad galedön olis demü lefapest farisetanas e sadukanas?*
12. *Täno ädasevoms, das no esagom, das ämutoms galedön demü lefapest boda, ab demü lejon farisetanas e sadukanas.*
13. *Ven Yesus äkōmom ini topäd di ‚Caesarea Philippi‘, äsäkom tidäbes okik *Kim, mens sagons-li, das Son menas binom?**
14. *Äsagoms: Semans: ‚Ioannes‘: blunedan; votans: ‚Elia‘; votans: ‚Jeremias‘ u balan profetanas.*
15. *Äsagom omes: *Ab ols, kim, sagols-li, das binob?**
16. *E ‚Simon Petrus‘ ägespikom ome: *Binol Kristus: Son Goda liföl.**
17. *Yesus ägesagom ome: *Beatik binol, o ‚Simon Bar-Iona‘! ibä atosi mit e blud no edasevädükons ole, ab Fat obik in süls.**
18. *E sagob ole: *Binol ‚Petrus‘: klifaman, e su klif at olebumob komoti obik, e leyans höla no obemekädons oni.**
19. *Ogiovob ole kikis regäna sülas; ut, keli otanol su taled, putanon in süls, ed ut, keli olivükol su taled, pulivükon in süls.*
20. *Tän äproibom tidäbes, ad sagön eke, das äbinom Kristus.*
21. *De timül et Yesus äprimom ad jonön tidäbes okik, das äzesüdos, ad golön lü ‚Hierusalem‘, e das ösufom mödiko de bäldikünans, de lekultans, e de bibinolavans, das pödeidom, e das ölelifikom tü del kilid.*
22. *E ‚Petrus‘ äkesumom omi flanio, ed äprimom ad blamön omi: *God galedomös oli! O Söl! atos no oreifon oli.**
23. *Ab ädeflekom oki, ed äsagom ele ‚Petrus‘: *Moö! gololöd po ob! O diab! binol skän pro ob; ibä no labol tikodis Goda, ab utis menas.**
24. *Täno Yesus äsagom lü tidäbs okik: *If ek vilom züpön obi, atan noädömöd oki! lasumomöd krodi okik! e sökōmöd täno obi!**
25. *Ibä, kel vilon dakipön lifi okik, utan operon oni; ed utan, kel peron oni demü ob, otuvon oni.*
26. *Kisi frutosöv-li mene, if gaenonöv voli lölik, e lan ona sufonöv dämi? U kisi men givonöv-li tökü lan okik?*
27. *Ibä Son mena okōmom in glor Fata okik ko silanans omik, ed oblöfom eke ma kondöt omik.*
28. *Vö! sagob oles: *Semans utanas, kels binons is, no odeadons, büä oloegons kömön Soni mena ini regän omik.**

KAPIT: XVII

1. *Pos dels mäl Yesus äkesumom eli ‚Petrus‘, eli ‚Iacobus‘ ed eli ‚Ioannes‘: blod omik, ed äblinom omis lü bel geilik; votan no ädabinon us.*
2. *Ed äcenodom lo oms; logod omik änidon äsä sol, klots omik ävedons vietiks äsä lit.*
3. *Ed ekö! lo oms ‚Moyses‘ ed ‚Elias‘ äpuboms, äspikölo ko om.*
4. *Täno ‚Petrus‘ äspikom lü Yesus: *O Söl! Binos gudik, das binobs is. If vilol, obumobs is tänadis kil: bali pro ol, bali pro ‚Moyses‘, e bali pro ‚Elias‘.**
5. *Du nog äspikom, ekö! lefog litöl älovejadon omis, e se lefog vög äsagon: *Atan binom son palöföl obik, keli plidob vemo. Lilolsöd omi!**
6. *Ven tidäbs äliloms atosi, äfaloms sui logods oksik, ed ädredikoms vemo.*
7. *Ab Yesus äkōmom lü oms, ädoatom omis, ed äsagom: *Löädolsöd e no dredolsöd!**
8. *E ven **älölogoms** älöükoms logis oksik, no älogoms votani, äsä te Yesusi.*
9. *E dü nexän de bel Yesus äbüdom omes: *Sagolsöd neke bosu dö vision at, büä Son mena ulelifikom se deadans!**
10. *E tidäbs omik äsäkom ome: *Lio-li? Bibinolavans esagoms ga, das ‚Elias‘ ökōmom büükumo.**
11. *Ägespikom: ‚Elias‘ kömom büükumo, ed oleodükom vali.*
12. *Ab sagob oles, das ‚Elias‘ ya ekōmom, ab no edasevoy omi, ed edunoy ko om, soäsä eviloy. So i Son mena osufom dub ons.*

13. Täno tidäbs äsueomoms, das äspikom ko oms dö ‚Ioannes’: blunedan.
14. Ven äkômoms lä menamödot, men äkômön lü om, äkienon lo om,
15. ed äbegon: *O Söl! miserolös soni obik! ibä binom munamalädik e sufom vemo; falom go suvo ini fil, e suvo ini vat.*
16. *Eblinob omi lü tidäbs olik, ab no ekanoms sanön omi.*
17. Yesus ägesagom: *O menäd nelekredik ä mivedöl! Kilunüipo obinob-li nog lä ols? Kilunüipo mutob-li nog sufälön olis? Blinolsöd omi obe isio!*
18. E Yesus ätädom milanani, posä etan äsegonon se om, e de timül et hipul äbinom saunik.
19. Ven tidäbs äbinoms soeliks ko om, äsäkoms ome: *Sekü kod kinik no äkanobs-li semofön oni?*
20. Yesus nu äsagom omes: *Sekü smalalekred olsik. Ibä, vö! sagob oles, if labolsöv lekredi, äsä keril mutara, sagolsöv bele at: „Gololöd de top at lü top et,,! ed ogolonöv, e nos binonöv nemögik pro ols.*
21. *Ab menäd at no setevon, äsä ad plekön e ad cunön.*
22. Ven ästeboms in Galileyän Yesus äsagom omes: *Son mena polovegivom ini nams menas.*
23. *Odeidoy omi, ab tü del kilid olelifikom. Ed äglumikoms vemo.*
24. Ven äkômoms ini ‚Capharnaum’ kädädans teldragmadas pro tem äsäkoms ele ‚Petrus’: *Mastan olsik no opelom-li teldragmadi?*
25. Äsagom: *si!* E ven äkômom lomio, Yesus äprevenom omi, ed äsäkôm: *Kisi cedol-li? o ‚Simon’! Regs taleda, de kins flagädoms-li tripi u kasidi? de sons lönik-li okas u de foginans-li?*
26. Ven ägesagom ad atos: *De foginans, Yesus äsagom ome: Tän sons binoms netripabiks.*
27. *Ab, dat no skänobs onis, gololöd lü lak, sejedolöd fitahuki, e sumolöd fiti balid, keli süramenol, maifükolöd mudi onik, ed otuvol sikuli; pelolöd me at pro ob e pro ol!*

KAPIT: XVIII

1. Ün tim et tidäbs äkômoms lü Yesus ed äsäkoms: *Kin ga binon-li gretikün in regän sülas?*
2. Ed ävokom cili, äpladom oni zänodü oms,
3. ed äsagom: *Vö! sagob oles, if no cenols, e vedols äsä cils, no kömöls ini regän sülas.*
4. *Klu kel мүкүкон oki äsä cil at, utan binon gretikün in regän sülas.*
5. *E kel lasumon cili somik nemü ob, utan lasumon obi;*
6. *e kel skänon balani smalikanas at, kels lekredons obi, binosöv gudikum pro utan, das mülaston palägonöv zü särvig onik, e pasädonöv ini dib laka.*
7. *Vi! lü vol demü skäns. Zesüdos, das skäns kömons, ab vi! lü men, dub kel skän davedon.*
8. *If nam olik u fut olik skänonöv oli, decöpolöd oni e mojedolöd oni! ibä binos gudikum ad lifön pemitulölo u boatiko, kas pajedön ko nams tel u futs tel ini fil laidüpipik.*
9. *Ed if log olik skänonöv oli, setirolöd oni e mojedolöd oni! ibä binos gudikum pro ol ad lifön ballogiko, kas pajedön tellogiko ini höl fila.*
10. *Galedolsöd ad no ludigidön bali smalikanas at! ibä sagob oles, das silanans onsik logons laiduliko logodi Fata obik, kel binom in süls.*
11. *Ibä Son mena ekômom ad savön utosi, kelos peperon.*
12. *Kisi cedols-li? If ek labon jipis tum, e bal onas epölavegon, no olüvon-li jipis züldegzül su bel, e no ogolon-li ad sukön jipi epölavegöl?*
13. *Ed if utuvon oni, vö! sagob oles, das ofredon mödikumo dö at, ka dö jips züldegzül, kels no epölavegons.*
14. *So i no binos vil Fata olsik, kel binom in süls, das balan smalikanas at opäridikon.*
15. *If blod olik edunomöv midunoti kol ol, gololöd ad süädükön omi, ven binol soelik ko om, tefü kodäd omik. If dalilom oli, tän egaenol omi.*
16. *If no dalilom oli, sumolöd ko ol täno balani u pösodis tel! dat din alik fümon dub temunods temunanas tel u kilas.*
17. *If nu no dalilomöv i onis, sagolöd osi komote! If no dalilomöv i komoti, tän binomös pö ol asä pagan u tolädan!*
18. *Vö! sagob oles: utos valik, kelosi tanätols su taled, putanäton in süls, ed utos, kelosi sätanätols su taled, pusätanäton in süls.*

19. *Dönu, sagob oles, if telans olas su taled plekonsöv baicediko dini alseimik, atos pogivon ones fa Fat obik in süls;*
20. *ibä kö telans u kilans ekobikons demü nem obik, ob binob zänodü ons.*
21. *Täno ‚Petrus‘ äkömom lü om, ed äsagom: O Söl! liomödotikna mutob-li pardön blode obik, kel dunom midunoti kol ob, jüo velna-li?*
22. *Yesus äsagom ome: Sagob ole no jüo velna, ab jüo veldegna velna.*
23. *Sekü atos regän sülas kanon paleigodön ko reg seimik, kel ävilom klirön ko dünans okik.*
24. *Ven äprimom kliri, balan pälüblinom ome, kel ädebom ome taläntis degmil,*
25. *e bi no älabom moni ad pelön, söl äbüdom, das om, ko jimatan e cils oma, ed alut, keli ädalabom, pöselon diseinü moed deba.*
26. *Sekü atos dünan ädofalom lo om, ed äsagom: „Sufädolös ko ob! opelob ole vali,,*
27. *Söl ämiserom dünani et, äleadom mogolön omi, ed ästiamom ome debi.*
28. *Ven dünan et äsegolom, ätuvom balani kedünanas omik, kel ädebom ome sikulis tum; ägleipom omi len gug ed äsagom: „Pelolöd uti, keli debil,,!*
29. *Sekü atos kedünan omik ädofalom lo om ed äsagom lebegölo: „Sufädolöd ko ob! opelob ole,,*
30. *Ab no ävilom, ämogolom ed äfanäbükom omi, jüs öpelom pedebölosi.*
31. *Ven kedünans älogoms utosi, kelos äjenon, älügikoms vemo, ed ägoloms ad konön vali söle oksik.*
32. *Tän söl äbüdom kömön omi, ed äsagom ome: „O dünan badik! Debi lölik et estiamob ole sekü lebeg olik;*
33. *No äsötöl-li i ol miserön kedünani olik, soäsä ob emiserob oli,,?*
34. *Ed äzunölo, söl omik älovegivom omi gitädanes, jüs öpelom uti valik, keli ädebom ome.*
35. *So i Fat sülik olsik odunom oles, if no alans olas pardomsöv ladöfo blode okik.*

KAPIT: XIX

1. *Posä Yesus ispiikom vödis at, ädetevom de Galileyän, ed ägolom lü ziläk Yudäna votaflanü el ‚Jordanis‘.*
2. *Menamödots mödik äsökons omi, ed äsanom us onis.*
3. *E farisetans äkömoms lü om, ad blufön omi; äsäkoms: Pedälos-li ad dejojökön jimatani okik demü kod alseimik?*
4. *Ägesagom: No ereidob-li, das Jafal emekom primao dabinädis e manikis e vomikis?*
5. *e das esagom: „Sekü kod at man oliüvom fati e moti oka, ed oslopom jimatani okik; e bofans et obinons koap midik bal,,?*
6. *Binons kludo no plu koaps tel, ab koap midik bal. Kelosi God kludo ebalom, utosi men no teilonöd!*
7. *Äsagoms ome: Sekü kis üfo ‚Moyses‘ ebüdom-li mane ad givön ofe matiteilapenädi, büä dejojikom ofi?*
8. *Äsagom omes: Demü düfäl ladäla olsik ‚Moyses‘ edälom oles ad dejojökön jimatanis olsik; ab primao no ebinos soik.*
9. *E sagob oles: Kel dejojikom jimatani okik demü kod votik, äsä demü nepued, e matikom ko jivotan, utan dulterom; e jijoikäb, kel matikof ko hivotan, dulterof.*
10. *Täno tidäbs omik äsagoms ome: If tef bevü man e vom binon soik, tän no binos frutabik ad matikön.*
11. *Ab äsagom omes: No valans suemons sagodi at; te utans, kels labons tälenüli atosa.*
12. *Ibä negenükäbs dabinoms, kels pemotoms so, negenükäbs dabinoms, kels penegenükoms fa mens, ed i negenükäbs dabinoms, kels enegenükoms okis it demü regän sülas. Kel kanon suemön atosi, utan suemonös osi!*
13. *Täno cils päblinons lü om, dat äsuseitomös plekölo namis sui ons. Ab tidäbs äblamoms onis.*
14. *Ab Yesus äsagom: Letolsöd cilis, e no neletolsöd onis ad kömön lü ob! Ibä lü somans regän sülas duton.*
15. *E posä iseitom namis sui ons, ädetevom usao.*
16. *Ed ekö! balan äkömom lü om ed äsagom: O Mastan gudik! gudikosi kinik mutob-li dunön, ad dagetön lifi laidüpipik?*
17. *Äsagom ome: Liö! nemol-li obi gudiki? Nek binon gudik, plä Balan, sevabo God. Ab if vilol nügolön ini lif, fölolöd ai büdedis!*

18. Äsagom ome: *Kinikis-li? Yesus äsagom: No sötöl deidön, no dulterön, no tifön, no temunön dobiko,*
19. *Stimolöd fati e moti olikis, e löfolöd kemeni olik äsä oli it!*
20. Hiyunan äsagom ome: *Atosi valik yunao ai edunob. Kisi edunob-li nog tu nemödiko?*
21. Yesus äsagom ome: *If vilol binön lölöfik, benö! Selolöd uti valik, keli dalabol, givolöd oni pöfanes, ed olabol divi in süil. Kömolöd e sökolöd obi!*
22. Ab ven hiyunan älilom vödis at, ädegolom lügiko; ibä älabom dalabotis mödik.
23. Täno Yesus äsagom tidäbes okik: *Vö! sagob oles, obinos töbik pro liegan ad nügolön ini regän sülas.*
24. *Si! sagob oles, binos fasilikum pro jamod ad golön da hog nada, ka pro liegan ad nügolön ini regän Goda.*
25. Ven tidäbs äliloms atosi, äbinoms go bluviks, ed äsagoms: *Ab kin täno kanon-li binön sefik?*
26. E Yesus omis lülogöl äsagom: *Pö mens atos nemögon, ab pö God val binon mögik.*
27. Tän ‚Petrus‘ äsagom gespikölo ome: *Ekö! Elüvobs vali, ed esökobs oli; kis üfo olüduton-li lü obs?*
28. Yesus äsagom omes: *Vö! sagob oles, das ols, kels esökols obi, oseadols, ven Son mena oseadom su tron glorik oka, i su trons degtel, ad cödön tribütis degtel Yisraeläna.*
29. *Ed alan, kel elüvon domis, blodis, söris, moti, fati, jimatani, cilis u länedis oka nämätü nem obik, odageton tumoti, ed ogeron lifi laidüpick.*
30. *Ab balidans mödik obinons lätikans, e lätikans balidans.*

KAPIT: XX

1. *So regän sülas binon äsä domasöl, kel äsegolom ün göd gölik ad hürön vobanis demü vitidagad okik.*
2. *Posä ibalädöm ko vobans ad pelön omes sikuli bal tä vobod dela bal, äsedom omis lü vitidagad okik.*
3. *Ven äsegolom tü düp kilid dönu, älogom su maket votanis, kels äbinoms nenvobiks.*
4. *Atanes äsagom: Gololsöd i ols lü vitidabel, ed ogivob oles uti, kel binon gidik!*
5. *Ägoloms usio. Ven dönu äsegolom zao tü düp mälid e tü düp zülid, ädunom leigo.*
6. *E ven äsegolom zao tü düp degbalid, ätuvom votanis, ed äsäkom omes: Sekü kis stanols-li is nevbiko dü del lölik?*
7. *Äsagoms ome: Bi nek ehürom obis. Äsagom omes: Gololsöd i ols lü vitidagad! Ogetols uti, kel binon gidik.*
8. *Ven soar ivedos söl vitidagada äsagom guvane oka: Vokolöd vobanis e pelolöd omes mesedi, primölo pö lätikan e somo jü balidan!*
9. *Ven utans de düp degbalid ikömoms, alans ägetoms sikuli bal.*
10. *Ven balidans ikömoms, äniludoms ad getön mödikumo, ab i oms alik ägetoms sikuli bal.*
11. *Pö get ata ämuroms ta dalaban,*
12. *ed isagoms: Lätikans evoboms te dü düp bal, ed eleigädol omis ko obs, kels evobobs töbiko in hit dü del lölik.*
13. *Ab ägespikom balane omas: O flen! no negidob kol ol. No ebalädikol-li ko ob tefü sikul bal?*
14. *Sumolöd uti, kel duton lü ol e mogolöd! Vilob givön lätikane et leigiko äsä ole.*
15. *U no dalob-li dunön ko obikos utosi, kelosi vilob? U log olik zunon-li, bi binob gudik?*
16. *Somo lätikans obinons balidans, e balidans lätikans; ibä mödikans pevokons, ab nemödikans pevälons.*
17. E ven Yesus ätevom lü ‚Hierusalem‘, äkesumom te tidäbis degtel, ed äsagom dü vegam omes:
18. *Ekö! tevobs lü ‚Hierusalem‘, e Son mena polovegiovom lekultanes e bibiinolavanes; ed atans ocödetoms omi ad deadön.*
19. *Ed olovegiovoms omi paganes, ad kofön, ad lebatön ed ad krodön omi; ab tü del kilid polelifükom.*
20. *Täno mot sonas ela ‚Zebedaeus‘ äkömof ko sons ofik lü om ed ädofalof lo om ad begön ome bosii.*
21. *Äsagom ofe: Kisi desirol-li? Äsagof ome: Sagolös, das sons obik tel at oseadoms detü e nedetü ol in regän olik!*
22. *Yesus ägesagom: No sevols utosi, kelosi begols. Ofägols-li ad vagio drinön köpi, keli ob ovagükob? (ud ad pablunedön me bluned, me kel pablunedob?) Sagoms ome: Si!*
23. *Ed äsagom: Köpi obik ovagiodrinols sio, (e me bluned, me kel pablunedob, pablunedols sio) ab seadi detü ob e nedetü ob, no kanob gevön, ab atos pogevon fa Fat oba utanes, keles atos pejonedon fa om.*
24. *Ven degans votik äliloms atosi, äbadocedoms osi vemo blodes tel.*

25. Yesus ävokom omis lü ok ed äsagom: *Sevols, das plins reigoms pöpis, e das gretans bemastoms onis.*
26. *So no dalos jenön bevü ols; ab utan, kel vilom vedön gretik bevü ols, binomöd dünan olsik!*
27. *Ed if ek bevü ols vilom binön balidan, utan obinomöd slafan olsik!*
28. *leigoäsä Son mena no ekömom ad padünön, ab ad dünön, ed ad givön lifi okik asä säsinamasakrifoti pro mödikans.*
29. E ven ädegoloms se ‚Iericho‘, menamödot gretik äsökon onis.
30. Ed ekö! bleinans tel, kels äseadons len veg, ed älilons, das Yesus äbeigolom, ävokädons: *Miserolös obis, o Söl! o Son ela ‚David‘!*
31. Menamödot äblamon onis, ed äbüdon ones ad seilön. Ab ävokädons nog laodikumo: *Miserolös obis, o Söl! o Son ela ‚David‘!*
32. E Yesus ästopom, älüspikom lü ons, ed äsäkom: *Kisi vipols-li, das odunob oles?*
33. Äsagons ome: *O söl! das logs obsik pamaifükonsös!*
34. E Yesus ämiserom onis, ed ädoatom logis onsik, e sunädo äkanons logön, ed äsökons omi.

KAPIT: XXI

1. Ven änilikoms lü ‚Hierusalem‘ ed äkömoms tö ‚Bethphage‘ len Learabel, Yesus älesedom tidäbis tel,
2. ed äsagom omes: *Gololsöd lü vilag visü ols, ed otuvols sunädo jicuki pefimatanöl, e cuküli lä of. Livükolsöd onis, e blinolsöd onis obe!*
3. *Ed if ek sagonöv bosi dö atos, gesagolsöd täno: Söl neodom onis, tän oleadon sunädo golön onis.*
4. Atos ejenon, dat pöfölon utos, kelosi profetan esagom:
5. *Sagolsöd daute ela ‚Sion‘: Ekö! reg olik kömom lü ol, sofäliko e seadölo su cuk e cukül: nimül lodotanima.*
6. Tidäbs ädegoloms, ädunoms äsä Yesus ikomitom omes,
7. äblinoms jicuki e cuküli ed äseitoms klotis oksik sui ons, ed äseidoms omi sui ats.
8. E dil gretikün menamödota äseatenükon klotis okik sui veg, votikans ädeflaponis tuigis de bims, ed ästürülons onis sui veg.
9. Menamödots, kels äfogolons e kels äsökons, ävokädons: *‚Hosanna‘! pro Son ela ‚David‘! Pabenedomös utan, kel kömon nemü Söl! Löpiküno ‚Hosanna‘!*
10. E ven änüvegom ini ‚Hierusalem‘, zifanef lölik äfäkädikon, ed äsäkon: *Kim atan binom-li?*
11. E menamödots äsagons: *Atan binom Yesus: profetan se ‚Nazareth‘ in Galileyän.*
12. E Yesus änügolom ini tem Goda, ed ämofom selanis e remanis votikis, kels äbinons in tem, ädojedom tabis monicänanas e bamis pijuniselanas.
13. Ed äsagom omes: *Epenoy: „Dom oba ponemon plekadom,, ab ols emekols oni ravanaspadädi.*
14. Täno bleinans e boatans äkömoms lü om in tem, ed äsanom onis.
15. Ab lekultans e bibinolavans äskanoms, ven älogoms milagis, kelis ädunom, e ven älieloms vokädön cilis in tem: *‚Hosanna‘ pro Son ela ‚David‘.*
16. Ed äsagoms ome: *Lilol-li utosi, kelosi atans sagonö? E Yesus äsagom omes: Si! Ereidols-li neföro? „Se muds cilas e sügäbas epreparol lobi olik,,.*
17. Älüvom omis ed äsegolom se zif lü ‚Bethania‘, kö ästebom dü neit.
18. Ven ägegolom ün göd fovik lü zif, äfaemom.
19. E ven älogom figabimi len veg, ägolom lü on, ab ätuvom nosi äsä bledis. Äsagom nu one: *Laidüpo no plu oprodon flukis. E sunädo figabim äsigikon.*
20. Ven tidäbs älogoms atos, ästunoms ed äsagoms: *Lio figabim esigikon-li süpo?*
21. E Yesus ägespikom omes: *Vö! sagob oles, if labolsöv lekredi e no dotolsöv, no dunolsöv te utosi, kelosi edunob pö figabim at, ab, if sagolsöv lü bel at: „Tovolöd oli, e sturölöd ini mel,,! atos jenonöv.*
22. *Alutosi, kelosi begolsöv lekredölo, getolsöv.*
23. E ven ikömom ini tem, ed älejonom us, lekultans e bäldikünans pöpa äsäköms ome: *Sekü gitod kinik dunol-li atos? e kim egivom-li ole gitodi at?*
24. Yesus ägesagom omes: *I ob olonülob oles säki. If ogivols obe gespiki, i ob osagob oles, sekü gitod kinik, dunob atos.*

25. *Kiöpaö bluned ela ,Ioannes' binon-li? Se süil-li, u se mens-li? Ävätäloms nu ninälo: If sagobs: „Se süil,, tän osäkom obes: „Kikodo üfo no ekredols-li omi,,?*
26. *If sagobs: „Se mens,, tän dredobs demü menamödot, ibä mödikans lecedons eli ,Ioannes' asä profetani.*
27. *Ägespikoms kludo: No sevobs osi. Tän i om äsagom omes: Täno i ob no sagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi.*
28. *Lio betikols-li atosi? Ek älabom sonis tel. Äkömom lü balidan ed äsagom: „O son obik! Gololöd ad vobön adelo in vitidagad obik,,!*
29. *Ägesagom: „No vilob osi,,. Ab latikumo älepidom osi, ed ägolom.*
30. *Ed ägolölo lü telidan, äsagom otosi. Atan ägesagom: „Si! o Söl,,! ab no ägolom.*
31. *Kim bofikanas edunom-li ma vil fata okik? Ägesagoms: Balidan. Tän Yesus äsagom omes: Vö! sagob oles: Tolädans e jinepuedans okömons bu ols ini regän Goda.*
32. *Ibä ,Ioannes' ekömom lü ols ad jonön oles vegami verätik, ab no ekredols omi. Tolädans e jinepuedans sio ekredons omi, e do älogols atosi, no eleceinols latikumo olis, e no eprimols ad kredön omi.*
33. *Lilolsöd parabi votik! Glunidalaban seimik imeikom vitidagadi, ibuidom oni, ibüedom mekön in on vitidabälipedömi, ed ibumom tümi; äbailom oni vitidagadanes ed ämotävom.*
34. *Ven nu klopiip änilikon, älesedom dünanis okik lü vitidagadans ad getön flukis, kels ädutons lü om.*
35. *Ab vitidagadans ägleipoms dünanis omik, äflapoms atanis, ädeidoms votanis, ed ästonoms dönu votanis.*
36. *Dönu älesedom dünanis votik, ön num gretikum, ka pö naed balid, ed ädunoms ta oms ön mod ot.*
37. *Fino älesedom soni okik lü oms, sagölo ninälo: ,Ospaloms soni obik'.*
38. *Ab ven vitidagadans älogoms soni, äsagoms odes: „Atan binom geran. Gö! deidobsöd omi, e dakipobsöd geroti omik,,!*
39. *Klu ägleipoms omi, äjedoms omi se vitidagad, ed ädeidom omi.*
40. *Ven nu dalaban vitidagada gekömom, kisi odunom-li ta oms?*
41. *Äsagoms ome: Opäridükom badanis, ed obailom vitidagadi vitidagadanes votik, kels obliünoms ome tü tüps pötik flukis.*
42. *Yesus äsagom omes: Ereidols-li neai in penäds bibik? „Ston, keli bumans emojedoms, evedon gulaston. Atos ejenon ma vil Söla, e binon milag in logs obsik,,.*
43. *Demü atos sagob oles: Regän Goda podesumon de ols, e pogivon pöpe, kel prodon flukis.*
44. *Ed utan, kel falon sui ston at, otrovon, ed utani, sui kel falon, otroivon.*
45. *Ven lekultans e farisetans äliloms parabis omik, äskanoms, das äzeilom omis.*
46. *Ed ästeifoms ad bemastikön omi, ab ädredoms menamödotis, bi ats älecedons omi profetani.*

KAPIT: XXII

1. *Dönu Yesus äspikom in parabs; äsagom:*
2. *Regän sülas sümon ad reg, kel ämeikom matedafidedi pro son okik,*
3. *ed älesedom dünanis okik ad vokön utanis, kels pivüdots pro matedafided; ab no ävilons kömön.*
4. *Dönu älesedom dünanis votik, ko komit: Sagolsöd vüdübes: Ekö! fided obik pemökon, hobubs e veter pepinädüköl pepugons, e val binon blümik. Kömölsöd lü matedafided!*
5. *Ab nes demön atosi ägolons, balan lü läned okik, votan lü tedabüsid okik;*
6. *e retans ägleipons dünanis omik, ed ämiträitons ed ädeidons omis.*
7. *Nu reg et äzunikom, ed älesedom kriganis okik ad dadeidön sasenanis, ed ad lefilükön zifi onas.*
8. *Täno äsagom dünanis okik: Matedafided binon sio blümik, ab vüdübs no ävöladons pro at.*
9. *Gololsöd lü traväröps vegas, e vüdüdsöd ad matedafided alutanis, kelis otuvols.*
10. *Dünans et nu ägoloms sui vegs, ed äblinoms valanis, kelis ätuvoms, badikanis e gudikanis. E tab matedafideda äbinon fulik me lotans.*
11. *Ven nu reg änikömom ad lelogön lotanis lenseatöl, älogom us meni, kel no ilenükon matedaklotemi.*
12. *Äsagom ome: „O flen! Lio ekömol-li isio nen matedaklotem,,? Ed ämüätikon.*
13. *Täno reg äsagom dünanis: ,Tanolsöd futis e namis omikis, lasumolsöd omi e jedolsöd omi ini dagöp plödikün! Us drenam e knir tutas odabinons'.*

14. *Ibä mödikans pevokons, ab nemödikans pevälons.*
15. *Täno farisetans äkobikoms ad vätälön, vio öbrulälükoms omi medü säk böladik.*
16. *Älesedoms lü om tidäbis oksik ko slopan's ela ‚Herodes‘, ad säkön ome: O mastan! sevobs, das binol men veratiälük, das lejonol ma verat vegami Goda, e das demol neki; ibä binol men nesekidik.*
17. *Sagolös kludo obes: Lio cedol-li? Pedälos-li ad pelön tripi lampöre, u no?*
18. *Ab Yesus ädaseivom diseini badik omsik, ed äsagom: O simulans! Kio blufols-li obi?*
19. *Dajonolsöd obe tripafenigi! Äblinoms ome sikali.*
20. *Ed äsäkom omes: De kim magot at binol-li? E lio nüpenäd tonon-li?*
21. *Äsagoms ome: Atan binom lampör. Täno äsagom omes: Givolsöd kludo lampöre utosi, kelos duton lü lampör, e Gode utosi, kelos duton lü God!*
22. *Ven äliloms atosi, ästunikoms, äzedoms omi, ed ämogoloms.*
23. *Ün del ot sadakans, kels nooms lelifikami, äkömoms lü om, ed äsäkom's ome:*
24. *O mastan! ‚Moyses‘ esagom: ‚If ek deadom nenciliko, tän blod omik omatikom ko jimatan omik, ad fatön posbinanis blode okik‘.*
25. *Nu lä obs blods vel ädabinoms. Balidan ämatikom ed ädeadom, e bi no älabom cilis, äposbinükom jimatani okik blode okik.*
26. *E so äjenos pö telidan, pö kilidan, jü pö velidan.*
27. *Fino pos valans i vom ädeadof.*
28. *Pö lelifikam, de kim obinof-li jimatan? ibä valans elaboms ofi.*
29. *Yesus ägespikom omes: Pölols, bi no sevols penädis bibik, ni nämi Goda.*
30. *Ibä pö lelifikam no matikons ni pamatükons, ab binons as silanans in süil.*
31. *E tefü lelifikam deadanas no ereidols-li utosi, kelos pesagon oles fa God:*
32. *„Binob God ela ‚Abraham‘, God ela ‚Isaac‘ ä God ela ‚Iacob‘? God no binom God deadanas, ab God lifölanas,„*
33. *Ven menamödots älilons atosi, äbluvikons dö lejon omik.*
34. *Ven farisetans äliloms, das isäspikom sadukanis, äkobikoms,*
35. *e balan omas: gitavan äsäkom ome, ad blufön omi:*
36. *O mastan! büded kinik lonema binon-li veütik?*
37. *Yesus nu äsagom ome: Sötöl löfön Söli: God olik, ko ladäl lölik ola, ko lan lölik ola, e ko täläkt lölik ola!*
38. *Atos binon büded balid ä gretik.*
39. *Telid, kel leigon lä atos, tonon: „Sötöl löfön kementi olik äsä oli it,„!*
40. *Dö büded's tel at lonem lölik ed utos, kel peproleton, sekidons.*
41. *Ven farisetans äkoboms, Yesus äsäkom omes:*
42. *Cedi kinik labols-li dö Kristus? Son kima binom-li? Ägesagoms ome: Son ela ‚David‘.*
43. *Äsagom omes: Lio üfo ‚David‘ nemom-li omi tiko söli, ven sagom:*
44. *‚Söl esagom söle obik: Seadolöd detü ob, jüs useitob neflenis olik asä futabami pro futs olik‘.*
45. *If ‚David‘ nemom omi söli okik, lio üfo binom-li son omik?*
46. *E nek äkanom gesagön ome vödi bal; e de del et nek plu äriskom ad säkön ome bosu.*

KAPIT: XXIII

1. *Täno Yesus äspikom lü menamödots e tidäbs okik:*
2. *Su stul ela ‚Moyses‘ bibinolavans e farisetans seadoms.*
3. *Fölolsöd e dunolsöd kludo kuratiko utosi valik, kelosi sagoms ad dunön! ab no dunolsöd ma duns omas! Ibä spikoms sio, ab no dunoms ma atos.*
4. *Kobosumoms fledotis vetik ä töbiko polovikis, e seitoms onis sui jots menas, nes ninükön doati bal pro ons.*
5. *Utos valik, kelosi dunoms, dunoms ad palogedön fa mens. Vidükoms plekaküiredis oksik, gretükoms kvatis klotas oksik.*
6. *Löfiloms ad labön stimapladi pö daifafideds, ed ad seadön su stuls föfikün in sünagogs,*
7. *ed ad paglidön su makets, ed ad panemön rabinan fa mens.*

8. *Ab ols, no koedolsöd panemön rabinans! ibä Balan binom Fat olsik: utan, kel binom in süil.*
10. *I no nemolsöd olis duganis, ibä Balan binom dugan olas: Kristus.*
11. *E gretikünan olas obinon dünan olsik.*
12. *Alutan, kel löpükon oki, podonükon, ed alutan, kel donükon oki, polöpükon.*
13. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi färmükols menes regäni sülas. Ols it no nügolols ini on, e neletols utanis, kels vilons nügolön ini on.*
- (14. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi luslugols domis jiviudanas me kodül, das mutols plekön lunüpo. Sekü atos, odagetols micödeti gretikum).*
15. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi zitevols love vat e län ad slopükön yudani bal; e ven evedon atan, vedükols oni cili höla, kel binon telna so badik äsä ol.*
16. *Vi! lü ols, o dugans bleinälük! kels sagols: ‚If ek yulon nämätü tem, atos no lonöfon; ab if yulon nämätü gold tema, tän ebligidon’.*
17. *O fopans e bleinälans! Kis völadon-li mödikumo, gold-li u tem-li, kel saludükon goldi?*
18. *‚Ed, if yulon nämätü latar, atos no lonöfon; ab if yulon nämätü legivot su on, tän ebligidon’.*
19. *O fopans e bleinälans! Kis völadon-li mödikumo, legivot-li u latar-li, kel saludükon legivoti?*
20. *Utan vo, kel yulon nämätü latar, yulon nämätü on e nämätü val su on,*
21. *ed utan, kel yulon nämätü tem, yulon nämätü on e nämätü utan, kel lödom in on,*
22. *ed utan, kel yulon nämätü süil, yulon nämätü tron Goda e nämätü utan, kel seadom su on.*
23. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi pelols degdili mäntaplana, mäita, e komena, e nefölols büdedis veütikum: gid, miser e konfid. Atos sötoy fölön, e no sötoy nefölön etis!*
24. *O dugans bleinälük! kels sibols muskiti, e luslugols jamodi.*
25. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi klinükols plödaflani köpa e bova, ab nino fulons me ravot e nestön.*
26. *O farisetan bleinälük! Klinükolöd büikumo ninaflani köpa e bova, dat i plödaflan onas vedonös klinik!*
27. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi sümols ad sepüls pegüpädöl; plödaflano logotons jönik, ab nino fulons me bonis deadanas e miota valasotik.*
28. *So i ols labols vo plödaflano logoti gidik pro mens, ab ninälo binols susfuliks me simul e negitöfs.*
29. *Vi! lü ols, o bibinolavans e farisetans! O simulans! bi bumols sepüls pro profetans e dekols mebamalis diganas.*
30. *E sagols: ‚If iliföbsöv ün dels büroletanas obsik, tän no ibinöbsöv kedöbiks pö sasen profetanas’.*
31. *Somo dasevols, das binols sons sasesanas profetanas.*
32. *Ed ols ofulükols mañi büroletanas olsik.*
33. *O sneks! o luvipärans! Lio oskeapölsöv-li de micödet ad höliovegam?*
34. *Ekö! sekü atos lesedob lü ols profetanis, sapanis e bibinolavanis. Ananis omas odeidols, ed okrodols; ananis olebatols in sünagogs olsik ed opöjutols de zif lü zif;*
35. *dat kömonös love ols blod nensinik valik, kel pespilon su taled, de blod ela ‚Abel’ ritik jü ut ela ‚Zacharias’: son ela ‚Barachias’, keli esasenols vü tem e latar!*
36. *Vö! sagob oles, dins valik at okömons love tribüt at.*
37. *O ‚Hierusalem’! ‚Hierusalem’! o ols! kels deidols profetanis, e stonols utanis, kels pelesedom su lü ols, vio suvo evilob kobükön cilis olsik, äsä jigok kobükof gokülis okik dis flitäms okik, ab no evilols.*
38. *Ekö! dom olsik poleadon failön.*
39. *Ibä sagob oles: No plu ologols obi denu, jüs osagols: ‚Utan pabenedomös, kel kömom nemü Söl,,!’*

KAPIT: XXIV

1. *Yesus äsegolom ed ädegolom de tem, e tidäbs omik äkömoms ed äjonoms ome bumotis tema.*
2. *Ägesagom omes: No logols-li atis valik? Vö! sagob oles: No ston bal obleibon seatön su votik nes podistukön.*
3. *Ven äseadom su Learabel, tidäbs äkömoms lü om soeliko ed äsagoms: Sagolös obes, kitimo atos valik ojenon-li, e dub kis osevobs-li das ogekömol e das vol ofinikon?*
4. *Yesus ägesagom omes: Galedolsöd, das nek pölükom olis!*
5. *Mödikans okömoms me nem obik, osagölo: ‚Ob binob Kristus,,. Ed opölükoms mödikanis.*

6. *Olilols dö krigs e dö sagäds tefü krigs. Galedolsöd, das no fäkikols! Ibä zesüdos, das atos jenon; ab atos no nog binon fin.*
7. *Ibä net ovoluton ta net; reigän ta reigän; ed in topäds difik faemaditrets, pästs e taladremis odabinons.*
8. *Atos valik binon prim davedadolos.*
9. *Tän polovegivols ad pamiträitön ed ad padeidön, e pohetols fa pöps valik, bi labols nemi obik.*
10. *E täno mödikans poskänons; olovegivons odis, ed ohetons odis.*
11. *Ed i luprofetans mödik osüikoms, ed opölükoms mödikanis.*
12. *E bi sin opluikon, löf mödikanas okoldälikon.*
13. *Ab kel olaidälon jü fin, utan posavon.*
14. *Büiko gospul regäna ponotükon in vol lölik, as temunod pro nets valik, täno fin okömon.*
15. *Ven logols kludo in top saludik distuki ledredodik, dö kel profetan: ‚Daniel‘ espikom (fomälolsöd ven reidols atos!),*
16. *täno utans, kels binons in Yudän fugons lü bels,*
17. *utan, kel binon su nuf no doniogolon ad sumön bosi se dom okik;*
18. *utan, kel binon su läned, no gegolon ad sumön mänedi okik.*
19. *Vi! ün dels et lü voms grodik e sügöls!*
20. *Plekolsöd, das fug olsik no jenon ün nifüp ni ün jabat!*
21. *Ibä täno ditret so gretik odabinon, soäsä neai edabinon sis prim vola jü adel, e no odabinon.*
22. *Ed if dels et no pobrefükonsöv, dabinäd lifik nonik obleibonöv padakipön; ab demü väläbs dels et pobrefükons.*
23. *If täno ek sagonöv: ‚Ekö! is Kristus binom,‘, ud ‚us binom,‘! No kredolsöd osi!*
24. *Ibä els Kristus dobik e profetans dobik osüikoms, ed odunoms malis so gretikis e milagis, das mögiko pölükoms igo väläbis.*
25. *Ekö! ebüsagob osi oles.*
26. *If sagoy kludo oles: ‚Ekö! binom in däsärt,‘; no gololsöd usio! ‚Ekö! binom in stokacem,‘; no kredolsöd osi!*
27. *Ibä leigoäsä leklär süjuton lofüdao e liton jü vesüd, so köm Sona mena obinon.*
28. *Uto kö karot dabinon, vulturs kobikons.*
29. *Sunädo pos ditret delas et, sol odagikon, e mun no ogivon liti okik, stels ofalons de sil, e sülanämäds ovakulons.*
30. *Täno mal Sona mena opubon in sil, e tribüts valik taleda oflapons okis sui blöt, ed oloegons kömön Soni mena su lefogs sila ko nämäd e glor gretiks.*
31. *Olesedom silananis okik ko tonäd vemik posunas, ed okobükons väläbis de vienüds fol, de finot bal sila lü votik.*
32. *Lärnolsöd de figabim parabi at! Ven nu tuigs onik müdikons, e bleds onik sprotons, tän sevols, das hitüp binon nilik.*
33. *So i ven logols dinis valik at, osevols, das binom nilo fo yan.*
34. *Vö! sagob oles, genäd at no opasetikon, büä atos valik ujenon.*
35. *Sil e tal opasetikons, ab vöds obik no omoikons.*
36. *Ab tefü del et e düp et nek sevon bosi, igo silanans süla no sevons onis, ab te Fat oba sevom onis.*
37. *Leigo äsä ejenos ün dels ela ‚Noe‘, so i obinos tefü köm Sona mena.*
38. *Ibä leigo äsä ün dels bü letuvatam äfidoy ed ädrinoy, ämatikoy ed ämatükoy, jü del, kü ‚Noe‘ ägolom ini rak,*
39. *e no äsevoy bosi, jüs letuvatam äkömon ed ämoükon valanis, so i ojenos pö köm Sona mena.*
40. *Täno mans tel obinoms su läned; balan pokesumom, votan poposbinükon.*
41. *Voms tel obinofs in müil; balan pokesumof, votan poposbinükof.*
42. *Klu galädolsöd! ibä no sevols, tü del kinik Söl olas okömom.*
43. *Suemols ga, das domasöl ügaledomöv, if isevomöv, tü düp kinik tıfan ökömomöv, e no ületomöv omi ad nübreikön domi okik.*
44. *Blümolsöd kludo i ols! ibä tü düp, keli no niludols, Son mena okömom.*

45. *Kim nu binom-li hidünan fiedik ä täläktik, keli söl omik ecälon pro sumätöfans okik, ad givön ones pötatimo zibi?*
46. *Beatik hidünan binom, ven söl omik, domio kömölo, tuvom omi so dunöli.*
47. *Vö! sagob oles, das ocälom omi guvani dalabotas valik okik.*
48. *Ab if hidünan et binom badik e sagom ninälo: Söl obik ozögom ad domiokömön;*
49. *e primom ad flapön kedünanis okik, du om it fidom e drinom ko brietans,*
50. *tän söl hidünana et okömom tü del, keli no spetom, e tü düp, keli no sevom,*
51. *ed odeteilom omi, ed okompenükom omi fäte simultanas; uto drenam e knir tutas odabinons.*

KAPIT: XXV

1. *Tän regän sülas osümon ad utos, kelos ejenon pö jivirgans deg, kels äkosgolofs ko lampads oksik higami.*
2. *Lul ofas äbinofs sapiks e lul fopiks.*
3. *Jifopans, kels ikeblinofs lampadis oksik, no ikeblinofs leüli;*
4. *jisapans äkeblinofs ye ko lampads oksik, i leüli in luflads.*
5. *Ven higam ämoblibom lunüpo, valikans äslipöfikofs ed äslipikofs.*
6. *Zeneito nu ävokoy: „Ekö! higam kömom, segololsöd ad kosgolön omi,,!*
7. *Täno jivirgans valik et älöädoofs ed äleodükofs lampadis oksik.*
8. *Täno jifopans äsagofs jisapanes: „Givolsös bosi leüla olsik, ibä lampads obsik kvänikons,,!*
9. *Ab jisapans ägespikofs: „Nö! ibä täno ba leül saidik no dabimonöv pro obs e pro ols. Gololsöd buikumo lü selans, e remolsöd pro ols it,,!*
10. *Ab ven jiatans idegolofs ad remön, higam äkömom, e jiotans, kels äbinofs bliimiks, ägolofs ko om lü mated; e yan päfärmükon.*
11. *Latikumo i jivirgans votik äkömofs, ed äsagofs: „O Söl! o Söl! maifükolös pro obs,,!*
12. *Ab äsagom: „Vö! sagob oles, no sevob olis,,.*
13. *Klu galolsöd! ibä no sevols deli, ni düpi.*
14. *Leigoso binos, äsä pö man, kel, ven ädetävom, ibüedom kömön hidünanis okik, ed älovegivom omes moni okik;*
15. *balane ägivom taläntis lul, telidane telis e kilidane bali, alane ma tälen omik. Täno ädetävom.*
16. *Utan, kel nu igetom taläntis lul ägolom ad tedön me ons, ed ädagetom gaenodi taläntas votik lul.*
17. *Leigoso utan, kel igetom taläntis tel, ägaenodom lä ats telis votik.*
18. *Ab utan, kel igetom talänti bal, ägolom ad sebön in glun sepi, ed äklänedom ini on moni söla okik.*
19. *Pos lunüp söl hidünanas et äkömom ed äklirom ko oms.*
20. *Utan, kel igetom taläntis lul, äkömom ed äblinom taläntis votik lul, sagölo: „O Söl! taläntis lul elükonfidol obe; ekö! egaenodob lä ats taläntis votik lul,,.*
21. *Ome söl omik äsagom: „Gudö! o dünan brafik ä fiedik! dö nemödikos ebinol fiedik, dö mödikos ocälob oli. Kompenolöd pö fred söla olik,,!*
22. *Täno utan, kel igetom taläntis tel äkömom ed äsagom: „O Söl! taläntis tel elovegivol obe. Ekö! egaenodob lä ats telis votik’.*
23. *Ome söl omik äsagom: „Gudö! o dünan brafik ä fiedik! dö nemödikos ebinol fiedik, dö mödikos ocälob oli. Kompenolöd pö fred söla olik,,!*
24. *Täno utan, kel igetom talänti bal äkömom ed äsagom: „O Söl! äsevob, das binol men düfälik, kel fodol utöpo, kö no esovol, e klopöl utöpo, kö no ejedülol.*
25. *Sekü atos ävedob dredik, ed egolob ad klänedön ini glun talänti olik; ekö! is labol ledutoti olik’.*
26. *Ed ome söl omik ägespikom: „O ol! dünan badik ä trögik! äsevol-li, das fodob utöpo, kö no esovob, e das klopob utöpo, kö no ejedülob?*
27. *Tän älabol bliigi ad fienidön moni obik lä bankal, ed ögegetolöv pö lomiököm obik e dalaboti obik, e fieni.*
28. *Sumolsöd kludo de om talänti bal at, e givolsöd oni utane, kel labom taläntis deg!*
29. *Ibä alane, kel dalabon, pogivos, ed aiplu pogivos, e de utan, kel no dalabon, i utos, keli labon, podesumon.*
30. *E jedolsöd hidünani nenfrutik ini dagöp plödikün! kö drenam e knir tutas odabinons’.*

31. *Ven täno Son mena kömom in glor okik, ko silanans valik oka, oseadom su tron glorik okik;*
32. *e lo om nets valik pokobükons, ed oteilom onis de ods, leigoäsä galedan teilom jipis de kapars.*
33. *Opladom jipis detü ok, e kaparis nedetü ok.*
34. *Tän reg osagom utanes, kels binons detü om: „Gö! o pebenedölans fa Fat obik! labedolsöd regäni, kel peblümükon pro ols de stabükam vola!*
35. *Ibä ven äfaemob, ezibols obi; ven äsoafob, eklietols obi; ven äbinob foginan, elotidols obi;*
36. *ven äniüdob, eklotols obi; ven ämalädob, ekälols obi; ven äfanäbob, evisitols obi’.*
37. *Tän ritans ogespikons ome: „O Söl! Kitimo ezibobs-li oli, ven äfaemol? ud eklietobs-li oli, ven äsoafol?*
38. *Kitimo elogobs-li oli äsä foginani, ed elotidobs-li oli? ud eklotobs-li oli, ven äniüdol?*
39. *Kitimo elogobs-li oli ven äbinol malädik, ud in fanäböp, ed evisitobs-li oli?”*
40. *Reg ogespikom ones: „Vö! sagob oles, alutosi, kelosi edunols pro balan blodas mu pülükünas at oba, edunols pro ob”.*
41. *Ed utanes, kels binons nedetü om, reg osagom: „Mogololsöd de ob! o maleditäbs! lü fil laidüpiik, kel peblümükon diabe e silananes omik!*
42. *Ibä ven äfaemob, no ezibols obi; ven äsoafob, no eklietols obi;*
43. *ven äbinob foginan, no elotidols obi; ven äniüdob, no eklotols obi; ven äbinob malädik, ed in fanäböp, no evisitols obi’.*
44. *Täno ogespikons ome: „O söl! kitimo elogobs-li oli, ven äbinol faemik, u soafik, u foginan, u nüidik, u malädik, ud in fanäböp, e no eduinobs yufoti ole,?”*
45. *Ad atos ogespikom ones: „Vö! sagob oles, alutosi, kelosi no edunols pro balan pülükünanas at, i no edunols pro ob.”*
46. *Atans ogolons lü top datoma laidüpiik, e ritans utöpio, kö lif laidüpiik dabinon.*

KAPIT: XXVI

1. *Posä Yesus ifinükom spikädi at, äsagom tidäbes okik:*
2. *Sevols, das pos dels tel obinos pasat; tän Son mena polovegivom ad pakrodön.*
3. *Tü tim at lekultans e bäldikünans pöpa äkobikoms in ledom dalekultana ‚Caiphas’ penemöla,*
4. *äsludoms ad fanön käfo omi, ed ad deidön omi;*
5. *ab no tü zäladel; dat no volut davedonös in pöp!*
6. *Ven Yesus äbinom tö ‚Bethania’ in dom ela ‚Simon’: lepradan,*
7. *äkömof lü om vom, kel älabof fladili laabatik ko benosmelaleül jerabik, keli äsegifof sui kap omik, du älenseatom len tab.*
8. *Ven tidäbs älogoms atosi, äskanoms, ed äsagoms: Pro kis nespäl at fruton-li?*
9. *Ikanoy selön jeriko ati, e givön moni pöfanis.*
10. *Yesus, kel ädaseivom omis äsagom omes: Kikodo töbols-li vomi at? ibä edunof vobodi gudik kol ob.*
11. *Ibä pöfanis ai labols lä ols, ab no labols ai obi.*
12. *Ibä ven äsegifof nugveti benosmelik at sui koap oba, edunof atosi demü sepülam oba.*
13. *Vö! sagob oles, utöpo in vol lölik, kö gospul at ponotükon, i ad mebön ofi ospikoy dö utos, kelosi edunof.*
14. *Ün tim et balan degtelanefa, ‚Judas Iscariotes’ penemöl, ägolom lü lekultans,*
15. *ed äsagom: Kisi vilols-li givön obe, if loveükob omi oles? Atans ägivoms ome sikulis kildeg.*
16. *De timül et, äsukom pöti gudik ad loveükön omi.*
17. *Tü del balid delas boda nenlefik tidäbs äkömoms lü om, ed äsäkoms: Kiöpo vilol-li, das oblümükobs ole pasatafidädi?*
18. *Om nu ägespikom: Gololsöd in zif lü seman, e sagolsöd ome: Mastal sagom: Tim obik binon nilik, vilob zelön lä ol pasati ko tidäbs obik!*
19. *Tidäbs ädunoms, soäsä Yesus ibüdom omes, ed äblümükoms pasatafidädi.*
20. *Soaro älenseatom len tab ko degtelanef.*
21. *E du fid äsagom: Vö! sagob oles, das balan olas oträtom obi.*
22. *Älügikoms vemo, ed alan omas, balan pos votan, äprimom ad sagön lü om: Ob ga no binob-li utan? o Söl!*

23. Äsagom nu: *Balan, kel steigom kobü ob nami ini bov; binom utan, kel oträtom obi.*
24. *Son mena omoikom sio, äsä epenoy dö om, ab vi! lü men, fa kel Son mena paträtom. Äbinosöv gudikum pro men et, if no pimotoöv.*
25. Nu ‚Iudas‘: trätan, ägesagom: *Ob ga no binob-li utan? o rabinan! Äsagom ome: Esagol osi.*
26. Ven nu äfidoms, Yesus äsumom bodi, äbenedom oni, äbreikom oni, ägivom oni tidäbes oka, ed äsagom: *Sumolsöd; e fidolsöd! at binon koap obik.*
27. Pos atos äsumom köpi, äbenedom oni, älovegivom oni, ed äsagom: *Drinolsöd ols valik se at!*
28. *Ibä at binon blud obik diateka nulik, kel paspilon pro mödikans ad pardön sinodis.*
29. *Sagob i oles, das denu no plu odrinob prodoti vitida, jü del ut, tü kel odrinob oni kobü ols dönu in regän Fata obik*
30. Posä ikanitoms lelobakaniti, ägoloms lü Learabel.
31. Täno Yesus äsagom omes: *Ols valik oskanols ün aneit dö ob. Ibä epenoy: „Oflapob galedani, e jips jepa pospearükons,,.*
32. *E posä ulelifikob, ofogolob olis lü Galileyän.*
33. ‚Petrus‘ ägesagom ome: *Ifi valans oskanomsöv dö ol, ob oskanob neföro dö ol.*
34. Yesus äsagom ome: *Vö! sagob ole, ün neit ebo at, büä higok ukravom, onoädol kilna obi.*
35. ‚Petrus‘ äsagom ome: *Ifi mutoböv deadön ko ol, no onoädob oli.* Ed otosi tidäbs valik äsagoms.
36. Täno Yesus ägolom ko oms lü top ‚Gethsemane‘ panemöl, ed äsagom tidäbes okik: *Bleibolsöd seadön is, jüs uplekob us!*
37. Äkesumom eli ‚Petrus‘ e sonis bofik ela ‚Zebedaeus‘, ed äprimom ad vedön lügik ä dredik.
38. Täno äsagom omes: *Lan obik binon mu dibätiko lügik. Blibolsöd is, e galolsöd ko ob!*
39. Ägolom boso fagikumo. Ädofalom sui logod okik ed äplekom: *O Fat obik! If mögos, leadolös beigolön de ob köpi at! ab no soäsä ob vilob, ab soäsä ol vilol.*
40. Nu ägolom lü tidäbs, ed ätuvom omis slipölis, ed äsagom ele ‚Petrus‘: *No kanols-li galön dü düp bal ko ob?*
41. *Galolsöd e plekolsöd ad no pablufodön! Lanöf binon sio vilöfik, ab mid binon fiböfik.*
42. Telidnaedo ägolom ed äplekom: *O Fat obik! If no binos mögik, das köp at obeigolon obi, tän ovagükob oni. Vil olik jenonöd!*
43. Ven ägekömom lü oms dönu, ätuvom omis slipölis; ibä logs omsik äbinons lefeniks.
44. Äleadom slipön omis, ed ägolom kilidnaedo ad plekön me vöds ot.
45. Täno äkömom lä tiodäbs okik, ed äsagom omes: *Laislipolsöd e takädolsöd! Ekö! düp enilikon, tü kel Son mena palovegivom ini nams sinanas.*
46. *Löädolsöd! Golobsöd! Utan, kel oträtom obi, binom nilik.*
47. Ekö! du nog äspikom, ‚Iudas‘: balan degtelanefa äkömom, kobü lusog gretik labü säbs e klöbs, fa lekultans e bäldikünans pöpa pilestedöl.
48. Trätan irajanom ko oms mali: *Om, keli okidob, binom utan; gleipolsöd omi!*
49. E stedöfiko ägolölo lü Yesus, äsagom: *Glidö! o rabinan! ed äkidom omi.*
50. Yesus äsagom ome: *O flen! Demü kis binol-li is? Täno älükömomoms, älenodoms Yesusi, ed ägleipoms omi.*
51. Ed ekö! balan utanas, kels äbinoms lä Yesus, ätenükom nami okik, ätirom säbi okik, äflapom hidünani dalekultana, ed ädecöpom lili omik.
52. Täno Yesus äsagom ome: *Veadolöd säbi olik! Ibä alutans, kels gleipons glävi, opäridikons dub gläv.*
53. *U cedol-li, das no kanoböv plekön nu Fate obik, e das täno olesedomöv ad yufön obi legionis plu degtelis silananas?*
54. *Lio üfo penäds bibik pofölonsöv, sekü kels mutos jenön so?*
55. Otüpo Yesus äsagom lusoge: *Äsä ta ravan esegolols ko säbs e klöbs ad fanäbükön obi; aldeliko äseadob lä ols in tem ad lejonön, e no egleipols obi.*
56. *Ab atos valik jenon, dat penäds profetanas pofölos.* Täno tidäbs valik älüvoms omi, ed äfugoms.
57. Utans, kels ifanäbükoms Yesusi, ädugoms omi lü dalekultan: ‚Caiphas‘, lä kel bibinolavans e bäldikünans ikobikoms.
58. Nu Petrus‘ äsökom omi fagoto jü lecem dalekultana, änügolom ed äseidom oki lä hidünans ad logön, vio atos öfinikon.

59. E lekultans e bäldikünans e sanhedrin lölik äsukons temunodis dobik ta Yesus, dat äkanonsöv cödetön omi deadio,
60. ab no ätuvons onis. Do temunans dobik mödik äkômoms, no ätuvoms onis. Fino temunans dobik tel äkômoms;
61. äsagoms: *Esagom: Kanob debreikön temi Goda, e bumön oni iinü dels kil.*
62. Nu dalekultan äsagom ome: *Sagol-li nosi ta utos, demü kelos kusadoms oli?*
63. Ab Yesus äseilom. Täno dalekultan äsagom ome: *Säkob ole yulo nämätü God lifik ad sagön obes, va binol Kristus: Son Goda.*
64. Tän Yesus äsagom ome: *Esagol verati. Ab sagob oles, denu ologols Soni mena seadölo detü Nämäl, e kömöli su lefogs sila.*
65. Täno dalekultan äsleitom klotis okik, ed äsagom: *Eblasfämom. Demü kis neodobs-li nog temunanis? Ekö! nu ols it elilols blasfämi omik.*
66. *Kisi cedols-li tefü atos? Ed ägespikoms: Döbom ad deadön.*
67. Täno äsputoms ini logod omik, ed ägïvom ome liliflapis: Äflapoms sui logod omik,
68. ed äsagoms: *Profetolöd obes! o Kristus! Kim eflapom oli?*
69. ‚Petrus‘ äseadom plödo in yad. Jibalan jidünanas äkômof lü om ed äsagof: *I ol äbinol lä Yesus: Galileyänan.*
70. Ab änoom osi lo valans, ed äsagom: *No sevob utosi, kelosi sagol.*
71. E ven ägolom lü leyan ad segolön, jidünan votik älogof omi, ed äsagof utanes, kels äbinons us: *I atan äbinom lä Yesus: elan di ‚Nazareth‘.*
72. E dönu änoom osi, efe yulo: *No sevob meni at.*
73. Pos brefüp züölans änilikons ed äsagons lü ‚Petrus‘: *Veratö! I ol binol balan omas. Ibä spik olik notükon, kis binol.*
74. Tän äprimom ad maleditön oki ed ad yulön: *No sevob meni et.* E sunädo higok äkravom.
75. Tän ‚Petrus‘ ämemom utosi, kelosi Yesus isagom: *Büä higok okravom, unoädol kilna obi.* Ägolom plödïo, ed ädrenom biedälïko.

KAPIT: XXVII

1. Ün göd fovik valiks lekultans e bäldikünans pöpa äsludoms tefü Yesus ad deidön omi.
2. E posä ijänädoms omi, ämodugoms omi, ed älovegïvom omi guverale: ‚Pontius Pilatus‘.
3. Ven nu ‚Iudas‘, kel iträtom omi, älogom, das pimicödetom, äsenälom lepidi, ed ägeblinom sikulis kildeg lekultanes e bäldikünanes,
4. ed äsagom: *Esinob demü trät nensinana. Ab äsagom ome: Kisi atos demon-li obes? Dalol lülogön.*
5. Ad atos äjedom moni ini tem, ämogolom, ed älägom oki.
6. Lekultans ätovädoms moni, ed äsagoms: *Ati no dalobs stürön ini temakäd, bi binon mimesed.*
7. Pos dakonsälam äsludoms ad remön tä at länedi skalela ad deadanöp pro foginänans.
8. Sekü kod at läned et panemon jü atim mimesedaläned.
9. So utos pefölon, kelos pesagon fa profetan: ‚Jeremias‘: *Ed äsumoms sikulis kildeg: suäm petäxetölosa, keli etäxetoms de sons Yisraeläna,*
10. *ed egïvoms onis tä läned skalela, soäsä Söl ibüdom obe.*
11. Nu Yesus ästanom fo guveral. E guveral äsäkom ome: *Binol-li reg yudanas? E Yesus ägesagom: Sagol osi.*
12. Ab ven päkusadom fa lekultans e bäldikünans, ägesagom nosi.
13. Täno ‚Pilatus‘ äsagom ome: *No lilol-li, vio vemo temunoms ta ol?*
14. Ab no ägesagom ome vödi bal, sodas guveral ästunom mu vemo.
15. Guveral nu äkösömom ad gevön tü zäladel gönü pöp libi fanäbe, keli ädesiroy.
16. Nu älaboy fanäbi lufamik: ‚Barabbas‘ penemöli.
17. Ven nu äkobükoms okis, ‚Pilatus‘ äsäkom omes: *Kime vilols-li, das gevob pro ols libi? Ele ‚Barabbas‘-li, u Yesuse-li, kel panemom Kristus?*
18. Ibä äsevom sio, das ilovegïvoms omi sekü glöt.
19. Ven äseadom su cödalastul, jimatan omik äsedof ome nuni: *No jäfikolöd ga me ritan et, ibä äneito esufob mödïko in drim demü om!*

20. Lekultans e bäldikünans äslüdoms menamödoti ad välön eli ‚Barabbas’ ed ad deidön Yesusi.
21. Ven nu guveral äsäkom omes: *Kime fanäbas tel vilols-li, das gevob pro ols libi?* ägesagoms kludo: *ele ‚Barabbas’!*
22. ‚Pilatus’ äsagom omes: *Kisi odunob-li üfo ko Yesus, kel panemom Kristus?* E valans äsagoms: *Pakrodomöd!*
23. Ab guveral äsagom: *Badikosi kinik edunom-li üfo?* Ed äluvokädoms nog laodikumo: *Pakrodomöd!*
24. Ven ‚Pilatus’ äküpom, das no äreaфом ad disein okik, ab güo, das volut ödavedon, äsumom vati, ed älavom namis okik lo menamödot, ed äsagom: *Binob nedöbik tefü dun ta ritan at. Ols gididols.*
25. Menamödot ägespikon balvögiko: *Dun at ta om pobläfonös obes e ciles obsik!*
26. Tän ägevom gönü pöp libi ele ‚Barabbas’, e posä ibüedom lebatön Yesusi, älovegivom omi ad pakrodön.
27. Tän soldats guverala äblinoms Yesusi ini cödöp, ed äkobükoms kohorti lölik ta om.
28. Äsäklotoms omi, ed älenükoms ome mänedi leredik.
29. Äflökoms kroni de spins, ed äpladoms oni sui kap omik; ägivoms ome stagi rida ini detanam, ädofaloms fo om sui kiens oksik, ed äsagoms kofölo ome: *Glidö! o reg yudanas!*
30. Äsputoms sui om, äsumoms ridastagi ed äflapoms me on sui kap omik.
31. Posä ikofoms so omi, ädesumoms de om mänedi, älenükoms ome klotis lönik oma, ed ämodugoms omi ad pakrodön.
32. Ven ädegoloms ätuvoms mani di ‚Cyrene’ labü nem: ‚Simon’: ämütoms omi ad polön krodi omik.
33. E ven ikömoms sui top, kel panemon ‚Golgotha’, kel sinifon: kranatop,
34. ägivoms ome ad drinön vini ko bil pemigöli, e ven ägutom oni, ärefudom ad drinön.
35. Posä ikrodoms omi, äseadiloms kübädamo klotis omik. (Dat pöfölonös utos, kelos pesagon fa profetans: *Eseadiloms bevü ods klotis obik, e demü klots obik ekübädoms.*
36. Äseidoms okis ed ägaledoms us omi.
37. Sus kap omik älenfimükoms supenädi, miduni omik nunöli: Atan binom Yesus: reg Yudanas.
38. Tänä äkrodoms ko om ravanis tel, balani detaflanü e balani nedetaflanü om.
39. Beigolans älukofons omi, ed äsagons lemufölo kapis oksik:
40. *Ol, kel debreikol temi, e bumol dönu oni ünü dels kil, savolöd oli it! If binol Son Goda, kömolöd täno de krod!*
41. Leigoso i lekultans ko bibinolavans e bäldikünans äkofoms omi, sagölo:
42. *Esavom votikanis, oki it no kanom savön. Binom ga reg Yisraeläna, dekömomöd üfo de krod! tän okredobs omi.*
43. *Ekonfidom Godi, savomöd nu omi, if binom böniälik kol om! Esagom ga: Binob Son Goda.*
44. Leigo i ravans, kels pikrodoms ko om, äkofoms omi.
45. Tän de düp mälid dag ädavedon love taled lölik jü düp zülid.
46. Zao tü düp zülid Yesus ävokädome me vög laodik: *Eli, Eli, lamma sabachthani?* Atos sinifon: ‚O God obik! o God obik! sekü kis elüvob-li obi,,?’
47. Ven anans züstanölanas älilons atosi, äsagons: *Vokom eli ‚Elias’.*
48. E sunädo balan onas ägolom ad ramenön spogi, äblunom oni ini vinig, äpladom oni sui rid ed ädrienom omi,
49. ab votans äsagons: *Stebedobsöd ad logön, va ‚Elias’ osavom omi!*
50. Yesus ävokädome dönu me vög laodik, ed ädeadam.
51. Ed ekö! körten in tem äsleaton telio de löp jü don, tal ädremon e klifs äslitons okis,
52. sepüls ämaifikons, e koaps mödik saludanas ideadöl älelifikons:
53. Pos lelifikam okas, älüvons sepülis, ed ägolons lü zif saludik, kö epubons pö mödikans.
54. Ven nu kapiten ed utans, kels ägaledoms Yesusi, älogoms taladremi, ed utosi valik, kel äjenon, äsagoms mu dredölo: *Jenöfö! äbinom Son Goda.*
55. Us voms mödik ädabinofs, kels älogofs fagao atosi. Jiatans isökofs Yesusi de Galileyän, ad dünön omi.
56. Bevü ofs äbinofs ‚Maria’ di ‚Magdala’; ‚Maria’: mot elas ‚Jacobus’ e ‚Ioseph’, e mot sonas ela ‚Zebedaeus’.

57. Ven ivedos soar man liegik di ‚Arimathaea‘, ‚Ioseph‘ penemöl, kel it i ivedom tidäb Yesusa äkômom.
58. Atan ägolom lü ‚Pilatus‘ ed äbegom koapi Yesusa. Tâno ‚Pilatus‘ äbüdom, das koap at pögivon ome.
59. ‚Ioseph‘ äsumom koapi, ävilupom oni ini diled linumastofik klinik,
60. ed äseitom oni ini sepül nulik, keli ibüedom secöpön ini klif; äjapodom stoni gretik foi yan sepüla, ed ämogolom.
61. ‚Maria‘ di ‚Magdala‘ e ‚Maria‘ votik äbinofs us, ed äseadofs visü sepül.
62. Tü del fovik, sevabo del pos preparamadel, lekultans e farisetans äkobikoms lä ‚Pilatus‘,
63. ed äsagoms: *O söl! memobs, das cütan et esagom timü lif okik: Pos dels kil, olelifikob.*
64. *Büedolös kludo galedön sepüli jü del kilid! Mögosöv, das tidäbs oma okömoms, ed otifoms omi, ed osagoms pöpe: Elelifikom se deadam. Somo cüt lätik binonöv nog badikum ka balid.*
65. ‚Pilatus‘ äsagom omes: *Kanobs labön galädanefi; dunolsöd e galedolsöd ma ced gudikiün olsik!*
66. Tâno ämogoloms ed äpladoms galädanis lä sepül, posä isniloms stoni komü galädanef.

KAPIT: XXVIII

1. Pos fin jabata, ün prim dela balid viga, ‚Maria‘ di ‚Magdala‘ e ‚Maria‘ votik äkômofs ad visitön sepüli.
2. Ed ekö! taladrem vemik äjenon; ibä silanan ädonikom se sül, älükômom ed ädejapodom stoni de yan, ed äseidom oki sui on.
3. Logot omik äsümon ad ut leklära, klotem omik äbinon nifavietik.
4. Galädans ädremons sekü dred pro om, ed ävedoms äsä deadans.
5. Silanan nu äsagom vomes: *No dredolsöd! Sevob ga, das sukols Yesusi, kel pekrodom.*
6. *No binom is; elelifikom, soäsä esagom. Kômolsöd isio, logolsöd topi, kö eseatom.*
7. *E gololsöd spido ad sagön tidäbes omik: Elelifikom se deadam e golom bü ols lü Galileyän; us ologols omi. Ekö! esagob osi oles!*
8. E ko dred gretik e fred gretik, äfagikofs de sepül, ed äspidofs ad nunön atosi tidäbes omik.
9. Ed ekö! ven ägolofs ad nunön atosi tidäbes omik, Jesus äkosgolom ofis, ed äsagom ofes: *Paglidolsöd! Jiatans ästepofs lü om, ägleipofs futis omik, ed ädofalofs foi om.*
10. Pos atos Jesus äsagom ofes: *No dredolsöd! Gololsöd ad sagön blodes obik, das mutoms golön lü Galileyän, e das ologoms us obi!*
11. Ven ädegoloms, anans galädanefa ägoloms lü zif, ed äkonoms lekultanes vali, kel ijenon.
12. Posä atans nu ikobikoms ko bäldikünans, ed ivätäloms, kisi ömutoms dunön, ägivoms soldates moni mödik,
13. ed äsagoms: *Sagolsöd, das tidäbs omik ekömoms äneito ed etifoms omi, du äslipols!*
14. *Ed if guveral olilomöv atosi, tän okotenükobs omi, ed okälobs, das no nedols kudön.*
15. Älüsumoms moni, ed ädunoms soäsä pibüdos omes. E sagod at pepakon bevü yudans jü tim at.
16. Tidäbs ägoloms nu lü Galileyän, lü bel, lü kel Jesus ibüdom omes,
17. e ven älogoms omi, ädofaloms foi om; ab anans ädotoms.
18. E Jesus ästepom lä oms ed äsagom: *Nämäd valik in sül e su taled pegivon obe.*
19. *Gololsöd kludo lü nets valik, e vedükolsöd onis tidäbis oba! Blunedolsöd onis nämätü Fat, e Son e Saludalanal, e tidolsöd onis ad laibinükön utosi valik, kelosi ebüdob oles!*
20. *Ed ekö! Binob ko ols dü dels valik jü fin vola.*

GOSPUL MA ‚MARCUS‘

KAPIT: I

1. Prim gospula Yesusa: Kristus, Son Goda, äbinon so:
2. Soäsä pepenos in penäd profetana: ‚Iesaias‘: *Ekö! lesedob bü ol nunani obik ad preparön ole vegi.*
3. In däsärt vög vokon: *Preparolsöd Söle vegi, kamükolsöd vegis omik!*
4. ‚Ioannes‘ äbitikom in däsärt, ed äblunedom ed äpredom blunedi lecena demü pard sinodas.

5. E valans se Yudän e se ‚Hierusalem’ ätevons lü om, ed ons valik päblunedons fa om in flumed ‚Jordanis’, du äkoefons sinodis oksik.
6. ‚Ioannes’ nu piklotom me klot jamodaherik, e zönül küirik zü loin, ed äfidom caradis e mieli natädik.
7. Ed äpredom: *Pos ob balan kömom, kel binom nämädikum ka ob, tefü kel no binob digädik ad dokienön fo om ad livükön küiredis sandalas omik.*
8. *Ob eblunedob olis me vat, ab om oblunedom olis me Saludalanal.*
9. Ün dels et Yesus äkömom de ‚Nazareth’ in Galileyän, e päblunedom in ‚Jordanis’ fa ‚Ioannes’.
10. E sunädo ven äxänom se vat, äloegom slitön sili, e donikön Lanali äsä pijuni sui ok.
11. E vög se sül äkömon: *Binol Son fa ob palöfö, in kel labob leplüdi.*
12. E sunädo pos atos Lanal ämofon omi lü däsärt.
13. Ed äbinom in däsärt dü dels foldeg, kö päblufodom fa diab, zänodü nims, du silanans ädünoms omi.
14. Ven ‚Ioannes’ pifanäböpom, Yesus ägolom lü Galileyän, ed äpredom gospuli regäna Goda,
15. äsagölo,: *das tim ikömon, e das regän Goda äbinon nilik. Lecenolsöd e konfidolsöd gospuli!*
16. E ven ägolom ve lak Galileyäna, älogom, das ‚Simon’ ed ‚Andreas’: blod ela ‚Simon’, äsejedoms filäti ini lak; ibä äbinoms päskarans.
17. E Yesus äsagom omes: *Sökolsöd obi! ed ovedükob olis päskaranis menas.*
18. Sunädo äzedoms filätis oksik ed äsökoms omi.
19. Posä ilaigolom boso fagikumo, älogom eli ‚Iacobus’: son ela ‚Zebedaeus’ ed eli ‚Ioannes’: blod omik, i in naf, äjäfölis me nätükam filätas.
20. Sunädo ävokom omis, ed äzedoms fati oksik: ‚Zebedaeus’ ko dünans omik in naf, ed äsökoms omi.
21. Nu ägoloms ini ‚Capharnaum’, e sunädo ätidom ün jabat in süagog.
22. Ästunikoy dö tid omik; ibä ätidom as nämätan, e no äsä bibinolavans.
23. In süagog onsik nu men labü milanan ädabinon, kel ävokädon:
24. *He! demü kis mutobs-li jäfön me ol? o Yesus di ‚Nazareth’! Kömol-li ad päridükön obis? Sevob, kim binol: Saludan Goda.*
25. Ab Yesus äpönom oni, ed äsagom: *Seilö! Segololöd se on!*
26. E milanan, äkonvulükölo oni, äsegon ko luvokäd laodik se on.
27. E valans älestunons, sodas äsäkons odes: *Kis atan binom-li? Kis lejon nulik at binon-li? das büdom nämädo milananis, ed atans lobedons omi.*
28. Sagäd tefü om äpakon suno love züöp lölik Galileyäna.
29. Ed ilüvölo sunädo süagogi, ägoloms lü dom elas ‚Simon’ ed ‚Andreas’, kobü ‚Iacobus’ e ‚Ioannes’.
30. Lümot ela ‚Simon’ kel äfifof äseatof in bed: sunädo änunoy ome atosi.
31. Ägolom lü of, ägleipom nami ofik, ed äkoedom löädön ofi; e sunädo fif älüvon ofi, ed äbötof omis.
32. Ven soar ikömon, e sol ämodonikon, äblinoy ome malädanis e diabäbis valikis.
33. Zifanef lölik äkobikon nilü yan.
34. Ed äsanom mödikanis, kels äsufons malädis valasotik, ed äsejedom milananis, ed äneletom onis ad spikön, bi äsevons omi.
35. Ün göd gölik, ven nog äbinos dagik, älöädöm, äsegolom se zif, ed ägolom lü top soalöfik, ed äplekom us.
36. Ab ‚Simon’ e kekompenans omik äsökoms omi.
37. Ven ituvoms omi, äsagoms ome: *Valans sukons oli.*
38. Ed äsagom omes: *Golobsöd lü vilags nilik, ad predön i us! ibä demü atos esegolob.*
39. So ägolom äpredölo e milananis äsejedölo da Galileyän lölik.
40. E lepradan äkömom lü om, ed ädofalölo sui kiens okik, älebegom ome: *If vilol, kanol klinükön obi.*
41. Yesus nu ämiserom omi, älenükom nami okik, ädoatom omi ed äsagom ome: *Vilob osi; peklinükolöd!*
42. E ven isagom atosi, sunädo leprad ämoikom de om, e piklinükom.
43. E posä iproibom seväriko ome, äleadom sunädo mogolön omi,
44. äsagom ome: *Prüdolöd, das sagol neke bosi atos! ab dajonolöd oli kultane, e sakrifolöd demü klinükam ola uti, keli ‚Moyes’ ebüdülom asä temunodi ones!*
45. Ab sosus äplödom, äprimom ad nunön valöpo, ed ad notükön dini, sodas Yesus no plu äkanom kömön notidiko ini zif, ab ästebom plödo in tops soalöfik. Ab valöpao äkömoy lü om.

KAPIT: II

1. Ven ikömom pos dels anik dönu ini ,Capharnaum', äliloy, das äbinom lomo.
2. Sunädo mens so mödiks äkobikons, das igo nilü yan plad no plu ädabinon, du äspikom lü ons.
3. Nu lü om lemikan fa mans fol pipolöl äkömom.
4. E bi dub menamödot no äkanoms kömön lü om, ädesumoms nufi sus plad, kö äbinom, ämekoms us maifodi, ed äsädoms bedi, su kel lemikan äseatom.
5. Ven nu Yesus älogom lekredi omsik, äsagom lemikane: *O son obik! Sinods popardons ole.*
6. Nu us bibinolavans anik äseadoms; atans ävätäloms ninälo:
7. *Lio künom-li ad sagön atosi? Spikom blasfämi. Kim kanom-li pardön sinodis plä God?*
8. E Yesus, sekü natäl okik, kel äküpom sunädo utosi, kelosi ävätäloms ninälo, äsagom omes: *Kisi vätälols-li ninälo?*
9. *Kis binon-li fasilikum, ad sagön lemikane: Sinods olik popardons ole? ud ad sagön: Lööadolöd, lasumolöd bedili olik e zigololöd!*
10. *Das nu sevolös, das Son mena labom su taled gitodi ad pardön sinodis!* (äsagom lemikane:)
11. *Sagob ole: Lööadolöd, lasumolöd bedili olik, e gololöd lü dom olik!*
12. Ed älöädöm sunädo, älasumom bedi okik, ed äsegolom lo valans, sodas valans äbluvikons, älelobons Godi, ed äsagons: *Somikosi neai elogobs!*
13. Ven ägolom dönu lü lak, menamödot lölik äkömon lü om, ed ätidom ones.
14. Beigolölo älogom seadön eli ,Levi': son ela ,Alphaeus' in tolädöp, ed äsagom ome: *Sökolöd obi! Älöädöm, ed äsököm omi.*
15. Ed äjenos, ven Yesus älenseatom in dom okik, das tolädans e sinans mödiks älenseatons ko om e tidäbs omik; ibä mödikans ädabinons, kels äsökons omi.
16. E bibinolavans e farisetans, kels älogoms, das älenseatom ko sinans e tolädans, äsagoms lü tidäbs: *Kikodo fidom-li e drinom-li ko sinans e tolädans?*
17. Yesus äliilom atosi ed äsagom omes: *Utans, kels binons sauniks no neodons sanani, ab malädans. No ekömöb ad vokön ritanis, ab ad vokön sinanis.*
18. Seimna tidäbs ela ,Ioannes' e farisetans äcunoms. Nu äkömoy lü om ed äsäköy ome: *Kikodo tidäbs ela ,Ioannes' e farisetans cunoms-li, e tidäbs olik no-li?*
19. E Yesus äsagom ones: *Matedakompenans ga no kanons-li cunön, du higam binom lä ons? Dü tim, das higam binom lä ons, no kanons cunön.*
20. *Dels okömons, ün kels higam omoom; ün dels et ocunons.*
21. *Nek nägon diledi stöfa no pefulöla sui klot bäldik; voto diled nulik penüpladöl odetiron bosu de klöf bäldik, e sleatod ovedon gretikum.*
22. *I nek gifon vini unik ini saks bäldik; voto vin unik osleiton sakis, e vin omoflumon, e saks onosikons. Mutoy gifön vini unik ini saks nulik.*
23. Seimna ägolom ün jabat da grenaläned, e tidäbs omik äprimoms ad meköm luvegi dub setirön spigis.
24. Tän farisetans äsagoms ome: *Ekö! us dunoms utosi, kelos no dalon padunön.*
25. Ab äsagom omes: *Ereidols-li neai utosi, kelosi ,David' edunom, ven äditretom, ed om e kompenans omik äfaemoms?*
26. *Vio ägolom ini Godadom timü lekultan ,Abiathar' ed äfidom de jonetabodeds, kels te dalons pafidön fa kultans, e de ats i ägivom utanes, kels äbinoms ko om?*
27. I äsagom omes: *Jabat pestidon demü men, no men demü jabat:*
28. *Sekü atos Son mena i binom Söl jabata.*

KAPIT: III

1. Tü del votik äkömom ini südagog, ed us man äbinom, kel älabom nami isigiköl.
2. Älükoy omi, va ösanom ün jabat, dat äkanoyöv kusedön omi.
3. Ed äsagom lü man labü nam isigiköl: *Kömolöd ad stanön is in zänod!*
4. Tän äsagom omes: *Pedälos-li ad dunön gudiko u badiko, ad savön lifi eka ud ad deidön oni? ab äseiloms.*

5. E posä izülogetom zuniko omis, älügom dö düfäl ladöfa omsik, ed äsagom mene: *Tenükolöd nami olik!* Ätenükom oni, e nam omik isaunikon.
6. E sunädo farisetans ägoloms ad dakonsälön ko elans di ‚Herodes‘, vio äkanomsöv deidön omi.
7. Nu Yesus äleyilom ko tidäbs okik lü lak, e menamödots gretik se Galileyän ed i se Yudän äsökons omi,
8. ed i se ‚Hierusalem‘, se ‚Idumaea‘, se län votaflanü ‚Jordanis‘ e se züamöps di ‚Tyros‘ e di ‚Sidon‘ menamödots gretik, sekü sagäd utosa, kelosi ädunom, äkömons lü om.
9. Tän äbüdom tidäbes okik ad blümükön ai nafili pro om, demü menamödöt, dat no ödränon omi.
10. Ibä äsanom mödikanis, sodas utans valik, kels älabons döfis, äjutedons lü om, ad doatön omi.
11. E milanans, sosus älogons omi, ädofalons foi om, ed ävokädons: *Binol Son Goda.*
12. Ab äproibom omes seväriko ad sevädükön kim äbinom.
13. Tän äxänom sui bel, ed ävokom utanis, kelis ävilom, ed äkömoms lü om.
14. Ed äcälom manis degtel, ad sogön okis lä om, ed ad palesedön fa om ad predön,
15. ed ad labön fägi ad sanön malädis, ed ad sejedön milananis,
16. sevabo, eli ‚Simon‘, kele ägivom näinemi: ‚Petrus‘,
17. eli ‚Iacobus‘: son ela ‚Zebedaeus‘, eli ‚Ioannes‘: blod ela ‚Iacobus‘, keles ägivom näinemi: els ‚Boanerges‘, kelos sinifon: sons tonära,
18. eli ‚Andreas‘, eli ‚Philippus‘, eli ‚Bartholomaeus‘, eli ‚Matthaeus‘, eli ‚Thomas‘, eli ‚Iacobus‘: son ela ‚Alphaeus‘, eli ‚Thaddaeus‘, eli ‚Simon‘: Kanaänan,
19. e ‚Iudas‘ di ‚Kariot‘, kel eträtom omi.
20. Ägoloms domio. E dönu menamödöt so gretik äkobikon, das no äkanoms igo fidön bodi oksik.
21. E ven omikans äliloms atosi, äsegoloms ad dakipön omi; ibä äsagoms: *Binom lienetik.*
22. E bibinolavans, kels ikömoms se ‚Hierusalem‘ äsagoms: *Labom ninälo eli ‚Beelzebul‘, e dub cijf diabas sejedom diabis.*
23. E posä ivokom omis lü ok, äspikom omes in parabs: *Lio diab kanom-li sejedön diabis?*
24. *If regän komipon ta ok it, tän regän no kanon bleibön dabinön.*
25. *Ed if dom komipon ta ok it, tän dom no kanon bleibön dabinön.*
26. *Ed if diab volutom ä komipom ta ok it, tän no kanom bleibön dabinön, ab ofinikom.*
27. *Nek kanom nügolön ini dom mana nämik ad ravön möbemi omik, if no jänom büikumo mani nämik; pas täno kanom beravön domi omik.*
28. *Vö! sagob oles: Val popardon ciles menas; sinods e blasfäms valiks, kelis usespikons,*
29. *ab if ek slänon Saludalanali, atan laidüpio no odageton pardi, ab döbon sinodi laidüpiik.*
30. *Ibä äsagoms: Labom lani neklinik.*
31. Nu mot omik e blods omik äkömons, äblebons plödo, ed älesedons eki lü om, ad vokön omi.
32. Zü om menamödöt äseadon, ed äsagons ome: *Ekö! plödo mot, blods e sörs ola stanons, sukons oli.*
33. Ab ägesagom ones: *Kif binof-li mot obik? Kims binoms-li blods obik?*
34. Ed äzülogedölo love utans, kels äseadons züo zü om, äsagom: *Ekö! Is mot obik, blods obik binons.*
35. *Ibä utan, kel dunon utosi, kelosi God vilom, binon blod, sör e mot obiks.*

KAPIT: IV

1. Ven ägolom dönu lü lak ad predön, menamödöt gretik äkobikon lä om, sodas ägolom sui naf in lak ad seidön us oki, du mödöt menas äbinon su jol laka.
2. Älejonom ones dinis mödik in parabs, ed ätidom ones so:
3. *Lilolsöd! Ekö! sovan äsegolom ad sovön.*
4. *Ed äjenos, das pö sov, dil äfalon ve veg, e böds äkömons ed äfifidons oni.*
5. *Dil votik äfalon sui tops stonagik, kö no älabon taili mödik, ed ädaglofikon sunädo, bi no älabon jüdi bigik taila;*
6. *ab ven sol isülöpikon, äsufon dub hit ed äsigikon, bi no älabon vuli.*
7. *E dil votik äfalon ini tils, e tils ädaglofikons, ed äteifons oni; prodi no äblinon.*
8. *Dil votik äfalon ini tail gudik, ed äblinon prodi; äsüikon, ädaglofon ed ägivon prodi kildegiko, mäldegiko, u tumiko.*

9. Ed äsagom: *Utan, kel labon lilis ad lilön, lilonöd!*
10. Ven äbinons soeliks, utans, kels äsökons omi, ko degtelanef, äsäkons ome dinädü parab;
11. Ed äsagom ones: *Oles dasev pegevon tefü müster regäna Goda; pro ons, kels plödons, val jenon medü parabs;*
12. *dat, utans logölo, logons e no dasevons, ed utans lilölo, lilons e no suemons; dat no ceinons okis, e dagetons pardi.*
13. Tän äsagom ones: *If no suemols parabi at, lio üfo osuemols-li parabis votik valik?*
14. *Sovan binom utan, kel sovom vödi.*
15. *Dil, kel efaon ve veg, binon utans, kels elilons vödi, ab pö kels sunädo diab kömom, e mosumom utosi, kelos pesovon ini ladäl onas.*
16. *Leigo, ut binon, kel efaon sui top stonagik; sosus lilons vödi, oni lasumons freda,*
17. *ab no labons ninälo vuli, binons mens nen laidäl: ven poso dränäl e pöjut kömons demü lekred, sunädo lefailons.*
18. *Votans binons ut, kel pesovon ini tils; atans binons utans, kels lilons vödi,*
19. *täno kuds aldelik kömons, e bätod liega, e desirs lü dins votik sütkons ninälo, e teifons vödi, sodas blebon nenfrutik.*
20. *Ed ut, kel pesovon ini tail gudik binon utans, kels lilons vödi e lasumons oni, e blinons prodi, balan kildegiko, e votans mäldegiko, e tumiko.*
21. Ed äsagom ones: *Lampad dabion-li ad papladön disi grenimaf u disi bed? No papladon-li sui litikipian?*
22. *Ibä nos peklänedon, kel no pasevädükon, ni bos binon klänik, kas [? -- adas] ad padasevädükön.*
23. *If ek labon lilis ad lilön, tän lilonöd!*
24. I äsagom ones: *Küpälolsöd ad utos, kelosi lilols! Me maf, me kel mafols, pomafols, ed oles, kels lilols, mödikumos pogivon.*
25. *Ibä ai kel dalabon, utane pogivos, e kel no dalabon, de utan utos, keli dalabon, pomosumon.*
26. I äsagom: *So regän Goda binon, äsif men jedülon sidi sui glun,*
27. *golon ad slipön e löädön, ün neit alik ed ün del alik, e sid sproton e löglofon, ed on no sevon eli lio.*
28. *Ito glun prodon, büiko stagi, täno spigi, täno greni fulik in spig.*
29. *Ven gren emadikon, sunädo gebon fodi; ibä klopij ekömon.*
30. I äsagom: *Ko kis oleigodobs-li regäni Goda, ud in parab kinik omagobs-li oni?*
31. *Binon as mutaragan; ven pajedülon sui glun, tän binon smalikiin sidas valik, kels falons sui glun,*
32. *ab ven pesovon, tän löikon e vedon gretikum ka härbats valik, e spröton tuigis gretik; sodas böds sila kanons nästön in jad onas.*
33. Ed in parabs somik mödik äspikom lü ons, sotefo äkanons suemön onis,
34. e nen parab no äspikom lü ons, ab tidäbes lönik okik ägivom patiko tuvedoti vala.
35. E tü soar dela ot, äsagom omes: *Nafobsöd votaflanio!*
36. Äleadoms mogolön menamödotis, ed äkesumoms omi soäsä äbinom. E nafs votik i äbinons lä naf omsik.
37. E tep levemik ädavedon, vefs äflumons love naf, sodas äfulikon.
38. Vüo äseatom ad slipön in pödistir; ko kap oka su kusen. Ab ägalükoms omi, ed äsagoms ome: *O Mastan! No glifol-li, das nafädobs?*
39. Tän älöädöm, äblamom vieni, ed äsagom lake: *Seilolöd! takolöd!* E vien änosikon, e stil gretik ädavedon.
40. Ed äsagom omes: *Sekü kis binols-li so drediks? Kikodo no labols-li lekredi?*
41. Täno ävedoms vemo drediks; ed äsagoms odes: *Kim om ga binom-li, das i vien e vat laka lobedons omi?*

KAPIT: V

1. Ed äkömoms len loveflan laka ini län elanas di ‚Gadara‘.
2. E sosus ilüvom nafi, se sepüls äkosgolom lü om men labü lanan neklinik;
3. ästebom in sepüls, e nek nog ikanom fimatanön omi, igo no me jänäds;

4. ibä suvo, ven pitanom me futijänäds e jäns, ädesleitom jänis, ed ädabreikom futijänädis; nek äfägom ad mütön omi.
5. Laiduliko, dü neit e dü del, äbinom in sepüls e su bels, luvokädölo ed oki me stons flapölo.
6. Ven älogom fagao Yesusi, älükömom, ädofalom fo om,
7. ed ävokädom lelaodiko: *Demü kis mutob-li jäfikön me ol? o Yesus! Son Goda löpikün! Lebegob vemo ole nämätü God ad no datomön obi.*
8. (Ibä äsagom ome: *O lanan neklinik! segololöd se men et!*)
9. I äsäkom ome: *Lio panemol-li?* Ed äsagom ome: *Nem oba binon: Legion, ibä binobs mödiks.*
10. Ed älebegom ome, ad no xilön onis se län.
11. Nu us nilü bel jep gretik svinas äyebidon.
12. E milanans älebegons ome: *Sedolös obis lü svins, dat nügolobs ini ons!*
13. E Yesus ädälom sunädo osi ones. Tän milanans äsegolons ed äninikons ini svins, e jep, kel äbinädon me svins telmil, äjutodon de jol skapik ini lak, ed änoyon in on.
14. Galedans äfugoms, ed änunoms osi in zif e su länäd; e mens äkömons ad logön utosi, kelos ijenon.
15. Ven äkömons lä Yesus, ed älogons diabäbi, kel ilabom legioni, äseadöli, piklotöli ä suemäli älaböli, ädredikons.
16. Logamatemunans äkonons ones jenoti tefü diabäbi e svins.
17. Ed äprimons ad lebegön ome ad mogolön se topäd oksik.
18. Ven äboidom oki ini naf, ediabäbölan älebegom ome, ad dalön blibön lä om.
19. Ab no ädälom ome atosi, ab äsagom ome: *Gololöd lü dom olik lü olikans, e konolöd ones utosi valik, keli Söl edunom ole, e vio emiserom oli!*
20. Ädegolom, ed äprimom ad nunön in el ‚Decapolis‘ utosi, kelosi Yesus idunom ome, e valans ästunons.
21. Ven Yesus ilovenafom lü loveflan laka, ed äbinom su jol ona, dönu menamödot gretik äkobikon lä om.
22. Ed ekö! balan löpalas sünagoga, ‚Iairus‘ panemöl, äkömom, e ven älogom omi, ädofalom foi futs omik,
23. ed älebegom draniko: *Dautil obik deadikof; kömolös ad suseitön ofe nami olik, dat pasavofös ä bleibofös lifön!*
24. Äkegolom ko om, e menamödot gretik äsökon omi, ed ädränon vemo omi.
25. Vom, kel isufof dü yels degtel sekü bludaflum,
26. ed isufof mödikosi de sanans, ed igebädof demü atos vali, keli ädalabof, e no isaunikof, ab güo ivedof badikum,
27. äkekömof, ven älilof dö Yesus, i bevü menamödot, ed ädoatof pödao mänedi omik;
28. ibä äsagof ninälo: *If doatob te mänedi omik, osaunikob.*
29. E sunädo fon bluda isägikon, ed äküpof in koap okik, das isaunikof de maläd at.
30. E Yesus, kel äküpom ninälo, das näm igolon se om, ägüflekom sunädo oki in menamödot ed äsäkom: *Kin edoaton-li mänedi obik?*
31. Tidäbs omik äsagoms ome: *Logol ga, das padränol, lio kanol säkön: „Kin edoaton-li obi,,?*
32. Ab äzilogedom, ad logön utani, kel idunon atosi.
33. Vom, dredöl ä dremöl, bi äsevof utosi, kelos ijenon in ok, äkömof ed ädofalof foi om, ed äsagof ome verati lölik.
34. Tän äsagom ofe: *O daut obik! lekred olik esavon oli. Gololöd in püd! binolöd saunik e pesanolöd de maläd olik!*
35. Ven nog äspikom, mens de löpal sünagoga äkömoms ed äsagoms: *Daut olik edeadof; kikodo töbol-li nog mastani!*
36. Ab Yesus, lielöl sagön atosi, sunädo äsagom löpale sünagoga: *No dredolöd! Labolöd te lekredi!*
37. Ed ädälom neke ad sökön omi, plä els ‚Petrus‘, ‚Iacobus‘ e ‚Ioannes‘: blod ela ‚Iacobus‘.
38. Ven nu äkömoms lä dom löpala sünagoga, ed om äküpom lenoidi, e vio lelaodiko ädrenons, ed ävions,
39. äsagom, ven änügolom: *Kio lenoid e drenals! Jicil no edeadof, slipof.*

40. Ab äbesmilons omi. Posä imoükom valanis, äkesumom ko ok fati e moti jicila e kompenanis okik, ed ägolom lü top, kö jicil äseatof,
41. ägleipom nami cila, ed äsagom ofe: *Thalita kumi*, kelos sinifon: *O jicil! sagob ole: löädolöd!*
42. E sunädo jicil älöädof ed äzigolof, ibä älabof lifayelis degtel. Ed älejekons mu vemo.
43. Ed äbüdom ones seväro, das nek ädalons sevön atosi; ed äsagom ad givön ofe zibi.

KAPIT: VI

1. Yesus ädegolom usao ed äkömom ini lomazif okik, e tidäbs omik äsökoms omi.
2. Ven jabat ivedon, äprimon ad lejonön in süntagog; e mödikans, kels älilons omi, älejekons, ed äsagons: *Kiöpaio labom-li atosi valik? E sap kion pegivon ome, das milags somik padunons me nams omik!*
3. *No binom-li kapenan: son ela ,Maria', blod elas ,Iacobus', ,Ioseph', ,Iudas' e ,Simon'? E sörs omik, no binofs-li is lä obs? Ed äskanons demü om.*
4. E Yesus äsagom ones: *Profetan te no pastimom in lomän okik, fa bludaröletans okik, ed in dom okik'.*
5. No fägom ad dunön us milagi bal, te malädanis nemödik esanom medü namisuseit.
6. Ästunom dö nenlekred onas, ed äzitevom lejonölo in vilags züik.
7. Seimna ävokom lü ok degtelanefi, ed äprimom ad lesedön omis a tel; ed ägevom omes nämädi tefü milanans.
8. Äbüdom omes ad no kesumön bosi dü vegam plä staf; no tävasakädi, no bodi, no moni kuprinik in zönül.
9. Ädaloms lenükön sandalis, ab no niklotis tel.
10. I äsagom omes: *If ninikols ini dom, blibolsöd täno us, jüs degolols usao-*
11. *Ed utöpo, kö no getedoy olis, ni daliloy olis, delemufükolsöd pö mogul püfi de futs olsik, as temunod ones! (Vö! sagob oles: Obinos sufovikum pro län elas ,Sodom' e ,Gomorrha', ka pro zif et.)*
12. Ädegoloms ed äpredoms, das älececonsöd!
13. Äsejedoms milananis mödik ed äsanoms malädanis mödik dub leüledön onis ko leül.
14. Reg ,Herodes' nu älelilom dö om, ibä nem omik isevädikon. Äsagoy: ,Ioannes': *blunedan elelifikon se deadans; sekü atos näms vobedons in om.*
15. Votans äsagons: *Atan binom ,Elias'.* E votans äsagons: *Binom profetan, äsä balan profetanas votik.*
16. Ven ,Herodes' älelilom atosi, äsagom: *Atan binom ,Ioannes', keli esäkapob. Elelifikom se deadans.*
17. Ibä ,Ioannes' isagom ele ,Herodes': *No pedälos ole ad labön jimatani bloda olik.*
19. ,Herodias' nu izeilof omi, ed ävilof deidön omi, ab no äplöpof.
20. Ibä ,Herodes' ädredom pro ,Ioannes', bi äsevom, das äbinom man ritik ä saludik; somo äkälälom sefi oma. E ven älilom omi, äbluvikom, ab ga ädalilom vilöfo omi.
21. Tü del semik, ven ,Herodes' imeikom tü motedadel okik daifafidedi pro kuranef okik, lebüdäns kohortas, e cädans Galileyäna,
22. *daut ela ,Herodias' äninikof, ed äplitof dub danüd okik eli ,Herodes' e kekompenanis omik. Tän reg äsagom jipule: Begolöd obe aluti, keli desirol, ed ogivob oni ole!*
23. Ed äfümükom yulo ofe: *Aluti, keli desirol, ogivob ole, ifi obinonöv laf regäna obik.*
24. Ägolof plödio, ed äsagof mote okik: *Kisi obegob-li? E jiatan äsagof: Kapi ela ,Ioannes': blunedan.*
25. E sunädo äninikof spido lü reg, ed äflagof: *Vilob, das givol obe tü timül at su bov kapi ela ,Ioannes': blunedan.*
26. Reg ävedom vemo glumik, ab demü yul okik e demü kekompenans fideda, no ävilom refudön ofe osi.
27. Somo reg älesedom boyadi, ed äbüdom ome ad blinön kapi omik.
28. Atan nu ädegolom, ed äsäkapom omi in fanäböp, änüblinom kapi su bov, ed ägivom oni jipulile, e jipulil ägivof oni mote okik.
29. Ven tidäbs oma äliloms atosi, äkömoms ad ramenön fui omik, ed äseitoms oni ini sepül.
30. Paostolans äkobikoms nu lä Yesus, ed änunoms ome utosi valik, kelosi idunoms ed ipredoms.
31. Ed äsagom omes: *Gololsöd soeliko ve veg at lü top soelöfik, e takädolsöd boso! Ibä utans, kels äkömoms ed ämogolons äbinons so mödiks, das igo no älaboms timi ad fidön.*

32. Ägoloms kludo in naf lü top soelöfik, ad binön soeliks.
33. Ab ven mens älogons, das ädegoloms, e mödikans äsevoms omis, se zifs valik ägolons futo usio, ed älükömons nog bü oms tö top et, ed äkobikons lä om.
34. Ven Yesus äsäboidom oki, ed älogom menamödoti gretik, äkeliedom vemo ko ons, bi äbinons äsä jips nen galedan, ed äprimom ad lejonön ones mödikosi.
35. E ven nu ivedos vemo latik, tidäbs omik äkömoms lü om ed äsagoms: *Top at no pabelödon, e binos ya vemo latik;*
36. *leadolös mogolön onis, dat kanons remön okes bodi in top e vilags züamöpa, ibä no labons bosu ad fidön.*
37. Ab ägesagom omes: *Givolsöd ols ones bosu ad fidön!* Äsagoms ome: *Mutobs-li remön tä zikuls teltum bodi, e givön ones ati ad pafidön?*
38. Äsagom omes: *Bodedis kimödotik labols-li? Gololsöd ad logön atosi!* Ävestigoms osi, ed äsagoms: *Luli e fitis tel*
39. Tän äbüdom valikanes ad seitön okis grupiko sui yeb grünik.
40. Ed äseitons okis ad grups pösodas tum e luldegas.
41. Nu äsumom bodedis lul e fitis tel, ed älöpiologölo äl sül, äbenedom, ed äbreikom bodedis, ed ägivom onis tidäbes okik, dat öfoseidomös onis ones; e fitis tel äseagivom valikanes.
42. Valikans äfidons e päsatükons.
43. Älasumoy breikotis mö bäsets degtel e dili fitas.
44. Ed utans, kels ifidons bodi äbinons mans lulmil.
45. Sunädo ämütom tidäbis okik ad boidön okis ini naf ed ad lovenafön bü onm lü ‚Bethesda‘, du öleadom mogolön menamödoti.
46. Posä ileditüom oni, ägolom lü bel ad plekön.
47. E ven ivedos soar latik, naf äbinon zänodo in lak, ed om äbinom soeliko su län.
48. Ed älogom, das pätöboms ad lainafön, ibä vien äbinon taik. Ün neitogal folid ävegom lü oms ägolölo su vat laka; ävilom beigolön omis.
49. Ven älogoms omi su vat laka spatöli, äcedoms, das äbinom späk, ed äluvokädoms vemo,
50. ibä valikans älogoms omi, ed äbluvikoms. Ab sunädo äspikom lü oms, ed äsagom: *Binolsöd benoladälik! binos ob, no dredolsöd!*
51. Tän äxänom ini naf lä oms, e vien änosikon. Nu ävedoms mu vemo kofudiks, ed ästunikoms.
52. No idasevoms utosi, kelos ijenon pö bodeds, ibä ladäls omsik äbinons dölik.
53. Älovenafoms ed äkömoms tö ‚Genesareth‘, kö äjoloms.
54. Töbo äsäboidoms okis, ed äsevoy, kim äbinom.
55. Äzigoloy da län lölik, ed äprimoy ad blinön malädanis su polabeds lü top, kö ma sagod äbinom.
56. Ed alutöpo, kö äkömom, ini vilag, ini zif ud ini vilagil, us ädoseitoy su maket malädanis, ed älebegoy ome ad dalön doatön mänedi omik, if binosöv te kvat ona. Ed alan, kel ädoaton omi, äsaunikon.

KAPIT: VII

1. Seimna farisetans e bibinolavans anik, kels ikömoms de ‚Hierusalem‘, äkömoms kobo lü om,
2. e ven älogoms, das anans tidäbas omik äfidoms bodi ko nams neklinik, sevabo, ko nams no pilavöls,
3. - ibä farisetans e yudans no fidons büä elavons kälöfikiko namis oksik, dakipölo vönaoloveikodi büroletanas,
4. e ven kömons de maket, no fidons, büä elavons okis; so kösömots votik mödik dabinons, kelis demons: lav köpas, kenas, gefas kuprinik, e bedas -
5. täno farisetans e bibinolavans äsäköms ome: *Kikodo tidäbs olik no kondötoms-li ma vönaoloveikods büroletanas, ab fidoms bodi ko nams neklinik?*
6. Ab ägesagom omes: *Gideto ‚Isaias‘ eprofetom dö ols, o simulans! utosi, kelos pepenon: „Pöp at stimon obi ko lips, ab ladäl onik binon fagik de ob.*
7. *Vaniko kultons obi me lejonods oksik, kels binons büdedes menas,,.*
8. *Ibä nedemols büdedi Goda, e dakipols vönaoloveikodi menas, dubä lavols kenis e köpis, e dunols dinis somik mödik.*
9. Äsagom i omes: *Binos-la jönik, das nefölols büdedi Goda, ad dakipön vönaoloveikodi olsik?*

10. *Ibä ,Moyses' esagom: „Stimolöd fati olik e moti olik,,! ed „Utan, kel malediton fati u moti oka, fümiko odeadon,,.*
11. *Ab ols sagols: Utos binon ,corban' (sevabo: givot) kelosi de ob kanolöv frutidön ole,*
12. *e täno no plu letols oni ad dunön bosu pro fat u mot oka.*
13. *Somo nenämükols büdedi Goda dub vönaoloveikod fa ols pelonöl; e dinis somik mödik dunols.*
14. *E posä ivokom menamödoti lölik lü ok, äsagom one: Ols valik lilolsöd obi e suemolsöd!*
15. *Nos plödao ini men niniköl kanon neklinükön oni, ab utos, kel sekömon se on, neklinükön oni.*
16. *Utan, kel labon lilis ad lilön, lilonös!*
17. *Ven ilüvom menamödoti ed ikömom ini dom, tidäbs omik äsäkoms ome pläni paraba at.*
18. *Äsagom omes: Binols-li i ols nog so nelärnafägiks? No sevols-li, das val, kel plödao ninikon ini men, no kanon neklinükön oni?*
19. *Ibä at no ninikon ini ladäl, ab ini bälid, ed usao kömon ini prifet, so zibs valik klinikons.*
20. *I äsagom: Utos, kelos sekömon se men, neklinükön oni.*
21. *Ibä ninälao, se ladäl mena süikons tikods badik, dulcers, nepued, sasen,*
22. *tif, labiäl, badöf, cüt, nestön, glöt, blasfäm, pleidäl, nensüen,*
23. *dins badik valik at süikons se ninäl, e neklinükons meni.*
24. *Ädegolom usao ed ägolom lü topäd di ,Tyrus' e ,Sidon'. Äninikom ini dom, ed ävilom, das nek ösevon atosi; ab no äkanom blebön klänedik.*
25. *Ibä vom, kela dautil älabof milanani, ililof töbo dö om, ed äkömof ed ädofalof foi futs omik.*
26. *Vom et äbinof ji-Helänan, pemotöl in Süriyäna-Fönikiyän; äbegof ome ad sejedön milanani se daut okik.*
27. *Yesus nu äsagom ofe: Büükumo cils satikonsös! ibä no pötos ad sumön bodi de cils e lüjedön oni dogiles.*
28. *Ab ägesagof ome: Atos binon sio pötik, o Söl! i dogils dis tab fidons bodabrekülis cilas.*
29. *Tän äsagom ofe: Demu sagod at ola, degolölöd! diab esegolom se daut olik.*
30. *E ven ikökof ini dom okik, äplakof, das milanani pisejedon, e daut ofik äseatof in bed.*
31. *Ven idetevom dönu de topäd di ,Tyrus', ägolom ve ,Sidon' lü lak di ,Galilaea', zänodü topäd di ,Decapolis'.*
32. *Tän äpoloy lü om sudani, kel töbo äkanon spikön, ed äbegoy ome ad seitön nami omik sui on.*
33. *E posä isumom oni soelio fagotü menamödote, ästeigom doatis okik ini lils onik, äspukom, ed ädoatom linegi onik.*
34. *Äseifom ed älöpiologölo ä lül, äsagom ome: Effatha, kelos sinifon: pamaifükolöd!*
35. *E sunädo lils onik ämaifikons, se nelet linega onik ämoikon, ed äspikom gudiko.*
36. *Äbüdom ones ad sagön neke atosi, ab plüo mödikumo äbüdom atosi ones, plüo mödikumo änotükons atosi.*
37. *Ed äbluvikons plödakösömiko, ed äsagons: Edunom vali go gudiko; kodom, das sudans lilons, e das müätans spikons.*

KAPIT: VIII

1. *Ün dels et, ven menamödote go gretik äkomon, e no älabons bosu ad fidön, ävokom tidäbis okik lü ok ed äsagom omes:*
2. *Keliedob ko menamödote, ibä binons nu lä ob dü dels kil, e no labons bosu ad fidön.*
3. *If leadob degolön onis cunöl lü doms onis, osukubons dü vegam; ed anans onas ekömons fagao.*
4. *Tidäbs omik ägesagoms ome: Lio ek kanonöv-li satükön onis me bod in soalöföp?*
5. *Äsäkoms omes: Bodedis liomödote labols-li? Ägespikoms: Veli.*
6. *Ed äbüdom menamödote ad seadön sui glun. Äsumom bodedis vel, äsagom danami, äbreikom onis, edägivom onis tidäbes, ad lovegivön onis; ed älovegivoms onis menamödote.*
7. *Älaboms i fitis anik, e posä ibenedom onis, äbüdom seagivön i atis.*
8. *Äfidons e päsatükons, e brekotis retik älasumoms mö bäsets vel.*
9. *Num utanas, kels ifidons, äbinon zao folmil, ed äleadom mogolön onis.*
10. *Sunädo äbödom oki ini naf ko tidäbs okik, ed ävegom lü topäd di ,Dalmanutha'.*

11. Farisetans äkômoms ed äprimoms ad feitön ko om: äflagoms de om mali se sül. Äviloms blufön omi me atos.
12. Dibäto seifölo äsagom: *Sekü kis menäd at flagon-li mali? Vö! sagob oles, menäde at mal no pogivon.*
13. Äzedom omis, ed äboidom dönu oki ini naf ad vegön lü votaflan.
14. Iglömoms ad kesumön bodi ed älaboms in naf bodedi te bali.
15. Ven nu ägevom omes nunedi: *Prüdotsöd! galedolsöd olis demü lefapest farisetanas e lefapest ela ,Herodes'!*
16. äbespikoms ko ods; das no älaboms bodedis.
17. Yesus, kel äsueom atosi, äsagom omes: *Kisi vätälols-li, das no labols bodedis? Labols-li üfo no nog dasevi u suemi? Binols-li üfo so nesuemoviks?*
18. *Du labols logis, no logols, e du labols lilis, no lilols. No memols-li,*
19. *ven äbreikob bodedis lul pro milats lul, bäsetis me bodabrekots fulikis kimödotikis elasumols-li? Äsagoms ome: Degteli.*
20. *e bodedis vel pro folmilans, bäsetis me bodabrekots fulikis kimödotikis elasumols-li? Äsagoms: Veli.*
21. Tän äsagom omes: *No nog suemols-li üfo osi?*
22. Ven äkômom ini ,Bethsaida', äblinoy ome bleinani, ed äbegoy ome ad doatön omi.
23. Ägleipom me nam bleinani, ed ädugom omi plödü vilag, äspukom sui logs omik, äseidom namis sui om, ed äsäkom ome: *Logol-li bos?*
24. Ämaifükom logis ed äsagom: *Logob menis; loegob spatön onis äs bims.*
25. Tän äseidom dönu namis sui logs omik, äleadom maifükön logis, ed inätikom; älogom vali kleiliko.
26. Tän äkoedom golön omi domio, ed äsagom: *No gololöd ini vilag, e sagolöd nosi in vilag et!*
27. Usao Yesus ägolom ko tidäbs okik lü vilags di ,Caesarea Philippi', e dü vegam äsäkom tidäbes okik: *Kim mens sagons-li, das binob?*
28. Ägesagoms: *,Ioannes': blunedan, e votans sagons: Elias' e votans: balan profetanas.*
29. Nu äsäkom omes: *Ab ols, kim, ols sagols-li, das binob? E ,Petrus' ägesagom: Binol Kristus.*
30. Ed äproibom seväriko omes ad sagön eke atosi.
31. Seimna äprimom ad tidön omes, das Son mena ömutom sufön mödiko, das pödeimom fa bäldikünans, lekultans e bibinolavans, e pödeidom, e das ölelifikom pos dels kil.
32. Äsagom stedälo atosi. E ,Petrus' äkesumom omi flanio, ed äprimom ad blamön omi.
33. Ab ädeflekom oki, älogedom tidäbis okik, ed äblamom eli ,Petrus': *Moö! gololöd poi ob, o diab! ibä no labol tikodis Goda, ab menas.*
34. Tän ävokom menamödöti e tidäbis okik, ed äsagom ones: *If ek vilon slopön obi, tän noädonöd oki, lasumonöd krodi okik e sökonöd obi!*
35. *Ibä, kel vilon dakipön lifi okik, utan operon oni, e kel peron oni demü ob e gospul, utan odakipon oni.*
36. *Ibä, kisi frutosöv-li mene, if gaenonöv voli lölik, e lan ona sufonöv dämi?*
37. *U kisi men givonöv-li tökü lan okik?*
38. *Ibä, utan in menäd dulterik ä sinik at, kel jemon demü ob e vöds obik, demü on i Son mena ojemom, ven okömom ini glor Fata okik ko silanans saludik.*

KAPIT: IX

1. Ed äsagom ones: *Vö! sagob oles: semans utanas, kels binons is, no odeadons, büä oloegons kömön nämo regäni Goda.*
2. Pos dels määl, Yesus äkesumom ko ok eli ,Petrus', eli ,Iacobus' ed eli ,Ioannes', ed äblinom omis lü bel geilik, nendas votans äkomons. Us äcenodom lo oms,
3. klots omik ävedons nidiko vietiks äs nif, soäsä vietädan su taled no kanom vietädön.
4. E lo oms el ,Elias' äpubom ko ,Moyses', spikölo ko Yesus.
5. Tän ,Petrus' äprimom spikami, ed äsagom Yesuse: *O rabinan! binos gudik, das binobs is. Bumobsös tänadis kil! bali pro ,Moyses' e bali pro ,Elias'.*
6. Ibä no äsevom utosi, kelosi äsagom, ibä ijekoms vemo.

7. Nu lefog äkömon ed älovejadon omis, e se lefog vög ätonon: *Atan binom Son fa ob palöföf. Lilolsöd omi!*
8. E sunädo züo älogölo, no älogoms eki äsä Yesusi, kel äbinom lä oms.
9. Du änexänoms de bel, Yesus äproibom omes ad konön eke utosi, kelosi ilogoms, büä Son mena ulelifikom se deadans.
10. Ädakupoms sagodi at ninälo, ed ädisputoms ko ods dö sinif ela ,lelifikön se deadans’.
11. Äsäkom omes: *Bibinolavans esagoms sio, das ,Elias’ okömom büükumo.*
12. Ed ägesagom omes: *Elias okömom büükumo, ed onätükom vali, e dö Son mena pepenos, das osufom mödiko e ponestümom.*
13. *Ab sagob oles: ,Elias’ ekömom, ed edunoy ko om, soäsä eviloy; ma utos, kelos pepenon dö om.*
14. E ven äkömoms lä tidäbs, älogoms zü oms menamödoti gretik, e bibinolavanis, kels ädisputoms ko oms.
15. Sosus menamödöt älogon omi, älejekon, älügolon lü om, ed äglidon omi.
16. Äsäkom omes: *Dö kis disputols-li ko oms?*
17. E balan se menamödöt ägespikom omes: *O mastan! eblinob lü ol soni obik, kel diabäbom me milanan müätik.*
18. *Ven gleipon omi, tän däbreikon omi, sodas mud omik skömon, knirom me tuts okik e stifikom. Ebegob tidäbes olik ad sejedön milanani et; ab no äfägoms ad dunön atosi.*
19. Ägesagom ones: *O menäd nelekredik! kilunüpo obinob-li nog lä ols? Kilunüpo osufälob-li olis? Blinolsöd omi obe!*
20. Ed äblinons omi lä om. E sosus milanan älogon omi, äkodon, das hipul äkonvulom, ädofalom sui glun ed äläitülom oki ko sköm su mud.
21. Äsäkom fate omik: *Kilunüpo elabom-li atosi? Äsagom: De yun omik,*
22. *e suvo milanan jedon omi ini fil ud ini vat, ad deidön omi. If fägol osi, miserolös üfo obis, e yufolös obis!*
23. Yesus äsagom omes: *If fägol osi - sagol - val binon mögik pro utan, kel labon lekredi.*
24. E sunädo fat hipula ävokädom, drenölo, *Lekredob. Yufolös obi pö nelekred obik!*
25. Ven nu Yesus älogom, das menamödöt ärönädon lü om, äsagom ko vög tädöl lü milanan: *O milanan sudamüätik! Segololöd se om, e gegololöd neai plu ini om!*
26. E ko luvokäd e ko konvuls mödik äsegolon se om, e hipul ävedom äsä fun, sodas mödikans äcedons, das ideadom.
27. Ab Yesus ägleipom omi len nam omik, älöädükom omi, ed ästanom.
28. Ven ikömoms lomio, tidäbs äsäkom omes, ven äbinoms soelik ko om: *Kikodo no äkanobs sejedön oni?*
29. Äsagom omes: *Sot at kanon pasejedön dub nos, ka dub plek e cun.*
30. Posä idegolom usao, äzitevoms da Galileyän, e no ävilom, das ek äsevon atosi.
31. Ibä änotükom tidäbes okik, das Son mena pölovegivom menes, kels ödeidoms omi, e das, posä püdeidom, ölelifikom pos dels kil.
32. No äsuemoms sagodi at, ab no äriskoms ad säkön ome bosu tefü at.
33. Ven ikömoms ini ,Capharnaum’, ed äbinoms in dom, äsäkom omes: *Dö kis espikols-li dü vegam?*
34. Äseiloms, bi ifeitoms dü vegam dö säk, kim äbinom gretikün.
35. Tän äseidom oki, ävokom degtelanis, ed äsagom omes: *If ek vilon binön balidan, tän obinon lätikan valanas, diinan valanas.*
36. Pos atos äsumom cili, ed äpladom oni zänodü oms, e bradölo oni, äsagom omes:
37. *Kel getedon balani cilas somik nemü ob, utan getedon obi, ed utan, kel getedon obi, no getedon obi, ab omi, kel elesedom obi.*
38. Tän ,Ioannes’ äsagom omes: *O Mastal! Älogobs eki, kel äsejedom milanani nemü ol, e kel no sökoms obis,; e, bi no sökoms obis, eproibobs osi omes.*
39. Yesus äsagom: *No neletolsöd atosi! Ibä nek, kel duinon milagis nemü ob fägön ad slänön obi brefüpo pos atos.*
40. *Ibä, utan, kel no binon ta obs, binon ko obs.*

41. *Ibä, kel givon oles köpeti vata ad drinön, bi binols slopans Kristusa, vö! sagob oles, utan no onelabon bläfodi oka.*
42. *E kel skänon balani smalikanas, kels lekredons obi, binosöv gudikum pro utan, das mülaston palägonöv zü särvig onik, e pajedonöv ini lak.*
43. *Ed if nam olik skänonöv oli, decöpolöd oni! Binos gudikum pro ol ad lifön pemitulölo, kas vegön hölio ko nams tel ini fil nekvänovik,*
44. *utöpo, kö vum onas no deadon e fil no pakvänon.*
45. *Ed if fut olik skänonöv oli, decöpolöd oni! Binos gudikum pro ol ad lifön boatiko, kas pajedön ko futs tel ini höl, ini fil nekvänovik,*
46. *utöpo, ko vum onas no deadon e fil no pakvänon.*
47. *Ed if log olik skänonöv oli, mojedolöd oni! Binos gudikum pro ol ad nügolön ballogiko ini regän Goda, kas pajedön ko logs tel ini höl fila,*
48. *utöpo, kö vum onas no deadon e fil no pakvänon.*
49. *Ibä alan posalon me fil, e sakrifot alik posalon me sal.*
50. *Sal binon gudik, ab if sal nesalöfikon, me kis onätükols-li oni dönu? Labolsöd sali in ols it, e dakipolsöd püdi bevü ods!*

KAPIT: X

1. Detevölo usao, ägolom lü topäds Yudäna, da län votaflanü el ‚Jordanis‘. Menamödots äkömons dönu lü om, ed älejonon ones, soäsä äkösomom.
2. Tän farisetans anik äkömomms ad säkön ome, va man ädalom dejoikön jimatani okik. Ädunoms atosi ad blufön omi.
3. Ägesagom omes: *Kisi ‚Moyses‘ ebüdom-li oles?*
4. Äsagoms: *‚Moyses‘ edälom ad penön matiteilapenädi ed ad dejoikön so ofi.*
5. Yesus äsagom omes: *Demü düfäl ladäla olsik epenom oles büdi at.*
6. *De prim jafa God emekom onis: mani e vom.*
7. *‚Sekü kod at, man oliüvom fati e moti okikis, ed oslopom jimatani oka,*
8. *ed ons bofik obinons koap midik bal‘. Sodas obinons no plu koaps tel, ab koap midik bal.*
9. *Utosi kludo, kelosi God ebalom, men no teilonöd!*
10. E domo tidäbs äsäköms ome dönu dö din at,
11. ed äsagom omes: *Utan, kel dejoikom jimatani okik e matikom jivotikani, dulterom kol of;*
12. *ed if vom dejoikof himatani okik, e matikof hivotikani, tän dulterof.*
13. Seimna äblinoy lü om cilis, das ödoatom onis, ab tidäbs äblamoms utanis, kels äblinons onis.
14. Ab ven Yesus älogom atosi, äbadocedom osi omes, ed äsagom: *Leadolsöd kömön cilis lü ob, no neletolsöd onis! ibä lü somans regän Goda duton.*
15. *Vö! sagob oles, kel no lasumon äsä cil regäni Goda, utan no onügolon ini on.*
16. E posä ibradom onis, äseidom nami okik sui ons ed äbenedom onis.
17. Ven äsegolom sui veg, balan äkömom, äfalom sui kiens okik, ed äsäkom ome: *O Mastan gudik! Kisi mutob-li dunön, ad dagetön lifi laidüplik?*
18. Yesus äsagom ome: *Liö! nemol-li obi gudiki? Nek binon gudik plä Balan: God.*
19. *Sevol büdedis: „No sötöl dulterön, no deidön, no tifön, no temunön dobiko, no ludämön eki, stimolöd fati e moti olikis,,!*
20. Äsagom ome: *O Mastan! Atosi valik yunao ai edunob.*
21. Nu Yesus älogedom omi, älöfom omi, ed äsagom ome: *Pö din bal no efölol löliko söti. Gololöd ad selön uti, keli dalabol, e givolöd ati pöfanis, ed olabol divi in sül! Kömolöd täno, lasumolöd krodi olik, e sökolöd obi!*
22. Tän nefrediko sekü sagod at ädegolom lügiko, ibä ädalabom dalabotis mödik.
23. Yesus äzilögölo äsagom tidäbes okik: *Kiofikulik obinos pro utans, kels dalabons monemi, ad nügolön ini regän Goda!*
24. E tidäbs ästunoms dö vöds omik. Yesus nu äsagom dönu omes: *O cils! Kiofikulik obinos pro utans, kels konfidons monemi okik, ad nügolön ini regän Goda!*
25. *Binos fasilikum pro jamod ad golön da hog nada, ka pro liegan ad nügolön ini regän Goda!*

26. Nu äbinoms nog bluvikums, ed äsagoms odes: *Ab kin üfo okanon-li padakipön?*
27. E Yesus, omis älogedöl, äsagom: *Pö mens atos binon nemögik, ab no pö God. Ibä pö God val mögon.*
28. Tän ‚Petrus‘ äprimom spikami, ed äsagom ome: *Ekö! obs elüvobs vali, ed esökobs oli.*
29. Yesus äsagom: *Vö! sagob oles: No balan, kel elüvon domi, blodis, söris, fati, moti, jimatani, cilis u länedis demü ob e demü gospul odabinon,*
30. *kel no odageton tumnaediko, nu in dabinöp domis, blodis, söris, motis, cilis e länedis, sa pöjutis, ed in lananöp lifi laidüpick.*
31. *Ab balidans mödik obinons lätikans, e lätikans balidans.*
32. Ven äbinoms su veg lü ‚Hierusalem‘, Yesus seimna ägolom föfo, ed oms äsökoms omi go stuno e drede. Äkoedom kömön lä ok degtelanis, ed äprimom ad sagön omes utosi, kelos öjenon ko om:
33. *Ekö! vegobs lü ‚Hierusalem‘ e Son mena polovegivom lekultanes e bibinolavanes. Atans ocödetoms omi ad deadön, ed olovegivoms omi paganes.*
34. *Okofoy omi, olebatoy omi, obespukoy omi, ed odeidoy omi; ab pos dels kil olelifikom.*
35. Seimna ‚Iacobus‘ e ‚Ioannes‘: sons ela ‚Zebedaeus‘ äkömoms lü om ed äsagoms: *O Mastan! vilobsöv, das odunolös obes utosi, kelosi obegobs ole!*
36. Äsagom omes: *Kisi vilols-li, das odunob oles?*
37. Äsagoms ome: *Dälolös obes,, das balan obas oseadom detaflanü ol, e balan nedetaflanü ol, in glor olik!*
38. Yesus äsagom omes: *No sevols utosi, kelosi begols. Fägols-li ad vagükön köpi, keli ob ovagükob, u pablunedön me bluned, me kel ob poblunedob?*
39. Äsagoms ome: *Fägobs ad atos. E Yesus äsagom omes: Se köp, se kel odrinob, sio odrinols, e me bluned, me kel pablunedob, poblunedols sio;*
40. *ad lonülön: kim oseadom detaflanü ob, e kim nedetaflano, ye, no labob gitodi. Atos podiuton utanes, keles peblümükon.*
41. Ven votikans deg äliloms atosi, äprimoms ad badocedön osi eles ‚Iacobus‘ e ‚Ioannes‘.
42. Yesus ävokom omis lü ok ed äsagom: *Sevols, das utans, kels palecedons plins netas, reigons onis, e das calans gretik onas plägons nämädi tefü ons.*
43. *Soik ye no binos bevü ols; ab utan bevü ols, kel vilom binön gretik, mutom binön diünan olas valik.*
44. *Ed utan bevü ols, kel vilom binön balidan, mutom binön slafan valikanas.*
45. *Ibä i Son mena no ekömom ad padünön, ab ad diünön, ed ad givön lifi okik asä säsinamasakrifoti pro mödikans.*
46. Äkömoms ini ‚Iericho‘. E ven älüvom ko tidäbs okik e menamödot mödik eli ‚Iericho‘, son ela ‚Timaheus‘: ‚Bartimaheus‘, lubegan bleinik, äseadom len veg.
47. Ed älilölo, das äbinos Yesus di ‚Nazareth‘, äprimom ad vokädön: *O Son ela ‚David‘, O Yesus! miserolös obi!*
49. E mödikans äblamons omi, ed äbüdons ome ad seilön; ab ävokädom plüo laodikumo: *O Son ela ‚David‘, miserolös obi!*
49. Yesus ästopom, ed äsagom: *Vokolsöd omi isio! Ävokons omi ed äsagons: Labolöd kuradi- löädolöd! vokom oli.*
50. Atan ädejedom mänedi okik, älöbunom, ed ägolom lü Yesus.
51. E Yesus äsäkom ome: *Kisi vilol-li, das dunob ole? Bleinan äsagom: O ‚Rabboni‘! das okanobös logön!*
52. E Yesus äsagom ome: *Gö! lekred olik esavon oli. E sunädo ädagetom logami, ed äsökoms omi su veg.*

KAPIT: XI

1. Ven änilikoms lü ‚Hierusalem‘, lü ‚Bethphage‘ e ‚Bethania‘ len Learabel, älesedom teli tidäbas okik,
2. ed äsagom omes: *Gololsöd lü vilag visü ols, e sosus nükömols ini on, otuvols cuküli pefimatanöl, su kel nog neföro men eseadon. Livükolsöd oni e keblinolsöd oni!*
3. *Ed if ek sagonöv oles: Kikodo dunols-li atosi? Sagolsöd täno: Söl neodom oni; ogesedom oni sunädo.*
4. Ämogoloms, ed ätuvoms cuküli len yan pifimatanöli, plödo su veg, ed älivükoms oni.
5. E balans utanas, kels ästanons us, äsäkons omes: *Kisi dunols-li? Kikodo livükols-li cuküli?*

6. Ägespikoms ones, soäsä Yesus isagom, ed äleadons dunön omis.
7. Äblinoms cuküli lü Yesus, äseitoms klotis oksik sui on, ed äseidom oki sui on.
8. Mödikans täno ätenükons klotis oksik sui veg, votikans ädecöpons tuigis labü bleds de bims ed ästürülons onis sui veg.
9. Ed utans, kels äfogolons, ed utans, kels äsökons, ävokädons: *„Hosanna’! Pabenedomös utan, kel kömom nemü Söl!*
10. *Pabenedonös regän kömö! Fata obsik: „David’! löpiküno ,hosanna’!*
11. So änikömom ini ‚Hierusalem’, ed ägolom lü tem, e posä ilogedom vali, e bi ya ivedos latik, älüvom ko degtelans zifi ed ägolom lü ‚Bethania’.
12. Ven äsegoloms tü göd fovik se ‚Bethania’, äfaemikom,
13. e ven älogom fagao figabimi labü bledem, ägolom lü on, ad logön, va ötuvom bosu len on. Ab ven äkömom lä on, ätuvom nosi, äsä bledis; ibä no äbinos tim figas.
14. Täno äsagom one: *Nek ofidonöd plu laidüpo flukis de ol! E tidäbs omik äliloms atosi.*
15. E ven ikömom ini ‚Hierusalem’, ed inügoloms ini tem, äprimom ad semofön utanis, kels in tem äselons ed äremoms, ädojedom tabis monicänanas e bamis pijuniselas.
16. Äletom neki ad polön gefi alseimik da tem,
17. ed älejonom ones: *No pepenos-li: „Dom obik ponemon plekadom pro pöps valik,,? ab ols emekols oni ravanaspädi.*
18. Ven lekultans e bibinolavans äleliloms atosi, ästeifoms ad päridükön omi. Ibä ädredoms omi, bi menamödot lölik äbluvon dö lejon omik.
19. Ed ün soar latik äsegoloms dönu se zif.
20. Tü göd fovik gölik ägoloms ve figabim, ed älogoms, das isigikon vulao.
21. E ‚Petrus’, kel ämemom jenoti, äsagom ome: *O rabinan! logölös! figabim, keli emaleditol, esigikon.*
22. E Yesus ägesagom omes: *Labolsöd lekredi in God!*
23. *Vö! sagob oles, if ek sagonöv bele ati: Tovolöd oli e sturölöd ini mel! ed if ninälo no dotonöv, das utos ojenon, kelosi sagon, tän atos jenonöv.*
24. *Sekü atos sagob oles: Alutos, kelosi plekols e begols, lekredolsöd te, das ogetols osi, ed atos oledutikon lü ols.*
25. *E ven jäfols me plekam, pardolsöd, if labols bosu ta votikan! dat Fat olsik in sül i pardomös oles nefölotis olsik-*
26. *If no pardols, i Fat olsik in sül no opardom oles nefölotis olsik.*
27. Äkömom dönu ini ‚Hierusalem’. Ven nu äzigolom in tem, lekultans, bibinolavans e bäldikünans äkömom lü om,
28. ed äsagoms ome: *Sekü gitod kinik dunol-li atosi? e kim egevom-li ole gitodi ad dunön atosi?*
29. Yesus ägesagom omes: *I ob osäkob oles dini bal. Gespikolsöd obe! ed osagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi.*
30. *Bluned ela ‚Ioannes’, äbinon-li se sül u se mens? Gespikolsöd obe!*
31. Nu ävätäloms ninälo: *If sagobs: se sül, tän osäkom obes: Kikodo üfo no elekredols-li omi?*
32. *Ab if sagobsöv: se mens? ädredoms demü pöp: ibä valans älecedons, das ‚Ioannes’ äbinom jenöfo profetan.*
33. Ägesagoms kludo Yesuse: *No sevobs osi. Tän Yesus ägesagom omes: Täno i ob no sagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi.*

KAPIT: XII

1. Tän äprimom ad spikön lü ons in parabs: *Ek iplanom vitidagadi, ibuidom oni, isebom in on vitidabälipedömi, ed ibumom tümi. Äbailom oni feilanes, ed ämotävom.*
2. *Tü tim pötik älesedom lü feilans hidünani ad getön de feilans dili proda vitidagada.*
3. *Ab ägleipoms ed äflapoms omi, ed älesedom omi ko nams vagik.*
4. *Älesedom dönu hidünani lü oms, ab atani ästonoms ed ätomoms, ed ämolesedom omi pevidöl.*
5. *E dönu älesedom votani; atani ädeidoms. Nog votanis mödik älesedom, ab de atans äflapoms atanis ed ädeidoms votanis.*
6. *Nu älabom nog balani: son fa om pelöfö! Fino älesedom i omi lü oms, äcedölo: Ospaloms soni obik.*

7. *Ab daloatans et äsagoms ninälo: Atan binom geran; gö! deidobsöd omi! e gerot obinon dalabot obas.*
8. *Klu ägleipoms omi, ädeidoms omi, ed äjedoms omi se vitidagad.*
9. *Kisi täno dalaban vitidagada odunom-li? Okömom, opäridükom feilanis, ed obailom vitidagadi votanes.*
10. *No ereidols-li in penäds bibik: „Ston, keli bumans edeimoms, evedon gulaston.*
11. *Atos ejenon ma vil Söla, e binon milag in logs obsik,,?*
12. *Täno ästeifoms ad bemastikön omi, ab ädredoms demü menamödot. Ibä äsueomoms sio, das izeilom omis me parab at. Äzedoms kludo omi, ed ämogoloms.*
13. *Seimna älesedoms lü om farisetanis e slopanis di ‚Herodes’ anikis, ad brulälükön omi medü säk böladik.*
14. *Ven atans äkömoms lü om, äsagoms: O Mastan! Sevobs, das binol men stedälik, e das demol neki; ibä binol men neseکیدik, e lejonol ma verat vegami Goda. Pedälos-li ad pelön tripi lampöre, u no? Mutobs-li pelön, u no mutobs-li pelön?*
15. *Ab om, kel äsevom simuli omsik, äsagom omes: Kio blufols-li obi? Blinolsöd obe sikuli, dat logob oni!*
16. *Äblinoms ome bali. Ed äsagom omes: Kim atan binom-li? Lio nüpenäd tonon-li? Äsagoms ome: Atan binom lampör.*
17. *Tän Yesus äsagom omes: Givolsöd lampöre utosi, kelos duton lü lampör, e Gode utosi, kelos duton lü God! Ed ästunoms dö om.*
18. *I sadukans, kels lesagoms, das lelifikam no dabinon, äkömoms lü om, ed äsäkomoms ome:*
19. *O mastan! ‚Moyses’ ebüdüilom obes ‚das, if blod eka deadam, e posbinükom jimatani nen cils, blod oma osumom jimatani omik, ed ofatom posbinanis blode okik’,*
20. *Nu seimna blods vel ädabinoms; balidan äsumom jimatani, e ven ädeadam, no äposbinükom posbinanis.*
21. *Tän telidan äsumom ofi, ed ädeadam nes posbinükön posbinanis; kilidan leigoso.*
22. *Valans valik äsumoms ofi, e no äposbinükoms posbinanis. As lätik valanas i vom ädeadof.*
23. *Pö lelifikam, nu ven olelifikons, de kim omas obinof-li jimatan? Ibä velans valik elaboms ofi asä jimatani.*
24. *Yesus ägespikom omes: No pölols-li tefü dinäd at, bi no sevols penädis bibik, ni nämädi Goda?*
25. *Ibä, ven lelifikons se deadam, no matikons, ni pamatükons, ab binons äsä silanans in süls.*
26. *Tefü lelifükam it deadanas, no ereidols-li in buk ela ‚Moyses’, in konot fotüla bramarubudas, vio God äsagom ome: „Binob God ela ‚Abraham’, God ela ‚Isaac’, God ela ‚Jacob’, „?*
27. *God no binom God deadanas, ab lifölanas. Pölols kludo vemo.*
28. *E balan bibinolavanas, kel ilielom disputön omis, äkömom nilikumo, e bi äsueomom, das igesagom omes gudiko, äsäkom ome: Kin binon-li veütikün büdedas valik?*
29. *Yesus ägesagom ome: Balid büdedas valik binon: Lilolsöd! O Yisraelänans! Söl: God obsik binom Söl balik.*
30. *Sötols löfön Söli: God olsik ko ladäl lölik olsik, ko lan lölik olsik, ko täläkt lölik olsik, ko nämäl lölik olsik! Atos binon büded balid.*
31. *E telid ad at leigöl binon: „Sötöl löfön kemeni olik äsä oli it,,! Büded gretikum ka ats no dabinon.*
32. *Täno bibinolavan äsagom ome: Verätö! O mastan! Bai verat esagol, das binom balikan, e das plä om votikan no dabinom,*
33. *ed ad löfön omi ko ladäl lölik, ko täläkt lölik, ko lan lölik, ko nämäl lölik, e löfön kemeni okik äsä oki it binos gudikum ka holokosts e sakrifots votik valik.*
34. *Ven Yesus äküpom, das äspikom täläktiko, äsagom ome: No binol fagik de regän Goda! Nek äkünüon fovo ad säkön ome bosu.*
35. *Nu Yesus äprimom ad spikön, ed äsagom, ven älejonom in tem: Lio bibinolavans kanoms-li sagön, das Kristus binom Son ela ‚David’?*
36. *El ‚David’ it esagom ga dub Saludalanal: Söl esagom Söle obik: „ Seadolöd detü ob, jüs uvedükob neflenis olik futabami olik,,!*
37. *If ‚David’ it nemom omi Söli, lio üfo binom-li son omik? Menamödot gretik älilon vilöfo omi.*

38. Pö lejon okik äsagom ones: *Prüdolsöd demü bibinolavans! Löfiloms ad zigolön in klotem gravik, ed ad paglidön su makets,*
39. *ad seadön su stuls föfikün in süinagogs, ed ad labön stimapladis pö fideds;*
40. *oms, kels luslugoms domis jiviudanas, me kodül, das mutoms plekön luniipo. Odagetoms micödeti plüo gretikumi demü atos.*
41. Seimna Yesus äseadom visü sakrifamonabog, ed älogedom vio menamödot änüjedon kuprinamoni ini sakrifamonabog. E liegans mödik änüjedons moni mödik,
42. e jiviudan pöfik äkömof ad nüjedön fenigis tel, kels labons kobo völädi foldila sulda.
43. Tän ävokom tidäbis okik lü ok, ed äsagom: *Vö! sagob oles, jiviudan pöfik et enüjedof mödikumo ini sakrifamonabog, ka votans valik.*
44. *Ibä valans egivons de bundan oksik; of egivof de pöf oka vali, keli älabof, monemi lölik okik.*

KAPIT: XIII

1. Ven älüvom temi, balan tidäbas omik äsagom ome: *O mastan! Logolös! Stons kion, e bumots kion!*
2. E Yesus ägespikom ome: *Logol-li bumotis gretik et? No bal stonas onas obleibon seitön su votik; val podistukon.*
3. Ven nu äseadom su Learabel visü tem, ‚Petrus‘, ‚Iacobus‘, ‚Ioannes‘ ed ‚Andreas‘, kels äbinoms soeliks lä om, äsäkoms ome:
4. *Sagolös obes! Kitimo atos ojenon, e dub kis osevobs, das atos valik ofinikon.*
5. Tänä Yesus äprimom ad sagön omes: *Prüdolsöd, das nek opöladugom olis!*
6. *Ibä mödikans okömoms, ed osagoms, das binoms ob, ed opöladugoms mödikanis.*
7. *If olilos dö krigs, dö sagäds tefü krigs, no fäkikolsöd! ibä atos muton jenön, ed atos no nog binon fin.*
8. *Ibä net ovolutikon ta net, regän ta regän; in topäds difik taladremis odabinons, e faemaditrets e voluts odavedons. Atos binon prim daveda dolas.*
9. *Prüdolsöd! ibä olovegivoy olis lü sanhedrin e lü süinagogs; polebatols e podugols lü provinaguverans e regs demü ob, ad temunön lo oms.*
10. *E büiko gospul muton panotükön netes valik.*
11. *Ven nu modugoms olis ad palovegivön, no kudolsöd dö utos, kelosi osagols, ab sagolsöd atosi, kelos potikodiükon oles tü timül at! Ibä ols no binols utan, kel spikon, ab Saludalanal.*
12. *Blod bal olovegivom blodi votik deadio, fat cili okik, cils ovolutikons ta pals okik, ed odeidons onis.*
13. *E pohetols fa valikans, demü nem obik; ab utan, kel laidälon jü fin, obleibon padakipön.*
14. *Ven logols distuki ledredodik, (dö kel profetan: ‚Daniel‘ espikom) utöpo, kö no dalon binön, (utan, kel reidon atosi, küpälonöd!) das valikans, kels binons in Yudän, fugons lü bels,*
15. *utan, kel binon su nuf no doniogolon ini dom ad kesumön bosu se on,*
16. *utan, kel binon su läned, no gegolon lü utos, kel epoblibon, ad sumön mänedi okik.*
17. *Vi! ün dels et lü voms grodik e sügöls!*
18. *Plekolsöd, das fug olsik no ojenon ün nifüp!*
19. *Ibä dels et obinons tim ditreta, soäsä no edabinon de prim jafotema Goda jü adel, e neai plu odabinon.*
20. *If Söl no obrefükomöv delis et, dabinan nonik obleibonöv dakipön; ab demü väläbs, demü utans, kelis evälom, obrefükom delis et.*
21. *If täno ek sagonöv oles: Ekö! is Kristus binom, ud ekö! us binom; no kredolsöd osi!*
22. *Ibä els Kristus dobik, e profetans dobik osüikoms, ed odunoms malis e milagis ad pölükön mögiko igo väläbis.*
23. *Küpolsöd gudiko! ekö! ebüsagob oles vali.*
24. *Ab ün dels et, pos ditret, sol odagikon, e mun no ogivon liti okik,*
25. *stels ofalons de sil, e sülanämäds ovakulons.*
26. *Täno oloegoy kömön su lefogs Soni mena ko nämäd gretik e glor,*
27. *Tän olesedom silananis ed okobükom väläbis okik de vienüds fol, de finot tala jü finot sila.*
28. *Lärnolsöd de figabim parabi at: Ven nu tuiqs onik müdikons, e bleds sprotons, tän sevols, das hitüp binon nilik.*
29. *So i ven loegols jenön atosi valik, osevols, das binos nilik.*

30. *Vö! sagob oles: genäd at no opasetikon, büä atos valik ujenon.*
31. *Sil e tal opasetikons, ab vöds obik no omoikons.*
32. *Ab tefü dels et e düp et nek sevon bosi, igo silanans in süil no sevons osi, ni Son; te Fat sevom osi.*
33. *Klu logedolsöd! Galolsöd e plekolsöd! ibä no sevols, kitimo del et okömon.*
34. *Binos leigoäsä men, kel egolom ad tävön; elovegivom domi okik, ed egevom dünanes okik guvi ona, alane bligädi, e yanane ebüdom ad galön.*
35. *Galolsöd kludo! ibä no sevols, kitimo söl doma okömom, soaro u zeneito, tü tim higokakrava, ud ün göd gölik.*
36. *Kodolsöd, ven kömom süpo, das no tuvom olis slipölis!*
37. *Utosi, kelosi sagob oles, sagob valikanes: Galolsöd!*

KAPIT: XIV

1. Latikumo mö dels tel öbinos pajad e zäl bodas no pefemükölas. Lekultans e bibinolavans ästeifoms ad fanön käfo omi e deidön omi.
2. Ab äsagoms: *No tü del zäla, dat pöp bo no volutonös!*
3. E ven Yesus äbinom tö ‚Bethania‘ in dom ela ‚Simon‘: lepradan, ed älenseatom len tab, vom äkömof ko fladil laabatik labü nardaleül rafinik vemo jerik, keli, posä ibreikof fladili, äsegifof sui kap omik.
4. Anans ädabinons, kels äskanons dö atos, ed äsagons ninälo: *Demü kis zesüdos-li ad spilön benosmelaleüli at?*
5. *Ibä at ikanon paselön tä denars plu kiltums; ed atis ikanoy legivön pöfanens; ed äzunons ta of.*
6. Ab Yesus äsagom *Leadolsöd takedön ofi! Kikodo töbols-li ofi? Eduinof vobodi gudik kol ob.*
7. *Ibä pöfanis labols ai lä ols, ed okanols benodön onis, if ovilols osi. Ab obi no ai labols.*
8. *Edunof utosi, kelosi äkanof dunön: Büo eleüledof koapi obik demü sepülam.*
9. *Vö! sagob oles, ütöpo in vol lölik kö gospul ponotükon, ospikoy dö utos, kelosi edunof, ad mebö ofi.*
10. Ün tim et el ‚Iudas Iscariotes‘: balan degtelanefa, ägolom lü lekultans, ad lovegivön omi omes.
11. Ven atans äliloms atosi, äfredikoms, ed äpromoms ad givön ome moni. Ed äsukom pöti ad loveükön omi.
12. Tü del balid delas boda nenlefik, kü äsakrifoy pajadajipüli, tidäbs omik äsagoms ome: *Kiöpo vilol-li, das blümükobs ole pajadafidädi?*
13. Täno älesedom telanis tidäbas okik ko komit: *Gololsöd lü zif, ed ek, kel polom vatalufladi okoskömom olis. Sökolsöd omi!*
14. *Uto, kö onügolom, sagolsöd domasöle: Mastal sagom: Kiöpo lecem binon-li pro ob, dat kanobös fidön ko tidäbs obik pajadafidädi?*
15. *Ed ojonom oles fidalecemi pötöfiko peblümüköli. Blümükolsöd us vali pro obs!*
16. Tidäbs omik ädegoloms, äkömoms ini zif, ätuvoms osi, soäsä isagom, ed äblümükoms pajadafidädi.
17. E ven soar ivedon, äkömom ko degtelanef.
18. Ven älenseatoms ed äfidoms, Yesus äsagom: *Vö! sagob oles, das balan olas oträtom obi, balan, kel fidom ko ob.*
19. Älügikoms, e balan pos votan äprimom ad sagön: *Ob ga no binob-li utan?*
20. Äsagom omes: *Balan degtelanas, utan, kel blunüilom ko ob ini bov,*
21. *Son mena omoikom sio soäsä epenoy dö om; ab vi! lü men, fa kel Son mena paträtom! Äbinosöv gudikum pro men et, if no pimotoöv.*
22. E du äfidoms, Yesus äsumom bodi, äbenedom oni, äbreikom oni, ägivom oni omes, ed äsagom: *Sumolsöd ati, at binon koap obik!*
23. Pos atos äsumom köpi, äsagom danamapleki, ed ägivom oni omes. Valans ädrinoms se at.
24. Ed äsagom omes: *At binon blud obik diateka nulik, kel paspilon pro mödikans.*
25. *Vö! sagob oles, odrinob no plu prodoti vitida, jü del ut, tü kel odrinob oni dönu in regän Goda.*
26. Posä ikanitoms lelobakaniti, ägoloms lü Learabel.
27. E Yesus äsagom omes: *Ols, valik oskanols (ün aneit dö ob), ibä pepenos: Oflapob galedani, e jips pospearükons‘.*
28. *Ab posä ulelifikob, ofogolob olis lü Galileyän.*
29. ‚Petrus‘ äsagom ome: *Ifi valans oskanomsöv dö ol, ab no ob.*

30. E Yesus äsagom ome: *Vö! sagob oles, adelo ün neit ebo at, büä higok ukravom telna, onoädol kilna obi.*
31. Äsagom nog kazetikumo: *Ifi mutoböv deadön ko ol, no onoädob oli.* Otosi i votans valik äsagoms.
32. Tän ägoloms lü top ‚Gethsemani‘ panemöl, ed äsagom tidäbes okik: *Bleibolsöd seadön is, jüs uplekob!*
33. Äkesumom ko ok eli ‚Petrus‘, eli ‚Iacobus‘, ed eli ‚Ioannes‘, ed äprimom ad vedön lejekik ä dredik,
34. ed äsagom omes: *Lan obik binon mu dibätiko lügik. Blibolsöd is, e galolsöd!*
35. Ägolom boso fagikumo, ädofalom sui taled, ed äplekom: *If mögos, leadolös beigolön de ob düpi at!*
36. Ed äsagom: ‚*Abba‘! o Fat! Pro ol val binon mögik. Mosumolös köpi at de ob! Ab no soäsä ob vilob, ab soäsä ol vilol.*
37. Nu ägolom, ed ätuvom omis slipölis, ed äsagom lü ‚Petrus‘: *O ‚Simon‘! Slipol-li? No kanol-li üfo galön düp te bal?*
38. *Galolsöd e plekolsöd, das no pablufodols. Lanöf vilöfon sio, ab mid fibon.*
39. Dönu ämogolom ed äplekom me vöds ot.
40. Ven ägekömom, ätuvom omis dönu slipölis, ibä logs omsik äbinons lefeniks, e no äsevoms ad gespikön kisi.
41. Ven ägekömom kilidnaedo, äsagom omes: *Laislipolsöd e takädolsöd! Epasetikos. Düp enilikon. Ekö! Son mena palovegivom ini nams sinanas.*
42. *Löädolsöd! Golobsöd! Ekö! Utan, kel oträtom obi, binom nilik.*
43. E sunädo, du nog äspikom, ‚Iudas‘: balan degtelanefa, kobü lusog gretik labü säbs e klöbs, demü lekultans, bibinolavans e bäldikünans, äkömom.
44. Trätan omik irajanom ko oms mali: *Om, keli okidob, binom utan, gleipolsöd omi, e modugolsöd fümiko omi!*
45. E stedöfiko ägolölo lü om, äsagom: *O rabinan! O rabinan!* ed äkidom omi.
46. Atans nu älenodoms omi ed ägleipoms omi.
47. Balan züölanas ätirom säbi, ädrefom hidünani dalekultana, ed ädecöpom lili omik.
48. Yesus äprimom spikami ed äsagom omes: *Äsä ta ravan esegolols ko säbs e klöbs ad fanäbükön obi.*
49. *Aldeliko äbinob lä ols in tem ad lejonön, e no egleipols obi. Ab atos jenon, dat penäds profetanas pofölons.*
50. Tän valans äfätükoms omi, ed äfugoms.
51. Ab hiyunan bal äsökömi omi, älabom flabi linumastofik zü koap okik, e hiyunans ägleipoms omi,
52. ab äzedom flabi linumastofik, ed äfugom nüdikö.
53. Ädugoms Yesusi lü dalekultana, e lekultans, bäldikünans e bibinolavans valiks äkobikoms domü om.
54. E ‚Petrus‘ äsökömi omi fagoto jü yad ledoma dalekultana, äseidom oki lä hidünans, ed ävamükömi oki lä fil.
55. Lekultans e sanhedrin lölik ästeifons ad dagetön temunodis ta Yesus, ad cödetön deadio omi; ab no ätuvons onis.
56. Ibä mödikans ätemunons dobiko ta om, ab temunods no äbaibinons.
57. Anans älöädons ed ätemunons dobiko:
58. *Elielobs sagön omi: Odebreikob temi at, kel pemekon dub nams menas ed obumob ünü dels kil votiki, no dub nams menas pemeköli.*
59. I tefü atos temunods no äbaibinons.
60. Pos atos, dalekultana zänodü sog älöädömi, ed äsäkömi Yesuse: *No gespikol-li bosü? Kisi atans temunons-li ta ol?*
61. Äbleibom ye seilön, ed ägespikom nosi. Nu dalekultana äsäkömi ome dönu, ed äsagom: *Binol-li Kristus: Son Palelobölala?*
62. E Yesus äsagom: *Utan binob, ed oloegols seadön Soni mena detü Nämäl, e kömön omi me lefogs sila.*
63. Nu dalekultana äsleitom klotis okik ed äsagom: *Demü kis neodobs-li nog temunanis?*
64. *Elilols blasfämi. Kis cödöt olsik binon-li? Ad atos valans ästetoms omi döbiki ad deadön.*

65. Anans äprimoms ad bespukön omi, ad tegön logodi omik ed ad flapön omi me pun, äsagölo: *Profetolöd! I hidünans ägevoms ome liliflapis.*
66. Ven ‚Petrus‘ äbinom dono in yad, balan jidünanas dalekultana äkömof,
67. älogof eli ‚Petrus‘, kel ävamükom oki, älülogof omi ed äsagof: *I ol äbinom lä Yesus di ‚Nazareth‘.*
68. Änoom osi ed äsagom: *No sevob ni suemob utosi, kelosi sagol.* Tän ägolom plödio lü foyad, e higok äkravom.
69. Ab jidünan, kel älogof dönu omi, äprimof ad sagön lü züölans: *Atan binom balan omas.*
70. Änoom osi dönu. E boso pos atos züölans äsagons dönu lü ‚Petrus‘: *Jenöfö! dutol lü oms, ibä binol Galileyänan ma spik ola.*
71. Tän äprimom ad maleditön oki ed ad yulön: *No sevob meni et dö kel spikols.*
72. Sunädo higok äkravom telidnaedo, e ‚Petrus‘ ämemom utosi, kelosi Yesus isagom: *Büä higok okravom telna, kilna unoädol obi.* Ed äbetikölo atosi, ädrenom.

KAPIT: XV

1. Sunädo ün göd gölik lekultans, ko bäldikünans, bibinolavans e sanhedrin lölik ädakonsäloms. Äjänoms Yesusi, ämodugoms omi, ed älovegivoms omi ele ‚Pilatus‘.
2. Ven ‚Pilatus‘ äsäkom ome: *Binol-li hireg yudanas? ägespikom: Sagol osi.*
3. Ab ven lekultans äsagoms kusadis mödik,
4. ‚Pilatus‘ äsäkom ome dönu: *No gespikol-li? ekö! kusadis kiomödik sagoms ta ol!*
5. Yesus ägesagom no plu bosu, sodas ‚Pilatus‘ ästunom.
6. Tü zäladel nu äsäfanäböpom fanäbi, balani kela säfanäböpami ädesiroy.
7. Nu in fanäböp el ‚Barabbas‘ semik äbinom, ko volutans votik, kels pö volut isasenom eki.
8. E ven menamödot äkömon ad begön ome utosi, kelosi äkömöm ad dunön,
9. ‚Pilatus‘ ägesagom omes: *Vilols-li, das säfanäböpob oles hiregi yudanas?*
10. Ibä äsevom sio, das lekultans ilovegivoms omi sekü glöt.
11. Lekultans äslüdoms menamödoti ad begön buikumo säfanäböpami ela ‚Barabbas‘.
12. E ven ‚Pilatus‘ äsäkom omes dönu: *Kisi vilols-li üfo, das dunob ko man, keli nemols hiregi yudanas?*
13. Äluvokädons: *Krodolöd omi!*
14. ‚Pilatus‘ äsagom omes: *Ab badikosi kinik edunom-li üfo?* ed äluvokädons plüo laodikumo: *Krodolöd omi!*
15. Tän gönü menamödot ägevom libi ele ‚Barabbas‘, e posä ibüedom lebatön Yesusi, älovegivom omi ad pakrodön.
16. Soldats nu ädugoms omi lü yad, efe cödöpa, ed äkobükoms kohorti lölik.
17. Älenükoms ome kloti purpurik, äflökoms kroni de spins, ed äpladoms oni sui kap omik,
18. ed äprimoms ad stimodön omi: *Glidö! O reg yudanas!*
19. Äflapoms omi me ridastag sui kap omik, äbespukoms omi, äflegoms kienis oksik, ed ädofaloms foi om.
20. Posä ikofoms so omi, ädesumoms de om kloti purpurik, ed älenükoms ome dönu klotis lönik omik. Tän ämodugoms omi ad pakrodön.
21. Ämütoms beigolani seimik: ‚Simon‘ di ‚Cyrene‘, kel äkömom de läned: fat elas ‚Alexander‘ e ‚Rufus‘ ad polön krodü omik.
22. Ädugoms omi lü top: ‚Golgotha‘, kela tradutod binon: kranatop.
23. Ägivoms ome ad drinön vini ko mir pimigöli, ab no älüsumom oni.
24. Posä ikrodoms omi, äseadiloms klotis omik, kubädölo, kisi alan ögetom.
25. Äbinos düp kilid, ven äkrodoms omi.
26. Nüpenäd kusada omik sus om ätonon: Hireg yudanas.
27. Ko om äkrodoms ravanis tel, balani detü om, e balani nedetü om,
- (28. so utos pefölon, kelos pepenon: ‚Pedütedom midunanes,‘).
29. Beigolans älukofons omi, älemufons kapis oksik, ed äsagons: *Fi! ol, kel debreikol temi, e bumol dönu oni ünü dels kil,*
30. *savolöd oli it, e kömolöd de krod!*

31. Leigoso i lekultans e bibinolavans äkofoms ko ods omi, sagölo: *Esavom votikanis, oki it no kanom savön,*
32. *Kristus, hireg Yisraeläna, dekömomöd de krod, dat logobsös osi, e vedobsös lekrediks! I kekrodäbs omik älukofoms omi.*
33. Tän de düp mälid dag ädavedon love taled lölik jü düp zülid.
34. E tü düp zülid, Yesus ävokädom me vög laodik: *Eli, eli, lamma sabacthani?* kelos petradutöl binon: *O God obik! O God obik! sekü kis elüvol-li obi?*
35. Ven züölans anik älilons atosi, äsagons: *Ekö! vokom eli ,Elias'.*
36. Balan ägolom ad blunön spogi ini vinig, äpladom oni sui rid ed ädrienom omi, sagölo: *Stebedobsöd! logobsöd va ,Elias' kömom ad desumön omi!*
37. E Yesus ävokädom me vög laodik, ed ädeadom.
38. Tän körten in tem äsleaton telio de löp jü don.
39. E ven kapiten, kel ägalädom visü om, älogom, vio ideadom ko vokäd somik, äsagom: *Jenöfö men at äbinom Son Goda.*
40. Us voms anik älülogofs fagao atosi. Bevü ofs äbinofs ‚Maria’ di ‚Magdala’, ‚Maria’: mot ela ‚Iacobus’ smalik ed ela ‚Ioses’. e ‚Salome’,
41. kels, ven äbinom in Galileyän, isökofs ed idünofs omi, ko mödikans votik, kels igolofs ko om lü ‚Hierusalem’.
42. Ven ya ivedos soar, bi äbinos fridel; del bü jabat,
43. ‚Ioseph’ di ‚Arimathaea’: konsälal cädik, kel i äsptom kömi regäna Goda, äkömom, ed äkünom ad golön lü ‚Pilatus’ ad begön ome koapi Yesusa.
44. ‚Pilatus’ ästunom, das ya ideadom. Äbüedom kömön kapiteni, ed äsäkom ome, va äbinom ya lunüpo deadik.
45. E ven ililom osi de kapiten, äletom koapi ele ‚Ioseph’.
46. Atan äremom diledi linumastofik, ädesumom omi de krod, ed ävilupom omi ini diled linumastofa; äseitom omi ini sepül, kel pisecöpon ini klif, ed äjapodom stoni foi yan sepüla.
47. E ‚Maria’ di ‚Magdala’ e ‚Maria’ de ‚Ioses’ älogofs, kö piseitom.

KAPIT: XVI

1. Ven jabat ipasetikon, ‚Maria’ di ‚Magdala’ e ‚Maria’ de ‚Iacobus’ e ‚Salome’ äremofs kebis benosmelik, ed äkömofs ad leüledön omi.
2. Ven äbinos nog vemo gölik tü del balid viga, pö sülöpikam sola, ägolofs lü sepül.
3. Äsagofs ninälo: *Kim odejapodom-li pro obs stoni de yan sepüla?*
4. E ven älölogofs, äküpofs, das ston, kel äbinon vemo gretik, ya pidejapodon.
5. E ven änügolofs ini sepül, äloegofs seadön detaflano hiyunani, in klot vietik piklotöli, ed äbluvikofs.
6. Ab äsagom ofes: *No binolsöd bluviks! Sukols Yesusi di ‚Nazareth’, kel pekrodom. Elelifikom. No binom is. Ekö! us binon top, kö eseitom omi.*
7. *Ab gololsöd ad sagön tidäbes omik ed ele ‚Petrus’, das ofogolom olis lü Galileyän. Us ologols omi, soäsä esagom oles.*
8. Äsegolofs se sepül ed ädespidofs. Drem e lejek ifanetons ofis, ed äsagofs neke bosu atosa; ibä ädredofs.
9. Ven Yesus ilelifikom ün göd gölik dela balid viga, äpubom balidnaedo lo ‚Maria’ di ‚Magdala’, se kel isejedom milanani vel.
10. Jiatan ägolof ad nunön osi utanes, kels ibinons lä om, e kels älügons ed ädrenons.
11. Ven atans älilons, das älifom, e pilogom fa ofs, no äkredons osi.
12. Pos atos epubom, in maged votik, lo telans onas, kels äzigolons ed ägolons länädio.
13. I atans ägoloms ad nunön osi votanes, ab i ons no äkredons omis.
14. Poso epubom lo degbalans, ed äriprodrom omes nekredi e düfäli omas, bi no ikredoms utanis, kels ilogons omi, pos lelifikom omik.
15. Ed äsagom omes: *Mogololsöd ini vol lölik ad predön gospuli lifanes valik!*
16. *Utan, kel ulekredon e publunedon, podakipon, ab kel no ulekredon pokondanon.*
17. *Lü utans, kels ulekredons, mals at odutons: Osejedons milanani nemü ob, ospikons pükis nulik.*

18. *Otovons snekis; e no odämüikos onis, üf drinons bosu deidöl. Oseidons namis sui malädikans, ed osaunikons.*
19. Tän Söl, posä ispiikom lü ons, pelasumom ini sül, e seadom detü God.
20. Oms esegoloms ed epredoms valöpo, e Söl äkeyufom ed äzepom sagodi omas me mals, kels äsökons ati).

GOSPUL MA ‚LUCAS’

KAPIT: I

1. Bi mödikans esteifüloms ad lautön konoti dö dins, kels ejenons timü obs,
2. baiädü utos, kelosi utans, kels ebinons primao logatemunans e dünans vöda, eloveükons obes,
3. i ob ecedob, posä evestigob primao kuratiko vali, gudiki, ad penetön leodiko osi pro ol, o ‚Theophilus’ süperik!
4. dat seivolös fümo dinis, kelis etidoy ole!
5. Timü el ‚Herodes’: hireg Yudäna, hikultan labü nem: ‚Zacharias’ älifom, se kultana-dafamül: ‚Abia’; jimatan omik äbinof jilicinan de dauts ela ‚Aaron’, e pänemof ‚Elisabeth’.
6. Bofikans äbinons ritiks lo God, bi äkondötons neblamabiko ma бүdeds e бүdүls valiks Söla.
7. No älabons cili, bi ‚Elisabeth’ äbinof nefluköfik; e bofikans äbinons ya tibäldiks.
8. Seimna, ven älabom ma jäfotataib turni ad kultön lo God,
9. ed om, ma kösömot kultanefa, pijonädöm dub tired ad blinön bovälasakrifoti, änügolom demü atos ini tem,
10. du menamödot timü bovälasakrif äplekon plödo.
11. Us silanan Söla äpubom lo om, stanölo detü bovälalatar.
12. Ven ‚Zacharias’ älogom omi, äbluvikom, e pö om dred äsüikon.
13. Ab silanan äsagom lü om: *No dredolöd! o ‚Zacharias’! ibä plek olik pelilidon. Jimatan olik omotof ole soni, keli onemol eli ‚Ioannes’.*
14. *Obinom pro ol fred e lefred, e mödikans ofredons dö moted oma.*
15. *Ibä obinom gretik lo Söl. No odrinom vini, ni spitini, e ya de vüm mota okik ofulom me Saludalana.*
16. *Olüälükom mödikanis sonas Yisraeläna lü Söl: God omas,*
17. *ed om it ofogolom lo om in lüäl e nämäl ela ‚Elias’, ad lüälükön ladälis fatas lü cils, e nelobedanis lü meug ritanas, ed ad blümükön Söle pöpi beno pelüälüköli.*
18. ‚Zacharias’ äsagom silanane: *Dub kis osevob-li atosi? Ibä ob binob bäldik e jimatan obik binof vemo tibäldik.*
19. Silanan ägespikom ome: *Binob ‚Gabriel’, kel stanob lo God, e pelesedob ad spikön lü ol, ed ad lenunön ole atosi.*
20. *Benö! obinol müätik e no okanol spikön, jü del, tü kel atos ojenon, bi no ekredol vödis, kels pofölons pötatimo.*
21. Pöp ästebedom eli ‚Zacharias’, ed ästunon, das äbllibom so lunüpo in tem.
22. E ven äsekömom se on, no äkanom spikön. Sekü atos äsuemons, das ilabom visioni in tem. Äjästom te, ed äblebom müätik.
23. Ven litur omik äfinon, ägolom domio.
24. Pos atos ‚Elisabeth’: jimatan omik ägrodikof, ed äklänedof oki dü muls lul, sagölo:
25. *So Söl edunom pro ob, dü tim, das eküpedom obi, ad moükön lunofi obik bevü mens.*
26. Ün mul mälid silanan: ‚Gabriel’ pälesedom lü zif in Galileyän labü nem ‚Nazareth’,
27. lü jivirgan, kel imatirajanof ko man labü nem: ‚Ioseph’, se dafamül ela ‚David’. Jivirgan pänemof: ‚Maria’.
28. Ven silanan inükömom, äsagom ofe: *Paglidolöd! o jibenädäb! Söl binomös lä ol! Pebenedol bevü voms.*
29. Ven älogof omi, äbluvikof dö vöds omik, ed ävätälof ninälo, kisi lüspikot at äsinifonöv-li?
30. E silanan äsagom ofe: *No dredolöd, o ‚Maria’! ibä etuvol göni lä God.*
31. *Ogrodikof, ed omotof soni, keli mutol nemön Yesusi.*
32. *Obinom gretik, e ponemom Son Mulöpala. God ogevom ome troni ela ‚David’: бүröletan omik.*

33. *Obinom laidüpio reg dö dafamiül ela ,Jacob'; reig omik no olabon fini.*
34. *,Maria' äsagof silanane: Lio atos kanon-li jenön, bi no labob himatani?*
35. *Silanan ägesagom ofe: Saludalanal okömon pö ol, e nämäd Mulöpala olovejadon oli; sekü atos Saludan pomotöl ponemom Son Goda.*
36. *Ed ekö! ,Elisabeth': jiröletan ola egrodikof ün bäld okik de son; of, kel pilecedof nefluköfik, binof ün mul mälid.*
37. *Ibä vöd nonik, kel kömon de God, kanon binön nennämik.*
38. *Täno ,Maria' äsagof: Ekö! binob jidiunan Goda, pö ob jenosös ma vöd olik! E silanan älüvom ofi.*
39. *Ün dels et, ,Maria' ädetevof ed ägolof spido lü belem, lü zif in Yudän.*
40. *Äkömof ini dom ela ,Zacharias' ed äglidof eli ,Elisabeth'.*
41. *Ven ,Elisabeth' älihof glidoti ela ,Maria', cilil in bälid ofik älöbunom, ed ,Elisabeth' äfulikof me Saludalanal,*
42. *ed ävokädofof ko vög loadik: Pebenedol bevü vomis, e pebenedom cil in vüüm olik.*
43. *Kiöpaο jenos-li pö ob, das mot Söla obik kömof lü ob?*
44. *Ibä ekö! ven ton glidota olik ädranon ini lils obik, cilil in bälid obik älöbunom sekü fred.*
45. *Leläbof jiuatan, kel elekredof, das utos, kelos pesagon lü of nemü Söl, pofölon.*
46. *Tän ,Maria' äsagof: Lan obik glorükon Söli,*
47. *lanöf obik fredon in God: Beatükal obik;*
48. *bi edemom bapi jidiunana okik. Ibä ekö! denu menäds valik obeatükons obi,*
49. *bi Nämädal edunom gretikosi pö ob. Nem omik binon saludik,*
50. *e miseri utans ojuitons, kels dredons omi de menäd jü menäd.*
51. *Ejonom nämäi lama okik, espearükom utanis, kels pleidälons in ladäl oksik;*
52. *edetronom nämädanis, ed elöpükom donätanis.*
53. *Utanes, kels älabons faemi, elegivom bundano, e liegikanis emosedom me nams vagik.*
54. *Ekudilom Yisraeläni: hidüunan okik, betikölo*
55. *utosi, kelosi esagom fates obsik, das ömiserom eli ,Abraham' e posbinükäbefi omik laidüpio.*
56. *,Maria' äblibof zao dü muls kil lä of ed ägegolof täno lü lom okik.*
57. *Ven pö ,Elisabeth' tüp motama ikömon, ämotof soni.*
58. *Nilädans e röletans ofik, kels älelilons, miseri vio gretiki Söl ijönülom ofe, äfredons ko of.*
59. *E ven äkömons tü del jölid demü säprepüdam hicila, ävilons nemön omi, ma nem fata omik, eli ,Zacharias'.*
60. *Ab mot oma ägesagof: Nö! ponemom ,Ioannes'.*
61. *Äsagons ofe: Nek in famiül olik dabinom, kel panemon so.*
62. *Ävinegons nu fati omik ad sagön, lio mutom panemön.*
63. *Äbegom penamaboedili, ed äpenom sui on: ,Ioannes' binon nem omik. E valans ästunons.*
64. *Tän süpiko mud e lineg omiks älivikons, ed äspikom lobölo Godi.*
65. *E dred äfaneton nilädanis valik onsik. In belem lölik Yudäna dins valik et päbespikons.*
66. *Ed alan, kel älilon atosi, äkälälön osi ninälo, ed äsagon: Kis cil at ovedom-li? ibä nam Söla äbinon i pö om.*
67. *Fat omik: ,Zacharias' äfulikom me Saludalanal, ed äspikom profetölo:*
68. *Söl: God Yisraeläna palelobomöd. bi edemom pöpi okik, ed elelivükom oni!*
69. *Eködom löädön Sanali nämädik in dafamiül ela ,David': hidüunan okik,*
70. *soäsä espikom vönao dub mud profetanas saludik okik.*
71. *Esavom obis se nämäd neflenas obsik, e se nams utanas valik, kels hetons obis;*
72. *emiserom büröletanis obsik, betikölo diateki saludik okik,*
73. *yuli, keli eyulom lo ,Abraham': fat obsik, das ögivom obes garani,*
74. *das obs, se nams neflenas pulibüköls, okultobs nendredo omi,*
75. *relöfo e gido laidüpio lo om.*
76. *Ed ol, o cil obik! ponemol profetan Mulöpala; bi obügolol bü Söl ad kulön ome vegi,*
77. *ad gevön pöpe omik sevi dabena dub pard sinodas onik,*
78. *dub miser Goda, dub kel lit xänöl ostralon löpaο love obs,*

79. *ad litastralön sui utans, kels binons in dag e jad deada, ad dugön futis obsik lü veg püda.*
 80. Cil äglofom, ed ädagetom lanöfi nämik; äblibom in däsärt, jüs ädajonom oki Yisraeläne.

KAPIT: II

1. Ün tim et nu büd fa lampör: ‚Augustus‘ pänotükon, das volanef sevädik lölik ämuton paregistarön.
2. Atos äbinon registaram balid; äjenon, ven ‚Quirinus‘ äbinom guveran Suriyäne.
3. E valans ädetevons ad paregistarön; alan lü zif lönik okik.
4. I ‚Ioseph‘ ädetevom se Galileyän, se zif ‚Nazareth‘, lü Yudän, lü zif di ‚David‘, kel panemon ‚Bethlehem‘, bi älicinom se dafamül ä tribüt ela ‚David‘,
5. ad paregistarön ko el ‚Maria‘: jimatirajanan okik, kel ägrodofof.
6. Ven äbinons us, tüp, tü kel ömotof, äkömon.
7. Ämotof balidsoni okik, ävilupülof omi ini flabs, ed äseitof omi ini krib; bi in lulotidöp pro ons plad no ädabinon.
8. Ün neit et in topäd et nu galedans anik äbinoms su fel, ed ägalädoms demü jep omsik.
9. Ed ekö! silanan Söla ästanom lä oms, e glor Söla ästralon love oms, sodas dred gretik äfaneton omis.
10. Ab silanan äsagom omes: *No dredolsöd! ibä ekö! lenunob oles fredü gretik, kel jonidon pro pöp lölik;*
11. *ibä adelo pro ols in zif di ‚David‘ Sanal pemotom, sevabo Kristus: Söl.*
12. *Osevols omi dub atos: otuvols cili, kel pevilupülom ini flabs, e seatom in krib.*
13. E süpo lä silanan lemödot milita sülik äbinon, kel älobon Godi ed äsagon:
14. *Stim binonöd löpo lü God, e püüd su taled; leplüüd in menef!*
15. E ven silanans idegoloms de oms lü sül, galedans äsagoms odes: *Golobsös lü ‚Bethlehem‘, e logobsös utosi, kelos ejenon, kelosi Söl elenunom obes!*
16. Tän ägoloms spido usio, ed ätuvoms eli ‚Maria‘, eli ‚Ioseph‘ e cili in krib äseatöli.
17. E ven älogoms omi, äkonoms utosi, kelos pisagon omes tefü cil at.
18. E valans, kels älilons atos, ästunoms dö utos, kelosi galedans äsagoms ones.
19. ‚Maria‘ ämemidof vödis valik et, ed ävätälof onis ninälo.
20. Galedans ägegoloms, älobölo ed älelobölo Godi, demü alutos, kelosi ililoms ed ilogoms, soäsä atos pilenunon omes.
21. Ven del jölid, tü kel pösäprepüdom, ikömon, ägetom nemi: Yesus, kel pigivon ome fa silanan, büä idavedom in motavüm.
22. E ven klinikamadels onsik ipasetikons ma lonem ela ‚Moyses‘, äblinons omi lü ‚Hierusalem‘, ad dajonön omi Söle,
23. soäsä pelonos in lonem Söla: ‚Alutan manik kel maifükom motavümi, ponemom saludik lo Söl,,
24. ed i ad sakrifön utosi, kelos pebüdülom in lonem Söla: pär turturapijunas, u pijunüls tel.
25. Ed ekö! in ‚Hierusalem‘ man äbinom, kela nem äbinon: ‚Simeon‘; man at äbinom ritik ä relöfik, ed äspetom trodami Yisraeläne; e Saludalanal äbinom pö om.
26. Dub Saludalanal nu igetom dasevädükami, das no ölogom deadi, büä ülogom Leüledäbi Söla.
27. Dub Lanal äkömom ini tem, e ven pals änüblinons cili: Yesus, ad dunön ko om ma kösömot dub lonem pibüdülöf,
28. äsumom omi ini brads okik, ed älobom Godi äsagölo:
29. *Nu leadol mogolön hidünani olik, o Söl! in püüd ma vöd olik;*
30. *ibä logs obik elogons dabeni olik,*
31. *keli eblümükol lo nets valik:*
32. *lit ad dasevädükam paganes ed ad glorükam pöpa olik Yisraeläne.*
33. E ‚Ioseph‘ e mot omik ästunons dö utos, kelos pisagon tefü om.
34. ‚Simeon‘ äbenedom omi, ed äsagom lü ‚Maria‘: mot cila: *Ekö! atan jonidom ad fal e dönulifikam mödikanas in Yisraelän, ed ad mal, kel ponoädon,*
35. *si! i da lan olik gläv odaikon, dat se ladäls mödikanas tikods osevädikons.*
36. Us i jiprofetan: ‚Anna‘ ädabinof, daut ela ‚Phanuel‘ se dafamül ‚Aser‘. Äbinof ya bäldik, ed ilifof de virg okik ko himatan okik dü yels vel,
37. ed iblebof nu jiviudan jü yel jöldegfolid okik. No älüvof temi, kö äkultof Godi me cun e plek dü del e neit.

38. Tü düp ot änilikof, älekoefof leigo lo Söl, ed äspikof dö cil lü valans, kels äspetons libükami ela ‚Hierusalem’.
39. Posä iledunons vali ma lonem Söla, ägegolons lü Galileyän, lü zif onsik ‚Nazareth’.
40. Cil nu ädaglofom, ed ävedom nämik ä go sapik, e benäd Goda äbinon pö om.
41. Pals omik ätevons alyeliko demü zäl pajada lü ‚Hierusalem’.
42. Ven ivedom bäldotik mö yels degtel, ed itevons ma kösömot zäla lü ‚Hierusalem’.
43. iblibons us jü fin zäladelas; pö gegol onas, cil: Yesus ipoblibom in ‚Hierusalem’. ‚Ioseph’ e mot omik no äsevons atosi.
44. Äcedölo, das äbinom lä tevanef, älaitevons dü del bal, ed äsukons täno omi bevü röletans e sevädans oksiks.
45. Ven no ätuvons omi, ägegolons dönu lü ‚Hierusalem’ ad sukön omi.
46. Pos dels kil ätuvons in tem omi äseadöl zänodü tidals, ädalilöli omis, ed omes äsäköli.
47. E valans, kels äliloms omi, äbluvoms dö dasev omik e gespikots omik.
48. Ven älogons omi, ästunikons vemo, e mot omik äsagof ome: *O cil! Kikodo eblinädol-li obes atosi? Fat olik ed ob esukobs dredo oli.*
49. Ab äsagom ones: *Lio ekanols-li sukön obi? No äsevols-li, das ämutob binön in dom Fata obik?*
50. Ab no äsuemons utosi, kelosi äsagom ones.
51. Äkegolom ko ons lü ‚Nazareth’ ed äbinom sumätälük kol ons. Mot omik ämemidof in ladäl okik sagodis valik et.
52. E Yesus äprogedom in sap, in daül, ed in benäd lä God e mens.

KAPIT: III

1. Ün yel deglulid reiga lampöra: ‚Tiberius’, ven ‚Pontius Pilatus’ äbinom guveran Yudäna, e ‚Herodes’ folplinan Galileyäna, e blod omik: ‚Philippus’ folplinan topädas di ‚Ituraea’ e di ‚Trachonitis’, e ‚Lysanias’ folplinan topäda di ‚Abilene’,
2. timü dalekultans ‚Annas’ e ‚Caiphas’, vöd Goda äkömon lü ‚Ioannes’: son ela ‚Zacharias’ in däsärt.
3. Tän ägolom ad predön in topäd lölik di ‚Jordanis’ blunedi lecena ad dagetön pardi sinodas,
4. soäsä pepenos in penäd ela ‚Isaias’: ‚In däsärt vög balana otonon: Blümükolsöd vegi pro Söl! kamükolsöd vegis omik!
5. Gur alik pofulükon; bel e lubel aliks ponivädons; luvegs krugik postedükons, e vegs nesmufik posmufükons,
6. e menef lölik ologon benädi Goda’.
7. Äsagom täno menamödotes, kels äsegolons ad pablunedön fa om: *O luvipärem! kin esevädiikon-li oles, das öskeapols de cödetam lätik?*
8. *Pololsöd täno flukis, kels pötons lä lecen, e no primolsöd ad sagön ninälo: Labobs eli ‚Abraham’ as fat! Ibä sagob oles, das God kanom davedükön se stons at cilis ele ‚Abraham’.*
9. *Cüid ya seaton lä vul bimas, klu bim alik, kel no polon fluki gudik, podocöpon e pojedon ini fil.*
10. Tän menamödots äsäkons ome: *Kisi mutobs-li täno dunön?*
11. Ägespikom ones: *Utan, kel labon niklotis tel, kegivonöd de ats utane, kel no labon onis, ed utan, kel labon zibi, dunonöd leigo!*
12. I tolädans äkömoms ad pablunedön, ed äsagoms ome: *O mastan! kisi mutobs-li dunön?*
13. Äsagom omes: *No flagedolsöd mödikumosi, ka ut, kel pelonon!*
14. I soldats äsäkoms ome: *Ed obs-li, kisi mutobs-li dunön? Ägesagom omes: Böladolsöd neki, kusadolsöd neki dobiko, e kotenolsöd ko soldatamesed olsik!*
15. Ven nu pöp äspetätön, e valans ävätälons ninälo, va el ‚Ioannes’ bo no äbinom-la Kristus,
16. ‚Ioannes’ ägespikom valanes: *Blumedob fe olis me vat, ab balan okömom, kel binom nämädikum ka ob, kela küiredis sandalas omik no digädob ad livükön. Oblunedom olis me Saludalanal e me fil.*
17. *Viän binon in nam omik, oklinükom cepagluni oka, obarakom greni ini grenabarak okik, ofilükom lebräni me fil nekvänovik.*
18. So nog ko meibs votik mödik älenunom pöpe gospuli.
19. Ab ven folplinan ‚Herodes’ päblamom fa om demü el ‚Herodias’: jimatän bloda omik, e demü dins badik votik valik, kelis ‚Herodes’ idunom,

20. äläükom lä ats nog atosi, das äfanäbükom eli ,Ioannes’.
21. Ven nu menamödot lölik, ed i Yesus, päblunedons, äjenos, das sül ämaifikon,
22. e Saludalanal änexanon in maged kopik, as pijun, sui om, du se sül vög ätonon: *Binol son fa ob pelöfö, leplüdob oli.*
23. Yesus at, nu älabom, ven äbitikom, bäldoti yelas zao kildegas, ed äbinom, soäsa cedoy, son de ,Ioseph’: son de ,Eli’,
24. son de ,Mathat’, son de ,Levi’, son de ,Melchi’, son de ,Ianne’, son de ,Ioseph’,
25. son de ,Mathathias’, son de ,Amos’, son de ,Nahum’, son de ,Esli’, son de ,Nagga’,
26. son de ,Mahath’, son de ,Mathathias’, son de ,Semei’, son de ,Ioseph’, son de ,Iuda’,
27. son de ,Ioanna’, son de ,Resa’, son de ,Zorobabel’, son de ,Salathiel’, son de ,Neri’,
28. son de ,Melchi’, son de ,Addi’, son de ,Cosan’, son de ,Elmadan’, son de ,Her’,
29. son de ,Jesus’, son de ,Eliezer’, son de ,Iorim’, son de ,Mathat’, son de ,Levi’,
30. son de ,Simeon’, son de ,Iuda’, son de ,Ioseph’, son de ,Iona’, son de ,Eliacim’,
31. son de ,Melea’, son de ,Menna’, son de ,Mathatha’, son de ,Nathan’, son de ,David’,
32. son de ,Isai’, son de ,Obed’, son de ,Booz’, son de ,Salmon’, son de ,Naasson’,
33. son de ,Aminadab’, son de ,Aram’, son de ,Esron’, son de ,Phares’, son de ,Iuda’,
34. son de ,Jacob’, son de ,Isaac’, son de ,Abraham’, son de ,Thare’, son de ,Nachor’,
35. son de ,Sarug’, son de ,Reu’, son de ,Phaleg’, son de ,Heber’, son de ,Sale’,
36. son de ,Cainan’, son de ,Arphaxad’, son de ,Sem’, son de ,Noa’, son de ,Lamech’,
37. son de ,Mathusala’, son de ,Henoch’, son de ,Iared’, son de ,Malaleel’, son de ,Cainan’,
38. son de ,Enos’, son de ,Seth’, son de ,Adam’, son Goda.

KAPIT: IV

1. Yesus fulik de Saludalanal ädegolom de ,Jordanis’ e pädugom fa Lanal lü däsärt,
2. kö päblufodom dü dels foldeg fa diab. Äfidom ün dels et nosi, e posä ats ipasetikons, äfaemom fino.
3. Tän diab äsagom ome: *If binol Son Goda, sagolöd stone at ad vedön bod!*
4. Ab Yesus ägespikom ome: *Epenoy: „Das men no olifon te de bod, ab de vöds valik Goda,,.*
5. Pos atos diab ädugom omi lü bel geilik, ed äjonom ome ünü timül regänis valik vola.
6. E diab äsagom ome: *Ogivob ole nämädi lölöfik dö ats valik e glori onas; ibä atos pelegivon obe, e givob oni utane, kele vilob.*
7. *If leplekol obi, ats valik oledutons lü ol.*
8. Ab Yesus ägespikom ome: *Epenoy: „Oleplekolöd Söli: God ola, e te omi okultolöd,,!*
9. Tän äblinom omi lü ,Hierusalem’, ed äpladom omi sui kren tema, ed äsagom ome: *If binol Son Goda, stürolöd oli täno isao donio!*
10. *ibä epenoy: das okomandom omi silananes okik ad jelön oli,*
11. *e das opoloms oli su nams, dat no joikol futi olik ta ston’.*
12. Ab Yesus ägespikom ome: *Esagoy: „No sötöl blufodön Söli: God ola,,!*
13. Ven diab ifigebom blufodis valik, älüvom omi büfiko.
14. Yesus ägegolom sekü näm Lanala lü Galileyän; e sagäd tefü om äpakon oki love züamöp lölik.
15. Älejonom in sünagogs omsik, e pälelobom fa valans.
16. Seimna äkômom ini ,Nazareth’, kö pidugälom, e ma kösöm okik ägolom tü jabatadel lü sünagog. Älöädom ad komoreidön,
17. buk de profetan: ,Isaias’ päblinon ome, ämaipadom oni, ätuvom topi, kö pipenos:
18. ,Lanal Söla binon pö ob, sekü atos eleüledom obi ad blinön gospuli pöfikanes, elesedom obi ad sanön utanis, kelas ladäl ebrekon,
19. ad lenunön fanäbes libükami, bleinanes dönulogami, ad givön libi utanes, kels petroivons, ad predön yeli plidik Söla’.
20. Posä ifärmükom buki, ed igegivom oni hidünane, äseadikom, e logs valanas in sünagog älüodons lü om.
21. Nu äprimom ad sagön omes: *Adelo vöd biba, keli elilols, pefölon.*

22. Valans älobülons omi, ed ästunölo dö vöds löfidik, kels äkömons se mud omik, äsagons: *No binom-li son ela ,Ioseph'?*
23. Ed äsagom omes: *Nendoto osagols obe: O sanan! sanolöd oli it! Utosi valik, kelos ma sagäd ejenon in ,Capharnaum', dunolöd i in lomazif olik!*
24. Ab äsagom: *Vö! sagob oles, das profetan no binom plitik in lomän oka.*
25. *E sagob oles verato, das jiviudans mödik ädabinofs timü ,Elias' in Yisraelän, ven sil äfärmon dü yels kil e muls mäl, sodas faemaditret gretik ädavedon su taled lölik;*
26. *e lü nek ofas ,Elias' pälesedom, ab sio lü jiviudan in ,Sarephtha' in topäd ela ,Sidon'.*
27. *Timü profetan: ,Elisa' lepradans mödik ädabinons in Yisraelän, e nek onas päklinükons, ab sio Süriyänan: ,Naaman'.*
28. E valans in süagog äzunikons, ven älilons atosi.
29. Älöädons, äjedons omi se zif, ed ädugons omi lü siem bela, su kel zif onsik pibumon, ad dejedön omi de at.
30. Ab ämogolom zänodo da ons.
31. Ven ikömom ini ,Capharnaum': zif Galileyäna, ätidom ones ün jabatadels,
32. ed äbluvons dö lejon omik, ibä äspikom ko nämät.
33. Seimna in süagog men äbinon, kel älabon milanani neklinik, ed äluvokädom me vög laodik:
34. *Ha- Sekü kis mutobs-li demön oli? O Yesus di ,Nazareth'! Kömol-li ad päridükön obis? Sevob, kim binol: Saludan Goda!*
35. Yesus äblamom omi, ed äsagom: *Seilolöd e segololöd se om!* e diab äjedom omi ini zänod menas, ed ägolom se om, nes dämükön omi.
36. Stun äfaneton valanis, ed äsagons odes: *Kis vöd at binon-li, me kel büdom ko nämät e näm so mödiks milanane ad segolön?*
37. E sagäd tefü om ästäänikon lü tops valik züamöpa.
38. Nu älüvom süagogi ed äkömom ini dom ela ,Simon'. Lümot ela ,Simon' äsufof fifi vemik, ed äbegoy ome yufi pro of.
39. Äblegikom love of, ed äblamom fifi. Fif älüvon ofi, ed älöädof sunädo, ed äbötof omis.
40. Tüi solamadonikam valans äblinons malädanis oksik, kels äsufons malädis valasotik, lü om; äseitom nami okik sui balan pos votikan onas, ed äsanom onis.
41. I de mödikans milanans äsegolons luvokädölo: *Binol Son Goda!* Ab äproibom ones ad spikön, bi äsevons, das äbinom Kristus.
42. Ven idelikos, äsegolom ed ägolom lü top soalöfik. Menamödots äsukons omi, äkömons lä om ed ästöpädons omi, das no degolomös de ons!
43. Ab äsagom omes: *I zifanes votik mutob lenunön gospuli regäna Goda, bi ad dunön atosi pelesedob.*
44. So äpredom kludo in süagog Galileyäna.'PP ON

KAPIT: V

1. Seimna, ven menamödöt ädränon omi, ad dalilön vödi Goda, äbinom len lak di ,Genesareth'.
2. Äloegom seatön nafis tel len jol laka; nafans igoloms se ons, ed älavüloms filätis.
3. Ägolom ini bal nafas, kel äduton lü ,Simon', ed äbegom ome ad fagikön boso de jol. Äseidom oki sui naf, ed älejonom de us menamödöti.
4. Posä ifinükom spikädi okik, äsagom ele ,Simon': *Fagikolöd de jol, e sädolöd filätis ad päskarön!*
5. ,Simon' ägesagom ome: *O Mastan! do evobobs töbido dü neit lölik, efanobs nosi; ab ad büd olik osejedob filätis.*
6. E ven idunoms atosi, älöpiotiroms filätis me fits so mödiks fulikis, das filäts äsleatons.
7. Ävinegoms kompenanis okik in naf votik ad yufön omis. Atans äkömoms, ed äfulükoms nafis so vemo, das ats tio äsadons.
8. Ven ,Simon Petrus' älogom atosi, ädofalom foi futs Yesusa, ed äsagom: *Mogololöd de ob! o Söl! ibä binob man sinik.*
9. Ibä lejek ifaneton omi ed utanis, kels äbinoms ko om, demü lemöd fitas, kelis ifanoms.
10. Leigo elis ,Iacobus' e ,Ioannes': sons ela ,Zebedaeus', kels i äbinoms bevü kompenans ela ,Simon'. E Yesus äsagom ele ,Simon': *No dredolöd! denu obinol päskaran menas.*

11. Tän äblinoms nafis leni jol, älvoms vali ed äsökom omi.
12. Ed ekö! ven ästebom in bal zifas et, man äbinom, kel äbinom löliko lepradik. Sosus älogom Yesusi, ädofalom lo om, ed älebegom: *O Söl! if vilol, kanol klinükön obi.*
13. E Yesus ätenükom nami okik, ädoatom omi, ed äsagom: *Vilob osi, paklinükölöd!* E sunädo leprad ämoikon de om.
14. Yesus äproibom ome ad konön eke atosi, ab *dajonolöd oli kultane, e blinolöd sakrifoti demü klinikam olik, soäsä, Moyses' ebüdülom, as temunod omes.*
15. Ab plüo sagäd tefü om ästäänikon, e menamödots mödik äkömons ad lilön omi, ed ad pasanön fa om de maläds oksik.
16. Äsoalükom oki ini soalöp ed äplekom.
17. Tü del seimik äjäfom me tidam, lä atos i äseadoms farisetans e bibinolavans, kels ikömoms se tops valik Galileyäna e Yudäna, e se ‚Hierusalem‘, e God igevom ome fägi ad sanön.
18. Ed ekö! mans anik äblinoms su bed meni, kel äbinom lemik. Ästeifoms ad nüblinön e seitön omi lo om.
19. Ven nu äküpom, das sekü menamödöt no äkanoms nüblinön omi, äxänoms sui nuf, ed äleadoms donikön omi su bedil vü teins zänodü mens foi Yesus.
20. Ven älogom lekredi omsik, äsagom: *O men! sinods olik pepardons ole.*
21. E bibinolavans e farisetans äprimoms ad säkön ninälo: *Kim atan binom-li, kel sagom blasfämis somik? Kim fägom-li ad pardön sinodis, plä God?*
22. Ab Yesus, kel äküpom utosi, kelosi äbetikoms, ägesagom omes: *Kisi vätälols-li ninälo?*
23. *Kis binon-li fasilikum ad sagön: Sinods olik pepardons, ud ad sagön: Löädolsöd e gololöd?*
24. *Dat osevolsös, das Son mena labom nämädi ad pardön, (äsagom lü lemikan): Sagob ole: Löädolöd, lasumulöd bedili olik, e gololöd lü dom olik.*
25. Sunädo älöädöm lo valans, älasumom bedili, su kel iseatom, ed ägolom, lelobölo Godi, lü dom okik.
26. Valans älejekons, älelobons Godi, ed äsagons mu ädredölo: *Elogobs adelo dinis nekredovik.*
27. Pos atos äsegolom seimna, ed älogom seadön in tolädöp tolädani labü nem: ‚Levi‘; ed äsagom ome: *Sökölöd obi!*
28. Ed atan älvom vali, älöädöm, ed äsökom omi.
29. Tän ‚Levi‘ ämeikom in dom okik daifafidedi gretik pro om, pö kelos tolädans mödik e votikans i älenseatoms ko oms.
30. E farisetans e bibinolavans omsik ämuroms ed äsagoms tidäbes omik: *Sekü kis fidols-li e drinols-li ko tolädans e sinans?*
31. E Yesus ägesagom omes: *Utans, kels saunons, no neodons sanani, ab kels malädons.*
32. *No ekömob ad vokön ritanis, ab sinanis ad lecen.*
33. Äsagoms ome: *Sekü kis tidäbs ela ‚Ioannes‘ cunoms-li suvo, e dunoms-li plekis, leigoäsä utans farisetanas; ab olikans fidoms e drinoms?*
34. Yesus ye äsagom omes: *No kanols ga koedön cunön matedizelanis, du higam binom lä ons!*
35. *Dels okömons, dü kels higam pumosumom, tän, ün dels et, ocunoms.*
36. Tän äkonom omes parabi: *Nek odesleiton diledi se klot nulik, ed opladon oni sui klot bäldik, voto bo usleitom nuliki, e diled se klot nulik bo no pöton ad klot bäldik.*
37. *I nek gifon vini yunik ini saks bäldik, voto vin yunik sleiton sakis, on it omoflumon, e saks onosikons.*
38. *Ab vini yunik mutoy gifön ini saks nulik, e bofiks padakipons.*
39. *I nek, kel kösömon ad drinön vini bäldik, odesiron ad drinön yuniki; ibä osagon: Vin bäldik binon süperik.*

KAPIT: VI

1. Ven ägolom ün jabat seimik da grenaläned, tidäbs omik äplökoms spigis, ädäröboms onis in nams oksik ed äfidoms onis.
2. Farisetans anik äsagoms omes: *Kikodo dunols-li us bosu, keli no dalols dunön ün jabats?*
3. E Yesus ägesagom omes: *No ereidols-li utosi, kelosi ‚David‘ ädunom, ven om ed omikans äfaemoms?*

4. *Vio ägolom ini dom Goda, äsumom jonetabodedis, äfidom de ons, ed ägivom onis kompenanes okik; do nek ädalom fidön de ons plä teiko kultans?*
5. *Äsagom i omes: Son mena binom Mastan jabata.*
6. *Ven tü jabat votik äkõmom ini sünagog ed ätidom, us men ädabinom, kela nam detik omik äsigon,*
7. *e bibinolavans e farisetans älükoms, va ösanom tü jabat; ad tuvön kusadi ta om.*
8. *Ed äsevom utosi, kelosi ävätäloms ninälo, ed äsagom mane, kel älabom nami isigiköl: Löödolöd e kömolöd ad stanön is in zänod! Atan älöädöm.*
9. *Tän Yesus äsagom omes: Säkob oles: Pedälos-li ad benodunön u midunön tü jabat? ad dakipön u nosükön lifi-li?*
10. *Ed äloedölo valanis, äsagom ome: Tenükolöd nami olik! Ädunom atosi, e nam änäton, leigoäsä votik.*
11. *Ed ävedoms go fopiks, ed äbespikoms ko ods, kisi kanomsöv dunön ta om.*
12. *Ün tim et ägolom seimna lü bel ad plekön, älifädöm neiti lölik in plek lü God.*
13. *Ven idelikos, ävokom tidäbis okik, ed ävälom se oms degtelis, kelis änemom paostolanis:*
14. *Simon, keli i änemom eli ‚Petrus‘, e blod omik: ‚Andreas‘, ‚Iacobus‘ e ‚Ioannes‘, ‚Philippus‘ e ‚Bartholomaeus‘,*
15. *‚Matthaeus‘ e ‚Thomas‘, ‚Iacobus‘: son ela ‚Alphaeus‘ e ‚Simon‘ labü näinem: lezilan,*
16. *‚Judas‘: son ela ‚Iacobus‘ e ‚Judas‘: elan di ‚Kariot‘, kel evedom trätan.*
17. *Änexänom ko oms, ed äblibom su plen kobü trups mödik tidäbas e mödot gretik pöpa se Yudän lölik, se ‚Hierusalem‘ e se topäd jolik di ‚Tyros‘ e ‚Sidon‘, kels ikömoms ad lilön omi ed ad pasanön de maläds oksik.*
18. *E ven utans, kels pitomons fa lanans neklinik, päsanons,*
19. *menamödot lölik ästeifon ad doatön omi, ibä näm äsegon se om, ed äsanom valanis.*
20. *Älöükom logis okik, äliüdükom onis lü tidäbs okik ed äsagom: Beatiks ols: pöfikans binols, ibä regän Goda duton lü ols.*
21. *Beatiks ols binols, kels nu faemons, ibä posatükols. Beatiks ols binols, kels nu drenols, ibä osmilols.*
22. *Beatiks binols, if mens hetons olis, if lesoelükons e lunofons olis, e no vilons lilön nemis olsik, bi lecedons onis mifätikis, demü Son mena.*
23. *Ün tim et dalols löbunön fredo, bi mesed olsik obinon gretik in sül; ibäbüröletans onsik ga edunons otosi profetanes.*
24. *Ab vi! lü ols: liegans, ibä egetols bläfodi olsik.*
25. *Vi! lü ols, kels nu satols, ibä ofaemols. Vi! lü ols, kels nu smilols, ibä olügols ed odrenols.*
26. *Vi! lü ols, if mens valik spikons gudiko tefü ols, ibäbüröletans onsik edunons otosi tefü luprofetans.*
27. *Ab oles, kels lilols obi, sagob: Löfolsöd neflenis olsik; benodolsöd utanis, kels hetons olis;*
28. *benedolsöd utanis, kels maleditons olis; plekolsöd pro utans, kels tädons olis!*
29. *Lüflekölöd utane, kel flapon oli sui cüg olik, i votiki, e no neletolöd utane, kel mosumon mänedi olik, ad sumön i nikloti!*
30. *Givolöd alane uti, keli begon, e no geflagolöd uti, kel leduton lü ol, de utan, kel emosumon oni!*
31. *E soäsä vilols, das mens dunons oles, leigo, so dunolsöd ones!*
32. *Ed if löfols utanis, kels löfons olis, meritabi kinik atos labon-li? ga sio sinans löfons utanis, kels löfons onis.*
33. *Ed if benodols utanis, kels benodons olis, meritabi kinik atos labon-li? Sinans i dunons otosi.*
34. *Ed if prünols utanes, de kels spetols ad getön bosi, meritabi kinik atos labon-li? I sinans prünons ad gegetön leigikosi.*
35. *Nö! löfolsöd neflenis olsik, benodolsöd e prünolsöd, nes spetön ad gegetön bosi! Tän mesed olsik obinon gretik, ed obinols cils Mulöpala; ibä binom benädik kol nendanans e badans.*
36. *Binolsöd miseriks, soäsä Fat olsik binom miserik!*
37. *No cödetolsöd! tän i ols no pocödetols! No micödotsöd! tän i ols no pomicödots. Pardolsöd! tän i oles opardoy.*
38. *Givolsöd! tän i oles ogivoy: maf beno pefulüköl, pepedöl, pelemufüköl ä tufulik povagükon ini vüm olsik; ibä me maf, me kel mafols, omafoy i oles.*

39. Äsagom omes parabi sököl: *Bleinan kanon-li dugön bleinani in veg? Bofikans no ofalons-li üfo ini sep?*
40. *Tidäb no pluon tefü tid okik, ab alutan, kel go epreparon oki, leigon ko tidan okik.*
41. *Liö! logol cipi, kel binon in log bloda olik, e no küpol bemi in log lönik olik!*
42. *Lio kanol-li sagön: O blod! дәlölös obe, ad setirön cipi se log olik! du no logol bemi in log olik? O simulan! Setirolöd büikummo bemi se log olik! tän kanol logön ad setirön cipi se log bloda olik.*
43. *I no bim saunik dabinon, kel polon flukis malädik, ed i no bim malädik, kel polon flukis saunik.*
44. *Klu bim alik paseivon ma fluk lönik okik. De tils ga no plökoy figis, e de bramarubud no klopyo vitidabälis.*
45. *Men gudik süramenon se divöp gudik ladäle okik gudikosi, e men badik süramenon se divöp badik ladäle okik badikosi, ibä me kelos ladäl fulon, dö utos mud spikon.*
46. *E kikodo sagols-li lü ob: O Söl! o Söl! e no dunols utosi, kelosi sagob?*
47. *Alutan, kel kömon lü ob, e lilon vödis obik, e dunon ma ons, osagob oles, ko kin leigon.*
48. *Binon äsä men, kel äbumon domi, e äsebon, ed ai dibikummo äsebon, jüs äseiton stababumädi sui klif. Ven nu tuvatom äkömon, e flum äleflapon ta dom et, no äfägon ad koedön vakulön oni, bi pistabükon sui klif.*
49. *Ab utan, kel lilon, ab no dunon ma utos, kelosi lilon, binon äsä men, kel bumon domi sui glun nen stababumäd, e ta kel flum leflapon; sunädo дәsturon, e failot gretik doma davedon.*

KAPIT: VII

1. Posä Yesus ifisagom atosi valik lo pöp, ägolom lü ‚Capharnaum‘.
2. Hidünan malädik kapitena semik, keli ädigidom vemo, ägaonom.
3. Ven nu älilom dö Yesus, älesedom bäldikünanis yudanas lü om, ko beg ad kömön e sanön hidünani omik.
4. Ven atans ikömoms lä Yesus, äbegoms ome fefiko, sagölo: *Digädom, das dunol atosi ome,*
5. *ibä löfom pöpi obsik, ed om it ebüedom bumön sünagogi pro obs.*
6. Yesus nu äkegolom ko oms. Ab ven ädabinom no fago de dom, kapiten älesedom flenis anik oka, ad sagön ome: *O Söl! no töbidölös! ibä no digädob, das kömol disi nuf obik.*
7. *Sekü atos i no ecedob obi it digädiki ad golön lä ol. Sagölös te vödi bal, e hidünan obik osaunikom.*
8. *Ibä i ob binob ek, kel pepladob sumätöfö votan, e labob sumätöfö ob soldatis. If sagob balane: Golölöd! tän golom; votane: Kömolöd! tän kömom; e hidünane: Dunolöd atosi! tän dunom osi.*
9. Ven Yesus älilom vödis at, ästunom dö om, ed äflekölo oki lü menamödot, kel isökon omi, äsagom: *Sagob oles, igo in Yisraelän no etuvob lekredi so gretiki.*
10. E ven lesedäbs ägekömoms ini dom, ätuvoms hidünani malädik isauniköli.
11. Brefüpo pos atos Yesus ägolom lü zif ‚Naim‘ penemöl, e tidäbs mödik oma e menamödot gretik äkegolons ko om.
12. Ven änilikom nilü leyan zifa, äsepoloy ebo ideadölani, soni balik mota omik; äbinof jiviudan; mödot gretik zifaneфа ädugädon ofi.
13. Ven Söl älogom ofi, kelied daladöfik äsüikom pö om, ed äsagom ofe: *No drenolöd!.*
14. Ed änilikölo, ädoatom sarki, polans ästopoms, ed äsagom: *O hiyunan! sagob ole, galikolöd!‘*
15. Tän ideadölan älöädödom ed äprimom ad spikön, ed ägivom omi mote omik.
16. Dred äfaneton valanis; äglorükons Godi, ed äsagons: *Profetan gretik esüikom bevü obs! e God eküpälom ad pöp okik!*
17. E sagod utosa, kelosi ädunom, äpakon oki in Yudän lölik, e valöpo in züamöp.
18. Tidäbs ela ‚Ioannes‘ änunoms ome atosi valik.
19. Tän ‚Ioannes‘ ävokom telanis tidäbas okik, ed älesedom omis lü Söl ko säk: *Binol-li utan, kel ökömom, u mutobs-li stebedön votani?*
20. Ven mans et ikömoms lä om, äsagoms: ‚Ioannes‘: *blunedan lesedom obis ko säk: Binol-li utan, kel ökömom, u mutobs-li stebedön votani?*
21. Ün düp et äsanom mödikanis de maläds, de döfs, e de milanans, ed ägevom bleinanes mödik juiti logama.

22. Ägesagom omes: *Nunolsöd ele ,Ioannes' utosi, kelosi elogols ed elilols: bleinans logons dönu, lemikans golons, lepradans paklinükons, sudans lilons, deadans palelifükons, pöfans getons gospuli.*
23. *Beatik utan binon, kel no skanon dö ob.*
24. Posä nunans ela ,Ioannes' idegoloms, äprimom ad spikön menamödotes dö ,Ioannes': *Ad logön kisi egolols-li ini däsärt? Ridi-li mo e ge pemuföli dub vien?*
25. *Ad logön kisi egolols-li? Meni-li me klots deköfik pedeköli? Ekö! utans, kels lifons in klots feinik e lüxüödiks, binons in ledoms.*
26. *Ab ad logön kisi egolols-li? Profetani-li? Si! sagob oles: Binom igo gretikum ka profetan.*
27. *Binom utan, dö kel pepenos in penäd profetanas: Ekö! lesedob bü ol nunani obik ad preparön ole vegi'.*
28. *Sagob oles, bevü utans, kels pemotoms fa voms, nek binom profetan gretikum, ka ,Ioannes': blunedan; ab pülikünan in regän Goda binon gretikum ka om.*
29. Pöp lölik, kel älilon atosi, e tolädans ädasevons, das God ägidetom, bi piblunedons me bluned ela ,Ioannes',
30. ab farisetans e bibinolavans änedemoms konsäli Goda tefü ons, bi no ikoedoms blunedön okis fa om.
31. *Ko kin oleigodob menis menäda et? ed ad kins sümons-li?*
32. *Sümons ad cils, kels seadons su maket, e lüvokädons odes: Eflutobs oles, ab no edanüdols; eviobs pro ols, ab no edrenols.*
33. *Ibä ven ,Ioannes': blunedan äkömom, e no äfidom bodi, e no ädrinom vini, äsagols: Diabäbom.*
34. *Ven Son mena äkömom, ed äfidom ed ädrinom, äsagols: Ekö! lufidan ä ludrinan, flen tolädanas e sinanas!*
35. *E sap pegidükon fa cils valik okik.*
36. Ven seimna farisetan ivüdom omi, ad fidädön, äkömom ini dom farisetana ed älenseatom.
37. Ed ekö! vom, kel äsevädof in zif as jisinan, e kel ilelilof, das äbinom len fidatab farisetana, äkömof ko fladil laabatik ko benosmelaleül,
38. äpladof oki drenölo poi om lä futs omik, äprimof ad luimöfükön futis omik me drens okik, äsägükof onis me hers kapa okik, äkidof onis, ed äleüledof onis me benosmelaleül.
39. Ven farisetan, kel ivüdom omi, älogom atosi, äsagom ninälo: *If atan binomöv profetan, tän sevomöv men kifik ä kisotik vom et, kel doatof omi, binof, ibä binof jisinan.*
40. E Yesus äsagom as gespik ome: *O ,Simon'! mutob sagön ole bosi. Äsagom: Sagolös osi! o Mastan!*
41. *Moniprünan semik älabom debanis tel: balan ädebom ome dinaris lultum, e votan luldegi.*
42. *Ven no äfägoms ad gepelön ome debis, ästiamom omes onis. Sagolöd obe: Kim omas olöfom omi mödiküno?*
43. ,Simon' ägespikom: *Cedob: utan, kele estiamom mödikünosi. Äsagom ome: Ecödol so gideto.*
44. Tän äflekome oki lü vom, ed äsagom ele ,Simon': *Logol-li vomi et? Äkömob ini dom olik, no egifol vati sui futs obik, ab of eluimöfükof me drens okik futis obik, ed äsägükof onis me hers okik.*
45. *No ägivol obe kidi, ab of de timül nügola ofik ekidof nenropo futis obik.*
46. *No äleüledol kapi obik me leül, ab of äleüledof futis obik me benosmelaleül.*
47. *Sekü atos, sagob ole, sinods mödik ofik pepardons ofe, bi elelöf of mödiko; kele papardos nemödiko, utan löfom nemödiko.*
48. Ed ofe äsagom: *Sinods olik pepardons ole.*
49. E fidädakompenans äprimoms ad sagön ninälo: *Kim atan binom-li, kel igo pardom sinodis?*
50. Äsagom vome: *Lekred esavon oli. Gololöd in püd!*

KAPIT: VIII

1. Ven ätävom pos atos de zif e vilag bal lü votik, predölo e lenunölo gospuli regäna Goda, ädugädoms omi degtelans,
2. e voms anik, kels pisanofs de milanans e maläds: ,Maria' penemöl: jielan di ,Magdala', se kel milanans vel pisejedons,
3. ,Ioanna': jimatana ela ,Chusa': guvan ela ,Herodes', ,Susanna' e jivotans mödik; jiatans äkälofs omis me dalabots lönik okas.
4. Ven menamödote gretik ikobikon, e mens se tops valasotik ikömons lü om, äspikom in parab.

5. *Sovan äsegolom ad sovön sidi okik. Ven äsovom, dil äfalon sui veg, e pädistepon, e böds lutema äfidons oni.*
6. *Dil votik äfalon sui klif, e ven äsproton, äsigikon, bi no älabon flumoti.*
7. *Dil votik äfalon zänodü tils, e tils, kels ädaglofikons leigüpiko, äteifons oni.*
8. *Dil votik äfalon sui tail gudik, ädaglofon ed ägivon prodi tumnaik. Täno äsevokom: Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*
9. *Tidäbs omik äsäkoms ome, kisi parab at ga äsinifon.*
10. *Äsagom: Oles pegevos ad suemön müsteris regäna Goda. Lü votans spikob in parabs, ‚dat logölo no logons, e lilölo no suemons’.*
11. *Sinif paraba nu binon atos: Sid binon vöd Goda.*
12. *Ut, kel falon sui veg, tefon menis, kels lilons oni, e täno diab kömom, e mosumom vödi se ladäl onsik, dat no posavons dub lekred onsik.*
13. *Ut, kel falon sui klif, tefon utanis, kels, ven lilons vödi, lüsumons fredon oni, ab bi no labons vulis, lekredons oni te dü tim semik, e zedons oni ün tim blufoda.*
14. *Ut, kel falon ini tils, tefon utanis, kels lilons oni, ab lailifölo, pateifons sekü kuds, lieg e juits lifa, e no daseivons oni.*
15. *Ut, kel falon sui tail gudik, tefon utanis, kels lilons vödi, e dakipons oni in ladäl klinik gudik oksik, e flukons in laidäl.*
16. *Nek filidon lampadi, e tegon oni me gef, u pladon oni diso bed, ab pladon oni sui litikipian, dat utans, kels nükömons logons liti.*
17. *Ibä nos peklänedon, kel no onotikon, nos klänik, kel no posäklänedon ed osevädikon.*
18. *Küpolsöd kludo, vio lilols; ibä, kel dalabon, utane pogivos, e kel no dalabon, utos, tefü kelos cedon, das dalabon, pomosumon de on.*
19. *Seimna mot e blods omiks äkömons lü om, e no äkanons rivön omi dub menamödot.*
20. *Änunoy ome: Mot e blods olik stanons plödo, vilons logön oli.*
21. *Ab ägesagom ones: Mot e blods obiks utans binons, kels lilons vödi Goda, e dunons ma on.*
22. *Tü bal delas et, äboidom oki ko tidäbs okik ini naf, ed äsagom ome: Lovenafobsöd! Ädenafoms,*
23. *e dü nafam äslipikom. Ab su lak tep süpik äsüikon, sodas naf äfulikon me vat, ed äreafooms ini ditret.*
24. *Äkömoms lü om, ägalükoms omi, ed äsagoms: O Mastan! Mastan! päridikobs. Ägalikom, ed äleblamom vieni e vefaflapis vata, ed ätakikons, ed ävedos stilik.*
25. *Tän äsagom ome: Kiöpo lekred olsik binon-li? Ab ädredikoms, ed ästunikoms, ed äsagoms odes: Kim atan ga binom-li, das igo büdom vienis e vati, ed ons lobedons omi?*
26. *So änafoms lü län elanas di ‚Gadara’, visü Galileyän.*
27. *Ven ästepom sui jol, se zif äkosgolom omi man, kel ädiabäbom dü lunüp. No äpolom klotis, e no ästebom in dom, ab in sepüls.*
20. *Ven atan älogom Yesusi, ädofalom foi om, ed äluvokädom lelaodiko: Demü kis mutob-li jäfikön me ol? o Yesus! Son Goda mulöpikün! Lebegob ole, no tomolös obi!*
29. *Ibä ibüdom milanani ad segolön se man. (Ibä atan igleipon suvo omi; tän demü sef, päjänom e päjänädöm; ab ädäbreikom jänädis, e pämofofom fa diab lü däsärts).*
30. *Yesus äsäkom ome: Lio panemol-li? Äsagom: Legion; ibä diabs mödik inügoloms ini om.*
31. *Älebegoms ome ad no büdön omis ad golön ini gufur.*
32. *Nu us jep gretik svinas ädabinon, kels äyebidons su bel. Ädälom osi ome.*
33. *Ab ven diabs äsegoloms se men et, ed äninikons ini svins, jep äjutedon ve jol skapik ini lak ed änoyon.*
34. *Ven galedans älogoms utosi, kelos äjenon, äfugons, ed äkonoms osi in zif e züamöp.*
35. *Mens nu äsegolons ad logön utosi, kelos ijenon, e ven ikömons lä Yesus, ed älogons, das men, se kel diabs isegoloms, piklotom, älabom tikäli nätik, ed äseadom len futs Yesusa, ädredikons.*
36. *Logamatemunans äkonons ones, vio diabäb pisavom.*
37. *Tän pöp lölik läna elanas di ‚Gadara’ äbegon ome ad mogolön, ibä dred vemik ifaneton onis. Pos atos äboidom oki ed ägevegom.*
38. *Man, se kel diabs isegoloms, äbegom ome ad dalön blibön lä om. Ab äleadom golön omi ed äsagom:*

39. *Gegololöd lü dom olik, e konolöd utosi valik, keli God edunom ole!* So ägolom ad lenunön in zif utosi valik, kelosi Yesus idunom ome.
40. Pö geköm Yesusa, menamödot ägetedon omi; ibä valans ästebedons omi.
41. Ed ekö! man ‚Iairus‘ panemöl, kel äbinom löpal sünagoga, äkömom, ädofalom foi futs Yesusa, ed älebegom ome ad kömön ini dom omik,
42. ibä älabom dauti balik, kela bäldot äbinon yels zao degtel, e kel ädeadikof. Ven ägolom usio, menamödot ädränon omi.
43. E vom, kel äsufof dü yels degtel sekü bludaflum, kel zuo igebädofof moni e getotis valik okik, e keli nek äfägom ad sanön,
44. änilikof, ed ädoatof pödao simi klota omik; e sunädo bludaflum äfinikon.
45. E Yesus äsagom: *Kin edoaton-li obi?* Ven valans änoons atosi, ‚Petrus‘ ed utans, kels äbinons lä om äsagons: *O Mastan! mens züons nabiko oli, e dränons oli; e sagol: Kin edoaton-li obi?*
46. Ab Yesus äsagom: *Ek edoaton obi, ibä eküpop, das näm äsegon de ob.*
47. Ven vom nu äküpof, das no iblebof klänedik, änilikof dremölo, ädofalof foi om, ed äkonof lo pöp lölik, sekü kod kinik idoatof omi, e vio isaunikof sunädo.
48. Äsagom ofe: *Binolöd fredöfik! o daut obik! lekred olik esavon oli. Degololöd in püd!*
49. Du nog äspikom, ek äkömom se dom löpala sünagoga, ed äsagom ome: *Daut olik edeadof. No töbolös Mastani!*
50. Yesus, kel älilom atosi, äsagom ye ome: *No dredolöd! Lekredolöd te! e posavof.*
51. Ven ikömom lä dom, äleadom nügolön neki kobü ok, plä ‚Petrus‘, ‚Ioannes‘ e ‚Iacobus‘, e fat e mot jipula.
52. Valans ädrenons, ed älenoidons lügodo demü of. Ab äsagom: *No drenolsöd! no edeadof, ab slipof.*
53. Äbesmilons omi, bi äsevons, das ideadof.
54. Posä imofom valanis plödio, ägleipom nami ofik, ed ävokädom: *O cil! löädolöd!*
55. Tän lanöf ofik ägekömon, ed älöädof sunädo. Pos atos äbüdom ad givön ofe bosu ad fidön.
56. Pals ofik äbluvons, ed äproibom ones ad konön eke utosi, kelos ijenon.

KAPIT: IX

1. Posä Yesus ikobovokom degtelanis, ägevom omes fägi e nämädi löpü milanans valik, ed ad sanön malädis.
2. Ed älesedom omis ad predön regäni Goda, ed ad saunükön malädanis.
3. Äsagom omes: *Kesumolsöd nosi dü vegam, ni stafï, ni tävasakädi, ni bodi, ni moni; i no labolsöd niklotis tel!*
4. *If kömols ini dom, blibolsöd us, e degolsöd usao!*
5. *Ed if no getedoy olis, delemufükolsöd, ven mogolols se zif, püfi de futs olsik as temunod ta ons!*
6. Tän ädetävoms ed ägoloms da vilags, du valöpo älenunoms gospuli, ed äsanoms malädanis.
7. Ven folplinan: ‚Herodes‘ älilom dinis valik at, äbluvikom, bi semans äsagons, das ‚Ioannes‘ ilelifikom se deadans;
8. votans, das ‚Elias‘ ipubom, e dönu votans, das balan profetanas vönädik ilelifikom.
9. ‚Herodes‘ äsagom ninälo: *Ebüedob säkapön eli ‚Ioannes‘; kim üfo atan binom-li, dö kel lilob dinis valik at?* Sekü atos ästeifom ad logön omi.
10. Ven paostolans igekömomoms, änunoms ome utosi valik, kelosi idunoms. Äkesumom omis, ed ädegolom soeliko ko oms lü zif ‚Bethsaida‘ penemöl.
11. Ab ven menamödot älelilon atosi, äsökon omi. Ägetedom onis, ed äspikom ones dö regän Goda, ed äsanom utanis, kels äneodons sani.
12. Ven ävedos soar, degtelans äsagoms ome: *Leadolös degolön menamödoti! Tän kanons golön lü vilags e tops züöls ad dagetön lotidi e viktuali, ibä binobs is in topäd soalöfik.*
13. Ab äsagom omes: *Givolsöd ols it omes bosu ad fidön!* Äsagoms: *No labobs mödikumo ka bodedis lul e fitis tel; ud obs it mutobsöv remön zibi pro pöp valik et.*
14. Ga mans zao lulmil ädabinoms. Äsagom tidäbes okik: *Koedolsöd seadön omis in grups pösodas luldeg!*

15. Ädunoms atosi, e mens valik äseidons okis.
16. Tän äsumom bodis lul e fitis tel, älöpiologom äl sül, äbenedom onis, äbreikom onis, ed ägivom onis tidäbes ad foseidön onis menamödote.
17. Äfidons, e valans päsatükons; utos, kelos piretükon, pälasumon, mö bäsets degtel breikotas.
18. Seimna ven äplekom soeliko, tidäbs äbinoms lä om. Äsäkom omes: *Kim, mens sagon-li, das binob?*
19. Ägespikoms: *,Ioannes': blunedan; votans: ,Elias', votans: das balan profetanas vönädik elelifikom.*
20. Ed äsagom omes: *Ed ols, kim, sagols-li, das binob?* ,Petrus' ägespikom: *Kristus Goda.*
21. Äproibom japäliko omes ad sagön eke atosi.
22. *Ibä, äsagom, Son mena omutom sufön mödiko, podeimön e podeidön fa bäldikünans, lekultans e bibinolavans, ed olelifikom tü del kilid.*
23. Tän äsagom valanes: *Kel vilon slopön obi, utan noädonöd oki, lasumonöd aldeliko krodi okik, e sökonöd obi!*
24. *Ibä utan, kel vilon dakipön lifi okik, operon oni; ed utan, kel operon lifi okik demü ob, odakipon oni.*
25. *Ibä fruti kinik men labonöv-li, if gaenonöv voli lölik, e peronöv oki it, u padämükonöv?*
26. *Ibä, kel jemon demü ob e demü vöds obik, demü utan i Son mena ojemom, ven ukömom ini glor oka, ini ut Fata e silananas saludik.*
27. *E sagob oles verato: Anans utanas, kels binons is, no odeadons, büä ulogons regäni Goda.*
28. Latikumo mö dels zao jöl, posä ispikom vödis at, äkesumom eli ,Petrus', eli ,Ioannes' ed eli ,Iacobus', ed äbexänom beli ad plekön.
29. E ven äplekom, logod omik äcenodon, e klot omik ävedon nidiko vietik.
30. Ed ekö! mans tel äspikoms ko om; äbinoms ,Moyses' ed ,Elias',
31. kels äjonoms okis in glor, ed äspikoms ko om dö finikam, kel äspetidon pro om in ,Hierusalem'.
32. ,Petrus' e kekompensans omik nu pifanetoms dub slip vemik; ven ägalikoms, älogoms glori omik, e manis tel, kels äbinoms lä om.
33. E ven atans äleditoms de om, ,Petrus' äsagom Yesuse: *O Mastan! binos gudik, das binobs is. Omeikobs tänedis kil, bali pro ol; bali pro ,Moyses', e bali pro ,Elias'.* No äsevom utosi, kelosi äsagom.
34. Du nog äspikom, lefog ädavedon, kel älovejadon omis. Tidäbs ädredikoms, ven älogoms, das änügoloms ini lefog.
35. E se lefog vög ätonom: *Atan binom Son palöföl obik. Dalilolsöd omi!*
36. Ven vög at ätonon, te Yesus iretom. Äbeseiloms jenoti, ed änunoms neke bosu utosa, kelosi ilogoms.
37. Ven änexänoms tü del sököl de bel, menamödöt gretik äkosgolom omis,
38. e man se menamödöt ävokädöm: *O Mastan! lebegob ole, logolös lü son obik, binom cil balik obik.*
39. *Ekö! lanan gleipon omi, luvokädön süpiko, tiron omi mo e ge, sodas sköm kömon su mud omik, e töbo finikon ad tomön omi.*
40. *Ebegob tidäbes olik ad sejedön oni, ab no ekanoms dunön atosi.*
41. E Yesus ägespikom: *O menäd nelekredik ed emivedöl! kiluniüpo obinob-li nog lä ols, ed osufälöb-li olis? Blinolöd soni olik isio!*
42. E du änilikom, milanan äsleiton omi, ed ätiron omi mo e ge. Ab Yesus äblamom oni, äsanom hipuli, ed ägivom omi dönu fate omik.
43. Valans äbluvikons dö mayed Goda. Ven nu valans ästunikons dö utos valik, kelosi ädunom, Yesus äsagom tidäbes okik:
44. *Memidolsöd gudiko atosi! ibä Son mena polovegivom ini nams menas.*
45. No äsueomoms ye sagodi at, piklänedon pro oms, sodas no äsueomoms oni, ed äplafoms ad säkön ome dö at.
46. Seimna säkäd äsüikon pö oms, kim omas äbinom gretikün.
47. E Yesus, kel äsevom, kisi ävätäloms in ladäls oksik, äsumom cili, ed äpladom oni lä ok,
48. ed äsagom omes: *Kel ogetedon cili at nemü ob, utan getedon obi, ed utan, kel getedon obi, getedon Lesedani oba; ibä kel binon pülükün bevü ols valik, utan binon gretik.*
49. Tän ,Ioannes' ägespikom: *O Söl! elogobs eki, kel äsejedom milananis nemü ol, ed eproibobs ome atosi, bi no sökóm oli kobü obs.*

50. Ab Yesus äsagom: *No proibolsöd osi! ibä utan, kel no binon ta obs, binon pro obs.*
51. Ven tim, kel ämuton pasetikön bü süliovegam oma, äpaseton tio, äsludom ad golön lü ‚Hierusalem’.
52. Älesedom fo ok nunanis. Atans ädegoloms, ed äkômoms ini vilag Samaritänanas ad blümükön lotidi pro om.
53. Ab no ägetedoy omi, bi ätävom lü ‚Hierusalem’.
54. Ven tidäbs ‚Iacobus’ e ‚Ioannes’ älogoms atosi, äsagoms: *O Söl! vilol-li, das sagobs, das fil odonikon de sil, ed onosükon onis, soäsä i el ‚Elias’ edunom?*
55. Ab äflekom oki lü oms, ed äblamom omis: *No sevols lani kisotik labols,*
56. *ibä Son mena no ekômom ad päridükön lanis menas, ab ad savön onis.* Ed ägoloms lü vilag votik.
57. Äjenos, ven ätävons, das dü vegam balan äsagom ome: *Osökob oli, alutöpio golol, o Söl!*
58. E Yesus äsagom ome: *Renars labons nimanästis, e böds sila nästis, ab Son mena no labom topi, sui kel kanom seitön kapi okik.*
59. Votane äsagom: *Sökölöd obi!* Atan äsagom: *O Söl! Dälolös obe ad sepülön büükumo fati obik!*
60. Ab Yesus äsagom ome: *Leadolöd deadanis sepülön deadanis onsik! Ab gololöd ol ad predön regäni Goda!*
61. Dönu votan äsagom: *Osökob oli, o Söl! ab dälolös obe ad leditön de lomakompenans!*
62. Ome Yesus äsagom: *Ek, kel primon ad plaudön, e logon plödio, no pöton pro regän Goda.*

KAPIT: X

1. Pos atos Söl äcälom nog veldeganis votik, ed älesedom omis a tel fo ok lü zif e top aliks, lü kels ävilom golön.
2. Äsagom omes: *Klopot binon sio gretik, ab num vobanas binon smalik, plekolsöd kludo Söle klopota ad lesedön vobanis pro klopot omik!*
3. *Degololsöd! Ekö! lesedob olis, äsä jipülis, zänodü lups.*
4. *No pololsöd ko ols böbi, ni tävasakädi, ni sandalis! Glidolsöd neki dü vegam!*
5. *If nütridols ini dom, sagolsöd bü val: Püd dabinonös in dom at!*
6. *If us man püda lödom, tän püd olsik odabinon lä om; if no, tän gekömon lü ols.*
7. *Blibolsöd in dom ot, fidolsöd e drinolsöd utis, kelis bötoy oles! ibä voban digädon mesedi okik. No gololsöd de dom bal lü votik!*
8. *If kömols ini zif, kö getedoy olis, fidolsöd uti, keli bötoy oles!*
9. *Sanolsöd malädanis, kels binons us, e sagolsöd ones: Regän Goda binon nilik.*
10. *Ab ven kömols ini zif, kö no getedoy olis, gololsöd lü piad ona, e sagolsöd:*
11. *I püfi zifa olik, kel klebon len futs obsik, delemufükobs ta ols; ab sevolsöd gudiko, regän Goda binon nilik!*
12. *Sagob oles, obinos pro lödans ela ‚Sodoma’ sufovikum, ka pro zif et.*
13. *Vi! lü ol, o ‚Chorazin’! vi! lü ol, o ‚Bethsaida’! ibä if in ‚Tyrus’ e ‚Sidon’ milags ijenons, kels ejenons in zifs olsik, mens iseidonsöv okis ya lunüpo ini sak e zen, ed ilecenonsöv.*
14. *Obinos pro ‚Tyrus’ e ‚Sidon’ sufovikum pö Godacödetam, ka pro ols.*
15. *Ed ol, o ‚Capharnaum’! kel petovälol ini süil, odoniovegol ini höl.*
16. *Kel dalilon olis, utan dalilon obi; kel deimon olis, utan deimon obi, e kel deimon obi, utan deimon utani, kel elesedom obi.*
17. Fredo veldegans ägekômoms, ed äsagoms: *I milanans äsumätikons lü obs demü nem olik.*
18. Äsagom omes: *Äloegob falön diabi äsä leklärastrali se süil.*
19. *Ekö! gevob oles nämädi ad stepön su sneks e skorpions, e tefü näm valik neflena; e no odämükons olis.*
20. *Ab no fredolsöd, das milanans sumätikons lü ols! Fredolsöd, das nems olas pepenetons in süil!*
21. Ün timül et Yesus äfredom in Lanäl Saludik ed äsagom: *Dasevob, o Fat: Söl süla e tala! das eklänädol dinis at sapanes e täläktanens, ed edasevädükol onis balugälanes. Si! o Fat! ibä so plid olik äbinon.*
22. Ed äflekölo oki lü tidäbs äsagom: *Val pelovegivon obe fa Fat obik; e nek sevon, kim binom Son, plä Fat, e kim binom Fat plä Son ed utan, kele Son vilom sevädükön osi.*
23. E täno äflekölo oki teiko lü tidäbs, äsagom: *Beatiks logs binons, kels logons utosi, keli logols!*

24. *Ibä, sagob oles, das profetans e regs mödiks eviloms logön utosi, kelosi elogols, ab no älogoms osi, e das eviloms lilön utosi, kelosi elilols, ab no äliloms osi.*
25. *Ekö! gitavan älöädöm ad blufön omi; äsagom: O Mastan! Kisi mutob-li dunön ad gerön lifi laidüfik?*
26. *Ägespikom ome: Kis pepenon-li in lonem? Kisi reidol-li us?*
27. *Ägesagom: Sötöl löfön Söli: God olik go ladöfo, ko lan lölik olik, ko nämäd valik olik e täläkt valik olik, e nilikünani olik äsä oli it!*
28. *Ed äsagom ome: Egespikol verätiko. Dunolöd so, tän olifol!*
29. *Ed atan, kel ävilom gidükön oki, äsagom Yesuse: E kin binon-li nilikünan obik?*
30. *Ad atos Yesus äsagom dönu: Seimna ek ätävom de ‚Hierusalem’ lü ‚Iericho’, äreaфом ini nams ravanas. Atans äberavoms omi, äflapoms omi vemo, e ven ämogoloms, äleadoms seatön omi tio deadiki.*
31. *Fädo kultan ävegom vei veg et; älogom omi, ab äbeigolom omi.*
32. *Sümo i levitan ädunom; äkömom sui top et, älogom omi, ab äbeigolom omi.*
33. *Ab Samaritänan, kel äbinom pö täv, äkömom usio, älogom omi, ed äkeliedikom.*
34. *Ägolom lü om, äflabülom vunis omik, ed ägifom leüli e vini ini ons. Ätovom omi sui monitanim lönik okik, ädugom omi lü lulotidöp, ed äkälom omi.*
35. *Ven ädegolom ün del fovik, äsumom denaris tel, ägivom onis lotidane ed äsagom ome: Käledolöd omi, ed uti, keli bo ugebädol pro om, ogegivob ole, ven gekömob.*
36. *Kim manas kil et nu, cedü ol, ebinom nilikünan utana, kel ireaфом ini nams ravanas?*
37. *Ägesagom: Utan, kel ejonülom ome miseri. Yesus äsagom täno ome: Gololöd e dunolöd sümo!*
38. *Dü täv okik äkömom seimna ini vilag seimik. Us vom seimik pänemöl ‚Martha’ ägetedof omi ini dom okik.*
39. *Jiatan älabof söri pänemöl: ‚Maria’. Äseidof oki leni futs Söla, ed ädalilof vödis omik.*
40. *‚Martha’ güo äjäföf ziliko me böt mödik; änilikof lä ons ed äsagof: O Söl! no demol-li, das sör obik letof obe ad bötön? Sagolös üfo ofe ad yufön obi!*
41. *Ab Yesus ägesagom ofe: O ‚Martha’! kudol e jäfol me dins valasotik;*
42. *te din bal zesüdon. ‚Maria’ evälof dili verätikün, kel no podesumon de of.*

KAPIT: XI

1. *Seimna äjäfom me plekam, e ven äfinom, balan tidäbas omik äsagom ome: O Söl! tidolös obes ad plekön, soäsä el ‚Ioannes’ etidom tidäbes okik!*
2. *Äsagom omes: If plekols, sagolsöd täno: O Fat obas! kel binol in süls! Nem olik pasalusdükonöd! Regän olik kömonöd! Vil olik jenonös, äsä in süll, i su tal!*
3. *Givolös obes aldeliko bodi aldelik obsik!*
4. *E pardolös obes sinodis obsik! ibä i obs pardobs utanes valik, kels edöbons kol obs. E no blufodolös obis, ab livükolös obis de bad!*
5. *Äsagom i omes: If ek olas labom hifleni, e golom zänodo ün neit lü om, e begom ome: O flen! präinolös obe bodedis kil!*
6. *ibä flen obik, kel äbinom pö täv, ekömom lä ob, e labob nosi ad bötön ome,*
7. *ogespikom-li täno ninao ome: No töbolöd obi! yan nu pefärmükon, e cils obik, leigoäsä ob, binons in bed. No kanob löädön ad givön onis ole.*
8. *Sagob oles, if no löädömöv e givömöv onis ome, bi binom flen omik, ga olöädöm ad fölön begi mißlagälik omik, e givön ome utosi, kelosi neodom.*
9. *So i ob sagob oles: Plekolsöd, ed ogivoy oles! Sukolsöd, ed otuvols! Nokolsöd, ed omaifükoy oles!*
10. *Ibä alan, kel plekon, ogeton; utan, kel sukon, otuvon; ed utane, kel nokon, omaifükoy.*
11. *Fat kimik bevü ols dabinom-li, kel ogivom sone okik stoni, if begom bodedi, ud ogivom ome sneki, if begom fiti?*
12. *Ud if begom nögi, ogivom-li ome skorpionni?*
13. *If üfo ols, kels binols mens sinik, sevols ad givön ciles olsik givotis gudik, plüo mödikumo Fat olsik ogivom Saludalanali utanes, kels plekons ome.*

14. Seimna äsejedom milanani sudamüätik. E ven milanan pisejedon, sudamüätan äspikom, e menamödot ästunon.
15. Ab semans onas äsagons: *Medamü ,Beelzebub'*: *cif milananas sejedom milananis.*
16. Votans äbegons, ad blufodön omi, mali se sü.
17. Om, äsevöl tikodis onsik, äsagom ones: *Regän alik, kel komipon ta ok it, podistukon, dom bal sturon sui votik.*
18. *So i if diab komipom ta ok it, lio üfo reigän omik obleibon-li dabinön? ibä ga sagols, das sejedob milananis dub ,Beelzebub'.*
19. *Ed if ob sejedob milananis dub ,Beelzebub', dub kin üfo sons olsik sejedoms onis? Sekü atos atans obinoms cödals olas.*
20. *Ab if ob dub doat Goda sejedob milananis, tän regän Goda ya ekömon lü ols.*
21. *If man nämik pevaföl, galedom dalaboti okik, tän val, keli dalabom, dabinon in püd;*
22. *ab if balan, kel binom nämikum ka om, tatakom omi, e vikodom omi, tän odesumom ome vafemi, keli ekonfidom, ed odilom ravoti.*
23. *Utan, kel no binon ko ob, binon ta ob; e kel no kobükon ko ob, utan spearükon.*
24. *If lanan neklinik segolon se men, zitevon da topäds sigik ad sukön takädöpi, ed if no tuvon oni, sagon: Ogegolob lü dom obik, de kel esegolob.*
25. *If kömon us, tän tuvon oni pesvipöli ä peleodüköli.*
26. *Tän segolon ad kesumön ko ok lananis votik vel, kels binons badikums ka on; nükömons ini dom, e blibons us. So finod mena et vedon badikum ka ün prim.*
27. *Du so äspikom, vög voma se menamödot ätonon laodiko: Beatik vüm binon, kel epolon oli, e beatiks dögs binons, len kels esugol.*
28. *Ab äsagom: Lesi! beatiks utans binons, kels dalilons vödi Goda, e dakipons oni.*
29. *Ven pöp äkobikon draniko, äprimom ad sagön: Menäd at binon menäd badik; sukon mali, e mal nonik pogivon one, ka mal ela ,Ionas'.*
30. *Ibä, soäsä ,Ionas' äbinom mal pro elans di ,Ninive', so Son mena obinom ut pro menäd at.*
31. *Jireg sulüdäna polelifükof pö cödeta lätik leigüpü mans menäda at, ed okoedof micödeta omis, ibä äkömof de finots taleda ad lilön sapi ela ,Salomon'; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka ,Salomon', binom is.*
32. *Mans di ,Ninive' olelifikoms pö cödeta lätik leigüpü menäd at, ed okoedoms micödeta oni; ibä äleceoms ad predam ela ,Ionas'; ed ekö! balan, kel binom gretikum ka ,Ionas', binom is.*
33. *Nek filidon lampadi e pladon oni ini top klänedik u disi grenimaf; ab pladon oni sui litikipian; dat valans, kels nükömons logons liti.*
34. *Log olik binon lampad koapa. If log olik binon saunik, tän koap lölik olik pelitükon, ab sosus binon nesaunik, koap olik binon in dag.*
35. *Kälölöd kludo, das lit ninälik olik no binon dag!*
36. *If täno koap olik pelitükon löliko, e no labon dili dagik anik, tän löl obinon so litik, leigo äsä lampad, kel litükon oli me strals okik.*
37. *Ven äspikom, farisetan ävüdom omi ad fidedön lä om. Änükömom, ed älenseitom oki.*
38. *Ven farisetan älogom atosi, ästunikom, das no ilavom büiko namis okik demü fided.*
39. *Ab Söl äsagom ome: Ols: farisetans vo klinükols plödaflani köpa e bova; ab ninäl olsik fulon de labiäl e bad.*
40. *O fopans! utan, kel emekom plödaflani, no emekom-li i ninäli?*
41. *Givolsöd buikumo utosi, kelos binon in ols, asä givoti, tän val binon klinik pro ols!*
42. *Ab vi! lü ols, o farisetans! ibä givols degdilatripi de mäntaplan, de rutad e de härbats valasotik, ab nekälols gidi e löfi Goda. Sötöy dunön dinis at, e no nedunön etis.*
43. *Vi! lü ols, o farisetans! ibä löfols ad seadön su stimaseadöps in sünagogs, ed ad paglidön su makets.*
44. *Vi! lü ols, ibä sümols ad sepüls klänedik; mens golons love ons, nes sevön atosi.*
45. *Nu balan bibinolavanas äsagom ome: O Mastan! Me utos, kelosi sagol, nofol i obis.*
46. *Äsagom: Vi! i lü ols, o bibinolavans! ibä fledols menis me flets töbo poloviks, nes ols it doatols me doat bal olas fledis et.*
47. *Vi! lü ols, ibä löbumols mebamalis profetanes, e büröletans olas edeidoms omis!*

48. *Dub atos temunols, das baivögols ko duns büröletanas olas: oms ädeidoms omis, ols bumols.*
49. *Sekü atos i sap Goda ätonon: Olesedob omes profetanis e paostolanis; e de oms odeidoms ananis, ed omomofoms votanis,*
50. *dat menäde at pavinditon blud profetanas valik, kel pespilon de stabiükam levala,*
51. *de blud ela ‚Abel‘ jü blud ela ‚Zacharias‘, kel pedeidom vü latar e tabär. Si! sagob oles, povinditon menäde at.*
52. *Vi! lü ols, o bibinolavans! ibä emosumols kiki nola. Ols it no enügolols, ed utanis, kels äniügolons, eneletols.*
53. *Ven äsagom dinis valik at omes, bibinolavans e farisetans äprimoms ad töböön vemo omi, ed ad dasäkön ome dinis valasotik,*
54. *älükölo ad lilön se mud omik bosu, demü kel ökanomsöv kusadön omi.*

KAPIT: XII

1. *Vüo, du degmilats menas äkobikons dranölo, sodas ästepons sui futs odik, äprimom ad sagön lü tidäbs okik: Bü val prüdolsöd demü lefapest farisetanas, sevabo demü simul!*
2. *Ibä petegölos nonik dabinon, kel no posätegon, peklänedölos nonik, kel no posevon.*
3. *Klu alutos, kelosi sagols in dag, polilon in lit, ed utos, kelosi ninü privatacems spikols nelaodiko ini lil, polenunon de nufs.*
4. *Ab lü ols: flens obik sagob: No dredolsöd demü utans, kels deidons koapi, ab kels no kanons dunön mödikumosi!*
5. *Ojonob oles, demü kim mutols dredön. Dredolsöd demü utan, kel fägom, ven udeidom eki, ad jedön oni ini höl! Si! sagob oles, dredolsöd demü om!*
6. *No seloy-li späris lul tä fenigs tel? E no bal onas peglömon pö God.*
7. *Si! i hers valik kapa olsik penumons. No dredolsöd! völadols mödikumo ka spärs mödik.*
8. *Sagob oles: Alan kel lekoeffon obi lo mens, oni Son mena olekoeffom lo silanans Goda,*
9. *e kel noädon obi lo mens, utan ponoädon lo silanans Goda.*
10. *E ven ek sagon bosu ta Son mena, atos popardon one, ab kel slänon Saludalanali, utane atos no popardon.*
11. *Ven kludo pablinols in sünagogs lo cifodans e nämädans, no kudolsöd, vio ojelodols olis, u tefü utos, kelosi osagols!*
12. *ibä Saludalanal otidon oles utosi, kelosi mutols sagön.*
13. *Se menamödot ek äsagom ome: O Mastan! Sagolös blode obik, das dilomöd geroti ko ob!*
14. *Ab äsagom ome: O men! Kim ecälom-li obi as cödal u dilan tefü ols?*
15. *Tän äsagom ones: Prüdolsöd e galedolsöd demü labiäl; ibä if laboyöv igo bundani, no laboy in at garani, das okanoyöv lifön de dalabots oka.*
16. *Äsagom ones parabi at: Län liegana seimik iprodon klopi bundanik.*
17. *Tän ävätälom ninälo: Kisi odunob-li, ibä no labob spadi ad kipedön prodoti läna obik?*
18. *Ed äsagom: Atosi odunob. Odebreikob barakis obik, ed obumob gretikumis, tän oblinob ini ons greni valik e dinis gudik votik obik,*
19. *e sagob lü ob it: Labol nu dinis gudik mödik pekipedölis pro yels mödik, takädolöd, fidolöd, drinolöd, e fredolöd!*
20. *Ab God äsagom ome: o fopan! Ün neit at oflagoy lifi olik, ed uts, kelis edagetol, pro kin obinons-li?*
21. *So obinos pro utan, kel konleton divis pro ok it, e no binon liegik in dins Goda.*
22. *Tidäbes okik äsagom: Demü atos sagob oles: no kudolsöd dö lif olsik, kisi ofidols; ni dö koap olsik, me kins oklotols olis!*
23. *Lif olsik völadon plu ka nuliüdot, e koap plu ka klotem.*
24. *Küpolöd rabis! no sovons, ni fodons; no labons stokacemi, ni baraki; e God nuliüdom onis. Kio mödikumo völadols ka böds!*
25. *Kim olas ofägom-li me kud lüükön louni bal lunote okik?*
26. *If kludo no fägols ad duinön pülikünosi, sekü kis okudols-li üfo dö dins retik?*
27. *Küpedolsöd lelis, vio glofons! No töbidons, no spulons. Sagob oles, das igo ‚Salomon‘ in glor valik oka, no piklotom, äsä bal atas.*

18. *If nu God so dekom yebe, kel lifon adelo su län, e pojedon odelo ini furnod, vio mödikumo okälom täno olis, o smalalekredans!*
29. *Klu no säkolsöd kisi ofidols, kisi odrinols; no binolsöd dredäliks!*
30. *Ibä dinis valik at nets vola desirons. Fat olas sevom, das neodols dinis at.*
31. *Sukolsöd buikumo regäni Goda, e dins valik at olüdutons lü ols!*
32. *No dredolöd, o jep smalik! ibä binos plid Fata ad givön oles regäni.*
33. *Selolsöd dalabotis olsik, e seagivolsöd onis as limuns! Mekolsöd oles sakädis nevorikovik, divi nevagükovik in süls, utöpo, kö tıfan no kanon kömön, tien no dämükon.*
34. *Ibä utöpo, kö div olsik binon, us i ladäl olsik obinon.*
35. *Loins olsik pezönonsöd e lampads filonsöd!*
36. *Binolsöd äsä mens, kels stebedons söli oksik, ven gekömom lomio de mated, ad maifükön sunädo ome yani, sosus kömom e lennokom.*
37. *Beatiks hidünans binoms, kelis söl tuvom galölis. Vö! sagob oles, ozönom oki, okoedom lenseatön omis, ed obötom omis.*
38. *Üfkömom ün neitogal telid, u kilid, ed otuvom omis so, tän binoms beatiks.*
39. *Suemols sio, das söl doma, if isevomöv tü düp kinik tıfan ökömomöv, das igalädomöv, e no iletomöv, das önübreikoyöv.*
40. *Blümolsöd i ols! ibä ün düp, kü no üspetols, Son mena kömom.*
41. *„Petrus’ äsagom ome: O Söl! Sagol-li parabi at demü obs, u demü valans?*
42. *Ed äsagom Söl: Kim binom-li üfo domiguvan fiedik ä tälänik, keli söl omik ocälom löpü hidünans okik ad givön omes pötatimo dilodi pötik omsik kosida?*
43. *Beatik hidünan binom, keli söl tuvom so dunöli.*
44. *Verato sagob oles, das ocälom omi asä guvani dalabotas valik oka.*
45. *Ab if hidünan sagemöv ninälo: Söl obik ozögom ad kömön, ed om primomöv ad flapön hidünanis e jidünanis, ad fidön e drinön, ed ad tudrinön,*
46. *söl hidünana et okömom tü del, kü no spetom omi, e tü düp, keli no sevom, ed odäcöpom omi, ed osufükom omi fäte nelekedanas.*
47. *Hidünan et, kel sevom vili söla okik, e no eblümom, e no edunom ma vil omik, odagetom flapis mödik.*
48. *Ab utan, kel no sevölo dunon bosı, kel binon pönabik, odageton flapis nemödik. De alan, kele mödikos pegivon, mödikos poflagon, e de utan, kele mödikos pelükonfidon, odesiroy plüo mödikumo.*
49. *Ekömob ad jedön fili sui taled, e vio vemo iviloböv, das ya pıfıfıdon!*
50. *Mutob sufön blunedi, e kio padränälob, büä atos upaseton.*
51. *Cedol-li, das ekömob ad blinön püdi sui tal? Nö! sagob oles, ab büikumo teläli.*
52. *Ibä denu in dom bal pösods lul obinons ta ods. Kil obinons ta tel, e tel ta kil.*
53. *Fat obinom ta son, e son ta fat; mot obinof ta daıt, e daıt ta mot; lümot ta lüdaıt, e lüdaıt ta lümot.*
54. *Äsagom i menamödote: If loegols löpikön lefogi in vesüd, tän sagols sunädo: oreinos, ed atos jenon.*
55. *Ed if sulüdavien lebladon, sagols: obinos vamik, ed atos jenon.*
56. *O simulans! Sevols sio ad cödön tefü pubods su taled ed in sil; sekü kod kinik üfo no cödols-li tefü tim at?*
57. *Kikodo no cödols-li ols it, va bos binon gidik?*
58. *Ibä if golol ko tapalet lü cifod, steifolöd täno dü vegam ad rajanön dini; voto oloveblinoy oli bo cödale, e cödal olovegivom oli gitädane, ed atan ojedom oli ini fanäböp.*
59. *Sagob ole, no segolol usao, büä upelol fenigi lätik.*

KAPIT: XIII

1. *Ün tim ot anans äkomons, kels änunons ome dö Galileyänans, kelas bludi ‚Pilatus’ imigom ko ut sakrifanimas onsik.*
2. *Yesus ägespikom omes: Cedols-li, das Galileyänans et äbinoms sinans gretikum ka Galileyänans votik valik, bi atos ereifon omis?*

3. *Sagob oles: Nö! Ab if no lecenols, ols valik opäridikols leigo.*
4. *U cedols-li, das degjölans, kels pedeidons dub dästur tüma in ‚Siloam‘, äbinons döbikums, ka lödans votik ela ‚Hierusalem‘?*
5. *Sagob oles: Nö! Ab if no lecenols, ols valik opäridikols leigo.*
6. *Äkonom ones parabi sököl: Ek älabom figabimi, kel piplanon in vitidagad omik. Ven äkömom ad sukön flukis len on, no ätuvom onis.*
7. *Tän äsagom vitidagadane: Ekö! Dü yels kil nu ekömob ad sukön flukis len figabim at, e no tuvob onis. Docöpolöd oni! Sekü kis olabiulon-li nenfrutiko gluni?*
8. *Ab ägesagom: O söl! Leadolös dabinön oni nog dü yel at! tän oliviocöpob züo gluni, ed odönob oni.*
9. *Ba olabon flukis ün oyel. If no, docöpolös täno oni!*
10. *Seimna ätidom ün jabat in bal süagogas.*
11. *Ed us vom ädabinof, kel ädiabäbof dü yels degjöl me malädalanan. Äblegof, ed äkanof no plu löükön oki.*
12. *Ven Yesus älogom ofi, ävokom ofi, ed äsagom ofe: O vom! pelibükol de maläd olik!*
13. *Äseidom namis sui of, e sunädo älöstanof, ed älelobof Godi.*
14. *Ab cif süagogaga, kel äbadocedom, das Yesus äsanom eki ün jabat, äsagom menamödote: Dels määl dabinons, ad vobön ün ons. Klu kömölsöd ün dels et ad pasanön, ab no tü jabatadel!*
15. *Ab Söl ägesagom ome: O simulans! alan olas no livükom-li tü jabat bubu u cuki okik de krib, ad modugön ed ad drienön oni?*
16. *Vom at: daut ela ‚Abraham‘, kel ya pemütof dü yels degjöl fa diab, no ädalof-li üfo palibükön de müüt at tü jabatadel?*
17. *Ven äsagom atosi, taans valik oma äjemons, ab menamödöt lölik äfredon dö dins glorik, kelis ädunom.*
18. *Äsagom dönu: Ad kis regän Goda sümon-li? Lä kis oleigodob-li oni?*
19. *Sümon ad mutarakeril, keli ek äsumon ed äsovon ini gad okik. Ädaglofon ed ävedon bim gretik, e böds sila änästons ini tuigs onik.*
20. *E dönu äsagom: Lä kis oleigodob-li regäni Goda?*
21. *Sümon ad lefapest, keli vom äsumof ed ämigof ini böjulets kil meila, jüs at ivedon löliko lefik.*
22. *Ed älaitevom de zif lü zif, de vilag lü vilag, ai ävegölo lüödü ‚Hierusalem‘.*
23. *Ed ek äsagom ome: O Söl! Utans, kels pasavons, binons-li nemödiks? Äsagom ones:*
24. *Komipolsöd ad nügolön da leyan nabik! ibä, sagob oles, mödikans osteifons ad nügolön, e no ofägons.*
25. *Posä söl doma elöädöm, ed efärmükom yani, ed ols stanols plödo e nokols len yan, vokädölo: O Söl! Söl! maifükölös obes yani! tän ogesagom oles: No sevob, kiöpaö kömöls.*
26. *Ed oprimols ad sagön: Efidobs ed edrinobs komü ol, ed etidol su süts obsik.*
27. *Ab osagom: Sagob oles, no sevob, kiöpaö kömöls. Blibolsöd fagü ob, ols valik, kels dunols negidi!*
28. *Viam e knir tutas odabinons, ven ologols eli ‚Abraham‘, eli ‚Isaac‘, eli ‚Iacob‘ e profetanis valik in regän Goda, ed ols pusejedols.*
29. *I utans, kels ukömons de lofüd e vesüüd, de nolüüd e sulüüd, olenseatons in regän Goda.*
30. *Ed ekö! Lätikans odabinons, kels obinons balidans, e balidans, kels obinons lätikans.*
31. *Ün tim ot farisetans anik äkömöms lü om, ed äsagoms: Mogolölöd e degolölöd isao! ibä ‚Herodes‘ vilom deidön oli.*
32. *Ed äsagom omes: Gololsöd ad sagön renare et: Ekö! sejedob milananis, ed osauniükob adelo ed odelo, e tü del kilid odeadob.*
33. *Ab adelo, odelo e tü del fovik mutob tävön; ibä no mögos, das profetan padeidom plödü ‚Hierusalem‘.*
34. *O ‚Hierusalem‘, ‚Hierusalem‘! Ols, kels deidols profetanis, e stonols utanis, kels pelesedoms lü ols. Vio suvo evilob kobükön cilis olsik, äsä böd konleton bödülis disi flitäms okik, e no evilols.*
35. *Ekö! Dom olsik obleibon binön as failot. Sagob oles, no ologols obi, büä sagols: Pabenedomös utan, kel kömom nemü Söl!*

KAPIT: XIV

1. Seimna ikömom ün jabat ini dom cifa farisetanas ad fidön bodi, ed äküpedoy omi.
2. Ed ekö! men dropik ästanon lo om.
3. Yesus äprimom spikami ed äsäkom bibinolavanes e farisetanes: *Pedälos-li ad sanön ün jabat?*
4. Äseiloms. Ed ägleipom oni, äsanom oni, ed äsägleipom oni,
5. ed äsagom omes: *Kim olas, if son u bub olik falon ün jabat ini fonäd, no osetirol-li oni sunädo?*
6. Ad atos no äkanoms taspikön ome bosì.
7. Ven äküpom, das lotans äsukons pladis löpikün, äsagom ones parabi sököl:
8. *If pevüdol fa ek ad matedazäl, no seidolöd oli sui plad löpikün! mög dabinon, das bo ek pevüdom, kel binom cädikum ka ol.*
9. *Ön jenet at, man, kel evüdom oli ed omi, kömomöv lä ol e sagomöv: Givolös ome pladi olik! ed ol labülolöv jemo pladi donikum.*
10. *Ab if pevüdol, seidolöd oli täno sui plad donikün, dat hidaifidan, ven kömom, sagomös ole: O flen! seidolöd oli löpikum! Tän atos obinon stim ole lo fidädakompenans valik.*
11. *Ibä alan, kel löpükon oki, podonükon, ed utan kel donükon oki, polöpükon.*
12. Äsagom i hidaifidane oka: *If gevol fidedi u sänedi, vüdolöd täno no flenis u blodis olikis, i no röletanis olik u nilädanis liegik! Voto oms pö turn oksik ovüdoms i oli, e dagetol bläfodi.*
13. *Ab if gevol daifafidedi, vüdolöd täno pöfanis, mifomäbis, lemikanis, bleinanis!*
14. *Tän obinol beatik, bi no labons bosì, me kel kanons bläfön ole; ibä atos pobläfon ole pö lelifikam ritanas.*
15. Ven balan tabakompenanas älilom atosi, äsagom ome: *Beatik utan binon, kel kompenon pö fided in regän Goda.*
16. Ab äsagom ome: *Man seimik ämeikom daifafidedi gretik, pö kel ivüdom mödikanis.*
17. *E ven tüp fideda ikömon, älesedom hidünani, ad sagön vüdäbes: Kömölsöd, ibä val nu binon bliimik!*
18. *Ab valans äprimons ad säkusadön baläliko okis. Balidan äsagom ome: Eremob länedi, e mutob zesüdiko logön oni. Begob ole, säkusadolös obi!*
19. *Votikan äsagom: Eremob fimädis lul bubas, ed oblufob onis. Begob ole, säkusadolös obi!*
20. *Dönu votikan äsagom: Ematikob änu, sekü atos no kanob kömön.*
21. *Hidünan äkömom ad nunön atosi söle okik. Tän söl äzunikom, ed äsagom hidünane okik: Gololöd suno lü piads e süts zifa, e blinolöd pöfanis, mifomäbis, bleinanis e lemikanis isio!*
22. *Hidünan äsagom: O söl! utos, kelosi ebüdol, pedunon; ab tops nog dabinons.*
23. *Tän söl äsagom hidünane: Segololöd lü lesüts e buids, e mütolöd onis ad nükömön, dat dom obik fulikonös!*
24. *Ibä sagob oles, das no balan utanas, kels büiko pivüdots, oguton de daifided!*
25. Seimna, ven menamödot gretik äkegon ko om, ägüflekom oki ed äsagom one:
26. *Utan, kel kömon lü ob, e no heton fati e moti oka, blodis e söris oka, si! igo lifi lönik oka, no kanon binön tidäb obik.*
27. *Alutan, kel no polon krodi okik, e kömon po ob, no kanon binön tidäb obik.*
28. *Kim olas, kel vilol bumön tümi, no oseidol-li oli büiko, ad kalkulön frädis, ed ad vätälön, va labol saidikosi ad fimekön voboti?*
29. *Voto okanosöv jenön, das, if übumolöv stababumädi, e no öfägolöv ad fibumön bumoti, valans, kels logons atosi, öbesmilonsöv oli,*
30. *ed ösagonsöv: Man et eprimom ad bumön, ab no kanom fimekön bumoti.*
31. *U hireg kimik, if tevom krigio ta hireg votik, no oseidom-li oki büiko ad konsälön, va okanom kolgolön benoseko ko soldats degmil balani, kel koskömom ko soldats teldegmil?*
32. *If no, tän lesedom legätanefi, ven votikan nog binom fagik, e lofom püdamamobis.*
33. *Leigoso i nek olas, kel no klemon dalabotis valik okik, kanon binön tidäb obik.*
34. *Klu, sal binon gudik, ab if sal vedon nensmekik, me kin povedükon-li benosmekik?*
35. *Gudon ni pro län, ni pro dönakum. Mojedoy oni. Kel labon lilis ad lilön, utan lilonöd!*

KAPIT: XV

1. Tolädans e sinans valik nu äkömons lü om, ad lilön omi.

2. Farisetans e bibinolavans ämuroms ed äsagoms: *Man et getedom sinanis e fidom ko ons.*
3. Tän äsagom omes parabi at:
4. *Kim de ols, if dalabol jipis tum, e perol bali onas, no oliivol-li züldegzülis in däsärt, ed osukol-li uti, kel peperon, jüs utuivol oni?*
5. *Ed if tuvol oni, tän oseitol oni sui jots olik,*
6. *ed ekömölo lomio okobovokol flenis e nilädanis ola, ed osagol ones: Fredolsöd ko ob! ibä etuvob jipi iperöl obik.*
7. *Sagob oles: So in sül fred mödikum obinon dö sinan bal, kel eleceon, ka dö ritans züldegzül, kels no neodons lececi.*
8. *U vom kifik, kel dalabof dragmadis deg, e perof dragmadi bal, no ofilidof-li lampadi, osvipofo-li domi, ed osukof-li kälöfiko oni, jüs utuivol oni?*
9. *Ed if tuvof oni, tän okobovokof jiflenis e jinilädanis, ed osagof ofes: Fredolsöd ko ob! ibä etuvob dragmadi, keli iperob.*
10. *Leigo so, sagob oles, fred odavedon pö silanans Goda dö sinan bal, kel eleceon.*
11. Tän äsagom: *Seiman älabom sonis tel.*
12. *Yunikünan omas äsagom fate okik: O fat! givolöd obe dili dalabota, kel duton lü ob! Ed äseagivom monemi bevü oms.*
13. *Pos brefüp, son unikün äkobosumom vali, ed ädetävom lü län fagik. Us änespälom monemi okik in lif nestönik.*
14. *Posä ifegebom nespälölo vali in län et, faemaditret vemik ädavedon, ed äprimom ad defädön.*
15. *Nu äcalikom lä balan sifanas läna, ed atan älesedom omi lü fel ad galedön svinis.*
16. *Ed ädesirom ad fulükön stomägi okik me nulüdot, kel päfidon fa svins; ab nek ägivon ome oni.*
17. *Ven isevälöfikom, äsagom ninälo: Loatäbs kiomödik fata obik labons bundano bodi! ed ob päridikob is sekü faem.*
18. *Olöädob ad golön lü fat obik, ed osagob ome: O fat! esinob kol sül e kol ol,*
19. *no digädob plu ad panemön son ola, vedükolöd obi balani loatäbas olik!*
20. *Älöädob kludo, ed ägolom lü fat okik. E ven nog äbinom fagik, fat omik älogom omi, ed ämiserom. Äjutedom lü om, äbradom omi, ed äkidom ladöfiko omi.*
21. *E son äsagom ome: O fat! esinob kol sül e kol ol; no digädob plu ad panemön son ola.*
22. *Ab fat äsagom lü hidünans okik: Ramenolsöd vijiko kloti gudikün, e lenükolsöd oni ome, lenükolsöd lini leni doat omik e jukis leni futs omik!*
23. *Ramenolsöd bubüli pepinädüköl, e pugolsöd oni! Fidobsöd e fredobsöd!*
24. *Ibä son at oba ädeadom, ed elifikom, piperom e pegetuvom. Tän äprimons ad zälizelön.*
25. *Son bäldikün omik nu äbinom su feled, e ven ägegolom lomio ed änilikom nilü dom, älilom kaniti e daniüdi.*
26. *Ävokom balani hidünanas ed äsäkom, kis atos äbinon.*
27. *Atan äsagom ome: Blod olik egekömom, e fat olik epugom pinädabubüli, bi egegetom omi sauniko.*
28. *Tän äzunikom, e no ävilom nügolön. Fat omik äkömom plödio, ed ästigädob omi ad nükömön.*
29. *Ab ägespikom fate okik: Ekö! edünob oli dü yels so mödiks, e neai enefölob büdi olik, ab neai egivol obe kaperili ad zälizelön ko flens obik.*
30. *Nu ye son at ola, kel efegebom monemi olik ko jinepuedans, egekömom, pugol ome pinädabubüli.*
31. *Äsagom ome: O cil! binol ai lä ob, e val, kel duton lü ob, i duton lü ol.*
32. *Sötöl kludo zälizelön e fredön; ibä blod ola äbinom deadik, ed elifikom; piperom e pegetuvom.*

KAPIT: XVI

1. *Äsagom i tidäbes okik: Seimna man liegik ädabinom, kel älabom guvani; atan päkusadom pö om, das äfegebom nespälölo dalabotis omik.*
2. *Ävokom omi lü ok ed äsagom ome: Kisi lilob-li tefü ol? Gidükolöd guvi olik! ibä no kanol binön lunüpikumo guvan.*
3. *Tän guvan äsagom ninälo: Kisi odunob-li? Söl obik esädünükom obi as guvan. No fägob ad feilön, e jemob ad lubegön.*
4. *Sevob utosi, kelosi odunob, dat, ven pusädünükob as guvan, olesumoms obi ini doms oksik.*

5. Äkoedom kömön lü ok debanis söla okik balani pos votikan, ed äsagom balidane: Liomödiki debil-li söle obik?
6. Äsagom: Tubetis tum leüla. Ed äsagom ome: Sumolöd debazöti olik, seidolöd oli sunädo e penolöd: luldeg!
7. Pos atos äsagom votikane: Ed ol, liomödiki debil-li? Atan äsagom: Bøjulis tum grena. Ed äsagom ome: Sumolöd debazöti olik, e penolöd: jöldeg!
8. E söl älobom guvani negidik, bi idunom vätälo; ibä cils vola at binons prüdikums põ kosäd ko menäd okik, ka cils lita.
9. E sagob oles: Davedükolsöd oles flenis me lieg negidik! dat, ven at finedikon, lasumoy olis ini tänads laidüpick.
10. Kel binon konfidovik in din pülikün, utan i binon konfidovik in din gretik; kel binon negidik in din pülikün, utan i binon negidik in n.
11. If kludo ne ebinolöv konfidovik dinü lieg negidik, kin okonfidon-li ole verätiki?
12. If no ebinolöv konfidovik tefü dalabot votikane, kin bevü obs ogivon-li oles obsiki?
13. Domadünan nonik kanon dünön sölis tel; ibä ud oheton balani, ed olöfon votani, ud oslopon balani, ed onestiimon votani. No kanols kultön Godi e monalugodi.
14. Atosi valik farisetans, kels binoms moniäliks, äлилoms, ed äkofoms omi.
15. Ed äsagom omes: Bitikols lo mens, äsva binols ritiks, ab God sevom ladälis olsik; ed utos, kelos binon löpik pro mens, binon lenaud lo God.
16. Lonem e penäds profetanas lonöfons jü tim ela ‚Ioannes‘. De tim et regän Goda palenunon, e valans runädons desirölo ad on.
17. Binos fasilikum, das sül e tal opasetikons, kas malül bal lonema omoikon.
18. Alutan, kel dejoikom jimatani okik, e matikom ko jivotan, dulterom, ed utan, kel matikom ko jiutan, kel pedejoikof fa himatan okik, dulterom.
19. Seimna man liegik ädabinom, piklotom me klots purpurik e binü linumastof feinik, ed äjuitom adeliko lifi lüxüödik.
20. E man pöfik luukik ‚Lazarus‘ penemöl, äseatom lä föfaleyän doma omik,
21. ädesirölo ad nuliüdön oki me bodabreküls de tab liegana pidefalöls; i dogs äkömons ad läkөн luukis omik.
22. Ab pöfan ädeadam, e päpolom fa silanans lü vüm de ‚Abraham‘. I liegan ädeadam, e päsepülom.
23. E ven om labü dols in höl älölogom, älogom fago eli ‚Abraham‘, ed eli ‚Lazarus‘ in vüm omik.
24. Ed ävokädом: O fat: ‚Abraham‘! miserolös obi! lesedolös eli ‚Lazarus‘! kodolös, das blunülom tipoti doata okik ini vat e koldülükom linegi obik! ibä sufob doli in lefil at.
25. Ab, ‚Abraham‘ äsagom: O cil! memolöd, das egetol gudikosi dü lif olik, e ‚Lazarus‘ leigüpo egetom badikosi! Nu patrodom, ed ol sufol doli.
26. Zuo gur vidik dabinon vü obs ed ols, sodas utans, kels vilonsöv lovegolөн isao lü ols, no kanons dunөн atosi, ed oy i no kanoy lovekömөн usao lü obs.
27. Tän äsagom: Lebegob täno ole, o fat! ad lesedөн omi lü dom fata obik;
28. ibä labob blodis lul; büedolös omi nunedөн omes, dat no i oms kömoms ini datomöp at!
29. ‚Abraham‘ äsagom ome: Laboms penädis ela ‚Moyses‘ e profetanas: dalilomsöd omis!
30. Äsagom: Nö! o fat: ‚Abraham‘! te if ek edeadölanas kömonöv lü oms, olecenomsöv.
31. Ab äsagom ome: If no daliloms eli ‚Moyses‘ e profetanis, tän i no olobedoms, if ek olelifonöv se deadans.

KAPIT: XVII

1. Äsagom tidäbes okik: Binos nevitovik, das skäns okömons; ab vi lü men, dub kel kömons.
2. Binosöv gudikum pro on, if mülaston palägonöv zü särvig onik, e pajedonöv ini mel, kas skänon balani smalikanas at.
3. Küpälolsöd! If blod olik sinom, blamolöd omi, ed if lepidom, pardolöd omi!
4. Ed üf igo sinomöv velna dü del ta ol, e gekömomöv velna ad sagön: lepidob osi, opardolöd ome!
5. Paostolans äsagoms Söle: Mödükumolös obes lekredi!

6. E Söl äsagom: *If labolsöv lekredi äs ker mutara, sagolsöv lü murbabim at: Säplanolöd oli, e planolöd oli ini mel! e lobedonöv olis.*
7. *Kim bevü ols, kel labom hidünani ad plaudön, ud ad galedön jepi, osagom-li ome, ven gekömom domio de läned: Nükömolöd e lenseitolöd oli!*
8. *No osagom-li buikumo ome: Mökolöd bosì ad fidedön, zönolöd oli, bötölöd obi, jüs ufidob ed udrinob; pos atos ol it kanol fidön e drinön!*
9. *No obinom ga danöfik kol hidünan, bi edunom utosi, kelos pibüdon ome. Cedob: nö!*
10. *So i ols mutols sagön, if edunols vali, kel pebligädon oles: Binobs hidünans nenfrutik, edunobs te utosi, kelosi äsötobs dunön.*
11. *Dü täv lü ‚Hierusalem‘, ätevom da Samaritän e Galileyän.*
12. *E ven äkömom ini vilag seimik, hilepradans deg äkosgoloms omi. Äbleiboms stanön fago,*
13. *ed ävokädoms laodiko: O Yesus! Mastan! miserolös obis!*
14. *Ven älogom omis, äsagom omes: Gololsöd ad dajonön olis kultanes! Dü vegam äklinikoms.*
15. *Balan omas, älogölo, das äbinom saunik, ägekömom laodiko Godi älelobölo,*
16. *ed ädofalom ädanölo sui logod okik foi futs omik. Atan äbinom Samaritänan.*
17. *Nu Yesus ägespikom: No degans valik eklinikoms-li? Kitopo votans zül binoms-li?*
18. *E no balan omas egekömom-li ad stimön Godi, äsä foginänan at?*
19. *Tän äsagom ome: Löädolöd e degololöd! Lekred olik esavon oli.*
20. *Ven päsäkos ome fa farisetans, kitimo regän Goda ökömon, ägesagom omes: Regän Goda no kömon paküpedölo;*
21. *No osagoy: Ekö! is binon; ekö! us binon, ibä regän Goda binon zänodü ols.*
22. *Tän äsagom tidäbes: Dels ökömons, ün kels ovipols ad logön tü del seimik Soni mena, e no ologols omi.*
23. *Osagoy oles: Ekö! is binom, ud ekö! us binom; no segololsöd demü atos, no sökolsöd omi!*
24. *Ibä leigoäsä leklär stralon flamülölo de horit bal jü horit votik, leigoso Son mena obinom tü del okik.*
25. *Ab büikumo omutom sufön mödiko, e padeimön fa menäd at.*
26. *E leigoäsä äjenos ün tim ela ‚Noe‘, leigoso ojenos ün tim Sona mena.*
27. *Äfidons ed ädrinons, ämatikons e pämatükons jü del, ün kel ‚Noe‘ ägolom ini rak, e letuvatam äkömon, ed äpäridükon valanis.*
28. *U leigoäsä äjenos ün tim ela ‚Lot‘. Äfidons, ädrinons, äremons, äselons, äplanons, äbumons;*
29. *ab tü del, kü ‚Lot‘ älüvom eli ‚Sodoma‘, fil e sulfín äreinons se sil, ed äpäridükons onis valik.*
30. *I so ojenos tü del, kü Son mena opubom.*
31. *Tü del et utan, kel binon su nuf, du konömöm binon ninü dom, no degolonöd, ad kesumön oni; leigo utan, kel binon su fel, no gülogonöd uti, keli posbinükon!*
32. *Betikolsöd jimatani ela ‚Lot‘!*
33. *Utan, kel osteifon ad dakipön lifi okik, operon oni; utan, kel operon oni, odakipon oni.*
34. *Sagob oles, ün neit et pösods tel oseatons su bed bal, balan polasumon, votan poposblibükon;*
35. *voms tel ograinofs len grainöm ot, jibalan polasumof, e jivotan poposblibükof.*
36. *(Pösods tel obinons su läned, balan polasumon, votan poposblibükon).*
37. *Ägespikoms ome: Kiöpo-li? o Söl! Äsagom omes: Uto, kö karot dabinon, i vulturs okobikons.*

KAPIT: XVIII

1. *Äsagom omes parabi sököl, ad lejonön omes, das ai ämutoms plekön, e no läsikön:*
2. *In zif semik cödal ädabinom, kel no ädredom demü God, e no ädemom meni.*
3. *In zif et i jiviudan ädabinof, kel ägolof lü om, ed äsagof: Gidiükolös obi ta taan obik!*
4. *Dü tim semik no ävilom osi; ab pos atos äsagom ninälo: Do no dredob demü God, e no demob meni,*
5. *ogidükob ofi, bi jiviudan et töbof obi, e bo fino zuo oflapoföv obi in logod obik.*
6. *E Söl äsagom: Lilolsöd utosi, kelosi cödal negidik sagom!*
7. *God üfo no ogidükömöv-li väläbis okik, kels begons ome dü dels e neits, do labom lunasufäli kol ons?*

8. *Sagob oles, das ogidükom suniko onis. Ab Son mena otuvom-li lekredi su taled, ven kömom?*
9. *Demü semans, kels älecedons okis ritikis, ed äludigidons votanis, äsagom parabi at:*
10. *Mans tel ägoloms lü tem ad plekön; balan äbinom farisetan e votan tolädan.*
11. *Farisetan ästanom ad plekön ninälo: O God! danob oli, das no binob äsä mens votik, ravans, nesnatans, dulterans, ud i äsä tolädan et;*
12. *cunob telna a vig, e givob degdili de val, keli dalabob.*
13. *E tolädan äbleibom stanön fagoto, e no ävilom lölogön ä l sül, ab äflapom oki sui blöt ed äsagom: O God! benädolös obi: sinan!*
14. *Sagob oles, atan ägegolom lü dom okik plu pegidükölo ka votan; ibä alan, kel löpükon oki, podonükon, ed alan, kel donükon oki, polöpükon.*
15. *Seimna äblinoy cilis lü om ko beg ad doatön onis; ven tidäbs älogoms atosi, äblamoms onis.*
16. *Ab Yesus ävokom onis lä ok ed äsagom: Letolsöd kömön cilis lü ob, e no neletolsöd onis! Ibä lü somans regän Goda duton.*
17. *Vö! sagob oles, utan, kel no lasumon regäni Goda äsä cil, no oninikon ini on.*
18. *Cädan seimik äsäkom ome: O Mastan gudik! Kisi mutob-li dunön ad dagetön lifi laidüplik?*
19. *Yesus äsagom ome: Liö! nemol-li obi gudiki? Nek binon gudik plä Balan, sevabo God.*
20. *Sevol büdedis: „No sötöl dulterön, no deidön, no tifön, no temunön dobiko„! „Stimolöd fati e moti olikis„!*
21. *Äsagom: Atosi valik edunob ai yunao.*
22. *Ven Yesus älilom atosi, äsagom ome: Nog din bal defon pö ol. Selolöd vali, keli dalabol, e seagivolöd ati pöfanes, ed odalabol divi in sül; kömolöd täno, e sökolöd obi!*
23. *Ab ven älilom atosi, ävedom vemo lügik, ibä äbinom vemo liegik.*
24. *Ven Yesus nu älogom, das ivedom vemo lügik, äsagom: Vio töbik binos pro utans, kels dalabons dalabotis, ad nügolön ini regän Goda!*
25. *Ibä binos fasilikum pro jamod ad golön da hog nada, ka pro liegan ad nügolön ini regän Goda.*
26. *Ad atos lilans äsagons: Ab kin üfo okanon-li binön sefik?*
27. *Äsagom: Utos, kelos binon nemögik pö mens, binon mögik pö God.*
28. *Tän ‚Petrus‘ äsagom: Ekö! eliüvobs vali, ed esökobs oli.*
29. *Ed äsagom omes: Vö! sagob oles, no balan dabimon, kel eliüvon domi, u palis, u blodis, u jimatani u cilis demü regän Goda,*
30. *kel no odageton mödo mödikumo in vol at, ed in vol fütürik lifi laidüplik.*
31. *Seimna äkobükom degtelanis lä ok, ed äsagom omes: Detevobs lü ‚Hierusalem‘, e val, kel pepepon fa profetans, podadunon pö Son mena;*
32. *ibä polovegivom paganes, pokofom, pomiträitom e pobespukom;*
33. *olebatoms ed odeidoms omi; e tü del kilid olelifikom.*
34. *Äsuemoms nosi de atos; pisagölos äbinon pro oms klänöfik; no äsuemoms pisagölosi.*
35. *Ven änilikoms nilü ‚Iericho‘, bleinan lubegöl äseadom len veg.*
36. *Ven älielom beigolön menamödoti, äsäkom, kis atos äbinon.*
37. *Änunoy ome, das Yesus: elan di ‚Nazareth‘ äbeigolom.*
38. *Tän ävokädöm: O Yesus! Son ela ‚David‘! miserolös obi!*
39. *Ed utans, kels äföfogoloms äbüdoms ome ad seilön. Ab ävokädöm plüo laodikumo: O Son ela ‚David‘! miserolös obi!*
40. *Yesus ästopom, äbüdom ad blinön omi lü om, ed äsäkom ome, ven inilikom:*
41. *Kisi vilol-li, das dunob pro ol? Äsagom: O Söl! Kodolös, das logob dönu!*
42. *E Yesus äsagom ome: Kanolöd logön dönu! Lekred olik esavon oli.*
43. *Sunädo ägegetom logami okik, ed äsäkom omi, Godi älelobölo. E pöp lölik, atosi älogölo, älelobon Godi.*

KAPIT: XIX

1. *Yesus nu äkömom ini ‚Iericho‘ ed ätevom da on.*
2. *Ed ekö! us man ädabinom, kel pänemom ‚Zachaeus‘; äbinom letolädan e liegik.*
3. *Ävilom logön, kis Yesus äbinom, ab dub menamödot no äkanom atosi, bi älabom magedi smalik.*

4. Ad logön omi, äbüogolom föfio, ed ägrämom ini murbabim; ibä us ämutom beigolön.
5. Ven Yesus ikömom tö top et, älölogom, älogom omi, ed äsagom: *O ‚Zachaeus‘! Kömolöd suniko donio, ibä mutob lotädön adelo ini dom olik.*
6. Änexänom spido se bim, ed ägetedom fredo omi.
7. E valans, kels älogons atosi, ämurons, ed äsagons: *Elotom lä sinan.*
8. E ‚Zachaeus‘ älügolom lü Söl, ed äsagom: *Ekö! legivob lafi dalabotas obik pöfanis, o Söl! ed if ecütob flagedo eki, ogegivob ome foliko atosi.*
9. Tän Yesus äsagom ome: *Daben eledutikon lü dom at; i om binon ga son ela ‚Abraham‘;*
10. *ibä Son mena ekömom ad sukön ed ad savön utosi, kelos pipäridikon.*
11. Ven änilons atosi, äläükom parabi, bi äbinons nilü Hierusalem ed äniludons, das regän Goda öpubon sunädo.
12. Äsagom kludo: *Man lemotedik ätävom lü län fagik, ad dagetön diniti regik, ed ad gegolön pos atos.*
13. *Tän ävokom hidünanis deg okik, ägivom omes pounis deg ed äsagom omes: Tedolsöd me ats, jüs gekömob.*
14. *Kesifans omik ähetons omi, ed älesedons legätanefi poso po om ko zötam: No vilobs, das vedom reg obas.*
15. *Ven ägekömom, posä idagetob diniti regik, äbüedom kömön hidünanis, keles igivom moni, ad lelilön büsidi kinik alan omas idunom.*
16. *Balidan äkömom, ed äsagom: O söl! poun olik eprodon gaenodi pounas deg.*
17. *Äsagom ome: Gudö! o dünan ritik! Bi ebinol fiedik in büsid vemo smalik, olabol nämädi tefü zifs deg.*
18. *I telidan äkömom ed äsagom: poun olik, o söl! eprodon pounis votik lul.*
19. *I atane äsagom: Labolöd i ol nämädi tefü zifs lul!*
20. *E votan äkömom ed äsagom: O söl! ökö! is poun olik binon. Ekipedob oni in särvätül,*
21. *ibä ädredob demü ol, bi binol men sevärik: sumol uto, kö no ekipidol, e klopöl uto, kö no esovol.*
22. *Äsagom ome: Ko vöds lönik olik omicödob oli, o dünan badik! Äsevol-li, das binob men sevärik, kel sumob uto, kö no ekipidob, das klopob uto, kö no esovob?*
23. *Sekü kis üfo no ekipidol-li moni ini banköp? Tän ögesumob oni ko fien, ven ügekömob dönu.*
24. *Tän äsagom züstanölanes: Desumolsöd de om pouni, e givolsöd oni ome, kel labom pounis deg!*
25. *(Äsagons ome: O söl! labom pounis deg).*
26. *Ibä sagob oles: Alane, kel dalabon, pogivos; de on, kel no dalabon, utos podesumon, keli dalabon.*
27. *Ab neflenis ut oba, kels no ävilons, das övedob hireg onas, dugolsöd isio, e deiflapolsöd onis lo ob!*
28. *Posä isagom atosi, äfövom tävi okik lü ‚Hierusalem‘.*
29. *Ven ikömom nilü ‚Bethphage‘ e ‚Bethania‘ len bel, kel panemon Learabel, älesedom teli tidäbas okik,*
30. *äsagölo: Gololsöd lü vilag visü obs; ven nügolols ini on, otuvols us cuküli pefimatanöl, su kel neföro men eseadon. Livükolsöd oni, e dugolsöd oni isio!*
31. *Ed if ek säkonöv oles: Sekü kis livükols-li oni? mutols sagön: Söl neodom oni.*
32. *Lesedäbs ädegoloms, ed ätuvoms osi, soäsä isagom osi omes.*
33. *E ven älivükoms cuküli, dalabans äsagons omes: Sekü kis livükols-li cuküli?*
34. *Äsagoms: Söl neodom oni.*
35. *Tän ädugoms oni lü Yesus, äjedoms klotis oksik sui cukül, ed äseidoms Yesusi sui on.*
36. *Ven älainonitom, äseatenükoms klotis oksik sui veg.*
37. *Töbo ikömom tö degolöp Learabela, e mödot lölik tidäbas äprimon ad lelobön ko vög laodik Godi, demü milags valik, kelis ilogons.*
38. *Äsagoms: Pabenedomös utan, kel kömom: reg sekü nem Goda! püid binonös in sül, e stim in top löpikün!*
39. *Farisetans semik se menamödot äsagoms ome: O Mastan! blamolöd tidäbis olik!*
40. *Ab ägesagom: Sagob oles, if atans seilomsöv, tän stons ovokädonsöv.*
41. *Ven änilikom lü zif, ed älogom oni, ädrenom dö on,*
42. *ed äsagom: Dasevolös i ol ün del ola utosi, kelos dünon ad püid olik! Ab nu atos peklänedon pro logs olik.*

43. *Ibä dels okömons pro ol, ün kels neflens olik olöbumons zü ol daemi, onüfärmükons oli, ed odränälons oli;*
44. *opäridükons oli e cilis in ol, e no oletons stoni bal su votik; bi no edasevol timi, ün kel God evisitom oli.*
45. Ven ikömom ini tem, äprimom ad semofön se on utanis, kels äselons ed äremons.
46. Äsagom ones: *Epenoy: „Dom oba obinon plekadom,,; ab ols emekols oni ravanaspadädi.*
47. Aldeliko älejonom in tem, e lekultans e bibinolavans ästeifoms ad päridükön omi; ed i veütikans pöpa;
48. ab no ätuvoms medi ad dunön bos; ibä pöp lölik äslopikon omi, if älilon omi.

KAPIT: XX

1. Ün bal delas et, ven älejonom pöpe in tem, ed äpredom gospuli, lekultans e bibinolavans äkömoms ko bäldikünans lü om,
2. ed äsagoms ome: *Sagolöd obes: Sekü gitod kinik dunol-li atosi, u kim egevom-li ole gitodi at?*
3. Ägesagom omes: *Osäkob oles i bos, gеспikolsöd obe!*
4. *Bluned ela ‚Ioannes‘, äbinon-li se süil u se mens?*
5. Äkonsäloms ninälo: *If sagobs: se süil, tän osäköm: kikodo üfo no ekredols-li omi?*
6. *Ed if sagobs: se mens, tän pöp lölik ostonon obis, ibä lecedon, das ‚Ioannes‘ äbinom profetan.*
7. Klu ägespikoms: *No sevobs osi.*
8. E Yesus äsagom omes: *Tän i ob no sagob oles, sekü gitod kinik dunob atosi!*
9. Tän äprimom ad konön pöpe parabi sököl: *Ek ämeikom vitidagadi, äbailom oni feilanes, ed äbllibom lunüpo in foginän.*
10. *Ed ün tim pötik älesedom lü feilans hidünani, dat ögiovoms ome dili klopota vitidagada, ab äflapoms omi, ed ämolesedoms omi nen dil klopota.*
11. *Nu älesedom nog hidünani votik, ab i atani äflapoms ed älukofoms, ed ämolesedoms omi nen dil klopota.*
12. *Kilidnaedo älesedom lü oms lesedäbi, ab i atani ävunoms, ed äsejedoms omi.*
13. *Nu söl vitidagada äsagom: Kisi odunob-li? Olesedob soni palöföl obik; if logoms omi, bo ospaloms omi.*
14. *Ven feilans älogoms omi, ävätäloms ko ods, ed äsagoms: Atan binom geran. Deidobsöd omi, dat gerot ledutikonös lü obs!*
15. *Äsejedoms omi se vitidagad ed ädeidoms omi. Kisi täno söl vitidagada odunom-li?*
16. *Okömom, odeidom feilanis et, ed ogivom vitidagadi votanes. Ven äliloms atosi, äsagoms: Atos no jenonös!*
17. *Älülogom omis, ed äsagom: Kisi täno bibavöd at sinifon-li? ‚Ston, keli bumans emojedoms, evedon gulaston‘.*
18. *Alan, kel falon sui ston et, otrovon; utani, sui kel falon, otroivon.*
19. Tü düp et lekultans e bibinolavans ästeifoms ad bemastikön omi, ab ädredoms pöpi; ibä äsuemoms, das isagom parabi at demü oms.
20. Älükoms kludo omi, ed älesedoms lükanis, kels äbitoms as ritans, ad küpodön sagodi miplitik de om, dat ökanoms lovegivön omi cifode e nämäde guverala.
21. Äsäkoms ome: *O Mastan! sevobs, das spikol stedälo, e lejonol no demölo pösodi, ab tidol ma verat vegami lü God;*
22. *pedälos-li, u no pedälos-li obes ad pelön tripi lampöre?*
23. Ädaseivom diseini lukäfik omsik, ed äsagom omes: *Kikodo blufodols-li obi?*
24. *Jonolöd obe denari! Magoti kima, e supenädi kinik, at labon-li? Äsagoms: Lampör.*
25. Tän äsagom omes: *Givolsöd täno lampöre uti, kel duton lü om, e Gode uti, kel duton lü God!*
26. So no äfägoms ad küpodön lo pöp sagodi miplitik de om; ed ästunölo dö gesagod omik, äseiloms.
27. Tän anans sadukanas, kels nooms lelifikami, äkömoms lü om, ed älonüloms säki at:
28. *O Mastan! Moyses ebüdülom obes: ‚If ek kel labom jimatani deadom nencilo, tän blod omik mutom matikön ko vom et, e fatön posbinanis blode okik‘.*
29. *Seimna blods vel ädabinoms; balidan isumom jimatani, ed ädeadom nencilo;*

30. *e telidan, kel älabom vom i at, ädeadom nencilo;*
31. *i kilidan elabom ofi; e leigoso velans valik; no äposbinükoms cilis, ven ädeadoms.*
32. *Fino i vom ädeadof.*
33. *Pö lelifikam, kim omas täno olabom ofi as jimatan? Ibä velans valik elaboms vom i at.*
34. *Yesus äsagom omes: cils vola at matikons e pamatiükons;*
35. *ab utans, kels palecedons digädiks ad kompenön in vol votik, e pö lelifikam se deadans, no matikons e no pamatiükons.*
36. *Ibä kanons i no deadön; ibä sümedons silanans; e bi binons cils lelifikama, binons cils Goda.*
37. *E das deadans olelifikons, i ‚Moyses’ ejonädöm lä fotiül brammarubudas, ven sagom: ‚Söl: God ela ‚Abraham’, God ela ‚Isaac’ ä God ela ‚Iacob’!*
38. *God ga no binom God deadanas, ab lifölanas: ibä valans lifons pro om.*
39. *Tän bibinolavans semik ägesagoms: O Mastan! esagol verätiko.*
40. *E no plu äkünoms ad säkön ome bos i.*
41. *Nu äsagom omes: Lio kanoy-li sagön, das Kristus binom Son ela ‚David’?*
42. *E ‚David’ it sagom in buk psamas: ‚Söl esagom söle obik: Seadolöd detü ob,*
43. *jüs useitob neflenis olik äsä futabami pro futs olik’.*
44. *‚David’ nemom kludo omi söli; lio üfo binom-li son omik?*
45. *Lilamü pöp lölik äsagom tidäbes okik:*
46. *Prüdolsöd demü bibinolavans, kels löfiloms ad zispatön in klotem gravik, ed ad paglidön su maket, ad seadön föfo in sünagogs, ed ad labiülön pladis löpikiün pö fideds,*
47. *kels luslugoms domis jiviudanas, e jino plekoms lunüpo. Odagetoms cödeti plüo gretikumi.*

KAPIT: XXI

1. *Ven älölogom, älogom lieganis, kels änüjedons legivotis oksik ini sakrifamonabog,*
2. *ed i jiviudani pöfik, kel änüjedof ini on fenigis tel.*
3. *Tän äsagom: Vö! sagob oles, jiviudan et enüjedof mödikumo ka votans valik;*
4. *ibä atans valik egivons ini monabog asä legivoti Gode bos i de bundan oksik, ab of egivof de pöf okik vali, keli älabof, monemi lölik okik.*
5. *Ven semans äsagons dö tem, das pidekon me stoins jönik e lepromalegivotis, äsagom:*
6. *Tefü uts, kelis logols us, dels ökömons, das ston no bal oblibon su votik, das ston nonik oreton, kel no podebreikon.*
7. *Ad atos äsäköy ome: O Mastan! kitimo atos ojenon-li? e kis obinon-li mal, das tim ekömon, das atos ojenon?*
8. *Ed äsagom: Küpälolsöd, das no pabätodols! ibä mödikans okömoms ko nem obik, ed osagoms: ob binob utan, kel ökömom, e tim binon nilik! No sökolsöd omi!*
9. *Ven olilols dö krigs e voluts, no vedolsöd dredäliks! ibä dins valik at mutons jenön büfiko, e nog fin no okömon sunädo.*
10. *Tän äsagom ones: Net ovolutikon ta net, e regän ta regän.*
11. *Taladremis vemik odabinons in tops mödik, e päst e faemaditret; pubods dredabik e milagamals gretik in sil ojenons.*
12. *Ab büä atos valik jenon, ogleipoy olis, opöjutoy olis, oloveblinoy olis lü sünagogs e fanäböps, ed odugoy olis lo regs e proviniguverans, bi labols nemi obik.*
13. *Fino omutols sagön lekoeffi.*
14. *Desinolsöd täno, ad no kudön büo ninälo, vio ojelodols olis!*
15. *ibä ogevob oles fägi e sapi ad jelodön olis, sodas nek taanas olsik oplobon ta atos, ed okanon taspikön oles.*
16. *Sio polovegivolis fa pals, blods, röletans e flens, ed anans olas podeidols,*
17. *e pohetols fa valans, bi labols nemi obik.*
18. *Ab her no bal kapa olsik omoikon;*
19. *dub laidäl olsik odakipols lifi olsik.*
20. *Ven logols, das ‚Hierusalem’ pazüon dub milits, tän sevols, das distuk ona binon nilik.*

21. *Täno utans, kels binons in Yudän fugonsöd lü bels; utans, kels binons in zif setevonsöd, ed utans, kels binons in länäd no nütevonsöd ini on!*
22. *Ibä ats binons dels vindita, dat val pafölonöd, kel pepenon in bibapenäds valik!*
23. *Vi! lü voms grodik e sügöls ün dels et! Ibä ditret vemik obinon su taled, e zun dö pöp at.*
24. *Ofalons dub köted gläva, e pomodugons as krigafanäbs lü nets valasotik, e ‚Hierusalem‘ podästepon fa pagans, jüs tims paganas upasetikons.*
25. *Mals opubons in sol, in mun, in stels; e su taled pö pagans dredäl obinon, e däsper dub lenoid mela e levefas,*
26. *du mens lienetikons sekü dred e spets utosa, kelos odrefon volanefi; ibä näms süla ovakulons.*
27. *Tän oloegoy kömön Soni mena su lefog ko nämäd e glor mödiks.*
28. *Ven dins at primons ad jenön, logolsöd täno löpio, e tovülolsöd kapis olsik, ibä libükam olas binon nilik.*
29. *I äsagom ones parabi: Logolsöd lü figabim e bims votik valik!*
30. *Sosus loegols sprötön onis, suemols ito, das hitüp binon nilik.*
31. *Leigo if logols, das dins et jenons, osevols, das regän Goda binon nilik.*
32. *Vö! sagob oles, menäd at no pasetikon, büä val ujenon.*
33. *Sil e tal opasetikons, ab vöds obik no opasetikons.*
34. *Demolsöd olis it! No belodolsöd ladälis olsik me dajuit, briet e kuds taledik, das del et no kömonöd no pespetölo pro ols!*
35. *Ibä okömon äsä träpakäfod pro mens valik su taled lölik.*
36. *Galedolsöd kludo laiduliko, e plekolsöd, das binolsös digädiks ad skeapön se val at, kel okömon, ed ad dajonön olis lo Son mena!*
37. *Delo älejonom in tem; neito äsegolom ed ästebom su bel, kel panemon Learabel.*
38. *E pöp valik äkömon gödo lü om in tem ad lelilön omi.*

KAPIT: XXII

1. *Zäl bodas no pefemükölas, kel panemon pajad, änilikon.*
2. *E lekultans e bibinolavans äsukoms medi, vio ödeidoms omi; ibä ädredoms demü pöp.*
3. *Nu diab änügolom ini ‚Iudas‘, kel pänäinemom: di ‚Iscariot‘, balan degtelanas.*
4. *Äkömom lü lekultans e cifs tema ad bespikön ko oms, vio ölovegivom omi omes.*
5. *Äfredoms dö atos, ed äsludoms ad givön ome moni.*
6. *Äbaivögom ko atos, ed äsukom pöti, ad lovegivön omi nensevü menamödot.*
7. *Ven del bodas no pefemükölas ikömon, tü kel pajadajipül ämuton pasakrifön,*
8. *älesedom eli ‚Petrus‘ ed eli ‚Ioannes‘, ed äbüdom omes: Gololsöd ad mökön obes pajadi, dat kanobsös fidön!*
9. *Äsagoms ome: Kiöpo vilol-li, das blümükobs oni?*
10. *Äsagom omes: Ekö! ven nügolols ini zif, ek okosgolom olis, kel polom vatalufladi. Sökolsöd omi lü dom, ini kel nügolom,*
11. *e sagolsöd söle doma: Mastan säkom ole: Kitopo fidalecem binon-li, kö kanob fidön pajadi ko tidäbs obik?*
12. *Ed ojonom oles us löpalecemi peblümüköl. Preparolsöd oni us!*
13. *Ägoloms, ed ätuvoms osi, soäsä isagom osi omes.*
15. *Ven äbinos düp pötik, älenseitom oki, e tidäbs ko om.*
15. *Tän äsagom omes: Edesirob vemo ad fidön pajadi at ko ols bü suf obik.*
16. *Ibä sagob oles, das no plu ofidob osi, büä pufölon in regän Goda.*
17. *Tän äsumom köpi, ädanisagom dö at, ed äsagom: Sumolsöd ati, e seagivolsöd oni bevü ols!*
18. *Ibä sagob oles, das no plu odrinob denu de vaet vitidabäla, jüs regän Goda ukömon.*
19. *Pos atos äsumom bodi, äsagom dani dö at, äbreikom oni, ägivom oni omes, ed äsagom: At binon koop obik, kel pagivon pro ols; dunolsöd atosi, ad mebön obi!*
20. *Leigo äsumom köpi, posä ifidoms, ed äsagom: Köp at binon diatek nulik in blud obik, kel paspilon pro ols.*
21. *Ab ekö! nam utana, kel trätom obi, binon ko ob len tab.*

22. *Son mena omogolom sio ma utos, kelos pesludon, ab vi! pro men et, fa kel palovegivom.*
23. *Ed äprimoms ad säkön odes, kim omas ödunom atosi.*
24. *Nu bevü oms feit ädavedon tefü säk, kim omas äbinom gretikün.*
25. *Ed äsagom omes: Regs netas reigoms onis, ed utans, kels laboms nämädi tefü ons, panemons benodans.*
26. *Pö ols no binos so; ab utan, kel binom gretikün bevü ols, binomöd smalikün! e cif binomöd äsä utan, kel bötom!*
27. *Kim binom-li gretikum; utan-li, kel seatom len tab, ud utan-li, kel bötom? Utan, kel lenseatom, vo-li? Ab ob binob bevü ols äsä utan, kel bötom.*
28. *Binols utans, kels ai eblibols lä ob pö blufods obik.*
29. *Gerükotob oli me reig, leigoäsä Fat obik egerükotom obi me on;*
30. *dat dalols fidön e drinön len tab obik in regän obik, e, seadölo su trons, dalols cödön tefü tribüts degtel Yisraeläna.*
31. *E Söl äsagom: O ‚Simon‘, ‚Simon‘! Ekö! diab esteifom ad sibön olis äsä vuuti;*
32. *ab eplekob pro ol, das lekred olik no leläsikonös, e ven seimna uninälikol, nämükolöd täno svistis olik!*
33. *Äsagom ome: O Söl! klienob igo ad fanäbikön e deadön ko ol.*
34. *Ab äsagom ome: Sagob ole, o ‚Petrus‘! higok no okravom adelo, büä unool kilna, das sevol obi.*
35. *Fovo äsagom omes: Ven älesedob olis nen böb, nen tävasakäd, nen juks, enelabols-li bosi? Äsagoms: Nosi.*
36. *Tän äsagom omes: Ab nu, if labol böbi, kesumolöd oni, leigo tävasakädi, ed if no labol glävi, selolöd kloti olik, e remolöd bali!*
37. *Ibä sagob oles, das utos, kelos pepenon, muton pafölön pö ob: ‚Pediüedom bevü midunans‘. Ibä pö ob fin kömon.*
38. *Atans äsagoms: O Söl! ekö! is glävs tel dabinons. Äsagom omes: Ats saidons.*
39. *Äsegolom se zif, ed ägolom ma kösöm lü Learabel; i tidäbs omik äsökoms omi.*
40. *E ven ikömom us, äsagom omes: Plekolsöd ad no pablufodön!*
41. *Om it äfagikom de oms zao mö fagot stonijeda, äkienom, ed äplekom:*
42. *O Fat! If vilol atosi, leadolös beigolön köpi at de ob! ab no vil obik, ab vil olik jenonös!*
43. *Tän silanan se sül äpubom lo om, kel äkuradükom omi.*
44. *Pädrefölo dub dadredäl, äplekom ai lefäkälikummo, e suet omik ävedon äsä bludatofs, kels äfalons sui glun.*
45. *Ven älöädömo pos plekam, ed äkömom lä tidäbs, ätuvom omis äslipölis sekü lüg,*
46. *ed äsagom omes: Lio slipols-li? Löädolsöd, e plekolsöd ad no pablufodön!*
47. *Du nog äspikom, ekö! menamödöt älükömon, e man labü nem: ‚Iudas‘: balan degtelanefa, äfogolom, ed älüstepom lü Yesus, ad kidön omi.*
48. *E Yesus äsagom ome: O ‚Iudas‘! trätol-li Soni mena me kid?*
49. *Ven utans, kels äbinoms ko om, älogoms utosi, kelos äjenon, äsagoms: O Söl! odaflapobs-li me glävs?*
50. *E balan omas ädrefom hidünani dalekultana, ed ädecöpom lili detik omik.*
51. *Ab Yesus ägespikom: Stopolsöd! no dunolsöd fovo! Ädoatom lili ed äsanom oni.*
52. *Lü lekultans, cifs tema, e bäldikünans, kels älügoloms lü om, äsagom: Esegolols-li ko säbs e klöbs äsä ta ravan?*
53. *Ven äbinob aldeliko lä ols in tem, no etenükols nami ad gleipön obi. Ab at binon düp pötik olas e nämäd daga!*
54. *Ägleipoms omi, ämodugoms omi, ed äblinoms omi lü dom dalekultana, du ‚Petrus‘ äsökomo fago omis.*
55. *Ven ifilidoms fili in yad, ed iseidoms okis lä at, i ‚Petrus‘ iseidom oki bevü oms.*
56. *Jipul, kel äloegof seadön omi lä fil, älülogof omi japälisko, ed äsagof: I atan äbinom lä om.*
57. *Ab änoom osi, ed äsagom: No sevob omi, o vom!*
58. *Pos brefüp, votan, kel älogon omi, äsagon: I ol binol balan omas. Ab ‚Petrus‘ äsagom: O men, no binob utan.*

59. Latikummo zao mö düp bal, votan älesiom: *Veratö! atan äbinom lä om, ibä binom i Galileyänan.*
60. E ‚Petrus‘ äsagom: *O men! no sevob utosi, kelosi sagol.* E sunädo, du nog äspikom, higok äkravom.
61. Söl ägüflekome oki, ed älülogom eli ‚Petrus‘. Tän ‚Petrus‘ ämemom sagodi Söla, kel isagom: *Büä higok kravom, unoädol adelo kilna obi.*
62. Ägolom plödio, ed ädrenom biedäliko.
63. Mans, kels ädakipoms Yesusi, äkofoms ed äflapoms omi.
64. Ätegoms omi me klot, äflapoms sui logod omik, ed äsagoms: *Profetolöd! Kim eflapom-li oli?*
65. Ed äsagoms omes slänis votik mödik.
66. E ven del ivedon, bäldikünans pöpa, lekultans e bibinolavans äkobikoms, ädugoms omi ini sanhedrin,
67. ed äsagoms: *If binol Kristus, sagolöd osi obes!* Äsagom omes: *If sagob osi oles, no okredols obi,*
68. *ed if säkob oles bosi, no ogespikols obe, u no olivükols obi.*
69. *Denu Son mena oseadom tö flan detik nämäda Goda.*
70. Tän valans äsagoms: *Binol-li üfo Son Goda?* Äsagom omes: *Sagols osi; binob utan.*
71. Tän äsagoms: *Sekü kis neodobs-li nog temunodi? Obs it elilobs ga osi se mud lönik oma.*

KAPIT: XXIII

1. Pos atos, menamödot lölik älöädön ed ädugon omi lü ‚Pilatus‘.
2. Äprimoms ad kusadön omi; äsagoms: *Eküpodobs, das pöladugom pöpi, das neletom oni ad pelön tripi lampöre, sagölo, das binom Kristus, reg.*
3. ‚Pilatus‘ nu äsäkom ome: *Binol-li reg yudanas?* ed ägespikom: *Sagol osi.*
4. ‚Pilatus‘ äsagom tän lekultanes e menamödote: *No küpob döboti in man at.*
5. Ab älesioms nog dranikummo *Volutükom pöpi dub lejon omik in Yudän lölik, eprimölo in Galileyän jü top at.*
6. Sosus ‚Pilatus‘ älimom dö Galileyän, äsäkom, va äbinom Galileyänan.
7. E ven älelimom, das äbinom se ziläk ela ‚Herodes‘, älesedom omi lü ‚Herodes‘, kel äbinom ebo ün tim et in ‚Hierusalem‘.
8. Ven ‚Herodes‘ älogom Yesusi, äfredom vemo; ibä ya lunüpo idesirrom ad logön omi, demü utos valik, kelosi ilelimom dö om, ed äspelom ad loegön duinön omi milagi seimik.
9. Älonülom kludo ome säkis mödik, ab no ägespikom ome.
10. Lekultans e bibinolavans ästanoms us, ed äkusadoms omi vemo.
11. E ‚Herodes‘, ko soldats okik, äkofom ed älukofom omi, ädekom omi me klot nidik, ed ägelesedom omi lü ‚Pilatus‘.
12. Tü del et ‚Herodes‘ e ‚Pilatus‘ ävedoms flens, ibä ibinoms büikummo nefleniks ta od.
13. Nu ‚Pilatus‘ äkobovokom lekultanis, cifodanis e pöpi,
14. ed äsagom ones: *Eblinols mani at lü ob, asä eki, kel epöladugom pöpi, ab ekö! edasäkob lo ols omi, ab no cedob omi döbiki demü utos, kelosi kusadols ome.*
15. *I no ‚Herodes‘, ibä elesedob olis lü om, ed ekö! nos pedunon fa om, demü kel döbom ad padeidön.*
16. *Klu posä getom flapemi, ostadükob libio omi.*
- (17. Timü zäladel ämutom gevön plidü pöp libi balane).
18. Ab menamödot ävokädöm: *Moukolöd omi! Gevolöd demü obs libi ele ‚Barabbas‘!*
19. kel äbinom utan, kel demü volut in zif ijenöl, e demü sasen, pifanäböpom.
20. ‚Pilatus‘, kel äklienom ad stadükön libio Yesusi, älüvokädöm kludo dönu omes,
21. ab ävokädoms: *Krodolöd! krodolöd omi!*
22. Kilidnaedo äsagom omes: *Badikosi kinik edunom-li üfo? Eküpob döboti nonik in om, sekü kel meritom ad padeidön. Klu posä ugetom flapemi, ostadükob libio omi.*
23. Ab äflagoms aiplu lelaodiko, das ämutom [? □ ömutom] pakrodön, e vokäd omas e lekultanas ävedon levemik.
24. Tän ‚Pilatus‘ äsludom, ad fölön flagi omsik.
25. Ästadükom libio mani, kel pifanäböpom demü volut e sasen, e kela libükami iflagoms, ed älovegivom Yesusi ma desir omas.

26. Ven äsedugoms omi, ägleipoms eli ‚Simon’ seimik se ‚Cyrene’, kel äkõmom de läned, ed ämütoms omi ad polõn krodi po Yesus.
27. Mödot gretik põpa äsõkom omi, bevü kel voms äbinofs, kels äflapofs okis sui blõt, ed äplonofs omi.
28. E Yesus äflekom oki lü ofs ed äsagom: *O dauts di ‚Hierusalem’! no drenolsöd dö ob, ab drenolsöd dö ols it e dö cils olsik!*
29. *Ibä ekö! dels okõmons, ün kels osagoy: beatiks atans binons, kels binons neflukõfiks; bälids kels no emotons; dögs, kels no esügons.*
30. *Tän osagoy beles: Falolsöd sui obs! e lubeles: Fegolsöd obis!*
31. *Ibä, if dunoy atosi ko boad grünik, ad kis oreifoy-li täno boadi sigik?*
32. Nog midunans tel pämodugoms ko om ad padeidõn.
33. Ven ikõmoms tö top, kel panemon kranatop, äkrodoms us omi e midunanis tel; balani detaflanü, e votani nedetaflanü om.
34. E Yesus äsagom: *O Fat! Pardolös omes atosi! ibä no sevoms, kisi dunoms. Äseadiloms kübädamo klotis omik.*
35. Pöp ästanon ad lülogõn atosi, e ko on i cifs äkofoms omi, sagõlo: *Votanis esavom, savomöd nu oki it! if binom-la Kristus Goda, Väläb.*
36. I soldats äkofoms omi, ägoloms lü om, ed äblinoms ome vinigi,
37. ed äsagoms: *If binol reg yudanas, savolöd oli it!*
38. E sus om nüpenäd ädabinon, pepenöl me tonats Grikänik, Romänik e hebreyik: ATAN BINOM REG YUDANAS.
39. Balan midunanas pikrodöl äsagom slänölo ome: *If binol Kristus, savolöd täno oli it ed obis!*
40. Ab votan äblamom omi, ed ägesagom: *No dredol-li Godi, nu sufol pönodi ot?*
41. *Ed obs gideto; ibä edagetobs mesedi pemeitöl, ab om edunom nosi negidõfik.*
42. I äsagom Yesuse: *Memidolös obi, ven ukõmol ini regän olik!*
43. Ed äsagom ome: *Vö! sagob ole, adelo obinol ko ob in parad.*
44. Äbinos zao düp mälid, e dag ädavedon love taled lölik, jü düp zülid,
45. sol ädagikom, e körten in tem äsleaton zänodo telio.
46. E Yesus ävokädom me vög laodik: *O Fat! ini nams olik lovegivob lani obik.* E me vöds at ädeadom.
47. Ven kapiten älogom utosi, kelos äjenon, älelobom Godi ed äsagom: *Jenöfö! man at äbinom ritik.*
48. E posä menamödot lölik, kel ikobokõmon ad logõn atosi, elogon utosi, kelos ijenon, ägegolon oki sui blõt äflapõlo.
49. Sevädans valik omik, ed i voms, kels isõkofs omi de Galileyän, ästanons fagoto ad logõn atosi.
50. Ed ekö! man, ‚Joseph’ penemöl, liman konsälalefa, man gudik ä ritik,
51. (kel no ikompenükom konsälami e dunis omsikis) se ‚Arimathaea’: zif yudanas, ädabinom; äbinom man, kel i äspetom regäni Goda.
52. Atan ägolom lü ‚Pilatus’, ed äbegom ome koapi Yesusa.
53. Ädesumom oni, ävilupom oni ini diled linumastofa, ed äseitom oni ini sepül ini klif pesecöpöl, in kel nog nek iseiton.
54. Äbinos fridel; jabat äprimon.
55. Voms, kels ikõmofs ko Yesus se Galileyän, äsõkofs, älogofs sepüli, e vio koap omik pänüseiton.
56. Posä igegolofs, ämõkofs stõfis benosmelik e miri; e tü jabat ätakädoms ma büded.

KAPIT: XXIV

1. Tü del balid viga, ägolofs, ko votans anik, mugödo lü sepül ko stõfs benosmelik, kelis imõkofs.
2. Ätuvofs stoni pidejapodöli der sepül,
3. e ven inügolofs ini on, no ätuvofs koapi Söla: Yesus.
4. Ed ekö! du nog vätälofs ninälo, kisi ämutofs tikõn tefü atos, mans tel in klotem nidik ästanoms lä ofs.
5. Ven ädredikofs vemo, ed äblegükofs logodis oksik taledio, äsagoms ofes: *Lio sukols-li lifölani bevü deadans.*

6. *No binom is, ab elelifikom. Memolsöd utosi, kelosi esagom oles, ven nog äbinom in Galileyän!*
7. *Son mena mutom palovegivön ini nams menas sinik, e pakrodön, ed olelifikom tü del kilid.*
8. Nu ämemofs vödis omik.
9. Ven igegolofs de sepül, änunofs atosi valik degbalanes e votanes valik.
10. Jiatans äbinofs ‚Maria’ di ‚Magdala’, ‚Ioanna’ e ‚Maria’: mot ela ‚Iacobus’; e jiuatans, kels äbinofs ko ofs änunofs osi paostolanes.
11. Älecedoms utosi, kelosi äsagofs, luspikoti vagöfik, e no äkredoms ofis.
- (12. Ab ‚Petrus’ älöädöm ed ägolom lü sepül, äbiegädöm, ed äloegom seatön te flabis linumik; ädegolom ed ästunom ninälo dö utos, kelos ijenon).
13. Ab ekö! Tel omas ägoloms ün del ot lü vilag ‚Emmaus’ penemöl e topöl fagotü hols tel de ‚Hierusalem’.
14. Äspikoms ko od dö dins valik, kels ijenons.
15. E du äspikoms so, ed äcänoms tikodis, Yesus it äkômom lä oms, ed äkegolom ko oms.
16. Ab logs omsik no äfägons ad memosevön omi.
17. Ed äsagom omes: *Dö kis spikols-li vegamo so jäfädiko ko od? e sekü kis binols-li lügiks?*
18. Balan omas, kela nem binon: ‚Cleophas’, äsagom ome: *Binol-li soelan, kel stebol in ‚Hierusalem’, e no sevol utosi, kelos ejenon us ün dels at?*
19. Äsagom omes: *Kis-li üfo?* Ed äsagoms ome: *Dins tefü Yesus di ‚Nazareth’, kel äbinom profetan, e nämöfik me vöds e duns lo God e pöp lölik;*
20. *e jenot, vio lekultans e bäldikünans obsik ecödetoms omi ad deadön, ed ekrodoms omi.*
21. *Äspelobs, das äbinom man, kel ölibükom Yisraeläni. E nu ya dels kil epasetikons, das atos valik ejenon.*
22. *I voms anik se sogod obsik ebluvükofs obis; ebinofs agödo lä sepül,*
23. *no etuvs funi omik, ed ekömofo ad konön obes, das elabofs igo pubodi silananas, kels äsagoms, das lifom.*
24. *Anans obas egoloms täno lü sepül, ed etuvoms dinis, soäsä voms isagofs; ab omi no elogoms.*
25. Tän äsagom omes: *O nentäläktans! kels labols ladäli trögik pö lekred utosa, kelosi profetans esagoms.*
26. *Kristus no ämutom-li sufön atosi ad nügolön ini glor okik?*
27. Nu äprimom ad plänön omes de ‚Moyses’ e de profetans valik utosi, kelos pepenon tefü om in penäds valik.
28. Somo änilikoms lä vilag, lü kel ägoloms, ed ädunom, äsua ävilom fövön vegami okik.
29. Ab ävüdoms omi draniko, sagölo: *Blibolös lä obs! ibä binos tio soar; del ya finikon.* Tän ägolom ninio ad blibön lä oms.
30. E ven älenseatom, äsumom bodi, äbenedom oni, äbreikom oni, ed älovegivom oni omes.
31. Nu logs omsik pämaifükons, ed ämemosevoms omi. Ab änepubom se logam omsik.
32. Äsagoms ode: *Ladäl obsik no päfäkükon-li ven äspikom dü vegam ko obs, ed äplänom bibapenädis?*
33. Sunädo älöädoms, ed ägegoloms lü ‚Hierusalem’, kö ätuvoms degbalanis, ed utanis, kels iläikoms lä oms, du ikobikoms.
34. Äsagoms: *Jenöfö! Söl elelifikom ed epubom lo ‚Simon’.*
35. Ed äkonoms utosi, kelos ijenon dü vegam, e vio pämemosevom fa oms dub breik boda.
36. Ven äspikoms dö atos, äbinom zänodü oms, ed äsagom: *Püdü binonös lü ols!*
37. Äjekoms, ed äcedoms dredo, ad logön späki.
38. Ab äsagom omes: *Kio ebluvikols! e sekü kis dots valasotik süikons-li in ladäl olsik?*
39. *Logolsöd namis e futis obikis! Binob utan. Doatolsöd obi, e lülogolsöd obi! Ibä späk no labon midi e bomis, äsä logols, das ob labob.*
40. E ven äsagom atosi, äjonom omes namis e futis.
41. E ven sekü fred no nog äkredoms, ed ästunikoms, äsagom omes: *No labols-li bosu ad fidön?*
42. Ägivoms ome täno diledi fita pibaköl, e mieli mielaziöbema.
43. Äsumom onis ed äfidom onis lo oms.
44. Nu äsagom omes: *Atos binon utos, kelosi esagob oles, ven nog äbinob lä ols, das val, kel pepenon tefü ob in lonem ela ‚Moyses’, in penäds profetanas, ed in psams, muton päfölon.*

45. Tän äkleilükom dasevi omes, sodas äsuemoms bibapenädis,
46. ed äsagom omes: *So epenoy, das Kristus ösufom, ed ölelifikom tü del kilid se deadans,*
47. *e das ölenunoy stabü nem omik netes valik, lecen e pardi döbotas valik, äprimölo elanes di ,Hierusalem',*
48. *ols binols temunans atosa.*
49. *Ed ekö! sedob oles promi Fata obik: Oblibols in zif, jüs udagetols löpao nämädi.*
50. Tän äsedugom omis jü ,Bethania', ätovom namis okik ed äbenedom omis.
51. Du äbenedom omis, äleditom de oms, e pälasumom ini sü.
52. Äleplekoms omi, ed ägegoloms ko fred gretik dönu lü ,Hierusalem',
53. ed äbinoms ai in tem, danölo e lelobölo Godi.

GOSPUL MA ,IOANNES'

KAPIT: I

1. Primo vöd ädabinon, e vöd äbinon in God, e vöd äbinon God.
2. Si! vöd äbinon prima in God;
3. val edavedon dub on, e nen on nos edavedon uta, kel edavedon.
4. In on lif äbinon, e lif äbinon lit menas.
5. Lit stralon ini dag, e dag no elasumon oni.
6. Man äsüikom; pilesedom fa God; nem omik äbinom: ,Ioannes'.
7. Atan äkômom ad temunön; ad temunön tefü lit; dat valans ölekredons dub om.
8. Om it no äbinom lit, ab ämutom temunön tefü lit.
9. At binom lit veratik, kel, ini vol ekömöl, litükom meni alik.
10. Äbinom in vol, vol idavedon dub om, e vol no esevon omi.
11. Äkômom lü okikans, ed omikans no elasumons omi.
12. Ab valanes, kels elasumons omi, egivom nämädi ad vedön cils Goda, sevabo utanes, kels elekredons nämätü nem omik;
13. kels no pemotons sekü dabinäd menik, sekü desir mida, sekü vil mana, ab sekü God.
14. Vöd evedon binäd midik, (ed elödom bevü obs ed elogobs glori omik, asä glori Sona baliko pemotöla Fata) fulü benäd e verat.
15. ,Ioannes' etemunom dö om, ed evokädom: *Om äbinom utan, tefü kel äsagob: Utan, kel kömom pos ob, esüikom bü ob; ibä ädabinom bü ob.*
16. *Ibä se ful oma obs valik egetobs, benädi bal tä votik;*
17. *ibä lonemi egetobs de ,Moyses', benäd e verat edavedons dub Yesus Kristus.*
18. *Nek elogon föro Godi; Son baliko pemotöl, kel binom in vüm Fata, eplänom osi.*
19. So temunod de ,Ioannes' äbinon, ven yudans ileседoms se ,Hierusalem' kultanis e levitanis lü om ad säkön ome: *Kim binol-li?*
20. Ädasevom e no änoom; ädasevom: *No binob Kristus.*
21. Pos atos äsäkoms ome: *Kis binol-li täno? Binol-li ,Elias'?* ägespikom: *Nö! Binol-li profetan?* Ed ägespikom: *Nö!*
22. Tän äsagoms ome: *Kis binol-li? Mutobs ga blinön gespiki lü utans, kels elesedoms obis: Kisi sagob-li dö ol it?*
23. Äsagom: *Binob vög utana, kel vokädom in däsärt: „Kamükolsöd vegi pro Söl.,! soäsä profetan: ,Isaias' esagom.*
24. Lesedäbs et nu äbinoms farisetans.
25. Ed äsäkoms ome: *Sekü kis blunedol-li üfo, if no binol Kristus, ni ,Elias', ni profetan?*
26. ,Ioannes' ägesagom omes: *Blunedob me vat, ab zänodü obs balan dabinom, keli no sevol,*
27. *balan, kel kömom pos ob, ab kel pesüikom bü ob, lo kel no digädob ad säsnalön jukaküiredi omik.*
28. Atos äjenon in ,Bethania' votaflanü ,Jordanis', kö ,Ioannes' äkösömom ad blunedön.
29. Ven tü del sököl äloegom kömön Yesusi lü ok, äsagom: *Ekö! jipül Goda, kel moükom sinodis vola.*
30. *Binom utan, dö kel esagob: Pos ob man kömom, kel pesüikom bü ob; ibä ädabinom büikumö ka ob.*

31. *I ob no äsevob omi; ab, dat pösevädükom Yisraelänanes, ekömob ad blunedön me vat.*
32. *E ,Ioannes' ätemunom: Eloegob donikön Lanali asä pijuni se sü, e blibön su om.*
33. *E no äsevob omi, ab utan, kel elesedom obi ad blunedön me vat, esagom obe: Om, sui kel loegol donikön Lanali, e su kel at blibon, binom utan, kel blunedom me Saludalanal.*
34. *Elogob osi, e temunob, das atan binom Son Goda.*
35. *Tü del sököl, ,Ioannes' ästanom dönu us, ko tel tidäbas okik.*
36. *Ed älogölo lü Yesus, kel äbeigolom, äsagom: Ekö! jipül Goda.*
37. *E ven tidäbs tel et älieloms omi sagön atosi, äsökoms Yesusi.*
38. *Ven Yesus nu ägüflekom oki, ed älogom, das äsökoms omi, äsagom omes:*
39. *Kisi sukols-li? äsagoms ome: O Rabinan! (tradutod atosa binon: „O Mastan!,,) Kitopo lödol-li?*
40. *Äsagom omes: Kömolsöd e logolsöd! äkömoms kluo, ed älogoms topi, kö älödom, ed äbliboms dü del et lä om. Äbinos zao düp degid.*
41. *Balan de tel, kels ililoms osi de ,Ioannes', ed isökoms Yesusi, äbinom ,Andreas': blod ela ,Simon Petrus'.*
42. *Ätuvom balido blodi okik: ,Simon', ed äsagom ome: Etuvobs Mäsiati. (kela tradutod binon: ,Kristus').*
43. *Ädugom omi lü Yesus. Yesus älülogom omi, ed äsagom: Binol ,Simon': son ela ,Ioannes'; ponemol: ,Cephas' (kel petradutöl binon: ,Petrus').*
44. *Ven Yesus ävilom detevön tü del sököl lü Galileyän, äkolgolom eli ,Philippus', ed äsagom ome: Sökolöd obi!*
45. *,Philippus' äbinom se ,Bethsaida': zif elas ,Andreas' e ,Petrus'.*
46. *,Philippus' ätuvom eli ,Nathanael', ed äsagom ome: Omi, dö kel ,Moyses' in nomem e profetans epenoms, etuvobs, sevabo Yesusi: son ela ,Ioseph' de ,Nazareth'.*
47. *,Nathanael' äsagom ome: Bos gudik kanon-li kömön se ,Nazareth'? ,Philippus' äsagom ome: Kömolöd e logolöd!*
48. *Ven Yesus äloegom kömön lü ok eli ,Nathanael', äsagom dö om: Ekö! jenöfo binom Yisraelänan, in kel cüt no dabimon.*
49. *,Nathanael' äsagom ome: Kiöpao sevol-li obi? Yesus ägesagom ome: Büä ,Philippus' ävokom oli, elogob oli, ven äbinol dis figabim.*
50. *,Nathanael' ägesagom ome: O Rabinan! binol Son Goda; binol hireg Yisraeläna.*
51. *Yesus ägesagom ome: Evedol-li lekredan, bi äsagob ole, das elogob oli dis figabim? Ologol dinis gretikum.*
52. *Äsagom i lü om: Vö! vö! sagob oles, denu oloegols maifikön süli, e donikön e löpikön silananis Goda sui Son mena.*

KAPIT: II

1. *Tü del kilid matikamazäl ädabinon tö ,Cana' in Galileyän; mot Yesusa äkomof us.*
2. *I Yesus e tidäbs omik pivüdoms ad matikamazäl.*
3. *Ven vin ädefon, mot Yesusa äsagof ome: No labons vini.*
4. *E Yesus äsagom ofe: Sekü kis mutob-li jäfön me ob? o vom! Düp obik no nog ekömon.*
5. *Mot omik äsagof hidünanes: Dunolsöd utosi, kelosi osagom oles!*
6. *Nu ädabinons vatagefs bäsinik mäl, ma klinükamabüdüls yudanas us pipladöls, kelas al äninädon zao metretis tel u kil.*
7. *Yesus äsagom omes: Fulükolsöd gefis me vat. Äfulükoms onis jüi siem.*
8. *Äsagom omes: Kupolsöd nu oni, e blinolsöd oni lebötädale! Ed äblinoms oni.*
9. *Ven nu lebötädal ägutom vati, kel ivedon vin, no äsevom, kiöpao ikömon, ab hidünans, kels ikupoms vati, äsevoms osi, ävokom higami,*
10. *ed äsagom ome: Alan bötom balido vini gudikün, e ven brietons, vini läs gudiki; ab ol ekipedol gudiküni jünu.*
11. *Milagi balid at Yesus äduinom tö ,Cana' in Galileyän, ed ädasevädükom so glori okik, e tidäbs äprimoms ad lekredön omi.*
12. *Pos atos ädegolom ko mot okik, blods okik e tidäbs okik lü ,Capharnaum', kö ästebons dü dels anik.*
13. *Pajad yudanas äbinon nilik, e Yesus ätevom lü ,Hierusalem'.*

14. Ven äloegom seadön in tem selanis bubas, jipas e pijunas, e monicänanis,
15. Ämekom de jains lebati, ed äsemofom omis valik, ko jips e bubs se tem, ämojedom moni monicänanas, ed ädojedom tabis omsik.
16. E pijuniselanes äsagom: *Moblinolsöd dinis et, e no vedükolsöd domi Fata obik leseladomi!*
17. Tän tidäbs ämemoms, das epenoy: „Zil pro dom olik luslugon obi,,.
18. Yudans ägesagoms täno ome: *Mali kinik jonol-li obes as blöf, das dalol dunön atosi?*
19. Yesus ägespikom omes: *Debreikolsöd temi at, ed olöbumob oni dönu ünü dels kil.*
20. Yudans ägespikoms ome: *ünü yels foldegmäl ebumoy temi at, ed ol olöbumol-li oni ünü dels kil?*
21. Ab äspikom dö koap okik as tem.
22. Ven ilelifikom kluo se deadam, tidäbs ämemoms, das isagom atosi; ed älekredoms penädis bibik, e vödi, keli Yesus ispikom.
23. Ven äbinom in ‚Hierusalem’ ün pajad pö zäl, mödikans ävedons lekrediks, bi älogons milagis, kelis äduinom.
24. Ab Yesus no älükonfidom oki ones, bi ädasevom onis valik;
25. ibä no äneodom, das ek ätemunon ome meni; om it vo äsevom utosi, kelos äbinon in men.

KAPIT: III

1. Farisetan seimik ädabinom, kela nem äbinon: ‚Nicodemus’; äbinom löpal yudanas.
2. Atan äkômom neito lü om ed äsagom ome: *O Rabinan! sevobs, das ekömol demü God as tidan; ibä nek kanonöv duinön milagis, kelis eduinol, if God no binomöv ko on.*
3. Yesus ägespikom ome: *Vö! vö! sagob ole, ek, pläsif pamotonöv dönu, no kanon logön regäni Goda.*
4. ‚Nicodemus’ äsagom ome: *Lio men kanon-li pamotön, ven labon ya bäldoti semik? No kanon ga gegolön dönu ini vüm mota okik, e täno pamotön!*
5. Yesus ägesagom: *Vö! vö! sagob ole, if ek no pamotonöv se vat e lanan, no kanon nügolön ini regän Goda.*
6. *Ut, kel pemoton se mid, binon mid: ed ut, kel pemoton se lanan, binon lanan.*
7. *No stunolöd, das esagob ole, mutols pamotön dönu!*
8. *Vien lebladon, kiöpio vilon; sio lilol toni onik, ab no sevol, kiöpao kömon, e kiöpio golon; so jenos pö alan, kel pemoton se lanan.*
9. ‚Nicodemus’ äsagom ome: *Lio atos kanon-li jenön?*
10. Yesus äsagom ome: *Binol tidal Yisraeläna, e no sevol-li atosi?*
11. *Vö! vö! sagob ole, kelosi sevobs, utosi spikobs, e kelosi elogobs, utosi temunobs, e temunodi obsik no lüsumols.*
12. *If no kredols dinis taledik, kelis lenunob oles, lio olekredols-li if lenunob oles dinis sülik?*
13. *Nek elöpiovegon lü sül, äsä utan, kel edoniovegom se sül, sevabo Son mena, kel binom in sül.*
14. *Leigoäsä ‚Moyses’ elöpükom in däsärt sneki, so Son mena muton palöpükön,*
15. *dat alan, kel lekredon omi, no päridikonös, ab labonös lifi laidüpik!*
16. *Ibä so vemo God älöfom volanefi, das egivom Soni baliko pemotöli oka, dat alan, kel lekredon omi, no päridikonös, ab labonös lifi laidüpik!*
17. *Ibä God no älesedom Soni okik lü vol, ad cödön volanefi, ab, dat volanef pösavon fa om.*
18. *Utan, kel lekredon omi, no pacödon, ab utan, kel no lekredon, ya pemicödon, bi no elekredon nämätü Son baliko pemotöl Goda.*
19. *Ibä in atos cödöt binon, das lit ekömon ini vol, e das mens ebuüikons dagi; ibä vobods onsik äbinons badiks.*
20. *Ibä alutan, kel dunon badiko, heton liti, e no kömon ini lit, dat vobods onik no klülädons binön nenvöladiks.*
21. *Ab utan, kel dunon veratiko, kömon ini lit, dat sevädikos, das vobods onik pedunons baiädü vil Goda.*
22. Pos atos Yesus e tidäbs omik ägoloms lü Yudän; ästebom us ko oms, ed äblunedom.
23. Ab i ‚Ioannes’ äblunedom, in ‚Ainon’ nilü ‚Salim’; bi us vat mödik ädabinon. Äkômoy usio, e päblunedom,
24. ibä ‚Ioannes’ no nog pifanäböpom.
25. Nu bevü tidäbs anik ela ‚Ioannes’ e yudans feit ädavedon tefü klinükam.

26. Äkômoms lü ‚Ioannes’ ed äsagoms ome: *O rabinan! om, lä kel äbinol loveflanü el ‚Jordanis’, dö kel etemunol, ekö! blunedom, e valans kömons lü om.*
27. ‚Ioannes’ ägespikom: *Men nonik kanon dagetön bosì, pläsif atos pegivon one se süil.*
28. *Ols it binols temunans obik, das esagob: Ob no binob Kristus, ab pelesedob bü om.*
29. *Utan, kel labom jigami binom higam; flen higama, kel stanom ad dalilön omi, fredom vemo ad lilön higami. Atos binon nu fred, me kel fulob.*
30. *Om mutom pluikön, ob läsikön.*
31. *Utan, kel kömom löpao, binom löpü valans; utan, kel licinom se taled, labom natäli taledik, e spikom ma mod taledik; ab om, kel kömom se süil, binom löpü valans.*
32. *Utosi, kelosi elogom ed elilom, temunom, e nek lüsumon temunodi omik.*
33. *Utan, kel lüsumon oni, lesion, das God binom veratik.*
34. *Ibä om, keli God elesedom, spikom vödis Goda; ibä givom Lanali no me maföm.*
35. *Fat löfom Soni okik, ed egivom vali ini nam omik.*
36. *Utan, kel lekredon Soni, labon lifi laidüpiik, ed utan, kel no lekredon Soni, no ologon lifi, ab zun Goda oblibon su on.*

KAPIT: IV

1. Ven Söl nu älelilom, das farisetans ililoms, das Yesus ävedükom tidäbis mödikum, ed äblunedom menis mödikum ka ‚Ioannes’,
2. (do Yesus it no äblunedom, ab tidäbs omik),
3. Älüvom Yudäni, ed ägegolom lü Galileyän.
4. Demü atos ämutom tevön da Samaritän.
5. So äkömom lä zif ‚Sichar’ pinemöl, nilü läned, keli ‚Iacob’ ilegivom sone okik: ‚Ioseph’.
6. Us fonäd di ‚Iacob’ ädabinon. Yesus, kel ifenikom dub täv, äseidom oki nu lä fonäd. Äbinos zao düp mälid.
7. Usio vom se Samaritän äkömof ad kupön vati. Yesus äsagom ofe: *Givolös obe bosì ad drinön!*
8. Ibä tidäbs omik igoloms lü zif ad remön zibi.
9. Vom Samaritänik äsagof ome: *Lio-li? ol, kel binol yudan, begol-li obe: ji-Samaritänan bosì ad drinön? (Ibä yudans no kosädons ko Samaritänans).*
10. Yesus ägesagom ofe: *If äsevolöv givoti Goda, e kim utan binom, kel ebegom ole: Givolös obe bosì ad drinön, übegolöv ome vati liföl, ed ügivomöv oni ole.*
11. Vom äsagof ome: *O Söl! no labol böketi, e fonäd binon dibik; kiöpao labol-li täno vati liföl?*
12. *Ga no binol gretikum ka fat obsik: ‚Iacob’, kel egivom obes fonädi, e kel it edrinom se on, leigoäsä sons omik e veter omik?*
13. Yesus ägesagom ofe: *Alan, kel drinon de vat at, osoafon dönu;*
14. *ab utan, kel drinon de vat, keli ob givob one, laidüpio no plu osoafon, ab vat, keli givob one, ovedon in on fon vata, kel ofonon jü ini lif laidüpiik.*
15. Vom äsagof ome: *O Söl! givolös obe vati et! dat no plu osoafob, e no plu nedob kömön isio ad kupön.*
16. Yesus äsagom ofe: *Gololöd ad vokön himatani olik, e kömolöd isio!*
17. Vom ägesagof ome: *No labob himatani. Yesus äsagom ofe: Veräto esagol: no labob himatani,*
18. *ibä elabol himatanis lul, ed om, keli nu labol, no binom himatan olik; esagol verato atosì.*
19. Vom äsagof ome: *O Söl! logob, das binol profetan.*
20. *Fats obsik eleplekoms Godi su bel at, ed ols: yudans sagols, das ‚Hierusalem’ binon top, kö mutoy leplekön omi.*
21. Yesus äsagom ofe: *O vom! kredolöd obi! düp okömon, kü ni su bel at, ni ün ‚Hierusalem’ oleplekols Fati.*
22. *Leplekols utosi, kelosi no sevols; obs leplekobs utosi, kelosi sevobs; ibä leben binon se yudans.*
23. *Ab düp kömon, e nu binon, ün kel leplekans veratik oleplekons Fati me lan ed in verat. Ibä Fat sukom leplekanis somik.*
24. *God binom Lanal, ed utans, kels leplekons, mutons leplekön me lan ed in verat.*
25. Vom äsagof ome: *Sevob, das Mäsiat, sevabo Kristus, okömom; ven ukömom, olenunom obes vali.*

26. Yesus äsagom ofe: *Ob, kel spikob ko ol, binob utan.*
27. Tü timül at tidäbs omik äkômoms, ed ästunoms, das äspikom ko vom. Nek äsagom ye: *Kisi desirol-li? u dö kis spikol-li ko of?*
28. Vom nu äleadof blibön böketi okik, ägolof lü zif, ed äsagof menes:
29. *Kömolsöd ad logön meni, kel esagom obe utosi valik, kelosi edunob! No binom-li bo Kristus?*
30. Äsegolons se zif, ed äkômoms lü om.
31. Vüo tidäbs ävüdoms omi, ed äsagoms: *O Rabinan! Fidolös bos!*
32. Ab äsagom omes: *Ob mutob fidön zibi, keli no sevol.*
33. Tidäbs äsagoms täno odes: *Nek eblinon ga bos ad fidön.*
34. Yesus äsagom omes: *Zib obik binon ad fölon vili olesedana obik, e ad ledunön vobodi omik.*
35. *No sagols-li: Odulos nog dü muls fol, büä klopiup okömon? Ekö! sagob oles, lölogolsöd, logolsöd länedis, binons ya vietiks, blümons ad paklopön!*
36. *Fodan getom mesedi, e barakom greni pro lif laidüipik; dat e fodan e sovan fredoms kobo.*
37. *Ibä pö atos spiked binon veratik, utan kel sovom, binom votan, äsä utan, kel fodom.*
38. *Elesedob olis ad klopon utosi, pro kelos no etöbidols; votans etöbidons, ed ols edagetols prodi töbidas onsik.*
39. Samaritänans mödik se zif et elekredons omi, nämätü sagod voma, kel ätemunof: *Esagom obe utosi valik, kelosi edunob.*
40. E mens mödo mödikums älekredons omi nämätü sagod omik;
42. ed äsagons vome: *Lekredobs no plu nämätü sagod olik; ibä obs it elilobs osi, e sevobs, das atan binom verato Kristus: Sanal vola.*
43. Pos dels tel ädetevom usao, ed ägolom lü Galileyän;
44. ibä Yesus it etemunom, das profetan no pastimom in lomän lönik oka.
45. Ven nu äkômom ini Galileyän, Galileyänans ägetedoms omi, bi ilogons vali, keli idunom in ‚Hierusalem’ dü zäl; ibä i ons igolons lü zäl.
46. So äkômom dönu ini ‚Cana’ in Galileyän, kö ivedükom vati ad vin. Nu in ‚Capharnaum’ calan regik ädabinom, kela son äbinom malädik.
47. Ven älilom, das Yesus ikômom de Yudän lü Galileyän, ägolom lü om, ed äbegom ome ad doniokömön e sanön soni omik; ibä atan ägaonom.
48. Tän äsagom ome: *If no logols malis e milagis, no lekredols.*
49. Calan äsagom ome: *O Söl! kömolös, büä cil obik deadom!*
50. Yesus äsagom ome: *Degololöd! son olik lifom.* Man älekredom utosi, kelosi Yesus äsagom, ed ädegolom.
51. Ven nog äbinom su veg lü dom okik, hidünans omik äkosgoloms omi, ed änunoms: *Cil olik lifom.*
52. Äsäkom nu omes, tü düp kinik isaunikom, ed äsagoms ome: *Ädelo tü düp velid fif elüvon omi.*
53. Fat ädasevom, das Yesus isagom ome ün düp ebo ot: *Son olik lifom.* Ed om e famül lölik omik ävedons lekrediks.
54. Milagi telid at Yesus dönu äduinom, ven de Yudän igolom lü Galileyän.

KAPIT: V

1. Pos atos zäl yudanas ädabinon, e Yesus ätevom lü ‚Hierusalem’.
2. In ‚Hierusalem’ nilü jipaleyan nu lulak ädabinon, kel panemon in hebrey: ‚Bethesda’, labü leyals lul.
3. In ons lemödöt malädanas äseatons: bleinans, boatans, lemikans (kels ästebedons mufikami vata.
4. Seimna silanan idonikom ini lulak, ed ämufükon vati; utan, kel nu pos mufikam vata äkömon balido ini on, äsaunikon, lindifo malädi kinik äsufon).
5. Ed us man ädabinom, kel äbinom malädik dü yels kildegjöl.
6. Ven Yesus äloegom seatön omi, ed äsevom, das iseatom so ya dü tim lunik, äsagom ome: *Vilol-li saunikön?*
7. Malädan ägesagom ome: *O Söl! labob neki, kel blinom obi ini lulak, ven vat mufikon, e du golob usio, votan donikon bü ob ini on.*
8. Yesus äsagom ome: *Löädolöd, lasumolöd bedi olik e zigololöd!*
9. Sunädo äsaunikom, älasumom bedi okik, ed äzigolom. Äbinos nu tü del et jabat.

10. Yudans nu äsagoms utane, kel pisanom: *Binos jabat; no pedälos ole ad polön bedi olik.*
11. Ägesagom omes: *Man, kel esanom obi, esagom obe: Lasumolöd bedi olik, e zigololöd!*
12. Äsäkoms nu ome: *Kim man binom-li, kel esagom ole: Lasumolöd bedi olik, e zigololöd?*
13. Pisanölan no äsevom, kim äbinom; *ibä Yesus idegolom, du lemödot menas äbinon us.*
14. Latikumom Yesus ätuvom omi in tem, ed äsagom ome: *Ekö! esaunikol; sinolöd no plu, dat no bos badikum drefonös oli!*
15. Tän man ägolom lü yudans ad nunön omes, das Yesus äbinom utan, kel isaunükom omi.
16. Sekü atos yudans äpöjutoms omi, bi äduinom dinis somik tü jabat.
17. Ab Yesus ägespikom omes *Fat obik ai vobom jünü, ed i ob vobob.*
18. Sekü atos, yudans ästeifoms nog plüo ad deidön omi, bi no te äviodom jabati, ab i änemom Godi Fati lönik okik, e so äleigädöm kluo oki Gode.
19. Yesus äsagom kluo omes: *Vö! vö! sagob oles: Son kanom dunön nosi itao, pläsif logom, das Fat dunom osi; ibä kelosi om dunom, utosi Son dunom leigo.*
20. *Ibä Fat löfom Soni, e jonom ome utosi valik, kelosi om it dunom, ed ojonom ome vobodis nog gretikumis; dat ostunols.*
21. *Leigoäsä Fat lelifükom e vedükom lifikis deadanis, so Son lelifükom utanis, kelis vilom lelifükön.*
22. *Si! Fat cödom igo neki, ab elovegivom cödi lölik Sone;*
23. *das valans stimonsös Soni, leigoäsä stimons Fati. Utan, kel no stimon Soni, no stimon Fati, kel elesedom omi.*
24. *Vö! vö! sagob oles: utan, kel lelilon vödi obik, e lekredon Lesedani oba, dalabon lifi laidüpipik e no okömon lü cödetam lätik, ab ya eloveikon se deadam ini lif.*
25. *Vö! vö! sagob oles, düp kömon, e ya eprimon, ün kel deadans lelilons vögi Sona Goda, ed utans, kels lelilons oni, olifons.*
26. *Ibä leigoäsä Fat labom lifi in ok it, so i egivom Sone fägi ad labön lifi in ok it.*
27. *Ed ägivom ome gitodi ad gitädön, bi binom Son mena.*
28. *No stunolsöd! ibä düp kömon, ün kel valans, kels seatons in sepüls, olelilons vögi omik,*
29. *ed osegolons: utans, kels edunons gudi, lü loveikam ini lif; utans, kels edunons badi, lü loveikam ad micöd.*
30. *No kanob dunön bosi se ob it; cödob ma utos, kelosi lilob, e cödöt obik binom gidik, bi no säkob utosi, kelosi ob vilob, ab utosi, kelosi Lesedan oba vilom.*
31. *If temunob obi it, tän temunod obik no binon konfidovik.*
32. *Binos Votan, kel temunom obi, e sevob, das temunod, keli gevom dö ob, binon veratik.*
33. *Elesedols manis lü ‚Ioannes‘, ed etemunom verati.*
34. *Ab no lüsumob temunodi mena, e sagob te atosi, dat padakipolsös!*
35. *Äbinom lampad filöl kleiliko stralöl, in lit kela evilols fredön dü brefüp.*
36. *Ab labob temunodi, kel völadon mödikumo, ka ut ela ‚Ioannes‘; ibä vobods, kelis Fat ebligädöm obe ad dunön, vobods, kelis dunob, temunons tefü ob, das Fat elesedom obi.*
37. *E Fat, kel älesedom obi, etemunom obi. Vögi omik neai elilols, magedi omik neai elogols,*
38. *e vödi omik no labols ninälo asä dalaboti dulik, ibä no lekredols utani, keli elesedom.*
39. *Vestigols penädis, bi cedols ad labön in ons lifi laidüpipik; e do temunons tefü ob,*
40. *no vilols kömön lü ob ad dalabön lifi.*
41. *No lüsumob stimi de mens,*
42. *ab tefü ols edasevob, das no labols ninälo löfi pro God.*
43. *Ekömob nemü Fat obik, e no lüsumols obi; if votan kömom nemü ok it, sio olüsumols omi.*
44. *Lio kanols-li lekredön, ven lüsumols de ods stimi; e no desirols stimi de God balik?*
45. *No niludolsöd, das okusadob olis Fate! kusadan olas ‚Moyses‘ binom, ad kel elonülols speli olsik.*
46. *If lekredolsöv eli ‚Moyses‘, lekredolsöv i obi; ibä epenom tefü ob.*
47. *Ab if no lekredols penädis omik, lio olekredolsöv-li vödis obik?*

KAPIT: VI

1. Pos atos Yesus ägolom lü votaflan laka Galileyäna, sevabo laka di ‚Tiberias‘.

2. Lemödot gretik menas äsökon omi, bi älogons milagis, kelis äduinom pö malädans.
3. Yesus äbexänom beli, ed äseidom oki us ko tidäbs okik.
4. Äbinos brefüp bü pajad: zäl yudanas.
5. Ven nu älöökum logis okik, ed älogom, das mödot gretik äkömon lü om, äsagom ele ‚Philippus_-‘
Kiöpo oremobs bodi, dat kanons fidön?
6. Äsagom atosi ome, ad blufön omi; ibä äsevom utosi, kelosi ödunom.
7. ‚Philippus‘ ägesagom ome: *Bod tä denars teldeg no saidon, dat alan onas geton diledi smalik.*
8. Tän balan tidäbas omik: ‚Andreas‘: blod ela ‚Simon Petrus‘ äsagom ome:
9. *Is hipul dabinom, kel labom hodabodedis lul e fitis tel. Ab kis ats binons-li pro mens so mödik?*
10. Yesus äsagom: *Leadolsöd doseatön menis!* Yeb mödik ädabinon in top et. Mans ädoseatoms kluo; num omas äbinon zao lulmil.
11. Nu Yesus äsumom bodis, e posä idanom, äseagivom onis utanes, kels idoseatoms; leigo i de fits somödikis, äsä ävilons.
12. Ven äsatons, äsagom tidäbes okik: *Konletolsöd brekotis eretöl, dat nos moikonös!*
13. Äkonletoms kluo brekotis, ed äfulükoms bäsetis degtel me brekots hodabodedas lul, kels piritükons fa zibäbs.
14. Ven mens älogons milagi, keli iduinom, äsagons: *Binom verato profetan, kel ökömom ini vol!*
15. Yesus, äsevöl, das ökömons ad vedükön omi mekädo regi, ävitom onis, ed äbexänoms go soeliko dönu beli.
16. Ven ivedos soar, tidäbs änexänoms lü lak,
17. Äboidoms oki ini naf, ed änafoms love lak lü ‚Capharnaum‘. Ivedos ga dagik, e Yesus no nog ikömom lä oms.
18. Lak äbinon mäpetik, bi ävienos vemo.
19. Ven inafoms zao mö staidis teldeglul u kildeg, äloegoms golön Yesusi su lak, e nilikön lü naf. Ed ädredikoms vemo;
20. ab äsagom omes: *Binos ob; no dredolsöd!*
21. Ven äviloms lasumön omi ini naf, naf äbinon sunädo len jol, ebo us, kö äviloms golön.
22. Tü del sököl mödot menas, kel iblibon su votaflan laka, älogon, das naf votik no äbinon us, äsä ut, in kel Yesus no iboidom oki ko tidäbs okik, ab das tidäbs oma idanafoms soeliko.
23. (Vüo ye nafils se ‚Tiberias‘ äkömons nilü top, kö ifidons bodi, posä Söl idanom demü on).
24. Ven menamödot nu älogon, das ni Yesus, ni tidäbs omik äbinoms us, äboidons okis ini nafs ed änafons lü ‚Capharnaum‘ ad sukön Yesusi.
25. E ven ituvons omi tö votaflan laka, äsagons ome: *O Rabinan! kitimo ekömol-li is?*
26. Yesus ägesagom ones: *Vö! vö! sagob oles, sukols obi, no bi elogols milagis, ab bi efidols de bodeds, e pesatükols.*
27. *No jafidolsöd zibi nelaidik, ab zibi, kel laidon jü lif laidüplik, keli Son mena ogivom oles; ibä sui om God: Fat estäpedom snili okik!*
28. Äsagons täno ome: *Kisi mutobs-li dunön ad dunön vobodis pro God plitikis?*
29. Yesus ägesagom ones: *Atos binon vobod pro God plitik: ad lekredön omi, keli elesedom.*
30. Äsagons ome: *Milagi kinik duinol-li üfo? dat logobsös oni, e lekredobsös oli! Vobodi kinik dunol-li?*
31. *Büröletans obsik efidons manadi in däsärt; soäsä pepenos: ‚Egivom ones ad fidön bodi se sü!‘.*
32. Tän Yesus äsagom ones: *Vö! vö! sagob oles, ‚Moyses‘ no egivom oles bodi se sü!, ab Fat obik givom oles bodi veratik se sü!.*
33. *Ibä bod Goda binon ut, kel donikon se sü!, e givon vole lifi.*
34. Tän äsagons ome: *O Söl! givolös obes ai bodi et!*
35. Yesus äsagom ones: *Ob binob bod lifa; utan, kel kömon lü ob, no plu ofaemon, ed utan, kel lekredon obi neföro plu osoafon.*
36. *Ab esagob ya oles: Elogols obi, e ga no lekredols.*
37. *Utos valik, kelosi Fat givom obe, ökömon lü ob; ed utani, kel kömon lü ob, fümü no odeimob,*
38. *ibä no edonikob se sü!, ad dunön vili obik, ab ad dunön vili utana, kel elesedom obi.*
39. *Ed atos binon vil Lesedana oba, das no perob bosu de utos, kelosi egivom obe, ab das olelifükobös osi tü del lätik!*

40. *Ibä atos binon vil Fata obik, kel elesedom obi, das alan, kel logon Soni, e lekredon omi, labonös lifi laidüpi, ed olelifükob oni tü del lätik.*
41. *Tän yudans ämurons dö om, bi äsagom: Binob bod, kel edonikob se sü, ed äsagons: No binom-li Yesus: son ela ‚Ioseph‘, kela fati e moti sevobs? Lio kanom-li üfo sagön: Edonikob se sü?*
43. *Yesus nu äsagom ones: No murolsöd ko ods!*
44. *Nek kanon kömön lü ob, pläsif Fat, kel elesedom obi, tirom oni, ed ob olelifükob oni tü del lätik.*
45. *In penäds profetanas pepenos: ‚E valanes putidos fa God‘. Alan, kel lilon, kele petidos dö Fat, kömon lü ob.*
46. *Nek dabinon, kel elogon Fati, äsä utan, kel ekömom de God; te atan elogom Fati.*
47. *Vö! vö! sagob oles, utan, kel lekredon, labon lifi laidüpi.*
48. *Ob binob bod lifa.*
49. *Büröletans olsik äfidons in däsärt manadi, ed edeadons.*
50. *Atos binon bod, kel donikon se sü, dat fidoyös de at, e no deadoyös!*
51. *Ob binob bod liföl, kel edonikon se sü; if ek fidon de bod at, olifon laidüpo. E bodi, keli ogivob, binon mid obik, keli ogivob pro lif volanefa.*
52. *Nu yudans äfeitons bevü ods äsagölo: Lio kanom-li givön obes ad fidön midi okik?*
53. *Yesus äsagom ones: Vö! vö! sagob oles, if no fidols midi Sona mena, e no drinols bludi omik, no labols ninälo lifi.*
54. *Utan, kel fidon midi oba e drinon bludi oba, labon lifi laidüpi, ed olelifükob oni tü del lätik.*
55. *Ibä mid oba binon verato zib, e blud oba binon verato drined.*
56. *Utan, kel fidon midi oba, blibon ninälü ob, ed ob blibob ninälü on.*
57. *Leigoäsä Fat lifik elesedom obi, ed ob lifob dub Fat, so i utan, kel fidon obi, olifon dub ob.*
58. *Atos binon bod, kel edonikon se sü, no äsä manad pöbüröletans olsik, kels äfidons oni, ed ädeadons; utan, kel fidon bodi at, olifon laidüpio.*
59. *Atosi äsagom, ven ätidom in sünagog di ‚Capharnaum‘.*
60. *Ven äliloms atosi, mödikans tidäbas omik äsagoms: Vöd at binon düfälik. Kin kanon-li lülilön oni?*
61. *E Yesus, kel äsevom ninälo, das tidäbs ämuroms dö atos, äsagom omes: Atos skänon-li olis?*
62. *Ab lio obinos-li, ven oloegols löpikön Soni mena utöpio, kö äbinom büikumö?*
63. *Lanöf binon ut, kel jafon lifi; mid binon vero nenfrutik. Vöds, kelis espikob lü ols, binons lanöf, binons lif.*
64. *Ab bevü ols mens binons, kels no lekredons. Ibä Yesus äsevom primao, kins äbinons utans, kels älekredons, e kim äbinom utan, kel öträtom omi.*
65. *Ed äsagom: Sekü atos esagob oles, das nek okanon kömön lü ob, pläsif atos pekodon one fa Fat.*
66. *De ettim mödikans tidäbas omik ädeflekons okis de om, e no plu äsökons omi.*
67. *Tän Yesus äsagom degtelanes: No i ols vilols-li mogolön?*
68. *‚Simon Petrus‘ ägesagom ome: O Söl! lü kim golobsöv-li? Ol labol vödis lifa laidüpi,*
69. *ed obs lekredobs e dasevobs, das binol Kristus, Son Goda.*
70. *Yesus ägesagom omes: No evälob-li olis degtel? e balan bevü ols binom diab.*
71. *Atosi äsagom demü ‚Iudas‘: son ela ‚Simon‘ di ‚Kariot‘; ibä atan, bal degtelanas, öträtom omi.*

KAPIT: VII

1. *Pos atos Yesus äzitevom in Galileyän; ibä no ävilom stebön in Yudän, bi yudans ästeifons ad deidön omi.*
2. *Tabärazäl: zäl yudanas nu änilikon,*
3. *e blods omik äsagoms ome: Gololöd isao, e gololöd lü Yudän, dat i tidäbs olik logomsös vobodis, kelis dunol!*
4. *Ibä nek, kel steifon ad sevädön notidiko, dunon kläniko bosi. If dunol dinis at, dajonolöd oli volanefe!*
6. *Ibä igo blods omik no älekredoms omi.*
6. *Yesus äsagom omes: Tim obik no nog ekömon, tim olsik ai komon.*
7. *Volanef no kanon hetön olis, ab heton obi, bi temunob dö on, das vobods onik binons badiks.*

8. *Gololsöd ols lü zäl! Ob no nog glob lü zäl at; ibä tim oba no nog finon.*
9. *Posä isagom atosi omes, äblibom in Galileyän.*
10. *Ven ye blods omik idegoloms, i om ägolom lü zäl, no notidiko, ab kläniko.*
11. *Yudans äsukoms omi pö zäl, ed äsagoms: Kiöpo binom-li?*
12. *In menamödots ämuroy mödiko dö om. Anans äsagons: Binom man gidik; votans güo: Nö! bätodom menamödoti.*
13. *Ab nek äspikon notidiko dö om, sekü dred pro yudans.*
14. *Ven laf zäla ya ipasetikon, Yesus ägolom lü tem ed ätidom us.*
15. *Yudans ästunoms, ed äsagoms: Lio mögos-li, das nolom penädis, du no edagetom tidi?*
16. *Yesus ägesagom omes: Lejon obik no rigon de ob, ab de om, kel elesedom obi.*
17. *Alutan, kel klienon ad fölön vili omik, oseven, va lejon et binon se God, u va spikob se ob it.*
18. *Utan, kel spikon se ok it, besteifon stimi lönik okik; ab utan, kel besteifon stimi Lesedana okik, binon veratik, e negid no binon in on.*
19. *„Moyses’ no egivom-li oles lonemi? E nek olas dunol ma lonem. Sekü kis steifols-li ad deidön obi?*
20. *Menamödöt ägesagon: Diabäbol! Kin steifon-li ad deidön oli?*
21. *Yesus ägesagom ones: Te vobodi bal eduinob, ed ols valik stunols dö atos.*
22. *„Moyses’ ebüdülom oles säprepüdami, (at ye no rigikon de ‚Moyses’, ab de rufats), e säprepüdols meni tü jabat!*
23. *If ek pasäprepüdom tü jabat, dat lonem no paviodom, vio zunols-li dö ob, bi esanob meni lölik tü jabat?*
24. *No cödolsöd ma jin, ab cödolsöd gidiko!*
25. *Tän anans elanas di ‚Hierusalem’ äsagons: Atan no binom-li man, kela deidi besteifoms?*
26. *Ed ekö! spikom notidiko, e no sagoms ome bosi. Löpals edasevoms-li bo mögiko, das binom jenöfo Kristus?*
27. *Ab de man at sevobs kiöpao kömom, e ven Kristus kömom, nek oseven, kiöpao kömom.*
28. *Yesus nu äpredom laodiko in tem: Sevols obi, e sevols kiöpao ekömob, ab no kömob se vil oba it, ab utan, kel elesedom obi; binom veratik, ed omi no sevols.*
29. *Ob sevob omi, ibä kömob de om, ed om elesedom obi.*
30. *Tän ästeifoms ad fanön omi, ab nek ägleipom omi; ibä düp omik no nog ikömon.*
31. *Mödikans se menamödöt älekredons omi, ed äsagons: If Kristus okömomöv mögädo, no okanom ga duinön milagis mödikum, ka [kas - von Adj allerdings handschr. korrigiert in ‚ka’] om eduinom.*
32. *Ven farisetans äliloms, das menamödöt ämuron so dö om, farisetans e lekultans älesedoms hidünanis ad fanön omi.*
33. *Yesus äsagom täno: Nog dü brefüp binob lä ols, tän glob lü utan, kel elesedom obi.*
34. *Osukols obi, e no otuvols obi, e lü ütöp, kö obinob, no kanols golön.*
35. *Ad atos yudans äsagons odes: Lü top kinik ogolom-li, kö no kanobs tuvön omi? Ovilom ga no golön lü Heläna[*s*] spearik, e tidön Heläna.*
36. *Kis utos sinifon-li, kelosi äsagom: Osukols obi, e no otuvols obi, e lü ütöp, kö obinob, no kanols golön?*
37. *Tü del lätik: del gretikün zäla, Yesus ästanom ed äsagom laodiko: If ek soafon, on kömonös lü ob, e drinonös!*
38. *Dö utan, kel lekredon obi, penäd bibik sagon: „flums vata liföl oflumons se ninäl onik,,.*
39. *(Me atos ädiseinom Lanali, keli utan, kel lekredonöv omi, ogetonöv; ibä Saludalanal no nog ädabinon, bi Yesus no nog piglorükom).*
40. *Anans se menamödöt äsagons, ven älilons atosi: Atan binom verato profetan.*
41. *Votans äsagons: Binom Kristus; votans: Kristus ga no kömom se Galileyän.*
42. *Penäd bibik no sagon-li, das Kristus okömom se posbinanef de ‚David’, se ‚Bethlehem’: top kö ‚David’ älödom?*
43. *So in menamödöt teläl ädavedon dö om.*
44. *Anans se ons ävilons fanön omi, ab nek ägleipon omi.*
45. *E hidünans ägegoloms lü lekultans e farisetans, e ven atans äsäkoms omes: Kikodo no ekeblinols-li omi?*

46. Hidünans ägesagoms: *Neföro man äspikom, soäsä atan äspikom.*
47. Farisetans ägesagoms omes: *I ols ga no pebätodols!*
48. *Nek se cifodans ga elekredoms omi, ni bal farisetanas.*
49. *Ab pöp at, kel no nolon lonemi, pemalediton.*
50. Tän äsagom omes ‚Nicodemus‘: bal omas, kel ikömom seimna ün neit lä Yesus:
51. *Lonem obsik micödeton ga neki, büä edasäkoy omi, e büä evestigoy utosi, kelosi dunom.*
52. Ab ägesagoms ome: *Ol ga i no ekömol se Galileyän. Vestigolöd ed ologol, das neföro profetan esüikom in Galileyän.*
- [53. Tän alan ägolon lü dom okik.

KAPIT: VIII

1. Yesus ägolom lü Learabel.
2. Tü göd sököl äkömom dönu ini tem, e pöp lölik äkömon lü om; äseidom oki, ed ätidom ones.
3. Tän bibinolavans e farisetans äblinoms lü om vom, kel ädulteröl piküpodof fa oms; äpladoms ofi zänü mens;
4. ed äsagoms ome: *O Mastan! vom et duni ädunöl peküpodof, ven ädulterof.*
5. *Nu ‚Moyses‘ ebüdülom obes in lonem ad stonön vomis somik. Kisi sagol-li dö atos?*
6. Äsagoms atosi ad blufön omi, ad labön kodi ad kusadön omi. Yesus äbiegädom, ed äpenom me doat ini glun.
7. Ven äfovoms ad säkön ome, älöädöm ed äsagom omes: *Utan olas, kel binom nen sinods, jedonöd stoni balid sui of!*
8. E dönu äbiegädom, ed äpenom ini glun.
9. Ven äliloms atosi ämogoloms, balan pos votan, äprimölo de bäldikünan. Ed äretom soeliko ko vom, kel ästanof fo om.
10. Posä Yesus ilöädöm, äsagom ofe: *O vom! Kitopo kusadans ola binoms-li? Nek emicödetom-li oli?*
11. Äsagof: *Nek, o Söl! Tän Yesus äsagom ofe: I ob no micödetob oli. Mogololöd, e sinolöd no plu!]*
12. Dönu Yesus äspikom lü ons: *Ob binob lit vola. Utan, kel sökön obi, no ogolon in dag, ab olabon liti lifa.*
13. Tän farisetans äsagoms ome: *Temunol dö ol it. Temunod olik no binon veratik.*
14. Yesus ägesagom omes: *Ven temunob dö ob it, temunod obik ga binon veratik, ibä sevob, kiöpaö ekömob e kiöpio golob, ab ols no sevols, kiöpaö ekömob, u kiöpio ogolob.*
15. *Cödols ma mid; ob cödob neki.*
16. *Ed if cödob obi, cödot obik binon veratik, ibä no binob soelik; utan, kel elesedom obi, binom ko ob.*
17. *I in lonem olsik pepenos: ‚Temunod menas tel binon lonöfik‘.*
18. *Ob binob utan, kel temunob dö ob it, e Fat, kel elesedom obi, temunom dö ob.*
19. Äsagoms ome: *Kiöpo fat olik binom-li? Yesus ägesagom: Sevols ni obi, ni Fati obik; if sevolsöv obi, sevolsöv i Fati obik.*
20. Atosi äspikom, ven ätidom in divöp tema; e nek ägleipom omi, ibä düp omik no nog ikömon.
21. Dönu Yesus äspikom lü ons: *Mogolob, osukols obi, ed odeadols in sinods olsik. Utöpo, kö lügolob, no kanols kömön.*
22. Yudans äsagons täno: *Ga no odeidom oki it, bi sagom: Utöpo, kö lügolob, no kanols kömön.*
23. Äsagom ones: *Binols de don, ed ob binob de löp; binols se vol at, ob no binob se vol at.*
24. *Sekü atos, äsagob oles, das odeadols in sinods olsik; ibä if no lekredols, das binob utan, tän odeadols in sinods olsik.*
25. Äsagons lü om: *Kim binol-li? Yesus äsagom ones: Utan, keli primaö esagob oles.*
26. *Binols mödik, kelosi mutob sagön e cödön tefü ols, ab utan, kel elesedom obi, binom veratik; ed utosi, kelosi lilob de om, sagob volanefe.*
27. No äsuemons, das äspikom ones dö Fat.
28. Tän Yesus äsagom: *If ulöpükols Soni mena, odasevols, das binob utan, e das dunob nosi se ob it, ab das spikob, äsä Fat etidom obe.*
29. *Utan, kel elesedom obi, binom ko ob; no eletom obi soeliki; ibä dunob ai utosi, kelos pliton omi.*
30. Ven äspikom so, mödikans älekredons omi.

31. Tän Yesus äsagom yudanes, kels älekredons omi: *If bleibols lekredön vödis obik, tän binols verato tidäbs obik;*
32. *odasevols verati, e verat ovedükon olis libikis.*
33. Ägesagons ome: *Binobs posbinans ela ‚Abraham‘, ed edünobs neai eki; lio sagol-li üfo, das ovedobs libiks!*
34. Yesus ägesagom ones: *Vö! vö! sagob oles, alutan, kel sinon, binon slafan sina.*
35. *Slafan no blibon laidüpo in dom, ab son blibom us laidüpo.*
36. *If Son nu ovedükom olis libikis, tän obinols verato libiks.*
37. *Sevob, das binols posbinans ela ‚Abraham‘; ab steifols ad deidön obi, bi vöd obik no evogikon pö ols.*
38. *Utosi, kelosi elogob pö Fat obik, nunob oles; ols ga i dunols utosi, kelosi elilols de fats olsik.*
39. Ägesagons ome: *Fat obsik ‚Abraham‘ binom.* Yesus äsagom ones: *If binolsöv cils ela ‚Abraham‘, dunolsöv vobodis ela ‚Abraham‘;*
40. *nu steifols ad deidön obi: men, kel esagom oles verati, keli elilom de God. Atosi ‚Abraham‘ no ädunom.*
41. *Dunols vobodis fatas olsik.* Äsagons ome: *No pefatobs in nepued; labobs Fati bal: God.*
42. Tän Yesus äsagom ones: *If God binomöv Fat olas, löfolsöv obi; ibä egolob ed ekömob de God. Ibä no ekömob se ob it, ab om elesedom obi.*
43. *Sekü kod kinik no suemols-li sagodi obik? Bi no fägols ad dalilön vödi obik.*
44. *Binols se fat olsik, se diab, e vilols dunön ma desir fata olsik. Äbinom primaö menisasenan, e verat no ädabinon in om. Ven sagom lugi, tän spikom se ok it; ibä binom lukan, e fat luga.*
45. *Ab obi, bi sagob verati, no lekredols.*
46. *Kin olas süadükon-li obi de sinod? If sagob verati, kikodo täno no lekredols-li obi?*
47. *Utan, kel binon se God, dalilon vödis Goda; sekü kod at no dalilols onis, bi no binols se God.*
48. Yudans ägesagons ome: *No sagobs-li gideto, das binol Samaritänan e diabäbol?*
49. Yesus ägesagom: *No diabäbob, ab stimob Fati obik, ed ols sästimols obi.*
50. *No steifob ad pastimön; bal dabinom, kel flagom stimi, e kel cödom.*
51. *Vö! vö! sagob oles, if ek demon vödi obik, laidüpo no ologon deadi.*
52. Yudans täno äsagons ome: *Nu sevobs, das diabäbol. ‚Abraham‘ edeadom, ed i profetans, e sagol: If ek demon vödi obik, laidüpo no ologon deadi.*
53. *Ol ga no binol mödikum, ka fat obsik ‚Abraham‘, kel edeadom; ed i profetans edeadoms. Kimi vedükol-li oli it?*
54. Yesus ägespikom: *If gloriükob obi it, glori obik leno völadon; ab binos Fat obik, kel gloriükom obi; om, keli nemols Godi olsik.*
55. *Ols ye no sevols omi; ob sevob omi. If sagoböv, das no sevob omi, binoböv leigo äsä ols, lukan. Ab sevob omi e demob vödi omik.*
56. *‚Abraham‘: fat olsik äspetom yübölo ad logön deli obik; älogom oni ed äfredom.*
57. Tän yudans äsagons ome: *Labol no nog lifayelis luldeg, ed elogol-li eli ‚Abraham‘?*
58. Yesus äsagom ones: *Vö! vö! sagob oles, büä ‚Abraham‘ pämotom, ob ädabinob.*
59. Nu älasumons stonis, ad jedön onis sui om; ab Yesus äklänedom oki, ed ägolom zänodü mens se tem; e so äskeapom.

KAPIT: IX

1. Äbeigolölo älogom mani, kel äbleinom motedao.
2. Tidäbs omik äsäkoms ome: *O Rabinan! Kin esinon-li: om-li u pals-li omik, das pemotom bleiniko?*
3. Yesus ägesagom: *Ni om, ni pals omik esinons; ab atos ejenon, dat vobods Goda padasevädikonsös in om!*
4. *Mutob dunön vobodis utana, kel elesedom obi, dü tim, das binos del; neit okömon, tü kel nek okanon vobön.*
5. *Dü tim, ün kel binob in vol, ob binob lit vola.*
6. Posä isagom atosi, äspukom sui glun, ämekom de spukot slämi, ed äseitom slämi sui logs bleinana,

7. ed äsagom ome: *Gololöd, ad lavön oli in lulak di ‚Siloe‘* (kel sinifon: lesedäb)! ädegolom, älavom oki, ed äzigolom logölo.
8. Nilädans omik, ed utans, kels ilogons omi as lubegan, äsagons: *Atan no binom-li man, kel äseatom ad lubegön?*
9. Anans äsagons: *Si! binos om;* votans: *Nö! sümedom om.* Om äsagom: *Binos ob it.*
10. Äsagoms ome: *Lio üfo logs olik emaiifikons-li?*
11. Ägesagom: *Man, kel panemom Yesus, ämekom slämi ed äniüröbom logis obik me on; äsagom obe: Gololöd lü lulak di ‚Siloe‘, e lavolöd oli! Posä egolob usio, ed elavob obi, kanob logön.*
12. Äsäkons ome: *Kiöpo binom-li?* äsagom: *No sevob osi.*
13. Äblinons omi, sevabo utani, kel ibleinom, lü farisetans.
14. Nu del, kü Yesus imekom slämi ed imaifükom logis omik, äbinon jabatadel.
15. I farisetans älonüloms ome dönu säki ot, vio idagetom logamafägi. Äsagom omes: *Eseitom slämi sui logs obik, elavob obi, e fägob ad logön.*
16. Anans farisetanas äsagoms: *Man at no kömom de God; ibä no demom jabati.* Votans äsagoms: *Lio man sinik kanom-li duinön milagis somik?* E bevü oms teläl ädavedon.
17. Dönu äsagoms bleinane: *Kisi ol sagol-li dö om, bi emaiifikom logis olik?* äsagom: *Binom profetan.*
18. Yudans no äkredons ga tefü om, das ibleinom, ed idagetom logamafägi, büä ivokoms palis utana, kel ivedom logöl,
19. ed isäkoms ones: *Atan binom-li son olsik, dö kel sagols, das pemotom bleiniko? Lio kanom-li üfo logön nu?*
20. Pals omik ägesagons: *Sevobs, das atan binom son obsik, e das pemotom bleiniko;*
21. *vio kanom logön nu, no sevobs; e kin emaiifikon logis omik, no sevobs. Binom daülik, säkolsöd ome; ospikom dö ok it!*
22. Atosi pals omik äsagons, bi ädredons demü oms; ibä yudans isludoms ya, das utan, kel ölekoefon, das om äbinom Kristus, pöxilülön se sünagog.
23. Sekü kod at, pals äsagons: *Binom daülik. Dasäkolsöd ols it omi!*
24. Ävokoms kluo dönu mani, kel äbleinom, ed äsagoms ome: *Givolöd stimi Gode! Sevobs, das man et binom sinan.*
25. Ägesagom: *Va binom sinan, no sevob; dini bal sevob: das äbleinob, e das nu fägob ad logön.*
26. Äsäkoms ome dönu: *Kisi edunom-li pö ol? Lio emaiifikom-li logis olik?*
27. Ägespikom omes: *Esagob ya osi ole, ab no edalilols obi. Sekü kod kinik vilols-li lilön osi dönu? Vilols ga no vedön tidäbs omik.*
28. Tän äzanädoms omi: *Binol tidäb omik! Obs binobs tidäbs ela ‚Moyses‘!*
29. *Sevobs, das God espikom lü ‚Moyses‘, ab tefü om, no sevobs, kiöpao binom.*
30. Man ägespikom omes: *In atos bos bisarik binon, das no sevols, kiöpao binom, du emaiifikom ga logis obik.*
31. *Sevobs, das God no dalilom sinanis, ab dalilom eki, if binom relöfik, e dunon ma vil omik.*
32. *Nog neföro eliloy, das ek emaiifikon logis mena bleiniko pemotöla.*
33. *If no ikömomöv de God, no öfägömöv ad dunön bos.*
34. Ägesagoms ome: *Pemotol lölöfiko in sinods, ed ol vilol-li tidön obis?* ed äsejedoms omi.
35. Yesus älelilom, das isejedoms omi, e ven ätuvom omi, äsagom ome: *Lekredol-li Soni Goda?*
36. Ägesagom: *Kim binom-li utan? o Söl! tän olekredob omi.*
37. Yesus äsagom ome: *Elogol omi; om, kel spikom ko ol, binom utan.*
38. Äsagom: *Lekredob, o Söl!* ed ästimodom omi.
39. E Yesus äsagom: *Ekömob ini vol at ad cödön: De utans, kels bleinons, logs pamaifikons; ed utans, kels logons, vedons bleiniks.*
40. Farisetans anik, kels äbinoms lä om, äliloms atosi, ed äsagoms ome: *I obs ga binobs no bleiniks.*
41. Yesus äsagom omes: *If binolsöv bleiniks, no labolsöv sinodi; ab, bi sagols: logobs, sinod nu blibon pö ols.*

1. *„Vö! vö! sagob oles: Kel no nügolom da yan ini lecek jipas, ab nüxänom votöpao, utan binom tifan e ravan;*
2. *kel ye nügolom da yan, utan binom galedan jipas.*
3. *Pro om yanan maifükom yani, e jips lilons vögi omik; vokom jipis lönik okik me nems onsik, e dugom onis plödio.*
4. *Ven esemofom jipis, kels dutons lü om, tän golom fo ons, e jips sökons omi, bi sevons vögi omik.*
5. *Foginani leno osökons, ab ofugons de om, bi no sevons vögi omik.*
6. *Parabi at Yesus äsagom ones, ab no äsuemons utosi, kelosi äsagom ones.*
7. *Tän Yesus äsagom dönu ones: Vö! vö! sagob oles, das ob binob yan jipas.*
8. *Valans, kels ekömoms bü ob, binoms tifans e ravans, ab jips no edalilons omis.*
9. *Ob binob yan; if ek nügolom da ob, tän posavon, onügolom ed osegolon, ed otuvon bäläti.*
10. *Tifan kömom te ad tifön, ad deidön, ad rübükön; ob ekömob, dat olabonsöv lifi e bundani!*
11. *Binob galedan gudik. Galedan gudik gividom lifi okik pro jips.*
12. *Ab hüräb, kel no binom galedan, e lü kel jips no dutons, loegom kömön lupi, lüvom jipis e fugom, e lup gleipon jipis e spearükon onis.*
13. *Hüräb fugom, bi binom hüräb e no kälälom jipis.*
14. *Ob binob galedan gudik; sevob obikis ed obiks sevons obi.*
15. *Leigoäsä Fat sevom obi, sevob Fati, e gividob lifi obik pro jips.*
16. *Labob nog jipis votik, kels no binons de lecek at; i onis mutob dugön, olilons vögi obik; ed odavedons jep bal e galedan bal.*
17. *Sekü atos Fat löfom obi, bi gividob lifi obik, ad gesumön dönu oni.*
18. *Nek sumon oni de ob, ab ob it gividob oni; labob fägi ad gividön oni, e labob fägi ad gesumön dönu oni. Büdi at egetob de Fat obik.*
19. *Dönu teläl ädavedon pö yudans dub vöds at.*
20. *Mödans onas äsagons: Diabäbom, spikom stupädo. Kikodo dalilols-li omi?*
21. *Votans äsagons: Ats no binons vöds diabäba. Diab fägom-li ad maifükön logis bleinanas?*
22. *Täno in ‚Hierusalem‘ zäl saludükama tema äkömon. Äbinos nifüp,*
23. *e Yesus äzispatom in tem, in yal di ‚Salomon‘.*
24. *Us yudans äzüoms omi ed äsagoms ome: Dü tim liomödik spetätükol-li obis? If binol Kristus, sagolöd üfo stedälo osi obes!*
25. *Yesus ägesagom omes: Esagob osi oles, e no elekredols osi. Vobods, kelis dunob nemü Fat obik, temunons pro ob.*
26. *Ab ols no lekredols, ibä no dutols lü jips obik. Äsä esagob oles,*
27. *jips obik dalilons vögi obik; sevob onis, sökons obi,*
28. *ed ob givob ones lifi laidüepik; neföro pofätükons, e nek odegleipon onis se nams obik.*
29. *Fat obik, kel egivom onis obe, binom nämädikum ka valans, e nek fägon ad degleipön onis se nams Fata obik.*
30. *Ob e Fat binobs dabinan bal.*
31. *Dönu yudans älasumoms stonis ad stonön omi.*
32. *Yesus ägespikom omes: Vobodis gudik mödik nämätü Fat obik edajonob oles: demü kin vobodas et stonols-li obi?*
33. *Yudans ägespikoms ome: No vilobs stonön oli kodü vobod gudik, ab kodü blasfäm; bi ol, kel binol men, godol oli it.*
34. *Yesus ägesagom omes: No pepenos-li in lonem olsik: „Esagob: Binols gods.,?“*
35. *If nu nemon godis utanis, lü kels vöd Goda ekömon, e pepenölos, das no kanon pasälönöfükön,*
36. *sagols-li täno dö utan, keli Fat esaludükom ed elesedom ini vol: Blasfämol; bi esagob: Binob Son Goda?*
37. *If no dunob vobodis Fata obik, tän no lekredolsöd obi!*
38. *Ab if dunob onis, e no lekredols obi, lekredolsöd täno vobodis, dat dasevolsös e lekredolsös, das Fat binom in ob, ed ob binob in om!*
39. *Nu ästeifoms dönu ad gleipön omi, ab äskeapom se nams omsik.*

40. Ägegolom nu lü län votaflanü el ‚Jordanis‘, lü top, kö ‚Ioannes‘ ün tim büikum äblunedom; ed äbllibom us.
41. Mödans äkömons lü om ed äsagons: ‚Ioannes‘ fe no eduinom milagis, ab val, keli ‚Ioannes‘ äsagom dö om, äbinon veratik.
42. E mödans äprimons ad lekredön omi.

KAPIT: XI

1. Nu man semik ämalädom: ‚Lazarus‘ de ‚Bethania‘ se vilag de ‚Maria‘ e sör ofik ‚Martha‘.
2. (‚Maria‘ äbinof juitan, kel äleüledof Söli ko mir, ed äsäluimükof futis omik me hers okik, kela blod: Lazarus‘ äbinom malädik).
3. Sörs äsedofs täno ome nuni: *O Söl! om, keli löfol, malädom.*
4. Ven Yesus äililom atosi, äsagom: *Maläd at no kodon deadi, ab jonidon ad glorükön Godi; dat Son Goda paglorükomös dub on!*
5. Yesus nu älöfom eli ‚Martha‘, söri ofik, ed eli ‚Lazarus‘.
6. Posä nu ililom, das ämalädom, äbllibom nog dü dels tel tö top, kö äbinom,
7. ed äsagom pos atos tidäbes okik: *Golobsöd dönu lü ‚Hierusalem‘!*
8. Tidäbs äsagoms ome: *O Rabinan! bü brefüp yudans ästeifoms ad stonön oli, e golol-li dönu usio?*
9. Yesus ägesagom: *Del no labon-li düpis degtel? If ek zigolon, ven binos del, no joikon oki, bi logon liti vola at.*
10. *Ab if ek zigolon dü neit, joikon oki, bi lit no binon in on.*
11. Atosi äsagom, e poso äsagom omes: *Flen obsik: ‚Lazarus‘ eslipikom, ab glob ad galükön omi.*
12. Tän tidäbs omik äsagoms: *O Söl! if slipom, osaunikom.*
13. Ab Yesus ispikom dö deadam omik, ed oms äcedoms, das ispikom dö slipikam pö slip.
14. Tän Yesus äsagom omes stedälo: ‚Lazarus‘ edeadom.
15. *E fredob demü ols dat kredolsös, das no ebinob us! Ab golobsöd lü om!*
16. Tän ‚Thomas‘, ‚Didymus‘ penemöl, äsagom ketidäbes okik: *Golobsöd i obs, dat deadobsöd ko om!*
17. Ven Yesus ilükömom, äküpom, das äseatom ya dü dels fol in sepül.
18. ‚Bethania‘ nu topon nilü ‚Hierusalem‘ zao mö staid deglul,
19. e yudans mödik ikömons lü ‚Martha‘ e ‚Maria‘ ad trodön ofis demü blod ofik.
20. Sosus ‚Martha‘ älelilof, das Yesus ilükömom, äkosgolof lü om, du ‚Maria‘ äbllibof in dom.
21. ‚Martha‘ äsagof Yesuse: *O Söl! if ibinolöv is, blod obik no ideadomöv.*
22. *Ab i nu sevob, das God ogivom ole utosi valik, kelosi obegol ome.*
23. Yesus äsagom ofe: *Blod olik olelifikom dönu.*
24. ‚Martha‘ äsagof ome: *Sevob, das olelifikom pö lelifikam tü del lätik.*
25. Yesus äsagom ofe: *Ob binob lelifikam e lif. Utan, kel lekredon obi olifon, ifi ideadonöv.*
26. *Ed alutan, kel lifon e lekredon obi, laidüpo no odeadon. Lekredol-li atosi?*
27. Äsagof ome: *Si! o Söl! elekredob, das binol Kristus: Son Goda, kel ökömom ini vol.*
28. Posä isagof atosi, ädegolof ad vokön söri okik: ‚Maria‘ kläniko äsagölo: *Mastan ekömom e vokom oli.*
29. Ven jiatan älilof atosi, älöädof spidiko ed ägolof lü om.
30. Yesus no nog ikömom ini vilag, ab äbinom nog su top kö ‚Martha‘ ikolkömom omi.
31. Ven yudans, kels äbinons in dom ela ‚Maria‘ ed ätrodons ofi, älogons, das älöädof spido ed äsegolof, äsökons ofi, äcedölo, das ägolof lü sepül ad drenön us.
32. Sosus ‚Maria‘ äkömof utöpo, kö Yesus äbinom, ed älogof omi, äfalof foi futs omik ed äsagof ome: *O Söl! if ibinolöv is, blod obik no ideadomöv.*
33. Ven Yesus äloegom drenön ofi e yudanis, kels ikekömons ko of, äfavom ninälo ed äfäkikom;
34. ed äsagom: *Kiöpo eseitols-li omi? äsagons ome: O Söl! kömolös e logolös!*
35. Yesus ädrenom.
36. Tän yudans äsagons: *Logolsöd! vio löfom omi.*
37. Semans onas äsagons: *Om, kel emañfikom logis bleinana, no ikanom-li kodön, das i atan no ödeadom?*

38. Yesus dönu äfavöl ninälo ägolom lü sepül. Äbinon kev, e ston piseiton sui on.
39. Yesus äsagom: *Moükolsöd stoni!* ‚Martha‘: sör edeadölana äsagof: *O Söl! ya mismelom. Binos üfo del folid!*
40. Yesus äsagom ofe: *No esagob-li ole, das if älekredol, ölogol glori Goda?*
41. Ämoükons täno stoni. Yesus nu älüodükom logis okik sülio ed äsagom: *O Fat! danob oli, das edalilol obi.*
42. *Äsevoob ye, das dalilol ai obi, ab demü menamödot, kel züstanon, esagob atosi, dat lekredonös, das ol elesedol obi.*
43. Posä isagom atosi, ävokädom ko vög mu laodik: *O ‚Lazarus‘! segolölöd!*
44. Ed edeadölan äsegolom. Futs e nams omiks pivilupons me flabüls, e logod omik pivealon me särvätül. Yesus äsagom ones: *Säflabülolsöd omi! e leadolsöd degolön omi!*
45. Mödäns yudanas, kels ikömons lü ‚Maria‘ ed älogons utosi, kelosi idunom, äprimons ad lekredön omi.
46. Semans onas ye ägolons lü farisetans, ed änunons omes utosi, kelosi Yesus idunom.
47. Tän lekultans e farisetans äkobükoms sanhedrini, ed äsagoms: *Kisi mutobs-li dunön? Ibä man et duinom milagis mödik.*
48. *If leadobs laidunön somo omi, valans olekredons omi, ed elans di ‚Roma‘ okömoms, ed omosumoms läni e pöpi.*
49. Balan omas: ‚Caiphas‘, kel äbinom dü yel et dalekultan, äsagom omes: *Suemols nosi,*
50. *no betikols, das binos frutikum pro obs, das men bal deaddon benü pöp, adas [?-plas] pöp lölik päridikon.*
51. No äsagom okao atosi, ab bi äbinom dalekultan dü yel et, äprofetom, das Yesus ödeaddon benü pöp,
52. e no teiko benü pöp, ab i, dat ökobükom cilis espeariköl Goda.
53. De del et ävätäloms ad deidön omi.
54. Yesus nu no plu äzigolom notidiko bevü yudans, ab ägolom usao lü län nilü däsärt, lü zif ‚Ephraim‘ panemöl, ed ästebom us ko tidäbs okik.
55. Pajad yudanas äbinon nilik, e mödikans se län ägolons bü pajad lü ‚Hierusalem‘ ad klinükön okis.
56. Äsukons Yesusi, ed äsagons odes, ven äbinons in tem: *Kisi cedol-li? No okömom-li bo pö zäl?*
57. Lekultans e farisetans nu inotükoms büdi, das, if ek ösevonöv topi, kö öbinom, ömutonöv nunädön atosi, dat ökanomsöv fanäbükön omi.

KAPIT: XII

1. Tü tim delas mäl bü pajad Yesus ägolom lü ‚Bethania‘, kö äbinom ‚Lazarus‘: ideadölan, keli ilelifükom se deadam.
2. Us äblümükons ome fidädi; ‚Martha‘ äbötof, e ‚Lazarus‘ äbinom balan utanas, kels älenseatons ko om.
3. ‚Maria‘ äsumof pauni nugveta narda rafinik jerabik, äleüledof futis Yesusa, ed äsälümükof futis omik me hers okik. Dom äfulikon ko benosmel nugveta.
4. Nu balan tidäbas omik: ‚Judas‘ di ‚Isariot‘: son ela ‚Simon‘, kel öträtom omi, äsagom:
5. *Kikodo nugvet et no peselon-li tä denars kiltum, e mon pelegivon-li pöfanis?*
6. Äsagom atosi, no bi äkälälom pöfanis, ab bi äbinom tifan, ed äkibom kädi, ed äsumom uti, kel pistüredon ini on.
7. Ab Yesus äsagom: *No tupolöd ofi! Ekipedof oni pro del sepülama obik.*
8. *Ibä pöfanis labols ai lä ols, ab obi no labols ai.*
9. Ven mödot gretik yudanas nu älilon, das Yesus äbinom us, äkömon, no teiko demü Yesus, abi ad logön eli ‚Lazarus‘, keli ilelifükom se deadam.
10. Lekultans ävätäloms täno ad deidön eli ‚Lazarus‘,
11. bi yudans mödik äkömons demü om, e täno älekredons Yesusi.
12. Menamödot gretik, kel ikömon demü zäl, älelilon, tü del fovik, das Yesus ökömom lü ‚Hierusalem‘,
13. Äsumons pamatuigis, äkosgolons omi, ed ävokädons: *‚Hosanna‘! pabenedomöd utan, kel kömom nemü Söl, Reg Yisraeläna!*
14. Yesus ätuvom cukili, ed äseidom oki sui on, äsä pepenos:

15. *,No dredolöd! o daut ela ,Sion'! ekö! reg olik kömom seadölo su cukül.*
16. Büiko tidäbs omik no äsueomoms atosi, ab ven Yesus piglorükom, ämemoms utosi, kelos pipenon tefü om, ed utosi, kelosi edunons pro om.
17. Menamödot, kel ädugädon omi, ätemunon, das ivokom eli ‚Lazarus’ se sepül, ed ilelifükom omi se deadam.
18. Ebo demü atos menamödot ikosgolon omi, bi ilelilon, das iduinom milagi at.
19. Farisetans äsagoms täno odes: *Logols vo, das leno progedols. Ekö! volaneflölilik golon po om.*
20. Bevü utans, kels ikömons ad plekön pö zäl, Helänans anik äbinons.
21. Atans ägolons lü ‚Philippus’ se ‚Bethsaida’ in Galileyän, ed äbegoms ome: *O söl! vilobs logön Yesusi.*
22. ‚Philippus’ äsagom atosi ele ‚Andreas’, e ‚Philippus’ ed ‚Andreas’ ägoloms täno ad sagön atosi Yesuse.
23. Yesus ägespikom omes: *Düp ekömon, ün kel Son mena paglorikom.*
24. *Vö! vö! sagob oles, if vuitagran no falon ini tail e deadon, tän blibon te; ab if deadon, tän prodon fluki mödik.*
25. *Utan, kel löfon lifi okik, operon oni, ed utan, kel heton lifi okik in vol at, okipon oni laidüpio.*
26. *If ek dünön obi, omuton sökön obi, e kö ob binob, utöpo i dünän obik obinon; if ek dünön obi, Fat ostimom oni.*
27. *Nu lan obik fäkon, e kisi osagob-li? O Fat, libükolös obi se düp et! Ab ebo kodü atos düp at ekömon lü ob.*
28. *O Fat! glorükolös nemi olik! Tän vög se sül ätonon: Eglorükob oni, ed oglorükob oni dönu.*
29. Menamödot, kel äkomon us ed älilon oni, äsagon, das äbinos tonäratonät; votans äsagons: *Silanan espikom lü om.*
30. Yesus ägespikom: *No pro ob vög etonon, ab pro ols.*
31. *Nu cödet dö vol at poledunon; nu löpal vola at posejedom plödio.*
32. *E ven polöpükob de taled, otirädob mödikanis lü ob.*
33. Äsagom atosi ad malön, me deadam kinik ödeadam.
34. Menamödot ägesagon ome: *Elelilobs se lonem, das Kristus blibom laidüpio; lio kanol-li üfo sagön, das Son mena mutom palöpükön? Kim Son et mena binom-li?*
35. Yesus täno ägesagom ones: *Nog dü brefüp lit binon zänodü ols. Zigololsöd in lit, dü tim, das labols oni, dat dag no drefonös süpo olis! Utan, kel zigolon in dag, no sevon, kiöpio golon.*
36. *Lekredolsöd liti, dü tim, das labols oni! dat vedolsös cils lita! Atosi Yesus äsagom ones, e ven imogolom, äklänedom oki demü ons.*
37. Do iduinom milagis so gretikis lo ons, no älekredons omi;
38. dat vöd profetana: ‚Isaias’ pöfölon: *„O Söl! kin elekredon-li predi obsik, e kine brad Söla pedasevädükon-li,,)*
39. I sekü kod at no äkanons lekredön, äsä ‚Isaias’ äsagom in top votik:
40. *,Ebleinükom logis onsik, ed edüfälikom ladälis onsik, dat no ölogons me logs, e no ösueomons me ladäl, ed öleceonons, ed ob ösaunükob onis’.*
41. Atosi ‚Isaias’ äsagom, ven älogom glori omik, ed äspikom dö om.
42. Too, i se cifodans mödikans älekredoms omi, ab sekü dred demü farisetans, no äkoefoms osi, dat no pöxilomsös se sünagogs!
43. ibä äbuükoms stimi menas bu stim Goda.
44. Yesus äpredom ko vög laodik: *Utan, kel lekredon obi, no lekredon obi, ab utani, kel elesedom obi,*
45. *ed utan, kel logon obi, logon elesedani oba.*
46. *Ob as lit ekömob ini vol, dat alan, kel lekredon obi, no blibonös in dag!*
47. *Ed if ek lilon vödis obik, e no kipedon onis, ob no cödob oni; ibä no ekömob ad cödön volanis, ab ad savön onis.*
48. *Utan, kel deimon obi, e no zepon vödis obik, labon utosi, kel cödon oni: vöd, keli ob espikob; at ocödeton oni tü del lätik.*
49. *Ibä no espikob se ob it, ab Fat, kel elesedom obi, ebüdülom obe utosi, kelosi mutob sagön e spikön.*
50. *E sevoob, das büd omik binon lif laidüpiik. Klu, kelosi sagob, utosi sagob, soäsä Fat ebüdom obe.*

KAPIT: XIII

1. Äbinos del bü pajadazäl. Yesus äsevom, das pro om düp ekömon, das ölovegolom se vol at lü Fat, e soäsä ilöfom omikanis in vol at, älöfom onis jü fin.
2. Pö fided, ven diab ya islüdom eli ‚Judas‘ di ‚Iscariot‘: son ela ‚Simon‘ ad trätön Yesusi,
3. e Yesus ädasevom, das Fat igevom vali ini nams omik, das isegolom de God, ed ögegolom lü God,
4. Älöädöm de fided, ädeükom klotis okik, äsumom flabi, ed älenükom oni zü zekoap okik;
5. pos atos ägifom vati ini basin, ed äprimom ad lavön futis tidäbas okik ed ad säluimükön onis me flab, keli ilenükom zü zekoap okik.
6. Ven äkömom lä ‚Simon Petrus‘, atan äsagom ome: *O Söl! Ol vilol-li lavön futis obik?*
7. Yesus ägesagom ome: *Utosi, kelosi dunob, nu no nog suemol, ab osuemol latikumo.*
8. ‚Petrus‘ äsagom ome: *Laidüpo no olavol futis obik.* Yesus ägesagom ome: *If no lavob futis olik, no dilodol ko ob.*
9. ‚Simon Petrus‘ äsagom ome: *O Söl! No te futis, abi namis e kapi oba!*
10. Yesus äsagom ome: *Utan, kel elavon oki, no nedon lavön oki plä futs; binon go klinik. Ed ols binols kliniks, ab no ols valik.*
11. Ibä äsevom trätani omik. Sekü kod at äsagom, das no valikans äbinoms kliniks.
12. Ven ilavom futis omas, ilenükom klotis okik, ed älenseatom dönu, äsagom omes: *Suemols-li utosi, kelosi edunob oles?*
13. *Nemols obi Mastani e Söli, e sagols atis gidetiko, ibä binob atans.*
14. *Ven nu ob: Söl ä Mastan elavob futis olsik; i ols labols bligi ad lavön futis odas.*
15. *Ibä egivob oles sami, dat i ols dunols leigo utosi, kelosi edunob oles.*
16. *Vö! vö! sagob oles: Slafan no binom pluik ka mastan okik; lesedäb no pluik ka lesedan oka.*
17. *Ven sevols atosi, tän binols beatiks, if dunols osi.*
18. *Utos, kelosi sagob, no lonöfon pro ols valik; sevob utanis, kelis evälob; ab pepenölos muton pafölon: ‚Utan, kel fidom ko ob bodi, etovom hili okik ta ob‘.*
19. *Ya nu sagob osi oles, büä jenos, dat, ven jenos, sevolsös, das ob binob utan.*
20. *Vö! vö! sagob oles: utan, kel ogetedon utani, keli olesedob, getedon obi; ed utan, kel getedon obi, getedon omi, kel elesedom obi.*
21. Ven Yesus isagom atosi, äfäkikom ninälo, ed ätemunom: *Vö! vö! sagob oles, balan olas oträtom obi.*
22. Tidäbs älülogoms odis bluviko, no äsevölo, kimi ädiseinom.
23. Bal tidäbas, keli Yesus älöfom, älenseatom fo Yesus.
24. ‚Simon Petrus‘ ävinegom omi ad säkön, kim äbinom, keli ädiseinom.
25. Äblegikölo po loveo ta blöt Yesusa äsäköm ome: *O Söl! kimi diseinol-li?*
26. Yesus ägesagom: *Binom om utan, kele ogivob brekoti boda fa ob publunöli. Äblunom brekoti boda ed ägivom oni ele ‚Judas‘: son ela ‚Simon‘ di ‚Iscariot‘.*
27. E ko fidot diab äkömom ini om. Yesus äsagom ome: *Utosi, kelosi dunol, dunolöd suniko!*
28. Nek älenseatölanas äsuemom, diseinü kis äsagom ome atosi.
29. Ibä semans äcedoms, bi ‚Judas‘ älabom kädi, das Yesus äsagom ome: *Remolöd uti, keli neodobs pro zäl! u, das ämutom givön bosi pöfanis.*
30. Posä ilüsumom fidoti, ägolom sunädo plödio. Äbinos neit.
31. Ven isegolom, Yesus äsagom: *Nu Son mena peglorükom, e God peglorükom in om.*
32. *Ven God peglorükom in om, i God oglorükom omi in ok, efe suniko.*
33. *O cils! Nog dü tim brefik binob lä ols. Osukols obi, e leigoäsä esagob yudanes: Utöpio, kö golob, no kanols golön; sagob nu i oles.*
34. *Gevob oles büdi nulik: Löfölsöd odis! äsä elöfob olis, i ols mutols löfön odis.*
35. *Dub atos valans osevons, das binols tidäbs obik, dubä labols löfi kol ods.*
36. ‚Simon Petrus‘ äsagom ome: *O Söl! kiöpio golol-li?* Yesus ägesagom: *Utöpio, kö golob, nu no kanol sökön obi; latikumo ye osökol obi.*
37. ‚Petrus‘ äsagom ome: *O Söl! kikodo no kanob-li sökön oli? Vilob klemön lifi obik pro ol.*
38. Yesus äsagom: *Vilol-li klemön lifi olik pro ob? Vö! vö! sagob ole, higok no okravom, büä unoädol kilna obi.*

KAPIT: XIV

1. *Ladäl olsik no fäkikonös! Lekredolsöd Godi, e lekredolsöd obi!*
2. *In dom Fata obik löds mödik dabinons. If no binosöv soik, esagoböv osi oles. Degolob ad blümüükön oles steböpi.*
3. *E ven udegolob ed ublüümükob steböpi, ogekömob dönu ad lasumön olis lä ob, dat i ols binolsös utöpo, kö ob binob!*
4. *Utöpo, kö golob sevols, e sevols vegi lü top et.*
5. *„Thomas’ äsagom ome: O Söl! no sevobs, lü top kinik golol; lio sevobsöv-li vegi?*
6. *Yesus äsagom ome: Binob veg, e verat, e lif. Nek kömon lü Fat, äsä dub ob.*
7. *If isevolsöv obi, i isevolsöv Fati obik; denu ye sevols omi, ed elogols omi.*
8. *„Philippus’ äsagom ome: O Söl! jonolös obes Fati; atos saidon pro obs.*
9. *Yesus äsagom ome: So lunüpo binob ko ols, e no nog sevol-li obi? o „Philippus’! Utan, kel elogon obi, elogom Fati; lio kanol-li sagön: Jonolös obes Fati!*
10. *No lekredols-li, das ob binob in Fat, e das Fat binom in ob? Vödis, kelis spikob oles, no sagob se ob it. Fat, kel binom laiduliko in ob, dunom vobodis.*
11. *Lekredolsöd obi! binob in Fat, e Fat binom in ob; if no, lekredolsöd obi demü vobods et.*
12. *Vö! vö! sagob oles: Utan, kel lekredom obi, odunom i vobodis, kelis edunob, igo gretikumis odunom; ibä golob lü Fat obik,*
13. *ed utosi, kelosi desirols in nem obik, odunob, dat Fat paglorükomös in Son!*
14. *If desirols bosi in nem obik, odunob osi.*
15. *If löfols obi, demolsöd täno бүdis obik!*
16. *Obegob Fate ad givön oles yufani votik, kel oblibon laidüpio ko ols,*
17. *veratäli, keli volanef no kanon dagetön, bi no logon oni, ni sevon oni; ab ols sevols oni, ibä obinon in ols e blibon in ols.*
18. *No oposbinükob olis asä nenpalanis. Kömob lü ols.*
19. *Ünü brefiüp volanef no plu ologon obi, ab ols logols obi, bi ob lifob, ed ols olifols.*
20. *Ün dels et odasevols, das ob binob in Fat obik, ed ols in ob, ed ob in ols.*
21. *Kel labom бүdis obik e demom onis, binom utan, kel löfom obi; ed utan, kel löfom obi, polöfom i fa Fat obik, ed ob olöfob omi, ed odasevädükob obi ome.*
22. *„Iudas’, no elan di „Iscariot’, äsagom ome: O Söl! kis binon-li kod, das vilol dasevädükön oli obes, e no volanefe?*
23. *Yesus ägesagom ome: If ek löfon obi, tän odemon vödi obik, e Fat oba olöfom oni, ed obs okömob ed olotädots ini on.*
24. *Kel no löfon obi, utan no odemon vödis obik. Vöd, keli lilols, no binon de ob, ab de Fat, kel elesedom obi.*
25. *Atosi esagob oles, du binob lä ols.*
26. *Ab yufan: Saludalanal, keli Fat olesedom oles dub nem obik, otidon oles vali, ed olesevädükon oles utosi valik, keli esagob oles.*
27. *Posbinükob oles püdi, püdi obik givob oles; no givob, äsä volanef givon. Ladäl olsik no fäkikonöd, u dredikonöd!*
28. *Elilols utosi, kelosi esagob oles: Degolob, e gekömob lä ols. If löfols obi, fredolsöv, das golob lü Fat, ibä om binom mödikum ka ob.*
29. *E nu, büä atos ojenon, esagob osi oles, dat, ven atos jenon, olekredolsös!*
30. *No ospikob plu mödikosi ko ols: Cifod volädik kömon; ab in ob no labon bosi, kel duton lü on;*
31. *dat volanef ye sevonös, das löfob Fati, e dunob soäsä Fat ebüdom obe: Löädolsöd, degolobsöd isao!*

KAPIT: XV

1. *Binob vitid veratik, e Fat obik binom vitidagadan.*
2. *Tuigi alik len ob, kel no polon flukis, moukom, e tuigi alik, kel polon sio flukis, klinükom, dat polonös flukis mödikum!*
3. *Ya klinols sekü vöd, keli espikob lü ols.*

4. *Blibolsöd in ob, ed ob blibob in ols! äsä vitidatuig no kanon polön flukis okao, ab teiko if blibon len vitid, leigo no ols, if no blibols in ob.*
5. *Ob binob vitid; ols binols tuigs vitida. Kel blibom in ob, du ob blibob in om, utan opolom flukis mödik; ibä nen ob, no kanols dunön bosi.*
6. *If ek no blibom in ob, tän pajedom plödio, äsä vitidatuig, e sigikon; kobükoy tuigis sigik et, e jedoy onis ini fil, ed ons fefilons.*
7. *If blibols in ob, e vöds obik blibons in ols, tän alutos, keli odesirols, pofölon.*
8. *In atos Fat obik peglorükom, das polols flukis mödik, e vedols züpans oba.*
9. *Leigoäsä Fat elöfom obi, i ob elöfob olis. Dakipolsöd löfi obik kol ols!*
10. *If fölols büdis obik, odakipols fovo löfi obik, leigoäsä ob efölob büdis Fata obik, e bleibob palöfön fa om.*
11. *Esagob atosi oles, dat kompenolsös in fred obik, e dat fred olsik nedöfikonös!*
12. *Atos büd obik binon: Löfolsöd odis, äsä elöfob olis!*
13. *Nek jonüilon löfi gretikum, ka utan, kel klemon lifi okik pro flens okik.*
14. *Binols flens obik, if dunols utosi, kelosi büdob oles.*
15. *No nemob olis fovo dünanis; ibä dünan no sevom, kisi söl omik dunom; ab olis enemob flenis, bi enotükob oles utosi valik, keli elilob de Fat obik.*
16. *No ols evälols obi, ab ob evälob olis, ed ejonidükob olis ad segolön ed ad polön fluki; e fluk et muton binön dulöfik, dat givobös oles alutosi, keli obegols Fate nemü ob!*
17. *Atosi büdob oles: Löfolsöd odis!*
18. *If volanef heton oli, sevolsöd täno, das eheton obi büikum ka olis!*
19. *If kompenolsöv pö dins volädik, volanef löfonöv dinis, kels pötons lü on, ab bi esevälob olis se voläd, volanef heton olis.*
20. *Betikolsöd utosi, kelosi esagob oles: Dünan no binom mödikum ka söl okik. Ven epöjutons obi, opöjutons i olis; if demons vödi obik, odemons i vödi olsik.*
21. *Ab dinis valik at odunons tefü ols, bi labols nemi obik, e no sevons omi, kel elesedom obi.*
22. *If no ikömoböv, e no ispikeböv oles, no sinonsöv, ab nu no labons kodüli pro midun oksik.*
23. *Utan, kel heton obi, heton i Fati obik.*
24. *If no idunoböv zänodü ons vobodis, kelis votan nonik edunon, no sinonsöv, ab nü i ons elogons onis, hetons ed obi e Fati obik.*
25. *Ab atos jenon, dat utos ojenonös, kelos pepenon in lonem onsik: ‚Ehetons obi nen kod’.*
26. *Ab ven yufan: veratäl, keli osedob oles nämätü Fat, ukömon, tän on otemunon tefü ob.*
27. *I ols otemunols; ibä de prim ebinols lä ob.*

KAPIT: XVI

1. *Atosi esagob oles, dat no skanolsös!*
2. *Ojedons olis se sümagogs; si! düp kömon, ün kel ek, kel deidon olis, ocedon, das ujonüilon Gode düni.*
3. *Odunons atosi, bi esevons ni Fati ni obi.*
4. *Ab dinis at esagob oles, dat, ven düp ukömon, omemols utosi, kelosi esagob oles. Prima no esagob osi oles, bi äbinob lä ols.*
5. *Nu golob lü om, kel elesedom obi, e nek olas säkol obe: Kiöpio golol-li?*
6. *Ab, bi esagob oles atosi, lüg efulükon ladäli olsik.*
7. *Ab sagob oles verati: binos frutik pro ols, das mogolob. Ibä, if no mogoloböv, yufan no kömonöv lä ols. Ab, ven mogolob, osedob oni oles.*
8. *E, ven kömon, osüadükon volanefi tefü sinod, gid e cödet.*
9. *Tefü sinod, bi no elekredons obi.*
10. *Tefü gid, bi golob lü Fat, e no plu ologols obi.*
11. *Tefü cödet, bi löpan vola at pecödetom.*
12. *Nog dinis mödik mutob sagön oles, ab no nog kanols sufön nu onis.*
13. *Ven ukömon, sevabo veratäl, tän okompenükon olis ko verat lölöfik; ibä no ospikon okao, ab onotodon utosi valik, keli lilon, ed obüosagon oles dinis, kels okömons.*
14. *Oglorükon obi; bi osumon dinis de ob, ed onotükon onis oles.*

15. *Alutos, keli Fat labom, duton lü ob; sekü kod at, äsagob, das osumon dinis valik de ob, ed onotükon onis oles.*
16. *Pos brefüp no ologols obi, e dönu pos brefüp odönulogols obi, ibä odegolob lü Fat.*
17. *Nu anans tidäbas omik äsagons bevü ods: Kis utos sinifon-li, kelosi sagom: Pos brefüp no ologols obi, e dönu pos brefüp odönulogols obi, ed i: Ibä odegolob lü Fat!*
18. *Täno äsagoms: Kisi diseinom-li me el pos brefüp? No suemobs, kisi sagom.*
19. *Yesus äsevom, kisi äviloms säkön ome, ed äsagom omes: Bepikols-li ko ods osi, das esagob: Pos brefüp no ologols obi, e dönu pos brefüp odönulogols obi?*
20. *Vö! vö! sagob oles, odrenols ed oyamols, ab volanef ofredon; olabols doli, ab dol olsik ocenon ad fred.*
21. *Vom labof doli, ven motof, bi düp pötik ofik ekömon; ab ven cil pemoton, tän no plu betikof dränäli demü fred, das men ekömon ini vol.*
22. *Nu vo labols doli; ab odönulogob olis, e ladäl olsik ofredon, e nek omosumon fred i et de ols.*
23. *Ün del et no osäkols obe bos i. Vö! vö! sagob oles, if plekols bos i Fate nemü ob, ogivom osi oles.*
24. *Jünu no eplekols bos i nemü ob; plekolsöd, ed ogetols, dat fred olsik binonös lölöfik!*
25. *Atosi esagob oles in parabs, ab düp kömon, das no plu ospikob lü ols in parabs, ab das onotükob stedälo oles dö Fat.*
26. *Ün del et oplekols nemü ob, e no sagob oles, das oplekob lü Fat demü ols,*
27. *ibä Fat it löfom olis, bi elöfols obi, ed elekredols, das esegolob de Fat.*
28. *Esegolob de Fat, ed ekömob ini vol; nu lüvob voli e golob lü Fat.*
29. *Nu tidäbs omik äsagoms ome: Ekö! nu spikol stedälo, e sagol parabi nonik.*
30. *Nu sevobs, das sevol vali, e das no neodol, das ek säkon ole bos i; sekü atos lekredobs, das esegolob de God.*
31. *Yesus ägesagom omes: Lekredols-li nu?*
32. *Ekö! düp kömon, ed ekömon, das paspearükols, alan lü dom lönik okik, e das posbinükols obi soeliko. Ab no binob soelik; ibä Fat binom ko ob.*
33. *Esagob oles dinis at, dat labolsös püdi in ob! In vol labols dränäli; ab labolsöd kuradi gudik! Evikodob volanefi.*

KAPIT: XVII

1. *Atosi Yesus espikom, ed äliüdükom logis okik sülio, ed äsagom: O Fat! düp ekömon. Glorükolös Soni olik, dat Son glorükomös oli!*
2. *Baiädü nämäd, keli egevol ome tefü mid valik, ad gevön vale, keli egivol ome, lifi laidüplik.*
3. *Atos lif laidüplik binon, das sevons oli asä Godi balik veratik, ed omi, keli elesedol: Yesus Kristus.*
4. *Eglorükob oli su taled, eledunob vobodi, keli ebligädol obe ad dunön.*
5. *E nu glorükolös obi, o Fat! me glor, keli älabob lä ol, büä vol ädabinon!*
6. *Edasevädükob nemi olik menes, kelis egivol obe se volanef. Ädutoms lü ol, ed obe egivol omis, ed edakipoms vödi olik.*
7. *Nu edasevoms, das alutos, kelosi egivol obe, kömon de ol;*
8. *ibä vödis, kelis egivol obe, egivob omes; elüsumoms onis, ed edasevoms verato, das esegolob de ol, ed elekredoms, das elesedol obi.*
9. *Plekob pro oms; no plekob pro volanef, ab pro utans, kelis egivol obe; ibä dutoms lü ol;*
10. *ed alutos, kel duton lü ob, duton lü ol, ed olikos duton lü ob, ed ob peglorükob in oms.*
11. *Dü tim, das äbinob lä ons su taled, edakipob omis dub nem olik; utanis, kelis egivol obe, ekälälob, e nek epäridikom, pläämü son pärida, dat pepenölos pöfölon.*
12. *Nu golob lü ol, e sagob atos i in vol, dat labomsös lölöfiko fred i, keli labob.*
14. *Egivob omes vödi olik, e volädanef eheton omis; ibä no dutoms lü vol volädik, leigoäsä ob no binob se voläd.*
15. *No plekob ole, das desumolös omis se vol, ab das jelolös omis ta diab!*
16. *I oms no ekömons se voläd, leigoäsä ob no ekömob se on.*
17. *Saludükolös omis me verat olik! vöd olik binon verat.*
18. *Leigoäsä ol elesedol obi ini volanef, ob elesedob omis ini volanef.*

19. *Saludükob obi pro oms, dat i oms pasaludiükomsös dub verat!*
20. *Plekob no te pro oms, ab i pro utans, kels lekredons obi dub vöds omsik,*
21. *dat valans binonsös bal! leigoäsä ol, o Fat! in ob, ed ob in ol; dat i ons binonsös bal in obs! dat volanef lekredonös, das ol elesedol obi!*
22. *Egiovob omes glori, keli egivol obe, dat binomsös bal, soäsä obs binobs bal!*
23. *ob in oms, ed ol in ob, dat binomsös lölöfiko bal, e dat volanef sevonös, das ol elesedol obi, ed elöfol omis, leigoäsä elöfol obi.*
24. *O Fat! viloböv, das utans, keli egivol obe, obinomsös lä ob utöpo, kö binob; dat logomsös glori obik, keli egivol obe, bi elöfol obi bü daved vola!*
25. *O Fat digik! volanef no esevon oli, ab ob esevob oli, ed atans edasevoms, das ol elesedol obi.*
26. *Esevädükob omes nemi olik, ed obleibob dunön atosi, dat löf, me kel elöfol obi, binonös in oms, ed i ob in oms!*

KAPIT: XVIII

1. Ven Yesus isagom atosi, ägolom ko tidäbs okik lü votaflan bluka: ‚Cedron‘, kö gad ädabinon. Om e tidäbs omik ägoloms ini on.
2. I ‚Judas‘: trätan omik, äsevom topi et, bi Yesus ikobikom us suvo ko tidäbs okik.
3. ‚Judas‘ nu äkesumom ko ok trupi soldatas, ed ananis lekultanas e farisetanas, ed äkömom usio ko flamots, lampads e vafs.
4. Yesus, kel äsevom utosi valik, kel ödrefon omi, ägolom plödio, ed äsagom omes: *Kimi sukols-li?*
5. Ägesagoms ome: *Yesusi: elan di ‚Nazareth‘*. Yesus äsagom omes: *Ob binob utan*. I ‚Judas‘: trätan omik, äbinom lä oms.
6. Ven äsagom omes: *Ob binob utan*, ägeyiloms ed äfaloms sui glun.
7. Dönu äsäkom omes: *Kimi sukols-li?* ed äsagoms: *Yesusi: elan di ‚Nazareth‘*.
8. Yesus ägesagom: *Esagob oles, das ob binob utan*. *Ven nu sukols obi, koedolsöd mogolön täno omis!*
9. Atosi äsagom, dat pöfölon utos, kelosi isagom: „Se oms, kelis elesedol obe, eperob neki”.
10. ‚Simon Petrus‘, kel älabom säbi, äsetirom oni, ädrefom hidünani dalekultana, ed ädecöpom ome lili detik omik. Nem dünana et äbinon: ‚Malchus‘.
11. Yesus äsagom ele ‚Petrus‘: *Steigolöd säbi ini vead! No mutob-li vagükön köpi, keli Fat egivom obe?*
12. Trup, kapiten e hidünans yudanas nu ägleipoms Yesusi ed äjänädoms omi.
13. Ädugoms omi balido lü ‚Annas‘; ibä äbinom lüfat ela ‚Caphas‘: dalekultan yela et.
14. ‚Caphas‘ äbinom man, kel ikonsäлом yudanes, das plu äfrutos, das man bal ädeadom pro pöp.
15. ‚Simon Petrus‘ e tidäb votik nu äsökoms Yesusi. Tidäb at äbinom sevädik pö dalekultan, ed ägolom ko Yesus ini yad dalekultana,
16. du ‚Petrus‘ äbleibom stanön plödü yan. Tidäb votik, kel äbinom sevädik pö dalekultan, äkömom plödio, äspikom ko jiyanan, ed änüblinom eli ‚Petrus‘.
17. Täno jidünan: jiyanan äsagof lü ‚Petrus‘: *No binon-li i ol balan tidäbas mana et? äsagom: Nö!*
18. Dünans e calans ästanoms lä kolatafil fa oms pimeiköl, ibä äbinos koldik. ‚Petrus‘ äbinom bevü oms, ed ävamükom oki.
19. Dalekultan ädasäkom nu Yesusi dö tidäbs omik e dö lejon omik.
20. Yesus ägesagom ome: *Espikob stedälo lü volanef; etidob ai in sünagogs ed in tem, kö yudans valik kobikons; kläno esagob nosi.*
21. *Kikodo dasäkol-li obi? Dasäkolöd utanis, kels elilons utosi, kelosi espikob! Ekö! sevons utosi, kelosi esagob.*
22. Ven äsagom atosi, balan hidünanas, kel ästanom nilo, ägivom Yesuse liliflapi, ed äsagom: *Gespikol-li somo dalekultane?*
23. Yesus ägesagom ome: *If esagob bosu badik, sagolöd üfo obe, kisi badik esagob! If esagob bosu gudik, kikodo üfo flapol-li obi?*
24. Tän ‚Annas‘ älesedom omi pejänädöl lü dalekultan: ‚Caphas‘.
25. ‚Simon Petrus‘ ästanom us ed ävamükom oki, ed äsagoy ome: *No binol-li i ol balan tidäbas omik? änoom osi, ed äsagom: Nö!*

26. Tän balan hidünanas dalekultana: röletan mana, kela lili ‚Petrus’ idecöpom, äsagom: *No elogob-li in gad oli kobü om?*
27. Dönu ‚Petrus’ änoom atosi, e sunädo higok äkravom.
28. Ädugoms nu Yesusi de ‚Caphas’ lü cödöp; äbinos nog gölik. No änügoloms ini cödöp ad no neklinükön okis, dat dalomsös fidön pajadafidädi!
29. Sekü kod at ‚Pilatus’ äkõmom plödio lü oms ed äsagom: *Dö kis kusadols-li mani at?*
30. Ägesagoms ome: *If no binomöv midunan, no lovegivobsöv omi ole.*
31. ‚Pilatus’ äsagom omes: *Sumolsöd täno omi, e cödetolsöd omi ma lonem olsik!* Yudans äsagoms ome: *No pedälos obes ad deidön cödeto eki.*
32. So äjenos, dat vöd Yesusa päfölon, ven äsagom me deadam kinik ödeadom.
33. ‚Pilatus’ ägolom dönu ini cödöp, ävokom Yesusi lü ok, ed äsagom: *Binol-li reg yudanas?*
34. Yesus ägesagom: *Sagol-li atosi se ol it, u votans esagoms-li atosi ole?*
35. ‚Pilatus’ ägesagom: *No binob ga yudan! Pöp olik e lekultans elovegivons oli obe. Kisi edunol-li?*
36. Yesus ägesagom: *Regän obik no duton lü vol at; if regän obik binonöv de vol at, hidünans obik ekomipomsöv, dat no pelovegivobös yudanes! Regän obik no binon de vol isik.*
37. ‚Pilatus’ äsagom ome: *No binol-li ga reg?* Yesus ägesagom: *Ol it sagol, das binob reg. Demü at pemotob, e demü at ekömob ini vol, ad temunön verati. Alan, kel löfon verati, lelilon vögi obik.*
38. ‚Pilatus’ äsagom ome: *Kis verat binon-li/* Posä isagom atosi, ägolom dönu plödio lü yudans, ed äsagom omes: *Tuvob döboti nonik in om.*
39. *Ab kösömols, das stadükob libio balani pro ols pö pajad. Vilols-li, das stadükob libio pro ols regi yudanas?*
40. Oms valik nu ävokädoms dönu: *No omi, ab eli ‚Barabbas’.* ‚Barabbas’ nu äbinom ravan.

KAPIT: XIX

1. Tän ‚Pilatus’ äbüedom lebatön omi.
2. Soldats äflökoms kroni de spins, ed äpladoms oni sui kap omik; äjedoms züi om mänedi purpurik,
3. ed äsagoms: *Glidö! o reg yudanas!* ed ägivoms ome liliflapis.
4. Tän ‚Pilatus’ äkõmom dönu plödio, ed äsagom omes: *Ekö! blinob omi lü ols, dat sevolös, das no etuvob döboti in om!*
5. Yesus äkõmom plödio, äpolölo spinakroni e mänedi purpurik. Ed äsagom omes: *Ekö! us men binom!*
6. Ven lekultans e hidünans älogoms omi, äluvokädoms: *Krodolöd omi! krodolöd omi!* ‚Pilatus’ äsagom omes: *Sumolsöd ols it omi, e krodolsöd omi! ibä ob no tuvob döboti in om.*
7. Ab yudans ägesagoms ome: *Labobs lonemi, e ma lonem mutom deadön; ibä evedükom oki it Soni Goda.*
8. Ven ‚Pilatus’ älilom atosi, ädredikom nog plu;
9. Änügolom dönu ini cödöp, ed äsagom lü Yesus: *Kiöpaö binol-li?* Ab Yesus no ägevom ome gespiki.
10. Nu ‚Pilatus’ äsagom ome: *No spikol-li lü ob? No sevol-li, das labob nämädi ad krodön oli, e nämädi ad stadükön libio oli?*
11. Yesus ägesagom: *No labolöv nämädi ta ob, if at no pigevonöv löpaö ole. Sekü atos utan, kel elovegivom obi ole, edunom sinodi gretikum.*
12. De timül at ‚Pilatus’ ästeifom ad stadükön libio omi; ab yudans äluvokädoms: *If stadükolöv libio omi, no binol flen lampöra. Alan, kel vedükom oki it regi, volutom ta lampör.*
13. Ven ‚Pilatus’ älilom, kisi äsagoms, äblinom plödio Yesusi, ed äseidom oki sui cödalastul tö top, kel panemon: ‚lithostrotos’, in hebrey: ‚gabbatha’.
14. Äbinos preparamadel bü pajad, zao tü düp mälid. Äsagom lü yudans: *Ekö! is reg olsik binom.*
15. Ab äluvokädoms: *Moö! moükolöd omi! krodolöd omi!* ‚Pilatus’ äsagom omes: *Mutob-li krodön regi olsik?* Lekultans ägesagoms: *No labobs regi votik, äsä lampöri!*
16. Tän älovegivom omi omes, dat pökrodom. Äsumoms Yesusi, ed ämodugoms omi.
17. Ed äpolölo krodi ägolom lü kranatop sonemik, kel panemon in hebrey: ‚golgotha’.
18. Us äkrodoms omi, e ko om votanis tel, balani tö flan alik, in zänod Yesusi.

19. ‚Pilatus’ ilautom suspenädi, ed ifimükom oni leni krod; suspenäd ätonon: YESUS DI ‚NAZARETH’: REG YUDANAS.
20. Yudans mödik nu äreidons suspenädi at, ibä top, kö Yesus pikrodom äbinon nilü zif, e suspenäd pipenon in hebrey, in Grikänapük, ed in latin.
21. Lekultans yudanas nu äsagoms ele ‚Pilatus’: *No penolöd: Reg yudanas, ab das esagom: binob reg yudanas.*
22. ‚Pilatus’ ägesagom: *Kelosi epenob, utosi epenob.*
23. Ven soldats ikrodoms Yesusi, äsumoms klotis omik, ed ädiloms onis ad dils fol, pro soldat alik dil bal, e plä ats nog mäned. Mäned äbinon nenyümetik. Löpao pivivon as lölot bal.
24. Äsagoms bevü ods: *No sleitobsöd oni, ab fätükobsöd, kim olabom oni!* Dat pöfölon pepenölos: ‚Ediloms klotis obik bevü ods, e demü klotem obik etiredoms,„. Klu soldats ädunoms atosi.
25. Nilü krod Yesusa ästanofs mot omik; sör mota omik: ‚Maria’: jimatan ela ‚Clopas’, e ‚Maria’ di ‚Magdala’.
26. Ven Yesus äloegom stanön moti okik, e tidäbi, keli älöfom, lä of, äsagom lü mot: *O vom! logolöd soni olik!*
27. Pos atos äsagom lü tidäb: *Logolöd moti olik!* E de timül at, tidäb älasumom ofi ini dom okik.
28. Pos atos Yesus, kel äsevom, das val nu piledunon, dat pepenölos pöfölon, äsagom: *Soafob.*
29. Us nu gef ko vinig pifulüköl ädabinon; äblunoy spogi ini vinig, ävouloy oni me hüsop, ed äblinoy oni lü mud omik.
30. Posä Yesus isumom vinigi, äsagom: *Pefidunos.* Äblegükom kapi okik ed ädeadam.
31. Dat koaps no öbribons len krods dü jabat, ibä äbinos preparamadel, e jabat et äbinon del mu saludik, yudans äbegoms ele ‚Pilatus’ ad koedön breikön lögis omas, e desumön omis de krods.
32. Nu soldats äkômoms ed äbreikoms lögis balana e votana, kels pikrodoms ko om.
33. Ven ye äkômoms lä Yesus, ed älogoms, das ideadam, no äbreikoms lögis oma.
34. Ab bal soldatas ästeigom spedi okik ini flan, e sunädo blud e vat äseflumons.
35. Utan, kel elogom osi, etemunom osi; e temunod omik binon veratik. Sevom, das spikom verati, dat i ols lekredolsös!
36. Ibä atos ejenon, dat pepenölos pöfölon: ‚Bon nonik oma pobreikon’.
37. E dönu in saitotapläd votik biba pepenos: ‚Ologoms sui om, keli esteigoms’.
38. Pos atos ‚Joseph’ di ‚Arimathaea’, kel äbinom tidäb Yesusa, kläno, bi ädredom tefü yudans, äsäkom ele ‚Pilatus’, va ädalom desumön koapi Yesusa. ‚Pilatus’ ädälom ome atosi. Tän ägolom ed ädesumom koapi Yesusa.
39. I ‚Nicodemus’, kel primo ikômom ün neit lü Yesus, äkômom ko migot mira e laoäda zao mö pauns tum.
40. Ädesumoms koapi Yesusa, ed ävilupüloms oni ko pits raomik ini flabs, ma kösömot yudanas pö sepülam.
41. In top, kö pikrodom, gad ädabinon, ed in gad et sepül nulik, in kel nog neai ek piseiton.
42. Ini at äseitoms Yesusi, bi äbinos preparamadel ad pajad yudanas, e bi sepül äbinon nilik.

KAPIT: XX

1. Tü del balid viga ‚Maria’ di ‚Magdala’ ägolofo ün göd gölik, ven äbinos nog dagik, lü sepül, ed älogof, das ston pimoükon de sepül.
2. Tän ägolofo spidiko lü ‚Simon Petrus’, e lü tidäb votik, kel pilöfom fa Yesus, ed äsagof omes: *Esumoms Söli se sepül, e no sevoobs, tö top kinik eseitoms omi.*
3. Tän ‚Petrus’ e tidäb votik äsegoloms, ed äkômoms lä sepül.
4. Bofikans ägoloms kobo, ab tidäb votik ägolom vifikumo, ka ‚Petrus’ ed äkômom as balidan lü sepül.
5. Äblegükölo oki fo loveo äloegom seatön flabis, ab no ägolom ini sepül.
6. E ‚Simon Petrus’ älükômom po om, ed änügolom ini sepül; äloegom seatön flabis;
7. e särvätül, kel ibinon su kap omik, no äseaton lä flabs votik, ab äseaton pinürölölo su top votik.
8. Nu i tidäb votik, kel ikômom as balidan lü sepül, ägolom ninio; älogom onis, ed älekredom.
9. Ibä no nog äsevoms, das pipenos, das ömutom lelifikön se deadam.
10. Tän tidäbs ägegoloms dönu lomio.

11. ‚Maria’ äbleibof stanön ädrenölo plödo lä sepül. Ven nu äblegükof ädrenölo oki love sepül,
12. Äloegof seadön silananis tel in klotem vietik, balani len kapofinot e balani len futofinot plada, kö koap Yesusa iseaton.
13. Atans äsagoms ofe: *O vom! kikodo drenol-li?* äsagof omes: *Bi emosumons Söli obik, e no sevob, tö top kinik eseitons omi.*
14. Posä isagof atosi, ägüflekof oki, ed äloegof stanön Yesusi, ab no äsevof, das utan äbinom Yesus.
15. Yesus äsagom ofe: *O vom! kikodo drenol-li? Kimi sukol-li?* Of äniludölo, das utan äbinom gadan, äsagof: *O söl! if emosumol omi, sagolös obe, tö top kinik eseitol omi! tän omopolob omi.*
16. Yesus äsagom ofe: *O ‚Maria’!* ägüflekof oki, ed äsagof ome: *Rabboni!* kelos sinifon: ‚O Mastan,,!
17. Yesus äsagom ofe: *No doatolöd obi! ibä no nog elöpiovegob lü Fat. Ab gololöd ad sagön hisvistes obik: Löpiovegob lü Fat obik äd olsik, lü God obik äd olsik.*
18. ‚Maria’ di ‚Magdala’ ägolof ad nunön tidäbes, das ilogof Söli, e das isagom ofe etosi.
19. Ün soar latik dela balid ot viga, ini dom, kö tidäbs ädabinoms, e kela yans pifärmükons sekü dred pro yudans, Yesus äkömom, äpladom oki zänodü oms, ed äsagom omes: *Püd binonös lü ols!*
20. Posä isagom atosi, ädajonom omes namis e flani oka. Tidäbs äfredoms, ven älogoms Söli.
21. Dönu Yesus äsagom omes: *Püd binonös lü ols! Leigoäsä Fat elesedom obi, lesedob olis.*
22. Posä isagom atosi, äbladom, ed äsagom omes: *Getolsöd Saludalanali!*
23. *If pardols eke sinodis omik, sinods papardons ome; if leadols dakipön eke sinodis, tän dakipon onis.*
24. ‚Thomas’: bal degtelanefa, ‚Didymus’ penemöl, no äbinom lä oms, ven Yesus äkömom.
25. Tidäbs votik äsagoms ome: *Elogobs Söli.* Ab äsagom omes: *If no logob in nams omik vunis klufas, e pladob doati obik ini vuns, e nami obik sui flan omik, no kredob osi.*
26. Latikummo mö dels jöl, tidäbs äkoboms dönu in cem e ‚Thomas’ äbinom lä oms. Du yans pifärmükons Yesus äkömom, ästanom zänodü oms, ed äsagom: *Püd binonös lü ols!*
27. Pos atos äsagom lü ‚Thomas’: *Pladolöd doati olik isio, logolöd namis obik; pladolöd nami olik sui flan obik, e no binolöd nenlekredik, ab lekredan!*
28. ‚Thomas’ ägespikom ome: *O Söl obik! O God!*
29. Yesus äsagom ome: *Bi elogol obi, evedol lekredik. Beatiks utans binons, kels lekredons, nes elogons.*
30. Yesus eduinom sio nog milagis votik mödik lo tidäbs okik, kels no bepenons in buk at;
31. ab ats pebeponons, dat lekredolsös, das Yesus binom Kristus, Son Goda, e dat labolsös dub lekred et lifi in nem omik!

KAPIT: XXI

1. Pos atos Yesus ädasevädukomo oki dönu tidäbes lä Lak di ‚Tiberias’. Ädasevädukomo oki so:
2. Ven ‚Simon Petrus’, ‚Thomas’ penemöl ‚Didymus’, ‚Nathanael’ di ‚Cana’ in Galileyän, sons ela ‚Zebedaeus’ e tidäbs votik tel äkoboms,
3. ‚Simon Petrus’ äsagom omes: *Golob ad päskarön.* Äsagoms ome: *Golobs ko ol.* Äsegoloms ed äboidoms okis sunädo ini naf, ab äfanoms ün neit et nosi.
4. Ven göd ya äprimon, Yesus ästanom su jol; tidäbs ye no äsevoms, das äbinos Yesus.
5. Yesus äsagom omes: *O cils! no labols-li bosì ad fidön?* ägesagoms: *Nö!*
6. Äsagom omes: *Sejedolsöd filäti tö flan detik nafa! ed ofanols.* Äsejedoms nu oni, e no äfägoms ad löpiotirön oni sekü lemödöt fitas.
7. Nu tidäb, keli Yesus älöfom, äsagom ele ‚Petrus’: *Binos Söl.* Ven ‚Simon Petrus’ änilom, das äbinos Söl, älenükomo plökloti, ibä äbinom nüdik, ed äbunom ini lak.
8. Tidäbs votik äkömoms in naf, ibä no äbinoms fagiks de län, zao mö louns teltum, ed ätränom filäti ko fits.
9. Ven ilükömoms sui jol, älogoms kolatafili, bosì fita, e bodi.
10. Yesus äsagom omes: *Blinolsöd bosì fitas, kelis efanols änu!*
11. ‚Simon Petrus’ ägolom lü jol, ed ätirom filäti sui län; filät äfulon me fits gretik mö tumluldegkil. E to num gretik at, filät no äsleaton.
12. Yesus äsagom omes: *Kömolsöd ad janedön!* Nek tidäbas äkünomo ad säkön ome: *Kim binol-li?* äsevoms sio, das äbinos Söl.
13. Yesus änilikom, äsumomo bodi, ed ägìvom oni omes, e leigo fitis.

14. Atos äbinon ya naed kilid, das Yesus ädasevädükom oki, posä ilelifikom se deadam.
15. Posä ijanedoms, Yesus äsagom lü ‚Simon Petrus‘: *O ‚Simon‘! son ela ‚Ioannes‘! löfol-li obi mödikumo, ka oms? äsagom ome: Si! o Söl! sevol, das löfob oli. Äsagom ome: Bälätolöd jipülis obik!*
16. Telidnaedo äsagom ome: *O ‚Simon‘! son ela ‚Ioannes‘! löfol-li obi? äsagom ome: Si! o Söl! sevol, das löfob oli. Äsagom ome: Galedolöd jipis obik!*
17. Kilidnaedo äsagom ome: *O ‚Simon‘! son ela ‚Ioannes‘! löfol-li obi? ‚Petrus‘ ävedom lügik, bi äsagom kilidnaedo ome: Löfol-li obi? ed äsagom ome: O Söl! Sevol vali; ol it sevol, das löfob oli. Yesus äsagom ome: Bälätolöd jipis obik!*
18. *Vö! vö! sagob ole, ven äbinol yunikum, älenükol ol it ole zönüli, ed ägolol utöpio, kö ävilol; ven obinol bäldik, otenükol namis olik, e votan azönom oli, ed odugom oli utöpio, kö no vilol.*
19. Me atos äjonom ome deadami, me kel öglorükom Godi. Posä isagom atosi, äsagom: *Sökolöd obi!*
20. Ven ‚Petrus‘ ägüflekom oki, älogom, das tidäb, keli Yesus älöfom, äsökom omis; otan, kel pö fided äjokom ta blöt omik, ed isäkom: *Kim binom-li utan, kel oträtom oli?*
21. ‚Petrus‘, älogölo omi, äsäkom Yesuse: *O Söl! Lio fät omik obinon-li?*
22. Yesus äsagom ome: *If viloböv, das bleibomöv lifön, jüs okömob, kisi atos tefon-li ole? Sökolöd obi!*
23. Dub atos sagäd äspearikon bevü svists, das tidäb et no ödeadam; ab Yesus no isagom, das no ödeadam, ab: *If viloböv, das bleibomöv lifön, jüs okömob, kisi atos tefon-li ole?*
24. Atan binom tidäb, kel etemunom dinis valik at, ed epenetom onis; e sevobs, das temunod omik binon veratik.
25. Yesus eduinom nog dinis votik so mödikis, das, if pipenetonsöv, igo vol lölik, cedü ob, no kanonöv ninädön bukis, in kels pipenetonsöv.

DUNS PAOSTOLANAS

KAPIT: I

1. Buki balid epenob, o ,Theophilus'! dö val, keli Yesus ed edunom, ed etidom primao,
2. jü del, tü kel pälasumom, posä igevom, dub Saludalanal, paostolanes, kelis ivälom, бүдүлiis okik.
3. Ädajonom oki, i pos suf okik dü dels foldeg ön mods süadüköl mödik, lifölo omes, ed äbepikom ko oms dinädis regäna Goda.
4. Ven ikobikom ko oms, äbüdom omes ad no lüvön eli ,Hierusalem', ab ad stebedön promi Fata, keli, äsagom, *elelilols de ob*;
5. *ibä ,Ioannes' äblunedom sio me vat, ab ols poblunedols pos dels no mödiks me Saludalanal.*
6. Utans, kels äbinoms lä om, nu äsäkoms ome: *O Söl! ofünol-li dönu regäni in Yisraelän?*
7. Äsagom omes: *No dutos lü ols ad sevön timis u dinädis, kelis Fat edakipom in nämäd lönik okik;*
8. *ab odagetols nämä, ven Saludalanal okömon sui ols, ed obinols temunans obik in ,Hierusalem' in Yüdän e Samaritän löliks, si! jü finods taleda.*
9. Posä isagom atosi, äloegoms löpiovegön omi; lefog älasumon omi, ed ämoükon omi se logam omas.
10. Ven nog älogetoms lü sül, du älöpiovegom, ekö! mans tel in klotem vietik ästanoms lo oms,
11. kels äsagoms: *O mans Galileyänik! lio stanols-li ad logön süllo? Yesus it ogekömom ön mod ot, äsä eloegols löpiovegön süllo omi.*
12. Tän ägegoloms dönu lü ,Hierusalem' de bel, Learabel panemöl, kel topon nilü ,Hierusalem' tö fagot jabatatäva.
13. Ven ikömoms us, ägoloms lü löpacem, kö äkobikoms kösömiko, sevabo: ,Petrus', ,Jacobus', ,Ioannes', ,Andreas', ,Philippus', ,Thomas', ,Bartholomaeus', ,Matthaeus', ,Iacobus': son ela ,Alphaeus', ,Simon': lezilan, e ,Iudas': son ela ,Iacobus'.
14. Atans valik äläidäloms balälo ad plekön kobü voms anik, ,Maria': mot Yesusa e blods omik.
15. Ün bal delas et ,Petrus' älöädöm zänodü tidäbs, ed äsagom (us mödot menas zao tumteldeg ädabinon):
16. *O mans, svists! utos in penäd bibik ämuton pafölön, kelosi Saludalanal dub mud ela ,David' ibüosagon tefü ,Iudas', kel ebinom geidan utanas, kels efanoms Yesusi,*
17. *das ädutom lü obs, ed äkompenom ad dün obas.*
18. *Atan nu eremom tä ut, keli imeritom me midun okik, länedi, efalom fo loveo, ed emaisleatom, sodas ninäms valik okik äsesturons.*
19. *Atos evedon sevädik pö lödäns ela ,Hierusalem', sodas läned et panemon in dialeg onas: ,Akeldamach', sevabo: bludaläned.*
20. *Ibä in buk psamas pepenos: „Steböp omik vedonöd soalöp; lödan no binonöd in on,,! e „Votan dagetomöd kälädi,,!*
21. *Sekü atos zesüdos, das de mans, kels äbinoms kobü obs dü tim, ün kel Söl Yesus änügolom ed äsegolom ko obs,*
22. *primölo de bluned fa ,Ioannes' jü del, kü pemosumom de obs, balan omas vedomös ko obs temunan lelifikama omik!*
23. Ämoboms täno pösodis tel: ,Ioseph' penäinemöl: ,Barsabas', kel i pänemom: ,Iustus', e ,Matthias'.
24. Ed äplekoms: *Ol, o Söl! sevol ladälis valik! Jonolös bali pösodas tel at, keli evälol,*
25. *ad labülön düni e paostoli, se kel ,Iudas' edegolom lü top lü om dutöl!*
26. Pos atos äkoedoms tiredön omis, e benofät ädrefon eli ,Matthias', kel päläkompenükom lä paostolans degbal.

KAPIT: II

1. Ven pintadel ikömon, valans äkoboms balälo.
2. E süpo se sül noid, äsä ut teпа vemik, äsüikon, kel äfulükon domi lölik, in kel äseadoms.
3. I pälogons fa oms linegs pidilädöl äsvo binü fil, kels ädoseidons okis sui alan omas.
4. Valans nu päfulükoms me Saludalanal, ed äprimoms ad spikön pükis foginänik, maä Lanal äkoedon spikön omis.

5. Nu in ‚Hierusalem‘ yudans älädöms, mans relöfik se nets valik dis sil.
6. Ven ton at ädavedon, menamödot äkobikon; äbluvons, bi äläbons, das äspikoms in dialegs lönik onas.
7. Äbinons nen okreig ed ästunikons, du äsagons odes: *Benö! mans valik et, kels spikoms, no binoms-li Galileyänans?*
8. *Lio lilobs-li üfo, das spikoms in lomänapük alana obas?*
9. *Partiyans, Medänans, elans di ‚Elam‘, belödans Mesopotäna, Yudäna, ela ‚Cappadocia‘, ela ‚Pontus‘, ela ‚Asia‘,*
10. *Frügäna, Pamfüläna, Lägüptäna, topädas Lüböna flanü ‚Cyrene‘; ed i Romänans, yudans e kompenans yudanas, us elomädiköls,*
11. *Kretiyans e larabans, lio lielobs-li notükön omis in püks obsik vobodis gretik Goda?*
12. Äbinölo nen okreig e no äsüemölo atosi, äsagons odes: *Kisi atos sinifon-li?*
13. Votans ye äsagons kofölo: *Binoms fuliks me vin svidik!*
14. Tän ‚Petrus‘, ko degbalanef, äbitikom ed äsagom omes ko vög laodik: *O mans yudik, ed ols valik, kels lödöls in ‚Hierusalem‘! atosi sevölsöd, e demölsöd utosi, kelosi osagob oles!*
15. *Ibä atans no brietoms, äsä niludöls, ibä binos pas düp kilid,*
16. *ab atos binon utos, kelosi profetan ‚Ioel‘ esagom:*
17. *‚Ed ün dels lätik ojenos, God sagom, das osetürob de Lanal obik sui mid valik; sons olsik e dauts olsik oprofetons, hiyunans olsik ologoms pubotis, bäldans olsik odrimoms drimis,*
18. *ed i sui hidünans e jidünans obiks osetürob in dels et de Lanal obik, ed oprofetons.*
19. *I oduinob milagis löpo in sü, e malis dono sui taled: blud, fil, mismok.*
20. *Sol odagikon, e mun ocenon ad blud, büä del gretik ä famik Söla okömon.*
21. *Ed alutan, kel ostimon nemi Söla, podakipon‘.*
22. *O mans Yisraelänik! Dalilölsöd vödis at! Yesusi: elan di ‚Nazareth‘, mani kel, äsä ols it sevöls, pejonom oles fa God dub vobods nämöfik, milags e mals, kelis God eduinom dub om bevü ols,*
23. *omi, kel ma slud Sanhedrina, ko büsev Goda, pelovegivom, ekluföls medamü mens, kels no noloms lonemi, leni krod ed edeidöls!*
24. *Ab omi God elivükom de döls deada, ed elelifükom, bi no ämögös, das pädakipom dub dead.*
25. *Ibä ‚David‘ sagom tefü om: ‚Älogob Söli laiduliko lo ob; binom vo detü ob, dat no vakulobös!*
26. *Sekü atos ladäl obik äfredon, e lineg obik äyubon; ed i mid oba ostebon spelo,*
27. *bi no oprididol lani obik disvole, ni oletol, das Saludal olik ologom distuki.*
28. *Eseivükol obe vegi lifa, ed ofulükol obi me fred pö logam ola‘.*
29. *O mans, svists! Daloy spikön oles stedälo dö lefatal: ‚David‘; edeadom, e pesepülom; sepül omik dabinon jü del nuik bevü obs.*
30. *Bi äbinom kludo profetan, ed äsevom, das God epromom yulo ome, das öpladom balani prodas loina omik sui tron omik,*
31. *om, büologölo, esagom tefü lelifikam Kristusa, das God no öprididom omi disvole, e mid omik no ölogon distuki.*
32. *Yesusi at nu God elelifükom, dö kelos obs valik binobs temunans.*
33. *Om, pelöpüköl lü top detü God, egetom de Fat promi tefü Saludalanal, ed esestürom nu oni, äsä logöls e lilöls.*
34. *‚David‘ ga no elöpiovegom sülio, ed om it sagom: ‚Söl esagom söle obik: Seadolöd detü ob,*
35. *jüs useitob neflenis olik äsä futabami pro futs olik,,!*
36. *So dafamiil lölik: ‚Israel‘ sevonös fümiko, das God evedükom omi Söli ä Kristusi, Yesusi ot, keli ekrodöls!*
37. Ven äläiloms atosi, äfärikoms vemo, ed äsagoms ele ‚Petrus‘ e paostolanes retik: *Kisi mutobs-li dunön? o mans, svists!*
38. ‚Petrus‘ ägesagom omes: *Lecenölsöd! ed alan olas pablunedonöd nämätü Yesus: Kristus, dat sinods olsik papardonsös! tän givot Saludalanala oledutikon lü ols.*
39. *Ibä lü ols prom duton, e lü cils olsik, e lü valans, kels binons fagiks; somödikans, äsä Söl: God obsik ovokom.*
40. Ko vöds votik nog vemo mödikis ätemunom, ed ämeibom omis: *Savölsöd olis se menäd miik at!*
41. Utans, kels nu äläsumons fredö vödi at, päblunedons, e tü del et mens zao kilmil päslöpükons.

42. Äkompenons laiduliko pö lejon paostolanas, pö komotalif, pö breik bodeda e pö pleks.
43. Nu dred äfaneton valanis; milags e mals mödiks päduinons fa paostolans.
44. Valans, kels älekredons, nu älabons vali kobädiko.
45. Äselons dalabotis valik oksik, ed äseagivons prodoti valanes, maä äneodons onis.
46. Älaidälons i ad stebön aldeliko baläliko in tem, ad breikön bodedi in dom pos dom, in kels äfidons zibis fredo, e ko balug ladäla,
47. du älelobons Godi, ed älabons göni pöpa lölik. Aldeliko Söl äblinom komote utanis, kels päsavons.

KAPIT: III

1. Seimna ‚Petrus‘ e ‚Ioannes‘ ägoloms tü plekadüp, sevabo tü düp zülid, lü tem.
2. Usio man pälüpolom, kel äboatom de moted okik. Aldeliko äpladoy omi len temaleyan, kel penemon jönik, ad lubegön limuni utanes, kels änügolons ini tem.
3. Ven älogom eli ‚Petrus‘ ed eli ‚Ioannes‘, kels ebo äviloms nügolön ini tem, äbegom limuni.
4. ‚Petrus‘, ko ‚Ioannes‘, älogedom stediko omi, ed äsagom: *Lülogolöd obis!*
5. Älüodom logis okik lü oms, äspetölo ad getön bosu de oms.
6. Tän ‚Petrus‘ äsagom: *Largenti e goldi no dalabob, ab uti, keli labob, ogivob ole. Nämätü Yesus: Kristus, elan di ‚Nazareth‘, löädolöd e zigololöd!*
7. Ed ägleipölo nami detik omik, älöükom omi. Suno futs e maleols omiks änämikons;
8. älobunom ed älöstanom, äzigolom ed änügolom ko oms ini tem; dü gol e bunam älelobölo Godi.
9. Alan pöpa älogon, vio ägolom ed älelobom Godi.
10. Ädasevons, das äbinom man, kel äseadom kösömiko len leyan jönik tema, ad lubegön limuni, ed äfulons me stun e lejek dö utos, kel idrefon omi.
11. Bi äsökom mu nilo eli ‚Petrus‘ ed eli ‚Ioannes‘, pöp lölik älügolon in leyal, penemöl ut di ‚Salomon‘, vemiko ästunölo lü oms.
12. Älogölo atosi, ‚Petrus‘ äsagom pöpe: *O mans Yisraelänik! kikodo stunols-li dö atos? u kikodo lülogols-li obis, äsva ekodobs me näm lönik obas, u me relöf obas, das atan kanom golön?*
13. *God ela ‚Abraham‘, ela ‚Isaac‘, ed ela ‚Jacob‘, God büröletanas obsik, eglorükom Soni okik: Yesus, keli elovegivols, e keli enoädols lo ‚Pilatus‘, ven atan äsludom ad stadükön libio omi.*
14. *Enoädols Saludali ä Gidali, ed eflagols, das sasanen pöstadükom libio,*
15. *du edeidols Geidali lifa, keli God elelifükom se deadam, kelosa temunans binobs.*
16. *E dub lekred in nämät omik, nämät at oma enämükon omi, keli logols ä sevols, ed elegivon ome lo ols valik sauni lölöfik at.*
17. *E nu, o svists! sevob, das edunols in nensev, leigoäsä cifodans olsik.*
18. *Ab ön mod at God eföлом utosi, kelosi ebüosagom dub profetans valik, das Kristus ösufom.*
19. *Klu sevälöfikolsöd e lecenolsöd, dat sinods olsik pamoükonsös!*
20. *ven tims stauda kömons de Söl, ven lesedom Yesusi: Kristus, oles pejonidüköli,*
21. *kel mutom stebön in süil, jüs tim nätikama dinas valik ukömon, dö kel God espikom vönao dub profetans saludik okik.*
22. *Ibä, ‚Moyes‘ esagom büröletanes: ‚Söl: God okoedom süikön se svists olsik profetani, süümü ob; omutols dalilön utosi valik, kelosi ospikom lü ols.*
23. *E men alik, kel no odalilon profetani et, podadeidon se pöp‘.*
24. *I profetans valik, de tim ela ‚Samuel‘ ed utanas, kels esökoms omi; valans, kels espikoms, ebüosagoms delis at.*
25. *Ols binols cils profetanas e diateka, keli God ebligidom ko lefatals olsik, ven äsagom ele ‚Abraham‘: ‚In posbinükanef olik menäds valik taleda pobenedons‘.*
26. *Bü val God elesedom Soni okik, posä ekoedom süikön omi oles, ad benedön olis, if udeflekols olis de bads olsik.*

KAPIT: IV

1. Du äspikoms lü pöp; kultan, cif tema e sadukans äkömoms
2. mu äfäkädölo, bi älejonoms pöpe, ed änotükoms in Yesus lelifikami se deadam.
3. Ägleipoms omis, ed äfanäbükoms omis jü göd fovik; ibä äbinos ya latik.

4. E mödikans utanas, kels idalilons vödi, ävedons lekrediks, e num manas ävedon zao lulmil.
5. Tü del fovik cifodans ko bäldikünans e bibinolavans äkobikoms in ‚Hierusalem’;
6. i lekultan ‚Annas’ ko ‚Caiphas’, ‚Ioannes’, ‚Alexander’ e valikans, kels ädutoms lü tribüt lekultanik.
7. Äpladoms omis zänodü oks ed ädasäkoms: *Dub näm kinik, u nemü kim, edunols-li atosi?*
8. Tän ‚Petrus’, fulik me Saludalanal, äspikom omes: *O cifodans pöpa, ed o bäldikünans Yisraeläna!*
9. *If nu padasäkobs kodü benod malädane peduinöl, ed obes pasäkos dub kis esaunikom,*
10. *so panotükosös oles valik, e pöpe lölik Yisraeläna, das nämätü Yesus: Kristus, elan di ‚Nazareth’, keli ols ekrodols, e keli God elelifükom se deadam, das dub om, man at stanom sauniko lo ols.*
11. *Atan binom ston, keli ols: bumans edeimols, ab kel evedon gulaston.*
12. *I in votan nonik beat dabinon; ibä dis süil nem no votik pegevon menes, dub kel mutobs beatikön.*
13. Ven älogoms nenplafi elas ‚Petrus’ e ‚Ioannes’, ed äsüemoms, das äbinoms mens nennolik ä komuniks, ästunoms; ämemosevoms, das ädutoms lü utans, kels äbinoms lä Yesus,
14. e bi äloegoms stanön lä oms mani pisanöl, no äkanoms taspikön bosü.
15. Äbüdoms omes ad lüvön cödöpi, ed ävätäloms ko ods:
16. *Kisi odunobs-li ta mens et? ibä, das milag sevädik peduinon fa oms, kleilos pro lödans valik in ‚Hierusalem’, e no kanobs noön osi;*
17. *ab, dat atos no papakonös nog mödikumo bevü pöp, mutobs proibön tädo omes, ad spikön mene alseimik nämätü nem at.*
18. Posä igevokoms omis, äproiboms omes kazeto ad spikön plu vödi bal nemü Yesus, ud ad tidön bosü dö om.
19. ‚Petrus’ e ‚Ioannes’ ägesagoms omes: *Cödolsöd, va binos gidik lo God ad dalilön plu olis ka Godi!*
20. *ibä binos nemögik pro obs ad no spikön dö utos, kelosi elilobs ed elogobs.*
21. Posä itädoms nog mödikumo omis, ästadükoms libio omis; ibä no äkanoms tuvön bosü ad pönön omis demü pöp; bi valans äglorükons Godi demü utos, kelos ijenon.
22. Ibä man, pö kel milag sana ijenon, älabom bäldoti yelas plu foldegas.
23. Ven pistadükoms libio, ägoloms lü oksikans, ed änunoms utosi valik, kelosi lekultans e bäldikünans isagoms omes.
24. Ven älliloms atosi, älölüodükoms vögis oksik lü God, ed äsagoms: *O Söl! ol binol God, kel emekol süli, tali, meli e vali, kel binon in ons;*
25. *kel dub ‚David’: hidünan olik, esagol: Kikodo pagans evutons-li, e pöps edatikons-li vanotis?*
26. *Regs taleda ebitikoms, e cifodans eplotoms ta Söl e ta Kristus oma’.*
27. *Ibä jenöfo in zif at ‚Herodes’ e ‚Pontius Pilatus’, ko pagans e pöps Yisraeläna, eplotoms ta Son saludik olik: Yesus, keli eleüledol,*
28. *ad dunön utosi valik, kelos sekü büöjonidükam dub nam e vil ola, öjenon.*
29. *Benö! o Söl! demolös tädis omsik, e fägükolös dünanis olik ad spikön nenplafo vödi olik!*
30. *dub tenükam nama olik pro sans, milags e mals nämätü nem hidünana saludik olik: Yesus.*
31. E posä iplekoms, top, kö ikobikoms, ädremon, valans äfulikons me Saludalanal, ed äspikons nenplafo vödi Goda.
32. Mens valik, kels älekredons, äbinons ladälo e lano baläliks: no bal onas äsagon, das ut, keli ädalabon, äduton lü on; dins valik äledutons lü ons kobädiko.
33. Ko nämöf gretik paostolans ätemunoms lelifikami Söla: Yesus; e benäd gretik pälegivon omes valik.
34. Ibä nek bevü ons äbinon defädik; dalaban alik länedas u domas äselon dalabotis okik, ed äseitons prodi sela foi futs paostolanas;
35. at päseagivon täno alane ma neod onik.
36. ‚Ioseph’, pinäinemöl fa paostolans ‚Barnabas’, (kel petradutöl sinifon: son troda); levitan, licinöl de Sipleän,
37. kel ädalabom länedi, äselom oni, äblinom moni, ed äseitom oni foi futs paostolanas.

KAPIT: V

1. Man seimik ‚Ananias’ penemöl äselom, ko jimatan okik: ‚Sapphira’, länedi,
- 2.. ed ämidütom oke, ko kesev jimatana okik, dili mona, ed äblinom ed ädoseitom dili ona foi futs paostolanas.

3. Tāno ‚Petrus‘ äsagom: *O ‚Ananias‘! kikodo diab efulükom-li ladäli olik, das vilol cütön Saludalanali, e midütön ole bosu suäma läneda?*
4. *No äbinon-li, büä iselol oni, dalabot olik, e mon, posä eselol oni, no düton-li lü ol? Lio atos esüikon-li in ladäl olik? No elugol lo mens, ab lo God.*
5. Ven ‚Ananias‘ äililom vödis at, ädofalom ed ädeadam. E dred gretik äfaneton valanis, kels älelilons atosi.
6. Tān hiyunans äläädoms, äblümükoms omi pro sepulam, ämopoloms omi, ed äsepüloms omi.
7. Tü tim zao mö düps kil latumik, jimatan omik, kel no äsevofo utosi, kelos ijenon, änikömof.
8. ‚Petrus‘ nu äsäkom ofe: *Sagolöd obe! Eselols-li länedi tä mon somödik? Äsagof: Si! tä somödik.*
9. E ‚Petrus‘ äsagom ofe: *Sekü kis eplotols-li ad blufön Lanali Söla? Ekö! futs utanas, kels esepüloms himatani olik binons fo yan: omopoloms oli.*
10. Tü timül ot ädofalof fo futs omik, ed ädeadof. Hiyunans änikömoms, ätuvoms ofi edeadöli, äsepoloms ofi ed äsepüloms ofi lä himatan ofik.
11. E dred gretik äsüikon pö komot lölik, e pö valans, kels äililons atosi.
12. Dub nams paostolanas mals e milags mödik pädüinons bevü pöp. Valans äkoboms balälo in leyal di ‚Salomon‘.
13. De votans nek äkünön ad slopikön omis, ab pöp äjonülon omes stümi gretik.
14. Num lekredanas in Söl, e manas e vomas, ävedon aiplu gretikum;
15. somo, das äblinoy malädanis lü süts, ed äseitoy onis sui beds e bedils, dat, if ‚Petrus‘ öbeigolomöv, jad omik öjadonöv eki onas.
16. E de zifs züamöpa menamödots äkobokömons ini ‚Hierusalem‘, ed äkeblinons malädanis ed utanis, kels pätomons fa milanans. Ons valik päsanons.
17. Nu dalekultan, ed utans, kels äbinoms lä om; atans äbinoms limans sega sadukanas, päfulükoms dub jalud, ed äbitikoms,
18. ägleipoms paostolanis, ed äpladoms omis ini fanäböp zifik.
19. Ab neito silanan Söla ämaifükom yanis fanäböpa, ädugom omis plödio, ed äsagom:
20. *Gololsöd, bitikolsöd e notükolsöd in tem pöpe vödis valik lifa at!*
21. Ven ililoms atosi, ägoloms tüi göd lü tem, ed ätidoms. Vüo dalekultan ed utans, kels äbinoms lä om, äkobovokoms sanhedrini e cämi bäldikünanas Yisraeläna, ed älesedoms hidünanis lü fanäböp ad ramenön omis.
22. Ven hidünans äkömoms ini fanäböp, no ätuvoms omis; ägegoloms ed änunoms atosi,
23. me vöds at: *Ätuvobs, das fanäböp pifärmükon legudiko, e das galädans ästanoms fo yans; ab, ven imafükobs onis, ätuvobs nino neki.*
24. Ven nu dalekultan, cif tema e lekultans äililoms atosi, äkofudikoms tefü oms, ed äsäkoms ninälo, *kis nu ojenon-li?*
25. Ün timül at, ek äkömom ed änunom: *Ekö! mans, kelis efanäböpols, stanoms in tem e tidoms pöpe.*
26. Tān cif tema ägolom ko hidünans ad ramenön omis, ab nen mekäd, ibä ädredoms ad pastonön fa pöp.
27. Posä iramenoms omis, äblinoms omis lo sanhedrin. Dalekultan ädasäkom omes:
28. *No eproibobs-li oles ad tidön nämätü nem et? ed ekö! efulükols eli ‚Hierusalem‘ me lejon olsik, e vilols blinön love obs bludi mena et!*
29. Ab ‚Petrus‘ e paostolans ägesagoms: *Mutoy plu lobedön Godi ka menis.*
30. *God lefatalas obsik elelifükom Yesusi, keli edeidols, dubä elägols omi leni krod.*
31. *Omi God elöpükom dub detanam okik ad Dugal ä Sanal, ad legivön Yisraeläne lecenis e pardi sinodas.*
32. *Binobs temunans omik de vöds at, ed i Saludalanal, keli God egivom utanes, kels lobedons omi.*
33. Ven äililoms atosi, äbiedälikoms, ed ädakonsäloms ad deidön omis.
34. Nu farisetan: liman sanhedrina ‚Gamaliel‘ penemöl; gitavan fa pöp lölik pestümöl, äläädom, äbüdom ad blinön plödio dü timül manis,
35. ed äsagom omes: *O mans Yisraelänik, vätälolsöd demü demäd lönik olas gudiko utosi, kelosi odunols ta mans et!*
36. *Ibä bü tim anik, ‚Theodas‘ ävolutikom, älesagölo das äbinom man vemo veütik; keli mens zao foltum islopikons. Om pedeidom, e valans, kels edalilons omi, pespearükons ed emoikons.*

37. *Pos atos Galileyänan: ‚Judas’ ävolutom ün dels registarama, ed äslopükom menis mödik. I om epäridikom, e slopan valik oma pespearükons.*
38. *E pö jenet at sagob oles: Klemolsöd ad tadunön manis at, leadolsöd dunön omis! ibä if disein at u vobod at licinon de mens, tän at pobreikon,*
39. *if at licinon güo de God, tän no okanols nosükön oni, e mögiko okanolsöv palecedön as Godataans!*
40. *Ädaliloms omi, äbüedoms kömön paostolanis dönu lo oks, äkoedoms lebatön omis, äproiboms omes ad predön nemü Yesus, ed ästadükoms omis libio.*
41. *Nu ämogoloms de sanhedrin, älefredölo, das picedoms digädiks ad sufön lunofi kodü nem omik.*
42. *E no änedunoms ad tidön aldeliko in tem ed in dom bal pos votik gospuli Yesusa: Kristus.*

KAPIT: VI

1. *Ven ün tim et num tidäbas ämödikumon, lekredans Helänik äprimons ad murön ta hebreyiks, das pö stüted aldelik jviudans oksik päbeiadofs.*
2. *Sekü kod at degtelans äkobovokoms mödotis tidäbas ed äsagoms: No pötos, das obs nekälobs predami vöda Goda demü pöfanikäled.*
3. *Klu sukolsöd, o svists! bevü ols manis benorepütik vel, kels laboms Saludalanali e sapi, kelis ocälobs pro din zesüdik at,*
4. *du obs ofovobs ko plek e diin vöda.*
5. *Mob at äpliton mödoti lölik, ed ävälons eli ‚Stephanus’: man fulü lekred e Saludalanal, eli ‚Philippus’, eli ‚Prochorus’, eli ‚Nicanor’, eli ‚Timon’, eli ‚Parmenas’, ed eli ‚Nicolaus’: kompenan yudik se ‚Antiochia’,*
6. *kelis äpladons lo paostolans; atans äplekoms, ed äpladoms namis sui oms.*
7. *Vöd Goda äglofon; num tidäbas in ‚Hierusalem’ ämödikumon vemo, e mödot gretik kultanas äslopikon lekredi.*
8. *‚Stephanus’ fulü benäd e näm äduinom bevü pöp milagis e malis gretik.*
9. *Semans de sünagogs Lübänanas, elanas di ‚Cyrene’ e di ‚Alexandria’, ed elanas di ‚Kilikiyän’ e di ‚Asia’ äbitikoms ad disputön ko ‚Stephanus’,*
10. *ab no äploboms ta sap e lanäl, ko kels äspikom.*
11. *Tän älestigädoms manis, kels äsagoms: Elielobs sagön omi blasfämis ta ‚Moyses’ e God.*
12. *Älestigädoms pöpi, bäldikünanis e bibinolavanis, ätatakoms omi, äketränoms omi, ed äblinoms omi lo sanhedrin.*
13. *Äloblinoms temunanis dobik, kels äsagoms: Man at fovom laiduliko ad spikön vödis slänik ta top saludik at e ta lonem.*
14. *Ibä elielobs sagön omi, das Yesus et di ‚Nazareth’ odäbreikom topi at, ed ovotükom südis, kelis ‚Moyses’ eloveükom obes.*
15. *Ven nu valans, kels äseadoms in sanhedrin, älogedoms spetäto lü om; älogoms, das logod omik äsümon ad ut silanana.*

KAPIT: VII

1. *Dalekultan äsäkom: Dins at binons-li soiks?*
2. *Ed äsagom: O mans! svists! e fats! dalilolsöd! God glora epubom lo lefatal: ‚Abraham’, ven äbinom in Mesopotän, büä älomädükom oki ini ‚Charan’,*
3. *ed äsagom ome: „Lüvolöd läni olik e röletanefi olik, e gololöd lü län, keli ojonob ole,,!*
4. *Tän äsetevom se län kaldeyanas ed älomädikom ini ‚Charan’. E pos deadam fata omik, God äkoedom fealotädön omi usao lü län, kö nu lödols.*
5. *Ägivom ome in on nosi asä dalaboti, igo no diledi gluna gretotü pied bal, ab äpromom ad dalabükön oni ome e posbinükäbefe omik, du no nog älabom cili.*
6. *God äsagom i, das posbinükäbef omik östebon as foginans in län foginik, das öslafükoy onis ed ömiträitoy onis dü yels foltum,*
7. *,e pöpi, keli odiünons ocödetob’, (God äspikom). ‚Pos atos osetevons ed okultons obi in top at’.*
8. *I ägevom ome diateki säprepüdama; so ‚Abraham’ äfatom eli ‚Isaac’, ed äsäprepüdom omi tü del jölid; ed ‚Isaac’ äfatom eli ‚Iacob’, e ‚Iacob’ lefatalis degtel.*
9. *Atans änebönoms ele ‚Ioseph’, ed äseloms omi lü Lägüptän; e God äbinom ko om,*

10. *ed älelivükom omi de dränäls omik; ägevom ome göni e sapi lo faraon: reg Lägüptäna; ed atan äcälom omi löpali Lägüptäna e doma lölik okik.*
11. *Nu faemaditret ädavedon in Lägüptän lölik e Kanaän, e dränäl gretik; sodasbüröletans obsik no ätuvons nulüdoti.*
12. *Ven ‚Jacob‘ älelilom, das gren ädabinon in Lägüptän, älesedom büiko lefatals obsik.*
13. *Pö naed telid ‚Joseph‘ äsevädükom oki blodes okik, e faraon äseivom dafamüli ela ‚Jacob‘.*
14. *‚Joseph‘ nu äkoedom ramenön fati okik: ‚Jacob‘ e famüli lölik omik, mö mens veldeglul.*
15. *Somo ‚Jacob‘ ägolom lü Lägüptän, ed ädeadom us, e leigo lefatals obsik.*
16. *Päloveblinoms lü ‚Sichem‘, e päsepüloms ini sepül, keli ‚Abraham‘ iremom tä sikul de sons ela ‚Hemor‘ in ‚Sichem‘.*
17. *Maä tim änilikon, tü kel prom, keli God igevom ele ‚Abraham‘ pöfölon, pöp ämödikon aiplu in Lägüptän,*
18. *jüs reg votik äbitikom, kel no isevom eli ‚Joseph‘.*
19. *Atan äliüälom käfo päridikami pöpa obsik, ed ämiträitom büüröletanis obsik, dubä ämütom onis ad mojedön putülis onsik, dat ödadeadons.*
20. *Ün tim et ‚Moyses‘ pämotom, ed äbinom plitik lü God. Päkäledom dü muls kil in dom fata okik.*
21. *Ven nu pituväbükom, daut faraona älasumof omi, ed ädugälof omi asä soni ofik.*
22. *‚Moyses‘ pätidom in sap valik Lägüptänanas, ed ävedom nämöfik tefü vöd e vobod.*
23. *Ven älabom bäldoti yelas foldeg, pö om klien äsüikon ad kälädön svistis okik: cils Yisraeläna.*
24. *Ed älogölo, das ädunoy negiti kol balan onas, äprotestom ta atos, ed ävinditom utane, kel pimiträitom dub deidön Lägüptänani.*
25. *Nu äcedom, das svists omik ösuemons, das God ägevom ones medamü om libükami, ab no esuemons osi.*
26. *Tü del fovik älogom, das äkomipoms. Ästeifom ad rekosilön omis, äsagölo: „O mans, binols svists; kikodo dunols-li negidiko kol ods,,?“*
27. *Ab utan, kel ädunom negidiko kol kemen okik, ädejoikom omi, äsagölo: „Kim ecälom-li oli cifi ä cödali obas?“*
28. *Vilol-li bo deidön i obi, soäsä edeidol ädelo Lägüptänani,,?“*
29. *Sekü sagod at ‚Moyses‘ äfugom, ed ätopikom ini län di ‚Madia‘, kö äfatom sonis tel.*
30. *Ven yels foldeg ipasetikons, in däsärt bela ‚Sinai‘ silanan Söla äpubom in flam bramarubuda äfilöl.*
31. *‚Moyses‘ ästunikom pö logam visiona, e ven älügolom ad küpedön oni, vög Söla ätonom:*
32. *‚Ob binob God fatas olik; God ela ‚Abraham‘, God ela ‚Isaac‘ e God ela ‚Jacob‘. Nu ‚Moyses‘ ädremom, e no äkünom ad küpedön oni.*
33. *Nu Söl äsagom ome: ‚Sälenükolöd sandalis de futs olik! ibä top, kö stanol, binon glun saludik.*
34. *Elogob miträitis pöpa obik in Lägüptän, elilob seifis onik, ed enexänob ad libükön oni. Gö! olesedob oli lü Lägüptän‘.*
35. *Eli ‚Moyses‘ at, keli änoädons, ven äsagons: „Kim ecälom-li oli cifi ä cödali obas,,?“ God ecälom cifi ä libükani medamü silanan, kel äpubom lo om in bramarubud.*
36. *Om äbinom utan, kel äsedugom onis, du äduinom milagis e malis in Lägüptän, in Redamel, ed in däsärt dü yels foldeg.*
37. *‚Moyses‘ at äbinom utan, kel äsagom ciles Yisraeläna: ‚Söl God olsik osüüikom lo ols se blods olsik, profetani sümü ob; omi odalilols‘.*
38. *Om äbinom utan, kel äbinom zänodü komot, in däsärt, lä silanan, kel äspikom lü om su bel: ‚Sinai‘, e lä büüröletans obsik. Om ädagetom vödis lifa, ad givön onis obes,*
39. *omi büüröletans obsik no ävilons lobedön, keli güo ädeimons, ven äliüälons ninälo lü Lägüptän,*
40. *ed äsagons ele ‚Aaron‘: ‚Mekolöd obes godis, kels ofogoloms obis! ibä tefü ‚Moyses‘ et, kel esedugom obis se Lägüptän, no sevobs, kis evedom‘.*
41. *Ün dels et ämekons bubüli, äblinons sakrifoti lugode, ed äfredikons demü vobots namas oksik.*
42. *Tän God ädeflekom oki de ons, ed älovegivom onis ad dünön militalemödöti sülük, äsä pepenos in buks profetanas: ‚No esakrifols-li obe sakrifotis difik dü yels foldeg in däsärt? o dafamül Yisraeläna?‘*
43. *Si! elasumols tänadi ela ‚Moloch‘, e steli Goda olsik: ‚Rempham‘; magotis, kelis emekols, ad leplekön onis. Ed omodugob olis lü top bei ‚Babylon‘‘.*

44. *Büröletans obsik älabons bevü oks in däsärt tabäri temunoda, soäsä om, kel äspikom lü ‚Moyses’, ibüdom ad mekön ma samot, keli ilogom.*
45. *Posä büröletans obsik ilovesumons oni, äblinons oni ko ‚Iosue’ lü läns paganas, kelis God ämomofom fo logod büröletanas obsik jü dels ela ‚David’,*
46. *kel ätuvom göni pö God, ed ädesirom ad tuvön domi pro God ela ‚Jacob’.*
47. *‚Salomon’ äbumom pro om domi.*
48. *Ab Mulöpal no lödom in doms dub nams pemeköls, äsä profetan sagom:*
49. *„Sül binon tron obik, e tal futabam futas obik; domi kisotik obumolsöv-li pro ob? Söl sagom, u top kinik obinon-li takädöp obik?*
50. *Nam obik no emekon-li vali at,,?*
51. *O fümädälans e milaidikans ladäla e lilama! tadunols ai Saludalanali! Leigoäsä büröletans olsik, i ols dunols.*
52. *Kimi profetanas büröletans olsik no epöjutons-li? Edeidons omis, kels enotükoms kömi Ritala, kela trätans e sasenans evedols,*
53. *ols, kels egetols lonemi medamü silanans, e no edemols oni!*
54. *Ven äliloms atosi, ävedoms lezuniks, ed ätutakniroms ta om.*
55. *Ab om fulik me Saludalanal älöpiologölo lü sül, älogom glori Goda, e Yesusi stanöl detü om,*
56. *ed äsagom: Ekö! logob süli emaiifiköl, e loegob stanön Soni mena detü God!*
57. *Ab äluvokädoms lelaodiko, äfärmedoms lilis oksik ed äjutedoms baläliko ta om,*
58. *äsejedoms omi se zif, ed ästonoms omi. Temunans ädeükoms klotis oksik, ed äseitoms onis foi futs hiyunana, ‚Saulus’ penemöla.*
59. *Ästonoms eli ‚Stephanus’, du älüvokom Söle: O Söl: Yesus! lasumolös lani obik!*
60. *Ed äfalölo sui kiens, ävokädöm lelaodiko: O Söl! No kalükolös omes sinodi at! E posä isagom atosi, ädeadam.*

KAPIT: VIII

1. *‚Saulus’ äplidom cödetadeidi. Ün tim et pöjut vemik ädavedon ta komot di ‚Hierusalem’; valans päspearükons love topäds Yudäna e Samaritäna, pläämü paostolans.*
2. *Mans relöfik äsepüloms eli ‚Stephanus’ ed älügödoms demü om.*
3. *‚Saulus’ äpöjutom komotanis, änüdranom ini doms, äketränom manis e vomis, ed äjedom onis ini fanäböp.*
4. *Utans, kels nu päspearükons, äzitevons ed änotükons gospuli.*
5. *Somo ‚Philippus’ ätevom lü zif ‚Samaria’, ed äpredom lödanes tefü Kristus.*
6. *Menamödots ädalilons baläliko utosi, kelosi ‚Philippus’ äsagom; efe demü utos, keli älilons, e demü milags, kelis äloegons dunön omi.*
7. *Ibä se mödikans, kels älabons lananis neklinik, atans äsegolons lelaodiko äluvokädölo, e lemans e boatans mödiks i päsanons,*
8. *sodas in zif et fred gretik ädareigon.*
9. *In zif et, nu man ‚Simon’ penemöl, äbinom, kel ya büikumo imagivom, ed istunükom pöpi di ‚Samaria’, dubä äsagom, das äbinom pösod veütik.*
10. *Valans, de smalikünan jü gretikünan, äslopons omi, ed äsagons: Atan binom nämäd gretik Goda.*
11. *Äslopons nu omi, bi ya dü lunüp istunükom onis me magivams.*
12. *Ab, nü älekredons eli ‚Philippus’, kel änotükom gospuli regäna Goda e nema Yesusa: Kristus; mans e voms äleadons blunedön okis.*
13. *Ed i ‚Simon’ it ävedom lekredik, ed äblibom, posä piblunedom, laiduliko in nil ela ‚Philippus’; e ven älogom milagis e dunis gretik, äbluvikom.*
14. *Ven paostolans in ‚Hierusalem’ nu äliloms, das elans di ‚Samaria’ izepons vödi Goda, älesedoms lü ons eli ‚Petrus’ ed eli ‚Ioannes’.*
15. *Atans älükömoms ed äplekoms ones, dat ögetonsös Saludalanali!*
16. *ibä at no nog idonikon sui ek onas; dub bluned piblinons te ad nem Söla: Yesus.*
17. *Nu äpladoms namis sui ons, ed ägetons Saludalanali.*

18. Ven ‚Simon‘ älogom, das dub namisupladam paostolanas Saludalanal pägivon ones, älofom omes moni,
19. ed äsagom: *Givolsöd i obe fägi, das utan, kele supladob nami, geton Saludalinali!*
20. Ab ‚Petrus‘ äsagom ome: *Mon olik ko ol päridikonös! bi ecedol, das givot Goda binon dagetovik tä mon.*
21. *Labol kompeni vero noniki in din at; ibä ladäl olik no binon stedälik kol God.*
22. *Lecenolöd kluo de bad at ola, e plekolöd Söle, va ba papardonös ole utos, kel esüikon in ladäl olik!*
23. *Ibä logob, das ladäl olik fulon me bil biedik, e pefaneton dub negid.*
24. Nu ‚Simon‘ ägesagom: *Plekolsös pro ob Söle! dat nos utosa, kelosi esagols, drefonös obi!*
25. Ven nu isagoms temunodi oksik, ed inotükoms vödi Söla, ägegoloms lü ‚Hierusalem‘, ed äblinoms gospuli nog ini vilags mödik Samaritänanas.
26. Silanan Söla nu äsagom ele ‚Philippus‘: *Blümikolöd, e gololöd sulüidio su veg, kel donio zugon de ‚Hierusalem‘ lü ‚Gaza‘! Binon soalöfik.*
27. Äblümükom oki ed ädetävom. Ed ekö! Lätiopänani, cemahidünan cädik jiela ‚Candace‘: jireg Lätiopäna, kel äbinom divileguvan ofik, e kel igolom lü ‚Hierusalem‘ ad leplekön,
28. äbinom su geveg, ed äseadölo su vab äreidom buki profetana: ‚Isaias‘.
29. E Lanal äsagom ele ‚Philippus‘: *Gololöd nilo näi vab!*
30. Ven ‚Philippus‘ ikömom nilü om, älielom reidön omi laodiko buki profetana ‚Isaias‘, ed äsagom: *Suemol-li sio utosi, kelosi reidol?*
31. Äsagom: *Lio kanoböv-li atosi, if nek jonon obe vegi verätik? Ävüdom täno eli ‚Philippus‘ ad xänön sui vab, ed ad seidön oki näi om.*
32. Bibasaitot, keli äreidom, äbinon atos: ‚Äsä jip pedugom lü pugöp, ed äsä jipül binom müätik lo jimans okik, somo no maifükom mudi okik.
33. In bapükam omik, cödet oma panosükon; e posbinükäbef-li omik, kin onumon-li oni? Ibä lif omik palöpükon de taled‘.
34. Nu cemahidünan äsäkom ele ‚Philippus‘: *Begob ole, dö kim profetan sagom-li atosi? dö om it-li, u dö votan-li?*
35. Tän ‚Philippus‘ ämaifükom mudi okik, ed äprimölo de bibasaitot at, änotükom gospuli de Yesus.
36. E ven äfövoms vegami, äkömoms lä vat, e cemahidünan äsagom: *Ekö! us vat dabinon. Kis neleton-li obi ad pablunedön?*
37. (E ‚Philippus‘ äsagom: *If lekredol ko ladäl lölik olik, atos pedälon.* Ed ägesagom: *Lekredob, das Yesus: Kristus binom Son Goda*).
38. Äkoedom stöpön vabi, e bofikans: e ‚Philippus‘ e cemahidünan, änexänoms ini vat, ed äblunedom omi.
39. Ven ixänoms se vat, Lanal Söla ämodugom eli ‚Philippus‘; cemahidünan no plu älogom omi, ed äfövom fredö vegami okik.
40. ‚Philippus‘ nu pätuvom tö ‚Azot‘; äzitevom, ed änotükom gospuli in zifs valik, jüs äkömom tö ‚Caesarea‘.

KAPIT: IX

1. ‚Saulus‘ nog äbruvölo sekü täd e sasen ta tidäbs Söla, ägolom lü dalekultan,
2. ed äbegom de om penedis pro sünagogs in ‚Damascus‘, ko disein, if ötuvomöv menis, e manis e vomis, kels ideikons de veg, ad dugön onis pejänädöl lü ‚Hierusalem‘.
3. Dü vegam, ven änilikom lü ‚Damascus‘, äjenos, das se sül süpo lit äzüstralon omi;
4. äfalom sui glun, ed älilom vögi, kel äsagom ome: *O ‚Saulus‘, ‚Saulus‘! Sekü kis pöjutol-li obi?*
5. Äsagom: *Kim binol-li? o Söl!* E Söl äsagom: *Binob Yesus, keli pöjutol. Obinos fikulik pro ol ad flapön me hils olik ta stigs.*
6. Ed om ädremölo ed äbluvölo äsagom: *O Söl! Kisi vilol-li, das odunob?* E Söl äsagom ome: *Löädolöd, e gololöd lü zif! ed ole posagos, kisi mutol dunön.*
7. Mans, kels ätävoms ko om, äbleiboms ämüätikölo stanön; sio äliloms vögi, ab älogoms neki.
8. ‚Saulus‘ älöädölo de glun, e ven ämaifükom logis okik, älogom nosi. Ädugädoy len nam omi ed ädugoy omi lü ‚Damascus‘.
9. Dü dels kil no äkanom logön; no äfidom, e no ädrinom.

10. In ‚Damascus’ nu tidäb ‚Ananias’ penemöl äbinom. In vision Söl äsagom ome: *O ‚Ananias’!*
Äsagom: *Is binob, o Söl!*
11. Söl äsagom ome: *Löädolöd e gololöd lü süit, kel panemon Stedik, e sukolöd in dom ela ‚Judas’ eli ‚Saulus’ seimik se ‚Tarsus’!* *Ibä nu plekom,*
12. *ed in vision eloegom nükomön mani ‚Ananias’ penemöli, e supladön omi namis sui om, dat öfägomös dönu ad logön!*
13. ‚Ananias’ ägespikom: *O Söl! elelilob de mödikans, badikosi viomödik man et eduinom kol saludikans olik in ‚Hierusalem’,*
14. *e das labom de lekultans dälädi ad fanäbükön valanis, kels vokädons nemi olik.*
15. E Söl äsagom ome: *Gololöd ga! ibä binom pro ob dünan pevälöl ad blinön nemi obik paganes, reges e ciles Yisraeläna.*
16. *Ibä ojonob ome, viomödiko omutom sufön demü nem obik.*
17. Tän ‚Ananias’ ägolom usio, änügolom ini dom, äpladom sui om namis okik, ed äsagom: *O svist: ‚Saulus’!* *Söl: ‚Jesus, kel epubom su veg, ve kel ekömol, elesedom obi, dat gegetolös logami, e pefulükolös me Saludalana!*
18. E sunädo äbinos äsva jals ädefalons de logs omik; äfägom dönu ad logön; älöädom, e päblunedom;
19. e posä ifidom bos, ägegetom näm, okik. Äbinom dü dels anik ko tidäbs in ‚Damascus’,
20. e sunädo äpredom in sünagogs, das ‚Jesus’ äbinom Son Goda.
21. Valans, kels äliloms atos, äbluvikons, ed äsagons: *Atan no binom-li utan, kel ästeifom in ‚Hierusalem’ ad päridükön utanis, kels ävokädons nemi omik, e kel ekömom isio, ko disein ad fanäbükön onis, e blinön onis lü lekultans?*
22. ‚Saulus’ ävedom aiplu nämöfikum, ed äbluvükom yudanis, kels älödons in ‚Damascus’, dubä äblöfom, das ‚Jesus’ äbinom Kristus.
23. Posä dels mödik ipasetikons, yudans äplotoms ad deidön omi.
24. Ab ‚Saulus’ ävedom sevik dö desin omsik. Dü dels e neits ägalädons lä leyans ad deidön omi.
25. Tidäbs omik äkesumoms omi neito, ed äsädoms omi in bäset love zifamön.
26. Ven ikömom ini ‚Hierusalem’ ästeifom ad yumön lä tidäbs; ab valans ädredoms pro om, bi no äkredoms, das äbinom tidäb.
27. Tän ‚Barnabas’ ämiserom omi, äblinom omi lü paostolans, ed äkonom omes, vio ilogom vegamo Söli, ed om ispikom lü om, e vio ipredom in ‚Damascus’ stedälo nämätü ‚Jesus’.
28. Pos atos äsegolom ed änügolom ko oms in ‚Hierusalem’, ed änotükom stedälo Söli: ‚Jesus’.
29. Äspikom ed ädisputom ko Helänans, ab atans ästeifoms ad deidön omi.
30. Ven svists ävedoms seviks dö atos, äblinoms omi lü ‚Caesarea’, ed älesedoms omi usao lü ‚Tarsus’.
31. Komot in ‚Yudän’, ‚Galileyän’ e ‚Samaritan’ löliks nu älabon püdi, e pälebumon, dub dajäf onik in dred tefü Söl, e päpakon dub stigädam de Saludalana.
32. Seimna ‚Petrus’ äzitevom da topäds valik et, ed äkömom i lä saludans, kels älödons in ‚Lydda’.
33. Us ätuvom mani ‚Aeneas’ penemöli, kel iseatom lemiko ya dü yels jöl in bed.
34. ‚Petrus’ äsagom ome: *O ‚Aeneas’!* *Jesus: ‚Kristus sanom oli; löädolöd, e seatenükolöd ol it bedi olik!* E sunädo älöädom.
35. Lödans valik de ‚Lydda’ e ‚Saron’ älogons omi, ed älecepons ad Söl.
36. In ‚Ioppe’ nu jitidäb äbinof, penemölo ‚Tabitha’, kel petradutöl binon: ‚Dorcas’; äduinof vobodis gudik mödik, ed ägivof limunis mödik.
37. Ün dels et ämalädikof ed ädeadof; älavoy ofi, ed äseitoy ofi ini löpacem.
38. Bi ‚Lydda’ ätopon nilü ‚Ioppe’; tidäbs, kels ililoms, das ‚Petrus’ äbinom us, älesedoms manis tel lü om, ko beg, ad kömön suniko lü oms.
39. ‚Petrus’ älöädom ed äkegolom ko oms. Sosus ilükömom, äblinoms omi ini löpacem. Us jiviudans valik ägolofs ad stanön lä om, ädrenölo ed äjonölo plöklotis e niklotis, kelis ‚Dorcas’ imekof, ven nog äbinof lä ofs.
40. Ab ‚Petrus’ äleadom segolön valanis se cem, äkienom ed äplekom. Tän äflekom oki lü koap, ed äsagom: *O ‚Tabitha’, löädolöd!* Ämaifükof logis, ed älogölo eli ‚Petrus’, älöseidof oki.
41. Nu ätenükom ofe nami, ed äkoedom löädön ofi. Tän ävokom saludanis e jiviudanis, ed äpladom ofi äliföl lo ons.
42. Atos ävedon sevädik in ‚Ioppe’ lölik, e mödikans ävedons lekrediks in Söl.

43. Nog dü lunüp ‚Petrus‘ äblibom in ‚Ioppe‘ in dom ela ‚Simon‘ semik: taenan.

KAPIT: X

1. In ‚Caesarea‘ man älödom labü nem ‚Cornelius‘: kapiten se kohort sonemiko Litaliyänik,
2. man relöfik ä, leigoäsä famül lölik omik, Godadredik, kel ägivom pöpe limunis mödik, ed äplekom laiduliko lü God.
3. Atan älogom tü düp zao zülid in vision kleiliko, das silanan Goda änükömom lä om, kel äsagom: *O ‚Cornelius!‘*
4. Dredäliko älogetom lü om ed äsagom: *Kis dabinon-li? O Söl! Äsagom ome: Pleks e limunams olik elöpikons lü God, ed om kälälom onis.*
5. *Enu lesedolöd manis anik lü ‚Ioppe‘, e leadolöd kömön eli ‚Simon‘, kel panäinemom: ‚Petrus‘!*
6. *Atan lotedom lä taenan: ‚Simon‘, kela dom topon nilü mel.*
7. Sosus silanan, kel ispikom ko om, imogolom, ävokom se utans, ko kels mu äkosädöm, hidünanis tel e soldati relöfik,
8. änunom omes vali, ed älesedom omis lü Ioppe.
9. Ün del fovik, ven äbinoms pö täv, ed änilikoms lü zif, ‚Petrus‘ äxänom, tü düp zao mälid, sui nuf ad plekön.
10. Ävedom faemik, ed ädesirom ad fidön bos. Du ämökoy zibi, äreaфом ini stäat.
11. Älogom, das sül ämaifikon, e yeg ad stofed linumik gretik äsümöl äsador, kela tipüls fol pitanons, e kel pädonükon sui taled.
12. In on äbinons nims follögik e kripöls valiks taleda e böds sila.
13. E vög ätonon lü om: *Löädolöd! o ‚Petrus‘! pugolöd e fidolöd!*
14. Ab, ‚Petrus‘ äsagom: *Atosi no odunob, o Söl! ibä neai efidob bos, kel binon miotik u neklinik.*
15. Tän vög ätonon dönu lü om: *Kelosi God eklänikom, utosi no olecedol nekliniki.*
16. Atos äjenon kilna, posä yeg pälopükon sunädo lü sül.
17. Ven nu ‚Petrus‘ bluvo äsäkom ninälo, kisi vision, keli ilogom, bo äsinifon; mans, kelis ‚Cornelius‘ ilesedom, älükömomoms ebo. Posä isäkoms nüni tefü dom ela ‚Simon‘, ästanoms len nügolöp doma,
18. ed äsäkoms laodiko, va el ‚Simon‘ labü näinem: ‚Petrus‘ ästebom us.
19. Ven ‚Petrus‘ ämeditom visioni, Lanal äsagom ome: *Ekö! us mans kil binoms, kels sukoms oli.*
20. *Benö! löädolöd, gololöd donio, e kegololöd nendodo ko oms! ibä ob elesedob omis.*
21. ‚Petrus‘ änexänom lü mans, ed äsagom: *Ekö! ob binob utan, keli sukols. Sekü kis ekömols-li?*
22. Äsagoms: *Kapiten: ‚Cornelius‘, man ritik ä Godadredik, ko benorepüt pö pöp Yudänik lölik, egetom de silanan saludik büdi Goda, ad vüdon oli ad kömön ini dom omik, ed ad dalilön utosi, kelosi sötöl sagön ome.*
23. Posä ibegom omis ad nükömön, ägetedom omis. Tü del fovik ädegolom ko oms, e svists anik de ‚Ioppe‘ äkegoloms ko oms.
24. Tü del fovik älükömomoms ini ‚Caesarea‘. ‚Cornelius‘ ästebedom omis, ed ikobovokom röletanis e flenis nätimik okikis.
25. Ven nu ‚Petrus‘ änükömom, ‚Cornelius‘ äkosgolom omi, ed ädofalom dalestümo foi futs omik.
26. Ab ‚Petrus‘ älöükom omi, ed äsagom: *Löädolöd! i ob binob te men.*
27. Ed äspikölo ko om änügolom, ed ätuvom ikobikölanis mödik.
28. Äsagom ones: *Sevols, das peproibos yudane ad kosädön ko foginänan, ud ad kömön ini dom onik; ab God ejonom obe, das no sötob lecedön eki nekliniki u nesaludiki.*
29. *Sekü atos ekömob nentaduno, ven pävüdob ad kömön. Klu säkob: Demü kod kinik ebegol-li obe ad kömön?*
30. ‚Cornelius‘ äsagom: *Bü dels fol icunob jü del et, ed äplekob tü düp zülid; ed ekö! man in klot nidik ästanom lo ob,*
31. *ed äsagom: O ‚Cornelius‘! plek olik pelilidon, e limunam olik penunon Gode.*
32. *Sedolöd kludo nuni lü ‚Ioppe‘, e begolöd ele ‚Simon‘ penäinemöl ‚Petrus‘ ad kömön lä ol. Stebom in dom taenana: Simon‘ nilü mel, kel is ukömöl, ospikom lü ol.*
33. *Sunädo elesedob kludo manis ad vokön oli. Edunol gudiko ad kömön isio. Nu obs valik kobobs komü God ad dalilön utosi valik, kelosi God ebüdom ole.*

34. Pos atos ‚Petrus‘ ämaifükom mudi okik ed äsagom: *Nu dasevob jenöfiko, das God dunom nendemo kol ek,*
35. *ab das alutan, kel dredon omi, e dunon gidiko, lindifo lü net kinik duton, binon plitik lo om.*
36. *Atos binon vöd, keli esedom ciles Yisraeläna: notükam püda dub Yesus: Kristus, (ibä om binom Söl valanas).*
37. *Sevols utosi, kelos ejenon in Yudän lölik, de prim in Galileyän, pos bluned, keli ‚Ioannes‘ äpredom,*
38. *e tefü Yesus di ‚Nazareth‘, vio God eleüedom omi me Saludalanal e nämäd, e vio äzitevom äbenodölo ed äsanölo valanis, kels pibemekädons fa diab; ibä God äbinom ko om.*
39. *(Ed obs binobs temunans de utos valik, kelosi edunom, ed in län yudanas, ed in ‚Hierusalem‘). Omi edeidoms, dubä elägoms omi leni krodabem.*
40. *God nu elelifükom omi tü del kilid, ed egevom ome fägi ad dajonön logädiko oki,*
41. *no lo pöp lölik, ab lo obs, kels pebüojonidükobs fa God ad binön temunans atos, e kels efidobs ed edrinobs ko om, posä ilelifükom se deadam.*
42. *Ed obes ebligädom ad predön pöpe ed ad temunön, das binom cödal fa God pejonidüköl lifölanas ed edeadölanas.*
43. *Profetans valik etemunoms tefü om, das dub nem omik, alan, kel lekredon omi, odageton pardi sinodas.*
44. *Du ‚Petrus‘ nog äspikom vödis at, Saludalanal ädonikon sui valans, kels ädalilons atis.*
45. *E lekredans pisäprepüdöl, kels ikekömoms ko ‚Petrus‘, äbluvikoms, das legiv Saludalanal pisestüron i sui pagans;*
46. *ibä älieloms spikön onis pükis fuginänik, e glorükön Godi. Tän ‚Petrus‘ ägesagom:*
47. *Ek nu kanon-li neletön vati, e taön, das ons, kels, leigoäsä obs, egetons Saludalanal, pablunedons?*
48. *Ed äbüdom ad blunedön onis nämätü nem Yesusa: Kristus. Tän äbegoms ome ad blibön dü dels anik.*

KAPIT: XI

1. *Paostolans e svists in Yudän äliloms, das i pagans elüsumons vödi Goda.*
2. *Ven ‚Petrus‘ ilügolom lü ‚Hierusalem‘, lekredans pisäprepüdöl ädisputoms ko om,*
3. *ed äsagoms: Egolol domü mans no pisäprepüdöls, ed efidol ko oms.*
4. *Nu ‚Petrus‘ äkonom omes primao jenädi jenota, ed äsagom:*
5. *Äjäfob me plekam in zif: ‚Ioppe‘, ed in stäat älabob visioni: yeg äsümöl ad stofed linumik gretik e pädonüköl len tipüls fol, äsador se sül, ed äkömon ini nil obik.*
6. *Ven älogedob gudiko lü on, älogob nimis follögik, nimis sovadik e kripölis, e bödis sila.*
7. *Tän älilob vögi, kel äsagon obe: Löädolöd! o ‚Petrus‘! pugolöd e fidolöd!*
8. *Äsagob ye: Atosi no dunob, o Söl! Neai esumob bosini mud obik, kel äbinon miotik u neklinik.*
9. *Dönu vög se sül ägesagon obe: Utosi, kelosi God eklänikom, no sötöl lecedön nekliniki.*
10. *Atos äjenon kilna; posä val pälöpiotiron dönu lü sül.*
11. *Ed ekö! tü timül ot mans kil ästanoms lä dom, in kel äbinobs, kels pülesedoms lü ob se ‚Caesarea‘.*
12. *E Lanal äsagon obe ad kegolön nendodo ko oms. Svists mäl at ägoloms i ko ob. Ed enügolobs ini dom mana.*
13. *Änunom obes, vio iloegom stanön silanani in dom okik, ed atan isagom ome: Lesedolöd eki lü ‚Ioppe‘, e begolöd ele ‚Simon‘, kel panäinemom ‚Petrus‘, ad kömön lü ol!*
14. *Ospikom vödis ole, dub kels posavol, e lomanef lölik olik.*
15. *Ven äprimob ad spikön, Saludalanal ädonikon sui ons, leigoäsä primo sui obs.*
16. *Memob vödis Söla, vio äsagom: ‚Ioannes‘ blunedom sio me vat, ab ols poblunedols me Saludalanal‘.*
17. *Ven God nu elegivom ones givoti leigik, äsä uti obes, kels elekredobs Söli: Yesus Kristus, lio äfägoböv-li ad neletön Godi?*
18. *Ven äliloms atosi, äsufodoms, äleloboms Godi ed äsagoms: Klu i paganes God elegivom lecenini ad lifön!*
19. *Vüo utans, kels ispearikoms demü dränäl, kel idavedon sekü bitikam de ‚Stephanus‘, itevoms da län jü Fönikiyän, Sipreän ed ‚Antiochia‘, änotükölo vödi neke votik, äsä yudanes.*

20. Bevü oms mans se Sipreän e se ‚Cyrene‘ ädabinoms, kels, ven ikömoms in ‚Antiochia‘, i äspikoms lü Helänans, ed äblinoms omes gopuli Söla: Yesus.
21. E nam Söla äbinon ko oms, sodas num gretik ävedon lekredik, ed äleceon ad Söl.
22. Ven komot in ‚Hierusalem‘ älelilon ätosi dö oms, älesedoy eli ‚Barnabas‘ lü ‚Antiochia‘.
23. Ven atan us ekömöl älogom benädi Goda, äfredom, ed ästigädom omis ad bleibön slopikön Söli, ko ladäl lölik oksik,
24. ibä äbinom man legudik, fulik me Saludalanal e lekred. E num gretik menas päslöpükon pro Söl.
25. Tän ‚Barnabas‘ ägolom lü ‚Tarsus‘ ad sukön eli ‚Saulus‘; ätuvom us omi, ed ädugom omi lü ‚Antiochia‘.
26. Ästeboms kobo dü yel lölik in komot at, ed ätidoms mödoti gretik menas. Balidnaedo änemoy in ‚Antiochia‘ tidäbis kritanis.
27. Ün dels et profetans anik de ‚Hierusalem‘ äkömoms ini ‚Antiochia‘.
28. Balan omas labü nem: ‚Agabus‘ äbitikom, ed äbüosagom dub tikodükam de Lanal, das faemaditret gretik ökömon ini vol lölik. At ekömon timü ‚Claudius‘.
29. Tän tidäbs äsludons, das alan onas ma fäg okik ösedon as stüted bosu svistes, kels älödons in Yudän.
30. Ädunoms i atos, ed äsedons dinis medamü ‚Barnabas‘ e ‚Saulus‘ bäldikünanes.

KAPIT: XII

1. Zao ün tim ot reg: ‚Herodes‘ älengleipom ananis komota, ad miträitön onis.
  2. Äbüedom säkapön eli ‚Jacobus‘: blod ela ‚Ioannes‘.
  3. Ven älogom, das atos äpliton yudanis, äfovom, ed äfanäböpom i eli ‚Petrus‘. (Äbinos ün dels boda no ko femapest pimököla).
  4. Äkoedom kludo fanön omi e pladön omi ini fanäböp, kö älovegivom omi galädanefes fol, al binädöl me soldats fol, ad galedön omi, ko desin ad blinön omi pos pajad cödalefe pöpa.
  5. So ‚Petrus‘ pägaledom in fanäböp, du komotaneff äplekon laiduliko Gode demü om.
  6. Ven nu ‚Herodes‘ ävilom fodugön omi, ‚Petrus‘ islipom ün neit et, pijänädölo me jänäds tel, vü soldats tel, du galädanef fo yan ägaledon fanäböpi.
  7. Ed ekö! us silanan Söla ästanom, e lit änidon in steböp. Äjoikom eli ‚Petrus‘ ta flan oma, sodas ägalikom, ed äsagom: *Löödolöd suniko!*
- E jänäds ädofalons de nams omik.
8. Silanan äsagom ome: *Zönoled oli me zönül, e lenükolöd sandalis!*
- Ädunom atosi. Nu äsagom ome: *Züükolöd mänedi olik, e sökolöd obi!*
9. Äsökölo silanani äsegolom. No äsevom, das utos, kel äjenom dub silanan, äbinom jenöfik; äcedom, das älogom visioni.
  10. Ägoloms bei galädanef balid e bei telid, ed äkömoms len yan ferik, kel ädugon lü zif; at ämaifikon ito; ägoloms plödio, ed äfövoms vegami oksik ve süt bal, e süpo silanan ädegolom de om.
  11. ‚Petrus‘ nu äsevälöfikom, ed äsagom ninälo: *Nu sevob jenöfiko, das Söl elesedom silanani okik, ed elibükom obi se nam ela ‚Herodes‘ e se utos valik, kelos öjenon ma spet pöpa yudanas.*
  12. Posä ivätälom dini, ägolom lü dom ela ‚Maria‘: mot ela ‚Ioannes‘: ‚Marcus‘ pinäinemöla, kö mödikans ikobikons ed äplekons.
  13. Ven änokom len yan nügolöpa, jidünan labü nem: ‚Rhode‘ ägolof föfio ad lelilon, kin äbinon us;
  14. ab ven ämemosevof vögi ela ‚Petrus‘; sekü fred no ämaifükof yani, ab änügolof ed änunädof, das ‚Petrus‘ ästanom fo nügolöp.
  15. Äsagons ofe: *Deliol.* Ab äläidälof, das äbinos so. Tän äsagons: *Binos silanan oma.*
  16. Ab ‚Petrus‘ äbleibom nokön; e ven ämaifükons yani, ed älogons omi, äbluvons vemo.
  17. Ävinegom me nam onis ad seilon, ed änunom ones, vio Söl idugom omi se fanäböp. Äsagom: *Nunolsöd atosi ele ‚Jacobus‘ e svistes!* Pos atos ädegolom, ed ätevom lü top votik.
  18. Ven ädelikos, soldats äbluvoms no püliko: *Kis ejenon-li tefü ‚Petrus‘!*
  19. ‚Herodes‘ äkómom ad sukön omi, ab no ätuvom omi e posä idasäkom galädanis, äbüedom moblinön omis. Pos atos ädetevom se Yudän lü ‚Caesarea‘, ed äblibom us.
  20. Äbinom in komip biedälik ta elans di ‚Tyros‘ e ‚Sidon‘; atans äkömoms kobiko lü om, äsevoms ad süädükön eli ‚Blastus‘: kameran rega, ed älebegoms püdi, bi äsivoms viktualis se län rega.

21. Tü del pilonöl ‚Herodes’ älenükom klotemi regik, äseidom oki sui cödalastul, ed äspikädöm lü pöp.
22. Ad atos pöp älüvokädön ome: *So God spikom, no men.*
23. Tü timül ot silanan Söla ädrefom omi, bi no igevom Söle stimi; päfefidom dub vums, ed ädeadom.
24. Vöd Goda päpakon, ed ästäänikon.
25. E ‚Barnabas’ e ‚Saulus’, posä iföloms bligädi oksik, ägegoloms se ‚Hierusalem’, ed äkesumoms eli ‚Ioannes’: (Marcus’ pinäinemöli.

KAPIT: XIII

1. Tö ‚Antiochia’ in komot, kel äbinon us, profetans e tidans aniks ädabinons, sevabo: ‚Barnabas’, ‚Simeon’; ‚Niger’ pinäinemöl, ‚Lucius’ di ‚Cyrene’, ‚Manahen’: hikesügäb folplinana: ‚Herodes’, e ‚Saulus’.
2. Ven äplägons seimna ad kultön Godi ed äcunons, Saludalanal äsagon: *Deditükolsöd pro ob eli ‚Barnabas’ ed eli ‚Saulus’ demü vobod, ad kel evokob omis!*
3. Posä icunons, iplekons, ed isupladons namis sui oms, äleadons detevön omis.
4. Oms nu pileседöls fa Saludalanal, ädoniotevoms lü ‚Seleucia’, änafoms usao lü Sipreän,
5. e, ven ikömoms ini ‚Salamis’, äpredoms in sünagogs yudanas vödi Goda. Älaboms eli ‚Ioannes’ as keyufan.
6. Ven idutevoms da nisul lölik jü ‚Paphos’, ätuvoms us luprophetani yudik: ‚Bariesu’,
7. kel ädutom lü sökanef proviniguverana: ‚Sergius Paulus’: man täläktik. Atan äkoedom kömön eli ‚Barnabas’ ed eli ‚Saulus’, ed ädesirom ad lilön vödi Goda.
8. Büosagan: ‚Elymas’ (ibä at binon tradutod nema omik), ätadunom ta oms, ed ästeifom ad neklienükön guverani de lekred.
9. ‚Saulus’, kel i panemom ‚Paulus’, fulik me Saludalanal, älogedom omi dudraniko,
10. ed äsagom: *Ol, o men fulik me cüt e badöfs valasotik, cil diaba, neflen gida valik! no ofinükol-li ad sästedükön vegis stedik Söla?*
11. *Ekö! Söl flekom nami okik ta ol: obinol bleinik, no ologol soli dü tim semik.* Sunädo fog e dag ädrefons omi; ed äsenidölo züo äsukom nami, kel ökanonöv dugön omi.
12. Atosi älogölo guveran ävedon lekredik, pivoätükom vemo dub lejon Söla.
13. De ‚Paphos’, ‚Paulus’ ädenafom ko utans, kels äbinoms lä om, lü ‚Perge’ in Pamfülän. Us ‚Ioannes’ äleditom de oms, ed ägegolom lü ‚Hierusalem’.
14. Oms ye ätevoms de ‚Perge’ da län jü ‚Antiochia’ in Pisidän. Tü jabatadel ägoloms lü sünagog ed äseidoms okis.
15. Pos loreid lautotas lonema e profetanas, cifodans sünagoga älesedoms eki lü oms ad begön: *O mans, svists! if labols vödi troda pro komotanef, spikolsöd täno!*
16. Nu ‚Paulus’ älöädöm, ävinegom me nam, ed äsagom: *O mans Yisraelänik ed ols, kels dredols Godi! dalilolsöd!*
17. *God pöpa Yisraelänik evälo büröletanis obsik, enämöfükom menis, ven älifons as fuginänans in Lägüptän, esedugom onis ko brad pelöüköl se on,*
18. *ed esufälom dü yels zao foldeg kondötis onsik in däsärt.*
19. *Edadeidom in Kanaän netis vel, ed eledutükom länis onsik ones*
20. *dü yels zao foltumluldeg. Pos atos elegivom cödalıs jü profetan: ‚Samuel’.*
21. *De tim et ädesirons regi, e God ägıvom ones eli ‚Saul’: son de ‚Cis’: man se tribüt: ‚Benjamin’, kel äregom dü yels foldeg.*
22. *Posä isäcälom omi, ävedükom eli ‚David’ ad reg onas. Dö om ätemunom: ‚Etuvo b eli ‚David’: son de ‚Jesse’; binom man ma ladäl obik, kel ofölom vili lölik obik’.*
23. *Se posbinükäbef omik God edabinükom ma prom okik pro Yisraelän Savali, Yesus;*
21. *posä ya bü köm omik ‚Ioannes’ inotükom blunedi ad lecen pöpe lölik Yisraeläna.*
25. *Ven ‚Ioannes’ irivom finodi kariera okik, äsagom: „No binob utan, keli lecedols obi, ab ekö! pos ob ek kömom, kela sandalis no digädob ad livükön,,.*
26. *O mans, svists, cils ela ‚Abraham’ ed utans bevü ols, kels dredols Godi! lü obs vöd at benäda pesedon.*
27. *Ibä lödans di ‚Hierusalem’ e cifodans onsik emisevons omi, e dubä emicödetons omi, efölons utosi, kelosi profetans, kelas lautots paloreidons ün jabat alik, ebüosagoms.*
28. *Do no ätuvons bosı, kel ämeriton deadapönodi, äbegons ele ‚Pilatus’ ad deidön omi.*

29. *Ven iledunons vali, kel pepenon tefü om, edesumons omi de bim kroda, ed eseitons omi ini sepül.*
30. *Ab God elelifükom omi se deadans.*
31. *Dü dels mödik epubom lo utans, kels ikegolons ko om se Galileyän lü ‚Hierusalem‘, kels nu binons pro pöp temunans atosä.*
32. *Ed obs loveblinobs oles promi fredüköl, kel penotükon büröletanes obsik,*
33. *ibä God ejenöfükom oni ciles obsik dub lelifükam Yesusa; soäsä i pepenos in psam telid: ‚Binol Son obik, edavedükob adeło oli‘.*
34. *Das elelifükom omi se deadans, dat no ösufom plu rübikami, so esagom: ‚Ogivob oles saludadinis ela ‚David‘, kels binons konfidoviks‘.*
35. *Sekü atos esagom i in saitotatop votik: No oleadol logön saludani olik rübikami‘.*
36. *‚David‘ ga, kel eledunom ün tim okik vili sapik Goda, edeadom, e pekobükom lä büröletans okik, ed esufom sio rübikami,*
37. *ab om, keli God elelifükom, no esufom rübikami.*
38. *Sevolsöd kluo, o mans, svists! das medamü om pard sinodas panotükon,*
39. *e de val, de kel no äkanols pagidetükön dub nomem ela ‚Moyses‘, lekredan alik pagidetükon fa om.*
40. *Kälälölsöd kluo, das no padrefols fa utos, kelos pepenon in buks profetanas:*
41. *„Logolsöd! o nestümans! stunikölsöd, e nepubölsöd! Ibä odunob ün dels olsik vobodi, keli no okredols, if ek konon atosi oles,,“*
42. *Ven ämogoloms, äbegoy omes, das tü jabat balidfovik, vöds ot pöspikons lü ons.*
43. *Ven ilüvoy sünagogi, yudans e yudanakompenans mödiks äsökons eli ‚Paulus‘ ed eli ‚Barnabas‘, kels älüspikoms lü ons, ed äsüadükons onis ad blebön slopan benäda Goda.*
44. *Tü jabat fovik, elans tio valiks zifa äkömons ad dalilön vödi Goda.*
45. *Ven yudans älogoms menamödotis et, ävedoms fuliks me glöt, ed ätaspikoms älunofölo utosi, kelos päsgon fa ‚Paulus‘.*
46. *Nu stedälo äspikölo, ‚Paulus‘ e ‚Barnabas‘ äsagoms: Äbinos zesüdik, das vöd Goda pänotükon büiko oles; ab bi deimols oni, e bi no cödols olis digädikis ad labön lifi laidüpiik, flekobs obis lü pagans.*
47. *Ibä so Söl ebüdom obes: „Ecälob oli asä liti pro pagans, dat binölös savan jü finods taleda,,!“*
48. *Ven pagans älilons atosi, äfredons, ed älelobons vödi Söla; e somödikans ävedons lekrediks, äsä äjonidons pro lif laidüpiik.*
49. *E vöd Söla ästäänikon da län lölik.*
50. *Ab yudans ästigädoms vomis relöfik veütik e cädanis zifa, ädavedükoms pöjuti ta ‚Paulus‘ e ‚Barnabas‘, ed ämomofoms omi se ziläk zifa.*
51. *Atans ädelemufükoms ta ons püfi de futs oksik, ed ägoloms lü ‚Iconium‘.*
52. *E tidäbs äfuloms me fred e Saludalanal.*

KAPIT: XIV

1. *Ma kösöm änügoloms tö ‚Iconium‘ ini sünagog yudanas, ed äspikoms so, das yudans e Helänans mödiks ävedons lekrediks.*
2. *Ab yudans nelecenovik ästigädoms ed äbiedälükoms paganis ta svists.*
3. *Sio ästeboms us nog dü tim lunik, äspikölo stedälo in konfid ad Söl, kel äfümükom vödi benäda okik, dubä äjenükom malis e milagis dub nams omsik.*
4. *Pöp zifa nu älabon meugis distik: palet bal äbinon pro yudans, e votik pro paostolans.*
5. *Ven nu äküpoms, das bevü pagans e yudans ko cifodans onsik klien neflenik ädavedon ad miträitön e stonön omis,*
6. *posä ivätäloms vali, äfugoms lü zifs Lükaonäna: ‚Lystra‘ e ‚Derbe‘ e züamöp,*
7. *ed änotükoms us gospuli.*
8. *In ‚Lystra‘ nu man äseadom, kel no älabom nami in lögs okik; älemom motedao, neai äkanom golön.*
9. *Älielom spikön eli ‚Paulus‘; atan älülogom lü om, e ven älogom, das älabom kredi, dub kel ökanomöv pasanön,*
10. *Äsagom ko vög laodik: Löädolöd ad stanön stediko sui futs olik! Älöbunom ed äzigolom.*
11. *Ven menamödot älogon utosi, kelosi ‚Paulus‘ ädunom, ävokädons in Lükaonänapük: Gods edonikoms lü obs in maged menik.*

12. Änemoms eli ‚Barnabas’ eli ‚Zeus’, ed eli ‚Paulus’ eli ‚Hermes’; äbinom utan, kel äspikom.
13. E kultan ela ‚Zeus’, kela tem äbinon plödü zif, äblinom toris, e kronülis lü leyans, ed ävilom blinön ko pöp sakrifoti.
14. Ab ven paostolans: ‚Barnabas’ e ‚Paulus’ äliloms atosi, äsleitoms klotis oksik, äbunoms zänodü menamödot, ed ävokädoms:
15. *O mans! kisi dunols-li? Binobs mens labü natäl ot olas; predobs, das mutols deflekön olis de dins vanik et, e flekön olis lü God liföl, kel emekom sili, tali e meli, e vali, kel binon in ons.*
16. *In menäds büikum eleadom bevegön netis valik vegis lönik onsik,*
17. *do no enedunom ad benodön, ad givön oles de sil reini e timis fluköfik, ed ad satükön ladäli olsik me zib e fred.*
18. Dub spikam somik äneletoms töbo menamödoti ad blinon omes sakrifotis.
19. Ab se ‚Antiochia’ ed ‚Iconium’ yudans äkómoms, kels äslüdoms menamödotis; ästonoms eli ‚Paulus’, ed äcedölo, das äbinom deadik, ätränoms omi plödiü zif.
20. Ab ven tidäbs äzüstanoms omi, älöädóm ed ägolom ini zif. Tü del fovik ädegolom ko ‚Barnabas’ lü ‚Derbe’.
21. Posä ipredoms in zif et, ed islopükoms tidäbis mödik, ägegoloms lü ‚Lystra’, ‚Iconium’ ed ‚Antiochia’.
22. Äkuradükoms us tidäbis, ästigädoms omis ad laidälön in lekred, ed äpredoms: *Dub dränäls mödik mutobs nügolön ini regän Goda.*
23. I äcäloms omes in komot alik me löpiotenükam namas bäldikünanis, e ko plek e cun älükonfidoms omis Söle, keli älekredoms.
24. Somo ädutevoms da Pisdän, äkómoms ini Pamfülän,
25. e, posä inotükoms vödi in ‚Perge’, ädoniovegoms lü ‚Attalia’.
26. Usao änafoms lü ‚Antiochia’, in kel pivokoms ma benäd Goda, ad dunön vobodi, keli nu iledunoms.
27. Pos lüköm äkobükoms komotanis ed änunoms ones dinis, kelis God idunom dub oms, e vio imafükoms paganis yani lekreda.
28. Ed ästeboms nog dü tim ze lunik lä tidäbs.

KAPIT: XV

1. Mans anik, kels äkómoms se Yudän, älejonoms svistes: *If no pasäprepüdols ma kösöm ela ‚Moyses’, no kanols vedön beatiks.*
2. Ven nu ‚Paulus’ e ‚Barnabas’ äprotestoms ta atos, e feit no pülik ädavedon bevü oms, äsludoy ad leadön golön eli ‚Paulus’ ed eli ‚Barnabas’ ko votikans anik lü ‚Hierusalem’ ad konsälidön tefü säkäd at paostolanis e bäldikünanis.
3. Klu oms, pisedugädöl fa komotaneff, ädutevoms da Fönikiyän e Samaritän, ed änunoms dö lecen paganas, dub kelos äfredükoms vemo svistis valik.
4. Ven ilükómoms ini ‚Hierusalem’, pägetedoms fa komot, paostolans e bäldikünans, ed änunoms utosi valik, kelosi God idunom dub oms,
5. e das anans sega farisetanas, kels ivedoms lekrediks, ibitikoms ed isagoms, das ämutoy säprepüdön omis, e бүdülön ad fölön lonemi ela ‚Moyses’.
6. Paostolans e bäldikünans äkobikoms kludo ad jäfikön me din at.
7. Ven nu disput ävedon liföfik, ‚Petrus’ älöädóm ed äsagom omes: *O mans, svists! Nolols, das God evilom primao, das pagans ölülon de mud obik gospuli ed övedons lekrediks.*
8. *E God: Seval ladälas etemunom pro ons, dubä egivom ones Saludalanali, leigo äsä obes,*
9. *no evedükom disti bevü ons ed obs, bi äklinükom dub lekred ladälis onsik.*
10. *Benö! demü kis oblufols-li Godi, dub suseitön sui nük tidäbas yoki, keli ni бүröletans obsik, ni obs, ekanobs polön?*
11. *Güo kredobs ad ovedön beatiks dub benäd Söla Yesus ön mod ot, äsä ons.*
12. Nu komot lölik äseilon, ed älielon nunön eli ‚Barnabas’ ed eli ‚Paulus’ dö mals e milags, kelis God edunom dub oms bevü paganis.
13. Ven ifispikoms ‚Iacobus’ ägespikom: *O mans, svists! dalilolsöd!*
14. ‚Simeon’ enunom, *vio God evisitom büiküno paganis ad dagetön se ons pöpi pro nem okik.*
15. *Ko atos vöds profetanas baivögons, soäsä pepenos:*

16. *„Pos atos ogeglob ed odönubumob tänadi pedofalöl di ‚David‘, ed onätükob de on utosi, kel pidistukon, ed olöödob dönu oni,*
17. *dat mens retik sukonsös Söli, e pöps valik, love kels nem obik pesevokon! So Söl sagom, kel dunom vali at‘.*
18. *(Vobod vönao sevädik fa Söl pedunöl).*
19. *Sekü atos cedob, das no mutoy töbön paganis lü God elecenölis,*
20. *ab das mutoy büdülon ones ad klemön vali dub lugods pemiotöli, nepuedi, miti nima dub stran pedeidöla, e bludi.*
21. *Ibä ‚Moyses‘ labom vönao menis, kels predons omi; in sünaogs penäds omik tü jabatadel alik paloreidons.*
22. *Tän paostolans e bäldikünans ko komotanef lölik äcedons, das äbinos gudik ad välön se okans manis anik, e lesedön omis ko ‚Paulus‘ e ‚Barnabas‘ lü ‚Antiochia‘. Äbinoms ‚Iudas‘ labü näinem: ‚Barnabas‘ e ‚Silas‘: mans, kels äbinoms dugans bevü svists.*
23. *Äpenoms penedi labü ninäd sököl: Paostolans, bäldikünans e svists, vipoms svistes se pagans in ‚Antiochia‘ e Süriyän e Kilikiyän beni.*
24. *Bi elelilobs, das semans obas ebluvükoms olis me vöds oksik, ed efäkükoms lanis olsik, dubä esagoms, das mutols pasäprepüdön e fölon lonemi, kelosi no ebüdülobs,*
25. *ecedobs baläliko, das bins gudik ad lesedön oles manis demü atos pevälölis ko ‚Barnabas‘ e ‚Paulus‘ fa obs palöföls.*
26. *Binoms mans, kels dedietoms lifis oksik neme Söla: Yesus Kristus.*
27. *Lesedobs kluo eli ‚Iudas‘ ed eli ‚Silas‘, kels onunoms oles mudöfo otosi.*
28. *Ibä e Saludalanal ed obs ecedobs, das bins gudik, ad no bligädön oles mödikumo, ka dinis zesüdik at:*
29. *das mutols klemön utosi, kelos pesakrifon lugodes, e bludi, e miti nima pestranöl, e nepuedi. If demols dinis at, odunols gudiko. Adyö!*
30. *Posä ileditoms, ägoloms lü ‚Antiochia‘, kö äkobovokoms komotanis, ed älovegivoms ones penedi.*
31. *Äreidons oni, ed äfredikons dö stigädam at.*
32. *‚Iudas‘ e ‚Silas‘, kels it äbinoms profetans, ästigädoms ed äkuradükoms svistis prolidiko.*
33. *Posä isteboms us dü tim anik, äleditoms püdo de svists, ed ägegoloms lü lesedans oksik.*
34. *(Ab ‚Silas‘ älecedom, das äbinos gudik ad blibön us).*
35. *‚Paulus‘ e ‚Barnabas‘ äbiliboms in ‚Antiochia‘, ed älejonoms ed änotükoms kobü votans mödik vödi Söla.*
36. *Pos dels anik, ‚Paulus‘ äsagom ele ‚Barnabas‘: *Gegolobsös e visitobsös svistis obsik in zifs valik, in kels enotükobs vödi Söla, ad logön, vio stadons!**
37. *‚Barnabas‘ nu ävilom kesumön eli ‚Ioannes‘: ‚Marcus‘ penäinemöli.*
38. *Ab ‚Paulus‘ äcedom, das äbinos no vipabik, ad kesumön eki, kel ilüvom omis de Pamfülän, e no ikegolom pro vobod.*
39. *Tefü atos nu feit äsplodülon, sodas äseagoloms. ‚Barnabas‘ äkesumom eli ‚Marcus‘, ed äanafom lü Küpreän,*
40. *ab ‚Paulus‘ ävälom eli ‚Silas‘, ed ädegolom, fa svists benäde Söla pikomandölo.*
41. *Ädutevom da Süriyän e Kilikiyän, kuradükölo komotanefis.*

KAPIT: XVI

1. *Äkömom i ini ‚Derbe‘ ed ini ‚Lystra‘. Ed ekö! us tidäb älödom, kel panemom ‚Timotheus‘: son voma yudik lekredik, e fata Helänik,*
2. *pekmandölo fa svists in ‚Lystra‘ ed ‚Iconium‘.*
3. *‚Paulus‘ ävipom, das äketevom ko om, ed äkoedom säprepüdön omi demü yudans in zif et, ibä valans äsevons, das fat omik äbinom Helänan.*
4. *In zifs valik, da kels ädutevoms, äbüdoms ad demön sludis fa paostolans e bäldikünans in ‚Hierusalem‘ pilonülölis.*
5. *Komotanefs änämikons aiplu in lekred, e num limanas ävedon aldeliko gretikum.*
6. *Ädutevoms i da topäds: Frügän e Galatiyän, du Saludalanal äneleton omis ad notükön vödi in ‚Asia‘.*

7. Ven ikömoms ini Müsiyän, ästeifoms ad golön lü Bitüniyän, ab Lanal Yesusa no äleton omes osi.
8. Klu, ven ibeivegoms Müsiyäni, ädoniovegoms lü ‚Troas‘.
9. Ün neit ‚Paulus‘ älabom visioni: Makedonänan ästanom fo om ed älebegom: *Kömolöd isio lü Makedonän e yufolöd obis!*
10. Posä ilogom visioni et, ästeifobs ad detevön sunädo lü Makedonän, äkludölo se atos, das God ävokom obis ad blinön omes gospuli.
11. Ädenafobs kluo de ‚Troas‘, ed ävegobs stediko lü ‚Samothracia‘; tü del fovik äkómobs ini ‚Neapolis‘,
12. ed usao ini ‚Philippi‘: zif veütik in Makedonän: garnisunöp Romänik. In zif et ästebobs dü dels anik.
13. Tü del jabata ägolobs plödü zif, lü top len flumed, kö äkösömoy ad plekön. Us äseidobs obis, ed äspikobs ko voms, kels ikobikofs us.
14. Vom seimik ‚Lydia‘ penemöl: purpurajitedan se zif: ‚Thüatira‘, kel ädredof pro God, ädalilof, e God ämaifükom ladäli ofik, sodas ädemof utosi, kelosi ‚Paulus‘ äsagom.
15. Ven of e lomanef ofik piblunedons, äbegof obes: *If cedols, das binob fiedik kol Söl, kömolsöd täno ini dom obik, e blibolsöd us!* Ed äslüdo of obis.
16. Seimna, ven ägolobs lü pleköp, äkolkömf of obis jidünan labü milanan büosagöl, kel dub büosag äblinof söles okik gaenodi gretik.
17. Äpogolof eli ‚Paulus‘ ed obis, ed ävokädo: *Mens et binoms hidünans Goda mu löpiküna, kels notükoms obes vegi lü ben.*
18. Atosi ädunof dü dels mödik. Ab ‚Paulus‘, keli atos ämipliton, ägüflekom oki, ed äsagom lanane: *Büdob ole nemü Yesus: Kristus ad segolön se of.* E tü timül ot äsegolon se of.
19. Ab ven söls ofa älogoms, das spel omsik gaenoda imoikon, ägleipoms eli ‚Paulus‘ ed eli ‚Silas‘, ätränom omis lü maket lo cifodans,
20. äblinoms omis lü lebüdans, ed äsagoms: *Mens at volutükoms zifanis obsik; binoms yudans,*
21. *e notükoms südis, kelis obs: Romänans no dalobs lüsumön u fölön.*
22. I menamödot äbiton ta oms. Tän lebüdans äbüedom desleitön omes klotis, e gevön omes stafaflapis.
23. Posä igevoms omes stafaflapis mödik, äjedoms omis ini fanäböp, ed äbüdoms fanäböpagaledane ad daküpedön gudiko omis.
24. Ven atan igetom büdi at, äblinom omis ini dil ninikün fanäböpa, ed äpladom lögis omsik ini blögot.
25. Ab ti zeneit ‚Paulus‘ e ‚Silas‘ äplekoms, ed äkanitoms hümi stimü God, e fanäböpans ädalilons omis.
26. Süpo taladrem vemik äjenon, sodas stababumäds fanäböpa älemufons; ün tim ot yans valik ämaifikons, e de valans jänäds älivikons.
27. Fanäböpagaledan ägalikom, älogom, das yans fanäböpa ämaifons, ed äramenom säbi okik ad deidön oki; ibä äcedom, das fanäböpans ifugons.
28. Ab ‚Paulus‘ älüvokädom ome ko vög laodik: *No dämükolöd oli it! ibä obs valik binobs is.*
29. Äbegom liti, äjutedom ninio, ed ädofalom dremölo foi ‚Paulus‘ e ‚Silas‘.
30. Ädugom omis plödio, ed äsagom: *O söls! kisi mutob-li dunön ad vedön beatik?*
31. Äsagoms: *Lekredolöd Söli: Yesus Kristus! ed ol e lomanef olik obeatols.*
32. Ed änotükoms vödi Söla ome e valanes, kels äbinons in dom omik.
33. Ün düp ot neita äkesumom omis, ed älavom flapastripis omsik; ed om ed omikans valik päblunedons sunädo.
34. Nu äblinom omis ini dom okik, äbötom omes, ed äfredom ko famül lölik okik, das igetons lekredi in God.
35. Ven idelikos, lebüdans älesedom gitädanis ad sagön: *Stadiükolöd libio manis et!*
36. Fanäböpagaledan änunom vödis at ele ‚Paulus‘: *Lebüdans esedom büdi ad stadiükön libio olis. Fövolöd kluo püdo vegami olsik!*
37. Ab ‚Paulus‘ äsagom ome: *Nencödeto ebüedom lebatön notido obis, ed efanäböpoms obis, kels binobs sifans Romänik, e nu vilomsöv leadön mogolön obis kläniko. Nö! oms it mutoms kömön e sedugön obis.*
38. Gitädans äloveblinoms nuni et lebüdanes. Atans ävedoms drediks, ven äliloms, das äbinoms Romänans.
39. Äkömoms ed äspikoms lü oms; äsedugoms omis plödio ed äbegoms omes ad lüvön zifi.

40. Älövoms kluo fanäböpi, ed ägoloms lü Lüdän. Älogoms svistis, äspikoms ko oms, ed ädetevoms.

KAPIT: XVII

1. Ädutevoms ve ‚Amphipolis‘ ed ‚Apollonia‘, ed älükömoms ini ‚Thessalonica‘, kö sünagog yudanas ädabinon.
2. Ma kösöm ‚Paulus‘ ägolom lü ons, ed äspikom dü jabats kil ko ons se penäds bibik.
3. Äplänom ed äkleilükom ones, das Kristus ämutom sufön e lelifikön se deadam, e das Yesus, keli änotükom, äbinom Kristus.
4. Anans onas päsiädükons, ed äslopikons eli ‚Paulus‘ ed eli ‚Silas‘; i mödot gretik Helänanas relöfik, e voms cädik no nemödiks.
5. Ab yudans äglötöl äkodoms ko yuf manas badik anik se pöp maketik runädi, sodas zilanef lölik äbluvülikon; ätatakoms domi ela ‚Iason‘, ed ästeifoms ad dugön omis foi pöp.
6. Ven no ätuvoms omis, ätränoms eli ‚Iason‘ e svistis anik lü cifodans zifa, äluvokädölo: *Atans, kels ebluvülikoms voli lölik, i ekömoms isio.*
7. ‚Iason‘ egetedom omis; *tadunoms ta büds lampöra, dubä sagoms, das hireg votik dabinom: Yesus.*
8. So äbluvükoms menamödoti, e zifacifodi, kel älilon atosi.
9. Ab ven ‚Iason‘ e votikans ikotenükoms omis, äleadoy bitön omis leliviko.
10. Svists älesedoms nog ün neit ot eli ‚Paulus‘ ed eli ‚Silas‘ lü ‚Berea‘. Ven ilükömoms usio, ägoloms lü sünagog yudanas.
11. Atans ämeugons gudikumo ka elans di ‚Thessalonica‘. Älüsومons vödi ko klien lölik, ed ävestigons aldeliko penädis, va dins äbinons soiks.
12. So mödikans onas ävedons lekrediks, ed i no nemödikans vomas e manas Helänikas cädikas.
13. Ab ven yudans de ‚Thessalonica‘ äküpoms, das vöd Goda i pänotükon fa ‚Paulus‘ in ‚Berea‘, äkömoms i usio ad lestigädön menamödoti.
14. Nu svists äkoedom detevön sunädo eli ‚Paulus‘ lü jol mela, du ‚Silas‘ e ‚Timotheus‘ äblliboms us.
15. Utans, kels ädugädoms eli ‚Paulus‘, ädugoms omi lü ‚Athenae‘, e ven igetoms komiti pro ‚Silas‘ e ‚Timotheus‘ ad kömön mögiküno suniko lü om, ägegoloms.
16. Du ‚Paulus‘ ästebedom omis in ‚Athenae‘, äskanom vemo, ven älogom, vio zif äfulon me magots lugodas.
17. Nu äspikotom aldeliko in sünagog ko yudans e relöfans, e su maket ko utans, kelis ätuvom us.
18. Sapans peikurik e stoitiks aniks äbefeitoms omi; anans äsagoms: *Kisi spikodan et vilom-li ga sagön? Votans: Jinos, das binom notükan godas foginänik - Atos, bi äpredom dö Yesus e lelifikam.*
19. Tän äkesumoms omi, ädugoms omi lü ‚Areopagus‘, ed äsagoms: *No kanobs-li seivön, kis lejon nulik binon, keli predol?*
20. *Ibä koedol lilön obes dinis bisarik. Vilobs seimna sevön, kis atos sinifon.*
21. Elans valik di ‚Athenae‘ e foginans, kels stebons us, labons timi pro nos votik, äsä pro sagön u lilön nulodis.
22. Tän ‚Paulus‘, ästanölo zänodo su ‚Areopagus‘, äsagom: *O mans di ‚Athenae‘! Logob, das binols in tefs valik relöfiks.*
23. *Ibä ven ädugolob da zif olsik, ed älogedob salutotis olsik, älogob i latari labü suspenäd: GODE NESEVÄDIK. Benö! utani, keli no äsevölo kultols, notükob oles.*
24. *God, kel emekom levali, ed utis valik, kels binons in on, no lödom in tems dub menanams pemeköls,*
25. *e no padiünom dub nams menas, äsva neodom bosu, du om it givom alane lifi, natemoti, vali.*
26. *I emekom se tribütafat bal netis valik menefa ad leadön lödön onis sui sürfat taleda lölik, posä ilonom büo säsunis e miedis lödöpas onsik;*
27. *dat ösukonsös Söli, u bo senidölo ötuvonsös omi, do no binom fagik de bal obas!*
28. *Ibä in om lifobs, mufobs e binobs; ed äsä anans poedanas olsik esagoms: ‚Ibä binobs igo de tribüt omik‘.*
29. *Ven nu binobs de tribüt Goda, no mutobs cedön, das Godikos sümon ad gold, largent u ston, ad vobot kaena u datika menikas.*
30. *God, kel eneküpom timis nenseva, nu notükom valöpo menes valik ad lecenön.*
31. *Sekü atos elonom deli, kü ocödöm gido voli medamü man pro atos pejonidöl. De atos egivom fümü, dubä elelifükom omi se deadam.*

32. Pö lilam lelifikama deadanas, balans äkofoms, e votans äsagoms: *Tefü atos vilobs lilön latikumö mödikumosi de ol.*
33. So ‚Paulus‘ ämogolom se zänod onas.
34. Ab mans anik äslopikoms omi, ed ävedoms lekrediks: bevü ons äbinons ‚Dionysius‘: reopagan; vom ‚Damaris‘ penemöl, ko votans anik.

KAPIT: XVIII

1. Pos atos ‚Paulus‘ ädegolom se ‚Athenae‘ ed ägolom lü ‚Corinthus‘.
2. Is ätuvom yudani ‚Aquila‘ penemöli, ed älicinöli se ‚Pontus‘, kel ebo ikömom ko jimatan okik: ‚Priscilla‘ se Litaliyän, bi ‚Claudius‘ ibüdom, das yudans valik ämutons lüvön eli ‚Roma‘. Äsogom oki lä ons,
3. e bi älaboms cali ot, äbinoms tänadels, äblibom lä om, ed ävoboms kobo.
4. Tü jabatadel alik äspikom in sünagog, ed äsüadükom yudanis e Helänanis.
5. Ven ‚Silas‘ e ‚Timotheus‘ ikömoms se Makedonän, ‚Paulus‘ äjäfom löliko me predam, ed ätemunom, das Yesus äbinom Kristus.
6. Ven äbefeitons kofölo omi, ädelemufükom klotis okik, ed äsagom ones: *Blud olsik binonös su kap olsik! No gididob demü atos. Denu ogolob lü pagans.*
7. Ädegolom usao ed älotom ini dom seimana: ‚Iustus‘, kel ädredom pro God, e kela dom ämiedon sünagogi.
8. ‚Crispus‘: cifodan sünagoga, ko famül lölik okik, ävedom lekredik kol Söl, e mödans de ‚Corinthus‘, kels älilons omi, ävedons lekrediks, e päblunedons.
9. Seimna ün neit Söl äsagom in vision ele ‚Paulus‘: *No dredolöd, ab spikolöd, no seilolöd!*
10. *ibä binob lä ol, nek olenodon oli, ed omidunon ta ol, bi in zif at mödikans binons pro ob.*
11. Ästebom kluo us dü yel bal e muls mäl, ed äpredom ones vödi Goda.
12. Ven ‚Gallio‘ äbinom leguveran Lagayäna, yudans ävolutoms balälo ta ‚Paulus‘, ed ädugoms omi foi cödalastul,
13. ed äsagoms: *Atan slüdom menis ad kultön Godi ma mod ta lonem taöl.*
14. Ven ‚Paulus‘ ävilom maifükön mudi okik, ‚Gallio‘ äsagom yudanes: *O yudans! If tefosöv negidi u miduni, tän daliloböv klüliko olis,*
15. *ab if tefos säkädis dö predam, dö nems, dö lonem olsik, tän ols it mutols bejäfön onis. Ibä no vilob binön cödal dinas somik.*
16. Ed ämofom omis de cödalestul okik.
17. Nu Helänans valik ägleipoms eli ‚Sosthenes‘: cifodan sünagoga, ed ägevoms ome flapemi fo cödalestul; ab ‚Gallio‘ leno äjäfikom me atos.
18. Posä ‚Paulus‘ istebom us dü dels mödik, äleditom de svists, ed änafom lü Süriyän, kobü ‚Priscilla‘ ed ‚Aquila‘. In ‚Cenchreae‘ ikoedom jeifön kapi okik, bi idunom lepromi.
19. Älükömons ini ‚Ephesus‘, kö äleadom poblübön votanis, ed om it änügolom ini sünagog ad spikön ko yudans.
20. Ven äbegoms ome ad blibön us nog dü tim anik, no äsiom atos.
21. Äleditom de ons ed äsagom: *Mutob binön dü zäl lölik in ‚Hierusalem‘. Ab odönükömob lä ols, if God vilom osi.* Ed ädenafom de ‚Ephesus‘.
22. Ven ilükömom ini ‚Caesarea‘, ägolom ini zif, äglidom komotanis, ed ägolom lü ‚Antiochia‘.
23. E posä ibinom us dü tim anik, ädegolom dönu, ed ädutevom da Galatiyän e Frügän, änämöfükölo tidäbis valik.
24. Ini ‚Ephesus‘ nu yudan ‚Apollo‘ penemöl, ed in ‚Alexandria‘ pemotöl, äkömom; äbinom man spiköfik ä vemo nolik tefü penäds bibik.
25. Atane vegam lü Söl pitidom; äspikom mu lanäliko, ed ätidom kuratiko utosi, kelos ätefon Yesusi, du te äanolom blunedi ela ‚Ioannes‘.
26. Äbitom nenplafiko in sünagog. Ven ‚Aquila‘ e ‚Priscilla‘ ye älilons omi, äsumons omi lü oks, ed äplänons ome kuratikumo vegami lü God.
27. Ven nu ävilom laitevön lü Lagayän, svists ästigidons omi ad dunön atos, ed äpenons tidäbes, ad getedön omi gudiko. Ven ikömom us, ästütom me tälenüls okik onis, kels ivedons lekrediks,
28. ibä ko näm gretik äbefeitom yudanis, ed äblöfom notido me penäds bibik, das Yesus äbinom Kristus.

KAPIT: XIX

1. Du ‚Apollo‘ äbinom in ‚Corinthus‘, ‚Paulus‘ ädutevom da topäds nilänik, ed äkömom ini ‚Ephesus‘. Us ätuvom tidäbis anik,
2. ed äsagom omes: *Egetols-li Saludalanali, ven ivedols lekrediks? Äsagoms ome: No elilobs igo, das Saludalanal dabinon.*
3. Tän äsagom: *Me bluned kinik täno peblunedols-li? Ägesagoms: Me bluned ela ‚Ioannes‘.*
4. ‚Paulus‘ äsagom: ‚Ioannes‘ äblunedom me bluned lecena, du äjonom pöpe utani, kel ökömom pos om, keli ämutons lekredön, sevabo Kristusi: *Jesus.*
5. Utans, kels äliloms atosi, päblunedom nāmätü nem Yesusa: Kristus,
6. e ven ‚Paulus‘ äsupladom omes namis okik, Saludalanal äkömon sui oms, ed äspikoms pükis foginänik, ed äprofetoms.
7. Num omas äbinon: mans degtel.
8. Dü muls kil äkömom ini süagog, nenplafo äspikölo, äblöfädölo ed äsüadükölo dö regän Goda.
9. Ab ven anans ätadunoms, ed in neleked oksik äslänoms lo menamödot vegami Söla, äsoalükom oki, ed äkobükom tidäbis ini jul ela ‚Tyrannus‘, kö äspikom adeliko ko oms.
10. Atos äjenon dü yels tel, sodas lödans valik di ‚Asia‘, e yudans e Helänans, älilons vödi Söla.
11. I milagis nekomunik God äduinom dub nams ela ‚Paulus‘,
12. sodas igo, ven äpladoy särvätülis e lebavetis de koap omik sui malädans, maläds ämoikons de ons, e milanans äsegolons.
13. Tän anans sädiabanas yudik äzitevöl ästeifüloms ad sešpikön nemi Söla: *Jesus love utans, kels älabons milanans. Äsagoms: Magivülob oli nāmätü Jesus, keli ‚Paulus‘ predom.*
14. Utans, kels ädunoms atosi, äbinoms sons vel lekultana yudik: ‚Scevas‘.
15. Ab milanan ägespikon: *Yesusi sevob, ed i eli ‚Paulus‘, ab kins ols binols-li?*
16. E men, in kel milanan äbinon, ätatakom omis bofik, äbemastikom omis, ed ävikodom omis, sodas oms nüdik e pevunöls äfugoms se dom.
17. Ven atos ävedon sevädik pö yudans e kelänans valiks, kels älödons in ‚Ephesus‘, dred äfaneton onis valik, e nem Söla: *Jesus ägretikumon.*
18. Si! mödikans utanas, kels ivedons lekrediks, äkömons ad koefön e nunön midunis, kelis idunons.
19. Alans, kels ijäfons me magivs, äblinons bukis, ed äfilükons onis lo valans. Äkalkuloy völädi onas, ed ätuvoy, das äbinon sikuls lulmil.
20. So nāmöfo vöd Söla äglofon, ed ävedon nāmädik.
21. Posä dins at ipasetikons, ‚Paulus‘ ädesinom ninälo ad dutevön da Makedonän e Lagayän lü ‚Hierusalem‘, ed äsagom: *Posä ubinob us, mutob i logön eli ‚Roma‘.*
22. Tän ‚Paulus‘ älesedom teli yufanas okik, eli ‚Erastus‘ ed eli ‚Timotheus‘, lü Makedonän, du om it äšebom nog dü tim anik in ‚Asia‘.
23. Zao ün tim ot muif no smalik ädavedon tefü vegam Söla.
24. Ibä ‚Demetrius‘ seimik: largentismitan, kel ämekom temilis largentik di ‚Artemis‘, äblinom kaenanes vobi no püliki.
25. Atanis, ko vobans in febäd at, äkobükom, ed äsagom omes: *O mans! sevols, das debobs beni obsik vobe at,*
26. *e logols e lilols, vio ‚Paulus‘ et noe in ‚Ephesus‘ abi in ‚Asia‘ tio lölik esäslopükom blöfädo menamödoti gretik, dubä sagom, das gods dub nams menik pemeköls no dabinons.*
27. *Noe riskädikobs, das jäfüd obsik omirepütikon, abi das tem jigoda gretik: ‚Artemis‘ pocedon as nenvölad. Si! mayed ofa, kel pastimof in ‚Asia‘ lölik ed in vol, onosikon.*
28. Ven äliloms atosi, äfäkädikoms ed ävokädoms: *El ‚Artemis‘ elanas di ‚Ephesus‘ binof gretik!*
29. In zif lölik runäd ädavedon; äjutedoy as lölot bal lü teatöp, ed äketränoy Makedonänanis: ‚Caius‘ ed ‚Aristarchus‘: tävakompenans ela ‚Paulus‘.
30. Ven ‚Paulus‘ ävilom golön lü pöp, tidäbs äneletoms ome atosi.
31. I mans se sog guverana, kels äbinoms benomeugiks kol om, äbegoms ome draniko ad no golön lü teatöp.
32. Us balan ävokädon atosi, e votikan etosi, ibä kobikam äbinon brulik: dil gretikün kobanefa no äsevom, demü kis ikobikons.

33. Nu äleadoy fokömön eli ‚Alexander‘, fa yudans föfio päpedöli. ‚Alexander‘ ävinegom me nam ed ävilom spikön ad gidükön oki lo pöp.
34. Ab ven äküpoy, das äbinom yudan, de valans vokäd bal ätonon; dü düps tel äluvokäday: *El ‚Artemis‘ elanas di ‚Ephesus‘ binof gretik!*
35. Sekretan zifa äsevom ad stilükön menamödoti, ed äsagom: *O mans di ‚Ephesus‘! Men dabinon-li, kel no sevon, das zif: ‚Ephesus‘ binon galedan tema de ‚Artemis‘ gretik, e de magot se süel efalöl?*
36. *Bi atos binon nebefeitovik, mutols binön takediks, e no dunön nesüenikos.*
37. *Ibä eblinols isio manis at, kels no binoms temijemodans, e no lunofoms jigodi obsik.*
38. *If ‚Demetrius‘ e kegildans omik laboms kusadi seimik ta ek, benö! cödaseadods pakibons, e guverans dabinoms: lofädomsöd kusadi!*
39. *If labolsöv nog vipi votik, at kanon pavätälön in pöpalasam lonöfik.*
40. *Ibä riskädikobs ad pakusadön demü volut, sekü utos, kelos jenon adelo, bi kod atosa no dabinon, e no fägobs ad gidükön obis demü runäd at. Me vöds at äfinükom kobikami.*

KAPIT: XX

1. Ven runäd istilikon, ‚Paulus‘ ävokom lü ok tidäbis, äleditom de oms, ed äsegolom ad tävön lü Makedonän.
2. Ädutevom da topäd et, ästigädöm menis me spikäds mödik, ed ägolom lü Helän.
3. Äblibom us dü muls kil, e bi yudans äplotoms ta om, ebo ven ävilom denafön lü Süriyän, äsludom ad gegolön da Makedonän.
4. Omi dugädoms lü ‚Asia‘ ‚Sopater‘: son ela ‚Pyrrhus‘ se ‚Berea‘, elans di ‚Thessalonica‘: ‚Aristarchus‘ e ‚Secundus‘, e ‚Caius‘ se ‚Derbe‘ e ‚Timotheus‘, e se ‚Asia‘ ‚Tychicus‘ e ‚Trophimus‘.
5. Atans äbüogoloms, ed ästebedoms obis in ‚Troas‘.
6. Ädenafobs pos dels bodedas nenfemik de ‚Philippi‘, ed äkömöbs ünü dels lul lä oms in ‚Troas‘, kö ästebobs dü dels vel.
7. Ven äkobobs tü del balid viga ad breikön bodi, ‚Paulus‘, kel ödetevom tü del fovik, äspikom ko oms, ed älaispikom jü zeneit.
8. Lampads mödik ädabinons in löpacem, kö äkobobs.
9. Hiyunan semik: ‚Eutychus‘, kel äseadom in fenät, äreaфом, ven ‚Paulus‘ äspikom lunüpo, ini slip lölöfik, ed ädofalom de tead kilid, e pätovädöm deadiko.
10. Ab ‚Paulus‘ änexänom, äjutedom lü om, ed äbradölo omi, äsagom: *No jovolsöd! ibä lan omik nog binon in om.*
11. Ägolom dönu löpio, äbreikom bodi, äfidob bosi ata, ed äspikotom nog lunüpo jü prim dela, ed ädetevom.
12. Ämodugoms hipuli äliföl, e pitrodoms no püliko.
13. Äböidobs obis büo, ed änafobs lü ‚Assus‘. Us ölasumobs eli ‚Paulus‘, ibä so ibüdom osi, du om it ävilom futogolön.
14. Ven isogom oki lä obs, äböidobs omi, ed äkömöbs ini ‚Mitylene‘.
15. Usao ädenafobs tü del fovik, ed äkömöbs visü ‚Chios‘. Tü del telid älovenafobs lü ‚Samos‘, ästebobs in ‚Trogullion‘, e tü del fovik äkömöbs ini ‚Miletus‘.
16. Ibä ‚Paulus‘ isludom ad beinafön eli ‚Ephesus‘, ad no stebön tu lunüpo in ‚Asia‘; ibä äspidom ad binön mögiko ün pint in ‚Hierusalem‘.
17. De ‚Miletus‘ älesedom nunani lü ‚Ephesus‘, ad leadön kömön bäldikünanis komota.
18. Ven ikömoms lä om, äsagom lü oms: *Ols it sevols, vio de del balid, tü kel ekömob ini ‚Asia‘, ai ekosädob bevü ols:*
19. *vio edünob Söli mu mükiko, ko drens, e pö pöjuts obi edreföls dub plots yudanas;*
20. *vio no eklänädob bosi utosa, kelos binon frutik, ab, das enotükob osi oles, ed elejonob osi oles, e notido e lomo;*
21. *e das estigädob e yudanis e Helänanis ad lecenön ad God, ed ad lekredön Söli obsik: Yesus.*
22. *Ed ekö! pebligölo dub Lanal, nu binob su veg lü ‚Hierusalem‘, nes sevön, kis odrefon us obi,*
23. *pläs Saludalanal lesion obe in zif alik, das jänäds e dränäls odrefons obi.*

24. *Ab no kudob dö dins at, e lecedob lifi obik nenvöladiki, if te finükob lifi obik, e fölob bligädi, keli Söl: Yesus egevom obe: temunön gospuli benäda Goda.*
25. *Benö! sevob, das ols valik, keles, äzitevölo, enolükob regäni Goda, no odönulogols obi.*
26. *Demü atos stetob oles adelo, das no gididob demü utos, kelos kanon drefön bali olas,*
27. *ibä, nes klänädön bosi, enotükob oles konsäli lölik Goda.*
28. *Kälälolsöd kluo olis it e jepi lölik, de kel Saludalanal ecälon olis Cälädanis ad käledön komoti Goda, keli edagetom oke ko blud lönik okik!*
29. *Sevob, das pos degol obik lups sovadik oniüdranons lä ols, e no ospalons jepi.*
30. *Si! se ols it mans osüikoms, kels osagoms dinis neverätik, ad ketränön tidäbis ko oks.*
31. *Demü atos galädolsöd, e memolsöd, das ob dü yels kil no estopob ad nunedön ko drengs alani olas tii del e neit!*
32. *E nu, o svists! komandob olis Söle e vöde benäda omik, kel fägon ad lebumön olis, ed ad givön geroti saludükäbes valik.*
33. *Largenti, goldi, klotis neka edesirob.*
34. *Ols it sevols, das dub vob me nams lönik obik edagetob neodotis pro ob it e pro utans, kels äbinons ko ob.*
35. *In tefs valik ejonob oles, das me vobod somik mutobs yufön malädanis, e memön vödis Söla: Yesus; ibä esagom: ‚Binos beatikum ad givön, ka ad getön‘.*
36. *Posä isagom atosi, äkienom, ed äplekom ko oms valik.*
37. *E valans äsplodüloms me drenam vemik, äjutedom s lü om ad bradön särvigi omik, ed äkidoms omi.*
38. *Äglumoms mödiküno kodü vöds, kelis isagom, das no ödönulogoms omi. Tän ädugoms omi lü naf.*

KAPIT: XXI

1. *Ven ileditobs de oms, ed idenafobs, änafobs stedo lü ‚Cos‘, tü del fovik lü ‚Rhodus‘, ed usao lü ‚Patarä‘.*
2. *Is ätuvobs nafi, kel ölovenafon lü Fonikiyän, äboidobs obis ed ädenafobs.*
3. *Ven idagetobs logami Küpreäna, äbeinafobs oni nedetü obs, ävegobs lü Süriyän, ed äjolobs tö ‚Tyros‘; ibä us naf ämuton pasäfledön.*
4. *Ävisitobs us tidäbis, ed äblibobs us dü dels vel. Änunedons dub Lanal eli ‚Paulus‘ ad no golön lü ‚Hierusalem‘.*
5. *Ab posä istebobs us dü dels et, ädegolobs ed äfövobs tävi obsik, posä valans ko voms e cils isedugädons obis jü plödü leyan zifa. Posä ikenobs, äplekobs,*
6. *äleditobs de ods, ed äboidobs obis; ed ons ägegolons lü doms oksik.*
7. *De ‚Tyros‘ äfinükobs melatävi obsik, ed älükömobs tö ‚Ptolemais‘. Us äglidobs svistis, ed äblibobs dü del bal lä ons.*
8. *Tü del fovik ädegolobs, ed äkömobs ini ‚Caesarea‘, kö älotobs ini dom gospulana: ‚Philippus‘, bal velanas. Äblibobs lä om.*
9. *Älabom dautis fol: jivirgans, kels äbinofs jiprofetans.*
10. *Ven ästebobs us dü dels anik, hiprofe tan se Yudän, ‚Agabus‘ penemöl, äkômom;*
11. *äninikom lä obs, äsumom zönüli ela ‚Paulus‘, ätanom me on namis e futis okikis, ed äsagom: So Saludalanal spikon: Mani, lü kel zönüil at duton, yudans in ‚Hierusalem‘ otanoms so, ed olovegivoms omi paganes.*
12. *Ven äililobs atosi, obs ed utans, kels älödots us, äbegobs ome ad no golön lü ‚Hierusalem‘.*
13. *Ab ‚Paulus‘ ägesagom: Sekü kis mutols-li drenön, e fäkükols-li ladäli obik? ibä binob klienik, noe ad leadön tanön obi, abi ad deadön frutü nem Söla: Yesus.*
14. *Ven no äleadom slüdön oki, älödülobs ad atos, ed äsagobs: Vil Söla jenonös!*
15. *Pos dels et äblümükobs obis pro täv, ed ädegolobs lü ‚Hierusalem‘.*
16. *Tidäbs anik se ‚Caesarea‘ äkegoloms ko obs, ed äblinoms obis lä ‚Mnason‘ semik se Küpreän: tidäb bäldik, lä kel ölotedobs.*
17. *Ven ikömobs ini ‚Hierusalem‘, svists ägetedons obis frediko.*
18. *Tü del fovik ‚Paulus‘ ägolom ko obs lü dom ela ‚Iacobus‘, kö i bäldikünans valik äkômoms.*
19. *Posä iglidom omis, äkonom veitöfikö utosi valik, kelosi God edunom pö pagans medamü om.*

20. Ven äililoms atosi, äglorükoms Godi, ed äsagoms ome: *Logol, o svist! milats viomödik yudanas evedons lekrediks, ed ons valik binons lezilans lonema.*
21. *Nu enunoy dö ol, das tidol yudanes valik, kels lifons zänodü pagans, ad säslöpön eli ‚Moyses‘, me sag, das no labons bligi ad säprepüdön cilis oksik, ed ad fölon kösömotis pöpik.*
22. *Kisi kluo odunobs-li? Vero zesüdos, das mens kobokömons, ibä oleliloy, das elükömol.*
23. *Klu dunolöd utosi, kelosi osagobs ole! Bevü obs mans fol dabinoms, kels edunoms lepromi.*
24. *Lasumolöd omis, rafinükolöd oli kobü oms, e pelolöd omes frädi, dat okanomsös leadön jeifön kapis oksik! Tän alan osevon, das utos no binon veratik, kelosi sagoy dö ol, ab das güo kondötöl as balan, kel fölon lonemi.*
25. *Tefü pagans, kels evedons lekrediks, esludobs ed enotükobs, das no nedons fölon somikosi, ab das mutons demön ad no fidön miti nimas lugodes pesakrifölas, bludi, miti nima pestranöl, ed ad nedunön nepuedi.*
26. Sekü atos ‚Paulus‘ älüyumom lü mans et, e posä ileadom rafinükön oki tü del fovik, änügolom ko oms ini tem, älonölo timüli, kü dels rafinükama öpasetikons, jü del, tü kel pro alan omas sakrif pödunon.
27. Ven dels vel tio ipasetikons, yudans se ‚Asia‘ älogoms omi in tem. Äkobovokoms menamödöti lölik, ed älenodoms omi,
28. äluvokädölo: *O mans, Yisraelänans! yufö! Atan binom man, kel predom valöpo e lü alan ta pöp, ta lonem, e ta top at. I eblinom Helänanis ini tem, ed esäsaludükom topi saludik at.*
29. Ilogoms sevabo in zif eli ‚Trophimus‘ se ‚Ephesus‘ kobü om, ed äcedoms, das ‚Paulus‘ iblinom omi ini tem.
30. Zifanef lölik ämuifikon, e pöp ärunädon. Ägleipoy eli ‚Paulus‘, ätränoy omi plödiü tem, ed äfärmükoy sunädo yanis.
31. Ven ästeifoy ad deidön omi, lebüdan kohorta ägetom nuni, das ‚Hierusalem‘ lölik ävoluton.
32. Sunädo äkobükom soldatis e fiziris anikis, ed älügolom ta oms. Ven älogoms lebüdani e militanis, äfinikoms ad flapön eli ‚Paulus‘.
33. Tän lebüdan änilikom, äfanäbükom omi, äbüedom jänädön omi me jänäds tel, ed ädasäkom ome, kim äbinom, e kisi idunom.
34. Ab se menamödöt balan ävokädon atosi, e votan etosi. Ven no äkanom dasäkön verati dub lunoid, äbüedom ad blinön omi lü kaser.
35. E su tridem ad jelön omi, ‚Paulus‘ ämutom papolön fa soldats sekü lüdran mödota.
36. Ibä menamödöt äsökön omi, äluvokädölo: *Moukolöd omi!*
37. Ven äprimikom ad pablinön ini kaser, ‚Paulus‘ äbegom lebüdane: *Dalob-li sagön ole bosì?*
Äsagom: *Nolob-li Helänapüki?*
38. *No binol-li Lägüptänan, kel bü dels anik evolutükom banditanis folmil, ed esedugom omis lü däsärt?*
39. ‚Paulus‘ äsagom ome: *Nö! binob yudan se ‚Tarsus‘: zif no nenfamik Kilikiyäna. Ab begob ole, dälolös obe ad lüspikön lü pöp!*
40. Ven ädälom ome atosi, ‚Paulus‘ su tridem ästanöl, ävinegom me nam pöpe; e ven ivedos vemo stilik, äsagom in hebrey:

KAPIT: XXII

1. *O mans, blods e fats! Dalilolsöd tü timül at gidükami obik lo ols!*
2. Ven äililoms, das älüspikom omes in hebrey, äseiloms plüo. Äsagom:
3. *Binob yudan, pemotöl in ‚Tarsus‘ in Kilikiyän, ab pedugälob in zif at futü ‚Gamaliel‘, ma flags sevärìk lonema rufatik; binob lezilans pro God, soäsä ols valik nu binols.*
4. *Epöjutob deadio utanis, kels ebevegons dabenavegi, etanob ed elovegìvob fanäböpes e manis e vomis.*
5. *Dalekultan e konsälänef lölik kanons temunön atosi. Ägetob igo penedis pro svists, ven ätävob lü ‚Damascus‘, ädesinölo ad jänädön utanis, kels äbinons us, ed ad blinön onis lü ‚Hierusalem‘, dat pöpönonsös!*
6. *Ab ven ätävölo änilikob nilü ‚Damascus‘ tü zedel, süpo se süil lit kleilik ästralon zü ob.*
7. *Äfalob sui glun, ed äillob vögi, kel äsagom obe: ‚O ‚Saulus‘, ‚Saulus‘! Sekü kis pöjutol-li obi,?‘*

8. Ägesagob: „Kim binol-li? o Söl,,! Söl äsagom obe: ‚Binob Yesus: elan di ‚Nazareth‘; utan, keli pöjutol‘.
9. Utans, kels äbinons lä ob älogons sio liti, ed ädredikons vemo, ab no älilons vögi, kel äspikon obe.
10. Äsagob: „Kisi mutob-li dunön? o Söl,,! Söl äsagom obe: „Löädolöd e gololöd lü ‚Damascus‘! ed us posagos ole dö utos valik, kelos pebüdon ole ad dunön,,.
11. Bi no äkanob logön sekü glor lita et, pädu gob len nam fa utans, kels äbinons ko ob, e so äkömob ini ‚Damascus‘.
12. ‚Ananias‘ semik: man ma lonem relöfik ä benorepütik pö yudans valik us älädöls,
13. äkömom lü ob, ed äsagom obe, ven ästanom näi ob: ‚O svist: ‚Saulus‘! logedolöd‘! E tü timiül ot älogedob omi.
14. Äsagom: „God fatas obsik evälom oli ad seivön vili omik, ad logön Ritali, ed ad lilön vögi omik.
15. Ibä obinol temunan omik lo mens valik tefü utos, kelosi elogol ed elilol.
16. E nu, sekü kis zogol-li? Löädolöd! leadolöd blunedön oli, e molavön sinodis olik, du vokädol nemi omik,,!
17. Ven igekömob ini ‚Hierusalem‘, ed äplekob in tem, ärea fob ini stäat.
18. Älogob omi, ed äsagom obe: ‚Spidolöd e degololöd suniko se ‚Hierusalem‘! ibä no olüsumoms temunodi olik tefü ob‘.
19. Äsagob: ‚O Söl! oms it sevoms, das ob äbinob utan, kel äfanäbömob utanis, kels älekredons oli, e kel älebatob onis in sünagogs;
20. e ven blod ela ‚Stephanus‘: martüiran ola päspilon, ob it ästanob lä atos, äplidob osi, ed äkipedob klotis utanas, kels ideidoms omi‘.
21. Ab äsagom obe: ‚Degololöd! ibä olesedob oli fagio lü pagans‘.
22. Jü vöds at idaliloms omi, ab pö atos äsplodüloms me luvokäd:
Moükolsöd mani somik de taled! No dalom bleibön lifön!
23. Ven äluvokädoms so, ädejedom klotis oksik, ed äjedoms püfi ini lut;
24. lebüdan äbüdom ad nüdügön omi ini kaser, ed äsagom ad koedön koefön omi me lebatam, dat ösevoyös sekü kis, äluvokädoy so ta om!
25. Ven ätenükoy omi me küireds, ‚Paulus‘ äsagom fizire, kel ästanom lä atos: *Pedälos-li oles ad lebatön elani di ‚Roma‘, efe utani, kel no nog pedasäkom?*
26. Ven fizir älilom atosi, ämogolom ad nunön lebüdane osi; äsagom: *Kisi vilol-li dunön? Man et binom sifan di ‚Roma‘.*
27. Nu lebüdan äkömom, ed äsagom ome: *Sagolöd obe! Binol-li sifan di ‚Roma‘?* Äsagom: *Si!*
28. Lebüdan ägesagom: *Tä mon mödik ob egetob sifagiti at. ‚Paulus‘ äsagom: Ab ob binob utan motedo.*
29. Sunädo utans, kels ödasäkoms ome, nu äzedoms omi, e lebüdan ävedom dredik, nü äsevom, das äbinom elan di ‚Roma‘, e das ikoedom jänädön omi.
30. Bi ävilom sevön veräto, de kis päkusadom fa yudans, äsäjänädöm omi tü del sököl, äbüdom lekultanes e sanhedrine lölik ad kobikön, ed äbüdom doniodugön eli ‚Paulus‘ e blinön omi lo oms.

KAPIT: XXIII

1. ‚Paulus‘ älogedom lü sanhedrin ed äsagom: *O mans, blods! ekultob jü del at ko konsien go rafinik Godi.*
2. Ab dalekultan ‚Ananias‘ äbüdom utanes, kels ästanoms zü om ad flapön sui mud omik.
3. Tän ‚Paulus‘ äsagom ome: *God oflapom oli, o mön pegüpädöl! seadol-li us ad cödön obi ma lonem, e büedol-li flapön obi ta lonem?*
4. Züstanölans äsagoms: *Lunofol-li dalekultani Goda?*
5. ‚Paulus‘ äsagom: *No äsevob, o blods! das binom dalekultan. Ibä pepenos: „No sötöl maleditön cifodani pöpa olik,,!*
6. ‚Paulus‘, äsevölo, das sanhedrin äbinädön dilo me sadukans e dilo me farisetans, ävokädöm: *O mans, blods! binob farisetan, son farisetana, mutob gidükön obi demü spel e lelifikam se deadam.*
7. Ven äsagom atosi, feit ädavedon bevü sadukans e farisetans, e mödot äteilikon ad palets tel.
8. Ibä sadukans sagoms, das lelifikam no dabinon, ed i no silanans e lanans; farisetans lekoefoms bofis.

9. Jov ävedon vemik; bibinolavans anik, kels ädutoms lü palet farisetanas, älöädoms ed ädisputölo äsagoms: *No tuvobs kodädi anik in man at, if lanan u silanan ispikonöv lü om.*
10. Ven nu feit ävedon vemik, lebüdan ädredom, das ‚Paulus‘ pödäsleitom fa oms, ed äbüdom soldates ad doniokömön, modugön omi se zänod omas, e blinön omi ini kaser.
11. Ün neit fovik Söl ästanom lä ‚Paulus‘ ed äsagom: *Kuradö! ibä äsä etemunol pro ob in ‚Hierusalem‘, so mutol i temunön in ‚Roma‘.*
12. Ven idelikos, yudans äplotoms ed äbligidoms ko yul ad no fidön ni drinön, büä üdeidoms eli ‚Paulus‘.
13. Num yulakompenanas äbinon plu foldeg.
14. Ägoloms nu lü dalekultan e bäldikünans ed äsagoms: *Ebligidobs ko yul vemöfik ad fidön e drinön nosi, büä üdeidobs eli ‚Paulus‘.*
15. *Begolsöd nu, kobü sanhedrin, lebüdane ad lovegivön oles eli ‚Paulus‘, dat kanolsös seivön kuratikumo cödädadini omik! Obs blümobs ad moukön omi, büä obinom lä ols.*
16. Ab son söra ela ‚Paulus‘ älilom ploti at, ägolom lü kaser, ed änunom atosi ele ‚Paulus‘.
17. Atan äkoedom kömön bali fiziras, ed äsagom: *Blinolöd hiyunani at lü lebüdan; labom bosu ad nunön ome.*
18. Äkesumom omi, ädugom omi lü lebüdan, ed äsagom: *Fanäböpan: ‚Paulus‘ eleadom kömön obi lü ok, ed ebegom ad dugön hiyunani at lü ol, bi labom bosu ad nunön ole.*
19. Lebüdan äsumom omi len nam, ägolom ko om flanio, ed äsäkom ome: *Kisi labol-li ad nunön obe?*
20. Äsagom: *Yudans erajanoms ad begön ole, ad dugön eli ‚Paulus‘ lü sanhedrin, ko kodül, das viloms vestigön kuratikumo cödädadini omik.*
21. *Ab no mutol kredön omis; ibä mans plu foldeg eplotoms ta om. Ebligidoms ko yul ad no fidön u drinön, büä üdeidoms omi; binoms nu blümiks e stebedom dälil olik.*
22. Lebüdan äleadom mogolön hiyunani pos atos, ed äproibom ad seluspikön eke utosi, kelosi inunom ome.
23. Tän äbüedom kömön fiziris tel kompaina ed äsagom: *Blümükolsöd tüi düp kilid neita soldatis teltum pro malek lü ‚Caesarea‘, e monitanis veldeg e leitöfavafäbis teltum,*
24. *e kälolsöd demü lodotanimis, ad loveblinön sefiko eli ‚Paulus‘ lü guveran: ‚Felix‘.*
25. Äpenom penedi labü ninäd sököl:
26. ‚Claudius Lysias‘ glidom guverani mu nämädiki: ‚Felix‘.
27. Ven man at pigleipom fa yudans, ed äprimikom ad padeidön, ejutedob ko soldats obik, ed esavob omi, bi elelilob, das binom elan di ‚Roma‘.
28. Bi ävilob sevön, dö kis äkusadoms omi, eblinob omi lü sanhedrin omsik.
29. Ätuvob täno, das kusad ätefon säkädis lonema omsik, du no kusad pänüblinon ta om, demü kel ömutom papönön me deadapönod u fanäböpamapönod.
30. Nü penunos obe, das plot yudanas dabinon ta man at; elesedob omi sunädo lü ol, du ebüdob kusadanis ad spikön ko ol dö om. Benlös!
31. Soldats nu ma büd omes pigevöl äkesumoms eli ‚Paulus‘, äblinoms omi neito lü ‚Antipatris‘,
32. ed äleadoms tü del fovik laitevön monitanis ko om, du oms ägegoloms lü kaser.
33. Monitans älükömoms ini ‚Caesarea‘, ägivoms guverane penedi, ed älovegivoms ome eli ‚Paulus‘.
34. Äreidom penedi, äsäkom, se provin kinik äbinom, e ven älilom, das äbinom se Kilikiyän,
35. äsagom: *Odasäkob oli, ven i kusadans olik uläkömoms. Pos atos, äbüdom ad fanäböpön omi ini cödöp di ‚Herodes‘.*

KAPIT: XXIV

1. Pos dels lul dalekultan: ‚Ananias‘ äkömom, ko bäldikünans anik, e lavogan semik: ‚Tertullus‘, ini ‚Caesarea‘; änüblinoms lü guveran kusadi oksik ta ‚Paulus‘.
2. Ven atane pibüdos ad kömön, ‚Tertullus‘ äprimom ad kusadön omi so:
3. *Bi juitobs dub ol püdi gretik, e pro pöp at dins mödik pamenodons dub töd olik, o ‚Felix‘ mu nämädik! dasevobs atosi ai e valöpo ko danöf gretikün.*
4. *Ab ad no tupön oli tu lunüpiko, begob ole ad lülilön obis brefiko ko vilöf sevädik ola.*
5. *Etuvobs, das man at binom päst, e muifükom yudanis in vol lölik; das binom proan sega elanas di ‚Nazareth‘,*

6. *kel esteifom igo ad säsaludükön temi. Sekü atos egleipobs omi, (ed evilobs cödetön omi ma lonem obsik,*
7. *ab lebüdan: ‚Lysias’ emosumom omi mekädo se nams obsik,*
8. *ko büd ad nüblinön lü ol kusadis ta om). Okanol ol it dasäkön omi, e lelilön de om dinis valik, dö kels kusadobs omi.*
9. *Yudans ästütoms kusadi me sag, das din äbinon so.*
10. *Ad vineg de guveran, das ädalom spikön, ‚Paulus’ ägesagom: Bi sevob, das eguverol ya dü yels mödik pöpi at, gidükob obi benoladälo.*
11. *Kanol sevön, das dels no plu degtel epasetikons, sisä äkömob ini ‚Hierusalem’ ad plekön.*
12. *I no etuvoy obi disputöl ko ek in tem, ud etuvoy, das ävolutükob pöpi, efe ni in sünagogs, ni in zif.*
13. *I no kanoms blöfön utosi, dö kelos nu kusadoms obi.*
14. *Ab koefob atosi lo ol, das kultob Godi rufatas ma benädaveg, keli nemoms häretiki, e das lekredob utosi valik, kelos baivögon ko lonem, e ko utos, kelos pepenon in bibapenäds profetanas,*
15. *e das labob speli ot in God, äsä oms, das lelifikam gudikanas e badikanas obinon.*
16. *Sekü atos töbidob ad labön ai konsieni klinik lo God e mens.*
17. *Pos yels mödik ekömob isio ad givön pöpe obik limunis e sakrifotis.*
18. *Ven pısaludükob pö atos, yudans anik se ‚Asia’ etuvons obi in tem, du runäd u jov leno äjenons.*
19. *Mans et emutoms pubön lo ol e kusadön obi, if elabonsöv bosi ta ob.*
20. *U sagomsöd is, negidi kinik etuvoms, das ekodädob, ven ästanob lo sanhedrin,*
21. *plä vöd bal at, keli ävökädob, ven äbinob bevü oms: Gidükob obi nu lo ol demü lelifikam se deadam.*
22. *‚Felix’, kel äsevom kuratiko benädavegi, äzögom cödädi, äsagölo: Ven lebüdan: ‚Lysias’ ukömom is, ojäfikob fovo me kusad olsik.*
23. *Äbüdom fizire ad kipedön omi in fanäböp, ad träitön omi neseväriko, ed ad no neletön eki flenas omik, ad jonülön ome plitodi.*
24. *Pos dels anik ‚Felix’ äkömom ko jimatan okik: ‚Drusilla’, kel äbinof jiyudan, ed äbüedom kömön eli ‚Paulus’, ed älielom spikön omi dö lekred in Kristus Yesus.*
25. *Ab ven äspikom dö gid, okreig, e Godacödetam fütürik, ‚Felix’ ävedom dredik, ed ägespikom: Mogolölöd nu! if olabob timi pro atos, ovokob oli dönu.*
26. *Leigüpo äspelom, das mon pögivon ome fa ‚Paulus’. Demü atos äleadom kömön dönuamo omi ed äspikom täno ko om.*
27. *Ab ven yels tel ipasetikons, ‚Felix’ älabom asä fovani eli ‚Porcius Festus’; e bi ‚Felix’ ävilom plitön yudanis, äposbinükom eli ‚Paulus’ as fanäböpan.*

KAPIT: XXV

1. *‚Festus’ ägolom pos dels kil, posä ikömom ini provin, de ‚Caesarea’ lü ‚Hierusalem’.*
2. *Us dalekultans e yudans cädikün ädunidükoms dini ela ‚Paulus’, ed äbegoms ome*
3. *as gön ad lesedön omi lü ‚Hierusalem’, me atos äpladölo träpi ad deidön omi dü vegam.*
4. *‚Festus’ nu äsagom, das ‚Paulus’ pifanäböpom in ‚Caesarea’, e das om it ämutom golön suno usio.*
5. *Leadolsöd kluo, äsagom, kegolön utanis, kels fägons ad dunön atosi, ed, if man emidunom bosi, kusadön omi!*
6. *Posä istebom dü dels no plu jöl u deg bevü oms, ägegolom lü ‚Caesarea’; tü del fovik äseidom oki sui cödalastul, ed äbüdom ad fodugön eli ‚Paulus’.*
7. *Ven pifodugom, yudans, kels ikömom se ‚Hierusalem’, ästanoms zü om, ed äsagoms kusadis mödik e vemikis ta om, kelis no äkanoms blöfön,*
8. *du om, ägidükölo oki, äsagom, das no elenodom lonemi yudanas; ni temi, ni lampöri.*
9. *Ab ‚Festus’, kel ävilom plitön yudanis, ägesagom ele ‚Paulus’: Vilol-li golön lü ‚Hierusalem’ e gidükön oli us, komü ob, ta dins at?*
10. *Tän ‚Paulus’ äsagom: Binob is fo cödalastul lampöra, e fo on mutob pacödön. Ta yudans no edunob badikosi anik, soäsä sevol vemo gudiko.*
11. *If emikondötob, ed edunob bosi, demü kel meritob ad padeidön, no refudob ad deadön. Ab if nos binon veratik de utos, dö kel kusadoms obi, tän nek kanon prididön obi plidü oms. Yufidob lampöri.*

12. Tän ‚Festus‘ äsagom, posä ivätälom ko limans konsälalefa okik: *Bi eyufidol lampöri, ogolol lü lampör.*
13. Posä dels anik ipasetikons, hireg ‚Agrippa‘ e ‚Bernice‘ äkömons ini ‚Caesarea‘ ad davisitön eli ‚Festus‘.
14. Ven istebons us dü dels ze mödik, ‚Festus‘ äloseidom rege so dini tefü ‚Paulus‘: *Is man dabinom, kel peposbinükom fa ‚Felix‘ as fanäböpan,*
15. *ta kel dalekultans e bäldikünans yudanas, timü steb obik in ‚Hierusalem‘, enüblinoms kusadis, älebegölo ad cödetön omi.*
16. *Omes egesagob, das Romänans no laboms kösömi ad prididön eki, büä kusadäb labon fo ok kusadanis, ed egeton pöti ad gidükön oki ta kusads.*
17. *Ven kluo ikömoms isio, eseidob obi suniko tü del fovik sui cödalastul, ed ebüdob ad fodugön mani.*
18. *Kusadans omik enüblinoms täno ta om nosi, in kel, cedü ob, äbinom bos badik.*
19. *Älaboms ko om säkädis tefü lukred lönik oksik, e tefü Yesus semik, kel edeadom, dö kel ‚Paulus‘ lesagom, das lifom.*
20. *Ven äditretülob pö vestig atos, äsäkob ome, va ävilom golön lü ‚Hierusalem‘, e gidükön oki us in säkäd at.*
21. *E ven ‚Paulus‘ älapelom, ed äbegom ad bleibön pafanäböpon pro cöd dina okik fa himayedal, äbüdob, das öblibom in fanäböp, jüs ölesedob omi lü lampör.*
22. ‚Agrippa‘ ägesagom ele ‚Festus‘: *Ob it viloböv bo lilön mani et. Äsagom: Odelo olilol omi.*
23. Tü del fovik ‚Agrippa‘ e ‚Bernice‘ äkömons ko magif mödik, änüstepons ini lecem kobü fizirals e cädikünans zifanefa. E büdü ‚Festus‘, ‚Paulus‘ nu päfodugom.
24. ‚Festus‘ äsagom: *O reg: ‚Agrippa‘, ed ols valik, kels komols i ko obs! Logols lo ols mani, dö kel pöp lölik yudanas espikon lü ob, ed in ‚Hierusalem‘ ed is, vokädölo, das no sötom bleibön lifön.*
25. *Etuvob, das no edunom bos, demü kel meritom deadapönodi, e bi om it eyufidom himayedali, esludob ad lesedön omi usio.*
26. *Nu no sevob ad givön pline nunodi konfidovik dö om. Sekü atos efodugob omi foi ols, pato foi ol, o reg: ‚Agrippa‘! dat pos dasäk osevobös, kisi omutob penön!*
27. *Ibä cedob osi negidiki, ad lesedön fanäböpani, nes plänön me pened kusadi.*

KAPIT: XXVI

1. Pos atos ‚Agrippa‘ äsagom lü ‚Paulus‘: *Dalol pläidön oli. Tän ‚Paulus‘ ätenükom nami okik ed ägidükom oki so:*
2. *Cedob obi läbiki, o reg: ‚Agrippa‘! das dalob gidükön obi adelo lo ol demü val, de kel yudans ekusadoms obi,*
3. *pato bi sevöl gudiko südis e säkädis valikis yudanas. Demü atos begob ole ad dalilön lunasufälisko obi.*
4. *Tefü lif obik timäü cilüp obik, primao ebelifob oni bevü pöp obik in ‚Hierusalem‘; yudans valik sevons oni.*
5. *Sevons sio, if vilons temunön atos, das elifob primao ma seg sevärikün paletas relöfik obsik, as farisetan.*
6. *E nu gidükob obi e pacödob, bi spelob promi, keli God edunom büröletanes obsik,*
7. *föli kela tribüts degtel obsik, kultölo dü del e neit ziliko Godi, spelons ad dagetön. Demü spel at, o reg: ‚Agrippa‘! pakusadob.*
8. *Lio-li? cedols-li osi nekredoviki, das God lelifükom deadanis?*
9. *Ob äcedob, das älabob bligi ad bitikön nämöfiko ta nem Yesusa: elan di ‚Nazareth‘.*
10. *Atosi edunob üfo in ‚Hierusalem‘; e posä igetob dälädi ad atos de lekultans, efanäböpob mödikis saludanas et. E ven pädeidons, älobülob atos.*
11. *E suvo, dub pönön onis in sümagogs valik, emütob onis ad blasfämön, e tuvemo ävutölo ta ons, äpöjutob onis igo in zifs selänik.*
12. *Pö atos ätävob seimna ko däläd e bligäd de lekultans lü ‚Damascus‘,*
13. *ed älogob dü vegam zänodo ün del liti nidikum ka ut sola, kel äzüstralon obi ed utanis, kels ätävoms ko ob.*

14. *Ven obs valik ifalobs sui glun, äليلob vögi, kel äsagon obe in hebrey: ‚O ‚Saulus‘, ‚Saulus‘! Kikodo pöjutol-li obi? Dolos oli ad flapön me hils ta stigs‘.*
15. *Äsagob: ‚Kim binol-li? o Söl,‚! Äsagom: ‚Binob Yesus, keli pöjutol.*
16. *Ab löädolöd! Stanolöd su futs olik- ibä pro atos epubob lo ol, bi ejonidükob oli, ad binön dünan ä temunan utosa, kelosi elogol, ed utosa, keli nog ologol de ob.*
17. *Evälob oli se pöp e se pagans, lü kels lesedob oli,*
18. *ad maifükön logis onsik, ad leceinön onis de dag ad lit, se nämäd diaba lü God; dat dagetonsös dub lekred in ob, pardi sinodas, e dili gerota saludanas,‚!*
19. *Sekü atos, o reg: ‚Agrippa‘! no äbinob nelobedik kol vision sülik,*
20. *ab änotükob büüküno elanes di ‚Damascus‘, di ‚Hierusalem‘ ed utanes valik, kels äbinons in Yudän, ed i paganes, das mutons lecenön, e flekön okis lü God, dub dunön vobodis, kels dutons lü lecen.*
21. *Kodü atos yudans egleipoms obi in tem, ed esteifoms ad deidön obi.*
22. *Ab God eyufom obi jü del et, e somo stanob is, ad temunön smalanes e gretanes, das no etidob votikosi, äsä utosi, kelos, ma sag profetanas ed ela ‚Moyses‘, öjenon,*
23. *e fe, das Kristus ösufom, ed as balidan ölelifom se deadans, ed önotükom liti pöpe e paganes.*
24. *Ven ägidükom so oki, ‚Festus‘ äsplodülom me sag laodik: ‚Deliol, o ‚Paulus‘! nol gretik olik lienetükon oli.*
25. *Ab ‚Paulus‘ äsagom: No deliob, o ‚Festus‘ nämädik! ab spikob vödis verata e süena.*
26. *Ibä hireg, lü kel spikob notodälo, sevom dinis at. No kredob, das bos atosa binon klänedik lü om; ibä atos no ejenon in spadiül nesevädik.*
27. *Lekredol-li profetanis? o reg: ‚Agrippa‘! Sevob, das lekredol omis.*
28. *‚Agrippa‘ äsagom ele ‚Paulus‘: Süadiükol tio obi ad vedön Kritan.*
29. *E ‚Paulus‘ äsagom: Viloböv bo plekön Gode, das, e tio e löliko, no te ol, ab i valans, kels dalilons obi adelo, vedolsös, äsä ob binob, nen jänäds at!*
30. *Nu hireg, guveran, ‚Bernice‘ e valans, kels iseadoms lä om, älöädons,*
31. *ed äsagons odes pö mogul: Man et no edunom bosi, kel meriton deadami u fanäbami.*
32. *‚Agrippa‘ äsagom lü ‚Festus‘: Man at kanomöv pastadükön libio, if no iyufidomöv lampöri.*

KAPIT: XXVII

1. *Ven isludoy, das ödenafobs lü Litaliyän, ‚Paulus‘ e fanäbs votik anik pälovegivoms ele ‚Iulius‘: fizir kohorta lampörik.*
2. *Äboidoms kludo okis ini naf di ‚Adrumetum‘, kel äjonidon pro jolazifs ela ‚Asia‘, ed änafoms melio. Lä obs äbinom ‚Aristarchus‘: Makedonänan se ‚Thessalonica‘.*
3. *Tü del fovik äjolobs tö ‚Sidon‘, kö ‚Iulius‘ sekü flenöf kol ‚Paulus‘ ädälom ome ad golön lü flens omik, ad pakälälön fa ons.*
4. *Usao ädenafobs, ed äsailobs nilo ve jol Küpreäna, bi vien äbinon taik.*
5. *Ädunafobs meli ve Kilikiyän e Pamfulän ed älükömobs tö ‚Myra‘ in Lüzän.*
6. *Us fizir ätuvom nafi di ‚Alexandria‘, kel änafon lü Litaliyän, ed äloveblinom obis sui on.*
7. *Ven inafobs nevifiko dü dels mödik, ed ikömobs töbido nilü ‚Cnidus‘, no äleadölo vien fövön obis, älainafobs nilo ve Kriteän, nilöpü ‚Salmon‘,*
8. *äzünafobs töbido oni, ed äkömöbs ini top Pofs Jönik penemöl, nilü zif: ‚Lasea‘.*
9. *Bi nu tim mödik ipasetikon, e nafam ävedon riskädik, bi cunüp ya äpaseton, ‚Paulus‘ änunedom omis:*
10. *O mans! logob, das binos riskädik ad fövön tävi, e das olabobs dämi, noe de lodot e naf, abi igo so, das lifs obsik riskädikons.*
11. *Ab fizir ädalilom plu utosi, kelosi stiran e käpten äsagoms, ka vödis ela ‚Paulus‘.*
12. *Bi pof no äbinon pötik ad lifädön us nifüpi, mödikünans äkonsäloms ad denafön usao, ed ad rivön mögiko eli ‚Fenix‘: pof Kriteäna, kel ätopon maifiko ä sulüdavesüd e nolüdavesüd ad nifüpilifädön us.*
13. *Bi sulüdavien sofik älebladon, äcedoms, das ökanoms ledunön desini at; ätovedoms naki ed äsailoms ve Kriteän.*
14. *Ab no lunüpo pos atos vien letepik äsplodon, kel panemon: ‚euraquilo‘.*

15. Äföfiomofon nafi; bi no äfägobs ad tadunön bosu ta vien, äklemobs atosi, ed äleadobs sveimön obis.
16. Ven änafobs nelufo nilü nisul smalik: ‚Clauda‘, äfägobs töbido ad bemastikön dönu nafi.
17. Älüodükoy oni, e sefükamio äzüzönoy kabo nafasiemi. Sekü dred ad fimikön sui el ‚Syrts‘, ädonükoy jainodi, ed äleadoy so sveamön oki.
18. Bi pätomobs levemiko dub tep, äsejedoy ün del fovik lodoti,
19. e tü del kilid äjedobs me nams lönik nafastömeme ini mel.
20. Bi dü dels mödik ni sol ni stels älogädons, e tep levemik ätomon obis, spel valik obsik sava pämosumon.
21. Ven ilifädoy delis mödik nen fid, ‚Paulus‘ äpladom oki ini zänod omas, ed äsagom: *O mans! imutoy dalilön obi, e no denafön de Kriteän; tän ibüoneletoy luküni e dämi atis.*
22. *Ab nu stigädob olis ad dakipön kuradi, ibä nek olas operom lifi okik, te naf poperon.*
23. *Ibä äneito silanan Goda, lü kel dutob, e keli stimob, ästanom lä ob.*
24. Äsagom: ‚No dredolöd! o ‚Paulus‘! mutol dajonön oli lampöre, ed ekö! God elegivom ole valanis, kels binoms ko ol in naf‘.
25. *Kodü atos dakipolsöd kuradi! o mans! ibä lekredob Godi, das ojenos, soäsä pesagos obe.*
26. *Ab mutobs fimikön sui nisul seimik.*
27. Ün neit degfolid, ven äzisveamobs in mel di ‚Adria‘, tü zeneit matrods äniludoms, das änilikobs lü län.
28. Äsejedoms dipotaplumbi ed ätuvoms diboti fetas teldeg; bosu fagikumo äplumbomafoms dönu ed ätuvoms diboti fetas deglul.
29. Sekü dred ad jokön seimöpo ta klif, äsejedoms de pödastev nakis fol, du ädesiroms vemo, das ödelikosös.
30. Ven matrods ästeifoms ad fugön se naf, ed ädonükoms boti ini mel, äkodülölo ad vilön seblinön nakis i de föfastev,
31. ‚Paulus‘ äsagom fizire e soldates: *If no bliboms in naf, ols no kanols pasavön.*
32. Tän soldats äducöpoms jainis bota, ed äkoedoms falön oni.
33. Tüi delaprim ‚Paulus‘ ästigädom valanis ad fidön bosu, äsagölo: *Binoms adelo del degfolid, das estebedols lespetölo nen fid, das efidols nosi.*
34. *Kodü atos konsälob oles ad fidön bosu; ibä atos zesüdon pro dakip olas. Ibä her no bal kapas olik poperon.*
35. Posä isagom atosi, äsumom bodi, ädanom Godi lo valans, äbreikom oni, ed äprimom ad fidön.
36. Valans ädagetoms nu kuradi, ed äsumoms i nulüdoti.
37. Num obas, kels äbinobs in naf, äbinon teltumveldegmäl.
38. Posä isatükoms okis, äjedoms greni ini mel ad leitükön nafi.
39. Ven idelikos, no ämemosevoms läni, ab älogoms lebugi ko sabajol, ed äsludoms, if ömögösöv, ad leadön fimikön sui on nafi.
40. Äliviocöpoms nakis, ed äleadoms seatön onis in mel, älivükoms leigüpo küiredis stiröma, älopükoms föfasaili, ed äsailölo ko vien, änafoms lüodü jol.
41. Ab äreafoyms sui länalineg dis sürfat vata, ed äleadoms fimikön nafi sui on; föfastev ävedon fimik, ed äblebon nenmufik; pödastev pädäflapon ye dub mekad vefas.
42. Soldats ädesinoms ad deidön fanäbis, dat no ökanomsöv fugön svimölo;
43. ab fizir, kel ävilom savön eli ‚Paulus‘, äneletom omis ad dunön atosi, ed äbüdom, das utans, kels äfägoms ad svimön, büiküno öbunoms ini mel, ad rivön läni,
44. e das pos atos retans ögeboms boedis e diledis votik nafa. So valans äkömoms beniko sui län.

KAPIT: XXVIII

1. Ven nu pisavobs, älelilobs, das nisul pänemom ‚Melita‘.
2. Lödans äjonülons obes flenöfi plödakösömik. Ibä ven imeikons fili gretik, äblinons obis valik lä on demü rein, kel ädrefon süpiko obis, e demü kold.
3. Ven ‚Paulus‘ äkobükom tufi tuigülas, ed äjedom oni ini fil, sekü hit vipär äsejutedon, kel äfimiobeiton oki len nam omik.

4. Ven lödäns äloegoms lagön nimi len nam omik, äsagons odes: *Man et binom bo sasenan; do pesavom se mel, gid no leadon lifön omi.*
5. Ab ädemüfom nimi ini fil, ed äblebom nenviodik.
6. Äspetons, das ösvelikom, ud ödeifalom süpo. Ven nu älogons, pos stebed lunüpik, das nos badik ädrefon omi, älevotikons, ed äsagons, das äbinom god.
7. In züamöp topa et, man veütikün nisula: ‚Publius‘ penemöl, ädalabom länilaboti. Ägetedom obis, ed älotidom obis mu flenöfiko dü dels kil.
8. Fat de ‚Publius‘ nu äseatom malädiko demü fif e rur in bed. ‚Paulus‘ ägolom lü om, äpladom äplekölo namis okik sui om, ed äsanom omi.
9. Pos atos i lödäns malädik votik äkömons lü om, e päsanons.
10. Äjonülons obes stimi valasotik, e ven ädetävobs, äblünons obes neodotis valik.
11. Pos muls kil ädenafobs in naf di ‚Alexandria‘, kel inifüpilifädon su nisul; älabon mäki de els ‚Dioscuri‘.
12. Änünafobs ini ‚Syracusae‘, ed äblibobs us dü dels kil.
13. Usao äzünafobs, ed äkömöbs tö ‚Rhegium‘. Ven, pos del bal, vien älebladom sulüdao, ärivobs tü del telid eli ‚Puteoli‘,
14. kö ätuvobs svistis, fa kels pävüdots ad stebön lä ons dü dels vel. Somo ägolobs lü ‚Roma‘.
15. Hisvists, kels äleliloms tefü obs, äkoskömöms obis in el ‚Forum Appii‘ ed el ‚Tres Tabernae‘. ‚Paulus‘ ädanom Godi, ven älogom omis, ed ädagetom kuradi.
16. Ven ilükömobs ini ‚Roma‘, fizir älovegivom fanäbis lebüdane legionä. Ele ‚Paulus‘ pädälos ad lödön in löd lönik ko soldat, kel ägaledom omi.
17. Pos dels kil äkobovokom veütikünanis yudanas, kels älödots us, ed äsagom omes, ven äkoboms: *O mans, svists! nendas edunob bosi ta pöp u ta süds büöröletanas, ob, pejänädöl, pelovegivob Romänanes.*
18. *Ven idasäkoms obi, äviloms stadükön libio obi, bi idunob nosi, kel ädigädon deadapönodi.*
19. *Ab ven yudans äprotestoms ta atos, pämutob ad yufidön lampöri, do no älabob kusadi alseimik fa pöp obik.*
20. *Demü kod at evüdob olis ad logön olis, ed ad lüspikön oles; ibä demü spel Yisraeläna pejänädob me jänäd at.*
21. Atans äsagoms ome: *No egetobs penädi dö ol se Yudän; i nek svistas, kels ekömöms is, enunom ud esagom bosi badik dö ol.*
22. *Desirobs kludo ad lilön de ol, tikodis kinik labol. Ibä dö seg et sevobs, das pataspikon valöpo.*
23. Älonoms kludo ko om deli, ed äkömöms täno mö num gretik ini löd omik. Äplänom ed ätemunom omes regäni Goda, ed ästeifom de göd jü soar ad blöfön me lonem ela ‚Moyses‘ e penäds profetanas verati tefü Yesus.
24. Anans älekredons sagodi, votans no älekredons,
25. e nebaläliko äseaditons, ven ‚Paulus‘ isagom atosi: *Gideto Saludalanal espikon lü büöröletans olsik dub profetan: ‚Isaias‘:*
26. *„Gololöd lü pöp at, e sagolöd: Me liläm olilols, ab no osuemols; me logäm ologols, ab no odasevols.*
27. *Ibä ladäl pöpa at edölikon; me lils älilons töbo, logis oksik äfärmükons; dat no ölogonsös me logs, e no ölilonsös me lils, e no ösuemonsös me ladäl, e no öleceponsös, ed ob ösanobös onis,,!*
28. *Klu sevolsös! das benäd Goda posedon paganes; atans sio odalilons.*
29. Posä isagom atosi, yudans bevü ods vemo ädisputölo, ämogoloms.
30. Äblibom dü yels lölik tel in löd fa ok piloatöl, kö ägetedom valanis, kels äkömons lü om,
31. ed om, no peneletöl, äpredom ko notodäl lölöfik dö regän Goda e Yesus: Kristus.

PENED DE ‚PAULUS‘ ELANES DI ‚ROMA‘

KAPIT: I

1. ‚Paulus‘: hidünan Yesusa Kristus; paostolan vokedöl, fa God pevälöl ad notükön gospuli Goda,
2. gospuli, keli epromom büo dub profetans okik in penäds saludik omsik,
3. dö Son okik, kel edavedom mido se posbinükäbef ela ‚David‘;

4. dö utan, kel pejonom lanöfo nämiko as Son Goda dub salud lelifikama se deadans, sevabo Yesus: Kristus, Söl obsik,
5. fa kel edagetobs benädi e paostoli, ad blinön netes valik lobedi lekreda stimü nem omik;
6. lü kels i ols, fa Yesus: Kristus pevälöls, dutols, -
7. valanes fa God palöföles in ‚Roma‘, saludanes vokedöl: Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obsik, e Söl: Yesus Kristus!
8. Bü val danob Godi obik medamü Yesus: Kristus, demü ols valik, das lekred olsik panunon in vol lölik.
9. God, keli dünob in lanöf obik ma gospul Sona omik, binom temunan oba, vio betikob nenropo olis,
10. ed ai elebegob in pleks obik, das ma vil Goda oplöpobös seimna ad kömön lü ols!
11. Desirob vemo ad logön olis ad blinön tökio oles givoti lanöfik ad nämükön olis,
12. sevabo, das i ob pakuradükobös zänodü ols dub lekred odsik; lekred olsik ed obik!
13. No vilob, das nesevols, o svists! das suvo ediseinob ad golön lü ols, (ab peneletob jünu ad dunön atosi), dat labobös fruti seimik bevü ols, e leigo i bevü nets votik!
14. Labob bligis kol Helänans e no-Helänans, kol sapans e no-sapans.
15. Sekü atos senälob dranäli ad notükön i oles in ‚Roma‘ gospuli.
16. Ibä no jemob demü gospul: ibä binon ga nämäd Goda ad savön lekredanis valik: balido yudanis, täno Helänanis.
17. Ibä dub on gid Goda padasevädukön, dub lekred lü lekred, äsä pepenos: ‚Ritan odakipon dub lekred lifi.
18. Ibä zun Goda onotikon se sül dö nenlekred e negid valiks menas, kels klänedons dub negid verati.
19. Bi utos, kelosi sötoy sevön dö God, binon sevädik pö ons; ibä God edasevädukön atosi ones.
20. Ibä dins nelogädik oma, e näm laidüfik omik, e Godäl omik padasevons dub täläkt; de jaf levala jü jaf binädas; klu ons no binons säkusadoviks.
21. Ibä, do sevons Godi, no eglorükons ed edanons omi asä Godi, ab evedons fopiks dub vätäls oksik; ladäl nensapik onsik edölikom;
22. lecedölo, das binons sapiks, evedons fopiks,
23. ed ecänidons glori Goda laidüfik ko bos, kel sümon ad men deadöfik, böd, follögaf u kripanim.
24. Sekü atos God elovegivom onis ma desirs ladälas onsik nepuede, dat ömiotons rezipiko koapis oksik;
25. verati Godik eplaädons dub lug, jafäbi estimons ed edünons, plas Godi, kel palelobomös laidüpio! So binosös!
26. Sekü atos God elovegivom onis lefäkes jemodik; ibä voms eplaädofs dunis natik dub nenatiks.
27. Leigoso i mans, kels, äklemölo kosädi natik ko vom, edagetoms ledesiri kol ods: mans nepuedoms ko mans, e getoms ito äsä sötos, bläfodi demü deikam oksik.
28. Bi erefüdülon ad kipedön sevi Goda, God elovegivom onis kliene fopik ad dunön dinis negidöfik;
29. bi fulons ga me negid valasotik, me nepued, bap, labiäl, bad; me glöt, sasen, feit, käfod, badöf;
30. binons slänans, mispikans, Godihetans, dädükiälans, rogans, pleidülans, datikans dinas badik, nelobediks kol pals;
31. nensüeniks, nekonfidoviks, nenlöfiks, nerekosiloviks, nemiseriks.
32. Do sevons cödeti Goda, ma kel, utans, kels dunons dinis somik, binons döbiks ad deadam, no te dunons dinis et, ab lobülons igo utanis, kels dunons onis.

KAPIT: II

1. Sekü atos, o men! kin binolöv, no binol säkusadovik, if cödetol. Ibä, du cödetol votani, micödol ol it. Ibä ol, kel cödetol, mikondötöl leigo tefü dins ot.
2. E sevobs, das cödöt Goda drefon veräto utanis, kels so mikondötöns.
3. Cedol-li jenöfo, o men! kel cödetol utanis, kels so dunons, du ol it leigo mikondötöl, das oskeapol pö cödet Goda?
4. U labol-li fomäli pölik dö bundan guda, sufäda e lunasufäla omikas, dubä no demol, das gud Goda lüälön ad leceinön oli?

5. So kumul dub fümädäl e nepönidiäl ladäla olik ole it zuni pro del zuna e paokalüpa cödetama gidik Goda,
6. kel obläfom alane ma vobods onik.
7. Sio olegivom utanes, kels benodons laidälo, e steifons ad stim e nekorupi, lifi laidüplik;
8. ab utans, kels binons zaniäliks, kels no dunons ma verat, ab dünons negidi, podrefons fa zun, fa lezun.
9. Dränäl e dredäl lü men alik, kel dunon badikosi, balido lü yudan, täno lü Helänan;
10. glor, stim e püd lü alan, kel dunon gudikosi, balido lü yudan, täno lü Helänan.
11. Ibä paletöf no dabinon pö God.
12. Ibä utans so mödik, kels nen lonem esinons, i nen lonem opäridikons, ed utans so mödik, kels, lonemi sevöls, esinons, pocödetons ma lonem.
13. Ibä no utan, kel dalilon lonemi binon ritik cedü God, ab utan, kel dunon ma lonem, polecedon ritik.
14. (If pagans, kels no labons lonemi, ga dunons oksao ma lonem, do no labons lonemi, tän binons pro oks it lonem.
15. Alseimans blöfons, das бүдүлs lonema pepenons in ladäls omsik, du konsien onsik temunon atosi, ed ons in vätäls oksik lobülons u micödons dínis);
16. ün del, kü God ocödom utosi, kelos binon klänik in mens medamü Yesus: Kristus ma gospul obik.
17. Ven nemol oli yudani, konfidol lonemi, e pleidülol demü pladät olik kol God,
18. ven sevöl diseini, e ma utos, kelosi elärnol se lonem, gudi e badi;
19. ven cedol, das binol geidan bleinanas, lit pro utans, kels binons in dag,
20. dugälan nentäläktanans, tidan tütäböfanans, bi labol ninälo löloti nola e verata in lonem;
21. ol, kel nu tidol votanes, no tidol-li ole it? ol, kel predol, das no sötoy tifön, no tiful-li?
22. ol, kel refudol dulteri, no dulterol-li? ol, kel naudol magotis lugodas, no beravol-li temi?
23. ol, kel pleidülol demü dalab lonema, no läsükol-li stimi Goda, dubä nefölol lonemi?
24. ‚Ibä nem Goda paslänon fa ols bevü pagans’, epenoy in bibapenäds.
25. Ga säprepüdam labon fruti, if kondötöl ma lonem; ab if binol nefölan lonema, tän säprepüdam olik evedon nenvöladik.
26. If ek, kel labol prepüdi, nu kondötom ma lonem, no polecedom-li üfo säprepüdäb?
27. So utan, kel no pesäprepüdom, ab fölom lonemi, obinom cödal dö ol, kel, do sevöl lonis, e pasäprepüdol, binol nefölan lonema.
28. Ibä yudan legik no utan binom, kel binom logoto yudan, u kel esufom säprepüdami,
29. ab utan, kel binom ninälo yudan, kel esufom ladälo, lanöfo, no tonatiko, säprepüdami. Atan labom lobi, no de mens, ab de God.

KAPIT: III

1. In kis üfo buam binälon-li? u kis frut säprepüdama binon-li?
2. At binon mödik in tefs valik. Ibä bü val, vöds Goda pelükonfidons ones.
3. Ibä kis dín binon-li? Ven semans evedons nenlekrediks, nenlekred onas enosükon-li üfo fiedi Goda?
4. Nö! lenö! God blebom veratik, e men alik lugan, soäsä pepenos: ‚Dat pagidükölös dub vöds olik, e vikodölös in cödäd seimik,‚!
5. Ven nu negid obsik jonon gidi Goda, kisi täno osagobs-li? God (spikob, äsva tefos meni) no binom-li negidik, if lezunom?
6. Lenö! ibä lio kanomöv-li cödön volanefi?
7. Ven nu veratäl Goda lelogädon sekü lugäl oba, kikodo üfo ob nog palecedob-li sinan?
8. E kikodo no siobsöv-li utosi, kelosi semans slänölo sagon, das tidobs ad dunön badikosi, dat gudikos süikonös se atos! Gideto pamicödons.
9. Kis-li üfo? Buobs-li? No löliko. ibä ya büo ekusadobs e yudanis valik e Helänanis valik, das binons sinans.
10. Äsä pepenos in penäds bibik: ‚Ritan no dabinon, igo no bal;
11. nek binon täläktik, nek sukon Godi.
12. Valans edeikons e leigo rübons; nek dabinon, kel tugöfon, igo no bal’.
13. ‚Cav onsik binon sepül pemaifüköl, ko linegs oksik spikons cütiko’. ‚Vipäravenen binon dis lips onsik’.

14. ‚Mud onsik fulon me maledits e biedäl’.
15. ‚Futs onsik binons vifiks ad spilön bludi;
16. distuk e yam dabinons su vegs onsik;
17. e vegami lü püd no sevons’.
18. ‚Dredi kol God no demons’.
19. Nu sevobs, das alutos, keli lonem büdülön, pasagon utanes, kels binons sumätöfö lonem; dat mud alik paseilükön, e volanef lölik döbon lo God.
20. Sekü atos men nonik binon gidik lo God dub vobods lonema; ibä dub lonem sevoy sinodis.
21. Ab nu ebo gid Goda, keli lonem e profetans temunons, pasevädükön,
22. efe gid Goda dub lekred in Yesus: Kristus lü valans e dö valans, kels lekredons. Ibä dist no dabinon.
23. Valans ga esinons e nelabons glori Goda,
24. du paträitons, nen dün anik okas, gidiko sekü benäd Goda dub libükam fa Kristus: Yesus;
25. omi God eprididom as pönid tä lekred in blud omik, as blöf gida omik, pö pard omik sinodas menädas büik,
26. timü sufäl Goda, as blöf gida omik ün tim at, ad jonön, das binom gidik, e träitom gidiko utani, kel lekredon Yesusi.
27. Kiöpo täno fam binon-li? Peplödükön. Ma mafäd kinik-li? Ma mafäd-li vobodas? Lenö! ab ma mafäd lekreda.
28. Ibä vätälobs, das men binon ritik demü lekred okik, nen vobods ma lonem.
29. God binom-li nu te God yudanas; no binom-li i God paganas? Si! i paganas,
30. bi ga God bal dabinom, kel gidükom e säprepüdäbis demü lekred, e prepüdilabanis demü lekred.
31. Finidobs-li üfo lonemi dub lekred? Lenö! Fümükobs lonemi.

KAPIT: IV

1. Benö! kisi osagobs-li, das ‚Abraham’: fat obas edagetom ma mid?
2. Ibä if pegidükom dub vobods okik, tän labom bosu, demü kel kanom pleidülön, ab no lo God.
3. Ibä kisi penäds bibik sagon-li? ‚Abraham’ elekredom Godi, ed atos pekalükön ome as gid’.
4. Nu mesed no pakalükön utane, kel vobon sekü benäd, ab sekü ut, keli deboy one.
5. Ab utane, kel no vobon, ab lekredon utani, kel träitom gidiko nenlekredani, lekred okik pakalükön as gid;
6. leigoäsä i ‚David’ spikom dö beat mena, keke God ekalükom gidi plödü kondöt onik:
7. ‚Beatiks utans binons, kelas negidöfots pepardons, e kelas sinods petegons;
8. beatik man ut binom, keke Söl no kalükom sinodi!
9. Beataspikam nu demon-li säprepüdäbi, ud i prepüdilabani-li? Ibä sagobs, das ele ‚Abraham’ lekred pekalükön as gid.
10. Ön mod kinik nu atos pekalükön-li ome: ven pisäprepüdom-li, u ven älabom-li prepüdi? No posä pisäprepüdom, ab ven älabom prepüdi.
11. Egetom mali säprepüdama, asä snili gidama demü lekred. So evedom fat, e lekredanas valik, kels no pesäprepüdoms, e keles i gid pekalükön,
12. e fat säprepüdäbas, sotefä no te pesäprepüdoms, ab i dunoms ma sam fata obsik: ‚Abraham’, kel älekredom, du nog no pisäprepüdom.
13. Ibä prom ele ‚Abraham’, u posbinükäbefe oma, das ögerom voli, no sekidon de lonem, ab de gid demü lekred.
14. Ibä if binomsöv gerans sekü lonem, tän lekred binonöv nenvöladik, e prom penosükönöv.
15. Lonem süükön ga zuni; utöpo, kö lonem no dabinon, nefölot i no dabinon.
16. Sekü atos gid sekidon de lekred, dat binonös sekü benäd, e prom binonöv lonöfik pro posbinükäbef lölik, no te pro utans, kels slopons lonemi, ab i pro utans, kels labons lekredi ela ‚Abraham’!
17. Soäsä pepenos: ‚Ecälob oli ad fat netas mödik’; bi elekredom Godi, kel lelifükom deadanis, e kel jafom dabinoti se ut, kel no dabinon.
18. Ibä pö dinäds nenspelik elekredom spelo, das övedom fat netas mödik ma prom: ‚Somödik posbinükäbef olük obinon’.

19. Nen läsiukam lekreda, no edemom koapi lifovorik okik, älabom ya bäldoti yelas zao tum, e lifovori vüma ela ‚Sara‘.
20. Ga no edotom tefü prom Goda dub nenlekred, ab güo edagetom nämi dub lekred; egivom Gode stimi,
21. ed äsiuadom lölöfiko, das äfägom ad jenöfukön promi.
22. Sekü atos pekalükos ome as gid.
23. Das pepenas, das pekalükos ome as gid; no tefon te omi,
24. ab i obis, keles pokalükos, das lekredobs omi, kel elelifükom Yesusi: Söl obas se deadans,
25. kel demü nefölots obsik pelovegivom, e pelelifükom ad gidükön obis.

KAPIT: V

1. Bi nu pegidükobs sekü lekred, labobs püdi lo God, medamü Söl obsik: Yesus Kristus,
2. medamü kel dub lekred peletobs lü benäd oma, in kel fümobs, e pleidobs, ön spel ad kompenön in glor Goda.
3. Pleidobs no te dö atos, ab i dö dränäl, bi sevobs, das dränäl vedükon obis sufäliks,
4. e sufäl kodon rafinikami, ed at gevon speli.
5. Spel nu no pasäspetükon, bi löf Goda pesestüron ini ladäls obsik dub Saludalanal obes pelegivöl.
6. Zuo ga Kristus edeadom ün tim pötik pro nen-Godikans, ven nog äbinobs fibiks.
7. Töbo ek ga oblümon ad deadön pro gidan; pro gudan ye ek olabon bo kuradi ad deadön.
8. Ab God eblöfom löfi okik pro obs, das Kristus edeadom pro obs, ven nog äbinobs sinans.
9. Kludo, nü pegidükobs dub blud omik, plü posefükobs ta zun.
10. Ven nu obs, du äbinobs neflens, perekosilobs ko God dub dead Sona omik, vio mödikumo obs perekosilöl posefükobs dub lif omik.
11. E no te atos, ab pleidülobs i in God, das edagetobs dub Söl obsik: Yesus Kristus rekosili.
12. Sekü atos, leigoäsä dub men bal sinod ekömon ini volanef, e dub sinod dead, i so dead ekömon ini menef lölik, bi valans esinons.
13. Büä lonem ädabinon, sinod äbinon in vol, ifi sinod no pakalükon, if lonem no dabinon.
14. Ab dead edareigon de ‚Adam‘ jü ‚Moyses‘, ed i dö utans, kels no esinons ön mod ot, äsä ‚Adam‘, kel äbinom saman utana, kel ökömon.
15. Ab ko sinod legivot benäda no leigäton; ibä if sekü sinod mena bal valans edeadons, mödo mödikum benäd Goda e legivot benäda dub men bal: Yesus Kristus pegevons bundano lü mödikans et.
16. I legivot benäda no baiädon ko jenöfot, das te balan äsinom; ibä micödet pelonon demü nefölöt bal, ab benäd: gidükam pelegivon pos sinods mödik.
17. Ibä ven sekü sinod balana dub om dead edareigon, vio mödikumo utans, kels edagetons benädi e legivoti gidükama odareigons in lif dub balan et: Yesus Kristus.
18. Klu leigoäsä dub sinod bal mens valik pemicödetons, so dub legivot bal benäda, mens valik kanons lifön gido.
19. Ibä leigoäsä sekü nelobed mena bal menamödot pevedükon sinans, so sekü lobed balana menamödot et povedükon gidik.
20. Ab vüo lonem ekömon ad gretükön neföloti, e kö sinod egretikon, uto i benäd evedon nog gretikum;
21. dat, leigoäsä sinod edareigon ed ekodon deadi, i benäd dareigonös dub gidükam ad lif laidüpik medamü Yesus: Kristus, Söl obas!

KAPIT: VI

1. Kisi osagobs-li täno? Olaidälobs-li in sin, dat benäd binonös gretikum?
2. Atos no jenonös! Lio obs, kels edeadobs tefü sin, kanobsöv-li nog lifön in sin?
3. U no sevols-li, das obs valik, kels peblunedobs in Kristus: Yesus, i peblunedobs in dead omik?
4. Dub bluned in dead pekeseüpülobs äsvo ko om, dat, leigoäsä Kristus pelelifükom se deadam dub glor Fata, i obs kondötobs in lif nulik.
5. Ibä, if evedobs äsvo kompeniks pö deadam omik, tän i obinobs kompeniks pö lelifikam oma.
6. Sevobs ga, das men vönädik in obs pekekrodon ko om, dat koap sinik panosükonös, ed obs no plu slafobsös de sin!

7. Ibä utan, kel edeadon, pegidükon de sinod.
8. If nu edeadobs ko Kristus, tän kredobs, das i olifobs ko om,
9. bi sevobs, das Kristus se deadam elelifiköl, no plu deadom: dead no plu reigon omi.
10. Ibä dubä edeadom, edeadom fifümiko tefü sinod; bi nu lifom, lifom pro God.
11. So i ols lecedolsöd olis it deadikis tefü sin, ab lifikis pro God in Kristus: Yesus!
12. Klu no leadolsöd reigön sini in koap deadöfik olsik, dat no lobedolsös ledesiris ona!
13. No gebidükolsöd limedis olsik asä vafis negidik sinode, ab dünolsöd Godi, asä utans, kels elelifikols se deadam, e gebidükolsöd limedis olsik asä vafis gidik Gode!
14. Ibä sin no oreigon olis, bi no binols sumätöfö lonem, ab sumätöfö benäd.
15. Kisi-li kluo? Osinobs-li üfo, bi no binobs sumätöfö lonem, ab sumätöfö benäd? Vo lenö!
16. No sevols-li, das, if vedükols olis it slafanis eka, ad lobedön oni, binols jenöfo slafans utana, keli lobedols, efe u deadio dub sinods, u dub lobed lü gid?
17. Dani Gode! Fe äbinols büikumo slafans sinodas, ab efölols ladöfo diseinäti lejona.
18. Du elibükols olis de sinods, evedols dünans gida.
19. (Gebob magi menik demü fib midik olas). Ibä leigoäsä egebidükols limedis olsik nepuede e nentütete, ed evedols nentütedik, leigoso ogebidükols limedis olsik nu gide, kel dugon ad saludikam.
20. Ibä ven äbinols slafans sinodas, äbinols liviks de gid.
21. Fluki kinik elabols-li de atos? Flukis, dö kels nu jemols; ibä fin onas äbinon dead.
22. Ab nü evedols liviks ä dünans Goda, labols fluki, kel dugon ad saludikam, e fino ad lif laidüplik.
23. Ibä mesed sinoda binon dead; legivot Godik benäda lif laidüplik in Kristus: Yesus, Söl obsik.

KAPIT: VII

1. No sevols-li, o svists! (spikob ga lü mens, kels nolons lonemi), das lonem reigon meni dü tim, kü lifon?
2. Ibä vom matöl petanätof dub lonem himatane liföl; ven himatan ye edeadom, tän pesätanätof lonemo de himatan okik.
3. Sekü atos panemof jidulteran, if odutof lü man votik dü lif himatana okik; ab if himatan ofik edeadom, tän binof lonemo livik, sodas no binof jidulteran, if odutof lü man votik.
4. Leigoso, o svists obik! edeadols lo lonem dub koap Kristusa, ed odutols lü votan, sevabo lü utan, kel pelelifükom se deadam; dat vedolsös flukiks pro God.
5. Ibä dü tim, das ädünobs midi, lefäks sinik, dub lonem pesüüköls, ävobedons in limeds obsik, sodas äbinobs flukiks pro dead.
6. Ab nu pelivükobs de lonem, binobs deadiks lo ut, kel äbligon obis; sodas nu kultobs ma lanöf nulik, e no ma penäd evönädiköl.
7. Kisi osagobs-li üfo? Lonem binon-li sin? Lenö! Ab no äsevob, kis sin äbinon, äsä dub lonem. Ibä no äsevoböv desiri, if lonem no ibüdulon: „No sötöl desirön,,!
8. Sin, ägebölo pöti dub бүдүл piloföli, äsüükon in ob lefäkis valasotik; ibä nen lonem sinod binon nosik.
9. Vönädo, ven lonem no ädabinon, ob äbinob utan, kel älifob; ab, nü бүдүл ekömon, sin evedon lifik,
10. ed ob edeadob. So бүдүл, kel ödugon ad lifön, evedükon obi deadiki.
11. Ibä sin, ägebölo pöti dub бүдүл piloföli, ecütön obi, ed edeidon dub atos obi.
12. So lonem binon ga saludik, e бүдүл binon saludik, gidik ä gidik.
13. Tän bos gudik evedon-li deidovik pro ob? Lenö! ab sin, e dub atos sin ekleilikon, evedükon obi deadiki dub gud, dat sin vedonös dub бүдүл sustämo kleilik!
14. Ibä sevobs, das lonem binon lanöfik, ab ob binob midik, e pereifob ini nämäd sina.
15. Ibä no sevob utosi, kelosi dunob: ibä, kelosi no vilob, utosi dunob, ab kelosi hetob, utosi dunob.
16. If nu dunob utosi, kelosi no vilob, tän dasevob, das lonem binon gudik.
17. Nu ob no plu binob utan, kel dunob atosi, ab sin, kel binon in ob.
18. Ibä sevob, das in ob, sevabo in mid, bos gudik no dabinon; sio vil in ob dabinon, ab no dun gudikosa.
19. Ibä no dunob gudikosi, keli vilob, ab dunob badikosi, keli no vilob.

20. If nu dunob utosi, kelosi no vilob, tän ob no plu binob utan, kel dunob osi, ab sin, kel binon in ob.
21. Tuvob kludo loned at: du ob vilob dunön gudikosi, badikos davedon.
22. Ibä plidob ninälo lonemi Goda;
23. ab in limeds obik logob dareigi loned votik, kel komipon ta loned tikäla obik, e kel kipun obi asä fanäbi dub loned sina, kel binon in limeds obik.
24. O ob, men miserabik! Kim olibükom-li obi se koap at, in kel dead binon?
25. Dani Gode! fa Yesus: Kristus, Söl obsik polibükob! Klu ob it kultob sio ko tikäl obik lonemi Goda, ab ko mid oba loned sina.

KAPIT: VIII

1. Klu nu micödet no plu dabinon pro utans, kels binons in Kristus: Yesus. [pro utans, kels no bitons ma mid, ab ma lanöf].
2. Ibä loned lanöfik lifa in Kristus: Yesus elivükon obi de loned sina e deada.
3. Ibä utosi, kelos änemögon pro lonem, bi at äbinon nefägik ad atos dub mid, God edunom me lesed Sona okik in maged mida sinik, e dubä emicödom sini in mid,
4. dat gidükam lonema pafölonös in obs, kels no bitobs ma mid, ab ma lanöf!
5. Ibä utans, kels lifons ma mid, betikons midikosi, ed utans, kels lifons ma lanöf, lanöfikosi.
6. Ibä utos, kelos pabetikon ma mid dugon lü dead, ed utos, kelos pabetikon ma lanöf, lü lif e püd.
7. Ibä betik midikosa binon neflenam ta God, ibä no fölon loni Goda, i no fägon ad dunön atosi;
8. utans, kels lifons ma mid, no kanons plitön Godi.
9. Ols nu no lifols ma mid, ab ma lanöf, if nemu lan Goda binon in ols. Utan, kel no labon lani Kristusa, no duton lü om.
10. Ab if Kristus binom in ols, tän koap olsik binon deadik sekü sin, e lanöf lifon sekü gid.
11. If ye lanal oma, kel elelifükom Yesusi se deadam, binon in ols; om, kel elelifükom Yesusi se deadam, i olelifükom koapi deadöfik olsik dub lanal, kel binon in ols.
12. Klu, o svists! no labobs mide bligi ad lifön ma mid.
13. Ibä, if lifols ma mid, odeadols; ab if deidols dub lanöf vobis koapa, olifols.
14. Ibä alutans, kels padugons fa lanal Goda, i binons cils Goda.
15. Ibä no egetols lani slafa, kel odugon lü dred, ab lani cilama, kel kodon, das vokobs: ‚Abba‘, o Fat!
16. Lanal it eti temunon, kobü lan obsik, das binobs cils Goda.
17. If nu binobs cils, tän binobs i gerans: gerans Goda, kegerans Kristusa; if nemu sufobs kobü om, ad paglorükön i kobü om.
18. Ibä cedob, das suf in lif at läs völadon tä glor, keli olabobs.
19. Ibä jafäbs stebedons lespetiko dasevädükami cilas Goda.
20. Ibä jafäbs pesumätöfükons nelaide, no libavilo, ab fa utan, kel esumätöfükom onis ate, spelölo,
21. das jafäbs it polibükonsös se slaf päridikama lü lib glora cilas Goda-
22. Ibä sevobs, das jafäb alik jünü keyamon e kesufon.
23. E no te atan, ab i obs, kels edagetobs legivotis balid Lanala, seifobs ninälo, du lespetobs cilami, libükami koapa obsik.
24. Ibä pelibükobs spelo. Nu spel palogöl no binon spel, ibä kikodo ospeloy-li utosi, kelosi ya logoy?
25. If nu spelobs utosi, kelosi no logobs, tän stebedobs osi sufädiko.
26. Leigo i Lanal okeyufon pö fibäls obsik. Ibä no sevobs, kisi mutobs plekön pötöfiko; ab Lanal medon pro obs pö seifs nenvödik;
27. ed utan, kel vestigom ladälis, sevom utosi, kelosi Lanal tikon, ven medon ön mod Godi plitöl pro saludans.
28. Sevobs, das val benikon pö utans, kels löfons Godi, kels pedavälons ma desin omik.
29. Ibä, utanis, kelis esevom büo, edavälom ad vedön sümiks äs mag Sona omik, dat atan binomös balidan blodas mödik!
30. Ed utanis, kelis edavälom, i evokom, ed utanis, kelis evokom, i evedükom gidikis, ed utanis, kelis evedükom gidikis, i eglorükom.
31. Kisi nog osagobs-li lä atos? If God binom pro obs, kin üfo obinon-li ta obs?
32. Vio om, kel no espalom Soni lönik okik, ab elovegivom omi pro obs valik, no elegivomöv-li obes me om vali?

33. Kin okusadon-li daväläbis? God binom utan, kel libocödetom obis.
34. Kim binom-li cödal, kel micödetom? Kristus binom utan, kel edeadom pro obs; nog plu binom utan, kel elelifikom, kel seadom detü God, e kel i pläidom obis.
35. Kin olivükon-li obis de löf Kristusa? Sumätükam-li, dränäl-li, pöjut-li, faem-li, nüd-li, riskäd-li, gläv-li?
36. Soäsä pepenos in bibapenäd: „Demü ol padeidobs dü del lölik, palecedobs äs jips pugabik,,!
37. Ab pö dins valik at vikodobs dub om, kel elöfom obis.
38. Ibä süadob, das ni dead, ni lif; ni silanans, ni magitans; ni dins atimik, ni dins otimik; ni nämäds,
39. ni löpikünos, ni donikünos; ni jafot votik alseimik, okanon livükön obis de löf Goda, kel binon in Kristus: Yesus, Söl obas.

KAPIT: IX

1. Sagob verati, as balan, kel binob in Kristus, e no lugob; dub Saludalanal i konsien obik temunon,
2. das labob glifi gretik, e liedi laidulik ladäla.
3. Viloböv igo pedeteilön de Kristus frütü gems obik: röletans midik obik,
4. kels binons Yisraelänans, kels dalabons gemami, glori, diatekis, lonemi, kultu e promis,
5. lü kels rufats dutoms, e de kels ma mid Kristus licinom, löpü kels valik God binom, kel palelobomöd laidüpio! So binosös!
6. Atos leno sinifon, das prom Goda pefinidon. Ibä no valans, kels licinons se Yisraelän, binons Yisraelänans veratik.
7. Do binons posbinükäbs ela ‚Abraham‘, no ons valik binons cils Yisraeläna; ab in bibapenäds pepenos: ‚De ‚Isaac‘ odagetols posbinükäbis, kels labons nemi olsik‘.
8. Atos sinifon: No cils midik binons cils Goda, ab cils, kels pefatons ma prom palecedons binükäbef.
9. Ibä atos binon vöd proma: ‚Zao ün tim at okömob, e ‚Sara‘ olabof soni‘.
10. Ed atos no binon teik; i ‚Rebecca‘ pegrodükof fa man bal: ‚Isaac‘, hibüröletan obsik.
11. Ibä, ven cils no nog pimotoms, ed idunoms ni gudikosi ni badikosi, dat büjonid pivälöl ölonöfonös, e no öjenonös ma merit, ab ma vil oma, kel älevokom,
12. päsgos ofe: ‚das bäldikünan odünom yunikünani‘,
13. balädü vöd bibapenäda: ‚Elöfob eli ‚Jacob‘, ed eli ‚Esau‘ eheto‘.
14. Kisi osagobs-li tefü atos? Negid binon-li üfo in God? Leno.
15. Ibä ele ‚Moyses‘ sagom: ‚Obenodob utani, keli vilob benodön, ed omiserob utani, keli vilob miserön‘.
16. Klu bos no sekidon de utan, kel vilon bosi, u kel töbidon - ab de God miseröl.
17. Bibapenäd sagon ibo faraone: ‚Ad atos ekoedob bitön oli, ad jonön in ol nämädi obik, ed ad sevädükön nemi obik love tal lölik.
18. Klu miserom utani, keli vilom miserön, e düfälükom utani, keli vilom düfälükön.
19. Nu osagol obe: Kisi täno riprodrom-li? Ibä kin etadunon-li föro ta vil omik?
20. Kin ga binol-li, o men! das taspikol Gode? Knidot ga no osagon knidane oka: Kikodo emekol-li so obi?
21. U skalel no labom-li gitodi ad fomön se blög ot taima, e gefi pro geb nobik, e gefi pro geb nenobik?
22. So nu God, ävilöl jonön zuni okik, e sevädükön nämädi okik, esufälom lunasufälo menis, kels esüükons zuni omik, e kels äjonidons ad päridikön,
23. ed ad sevädükön bundani glora okik tefü mens, kels pämisersons, ed äjonidons ad paglorükön;
24. no elevokom-li i obis, no te se yudans, ab i se pagans?
25. Soäsä i esagom in el ‚Osee‘: ‚Onemob utanis, kels no dutons lü pöp obik, pöpi obik, ed utani, kel no palöfon, löfäbi‘;
26. ‚ed in top, kö pesagos ones: No binols pöp obik, us ponemons cils Goda liföl‘.
27. Ed ‚Isaias‘ vokädrom tefü Yisraelän: ‚Igo if num cilas Yisraeläna binonöv äsä sab mela, te ret onas posavon;
28. Söl oföлом ed obrefükom gido vödi okik, bi oledunom vödi pubrefüköl okik sui tal‘.
29. Soäsä i ‚Isaias‘ ebüosagom: *If Söl ela ‚Sabaoth‘ no iposbinükom obes posbinükäbis, üvedobs äsä ‚Sodoma‘ ed üsümob ad ‚Gomorrha‘.*

30. Kisi osagobs-li täno? Atosi, das pagans, kels no ebesteifons gidükami, edagetons gidükami, efe gidükami se lekred,
31. du elans Yisraeläna, kels ebesteifons lonemi gidükama, no erivons lonemi gidükama.
32. Kikodo-li? Bi ävilons pagidükön no se lekred, ab se vobods oksik. Ed ejokons ta ston skäna,
33. soäsä pepenos: ‚Ekö! pladob in Siun stoni, len kel jokoy, e blögi klifa skäna. Ed utan, kel lekredon in om, no pojemükon’.

KAPIT: X

1. O svists! ladäl obik plidon onis, e plekob lü God pro ben onas.
2. Ibä temunob pro ons, das labons lezili pro God, ab no ko dasev.
3. Ibä, bi no sevens gidükami Goda, e steifons ad dagetön oni ma mod lönik okas, no esumätöfükons okis lü gidükam Goda.
4. Ibä lonem efinikon, dubä Kristus elonülom gidükami alane, kel lekredon.
5. ‚Moyses’ penom ga tefü gidükam se lonem: ‚Men, kel dunon ma on, olifon dub on’.
6. Gidükam se lekred sagon güo: ‚No sagolöd ninälo: Kin olöpikon-li sülio?’ (Sevabo ad doniodugön Kristusi);
7. u: ‚Kin odonikon-li lü gufur,,?’ (Sevabo ad lelifükön Kristusi se deadam).
8. Ab kisi sagon-li? ‚Vöd binon nilü ol, in mud olik, ed in ladäl olik’. (Sevabo vöd lekreda, keli predobs).
9. Ibä, if lekoefol ko mud olik Söli: Yesus, e lekredol in ladäl olik, das God elelifükom omi se deadans, obeatol;
10. Ibä me ladäl lekredoy, sodas pagidükoy, e me mud lekoefoy, sodas pabeatükoy.
11. Bibapenäd ga sagon: ‚Alan, kel lekredon in om, no pojemükon’.
12. Ibä distid no pavedükon vü yudans e Helänans; ibä otan binom Söl valanas, e legivom benedi bundanik valanes, kels lebegons ome.
13. ‚Ibä alutan, kel vokädon nemi Söla, obeatikon’.
14. Lio nu oplekons-li ome, in kel no elekredons; lio okredons-li in om, dö kel elilons nosi; lio olilons-li dö om, nendas ek epredon dö om?
15. E lio öpredonsöv-li, if no pilesedons? Soäsä pepenos: ‚Kio plitiks futs utanas binons, kels notädons püdi, kels notädons gospuli,,!’
16. Ab no valans elilons gospuli. Ibä ‚Isaias’ sagon: ‚O Söl! kin elekredon-li predi obsik,,?’
17. Klu lekred davedon sekü pred, e pred jenon sekü komit Goda.
18. Ab sagob: No elilons-li bo oni? Ab no binos, das no elilons oni: ‚Lü tal lölik vög omsik egolon, lü finods vola vöds omsik ekömons’.
19. U sagob: Elans Yisraeläna no edasevons-li ba oni? Ab balido ‚Moyses’ sagon: ‚Ojaludükob olis dö utans, kels no binons net; ozunükob olis ta pöp nen dasev’.
20. Tän ‚Isaias’ riskom ad sagön: ‚Petuvob fa utans, kels no esukons obi, ed esevädikob pö utans, kels no eseividons obi’.
21. Lü elans Yisraeläna sagon ye: ‚Dü del lölik etenükob namis obik kol pöp nelobedik ä tadunöl’.

KAPIT: XI

1. Nu sagob: God edeimom-li täno pöpi okik? Vero no. Ibä ob it binob yudan, de posbinükäbef ela ‚Abraham’, se tribüt ela ‚Benjamin’.
2. God no edeimom pöpi okik, keli evälom. U no sevols-li, kisi bibapenäd sagon in konot ela ‚Elias’, ven äplonom lü God dö elans Yisraeläna?
3. ‚O Söl! Edeidoms profetanis olik, edistukoms lataris olik; te ob eretob, e viloms deidön obi’.
4. Ab lio gespik Goda tonon-li? ‚Eretükob obe manis velmil, kels no ekienoms lo el ‚Baal’!
5. Leigoso i nu ret eplibon, kel pevälön benädo.
6. If atos nu jenon sekü benäd, tän no jenon demü vobod, voto benäd no plu binonöv benäd; ed if atos jenonöv demü vobod, tän no plu binonöv benäd, bi vobod no plu binonöv vobod.
7. Kis üfo-li? Utosi, kelosi Yisraelänanev esukon, no edageton; ab väläbs edagetons oni; votans pedüfälükons;

8. soäsä pepenos: ‚God egivom ones tikäli dölik; logis, kels no logons; lilis, kels no lilons’, jü del adela.
9. I ‚David’ sagom: ‚Tab onsik vedonös lü ons snal, tröp, skänaston, mibläfod!
10. Logs onsik dagikonsös, sodas no logonsös, e bäk onsik pablegükonös,‚!
11. Sagob kludo: Ga no ejokons-li, dat öfalons? Vero no. Ab sekü midunot onas, i pagans pekompenukons pö beat, ad jaludükön onis.
12. If nu midunot onas eblinon vole beni, e num nefulik onas beni paganes, vioplu num fulik onsik blinonöv benedi.
13. Ibä lü ols, o pagans! spikob; ebo bi binob paostolan paganas, ledigidob cali obik,
14. spelölo ad jaludükön pöpakompenanis obik, e dakipön ananis onas.
15. Ibä if deim onas binon rekosil volanefa, kis lüsum onas binon bos votik, äsä lelifikam se deadans?
16. If nu balidgren binon saludik, tän i pest binon saludik; ed if vul binon saludik, tän i tuigs binons saludiks.
17. If nu tuigs anik pedebreikons, ed ol, sprotian leara natädik, pegrifol pla ons, e so frutidol de vul e binäl leara,
18. tän no pleidülölöd lo tuigs! If ga vilol pleidülön, betikolod täno, das no ol polol vuli, ab vul polon oli!
19. Nu osagol: Tuigs et pedebreikons, dat ob pögrifob.
20. Gudö! Pedebreikons demü nelekred oksik, ed ol stanol demü lekred. No lecedolöd oli tu löpiki, ab labolöd dalestümi!
21. If nu God no espalom tuigis legik, bo i no ospalom oli.
22. Logolöd kludo benädi e seväri Goda! seväri tefü utans, kels efalons, e benädi kol ol, if pö benäd nemu olaidälol; voto i ol podecöpol.
23. E votans nu, if no baidälons pö nelekred oksik, pogrifons dönu, ibä God labom nämädi ad dönugrifön onis.
24. If nu ol pedekötol de bim, kel binon natälo lear natädik, e pegrifol ta natäl olik sui lear legik, vioplu uts, kels dutons natälo lü ons, pogrifons sui lear lönik oksik.
25. Sekü atos, no vilob, o svists! das no sevols müsteri at, dat no binolsös fatüitabapiks! das düfäl ekömon ad dil Yisraelänanas, jüs pagans valik uslopikons;
26. e so Yisraelän lölik podakipon, soäsä pepenos: ‚Se Siun savan okömom, ed odeflekom dunis nen-Godik de ‚Iacob’,
27. ed in atos diatek oba ko ons dabinon, das omoükob sinodis onsik’.
28. Ma meug onsik tefü gospul binons neflens olsik, ma väl onas binons ye demü rufats löfäbs;
29. ibä benädagivots e lüvok Goda binons nepidabiks.
30. Ibä leigoäsä i ols ebinols seimna nelobediks kol God, nu pemiserols dub nelobed onas,
31. so i ons nu evedons nelobediks, dat i pomiseronsös!
32. Ibä God ekobokipom onis valik, dat ölobedonsöv, ed om ömiseromös onis valik!
33. Kio dibätiks bundan sap e sev Goda binons! kio nedaseivoviks cödets oma! kio netüvoviks vegams oma!
34. ‚Ibä kim esevom-li lüäli oma? U kim ebinom-li dakonsälan oma?‚,
35. ‚U kim egivom-li büo bosu ome, sodas at muton pabläfön ome?‚,
36. Ibä se om, dub om, lü om dins valik binons. Stim binonös laidüpio lü om! So binosös!

KAPIT: XII

1. Dabegob kludo oles, o svists! nämätü miser Goda, ad dedietön koapis olsik, asä sakrifoti lifik saludik lü God plitiki; me atos kult tikälik olsik binädon.
2. No leigafomolsöd olis ad volanef at, ab feafomolsöd olis dub nulul ladäla olsik, dat dasevolsös, kis vil Goda binon; kis gud, plit, lölöf binons!
3. Nämätü benäd obe pelegivöl komandob alane olas, ad no digidön mödikumo okis, kas binos gidöfik, ab ad digidön süeniko okis; alan ma mafäd lekreda, keli God elüdutükom one.
4. Ibä leigoäsä labobs in koap bal limedis mödik, limeds valik kelik no dunons vobodi ot,
5. so obs valik binobs kobo koap bal in Kristus, ed alans obas binons limeds odsik,

6. kels labons, ma benäd obes pelegivöl, tälenis distik. If labol täleni profetama, gebolöd oni baiädü lekred olik!
7. ud uti düna, zeilolöd ad dünön! ud uti tida, tidolöd!
8. ud uti predama, predolöd! If labol bosu ad paseagivön, dunolöd osi balugiko! If binol dugan, binolöd atan ziliko! If miserol, dunolöd osi fredaladälo!
9. Löf binonöd stedälik! Naudolöd badi! Löfolöd gudi!
10. Löfolsöd ladöfiko odis, äsä blods! Jonülolsöd odes stimi!
11. No trögolsöd, ab binolsöd ziliks, lanäliks! Dünolsöd Söli!
12. Binolsöd fredaladäliks sekü spel, e sufodolsöd pö dränäl! Laidälolsöd in plek!
13. Fölolsöd neodis saludanas! Zeilolsöd ad binön lotidiäliks!
14. Benedolsöd utanis, kels pöjutons olis! Benedolsöd, ab no maleditolsöd!
15. Fredolsöd ko utans, kels fredons, e drenolsöd ko utans, kels drenons!
16. Binolsöd baläliks bevü ods, no labolsöd tikodis pleidik, ab lönülolsöd ad mükikans! No binolsöd fatüitasapiks!
17. No bläfolsöd eke badi me bad, ab binolsöd flenöfiks kol mens valik!
18. Dakipolsöd ma fäg olsik mögiküno püdi ko mens valik!
19. No vinditolsöd! o löfäbs! ab letolsöd osi ome, kel dalom zunön! Ibä pepenos: ‚Vindit duton lü ob; obläfob osi, Söl spikom’.
20. Güö! if neflen olik faemon, zibolöd oni! if soafon, givolöd one bosu ad drinön! Ibä somo, kumol kolatis filik sui kap onik.
21. No letolöd, das bad vikodon oli, ab vikodolöd badi medü gud!

KAPIT: XIII

1. Alan sumätikonöd lo nämädans, kels pepladoms löpü on. Ibä nek labon nämädi, äsä dub God; e nämäds dabinöl pestidons fa God.
2. So kludo alutan, kel tadunon cifodi, taon ta бүдүл Goda; e taans et okodädons okes micödeti.
3. Ibä no nedol dredön demü cifodans, if kondötöl gudiko, ab sio, if kondötöl badiko. If nu no vilol dredön demü cifod, kondötölöd täno gudiko! e poloböl fa on.
4. Ibä binon dünan Goda, ad ben ola. Ab if kondötöl badiko, tän dredolöd! ibä no polon säbi nenzeilo, ab bi binon dünan Goda, kel ledunon pönodi midunane.
5. Sekü atos zesüdos ad sumätöfön, no te demü pönod, ab i demü konsien.
6. Sekü atos i mutols pelön tripis, ibä utans, kels jäfoms laidulo me atos, binoms dünans Goda.
7. Givolsöd kludo valanes uti, kel duton lü ons! Tripi, if debols tripi; toli, if mutols tolön; dredö, if dredols; stimi, if mutols jonülön stimi.
8. No debolsöd eke bosu, äsä löfi odes! ibä utans, kels löfons odis, efölons lonemi.
9. Ibä бүдөдs: ‚No sötöl dulterön! no sötöl deidön! no sötöl tifön! no sötöl ledesirön! u бүдөд alseimiko votik, pekobosumons in бүдөд bal at: ‚Sötöl löfön kemeni olik, äsä oli it,!’
10. Löf no blinädön dämi kemene; klu löf binon föl lonema.
11. Betikolsöd pö atos, das sevols timadinädi! das binons pro obs pötatim, ad galikön se slip; ibä beat binon nu nilikum lä obs, kas tü tim, kü älüsumobs lekredi.
12. Neit epasetikon gretadilo, del binon nilik. Klemobsöd kludo vobodis daga, e klotobsöd obis me vafem lita!
13. Kondötobsöd ai gidöfiko, äsä kösömobs ad dünön dü del! no in ludrinakobikams e briet, no in nepued e nestön, no in komip e jalud!
14. Ab dütolsöd oles binäli Söla: Yesus Kristus, e no kälolsöd midi ad süükön in on ledesiris!

KAPIT: XIV

1. Lasumolsöd ini komot utani, kel binon fibälik in lekred, ab no ad disputön tefü ladäladods onik!
2. Balan lekredon, das dalon fidön vali, e fibälan fidon härbatis.
3. Utan, kel fidon vali, no ludigidonöd utani, kel no fidon vali, ed utan, kel no fidon vali, no micödonöd utani, kel fidon vali! ibä God elüsumom oni.

4. Kin binol-li, kel cödol dünani votana? Atan ye stanon u falon ma meug söla lönik okik. Ab oblebon stanön, ibä God labom nämädi ad koedön stanön oni.
5. Atan lecedon deli bal löpikum i ka votiki; etan lecedon onis valik leigavöladikis. Alan labonöd in ladäl lönik okik süadi fulik!
6. Utan, kel distidon delis, dunon atos stimü Söl, ed utan, kel no distidon delis, i dunon atos stimü Söl. Ed utan, kel fidon vali, dunon atos stimü Söl, ibä danon Godi; ed utan, kel no fidon vali, dunon atos i stimü God, e danon i Godi.
7. Ibä nek obas lifon demü ok it, e nek deadon demü ok it.
8. Ven lifobs, lifobs in kult Söla, e ven deadobs, deadobs pro Söl. Klu, va lifobs, u va deadobs, dutobs lü Söl.
9. Ibä demü atos Kristus edeadom ed elelifikom, dat öreigom deadanis e lifölanis.
10. Ed ol-li, kikodo cödol-li svisti olik, ud ol-li, kikodo ludigidol-li oni? Obs valik popladobs ga foi cödalastul Kristusa.
11. Ibä pepenos: ‚Dü tim, kü lifob, Söl sagom, alan obiegon kieni okik lo ob, e nets valik olekoefons Godi‘.
12. Klu alan obas ogidükon oki lo God.
13. No cödobsöd kludo plu odis, ab betikobsöd buikumo ad no tupön u skänön svisti!
14. Sevob, e sekü kosäd ko Söl: Yesus süadob, das nos binon okao neklinik; ab pö utan, kel lecedon bos i nekliniki, atos binon neklinik.
15. If svist olik paliedükon dub zib seimik, tän no kondötöl löfo. No päridükölöd dub zib olik eki, pro kel Kristus edeadom!
16. Klu no mirepütükolsöd dini gudik olsik!
17. Ibä regän Goda no binädön me zib e drined, ab me gid, püd e fred dub Saludalanal.
18. Ibä utan, kel dünön me atos Kristusi, pliton Godi, e pastimon fa mens.
19. Steifobs kludo ad dagetön püdi e devodükön odis.
20. No rübükölöd demü zib vobodi Goda! Val binon klinik; ab vi! lü men, kel skänön dub fid okik.
21. Binos lobabik ad no fidön miti, ad no drinön vini, ud ad no dunön bos i, kel tupon, u skänön svisti olik, u fibälükon oni.
22. Dakipölöd lekredi ninälo, jonolöd oni te Gode! Beatik utan binon, kel no cödon oki ma utos, keli elecedon gudiki.
23. Ab utan, kel doton, ven fidon, ya pemicödon, bi no dunon ma lekred; ibä val, kel no binon sekü lekred, binon sinod.

KAPIT: XV

1. Obs, kels binobs nämälikis, labobs bligi ad sufälön fiböfis fibälanas, e no mutobs plitön obis it.
2. Balan obas plitonöd kemeni okik ad benükön e devodükön oni!
3. Ibä i Kristus no eplitom oki it, ab binos, äsä pepenos: ‚Lukofs utanas, kels ekofons oli, edrefons obi‘.
4. Ga val, kel pepenon büikum, pepenon ad tidam obas, dat dub sufäd obsik, e sekü stigäd dub bibapenäds pegivöl, labobsös speli!
5. God nu, de kel sufäd e stigäd süikons, kodomös oles, das labols bevü ods meugi ot, äsä Kristus: Yesus älabom!
6. dat glorükolsös balälo, äsä se mud bal, Godi ä Fati Söla obsik: Yesus Kristus!
7. Lüsumolsöd kludo odis! äsä i Kristus elüsumom obis, ad glorükam Goda.
8. Nu sagob: Yesus: Kristus evedom dünän säprepüdama demü verat Goda, ad lesiön promis rufates pidunölis,
9. e dat pagans oglorükons Godi demü miser pedagetöl, soäsä pepenos: ‚Sekü atos oleadob lekoefön oli bevü pagans, e psamikanitön stimü nem ola‘.
10. Ed in top votik bib sagon: Fredolsöd, o nets! ko pöp omik!
11. Ed in top votik: ‚Lobolsöd ols valik, o nets Söli! e nets valik lobonsöd omi!‘
12. Ed in top votik ‚Isaias‘ sagom: ‚Vul ela ‚Isai‘ odabinon, ed utan odabinom, kel oreigom netis; ed omi nets ospelons‘.

13. God nu, de kel spel kömon, fulükomös olis me fred e püd valiks dub dalab lekreda; dat labolsös bundano speli dub nämäd Saludalanala!
14. Ob it süadob, o svists! das i ols fulols me gud, labols bundano nolis valasotik, e fägols ad meibön odis.
15. Penäd obik binon dilo boso künik, o svists! bi ävilob meböon oles bosu sekü benäd obe fa God pigivöl,
16. sevabo, das binob dünan Kristusa: Yesus pro pagans, kel dunob vobodi saludik demädu gospul Goda, dat sakrifot paganas binonös plitik, ä pasaludükonös dub Saludalanal!
17. So labob fami dub Kristus: Yesus dö dins Godi teföls.
18. Ibä no okünob ad spikön dö din votik seimik, äsä dö utos, keli Kristus edunom medamü ob ad koedön lobedön paganis me vöd e vobod,
19. me näm malas e milagas, me nämäd Saludalanala; sodas enotükob fuliko gospuli Kristusa ini topäds valik de ‚Hierusalem’ jü Lilürän,
20. du ästeifob lezilo ad notükön gospuli us, kö no nog ispikey dö Kristus, dat no öbumob su stababumäd votanas,
21. ab dat öjenos ma pepenölos in bibapenäd: ‚Utans, keles nos penotükon dö om, ologons omi, ed utans, kels elilons nosi, osuemons osi’.
22. Sekü atos i peneletob ad golön lü ols;
23. ab bi nu no plu labob spadi ad vobön in topäds at, e dü yels mödik edesirob ad logön olis,
24. so ogolob lü ols, ven otävob lü Spanyän, ibä spelob ad logön olis pötü dutäv obik, ed ad pasedugädön fa ols, posä ujuitob büiko boso komi olas.
25. Ab nu tävob lü ‚Hierusalem’, ad dünön saludanis;
26. ibä elans Makedonäna e Lagayäna eplidons ad givön läükoti pro pöfans bevü saludans in ‚Hierusalem’.
27. Eplidons ga ad dünön atosi, e labons i bligi ad atos. Ibä, if pagans kompenons pö duns lanöfik onas, tän i labons bligi ad dünön onis me legivots stöfik.
28. Posä ufidunob atosi, ed uloveblinob sefiko ones legivoti at, otävob kludo vegü zif olas lü Spanyän;
29. e sevob, das, ven kömob lü ols, okömob ko bened bundanik Kristusa.
30. Begob kludo vemo oles, o svists! nämätü Söl obsik: Yesus Kristus, e löf Lanala, ad kekomipön ko ob dub plekön Gode pro ob,
31. dat posavobös se nams nelekredanas in Yudän, e das dün, keli mutob jonülön elanes di ‚Hierusalem’ obinonös benik lü saludans!
32. dat, if God vilom, olükömobös fredö lü ols, ed otakädobös lä ols!
33. God püda binomös lä ols valik! So binosös!

KAPIT: XVI

1. Komandob oles jisvisti obsik: ‚Phoebe’, jidiakan komota in ‚Cenchreae’;
2. dat getedolsös ofi äsä jilekoefani Söla, äsä pötos kol saludans, e yufolsös ofi pö din alik, in kel oneodof bo yufi olsik! Ibä ebinof jiyufan pro ömans, i pro ob.
3. Glidolsöd elis ‚Prisca’ ed ‚Aquila’, kevobanis obik in Kristus: Yesus,
4. kels eriskons särvigis oksik pro lif obik, lü kels no te ob, abi komots valik paganas, danöfobs!
5. Glidolsöd i limanis komota, kels kobikons in dom onsik! Glidolsöd i eli ‚Epaenetus’ fa ob palöföli, kel äbinom in el ‚Asia’ balidan, kel äslopikom Kristusi.
6. Glidolsöd eli ‚Maria’, kel etöbidof vemo pro ols!
7. Glidolsöd elis ‚Andronicus’ e ‚Iunia’, röletanis ä kefanäbis obikis, kels äfamons pö paostolans, e kels eslopikons bü ob Kristusi!
8. Glidolsöd eli ‚Ampliatius’, fa ob in Söl palöföli!
9. Glidolsöd eli ‚Urbanos’, kevobani obik in Kristus, ed eli ‚Stachys’, palöföli obik!
10. Glidolsöd eli ‚Apelles’, dünani konfidovik Kristusa, ed utanis, kels dutons lü famül ela ‚Aristobulus’!
11. Glidolsöd eli ‚Herodio’, röletani obik! Glidolsöd slopanis Kristusa, kels binons in dom ela ‚Narcissus’!
12. Glidolsöd elis ‚Tryphaena’ e ‚Tryphosa’, kels vobofs in dün Söla! Glidolsöd eli ‚Persis’, jilöfäbi, kel evobof mödiko in dün Söla!

13. Glidolsöd eli ‚Rufus’ fa Söl pevälöli, e moti omik äd obiki!
14. Glidolsöd elis ‚Asyncritus’, ‚Phlegon’, ‚Hermes’, ‚Patrobas’, ‚Hermas’, e hisvistis, kels binoms lä oms!
15. Glidolsöd elis ‚Philologus’ e ‚Julia’, eli ‚Nereus’ e söri omik, ed i eli ‚Olympias’ e saludanis valik, kels binons lä ons!
16. Glidolsöd odis ko kid saludik! Komots valik Kristusa glidons olis.
17. Konsälob oles, o svists! ad küpedön utanis, kels süükons pö ols teläli e skani ta lejon, keli edagetols. Deflekolsöd olis de ons!
18. Ibä somans no dünons Söli obsik: Kristus, ab bälidi oksik, e cütöns me vöds svidik e spikods jönik oksiks ladälis nenbadiniludik.
19. Ibä lobed olsik esevädikon pö valans; sekü atos fredikob dö ols, e vilob, das binols sapiks, e dunols gudi, e binols neblamabiks ta bad.
20. E God püda otroivom suno diabi dis futs olsik. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonös lä ols!
21. Glidoms olis el ‚Timotheus’: kevoban obik, ed els ‚Lucius’, ‚Iason’, e ‚Sosipater’: röletans obik.
22. I ob: ‚Tertius’, kel epenob in dün Söla penedi, glidob olis.
23. Glidom olis ‚Gaius’: lotidan oba e komota lölik. Glidoms olis el ‚Erastus’: guvan zifa, e ‚Quartus’: blod omik.
24. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonös lä ols valik! So atos binonös!
25. Lü om nu, kel fägom ad nämükön obis, ma lejon fa ob penotüköl, e penotüköl fa Yesus: Kristus, e ma dasevädükam müstera, dü tумыels klänika,
26. kel nu pesevädükon, e sekü büd Goda laidüpikepesevädükon dub penäds profetik lü nets valik, ad palobedön;
27. lü om, lü God sapik balik, dub Yesus: Kristus glor duton laidüpio. So atos binonös!

----- oOo -----

(Pepenöl in ‚Corinthus’ lü elans di ‚Roma’ e peloveblinöl fa ‚Phoebe’: jidünan komota in ‚Cenchreae’).

PENED BALID DE ‚PAULUS’ ELANES DI ‚CORINTHUS’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’: sekü vil Goda paostolan vokedöl Yesusa: Kristus e hisvist: ‚Sostenes’,
2. komote Goda: utanes, kels pesaludükons in Kristus: Yesus, saludanes pevälöl, ed i valanes in tops valik, kels lüvokädons nemi Yesusa: Kristus, Söl onas ed obas.
3. Benäd e püd binonsös lü ols dub God: Fat obas e Söl: Yesus Kristus!
4. Danob ai Godi obik dö ols demü benäd Goda oles pegivöl in Kristus: Yesus,
5. das in tefs valik eliegikols in om, in spikam, ed in nol alik.
6. Temunod dö Kristus efümikon so pö ols,
7. das pö nek nepluols demü legivot alseimik, ön spet dasevädükama Söla obsik: Yesus Kristus,
8. kel okoedom fümön olis jü fin, sodas obinols neblamabiks ün del Söla obsik: Yesus Kristus.
9. God fiedom, fa kel pevälöls ad kompen ko Son omik: Yesus Kristus, Söl obsik.
10. Lebegob oles, o svists! nämätü nem Söla obsik: Yesus Kristus, das ols valik binolsös baläliks, das lekredaslit no binonös bevü ols, das laidolsös in siäm ot e meug ot!
11. Ibä tefü ols, o svists! fa domakompenans ela ‚Chloe’ penunos obe, das teläl dabinon bevü ols.
12. Sevabo, das seimans olas sagon: Dutob lü ‚Paulus’, dutob lü ‚Apollo’, dutob lü ‚Cephas’, dutob lü Kristus.
13. Kristus pedilom-li? ‚Paulus’ ga no pekrodom pro ols; ols ga no peblunedols ön nem ela ‚Paulus’!
14. Danob Godi, das eblunedob neki olas, plä el ‚Crispus’ ed eli ‚Gaius’.
15. Voto ek bo sagonöv, das eblunedob-la ön nem obik.
16. Eblunedob i nog domanefi ela ‚Stephanas’; fovo no sevob, das eblunedob votani.
17. Ibä Kristus no elesedom obi ad blunedön, ab ad predön gospuli; no me vöds letäläktik, dat krodam Kristusa no ovanikon.

18. Ibä pred krodama binon fop pro utans, kels opäridikons, ab binon pro obs, kels podakipobs, näm Goda.
19. Ibä pepenos: ‚Onosükob sapi sapanas, ed odistukob täläkti täläktanäs’.
20. Kiöpo sapan binom-li? Kiöpo bibinolavan binom-li? Kiöpo vestigan nolik säkädas levala binom-li? God no evedükom-li fopiki sapi volanefa?
21. Bi nu sekü sap Goda, volanef pö sap okik no edasevon Godi; God esludom ad savön lekredanis me fop predama.
22. Du nu yudans desirons milagis, e Helänans sukons sapi,
23. obs predobs Kristusi pekrodöl; skäni lo yudans, fopi lo pagans,
24. ab väläbes: e yudanes e Helänanes, predobs Kristusi as näm Goda e sap Goda.
25. Ibä fop Goda binon sapikum ka sap menas, e fib Goda binon nämikum ka näm menas.
26. Ibä küpäolsöd, o svists! ad voked olsik! No mödikans olas binons ma mafäd menik sapanas, nämädans, u lemotedäbs.
27. Ab God evälom utosi, kelos binon fopik lo volanef, ad jemükön sapanis, ed utosi, kelos binon fibik lo volanef, God evälom ad jemükön nämädanis,
28. ed utani, kel binon lumotedik lo volanef, ed utosi, kel paludigidon, God evälom, ed utosi, kel no dabinon, ad nennämükön utosi, kel dabinon,
29. dat jafäb nonik pleidülönös lo God-
30. Ibä dub om binols in Kristus: Yesus, kel evedom pro obs demü God sap, gid, saludükam, e libükam;
31. dat, soäsä pepenos: ‚Utan, kel pleidülön, pleidülönöd demü Söl,,!

KAPIT: II

1. I ob, o svists! ven äkömob lü ols, no ekömob ad notükön oles ko bundan vödas e sapa temunodi Goda;
2. ibä isludob ad sevön bevü ols no bosu, äsä Yesusi: Kristus; omi, kel pekrodom.
3. I äbinob bevü ols in fib, in dred, ed in drem mödik;
4. e spikäd e pred obiks no äbinädons me vöds süadüköl sapa, ab me jon lanöfa e näma,
5. dat lekred olsik no pöstabon sui sap menik, ab sui näm Goda.
6. Ga notükobs sapi bevü daülans, ab sapi, kel no binon de vol at, ni de cifodans vola at, kels ponosükoms;
7. ab notükobs sapi müsterik Goda, kel piklänedon, e pibüojonidon fa God laidüpio ad glor obas.
8. Nek cifodanas vola at edasevom osi, (ibä, if idasevomöv osi, no ükrodomöv Söli glorik).
9. Ab atos ejenon, soäsä pepenos: ‚Utos, kelosi log no elogon, kelosi lil no elilon, kelos no esüikon in ladäl menik, kelosi God epreparom utanes, kels löfons omi’.
10. Ab obes God esevädükom osi dub Lanal okik; ibä Lanal davestigon vali, igo dibätis Goda.
11. Kin menas ga sevön-li utosi, kelos binon in men, plä lanöf, kel binon in on? Somo i nek edasevon utosi, kelos binon in God, plä Lanal Goda.
12. Obs nu no edagetobs lanöfi vola, ab lanöfi, kel kömon de God, dat ösevobsöv legivotis benädik Goda lü obs.
13. Dö atos no spikobs in vöds dub sap menik petidöls, ab in vöds, kelis lanöf tidon obes, du plänobs dinis lanöfik utanes, kels lüälons lanöfiko.
14. Men dinöfälik ye no lüsumon utosi, kelos kömon de Lanal Goda; ibä atos binon lü on fopik. I no fägon ad suemön osi, bi atos muton pacödön lanöfiko.
15. Men lanöfiko lüälöl cödon sio vali, ab on it kanon pacödön fa nek.
16. ‚Ibä kin esevön-li lüäli Söla, ad suemön omi ?, Obs ye dalabobs lüäli Kristusa.

KAPIT: III

1. Ed ob, o svists! no äkanob spikön lü ols, asä lü mens lanöfiko lüälöls, ab asä lü mens midik, asä lü cils lo Kristus.
2. Enulüdob olis me milig, no me zib solidik; ibä no äfägols ad sufidön oni. Igo nu no fägols ad sufidön oni,

3. bi nog binols midiks. Ibä, dü tim, das jalud, feit e teläl nog dabinons bevü ols, no binols-li üfo midiks, e no dunols-li üfo asä mens talediko lüälöls?
4. Ibä, if balan sagon: Ob dutob lü ‚Paulus‘, e votan: Ob dutob lü ‚Apollo‘; no binols-li üfo mens midik?
5. Kis nu ‚Apollo‘ binom-li? Kis ‚Paulus‘-li? Binoms dünans, dub kels edagetols lekredi; alan, maä Söl egivom oni ome.
6. Ob eplanob, ‚Apollo‘ ebeginfülom, ab God ekoedom glofön.
7. Klu no utan, kel planom, binom bos; ni utan, kel beginfülom, ab God, kel koedom glofön.
8. Ed utan, kel planom, ed utan, kel beginfülom dutoms lü od, ed alan omas ogetom mesedi okik ma töbid okik.
9. Ibä binobs kevobans Goda, ed ols binols feiläläned Goda, bumot Goda.
10. Ma benäd fa God obe pegivöl ebumob, äsä bumavan täläktik, stababumädi, e votan bumon su at. Alan nu küpälonöd, vio bumon!
11. Ibä nek kanon seitön stababumädi votik, äsä uti, kel peseiton, sevabo Yesus: Kristus.
12. Aluti, keli ek bumon su stababumäd at, va binon: gold, largent, stons jerabik, boad, stol, stagod;
13. völad voboda alana osevädikon; ibä del cödetama lätik okleilükon osi; bi dub fil atos posevädükon, e fil at oblufon kalieti voboda alana.
14. If vobod eka sufidon blufi, tän ogeton mesedi.
15. If vobod eka fefilon, tän olabon dämi; on it ye podakipon, do poviodon dub fil.
16. No sevols-li, das binols tem Goda, e das Lanal Goda lödon in ols?
17. If ek peridükon temi Goda, tän God operidükom oni; ibä tem Goda binon saludik, ed at ols binols.
18. Nek cütonöd oki it! If ek bevü ols cedonöv, das binon sapik in vol at, tän vedonöd fopik, ad vedön sapik!
19. Ibä sap vola at binon fop lo God. Ga pepenas: ‚Utan, kel gleipon sapanis in lekäf onsik‘.
20. Ed in top votik: ‚Söl sevom, das vätäls sapanas binons vaniks‘.
21. Nek pleidülönöd kludo ad mens; ibä val duton lü ols:
22. el ‚Paulus‘, el ‚Apollo‘, el ‚Cephas‘, vol, lif, dead, dins nuik, dins fütürik, val duton lü ols;
23. ab ols dutols lü Kristus, e Kristus lü God.

KAPIT: IV

1. Klu lecedoyöd obis hidünanis Kristusa, e guvanis müsteras Goda!
2. Fovo, de guvans paflagos, das pacedoms fiediks.
3. Ob nu cedob mu püliki, va pacödetob fa ol u fa cödälef menik seimik. Si! no cödetob i obi it.
4. Sio no sevedob, das edunob bos badik, ab dub atos no pegidükob; Söl binom utan, kel cödetom obi.
5. No cödetolsöd kludo tu suniko, no büä Söl kömom, kel osäklänedom utosi, kel peklänedon in dag, ed osevädükom vätälis ladäla; ed alan ogeton de God lobi, kel duton lü on.
6. Atosi, o svists! egebädob pö ob it e pö ‚Apollo‘ demü ols; dat lärnolsös dub obs, ad no niludön olis löpü utos, kelos pepenon, e dat nek olas pleidülölös lo votan demü seiman!
7. Ibä kin givon-li ole buami at? Kisi dalabol-li, kelosi no egetol? Ed if binos bos, kelosi egetol, sekü kis täno pleidülöl-li demü atos, äsvo no pigeton?
8. Lesi! ya satols; ya liegols; ereigols plödü obs; vö! ivilob-la, das äreigols, dat i obs ökereigobs ko ols.
9. Ibä cedob, das God edajonom obis, paostolanis lätik, äsä pecödetölanis ad deadam; ibä evedobs jonetot pro volanef, pro silanans e mens.
10. Obs binobs fopiks lo Kristus, ed ols dasevols Kristusi; obs binobs fibiks, ols binols nämiks; ols paglorükols, obs panestimobs.
11. Jü atim faemobs, soafobs, nüdots, paflapobs e no labobs fimalödis.
12. Töbidobs me namavob. If palunofobs, benedobs; if papöjutobs, sufälobs;
13. if paslänob, trodobs. Evedobs äsvo sinodahikapars vola, jünu moükabot valanas.
14. No penob atos ad jemükön olis, ab ad nunedön olis, as cils palöföf obik.
15. Ibä if älabolsöv dugälanis mu mödikis in Kristus, tän ga no älabols fatis mödik; ibä dub gospul ob evedükob olis slopanis Kristusa: Yesus.

16. Klu stigädob olis ad vedön züpans oba.
17. Ebo demü atos elesedob oles eli ‚Timotheus‘, kel binom son palöföf ä fiedik obik in Söl. Omebom oles, vio ekondötob in dün Kristusa, ed in mod kinik etidob valöpo in komot alik.
18. Äcedölo, das no ökömob, alans evedons pleidälik.
19. Okömob ye suno lü ols, if God vilom osi, tän no oseivob vödis menas pleidälik et, ab utosi, kelosi fägons ad dunön.
20. Ibä regän Goda no binädon me vöds, ab me näm.
21. Kisi vilol-li? Okömob-li lü ols ko dabat, u ko löf e sofäl?

KAPIT: V

1. Liloy valemo, das nepued dabinon bevü ols, ed igo nepued somik, kel no dabinon bevü pagans, sevabo, das ek labom jimatani fata okik.
2. E binols igo pleidälik, plas lügols, dat utan, kel edunom somikosi pamosumomös se zänod olas!
3. Fe äfabinob koapo, ab lanöfo äkomob lä ols, ed ob, äsva äbinob lä ols, ya esludob tefü utan, kel so edunom,
4. das obs, nämätü Söl obsik: Yesus Kristus, posä ukobikobs ko näm Söla obsik: Yesus Kristus,
5. lovegivobs omi ad päridikön koapo diabe, dat lan omik padakiponös ün cödetamadel Söla!
6. Pleidül olsik no binon gudik. No sevols-li, das lefapest nemödik koedon lefön pesti lölik?
7. Moükolsöd kludo femapesti vönädik! dat binolsös pest nulik, äsä binols jenöfo bod nenfemik. Ibä pajatajipül i pepugon pro obs: Kristus,
8. Klu no zälizelobsöd in femapest vönädik, ed i no in ut bada e bapa, ab in ut klina e verata,
9. Epenob oles in pened obik ad no kosädön ko nepuedans.
10. Klüliko no ediseinob nepuedanis vola at, ni vukanis, ni ravanis, ni lugodikultanis; ibä täno omutolsöv segolön se vol at.
11. Ab nu epenob oles ad no kosädön ko ek, kel panemon svist ä binon nepuedan, u vukan, u lugodikultan, u slänan, u ludrinan, u ravan; ko somans igo no mutols fidön.
12. Ibä sötob-li cödön utanis, kels binons plödü sog obsik? No sötols-li cödön utanis, kels binons in sog olsik?
13. Utanis, kels dabinons plödo, God ocödom. Moükolsöd ols badani se komot olsik!

KAPIT: VI

1. If balan olas labol ta votan feitadini, künl-li täno ad cödädön demü at lo nenlekredans, e no lo saludans?
2. No sevols-li, das saludans ocödons voli? Ed if fägols ad cödön voli, no gitodol-li täno ad cödön dinis pülik?
3. No sevols-li, das ocödobs silanans? Vio plu-li üfo dinis volädik?
4. If nu labols cödädadinis volädik, cälols-li täno limanis läs völadikis asä cödalıs?
5. Ad jemükön olis sagob: Bevü ols täno man no bal dabinom-li, kel binom saidiko sapik, ad kanön cödön bevü svists okik?
6. Pla atos svist cödädon ta svist, efe lo nenlekredans.
7. Jenöfo leno pötös, das feitadins dabinons bevü ols, das labols cödädis ta ods. Kikodo no buükols-li ad sufön negidı? Kikodo no buükols-li ad sufön dämi?
8. Pla atos dunols negidi, e blinols votanes dämi, ed atosi fe svistes!
9. U no sevols-li, das negidans no okompenons pö regän Goda? No cütolsöd olis it: Ni nepuedans, ni lugodikultans, ni dulterans, no otgenageniälans, ni päderastans,
10. ni tifans, ni vukans, ni slänans, ni ravans okompenons pö regän Goda!
11. Ed atans anans olas äbinols; ab peklinükols, pesaludükols, pegidükols nämätü nem Söla: Yesus e Lanal Goda obsik.
12. Dins valik pedälons obe, ab no dins valik frutons; dins valik pedälons obe, ab no oleadob reigön obi dub din seimik.
13. Zibs binons pro bälid, e bälid binon pro zibs; e God onosükon bofis. Koap ye no binon pro nepued, ab duton lü Söl, e Söl dutom lü koap,

14. e God elelifükom Söli, ed olelifükom i obis dub näm okik.
15. No sevols-li, das koaps olsik binons limeds Kristusa? Osumob-li nu limedis Kristusa, ed ovedükob-li onis limedis nepuedana? Atos leno jenonös!
16. U no sevols-li, das utan, kel kosädom ko jinepuedan, binom ko of koap bal? ‚Ibä bofikans obinons mid bal’ bibapenäd sagon.
17. Ab utan, kel slopikon Söli, vedon ko om lanan bal.
18. Befugolsöd nepuedi! Sinod alik, keli men dunon, no tefon koapi, ab utan, kel nepuedon, sinon ta koap lönik okik.
19. No sevols-li, das koap olsik binon tem Saludalanala in ols, keli egetols de God, e das no lüdotols lü ols it?
20. Ibä peremols jeriko. Klu glorükolsöd Godi me koap olsik [e lan olsik, kels dutons lü God]!

KAPIT: VII

1. Tefü utos, nu, dö kelos epenols obe: binos gudik pro man, ad no kontagön vomi;
2. ad vitön nepuedi, man alik sötom labön jimatani lönik okik, e vom alik sötöf labön himatani lönik okik.
3. Man fölomöd matabligi kol jimatani okik, e leigo i vom kol himatani okik!
4. Vom no labof dagebi lelivik koapa lönik okik, ab himatani; leigo i man no labom dagebi lelivik koapa okik, ab jimatani.
5. No stönolsöd odi, bisä ma plüd rezipik dü tim anik, dat kanols dedietön olis pleke, e täno kobokömön dönu lü od, efe dat diab no bätodomös olis demü juitiäl olsik!
6. Sagob atosi oles sekü däläl, no as бүd.
7. Viloböv ga sio, das mens valik binonsöv äsä ob binob, ab alan edageton de God tälenüli lönik okik; atan ati, etan eti.
8. Noematölanes e jiviudanes sagob, das binos gudik pro ofs ad blebön äsä ob binob.
9. Ab if no kanofs reigön okis, tän matofsöd! ibä binos gudikum ad matön, kas ledolön sekü ledesir.
10. Ematölanes pabüdos, no ob dunob atosi, ab Söl, das vom no dalof teilön oki de himatani,
11. (if ga dunof atosi, tän sötöf blebön nenmatik, u rekosilön ko himatani okik), e man no dalom dejoikön jimatani okik.
12. Votanes ob sagob, no Söl: If hisvist labom jimatani nenlekredik, ed of plidof ad kobolifön ko om, tän no dejoikomöd ofi!
13. Ed if vom labof himatani nenlekredik, ed om plidom ad kobolifön ko of, tän no dejoikoföd omi!
14. Ibä man nenlekredik pesaludükom dub jimatani okik, e vom nenlekredik pesaludükof dub hisvist; voto ga cils binonsöv nenkliniks, e jenöfo binons saludiks.
15. If nenlekredan vilon teilön de votan, tän teilönöd! Pö jenets at, hisvist u jisvist no binons bligöfiks. God evokom ga obis ad püd.
16. Ibä lio sevol-li, o vom! va odakipol himatani olik? U lio sevol-li, o man! va odakipol jimatani olik?
17. Ab alan kondötonöd, soäsä Söl elonom pro on, e ma stad, in kel God evokom oni. So ebüdülob in komots valik.
18. If ek pevokom, ven pisäprepüdom, tän no sädunomöd atosi! If ek pevokom, ven no pisäpredüdom, tän no pasäprepüdomöd!
19. Säprepüdam no veüton, e lab prepüda no veüton, ab föl бүdedas Goda binon veütik.
20. Alan blebonöd in stad, in kel pevokon!
21. If pevokol, ven äbinol slafan, no kudolöd demü atos! Igo if kanolöv vedön libik, blebolöd buiko atan!
22. Ibä slafan, kel pevokon in Söl, binon libükäb Söla. So leigo liban pevoköl binon dünan Söla.
23. Peremols jeriko; no vedolsöd slafans menas!
24. Alan olas, o svists! blebonöd lo God in stad, in kel pevokon!
25. Tefü jivirgans, no labob бүdi Söla, ab givob cedi obik asä utan, kel sekü miser Söla binob konfidovik.
26. Cedob nu, das demü ditret kömöl binos gudikün pro men ad dunön so:

27. If labol bligöfi kol vom, tän no steifolöd ad matiteilön; if no labol bligöfi kol vom, tän no sukolöd vomi!
28. If matikol, tän no dunol sinodi, ed if jiyunan matikof, tän no dunof sinodi. Ab utans, kels dunons osi, osufons dadränäli koapik, ed atosi vilob spälön oles.
29. Atosi nu sagob oles, o svists: das tim binon brefik; e fovo, das utans, kels laboms jimatani, sötoms dunön, äsva no laboms ofi;
30. das utans, kels drenons, äsva no drenons; kels fredons, äsva no fredons; kels remons, äsva no odakipons bosu;
31. e kels bitons in vol, äsva no jäfons me on; ibä maged vola at opasetikon.
32. Nu vilob, das obinols nenkudiks. Utan, kel no matom, kudom dö dins Söli teföls; dö säkäd, vio oplitom Söli;
33. ab utan, kel matom, kudom dö dins volädik; dö säkäd, vio oplitom jimatani okik.
34. So kuds dabinons. So leigo vom e jiyunan, kels no matofs, kudofs dö dins Söli teföls, dat binofsös saludiks koapo e lanöfo! e jiutan, kel matof, kudof dö dins volädik; dö säkäd, vio oplitof himatani.
35. Atosi sagob oles ad ben olsik, no ad tröpön olis, ab dat ols pötöfiko, fiediko e nentupiko slopolsös Söli!
36. Ab if ek cedom, das dunom nepötöfiko kol jigam okik, bi geniäl omik vedon tu nämöfik, e dun muton jenön, dalom dunön utosi, kelosi vilom, no dunom sinodi. Leadolsöd matikön onis!
37. If ye fümön in ladäl okik, e zesüd no dabinon, e kanom dunön utosi, kelosi vilom, e fümälom ad kipedön virgi jigama okik, tän dunom gudiko.
38. Klu utan, kel matikom ko jigam okik, dunom gudiko, ab utan, kel no matikom, dunom gudikumo.
39. Vom binof bligöfik dü tim, das himatan ofik lifom; if himatan ofik edeadom, tän binof lelivik ad matikön ko utan, ko kel vilof matikön, ab teiko nämätü Söl.
40. Ab cedü ob binof läbikum, if blebof jiviudan, e cedob, das i ob labob lanöfi Goda.

KAPIT: VIII

1. Tefü mit nimas lugodes pesakrifölas: sevobs, das obs valik labobs sevi veratik, (ab sev pleidükon, e löf devodükon;
2. if ek cedon, das labon sevi, tän no nog sevon, lio söton sevön bosu;
3. ab if ek löfon Godi, atan pasevon fa om).
4. Tefü fid mita nimas lugodes pesakrifölas nu: sevobs, das in vol lugods no dabinons, e das God nonik dabinom plä God bal.
5. Ibä ifi in sül e su taled gods sonemik dabinons, äsä jenöfiko gods e söls mödiks dabinons;
6. pro obs ye God te bal: Fat dabinom, se kel val ekömon, ed obs pro om; e Söl te bal: Yesus Kristus, dub kel dins valik ed obs dabinobs.
7. Ab no mens valik labons sevi; mens nog dabinons, kels labons sevälöfi lugodas, e fidons sakrifotamiti, kelas sevälöf fibälik kludo pemioton.
8. Zib no nilükon obis lü God; if fidobs, no obinobs pluiks, ed if no fidobs, no obinobs läsiks.
9. Demolsöd kludo, das leliv olsik no binonös joikaston lü ons, kels binons fibäliks.
10. Ibä if ek logon oli, kel binol men täläktik, lenseatöli in lugodatem, tän sevälöf fibälik onik, no olabon-li drani ad fidön sakrifotamiti?
11. So svist fibälik, demü kel Kristus edeadom, päridikon dub sev olik.
12. Ad sinön so ta svists, e viodön konsieni fibälik onsik, sinols ta Kristus.
13. Klu if zib seimik skänon svisti obik, tän laidüpio no plu ofidob miti, dat no skänobös svisti obik!

KAPIT: IX

1. No binob-li paostolan? No binob-li livätik? No elogob-li Yesusi: Kristus, Söl obsik? No binols-li as slopans Söla vobod obik?
2. Ven no binob paostolan lo votans, ga binob paostolan pro ols; ibä ols as slopans Söla binols snil paostola obik.
3. Gidükam obik lü utans, kels dasäkons obi, binon atos.
4. No labobs-li gitäti ad fidön e drinön?

5. No labobs-li gitäti ad kesumön jisvisti, jimatani leigoäsä paostolans votik, e hisvists Söla, e ‚Cephas’?
6. U te ob e ‚Barnabas’ no labobs-li gitäti ad nedunön febodi?
7. Kim dünädöm-li föro tä mesedam fa ok it? Kim planom-li vitidagadi, e no juitom prodi ona? U kim galedom-li jepi e no juitom miligi ona?
8. Sagob-li atosi ma dasev menik, u lonem no i sagon-li atosi?
9. In lonem di ‚Moyses’ ga pepenos: ‚No sötöl musulön hobubi cepöl,,! God kälälom-li hobubis?
10. U sagon-li osi teiko demü obs? Ibä demü obs pepenos, das plaudan mutom plaudön, e cepan mutom cepön, in spel, das ogetom dilodi atosa.
11. If esovobs oles dinis lanöfik, binos-li üfo veütik, das klopobs de ols dinis stöfik?
12. If votans kompenons pö utos, ad kel gitätols, tän no labobs-li gitäti mödikum ad atos? Ga no egebobs gitäti et, ab sufälobs vali, dat no kodobsös neletiani alseimik gospule Kristusa-
13. No sevols-li, das temadünans pakosididoms se legivots teme, e das utans, kels käloms latari, getoms dili sakrifota?
14. Leigo Söl ebüdülom, das predans gospula okosidons se predam ata.
15. Ab egebob nosi dinas at. E no penob atosi, dat pagebädös kol ob; ibä buükoböv ad deadön, kas ek vanükonöv utosi, dö kelos pleidülob.
16. Ibä, das predob gospuli, atos no binon bos, dö kel kanob pleidülön; labob bligi ad dunön atosi. Vi! lü ob, if no predoböv.
17. Benö! if dunoböv libaviliko atosi, tän laboböv flagodi ad mesed; if no libaviliko, tän binob äs ek, kele guv pelükonfidon.
18. Ab kis nu mesed obik binon-li? Atos, das dunob predami glato, das no gebob gitäti ad pamesedön demü predam gospula.
19. So livätiko lo valans, evedükons obi dünani valanas, ad gaenön numi gretik onas.
20. Pro yudans evedob as yudan ad gaenön yudanis, do ob it no binob sumätöfö lonem, ad gaenön utanis, kels binons sumätöfö lonem evedob, as ek, kel binob sumätöfö lonem;
22. pro utans, kels no labons lonemi, evedob as ek, kel no labob lonemi, do binob lo God sumätöfö lonem, bi labob bligi sekü lonem Kristusa ad gaenön utanis, kels no labons lonemi.
22. Pro fibälans evedob as fibälan ad gaenön fibälanis; pro valans evedob as balan valanas ad savön ananis onas.
23. Dunob vali demü gospul, dat i ob it vedobös kekompnan on!
24. No sevols-li, das valans, kels kompenoms in stadion pö mätarön, rönoms; ab das te bal dagetom premi? Rönolsöd so, dat dagetolsös oni!
25. Ed alan mätanas stönom dinis valasotik: Atans dunoms atosi ad dagetön kronüli nelaidik; obs ad dagetön laidiki.
26. Ob nu no golob, äsä utan, kel golom nefümiko; no komipob, äsä utan, kel flapom ini lut,
27. ab lebatob koapi obik, e damütob oni, dat no ob it, du predob votanes, sukubobös!

KAPIT: X

1. No vilob, o svists! das binols neseviks, das büröletans valik obsik äbinons dis lefog e das valans ätevons da mel,
2. e valans peblunedons in lefog ed in mel pro ‚Moyses’.
3. Ons valik efidons zibi lanöfik ot,
4. e valans edrinons drinedi lanöfik ot (ibä ädrinons se klif lanöfik, kel äketevon ko ons, e klif et äbinon Kristus).
5. Ab God no eplidom mödikünanis onas, ibä pedeifälons in däsärt.
6. Atos nu ejenon as sams pro obs, dat no ödesirobs dinis badik, äsä ons edunons.
7. I no vedolsöd lugodidünans, äsä anans onas! soäsä pepenos in bibapenäds: ‚Pöp äseidon oki ad fidön e drinön, ed älöädön ad pledön’.
8. I no dunobsöd nepuedi! äsä anans onas enepuedons, ed ün del bal mens teldegkilmil efalons.
9. I no blufodobsöd Kristusi! äsä anans onas eblufodons omi, e päpäridükons dub sneks.
10. I no murolsöd! äsä anans onas emurons, e pädeidons fa silanan rübükama.

11. Atos valik edrefon onis as sams, e pepenon as nuned pro obs, kels lifobs ün finod tima.
12. Klu utan, kel cedon, das stanon, kälonöd, das no falon!
13. No blufod votik, äsä ut, kel pötöfon pro men, edrefon olis; e God binom fiedik; no odälom, das pasufodols löpü fägs olsik, ab ogevom oles leigüpü sufod i säditretavegi, sodas ofägols ad sufidön ta on.
14. Sekü atos, o löfäbs obik! fugolsöd de lugodidün!
15. Spikob lü ols, asä lü mens täläktik; cödolsöd ols it utosi, kelosi sagob!
16. Köp, keli benedobs pö danisag, no magon-li kobädi ko blud Kristusa? Bod, keli breikobs, no magon-li kobädi ko koap Kristusa?
17. Ibä binobs boded bal, koap bal, vio mödiks binobs; obs valik kompenobs ga pö bod ot.
18. Logolsöd lü Yisraelänans stöfiko lüäliks! Utans, kels fidons de sakrifots, no kompenons-li pö latar?
19. Sagob-li nu, das lugod, ud ut, kel pasakrifon lugode, binon bos?
20. Nö! ab das utis, kelis sakrifons, sakrifons diabetes, e no Gode, e no vilob, das olabols kobädi anik ko diabs.
21. No kanols drinön se köp Söla, e se köp diabetes; no kanols kompenön len tab Söla, e len tab diabetes.
22. U vilobs-li jaludükön Söli? Binobs-li bo nämikums ka om?
23. Val binon dälik, ab no val binon frutik; val binon dälik, ab no val devodükon.
24. Nek sukönöd demädi lönik okik, ab uti votana!
25. Fidolsöd vali, kel paselon su mitamaketa, nendas konsien vestigon, va atos dalon!
26. ‚Ibä tal e ful onik dutons lü Söl’.
27. If nenlekredan vüdon olis, e labols klieni ad golön, fidolsöd vali, kel paböton oles, nendas vestigols, va konsien dälon atosi!
28. Ab if ek sagon oles: At binon mit sakrifota; tän no fidolsöd de on, demü utan, kel enunädon atosi oles, e demü konsien!
29. Sagob: demü konsien, ab no diseinob konsieni olsik, ab uti votana. Ibä sekü kis livät obik mutonöv-li pacödön dub konsien votana?
30. If kompenob danöfo pö bos; sekü kis palukofob-li täno demü ut, demü kel danisagob?
31. Klu, va fidols, va drinols, va dunols bosu votik, dunolsöd vali stimü God!
32. No skänolsöd yudanis, ni Helänanis, ni komoti Goda!
33. leigoäsä i ob steifob ad plitön valanis, no demü demäd lönik obik, ab demü ut valanas, dat padakiponsös!

KAPIT: XI

1. Binolsöd züpan oba, soäsä i ob binob züpan Kristusa!
2. Lobülob olis, o svists! das pö dins valik betikols obi, e das kipedols lovegivotis, soäsä elovegivob onis oles.
3. Nu vilob, das sevols, das Kristus binom Söl mana alik, man binom söl voma, God binom Söl Kristusa.
4. Man alik, kel pö plekam u pö profetam labom bosu su kap jemükom kapi okik.
5. Ab vom alik, kel plekof u profetof ko kap no petegöl, jemükof kapi okik; ibä leigos, äsva herem ofik pideköton.
6. If ga vom no tegof oki, leadoföd täno deköton heris okik! If nu vom binof nejönik, if herem ofik pedeköton u pedejeifon, leadoföd täno tegön kapi okik!
7. Ibä man no labom bligi ad tegön kapi okik, bi binom mag e glor Goda; du vom binof glor mana.
8. Ibä man no edavedom se vom, ab vom edavedof se man.
9. Ibä man i no pejafom demü vom, ab vom pejafof demü man.
10. Sekü atos vom mutof labön nämäta medömi su kap demü silanans.
11. Soeliko in komot ko Söl ni vom nen man binof bos, ni man nen vom;
12. ibä ebo asä vom edavedof se man, i man edavedom se vom, ab val edavedon se God.
13. Ols it cödolsöd! Binos-li gidöfik, das vom plekof lü God ko kap no petegöl?
14. Nat no tidon-li oles, das, if man labom heremi lunik, atos binon nenstimik lü om?
15. Ab, if vom labof heremi lunik, atos binon stim lü of, bi herem lunik pegivon ofe as mäned.
16. If ek nu vilon feitön tefü atos: obs no labobs kösömoti somik, ni komots Goda.

17. Du nu givob oles nomis, no lobülob, das no kobikols ad vedön gudikums, ab ad vedön badikums.
18. Ibä, balido lelibob, das if kobikols in komot, das feits dabinons bevü ols, e dilo kredob osi sio.
19. Ga lüäls difik bevü ols i zesüdons, dat sevädikosös, kins bevü ols binons plobiks!
20. If nu kobikols in komot, atos no binon säned Sölik,
21. ibä alan sumon dü fid uti, keli on it ekeblinon, e balan blebon faemik, e votan brietikon.
22. No labols-li üfo lödis ad fidön e drinön in ons? U nestümols-li komotis Goda, e jemükols-li utanis, kels no dalabons? Kisi osagob-li oles? Olobob-li olis? Demü atos no lobob olis.
23. Ibä ob it elelibob de Söl, kelosi i elovegivob oles, das Söl: Yesus, ün neit, kü päträtom, äsumom bodi,
24. e posä idanisagom, äbreikom oni, ed äsagom: [*Sumolsöd, fidolsöd!*] *at binon koap obik, kel pabreikon pro ols. Dunolsöd otosi mebü ob!*
25. Leigo i äsumom köpi pos fided, ed äsagom: *Köp at binon diatek nulik dub blod obik. Dunolsöd ai otosi, ven drinols se on mebü ob.*
26. Ibä alna, das fidols bodi at, e drinols se köp, notükols deadami Söla, jüs kömom.
27. Klu utan, kel fidon bodi, u kel drinon se köp Söla ön mod nedinitik, viodon koapi e bludi Söla.
28. Vestigoyöd oki it, e fidoyöd so bodi, e drinoyöd so se köp!
29. Ibä utan, kel fidon e drinon trätitölo nensiko koapi Söla, kodädon oke micödeti me fid e drin oka.
30. Sekü atos fibikans e malädikans so mödik dabinons, ed ömans edeadons.
31. If obs it idunobsöv dasevo, no pamicödetobsöv.
32. Bi nu pamicödobs fa Söl, dagetobs blami, dat no pamicödetobsös ko volanef!
33. Klu, o svists obik! if kobikols ad fidön, stebedolsöd odis!
34. If ek faemon, tän fidonöd lomo! dat, ven kobikols no kodädolsös oles micödeti! Dinis votik oleodükob, ven ukömob lä ols.

KAPIT: XII

1. Tefü tälenüls, o svists! no vilob, das binols neseviks tefü ons.
2. Sevols, das, ven äbinols pagans, pämofofs äsvo lü lugods müätik.
3. Sekü atos sevädükob oles, das nek, kel spikon nämätü Lanal Goda, kanon nemön Yesusi blasfämi, e das nek kanon sagön, das Yesus binom Söl, äsä dub Saludalanal.
4. Nu tälenüls distik dabinons, do Lanal binon ot;
5. i düns distik dabinons, do Söl binom ot;
6. i duns distik dabinons, do binos God ot, kel koedom dabinön vali in valans.
7. Alane dasevädükam Lanala pagivom ad frut valemik.
8. Ibä balane dub Lanal vöd sapa pagivon, votane vöd nola dub Lanal ot,
9. e votane lekred dub Lanal et, dönu votane tälenül sana dub Lanal bal et;
10. votane ad duinön milagis, votane ad profetön, votane ad distidön lanis, votane ad vögön in püks distik, votane ad plänön pükis.
11. Atosi valik Lanal baläd ot dunon, du seagivon alane ma plid okik tälenüli patik onik.
12. Leigoäsä koap ga binon lölot bal, e labon limedis mödik, e limeds valik, vio gretik num onas binon, fomons koapi bal, so i Kristus binom.
13. Ibä ad koap bal obs valik peblunedobs dub Lanal: yudans e Helänans, slafans e lelivans. Obs valik peprägenobs me Lanal bal.
14. Ibä koap i no binädon me limed bal, ab me limeds mödik.
15. Ifi fut sagonöv: ‚bi no binob nam, no dutob lü koap‘; duton too lü koap.
16. Ed ifi lil sagonöv: ‚bi no binob log, no dutob lü koap‘; duton too lü koap.
17. If koap lölik binonöv log, kiöpo täno liläm binonöv-li? If lölot binonöv liläm, kiöpo täno smeiläm binonöv-li?
18. Nu God epladom limedis, ali onas patiko ini koap, soäsä ävilom.
19. If ons valik binonsöv limed bal, kiöpo täno koap binonöv-li?
20. Ab nu limeds mödik sio dabinons, e koap te bal.
21. Log no kanon sagön names: ‚No neodob olis‘; ni kap futes: ‚No neodob olis‘.
22. Güo limeds jiniko fibiküns koapa binons zesüdiks;

23. ed utis, kelis lecedobs limedis lās stimabikis, stimobs plüo bundaniko; ed utis, kelis lecedobs lās gidöfikis, träitobs plüo gidöfiko;
24. limeds gidöfik obas no neodons atosi. God ekoboplodom ye koapi so, das ägivom limede lāsöfik stimi plüo gretiki;
25. dat teläl no ödavedon in koap, e dat limeds ökälons balälo odis.
26. If ga limed bal sufon, limeds valik kesufons; ed if limed bal geton stimi, tän limeds valik kefredons.
27. Ols nu binols koap Kristusa, ed alans olas patiko limeds oma.
28. Bu votans God epladom in komot atanis asä paostolanis, telido etanis asä profetanis, kilido votanis asä tidalis, fovo utanis, kels duinons milagis, kels labons tälenüli sana, kels kanons yufön, kels kanons guvön, kels vögons in püks distik.
29. Valans fägons-li ad binön paostolans? u profetans-li? tidals-li? milagiduinans-li?
30. u valans labons-li tälenüli sana? u tälenüli ad spikön-li pükis distik? ud ad plänön-li onis?
31. Steifolsöd ad dagetön tälenülis löpikün! Ed ojonob oles vegi nog sublimikumi.

KAPIT: XIII

1. If spikoböv pükis menas e silananas, e no laboböv löfi, so evedoböv trompet tonädöl u sämbal noidülöl.
2. If laboböv tälenüli profetama, ed if noloböv müsteris valik e nolavi valik, ed if laboböv lekredi valik, sodas kanoböv feapladön belis, e no laboböv löfi, so binoböv nos.
3. Ed if seagivoböv dalabotis valik obik ad kosididön pöfanis, ed if lovegivoböv koapi obik, dat pofilükoböv, e no laboböv löfi, so atos no frutonöv obi.
4. Löf binon lunasufälik, binon benädik; löf no jaludon; löf no pleidülon; no binon lurogik;
5. no dunon negidöfiko, no diseinon gaenäti okik, no biedälikon, no cedon bosu badiki;
6. no fredon in negid, ab fredon in verat;
7. säkusadilon vali; kredon vali; spelon vali; sufälon vali.
8. Löf pasetikon neföro; profetams, ats no ojenöfikons; püks, ats ofinikons; nol, at onosikon.
9. Ibä nol obsik binon nelölöfik, e profetam obsik binon nelölöfik;
10. ab ven lölöf ukömon, tän nelölöf ponosükon.
11. Ven äbinob cil, äspikob äsä cil; ämeugob äsä cil, ätikob äsä cil; ab nü evedob man, emoükob utosi, kelos äbinon cilik.
12. Ibä logobs nu da lok, äsä in fogs; ab täno ologob de logod lü logod; nu sevob nelölöfiko, ab täno osevob, äsä i ob pasevob.
13. E nu kil at: lekred, spel e löf blibons; ab gretikün atas, löf binon.

KAPIT: XIV

1. Besteifolsöd löfi, e steifolsöd ad dagetön tälenülis lanöfik, pato ad profetön!
2. Ibä utan, kel spikon püki nesevädik, no spikon menes, ab Gode; ibä nek suemon oni, ab lanöfo spikon vödis müsterik;
3. ab utan, kel profeton, sagon menes vödis devodükama, troda e stigädama.
4. Utan, kel spikon püki nesevädik, devodükon oki it; utan, kel profeton, devodükon komotanefi.
5. Viloböv, das ols valik spikons pükis nesevädik, ab buikumo, das profetols; ibä utan, kel profeton, binon völadikum, ka utan, kel spikon püki nesevädik, pläsif plänon oni, dat komotanef padevodükonös!
6. Benö! o svists! if kömoböv lü ols, e spikoböv püki nesevädik, fruti kinik blinoböv-li oles, if no sagoböv oles plao vödi dasevädükama, u vödi nola, u profetami, u lejoni?
7. Leigo atos tefon yegis nenlifik, kels tonons: flut u zitar; if no tononsöv me vögäds distik, lio sevoyöv-li, va flutoy u va ziteroy?
8. Ed if trompet tononöv me ton nekleilik, kim täno oblümükomöv-li krigio?
9. Leigo if me pük no spikolsöv spikädi suemovik, lio suemoyöv-li utosi, kelos pasagon? Ibä binolsöv, äsä mens, kels spikons in vien.
10. So bo sots mödik pükas dabinons in vol, e non onas no labon vögädi lönik okik.
11. If nu no nolob sinifi püka et, binoböv lo utan, kel spikon, barbaran, e spikölan lo ob barbaran.

12. Klu i ols, if steifols ad dagetön tälenülis lanöfik, steifolsöd täno ad beno distükön olis pö devodükam komota!
13. Demü atos utan, kel spikon püki nesevädik, plekonöd, das fägonös ad plänön oni!
14. Ibä if plekob in pük nesevädik, tän lan obik sio plekon, ab täläkt obik no kompenon pö atos.
15. Lio nu din stodon-li? Vilob plekön me lan obik, ab vilob i plekön me täläkt obik; vilob psamikanitön me lan obik, ab vilob i psamikanitön me täläkt obik.
16. Ibä, ven sagol me lan olik benedi, lio täno utan, kel pladülön topi komunana, osagon-li eli „so binosös,,! pos danisag? bi no sevon utosi, kelosi sagol.
17. Sio sagol verätiko benedi, ab votan no padevodükön.
18. Danob Godi, das spikob pükis mödikum ka ols,
19. ab in komot vilob spikön buikummo vödis lul me täläkt obik, ka milis in pük nesevädik.
20. O svists! no vedolsöd täläktö cils! ab binolsöd lo bad as cils, e vedolsöd täläktö daülans!
21. In lonem pepenos: ‚Dub mens, kels spikons pükis votik, e dub lips votik ospikob lü pöp at, ed igo so no odalilons obi, Söl sagom’.
22. E so püks binons mal no pro utans, kels lekredons, ab pro utans, kels no lekredons; profetam ye no binon pro nenlekredans, ab pro lekredans.
23. If nu komotane f lölik kobikon, e valans spikons pükis nesevädik, tän utans, kels binons komuniks u nenlekrediks e nükömons, no osagons-li, das spikols äsä lienetans?
24. If ye valans profetonsöv, tän nenlekredan u komunan, kel nükömon, pasiädükön fa valans, e pacödon fa valans;
25. utos, kelos peklänedon in ladäl onik, onotikon, e so ofalon sui logod okik, ed okulton Godi, bi dasevon, das God binom jenöfiko in zänod olas.
26. Lio nu din binon-li? o svists! If kobikols, tän alan olas labol psami, lejoni, püki, paokalüpi, pläni; val binonöd ad devodükön!
27. If spikoy in pük nesevädik, tän atos jenonöd fa pösods tel u mödiküno kils, turniko, e bal plänonöd osi!
28. If plänan no dabinon, tän seilonöd in komot, e spikonöd pro ok it e pro God!
29. Profetans tel u kils spikonsöd, e retans cödonsöd verati vödas onsik!
30. If bos padasevädükön eke, kel komon, tän balidan seilonöd!
31. Ibä ols valik, bal pos votik, kanols profetön, dat valans lärnonsös e patrodonös!
32. E lans profetanas binons sumätöfü profetans,
33. ibä God no binom God brula, ab püda, äsä in komots valik saludanas.
34. In komots voms olsik mutofs seilon, ibä spikam no pedälön ofes; mutofs sumätöfön, soäsä i lonem büdülön.
35. If vilofs lärnön bosi, tän mutofs begön osi lomo himatanes lönik oksik. Ibä binos nepötöfik lü voms ad spikön in kobikams komota.
36. U vöd Goda ekömon-li de ols, ud ekömon-li lü ols?
37. If ek lecedon oki profetani u menilanöfik, tän dasevonöd, das utos, kelosi penob oles, binon büd Söla!
38. If nu ek no sevon osi, tän bleibonöd no sevön osi!
39. Klu, o svists! besteifolsöd profetami, e no neletolsöd ad spikön in püks nesevädik!
40. Val jenonöd pötöfiko e leodiko!

KAPIT: XV

1. Nu notükob oles, o svists! gospuli, keli epredob oles, keli i elüsumols, ed in kel laidälols,
2. dub kel i padakipols, if ekipedols vio epredob oni oles, pläsif elekredols vaniko.
3. Ibä bu val elovegiov oles utosi, kelosi elelilob, sevabo das baiädü penäds bibik Kristus edeadom pro sinods obsik,
4. das pesepülom, e baiädü penäds elelifikom tü del kilid,
5. das epubom lo ‚Cephas’, e fovo lo degtelanef.
6. Pos atos epubom leigüpiko lo svists plu lultum, kelas mödikünans nog lifons, ed anans edeadons.
7. Pos atos epubom lo ‚Jacobus’, fovo lo paostolans valik,

8. e fino, äsva lo tusuniko-pemotölan, i lo ob.
9. Ibä binob pülükün paostolanas, kel no digädob ad panemön paostolan, bi epöjutob komoti Goda.
10. Ab dub benäd Goda binob utan, kel evedob, e benäd obe pelegivöl no ebinon vanik, alo etöbidob mödikumo, ka oms valik, sevabo no ob, ab benäd Goda, kel äbinon ko ob.
11. U va ob, u va votans, obs epredobs so, ed ols elüsumols osi lekrediko.
12. If nu papredos, das Kristus pelelifükom se deadam, lio semans olas kanons-li sagön, das lelifikam se deadam no dabinon?
13. If lelifikam se deadam no dabinon, tän Kristus i no pelelifükom,
14. ed if Kristus no pelelifükom, tän ga pred obsik no labon siämi, ed i lekred olsik binon täno vanik.
15. Tän i klülädos, das äbinobs temunans dobik ta God, bi etemunobs dö God, das elelifükom Kristusi, keli no elelifükom, üf deadans no palelifükons.
16. Ibä if deadans no palelifükons, tän i Kristus no pelelifükom,
17. ed if Kristus no pelelifükom, tän lekred olsik binon vanik, tän nog stadols in sinods;
18. tän i utans epäridikons, kels edeadons in lekred Kristusa.
19. If spelobs te pro lif at in Kristus, tän binobs miserabiküns menas valik.
20. Nu ye Kristus pelelifükom se deadans; evedom balid deadanas at.
21. Leigoäsä dead edavedon dub men, i lelifikam se deadam edavedon dub men.
22. Ibä leigoäsä valans, as posbinans de ‚Adam‘ deadons, i valans lü Kristus dutöls olelifikons.
23. Alan ma kedot okik. Bu val Kristus, täno utans, kels dutons lü Kristus timü köm omik;
24. pos atos fin obinon, ven ulovegivom regäni Goda ä Fate, posä unosükom reigi, nämädi e nämä alikis.
25. Ibä mutom regön ‚jüs udoseitom neflenis valik disi futs okik‘.
26. Neflen lätik, kel panosükon, dead binon.
27. ‚Ibä edoseitom vali disi futs okik‘. Ven sagom, das val binon sumätöfö om, tän kleilos, das om, kel esumätöfükom ome vali, pepläom se atos valik.
28. E ven val usumätöfon lü om, tän i Son it osumätöfikom lü om, kel esumätöfükom vali lü om, dat God binomös val in dins valik.
29. Kisi üfo utans ojäfädons-li, kels ekoedons blunedön okis demü edeadölans? If deadans leno palelifükons, sekü kis pablunedons-li üfo demü deadans?
30. Pro kis riskädikobs-li üfo tü düp alik?
31. Deadob vo tü del alik, if dalob pleidülön dö kobäd ko ols in Kristus: Yesus, Söl obsik.
32. If ob, ma ced menik, ekomipob in ‚Ephesus‘ ta nims sovadik, fruti kinik atos givon-li obe? If deadans ga no palelifükons, ‚tän fidobsöd e drinobsöd, ibä odelo odeadobs,,!
33. No pölolsöd! ‚spikots badik rübükons südis gudik‘.
34. Gebädolsöd pötiko tikäli saunik olsik, e no sinolsöd! Semans ga nelabons sevi Goda; sagob osi ad jemükön olis.
35. Ab osäkoy: Lio deadans polelifükons-li? Ko koap kinik osüikons-li?
36. O ol: fopan! i ut, keli sovol, no lifikon dönu, pläsif edeadon,
37. ed ut, keli sovol, no binon koap, kel odavedon, ab teiko gran grenä seimik,
38. e God givom nu one koapi ma plid okik, efe side alik koapi lönik onik.
39. No mit alik binon ot, ab mit mena binon distik de mit nima, e mit fita binon distik de mit böda.
40. So i koaps sülik dabinons e koaps talik, ab glor koapas sülik diston de taliks.
41. Glor sola diston de ut muna, e de ut stelas. Igo glor stela bal diston de ut votika.
42. Soik i lelifikam deadanas binon. Bos, as koap nelaidik pasovon, ed as koap laidik palelifükon.
43. Bos, kel binon necädik pasovon, e bos, kel binon glorik lelifikon; bos, kel binon fibik pasovon, e bos, kel binon nämik lelifikon.
44. Koap sänsüelik pasovon; koap lanöfik palelifükon. Äsä koap sänsüelik dabinon, i koap lanöfik dabinon.
45. So i pepenos in bibapenäd: ‚Men balid: ‚Adam‘ ävedom lan äliföl‘ (ed ‚Adam‘ lätik lanöf lifüköl);
46. lanöf no davedon balido, ab ut, kel binon sienovik, pos atos lanöf kömon.
47. Men balid se tal binom talik; men telid: Söl binom se sül.
48. Äsä talikan binon, talikans binons, ed äsä sülukan binon, i sülükans binons.

49. Leigo äsä epolobs magi talik, opolobs i magi sülik.
50. Atosi sagob oles, o svists! das mid e blud no kanons gerön regäni Goda, e das nelaid no geron laidi.
51. Ekö! sagob oles müsteri, no obs valik odeadobs, ab obs valik poceinobs,
52. ün timül nedilovik, pö tonäd lätik posuna. Ibä posun otonon, e deadans olelifikons laidio, ed obs poceinobs.
53. Ibä nelaid muton klotön oki me laid, e deadöf muton klotön oki me nedeadöf.
54. Ven nu nelaid at ukloton oki me laid, e deadöf at ekloton oki me deadöf, tän vöd pepenöl ojenöfikon: ‚Dead peslugon pro vikod’.
55. ‚O dead! kiöpo stigäd olik binon-li? O höl! kiöpo vikod olik binon-li,,?’
56. Stigäd deada nu sinod binon, e näm sinoda lonem.
57. Dan binonös lü God, kel givom obes vikodi dub Söl obsik: Yesus Kristus!
58. Klu, o svists palöföf obik! Binolsöd laidälik, nemufiks ed ai töbidiks pö vobod Söla, bi sevobs, das vob olsik in kobäd ko Söl no binon vanik.

KAPIT: XVI

1. Tefü käded nu pro saludans, mutols dunön, äsä ebüdülöb pro komots Galatiyäna.
2. Tü del balid viga alan olas spälolöd e kipedolöd ma benastad olik bos, dat käded no nog jenonös, ven kömob!
3. Ven ukömob lä ols, olesedob utanis, kelis konfidols ko peneds lü ‚Hierusalem’ ad loveblinön usio givotis olsik.
4. If digädos töbi, das ob it golob, tän ogoloms kobü ob.
5. Okömob lä ols, ven udutävob Makedonäni, ibä otävob da Makedonän.
6. Ostebob bo lä ols, ud igo olifädob nifüpi. So kanols dugädön obi utöpio, kö otävob.
7. Ibä nu no vilob logön olis te beigolölo, ab spelob ad stebön dü tim anik lä ols, if Söl dälom osi.
8. Blibob in ‚Ephesus’ jü pint.
9. Yan gretik e nämöfik vo maifon pro ob, e taans mödik dabinons.
10. Ven nu ‚Timotheus’ kömom, kudolsöd täno, das senälom lomöfi lä ols, ibä dunom vobodi Söla, äsä ob;
11. tän nek ludigidonöd omi! Sedugädolsöd omi püdo, dat kömomös lü ob! ibä spetob omi ko svists.
12. Tefü ‚Apollo’: hisvist, estigädob omi vemo ad golön ko svists lü ols; ab no labom veriko klieni ad golön nu lü ols; okömom, ven plidom osi.
13. Galolsöd, laidälsöd in lekred, binolsöd manöfiks e nämiks!
14. Utos valik, kelosi dunols, jenonöd in löf!
15. Sevols, o svists! domi ela ‚Stephanas’, kel äbinom balidan in Lagayän, e kel egebidükom oki düne saludanes. Nu lebegob oles,
16. das sumätöfükols olis lo mens somik, e lo utans valik, kels kevobons e ketöbidons ko ons.
17. Nu fredob dö kom ela ‚Stephanas’, ela ‚Fortunatus’ ed ela ‚Achaicus’; ibä eläfulükoms utosi, in kelos äläsols.
18. Ibä eklietoms e lani obik e lanis olsik. Digidolsöd kludo menis somik!
19. Komots ela ‚Asia’ glidons olis. ‚Aquila’ e ‚Prisca’ ko komotans, kels kobikons in dom onsik, sedons oles glidis mödik nämätü Söl.
20. Svists valik glidons olis. Glidolsöd odis ko kid saludik!
21. Glid patik de ob: ‚Paulus’.
22. Malediti utane, kel no löfon Söli: Yesus Kristus! ‚Marana tha,,!’ [O Söl obas, kömolös!]
23. Benäd Söla: Yesus Kristus binonös ko ols!
24. Löf obik nämätü Kristus Yesus binon lä ols valik! So binosös!

----- oOo -----

(Pened balid at elanes di ‚Corinthus’ pepenon in ‚Philippi’ fa ‚Stephanas’, ‚Fortunatus’, ‚Achaicus’ e ‚Timotheus’).

PENED TELID DE ‚PAULUS’ ELANES DI ‚CORINTHUS’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’: ma vil Goda paostolan Yesusa: Kristus, e hisvist: ‚Timotheus’ komote Goda in ‚Corinthus’, ed i saludanes valik in Lagayän lölik.
2. Benäd e püd binonsöd lü ols dub God: Fat obas e Söla: Yesus Kristus!
3. Palelobomöd God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus, Fat miseröl ä God mu trodöl,
4. kel trodom obis pö dränäl valik obsik, sodas kanobs trodön utanis, kels sufons dränäli alseimik me trod, me kel obs it petrodobs fa God.
5. Ibä, leigoäsä suf Kristusa edrefon bundano obis, so i petrodobs bundano fa Kristus.
6. Va nu padränälobs, binos ad trod e beat olas, kelos davedon in sufäl sufa ot, keli mutobs sufön, e spel obsik in ols binon fümik; u va patrodobs, binos ad trod e beat olas,
7. bi sevobs, das leigoäsä kompenols pö suf, so i kompenols pö trod.
8. Ibä no vilobs vedükön olis nesevikis, o svists! dö dränäl obas in ‚Asia’; bi us pefledobs me töb mu vemik, kel ätuikon tefü näm obsik, sodas ädäsperobs, va ökanobs dakipön lifi.
9. Si! ispetob ya ninälo deadacödeti, dat no ökonfidobs obis it, ab Godi, kel lelifükom deadanis,
10. kel esavom obis se deadamariskäd so gretik, e nog ai savom, ed obs de om spelobs, das osavom fovo obis,
11. du i ols kevobols benü obs dub plek olsik, dat demü legivot benädik obes pegevöl, mödikans danonsös gönü obs!
12. Ibä pleidülobs ga, das konsien obsik temunon, das ekosädobs balugiko e ko stedäl lo God, no ko sap midik, in vol, e pato ko ols.
13. Ibä no penobs oles bosi, äsä utosi, kelosi sevols e suemols, e spelob, das osuemols osi lölöfiko;
14. leigoäsä ya esuemols obis diliko: das pleidülols demü obs, leigoäsä pleidülobs demü ols ün del Söla: Yesus.
15. E pö konfid at, ävilob büiko kömön lü ols, dat dagetolsös legivoti benädik telid,
16. e dutevön ve zif olsik lü Makedonän, e täno golön dönu lü ols, ad posedugädön fa ols lü Yudän.
17. Ebinob-li tän läcerik, ven ävilob dunön atosi? ud edesinob-li atosi, soäsä dunoy suvo osi; das ädesinob ninälo nu ad dunön, täno ad no dunön osi?
18. Äsä God binom fiedik, i vöd obsik lü ols no äbinon nu: si! e täno: nö!
19. Ibä pö Son Goda: Yesus Kristus, kel penotükom bevü ols fa ob, ‚Silvanus’ e ‚Timotheus’, no äbinos sio e no, ab pö om äbinos ai sio.
20. Ibä proms valik Goda binons in om siiks, e sekü atos sagobs: So binosös! stimü God.
21. Utan, kel nu yümätom obis ko ols in Yesus, e leüledom obis, binom God,
22. ed estäpedom sui obs snili okik, ed egivom ladäles obsik as penot Lanali okik.
23. Nu lüvokob Godi asä temunani lo lan obik, das ad spalön oles, no nog egolob lü ‚Corinthus’;
24. efe no ad bemastön lekredi olsik; binobs güo kekompenans pö fred olsik; ibä laidälols in lekred.

KAPIT: II

1. Nu isludob ad no kömön dönu glumo lü ols.
2. Ibä if glümükob olis, kin dabinon-li üfo, kel kanon fredükön obi, äsä utan, kel peglumükon fa ob?
3. Ed atosi epenob ebo oles, ad no tuvön pö köm obik glumi de utans, kels mutons fredükön obi, bi labob konfidi in ols valik, das fred obik i binon fred olas valik.
4. Ibä epenob oles ko drems mödik, se dränäls e töböfs valasotiks ladäla, no dat glumikolsös, ab dat sevolsös löfi gretik, keli senälob pro ols!
5. If ek nu ekodon glumi, tän no eglumükon te obi, ab i dilo (ad no tuükön) olis valik.
6. Pro soman blam de pluamanum saidonös!
7. sodas nu güo pardolsös e trodolsös buikumo oni, dat no päridikonös sekü glum tu gretik!
8. Sekü atos konsälob oles ad gevön one löfi olsik.
9. Ibä diseinü atos epenob oles, dat sevobös natäli olsik, va binols lobediks in dins valik!

10. Kine pardols bos, ome i ob pardob osi; ibä if epardob bos, tän edunob atos demü ols, äsva stadob lo Kristus;
11. dat no pabemastobsös fa diab! ibä no nesevobs zeilis omik.
12. Ven äkömob ini ‚Troas‘ ad notükön gospuli Kristusa, e do yan pimaifükon obe fa Söl, ninälo no älabob takedi, bi no ätuvob us blodü obik: ‚Titus‘,
13. e, posä ileditob de elans di ‚Troas‘, ädetävob lü Makedonän.
14. Dani lü God, kel koedom levikodön obis nämätü Kristus, e sevädükom valöpo dub obs benosmeli lejona omik!
15. Ibä binobs benosmelasakrifot Kristusa lü God pro utans, kels padakipons, e pro utans, kels päridikons;
16. pro atans benosmel deada pro deadam, e pro etans benosmel lifa pro lifans. E kin fägon-li ad atos?
17. Obs, ibä no selobs, äsä mödikans dunons, vödi Goda, ab spikobs stedäliko, äsvo se God, lo God, in Kristus.

KAPIT: III

1. Primobs-li dönu ad komandön obis it? U neodobs-li bo, äsä mens semik, komandapenädis pro ols u de ols?
2. Penäd obsik ols binols; penäd, kel pepenon ini ladäls obsik, kel sevädön pö mens valik e pereidon fa valans.
3. Vö! kleilos, das binols penäd Kristusa, kel pelauton in dün obsik, kel no pepenon me nig, ab me Lanal Goda lifik; no sui stons, ab sui stons midik ladäla.
4. Konfidi at nu labobs dub Kristus pö God.
5. No binos, das fägobs se obs it ad datikön bos, äsva atos süikon se obs it, ab fäg obsik kömon se God,
6. kel efägükom obis ad binön dünans diateka nulik, no diateka tonatas, ab lana; ibä tonat deidon, lan lifükon.
7. Ven nu dün bosa deadöfik me tonats sui stons peglivöla evedon bos glorik, sodas cils Yisraeläna no äkanons sufidön logami logoda ela ‚Moyses‘, demü nid logoda omik, kel omoikon;
8. dün lana no obinon-li täno nog glorikum?
9. Ven ga dün bosa, kel pemicödon, binon glorik, vio plüo bundaniko dün bosa gidik opluon leigodü on in glor!
10. E glor et igo omoikon demü glor mu gretikum at.
11. Ven nu nelaidikos binon glorik, vio plüo mödikumo laidikos binon glorik!
12. Bi nu labobs speli somik, spikobs vemo nenplafiko,
13. e no dunobs, äsä ‚Moyses‘, kel äpladom veali sui logod okik, dat cils Yisraeläna no ölogons, ad kis nelaidikos öfinikon.
14. Ab tikäl onsik edölikon. Ibä jü atim pö reid diateka vönik veal ebleibon seatön, no pemoükon, ibä pas palivükon fa Kristus.
15. Ab jü atim, ven el ‚Moyses‘ paloreidon, veal seaton su ladäls onsik:
16. Ven äflekome oki lü Söl, veal pämotovon.
17. Söl nu binom Lanal, ed utöpo, kö Lanal Söla binon, lib dabinon.
18. Obs valik nu, kels labü logod pesävealöl logobs äsä in lok glori Söla, cenobs mago de glor bal ad glor votik dub näm Lanala Söla.

KAPIT: IV

1. Demü atos, nü pemiserobs e labobs düni at, no säkuradikobs,
2. ab eklemobs dinis jemodik, ad duinön käfodis ud ad dobükön vödi Goda, ab komandobs obis, dubä notükobs verati, yufidölo konsienis valik menas lo God.
3. Ed if gospul obsik binon klänedik, tän binon klänedik pro utans, kels opäridikons,
4. pö nenlekredans kelik god timäda at ebleinälükon täläktis onas, dat no ölogonsös nidi gospula glora Kristusa, kel binom mag Goda.
5. Ibä no predobs obis it, ab Kristusi: Yesus, Söli, du obs binobs dünans olsik demü Yesus.
6. Ibä God, kel esagom, das se dag lit ostralon, estralom ini ladäls obsik, dat ölogobsös glori Goda in logod Yesusa: Kristus!

7. Ab dalabobs divi at in gefs taimik, dat klülädosös, das näm plödakösömik obsik binon se God, e no se obs!
8. In dins valik padränälobs, ab no peditretülükobs; no sevobs säditretamedi, ab no däsperobs;
9. papöjutobs, ab pö riskäd no palüvobs; padojedobs, ab no paperädükobs;
10. ai labobs deadi Yesusa in koap obsik, dat i lif Yesusa sevädikonös in koap obsik!
11. Ibä, du lifobs, palovegiovobs demü Yesus laiduliko deade, dat i lif Yesusa sevädikonös in mid deadöfik obas!
12. Somo dead vobedon in obs, e lif in ols.
13. Bi nu labobs lüäli ot lekreda ma utos, kel pepenon in bibapenäd: ‚Elekredob, sekü atos espikob’, i obs lekredobs, e spikobs sekü atos,
14. bi sevobs, das om, kel elelifükom Yesusi, i olelifükom obis ko Yesus, ed opladobs obis ko ols lo om.
15. Ibä val jenon demü ols, dat dub benäd bundanik mödikanes, dan gretikumonös ad glorükam Goda!
16. Sekü atos no säkuradikobs, alo, ifi men plödik obas päridikon, men ninälik nulikon aldeliko.
17. Ibä dränäl leitöfik atimik prodon mödoti laidüpik mu bundaniki glora,
18. bi no demobs dinis logädik, ab nelogädikis, ibä dins logädik binons nelaidiks, e dins nelogädik laidüpiks.

KAPIT: V

1. Sevobs, das ven tänad taledik obsik pasäregulon, labobs de God lödi laidüpik no me nams pebumöli in süls.
2. E du nog binobs in at, seifobs sekü desir ad paklotön me löd sülik,
3. bi jenöfo i dub klotam at no obinobs nüdik.
4. Ibä obs, kels binobs in tänads, seifobs vemo, bi no vilobs pasäklotön, ab paklotön, dat deadöf paslugonös dub lif!
5. Utan, kel epreparom obis ad atos binom God, kel egivom obes i panoti lanana.
6. Sekü atos labobs ai kuradi gudik, ifi sevobs, das dü tim, kü stebobs in koap, stebobs plödü Söl;
7. (ibä zigolobs in lekred, ab no in logamov),
8. labobs nu kuradi gudik, e buükobs ad segolön se koap e lügolön lü Söl.
9. Demü atos labobs stimiäli, va binobs in lomän u plödü lomän, ad plitön omi.
10. Obs valik mutobs ga dajonön obis foi cödalastul Kristusa, dat alan obas dagetonös dilodi okik, ma utos, kelosi edunon in stad koapik, va atos binon gudik u badik.
11. Bi kludo sevobs dredi Söla, süädükobs menis, ed obs pasevädükobs fa God; e nu spelob, das pasevädükobs i in konsien olas.
12. No komandobs obis it dönu oles, ab givobs oles pöti ad pleidülön demü obs, dat labolsös bosu ad sagön utanes, kels pleidülons demü dins logamovik, ab no demü uts ladöfa!
13. Ibä if stadobs plödü tikäl, atos jenon stimü God; ed if binobs süeniks, atos binon frütü ols.
14. Ibä löf Kristusa mütön obis ad tikön, das if balan edeadom pro valans, tän valans edeadons.
15. Ed edeadom pro valans, dat utans, kels lifons, no olifonsöv pro oks it, ab pro om, kel edeadom, ed elelifikom pro ons.
16. Klu denu no sevobs plu eki ma mid; e do esevobs Kristusi ma mid, nu no plu dunobs atosi.
17. Klu, if ek binon in Kristus, evedon täno jafäb nulik: vönäd epasetikon, e val vo evedon nulik.
18. Atos valik edavedon se God, kel erekosilom obis ko ok dub Yesus: Kristus, kel ekonfidom obes düni rekosila,
19. bi God erekosilom dub Kristus volanefi, dubä no äkalükom one midunis onik, ed egevom obes vödi rekosila.
20. Dub Kristus nu binobs lesedäbs, äsva God it medamü obs meibom olis. Lebegobs oles nämätü Kristus: Rekosilolsöd olis ko God!
21. Om, kel no esinom peträitom demü obs, äsva esinom; dat pögidükobs fa om lo God.

KAPIT: VI

1. Bi nu binobs kevobans, dabegobs, das no egetols vaniko benädi Goda.
2. (Ibä sagom: ‚Ün tim plitik elilidob oli, e tü del dabena eyufob olis’. Ekö! nu binos tim plita; ekö! nu binos del dabena).

3. Kodobs pö dinäd no bal skäni anik, dat kulcipläg no pablamonös!
4. ab in dins valik kondötobs as dünans Goda: pö sufäl mödasotik, dränäl, ditret, teifül,
5. batams, fanäbams, volut, letöbid, neitogal, cun,
6. medü pued, nol, lunasufäl, flenöf, lüäl saludik, löf stedälik,
7. dub predam verata, dub näm Goda, ko vafs, me kels komipoy pro gid, e demü tatak e demü jelod,
8. zänodü stim e lunof, blam e lob, va palecedobs as cütans ud as veratiälans,
9. as nesevädans ud as sevädans, as deadölans ud, ekö! äs obs, kels lifobs, kels palepönobs e ga no pedeidobs,
10. kels glumobs, e ga ai fredobs, kels binobs pöfiks, e ga liegükobs mödikanis, kels binobs nedalabans e ga labobs vali.
11. Emaifükobs mudi pro ols, o elans di ‚Corinthus‘! spad dabinon in ladäl obsik.
12. No labols spadi nabik in obs, ab ols binols smalaladälik.
13. Bläfölsöd nu atosi! (spikob oles äsä lü cils obsik); spadölsöd i ols pro obs in ladäl olsik!
14. No balädölsöd ko nenlekredans! ibä komun kinik dabinon-li bevü gid e negid? rölet kinik dabinon-li bevü lit e dag?
15. Kisi Kristus ed el ‚Beliar‘ laboms-li kobädiko? U kisi lekredan e nenlekredan labons-li kobädiko?
16. Lio nu tem Goda lönedon-li lä lugods? Binobs ga tem Goda liföl, äsä God sagom: ‚Olödob in ons, ed okosädob ko ons; obinob God onas, ed ons obinons pöp obik‘.
17. ‚Segolölsöd kludo se zänod onas, soalükölsöd olis! Söl sagom, no doatölsöd neklinikosi! ed olasumob olis‘.
18. ‚Ed obinob Fat pro ols, ed ols obinols sons e daus pro ob, Söl: Valanämädal sagom‘.

KAPIT: VII

1. Bi nu labobs promis at, o löfäbs! klinüköbsöd obis it de miot alik mida e lanöfa, e lölöfüköbsöd saludükami obas in dred Goda!
2. Spadölsöd pro obs in ladäl olsik! Eträitobs neki negidiko, epäridükobs neki, ecütobs neki tuflagedo.
3. No sagob atosi ad micödön olis; ibä ya büo esagob, das binols in ladäls obsik ad deadön kobo ud ad lifön kobo.
4. Spikob vemo stedäliko lü ols, pleidülob vemo dö ols; fulob me trod, e fred bundanon in obs pö dränäl valik obas.
5. Ibä ven ikömbobs ini Makedonän, leno elabobs takedi, ab äteafülobs in tefs valik: plödo komip ädabinon, e ninälo dred.
6. Ab God, kel trodom mükikanis, ägevom obes trodi dub köm de ‚Titus‘;
7. e no te dub köm omik, ab i dub trod, keli etuvom lä ols, du änunom obes dö desir olsik, dö viam olsik, dö lanäl olsik demü ob, sodas äfredob plüo mödikumo.
8. Das eglumükob olis dub pened obik, atosi no lepidob; ed ifi ilepidob osi (ibä logob, das pened et eglumükon olis, ifi atos ejenon pro tim brefik),
9. nu fredob, no bi peglumükols, ab bi dub glum et edagetols dasevi; ibä eglumikols ma plid Goda, sodas leno elabols dämi kodü obs.
10. Ibä glum ma vil Goda dugon ad lecen nenlepidik lü beat, du glum volädik kodon deadi.
11. Ibä ekö! kiogretik glum at ma vil Goda esüükon pö ols! paologi, skani, dred, desiri, zili, pönidi! Pö val ejonols, das binols kliniks in din at.
12. Nu no epenob oles ad spikön dö utan, kel enegidükon, ni dö negidükäb, ab ad notükön lo God kälöfi, ko kel edunols gönü obs.
13. Sekü atos petrodobs. E lä trod at obas, fredob nog mödikumo dö fred ela ‚Titus‘, bi lanöf omik piklieton fa ols valik.
14. Ibä, if epleidülob lä om boso dö ols, tän nu no binob jemik, bi leigo val, keli esagobs oles ebinon veratik, so i pleidül obsik lä ‚Titus‘ eklülädon binön veratik.
15. E meugom plüo lü ols, nü memom lobedi olas valik, vio egetedols ko dred e drem omi.
16. Fredob, das dalob konfidön olis in dins valik.

KAPIT: VIII

1. Sevädükobs nu oles, o svists! benädi kinik God egivom komotes Makedonäna:
2. pö dadämükam gretik dub dränäl, äfredons bundaniko, e to pöf susgretik okas ejonülons liegöfi ladäla stedälik okas;
3. ma fäg, si! (dalob sagön) sus fäg, oksao
4. ebegons mu draniko obes göni, ad dalön kompenön pö yuf pro saludans,
5. e no edunons te utosi, kelosi äspelobs, ab egivons okis it, büiko Söle, täno obes ma vil Goda.
6. So estigädobs eli ‚Titus‘ ad lölöfükön göni et, keli primo igivom oles.
7. Klu leigoäsä bundanols in dins valik, in lekred, in vöd, in sev, in kälöf pö dins valasotik, in löf olsik pro obs, spelob, das bundanols i pö givot at.
8. No sagob atosi as бүd, ab te ad bluföfükön, leigodü zil votanas, stedäli löfa olsik.
9. Sevols ga benädi Söla obsik: Yesus Kristus, das om, kel äbinom liegik, evedom pöfik demü obs, dat liegikolsös dub pöf omik!
10. Gevob te cedi obik in din at, ibä atos binon frutik lü ols, kels pas bü yel bal eprimols no te ad dunön osi, abi ad vilön osi!
11. Benö! ledunolsöd nu duni, dat ledun baiädonös ko klien vila olsik, efe se ut, keli dalabols!
12. Ibä if klien dabinon, tän givot ma ut, keli dalaboy, binon benokömik, no ma ut, keli no dalaboy.
13. Ibä no jenosös, das säditretikam binon pro votan, e ditret pro ols, ab das dalab binon leigik, e das ut, keli labols ün tim gönik bundaniko, pagebon pro def votanas!
14. dat i bundan votanas, pagebädonös pro def olsik, sodas leig davedonös!
15. Soäsä pepenos: ‚Utan, kel älabon mödiko, no älabon tu mödiko, ed utan, kel älabon nemödiko, no älabon tu nemödiko‘.
16. Danob nu Godi, das egevom zili ot pro ols ini ladäl ela ‚Titus‘,
17. sodas äлилidom dabegi obik, ed ätävom okao leziliko lü ols.
18. Ko om elesedobs hisvisti, kel palobom in komots valik demü predam omik gospula.
19. (E no te atos. Pedavälom i fa komots as ketävän obsik pö löfavobod, keli dunobs ad glorükam Söla it, e bai vip obas).
20. Dunobs so, dat nek miniludükonös obis demü givots bundanik, kelis loveblinobs.
21. Ibä kälobs benorepüti obas, no te lo Söl, ab i lo mens.
22. Elesedobs ko oms i hisvisti votik obsik, keli esevobs suvo pö jenets mödik as man zilik, kel nu binom nog mödiko zilikum sekü konfid gretik okik in ols.
23. Va tefos eli ‚Titus‘: kekompenan obik ä kevoban pro ols, u va tefos hisvistis obsik: lesedäbs komotas, binoms glor Kristusa.
24. Jonülolsöd täno lo komotans löfi olsik, e blöfi, das epleidülobs gideto lo oms demü ols!

KAPIT: IX

1. Binos ga nezesüdik lü ob ad penön oles tefü yufiduin pro saludans.
2. Ibä sevob klienöfi olsik, demü kel epleidülob tefü ols lo Makedonänans. Äsagob ones, das Lagayän ya äblümon bü yel bal; e zil olsik estigädon mödikanis.
3. Lesedob kluo hisvistis, dat pleidül obsik tefü ols no binonös nenkodik in dinäd at, e dat jenöfo, äsä esagob, blümolsös!
4. Voto, if Makedonänans anik okömonsöv bo ko ob, e no otuvonsöv, das binols blümiks, obs (u buikumo: ols) pojemükobsöv dinädü konfid at obas.
5. Demü atos ecedob osi zesüdiki ad stigädön hisvistis ad büogolön lü ols, ed ad koedön blümükön legivoti benedik büo pinotädöli, sodas binon blümik as givot benedik e no as givot lavarana.
6. Betikolsöd: Utan, kel sovon späliäliko, oklopom i späliäliko; utan, kel sovon giviäliko, oklopon i giviäliko!
7. Ek dunonöd kludo, soäsä edesinon ninälo, no ko pid u sekü müt! ‚ibä God löfom givani fredaladälik‘.
8. God fägom ad gevön oles bundaniko gönodi alik, sodas ols it, in tefs valik dalabölo saidiko, labols bundani pro vobod gudik alik.
9. Soäsä pepenos: ‚Eseastürülom, ed egivom pöfanens; gid omik dulon laidüpio‘.

10. Om, kel blünom sovane sidi, e givom one bodi as zib, olegivom oles sidi, omödükumom oni, ed obundanükom sekis gida olsik.
11. So obinols in tefs valik saidiko liegiks pro benods valik, kels ovobedons medamü obs danöfi lü God.
12. Ibä föl kultiduina at no binon te läfulükam defa saludanas, ab labon sinifi gretikum dub danems mödik lü God.
13. Ibä dubä ebenosufols blufi pö yufiduin at, lelobons Godi, demü lobed olsik lü lekoef olsik gospula Kristusa, e demü stedäl olsik in kompen ko ons e ko valans.
14. Ed in pleks pro ols, ledesirons lü ols demü benäd susgretik Goda lü ols.
15. God padanomöd demü legivot nesagovik oka!

KAPIT: X

1. Ob it, ‚Paulus‘, kel binob-la mükik komü ols, e kuradik fagü ols, nämätü sofäl e däläl Kristusa,
2. lebegob oles ad no mütön obi ad jonülön kuradi, ven binob lä ols, keli desinob ad gebön kol semans, kels cedons, das bitob ma mid.
3. Ibä, ifi dunobs midiko, no komipobs me meds midik.
4. (Vafs, me kels komipobs ga no binons midiks, ab pö God saidiko nämiks ad däbreikön fortifis).
5. Me ons däbreikobs blöfädis e möni alik, kel palöödon ta nol Goda; dugobs tikodis valik lü lobed Kristusa,
6. e blebobs blümiks ad pönön duni nelobedik alik, ven lobed olsik uvedon valemik.
7. Demolsöd utosi, kelos binon klülik! If ek cedon, das duton lü Kristus, tän betikonös ninälo, das leigo, äsä on it duton lü Kristus, i obs dutobs lü om!
8. Igo if pleidüloböv nog mödikumo demü nämäd, keli Söl egevom obe ad devodükön olis, e no ad päridükön olis, no jemoböv;
9. voto süükoböv jini, das ästeifob ad jeikön vemo olis medü peneds.
10. Ga sagoy: Peneds binons sio mu veütiks ä seväriks, ab bit pösodik omik binon fibik, e vöd omik no labon völädi.
11. Utan, kel sagon somikosi, betikonös, das binob man ot, kel fagobinöl lüspikob oles in peneds, e kel komöl bitob dunölo!
12. No künobs ad dütedön obis it somanes, kels komandons okis, ud ad leigodön obis ko ons; ab bi cödons okis ma oks it, e leigodons okis ko oks it, no binons täläktiks.
13. Leno vilobs pleidülön demü obs susmafiko, ab ma mafäd, äsä God egevom obes ad kömön lü ols.
14. Ibä no sustöbidobs, äsava no kanobs rivön olis; ibä jenöfo ekömobs lä ols dub predam gospula Kristusa.
15. No pleidülobs susmafiko demü utos, kelos pedunon fa votans, du labobs speli, das dub gloy lekreda olsik, olabülobs pladi mu gretiki bevü ols,
16. ad notükön gospuli ini tops bei ut olas, no ad pleidülön demü utos, kelos ya pedunon fa votans.
17. „Utan, kel pleidülön, pleidülönöd demü Söl,,!“
18. Ibä no utan, kel komandon oki it digädon lobi, ab utan, keli Söl komandom.

KAPIT: XI

1. Viloböv, das sufälols bosu fopa de ob! Ab sio bo sufälols atosi de ob.
2. Vö! jaludob demü ols, äsä God jaludom, ibä eyümätob olis ko man bal, ad blinön olis, as jigam puedik, lü Kristus.
3. Dredob ye, das, äsä snek ecütön eli ‚Eva‘ dub lekäf okik, i meug olsik leigo orübikon ed odeikon bosu de balug, kel binon in Kristus.
4. Ibä if ek kömomöv e notükomöv Yesusi votik, keli no enotükobs, u dagetolsöv Lanali votik, keli no edagetols, u gospuli votik, keli no elüsumols, ols sufälolsöv osi mu gudiko.
5. Ga cedob, das no läsob-la leigodü paostolans mu gretiks ets.
6. Ifi binob neskilik pö spikam, sevi labob saidiko; alo esevädükobs obis oles in dins valik.
7. Ud edunob-li sinodi, ven ädonükob obi, dat älöpikolsös, dubä epredob glato gospuli Goda?
8. Komotis votik eberavob, bi elüsumob mesedi ad kanön dünön olis, e ven äbinob lä ols, ed äneodob bosu, eböladob neki demü atos,

9. ibä uti, keli äneodob, hisvists eblinoms, kels äkômoms se Makedonän. So ekälälob in tefs valik ad no belodön olis, e so obleibob dunön.
10. So fümiko äsä verat Kristusa binon in ob, so fümiko no oleadob moükön de ob pleidüli at oba in topäds Lagayäna.
11. Kikodo-li? Bi no löfob-li olis? God sevom osi.
12. Kelosi dunob, utosi obleibob dunön, ad mosumön dinädi de utans, kels sukoms dinädi ad kanön pleidülön, das binoms-la leigans oba.
13. Ibä somans binoms paostolans dobik, vobans cütik, kels bitoms, äsva binoms paostolans Kristusa.
14. Atos no binon stunidabik; ibä i diab lasumom logoti silanana lita.
15. Klu no binos bos patik, das i dünans oma bitoms äsä dünans gida; fin omas ye obinon ma vobods omsik.
16. Dönu sagob: Nek lecedonöd obi fopani! If no, benö! lecedolsöd täno obi fopani! dat i ob kanobös pleidülön boso!
17. Kelosi nu osagob, utos no binon ma suem Söla, ab äsva sagob as fopan, bi tefos nu pleidüli.
18. Bi mödikans pleidülons ma mid, nu i ob odunob atosi.
19. Ibä sufälols blesiro fopanis, bi binols sapiks.
20. Ibä sufälols, if ek sumätükom olis, slugom olis, fopülükom olis, träitom ludigidälo olis, flapom sui logod olas.
21. Jemo mutob sagön, das äbinobs tu fibiks pro atos. Ab demü utos, demü kelos votan künon ad pleidülön (spikob as fopan), i ob künob ad pleidülön.
22. Binons-li hebreyans, i ob binob utan. Binons-li Yisraelänans, i ob binob utan. Binons-li posbinükäbs de ‚Abraham‘, i ob binob utan.
23. Binons-li dünans Kristusa, (spikob as fopan) ob binob mödikumo utan; evobob töbikumo, esufob lebatamis bundaniko, estebob in fanäböps mödik, dönuamo ebinob in deadamariskäd.
24. (De yudans egetob lulna flapis foldeg nä bal,
25. kilna stafaflapemis, balna pestonob, kilna enafädob, balna elifädob deleneiti in gufur).
26. Pö tävs mödik obik ebelifob riskädis: su flumeds, dub ravans, de kelomänans, de pagans, in zif, in däsärt, su mel, bevü svists dobik;
27. pö vobod töbik e ditret, pö neitogals ömik, pö faem e soaf, pö cuns suvik, pö kold e nüd.
28. Zuo labob aldeliko bundano kudis demü komots valik.
29. Kin binon-li so fibik, äsä ob binob? Kin skanon-li, äsä ob dunob? Nö! binob mu leskanik!
30. If mutob pleidülön, tän vilob pleidüön demü fib obik.
31. God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus; om, kel palelobomöd laidüpio! sevom, das no lugob.
32. In ‚Damascus‘ seimna provinaguveran hirega ‚Aretas‘ äbüedom galädön zifi: ‚Damascus‘ ad fanön obi,
33. e da fenät in mön päsädob in bäset, ed äskeapob so se nams oma.

KAPIT: XII

1. If mutob pleidülön, do atos no fruton obi, tän nu kömob ad visions e dasevädükams Söla.
2. Sevob mani: Kritan, kel bü yels degfol (va atos ejenon in koap u plödü koap, no sevob; God sevom osi), pedugom lü sül kilid.
3. Sevob tefü man at (va atos ejenon in koap u plödü koap, no sevob; God sevom osi),
4. das pedugom lü parad ed älilom us vödis nesagovik, kelis men no dalon notodön.
5. Demü somans opleidülob; demü ob it no opleidülob, pläsif in fibäl.
6. Ibä if viloböv pleidülön, no binoböv fopan, bi sagoböv täno verati. Onedunob ye atosi, dat nek dacedonös plu obi, äsä decedon obi ma utos, kelosi logon u lilon.
7. E dat no pleidobös demü veüt dasevädükamas, spin pegivon obe in mid, silanan diaba ad lebatön obi, dat no vedobös tu pleidik!
8. Demü atos ebegob kilna Söle, dat at moikonös!
9. Ed obe esagom: Benäd obik saidonös pro ol! ibä näm obik paduinon in fib. Sekü atos opleidülob plu in fibäl obik, dat näm Kristusa binonös in ob!

10. Sekü atos plidob fibälis, miträitis, mekädis, pöjütis e teifülastadis demü Kristus; ibä if binob fibik, tän binoböv nämik.
11. Evedob fopan, ols emütols obi. Imutoböv palobön fa ols, ibä leno läsob leigodü paostolans mu gretiks, do binob i nos.
12. Val, dub kel paostolan binom sevädovik, peduinon bevü ols ko sufäd gretik: mals, milags, näm.
13. Ibä in kis ebinols-li läsiks leigodü komots retik, pläs no ebelodob olis pro ob it? Säkusadolsös obe negidi at!
14. Ekö! kilidnaedo blümob ad kömön lü ols, e dönu no obelodob olis; ibä no sukob uti, kel duton lü ols, ab olis. Ibä cils no sötöns spälön pro pals, ab pals pro cils.
15. Nu plidoböv ad pelön frädis, ed igo sakrifön obi it pro lans olsik, ifi, dubä löfob olis mödikumo, palöfoböv nemödikumo.
16. Binosös-la soik! No obelodob olis, ab bi binob jäpan voik, lukäfo eslopükob olis.
17. Ga no etuflagob-li de ols dub balan lesedäbas obik?
18. Edabegob eli ‚Titus‘, ed elesedob hisvisti et ko om. El ‚Titus‘ ga no etuflegom-li bosu de ols? No ekondötobs-li in lüäl ot? No ebegolobs-li vegi ot?
19. Cedols ya, das jelodobs obis lo ols. Spikobs ye lo God nämätü Kristus. Val, o löfäbs! jenon ad devodükön olis.
20. Ibä dredob, das, ven ukömob seimna, no otuvob olis so, äsä viloböv, ed ob no potuvob fa ols so, äsä ols vilolsöv. No dabinonsöd feits, jaluds, lezuns, teläl, slän, mispikam, pleidäl, brul!
21. dat, ven kömob, God no mükükomös dönu obi lo ols, ed ob no lügobös demü mödikans, kels esinons büikumo, e no edeflekons okis de nepued, dulter e nestön, demü kels ädöbikons!

KAPIT: XIII

1. Klu binos nu naed kilid, das kömob lü ols; cödäd alik pefidunon ma temunods temunanas tel u kilas.
2. Äsä esagob büo, ven äbinob pö naed telid lä ols, sagob nu dönu büo, du fabinob, utanes, kels esinons büiko, e votanes valik, das, ven kömob dönu no ospalob ones bosu,
3. bi flagols blöfi, das dub ob Kristus spikom, kel no binom fibik cedü ols, ab kel dunom nämiko bevü ols.
4. Ibä, do pekrodom, bi äbinom fibik, lifom ga sekü näm Goda; so i obs binobs fibiks in om, ab dub näm Goda olifobs ko om pro ols.
5. Blufolsöd olis it, va binols in lekred, xamolsöd olis it! No küpols-li in ols it, das Yesus: Kristus binom in ols? Pläsif bo no binols bluföfik.
6. Spelob ye, das osevol, das no binobs nebluföfik.
7. Nu lebegob Gode, das no dunolsös badi anik, no dat klülädotsös, das ebenosufobs blufi, ab dat dunolsös jöni, ifi binobsöv nebluföfik!
8. Ibä no fägobs ad dunön bosu ta verat, ab sio gönü verat.
9. Ibä fredobs, if binobsöv fibiks, ed ols binolsöv nämiks; demü atos ga lebegobs gudikumami olas.
10. Demü atos penob oles, du fabinob, dat no ozesüdosös, ad bitön seväriko, ven binob lä ols! ma gitod, keli Söl egivom obe, ad devodükön e no ad dämükön.
11. Fovo, o svists! fredolsöd, gudikumolsöd, petrodolsöd, balälolsöd, kipedolsöd püdi! e God löfa e püda obinom lä ols.
12. Glidolsöd odis ko kid saludik! Saludans valik glidons olis.
13. Benäd Söla: Yesus Kristus, löf Goda, e kobäd Saludalanala binonsös lä ols valik!

----- oOo -----

(Pened telid at elanes di ‚Corinthus‘ peponon in ‚Philippi‘ in Makedonän fa ‚Titus‘ e ‚Lucas‘)

PENED DE ‚PAULUS‘ GALATIYÄNANES

KAPIT: I

1. ‚Paulus‘: paostolan no pevoköl ma vil menas, ni fa men, ab fa Yesus: Kristus e God: Fat, kel elelifükom omi se deadam,
2. e svists valik, kels binons lä om, komotes Galatiyäna.
3. Benäd binonös lü ols e püd Goda: Fat e Söla obsik: Yesus Kristus,

4. kel egivom oki it demü sinods obsik, ad lelivükön obis se vol badik atimik ma vil Goda ä Fata obas!
5. Lü om glor binonös jü ün laidüp valik! So binosös!
6. Stunob, das edeflekols olis so suniko de utan, kel evokom olis in benäd Kristusa, ad slopön gospuli votik.
7. Gospul votik no dabinon. Ab somans dabinons, kels kofudükons olis, e vilons miükön gospuli Kristusa.
8. Ab, va obs u va silanan se sül binobsöv utan, kel predom oles gospuli, kel deikon de ut, keli obs epredobs, pamaleditomöd!
9. Äsä enotükobs büiko, e nu dönusagob, if ek predomöv oles bosu votik, äsä uti, keli egetols, pamaleditomöd!
10. Konfidob-li nu menis u Godi? u steifob-li ad plitön menis? If plitoböv menis, tän no binoböv dünan Kristusa.
11. Lesiob oles, o svists! das gospul fa ob pepredöl no licinon de men;
12. no elovesumob, ud elärnob, ga oni de men, ab dub dasevädükam Yesusa: Kristus.
12. Elilols ga, vio ekondötob, ven nog älifob in yud, das epöjutob tuvemo komotis Goda, ed epäridükob onis;
14. e das ob as yudan äpluob leigodü mödikans timakompenanas pöpa obik, bi äbinob lezilan nog gretikum stidas büröletanik obik.
15. Ven nu God, kel evälom ed evokom in benäd okik obi de vüm mota obik, äplidom
16. ad dasevädükön Soni okik in ob, dat öpredob omi paganes, no edunob sunädo ma lüäl ninälik oba,
17. e no egolob lü ‚Hierusalem‘ lü utans, kels äbinoms paostolans bü ob, ab edegolob lü Larabän, ed egegolob usao lü ‚Damascus‘.
18. Latikummo pos yels kil egolob lü ‚Hierusalem‘ ad visitön eli ‚Petrus‘, ed estebob lä om dü dels deglul.
19. No elogob paostolani votik, ab sio eli ‚Iacobus‘: blod Söla.
20. Ekö! tefü utos, kelosi penob oles, temunob lo God, das no lugob.
21. Pos atos egolob lü topäds Süriyänä e Kilikiyänä.
22. Pösodiko no äbinob sevädik pö komots Kristusa in Yudän;
23. ililons te, das utan, kel ipöjutom onis büiko, nu äpredom lekredi, keli ettimo isteifom ad päridükön,
24. ed äglorükons Godi in ob.

KAPIT: II

1. Latikummo mö yels degfol egolob dönu ko ‚Barnabas‘ lü ‚Hierusalem‘, du i äkesumob eli ‚Titus‘.
2. Ägolob sekü dasevädükam, ed äloseidob gospuli, keli notükob paganes, lü mens, pato lü mans cädik; dat no kömobös, ud ekömobös vaniko!
3. Ab igo ‚Titus‘: Helänan, kel äbinom lä ob, no pämutom ad leadön säprepüdön oki.
4. Toä hisvists dobik pinüdugöl ädabinoms, kels inükömoms ad vestigön libi obsik, keli labobs in Kristus: Yesus, ad sumätükön obis.
5. No eyilidobs ye dü timül demü oms, no esumätükobs obis, dat binäl voik gospula pokipedonös pro ols!
6. Tefü utans, kels cedoms okis cädikis, kis ebinomsöv büikummo, atos lindifon pro ob; (God no demom logoti mena). Mans cädik et igo no ebligädoms obe bosu.
7. Göö! ven älogoms, das notükam gospula prepüdilabanes pilükonfidon obe, äsä ut säprepüdäbes ele ‚Petrus‘,
8. (ibä om, kel egivom ele ‚Petrus‘ nämi pro paostol bevü säprepüdäbs, egivom i obe nämi pro paostol bevü pagans),
9. ed ädasevoms benädi, kel pigivon obe; ‚Iacobus‘, ‚Cephas‘ e ‚Ioannes‘, kels palecedoms stabakölüms, etenükoms detanami oksik lü ob e ‚Barnabas‘ as mal kobäda, das obs ögolob lü pagans, ed oms lü utans, kels pesäprepüdoms;
10. te obs ödesinobs ad mebön pöfanis: bos, keli ai edunob leziliko.
11. Ven nu ‚Petrus‘ ikömom ini ‚Antiochia‘, äbitikob notidiko ta om, bi äbinom blamabik.
12. Ibä büä lesedäbs anik de ‚Iacobus‘ ikömoms usio, äkefidob ko pagans, ab ven atans ikömoms, äsoalükom oki ed äsoelikom, bi ädredom demü säprepüdäbs,

13. e yudans votik äkesimuloms ko om, sodas igo ‚Barnabas’ päketirom dub simul omsik.
14. Ab ven älogob, das no äkondötoms ma binäl voik gospula, äsagob lo valans ele ‚Petrus’: If ol, kel binol yudan, lifol ma süds pagik, e no ma yudiks, lio kanol-li mütön paganis ad lifön as yudans?
15. Obs, kels binobs motedo yudans, e no sinans de licin pagik,
16. sevölo, das men no pagidükon dub näm lonema, ab dub lekred in Yesus: Kristus, elüsumobs lekredi in Yesus: Kristus, dat pagidükobsös se lekred Kristusa, e no se näm lonema; bi nek kanon pagidükön dub näm lonema!
17. If obs, steifölo ad pagidükön in Kristus, ga klülädobs binön sinans, Kristus üfo binom-li bo dünan sinoda? Fümiko nö!
18. Ibä, if löbumob dönu uti, keli edistukob, tän sevädükoböv obi it asä nefölani.
19. Ibä sekü lonem edeadob lo lonem, ad lifön in God. Ko Kristus pekekrodob.
20. Nu ob no plu lifob, ab Kristus lifom in ob. Dü tim, kü lifob in mid, lifob in lekred Sona Goda, kel elöfom obi, ed egivom oki pro ob.
21. No nestümob benädi Goda; ibä if gid padagetonöv dub lonem, tän Kristus edeadomöv-la vaniko.

KAPIT: III

1. O Galatinänans fopik! Kin ebemagivon-li olis, [das no kredols verati], ols, keles Yesus: Kristus pebepenom as krodäb fo logs olsik?
2. Dini bal at vilob lelilön de ols: Egetols-li Lanali dub vobods olsik ma lonem, u dub lüsum lekreda?
3. Binols-li üfo so fopiks? Posä eprimols ko Lanal, finikols-li nu ko mid?
4. Eplakols-li vaniko dini so gretiki? Ifi ibinosöv vanik.
5. Benö! om, kel eblinom oles Lanali, e kel eduinom milagis pö ols, dunom-li atosi dub vobods lonema, u dub predam lekreda?
6. Leigo äsä ‚Abraham’ elekredom Godi, ed atos pekalükon ome as gidükam.
7. Sevols kludo, kels binons in lekred, utans binons cils ela ‚Abraham’.
8. E bibapenäd, äbüologöl, das God ögidükom paganis sekü lekred, egevom büo ele ‚Abraham’ promi: In ol nets valik pobenedons.
9. So utans, kels slopons lekredi, pobenedons ko ‚Abraham’ lekredöl.
10. Ibä valans, kels slopons lonemi, sumätöfons lü maledit. Ibä pepenos: Alan pamaleditonöd, kel no fölon utosi valik, kelos pebüdülon in buk lonema!
11. E das nek pagidükon fa God nämätü lonem binon kleilik, ibä gidan olifon sekü lekred.
12. Lonem no demon lekredi, ab utan, kel dunon dinis at, olifon dub ats.
13. Kristus eliviozemom obis de sumätöf lü maledit, dubä evedom maleditüb demü obs, (ibä pepenos: Alan pamaleditonöd, kel palägon len stafäd!)
14. dat bened, kel pegevon ele ‚Abraham’ pareifonös me Kristus: Yesus paganes, dat getobsös dub lekred promi Lanala!
15. O svists! spikob nu ma geböf menik, binos äsä baläd menik pezepöl, nek kanon nelonöfükön oni, u läükön bosu lü on.
16. Proms nu pegevons ele ‚Abraham’ e posbinükäbe omik. No pesagos: e posbinükäbefe, äsä: mödikanes, ab balane: e posbinükäbe omik, sevabo: Kristuse.
17. Nu lesagob atosi: baläd, kel pezepon büo fa God lü Kristus, no kanon pasälönöfükön dub lonem, kel edavedon pos yels foltumkildeg, sodas prom pöfinidonöv.
18. If nu gerot sekidonöv de lonem, tän no plu sekidonöv de prom. God nu egevom promi benädiko ele ‚Abraham’.
19. Kisi täno lonem sinifon-li? Pelasumon demü lonam nefölotas, jüs posbinükäb ükömom, kele prom pigevon, pebüdülon fa silanans, e pegivon medamü medan.
20. Nu medan no biton pro pösod bal, e God binom Dabinal bal.
21. Lonem taon-li üfo ta proms Goda? Lenö! Ibä if lonem pigivonöv as ut, kel fägonöv ad jafädön lifi, tän jenöfo gid sekidonöv de lonem.
22. Ab bibapenäd ekobosumon vali, kel binon sinik, dat prom sekü lekred in Yesus: Kristus öduton lü lekredans.
23. Büä lekred äkömon, pipladobs e pikipobs sumätöfü lonem pro lekred, kel pönötükon;

24. so lonem ebinon dugälan obas, ad dugön obis lü Kristus, dat pögidükobsös dub lekred!
25. Nü lekred ekömon, no plu binobs sumätöfö dugälan.
26. Ibä ols valik binols cils Goda dub lekred in Kristus: Yesus.
27. Ibä dubä peblunedols in Kristus, evedükols olis kritanis.
28. Lindifo va binol yudan u Helänan, slafan u liban, man u vom; ols valik binols bal in Kristus: Yesus.
29. Ed if dutols lü Kristus, tän i binols posbinükäbs de ‚Abraham‘, e sekü prom gerans.

KAPIT: IV

1. Nu sagob: dü tim, das geran binom tütäbik, leno distom de slafan, do binom söl vala,
2. binom ga sumätöfö tütans e guvans jü timül fa fat büo pelonöl.
3. So i obs, ven äbinobs tütäböfiks, päträitobs as slafans pö runäms levala.
4. Ven nu tim pötik ikömon, God elesedom Soni okik, pemotöl fa vom, kel äbinof sumätöfö lonem,
5. dat ölviooremomös utanis, kels binons sumätöfö lonem, ed obs ödagetobsös cilami!
6. Bi nu binols cils, God elesedom Lanali Sona okik ini ladäls obsik, kel vokon: ‚Abba‘! o Fat!
7. Klu binol no plu slafan, ab cil, ed as cil geran [Goda dub Kristus].
8. Sio büükumo, ven no äsevols Godi, edünols natanämis, ab ats no binons gods.
9. Nü eseivols Godi, si! nog plu! nü pedasevols fa God, lio kanols-li geflekön olis lü runäms fibik ä pöfädiks ets, e vilön dünön, äsä ün tim büik, dönu onis?
10. Demols kuratiko delis, mulis, pötatimis, yelis.
11. Dredob demü ols, das ga etöbidob vaniko pro ols.
12. Lebegob oles: Vedolsöd äsä ob! o svists! bi ebinob i äsä ols. Kol ob it no enegidols.
13. Sevols ga, das pö naed balid, enotükob oles gospuli, ven äbinob malädik,
14. e to stad koapik obik, kel äblufon olis, no enestümols ni enaudols obi, ab elasmols obi, äsä silanani Goda, si! äsä Kristusi: Yesus.
15. Kiöpo beat, keli äsenälols, eblibon-li? ibä kanob temunön tefü ols, das, if atos äbinonöv mögik, isetirolsöv logis olsik, ed igivolsöv onis obe.
16. Evedob-li üfo neflen olsik, dubä enotükob oles verati?
17. Leziloy mi pro ols, viloy fakipön olis de obs, dat lezilolsös pro ons!
18. Binos gudik ad lezilön ai pro dín gudik, e no te, ven binob lä ols.
19. O cils obik! demü kels sufob dönu ledoli, jüs Kristus udagetom dönu magedi in ols.
20. Viloböv ebo nu binön lä ols, e spikön lü ols me vögäd votik; ibä binob lebluvik tefü ols.
21. Sagolsöd obe, ols, kels vilols binön sumätöfö lonem! No dalilols-li lonemi?
22. Pepenos ga, das ‚Abraham‘ älabom sonis tel, bali lä jidünan, e bali lä jiliban.
23. Ab utan se jidünan pemotom komuno ma mid, e votan sekü prom.
24. Atos muton pasuemön sümboliko. Ibä sinifos diatekis telsotik; bal licinom de bel: ‚Sinai‘, kel prodon sumätöfanis; atos ‚Agar‘ binof.
25. Jiatan [,Agar‘] nu binof el ‚Sinai‘: bel in Larabän, kel baibinon ko el ‚Hierusalem‘ nuik, kel ko cils okik binon sumätöfik.
26. Ab el ‚Hierusalem‘ sülik binon libik; at binon mot obas.
27. Ibä pepenos: Fredolöd! o nefluköfan! kel no motof; yubolöd, vokädolöd! ol, kel no labol doledis! ibä num cilas lüväba binon gretikum, ka ut jütana, kel labof himatani.
28. Obs, nu, o svists! binobs cils proma, äsä ‚Isaac‘.
29. Ab leigoäsä ettimo, utan, kel komuno ma mid pefatom, äpöjutom utani, kel pefatom ma lanöf, so jenos ün atim.
30. Ab kisi bibapenäd sagon-li? Mofolöd jidünani e soni ofik! ibä son jidünana no obinom kegeran sona jilibana.
31. Klu, o svists! no binobs cils jidünana, ab jilibana.

KAPIT: V

1. Kristus elibükom obis lölöfiko; klu laidäolsöd, e no pladolsöd olis dönu disi yok sumätöfa!
2. Ekö! ob: ‚Paulus’ sagob oles, if leadols säprepüdön olis, tän Kristus no ofrutom olis.
3. Dönu lesagob mene alik, kel leadon säprepüdön oki, das labon bligi ad fölon lonemi lölik.
4. Ols valik pelivükols de Kristus, kels cedols olis pegidükölis in lonem. Benädi eperols.
5. Ibä spetobs dub Lanal speli gidükama sekü lekred.
6. Pro utans, kels lekredons in Kristus: Yesus, säprepüdam no lonöfon, i no prepüdilab, ab lekred, kel notädon löfi.
7. Eprimols gudiko dajäfi. Kin estöpädon-li olis, sodas no plu dunols ma verät?
8. Das no dunols atosi, no evedos dub om, kel vokom olis.
9. Mödot smalik lefapesta züdöfukon pesti lölik.
10. Nämätü Söl konfidob, das baivögols ko ob. Alutan, lindifo kin binonöv, kel kofudükon olis, opolon micödeti.
11. Obo, o svists! if predoböv dönu säprepüdami, sekü kis üfo nog papöjutob-li? Tän skän krodama pemoükon.
12. Panegenükomsöd utans, kels volutükoms olis!
13. Ibä pevokols libio, o svists! Ab no gebädolsöd libi demü desirs midik, ab dünolsöd ko löf odis!
14. Ibä lonem lölik binädon me vöd bal at: Sötöl löfön kemeni olik, äsä oli it!
15. If beitol e slugols odis, kälälölsöd täno, das no päridikols dub ods!
16. Sagob kluo: Kondötolsöd lanöfiko! e no fölolsöd desiri mida!
17. Ibä desirs mida taöfons ta uts lanöfa, ed uts lanöfa ta uts mida; ats taons ta ods, sodas no dunols utosi, kelosi vilols.
18. If padugols dub lanöf, tän no binols sumätöfü lonem.
19. Vobeds mida nu binons kleiliks, sevabo: dulter, nepued, nesüdöf, nestön,
20. lugodikult, magivam, neflenam, zan, jalud, zun, mäted, teläl, paletöf,
21. glöt, sasen, briet, zäls nestönik, e somiks. Tefü atos büosagob oles, äsä ya ebüosagob oles büikummo, das utans, kels dunons dinis somik, no odagetons regäni Godik.
22. Ab prod lanöfa binon: löf, fred, püd, sufäd, flenöf, gud, konfidov,
23. sofäl, okreig. Pro utans, kels labons atis, lonem no dabinon.
24. Utans nu, kels dutons lü Kristus, ekrodons midi ko lefäks e desirs oniks.
25. If lifobs lanöfiko, tän i dajäf obsik binonöd lanöfik!
26. No binobsöd lupleidiks, no letodobsöd odis, no nebönobsöd odes bos!

KAPIT: VI

1. O svists! if ek paküpodon pö nefölot, tän ols, kels binols lanöfik, mutols jonön one ko sofäl vegi verätik, kälälölo, das ol it no pasufodolös!
2. Pololsöd fledis odsik, e fölolsöd so lonemi Kristusa-
3. Ibä if ek lecedon oki, das binon bos, do binon nos, tän cüton oki it.
4. Alan xamonöd dunis lönik okik, e pleidülönöd demü ats lo ok it, e no lo votan!
5. Alan polonöd ga fledi lönik okik!
6. Utan, kele vöd patidon, kompenükönöd nu pö dins valik utani, kel tidon one!
7. No pölolsöd! God no leadom kofön oki. Ibä kelosi ek sovon, utosi ofodon.
8. Kel sovon midiko, utan ofodon sekü atos päridikami; kel sovon lanöfiko, utan ofodon sekü atos lifi laidüfik.
9. No slapobsöd pö dun gudikosa; ibä ofodobs pötatimo, if no trögobs.
10. Dunobsöd kludo gudikosi valanes, nü nog labobs timi, ab mödiküno lekredakompenanes!
11. Logolsöd, ko tonats vio gretiks epenob oles lönanamiko!
12. Utans, kels viloms labön logoti gudik mütoms olis ad leadön säprepüdön olis, efe te ad no papöjutön demü krod Kristusa.
13. Ibä mans pesäprepüdöl et it no föloms lonemi, ab viloms, das pasäprepüdols, dat kanomsös pleidülön demü atos!

14. Obo, leno vilob pleidülön demü bos votik, äsä demü krod Söla obsik: Yesus Kristus, demü kel, vol pekrodon lo ob, ed ob lo vol.
15. Ibä pro Kristus: Yesus ni säprepüdam, ni prepüdilab labon völädi anik, ab sio dabinan nulik.
16. E pro valans, kels kondötons ma nomem at, püd e miser binonsös, ed i pro Yisraelän Goda!
17. Fovo nek töbonös obi! bi polob skaris Yesusa in koap obik.
18. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd in lanöf olsik! o svists! So binosös!

----- oOo -----

(At pepenon Galatijänanes se ‚Roma’)

PENED DE ‚PAULUS’ ELANES DI ‚EPHESUS’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’, sekü vil Goda paostolan Yesusa: Kristus, saludanes in ‚Ephesus’ e fiedanes in Kristus: Yesus.
2. Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obsik e de Söl: Yesus Kristus!
3. Palelobomöd God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus, kel ebenedom obis in Kristus me beneds lanöfik valasotik in sül!
4. Leigo evälom obis, bü stid levala, in om, ad binön saludiks e neblamabiks in löf lo om.
5. Ebüojonidom obis dub Yesus: Kristus ad binön ma plid vila okik cils okik,
6. ad lob glora benäda, me kel ebenädöm obis in palöfölan,
7. in kel dalabobs libükami dub blud omik, e pardi sinodas, ma bundan benäda omik.
8. Bundaniko ejonüloom obes atosi, dubä ko sap e dasev,
9. änunom obes kläni sluda okik. Ma plid okik edunom osi
10. ad leodükön ün tim pötik ini Kristus kobosumi vala, kel binon in süls e su taled.
11. Dub om evedobs i kekompennans pebüojonidöl gerota sekü slud utana, kel vobädöm vali ma slud fümik okik.
12. So fägobs ad lelobön glori omik; obs, kels büo ya espelobs kömi Kristusa.
13. I ols, posä elilols vödi verata, gospuli beata olsik, ed evedols lekrediks, pesnilols me Saludalanal pipromöl,
14. kel binon panot, das ogerobs dakipi dagetota ad lelobön glori omik.
15. Bi elilob dö lekred olsik in Söl: Yesus, e dö löf olsik kol saludans,
16. no stopedob ad betikön danölo olis in pleks obik,
17. dat God Söla obsik: Yesus Kristus: Fat glorik, givomös oles lüäli sapa e sevädikama dub sev fulik oka.
18. Litükomöd logis ladälas olsik, dat sevolsös utosi, me kelos spel vokeda obik binädon, e vio liegik glor binon, keli vilom gerükön obes bevü saludans,
19. e vio susgretik ma vobed nämäda nämä omik näm binon, keli gebädöm pro obs: lekredans!
20. Nämü gretik ot egebädöm, dubä elelifükom Kristusi se deadans, ed epladom omi detü ok in sül,
21. suslöpü valiks reig, nämäd, näm e dinit, löpü gredät alik, kel panemon no te in vol atimik, ab i in vol okömöl,
22. vali eseitom disi futs omik, ed egivom omi as cif löpikün komote.
23. At binon koap oma, kel binon in val e fulükom vali,

KAPIT: II

1. ed olis, kels äbinols deadiks demü nefölots e sinods olsiks,
2. kelis edunols büiko, ma lifamod in vol at, du äbinols sumätöfö plin lutema, sevabo sumätöfö lüäl, kel nog ai dareigon in meug cilas volutik.
3. I obs ädütobs lü ons, älifobs büikummo ma desirs mida obsik, ädunobs ma vil mida e sienas, ed äbinobs klülo, äsä votans, cils zuna.
4. Ab God, kel binom liegik in miser, elelifükom in löf gretik, keli labom pro obs, obis,
5. kels äbinobs äsvo deadiks sekü sinods, ko Kristus (pedakipols sekü benäd).
6. Elelifükom obis, ed egivom obes pladi in sül, bi dutobs lü Kristus: Yesus,

7. dat osevädikon fütüro lieg susgretik benäda omik in gud omik kol obs demü Kristus: Yesus.
8. Ibä demü lekred pedakipols dub benäd; no edagetols atosi dub ols it; (atos binon legivot de God);
9. no binon prod vobodas olsik, dat no kanolsös pleidülön demü atos!
10. Ibä binobs mekot omik; pejafobs pro duns gudik in Kristus: Yesus, kels peblümükons büo fa God, dat jäfobsös me ons!
11. Betikolsöd, das äbinols büikumo logoto pagans, kels pänemols prepüdilabans fa utans, kels esufoms säprepüdami: kötet me nams pedunöl;
12. das äbinols ettimo nen Kristus, plödü sif Yisraelänik, plödü diatek proma, nen spel, nen God in vol!
13. Ab nu, nü ols, kels ädabinols ettimo in fagot gretik, eslopikols Kristusi: Yesus, enilikols dub blud Kristusa.
14. Om binom ga püd obsik, ebalom paletis bofik, emoükom vümöni, neletiani,
15. neflenami, enosükom tä lif okik stidi büdedas in lekredalesets, dat jafomös dub balam paletas tel ko ok meni nulik, e so kodomös püdi!
16. dat rekosilomös dub krodam paletis bofik ko God ad koap bal, e deidomös dub atos neflenami!
17. Ekömom ed epredom püdi oles, kels äbinols fagiks; utanes, kels äbinons niliks,
18. so dub om obs: palets tel, labobs balälo lügoli lü Fat.
19. Klu binols no plu foginans e lälödans, ab kesifans bevü saludans, domakompenans Goda,
20. Ebumols sui stab paostolanas e profetanas bumädi, kela gulaston Yesus: Kristus binom,
21. in kel bumäd lölik pestukon gudiko, e pelöodon ad tem saludik dub kobäd ko Söl.
22. In om i ols pabumols ad tem lanöfik Goda.

KAPIT: III

1. Demü atos ob: ‚Paulus‘ binob fanäb Kristusa: Yesus pro ols: pagans.
2. Bo elelilols dö büad Goda, das ditib benädas pegevon obe pro ols;
3. das müster pesevädikon obe in dasevädikam, äsä epenob löpo oles brefiko.
4. Ven reidols etosi, kanols suemön dasevi obik tefü müster Kristusa;
5. das timü menäds votik, at no so pesevädikon ciles menas, äsä at nu pedasevädikon fa Lanal paostolanes saludik e profetanes;
6. sevabo, das pagans binons kegerans, limans koapa ot, e kekompenans proma in Kristus sekü gospul,
7. kela dünan evedob sekü benäd, keli God egevom obe dub näm nämäda okik.
8. Obe, pülikünane saludanas valik, pegevon benäd at: sevädükön paganen liegi nedaseivovik Kristusa,
9. e sevädükön kleiliko binäli müstera laidüpiko iklänöli in God, kel eja fom levali,
10. dat nu pasevädikonös fa komot cifodes e nämädes sülik sap mödaflanik Goda,
11. ma desin laidüpik, keli eledunom dub Kristus: Yesus, Söl obsik,
12. dub kel obs ko lekred in om labobs nenplafi ad nilikön mu konfidiko lü God.
13. Demü atos plekob, das no säkuradikolsös dub dränäls, kelis sufob pro ols; ats binons glor olas.
14. Demü atos blegükob kienis obik lo Fat Söla obsik: Yesus Kristus,
15. ma kel tribüt alik in sül e su taled panemon,
16. dat nämükomös ma bundan glora okik olis ninälo dub Lanal okik!
17. sodas dub lekred Kristus lödomös in ladäls olsik; e bi vulols in löf e labols stabi in on,
18. ofägols ad suemön ko saludans valik, kis binons vidot, lunot, dibot e geilot ona,
19. e sevön löfi susgretik Kristusa, dat fulolsös me ful lölik Goda!
20. Lü om, kel fägom ad dunön dub näm, kel binon in obs, mu mödikumo, kas plekobs u cedobs,
21. lü om glor in komot ed in Kristus: Yesus binonös pro menäds valik, e pro tim laidüpa ai kömöla! So binosös!

KAPIT: IV

1. Ob: fanäb in dün Söla nu stigädob olis ad kondötön digiko, dat digädolsös vokedi, ad kel pevälols,
2. mu mükiko e sofäliko, sufädiko, benokosädölo löfaliegiko ko ods,
3. steifölo ad kipedön **balbini** (baibini?) meuga dub tanät püda!
4. Binosöd koap bal e lanöf bal, äsä dub voked olsik spel bal esüikon;
5. Söl bal, lekred bal, bluned bal;

6. God bal ä Fat valanas, kel binom löpü val, dub val ed in val.
7. Alane obas benäd pegivon ma mafäd, sekü kel Kristus elegivom oni.
8. Sekü atos pepenos: ‚Ven äxänom löpio, elefanom lefanäbis, ed egivom menes legivotis’.
9. El ‚äxänom löpio’ kanon-li sinifön bosì votik, äsä: das i enexänom lü topäds donikum taleda?
10. Om, kel enexänom binom i otan, kel exänom löpio sus süls valik, ad fidunön vali.
11. Ecälom atanis paostolanis, etanis profetanis, votanis gospulanic, e dönu votanis galedanis e tidalis,
12. ad skilükön saludanis pro dün onsik, e pro lebum koapa Kristusa,
13. jüs obs valik reafobsös ad balät lekreda, ed ad dasev Sona Goda, vedobsös daülans, e dagetobsös mafi lölik fula Kristusa!
14. So obinobs no plu cils, kels pamufükons e pazidugons ma lüäl alik lejona pö votäl menas edavedöla, kel mikäfiko pedatikon ad pölükön obis,
15. ab, dub dakip verata in löf, vilobs bo vedön in tefs valik, äsä om, kel binom cif: Kristus.
16. Se om koap lölik pekoboyümon e pekobokipom; e bi lim alik in koboyum dunon ma näm okik, koap daglofon ad lebumön oki it in löf.
17. Atosi sagob kludo kazetiko oles nämätü Söl, ad no kondötön fovo, äsä pagans labü meug vanik onas,
18. bi täläkt onsik binon dölik, bi binons foginiks ta lif Goda, bi binons neseviks, e bi ladäls onsik binons düfälik.
19. Eperölo süeni oksik, eslafükons okis de nestön, sodas dunons ko desir ai gretikumöl nepuedis valasotik.
20. Ab so no etidoy oles Kristusi.
21. If ols ga elelilols dö om, ed elärnols tefü Yesus utosi, kelos binon veratik,
22. mutols klemön kondöti büikum olsik, e deükön meni bäldik, kel päridikon dub desirs cütik,
23. e das mutols nulükön ninälo olis,
24. e lenükön meni nulik, kel pejafon in gid e salud ma mag Goda.
25. Demü atos deükolsöd lugi, alan spikonöd ko kemen okik verati! Binobs ga lims odas.
26. If zunikols, no sinolsöd! Sol no donionepubonöd du nog zunols!
27. No givolsöd diabe mögodi!
28. Tifan no plu tifonöd, steifonöd buikumo ad jafädön me namavob gudikosi, dat labonös bosì, keli kanon i givön utane, kel neodon oni!
29. Spikod miotik nonik kömonöd se mud olsik, ab vöd gudik seimik, kel devodükon utöpo, kö at paneodon, dat givonös benädi utanes, kels lilons oni!
30. No liedükolsöd Saludalanali Goda, dub kel pesnilols jü del libükama!
31. Biedäl alik, lezun, zun, luvokäd, mispik fagonsöd de ols, ed i bad valik!
32. Binolsöd kol ods flenöfiks ä ladöfiks, pardolsöd odes, äsä i God epardom oles dub Kristus!

KAPIT: V

1. Binolsöd kludo züpanS Goda, as cils palöföls!
2. e kondötolsöd löfo! äsä i Kristus elöfom olis, ed egivom oki as legivot e sakrifot obes, ed as smel löfidik Gode.
3. Nepuedi, miotäli alseimik, labiäli no daloy igo betikön tefü ols, äsä sötos binön pö saludans,
4. leigo no badikosi, ni luspikoti, ni böfi, kels binons negidöfiks; binos gudikum ad sagön vödi danöfa.
5. Ibä sevolsöd, nepuedan nonik, ni miotälan, ni labiälan, kels binons äsvo lugodikultans, odageton dilodi in regän Kristusa e Goda!
6. Nek cütonöd olis me vöds vanik! ibä demü dins somik God zunom ta utans, kels binons nelobediks.
7. Klu no vedolsöd kekodädans onas!
8. Ibä, do ädutols ettimo lü dag, nu dutols lü lit in kobäd ko Söl. Kondötolsöd as cils lita!
9. (Prod lita binädon ga me dins gudik valasotik, gid e verati).
10. Vestigolsöd utosi, kelosi Söl plidom,
11. e no kompenolsöd pö vobods nenfrutik daga! blamolsöd buikumo onis!
12. Ibä utos, kelos padunon kläno fa ons, binon tu jemodik ad pasagön.
13. Alutos nu, kelos pasevädükon dub lit, vedon kleilik; e val, kel evedon kleilik, binon ga lit.

14. Demü atos pepenos: ‚Galikolöd ol, kel slipol! e lelifikolöd se deadans! e Kristus ostralom love ol’.
15. Küpälolsöd kludo bo kuratiko ad kondöt olsik! No dunolsöd as fopans ab as sapan’s!
16. Gebädolsöd mu frutiko timi, bi dels binons badiks!
17. Demü atos no binolsöd nentäläktiks, ab suemolsöd kis vil Söla binon!
18. No brietükolsöd olis me vin, atos kodon nestöni, ab fulikolsöd me Lanal!
19. Spikolsöd ko ods me psams, lelobakanits, lids relöfik, kanitölo e yubölo in ladäls olsik ad lelobön Söli,
20. e bü val danisagolsöd Gode ä Fate nämätü Söl obsik: Yesus Kristus!
21. Vedükolsöd olis sumätöfö in dalestüm kol Kristus!
22. Voms binofsöd sumätöfiks lü himatans oksik, äsä lü Söl!
23. Ibä man binom cif voma, äsä Kristus binom cif komota; binom savan koapa.
24. Soäsä komot sumätöfon lü Kristus, voms sumätöfofs in dins valik lü himatans oksik.
25. O mans! löfolsöd jimatanis olsik, äsä i Kristus elöfom komoti, ed elovegivom oki demü on!
26. ad saludükön oni, posä eblunedom oni dub vöd,
27. ad pladön komoti gloriko foi ok, nen sten, u fron, u bos votik somik, ab dat binonös saludik ä rafinik!
28. So i mans sötoms löfön jimatani oksik äsä koapis lönik oksik. Utan, kel löfom jimatani okik, löfom oki it.
29. Ibä nek ehetom föro midi lönik okik, ab kälom e käledom oni, äsä Kristus komoti.
30. Ibä binobs lims koapa omik, e se mid e se boms oma.
31. ‚Demü atos man olüvom fati e moti okikis, ed oslopom jimatani okik, e bofikans obinons mid bal’.
32. Münster at binon gretik; pö atos betikob Kristusi e komoti.
33. Alo alan olas sötöl löfön jimatani olik, äsä oli it, e vom sötöf dalestümön himatani okik.

KAPIT: VI

1. O cils! Lobedolsöd palis olsik nämätü Söl! ibä atos binon gidik.
2. ‚Stimolöd fati olik e moti olik,‚! atos binon büded mu veütik, äsä klülädos se prom,
3. ‚dat benolös, e lifolös lunüpo su taled,‚!
4. Ed ols, o fats! No skänolsöd cilis olsik, ab dugälolsöd onis ko tüted e tidod Söla!
5. Ols, o dünans! Lobedolsöd balugiko ma ladäl olsik, dredo e dremo, sölis taledik olsik, äsä Kristusi;
6. no as lusumätans, as utans, kels vilons plitön menis, ab as dünans Kristusa, kels fölons ladöfo vili Goda!
7. klu dünölo vilöfiko, äsua dünols Söli e no menis,
8. bi sevols, das alan, kel edunon gudiko, lindifo va binon dünan u liban, pomesedon fa Söl.
9. Ed ols, o mastans! kondötolsöd leigo so kol ons, e nedunolsöd tädi! bi sevols, das labols Söli ot in süls, e das atan no binom paletöfik.
10. Fino, o svists obik! nämükolsöd olis in Söl, e dub näm nämäda omik!
11. Lenükolsöd vafemi Goda, dat kanolsös laidälön ta käfods diaba!
12. bi no mutobs komipön ta mid e blud, ab ta reigs, ta nämäds, ta volareigans daga, ta lanans badöfik in lutem.
13. Demü atos lüsumolsöd vafemi Goda, dat kanolsös tadunön ün del badik, e posä ufikomipols, kanolsös laidälön!
14. Blümükolsöd kludo olis ad tadun ko loin olsik pezönöl me verat, penüsteigölo ini harnad gida,
15. e ko futs pejuköl me klienöf ad blinön gospuli püda,
16. ai dakipölo jelädi lekreda, me kel kanols kvänön sagitis filöl valik badalanana.
17. Sumolsöd lehäti beata, e glävi lanöfik (sevabo, vödi Goda)!
18. Plekolsöd pö pöt alik lanöfo me plek e lebeg ziliks, e galolsöd pö atos laidälo e lebegölo demü saludans valik!
19. ed i demü ob, dat in mud obik vöds pasiükonsös ad sevädükön nenplafiko müsteri gospula!
20. demü kelos binob lesedäb in jäns, dat spikobös nenplafiko dö atos, soäsä pötos.
21. Dat i ols sevolsös, lio stadob e dajäfob, ‚Tychicus’ : hisvist palöfö ä dünan fiedik Söla,

22. keli elesedob demü atos lü ols onünom oles lölöfiko atosi. Somo osevols, lio stadobs, ed okuradükom ladälis olsik.
23. Püd binonöd lü svists! ed i löf e lekred de God: Fat, e Söl: Yesus Kristus!
24. Benäd binonöd laidüpiko lü utans, kels löfons Söli obsik: Yesus Kristus!

----- oOo -----

(At pepenon se ,Roma' lü elans di ,Ephesus' fa ,Tychicus)

PENED DE ,PAULUS' ELANES DI ,PHILIPPI'

KAPIT: I

1. ,Paulus' e ,Timotheus': dünans Yesus: Kristus lü saludans valik in Kristus: Yesus tö ,Philippi' ko kälädans e diakans onsiks.
2. Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obsik, e de Söl: Yesus Kristus!
3. Danob Godi obik alna, kü betikob olis.
4. Pö plek alik, keli dunob, ai plekob fredö pro ols valik,
5. das de del balid jü timül at kompenols pö gospul.
6. Süadob, das om, kel eprimom vobodi gudik at in ols, ofidunom oni jü del Yesusa: Kristus,
7. ibä binos ga gidik, das tikob so tefü ols valik, bi polob in ladäl obik olis, kels valik, e ven pijänädob, e pö paolog obik, e pö fümükam gospula, binols kekompenans benäda obe pelegivöla.
8. Ibä, God binom temunan oba, das desirob lü ols valik ko leladöf Yesusa: Kristus.
9. Ed atosi plekob, das löf olsik bundanikonös dub dasev e plaks lanöfik valasotik!
10. das daseivolsös disti vü gud e bad ad binön rafiniks e neskäniks jüi del Kristusa!
11. e das fulolsös me gid dub Yesus: Kristus pedagetöl, ad glor e lelob Goda!
12. Vilob, das sevols, o svists! das utos, kelosi eplakob, evedon föd gospula,
13. sodas legalädanef e votans valik sevons, das fanäbob demü Kristus,
14. e hisvists mödikün dub fanäbam oba edagetoms konfidi in Söl ad spikön nenplafo vödi Goda.
15. Semans dunoms fe atos sekü glöt e feitiäl, ab votans sevädükoms plidiko Kristusi,
16. semans sekü löf, bi sevoms, das pecälob ad jelodön gospuli;
17. ab votans sevädükoms Kristusi sekü feitiäl, no ko disein klinik, cedölo ad vemükön dub atos fanäbam obik.
18. Ab demädi kinik atos labon-li? alo, va jenos ko kodül ud in verat, Kristus pasevädükom; demü atos fredob, ed obleibob fredön.
19. Ibä sevob, das atos ofinikon ad beat oba dub plek olsik e keyuf lanana Yesusa: Kristus.
20. Ledesiro logob lü fütür, e spelob, das spet leno paläseton, ab das Kristus, äsä büikumo i nu, paglorükom in nenplaf lölöfik dub pösod obik, lindifo va atos ojenon dub lif u dub dead oba.
21. Ibä lif binon pro ob Kristus, e dead gaen.
22. If mutob bleibön lifön, tän atos binon pro ob: vobön frutiko. Klu no sevob, kisi mutob välön.
23. Padränob lü flans bofik; desirob ad mogolön ad binön ko Kristus, bos kel binon vipabikün,
24. ad bleibön lifön binos zesüdikum demü ols.
25. Bi cedob, das atos binon soik, sevob, das oblibob, si! oblibob lä ols valik, demü föd e fred lekreda olsik,
26. dat gloriükolsös bundaniko Kristusi: Yesus lo ob, ven okömob dönu lü ols!
27. Ab demölsöd dini bal! Kondötolsöd dinitiko me gospul Kristusa, dat, va kömob e logob olis, va mobinob e lelibob dinis tefü ols, sevobös, das laidälols in lüäl bal, das binols baläliks in lekred gospula!
28. e das leno pabluvükols fa taans (atos obinon lü ons malot päridikama, e lü ols ut sava, efe de God).
29. Täno ga benäd pelegivon oles demü Kristus, no te lekred in om, ab i däl ad sufön pro om,
30. ed omutols komipön in komip ot, in kel elöegols komipön obi, e tefü kelos nu lelibols, das komipob.

KAPIT: II

1. If nu bevü ols trod in Kristus, kuradükam dub löf, svistam lanöfik, ladöf e miser dabinons,
2. vedükolsöd täno fredö obik lölöfiki me baläl, me löf ot, as mens labü lan bal, labü lüäl bal,

3. kels no lülogons odis ko zaniäl u magifiäl, ab kels lecedons ko mük odis asä utanis, kels pluons leigodü oks it,
4. e no demölo demädi lönik, ab i uti votana.
5. In ols meug ot binonöd, kel i äbinon in Kristus: Yesus!
6. kel, do älabom magedi Goda, no äzeilom ad lüsumön leigi oma,
7. ab änoädöm oki, dub lasum mageda hidünana, ed ad vedön logoto men.
8. Ed om, petuvöl in maged mena, ädonüköm oki, ed ävedom sumätöfan jü deadam, si! jü deadam len krod.
9. Sekü atos God mu elöpüköm omi, ed egivom ome nemi, kel binon löpikum ka nems votik valik,
10. dat pö lüvok nema omik kiens paflegons alutanas, kels binons in süls, su taled e dis taled,
11. e dat lineg alik lekoefon, ad glor Goda: Fat, das Yesus: Kristus binom Söl.
12. Klu, o palöfölan obik! Äsä ai binols lobediks, no te pö kom oba, ab igo nog mödikumo pö nekom oba, vobädölsöd ko dred e drem beati lönik olsik!
13. Ibä God binom utan, kel vobedom in ols, fe ed ad vilön ed ad vobön, dat plitölsös omi!
14. Dunölsös vali nen mur e nen vätäl!
15. dat binölsös neblamabiks e kliniks, as cils nendodik Goda zänodü menäd neveratik e tanatik, in kel nidölsös äsä lits in volanef!
16. bi laidälols pö lifavöd, demü kelos pleidülob ün del Kristusa, e bi no edunob ed etöbidob vaniko.
17. Ed üf pö sakrif e kult lekreda olsik, blud obik pagifonöv, ob fredoböv, si! fredoböv ko ols valik.
18. Fredölsöd i ols demü atos, fredölsöd ko ob!
19. Konfidü Söl: Yesus, spelob ad lesedön suno eli ,Timotheus' lü ols, dat i ob pokuradükobös, ven ogetob nunis de ols!
20. Ibä labob neki, kel baicedom ko ols, ed okälälom so fiediko demädis olsik, äsä omi.
21. Ibä valans demons dinis lönik oksik, e no utis Yesusa: Kristus.
22. Sevols konfidovi omik, pö predam gospula eyufom obi, äsä cil fati okik.
23. Spelob kludo ad lesedön omi, sosus osevob fümiko vio stad obik obinon.
24. Nu konfidob Söli, das i ob it okömob suniko.
25. Ecedob osi zesüdiki ad lesedön lü ols eli ,Epaphroditus': hisvistan, kevoban ä kekomipan obik, lesedäbi olsik ä kultihidünani, keli äneodob,
26. bi ädesirom vemo lü ols valik; äbinom vemo netakedik, bi elilols, das äbinom malädik.
27. Ed ebinom i malädik, nilü deadam; ab God emiserom omi, e no te omi, abi obi, dat no ölabob liedi pos lied.
28. Sekü atos elesedob plüo sunikum omi, dat fredölsös ad logön omi dönu e dat ob binobös nenkudik!
29. Getedölsöd kluo ko fred gretikün omi in Söl, e labölsöd laido stimi pro somans!
30. Ibä sekü vobod Kristusa ereafom ini deadariskäd; eriskom lifi okik, pö läfulükam utosa, kelosi enedunols pö kultidün lü ob.

KAPIT: III

1. Fovo, o svists obik! fredölsöd in Söl! Ad penön oles otosi no binos neplitik lü ob, ed oles atos gevon fümü.
2. Küpälölsöd ad dogs! küpälölsöd ad vobans badik! küpälölsöd ad säprepüdam no voik!
3. Ibä obs binobs säprepüdäbs voik, kels dub Lanal Goda dünobs omi e pleidülobs demü Kristus: Yesus, e no stutobs su buamagitods plödik,
4. do ob labob buamagitodis plödik somik. If ek cedonöv, das kanonöv konfidön buamagitodis okik, tän ob kanob dunön atosi ön mafäd mödikum.
5. Pesäprepüdob tü del jölid; licinob se Yisraelän, se tribüt di ,Benjamin'; binob rigao hebreyan; ma lonem farisetan;
6. tefü relazil, ebinob pöjutan komota; e tefü gid ma lonem neblamabik.
7. Ab alutosi, kelos äbinon frutik lü ob, elecedob bosu dämüköl demü Kristus.
8. Si! lecedob fümiko vali dämüköli leigodü süper seva Kristusa Yesus, Söl obik. Demü om elecedob vali bosu dämüköl, mioti, if ob te dalob gaenön Kristusi,
9. e patuvobös, das dutob lü om, e das no dunob ma gid lönik sekü lonem, ab ma gid sekü lekred in Kristus, fa God ebo demü lekred pegevöl.

10. So seivobös omi, nämi lelifikama omik, kobädi sufa omik, e labobös deadami sümik,
11. dat bo oreafobös ad lelifikam se deadam!
12. No binos, das ya erivob atosi, u das ya perafinükob, ab steifob ad dagetön osi, bi i pegleipob fa Kristus.
13. O svists! ob no cedob, das ya egleipob osi;
14. ab dini bal dunob: glömob utosi, kel epasetikon, lüälöb lü utos, kel binon fo ob, dayagob zeili ad dagetön premi sülük dub vok Goda in Kristus: Yesus pelonülöli.
15. Tikobsöd so, maä udagetobs süeni! If nu tikolsöv votiko dö ün seimik, tän God oseväduköm osi oles.
16. Alo, kondötobsöd e tikobsöd ma utos, ad kel ekömob!
17. Binolsöd züpans oba! o svists! e logolsöd lü utans, kels kondötöns ma sam, keli labols de obs!
18. Ibä mödikans, binos bos, keli esagob suvo oles, e sagob drenölo i nu, kondötöns as neflens kroda Kristusa.
19. Ab fin onas obinon päridikam; bälid binon god onas; jemod binon stim onas, e tikons te dö dins taledik.
20. Lomän obsik ga sül binon, se kel spetobs as savan Söli: Yesus Kristus,
21. kel oceinom koapi läsföfik obsik ad somik, kel sümon ko koap glorik omik, dub näm, me kel fägom ad sumätükön vali.

KAPIT: IV

1. Klu, o svists palöfö! ä padesiröls oba! fred ä kron oba! laidälölsöd so in Söl! o palöfö!ans!
2. Stigädob eli ‚Evodia‘ ed eli ‚Syntyche‘ ad binön balälöks in Söl.
3. Si! obegob ole, o flenädan fiedik! yufolöd ofis. Ofs ga eyufofs obi pö predam gospula ko ‚Clemens‘ e kevbans votik, kelas nems pepenetöns ini buk lifa.
4. Fredölsöd ai in Söl! dönuob: fredölsöd!
5. Sufäl olsik sevädönös pö mens valik! Söl binom nilik.
6. No kudölsöd! ab sevädükölsöd utosi valik, kelosi begöls, ai me plek e lebeg ko danisag Gode!
7. e püd Goda, kel pluon leigodü täläkt valik, okipedon ladälis e tikodis valikis olas in Kristus: Yesus.
8. Fino, o svists! kelos binon veratik, stimabik, gidik, klinik, löfidik, benorepütik, tugöfik, lobabik: betikölsöd atosi valik!
9. Kelosi elärnols, ed elüsumols, ed elogöls in ob, dunölsöd atosi! e God püda obinom lä ols.
10. E fredob vemo in Söl, das ebetiköls dönu seimna obi, sevabo: ebetiköls sio obi, ab no elaböls pöti.
11. No sagob atosi, bi defädob; ibä obo, elärnob ad binön kotenik pö dinäds valik.
12. Sevob ad lifön mükiko, ed i in bundan. Eplakob vali e dinis valasotik, ed esevob sati, ed esevob faemi, ed ejuitob bundani, ed esufob defädi.
13. Fägob ad sufön vali dub om, kel nämüköm obi.
14. Ab edunöls gudiko ad jonülön obe kesenäli, ven pädränälob.
15. Ols it, o els di ‚Philippi‘! sevöls, das ün prim predama gospula, ven ädetävob se Makedonän, plä ols, komot nonik äyumäton ko ob tefü giv e get.
16. Ibä ya in Tesalän esedöls obe telna bosü demü neod obik.
17. Pö atos no zeilob givoti, ab zeilob fruti, kel kömon bundano ini kal olsik.
18. Egetob nu vali, e labob bundani. Dalabob bundano, nü egetob dub ‚Epaphroditus‘ uti, keli esedöls, as smel löfidik, as sakrifot Godi plitöl.
19. Ab God obik oföлом bundaniko neodis valik olas, ma lieg okik dub glor in Kristus: Yesus.
20. Lü God ä Fat obsik glor binonöd ün laidüp valik! So binösös!
21. Glidölsöd saludanis valik in Kristus: Yesus! Ols svists valik glidöns, kels binöns lä ob.
22. Saludans valik glidöns olis, pato utans, kels dutöns lü kur lampörük.
23. Benäd Söla: Yesus Kristus binonöd ko lan olsik! So binösös!

----- oOo -----

(At pepenon elanes di ‚Philippi‘ in ‚Roma‘ fa ‚Epaphroditus‘)

PENED DE ‚PAULUS’ ELANES DI ‚COLOSSAE’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’, sekü vil Goda paostolan Yesusa: Kristus, e hisvist: ‚Timotheus’,
2. svistes saludik ä fiedikes in Kristus tö ‚Colossae’. Benäd e püd binonsös lü ols de God: Fat obas e de Söl: Yesus Kristus!
3. Ai plekölo demü ols danobs Godi: Fat Söla obsik: Yesus Kristus,
4. bi elililobs lekredi olsik in Kristus: Yesus, e löfi olsik pro saludans valik,
5. demü spel pro ols in süls pekipedöl, e dö kel büiko elilols dub predam verata gospula,
6. kel ekömon lü ols, leigoäsä ini vol lölik, e kö fruton e progedon, leigoäsä bevü ols, de del, kü elilols oni ed edasevols verato benädi Goda.
7. Leigoso elärnols oni fa ‚Epaphras’: hikedünan palöfööl obsik, kel binom pro ols hidünan fiedik Kristusa,
8. keli enunom obes löfi olsik fa Lanal pelanälüköli.
9. Sekü atos de del, kü elilobs atosi, no estopedobs ad plekön e lebegön pro ols, dat fulikolsös me sev vila omik in sap valik e dasev lanöfik,
10. dat kondötolsös digädiko lo Söl, ad plitön omi in tefs valik, ko vobods gudik frutöl e sev ai gretikumöl Goda,
11. dat nämikolsös mu vemo ma näm glora omik, ad lesufön freda valiko sufäd e lunasufäl,
12. dat danöfolsös lü Fat, kel efägükom olis ad kompenön pö gerot saludanas lita;
13. kel eramenom obis se nämäd daga, ed epladom obis ini regän Sona palöfööl omik,
14. in kel labobs lelivükami, stiami de sinods,
15. kel binom mag Goda nelogädik, balidmotäb jafotema lölik,
16. bi in om val pejafon, kel binon in süls e kel binon su taled, dins logädik e nelogädiks, lindifo va binons trons, reigs, cifods u nämäds; val pejafon fa om e lü om,
17. edavedom bü dins valik, e val dabinon in om,
18. binom i kap koapa, cif komota. Binom prim, balidmotäb se deadans, dat öbinom tefü dins valik balidan,
19. ibä God äplidom ad leadön stebön fuli lölik okik in om,
20. ed ad rekosilön dub om ko ok vali, dubä kodom püdi dub blud omik len krod, si! dub om rekosilom vali, kel binon su taled ed in süls.
21. I olis, kels äbinols ettimo foginiks e ma meug olsik e kodü vobods badik olsik, nefleniks,
22. in koap midik omik dub krodam, dat dajonolsös olis saludiko, kliniko e neblamabiko foi om,
23. if nemu tefü lekred bleibols pastabön fimiko, e no perols speli in gospul, keli elilols, kel penotükon jafäbes valik dis sül, kelas ob: ‚Paulus’ evedob hidünan.
24. Nu fredob, das sufob pro ols, e läfulükob me suf obik dränäli Kristusa demü koap omik, kel binon komot.
25. Evedob hidünan oma ma büad Goda, cal kelik pegivon obe demü ols ad fölön predami vöda Goda:
26. müster dü tumyels pö menäds valik peklänedöl, kel nu ye pesevädükon saludanes okik.
27. Ones God evilom ga notükön, kis lieg glorik müstera binon pro pagans, sevabo, das Kristus binom bevü ols: spel in beat.
28. Predobs omi, stigädobs meni alik e tidobs mene alik sapi valik, dat pladobsös alani onas lölöfiko in Yesus lekredöli lo God!
29. Pro atos töbidob, komipölo ma näm omik, kel vobedon nämädiko in ob.

KAPIT: II

1. Vilob ga, das sevols, me komip viogretik komipob pro ols, pro elans di ‚Laodicea’, e pro utans, kels no elogons obi pösodiko,
2. dat ladäls olsik patrodonsös, dat ols dub löf pebalöls süadolsös susliegiko tefü sev lölöfik e dasev müstera Goda: Kristus,
3. in kel divs valik sapa e seva peklänedons.
4. Sagob atosi, dat nek olas pakofudükonös dub spikäds bätodik!

5. Ibä do binob koapiko fagik de ols, lanöfiko ye binob lä ols, du fredob, ven logob jästädi pötöfik olsik e fümi lekreda olsik in Kristus.
6. Kondöt olsik binonöd kludo baiädü utos, kelosi elüsumols de Söl: Yesus Kristus!
7. Bleibolsöd labön vulis e stabi in om, binolsöd fümiks in lekred, baiädü utos, kelosi elärnols, e danolsöd ai bundaniko!
8. Küpälolsöd, das nek midugon olis dub filosof, e dub lugs cütik, kels stabons su vönaoloveikods menas, e natanäms, e no su lejon Kristusa!
9. Ibä ful lölik Godäla lödon koapiko in om,
10. ed ols kompenols pö ful Godälik oma, kel binom sus reig e nämäd aliks.
11. I pesäprepüdols in om, fe me säprepüdam no dub nams pedunöl; dub klem koapa midik esufols säprepüdami in Kristus.
12. Dub bluned pesepülols ko om, e pelelifükols i ko om dub lekred in näm Goda ad lelifükön omi se deadans.
13. I olis, kels äbinols deadiks demü nefölots olsik, e no säprepüdam midik olsik, ekelelifükom ko om; epardom obes nefölotis valik.
14. Eduliunom debaröti negönü obs labü büdüls onik, kels äneletons obis. Enosükom oni, dubä efimaklufom oni leni krod.
15. Esäklänedom reigis e nämädis, ed edajonädome onis notidiko, e dub atos evikodom onis.
16. Nek cödonöd kludo olis tefü fid e drin, ni tefü zel zäla, u nulamuna, u jabatas!
17. Atos valik binon jadamagots dinas fütürik; koap voik binon Kristus.
18. Kälälolsöd, das nek desumon mätapremi de ols, dubä steifon ad dagetön ati me mük e kult silananas, dubä staatikon sekü dins, kelis no elogon, du svolükon vaniko oki in meug midik okik,
19. nes dakipön kapi, se kel koap lölik me yoins e tans ad lölot gudik pekoyümöl glofon me glof Godik!
20. Ven nu edeadols ko Kristus ed evedols livätiks de natanämäds, sekü kis leadols-li täno, äsva lifols in vol, bligädön oles büdülis,
21. No gleipolöd! no gutolöd! no doatolöd!
22. (atos valik opäridikon dub geb). Binons büds e tidods menas.
23. Dins valik at binons cedisag, kel labon fe sapi tefü kult lönik, mük, e nespäläl koapa, ab no labons völädi anik pö föl desira midik.

KAPIT: III

1. Ven nu pelelifükols ko Kristus, sukolsöd täno utosi, kelos binon löpo, utöpo, kö Kristus binom, seadölo detü God!
2. Betikolsöd utosi, kel binon löpo, no utosi, kelos binon su taled!
3. Ibä edeadols, lif olsik peklänedon ko Kristus in God.
4. If nu Kristus, kel binom lif obsik, odasevädikom, tän i ols odasevädikols ko om in glor.
5. Deidolsöd kludo utosi, kelos binon in limesds taledik olsik: nepued, neklin, lefäk, desir badik, e labiäl, kel binon lugodikult.
6. Atos valik süükon pö God zuni ta utans, kels binons nelobediks.
7. So i ols äkondötols, ven nog älifols in döfäds at.
8. Ab nu i ols klemolsöd atos valik: zun, vut, badäl, slän; vöd bapik no sekömonöd se muds olsik!
9. No lugolsöd ta ods! bi edeükols meni büik sa dunis onik,
10. ed elenükols meni nulik, kel penululon ad dasevön ma mag jafala okik.
11. Tän no dabinons Helänans e Yudänans, säprepüdäbs e prepüdilabans, barbarans e Skütänans, slafans e libans, ab Kristus binom val ed in val.
12. Klu lüsumolsöd, as saludans pevälöl ä palöföls Goda, ko ladäl keliedöl flenöfi, müki, sofäli, lunasufäli!
13. Sufälolsöd odis, e pardolsöd odes, if ek labon blameti ta votan! (äsä Kristus epardom oles, dunolsöd i so)!
14. Ab bü val labolsöd löfi, kel binon tan nendöfa!
15. E püd Kristusa dareigonöd in ladäls olsik, ad kel pevokols as dils koapa bal! E binolsöd danöfiks!
16. (Vöd Goda stebonöd bundano in ladäls olsik)! Tidolsöd e devodükolsöd odis sapa, e kanitolsöd ko plid in ladäls olsik stimü God psamis, hümis e lidis relöfik!

17. Ed alutosi, kelosi dunols ma vöd e vobod, dunolsöd vali nämätü Yesus, medamü kel danolsöd Godi: Fat!
18. O voms! binolsöd sumätöfikis lü himatans olsik, soäsä sötos me büad Söla!
19. O mans! lelöfolsöd jimatanis olsik, no biedälolsöd ta ofs!
20. O cils! lobedolsöd palis olsik in dins valik! ibä atos pliton Söli.
21. O fats! no skänolsöd cilis olsik, dat no peronsös kuradi!
22. O slafans! lobedolsöd in dins valik mastanis taledik olsik, no äsä lusumätans ad plitön menis, ab in balug ladäla, sekü dalestüm lü Söl!
23. Kelosi bo dunols, dunolsöd utosi ladöfo, äsava dunols osi pro Söl e no pro mens!
24. Bi sevols, das ogetols de Söl as bläfod geroti; binolsöd slafans Söla: Kristus!
25. Ibä utan, kel dunon negidiko, ogegeton mesedi negida okik. Paletöf no dabinon.

KAPIT: IV

1. O mastans! Dunolsöd gidiko e nepaletöfiko kol slafans olsik, sevölo das i ols labols mastani in sül!
2. Laidälolsöd in plek ko galäl e danöf!
3. Plekolsöd leigüpiko pro obs, dat God maifükomös obes yani demü predam, dat notükobsös müsteri tefü Kristus, demü kelos pejänädob!
4. dat sevädükobös oni, soäsä mutob sagön oni!
5. Kondötolsöd sapiko kol utans, kels binons plödü komot! frutidolsöd pöti alik!
6. Spikam olsik binonöd ai plitik! sevolsöd, vio mutols gespikön alane!
7. Lio ob stadob, atosi valik ‚Tychicus‘: hisvist palöföf, hidünan fiedik ä kedünan in Söl, onunom oles.
8. Ebo demü atos elesedob omi lü ols, dat sevolsös dinädis obsik e trodomös ladälis olsik!
9. Ko om lesedob eli ‚Onesimus‘: hisvist fiedik ä palöföf, kelomänan olsik. Onünoms oles vali, kel jenon is.
10. Olis glidoms ‚Aristarchus‘: kefanäb obik, e ‚Marcus‘: hinef ela ‚Barnabas‘, tefü kel egetols бүдүлiis. (Ven kömom lü ols, getedolsöd täno gudiko omi)!
11. e ‚Jesus‘, penäinemöl: ‚Iustus‘; atans binoms kevobans teik pro regän Goda, kels pesäprepüdoms; äbinoms trod pro ob.
12. Olis glidom ‚Epaphras‘: kelomänan olsik, hidünan Kristusa, kel ai pläidom olis in pleks okik, dat ols, as mens nendöfik äd edagloföls, laidälolsös in utos valik, kelosi God vilom!
13. Ibä temunob tefü om, das bligädöm oke töbi mödik demü ols, demü elans di ‚Laodicea‘ e di ‚Hierapolis‘.
14. Olis glidoms flen obik: ‚Lucas‘: sanan palöföf e ‚Demas‘.
15. Glidolsöd svistis in ‚Laodicea‘, ed eli ‚Nympha‘ ko komot, kel kobikon in dom ofik!
16. Ven pened at puloreidon lä ols, koedolsöd täno loreidön oni in komot elanas di ‚Laodicea‘, e kudolsöd, das i ols dagetolsös reidio penedi se ‚Laodicea‘!
17. Sagolsöd ele ‚Archippus‘: Kälälölöd, das fölol gudiko cali, keli ebligädol ole in dün Söla!
18. Getolsöd patiko glidi de ob: ‚Paulus‘! Betikolsöd jänädis obik! Benäd binonöd lä ols!

----- oOo -----

(At pepenon in ‚Roma‘ lü elans di ‚Colossae‘ fa ‚Tychicus‘ ed ‚Onesimus‘)

PENED BALID DE ‚PAULUS‘ ELANES DI ‚THESSALONICA‘

KAPIT: I

1. ‚Paulus‘, ‚Silvanus‘ e ‚Timotheus‘ komote elanas di ‚Thessalonica‘ in God: Fat, e Söl: Yesus Kristus binonsöd lä ols!
2. Danobs ai Godi demü ols valik, ven mäniotobs olis in pleks obsik.
3. Nenropo ga mebobs lo God ä Fat vobodis olsik lekreda, zili olsik pö löfagivots, e laidäli olsik tefü spel ad Söl obsik: Yesus Kristus;
4. ibä sevobs, o svists fa God palöföls! das pedavälols.
5. Ibä gospul obsik no ekömon lü ols te me vöds, ab i ko näm e Saludalanal, e ko fümäl gretik. E sevols ga, vio ebitobs bevü ols demü ols it.

6. Evedols züpana de obs e de Söl, bi elüsumols vödi in dränäl mödik ko fred Saludalanala,
7. sodas evedols samans pro lekredans in Makedonän e Lagayän.
8. Ibä dub ols vöd Söla etonon no te in Makedonän e Lagayän, ab i in tops valik lekred olsik in God esevädikon, sodas no änedobs sagön bosu dö atos.
9. Ibä oksao mens nunons dö obs, vio ätuvobs dalilami fa ols, e vio edeflekols olis de lugods lü God, ad dünön Godi liföl ä voiki,
10. ed ad stebedön se sül Soni omik, keli elelifükom se deadam: Yesus, ad jelön obis ta zun okömöl.

KAPIT: II

1. Ols it sevols ga, o svists! das köm obsik lü ols no ebinon nenfrutik;
2. ab posä, äsä sevols, esufobs e pelunofobs in ‚Philippi‘, epredobs oles ko nenplaf, keli God ägevom obes, e pö komip mödik gospuli Goda.
3. Ibä notükam obsik no äjenon sekü cüt, ni sekü dobäl, ni sekü käfod,
4. ab leigoäsä God ecedom obis digädikis, ed ekonfidom obes gospuli, epredobs oni; no ad plitön menis, ab Godi, kel blufom ladälis obsik.
5. Ibä neai ebitikobs ko flät, äsä sevols, ni ko diseins labiälük. (God binom temunan obik).
6. I no esteifobs ad dagetön stimi de mens, ni de ols, ni de votans; do obs as paostolans Kristusa äkanobs koedön senälön nämädi obsik.
7. Nö! ebinobs bevü ols sofälüks, äsä mot, kel kälof cilis okik.
8. Pö löf gretik obsik pro ols, edesirobs no te ad blinön oles gospuli Goda, ab i lifi lönik obas, sovemo evedols löfiks pro obs.
9. Memols ga, o svists! vobi e töbidi obas; du ävobobs dü del e neit ad no böladön bali olas änotükobs oles gospuli Goda.
10. Ols binols temunans, ed i God, vio saludiko, gidiko e ritiko ekondötobs kol ols: lekredans.
11. Äsä sevols, asä fat cilis okik, estigädobs ed ekurädükobs alani olas,
12. ed elebegobs vemo oles ad kondötön gidöfiko lo God, kel evokom olis lü regän e glor oka.
13. Sekü atos i danobs laiduliko Godi, das, posä egetols vödi Goda, keli epredobs, elüsumols oni no as vöd menas, ab, äsä binon verato, as vöd Goda, kel i vobedon in ols, kels lekredols.
14. Ibä, o svists! evedols in Kristus: Yesus züpana komotas Goda in Yudän. I ols ga esufols otosi dub kelomänans olsik, äsä ons dub Yudänans,
15. kels igo edeidoms Söli: Yesus e profetanis, ed epöjutoms obis. No plitoms Godi e neflenoms ta mens valik,
16. dubä neletoms obis ad predön paganes, sekü kelos övedonsöv beatiks. So lölöfükoms mödoti sinodas oksik. E jü fin zun ekömon love oms.
17. Obs nu, o svists! posä fagobs dü tim bo lunik, pösodo ab no ladälo, de ols, esteifobs leziliko ko desir gretik ad logön dönu olis.
18. Sekü atos obs evilobs kömön lü ols, ob: ‚Paulus‘ igo pö naeds anik, ab diab eneletom obis ad dünön atosi.
19. Ibä kim votik, äsä ols, binon-li spel e fred e kron obas, dö kel kanobs pleidülön lo Söl obsik: Yesus Kristus pö köm omik?
20. Ibä ols binols glor e fred obas.

KAPIT: III

1. Bi no plu äsufidobs osi, äsludobs ad poblibön soeliko in ‚Athenae‘,
2. ed älesedobs eli ‚Timotheus‘, hisvisti obsik, hidünani Goda [ä kevobani obsik] pö predam gospula Kristusa, ad nämükön e stigädön olis in lekred olsik,
3. dat nek olas panefümälükolös dub dränäls at! Ibä ols it sevols, das mutobs sufön onis.
4. Ibä ven äbinobs lä ols, ya ebüosagobs oles, das pödränälöbs: bos, keli ejenon, äsä sevols.
5. Demü atos, ven no plu äsufidob atosi, elesedob omi ad sevön, vio lekred olsik stadon, va blufodan bo no eblufodom olis, e vobod obsik evedon vanik.
6. Nü anu ‚Timotheus‘ egekömom de ols lü obs, ed eblinom obes nuni gudik tefü lekred e löf olas, das kipedols ai memoti gudik de obs, e leigo desirols ad logön obis, äsä obs olis,

7. dub atos pö ditret e dränäl valiks obas pekuradükobs, o svists! dönu dub lekred olsik.
8. Nu vo lifobs, if laidälols in Söl.
9. Lio ga kanobs-li bläfön demü ols me dan Gode, fredri valik, me kel fredobs lo God obsik tefü ols?
10. Dü del e neit plekobs mu bundaniko ad dalön logön dönu olis pösodo, ed ad lölöfükön utosi, kelos defon nog in lekred olsik.
11. God ä Fat obsik it e Söl obsik: Yesus Kristus dugomsöd vegami obas lü ols!
12. Söl koedomöd glofön e mödikumön in ols löfi kol ods e kol valans, leigoäsä obs löfobs olis!
13. Nämükomöd ladälis olsik, dat binonsös nensteniks in salud lo God ä Fat obsik timü köm Söla obsik: Yesus Kristus ko saludans valik oma!

KAPIT: IV

1. Fovo, o svists! nu begobs oles e stigädobs olis nämätü Söl: Yesus ad kondötön vemikumo, soäsä ya dunols ma бүдүлs, kelis egetols de obs, vio sötols kondötön ad plitön Godi.
2. Ibä sevols бүдүлис kinik egevobs oles nämätü Söl: Yesus.
3. Vil Goda binon ga saludikam olas, dubä stönols nepuedi,
4. dubä alan olas sevol ad dagetön jimatani lönik in stim e salud,
5. no in ledesir sänsüelik, äsä pagans, kels no sevons Godi.
6. Nek deikonöd e cütonöd tuflagedo svisti okik pö büsid! ibä Söl binom vinditan dinas valik at, äsä esagobs ed etemunobs бүикumo oles.
7. God ga no evokom obis ad nepuedön, ab ad saludön.
8. Klu utan, kel deimon atosi, no deimon meni, ab Godi, kel egivom oles Saludalanali okik.
9. Tefü svistilöf no nedob penön oles, ibä ols it elärnols de God ad löfön odis.
10. Ibä jonülols atosi i svistes valik in Makedonän lölik. Klu komandobs oles, o svists! ad dunön nog bundanikumo atosi,
11. ed ad cedön osi lü ols it stimi ad lifön takedo, ad dunön dinis lönik olsik, ed ad jäfön me febod lönik olsik, äsä ebүдүлobs oles,
12. dat kondöt olsik binonös gidöfik lo utans, kels binons plödү komot, ed ols no neodolsös bosu de ek!
13. Nu no vilobs, o svists! das binols neseviks tefü edeadölans, dat no labolsös lүgi, äsä votans, kels no labons speli!
14. Ibä, äsä lekredobs, das Yesus edeadom ed elelifikom, so God i okedugom ko Yesus utanis, kels edeadons in om.
15. Ibä atosi sagobs oles nämätü Söl: obs, kels lifobs e posbinobs jü köm Söla, no obuobs bu edeadölans.
16. Ibä sekү бүд, sekү vögam silanala e sekү tonäd posuna Goda, Söl it odonikom se sül; tän бүiko utans, kels edeadons in Kristus, olelifikons;
17. e pos atos, obs, kels retobs lifölo, pomodugobs ko ons su lefogs in lutem lü Söl, ed obinobs so laiduliko lä Söl.
18. Trodolsöd kludo odis me vöds at!

KAPIT: V

1. Tefü tim, ün kel, e tefü dinäds, pö kels atos ojenon, o svists! no zesüdos ad penön oles;
2. ibä sevols vemo gudiko, das del Söla okömon, leigoäsä tifan ün neit.
3. Tü timül, das mens osagons: *Binos pүd, riskäd no dabinon*, päridikam odrefon süpiko onis, leigoäsä doleds vomu grodik; fүmo no oskeapons de on.
4. Ab ols, o svists! no lifols in dag, sodas pö ols del et no kanon kömön süpiko äsä tifan.
5. Ibä ols valik binols cils lita e cils dela. No dutobs lü neit u lü dag.
6. Klu no slipobsöd, äsä mens votik, ab galobsöd e binobsöd tämäliks!
7. Ibä utans, kels slipons, slipons neito, ed utans, kels brietükons okis, brietons neito;
8. ab obs, kels dutobs lü del, binobsöd tämäliks, e peklotobsöd me harnad lekreda e löfa, e me lehät spela beata!
9. Ibä God no ejonidükom obis ad pazunükön, ab ad getön beati fa Söl obsik: Yesus Kristus,
10. kel edeadom pro obs, dat, va galobs, u va slipobs, olifobsös kobo ko om!

11. Demü atos, stigädolsöd odis, e devodükolsöd odis, äsä fe dunols!
12. Begobs oles, o svists! ad dasevön utanis, kels vobons sumätöfö ols, ed utanis, kels binoms dugans olsik pö dins Söla e lejonodoms oles,
13. Jonülolsöd omes löfi gretik demü vobod omsik! Kipedolsöd püdi kol ods!
14. Fovo komandobs oles, o svists! küpälolsöd ad nensüenans, kuradükolsöd smalakuradanis, yufolsöd fibanis, sufädolsöd pro valans!
15. Küpälolsöd, das nek bläfon eke badi me bad! ab sukolsöd valöpo gudi pro ods e pro valans!
16. Fredolsöd valüpo!
17. Plekolsöd nenropo!
18. Danolsöd demü dins valik! ibä atosi God flagom de ols in Kristus: Yesus.
19. No kvänolsöd Lanali!
20. No ludigidolsöd profetamis!
21. Xamolsöd vali, e dakipolsöd gudikosi!
22. Klemolsöd badi valasotik!
23. God it püda saludükomöd lelölisko olis! e lanöf e lan löliks olas, e koap olas pakipedonsös nensteniko pro köm Söla obsik: Yesus Kristus!
24. Om, kel vokom olis, binom fiedik, ed oledunom osi.
25. O svists! plekolsöd pro obs!
26. Glidolsöd svistis valik ko kid saludik!
27. Lebegob vemo oles nämätü Söl, ad koedön loreidön penedi at lo svists saludik valik.
28. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd lä ols! So binosös!

----- oOo -----

(Pened balid elanes di ‚Thessalonica’ se ‚Athenae’)

PENED TELID DE ‚PAULUS’ ELANES DI ‚THESSALONICA’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’, ‚Silvanus’ e ‚Timotheus’ komote elanas di ‚Thessalonica’, komote in God: Fat obas e Söl: Yesus Kristus.
2. Benäd e püd pagevonsöd oles fa God: Fat obas e Söl: Yesus Kristus!
3. Labobs bliği ad danön nenropo Godi demü ols, o svists! Atos binon gidik, bi lekred olsik glofon aiplu, e löf olas valik pro ods gretikumon laiduliko;
4. sodas obs it pleidülobs dö ols in komots Goda demü sufod e lekred olsiks pö pøjuts e dränäls valiks, kelis sufols.
5. Atos binon blöf cödota gidik Goda, dat padigädolsös pro regän Goda, demü kel i sufols!
6. Ibä binos gidik, das God blöfom utanis, kels dränälons olis ko dränäl,
7. e givom oles, kels padränälols ko obs klieti, ven Söl Yesus opubom se sül ko silanans nämädik oka
8. in flam fila, ed oblinom bläfodi utanes, kels no sevons Godi, e no zepons gospuli Söla obsik: Yesus Kristus.
9. Popönons me pärid laidüplik fago de logod Söla e glor nämä omik,
10. ven ukömom ün del et, e poglorükom in saludans okik, e postunidom fa lekredans valik; ibä predam obsik pelekredon fa ols.
11. Ad atos i plekobs laiduliko pro ols, dat God obsik lecedomös olis digädikis pro voked olsik, e lölöfükomös dub nämäd okik plidi olsik in val, kel binon gudik, e vobodi olsik pro lekred!
12. dat nem Söla obsik: Yesus Kristus paglorükonös in ols, ed ols in om, ma benäd Goda obsik e Söla: Yesus Kristus!

KAPIT: II

1. Nu begobs oles, o svists! tefü köm Söla obsik: Yesus Kristus, e kobikam obas ko om,
2. das no perols sunädo süeni olsik, e no padredükols, ni sekü süikam lanöfa, ni sekü vöd seimik, ni sekü pened seimik, kel dobiko petikodükon, das ekömon de obs, äsva del Söla binon nilik.

3. No letolsöd, das ek cüton olis ön mod seimik; ibä del et no kömon, büä paostat ukömon büiko, e man sinoda, son pärida, upubom:
4. taan, kel volutom ta utos valik, kel panemon God u salutot; sodas oseidom oki ini tem Goda, ed obitikom, äsva binom God.
5. No memols-li, das esagob atosi oles, ven nog äbinob lä ols?
6. Nu sevols utosi, kelos neleton omi; tü timül pötik opubom.
7. Ibä müster negida ya dunon vobodi okik; te utan, kel nog neletom, mutom pamoükön büiko.
8. E täno negidan opubom, keli Söl: Yesus odeidom me natemot se mud okik, ed onosükom me nid köma okik:
9. Om, kel okömom ko mekad diaba, ko duns nämik valasotik, mals, e milags dobik,
10. e ko duns negidik valasotik, dub kels utans pocütoms, kels opäridikons; bi no elasumons lifi pro verat, dub kel posavonsöv.
11. Sekü atos God äsedom lü ons vobedi pöla, dub kelos äkredons lugi,
12. dat valans, kels no elekredons verati, ab äplidons negidi, pömicödonös!
13. Obs nu, o svists fa Söl palöföls! mutobs ai danön Godi demü ols, das God edavälom olis primao ad beat dub saludükam lanöfa e lekred verata,
14. ad kel evokom olis dub predam obsik gospula, dat kompenolsös pö glor Söla obsik: Yesus Kristus!
15. Klu laidälölsöd, o svists! e fölölsöd vönaoloveikodis, kelis elärnols, u dub vöd u dub pened, de obs!
16. Söl obsik it: Yesus Kristus e God: Fat obas, kel elöfom obis, ed egivom trodi laidüpick e speli gudik,
17. trodomöd ladälis olsik, e nämükömöd olis pö vobods e vöds gudiks valasotiks!

KAPIT: III

1. Fovo, o svists! plekolsöd pro obs, dat vöd Söla vogikonös e pastimonös, leigoäsä lä ols!
2. e das palivobsös de mens fopik e badiks! ibä no valans labons lekredi.
3. Ab Söl binom fiedik, onämükom olis ed ojelom olis ta diab.
4. E konfidobs olis in Söl, das fölöls ed ofölöls utosi, kelosi бүдүлөbs oles.
5. Söl vedükömöd ladälis olsik klienikis ad löfön Godi ed ad sufälön, äsä Söl!
6. E nu бүдүлөbs oles, o svists! nämätü Söl obsik: Yesus Kristus ad vitön svisti alik, kel lifon trögiko, e no fölon vönaoloveikodis, kelis egetols de obs.
7. Ibä ols it sevols, vio mutols züpön obis, bi no ekondötobs trögiko bevü ols,
8. neai efidobs glato bodi de ek, ab dü del e neit evobobs töbidiko pö vobod fikulik ad no belodön eki olas.
9. No edunobs so, bi no älabobs gitäti seimik, ab bi ävedükobs obis samani, keli ösötols züpön.
10. Ven äbinobs ga lä ols, ebүдүлөbs oles, das utan, kel no vilon vobön, i no söton fidön.
11. Ibä lelibobs, das semans bevü ols lifons trögiko; no vobons, ab dunons dinis vanik.
12. Somanes nu бүдүлөbs, e stigädobs onis, ad vobön takediko, ed ad fidön bodi ito pemeřitöli.
13. Ed ols, o svists! no nedunolsöd, ad dunön gudiko!
14. If ek nu no fölon utosi, kelosi бүдүлөbs in pened at, küpälölsöd täno oni, no kosädölsöd ko on, dat jemikonös!
15. No träitölsöd ye oni asä nefleni, ab meibölsöd one asä sviste.
16. Söl it püda gevomöd oles püdi ün tim valik e pö dinäds valik! Söl binomöd lä ols valik!
17. Glid at pepenon me nam lönik oba: ‚Paulus‘. At binon nemapenät obik peneda alik. So dispenob.
19. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd lä ols valik! So binosös!

----- oOo -----

(Pened telid elanes di ‚Thessalonica‘ se ‚Athenae‘)

PENED BALID DE ‚PAULUS‘ ELE ‚TIMOTHEUS‘

KAPIT: I

1. ‚Paulus‘: paostolan Yesusa: Kristus, komitü God: Saludükal obas e Kristus: Yesus
2. ele ‚Timotheus‘: hicil veratik in lekred. Benäd, miser e püd pagevonsöd ole fa God: Fat obsik e Kristus: Yesus, Söl obsik!

3. Äsä ekomandob ole, ven ätävob lü Makedonän, mutol blibön in ‚Ephesus‘, ad бүдүлön menes semik ad no notükön lejoni distik,
4. ed ad no jäfikön me fabs e tribütabims nenfinik, kels kodons buikumo disputis, kas blinons leodi Godik in lekred dabinöli.
5. Disein notükama nu binon: löf se ladäl rafinik, konsien klinik, e lekred nensimulik,
6. de kels semans edeikons, e jäfikons me bespikam dinas vanik,
7. du vilons binön bibinolavans, nes suemön ito utosi, kelosi sagon, ni utosi, kelosi lesions.
8. Sevobs, das lonem binon gudik, if gebädoy pötiko oni,
9. e suemoy, das lonem no pelonon pro mens ritik, ab pro midunans e nentütédans, nenrelans e sinans; utans, kels lecedons nosi saludiki e säsaludükons vali; sasenans fata, mota, e votanas;
10. nepuedans, päderastans, luslopükans, lugans, miyulans, ed utans, kels dunons ta lejon voik
11. ma gospul glora Goda beatik, kela notükam pelükonfidon obe.
12. Binob danöfik kol om, kel enämükom obi, sevabo Söl obsik: Kristus Yesus, das elecedom obi fiediki, ed ecälom obi as hidünan oma,
13. du äbinob бүikumo slänan, pöjutan ä mekädan; ab edagetob miseri, bi, no älabölo lekredi, nensevo edunob osi,
14. bi Söl obsik egevom obe bundano benädi dub lekred, e löf, kel binon in Kristus: Yesus.
15. Konfidovik e vero kredabik vöd binon, das Kristus: Yesus ekömom sui taled ad savön sinanis; de ons ob binob vo sinan gretikün.
16. Ab demü atos, edagetob miseri, dat Yesus: Kristus бүiküno öjonüломöv obe lunasufäli lölöfik okik, as sam pro utans, kels olabons lekredi in om, ed odagetons lifi laidüplik.
17. Laidüpio stim e glor binonsöd lü Reg laidüplik, lü God laidüplik, nelogädik, balik! So binosös!
18. Ole, o hicil obik ‚Timotheus‘! komitob ad predön atosi, ma profetam бүiko tefü ol penotodöl, dat ol, dub on penämüköl, komipolös in komip gudik,
19. kipedölo lekredi e konsieni klinik! Mens semik, kels edeimons atosi, elabons neseiki in lekred.
20. Bevü ons ‚Hymenaeus‘ ed ‚Alexander‘ binons, kelis elovegivob diabe, dat lärnomsös ad no slänön!

KAPIT: II

1. Nu, komandob bu val ad begön, ad plekön, ad lebegön, ed ad sagön dani pro mens valik,
2. pro regs valik, e pro valans, kels binons geilätiks, dat labobsös lifi stilik ä takediki in relöf e puedäl!
3. Ibä atos binon gudik e pliton Godi: Beatükal obas,
4. kel vilom, das mens valik beatikons e dagetons dasevi verata.
5. Ibä balan binom God, e balan binom Medan vü God e mens: Kristus Yesus: men,
6. kel egivom oki as livioremamon pro valans: kelos petemunon ettimo,
7. e demü kelos ob pecälob as heroldan e gospulan, e (sagob verati, no lugob) as tidan paganas in lekred e verat.
8. Vilob kluo, das mans valik plekoms in tops valik ko tov namas saludik nen zun e feit,
9. leigo, das voms dekofs okis me klotem gidöfik, ko puedöf e puedäl, no me heraflokots, goldots, pärlats u klotem jerabik,
10. ab. soäsä sötos pö voms, kels flagodofs, das binofs relöfiks, me vobods benodik.
11. Vom getoföd seilölo tidodi, in sumätöf lölöfik!
12. Ad tidön, ud ad reigön mani, no dälob vome; sötöf jäfön seilölo.
13. Ibä бүiko pejafom ‚Adam‘, e pos atos ‚Eva‘.
14. E no ‚Adam‘ päbätodom, ab vom äleadof bätodön oki, ed äsinikof.
15. Ab pobeatükof dub motam cilas, if laidof in lekred, löf e saludikam, pö puedöf.

KAPIT: III

1. Vöd at binon verätik: If ek desirom ad binön kälädan, tän desirom bligädi jönik.
2. Kälädan komota nu mutom binön man neblamabik, himatan voma bal, nebrietik, süenik, puedöfik, lotidiälük, tidafägik,
3. no driniälän, no komipiälän, ab flenöfik, püdiälük e nemoniälük,

4. käledan gudik doma okik, man, kel tütedom dinitiko cilis okik.
5. (If ek no fägom ad cifön domi lönik okik, lio okäledom-li üfo gudiko komoti Goda?)
6. No binomöd nulan, dat no vedomös pleidälük, e no drefonös omi cödet, kel ädrefon diabi!
7. Mutom labön güo benorepüti pö utans, kels binons plödü komot, dat no pakofomös, e no reafomös ini tröp diaba!
8. Leigo diakans mutoms binön gidöfikis, no mans tellinegik, no mans, kels slafäloms de vin, kels binoms lugaenodiälükis,
9. ab mans, kels kipedoms müsteri lekreda in konsien klinik.
10. Mutoms pablufön i büiko. e pos atos. ven binoms neblamabüks, mutoms primön cali oksik.
11. Leigo i jimatans mutofs binön gidöfikis, no jislänans, ab süenüks e konfidovüks in dins valik.
12. Diakans binomsöd himatans, alan kelas labom vomi te bali, e mutoms cifön gudiko cilis e domanefis oksikis!
13. Ibä utans, kels caloms gudiko as diakans, dagetoms gredäti gudik e nenplafi gretik dub lekred in Kristus: Yesus.
14. Penob atosi oles spelölo ad kömön suniko lü ols,
15. e dat, if blebob nog dü tim anik fagik de ols, sevolsös, vio mutols kondötön in dom Goda, sevabo in komot Goda liföl: kölüm e stababumäd verata!
16. E netablöfoviko müster relöfa binon gretik: God edasevädükom oki in mid, pegidükom fa Lanal, pelogom fa silanans, penotükom bevü pagans, pelüsumom in lekred volanefa, pelöpükom in glor.

KAPIT: IV

1. Lanal nu sagon kazeto, das ün tim lätik anans osäslopons de lekred, dubä lilidons pösodis pöladugöl e lejonis milananas.
2. Sekü simul lugispikanas, kels efäiflamädons äsva me glutafer konsieni lönik okas,
3. proibons ad matikön, e büdülons ad stönön zibis semik, kelis God ejaфом ad pagebön pos danisag fa lekredans ed utans, kels sevons verati.
4. Ibä uts valik, kelis God ejaфом, binons gudiks, nos atas binon deimabik, if pagebons ko danisag;
5. ats ga pasaludükons dub vöd Goda e plek.
6. If stäpodol dinis at svistes, tän binol hidünan legudik Yesusa: Kristus, nulüdöl oli me vöds lekreda e lejona süperik, keli slopol.
7. Ab deimolöd luspikotis no saludikis voma bäldik! Plägolöd ad binön relöfik!
8. Skilükam koapa fruton ga nemödiko; ab relöf binon frutik in tefs valik, bi one prom e lifa atimik e lifa otimik petanäton.
9. Vöd at binon konfidovik e digädon ad palüsumön mu takediko.
10. Ibä demü atos töbidobs e palunofobs, bi spelobs Godi liföl, kel binom saval menas valik, pato lekredanas.
11. Büdülolöd e tidolöd atosi!
12. Nek ludigidonöd yuni olik! ab binolöd saman pro lekredans in vöd e kondöt, in löf, in lanöf, in lekred ed in pued!
13. Deditolöd oli, jüs kömob, loreide, stigädane, tide!
14. No nekälolöd tälenüli ole pelegivöli! At pelegivon ole pö profetam, ven bäldikünans äsupladoms namis oksik sui ol.
15. Kälälolöd dinis et, e jäfolöd me ets, dat proged olik kleilikonös lü valans!
16. Küpälolöd ad ol it ed ad lejon, laidälolöd pö atos! Ibä if dunol so, osavol ed oli it, ed utanis, kels dalilons oli.

KAPIT: V

1. No blamolöd groböfikio mani bäldik, ab bekonsälolöd omi, äsva binom fat olik; manis yunikum, äsä blodis,
2. vomis bäldik, äsä motis, vomis yunik, äsä söris in klin lölöfik!
3. Stimolöd jiviudanis, kels binofs jenöfikio jiviudans!

4. If jiviudan labof cilis u poscilis, atans lärnonsöd täno bü val ad lestümön domakompenanis oksik, ed ad bläfön ones utosi, kelosi egetons de menäds büikum! ibä atos pliton Godi.
5. Vom, kel binof jenöfiko jiviudan, e peposbinükof soeliko, ebleibof labön speli in God, e laidälof in lebegs e pleks dü del e neit.
6. Ab vom, kel lifof lasiviko, binof lifölo deadik.
7. Küpälölöd valanis ad atos, dat binonsös neblamabiks!
8. Utan, kel no kälön okikanis, pato no domakompenanis okik, noädon lekredi, e binon badikum, ka nenlekredan.
9. Jiviudan, kel labof bäldoti yelas läs mäldegas, no paregistaroföd! Mutof binön vom, kel elabof himatani te bali,
10. e tefü of mutoy temunön, das edunof bundano vobodis gudik: emutof dugälön gudiko cilis okik, binön lotidiälik, lavön futis saludanas, yufön utanis, kels ditretons, binön zilik pö vobod gudik alik.
11. Deimolöd jiviudanis unik! ibä if sänsüel kodon, das deflekofs okis de Kristus, tän vilofs dönu matikön,
12. e kodädofs okes micödeti, bi eludigidofs fiedi balid okas.
13. E bi no labofs vobodis dunabik, leigo kösömikofs ad visitön domi bal pos votik, no te as jinosdunans, ab i as jiluspikans e jilujäfikans, kels spikodofs spikodis no gidöfikis.
14. Desirob kludo, das voms unik matikofs, motofs cilis, konömos in doms oksik, e no kodofs ad skänön paleti votik.
15. Semans ya edeflekofs okis, e sökofs diabi.
16. If hilekredan u jilekredan labon in famül okik jiviudanis, tän kälönöd ofis, dat komot no pafledonös dub atos, e kanonös kälön utanis, kels binofs jenöfiko jiviudans!
17. Bäldikünans, kels cifoms gudiko, mutoms padigädükön me stim telik, pato utans, kels voboms pö predam e tid.
18. Ibä bibapenäd sagon: *No sötöl musulön hobubi cepöl! e voban digädon mesedi okik.*
19. No lüsumolöd kusadi ta bäldikünan, if no patemunon fa temunans tel u kils!
20. Blamolöd onis, kels sinons komü valans, dat i votans vedonsös drediks!
21. Nu lebegob ole lo God e lo Kristus: Yesus, e lo silanans pevälöl, das pö dins at demol nepaletöfi, das dunol nosi paletöfiko gönü alseiman.
22. No supladolöd tuspido namis sui ek, e no kompenükolöd oli pö sinods votanas! Blebolöd ol it klinik!
23. Drinolöd no plu te vati, ab drinolöd i bosu vina demü stomäg e malädils oliks!
24. Sinods dila menas binons notidiks, e pacödetons sunädo; uts dila votik sevädikons pas latikumo.
25. Leigoso vobods gudik i binons notidiks; if atos no binon so, ga no kanons blebön kläniks.

KAPIT: VI

1. Alutans, kels polons slafayoki, lecedonsöd sölis oksik digädikis ad pastimön, dat nem Goda e lejon no palunofonsös!
2. Utans, kels labons lekredanis as mastans, no dalons läs stimön omis, bi binoms svists, ab mutons plüo dünön omis, bi binoms lekredans e palöfölanis, kels dunoms leziliko benodis. Atosi mutol tidön e konsälön.
3. If ek tidom lejoni votik, e no lobülom vödis saunik Söla obsik: Yesus Kristus, e lejoni, kel no lönedon pö relöf,
4. tän fatüitom, suemön nosi, e labom klieni malädik pro disputs e feits, se kelos davedons glöt, zan, slän, miniluds badik,
5. zans nenfinik menas korupik, kels eperons dasevi verata, bi cedons, das kanons dagetön gaenodi dub relöf. Vitoyöd somanis!
6. Benö! gaenod gretik kanon padagetön ko relöf, if peyümäton ko koten.
7. Ibä ekeblinobs nosi ini vol, klülädo bi i kanobs kesumön nosi se on.
8. If nu labobs nulüdoti e nufädi, tän okotenobs ko ats.
9. Ab utans, kels vilons liegön, güo pablufodons, falons ini tröp, e dagetons desiris stupik e dämbabikis, kels päridükons menis, e vedükons onis korupikis.
10. Moniäl binon vul bada valik. Dub sufodikam lü on semans edeikons de lekred, ed eblinädons okes dolis mödik.

11. Ab ol, o man Goda! vitolöd atosi! Besteifolöd gidi, relöfi, lekredi, löfi, sufädi, sofäli!
12. Komipolöd komipi gudik lekreda, dagetolöd lifi laidüpi, ad kel pevokol, soäsä elektrofol, ven änotodol lekoefi gudik lo temunans mödik!
13. Lo God, kel givom lifi dabinädes valik, e lo Kristus: Yesus, kel enotodom lekoefi gudik lo ‚Pontius Pilatus’, büdob ole
14. ad fölon nensteniko e neblamabiko büdi obik jü pub Söla: Yesus Kristus,
15. kel podajonom pötatimo fa Reigal beatik ä balik: Reg regas ä Söl sölas,
16. kel soeliko dalabom nedeadofi, belödom liti nelügolovik, keli men nonik elogon ud ekanon logön föro, lü kel stim e nämäd laidüpi dutons. So binosös!
17. Konsälolöd lieganes vola atimik, ad no pleidälön ed ad no lonülön speli oksik in lieg nesefik, ab in God liföl, kel givom obes bundaniko vali ad juitön;
18. konsälolöd ones ad dunön benodis, ad binön liegiks pö dun vobodas gudik, ad binön giviäliks ed ad kompenükön volanis pö dalabot oksik!
19. ad spälön okes somo divi jönik pro fütür, ad dagetön lifi veratik.
20. O ‚Timotheus’! kipedolöd panoti lü ol pelükonfidöli, e deflekolöd oli de luspikot stupädik nesaludik, e de lusagats gnosida sonemik!
21. keli semans elüsumons, ed ereafons dub atos sui pölaveg dinü lekred. Benäd binonöd lä ols!

----- oOo -----

(Pened balid ele ‚Timotheus’ pepenon in ‚Laodicea’: cifazif in Frügän sulüdik)

PENED TELID DE ‚PAULUS’ ELE ‚TIMOTHEUS’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’, sekü vil Goda paostolan Yesusa: Kristus bai prom lifa, kel binon in Kristus Yesus,
2. ele ‚Timotheus’: cil palöföli. Benäd, miser, püd pagevonsöd ole fa God: Fat e Kristus: Yesus, Söl obsik!
3. Danob Godi, keli dünob ko konsien klinik, leigo äsä büroletans obik edunons, ven betikob oli nenropo dü del e neit in pleks obik;
4. e memölo drenis olik, desirop vemo ad logön oli, dat fredikobös!
5. Ekesumob de ol memi lekreda nesimulik olik, äsä at ebinon büikummo in lemot olik ‚Lois’, ed in mot olik ‚Eunice’, e, maä süadob, i binon in ol.
6. Demü atos memükob oli, das mutol liföfükön lezili olik pro tälenül Goda, keli labol sekü supladam namas fa ob.
7. Ibä God no egevom obes ladäli dreda, ab uti nämä, löfa e süena.
8. Klu no jemolöd ad temunön dö Söl obsik, i no dö jenöfot, das pefanäböpop pro om, ab kesufolöd demü gospul, me näm, keli God gevom!
9. God, kel esavom obis, ed evokom obis ko voked saludik, no stabü vobods obsik, ab stabü büojonid omik e benäd, kel pegevon obes laidüpio in Kristus: Yesus,
10. e kel esevädikon nu dub pub Savana obsik: Kristus Yesus, kel ed enenämükom deadi, ed esevädükom lifi e laidüpi dub gospul,
11. de kel pecälob as heroldan, gospulan ä tidal lä pagans.
12. Kodü atos nu sufob doli; ab no jemob demü atos, ibä sevob, ad kim elonülob konfidi obik, e süadob, das fägom ad galedön divi obe pelükonfidöli jü del gretik.
13. Demolöd pö lekred in Kristus: Yesus, e ko löf pro om, sami fa ob pegivöli me vöds saunik, kelis elilol!
14. Kipedolöd bijuti süperik me Saludalanal, kel binon in obs!
15. Sevol fümiko, das elans valik di ‚Asia’ edeflekons okis de ob, bevü ons ‚Phygellus’ e ‚Hermogenes’ binons.
16. Söl labomöd miseri pro domanef ela ‚Onesiphorus’, bi eklietom suvo obi, e no ejemom dö jänäds obik,
17. ab, ven ikömom ini ‚Roma’, esukom lezilo obi, ed i etuvom obi.
18. Söl kälälomöd, das tuvomös miseri Söla ün del gretik! E dünis kinik edunom in ‚Ephesus’, ol it sevol gudiküno.

KAPIT: II

1. Ol nu, o cil obik! binolöd nämik dub benäd, kel binon in Kristus: Yesus!
2. Kelosi elilol de ob komü temunans mödik, lükonfidolöd utosi manes lekredik, kels binoms skiliks ad tidön i votanes!
3. Ol nu, sufolöd i, as krigan gudik Yesusa: Kristus!
4. Nek, kel tevom krigio, nedom kudön demü kosid, dat kanomös kotenükön utani, kel ehürom omi!
5. Ed if ek mätom demü mätaprem, no odagetom kronüli, if no emätom ma mätanoms.
6. Feilan, kel vobon töbiko, muton getön bü votans dili proda.
7. Suemolöd utosi, kelosi sagob! Söl ogevom ga ole dasevi pö dins valik.
8. Betikolöd Yesusi: Kristus, kel pelelifükom se deadam, e kel binom licinan de ‚David‘, äsä enotükob.
9. Demü atos mutob sufön igo jü jänädam, äsya binob midunan; ab vöd Goda no pejänädon.
10. Sekü atos sufälob vali pro väläbs, dat dagetonsös beati e glori laidüplik dub Kristus: Yesus!
11. Vöd at binon konfidovik, ibä, if edeadobs ko om, i olelifikobs ko om.
12. If sufidobs blufi, tän i oreigobs ko om; if noädobs omi, tän i onoädom obis.
13. If nefiedobs, om ga oblebom fiedik, ibä no kanom noädön oki it.
14. Mebolöd dinis at, e lebegolöd menes nämätü Söl ad no disputön, kelos fruton neki, e dämükon dalilanis.
15. Lezilolöd ad stanön lo God as man bluföfik, as voban, kel no nedom jemön, kel notükom stedälo vödi verata!
16. Vitolöd luspikotis stupädik nesaludik! ibä utans, kels jäfons me ats, ovedons aiplu nen-Godiks,
17. e vöd onsik olailufidon, äsä kanser. Lü somans ‚Hymenaeus‘ e ‚Philetus‘ dutoms.
18. Atans edeikoms de verat, bi sagoms, das lelifikam ya ejenon, ed ekodomos dub atos, das anans eperons lekredi.
19. Stababumäd bumota Goda binon ye mu fimik, e labon as stäpedot suspenädi: *Söl sevom okikanis; e: Alan, kel vokon nemi Söla, blebonöd fagik de negid!*
20. In dom gretik nu, no te yegs binü gold e binü largent dabinons, abi yegs binü boad e binü taim, de kels ats dünons pro geb nobik, ed ets pro geb nenobik.
21. If ek nu klinükon oki de uts, kels binons nekliniks, tän obinon yeg labü jonid nobik, pesaludüköl, frutik pro Söl, e pötöfik pro vobod gudik alik.
22. Vitolöd desiris yunöfik, dayagolöd gidi, lekredi, löfi, püdi ko utans, kels lüvokons Söli se ladäl klinik!
23. Vitolöd feitadinis fopik e stupädikis, bi sevol, das kodons feiti!
24. Dünan Söla no feitomöd! ab mutom binön flenöfik kol valans, binön skilik ad tidön, binön lunasufälik,
25. mutom dugälön sofälo taedanis, dat God ceinomös bo so onis ad dasevön verati!
26. Somo esüenikölo, oskeapons se tröp diaba, kel efanom onis ad sumätöfükön onis vile okik.

KAPIT: III

1. Sevolöd! das ün dels lätik, tims fikulik okömons,
2. ibä mens obinons okiäliks, moniäliks, pleidülans, pleidäliks, slänans, nelobediks kol pals oksik, nedanöfiks, nesaludäliks,
3. nenlöfiks, nefiediks, mispikiäliks, nestöniks, groböfiks, nengudiäliks,
4. trätiks, nesüeniks, fopiks; olöfons plu juiti, ka Godi,
5. e labölo jini relöfa, onoons utosi, kelos binon näm onik. Deflekolöd oli i de somans!
6. Ibä bevü ons mans binoms, kels kömoms ini doms e fanoms vomilis, kels pebelodofs ko sinods, e pamüfofs dub desirs mödasotik,
7. kels ai lärnofs, e no fägofs ad dagetön dasevi verata.
8. Leigoäsä ‚Iannes‘ e ‚Iambres‘ ätaoms ta ‚Moyses‘, atans taoms ta verat; binoms mens ko ladäl rübik e lekred no bluföfik.
9. Ab no odagetoms mödikosi; ibä fop omsik osevadikon pro valans, äsä ejenos pö etans.
10. Ol ye ezüpol obi in lejon, in kondöt, in lonam desinas, in lekred, in lunasufäl, in löf, in sufäd,

11. in pöjuts, in dols, äsä uts, kelis esufob in ‚Antiochia’, ‚Iconium’ e ‚Lystra’. Pöjutus kio vemikis esufob, e se valiks Söl esavom obi!
12. Leigoso valans, kels vilons lifön relöfiko in Kristus: Yesus, popöjutons.
13. Ab mens badik e cütans olabons fäti ai badikumöli. Opöladugons votanis, e popöladugons ito.
14. Ab ol bleibolöd slopön utosi, kelosi elärnol, ed in kelos edagetol konfidi, bi sevol, de kims elärnol atosi!
15. E yunao sevol bibapenädis saludik, kels kanons vedükön oli sapiki pro beat dub lekred in Kristus: Yesus.
16. Bibapenäd lölik petikodükon fa God, e fruton tidi, tablöfami, menodami, dugäli ad gid,
17. dat men Goda binonös lölöfik e fägik pro vobod gudik valik!

KAPIT: IV

1. Lebegob ole lo God e lo Kristus: Yesus, kel ocödetom lifölanis ed edeadölanis nämätü köm oma e regän omik:
2. Predolöd vödi, laidälolöd pö tim pötik e nepötik, blöfolöd, nunedolöd, stigädolöd ko lunasufäl gretik e tidam!
3. Ibä tim okömon, ün kel no okanoy sufidön lejoni saunik, ab das bai desirs lönik okik, osukoy kumi tidanas, kels sevoms ad tirädön keino oyi.
4. Oklemons lilami verata, ed odalilons fabis.
5. Ol ye, binolöd süenik pö dins valik, lärnolöd ad sufön, dunolöd vobodi gospulana, fölolöd dünis valik cala olik!
6. Obo, ob ya pasakrifob, e tim moikama obik binon nilik.
7. Ekomipob in komip gudik, efidunob lifajenädi obik, edakipob lekredi.
8. Nu kronül gida pakipedon obe, keli Söl: Cödal gidik, ogivom obe tü del gretik, e no te obe, ab i valanes, kels elöfons kömi oma.
9. Töbidolöd ad kömön suno lü ob!
10. Ibä ‚Demas’ elüvom obi, bi elöfikom volädi; edetävom lü ‚Thessalonica’; ‚Crescens’ lü Galatiyän; ‚Titus’ lü Dalmatän.
11. Te ‚Lucas’ eblibom lä ob. Kesumolöd eli ‚Marcus’, e blinolöd omi isio! ibä pö dün binom vemo frutik pro ob.
12. Eli ‚Tychicus’ elesedob lü ‚Ephesus’.
13. Ven kömol, keblinolöd mänedi, keli eleadob seatön in ‚Troas’ lä ‚Carpus’, ed i bukis, pato pärgamenis!
14. Smitan: ‚Alexander’ ekodom kol ob badikosi mödik; Söl obläfom ome utosi, kelosi edunom.
15. Galedolöd i ol oli demu om! ibä ebefeitom vemo vödis obsik.
16. Pö jelod balid obik nek eyufom obi; ün timül et valans elüvoms obi. (Atos no pakalükonös omes!)
17. Ab Söl äyufom ed änämükom obi, dat predam fa ob ösüadükonös, e pöps valik ölilonsös oni! So päsavob se lumud leona.
18. Söl oskeipom obi se jenots badik valik, ed osavom obi pro regän okik in sül. Lü om laidüpio glor duton. So binosös!
19. Glidolöd eli ‚Prisca’, eli ‚Aquila’, e domanefi ela ‚Onesiphorus’!
20. ‚Erastus’ eblibom in ‚Corinthus’; eli ‚Trophimus’ malädik eleadob posbinön in ‚Miletus’.
21. Töbidolöd ad kömön bü nifüp! ‚Eubulus’, ‚Pudens’, ‚Linus’, ‚Claudia’ e svists valik glidons oli.
22. Söl: Yesus Kristus binomöd ko lan olik! Benäd binonöd ko ols!

----- oOo -----

(Pened telid ele ‚Timotheus’: bijop pedavälöl balid komota elanes di ‚Ephesus’ pepenon in ‚Roma’ ven ‚Paulus: päkomükom pö naed telid lo lampör: ‚Nero’)

PENED DE ‚PAULUS’ ELE ‚TITUS’

KAPIT: I

1. ‚Paulus’, hidünan Goda ä gospulan Yesusa: Kristus ma lekred väläbas Goda e nol verata in relöf,

2. pö spel lifa laidüpiik laidüpio pepromöla fa God, kel no lugom,
3. e kel esevädükom tü timül pötik vödi okik, kela predam pelükonfidon obe komitü God: Saval obas,
4. ele ‚Titus‘: hieil voik sekü lekred kobädik. Benäd, miser e püd pagevonsöd ole fa God: Fat e Söl: Yesus Kristus, Saval obas!
5. Kod, sekü kel eposblibükob oli in Kriteän, äbinon, das ölölöfükol utosi, kelosi no efidunob, e das öcalol in zif alik bäldikünanis, äsä ekomitob ole.
6. Alan omas mutom binön benorepütik, himatan voma bal, labön cilis lekredik, kels no kanons pakusadön demü nestön u nentüted.
7. Ibä bäldikünan komota mutom binön neblamabik, bi binom guvan doma Goda, no rogik, no fäkädälük, no ludrinan, no flapädan, no lugaeniälan,
8. ab mutom binön lotidiälük; man, kel löfom gudi, süenik, gidik, saludälük, okreigik;
9. man, kel laidälom pö vöd veratik ma lejon petidöl, dat fägomös ad meibön ko lejon saunik, ed ad tablöfädön ta taans!
10. Nentütedans mödik dabinoms, luspikans, bätodans; badiküns säprepüdäbs binoms.
11. Mutoy seilükön omis; bluvükoms famülis lölik, dubä demü lugaenod tidoms dinis negidöfik.
12. Bal omas: profetan lönik omsik esagom: *Kriteänans ai binons lugans, nims badik, mödifidans trögik.*
13. Temunod at binon veratik. Demü atos mutol blamön onis seväriko, dat dagetonsös lekredi saunik.
14. e no digidonsös fabis yudik, e бүdülis menas, kels deflekons okis de verat!
15. Pro utans, kels binons kliniks, dins valik binons kliniks; pro utans, kels pemiotons ed utans, kels binons nelekrediks, nos binon klinik, ab e täläkt e konsien onas binons miotiks.
16. Lekoefons, das sevons Godi, ab noädons omi me duns oksik; bi binons naudodiks, nelobediks, nefägiks ad dunön vobodi gudik anik.

KAPIT: II

1. Ol nu, spikolöd utosi, kelos binon gidöfik pro lejon saunik!
2. Sagolöd manes bäldik, das mutoms binön nebrietiks, stimabiks, süeniks, sauniks in lekred, löf e sufäd!
3. Leigoso vomes bäldik, das mutofs kondötön äsä jikultans, no mispikön, no slafälön de vin; mutofs binön jidugälans dö dins gudik valasotik,
4. dat vedükofsös vomis unik süenikis, sodas löfofs himatanis e cilis oksikis!
5. dat binofsös täläktiks, puediks, konömiks, legudiks, sumätöfikis lü himatans oksik, dat vöd Goda no paslänonös!
6. Stigädolöd leigoso manis unikum ad binön süeniks!
7. Ed ol it, binolöd saman pö vobods gudik valik, e jonolöd in tidam olik nedobi e stimabi!
8. Predam olik binonöd saunik ä nebefeitovik, dat ek tapaleta kofudikomös, bi no kanom sagön bosu badik dö obs!
9. Tidolöd i dünanes, das mutons binön sumätöfikis lü söls oksik pö dins valik, plitons omis, e no taspikons omes!
10. das no midütöns bosu omas, ab das jonülons fiedi lölöfik, dat dekonsös so in dins valik lejoni Goda: Saval obas!
11. Ibä benäd Goda, kel beatükon manis valik, ekömon,
12. tidölo obes, das pö deim nen-Goda e desiras volädik, mutobs lifön süeniko, ritiko e relöfiko in vol atimik,
13. pö stebed speta beatik e köma glora Goda gretik e Savala obsik: Yesus Kristus,
14. kel egivom oki pro obs, ad livioremön obis de negid valik, ed ad dalabön pöpi klinik, kel lezilön ad dunön vobodis gudik.
15. Sagolöd dinis valik at, tidolöd e blamolöd mu seväriko! Nek nestümolöd oli!

KAPIT: III

1. Meibolöd ones ad sumätöfön lü cifodans e nämädans, ad lobedön omis, ed ad klienön ad dunön vobodi gudik alik;

2. das no dalons slänön eki, das mutons vitön komipi, das dälälons, e das träitons mu sofälo menis valik!
3. Ibä i obs äbinobs büikumo nesapiks e nelobediks, äpölobs, äslafobs de desirs e ledesirs valasotiks, älifobs in bad e glöt, äbinobs hetabiks ed ähetobs odis.
4. Ab ven gud e menät Goda: Saval obas, ikömons,
5. esavom obis, no demü vobods gidik fa obs pidunöls, ab sekü miser, dub ban dönunoteda e nulula dub Saludalanal,
6. keli esestürom bundano sui obs medamü Yesus: Kristus, Saval obas,
7. dat obs, dub benäd omik pegidüköls, övedobsös spelölo gerans lifa laidüpi!
8. Vöd at binon konfidovik, e vilob, das lesiol nämöfiko atosi, dat utans, kels lekredons Godi, kälälonsös ad jäfikön me vobods gudik. Dins valik at binons jöniks e frutiks pro mens.
9. Vitolöd disputis fopik e vestigis genealogik, feitiss e komipis tefü lonem! ibä ats binons nenfrutiks e vaniks.
10. No jäfikolöd fovo me häretan, posä enunedol oni balna u telna!
11. bi sevol, das soman egüükon löliko oki, e sinon, du pemicödon dub konsien lönik oka.
12. Ven lesedob eli ‚Artemas‘ ud eli ‚Tychicus‘ lü ol, kömolöd täno suniküno lü ob in ‚Nicopolis‘, ibä esludob ad lifädön us nifüpi!
13. Kälälölöd gudiko eli ‚Zenas‘: bibinolavan ed eli ‚Apollo‘, dat no nelaboms bosu, keli neodoms pö detäv oksik!
14. Koedolöd lärnön obsikanis ad jäfädön dinis, kels binons mu zesüdiks, dat no binonsös nenfrutiks!
15. Valans, kels binons lä ob, glidons oli. Glidolöd valanis, kels löfons lekredo obis! Benäd binonös lä ols valik!

----- oOo -----

(At peponon ele ‚Titus‘ komota Kriteänanas: bijop pedavälöl balid, se ‚Nicopolis‘ in Makedonän)

PENED DE ‚PAULUS‘ ELE ‚PHILEMON‘

1. ‚Paulus‘: fanäb demü Kristus: Yesus, e hisvist: ‚Timotheus‘ ele ‚Philemon‘: hisvist palöföf ä kevoban obsik,
2. jiele ‚Apphia‘ palöföf, ele ‚Archippus‘: kekomipan obsik, e komote in dom olik.
3. Benäd e püd pagevonsöd oles fa God: Fat obsik e Söl: Yesus Kristus!
4. Danobalna Godi, ven lememb oli in pleks obik,
5. bi lelib löfi olik pro saludans valik, e lekredi olik in Söl: Yesus.
6. Kobäd olik in lekred vedonös nämöfik pö dasev guda, kel binon in obs stimü Kristus: Yesus!
7. Fredob ga vemo, e patrodob dub löf olik, o svist! bi ladäls saludanas paklietons fa ol.
8. Do sekü yumät ko Kristus labob gitodi ad büdülön ole utosi, kelos binon pötöfik,
9. cedob, bi löfobs odi, osi gudikumi, ad begön ole. Klu nu ob ‚Paulus‘, bäldan äd igo fanäb demü Yesus: Kristus
10. begob ole gönü cil obik, keli efatob in jänäds obik: ‚Onesimus‘,
11. kel äbinom büikumo nefrutik lü ol, ab nu binom frutik e lü ol e lü ob, e keli gelesedob ole.
12. Lüsumolöd nu omi, äsua binom dil oba!
13. Ivilob labön omi pro ob it, dat ödünomös obi pla ol, bi binob fanäb demü gospul!
14. Ab no ävilob dunön bosu nen sev olik, dat vobod gudik olik no pödünonös müto, ab libavilo!
15. Bo emogolom demü atos dü timül de ol, dat ölabolös laidüpio omi!
16. efe no plu asä hidünani, ab asä utani, kel binom löpikum ka hidünan, asä hisvisti palöföf. Pro ob atan ya binom ön mafäd gretik, vio plüo obinom atan pro ol, e sekü yumät volädik ko ol, e sekü kobäd in Söl.
17. If nu cedol obi flenädani ola, lüsumolöd täno omi, äsua ob binob utan!
18. If ekodädöm ole dämi, u debol ole bosu, kalükolöd obe atosi!
19. Ob: ‚Paulus‘ penob osi lönanamiko: Opelob atosi. Do kanoböv sagön ole, das i ol debol obe oli it.
20. Si! o svist! Dub kobäd obsik ko God, frutidobös obe oli! Klietolöd ladäli obik in Kristus!

21. Konfidölo lobedi olik penob ole, bi sevob, das odunol mödikumosi, kas sagob ole.
22. Blümükolöd leigüpo oli ad lotidön obi; ibä spelob, das dub pleks olsik, pogequivob oles.
23. Glidom oli ‚Epaphras‘: kefanäb obik demü Kristus: Yesus,
24. ed i ‚Marcus‘, ‚Aristarchus‘, ‚Demas‘ e ‚Lucas‘: kevobans obik.
25. Benäd Söla obsik: Yesus Kristus binonöd ko lanöf olas! So binosös!

----- oOo -----

(At pepenon ele ‚Philemon‘ se ‚Roma‘, medamü domakompenan: ‚Onesimus‘)

PENED DE ‚PAULUS‘ HEBREYANES

KAPIT: I

1. Posä God espikom ün tims vönädik mödikna ed ön mods mödik lü büröletans dub profetans,
2. ün fin delas at espikom lü obs dub Son, keli ecälom as geran vala, e dub kel emekom i volis.
3. Atan, genid glora Goda ä mag binäla omik, kel polom vali dub vöd nämädik okik, e kel dub ok it esäsinodom obis, eseidom oki detaflanü Mayedal in sül löpikün.
4. Pluom so vemo leigodü silanans, das edagetom nemi, kel binon mu veütikum, ka ut onas.
5. Kime silananes esagom-li ga föro: *Binol Son obik, efatob adelo oli e dönu: Ob obinob pro om Fat, ed om obinom pro ob Son?*
6. E dönu, ven nüdogom Balidmotäbi ini vol, sagom: *Silanans valik Goda biegonsöd lo om.*
7. E dö silanans sagom: *Ovedükom silanans oma vienis, e dünanis omas flamis fila.*
8. Ab dö Son: *Tron olik, o God! odabinon ün laidüp valik; skäptron gida binon skäptron regama olik.*
9. *Elöfol gidi ed eheto negidi; sekü atos God, - God olik, eleüledom oli ko leüled freda bu kompenans olik.*
10. *I Primo ol, o Söl! estabol tali, e süls binons vobots namas olik,*
11. *ats opäridikons, ab ol bleibol dabinön; ets valik overikons, äsä klot,*
12. *äsva binons mäned, onürölol onis, ed ovotikons, ab ol blebol otan, e yels olik no labons fini.*
13. Kime silananas esagom-li föro: *Seadolöd detü ob, jüs upladob neflenis olik as futabam futas olik!*
14. Valans et no binons-li lanans dünöl, kels pelesedons ad yufön onis, kels jonidons ad gerön libükami?

KAPIT: II

1. Sekü atos mutobs plüo demön pelilöloosi, voto mosveamobs.
2. Ibä if vöd fa silanans pespiköl binon fümik, e nefölot e nelobed aliks egetons bläfodi gidik,
3. lio oskeapobs-li täno de atos, if no demobs beatükami so gretiki? Beatükam kelik pepredon büikumo fa Söl, e pelesion poso obes fa utans, kels elilons omi,
4. kel i petemunon fa God ma vil omik medü mals e milags, dasevädükams näma, e sestürs Saludalanala.
5. Ibä no esumätöfukom silananes voli fütürik, dö kel spikobs.
6. Seimöpo ga ek esagon: *Kis men binon-li, das betikol oni, u son mena, demü kel kudol?*
7. *Ecedol omi dü brefüp nemödikumi ka silanans, ed ekronüol omi me glor e stim, ed epladol omi löpü vobots namas olik,*
8. *vali epladol disi futs omik. Pö pladam vala sumätöfü om, ga no eneletom ad sumätöfukön bosí. Nu ga logobs, das val no nog pesumätöfon ome,*
9. ab logobs, das Yesus, kel dü brefüp pecedom nemödikum ka silanans, sekü suf deadama oka, pekronüom me glor e stim; atos ejenon dat om, ma plid Goda, pro alan oseivom deadami.
10. Ibä pötos lü om, demü kel, e dub kel val dabinon, das, ad blinön lü glor sonis mödik okik, nedöfukom dub lesuf geidani onas lü beatikam.
11. Utan ga, kel saludükom, ed utans, kels pasaludükons, ons valik licinons de fat bal. Sekü kod at no jemom ad nemön onis blodis,
12. sagölo: *Onotükob nemi olik blodis obik, ed obekanitob oli in komotanef,*
13. e dönu: *Si! olükonfidob obi ome, e dönu: Ekö! is binob ko cils, kelis God egivom obe.*
14. Kludo, bi nu cils dub blud e mid okas binons kompenans, i om ebinom leigo kompenan; efe, dat önosükom dub deadam okik utani, kel labom nämädi tefü deadans, sevabo diabi,

15. ed ölibükom valanis, kels, sekü dred demü dead, äbinons lifüpo in slafam.
16. Ibä, cedü ob, no kudom dö fät silananas, ab dö ut posbinükäbepa ela ‚Abraham‘!
17. Sekü atos ämutom vedön leigik, äsä blods okik; dat öbinom dalekultan miserik ä fiedik lo God, ad rekonsilön sinodis pöpa.
18. Ibä bi om it esufom e peblufodom, fägom ad yufön utanis, kels pasufodons.

KAPIT: III

1. Demü atos, o svists saludik, kels kompenols pö levok sülik! küpälolsöd ad gospulan ä dalekultan lekoefa obsik: Yesus,
2. kel binom fiedik lü Jafal okik, leigoäsä i ‚Moyses‘ äbinom in dom lölik okik!
3. Ibä digädöm glori so mödo gretikumi, ka ‚Moyses‘, äsä utan, kel bumom domi, dagetom stimi gretikum, ka dom;
4. bi dom alik pebumon fa ek, (ab utan, kel ebumon vali, God binom).
5. E ‚Moyses‘ äbinom fiedik in dom lölik okik, äsä hidünan, ad temunön utosi, kelos pönotükon latikumo;
6. ab Kristus binom, as Son, cif doma; ed obs binobs dom oma, stipä dakipobs jü fin fümiko nenplafi e speli, demü kels pleidülobs.
7. Klu, äsä Saludalanal sagon: *Adelo, nü lilols vögi omik,*
8. *no düfälikolsöd ladälis olsik, äsä ün tim biedälama, ün dels blufoda in däsärt,*
9. *kö büröletans olsik eblufodons obi ad blufön obi, ed elogons vobodis obik dü yels foldeg!*
10. *Sekü atos ezunob dö menäd et, ed esagob: Ai pölons in ladäls oksik. No edasevons vegis obik,*
11. *sodas äyulob zunölo: Neai onükömonsöd ini takäd oba!*
12. Kälälolsöd, o svists! das in nek olas ladäl badik ä nenlekredik binon, e das no säslöpols Godi liföl!
13. ab meibolsöd odes aldeliko, dü tim, das nog binos *adel*, das nek olas padüfälikol dub blufod sina!
14. Ibä evedobs kompenans Kristusa, if dakipobs fümiko de prim jü fin konfidi.
15. Esagoy ga: *Adelo, nü lilols vögi omik, no düfälikolsöd ladälis olsik, äsä ün tim biedälama!*
16. Kins nu utans äbinons-li, kels äbiedälikon? Ons valik no äbinons-li utans, kels emogolons se Lägüptän cifamü ‚Moyses‘?
17. Ta kins ezunom-li dü yels foldeg? No äbinos-li ta utans, kels isinons, kelas koaps ifalons in däsärt?
18. Ta kins eyulom-li, das no önükömons ini takäd omik? No äbinos-li ta utans, kels änelobedons?
19. E logobs, das no ekanons nükömön demü nenlekred oksik.

KAPIT: IV

1. Dalobs kludo dredön, das seimna, dü tim, das prom tefü nüköm ini takäd, lonöfon, ek olas klülädon nesaidön.
2. Ibä atos penotükon, äsä ones, i obes. Ab vöd, keli ällilons, no äfruton onis, bi lilans no älabons pö at lekredi.
3. Obs ga nükömons ini takäd, bi elüsumobs lekredi, maä esagom: *Äsä eyulob zunölo: No onükömons ini takäd obik‘*, do vobots valik omik de jaf levala ya ädabinons.
4. Ibä esagoy seimöpo dö del velid: *E tü del velid God ätakädöm de vobots valik okik.*
5. E tö top votik: *No onükömons ini takäd obik.*
6. Bi nu pelonos, das semans onükömons ini takäd, ed utans, kels egetons büikumo nuni, no enükömons kodü nenlekred,
7. dönu elonom deli, sevabo: *adel*, bi pos lunüp sagom dub ‚David‘, äsä pesagos löpo: *Adelo, nü lilols vögi omik, no düfälikolsöd ladälis olsik!*
8. Ibä, if ‚Iosue‘ igivom ones takädi, no ispikomöv dö del votik latikum.
9. Klu takäd bleibon dabinön pro pöp Goda.
10. Ibä utan, kel nükömon ini takäd Goda, takädon ito de vobots okik, leigoäsä God de löniks oka.
11. Lezilobsöd kludo ad nükömön ini takäd et, das no reafobsös ini sam ot nelobeda!
12. Ibä vöd Goda binon lifik ä nämöfik, japikum ka gläv telkötik alseimik, dudranik jü teil vü lan e lanöf, vü yoin e pif; binon cödal tikodas e vätälas ladäla.

13. Somo dabinäd nonik binon nelogädik lo om; val binon nüdik, e penetegon lo om, keli mutobs demön.
14. Nü labobs dalekultani gretik, balani, kel edutevom sülis: Yesus, Son Goda, dakipobsöd lekoeffi!
15. Ibä no labobs dalekultani, kel no kanom kesenälön ko fibäls obsik, ab balani, kel, lölöfiko sümo äsä obs, peblufodom, efe nen sinods.
16. Klu golobsöd nenplafo lü tron benäda, ad dagetön miseri e benädi pro yuf ün tim pötöfik!

KAPIT: V

1. Ibä dalekultan alik, kel pasumom se mens, pacälom gönü mens ad sakrifön Gode legivotis e sakrifotis demü sinods onas.
2. Kanom labön senäli dälälä pro nennolans e pölans, bi om it suföfom fibäli.
3. Demü atos labom bligi, ad blinön i pro ok it, äsä pro pöp, sakrifotis demü sinods.
4. E nek sumom itao diniti at, ab utan, kel palevokom fa God, äsä el ‚Aaron’.
5. Leigo i Kristus no eglorükom oki me dinit dalekultana, ab om, kel äsagom ome: *Binol Son obik, adelo efatob oli.*
6. Äsä tö top votik sagom: *Binol laidüpio kultan ma lonül ela ‚Melchisedech’.*
7. Ün dels, ven äbinom midik, eplekom ed elesagom me pleks vemik e drens ome, kel äfägom ad savön omi de deadam, e pelilidom e pelibükom de dredäl omik.
8. So, do äbinom Son, elärnom dub suf okik lobedi,
9. ed evedom, ven irivom zeili okik, kodan sava laidüpi valanas, kels lobedons omi,
10. e pestetom fa God dalekultan ma lonül de ‚Melchisedech’.
11. Dö atos mutobs sagön mödikosi, ab plän binon fikulik, bi evedols trögiks pö lilam.
12. Ibä du imutols binön tidans, bi binols ya dü lunüp lekredans, neodols dönu primatidi vödas Goda; neodols miligi, no zibi solidik.
13. Alutan, kel gebon miligi, ga no suemon gidi, bi nog binon äsä cil.
14. Ab zib solidik binon pro daülans, pro utans, kels eskilükons sienis oksik dub plek, ad distidön gudi e badi.

KAPIT: VI

1. Klu nedemobs primotis gospula Kristusa, ab pladobs obis sui tikädöp daülanas, nes stabükön dönu lecen de vobots deadik lü lekred in God;
2. lejon bluneda e namisupladama, lelifikam deadanas e cödet laidüpi.
3. Atosi odunobs, if God dälom osi.
4. Ibä binos nemögik ad leceinön dönu utanis, kels seimna pikleilükons ed egutons legivoti sülik, ekompenons pö Saludalanal,
5. ed egutons vödi glorik Goda, e nämis vola fütürik,
6. e täno esäslopikons; bi ekrodons tiko dönu Soni Goda, ed ekofons omi.
7. Ibä glun, kel drinon reini bundano sui on falöli, e prodon planemi frutik utanes, kels ebefeilons oni, dageton benedi de God;
8. ab glun, kel prodon spinabimülis e tilis, pesufükon maledite; e fin bonon, das ats pafefilükons.
9. Ab tefü ols, o palöfölan! süadobs, do spikobs so, das binols gudikums ed odagetols beati.
10. Ibä God no binom negidik. No glömom vobodis olsik: löfi, keli ejonülols pro nem omik, e dünis, kelis egevolts saludanes e nog gevols ones.
11. E desirops, das alan olas jonülol zili ot, dat labolsös jü fin speli lölöfik!
12. dat no vedolsös trögiks, ab züpolsös utanis, kels gerons dub lekred e lunasufäl promis!
13. Ibä ven God ägevom promis ele ‚Abraham’, e no äkanom yulön nämätü ek, kel äbinom gretikum, äyulom nämätü ok it,
14. ed äsagonm: *Vö! obenedob bundano oli, ed omödükob oli vemo,*
15. ed estebedölo sufädiko, ‚Abraham’ egetom föli proma.
16. Mens yulons ga nämätü ek, kel binon gretikum; yul dünon ad lesiön bosu, e taspik alik binon deimik.
17. Bi God nu ävilom lesiön kazetiko geranes proma, vio fümädik slud omik äbinon, ägebädöm yuli,

18. dat obs, dub lesags fümädik bofik, tefü kels, binos nemögik, das God älugom, labobsös meibi nämöfik ad dakipön speli, ad kel dalobs konfidön!
19. Dalabobs oni, asä naki fümädik ä dulöfik pro lan obsik, kel äsvo binon in top po körten,
20. lü kel Yesus gönü obs ebügolom; om, kel ma lonül ela ‚Melchisedech’ evedom dalekultan laidüpiik.

KAPIT: VII

1. Ibä el ‚Melchisedech’ at äbinom hireg di ‚Salem’, kultan Goda mu löpiküna; äkosgolom eli ‚Abraham’, ven atan ägegolom de vikod okik hiregas, ed äbenedom omi,
2. ed ‚Abraham’ ägivom ome degdili vala. Balido nu, tradutod nema omik binon: hireg gida, täno i äbinom hireg di ‚Salem’, kel sinifon: hireg püda;
3. älabom ni fati, ni moti, dafamülaregistari nonik; lif omik älabon ni primi, ni fini. So peleigükölo Sone Goda, eblebom laidüpio kultan.
4. Logolsöd seimna! vio veütik äbinom! Lefatal: ‚Abraham’ ägivom ome degdili lefanota.
5. Nu, sons ela ‚Levi’, kels edagetoms kultanami, egetoms büdi ad nüflagön ma lonem degdili de pöp, sevabo de blods oksik, do atans elicinoms de ‚Abraham’.
6. Ab om, kel no ädutom lü dafamül omsik, egetom degdili de ‚Abraham’, kel idagetom promi, e päbenedom fa om.
7. Benö! nen taspikot, ek, kel labon gredäti bapik päbenedon fa utan, kel binon löpikum.
8. Is nu mens deadöfik lüsumons degdili, ab us balan, kel ma temunod lifom.
9. Si! kanoy äsvo sagön, ‚Levi’, kel getom degdilis, egivom ito dub ‚Abraham’ degdilis;
10. ibä, äbinom nog in loins fata okik, ven ‚Melchisedech’ äkosgolom omi.
11. Benö! if nu levit (ibä in at lonem stabon, keli pöp egeton) fölonös lölöfiko diseini okik, sekü kis tän ebinos-li zesüdik, ad cälön kultani votik ma lonül ela ‚Melchisedech’, e no ma lonem ela ‚Aaron’?
12. Ibä, if kultanam pavotükön, tän zesüdiko lonem muton pavotükön.
13. Ibä utan, keli pepenölos löpik zeilon, äbinom se tribüt votik, se kel nek edünom latari.
14. Binos ga lölöfiko kleilik, das Söl obsik licinom se Yudän, e tefü tribüt at ‚Moyses’ esagom nosi dö kultans.
15. Ed atos binon nog mödo kleilikum, ven kultan votik pacälom ma lonül ela ‚Melchisedech’,
16. sevabo balan, kel evedom kultan, no ma lonül stabü licin midik, ab ma lonül stabü lif laidüpiik.
17. Ibä temunod tonon: *Binol laidüpio kultan ma lonül ela ‚Melchisedech’*,
18. Büd büikum ga pafinidon, ven evedon nennämik ä nenfrutik,
19. (lonem ga evedükön nosi lölöfiki); pla on spel gudikum ekömon, dub kel nilikobs lü God.
20. E zuo, atos no ejenon nen yul,
21. (ibä etans evedoms kultans nen yul, ab atan egetom kultanami de om, kel äsagom ome: *Söl efümükom osi yulo, e no olepidom osi: Binol laidüpio kultan ma lonül ela ‚Melchisedech’*).
22. So Yesus evedom garan diateka gudikum.
23. Ön num gretik etans evedoms kultans, bi päneletoms dub dead ad blebön kultans;
24. om ye, dubä bleibom dabinön laidüpo, dalabom kultanami, kel no loveikon ad votan.
25. Sekü atos ai kanom beatükön utanis, kels dub om kömons lü God, bi ai lifom ad bitikön gönü ons.
26. Lekultani somik äneodobs: saludik, nenbadik, nenmiotädik, ededitöl de sinans, e stadöl löpikumo ka süls;
27. balani, kel no nedom sakrifön büiko demü sinods lönik okik, e poso demü uts pöpa; ibä atosi edunom pö naed ai lonöfik bal, ven äsakrifom oki it.
28. Lonem cälön ga dalekultanis menis fibälis labölis; ab vöd me yul pefümüköl, kel äkömon pos lonem, äcälön Soni, kel enendöfikom laidüpio.

KAPIT: VIII

1. Ledin pepenölosa binon, das labobs dalekultani so gretiki, kel eseidom oki detaflanü tron Mayedala in süls,
2. asä dünan kulta e tabära veratik, keli Söl efünom, e no men.
3. Ibä dalekultan alik pecälom ad blinön legivotis e sakrifotis; sekü atos i om ämutom labön bos, keli äkanom sakrifön.

4. If nu binomöv su taled, tän igo no binomöv kultan, bi us kultans dabinoms, kels blinoms sakrifotis ma lonem.
5. Atans ye dünoms lä lokot e jadot dinas sülik, bai kels ‚Moyses‘, äsä ägetom komiti, ömekom tabäri. (*Kälälölöd! God äsagom, das mekol vali ma sam, kel pejonon ole su bel.*)
6. Ab nu Kristus egetom düni veütikum, bi i binom Medal diateka gudikum, kel pelonon dub proms gudikum.
7. Ibä if diatek balid ebinonöv neblamabik, tän no esukoyöv telidi.
8. Pro etans ga binos blam, ven sagom: *Ekö! dels okömons, Söl sagom, das lonülob ko dafamül Yisraeläna e ko dafamül Yudäna diateki nulik,*
9. *no kel binon leigik lü diatek, keli elonülob ko büröletans onas, tü dels, kü ägleipob namis onsik, ad dugön onis se Lägüptän; ibä no eblebons fiediks lü diatek obik, ed efätükob onis, Söl sagom.*
10. *At binon diatek, keli olonülob pos dels at ko dafamül Yisraeläna, Söl sagom. Ostäpodob ones lonis obik, ed onüpenob onis ini ladäls onsik. Obinob pro ons God, ed ons obinons pro ob pöp.*
11. *E no plu sifan alik otidon kesifane okik e blode okik: Seivolöd Söli! ibä valans osevons obi, e smalans onas e gretans onas.*
12. *Obinob miserik pö negid onas, e no plu omemidob sinodis e nefölotis onsikis.*
13. If nu spikom dö diatek nulik, tän cedom diateki balid evönädiköli; benö! bos, kel evönädikon ed evorädikon, primikon ad nepubön.

KAPIT: IX

1. So i diatek balid älabon бүдүлис lonik okik pro kult, e saludöpi talik.
2. Dil balid tabära pästiton so: in on ädabinons litikipian, tab e jonetabodeds; at pänemon: saludöp.
3. Po körten telid nu dil tabära äbinon, kel pänemon: Musaludöp;
4. at äninädon bovälalitari goldik e бүдөдөстөнөбөги löliko ko gold peramatöli, in kel äbinons lufiad goldik ko manad, staf di ‚Aaron‘, kel ifloron, e бүдөдөстөнөс,
5. sus ats kerubs glora äjadons rekosilategoti. Dö ats nu no osagobs patis.
6. Posä val so pistiton, ini dil balid tabära kultans ün del alik änügoloms ad plägön kultu;
7. ab ini dil telid te dalekultan äkömom balna a yel, no nen blud, keli äsakrifom demü nefölots nenvilik oka ed uts pöpa;
8. me kelos Saludalanal sevädükon, das veg lü Musaludöp no nog binon notidik, dü tim, das dil balid tabära nog dabinon.
9. Atos binon sümbol pro atim, ün kel legivots e sakrifots pablinons, kels no fägons ad kotenükön konsieni utana, kel dunom kultu,
10. e kels te binädons me zibs, drineds e lavs difik, sevabo бүдүлс midi teföls, kels pelonons jü tim votastida.
11. Kristus güo bitiköl as lekultan dinas fütürik, ekömom te balna ini saludöp, da tabär gudikum ä lölöfikum, kel no pemekon me nams, sevabo, kel no duton lü jafot at,
12. e no ko blud hikaparas e bubülas, ab ko blud lönik okik, ad tuvön beatükami laidüplik.
13. If ya blud toras e hikaparas, e zen kunüla, kel pagifülön ad klinükön koapi, saludükon profenanis,
14. vio mödikumo blud Kristusa, kel ededietom oki dub Lanal laidüplik nenmiotädiko Gode, oklinükön konsieni obsik de vobots deadik, ad kultön Godi liföl.
15. Sekü atos binom Medal diateka nulik; dat, nü edeadom ad rekosilön nefölotis timü diatek balid pedunölis, utans, kels pevokedons, dagetonsös föli proma gerota laidüplik!
16. Ibä ütöpo, kö tästum dabinon, zesüdos, das dead tästumana pakonstaton;
17. ibä tästum te lonöfon, if deadans dabinons, neai ga labon lonöfi timü lif tästumana.
18. Sekü atos i diatek balid no pesaludükon nen spil bluda.
19. Ibä, posä бүдөдөс valik piloreidons ma lon fa ‚Moyses‘ lo pöp lölik, äsumom bludi bubülas e hikaparas ko vat, lain karminik e hüsop, ed äbegifülom me ats e buki it e pöpi lölik,
20. äsagölo: *Atos binon blud diateka, keli God ebligädöm oles!*
21. Leigo äbegifülom me blud tabäri e stömis valik kulta.
22. Ma lonem dins ze valiks päklinükons me blud; nen spil bluda pard no jenon.

23. Klu äzesüdos, das magš dinas sülik päklinükons me medš at, ab dins sülik it me sakrifots, kels ävöladons plu ka ats.
24. Ibä Kristus no enügolom ini saludöp me nams pemeköl: kopied voikosa, ab ini sü it, ad dajonön oki lo God demü obs.
25. I no änedom sakrifön suvo oki it, äsä dalekultan, kel nügolom alyeliko ini Musaludöp ko blud no okik;
26. voto, de prim levala imutomöv sufön suvo; ab nu pos pasetikam pötik tima epubom te balna, ad moedön sinodis dub sakrif oka it.
27. Leigo äsä binos fümik, das mens mutons deadön balna, e pos atos cödet kömon,
28. so i Kristus, posä pesakrifom balna ad moedön sinodis mödikanas, opubom pö naed telid, ye no demü sinods menas, ab ad beatükön utanis, kels spetons omi.

KAPIT: X

1. Bi ga lonem binon te jad saludadinas okömöl, e no mag voik onas, at fägon nemögiko ad nedöfükön medü sakrifots, kelis blinoy laiduliko alyeliko, utanis, kels nilikons so lü God.
2. If atos binonöv soik, sakrifans no ifinükomsöv-li ad sakrifön, bi, dubä ya seimna piklinükoms, no plu älabomsöv sevedi sinodas?
3. Güo in sakrifots at alyeliko mem sinodas dabinon.
4. Blud toras e hikaparas ga nemögiko fägon ad moükön sinodis.
5. Demü atos sagom pö köm oka ini vol: *Sakrifoti e legivoti no desirol; ab koapi eblümükol obe.*
6. *Holokostis e sakrifotis demü sinods no plidol.*
7. *Täno äsagob (in bukaruläd epenoy dö ob): Ekö! kömob, o God! ad dunön vili olik.*
8. Büiko äsagom: *Sakrifoti e legivoti, holokostis e sakrifotis demü sinods no desirol e no plidol, ats binons sakrifots, kels pablinons ma lonem;*
9. pos atos äsagom: *Ekö! kömob ad dunön vili olik.* So mopladam balidi ad givön pladi telide.
10. Stabü vil at pesaludükobs förio dub sakrif koapa Yesusa: Kristus.
11. Is kultan alik stanom ad dunön aldeliko kulti okik ed ad blinön ai dönu sakrifotis ot, kels ga neai fägons ad moükön sinodis,
12. ed us om, posä eblinom demü sinods sakrifoti balik bal, eseidom oki laidüpio detaflanü God,
13. fovo stebedölo, *das neflens omik popladons as futabam pro futs omik.*
14. Ibä me sakrifot bal at enedöfükom laidüpio saludükäbis.
15. Atosi i Saludalanal temunon obes, ibä posä esagon:
16. *At binon diatek, keli elonülob pro ons pos dels et, sagom Söl: Ostäpodob lonis obik ini ladäls onsik, ed onüpenob onis ini täläkts onsik,*
17. *e sinodis e nefölotis onsikis no plu omemidob.*
18. Benö! nü ats peparons, sakrifots demü sinods no plu binons zesüdiks.
19. Bi nu labobs gitäti, o svists! ad nügolön dub blud Yesusa ini Musaludöp,
20. ekulom ga obes vegi nulik lifik da körten, sevabo, da mid okik,
21. e labobs kultani gretik pepladöl ini dom Goda;
22. lüköombsöd ko ladäl stedälik, ko konfid fulik in lekred, bi ladäls obsik peklinükons de konsien badik, e koaps obsik pelavons me vat rafinik.
23. Kipedobsöd lekoefi fümädik spela! (bi om, kel egivom promi, binom fiedik).
24. E demobsöd odis, e stigädobsöd odis ad löfön ed ad dunön vobodis gudik,
25. ad no blebön fagiks de kobikams olsik, äsä semans kösömons ad dunön, ab meibobsöd obes, fe plüo, plü del gretik nilikon!
26. Ibä, if sinobs sevediko, posä edagetobs dasevi verata, sakrifot demü sinods no plu ereton,
27. ab spet jeiköl cödeta e fila flamöl, kel onosükon taanis.
28. If ek nestümon lonemi di ‚Moyses‘, odeadon nenmiserö nämätü temunod temunanas tel u kilas,
29. pönodi lio vemikumi cedols-li täno, das utan meriton, kel dästepon Soni Goda, ludigidon bludi diateka, dub kel pesaludükon, e viodon Lanali benäda?
30. Sevobs ga, das pepenos: *Vindit duton lü ob, obläfob, Söl sagom, ed in top votik: Söl ocödom pöpi okik.*

31. Binos jeikik ad reafön ini nams Goda liföl.
32. Memolsöd paseti, ün kel, posä pekleilükols, esufols komipi ninälik mödik!
33. dilo bi ols it äbinols yegs riprodas e dränälas, dilo bi ekompenols ko utans, kels esufons träiti ot.
34. Ibä äkeliedols ko fanäböpan, ed äsufols freda ravi dalabotas olsik, bi äsevols, das labols dalabi gudikum ä fümiki in süls.
35. Klu no deimolsöd nenplafi olsik! at blinon bläfodi gretik.
36. Ibä neodols sufäli, dat, posä ufölols vili Goda, dagetolsös promoti!
37. *Klu stebedolsöd nog dü brefüp, ed om, kel okömom, odabinom, no oblebom fagik.*
38. *Gidan olifon in lekred, ed if yilidon sekü dred, tän lan obik no plidon oni.*
39. Ab bligäd obsik no binon: yilidön, kelos kodon päridikami, ab: lekredön, ad savön lani.

KAPIT: XI

1. Lekred nu binon konfid fümik dinas paspelöl, ä süad dö dins, kels no binons logamoviks.
2. Demü lekred oksik ga büans egivons temunodi stimik.
3. Dub lekred dasevobs, das leval pejafädon dub vöd Goda; klu, das dabinots logädik no edavedons se logamovikos.
4. Dub lekred ‚Abel‘ eblinom Gode sakrifoti jerabikum, ka uti ela ‚Cain‘; dub lekred at dö om petemunos, das äbinom ritan; kodü legivots oma God it etemunom atosi; e dub lekred at nog spikom pos deadam okik.
5. Dub lekred ‚Henoah‘ pämosumom nes logön deadi; no pätuvom, bi God imosumom omi. Bü mosum okik ädagetom ga temunodi, das God äplidom omi.
6. Nen lekred nu no binos mögik ad plitön Godi. Ibä utan, kel nilikon lü God, muton lekredön, das dabinom, e das benobläfom utanes, kels sukons omi.
7. Dub lekred ‚Noe‘, penunedöl tefü dins, kels no nog äbinons logädiks, ädemom atosi, ed äbumom raki, ad savön famüli okik. Dub atos emicödom volanefi, ed evedom geran gida lekreda.
8. Dub lekred ‚Abraham‘, ven pävokom, äsetevom lobediko lü top, keli ögetom as gerot; äsetevom, nendas äsevom, kitopio ägolom.
9. Dub lekred älomädükom oki ini län pepromöl, äsä ini län foginik, bi älödom us in tänads ko ‚Isaac‘ e ‚Iacob‘, kels igeroms promi ot.
10. Ibä ästebedom zifi labü stababumäds, kela bumavan ä jafädan God binom.
11. Dub lekred igo ‚Sara‘ edagetof fägi ad pafekunön, do bäldot pötik ad atos ipasetikon; bi älecedof omi, kel ipromom atosi, konfidoviki.
12. Sekü atos i de balan, kel ya ilifovorikom, posmenef pemoton so mödik, äsä stels len sil, ed äsä sab jola mela, kel binon nenumovik.
13. Atans valik edeadons in lekred, nendas edagetons promotis, ab elogons ed eglidons onis fagao, älekoefölo, das äbinons foginans e lotans su taled.
14. Ibä utan, kels sagonis dinis at, sevädükons kleiliko, das sukons lomäni.
15. Ed if ibetikonsöv pö atos läni, keli ilüvons, tän ilabonsöv pöti ad gegolön usio.
16. Ab nu äledesironis lomäni gudikum, sevabo süluki. Demü atos God no äjemom ad panemön God onas; ibä efünom ones zifi.
17. Dub lekred esakrifom ‚Abraham‘ eli ‚Isaac‘, ven päblufom; om, kel egetom promi, esakrifom soni balik okik;
18. tefü om ga pisagos: *In ‚Isaac‘ olabol posbinükäbis, kels olabons nemi olik.*
19. Äspetom, das God älabom nämädi ad lelifükön deadanis. So äsvo egegetom omi.
20. Dub lekred ‚Isaac‘, äsagöl dinis ökömöl, ebenedom eli ‚Iacob‘ ed eli ‚Esau‘.
21. Dub lekred ‚Iacob‘, ädeadölo, äbenedom alani sonas ela ‚Ioseph‘, ed oki ästütölo su gnob stafa okik, ästimodom omis.
22. Dub lekred ‚Ioseph‘ äbetikom pö deadam okik setevi cilas Yisraeläna, ed ägevom büdülis tefü boms okik.
23. Dub lekred ‚Moyses‘, pos moted okik mö muls kil, päklänedom fa pals okik, bi atans älogons, das cil äbinom jönik, e no ädredons pro büd hirega.
24. Dub lekred ‚Moyses‘, ven ivedom gretik, ärefudom ad panemön son dauta faraona,

25. bi äbuikom ad kesufön ko pöp Goda, kas labön fruti nelaidüpik sekü sin.
26. Äcedom lunofi demü Kristus liegi gretikum, ka divis Lägüptäna; ibä ädemom bläfodi.
27. Dub lekred älvom Lägüptäni, nes dredön tefü zun hirega; ibä äläidälom, äsva ilogom Nelogädali.
28. Dub lekred ästidom pajadi e begifüli bluda, dat päridükan balidmotäbas no doatonös onis!
29. Dub lekred ätevons love Redamel, äsva ägolons love län sägik, du Lägüptänans, ven äriskoms otosi, änoyoms.
30. Dub lekred möns ela ‚Iericho‘ äfalons, posä izügoloms dü dels vel zü ons.
31. Dub lekred jinepuedan: ‚Rahab‘ no epäridikof ko nelobedans, bi igetedof püdo spionanis.
32. Kisi osagob-li nog plu? ibä tim odefonöv, if okonoböv dö ‚Gedeon‘, ‚Barac‘, ‚Samson‘, ‚Iephtha‘, ‚David‘, ‚Samuel‘ e profetans,
33. kels evikodoms dub lekred regänis, eplägoms gidi, edagetoms promis, efärmükoms lemudis leonas,
34. ekvänoms vemi fila, eskeapoms de köted gläva, de fib evedoms nämiks, ebinoms nämiks in komip, efügoms militis neflenik.
35. Voms ägegetofs se lelifükam deadanis oksik. Votans ädabinons, kels pädatomons, e no älüsumons libükami ad dagetön lelifükami gudikum.
36. Dönu votans esufons kofi e lebatami, ed i jänädami e fanäböpami,
37. pestonons, pedusaovons, petomons me datomöms, pesasenons me gläv, äzitevons in jijipaskins e jikaparaskins, pö nelabs, dränäls e miträits.
38. Vol no ädigädon ad labön onis: ezitevons da däsärts, love bels, in lekevs e slitods.
39. Etans valik, kels ebinons temunans lekreda, no edagetons föli proma,
40. bi God ijonidükom obes gudikumosi, dat no önedöfikonsös nen obs!

KAPIT: XII

1. Benö! i obs, pezüöl dub lefog so gretik temunodas, vilobs kludo deseitön fledi alik e sini obis tädöli, e belifön sufälo karieri obes pebüojonidüköli;
2. du demobs Geidani ä Lölöfükani lekreda: Yesus, kel, demü fred oke pebüojonidüköl, äludigidölo jemodi, epolom krodi, ed eseidom oki detaflanü tron Goda.
3. Betikolsöd ga omi, kel esufälom, das sinans etaspikons so vemo ome, dat ols, eperölo kuradi, no fenikolsös!
4. No nog etadunols bludamio pö komip olsik ta sin.
5. Ed eglömols meibi, keli esagom oles asä sones: *O son obik! no lutäxetolöd lepöni Söla, e no nenkuradolöd, if papöno! fa om!*
6. *Ibä Söl lepönom utani, keli löfom, lebatom soni alik, keli lüsumom.*
7. Sufälolsöd lepöni! God träitom olis asä sonis. Ibä son vo dabinom-li, keli fat no lepönom?
8. If ublebowsöv nen lepön, pö kel valans ekompenons, tän binolsöv bastars, no sons voik.
9. Ven nu obs, do pelepönobs fa fats lönik obsik, ga stimobs omis, no mutobsöv-li sumätöfükön plüo obis Fate lanas, e so lifön?
10. Etans ga elepönoms obis dü brefüp ma plid oksik, ab om lepönom obis ad frut obas, dat okompenobsös pö salud omik!
11. Lepön alik jinon binön büfiko no din freda, ab lüga; ab latikumo prodon fruti gida e püda utanes, kels eskilükons okis dub on.
12. Demü atos, löükolsöd namis trögik e kienis fiböfik!
13. Kamükolsöd vegis pro futs olsik, dat bos, kel binon lemik no pamiyoinonös, ab buikumo panätükonös!
14. Steifolsöd ad kipedön püdi ko valans, ed ad dagetön saludikami, nen kel nek ologon Söli!
15. Kälolsöd, das nek peron benädi Goda, das no vul biedäla löikon e kodon töbi, e dub atos mödikans pamiotons!
16. das nek binon nepuedan, u nensaludan äsä ‚Esau‘, kel äklemom tä zib bal balidmotedagitäti okik.
17. Ibä nolols, das, ven ävilom gerön latikumo benedi, pädeimom; no ätuvom pöti pro lepid okik, do ästeifom ko drens ad dagetön benedi.
18. Ibä no eniliks lü bel doatamovik, [‚Sinai‘] pelivupöl in fil flamöl, dag, jad e tep,
19. tonäd posunas e vög vödas. Utans, kels ällilons atosi, älebegons ad no plu vögön lü ons.

20. (Ibä no äkanons sufälön utosi, kelos päbüdon ones: *Igo if nim doatonöv beli, pöstononöv.*
21. E pubod äbinon so jeikik, das ‚Moyses’ äsagom: *Fulob me dred, e dremob).*
22. Nö! ekömols lü bel: ‚Sion’ e lü zif Goda liföl, lü el ‚Hierusalem’ sülik, e lü degmilats silananas,
23. lü zälakobikam e komot balidmotäbas, kels peregistarons in sül, lü God: Cödal valanas, e lananas ritanas enedöfiköl,
24. lü Yesus: Medal diateka nulik e blud pespilöl, kel spikon nämöfikumo ka ut ela ‚Abel’.
25. Kälälolsöd, das no deimols omi, kel spikom lü ols! ibä utans no eskeapons de pön, kels ädeimons omi, ven änunedom su taled; vio plüo täno obs, ven deflekobs obis de om, kel spikom se sül.
26. Ifi vög omik edremükon ettimo tali, nu enunom: *Nog balna odremükob no te tali, ab i süli.*
27. Vöd at: *Nog balna zeilon dädukami bosa mufovik, bosa pejaföl, dat utos, kel no binon mufovik, bleibonös dabinön!*
28. Danöfobsöd kludo, das kompenobs pö regän nemufovik, e dünobsöd so plitiko Godi, ko dalestüm e relöf!
29. Ibä God obsik binom fil nosüköl.

KAPIT: XIII

1. Svistilöf blibonöd in ols!
2. No glömolsöd lotidiäli! Dub on semans, nes äsevons osi, elotidons silananis.
3. Betikolsöd fanäböpanis asä kefanäböpanis, miträitäbis, äsva koaps olas it esufons miträitis!
4. Mat binonöd puedälük ön tef alik! Matabed binonöd nenstenik! Nepuedanis e dulteranis God ocödetom.
5. Kondöt olsik binonöd nen moniäl! Kotenolsöd ko utos, kelosi dalabols! ibä God it esagom: *No ofätükob olis, no oliüvob olis.*
6. Kanobs kludo sagön kurado: *Söl binom yufan obas, no odredob. Kisi men oblinädon-li obe?*
7. Betikolsöd büanis olsik, utanis, kels enunoms oles vödi Goda; züpolsöd lekredi omsik, küpolsöd seki kondöta omsik!
8. Ed ädelo ed adelo Yesus: Kristus äbinom e binom otan, ed obinom otan laidüpio.
9. No leadolsöd pöladugön olis dub lejons mödasotik e fogniks! ibä binos gudik, das ladäl panämöfikon dub benäd, no dub zibs, de kels gebölans no labons fruti.
10. Labobs latari, de kel utans, kels dünoms tabäri, no daloms fidön.
11. Ibä koaps nimas, kelas blud pablinon ini Musaludöp fa dalekultans demü nosükam sinodas, pafefilükons plödü tänadöp.
12. Demü atos i Yesus, ad saludükön pöpi me blud lönk okik, esufom plödü leyan.
13. Segolobsöd kludo se tänadöp lü om, ad sufön lunofi omik!
14. Ibä no labobs is zifi bliböl, ab sukobs fütüriki.
15. Vilobs kludo blinön dub om Gode laidulo sakrifoti leloba; sevabo fruti lipas, kels lekoefons nemi omik.
16. No glömolsöd ad benodön ed ad kekompenükön! ibä God plidom sakrifotis somik.
17. Lobedolsöd duganis olsik e sumätöfikolsöd olis omes! ibä as mens, kels omutoms gidükön seimna, galedoms lanis olsik. Kälälolsöd, das dunoms atosi fredö e no seifölo! ibä atos no binon frutik pro ols.
18. Plekolsöd pro obs! ibä lecedobs, das labobs konsieni klinik, bi vilobs ön tefs valik kondötön gudiko.
19. Plüo kazetiko lebegob oles ad dünön atosi, dat pagegiovös oles plüo büikumö!
20. God püda, kel elelifükom nu se deadans galedani gretik jipas, Söli obsik: Yesus Kristus, dub blud diateka laidüpi,
21. blinädömöd oles dinis valik, kels binons gudiks, sodas fölols vili omik, du süükom in ols utosi, kel pliton omi dub Yesus: Kristus, lü kel glor binonöd laidüpio! So binosös!
22. Lebegob oles, o svists! lüsumolsöd vödi stigäda! ibä me vöds nemödik epenob osi oles.
23. Sevolsöd! das hisvist obsik: ‚Timotheus’ pestadükom libio. If kömom suniko, spelob ad logön ko om olis.
24. Glidolsöd duganis valik olsik e saludanis valik! Litaliyänans glidons olis.
25. Benäd binonöd lü ols valik! So binosös!

(Peponon lü hebreyans se Litaliyän dub ,Timotheus')

PENED DE ,IACOBUS'

1. ,Iacobus': dünan Goda e Söla: Yesus Kristus, glidom tribütis spearik degtel:
2. Lecedolsöd kodi freda gretik, o svists! if reafols ini blufods mödasotik!
3. bi sevolts, das, if lekred olsik benosufon blufi, vedükons olis sufädikis.
4. Sufäd binonöd ye lölöfik, dat binolsös lölöfiks ä nendöfiks, e tefü nos nesaidolsös!
5. If ek olas labonöv defi sapa, begolöd täno oni Gode, kel givom oni valanes balugiko e nenleblamo; ed at polegivon ole.
6. Ab begolöd oni lekredölo, nen dot alseimik! ibä utan, kel doton, sümon ad lefef mela, kel pamüfon mo e ge dub vien.
7. Soman no cedonöd, das odageton bosu de Söl!
8. Binon men miladälik, nefümik in kondöt okik.
9. Lobolsöd svisti bapik in utos, in kel stodon löpiko!
10. ab liegiki in bapikam omik! ibä, leigoäsä flor in yeb, opasetikon.
11. Ibä, if sol esülöpikon glutiko, ed esigükon yebe, tän i flor in on edofalon, e logot jönik okik emoikon. Leigoso liegikan ofainikon dü vegam okik.
12. Beatik man binom, kel benosufom blufodi; ibä if klülädos, das sufidom ta on, tän ogetom kronüli lifa, keli Söl epromom utanes, kels löfons omi.
13. Nek sagonöd, if pablufodon, das pablufodon fa God! ibä God no pablufodom dub bad, ed om it no blufodom eki.
14. Nö! alan pablufodon dub desir lönik okik, kel midugon e bätodon oni.
15. If poso desir pafölon, tän kodon sinodi, ed if sinod peduonon, tän oprodon deadi.
16. No pölolsöd, o svists palöfö! obik!
17. Givot gudik alik, legivot lölöfik alik, kömon löpao de Fat litas, in kel ni votikam, ni jad güikama dabinon.
18. Ma vil okik ejaädom obis dub vöd verata, dat öbinobsös äsvo balidans jafäbas okik!
19. Kludo, o svists palöfö! obik! men alik binonöd vifik ad lilön, nevifik ad spikön, nevifik ad zunön!
20. Ibä zun mana no jenöfikon gidi Goda.
21. Deükolsöd kludo miotädi valik e seglofoti valik zuna, e lüsumolsöd sofälo vödi, kel pestäpodon oles, e kel fägon ad savön lanis olsik!
22. Binolsöd fölans vöda, e no te lilans, cütölo olis it!
23. Ibä if ek lilon vödi e no dunon ma on, tän sümon ad utan, kel logon in lok logodi voik okik,
24. ibä, if elogon oni, eglömon, vio elogoton, sosus emogolon.
25. Ab utan, kel eküpedon lonemi lölöfik, lonemi liba, e dunon laiduliko ma on; kel no binon lilan glömälik, ab ek, kel dunon, atan obinon beatik dub kondöt okik.
26. If ek pölacedon oki relöfiki, du no müton linegi okik, ab cüton oki it, tän relöf onik no labon völädi.
27. Relöf rafinik ä nenstenik kol God ä Fat binädon me stütedön nenpalanis e jiviudanis pö dränäls onsik, e me kipedön okis it no pemiotölis dub volanef.

KAPIT: II

1. O svists obik! no labolsöd pö lekred in Söl glorik obsik: Yesus Kristus, buükami pösoda alseimik!
2. If nu ini kobikam olsik man nükömom, kel labom linis goldik len doats e klotemi magifik, ed i pöfan nükömom in klotem pöfädik,
3. e lölogols vemo polani klotema magifik, e sagols: „Siedolöd oli sui seadöp gudik at,,! e sagols pöfane: „Bleibolöd stanön us,,! u: „Seidolöd oli us lä futabam obik,,!
4. No edistidols-li üfo ninälo, e cödöt olsik no perübükon-li dub vätäls badik?
5. Dalilolsöd, o svists palöfö! obik! God no evälom-li pöfanis vola ad binön liegiks in lekred, e gerans regäna, keli epromom utanes, kels löfons omi?
6. Ed ols ludigidols pöfani! Liegans no binons-li utans, kels bemastons olis? Ons no binons-li utans, kels sitatons olis lü cödöp,

7. e kels slänons nemi jönik, me kels panemols?
8. If too fölols lonemi regöfik ma vöd bibik: *Sötöl löfön kementi olik äsä oli it!* tän dunols gudiko.
9. If ye buükols balani bu votan, tän duinolns sinodi, e papönols ma lonem as nefölans.
10. Ibä utan, kel fölon lonemi lölik, ab nefölon büdedi bal, evedon pönovik.
11. Ibä, om kel esagom: *No sötöl dulterön!* i esagom: *No sötöl deidön!* If nu no dulterol, ab deidol, tän evedol nefölan lonema.
12. Spikolsöd e dunolsöd as mens, kels pacödons ma lonem liba!
13. Ibä cödet nenmiserik palonülon tefü utan, kel no ejonülon miseri; miser pluon leigodü cödet.
14. Kisi frutos-li, o svists obik! va ek sagon, das labon lekredi, if dunon nosi? Lekred at kanon-li savön oni?
15. If nu hisvist u jisvist binon nüdik, e nelabon nulüdoti aldelik,
16. ed ek olas sagol: „Gololöd püdo, pavamükolöd e pasatükolöd,,! e no givol one uti, keli koap neodon; kisi atos fruton-li?
17. So i lekred, kel no peyümäton ko duns, binon ito deadik.
18. Ud ek osagon: ‚Labol lekredi, ed ob dunob‘. Jonolöd nu obe lekredi olik, nen duns olik! ed ob ojonob ole lekredi obik me duns obik.
19. Lekredol, das God balik dabinom. Dunol gudiko. I diabs lekredoms atosi, e dremoms sekü dred.
20. Ab vilol-li sevön, o men fopik! das lekred nen duns binon nenvöladik?
21. ‚Abraham‘: lefatal obsik, no pegidükom-li dub duns okik, ven ävilom sakrifön su latar soni okik: ‚Isaac‘?
22. Logol kludo, das lekred äkobovobon ko duns omik, e lekred omik pälölöfukon dub duns omik.
23. So vöd bibik päfölon, kel tonon: ‚Abraham‘ *älekredom in God, ed atos pelecedon gidik ome, e pänemom flen Goda.*
24. Logols kludo, das men pagidükon dub duns okik, e no te dub lekred.
25. E jinepuedan: ‚Rahab‘ no pegidükof-li i leigoso dub duns okik, ven ägetedof lesedäbis ini dom okik, ed äkoedof mogolön onis ve veg votik?
26. Ibä leigoäsä koap nen lanöf binon deadik, lekred nen duns binon deadik.

KAPIT: III

1. No tidals mödik binomsöd bevü ols, o svists obik! ibä sevols, das pacödobs sevärikumo!
2. Ibä pö dins mödik obs valik tifalobs. If ek no tifalon pö spikam, tän binon men nendöfik, e fägon ad stirön koapi lölik okik.
3. Ekö! if lenükobs mütömis ini muds jevodas, dat lobedonsös obis! tän stirobs i koapis lölik onsik.
4. Logolsöd i nafis! Ifi binons vemo gretiks, ed ifi paföfiomufükons dub viens vemik, padugons medü stiröm pülik utopio, kö stiran vilom ma plid okik.
5. Leigo i lineg binon limed smalik, e ga plu nämädon. Logolsöd, vio fil smalik filidon kumi gretik boada!
6. So i lineg binon fil, fonät negida. Lineg biton bevü limeds obsik as cif, mioton koapi lölik obsik, e filidon goli menäda, e pefilidon it dub höl.
7. Natäli kinik sügafs e böds, kripafs e melafs bo labons, nims valik pateimons e peteimons fa menef;
8. ab linegi men nonik ekanon teimön: binon bad nemütovik, fulik me venen deidöl.
9. Me on lelobobs Godi ä Fati, e me on maleditobs menis ma mag Goda pejafölis.
10. Se mud ot bened e maledit kömons. O svists obik! atos no sötonöd binön so!
11. Fonons-li bo se hog ot fona vats svidik e biedik?
12. O svists obik! Figabim kanon-li prodön learaflukis? u vitid-li figis? So i fon salöfavata no prodon flifavati.
13. Kin olas binon-li sapik e täläktik? Jononöd atosi dub kondöt gudik, dub duns in sofäl sapik!
14. If labols jaludi biedälik e zuniäli in ladäls olsik, tän no pleidolsöd e no lugolsöd ta verat!
15. Ibä sap et no kömon löpao, ab binon taledik, sänsüelik, diabälik.
16. Ibä ütöpo, kö jalud e zuniäl dabinons, i brul e duns badik valasotik dabinons.
17. Sap, kel kömon löpao binon güo bü val rafinik, täno püdiälik, pötik, süadöfik, fulik me miser e duns gudik, nepaletik, nensimulik.

18. Sek gida nu jenon in püdi, e fruton onis, kels kipedons püdi.

KAPIT: IV

1. Kis binon-li kod, das feits e komips dabinons bevü ols? No binos-li, bi in limeds olsik desirs valasotik komipons?
2. Desirols, e no labols; sasenols e jaludols, e no fägols ad dagetön; feitols e komipols, no getols, bi no plekols;
3. plekols e ga no getols. Kod atosa binon, das plekols badiko, bi desirols te ad fölon desiris olsik.
4. O hidulterans e jidulterans! no sevols-li, das löf dinas volädik binon nenlöf Goda? Klu utan, kel binon flen voläda, bitikon as neflen Goda.
5. U cedol-li, das utos binon vanik, kelosi bibapenäd sagon: *Lezilo Lanal, keli God ekoedom binön in obs, desiron obis.*
6. Ab gevon obes benädi gretikum, demü atos sagon: *God taom ta pleidälans, ab gevom benädi mükanes.*
7. Sumätükolsöd olis kludo Gode, e tadunolsöd diabi, ed ofugom de ols!
8. Nilikolsöd lü God, ed onilikom lü ols. Klinükolsöd namis olsik, o sinans! e rafinükolsöd ladälis olsik, o miladälans!
9. Bitolsöd as miserabans, lügodolsöd e violsöd! Smil olsik cenonöd ad lügod, fred olsik ad nenkurad!
10. Donükolsöd olis lo Söl! ed olöpükom olis.
11. No slänolsöd odis, o svists! Utan, kel slänon svisti okik, kel cödon svisti okik, slänon lonemi, e cödon lonemi. If nu cödon lonemi, no binon fölan lonema, ab cödal ona.
12. Bal binom Lonilonal ä Cödal; om, kel kanom savön e päridükön. Ab ol, kis binol-li, kel vilol cödön kemeni olik?
13. Benö! ols, kels sagols: ‚Adelo ud odelo otävobs lü zif at ud et, oblibobs us dü yel bal, otedobs us, ed odagetobs gaenodi’.
14. (Ols sevols nosi odela. Kis ga lif olsik binon-li? Binon vap, kel jonon oki dü timül, e täno nepubon dönu).
15. Plas sagols: ‚If Söl vilom, ed if obleibobs lifön, odunobs atosi ud etosi’.
16. Ab nu pleidülols me pleidül olsik. Pleidül somik valik binon badik.
17. Klu pro utan, kel sevon, das söton dunön gudiko, e no dunon osi, atos binon sin.

KAPIT: V

1. Benö! o liegans! Drenolsöd e yamolsöd dö mijenots, kels tädons olis!
2. Lieg olsik epuridikon, klots olsik pedälufidons dub tiens,
3. goldots e largentots olsik eruilons, e ruil at otemunon ta ols, ed okonsumon as fil midi olsik. Espälols onis ün dels lätik.
4. Ekö! mesed fa ols pegekipöl vobanas, kels ebefodons länedis olsik, flagon laodiko vinditi, e vokäd fodanas erivon lilis Söla milita lemödotas.
5. Elüxüödols su taled, ed enestönols, ladäls olsik edajuitons, äsä ün del puga.
6. Ecödetols, esasenols ritani, nendas etadunom olis.
7. Binolsöd kludo lunasufälik, o svists! jü köm Söla! Ekö! feilan stebedom prodoti jerabik tala sufädölo, jüs udageton reini gölayelik e latayeliki.
8. Binolsöd i ols sufädiks, kuradükolsöd ladälis olsik! ibä köm Söla binon nilik.
9. No seifolsöd lo ods, o svists! dat no pecödolsös, ekö! Cödal stanom fo yan.
10. Züpolsöd, o svists obik! sami profetanas pö suf e sufäl omas, kels äspikoms nämätü Söl!
11. Ekö! nemobs beatikis utanis, kels ejonons sufäli. Elilols dö sufäl ela ‚Job’, e sevols, vio Söl ekoedom fijenön fäti; ibä Söl fulom me kelied e miser.
12. Bü val, o svists obik! No yulolsöd! ni nämätü sül, ni nänätü tal, ni me yul votik alseimik: el si! olsik binonöd: si! El nö! olsik: nö! dat no reafolsös ini cödäd!
13. If ek bevü ols binon neläbik, tän plekonöd! if binon fredaladälik, tän kanitonöd psamis!
14. If ek bevü ols binon malädik, tän vokonöd bäldikünanis komota! Leadolsöd plekön omis pro on, posä eleüledoms oni nämätü Söl me leül!

15. E plek lekredik osavon malädani, e Söl okoedom löädön oni; ed if eduinon sinodis, tän ats popardons one.
16. Koefolsöd odes midunotis olsik, e plekolsöd pro ods, dat saunikolsös! Plek nämöfik ritana binon nämädik.
17. ‚Elias‘ äbinom men labü natäl, äsä ut obas. Äplekom, dat no reinosös! e sui taled no äreinos dü yels kil e muls mäl.
18. Ed äplekom dönu, e sil ägivon reini; e taled ädaglofikon prodi okik.
19. O svists! if ek bevü ols edeikon de verat, e votan leceinon oni,
20. sevolsöd täno, das utan, kel leceinon sinani de pöl onik, osavon lani atana de deadam, ed otegon mödoti gretik sinodas!

----- oOo -----

PENED BALID DE ‚PETRUS‘

KAPIT: I

1. ‚Petrus‘: paostolan Yesusa: Kristus väläbes, kels stebons as foginänans speariko in Pontän, Galatiyän, Kapadokän, Lasiyän e Bitüniyän,
2. kels pevälons ma büsev Goda: Fat dub saludükam me Lanal, ad lobedön Yesusi: Kristus ed ad kompenön pö spil bluda omik. Benäd e püd binonsöd aiplu lä ols!
3. Palelobomöd God ä Fat Söla obsik: Yesus Kristus! kel in miser mu gretik okik ekodom, das ädagetobs dönumotedi e speli lifik dub lelifikam Yesusa: Kristus se deadam,
4. dat getobsös geroti nerübik, nenstenik, nefainovik, kel blümon lü ols in sül!
5. kel pakipedon dub nämäd Goda in lekred, ad daget beata, kel osevadikon ün tim lätik.
6. Fredols demü atos, do ebo nu lügols, bi atos zesüdon demü dränäls valasotik.
7. If lekred olsik benosufon blufi, kelos labon völadu gretikum, ka gold nelaidik, do at peblufon in fil, tän atos ovedon lob, stim e glor pö pub Yesusa: Kristus.
8. Nendas elogols omi, löfols omi; nendas nu logols omi, lekredols in om, e fredols me fred nesagovik ä mu glorik,
9. bi nu edagetols zeili lekreda olsik: sav lanas olsik.
10. Savi at profetans esukoms ed evestigoms, ven äprofetoms, das benäd pögevon oles,
11. du ävestigoms ad tim e pöts kiniks, lanal Kristusa, kel äbinon in oms, äjonon ed ätemunon lesufi Kristusa e glori pos atos.
12. Pidasevadükos omes, das utos no äjonidon pro oms, ab pro ols, kelos nu papredon oles fa utans, kels egetoms dasevadükami dub Saludalanal, kel pelesedon de sül, ed ini kelos silanans desirons ad jedön logedi.
13. Demü atos kälälolsöd täläktö e nebrietiko, ad blümükön olis, e spetolsöd fūmo benädi, kel pögevon oles pö pub Yesusa: Kristus!
14. Binolsöd äsä cils lobedik, no kondötolsöd, äsä ün tim büikum, kü nog äbinols nenseviks, ed äslafols de desirs olsik!
15. Vedolsöd ye nu saludiks dub kondöt lölik olsik, leigoäsä om, kel evälom olis, binom saludik.
16. Ibä in bibapenäd pepenos: *Vedolsöd saludiks, ibä ob binob saludik!*
17. If lüvokols omi asä Fati, kel cödom nenpaetiko alani ma kondöt onik, lifädolsöd täno dredo timi dü steb olsik!
18. bi sevols, das no pelevivükols se dajäf vanik vönaoloveik olsik dub bos nelaidüfik: largent u gold,
19. ab dub blod jerabik Kristusa, äsä dub ut jipüla neblamabik ä nenstenika;
20. kel sio pesevom bü jaf levala, ab pas nu, ün fin timas, pedasevadükom demü ols,
21. kels edagetols dub om lekredi in God, kel elelifükom omi se deadans, ed egevom ome glori; sodas lekred olsik binon leigo spel in God.
22. Posä nu eklinükols lanis olsik dub lobed verata pro svistilöf stedälik, sötols löfön odis leladöfiko,
23. as mens, kels dönu pemotols, no dub menäd nelaidüfik, ab dub vöd liföl ä laidüfik Goda.
24. *Ibä mid valik binon äsä yeb, e glor valik ona äsä flor in yeb; yeb efainikon, e flor in yeb edefalon;*
25. *ab vöd Söla blibon laidüpio.* Ed at binon vöd, keli predobs oles.

KAPIT: II

1. Klemolsöd kludo badi valik, cüti valik, simuli, glöti, mispiki valik,
2. e desirolsöd äsä nulomotäbs miligi tikälik ä rafiniki, dat daglofolsös ad beat olsik!
3. if nemu egutols, das Söl binom benädik.
4. Kömolsöd lü om, lü ston lifik, kel fe pedeimom fa mens, ab pevälom e pestimom fa God,
5. e leadolsöd febumön olis it, asä stonis lifik, ad dom lanöfik, ad kultanam saludik, kel blinon sakrifotis lanöfik, kels plitons Godi dub Yesus: Kristus!
6. Ibä in bibapenäd pepenos: *Ekö! seitob in Siun gulastoni pevälöl ä jerabiki; utan, kel labon konfidi in on, no posäspetükon.*
7. Pro ols, kels lekredols, atos binon stim, ab pro nenlekredans: *ston, keli bumans edeimoms, evedon gulaston,*
8. e *ston, ta kel jokoy, e klif skäna.* Jokons ta on, bi no lekredons vödi.
9. Ad atos i pejonidons. Ab ols binols menäd pevälöl, kultanef regik, net saludik, pöp patiko pejonidöl ad sevädükön tugis oma, kel evokom olis se dag olas lü lit milagik okik.
10. Ols, kels seimna no äbinols pöp, nu binols pöp Goda; ols, kels seimna no äsufols miseri, nu pamiserols.
11. O palöföls! lebegob oles, asä foginanes e lälödanes, ad no slafön de ledesirs midik, kels komipons ta lan,
12. ab ad kondötön gudiko zänodü pagans; dat ons tü del cödetama olelobonsös Godi, ven oseivons gudikumo dajäfi olsik, tefü kel nu mispikons as tefü ut midunanas, dub vobods gudik olsik!
13. Sumätöfükolsöd kludo olis büdüles menik valik, ma vil Söla, rege asä cifätane,
14. guveranes asä lesedäbes omik ad pönön midunanis, ed ad lobön brafanis!
15. Ibä atos binon vil Goda: seilükön dub vobods gudik spikoti fopik menas nentäläktik,
16. efe as mens libik, kelas lib no binon tegamäned bada, ab as dünans Goda.
17. Gevolsöd menes valik stimi, kel duton lü ons, löfolsöd svistefi, dredolsöd pro God, stimolsöd regi!
18. O dünans! sumätolsöd ko dred lü mastans olsik, no te lü utans, kels binons gudiks e sofäliks, ab i lü sevärikans!
19. Ibä atos vedon benäd, ven ek, sevedölo, das binon dünan Goda, sufälon dolis no pameritölis.
20. Ibä lobab kinik dabinon-li if blebols sufädiks, if paflapols demü miduns olsik? Nö! if blebols sufädiks, if mutols sufön, du edunols gudiko, atos binon lo God benäd.
21. Lü atos ga pevokols, bi i Kristus esufom pro ols, eposbinükölo sami, dat ödunolsös me sam omik!
22. *No edunom sinodis, e cüt nonik ekömon se mud omik.*
23. Ga no ägezanädom, ven päzanädom, e ven äsufom, no ätädöm, ab älovegevom osi ome, kel cödom gidiko.
24. Epolom om it sinodis obsik in koap okik sui boad kroda, dat obs de sinods eliviköls ölifobsös pro gid! Pesaunükols dub flapastrips omik.
25. Ibä äpölavegols as jips, ab efläkols nu olis lü galedan ä dalogal lanas olsik.

KAPIT: III

1. Leigo i ols, o voms! mutols sumätöfön lü himatans lönik olsik, dat i semans, if no lobedoms vödi, dub kondöt jimatanas oksik nen vöd podivodükoms,
2. if logoms kondöti puedik dalestümik olsik.
3. Dek olsik no binädonöd me dins logotik; flök heras, züläg ko goldots, lenükam klotas,
4. ab dub ladäl ninälik, ko dek nerübik binäla sofälik ä takedika, kel binon völadik pö God!
5. Ibä so ettimo voms saludik edekofs okis, kels äspelofs ad God: äbinofs sumätöfiks lü himatans lönik oksik,
6. äsä ‚Sara‘ äsumätöfof lü ‚Abraham‘, ed änemof omi söli. De of evedols jicils, if dunols gudiko nen dred alseimik.
7. Leigo i ols, o mans! kosädolsöd sapo ko jimatanas olsik, asä ko menefadil fibikum, jonülolsöd stimi ofes, asä utanes, kels i binofs kegerans benäda lifa, dat no patupolsös pö plekam!
8. E fino, binolsöd baläliks, baisenäliks, fuliks me svistilöf, keliediks, flenöfiks!

9. No bläfolsöd badi me bad, zanädi me zanäd, ab güo benedolsöd! Ibä demü atos pevokols, dat ols it gerolsös benedi!
10. *Ibä utan, kel vilon löfön lifi, e logön delis läbik, stöpädonöd linegi okik de bad, lipis okik de spik cütöl!*
11. *Klemonöd badi, e dunonöd gudi; sukonöd püdi, e dayagonöd oni!*
12. *ibä logs Söla peliüdükons lü ritans, e lils omik lü plek, ab meug Söla binon ta utans, kels midunons.*
13. E kin omiträiton-li olis, if steifols ad gudön?
14. Ab ifi mutolsöv sufön sekü gid, ga binols beatiks. No dredolsöd demü ons, e no pajeikolsöd!
15. Saludükolsöd Söli: Kristus in ladäls olsik! e klienolsöd, ad gidükön alane, kel flagon atosi, speli olsik, efe sofälo e stimölo,
16. e ko konsien gudik! dat utans, kels lunofons kondöti kritik gudik olsik, jemikonsös demü släns oksik!
17. Binos ga gudikum, das ols, if God vilom atosi, sufols, do dunols gudiko, kas dunols badiko.
18. Ibä i Kristus esufom seimna demü sinods; om, kel binom gidik, pro utans, kels negidons, ad blinön olis lü God. Mido vo pedeadom, ab pelefifükom lanöfo.
19. Lanöfo esevädükom igo menes in fanäböp sludi Goda
20. utanes, kels ibinons ettimo nelobediks, ven ün dels timü ‚Noe‘, God pö lunasufäl okik ästebedom jüs rak pübumon, in kel anans, sevabo, mens jöl, pesavons de vat.
21. Gemag atosa nu bluned binon, kel savon obis, kel no binädon me moükam miota de koap, ab me lebeg Gode konsiena gudik dub lelifikam Yesusa: Kristus,
22. kel evegom sülio e binom detü God, e lü kel silanans, nämäds sumätöfons.

KAPIT: IV

1. Bi nu Kristus esufom koapo pro obs, i ols mutols vafön olis ko tikod ot, das utan, kel esufon koapo, edeimon sinodis,
2. dat lifonös me lif taledik okik no lunüpikumo ma ledesirs menik, ab ma vil Goda!
3. Ibä edulos saidiko lunüpo, das elifols ma meug paganas, das eslafikols de nestön, ledesirs, briet, lefideds, lebötids, e lugodikults sinik.
4. Nü no plu kekompenols in fiv et nestöna, efoginikons de ols, e slänons olis.
5. Ab ogidükons okis ome, kel blümom ad cödön lifölanis ed edeadölanis.
6. Ibä demü atos gospul i pepredon deadanes, dat, posä pemicödetons su taled ma mens, olifons as lanans ma God.
7. Fin vala binon nilik. Binolsöd kludo süeniks e nebrietiks, sodas kanols plekön!
8. Bu valikos löfolsöd odis ladöfiko, ibä löf tegon sinodis mödik!
9. Binolsöd lotidiäliks kol ods, nen mur!
10. Maä alan olas edageton tälenüli oka, dünonöd me at odis, as guvans gudik benäda difik Goda!
11. If ek spikon, spikonöd, äsva vöds binons de God! If ek dünon, dunonöd atosi, äsva näm kömon de God! dat God in val paglorükom fa Yesus: Kristus, kel dalabom mu laidüpo glori e nämädi! So binosös!
12. O palöfölanis! No stunikolsöd, if fil bluföl drefon olis, äsva padrefols dub bos foginik!
13. Fredolsöd, maä kompenols pö sufs Kristusa, dat i yubolsös fredö pö dasevädükam glora omik!
14. Beatols, if palunofols demü nem Kristusa, ibä täno glori e lanan Goda binons in ols. Fe panofom fa ons, ab paglorükom fa ols.
15. Nek olas ga sufolöd as sasanen, u tifan, u midunan, u blamiälän dunas votanas!
16. Ab if sufols as kritans, tän no jemolsöd, ab gloriükolsöd Godi, kodä polols digädiko nemi et!
17. Ibä tim ekömon, das cödetam oprimon in dom Goda; ed if at primon pö obs, lio täno fin obinon-li utanas, kels no elobedons gospuli Goda?
18. Ed if ritan pasavon töbo, lio täno utans, kels no lekredons Godi, e sinans, ovedons-li?
19. Klu utans, kels sufons ma vil Goda, lovegivonsöd lanis oksik Jafale fiedik e kondötolsöd gudiko!

KAPIT: V

1. As kebäldikünan ä temunan lesufas Kristus, ed i as kompenan glora podaseväduköl, lebegob bäldikünanes bevü ols:
2. Galedolsöd jepi Goda, zänodü kel binols, e kel pelükonfidon oles, no pemütölo, ab libaviliko, no demü lugaenod, ab sekü divod;
3. no as reigans komota, ab as samans jepe!
4. Tän ogetols, ven legedan kömom, kronüli nefainovik stima.
5. Leigo ols, o yunikumans! sumätolsöd sumätöfö bäldikumans; binolsöd ai mükiks kol ods; ibä *God taom ta pleidälans, ab gevom gönodis okik mükikanes.*
6. Donükolsöd kludo olis sumätöfö nam nämik Goda, dat löpükomös olis pötatimo!
7. Jedolsöd kudis valik olas sui om, ibä kälälom olis!
8. Binolsöd nebrietiks e galäliks! Taan olas, diab, zitevom as leon leroröl, sukölo utanis, kelis kanom slugön.
9. Tadunolsöd omi, binölo nämiks dub lekred, e sevölo, das suf ot i pebligädon svistes olsik in vol lölik!
10. God benäda valik, kel evokom olis ad glor laidüpi in Kristus: Yesus, posä usufols dü tim brefik, om it oblümükom, ostütom, onämükom, ofümükom olis.
11. Glor e näm binonsöd mu laidüpio lü om! So binosös!
12. Dub ‚Silvanus‘: svist fiedik olsik, cedob, epenob oles brefo atosi, stigädölo olis, e temunölo, das benäd, in kel binols, binom benäd veratik Goda.
13. Kesaludans in ‚Babylon‘ [= el ‚Roma‘ pagik] e son obik: ‚Marcus‘ glidons olis.
14. Glidolsöd odis me kid löfa! Püd binonöd lä ols valik, kels slopols Kristusi: Yesus!

----- oOo -----

PENED TELID DE ‚PETRUS‘**KAPIT: I**

1. ‚Simon Petrus‘: hidünan ä paostolan de Yesus: Kristus utanes, kels edagetons lekredi ko ut obas leigavöladiki dub gid Goda obsik e Saval: Yesus Kristus.
2. Benäd binonöd lä ols, e püd pagevonöd oles dub sev Goda e Yesusa: Söl obsik!
3. Utosi valik, kelos binon zesüdik pro lif e relöf, näm Godik omik elegivon obes dub sev oma, kel evokom obis dub glor e tug okiks;
4. dub kels proms gretikün e veütiküns pegevons obes, dat övedolsös kekompenans de natäl Godik, ed öskeapolsös de korup sekü ledesir in vol dabinöl!
5. E demü atos mutols jäfön me töbid valik, ad läükön lä lekred olsik tugi, lä tug sevi,
6. lä sev okreigi, lä okreig laidäli, lä laidäl relöfi,
7. lä relöf svistilöfi, e lä svistilöf benodäli.
8. Ibä if atos valik binon, efe bundaniko, pö ols, tän atos no obinon lindifik e nenfrutik lü ols pro dasev Söla obsik: Yesus Kristus.
9. Utan, pö kel atos no binon, binon bleinik, binon lusuemik, bi eglömon, vio peklinükon de sinods vönädik okik.
10. Klu, o svists! töbidolsöd plüo mödikumo ad fümükön vokedi e väli olas! ibä so dunölo neai otifalols.
11. Somo poletols bundano ad nügolön ini regän laidüpi Söla obsik ä Savala: Yesus Kristus.
12. Kodü atos no vilob nedunön ad meibön oles ai dönu dinis valik at, do sevols onis, e binols fümäliks tefü verat, kel binon pö ols.
13. Ab lecedob osi bligi obik, dü tim, das binob in tänad at, ad koedön galön olis, dub meib atas oles;
14. bi sevob, das lüv tänada obik ojenon suniko, äsä Söl obsik: Yesus Kristus, esevädükom obe.
15. Osteifob ad kudön, das pos movegam obik, ofägols ai dönu ad memön atosi.
16. Ibä no esöspikobs märis käfo pedatikölis, ven esevädükobs oles nämädi e kömi Söla obsik: Yesus Kristus, ab posä ivedobs logamatemunans mayeda omik.
17. Egetom ga stimi e glori de God: Fat, ven vög äkömon lü om de Gloral sublimik: *Atan binom Son palöföf obik, keli plidob vemo.*
18. E vögi at se sül äkömöli obs it elilobs, ven äbinobs ko om su bel saludik.

19. Labobs i vödi profetik dub atos fümikumi evedöli, tefü kel binos gudik, das demols oni asä liti, kel stralon in top dagik, jüs del oprimon e gödastel osülöpikon in ladäls olsik.
20. Bü val sevol, das profetam nonik penäda bibik leton pläni oknämätik,
21. ibä neföro profetam edavedon ettimo dub vil menas, ab pinügivölo fa Saludalanal, pesagon dub mens saludik nämätü God.

KAPIT: II

1. Bevü pöp i luprofetans ebinoms, äsä i bevü ols lutidals obinoms, kels onüdugom kläno häretis dämüköl e kels onoädoms Mastani, kel eremom omis, e kels blinädoms okes päridikami sunik.
2. Mödikans osödonons nestönis omsik, e dub flun omas, vegam verata poslänon.
3. Ko labiäl oksik ocütoms tuflagedo olis me vöds käfik okas; ab sis lunüp cödet omas ya pelonon, e päridikam omas no omobliron.
4. Ibä, ven God no espalom silanans esinöl, ab ejedom onis ini höl lü jänäds daga ad lovegivön onis lü cödetam lätik,
5. e no espalom volanefi vönik, ab ekipedom jölati di ‚Noe‘: heroldan gida, ven äblinom letuvatami love vol nen-Godanas;
6. ven äcödetom zifis: ‚Sodoma‘ e ‚Gomorrha‘ ad päridikam, ed äzenolefilükom onis, älonülölo so onis as sam pro nen-Godans tima fütürik,
7. du äjelom eli ‚Lot‘, kel pätomom dub dajäf nestönik nentütedanas,
8. (ibä man ritik at, kel älödom zänodü ons, pätomom aldeliko dub logam e lilam vobodas midunik onsik);
9. atos sinifon, das Söl sevom ad savön relöfanis se blufod, ed ad kipedön neritanis pönamio pro del cödetama,
10. pato utanis, kels, desirölo miotami, fölons ledesiris mida e nestümoms reigi. Fopölo e rogölo, no geyilons ad lunofön gloris,
11. du silanans, kels binons ga nämädikums ä nämädikums ka ons no riskons ad sagön Söle tefü glors et cödöti lunoföl.
12. Ab ons it, äsä nims nentikälik, labölo lüäli ad fanön e distukön, e lunofölo utosi, kelosi no sevol, opäridikons in korup oksik,
13. dub atos getölo mibläfodi negida. Lecedons lüxüödi dü del juiti, binons miotälik ä blamabiks, e nestönons ven lefidedons kobü ols.
14. Logs onas fulons me dulter, sinons nenropo; bätodons menis fibälik; ladäls onsik binons labiälik; binons cils maledita.
15. Bi edeikons de vegam verätik, epölagolons, ed esuimons vegami ela ‚Balaam‘: son ela ‚Beor‘, kel älöfom mesedi negidik,
16. ab kel ägetom blami demü nefölot okik; lodotanim müätik, äspikölo ko vög menik, äneleton fopi profetana.
17. Binons fons nen vat, fogs dub tepavien pemoföls; dag dagikün pekipedon pro ons.
18. Ibä, bi luspikons püki pleidülik nensiämik, bätodons dub ledesirs midik e nepued onsik utanis, kels eskeapons töbo de mens pölagöl et.
19. Promons ones libi, du ons it binons slafans korupa. Ibä binoy slafan de utos, dub kelos pekonkeroy.
20. If utans ga eskeapons dub sev Söla ä Savala: Yesus Kristus de miots volanefa, e pafanetons dönu dub ats, dubä pakonkerons, tän fät latikum onsik vedon badikum ka büik onsik.
21. Ibä binosöv gudikum pro ons ad no esevön vegi gida, ka, posä eseivons oni, deikons dönu de büd sanik peloveüköl.
22. Lü ons spiket pötöfon gideto: Dog, kel geflekon oki lü spukot lönik okik, e: Svin, posä pelavon, rölon oki dönu in släm.

KAPIT: III

1. At nu binon pened telid, keli penob oles, o palöföls! In peneds bofik meibob oles ad kipedön meugi rafinik,
2. ed ad betikön vödis büikummo oles fa profetans saludik pesagölis, e büdi fa paostolans olsik peloveblinöli de Söl ä Saval.

3. Bū val ga sevols, das ün dels lätik kofans adabinons, kels okondötons lecäriko ma ledesirs oksik,
4. ed osagons kofölo: ‚Kiüpo nu prom köma omik ojenon-li? Ibä sis fats edeadoms, val bleibon binön, soäsä äbinon de prim jafa’.
5. Ibä utans, kels vilons sagön dinis somik, no küpons, das süls ädabinons vönao, e das tal pestukon de vat e me vat sekü vöd Goda,
6. e das vol ettimik dub vat petuvatöl epäridikon.
7. Süls e tal atimiks ye pespälons dub vöd ot pro fil, e pakipedons pro del cödetama e päridikama menas nen-Godik.
8. Ab dini bal, o palöfölan! no neküpolsöd, das pro Söl del bal binon äsvo yels mil, e yels mil binons äsvo del bal!
9. Söl no trögom pö föl proma okik, äsä semans cedons, ab binom lunasufälik kol obs, bi vilom, das anans no päridikons, ab das valans ovotükons meugi oksik.
10. Del Söla okömon äsä tifan, tü kel süls omoikons noidiko; binets posäkobotükons dub lefil; tal e vobots valik, kels binons su on, ofefilons.
11. If val nu padistukons so, viogretiks üfo dajäf saludik e relöf olsiks mutons-li binön,
12. ven stebedols ledesiro kömi dela Goda, ün kel süls omoikons in fil, e binets ofefilikons ed ofesmetons?
13. Ma prom omik ye spetobs sülis nulik e tali nulik, in kels gid odareigon.
14. Demü atos, o palöfölan! bi spetols atosi, steifolsöd mögiküno, das otuvom olis nenstenikis e neblamabikis in püd!
15. E dasevolsöd, das lunasufäl Söla obsik dünön ad beatükam olas, äsä i hisvist palöföl obsik: ‚Paulus’ ma sap ome pegivöl epenom oles!
16. In peneds valik okik bspikom yegädi at; ab in ons dins fikuliko suemoviks dabinons; netäläktans e fibälans miükons siämi onas, äsä edunons tefü penäds votik, ad päridikam okas it.
17. Ols nu, o palöfölan! kels sevols büo atosi, kälälolsöd, das no paketirädols dub pöls nenlekredanas, e das no deikols de fümäl lönik olsik!
18. Ab daglofölsöd aiplu in benäd e sev Söla ä Savala obsik: Yesus Kristus! Glor binonöd, e nu, e laidüpio lü om! So binosös!

----- oOo -----

PENED BALID DE ‚IOANNES’

KAPIT: I

1. Kelos ädabinon de prim, kelosi elilobs, kelosi elogobs me logs obsik, kelosi elelogobs e nams obsik edoatons, tefü vöd lifa,
2. (ibä lif edasevädikon; elogobs oni, temunobs e dasevädükobs oles lifi laidüplik; äbinon lä Fat, e pedasevädükon obes);
3. kelosi elogobs ed elilobs, utosi nu sevädükobs i oles, dat labolsös kompeni ko obs, du obs i labobs kompeni ko Fat e Son omik: Yesus Kristus!
4. Penobs oles atosi, dat fred olsik binonös lölöfik!
5. E nun, keli elilobs de om, e keli sevädükobs oles, binon: God binom lit, e pülilot nonik daga binon in om.
6. If nu sagobsöv, das labobs kompeni ko om, e dajäfobs in dag, tän lugobsöv, no sagobsöv verati,
7. ab if dajäfobs in lit, äsä om binom in lit, tän labobs kompeni ko ods, e blud Yesusa: Kristus, Son omik klinükon obis de sinods valik.
8. If sagobsöv, das no labob sinodis, tän cütobsöv obis it, e verat no binonöv in obs.
9. If lekoefobsöv sinodis obsik, tän om, kel binom fiedik ä gidik, opardom sinodis obsik, ed oklinükon obis de negids valik.
10. If sagobsöv, das no esinobs, tän vedükobsöv omi lugani, e vöd omik no binonöv in obs.

KAPIT: II

1. O cils oba! penob oles atosi, dat no sinolsös! Ed if ek sinonöv, tän labobs lä Fat proani: Yesus Kristus, ritan.

2. Binom rekosil pro sinods obsik, e no te pro obsiks, ab i pro uts volanefa lölik.
3. E dub atos sevobs, das esevobs omi, if fölobs бүdedis omik.
4. Utan, kel sagon: ‚Sevob omi‘, e kel no fölon бүdedis omik, binon lugan; in on verat no dabinon.
5. Ab pö utan, kel demon vödi omik, löf kol God evedon jenöfiko lölöfik. Dub atos sevobs, das binobs in om.
6. Utan, kel sagon, das blibon in om, kondöt onik muton binön äsä et oma.
7. O palöfölan! no penob oles бүdedi nulik, ab bäldiki, keli elabols de prim; бүded bäldik binon vöd, keli elilols.
8. Dönu penob oles бүdedi nulik, kel binon veratik in om ed in ols, ibä dag pasetikon, e lit veratik ya stralon.
9. Utan, kel sagon, das binon in lit, e kel heton svisti okik, nog ai dabinon in dag.
10. Utan, kel löfon svisti okik, stebon in lit, nos in on skänon.
11. Ab utan, kel heton svisti okik binon in dag, e zigolon in dag; no sevon utöpio golon, ibä dag ebleinükon logis onik.
12. Penob oles, o svists! bi sinods pepardons oles nemü om.
13. Penob oles, o fats! bi esevols omi, kel dabinom de prim. Penob oles, o yunans! bi ekonkerols diabi.
14. Epenob oles, o cils! bi esevols Fati. Epenob oles, o fats! bi esevols omi, kel dabinom de prim. Epenob oles, o yunans! bi binols nämiks, bi vöd Goda blibon in ols, e bi ekonkerols diabi.
15. No löfolsöd volädi, ni utosi, kelos binon in voläd! If ek löfonöv volädi, tän löf pro Fat no binon in on.
16. Ibä utos valik, kelos binon in voläd: ledesir mida, ledesir logas e pleidül lifa, no licinon de Fat, ab duton lü voläd.
17. E voläd, ko utos, kelos binon desirabik in on, pasetikon; ab utan, kel dunon vili Goda, blibon laidüpio.
18. O cils! binos düp lätik; äsä elilols, das Kristusitaan kömom, nu Kristusitaans mödik esüikoms. Sekü atos sevobs, das binos düp lätik.
19. Esegoloms se zänod obas, ab no ädutoms lü obs. Ibä üf ädutomsöv lü obs, tän iblibomsöv lä obs. Ab atos ejenon, dat kleilikosös, das no valans dutons lü obs.
20. Egetols leüledami de Saludal, e sevols dinis valik.
21. No epenob oles, bi no sevols verati, ab bi sevols oni, e bi lug nonik binon se verat.
22. Kin binon-li lugan, if utan no binon lugan, kel noon, das Yesus binom Kristus? Atan Kristusitaan binom, kel noädom Fati e Soni.
23. Alutan, kel noädon Soni, i no labon Fati; alutan, kel kulon Soni, labon i Fati.
24. In ols utos blibonöd, kelosi elilols primao! If utos, kelosi elilols primao, blibon in ols, tän obleibols i dutön lü Fat e lü Son.
25. Ed atos binon prom, keli egevom obes: lif laidüpiik.
26. Atosi epenob oles demü utans, kels pöladugons olis.
27. E leüledam, keli egetols de om, blibonöd in ols! No neodols, das ek lejonon olis, ab äsä leüledam omik elejonon olis dö dins valik, ed atos binon verat, no lug, ed äsä etidom oles, so bleibolsöd dutön lü om!
28. E nu, o cils! blibolsöd in om! dat, ven kömom, labobsös nenplafi, e no nedobsös yilidön jemiko pö köm oma!
29. If sevols, das binom gidik, tän sevols i, das alutan, kel dunon gidiko, edavedom se om.

KAPIT: III

1. Logolsöd, löfi viogretik Fat egevom obes, das panemobs cils Goda! e so binobs. Sekü atos volanef no sevon obis, bi no esivon omi.
2. O palöfölan! nu binobs cils Goda, e kis obinobs no nog pesevädükos; sevobs ye, das, ven pasevädükos, obinobs sümiks äs om, bi ologobs omi, soäsä binom.
3. Ed alutan, kel labon speli at in om, klinükon oki, äsä om binom klinik.
4. Alutan, kel sinon, nefölon lonemi, ibä sinod binon nefölot lonema.
5. E sevols, das ekömom ad mosumön sinodis, ed in om sinod no dabinon.

6. Alutan, kel blibon in om, no sinon; alutan, kel sinon, no elogon omi, no eseivon omi.
7. O cils! nek pöladugonöd olis! Utan, kel dunon gidiko, binon gidik, leigoäsä om binom gidik.
8. Utan, kel dunon sinodi duton lü diab; ibä de prim diab sinon. Demü atos Son Goda ekömom ad distukön vobodis diaba.
9. Alutan, kel edavedon se God no dunon sinodi; ibä lüäl omik blibon in om; no kanon sinön, bi edavedon se God.
10. Dub atos, e cils Goda, e cils diaba binons sevädoviks: alutan, kel no dunon gidiko, no duton lü God, ed i no utan, kel no löfon svisti okik.
11. Ibä atos binon nun, keli elilobs primao, das sötobs löfön odis.
12. No binobsöd äsä ‚Cain‘, kel ädutom lü diab, ed ädeidom blodi okik! e sekü kis ädeidom-li omi? Bi vobods omik äbinons badiks, ed uts bloda omik gudiks.
13. No stunolsöd, o svists! das volanef heton olis!
14. Obs sevobs sio, das eloveikobs de deadam ad lif, bi löfobs svistis. Utan, kel no löfon, blibon in deadam.
15. Alutan, kel heton svisti okik, binon sasanen, e sevols, das sasanen alik no labon dulöfiko lifi laidüplik.
16. In atos eseivobs löfi omik, das eklemom demü obs lifi okik. So i obs labobs bligi ad klemön demü svists lifis obsik.
17. If nu ek dalabon dabinotis volädik, e, du logon, das svist onik defädon, färmükon ladäli okik pro on, lio täno pö on löf pro God kanonöv-li binön dulöfik?
18. O cils! löfobsöd no me vöd e lineg, ab me dun e verato!
19. Dub atos osevobs, das kondötobs verato, ed okanobs takedükön ladälis obsik lo God,
20. bi, ifi ladäl micödon obis, God binom mödikum ka ladäls obsik, e sevom vali.
21. O palöfölan! if ladäl obsik no micödon obis, tän labobs nenplafi lo God,
22. e getobs de om utosi valik, kelosi begobs; bi fölobs büdedis e dunobs utosi, kelos pliton omi.
23. Ed atos binon büded omik, das lekredobs in nem Sona omik: Yesus Kristus, e löfobs odis, äsä ebüdom obes.
24. Utan, kel fölon büdedis, blibon in om, ed om in on. E sevobs, das blibom in obs, dub Lanal, keli egivom obes.

KAPIT: IV

1. O palöfölan! no kredolsöd lanani alik, ab vestigolsöd lananis, va dutons lü God! ibä luprofetans mödik esüikoms in vol.
2. In atos memosevols lani Goda: lanan alik, kel lekoefon, das Yesus: Kristus ekömom in mid duton lü God,
3. e lanan alik, kel no lekoefon Yesusi, no duton lü God; atan duton lü Kristusitaan, dö kel elelilols, das ökömom; e nu ye binom in vol.
4. Edavedols se God! o cils! ed ekonkerols onis; ibä om, kel binom in ols, binom nämädikum, ka on, kel binon in vol.
5. Dutons lü utans, kels binons volädiks; sekü atos spikons püki voläda, e volanef dalilon onis.
6. Licinobs de God, ed utan, kel sevon Godi, dalilon obis; utan, kel no licinon de God, no dalilon obis. Dub atos sevobs, va duton lü utans, kels sevons verati, u lü utans, kels pölons.
7. O palöfölan! löfobsöd odis! ibä löf kömon se God, ed alan, kel labon löfi, edavedon se God, e sevon Godi.
8. Utan, kel no löfon, no eseivon Godi; ibä God binom löf.
9. In atos, löf Goda esevädikon lü obs, das elesedom Soni baliko pematöli oka lü vol, dat lifobsös dub om!
10. In atos löf dabinon, no das elöfobs Godi, ab das elöfom obis, ed elesedom Soni okik ad rekosil sinodas obsik.
11. O palöfölan! ven God älöfom obis so vemo, tän i obs labobs bligi ad löfön odis.
12. Nek elogon föro Godi; if löfobs odis, tän God blibom in obs, e löf omik elölöfikon in obs.
13. Dub atos sevobs, das blibobs in om, ed om in obs, bi egivom obes dili Lanala okik.
14. Ed obs elogobs e temunobs, das Fat elesedom Soni okik as Saval lü vol.
15. Klu if ek lekoefon, das Yesus binom Son Goda, tän God blibom in on, ed on in God.

16. Ed obs eseivobs löfi, keli God labom pro obs, ed elekredobs oni. God binom löf, ed utan, kel blibon in löf, blibon in God, e God in on.
17. E so löf elölöfikon in obs, dat labobsös nenplafi ün del cödetama, ibä soäsä om binom, obs binobs in vol at.
18. Dred no yumäton ko löf; ab löf lölöfik moukon dredi; bi dred labon bosu pöna. Utan, kel dredon, no labon kludo löfi lölöfik.
19. Löfobs omi, bi om büikumo elöfom obis.
20. If ek sagon, das löfom Godi, e hetom svisti okik, tän binon lugan. Ek ga, kel no löfon svisti okik, keli elogon, no kanon löfön Godi, keli no elogon.
21. Büdedi at egetobs de om: *Utan, kel löfon Godi, söton löfön i svisti okik.*

KAPIT: V

1. Alutan, kel lekredon, das Yesus binom Kristus, edavedon se God, ed alutan, kel löfon davedükani, löfon i utani, kel pedavedükon se om.
2. Dub atos sevobs, das löfobs cilis Goda, das löfobs Godi e fölobs büdedis omik.
3. Ibä me atos löf kol God binädon, das fölobs büdedis oma. E büdedis oma no binons fikuliks,
4. bi alutos, kelos edavedon se God, konkeron voli, ed atos binon vikod; utos, kel ekonkeron voli, lekred obas binon.
5. Kin votik binon-li vikodan vola, äsä utan, kel lekredon, das Yesus binom Son Goda?
6. Om binom utan, kel ekömom me vat e blud, Yesus: Kristus, no te me vat, ab e me vat e me blud; e Lanal binon temunan, das Lanal binon verat.
7. Ibä temunans kil dabinons, [in sül: Fat, Vöd e Saludalanal, e kil at binons: bal;
8. e temunans kil dabinons su taled,] Lanal, vat e blud, e kil at binons: bal.
9. If lüsumobs temunodi menas, temunod Goda labon völädi gretikum. Ibä at binon temunod, keli God egivom tefü Son oka.
10. Utan, kel lekredon Soni Goda, labon temunodi in ok it. Utan, kel no lekredon Godi, vedükon omi lugani, bi no elekredon temunodi, keli God egivom tefü Son oka.
11. E me atos temunod binädon: God elegivom obes lifi laidüplik, e lif at binon in Son oka.
12. Utan, kel labon Soni, labon lifi; utan, kel no labon Soni Goda, lifi no labon.
13. Atosi epenob oles, kels lekredols nemi Sona Goda, dat sevolsös, das labols lifi laidüplik, e dat lekredolsös nemi Sona Goda!
14. Me atos nenplaf binädon, keli labobs lo om, das, if begobs bosu ma vil omik, dalilom obis.
15. Ed if sevobs, das dalilom obis, ven begobs ome bosu, tän sevobs, das i dagetobs utosi, kelosi ebegobs ome.
16. If ek logon, das svist onik dunon sinodi, kel no binon dasinod, tän obegom, das givomös one lifi, sevabo, if no edunon dasinodi. Dasinod dabinon, e tefü at no sagob das mutoy plekön.
17. Negid alik binon sinod, ab sinods dabinons, kels no binons dasinods.
18. Sevobs, das alan, kel edavedon se God, no sinon, ab utan, kel edavedon se God, bleibon slopön omi, e diab no fägom ad gleipön oni.
19. Sevobs, das obs dutobs lü God, e volanef lölik stadon sumätöfü flun diaba.
20. Sevobs nu, das Son Goda ekömom, e das egevom obes dasevi, dat sevobsös Veratali, e dat dutobsös lü Veratal: Son omik: Yesus Kristus! Om binom God veratik e lif laidüplik.
21. O cils! prüdolsöd demü lugods!

----- oOo -----

PENED TELID DE ,IOANNES'

1. Böldikünan vome pevälöl e ciles ofik, kelis löfob in verat, e no te ob, ab i valans, kels eseivons verati,
2. demü verat, kel binon in obs, ed oblibon laidüpio in obs.
3. Benäd, miser, püd de God: Fat e de Yesus: Kristus, Son Fata binonsöd verato e löfo lä ols!
4. Efredükos obi vemo, das eplakob, das anans cilas olik kondötons in verat ma büded, keli egetobs de Fat.

5. E nu begob ole, o vom! no äsva penob ole büdedi nulik; binon büded, keli ya labobs primao, das löfobsöd odis!
6. E löf binädon me atos, das kondötobs ma büded's omik. Atos binon büded, keli elilols primao, das dajäfols ma ons.
7. Ibä midugans mödik esüikoms in vol, kels no lekoefoms, das Yesus: Kristus ekömom mido. Atan binom midugan ä Kristusitaan.
8. Prüdolsöd, das no perobsös utosi, kelosi edagetobs dub vobods obsik, ab das getobsös mesedi fulik!
9. Alan, kel deikon de lejon Kristusa e no bleibon slopon oni, no duton lü God; utan, kel blibon in lejon Kristusa labon e Fati e Soni.
10. If ek kömon lü ols, e no slopon lejoni at, no getedolsöd oni ini dom olsik, e no sagolsöd one benokömaglidi!
11. ibä utan, kel sagon one benokömaglidi, kompenon pö vobods badik onik.
12. Labob nog dinis mödik, kelis mutob penön oles, ab no vilob dunön atosi me papür e nig; spelob ye ad kömön lü ols ed ad spikön mudöfo ko ols, dat fred obsik binonös lölöfik!
13. Cils söra pevälöl olik glidons oli.

----- oOo -----

PENED KILID DE ,IOANNES'

1. Bäldikünan ele ,Gaius' palöföf, keli löfob in verat.
2. O palöföfan! plekob demü ol, das ön tef alik stadolös beniko e binolös saunik, leigoäsä lan olik binon!
3. Ibä efredob vemo, ven svists äkömons ed ätemunons tefü verat olik, vio kondötöl in verat.
4. No sevob fred'i gretikum, ka lilami, das cils obik lifons in verat.
5. O palöföfan! dunol fiediko bligi me utos, kelosi dunol pro svists, ed igo pro foginänans.
6. Etemunoms kluo lo komotane'f tefü löf olik. Odunol gudiko ad kälälön tävi omsik ön mod pro God digädik.
7. Ibä demü nem Kristusa esetävoms e lüsumoms nosi de pagans.
8. Labobs bligi ad lasumön fäti somanas, dat binobsös kevobans omas pro verat!
9. Epenob komote. Ab ,Diotrephes', kel vilom binön balidan bevü ons, no vilom getedön obis.
10. Sekü atos, ven kömob, oblamob omi demü utos, kelosi dunom, bi snätörom me vöds badik ta obs, e no kotenükölo oki ko atos, no getedom svistis ini dom okik, e neletom utanis, kels vilons dunön atosi, e sejoikom igo onis se komot.
11. O palöföfan! no södunolöd badi, ab gudi! Utan, kel dunon gudiko, duton lü God; utan, kel dunon badiko, no elogon Godi.
12. ,Demetrius' egetom temunodis gudik tefü valans e tefü verat it. I obs temunobs atosi, e sevols, das temunod obsik binon verätik.
13. Mutob penön ole mödikosi, ab no vilob penön ole me nig e pen.
14. Spelob ad logön suno oli. Täno ospikobs mudöfo odes.
15. Püd binonöd lü ol! Flens glidons oli. Glidolöd flenis, alanis patiko!

----- oOo -----

PENED DE ,IUDAS'

1. ,Iudas': hidünan de Yesus: Kristus ä blod ela ,Iacobus', väläbes, kels pesaludükons fa God: Fat e pekipedons pro Yesus: Kristus.
2. Miser, püd e löf binonsöd lü ols bundaniko!
3. O palöföfans! bi nu steifob mu fefo ad penön oles dö beat kobädik obsik, lecedob osi zesüdiki ad penön oles stigädami, efe das mutols komipön pro lekred fifümiko saludanes pelovegivöl.
4. Ibä mens anik enüdranons smugo, kels ya peregistarons sis lunüp ad pacödetön, nen-Godans, kels migebons benädi Goda obsik ad nestön e noädons Mastali teik ä Söli obsik: Yesus Kristus.
5. Nu vilob memükön olis, du ya sevols fifümiko atosi valik, das Söl, posä esavom pöpi okik se Lägüptän, epäridükom pos atos utanis, kels no älekredons;

6. ed ekipedom silananis, kels no ekälälons reigi oksik, e kels elüvons lödöpis lönik oksik, pro cödetam tü del gretik pö dag in jänäds laidüplik;
7. äsä i els ‚Sodoma’ e ‚Gomorra’, e zifs zü ons topöls, kels leigoäsä ons edunons nepuedi, ed efölon ledesiris tanatik mida; us binons as sams pöna me fil laidüplik.
8. Ön mod ot i ons, in drimäl oksik, vo miotons midi oksik, nedemons diniti e lunofons gloris.
9. Silanal: ‚Michael’ nu, kel feiton ko diab dö koap ela ‚Moyses’, no äkünon ad sagön cödöti slänöl, ab äsagon *Söl pönömöd oli!*
10. Ons nu slänons utosi, kelosi no sevons, e me utos, kelosi, äsä nims nentikälik, sevons nato, päridükons onis it.
11. Vi! lü ons, ibä ebevegons vegi ela ‚Cain’, ädesirölo mesedi, esuimons pölagoli ela ‚Balaam’, ed epäridikons dub todäl äsä ut ela ‚Corach’.
12. Etans binons jemodastens pö löfafideds olsik, kefidedans nenplafik, kels bälätöns okis it; binons lefogs nenvatik dub viens pazimoföls; binons bims ün fluküp nen fluks, kels edeadons telna e pesäplanons;
13. binons levefs vutik mela, kels löpiojedons as sköm jemodis oksik; binons stels zivegöl, pro kels tops dagikün pakipedons laidüpio.
14. Dö etans, i ‚Henoch’: velidan de el ‚Adam’, esagom profetölo: *Ekö! Söl ekömom ko milats saludik okik,*
15. *ad cödön valanis, ed ad pönön nen-Godanis demü vobods nen-Godik valik, kelis eduinons nen-Godiko, e demü vöds groböfik valik, kelis ons, as sinans nen-Godik, espikons ta om.*
16. Etans binons murölans, kels plonons fäti oksik, kels dajäfons ma ledesirs oksik, kelas mud spikon pleidülo, e kels flätöns votanis, kelis vilons frutidön okes.
17. Ab ols, o palöfölan! memidölsöd vödis, kelis büikumo paostolans Söla obsik: Yesus Kristus espikoms oles,
18. ibä äsagoms oles: *Ün dels lätik kofans obinons, kels okondötöns ma ledesirs sinik lönik oksik.*
19. Atans binons utans, kels deteilons okis, binons mens sänsüelik, kels no labons Lanali.
20. Ab ols, o palöfölan! lebumölsöd olis in lekred mu saludik olsik; plekolsöd in Saludalanal!
21. Kipedölsöd olis in löf Goda, spetölo miseri Söla obsik: Yesus Kristus ad lif laidüplik!
22. Sio keliedölsöd ko utans, kels dotons!
23. Savölsöd boso ko dred onis dub tirön onis se fil, bi mutöls igo hetön kloti dub dun midik pemiotöli.
24. Lü om, kel fägom ad neletön, das tifalöls, ed ad pladön olis neblamiko e ko yub lo glor omik,
25. lo God balik, Saval obas dub Yesus: Kristus, Söl obsik, glor, e mayed, e näm, e nämäd binönsöd bü laidüp, e nu e laidüpio! So binös!

----- oOo -----

PAOKALÜP DE ‚IOANNES’

KAPIT: I

1. Dasevädükam Yesusa: Kristus, keli God egevom ome, ad jonön dünanes okik utosi, kelos ojenon suniko, e keli dub silanan okik, keli elesedom demü atos, enunom hidünane okik: ‚Ioannes’.
2. Atan esevädükom vali, keli elogom dö vöd Goda e dö temunod tefü Yesus: Kristus.
3. Beatik utan binon, kel loreidon, ed utans, kels lilons vödis profetama, e kels demons utosi, kelos pepenon in at; ibä tim binon nilik.
4. ‚Ioannes’ komotes in Lasiyän: benäd e püd binönsöd lü ols de om, kel binom, ed äbinom, ed obinom, de lanans vel, e kels binons fo tron omik,
5. e de Yesus: Kristus, temunan fiedik, balid-motäb se deadans ä plin regas tala; de om, kel esavom obis de sinods obsik dub blod okik,
6. e kel evedükom obis regäni e kultanis pro God ä Fat okik. Lü om glor e nämäd ai binönsöd laidüpio! So binös!
7. Ekö! kömom me lefogs, log alik ologon omi, ed i utans, kels edusteigoms omi. Tribüts valik tala olügodons demü om. Si! so binös!

8. *Binob el ,Alpha' ed el ,Omega' [prim e fin] Söl: God sagom: om, kel binom ed äbinom, ed obinom, Valanämädal.*
9. *Ob, ,Ioannes', hisvist olsik ä kekompenan olsik pö dränäl, e regam, e sufäl in kobäd ko Yesus: Kristus, äbinob su nisul: ,Patmos' demü vöd Goda e temunod tefü Yesus: Kristus.*
10. *Ven äbinob seimna tü del Söla [sudel] in on in stäat, ällilob po ob vögi so laodiki äsä uti posuna,*
11. *kel äsagom: Penolöd utosi, kelosi logol ini buk e sedolöd oni lü komots vel: ,Ephesus', ,Smyrna', ,Pergamum', ,Thyatira', ,Sardis', ,Philadelphia' e ,Laodicea'.*
12. *Ad atos ägüflekob obi ad logön, kiöpao vög äkömon, e ven igüflekob obi, älogob litikipianis goldik vel,*
13. *e zänodü litikipians vel eki labü logot Sona mena, peklotöla me klot jü futs dolagöl, e kela blöt pizönon me zönül goldik;*
14. *kap e herem omiks äbinons vietiks, äsä lain nifavietik; logs äsümons ad filaflam,*
15. *futs omik äsümons, äsava äbinons de bronsöt in furnod peglütöl, e vög omik äbinon äsä lenoid vatas mödik;*
16. *nam detik omik äkipon stelis vel, e se mud omik gläv telkötik japik äkömon, e logot omik äbinon äs ut sola, ven nidon mu nämöfiko.*
17. *Älogölo omi, ädofalob, äsava ideadob, foi futs omik; äseitom ye nami detik sui ob, ed äsagob: No dredolöd! binob balidan ä lätikan,*
18. *e lifölan; äbinob deadik, ed elifikob, ekö! ai lifob laidüpio, ed ob dalabob kikis e deada e disvola.*
19. *Penetolöd kludo utosi, kelosi elogol, e kelos ojenon poso!*
20. *Klän stelas vel, kelis elogol in nam detik obik, e litikipianas goldik vel atos binon: stels vel binons silanans komotas vel, e litikipians vel binons komots vel.*

KAPIT: II

1. *Penolöd silanane komota di ,Ephesus': Atosi om spikom, kel kipom stelis vel in nam detik okik, kel zivegom zänodü litikipians goldik vel:*
2. *Sevob vobodis olik, vobi töbik olik, sufäli olik, i das no kanol sufälön badanis, das eblufol utanis, kels sagoms, das binoms paostolans, ab no binoms utans, e das eplakol, das binoms lugans;*
3. *binol sufälik, ed esufälöb mödiki demü nem obik, nes fenikön.*
4. *Ab labob dodi ta ol, das eklemol löfi balid olik.*
5. *Betokolöd nivodi löpik, de kel efalol, votükolöd meugi olik e dunolöd vobodis ettimik! If no, tän kömob lü ol e sumob litikipiani de top onik, pläsif lecenol.*
6. *Ab labol dini gudik bal, das hetol vobodis elanas di ,Nicolaus', kelis i ob hetob.*
7. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes: Utane, kel vikodon, ogivob ad fidön de lifabim, kel binon in parad Goda.*
8. *Penolöd silanane komota di ,Smyrna': Atosi om spikom, kel binom balidan ä lätikan, kel äbinom deadik, ed evedom lifik:*
9. *Sevob vobodis olik, e dränäli, e pöfi (ab binol liegik), e släni utanas, kels sagons, das binons yudans, e kels no binons utans, ab sümagog diaba.*
10. *No dredolöd demü utos, kelosi omutol sufön! Ekö! diab ojedom ananis olas ini fanäböp, dat pablufolsös! ed olabols dränäli dü dels deg. Binolöd fiedik deadio! tän ogivob ole kronülü lifa.*
11. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes: Utan, kel vikodon, no olabon dämi sekü deadam telid.*
12. *Penolöd silanane komota di ,Pergamum': Atosi om spikom, kel labom glävi telkötik japik:*
13. *Sevob vobodis olik, ed utöpi, kö lödol, kö tron diaba binon. Ekipedol fümiko nemi obik, e no änoädol lekredi in ob, igo no dü dels, ün kels el ,Antipas': temunan fiedik obik pedeidom lä ol, kö diab lödom.*
14. *Ab labob dodis anik ta ol, sevabo, das labol us menis, kels bleibons slopön lejoni di ,Balaam', kel ätidom ele ,Balac' ad seitön joikastoni lo cils Yisraeläna: fid sakrifota mita e nepuedam.*
15. *Somo labol i pösodis, kels slopons lejoni elanas di ,Nicolaus'.*
16. *Votükolöd kludo meugi olik! If no, tän kömob suno lü ol ed okomipob ta ons me gläv muda obik.*
17. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes: Utane, kel vikodon, ogivob bosi manada peklänedöl; i ogivob one gronastoni vietik, e su gronaston at nem nulik pepenon, keli nek sevon, äsä utan, kel geton oni.*

18. *Penolöd silanane komota di ‚Thyatira‘: Atosi Son Goda sagom, kel labom logis äsä filaflamis, e futis, äsua binons de bronsöt:*
19. *Sevob vobodis olik, löfi olik, lekredi olik, benodis olik, e sufäli olik; e vobods lätik olik binons gudikums ka büiks.*
20. *Ab labob dodi ta ol, das letol jäfön vom i ‚Iezabel‘, kel nemof oki it jiprofetani, e kel tidof diüanes obik, e bätodof onis ad nepuedön ed ad fidön miti lugodes pesakriföli.*
21. *Egevob ofe timi ad lecenön, ab no vilof deflekön oki de nepued.*
22. *Ekö! ojedob ofi sui bed, ed odränälob utanis, kels odulteroms ko of, if no deflekoms okis de vobods ofik,*
23. *e cilis ofik odeidob. Somo komots valik osevons, das ob binob utan, kel xamob roinis e ladälis, ed obläfob alane olas ma vobods onik.*
24. *Oles, votanes in ‚Thyatira‘, kels no dunols ma lejon ofik, e kels no sevols dibätis diaba (äsä nemoy atis); oles sagob: No ofledob olis me bligäd votik;*
25. *kipedolsöd te utosi, kelosi labols, jüs kömob!*
26. *Utane, kel vikodon e demon jü fin vobodis obik, ogevob nämädi löpü nets,*
27. *ed obäläton onis me stafferik; podäbreikons äsä gefs taimik; nämädi kelik i ob egetob de Fat obik;*
28. *ed ogivob one gödasteli.*
29. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes!*

KAPIT: III

1. *Penolöd silanane komota di ‚Sardis‘: Atosi om spikom, kel labom Lananis vel Goda, e stelis vel: Sevob vobodis olik; labol repüti, das lifol, e binol deadik.*
2. *Galolöd, e nämükolöd reti, kel odeadon! Ibä etuvob, das vobods olik no binons lölöfiks lo God obik.*
3. *Memolöd nu, vio egetol ed elilol vödi; kipedolöd oni e lecenolöd! If no galikol, okömob lü ol äsä tifan; e no sevol, tü düp kinik okömob lü ol.*
4. *Ab labol in ‚Sardis‘ pösodis nemödik, kels no emiotons klotis oksik. Ozivegons ko ob in klots vietik, bi digädons atosi.*
5. *Utan, kel vikodon, pokloto so in klots vietik, e no oduliuonob nemi onik in buk lifa; olekoefob ye nemi onik lo Fat obik e lo silanans omik.*
6. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes!*
7. *Penolöd silanane komota di ‚Philadelphia‘: Atosi Saludal, Veratal, spikom, kel labom kiki de ‚David‘: om, kel maifükom, e nek ofärmükön; om, kel färmükom, e nek omaifükön.*
8. *Sevob vobodis olik. Ekö! ekälälob, das yan maifon lo ol, keli nek kanon färmükön; ibä, do labol nämädi pülik, ekipedol vödi obik e no enoädol nemi obik.*
9. *Ekö! lovegivob ole ananis se sünaog diaba, kels lesagons, das binons yudans, e kels no binons utans, ibä lugons osi. Ekö! okodob, das prostärnons foi ol; osevons, das elöfob oli.*
10. *Bi ekipedol fiedo büdi ad sufälön ma sam obik, i ob okipedob oli ed osavob oli se blufod, kel okömon love vol lölik ad blufodön belödanis taleda.*
11. *Kömob suno. Dakipolöd utosi, kelosi labol, dat nek desumonös kronüli olik!*
12. *Utani, kel vikodon, ovedükob kölümi in tem Goda obik, e neföro oliüvon oni; openob sui on nemi Goda obik, e nemi zifa Goda obik: ‚Hierusalem‘ nulik, kel odonikon se sül Goda obik, e nemi nulik oba.*
13. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanal sagon komotes!*
14. *Penolöd silanane komota di ‚Laodicea‘: Atosi Zepal, Temunal fiedik ä veratik, Jafäb balid jenotema Goda, spikom:*
15. *Sevob vobodis olik, sevob, das binol ni koldik ni hitik. Iviloböv, das binol u koldik u hitik.*
16. *Bi nu binol nelanälik; ni hitik ni koldik, ospukob oli se mud obik.*
17. *Bi sagol: Binob liegik, peliegükob, no labob defä bosa; no sevol, das ga binol miserabik e yamabik, e pöfik, e bleinik, e nüdik;*
18. *so konsälob ole ad remön de ob goldi in fil perafinüköli ad vedön liegik, e klotis vietik ad palenükön, dat jemod nüda olik no notikonös, e nugveti, ad nugvetön me at logis olik, dat logolös!*
19. *Kelis löfob, utanis pönob e lepönob; binolöd kludo zilik e lecenolöd!*

20. *Ekö! stanob len yan e nokob. If ek lilon vögi obik e maifükob yani, tän onükömob lä on, osänedob ko on, ed osänedon ko ob.*
21. *Utani, kel vikodon, okoedob seadön ko ob sui tron obik, leigoäsä i ob evikodob, ed eseidob obi lä Fat obik su tron omik.*
22. *Utan, kel labon lilis, lilonöd utosi, kelosi Lanan sagon komotes!*

KAPIT: IV

1. Pos atos, ekö! älogob yani maifik in sül, e vög balid, keli ilielob spikön lü ob ko vög so laodik äsä ut posuna, äsagon: *Xänolöd isio! ed ojonob ole utosi, kelos muton jenön pos atos.*
2. Sunädo äreafof ini stäat, ed ekö! in sül tron ästanon, e su tron balan äseadom,
3. ed om, kel äseadom su on, äsümom ad yaspid e karneol, e zü tron reinabob äbinon, kel äsümon ad smaragoin.
4. Zü tron trons teldegfol ädabinons, e su trons teldegfol at bäldikünans teldegfol äseadoms, kels piklotoms in klots vietik, e kels älaboms kronis su kaps.
5. De tron leklärastrals, vögs e tonäratonäts äsejutons, e fo tron lampads flamöl vel äfilons; ats binons lanans vel Goda.
6. Fo tron bos, äsä mel glätik, ad kristad sümöl, ädabinon. E zänodü tron, e züo zü tron nims fol äbinons, kels äfulons föfo e pödo me logs.
7. Nim balid äsümon ad leon, telid ad bubül, kilid älabon logodi äsä uti mena, e folid äsümon ad kvil flitöl.
8. Al nimas fol älabon flitämis mäl, ed äfulon züo e nino me logs. Nenropo dü del e neit äsagons: *Saludik, saludik, saludik Söl: God, Valanämädal binom. Om, kel äbinom, e binom, ed obinom.*
9. E ven nims ägevons glori, stimi e dani ome, kel seadom su tron, kel ai lifom laidüpio,
10. bäldikünans teldegfol ädofaloms loi om, kel seadom su tron, ed äprostärnoms foi om, kel ai lifom laidüpio, ed ädojedoms kronis oksik foi tron, äsagölo:
11. *O Söl ä God obsik! digädol ad getön glori, stimi e nämi, ibä ejafol levali; sekü vil olik ädabinon e pijafon.*

KAPIT: V

1. Älogob in nam detik oma, kel äseadom su tron, buki plödo e nino pibepenöli, kel pisnilon me snils vel.
2. Ed älogob silanani nämädik, kel ävokon me vög laodik: *Kim digädol-li ad maifükön buki ed ad breikön snilis vel ona?*
3. E nek in sül, u su taled, u dis taled äfägom ad maifükön buki ed ad logön in on.
4. Ed ädrenob vemo, bi nek pälecedom digädik ad maifükön buki, ed ad logön in on.
5. E bal bäldikünanas äsagom obe: *No drenolöd! Ekö! leon se tribüt: ‚Iuda‘, sprotan de ‚David‘, evikodom, sodas kanom maifükön buki e snilis vel ona.*
6. Tän älogob zänodü tron e nims fol, e zänodü bäldikünans hijipüli, kel älabon logoti, äsva pipugom, älabom honis vel e logis vel; ats binons lanans vel Goda, kels pelesedons lü läns valik.
7. Äföfiogolom ed älüsumom buki se nam detik oma, kel äseadom su tron.
8. E ven ilüsumom buki, nims fol e bäldikünans teldegfol äprostärnons loi hijipül, alan labü hap e köps goldik me boväl pifulüköls, ats binons pleks saludanas,
9. ed äkanitons hümi nulik ed äsagons: *Binol digädik ad lüsumön buki, ed ad breikön snilis onik, ibä pepugol, ed eremol pro God obsik tä blud olik menis tribütas, pükas, pöpas e netas valikas,*
10. *ed evedükol onis regis e kultanis pro God obsik, ed oreigons su taled.*
11. Älülogob, ed älielob sagön silanani mödik zü tron, e nimis, e bäldikünanis, num onas äbinon degmils degmilatas e mils milatas,
12. ko vög laodik: *jipül pepugöl digädol ad getön nämädi, liegi, sapi, nämi, stimi, glori e lelobi!*
13. Ed älielob sagön jafoti alik, kel binon in sül, su taled, dis taled e su mel, e vali, kel binon in on: *Lü om, kel seadom su tron, e lü Jipül lelob, stim, glor, e näm ai binonsöd laidüpio!*
14. E nims fol äsagons: *So binosös!* e bäldikünans äprostärnoms.

KAPIT: VI

1. Tän älogob, das Jipül ämaifükom bali snilas vel, ed älielob sagön bali nimas fol me vög tonärik: *Gö!*

2. Älülogob, ed ekö! jevod vietik ädabinon; ed utan, kel äseadom su on, älabom cari, ed ome kronül pägivon; äbitom as vikodan ad vikodön nog mödikumo.
3. Ven ämaifükom snili telid, älielob sagön nimi telid: *Gö!*
4. E jevod votik äsüikon, kel äbinon filaredik; ed utane, kel äseadom su on, fäg pigevon ad mosumön püdi de taled, dat mens deidonsöd odis! Ome gläv gretik pägivon.
5. Ven ämaifükom snili kilid, älielob sagön nimi kilid: *Gö!* Älülogob, ed ekö! jevod blägik ädabinon; ed utan, kel äseadom su on, älabom in nam okik vätömi.
6. E se zänod nimas fol älilob äsä vögi, kel äsagon: *Grenamaf bal vuuta tä denar bal, e grenamafs kil hoda tä denar bal! No dämükolöd leari e vitidi!*
7. Ven ämaifükom snili folid, älielob vögi nima folid, kel äsagon: *Gö!*
8. Älülogob, ed ekö! jevod faalik ädabinon, ed utan, kel äseadom su on, pänemon: Deadalanan, e disvolanef äsökon omi. Ed ones nämäd pigevon, ad päridükön foldili bal belödanas taleda dub gläv, dub faem, dub peideim, e dub nims sovadik.
9. Ven ämaifükom snili lulid, älogob dis latar lananis utanas, kels pideidons demü vöd Goda, e demü temunods, kelis ilekoefons.
10. Ävokons me vög laodik: *Lio lunüpo nog, o Söl saludik ä veratälik! onedunol-li ad gidükön obis, ed ad vinditön bludi obsik utanes, kels lödons su taled?*
11. Ed alane onas klot vietik pägivon, ed ones pästagos ad stebedön takediko nog dü brefüp, jüs num zesüdik kedünanas e svistanas onsiks, kels leigo äsä ons ämutons padeidön, püdageton.
12. Ven ämaifükom snili mälid, älogob, das taladrem vemik ädavedon; sol ävedon blägik äsä sak herik, e mun lölik ävedon bludaredik.
13. Stels sila äfalons sui tal, äsä figabim dub vien nämöfik pelemufüköl dejedon flukis nemadik okik.
14. Sil äyilidon, äsä buk, kel panürölon, e bels e nisuls valiks pämotirons de tops oksik.
15. E regs tala, cädans, lebüdans, liegans, nämädans, e slafans e lelivans valiks äklänedons okis in lekevs e slitods belas,
16. ed äsagons beles e klifes: *Falolsöd sui obs, e klänedolsöd obis demü om, kel seadom su tron, e demü lezun Jipüla!*
17. *Ibä del gretik lezuna omsik kömon, kin üfo okanon-li laidälön?*

KAPIT: VII

1. Pos atos äloegob stanön su guls fol taleda silanans fol, kels ädakipons vienis fol tala, dat ni su län, ni su mel, ni ta bim seimik vien ölebladonös!
2. Ed äloegob süikön lofüdao silanani votik, kel älabon snili Goda lifik. Ävokädon me vög laodik lü viens fol, keles fäg pigevon ad dämükön läni e meli:
3. *Dämükolsöd ni läni, ni meli, ni bimi, büä emäkobs me snil dünanis Goda obsik su floms onsik!*
4. Tän älelilob numi utanas, kels pimäkons me snil: mens baltumfoldegfolmil se tribüts valik cilas Yisraeläna pimäkons me snil.
5. Se tribüt di ‚Juda‘ degtelmil, se tribüt di ‚Ruben‘ degtelmil, se tribüt di ‚Gad‘ degtelmil,
6. se tribüt di ‚Aser‘ degtelmil, se tribüt di ‚Nephthali‘ degtelmil, se tribüt di ‚Manasses‘ degtelmil,
7. se tribüt di ‚Simeon‘ degtelmil, se tribüt di ‚Levi‘ degtelmil, se tribüt di ‚Issacher‘ degtelmil,
8. se tribüt di ‚Zabulon‘ degtelmil, se tribüt di ‚Ioseph‘ degtelmil, se tribüt di ‚Benjamin‘ degtelmil pimäkons me snil.
9. Pos atos äloegob stanön lo tron Goda e lo Jipül lemödi so gretiki menas de nets, tribüts, pöps e püks valiks, das nek äkanon numön onis; piklotons in klots vietik, ed älabons pamatuigis in nams oksik.
10. Ävokädons me vög laodik: *Beat binonöd lü God obsik, kel seadom su tron, e lü Jipül!*
11. E silanans valik ipladons okis stanölo züo zü tron, bäldikünans e nims fol, äprostärnons su logods oksik lo tron ed äleplekons Godi,
12. äsagölo: *So atos binonöd! Lelob, glor, sap, dan, stim, näm e nämäd ai dutonsöd lü God obsik laidüpio!*
13. Bal bäldikünanas äprimom spikami, ed äsagom obe: *Utans, kels peklotons me klots vietik, kins binons-li e kiöpao ekömons-li?*
14. Äsagob ome: *O söl! sevol osi.* Ed äsagom obe: *Atans binons utans, kels ekömons se dränäl gretik; elavons klotis oksik ed evietükons onis me blud Jipüla.*

15. *Demü atos dabinons lo tron Goda, e dübons omi dü del e neit in tem omik; ed om, kel seadom su tron, oregulom ones tänadis.*
16. *Leneföro ofaemons ud osoafons; ni vam sola, ni hit alseimik odrefons onis;*
17. *ibä Jipül, kel binom zänodü tron, obälätom onis ed odugom onis lü fons vatas lifa. E God odekluinom drenis valik de logs onsik.*

KAPIT: VIII

1. Ven Jipül ämaifükom snili velid, stil ädavedon in sül dü za düp lafik.
2. Älogob silananis vel, kels ästanons lo God, e posuns vel pägivons ones.
3. Tän silanan votik äkömon ed äpladon oki ko bovälaskal goldik stanölo nilü latar, ed one boväl mödik pägivon, ad paseitön pro pleks saludanas valik sui latar goldik, kel äbinon fo tron.
4. E smok boväla älöpikon se nam silanana pro pleks saludanas lü God.
5. Tän silanan äsumon bovälaskali, äfulükon oni me fil latara, ed äjedon oni sui tal; e lenoid, tonär, leklär e taladrem ädavedons.
6. E silanans vel, kels älabons posunis vel, äblümükons okis ad posunön.
7. Balidan äposunon; e gräl e fil, pemigöls ko blud, ädavedons, e päjedons sui tal. Kildil bal gluna äfefilon, kildil bal bimas äfefilon, e yeb grünik valik äfefilon.
8. Silanan telid äposunon; e bos äsümöl ad bel gretik filöl päjedon ini mel, e kildil bal mela ävedon blud,
9. kildil bal jafotas liföl in mel ädeadon, e kildil bal nafas änafädons.
10. Silanan kilid äposunon; e se sil stel gretik äfalon, äsä flamot, sui kildil bal flumedas e sui vatafons.
11. Stel et pänemon Basänt, e kildil bal vatas ävedon basänt, e mens mödik ädeadons dub vat et, bi ibiedikon.
12. Silanan folid äposunon; e kildil bal sola, kildil bal muna e kildil bal stelas pädäflapons, dat kildil bal onas ödagikonös, e del mö kildil bal no ölitonös, e leigoso neit!
13. Tän älogob ed älielob flitön in zänod sila kvili, kel ävokädon me vög laodik: *Vi! vi! vi! lü belödans taleda demü posunaton retik de silanans kil, kels nog oposunons!*

KAPIT: IX

1. Silanan lulid äposunon. Älogob falön steli de sil lü tal, ed one kik fonäda gufura pägivon.
2. Ämaifükon fonädi gufura, e smok älöpikon se fonäd, äsä smok de furnod gretik. Sol e lutem pädagükons dub smok fonäda.
3. E se smok et carads äkömons sui taled, ed ones fäg pigevon, keli skorpions taleda labons.
4. Ones päbüdos ad no dämükön yebi, ni kebis, ni bimis, ab te menis ut, kels no älabons su floms oksik snili Goda.
5. Ones no nämäd pägevon ad deidön onis, ab sio ad tomön onis dü muls lul. E dol, keli kodons, sümon ad ut skorpiona, if stegülön meni.
6. Ün dels et mens osukons deadi, ab no otuvons oni; odesirons ad deadön, ab dead defugon de ons.
7. Carads älogotons äsä jevods krigio pevaföls, su kaps oksik älabons äsvo kronülis binü gold, logods onsik äsümons ad uts menas,
8. älabons heremi äsä uti vomas; tuts onsik äbinons äsä uts leonas,
9. älabons äsvo blötaharnadis ferik, e noid flitämas onsik äsümon ad vabs mödik ko jevods pebefimädöls, kels setevons krigio,
10. älabons göbis e stigämis äsä utis skorpionas; ed in göbs onsik fäg ädabinon ad dämükön menis dü muls lul.
11. Älabons as cif silanani gufura; nem onik in hebrey binon: ‚Abaddon‘, ed in Helänapük: ‚Apollyon‘ (= distukan).
12. El vi! balid nu epasetikon; ekö! els vi! tel nog okömons.
13. Silanan mälid äposunon. Ed älielob vögi bal, kel äkömon se guls fol latara goldik fo God;
14. at äsagon silanane mälid labü posun: *Livükolöd silananis fol, kels pefimatanons lä flumed gretik: ‚Euphrates‘!*

15. Tān silanans fol pälivükons, kels pikipons blümo jü düp, del, mul e yel, kü ödeidonsös kildili bal menas!
16. Num kavidanas, me kels milits äbinädons, äbinon: teldegmilna degmil. Älielob nunön numi.
17. So älogob visiono jevodis ed utanis, kels äseadoms su ons; äpoloms harnadis filaredik, hüasenakölik e sulfinakölikis; kaps jevodas äsümons ad kaps leonas, e se muds onsik fil, smok e sulfin äkömons.
18. Dub tomods kil at, fil, smok e sulfin, kels äkömons se muds onsik, kildil bal menas pädeidon.
19. Ibä nämäd jevodas äbinon in muds e göbs onsik; ibä göbs onsik äsümons ad sneks labü kaps, e me ats äkodons dämi.
20. E mens retik; utans, kels no pideidons dub tomods et, no ädeflekons okis de vobots namas oksik; ab äbleibons kultön diabis e lugodis goldik, largentik, kuprinik, stonik e boadikis, kels kanons ni logön, ni lilön, ni golön;
21. i no äklemons sasenis oksik, ni magivadrinedis, ni nepuedi, ni tifi.

KAPIT: X

1. Äloegob donikön se sül silanani nämik votik, pivilupöl in lefog; sus kap onik reinabob äbinon, logod onik äsümon ad sol, e lögs onik ad kölüms fila;
2. in nam okik äkipon bukili pimaifüköl. Äpladon futi detik okik sui mel, e nedetiki sui län,
3. ed ävokädon me vög laodik, soäsä leon roron. E ven ävokädon, tonärs vel ävögons.
4. Ven tonärs vel äspikons, ävilob penetön päspikölosi; ab älielob sagön vögi se sül: *Snitolöd utosi, kelosi tonärs vel äsagons, ab no penetolöd osi!*
5. E silanan, keli äloegob stanön su mel e su län, ätovon nami detik okik lü sül,
6. ed äyulon nämätü om, kel lifom laidüpio, e kel ejafom süli ko val, kel binon in on, tali ko val, kel binon su on, e meli ko val, kel binon in on: *Tim no plu obinon;*
7. *ab ün dels, ün kels silanan velid ovögon, ven oposunon, müster Goda pufölon, keli enotükom hidüinanes okik, profetanes.*
8. E vög, keli ililob de sül, äspikon dönu lü ob ed äsagon: *Gö! sumolöd buki pemaifüköl, keli silanan, kel stanon su mel e su län, labon in nam.*
9. Tān ägolob lü silanan ed äsagob one ad givön obe bukili. Äsagon obe: *Sumolöd oni, e fifidolöd oni! obinon biedik in bälid olik, ab svidik äsä miel in mud olik.*
10. Äsumob kluo bukili se nam silanana, ed äfifidob oni, ed äbinon in mud obik so svidik äs miel; ab ven ififidob oni, ävedon biedik in bälid obik.
11. Tān äsagoy ob_-e: *Mutol dönu profetön lü pöps e nets e püks e regs mödik.*

KAPIT: XI

1. Nu rid, kel äsümon ad staf, pägivon obe, ko vöds: *Löädolöd! e mafolöd temi Goda, latari, ed utanis, kels kultons us!*
2. *Ab pläolöd foyadi plödik tema; no mafolöd oni! ibä at pelovegivon paganes, kels obestepons zifi saludik dü muls foldegtel.*
3. *Ed ogevob temunanes tel oba pöti ad profetön, peklotölo in lügodaklotem, dü dels balmilteltummäldeg.*
4. *Atans binoms lears tel e litikipians tel, kels stanoms lo Söl taleda.*
5. *If ek vilon blinädön omes badi, tån fil kömon se muds omsik, e konsumon neflenis omsik. If ek vilon blinädön omes badi, tån muton pädeidön.*
6. *Laboms nämädi ad färmükön sili, sodas no reinos dü dels, ün kels profetoms; i laboms nämädi ad ceinön vatis ad blod, ed ad tomön läni me tomods valasotik so suvo, äsä viloms.*
7. *E ven ufidunoms temuni oksik, tån lunim osükömon se gufur, okrigon ta oms, okonkeron omis, ed odeidon omis.*
8. *Funs omsik oseatons su piad zifa gretik, kel panemon nevoiko: ‚Sodoma‘ e Lägüptän, kö i Söl omas pekrodom.*
9. *E mens pöpas, tribütas, pükas e netas valasotikas oloegons seatön funis omsik dü dels kil e lafik, e no oletons, das pasepülons.*
10. *E belödans taleda ofredons tefü oms, ozelons, ed osedons odes legivotis, bi profetans tel et itomoms belödänis taleda.*

11. *Pos dels kil e lafik lifalanan de God äkömon ini oms, ed ästanoms su futs oksik; e dred gretik ädavedon pö utans, kels älogons osi.*
12. *Äliloms täno vögi laodik se sül, kel ävokädon lü oms: Löpikolsöd isio! id in lefog älöpikoms sülio, du neflens omsik älogons omis.*
13. *Ün düp ot taladrem vemik ädavedon, e degdil bal zifa ädofalon, e mens velmil pädeidons dub taladrem et, e votans ävedons vemo drediks, ed äjonülons stimi Gode süla.*
14. *So el vi! telid epasetikon. Ekö! el vi! kilid okömon sunädo.*
15. *Nu silanan velid äposunon, ed in sül vögs laodik ätonons, kels äsagons: Regän vola evedon regän Söla obsik e Kristusa omik. Oreigom ai laidüpio.*
16. *E bädikünans teldegfol, kels seadoms su trons lo God, äprostärnoms ed äleplekoms Godi,*
17. *äsagölo: Danobs oli, o Söl: God ä Valanämädal! kel binol, e kel äbinol, das elasumol nämädi gretik olik ed eprimol regami.*
18. *Pöps äzunikons, ab zun olik äkömon e tim ad cödön deadanis, ed ad mesedön dünanis olik, profetanis, saludanis, ed utanis, kels dalestümoms nemi olik, e smalikanis e gretikanis, ed ad päridükön utanis, kels epäridükons taledi.*
19. *Tän in sül tem Goda ämaifikon, e büdedastonabog in tem omik ävedon logädik; e leklärs, e vögs, e tonärs, e taladrem, e gräls mu gretiks ädavedons.*

KAPIT: XII

1. *Milagamal gretik pälogon len sil: vom pevilupöl me sol, dis futs ofik mun äbinon, su kap älabof kronüli stelas degtel.*
2. *Ägrodof ed äluvokädog, bi älabof doledis sekü motam.*
3. *E mal votik len sil pälogon. Ekö! drak filaredik gretik, kel älabom kapis vel e honis deg, e su kaps okik diadis vel;*
4. *göb omik ämotiron kildili bal stelas sila, ed äjedom onis sui taled. Drak ästanom fo vom, kel primikof ad motön, ad slugön cili, sosus pümoton.*
5. *Ämotof soni, kel öbälätom netis valik ko staf ferik; e cil ofik pädugom spido lü God e tron omik.*
6. *Vom äfugof lü däsärt, kö top piblümükon ofe fa God, ad kosidön us dü dels balmilteltummäldeg.*
7. *Tän in sül komip ädavedon; ‚Michael‘ e silanans omik äkomipoms ta drak, e drak i äkomipom ko silanans okik,*
8. *ab atans no äbinoms saidiko nämiks, e no älaboms plu topi in sül.*
9. *Drak gretik, snek vönik, kel panemom diab ä ‚Satanas‘, bätodan volanefa lölik, päjedom sui taled, e silanans omik ko om.*
10. *Ed älilob vögi laodik in sül, kel äsagon: Nu beat, e näm, e regän Goda obsik, e nämäd Kristusa omik ekömons; ibä kusadan svistas obsik, utan, kel äkusadom onis dü del e neit lo God obsik, pedojedom.*
11. *Ons ekonkerons omi dub blod Jipüla e vöd temunodas oksik; eklemons löfi pro lif oksik deadamio.*
12. *Fredolsöd kluo! o süls ed ols, kels stebols in ons! Vi! lü tal e lü mel! ibä diab edonikom lü ols in vut gretik, bi sevom, das labom timi te brefiki.*
13. *Ven drak älogom, das pidojedom sui taled, äpöjutom vomi, kel imotof soni.*
14. *E vome flitäms tel kvila gretik pägivons, ad flitön lü top in däsärt, kö ökosidof dü yel bal sa yels tel sa yel lafik plödü mögov sneka.*
15. *E snek äjedom se mud okik, sökölo po vom, vati äsä flumedi, ad koedön ketränön ofi dub flumed.*
16. *Ab tal äyufon vomi, ämaifükon oki, ed änüslugon flumedi, keli drak ijedom se mud okik.*
17. *E drak äzunikom ta vom, ed ädegolom ad krigön ta votans dafamüla ofik, sevabo ta utans, kels fölons büdedis Goda, e kipedons temunodi tefü Yesus.*
18. *Ästanob su sabajol mela.*

KAPIT: XIII

1. *Ed äloegob süikön se mel lunimi labü hons deg e kaps vel; su hons onik diads deg äbinons e su kaps onik nems blasfämik.*
2. *Lunim, keli älogob, äsümon ad pantär, lögs onik äsümoms ad uts bera, e mud onik ad mud leona. Drak ägevom one nämädi okik, troni okik e nämädi gretik.*
3. *Ed älogob, das bal kapas onik pivunon deidoviko, e vun deidovik onik päsaunükon. E volanef lölik ästunikon ed äsökon lunimi,*

4. ed äleplekon draki, bi igivom lunime nämi, ed äleplekon i lunimi, sagölo: *Kin sümon-li ad lunim, e kin kanon-li komipön ta on?*
5. E lunime mud pägivon ad pleidülön ed ad blasfämön, e nämäd pägevon one ad dunön atosi dü muls foldegtel.
6. Tän ämaifükon mudi okik ad blasfämön ta God, dubä äslänon nemi oma, steböpi oma, ed utanis, kels stebons in sü.
7. I pädalos one ad krigön ta saludans, ed ad konkerön onis. One nämäd pägevon löpü tribüts, pöps, püks e nets valiks.
8. E lödans valik taleda oleplekons oni, sotefä nems onas no pepenetons ini buk lifa Jipüla, kel pesakrifom bü fün vola.
9. Utan, kel labon lilis, lilonöd!
10. If ek dugom fanäbis lü fanäböp, tän i om pofanäböpom; if ek deidom me gläv, tän i om mutom padeidön me gläv. Pö atos sufäl e lekred saludanes sevädikons.
11. Äloegob sükömön lunimi votik, nu se län; älabon honis tel, kels äsümons ad uts jipüla, ed äspikon, äsä drak.
12. Äduinon nämädi valik lunima balid lo on. Äkodon, das taled lölik ed utans, kels äbelödons oni, äleplekons lunimi balid, kela vun deidovik pisaunükon.
13. Äduinon milagis gretik, bi äkoedon donikön lo mens i fili se sil sui taled.
14. Äbätodon belödanis taleda dub milags, kelis äduinon lo lunim sekü fäg one pigevöl; äslüdon belödanis taleda ad meköm magoti pro lunim, kel ilabon vuni gläva ed ibleibon lifön.
15. One i fäg pigevon ad lanön magoti lunima, sodas magot lunima äprimon ad spikön, ed äkodon, das alutan, kel no äleplekon magoti lunima, pödeidon.
16. I äkodon, das valanes: e smalikanes e gretikanes, e liegikanes e pöfikanes, e lelivanes e slafanes, mäk pägivon su nam detik u su flom onas,
17. dat nek ökanonöv remön u selön, pläsif älabon mäki et, u nemi lunima, u numi nema onik.
18. Is sap zesüdon. Utan, kel labon täläkti, kalkulonöd numi lunima! ibä binon num mena, e num onik binon: mältummäldegmäl.

KAPIT: XIV

1. Älülogob, ed ekö! su bel: ‚Sion’ Jipül ästanom, e lä om mens baltumfoldegfolmil, su floms kelas nem oma ed ut Fata omik pipenons.
2. Ed älilob se sü l vögi, kel äsümon ad lenoid vatas mödik e tonära vemik; e vög, keli älilob äsümon ad ton hapas, kels päbepläyons fa hapans.
3. Äkanitons kaniti nulik lo tron, lo nims fol e lo bäldikünans. E nek äkanon lärnön kaniti, pläs mens baltumfoldegfolmil, kels pilivioremons de taled.
4. Atans binoms utans, kels no ekosädoms ko vomms, ibä binoms virgiks. Binoms utans, kels sökoms Jipüli ütöpo, kö golom. Peremoms se mens, binoms balidfluks pevälöl pro God e pro Jipül,
5. e se muds omsik lug no kömon; binoms neblamabiks.
6. Äloegob flitön silanani votik löpo in lutem; älabon gospuli laidüpik, keli äblinon valanes su taled, lü pöps, tribüts, püks, nets valiks.
7. Äspikon me vög laodik: *Dredolsöd demü God, stimolsöd omi! ibä düp cödetama omik ekömon. Leplekolsöd Jafali süla, e tala, e mela, e vatafonas!*
8. Silanan votik, silanan telid, äsökon oni ed äsagon: *Edofalof, edofalof jiel ‚Babylon’ gretik, kel ebrietükof pöpis valik me vin dranäla nepuedik okik.*
9. E silanan votik, silanan kilid, äsökon onis, ed äsagon me vög laodik: *If ek leplekon lunimi e magoti onik, e lüsumon mäki sui flom u sui nam okik,*
10. *tän odrinon vini lezuna Goda, keli no pemigöli enüigifom ini köp zuna okik, e podatomon dub fil e sulfin lo silanans saludik e Jipül.*
11. *E smok datoma onsik olöpikon laidüpio; utans, kels leplekons lunimi e magoti onik, ni dü del ni dü neit, olabons staudi anik, igo ifi ek te elüsumon mäki nema onik.*
12. Is sufäl saludanas fruton; utanas, kels kipedons büdedis Goda e lekredi in Yesus.
13. Nu älilob vögi se sü, kel äsagon: *Penolöd! Beatiks deadans binons, kels deadons denu in Söl. Si! Lanan sagon, takädonsös de töbs oksik e vobods onsik okegolons ko ons!*

14. Älülogob, ed ekö! us lefog vietik ädabinon, e su lefog ek äseadom, kel äsümom ad Son mena; älabom su kap okik kroni goldik ed in nam okik fodüli japik.
15. E se tem silanan votik äkömon, kel ävokädon me vög laodik lü om, kel äseadom su lefog: *Gebolöd fodüli olik, e klopolöd! ibä klopij ekömon, klopot taleda binon madik.*
16. Tän om, kel äseadom su lefog ägebom fodüli okik su taled, e taled pädefodon.
17. Dönu silanan äkömon se tem in sül; älabon i fodüli japik.
18. E silanan votik äkömon de latar, kel älabon nämädi tefü fil, ed ävokädon me vög laodik lü silanan, kel älabon fodüli japik: *Gebolöd fodüli japik olik, e klopolöd bälemis vitida su taled! ibä bäls onik binons madiks.*
19. Tän silanan ägebon fodüli okik su taled, ed äklopon vitidabälis taleda, ed äjedon onis ini vitidabälipedöm lezuna Goda.
20. Vitidabälipedöm päfuton plödü zif; e blud äseflumon se bälipedöm, jüs ärivon fränis jevodas, love spad staidas balmilmältum.

KAPIT: XV

1. Älogob täno milagamali gretik stunüköl votik in sül, sevabo silananis vel ko tomods lätik vel, ibä me ats lezun Goda püfölon lölo.
2. Nu älogob bosi, kel äsümon ad mel glätik ko fil pimigöl; su mel glätik utans ästanons, kels äbinons vikodans in komip ta lunim, magot onik, e num nema onik, ed äkipons hapis Goda.
3. Äkanitons kaniti ela ‚Moyses‘: hidünan Goda, e kaniti Jipüla, äsagölo: *Gretiks ä stunidabiks vobods olik binons, o Söl: God! o Valanämädal! Gidiks ä veratiks vegams olik binons, o God netas!*
4. *Kin no dredonöv-li? o Söl! Kin no glorükonöv-li nemi olik? Ibä te ol binol saludik, e nets valik okömons ed oprostärnons lo ol, bi cödets olik esevädikons.*
5. Pos atos älogob, das saludöp tabära temuna in sül pämaifükon,
6. e das silanans vel, piklotöls in linum rafinik nidik, e keles blöts pizönons dub zönüls goldik, äsetridons se saludöp, ed älabons tomodis vel.
7. E bal nimas fol ägivon silananes vel skalis goldik vel, kels äfulons me lezun Goda, kel ai lifom laidüpio.
8. Saludöp päfulükon me smok demü glor e nämäd Goda, e nek äkanon nüstepön ini saludöp, büä tomods vel silananas vel üjenons.

KAPIT: XVI

1. Tän äliilob se saludöp vögi laodik, kel äsagon silananes vel: *Gololsöd e vagükolsöd skalis vel ko lezun Goda sui taled!*
2. Balid nu ägolon ed ävagükon skali sui taled. E luuks badik ä venenöfiks äsüikons pö mens, kels älabons mäki lunima, e kels äleplekons magoti.
3. Silanan telid ävagükon skali okik sui mel, ed at ävedon blud äsä ut deadana, e dabinäds liföl valik in mel ädeadons.
4. Silanan kilid ävagükon skali okik sui flumeds e vatafons, ed ats ävedons blud.
5. Tän älielob sagön silanani vatas: *Gidik binol, kel binol ed äbinol, ol: Saludal pö lonam cödeta at.*
6. *Bi espilons bludi saludanas e profetanas; egivol ones bludi, ad padrinön. Bläfodi at emeritons!*
7. E de latar äliilob vögi, kel äsagon: *Si! o Söl: God! o Valanämädal! cödets olik binons veratiks ä gidiks!*
8. Folid ävagükon skali okik sui sol, ed one pädälos ad sufükön menis hite fila.
9. E ven mens päzufükons hite vemik, äslänons nemi Goda, kel labom nämädi tefü tomods et, e no äleceonons ad stimön omi.
10. Lulid ävagükon skali okik sui tron lunima, e regän onik pädagükon; e mens äbeitons linegis oksik sekü dol.
11. Äslänons Godi süla demü dols e luuks oksiks, e no äleceonons de vobods oksik.
12. Mälid ävagükon skali okik sui flumed gretik: Euphrates’, ed on äsägikon, sodas veg äblümon pro regs, kels äkömoms se lofüd.
13. Tän äloegob kömön se mud draka, se mud lunima e se mud luprofetana, lananis neklinik kil, äsä frogis.

14. Ats binons lanans diabas, kels duinons milagis, kels segolons lü regs vola lölik, ad kobükön onis pro komip tü del gretik Goda: Valanämädal.
15. (Ekö! kömob äsä tifan. Beatiks utans binons, kels galons, e kipedons klotis oksik, dat no zigolonsös nüdiko, e logoyös jemodi onsik!)
16. E päkobükons su top, kel panemon in hebrey: ‚Armagedon‘.
17. Velid ävagükon skali okik ini lutem, e vög laodik äkömon se saludöp süla de flan trona, kel äsagon: *Ejenos*.
18. Tän ädavedons leklärastrals, tons valasotik, tonäratonäts, e taladrem gretik; taladrem so vemik ä so gretik ädavedon, äsä nog neföro ijenon, sis mens binons su taled; so mu vemöfik taladrem äbinon.
19. Zif gretik päteilon ad dils kil; zifs paganas ädofalons. E God ämemom jieli ‚Babylon‘ gretik, ed ägivom ofe ad drinön se köp labü vin lezuna vemik okik.
20. Nisuls valik äfugons, e bels änepubons.
21. In grälastom vemik grälagrans so gretiks äsä talänts äfalons se sil sui mens; e mens äslänons Godi põ grälatomod, ibä tomod at äbinon plödakösömiko vemöfik.

KAPIT: XVII

1. Tän bal silananas vel, kels äpolons skalis vel, äkömon lü ob, ed äsagon: *Gö! ojonob ole cödeti dö jinepuedan gretik, kel seadof len vats mödik,*
2. *ko kel regs taleda enepuedons, e dub vin nepueda, kela belödans taleda pebrietükons.*
3. Tän ädugon obi tiko lü däsärt. Us älogob vomi, kel äseadof su lunim skarlataredik, fulik me nems blasfämik, labü kaps vel e hons deg.
4. Vom piklotof in klots purpurik e skarlatarediks, e pidekof me goldots, nobains jerabik e pärlats; älabof in nam okik köpi goldik, kel pifulükon me naudods e neklins nepueda ofik.
5. E su flom ofik pipenon nem müsterik: ‚Jiel ‚Babylon‘ gretik: mot jinepuedanas e naudodas taleda‘.
6. Älogob, das vom et äbinof brietik de blud saludanas e de blud temunanas Yesusa. Ven älogob ofi, ästunob mu vemo.
7. Ab silanan äsagon obe: *Sekü kis stunol-li? Oplänob ole müsteri voma e lunima, kel polon ofi, e labon kapis vel e honis deg.*
8. *Lunim, keli älogol äbinon, e no binon; osükömon se gufur ed opäridikon. Belödans taleda, kelas nems no peregistarons in buk lifa de tim jafa vola, ostunons, ven logons lunimi, kel äbinon, no binon, ab obinon.*
9. *Is täläkt zesüdon ad suemön osi. Kaps vel binons bels vel, su kels vom seadof;*
10. *ons i binons regs vel. Lul omas efaloms, bal binom, e votik no nog ekömom; e ven kömom, omutom blibön dü brefüp.*
11. *Lunim, kel äbinon e no binon, it binon jölid, binon i bal vela; ed opäridikon.*
12. *I hons deg, kelis logol, binons regs; no nog dalabons regami, ab dü düp bal odagetons ko lunim nämädi as regs.*
13. *Atans baivögons, ed egevons lunime nämädi e nämäti oksikis.*
14. *Atans okrigons ta Jipül, e Jipül okonkerom onis, bi binom Söl sölas ä Reg regas, e ko om i vokäbs, väläbs e fiedikans okonkerons.*
15. *Äsagon i obe: Vats, kelis elogol, len kels jinepuedan seadof, binons pöps, menamödots, nets e püks.*
16. *E hons deg, kelis elogol, e lunim, ohetons jinepuedani; oberavons ed onüdükons ofi; ofifidons midi ofa, ed ofefilükons ofi in fil.*
17. *Ibä God espiretom ladälis onsik, ad ledunön vili omik, ad binön baläliks, ed ad gevön regami onsik lunime, jüs vöds Goda pöfölon.*
18. *Vom, keli elogol, binof zif gretik, kel reigon regis taleda.*

KAPIT: XVIII

1. Pos atos älogob donikön se sül silanani votik, kel älabon nämädi gretik; e taled pälitükon dub glor onik.
2. Ävokädon me vög nämöfik: *Edofalon, el ‚Babylon‘ gretik edofalon. Evedon lödöp diabas, kipedöp milananas neklinik, kipedöp bödas neklinik e hetabikas valasotikas.*

3. *Bi nets valik edrinons vini zuna nepueda onik, bi regs taleda enepuedoms ko on, e bi tedans taleda evedoms liegiks sekü lüxüöd bundanik onik.*
4. *Tän älibob vögi votik se sü, kel äsagon: Segololsöd se on, o pöp obik! dat no kompenolsös pö sinods onik, e dat no kesufolsös tomodis onik!*
5. *Ibä sinods onik ekumons okis jü sü, e God primom ad memön negidis onik.*
6. *Träitolsöd oni, äsä eträiton votanis! Mibläfolsöd one teliko utosi, kelosi edunon! Gifolsöd ini köp onik teliki uta, keli egivon ad padrinön votanes!*
7. *Ma mafäd [, vio] ejuiton glori e lüxüödi, sufükolsöd oni datome e lüge! Ibä ninälo sagon: Seadob is as jireg, no binob jiviudan, e no sevob lügodi.*
8. *Demü atos ün del bal tomods onik okömons: dead, lügod, faem, e pofefilükon dub fil; ibä God, kel emicödetom oni, binom Söl nämik.*
9. *Tän regs taleda, kels enepuedoms ko on, ed ejuitoms lüxüödi, odrenoms ed olügodoms demü on, ven oloegoms löpikön smoki fefilikama onik.*
10. *Obleiboms stanön fagoto dredü datom onik, ed osagoms: Vi! vi! lü ol, o zif gretik! o zif: ‚Babylon‘ nämädik, ibä ünü düp bal micödet olik peledunon.*
11. *I tedans odrenons ed olügodons demü on, bi nek oremon plu lodotis onsik,*
12. *lodontis golda, larenta, nobainas, pärlatas, linumastofa feinik, purpura, sadina, skarlataredina, boada benosmelik valasotik, vioracanas, yegas boada jerabik, kuprina, fera e maboina,*
13. *kirfata, pitas, benosmelotas, mira, boväla, vina, leüla, vuitameila feinik, grenä, bubas, jipas, jevodas, vabas, slafanas e menas.*
14. *Gaenods, kelis iledesirol, penegetons fa ol, dins nidik e magifiks päperons fa ol, e no plu pogetuvons.*
15. *Tedans canas at, kels evedons liegiks me ons, obleibons stanön fagoto dredü datom ona,*
16. *ed osagons: Vi! vi! lü zif gretik et! kel piklonton me linumastof feinik, purpurik e skarlataredik, pidekon me goldots, nobains e pärlats; ibä ünü düp bal lieg valik at pedistukon.*
17. *Stirans e vejolnafans, melans e mens so mödiks votiks, kels laboms vobodis oksik su mel, ästanoms fagoto,*
18. *ed ävokädoms, ven älogoms smoki lefila ofik: Zif kinik äsümon-li ad zif gretik at?*
19. *Äjedüloms püfi ini kaps oksik, ed ävokädoms drenölo e yamölo: Vi! vi! lü zif gretik! dub divs kela valans evedons liegiks, kels älabons nafis su mel; ibä ünü düp bal pedistukon.*
20. *Fredolsöd dö on! o sü! o saludans! o paostolans! o profetans! bi God eledunom tefü onf micödeti olsik!*
21. *Nu silanan nämik ätovon stoni äs mülaston so gretiki, ed äjedon oni ini mel, äsagölo: Leigoso zif gretik: ‚Babylon‘ podojedon, e no plu potuvon dönu.*
22. *Pläyot hapanas, musigalas, flutanas e trompetanas no plu polilon in ol; plägan nonik lekana anik potuvon plu in ol; e noid müla no plu polilon in ol;*
23. *lit nonik litikipiana plu ostralon in ol; vög higama e jigama no plu polilon in ol; ibä tedans olik äbinoms gretikans taleda, bi dub magiv olik nets valik päbätodons,*
24. *ed in on blud patuvon de profetans, saludans e valans, kels pepugons su taled.*

KAPIT: XIX

1. *Pos atos älibob äsä toni laodik dabinädämödota gretik in sü, kel äsagon: Haleluyö! beat e glor e näm dutons lü God obsik,*
2. *ibä cödets omik binons veratiks ä gidiks. Emicödetom ga jinepuedani gretik, kel erübükof taledi me nepued okik, ed evinditom ofe bludi dünanas okik.*
3. *E dönu äsagons: Haleluyö! smok ofik löpikon laidüpio.*
4. *Tän bäldikünans teldegfol e nims fol äprostärnons ed äleplekons Godi, kel äseadom su tron, äsagölo: So binosös! Haleluyö!*
5. *E de tron äkömon vög, kel äsagon: Ols valik! dünans omik, kels dredols demü om, e smalikans e gretikans! lelobolsöd Godi obsik!*
6. *Tän älibob noidi äsä uti menamödota numik, äsä uti vatas mödik, äsä uti tonäratonätas nämöfik, kel äsagon: Haleluyö! ibä Söl: God: Valanämädal evedom reg.*
7. *Fredobsöd e yubobsöd! stimobsöd omi; ibä mated Jipüla ekömon; jigam omik eblümükof oki;*

8. *ofe pedälos ad klotön oki me linumastof feinik klinik nidik; ibä linumastof feinik at binon duns gidik saludanas.*
9. Äsagon obe: *Penolöd: Beatiks utans binons, kels pevokons ad matedafided Jipüla. I äsagon obe: Ats binons vöds veratik Goda.*
10. Tän äprostärnob foi on ad leplekön oni. Ab äsagon obe: *Prüdü! No dunolöd atosi! Binob kedünan ola e svistas olik, kels labols temunodi tefü Yesus. Leplekolöd Godi! Ibä temunod tefü Yesus binon binäl profetama.*
11. Nu älogob, das sül äbinon maifik, ed ekö! jevod vietik ädabinon, ed utan, kel äseadom su on pänemom fiedikan ä veratikan; ocödom ed okomipom gido;
12. logs omik äbinons äs flam fila, e su kap okik äpolom diadis mödik. Älabom nemi pipenöl, keli nek äsevon, pläsif om it.
13. Piklotom in klot ini blud piblunöl. Pänemom Vöd Goda.
14. Milits sülik äsökons omi su jevods vietik, piklotons me linumastof feinik vietik klinik.
15. Se mud omik gläv japik äkömon, ad flapön me on netis. Obälätom onis ko staf ferik; ed om it ofutom vitidabälipedömi vina lezuna Goda: Valanämädal.
16. Su klot okik e su küid okik älabom nemi pipenöl: Reg regas ä Söl sölas.
17. Nu äloegob stanön in sol silanani, kel ävokädon me vög laodik lü böds valik, kels äflitons löpiko in lutem: *Kömolsöd isio! kobikolsöd lü fided gretik Goda,*
18. *ad fidön midi regas, lebüdanas militik, nämädanas, jevodas e bemonitanas onas, lelivanas e slafanas valikas, smalikanas e gretikanas.*
19. Tän älogob lunimi e regis taleda e militis onas ikobikölas ad krigön ta om, kel äseadom su jevod e ta milit omik.
20. Ab lunim päfanom, e ko om luprofitan, kel iduinom lo on milagis, dub kels ibätodom utanis, kels ilüsumons mäki lunima, ed ileplekons magoti onik. Bofiks päjedons lifiko ini fiv sulfina filöl.
21. E votans pädeidons dub gläv, kel äkömon se mud oma, kel äseadom su jevod, e böds valik päsatükons me mid onsik.

KAPIT: XX

1. Nu äloegob donikön silanani se sül; älabon in nam okik kiki gufura e jäni gretik.
2. Ägleipon draki, sneki vönik, sevabo diabi, eli ‚satanas‘; äjänädon omi pro yels mil,
3. ed äjedon omi ini gufur, keli äfärmükon ed äsnilon sus om; dat no plu öbätodom netis, jüs yels mil üpasetikons; pos tim at omutom palibükön dü brefüp.
4. Älogob tronis, ed utanes, kels äseadoms su ons, cöd päkomiton; ed älogob lananis utanas, kels pisäkapons demü temunod onsik tefü Yesus e demü vöd Goda, ed utanas, kels no ileplekons lunimi, ni magoti onik, e no ilüsumons sui flom e sui nam oksiks mäki; ed älifons ed äreigons ko Yesus dü yels mil.
5. Deadans retik no olelifikons, büä yels mil upasetikons. Atos binon lelifikam balid.
6. Beatiks ä saludiks utans binons, kels kompenons pö lelifikam balid; tefü ons dead telid no labon nämädi; ab obinons kultans de God e de Kristus, ed obinons ko om regs dü yels mil et.
7. Pos pasetikam yelas mil et diab postadükom libio se fanäböp okik;
8. osegolom ad bätodön netis in gulöps fol taleda, eli ‚Gog‘ ed eli ‚Magog‘, ad kobükön onis krigio; num onas binon so gretik äsä sab mela.
9. Oseagolons love taled lölik, ed ozüons leseatöpi saludanas e zifi palöföl; ab täno fil donikon de God se sül, e konsumon onis.
10. Diab, kel ebätodom onis, päjedom ini fiv fila e sulfina, kö lunim e luprofitan binons, e potomons dü del e neit, ai e laidüpio.
11. Nu älogob troni vietik gretik, ed omi, kel äseadom su on, e lo kel tal e sül äfugons, sodas top onsik no plu pätuvon.
12. Äloegob stanön deadanis, smalikis e gretikis, lo tron, e buks pämaifükons. I buk votik pämaifükon, sevabo buk lifa, e deadans päcödetons bai utos, kelos pipenon ini buks, ma vobods onsik.
13. Mel ägivon deadanis, kels äbinons in on; e dead e disvol ägivons deadanis, kels äbinons in ons, e valikans päcödetons, alikans ma vobods oksik.
14. Tän dead e disvol päjedons ini fiv fila. Atos, sevabo fiv fila, binon dead telid.
15. If plakoy, das ek no peregistaron ini buk lifa, tän päjedon ini fiv fila.

KAPIT: XXI

1. Tän älogob süli nulik e tali nulik; ibä sül balid e tal balid imogolons, e mel no plu ädabinon.
2. Äloegob donikön de God se sül zifi saludik, eli ‚Hierosolyma’ nulik, piblumüköl äsä jigam, kel pedekof pro himatan okik.
3. E de tron älilob vögi laodik, kel äsagon: *Ekö! tänad Goda binon lä mens; olödom zänodü ons, ed ons obinons pöp omik; God it obinom lä ons,*
4. *ed okluinom drenis valik de logs onsik. Dead no plu odabinon, ni lügod, ni drenam, ni töb. Ibä dins büik epasetikons.*
5. Ed om, kel äseadom su tron äsagom: *Ekö! nululob vali. I äsagom: Penetolöd! ibä ats binons vöds konfidovik ä veratiks.*
6. Äsagom obe: *Ejenos. Binob el ‚alpha’ ed el ‚omega’, prim e fin. Ogivob glato soafölane ad drinön se fon vata liföl.*
7. *Utan, kel ovikodon, ogeron vali at. Ed ob obinob pro on God, ed on pro ob son.*
8. *E tefü dredöfans, nenlekredans, midunans, sasenans, nepuedans, magivans, lugodikultans e lugans valik, fät onas obinon: fiv fila e sulfina. Atos binon dead telid.*
9. Nu bal silananas vel, kels älabons skalis vel me tomods lätik pifulükölis, äkömon lü ob ed äsagon: *Gö! ojonob ole jigami, jimatani Jipüla.*
10. Tän ädugon obi tiko sui bel gretik geilik, ed äjonon obe zifi saludik: ‚Hierosolyma’ ädoniköli de God se sül,
11. pädeköli me glor Goda. Nid onik äsümon ad ut stoina mu jerabiküna: yaspid äs kristad dulitamovik.
12. Älabon möni gretik geilik, labü leyans degtel, e su leyans et silanans degtel äbinons; su leyans i nems pipenons, ats äbinons nems tribütas degtel cilas Yisraeläna.
13. In flan lofüdik leyans kil, in flan nolüdik leyans kil, in flan sulüdik leyans kil, ed in flan vesüdik leyans kil ädabinons.
14. E mön zifa älabon stababumädis degtel, e su ats äbinons nems degtel paostolanas degtel Jipüla.
15. Utan, kel äspikon ko ob, älabon mafamastafi goldik ad mafön zifi e leyans e möni onikis.
16. Zif nu ätopon us as kvad; lunot e vidot ona äleigons. Ämafon zifi me mafamastaf, mafot äbinon: staid degtelmil. Lunot e vidot e geilot ona äbinons leigiks.
17. Ämafon i möni onik, mafot äbinon: louns baltumfoldegföl, ma mafäd mena, kelos binon i ma mafäd silanana.
18. Jaläd möna onik äbinon yaspid, e zif äbinon gold rafinik, kel äsümon ad kristad rafinik. Stababumäds möna zifa pidekons me stoins jerabik valasotik. Stababumäd balid äbinon de yaspid; telid de safiroin; kilid de galzed; folid de smaragoin;
20. lulid de sardonig; mälid de sard; velid de krüsolit; jölid de beriloin; zülid de topad; degid de krüsoprad; degbalid de hüasoin; degtelid de maetüt.
21. Leyans degtel äbinons pärlats degtel; leyan alik äbinädon me pärlat bal, e piad zifa äbinon gold rafinik äsä glät dulogamovik.
22. In on no älogob temi; ibä Söl: God, Valanämädal, binom tem onik, ed i Jipül.
23. Zif no neodon, das sol u mun litükon oni, ibä glor Goda litükon oni, e Jipül binom litikipian onik.
24. E nets ozigolons in lit ona; e regs taleda oblinons glori e stimi oksikis lü on.
25. Leyans onik no pofärmükons dü del, (ibä neit no obinon us);
26. ed oblinoy glori e stimi netas lü on.
27. Alutos, kelos binon nesaludik; alutan, kel midunon u kel lugon, no okömon ini on; ab te utans, kels peregistarons ini buk lifa Jipüla.

KAPIT: XXII

1. Äjonon i obe flumedi vata liföl, lämpik äs kristad, kel äsüikon se tron Goda e Jipüla.
2. In zänod piada, e su jols bofik flumeda, bim lifa äbinon, kel prodon degtelna flukis: ün mul alik prodi oka; e bleds bima dünons ad saunükön pöpis.
3. Bos pemaleditöl no plu odabinon. In zif et tron Goda e Jipüla obinon, e dünans omik odünons omi,
4. ed ologons logodi omik; e nem oma obinon su flom onas.

5. Neit no plu odabinon us; no oneodons liti litikipiana ni sola; ibä Söl: God ostralom love ons; ed oreigons ai laidüpio.
6. Äsagon obe: *Ats binons vöds konfidovik ä veratiks; Söl: God lananas profetanas elesedom silanani omik ad jonön dünanes okik utosi, kelos muton jenön suno.*
7. *Ed ekö! okömob suno.* Beatiks utans binons, kels kipedons vödis profetama buka at.
8. Ob: ‚Ioannes’ binob utan, kel äililob ed älogob atosi. E ven ililob ed ilogob atosi, äprostärnob foi futs silanana, kel äjonon obe atosi.
9. Ab äsagon obe: *Prüdü! No dunolöd atosi! Binob kedünan ola, svistas olik, profetanas ed utanas, kels kipedons vödis buka at. Leplekolöd Godi!*
10. Tän äsagon obe: *No snilolöd vödis profetama buka at! Ibä tim binon nilik.*
11. *Utan, kel binon negidik, blebonöd fovo negidik! Utan, kel binon sinik, blebonöd fovo sinik! Utan, kel binon gidik, fovonöd ad dunön vobodis gidik! Utan, kel binon saludik, fovonöd ad saludön!*
12. *Ekö! okömob suno. Mesedi, keli ogivob, labob lä ob – ad bläfön alane, ma vobod onik.*
13. *Binob el ‚alpha’ ed el ‚omega’, balid e lätik, prim e fin.*
14. Beatiks utans binons, kels lavons klotis oksik, dat labonsös gitäti ad gebädön bimi lifa, ed ad nügolön ini zif da leyans!
15. Plödo obinons dogs, magivans, nepuedans, sasenans, lugodikultans, ed alutan, kel löfon e spikon lugi.
16. Ob: *Jesus elesedob silanani obik ad temunön oles dinis at tefü komots. Ob binob vul e sprotan de ‚David’, binob gödastel nidik.*
17. Lanal e jigam sagon: ‚Kömolöd!’ *Utan, kel lilon osi, sagonöd: ‚Kömolöd,,!’ Utan, kel soafon, kömonöd! ed alutan, kel desiron atosi, sumonöd glato de vat lifa!*
18. Sagob valanes, kels lilons vödis profetama buka at: If ek läükon bosu lü atos, tän God osufükon one tomodis, kels pebeponons in buk at;
19. ed if ek desumon bosu de vöds profetama buka at, tän God odesumom one dilodi onik bima lifa e zifa saludik.
20. Om, kel temunom atosi, sagon: *Si! kömob suno.* So binosöd! Kömolöd, o Söl: Yesus!
21. Benäd Söla: Yesus Kristus binonöd lü ols valik!

FIN

----- oOo -----

GRAMAT VOLAPÜKA.

DABÜKOT BALID
PELAUTÖL NÄMÄTÜ E ZEPÜ
KADÄM VOLAPÜKA

FA

DR ARIE DE JONG

=====

PEBÜKÖL IN BÜKÖP KOMPENÄTA
NENFIAMIK: ,BOEKHANDEL EN
DRUKKERIJ VOORHEEN E. J. BRILL'.
LEIDEN (NEDÄN).
1931

III

FONUN.

,Unam uni generi humano linguam'.
Menefe bal püki bal.

J. M. SCHLEYER.

Gramat at danädon davedi oka vipe slopanas fiedik anik Vpa ad dönulifükön volapüki mekavik at.

Dinäds difik ekodons, das mödikans edeflekons okis de Vp., e das pük at eperon mödikosi fluna okik. Bal kodas atosa sio ebinon fomam vödas, e pato fomam koboyümavödas. Pö fomam vödas nulik e pö fomam koboyümavödas el ,Schleyer': datikan letälenik Vpa < sevabo ägebädöm brefükamis somik, das vöds at tefü licin okas ivedons fikuliko sevädoviks. Dub atos vöds nulik Vpa ivedons fikuliko memidoviks ed älonülons memäle flagis vemo töbikis. Kludo if ävilobsöv, das Vp. ödageton dönu in kosäd bevünetik pladi, kel duton lü ok, e keli i meriton, täno mu balido vödastok Vpa ömutonöv paxamön e pamenodön utöpo, kö özesüdosöv. Ab bi fomam vödas klülo sötön pastabön dub noms gramatik kuratiko pelonöls, i äzesüdos ad revidön staböfo gramati Vpa. Bligädi at, sevabo: e revid gramata e revid vödas Vpik, edunikob.

Bü d. 31^{id} mätzula ela 1929, kludo tü timül mö yels ebo luldegs pos datik Vpa fa ,J. M. Schleyer', vobod oba äblümon.

Ün prilul ela 1929 evisitob söli: ,Prof. Dr. Alb. Sleumer': cifal Vpanefa ä dilekan Vpakadäma < ad jonön ome vobodi oba, ed ün setul yela ot obs bofik evegobs lü ,Wienacht' (in Jveizän) ad bespikön us ko söl: ,J. Sprenger' < vobodi oba e dinädis votik Vpi tefölis.

Pläamü dins anik äkanoy baicedön tefü ceds obik. Votükamis anik, kels äzesüdoson, elüblinob ini gramat ed ini vödabuk, ven äbinob dönu in lomän oba, sodas gramat at gegivon utosi, kelosi elonobs kilö fifümiko pö kobikam obas in ,Wienacht' de d. 17^{id} jüesa d. 19^{id} setula ela 1929. Dins anik, tefü kels nog älaboy vipi patik, pomäniotons in noets.

Säkäd, va pük valemik paneodon, is no nedon pabespikön. Kosäd bevünetik gianagretik, ted bevünetik, tefs bolitik bevünetik vero zesüdükons dalabi püka bevünetik.

Neod at ädabinon ya de tims vönädikün e päfölon jünü dub geb pluuneplu valemik bala pükas lifik. Ün nutim sevädiko plä latin, Fransänapük e Linglänapük pagebons as volapüks.

Geb at bala u mödikuma pükas lifik as volapük, pasenälon ebo fa lödans reigänas votik, kelas püks i paspikons fa balionats reigäbas, as pödiopladam okas it ed as privilegam länas ut, kelas püks pagebons as volapüks. Pato nü netäliseved netas difik glofon aiplu, senäl at dodon aiplu ad givülön bali pükas lifik stadi privilegik volapüka. Lä atos nog dod binon, das pük lifik alik i binon fikuliko lärnovik. Löns mödik, kelis pük alik labon, kodons, das neodoy studi yelas mödik, büä kanoy spikön e penön kuratiko püki et.

Dods at ebo paleyilons fasiliko dub volapük mekavik. Pük somik kanon pastukön somo, das binon fasiliko lärnovik. Dub atos dod gretik moikon, sevabo: töbid gretik e tim lunik, kelis neodoy ad lärnön bali pükas dabinöl. Zuo pö dabin püka bevünetik valemiko pageböla, pük lifik nonik binon in stad privilegik; ad kompenön in kosäd bevünetik, net alik olabon pö jenet somik bligi ad lärnön volapüki mekavik bevünetik bal at.

„Ab atimo mekavapüks so mödiks dabinons; kini mekavapükas at omutoy täno gebön as kosädapük bevünetik?” osäkoy. Pro geb at, ma ced oba, pük mekavik te bal kanon pademön, sevabo: Volapük, pük fa ‚Johann Martin Schleyer’ pedatiköl. Vp ga binon tefü binod oka so balugik e labon süperodis so mödikis, das pük votik no bal kanon pluön, mu te kanon leigön leigodü on. Zuo plak eblöfon, das Vp binon lölöfiko gebovik pro kosäd bevünetik. In bukil ün 1927 pepüböl dö el ‚Interlingua’ (bal mätedianas mödik Vpa) samo nun sököl binon: „Ün 1889 in Yurop, Siyop, Frikop, Merop e Stralop Vpaklubs 283, Vpitudans pidiplomöl plu 1600, geidabuks 316 Vpa, e gaseds Vpik 25 ädabinons.”

If viloyöv kludo dagebön jenöfiko püki bal, kel pagebon da vol lölik as yufamedöm bevünetik, täno geboyös te Vpi! Lü Vp. gität duton ad fölon neodi at. Pos steifs nensekik dü tumyels mödik ad jafön kosädamedömi bevünetik, Vp. ga binon pük mekavik balid, kel ebluföfon ad binön plago gebovik pro kosäd bevünetik, e kel stadon lölöfiko neudiko tefü länapüks difik.

Pül nitedäla pro Vp. ün timül at no nedon binön neletian ad propagidön püki at. Pluna ga in jenav nolavas ejenos, das tuvot nolavik pas pos yels mödik glömäda ädage-ton digidi, keli ämeriton.

Tefü lebuk it, vilob küpetön is, das gramat at no binon gramat balid, kel pelauton löliko in Vp. Sevabo ün 1889, mäzul, 31 gramat fa ‚Schleyer’ it pelautöl epubon tiädü „Glamat popiko-katekik Vpa.”

Binos vipabik, das Vpagramats in länapüks difik pulautöls opubons. Gramats in natapüks polautöls no nedons binön tradutod lölöfik gramata at. Bevoban gramata somik klülüko binon lölöfiko lelivik ad lautön ati, soäsä on it cedon osi as zesüdik. Mod bevoba klülüko sekidon zuo de pük, in kel lebuk somik palauton. Cedü ob osaidos ad bevobön te kapitits, kels tefons Vpi it, bi kapitits dö fonet, natapüks e jäfüdavödeds kanons pastudön me gramat at.

Kanos jenön, das pö reid gramata at ba dod u küpet seimik süikon; pö jenet somik obinos gudik, das reidan lesevädikon oke balido prinsipis, kels pelasumons in gramat at. Ven ulesevädikon oke atis, ed if täno no nog okanon baicedön tefü ats, okanon dunidikön dodis u küpetis oka Vpakadäme, kel oxamon kuratiko onis. Kodedü löpikos begob ye ad no meköns nensüeniko dodis. Pük alik labon pükalönis, tefü kels ekösömikoy. Ven okolkömoy in Vp. pükaloni seimik de pük okik distidiki, täno bo obuükoy löni lomänapüka oka bu et Vpa e bo ocedoy, das obinos-la vipabik ad lasumön ati ini Vpasit. Pö stad somik betikoyös ye, das liman neta votik kanon labön vipis votik! Binos vo nemögik ad fölon vipis somik. Güö! Vp. söton labön nomis lönik seimiko tefü natapüks livätikis. Pas somo odalobs spetön, das pükalöns pükas difik no poloveblinons ini Vp. e das nets difik openons Vpi ön mod te bal.

Spelob, das Volapük odage-ton dönu flenis mödik e das atans pö stud datikota sublimik at ela ‚Schleyer’ osenälons juiti leiga-mödotik äs ob esenälob pö bevob e gramata at e vödabuka Vpa.

Voorburg, 1930, mayula, 14.
Broekslootkade 5.

Dr. ARIE DE JONG,
Kadäman Vpa.

BREFODS.

a. s. = as sam.
 baln. = balnum.
 d. = del.
 dat. = datif.
 D. = Deutänapük.
 Fr. = Fransänapük.
 gen. = genitif.
 kus. = kusatif.
 l. = logolöd!
 Lin. = Linglänapük.
 Lit. = Litaliyänapük.
 nom. = nominatif.
 nt. = noet.

Ned. = Nedänapük.
 pd. = pad.
 plun. = plunum.
 Sp. = Spanyolänapük.
 vok. = vokatif.
 Vp., Vpa, ... = Volapük, Voꝛ
 lapüka, ...
 Vpan, Vpans = Volapükan,
 Volapükans.
 Vpanef = Volapükanef.
 Vpik = Volapükik.
 Vpo = Volapüko.

VII
NINÄDALISED

	Pad
FONUN	III
BREFODS	VI
NINÄDALISED	VII
NÜDUGOT	1
DILÄD : I. LAFABS E MALÜLS	3
Lafab Volapükik	3
Lafab fonetik	6
Lafab tonatas latinik	14
Mayuds e minuds	15
Malüls	17
DILÄD : II. FOMIR	19
A. Noets valemik	19
Ä. Subsat	20
B. Lartig	21
C. Ladyek	22
D. Numavöds	24
I. Numavöds voik	24
II. Numavöds sökaleodik	25
III. numavöds naedik	26
IV. Koboädavöds de numavöds pefomöls	26
V. Numavöds nefümik	26
VI. Notodots ko numavöds pefomöls	27
E. Pönop	27
I. Pönop pösodik	28
II. Pönop dalabik	29
III. Pönop jonik	30
IV. Pönop säkik	30
V. Pönop vokädik	31
VI. Pönop tefik	31
VII Pönop nefümik	32
F. Värb	32
I. Noets valemik	32
II. Konyug	34
III. Lovelogam foyümotas e poyümotas värba	38
G. Ladvärb	39
H. Präpod	39
I. Konyun	39
J. Lintelek	40

	Pad
DILÄD : III. TÜMOLOG	41
Rigavöds	41
Koboädavöds.....	44
Defomamavöds	46
Foyümots.....	47
Poyümots.....	50
DILÄD : IV. SÜNTAG.....	56
Vöd, pük, set	56
Subyet e predikat.....	57
Lüyümods	58
Läods.....	59
Yegods	59
Demods	60
Malods.....	61
Läyümods.....	62
Sets.....	62
Balsset.....	63
Pluset.....	63
Setatanam näiädik	63
Setatanam sekidik	63
Sets defik, sets nelölöfik e sets peträköl	65
Deklinafoms	65
Num.....	67
Konyugafoms värba	67
Lefoms värba	67
Stads värba	68
Bidirs.....	68
Värbatims	68
Värbasots.....	69
Vödipladam Volapükik.....	70
Gebäd nomas süntaga.....	72
DILÄD : V. NATAPÜKS	77
Lafab latina.....	78
Lafab Vöna-Grikänapüka	81
Lafab Rusänapüka	83
Lafab Larabänapüka.....	85
DILÄD : VI. VÖDEDS JÄFÜDIK	88
Vödedem kiemavik	88
Nems taledavik.....	103
REGISTAR LAFABIK	105

Penät korsivik malon dilis pemoädöl.

NÜDUGOT.

1. **Gramat Volapüka** bejäfon uti valik, keli mutoy sevön pro gudiks penam, reid e pikam Volapüka.

Volapük diseinon te ad binön medöm fasilik suema bevünetik. Steifon ad dakipön mögiküno vödedis bevünetik pato latinikis nolavas difik, e nemis taleda soäsä papenons ma tatapüks calöfik difik me tonats latinik. Te de vödedis jäfüdik e de nems taledavik mödiko komädöls vöds Volapükik dabinons.

Sekü kods at gramat Vpa muton ninädön noe Volapükikis fomiri, tümologi e süntagi, abi utosi valik, kel zesüdon pro pron verätik vödas natapükik, kels mutons palecedön tefü Volapük as foginavöds.

Sekü bligäd at gramat Vpa ninädön dilädis sököl:

Diläd : I. **Lafab e malüls.**

Diläd : II. **Fomir.**

Diläd : III. **Tümolog.**

Diläd : IV. **Süntag.**

Diläd : V. **Natapüks.**

Diläd : VI. **Vödedis jäfüdik.**

NOET: 1. Volapük pedatikon fa **„Johannes Martin Schleyer“** ün tim et: vilagapädan romakatulik in ‚Litzelstetten‘ nilü ‚Konstanz‘ in Badän (Deutän) ün 1879 mäsula 31^{id}. ‚J. M. Schleyer pemotom in ‚Oberlauda‘ in Badän ün 1831 yulula d. 18^{id} ed edeadom in ‚Konstanz‘ ün 1912 gustula d. 16^{id}.

Äs datikan Vpa ‚Schleyer‘ äbinom i cifal Volapükaneffa ä dilekan kadäma Vpa. Ecälom me büad dätü 1910 dekula d. 3^{id} as fovan oka pos deadam okik söli: **„Albert Sleumer“**: ‚doctor philosophiae et theologiae‘ < ün tim et: ‚Direktor‘ ela ‚Hildegardis-lyzeum‘ in ‚Bochum‘, in Preusän (Deutän), äd anu: lautan in ‚Godesberg‘ len ‚Rhein‘ in Preusän.

NOET: 2. Kadäm Vpa pestidon pötü Vpa kongred telid pije-
nüköl in ‚München‘ in Bayän (Deutän) ün 1887 de d. 6^{id} jüesa d.
9^{id} gustula.

NOET: 3. Buks padabüköl fa u nämätü kadäm Vpa opubons in
tanäd klilagedik, e podekons löpo su föfaflan ko siämamäk Vpa.

Siämamäk at Vpa binädon me talaglöp, laböl diameti lunotü
zimmat bal, su feled gedik sirköfik labü diamet lunotü zimmets
tel. Su feled gedik löpo vöd : **Volapük** binon, e dono spiked Vpa:
Menefe bal, püki bal. Tonats e däsint talaglöpa blägons, e mels
in talaglöp vietons.

DILÄD : I.

LAFABS E MALÜLS.

2. Volapük gebon lafabis kil,

1^{ido} **lafabi Volapükik**,

2^{ido} **lafabi fonetik***, e

3^{ido} **lafabi tonatas latinik.**

LAFAB VOLAPÜKIK.

3. **Lafab Volapükik** labon tonatis 27, efe vokatis 8 e konso-
natis 19.

Vokats binons: a, e, i, o, u, ä, ö, ü.

Konsonats binons: **b, p; d, t; v, f; h, y, g, k; l, r, m, n, s,**
j, c, x, z.

4. Baiädü lafabs me tonats latinik papenöls natapükas tonas
Volapükik papladons in sökaleod sököl. Klülos, da pö lonam
sökaleoda at viläd semik no kanon pavitön.

Bükatonats		Penamatonats		Nems tonatas
Mayuds.	Minuds.	Mayuds.	Minuds.	
A	a	<i>A</i>	<i>a</i>	a
Ä	a	<i>Ä</i>	<i>ä</i>	ä
B	b	<i>B</i>	<i>b</i>	be
C	c	<i>C</i>	<i>c</i>	ce
D	d	<i>D</i>	<i>d</i>	de
E	e	<i>E</i>	<i>e</i>	e

* Doküm at ninädon te diliko kapiti at.

Bükatonats		Penamatonats		Nems tonatas
Mayuds.	Minuds.	Mayuds.	Minuds.	
F	f	<i>F</i>	<i>f</i>	fe
G	g	<i>G</i>	<i>g</i>	ge
H	h	<i>H</i>	<i>h</i>	he
I	i	<i>I</i>	<i>i</i>	i
J	j	<i>J</i>	<i>j</i>	je
K	k	<i>K</i>	<i>k</i>	ke
L	l	<i>L</i>	<i>l</i>	le
M	m	<i>M</i>	<i>m</i>	me
N	n	<i>N</i>	<i>n</i>	ne
O	o	<i>O</i>	<i>o</i>	o
Ö	ö	<i>Ö</i>	<i>ö</i>	ö
P	p	<i>P</i>	<i>p</i>	pe
R	r	<i>R</i>	<i>r</i>	re
S	s	<i>S</i>	<i>s</i>	se
T	t	<i>T</i>	<i>t</i>	te
U	u	<i>U</i>	<i>u</i>	u
Ü	ü	<i>Ü</i>	<i>ü</i>	ü
V	v	<i>V</i>	<i>v</i>	ve
X	x	<i>X</i>	<i>x</i>	xe
Y	y	<i>Y</i>	<i>y</i>	ye
Z	z	<i>Z</i>	<i>z</i>	ze

Pro pron tonatas fonetik, kels pegebons ad magulön nemis Volapükatonatas, logolöd bagafi: 11!

Dub leigod prona e nema tonatas lafaba Volapükik lä tonats baiädik lafaba foentik ologoy, das pron e nem tonatas lafabas bofik leigons lölöfiko.

5. Tonat alik papenon e pareidon ön mod te bal. Leigo spikaton alik pamagulon in Volapük me tonat te bal.

6. Vöds pateilons me teilamalüls: *z* ma reid in silabs. As sam: **Volapük = Vo~~z~~la~~z~~pük** (r. § 34! [reidolöd: bagafi: 34!]).

Bai num silabas vöds binons bal~~z~~, tel~~z~~, kil~~z~~, ... plusilabiks.

7. Volapük ni labon telvokatis ni kilvokatis. In volapükavöds vokatis tel u kil näi ods laböls kludo vokat alik soelo papronon. Sams: **rein** = re~~z~~in, **baiäd** = ba~~z~~i~~z~~äd.

8. In Volapükavöds plusilabik – lindifos, va vöds at binons sio u no koboädavöds – **kazet**, mögädo: **lekazet**, binon ai su **finasilab**. In vöds, in kels yümamalül: - komädon, kazet, mögädo: lekazet, ye binon zu silab lätik **fo yümamalül**. Samo vöd: **Vo~~z~~lapük** pareidon: [vo~~z~~la~~z~~pük], ed el **okanitif-li?** pareidos: [o~~z~~ka~~z~~ni~~z~~töf~~z~~li?].

9. In defomamavöds me foyümot pedefomöls näikazet binon kösömiko su foyümot ad lelogädükön plu sinifi väda. A.s. in vöd: **nekoten** lekazet binon zu finasilab: ~~z~~ten, e näikazet su silab foyümotik: **ne~~z~~**. In vöd: **fäimasonön** lekazet binon zu finasilab: ~~z~~nön, e näikazet su silab: ~~z~~i~~z~~ foyümota: **fai~~z~~**.

Tefü geb näikazeta in koboyümavöds distidoy jenetis tel, efe va lim balid koboyümavöda peyümon len lim sököl me yüma~~z~~ tonat: ~~z~~a~~z~~ ud ~~z~~i~~z~~ u no. Üf lim balid no peyümon me yümatonat, näikazet binon zu silab lätik lima at, Üf ye lim balid peyümon me yümatonat, näikazet binon zu silab fo yümatonat at. a.s. in vöds: **tumyelik**, **general~~z~~maredal**, **tavenenmedin** näikazet binon tefädo su silabs: **tum~~z~~**, ~~z~~ral~~z~~, ~~z~~nen~~z~~, ed in vöds: **vienasplodül**, **neitabonät**, **Nolüdapovean** su silabs ~~z~~e~~z~~, ~~z~~i~~z~~, ~~z~~ü~~z~~.

10. Soäsä ya klülädos sekü § 5, vokats in Volapükavöds pa~~z~~ pronons ön möd bal. Vokat alik diston so kleiliko de votiks, das brefed u tened vokatas at no odämükons lelilovi vödas, bisa te demoy proni verätik onas.

Födü **lelilov Volapüka** digädos omandi ad sagön neviviko vödis, demön kazeti verätik, pronön kuratiko tonatis valik, beiädön tonatis nonik e vitön tenedi vokatas.

LAFAB FONETIK.

11. Lafab fonetik labon tonatis sököl:

[Kapit et in doküm at jonon te tonatis ut, kels pagebons in gramat at ad magulön proni ma fomäl ela ‚Arie de Jong‘.]

Tonatafoms.	Nems.	Pron.
a	a	äs a in ‚gaz‘ Fr. = vap, gasin; ‚are‘ Lin. = binobs; binoms, ...; ‚Vater‘ D. = fat; ‚water‘ Ned. = vat.
ä	ä	äs ä in ‚Bär‘ D. = ber; äs è in ‚père‘ Fr. = fat; äs in e balid in ‚there‘ Lin. = us; ‚wereld‘ Ned. = vol.
e	e	äs ee in ‚See‘ D. = lak, mel; ‚meer‘ Ned. = lak; ‚zee‘ Ned. = mel; ton: e palilon in vöds Linglänik: ‚day‘ = del; ‚lady‘ = läd.
i	i	äs ea in ‚sea‘ Lin. = mel; ‚ear‘ Lin. = lil; äs i in ‚lire‘ Fr. = reidön; ‚mir‘ D. = obe; ‚minuut‘ Ned. = minut.
o	o	äs oo in ‚Boot‘ D. = bot; ‚oog‘ Ned. = log; äs eau in ‚eau‘ Fr. = vat; ‚rideau‘ Fr. = körten; äs o in ‚mot‘ Fr. = vöd; ton o palilon in vöds Linglänik: ‚old‘ = bäldik; ‚no‘ = nö!
ö	ö	äs ö in ‚schön‘ D. = jönik; äs eu in ‚peu‘ Fr. = nemödik; ‚deugd‘ Ned. = tug.
u	u	äs oo in ‚spoon‘ Lin. = spun; ‚book‘ Lin. = buk; äs u in ‚Buch‘ D. = buk; äs oe in ‚boek‘ Ned. = buk; äs ou in ‚rouge‘ Fr. = redik; ‚ou‘ Fr. = u.
ü	ü	äs ü in ‚Türe‘ D. = yan; äs u in ‚mur‘ Fr. = mön; äs û in ‚mûr‘ Fr. = madik; äs uu in ‚muur‘ Ned. = mön.
b	be	äs b in ‚bed‘ Lin. = bed; ‚bon‘ Fr. = gudik; ‚Bank‘ D. = bam; ‚boom‘ Ned. = bim.
p	pe	äs p in ‚paper‘ Lin. = papür; ‚Post‘ D. = pot; ‚pôle‘ Fr. = pov; ‚pop‘ Ned. = pup.

Tonatafoms.	Nems.	Pron.
d	de	äs d in ‚dog‘ Lin. = dog; ‚donner‘ Fr. = givön; ‚Dieb‘ D. = tıfan; ‚doen‘ Ned. = dunön.
t	te	äs t in ‚tear‘ Lin. = dren; ‚terre‘ Fr. = tal; ‚Turm‘ D. = tüm; ‚toon‘ Ned. = ‚tonod‘.
f	fe	äs f in ‚Feuer‘ D. = fil; ‚fig‘ Lin. = fig; ‚fin‘ Fr. = fın; ‚fraai‘ Ned. = jönik; ‚fijn‘ Ned. = feinik.
v	ve	äs v in ‚vin‘ Fr. = vin; ‚viaggio‘ Lit. = täv; äs w in ‚Wasser‘ D. = vat.
h	he	äs h in ‚he‘ Lin. = om; ‚hole‘ Lin. = hog; ‚Haar‘ D. = her; ‚huis‘ Ned. = dom.
g	ge	äs g in ‚geben‘ D. = givön; ‚goose‘ Lin. = gan; ‚great‘ Lin. = gretik; ‚garçon‘ Fr. = pul; ‚goutte‘ Fr. = tof.
k	ke	äs k in ‚key‘ Lin. = kik; ‚Kopf‘ D. = kap; ‚kat‘ Ned. = kat; äs c in ‚colour‘ Lin. = köl; ‚canard‘ Fr. = dök.
l	le	äs l in ‚leaf‘ Lin. = blad; ‚laufen‘ D. = rönön; ‚livre‘ Fr. = buk; ‚lezen‘ Ned. = reidön.
m	me	äs m in ‚machine‘ Lin. = cin; ‚mère‘ Fr. = mot; ‚Mond‘ D. = mun; ‚man‘ Ned. = man.
n	ne	äs n in ‚nose‘ Lin. = nud; ‚nom‘ Fr. = nem; ‚neun‘ D. = zül; ‚neen‘ Ned. = nö!
r	re	äs r in ‚rain‘ Lin. = rein; ‚rot‘ D. = redik; ‚rat‘ Fr. = rat; ‚rug‘ Ned. = bäk.
s	se	äs s in ‚reisen‘ D. = tävön; ‚maison‘ Fr. = dom; äs z in ‚zeal‘ Lin. = zil; ‚zoon‘ Ned. = son.
j	je	äs s in ‚pleasure‘ Lin. = plüd; ‚occasion‘ Lin. = pöt; äs j in ‚jardin‘ Fr. = gad; ‚jouer‘ Fr. = pledön; äs g in ‚pigeon‘ Fr. = pijun.
c	ce	äs j in ‚joy‘ Lin. = fred; ‚justice‘ Lin. = gid; äs g in ‚age‘ Lin. = bäldot; ‚gia‘ Lit. = ya; ‚giorno‘ Lit. = del.
x	xe	äs x in ‚example‘ Lin. = sam; ‚exact‘ Lin. = kuratik; ‚exact‘ Fr. = kuratik; äs gs in ‚figs‘ Lin. = figs.
z	ze	äs ds in ‚birds‘ Lin. = böds; ‚lands‘ Lin. = läns; ‚he reads‘ Lin. = reidom; äs zz in ‚mezzo‘ Lit. = lafik.

š	ša	äs s in ‚ Sklave ‘ D. = slafan; ‚ salt ‘ Lin. = sal; ‚ kust ‘ Ned. = jol; äs ss in ‚ casser ‘ Fr. = breikön; ‚ glass ‘ Lin. = glät.
č	ča	äs ss in ‚ church ‘ Lin. = glüg; ‚ chair ‘ Lin. = stul; ‚ child ‘ Lin. = cil; äs c in ‚ cecità ‘ Lit. = blein; ‚ cigno ‘ Lit. = svan; ‚ cinque ‘ Lit. = lul.

[Ret bagafa: 11 e bagafs: 12 jüesa 17 < kapita at su pads: 11 jü 14 < pemoädons in doküm at.]

[Pad: 14]

NOET: 4. Ad vitön misuemi is pakleilikos kazeto reidane, das lafab fonetik Vpik no jonidon ad pladulön lafabis fonetik dabunik fa nolavans difik pro geb pükavik pedatikölis. Lafab fonetik Vpa jonidon te ad pagebön in penädis e bükots Volapükiks.

LAFAB TONATAS LATINIK.

18. Lafab tonatas latinik natapükas ninädon

1^{ido} tonatis lafaba Volapükik,

2^{ido} tonatis lafabas natapükas, kels papenons me tonats latinik,

3^{ido} tonatis lafaba latina it,

4^{ido} leigätodis latinik tonatas lafabas natapükas dabunik veütikün

no me tonats latinik papenölas, e

5^{ido} leigätodis latinik tonatas lafabas vönik veütikün, kels no pipenons me tonats latinik

Tonats at paleodons ma foms okas, e no ma siäm u pron oksiks.

Lafab kilid at jonidon te ad givülön tonates leigafomik pükas difik pladi fümik in ked tonatas, dat suk vödädas natapükik in vödabuks Volapükik pelasumölas kanon padunön fasiliko.

Büfiko tonats no nog valiks löpo in bagafadis: 4^{ido} e 5^{ido} pez diseinöls kanons palasumön in lafab at, bi pro püks in bagafadils at pediseinöls leigätatonats somik no nog pelonons bevünetiko. Sekü nun at sekos, das lafab kilid at nog binon nelölöfik, e das no kanon vedön lölöfikum, büä stips löpo penemöls pufölons-la.

19. Lafab kilid büfiko labon tonatis sököl:

a, A, à, À, á, Á, â, Â, ā, Ā, ǎ, Ā, ä, Ä, å, Å, ã, Ã, ą, Ą,
b, B,
c, C, ć, Ć, č, Č, ç, Ç,
d, D, đ, Đ,
đ, Đ,
e, E, è, È, é, É, ê, Ê, ë, Ě, ē, Ē, è, È, é, É, ě, Ě, ë, Ě,
f, F,
g, G, ġ, Ġ,
h, H, ħ, Ĥ,
i, I, ì, Ì, í, Í, î, Î, ï, Ī,
j, J,
k, K, ḳ, Ḳ,
l, L, ḷ, Ḷ, ł, Ł,
m, M,
n, N, ñ, Ñ,
o, O, ò, Ó, ô, Ô, õ, Õ, ò, Õ, ó, Ö, ö, Ö,
ø, Ø,
p, P,
q, Q,
r, R, ř, Ř,
s, S, š, Š, ș, Ș, s, S,
t, T, ṭ, Ṭ, ț, Ț, ț, Ț,
h, H,
u, U, ù, Ù, ú, Ú, û, Û, ū, Ū, ü, Ü, ú, Ů, ů, Ů,
v, V,
w, E,
x, X,
y, Y, ý, Ý, ij, IJ,
z, Z, ž, Ž, z, Z.

MAYUDS E MINUDS.

20. In vödem Volapükik papenons me **mayud**

1^{ido} in prosad vöd balid seta.

2^{ido} in poed vöd balid seta, e vöd balid liäna balid liänema alik u strofa alik poedota.

3^{ido} lönanems godas e pösodas.

If famülanem u tribütanem pösoda binädon me vöds tel u mödikums, vöd balid ona ai papenon me mayud. Vödädas retik

nema te uts papenons me mayud, kels id in natapük lönik okas papenonsöv me mayud.

4^{ido} lönanems taledavik.

5^{ido} nem Goda e vöds valik, kels malons Oni (Omi).

6^{ido} vöd: Volapük, if me at padiseinon pük valemik, pedatiköl fa ‚Schleyer‘.

7^{ido} vöds valik, kels pedefomons de vöds me mayud papenöls.

8^{ido} vöds natapükik no pevotükölo in vödem Volapükik pasaitöls, if papenonsöv I me mayud in pük lönik okas.

21. Me **minuds** papenons in vödem Volapükik

1^{ido} nems delas viga, mulas, relas, zäladelas, vienüdas e nems pükas e netas no de taledavanems pedefomölas.

2^{ido} tiäds pösodas.

3^{ido} vöds retik valik seta, kels no mutons papenön me mayud sekü noms in § 20 penunöls.

NOET: 5. Pö koboköm obas in Wienacht söl: ‚Sprenger‘ ädu nidüköm säkädi, va no binos-la vipabik ad gebön in Vp te minudis. Du bespik dö prinsip ela ‚Schleyer‘ ad penön pro ton alik mali te bali, lofüdänan semik äküpetom, das prinsip at no päfölon fa Volapükans it, bi gebons pro ton alik e mayudi e minudi. Söl: ‚Sprenger‘ äjonom lü telegraf e stenograf, pö kels i te minuds pagebons, e lü gasesds anik in Jvezän, kels pubons löliko in minuds. Äcedom, das geb te minudas obalugükönöv Vpi. Id äcedom, das dub penam nema Goda me minud no ludämoyöv dalestümi pro Valanämädal, bi kanoy saidiko stimön Omi ön mods votik e zuo stim pro God no sekidon de geb u negeb mayuda.

Ni söl: ‚Sleumer‘ ni ob äkanobs sludön ad finidön mayudis in Vp. In vödems me tonats latinik mayuds binons so valemiko geböfiks ed obs ekösömikobs so vemo pö geb mayudas, das finid onas vero no ofruton. Geb e mayuda e minuda binon sek volfa jenäda dü tumyels. Primo i latin te päpenon me tonats sota balik, sevabo me mayuds. Utos, kelos ekodon davedi fomas tel pro tonat bal, ba kanon no plu patuvedön, ab no kanoy noön, das dabin e mayuda e minuda i labon fruti. Geb fomas bofik givon lovelogami gudikum vödema, lelogädükon lelogädabikosi e fölon flagis güta.

22. **Lafab fonetik** no labon mayudis, klu vöds valik proni malöls ai papenons me minuds.

MALÜLS

23. **Pün:** . papladon

1^{ido} po set, kel no ninädon säki, büdi, vipi u vokädi.

2^{ido} po vöds u notodots soeliks.

3^{ido} po brefods.

24. **Liunül:** , papladon

1^{ido} vü sets, kels pakobiotanons ad pluset.

2^{ido} in set valöpo uto, kö demü kleil zesüdon.

25. **Pünaliunül:** ; pagebon uto, kö pün no lönedon, klu vü sets, kels tefidons nog bosilo de od.

26. **Telpün:** : papladon

1^{ido} ad saitön vödiko pesagölosi u pepenölosi.

2^{ido} lä numäds.

3^{ido} lä läyümods (l. § 215!).

27. **Säkamalül:** ? papladon po säk.

28. **Lintelekamalül:** ! papladon

1^{ido} po büd, po vip e po vokäd.

2^{ido} po lintelek.

3^{ido} po vokatif.

29. **Stripül:** — papladon fo e po vüset u notodot, kels binons lölöfiko plödü setatanam.

30. **Finahukir:** < papladon po saitot, po numäd u po läyümod, üf no pafinükons me malül votik.

Kanoy i leadön moön finahukiri, if saitot, numäd u läyümod pemalons so kleiliko ön mod votik, das no laboy doti anik tefü finod onas.

31. **Kläms:** ( ), [ ], ... pagebons zü vöds, vödeds, pläns, traduods, pronimags, kels lölöfiko binons plödü setatanam.

32. **Debreikamalül:** ... pagebon

1^{ido} if set padebreikon sekü kod seimik, büä finon.

2^{ido} in numäds pla vöds: e ret, e reta, ... u pla brefod: e r.

33. **Saitamalül:** „, ” jonidon ad malön saitoti, e **foginamalül:** ‚, ’ ad malön in vödem Volapükik vödi foginik.

Po lartig kanoy moädön foginamalüli.

34. If dils vöda no pakobiopenons, kanoy dagebön malülis tel ad pladön vü dils at: **yümalalül:** - e **teilamalül:** ɛ.

A. Yümalalül papladon

1^{ido} fo **li** e **la**.

2^{ido} in penät fonetik ad malön, das lekazet binon in dil balid vöda, a.s.: ‚**curiosity**’ [kyurió-sítí] Lin. = nuläl.

3^{ido} in foginavöds, in kels malül at nato komädon, as sam: ‚**arc-en-ciel**’ Fr. = reinabob.

Ä. Teilamalül pagebon :

1^{ido} üf vöd muton pateilon sekü kod seimik ad silabs (samo: len fin kedeta) ud ön mod votik.

Pö teil ad silabs, vöd kanon pateilon ad **spikasilabs**, a.s.: **Volapük** ud ad **pükasilabs**, as sam: **Volapük**. Len fin kedeta vöd pateilon ai ad spikasilabs.

2^{ido} in koboädavöds, if lim telid primon me mayud, a.s.: **NolüdaMerop**.

3^{ido} in koboyümvöds, if lims bofik koboyümota binons leigalönöfiks, a.s.: **generalmaredal**, **lampörreg**.

35. Malüls votik in vödem Volapükik pageböls binons:

1^{ido} **bagafamalül:** §.

2^{ido} **noetamalüls:** **stelül:** *, **krodül:** †, ...

3^{ido} **malüls matematik:** **leigamalül:** =, **kobonumamalül:** +, **detiramamalül:** –, **naedamamalül:** ×, **dilamamalül:** :, ...

4^{ido} **malüls in ted:** **dötumamalül:** %, **dolaramalül:** \$, ...

DILÄD : II.

FOMIR.

A. NOETS VALEMIK.

36. In Volapük **vödabids** deg binons, sevabo:

1. subsat,	6. värb,
2. lartig,	7. ladvärb,
3. ladyek,	8. präpod,
4. numavöd,	9. konyun, e
5. pönop,	10. lintelek.

37. Volapük labon **numis gramatik** tel:

1. balnum, e	2. plunum.

38. Volapüko plunum pafomon ai dub lenlägam tonata: s len vöd balnumik tefik.

39. In Volapük distidoy **genis gramatik** kil:

1. gen manik,	2. gen vomik,	3. gen neudik.

40. Volapük labon **deklini** te bali e **konyugi** te bali.

Deklinamals binons ai so:

Nems deklinafomas.	Balnum.	Plunum.
1. Nominatif,	—	—s
2. Genitif,	—a	—as
3. Datif,	—e	—es
4. Kusatif,	—i	—is
5. Vokatif,	o —!	o —s!

Tefü konyug logolöd kapiti: F!

Ä. SUBSAT.

41. **Gen gramatik** vödas, kels sinifons godis, pösodis, nimis, e planis (u floris) manikis, binon manik.

Vöds, kels sinifons godis, pösodis, nimis e planis (u floris) vomikis, labons geni vomik.

Gen vödas votik valik binon neudik.

Plan, yeg u suemod neyegik papösodöls lüsumons geni pösodas, kelis elüsumons.

42. Valemo **nems dabinādas** lifik sinifons bidis dabinādas, nendas gen onas patikon. A.s.: **men, flen, bub, kat**.

De vöds neudik at, **vöds manik** pafomons dub pladam foyü-mota : **hi** fo vöds tefik. A.s.: **hireg, hiflen, hikat, hidog**.

Vöds vomik pafomons dub pladam foyümota: **ji** pla foyümot: **hi** fo vöds neudik tefik. A.s.: **jireg, jiflen, jikat, jidog**.

Näi vöds manik e vomik pefomöls me foyümots: **hi** e **ji** < vöds patik binons, kels no pedefomons me foyümots at de vöds votik. Sams:

man	e himen,	vom	e jimen,
fat	e hipal,	mot	e jipal,
tor	e hibub,	kun	e jibub.

43 **Nems elas ,castrati'**: dabināds penegenüköl < pafomons me foyümots: **ho** e **jo**. A.s.: **homen, hojevod, hobub, hogok, jobub, jogok, ...**

Pro vödidefomams votik logolöd Dilädi III^{id}!

44. **Deklin subsata** binon so (l. i § 40!):

	Balnum.	Plunum.
1. nom.	dog,	dogs,
2. gen.	doga,	dogas,
3. dat.	doge,	doges,
4. kus.	dogi,	dogis,
5. vok.	o dog!	o dogs!

Pro deklin foginavödas logolöd kapiti sököl!

B. LARTIG.

45. **Lartig Volapükik** binon: **el**. Kanon lüsumön fomis manik e vomiki: **hiel** e **jiel**. Padeklinon äs subsat.

46. Dub foms difik oka: **el, hiel, jiel** < lartig binon genavöd, e dub deklinafoms oka binon polian deklinafoma. Vöds ko lartig fo oks kludo no nedons padeklinön; te lüsumons in plunum plu-numafomi.

Samo el ‚**Edelweiß**‘ = ‚gnaphalium leontopodium Scop.‘ padeklinon so:

	Balnum.	Plunum.
1	el Edelweiß,	els Edelweiß,
2	ela Edelweiß,	elas Edelweiße,
3	ele Edelweiß,	eles Edelweiße,
4	eli Edelweiß,	elis Edelweiße,
5	o el Edelweiß!	o els Edelweiße!

In vokatif kanoy moädön lartigi, kluo: **o ‚Edelweiß‘!** in balnum, ed: **o ‚Edelweiße‘!** in plunum.

NOET: 6. El ‚**Scop.**‘ po nem nolavik plana at binon brefod ela **J. A. Scopoli**.

NOET: 7. Soäsä penunos löpo, vöds natapükik no padeklinons in vödem Volapükik; te lüsumons in plunum plunumafomi. Demü atos ozesüdos, das tefü foginavöds lüsumabik in vödabuks Volapükik i plunumafoms onas panunons. Pato atos omuton padunön in vödabuk siklopedik, keli kadäm i desinon ad pübön.

47. If geboy in vödem Volapükik vödis natapükik, kanos zesüdon pö jenets patik ad lenyümön len lartig poyümoti seimik. So kanoy gebön

eli	an	ad malön pösodi:	elan, hielan, jielan,
„	af	„ „ nimi:	elaf,
„	ep	„ „ plani:	elep,
„	än	„ „ läni:	elän,
„	eän	„ „ nisuli:	eleän,
„	el	„ „ meli:	el,

eli ak	ad malön laki:	elak,
„ äd „ „	„ „ stelädi:	eläd,
„ ed „ „	„ „ beli:	eled, ed
„ ot „ „	„ „ yegi:	elot.

48. **Lartig** pagebon

1^{ido} fo vöds natapükik, kels blebons no petradutöls in Volapük.

2^{ido} fo notodots pekoboseidöl, e

3^{ido} fo vöds u fo dils vödas: silabs, yümots, tonats < kels binons plödü setatanam, e kels demü kod at no padeklinons, u kels it binons nedeklinoviks.

49. If kleil dubo no padämükon, lartig kanon pamoädön in nominatif balnuma ed in vokatif, e fom neudik: **el** kanon pagebön pla foms manik e vomik: **hiel, jiel**. Sams:

El ‚**The Times**‘ binon delagased Linglänik gretik, kel papübon in ‚**London**‘.

Elogol-li **eli Genova**? Si! ebinob us ed elogob mebamali ele **Cristoforo Colombo** pededietöli.

Belödans **ela London** nemons hielis ‚**Yeomen of the Guard**‘ cogiko nog suvo elis ‚**Beefeaters**‘.

Tüm: ‚**Eiffel**‘ binon bumot geilikün vola, binon igo geilikum ka el ‚**Woolworth Building**‘: bumot geilikün ela ‚**New York**‘.

C. LADYEK

50. **Ladyek** labon finasilabi: **ik**, me kel ai binon sevädovik. Sams: **jönik, pöfik, blägik**.

51. Kösömo ladyeks binons nemediko po subsat, lü kel dutons. Pö jenet at ladyek no padeklinon; if papladon ye fo subsat, ud if padateilon fa vöds votik: no ladyeks < de subsat oka, ladyek lensumon deklinamali subsata, lü kel duton. Sams: **doga gretik; jipule löfik; fati gudik; bels geilik**. Löfom **jöniki musigi zelik**. **Mödiks tävans** lekani löföls elogons nilü ‚**Roma**‘ **failotis de tumyels vöna licinikis**.

52. If ladyek soelon, klu if no patanon len subsat, padeklinon äs subsat. As sam: Sumolöd penis gretik, e givolöd obe **smalikis**.

53. If ladyek soelöl malon pösodi, defomoy de on subsati dub lenlägam poyümota: **an**. A.s.: **Liegikans e pöfikans**.

54. If patöf, keli ladyek notodon, patikodon soelölo, kanoy defomön de ladyek at subsati dub lenlägam poyümota: **os**. Subsati so pedefomöl diston boso tefü subsat rigik, de kel ladyek tefik pidefomon. Leigodoyöd sinifis vödas: **gud** e **gudikos** in sams sököl!

Gud voma at binon levemo gretik.

Gudikos yegeda at moikon dub stül grobik, ön kel pelauton.

55. Plä fom me el **ik** finiköl ladyeks labons nog gramatafomis ad leigodön dinis difik. Tefü **leigodam gramatik** at distidoy gredis kil, sevabo:

1. **fümafom**, 2. **pluamafom**, 3. **muamafom**.

Fümafom ladyeka binon fom, kel finikon me el **ik**. **Pluamafom** pafomon dub lenlägam poyümota: **um**, e **muamafom** dub lenlägam poyümota: **ün** len fin fümafoma ladyeka. Sams:

gudik,	gudikum,	gudikün;
nulik,	nulikum,	nulikün;
yunik,	yunikum,	yunikün.

56. **Konyun po pluamafom** (latino: ‚quam‘) binon el ka. As sam: Planets fol binons gretikums **ka** tal.

57. **Muamafom** kanon malön gredi gretikün u patöfi in gred vemo gretik. If muamafom pagebon ad malön gredi gretikün, yeg u patöf tefik paleigodon lä votiks mödota seimik yegas u patöfas. Pö jenet at yegs u patöfs kösömo binons **in genitif** u pabefoons fa bal präpodas: **de** u **se**. Sams:

El ‚**Canopus**‘ binon **gretikün stelas logädik valik**.

De pods at son oma esumom **benosmekiküni**.

Jipulil ävälöf **jöniküni se pups ofe pijönöls**.

Muamafom, kel malon patöfi in gred gretikün panemon **muamafom verik** e binon binälo fümafom pevemüköl. Muamafom verik at kanon dönu pavemükön me ladvärb : **mu**. Sams:

O vomül **löfikün!**

Flen **divodikün** ola.

Cil **mu plütülikün** at binon sonil bloda obik.

D. NUMAVÖDS.

I. NUMAVÖDS VOIK.

58. Numavöds voik binons:

1 = bal ,	50 = luldeg ,
2 = tel ,	60 = mäldeg ,
3 = kil ,	70 = veldeg ,
4 = fol ,	80 = jöldeg ,
5 = lul ,	90 = züldeg ,
6 = mäl ,	100 = tum ,
7 = vel ,	101 = tumbal ,
8 = jöl ,	102 = tumtel ,
9 = zül ,	200 = teltum ,
10 = deg ,	201 = teltumbal ,
11 = degbal ,	1·000 = mil ,
12 = degtel ,	2·000 = telmil ,
13 = degkil ,	10·000 = degmil ,
20 = teldeg ,	200·000 = teltummil ,
21 = teldegbal ,	1·000·000 = balion ,
22 = teldegtel ,	1·000·000·000 = milbalion ,
30 = kildeg ,	1·000·000 ² = telion ,
31 = kildegbal ,	1·000·000 ³ = kilion ,
40 = foldeg ,	0 = ser .

Numats numa pareidons nedetao detio, kludo bai sökaleod, in kel numats binons in num. Sagölo numis, numats, me kels nums binäbons, no padeklinons. A.s.: 4·876·329 pareidos: **folbalion jöltumveldegmälmil kiltumteldegzül**.

59. As numavöds voik pacedons i nems sököl frakas degdilik:

0,1 = dim (degdil bal),
0,01 = zim (tumdil bal),
0,001 = mim (mildil bal),
0,000·1 = dimmim (degmildil bal),
0,000·01 = zimmim (tummildil bal),
0,000·001 = balyim (baliondil bal),
0,000·001 ² = telyim (teliondil bal),
0,000·001 ³ = kilyim (kiliondil bal).

Vöds at no binons subsats, klu pö sag u reid fraka degdilik, vöds at no pasagons bü, ab no padeklinölo, pos sag numatas fraka. Samo

0,23 pareidos: **teldegkilzim**,
0,321·123: **kiltumteldegbalmil baltumteldegkil balyim**,
3,7: **kil e veldim**. (1. i § 67. 1^{ido}!)

60. Nums e numavöds papladons po subsats, lü kels dutons. If pagebons soelölo, numavöds kanons padeklinön äs subsats; pö jenets patik kanons igo lensumön foyümotis: **hi** e **ji** u poyümotis: **an**, **il**, ... A.s.: Cils mödik äbinons-li in sälnun? Si! elogob us **tumis**. **Balan** äseadon e votikan äspeton.

II. NUMAVÖDS SÖKALEODIK.

61. Numavöds söleodik pafomons de numavöds voik dub lenlägam poyümota: **id**:

1 ^{id} = balid ,	17 ^{id} = degvelid ,
2 ^{id} = telid ,	23 ^{id} = teldegkilid ,
10 ^{id} = degid ,	143 ^{id} = tumfoldegkilid .

62. Papladons panedeklinölo po subsats okas. Sams: **cile folid**; **vigi mälid**.

Soelölo padeklinons äs subsats.

63. Lon Volapükik, das gretikumos u veütikumos buon tefü smalikumos u pülikumos, id in **däts** lonöfon. Bai lon at, seido, penölo samo däti löpo in penäds, yelanumi fo mul e muli fo muladel. Däti kanoy malön, dub pladön balugiko timadilis at po ods, u medü prafad kuratikum. Samo kanoy malön däti datuva Vpa in mods sököl:

1879, 3, 31 ü **1879, III, 31**.

1879, 3^{ul}, 31 ü **1879, III^{ul}, 31**.

1879, 3^{ula} d. 31^{id} ü **1879, III^{ula} d. 31^{id}**.

1879, mätzul, 31.

1879, mätzula d. 31^{id}, notodot lätik kelik pareidon: balmil jöltumveldegzül, mätzula del kildegbalid.

Klülos, das in vödem Volapükik däts i kanons panotodön in mod votik, bisä te demoy kleili e nomis gramata. So dät löpik kanon i panotodön samo dub: **ün del 31^{id} mätzula, yela: 1879**.

64. Dub lenlägam poyümota: **o** de numavöds sökaleodik, ladvärbs kanons pafomön:

1^{ido} = **balido**,

2^{ido} = **telido**, ...

III. NUMAVÖDS NAEDIK.

65. **Numavöds naedik** pafomons de numavöds voik dub lenlägam poyümota: **na: balna, folna, tumna, ...** Sams:

$3 \times 3 = 9$: **kilna kil** binos : zül.

Ebinof **folna** in Linglän.

66. Dub lenlägam poyümota: **ik** kanoy fomön de numavöds naedik ladyekis. Sams:

balna, balnaik,
telna, telnaik,

...

IV. KOBOÄDAVÖDS DE NUMAVÖDS PEFOMÖLS.

67. Koboyümölo numavödis ko vöds votik fomoy

1^{ido} **dilanumis: teldil, kildil, foldil, degdil, mildil, ...**

Vöds at binons subsats e kludo binons deklinoviks. Sams:

$\frac{1}{2}$ = **teldil bal,**
 $\frac{2}{3}$ = **kildils tel,**
0,4 = **degdils fol,**
0,56 = **tumdils luldegmäl.**

Ägetom **foldilis kil** suäma at.

2^{ido} **sotanimis** e vödis de ons pedefomölis:

balsot, balsotik, balsotiko,
telsot, telsotik, telsotiko,
milsot, milsotik, milsotiko,

...

3^{ido} **dönuamanumis** e vödis de ons pedefomölis:

balidnaed, balidnaedik, balidnaedo
telidnaed, telidnaedik, telidnaedo
kilidnaedo, ...

68. Dub lenlägam poyümotas : **am, ik, ön** defomoy de numavöds **telamavödis:**

balam, balik, balön,
telam, telik, telön,
kilam, kilik, kilön,

...

V. NUMAVÖDS NEFÜMIK.

69. If demoy te sinifi vödas, aniks subsats, ladyeks e pönops,

kels seimiko u bosilo notodons fomälodi numa, kanonsöv padütedön **numavödes nefümik**. Lü vöds at dutons:

1. **val, valod, möd, nemöd, löl, laf, plunaed, pluamanum, mödanaed, ...**

2. **valik, valodik, mödik, mödikum, nemödik, lölik, lafik, saidik, lätik, pluik, nonik, valasotik, mödasotik, ...**

3. **bos, nos,**
al, alik, alan, alna,
an, anik, anan, anna,
öm, ömik, öman, ömna, ömnaik, ömsotik.

4. **mödikna, valikna, nonikna.**

5. **kimid? kifid? kinid? kisdid?**

6. **somödötid.**

VI. NOTODOTS KO NUMAVÖDS PEFOMÖLS.

70. **Dilädanums** pafomons me präpod: a. Sams: **a tel, a kilat, a samäds fol, a lulid, ...**

71. **Timi** kanoy notodön in mods difik. Sams:

Binos **düp mälid göda.**

Binos **düp: tel e laf < poszedelo.**

Binos: **düpalaf bü fol.**

Binos: **düpalaf pos lul.**

Binos: **foldil bü düp mälid ün soar.**

Binos: **düpa-foldil bü vel.**

Binos: **minuts deg pos düp degbalid neito.**

Düps degtel zedela etonons.

Tren odevegon **gödo tü düp: lul minuts foldegbal.**

71. **Bäldot.**

Bäldoti kinik cil at labon-li?

Lifayelis liomödötik el ‚Anna‘ labof-li?

El ‚Louis‘ labom **bäldoti yelas degfol.**

El ‚John‘ labom **lifayelis zül.**

Edeadof **bäldotü yels veldeg.**

...

E. PÖNOP.

73. **Pönops** dutons lü grup vödas ut, kels malons pösodis, mödotis, pladis e tefis, nendas nemons onis, ni givülons ones patöfis de binäls onsik sekidölis.

Padilädons ad:

1 ^{ido} pönops pösodik,	5 ^{ido} pönops vokädik,
2 ^{ido} pönops dalabik,	6 ^{ido} pönops tefik, e
3 ^{ido} pönops jonik,	7 ^{ido} pönops nefümik.
4 ^{ido} pönops säkik,	

I. PÖNOPS PÖSODIK.

74. **Pönops pösodik** padistidons in:

1. **pönops pösodik voik,**
2. **pönop (pösodik) geik, e**
3. **pönop (pösodik) rezipik.**

Padeklinons äs subsats.

75. **Pönops pösodik voik** binons:

Pösod gramatik	Fom	Balnum.	Plunum.
balid,	pö jenets valik,	ob	obs
telid,	kösömik, plütik,	ol or	ols ors
kilid,	manik, vomik, neudik, nefümik, neyegik,	om of on oy os	oms ofs ons (oys) —

Pösod kilid neyegik: **os** pagebon kösömo no nesekidiko, ab as pösodafinot värba stomi malöla u subyetaseti teföla.

Sams:

Kin edunon-li atosi? **Ob.**

Eblinob **ole** bukis.

Epenoy **ofes.**

Egetol-li penedi? Si! egetob **oni.**

Nifos.

Tonäros.

Reinos.

Skänos omi, das no pevüdom.

Binos veratik, das men tusuvo pacödon ma klotem oka.

NOET: 8. Cedü ob ba komandabos, ad lüükön pönopes löpik nog pönopi bal: **og** as **pösod plubalid pönopa pösodik**, efe ad malön, das spikan dö ok it spiköl otüpo i diseinon lüspikäbi. If givüloy sinifi at pönope: **og**, pönop at malon in balnum: **ob ud ol** < ed in plunum: **ob ed ol, ob ed ols, obs ed ol, obs ed ols.**

Sams:

Si! atos muton padunön. Benö! **og kanogöv** dunön atosi (= **ob kanoböv** dunön atosi **ud ol**).

Ovisitogs omi (= **ob ed ol ovisitobs** omi, **obs: ol ed ob** < **ovisitobs** omi, **ovisitob ko ol** omi).

76. **Pönop geik** binon: **ok**. El **ok** jonidon pro gramatapösods valiko kils, ab kösömo pönop geik at te pagebon in gramatapösod kilid. In pösods balid e telid geboy kösömo pla el **ok** pönopis pösodik voik. Samo:

elavob oki üd elavob obi,
elavol oki üd elavol oli,
elavof oki.

77. **Pönop rezipik** binon: **od**. Sams:

Ekolkömobos odi ya in legad.

Egivofs odes legivotis jönik.

Leigodolöd eli: **eflapons odi** lä set: **balan eflapon votikani!**

II. PÖNOPS DALABIK.

78. **Pönops dalabik** pafomons de pönops pösodik dub lenlägam poyümota ladyekik: **rik** e paträitons demü atos as ladyeks: **obik, obsik, oluk, olsik, orik, orsik, omik, ...** Sams:

Oselom domi okik.

Oselom domi omik.

79. Pla pönop dalabik kanoy gebön i pönopi pösodik in genitif. Atos jenon pato ad vitön kumami vödä me el **rik** finikölas. Sams:

Dom obsik ü dom obas.

Elogob **tabi klöpik gretik jönik ola.**

NOET: 9. Genitif at pönopa pösodik pla pönop dalabik pegeböl panemon **genitif Grikänapükik.**

80. Leigoäs ladyeks, pönops dalabik kanons pagebön nesekidiko. If malons pösodis, pönops dalabik kanons lensumön finoti: **an: obikan, olikan, ...** Sams:

Givolöd obe buki ola ed **ofiki!**
Blod ola ed **obikan** binoms flens.

III. PÖNOPS JONIK.

81. Pönops jonik padistidons in:

1. **pönops jonik voik: at, et, it, ot, e**
2. **pönop büojonik: ut.**

Tefü pladam e deklin lobedons nomis ot, kelis ladyek e pönops dalabik lobedons.

Kanons lensumön foyümotis: **hi** e **ji** e poyümotis: **an** ed **os**.

Sams:

Man at.

Vom et.

Labons **vipis ot.**

Of it mekof **dinis at.**

Kiodifikis gretotis mens labons! Si! ab **atans** binons patiko smaliks.

Atosi osagoy-li ofe?

IV. PÖNOPS SÄKIK

82. Pönops säkik binons:

Bid	manik	vomik.	neudik.	neyegik
nesekidik	kim	kif	kin	kis
ladyekik	kimik	kifik	kinik	kisik
sökaleodik	kimid	kifid	kinid	(kisid)

Al fomas difik pönopas säkik padeklinon e paträiton ma bid oka, as subsat, ladyek u numavöd sökaleodik. Sams:

Kin espikon-li?

Kif okömof-li?

Kisi sagol-li?

Söli kimik ekolkömol-li>

Buki kinik oremol-li?

El π binon-li **tonat kinid** lafaba Grikänapükik?

83. Plä pönops säkik at nog laboy säkavödis pefomöl me säkavöd: **lio?** e me säkafoyümot: **ki?**

Vöds me el **lio** pefomöls binons samo: **liofagotik? liofütürik? liogretotik? liomödotik? ...**

liofütüro? liomafädo? liomödoto? liokodo? ...

liomödotid? liomödotidna? ...

Vöds pefomöl me el **ki?** binons samo: **kikodo? kitimo?**

kitopo? kiplado? ...

kiöp? kiöpo? kiöpa? kiüpo?

84. Nen säkavödil: **li**, kluo i nen säkamalül po set, pönops säkik kanons lüsumön kaladi pönopas nefümik. Sams:

Kin mögo binol, binolöd utan, kel binol!

Kisi igo konomöv, no kredolöd omi!

Kiniki töbi igo okodos, oplöpob.

Kinolik binom-la, no binom man kaladanämik.

Kitimo flen oba ekömom lomü ob, egetedob omi ai flenöfiko.

V. PÖNOPS VOKÄDIK

85. Pönops vokädik binons:

¹_{ido} **pönops vokädik voik: kiom! kiof! kion! kios!**

²_{ido} **pönop lintelekik: kio!**

³_{ido} vöds pefomöl me lintelek: **kio! kiodifik! kiogretik! ...**

Sams:

O fred kion!

Kio äfredob!

Kio lekläros!

Kiogretik gud Goda binon!

VI. PÖNOPS TEFIK

86. Pönop tefik binon: **kel**. Vöd at padeklinon äs subsat e kanon lensumön fomis manik, vomik e neyegik: **hikel, jikel, kelos**.

El **kel** binon fom neudik pönopa tefik. Fom neudik at kanon i pagebön lä vöds manik u vomiks, if atos no okodon misuemi. Sams:

Man, **kel** espikom, ämotävom ädelo.

Läd, **keli** sevobs, okömof adelo.

Utos, **keli** esagom, binon veratik.

Mot söla, **hikeli** elogob, binof jítidan.

Mot söla, **jikeli** elogob, binof jítidan.

NOET: 10. Demoyöd gebi verätik notodota: **ut, kel!** Du in natapüks anik vöd balid vödakoboyuma somik kanon pamoädön u

vöds bofik kanons panotodön me vöd bal, Volapüko vöds tel: ed **ut** e **kel** papenonsöd! Leigodolöd samo seti sököl lä tradutod Deutänapükik! **Ut, kel** sagon atosi, binon lugan. **Wer** dieses sagt, ist ein Lügner.

87. Lü pönops tefik dutons i:

1^{ido} **ladvärbs tefik: kö, kü, vio.**

2^{ido} vöds pefomöl me ladvärb: **vio: viovemo, viomafädo, viomödotik, ...**

VII. PÖNOPS NEFÜMIK

88. Pönops nefümik binons:

1^{ido} **pönops nefümik voik: al, an** (ans), **som** (soms), **öm** (öms).

2^{ido} **pönops subsatik: ek, nek, bos, nos.**

Pönops nefümik voik kanons pagebön ladyekiko u soelölo. If pagebons ladyekiko, lensumons poyümoti: **ik**, e paträitons äs ladyeks. Soelölo e malölo pösodis, kanons lensumön poyümoti: **an**.

Pönops subsatik vedons ladyeks me lensum poyümoti: **ik**.

Pönops nefümik lobedons nomis kösömik deklina.

Sams: Sevob **Linglänanis anik.**

Ek binon in dom. Elogob **neki.**

Sagol obe **nosi nulik.**

F. VÄRB

I. NOETS VALEMIK

89. Volapüko distidoy **stadis** kil, in kels värb kanon binön:

1. **jenöfastad**,

2. **säkastad**, e

3. **mögastad**.

Värb binon in **jenöfastad**, if dun u stad, keli värb notodon, jenon jenöfiko, u pacedon as jenöfiko jenöl, üf vip, бүd u stip jenöfikonöv.

Säkastad vedon dub lüyüm säkavödila: **-li** (me yümamalül: -) len fin värba.

Ad notodön doti u mögi, värb pablinon in **mögastad** me len- lägam vödila: **la** fa yümamalül: - pateilöla len fin värba.

Sams: **Omotävob** ovigo.

Ekömom-li?

Lesagoy dönu, das **elogoy-la** melasneki.

90. Täno distidoy **lefomis** tel värba:

1. **dunalefom**, e

2. **sufalefom**.

Dunalefom malon, das subyet seta pacedon as dunami dunöl.

Sufalefom pagebon, if subyet seta pacedon as dunami suföl.

Sams: Man **blinom** buki.

Buk **pablinon** fa man.

91. Ad notodön **bidiris** difik värba, geboy bidirafomis sököl, sa bidirafinots kaladik vü kläms:

1. **fümabidir** (nen bidirafinot), 4. **stipabidir** (-öv),

2. **vipabidir** (-ös!), 5. **nenfümbidir** (-ön), e

3. **büdabidir** (-öd!), 6. **partisipabidir** (-öl).

92. **Letims** värba binons:

1. **presenatim**, 3. **fütüratim**, e

2. **pasetatim**, 4. **pasetofütüratim**.

In al letimas at, dunam värba kanon pacedön as nog jenöl ud as ya efiniköl. Ad notodön **timaformis** valik at, laboy värbatimis sököl: als fa tonat kaladik fo stamäd värba pladabik pamalöls.

	Dun		Tonat kaladik.
	nog jenöl.	ya efiniköl	
ün presenatim ...	Presenatim nefinik.	Presenatim finik.	(a)z
ün pasetatim ...	Pasetatim nefinik.	Pasetatim finik.	äz
ün fütüratim ...	Fütüratim nefinik.	Fütüratim finik.	öz
fütürik ün pasetatim	Pasetofütüratim nefinik.	Pasetofütüratim finik.	üz

Ûn **presenatim nefinik dunalefoma** tonat kaladik: **a**≠ kôsömo no pagebon.

93. **Gramatapösods** värba pafomons dub lenlägam pönopa pösodik len stamäd värba.

94. If magoy ma mod löpiko pemalöl stadi valik penemöl, värb dageton gramatafomis difik. Kobopladot lölik fomas ut, kelis värb kanon lüsumön, panemon: **konyug**.

II. KONYUG

95. If moukoy de gramatafom seimik värba foyümoti e poyümotis onik, stamäd reton. Kôsömo väloy ad atos nenfümbidiri presenatima nefinik dunalefoma värba: fom, ön kel värb komädon in vödabuk Volapükik. Fom at finon me **ön**, as sam: **logön, löfön** ... If moukoy de värbs at finoti: **ön**, stamäds: **log, löf, ...** retons.

Dub lenlägam pönopas: **ob, ol, on** e plunumafomas onsik: **obs, ols, ons**, dagetoy gramatapösodis kil in balnum e kilis in plunum värba, efe ün presenatim nefinik fümabidira dunalefoma värba in jenöfastad.

Pösod 1 ^{id}	balnuma: logob,	Pösod 1 ^{id}	plunuma: logobs,
„ 2 ^{id}	„ logol,	„ 2 ^{id}	„ logols,
„ 3 ^{id}	„ logon,	„ 3 ^{id}	„ logons.

Klülos, das in pösods telid **els** ol ed **ols** kanons papladulön fa plütafoms pönopa pösodik: **or** ed **ors**.

Leigo finots: **on** ed **ons** kanons papladulön tefädo in balnum fa **els om, of, oy** ed **os**, ed in plunum fa **oms, ofs** ed **oys**. As sams: **logof, löfoms, reinos**.

96. Värbatims retik fümabidira pafomons me timatonats kaladik: **e**≠, **ä**≠, **i**≠, **o**≠, **u**≠, **ö**≠ ed **ü**≠, kels papladons föfo len stamäd värba.

Presenatim finik.

Baln. 1. elogob,	Plun. 1. elogobs,
2. elogol,	2. elogols,
3. elogon,	3. elogons.

Pasetatim nefinik.

älogob, älogol, ...

Pasetatim finik.

ilogob, ilogol, ...

Fütüratim nefinik.
ologob, ologol; ...

Fütüratim finik.
ulogob, ulogol, ...

Pasetofütüratim nefinik.
ölogob, ölogol, ...

Pasetofütüratim finik.
ülogob, ülogol, ...

97. **Vipabidir, büdabidir** e **stipabidir** pafomons dub lenlägam tefädo poyümotas: **ös**, **öd** ed **öv** len pösodafinot värba. Sams:

Labobös pöti ad logön omi!

Seadolsös!

Frut **ibinonös** gretikum!

Gololöd!

Peloföd!

Ûf **ekömoföv**, id ob **igoloböv**.

Ûf **sevoböv** fümiko, das no dalabom buki at, sunädo **remoböv** oni ad givön oni ome.

Do teoriko bidirafinots löpiko penemöls, kanons pakoboyümön len pösods valik ed in tims valik värba, e Volapüko tefü geb gramatafomas valik at leliv lölöfik pazepon, oklülädos plago, das no foms mögik valik jenöfo pogebons u kanons pagebön, e das kludo gramatafoms anik ba pogebons-la neföro.

98. Soäsä ya pesagos löpiko, **nenfümbidir värba** finikon me **ön**. El **ön** papladon nemediko, kludo nen pösodafinot, len stamäd värba. Nenfümbidir kanon stadön Volapüko in värbatims valik. A.s.: **logön, äpenön, eremön, ...**

Dub pladam präpoda: ad fo nenfümbidir värba, kanoy notodön diseini u desini. Sam: Lifoy no ad fidön, ab fidoy ad lifön.

NOET: 11. Värb in fom nenfümbidira no kanon pacedön Vpo as subsat, klu no kanon padeklinön. Ûf to atos zesüdosöv ad binükön nenfümbidiri in deklinatet seimik, kanoy gebön lartigi padeklinöl fo nenfümbidir no pevotüköl ad notodön deklinateti at (I. § 48!).

99. **Partisipabidir värba** ü **partisip** pafomon dub lenlägam finota: **öl** len värbastamäd (u pö jenets patik len pösodafinot

värba: **ob, ol, ...**). Partisipabidir kanon stadön in värbatims valik e kludo lüsumon fo ok kaladatonatis: (**a**), **e**, **ä**, **i**, **o**, **u**, **ö** ed **ü**.

Partisip paträiton äs ladyek; kanon papladön po u fo subsat u pagebön neseکیدiko. Lensumon deklinafinotis pö jenets ot äs ladyek e kanon lensumön igo pösodafinoti: **an**. Sams:

Ädelo elogob **domi idästuröl**.

Äkolkömob **ofi ko jiflen ofa äspiköli**.

Ätuvob **ofi klotis lavöli lä fonäd**.

Jilavölan at binof jidünan obsik.

100. Värbs padilädons, ma patöf, va vobed oksik kanon loveädön nemediko ad yegod u no, ad klads tel:

1. **värbs loveädik**, e

2. **värbs neloveädik**

Balids labons yegodi in kusatif. Värbs neloveädik no labons ä no kanons labön yegodi somik. As sam: Els **penön, logön, flapön, fälön** binons värbs loveädik, bi kanoy sagön: **penob penedi, logob bödi, flapob dogi, fälöb bimi**. Pö jenets valik at vobed värba loveädön ad yegod, kel te demü atos stadon in kusatif. Värbs: **golön, slipön, seadön, falön** binons neloveädiks, bi no kanoy sagön: **golön bosi, slipön bosi ...** Güo tef, kel kanon binön bevü värb e dil votik seta, muton panotodön me präpod seimik. Tefü värbs: **golön, slipön, ...** kanoy sagön: **glob lü dom; slipob in bed; seadob su stul; efalob de jevod**.

Benö! din, kel komädon as yegod in kusatif in set ko värb loveädik, kanon i paträiton as subyet seta. Pö jenet at din stadon in nominatif e värb pakonyugon in sufalefom. Sams:

Pened papenon fa ob.

Böd palogon fa ob.

Dog paflapon fa ob.

Bim pafälön fa ob.

101. Värbabidirs valik dunalefoma in tims valik löpiko penemöls, paloveükons in sufalefom me pladam kaladatonata sufalefomik: **p** föfo len fom tefik värba.

In sufalefom, kaladatonat presenatima nefinik: **a** (kel kösömo no pagebon in dunalefom) no dalon pamoädön.

Sam konyuga in sufalefom:

Fü**m**abidir.

Presenatim nefinik.

Baln. 1. **palogob**, Plun. 1. **palogobs**,
2. **palogol**, 2. ...

3. *palogon*,

Presenatim finik.

Baln. 1. **pelogob**, Plun. 1. **pelogobs**,
2. **pelogol**, 2. ...
3. ...

Pasetatim nefinik.

Baln. 1. **pälogob**,

...

Pasetatim finik.

Baln. 1. **pilogob**, ...

Fütüratim nefinik.

Baln. 1. **pologob**, ...

Fütüratim finik.

Baln. 1. **pulogob**, ...

Pasetofütüratim nefinik.

Baln. 1. **pölogob**, ...

Pasetofütüratim finik.

Baln. 1. **pulogob**, ...

Vipabidir.

Baln. 1. **Palogobös!** ...

Büdabidir.

Baln. 1. **Palogoböd!** ...

Stipabidir.

Baln. 1. **palogoböv**, ...

Nenfümbidir.

Palogön, pelogön, pälogön, ...

Partisipabidir.

Palogöl, pelogöl, pälogöl, ...

102. Soäsä ya pesagos löpiko, **säk** pafomon dub lenlägam vödila: -
li len värb. El **-li** kanon i payümön len vöd votik seta.

Pato atos jenon, üf värb moonöv. Sams: **Vo-li?** man at etifom.

Gespikü büd: „Givolöd obe buki!” lüspikäb kanon säkön jonölo buki: „**Ati-li** ud eti?”

103. Dub lenlägam vödila: **-la** värb loveikon in **mögastad**. Mögastad te pagebon, if viloy jenöfiko malön doti u mögi. Kö dot u mög no binons, geboyöd jenöfastadi värba! Gramato nefüm no dientifon tefü dot u mög, klu vip u stip, me vipabidir u stipabidir panotodöls, no labons zesüdiko as sek näiseti in mögastad. Te if viloyöv i notodön doti u mögi, stad at värba pagebon. Sekü atos sekos, das mögastad Volapükik no lölöfiko dientifon tefü **mögabidir: ‚modus coniunctivus’** < natapükas difik. Üf dotoyöv tefü stad, in kel värb muton pabinükön, väloyöd jenöfastadi!

III. LOVELOGAM FOYÜMOTAS E POYÜMOTAS VÄRBA.

104. 1. Jenöfastad värba: —.

2. säkastad värba: — **-li?**

3. Mögastad värba: — **-la**.

1. Dunalefom: —.

2. sufalefom: **p—**.

1. Fümabidir: —.

4. stipabidir: —**öv**.

2. vipabidir: —**ös!**

5. nenfumbidir: —**ön**.

3. büdabidir: —**öd!**

6. partisipabidir: —**öl**.

1. Presenatim { I. nefinik: (**a**)— **pa—**.
II. finik: **e—** **pe—**.

2. pasetatim { I. nefinik: **a—** **pa—**.
II. finik: **e—** **pe—**.

3. fütüratim { I. nefinik: **a—** **pa—**.
II. finik: **e—** **pe—**.

4. pasetofütüratim { I. nefinik: **a—** **pa—**.
II. finik: **e—** **pe—**.

Balnuma pösod 1^{id}: —**ob**.

pösod 2^{id}: —**ol**, —**or**.

pösod 3^{id}: —**on**, —**om**, —**of**, —**oy**, —**os**.

plunuma pösod 1^{id}: —**obs**.

pösod 2^{id}: —**ols**, —**ors**.

pösod 3^{id}: —**ons**, —**oms**, —**ofs**, —(**oys**).

G. LADVÄRB.

105. Ad fümetön kuratikumo värbi, ladyeki, vödi votik seta u seti it, **ladvärb** pagebon.

106. Ladvärbs pefomons rigiko u pedefomons de vöds Volapükik votik: subsats, ladyeks, pönops.

Lü balids dutons ladvärbs: **ai, ba, bis, föro, ge, i, is, mo, mu, no, nu, pas, plu, sü, te, ti, us, ya, ye, zi, ...**

Ladvärbs de vöds votik pedefomöls ai labons finoti kaladik: **∅**. Sams: **gudiko, jöniko, geiliko, delo, neito, adelo, odelo, gödo, detao, löpao, detio, löpio, ...**

107. Ladvärbs mödik, pato uts, kels pedefomons de ladyeks, sufons votikami ön **gramatafoms leigoda**.

Pluamafom e **muamafom** ladvärbas pafomons dub pladul ela **∅** fümafoma ladvärba dub finots: **∅umo** ed **∅üno**. Sams:

gudiko, gudikumo, gudiküno,
geiliko, geilikumo, geiliküno.

H. PRÄPOD.

108. **Präpods** malons tefi, ön kel vöds fa ons pareigülöls binons tefü dils votik seta. Stadons ai fo subsats, värbs in nenfumbidir u vöds votik atis pladulöls u vöds votik nesekidiko pageböls.

109. Vöds po präpod no sufons votikami, klu ai binons in nominatif.

110. Präpods pefomons rigiko u pedefomons de vöds Volapükik votik, pato de subsats, me lenläg tonata kaladik: **∅ü**.

Lü balids dutons präpods: **a, ad, as, äl, bü, da, de, dis, dü, fa, fo, in, ini, lä, lü, ma, me, mö, näi, nen, pla, plä, po, pö, pro, se, su, sus, ta, to, tö, tü, ün, ünü, vü, zü, ...**

Lü telids: **büdü, dajonü, dämü, demü, domü, gönü, nemü, pötü, suämü, ...**

I. KONYUN.

111. **Konyuns** pagebons ad koboyümön setis u dilis seta.

112. Konyuns pefomons rigiko u pedefomons de vöds Volapükik votik me lenläg tonata kaladik: **∅ä**.

Lü balids dutons konyuns: **ab, ä** (fo vöd me vokat primöl: **äd**), **bi, das, dat, do, du, e** (fo vöd me vokat primöl: **ed**), **if, ka, klu, na, ni, nü, u** (fo vöd me vokat primöl: **ud**), **ü** (fo vöd me vokat primöl: **üd**), **üf, ven, zu, ...**
e — e (ed — ed), u — u, (ud — ud), ni — ni, noe — abi, nü — tän, ...

Lü telids: **bisä, büä, güä, kodä, medä, pasä, toä, ...**

J. LINTELEK.

113. **Linteleks** binons:

1. tons ad notodön seni u senäli soäs dol, fred, stun, desir, naud, ...
2. züpäds tonas
3. vokäds manöfiko büdi, vipi, malediti ... malöls.

Penamo ai pasökons fa lintelekamalül: !.

114. **Linteleks** pefomons rigiko u pedefomons de Volapükavöds votik. Lätiks finikons me tonat kaladik: æö.

Linteleks geböfikün binons: **adyö! ag! fi! ha! he! nö! o! ö! rö! si! sö! yö! ...**

danö! fümö! liedö! prüdö! seilö! spidö! stopö! zedö!

NOET: 12. Ad magön kaladi lönik topäda komandabos, das lovesumoy in tradutods Vpik lintelekis natapükas no petradutölis.

DILÄD : III.

TÜMOLOG.

115. Volapükavöds padilädons ma mod, sekü kel pefomons, ad:

1. **rigavöds**,
2. **koboyümavöds**, e
3. **defomamavöds**.

RIGAVÖDS.

116. **Rigavöds** kanons padilädön dönu ad uts, kels pefomons livätiko, ed uts, kels pedefomons ön mod seimik de vöds natapükas.

Lü balids dutons samo:

numavöds: **bal, tel, kil, ...** jüesa **zül**,

pönops pösodik: **ob, ol, on, ...**

pönops jonik: **at, et ...**

...

Vöds rigik votik pedütülons natapükas difikün, ab pato pükas Lingläna, Fransäna e Deutäna.

Sams vödas somo pedütülölas binons:

dog . . . . . Linglänapüko: **,dog'**,
sör . . . . . Fransänapüko: **,soeur'**,
kün (subs.) . . . . . Deutänapüko: **,kühn'** [lady.],
priel . . . . . Nedänapüko: **,priel'**,
gobad . . . . . Litaliyänapüko: **,gobba'**,
trög (subs.) . . . . . Svedänapüko: **,trög'** [lady.],
stul . . . . . Rusänapüko: **,stul'**,
mascid . . . . . Larabänapüko: **,mascid'**,
sumbud . . . . . maläyo: **,sumbu'**,
kap . . . . . latino: **,caput'**,
deg . . . . . VönaGrikänapüko: **,deka'**,
grahan . . . . . sanskrito: **,grahana'**,
keif . . . . . se süriy.

117. Vöds semik natapükas pelovesumons ti no pevotükölo in Volapük, ab vöds mödikün esufons votükamis pluuneplu gretikis, büä ipötons ad pelusumön in vödastok Volapüka.

Vöds, kels loveikons ti nen votikams de natapük in Volapük, binons samo: **dog, svan, sör, krig, stul, ...** Leigodolös vödis at lä Lingläniks: **,dog', ,swan'**, Fransäniks: **,sœur'**, Deutänik: **,Krieg'** u Svedänik: **,krig'**, Deutänik: **,Stuhl'** u Nedänik: **,stoel'**.

Vöds, kels esufons votükamis gretikum samo binons: **yan, tum, nim** de vöds latinik: **,janua', ,centum', ,animal'**,

cem, lit, mot de vöds Linglänapükik: **,chamber', ,light', ,mother'**,

glad, rel, fenät de vöds Fransänapükik: **,glace', ,religion', ,fenêtre'**,

bel, juk, smug de vöds Deutänapükik: **,Berg', ,Schuh', ,Schmuggel'**.

Vöds votik, e vödas at pato uts, kels binons siämaröletiks tefü Volapükavöds votik, esufons votükamis nog gretikumis, bi ats no pedütülons nemediko natapükes, ab pefomons me votükam smalik de Volapükavöds, tefü kels siämaröletons.

Sams: **kad e kaed,**
dog e doeg,
reg e reig,
kan e kaen,
guvön e guverön,
no e nö!

118. Vödabids difik, pläämü ladyeks e värbs, labons mödadilo e rigavödis e koboädavödis. Ladyeks e värbs ai pafomons de vöds votik dub lenyüm poyümotas: **ik** ed **ön**.

119. Äfomölo subsatis rigavödik ämutoy demön, das **subsats** fomabik fölons stipis sököl:

1^{ido} Subsats mutons binön brefiks, dat kanons pagebön as stabavöds in defomamavöds, nendas lätiks vedons tu luniks.

Stip at tefon i rigavödis votik ze valikis, bi i vöds at kanons pagebön as stabavöds defomamavödas.

2^{ido} Subsats no dalons finikön me bal sijidatonatas lul: **s, j, c, x, z**. Atos jenon demü plunumifomam me el s.

3^{ido} Subsats mutons primön e finikön me konsonats. Atos zesüdon demü foyümots e poyümots, ko kels kanons payümön pö defomam vödas votik; pato atos zesüdon demü konyug värbas, kels padefomons de subsats.

Stips kil at lonöfons klüliko i pro subsats nulo fomabiks.

120. Do subsats rigavödik kanons primön (e plä sijidatonats) finikön me konsonat seimik, vitoyös mögiküno pö fomam subsatas nulik, pato plusilabikas, das primons-la u finikons-la me tonatakoboyumots, kels kanons kodön cänidi, äs: **pa, pä, pi, lu, le, ... ob, ol, on, ... il, ik ...** bi tonatakoboyumots at pagebons pro diseins votik!

121. **Vöds leigasotik** finikons kösömo me tonats ot, sodas to_z natafinots at vedons kaladafinots vödas et. Sams:

yanul, febul, mäzul, ... (me tonats lätiko tels vöda: **mul** finiköls).

sudel, mudel, tudel, ... (igo me vöd lölik: **del** finiköls)

nolüd, lofüd, sulüd, vesüd (l. § 190!).

vilok, yelok.

Yurop, Siyop, Frikop, Merop, Stralop.

Latlantean, Lindean, Pasifean (l. i. § 179!).

Vöds at pacedons as vöds rigik, bi no pedefomons lölöfiko ma noms donik de vöds Volapükik.

122. Lartigas kil te **lartig neudik: el** binon rigavöd. Lartigis votik binons defomamavöds.

123. Numavödas **numavöds voik: bal, tel, ...** jüesa **zül** labons finatonati kaladik: **l**. Numatanems at sa vöds: **deg, tum, mil, dim, zim, mim** e **ser** binons rigavöds. Numavöds retik binons vöds pekoboyümöl u pedefomöls.

124. **Pönops pösodik voik: ob, ol, ... pönop geik: ok**, e **pönop rezipik: od** labons primatonati kaladik: **o**.

Pönops jonik: at, et, ot, ... labons finatonati kaladik: **ät**.

Pönops tefik nengenik binon vöd rigik: **kel**. Pönops tefik votik padefomons de vöd at.

Pönops säka: kin? kim? kif? kis? e **pönops vokädik: kio! kion! kiom! kiof!** pacedons as vöds rigik.

Pönops nefümik rigavödik binons: **al, an, som, öm, ek, nek, bos, nos**.

125. **Ladvärbs** rigavödik binons: **ai, ba, ge, no, ...** (l. § 106!)
 126. **Präpods** rigavödik binons: **dis, in, su, vü, ...** (l. § 110!)
 127. **Konyuns** rigavödik binons: **e, ä, u, ü, das, dat, ...** (l. § 112!)
 128. **Linteleks** rigavödik binons: **o! ö! ha! ag! nö! ...** (l. § 114!)

KOBOÄDAVÖDS.

129. Vöds nulik kanons pafomön de vöds rigik dub koboyüm vödas at u dub läükam len vöds at foyümota u poyümota seimikas. Vöds somo me u de rigavöds pefomöls panemons: **koboädavöds**.

KOBOYÜMAVÖDS.

130. Vöds nulik dub koboyüm rigavödas tel u mödikumas pefomöls panemons: **koboyümavöds**. Vöds valik pötons ad ko boyüm, bisä kanoy givülön vödes somo edavedöles siämi tikavik.

131. Pö vödikoboyüm distidoy, va lim balid koboyümota binon sio u no subsat. If lim balid binon subsat, vöd at payümon in genitif ud in kusatif, sevabo: me el **sa** ud el **si** len vöd sököl. Vüpladam ela **sa** ud ela **si** sekidon de vöd sököl u de rigavöd de kel vöd sököl pidefomon.

Subsat föföf geton eli **si**, if kanon binön yegod lä värb, kel kanon pafomön de lim sököl koboyümavöda. Güamo subsat balid geton eli **sa**.

Üf dotoyöv tefü deklinatonats tel at, väloyös eli **sa**!

Sams: **koapadil (koapa=dil), Volapük (vola=pük), vödabuk (vöda=buk);**

febodastumem (feboda=stumem), logodanotod (logoda=notod), tikälaflifäd (tikäla=flifäd);

lätenigif (läteni=gif), juegifabrik (juegi=fabrik);

jolibelödan (joli=belödan), levalibepenam (levali=bepenam);

julilüvadiplom (juli=lüva=diplom), Volapükitidan (vola=püki=tidan).

132. Semikna koboyümavöds labons sinifi difik ma yümatonat, me kel pefomons. Leigodolös samo elis **motalöf e motilöf, Godalöf e Godilöf, foginanahet e foginanihet!**

133. Vöds payümons len od nen yümatonat,

1^{ido} if lim balid koboyümavöda no binon subsat: **balston (bal=ston), foldil (fol=dil), tumyel (tum=yel), oktid (ok=tid), oksev (ok=sev), igo (i=go).**

2^{ido} if lim balid primon me präpod seimik: **tavenenmedin (ta=venen=medin), nenfumbidir (nen=füm=bidir), vütroplän (vü=trop=län).**

3^{ido} if vü vöds koboyümöl tel nog konyun seimik binon: **kliledof (klil=e=dof), jüesa (jü=e=sa), pluuneplu (plu=u=neplu), e**

4^{ido} if lim telid koboyümota kanon pacedön äs läyümod lima balid: **general=mareadal, lampör=reg, Lösterän=Macarän, Tsyegän=Slovakän.**

134. Pö fomam koboyümotas, vöds no dalons pabrefükön. Te jenets anik papläons de nom valemik at. Gebädoy sevabo brefü=kamis pö fomam vienüdas kompada ad vitön koboyümotis tu lunikis ed in vödeds nolavik.

If dilädoy **vienüdis** ma veüt onas ad grups fol, grup balid ninädon levienüdis fol e nems vienüdas grupa telid pafomons nomiko, du in vienüdanems grupas kilid e folida lims eläiköl pabrefükons pluuneplu. In vöds grupa kilid levienüds: **nolüd, lofüd, sulüd e vesüd** pabrefükons ad: **nolü, lofü, sulü e vesü**, ed in ets grupa folid ad: **no, lo, su e ve**. Ko gebäd brefükamas at, dagetoy vienüdis 32 sököl kompada padilädölis ad grups fol löpo pediseinöls, ed alna panumädölis in sökaleod, ön kel binons in vienüdistel primölo de nolüd in lüod mufa jonianas gloka. Brefods Volapükik vienüdanems papladons vü kläms.

1. nolüd (n.),	2. nolüdalofüd (n.l.),
lofüd (l.),	sulüdalofüd (s.l.),
sulüd (s.),	sulüdavesüd (s.v.),
vesüd (v.),	nolüdavesüd (n.v.),
3. nolünolüdalofüd (n.n.l.),	sulüsulüdavesüd (s.s.v.),
lofünolüdalofüd (l.n.l.),	vesüsulüdavesüd (v.s.v.),
lofüsulüdalofüd (l.s.l.),	vesünolüdavesüd (v.n.v.),
sulüsulüdalofüd (s.s.l.),	nolünolüdavesüd (n.n.v.),
4. nonlünolüdalofüd (n.n.n.l.),	lolofüsulüdalofüd (l.l.s.l.),
lonolünolüdalofüd (l.n.n.l.),	sulofüsulüdalofüd (s.l.s.l.),
nolofünolüdasulüd (n.l.n.s.),	losulüsulüdalofüd (l.s.s.l.),
lolofünolüdalofüd (l.l.n.l.),	susulüsulüdalofüd (s.s.s.l.),

susulüsulüdavesüd (s.s.s.v.), vevesünolüdavesüd (v.v.n.v.),
 vesulüsulüdavesüd (v.s.s.v.), novesünolüdavesüd (n.v.n.v.),
 suvesüsulüdavesüd (s.v.s.v.), venolünolüdavesüd (v.n.n.v.),
 vevesüsulüdavesüd (v.v.s.v.), nonolünolüdavesüd (n.n.n.v.).

Sekü numäd löpik klülädos, das nems vienüdas pefomons so, das pekoboyümöns alna in grup alik sököl bai veüt nepluiköl okas me nem pluik bal levienüda. So i brefods binädons me tonats jüesa fols bai veüt ai nepluiköl vienüdas, kelis malons.

DEFOMAMAVÖDS.

135. Koboädavöds, no me rigavöds pekoboyümöls, binädons me dils sinifi lönik laböls e dils, kels oko no labons sinifi, ab kels, if paläükons len vöd seimik, givülons vöde somo pafomöle sinifi de vöd rigik distiki. Tonatakoboyümots e soelatonats somiks panemons **foyümots** u **poyümots**, ma plad, keli labons in vöds somo pefomöls. Vöds me foyümots u poyümots pefomöls panez mons: **defomamavöds**.

136. **Foyümots*** Volapüko pageböls binons: **a**, **ä**, **be**, **da**, **dä**, **dei**, **di**, **do**, **du**, **e**, **fäi**, **fe**, **fea**, **fi**, **hi**, **ho**, **hüp**, **i**, **ji**, **jo**, **ke**, **ki**, **la**, **lai**, **le**, **lu**, **lü**, **mai**, **meto**, **mono**, **ne**, **ni**, **nü**, **o**, **ö**, **pa**, **paro**, **pä**, **pär**, **pe**, **pi**, **plö**, **polü**, **pö**, **pu**, **pü**, **püro**, **roto**, **ru**, **semo**, **si**, **süpo**, **tri**, **u**, **ü**, **ze**.

137. **Poyümots*** Volapükik binons: **a**, **ab**, **af**, **ag**, **ain**, **al**, **am**, **an**, **ao**, **aö**, **as**, **at**, **av**, **ä**, **äb**, **äd**, **äl**, **äm**, **än**, **ät**, **e**, **ean**, **eän**, **ed**, **el**, **em**, **ep**, **er**, **es**, **et**, **etilen**, **i**, **ian**, **iäl**, **iär**, **id**, **iel**, **ik**, **ikam**, **ikön**, **il**, **ilen**, **im**, **in**, **io**, **ion**, **iö**, **ir**, **is**, **it**, **la**, **li**, **na**, **o**, **od**, **oin**, **ol**, **os**, **ot**, **ov**, **ö**, **öd**, **öf**, **öl**, **öm**, **ön**, **öp**, **ös**, **öv**, **s**, **uän**, **ug**, **ul**, **um**, **ü**, **üd**, **üf**, **ükam**, **ükön**, **ül**, **üm**, **ün**, **üp**, **yim**.

NOET: 13.* No cänidoyöd anis yümotas löpik tefü

subsat: *pär*,

lartig: **el**,

pönops: **os**, **od**, **at**, **et**, **it**, **ot**, **al**, **an**, **öm**,

ladvärbs: **i**, **is**, *mono*, *roto*, *süpo*,

präpods: **a**, **as**, **äl**, **da**, **in**,

konyuns: **ab**, **ä**, **äd**, **do**, **du**, **e**, **ed**, **na**, **ni**, **nü**, **u**, **ü**, **üd**, **üf**,

linterleks: **ag!** **o!** **ö!** **si!**

* *Yümots korsiviko e nebigiko pebüköls malons kiemavikis; neai pägebons.*

Vöds valik at binons rigavöds u defomamavöds ko sinifs lönik okas, kels leno tefons yümotis pemäniotöl.

I küpoyöd, das koboädavöds primöl me els **bai**, **de**, **kos**, **lä**, **lü**, **se**, **ta**, **vü**, **zü**, u me els **ge**, **lö**, **mo**, **mi**, **sea**, **ti**, **zi**, no binons defomamavöds ab koboyümavöds! ibo vöds smalik at no binons foyümots, ab präpods e ladvärbs.

FOYÜMOTS.

138. Foyümotas löpo pemäniotölas els (**a**), **ä**, **e**, **i**, **o**, **ö**, **u**, **ü**, **pa**, **pä**, **pe**, **pi**, **po**, **pu**, **pü** pagebons pro fomam värbatimas. Mälat onas, sevabo: **a**, **ä**, **e**, **i**, **o**, **u** ye i pagebon as foyümots vödas, kels malons timi. Samo kanoy fomön de vöds: **del**, **delik**, **deliko**, **delo** vödis:

adel, **adelik**, **adeliko**, **adelo**,
ädel, **ädelik**, **ädeliko**, **ädello**,
edel, **edelik**, **edeliko**, **edelo**,
idel, **idelik**, **ideliko**, **idelo**,
odel, **odelik**, **odeliko**, **odelo**,
udel, **udelik**, **udeliko**, **udelo**.

de vöds: **mul**, **mulik**, **muliko**, **mulo** vödis:

amul, **amulik**, **amuliko**, **amulo**,
ämul, **ämulik**, ...

de vöd: **nu** vödis: **anu**, **änu** ed **onu**.

De vöds no timi malöls vöds votik no kanons pafomön me foyümots at.

139. Foyümot: **ki** ya pebejäfon in § 83.

140. **Ne**. El **ne** malon güami. Sams:

flen	neflen
dum	nedum
koten	nekoten

141. **Le** e **lu**. El **le** malon bosu gudikum, gretikum, vemikum, ... ed el **lu** malon bosu badikum, smalikum, ... As sams:

dom ,	ledom ,	ludom ,
stul ,	lestul ,	lustul ,
kred ,	lekred ,	lukred ,
begön ,	lebegön ,	lubegön ,
filön ,	lefilön ,	lufilön .

In vöds semik el **le** malon cali u diniti löpikumis: **lebijop, lecif, lepädan, ...**

In els **lefat, lemot, ...** el **le** malon röleti menädi famülik teföli.

El **lu** malon röleti livikum in vöds: **lufat, ludaut, lublod, ...**

142. **Lü**. El **lü** malon röleti dub mat edavedöli: **lüfat, lümot, lüson, lüdaut, ...**

143. **Hi** e **ji**. Els **hi** e **ji** malons geni (l. § 42!):

flen,	hiflen,	jiflen,
leon,	hileon,	jileon,
rodan,	hirodan,	jirodan.

Pla vöds semik me **hi** e **ji** pefomöls ä suemodis mödiko pagebölis malöls, vöds rigik patik dabinons. Pla els:

himen e jimen	pagebons	els	man	e	vom,
hipal	„	jipal	„	„	fat „
higem	„	jigem	„	„	blod „
hicil	„	jicil	„	„	son „
hiter	„	jiter	„	„	ziom „
hisiör	„	jisiör	„	„	söl „
hibub	„	jibub	„	„	to „
					kun.

144. **Ho** e **jo**. Els **ho** e **jo** malons elis ‚castrati‘ (l. § 43!). Sams: **hojevod, hobub, jobub, hogok, jogok, ...**

145. **Ni** e **plö**. Foyümots at malons bini ninik u plödiki yega. Sams: **niklot, nijal, plögun, plöjuk, ...**

146. **Ze**. El **ze** malon zänodi bosa: **zedel, zeneit, zeveg, ...**

147. **Re**. El **ru** malon vöni muik, baldi muik u rigi: **rutim, rufat, rufot, rufom, rufon, rukanton, ...**

148. **Läx**. El **läx** malon eli ebinöl: **läxsifal, läxprofäsoran, ...**

149. **Si**. El **si** malon

1^{ido} stelädis: **sifits, sihijip, siklifakapar, ...**

2^{ido} dinis süli tefölis: **silanan, sisfer, ...**

150. **Da**. El **da** malon ledino vemami sinifa stabavöda. Foyümot at sümon semo ad el **le**. Pö vemam telik kludo foyümots

bofik payümöns len vöd pateföli. Sams vödas pefomöl me **da**: **dabinön, dabükön, dadulön, dagetön, daglofön, dajonön, dakipön, dalabön, dalilön, damütön, datikön, datuvön, davedön, ...**

Sams vödas pefomöl me **da** e **le**: **dalebüd, daledük, dalefat, dalemot, daleskop, dalestüm, ...**

151. **Fi**. El **fi** malon duni jü fin: **fibanön, fidunön, fifidön, fiflorön, fimekön, fisagön, ...**

152. **Fe**. El **fe** malon fegebi, nosikami: **fefidön, fenibön, fepenön, fepledön, fefilön, ...**

153. **Fea**. El **fea** malon feapladami: **feapladön, fealotädön, feaplanön, ...**

154. **Fa**. El **fa** malon güami koma: **fabinön, fablibön, ...**

155. **Dä**. El **dä** malon dädikami: **däbreikön, däfalön, ...**

156. **Dei**. El **dei** malon deadami: **deibludön, deiflapön, ...**

157. **Fäi** e **mai**. Els **fäi** e **mai** malons tefädo färmikami e maifikami. Sams: **fäilökön, fäiklufön, fäimasonön, maibrekön, maibreikön, mailökön, ...**

158. **Nü**. El **nü** malon mufi ini bos: **nübladön, nübükön, nüdugön, nüflumön, ...**

159. **Du**. El **du** malon mufi da bos: **dudranön, dugolön, duveigön, ...**

160. **Lai**. El **lai** malon laiduli duna: **laipenön, laispikön, ...**

161. **Ke**. El **ke** malon kobi ud eli ko: **kelied, kemen, keblinön, ketonön, ...**

162. **Do**. El **do** malon donikami yega jüs at takikon. Sams: **docöpön, dofalön, dolagön, ...**

163. **La**. El **la** malon tovi bosa de glun u de yeg seimik, su kel at seaton: **lakobükön, lasumön, ...**

164. **Be-**. El **be-** koedon loveädön värbi tefü dins, kels binonsöv in set in datif u ko präpod, if värb no pafoukon fa foyümot at.

Ko el **be-** värbs neloveädik vedons loveädiks. Leigodoyöd:

glob su veg e beglob vegi,
eslipom in bed e beslipom bedi,
lödol in dom jönik ebelödol domi jönik,
fimädoj jevodis len vab e vab pabefimädon ko jevodis,
legivön eke bosu e belegivön eke me bos.

165. [*Pemoädon, bi tefon te foyümotis kiemavik, kels ye neforo pägebons in vödems Vpik.*]

POYÜMOTS.

166. Poyümots: **≠a, ≠e, ≠i, ≠s, ≠as, ≠es, ≠is** ya pebejäfons in bagaf: 40 pö bespikam deklina.

167. El **≠ön** binon poyümot nenfümbidirik värba. Me poyümot at kanoy fomön värbis de vödabids ti valiks. Mödiküns ye pe fomons de subsats. Sams: **givön, getön, nemön, fögön, cögön, ...**

De ladyeks pefomons: **redikön, finikön, fenikön, ...** Me pladul tonata: **i** dub: **ü** davedons värbs: **redükön, finükön, fenükön, ...** kels valik binons loveädiks, du värbs ko el **≠ikön** vedi malöls binons neloveädiks. Värbasotis bofik kanoy i lecedön as pefomöls de vöds votik me els **≠ikön** ed **≠ükön**.

De vödabids votik pedefomons samo:

balön, telön, kilön, ... de numavöds: **bal, tel, kil, ...**
keolön, keorön de pönops pösodik voik: **ol, or**
nosön, nosikön, nosükön de pönop nefümik: **nos**
noön, pluön, pluikön de ladvärbs: **no, plu**
taön, züön, ... de präpods: **ta, zü, ...**
siön, viön, ... de linteleks: **si! vi! ...**

168. Poyümots: **≠öv, ≠öd, ≠ös, ≠öl** bidiris malöls, e **≠la, ≠li** mögastadi e säkastadi värba malöls pebejäfons pö bespikam konyuga (l. §§ 89, 97, 99, 102, 103!)

169. El **≠il** malon smalükami: **dog, dogil; son, sonil; ledom, ledomil; bos, bosil.**

170. El **≠ül** givülön vöde sinifi boso votiki e mödikna i sinifi löfidikum u smalükumi, u yunikumi, u pülikumi. Sekü fäg at i nimüls pamalons me poyümot at. Sams: **flap, flapül** (leigodoyöd lä at eli **flapil**); **vom, vomül; giv, givül, givön, givülön, stür, stürül, stürön, stürülön; leon, leonül; jip, jipül; nim, nimül.**

171. El **≠ul** malon in jenets semik pladuli. Sams: **plad, pladul.**

172. Ad malön pösodis poyümots: **≠an, ≠el, ≠al, ≠äb** pagebons. El **≠an** malon eki, kel binon bos u kel calo dunon bosu; el **≠el** malon eki, kel mekon bosu; el **≠al** malon pösodi cala u dinita löpikas u meritaba gretik, el **≠äb**, len stamäd värba pelenyümöl, malon pösodi, kel sufon vobedi ona.

Sams: **melan, gadan, pädan, presidan, tidan, bodel, möbel, vabel, säedel, general, papal, presidal, poedal, depütäb, lesedäb, fanäb, beladetäb.**

NOET: 14. Tefü vöds me el **≠an** finiköls, paküpälükos, das ge bädoyös **partisipi ko el ≠an**, ad malön eki, kel dunon fädiko bosu! A.s.:

tidan binon ek, kel tidon calo; binon e blebon tidan, igo üf dü tim anik no tidon.

tidölan binon seiman, kel ebo ün timül at tidon; no nedon binön tidan.

173. Poyümots: **≠ian** ed **≠iel** malons dini u cini, kels dunons dunotis, kelis pösods kanons dunön. Sams: **malian, jonian, peäniel, klufiel.**

174. El **≠ion** malon numis: **balion, telion, ...**

175. El **≠yim** malon baliondili bal e naätis oka. Sams: **balyim, telyim, ...**

176. Poyümot: **≠af** semikna pagebon in defomamavöds ad malön nimi: **sügaf (= süganim).**

177. Poymot: **æp** pagebon in defomamavöds ad malön plani:
bünep (= **bünabim**), **kokotep** (= **kokotapam**).

178. Els **æoin**, **æain** ed **æin** binons finots kaladik tefädo stoinas, stoinas pebevoböl e löminas, ab kanons i pagebön pö fomam defomamavödas. Sams:

diamoin, **diamain**, **hidrargin** (rigavöds),
granoin, **nobain**, **blägin** (defomamavöds).

179. Els **æän**, **æän**, **æuän** (= **æäns**) ed **æean**: kaladafinots länas, nisulas, nisulagrupas e seanas binöls, kanons i pagebön in defo-
mamavöds. Sams:

Deutän, **Fransän**, **Borneän**, **Reüneän**, **Filipuäns**, **Bahamuäns**,
Latlantean, **Pasifean** (rigavöds),

nolüdän, **lofüdän**, **Mäneän**, **Yafeän**, **Seanuäns**, **Lamirätuäns**,
Nolüdapovean (defomamavöds).

180. El **æam** malon vobedi värba e payümon len stamäd ona. Tefü värbs, kels finikons me el **æikön** ud **æükön**, poyümot at kludo payümon nemediko len tonat: **k** elas **æik** ed **æük**.

Klülos, das subsats no kanons pafomön me el **æam** de värbs, kelas stamäds binons vöds, kels it ya malons vobedi. Sams:

gad, **gadön**, **gadam**,
fil, **filön**, **filam**,
dead, **deadön**, **deadam**,
löpikön, **löpikam**,
redükön, **redükam**,
rafinükön, **rafinükam**.

181. Ad malön dinis, yegis e suemodis nog votikis anikis geboy poyümotis: **æäd**, **æed**, **æod**, **æot**, **æet**. Kinik poyümotas at pevälön pö jenet seimik, esekos de dinäds difik, samo de zesüd ad vitön necänidovi, de benoton, e semo de sinif, keli poyümotas at egetons ön gebäd. So el **æäd** labon kösömo sinifi valemikum ka poyümotas votik; el **æot** malon mödikna yegodi; if defomamavöds tel, kelas bal pefomon me el **æod** e votik me el **æot** dabinons, vöd finiköl me el **æot** kösömiko binon plastätikum ka et pefomöl me el **æod**. As sams de el **pen** pedefomons: **penäd**, **pened**, **penot**, **penet**,

de **spik**: **spikäd**, **spikot**, **spiked**, **spiket**,
de **not**: **notäd**, **noted**, **notod**,

de mag: **magäd**, **magod**, **magot**,
de jen: **jenäd**, **jenot**, **jenet**,
de bum: **bumäd**, **bumot**.

El **æet** i binon poyümot kiemavik.

182. El **æiär** malon ninädiani pluuneplu deköfiko pebevoböli:
biskutiär, **gäliär**, **nigiär**, **tabakiär**, ...

183. El **æav** malon nolavi. Sams: **Godav**, **medinav**, **kalkulav**, ...

NOET: 15. El **æav** no binon finot kaladik rigavödas nolavi malölas, klu penoyöd elis **füsüd** e **lalgebrad** nen poyümot **æav!** El **æav** pagebon te in defomots.

184. El **æem** malon konleti. Sams: **bledem**, **florem**, **nimilem**, ...

185. El **æöm** malon stömi, stumi u parati: **logöm**, ...

186. El **æäm** malon jäfidämi. Sams: **dicetäm**, **liläm**, **logäm**, ...

187. El **æät** malon suemodis nedabinotik anik: **kompenät**, **menät**,
paostolät, **plastät**, **Kilät**, ...

188. El **æöp** malon topi: **potöp**, **länarovöp**, **steböp**, ...

189. El **æüp** malon tüpi: **cunüp**, **stebüp**, **lifüp**, **leigüp**, ...

190. Els **æüd**, **æüf** ed **æüm** malons suemodis in musig pagebölis:

balüd, **telüd**, ...
balüf, **telüf**, ...
balüm, **telüm**, ...
kiküf, **maleküm**, **Polänüm**, ...

El **æüd** nog pagebon in vöds: **plastüd** e **vienüd** (Leigodoyöd vödi lätik at lä els **nolüd**, **lofüd**, ...! in kels el **æüd** binon kaladafinot).

191. El **æat** pagebon as poyümot len numavöds: **balat**, **telat**,
degbalat, **milbalionat**, ...

192. El **æäl** malon bosu tikälik, lanik: **tikäl**, **senäl**, **ladäl**, **laidäl**, .

193. El **æiäl** malon klieni, desiri: **nibiäl**, **okiäl**, ...

194. El **im** malon täläktimi: **tikälim, lanim, stöfim, lesetim,**

...

195. Poyümots **öf, ab, ov, ug, ag, er** malons patöfis e tefons plu patiko ladyekis, kels kanons padefomön de subsats me ats edavedöls:

El **öf** malon valemö patöfi,

El **ab** malon zesüdi, kodami fasilik, digädi, ...

el **ov** mögi,

el **ug** pötami,

el **ag** labi pluuneplu bundaniki,

el **er** kipädami.

Sams: man,	manöf,	manöfik,
flen,	flenöf,	flenöfik,
het,	hetab,	hetabik,
komand,	komandab,	komandabik,
geräd,	gerädov,	gerädovik,
pron,	pronov,	pronovik,
klot,	klotug,	klotugik,
plak,	plakug,	plakugik,
her,	herag,	heragik,
klif,	klifag,	klifagik,
ferin,	feriner,	ferinerik,
lalkohol,	lalkoholer,	lalkoholerik.

El **er** i binon poyümot kiemavik.

196. El **ir** pagebon semikna in defomamavöds ad malön vödedi gramatik. Sams: **fomir, finahukir, ...**

197. El **ik** binon yümot ad fomön ladyeki, de kel kanoy fomön subsati me poyümot **os** ad malön valemö patöfi fa ladyek ad pasiniföli (l. § 54!). Sams:

gud,	gudik,	gudikos,
sublim,	sublimik,	sublimikos.

198. Els **um** ed **ün** ya pebejäfons in bagaf: 55 dö gramatafomam leigoda.

199. Els **id** e **na** ya pebejäfons in §§: 61 e 65 kapita dö numavöds.

Poyümot: **id** ye i pagebon po stamäds värbas ad givön ones äsvo sinifi taädik. Lei^z godoyöd samo vödis:

**lot, lotön, lotedön e lotidön,
geb, gebön, gebädön e gebidön,
pön, pönön e pönidön,
pan, panön e panidön.**

200. Ladvärbs, präpods, konyuns e linteleks rigavödiks no finikons me finots kaladik, ab kanoy sio defomön vödabidid somik me poyümots patik.

Ladvärbs kanons pafomön de vödabids ti valiks me poyümots: **o, ao** ed **io**, kelas el **ao** malon topi de kel bos deon, ed el **io** topi lü kel bos nilikon. Sams: **domo, fleniko, kilo, obo, sio, too, seimao, valöpio, ...**

In mod ot linteleks kanons pafomön de vöds votik me els **ö, aö** ed **iö**, ab küpoyod tefü atos, das linteleks mödikna malon büdi in fom brefikün e das in büd somik töbo geboy^zla poyümoti: **aö!** (l. §§: 113 e 114!) Sams:

danö! stopö! sagö! föfiö! löpiö!

El **ü** pagebon ad fomön präpodis (l. § 110!). Sams: **domü, lomü, lonamü, nemü, baldotü, ...**

El **ä** pagebon ad fomön konyunis (l. § 112!). Sams: **güä, toä, ...**

201. [*Pemoädon, bi tefon te poyümotis kiemavik, kels ye neföro pägebons in vödems Vpik.*]

DILÄD : IV.

SÜNTAG.

VÖD, PÜK, SET.

202. Men dageton dub sienam uta, kel jenon zi in vol zü ok, magädis. Alna ven sienam finikon, magäds nosikons i, ab no nenretodiko; posbinükons memamagotis. Dub suvöf magädas at tanamü memamagots onsik, men lännon ad distidön dinis leiga-sotik de dins distik, sekü kelos in on suemods davedons. Suemods tefons primo yegis, poso dunis e patöfis, e nog latikummo, ventikäl edaglofon lölöfiko, igo dinis nesiädik. Somo men dageton stoki ai gretikum vedöli suemodas.

Dub memäl men fägon ad memön magädis pasetik e ad fomälön atis dönu. Me fomälods at e dub tanam memamagotas bal ko votiks, brefo dub tik, men fägon ad fomälön dönu fomälodis votik nulik. Suemodes e fomälodes valikes at men egivon nemis. Nems at binons **vöds**, medü kels men sevädükon votikanes tikodi oka.

203. Mens difik tala ye no gebons vödis ot ad notodön sue-modis u fomälodis leigikis. Ab sio grups pluuneplu gretiks menas binons, kels gebons in kosäd rezipik vödis ot. Löf vödas at sa patäds valik oksik, me kels mens, in num pluuneplu gretik, sevädükons odes tikodis okas, binon: **pük**. Sams: **Fransänapük, Rusänapük, Volapük**.

204. Ad sevädükön tikodi oka votikanes gebädoy vödi bal u vödis mödikum, pasagölis me vögäd, kel difon ma sinif, keli viloy givön vödes oka. Vöd u ked vödas in mod seimik pasagöl, me kel tikod panotodon, binon: **set**. Sams setas:

Adyö!
Vobolsöd!

Menefe bal, püki bal.
Hipul äflapom dogi.
Jipul smalik at egivof ädelo söre oka buki jönik.
Utan, kel tifon balna, ai binon tifan.
Elogol-li kometi?

205. Bevü sets löpik, sets tel binons, sevabo: **Adyö!** e **Menefe bal, püki bal**, kels no labons värbi. Balid: **Adyö!** duton lü linteleks. Linteleks binons vöds, kels dub vögäd, me kel pasagons, notodons tikodi seimik. Sekü kod at binons sets.

Vödabide at padütedons i subsats in vokatif. Sams:

O flen!

O ,Charles'!

Set: **Menefe bal, püki bal** kanon pacedön äs set defik, efe evedöl de: (näi püks difik vola) lüvipobs menefe bal, püki bal.

Setis somik kolgolobs suvo in nunedapenäds. Samo okanoy tuvön semikna su bam stebedöpa träma penädi: **Te pro tävans**. Atos klülisko malon, das bam at no jonidon pro alans, ab te pejonidükon pro utans, kels stebedons trämi okömöl.

Sets defik somik komädons in natapüks difik, ab no leigons in natapüks at. Demü kod at sets somik mutons pavitön in Volapük. I pö tradut se natapük in Volapük mutobs steifön ad lölöfükön setis defik somik. Volapüko penoyöd mögiküno ai setis lölöfik e zuo so kleilikis, das mens Volapüki sevöls valiks kanons suemön oyi!

SUBYET E PREDIKAT.

206. In sets balugikün, äs:

Man spatom

Dog paflapon

Bod pabakon

distidoy vödis: **man, dog, bod**, kels

1^{ido} binons nen präpod in nominatif (: deklinafom balid),

2^{ido} binons nems dinas, dö kels bos pasagon:

man dunom bos: spatom,

dog sufon bos: paflapon, e

bod pajafädon dub vobed semik: pabakon.

In sets at **vöds: man, dog, bod** panemons: **subyets** e vöds: **spatom, paflapon, pabakon**, kels notodons vobedi seimik: **predikats seta**.

In sets me vöds balik binädöls äs: Vobolsöd! Palogof subyet e predikat pebalons in vöd bal.

LÜYÜMODS.

207. Sets balugikün kanons paläfulükön dub lüyüm vödas votik difik. Me läfulükots at suemods pafümetons kuratikumo. E subyet e predikat kanons paläfulükön, ab igo läfulükots it kanons paläfulükön dönu fa läfulükots votik. Nem valemik läfulükotas at binon: **lüyümod**. In set ya pemäniotöl in bagaf: 204: **Jipul smalik at egivof ädelo söre oka buki jönik** setadils: **smalik at, ädelo, söre oka, buki jönik** binons **lüyümods**. El **smalik at** binon lüyümod subyeta: **jipul**, ed els **ädelo, söre oka, buki jönik** binons lüyümods predikata: **egivof**. In setadils: **söre oka, buki jönik**, els **oka, jönik** binons lüyümods tefädo elas **söre** e **buki**.

208. If tikädoy kuratikumo lüyümodis in set löpik: **Jipul smalik at egivof ädelo söre oka buki jönik**, ed i lüyümodis in set: **Nemob mani at tifani**, täno logoy:

1^{ido} lüyümodis äs els **smalik at, oka, jönik** in set balid ed el **at** in set telid, kels fümetons subsatis. Ats panemons: **läods**.

2^{ido} vödi: **buki (buki jönik)** in set balid e vöds: **mani (mani at)** e **tifani** in set telid, kels binons in kusatif (: deklinafom folid). Ats binons: **yegods**.

3^{ido} vödi: **söre (söre oka)** in set balid, kel binon in datif (: deklinafom kilid). At binon: **demod**.

4^{ido} ladvärbi: **ädelo** in set balid. At binon: **malod**.

Kluö! **Lüyümods** padilädons ma plad e ma jäfid, kelis labons in set, ad

1. läods, 2. yegods, 3. demods, e 4. malods.

LÄODS.

209. **Läods** jonidons ad fümetön subsatis u vödis, kels pladu lons onis. Kanons binädön me

1. ladyek bal u ladyeks mödikum: dom **gretik**, jipul **smalik, löfik, ...**

2. pönop: buk **obik**, pals **omas**, söre **oka**, bimis **at, ...**

3. numavöd: cils **kil**, süta **folid, ...**

4. subsat in genitif (: deklinafom telid): gun **fata**, blodis **cilas et, ...**

5. subsat in datif (: deklinafom kilid): legivot **mote**, riprodi **mane et, ...**

6. subsat sa präpod: bim at **in gad**, körteni **fo vitür loka glätik gretik, ...**

7. värb in partisipabidir: jevod **efalöl**, bim **pefalöl, ...**

YEGODS.

210. **Yegods** binons gramatiko dins, keles värb kanon loveädön vobedi oka.

1. Samo in el **hipul äflapom dogi**, vobed ela **äflapom** paloveädön lü el **dogi**.

Värbs at panemons sekü fäg at: **värbs loveädik**.

2. Yegods ai binons in kusatif (: deklinafom folid): **äflapom dogi**, elogofs **omis**.

Värbs setas at, e kludo i sets it, stadons in dunalefom.

3. If sets somik paloveükons in sufalefom, yegod vedon subyet: **dog** paflapon fa om, pelogoms fa ofs.

Prinsipiko in Volapük sets valik ko yegods kanons paloveükön in sufalefom. Pläots noma at binons värbs geik: **lavön oki, klotön oki, ...** e värbs rezipik: **lavön odi, flapön odi**, värbs kelik no kanons paloveükön in sufalefom. Samo el **lavof oki** no kanon paloveükön in el **palavok fa of**. Eli **e flapoms odis** no kanoy loveükön in el **peflapods fa oms**.

NOET: 16. In miedet löpik tefü yegods miedükams tel binons, sevabo: miedükam, fa ladvärb: **gramatiko** penotodöl e miedükam fa värb sekidik: **kanon** penotodöl. Atos flagon pläni smalik.

If tikädoy setis sököl tel: **eslipob in bed** ed: **ebeslipob bedi**, sets bofik notodons, fe ko difül smalik siäma, tikodi ot. Ab in set balid, värb neloveädik: **slipön** pagebädon, ed in telid värb loveädik: **beslipön**. Vobed värbas bofik binon tikälo ebo ot, ab dub foyüm foyümota: **be-** värb edageton gramatiko siämi loveädik.

Gebäd ela **kanon loveädön** pla el **loveädön**, malon te, das no zesüdos, das set me värb loveädik pastuköl ai labon yegodi. If sagoy: **man flapom**, set at no binon lölöfik; in at bos defon; set pas lölöfon, if yegod peyümon lü on: **man flapom dogi**.

In set: **man äflapom vemiko me pun oka su tab**, yegod no paneodon, bi me set at te viloy kazetön modi flapama, samo ad notodön zuni mana, e no dini as ut, kel sufon vobedi.

211. Värbs anik: **nemön, lecedön, ...** kanons labön yegodis tel. Samo: **nemob mani at tifani**. In set at bal yegodas: **mani at** binon yegod voik, e votik: **tifani** yegod predikatik, bi yegod at kanon pacedön as dil värba komplitik: **nemön tifani**. Yegod telid at binon äsvo dil neteilovik predikata. Pö loveikam in sufalefom, kusatifs yegodas tel vedons nominatifs, kelas bal ye binon subyet seta e votik blebon dil neteilovik predikata: **man at panemom fa ob tifan**.

DEMOS.

212. **Demods** binons dins ut, kels seimiko pakompenükons gramatiko ad vobed värba, Demods ai binons in datif (deklinafom kilid).

Pö loveükam seta dunalefomik in sufalefom, demod ai blebon demod e kludo bleibon binön in datif. Sam: jipul at egivof söre oka buki < buk pegivon fa jipul at söre oka.

NOET: 17. Ob, as bevoban lebuka at, evilob ninükön suemodi nulik ini gramat Volapüka, suemodi, kel no komädon in natapüks, sevabo: suemod **predikatoda**. Pö ninükam suemoda at, inedos i lüsumön deklinafomi nulik, efe **deklinafomi mälid** ü **predikatifi**, ko finot: **u** in balnum e finot: **us** in plunum.

Ven äfoseitob cifale namapenäda gramata Vpa ad bespikön kobo donadilis valik gramata at, cifal äkanom lobülön cedi oba dö predikatod, ab om it äcedom too ninükami suemoda ona no vipabiki, bi dub ninükam predikatoda, Volapük in stukot oka odis-tonöv tu mödo tefü natapüks mödikün. Cedü om ba komandabos-la ad gebädön in stül sublimik deklinafomi mälid at. Sekü kod at ed i bi ob nog ai cedob, das ninükam suemoda predikatoda, binon tikavik, e das balugükönöv süntagi Volapüka, dälosös obe ad givön is plänedi dö din at! In pläned at ogebob, noe in sams, abi mögädo in dil votik vödema, predikatifi.

Äs löpo ya pesagos, suemod predikatoda no komädon in natapüks. Me vöd at ävilob malön tefi, keli din labon tefü subyet u yegod lä värbs semik. Sams:

1. Binom **yaganu**.
2. Lecedob omi **manu gretik**.
3. Din at panemon **kübu**.

In set balid vöd: **yaganu** < tefon subyeti **om** lä värb: **binön**.

In set telid el **manu gretik** tefon yegodi: **omi** lä värb: **lecedön**.

In set kilid vöd: **kübu** tefon suyeti: **din at** lä värb: **nemön** in sufalefom.

Kluö! värbi: **binön** ävilob nemön värbu neloveädik predikatodik, e värbis: **lecedön** e **nemön** värbus loveädik predikatodik bi värbs at reigülons me predikatif.

Pö loveükam seta dunalefomik ko predikatod in sufalefom, predikatod ai blebon predikatodu, e kludo bleibon binön in predikatif. Leigodolöd seti kilid pemäniotöl!

MALODS.

213. **Malods** binons lüyümods, kels plä yegods e demods fümetons predikati.

Kanons binädön me

1. ladvärb,
2. subsat sa präpod.

214. Malods padilädons ma sinif okas ad

1. **malods topa**: Stanom **fo yan**. Voms et golofs **love pon**.

2. **malods tima** : Okömob **odelo** domü ol. Änüpenoy **dü kobikam** suämi vemo gretiki.

3. **malods patöfa**: Jipul at kanitof **mi**. Vobom **lezilo**. In soarazälül enäütobs **levemiküno**.

4. **malods koda**: Malods at kanons padonadilädön ad malods **koda, motiva e staba**: **Dub fal** ebreikom bradi oka. **Sekü däsper** ebumom ini vat. **Sekü leig gulas killiena** at leig miedalienas onik sekon. Pecödetom **demü dobükam penäda**.

5. **malods meda**: Epenom ati **me pen nulik**.

6. **malods stipa** : **Ifü** flodastom blibob domo. **Üfü** tadun okanolöv gebön vafis ola.

7. **malods daseva**: Flen ola **to bäldot gretik oka** binom nog nämediko su futs. **To proib oba** ga esegolom.

8. **malods seka**: **Ad fred gretik oba** vob at eplöpon beno. **Ad yof gretik cilas** hestan ädajonom anis hestakäfedas oka.

9. **malods diseina**: Lautom **demü kosid**. Nolavan yunik at edunikom tävi nolavik **ad lölöfükam studas oka**.

10. **malods miedükama**: **Ma bäldot oka** hipul et edaglofom nämediko. **Ma lifayels** binom bäldik, ab yunik **ma ladäl**.

11. **malods leigoda**: Äbiegom äs **flegülaneif**. Blasfämom äs **pagan**. Atos epaseton **bü yels mödikum ka kils**.

12. **malods tefoda:** Malods at notodons propori, in kel vobed seta stadon tefü jenöf: **Ba** okömom. **No** esagom atosi. **Ma gaseds** reg ya edeadom-la.

13. **malods dinäda:** Egolom **ko fat oka**. **Nen jonül kofuda** hipul mäpüdik et sagom lugis valasotik.

LÄYÜMODS.

215. Plä lüyümods gebäday in Volapük nog suviko **läyümodis** ad fümetön setadilis difik.

1. Lüyümods payümons te liviko lä vöds, kelis fümetons. Payümons so liviko lä ret seta, das gramatiko töbo fomons binädi ona.

2. Lüyümods padeteilons de setadils, kelis fümetons fa telpün e de setadil mögädo sököl fa finahukir.

3. Binons ai in nominatif.

Sams: ‚Louis‘ degfolid: **solareg**.

‚Paris‘: **cifazif Fransäna**.

tüm: ‚Eiffel‘.

stitod: ‚Pasteur‘.

nisul: ‚Stromboli‘.

as sams: **dog, ber, leon, ...**

hipul at konletom yegis valasotik: **koans, knops, flänükama-mäks, ...**

set: **hipul flapom dogi** < stadon in dunalefom.

SETS.

216. Ma stad värba **sets** padilädons ad:

1. **jenöfasets:** Esagom, das okömomöv.

2. **säkasets:** Esagom-li, das okömomöv?

3. **mögaset:** Ma sagäd esagom-la das okömomöv.

217. Ma bidir värba **sets** padilädons ad:

1. **fümasets:** Logob jevodi. Elogol-li jevodi? **Dog paflapon fa om.**

2. **vipasets:** Jireg lifofös! Seidolös oki!

3. **büdasets:** Seilolöd! Mogololsöd!

4. **stipasets:** If vilolöv visitön blodi ola, mutol vegön poszedelo me tren tü düp: 1 minuts: 10.

NOET: 18. Partisipabidire e nenfümbidire värba no setanems patik padütülons.

218. Ma dinäd, va tikod panotodon gramatiko me set bal u me sets tel u mödikums pluuneplu de ods tefidöls, **sets** padilädons ad:

1. **balsets:** Logob dogi. **Jipul at egivof buki söre oka.**

2. **plusets:** Omotävobs odelo me tren balid, kodä olöädobs göliko. **No osegolob, bi reinos. Utos, keli sagol, binon fümiko neveratik.**

BALSET.

219. Soäsä ya sevoy, set balugikün binädon me subyet e predikat. Set vedon komplitikum dub lüyüm lüyümodas difik. Baset ye blebon balset, if lüyümods it no binonsöv sets.

PLUSET.

220. Sets tel kanons pakobiotanön somo, das tikods bofik me sets at panotodöls, u lelogädons leigiko, u das bal tikodas at buon bu votik e das tikod telid sekidon de balid. Pö jenet balid sagobs, das sets payümons **näädiko: setatanam näädik** e pö jenet telid **sekidiko: setatanam sekidik.**

SETATANAM NÄÄDIK.

221. Kanoy kobiotanön setis näädiko

1. dub kobioyümam balugik (nen konyun): **Men vätälön, God büadon.**

Nö! man at no binom badik, binom kaladafibik.

2. me konyuns: **e, e — e, u, u — u, dilä — dilä, va — va, vio — vio, ab, ni, ni — ni, ibä, do, noe — abi: Ispelobs osi, ab no edalos binön so. Ud okömom, ud ofablibom. Noe sanan at binom man nolik, abi binom menätik.**

Pla konyuns: **ibä, dilä — dilä, ...** kanoy i gebön ladvärbis: **ibo, dilo — dilo, ...** pö jenet kelik, sets at täno dutons lü jenet balid: **setatanam näädik nen konyun.**

SETATANAM SEKIDIK.

222. Tefü **setatanam sekidik** distidoy **cifaseti** e **sekidaseti**. Sekidaset binon set, kel patanon len cifaset.

1. medü pönop teföl: Söl, **keli elogol**, binom fat oba.

2. medü konyun: No osegolob, **bi reinos. u**

3. medü mod votik, sevabo: lartig u telpün: **El reg lifomös!** pävokädon valöpo.

Ätelegrafom obe: **fat ola malädöm vemo. Kömolöd sunädo isio!**
 Pla set: **El reg lifomös! pävokädon valöpo** kanoy i sagön ad vitön gebi lartiga: **Reg lifomös! pävokädos valöpo.**

223. Ma plad, keli **sekidasets** labons in cifaset u ma jäfid, keli dunons, padilädons ad:

1. subyetasets:

Reg lifomös! pävokädos valöpo.

Su boad pinüpenos me tonats gretik: **prüdolöd demü dogs!**

Fa nolavans atimo pezepos, **das tal binon glöpöfik.**

2. predikatsets:

Ced oba blebon, **das epölol.**

Binom, **soäsä sümedom.**

Beg oma äbinon, **va vilol-la kömön brefüpilo lomü om.**

Fikul balik binon: **lio odagetobs däli fata.**

3. yegodasets:

Dotob, **va spikol verati.**

Ya elilol-li, **va flen ola eplöpom?**

Sevol-li: **kiöpo sifal vilaga lödom?**

Lememolöd: **odelo mutol movegön me tren balid!**

4. demodasets:

Veräto lücedetoy ele **träitolöd kemenis ola! soäsä vilol, das träitons oli** < völad i gretikün, bi leset at binon lestab krita.

5. läodasets:

Man, **kel golom us**, binom flen oba.

Sagäd: **teatöp lefilon** < ästäänikon vifo da zif.

Utos, **keli änu sagol**, binon fümiko neveratik.

Om binom utan, **kel eträtom oli.**

Egivom mane, **kel isavon cili oma**, flonis 100.

Ädelo ägetob nuni, **das blod oba ilükömom in ‚London‘.**

6. malodasets:

Man et ärönom, **äsif diab äpöjuton omi.**

Kanol golön seimio, **kö vilol.**

Sosus kanob, ogekömob.

Ätikob dö bos votik, **kodä no elelilob oli gudiko.**

Is, **kö drefäbs katastrofa pesepülons**, efünoy mebamali.

Älestunob, **das äkünöm ad gespikön ole so mäpüdiko.**

SETS DEFIK, SETS NELÖLÖFIK E SETS PETRÄKÖL.

224. **Sets defik** ya pebespikons in § 205. Binons sets de kels setadils defons.

225. **Set nelölöfik** binon set ut pluseta, kela vöds deföl palü-fulükons tiko ko vöds, kels komädons in set (u sets) votik pluseta. Sams: Binom masonan, **e blod oma kapenan** < pla: Binom masonan, **e blod oma binom kapenan.**

El ‚London‘ no te binon zif pöpagikün, **ab i tedazif gretikün Yuropa** < pla: El ‚London‘ no te binon zif pöpagikün Yuropa, **ab binon i tedazif gretikün Yuropa.**

226. Plusets kanons paträkön me pladul bala ud anas setas oksik dub partisipabidir u nenfümbidir värba. Sams:

Esagölo vödis at, ämogolom < pla: **Posä esagom vödis at**, ämogolom.

Ägolölo love pon älogob dogi **in vat äseatöli** < pla: **Du äglob love pon**, älogob dogi, **kel äseaton in vat.**

Levip oba binon **ad läbükön oli** < pla: Levip oba binon, **das läbükob oli.**

Äbinom man **fa valikans pälöföf**, kels äsevons omi < pla: Äbinom man, **kel pälöfom fa valikans**, kels äsevons omi.

Pla ad studön ziliko, pledom dü soar lölik in süt < pla: **Plas studom ziliko**, pledom dü soar lölik in süt.

Dub träk ko gebäd partisipabidira u nenfümbidira värba, pluset kanon vedön balset, in kel setadils ko bidirafoms penemöl värba, jäfidons äs läods u malods.

DEKLINAFOMS.

227. Volapüko pö jenets kil tef, ön kel vöd subsatik kanon komädön in set, panotodon me deklinafom patik, sevabo: me **genitif**, me **datif**, e me **kusatif**. Pö jenets votik valik vöd subsatik blefon no pevotüköl sevabo: in **nominatif**. Tef, ön kel vöd subsatik plä jenets kil pemäniotöl kanon komädön in set, panotodon medü präpod.

Vöd in **vokatif** no patikädön is, bi vöd in deklinafom at stodon äsvo plödü set.

228. Vöd subsatik stodon in nominatif

1. as **subyet seta:**

Man at binom vemo nolik.

2. as **läyümod:**

Reig ela ‚Victoria’: **jireg Lingläna.**

Epenob söle: B.: **fat jipula at.**

Ebexänom eli ‚Mont-Blanc’: **bel geilükün Yuropa.**

3. as dil nedeteilovik predikata värbas: **binön, vedön, blebön, ...**

Binom **lautan buka at.**

Son oma vedom **soldat.**

4. **po präpod:**

Espatof in **gad.**

Maged ämufon lü **om.**

Vär ko **vin.**

229. Vöd subsatik stodon in **genitif** as **läod:**

Lit **sola.**

Datuvan **Volapüka.**

Dom **fata oba.**

Buka **ela ‚Mary’.**

Sel **möbas.**

Drinod **vata.**

Väret **vina gudik.**

Cifazif **provina.**

Bos **gudikosa.**

230. Vöd stodon in **datif:**

1. as **demod:**

Givom **obe buki.**

Äpenof **ele ‚Jeanne’** penedi lunik.

2. as **läod:**

Legivot **mote.**

Pened **blode oma.**

231. Vöd stodon in **kusatif** as **yegod:**

Elogob **bödi.**

Epenom **potakadi.**

Älecedom **omi fleni** oka.

Papal: ‚Leo’ XIII^{id} < icälom eli ‚Schleyer’: datikan Volapüka < **kamerani.**

NOET: 19. Soäsä elogoy löpo, deklinafoms kil: genitif, datif e kusatif < te pagebons pö jenets nemödik anik. Genitif e datif

pagebons as läods, e datif e kusatif tefädo as demod e yegod. Tef votik no pamalon medü bal deklinafomas kil at. Jenets valik, pö kels natapüko bal deklinafomas kil at pagebädon, pamagulons Volapüko medü präpod. Atos sinifon, das Volapük plä värbs, kels reigülons me kusatif bal, me kusatifs tel, u me kusatif sa datif, no labon värbis, kels reigülons me genitif u me datif. Leigo Volapük no labon ladyekis, kels reigülons me bal deklinafomas at. Tefs valik somik panotodons medü präpods.

NUM.

232. Värbs baiädons tefü **num** gramatiko ma subyet.

Dog slipon. Dogs slipons.

Küm bienas äfimükon oki len tuig bima.

Fat e mot fomons kobo palapäri.

Palapär pafomon fa fat e mot.

233. Ladyeks, partisips, pönops ladyekik, ... kels kösömo stadons no pevotükölo po subsats, ... dagetons lä vöds plunumik i plunumamali, if padeklinons demü kod seimik. As dil predikata ai dagetons eli s, if subyet binon plunumik. Sams: **Belis** geilik e fikuliko **bexänovikis** Jveizäna.

Hipuls et binoms **neplütüliks.**

KONYUGAFOMS VÄRBA.

234. Pö penam Vpa küpäloyös kuratiko tefü konyugafoms värba! Värbatims, bidirs, värbastads e lefoms värba labons sinifi lönik so fümiki, das töbo plakoy fikulis pö gebäd fomas at, üf te sevoy-la ad tikön Volapüko. Demü kod at in gramat at te patädis anik kanons pajonön mu valemiko.

In Volapükagramat in natapük seimik pepenöl güo sötoy jonön mögo lölöfiko difis valik, me kels Volapük distidon de natapük et. Penobs: difis valik < ibä klülos, das zesüd at no tefon te patädis konyugafomas värba, ab i patädis votik valik Volapüka.

LEFOMS VÄRBA.

235. Te loveädavärbs kanons paloveükön in sufalefom. Värbs neloveädik kludo ai stadons in dunalefom. Viloyöv sagön, das danüdooy seimo, täno sagoyös balugiko: **danüdooy us!**

Leigodoyös i seti: **flapädoy in lulotidöp at** lä tradutods ona in natapüks difik!

In natapüks mödik geboy näi notodot sümik, notodotis in kel värb stadon in sufalefom ud äs värb geik. Vitoyös ad tradutön fraseodis somik vödiko in Volapük!

STADS VÄRBA.

236. **Jenöfastad** e **säkastad** värba no kodons fikuli; stads at klülons oko saidiko. **Mögastad** ye kanonöv kodedön fikulis, üf no saido küpäloyöv, das te notodon mögi u doti, e das no sekidon de vöds votik. Volapüko mögastad värba no pareigülon fa vöd seimik. If sagoy: **spelob, das okömom**, set at malon, das spel nilon so ad spet, das dot tefü köm oma no binon gretik. Sagoyöv ye: **spelob, das okömom-la**, täno notodoy me fom at värba, das dotoy, va okömom.

BIDIRS.

237. De bidirs te **stipabidir** kanon jäfädön fikuli anik, bi bidir at panotodon in natapüks in mod de Volapük distöl. In natapüks difik stipabidir panotodon me yufavärbs, kels, näi malam bidira at, kanon jäfidön id in tefs votik värba. Leigodoyös yufavärbis Linglänik: **,shall'** e **,will'** e yufavärbis Deutänik: **,haben'** e **,werden'** < (L. i bagafi sököl!)

VÄRBATIMS.

238. Tefü värbatims küpäloyös mu pato ad tims, kelis viloy notodön. If spetoy samo, das blod ola okömom, no sagoyöd: **spetob, das blod ola kömom**, ab: **spetob, das blod ola okömom!** ibä jen köma omik nog binon in futür. If liloy goli eka, kel lükömon e spetoy, das ek at binon blod ola, kanoyöv sagön: **spetob, das blod ola kömom**, bi nu jen köma omik binon in presen.

Pato küpäloyös tefü värbatims pö gebäd stipabidira! In natapüks difik stipabidir panotodon in mod patik, mod kelik pianiko edavedon dü volf püka et. Leigodoyös samo seti: **if edunoböv ati, täno sagoböv osi snatiko** < lä tradutods ona in natapük seimik!

NOET: 20. Pläoy semikna tefü nom: notodön jenotis in värbatims verätik; sevabo geboy suviko **presenatimi** pla **pasetatim**, ad liföfükön koni.

VÄRBASOTS.

239. Volapüko dilädoy **värbis** ad:

1. **värbs sekidik, e**
2. **värbs neseکیدik.**

240. **Värbs sekidik** binons värbs ut, kels no pagebons soelölo, ab ai kobü värb votik (neseکیدik). Patanölo ko värb sekidik, värbs neseکیدik neföro pabefoon fa präpod. Somo värb sekidik sa värb neseکیدik fomons kobo **värbi komplitik**, lü värb komplitik kelik dutons patöfs lönik.

Värbs sekidik binons: **kanön, dalön, leadön, koedön, büedön, nedön, bleibön, klülädön, ...**

Sams värbas komplitik: **kanön svimön, dalön spatön, bleibön laispikön, leadön dugolön, büedön kömön, ...**

241. **Värbs neseکیدik** padilädons ad

1. **värbs neloveädik, e**
2. **värbs loveädik.**

242. **Värbs neloveädik** padilädons ad

1. **värbs neyegik,**
2. **värbs neloveädik voik, e**
3. **värbs neloveädik nemirik.**

243. **Värbs neyegik** binons: **reinön, nifön, frodön, grälön, ...**
Sams: **ereinos, onifos ...**

Värbs neloveädik anik kanons pagebön neyegiko, as sams: **flodön, smetön, ...: flodos, smetos, ...**

244. **Värbs neloveädik voik** binons: **golön, stanön, slipön, seatön, ...**

245. **Värbs neloveädik nemirik** binons: **binön, vedön, blebön, sümedön, logotön, ...** Värbs at labons subsati u ladyeki (in nominatif) as dil nedeteilovik predikata. Sams: **Binom soldat. Hinef oma vedom fizir. Binof e blebof jileplitiälan smalik.**

246. **Värbs loveädik** padilädons ad

1. **värbs loveädik voik,**
2. **värbs loveädik demodik, e**
3. **värbs loveädik nemirik.**

247. **Värbs loveädik voik** binons värbs, kels te labons yegodi bal e no demodi: **flapön, cöpön, glidön, ...** Sams: **Eflapof cili oka. Äcöpom stonis, ...**

248. **Värbs loveädik demodik** binons värbs, kels labons näi yegod demodi: **sagön, penön, givön, ...** Sams: **Esagob ome nosi. Epenenof mote oka penedi gretik, ...**

249. **Värbs loveädik nemirik** binons värbs, kels labons yegodis tel, kelas bal binon yegod voik e votik dil nedeteilovik predikata: **nemön, cälön, lecedön, zanädön, ...** Sams: **Nemob mani et japani. Reg ecälom söli B. D. < kuramaredali.**

VÖDIPLADAM VOLAPÜKIK.

250. **Sökaleod setadilas difik binon ze nenmütik.** Dils alik seta binons valemomo sevädoviks dub stuk patik okas, das tio lindifos, in leod kinik papladons.

Subyet binon sevädovik, bi binon in kusatif. (Betikoyös ye, das värb loveädik nemirik labon yegodis tel, kelas telid binon yegod predikatik, kel i binon in kusatif!)

Yegod binon sevädovik, bi binon in kusatif. (Betikoyös ye, das värb loveädik nemirik labon yegodis tel, kelas telid binon yegod predikatik, kel i binon in kusatif!)

Demod binon sevädovik, bi binon in datif. (Betikoyös ye, das läod i kanon binädön me subsat in datif!)

Malod binon sevädovik, bi binädön me ladvärb u me notodots ko präpod pefomöls. (Betikoyös ye, balido, das ladvärb i kanon fümetön plä värb vödis votik, e telido, das läod i kanon binädön me notodot ko präpod pefomöl!)

Po numäds patöfas, dub kels setadils difik löpo penemöls binons sevädoviks, bü kläms setadils pemäniotons, kels labons stukis baiädik. Demü baiäds at, osäkoy bo, va atos no kanon kodön kofudi u misuemi. Ad säk at gespik muton tonön: nö! ibä setadils valik vü kläms penemöls labons natöfo in set pladis fümik. Pläamü ladvärbs, kels binons binäds läodas, setadils at binons po setadils ut, kelis kuratikumo fümetons.

251. To nenmüt löpo pemäniotöl, **setadils labons in set natöfo pladi fümik.** Nomo sevabo pafümetölos föfon e fümetölos sökon. Somo predikat binon **po** subyet. Sams: **Fat** (subyet) **espatom**

(predikat). **Buk** (subyet) **seaton su tab** (predikat). **Söl: X** (subyet) **ägeridom ciles okik labemi gretik** (predikat). **Cils nilädanas obsik** (subyet) **epledons ädelo in gad gretik obas** (predikat).

In predikat malod, demod e yegod binons natöfo **po** värb.

Tefü sökaleod lüyümodas kil at lib semik dabinon. Pladam lüyümodas at tefü ods sekidon de dinäds difik, sevabo: lunot lüyümodas, veüt bala onas bu votiks, benoton pö pladam onas, kazet . . . Dinäds valik at kanons flunön pladami lüyümodas. Si! ats kanons igo flunön somo, das lüyümod bal u lüyümods mödikum papladons fo värb ud igo fo subyet. Sams:

Äpenom **penedi** (yegod) **cifode zifa** (demod).

Elegivof **söre oka** (demod) **bukis jönik kil at** (yegod).

Presidan sogeda elovegivom **adelo** (malod) **pö kom obas** (malod) **legivoti** (yegod) **manes meritabik et** (demod).

Hipul et **ai** (malod) **elugom** (värb).

Ädelo bü delaprim (malods) **hipuls** (subyet) älöädoms ad, . . .

Domis jönik valik at (yegod) **söl: B.** < (subyet) eremom.

252. **Pönops säka** papladons kösömo primü set: **Kini** elogof-li? **Lü kim** espikol-li? **Lifayelis liomödotik** labom-li?

253. **Subsat ko läod oka** kanon patikädön **as lölot vödas.** In lölot somik vöds, kels fomons läodi, papladons ma sökaleod natöfik semik. Samo in el **Jevods gretik rönöl fol et baonana** vöds läodi fomöls binons in leod sököl: ladyek – partisip – numavöd – pönop – vöd pedeklinöl. If vöd alik läoda et pagebonöv nen vöds votik as läod vöda: **jevod**, papladonöv i po vöd at. Pö jenet somik (lindifos kludo va subsat pasökon fa vöd bal u fa vöds mödikum vödabidas difik) vöds fümetöl valik no padeklinons (l. §§ 51, 60, 62, 78, 81, 99!). If ye ked somik pateilon fa vöd bal u fa vöds mödikum, kels no nemediko fümetons subyeti, vöds po vöds teilöl kömöls padeklinons. Sams:

Jevodas braunik **mu** gretikas.

Cili smalik **frediko** pledöli ati.

Dom ko fenäts gretik **plu** teldegs.

254. **Ladvärb.** Soäsä elogobs löpo in bagaf: 105, ladvärbs kanons fümetön kuratikumo värbi e vödis votik seta. As lüyümod värba panemons malods, e kanons papladön e **po** e **fo** värb. If ladvärbs

ye jonidons ad fümetön vödüs votik, täno papladons ai **fo** vöd fa ons pafümetöl. Sams.

Man at binom **tu** bigik.

Tümis **vemo** geilikis.

Edäsinom **patiko** jöniko pöträti at.

Elogob us menis **plu** milis.

Vomi **ebo** eti ai enunedobs.

Lägolöd pänoti at **kuratiko** sus votik et !

No om, ab of edunof atosi.

255. **Stuk me partisip.** Värb dakipon pö dinäds ed in konyuga foms valiks patöfis oka, klu id in partisipabidir. If partisip ko lüyümods oka pagebon as läod, lüyümods at papladons fo partisip, sodas ats äsvo paninükons pödo fa on. Sams:

Getolös glidis flena olik **oli** löföla!

Ädajonom obe protoki veitöfik **fa poldans tel et** pelautöli.

GEBÄD NOMAS SÜNTAGA.

256. Ad blufön nomis süntaga, e ad dajonön gebädi onas, sets anik potradutons se natapüks in Volapük, lü kelos pläneds poläükons, if ats pazesüdonsöv. Klülös, das suvo plä tradutods is pagivöls nog votiks binons-la mögiks.

Wissen Sie vielleicht, wo Herr R. wohnt?

In der zweiten Straße links.

Muß ich rechts oder links wenden?

Was ist das für ein großes Gebäude?

Sevol-li ba kiöpo (kitopo) söl: R. lödom?

Isao in süt nedetik telid.

In süt nedetik telid.

Nedeto in süt telid.

Mutob-li flekön obi lü det u lü nedet?

Mutob-li golön detio u nedetio?

Mutob-li golön ini süt detik ud ini nedetik?

Bumot kisotik bumot gretik at binon-li?

Kin binon-li bumot gretik at?

Bumot kinik bumot gretik at binon-li?

Kis bumot gretik at binon-li?

Bumot kisik binon-li bumot gretik at?

(Tradutods lul givons difülis difik säka ot. Tradutod balid ye binon magul mu verätikün siäma seta Deutänapükik. Me el **kin** ud in fom ladyekik me el **bumot kinik** säkoy nunodi dö yeg it, dö din it, is dö bumot it. Gespik ad säk somik muton tonön: **Potöp**, u **mused**, u **cödöp**, ... Me el **kis** säk vedon valemikum, me vöd at ud in fom ladyekik me el **bumot kisik** säkoy no te nunodi dö yeg it, ab plu pato dö jonid, dö disein, dö patöfs, brefo dö valikos tefü bumot. Gespik ad säk somik kanon tonön: **Bumot at binon potöp** ab i: **Bumot at jonidon pro kobikams e pro diseins votik**).

Ist es weit von hier?

Binon-li (binos-li) fagik de top isik (de plad isik)?

(El **on** ela **binon-li** tefon yegi it, samo bumoti, piadi, süti ... El **os** ela **binos-li** valemükumon säki.

Tradut ela **,von hier'** kanon kodön fikuli anik, bi Volapüko präpod no kanon papladön fo ladvärb. If betikoy atosi, **,von hier'** te kanos pamagulön me notodot: **de top isik, de plad isik** u me ladvärb: **isao**.

Tefü dost vü el **top** ed el **plad**, paküpetosös is, das el **top** tefon topi, su kel säkölan binon ed el **plad** pladi, keli on it labülön).

Was ist es für Wetter?

Lio stom binon-li?

Stom kisik binos-li?

Stomi kisik labobs-li?

Es ist recht schönes Wetter.

Stom binon vemo jönik.

Binos mu jönik.

Labobs stomi pato jöniki.

Es fällt ein Platzregen.

Sturareinos.

Labobs stomüli sturareina.

Sie haben gut getan Ihren Regenschirm mitzunehmen.

Edunol gudiko (edunol sapiko, ebinol sapik) ad ekesumön reina-jelömi ola.

Der Blitz hat in den Turm eingeschlagen.

Leklär edrefon tümi.

Bleiben Sie noch einen Augenblick, meine Frau wird gleich kommen.

Blibolös nog boso (nog timülo, nog dü timil anik)1 Jimatan oba okömofof onu.

(Malods binädons te me ladvärbs u me notodots ko präpod pafomöls. El **,einen Augenblick'** kanon kludo te pamagulön dub: **boso, timülo, ...** u dub: **dü timül, dü tim anik, ...**)

What o'clock is it?	Timi knik glok jonon-li? Timi kinik (düp kinik, düpi kinid) labobs-li? Tim kinik (düp kinik, düp kinid) binos-li?
It has just struck twelve.	Düp degtelid ebo anu etonon.
It is only twelve; we have still plenty of time.	Binos pas düp degtelid; labobs nog timi saidik.
What time do you dine?	Tü tim kinik fidedol-li?
From two till four o'clock in the afternoon.	Poszedelo de düp telid jü folid. De düp telid jü folid poszedela.
I intend setting off to-morrow morning by the first train.	Desinob ad motävön ün göd odela me tren balid. Desinob ad detävön ogödo me tren balid.
Call a cab, please, to take me to the station.	Ramenolös vabi, plidö! ad blinön obi lü stajon! Vokolös eli ‚cab‘, plidö! ad vaibön obi lü stajon! Leadolöd kömön (föfiokömön) bökavabi, plidö! ad veigön obi lü stajon!
How long does it take to go to the railway?	Timi kimödotik oneodobs-li ad golön lü tren (lü stajonöp?)
I wish to be at the station a quarter of an hour before the train starts.	Vipob binön tö (in) stajon tü foldil düpa bü deveg treña (büä tren devegon).
Bring me up to-night the bill of what I have go pay.	Blinolöd obe asoaro kaloti uta, keli mutob pelön! Givolöd obe ün asoar kaloti uta, keli debob ole!
Is this the right train to R.?	At binon-li tren verätik lü R.?
Have you any objection to my smoking a cigar?	Dodol-li boso smöki obik zigara? Labol-li dodu anik, das smökob zigari? Bölados-li oli boso, das smökob zigari?

Coachman, what is the fare to B? We are three.	O bökan! kimödotik binon-li suäm vaiba lü B.? Binobs kilo. O bökan! Frädi kinik vaib lü B. (vabam lü B.) suämon-li? Binobs kilo.
I am very glad we have arrived.	Fredob vemo, das elükömobs.
Have you a room disengaged?	Labol-li cemi gebidik?
On which floor is it? I will not go so high.	In tead kinid binon-li? No vilob golön (xänön) so geiliko.
Je suis fatigué de ma journée; je vais me coucher.	Fenob (binob fenik) dub jäf dela at; glob ad slipön (glob lü bed).
À quelle heure servez-vous le déjeuner?	Tü düp kinid bötol-li janedi? Ünü tim kinik janedoy-li is?
Vous n'avez que des déjeuners à la carte?	Labol-li te janedis ma ziba-lised?
Indiquez-moi la salle à manger.	Dajonolös obe fidedalecemi (fidedöpi).
Je désire déjeuner, que pouvez-vous me donner?	Vipob (desirob) ad janedön (vilob janedön), kini (kinis) kanol-li givön obe?
(El ‚que‘ is no kanon patradutön me el kisi , bi no säkoy tefü dinäds; säkoy is tefü dins: zibs , kelis bötan okanon givön).	
Ce café est détestable.	Kaf at binon naudodik.
Le thé est trop fort, donnez-moi de l'eau chaude.	Tied binon tu saäbik, givolös obe vati vamik (bosi vata vamik)!
Qu'avez-vous comme dessert?	Kini labol-li as poszib?
Qu'est ce que cela?	Kis atos binon-li?
Avez-vous des diners à prix fixe?	Labol-li fidedis ma suäm fümik?
Que donnez-vous pour ce prix?	Kini (kinis, kisi) givol-li pro suäm at?
(Is el ‚que‘ te kanon patradutön me el kini ud el kinis , if te betikoy zibis, kelis kanoy böton, ab if betikoy i numi lezibibötas,	

dü kels zibs pabötons, kanoy takediko i gebön vödi: **kisi** < pla els **kini** u **kinis**).

Il me faut écrire une lettre et je n'ai pas d'écritoire. Puis-je me servir de la vôtre?

Prenez-la, monsieur, et servez-vous-en autant que vous voulez.

Mutob penön penedi e no labob penamastömis. Dalob-li gebön olikis?

Sumolös onis, o söl! e gebolös onis so lunüpo, äsä vilol!

DILÄD : V.

NATAPÜKS.

257. Soäsä sevoy, püks difik labons tonatemis lönik. Te pö dil pükas dabunik, tonatem latinik pagebon. Lü püks lätiko pädiseinöls dutons Linglänapük, Fransänapük, Litaliyänapük, Spanyänapük, Nedänapük, ... Püks tonatemis lönik laböls binons Rusänapük, Grikänapük, Larabänapük, heb, sanskrit, ... Püks semik labons igo penäti patik, samo: Tsyinänapük ko vödapenät oka, Yapänapük ko silabapenät oka, Vöna-Lägüptänapük ko hieroglifs oka, ...

Pükas anik lafab diston so püliko de lafab latinik, das tonats oka kanons fasiliko papladulön fa tonats baiädik latina. In jenet at samo lafab Deutänapüka stadon. Tonats lafaba at pamagulons in penät latinik fa nets difikün me tonats ot. Tonats Rusänapükik güo pamagulons in penät latinik fa Linglänan me tonats votik äs fa Deutänan u Fransänan. Magul difik at binon gretadilo sek prona distik tonatas latinik. Pron distik at tonatas latinik ekodon i, das latin it papronon distiküno in läns difik. Sek prona distik latina binon, das nolavans länas difik tel, spiköls püki at, no u töbo lelilons odis. Too zesüdos, das mens at kanons lelilön odis, ven kosädons ko ods mudöfo in pük at. Demü kod at latin sötonöd labön proni bevünetiko puzepöli! Anu ye pron somo valemiko pezepöl no nog dabinon. Demü kod at kadäm Volapüka komandon nolavaneffe e votikanes valik, kels gebons sekü kod seimik latini, ad pronön püki at, soäsä atos pamobon in bagafs sököl.

Leigoäsä pron valemik balik latina zesüdon, penul balik tonatema lönik pükas difik me tonatem latinik e pron balik valemiko pezepöl zusüdon. Tonatem latinik zepabik at no nedon stabön su tonats lafaba Volapükik. Güo! tonatem somik palononös te ma flags nolavik e nensekidiko tefü Volapük! I pron pükas vönik,

kelas pron verätik emoikon, palononäs nensekidiko ma stabs nolavik!

In kapit at lepüks anik pobejõfons ad dajonön utosim kelos padiseinon.

Kadäm Volapüka gebon pöti at ad levüdön nolavanefi ad zepön i penuli e proni is pamobölis, begülo, üf penul e pron ats binons nezepabiks, ad lonön ito penuli e proni somikis.

Pron pamagon me tonas lafaba fonetik Volapüka.

NOET: 21. Tefü pron latina panunosös is, das klubs nolavik anik ya emobons proni lönik latina ed das papals: ‚Pius’ X^{id} e ‚Benedictus’ XV^{id} < ekomandoms kleranefe romakatulik ad gebön proni Litaliyänapükik latina! In pläned disik prona latina mobs at mögiküno podemons.

[Bagaf: 258 pemoädon.]

[Pads: 79 jü 87]

[Ret diläda at, efe bagafs: 258 jü 266, tefon lafabis sa pronis latina, Vöna-Grikänapüka, Rusänapüka e Larabänapüka. Pemoäds in doküm at, bi neföro pägebons.]

DILÄD : VI.

VÖDEMS JÄFÜDIK.

267. Üf in jäfüd semik vödeds bevünetik dabinons, geboyös in Volapük vödeds bevünetik at! Dub geb lartiga fo vödeds somik, kanoy sevön sunädo onis as vödeds no lü vödastok Volapüka dutöls, sevabo: tefü Volapük as vöds foginik. Sams: el ‚Coulomb‘, el ‚Ampère‘, el ‚Dyne‘, ...

268. Tefü jäfüds, kö vödeds latitnik pagebons, geboyös id in Volapük vödeds latinik at! bi ats binons lelioviks pro nolavans valik. In jenet at samo binons: **sanav**, **medinav**, **nimav**, **planav**, **stelav**, **gitav**, ...

269. In musig kösö moy ad gebön **notodis Litaliyänapükik**. Notods Litaliyänapükik at binons äsvo vödeds bevünetik musiga, bi leliovons benünetiko. Sekü kod at kanons i padakipön in Volapük.

270. Tefü jäfüds, kö vödeds bevünetik no dabinons, zesüdos, das Volapük labonös ito vödeds jäfüdik leigätik! Kodedü zesüd at kadäm dönu lebüdon jäfüdisevanes valik ad yufön oni id pö dinäd at.

Ad jonön viomodo kanoyöv biton, dil vödema kiemavik, sevabo: ut kiemava nejäfidämik samo pobejäfon is.

VÖDEDEM KIEMAVIK.

271. Nems löminas kiemavik ko malats e taumavets bevünetiko pezepölas okas binons:

Lömins	Nems latinik	Malats	Taumavets
barin	barium	Ba	137,37
berilin	beryllium	Be	9,1
bismutin	bismuthum	Bi	209,0
borin	borium	B	10,9
bromin	bromium	Br	79,92
disprosin	dysprosium	Dy	162,5
ferin	ferrum	Fe	55,84
fluorin	fluorium	F	19,0
fosfin	phosphorus	P	31,04
gadolin	gadolinium	Gd	157,3
galin	gallium	Ga	70,1
gärmin	germanium	Ge	72,5
goldin	aurum	Au	197,2
helin	helium	He	4,0
hidrargin	hydrargium	Hg	200,6
hidrin	hydrogenium	H	1,008
holmin	holmium	Ho	163,5
kadmin	cadmium	Cd	112,4
kalin	kalium	K	39,1
kalsin	calcium	Ca	40,07
karbin	carbonium	C	12,005
klorin	chlorium	Cl	35,46
kobaltin	cobaltum	Co	58,97
kriptin	krypton	Kr	82,92
kromin	chromium	Cr	52,0
kuprin	cuprum	Cu	63,57
lalumin	aluminium	Al	27,0
lantantin	lanthanium	La	139,0
largentin	argentum	Ag	107,88
largonin	argon	A	39,9
larsenin	arsenicum	As	74,96
lerbin	erbio	Er	167,7
lindin	indium	In	114,8
liridin	iridium	Ir	193,1
litin	lithium	Li	6,94
losmin	osmium	Os	190,9

Lömins	Nems latinik	Malats	Taumavets
loxin	oxygenium	O	16,0
löropin	europium	Eu	152,0
luranin	uranium	U	238,2
lutetin	lutetium	Lu	175,0
lüterbin	ytterbium	Yb	173,5
lütrin	yttrium	Y	89,33
magnesin	magnesium	Mg	24,32
manganin	manganeseium	Mn	54,93
molibdin	molybdaenium	Mo	96,0
natrin	natrium	Na	23,0
neodümin	neodymium	Nd	144,3
neonin	neon	Ne	20,2
nikelin	niccolum	Ni	58,68
niobin	niobium	Nb	93,1
nitrin	nitrogenium	N	14,008
paladin	palladium	Pd	106,7
platin	platinum	Pt	195,2
plumbin	plumbum	Pb	207,2
praseodin	praseodymium	Pr	140,9
radin	radium	Ra	226,0
radonin	radon	Rn	222,0
rodin	rhodium	Rh	102,9
rubidin	rubidium	Rb	85,45
rutenin	ruthenium	Ru	101,7
samarin	samarium	Sa	150,4
selenin	selenium	Se	79,2
silikin	silicium	Si	28,1
skandin	scandium	Sc	45,1
stanin	stannum	Sn	118,7
stibin	stibium	Sb	120,2
strontin	strontium	Sr	87,63
sulfin	sulphur	S	32,06
talin	thallium	Tl	204,0
tantalin	tantalium	Ta	181,5
telurin	tellurium	Te	127,5
terbin	terbium	Tb	159,2

Lömins	Nems latinik	Malats	Taumavets
titanin	titanium	Ti	48,1
torin	thorium	Th	232,15
tulin	thulium	Tu	169,9
vanadin	vanadium	V	51,0
volframmin	wolframium	W	184,0
xenonin	xenon	Xe	130,2
yodin	jodium	J	126,92
zäsin	caesium	Cs	132,81
zerin	cerium	Ce	140,25
zinkin	zincum	Zn	65,37
zirkonin	zirconium	Zr	90,6

272. Lömins padilādons ad

1. **metaloids: loxin, sulfin, klorin, ...**
2. **metals: natrin, ferin, goldin, ...**
3. **nobavaps: helin, largonin, xenonin, ...**

273. ...

e. Üf viloy **malön kobotis me tonats e numats**, me kels mala~~r~~ tems onas binādons, täno okomandabos ad sagön tonatis malatas ma pron latinik (bi malats löminas binons brefods nemas latinik oksik) e numatis ma nems Volapükik okas. Sams:

$H_2 O = [ha\neq tel\neq o]$,

$Mn_3 O_4 = [äm\neq än\neq kil\neq o\neq fol]$

$Cu S O_4 = [če\neq u\neq äš\neq o\neq fol]^*$

[Ret dilāda at vödedemi kiemavik teföla, efe bagafs: 273 jü 292, pemoädons in doküm at, bi neföro pägebons in vödem Vpik.]

[Pad: 103]

NEMS TALEDÁVIK.

293. De **nems taledavik** anik vöds Volapükik dabinons. As sams:
Yurop, Siyop, ...
Deutän, Fransän, Linglän, ...

* Tefü pron elas č e š logolös bagafi: 11 su pad: 8 tefü lafab fonetik Volapüka.

Latlantean, Lindean, ...
Nolüdamel, Blägamel, ...
Sfalalak (ü: Lak di ‚Lot’), ...

294. Dils taleda, de kels Volapükanems no dabinons, pepenons Volapüko, soäsä panemons e papenons in reigäns, in kels komädons, efe me tonats lafaba kilid Volapüka.*

If dils at taleda komädons in reigän bal, ed if in reigän at tatapük calöfik te bals lonöfon, lonam at no okodon fikuli. Fikul no odavedon, büä in reigän at püks difik tel u mödikums paspi-kons u dil taledavik tefik zugon da reigäns difik, in kels no pük ot paspikon. Pö jenet at dil taledavik somik kanon pamalön me nems difik. Samo nems: ‚**Rhin**’, ‚**Rhein**’, e ‚**Rijn**’ malon flumedi ot, bi flumed at panemon so in läns, da kels u vegü kels zugon (l. i § 179!)

---

* Lafab tonatas latinik, pad: l5, § 19.

REGISTAR LAFABIK.

Nums soelik jonons nümis bagafs, uts ko „nt:“
 etis noetas ed uts ko „pd:“ etis padas.

as: – as foyümot värbatima 92, 138. – as foyümot vöda timi malöla 138.
 =a 166. – as poyümot genitifa balnumik 40.
 =a= as yümatonat koboyümvöda 131.
 =ab 195.
 =af 47, 176.
 =ag 195.
 =ain 178.
 =ak 47.
 al 88.
 =al 172.
 =am 180. – len numavöd 68.
 an 88.
 =an 47, 172. – len ladyek 53. – len numavöd 60. – len partisip 99. – len pönop dalabik 80. – len pönop jonik 81. – len pönop nefümik voik 160.
 =ao 200. – as finot ladvärba 106.
 =aö 200.
 =as 166. – as poyümot genitifa plunumik 40.
 =at 191, 201.
 =av 183. – te as poyümot de= fomavöda nt: 15 [pd: 53].
 =ä 200. – as finot kaladik konyuna pedefomöl 112.
 =äb 172.
 =äd 47, 181.
 =äl 192.
 =äm 186.
 =än 47, 172.
 =ät 187.
 bagafamalül 35
 bai as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 baltet 219.
 bäldot 72.
 be= 164.
 bejäfabot gramata Vpa. 1.
 bidirs värba 91.
 bligäd gramata Vpa. 1.
 bos 88.
 brefed in Vp. 10.

brefod pd: VI. – vienüdas 134.
 brefükam vödas põ fomam koboyümavödas 134.
 büdabidir 91.
 büdaset 271.
 cifal Vpanefa nt: 1 [pd: 1].
 cifaset 222.
 da= 150.
 dale= 150.
 datikan Vpa nt: 1 [pd: 1].
 dä= 155.
 dät 63. – dät datika Vpa nt: 1 [pd: 1].
 de as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 debreikamamalül 32.
 defomamavöds 135, pd: 46.
 dei= 156.
 deklin 40. – foginavöda 46 – ladyeka 51. – ladyeka soelöl 52. – lartiga 45. – medü lartig 46. – nenfümbidira nt: 11 [pd: 35]. – numavöda 60. – numavöda sökaleodik 62, – partisipa 99. – pönopa jonik 81. – pönopa nefümik 88. – pönopa pösodik 74. – pönopa säkik 82. – pönopa tefik 86. – subsata 44. – vöda läodik 253.
 deklinafom vöda fa präpod pareigülöla 109.
 deklinamals 40.
 demod 208, 212.
 demodaset 223.
 detiramamalül 35.
 dilamamalül 35.
 dilanums 67.
 dilädam: – gramata Vpa 1. – löminas 273. – lüyümodas 208. – malodas 214. – pönopas 73. – pönopas jonik 81. – pönopas säkik 82. – pönopas vokädik 85. – sekidasetas 223. – setas ma bidir värba 217. – setas ma num setas binüköl 218. – setas ma stad värba 216. – värbas 239. – värbas loveädik 246. – värbas neloveädik 242. – värbas neseکیدik. – Vpavödas ma mod, sekü kel pefomons 115.
 dilädanums 70.
 dilekan kadäma Vpa nt: 1 [pd: 1].
 disein gramata Vpa 1.
 do= 162.
 dolaramalül 35.
 dönuamanums 67.
 dötumamalül 35.
 du= 159.
 dunalefom värba 90.
 e=: – as foyümot värbatima 92, 138. – as foyümot vöda timi malöla 138.

=e 166. – as poyümot datifa balnumik 40.
 =ean 179.
 =eän 47, 179.
 =ed 47, 181.
 ek 88.
 el 45. – as rigavöd 122.
 =el 47, 172.
 elaf 47.
 elak 47.
 elan 47.
 eläd 47.
 elän 47.
 eleän 47.
 eled 47.
 elel 47.
 elep 47.
 elot 47.
 =em 184.
 =ep 47, 177.
 =er 195, 201.
 =es 166. – as poyümot datifa plunumik.
 fa= 154.
 fäi= 157.
 fe= 152.
 fea= 153.
 fi= 151.
 finahukir 30.
 finasilab ladyeka 50.
 flun dinädas tefü pladam lüyümodas 251.
 foginamalül 33.
 fom: – manik pönopa tefik 86. – neudik pönopa tefi 86. – neyegik pönopa tefik 86. – tonatas lafaba Vpik. 4. – vomik pönopa tefik 86.
 fomam: – büdabidira 97. – koboädavödas de numavöds pd: 26. – koboyümavödas 131. – koboyümavödas me yümatonat 131. – koboyümavödas nen yümatonat 133. – konyuna 112. – ladvärba 106. – ladvärba de numavöds sökaleodik 64. – ladyeka de numavös naedik 66. – lartiga manik 45. – lartiga vomik 45. – linteleka 114. – mögastada värba 89. – muamafoma ladvärba 107. – nemas dabinädas penegenüköl 43. – nemas elas ‚castrati‘ 43. – nenfümbidira 98. – numavöda naedik 65. – numavöda sökaleodik 61. – partisipa 99. – partisipabidira 99. – pluamafoma ladvärba 107. – plunuma 38. – pönopa dalabik 78. – präpoda 110. – stipabidira 97, – sufalefoma 101. – värbas 167. – värbatimas 96. – vienüdas 134. – vipabidira 97. – vödas manik 42. – vödas vomik 42. – Vpavödas rigik 117.

fomälods 202.
 fomir pd:19.
 fonun pd: III.
 foyümots 136, pd: 47.
 fraks degdilik 59.
 fümabidir 91.
 fümafom: – ladvärba 107. – ladyeka 55.
 fümaset 217.
 fütüratim: –finik 92. – nenfinik 92, – värba 92.
 ge as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 geb: – bidiras 237. – datifa 230. – dabreikamalüla 32. –
 deklinafomas pd: 65. – finahukira 30. – foginamalüla 33. – foyümota:
 äz ün presenatim nefinik 92. – genitifa 229. – genitifa pönopa pösodik
 79. – gramatafomas värba 97. – kaladatonata: az presenatima nefinik
 in sufalefom 101. – klämas 31. – konyugafomas värba 234. – konyuna
 111. – kusatifa 231. – lartiga 48. – ladvärba 105. – lefomas värba 235.
 – lintelega 113. – lintelegamalüla 28. – liunüla 24. – mayuda 20. –
 minuda 21. – mögastada värba 235. – nominatifa 228. – pönopas säkik
 82. – präpoda 108. – presenatima pla pasetatim nt. 20 [pd: 68]. – püna
 23. – pünaliunüla 25. – saitamalüla 33. – säkamalüla 27. – stadas värba
 236. – stripüla 29. – teilamalüla 34. – telpüna 26. värbatimas 238. –
 yümamalüla 34.
 gebäd nomas süntaga 256.
 gen: – nemas dabinädas lifik 42. – nemas floras 41. – nemas godas 41. –
 nemas nimas 41. – nemas planas 41. – nemas pösodas 41. – vödas
 Vpik 41.
 genitif Grikänapükik nt: 9 [pd: 29].
 gens gramatik 39.
 gramatafoms leigoda ladvärba 107.
 gramatapösods värba 93, 95.
 greds leigodama gramatik 55.
 hi= 42, 143. – len numavöd 60. – len pönop jonik 81.
 hiel 45.
 hielan 45.
 hikel 86.
 ho= 43, 144.
 i=: – as foyümot värbatima 92, 138. – as foyümot timi vöda timi malöla
 138.
 i 166, 201. – as poyümot kusatifa balnumik 40.
 i=: as yümatonat koboyümavöda 131.
 ian 173.
 iäl 193.
 iär 182.

iid 61, 199, 201.
 iel 173.
 ik 50, 55, 197. – len numavöd 68. – len pönop nefümik 88. – len pönop
 pösodik 78.
 ikön 167
 il 169, 201. – len numavöd 60.
 im 194
 in 178.
 io 200. – as finot ladvärba 106.
 ion 174
 iö 200
 ir 196
 is 166, 196. – as poyümot kusatifa plunumik 40.
 jenöfaset 216.
 jenöfastad värba 89.
 ji= 42, 143. – len numavöd 60. – len pönop jonik 81.
 jiel 45.
 jielan 47.
 jikel 86.
 jo= 43, 144.
 kadäm Vpa nt: 2 [pd: 2].
 kaset Vpavöda 8.
 ke= 161.
 kel 86.
 kelos 86.
 ki= 83, 139.
 kif 82.
 kilvokat in Vp. 7.
 kim 82.
 kin 82.
 kio= 85.
 kiof 85.
 kiom 85.
 kion 85.
 kios 85.
 kis 85.
 kläms 31.
 koboädavöds 129.
 kobonumamalül 35.
 koboyümavöd: – kela lim balid binon subsat 131. – kela lim balid no
 binon subsat 133.
 koboyümavöds 130.
 kongred telid Vpa nt: 2 [pd: 2].

konsonats lafaba Vpik 3.
 konyug 40, 94, pd: 34. – in sufalefom 101.
 konyun pd: 39. – po pluamafom 56.
 konyuns: – pedefomöl 112. – rigavödik 127. – rigik 112.
 kos as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 kö 87.
 krodül 35.
 kü 87.
 küpet, das koboädavöds me präpod u ladvärb primöls no binons
 defomamavöds nt: 13 [pd: 46].
 ðl as finatonat kaladik numavödas voik 123.
 la^z 163.
 -la 89. – as poyümot mögastada värba 168.
 ladvärb pd: 39.
 ladvärbs: – pedefomöl 106. – rigavödik 125. – rigik 106. – tefik 87.
 ladyek pd: 22. – pösodi malöl 53.
 lafab: fonetik 11. – fonetik Vpa demü lafabs fonetik votik nt: 4
 [pd: 14]. – tonatas latinik 18, 19. – Vpik 3.
 lafabs: – e malüls pd: 3. – in Vp. pageböls 2.
 lai^z 160.
 lartig pd: 21. – as genavöd 46. – as malian vädasota 47. – as polian
 deklinafoma 46. – neudik 45.
 lä as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 läod 208, 209.
 läodaset 223.
 läx^z 148.
 läyümod 215.
 le^z 141. – as foyümot cala u dinita löpikumas 141. – as foyümot röleta
 141.
 lefoms värba 90.
 leigamalül 35.
 leigodam gramatik 55.
 lekazet Vpavöda 8.
 lelilov Vpa 10.
 letims värba 92.
 levienüds 134.
 ðli 89, 102. – as poyümot säkastada värba 168. – len vöd no värb binöl
 102.
 licin: – lartigas 122. – numavödas 123. – pönopas 124.
 lintelek pd: 40. – as set 205.
 linteleks: – natapükas in Vp. nt: 12 [pd: 40]. – pedefomöl 114. –
 rigavödik 128. – rigik 114.
 lintelekamalül 28.
 lio^z 83.

lised: – foyümotas 136. – poyümotas 137.
 liunül 24.
 lons: – tefü fomam rigavödas 119. – tefü fomam subsatas rigik 119, 120.
 lovelogam: – konyuga 104. – foyümotas e poyümotas värba 104.
 lö as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 lömins kiemavin 271.
 lu^z 141. – as foyümot röleta 141.
 lü^z as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 lüyümod 207.
 magäds 202.
 magul: balik in Vp. spikatona 5. – tonatemas de ut latina distikas 257.
 mai^z 157.
 malam plunumafoma foginavödas in vödabuk palüsumölas nt: 7 [pd:
 27].
 malod 208, 213. – daseva 214. – dinäda 214. – diseina 214. – koda 214.
 – leigoda 214. – meda 214. – miedükama 214. – motiva 214. – patöfa
 214. – seka 214. – tefoda 214. – tima 214. – topa 214.
 malodaset 223.
 malüls pd: 17. – matematik 35.
 mayud 20.
 mayuds e minuds pd: 15.
 metaloids 272.
 mi as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 minud 21.
 mo as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
 moäd lartiga 49.
 mob tefü geb teik minudas nt: 5 [pd: 16].
 mögaset 216.
 mögastad värba 89, 103.
 muamafom: – ladvärba 107. – ladyeka 55, 57. – verik 57.
 ðna 65, 199.
 naedamamalül 35.
 natapüks pd: 77 [doküm at no ninädon dilädi tefik].
 näikazet: – defomamavöda 9. – koboyümavöda 9. Vpavöda 9.
 ne^z 140.
 nek 88.
 nelöföf lafaba tonatas latinik 18.
 nem tonatas lafaba Vpik 4.
 nems: – deklinafomas 40. – elas ‚castrati‘ 43. – frakas degdilik 59. –
 latinik löminas 271. – löminas kiemavik 271. – natapükik taledadilas
 294. – taledavik 293, pd: 103.
 nenfümbidir 91.
 ni^z 145.

ninäd lafaba tonatas latinik 18.
 ninädalised pd: VII.
 nobavaps 272.
 noetamalüls 35.
 nom födü lelilov Vpa. 10.
 nos 88.
 notodam: – bädota 72. – tima 71.
 num 232. – ladyeka as dil predikata 233. – partisipa as dil predikata 233.
 – pönopa as dil predikata 233. – värba 232.
 numavöds pd: 24. – naedik 65. – nefümik 69. – sökaleodik 61. – voik 58.
 numäd: – foyümotas 136. – poyümotas 137.
 nums gramatik 37.
 nuned ad no cänidön yümotis tefü vöds vödabidas difik nt: 13 [pd: 46].
 nü 158.
 nüdugot pd: 1.
 o as linteleg vokatifa 40.
 o: – as foyümot värbatima 92, 138. – as foyümot vöda timi malöla 138.
 – as primatonat kaladik pönopa pösodik 124.
 o 200, 201. – as finot kaladik ladvärba pedefomöl 106. – len numavöd sökaleodik 64.
 od 181.
 og nt: 8 [pd: 29].
 oin 178.
 os 197. – len ladyek 54. – len pönop jonik 81.
 ot 47, 181.
 ov 195.
 ö: as foyümot värbatima 92, 138.
 ö 200. – as finot kaladik lintelega pedefomöl 114.
 öd 81. – as poyümöt bidira 168.
 öf 195.
 öl 91. – as poyümot bidira 168.
 öm 88.
 öm 185.
 ön 91. – as poyümot värba 167. – ken numavöd 68.
 öp 188.
 ös 91. – as poyümot bidira 168.
 öv 91. – as poyümot bidira 168.
 p as foyümot sufalefoma 101.
 pa as foyümot värbatima 138.
 partisipabidir 91.
 pasetatim: – finik 92. – nefinik 92. – värba 92.
 pasetofüturatim: – finik 92. – nefinik 92. – värba 92.

pä as foyümot värbatima 138.
 pe as foyümot värbatima 138.
 penam: – balik tonata lafaba Vpik 5. – däta 62.
 pa as foyümot värbatima 138.
 plad: – demoda 251. – ladvärba 254. – layeka 51 – maloda 251. – natöfik setadilas 251. – numa 60. – numavöda 60. – numavöda sökaleodik 62.
 – partisipa 255. – pönopa jonik 81. – pönopa säkik 252. – präpoda 108.
 – predikata 251. – subyeta 251. – yegoda 251.
 plän: – brefoda. ‚Scop.‘ nt: 6 [pd: 21]. – miedeta tefü yegods nt: 16 [pd: 59]. – tefü geb mögastada värba 103.
 pläned dö geb deklinafomas nt: 19 [pd: 66].
 plö 145.
 pluamafom: – ladvärba 107. – ladyeka 55.
 pluset 220.
 po as foyümot värbatima 138.
 poyümots 137, pd: 50. – ad malön posödis 172.
 pö as foyümot värbatima 138.
 pönop pd: 27. – büojonik 81. – dalabik 78. – dalabik pösodi malöl 80. – geik 76. – jonik 81. – jonik voik 81. – pösodik 74. – pösodik voik 75. – rezipik 77. – säkik as pönop nefümik 84. – tefik 86. – vokädik 85.
 pönops: – nefümik 88. – nefümik voik 88. – säkik 82. – subsatik 88.
 pösod plubalid pönopa pösodik nt: 8 [pd: 29].
 präpod pd: 39. – ad < fo nenfumbidir 98.
 präpods: – pedefomöl 110. – rigavödik 126. – rigik 110.
 predikat 206.
 predikataset 223.
 predikatif nt: 17 [pd: 60].
 predikatod nt: 17 [pd: 60].
 presenatim: – finik 92. – nefinik 92. – värba 92.
 pron: – balik latina 257. – difik latina 257. – litaliyänapük latina nt: 21 [pd: 78]. – tonatas lafaba Vpik 4. – tonatemas difik 259.
 pu as foyümot värbatima 138.
 pü as foyümot värbatima 138.
 pük 203.
 pün 23.
 pünaliunül 25.
 reid: – balik tonata lafaba Vpik 5. – fraka degkilid 59. – numa 58.
 reigül präpoda 109.
 rigam lartiga neudik 122.
 rigavöds 116, pd: 41. – livätiko pefomöls 116. – natapükes pedütülöls 116.
 ru 165.
 s 166. – as poyümot nominatifa plunumik 40.

saitamalül 27.
sams geba lartiga 49.
säkamalül 27.
säkaset 216.
säkastad värba 89.
se as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
sea as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
sekidaset 222.
set 204. – defik 224. – nelölöfik 225. – nen värb 205. – peträköl 226.
setatanam: – näädik 221. – sekidik 222.
sevädov: – demoda 250. – maloda 250. – subyeta 250. – yegoda 250.
si 149.
siämamäk Vpa nt: 3 [pd: 2].
silabs 6.
sinif: – difik ma yümatonat, me kel koboyümavöd pefomon 132. – vöda
me san de partisip pedefomöla nt 14 [pd: 51].
som 88.
sotanums 67.
sokaleod: – setadilas 250. – tonatas lafaba tonatas latinik 19.
spiked vpa nt: 3 [pd: 2].
stads värba 89.
stamäd värba 95.
stelül 35.
stid kadäma Vpa nt: 2 [pd: 2].
stipabidir 91.
stipaset: 217
stips: –pö fomam rigavödas 119. – pö fomam subsatas rigik 119, 120.
stripül 29.
stuk me partisip 255.
subsat pd: 20. – ko läod oka as lölot vödas 253.
subyet 206.
subyetaset 223.
suemods 202.
sufalefom värba 90.
süntag pd: 56.
Schleyer, Johannes Martin nt: 1 [pd: 1].
Sleumer, Albert nt: 1 [pd: 1].
st as finot kaladik pönopa jonik 124
ta as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
taumvets löminas 271.
tef vöda subsatik in set 227.
teil in silabs 6
teilamalül 6, 34.
telamavöds 68.

telpün 26.
telvokat in Vp. 7.
tened in Vp. 10.
ti as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].
tim 71.
tims värba 92.
tonatems pükas difik 257.
tonats lafaba Vpik 4.
tümolog pd: 41.
u : – as foyümot värbatima 92, 138. – as foyümot vödo timi malöla 138.
=än (=äns) 179.
=ug 195.
=ul 171, 201.
=um 55, 198.
=umo 107.
ut, kel nt: 10 [pd: 31].
ü as foyümot värbatima 92, 138.
=ü 200. – as finot kaladik präpoda pedefomöl 110.
=üd 190.
=üf 190.
=ükön 167.
=ül 17, 201. – as poyümot nimüla.
=üm 190.
=ün 55, 198.
=üno 107.
=üp 189.
värb pd: 32. – komplitik 240. – loveädik 241. – loveädik demodik 246,
248. – loveädik nemirik 246, 249. – loeveädik voik 246, 247. –
neloveädik 241. – neloveädik nemirik 242, 245. – neloveädik voik
242, 244. – nesekidik 239. – neyegik 242, 243, – sekidik 239, 240.
värbasots pd: 69.
värbs: – ko yegods tel 211. – loveädik 100. – neloveädik 100.
vienüdistel 134.
vienüds 134.
vio 87.
vipabidir 91.
vipaset 217.
vokats lafaba Vpik 3.
vöd 202.
vödabids 36. – nen rigavöds 118.
vödabuk siklopedik nt: 7 [pd: 21].
vodedem kiemavik pd: 88.
vöded: – bevünetik 267. – bevünetik musiga 269. – jäfüdik pd: 88. –
jäfüdik latinik 268. – jäfüdik Vpik 270.

vödipladam Vpik pd: 70.

vöds: – leigasotik 121. – manik 42. – neudik 42. – rigik pla
defomamavöds 143. – vomik 42.

vü as foyümot koboädavöda nt: 13 [pd: 46].

yegod 208, 210. – predikatik 211. – voik 211.

yegodaset 223.

zyim 175.

yümamalül 8, 34.

ze= 146.

zi as foyümot kobädavöda nt: 13 [pd: 46].

zü as foyümot kobädavöda nt: 13 [pd: 46].

NOET – pad :

1 – 1	4 – 14	7 – 21	10 – 31	13 – 46	16 – 59	19 – 66
2 – 2	5 – 16	8 – 29	11 – 35	14 – 51	17 – 60	20 – 68
3 – 2	6 – 21	9 – 29	12 – 40	15 – 53	18 – 62	21 – 78

* * * * *

